

**SUTTAPITAKE  
KHUDDAKANIKĀYE  
SINHALESE**



**14<sup>TH</sup> INTERNATIONAL TIPITAKA  
CHANTING CEREMONY  
BODHGAYA, INDIA**





**Dhammagiri Pāli  
Ganthamālā**

**Khuddakanikāye**

**Sinhalese**

**Sections:**

**Buddhavaṃsapāḷi  
Cariyāpiṭakapāḷi  
Jātakapāḷi - 1 AND 2**



**Suttapitake Khuddakanikāya  
Buddha Jayanti Tripitaka Committee**

Artwork & Design (c) Light of Buddhadharma Foundation  
International  
First Edition: 2018

Reprinted and donated by:

The Corporate Body of the Buddha Education Foundation,  
11<sup>th</sup> Floor, 55 Hang Chow S. Road, Sec. 1  
Taipei, Taiwan R.O.C.  
Printed in Taiwan (This book is not for sale)

For Free Distribution

**නොමිලයේ බෙදාදීම පිණිසයි.**

Printed in Taiwan

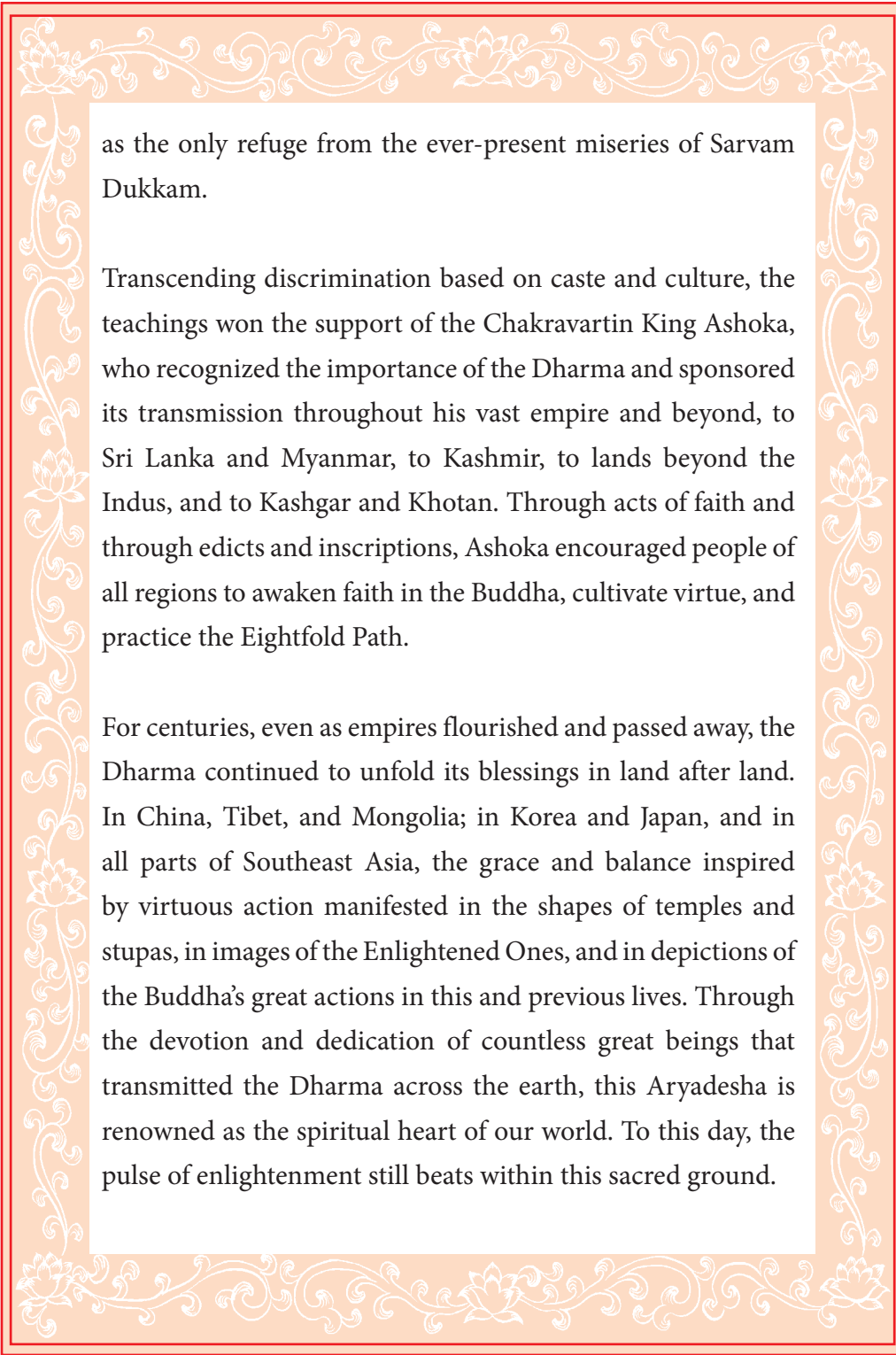
## DEDICATION

Homage to the Buddha, Dharma, and Sangha!



**H**ere under the sacred Bodhi Tree, where Bhagavan Buddha Shakyamuni brought the blessings of Enlightenment into our world, the Mahasangha from eleven countries has assembled once again to recite the Tipitaka. The teachings we commemorate here were spoken to the Sangha at various places in India. They were affirmed by five hundred Arhats who assembled at the Satipattana cave in Rajgir a year after the Blessed One passed into Parinirvana. Led by Mahakassapa, Ananda, and Upali, the noble Arhats, empowered with full recall of all they had heard, recited the teachings and confirmed them as the true words of the Tathagata.

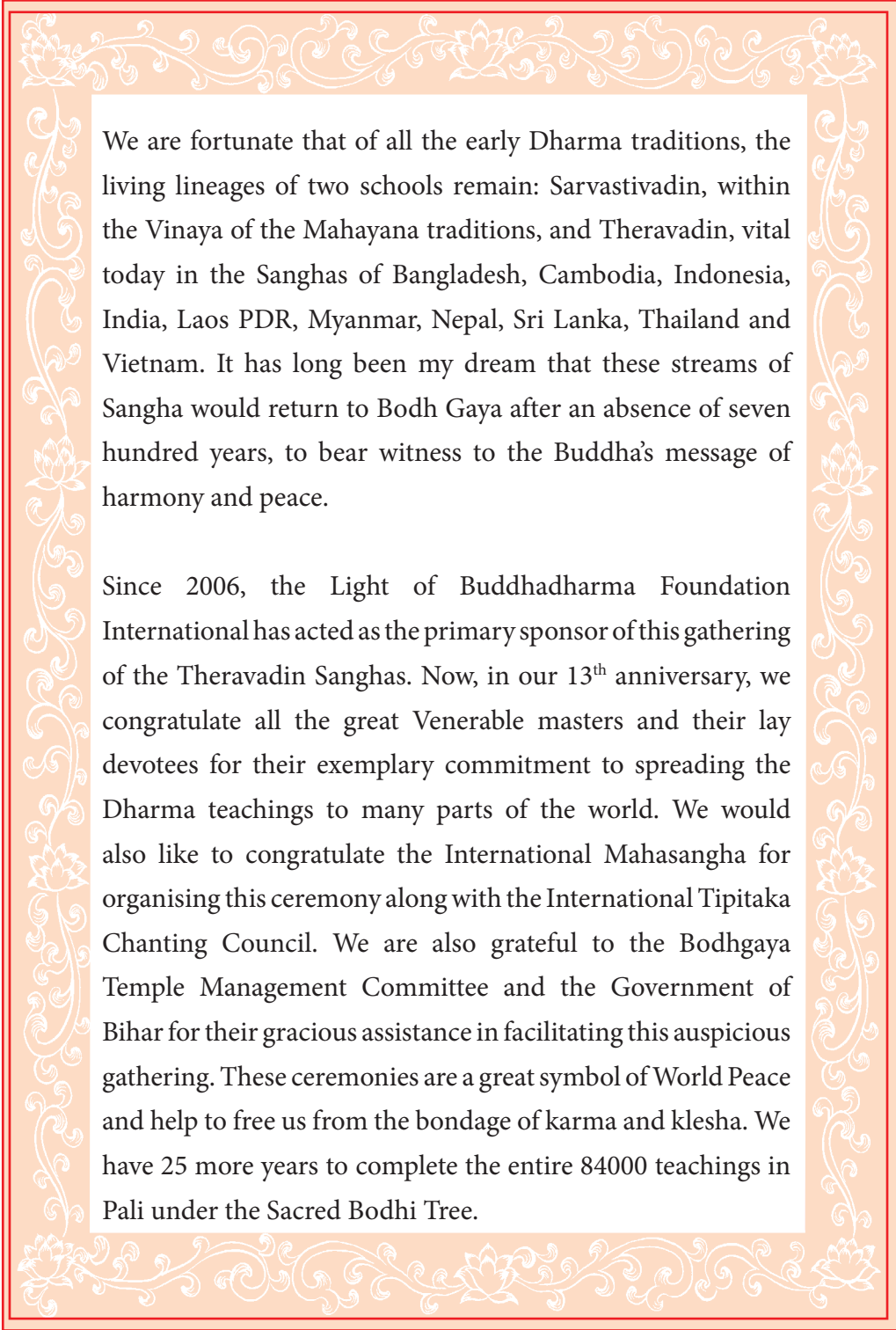
Since this first great council, the Sangha has kept alive the memory of the Buddha's presence and faithfully transmitted the Four Noble Truths and the Eightfold Path in all directions. From their dedication, four major traditions took form and gave rise to eighteen schools. While they emphasized different aspects of the teachings, all relied on the Three Jewels



as the only refuge from the ever-present miseries of Sarvam Dukkam.

Transcending discrimination based on caste and culture, the teachings won the support of the Chakravartin King Ashoka, who recognized the importance of the Dharma and sponsored its transmission throughout his vast empire and beyond, to Sri Lanka and Myanmar, to Kashmir, to lands beyond the Indus, and to Kashgar and Khotan. Through acts of faith and through edicts and inscriptions, Ashoka encouraged people of all regions to awaken faith in the Buddha, cultivate virtue, and practice the Eightfold Path.

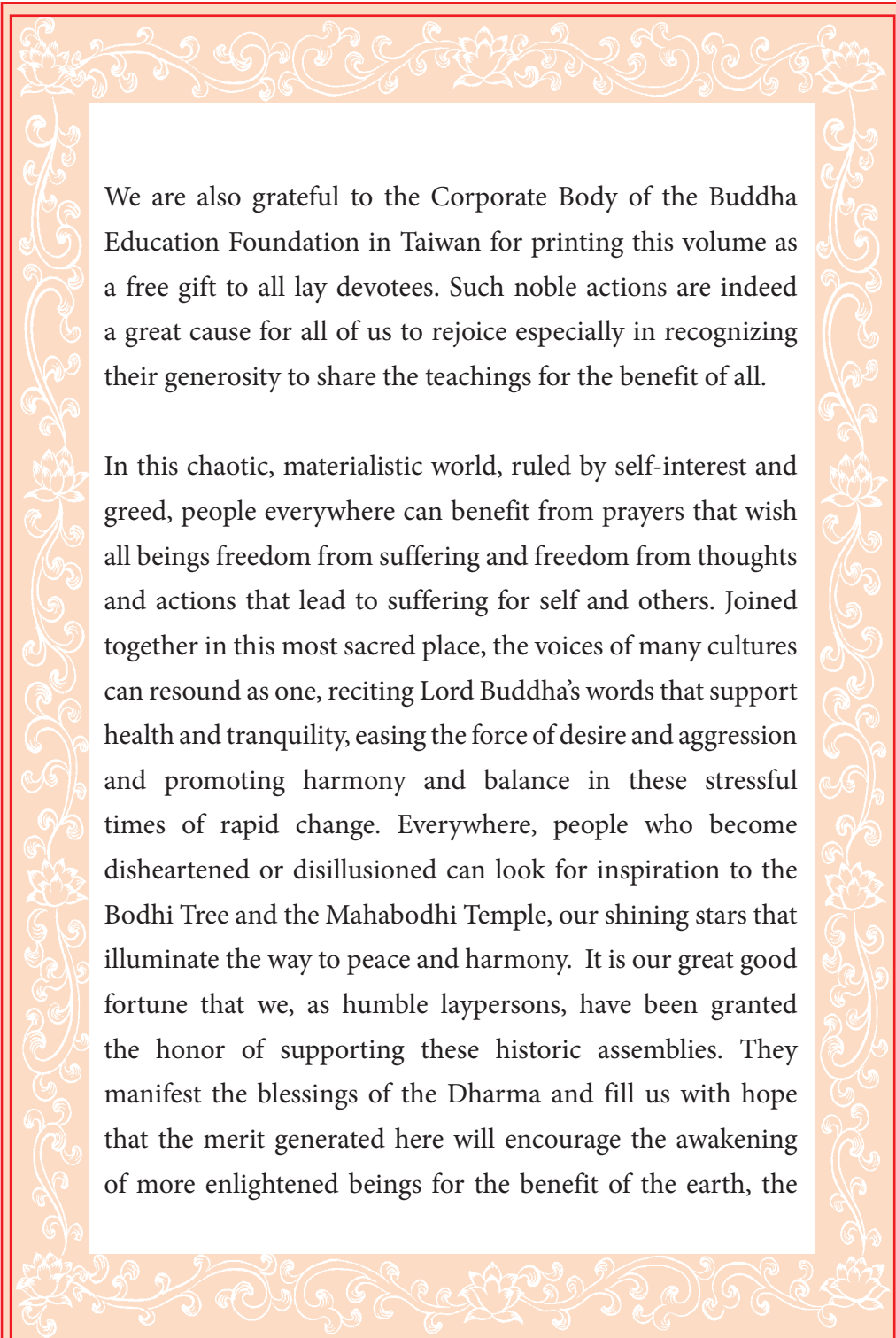
For centuries, even as empires flourished and passed away, the Dharma continued to unfold its blessings in land after land. In China, Tibet, and Mongolia; in Korea and Japan, and in all parts of Southeast Asia, the grace and balance inspired by virtuous action manifested in the shapes of temples and stupas, in images of the Enlightened Ones, and in depictions of the Buddha's great actions in this and previous lives. Through the devotion and dedication of countless great beings that transmitted the Dharma across the earth, this Aryadesha is renowned as the spiritual heart of our world. To this day, the pulse of enlightenment still beats within this sacred ground.

A decorative border with a repeating floral and scrollwork pattern in a light orange color, framing the central text area.

We are fortunate that of all the early Dharma traditions, the living lineages of two schools remain: Sarvastivadin, within the Vinaya of the Mahayana traditions, and Theravadin, vital today in the Sanghas of Bangladesh, Cambodia, Indonesia, India, Laos PDR, Myanmar, Nepal, Sri Lanka, Thailand and Vietnam. It has long been my dream that these streams of Sangha would return to Bodh Gaya after an absence of seven hundred years, to bear witness to the Buddha's message of harmony and peace.

Since 2006, the Light of Buddhadharma Foundation International has acted as the primary sponsor of this gathering of the Theravadin Sanghas. Now, in our 13<sup>th</sup> anniversary, we congratulate all the great Venerable masters and their lay devotees for their exemplary commitment to spreading the Dharma teachings to many parts of the world. We would also like to congratulate the International Mahasangha for organising this ceremony along with the International Tipitaka Chanting Council. We are also grateful to the Bodhgaya Temple Management Committee and the Government of Bihar for their gracious assistance in facilitating this auspicious gathering. These ceremonies are a great symbol of World Peace and help to free us from the bondage of karma and klesha. We have 25 more years to complete the entire 84000 teachings in Pali under the Sacred Bodhi Tree.





We are also grateful to the Corporate Body of the Buddha Education Foundation in Taiwan for printing this volume as a free gift to all lay devotees. Such noble actions are indeed a great cause for all of us to rejoice especially in recognizing their generosity to share the teachings for the benefit of all.

In this chaotic, materialistic world, ruled by self-interest and greed, people everywhere can benefit from prayers that wish all beings freedom from suffering and freedom from thoughts and actions that lead to suffering for self and others. Joined together in this most sacred place, the voices of many cultures can resound as one, reciting Lord Buddha's words that support health and tranquility, easing the force of desire and aggression and promoting harmony and balance in these stressful times of rapid change. Everywhere, people who become disheartened or disillusioned can look for inspiration to the Bodhi Tree and the Mahabodhi Temple, our shining stars that illuminate the way to peace and harmony. It is our great good fortune that we, as humble laypersons, have been granted the honor of supporting these historic assemblies. They manifest the blessings of the Dharma and fill us with hope that the merit generated here will encourage the awakening of more enlightened beings for the benefit of the earth, the

environment, and people everywhere. In these turbulent times, they remind us that there is no need to continue wandering, lost in this samsaric realm. Help is close at hand; the teachings that can awaken us are still here, and we who understand their value must not let them pass away. It is our duty to support the Sangha and keep these teachings alive through our practice and devotion. We pray that we may continue to support these ceremonies as they carry significant blessings for the world.

I am grateful to the leaders of the Sangha for allowing me this opportunity to commemorate the Lord Buddha and honor the beauty of his heritage. I thank my daughter Kunzang Wangmo, who has coordinated these assemblies over the last thirteen years. May the offering of this year's printed volume of the Khuddakanikāya be received with the great wish that these precious teachings continue to be recited by the Mahasangha for the benefit of all beings. May the sound of the Buddavaccana be loud and heard throughout all realms!

Sarvam Mangalam

Tarhang-pa Kunga Gellek Yeshe Dorje

Tarhang Rinpoche

Founder of the Bodh Gaya Monlam Chenmo,

World Peace Ceremony

Founder, Light of Buddhadharma Foundation International

June 2018

[www.lbdfi.org](http://www.lbdfi.org)

## Note on Pronunciation of Pāli

Pāli was a spoken language of northern India in the time of Gotama the Buddha. It was written in the Brāhmi script in India in the time of Emperor Asoka and has been preserved in the scripts of the various countries where the language has been maintained. In Roman script, the following set of diacritical marks is used to indicate the proper pronunciation.

The alphabet consists of forty-one characters: eight vowels, thirty-two consonants and one nasal sound (niggahita).

Vowels: a, ā, i, ī, u, ū, e, o

Consonants:

Velar: k, kh, g, gh, ṅ

Palatal: c, ch, j, jh, ñ

Retroflex: ṭ, ṭh, ḍ, ḍh, ṇ

Dental: t, th, d, dh, n

Labial: p, ph, b, bh, m

Miscellaneous: y, r, l, v, s, h, ḷ

Nasal sound (niggahita): ṃ

The vowels a, i, u are short; ā, ī, ū are long; e and o are pronounced short before double consonants: mettā, khetta, koṭṭha, sotthi; and long before single consonants: deva, senā, loka, odana.

a is pronounced like 'a' in 'about';  
ā like 'a' in 'father';  
i is pronounced like 'i' in 'mint';  
ī like 'ee' in 'see';  
u is pronounced like 'u' in 'put';  
ū like 'oo' in 'cool'

Consonants are pronounced mostly as in English. The consonant c is pronounced as 'ch' in 'church'. All the aspirated consonants are pronounced with an audible expulsion of breath following the normal unaspirated sound. Therefore th is not as in 'three' but more like the sound in 'Thailand', and ph is not as in 'photo' but rather is pronounced 'p' accompanied by an expulsion of breath.

The retroflex consonants, ṭ, ṭh, ḍ, ḍh, ṇ are pronounced with the tip of the tongue turned back; whereas in the dental consonants, t, th, d, dh, n it touches the upper front teeth.

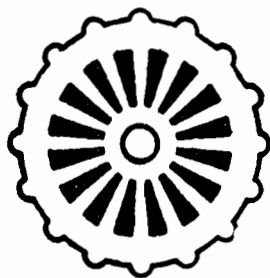
The palatal nasal, ñ, is the same as the Spanish 'ñ', as in 'señor'. The velar nasal, ṅ, is pronounced like 'ng' in 'singer' but occurs only with the other consonants in its group: ṅk, ṅkh, ṅg, ṅgh. The pronunciation of ṁ is similar to ṅ but occurs most commonly as a terminal nasalization: 'evaṁ me sutāṁ'. The Pāli v is a soft 'v' or 'w' and ḷ produced with the tongue retroflexed, is almost a combined 'rl' sound.

Double consonants are very frequent in Pāli and must be strictly pronounced as long consonants, thus nn is like the English 'nn' in 'unnecessary'.





බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා: 33



සුත්‍රාන්ත පිටකයෙහි

33 වන ග්‍රන්ථය

**බුද්ධ වංස පාලි**  
**චරියාපිටක පාලි**

බුද්දක නිකාය

16, 17 ග්‍රන්ථ

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

විසින් සකස් කරනලදුව

---

මු: ව: 2550

ත්‍රි: ව: 2006



සුභානුරාගපිටකෙ බුදුදක නිකායෙ

බුද්ධ චං සපා ලී

# සුභනන්දපිටකේ බුදුදහමකායේ

## බුදුධවංසපාලි

නමෝ තසස භගවතෝ අරහතෝ  
සමමාසමබුද්ධසස

### රතනවදිකමනකණ්ඩො

1. බුභමා ව ලොකාධිපතී සහමපති<sup>1</sup>  
කත ඤජලී අනධිවරං අයාවථ  
සනතීධ සත්තා අපපච්ඡකච්ඡාතිකා<sup>2</sup>  
දෙසෙහි ධමමං අනුකමසිමං පජං.
2. සමපනනච්ඡජාවරණසස තාදිනො  
ජුතිඤ්ඤානිමදෙහධාරිතො  
තථාගතසසපච්ඡුඤ්ඤාලසස  
උපපජ්ඣ කාරුඤ්ඤානා සබ්බසතෙත.
3. න හෙතෙ ජානනාභි සදෙවමානුසා  
බුද්ධො අයං කීදීසකො නරුතතමො  
ඉද්ධිබලං පඤ්ඤාබලඤ්ඤා කීදීසං.  
බුද්ධබලං ලොකභිතසස කීදීසං.
4. න හෙතෙ ජානනාභි සදෙවමානුසා  
බුද්ධො අයං ඊදීසකො නරුතතමො  
ඉද්ධිබලං පඤ්ඤාබලඤ්ඤා ඊදීසං.<sup>3</sup>  
බුද්ධබලං ලොකභිතසස ඊදීසං.<sup>3</sup>
5. භන්දහං දසසධිසසාමී - බුද්ධබලං අනුත්තරං.<sup>4</sup>  
වධසමං මාපධිසසාමී - නභෙ රතනම ඤ්ඤිතං.<sup>5</sup>

1. සහමපති, මජ්ඣං, සීඉ, මව්

2. සකාපපච්ඡකච්ඡාතිකා - මජ්ඣං, මව්

3. ඊදීසං - මජ්ඣං, මව්

4. බුද්ධබලං අනුත්තරං - මජ්ඣං, මව්.

5. සබ්බරතනමඤ්ඤිතං - මව්

# සුත්‍රාන්තපිටකයේ කුද්දගොත්සහිතයෙහි

## බුද්ධචංගපාලිය

ඒ භාග්‍යවත් වූ අර්හත් සමාස් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට  
නමස්කාර වේවා!

### රත්නවච්ඡික්‍රමණ කාණ්ඩය

1. සත්කලොකයට අධිපති වූ සහම්පති නම් බ්‍රහ්ම තෙමේ මුදුනෙහි කළ ඇඳිලිපුට ඇති වී - 'මේ සත්ලොවැ නුවණැස්නි දල්ප වූ කෙලෙස්-රජස් ඇති සත්කයෝ ඇත්තාහ. ඔවුනට සිව්සස්දහම් දෙසනු මැනවැ මේ සත්කප්‍රජාවට අනුකම්පා කළ මැනවැ' යි අනුන්තර වූ සච්ඡයන් වහන්සේට ආයාචන කෙළේ ය.

2. පරිපුණ්ණ වූ අෂ්ටවිද්‍යා පසළොස්වරණ ධර්ම ඇති (ඉෂ්ටා-නිෂ්ටාදියෙහි) තාදී වූ ශරීරකාන්ති හෝ ප්‍රඥප්‍රදීප ධරන්තා වූ පශ්චිම-ශරීරධාරී වූ අප්‍රජ්ජද්ගල වූ තපාගතයන් වහන්සේට සියලු සත්ක නිකායෙහි කරුණාව උපත.

3. තෙල (මාගේ ඥාති ආදී) සදෙවමනුෂ්‍යයෝ 'නරොක්තම වූ මේ සච්ඡයන් වහන්සේ කෙබඳු වූවාහු ද, ලොවට හිත වූ සච්ඡයන්ගේ සෘද්ධිබලයත් ප්‍රඥබලයත් කෙබඳු වී ද, බුද්ධබලය කෙබඳු වී ද' යි යම් හෙයකින් නො දනිත් ද.

4. තෙල දෙවියන් සහිත මනුෂ්‍යයෝ 'නරොක්තම වූ මේ සච්ඡයෝ මෙ බඳු වූවාහු යැ, ලොවට හිත වූ සච්ඡයන්ගේ සෘද්ධිබලයත් ප්‍රඥබලයත් මෙ බඳු විය. බුද්ධබලය මෙ බඳු වී' යයි යම් හෙයකින් නො දන්නාහු ද,

5. එහෙයින් මම අනුන්තර වූ බුද්ධඅනුභාවය දක්වමි. අහස්හි මුක්තාමණි ආදී රත්නසයන් අලංකාර වූ වච්ඡික්‍රමණයක් මවාලමි. (සිතු සේක ඒකල්හි)



- 6. භූමා මහාරාජිකා ත:වතිංසා  
 යාමා ව දෙවා තුසිතා ව නිමිතා  
 පරනිමිතස් යෙපි ව බ්‍රහ්මකායිකා  
 ආනන්දිතා විපුලමකංසු සොසං.
- 7. ඔහාසිතා ව පය්ථී සදෙවකා  
 පුපු ව ලොකනන්රිකා අසංවුතා  
 තමො ව තිබ්බො විහතො තද අහු  
 දිස්වාන අචෙජරකං පාටිහීරං.
- 8. සදෙවගන්ධබ්බමනුසාරකකිථෙස  
 ආහා උළාරා විපුලා අජායත  
 ඉමසමිං ලොකෙ පරසමිඤ්චාභයසමිං<sup>1</sup>  
 අධො'පි උද්ධං තිරියඤ්ච විස්තං.
- 9. සත්තුන්තමො අනඨිවරො විනායකො  
 සඤ්ඤා අහු දෙවමනුසසපුජිතො  
 මහානුභාවො සතපුඤ්ඤලකඛණො  
 දසෙසසි අචෙජරකං පාටිහීරං.
- 10. සො යාචිතො දෙවවරෙන වකඛුමා  
 අඤ්ඤා සමෙකඛිඤ්ඤා තද නරුත්තමො  
 වඛ්ඤ්ඤා තඤ්ඤා මාපඨි ලොකනායකො  
 සුනිට්ඨිතං සබ්බරතනනිමිතං.
- 11. ඉද්ධි ව ආදෙසන:නුසාසනී  
 තිපාටිහීරෙ භගවා වසී අහු  
 වඛ්ඤ්ඤා මාපඨි ලොකනායකො  
 සුනිට්ඨිතං සබ්බරතනනිමිතං.
- 12. දසසහසසී ලොකධාතුයා සිනෙරුපබ්බතුන්තමෙ  
 උමෙහ'ව දසෙසසි පටිපාටියා වඛ්ඤ්ඤා රතනාමයෙ
- 13. දසසහසසී අතිකකල්ම වඛ්ඤ්ඤා මාපඨි ජිනො  
 සබ්බසොචණ්ණමයා<sup>3</sup> පසෙස වඛ්ඤ්ඤා රතනාමයෙ

---

- 1. පරසමිඤ්චාභයෙ-මථී, චූභයෙ-සායා
- 2. තඤ්ඤා ඉති-මජ්ඣ. නසී
- 3. සබ්බසොචණ්ණමයා-මජ්ඣ.

6. (ප්‍රාසාද පච්ඡික වන වාක්ෂාදියෙහි සිටි) බුමාටු දෙවියෝ ද සිව්මහරජයෙහි දෙවියෝ ද නවතිසායෙහි දෙවියෝ ද යංම දෙවියෝ ද කුමිත දෙවියෝ ද නිර්මාණරතී නම් දෙවලොවැ දෙවියෝ ද පරනිර්මිත-වශවර්තී නම් දෙවියෝ ද සොළොස් බඹතල වැසි දෙවියෝ ද සතුටු සිත් ඇත්තාහු මහත් වූ ඔල්වරසන් නැඟුණ.

(බුදුහු ඔදනකිසුණුසමවත් සමවැද දසදහසක් සක්වළ ආලොක වෙව'යි ඉටුහ. එකෙණෙහි)

7. දෙවලොක සහිත වූ පෘථිවිය ද අසංවෘත වූ බොහෝ ලොකාන්තරිකයෝ ද අවහාමිත වූහ. එකල්හි සනාඨකාරය ද නැසුණේ වී. ඒ අසිරිමත් පෙළහර දක දෙවමනුෂ්‍යයෝ සතුටු වූහ.

8. දෙව ගදඹ මිනිස් රකුස් යන මොවුන් සහිත මේ මිනිස් ලොව ද අන් දෙවලෝ ද යන උභයලොකයෙහි ද යට (අවිච්ඡි ආදි නරකයන්හි) ද උඩ (අජවාකාශයෙහි) ද සරස (දසදහසක් සක්වළ) ද පැතිර පැවති මහත් වූ අප්‍රමාණ වූ ආලොකයෙක් උපන.

9. ශීලාදිගුණයෙන් සියලු සත්ත්වයන් කෙරෙහි උතුම් වූ තමන් වහන්සේට වඩා උසස් කෙනෙක් නැති. සත්ත්වයන් හික්වෙන්නා වූ ශාඤ්ඤන් වහන්සේ දෙවිමිනිසුන් විසින් පුදනලද වූහ. මහත් අනුභාව ඇති සියපින්ලකුණෙන් යුත් සඵඤ්ඤාන් වහන්සේ ආශ්වයාච්ච වූ පෙළහරක් දක්වූ සේක.

10. එකල්හි (පෙළහර අවසන්හි) මිනිසුන් අතර උතුම් වූ පසැස් ඇති ලෝනාහිමී වූ ඒ බුදුරජහු සහම්පති නම් මහබඹහු විසින් අඤ්ජනා ලද්දහු දෙවිමිනිසුනට වන වැඩ සලකා එහි මනාව ගිමියා වූ සියලු රුවනින් ගිමවනලද සක්තෙක් මැවූහ.

11. බුදුහු සාද්ධි - ආදෙශනා - අනුශාසනී යන තුන් පෙළහරෙහි (පස් අයුරෙකින්) වශී වූහ. ලොකනායක වූ බුදුහු මනාව ගිමියා වූ සචිරුවන්-ලුවා සක්මනක් මැවූහ.

12. දසදහසක් සක්වළෙහි උතුම් වූ මහාමෙරුපච්ඡිකයන් රුවන් සක්මන්හි වැඹ සෙසින් පිළිවෙළින් දක්වූහ.

13. පස්මරුන් දිනු බුදුහු දසදහසක් සක්වළ ඉක්මවා සක්මන මැවූහ. රුවන්ලුවා සක්මන්හි දෙපස සඵඤ්ඤාමයහුමී විය.'

- 14. තුලාසඛිකාචානුවග්ගා සොච ණණ්ඵලකක්කා  
වෙදිකා සබ්බසොච ණණා<sup>1</sup> දුභතො පසෙසසු නිමිතා
- 15. මණ්ඩුග්ගා වාලුකාකි ණණා<sup>2</sup> නිමිතා රතනාමයං  
ඔභාසෙති දිසා සබ්බා සතරංසී'ව උග්ගතො.
- 16. තසමිං වංසමනෙ ධිරො අමකන්සවරලක්ඛණො  
වීරොචමානො සමබුද්ධො වංසමෙ වංසමී ජීනො.
- 17. දිබ්බං මඤ්ජරවං පුප්ඵං පදුමං පාරිච්ඡත්තකං<sup>3</sup>  
වංසමනෙ ඔකීරන්ති සබ්බෙ දෙවා සමාගතා.
- 18. පසසන්ති තං දෙවසඛිකා දසසහසසී පමොදිතා  
තමසසමානා නිපතන්ති තුට්ඨහට්ඨා පමෙ.දිතා.
- 19. තාවනිංසා ව යාමා ව තුසිතා වා'පි දෙවතා  
නිමිමානරතීනො දෙවා යෙ දෙවා වසඨන්තිනො  
උදග්ගවිත්තා සුමනා පසසන්ති ලොකනායක.
- 20. සදෙවගන්ධබමනුසසරක්ඛයා  
නානා සුපණ්ණා අථවා'පි රක්ඛයා  
පසසන්ති තං ලොකභිතානුකම්පකං  
නභෙ'ව අච්චුග්ගතවඤ්ඤමණ්ඩලං.
- 21. ආභසසරා සුභති ණණා  
වෙහප්ඵලා අකතිට්ඨා ව දෙවතා  
සුසුඤ්ඤා සුකකච්ඡව්චසනා<sup>4</sup>  
තිට්ඨන්ති පඤ්ඤීකතා.
- 22. මුඤ්ඤානි පුප්ඵං පන<sup>5</sup> පඤ්චවණ්ණිකං  
මඤ්ජරවං වඤ්ජනවු ණණ්ඤිසසිතං  
භමෙන්ති වෙලානි ව අමබරෙ තද  
අහො ජීනො ලොකභිතානුකම්පකො.
- 23. තුඨං සඤ්ඤා ව කෙතු ව ධජො යුපො ව පාණිනං  
පරායනො පතිට්ඨා<sup>6</sup> ව දිපො ව දිපදුක්ඛමො<sup>7</sup>

---

1. සබ්බා සොචණ්ණ-සීචු	5. පුප්ඵානි වා-පු
2. වාලුකාකිණණා-මචසං, මව්	6. පතිට්ඨො-සීචු
3. පාරිච්ඡත්තකං-මචසං	7. දව්පදුක්ඛමො-මචසං, සීචු
4. සුසුඤ්ඤාසුකච්ඡවසනා-පු	

14. යටකී මහමෙර වැඹ මත ඊට අනුරූප වූ තුලාහභූම මතුයෙහි රත්පෝරු අතුරනලදයැ. දෙපසැ මවනලද වෙදිකාව සඵසවණ්ණමය වී.

15. මිණිමුතු වැල්ලෙන් ගැවැසුණු මවනලද රුවන්මුඛා සක්මන උදහිරු මෙන් සියලු දික් හොබවයි.

16. ධීර වූ දෙතිස්මහපුරිස්ලකුණින් යුත් පස්මරුන් දිනු සම්බුදුහු ඒ සක්මන්හි බලමින් සක්මන් කළහ.

17. එහි රැස් වූ සියලු දෙවියෝ දෙවිලොවැ හටගත් මදුරාමල් ද පියුම් ද පරසතුමල් ද සක්මනෙහි විසුරුවති.

18. දසදහසක් සක්වළ දෙවසමුහයෝ සතුටු සිත් ඇත්තාහු උන් වහන්සේ දක්නාහ. සතුටු වූවාහු තුටුපහටු වූවාහු වදිමින් රැස් වෙති.

19. නවතිසාවෙහි දෙවියෝ ද යාමයෙහි දෙවියෝ ද නවත් තුෂිතයෙහි දෙවියෝ ද නිර්මාණරකියෙහි දෙවියෝ ද පරනිර්මිතවසවර්ති දෙවියෝ ද ඔදවැඩිසිත් ඇත්තාහු සතුටු වූවාහු ලොකනායකයන් බලති.

20. දෙවි ගඳඹ මිනිස් යක් යන මොවුන් සහිත නා ගුරුළු යන මොහු ද නවත් රකුසෝ ද සත්ලොවට හිතානුකම්පා ඇති උන් වහන්සේ අහස්හි උද වූ සඳ සෙයින් දකිති.

21. ආභස්සර බඹුහු ද සුභකිණ්ණ බඹුහු ද වෙහස්ඵල බඹුහු ද අකතිටා බඹුහු ද ඉතා පිරිසුදු සුදුවත් හැඳ පෙරෙවියාහු මුදුනෙහි ඇදිලී බැඳ සිටිත්.

22. තවද ආශ්වයභියෙකි, ජිනරාජයන් වහන්සේ සත්ලොවට හිතානුකම්පා ඇතිසේකැ'යි (ඒ පෙළහර දකවන කල්හි) සදුන්සුණු මුසු පස්පැ දිස්නා මදුරාමල් ද විසුරුවති. අහස්හි දිවසළ ද බමවත්.

23. නුඹ වහන්සේ ලෝසත්තට ශාය්නා වූවහ. කෙහෙලී වැන්නහ. ධවජයක් වැන්නහ. යාගසාමිහයක් වැන්නහ. පිළිසරණයහ. ප්‍රතිජ්ඣා වූවහ. ප්‍රදීපයක් වැන්නහ. දෙපා ඇතියනට උතුම් දූවහ' යි.

- 24. දසසහසීලොකධාතුයා දෙවතායො මහිඤ්ඤා පරිවාරෙකා නමසසන්ති තුට්ඨහට්ඨා පමොදිතා.
- 25. දෙවතා දෙවකඤ්ඤා ව පසන්නා තුට්ඨමානසා පඤ්චණණිකපුපෙඨහි පූජයන්ති නරාසහං.
- 26. පසසන්ති තං දෙවසඛකා පසන්නා තුට්ඨමානසා පඤ්චණණිකපුපෙඨහි පූජයන්ති නරාසහං.
- 27. අහො අච්ඡරියං ලොකෙ අභිභූතං ලොමහංසනං න මෙදිසං භූතපුබ්බං අච්ඡරං ලොමහංසනං.
- 28. සකං සකං හී<sup>1</sup> භවනෙ නිසීදිකාන දෙවතා භසන්ති තා<sup>2</sup> මහාභසිතං දිසානාවෙච්ඡරකං නභෙ.
- 29. ආකාසට්ඨා ව භූමිට්ඨා තිණපඤ්චිවාසිනෝ<sup>3</sup> කත ඤජ්ඣී නමසසන්ති තුට්ඨහට්ඨා පමොදිතා.
- 30. යෙ'පි දීඝායුකා නාගා පුඤ්ඤවනො මහිඤ්ඤා පමොදිතා නමසසන්ති පූජයන්ති නරුක්ඛමං.
- 31. සඛිතියො පවනෙතන්ති අම්බරෙ අනිල ඤජ්ජෙ වමනදානි වාදෙන්ති දිසානාවෙච්ඡරකං නභෙ.
- 32. සඛිතා ව පණවා වෙච අපො දෙණඨිමා<sup>4</sup> බහු අනුලිකකසීං වජ්ජන්ති<sup>5</sup> දිසානාවෙච්ඡරකං නභෙ.
- 33. අභිභූතො වත නො අජ්ජ උපපජ්ඣී ලොමහංසනො ධූටං අක්ඛිඤ්ඤිං<sup>6</sup> ලභාම බණො නො පටිපාදිතො.
- 34. බුද්ධො'ති තෙසං සුකාන පීති උපපජ්ඣී තාවදෙ බුද්ධො බුද්ධො'ති කථයන්තා තිට්ඨන්ති පඤ්ජ්ඣී කතා.
- 35. හිංකාරං සාධුකාරඤ්ච<sup>7</sup> උකකුට්ඨිං සමපසාදනං<sup>8</sup> පජා ව විවිධා ගගනෙ වනෙතන්ති<sup>9</sup> පඤ්ජ්ඣීකතා.

---

1. සකසකමහි-මජ්ඣ. සකං සකමහි-සීඉ. මවී.	6. බුච්චසීදිසි-මජ්ඣ.
2. භසනති-සීඉ	7. හිඛකාරා, සාධුකාරා ව-මජ්ඣ.
3. තිණපඤ්චිවාසනො-සීඉ	8. උකකුට්ඨිං සමපහංසනං-මජ්ඣ.
4. ඨිණඨිමා-මජ්ඣ.	9. පටාකා විවිධා ගගනෙ වනෙතන්ති-පු
5. වජ්ජන්ති-මජ්ඣ.	



24. දසදහස්ලෝධාහි මහත් සාද්ධි ඇති දෙවියෝ තුටුපහටු වූවාහු ප්‍රමුදිත වූවොහු පිරිවරා සිට නමස්කාර කෙරෙති.

25. දෙවියෝ ද දෙවභනෝ ද ප්‍රසන්න වූවාහු සතුටුසිත් ඇත්තාහු පස්වනක් මලින් නරශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදුන් පුදති.

26. දිවාසමුභයෝ ප්‍රසන්න වූවාහු සතුටුසිත් ඇත්තාහු ඒ නරශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදුන් දකිති. පස්වනක් මලින් පුජා කෙරෙත්.

27. අහෝ! ලොකයෙහි ආශ්වයා හියා යැ අද්භූත හියා යැ ලොමුදහනසුලු යැ. මා විසින් මෙබඳු ලොමුදහන ආශ්වයා වූ අද්භූතයෙක් නුදුටුවීරු යයි.

28. දෙවියෝ තමන් තමන්ගේ විමන්හි හිඳ අහස්හි ආශ්වයා (පෙළහර) දැක මහසිතායෙන් සෙති.

29. අහස්විමන්වැසි වූ ද බුමාටුවිමන්වැසි වූ ද තල්ආදි තණරුක්-මුදුන්වැසි වූ ද මංවැසි වූ ද දෙවියෝ සතුටු වූවාහු තුටුපහටු වූවාහු බඳුදිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

30. බොහෝ ආයුෂ ඇති පින්වත් වූ මහත් සාද්ධි ඇති යම් නාභ කෙනෙක් ටෙන් නම් (ඔහු ද) සතුටුසිත් ඇත්තාහු නරොත්තම බුදුරදුන් වදිත් පුදත්.

31. (දෙවියෝ) අහස්හි ආශ්වයා (පෙළහර) දැක පවන්මහැ-අහස්හි දෙවනළු පවත්වති, දිවබෙර වයත්.

32. (දෙවියෝ) අහස්හි ආශ්වයා දැක සක් ද පණාබෙර ද යළි බොහෝ මිහිභුබෙර ද අහස්හි වාදනය කෙරෙත්.

33. එකාන්තයෙන් අද අද්භූත වූ ලොමහණියෙක් උපන්නේ නො! අවශ්‍යයෙන් අච්ඡිද්ධිය ලබමහ. අප විසින් බුද්ධෝත්සවයේ ක්ෂණය ලබන ලද.

34. 'බුද්ධ' යන වදන් අසා එකෙණෙහි ඒ දෙවියනට (පස්වනක්) ප්‍රීති උපන. ඔහු 'බුද්ධ බුද්ධ' යි කියමින් මුදුනෙහි ඇදිලි බැඳ සිටිති.

35. දෙවාදි විවිධ ප්‍රජාවෝ අහස්හි බඳුදිලි වැ සිට හිංකාර නාදය ද සාධුකාර නාදය ද ඔල්වරහඬ ද ප්‍රසන්නාකාරය ද පවත්වති.

- 36. ගායනී සෙලෙනී ව වාදයනී ව  
 භුජානී පොඨෙනී<sup>1</sup> ව නවවයනී ව  
 මුඤ්ඤානී පුප්ඵං පන පඤ්චවණණිකං  
 මඤ්ඤවං වඤ්ඤානුණණමිසිතං.
- 37. යථා තුයහං මහාවීර පාදෙසු වකකලකඛණං  
 ධජවජීරපතාකා<sup>2</sup> වඩ්ඪමානඛකුසාවිතං
- 38. රූපෙ සීලසමාධිමහි පඤ්ඤාය ව අසාදීසො  
 විමුත්ඨියා අසමසමො ධම්මවකකපවත්තනෙ
- 39. දසනාගබලං කායෙ තුයහං පාකතීකං බලං  
 ඉඤ්ඤිවලන අසමො ධම්මවකකපවත්තනෙ.
- 40. එවං සබ්බගුණොපෙනං සබ්බබහසමුපාගතං  
 මහාමුතීං කාරුණිකං ලොකනාථං නමසසථං.
- 41. අභිවාදනං ථොමනඤ්ච වඤ්ඤාඤ්ච පසංසනං  
 නමසසනඤ්ච පුජඤ්ච සබ්බං අරහසී තුවං.
- 42. යෙ කෙවී ලොකෙ වඤ්ඤෙනාහා  
 වඤ්ඤං අරහනී යෙ  
 සබ්බසෙට්ඨො මහාවීර  
 සදීසො තෙ න විජ්ජති.
- 43. සාරිපුත්තො මහාපඤ්ඤා සමාධිජ්ඣානකොවිද්දො  
 ගීජ්ඣකුටෙ ධීතොයෙව පසසති ලොකනායකං.
- 44. සුචුල්ලං සාලරාජං ව<sup>3</sup> වඤ්ච ගගනෙ යථා  
 මජ්ඣන්තීකෙ'ව<sup>4</sup> සුරියං ඔලොකෙති නරාසහං.
- 45. ජලනනං දීපරුකං'ව තරුණසුරියං'ව<sup>5</sup> උග්ගතං  
 බහුමසභානුරුද්ධිතං ධීරං පසසති නායකං.
- 46. පඤ්ඤානං භික්ඛුසිතානං කතකිට්ඨානාදීනං  
 ධීණාසවානං විමලානං බණෙන සන්තිපාතසී.

---

1. පොඨෙනී-මජ්ඣ.	4. මජ්ඣන්තීකෙව-මජ්ඣ.
2. පටාකා-මජ්ඣ.	5. සුරියං'ව-මජ්ඣ.
3. සුචුල්ලසාලරාජංව-මචී.	

36. බුදුගුණ ගයනී සිරුසන් පවත්වනි වාදනය කොරෙති, අපොළනි, නටවනි, (කුමුත් නටනි) යළි පස්වණක් මල් වගුරුවනි, සඳුන් සුණු මුසු වූ මදුරා මල් ද වගුරුවන්.

37. මහාවීරයන් වහන්ස, යම්සේ නුඹ වහන්සේ ගේ පාසහලෙහි සර්වාකාරයෙන් පරිපෑණී වූ වක්රකණ්ණ ඛණ්ඩා ද ඵසෙධින් ධවජයෙන් වජ්ජයෙන් පතාකායෙන් වර්ධමානයෙන් හා අඛකුගයෙන් ද (ඒ වක්ර ලක්ෂණය අලංකාර වී.)

38. රූපකාය සම්පන්නයෙනි ද ශීලයෙනි ද සමාධියෙනි ද ලොකොත්තරප්‍රඥයෙනි ද අනුපමී වූවහ ඵලවිමුක්තියෙනි ද දම්සක් පැවැතුමිනි ද අසම වූ අතීත බුදුවරයන් හා සම වූවහ.

39. සදත්කුලයෙනි වූ දස ඇත් කෙනකුන් ගේ බලය නුඹ වහන්සේ ගේ කයෙහි පියවී බලය වෙයි. (ඒකුර්වණාදී) සාද්ධිබලයෙන් අසමසමයහ. දම්සක් පැවැතුමිනි දෙශනාඥනයෙනි ද අසමයහ.

40. මෙසෙයින් සියලු ලොවී ලොවුතුරා ගුණයෙන් යුක්ත වූ සියලු ගුණාංගයෙන් සමුපෙන වූ මහාමුනි වූ කාරුණික වූ ලොක ස්වාමීන් නමස්කාර කරවූ.

41. අභිවාදනයට ද (නො හමුයෙහි කරන) සකුතියට ද ප්‍රණාමයට ද (හමුයෙහි කරන) ප්‍රශංසාවට ද ඇදිලි බැදීමට ද (මල්ගඳ විලෙවුන් ආදියෙන්) පිදීමට ද යන සියලු සන්කාර විශෙෂයට නුඹ වහන්සේ නිසි වූවහ.

42. මහාවීරයන් වහන්ස, ලොවැ යම් කෙනෙක් වන්දනීය වූවාහු ද යම් කෙනෙක් වන්දනාවට නිසි වූවාහු ද නුඹ වහන්සේ ඒ සියල්ලන් කෙරෙහි ශ්‍රෙෂ්ඨ වූවහු යැ. නුඹ වහන්සේට සම වූයෙක් නැති.

43. මහාප්‍රාඥ වූ චිත්තසමාධියෙහි හා ප්‍රථමධ්‍යානාදියෙහි නිපුණ වූ ශාරිපුත්‍ර සඨවීරයන් වහන්සේ ගිජුකුළු පව්වෙහි සිටියාහු මැ (රුවන් සක්මන්හි සක්මන් කරන) ලොකනායක වූ සථිඥයන් වහන්සේ දුටුවාහ.

44. නරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ සථිඥයන් වහන්සේ සුපිපි සල්ලකක් මෙන් ද, අහසෙහි (තරු පිරිවරන ලද) පුන්සඳු සෙයින් ද, බබලන මධ්‍යාහ්න සුයඹයා සෙයින් ද දුටුවාහ.

45. දිලියෙන ව්‍යාමප්‍රභායෙන් භාත්පයින් රැඳුණු සිර වූ ලොකනායකයන් වහන්සේ (නැඟු පහන් ඇති) දිලියෙන පහන් රූකක් සෙයින් ද උදයට පැමිණි ළහිරු මඬලක් සෙයින් ද දුටුවාහ.

46. සිව්සස්හි සිවමහින් කොට නිමැ වූ කිය ඇති ලාභාලාභාදියෙහි තාදී වූ මහනැණිත් ක්ෂය කළ ආසුච ඇති විගත වූ රාශාදී මල ඇති පන්සියක් හික්ෂුන් ඇසිල්ලෙකින් රැස් කරවූහ.

- 47. ලොකපසසාදනං<sup>1</sup> නාම පාවිහිරං නිදසසයි අමෙහ'පි තස් ගමීසසාම<sup>2</sup> වන්දිසසාම මයං ජිනං.
- 48. එථ සබ්බෙ සමාගනකා පුච්ඡිසසාම මයං ජිනං කඛිං විගොදධිසසාම පසිසාමා ලොකනායකං
- 49. සාධුති තෙ පටිසසුකා නිපකා සංවුතින්ද්‍රියා පත්තවිචරමාදය තරමානා උපාගමුං<sup>3</sup>
- 50. ඛිණ්ණසවෙහි විමලෙහි දකෙහි උත්තමෙ දමෙ සාරිපුත්තො මහාපඤ්ඤා ඉද්ධියා උපසඩ්ධමි.
- 51. තෙහි භික්ඛුහි පරිවුත්තො සාරිපුත්තො මහාගණි. ජලත්තො දෙවො ගගනෙ'ව<sup>4</sup> ඉද්ධියා උපසඩ්ධමි.
- 52. උකකාසිතඤ්ඤා ඛිපිතං<sup>5</sup> අජක්ඛුපෙකඛීකං<sup>6</sup> සුඛබ්බතා සගාරවා සප්පතිසසා සමුද්ධං උපසඩ්ධමුං.
- 53. උපසඩ්ධමීකා පසසනති සයමභුං ලොකනායකං නභෙ අච්චුග්ගතං ධීරං වන්දං'ව ගගනෙ යථා.
- 54. ජලත්තං දීපරුකඛි'ව විජ්ජු'ව<sup>7</sup> ගගනෙ යථා මජ්ඣනිකෙ'ව සුරියං පසසනති ලොකනායකං.
- 55. පඤ්ඤාභික්ඛුසතා සබ්බෙ පසසනති ලොකනායකං රහදම්ච විපසසනතං සලිලං සුච්ඡ්ඵල පදුමං යථා<sup>8</sup>
- 56. අඤ්ජලිං පග්ගහෙකාන තුට්ඨතඨා<sup>9</sup> පමොදිතා නාමසමානා නිපත්තති සත්ථුතො චකකලකඛිණ්ණං.
- 57. සාරිපුත්තො මහාපඤ්ඤා කොරණ්ඩසමසාදිසො සමාධිජනානකුසලො වන්දති<sup>10</sup> ලොකනායකං.

---

1. ලොකපසසාදනං-පු	6. අජක්ඛුපෙකඛීකං-මජසං.
2. ගනකාන-මජසං.	7. විජ්ජු-දිච්චු
3. මුපාගමුං-මව්.	8. සුච්ඡ්ඵලං පදුමං යථා-මජසං, දිච්චු, පු.
4. උපුත්තො, දෙවො'ව ගගනෙ-මජසං.	9. හට්ඨතඨා-මව්.
5. ඛිපිතඤ්ඤා-සායා	10. වන්දනෙ-මජසං.

47. බුදුහු ලොකවිවරණ නම් වූ ආනිභායඝීයක් දැක්වූහ. ඇපිදු එහි යමහ. ඇපි ජිතපඤ්චාර වූ සඵඤ්ජන් වහන්සේ වදිමහ.

48. එනු මැන ඇපි හැමදෙනමෝ රැස් වූ සිට ජිතපඤ්චාර වූ බුදුරදුන් විචාරමහ. ලොකනායකයන් වහන්සේ දක කාච්ඡා දුරු කරමහ.

49. නිපකප්පඤ්ඤ ඇති සංවර කළ ඉඳුරන් ඇති ඒ භික්ෂුහු මැනැවැ යි පිළිවදන් දී පාසිවුරු ගෙන යුහු වූ තෙරුන් කරා එළඹියාහු යැ.

50. උත්තම දම සඛ්ඛායක අර්හත්තය නිමිති කොට කයින් හා සිතින් හා දමුණු විගතමල වූ ඒ ක්ෂීණාසුවයන් සමග මහාප්පාඤ්ඤ වූ සැරියුන් මහතෙරණුවෝ සෘද්ධියෙන් බුදුන් වෙත එළඹියහ.

51. මහන් වූ ගණ ඇති ශාරීපුත්‍ර සඵචිරයන් වහන්සේ ඒ භික්ෂුන් විසින් පිරිවරන ලද්දහු අහස්හි දිලියෙන දෙවියකු සෙයින් සෘද්ධියෙන් බුදුරදුන් කරා එළඹියහ.

52. ඒ භික්ෂුහු උකැසිහඬ ද කිවිසිහඬ ද නො කොට සුවිමල ධුතගුණ ඇත්තාහු බුද්ධ ගෞරවයෙන් සගෞරව වූවාහු නිවච්ඡානති ඇත්තාහු සම්මාසම්බුදුන් කරා එළඹියහ.

53. එළැඹී ගුවන්තෙලෙහි උදයට පැමිණි වන්ද්‍රයා සෙයින් සඵයමහ වූ ලොකනායක වූ අහස්හි පැන නැඟී සිටි යිර වූ සඵඤ්ජන් වහන්සේ දක්නාහ.

54. දිලියෙන පහන්රුකක් සෙයින් ද ගුවන්තෙලෙහි විදුලිය සෙයින් ද මධ්‍යාහ්නදෙහි සුයඝීයා සෙයින් ද ලොකනාඨයන් වහන්සේ දුටුවාහ.

55. සියලු පන්සියක් භික්ෂුහු පහන්දිය ඇති සුපිපි පියුම් ඇති විලක් සෙයින් ලොකනායකයන් වහන්සේ දුටුවාහ.

56. (සැරියුන් තෙරුන් ප්‍රමුඛ ඒ භික්ෂුහු) මුදුනෙහි ඇඳිලි බැඳගෙන තුටුපහටු වූවාහු ප්‍රමුදිත වූවාහු නමස්කාර කෙරෙමින් ශාඤ්ඤාන් වහන්සේ ගේ චක්‍රලක්ෂණ ඇති පාද සම්පයෙහි වැඳ වැටුණාහ.

57. මහනුවණැති වූ කටුකරච්චුමල් සුදුසු පැහැ ඇති වූ වික්කසමාධි-යෙහි හා ප්‍රථමධ්‍යානාදියෙහි ජෙක වූ ශාරීපුත්‍ර සඵචිරයන් වහන්සේ ලොකනායක වූ සඵඤ්ජන් වහන්සේ වැන්දහ.

- 58. ගජජීතා<sup>1</sup> කාලමෙසෝව නීලුපුලසසෝදියෝ  
ඉද්ධිබලෙන<sup>2</sup> අසමෝ මොඤ්ජුප්පානෝ මඤ්ඤිකෝ.
- 59. මහාකසපපා'පි ච ථෙරො උත්තරතකනකසනුතිභෝ  
ධුතගුණෝ අඤ්ඤාතිකඤ්ඤානෝ ථොමිතෝ සත්ථු වණ්ණිතෝ.
- 60. දිබ්බවකචුතං යො අනුඤ්ඤා අනුරුද්ධො මහාගණි  
ඤ්ඤාතිසෙට්ඨො භගවතෝ අවිදුරො'ව තිට්ඨති.
- 61. ආපනතිඅනාපනතියා සතෙකිච්ඡාය<sup>3</sup> කොච්ඡෙ  
චිතයෙ අඤ්ඤාතිකඤ්ඤානෝ උපාලී සත්ථු වණ්ණිතෝ.
- 62. සුබ්බමනිපුණස්පට්ඨිද්ධො කථිකානං පචරො ගණි  
ඉසි මනසානියා පුත්තො පුණ්ණො නාමා'ති විසුත්තො.
- 63. එතෙසං චිත්තමඤ්ඤාය ඔපමකුසලො මුනි  
කඤ්ඤාචෙඡ්ඡෙ මහාවීරො කථෙසි අත්තනෝ ගුණං.
- 64. වත්තාරො තෙ අසඤ්ඤියා කොච්ඡෙ යෙසං න ඤ්ඤාති  
සත්තකායො ච ආකාසො ච කකවාලා ච නන්තකා  
බුද්ධඤ්ඤාණං අසුමෙයං න සකකා එතෙ චිත්තානු.
- 65. කිං එතං අච්ඡරියං ලොකෙ යං මෙ ඉද්ධිවිකුඤ්ඤානං  
අඤ්ඤා ඛහු අච්ඡරියා අඤ්ඤානා ලොමභංසනා.
- 66. යද්'හං තුසිතෙ කායෙ සනතුසිතො නාමභං තද  
දසසහසසී සමාගමෙ යාවන්ති පඤ්ඤි මමං.
- 67. කාලො'යං තෙ' භොවීර උපාජ්ජමාතුකුච්ඡියං  
සදෙවකං තාරයනො බුද්ධසසු අමතං පදං.

---

- 1. ගජජීතො-සීමු
- 2. ඉද්ධිවිසයෙ-මච්චි.
- 3. සතිකිච්ඡාය-පු

- 4. කාලො බො තෙ - මජ්ඣං,  
කාලො දෙව - සීමු,  
කාලො තෙ - පු.

58. ගර්ජනා කරන කාළමෙසයක් බඳු වූ නිලොත්පල සදාශ ප්‍රභා ඇති සෘණීබලයෙන් අසම වූ මහත් සෘණී ඇති මොදගලයාන සථවිරයන් වහන්සේ සථිඥයන් වහන්සේ වැන්දහ.

59. රත්රන් බඳු සිව්පැහැ ඇති, ධුතගුණයෙහි අගනැන්හි තබන ලද, ශාඤ්ඤාත් වහන්සේ විසින් සකුති කරන ලද වණ්ණා කරන ලද මහසුප් මහතෙරුණුවෝ ද සථිඥයන් වහන්සේ වැන්දහ.

60. යම් කෙනෙක් දිවැස් ඇතියන් අතුරින් අග්‍ර වූ නම් භාගාවතුන් වහන්සේගේ ඥතිග්‍රෙණු වූ නම් ඒ මහත් ගණ ඇති අනුරුද්ධ සථවිරයන් වහන්සේ නුදුරෙහි මැ සිටියාහ.

61. ප්‍රතිකම් සහිත වූ ද රහිත වූ ද, ආපතතිඅනාපතතියෙහි ජෙක වූ, විනයෙහි අගනැන්හි තබන ලද, ශාඤ්ඤාත් විසින් වණ්ණා කරන ලද උපාලි තෙරණුවෝ (නුදුරෙහි මැ සිටියාහ.)

62. ප්‍රතිවේධ කළ සුක්ෂ්ම වූ නිපුණ වූ අසී ඇති, ධම් කපීකයන් අතුරෙහි ග්‍රෙණු වූ ගණ ඇති සෘෂී වූ, මනනානි නම් බැමිණියගේ පුත්‍ර වූ 'පුණණ' නමැයි ප්‍රසිද්ධ වූ තෙරණුවෝ ද (නුදුරෙහි සිටියාහ.)

63. මොවුන්ගේ සිත් දූන උපමායෙහි දක්ෂ වූ සැක සිදුනා වූ මහත් වීයඹී ඇති සථිඥයන් වහන්සේ තමන් වහන්සේගේ ගුණ ප්‍රකාශ කළහ.

64. යම් කෙනකුන්ගේ අත්තය නො පැනේ නම් මොහු සතර දෙන සංකිඤ්ඤානසට (ගණනට) නො හැකි වෙති: සත්ත්ව සමුහය ද ආකාශය ද වක්‍රවාටයෝ ද අනන්තයෝ යැ බුද්ධඥනය ප්‍රමාණ කළ නො හැක්කේ යැ. මොහු දූනගන්තට නො හැක්කාහ.

65. මාගේ සෘණී විකුච්ඡය යන යමෙක් ඇද්ද තෙල ලොවැ කවර නම් ආඤ්ඤායෙක් ද? අද්භූත වූ ලොවුදහ ගන්වන අනඹී වූ අඤ්ඤායෝ බොහෝ වෙති.

66. යම් කලෙකැ මම තුෂිත දිව්‍යකිකායයෙහි සන්තුෂිත නම් දෙවි වූයෙමි ද එකල්හි දසදහසක් සක්වළැ දෙවියෝ රැස් වැ මා කරා පැමිණ බදුදිලි වැ අයදින්:

67. මහාවීරයාණෙනි, මේ මුඛට බුදුවන්නට කලි. මව්කුසැ පිළිසිදගනු මැනැවැ. දෙවියන් සහිත ලොකය තරණය කෙරෙමින් අමාතපදය අවබෝධ කළ මැනැවැ' යි.

- 68. තුසිතා කායා වචිතාන යද ඔකකමී<sup>1</sup> කුච්ඡයං.  
දසසහසසීලොකධාතු කමිසිසු ධරණී නද.
- 69. යද්භං මාතුකුච්ඡිතො සමපජානෝව නිකමී.  
සාධුකාරං පවනෙතනති<sup>2</sup> දසසහසසී පකමපථ<sup>3</sup>.
- 70. ඔකකනති<sup>4</sup> මෙ සමො නත්ථී ජාතිතො අභිතිකමිමෙ  
සමෙධාධියං අභං සෙට්ඨො ධම්මවක්කපචකතනෙ.
- 71. අහො අච්ඡරියං ලොකෙ බුද්ධානං ගුණමහත්තතා  
දසසහසසීලොකධාතු ජප්පකාරං පකමපථ  
ඔහාසො ව මහා ආසි අච්ඡරං ලොමහංසනං.
- 72. හගවා ව තමහි සමයෙ ලොකජෙට්ඨො නරාසහො  
සදෙවකං දසසයනො ඉඤ්චියා වඤ්චි ජිනො.
- 73. වඤ්චමෙ වඤ්චමනො'ව කපෙසි ලොකනායකො  
අනතරා න ගිවනෙති චතුහසෙ වඤ්චමෙ යථා<sup>5</sup>.
- 74. සාරිපුත්තො මහාපඤ්ඤ සමාධිජ්ඣානකොවිදෙ  
පඤ්ඤයා පාරමිප්පනො<sup>6</sup> පුච්ඡති ලොකනායකං.
- 75. කීදිසො තෙ මහාවීර අභිනිභාරො නරාසහ  
කමිසි කාලෙ තයා ධීර පජීතා බොධිමුත්තමා.
- 76. දනං සීලං ව නෙකමමං පඤ්ඤචරියං ව කීදිසං  
බන්ධිසච්ච මධිට්ඨානං මෙතතුපෙක්ඛා ව කීදිසා.

---

1. ඔකකමී-සිවු.	4. ඔකකනති--මජ්ඣ.
2. පවනෙතනති--මජ්ඣ.	5. තද-සිවු.
3. පකමපිසු-මච්චි.	6. පාරප්පනො'පි, සීවු.



68. යම් කලෙක තුමිත දිව්‍යනිකායෙන් ව්‍යුත වූ මව් කුසා පිවිසියෙමි ද එකල්හි දශසහස්‍රිලෙ කඩාතු ධරණිය කමපා විය.

69. යම් කලෙක මම සිහි ඇති වූ මෑ මව්කුසින් නික්මියෙමි ද එකල්හි දශසහස්‍රිලොකධාතුව සාධුකාර පවත්වමින් කමපා විය.

70. ගර්භාවක්‍රාන්තියෙහි ද මව්කුසින් බිහිවීමෙහි ද මා හා සමයෙක් නැති. සලොකියෙහි දම්සක්පැවැත්මෙහි මම ශ්‍රේණියෙමි.

71. ලොවූ බුදුවරයන්ගේ ගුණමහත් බව අහො ආශ්‍රයයී යෑ. දසදහසක් සක්වළෑ මහපොලොව ඡට්‍රකාරයෙකින් සැලුණේ යෑ මහත් වූ අවහාසයෙක් ද ආශ්‍රයයීයෙක් ද ලොමහඡියෙක් ද විය.

72. එසමයෙහි ලොකජොණ්ඩ වූ නරශ්‍රේණ්ඩ වූ ජිතපඤ්ඤාමාර වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද දෙවියන් සහිත ලොකයාට පෙළහර දක්වමින් සාධිතයන් සක්මන් කළහ.

73. ලොකනායක වූ ශාසනාන් වහන්සේ සක්මන්හි සක්මන් කරන්නාහු මෑ (මිහිරි දහම් කථා) වදළහ. (පැළ-පැදුන් සක්වළ මුවවිට හිමි කොට ඇති සක්මන්හි) සතර රියන් සක්මනෙක්හි සෙසින් අතුරෙහි නො නවත්නාහ.

74. මහාප්‍රාඤ්ඤ වූ විතසමාධියෙහි හා ප්‍රථමධ්‍යානාදියෙහි ඡේක වූ ශ්‍රාවකපාරමිඤ්ඤයෙහි පාරයට පැමිණි ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ ලොකනායක වූ භාග්‍යවතුන් පුළුවුස්ති:

75. මහ වීරයන් වහන්ස, නරශ්‍රේණ්ඩයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේ ගේ අභිනිහාරය කිබඳු යෑ? ධීරයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේ විසින් කවර කලෙකෑ උක්තම බොධිය ප්‍රාක්ඛිනා කරන ලද ද?

76. (මුඛ වහන්සේ ගේ) දනය ද ඡීලය ද තොණ්කුමාය ද ප්‍රඤ්ච ද වියභී ද කිබඳු යෑ? ක්ෂාන්තිය ද සත්‍යය ද අධිඡායනය ද මෙමත්‍රිය ද උපෙක්ෂාව ද කිබඳු යෑ?

- 77. දසපාරමී තයා ධීර කීදිසා<sup>1</sup> ලොකනායක  
කථං උපපාරමී පුණ්ණො පරමස්පාරමී කථං.
- 78. තසස පුට්ඨො විශාකාසී<sup>2</sup> කරචීකමධුරං ගිරො<sup>3</sup>  
භිබ්බාපයනො හදයං භාසයනො සදෙවකං.
- 79. අතීතවුඤ්ඤානං ජිනානං දෙසිතං  
නිකීලිතං<sup>4</sup> බුද්ධපරමපරාගතං  
පුබ්බනිවාසානුගතාය බුද්ධියා  
පකාසයි ලොකහිතං සදෙවකෙ.
- 80. පීතිපාමොජ්ජජනනං සොකසලලවීනොදනං  
සබ්බසම්පතතිපට්ට්ඨාහං වික්ඛිතකා පුණොථ<sup>5</sup> මෙ
- 81. මදනිමෙදනං සොකනුදං සංසාරපට්ටොවනං<sup>6</sup>  
සබ්බදුක්ඛක්ඛයං මග්ගං සකකච්චං පටිපජුථා'ති.

රතනවඩකමනකණ්ඩො නිට්ඨිතො.

---

- 1. කීදිසි - මජ්ඣ.
- 2. විශාකාසී - සීලු
- 3. කරචීකමධුරගිරො - මජ්ඣ.
- 4. නිකීලිතං (මජ්ඣ.)

- 5. පුනාථ - මජ්ඣ.
- 6. සංසාරමොජ්ජනං - සීලු  
සංසාරසම්භික්ඛමං - පු

77. ධීර වූ ලොකනායකයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේ විසින් කෙබඳු දසපාරමී පුරන ලද ද? කෙසේ දස උපපාරමී පුරන ලද ද? කෙසේ දස පරමකපාරමී පුරන ලද ද? යි.

78. ඒ සැරියුත් තෙරුන් විසින් පුළුවස්නා ලදකුරවිකෙවිල්ලනට බඳු මිණිරි වදන් ඇති සච්ඡදයන් වහන්සේ (කෙලෙසින් නැවුණුවුන්ගේ) ළය නිවමින් සදෙවක ලොකයා තුටු කෙරෙමින් ප්‍රකාශ කළාහු යැ.

79. ජිතපඤ්චමාර වූ අතීත බුදුවරයන් විසින් දෙශිත වූ උන්-වහන්සේගේ චරිතය වූ සම්බුදු පරපුරෙන් පැවැත ආවා වූ ලොවට භීත වූ බුද්ධිවංශය පෙරවිසූ කඳපිළිවෙළ දන්නා නුවණින් දෙවියන් සහිත ලොකයාට ප්‍රකාශ කළ සේක.

80. ප්‍රීතිප්‍රමොදාය උපදනා වූ ශොකශල්‍යය දුරු කරන්නා වූ සච්ඡමපත් ලාභයට කරුණු වූ මා කියන බුද්ධිවංශ දෙශනාව සිත්හි ලා අසවු.

81. ජාත්‍යාදි මද නිච්ඡිදනය කරන්නා වූ ශොකය දුරු කරන්නා වූ සංසාරබන්ධනයෙන් මුදුලත්තා වූ ජාත්‍යාදි හැම දුක් ක්ෂය කරන්නා වූ මාචීය වූ බුද්ධිවංශදෙශනාව සකසා අසවු.

නොහොත් ප්‍රීතිප්‍රමොදා උපදනා ශොකශල්‍යය දුරු කරන, සියලු සමපත් ප්‍රතිලාභයට කරුණු වූ බුද්ධිවංශදෙශනාව අයා.

මද නිච්ඡිදනය කරන ශොකය දුරුලන සසර බැඳුමින් මුදුලන සියලු දුක් ක්ෂය කරන බුද්ධිභාව සංඛ්‍යාත මාචීයට බසිවු' යයි.

රත්නවංශමණ කාණ්ඩය නිමි.

## සුමේධ කථා

1. කපෙහ ව සතසහසෙස ව වතුරො ව අසඩබියෙ අමරං නාම නගරං දසසනෙයාං මනොරමං.
2. දසභි සදෙද්භි අවිචිතං අත්තපානසමායුතං හත්ථිසද්දං අසුසද්දං හෙරිසඬිරථානි ව<sup>1</sup> බාදථ පිවථ වෙව අත්තප.නෙන සොසිතං.
3. නගරං සබ්බබගසමපන්නං සබ්බකමමුපාගතං සත්තරත්තසමපන්නං නානාජනසමාකුලං සමීද්ධං දෙවනගරංව ආවාසං පුඤ්ඤකමමිතං.
4. නගරෙ අමරවතියා සුමේධො නාම බ්‍රාහ්මණො අනෙකකොට්ඨිවයො පහුතධනධඤ්ඤවා.
5. අජකියාසකො මත්තධරො ති ඡංඡං වෙදනපාරගු ලසබ්බණ ඉතිභාසෙ ව සධම්මෙ පාරමී ගතො.
6. රහොගතො නිසීදීකා එවං විනෙත්තසහං තද දුකෙබ්‍රා පුත්තභවො නාම සරිරසං ව හෙදනං (සමොහමරණං දුකබ්‍රා ජරාය අභිමද්දනං.)\*
7. ජාතිධම්මො ජරාධම්මො ව්‍යාධිධම්මො ව'හං සද අජරං අමරං ඛෙමං පරියෙසිසාමි තිබ්බුතිං.
8. යනුනුතිමං පුත්තිකායං නානා කුණපපුරිතං ජඩ්ඨිකිකාන ගවෙජයාං අනපෙබ්බො<sup>2</sup> අනත්ථිකො.
9. අත්ථි හෙහිති සො මහො න සො සකකා න හෙතුයෙ පරියෙසිසාමි තං මහං භවතො පරිමුත්තියා.
10. යථා'පි දුකෙබ්‍රා විජජනෙහ සුබං නාම'පි විජජති එවං භවෙ විජජමානෙ උභවො'පි ඉවජ්ජනබ්බකො.

---

1. හෙරිසඬිරථාන ව-අසා  
 \* ගාථදමිදා, සමමොහවිනොදනියා, අට්ඨකථාය, දීසසතෙ.  
 2. අනපෙකෙබ්බා-මජ්ඣං.

## සුමේධ කථා

1. සාරාසැකි කප්පුවහස් මතුයෙහි දකුම්කලු මනහර වූ අමර නම් තුවරෙක් වී.

2. ආභාරපානයෙන් යුක්ත වූ ඇතුන්ගේ කුඤ්චනාදය අසුන්ගේ හේසාරවය බෙර සක් රිය හඬින් ද (විණා ගීත සම්මතාල ශබ්දයෙන් ද) කව පොව ආදී වූ ආභාරපාන පිළිබඳ ශබ්දයෙන් සොෂා කරන ලද දස වැදෑරුම් ශබ්දයෙන් නො වෙන් වූ,

3. සියලු නගරාච්ඡයෙන් සම්පූර්ණ වූ සියලු කර්මාන්තයෙන් යුක්ත වූ සත්රුවහින් සමාද්ධ වූ නානා ජනයා විසින් ගැවැසිගත් එනුවර සමාද්ධ වූ (ආලකමන්ද) දෙවනුවර සෙයින් පින්කම් කළ ජනයන්ට ආවාස වී.

4-5. ඒ අමරවතී නගරයෙහි රැස්කළ නොයෙක් කෙළ ගණන් බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇති වෙද හදරන්නා වූ වෙද මන්ත්‍ර ධරන්නා වූ ත්‍රිවේදයාගේ පරතෙරට ගිය ලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයෙහි ද ඉතිහාසයෙහි ද ස්වකීය බ්‍රාහ්මණධර්මයෙහි ද පරතෙරට ගිය සුමේධ නම් බ්‍රාහ්මණයෙක් වී.

6. එකල්හි සුමේධපණ්ඩිත නම් වූ මම එකලා වැ හිඳ මෙසේ සිතීමි: පුනර්භවය නම් දුකෙකි, ශරීරහෙදන සභ්ඛා:ක මරණය ද දුකෙකි.

7. ඒ සුමේධපණ්ඩිත සමයෙහි මම ඉපදීම ස්වභාව කොට ඇත්තෙම් ජරාව ස්වභාව කොට ඇත්තෙම් ව්‍යාධිය ස්වභාව කොට ඇත්තෙම් වෙමි. එහෙයින් ජරා රහිත වූ මරණ රහිත වූ නිර්භය වූ නිර්වාණය සොයන්නෙමි.

8. නානා කුණපයෙන් පිරුණු මේ කුණු කය හැර දමා නිරාලය වූයෙමි අර්ථී නො වූයෙමි යන්නෙමි නම් යෙහෙකැ යි.

9. (යම් මාර්ගයෙකින් නිවනට යෙමි ද) ඒ මඟ අවශ්‍යයෙන් ඇත, වන්නේ යැ, ඒ මඟ හේතු නො වන්නට නො හැකි වෙයි, භවයෙන් මිදීම පිණිස ඒ මඟ සොයන්නෙමි.

10. යමසේ දුක ඇති කල්හි සුවයෙකුදු ඇද්ද එසෙයින් භවය ඇති කල්හි විභවයෙකුදු කැමැති වියයුතු යැ.

11. යථා'පි උණෙත විජ්ජනෙත අපරං විජ්ජති සීතලං එවං කිවිධයති විජ්ජනෙත නිබ්බානං ඉච්ඡන්තබ්බකං.
12. යථා'පි පාපෙ විජ්ජනෙත කල්යාණමපි විජ්ජති එවමෙව ජාති විජ්ජනෙත අජාතිච්ඡිද්ධතබ්බකා<sup>1</sup>
13. යථා ගුටගතො පුරියො තළාකං දිසාන පුරිතං න ගවෙසති තං තළාකං න දෙසො තළාකස්ස සො.
14. එවං කිලෙසමලධොවං<sup>2</sup> විජ්ජනෙත අමතත්තලෙ න ගවෙසති තං තළාකං න දෙසො අමතත්තලෙ.
15. යථා දරිඪි පරිරුද්ධො විජ්ජනෙත ගමනාපථෙ<sup>3</sup> න පලායති සො පුරියො න දෙසො අඤ්ඤාස්ස සො.
16. එවං කිලෙසපරිරුද්ධො විජ්ජමානෙ සිවෙ පථෙ න ගවෙසති තං මග්ගං න දෙසො සිවමඤ්ඤාස්සෙ.
17. යථා 'පි බ්‍යාධිනො පුරියො විජ්ජමානෙ කිකිච්ඡකෙ න කිකිච්ඡාපෙති තං ව්‍යාධිං න සො දෙසො කිකිච්ඡකෙ.
18. එවං කිලෙසව්‍යාධීභි දුක්ඛිනො පරිපිළිනො<sup>4</sup> න ගවෙසති තං ආචරියං න සො දෙසො<sup>5</sup> විනායකෙ.
19. යථා'පි කුණපං පුරියො කණ්ණෙ ඛද්ධං ජිගුච්ඡිය මොච්ඤිකාන ගවෙඡය්‍ය සුඛි සෙරි සයං වසී.
20. තථෙ'විමං පුත්තිකායං නානා කුණපසඤ්ඤායං<sup>6</sup> ඡඩ්ඨසීඤ්ඤාන<sup>7</sup> ගවෙඡය්‍යං අනපෙඛො<sup>8</sup> අනඤ්ඤො.
21. යථා උච්චාරාඤ්ඤානමභි<sup>9</sup> කුරියං නරනාරියො ඡඩ්ඨසීඤ්ඤාන<sup>7</sup> ගවෙඡනති අනපෙඛො අනඤ්ඤො.

---

1. අජාතිපිච්ඡිද්ධතබ්බකං - සීඵු
2. කිලෙසමලධොවෙ - ධ. අ. සීඵු, කිලෙසමලධොව - මජ්ඣ.
3. ගමනෙ පථෙ - සීඵු, අසා
4. පතිපිළිනො - මථි.
5. න දෙසො සො - සීඵු, මජ්ඣ.
6. නානා කුණපසුඤ්ඤා - පු.
7. ඡඩ්ඨසීඤ්ඤා - සීඵු.
8. අනපෙඛකො - සීඵු, මජ්ඣ., අසා.
9. උච්චාරාඤ්ඤා - පු

11. යම්සේ උෂ්ණය ඇති කල්හි අන්‍ය ශීතලයෙකුදු ඇද්ද එසෙයින් (රාගාදී) තුන් ගිහි ඇති කල්හි නිවනෙක් කැමැති වියයුතු යැ.

12. යම්සේ පාපය ඇති කල්හි කුශලයෙකුදු ඇද්ද, එසෙයින් ජාතිය ඇති කල්හි නො ඉපැද්මකුදු කැමැති වියයුතු යැ.

13. යම්සේ මල වැකුණු මිනිසෙක් දිය පිරුණු තඩාගයක් දැක ඒ තඩාගය නො සොයා ද ඒ තඩාගයාගේ දෙෂයෙක් නො වේ.

14. එසෙයින් කෙලෙස්මල දෙවීමෙහි පොහොසත් අමාවිල ඇති කල්හි ඒ අමාවිල නො සොයා නම් අමාත සඬ්ඛ්‍යත තඩාගයාගේ දෙසෙක් නො වේ.

15. යම්සේ සතුරන් විසින් අචුරන ලද්දෙක් ගමනට නිසි මහ ඇති කල්හි ඒ පුරුෂ තෙමේ නො පලායේ නම් ඒ මාර්ගයාගේ දෙසෙක් නො වේ.

16. එසෙයින් කෙලෙසුන් විසින් භාත්පසින් අචුරන ලද්දේ නිවන් මහ ඇති කල්හි ඒ මහ නො සොයා නම් ඒ නිර්වාණමාර්ගයාගේ දෙසෙක් නො වේ.

17. යම්සේ හටගත් ව්‍යාධි ඇති මිනිසෙක් පිළියම් කරන වෙදකු ඇති කල්හි ඒ ව්‍යාධියට පිළියම් නො කරවා නම් ඒ වෛද්‍යයාගේ දෙසෙක් නො වේ.

18. එසෙයින් ක්ලෙශ නමැති ව්‍යාධීන් විසින් දුකට පැමිණියේ භාත්පසින් පෙලෙන ලද්දේ ඒ මෝක්ෂාවාය්‍යයා නො සොයා නම් ඒ විනේතෘ වූ ආවාය්‍යයාගේ දෙසෙක් නො වේ.

19. යම්සේ මිනිසෙක් ගෙලෙහි බද කුණපය ජුගුප්සා කොට හැර-පියා සුඛිත වූයේ ස්වෛරී වූයේ ස්වයංචිහී වූයේ නික්ම යේ ද,

20. එසෙයින් ම අනෙකවිධ කුණපයන් රැස් වූ මේ කුණුකය හැරපියා අපෙක්ෂා රහිතයෙම අනර්ථී වූයෙම යන්නෙමි.

21. යම්සේ ස්ත්‍රීපුරුෂයෝ ඔවස් කිළියෙහි කර්ස (මල) ය අපෙක්ෂා රහිත වූවාහු අනර්ථික වූවාහු හැරපියා යෙද්ද,

- 22. එවමෙවා'හං ඉමං කායං නානා කුණපපුරිතං  
ඡධධයිකාන ගච්ඡස්සං වච්චං කතවා යථා කුට්ඨං.
- 23. යථා'පි ඡජජරං නාවං පලුඟං උදකගාහිනිං<sup>1</sup>  
සාමී ඡධෙධිකා<sup>2</sup> ගච්ඡන්ති අනපෙඛා අනඤ්ඤා.
- 24. එවමෙවාහං ඉමං කායං නවච්ඡද්දං ධ්වුසාවං  
ඡධධයිකාන ගච්ඡස්සං ජීනතනාවං'ච සාමීකා.
- 25. යථා'පි පුරිසො චොරෙහි ගච්ඡන්තො භණ්ඩමාදිය  
භණ්ඩචෙඡද්දහං දියවා ඡධධයිකාන ගච්ඡති.
- 26. එවමෙවමයං කායො මහාවොරසමො විය  
පහායිමං ගමීසසාමී කුසලචෙඡද්දනා භයා.
- 27. එවා'හං වීනතයිකාන නෙකකොට්ඨිතං ධනං  
නාථානාථානං දකාන හිමවනනුප්පාගමීං.
- 28. හිමවනනසා අවිදුරෙ<sup>3</sup> ධම්මකො නාම පබ්බතො  
අසුමො සුකතො මඤ්ඤං පණ්ණසාලා සුමාපිතා.
- 29. වඩකමං තස්ම මාපෙසි පඤ්ඤාදෙසව්චජ්ඣිතං  
අධ්මගුණසමුප්පතං අභිඤ්ඤාබලමාහරිං.
- 30. සාටකං පඡහිං තස්ම නවදෙසමුප්පාගතං  
වාකචීරං නිවාසෙසිං ද්වාදසගුණමුප්පාගතං<sup>4</sup>
- 31. අධ්මදෙසසමාකීණණං පඡහිං පණ්ණසාලකං  
උපාගමීං රුකඛමුලං ගුණදසසුප්පාගතං<sup>5</sup>.
- 32. වාපිතං රොපිතං ධඤ්ඤා පඡහිං නිරවසෙසතො  
අනෙකගුණසමපනතං පවතතථලමාදියිං.
- 33. තස්ම පධානං<sup>6</sup> පද්ධිං නිසජ්ජධානවඩකමෙ  
අබ්භතතරමහි සත්තාගෙ අභිඤ්ඤාබලමපාපුණිං<sup>7</sup>

---

- 1. පලුඟං උදකගාහිනිං -- මජ්ඣං, පලුඟං උදකගාහිනිං - 8.
- 2. ඡධධයිකා - මජ්ඣං, මව්.
- 3. හිමවනනසා අවිදුරෙ - මජ්ඣං.
- 4. ද්වාදසගුණමුප්පාගතං - සීචු.
- 5. ගුණ දසමුප්පාගතං - සීචු, ගුණෙහි දසසුප්පාගතං - අසා.
- 6. තස්ම පධානං - මජ්ඣං.
- 7. අභිඤ්ඤා බලපාපුණිං - මජ්ඣං.



22. එසෙයින් මම නන් වැදෑරුම් කුණපයෙන් පිරුණු මේ කය (ස්ත්‍රීපුරුෂයන්) සිරුරුකිස කොට (හැරපියා) යන කුටිය සෙයින් හැරපියා යන්නෙමි.

23. යමයේ නැවහිමියෝ දූදුරු වූ දිය වැහෙන බිඳුණු නැව අපේක්ෂා රහිත වූවාහු අනර්ථී වූවාහු හැරපියා යෙද්ද,

24. එසෙයින් මම නව සිදුරු ඇති නිරතුරු මල වැගිරෙන මේ කය නැවහිමියන් දිරාගිය නැවක් මෙන් හැරපියා යන්නෙමි.

25. යමයේ මිනිසෙක් රත්තාදි භාණ්ඩ ගෙන සොරුන් සමග යනුයේ භාණ්ඩ අසිඳ ගැනීමෙන් වන බිය දක හැරපියා යෙත් ද,

26. එසෙයින් මැ මේ කය මහසොරකු වැන්න. කුසල්දහම් වොලොගන්නා බියෙන් මේ කය හැරපියා යන්නෙමි.

27. මම මෙසේ සිතා නොයෙක් කෙළගණන් ධනය නාථානාථයනට දී හිමවන කරා එළැඹියෙමි.

28. හිමවනට නුදුරු තැන ධම්මක නම් පර්වතයෙක් වෙයි. (එහි) මට අසපුයෙක් මොනොවට මවන ලද. පන්සලෙකුදු මොනොවට මවන ලදී.

29. ඒ අසපුයෙහි පස්වැදෑරුම් (සක්මන්) දෙසින් තොර වූ සක්මනක් මැවී. නොහොත් පඤ්චනිවරණ දෙෂයෙන් තොර වූ (පරිඤ්ඤාධිකාරී) අෂ්ට ගුණයෙන් යුක්ත වූ අභිඤ්ඤාබලය ලැබීමි.

30. එහි දී නව දෙසෙකින් යුක්ත වූ (ඇඳි) සඵව හැරපීමි. දෙළොස් අනුසසෙකින් යුක්ත වූ වැහැරි සිවුරු හැන්දෙමි.

31. අටදෙසෙකින් ගැවැසිගත් පන්සල හැරපීමි. දසගුණයෙකින් යුක්ත වූ රැක්මුලට එළැඹියෙමි.

32. වපුට නිපන් රොපණය කොට නිපන් ධාන්‍යය නිරවශෙෂයෙන් හළිමි. නොයෙක් ගුණයෙන් යුක්ත වූ, කුච්චුයෙන් ගිලිහී වැටුණු එල වැළඳීමි.

33. ඒ අසපුයෙහි හිඳිම් සිටීම සක්මනින් ප්‍රධන්- විර්යය කෙළෙමි. සතියක් ඇතුළත අභිඤ්ඤාබලයට පැමිණියෙමි.

- 34. එවං මෙ සිඤ්ඤානන්තස්ස වසීභුතස්ස සාසනෙන  
දීපච්ඤරො නාම ජිනො උපපජ්ඣී ලොකනායකො.
- 35. උපපජ්ඣනො ච ජායනො බුජ්ඣනො ධම්මදෙසනො  
චතුරො නිලීකො නාද්දසං ක්කානරතිසම්පපිතො.
- 36. පච්චන්තදෙසවීසයෙ නිමනොක්ඛා තථාගතං  
තස්ස ආගමනං මග්ගං සොධෙතති තුට්ඨමානසා.
- 37. අහං තෙන සමයෙන නිකම්භික්ඛා සකස්සමා  
ධුනාතො වාකවීරානි ගච්ඡාමි අමඛරෙ තද.
- 38. වේදජාතං ජනං දිස්වා තුට්ඨහට්ඨං පමොදිතං  
ඕරොහීක්ඛාන ගගනා මානුසෙ පුළ්ඤ්ඤං තාවදෙ.
- 39. තුට්ඨහට්ඨො පමුදිතො, “වේදජාතො මහාජනො  
කස්ස සොධියති මග්ගො අඤ්ඤ්ඤං වට්ටමායනං.
- 40. තෙ මෙ පුට්ඨා බ්‍යාකරිංසු<sup>1</sup> බුද්ධො ලොකෙ අනුක්ඛරො  
දීපච්ඤරො නාම ජිනො උපපජ්ඣී ලොකනායකො.  
තස්ස සොධියතෙ මග්ගො<sup>2</sup> අඤ්ඤ්ඤං වට්ටමායනං.
- 41. බුද්ධො’ති මම සුක්ඛාන පිති උපපජ්ඣී තාවදෙ  
‘බුද්ධො බුද්ධො’ති කථයනො සොමනස්සං පවෙදසීං.
- 42. තස්ස ධක්ඛා විචිතොසිං තුට්ඨො සංවිග්ගමානසො  
ඉධ බීජානි රොපිස්සං ඛණො වෙ මා උපච්චගා.
- 43. යදි බුද්ධස්ස සොධෙඨ එකොකාසං දදුඨ මෙ  
අහමපි සොධියස්සාමි අඤ්ඤ්ඤං වට්ටමායනං.
- 44. අදංසු තෙ මමොකාසං සොධෙතුං අඤ්ඤ්ඤං තද  
‘බුද්ධො බුද්ධො’ති විනොතො මග්ගං සොධෙමහං තද.

---

1. වියාකංසුං - දිචු, වියාකංසුං - මජ්ඣං.  
2. සොධියති පථො - සු., සොධියති මග්ගො - දිචු, මජ්ඣං.

34. මෙසෙයින් තාපසගාසනයෙහි වශී වූ මා දභිඤ සිද්ධියට පැමිණි කල්හි ලොකනායක වූ දීපඬුකර නම් ජීතපඤ්චාරයන් වහන්සේ උපන්සේක.

35. (ඔබ) පිළිසිඳගන්නා කල්හි ද මව්කුසින් නික්මෙන කල්හි ද බුදු චන කල්හි ද දමසක් පවත්වන කල්හි ද (මම) ධ්‍යානරතියෙහි ඇලුනෙම සතර තැන්හි දෙතිස් පෙරන්මිනි නො දිටිමි.

36. පසල් දනවියෙහි ජනයෝ තථාගතයන් පවරා තුටුසිත් ඇත්තාහු ඔබ වඩනා මහ ශුද්ධ කෙරෙහි.

37. එකල්හි මම සිය අසපුයෙන් නික්ම එදවස් වැහැරී සලමින් අහස්හි යෙමි.

38. හටගත් සොම්නස් ඇති තුටුපහවු වූ ප්‍රමුදිත වූ ජනයා දක එකෙණෙහි අහසින් බැස මිනිසුන් විවාලෙමි.

39. තුටුපහවු වූ ප්‍රමුදිත වූ හටගත් සොම්නස් ඇති මහාජන තෙමේ (මාර්ගය ශුද්ධ කෙරෙයි. තොප විසින්) අඤ්ජය වටුම අයන සඬ්ඛ්‍යාත වූ මාර්ගය කවරක්හට ශුද්ධ කරනු ලැබේ ද?

40. මාවිසින් පුළුවස්නා ලද ඔහු මෙසේ පැවැසුහ: ලොවැ අනුත්තර වූ සමාක්සම්බුද්ධ වූ ලොකනායක වූ දීපඬුකර නම් ජීතපඤ්චාර වූ බුදුහු උපන්න, ඔබට අඤ්ජය වටුම අයන සඬ්ඛ්‍යාත මාර්ගය ශුද්ධ කරනු ලැබේ' යයි.

41. 'බුද්ධ' යනු අසා එකෙණෙහි මට ප්‍රීති උපන. 'බුද්ධො බුද්ධො' යි කියමින් සොම්නස් වින්දෙමි.

42. එහි සිට සතුටු වූයෙමි ප්‍රීතියෙන් විස්මිත සිත් ඇතියෙමි මෙසේ සිතීමි: මේ දීපඬුකර ජිත්කෙතහි කුසල්බිජුවට රොපණය කරන්නෙමි. ක්ෂණසම්පත් නහමක් ඉක්මැ යේවයි.

43. ඉදින් බුදුනට මහ ශුද්ධ කරවු නම් මට එක් අවකාශයක් දෙව මම ද වටුම අයන සඬ්ඛ්‍යාත මාර්ගය ශුද්ධ කරන්නෙමි.

44. එකල්හි ඔහු මට මහ ශුද්ධ කරනු සඳහා එක් පෙදෙසක් දුන්හ. එකල්හි මම 'බුද්ධො බුද්ධො' යි සිතමින් මහ ශුද්ධ කෙරෙමි.

- 45. අතිධීතෙ මමොකායෙ දීපඛතරො මහාමුනි  
වතුහි සතසභසෙසහි ජලඤ්ඤෙහි තාදිහි  
බිණාසවෙහි විමලෙහි පටිපජ්ජි අඤ්ඤාසං ජිනො.
- 46. පච්චුග්ගමනා වක්ඛතඛි වජ්ජනඛි හෙරියො බහු  
ආමොදිතා නරමරු සාධුකාරං පච්චත්ඤා.
- 47. දෙවා මනුසෙස පසසනඛි මනුසසාපි ව දෙවතා  
උභො'පි තෙ පඤ්ඤලිකා අනුයනඛි තථාගතං.
- 48. දෙවා දිබ්බෙහි තුරියෙහි මනුසසා මානුසෙහි<sup>1</sup> ව  
උභො'පි තෙ වජ්ජයනතා අනුයනඛි තථාගතං.
- 49. දිබ්බං මඤ්ඤවං පුප්ඵං පදුමං පාරිවජ්ජනකං  
දියො දියං ඔකිරනඛි ආකාසනභගතා මරු.
- 50. වමපකං සලලං නිපං නාගපුත්තනාගකෙතකං  
දියොදියං උකඛිපනඛි භුමිතලඥතා නරා.
- 51. කෙසෙ මුඤ්ඤිකභං තත්ථ වාකචීරඤ්ඤා වලෙකං  
කලලෙ පඤ්ඤිකංන අචකුජ්ජා නිපජ්ජභං.
- 52. අකකමීතිනා මං බුද්ධො සභ සියෙසහි ගච්ඡතු  
මා නං කලලෙ අකකමීඤ්ඤො හිතාය මෙ භවිසසති.
- 53. පඨවියං<sup>2</sup> නිපනතසස එවං මෙ ආසි වේතසො  
ඉච්ඡමානො අහං අජ්ජ කිලෙසෙ ක්කාපසෙ මම.
- 54. කිං මෙ අඤ්ඤතවෙසෙන ධම්මං සච්ඡිකතෙනනිධි  
සබ්බඤ්ඤානං පාපුණිකා බුද්ධො භෙසුං සදෙවකෙ.
- 55. කිං මෙ එකෙන තිණ්ණිකෙන පුරිසෙන ථාමදසසිනා  
සබ්බඤ්ඤානං පාපුණිකා සත්තාරෙසුං සදෙවකෙ.
- 56. ඉමීනා මෙ අධිකාරෙන කතෙන පුරිසුත්තමෙ  
සබ්බඤ්ඤානං පාපුණිකා<sup>3</sup> තාලෙමි ජනතං බහු.

---

- 1. මානුසකෙහි - සීඉ.
- 2. පඨවියං - මජ්ඣ., පුට්ඨියා - පු.
- 3. පාපුණාමි - මවි.

45. මාගේ මාර්ග කොට්ඨාශය කොට නො ගිමි කල්හි මහාමුනි වූ පස්මරුන් දිනු දීපඤ්ඤා සර්වඥයන් වහන්සේ ඡඩහිඤ වූ තාදී ගුණ ඇති පහවූ රාගාදී මල ඇති සාරලක්ෂයක් රහතුන් සමග මහට පිළිපත් සේක.

46. සතුටු වූ දෙවමනුෂ්‍යයෝ පෙරගමන් කෙරෙහි, බොහෝ බෙර වයනි, සාධුකාර පවත්වති.

47. දෙවියෝ මිනිසුන් දකිති, මනුෂ්‍යයෝත් දෙවියන් දකිති, ඒ දෙව මිනිස් දෙපස මැ ඇදිලි බැඳ තර්ථාගතයන් පසුපස්හි යෙති.

48. දෙවියෝ දිව්‍යතූර්යයෙන් ද මනුෂ්‍යයෝ මානුෂක තූර්යයෙන් ද ඒ දෙපක්ෂයෙහි වූවෝ වාදනය කෙරෙමින් තර්ථාගතයන් පසුපස්හි යෙති.

49. ආකාශ සභිධ්‍යාත නහස්හි නොහොත් අහස්හි ද දෙවලොවහි ද වූ දෙවියෝ දිව මදාරා මල් ද පියුම් ද පරසතු මල් ද ඒ ඒ දෙයින් විසුරුවත්.

50. පොළෝ තෙලෙහි වූ මනුෂ්‍යයෝ සපුමල් ද සරල (හොර) කුසුම් ද කොළොම්මල් ද නා- දෙඹ- වැටකේ මල් ද ඒ ඒ දෙයින් නහත්.

51. මම එහි හිසකෙස් මුදු වැහැරී ද සමකඩ ද කලල්මත වතුරුවා අධොමුඛ වැ හොත්මි.

52. බුදුහු මා ඇක්මගෙන අතැවැසියන් සමග වඩනාසේක්වා, නහමක් කලල්හි ඇක්මෙන්වා, ඒ මට බොහෝ කලක් හිත පිණිස වන්නේ යැ.

53. පාර්වියෙහි හොත් මට මෙබඳු වූ චිත්ත පරිචිතකයෙක් වී: මම අද කැමැති වූයෙමි නම් මාගේ රාගාදී කෙලෙසුන් දවන්නෙමි.

54. මෙ අත්බැවිහි අප්‍රකට වෙශයෙන් දහම් පසක් කිරීමෙන් මට කවර ප්‍රයෝජන ද සර්වඥතාඥනයට පැමිණ දෙවියන් සහිත ලොවැ බුදු වන්නෙමි.

55. තමාගේ බල දක්නා වූ පිරිමිනියක් වැ එකලා වැ තරණය කිරීමෙන් මට කවර ප්‍රයෝජන ද? සර්වඥතාඥනයට පැමිණ දෙවියන් සහිත ලොවැසියන් තරණය කරවන්නෙමි.

56. පුරුෂොත්තම වූ බුදුන් කෙරෙහි කරන ලද මාගේ මේ අධික සත්කාරයෙන් සර්වඥතාඥනයට පැමිණ බොහෝ ජන සමුහයා (සසරින්) තරවමි.

- 57. සංසාරයොනං ජිජ්ඣිතා විඤ්ඤාසෙකා තයො භවෙ ධම්මනාවං සමාරුග්ග සන්තාරෙසං සදෙවකෙ.
- 58. මනුසසත්තං ලිඛගසම්පතඤ්ඤි හෙතු සන්තාරදසුනං පබ්බජ්ජාගුණසම්පත්ති අධිකාරො ව ජන්තා අට්ඨධම්මසාමාධානං අභිනිභාරො සමිජ්ඣති.
- 59. දීපධකරො ලොකවිදු ආහුතීනං පටිග්ගහො උසසීසකෙ මං යතාන ඉදං වචනමබ්බුවී.
- 60. පසාරු ඉමං තාපසං ජට්ඨං උග්ගතාපනං අපරිමෙය්‍ය ඉනො කපෙප බුද්ධො ලොකෙ භවීසසති.
- 61. අහු<sup>1</sup> කපිලවහරා රමමා නිසබ්බිතා තථාගතො පධානං පදනිතාන කතා දුකකරකාරිකං\*.
- 62. අජපාලරුක්ඛමුලසමීං නිසිද්ධිතා තථාගතො\* තත්ථ පායාසමග්ගං<sup>2</sup> තෙරඤ්ජරමුපෙහිති
- 63. තෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං ආදයං<sup>3</sup> සො ජිනො පටියත්තවරමග්ගෙන බොධිමුද්දං හි එහිති.
- 64. තතො පදකබ්භං කතා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො<sup>4</sup> අසසඤ්ජරුක්ඛමුලමහි බුද්ධිසසති මහායසො.
- 65. ඉමසං ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 66. අනාසවා චීතරාගා<sup>5</sup> සත්තචිත්තා සමාහිතා කොලීතො උපතිසෙසා ව අග්ගා හෙසසන්ති සාවිකා.
- 67. ආනන්දො නාමුපට්ඨාතො උපට්ඨීසසති තං ජිනං බෙමා උපපලවණණා ව අග්ගා හෙසසන්ති සාවිකා.
- 68. අනාසවා චීතරාගා<sup>5</sup> සත්තචිත්තා සමාහිතා බොධි තසං භගවතො අසසඤ්ජො<sup>4</sup>ති ජවුට්ඨති.

---

- 1. අථ - සිමු.
- \* පාදවයමිදං සිහසුක්ඛර මුද්දිත පොත්තෙ න දීපසතෙ.
- 2. පායසමග්ගං - සිමු, පායසං - පග්ගයහ - සායා
- 3. භායසං අද - සිමු, පායාසං - අදි - මජ්ඣං, සායා.
- 4. නරුක්ඛරො - සිමු, අනුත්තරං - සායා.
- 5. චිතමලා - සිමු.

57. සංසාර නමැති ශ්‍රෝතස සිද පියා තුන් භවය නසා දහම් නැවට නැඟී දෙවියන් සහිත ලොකයා තරවන්නෙමි.

58. මිනිසත්ඛව යැ ලිඛිතසම්පත් යැ (අර්හත්වයට) හෙතුසම්පන්න ඛව යැ දිවමත් බුදුන් දැකීම යැ පැවිද්ද යැ අන්ටසමාපත්ති සඛිඛ්‍යාත ගුණසම්පත් යැ ජීවිතපරිත්‍යාග සඛිඛ්‍යාත අධිකාර යැ (බුදුකුරුදහම්හි කළ) කුඟලච්ඡද ඇති ඛව යැ යන අට දහමුත් දක්වීම හෙතු කොට ගෙන,

59. දක්ෂිණෙය හෙයින් දන් පිළිගන්නා වූ දීපභිකර සර්වඥයන් වහන්සේ මා හිස්දෙර වැඩිවට මෙවදන් වදළහ.

60. ජටාධර වූ උග්‍ර වූ තපස් ඇති මේ තවුස්ත්‍ර ඛලවු. මෙයින් අප්‍රමෙය කල්පයෙහි ලොවැ බුදු වෙයි.

61. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙම කපිල නම් සිත්කලු වූ පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීර්යය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

62. තථාගත තෙම අජපල් නම් රුක්මුල්හි හිද එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලා ගංතෙරට එළැඹෙයි.

63. ඒ ජීතපඤ්චාර තෙම නිල්දලා හෝතෙර හිද කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උත්තම මාර්ගයෙන් ඇසැතුවබෝරුක වෙත එළැඹෙයි.

64. ඉක්බිති ඒ අනුත්තර වූ බෝසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට මහායසස් ඇතිගේ ඇසැතුවක්මුල්හි හිද බුදුවන්නේ යැ.

65. මොවුන්ගේ ජනිත මව් තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ ජනක පිය තෙමේ ඉදෙධාදන නම් වන්නේ යැ මේ තෙම ගොතම නම් වන්නේ යැ.

66. අනාසුව වූ චිගතරාග ඇති සන්හුන් සිත් ඇති එකඟ වූ සිත් ඇති කොලිත යැ උපතිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ.

67. ආනන්ද නම් උපස්ථායකයෙක් ඒ ජීතපඤ්චාරයනට උවටැත් කෙරෙයි, බෙමා යැ උප්පලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවකා වන්නාහ.

68. ඔවුහු අනාසුව වූවාහු චිතරාග වූවාහු සන්හුන් සිත් ඇත්තාහු සමාහිත වූවාහු වෙති. ඒ භගවත්හුගේ බොධිය 'ඇසැතුව' යයි කියනු ලැබේ.

- 69. විතො ව හත්ථාලවකො අග්ගා හෙසසනතුපට්ඨකා  
උත්තරා නන්දමාතා ව අග්ගා හෙසසනතුපට්ඨිකා.  
ආයු වසසන්තං තස්ස ගොතමස්ස යස්සසීනො.
- 70. ඉදං සුඤ්ඤාන වචනං අසමස්ස මහෙසීනො  
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිච්ඡිද්ධිකුරො අයං.
- 71. උකකුට්ඨිසද්දං වතොන්ති<sup>1</sup>. අපොථොටෙනති හසන්ති ව  
කතඤ්ඤි නමස්සන්ති දසසහසසී සදෙවකා.
- 72. යදිමස්ස ලොකනාඨස්ස විරජකිස්සාම සාසනං  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සම්මුඛා ඉමං.
- 73. යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා පටිතිත්ථං විරජකිය  
හෙට්ඨා තිත්ථේ ගහෙත්ථාන උත්තරන්ති මහානදිං.
- 74. ඵවමෙව මයං සබ්බෙ යදිමුඤ්ඤාමිමං ජිනං  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සම්මුඛා ඉමං.
- 75. දීපඤ්ඤා ලොකවිදු ආහුතිනං පටිග්ගහො  
මම කමමං පකිත්තොත්ථා දකඤ්ඤං පදමුද්ධිරි.
- 76. යෙ තත්ථාසුං ජිනපුත්තා පදකඤ්ඤාමකංසු මං  
දෙවා මනුස්සා අසුරා ව අභිවාදෙත්ථාන පකකමුං.
- 77. දසසනං මෙ අතිකකතො සසච්ඤ ලොකනායකෙ  
සයනා වුට්ඨනිත්ථාන පලලඤ්ඤාමාභුජං තද.
- 78. සුබ්බෙන සුඤ්ඤො හොමි පාලොජ්ජන පමොදිත්තො  
පිතියා ව අභිස්සනොනා පලලඤ්ඤා ආභුජං තද.
- 79. පලලඤ්ඤන නිසිදිත්ථා ඵවං විතොසහං තද  
වසීභුතො අහං ක්ඛානෙ අභිඤ්ඤාපාරමිං ගතො.
- 80. සහසසියමහි ලොකමහි ඉසයො නත්ථි මෙ සමා  
අසමො ඉද්ධිධම්මෙසු අලහිං ඊදිසං සුඛං.
- 81. පලලඤ්ඤාභුජනෙ මඤ්ඤං දසසහසසාධිවාසීනො  
මහානාදං පවත්තෙසුං ධුට්ඨං බුද්ධො හවිසසසී.

1. උකකුට්ඨි සද්ද - සීඉ.



69. චිත්ත යැ හත්තාලවක යැ යන මොහු අග උවටු වෙති, උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග උවට වෙත්.

70. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා මේ බුද්ධබිජුකුර-  
යෙකැ'යි දෙවමනුෂ්‍යයෝ සතුටු වූවාහු-

71. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ  
දෙවියන් සහිත ලෝවැසියෝ කළ ඇදිලි ඇත්තාහු නමස්කාර කෙරෙත්.

72. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත  
කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

73. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛ තීර්ථය  
වැරදූ යට තොටැහි ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙද්ද.

74. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම්  
අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වම්හ.

75. පූජා පිළිගන්නා වූ දීපඛකර නම් බුදුහු මාගේ කර්මය ප්‍රකාශ  
කොට දකුණු පිය නැඟුහ.

76. එහි යම් බුද්ධපුත්‍ර කෙනෙක් වූවාහු ද ඔහු මා පැදකුණු කළාහු යැ  
දෙවියෝ ද මිනිස්සු ද අසුරයෝ ද මා අභිවාදන කොට නික්ම ගියාහු යැ.

77. සධ්‍යා සහිත වූ ලොකස්වාමීන් මාගේ දර්ශනය ඉක්ම වූ කල්හි  
ශයනයෙන් නැහි සිට එකල්හි පලක් බැඳ හුන්මි.

78. එකල්හි කායික චෛත්සික සුඛයෙන් සුඛිකයෙමි වෙමි,  
ප්‍රාමොදයෙන් ප්‍රමුදිතයෙමි, ප්‍රීතියෙන් පැතුරුණෙමි පලක් බැඳ හුන්මි.

79. එකල්හි මම පලගින් හිඳ මෙසේ සිතීමි: 'මම ධ්‍යානයෙහි වසී  
වූයෙමි, පඤ්චාහිඤ්ජයෙහි පරතෙරට ගියෙමි.

80. දශසහශ්‍රීලොකධාතූයෙහි මා හා සම වූ සාද්‍රිහු නැනැ'යි  
(පඤ්චවිධ) සාද්ධිධර්මයන්හි අවල වූයෙමි මෙබඳු වූ සොමනස් ලදිමි.

81. මාගේ පලග බැඳීමෙහි ලා දශසහශ්‍රී ලොකධාතූ වැසි (මහාබ්‍රහ්ම)  
යෝ 'තෙපි ඒකාන්තයෙන් බුදු වව'යි මහානාද පැවැත්වූහ.

- 82. යා පුබ්බෙ බොධිසත්තානං පලලඤ්ඤවරමාභුජෙ  
නිමිත්තානි පදිසසනති තානි අජජ පදිසසරෙ,
- 83. සීතං වාපගතං හොති උණහඤ්ඤ උපසමෙති  
තානි අජජ පදිසසනති ධුවං බුද්ධො භවීසසයි.
- 84. දසසහසී ලොකධාතු නිසසඤ්ඤ හොති නිරාකුලා  
තානි අජජ පදිසසනති ධුවං බුද්ධො භවීසසයි.
- 85. මහාවාතා න වායඤ්ඤ න සඤ්ඤනී සවනේයො  
තානි අජජ පදිසසනති ධුවං බුද්ධො භවීසසයි.
- 86. ඵලජා දකජා පුප්ඵා සබ්බෙ පුප්ඵනති තාවදෙ  
තෙපජජ පුප්ඵතා සබ්බෙ ධුවං බුද්ධො භවීසසයි.
- 87. ලතා වා යදි වා රුක්ඛා ඵලහාරා හොනති තාවදෙ  
තෙපජජ ඵලිතා සබ්බෙ ධුවං බුද්ධො භවීසසයි.
- 88. ආකාසවධා ව භුමිවධා රතනා ජොතනති තාවදෙ  
තෙපජජ රතනා ජොතනති ධුවං බුද්ධො භවීසසයි.
- 89. මානුසකා ව දිබ්බා ව තුරියා වජ්ජනති තාවදෙ  
තෙපජ්ජහො අභිරවනති ධුවං බුද්ධො භවීසසයි.
- 90. වීචික්ඛපුප්ඵා ගගනා අභිවසනති තාවදෙ  
තෙපි අජජ පදිසසනති ධුවං බුද්ධො භවීසසයි.
- 91. මහාසමුද්දො ආභුජති දසසහසී පකමපති  
තෙපජ්ජහො අභිරවනති ධුවං බුද්ධො භවීසසයි.

82. පෙර බෝසතුන්ගේ උතුම් පලග බැඳුමෙහි යම් නිමිති කෙනෙක් පැනුණාහු ද අද ඒ නිමිතිහු දක්නා ලැබෙත්.

83. (පෙර බෝසතුන් කලා) සිහිල් බව පහවැ ගියේ වන, උණුසුම ද සන්තිණ, දැන් ඒ නිමිතිහු දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින් තෙපි) ඒකාන්තයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

84. (පෙර බෝසතුන් කෙරෙහි) දසැහසක් සක්වළ නිශ්ශබ්ද වුවා නිරාකුල වී. ඒ පෙරනිමිතිහු අද දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

85. (පෙර බෝසතුන් කලා) මහපවන්හු නො හැමුහ, නදීහු නො ගැළැහ. අද ඒ පෙරනිමිතිහු දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

86. ගොඩ උපදනාවු ද දියෙහි උපදනා වූ ද හැම මල්හු එකෙණෙහි පිපුණාහ. දැනු දු එ හැම කුසුමයෝ පිපුණාහ. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

87. ලියහු ද රුක්හු ද එකෙණෙහි පලබර වූහ. දැනු දු එ හැම ලිය රුක්හු හටගත් එල ඇති වූහ. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

88. අහස්ගත වූ ද භූමිගත වූ ද (මුතු මැණික් ඇ) රැඳින්හු එකෙණෙහි බැබැළූහ. දැනු දු ඒ රැඳින්හු බබලති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

89. මිනිසුන් අයත් වූ ද දෙවියන් අයත් වූ ද (ආතත-විතතාදි) තුර්යයෝ එකෙණෙහි වාදනය වූහ. දැනු දු ඒ උභය තුර්යයයෝ මැනැවින් නාද වෙති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

90. විසිතුරු පැහැති සුවද කුසුම්හු එකෙණෙහි අහසින් වටහ, දැනු දු ඒ පෙරනිමිතිහු දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

91. (පෙර බෝසතුන් කලා) මහමුහුද හැකිළිණ, දසදහස් ලෝධා සැලිණ, දැනු දු ඒ මුහුදු ලොකධාතු යන දෙක අතිශයින් නාද කෙරෙති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

- 92. නිරයෙසු දසසහසසී<sup>1</sup> අභි නිබ්බන්ති තාවදෙ තෙපජ්ජ නිබ්බුතා අග්ගී ධූවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 93. විමලො භොති සුරියො සබ්බො<sup>2</sup> දිසසන්තී තාරකා තෙ'පි අජ්ජ පදිසසන්තී ධූවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 94. අනොවලොඨන උදකං මහියා උබ්බිජ්ජි'තාවදෙ තමපජ්ජබ්බිජ්ජනෙ මහියා ධූවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 95. තාරාගණා වීරොවන්ති නකඛන්තා ගගනමණ්ඩලෙ විසාධා වජ්ඣමයුන්තා ධූවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 96. බිලාසයා දරිසයා නිකඛමන්ති සකාසයා තෙපජ්ජ ආසයා ඡුද්ධා ධූවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 97. න භොති අරති සත්තානං සන්තුට්ඨා භොන්ති තාවදෙ තෙපජ්ජ සබ්බෙ සන්තුට්ඨා ධූවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 98. රොගො තදුපසමන්ති ජීසවජා ව විනසසති තාති අජ්ජ පදිසසන්ති ධූවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 99. රාගො තද තනු භොති දෙසො මොහො විනසසති තෙ' පජ්ජ විගතා සබ්බෙ ධූවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 100. භයං තද න භවති අජ්ජපෙතං පදිසසති තෙන ලිඛිගත ජානාම ධූවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 101. රජොනුද්ධංසති උද්ධං අජ්ජපෙතං පදිසසති තෙන ලිඛිගත ජානාම ධූවං බුද්ධො භවීසසසි.
- 102. අතිට්ඨගන්තො පකකමති දිබ්බගන්තො පවායති සොපජ්ජ වායති ගන්තො ධූවං බුද්ධො භවීසසසි.

---

1. නිරයෙපි දසසහසෙස - මජ්ඣ., අසා.  
 නිරයෙසු දසසහසසීසු - මවි.  
 2. සබ්බෙ - සිඉ.

92. දස දහසක් ලොධාහි නිරවලා එකෙණෙහි ගිනි නිවීම, දැනුණු එහි නිවීමේ වන, (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

93. හිරු නිර්මල විය. හැම නකත්තරු පෙනුණාහ. දැනුණු එ පෙර නිමිත්ත දක්නා ලැබෙත්. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

94. නො වට කල්හි මැ එකෙණෙහි මැ පොළොවින් දිය පැන නැගිණි. දැනුණු එ දිය පොළොවින් පැන නැගෙයි. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

95. තාරකා සමූහයෝ ද නකත්තරු ද සියලු ගගනමණ්ඩලය ද සලු හා සමග යෙදුණු විසා නකත ද බබළති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

96. බිලයෙහි හෝනා සත්හු ද ඉහායෙහි හෝනා සත්හු ද ස්වකීය ආසයසථානයෙන් හික්මුණාහ. දැනුණු ඔහු ආසයෙන් නික්මුණාහ. (එහෙයින් තෙපි) එකාන්තයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

97. එකෙණෙහි සත්තට උකටලි නො වී යැ. (හැම සත්හු) සතුටු වූහ. දැනුණු එ සියල්ලෝ සතුටු වූවාහ. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

98. ඒ පෙර බෝසතුන් කල රොගයෝ සත්හුත්ත, සාහිනි ද නැසිණ. දැනුණු ඒ පෙරනිමිත්ත දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින් තෙපි) එකාන්තයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

99. එකල්හි කාමරාගය තුනී (පරිශුද්ධාන රහිත) විය. ද්වේෂය ද මොහය ද නැසිණ. දැනුණු එ සියල්ලෝ පහවගියාහ. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

100. ඒ පෙර බෝසතුන් දවස (සත්තට) බියෙක් නො වී. දැනුණු තෙල බිය රහිත බව දක්නා ලැබෙයි. ඇපි එ ලකුණෙන් දනුමහ, (තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

101. (පෙර බෝසතුන් කල) රජස් උඩට නොනැගිණ. දැනුණු තෙල නිමිති දක්නා ලැබෙයි. ඇපි එලකුණෙන් දනුමහ, (තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

102. (පෙර බෝසතුන් කල) අනිටුගද පහවගියේ යැ. දිවසුවද හැමී යැ දැනුණු එ දිවසුවද හමයි. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

- 103. සබ්බෙ දෙවා පදිසසනති ධ්වංසිතා අරුපිනො තෙ'පජ්ජ සබ්බෙ දිසසනති ධුවං බුද්ධො භවිසසයි.
- 104. යාවතා නිරයා නාම සබ්බෙ දිසසනති තාවදෙ තෙ'පජ්ජ සබ්බෙ දිසසනති ධුවං බුද්ධො භවිසසයි.
- 105. කුඨා කවාටා සෙලා ච න භොනනාවරණා<sup>1</sup> තද ආකාසභූතා තෙ' පජ්ජ ධුවං බුද්ධො භවිසසයි.
- 106. චුනී ච උපපතති ච බ්බෙ තසීං න විජ්ජති තාති අජ්ජ පදිසසනති ධුවං බුද්ධො භවිසසයි.
- 107. දළභං පග්ගණික විරියං මා නිවතති<sup>2</sup> අභිකකම මයමෙපතං පජානාම ධුවං බුද්ධො භවිසසයිති.
- 108. බුද්ධිසස වචනං සුඤ්ඤා දසසහසසීන දුභයං තුට්ඨනට්ඨො<sup>3</sup> පමුදිතො ඵචං විනෙතසහං තද.
- 109. අද්දෙඤ්ඤවචනා බුද්ධා අමොසවචනා ජිනා විතථං නත්ථී බුද්ධානං ධුවං බුද්ධො භවාමහං.
- 110. යථා බිතතං නහෙ ලෙඤ්ඤ ධුවං පතති භුමියං තථෙ'ව බුද්ධිසෙට්ඨානං වචනං ධුවසසසනං විතථං නත්ථී බුද්ධානං ධුවං බුද්ධො භවාමහං.
- 111. යථා'පි සබ්බසත්තානං මරණං ධුවසසසනං තථෙ'ව බුද්ධිසෙට්ඨානං වචනං ධුවසසසනං විතථං නත්ථී බුද්ධානං ධුවං බුද්ධො භවාමහං.
- 112. යථා රතතිකඛයෙ පකෙහ සුරියදසුග්ගමනං ධුවං තථෙ'ව බුද්ධිසෙට්ඨානං වචනං ධුවසසසනං විතථං නත්ථී බුද්ධානං ධුවං බුද්ධො භවාමහං.

---

- 1. භොනනාවරණං - සීග්.
- 2. මා නිවතති - මජ්.
- 3. භට්ඨනට්ඨො - සීග්.

103. (පෙර බෝසතුන් කලා) අරුතල වැසි දෙවියන් තබා හැම දෙවියෝ පැණුනාහ. දැනුණු එ හැම දෙවියෝ පැනෙති (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

104. යම් පමණ කිරියෝ නම් වෙන් ද එ හැම එකෙණෙහි පැනුණාහ දැනුණු එ හැම නරකයෝ දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින්) තෙපි නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

105. ඒ පෙර බෝසතුන් කල්හි පවුරු ද දෙර කවුළු ද පච්ඡි ද ආවරණ නො වීය. දැනුණු ඔහු නිරාවරණ වෙති. (එහෙයින්) තෙපි නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

106. එකෙණෙහි මරණ ද ඉපැත්ම ද නො වී. දැන් ඒ පෙර ක්‍රීඩිත දක්නා ලැබෙති. (එහෙයින් තෙපි) නියතයෙන් බුදු වන්නවු යැ.

107. වීයභිය දැඩි කොට ගත්ව, නහමක් නවත්ව, පෙරට යව, ඇපිදු තෙල කරුණු දනුම්හ. (තෙපි) නියතයෙන් බුදුවන්නවු යැ.

108. දිවකුරු බුදුන්ගේද දසදහසක් සක්වල දෙවියන්ගේ ද යන දෙපක්ෂයෙහි වදන් අසා එකල්හි මම හටු පහටු වූයෙම් සතුටු සිත් ඇත්තෙම් මෙසේ සිතීම්.

109. බුදුවරයෝ එකානන වචන ඇත්තාහ. ජීන වූ සච්ඡෙයෝ නො සිස් වචන ඇත්තාහ. බුදුවරයන්ගේ අතථාය බසෙක් නැති, මම එකානන යෙන් බුදු වෙමි.

110. යම්සේ අහස්හි දමන ලද කැටක් එකානනයෙන් බිම වැටේ ද එසෙයින් මැ බුද්ධිශ්‍රේණියන්ගේ වචනය එකානනයෙන් වනසුලු ද ශාඛාවක ද වෙයි. බුදුවරයන්ගේ අතථාය බසෙක් නැති. නියතයෙන් මම බුදු වෙමි.

111. යම්සේ සියලු සන්නට මරණය එකානන ශාඛිත ද එසෙයින් මැ බුද්ධිශ්‍රේණියන්ගේ බස ද එකානන ශාඛිත වෙයි. බුදුවරයන්ගේ අතථාය බසෙක් නැති. නියතයෙන් මම බුදු වෙමි.

112. යම්සේ රැය ගෙවීම පැමිණි කල්හි හිරු උදාවීම එකානන වේ ද එසෙයින් මැ බුදුවරයන්ගේ වචනය එකානන ශාඛිත වෙයි, බුදුවරයන් අතථාය බසෙක් නැති. නියතයෙන් මම බුදු වෙමි.

- 113. යථා නිකකතකසයනසස සිහසස නදනං ධුවං  
තථෙව බුද්ධසෙට්ඨානං වචනං ධුවසසසතං  
චිතථං නස්ථි බුද්ධානං ධුවං බුද්දො භවාමහං.
- 114. යථා ආපනතසත්තානං භාරමොරොපනං ධුවං  
තථෙව බුද්ධසෙට්ඨානං වචනං ධුවසසසතං  
චිතථං නස්ථි බුද්ධානං ධුවං බුද්දො භවාමහං.
- 115. හන්දු බුද්ධකරෙ ධම්මෙ විචිනාමී ඉතො චිතො  
උද්ධං අධො දසදිසා යාවතා ධම්මධාතුයා,
- 116. විචිනතො තද දකඛිං<sup>1</sup> පඨමං දනපාරමීං  
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි අනුචිණ්ණං මහාපථං.
- 117. ඉමං කං පඨමං තාව දලහං කකා සමාදිය  
දනපාරමීතං ගච්ඡ යදි බොධිං පනතුමීච්ඡසි.
- 118. යථා'පි කුමෙහා සම්පුණ්ණො යසස කසසචි අධොකතො  
වමනෙ උදකං ගියෙසසං න තස්ථි පරිරකඛති
- 119. තථෙව යාවකෙ දිසවා හීනමුක්කඋඨමඡ්ඤිමෙ  
දග්ගි දනං ගියෙසසං කුමෙහා විය අධොකතො
- 120. න හෙ තෙ ඵත්තකායෙව බුද්ධධම්මො භවීසසරෙ  
අඤ්ඤා'පි විචිනියාමී යෙ ධම්මො බොධිපාවනා
- 121. විචිනතො තදදකඛිං<sup>1</sup> දුතියං සීලපාරමීං  
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙවිතනියෙවිතං.
- 122. ඉමං කං දුතියං තාව දලහං කකා සමාදිය  
සීලපාරමීතං ගච්ඡ යදි බොධිං පනතුමීච්ඡසි.
- 123. යථාපි වමරී වාලං<sup>2</sup> කිසමීචි<sup>3</sup> පතිලඤ්ඤිතං  
උපෙති මරණං තස්ථි න චිකොපෙති වාලධිං.
- 124. තථෙව කං චතුස්ස භුමිස්ස සීලානි පරිපුරය  
පරිරකඛ සබ්බද සීලං වමරී විය වාලධිං.

---

1. තදදකඛි - සිඉ, මජ්ඣ.  
3. කියමිඤ්චි - මජ්ඣ.

2. වාලං - සිඉ.



113. මෙසේ ශයනයෙන් නික්මුණු සිංහයාගේ නාද කිරීම එකානත වේ ද එසෙයින් මැ බුද්ධග්‍රෙණියන්ගේ වචනය එකානත ශාශ්වත වෙයි. බුදුවරයන් ගේ අතථය බසෙක් නැති. නියතයෙන් මම බුදු වෙමි.

114. යම්සේ ආපන්නසත්ඛ (ගැබිනි) යන්ගේ ප්‍රසූතිය එකානත වේ ද එසෙයින් මැ බුද්ධග්‍රෙණියන්ගේ වචනය එකානත ශාශ්වත වෙයි. බුදුවරයන්ගේ අතථය බසෙක් නැති. (එයින්) මම නියතයෙන් බුදු වෙමි.

115. උඩ දෙවලොව යැ යට මීනිස්ලොව යැ දඟදිශායෙහි යැ යන ධර්මධාතුව හිමි කොට ඕබිනොබ බුදුකුරු දහම් සොයම් නම් මැනැවි.

116. එකල්හි (බුදුකුරු දහම්) විමසනුයෙම් මහර්මී වූ පූඪී බෝසතුන් විසින් ආසුරු කළ (සමොධියට) මහාමාරී වූ පළමු වන දනපාරමීතාව දිට්මි.

117. ඉදින් තෙපි සමොධියට පැමිණෙන්නට රිසියවූ නම් පළමු කොට මේ දනපාරමීතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ දනපාරමීතාව පුරණය කරව. හෙවත් දනයාගේ පරතෙරට යව.

118. යම්සේ (දිය කිරි ඇ) යම් කිසිවකින් පරිපූරණ වූ කුමභයෙක් යටිහුරු කරන ලද්දේ දිය කිරිවශෙෂ කොට වගුරුවා ද, එහි නො රැඳේ ද,

119. එසෙයින් මැ හීනොක්කාභට්ඨයම වූ යාවකයන් දැක යටිහුරු කළ කළයක් සෙයින් තිරවශෙෂ කොට දන් දෙව.

120. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහම්හු මෙතෙක් මැ නො වන්නාහු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරු වන්නාහු ද ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහම් සොයන්නෙමි.

121. එකල්හි සොයන්නෙම් මහර්මී වූ පූර්ව බොධිසත්ඛයන් විසින් භාවිත බහුලිකෘත වූ දෙවැනි ශීලපාරමීතාව දිට්මි.

122. ඉදින් තෙපි සමොධියට පැමිණෙන්නට රිසියවූ නම් දෙ වැනි වූ මේ ශීලපාරමීතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ ශීලපාරමීතාව පුරණය කරව. හෙවත් ශීලයාගේ පරතෙරට යව.

123. යම්සේ සෙමෙරමුව තෙමේ වලක් කිසිවෙක්හි ලැගුණේ වාලධිය නො සිදී ද එහි මැ මරණයට පැමිණේ ද-

124. එ සෙයින් මැ තෙපි (ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවරාදි සිව් බිම්හි සිල් පුරව, සෙමෙරමුව වාලධිය සෙයින් හැම කල්හි ශීලය රක්ෂා කරව.

- 125. න හෙනෙ එත්තකායෙව බුද්ධධම්මා භවිසසරෙ අඤ්ඤා'පි විචිතියසාමී යෙ ධම්මා බොධිපාවනා.
- 126. විචිතනෙතා තද දකඛිං තතියං නෙක්ඛම්මපාරමීං පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙවිතනියෙවිතං.
- 127. ඉමං කං තතියං තාව දලහං කකවා සමාදිය නෙක්ඛම්මපාරමී<sup>1</sup> ගච්ඡ යදි බොධිං පත්තුම්ච්ඡසී.
- 128. යථා අත්ථසරෙ පුරිසො වීරවුඤ්ඤා දුබ්බදදිතො න තස රාගං අභිජනෙති මුත්තිං යෙව ගවෙසති.
- 129. තථෙව කං සබ්බභවෙ පසු අත්ථසරෙ විය නෙක්ඛම්මාහිලුබො හොහි භවතො පරිමුත්තියා.
- 130. න හෙනෙ එත්තකායෙව, බුද්ධධම්මා භවිසසරෙ අඤ්ඤා'පි විචිතියසාමී යෙ ධම්මා බොධිපාවනා.
- 131. විචිතනෙතා තද දකඛිං චතුසං පඤ්ඤාපාරමීං පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙවිතනියෙවිතං.
- 132. ඉමං කං චතුසං තාව දලහං කකවා සමාදිය පඤ්ඤාපාරමීතං<sup>2</sup> ගච්ඡ යදි බොධිං පත්තුම්ච්ඡසී.
- 133. යථා'පි<sup>3</sup> හිකඛු හිකඛනෙතා හීනමුක්ඛකට්ඨමඡ්ඤිමෙ කුලානි න විචජ්ජනෙතා එවං ලහති යාපනං.
- 134. තථෙව කං සබ්බකාලං පරිපුච්ඡනෙතා බුධං ජනං පඤ්ඤාපාරමීතං<sup>2</sup> ගහවා සම්බොධිං පාපුණ්ණසසී.
- 135. න හෙනෙ එත්තකායෙව බුද්ධධම්මා භවිසසරෙ අඤ්ඤාපි විචිතියසාමී යෙ ධම්මා බොධිපාවනා.
- 136. විචිතනෙතා තද දකඛිං පඤ්ඤාමීං වීරිය පාරමීං<sup>4</sup> පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසවිතනියෙවිතං.

1. නෙක්ඛම්මපාරමීතං - සා.මජ්ඣ.  
 3. යථාහි - මවි.

2. පඤ්ඤාය පාරමී - මවි.  
 4. වීරිය පාරමී - මජ්ඣ.

125. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහමිහු මෙතෙක් මැ නො වන්-  
වන්නාහු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරු වන්නාහු ද  
ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහම් සොයන්නෙමි.

126. එකල්හි සොයන්නෙම් මහර්ෂී වූ පෙර බෝසතුන් විසින් භාවිත  
බහුලීකෘත වූ තුන් වැනි නෛෂ්ක්‍රමය පාරමිතාව දිටිමි.

127. ඉදින් තෙපි සඤ්ඤාධියට පැමිණෙන්නට රිසියවූ නම් තුන්වැනි  
වූ මේ නෛෂ්ක්‍රමයපාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ ශීලපාරමිතාව  
පුරුණය කරව හෙවත් නෛෂ්ක්‍රමයයාගේ පරතෙරට යව.

128. යම්සේ බන්ධනාගාරයෙහි බොහෝ කල් විසූ දුකින් පීඩිත වූ  
පුරුෂයෙක් එහි ඇලුම් නූපදවා ද මිදීම මැ සොයා ද-

129. එසෙයින් මැ තෙපි කාමාදි සියලු භවයන් බන්ධනාගාරයන්  
සෙයින් දක්ව, භවයෙන් මිදීම සඳහා නෛෂ්ක්‍රමයයට අභිමුඛ වව.

130. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහමිහු මෙතෙක් මැ නොවන්නා-  
හු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරුවන්නාහු ද ඒ අනෙ-  
කුදු බුදුකුරු දහම් සොයන්නෙමි.

131. විමසනුයෙම් මහර්ෂී වූ පූර්ව බොධිසත්තයන් විසින් භාවිත  
බහුලීකෘත වූ ප්‍රඥපාරමිතාව දිටිමි.

132. ඉදින් තෙපි සඤ්ඤාධියට පැමිණෙන්නට රිසියවූ නම් සතර  
වැනි වූ මේ ප්‍රඥමිතාව දැඩිකොට සමාදන් වැ ප්‍රඥපාරමිතාව පුරව.

133. යම්සේ මහණ පිටුසිභා යනුයේ භීතොත්කෘෂට මධ්‍යම  
වූ කුලයන් නො හරනේ මෙසේ යැපෙන පමණ අහර ලබා ද,

134. එසෙයින් මැ තෙපි හැම කල්හි පණ්ඩිත ජනයා පුළුවස්නහු  
ප්‍රඥ පාරමිතාවට පැමිණ සමයක් සඤ්ඤාධියට පැමිණෙන්නවූ යැ.

135. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහමිහු මෙතෙක් මැ නො  
වන්නාහු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරු වන්නාහු ද ඒ  
අනෙකුදු බුදුකුරු දහම් සොයන්නෙමි.

136. එකල්හි විමසනුයෙම් පෙර මහර්ෂී වූ බොධිසත්තයන් විසින්  
ආදරයෙන් සෙවුනා ලද හිරකුරු සෙවුනා ලද පස් වැනි වූ වීර්‍ය පාරමිතාව  
දිටිමි.

- 137. ඉමං කං පඤ්ඤාමං තාව දලහං කඤ්ඤා සමාදිය විරිය පාරමිතං ගවුජ යදි බොධිං පනතුමිචජසි.
- 138. යථා'පි සීහො මීගරාජා නිසජ්ජධානවඤ්ඤාමෙ අලීනවිරියො හොති පග්ගහිතමනො තද
- 139. තථෙව කං' සබ්බභවෙ පග්ගහො විරියං දලහං විරියපාරමිතං ගන්තවා සමොධං පාපුණිසසසි.
- 140. න හෙනෙ එත්තකායෙව බුද්ධධම්මො භවිසසරෙ අඤ්ඤාපි විචිතියාමී යෙ ධම්මො බොධිපාවනා.
- 141. විචිතනො තද දකඛිං ජඤ්ඤාමං ධනනිපාරමී. පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙවිතනියෙවිතං.
- 142. ඉමං කං ජඤ්ඤාමං තාව දලහං කඤ්ඤා සමාදිය තඤ්ඤා අදෙවජ්ඤාමනසො<sup>2</sup> සමොධං පාපුණිසසසි.
- 143. යථා'පි පඨවී<sup>3</sup> නාම සුච්චිසි අසුච්චිසි ච සබ්බං සහති නිකෙඤ්ඤං න කරොති පටිසං දයං<sup>4</sup>
- 144. තථෙ'ව කච්චි සබ්බසං සමමානාවමානකම්මො<sup>5</sup> ධනනිපාරමිතං ගන්තවා සමොධං පාපුණිසසසි.
- 145. න හෙනෙ එත්තකායෙව බුද්ධධම්මො භවිසසරෙ අඤ්ඤාපි විචිතියාමී යෙ ධම්මො බොධිපාවනා.
- 146. විචිතනො තද දකඛිං සත්තමං සච්චපාරමී. පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙවිතනියෙවිතං.
- 147. ඉමං කං සත්තමං තාව දලහං කඤ්ඤා සමාදිය තඤ්ඤා අදෙවජ්ඤාවචනො සමොධං පාපුණිසසසි.

---

- 1. කච්චි - සුච්චි
- 2. අදෙවජ්ඤාමනසො - මජ්ඣ.
- 3. පඨවී - මජ්ඣ.
- 4. කයා - සු.
- 5. සමමානතාවමානකම්මො - මව් සබ්බභවෙ සමමානතාවමානකම්මො - සු.

137. ඉදින් තෙපි සඛොධියට පැමිණෙන්නට රිසියවු නම් පස් වැනි වූ මේ වියඪපාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ වියඪපාරමිතාව සම්පූර්ණ කරව.

138. යම්සේ සිංහමාගරාජතෙමේ හිදිම්-සිටිම්-සක්මන්හි නො පසු-බස්නා වියඪ ඇත්තේ දැඩි කොට ගන්නා ලද සිත් ඇත්තේ වේ ද.

139. එසෙයින් මැ තෙපි (උපනුපන්) හැම භවයෙහි වියඪය දැඩි කොට ගත්ව, වියඪ පාරමිතාවට පැමිණ සමාක් සඛොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

140. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහම්හු මෙතෙක් මැ නො වන්නාහු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරු වන්නාහු නම් ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහම් සොයන්නෙමි.

141. එකල්හි විමසනුයෙම් මහර්ෂී වූ පූර්ව බොධිසත්තයන් විසින් භාවිත බහුලිකෘත වූ ස වැනි ක්ෂාන්තිපාරමිතාව දිට්ඨි.

142. තෙපි මේ සවැනි ක්ෂාන්තිපාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ ගෙන ඒ ක්ෂාන්තියෙහි එකාත්ත සිත් ඇතිසහු සමාක් සඛොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

143. යම්සේ පෘථිවිය නම් බහාලන ලද සඳුන් ආදි පච්ත්‍රය ද කුණපාදි අපච්ත්‍රය ද යන සියල්ල ඉවසා ද (ඒ සුවි අසුවි නික්ෂේපයෙන්) කොප ස්තේහ නො කෙරේ ද.

144. එ සෙයින් මැ තෙපිද සියල්ලන්ගේ බුහුමන් අවමන් ඉවසනුවහු ක්ෂාන්තිපාරමිතාවට පැමිණ සමාක් සඛොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

145. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහම්හු මෙතෙක් මැ නො වන්නාහු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරු වන්නාහු නම් ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහම් සොයන්නෙමි.

146. එකල්හි විමසනුයෙම් මහර්ෂී වූ පූර්ව බොධිසත්තයන් විසින් භාවිත බහුලිකෘත වූ සත් වැනි සත්‍යපාරමිතාව දිට්ඨි.

147. තෙපි මේ සත් වැනි සත්‍යපාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ ගෙන ඒ සත්‍යපාරමිතායෙහි අතථ්‍යවචන රහිත වුවහු සමාක් සඛොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

- 148. යථා'පි ඔසධි නාම තුලාභුතා සදෙවකෙ  
සමයෙ උතුචසෙස්<sup>1</sup> වා නෙවොකකමති<sup>2</sup> වීරීතො.
- 149. තථෙ'ව කමසි සචෙචසු මා ඔකකමී හි<sup>3</sup> වීරීතො  
සචචපාරමීතං ගනන්වා සමෙඛාධිං පාපුණීසසසි.
- 150. න හෙනෙ එත්තකායෙව බුද්ධධම්මා හවීසසරෙ  
අකෙඤ්ඤ'පි විවිතිසසාමී යෙ ධම්මා බොධිපාවනා.
- 151. විචිතනෙතා තද දකඛිං අට්ඨමං අධිට්ඨානපාරමී.  
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙචිතනියෙවිතං.
- 152. ඉමං කං අට්ඨමං තාව දලහං කකා සමාදිය  
තස් කං අචලො භුන්වා සමෙඛාධිං පාපුණීසසසි.
- 153. යථා'පි පබ්බතො සෙලො අචලො සුප්පතිට්ඨිතො  
න කමපති භුන්වානෙහි සකට්ඨානෙ'ව තිට්ඨති.
- 154. තථෙ'ව කමසි අධිට්ඨානෙ සබ්බද අචලො හව  
අධිට්ඨානපාරමී.<sup>4</sup> ගනන්වා සමෙඛාධිං පාපුණීසසසි.
- 155. න හෙනෙ එත්තකායෙව බුද්ධධම්මො හවීසසරෙ  
අකෙඤ්ඤ'පි විවිතිසසාමී යෙ ධම්මො බොධිපාවනා.
- 156. විචිතනෙතා තද දකඛිං නවමං මෙත්තාපාරමී.  
පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙචිතනියෙවිතං.
- 157. ඉමං කං නවමං තාව දලහං කකා සමාදිය  
මෙත්තාය අසමො හොහි යදී බොධිං පතතුම්චස්සි.
- 158. යථා'පි උදකං නාම කල්යාණෙ පඨපකෙ ජනෙ  
සමං ඵරති සීතෙන පවාගෙති රජොමලං.<sup>5</sup>

---

- 1. උතුචචෙට - පු.
- 2. න වොකකමති - සිච්ච, මජ්ඣං, සා, න ඔක්කමති - අසා.
- 3. නානිකකම හි - සිච්ච, මා වොකකම හි - මජ්ඣං, මා වොකකමී හි - මවි.  
මා වොකකමසි - සා
- 4. අධිට්ඨාන පාරමීතං - සිච්ච, මජ්ඣං.
- 5. රජං මලං - පු.

148. යමිසේ ඔසධිකාරකා නම් සදෙවක ලොකයාහට තුලා සදාග වුවා වැසි කල්හිදු හිමත් ගිමත් කල්හිදු ගමන වීථියෙන් ඉවත් වැ නො යේ ද නොහොත් සදෙවකලොකයාහට ප්‍රාණාරක්ෂායෙහි ප්‍රමාණ වූ සිඟුරු මිටිස් ආදිය ඵලදන සමයෙහි තත් තත් රොගොපශම වීධියෙන් නො ඉක්මැ පවතී ද.

149. එහෙයින් තෙපිදු සත්‍යයෙහි වීථියෙන් නො ඉක්මෙව. සත්‍ය පාරමිතාවට පැමිණ සමයක් සමබොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

150. යමි හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහමිහු මෙතෙක්මැ නොවන්නාහු ද එහෙයින් යමි ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරු වන්නාහු නම් ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහමි සොයන්නෙමි.

151. එකල්හි විමසනුයෙමි මහර්ෂී වූ පූර්ව බොධිසත්‍යයන් විසින් භාවිත බහුලිකාත වූ අටවැනි අධිෂ්ඨානපාරමිතාව දිට්මි.

152. තෙපි මෙ අට වැනි පාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ ගෙන ඒ අධිෂ්ඨානපාරමිතායෙහි නිශ්චල වැ සිට සමයක් සමබොධියට පැමිණෙන්න වූ යැ.

153. යමිසේ ශෛලපර්වතයෙක් අවල වූයේ එහෙයින් මැ මොනො-වට පිහිටියේ සැඩ පවතින් නො සැලේ ද තමා සිටිතැන්හි මැ සිටී ද.

154. එහෙයින් මැ තෙපි අධිෂ්ඨානයෙහි හැම කල්හි නිශ්චල වව. අධිෂ්ඨානපාරමිතාවට පැමිණ සමයක් සමබොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

155. යමි හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරු දහමිහු මෙතෙක් මැ නොවන්නා හු ද එහෙයින් යමි ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරුවන්නාහු නම් ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහමි සොයන්නෙමි.

156. එකල්හි විමසනුයෙමි මහර්ෂී වූ පූර්ව බොධිසත්‍යයන් විසින් භාවිත බහුලිකාත වූ නව වැනි මෛත්‍රීපාරමිතාව දිට්මි.

157. තෙපි මෙ නව වැනි මෛත්‍රී පාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ ගෙන ඉදින් සමයක් සමබොධියට පැමිණෙනු රිසියවු නම් මෛත්‍රීභාවනා-යෙහි අසම වව.

158. යමිසේ ජලය නම් කලාණ වූ ද පාපක වූ ද ජනයන් සිහිල් ගුණයෙන් සම වැ ස්පර්ශ කෙරේ ද රජස්මල ආදිය පවිත්‍ර කෙරේ ද-

- 159. තපේ'ව කුමපි හිතාහිතෙ' සමං මෙතනාය භාවය මෙතනාපාරමිතං ගන්තවා සමොධායිං පාපුණ්සසසි.
- 160. න භෙතෙ ඵත්තකායෙ'ව බුද්ධධර්මො භවීසසරෙ අකොඤ්ඤ'පි විවිතීසසාමී යෙ ධර්මො බොධිපාවනා.
- 161. විවිතනෙතො තද දකඛිං දසමං උපෙකඛාපාරමී පුබ්බකෙහි මහෙසීහි ආසෙවිතනිසෙවිතං.
- 162. ඉමං කං දසමං තාව දලහං කකවා සමාදිය තුලාභුතො දලො හුතවා සමොධායිං පාපුණ්සසසි.
- 163. යථා'පි පයවී<sup>2</sup> නාම නිකඛිතං අසුචිං සුචිං උපෙකඛනී උභොපෙතෙ කොපානුනායවර්ජනා.
- 164. තපේ'ව කුමපි සුබදුකෙඛි තුලාභුතො සද භව උපෙකඛාපාරමීං ගන්තවා සමොධායිං පාපුණ්සසසි.
- 165. ඵත්තකායෙ'ව තෙ ලොකෙ යෙ ධර්මො බොධිපාවනා තතුඤ්ඤං නස් අඤ්ඤත්ත දලහං තස් පතිට්ඨහ.
- 166. ඉමෙ ධර්මෙ සමුප්පත්තො සභාවසරසලකඛණා,<sup>3</sup> ධර්මතෙජෙන වසුධා දසසහසසි පකම්පරං.
- 167. වලනී රවතී පයවී<sup>4</sup> උච්ඡුයනතං ව පිළිතං<sup>5</sup> තෙලයනෙත යථා වකකං උචං කම්පනී මෙදීතී.
- 168. යාවතා පරිසා<sup>6</sup> ආසී බුද්ධසස පරිවෙසනෙ පවෙධමානා සා තස් මුච්ඡිතා සෙති භුමීයං.
- 169. සඨානෙකසහසානී කුමහීනඤ්ඤෙ සතා බහු සඤ්චුණ්ණො මරීතා තස් අඤ්ඤමඤ්ඤං පසට්ඨිතා.<sup>7</sup>
- 170. උබ්බිග්ගා තසිතා හීතා භන්තා බ්‍යාධිතමානසා මහාජනා සමාගමම දීපඛ්‍යරලුපාගමුං.

---

- 1. කං හිතාහිතෙ - සා - මජ්ඣං, කං අභිතභිතෙ - ඩී.වු, මච්.
- 2. පයවී - මජ්ඣං.
- 3. සභාව සරසලකඛණෙ - සා, මජ්ඣං, මච්.
- 4. වලනී රවතී පයවී - මජ්ඣං, වලනී රවතී පුදුරී, - මච්.
- 5. ඉච්ඡුයනතං ව පිළිතං - පු.
- 6. සා තද පරිසා - පු.
- 7. අඤ්ඤමඤ්ඤපසට්ඨිතා - අයං.



159. එසෙයින් මැ තෙපිදු හිතාහිතයන් කෙරෙහි මෙතනාභාවනාව සම කොට වධව. මෙත්‍රිපාරමිතාවට පැමිණ සමාක් සබ්බොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

160. යම් හෙයෙකින් තෙල බුදුකුරුදහම්හු මෙතෙක් මැ නොවන්නාහු ද එහෙයින් යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරුවන්නාහු නම් ඒ අනෙකුදු බුදුකුරු දහම් සොයන්නෙමි.

161. එකල්හි විමසනුයෙම් මහර්මී වූ පූර්ව බොධිසත්තයන් විසින් භාවිත බහුලිකාත වූ දසවැනි උපෙක්ෂාපාරමිතාව දිට්ඨි.

162. තෙපි මේ දස වැනි පාරමිතාව දැඩි කොට සමාදන් වැ ගෙන කුලා (තරාදිය) සදාග වූවහු දැඩි වැ සිට සමාක් සබ්බොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

163. යම්සේ පාථිවිය නම් බහාලනලද අපචිත්‍රය ද පචිත්‍රය ද යන මෙ දෙක කොප ය අනුන්‍යය යන දෙකින් තොරවැ උපෙක්ෂා කෙරේ ද-

164. එසෙයින් මැ තෙපිදු හැමකල්හි සුබ්දුබ්බෙයහි කුලා සදාග වව. උපෙක්ෂාපාරමිතාවට පැමිණ සබ්බොධියට පැමිණෙන්නවු යැ.

165. ලොකයෙහි යම් ධර්ම කෙනෙක් බොධිය මුහුකුරුවන්නාහු නම් ඔහු මෙතෙක් මැ යි. ඒ දඟපාමිරන් හැර මත්තෙහි අන්‍ය බුද්ධිකාරක-ධර්මයෙක් නැති. එහි දැඩියේ සිටුව.

166. මේ පාරමිධර්මයන් ස්වභාව සඛිඛ්‍යාත සරසලක්ෂණ හෙයින් සමමභිතය කරන්නහුගේ දහම් තෙදින් දසදහසක් සක්වළ පාථිවිය කමටා වූ යැ.

167. මහපොළොව පෙළනලද උක්යතක් සෙයින් සැලිණ, ගුගුලා ය. මෙදිනි තොමෝ තෙලියතෙක සකක් සෙයින් කමටා වූ ය.

168. දිපඛකර බුදුරදුන් (වළඳවන) දන්හල්හි යම් පමණ පිරිස් කෙනෙක් වූවාහු ද, ඔහු කමටා වෙමින් මුසපත් වැ එ තැන්හි බිමැ වැනිදගත්හ.

169. නේසුවහස් ගණන් කළ ද බොහෝ සියගණන් සැළ ද එකිනෙක ගැටුණාහු ඇලැළ සුණුසුණු වැ ගියහ.

170. තැනිතක් සිතැති (එහෙයින්) තවුණු බියපත් වූ භාන්ත වූ පිඩිත සිත් ඇති මහාජනයෝ රැස්වැගෙන දිපඛකර බුදුන් කරා එළැඹියාහ.

- 171. කිං හවිසසති ලොකස්ස කල්‍යාණමථ පාපකං  
සබ්බො උපද්දුතො ලොකො තං විනොදෙහි වකඛුම.
- 172. තෙසං තද සඤ්ඤපෙසි දීපභීකරො මහාමුනි  
විසසඤා හොථ මා හාථ<sup>1</sup> ඉමඤ්ඤං පඨවිකමපනො.
- 173. යමහං අජජ ඛ්‍යාකාසිං බුද්ධො ලොකෙ හවිසසති  
එසො සමමසති ධම්මං පුබ්බකං ජිනසෙවිතං.
- 174. තස්ස සමමසතො ධම්මං බුද්ධභූමිං අසෙසතො  
තෙනා'යං කමපිතා ජයවී<sup>2</sup> දසසහස්සි සදෙවකො.
- 175. බුද්ධස්ස වචනං සුඤා මනො හිබ්බාසී තාවදෙ  
සබ්බෙ මං උපසම්බලම පුතාපි අභිවාදස්සං<sup>3</sup>
- 176. සමාදිසිඤා බුද්ධගුණං දලහං කඤ්ඤා මානසං  
දීපඛකරං<sup>4</sup> නමස්සිඤා ආසනා උට්ඨහිං තද.
- 177. දිබ්බං මානුසකං පුප්ඵං දෙවා මානුසකා උභො  
සමොකිරන්ති පුප්ඵෙහි වුට්ඨනත්තස්ස ආසනා.
- 178. වෙදයන්ති ච තෙ සොඤ්ඤං දෙවා මානුසකා. උභො  
මහත්තං පඤ්ඤං තුයහං තං උභස්සු යථිච්ඡිතං.
- 179. සබ්බේතියො විචජ්ජනතු සොකො රොගො<sup>5</sup> විනස්සතු  
මා තෙ හවන්තරායො<sup>5</sup> චුස්ඛිපං බොධිමුත්තමං.
- 180. යථා'පි සමයෙ පතෙත පුප්ඵන්ති පුප්ඵිනො දුමා  
තථෙව කං බුද්ධවීර බුද්ධඤ්ඤොන පුප්ඵසි.
- 181. යථා යෙ කෙවි සමබුද්ධා පුරස්සං දසපාරමී  
තථෙව කං මහාවීර පුරය දසපාරමී.

---

- 1. හායථ - මජ්ඣ.
- 2. පරවී - මජ්ඣ, පුප්ඵ - සිමු.
- 3. පුතාපි මං අභිවාදස්සං - සිමු, මවී, පුතාපි අභිවාදස්සං - මජ්ඣ, සතා.
- 4. සබ්බරොගො - සිමු.
- 5. හවන්තරායො - මජ්ඣ.

171. කීමැ (වහන්ස,) ලොවට කලාශාණයෙක් හෝ යළි පාපයෙක් හෝ වන්නේද, හැම ලෝවැසි තෙමෙ උපදුන විය. පසැස් වූ භාග්‍ය-වතුන් වහන්ස, ඒ දුරුකළ මැනව.

172. එකල්හි මහාමුනි වූ දීපඛාර සච්ඡෙයන් වහන්සේ මේ පාරිච්ඡිකමානසෙහි (තෙපි) විඤ්ඤා වඩු, නහමක් බියපත් වව'යි ඒ ජනයනට මෙසේ හඟවාලූ සේක:

173. 'මේ තෙමේ මතු ලොවැ බුදු වේ' යයි මම අද යමක්හට ප්‍රකාශ කෙළෙමි ද, ඒ සුමේධ තවුස් පෙර බුදුවරයන් බෝසත් කලා සෙවුනා ලද පැරුම් දම් සමමග්න කෙරෙයි.

174. බුදුබවට කාරණ වූ පැරුම්දම් නිරවසෙස්නෙන් සිච්ඡිනා ඔහුට එකරුණෙන් දෙවිලෝ සහිත දසදහසක් සක්වළු මේ පාරිච්ඡිකමා වී යයි.

175. බුදුරදුන්ගේ බස් අසා එ කෙණෙහි (ඔවුන්ගේ) සිත නිවිණ. යළිදු ඔහු සියල්ලෝ මා වෙත පැමිණ මට අභිවාදන කළාහුය.

176. එකල්හි සිත තරකොට බුදුගුණ (-පැරුම්දම්) සමාදන් ව දිවකුරු බුදුරදුන් වැද හුනස්නෙන් නැඟී සිටියෙමි.

177. දෙවියෝ ද මනුෂ්‍යයෝ ද යන දෙපක්ෂය (මදුරාදි) දිවමල් ද මිනිස්ලොවැ මල් ද ගෙන ආසනයෙන් නැඟීසිටුනා මා මතුයෙහි මල් වගුරුවාලූහ.

178. ඒ දෙවිමිනිස් යන දෙ පක්ෂය 'නොප විසින් මහත් වූ තනතුරක් පතන ලද, ඒ තනතුර රිසි සේ ලබව'යි ඤාණිභාවය ප්‍රකාශ කළාහු ය.

179. සියලු උවදුරු දුරු වැ සෙන් වේවා ශොක රොග නැසියේවා තොපට අහකාරයෙක් නහමි වේවා, උතුම් වූ සමාක්සම්බොධිය වහා අවබෝධ කරව'යි.

180. යමසේ ඒ ඒ ගස මල් ගන්නා කාලය පැමිණි කල්හි මල් හට ගන්නා වෘක්ෂයෝ විකසිත වෙන් ද, මහාවීරයන් වහන්ස, එසෙයින් තෙපි දු බුද්ධිඤ්ඤායෙන් ප්‍රබෝධ වෙව.

181. යමසේ යම කිසි බුදු කෙනෙක් දසපැරුම් පිරුව:හු ද, මහාවීරයන් වහන්ස, එසෙයින්ම තෙපිදු දසපැරුම් පුරව.

- 182. යථා යෙ කෙච් සමබුද්ධා බොධිමණ්ඩලි බුජ්ඣරෙ තථෙව කං මහාවීර බුජ්ඣසසු ජිනබොධියං.
- 183. යථා යෙ කෙච් සමබුද්ධා ධම්මවකකං පච්ඤායං තථෙව කං මහාවීර ධම්මවකකං පච්ඤායං.
- 184. පුණ්ණමාසෙ යථා චන්ද්‍ර පරිපුද්ධා විරොචති තථෙව කං පුණ්ණමනො විරොච දසසහසසියං.
- 185. රාහුමුක්ඛො යථා සුරියො නාපෙන අභිරොචති<sup>1</sup> තථෙව ලොකා මුක්ඛිකා විරොච සිරියා තුවං.
- 186. යථා යා කාචි නදියො ඔසරනති මහොදධිං එවං සදෙවකා ලොකා ඔසරනතු<sup>2</sup> තචනතිකෙ.
- 187. තෙහි ථුතප්පසඤ්ඤා<sup>3</sup> සො දසධම්මෙ සමාදිය තෙ ධම්මෙ පරිපුරෙණො පචනං පාවිසී<sup>4</sup> තදති.

සුමේධකථා නිවසීතා.

---

- 1. අභිරොචති - මජ්ඣ.
- 2. ඔසරනති - සිඬු.
- 3. ථුතප්පසඤ්ඤා - සිඬු.
- 4. පාවිසී - මජ්ඣ.

182. යමසේ යම කිසි සම්බුදු කෙනෙක් බෝමඬ වැඩහිද (සඵඤ්ඤාඤානස) අවබෝධ කළාහු ද, මහාවීරයන් වහන්ස, එසෙයින් තෙපිදු බුද්ධබෝධියෙන් නොහොත් සඵඤ්ඤා බෝධිමූලයෙහි (සිව්සස්) අවබෝධ කළ මැනවි.

183. යමසේ යමකිසි සම්බුදු කෙනෙක් දම්සක් පැවැත්වූවාහු ද, මහාවීරයන් වහන්ස, එසෙයින් තෙපි දු දම්සක් පවත්වාලුව මැනවි.

184. යමසේ පණ්ණරසිපොහොයෙහි (උපද්ව්‍යාපගලයෙන්) පරිඤ්ඤා වූ සඳු බබළාද එසෙයින් තෙපි දු පිරිපුන් මනදෙළ ඇතියහු දසදහසක් සක්වළු බැබැළුණ මැනවි.

185. යමසේ රාහු ග්‍රහයා කෙරෙන් මිදුණු හිරු තෙදින් දීලියේ ද එසෙයින්මැ තෙපි දු ලෝ දහම් හා අලිප්ත වැ බුදුසිරිත් බබළනු මැනවි.

186. යමසේ යම කිසි නදී කෙනෙක් (ටෙන් නම් ඔහු) මහසයුර කරා ගලාබසින් ද, එසෙයින් දෙවියන් සහිත ලෝවැසියෝ නොප සමීපයට එළැඹෙත්වා.

187. ඒ දෙවියන් විසින් සකුතප්‍රශංකා වූ ඒ සුමේධ තවුස්හු දස පැරුම් දම් සමාදන් වැ ගෙන එකල්හි ඒ පැරුම්දම් පූරමින් ධම්මක පච්ඡයෙහි මහවනයට පිවිසියාහ'යි.

සුමේධකථා නිමි.

## 1. දීපබ්කර බුද්ධවංසො

1. තද තෙ භොජයිකාන සසඛිකං ලොකනායකං  
උපගඤ්ජුං සරණං තස්ස<sup>1</sup> දීපබ්කරස්ස සන්දිනො.
2. සරණාගමනෙ කඤ්චී හිවෙසෙති<sup>2</sup> තථාගතො  
කඤ්චී පඤ්චස්ස සීලෙස්ස සීලෙ දසව්ඨෙ පරං.
3. කසසව් දෙති සාමඤ්ඤං චතුරො ඵලමුත්තමෙ  
කසසව් අසමෙ ධම්මෙ දෙති සො පට්ඨමතිද.
4. කසසව් වරසමාපතතියො අට්ඨ දෙති නරාසභො  
තිස්සො කසසව් විජජායො ජලභිඤ්ඤා පවෙච්ජති.
5. තෙන යොගෙන ජනකායං ඔවදි සො මහාමුත්ති  
තෙන විජාරිකං ආසි ලොකනාඨස්ස සාසනං.
6. මහාහනුසභකඛන්ධො<sup>3</sup> දීපබ්කරසනාමකො<sup>4</sup>.  
බහු ජනෙ තාරයති පරිමොචෙති දුග්ගතිං.
7. බොධනෙය්‍යං ජනං දිස්වා සතසභසෙසපි යොජනෙ  
බණෙන උපගතනාන බොධෙති තං මහාමුත්ති.
8. පඨමාභිසමයෙ බුද්ධො කොට්ඨසතමබොධසී  
දුතියාභිසමයෙ නාමො නවුත්තීකොට්ඨබොධසී.
9. යද ව දෙවභවනමිති බුද්ධො ධම්මමදෙසසී  
නවුත්තීකොට්ඨසභසානං තතියාභිසමයො අහු.
10. සනතිපාතා තයො ආසුං දීපබ්කරස්ස සන්දිනො  
කොට්ඨසතසභසානං පඨමො ආසි සමාගමො.

---

1. තස්ස-පු  
2. නිවෙසෙසි-මජ්ඣ., නිවාසෙසි-සීඵු.  
3. මහාහනු උසභකඛන්ධො-මව්  
4. දීපබ්කරස්ස නාමකො-ම ඡ ස.

# 1. දීපඛකර බුද්ධචංගය

1. එකල්හි ඒ රඹගම් වැසියෝ සඛකයා සහිත වූ ලොකනායකයන් වහන්සේ වළඳවා ඒ දිවකුරු බුදුන් සරණ කොට ගියාහු ය.

2. තථාගතයන් වහන්සේ කිසිවක්හු සරණාගමනයෙහි ද, කිසිවක්හු පත්සිල්හි ද, සමහරුන් දඹව්ධ ශීලයෙහි ද, පිහිටුවූහ.

3. ඒ දිවකුරු බුදුහු කිසිවක්හට සතර ශ්‍රාමණ්‍ය සංඛ්‍යාත මාරිය ද, උතුම් වූ සතර ආයාඵලය ද දුන්හ, කිසිවක්හට අසම වූ සිවිඳිලිසැඹියා දහම් දුන්හ.

4. නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ සඵඤයන් වහන්සේ කිසිවක්හට උතුම්වූ අටසමවත් දුන්හ. කිසිවක්හට ත්‍රිවිද්‍යා ද ඡබ්භිඤාවන් ද දුන්හ.

5. ඒ මහාමුනි වූ සඵඤයන් වහන්සේ ඒ නයින් ජනසමූහයට අවවාද කළහ. ඒ අවවාදයෙන් ලොකනාථයන් වහන්සේගේ ශාසනය පතළේ වී.

6. මහන් වූ (සිංහසදාශ වූ පිරිපුන්) හනු ඇති වෘෂභසදාශ වූ (සමවෘත මනෝඤ) ස්කන්ධ ඇති දීපඛකර නම් වූ සඵඤයන් වහන්සේ (බුද්ධ වෛතනය වූ) බොහෝ ජනයන් (සසරින්) තැරැවූහ. දුගතයෙන් මුදුරූහ.

7. මහාමුනි වූ සඵඤයන් වහන්සේ සියදහස්යොදුන්හි පවා සිටි සත්‍යාවබෝධයට නිසි වූ ප්‍රජාව දැක ඇසිල්ලෙකින් සමීපයට එළැඹ ඒ ප්‍රජාවට සත්‍යාවබෝධය කැරැවූහ.

8. දීපඛකර බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රථමධර්මාභිසමයෙහි කෙළ-සියක් සත්තට සත්‍යාවබෝධය කැරැවූහ. ලොකස්වාමී වූ බුදුහු ද්විතීය ධර්මාභිසමයෙහි (නාරදකුටයෙහිදී) අනුකෙළක් සත්තට සත්‍යාවබෝධය කැරැවූහ.

9. තවද යම් කලෙක බුදුහු දෙවභවනයෙහි වැඩිපිට දහම් දෙසුසේක් ද. (එකල්හි) අනුකෙළදහසක් සත්තට තුන්වැනි ධර්මාභිසමය වී.

10. දීපඛකර ශාසනාන් වහන්සේට තුන් ශ්‍රාවකසංඛ්‍යාතයෙක් වී, කෙළසියදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථම සමාගමය වී.

11. පුන නාරදකුට්මහි පච්චෙකගතෙන ජිනෙ  
විණාසවා විතමලා සමිංසු සතකොට්ඨො.
12. යමහි කාලෙ මහාවිරො සුඤ්ඤනසිලුවවයෙ  
නවුනිකොට්ඨසහසෙසහි පචාරෙයි මහාමුනි.
13. [අතං තෙන සමයෙන ජට්ටො උග්ගතාපනො  
අත්තලිකමහි චරණං පඤ්ඤාභිඤ්ඤාසු පාරගු.\*]
14. දසවිසසහසසානං ධර්මාභිසමයො අහු  
එකද්දිනකං දහිංගයා ගණනාතො අසඬබ්බො.
15. චිත්ථාරිකං බාහුජඤ්ඤං ඉඤ්ඤං චිතං අහු නද  
දීපඛකරසස හගවතො සාසනං සුවිසොධිතං.
16. වත්තාරිසසහසසානි ඡළභිඤ්ඤා මහිද්ධිකා  
දීපඛකරං ලොකවිදුං පට්ඨාරෙහති සබ්බදු.
17. යෙ කෙච්චි තෙන සමයෙන ජහනති මානුසං හවං  
අප්පත්තමානසා සෙඛා ගරහිතා ව<sup>2</sup> හවනති තෙ.
18. සුපුපචිතං පාවචනං අරහතෙහති තාදිහි  
විණාසවෙහි විමලෙහි උපසොහති සබ්බදු<sup>3</sup>
19. නගරං රමමවති නාම සුදෙවො නාම බක්ඛීයො  
සුමෙධා නාම ජානිකා දීපඛකරසස සත්ථුතො.
20. දසවසසහසසානි අගාරමජ්ඣ සො<sup>4</sup> වසී  
හංසා කොඤ්ඤා මයුරා ච තයො පාසාදමුත්තමා.
21. තීණි සතසහානි නාරියො සමලඛකතා  
පදුමා නාම සා නාරි උසහකකිකො නාම අත්‍රපො.
22. නිච්චෙත වතුරො දිසවා හතීයාතොන නිසබ්බි  
අනුනදසමාසානි පධානං පදහි ජිනො.

---

1. පට්ඨාරෙයි-සිලු.
2. ගරහිතා-ම ඡ ස.
3. උපසොහති සදෙවක-සු.
4. අගාරං අප්පකාමසි-සිලු.-මජ්ඣං,  
අගාරං අප්පකාමසි ජිනො-සතා

\* අයං ගාරා අත්ථාපාලිනියා ධම්මසඬභි- අදිට්ඨ කරා නිදනවණසනාය දීපඛකර බුද්ධිවංසෙ ලිඛිතා ඉමසනී. පන බුද්ධිවංසෙ නතීභාවො යෙව පනසායා සුත්තකරො. කසමාති වෙ? හෙට්ඨා සුමෙධි-කපාසු කථිතා හි. (අදිට්ඨ කරා)



11. යලි ජීතපඤ්චාර වූ සච්ඤයන් වහන්සේ නාරදකුටයෙහි විවෙක සඳහා වැඩි කල්හි විගත වූ (රාගාදී) මල ඇති සියකෙළක් රහත්වූ රැස්වූහ.

12. මහාවීර වූ සච්ඤයන් වහන්සේ යම් කලෙක්හි සුද්ධිනකුටයෙහි විසූ සේක් ද, (එකල්හි) මහාමුනි වූ බුදුහු අනුකෙළඳහසක් (හික්ෂුන්) සමග උචාරණය කළ සේක.

13. [මම එ සමයෙහි දළමඩුලු ඇති උග්‍ර වූ තපස් ඇති අහස්හි හැසිරෙන සුලු පඤ්චාභිඤ්චන්හි තෙරපත් තවුස් වීමි.]

14. දස-විසිදහසුන්ගේ ද ධර්මාභිසමය විය. එක්-දෙ-(තුන්) දෙන කුන්ගේ අභිසමය ගණන් විසින් නො ගිණිය හැක්ක.

15. එකල්හි දීපඛාර භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ශාසනය (එ බුදුන් විසින්) මොනොවට විශොධිත වූයේ මහත්කයට පැමිණියේ බොහෝ දෙවමනුෂ්‍යයන් විසින් නොයඤ්ඤිකත්වයෙන් දන්තා උදුදයේ (අධිශීල ශික්ෂාදියෙන්) සමාදාන වූයේ (සමානි සමාධි ආදියෙන්) වැඩුණේ ද වී.

16. ෂඩ්භිඤ්ච වූ මහත් සාද්ධී ඇති සාරලක්ෂයක් ක්ෂිණාසුව හික්ෂුහු හැම කල්හි දීපඛාර බුදුන් පිරිවරා වෙසෙත්,

17. එසමයෙහි යම් කිසි කෙනෙක් නොපත් අර්හතය ඇති වැ ගෙක්ෂ වූවාහු මිනිස් බව පියත් ද, ඔහු ගර්හිත වූවාහු මැ වෙත්.

18. (අභිඤ්ඤ කුසුමයෙන්) සුපිපි ප්‍රචචනශාසනය ලෝදහමිති තාදී වූ වූ ක්ෂිණාසුව වූ විගත රාගාදී මල ඇති රහතුන් විසින් හැම කල්හි සොහිත වී.

19. දීපඛාර ශාසනාන් වහන්සේ ගේ ජාතනගරය රමමවතී නම් විය, ක්ෂත්‍රිය වූ සුදෙව නම් රජ පිතෘවිය. මවු තොමෝ සුමෙධා නම් වූ.

20. ඒ බුදුහු දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. හංසා යැ කෙංඤ්චා යැ මයුරා යැ යි උක්තම වූ තුන් ප්‍රාසාදයෝ වූහ.

21. මොනොවට සැරැසුණු තුන් ලක්ෂයක් පරිවාර ස්ත්‍රීහු වූහ, පදුමා නම් ප්‍රසිද්ධ ස්ත්‍රී අගබ්වෙස් වූ උසභක්කඤ්ච නම් කුමාර පුත්‍ර වී.

22. ජීත වූ දීපඛාර බුදුහු සතර පෙර නිමිත් දක ඇත් යානයෙන් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කළහ. අනුන වූ දසමසක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වීයඤ්ච කළහ.

- 23. පධානචාරං වරිකාන අබුජ්ඣි මානසං<sup>1</sup> මුත්ති  
බ්‍රහ්මනා යාවිතො සනෙතා දීපඛකරො මහාමුත්ති.
- 24. චන්ති චක්කං<sup>2</sup> මහාවීරො නන්දරාමෙ සිරිසරෙ<sup>3</sup>  
ගිසිනෙතා සිරිසමුලමභි අකා තිස්සීමඤ්ඤා.
- 25. සුමඛලො ච තිස්සො ච අහෙසුං අඤ්ඤාචකා  
සාගතො නාමුපට්ඨාකො දීපඛකරස්ස සක්ඛිනො
- 26. නන්ද වෙච සුනන්ද ච අහෙසුං අඤ්ඤාචකා  
බොධි තස්ස හගවතො පිපථලීති පවුච්චති.
- 27. තපුස්ස හලලීකා<sup>4</sup> නාම අහෙසුං අගගුපට්ඨකා  
සිරිමා සොණා උපට්ඨිකා දීපඛකරස්ස සක්ඛිනො.
- 28. අසීති හස්මුඛෙඛබ්බො දීපඛකරො මහාමුත්ති  
\*සොහති දීපරුකෙඛා'ව සාලරාජා'ව චුලලීතො
- 29. සතචස්සසහස්සාති<sup>5</sup> ආයු<sup>6</sup> තස්ස මහෙසිනො  
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසී ජනතං බහුං.
- 30. ජොතසීකාන සද්ධම්මං සන්තාරෙකා මහාජනං<sup>7</sup>  
ජලීකා අගභිකකිකො'ව නිබ්බුතො සො සසාවකො
- 31. සා ච ඉද්ධී සො ච යසො තානි ච පාදෙසු චක්කරතනානි  
සබ්බං සමනරහිතං නන්දු රිතතා සබ්බසඛාරානි.
- 32. දීපඛකරො ජිනො සඤ්ඤා නන්දරාමමභි නිබ්බුතො  
තඤ්ඤා තස්ස ජිනදුපො ජනනිංසුබ්බෙධියොජනොති.

දීපඛකරබුද්ධවංසො සයමො.

---

1. මානසා-සා	5. සකසහස්ස වසුනි-සිල-මජ්ඣ., මචි
2. චක්කවකෙකා-සා	6. ආයු-සිල.
3. සිරිසරෙ-සිල, වසී ජිනො-සා	7. සන්තාරෙකා සදෙවකං-පු
4. තපසුහලලීකා-සිල	

\* "පනානිධාවති තස්ස සමනතා දසයොජනෙ"-සාමා  
පොඤ්ඤ ඉදමපි භාරද්ධං දියසඤ්ඤි.

23-24. ඒ මුනිහු ප්‍රධන්වීයඛිය කොට අභිත්ඵලය අවබොධ කළහ. මහාවීර වූ දීපඛාර මහාමුනිහු මහබඹහු විසින් අයදනා ලද්දහු ලක්ෂ්ඨී වාස වූ නන්දාරාමයෙහි ධම්මස්ස පැවැත්වූහ. මහරි රුක්මුල්හි වැඩහිඳ තිස්සීක මර්දනය කළහ.

25. දීපඛාර ශාක්‍යන් වහන්සේට සුමඛල යෑ තිස්ස යෑ යන අග්‍ර ශ්‍රාවකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. සාගත නම් තෙර උපස්ථායක වී.

26. නන්ද යෑ සුනන්ද යෑයි අග්‍රශ්‍රාවිකා දෙදෙනෙක් වූහ, ඒ භාග්‍යවන් හුගේ බොධිය පළොල් යයි කියනු ලැබේ.

27. දීපඛාර ශාක්‍යන් වහන්සේට තප්‍රසස යෑ හලලික යෑ යන නම් ඇති අග්‍ර-උපස්ථායකයෝ වූහ. සිරිමා යෑ සොණා යෑ (යන උපාසිකාවෝ) උපස්ථායිකා වූහ.

28. මහාමුනි වූ දීපඛාර සථිඤයන් වහන්සේ අසුරියන් උස ඇති සේක් (නැහැ) පහන්රුකක් සෙයින් ද පිපුණු සල්රුකක් සෙයින් ද හොබනා සේක.

29. ඒ මහර්මී සථිඤයන් වහන්සේට හවුරුදු සියදහසක් ආයු විය. එතෙක් හවුරුදු වැඩ සිටී ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා (සසර කතරින්) එතෙර කැරුවූහ.

30. සඤ්චරමය බබුළුවා මහාජනයා තරණය කරවා ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ සථිඤයන් වහන්සේ ගිනිකදක් සෙයින් දිලියෙමින් සිට පිරිනිව් සේක.

31. ඒ අනුභාවසම්පත් ද ඒ පරිවාරයඟස් ද පා සභුළුවන්හි වූ ඒ සක්රුවන් ලකුණු ද යන සියල්ල අතුරුදහන් වී. සියලු සංස්කාරධර්මයෝ තුළු වූවාහු නො වෙද්ද. (සියලු සඛිතයෝ අනිත්‍ය වූහ'යි සේ යි.)

32. පස්මරුන් දිනූ දීපඛාර ශාක්‍යන් වහන්සේ නන්දාරාමයෙහි පිරිනිව්සේක. එහි මෑ උන්වහන්සේ ගේ සථිඤධාතු ස්තූපය සකිස් යොදුන් උස්වූයේ වී යයි.

පළමුවන දීපංකර බුද්ධවංශ නිමි.

## 2. කොණ්ඩකැසු බුද්ධවංසො

1. දීපඛාරස්ස අපරෙන කොණ්ඩකැසු නාම නායකො අනන්තතෙජො අමිතයසො අපමෙයො දුරාසදෙ
2. ධරණුපමො<sup>1</sup> බමනෙන සීලෙන සාගරූපමො සමාධිනා මෙරූපමො<sup>2</sup> ඤාණෙන ගගනුපමො.
3. ඉන්ද්‍රියබලබොජ්ඣංග - මඟ්‍යසච්චස්සකාසනං පකාසෙසී සද බුද්ධො භිතාය සබ්බපාණිනං.
4. ධම්මවක්කං පවනොනෙත<sup>3</sup> කොණ්ඩකැසු ලොකනායකො කොට්ඨසතසහස්සානං පඨමාභිසමයො අහු.
5. තතො පරමපී දෙසෙනෙත නරමරූතං සමාගමො නචුතිකොට්ඨසහස්සානං දුත්ඨාභිසමයො අහු.
6. තිස්සීයෙ අභිමද්දනෙතා යද ධම්මදෙසසී අසීතිකොට්ඨසහස්සානං ධම්මාභිසමයො<sup>4</sup> අහු.
7. සන්ධිපාතා තයො ආසුං කොණ්ඩකැසුස්ස මහෙසීනො ඛිණ්ණාසවානං විමලානං සන්තචිත්තාන තාදිනං.
8. කොට්ඨසතසහස්සානං පඨමො ආසී සමාගමො දුත්ඨයො කොට්ඨසහස්සානං තතියො නචුතිකොට්ඨනං.
9. අභං තෙන සමයෙන විජිතාථී නාම බන්ධියො සමුද්දං අත්තමනෙතන<sup>5</sup> ඉසාරියං<sup>6</sup> වත්තයාමභං.
10. කොට්ඨසතසහස්සානං විමලානං මහෙසීනං සහ ලොකග්ගනාථෙන පරමනෙතන තප්පසී.

---

1. ධරණුපමො සො- සීචු, සතා.  
 2. මෙරූපමො- මජ්ඣං, සතා  
 3. ධම්මවක්කපවනනෙන- මචී.  
 4. තතියාභිසමයො- මජ්ඣං, සතා  
 5. සමුද්ද අත්තමනෙතන- සතා.  
 6. ඉසාරියං- සීචු.

## 2. කොණ්ඩඤ්ඤ බුද්ධචංගය

1. දීපඛකර සඵඤ්ඤාන් වහන්සේට මෑතභාගයෙහි අපරිමිත ලොක ධාතුයෙහි පතළ ශීලගුණතෙජස් ඇති අනන්ත වූ පරිවාර හා ගුණකීර්ති ඇති ගුණගණපරිමාණ විසින් අප්‍රමෙය වූ අනන්තචන්ද්‍රිය වූ කොණ්ඩඤ්ඤා නම් සඵඤ්ඤාන් වහන්සේ පහළ වූ සේක.

2. ඒ බුදුහු ක්ෂාන්තියෙන් පෘථිවිය හා සම වූහ, ශීලසංවරයෙන් සාගරය හා සම වූහ. සමාධියෙන් මෙරුපඵතය හා සමවූහ. (අනන්ත වූ) ඤානයෙන් ගගනුපම වූහ.

3. ඒ බුදුහු හැම කල්හි සියලු සත්තට හිත පිණිස ඉන්ද්‍රිය බල බොධ්‍යාදිග මාර්ග සත්‍යප්‍රකාශක වූ (සත්තනිංස බොධිපක්ඛිය) ධර්මය ප්‍රකාශ කළහ.

4. කොණ්ඩඤ්ඤා නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ දම්සක් පවත්වන කල්හි කෙළසියදහසක් සත්තට ධර්මාභිසමය වී,

5. එයින් අපරභාගයෙහි දු දෙවිමිනිසුන් ගේ (මහාමඛකල) සමාගමයෙහි අනුකෙළඳහසක් සත්තට ද්විතීයධර්මාභිසමය විය.

6. යම් කලෙක (යමාමහපෙළහර පෑ) තීක්ෂිකයන් අභිමර්දනය කෙරෙමින් දහම් දෙසූ සේක ද, (එකල්හි අසුකෙළඳහසක් සත්තට (තුන්වැනි) ධර්මාභිසමය වී.

7. මහර්ෂී වූ කොණ්ඩඤ්ඤා සඵඤ්ඤාන් වහන්සේට විගතරාගාදී මල ඇති සන්හුන් සිත් ඇති ලාභාලාභාදියෙහි තාදී වූ ක්ෂිණාසුවයන් සම්බන්ධ වූ ශ්‍රාවකසන්නිපාත තුනක් වූහ.

8. කෙළසියදහසක් රහතුන් ගේ ප්‍රථම සන්නිපාතය ද, කෙළඳහසක්හු ගේ දෙවන සන්නිපාතය ද අනුකෙළක් රහතුන්ගේ තුන්වන සන්නිපාතය ද වී.

9. මම එසමයෙහි විජිතාවී නම් සක්විතිරජ වීමි. මම සක්වලගල හිමි කොට ඇති මහසයුර ඇතුළු කොට ආධිපත්‍යය පැවැත්වීමි.

10. ලොකාග්‍රනාථ වූ සඵඤ්ඤාන් වහන්සේ සමග මහර්ෂී වූ කෙළසියදහසක් රහතුන් වහන්සේ මධුර වූ ආහාරයෙන් සන්තර්ජණය කෙළෙමි.

11. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසී කොණ්ඩකෝසලො ලොකනායකො අපරිමෙයො ඉතො<sup>1</sup> කපෙ බුද්ධො ලොකෙ භවීසසති.
12. අහු කපිලවනයා රමො හිකම්භිඤ්ඤා නථාගතො පධානං පදභිඤ්ඤා කතා දුකකරකාරිකං.
13. අප්පාලරුකබ්බුලස්ථි නිසීදිඤ්ඤා නථාගතො තස් පායාසමභයහ නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
14. නෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියක්ඛවරමභෙතන බොධිමුලමහි එහිති.
15. තතො පදකම්භං කතා බොධිමභං අනුකතරො අසසුරුකබ්බුලමහි බුජ්ඣසසති මහායසො.
16. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං භෙසසති ගොතමො.
17. කොලිතො උපතිසෙසා ච අභ්‍යා භෙසසනති සාවකා ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
18. බෙමා උපපලවණ්ණො ච අභ්‍යා භෙසසනති සාවකා බොධි කසස භගවතො අසසදො'ති පවුච්චති.
19. වීතො ච හස්සාවකො අභ්‍යාභෙසසනතුපට්ඨකා උතතරා නන්දමාතා ච<sup>2</sup> අභ්‍යා භෙසසනතුපට්ඨිකා. ආයු වසසතං තසස ගොතමස්ස යසඤ්ඤා.
20. ඉදං සුඤ්ඤා වචනං අසමස්ස මභෙසිතො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධබ්ජඤ්ඤා අයං.
21. උකකුට්ඨිසද්ධං වතෙතනති අපෙඨාටෙහති භසනති ච කතඤ්ජලී නමස්සනති දසසහසසී සදෙවකා.
22. යදිමස්ස ලොකනාථස්ස විරජ්ඣිසසාම සාසනං අනාගතමහි අද්ධානො භෙසසාම සමමුඛා ඉමං.

---

1. අපරිමෙයාතො- මජ්ඣ.  
 2. නන්දමාතා ච උතතරා-මජ්ඣ.

11. ලොකනායක වූ ඒ කොණ්ඩකාඤ්ඤ බුදුරජාණන් වහන්සේ ද මෙයින් අපරිමෙය කල්පයෙහි (මේ තෙමේ) ලොවැ බුදු වන්නේ යයි මට විවරණ දුන් සේක.

12. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙම කපිල නම් මූ මනරම් නුවරින් නික්ම ප්‍රචන් වීයඝී වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

13. තථාගත වූ බෝසත් අප්පල් නම් රුක්මුලා හිද එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන හිල්දලා ගංතෙරට එළැඹෙන්නේ ය-

14. ඒ ජීවපඤ්චාරයෝ හිල්දලා ගංතෙර හිද පායාසය වළඳා දෙවියන් සැරඳු උතුම් මහින් බොධිමූලයට පැමිණෙන්නාහ.

15. ඉක්බිති අනුත්තර වූ බෝසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට මහායශස් ඇතියේ ඇසතු රුක්මුලා හිද බුදුවන්නේ යැ.

16. මොවුන්ගේ ජනිත මවු තොමෝ මායා නම් වන්නී ය, පිය තෙමේ සුද්ධොදන නම් වන්නේ ය. මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ ය-

17. කොලිත යැ උපතිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ, ආනන්ද නම් උපසඨායක තෙමේ ඒ බුදුන්ට උපසඨාන කරන්නේ ය-

18. බෙමා යැ උප්පලවණ්ණා යැ යන අග්‍රශ්‍රාවිකාවෝ වන්නාහ, ඒ භාග්‍යවත්හු ගේ බොධිය අස්සත්ථ යයි කියනු ලැබේ-

19. චින්ත යැ හත්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍ර-උපසඨායක වන්නාහ, උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍ර-උපසඨායක වන්නාහ, ඒ ගෞතම යශස්චින්ට හවුරුදු සියයක් ආයු වන්නේ යයි.

20. අසම වූ ඒ කොණ්ඩකාඤ්ඤ මහර්ෂින්ගේ මෙ වදන් අසා දෙවමනුෂ්‍යයෝ මේ තෙමේ බුද්ධබිජාඛකුරයෙකැ'යි සතුටු වූවාහු.-

21. ඔල්වරසන් පැවැත්වූහ, අත්පොළසන් දුන්හ, සිනහසුනාහ. දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත වූවාහු කළ ඇඳිලි ඇති ව. නමස්කාර කළහ.

22. ඉදින් මේ ලොකනාථයන් වහන්සේගේ ශාසනය වරදමෝ නම්, අනාගතකාලයෙහි මොවුන් වහන්සේ හමු වන්නම්හ-

- 23. යථා මනුස්සා නදිං තරනතා පටිතිකං විරජකිය  
හෙට්ඨා තිකෙඤ්ඤ ගහෙකාන උගාරනති මහානදිං.
- 24. එවමෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමිමං ජිනං  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසුම සමමුට්ඨා ඉමං.
- 25. තසසාහං වචනං සුඤ්ඤා භියොහා විහතං පසාදයිං  
තමෙව අකං සාධෙතොහා මහාරජං ජිනෙ අදං  
මහාරජං වජ්ඣාන පබ්බජිං තසස සනතීකෙ.
- 26. සුඤ්ඤානං විනයඤ්ඤා'පි නවඛං සක්ඛාසාසනං  
සබ්බං පරියාපුජිතාන සොහයිං ජිනසාසනං.
- 27. තකපමනොහා විහරනොහා ක්විසජ්ඣානවඛංසමෙ  
අභිඤ්ඤාපාරමිං<sup>1</sup> ගන්තවා බුහමලොකමගච්ඡහං.
- 28. නගරං රමෙවති නාම සුනන්දෙ නාම ඛක්ඛියො  
සුජාතා නාම ජතිකා කොණ්ඩකුඤ්ඤාසු මහෙසිනො.
- 29. දසවස්සසහසසාති අගාරමජ්ඣං සො වසී  
සුචි සුරුචි සුභො ච තයො පාසාදමුක්ඛමා<sup>2</sup>
- 30. තිණි සතසහසසාති නාරියො සමලඛනතා  
රුච්චෙචී නාම නාරී විජිතසෙනො නාම අනුජො.
- 31. නිමිතෙත චතුරො දිසවා රථයානෙන කිකඛිමී  
අනුනදසමාසාති පධානං පදහී ජිනො.
- 32. බුහමුතා යාවිතො සනො කොණ්ඩකුඤ්ඤා දිපදුක්ඛමො<sup>3</sup>  
වකඛී වකකං මහාවීරො දෙව්වානං නගරුක්ඛමෙ.
- 33. හදෙදු වෙච්ච සුභදෙදු ච අහෙසුං අග්ගසාවකා  
අනුරුද්ධො නාමුච්චට්ඨාකො කොණ්ඩකුඤ්ඤාසු මහෙසිනො.

---

- 1. අභිඤ්ඤාසු පාරමිං-මවි.
- 2. පාසාදවරමුක්ඛමා-සිමු.
- 3. දිපදුක්ඛමො-මජ්ඣ.



23. යම්සේ නදියක් තරණය කරන මනුෂ්‍යයෝ හමුයෙහි වූ තොට වැරදූ යට තොටෙහි ලා ගෙන මහානදිය තරණය කෙරෙත් ද-

24. එසෙයින් මැ ඇපි හැම දෙනමෝ මේ කොණ්ඩකාඤ්ඤ නම් බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් වහන්සේ හමු වන්නම්හ'යි.

25. මම ඒ බුදුන් ගේ බස් අසා අතිශයින් සිත පැහැදවීමි, එ මැ බුද්ධකාරකාඤ්ඤ වූ දනපාරමිතාව සිද්ධ කරනුයෙමි (සුරනුයෙමි) සක්විති-රජය බුදුන් විෂයෙහි පිදුයෙමි. මහාරාජ්‍යය පරිත්‍යාග කොට ඔබ සමීප-යෙහි පැවිදි වීමි.

26. සුත්‍රාන්තපිටකය ද වීනයපිටකය ද යළි සියලු නවාඩග ශාස්තෘ-ශාසනය ද ප්‍රගුණ කොට (ලොකික වූ ආගමාධිගමයෙන්) බුදුසසුනා හෙබැවීමි.

27. මම ඒ බුදුසස්තෙහි හිදීම සිටීම සක්මනෙහි ස්මාති-අවිප්‍රවාස-වැ වසනුයෙමි පඤ්චාභිඤ්ඤයෙහි පරතෙරට පැමිණ (පිළිසඳ විසින්) බඹ ලොවට ගියෙමි.

28. කොණ්ඩකාඤ්ඤ නම් මහර්මීන් ගේ නගරය රම්මවතී නම් විය. සුනන්ද නම් ක්ෂත්‍රිය කෙමේ පියා විය, මව තොමෝ සුජාතා නම් වූ ය.

29. ඒ බුදුහු දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. (ඔබට) සුවි යැ සුරුවි යැ සුභ යැ යන උතුම් වූ තුන් ප්‍රාසාද කෙනෙක් වූහ.

30. මොනොවට සැරැසුණු පරිවාරස්ත්‍රීහු තුන්ලක්ෂයක් වූහ, රුවිදෙවි-නම් අගබ්ගෙවක් වූ ය, පුත්‍ර තෙමේ විජිතසෙන නම් වී,

31. සතර පෙරනිමිති දැක ඒ ජිතපඤ්චාරයෝ රථයානායෙකින් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කළහ, පිරිපුන් දසමසක් ප්‍රධන් වියභය කළහ.

32. හෙත් වූ වියභය ඇති කොණ්ඩකාඤ්ඤ නම් සම්මාසම්බුදුහු මහබඹහු විසින් අසදනාලදහු දෙවියන්ගේ නගරවරයෙහි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

33. කොණ්ඩකාඤ්ඤ නම් බුදුනට හග්‍ර ද සුහග්‍ර ද යන අග්‍රශාවකයෝ වූහ. අනුරුද්ධ නම් (කෙර කෙනෙක්) උපස්ථායක වූහ.

- 34. තිස්සා ව උපතිස්සා ව අහෙසුං අග්ගසාවිකා සාලකලායාණිකො ඛොධි කොණ්ඩකඤ්ඤ සු මහෙසිනො.
- 35. සොණො ව උපසොණො ව අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා නන්ද වෙවි සිරිමා ව අහෙසුං අග්ගපට්ඨකා.
- 36. සො අට්ඨාසීති හස්සානි අභිච්ඡන්තො මහාමුනී සොහති<sup>1</sup> උච්චාසාව සුරියො මිඤ්ඤානිකො<sup>2</sup> යථා.
- 37. වසුසතසහස්සානි ආයු විජ්ජති කාවදො කාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං ඛුං.
- 38. ඛේණාසවෙති විමලෙහි විවික්ඛා ආසි මෙදීති යථාහි ගගනං උච්චති එවං සො උපසොහථ.
- 39. තෙපි නාගා අප්පමෙය්‍යා අසංඛොහා දුරාසදු විජ්ජසාතංව දසොසාධා තිබ්බුතා තෙ මහායසා.
- 40. සා ව අතුලියා ජිනස්ස ඉඤ්ඤාණපරිභාවිතො ව සමාධි සංඛං සමනතරහිතං නත්ථ ඊතතා සංඛසංඛාරා'ති.
- 41. කොණ්ඩකඤ්ඤ පවරො බුද්ධො වන්දරාමෙහි තිබ්බුතො තතෙව වෙතියො විනෙතා සත්තයොජනමුසසීතො'ති.

කොණ්ඩකඤ්ඤ බුද්ධචංසො දුතියො.

---

- 1. සොහනෙ-මඡය.
- 2. මිඤ්ඤානිකො-මඡය.

34. කොණ්ඩකඤ්ඤ නම් බුදුන්ට තිස්සා ද උපතිස්සා ද යන අග්‍රග්‍රා-  
විකෘතෝ ද දෙනෙක් වූහ. සල්කලණ නම් බොධිවෘක්ෂයෙක් වී යැ.

35. සොණ ද උපසොණ ද යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායක වූහ.  
නන්ද ද සිට්ඨා ද යන දෙදෙන අග්‍ර උපස්ථායකා වූහ.

36. අටඅභූරියනක් උස්වූ ඒ මහාමුනීහු වන්ද්‍රයා සෙයින් ද මධ්‍යා-  
න්තසමයෙහි සුයඨියා සෙයින් ද භොධිකී.

37. එකල්හි හවුරුදු ලක්ෂයක් ආයු පැනෙයි. එතැන් කල් වැඩ-  
සිටීමත් ඒ බුදුහු බොහෝ ජන සමූහයා (සසරසුරින්) කරණය කළහ.

38. පෘථිවි තොටෝ පහවූ රාගාදී මල ඇති රහතුන් කරණ කොට  
විවිඳු වූ යැ. කාරකාවන්ගෙන් ඉවත්කලය යම්පෙ භොධි නම් එසෙයින්  
උන් වහන්සේ ශොභමාන වූහ.

39. ගුණපමණ විසින් නො මිනිය හැකි ලෝදමින් නො කැළු-  
ඹෙන මෙරමා විසින් අභිභවනය නො කට හැකි වූ මහායශස් ඇති ඒ  
ක්ෂිණාසුවයෝ ද විදුලිය හෙළීමක් මෙන් දක්වා පිරිනිවියහ.

40. බුදුන්ගේ ඒ අතුලා වූ සාද්ධිය ද ඥානසෙන් පරිභාවිත  
(වඩනාලද) වූ සමාධිය ද යන සියල්ල අතුරුදහන් විය. හැම සංස්කා-  
රයෝ සිස් වූවාහු නො,

41. උන්තම වූ කොණ්ඩකඤ්ඤ නම් බුදුහු වන්දරාමයෙහිදී පිරිනිවියහ.  
එහි මැ විසිතුරු සෑයෙක් සත් යොදුන් උස් කොට බඳවන ලද්දේ යි.

දෙවැනි වූ කොණ්ඩකඤ්ඤ බුද්ධවංශ යි.

### 3. මධ්‍යල බුද්ධවංසො

1. කොණ්ඩකකුසලස්ස අපරෙත මධ්‍යලො නාම නායකො,  
තමං ලොකෙ නිහන්ධාන, ධම්මකක'මභිධාරයි.<sup>1</sup>
2. අතුලා'සි<sup>2</sup> පභා තස්ස, ජිනෙහ'කෙසෙහි උත්තරිං,  
වන්ද සුරියපභං<sup>3</sup> හ නන්ධා දස සහස්සී විරොචති.<sup>4</sup>
3. සො'පි බුද්ධො පකාසෙසී, චතුරො සචචවරුත්තමෙ<sup>5</sup>  
තෙ තෙ සචච රසං පීඤ්ඤා, විනොදෙත්ති මහාතමං.
4. පඤ්ඤා බොධි'මතුලං, පඨමෙ ධම්මදෙසනෙ,  
කොට්ඨසතසහස්සානං, පඨමා'භිසමයො<sup>6</sup> අහු.
5. සුරිඤ්ඤෙචභවනෙ බුද්ධො ධම්මදෙසයි,<sup>7</sup>  
නචකොට්ඨසහස්සානං,<sup>8</sup> දුතියා'භිසමයො අහු.
6. යද සුනන්දෙ චකකචන්ති, සම්බුද්ධං උපසඬකම්,  
තද අහති සම්බුද්ධො, ධම්මහෙරිං චරුත්තමං.<sup>9</sup>
7. සුනන්දස්සා'නුවරා ජනතා, තද'සුං නචුතිකොට්ඨො,  
සබ්බො'පි තෙ තීරවසෙසා, අහෙසුං ඵභිතික්ඛකා.
8. ස නතිපාතා තයො ආසුං, මධ්‍යලස්ස මහෙසිනො,  
කොට්ඨසත සහස්සානං, පඨමො ආසී සමාගමො.
9. දුතියො කොට්ඨසහස්සානං, තතියො නචුති කොට්ඨං,  
බීඤ්ඤාසචානං විමලානං, තද ආසී සමාගමො.

---

1. ධම්මකකමභිධාරයි - බුදුසු.  
ධම්මකකං අභිධාරයි - සිමු.  
2. අතුලාසි - සිමු.  
3. වන්දසුරියපභං - මජ්ඣ.  
4. විරොචයිති - සිමු.  
5. චතුසචච වරුත්තමෙ - සිමු.  
6. චකකාරො සචචවරුත්තමෙ - පු.  
7. ධම්මදෙසයි - මනුප, යද බුද්ධොපකාසයි -  
8. තදකොට්ඨසහස්සානං - මජ්ඣ, මනුප.  
9. වරුත්තමො මනුප.

### 3. මඩගල බුද්ධවංශය

1. කොණ්ඩඤ්ඤ නම් සම්මාසම්බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි මඩගල නම් බුදුහු ලොව අදිදුඅඳුර නසා දහම් නැමති දඩවැටපහන දැරූහ.

2. අත් බුදුවරුන් කෙරෙන් අධිකව ඒ මඩගල බුදුන්ගේ අසදාශ වූ ප්‍රභාසෙක් විය. සඳහිරු කැලුම් නසා දසදහසක් සක්වළ බැබළුවී.

3. ඒ බුදුහු ද ඉතා උතුම් සතර සත්‍යයන් ප්‍රකාශ කළ සේක. දිව්‍යමනුෂ්‍යාදී ඒ ඒ සත්ත්වයෝ සත්‍යාරසය පානය කොට අවිද්‍යාන්ධකාරය දුරු කෙරෙති.

4. අතුල වූ සම්බෝධියට පැමිණ කළ ප්‍රථම ධර්මදෙශනායෙහි දී කෙළලක්ෂයක් සත්ත්වයන්ට ප්‍රථමාභිසමය වී යැ.

5. සඵඤ්ඤාන් වහන්සේ ශක්‍රභවනයෙහි දී දහම් දෙසුසේක. නව-කෙළදහසක් ප්‍රාණීන්ට දෙවැනි වූ ධර්මාභිසමය වී යැ.

6. යම් කලෙක සුන්දර නම් සක්විතිරජ සම්බුදුන් කරා එළැඹියේද එකල්හි සම්බුදු වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උතුම් වූ දහම්බෙරය පහළාහ.

7. එකල්හි සුන්දර සක්විතිභට පරිවාරජනතාව අනුදහසක් විය. එ හැමදෙන නිරවද්‍යව වැ එහිහික්ෂු වූහ.

8. මඩගල සම්මාසම්බුදුන්ට ශ්‍රාවකසන්නිපාතයෝ කිදෙනෙක් වූහ. කෙළලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථම සන්නිපාතය විය.

9. ද්විතීය සන්නිපාතය කෙළදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ද තෘතීය සන්නිපාතය අනුකාවියක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ද දී ඩි එකල්හි පහවූ රාගදීමල ඇති රහතුන්ගේ සමාගමය වී යැ.

- 10. අභං තෙන සමයෙන සුරුවී නාම බ්‍රාහ්මණො,  
අජංඛායකො මත්තධරො තිණණං වෙදන පාරගු.
- 11. තමභං උපසඛකමම, සරණං ගන්තාන සක්ඛනො,  
සමබුද්ධපමුඛං සඛිකං ගතිමාලෙන පුජසී.  
සුජෙත්වා ගතිමාලෙන ගවපානෙන තප්පසී.
- 12. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසී මෙහෙලො දීපදුක්කමො  
අපරිමෙය්‍ය ඉතො<sup>1</sup> කප්ප අයං බුද්ධො භවීසුති.
- 13. අහු කපිලවහයා රමො හිකඛිචීත්වා තථාගතො  
පධානං පදහිත්වාන කත්වා දුක්කරකාරිකං.<sup>2</sup>
- 14. අජපාලරුක්ඛිචුලසථී හිසීදිත්වා තථාගතො  
තත් පායාසමභ්‍යොන නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
- 15. නෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො  
පටියත්තවරමභ්‍යෙන බොධිමුලමහි එහිති.
- 16. තතො පදකඛිණං කත්වා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො  
අසුසුඤ්චුලමහි බුජ්ඣසුති මහායමො.
- 17. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසුති  
පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං හෙසුසුති ගොතමො.
- 18. කොලිනො උපතියෙසා ච අභ්‍යා හෙසුසුතඤ්ච සාවකා  
ආනන්දො නාමු පට්ඨාකො උපට්ඨිසුති තං ජිනං.
- 19. බෙමා උප්පලවණණා ච අභ්‍යා හෙසුසුතඤ්ච සාවකා  
බොධි තස්ස භගවතො, අසුසුතො'ති පවුච්චති.
- 20. වීතො ච හත්ථාලවකො අභ්‍යා හෙසුසුතඤ්ච පට්ඨකා  
උත්තරා නන්ද මාතා ච අභ්‍යා හෙසුසුතඤ්ච පට්ඨිකා  
ආයු වස්ස සතං තස්ස, ගොතමස්ස යසසුඤ්චො.
- 21. ඉදං සුත්වාන වචනං අසමස්ස මහෙසීනො  
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධ ඛිජ්ඣතුරො අයං.

---

1. අපරිමෙය්‍යතො - මජ්ඣ.  
2. දුක්කරකාරිකං - PTS

10. එසමයෙහි මම සුරුවී නම් බ්‍රාහ්මණ වැ මන්ත්‍ර හදරවනුයෙමි මන්ත්‍ර ධරනුයෙමි ත්‍රිවේදයෙහි පාරප්‍රාප්ත වූයෙමි වීම්.

11. මම ඒ මඬගල බුදුන් කරා එළැඹූ බුදුන් සරණ ගොස් බුදුපා-මොක් මහසභන ගඳිත් මලින් පිදුයෙමි. ගඳිත් මලින් පුදු ගවපාන භොජනයෙන් සැතැපීම්.

12. ද්විපදෙන්තම වූ ඒ මඬගල බුදුහු ද මෙයින් අප්‍රමෙය වූ කල්පයෙහි මේ තෙම බුදු වන්නේ යයි මා ප්‍රකාශ කළහ.

13. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙම කපිල නම් වූ සිත්කපු පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයභීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

14. තථාගත තෙම අජපල් නම් රුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන කිල්දලා භෝතෙරට එළැඹෙයි.

15. ඒ ජිතපඤ්චාර තෙම නිල්දලාභෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උත්තමමාර්ගයෙන් ඇසතු බෝරුක වෙත එළැඹෙයි.

16. ඉක්බිති ඒ අනුත්තර වූ බෝසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට මහායශස් ඇතියේ ඇසැතුරුක්මුල්හි හිඳ බුදුවන්නේ යැ.

17. මොවුන්ගේ ජනිකමචි තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ ජනක පිය තෙමේ ශුද්ධොදන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

18. කොලීත ද උපනිස්ස ද යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ, ආනන්ද නම් උපසඨායකයෙක් ඒ ජිතපඤ්චාරයනට උපසඨාන කෙරෙයි.

19. බෙමා ද උජ්ජලචණ්ණා ද යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ, ඒ භාග්‍යචතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබේ.

20. චින්ත යැ හත්ථාලවක යැ යන මොහු අග උච්චු වෙති. උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අගඋච්ච වෙත්. යශස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුනට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

21. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධබිජාඛි-කුරයෙකැ’යි දෙවිමිනිස්සු සතුටු වූවාහු-

- 22. උකකුට්ඨි සද්දං වනෙනනති අපොච්චනති<sup>1</sup> භසනති ව කතඤ්ජලී නමස්සනති දසසහසසී සදෙවකා.
- 23. යදි'මස්ස ලොකනාථස්ස විරජකිස්සාම සාසනං අනාගතමහි අද්ධානෙ භෙසාම සමමුඛා ඉමං.
- 24. යථා මනුස්සා නදිං තරතතා පටිතිසං විරජකිය ගෙට්ඨා තිසෙ භගෙකාන උකතරනති<sup>2</sup> මහානදිං.
- 25. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්චාමි'මං ජිනං අනාගතමහි අද්ධානෙ භෙසාම සමමුඛා ඉමං.
- 26. තස්සා'පි වචනං සුකා භියොයා විතං ජසාදධිං උකතරිං<sup>3</sup> වාමධිට්ඨාසීං දස පාරමි පුරියා.
- 27. තද පිති<sup>3</sup> මනුබුභතෙනා සමොධිවර පතනියා බුද්ධෙ දකාන මං ගෙහං පබ්බජිං<sup>4</sup> තස්ස සන්තිකෙ.
- 28. සුත්තතනං විනයඤ්චා'පි නවඛං සද්දාසාසනං සබ්බං පරියාපුණිකානං<sup>5</sup> යොහසීං<sup>6</sup> ජිනසාසනං.
- 29. තස්සමනෙතා විහරතෙනා බුහමං භාවෙකි' භාවනං අභිඤ්ඤා පාරමිං ගතකා බුහමලොකමගච්ඡනං.<sup>7</sup>
- 30. නගරං උකතරං නාම<sup>8</sup> උකතරො නාම ඛතනියො, උකතරා නාම ජනිකා මධ්‍යලස්ස මහෙසීනො.
- 31. නව වස්සසහසානි අගාර මජ්ඣ සො වසී යසවා සුවිමා සිරිමා' තයො පාසාදමුත්තමා.
- 32. සමතිංස සහස්සානි' නාරියො සමලඛකා යසවති නාම නාරි සීචලො නාම අනුජො.

---

1. අපෙපානෙනති - මජ්ඣ.	6. යොහති - ඉන්ද්‍ර.
2. උකතරි - මනුප.	7. භාවෙකි - ඉන්ද්‍රප, මජ්ඣ.
3. තදපි - මනුප.	8. බුහමලොක අගච්ඡනං - ඉන්ද්‍රප.
4. පබ්බජි - ඉන්ද්‍රප.	9. උකතරං නාම නගරං මජ්ඣ, මනුප.
5. පරියාපුණිකා - මජ්ඣ.	10. වත්තමධිට්ඨාසීං - සා.



22. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති. දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැසියෝ කළ ඇඳිලි ඇත්තාහු නමස්කාර කෙරෙත්.

23. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. යමසේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛකීර්ථය වැරදූ යට කොටැහි ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙත් ද-

25. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වම්හ යි.

26. මම ඒ බුදුන්ගේ බස් අසා අතිශයින් සිත පැහැදවීම්. දසපාරමීන් පුරුන පිණිස මත්තෙහි ද්‍රව්‍යය (පාරමී) අධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

27. එකල්හි උතුම් වූ බුද්ධිකයට පැමිණෙනු පිණිස ප්‍රීති වර්ධනය කෙරෙමින් මාගේ ගෘහය බුදුන් කෙරෙහි පුදු උන් වහන්සේ වෙත පැවිදි වීම්.

28. සුත්‍රාන්තපිටකය ද චීනයපිටකය ද යළි සියලු නවාංකිගාස්තාශාසනය ද ප්‍රගුණ කොට (ලෝකික වූ ආගමාධිගමයෙන) බුදුසඳුන හෙබැවීම්.

29. මම ඒ බුදුසසුන්හි අප්‍රමාද වැ වාසය කරන්නෙමි බ්‍රහ්මචිහාරභාවනා වඩා අභිඤ්ඤාපාරයට ගොස් බලලොවට ගියෙමි.

30. මධ්‍යම නම් මහජීන්ගේ නගරය උක්කර නම් විය උක්කර නම් ක්ෂත්‍රිය කෙමේ පියා විය, මව් නොමෝ උක්කරා නම් වූ යැ.

31. ඒ බුදුහු දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි ඒසුහ. (ඔබට) යසවත් යැ ගුවමත් යැ ශ්‍රීමත් යැ යි උතුම් වූ තුන් ප්‍රාසාද කෙනෙක් වූහ.

32. මොනොවට සැරැසුණු පටිවාරස්ත්‍රීහු තිස් දහසක් වූහ. යසවති නම් අගබියොවක් වූ යැ. පුත්‍ර කෙමේ සිව්ල නම් වී.

- 33. හිමිතො වතුරො දිස්වා අසු යානෙන හිකමි,  
අනුනකං අට්ඨමාසං<sup>1</sup> පධානං පදභී ජිනො.
- 34. බ්‍රහමුනා යාවිතො සනො මඛගලො ලොකනායකො<sup>2</sup>  
වනති වකකං මහාචීරො වනෙ සිරි වරුකතමෙ.
- 35. සුදෙවො ධම්මසෙනො ච අහෙසුං අග්ගසාවකා,  
පාලිතො නාමුපට්ඨාකො මඛගලසු මහෙසිතො.
- 36. සීවලා<sup>3</sup> ච අසොකා ච අහෙසුං අග්ගසාවිකා,  
බොධි තසු භගවතො නාගරුකොකාති වුච්ඡති.
- 37. නඤ්ඤ වෙච විසාබො<sup>4</sup> ච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා,  
අනුලා වෙච සුතනා ච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා.
- 38. අට්ඨාසීති රතනාති අච්චුග්ගතො මහාමුතී,  
තතො හිඤ්චාචනති<sup>5</sup> රංසි අනෙකසතසහසසියො.
- 39. නචුතිවසුසහසානි<sup>6</sup> ආයු විජ්ජති තාවදෙ  
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනතං බහුං.
- 40. යථා'පි සාගරෙ උමී න සකකා තා ගණතුයෙ,  
තථො'ව සාවකා තසු න සකකා තෙ ගණතුයෙ.
- 41. යාව අට්ඨාසි<sup>7</sup> සමුද්දො මඛගලො ලොකනායකො,  
න තසු සාසනෙ අඤ්චි සංකිලෙස<sup>8</sup> මරණං තද.
- 42. ධම්මකකං<sup>9</sup> ධාරස්සිතාන සතතාරෙකා මහාජනං,  
ජලිකා<sup>10</sup> ධුමකෙතුව තිබ්බුතො සො මහායසො.<sup>11</sup>
- 43. සබ්බාරානං සනාවතං දසුස්සිතා සදෙවකෙ,  
ජලිකා අභිසංඛෙකා'ව සුරියො අඤ්චතො යථා.
- 44. උයානෙ වෙසුරෙ<sup>12</sup> නාම බුද්ධො නිබ්බාසී මඛගලො,  
තඤ්ච තසු ජිනපුපො තිංස යොජනමුග්ගතො'ති.

මඛගල බුද්ධිවංසො තතියො.

---

1. අනුකට්ඨමාසානි - චක්‍රප.	7. යාවදට්ඨාසි - සීමු.
දනුන අට්ඨමාසානි - මජ්ඣං, සා.	8. සකිලෙස - මජ්ඣං.
2. මඛගලො නාම නායකො - ම, මජ්ඣං.	9. ධම්මෙ: කකං - මජ්ඣං, සා, සීමු.
3. සීලා - චක්‍රප.	10. ජාලෙකා - සීමු.
4. විසාබා - චක්‍රප.	11. සසාවකො - සීමු.
5. නිධාවනී - මච්.	12. වසසතරා - ම, යෙවතනා-වැමු.
6. නචුතිවසසහසානි - චක්‍රප.	යෙවතනො - චක්‍රප.

33. සතර පෙරනිමිති දැක ඒ ජීතපඤ්චාරයෝ දඟ්ගයානයෙකින් අහිනිෂ්ක්‍රමණය කළහ. පිරිපුන් අටමසක් ප්‍රධන වියඛිය කළහ.

34. මහත් වූ වියඛි ඇති මඩගල නාටි සම්මාසම්බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනා ලදහු උතුම් වූ ඡ්‍රීවනයෙහි දී දමසක් පැවැත්වූහ.

35. මහර්ෂිවූ මඩගල නම් බුදුන්ට සුදෙව යැ ධර්මයෙන යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වූහ. පාලික නම් තෙර කෙනෙක් උපසාර්යක වූහ.

36. සීවලා යැ අනොකා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වූහ. ඒ භාග්‍යවතුන් ගේ බොධිය නාගවෘක්ෂයෙකැ'යි කියනු ලැබේ.

37. නඤ්ඤා යැ විනාබ යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසාර්යක වූහ. අනුලා යැ සුතනා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසාර්යක වූහ.

38. ඒ මහාමුනිහු අටඅසූරියනක් උස් වූහ. ඒ බුදුන් කෙරෙන් නොයෙක් සුවහස් ගණන් රශ්මිහු නික්මෙන්.

39. එකල්හි අනුදහසක් පවුරුදු ආයු පැනෙයි ඒ තාක් කල් සිටිමින් ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහය (සසරින්) තරණය කළහ.

40. යම්යේ සාගරයෙහි තරඟයෝ ගණනට නො හැක්කාහු ද එසෙයින් මැ උන්වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවකයෝ ගණනට නො හැක්කාහ.

41. ලොකනායක වූ මඩගල නම් සම්මා සම්බුදුහු යම්තාක් සිටියාහු ද එකල්හි ඔබගේ සස්තෙහි සංකලෙගමරණයෙක් නැති.

42. මහායගස් ඇති ඒ සම්මා සම්බුදුහු දහම් නැමැති දඹුවැටපහන ධරා මහදනා සසරින් තරණය කරවා දුමකෙහෙල්ලක් සෙයින් දිලිසී පිරිනිවියහ.

43. සංස්කාරයන්ගේ සංභාවය දෙවියන් සහිත ලෝවැසියාට දක්වා ගිනිකදක් සෙයින් දිලිසී දඤ්ඤාසුයඛියා සෙයින්-

44. වෙසුර නම් උයන්හි දී මඩගල බුදුහු පිරිනිවියහ. එහි මැ (බදවනලද) ඒ බුදුන්ගේ ස්තූපය තිස් යොදුනක් උස් වූයේ යි.

තුන්වැනි වූ මඩගල බුද්ධවංශ යි.

#### 4. සුමන බුද්ධවංසෝ

1. මඛලසස අපරෙන සුමනෝ නාම නායකො සබ්බමුමෙහි අසමො සබ්බසත්තාන' මුක්තමො.
2. සෝ'පි තද අමතභෙරිං<sup>1</sup> අහනී<sup>2</sup> මෙබලෙ උරෙ, ධම්මසඛ්ඛසමායුක්තං නවඛං ජීනසාසනං.
3. නිජ්ජිනිඤා<sup>3</sup> කිලෙසෙ සෝ<sup>4</sup> පඤා සමොධාධි' මුක්තමං මාපෙසි නගරං සඤා<sup>5</sup> සද්ධම්මපුරවරුක්කමං.<sup>6</sup>
4. නිරතතරං අකුට්ඨං උජ්ජං<sup>7</sup> විපුල විඤ්ඤං මාපෙසි සො මහාවීරීං සතිපට්ඨානවරුක්කමං.
5. එලෙ වතතාරි සාමකෙඤ්ඤ වතසෙසා පටිසමනිද ජලභිඤ්ඤාධි සමාපතති පසාරෙසි තඤ්ඤා විරීයං.
6. යෙ අපමනා අබ්බො භිරි විරියෙහු' පාගතා තෙ තෙ ඉමෙ ගුණවරෙ ආදියන්ති යථා සුඛං.
7. එවමෙනෙත යොගෙන උද්ධරනො මහාජනං බොධෙසි පයමං සඤා කොට්ඨසතසහසුසියො.
8. යමහි කාලෙ මහාවීරො ඔවදි<sup>8</sup> තිඤ්ඤෙ ගණෙ කොට්ඨ සහසුභිසමිංසු<sup>9</sup> දුතියෙ ධම්මදෙසනො.
9. යද දෙවා මනුස්සා ව සමනා එකමානසා නිරොධ පඤ්ඤං පුඤ්ඤං සංසයඤ්ඤා'පි මානසං.<sup>10</sup>
10. තද්'පි ධම්මදෙසනෙ<sup>11</sup> නිරොධ පරිදීපනෙ<sup>12</sup> නමුති කොට්ඨ සහසුභානං තතියා'භිසමයො<sup>13</sup> අහු.

---

1. තදඅමතභෙරිං සො-මජ්ඣ.	7. උච්ච - ඤෙප, ම, PTS.
2. අහනි- මජ්ඣං අහරි ඤෙප,	8. ඔවදති - ඤෙප.
3. නිජ්ජිනිඤා - මනුප, විජ්ජිනිඤා - ඤෙප.	9. කොට්ඨසතසහසුභානං අභිසමිංසු - ඤෙප.
ජීනිනාන - PTS.	10. මානසො - මච්චි.
4. කිලෙසෙහි - පු.	11. ධම්මං දෙසෙනෙත - මච්චි.
5. තඤ්ඤා - ඤෙප.	12. පරිදීපනං - මච්චි.
6. ධම්මපුරවරුක්කමෙ - ඤෙප.	13. ධම්මාභිසමයො - මච්චි.

#### 4. සුමන බුද්ධවංශය

1. මඛල නම් සමමාසම්බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි (ශීලාදී) සියලු දහමිහි අසම වූ භූම සන්නට උතුම් වූ සුමන නම් බුදුහු (ලොව පහළ වූහ.)

2. එකල්හි ඒ සමමාසම්බුදුහු ද මෙඛල නම් පුරයෙහි දී සිව්සස් දහම් නැමැති සක් හඬින් යුත් නවාඛගඟාඤාඟාසන සඤ්ඤාන අමා බෙරය පහළහ.

3. ඒ සුමන බුදුහු කෙලෙසුන් දිනා උතුම් වූ සම්බොධියට පැමිණ පුරවරයන් කෙරෙහි උත්තම වූ සර්වමී සඤ්ඤාන නිර්වාණ නගරය මැවූ සේක.

4. ඒ බුදුහු (කුශලජවනයාගේ සංවරණයට අනතුරුව උපදනාහෙයින්) නිරතුරු වූ කුටීලභාවකර දෙෂයන්ගේ වීරහයෙන් අකුටීල වූ අකුටීල හෙයින් මෑ සාක්ෂි වූ අයම් විතරින් (ලොකික ලොකොත්තර සතිපට්ඨාන වගයෙන්) දිගුපුළුල් වූ සතිපට්ඨාන සඤ්ඤාන උතුම් වූ මහාවීරීය මැවූසේක.

5. ඒ සතිපට්ඨානවීරීයෙහි සතර ශ්‍රාමණාඵල යෑ සතර ප්‍රතිසංවිද්ධමී යෑ ඡඩහිඤ යෑ අෂ්ටසමාපක්ඛි යෑ යන මේ දහම් නමැති රුවන් අවුණු විදුහුසේක.

6. යම් කෙනෙක් අප්‍රමත වූවාහු පඤ්ඤා වෙනොබිල රහිත වූවාහු ලජ්ජා වීයසී දෙකින් යුක්ත වූවාහු වෙන් ද ඔවුහු යටොක්ත වූ ඒ උතුම් ගුණරුවන් සිත් සේ ලබන්නාහ.

7. මෙසේ ඒ ඤාඤාතන් වහන්සේ මේ ක්‍රමයෙන් මහාජනයා නභාසිටු-වනසේක් පළමු කොට (ප්‍රථමාභිසමයෙහි) කෙළසියදහසක් සත්තයන් ධර්මාවබොධිය කරවූ සේක.

8. මහාවීර වූ සුමන බුදුහු යම් කලෙක තීර්ථකගණයාහට අවවාද කළසේක් ද ඒ දෙවන ධර්මදෙනයෙහි කෙළදහසක් ප්‍රාණිහු ධර්මාභිසමය කළාහු යෑ.

9. යම් කලෙක දෙවියෝ ද මනුෂ්‍යයෝ ද සමග වෑ එක්සිත් වූවාහු නිරොධ ප්‍රශ්නයන් සිත්හි උපන් සැකයන් විවාළාහු ද-

10. එකල්හිදු නිරොධය ප්‍රකාශ කරන්නා වූ දහම් දෙසුමෙහි නවකෙළදහසක් සන්නට ධර්මාභිසමය වී.

11. සනීපානා තයො ආසුං සුමනස්ස මහෙසීනො  
වීණාසවානං විමලානං සත්ත විත්තාන තාදිනං.
12. වසාං චුක්ඛස්ස භගවතො අභිසුඤ්ඤා<sup>1</sup> පචාරණෙ  
කොට්ඨත්තභසොහි පචාරෙහි තථාගතො.

  13. තතො පථං සනීපාතෙ විමලෙ කඤ්ඤන පබ්බතෙ  
නචුතිකොට්ඨාසාසානං දුතියො ආසි සමාගමො.
  14. යද සකෙකා දෙවරාජා බුද්ධදස්සනු<sup>2</sup>පාගමී  
අසිතිකොට්ඨභසාසානං තතියො අසි සමාගමො.
  15. අභං තෙන සමයෙන නාගරාජා මදුඤ්ඤිකො  
අනුලො නාම නාමෙන උසුන්නකුසලසඤ්ඤියො.<sup>3</sup>
  16. තදුභං නාගභවනා භික්ඛමීකා ස ඤාතිහි  
නාගානං දිබ්බතුට්ඨියෙහි සසඛසං ජිනමුඤ්ඤානිං.
  17. කොට්ඨ සත සභසාසානං අත්තපානෙන තප්ඤිං.<sup>4</sup>  
පචේවකං<sup>4</sup> දුසුයුගං දකා සරණං තං උපාගමී.
  18. සොපි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි සුමනො ලොක නායකො  
අපරිමෙයො ඉතො කප්පෙ අයං බුද්ධො භවිසුකි.
  19. අහු කපිලවහයා රමමා නික්ඛමීකා තථාගතො  
පධානං පදුඤ්ඤාන කකා දුක්කරකාරිකං.
  20. අජපාලරුක්ඛමුලෙමී නිසීදිකා තථාගතො  
තස්ස පායාසමග්ගයභ නෙර ඤ්ඤර මුපෙහිති.
  21. නෙර ඤ්ඤරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො  
පටියත්තචරමගෙන නොධිමුලමහි ඵහිති.
  22. තතො පදුකඤ්ඤං කකා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො  
අසාසු රුක්ඛමුලමහි බුජ්ජස්සකි මහායමො.

---

1. අභිසංසුඤ්ඤා -සා .  
 2. උසුන්නකුසලපච්චයො -සිඞ්ඤ.  
 3. තසසි -ධුඞු, වැඞු.  
 4. සචේවක - මුඞ, ප්‍රස.  
 උපපන්නකුසල සඤ්චයො සා,

11. භෙරුම් වූ සුමන සභීඤ්ජන වහන්සේට විගත රාගාදී මල ඇති සන්ත්‍රාන් සිත් ඇති ලාභාලාභාදීන්ගේ තාදී වූ ක්ෂිණාද්‍රව්‍යයන් සම්බන්ධ වූ ශ්‍රාවකයන්ගේ දැනුම දැනුම වූහ.

12. වස් වැස නිම වූ භාග්‍යවතුන් විසින් පවාරණය ඇස්වූ කල්හි තරාගතයන් වහන්සේ කෙළසුච්ඡවසක් ශ්‍රාවකයන් හා සමග පවාරණය කළේක.

13. එයින් මැනවිභාගයෙහි නිමිල වූ කාඤ්ඤනපච්ඡයෙහි අනුකෙළ-  
දහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ දෙවැනි සමාගමය වී යැ.

14. යම් කලක සක්චේරප ඉදුන් දැක්මට පැමිණියේ ද එකල්හි අසු කෙළදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ දැන් වැනි සමාගමය වී යැ,

15. එසලයෙහි මම් උත්සන්න වූ කුශල සඤ්ඤා ඇතිවෙමි නමින් අතුල නම් වූ මහන් සාද්ධි ඇති නාගරාජ වීම්.

16. එකල්හි සිය නැයන් හා සමග නාභවනසෙන් නික්ම නාගයන්-  
ගේ දිව්‍යතුංභියෙන් යුතු වැසඟුන් සහිත ජීවපඤ්ඤාමාරයන්ට උපසානා-  
කෙළෙමි.

17. කෙළසුච්ඡවසක් භික්ෂූන් ආහාරපානයෙන් සැතැපීම්. වෙන-  
වෙන වසුඤ්ඤාක් උදු උන් වහන්සේ සරණ කොට පැමිණියෙමි.

18. ඒ සුමන නම් සභීඤ්ජන වහන්සේ ද මෙයින් අප්‍රමේය වූ කල්ප-  
යෙහි මේ තෙමේ බුදු වන්නේ යයි මා ප්‍රකාශ කළේක.

19. එකල්හි තරාගත වූ මේ තෙමේ රම්‍ය වූ කපිල නම් පුරයෙන්  
නික්ම ප්‍රධන්විභ්‍යාස වඩා දුෂ්කරත්‍රියා කොට-

20. තරාගත තෙම අප්‍රපල් නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු  
පිළිගෙන නිල්දලා හෝතෙරට එළැඹෙයි.

21. ඒ ජීවපඤ්ඤාමාර තෙම නිල්දලා හෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා  
(දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උත්තමමාභියෙන් ඇසැතු බෝරුක වෙත  
එළැඹෙයි.

22. ඉක්බිති ඒ අනුභව වූ බෝසන් බෝමැඩ පැදැතුණු කොට  
මහායශ්ස් ඇතිවේ ඇසැතු රුක්මුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යැ.

- 23. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිස්සති  
පිතා සුඥොදනො නාම අයං භෙසුති ගොතමො.
- 24. කොලිතො උපතිස්සො ච අග්ගාභෙසුන්ති සාවකා  
ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිස්සති තං ජිනං.

  25. බෙමා උප්පලවණ්ණො ච අග්ගා භෙසුන්ති සාවිකා  
බොධි තස්ස භගවතො අස්සඤ්ඤා'ති පවුච්චති.
  26. විතො ච හස්සාලවකො අග්ගා භෙසුන්ති පට්ඨකා  
උත්තරා නන්දමාතා ච අග්ගා භෙසුන්ති පට්ඨිකා  
ආයු වස්ස සතං තස්ස ගොතමස්ස යසස්සිතො.
  27. ඉදං සුක්කාන වචනං අසමස්ස මහෙසිනො  
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධි ඛිජ්ඣකුරො අයං.
  28. උකකුට්ඨි සද්දං වතොන්ති අපෙඨාටෙනති හසන්ති ච  
කත ඤජ්ඣි නමස්සන්ති දස සහස්සි සදෙවකා.
  29. යදි'මස්ස ලොක නාථස්ස විරජ්ඣස්සාම සාසනං  
අනාගතමහි අධානෙ භෙසුම සමමුඛා ඉමං.
  30. යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා පටිතිත්ථං විරජ්ඣස්ස  
භෙට්ඨා තිත්ථෙ ගහෙක්කාන උත්තරන්ති මහානදිං.
  31. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුක්ඛාමි'මං ජිනං  
අනාගතමහි අධානෙ භෙසුම සමමුඛා ඉමං.
  32. තස්සා'පි වචනං සුක්කා භීයො විතං පසාදස්සිං  
උත්තරං වතමධිට්ඨාස්සිං දසපාරමි සුරියා.
  33. මෙබලං නාම<sup>1</sup> නගරං සුදකො නාම ඛන්දියො  
සිරිමා නාම ජනිකා සුමනස්ස මහෙසිනො.
  34. නච වස්ස සහස්සාති අගාරමජ්ඣ සො වස්සි<sup>2</sup>  
වන්දො සුවන්දො වටංසො ච තයො පාසාදමුත්තමා.

---

1. නගරං මෙබලං නාම -මජ්ඣං.  
2. අගාරං අජ්ඣ සො වස්සි -මජ්ඣං.



23. මොවුන්ගේ ජනිත මට් තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ ජනක පිය තෙමේ ශුඛොද්භා නම් වන්නේ යැ, මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

24. කොලිත ද උපතියා ද යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසායකයෙක් ඒ ජීනපක්‍ෂමාරයනට උපසායන කෙරෙයි.

25. බෙමා යැ උපලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇඟැතු යැ යි කියනුලැබේ.

26. විතත යැ හත්තාලවක යැ යන මොහු අග උච්චු වෙති. උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග උච්ච වෙත්. යශස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුනට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

27. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධාභිකුරයෙකැ’ යි දෙවිමිනිස්සු සතුටු වූවාහු.

28. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ කළ ඇදිලි ඇත්තාහු නමස්කාර කෙරෙත්.

29. ඉදින් මේ ලොකනාථයන් ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

30. යමසේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරනාහු ප්‍රතිමුඛ කීර්ථය වැරදූ යට තොටැහි ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙත් ද—

31. එසෙයින් මැ අපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ යි.

32. මම ඒ බුදුන්ගේ බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදවිමි. දසපාර-මීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි චුතය අධිඝාන කෙළෙමි.

33. සුමන මහර්ෂීන් ගේ නගරය මෙබල නම් විය, සුදත්ත නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පියා විය, මව් තොමෝ සිරිමා නම් වූ යැ.

34. ඒ බුදුහු නවදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. (මබට) වන්දු යැ සුවන්දු යැ වටංස යැ යි උතුම් වූ තුන් ප්‍රාසාද කෙනෙක් දූහ.

- 35. තෙ සට්ඨිසහසසාති<sup>1</sup> නාරියො සමලඛිතා,  
වටංසිකා<sup>2</sup> නාම නාරි අනුපමො නාම අනුජො.
- 36. නිමිත්තෙ වතුරො දිසවා හතියානෙන නිකඛි  
අනුනදසමාසාති පධානං පදභී ජිනො.
  
- 37. ඉහමුනා යාවිතො සනො සුමනො ලොක නායකො  
වතති වකකං මහාවීරො මෙබලෙ පුරමුත්තමෙ.<sup>3</sup>
- 38. සරණො භාවිතතො ව අහෙසුං අග්ගසාවකා  
උදෙතො නාමු'පට්ඨාකො සුමනසා මහෙසිනො.
- 39. සොණා ව උපසොණා ව අහෙසුං අග්ගසාවිකා  
සො'පි බුද්ධො අමිතයසො නාගමුලෙ අඤ්ජකථ.
- 40. වරුණො ව සරණො ව අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා  
වාලා ව උපවාලා ව අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා.
- 41. උච්චත්තනෙන<sup>4</sup> සො බුද්ධො නවුත්තසුඛග්ගතො  
කඤ්චනග්ගිය සංකාසො දස සහසසී වීරොවති.<sup>5</sup>
- 42. නවුති වසා සහසසාති ආයුට්ඨිජනි තාවදෙ  
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං බහුං.
- 43. තාරණියෙ තාරඤ්ඤා බොධනියෙ ව බොධසී  
පරිනිබ්බාසී සබ්බෙද්ධො උච්චරාජා'ව අසුමී.<sup>6</sup>
- 44. තෙ'පි බීණාසවා භික්ඛු සො ව බුද්ධො අසාදියො  
අතුලං පහං දසසධිකා නිබ්බුතා තෙ මහායසා.
- 45. කඤ්ච ඤාණං අතුලියං තාති වා'තුලියානි උත්තානී  
සබ්බං සමනතර්හිතං නනු රිත්තා සබ්බසඛිතාරා.
- 46. සුමනො යසධරො බුද්ධො අඛතාරාමට්ඨි නිබ්බුතො  
තසෙ'ව තසා ජිනපුපො වතුයොජන මුග්ගතො'ති.

සුමන බුද්ධිවංසො වතුසො.

---

1. තෙසට්ඨිසහ සහසසාති - මජ්ඣ.	4. උච්චතරෙන - සීඉ.
2. වටංසකී - සීඉ, සා, වටංසකා - මව්, වලං සිකී - PTS	5. වීරොවර - සීඉ.
3. පුරවරුත්තමෙ - සීඉ, මව්, සා.	6. අඤ්චී - සීඉ.

35. මොනොවට සැරසුණු පරිවාර ස්ත්‍රීහු තෙසැටදහසක් වූහ. වටංසිකා නම් අගමෙහෙසියක් වූ යැ. පුත්‍ර පෞම අනුපම නම් වී.

36. ඒ ජීතපඤ්චාරයෝ සතර පෙරනිමිති දැක ඇත්යානයෙකින් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කළහ. පිරිපුන් දසමසක් ප්‍රධන්වියා කළහ.

37. මහත් වූ වියාය ඇති සුමන නම් සමමාසමබුද්‍රහු මහබඹහු විසින් අයදනා ලදහු උතුම් වූ මෙබල නම් පුරයෙහි දී දමිසක් පැවැත්වූහ.

38. සුමන මහර්ෂීනට සරණ යැ භාවිතාත්ම යැ යන දෙදෙන අග්‍ර ශ්‍රාවක වූහ. උදෙන නම් තෙර කෙනෙක් උපසාරායක වූහ.

39. සොණා යැ උපසොණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වූහ. අප්‍රමාණ වූ යශස් ඇති ඒ බුද්‍රහුදු නාගවාක්ෂමුලයෙහි බුද්ධිකයට පැමිණියහ.

40. වරුණ යැ සරණ යැ යන දෙදෙන අග උච්චු වූහ. වාලා යැ උපවාලා යැ යන දෙදෙන අග උච්ච වූහ.

41. උසින් ඒ බුද්‍රහු අනු රියනක් උස් වූවාහු රන් ඇඟෑයක් සෙයින් දසදහසක් සක්වළ බැබැළූහ.

42. එකල්හි අනුදහසක් හවුරුදු ආයු පැනෙයි. උන් වහන්සේ ඒතාක් කල් වොරදමින් බොහෝ ජනසමූහයා (සසරින්) තැරුවූහ.

43. තරවනු නිසියන් තරණය කරවා බොධනියයනට ධර්මාවබොධ කළහ. සමබුද්‍රහු අඤායට ගිය වන්දයා සෙයින් පිරිනිවියහ.

44. මහායශස් ඇති ඒ ක්ෂිණාසුව භික්ෂුහු ද අසදෑග වූ ඒ බුද්‍රහු ද අප්‍රමාණ වූ ප්‍රභා දක්වා පිරිනිවියහ.

45. ඒ දෙනය ද අතුලා වී යැ ඒ රතනයෝ ද අතුලා වූහ. එහැම අතුරුදහන් වී. හැම සංඝකාරයෝ රිකනයෝ නු?

46. යශස්ධර වූ සුමන බුද්‍රහු අඛනාරාමයෙහි පිරිනිවියහ. එහි මැ උන් වහන්සේගේ ජීනපුළය සිවියොදුනක් උස් කොට බදනා ලද යයි.

සතරවැනි සුමන බුද්ධවංශ යි.

## 5. රෙවත බුද්ධවංසො

1. සුමනස්ස අපරෙන රෙවතො නාම නායකො  
අනුපමො අසද්දියො අකුලො උක්කමො ජිනො.
2. සො'පි ධම්මෙ පකාසෙසි බ්‍රහමුතා අභියාවිතො  
බන්ධිධාතුවච්චානං අපචක්ඛං හවා'හවෙ.

  3. තස්සා'භිසමයා තිණි අහෙසුං ධම්මදෙසනෙ  
ගණනාය න චක්කබ්බො පයමා'භිසමයො අහු.
  4. යද අරිඤ්ඤං රාජං විනෙසි රෙවතො මුනි  
තද කොට්ඨසභස්සානං<sup>1</sup> දුතියා'භිසමයො අහු.
  5. සක්ඛා'හං පට්ඨප්පලානා වුට්ඨනික්ඛා නරාසභො  
කොට්ඨසකං නරමරුතං<sup>2</sup> විනෙසි උක්කමෙ එල්ලේ.
  6. සනතිපාතා තයො ආසුං රෙවතස්ස මහෙසිනො  
බිණ්ණාසවානං විමලානං සුච්චුක්ඛානං<sup>3</sup> තාදිනං.<sup>3</sup>
  7. අතික්කක්ඛා ගණනපථං<sup>4</sup> පයමං යෙ සමාගතා  
කොට්ඨසතසභස්සානං දුතියො ආසි සමාගමො.
  8. යො'පි<sup>5</sup> පඤ්ඤාය අසමො තස්ස චක්කානුවක්කකො  
සො තද ව්‍යාධිතො ආසි පනෙතා ජීවිතසංසයං.
  9. තස්ස ගිලානපුච්චාය<sup>6</sup> යෙ තද උපගතා මුනි  
කොට්ඨසතසභස්සා<sup>7</sup> අරහතො තතියො ආසි සමාගමො.
  10. අහං තෙන සමයෙන අතිදෙවො නාම බ්‍රාහමණො  
උපගන්ඛා රෙවතං බුද්ධං සරණං තස්ස ගච්ඡං.
  11. තස්ස සීලං සමාධිඤ්ඤා පඤ්ඤාගුණමනුක්ඛමං<sup>8</sup>  
පොමසික්ඛා යථාථාමං උක්කරීය'මද්දස'හං.
  12. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි රෙවතො ලොකනායකො  
අපරිමෙයෙ ඉතො කප්පෙ අයං බුද්ධො<sup>9</sup> හවිස්සති.

1. කොට්ඨසතසභස්සානං - සිමු.

2. නරමරා. - මජ්ඣ.

3. සුච්චුක්ඛානං තාදිනං - බසු, සිමු, PTS.

4. අතික්කක්ඛාගණනපථං - බසු, මැලු, PTS.

5. යොසො - මජ්ඣ., මැලු, PTS.

6. ගිලානි - මව්.

7. කොට්ඨසතසභස්සා - මජ්ඣ.,  
කොට්ඨසතසභස්සානං - සායා.

8. ගුණවරුක්කමං - සිමු.

9. සච්චුබ්බෙ - සිමු.

## 5. රෙවත බුද්ධවංශය

1. සුමන නම් බුදුරදුන්ට මැන භාගයෙහි ලොවට නායක වූ අනුපම වූ අසදාශ වූ අකුලා වූ උක්කම වූ රෙවත නම් ජීවජක්ෂුමාර වූ සඵඤ කෙනෙක් පහළ දූහ.

2. ඔබ ද මහ බඹු වීසින් අයදනා ලදහු සකකඩාතුන් විභාග කරන (වාද්ධි භානි ආදී) භවාභවයන් ප්‍රභාණය කරන දහම ප්‍රකාශ කළහ.

3. උන් වහන්සේගේ දහම දෙසුමිහි තුන් අභිසමය කෙනෙක් වූහ. ප්‍රථමාභිසමය ගණනින් නො කියයුතු වෙයි.

4. යම් කලෙක රෙවත මුනිහු අරිඤ්ඤ නම් රජ විනයනය කළාහු ද එකල්හි කෙළ දහසක් ප්‍රාණින්ට ද්විතීයාභිසමය වී.

5. නරග්‍රෙණ වූ බුදුහු සතියක් මුළුල්ලෙහි සමවත් සුවයෙන් වැඩ සිට ඉන් නැගී දෙවිමිනිසුන් කෙළසියක් අභුච්චයෙහි චිනයනය කළහ.

6. මහර්ෂි වූ රෙවත නම් බුදුන්ට විගත වූ රාගාදි මල ඇති මොනොවට කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු ලාභාලාභාදියෙහි තාදී වූ ක්ෂිණාසුවයන් සඹන්ධි වූ ශ්‍රාවකසන්තිපාත තුනෙක් වී.

7. යම් කෙනෙක් පළමුවට රැස්වූහු නම් ඔහු ගණනපථය ඉක්මගියාහ. කෙළ සුවදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ද්විතීය සමාගමය වී.

8. ඒ රෙවත බුදුරදුන්ට අනුව දමිසක් පවත්වන්නා වූ ප්‍රඥයෙන් (ශ්‍රාවකානතරයන් හා) අසම වූ යම් වරුණ නම් අගසවු කෙනෙක් වූහු ද එකල්හි උන් වහන්සේ රොගී වූවාහු ජීවිත සංශයට පැමිණියාහු වූහ.

9. එකල්හි උන් වහන්සේගේ ගිලන් බව පුළුස්සනට යම් මුනි කෙනෙක් එළැඹියාහු ද ඒ කෙළසුවහස් රහතුන්ගේ තුන් වැනි සමාගමය වී.

10. එසමයෙහි මම් අතිදෙව නම් බ්‍රාහ්මණ වූයෙම් රෙවත නම් බුදුන් කරා එළැඹී උන් වහන්සේ ගේ සරණයට ගියෙම්.

11. මම් උන් වහන්සේගේ නිරුක්තර වූ ශීලය ද සමාධිය ද ප්‍රඥගුණය ද යථාශක්තීන් පොමනය කොට උතුරුසඵව පිදිමි.

12. ලොකනායක වූ ඒ රෙවත බුදුහු ද 'මේ තෙමේ මෙයින් අප්‍රමෙය කලායෙහි බුදු වන්නේ යයි මා ප්‍රකාශ කළසේක.

- 13. අහු කපිලවංසයා රමමා හිකඛිමිත්වා තථාගතො පධානං පදහිත්වාන කත්වා දුකකරකාරිකං.
- 14. අජපාලරුක්ඛමුලසමිං හිසිදිත්වා තථාගතො තත්ථ පායාසමඤ්ඤාන නෙර ඤජරමුපෙහිති.
- 15. නෙර ඤජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියත්තවරමඤ්ඤෙන බොධිමුලලෙහි එහිති.
- 16. තනො පදකඛිණං කත්වා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො අසසඤ්ඤානමුලමහි බුජකිසසති මහායසො.
- 17. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම හවිසසති පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 18. කොලිතො උපතිසෙසා ච අඤ්ඤා හෙසසන්ති සාවකා ආනන්දො නාමු' පට්ඨකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 19. බෙමා උපපලවණණො ච අඤ්ඤා හෙසසන්ති සාවකා බොධි තසස හඟවකො අසසන්තො'ති පවුච්චති.
- 20. විතෙතා ච හත්ථාලවකො අඤ්ඤා හෙසසන්තා' පට්ඨකා උත්තරා නන්දමාතා ච අඤ්ඤා හෙසසන්තා' පට්ඨිකා ආයු වසසත්තං තසස ගොතමසස යසසිනො.
- 21. ඉදං සුත්වාන වචනං අසමසස මහෙසිනො ආමොදිතා නරමරු බුදුබිජඛිකුරො අයං.
- 22. උකකුච්ඡිසද්දං විතෙතන්ති අපෙඨාටෙනති හසන්ති ච කත ඤජලී නමසසන්ති දසසහසසී සදෙවකා.
- 23. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජකිසසාම සාසනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 24. යථා මනුසසා නදිං තරන්තා පටිතිත්ථං වීරජකිය හෙට්ඨා තිත්ථෙ ගහෙත්වාන උත්තරන්ති මහානදිං.
- 25. එව'ලෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමි'මං ජිනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.

13. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙම කපිල නම් වූ සිත්කලු පුරයෙන් තික්ම ප්‍රධන්වීයඝීය වඩා දුෂ්කරත්‍රියා කොට -

14. තථාගත තෙම අප්පල් නම් රුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඩු පිළිගෙන නිල්දලා හෝ තෙරට එළැඹෙයි.

15. ඒ ජීතපඤ්චාර තෙම නිල්දලා හෝතෙර හිඳ කිරිපිඩු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උක්තමමාචියෙන් ඇසැතු බෝරුක වෙත එළැඹෙයි.

16. ඉක්බිති ඒ අනුක්‍රම වූ බෝසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට මහායශස් ඇතියේ ඇසැතු රුක්මුල්හි හිඳ බුදුවන්නේ යි.

17. මොවුන්ගේ ජනිත මව් තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ. පිය තෙමේ ශුඛොත නම. මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

18. කොලීත යැ උපතිස්ස යැ යන දෙදෙන අගසවු වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් ඒ ජීතපඤ්චාර බුදුන්ට උපසායන කරන්නාහ.

19. බෙමා යැ උසලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අගුග්‍රාවීකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබේ.

20. චීතත යැ හත්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග උවටු වන්නාහ. උක්තරා යැ නන්දමාතෘ යැ යන දෙදෙන අග උවට වන්නාහ. යශස්වී වූ ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වන්නේ යි.

21. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා දෙවිමිනිස්සු 'මේ බුද්ධි- බීජාභිකුරයෙකැ'යි සතුටු වූවාහු-

22. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිතහසෙති. දයදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ කළ ඇඳිලි ඇත්තාහු නමස්කාර කෙරෙත්.

23. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත- කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛතීර්ථය වැරදූ යට තොටැහි ගෙන මහගඟ උක්තරණය කෙරෙත් ද,

25. එසෙයින් මැ ඇපි හැමදෙනමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

- 26. තසා'පි වචනං සුත්වා භියො චිත්තං පසාදසීං  
උත්තරිං වක්'මධිට්ඨාසිං දසපා'මිපුරියා.
- 27. තද'පි මං<sup>1</sup> බුද්ධධම්මං සරිත්වා අනුබ්‍රැහසීං  
ආහරිස්සම් තං ධම්මං යං මයහං<sup>2</sup> අභිපක්ඛිතං.
- 28. නගරං සුධාඤ්ඤවත්<sup>3</sup> නාම විපුලො නාම ඛනිකියො  
විපුලා නාම ජනිකා රෙවතස්ස මහෙසිනො.
- 29. ජබ්බස්සභස්සානි<sup>4</sup> අගාරමජ්ඣං යො වසී  
සුදස්සානො ච රත්තඤ්ඤි' ආවෙලො<sup>5</sup> ච විභුසිතො  
පුඤ්ඤකම්මාහිනිබ්බත්තා තයො ජාසාද මුත්තමා.
- 30. තෙත්තිංස සභස්සානි<sup>7</sup> නාරියො සමලචකතා  
සුදස්සනා නාම දෙවී වරුණො නාම අත්‍රපො.
- 31. නිමිත්තෙ වතුරො දිස්වා රථයානෙන නික්ඛමි  
අනුනාසත්තමාසානි පධානං පදභී ජිනො.
- 32. බ්‍රහ්මිනා යාවිතො සනෙකා රෙවතො ලොක නායකො  
වත්ති වක්කං මහාවීරො වරුණා රාමෙ සිරිසරො.<sup>8</sup>
- 33. වරුණො බ්‍රහ්මදෙවො ච අහෙසුං අග්ග සාවකා  
සම්භවො නාමුපට්ඨාකො රෙවතස්ස මහෙසිනො.
- 34. හද්ද වෙච සුභද්ද ච අහෙසුං අග්ගසාවිකා  
සො'පි බුද්ධො අසමසමො නාමුලෙ අබුජ්ඣට්.
- 35. පදුමො කුඤ්ඤරො වෙච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා  
සිරිමා වෙච යස්වති අහෙසුං අග්ග'පට්ඨිකා.
- 36. උචචත්තනෙන<sup>9</sup> යො බුද්ධො අසීති හත් මුග්ගතො  
මහාසෙති දිසා සධ්ධා ඉන්දකෙතුච උග්ගතො.

---

- 1. තං - මජ්ඣං.
- 2. මයං - මනුප.
- 3. සුධම්මකං - සීග්‍ර, සුධාඤ්ඤකං. PTS, සා.
- 4. ජ ව ච ජබ්බස්සභස්සානි - මජ්ඣං.
- 5. සුදස්සානෙ , රත්තඤ්ඤි - මජ්ඣං.
- 6. අවෙලො - සීග්‍ර.
- 7. තෙත්තිංස ව සභස්සානි - මජ්ඣං.
- 8. සිරිසරෙන - සීග්‍ර.  
"වත්තවත්තනා, මහාවීරො, වරුණාරාමෙ වසී ජිනො" - සා.
- 9. උචචත්තරෙන - සීග්‍ර.



26. මම ඒ බුදුන්ගේ වදන් අසා අනිගඤ්ඤාත් සිත පැහැදවීමි. දස-පාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි වුතාධිජයාන කෙළෙමි.

27. එකල්හිද මම 'යමක් මා විසින් ප්‍රාඥානා කරනලද නම් ඒ බුද්ධාත්මය ගනිමැ'යි මේ බුද්ධකාරකධර්මය සිහි කොට වැඩීමි.

28. මහර්ෂි වූ රෙවත බුදුන්ගේ නගරය සුධංකුඤ්ඤාවතී නම. විපුල නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පියා විය, මව් තොමෝ විපුලා නම් වූ යැ.

29. ඒ බුදුහු හවුරුදු සදහසක් මුළුල්ලෙහි ගිහිගෙයි විසූහ. සරසන ලද සුදඹන යැ රතනග්ගි යැ ආවෙළ යැ යි පින්කමින් නිපන් උතුම් වූ ප්‍රාසාදත්‍රයෙක් වී.

30. මොනොවට සැරැසුණු තෙතිස්දහසක් පරිවාරස්ත්‍රිහු වූහ. අග මෙහෙසි ගොමෝ සුදසසනා නමු. සුත්‍ර තෙමම් වරුණ නම් වී.

31. ඒ ජීනපක්ඛමාරයෝ සතර පෙරනිමිති දෑක රථයානයෙන් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කළහ. අනුන සජ්නමාසයක් ප්‍රධන්වීයභිය කළහ.

32. මහත් වූ වීයභිය, ඇති රෙවත නම් ලොකනාථයන් වහන්සේ මහබඹහු විසින් අයදනා ලදහු ශ්‍රීතිවාස වූ වරුණරාමයෙහි දී දමසක් පැවැත්වූහ.

33. මහර්ෂි වූ රෙවත බුදුන්ට වරුණ යැ බ්‍රහ්මදෙව යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාවක වූහ. සමභව නම් තෙර කෙනෙක් උපසාර්යක වූහ.

34. හද්‍රා යැ සුහද්‍රා යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාවිකා වූහ. අසමසම වූ ඒ බුදුහු ද නාගවාක්ෂමුලයෙහි දී අධිගම කළහ.

35. පදුම යැ කුඤ්ජර යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසාර්යක වූහ. සිරිමා යැ යසවතී යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසාර්යකිකා වූහ.

36. ඒ බුදුහු උසින් අසූ රියනක් නැඟී සිටියාහු ඉන්ද්‍රකෙතුචක් (දෙවිදුන්නක්) සෙසින් හැම දිශා බැබළවූහ.

- 37. තසස සරීරෙ තිබ්බතතා පභා මාලා අනුකතරා  
දිවා වා යදිවා රතනිං සමනතා ඵරති<sup>1</sup> යොජනං.<sup>2</sup>
- 38. සට්ඨිචසසසභසසානි ආයු වීජජනී තාවදෙ  
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනතං බහුං.
- 39. දසසයිකා බුද්ධබලං අමතං ලොකෙ පකාසයං  
තිබ්බාසි අනුපාදනො යථ'ගගු'පාදනසඬ්ඛයා.
- 40. සො ච කායො රතනනිභො සො ච ධම්මො අසාදිඤ්ඤා  
සබ්බං සමනතරහිතං නනු රිතතා සබ්බසඬ්ඛාරා.
- 41. රෙවතො යසධරො බුද්ධො නිබ්බුතො සො මහාමුනී<sup>3</sup>  
ධාතුවිකාරිකං ආසී තෙසු තෙසු පදෙසතො'ති.

රෙවත බුද්ධචංසො පඤ්චමො.

1. ඵරි - සිමු.

2. තසස දෙභාභිනිබ්බතතං පභාජාලමනුකතරං  
දිවා වෙච තද රතනිං, නිට්ඨං ඵරති යොජනං''  
ධාතූයො මම සබ්බාසි, විකීරනතූනී සො ජිනො,  
අධිට්ඨාසි මහා වීරො, සබ්බ සත්තානු කම්පකො''  
මහාසාරෙ පනුයානො, මහකො නගරසස යොජනො  
සුජිනො නර සාරෙභි, පරිනිබ්බාසි රෙවතො'' - බුදු.

3. මහාසුරෙ - මජ්ඣ.

37. ඔබගේ සිරුරෙහි නිපන් නිරුක්කර වූ ප්‍රභාමාලාව රැසිදු දවහල්හිදු හාත්පසැ යොදනක් මුළුල්ලෙහි පතළහ.

38. එකල්හි සැටදහසක් හවුරුදු ආයු පැනෙයි. ඒ බුදුහු ඒ තාක්කල් සිටුනාහු බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් තැරැවුහ.

39. බුද්ධිබලය දක්වා ලොවැ අමෘතය ප්‍රකාශ කරන්නාහු ඉන්ද්‍රික්ෂ-යෙන් අග්නිය සෙයින් උපාදාන රහිත වූවාහු පිරිනිවියහ.

40. රුවන් සුදුසු ඒ බුදුසිරුර ද නිරුපම වූ එ දහම ද යන සියල්ල අතුරුදහන් වී. හැම සංස්කාරයෝ රික්තයෝ නු?

41. මහාමුනි වූ යශස්ඨර වූ ඒ රෙවත නම් සමමා සම්බුදුහු පිරිනිවියහ. ඒ ඒ ප්‍රදේශයෙහි ධාතු පැතුරුණේ විය.

**පස්වැනි වූ රෙවත බුද්ධිංශ යි.**

## 6. සෞභිත බුද්ධවංසෝ

1. රෙවතසු අපරෙන සොභිතෝ නාම නායකෝ  
සමාභිතෝ සත්තචිත්තෝ අසමෝ අප්පට්ඨිකාලො.
2. සෝ ජිනෝ සකගෙහමභි මානසං විඤ්චට්ඨි<sup>1</sup>  
පඤ්ඤාන කෙවලං බොධිං ධම්මෙවකකං පවත්තයි<sup>2</sup>.
3. යාව හෙට්ඨා අච්චිතෝ හවග්ගාවා'පි උඤ්ඤාතෝ<sup>3</sup>  
එක්කරෙ එකපරියා අහොසි ධම්මදෙසනෙ.
4. තාය පරියාය සමබුද්ධො ධම්මෙවකකං පවත්තයි  
ගණනාය න චත්තබ්බො පට්ඨා'භිසමයො අහු.
5. තතො පරමපි දෙසෙනො<sup>4</sup> මරුනං ච<sup>5</sup> සමාගමේ  
නච්චිකොට්ඨහසානං දුතියා'භිසමයො අහු.
6. පුනාපරං රාජජනො ජයසෙනො නාම ඛත්තියො  
ආරාමං රොපයිඤ්ඤාන බුද්ධා නියාදයි තද.
7. තසු යාගං පකිත්තෙනො ධම්මං දෙසෙසි චක්ඛුමා  
තද කොට්ඨහසානං තතියා'භිසමයො අහු.
8. සන්තිපාතා තයො ආසුං සොභිතසු මහෙසිනො  
බිණ්ණසවානං විමලානං සත්තචිත්තාන'තාදිනං.
9. උග්ගතො නාම සො රාජා දනං දෙති නරුක්කමේ  
තමභි දනෙ සමාගඤ්ඤං අරහත්තා සතකොට්ඨො.
10. පුනාපරං පුරගණො<sup>6</sup> දෙති දනං නරුක්කමේ  
තද නච්චිකොට්ඨං දුතියො ආසි සමාගමො.

---

1. විනිවක්ඛයි, PTS', මජ්ඣං, සා  
2. චක්ඛසවක්ඛයි - ච්චු  
3. යාව උඤ්ඤා අච්චිතෝ හවග්ගාවා'පිහෙට්ඨිතෝ PTS.  
4. දෙසෙනො - මච්චි,  
5. නරමරුනං ච්චු, සා  
6. පුරගණො - සා.

## 6. සෞභිත බුද්ධවංශය

1. රෙවත නම් බුදුන්ට ඉක්බිති සමාහිත වූ සන්හුන්සින් ඇති අසම වූ ප්‍රතිපුද්ගලයන් නැති සෞභිත නම් බුදුහු ලොවැ පහළවූහ.

2. ඒ ජිතපඤ්චමාර වූ බුදුහු සිය භවනයෙහි දී (සතියක් තුළ පෘථග්ජන) සිත (බුද්ධිකයට) පරිවර්තනය කළහ. සඵඤ්ඤාදනයට පැමිණ දම්සක් පැවැත්වූසේක.

3. ඒ ධර්මවක්‍රදෙශනායෙහි යටින් අවිච්චිය පටන් කොට උඩින් භවාග්‍රය දක්වා මෙදැතුරැ එක් පිරිසෙක් වී.

4. එපිරිස් මැද සම්බුදුහු දම්සක් පැවැත්වූහ. ගණනින් නො කියහැකි (සඬධ්‍යාපථාතික්‍රාන්ත) වූ ප්‍රථමධර්මාභිසමය වී.

5. එයින් මෑතභාගයෙහි (තවතිසාභවනයෙහි) දෙවියන්ගේ සමාගමයෙහි අභිධර්මදෙශනාව කරන කල්හි (දෙසුම් කෙළවර) නවකෙළදහසක් දෙවියනට ද්විතීය ධර්මාභිසමය වී.

6. නැවැත රාජපුත්‍ර වූ ජයසෙන නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම (සුඤ්ජර නම්) ආරාමයක් කරවා එකල්හි බුදුන්ට පිදී.

7. වක්ඝුර්මත් වූ බුදුහු එරජකුමරුගේ දනය කීර්තනය කෙරෙමින් දහම් දෙසූහ. එකල්හි කෙළදහසක් සත්තට තුන් වැනි ධර්මාභිසමය වී.

8. මහර්ෂී වූ සෞභිත බුදුන්ට විගතමල වූ සන්හුන් සින් ඇති තාදීගුණ ඇති ක්ෂිණාසුටියන්ගේ තුන් ශ්‍රාවකසන්තිපාතයෙක් වී.

9. උග්ගත නම් වූ ඒ රජ නරොත්තම වූ බුදුන් කෙරෙහි දන් දින. එකල්හි ඒ දනයෙහි කෙළසියක් රහත්හු රැස්වූහ.

10. යළි පුරගණ්‍යා නරොත්තම වූ බුදුන්ට දන් දින. එකල්හි අනුකෙළක් ප්‍රාණීන්ට ද්විතීය ධර්මාභිසමය වී.

11. දෙවලොකෙ වසිත්තාන යද,ඔරොහනී ජිනො  
තද අසිතිකොටීනං තතියො ආසි සමාගමො.
12. අභං තෙන සමමයන සුජානො නාම බ්‍රාහ්මණො  
තද සසාවකං බුද්ධං අනතපානෙන තප්පයිං.

  13. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි<sup>1</sup> සොභිතො ලොකනායකො  
අපරිමෙයො ඉතො කප්පෙ අයං බුද්ධො භවිස්සති.
  14. අහු කපිලවහයා රඳ්වා නිකඛමීත්වා තථාගතො  
පධානං පදහිත්තාන කත්වා දුක්කරකාරිකං.
  15. අජපාලරුක්කමුලසථිං නිසිදිත්වා තථාගතො  
තත්ථ පායාසමග්ගස්ස නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
  16. නෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො  
පටියක්ඛවරමග්ගෙන බොධිමුලමහි එහිති.
  17. තතො පදකඛිණං කත්වා බොධිමණං අනුක්ඛරො  
අසසඤ්ජරුක්කමුලමහි බුජ්ඣස්සති මහායසො.
  18. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිස්සති,  
පිතා සුද්ධොදනො නාම, අයං හෙස්සති ගොතමො.
  19. කොලිතො උපතිස්සො ව, අග්ගා හෙස්සති සාවකා,  
ආනඤ්ජා නාමු<sup>2</sup> පට්ඨාකො, උපට්ඨිස්සති තං ජිනං.
  20. ධෙමා උප්පලවණ්ණො ව, අග්ගා හෙස්සන්ති සාවකා,  
බොධි තස්ස භගවතො, අසසඤ්ජො'ති පවුච්චති.
  21. විකෙතා ව භජාලවකො, අග්ගා හෙස්සන්තු' පට්ඨකා,  
උත්තරා නඤ්ජමාතා ව, අග්ගා හෙස්සන්තු' පට්ඨිකා,  
ආයු වස්ස සතං තස්ස, ගොතමස්ස යසස්සිනො.
  22. ඉදං සුත්තාන වචනං අසමස්ස මහෙසිනො  
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධබ්විජ්ඣකුරො අයං.

1. ව්‍යාකාසි - මච්.

11. යම් කලකා පස්මරුන් දිනු බුදුහු දෙවලොවහි වැස අවතීණ වුහු ද එකල්හි අසුකෙළක් ප්‍රාණිනට තෘතිය ධර්මාභිසමය වී.

12. එසමයෙහි මම සුජාත නම බ්‍රාහ්මණ වීමි. එකල්හි සගුන් සහිත බුදුන් ආභාරපානයෙන් සැතැපීමි.

13. ලොකනායක වූ ඒ සොහිත නම සම්මාසම්බුදුහු ද, 'මේ තෙමේ මෙයින් අප්‍රමෙය වූ කල්පයෙහි බුදු වන්නේ ය'යි මට විවරණ දුන්සේක.

14. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙමේ රමය වූ කපිල නම පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයභිය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

15. තථාගත තෙමේ අපපල් නම නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාහෝතෙරට එළැඹෙයි.

16. ඒ ජිතපඤ්චමාරයෝ නිල්දලා හෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පළියෙළ කළ උත්තම මාරියෙන් ඇසැතුබෝරුක වෙත එළැඹෙයි.

17. ඉක්බිති ඒ මහායශස් ඇති අනුත්තර වූ බෝසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතු රුක්මුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යැ.

18. මොවුන්ගේ ජනිත මව මායා නම වන්නී යැ පිය තෙම ශුද්ධොදන නම වන්නේ යැ. මේ තෙමේ ගෞතම නම වන්නේ යි.

19. කොලිත යැ උපනිස්ස යැ යන දෙදෙනා අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම උපසඨායකයෙක් ඒ ජිතපඤ්චමාර බුදුන්ට උපසඨාන කෙරෙයි.

20. බෙමා යැ උප්පලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය 'ඇසැතු' යයි කියනුලැබේ.

21. චිත්ත යැ හස්සාලවක යැ යන මොහු අගඋච්චු වන්නාහ උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග උච්ච වන්නාහ. යශස්වී වූ ඒ ගෞතම බුදුන්ට වම් සියයෙක් ආයු වෙයි.

22. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා 'මේ තෙම බුද්ධබිජාචතුර-යෙකැ'යි දෙදිම්නිස්සු සතුටු වූවාහු.

- 23. උකකුට්ඨිසද්දං ච තෙතනති අපෙඨාටෙනති හසනති ච කත ඤජලී නමසසනති දස සහසසී සදෙවකා.
- 24. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජකීසසාම සාසනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුධා ඉමං.
- 25. යථා මනුසසා නදිං තරතතා පච්චිකුං වීරජකීය හෙට්ඨා කිකුඤ්ඤා ගහෙකාන උකතරනති මහානදිං.
- 26. ඵච'ලෙච මයං සබ්බෙ යදිමුඤ්ඤාමී' මං ජිනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුධා ඉමං.
- 27. තසසා'පි වචනං සුඤ්ඤා හට්ඨො සංවිග්ගමානසො තලෙචකුමනුපපකතියා උග්ගං ධිතිමකාසහං
- 28. සුධමමං නාම නගරං සුධමමො නාම ධනතියො සුධමමො නාම ජනිකා සොභිතසස මහෙසිනො.
- 29. නචචසසහසසානි අගාරමජකියො චසී කුමුදෙ කලීරො<sup>1</sup> පදුමො තයො පාසාදමුක්ඛමා.
- 30. සකතති සහසසානි<sup>2</sup> නාරියො සමලඤ්ඤා මබ්බො<sup>3</sup> නාම සා නාරී සීහො නාමා'සි අනුජෙදු.
- 31. නිමිකෙත චතුරො දිසා පාසාදෙනා'හි හිකකුචී සකතා'හං පධානචාරං චරිකා පුරිසුක්ඛමො බුජකමානො ච සො බුද්ධො නාගමුලෙ අබුජකථං.
- 32. බුහමුනා යාවිතො සනො සොභිතො ලොකනායකො චනති චකකං මහාවීරො සුධමුඤ්ඤානමුක්ඛමෙ.
- 33. අසමො ච සුනෙතනො ච අහෙසුං අග්ගසාවකා අනොමො<sup>4</sup> නාමු පට්ඨාකො සොභිතසස මහෙසිනො නකුලා ච සුජානා ච අහෙසුං අග්ගසාවකා.

---

- 1. නාළිනො - මජ්ඣ.
- 2. සකතතිංස සහසසානි - මජ්ඣ, කිවකතාරී සහසසානි - සා.
- 3. ඡසකතති සහසසානි - සිමු.
- 4. මබ්බො - මජ්ඣ, මබ්බො - සා.
- \* ගාරදෙධා'යං , මජ්ඣ, සාම පොඤ්ඤා, න වීරජති
- 4. චකකමකො - සා
- 5. අනුමො - සිමු



23. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොලති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලොකයා බද්දලී වෑ නමස්කාර කෙරෙයි.

24. ඉදින් ඇපි මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

25. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛනිර්ථය වැරදූ යට තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද-

26. එසෙයින් මෑ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ'යි.

27. මම ඒ බුදුනුදුගේ බස් අසා තුටු වූයෙමි සංචේතයට පත් සිත් ඇතියෙමි එ මෑ අතීයට පැමිණෙනු පිණිස දෘඪවීයීය කෙළෙමි.

28. මහර්ෂි වූ සොහිත නම් බුදුන්ගේ නගරය සුධර්ම නම, පිය වූ ක්ෂත්‍රිය තෙම සුධර්ම නම, මව් තොමෝ සුධර්මා නමු.

29. ඒ සොහිත නම් බුදුහු නවදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසුහ. ඔබට කුමුදු යෑ කලීර යෑ පදුම යෑ යි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

30. මොනොවට සැරසුණු පරිවාරස්ත්‍රීහු සැත්තැදහසක් වූහ. ඒ මබ්ලා නම් ස්ත්‍රිය අගමෙහෙසි වූ. පුත්‍ර තෙම සිහ නම් වී.

31. පුරුෂොත්තම වූ සොහිත බෝසත් සතර පෙරනිමිති දක පහයෙන් අහිනිෂ්ක්‍රමණය කෙළේ යෑ. ප්‍රධානවාරය සතියෙකි. ඒ බුදුහු සත්‍යාවබෝධ කරන්නාහු නාගචෛත්සමුලයෙහි බුදු වූහ.

32. මහත් වූ වීයනීය ඇති සොහිත නම් සම්මාසම්බුදුහු බඹහු විසින් අයදනාලදහු උතුම් වූ සුධර්ම නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

33. මහර්ෂි වූ සොහිත බුදුනට අසම යෑ සුනෙන්ත යෑ යන දෙදෙන අග්‍රශාවක වූහ. අනොම නම් තෙර කෙනෙක් උපසායක වූහ. නකුලා යෑ සුජාතා යෑ යන දෙදෙන අග්‍රශාවිකා වූහ.

- 34. රමමො වෙව සුදුකෙතො ව අනෙසුං අගගුපට්ඨකා  
නකුලා වෙව විතො ව අනෙසුං අගගුපට්ඨිකා.\*
- 35. අට්ඨපඤ්ඤස රතනං අච්චුග්ගතො මහාමුනි  
ඕභාසෙති දීසා සබ්බො සතරංසී'ව උග්ගතො.
- 36. යථා සුච්ඡුල්ලං පවනං නානා ගජෙති ධුමිතං  
තථෙව තසස පාවචනං සීලගජෙති ධුමිතං.
- 37. යථාපි සාගරො නාම දසසනෙන අතපපියො  
තථෙ'ව තසස පාවචනං සවණෙන අතපපියං.
- 38. නවුනිවසසහසානි ආයු ච්ඡති තාවදෙ  
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං බහුං.
- 39. ඔවාදං අනුසිට්ඨිඤ්ඤා දඤ්ඤාන සෙසකෙ ජනෙ  
හුතාසනොව තාපෙඤ්ඤා නිබ්බුතො සො ස සාවකො.
- 40. සො ව බුද්ධො අසමසමො තෙ'ව' සාවකා බලප්පතො  
සබ්බං සමනතරහිතං නනු රිතො සබ්බසඤ්ඤාරා.
- 41. සොභිතො වරසමබුද්ධො සීභාරාමමහි නිබ්බුතො  
ධාතු විඤ්ඤාරිකං ආසි තෙසු තෙසු පදෙසනො'ති.

සොභිත බුද්ධිවංසො ඡවෙට්ඨා.

1. තෙපි ව - සිඞු තෙපි - මජ්ඣ.

34. රමම යැ සුදත්ත යැ යන දෙදෙන අගඋවටු වූහ. නකුලා යැ චිත්තා යැ යන දෙදෙන අගඋවට වූහ.

35. අටපනස්ඊයන් උස්වූ සොහිත මහමුනිහු උද වූ දිවයුරු සෙයින් හැම දික් බැබ්ලවූහ.

36. යම්සේ සුප්පි මහවනය නොයෙක් සුවදින් සුවද කරන ලද ද එසෙයින් මැ උන් වහන්සේගේ සස්න සිල්සුවදින් සුවද කරනලද.

37. යම්සේ සාගරය නම් දඹ්බයෙන් අනාප්තිජනක වෙ ද, එසෙයින් මැ ඔබගේ සස්න ශ්‍රවණයෙන් අනාප්තිජනක වී.

38. එකල්හි අනුදහසක් හවුරුද්දට ආයු විය. එතෙක් කල් වැඩසිටී ඒ බුදුහු බොහෝ ජනතාව සසරකතරින් එතෙර කරවූහ.

39. ඒ බුදුහු සෙසු ජනයන්ට අවවාද අනුශාසනා කොට ගින්නක් සෙයින් තෙද ගන්වා ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවියාහ.

40. අසමසම වූ ඒ බුදුහු ද බලප්‍රාප්ත වූ ඒ ශ්‍රාවකයෝ ද යන එ හැම අතුරුදහන් වූහ. හැම සංස්කාරයෝ තුව්ප වූවාහු නො ද?

41. සොහිත නම් වූ උතුම් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ සිංහාරාමයෙහි පිරිනිවියේක. ඒ ඒ පෙදෙස්හි උන් වහන්සේගේ ධාතුහු විසුරුණහ.

සඬැනී සොහිත බුද්ධවංශ යි.

## 7. අනොමදසසි බුද්ධවංසො

1. සොභිතසස අපරෙන සමබුද්ධො දීපදුක්ඛමො  
අනොමදසසි අමීතයසො තෙජසසි<sup>1</sup> දුරතික්ඛමො.
2. සො ඡෙත්වා ඛන්ධනං සබ්බං විඤ්ඤාසෙත්වා තයො හථෙ  
අනිවන්ති ගමනං මග්ගං දෙසෙසි දෙවමානුසෙ.
3. සාගරො'ව අසඤ්ඤානො<sup>2</sup> පබ්බතො'ව දුරාසදෙ  
ආකාසො'ව අනතො සො සාලරාජාව ඵුලලිතො.
4. දසසනෙන'පි තං බුද්ධං තොසිතා හොන්ති පාණීනො  
වාහරන්තං ගිරං සුත්වා අමතං පාපුණන්ති තෙ.
5. ධම්මාභිසමයො තස්ස ඉද්ධො ජීතො තද අහු  
කොට්ඨසනාති අභිසමිංසු පඨමෙ ධම්මදෙසනෙ.
6. තතො පරමභි සමයෙ<sup>3</sup> වස්සනෙ ධම්මවුට්ඨියො  
අසීතිකොට්ඨියො අභිසමිංසු දුතියෙ ධම්මදෙසනෙ.
7. තතො පරමපි වස්සනෙ තප්පයනෙ ව පාණීනා  
අට්ඨසක්ඛනිකොට්ඨනං තතියා'භිසමයො අහු.
8. සන්තිපාතා තයො ආසුං තස්සපි ව මහෙසිතො  
අභිසසු ඛලප්පකානං පුප්ඵිතානං විමුක්ඛියා.
9. අට්ඨසත්භහස්සානං සන්තිපාතො තද අහු  
පභීනමදෙමාහානං සත්ඛවිත්තන<sup>4</sup> තාදිනං.
10. සත්භහස්සානං දුතියො ආසි සමාගමො  
අනඛණ්ණානං විරජානං උප්පත්තානා තාදිනං.

1. තෙජසි - සිඹු, සා.

2. අසඤ්ඤානො - මරී.

3. තතො පරං, අභිසමයෙ - මජ්ඣං, සා.

තතො පරමපි, අභිසමයෙ - සිඹු.

4. සත්ඛවිත්තානං - ම.

## 7. අනොමදස්සී බුද්ධචංශය

1. සොභිත නම් බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි අපමණ වූ යසපිරිවර ඇති ශීලසමාධිප්‍රඥතෙජස් ඇති, කිසිවක්හු විසින් ඉක්මවිය නොහැකි ද්විප-දෙන්තම වූ අනොමදස්සී නම් සමබුද්ධයන් වහන්සේ ලොව පහළ වූ සේක.

2. ඒ බුදුහු සියලු සංයෝජනයන් සිදු තුන් භවය වනසා දෙවිමිනිසුන්ට නිවනට යන ආයතී අෂ්ටාභිගීකමාභිය දෙසූහ.

3. ඒ අනොමදස්සී බුදුහු මහසයුර සෙයින් නො කළභාලියහැකි වූහ. පච්ඡෙදන සෙයින් නො ගැටියහැකි වූහ. ආකාශය සෙයින් අනන්තයහ. සුපිපි සල්ලුකක් සෙයින් සොහොන වූහ.

4. ප්‍රාණිහු ඒ බුදුන් දැකියෙන් මැ සතුටු වෙති. ඔව්හු දෙශනා කරන දහම අසා නිවණට පැමිණෙති.

5. එකල්හි ඔබගේ ධර්මාභිසමය සමෘද්ධ වූයේ බොහෝ ජනයාට භිත විසින් පරිපූණි වී. ප්‍රථමධර්මදෙශනායෙහි කෙළසියක් සත්කයෝ ධර්මාභිසමය කළහ.

6. එයින් මෑතභාගයෙහි දෙවැනි ධර්මදෙශනායෙහි(බුද්ධමහාමෙඝය) දහමවැසි වස්තා කල්හි අසූකෙළක් සත්කයෝ ධර්මාභිසමය කළහ.

7. එයින් මෑතභාගයෙහිදු (දහමවැසිදහර) වස්තා කල්හි (දහම-අමාවැස්සෙන්) සත්කයන් පිනවන කල්හි අටසැත්තැකෙළක් ප්‍රාණීන්ට තෘතීයධර්මාභිසමය වී.

8. මහර්මී වූ ඒ අනොමදස්සී බුදුන්ට ද ෂඩ්භිඤ්ඤ බලයට පැමිණි අර්හත්ඵලවිමුක්තියෙන් සුදුෂ්ඨිත. (ශොභාවට පැමිණි) වූ ශ්‍රාවකයන්ගේ සන්තිපාත තුනෙක් වී.

9. එකල්හි ප්‍රභීණ වූ මදමොහ ඇති ශාන්ත වූ සිත් ඇති තෘදී ගුණ ඇති අට ලක්ෂයක් රහතුන්ගේ ප්‍රථම සන්තිපාතය වී.

10. කෙලෙස් අභිගණ රහිත වූ විගත වූ කෙලෙස්රජස් ඇති උපශාන්ත වූ තෘදීගුණ ඇති සත් ලක්ෂයක් රහතුන්ගේ දෙවැනි සන්තිපාතය වී.

11. ජනතං සතසනසසානං තතියො ආසී සමාගමො  
අභිඤ්ඤාබලප්පත්තානං<sup>1</sup> තිබ්බුතානං තපසසීනං.
12. අහං තෙන සමයෙන යකෙඛා ආසීං මනිඤ්ඤො  
තෙකානං යකඛෙකාටීනං වසවතනිමභීසුරො.<sup>2</sup>
13. තදු'පි තං බුද්ධචරං උපගන්වා මහෙසීනං  
අත්තපානෙන තපෙසසීං සසඛකං ලොකනායකං.
14. සො'පි මං තද ව්‍යාකාසී<sup>3</sup> විසුඤ්ඤානායනො මුනි  
අපරිමෙයො ඉතො කපෙස අයං බුද්ධො<sup>4</sup> භවීසසති.
15. අහු කපිලවහයා රමමා නිකඛිථීඤා තථාගතො  
පධානං පදභිඤාන කඤා දුකකරකාරීකං.
16. අජපාලරුකඛමුලසමීං නිසීදීඤා තථාගතො  
තඤ්ඤා පායාසමඤ්ඤා නෙරඤ්ඤරමුපෙහිති.
17. නෙරඤ්ඤරාය තීරමභි පායාසං ආදය සො ජිනො  
පටියත්තවරමඤ්ඤා බොධිමුලමභි ඵහිති
18. තතො පදකඛිණං කඤා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො  
අසසඤ්ඤරුකඛමුලමභි බුජකඤ්ඤා මහායසො.
19. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති  
පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
20. කොලිතො උපතියෙසා ව අඤ්ඤා හෙසසනති සාවකා  
ආනඤ්ඤා නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
21. බෙමා උපලවණ්ණො ව අඤ්ඤා හෙසසනති සාවකා  
බොධි තසස භගවතො අසසඤ්ඤා'ති පවුච්චති.

---

1. බලපත්තානං - මව්.  
 2. වසවතනිමභි - සිඹු, මජ්ඣ. සනා  
 3. ව්‍යාකාසී. - සිඹු.  
 4. සමබුච්චො - සිඹු.

11. ඡඩහිඤ්ඤාපට පැමිණි ක්ලෙශපරිනිවෘත්තයෙන් පිරිනිව් ආයඨිමාඪි සඬබ්බාන තපස් ඇති සලක්ෂයක් ක්ෂිණාසුචයන්ගේ තුන් වැනි ශ්‍රාවකසන්තිපාතය වී.

12. එසමයෙහි මම් නොයෙක් කෙළඟණන් යක්ෂයන් වසයෙහි පවත්වන මහෙඤ්චර වූ මහත් සාද්ධි ඇති යක්ෂසෙනාධිපති වීම්.

13. එකල්හි දු මහර්ෂි වූ ඒ උත්තම සම්බුද්ධයන් කරා එළැඹ සතුන් සහිත ලොකනායකයන් වහන්සේ ආභාරපානයෙන් සන්තර්පණය කෙළෙම්.

14. එකල්හි ඒ විශුද්ධවූ ඇස් ඇති බුදුහු ‘මෙයින් අප්‍රමෙය වූ කල්පයෙහි මේ තෙමේ බුදු වන්නේ ය’යි මට විවරණ දුන්හ.

15. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙමේ රම්‍ය වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයඝීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

16. තථාගත තෙම අජපල් නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළියෙත නිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙයි.

17. ඒ ජීතපඤ්චමාර තෙම නිල්දලාභෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උත්තමමඃඪිඤ්ඤාන් ඇසැතු බෝරුක වෙත එළැඹෙයි.

18. ඉක්බිති ඒ අනුත්තර වූ බෝසත් බෝමැඩ පැදකණු කොට මහායසස් ඇතියේ ඇසැතු බෝරුක්මුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යැ.

19. මොවුන්ගේ ජනිතමචි තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ. පිතෘ තෙම ශුද්ධොදන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යී.

20. කොලිත යැ උපතිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසාධකයෙක් ඒ පස්මරුන් දිනු බුදුන්ට උපසාධක කරන්නේ යී.

21. බෙමා යැ උප්පලව ණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබේ.

- 22. වීනො ව හඤාලවකො අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා  
උත්තරා නඤ්ඛාතා ව අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා.  
ආයු වසස්සනං තස්ස ගොතමස්ස යසස්සිනො.
- 23. ඉදං සුඤ්ඤාන වචනං අසමස්ස මහෙස්සිනො  
ආමොදිතා නරමරු බුදුබ්බිජ්ඣනුරො අයං.
- 24. උක්ඛුට්ඨිසඤ්ඤං වතෙන්නති අපෙඨාටෙනති හස්නති ව  
කතඤ්ජලී නමස්සනති දසසහසසී සදෙවකා.
- 25. යදි'මස්ස ලොකනාථස්ස වීරජ්ඣිස්සාම සාසනං  
අනාගතමිහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 26. යථා මනුස්සා නදිං තරතතා පටිතිත්ථං වීරජ්ඣිය  
හෙට්ඨා තිස්සෙ ගහෙඤාන උත්තරනති මහානදිං.
- 27. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුක්ඛාමි'මං ජිනං  
අනාගතමිහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 28. තස්සා'පි වචනං සුඤ්ඤා හට්ඨො සංවිග්ගමානසො  
උත්තරං වත මධ්ධියාසිං දස පාරමිපුරියා.
- 29. නගරං වඤ්චනී<sup>1</sup> නාම යස්වා නාම බහනියො  
මාතා යසොධරා නාම අනොමදසීස්ස සත්ථිනො.
- 30. දස වසස්සහස්සානි අගාරමජ්ඣසො වසී  
සිරි උපසිරිසිරිවචෙඨා තයො පාසාද මුක්ඛමා.
- 31. තෙව්විසතිසහස්සානි නාරියො සමලචකතා  
සිරිමා නාම නාරී ව උපවානො<sup>2</sup> නාම අත්‍රජො.
- 32. නිමිත්තෙ වතුරො දිස්වා ඩ්විකායා'භිතිකඛි  
අනුනදසමාසානි පධානං පදහි ජිනො.
- 33. බුහමුනා යාවීනො සනත්තා අනොමදසී මහාමුති  
වතතිවකකං මහාවීරො උය්‍යානෙ සො සුදස්සනො.

1. බන්ධුමනී ධම්මපදඅභ්ගසාවක 53.  
2. උපවාරණො - මවි.



22. චිත්ත යැ හත්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අගඋච්චු වන්නාහ. උත්තරා යැ නඤ්ඛාතා යැ යන දෙදෙන අගඋච්ච වන්නාහ. යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

23. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් ආසා 'මේ තෙම බුද්ධාභිකුරු-යෙකැ'යි දෙවිමිනිස්සු සතුටු වූවාහු-

24. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

25. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත-කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

26. යම්සේ මිනිස්සු ගංගෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛතිර්ථය වැඳද යට තොටැහි ගෙන මහගඟ්තරණය කෙරෙත් ද -

27. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ තම අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ'යි.

28. මම ඒ බුදුන්ගේ බස් ආසා තුෂ්ට වූයෙමි සංවෙගයට පැමිණි සිතැත්තෙමි දසපාරමීන් දුරන පිණිස මත්තෙහි චුතය අධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

29. අනොමදස්සි බුදුන්ගේ නගරය වන්දුවති නම් වී යැ යසටත් නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පියා විය. මව් තොමෝ යගොධරා නමු.

30. උන් වහන්සේ දසදහසක් හවුරුදු හිනිගෙයි විසූහ. සිරි යැ උපසිරි යැ සිරිවසික යැ යි උතුම් ප්‍රාසාද තුනෙක් වී.

31. මොනොච්ච සරසනලද තෙව්සිදහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. සිරිමා නම් අගමෙහෙසියක් වූ යැ. පුත්‍ර තෙම උපවාන නම් වී.

32. පස්මරුන් දිනු බුදුහු සතර පෙරනිමිති දක සිව්ගෙයෙකින් මහබිණ්කමන් කළහ. පුරා දසමසක් ප්‍රධන්වීය්‍ය කළහ.

33. ඒ මහන්වීය්‍ය ඇති අනොමදස්සි නම් බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනාලැහු සුදැඹින නම් උයන්හි දී දමාක් පැවැත්වූහ.

- 34. නිසනො ව<sup>1</sup> අනොමො<sup>2</sup>ව අහෙසුං අග්ගසාවකා  
වරුණො නාමු' පටඨකො අනොමදසසීසු සන්ථුතො.
- 35. සුඤ්චි<sup>3</sup>ව සුමනා ව අහෙසුං අග්ගසාවකා  
බොධි තසු භගවණො අඤ්ඤානො'ති පවුච්චති.
- 36. නන්දිවචෙඨා සිරිවචෙඨා අහෙසුං අග්ග'පටඨකා  
උපුලා වෙව පදුමා ව අහෙසුං අග්ග'පටඨකා.
- 37. අට්ඨපඤ්ඤාස රතනං අවට්ඨග්ගනො මහාමුනි  
පභාතිඤ්ඤාවති තසු සතරංසී'ව උග්ගතො.
- 38. වසුසතසහසාති ආයු විජ්ජති තාවදෙ  
තාවකා තිට්ඨමානො සො තාලෙසී ජනනං බහු.
- 39. සුප්පජිතං පාවචනං අරහනෙතභි තාදිභි  
වීරාගෙහි විමලෙහි සොභිසු ජිනසාසනං.
- 40. සො ව සකා අමිතයසො යුගානි තානි<sup>4</sup> අතුලියාති  
සබ්බං සමනතරහිතං නත්ථු රික්ඛා සබ්බසඤ්ඤා.
- 41. අනොමදසසී ජිනො සකා ධම්මාරාමෙහි නිබ්බුතො  
තකො'ව තසු ජිනප්ලපො උබ්බෙධො පඤ්ඤාවිසති'ති.

**අනොමදසසී බුද්ධවංසො**  
සතකමො.

---

- 1. නිපකො - මනුප,
- 2. අසොකො - සිඞු.
- 3. සුඤ්චරා-ධම්මපදවටකරා 53.
- 4. තිඤ් - සිඞු.

34. අනෝමදස්සී නම් බුදුන්ට නිසභ යැ අනෝම යැ යන දෙදෙන අගසවු වූහ. වරුණ නම් තෙර කෙනෙක් අග උච්ච වූහ.

35. සුඤ්චි යැ සුමනා යැ යන අග්‍රශ්‍රාවිකා දෙනමක් වූහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය අර්ඡන (කඹුක්) යයි කියනුලැබෙයි.

36. නන්දවඩඪ් යැ සිරිවඩඪ් යැ යන දෙදෙන අග්‍රාපසාදායක වූහ. උත්පලා යැ පද්මා යැ යි අග්‍රාපසාදිකා දෙදෙනෙක් වූහ.

37. ඒ සම්මාසම්බුදුහු අටපනස්ඊයන් උස වූවහ, උදවු සුයඛියා සෙයින් උන් වහන්සේගේ කැලුම් නික්ම යෙයි.

38. එකල්හි හවුරුදු ලක්ෂයක් ආයු පැනෙයි. ඒ අනෝමදස්සී බුදුහු එතෙක් සිටුනාහු බොහෝ ජනසමූහයා තරණය කරවූහ.

39. පහවූ රාග ඇති විගත රාගාදී මල ඇති තාදීගුණ ඇති රහතුන් කරණ කොට ගෙන සුපුෂ්පිත ප්‍රචචන ඇති බුදුසස්න බැබළී.

40. අප්‍රමාණ යසස් ඇති ඒ ශාඤ්ඤාහු ද ඒ අතුලා වූ ශ්‍රාවකයුගලයෝ ද යන සියල්ල අතුරුදහන් විය හැම සංස්කාරයෝ සිස් වූවාහු නො?

41. පස්මරුන් දිනූ අනෝමදස්සී බුදුහු ධර්මාරාමයෙහි පිරිනිවියහ. එහි මැ ඒ බුදුන්ගේ ස්තුපය පස්චිසියොත්තෙක් උස් වූයේ යි.

සත් වැනි අනෝමදස්සී බුද්ධවංශ යි.

## 8. පදුම බුද්ධවංසො

1. අනොම දස්සිසස අපරෙන සමුද්ධො දිපදුක්කමො  
පදුමො නාම නාමෙන අසමො අපට්ඨුග්ගලො
2. තසසා'පි අසමං සීලං සමාධි'පි අනන්තකො  
අසඤ්ඛයාං ඤාණවරං විමුක්ති ව අනුළමා.

  3. තසසා'පි අතුලතෙජස්ස ධම්මවක්කසාවක්කනෙ  
අභිසමයා තයො ආසුං මහාතමපවාහනා.
  4. පඨමාභිසමයෙ බුද්ධො කොට්ඨසතමබොධසී  
දුතියාභිසමයෙ ධීරො නවුත්තකොට්ඨබොධසී.
  5. යද ව පදුමො බුද්ධො ඔවදී සකම'පුජං  
තද අසීතිකොට්ඨනං තුතියා'භිසමයො අහු.
  6. ස නතීපාතා තයො ආසුං පදුමසස මහෙසීනො,  
කොට්ඨසතසහසසානං පඨමො ආසී සමාගමො.
  7. කඨින'කාරසමයෙ උපපන්න කඨින'විවරෙ  
ධම්මසෙනාපත'කාරය<sup>2</sup> භික්ඛු සිඛිංසු විවරං.<sup>3</sup>
  8. තද තෙ විමලා භික්ඛු ජලභිඤ්ඤා මභිද්ධාකා  
තීණි සතසහසසානී සමිංසු අපරාජිතා.
  9. පුනාපරං සො නරාසභො<sup>4</sup> පවනෙ වාසං උපාගතො<sup>5</sup>  
තද සමාගමො ආසී දභින්නං සතසහසසානං<sup>6</sup>.
  10. අහං තෙන සමයෙන සීහො ආසීං මීගාධිභු<sup>7</sup>  
පච්චෙකමනුමුභනනං පවනෙ අද්දසං ජිනං<sup>8</sup>.
  11. වන්දිතො සිරසා පාදෙ කකානා තං පදකඛණං  
තීකඛතතුං අභිනාදිතො. සත්තාහං ජිනමුපට්ඨතිං<sup>9</sup>.
  12. සත්තාහං වරසමාපනතියා උට්ඨතිතො තලාගතො  
මනසා විතකසීතාන කොට්ඨික්ඛු සමානසී.

---

1. කඨින - මජ්ඣ.	6. සතසහසසීනං - මජ්ඣ.
2. ධම්මසෙනාපතිකාරය - මජ්ඣ.	7. මීගාභිභු - සා.
3. විවරෙ - මව්.	8. විචෙකමනුමුභනනං පවනෙ වාසං
4. නරඋසභො - සා.	උපාගතං - සිමු.
5. උපාගමී - මජ්ඣ., සා. PTS.	9. ජිනමුපට්ඨතිං - මජ්ඣ., මව්

## 8. පද්‍රම බුද්ධිවංශය

1. ඒ අනොමදස්සී බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි නමින් 'පද්‍රම' නම් වූ අසම වූ අප්‍රතිප්‍රද්ගල වූ ද්විපදෙත්තම සම්බුදු කෙනෙක් වූහ.

2. ඒ බුදුන්ගේ ද ශීලය අසම යැ සමාධිය ද අනන්ත යැ උතුම් වූ (අසාධාරණ) ඥානය ද අප්‍රමෙය යැ අර්හත්ඵලවිමුත්තිය ද අනුපම වේ.

3. අතුලය වූ තෙජස් ඇති ඒ පද්‍රම බුදුන්ගේ ද දම්සක් පැවැත්මෙහි මහත් වූ මොහදුරු වනයන අභිසමයයෝ තිදෙනෙක් වූහ.

4. ධීර වූ සම්බුදුහු ප්‍රථමාභිසමයයෙහි කෙළසියක් සත්තට සත්‍යාවබෝධය කළහ. ද්විතීය:භිසමයයෙහි අනුකෙළක් සත්තට සත්‍යාවබෝධය කළහ.

5. යම් කලෙක පද්‍රම බුදුහු සචකිය පුතණුවන්ට ඔවා දුන්සේක් ද එකල්හි අසුකෙළක් සත්තට තෘතීය:භිසමය වී.

6. මහර්මී වූ පද්‍රම බුදුන්ට තුන් ශ්‍රාවක සන්තිපාත කෙනෙක් වූහ. කෙළසුවහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථම සමාගමය වී.

7. කෙළින්සිවුරු (කඨින) අතුරන සමයෙහි කෙළින්සිවුරක් උපන් කල්හි දම්සෙනෙවි සාල තෙරුන් පිණිස මහණහු සිවුර මැසූහ.

8. එකල්හි ඒ විගත රාගාදී මල ඇති ඡංඛිඤ්ඤ ඇති මහත් සාද්ධි ඇති අපරාජිත වූ තුන් ලක්ෂයක් මහණහු රැස්වූහ.

9. යළි මෑතභාගයෙහි ඒ නරඉෂ්ඨ වූ බුදුහු මහවනයෙහි වාසයට පැමිණියහ. එකල්හි දෙලක්ෂයක් රහතුන්ගේ සමාගමය වී.

10. එසමයෙහි මම් මාගාධිපති සිංහරාජයෙක් වූයෙමි. මහවෙනෙහි නිරොධසමාපත්තියට සමවන් බුදුන් දුටුයෙමි.

11. (උන් වහන්සේගේ) පාසහළ මුදුනින් වැද ඒ බුදුන් පැදකුණු කොට තුන් යලක් සිංහනාද කොට සතියක් මුළුල්ලෙහි උවටැන් කෙළෙමි.

12. තථාගතයන් වහන්සේ සන්දින උතුම් සමවතින් නැඟී (මෙහි පැමිණෙත්වයි) සිතින් සිතා කෙටියක් හික්වූන් රැස්කළහ.

- 13. තදපි සො මුභාවීරො තෙසං මජ්ඣෙ වියාකරී  
අපට්ඨෙයො ඉතො කප්ප අයං බුද්ධො භවීසසති.
- 14. අහු කපිලවහයා රමලා ගිකබ්බිකා තථාගතො  
පධානං පදහිකාන කකා දුකකරකාරිකං.
- 15. අජජාලරුකබ්බුලසමිං නිසීදිකා තථාගතො  
තස්ස පායාසමග්ගස්ස නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
- 16. නෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො  
පට්ඨෙතවරමග්ගෙන බොධිමුලමහි ඵහිති.
- 17. තතො පදකබ්බිකා කකා බොධිමඤ්ඤං අනුභතරො  
අසසථරුකබ්බුලමහි බුද්ධකිසසති මහායසො.
- 18. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති  
පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 19. කොලිතො උපනිසෙසා ච අග්ගා හෙසසනතී සාවකා  
ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 20. බෙමා උපපලවණ්ණා ච අග්ගා හෙසසනතී සාවිකා  
බොධි තස්ස භගවතො අසසන්තො'ති පවුට්ඨති.
- 21. විතො ච හත්ථාලවකො අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා  
උතතො නන්දමාතා ච අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨිකා  
ආයු වසස සතං තස්ස ගොතමස්ස යසසදිනො.
- 22. ඉදං සුකාන වචනං අසමසස මහෙසිනො  
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධබීජඛකුරො අයං.
- 23. උකකුට්ඨිසද්දං වතොනතී අපෙඨායෙතතී භසනතී ච  
කත ඤ්ජලී නමසසනතී දසසහසසී සද්දෙවකා.
- 24. යදි'මසස ලොකනාථසස විරජකිසසාම සාසනං  
අනාගතමහි අධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 25. යථා මනුස්සා නදිං තරතතා පටිතිස්සං විරජකිය  
හෙට්ඨා තිස්සෙ ගහෙකාන උතතරනතී මහානදිං.
- 26. ඵම'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්චාමි'මං ජිනං  
අනාගතමහි අධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.

13. එකල්හිදී ඒ මහත්වියාණී ඇති සම්බුදුහු ඒ හිත්සුන් මධ්‍යයෙහි 'මේ තෙමේ මෙයින් අප්‍රමෙය වූ කල්පයෙහි බුදු වන්නේ යැ'යි ප්‍රකාශ කළසේක.

14. එකල්හි තරාගත වූ මේ තෙමේ රම්‍ය වූ කපිල නම් සුරයෝ නික්ම ප්‍රධන්වියාණීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

15. තරාගත තෙම අප්‍රපල් නම් නුගරුක්වුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙයි.

16. ඒ පස්මරුන් දිනු මහසත් නිල්දලාභෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උත්තමමාචීයෙන් ඇසැතුවෝරුක් වෙත එළැඹෙයි.

17. ඉක්බිති ඒ මහායසස් ඇති අනුත්තර වූ මහසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුවෝරුක්වුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යැ.

18. මොවුන්ගේ ජනිතමව තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ' පිතෘ තෙම ශුද්ධොදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

19. කොලිත යැ උපනිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනඤ්ඤ නම් උපසඨායක තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපසඨාන කරන්නාහ.

20. බෙමා යැ උත්පලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ බුදුන්ගේ උබාධිය ඇසැතූ යැයි කියනුලැබෙයි.

21. විත්ත යැ හක්ඛාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රඋච්චු වන්නාහ උත්තරා යැ නඤ්ඤාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රඋච්චට වන්නාහ. යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

22. අසම වූ මහර්මීන්ගේ මෙවදන් අසා 'මේ තෙම බුද්ධාච්ඤාසෙකැ'යි දෙවිමිනිස්සු සතුටු වූවාහු -

23. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

24. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත-කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

25. යම්සේ මිනිස්සු ගංභෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛනීර්ථය වැඳූ යටැ තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද -

26. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ'යි.

- 27. තසාපි වචනං සුඤ්චා භීයො චිත්තං පසාදධි-  
උත්තරිං වතමධිච්චාසීං දසපාරමී චූරියා.
- 28. වමපකං නාම නගරං අසමො නාම ඛනිකො  
අසමා නාම ජනිකා පදුමසස මහෙසිනො.

  29. දසවසසභසසාති අගාරමච්චො වසී  
උත්තරවසුයසුත්තරා<sup>1</sup>. තයො පාසාදච්චතමා.
  30. තෙතනිංස සතසභසසාති නාරියො සමලච්චතා  
උත්තරා නාම සා නාරි රච්චො නාමා<sup>2</sup> පි අනුජො.
  31. හිමිතෙත වතුරො දිසවා රච්චානෙන හිකඛමී  
අනුනඅච්චාසානි<sup>3</sup> පධානං පදභී ජිනො.
  32. බ්‍රහ්මිනා යාවිතො සෙනහ පදුමො ලොකනායකො  
වතනි වකකං මහාවීරො ධනඤ්ජයුයානච්චකතමෙ.
  33. සාලො ව උපසාලො ව අහෙසුං අග්ගසාවකා  
වරුච්චො නාමු<sup>4</sup> පච්චාකො පදුමසස මහෙසිනො.
  34. රාධා වෙව සුරාධා<sup>5</sup> ව අහෙසුං අග්ගසාවකා  
බොධි තසස භගවතො මහාසොච්චොති වුච්චති.
  35. භීයො වෙව අසමො ව අහෙසුං අග්ග<sup>6</sup> පච්චකා  
රුචී ව නඤ්ජරාමා ව අහෙසුං අග්ගපච්චකා.
  36. අච්චපඤ්ඤසරතනං අච්චුග්ගතො මහාමුනී  
පහා නිඤ්චාවති තසස අසමා සබ්බතො දිසා.
  37. වඤ්ජපහා සුරියපහා රතනඤ්ජ-මඤ්ජහා<sup>7</sup>  
සබ්බා<sup>8</sup> පි තා හතා හොනනී පඤ්චා ජිනපභුක්තමං.
  38. වසසතසභසසාති ආයු විජ්ජනි තාවදෙ  
තාවතා තිච්චානො සො තාරෙසී ජතනං බ්‍රහ්මං.
  39. පරිපකකමානසෙ සතෙත බොධි ධිකා අඤ්ජෙනො  
සෙස<sup>9</sup> ඤ්ඤ<sup>4</sup> අනුසාසිකා නිබ්බුතො සො සසාවකො.
  40. උරගොව තචං ජිඤ්ඤං වඤ්චං<sup>5</sup> පත්තං ව පාදපො  
ජභිකා සබ්බසඤ්චාරෙ නිබ්බුතො සො යථා සිඛී.
  41. පදුමො ජිනවරො සඤ්චා ධම්මාරාමමනී නිබ්බුතො  
ධාතුචී ඤ්චාරිකං ආසී තෙසු තෙසු පදෙසිනො.

පදුමබුද්ධිවංසො අච්චමො.

---

- 1. නඤ්ජ වසු යසුත්තරා - මජ්ඣ., නඤ්ජ වසුයසා උත්තරා - සීචු.  
නඤ්ජ වසු යසුත්තරො - සා.
- 2. අනුනකච්චාසානි - මජ්ඣ., අනුනකං අධ්ච්චාසං සීචු. PTS.
- 3. රතනඤ්ජ - සීචු.
- 4. සෙසතෙ - සීචු, මජ්ඣ.
- 5. වුච්චං සීචු, PTS



27. මම ඒ බුදුන්‍යුගේ බස් අසා තුෂ්ට වූයෙමි සංවේගයට පැමිණි සිතැත්තෙමි දසපාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි දුතය අධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

28. මහර්ෂි වූ පද්‍යම බුදුන්ට වම්පක නම් නගරය විය අසම නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පිතෘ විය මව් තොමෝ අසමා නම් වූ.

29. උන් වහන්සේ දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. උත්තර යෑ වසුත්තර යෑ යසුත්තර යෑ යි උතුම් තුන් ජනයෙක් වී.

30. මොනොවට සරසනලද තෙවිසිදහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. ඒ මෙහෙසි තොමෝ උත්තරා නම් වූ. පුත්‍ර තෙම රම්‍ය නම් වී.

31. පස්මරුන් දිනු බුදුහු සතර පෙරනිමිති දක රථයානයෙකින් මහබිනික්මන් කළහ. පුරා අට මසක් ප්‍රධන්වියඝී කළහ.

32. මහන්වියඝී ඇති පද්‍යම නම් බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනාලදහු උතුම් වූ ධනඤ්ජය නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

33. පද්‍යම බුදුන්ට සාල යෑ උපසාල යෑ යි අගසවු දෙදෙනෙක් වූහ. වරුණ නම් තෙර කෙනෙක් උපසායක වූහ.

34. රාධා යෑ සුරාධා යෑ යි අග්‍රශ්‍රාවිකා දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය 'මහාසොණ' යෑ යි කියනු ලැබෙයි.

35. භිය්‍ය යෑ අසම යෑ යි අගඋච්චවෝ දෙදෙනෙක් වූහ. රුචි යෑ නඤුරාමා යෑ යි අගඋච්ච දෙනමක් වූහ.

36. ඒ පද්‍යම බුදුහු අටපනස්ඊයන් උස් වූහ. උන් වහන්සේගේ 30 වූ කැලුම් හැම දෙස නික්ම යෙයි.

37. සදකැල්ම හිරුකැල්ම රුවන්ගිහි මිණිකැල්ම යන එහැම කැලුම්හු උතුම් වූ බුදුන්ගේ කැලුම් පැමිණ නටුවාහු වෙති.

38. එකල්හි හවුරුදු ලක්ෂයක් ආයු පැනෙයි, උන් වහන්සේ එතාක් සිටුනාහු බොහෝ ජනසමූහයා තරණය කරවූහ.

39. පැසුණු ඉඳුරන් ඇති සත්ඤයන් නි:ශෙෂයෙන් අවබෝධ කරවා සෙස්සනට අනුශාසනා කොට ශ්‍රාවකයන් සහිත උන්වහන්සේ පිරිනිවියහ.

40. සර්පයෙක් දිරු සැව සෙයින් වාක්ෂයෙක් පුරාණපත්‍රයක් සෙයින් හැම සංස්කාරයන් හැරපියා ඒ බුදුහු ගින්නක් සෙයින් පිරිනිවියහ.

41. ජිනවර වූ පද්‍යම බුදුහු ධර්මාරාමයෙහි පිරිනිවියහ. ඒ ඒ පෙදෙස්හි ධාතුහු පතළහ.

අටවැනි වූ පද්‍යම බුද්ධිවංග යි.

## 9. නාරද බුද්ධවංසො

1. පදුමස්ස අපරෙන සමබුද්ධො දිපදුක්කමො  
නාරදෙ නාම නාමෙන අසමො අසුවිපුග්ගලො.
2. සො බුද්ධො චක්කචන්තිස්ස ඡෙට්ඨො දයිනඔරසො  
ආමුක්කමාලාහරණො<sup>1</sup> උය්‍යානං උපසඬ්ඤාමි.
3. තස්සා'භි<sup>2</sup> රුක්ඛො යසවිපුලො අභිරුපො බ්‍රහා සුවි  
තමජ්ඣපඤ්චා උපනිසීදි මහාසොණස්ස හෙට්ඨකො,
4. තස්ස ඤාණවරුපපඨි අනන්තං චජිරුපමං  
තෙන විචිති සඬ්ඛාරෙ උක්ඛුජ්ජම'වකුජ්ජකං.
5. තස්ස සබ්බ කිලෙසානි අසෙසමභිවාහයි  
පාපුණි කෙවලං බොධං බුද්ධඤ්ඤො ච වුද්දස.
6. පාපුණිත්වාන සමොධං ධම්මචක්කං පචන්තයි  
කොට්ඨසතසසානං පඨමාභිසමයො අහු.
7. මහාදෙණං නාගරාජං විනයනො මහාමුනි  
පාවිහෙරං තද්දකාසි දසසයනො සදෙවකෙ.
8. තද දෙවමනුස්සානං තමභි ධම්ම පපකාසනෙ  
නචුතිකොට්ඨසතසානි තරිංසු සබ්බසංසයං.
9. යමභි කාලෙ මහාවීරො ඔවදි සකමත්‍රජං  
අසීතිකොට්ඨසතසානං තතියා'භිසමයො අහු.
10. සන්තිපාතා තයො ආසුං නාරදස්ස මහෙසිනො  
කොට්ඨසතසසානං පඨමො ආසි සමාගමො
11. යද බුද්ධො බුද්ධගුණං සනීදනං පකාසයි  
නචුතිකොට්ඨසතසානි සමිංසු විමලා තද.

1. අමුත්තමාලාහරණො - සිමු. PTS  
අමුත්තමලාහරණො - ස්‍යා.

2. තප්‍රාසි - සිමු.  
තත්ථාසි - මනුප.

### 9. නාරද බුද්ධවංශය

1. පදුම බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි නමින් නාරද නම් වූ අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ ආපදෙකම සම්බුදු කෙනෙක් වූහ.
2. සක්විතිරජනට ජ්‍යෙෂ්ඨ ඖරසපුත්‍ර වූ ඒ බුදුහු පලන් මල්බරණ ඇත්තාහු උයනට එළඹියහ.
3. එහි විපුල වූ යසස් ඇති මනහර වූ මහත් වූ පවිත්‍ර වූ වාක්ෂයෙක් වී. එතැනට පැමිණ ඒ මහමුරුත\*රුක්මුල්හි හුන්හ. .
4. එහි දී අප්‍රමෙය වූ වජ්‍රොපම (සියුම්) වූ උතුම් කුවණ පහළ වී. එ නැණින් සංස්කාර ධර්මයන්ගේ උදයව්‍යය (විදගීනායෙන්) විමසූහ.
5. එහි දී හැම කෙලෙසුන් තීරවගෞෂ කොට ප්‍රභාණය කළහ, පරිපූණ්ඤ්ඤානමාච්ඡානාය ලදහ, තුදුස් බුදුකුවණ ද ලදහ.
6. සම්බොධියට පැමිණ දම්සක් පැවැත්වූහ. කෙළලක්ෂයක් සත්නට ප්‍රථමාභිසමය වී.
7. එකල්හි මහමුනිහු මහාද්‍රෝණ නම් නාරජ දමනය කෙරෙමින් දෙවියන් සහිත ලොකයාට පැනෙමින් පෙළහර පෑහ.
8. එකල්හි එ ධම්මෙසුන්හි දෙවිමිනිසුන් අතුරින් අනුකෙළදහසක් ප්‍රාණිහු හැම සංගය ඉක්ම ගියහ.
9. මහත්වීයඪී ඇති බුදුහු යම් කලෙක සිය පුතණුවන්ට ඔවා දුන්හු ද, එකල්හි අසුකෙළ දහසක් සත්නට තෘතීයාභිසමය වී.
10. මහර්ෂී වූ නාරද බුදුන්ට තුන් ශ්‍රාවක සන්තිපාත කෙරෙත් වූහ. කොට්ලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථම සමාගමය වී.
11. යම් කලෙක බුදුහු නිදන සහිත කොට බුදුගුණ ප්‍රකාශ කළසේක් ද එකල්හි අනුකෙළදහසක් රහත්හු රැස්වූහ.

\* 'සුඵමුරුත'යි, සද්ධම්මරතනාකරයෙහි එයි.

- 12. යද වෙරොවනො නාගො දුනං දදති සක්ඛුනො  
තද සමිංසු ජිනපුතො අසිතිසතසතසසියො<sup>1</sup>.
- 13. අහං තෙන සමයෙන ජට්ඨො උග්ගතාපනො,  
අතනලිකාවරො ආසිං පඤ්චාභිකුඤ්ඤසු පාරගු.
  
- 14. තදු'ප'භං<sup>2</sup> අසමසමං සසඛසං සපරිජජනං  
අභගපානෙන තපෙපඤා වඤ්ඤනනා'භිපුජසිං.
  
- 15. සො'පි මං බුද්ධො<sup>3</sup> ව්‍යාකාසි, නාරදො ලොක නායකො  
අපරිමෙයො ඉතො කපෙප අයං බුද්ධො භවිසසති.
  
- 16. අහු කපිලවකයා රමමා නිකමිඤ්ඤා තථාගතො  
පධානං පදහිඤ්ඤා කඤ්ඤා දුකකරකාරිකං.
  
- 17. අපපාලරුකබමුලසමී නිසීදිඤ්ඤා තථාගතො  
තඤ්ඤා පායාසමග්ගඤ්ඤා නෙරඤ්ඤරමුපෙහිති.
  
- 18. නෙරඤ්ඤරාය නීරමභි පායාසං ආදය සො ජිනො  
පටියතතවරමග්ගෙන බොධිමුලමභි එහිති.
  
- 19. තතො පදකබ්භං කඤ්ඤා බොධිමඤ්ඤං අනුකතරො  
අසසඤ්ඤරුකබමුලමභි බුජකිසසති මභායසො.
  
- 20. ඉමසස ජනකා මාතා මායා නාම භවිසසති  
පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
  
- 21. කොලිතො උපනිසෙසා ව අග්ගා හෙසසනති සාවකා  
ආනඤ්ඤා නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
  
- 22. බෙමා උපුලව ඤ්ඤා ව අග්ගා හෙසසනති සාවකා  
බොධි තසස භගවතො අසසඤ්ඤා'ති පවුච්චති.
  
- 23. විතො ව හඤ්ඤාලවකො අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා  
උතතරානඤ්ඤා ව අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා  
ආයු වසසතං තසස ගොතමසස යසසිනො.

---

- 1. අසිතිසතසසියො - සා.
- 2. තදුපභං - මජ්ඣ, සා, සිමු; මනුස.
- 3. සමබුද්ධො - සිමු.

12. යම් කලෙක වෙරොවන නම් නාග තෙම දන් දුන්නේ ද එකල්හි අසුන්කයක් ශ්‍රාවකයෝ රැස්වූහ.

13. එකල්හි මම් උග්‍රතපස් ඇති ජටිල වූයෙම් පක්‍ෂාභිඤ්ඤාවන්හි පරතෙරට පැමිණියෙම් අහස්හි සරත්‍රයෙම් වීමි.

14. එකල්හිද මම් සභුන් සහිත වූ පරිජනයා (උපාසක ජනයා) සහිත වූ අසමසම වූ බුදුන් අභාරපානයෙන් සනස්වා සඳුනෙන් දිදීමි.

15. ලොකනායක වූ ඒ නාරද බුදුහු ද 'මේ තෙම මෙයින් අප්‍රමෙය වූ කල්පයෙහි බුදු වන්නේ යැ' යි මට විවරණ දුන්නේය.

16. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙමේ රමය වූ කපිල නම් පුරයෙන් හික්ම ප්‍රධන්විංශීය වඩා දුන්නරක්‍රියා කොට-

17. තථාගත තෙම අප්පල් නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දි කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙයි.

18. ඒ පස්මරුන් දිනු බුදුහු නිල්දලා ජෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) දිළිඳුයළ කළ උක්ඛමාභියෙන් ඇසැතුබෝරුක් වෙත එළැඹෙයි.

19. ඉක්බිති ඒ මහාසසස් ඇති අනුක්‍රම වූ මහසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුබෝරුක්මුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යි.

20. මොවුන්ගේ ජනිකම්භි තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ පිතෘ තෙම ශුඛොදන නම් වන්නේ යැ, මේ මෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

21. කොලිත යැ උපනිසස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසථායක තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපසථන කරන්නාහ.

22. බෙවා යැ උත්පලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ බුදුන් ගේ බොධිය 'ඇසැතු' යයි කියනු ලැබෙයි.

23. වික්ක යැ හජ්ඣාලක යැ යන දෙදෙන අග්‍රඋච්ච වන්නාහ, උක්ඛා යැ නන්දානා යැ යන දෙදෙන අග්‍රඋච්ච වන්නාහ, සසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදුසියෙක් ආයු වෙයි.

- 24. ඉදං සුඤ්චාන වචනං අසමස්ස මහෙසීනො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිච්ඡේදකරො අයං.
- 25. උකකුට්ඨිසඤ්ඤං වනොනති අපොච්චනති භසනති ච කතඤ්ඤාදි නමස්සනති දසසහසසී සදෙවකා.
- 26. යදි'මස්ස ලොකනාථස්ස විරජකිස්සාම සාසනං අනාගතමහි අභ්බානෙ හෙස්සාම සමුත්තා ඉමං.
- 27. යථා මනුස්සා නදිං තරනතා පටිනිත්ථං විරජකිය හෙට්ඨා තිංසු ගහනඤ්චාන උත්තරනති මහානදිං.
- 28. එමමෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමි'මං ජිනං අනාගතමහි අභ්බානෙ හෙස්සාම සමුත්තා ඉමං.
- 29. තස්සා'පි වචනං සුඤ්චා භීය්සා භාවෙතී' මානසං අධිට්ඨානිං වතං උග්ගං දසපාරමීපුරියා.
- 30. නගරං ධකඤ්ඤවතී නාම සුඤ්චො නාම ඛනතිඤ්චො අනොමා නාම ජනිකා නාරදස්ස මහෙසීනො.
- 31. නවවස්සසහසානි අගාරමඤ්චාසා වසී ජිනො විජිනො විජිනා'භිරාමො<sup>2</sup> තයො පාසාද මුක්ඛමා.
- 32. නිවහාරිස්සසහසානි නාරියො සමලඤ්චානා විජිතසෙනා.<sup>3</sup> නාම නාරී නඤ්ඤකරො නාම අත්ථො.
- 33. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා පදසා<sup>4</sup> ගමනෙන නිකමි සන්තාභංපධානවරියං<sup>5</sup>. අචරී ලොකනායෙකො.

---

1. භාසෙත්ථ - සිමු, මජ්ඣං, සා, භාසෙත්ථා. P.T.S.  
 2. ජිනො විජිනාභිරාමො - මජ්ඣං, සා. 4. පාසාද - සිමු.  
 3. ජිනා විජිනා භිරාමා - සිමු. 5. පධානවාරං - මජ්ඣං, සා.

24. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධාච්ඤාකරයෙකු  
යි දෙවමිනිස්සු සතුටු වූවාහු-

25. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ  
දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

26. දේන් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත-  
කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

27. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛතිර්ථය  
වැඳද යටු තොටැහි ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙත් ද-

28. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ දේන් මේ බුදුන් හරමෝ නම්  
අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ’යි.

29. මම ඒ දුදුදුගේ බස් අසා මත්තෙහි සිත් වඩා දස පාරමීන්  
පුරන පිණිස උග්‍ර වූ චුතය අධිඝාන කෙළෙමි.

30. මහර්ෂී වූ නාරද බුදුන්ගේ නගරය ධනාවතී නම, සුදෙව නම්  
ක්ෂත්‍රිය තෙම පිතෘ විය, මව් තොමෝ අනොමා නම් වූ.

31. උන් වහන්සේ නවැහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි ජිසුහ, ඔබට ජීන යැ  
ච්ඡීන යැ විජිතාභිරාම යැ යි උතුම් වූ තුන්පහයෙක් වී.

32. මොනොවට සරහනලද තෙසාලිස් දහසක් පිරිවර ස්ත්‍රීහු වූහ,  
මෙහෙසි තොමෝ විජිතයෙනා නමු, පුත්‍ර තෙම නඤ්ඤාභර නම් වී.

33. ලොකනායක වූ නාරද මුනිහු සතර පෙරනිමිති දැක පියගමනින්  
භෙබිතික්මන් කළහ, සතියක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධනවීයභී කළහ.

- 34. බ්‍රහ්මනා යාවිතො සනෙතා නාරදෙ ලොකනායකො  
වනති වකකං මහාවීරො ධනඤ්ඤායානා මුක්තමෙ.
- 35. හද්දසාලො ජිතමිත්තො අහෙසුං අභයසාවකා  
වාසෙධෙයා නාමු'ප්‍රධානො නාරදසස මහෙසිනො.
- 36. උහතරා එගගුනී වෙ'ව අහෙසුං අභයසාවකා  
බොධි සසස හගවිතො මහාසෙනො'ති වුචචති.
- 37. උග්ගවිනෙඤ්ඤ ව වසහො ව අහෙසුං අගගුපඨකා  
ඉපදිවරි ව උනදී ව<sup>1</sup> අහෙසුං අගගු'පඨකා.
- 38. අඨධාසීතිරතනානි අච්චුග්ගතො මහාමුනි  
කඤ්ඤනග්ගියසංකාමසා දසසහසසී විරොචති<sup>2</sup>.
- 39. තසස වයාමප්පහා කායා නිද්ධාවති දියොදියං  
නිරතතරං දිවාරතතිං යොජනං එරතෙ තද<sup>3</sup>.
- 40. න කෙවී තෙන සමයෙන සමනතා යොජනෙ ජනා  
උකකා පදීපෙ උජ්ජාලෙනති<sup>4</sup> බුද්ධරංසෙන ඔක්ඛා.
- 41. නචුතිවස්සාසහස්සානි අයු විජ්ජති තාවද  
තාවකා තිඨමානො සො තාරෙසි ජනතං බහුං.
- 42. යථා උඵුහි ගගනං විවිතං උපසොහති  
තථෙ'ව සාසනං තසස අරහතෙනහි සොහති.
- 43. සංසාරයොනං තරණාය සෙසකෙ පටිපත්තක  
ධම්මසෙතං දඤං කඤා නිබ්බුතො යො නරාසහො.
- 44. සො'පි බුද්ධො අසමසමො තෙ'පි බිණ්ණවා අතුලතෙරා  
සබ්බං සමනතරහිතං නනු රිත්තා සබ්බසබ්බාරා.
- 45. නාරදෙ ජිතවසහො නිබ්බුතො සුදසසනෙ පුරෙ  
තකෙ'ව ජිතපුපවරො වතුයොජන'මුග්ගතො'ති.

නාරද බුද්ධවංසො නවමො.

---

- 1. ඉන්දවරි ව ගණ්ඨි ව - මජ්ඣං. ඉන්දවරි ව ගණ්ඨි ව - සා.
- 2. විරොචථ - සිමු.
- 3. දියා - සිමු. සද - සා, මජ්ඣං.
- 4. උජ්ජලෙනති - PTS.



34. මහත්වීර්‍ය ඇති ලොකනායක වූ නාරදමුනිඳුහු මහබඹහු විසින් අයදනාලද්‍ර උතුම් වූ ධනඤ්ජය නම් උයන්හි දම්සක් පැවැත්වූහ.

35. මහර්ෂි වූ නාරදමුනිඳුනට හඳුසාල යැ ජිනමිත්‍ර යැ යි අගසවු දෙනමක් වූහ. වාසෙටය නම් තෙර කෙනෙක් උපසාදායක වූහ.

36. උක්කරා යැ එග්ගනී යැ යි අග්‍රශාචිකා දෙනමක් වූහ. ඒ භාග්‍ය-වතුන්ගේ බොධිය මහාසොණ (මහමුරුත) යයි කියනුලැබෙයි.

37. උග්ගරිඤ්ඤ යැ වසභ යැ යි අගඋවටුවෝ දෙදෙනෙක් වූහ. ඉන්ද්‍රවරියැ උන්දී යැ යි අගඋවට දෙදෙනෙක් වූහ.

38. අට අසුරියන් උස්වූ සම්බුද්ධ රන්අඟුයක් සෙයින් දසදහසක් සක්වළ බැබැල වූහ.

39. එකල්හි උන් වහන්සේගේ සිරුරින් නික්මුණු ව්‍යාමප්‍රභාව දීඛානුදීඛාවන්හි යොදුනක් මුළුල්ලෙහි දීවර්ය නිරතුරු පැතීරයි.

40. එසමයෙහි භාජපසැ යොදුනෙක්හි බුද්ධඤ්ඤ වතළ කිසි ජන කෙනෙක් පහන් නො දල්වන්.

41. එකල්හි අනුදහසක් හවුරුදු ආයු පැනෙයි. උන් වහන්සේ ඒතාක් කල් සිටුනාහු බොහෝ ජනසමූහයා (සසරකතරින්) තරණය කරවූහ.

42. යම්සේ ගුවන්තලය තාරකාවන් කරණකොට ගෙන හොබනේ ද, එසෙයින් මැ උන් වහන්සේගේ සස්න රහතුන් කරණ කොට ගෙන හොබේ.

43. නරොක්කම වූ ඒ බුද්ධු සෙසු ප්‍රතිපක්‍ෂයන් සංසාරශ්‍රොතස තරණය කරණ පිණිස දහම්භෙය දැඩි කොට පිරිනිවියහ.

44. අසමසම වූ ඒ බුද්ධු ද අතුලා වූ තෙජස් ඇති ඒ ක්ෂිණාසුවයෝ ද යන එහැම අතුරුදහන් විය හැම සංකරහු සිස්වූවාහු නො ද?

45. ජිනාක්කම වූ නාරදමුනිඳුහු සුද්ධින සුරයෙහි පිරිනිවියහ. එහි මැ උතුම් වූ ජිනස්තූපය සිවයොත්තෙක් උස් වූයේ යි.

නවවැනි නාරද බුද්ධවංශ යි.

## 10. පද්මිකර බුද්ධවංසෝ

1. නාරදස්ස අපරෙන සමබුද්ධො දිපදුක්ඛමො,  
පද්මිකරො නාම ජිනො අකොඛොහො<sup>2</sup> සාගරුපමො.
2. මණ්ඩකපෙහා'ව සො ආසි යමහි බුද්ධො<sup>3</sup> අජායථ.  
උසුත්තකුසලා ජනනා තමහි කපෙ<sup>4</sup> අජායථ.
3. පද්මිකරස්ස හගවතො පඨමෙ ධම්මරෙසනෙ  
කොට්ඨිතසහස්සානං ධම්මාභිසමයො අහු.
4. තතො පරමි වසුත්තෙ තප්පයනෙ ව පාණිනො  
සන්නතිංසසහස්සානං දුතියා'භිසමයො අහු.
5. යමහි කාලෙ මහාවීරො ආනන්දං උපසඬකම්  
පිතුසන්තිකප්‍රිපාගන්ථා අහනි<sup>5</sup> අමතදුන්දුහිං.
6. ආහතෙ<sup>6</sup> අමතහෙරිමහි' වසුත්තෙ ධම්මවුද්ධියා<sup>7</sup>  
පඤ්ඤාසහස්සානං තතියා'භිසමයො අහු.
7. ඔවාදකො විඤ්ඤාපකො තාරකො සබ්බපාණිනං  
දෙසනාකුසලො බුද්ධො තාරෙසි ජනනං බහුං.
8. සන්තිපාතා තයො ආසුං පද්මිකරස්ස සන්දිනො  
කොට්ඨිතසහස්සානං පඨමො ආසි සමාගමො.
9. යද් බුද්ධො දසමසමො වසී වෙභාරපබ්බතෙ  
නවුතිකොට්ඨිතසහස්සානං දුතියො ආසි සමාගමො.
10. පුන වාරිකං පකකන්තෙ ගාමනිගමරට්ඨතො  
අඤ්ඤිකොට්ඨිතසහස්සානං තතියො ආසි සමාගමො.
11. අහං තෙන සමයෙන ජට්ටො නාම රට්ඨිකො  
සමබුද්ධිපමුඛං සබ්බං සහන්තං දුස්සම'දස්'හං.

1. දීපදුක්ඛමො - සිමු.

2. අකොඛොහො - මව්. PTS.

3. බුද්ධො - සිමු.

4. කාලෙ - සිමු.

5. අහනි - මජ්ඣ.

6. අහතෙ - සිමු.

7. ධම්මහෙරිමහි - සිමු අමතදුන්දුහිං PTS.

8. වුද්ධියො - සිමු.

## 10. පද්මිකතර බුද්ධවංශය

1. නාරද නම් සමොසම්බුද්ධනට මෑතභාගයෙහි අකමාස වූ සාගරයට බදු උපමා ඇති පියුමතුරා නම් දවීපදෙතම සමොසම්බුද්ධු (ලොවැ පහළ වූහ.)

2. යම් කපෙක පියුමතුරා සමොසම්බුද්ධු උපන්සේක් ද, හේ මණ්ඩක-ලපය බදු වී යැ. එකජ්භි උත්සන්න වූ කුසල් ඇති ජනසමූහය උපත.

3. පියුමතුරා බුද්ධන්ගේ ප්‍රථමධර්මදෙශනායෙහි කෙළඋක්ෂයක් ප්‍රාණින්ට ධර්මාභිසමය විය.

4. එයින් මෑතභාගයෙහිදු ප්‍රාණින් පිණවන වර්ෂාසෘතූගේ අන්තයෙහි සත්තිස් උක්ෂයක් ප්‍රාණින්ට දවීතියාභිසමය වී.

5. යම් කලෙක මහත්වීර්ෂී ඇති බුදුහු ආනන්ද නම් වූ පියමහරජුන් කරා එළැඹීමක් ද, එකල්හි පියරජුන් කරා පැමිණ අමා බෙර පහළහ.

6. අමාබෙර පහළ කල්හි දහමවැසි වස්තා කල්හි පනස්උක්ෂයක් ප්‍රාණින්ට තෘතීයාභිසමය වී.

7. හැම සත්තට සරණශීලාදීන් අවවාද කරන සිවසස් අවබෝධ කරන චතුරොස තරණය කරවන දෙශනායෙහි නිපුණ වූ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා සසරකතරින් තරණය කරවූසේක.

8. පියුමතුරා බුද්ධන්ට තුන් ශ්‍රාවකසන්තිපාත කෙනෙක් වූහ. කෙළ-උක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථමසමාගමය වී.

9. යම් කලෙකැ අසම්සම් වූ බුදුහු වෙහාරපච්ඡිතයෙහි වස්වුසුසේක් ද එකල්හි අනුභවසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ දවීතිය සමාගමය වී.

10. නැවත වාරිකායෙහි නික්මුණු කල්හි ගම්ඡයම්ගම්දනවියෙන් නික්ම පැවිදි වූ අසු කෙළදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ තෘතීය සමාගමය වී.

11. එසමයෙහි මම ජටිල නම් මහරැටි වූයෙම් බුදුපාමොක්සහනට සිවුරු සහිත උතුම් දතක් දිනිමි.

- 12. සො'පි මං බුද්ධො<sup>1</sup> විශාකාසි සඛකමථෙඤ්ඤි නිසීදිය සංසභාසෙස ඉතො කප්පෙ අයං බුද්ධො භවිසසති.
- 13. අහු කපිලවතයා රමමා නිකඛිතීකා තථාගතො පධානං පදුභිකාන කකවා දුකකරකාරිකං.
- 14. අප්පාලරුක්ඛමුලෙහිං නිසීදීකා තථාගතො තස්ස පායංසමග්ගාහ නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
- 15. නෙරඤ්ජරාය තීරමභි පායාසං ආදාය සො ජිනො පටිඤ්ඤාචරමග්ගෙන බොධිමුලමභි එහිති.
- 16. තතො පදකඛිණං කකවා බොධිමණ්ඩං අනුක්ඛරො අසුසුරුක්ඛමුලමභි බුද්ධිසසති මහායසො.
- 17. ඉමසු ජනිකා මාතා මායා නාම භවිසසති පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං භෙසසති ගොතමො.
- 18. කොලීනො උපතීසො ච අග්ගා භෙසුනති සාවකා ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 19. බෙමා උපුලාණිණි ච අග්ගාභෙසුනති සාවකා බොධි තසු භගවතො අසුසොති පවුට්ඨිති.
- 20. වීතො ච භජාලවකො අග්ගා භෙසුනතු'පට්ඨකා උතරා නන්දමාතා ච අග්ගා භෙසුනතු'පට්ඨිකා ආයු වසුසනං තසු ගොතමසු යසසිනො.
- 21. ඉදං සුචාන වචනං අසමසු මහෙසිනො ආමොදීනා නරමාදු බුද්ධිච්ඡිකුරො අයං.
- 22. උකකුට්ඨිසද්ධං වතොනති අප්පොටෙනති භසනති ච කත ඤ්ජලී න.මසුනති දසසභසසි සදෙවකා.

1. තද - සිඳු.

12. ඒ පියුමතුරා සච්ඡයන් වහන්සේ ද සහමැද වැඩහිඳ මේ තෙම මෙයින් ලක්ෂයක් වන කල්පයෙහි බුදු වන්නේ යැ'යි මට විශ්වාස දුන්නේක.

13. එකල්හි තරාගත වූ මේ තෙමේ රමා ඔු කපිල නම් පුරයෙන, නික්ම ප්‍රධන්වීයභීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

14. තරාගත තෙම අජපල් නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඩු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙයි.

15. ඒ පස්මරුන් දනු බුදුහු නිල්දලාභෝතෙර හිඳ කිරිපිඩු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උතතමාභීයෙන් ඇසැතුබෝරුක් වෙත එළැඹෙයි.

16. ඉක්බිති ඒ මහායසස් ඇති අනුකර වූ මහසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුබෝරුක් මුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යි.

17. මොවුන්ගේ ජනිතමවී තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ. පිතෘ තෙම ශුඛොදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

18. කෝලීත යැ උපතිසස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපසායන කරන්නාහ.

19. බෙමා යැ උපලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකාවන්නාහ. ඒ බුදුන්ගේ බොධිය 'ඇසැතු' යයි කියනුලැබෙයි.

20. විකත යැ හක්ඛාලවක යැ යන දෙදෙන අග උච්චු වන්නාහ, උතතරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අගඋච්ච වන්නාහ. යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදුසියයෙක් ආශ්‍ර වෙයි.

21. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා 'මේ තෙම බුද්ධාභිකුරයෙකැ' යි දෙවිමිනිස්සු සතුටු වූවාහු-

22. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

- 23. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජකීසසාම සාසනං  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුධා ඉමං.
- 24. යථා මනුසසා නදිං තරනනා පටිතීසං වීරජකීය  
හෙට්ඨා තිසෙඤ්ඤා ගහෙසාන උත්තරනනී මහානදිං.
- 25. ඵච'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුක්ඛාමී'මං ජිනං  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුධා ඉමං.
- 26. තසසා'පි වචනං සුඤ්ඤා උත්තරං වතමධිට්ඨති.  
අකාසි'මුග්ගං දලහධිතීං දසපාරමීපුරියා.
- 27. ව්‍යාභතා<sup>1</sup> තිසීයා සබ්බෙ විමනා දුමනා තද  
න තෙසං කෙච්චි පරිවරනනී රට්ඨතො නිවුජ්ඣනනී තෙ.
- 28. සබ්බෙ තස්ථ සමාගනන්වා උපගඤ්ජං<sup>2</sup> බුද්ධසන්තිකෙ  
තුචං නාථො මහාවීර සරණං හොති වක්ඛම<sup>3</sup>.
- 29. අනුකම්පකො කාරුණිකො හිතෙසී සබ්බපාණිනං  
සමපතෙත තිසීයෙ සබ්බෙ පඤ්ඤාසිලෙ පතිට්ඨති.
- 30. ඵචං නිරාකුලං ආසී සුඤ්ඤකං තිසීයෙහි තං  
විචික්ඛං අරහතෙහි වසීභුතෙහි තදිති.
- 31. නගරං භංසවතීනාම<sup>4</sup> ආනන්දො නාම ඛතනියො  
සුජාතා නාම ජතීකා පදුමුත්තරසස මහෙසිනො.
- 32. දස'වසසභසසානි අගාරමජකසො වසී  
නරවාහනො යසො වසවතී තයො පාසාදමුක්ඛමා.
- 33. තිවත්තාරීසසභසසානි නාරියො සමලඛකතා  
වසුද්භතා නාම නාරී උත්තරො නාම අත්‍රපො.
- 34. නිමිතෙත වතුරො දිසවා පාසාදෙනා'හිනිකමි  
සත්තාභං පධානවාරං අවරී පුරිසුත්තමො.

---

1. ව්‍යාභතා - මජ්ඣ. 4. හෙමවතී - සීමු.  
 2. උපගඤ්ජං - සීමු, PTS. 5. තචං - මනුස,  
 3. වක්ඛමා - සීමු.

23. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත-  
කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. යමසේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුක්තිර්ථය-  
වැද්ද යට තොටැහි ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙත් ද,

25. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම්-  
අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ'යි.

26. මම ඒ බුදුන්ගේ බස් අසා මත්තෙහි ඉනය අධිඝ්‍රාන කෙළෙමි,  
දස පාරමීන් පුරන පිණිස උග්‍ර වූ දෘඪවීර්යය කෙළෙමි.

27. එකල්හි හැම තීර්ථකයෝ නසනලද මානදපී ඇත්තාහු විරූපසින්  
ඇත්තාහු නො සතුටු සිත් ඇති වූහ, ඔවුනට කිසි කෙනෙක් සත්කාරාදී  
පිරියම් නො කෙරෙති, ඔවුන් සිය රටින් තෙරන්.

28. ඔහු හැම දෙන රැස් වැ ඒ බුදුන් දෙන එළැඹියාහ. පසැස්ඇති  
මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ ශාඝ්‍නා වූවහ, සරණ වුව මැනැවැ'යි.  
(සරණ ගියහ.)

29. හැම සත්නට අනුකම්පා ඇති කාරුණික වූ හිතෙහි වූ සවිඤ්ජන්  
වහන්සේ පැමිණි හැම තීර්ථකයන් පන්සිල්හි පිහිටි වූහ.

30. මෙසේ ඒ බුදුන්ගේ සස්න තීර්ථකයන් විසින් අනාකුල වූයේ  
සිස් වූයේ විය, වඳී බවට පැමිණි තාදීගුණ ඇති රහතුන් විසින් අතිශයින්  
විසිතුරු වී.

31. මහර්ෂි වූ පියුමතුරා බුදුන්ගේ නගරය හංසවතී නම, ආනන්ද නම්  
ක්ෂත්‍රිය තෙම පිතෘ වී යැ, මව් තොමෝ සුජාතා නම් වූ.

32. උන් වහන්සේ දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. ඔබට  
නරවාහන යැ යස යැ වසවකති යැ යි උතුම් තුන්පහයෙක් වී.

33. මොනවට සරහනලද පරිවාරස්ත්‍රීහු තෙසාළිස්දහසක් වූහ,  
මෙහෙසි තොමෝ වසුදකතා නම් වූ, පුත්‍ර තෙම උත්තර නම් වී.

34. පුරුෂොක්තම වූ පියුමතුරා බුදුහු සතර පෙර නිමිති දක ප්‍රාසදය-  
හා සමග මහතිකිකිමන් කළහ, සතියක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වීර්ය කළහ.

- 35. බුහමුතා යාවිතො සනො පදුමුත්තරො විනායකො<sup>1</sup>  
වනති වකකං මහාවීරො මිටිලියානානමුත්තමෙ.
- 36. දෙවලො ව සුජාතො ව අහෙසුං අශකසාවකා  
සුමනො නාමුපට්ඨාකො පදුමුත්තරසස සත්ථුනො<sup>2</sup>.
- 37. අමිතා අසමා වෙව අහෙසුං අශකසාවිකා  
බොධි තසස හගවතො සලලො'ති පචුච්චිති.
- 38. විනිශේණො වෙව තිසෙසා ව අහෙසුං අගගු'පට්ඨකා  
හත්ථා වෙව විවිත්තා ව අහෙසුං අගගු'පට්ඨිකා.
- 39. අට්ඨපඤ්ඤසරතනං<sup>3</sup> අචචුග්ගතො මහාමුනි  
කඤ්ඤනග්ගිසි<sup>4</sup> සංකාසො වනතිංසවරලකකිණො.
- 40. කුඨ්ඨා කවාටා භීතති ව රුක්ඛා නගසිලුචයා  
න තසසාවරණං අත්ථි සමත්තා දොදසයොජනෙ.
- 41. වසසසතසහසසාති ආයු විජ්ජති තාවදෙ  
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං බහුං.
- 42. සත්තාරෙඤා බහුජනං ජිජ්ඤා සබ්බසංසයං  
ජලිඤා අග්ගිකකිණො'ව නිබ්බුතො සො සසාවකො.
- 43. පදුමුත්තරො ජිනො බුද්ධො නන්දරාමෙති නිබ්බුතො  
තතෙථිව තසස'ථුපවරො දොදසුබ්බධ යොජනො'ති.

පදුමුත්තරබුද්ධිවංසො දසමො.

---

1. පදුමුත්තරනායකො - මනුප,  
 2. මහෙසිනො - මව්. PTS.  
 3. අට්ඨපඤ්ඤසං - මජ්ඣං.  
 4. කඤ්චනග්ගිසික - පිමු.  
 5. තත්ථෙවස්ස - මජ්ඣං.



35. මහත්වියඹ ඇති පද්මනකර සච්ඡෙයන් වහන්සේ මහබඹු විසින් අයදනාලදු උතුම් වූ මිච්චා නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

36. ශාඛා වූ පියුමතුරා බුදුන්ට දෙවල යැ පුජාන යැ යි අගසවු දෙනමක් වූහ, සුමන නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් වූහ.

37. අමීතා යැ අසමා යැ යි අග්‍රශාචිකා දෙනමක් වූහ, ඒ භාග්‍ය වතුන්ගේ බොධිය 'සලල' යයි කියනු ලැබෙයි.

38. විනි-ණ්ණ යැ නිසස යැ යන දෙදෙන අගඋච්චු වූහ. හසා යැ විවික්ඛා යැ යන දෙදෙන අගඋච්චු වූහ.

39. අටපනස්ඊයන් උස් වූ මහමුනිහු උතුම් වූ දෙතිස්මහපුරිස්ලකුණු ඇතියාහු කසුන්ඇඟයක් බඳු වූහ.

40. ඒ පියුමතුරා බුදුන්ට භාත්පසු දෙළොස් යොදුන් තැන්හි කොඬවරපවුරු යැ කවුළු යැ බිත්ති යැ රුක් යැ ගල්පවු යැ යන මොහු ආවරණ නැති.

41. එකල්හි සියදහසක් හවුරුදු ආයු වී, එතෙක් වැඩසිටි ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා සසරකතරින් තැරැ වූහ.

42. බොහෝ ජනයා සසරින් තරවා සියලු සැක සිදු ගිනිකඳු සෙයින් දිලිහි ග්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ පියුමතුරා බුදුහු පිරිනිවිසේක.

43. පස්මරුන් දිනූ පියුමතුරා බුදුහු නන්දාරාමයෙහි පිරිනිවිසහ, එහි මැ උන් වහන්සේගේ උතුම් ස්තූපය දෙළොස්යොදුන් උස්කොට බඳවනලදී.

දස වැනි පද්මනකර බුද්ධවංශ යි .

## 11. සුමේධ බුද්ධවංශො

1. පදුමුක්ඛරසස අපරෙත සුමේධො නාම නායකො  
දුරාසදෙ උභයතෙජො සබ්බලොකුක්ඛමො<sup>1</sup> මුනි.
2. පසන්නතෙකො සුමුඛො ඉභා උජු පතාපවා  
භිතෙසි සබ්බසත්තානං බහු මොවෙසි බජධිනා.
3. යද බුද්ධා පාපුඡ්ඡිතා කෙවලං බොධිමුක්ඛමං  
සුදසුනමභි නගරෙ ධම්මවක්කං පවත්තයි,
4. තසාභිසමයා තීඡ්ඤි අහෙසුං ධම්මදෙසනෙ  
කොට්ඨසභසානං පඨමා'භිසමයො අහු.
5. පුනාපරං කුමභකණ්ණං යකං සො දමසී ජිනො  
නවුති කොට්ඨසභසානං දුතියාභි සමයො අහු.
6. පුනාපරං අමිතයෙසා චතුසච්චං පකාසයි  
අසීති කොට්ඨසභසානං තතියාභිසමයො අහු.
7. සන්තිපාතා තයො ආසුං සුමේධසා මහෙසිනො  
බිණ්ණාසවානං විමලානං සත්තචිත්තාන'තදිනං<sup>2</sup>.
8. සුදසුනං නගරවරං උපගඤ්ඡ ජිනො යද  
තද බිණ්ණාසවා භික්ඛු සමිංසු සතකොට්ඨයො.
9. පුනාපරං දෙවකුටෙ භික්ඛුනං කඨිනස්තෙ  
තද නවුති කොට්ඨං දුතියො ආසි සමාගමො.
10. පුනාපරං දසබලො යද වරති වාරිකං  
තද අසීතිකොට්ඨං තතියො ආසි සමාගමො.
11. දභං තෙන සමයෙන උක්ඛරො නාම මාණවො  
අසීතිකෙට්ඨයො මයභං සරෙ සන්තිවිතං ධනං.

1. ලොකුක්ඛරො - සීමු.

2. විත්තානකාදිනං - මනුප.

## 11. සුමේධ බුද්ධචංශය

1. පියුමතුරා නම් බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි ලෝකනායක වූ නො ගැටියහැකි වූ උග්‍රතෙජස් ඇති මුළුලොවට උතුම් වූ සුමේධ නම් බුදුහු (ලොව පහළ වූ සේක.)

2. පහත් නුවන් ඇති මනා මුඛ ඇති සිරුරු පමණින් මහත් වූ සාප්‍රභාත්‍ර ඇති බබළන සිරුරු ඇති හැම සත්තට භිතකර වූ උන් වහන්සේ බොහෝ සත්ත්වයන් සංසාරබන්ධනයෙන් මුදුණු සේක.

3. යම් කලෙකැ සුමේධ බුදුහු උතුම් වූ පරිපුණ් සමබොධියට පැමිණ සුද්ධිත නගරයෙහි දම්සක් පැවැත් වූ සේක් ද,

4. එකල්හි උන්වහන්සේ ගේ ධර්ම දෙශනායෙහි ධර්මාභිසමය තුනෙක් වී යැ. කෙළ සුවහසක් සත්තට ප්‍රථමාභිසමය වී.

5. යළි පස්මරුන් දිනු ඒ සුමේධ බුදුහු කුමහකණ් නම් යක්ෂයා දමනය කළ සේක. (එකල්හි) අනු කෙළ දහසක් සත්තට ද්විතීයාභිසමය වී.

6. යළි අපමණ යසස් ඇති බුදුහු චතුසස්තාය ප්‍රකාශ කළහ, (එකල්හි) අසු කෙළ දහසක් සත්තට තුන් වැනි ධර්මාභිසමය වී.

7. මහර්ෂි වූ සුමේධ සච්ඤයන් වහන්සේට විගතරාගාදි මල ඇති සත්හුන් සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති රහතුන් ගේ සන්ධිපාත තුනෙක් වී.

8. යම් කලෙකැ පස්මරුන් දිනු බුදුහු සුද්ධිත නම් නගරවරය කරා එළැඹී සේක් ද, එකල්හි ක්ෂිණාසුච භික්ෂුහු සියක් කොටියක් රැස්වූහ.

9. යළි දෙවකුටයෙහි භික්ෂුන්ට කෙළින් සිවුරු අතුළ කල්හි අනු කෙළක් ශ්‍රාවකයන් ගේ ද්විතීය සමාගමය වී.

10. යළි යම් කලෙකැ දසබල බුදුහු වාරිකායෙහි වැඩිසේක් ද එකල්හි අසු කොටියක් ශ්‍රාවකයන් ගේ තෘතීය සමාගමය වී.

11. එසමයෙහි මම් උඤ්ඤ නම් මාණවයෙක් වීමි, මාගේ ගෙහි අසු කෙළක් ධනය රැස් කරන ලද වී.

- 12. කෙවලං සබ්බං දන්වාන සසචෙත ලොකනායකෝ<sup>1</sup>  
සරණං තස්සු<sup>2</sup>පාගඤ්ජං පබ්බජ්ජඤ්චා<sup>3</sup>භීරොවයි<sup>2</sup>.
- 13. සො'පි මං බුද්ධො<sup>3</sup> ව්‍යාකාසී කරොනොනා අනුමොදනං  
තිංසකප්පහසසමභි අයං බුද්ධො භවීසසති.
- 14. අහු කපිලවනයා රමො නිකඛථීඤා තථාගතො  
පධානං පදභිඤාන කඤ්ඤාදුකකරකාරීකං.
- 15. අප්පාලරුකඛමුලසථිං නිසීදීඤා තථාගතො  
තඤ්ඤාපායංසමග්ගස්ස නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
- 16. නෙරඤ්ජරාය තීරමභි පායාසං ආදය සො ජීනො  
පටියකඛවරමග්ගෙන බොධිමුලමභි ඵහිති.
- 17. තතො පදකඛිණං කඤ්ඤා බොධිමණ්ඩං අනුභතරො  
අසසඤ්ජරුකඛමුලමභි බුද්ධකීසසති මහායසො.
- 18. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති  
පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 19. කොලිතො උපතිසොසො ච අග්ගා හෙසසනති සාවකා  
ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො උපට්ඨීසසති තං ජීනං.
- 20. බෙමා උපපලවණ්ණො ච අග්ගා හෙසසනති සාවකා  
බොධි තසස භගවතො අසසඤ්ජො'ති පවුච්චති.
- 21. විතො ච භන්දාවකො අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා  
උතතරා නන්දමාතා ච අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨිකා  
ආයු වසසනං තසස ගොතමසස යසසසීනො.
- 22. ඉදං සුඤ්ඤාන වචනං අසමසස මහෙසීනො  
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධබීජඛිකුරො අයං.
- 23. උකකුට්ඨිසද්දං වතෙතනති අපෙඨාටෙනති භසනති ච  
කතඤ්ජලී නමසසනති දසසහසසී සදෙවකා.

---

1. සසචං ලොකනායකං - PTS  
 2. අභීරොවයි - PTS  
 3. කද - මව්.

12. සියලු ධනය නිරවශෙෂයෙන් සභුන් සහිත ලොකනායකයන් විෂයයෙහි පුදු උන් වහන්සේගේ සරණයට පැමිණියෙහි, පැවිද්ද රුවි කෙළෙහි.

13. ඒ සුමෙධ බුදුහු ද අනුමොදනා කරන්නාහු 'මේ තෙම මෙයින් තිස්දහසක් වන කප්භි බුදු වන්නේ යැ' යි මට විවරණ දුන් සේක.

14. එකල්හි තථාගත වූ මේ තෙමේ රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වියා වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

15. තථාගත තෙම අපපල් නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරි-පිඬු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙයි.

16. පස්මරුන් දිනු මුනිහු නිල්දලාභෝතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උක්තම මාචියෙන් ඇසැකු බෝරුක් වෙත එළැඹෙයි.

17. ඉක්බිති මහායසස් ඇති අනුක්‍රම වූ මහසන් බෝ මැඩ පැදකුණු කොට ඇසැකු බෝ රුක මුල්හි හිඳ බුදු වන්නේ යි.

18. මොවුන්ගේ ජනිත මව මායා නම් වන්නී යැ, පිය තෙමේ ශුඤ්ඤාදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

19. කොලිත යැ උපනිසා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ; ආනඤ නම් උපසංචායක තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපසංචාන කරන්නාහ.

20. බෙමා යැ උපපලවණ්ණායැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැකු යයි කියනු ලැබෙයි.

21. වික්‍ක යැ හත්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසංචායක වන්නාහ. උක්තරා යැ නඤ්ඤාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසංචායිකා වන්නාහ. යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයක් ආයු වන්නේ යි.

22. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙ බස් අසා 'මේ තෙම බුද්ධ-බිජාඛකුරයෙකැ' යි සතුටු වූ දෙවි මිනිස්සු-

23. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිතහසෙති; දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝ වැස්සස් බදාදිළි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

- 24. යදි'මසස ලොකනාථසස විරජකිසසාම සාසනං  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුධා ඉමං.
- 25. යථා මනුසසා නදිං තරනනා පටිතිකුං විරජකිය  
හෙවසා තිකෙඤ්ඤා ගහෙකාන උක්කරනති මහානදිං.
- 26. ඵච'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුක්ඛාමි'මං ජිනං  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුධා ඉමං.
- 27. තසසා'පි වචනං සුකවා හියොයා වික්ඛං පසාදයිං  
උක්කරිං වතමධිවසායිං දසපාරමි පුරියා.
- 28. සුක්කතනං විනයඤ්ඤාපි නවධනං සක්ඛුසාසනං  
සබ්බං පරියාපුණ්ණිකාන සොහයිං ජිනසාසනං.
- 29. තස්'පමකොනො විහරනො නිසජ්ජට්ඨානවධකමෙ  
අභිඤ්ඤසු පාරමිං ගතො ඉහමලොකමගඤ්ජ'හං.<sup>1</sup>
- 30. සුදසසනං නාම නගරං සුදකො නාම ඛනියො  
සුදකො නාම ජනිකා සුමේධසස මහෙසිනො.
- 31. නවචසසහසසානි අගාරමජ්ඣසො වසී  
සුවඤ්ඤක කොඤ්ඤා සිරිවධිසා<sup>2</sup> තයො පාසාද මුක්ඛමා.
- 32. ති සොළසසහසසානි නාරියො සමලඤ්ඤා  
සුමනා නාම සා නාරීපුනබ්බසුමිකො<sup>3</sup> නාම අත්තො.
- 33. නිමිකො වතුරො දිසවා හතියොනො නිකබ්බි  
අනුනකං අට්ඨමාසං<sup>4</sup> පධානං පදහි ජිනො.
- 34. ඉහමුනා යාවිනො සනො සුමේධො ලොකනායකො  
වතති වකකං මහාවීරො සුදසානුයානමුක්කමෙ.
- 35. සරණො සබ්බකාමො ව අහෙසුං අග්ගසාවකා  
සාගරො නාමුපට්ඨාකො සුමේධසස මහෙසිනො.

---

- 1. ඉහමලොකමගඤ්ජහං - පිචු.
- 2. සුවඤ්ඤ කඤ්චන සිරිවධිසා - මජ්ඣං.  
සුගතොධා කඤ්චනො සිරිවධිසා - සා.
- 3. පුනබ්බසු - මජ්ඣං.  
පුනබ්බො - සා.
- 4. අට්ඨමාසං - මජ්ඣං, මනුස.

24. ඉදින් මේ ලොකනාරාමයන් ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

25. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛ තීර්ථය වැරද, යටු, තොටුහි ගෙන මහානදිය තරණය කෙරෙත් ද,

26. එසෙයින් මු ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ පස්මරුන් දිනු සම්බුදුන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමුවන්නම් හ.

27. ඒ බුදුනුදුගේ බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදවීම්, දස පාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි ඉතාධිෂ්ඨානය කෙළෙමි.

28. සුත්‍රාන්තය ද විනය දෑ යි නවාඛයශාසනා ශාසනය සියල්ල පිරිවහා සච්ඤශාසනය හෙබැ වීම්.

29. එහි මම් හිඳුම් සිටුම් සක්මන්හි අප්‍රකෙත වැ වාස කරන්නෙම් අභිඤ්චන්හි පරතෙරට ගොස් බබලොවට ගියෙමි.

30. මහර්ෂි වූ සුමෙධ බුදුන් ගේ නගරය සුදඹන නම් වී යැ, සුදඹන නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පියා වී යැ, මව් තොමෝ සුදඹන නම් වූ.

31. ඒ සුමෙධ සම්මාසම්බුදුහු නව දහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. ඔබට සුවඤ්ඤක යැ කොකුළු යැ සිරිවඩස් යැ යි උතුම් වූ තුන් පහයෙක් වී.

32. මොනොවට සරසන ලද අටසාළිස් දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. ඒ මෙහෙසි තොමෝ සුමනා නමු. දුනු තෙම පුතබ්බ සුමිත්ත නම් වී.

33. පස්මරුන් දිනු බුදුහු සතර පෙර නිමිති දක ඇත් යානයෙකින් මහබිහිකමන් කළහ, දුරා අට මසක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වීර්යය කළහ.

34. මහත් වීර්ය ඇති සුමෙධ නම් ලොක නායකයන් වහන්සේ මහබඹහු විසින් අයදනා ලදහු උතුම් වූ සුදඹන උයන්හිදී දම්සක් පැවැත්වූහ.

35. මහර්ෂි වූ සුමෙධ බුදුන්ට සරණ යැ සබ්බකාම යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වූහ. සාගර නම් උපසථායක තෙර කෙනෙක් වූහ.

- 36. රාමා වෙච සුරාමා ච අහෙසුං අඤ්ඤාචිකා  
 බොධි නසස භගවතො මහානිපොති<sup>1</sup> චුච්චති.
- 37. උරුවෙලො ච යෑවො ච අහෙසුං අගගු'පට්ඨකා  
 යථෙසාධරා සිරිමා'ච අහෙසුං අගගුපට්ඨකා.
- 38. අට්ඨාසීති රතනානි අච්චුඤ්ඤාතො මහාමුනි  
 ඕභාසෙසී<sup>2</sup> දිසා සබ්බා චජ්ඣ කාරාගඤ්ඤා<sup>3</sup> යථා.
- 39. චකකචනතිමණි. නාම යථා නපති යොජනං  
 තථෙ'ච කසස රතනං සමන්තා ඵරති යොජනං.
- 40. නචුතිචසසභසසානි ආයු වීජ්ජති තාවඤ  
 තාවතා තිට්ඨමානො සො තාථෙසි ජනනං බහුං.
- 41. තෙවිජ්ජජලභිකෙඤ්ඤති බලසහකෙතති තාදිති  
 සමාකුලමීදං ආසි අරභතනති සාධුති<sup>4</sup>.
- 42. තෙ'පි සබ්බෙ අමිතයසා විපපමුත්තා නිරුපධි  
 ඤාණාලොකං දසසයිකා නිබ්බුතා තෙ මහායසා.
- 43. සුමේධා ජිනවරො බුද්ධො මෙධාරාමඤ්ඤි නිබ්බුතො  
 ධාතුචිකාරිකං ආසි තෙසු තෙසු පදෙසතො'ති.

සුමේධ බුද්ධචංසො.

---

- 1. නිමබොති - සීචු, නිමබරුක්බොති - සභා.
- 2. පභාසෙති - මව්, ඕභාසෙති - සභා.
- 3. කාරගඤ්ඤා - මව්.
- 4. තාදිති PTS.  
 සාසනං - සභා.



36. රාමා යැ සුරාමා යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාචිකා වූහ. ඒ භාග්‍යවතුන් ගේ බොධිය ‘කොළොම්බුක’ යයි කියනු ලැබේ.

37. උරුවෙල යැ යසව යැ යන දෙදෙන අග්‍රාපසාදක වූහ. යසොධරා යැ සිරිමා යැ යන දෙදෙන අග්‍රාපසාදිකා වූහ.

38. අට අසුරියන් උස්වූ මහමුනිහු තරුණ මැද පුත්සද සෙයින් හැම දික් බැබැළ වූහ.

39. යම් සේ සක්විති රජක්හු ගේ මිණිරුවන යොදුනක් තැන් බබළා ද, එසෙයින් මැ උන් වහන්සේගේ ආහාරත්නය භාත්පසැ යොදුනක් තැන් පැතීරයි.

40. එකල්හි අනු දහසක් හවුරුදු ආයු පැනෙයි, එතෙක් වැඩසිටී උන් වහන්සේ බොහෝ ජන සමූහය සසර කතරින් තරණය කර වූහ.

41. ත්‍රිවිද්‍යා ඇති ඡධභිඤ ඇති සාඤ්ඛල ප්‍රාප්ත වූ තාදී ගුණ ඇති රහතුන් ගෙන් මෙ සස්ත (මිහිතලය හෝ) ගැවැසීයෙන් නේ යි.

42. අපමණ පිරිවර ඇති කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු උපධි රහිත වූ මහායසස් ඇති එ හැම රහත්හු ද ඥානාලොකය දක්වා පිරිනිවිසහ.

43. ජිනොක්‍රම වූ සුමෙධ නම් බුදුහු මෙධාරාමයෙහි පිරිනිවිසහ, ධාතුහු ඒ ඒ ප්‍රදේශයෙහි පතළාහ යි.

**එකොළොස් වැනි සුමෙධ බුද්ධිවංශය යි.**

## 12. සුජාත බුද්ධචංසො

1. තසේ'ව මණ්ඩකපෑමිහි සුජාතො නාම නායකො සීහහනු'සහකානො අප්පමෙය්‍යා දුරාසද්ද.
2. චක්ඛේ'ව විමලො සුද්ධො සතරංසී'ව පතාපවා<sup>1</sup> ඵවං සොඝති සමබුද්ධො ජලනොසා සිරියා සද්ද<sup>2</sup>.
3. පාපුණ්ණිකාන සමබුද්ධො කෙවලං බොධිමුක්ඛමං සුමබ්බලමිහි නගරෙ ධම්මවකං පවත්තයි.
4. දෙසෙනෙ පවරං ධම්මං සුජාතෙ ලොකනායකෙ අසීතිකොටි අභිසම්භු පයමෙ ධම්මදෙසනෙ.
5. යද සුජාතො අමිත්‍රයසො දෙවෙ වසං උපගමී සත්තතිංසසහසානං දුතියාභිසමයො අහු.
6. යද සුජාතො අසමසමො උපහඤ්ජී<sup>3</sup> පිතුසන්තිකං සඤ්චිසතසහසානං තතියාභිසමයො අහු.
7. සන්තිපාතා තයො ආසුං සුජාතස්ස මහෙසිනො බිණ්ණාසවානං විමලානං සන්තච්ඡානනාදිනං.
8. අභිඤ්ඤාබලඤානං අප්පත්තානං<sup>4</sup> භවාභවෙ සඤ්චිසතසහසානි<sup>5</sup> පයමං සන්තිපතිංසු තෙ.
9. පුනාපරං සන්තිපාතෙ තිදිවොරොහනෙ ජීනෙ පඤ්ඤාසසතසහසානං දුතියො ආසි සමාගමො.
10. උපසංඛාමනො නරවසභං<sup>6</sup> තස්ස යො අග්ගසාවකො වතුති සත සහසෙසානි සමබුද්ධං උපසංඛාමී.

1. තාපවා - සිමු.

2. පතා - සිමු.

3. උපවෙජ් - සිමු, මනුප.

4. අප්පමත්තානං - සිමු.

අප්පමත්තා, - පු.

5. සඤ්චිසත සහස්සානං - සිමු.

6. නරාසභං - මජ්ඣං, නරමුසභං - ස්‍යා.

## 12. සුජාත බුද්ධවංශය

1. එ මැ මණ්ඩ නම් කල්පයෙහි සිංහයකුට බඳු පරිපූණි හනු ඇති වෘෂභයකුට බඳු සම වට කඳට ඇති ප්‍රමාණ නො කටහැකි වූ නො ගැටිය හැකි වූ සුජාත නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ පහළ වූහ.

2. විගත මල ඇති එහෙයින් මැ ශුද්ධ වූ වන්ද්‍රයා යම් සේ ද ප්‍රතාපවත් සුයඨියා යම් සේ ද, එසෙයින් මැ හැම කල්හි සිරියෙන් බබළන සම්බුදුහු බබළති.

3. සම්බුදුහු උතුම් වූ පරිපූණි සම්බොධියට පැමිණ සුමඛල නම් නගරයෙහි දී දම්සක් පැවැත් වූහ.

4. සුජාත නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ උතුම් වූ දහම් දෙසන කල්හි ප්‍රථම ධර්මදෙශනායෙහි අසු කෙළක් ප්‍රාණිහු ධර්මාවබෝධය කළහ.

5. යම් කලෙකැ අප්‍රමාණ යසස් ඇති සුජාත නම් සම්බුදුහු දෙව-ලොවැ වස් එළැඹී සේක් ද, එකල්හි සත්තිස් දහසක් සත්තට දවිතිය ධර්මාභිසමය වී.

6. යම් කලෙකැ අසමසම වූ සුජාත නම් බුදුහු පියරජහු සමීපයට වැඩිසේක් ද, එකල්හි සැටලක්ෂයක් ප්‍රාණින්ට තුන් වැනි ධර්මාව-බෝධය වී.

7. මහර්ෂි වූ සුජාත සච්ඤයන් වහන්සේට විගතරාගාදීමල ඇති සන්හුන් සිත් ඇති තාදිගුණ ඇති රහතුන්ගේ සනතිපාත තුනෙක් වී.

8. අභිඤ්ඛලයට පැමිණි කුඳු මහත් භවයට නො පැමිණියවුන් අතුරින් ඒ සැටලක්ෂයක් රහත්හු පළමු වැ රැස් වූහ.

9. යළි පස්මරුන් දිනු බුදුන් ගේ දෙවලොවින් බස්නා සනතිපාත-යෙහි පනස් ලක්ෂයක් රහතුන් ගේ දවිතිය සමාගමය වී.

10. ඒ සුජාත නම් බුදුන්ට යම් අගසවු කෙනෙක් වූවාහු ද, සුද්ධින නම් වූ උන් වහන්සේ නරඉභ්‍ය බුදුන් කරා පැමිණෙන්නාහු සාර ලක්ෂයක් පිරිවර හා සමග පැමිණියාහ.

11. අභං තෙන සමයෙන චතුදීපමහී ඉසුරො  
අනුලිකඛවරො ආසිං චකඛවනි මහඛලො.
12. ලොකෙ අච්ඡරියං දිසවා අබහුතං ලොමභංසනං  
උපගන්ඛාන චන්දිං සො සුජාතං ලොකනායකං.
13. චතුදීපෙ මහාරජ්ජං රතනෙ සත්ත උත්තමෙ  
බුද්ධො නියායාදුසිකාන පඛඛජිං තසස සන්තීකෙ.
14. අරාමීකා ජානපද<sup>1</sup> උට්ඨානං පටිපිණ්ඩිය<sup>2</sup>  
උපනෙන්නී භික්ඛුසඛ්ඝස්ස පචචයං සියනාසනං.
15. සො'පි මං බුද්ධො<sup>3</sup> ව්‍යාකාසි දසසහස්සමහී ඉසුරො  
ති සකසසහස්සමහී අයං බුද්ධො භවීසුති.
16. අහු කපිලවහයා රමො නිකඛමීකා තථාගතො  
පධානං පදුඤ්චාන කචා දුකකරකාරිකං.
17. අජපාලරුකඛමුලස්මීං නිසීදීකා තථාගතො  
තඤ්ච පායාසමභයන නෙරඤ්ජමුපෙහිති.
18. නෙරඤ්ජරාය තීරමහී පායාසං ආදය සො ජිනො.  
පටියකඛවරමභෙතන බොධිමුලමහී ඵඤ්චි.
19. තඤ්චා පදකඛිණං කචා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො  
අසුසුරුකඛමුලමහී බුජකිසුති මහායසො.
20. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසුති  
පිතා සුඵඤ්චාදනො නාම අයං භෙසසති ගොතමො.
21. කොලිතො උපතීසෙසා ච, අභ්‍යා භෙසුනහී සාවකා  
ආනඤ්ඤ නාමුඋට්ඨාකො උපට්ඨිසුති තං ජිනං.
22. බෙමා උපපලචණ්ණො ච අභ්‍යා භෙසුනහී සාවිකා  
බොධි තසස භගවතො අසුසුකො'ති පවුච්චති.
23. වීනතො ච භජාලචතො අභ්‍යා භෙසුනතු'උට්ඨකා  
උත්තරා නඤ්චාතා ච අභ්‍යා භෙසුනතු පට්ඨිකා  
ආයු වසසතං තසස ගොතමස්ස යසසිනො.

1. ජනපද - පිටු, සා.  
2. පටිපිණ්ඩියං - PTS.

3. තද - මඞි.

11. එසමයෙහි මම කොදිට් සහිත සතර දිවයිනෙහි අධිපති වූ අභස්භි හැසිරෙන මහබල ඇති සක්වති රජ වීමි.

12. ඒ මම ලොකයෙහි අද්භූත වූ ලොමුදහගන්වන ආඥායාය දැක සුජාත ලොකනායකයන් වහන්සේ කරා එළැඹ වැන්දෙමි.

13. සිව්මහදිවයින්හි මහරජය උතුම් වූ සත් රුවන බුදුන් විෂය-යෙහි පුදු උන් වහන්සේ වෙත පැවිදි වීමි.

14. ආරාමික වූ දනව්වැස්සෝ කරවුවර පුඩු කොට බික්සහනට විවරාදි ප්‍රත්‍යය හා සෙනසුන් එළවත්.

15. දස දහසක් සක්වළට ඉසුරු වූ ඒ සුජාත බුදුහුදු 'මේ තෙම මෙයින් නිස්දහස් වන කප්භි බුදු වන්නේ ය'යි මට විවරණ දුන් සේක.

16. එකල්හි තරාගතයෝ රමය වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්දියාය වඩා දුෂ්කරත්‍රියා කොට-

17. තරාගතයෝ අප්පල් නම් නුගරුක් මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඩු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙන්නාහ.

18. ඒ පස්මරුන් දිනු බුදුහු නිල්දලාභෝතෙර හිඳ කිරිපිඩු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උක්තමාභියෙන් බොධි මූලය දෙන එළැඹෙන්නාහ.

19. ඉක්බිති මහා යසස් ඇති අනුක්‍රම වූ මහසත් බෝමැඬ පැදකුණු කොට ඇසැතුරුක්මුල්හි දී බුදු වන්නේ යැ.

20. මොවුන් ගේ ජනිත මව් තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ, පිය තෙම ශුඛොදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞකම නම් වන්නේ යි.

21. කොලීත යැ උපතිසු යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ, ඒ බුදුනට ආනන්ද නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් උපසායන කරන්නාහ.

22. බෙමා යැ උපලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ, ඒ භාග්‍යවතුන් ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබෙයි.

23. වික්‍රම යැ හකාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වන්නාහ, උක්කරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වන්නාහ, යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

- 24. ඉදං සුඤ්ඤාන වචනං අසමස්ස මහෙසින්තො  
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිබීජඛකුරො අයං.
- 25. උකකුට්ඨි සඤ්ඤා වනෙතනති අපොච්චනති හසන්ති ච  
කතඤ්ඤාලී නමස්සන්ති දසසහසස්සි සද්දෙවකා
- 26. යදි'මස්ස ලොකනාථස්ස වීරජක්ඛිස්සාම සාසනං.  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙස්සාම සමමුඛා ඉමං.
- 27. යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා පටිනිස්ථං වීරජක්ඛිය  
හෙට්ඨා තිසෙඤ්ඤා ගහෙඤ්ඤාන. උඤ්ඤානති මහානදිං.
- 28. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමි'මං ජිනං  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙස්සාම සමමුඛා ඉමං.
- 29. තස්සා'පි වචනං සුඤ්ඤා භීයොහා හාසං ජනෙස්ථං  
අධිට්ඨතිං වනං උග්ගං දසපාරමීච්ඡරියා.
- 30. සුඤ්ඤානං විනයඤ්ඤා'පි නච්චිතං සන්ද්ඪාසනං  
සබ්බං පරියාපුණ්ණිකාන සොහස්සිං ජිනසාසනං.
- 31. තස්ස'පමනො වීහරන්තො බුහුමං භාවෙඤ්ඤා භාවනං  
අභිඤ්ඤාපාරමීං ගන්තො බුහුමලොකමගච්ඡන්තං.
- 32. සුමඛලං නාම නගරං උග්ගන්තො නාම ඛන්දියො  
මාකා පභාවති නාම සුජාතස්ස මහෙසින්තො.
- 33. නච්චස්සසහස්සානි අගාරමජ්ඣයො වස්සි  
සිරි උපසිරි නඤ්ඤා තයො පාසාදමුඤ්ඤාමා.
- 34. තෙවිසතිසහස්සානි නාරියො සමලඛනා  
සිරිනඤ්ඤා නාම නාරී උපසෙතො නාම අනුජො.
- 35. නිමිතත වකුරො දිස්වා අස්සයානෙන නික්ඛමි  
අනුනතවමාසානි පධානං පදභී ජිනො.

---

\* භීයොහාවෙඤ්ඤා මානසං.  
9 බුද්ධිවංසො 26 හා

24. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙ වදන් අසා 'මේ තෙම බුද්ධි-  
බිජාඛකුරයෙකැ' යි සතුටු වූ දෙව් මිනිස්සු-

25. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති. දසදහසක්  
සක්වළ දෙවියන් සහිත ලෝවැස්සෝ කළ ඇදිලි ඇති වූ නමස්කාර  
කෙරෙත්.

26. ඉදින් මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත  
කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හ.

27. යම් සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය, කරන්තාහු ප්‍රතිමුඛතීර්ථය  
වැරදූ යට තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද-

28. එසෙයින් මැ ඇසි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ ජිතපක්ඛිමාර  
සඵඤ්ජයන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හ.

29. මම් ඒ බුදුහුදුන් බස් අසා බෙහෙවින් සන්තොෂය දැනුවිමි.  
දසපාරමීන් පුරන පිණිස උග්‍ර වූ ඉත්තය අධිසොන කෙළෙමි.

30. සුත්‍රාන්තය ද විනය ද යි නවාඛය ශාසනාශාසනය සියල්ල පිරිවහා  
බුදු සසුන් හෙබැ වීමි.

31. මම් එ සසුන්හි නො පමා වූ වාසය කරනුයෙමි බ්‍රහ්මචිහාරභාවනා  
වඩා අභිඤ්චන්ගේ පරතෙරට පැමිණ බඹලොවට ගියෙමි.

32. මහර්ෂී වූ සුජාත බුදුන්ගේ නගරය සුමඛගල නම, පිය තෙමේ  
උග්‍රාන නම් ක්ෂත්‍රිය විය, මවනොමෝ පභාවති නමු.

33. ඒ සුජාත බුදුහු නවදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ, ඔබට ශ්‍රී  
යැ උපශ්‍රී යැ ශ්‍රී නඤ්ජා යැ යි උතුම් තුන්පහයෙක් වී.

34. මොනොවට සරසනලද තෙවිසිදහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ,  
මෙහෙසිය සිරිනඤ්ජා නමු, උත්‍ර තෙම උපයෙන නම් වී.

35. පස්මරුන් දිනු බුදුහු සතර පෙරුණිති දක අභයානායෙකින්  
මහබිනික්මන් කළහ, පුරා නවමයක් ප්‍රධන්වියම් කළහ.

- 36. බ්‍රහ්මිනා යාවිතො සතො සුජාතො ලොක නායකො  
වතති වකං මහාචරො. සුද්ධොඤ්ජ'යානමුක්තමො.
- 37. සුදසසනො ච දෙවො<sup>1</sup> ච අනෙසුං අභයසාවකා  
නාරදෙ නාමුපට්ඨකො සුජාතසස මහෙසීනො.
- 38. නාගා ච නාගසමාලා ච අනෙසුං අභයසාවිකා  
බොධි තසස භගවතො මහාවෙලු<sup>2</sup>ති වුවවති.
- 39. සො ච රුකෙඛා ජාතරුචිරො<sup>3</sup> අච්ඡේදෙ හොති පක්කකො<sup>4</sup>  
උජුවංසො බ්‍රහා හොති දසසනීයො මනොරමො.
- 40. එකකඛජෙඛා පවට්ඨිතො<sup>5</sup> තතො සාඛා පභිජ්ජථ<sup>6</sup>  
යථා සුබදොධො මොරහජො ඵං සොභති සො දුමො.
- 41. න තසස කණ්ටකා<sup>7</sup> හොනති නා<sup>8</sup>පි ජිද්දං මහා අහු  
විඤ්ඤාසාබො අචිරලො සඤ්චජායො මනොරමො.
- 42. සුදතො වෙච විතො ච අනෙසුං අගගු<sup>9</sup>පට්ඨකා  
සුභද්ද වෙච පදුමා ච අනෙසුං අගගු<sup>9</sup>පට්ඨිකා.
- 43. පඤ්ඤස රතනො ආසි උචචතතනන<sup>7</sup> සො ජිනො  
සබ්බාකාරවරුපෙතො සබ්බඥ්ජුපාගතො.
- 44. තසසපභා අසමසමා නිද්ධාචිති සනිතතො  
අපමාණො අතුලියො ච ඔපමෙහි අනුපමො
- 45. නවුතිවසසසභසානි ආයු විජ්ජති තාවදෙ  
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාලෙසි ජනතං බහුං.
- 46. යථාපි සාගරෙ උභමී ගගනෙ තා<sup>8</sup>කා යථා.  
ඵං තද පාවචනං අරහතෙහි විතති<sup>8</sup>
- 47. සො ච බුද්ධො අසමසමො ඥානානි ච තානි අතුලියානි  
සබ්බං සමතරහිතං නනු රිතො සබ්බසඛිතො.
- 48. සුජාතො ජිනවරො බුද්ධො සීලාරාමමහි නිබ්බුතො  
තඤ්ච තසස වෙතියො තිණ් ගවුන මුභ්‍රතො<sup>9</sup>ති.

සුජාත බුද්ධවංසො වාදසමො.

---

1. සුදෙවො - සීමු.	4. පවට්ඨිතො - සීමු. - PTS.
2. සතරුචිරො - සීමු. සනක්ඛන්ධො - සා, මජ්ඣං.	5. පභිජ්ජති - මට්. අභිජ්ජති - සීමු.
3. ජද්දං හොති පරිත්තකං - පු. අච්ඡේදො හොති පත්තිකො - මජ්ඣං.	6. කණ්ටකා - සීමු.
	7. උචචතතො - සීමු.
	8. විචිතති - PTS.



36. මහත් වියඹ ඇති ලොකනායක වූ සුජාත බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනා ලදහු උතුම් වූ සුමඛල උයන්හිදී ධම්සක් පැවැත්වූහ.

37. මහර්ෂි වූ සුජාත බුදුන්ට සුදර්ශන යැ දෙව යැයි අගසවු දෙන-මක් වූහ, නාරද නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් වූහ.

38. නාගා යැ නාගසමාලා යැ යි අග්‍රශ්‍රාවිකා දෙනමක් වූහ, ඒ භාග්‍ය වතුන්ගේ බොධිය ‘මහභුණ’ යයි කියනු ලැබේ.

39. එරුක ද හටගත් රුසිරු ඇතියේ අල්පඤ්ඤ ඇතියේ බොහෝ පත්‍ර ඇත්තේ වෙයි. සාපු වූ හුණරුක අවටින් මහත් වූයේ දකුම්කලු වූයේ මනරම් වේ.

40. එක් කඳ වැ වැඩි එයින් ශාඛා බෙදිණ, එරුක මොනොවට බඳනාලද මයුරභක්‍ෂයෙන් (මොනරපිළින් කළ හිරවරණක්) සෙයින් හොබී.

41. එරුක්හි කටු නැති, සිදුර ද මහත් නොවී, විසුළ අතු ඇත්තේ අවීරල වූ ගන සෙවන ඇත්තේ මනරම් වී.

42. ඔබට සුදඤ්ඤ යැ වික්‍ෂ යැ යන දෙදෙන අග උවටු වූහ, සුභද්‍රා යැ පද්මා යැ යන දෙදෙන අග උවට වූහ.

43. සියලු ආකාරවරයෙන් යුක් වූ හැම ගුණයෙන් සමන්විත වූ ඒ බුදුහු උසින් පනස් රියන් වූහ.

44. උන් වහන්සේගේ අසමසම වූ ප්‍රභාව භාත්පසින්ම නික්ම යෙයි. ඔබ ප්‍රමාණ රහිත වූවාහු අතුලා වූවාහු උපමායෙන් අනුපම වෙත්.

45. එකල්හි අනුදභසක් හවුරුදු ආයු වෙයි, එතෙක් සිටිමින් උන් වහන්සේ බොහෝ ජන සමූහයා සසරකතරින් තැරැ වූහ.

46. සයුරුහි තරභවැළ යම්සේ ද අභය්හි තරුකැළ යම්සේ ද එසෙයින් එකල්හි ප්‍රචවනය රහතුන් විසින් විසිතුරු විය.

47. ඒ බුදුහු ද අසමසම වෙති, ඒ ගුණයෝද අතුලා වෙති, එ හැම අතුරුදහන් විය, හැම සංස්කාරයෝ සිස් වූවාහු නොද?

48. ජිනොක්‍ෂම වූ සුජාත බුදුහු ශීලාරාමයෙහි පිරිනිවියහ, එහි මැ උන් වහන්සේ ගේ සෑය තුන් යොත්තක් උස් වී යයි.

දෙළොස් වැනි සුජාත බුද්ධවංශ යි.

### 13. පියදසසි බුද්ධචංසො

1. සුචාරකසස අපරෙත සයමනු<sup>1</sup> ලොක නායකො දුරාසදෙ අසමසමො පියදසසි මහායසො.
2. සො'පි බුද්ධො අමීතයසො ආදිවෙවා'ව විරොචති නිහනාධාන තමං සබ්බං<sup>2</sup> ධම්මචකකං පවතනයි.
3. තසසා'පි අතුලතෙජසස අහෙසුං අභිසමයා තයො කොට්ඨසතසහසසානං පටමො'භිසමයො අහු.
4. සුදසසනො දෙවරාජා මිච්ඡාදිට්ඨිම' රොචයි තසස දිට්ඨිං විනොදෙනො සඤ්චා ධම්ම ම' දෙසයි.
5. ජනසකුචිපාතො අතුලො මහාසකුචිපති තදු නවුතිකොට්ඨසහසසානං දුතියාභිසමයො අහු.
6. යද දෙණමුඛං හස්සිං විනෙසි නරසාරථී අසිතිකොට්ඨසහසසානං තතියා'භිසමයො අහු.
7. සකුචිපාතා තයො ආසුං තසසා'පි පියදසසිනො කොට්ඨසතසහසසානං පටමො ආසි සමාගමො.
8. තනො පරං නවුතිකොට්ඨ සම්මසු ඵකතො මුතී. තතියෙ සකුචිපාතමහි අසිතිකොට්ඨයො අහු.
9. අහං තෙන සමයෙන කසසපො නාම බ්‍රාහ්මණො අජ්ඣායකො මනනධරො තිණණං වෙදනපාරගු.
10. තසස ධම්මං සුභිඤ්චාන පසාදං ජනයිං අහං කොට්ඨසතසහසසහි සඛකාරාමං අමාපයිං.
11. තසස දඤ්චා ආරාමං හට්ඨො සංවිග්ගමානසො සරණෙ පකුච්චිලෙ ව්ඪි දුග්ගං කඤ්චා සමාදීයිං<sup>4</sup>
12. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි සඛසමරෙකි තිසිදිය අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ අයං බුද්ධො භවිසසති.

---

1. සමබුද්ධො - සිමු.  
 2. සබ්බං තමං නිහන්ත්වාන - මජ්ඣං.  
 3. සරණං පකුච්චිලෙ-සිමු.  
 4. සමාදීයිං-මනුෂ්.

### 13. ප්‍රියදර්ශී බුද්ධචංශය

1. සුජාත නම් බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි ස්වයම්භූ (පරොපදෙශ රහිත වැසියල්ල දන්තා) වූ ලොකනායක වූ නො ගැටියහැකි වූ අසමසම වූ මහායසස් ඇති ප්‍රියදර්ශී බුදුහු ලොව පහළ වූහ.

2. අප්‍රමාණ වූ යසස් ඇති ඒ බුදුහු ද සුයඝ්‍යා සෙයින් බබ ති, ඔබ සියලු මොහදුරු නසා දම්සක් පැවැත්වූහ.

3. අතුලා වූ කේපස් ඇති උන්වහන්සේට ද අභිසමය තුනෙන් වී කෙළ ලක්ෂයක් සත්තට ප්‍රථමාභිසමය වී.

4. සුදර්ශන නම් දෙවරප මිථ්‍යාදාෂ්ටිය රුවී කෙළේ යැ, බුදුහු ඔහුගේ දාෂ්ටිය දුරු කෙරෙමින් දහම් දෙසූහ.

5. යම් කලෙකැ අතුල වූ මහාජනසනනිපාතයෙක් වී ද එකල්හි අනු කෙළදහසක් සත්තට දෙ වැනි ධර්මාභිසමය වී.

6. යම් කලෙකැ පුරුෂදම්‍යසාරථීහු ඉදාණවුබ නම් ඇත්රප දමනය කළ සේක් ද, එකල්හි අසූ කෙළදහසක් සත්තට තුන්වැනි ධර්මාභිසමය වී.

7. ඒ පියදස්සී බුදුන්ට ශ්‍රාවක සන්නිපාත තුනෙන් වී, කෙළ ලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථම සමාගමය වී.

8. එයින් මතු අනු කෙළක් මුනිහු එකට රැස්වූහ, තුන් වැනි සනනිපාතයෙහි අසූ කෙළක් ශ්‍රාවකයෝ වූහ.

9. එසමයෙහි මම් වෙද හදරවනුයෙම් වෙද මන්ත්‍ර ධරනුයෙම් ත්‍රිවෙදයෙහි පාරයට ගිය කාශ්‍යප නම් බ්‍රාහ්මණ වීම්.

10. මම් ඒ බුදුන්ගේ දහම් අසා ප්‍රසාද දැනවීම්, කෙළලක්ෂයක් කහවුණුයෙන් සඛ්ඛාරාමයක් නිර්මාණය කෙළෙම්.

11. සතුටු වූයෙම් සංවෙගයට පැමිණි සිත් ඇතියෙම් අරම උන්වහන්සේට පුදු සරණ ද පන්සිල් ද දැඩි කොට සමාදන් වීම්.

12. ඒ සම්බුදුහු දු සහ මැද වැඩ හිඳ 'මේ තෙම මෙයින් අටලොස් කප්පියක්හු ගේ ඇවැමෙහි බුදුවන්නේ යැ'යි මට විවරණ දුන්සේක.

- 13. අහු කපිලවහයා රමමා නිකම්ඤා තපාගතො පධානං පදභිඤාන කඤා දුක්ඛකාරකාරිකං.
- 14. අප්පාලරුක්ඛමුලසමී නිසීදිඤා තපාගතො තඤ්ඤා පායාසමභයහ නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
- 15. නෙරඤ්ජරාය තීරමභි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියතභවරමභෙතන බොධිමුලං හි ඵභිති.
- 16. තනො පදකඤ්ඤං කඤා බොධිමඤ්ඤං අනුත්තරො අසාඤ්ජරුක්ඛමුලමභි බුජ්ඤාසාති මහායසො.
- 17. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසාති පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං භෙසාති ගොතමො.
- 18. කොලිතො උපතිසෙසා ච අභ්‍යා භෙසානතී සාවකා ආනාදෙඤ නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිසාති තං ජිනං.
- 19. බෙමා උපපලව ඤ්ඤා ච අභ්‍යා භෙසානතී සාවකා බොධි තසා භගවතො අසාඤ්ජො'ති පවුච්චති.
- 20. චිත්තො ච භජාලවකො අභ්‍යා භෙසානතු'පට්ඨකා උත්තරා නාදුමාතා ච අභ්‍යා භෙසානතු'පට්ඨිකා ආයු වසාසතං තසා ගොතමසා යසසීනො.
- 21. ඉදං සුඤ්ඤාන වචනං අසමසා මහෙසිනො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිභිඤ්ඤා රො අයං.
- 22. උක්ඛුට්ඨිසද්දං චත්තෙතතී අපෙඨාටෙනති භසනතී ච කත ඤ්ජලී නමසානතී දසසහසී සදෙවකා.
- 23. යදි'මසා ලොකනාථසා වීරජ්ඣිසාම සාසනං අනාගතමභි අද්ධානෙ භෙසාම සමමුඛා ඉමං.
- 24. යථා මනුසා නදිං තරතතා පටිතිඤ්ඤා වීරජ්ඣිය භෙට්ඨානිඤ්ඤා ගහෙතාන උත්තරනතී මහානදිං.
- 25. ඵචමෙ'ව මයං සබ්බෙ යදි මුක්ඛාම'මං ජිනං අනාගතමභි අද්ධානෙ භෙසාම සමමුඛා ඉමං.

13. එකල්හි තථාගතයන් වහන්සේ රම්‍ය වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයඨ වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

14. තථාගතයෝ අපපල් නම් නුගරුක් මුල්හි වැඩහිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙති.

15. ඒ පස්මරුන් දිනු බුදුහු නිල්දලාභෝතෙර දී කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ මගින් බෝමුල් කරා එළැඹෙති.

16. ඉක්බිති මහා යසස් ඇති අනුකර වූ බුදුහු බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුරුක්මුල්හි බුදු වන්නාහ.

17. මොවුන්ගේ ජනිකමව කොමෝ මායා නම් වන්නී යැ පිය තෙම ශුඛොදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

18. ඔබට කොලිත යැ උපනිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ, ඒ ජීතපඤ්චමාරයනට ආනන්ද නම් උපසාධායක තෙර කෙනෙක් උපසාධාන කරන්නාහ.

19. බෙවා යැ උපලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ, ඒ භාග්‍යවතුන් ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබෙයි.

20. වීතන යැ හස්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසාධායක වන්නාහ, උතතරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසාධිකා වන්නාහ, යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

21. අසම වූ මහර්මීන්ගේ මේ වදන් අසා ‘මේ බුද්ධ බීජාඛකුරයෙකැ’යි සතුටු වූ දෙවමිනිස්සු-

22. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙත්. දසදහසක් සක් වළ සදෙවක ලොකයා බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙයි.

23. ඉදින් මේ ලෝකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛ තීර්ථය වැරද යට තොටැහි ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙද් ද.

25. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

- 26. තසසා'පි වචනං සුඤ්චා භියොඤා විතතං පසාදධිං උතතරං වතමධිට්ඨාසි දසපාරමිපූරියා.
- 27. සුධකඤ්ඤං නාම නගරං සුදන්තො නාම ධනතිශො සුවඤ්ඤා නාම<sup>1</sup> ජනිකා පියදසසීසස සන්ඤ්ඤා.
- 28. නච වසස සහසසානි අගාරමඤ්ඤාසො වසී. සුනිමමලවිමලගිරිබුහා<sup>2</sup> තයො ජාසාදමුක්ඛමා.
- 29. තෙතතිංසතිසහසසානි නාරියො සමලඤ්ඤා විමලා නාම නාරී ව කඤ්ඤානාවෙලො<sup>3</sup> නාම අත්‍රජො.
- 30. හිමිකො වතුරො දිසවා රථයානෙන හිකාමි ජමාසං පධානචාරං අවරී පුරිසුක්ඛමො.
- 31. බුහමුනා යාවිතො සන්තො පියදසසී මහාමුත්‍රි වතති වකකං මහාවීරො උසභුය්‍යානෙන මනොරමො
- 32. පාලිතො සබ්බදසසී<sup>4</sup> ව අහෙසුං අග්ගසාවකා සොභිතො නාමුපට්ඨාකො පියදසසීසස සන්ඤ්ඤා.
- 33. සුජාතා ධම්මදින්නා ව අහෙසුං අග්ගසාවකා බොධි තසස භගවතො කකුඨො'ති පවුච්චති.
- 34. සන්ධකො<sup>5</sup> ධම්මකො<sup>6</sup> වෙච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා විසාබා' ධම්මදින්නා ව අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා.
- 35. සො'පි බුද්ධො අමිතයසො අනතිංසවරලකාමො අසිනිහඤ්ඤාබ්බොධො සාලරාජා'ව දිසසති.
- 36. අභසිවඤ්ඤා සුරියානං නඤ්ඤා නාදිසිකා පහා යථා අහු<sup>7</sup> පහා තසස අසමසස මහෙසිතො.
- 37. තසසා'පි දෙවදෙවසස ආසු නාවතකං අහු නචුතිවසසසහසසානි ලොකෙ අට්ඨාසි වතබ්බො.
- 38. සො'පි බුද්ධො අසමසමො යුගානි'පි තානි අතුලියානි සබ්බං සමතතරහිතං නඤ්ඤා රික්ඛා සබ්බසඛ්ඛාරා
- 39. සො පියදසසී මුත්‍රිවරො අසාඤ්ඤාමමභි නිබ්බුතො තඤ්ඤා තසස ජිනචුපො තිණි යොජන මුග්ගතො'ති.

පියදසසී බුද්ධචංසො තෙරසමො.

---

1. වන්දනාමාසි - මජ්ඣං,	3. සන්තකො - සීමු.
2. ගිරිගුහා - මජ්ඣං.	සන්දකො - සා.
3. කඤ්ඤානාවෙලො - සීමු.	6. ධම්මකො - සීමු.
4. පියදසසී - සීමු. මනුප,	7. විසිබො - සීමු.
	8. ආසුං - මවි.

26. මම ඒ බුදුන්ගේ ද බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැද වීම්, මත්තෙහි දසපාරමීන් පුරන පිණිස වුඤ්ඤාධර්මයාන කෙළෙමි.

27. පියදසසී නම් ශාස්තෘන් වහන්සේට 'සුධකුඤ්ඤ' නම් නුවරෙක් වියැ, 'සුදකන' නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පිතෘ වී යැ. මව් තොමෝ 'සුවඤ්ඤා' නම් වූ.

28. උන් වහන්සේ නවදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසුහ, ඔබට සුනිමමල යැ විමල යැ ගිරිබුහා යැ යි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

29. මොනොවට සරසන ලද තෙතිස් දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ, 'විමලා' නම් අගමෙහෙසියක් වූ. කඤ්ඤනාවෙල නම් පුත්‍රයෙක් වී.

30. පුරුෂොක්තම තෙමේ සතර පෙර ගිමිති දෑක රථ යානයෙකින් මහනිතික්මන් කෙළේ යැ, සමසක් ප්‍රධන්වීයඹී කෙළේ යි.

31. මහත් වීයඹී ඇති පියදසසී මහමුනිහු මහබඹුහු විසින් අයදනාලදහු මනරම් වූ උසහ නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

32. ශාඤ්ඤා වූ පියදසසී බුදුන්ට පාලිත යැ සබ්බදසසී යැ යි අගසවු දෙනමක් වූහ, සොහිත නම් උපසඨායක තෙර කෙනෙක් වූහ.

33. සුජාතා යැ ධම්මදික්ඛනා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වූහ, ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය කකුධ (කුඹුක්) යයි කියනු ලැබෙයි.

34. සක්ඛක යැ ධම්මක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසඨායක වූහ. විසාබා යැ ධම්මදික්ඛනා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසඨායිකා වූහ.

35. අප්‍රමාණ යසස් ඇති දෙතිස් මහපුරිස් ලකුණු ඇති ඒ බුදුහු ද අසු රියන් උස් වූවා සුපිපි සල්ලුකක් සෙයින් පැනෙති.

36. ඒ අසම වූ මහර්මී වූ පියදසසී බුදුන්ට යම්බදු ප්‍රභාවක් වූ නම් එබදු ප්‍රභාවක් අග්නි වන්ද්‍ර සුයඹී යන මොවුන්ට නැති.

37. දෙවියනට දෙවී වූ ඒ පියදසසී බුදුන්ට ද එතෙක් ආයු විය, වක්ඡුස්මන්ත්‍ර අනුදහසක් හවුරුදු ලොවැ වැඩ සිටියහ.

38. ඒ ප්‍රියදර්ශී බුදුහු ද අසමසම වූහ, ඒ ශ්‍රාවක යුග්මය ද අතුලා වී. එ හැම අතුරුදහන් වී, හැම සංස්කාරයෝ සිස් වූවාහු නො ද?

39. ඒ පියදසසී නම් බුදුහු ඇසැතු අරමිහි පිරිනිවිසහ, එහි මැ උන් වහන්සේගේ ස්තූපය තුන්යොත්තක් උස් කොට බදවන ලදී.

තෙළෙස් වැනි ප්‍රියදර්ශී බුද්ධවංසය යි.

## 14. අක්ෂර සහිත බුද්ධිමය

1. කැපවීම මණ්ඩලයට අක්ෂර සහිත නිරූපණය<sup>1</sup>  
මහා කම මගින් නිවැරදිව පෙන්වා සලකා බැලීම.
2. බුද්ධිමය යාචනා සහිතව ධර්මයට පවත්වා  
අවබෝධ කරගැනීම ලෙස දැක්වීම සඳහා.
3. කැපවීම ලෙස නිරූපණය අවබෝධය තුළ  
කොටසක් සහිතව පවත්වා ගැනීම අනු.
4. යථා බුද්ධිමය අක්ෂර වරින් දෙවැනි  
කොටසක් සහිතව දැක්වීම සඳහා අනු.
5. පුනරුත්ථාපය යථා බුද්ධිමය දෙසට පිහිටා ගෙන  
කොටසක් සහිතව දැක්වීම සඳහා අනු.
6. සහතිකයක් තුළ කැපවීම මගින්  
බැහැරවීම වීමෙන් සහිතව දැක්වීම.
7. අවබෝධයක් සහිතව පවත්වා ගැනීම  
අවබෝධයක් සහිතව දැක්වීම සඳහා.
8. අවබෝධයක් සහිතව දැක්වීම සඳහා  
අනුපාදයක් සහිතව දැක්වීම.
9. අනු මගින් සහිතව පවත්වා ගෙන  
සුදුසුම<sup>2</sup> නාමයෙන් මගින් සලකා බැලීම.
10. දින මතුවීම පුළුල් පරිදි පවත්වා ගෙන  
දෙවැනි කොටසක් සහිතව දැක්වීම.
11. සොපි ම. බුද්ධිමය<sup>4</sup> ව්‍යාකෘති අක්ෂර මගින්  
අවබෝධයක් සහිතව දැක්වීම.

---

1. මහායාන - මව.  
 2. සුදුසුම - මනුෂ්‍ය, සුදුසුම - PTS.  
 3. දෙවැනි කොටසක් සහිතව.  
 4. කද - බු.ද.



## 14. අතීතයේ බුද්ධිමත්වීම

1. එ මැ මනස නම් කල්පයෙහි නරග්‍රෙහය වූ අතීතය නම් බුද්ධි මහත් වූ මොහොතිකාරය නසා උතුම් සංකොඨයට පැමිණියාහු.

2. මහබලවූ විසින් අයදනාලදහු දම්සක් පැවැත්වූහ. දසදහසක් සක්වල දෙවියන් සහිත ලොකයා අමායෙන් සැනැප්වූ සේක.

3. ඒ ලොකනාමයන් වහන්සේ ගේ දෑ ධර්මාවබෝධයෙන් වී. කෙළලක්ෂයක් සත්තට පළමු වැනි ධර්මාවබෝධය වී.

4. යම් කලෙකැ අර්ථදර්ශී බුද්ධහු දෙවිලොවැ වාරිකා කළසේක් ද, එකල්හි කෙළලක්ෂයක් සත්තට දෙවැනි ධර්මාවබෝධය වී.

5. යළි යම් කලෙකැ බුද්ධහු පියරජ සමීපයෙහි දහම් දෙසුසේක් ද, එකල්හි කෙළලක්ෂයක් සත්තට තුන්වැනි ධර්මාවබෝධය විය.

6. මහර්ෂී වූ ඒ අර්ථදර්ශී බුද්ධන්ට ද විගත රාගාදීමල ඇති සන්-හුන් සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති රහතුන්ගේ සන්තිපාත තුනෙන් වී.

7. අධ්‍යායනයෙන් රහතුන්ගේ ප්‍රථම සමාගමය වී, අධ්‍යායනයෙන් ශ්‍රාවක-යන්ගේ ද්විතීය සමාගමය වී.

8. අනුපාදවිමුක්තියෙන් කෙළෙසුන් කෙරෙන් මුත් පහවූ රාගාදී මල ඇති මහර්ෂී වූ අට සැත්තැදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ තුන් වැනි සමාගමය වී.

9. එසමයෙහි මම උග්‍ර වූ තපස් ඇති පාරිච්ඡේදයෙහි ග්‍රෙහය යයි සමමත වූ නමින් සුසීම නම් වූ ජට්ටයෙක් වීමි.

10. පරසතු මදාරා දිවකුසුම් දෙවිලොවින් ගෙනවුත් සම්බුද්ධන් පිදීමි.

11. මහාමුනි වූ ඒ අතීතය නම් බුද්ධහු ද 'මේ තෙම මෙයින් අට-ලොස්සියක් වන කප්පි බුද්ධ වන්නේ යැ'යි මට විවරණ දුන්සේක.

- 12. අහු කපිලවායා රමමා ගිකකිමිකා තපාගතො පධානං පදනිකාන කකා දුකකරකාරිකං.
- 13. අපපාලරුකබමුලසමීං නිසීදිකා තපාගතො තප් පායාසමග්ගයහ නෙර ඤජරමුපෙහිති.
- 14. නෙර ඤජරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියනනවරමගෙන නොධිමුලමහි එහිති.
- 15. තනො පදකබ්ණං කකා බොධිමණ්ඤං අනුතරො අසසපරුකබමුලමහි බුජකිසකති මහායසො.
- 16. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම හවිසුති පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 17. කොලිනො උපතීසො ව අග්ගා හෙසසනති සාවකා ආනාදො නා'මුපට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 18. බෙමා උපපලවණ්ණො ව අග්ගා හෙසසනති සාවිකා බොධි තසස හගවනො අසසපො'ති පවුච්චති.
- 19. විනෙතා ව හපාලවකො අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා උහතරා නාදුමාතා ව අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨිකා ආයු වසස සතං තසස ගොතමසස යසසසිනො.
- 20. ඉදං සුකාන වචනං අසමසස මහෙසිනො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධබීජභිකුරො අයං.
- 21. උකකුට්ඨිසද්දං වනෙතනති අපෙඨාටෙනති හසනති ව කත ඤජලී නමසසනති දසසහසසී සදෙවකා.
- 22. යදිමසස ලොකනාථසස වීරජකිසාම සාසනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 23. යථා මනුසසා නදිං තරතතා පටිතිකං වීරජකිය හෙට්ඨාතිකෙඨ ගහෙකාන උහතරනති මහානදිං.
- 24. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්චාමී'මං ජිනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.

12. එකල්හි තථාගතයෝ රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන් වීයඹී වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට—

13. තථාගතයෝ අජපාල නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන කිල්දලාභෝතෙරට එළැඹෙන්නාහ.

14. පස්මරුන් දිනු ඒ බුදුහු කිල්දලාභෝතෙර වැඩහිඳ කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ මහින් බෝමුල වෙත එළැඹෙන්නාහ.

15. ඉක්බිති මහායසස් ඇති අනුත්තර වූ මහසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුරුක්මුල්හි බුදු වන්නේ යි.

16. මොවුන්ගේ ජනිත මව මායා නම් වන්නී යැ, පිය තෙම ශුද්ධොදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

17. ඔබට කොලිත යැ උපනිසු යැ යන දෙදෙන අගසවු වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් ඒ ජීවපඤ්චාර බුදුනට උපසායන කරන්නාහ.

18. බෙමා යැ උපපලවණ්ණොයැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබේ.

19. වික්ක යැ හත්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වන්නාහ. උක්කරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ යසස් ඇති ගොයුම් සම්බුදුනට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

20. අසම වූ මහර්ෂින්ගේ මෙ වදන් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධබ්‍රහ්මාණ්ඩරා-යෙකැ’යි සතුටු වූ දෙවිමිනිස්සු—

21. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ සදේවක ලොකයා කළ ඇඳිලි ඇති වැ නමස්කාර කෙරේ.

22. ඉදින් මේ ලෝකනාථයන්ගේ සස්ත වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමුවන්නම්හ.

23. යම්සේ මිනිස්සු ගංභෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛකීර්ථය වැඳ ද යට තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද—

24. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

- 25. තසසා'පි වචනං සුඤා හට්ඨො සංවිග්ගමානසො උත්තරිං. වතමධිට්ඨාසිං දසපාරමීදුරියා.
- 26. සොහනං නාම නගරං සාගරො නාම ඛනිකියො සුදසසනා නාම ජනිකා අක්දසීසස සක්ථනො.
- 27. දසවසසහසසාති අභාරමජ්ඣයො වසී අමරගිරිසුරගිරිගිරිවාහනා<sup>1</sup> තයො පාසාදමුක්ඛමා.
- 28. තෙතතිංසතිස්සහසාති<sup>2</sup> නාරියො සමලඛකතා විසාබා නාම සා නාරි සෙලො<sup>3</sup> නාමා'සි අනුජො.
- 29. නිමිනෙත වතුරො දිසො අසසයානෙන නිකඛිමී අනුනඅට්ඨමාසාති පධානං පදභී ජිනො.
- 30. බුහමුනා යාවිනො සනෙතා අක්දසී මහායසො වතති වකකං මහාවීරො අනොමුය්‍යානෙන නරාසහො.
- 31. සනෙතා ව උපසනෙතා ව අහෙසුං අග්ගසාවිකා අහයො නාමු'පට්ඨාකො අක්දසීසස සක්ථනො.
- 32. ධම්මො චේ'ව සුධම්මො ව අහෙසුං අග්ගසාවිකා බොධි තසස හගඨනො වමපකො'ති පවුච්චති
- 33. නකුලො ව නිසහො ව අහෙසුං අග්ග'පට්ඨිකා. මකිලා ව සුනාඤ්ච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨිකා.
- 34. සො'පි බුද්ධො අසමසමො අසීති රතනුග්ගනො<sup>4</sup> සොහති සාලරාජා'ච උචාරාජා'ච පුරිනො.
- 35. තසස පාකතිකා රංසී<sup>5</sup> අනෙකසතකොටියො උදධං අධො දසදිසා ඵර'නති යොජනං තද්ද<sup>6</sup>.
- 36. සො'පි බුද්ධො නරාසහො සබ්බසතතු'නතමො මුත්ති වසසහසහසසාති ලොකෙ අට්ඨාසී වකඛුමා.
- 37. අතුලං දසෙසඤා ඔහාසං විරොචෙඤා සදෙවකෙ සො'පි අනිච්චනං පනෙතා යථ'ග්ග'පාදනසඛියා.
- 38. අක්දසී ජිනවරො අනොමාරාමමි නිබ්බුතො ධාතුච්ඤාරිකං ආසී තෙසු තෙසු පදෙසනො'ති.

අක්දසී බුද්ධවංසො බුද්ධසමො.

1. අපරගිරිසුගිරිවාහනො - මජ්ඣං.	4. බුද්ධවංසෙ 26 ගා.
2. තෙත්තිංසංච - සීමු.	5. රජමි - සීමු.
3. සොනො - සීමු. සෙනො - PTS.	6. සද - මජ්ඣං.

25. ඒ අක්ඛර්ගි බුදුන්ගේ ද බස් අසා සතුටු වූයෙම් සංවේ පත් සිත් ඇතියෙම් දසපාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි වුතාධිජයාන කෙළෙමි.

26. ශාස්තෘ වූ අක්ඛර්ගි නම් බුදුන්ට ශොභන නම් නුවරෙක් වියැ පිය තෙම සාගර නම් ක්ෂත්‍රිය විය. මව් තොමෝ සුදසන්නනම් වූ.

27. ඒ අක්ඛර්ගි බුදුහු දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි වීසුහ. (මබට) අමරගිරි යැ සුරගිරි යැ ගිරිවාහන යැ යි උතුම් තුන් පහා කෙනෙක් වුහ.

28. මොනොවට සරහනලද තෙකිස්දහසක් පරිවාරස්ත්‍රිහු වුහ. විශාඛා නම් ස්ත්‍රියක් දගමෙහෙසි වූ. පුත්‍ර තෙම සෙල නම් වී.

29. පස්මරුන් දිනු බුදුහු සතර පෙර නිමිති දෑක අශ්වයානයෙකින් මහබිනික්මන් කළහ. පුරා අටමසක් ප්‍රධන්වියඹී කළහ.

30. මහන්වියඹී ඇති නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ මහත් යසස් ඇති අක්ඛර්ගි බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනාලදහු අනොම නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත් වුහ.

31. අර්ථදර්ගි සම්බුදුනට ශාන්ත යැ උපශාන්ත යැ යන දෙදෙන අගසවු වුහ. අභය නම් තෙර කෙනෙක් උපස්ථායක වුහ.

32. ධර්මා යැ සුධර්මා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වුහ. ඒ භාෂාවකුනට බොධිය 'සපු' යයි කියනු ලැබේ.

33. නකුල යැ නිසභ යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායක වුහ. මකිලා යැ සුනාඤ්ඤ යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායකා වුහ.

34. අසමසම වූ අසුරියනක් උස් වූ ඒ බුදුහු ද සුපිපි සල්ලකක් සෙයින් ද පුන්සද සෙයින් ද බබළයි.

35. එකල්හි ඒ අර්ථදර්ගි බුදුන්ගේ නොයෙක් කෙළසියගණන් පියවීරස් උඩ යට දසදිග්හි භාත්පස්හි යොදනක් තැන් පැතිරෙයි.

36. නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ හැම සත්තට උතුම් වූ මුනි වූ පසැස් ඇති ඒ අර්ථදර්ගි බුදුහු ද ලක්ෂයක් හවුරුදු ලොවැ වැඩ වීසුහ.

37. අතුලප වූ අවභාස දක්වා සදෙවක ලොකයෙහි බැබැළී ඉන්ධනක්ෂයෙන් අග්නිය සෙයින් ඒ අර්ථදර්ගි බුදුහු ද අතිත්‍යානාවට පැමිණියේක.

38. ජිනොක්තම වූ අර්ථදර්ගි බුදුහු අනොමාරාමයෙහි පිරිනිවියහ, ධාතුහු ඒ ඒ පෙදෙස්හි පතලාහයි.

තුදුස් වැනි අර්ථදර්ගි බුද්ධිවංශ යි.

## 15. ධම්මදසසී බුද්ධචංසො

1. තජෝච මණ්ඩකපමහි ධම්මදසසී මහායසො තම'න්ධකාරං විධමෙඤා අතිරොචති සදෙවකෙ.
2. තසසා'පි අතුලතෙජසස ධම්මචකකපචත්තනෙ කොට්ඨසතසහසසානං පඨමා'හි සමයො අහු.
3. යද බුද්ධො ධම්මදසසී චිනෙසි සඤ්ජයං ඉසිං තද නචුතිකොට්ඨං දුතියා'හිසමයො අහු.
4. යද සකෙකා උපගඤ්ජ් සහපරියො<sup>1</sup> විනායකං තද අසීති කොට්ඨං තතියා'හිසමයො අහු.
5. තසසා'පි දෙවදෙවසස සන්තිපාතා තයො අහු<sup>2</sup> ඛිණ්ණාසචානං විමලාන්ඤ් සත්තචිත්තාන'නාදිනං.
6. යද බුද්ධො ධම්මදසසී සරණෙ චසං උපාගමී තද කොට්ඨසහසසානං<sup>3</sup> පඨමො ආසි සමාගමො.
7. සුන්තා'පරං යද බුද්ධො දෙවතො එති මානුසං<sup>4</sup> තද'පි සතකොට්ඨං දුතියො ආසි සමාගමො.
8. පුන්තා'පරං යද බුද්ධො පකාසෙසි ධුතෙ ගුණෙ තද අසීති කොට්ඨං තතියො ආසි සමාගමො.
9. අහං තෙන සමයෙන සකෙකා ආසිං පුරිඤ්දෙ දිබ්බිකා ගන්ධමාලෙන් තුරියෙන අභිසුජ්ජිං.
10. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි දෙවමජෙකි හිසිදිය අට්ඨාරසෙ කප්පසතෙ අයං බුද්ධො භවීසන්ති.
11. අහු කපිලවහයා රමො හිකඛමීඤා තථාගතො පධානං පදහිඤාන කඤා දුක්කරකාරිකං.
12. අජපාලරුක්ඛමුලභිං නිසිදිඤා තථාගතො තඤ්ඤා පායාසමඤ්ඤා තෙරඤ්ජරමුපෙහිති.

1. සපරියො - සිවු, මජ්ඣ.

2. ආහු - මව්, අහු - මජ්ඣ.

3. කොට්ඨසතසහසසානං - සිවු, මජ්ඣ.

4. මානුසෙ - සිවු,

5. දිබ්බිකා ගන්ධමාලෙන් - මනුෂ්,

## 15. ධර්මදර්ශී බුද්ධචංශය

1. එ මැ මණඛ නම් කප්භි මහත් වූ යසස් ඇති ධර්මදර්ශී නම් බුදුහු මොහඳුරු නසා සදෙවක ලොකයෙහි අධික වැ බැබැළුණාහ.

2. අපමණ තෙජස් ඇති ඒ ධර්මදර්ශී බුදුන්ගේ ද දම්සක් පැවැත්මෙහි දී කෙළලක්ෂයක් සත්තට ප්‍රථම ධර්මාවබෝධය වී.

3. යම් කලෙකැ ධර්මදර්ශී බුදුහු සංඝය නම් රුසිහු දමනය කළ සේක් ද, එකල්හි අහු කෙළක් සත්තට දෙ වැනි අභිසමය වී.

4. යම් කලෙකැ සක්දෙවරජ පිරිස් සහිතවැ බුදුන් කරා එළැඹියේ ද, එකල්හි අහු කෙළක් සත්තට තුන් වැනි ධර්මාභිසමය වී.

5. දෙවියනට දෙවි වූ ඒ ධර්මදර්ශී බුදුන්ට ද පහවූ රාගාදී මල ඇති සන්හුන් සිත් ඇති තාදී ගුණ ඇති රහතුන්ගේ සන්තිපාත තුනෙක් වී.

6. යම් කලෙකැ ධම්මදසසී බුදුහු සරණ නම් නගරයෙහි වස් එළැඹියේක් ද, එකල්හි කෙළදහසක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථමසමාගමය වී.

7. යළි යම් කලෙකැ ධර්මදර්ශී බුදුහු දෙවිලොචීන් මිනිස්ලොවට වැඩියේක් ද, එකල්හි දු කෙළසියක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ද්විතීය සමාගමය වී.

8. යළි යම් කලෙකැ බුදුහු (සුදැඹිනාරාමයෙහි දී භාරිත නම් තෙරණුවන් අගසවූ තැන්හි තබමින්) තෙළෙස් බුතගුණයන් ප්‍රකාශ කළ සේක් ද එකල්හි අහු කෙළක් ශ්‍රාවකයන්ගේ තෘතීය සමාගමය වී.

9. එසමයෙහි මම් පුරිඤ්ඤ වූ සක්දෙව රජවීමී, දිව ගදින් මලින් පසහතුරුවීන් බුදුන් පිදීමී.

10. ඒ ධර්මදර්ශී නම් බුදුහු ද දෙවිපිරිස් මැද වැඩහිඳ මේ තෙම මෙයින් අටලොස් වන කප්භියෙහි බුදු වන්නන් යැයි මට විවරණ දුන් සේක.

11. එකල්හි තථාගතයෝ රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයභීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

12. තථාගතයෝ අපපල් නම් රුක්මුල්හි හිඳ එහිදී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දළාභෝතෙරට පැමිණෙන්නාහ.

13. නොරඳුරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියනනවරමගෙන බොධිමුලමහි එහිති.
14. තතො පදකඛිණං කඤ්ඤා බොධිමණ්ඩං අනුඤ්ඤා අසසඤ්ඤාමුලමහි බුද්ධචංසා මහායසො.
15. ඉමස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිසසති පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං භෙසසති ගොතමො.
16. කොට්ඨො උපතිසෙසා ච අග්ගා භෙසසනති සාවිකා ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
17. බෙමා උපපලවණ්ණො ච අග්ගා භෙසසනති සාවිකා බොධි තසා භගවතො අසසඤ්ඤා'ති පවුච්චති.
18. විනෙහො ච භඤ්ඤාවකො අග්ගා භෙසසනතු'පට්ඨිකා උතරො නන්දමාතා ච අග්ගා භෙසසනතු'පට්ඨිකා ආයු වසසනං තසා ගොතමසා යසසතිනො.
19. ඉදං සුඤ්ඤා වචනං අසමසා මහෙසිනො ආමොදිකා නරමරු බුද්ධචිප්ඵකුරො අයං.
20. උකඤ්ඤිසද්දං විනෙහනති අපෙඨාටෙනති භසනති ච කතඤ්ඤි නමසසනති දසසහස්සි සදෙවකා.
21. යදි'මසා ලොකනාථසා විරජකිසසාම සාසනං අනාගතමහි අඤ්ඤානො භෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
22. යථා මනුසා නදිං තරනනා පටිතිස්සං විරජකිසා භෙට්ඨා තිස්සෙ ගභෙඤ්ඤානා උතරනති මහානදිං.
23. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමි'මං ජිනං අනාගතමහි අඤ්ඤානො භෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
24. තසා'පි වචනං සුඤ්ඤා භියොහා විනං පසාදසිං උතරං වතමධිට්ඨාසිං දසපාරමිපුරියා.
25. සරණං නාම නගරං සරණො නාම ඛනිකො සුනන්දො නාම ජනිකා ධම්මදස්සිසා සන්ත්තො,



13. පස්මරුන් දිනු ඒ ධර්මදර්ශී බුදුහු නිල්දලාහෝතෙර දී කිච්චිචු වළඳා දෙවියන් පිළියෙල කළ උතුම්මහින් බෝවුල වෙත පැමිණෙන්නාහ.

14. ඉක්බිති මහත් යසස් ඇති අනුකර මහසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැකු රුක්මුල්හි බුදුවන්නේ යි.

15. මොවුන්ගේ ජනික මව මායා නම් වන්නී' යැ, පිය තෙම සුදොදන නම් වන්නේ' යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

16. කොලික යැ උපතිසස යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාවක වන්නාහ, ආනන්ද නම් උපස්ථායක තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපස්ථාන කරන්නාහ.

17. බෙමා යැ උපපලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැකු යයි කියනු ලැබේ.

18. චිත්ත යැ හස්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායක වන්නාහ, උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායිකා වන්නාහ. යසස් ඇති ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

19. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙ වදන් අසා 'මේ බුද්ධිබිජාකුරයෙකැ' යි සතුටු වූ දෙවිමිනිස්සු-

20. ඔල්වරසන් පවත්වති අපොළති, සිතහසෙති, දසදහසක් සක්වළ. දෙවියන් සහිත මිනිස්සු කළ ඇඳිලි ඇති වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

21. ඉදින් ඇපි මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

22. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛ තීර්ථය වැරද යැටැ තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද,

23. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ ජීවපඤ්චාරයන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. ඒ ධර්මදර්ශී බුදුන්ගේ ද බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදවිමි, දසපාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි ඉතාධිෂ්ඨානය කෙළෙමි.

25. ධර්මදර්ශී නම් ශාසනාන් වහන්සේගේ නගරය සරණ නම් විය, සරණ නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පිතෘ විය, මව තොමෝ සුනන්දා නමු.

- 26. අටඨ වසසහසසාති අගාරමඡකියො වසී  
අරජො වීරජො සුදසසනො තයො පාසාදමුක්තමා.
- 27. තිවකාරීසසහසසාති නාරියො සමලබ්භතා  
විවිකොලි නාම නාරී අත්‍රජො පුඤ්ඤවසීනො
- 28. නිමිකෙක වතුරො දිසවා පාසාදෙනා'භිනිකඛමී  
සත්තාහං පධානචාරං අවරී පුරිසුක්ඛමො.
- 29. බ්‍රහ්මුනා යාවීතො සතෙතා ධම්මදසසී නරාසහො  
වතති වකකං මහාවීරො මීගදයෙ නරුක්ඛමෙ.
- 30. පදුමො ඵුසසදෙවො ව අහෙසුං අග්ගසාවකා  
සුනෙතෙතා නාමු'පට්ඨාකො ධම්මදසසීසස සත්ථුනො.
- 31. ඛෙමා ව සචචනාමා ව අහෙසුං අග්ගසාවකා  
බොධි තසස හගවතො බිඛිජාලො<sup>1</sup> ති වුට්ඨති.
- 32. සුභඥෙ කච්චසහො වෙච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා  
සාලියා ව 'වලියා ව අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා.
- 33. සො'පි බුද්ධො අසමසමො අසීතිහත්ථුග්ගතො  
අතිරොචති තෙජෙත දසසහසසීමහි ධාතුයා.
- 34. සුඵලො සාලරාජාව විඤ්ඤ'ව ගගනෙ යථා  
මඡකිකතිකෙ ව සුරියො ඵචං සො උපසොහථ<sup>2</sup>
- 35. තසසා'පි අතුලතෙජසස සමකං ආසි ජීවිතං  
වසසහසහසසාති ලොකෙ අට්ඨාසී වකඛුමා.
- 36. ඔහාසං දසසධිජාන විමලං කජාන යාසනං  
රච්චජෙඤ ව ගගනෙ නිබ්බුතො සො සසාවකො'ති.
- 37. ධම්මදසසී මහාවීරො කෙසාරාමමහි<sup>3</sup> නිබ්බුතො  
තඤ්ච'සස<sup>4</sup> ධුපචරො තීයොජන සමුග්ගතොති.

ධම්මදසසී බුද්ධචංසො පණ්ණරසමො.

---

1. බිඛිජාලො - සිමු,  
2. උපසොහිත්ථ - PTS

3. සාලරාමමහි - ජෙසං..  
4. සො - සිමු. PTS

26. උන් වහන්සේ අට දහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසුහ. ඔබට අරජයැ විරජ යැ සුද්ධින යැ යි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

27. මොනොවට සරහනලද තෙසාලිස් දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ, විචිකොලී නම් අගමෙහෙසියක් වූ, පුත්‍ර තෙම පුණ්‍යවර්ධන නම් වී.

28. පුරුෂොක්කම වූ ධර්මදර්ශී බුදුහු සර පෙරනිමිති දෑක ප්‍රාසාදය හා සමග මහනිකමන් කළහ, සතියක් ප්‍රධන්වීයම් කළහ.

29. මහන්වීයම් ඇති නරභ්‍රෂ්ඨ වූ නරොත්තම වූ ධර්මදර්ශී සච්ඤ-යන් වහන්සේ මහබඹු විසින් අයදනාලදහු මුට්ඨවෙහි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

30. ධර්මදර්ශී නම් ශාස්තෘන් වහන්සේට පදුම යැ චූසසදෙව යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාවක වූහ. සුනෙත්‍ර නම් තෙර කෙනෙක් උපස්-ථායක වූහ.

31. බෙමා යැ සච්චනාමා යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාවිකා වූහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය 'රත්කරවරුකැ'යි කියනුලැබේ.

32. සුහදු යැ කච්චහ යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායක වූහ, සාලියා යැ වලියා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායිකා වූහ.

33. අසමසම වූ ඒ බුදුහු ද අසුරියනක් උස් වූවාහු දසදහසක් සක්වළ තෙපසින් අධික වැ බැබැළූහ.

34. සුපිපි සල්ලකක් සෙයින් ද ගුවන්තෙලෙහි විදුලිය සෙයින් ද මධ්‍යාහ්නයෙහි සුයම්යා සෙයින් ද උන් වහන්සේ ශොභමාන වූහ.

35. අතුල වූ තෙජස් ඇති ඒ ධර්මදර්ශී සර්වඥයන් වහන්සේගේ ද ජීවිතය සෙසුවන් හා සම විය, පසැස් ඇති බුදුහු හවුරුදු ලක්ෂයක් ලොවැ වැඩවිසූ සේක.

36. ඒ බුදුහු අවහාස දක්වා සස්න කිර්මල කොට ගුවන්තෙලෙහි සඳහිරු සෙයින් ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවිසහ.

37. මහන්වීයම් ඇති ධර්මදර්ශී සච්ඤයන් වහන්සේ කෙසාරාමයෙහි පිරිනිවිසහ, එහි මැ උන් වහන්සේ ගේ උක්කමස්තුපය තුන්යොත්තක් උස් කොට බඳවනලද්දේ යි.

පසළොස් වැනි ධර්මදර්ශී බුද්ධවංශය යි.

## 16. සිද්ධස්ථාන බුද්ධිමය

1. ධර්මදසසිසා අපරෙත සිද්ධස්ථාන ලෝකනායකෝ<sup>1</sup>  
නිහනිකා තම සබ්බ සුරියො අබ්භුග්ගතො යථා<sup>2</sup>
2. සො'පි පඤ්ඤා සමොධිං<sup>3</sup> සන්තාරෙතො<sup>4</sup> සදෙවකං  
අභිවසී ධර්මමෙසෙන නිබ්බාපෙතො සදෙවකං.
3. තස්සා'පි අතුලතෙජස්ස අනෙසුං අභිසමයා තයො  
කොට්ඨසතසහස්සානං පඨමා'භිසමයො අහු.
4. පුනා'පරං භීමරථෙ<sup>5</sup> යද අහනි දුක්ඛිං<sup>6</sup>  
තද නචුතීකොට්ඨං දුතියා'භි සමයො අහු.
5. යද බුද්ධො ධර්මං දෙසෙසි වෙහාරෙ සො පුරුක්කමෙ  
තද නචුතී කොට්ඨං තතියා'භිසමයො අහු.
6. සනතිපානා තයො ආසුං තසම්'මපි දිපදුක්කමෙ  
බිණ්ණසචානං විමලානං සන්තච්ඡානාන'තාදිනං.
7. කොට්ඨසතානං නචුතීනං අසීතියා ව කොට්ඨං  
එතෙ ආසුං තයො ධානා විමලානං සමාගමෙ.
8. අහං තෙන සමයෙන මඛලො නාම තාපසො  
උග්ගතෙජො දුප්පසහො අභිඤ්ඤාඛලසමාභිතො.
9. ජම්බුතො ඵලමා'නෙකා' සිද්ධස්ථානස්ස අදස්'හං  
පටිග්ගහෙකා සම්බුද්ධො ඉදං වචන'මබ්බවි.
10. පසසථ ඉමං තාපසං ජට්ටං උග්ගතාපනං  
චතුනචුතෙ ඉතො කප්පෙ අයං බුද්ධො භවීසසති.
11. අහු කපිලවහයා රමො නිකම්භිකා තථාගතො  
පධානං පදහිකාන කකා දුක්කරකාරිකං.
12. අප්පාලරුක්ඛමුලමභි නිසීදිකා තථාගතො  
තස්ස පායාසමග්ගයාන නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.

1. නාමනායකො - සිමු.

2. සුරියොවබ්භුග්ගතො තද - මච්.

3. සම්බුද්ධං - සිමු.

4. සන්තාරෙතො - මච්.

5. භීමරථො - සිමු. PTS සා.

6. යදිආහනිදුක්ඛිං - PTS

7. ඵලමාහත්වා - සිමු. PTS

## 16. සිද්ධාන්ත බුද්ධවංශය

1. ධර්මදර්ශී නම් බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි සිද්ධාන්ත නම් ලෝකනායකයන් වහන්සේ හැම අදුරු නසා උදුටු සුයඨියා සෙයින් ලොවැ පහළ දූසේක.

2. උන් වහන්සේ ද සම්බොධියට පැමිණ සදෙවකලොකයා සසර කතරින් තරවමින් සදෙවකලොකයා නිවමින් දහම්වැසි වැස් වූ සේක.

3. අතුල වූ තෙජස් ඇති උන් වහන්සේට ද අභිසමය තුනෙක් විය, කෙළ ලක්ෂයක් සත්තට ප්‍රථමාභිසමය වී.

4. යළි යම් කලෙකැ භීමරථ නම් නගරයෙහි දහම් අමා බෙර වැසූ සේක් ද, එකල්හි අනු කෙළක් සත්තට ද්විතියාභිසමය වී.

5. යම් කලෙකැ ඒ සිද්ධාන්ත නම් බුදුහු වෙහාර නම් පුරවරයෙහි (ඤ්ඤාසමාගමයෙහි) දහම් දෙසුසේක් ද, එකල්හි අනු කෙළක් සත්තට තෘතියාභිසමය වී.

6. ද්විපදෙකම වූ ඒ සිද්ධාන්ත බුදුන් කෙරෙහි දු විමල වූ සන්භුතාසිත් ඇති තාදීගුණ ඇති ක්ෂිණාසුචයන්ගේ සන්තිපාතත්‍රයෙක් වී.

7. කෙළසියක් ද අනු කෙළක් ද අසූ කෙළක් ද යන තෙල තිදෙන රහතුන්ගේ සමාගමයෙහි සන්තිපාතසාධනයෝ දූභ.

8. එසමයෙහි මම් උග්‍ර තෙජස් ඇති නො ගැටියහැකි අභිඤ්ඤාසමාධි ඇති මඛල නම් තවුස් වීම්.

9. මම් දඹරුකින් එල ගෙනවුත් සිද්ධාන්ත බුදුන්ට දුනිමි, සම්බුදුහු පිළිගෙන මෙවදන් වදළහ.

10. ජවාධර වූ උග්‍රතපස් ඇති මෙ තවුස් බලව. මෙ තෙම මෙයින් සිටු අනු වන කප්භි බුදු වන්නෝ ය.

11. එකල්හි තවාගතයෝ රම්‍ය වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්-වීයඨි වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

12. තවාගතයෝ අජපාල නම් නුගරුක් මුල්හි වැඩහිද එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට පැමිණෙන්නාහ.

- 13. තෙරඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං ආදාය සො ජිනො පටියත්තවරමංග්ගන බොධිමුලංහි එහිති.
- 14. තනො පදකඛිණං කත්වා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො අසාසුරුකඛමුලමහි බුජ්ඣසාති මහායසො.
- 15. ඉමස්ස ජනිකා මාතා, මායා නාම භවීසසති පිතා සුද්දොදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 16. කොලිනො උපතිස්සො ච අග්ගා හෙසසන්ති සාවකා ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො, උපට්ඨීසසති තං ජිනං.
- 17. ඛෙමා උප්පලවණ්ණො ච අග්ගා හෙසසන්ති සාවිකා බොධි තස්ස භවෙතො අසාසුරො'ති පවුට්ඨති.
- 18. විකෙතා ච හත්ථාලවකො, අග්ගා හෙසසන්තො'පට්ඨකා උත්තරා නන්දමාතා ච අග්ගා හෙසසන්තො'පට්ඨීකා අ.සු වස්ස සතං තස්ස ගොතමස්ස යසසීතො.
- 19. ඉදං සුත්වාන වචනං අසමස්ස මහෙසිනො, ආමොදිකා නරවරු බුද්ධිච්ඡිදුරො අයං.
- 20. උකකුට්ඨිසද්ද වත්තන්ති අපොච්ඡන්ති හසන්ති ච කතඤ්ජී, නමස්සන්ති දසසහසීසදෙවකා.
- 21. යදිමස්ස ලොකනාථස්ස විරජ්ඣිසාම සාසනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 22. යථා මනුස්සා නදිං තරන්තා පටිතිත්ථං විරජ්ඣිය හෙට්ඨා තිත්ථං ගගොක්ඛාන උත්තරන්ති මහානදිං.
- 23. ඒව'මෙව'මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමි'මං ජිනං අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 24. තස්සා'පි වචනං සුත්වා හියො'හා විත්තං පසාදසී උත්තරං වතමධිට්ඨාසීං දසපාරමී පුරියා.
- 25. වෙහාරං නාම නගරං උදෙනො නාම ඛන්ජියො සුථස්සා නාම ජනිකා සිද්ධිත්තස්ස මහෙසිනො.

13. ඒ පස්මරුන් දිනු බෝසත්හු නිල්දලාභෝතෙර දී කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උත්තමමාරියෙන් බෝවුල වෙත පැමිණෙන්නාහ.

14. ඉක්බිති මහාසසස් ඇති අනුකර මහසත් බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුරුක්වුල්හි දී බුදු වන්නේ යි.

15. මොවුන්ගේ ජනිතමව මායා නම් වන්නී යැ, පිය තෙම ගුඤ්ඤාදන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

16. කොලීත යැ උපනිසු යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපසාන කරන්නාහ.

17. බෙමා යැ උපපලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබේ.

18. චිත්‍ර යැ හත්පාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වන්නාහ. උත්තරා යැ නන්දමාතෘ යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායකා වන්නාහ. ඒ යසස් ඇති ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

19. අසම වූ මහර්මීන්ගේ මෙ වදන් අසා ‘මේ බුද්ධබිජාච්ඡරුකැ’යි සතුටු වූ දෙවිමිනිස්සු -

20. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිතහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලොකයා බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙයි.

21. ඉදින් ඇපි මේ ලොකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

22. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛ තීර්ථය වැරැද්ද යටු නොවැහි ගෙන මාගභ තරණය කෙරෙත් ද -

23. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. උන් වහන්සේගේ ද බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදවීම්. දස-පාරමීන් පුරනු පිණිස මත්තෙහි ව්‍යුතාධිජයාන කෙළෙමි.

25. මහර්මී වූ සිද්ධාස්ථි බුදුන් ගේ නගරය වෙහාර නම. උදෙන නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පියා විය, මව්නොමෝ සුඵසායා නමු.

- 26. දසවසසහසානි අගාරමඡ්ඤ සො වසී  
කොකාසුපලකොකනදු තයො පාසාදමුත්තමා
- 27. තියොළසසහසානි නාරියො සමලඤ්ඤා  
සුමනා නාම සා නාරී අනුපමො නාම අනුජො.
- 28. නිමිත්තෙ වතුරො දිසවා සිවිකා යානෙන නිකම්භි  
අනුනදසමාසානි පධානං පදහී ජිනො.
- 29. බුහමුනා යාවිතො සනෙතා සිද්ධිසො ලොකනායකො  
වතති වකකං මහාවීරො මිගදයෙ නරුක්කමො.<sup>1</sup>
- 30. සබ්බෙලො ව සුමිත්තො ව අහෙසුං අභයසාවකා  
රෙවතො නාමු'පට්ඨාකො සිද්ධිසු මහෙසිනො.
- 31. සිවලා ව සුරාමා ව අහෙසුං අභයසාවිකා  
බොධි තසස භගවතො කණිකාරොති වුවති.
- 32. සුපපියො ව සමුදෙසු ව අහෙසුං අගගු'පට්ඨකා  
රමො වෙව සුරමො ව අහෙසුං අගගු'පට්ඨිකා.
- 33. සො බුද්ධො සට්ඨි රතනං අහොසි නහමුත්තනො,  
කඤ්චනඤ්ඤිය<sup>2</sup> සංකාසො දසසහසසී විරොවති.
- 34. සො'පි බුද්ධො අසම සමො අතුලො අපට්ඨුග්ගලො  
වසසහසහසානි ලොකෙ අට්ඨාසී වකඛුමා.
- 35. විපුලං<sup>3</sup> පහං දසසයිකා පුජාපෙකාන සාවකෙ  
විලාසෙකා ව සමාපතනා<sup>4</sup> නිබ්බුතො සො සාසවකො.
- 36. සිද්ධිසො මුනිවරො බුද්ධො අනොමාරාමමහී නිබ්බුතො  
තඤ්ච'සා ධුපවරො වතුයොජනමුත්තනො'ති.

සිද්ධිසු බුද්ධිවංසො සොළසමො.

1. පුරුත්තමෙ - සිඳු.  
2. කඤ්චනඤ්ඤික - සිඳු.

3. විමලං - සිඳු.  
4. සමාපත්තියා - සිඳු. PTS



26. උන් වහන්සේ දසදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසුහ. (ඔබට) කොකාසය යැ උත්පල යැ කොකනද යැ යි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

27. ඔබට මොනොවට සරසන ලද අටසාලිස් දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. අගමෙහෙසි සුමනා නමු. පුත්‍ර තෙම අනුපම නම්.

28. පස්මරුන් දිනු බුදුහු සතර පෙරනිමිති දක රන්සිව්ගෙයෙකින් මහබිනික්මන් කළහ. පිරිසුන් දසමසක් ප්‍රධන්වීයා කළහ.

29. මහත්වීයා ඇති පුරුෂොත්තම වූ සිද්ධාඤ්ච නම් බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනාලදහු (ගයා නම් වූ) මිගදයෙහි දී දම්සක් පැවැත්වූසේක.

30. මහර්ෂි වූ සිද්ධාඤ්ච නම් සඵඤ්ජන් වහන්සේට සම්බල යැ සුමිත්‍ර යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වූහ. රෙවත නම් තෙර කෙනෙක් උපසඨායක වූහ.

31. සිවලා යැ සුරාමා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවීකා වූහ. ඒ භාග්‍ය-වතුන්ගේ බොධිය කිණිහිරි යයි කියනු ලැබේ.

32. සුප්‍රිය යැ සමුද්‍ර යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසඨායක වූහ. රමමා යැ සුරමමා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසඨායිකා වූහ.

33. ඒ බුදුහු සැටරියන් උස් වූහ. කසුන් ඇඟෑයක් සෙයින් දසදහසක් සක්වල බැබැළ වූහ.

34. අසමසම වූ අතුලා වූ ප්‍රතිපුද්ගලයන් නැති පසැස් ඇති ඒ බුදුහු ද හවුරුදු ලක්ෂයක් ලොවැ වැඩසිටියහ.

35. ඒ බුදුහු උදුර වූ ආලොකය දක්වා (ධ්‍යානාභිඤ්ච මාථි ඵලකුසුම-යෙන්) ශ්‍රාවකයන් විකසිත කරවා (ලොවිලොවුතුරා) සමවතින් ක්‍රීඩා කරවා ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවීයාහ.

36. මුනිවර වූ සිධාඤ්ච බුදුහු අනොමාරාමයෙහි ජිවිත්වීයහ. එහි මැ උන් වහන්සේගේ ස්තූපය සිව්දසාත්තක් උස් කොට බඳවනලදී.

සොළොස් වැනි සිද්ධාඤ්ච බුද්ධචංශය යි.

## 17. කියස බුද්ධවංසො

1. සිද්ධස් අපරෙත අසාමො අපච්ඡුග්ගලො  
අනන්තතෙජෝ<sup>1</sup> අමිතයසො තියෙසා ලොකග්ගනායකො.
2. තම'න්ධකාරං විධමෙත්වා ඕභාසෙත්වා සදෙවකං<sup>2</sup>  
අනුකම්පකො මහා වීරො ලොකෙ උප්පජී වක්ඛමා
3. තසසා'පි අතුලා ඉඤ්චි අතුලං සීලං සමාධි ව  
සබ්බස් පාරමිං ගන්ත්වා ධර්මවක්කං පවත්තයි.
4. සො බුද්ධා දසසහසසීලෙහි විඤ්ඤාපෙසි ගිරං සුචිං  
කොට්ඨනානි අභිසමීංසු පයමෙ ධම්මදෙසනො.
5. දුතියො නවුතිකොට්ඨනං<sup>3</sup> තතියෙ සධ්ධිකොට්ඨයො<sup>4</sup>  
බන්ධනානො<sup>5</sup> පමොවෙසි<sup>6</sup> සම්පකෙත නරමරු කදු.
6. සන්තිපාතා තයො ආසුං තියෙස ලොකග්ගනායකෙ  
බිණ්ණසවානං විමලානං සත්තවිත්තාන නාදිනං.
7. බිණ්ණසවසතසහසසානං<sup>7</sup> පයමො ආසි සමාගමො  
නවුති සත සහසසානං දුතියො ආසි සමාගමො.
8. අසීති සතසහසසානං තතියො ආසි සමාගමො  
බිණ්ණසවානං විමලානං පුපථිතානං විමුක්ඛියා.
9. අහං තෙන සමයෙන සුජාතො නාම බත්ඨියො  
මහාභොගං ඡධ්ධිත්වා පබ්බජී ඉසිපබ්බජං.
10. මස් පබ්බජිතෙ සකෙත උප්පජී ලොකනායකො  
බුද්ධා'ති සඤ්ඤා සුත්වාන පීඨි මෙ උපපජුථං.
11. දිබ්බං මඤ්ඤාරවං පුප්ථං පදුමං පාරිච්ඡත්තකං  
උභො හත්ඨෙහි පග්ගයහ ධුන්තමානො උපාගමිං.

1. අනන්තසීලො - මච්. PTS

2. සදෙවකෙ - මච්.

3. දුතියෙ නවුතිකොට්ඨයො - සිචු.

4. තතියො සත්ත කොට්ඨයො - සිචු.

5. බන්ධනාසො - සිචු. 6. විමොචෙසි - PTS

7. බිණ්ණසව සහසසානං - සිචු.

## 17. තිස්ස බුද්ධවංශය

1-2. සිද්ධාසී නම් බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ අනන්තතෙජස් ඇති අප්‍රමාණ යසස් ඇති ලොකාග්‍රන්ථයක වූ අනුකම්පා ඇති මහත්වීර්‍ය ඇති පසැස් ඇති තිස්ස නම් බුදුහු අවිද්‍යානිකාරය නසා සද්දෙවක ලොකය බබුළුවා ලොවැ පහළ වූයේක.

3. ඒ තිස්ස නම් බුදුන්ගේ ද සාද්ධිය අතුලා වූ යැ ශීලය ද සමාධිය ද අතුලා වී. (ඒ බුදුහු) සියලු දහම විෂයෙහි පරතෙරට පැමිණ දම්සක් පැවැත් වූයේක.

4. ඒ බුදුහු දසදහසක් සක්වලැ පවිත්‍ර වූ සිවසස්වදන් අවබෝධ කරවූහ, ප්‍රථම ධර්මදෙශනායෙහි කෙළසියක් සත්හු ධර්මාවබෝධය කළහ.

5. අනුකෙළක් සත්තට දෙ වැනි ධර්මාභිසමය වී, තෙ වැනි ධර්මදෙශනායෙහි සැටකෙළක් සත්හු ධර්මාවබෝධය කළහ, එකල්හි පැමිණි දෙවි-මිනිසුන් දශසංයෝජනයෙන් මිදුයේක.

6. තිස්ස නම් බුදුරජාණන් වහන්සේට විගත රාගාදීමල ඇති සත්හුන්-සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති රහත් ශ්‍රාවකයන්ගේ සන්නිපාත තුනෙක් වී.

7. ලක්ෂයක් රහතුන්ගේ ප්‍රථම සන්නිපාතය වී යැ, අනු ලක්ෂයක් රහතුන්ගේ ද්විතීය සන්නිපාතය වී.

8. අර්හත්ඵල විමුක්තියෙන් විකසිත වූ විගතරාගාදි මල ඇති අසු ලක්ෂයක් රහතුන්ගේ තෘතීය සන්නිපාතය වී.

9. එසමයෙහි මම් සුජාත නම් ක්ෂත්‍රිය වූයෙමි මහත් වූ භොග හැර පියා සාම්ප්‍රප්‍රච්ඡාචට පැමිණියෙමි.

10. මා පැවිදි වූ කල්හි බුදුහු ලොවැ පහළ වූහ. 'බුද්ධ' යන හඬ අසා මට ප්‍රීති උපත.

11. දිවමදරාමල් පරසතු කුසුම් දෙහොතින් ගෙන සැලෙනුයෙමි බුදුන් කරා එළැඹියෙමි.

- 12. වාතුව ණණපරිවුතං තීසසං ලොකග්ගනායකං  
තම'භං පුප්ඵං ගභේතාන මත්ථකෙ ධාරඨිං ජීනං.
- 13. සො'පි මං බුද්ධො<sup>1</sup> ව්‍යාකාසි ජනමජේකි තිසිදිය  
දොනවුතෙ ඉතො කපෙප අයං බුද්ධො භවිසසති.
- 14. අහු කපිලවහයා රමමං නිකම්චිතා තථාගතො  
පිධානං පද්භිතාන කතා දුකකරකාරිකං.
- 15. අපපාලරුකඛමුලමභි තිසිදිතා තථාගතො  
තත්ථපායාසමග්ගයහ නෙර ඤජරමුපෙභිති.
- 16. නෙර ඤජරාය තීරමභි පායාසං ආදය සො ජිනො  
පටියතතවරමග්ගෙන බොධිමුලමභි එභිති.
- 17. තතො පදකඛිණං කතා බොධිමණ්ඩං අනුතතරො  
අසුකරුකඛමුලමභි බුජකිසසති මභායසො.
- 18. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවිසසති  
පිතා සුද්ධාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 19. කොලීතො උපතිපෙසො ව අග්ගා හෙසසනති සාවකා  
ආනඤ්ඤා නා'මුපට්ඨාකො උපට්ඨිසසති තං ජීනං.
- 20. බෙමා උපපලවණණො ව අග්ගා හෙසසනති සාවකා  
බොධි තසස භගවතො අසුකෙථා'ති පවුච්චති.
- 21. වීතෙතා ව භජ්ඨාලවකො අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා  
උතතරා නඤ මාතා ව අග්ගා හෙසසනතු' පට්ඨිකා  
ආයුචසසසතං තසස ගොතමසස යසසිතො.
- 22. ඉදං සුකවාන වචනං අසමසස මහෙසිතො  
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධි ඛිජඛකුරො අයං.
- 23. උකකුට්ඨි සද්දං වතෙතනති අපෙඨාටොනති භසනති ව  
කත ඤජලී නමසසනති දසසහසසි සදෙවකා.

1. තද - සිඉ.

12. මම එකසුම ගෙන සිටිපිරිස් පිරිවැරූ ලොවට එක් මැ නායක වූ තිස්ස නම් බුදුන්ගේ මහාකයෙහි ධාරිමි.

13. ඒ බුදුහු ද පිරිස්මැද වැඩහිඳ ‘මේ තෙම මෙයින් දෙයානු වන කප්භි බුදු වන්නේ යැ’යි මට විවරණ දුන්සේක.

14. එකල්හි තථාගතයෝ රම්‍ය වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්-වීයඹී වඩා දුෂ්කර ක්‍රියා කොට -

15. තථාගතයෝ අප්පාල නම් නායග්‍රොධ මූලයෙහි වැඩහිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාහෝතෙරට එළැඹෙන්නාහ.

16. ඒ පස්මරුන් දිනු බුදුහු නිල්දලාහෝ තෙර දී කිරිපිඬු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උක්කම මාභියෙන් බෝමුල් වෙත එන්නාහ.

17. ඉක්බිති මහායසස් ඇති අනුක්කර වූ බුදුහු බෝමැඩ පැදකුණු කොට ඇසැතුරුක් මුල්හි දී බුදු වන්නාහ.

18. මොවුන්ගේ ජනිකමව මායා නම් වන්තී යැ, පිය තෙම සුදෙවුන් නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගොයුම් නම් වන්නේ යි.

19. ඔබට ‘කොලිත’ යැ ‘උපතිස්ස’ යැ යන දෙදෙන අගසවු වන්නාහ. ‘අනඳ’ නම් තෙර කෙනෙක් පස්මරුන් දිනු එබුදුන්ට උවැටන් කරන්නාහ.

20. ‘බෙමා’ යැ උප්පලවණණා’ යැ යන දෙදෙන අගසැවි වන්නාහ. එබුදුන්ගේ බොධිය ‘ඇසැතු’ යයි කියනු ලැබේ.

21. වික්ක යැ හක්ඛවක යැ යන දෙදෙන අග උවටු වන්නාහ. උක්කරා යැ නක්ඛමාතා යැ යන දෙදෙන අග උවට වන්නාහ. යසස් ඇති ඒ ගොයුම් ගොත් බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

22. අසම වූ මහර්මීන්ගේ මෙ තෙපුල් අසා ‘මේ බුද්ධබිජාචකුර-යෙකැ’යි සතුටු වූ දෙවිමිනිස්සු-

23. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති, දසදහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත සත්ත්වයෝ ඇදිලිබැඳ නමස්කාර කෙරෙති.

- 24. යදි'මසස ලොකනාථසස විරජ්ඣිසසාම සාසනං  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 25. යථා මනුසසා නදිං තරතතා පටිතිස්ථං විරජ්ඣිය  
හෙට්ඨා තිස්සෙ ගහෙකුතන උතතරනති මහානදිං.
- 26. ඵච'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමී' මං ජිනං  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 27. තසසා'පි වචනං සුකා භියොඃ විතතං පසාදධිං  
උතතරිං වත මධිට්ඨාසිං දසපාරමී පුරියා.
- 28. බෙමකං නාම නගරං ජනසන්ධා නාම බතතියො  
පදුමා නාම ජනිකා තීසසසස ව මහෙසිනො.
- 29. සතතවසසසහසසාති අගාරමජ්ඣකි සො වසී  
ගුහා සෙලනාරි නිසභා තයො පාසාද මුක්තමා
- 30. සමතිංස සහසසාති නාරියො සමලඛකතා  
සුභද්දා නාම සා නාරි ආනන්දො නාම අනුජො.
- 31. නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා අසසයානෙන නිකමි  
අනුනකං අට්ඨමාසං පධානං පදභී ජිනො.
- 32. බුභමුනා යාවිනො සනෙතා තිසෙසා ලොකගනනායකො  
චතති චකකං මහාවීරො යසවතීදයමුක්තමෙ.
- 33. බුභමදෙවො ව උදයො ව අහෙසුං අග්ගසාවකා  
සමබ්බො<sup>1</sup> නාමුපට්ඨාකො තීසසසස ව මහෙසිනො.
- 34. ඵුසසා වෙච සුදනනාව අහෙසුං අග්ගසාවිකා  
බොධි තසස හගවනො අසනො'ති පවුච්චති.
- 35. සමබ්බලො ව සිරි<sup>2</sup> වෙච අහෙසුං අගගුපට්ඨකා  
කිසාගොතමී උපසෙනා අහෙසුං අගගුපට්ඨිකා.

---

1. සමහො - මව්, සමගො - සා, සුමඛලො  
2. සිරිමා - මජ්ඣ. - සිමු.

24. ඉදින් ඇපි මේ ලෝකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නමිහ.

25. යමසේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛ තීර්ථය වැඳද යටු තොටුහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද-

26. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නමිහ.

27. මම ඒ බුදුහුදුගේ තෙපුල් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදවිමි, දසපාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි ඉතාධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

28. මහර්ෂි වූ නිස්ස බුදුන්ගේ නගරය බෙමක නම. පිය වූ ක්ෂත්‍රිය තෙම 'ජනයන්ධ' නම, මව පදුමා නමු.

29. ඒ නිස්ස බුදුහු සත් දහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසුහ. ඔබට 'ඉහා' යැ 'සෙලනාරි' යැ 'නිසභා' යැ යි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

30. මොනොවට සරසනලද නිස්දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. සුහදු. නම ස්ත්‍රිය අගමෙහෙසි වූ. පුත්‍ර තෙම ආනන්ද නම වී.

31. ජිතපඤ්චාර බුදුහු සතර පෙරනිමිති දෑක අශ්වයානයෙකින් මහබිනික්මන් කළහ. පුරා අටමසක් ප්‍රධන්වීයඹ කළහ.

32. මහාවීර වූ නිස්ස නම බුදුහු මහබඹහු විසින් අයදනාලදහු උතුම් වූ යසවත් නම මුවලැවිහි දී දම්සක් පැවැත්වූසේක.

33. මහර්ෂි වූ නිස්ස බුදුනට බ්‍රහ්මදෙව යැ උදය යැ යන දෙදෙන අගසවු වූහ. සමඛග නම උපසථායක තෙර කෙනෙක් වූහ.

34. ඵ්‍රස්සා යැ සුදත්තා යැ යන දෙදෙන අගසැවි වූහ. එබුදුන්ගේ බොධිය 'පියාරුකා' යි කියනුලැබේ.

35. ඔබට සම්බල යැ සිරි යැ යන දෙදෙන අග උචවු වූහ. කිසාගොතමී යැ. උපසේනා යැ යන දෙදෙන අග උචට වූහ.

- 36. යො'පි බුද්ධො සඨරිතනො අහු උච්චතනො<sup>1</sup> ජිනො  
අනුපමො අසද්ධො හිමවා වීය දිසුති.
- 37. තසසා'පි අතුලතෙජසස ආයු ආසි අනුතතරො  
වසසසතසහසසාති ලොකෙ අචයාසි චකඛුමො.
- 38. උතතමං පචරං සෙච්ඨං අනුභොතො මහායසං  
ජලිඤ්ඤා අභකිකඛිනො'ච හිබ්බුතො යො සසාවකො.
- 39. චලාහකොච අතිලොන සුරියෙන වීය උසසාවො  
අකධකාරොච දීපෙන නිබ්බුතො යො සසාවකො.
- 40. තිසෙසා ජිනචරො බුද්ධො නඤ්ජරාමමහි හිබ්බුතො  
තඤ්ඤා'ච තසස ජිනචුපො තීණි යොජනමුසසිතො'ති.

තිසස බුද්ධචංසො සතතරසමො.

1. උච්චතනො - ඔහු.



36. පස් මරුන් දිනු එබුණු ද උස්බැව්හි සැටරියන් ඇති වූහ. ඔබ අනුපම අසදාශ වූවාහු හිමගිරි සෙයින් පැනුණාහ.

37. අතුල වූ තෙජස් ඇති ඒ කිස්ස බුදුනට ද සුවහසෙක් හවුරුදු ආයු විය, පසැස් ඇති අනුත්තර බුදුහු එතෙක් කල් ලොවැ වැඩසිටියහ.

38. ඒ කිස්ස බුදුහු උත්තම වූ පුවර වූ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ මහායසස් අනුභව කොට ගිනිකඳක් සෙයින් දිලිහී ශ්‍රාවකයන් හා සමග පිරිනිවියාහ.

39. පවතින් වලා සෙයින් ද හිරුගෙන් පිරිබිඳු සෙයින් ද පහතින් අඳුර සෙයින් ද එබුණු සච්චන් හා සමග පිරිනිවියාහ.

40. ජිනවර වූ කිස්ස බුදුහු නන්දරාමයෙහි පිරිනිවියාහ, එහි මැ උන් වහන්සේගේ ජිනස්තුපය තුන් යොත්තක් උස් කොට බඳවන ලද්දේ යි.

සකලොස් වැනි කිස්ස බුද්ධවංශය යි.

## 18. චූසස බුද්ධචංසො

1. තඤ්ච මණ්ඩකපමභි අහු සඤ්චා අනුත්තරො  
අනුපමො අසද්දියො<sup>1</sup> චූසසො ලොකග්ගනායකො.
2. සො'පි සබ්බං තමං හන්ඤා ච්ඡට්ඨො මහාජට්ඨං  
සදෙවකං තප්පයනො අභිච්ඡස්සි අමතමබ්බනා.
3. ධම්මචකකං පටිනෙතනො චූසසො නකඛිත්තමධියලෙ  
කොට්ඨනසහසසානං පඨමා'භිසමයො අහු.
4. නචුතිසතසහසසානං දුතියා'භිසමයො අහු  
අසීතියතසහසසානං තතියා'භිසමයො අහු.
5. සන්තිපාතා තයො ආසුං චූසසසො'පි මහෙසින්තො  
බ්භිණ්ණසවානං විමලානං සන්තච්ඡිත්තාන'තාදිනං.
6. සට්ඨිසතසහසසානං පඨමො ආසි සමාගමො  
පඤ්ඤාසහසහසසානං දුතියො ආසි සමාගමො.
7. චත්තාරිසහසහසසානං තතියො ආසි සමාගමො  
අනුපාදු විමුත්තානං වොච්ඡිත්තපට්ඨසක්ඛිනං.
8. අහං තෙන සමයෙන විජ්ඣාචී නාම ඛතතියො  
ඡධධසින්ඤා<sup>2</sup> මහාරජ්ජං පබ්බජිං තස්ස සන්තියෙකං.
9. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි චූසසො ලොකග්ගනායකො  
ඉතො දෙම නචුත්ත<sup>3</sup> කප්පෙ අයං බුද්ධො හවීසුත්ති.
10. අහු කපිලව්‍යයා රමමා නිකඛච්ඡිඤා තථාගතො  
පධානං පදභිඤාන කඤ්ඤා දුක්කරකාරිකං.
11. අප්පාලරුක්ඛමුලමභි නිසීදිඤා තථාගතො  
තස්ස පායාසලඤ්ඤා තෙරඤ්ඤරමුපෙභිති.

1. අසමසමො - සීචු.

2. ඡධධසින්ඤාන - සීචු.

3. දවානචුත්තෙ - මච්චි, දවෙනචුත්තෙ - සීචු.

## 18. චූස්ස බුද්ධචංශය

1. එ මැ මණ්ඩ නම් කල්පයෙහි අනුත්තර වූ අනුපම වූ අසදාශ වූ ලොකාග්‍රන්ථයක වූ චූස්ස නම් ශාස්තෘ කෙනෙක් පහළ වූහ.

2. ඒ චූස්ස නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ ද සියලු අවිද්‍යාන්ධකාර නසා තෘෂ්ණාව හැරපියා සදේවක ලොකයා අමාන සභිධ්‍යාන දහම් කල්පයෙන් පිණිට්ඨිත් දහම් වැසි වැස් වූහ.

3. නකත්මභුල් දින චූස්ස බුදුන් දම්සක් පවත්වන කල්හි කෙළ ලක්ෂයක් සත්තට පළමු වන ධර්මාභිසමය වී.

4. අනුලක්ෂයක් සත්තට දෙ වැනි ධර්මාභිසමය විය, අසුලක්ෂයක් සත්තට තුන්වැනි ධර්මාභිසමය වී.

5. මහර්ෂි වූ චූස්ස බුදුන්ට ද විමල වූ ශාන්ත සිත් ඇති තාදීභුණ ඇති ක්ෂීණාසුච ශ්‍රාවකයන්ගේ සන්තිපාත තුනෙක් වී.

6. සැට ලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ප්‍රථම සමාගමය විය, පනස්ලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ ද්විතීයසන්තිපාතය වී.

7. උපාද රහිත වැ කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු සිද්ධහළ ප්‍රතිසන්ධි ඇති සනලිස් ලක්ෂයක් ශ්‍රාවකයන්ගේ තෘතීය සන්තිපාතය වී.

8. එසමයෙහි මම් විජිතාවී නම් ක්ෂත්‍රිය වූයෙම් මහරජය හැරපියා ඒ චූස්ස බුදුන් වෙත පැවිදි වීම්.

9. ලොකාග්‍රන්ථයක වූ ඒ චූස්ස බුදුරජාණන් වහන්සේ ද 'මේ තෙම මෙයින් දෙයානු වන කල්හි බුදු වන්නේ යැ' යි මට විවරණ දුන්සේක.

10. එකල්හි තථාගතයෝ රමා වූ කඳිලොස්තු නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයා වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

11. තථාගතයෝ අප්පල් නම් නුගරුක්මුල්හි හිඳ එහි දී කිරිඳු පිළිගෙන කිල්දලාහෝතෙරට එළැඹෙන්නාහ.

12. තෙරඤ්ජරාය තීරමභී පායාසං ආදය සො ජිනො පටියත්තවරමග්ගෙන බොධිමුලමභී එභිතී.
13. තනො පදකඛිණං කත්වා බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො අසසඤ්ජරාකබමුලමභී බුජකිසසති මහායසො.
14. ඉමසස ජනිකා මානා මායා නාම භවීසසති පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
15. කොලීතො උපතීසෙසා ව අග්ගා හෙසසත්තී සාවකා ආනාදෙඤ නාමු'පට්ඨානො උපට්ඨීසසති තං ජිනං.
16. බෙමා උප්පලවණ්ණො ව අග්ගා හෙසසත්තී සාවකා බොධි තසස භගවතො අසසඤ්ජො'ති පවුදුති.
17. විකෙතා ව හඤ්ජාලවකො අග්ගා හෙසසත්තූ'පට්ඨාකා උත්තරා නඤ්ජමාතා ව අග්ගා හෙසසත්තූ'පට්ඨීකා ආයු වසස සතං තසස ගොතමසස යසසසීනො.
18. ඉදං සුත්වාන වචනං අසමසස මහෙසිනො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධබීජඛිකුරො අං.
19. උකකුට්ඨී සද්දං වකෙත්තන්තී අපෙඨාදේන්තී<sup>1</sup> හසන්තී ව කත ඤ්ජලී නමසසන්තී දසසහසසී සදෙවකා.
20. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජ්ජසාම සාසනං අනාගතමභී අද්ධානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
21. යථා මනුසසා නදිං තරුණතා පටිතීඤ්ඤාං වීරජකීය හෙට්ඨා තිඤ්ඤා<sup>1</sup> ගහෙත්තාන උත්තරන්තී මහානදිං.
22. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාචී'මං ජිනං අනාගතමභී අද්ධානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
23. තසසා'පි වචනං සුත්වා භියෙඤා විතං පසාදධිං උත්තරිං වත මධිට්ඨාසිං දසපාරමී ඤ්ජරියා.
24. සුත්තන්තං විනාඤ්ඤා'පි නවඛං සත්ඤ්ජාසනං සබ්බං පරියාපුණි ක්වාන සොභධිං ජිනසාසනං.

1. තිත්ථං - මුඤ්.

12. ඒ ජින තෙම නිල්දලාහෝතෙර දී කිරිඳිබු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙල කළ උතුම් මහින් බෝමුල වෙත පැමිණෙන්නේය.

13. ඉක්බිති මහාසසස් ඇති අනුත්තර වූ මහසත් බෝමැඩ පැදැකුණු කොට ඇසැතුරැක්මුල්හි දී බුදු වන්නේය.

14. මොවුන්ගේ ජනිකමව මායා නම් වන්තී යැ, පිය තෙම ඉද්ධොදන නම් වන්නේ යැ, මේ තෙම ගෞතම නම් වන්නේ යි.

14. (මබට) ඉකාලිත යැ උපනිස්ස යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපස්ථායක තෙර කේතෙක් එ බුදුන්ට උච්චත් කරන්නාහ.

16. බෙමා යැ උප්පලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බෝධිය ‘ඇසැකු’ යයි කියනු ලැබේ.

17. චින්ත යැ හත්ථාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායක වන්නාහ. උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපස්ථායිකා වන්නාහ, යසස්වී වූ ඒ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

18. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙ තෙපුල් අසා ‘මේ තෙම බුද්ධබ්ජා-භිකුරයෙකැ’යි සතුටු වූ දෙවිමිනිස්සු-

19. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනාසෙති, දසදහසක් සක්වළ සදෙවකලොකයා බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙයි.

20. ඉදින් අපි මේ ලෝකනාථයන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

21. යම්සේ මිනිස්සු ගංහෝ තරණය කරන්නාහු ප්‍රතිමුඛතිර්ථය වැඳද යට තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද-

22. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මෙබුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

23. එ බුදුන්ගේ ද බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදිලී. දසපාරමීන් පුරන පිණිස මත්තෙහි ඉතාධිෂ්ඨානය කෙළෙමි.

24. සුත්‍රාන්තපිටකය ද චිනය ද නවාභිගශාස්තෘශාසනය ද යන සියල්ල පිරිවහා බුදු සස්න හෙබැ දිමි.

- 25. තත්ථප්පමනො වීහරනො බ්‍රහ්ම භාවෙකු<sup>1</sup> භාවනා අභිඤ්ඤසු පාරමී ගණනා බ්‍රහ්මලොකමගච්ඡතං.
- 26. කාසිකං නාම නගරං ජයසෙනො නාම ඛනකියො ඩිරිමා නාම ජනිකා චූළස'සාපි මහෙසිනො.
- 27. නවවසස්සහසානි අගාරමඤ්ඤාසො වසී ගරුලපක්ඛංසසුචණ්ණභාරා<sup>2</sup> තයො පාසාදචුක්ඛමා.
- 28. තිණ්ඤසහසාන්<sup>3</sup> නාරියො සමලච්ඡානා කීසාගොතමී නාම නාරි අනුපමො<sup>4</sup> නාම අත්‍රජො
- 29. නිඵිකො වතුරො දිසවා හතීයානෙන හික්ඛමී ජමාසං පධානවාරං අවරී පුරිසුත්තමො.
- 30. බ්‍රහ්මිනා යාවිතො සනො චූළසො ලොකග්ගනායකො වත්ති වක්කං මහාවීරො මීගදයෙ නරුක්ඛමො.
- 31. සුරක්ඛිතො<sup>5</sup> ධම්මසෙනො ච අහෙසුං අග්ගසාවකා සහියො නාමු'පට්ඨාකො චූළසස ව මහෙසිනො.
- 32. වාලා ව උපවාලා ව අහෙසුං අග්ගසාවිකා බොධි තසස හගවිතො ආමණේඛා'ති පවුච්චති.
- 33. ධනඤ්ඤයො විසාබො ව අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා පදුමා වෙ'ව නාගා ව අහෙසුං අග්ගපට්ඨිකා.
- 34. අට්ඨපඤ්ඤසරතනං සො'පි අචුග්ගතො මුත්ති සොභති සතරංසීච උලුරාජාව පුරිතො<sup>6</sup>.
- 35. නචුත්තිවසස්සහසානි ආයු වීජ්ඣති තාවදෙ තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං බහුං.
- 36. ඔච්චිකා බහු සකො සතතාරෙකා මහාජනෙ සො'පි සත්ථා අතුලයයො හිබ්බුතො'සො සසාවකො<sup>7</sup>.
- 37. චූළසො ජීනවරො සත්ථා සෙනාරාමමහි<sup>8</sup> හිබ්බුතො ධාතුච්ඡාරිකං ආසී තෙසු තෙසු පදෙසතො'ති.

චූළස බුද්ධවංසො අට්ඨාරසමො.

---

1. භාවෙත්වා - PTS,	5. සුචිතො - සිමු.,
2. ගරුලපක්ඛංසසුචණ්ණභාරා - මජ්ඣ.,	6. උලුරාජාව පුරිතො - මව්.
ගරුල හංස සුචණ්ණභාරා - සා.	7. නිබ්බුතොවසසාකො - මව්.
3. තෙච්චිසහසානි - සිමු.	8. සෙනාරාමමහි-සිමු.,සෙනාරාමමහි-සා-මජ්ඣ.
4. ආනන්දෙ - සිමු.	

25. මම එසසුන්හි අප්‍රමාද වැ වාසය කරනුයෙමි. බ්‍රහ්මචිහාරභාවනා කොට අභිඤ්චන්හි පාරප්‍රාප්ත වැ බලලොවට ගියෙමි.

26. මහර්ෂි වූ චූඡස බුදුන්ට ද නගරය කසී නම් විය, ජයසෙන නම් ක්ෂත්‍රිය තෙම පිතෘ විය, මව්නොමෝ සිරිමා නමු.

27. ඒ චූඡස බුදුහු නවදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. ඔබට ගරුචපක්ෂ යැ හංස යැ සවර්ණහාර යැයි උතුම් කුන්භහයෙක් වී.

28. මොනොවට සරසනලද නිස්දහසක් පිරිවර අභනෝ වූහ. කීසාගොතමී නම් අගමෙහෙසියක් වූ යැ. අනුපම නම් පුත්‍රයෙක් වී.

29. පුරුෂොත්තම චූඡස බුදුහු සතර පෙරනිමිති දක දැන්යානයෙකින් මහබිනික්මන් කළහ. සමසක් ප්‍රධන්වියඝී කළහ,

30. මහන්වියඝී ඇති පුරුෂග්‍රෙෂ්ඨ වූ ලොකාග්‍රනායක වූ චූඡස බුදුහු මහබලහු විසින් අයදනා ලදහු ඉසිඳනන නම් මුවලැවිහි දී දම්සක් පැවැත්වූසේක.

31. මහර්ෂි වූ චූඡස බුදුන්ට සුරක්ෂිත යැ ධර්මසෙන යැ යන දෙදෙන අගසවු වූහ. සභිය නම් උපසායක තෙර කෙනෙක් වූහ,

32. වාලා යැ උපවාලා යැ යන දෙදෙන අග්‍රග්‍රාචිකා වූහ, ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ‘අඹලරුකැ’යි කියනු ලැබේ.

33. ධනඤ්ජය යැ විශාඛ යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වූහ, පද්මා යැ නාගා යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වූහ,

34. ඒ චූඡස මුනිහු ද අටපනස්ඊයන් උස්වූ සේක් දිවයුරු සෙයින් ද පුන්සද සෙයින් ද ශොභමාන වූහ.

35. එකල්හි අනුදාසක් හවුරුදු ආයු පැනෙයි, උන්වහන්සේ එතෙක් වැඩිවිමිත් බොහෝ ජනසමූහයා සසරකතරින් තැදවූ සේක.

36. අතුලා වූ යසස් ඇති ඒ චූඡස බුදුහු ද බොහෝ සත්තට ඔවා දී මහජනයා සසර කතරින් තරවා ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවියාහ.

37. ජනොත්තම වූ චූඡස බුදුහු ඥෙතාරාමයෙහි පිරිනිවියාහ. ඒ ඒ ප්‍රදේශයන්හි ධාතු පතළේ යි.

අටළොස් වැනි චූඡස බුද්ධවංශය යි.

## 19. විපසයි බුද්ධවංසො

1. ඵ්ඵසසස ව අපරෙන සමබුද්ධො දිපදුක්ඛොමො  
විපසයි නාම නාමෙන ලොකෙ උපපජ්ජි වක්ඛුමා<sup>1</sup>.
2. අවිජ්ජං සබ්බං පදලොකා පතො සබ්බොධිමුක්ඛමං  
ධමමචකකං පච්චෙතතුං පකකාමී ඛන්ධුමතිං පුරං.
3. ධමමචකකං පච්චෙතො උභො බොධෙසි නායකො  
ගණනාය න චත්තබ්බො පඨමා'භිසමයො අහු.
4. පුනාපරං අමිත්ඵයො තස්ස සබ්බං පකාසයි  
චතුරාසීති සහසානා දුතියා'භිසමයො අහු.
5. චතුරාසීති සහසානි සබ්බෙදං අනුපබ්බජුං  
තෙසමාරාමපනානං ධමමං දෙසෙසි වක්ඛුමා.
6. සබ්බාකාරෙන භාසතො සුක්ඛා උපනිසාදිනො<sup>2</sup>  
තෙ'පි ධමමං වරං ගතො තතියා'භිසමයො අහු.
7. සනිපාතා තයො ආසුං විපසයිසස මහෙසිනො  
බිණ්ණසවානං විමලානං සත්තචිත්තානාදිනා.
8. අට්ඨසට්ඨිසහසානං<sup>3</sup> පඨමො ආසි සමාගමො  
භික්ඛුසහසහසානං දුතියො ආසි සමාගමො.
9. අසීතිභික්ඛුසහසානං තතියො ආසි සමාගමො  
තස්ස භික්ඛුගණමජ්ජකි සමබුද්ධො අතිරොචති.
10. අහං තෙන සමයෙන නාගරාජා මහිද්ධිකො  
අතුලො නාම නාමෙන පුඤ්ඤචතො ජුතිකිරො.
11. නොකානං නාගකොචිතං පරිවාරොකාන'භං තදු  
වජ්ජෙනො' දිබ්බතුරියෙහි ලොකජෙට්ඨං උපාගමී.

---

1. නායකො - සිඉ.

2. භාසතෙ සුක්ඛා උපනිස ස ජිනෙ - සිඉ.

3. අට්ඨසට්ඨිසහසානං - සිඉ.-



## 19. විපස්සී බුද්ධචංශය

1. පුස්ස බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි නමින් විපස්සී නම් වූ පසැස් ඇති ද්විපදෙන්තම වූ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොවැ පහළවූසේක.

2. හැම අවිදු අඳුරු බිඳ උතුම් වූ සම්බෝධියට පැමිණියාහු දම්සක් පවත්වන්නට බන්ධුමති පුරයට වැඩිසේක.

3. දම්සක් පවත්වා (මල්බෑ බණ්ඩ රාජපුත්‍ර යැ, නිස්ස පුරොහිත පුත්‍ර යැ යන) දෙදෙනාට සත්‍යාවබෝධය කරවූහ. ගණනින් නො කියහෙන සත්ක කෙනෙක් පළමු වැනි ධර්මාවබෝධය කළහ.

4. යළි අප්‍රමාණ යශස් ඇති විදර්ශී බුදුහු ඒ ක්ෂෙම නම් මුවලාවිහි දී සිව්සස් පැවැසූහ. සුවාසු දහසක් සන්නට ද්විතීයාභිසමය වී.

5. සුවාසු දහසක් සන්හු බුදුන්ට පසුවැ ලා පැවිදි වූහ, පසැස් ඇති බුදුහු අරමට පැමිණි ඔවුන්ට දහම් දෙසූසේක.

6. සර්වාකාරයෙන් කරුණු එළවමින් වදරන විපස්සී බුදුන්ගේ දහම් අසා ඒ සුවාසු දහසක් මහණහු ද උතුම් දහම් දැන (මෙසේ ඔවුන්ගේ) තුන් වැනි ධර්මාවබෝධය වී.

7. මහර්ෂි වූ විපස්සී සර්වඥයන් වහන්සේට විමල වූ ශාන්ත සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති රහතුන්ගේ ශ්‍රාවක සන්නිපාත තුනෙක් වී.

8. අටසැටලක්ෂයක් රහතුන්ගේ ප්‍රථම සන්නිපාතය වී යැ, ලක්ෂයක් රහත්මහණුන්ගේ ද්විතීය සන්නිපාතය වී.

9. අසු දහසක් ක්ෂිණාසුව භික්ෂූන්ගේ තෘතීය සන්නිපාතය වී යැ, එහි මහණගණ මැද සම්බුදුහු අතිශයින් දීලියුණාහ.

10. එසමයෙහි මම නමින් අතුල නම් වූ පින් ඇති පැහැපත් මහ ඉඳුහ ඇති නාරජ වූයෙමි.

11. එකල්හි මම නොයෙක් කෙළගණන් නයින් පිරිවරා දිවපසභවයමින් බුදුන් කරා එළැඹියෙමි.

- 12. උපසඛතමිත්වා සලබුද්ධං චීපසීං ලොකනායකං  
මණිමුත්තරතනාඛචිතං සබ්බාභරණභුසිතං  
තිමනෙත්තවා ධම්මොපසාස සුවණ්ණපීඨ' මදුසහං.
- 13. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසී සඛ්‍යමච්ඡෙධ නිසීදිය  
එකනචුතෙ ඉතො කප්පෙ අයං බුද්ධො භවීසසති.
- 14. අහු කපිලවහයා රම්මා නිකමිත්වා තථාගතො  
පධානං පදහිත්වාන කත්වා දුක්කරකාරිකං.
- 15. අප්පාලරුක්ඛමුලමහී නිසීදිත්වා තථාගතො  
තස් පායාසමග්ගයහ තෙරඤ්ජර'මුපෙහිති.
- 16. තෙරඤ්ජරානදීතීරෙ පායාසං අසති ජිනො,  
පටියත්තවරමග්ගෙන බොධිමුල'මුපෙහිති.
- 17. තතො පදකඛිණං කත්වා බොධිමණ්ඩමනුත්තරං  
අසාසමුලෙ සමොධාධිං බුජ්ඣසීති මහායසො.
- 18. ඉමස්ස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති  
පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
- 19. අනාසවා චිත්තරාගා<sup>1</sup> සත්තචිත්තා සමාහිතා  
කොලීනො උපතීසෙසා ච අග්ගා හෙසසන්තී සාවකා  
ආනඤ්ජානා'මුපට්ඨාකො<sup>2</sup> උපට්ඨිසසති තං ජිනං.
- 20. බෙමා උප්පලවණ්ණො ච අග්ගා හෙසසන්තී සාවකා  
බොධි තසස භගවතො අසාසොති පවුච්චති.
- 21. චිත්තො ච හත්ථාලවකො අග්ගා හෙසසන්ත'පට්ඨකා  
උත්තරා නඤ්ජමාතා ච අග්ගා හෙසසන්ත'පට්ඨිකා  
ආයු වසසසතං තසස ගොතමස්ස යසසීනො.
- 22. ඉදං සුත්වාන චචතං අසමස්ස මහෙසීනො  
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධිනිජඞ්ඤාපරා අයං.

---

1. චිත්තො - සිඞ්.  
2. ආනන්දෙ නාම නාමෙන - මචි.

12. මම ලොකස්වාමී වූ විදර්ශී සම්බුදුන් කරා එළැඹ දහමරජ වූ බුදුන් පවරා මිණිමුතු ඇ රුවකින් නිමවන ලද පබළු ඇ සැරැහුමෙන් සරහන ලද රන් පුටුවක් පිදීම්.

13. ඒ විදර්ශී සර්වඥයන් වහන්සේ ද සහ මැදවැඩහිඳ මේ තෙමේ මෙයින් එක් අනුවන කල්පයෙහි බුදු වන්නේ යයි විවරණ දුන් සේක.

14. ඒ තරාගත වූ බෝසත් සිත්කලු වූ කිඹුල්වත් නම් නුවරින් නික්ම ප්‍රධන්වීයඝී වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

15. තරාගත වූ බෝසත් අප්පල් නම් නුගරුක්මුල වැඩහිඳ එහි දී කිරිපිඩු පිළිගෙන නිල්දලා භෝතෙරට පැමිණෙන්නේ ය.

16. ජිතමාර වූ බෝසත්හු නිල්දලා භෝ තෙර හිඳ කිරිපිඩු වළඳා (දෙවියන්) පිළියෙළ කළ උතුම් මහින් බෝවුල වෙත පැමිණෙන්නාහ.

17. ඉක්බිති මහායශස් ඇති අනුත්තර වූ මහසත්හු බෝමැඩ පැද-කුණු කොට අ-සැතුරුක්මුල්හි හිඳ සමයක් සම්බොධිය අවබොධ කරන්නාහ.

18. මොවුන් ගේ ජනිකාමව මායා නම් වන්නීය. ජනකපිය තෙමේ ශුද්ධොදන නම් වන්නේ ය. මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

19. අනාප්‍රව වූ විගතරාග ඇති ශාන්ත වූ සිත් ඇති එලසමාපත්ති-යෙන් සමාහිත වූ කොලිත යැ උපච්ඡය යැ යන දෙදෙනා අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසායකයෙක් ඒ බුදුන්ට උපසායන කරන්නේ ය.

20. බෙමා යැ උප්පලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවත්හු ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබේ.

21. විත්ත යැ හත්තාලවක යැ යන දෙදෙන අග්‍රොපසායක වන්නාහ. උත්තරා යැ නන්දමාතා යි අග්‍රොපසායකිකා දෙදෙනෙක් වන්නාහ. ඒ යශස්වී වූ ගෞතම බුදුන්ට හවුරුදු සියයෙක් ආයු වෙයි.

22. අසම වූ මහර්මී වූ බුදුන් ගේ මෙ වදන් අසා 'මේ තෙමේ බුද්ධි-විජා-කුරයෙකැ'යි සතුටු වූ දෙව මනුෂ්‍යයෝ-

- 23. උක්කුට්ඨි සඳුං වනෙතනි අපෙඨාදේතනි භසනති ච කතඤජ්ඣී නමස්සතනි දසසහසී සදෙවකා.
- 24. යදි'මස්ස ලොකනාථස්ස වීරජක්ඛිස්සාම සාසනං අනාගතමිති අද්ධානෙ භෙස්සාම සමමුඛා ඉමං.
- 25. යථා මනුස්සා නදිං තරනතා පටිතික්ඛං වීරජක්ඛිය භෙට්ඨා තිකෙඨ ගභෙකාන උත්තර'තනි මහානදිං.
- 26. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්චාමිමං ජිනං අනාගතමිති අද්ධානෙ භෙස්සාම සමමුඛා ඉමං.
- 27. තස්සා'භං වචනං සුඤ්ඤා භියො චිත්තං පසාදධිං උත්තරිං චතමධිට්ඨාසීං දස පාරමී පූරියා.
- 28. නගරං බන්ධුමතී නාම බන්ධුමා නාම බන්ධුයො මාතා බන්ධුමතී නාම වීජසීස්ස මභෙසිනො.
- 29. අට්ඨවස්සසහස්සානි අගාරමජ්ඣක සො වසී නඤ්ඤා සුනඤ්ඤා සිරිමා තයො පාසාදමුත්තමා.
- 30. කීවත්තාරීස සහස්සානි නාරියො සමලච්ඡතතා සුනතා නාම සා නාරි සමච්ඡතකඛඤ්ඤා නාම අත්තජො.
- 31. නිමිත්තෙ වතුරො දිස්වා රථයානෙන නිකඛි අනුනඅට්ඨමාසානි පධානං පදභී ජිනො.
- 32. බ්‍රහ්මනා යාවිතො සතො වීජසී ලොකනායකො චක්ඛි චකකං මහාවීරො මීගදයෙ නරුත්තමො.
- 33. බණ්ණො<sup>1</sup> ච තිස්සනාමො ච අභෙසු අඤ්ඤාචකා අසොකො නාමු'පට්ඨාකො වීජසීස්ස මභෙසිනො.
- 34. චන්දා ච චන්දමිත්තා ච අභෙසු අඤ්ඤාචකා බොධි තස්ස භගවතො පාටලී'ති පවුච්චති.

1. බන්ධො - සිඳු.

23. ඔල්වරසන් පැවැත්වූහ, අත්පොළසන් දුන්හ, සිනහසුණහ, දස-  
දහසක් සක්වළ දෙවියන් සහිත ලොකවාසීහු බඳදිලි වැ නමස්කාර කළහ.

24. ඉදින් ඇපි මෙ ලෝහිමියන් ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත  
කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හ:

25. යම්සේ නදිය තරණය කරන මිනිස්සු හමුයෙහි වූ ප්‍රතිමුඛ තීර්ථය  
වැඳද යට කොටැහි ලා ගෙන මහගඟ තරණය කෙරෙත් ද,

26. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම්  
අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමුවන්නම්හ.

27. මම ඒ විදර්ශී බුදුන්ගේ බස් අසා බෙහෙවින් සිත පැහැදවීමි. දස-  
පැරුම් මත්තෙහි වුතාධිෂ්ඨානය කෙළෙමි.

28. මහර්ෂි වූ විදර්ශී බුදුන් ගේ නගරය බන්ධුමතී නම් විය. බන්ධු-  
මත් නම් ක්ෂත්‍රිය තෙමේ පියා විය. මවු තොමෝ බන්ධුමතී නම් වූය.

29. ඒ බුදුහු අටදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි වුසුහ. නඤ යැ, සුනඤ යැ,  
සිරිමත් යැයි උතුම් වූ තුන් පහයෙක් විය.

30. මොනොවට සැරැසුණු තෙසාලිස් දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ.  
සුතනා නම් ප්‍රසිද්ධ ස්ත්‍රීය අගමෙහෙසුන් බියෝ වූය. සමවතක්බන්ධු නම්  
සුතණු කෙනෙක් වූහ.

31. සතර පෙරන්මිති දක රථයානයෙකින් මහබිනික්මන් කළහ. එ  
ඒනපඤ්චමාරයෝ පිරිපුන් අටමසක් ප්‍රධන්වියම් කළහ.

32. මහාවීර වූ නණෙත්තම වූ විදර්ශී ලොකස්වාමීහු මහබඹහු  
විසින් අයදනා උද්දහු මිඟ්‍යා නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

33. විදර්ශී බුදුන්ට බණ්ඩ යැ නිස්ස යැ යන නම් ඇති අග්‍රශාවක-  
යෝ දෙදෙනෙක් වූහ. අසොක නම් උපසායක හික්ෂු කෙනෙක් වූහ.

34. වඤා යැ වඤමිත්තා යැයි අග්‍රශාචිකාවෝ දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ  
බුදුන් ගේ බොධිය පළොල් යැයි කියනු ලැබේ.

- 35. පුනබ්බසුමිතො නාගො ව අහෙසුං අගගු'පට්ඨකා සිරිමා උත්තරා වෙව අහෙසුං අගගු'පට්ඨිකා.
- 36. අසීති හත්ඵලබ්බෙධො<sup>1</sup> විපසී ලොකනායකො පභා නිද්ධාවති තස සමනා සත්ත යොජනො.
- 37. අසීති වසසහසානි ආයු බුද්ධසස නාවදෙ තාවතා තිට්ඨමානො සො තාලෙසි ජනතං බහුං.
- 38. බහු දෙවෙ මනුසෙස ව බන්ධනා පරිමොවසී මග්ගා' මග්ගඤ්ඤි ආචිකත් අවසෙසපුපුජ්ජනො.
- 39. ආලොකං දසුගිත්වාන දෙසෙත්වා<sup>2</sup> අමතං පදං ජලිත්වා අගගිකඛන්ධො'ව ති'බ්බුකො සො සසාවකො.
- 40. ඉද්ධිවරං පුඤ්ඤවරං ලක්ඛණං ව බුද්ධමිතං සබ්බං සමනරහිතං නත්ථ රිත්තා සබ්බසංඛාරා.
- 41. විපසීජිතවරො බුද්ධො<sup>3</sup> සුමිත්තාරාමභි තිබ්බුතො තත්ථෙ'ව තස පුප්ඵවරො සත්තයොජන මුසීතො'ති-

විපසී බුද්ධවංසො එකනවිසතිමො.

---

1. අසීතිහත්ඵලබ්බෙධො - 08.  
 2. දෙසිත්වා - 83.  
 3. ධරො - 83.

35. පුනබ්බසුමිතක යැ නාග යැ යන අග්‍රොපසායකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. සිරිමා යැ උතතරා යැ යන අග්‍රොපසායකා දෙදෙනෙක් වූහ.

36. විදර්ශී ලොකසාමීහු අසුරියන් උස් වූහ. ඔබගේ ශරීරකාන්තිය හාත්පස සන්යොදනෙක්හි පැතිරී දිවුනේ යි.

37. එකල්හි ඒ බුදුන්ගේ ආයුෂ හවුරුදු අසුදහසෙක් විය, එතෙක් කල් වැඩසිටි ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා (සසර සයුරෙන්) තැරූ වූහ.

38. බොහෝ දෙවියන් ද මිනිසුන් ද සංසාරබන්ධනයෙන් මිදී වූහ. සෙසු පුහුදුවනට (ශාශ්වතොව්ඡද වීරහිත මධ්‍යමප්‍රතිපද සම්බන්ධාත අමාතාධිගමයට) මාර්ගය ද (කායකිලමපාදි) අමාරීය ද වදළහ.

39. ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ බුදුහු මාගීඤ්ජාලොකය දක්වා අමාතපදය දෙශනා කොට ගිනිකඳසෙයියන් දිලියෙමින් වැඩසිට පිරිනිවි සේක.

40. උතතමසාද්ධිය ද උතතම පුණ්‍යය ද චක්‍රලක්ෂණාදීන් මණ්ඩිත වූ බුදු සිරුර ද යන සියල්ල අන්තර්හිත විය. හැම සංස්කාරයෝ තුළු වූවාහු නු?

41. ජිනවර වූ විදර්ශී බුදුහු සුමිත්තාරාමයෙහි දී පිරිනිවීයහ. එහි මැ ඔබ ගේ ස්තූපවරය සන්යොදුන් කොට බඳනා ලද්දේ යි.

එකුන්විසි වැනි විදර්ශී බුද්ධිවංශ යි.

## 20. සිව් බුද්ධවංසො

1. විපසසීයා අපරෙන සමබ්බො දීපදුක්කමො  
සිව්වහයො<sup>1</sup> ආසි ජිනො අයමො අප්පට්ඨයාලො.
2. මාරසෙනං පමද්දිකා<sup>2</sup> පනො සමොධිමුක්කමං  
ධලෙවකකං පවනෙසි අනුකමපාය පාණිනං.
3. ධඉලවකකං පවනෙතෙන සිව්මහි මුනි පුබ්බවෙ<sup>3</sup>  
කොට්ඨසතසහසානං පඨමා'භිසමයො අහු.
4. අප්පට්ඨි ධඉලං දෙසෙනෙ ගණසෙට්ඨ නරුක්කමෙ  
නචුතිකොට්ඨසහසානං දුතියා'භිසමයො අහු.
5. යමකං පාට්ඨීරඤ්ඤ දසසයනෙ සදෙවකෙ  
අසීතිකොට්ඨසහසානං තතියා'භිසමයො අහු.
6. සනතිපාතා තයො ආසුං සිව්සස'පි මහෙසිනො  
බීණාසවානං විමලානං සත්තචිත්තාන'තාදිනං.
7. භික්ඛුසතසහසානං පඨමො ආසි සමාගමො  
අසීති භික්ඛුසහසානං දුතියො ආසි සමාගමො.
8. සත්තති භික්ඛුසහසානං තතියො ආසි සමාගමො  
අනුපලිනො පදුමං'ව තොයමහි සමපවධිසීතං.
9. අහං තෙන සමයෙන අරිඤ්ඤො නාම බතතියො  
සමබ්බුද්ධපමුඛං සඛිකං අනතපානෙන තපසිං.
10. බහුං දුසාවරං දතා දුසාකොට්ඨං අනප්පකං  
අලබ්බතං හතීයානං සමබ්බුද්ධසස අදස්'හං.
11. හතීයානං නිමමිතිතා කපපියං උපනාමසිං  
සුරසිං මානසං මයහං හිවං දලහමුපට්ඨිතං.

1. සිව්සවහයො නාම - සිමු.

3. ජිනපුබ්බවෙ - මව්. මජ්ඣ. සත්ත.

2. පහිත්දික්වා - මව්.



## 20. සිබ් බුද්ධවංශය

1. විදර්ශී නම් බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි ද්විපදෙන්තම වූ පස්මරුන් දිනු අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ සිබ් නම් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේක.

2. මරසෙනහ මැඩපියා උතුම්වූ සම්බොධියට පැමිණි සේක් සත්තංගයන්ට අනුකම්පා පිණිස දම්සක් පැවැත්වූ සේක.

3. මුනිශ්‍රේෂ්ඨ වූ සිබ් බුදුරජාණන් වහන්සේ දම්සක් පවත්වන කල්හි කෙළ ලක්ෂයක් සත්තට පළමුවන ධර්මාභිසමය වී.

4. නැවත ද ගණශ්‍රේෂ්ඨ වූ නරොක්තම වූ බුදුරදුන් දහම දෙසන කල්හි අනුකෙළදහසක් සත්තට දෙවෙනි ධර්මාභිසමය වී.

5. සද්දෙවක ලොකයා විෂයෙහි යමාමහ පෙළහර දක්වන බුදුන් දහම දෙසන කල්හි අසූකෙළදහසක් සත්තට තුන්වැනි ධර්මාභිසමය වී.

6. මහර්මී වූ සිබ් බුදුරදුන්ට ද වීගත වූ කෙලෙස්මල ඇති සන්භුන් සික් ඇති තාදීගුණ ඇති ක්ෂිණාසුචයන් සම්බන්ධ වූ තුන් ශ්‍රාවකසන්නිපාත කෙනෙක් වූහ.

7. භික්ෂූන් සියදහසක් සම්බන්ධ වූ ප්‍රථම ශ්‍රාවක සන්නිපාතය විය. භික්ෂූන් අසූදහසක් සම්බන්ධ වූ ද්විතීය ශ්‍රාවක සන්නිපාතය වී.

8. භික්ෂූන් සැත්තැදහසක් සම්බන්ධ වූ තෘතීය ශ්‍රාවකසන්නිපාතය වී (දියෙහි ඉපද) දියෙහි වැඩුණු දිය හා අලිප්ත වූ පියුමක් සෙයින් (ඒ භික්ෂු සන්නිපාතය ද) ලොකධර්මයන් හා අලිප්ත වූයේ වී.

9. එ සමයෙහි මම අරිඤ්ඤ නම් ක්ෂත්‍රීය වූයේම බුදුපාමොක් සහන ආභාරපානයෙන් සන්තර්පණය කෙළෙමි.

10. මම බොහෝ වූ උතුම් වස්ත්‍ර ද, අනල්ප වූ වස්ත්‍ර කොට් ද දී, බුදුරදුන්ට (රන්දුල් ආදීන්) සරසන ලද හස්තියානයක් දිනිමි.

11. හස්තියානය ප්‍රමාණ කොට (ඇතු උසට) කප්පියභාණ්ඩ පූජා කෙළෙමි. නිරතුරු දැඩිව එළැඹ සිටි මා ගේ මනස පිරිමි.

- 12. සො'පි මං බුද්ධො ව්‍යාකාසි සිඛිලොකගනනායකො  
එකතීංසෙ ඉතො කපපෙ අයං බුද්ධො භවීසසති.
- 13. අනුකපිලවහයා රච්චො නිකඛඪීඤා නථාගතො  
පධානං පදභිඤාන කඤා දුකකර කාරිකං.
- 14. අචපාලරුකඛමුලමහි නිසීදීඤා නථාගතො  
තඤ්ඤා පායාසමග්ගෙහ නෙරඤ්ඤරමුපෙහිති.
- 15. නෙරඤ්ඤරාය තීරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො  
පටියනනවරමග්ගෙන බොධිමුල'මුපෙහිති.
- 16. තතො පදකඛිණං කඤා බොධිමණ්ඩං අනුභතරො  
අසසඤ්ඤමුලමහි බුච්ඤ්ඤා මහායසො.
- 17. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති.  
පිතා සුඤ්ඤොදනො නාම අයං භෙසසති ගොතමො.
- 18. අනාසවා චීතරාගා සනතචීතනා සමාහිතා  
කොලිකො උපතීසො ව අග්ගා භෙසසනති සාවකා  
ආනඤ්ඤ නාමු'පට්ඨාකො උපට්ඨීසසති තං ජිනං.
- 19. බෙමා උපපලවණ්ණා ව අග්ගා භෙසසනති සාවකා  
බොධි තසස භගවතො අසුඤ්ඤා'ති පවුච්චති.
- 20. චීතෙතා ව හඤ්ඤාවකො අග්ගා භෙසසනතු'පට්ඨකා  
උතරො නඤ්ඤා ව අග්ගා භෙසසනතු'පට්ඨකා  
ආයු වසසතං තසස ගොතමසස යසසනිතො.
- 21. ඉදං සුඤ්ඤාන වචනං අසමසස මහෙසිනො  
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධභිච්චකුරො අයං.
- 22. උකකුච්ඤි සද්දං පවනෙතනති අපෙඨාටෙනති භසනති ව  
කතඤ්ඤා නමසසනති දසසහසසි සදෙවකා.

12. ලොකාග්‍රන්‍යායක වූ ඒ සිඛි බුදුහු දු මේ තෙමේ මෙයින් එක්-  
තිස්වන කල්පයෙහි බුදු වන්නේ ය'යි මට විවරණ දුන්හ.

13. එකල්හි තරාගත වූ බෝසත්හු රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන්  
තික්ම ප්‍රධන්වීරියය වඩා දුෂ්කර ක්‍රියා කොට-

14. එ තරාගතයෝ අප්පල් නම් නුගරක් මුල වැඩහිඳ එහි දී කිරි-  
පිඩු පිළිගෙන නිල්දලා ගංතෙරට පැමිණෙන්නාහ.

15. එ ජිතමාර වූ බෝසත්හු නිල්දලා ගංගෙර හිඳ කිරිපිඩු වළඳා  
දෙවියන් සැරැසූ උතුම් මහින් බෝමුල කරා පැමිණෙන්නාහ.

16. ඉක්බිති අනුත්තර වූ මහසත්හු බෝමැඩ පැදකුණු කොට, මහා-  
යශ් ඇත්තාහු ඇසැතුරුක් මුල්හි වැඩහිඳ සත්‍යාවබෝධය කරන්නාහ.

17. මොවුන් ගේ ජනිතමවූ තොමෝ මායා නම් වන්නී ය. පියතෙමේ  
සුඤ්ඤාන නම් වන්නේ ය. මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

18. අනාසුච වූ චිතරාග වූ ශාන්ත සිත් ඇති අර්හත්ඵල සමාධියෙන්  
සමාහිත වූ කොලිත යැ උපතිස්ස යැ යන මොහු අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ.  
ආනන්ද නම් උපසායකයෙක් ඒ බුදුන්ට උපසායන කරන්නේ යි.

19. බෙමා යැ උප්පලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශ්‍රාවිකා වන්නාහ.  
ඒ භාග්‍යවත්හු ගේ බෝධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබේ.

20. චිත්ත යැ හස්සාලවක යැ යන මොහු අග්‍රොපසායක වන්නාහ.  
උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග්‍රොපසායකා වන්නාහ. යසස්චී  
වූ ඒ ගෞතම බුදුන්ට ආයු සියක් හවුරුදු වෙයි.

21. අසම වූ මහර්මින් ගේ මෙ වදන් අසා දෙව මනුෂ්‍යයෝ මේ  
තෙමේ බුද්ධබිජාඛකුරයෙකැයි සතුටු වූවාහු-

22. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිතහසෙති, දෙවියන් සහිත වූ  
දුස්සභස් ලෝධා වැසියෝ බඳුදිලි ව නමස්කාර කෙරෙත්.

23. යදි<sup>1</sup>මසස ලොකනාථස්ස චීරජක්ඛිසසාම සාසනං අනාගතමහී අද්ධානො හෙසසාම සමමුධා ඉමං.
24. යථා මනුසසා නදිං කරතතා පටිතිස්සං චීරජක්ඛිය හෙට්ඨා තිස්සෙ ගහෙකාන උත්තරගාහී මහානදිං.
25. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුක්ඛාමී'මං ජිනං අනාගතමහී අද්ධානො හෙසසාම සමමුධා ඉමං.
26. තසසා'භං වචනං සුක්ඛා භියොසා චිත්තං පාසාදසිං උත්තරිං වන මධිට්ඨාසිං දසපාරමීපුරියා.
27. නගරං අරුණුවතී නාම අරුණුවා නාම<sup>1</sup> ඛනකියො පභාවතී නාම ජනිකා සීඛීසස ව මහෙසින්තො.
28. සත්තවස්සසහසසානි අගාරමජක්ඛියො වසී සුචඤ්ඤ ශීරිවසභො තයො පාසාදමුත්තමං.
29. චතුචීසතී සහසසානී නාරියො සමලඛිතතා සබ්බකාමා නාම නාරී අතුලො නාම අනුපො.
30. නිමිත්තෙ චතුරො දීස්වා හජීයානෙන නික්ඛමී අට්ඨමාසං පධානචාරං අවරී පුරිසුත්තමො.
31. බ්‍රහමුනා යාවින්තො සනොසා සීඛී ලොකග්ගනායකො චක්ඛී වක්ඛං මහාවීරො මිගාවීරෙ නරුත්තමො<sup>2</sup>.
32. අහිභු සමුච්චො නාම අහෙසුං අග්ගසාවකා ඛෙට්ඨකරො නාමු'පට්ඨාකො සීඛීස්ස'පී මහෙසින්තො.
33. මබ්ලා<sup>3</sup> ව පදුමා වෙතී අහෙසුං අග්ගසාවිකා බොධි තසස භගවතො පුඤ්ඤාරීකොති චුට්චතී.
34. සිරිවට්ඨසා ව නඤ්ඤ<sup>4</sup> ව අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා චිත්තා වේ'ව සුගුත්තා ව අහෙසුං අග්ග'පට්ඨිකා.

1. අරුණො නාම - සීමු, මජ්ඣං, සා.  
 2. මිගදෙය - සීමු.

3. අබ්ලා සීමු.  
 4. වන්දෙ - සීමු.

23. ඉදින් ඇපි මේ ලෝහිමියන් ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

24. යම්සේ ගහ තරණය කරන මිනිස්සු හමුයෙහි වූ කොට වැරද යට තොටෙහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද,

25. එසෙයින් මැ ඇපි සියලු දෙනමෝ මේ බුදුන් හරමෝ නම්, අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමුවන්නම්හ.

26. මම් ඔබ ගේ බස් අසා වැඩිතරම් කොට සිත පැහැදවීම්. දස-පැරුම් පුරනු සඳහා මත්තෙහි චුතාධිෂ්ඨානය කෙළෙම්.

27. මහර්ෂි වූ සිඛි බුදුන් ගේ නගරය අරණවතී නම් විය. අරුණවත් නම් ක්ෂත්‍රීය තෙමේ පිතෘ විය. මව් තොමෝ ප්‍රභාවතී නම් වූ.

28. ඒ බුදුහු සන්දහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. සුවඤ්ඤා ගිරි යැ වසහ යැ යන උතුම් වූ තුන් පහයෙක් වී.

29. ඔබට මොනොවට සැරැසුණු පරිවාරස්ත්‍රීහු සුවිසිදහසක් වූහ. අගමහෙසුන් බීසව සබ්බකාමා නම් වූ. පුත්‍ර තෙමේ අතුල නම් වී.

30. සතර පෙරනිමිති දැක ඒ පුරුෂොත්තම වූ සිඛි මහසත්හු හස්තියානයෙකින් මහාභීතිෂ්ත්‍රමණය කළහ. අටමසෙක් ප්‍රධන්වීයඝී කළහ.

31. මහාවීර වූ නරොත්තම වූ සිඛි නම් ලොකාග්‍රනායකයන් වහන්සේ මහබලහු විසින් අයදනා ලද්දහු මිඟාවීර නම් උයන්හි දම්සක් පැවැත්වූහ.

32. අභිභූ යැ සම්භව යැ යන නම් ඇති අග්‍රශ්‍රාවකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ සිඛි නම් මහර්ෂින් වහන්සේට බෙමඩිකර නම් උපසාධායක යෙක් වී.

33. මබ්ලා යැ පදුමා යැ යන අග්‍රශ්‍රාවිකාවෝ දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ භාග්‍යවත්හු ගේ බොධිය හෙළඹ රුකැයි කියනු ලැබේ.

34. සිරිවඩ්ඪ යැ නඤ්ඤා යැ යන අග්‍රොපසාධායකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. චිත්තා යැ සුගුත්තා යැ යන අග්‍රොපසාධිකා දෙදෙනෙක් වූහ.

- 35. උච්චතනෙන යො බුද්ධො සතති හස්මුග්ගනො කඤ්චනග්ගිය<sup>1</sup> සංකායො ආනතිංසවරලකඛණො.
- 36. තස්ස<sup>2</sup> බ්‍යාමප්පභා කායා දිවාරතති. නිරන්තරං දියො දියං නිච්ඡරන්ති තිණියොජනසො පභා.
- 37. සතතිවසසහසස හි ආයු තස්ස මහෙසිනො තාවතා තිට්ඨමානො යො තාරෙසි ජනතං බ්‍හුං.
- 38. ධර්මමෙසං පවසෙසකා තෙමසිකා සදෙවකෙ ඛෙමනං<sup>3</sup> පාපසිකාන හිබ්බුනො යො සසාවකො.
- 39. අනුව්‍ය ඤ්චනසමපනතං ආනතිංසවරලකඛණං සබ්බං සමනතර්හිතං නනු ඊතතා සබ්බසබ්බාරා.
- 40. සිව් චුතිවරො බුද්ධො දුස්සාරාමමහි නිබ්බුනො තසෙ'ව තස්ස ථුපදිරො තිණියොජනමුග්ගනො.

සිව් බුද්ධිවංසො වීසකීමො.

---

- 1. කඤ්චනග්ගිය - සිවු.
- 2. තස්සාපි - මජ්ඣ., සිවු, ඡායා.
- 3. ඛෙමන්තං - සිවු.

35. කසුන් ඇඟයක් බඳු වූ දෙතිස් වරමහාපුරුෂ ලක්ෂණයෙන් යුක්ත වූ ඒ සිව් නම් බුදුහු උසින් සැත්තැරියන් වූහ.

36. ඒ බුදුන් ගේ කසින් ව්‍යාමප්‍රභාව රූ දවල් නිරතුරු විය, රශ්මීහු තුන් යොදුන් පමණින් දිශානුදිශායෙහි නික්මෙන්:

37. ඒ මහර්ෂි වූ බුදුන්ට සැත්තැඳහසක් හවුරුදු ආයු විය, එපමණ කල් වැඩ සිටීමින් ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා (සසරින්) තැරැ වූහ:

38. දහම් මහමේ වස්වා දෙවියන් සහිත ලෝ වැසියන් තෙමා ක්ෂේම වූ නිවනට පමුණුවා ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ බුදුහු පිරිනිව් සේක:

39. අසු අනුව්‍යාසඤ්ඤායෙන් සමාදාන වූ දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණය හැම අතුරුදහන් වී. හැම සංස්කාරයෝ තුවස් වූවාහු නු?

40. මුනිවර වූ සිව් බුදුරජාණන් වහන්සේ දුස්සාරාමයෙහි පිරිනිව් සේක, එහි මැ ඔබ ගේ ස්තූපවරය තුන් යොදුන් උස්ව පිහිටියේ යි.

විසිවැනි සිව් බුද්ධවංශ යි.

## 21. වෙසසභු බුද්ධචංසො

1. තපෝව මණ්ඩකපුමහි අස මා අපටිච්ඡග්ගලො  
වෙසසභු නාම නාමෙන ලොකෙ උපුජ්ජි නායකො.
2. ආදිත්තනං ව<sup>1</sup> ආගමෙ තණ්හානං විජිතං තද  
නාගොච ඛන්ධනං ජො පනො යමොධිමුත්තමං.
3. ධම්මවකකං පවනොනොත<sup>2</sup> වෙසසභු ලාකනායකෙ  
අසීති ජකාටිසහසසානං පඨමා හිසමයො අහු.
4. පකකනොත වාරිකං රට්ඨෙ ලොකජෙට්ඨෙ<sup>3</sup> නරාසහෙ  
සත්තති කොටිසහසසානං දුතියා හිසමයො අහු.
5. මහාදිට්ඨිං විනොදෙනො පාටිචීරං කරොති සො  
සමාගතා නරමරු දසසහසසී සදෙවකෙ.
6. මහා අච්ඡරියං දිසො දබ්බතං ලොමහංසනං  
දෙවා වෙච මනුසසා ව බුජ්ඣරෙ සට්ඨිකොටියො.
7. සන්තිපාතා තයො ආසුං වෙසසභුසස මහෙසිනො  
විණාසවානං විමලානං සත්තචිත්තනාදිනං.
8. අසීතිහික්ඛුසහසසානං පඨමො අසී සමාගමො  
සත්තතිහික්ඛුසහසසානං දුතියො අසී සමාගමො.
9. සට්ඨි හික්ඛුසහසසානං තතියො අසී සමාගමො  
ජරාදි භයා තිතානං<sup>4</sup> ඔරසානං මහෙසිනො.
10. අහං තෙන සමයෙන සුදසසනො නාම ඛන්තියො  
නිමනොකා මහාවීරං දුතං දතා මහාරහං  
අත්තපානෙන වසේන සසඛසං ජිනමජුජයීං.

---

1. ආදිත්තං වත - මජ්ඣං, අසිත්තමච - සීමු.  
 2. ආදිත්තං ඉද - සරා  
 3. ලොකසෙට්ඨෙ - මචී.  
 4. ජරාදිභයහිතානං - සීමු. මජ්ඣං.



## 21. වෙසසභු බුද්ධවංශය

1. ඒ මණ්ඩකල්පයෙහි මැ අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ නාමයෙන් වෙස්සභු නම් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේක.

2. එකල්හි රාගගින්නෙන් (මෙ හැම තුන් ලොව) ආදීප්ත වී යයි ද, තෘෂ්ණාවන් ගේ විජිතයෙකැයි ද දැන කිඳිලියබැඳුම් සිදු ඇත්රජක්භූ සෙයින් (කෙලෙස් බැඳුම් සිදු) උතුම් වූ සම්බොධියට පැමිණි සේක.

3. වෙස්සභු ලොකනායකයන් වහන්සේ දම්සක් පවත්වන කල්හි අසුකෙළඳහසක් සත්තට ප්‍රථම ධර්මාවබෝධය වී.

4. ලොකජොෂ්ඨ වූ නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ සච්ඤයන් වහන්සේ ජනපද-වාරිකායෙහි නික්මැ ගිය කල්හි සැත්තැකෙළඳහසක් සත්තට දෙවැනි ධර්මාභිසමය වී.

5. ඒ බුදුහු මහත් වූ දෘෂ්ටිජාලය දුරු කෙරෙමින් යමාමහපෙළහර කළහ. එකල්හි දශසහසුසදෙවලොකයෙහි දෙවිමිනිස්සු රැස්වූහ.

6. අද්භූත වූ ලොමුදහන මහත් වූ ආශ්වයභිය දැක සැටකෙළක් දෙවියෝ ද මනුෂ්‍යයෝ ද ධර්මාවබෝධය කළහ.

7. වෙස්සභු මහර්ෂීන් වහන්සේට විගත වූ රාගාදීමල ඇති ශාන්ත වූ සිත් ඇති තාදීගුණ ඇති ක්ෂිණාසුවයන් සම්බන්ධ වූ තුන් ශ්‍රාවකසන්නිපාත කෙනෙක් වූහ.

8. අසුදහසක් භික්ෂූන්ගේ ප්‍රථමශ්‍රාවකසන්නිපාතය විය. සැත්තැදහසක් භික්ෂූන්ගේ ද්විතීය ශ්‍රාවකසන්නිපාතය වී.

9. ජරාදී සසරබිය ඉක්ම වූ මහර්ෂීන්ගේ පුත්‍ර වූ සැටදහසක් භික්ෂූන්ගේ තෘතීය ශ්‍රාවකසන්නිපාතය වී.

10. එසමයෙහි මම සුදඹන නම් ක්ෂත්‍රීය වූයෙම මහාවීර වූ බුදුන් පවරා මහාර්භ වූ දනක් දී ආභාරපානයෙන් ද වහ්‍රයෙන් ද සධ්‍යයා සහිත වූ බුදුන් පිදීමි.

11. තසස බුද්ධසස අසමසස වකකං වතතිත' මුත්තමං සුන්දාන පඤ්ඤං ධර්මං පබ්බජ්ජ' මභිරොවසිං.
12. මහාදුතං පවනෙත්තො රතතිං දිවමතඤ්ඤො පබ්බජ්ජං ගුණසමපන්නං පබ්බජිං ජිනසන්නිකෙ.
13. ආචාරගුණසමපන්නො වත්තසීලසමාහිතො සබ්බඤ්ඤාතං ගවෙසනෙත්තා රමාමී ජිනසාසනෙ
14. සද්ධාපිතිමු'පාගන්තො පාදෙ වන්දමී සන්ධි<sup>1</sup> පිති උපපජ්ජති මයහං බොධියායෙ'ව කාරණා.
15. අනිවන්තිමානසං<sup>2</sup> ඤාතො සමබුද්ධො එතද' චුචි එකතිංසෙ ඉපතා කප්පෙ අයං බුද්ධො භවීසුති.
16. අහු කපිලවහයා රමමා නිකම්භිකා තථාගතො පධානං පදහිත්තා කතො දුක්ඛරකාරිකං.
17. අජපාලොකබුලමහි නිසීදිත්තා තථාගතො තප්ප පායාසං පඤ්ඤාන නෙරංජරමුපෙහිති.
18. නෙර ඤජරාය නිරමහි පායාසං ආදය සො ජිනො පටියත්තවරමඤ්ඤාන බොධිමුලමුපෙහිති.
19. තතො පදකම්භං කතො බොධිමණ්ඩං අනුත්තරො අසාත්ථොකබුලමහි බුජ්ජති සසති මහායසො.
20. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම භවීසසති පිතා සුඤ්ඤාදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො.
21. අනාසවා විකරාගා සත්තවිත්තා සමාහිතා කොලිතො උපතිසෙසා ව අග්ගා හෙසසන්නි සාවකා. ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො උපවසීසුති කං ජිනං

---

1. සද්ධාපිතිං උපනන්ත්වා බුද්ධං වන්දමී සන්ධරං - මජ්ඣ. සද්ධාපිතිං උපනන්ත්වා බුද්ධං වන්දමී සන්ධරං - සීල. සද්ධාපිතිං උපපාදෙත්වා බුද්ධං වන්දමී සන්ධරං - සා. 2. අනිවන්තිමානසං - සීල., මජ්ඣ.

11. අසම වූ ඒ බුදුන් විසින් උතුම් වූ දම්සක් පවත්වනලද. ප්‍රණීත වූ ඒ දහම් අසා පැවිද්ද රූචි කෙළෙමි.

12. රැදෙවෙහි අනලස් වූයෙමි මහදන් පවත්වා පැවිද්ද ගුණසම්පන්න යැ යි දැන බුදුන් සම්පයෙහි පැවිදි වීමි.

13. ආචාරයෙන් හා ගුණයෙන් දුක්ත වූයෙමි වතින් හා ශීලයෙන් යුක්ත වූයෙමි සච්ඤාඤානාය සොයමින් බුදුසසුන්හි සිත් අලවා විසීමි.

14. ශ්‍රද්ධාවට ද ප්‍රීතියට ද පැමිණ ගාඤාඤාත් වහන්සේගේ පාසභුළුවන් වැන්දෙමි. සමාක්සම්බොධිය මැ හෙතු කොට ගෙන මට ප්‍රීතිය උපත.

15. සම්මාසම්බුදුහු (මා) නො පසුබස්නා සිත් ඇත්තහු දැන 'මේ තෙම මෙයින් එක්කිස් වන කපැ බුදු වන්නේ ය'යි මෙවැන් වදළහ.

16. එකල්හි තථාගත වූ බෝසත්හු රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් හික්ම ප්‍රධන්වීයඞ් වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

17. ඒ තථාගතයෝ අප්පල් නම් නුගරුක්මුල වැඩහිඳ එහි දී කිරිපිඩු පිළිගෙන නිල්දලාභෝතෙරට පැමිණෙන්නාහ.

18. ඒ ජිතමාර වූ බෝසත්හු නිල්දලාභාතෙර හිඳ කිරිපිඩු වළඳා දෙවියන් සැරැසූ උතුම් මහින් බෝමුල කරා පැමිණෙන්නාහ.

19. ඉක්බිති අනුත්තර වූ මහසත්හු මහායගස් ඇත්තාහු ඇයැතුරුක්මුල්හි වැඩහිඳ සත්‍යාවබොධිය කරන්නාහ.

20. මොවුන්ගේ ජනිකම්චි තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ පිය තෙමේ සුද්ධොදන නම් වන්නේ යැ මේ තෙමේ ගොතම නම් වන්නේ යි.

21. අනාඝ්‍රව වූ චීතරාග වූ ශාන්ත සිත් ඇති අර්හත්ඵලසමාධියෙන් සමාහිත වූ කොලිත යැ උපකිස්ස යැ යන මොහු අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ඒ බුදුන්ට ආනන්ද නම් උපසායකයෙක් උපසායන කරන්නේ යි.

- 22. බෙමා උපපලව ණණො ව අග්ගා හෙසසනති සාවිකා  
බොධි තසස හගවතො අසසභො'ති පවුච්චති.
- 23. වීතො ව හඤ්ඤාවතො අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨකා  
උතතරා නඤ්ඤාතා ව අග්ගා හෙසසනතු'පට්ඨිකා  
ආයු වසසසතං තසස ගොතමසස යසසසිනො.
- 24. ඉදං සුඤ්ඤා වචනං අසමසස මහෙසිනො  
ආමොදිකා නරමරු බුද්ධිච්ඡිකුරො අයං.
- 25. උතකුට්ඨිසද්දං වතෙතනති අපෙඨාටෙතති හසනති ව  
කතඤ්ඤි නමසසනති දසසහසසි සදෙවකා.
- 26. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජක්ඛිසසාම සාසනං  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 27. යථා මනුසසා නදි තරනකා පටිතිත්ථං වීරජක්ඛි ය  
හෙට්ඨා තිත්ථෙ ගහෙඤ්ඤාන උතතරනති මහානදි.
- 28. ඵච'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්ඤාමී'මං ජිනං  
අනාගතමහි අද්ධානෙ හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 29. තසසා'හං වචනං සුඤ්ඤා භියොසා වීතං පසාද්ධිං  
උතතරං වතමධිට්ඨාසිං දසපාරමිපුරියා.
- 30. අනුපමං<sup>1</sup> නාම නගරං සුපපතීතො නාම බන්ධියො  
මාතා යසවතී නාම වේසසභුසස මහෙසිනො.
- 31. ජබ්බසසහසසාති අගාරමජක්ඛි සො වසී  
රුච්ඡුරුච්චරතිවධිසනො<sup>2</sup> තසො පාසාදමුක්ඛමා.
- 32. අනුනතිසසහසසාති නාරියො සමලබ්භතා  
සුචිත්තා නාම සා නාරී සුපඤ්ඤො නාම අත්ථො.

---

1. අනොමං - සිමු, මජ්ඣං.  
2. රුච්ඡුරුච්චරතිවධිසනො - සිමු, රුච්ඡුරුච්චරතිවධිසනො - සතා.

22. බෙමා යැ උප්පලව ණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රාගාරිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබෙයි.

23. චිත්ත යැ හත්ථාලවක යැ යන මොහු අග්‍රොපසථායක වන්නාහ, උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග්‍රොපසථායකා වන්නාහ. යශස්ථි වූ ඒ ගෞතමබුදුන්ට ආයු සියක්හවුරුදු වෙයි.

24. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා දෙවමනුෂ්‍යයෝ මේ තෙමේ බුද්ධචීරාච්ඡාරයෙකැයි සතුටු වූවාහු.

25. ඔල්වරසන් පවත්වනි, අපොළනි, සිනාසෙනි, දෙවියන් සහිත වූ දසදහසක් සක්වලවැසියෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

26. ඉදින් ඇපි මේ ලෝභිමියන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

27. යම්සේ ගහ තරණය කරන මිනිස්සු හමුයෙහි වූ තොට වැඳ ද යටැ තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද,

28. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ ඉදින් මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගතකාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

29. මම ඔබගේ බස් අසා වැඩි තරම් කොට සිත පැහැදවීම් දසපැරුම් පුරනු සඳහා මත්තෙහි චුකාධිෂ්ඨානය කෙළෙමි.

30. මහර්ෂී වූ වෙස්සභු බුදුන්ගේ නගරය අනුපම නම් විය. සුප්පතික නම් ක්ෂත්‍රිය තෙමේ පියා විය. මව් තොමෝ යසවතී නම් වූ දෙවිය යි.

31. ඒ බුදුහු සදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. ඔබට රැව් යැ සුරැව් යැ රතිවඩ්ඪන යැ යන උතුම් වූ තුන් පහයෙක් වී.

32. මොනොවට සැරසුණු නො අඩු වූ තිස්දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. සුවිත්තා නම් ප්‍රසිද්ධ වූ ස්ත්‍රිය අගමෙහෙසි වූ යැ පුත්‍ර තෙමේ සුප්පබුද්ධ නම් වී.

- 33. නිමිතො චතුරො දිසවා සිවිකායා'භිනිකකම්  
ජ මාසං පධානචාරං අචරී පුරිසුතනමො.
- 34. බ්‍රහමුනා යාවිතො සතොතො වෙසසභුලොකනායකො  
චතති චකකං මනාවීරො අරුණාරාමෙ නරුතනමො.
- 35. සොණො ච උතතරො වෙච අහෙසුං අග්ගසාවකා  
උපසතොතො නාමු'පට්ඨාකො වෙසසභුසු මහෙසිනො.
- 36. දුමා' වෙච සමාලා ච අහෙසුං අග්ගසාවිකා  
බොධි තසස භගවතො සාලො ඉති පවුච්චති<sup>2</sup>
- 37. සොඤ්ඤො වෙච රමෙමා ච අහෙසුං අගගු'පට්ඨකා  
ගොතමී ච සිරිමා ච<sup>3</sup> අහෙසුං අගගු'පට්ඨකා.
- 38. සට්ඨිරතනමුඛෙධො ඉහමයුපසමුපමො  
කායා නිචජරති රංසි<sup>4</sup> රතතිං සිඛි ච පබ්බතෙ.
- 39. සට්ඨිව සසසහසාන් ආයු විජ්ජති තාවදෙ<sup>5</sup>  
තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං බහුං.
- 40. ධම්මං විජාරිකං කතා විහජිතා මහාජනං  
ධම්මනාවං යපෙතාන නිබ්බුතො සො සසාවකො.
- 41. දසසනීයං සබ්බජනං විහාරඤ්චිරියාපථං  
සබ්බං සමනතරහිතං නනු රිතො සබ්බසඬකාරා
- 42. වෙසසභු ජිනවරො සදා බෙමාරාමමහි<sup>6</sup> නිබ්බුතො  
ධාතු විජාරිකං ආසි තෙසු තෙසු පදෙසනොති.

වෙසසභු බුද්ධවංසො ඒකවීසතිමො.

---

- 1. රාමා - මජ්ඣ.
- 2. මහාසාලොති වුච්චති - සීවු, මජ්ඣ.
- 3. කාලිගොතමි-මච්චි, ගොතමී සිරිමාවෙච - මජ්ඣ.
- 4. රසමි - මජ්ඣ.
- 5. ආයු තස්ස, මහෙසිනො - මච්චි.
- 6. බෙමෙ මිගදයෙ - මච්චි.

33. සතර පෙරනිමිති දක සිව්කායෙකින් මහබිනික්මන් කළහ. ඒ පුරුෂොත්තමයෝ සමසක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වියහි කළහ.

34. මහාවීර වූ නරොත්තම වූ වෙස්සහු ලොකනායකයන් වහන්සේ මහබඹහු විසින් අයදනා ලද්දහු අරුණාරාමයෙහි වැඩහිඳ දමසක් පැවැත්වූහ.

35. ඒ වෙස්සහු සච්ඤයන් වහන්සේට සොණ යැ උත්තර යැ යි අගසවු දෙදෙනෙක් වූහ. උපසන්න නම් තෙර කෙනෙක් උපසායක වූහ.

36. දමා යැ සමාලා යැ යන අග්‍රශ්‍රාවිකාවෝ දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ බොධිය 'සල්ලුකැ'යි කියනු ලැබේ.

37. සොත්ථික යැ රම්ම යැ යි අග්‍රොපසායකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. නොනම් යැ සිරිමා යැ යි අග්‍රොපසායිකා දෙදෙනෙක් වූහ.

38. රත්වැඹක් බඳු වූ ඒ බුදුහු සැටරියන් උස් වූහ. රාත්‍රියෙහි කඳු-මුදුනෙක ගින්නක් සෙයින් (ඔබගේ) සිරිරිත් රැස් නික්මිණි.

39. එකල්හි සැටදහසක් හවුරුදු ආයු විය. එතෙක්කල් වැඩසිටිමින් ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් තැරැවූහ.

40. දහම් පතුරුවා මහාජනයා (උද්ඝට්ඨිතාදී විසින් ශ්‍රොතාපන්තාදී විසින්) විභාග කොට (අඡ්චාභිගමාභී සභිබ්‍රාහ්ම) දහම්නැවැ පිහිටුවා ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ බුදුහු පිරිනිවිසේක.

41. දඹිනිය ඒ සියලු ශ්‍රාවකයන් සහිත ඒ බුදුහු ද විහරණය ද ඊයඹාපථය ද යන සියල්ල අතුරුදහන් වී. හැම සංස්කාරයෝ තුළස් වූවාහු නු?

42. ජීනවර වූ වෙස්සහු ශාස්තෘන් වහන්සේ බෙමාරාමයෙහි පිරිනිවිසේක. ඔබගේ ධාතුහු ඒ ඒ පෙදෙස්හි පැතුරුණාහ'යි.

එක්විසිවැනි වෙස්සහු බුද්ධවංශ යි.

## 22. කකුසන්ධ බුද්ධචංසො

1. වෙසසභුසස අපරෙන සමුඛුඤ්ඤා දිපදුන්නමො  
කකුසන්ධො<sup>1</sup> නාම නාමෙන අපමෙය්‍යා දුරාසදෙ
2. උග්ගාවෙක්ඛා සබ්බභවං චරියාපාරමිං ගතො  
සීහො<sup>2</sup> ව පඤ්ඤරං හෙක්ඛා පතො සමොධිමුක්ඛමං.
3. ධම්මචක්කං පච්ඤනොන කකුසන්ධ ලොකනායකෙ  
චක්ඛාලීස<sup>3</sup> කොට්ඨසභස්සානං පඨමා<sup>4</sup>භිසමයො අහු.
4. අනුඤ්ඤාමහි ආකාසෙ යමකං කඤ්ඤා විකුඛන්තං  
තිස්සකොට්ඨසභස්සානං බොධෙසී දෙවමානුසෙ.
5. නරදෙවස්ස යක්ඛස්ස චතුසච්ච පකාසනෙ,  
ධම්මා<sup>5</sup>භිසමයො තස්ස ගණනාතො අසබ්බියො.
6. කකුසන්ධස්ස<sup>6</sup> භගවතො එකො ආසීසමාගමො  
බීණාසවානං විමලානං සත්තචිත්තාන නාදිනං.
7. චක්ඛාලීසභස්සානං තද්<sup>7</sup> ආසී සමාගමො  
දුක්ඛ භූමිමනුසස්සානං ආසවාට්ඨගණකඤ්ඤා<sup>8</sup>
8. අභං තෙන සමයෙන ඛෙමො නාමාසීං බන්ධියො<sup>9</sup>  
තථාගතෙ ජිනපුත්තෙ ව දුතං දඤ්ඤා අනපපකං.
9. පත්තඤ්ඤා විචරං දඤ්ඤා අඤ්ඤානං මධුලච්ඤිකං  
ඉමෙතං ජනිතං සබ්බං පටියාදෙමි<sup>9</sup> වරං වරං.
10. සො<sup>9</sup>පි මං මුනි ව්‍යාකාසී කකුසන්ධො ලොකනායකො<sup>9</sup>  
ඉමමහි භද්දකෙ කපෙස<sup>9</sup> අයං බුද්ධො භවීස්සති.

---

1. කුක්කුසන්ධො - ස්‍යා.	6. ඛෙමො නාම බන්ධියා - මවි.
2. චන්තාවිසං - සිමු.	7. පටියාදෙත්වා - සිමු.
3. කුක්කුසන්ධස්ස - ස්‍යා.	8. විනායකො - සිමු.
4. දුතියො - සිමු.	9. ඉමමහි භද්දකපමහි - මවි.
5. ආසවාට්ඨගණකඤ්ඤා - සිමු. PTS.	



## 22. කකුසද බුද්ධචංශය

1. වෙස්සභූ බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි ද්විපදෙන්තම වූ අප්‍රමෙයගුණ ඇති ළං විය නො හැකි නාමයෙන් කකුසද නම් වූ සම්බුද්ධයන් වහන්සේ -

2. සියලු පාරමිතාවන්ගේ කෙළවරට පැමිණියාහු සියලු (නවවිධ) භවය නසා මැදිරිය බිඳ සිංහරාජයකු සෙයින් භවපඤ්ඡරය නසා උතුම් වූ සම්බොධියට පැමිණියහ.

3. කකුසද ලොකනායකයන් වහන්සේ දම්සක් පවත්වන කල්හි සතලිස්කෙළදහසක් සත්තට පළමු වන ධර්මාභිසමය වී.

4. අන්තරික්ෂ ආකාශයෙහි යමාමභපෙළභර කොට තිස්කෙළදහසක් දෙවිමිනිසුන්ට ධර්මාවබොධය කරවී.

5. නරදෙව නම් යක්ෂයාහට සිව්සස්දහම් දෙසීමෙහි දී උන් වහන්සේ ගේ (තුන් වැනි) ධර්මාභිසමය ගණනින් අසඩ්ධෙය වී.

6. කකුසද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට විගතමල වූ සන්තූන්සින් ඇති තාදීගුණ ඇති ක්ෂිණාසුවයන්ගේ එක් මැ ග්‍රාවකසන්නිපාතයෙක් වී.

7. එකල්හි ආසුව නමැති සතුරුගණයා ක්ෂය කිරීමෙන් නිවනට පැමිණි සතලිස්දහසක් රහතුන්ගේ සමාගමය වී.

8. මම් එසමයෙහි බෙම නම් වූ ක්ෂත්‍රිය වීමි. තථාගතයන් කෙරෙහි ද බුද්ධපුත්‍රයන් කෙරෙහි ද අනල්ප වූ දන් දී -

9. පාසිවුරු දී අඳුන් යැ වැල්මිකඩ යැ යන උතුම් උතුම් වූ මේ ඊසියුණු සියල්ල පිළියෙළ කොට දිනිමි.

10. ලොකනායක වූ ඒ කකුසද බුදුහු ද 'මේ තෙම මේ හඳුකල්ප-යෙහි බුදු වන්නේ යැ'යි මට විවරණ දුන්හ.

- 11. අහු කපිලවහයා රමො නිකඛිතො නථාගතො පධානා ප භිකානා කඛා දුකකරකාරිකං.
- 12. අපපාලරුකඛමුලමහි නිසීදිකා නථාගතො තත් පායාසමභයහ නෙර ඤජරමුපෙහිති.
- 13. නෙර ඤජරා නදීතීරෙ පායාසං ආදය සො ජිනො පටිස්තභවරමභෙතන බොධිමුල' මුපෙහිති.
- 14. තනො පදකඛිණං කඛා බොධිමණ්ඩං අනුභතරො අසුසත්මුල සමෙබ්බං බුජකිසුති මහායෙසො.
- 15. ඉමසු ජනිකා මානා මායා නාම භවිසුති පිතා සුආඛාදනො නාම අයං හෙසුති ගොතමො.
- 16. අනාසවා චීතරාගා සත්තචිත්තා සමාහිතා කොලීතා උපතිසෙසා ච අග්ගා හෙසුන්ති සාවකා. ආනඤ්ඤා නාමුපට්ඨාකො උපට්ඨිසුති තං ජිනං.
- 17. බෙමා උපපලචණ්ණං ච අග්ගා හෙසුන්ති සාවිකා බොධි තසු භගවතො අසුඤ්ඤා'ති පවුච්චති.
- 18. චිත්තො ච හඤ්ඤාචෙකො අග්ගා හෙසුන්තා'පට්ඨකා උත්තරා නඤ්ඤාචා ච අග්ගා හෙසුන්තා'පට්ඨිකා ආයු චසුසතං තසු ගොතමසු සසසීතො.
- 19. ඉදං සුඤ්ඤාන චචනං අසමසු මහෙසීතො ආමොදිතා නරමරු බුද්ධි ඛිජඛකුරො අයං.
- 20. උකකුට්ඨි සද්දං චත්තෙන්ති අපෙඨාට්ඨෙන්ති හසන්ති ච කත ඤජලී නමසුන්ති දසසහසී සදෙවකා.
- 21. යදිමසු ලොකනාථසු චීරජකිසුම සොසනං අනාගතමහි අඛානො හෙසුම සමමුඛා ඉමං.
- 22. යථා මනුසු නදිං තරනතා පටිතිත්ථ චීරජකිසු හෙට්ඨා තිත්ථෙ ගජෙ කාන උත්තරන්ති මහානදිං.

11. එකල්හි තථාගත වූ බෝසත්හු රම්‍ය වූ කපිල නම් පුරයෙන් හික්ම ප්‍රධනවීර්‍ය්‍ය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට -

12. ඒ තථාගතයෝ අපඵලී නම් නුගරුකමුල වැඩහිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලාගංතෙරට පැමිණෙන්නාහ.

13. ඒ ජිනපක්‍ෂමාර වූ බෝසත්හු නිල්දලාගංතෙර හිඳ කිරිපිඬු වළඳා දෙවියන් සැඟසු උතුම් මහින් බෝමුල කරා පැමිණෙන්නාහ.

14. ඉක්බිති අනුත්තර වූ මහසත්හු බෝමැඩ පැදකුණු කොට මහාසගස් ඇත්තාහු ඇසතුරුක්මුල්හි වැඩහිඳ සත්‍යාවබෝධය කරන්නාහ.

15. මොවුන්ගේ ජනිත මවු තොමෝ මායා නම් වන්තී යැ. පිය තෙමේ සුද්ධොදන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

16. අනාසුව වූ චීතරාග වූ ශාන්තසීන් ඇති අර්භක්ඵ්‍රසමාධියෙන් සමාහිත වූ කොලීන යැ උපතීස්ස යැ යන මොහු අග්‍රගාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසායකයෙක් ඒබුදුන්ට උපසායන කරන්නේ යි.

17. බෙමා යැ උප්පලවණ්ණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රගාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ බොධිය ඇසැතු යයි කියනු ලැබේ.

18. චින්ත යැ හත්ථාලවක යැ යන මොහු අග්‍රොපසායක වන්නාහ. උත්තරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග්‍රොපසායක වන්නාහ. යශස්චී වූ ඒ ගෞතමබුදුන්ට ආශු සියක්හවුරුදු වෙයි.

19. අසම වූ මහර්ෂීන්ගේ මෙවදන් අසා දෙවමනුෂ්‍යයෝ ‘මේ තෙම බුද්ධබීජාච්ඡුරයෙකැ’යි සතුටු වූවාහු -

20. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිතහසෙති, දෙවියන් සහිත වූ දසදහස්ලෝධංභි වැසියෝ බද්දුලී වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

21. ඉදින් ඇපි මේ ලෝහිමියන්ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත-කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම්හ.

22. යම්සේ ගහ තරණය කරන මිනිස්සු හමුයෙහි වූ තොට වැඳූ යට තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද -

- 23. එම'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුක්ඛාමී'මං ජිනං  
අනාගතමහි අදානො හෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 24. තසසා'හං චචනං සුඤ්චා භියොහා චිත්තං පසාදයිං  
උත්තරිං චතමධිඋධාසිං දස පාරමි සුරියා.
- 25. නගරං බෙමචනී නාම බෙමො නාමාස'හං තද  
සබ්බඤ්ඤාතං ගවෙසනො පබ්බජිං තසස සන්තිකෙ.
- 26. බ්‍රාහ්මණො අග්ගිදකො ච ආසි බුද්ධසස සො පිතා  
වීසාධා නාම ජනිකා කකුසන්ධිසස මහෙසිනො.
- 27. වසති<sup>1</sup> තස් බෙමසුරෙ සමබුද්ධසස මහාකුලං  
නරානං පචරං සෙඋධං ජාතිමත්තං මහායසං.
- 28. චතුචසසභසසානි අගාරමජ්ඣසො වසී  
රුචි සුරුචි රතිචඤ්චනො තයො පාසාද මුක්ඛමා.
- 29. සමතිංසසභසසානි නාරියො සමඋච්ඤ්චනා  
වීරොචමානා නාම නාරී උත්තරො නාම අනුජො
- 30. නිමිත්තෙ චතුරො දසවා රථයානෙන නිකමි<sup>1</sup>  
අනුනකං අඋධමාසං පධානං පදහී ජිනො.
- 31. බ්‍රහ්මිනා යාවීනො සනො කකුසන්ධො ලොකනායකො  
චත්චකං මහාවීරො මීගදයෙ නරුත්තමො.
- 32. වීධුරො සඤ්චිචනාමො ච අහෙසුං අග්ගසාවකා  
බුද්ධිජො<sup>2</sup> නාමු'පඋධාකො කකුසන්ධිසස සන්චිනො.
- 33. සාමා ච චමපා නාමා ච<sup>3</sup> අහෙසුං අග්ගසාවකා  
බොධි තසස භගවතො සිරියො'නි පවුචනි.
- 34. අච්චුතො ච සුමනො ච අහෙසුං අග්ග'පඋධාකා  
නන්දා වෙච සුනන්දා ච අහෙසුං අග්ග'පඋධාකා

---

- 1. වසී - සීඉ.
- 2. හද්දිජො - සීඉ.
- 3. සාමා ච චමපනාමාච - සීඉ.

23. එසෙයින් මැ ඇපි සියල්ලමෝ මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නමහ.

24. මම ඔබගේ බස් අසා වැඩිතරම් කොට සිත පැහැදවිමි. දසපැරැම් පුරනු සඳහා මත්තෙහි චුතාධිෂ්ඨානය කෙළෙමි.

25. එ කකුසදබුදුන්ගේ නගරය බෙමවති නම් විය. එකල්හි මම බෙම නම් වූයෙමි. සඵඤ්ඤාඤානය සොයන්නෙමි එ කකුසදබුදුන් වෙත පැවිදි වීමි.

26. මහර්ෂි වූ කකුසද නම් බුදුන්ට ඒ අග්ගිදත්ත නම් බ්‍රාහ්මණ පියා විය. මවු තොමෝ විශාඛා නම් වූ.

27. මිනිසුන් කෙරෙහි උතුම් වූ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ උත්තමජාති ඇති මහත් වූ යශස් ඇති ඒ බුදුන්ගේ මහාඤ්ඤාකලය ඒ බෙම පුරයෙහි වීසි.

28. ඒ බුදුහු සාරදහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි වාසය කළහ. ඔබට රූචී යැ සුරුචී යැ රත්වර්ධන යැ යි උතුම් වූ තුන් පහයෙක් වී.

29. ඒ බෝසත්හට මොනොවට සැරසුණු පරිවාරස්ත්‍රීහු තිස්දහසක් වූහ. විරොචමානා නම් බිරිඳක් වූ යැ. පුත්‍ර තෙමේ උත්තර නම් වී.

30. ඒ ජිතමාර තෙමේ සතර පෙරනිමිති දක රියයානයෙකින් මහබිනික්මන් කෙළේ යැ. නො අඩු අටමසක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වීයා කෙළේයි.

31. මහාවීර වූ නරොත්තම වූ කකුසද ලොකනායකයන්වහන්සේ මහබඹහු විසින් අයදනාලඤ්ඤ මිගදය නම් උයන්හි දී දම්සක් පැවැත්වූහ.

32. කකුසද ශාසනාන් වහන්සේට විධුර යැ සඤ්ජීව යැ යන නම් ඇති අගසවුදෙදෙනෙක් වූහ. බුද්ධිජ නම් තෙර කෙනෙක් උපසායක වූහ.

33. සාමා යැ වම්පා යැ යන නම් ඇති අගසැවි දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ භාගාවත්හුගේ බොධිය මහරි නමැයි කියනු ලැබේ.

34. ඔබට අච්චුත යැ සුමන යැ යි අග්‍රොපසායකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ. නඤ්ඤා යැ සුනඤ්ඤා යැ යි අග්‍රොපසායකයෝ දෙදෙනෙක් වූහ.

- 35. වනනාලීස රතනාභි අවචුභතො මහාමුනි  
කනකපභානිච්ඡරති<sup>1</sup> සමනනා දස යොජනං.<sup>2</sup>
- 36. වනනාලීසවසාසභසාභාති ආයු තසස මහෙසිතො  
තාවනා නිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනනං බහුං
- 37. ධම්මා'පණං පසාරෙකා<sup>3</sup> නරනාරිතං සදෙවකෙ  
නදීඤා සිහනාදංව<sup>4</sup> නිබ්බුතො සො සසාවකො.
- 38. අට්ඨභවචනසමපනො අච්ඡදානි නිරන්තරං  
සබ්බං සමකරහිතං නත්ථ රිතනා සබ්බසංකාරා
- 39. කකුසන්ධො ජීනවරො බෙමාරාමමහි නිබ්බුතො  
තසෙ'ව තසස උපවරො ගච්ඡන්තහමුභතො.

කකුසන්ධ බුදුදහමයො දවාච්ඡිමො.

---

- 1. නිච්ඡරතී - සී.
- 2. දවාදසයොජනං - සීමු.
- 3. පසාරිත්ථා - මවී.
- 4. සිහනාදංව - සීමු.

35. ඒ මහාමුනිහු සතලිස්වරියන් උස්වූහ. භාත්පස දසයොදුන් තැන (සිරුරින්) රන්වන්පැහැ නික්මිණ.

36. ඒ මහර්ෂි වූ බුදුන්ට සතලිස්දහසක් හවුරුදු ආයු විය. එතෙක් කල් වැඩසිටිමින් ඒ බුදුහු බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් කැරවූහ.

37. ඒ බුදුහු දෙවියන් සහිත ලොවැ ස්ත්‍රීපුරුෂයනට දහම නමැති අවුණු විදහා සිංහනාද මෙන් අභයනාද කොට ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවිසේක.

38. ඒ බුදුහු අෂ්ටාභිගසමුපෙත සවර ඇතියහ, නිරතුරු අඤ්ඤ (සිදුරු නැති) වූ ශීලාදිය හෝ ශ්‍රාවකයුගලාදිය උන්වහන්සේට විය, ඒ සියල්ල අතුරුදහන් වී, හැම සංස්කාරයෝ තුළු වූවාහු නොද?

39. ජීනවර වූ කකුසද බුදුහු බෙමාරාමයෙහි පිරිනිවිසේක, ඔබගේ ස්තූපවරය එහි මැ ගව්වක් උස් කොට බඳවනලද්දේ වී යයි.

දෙවිසිවන කකුසද බුද්ධිවංශ සි.

### 23. කොණාගමන බුද්ධවංසො

1. කකුසන්ධසස අපරෙන සමබ්බදො දිපදුක්ඛමො  
කොණාගමනො නාම ජිනො ලොකජෙට්ඨො නරාසභො
2. දසධමම පුරයිකාන<sup>1</sup> කතාරං සමතිකමි  
පවාභිය මලං සබ්බං පනො සමොධිමුක්ඛමං.
3. ධමමචකකං පවනෙතෙන කොණාගමනනායකෙ<sup>2</sup>  
තිංසකොට්ඨසභසානං පධමා'භිසමයො අහු
4. පාටිභීරං කරොතෙන ච පරවාදසමද්දනෙ  
විසතිකොට්ඨසභසානං දුතියා'භිසමයො අහු
5. තනො විකුබ්බනං කකා ජිනො දෙවපුරං ගතො  
චසති තස්ම සමබ්බදො සිලායං පණ්ඩුකමෙලෙ
6. පකරණෙ සත්ත දෙපොනො ච සසං චසති සො මුනි  
දසකොට්ඨසභසානං තතියා'භිසමයො අහු
7. තසාපි දෙවදෙවසස ඵකො ආසි සමාගමො  
බිණාසවානං විමලානං සත්තචිත්තාන'තාදිනං.
8. තිංසභිකබ්බසභසානං තද ආසි සමාගමො  
ඔසානම'තිකකතානං<sup>3</sup> භිජ්ජිතානං<sup>4</sup> මච්චනං.
9. අභං තෙන සමයෙන පබ්බතො නාම බතතියො  
මිත්තාමචෙචභි සමපනො බලවාහනමනසකං<sup>5</sup>
10. සමබ්බදසසනං ගතවා සුඤ්ඤා ධමමනුක්ඛරං.  
තිමනෙකවා සජිනං සඛසං දනං දකා යදිච්ඡකං<sup>6</sup>
11. පත්තු ණණං වීනපට්ඨංකො කොසෙයාං කමෙල'මපි ච  
සොච ණණපාදුකංකො'ච අදසිං සත්ථිසාවකෙ

---

1. පුරයිත්වා - මව්	4. හඤ්ජිතානං - මජ්ඣ.
2. කොණාගමනෙනාම නායකෙ - සිමු.	5. අනන්තබලවාහනො - සිමු.
3. අතික්කන්තවතුරොසනං - PTS,	6. යතිච්ඡකං - සිමු.



### 23. කොණාගමන බුද්ධවංශය

1. කකුසද බුදුන්ට මැන භාගයෙහි සමුදාන වූ දව්පදෙතම වූ ලොකජෝෂ්ඨ වූ නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ කොණාගමන නම් වූ බුදුහු-

2. දසපෙරුම්දම් පුරා සසර කතර ඉක්ම වූහ. හැම කෙලෙස් මල සොධා හැර උතුම් වූ සමාක් සම්බොධියට පැමිණිය හ.

3. කොණාගමන බුදුරජාණන් වහන්සේ දම්සක් පවත්වන කල්හි තිස් කෙළ දහසක් සත්තට පළමු වන ධර්මාභිසමය වී.

4. ඒ පරවාදමථනය කරන බුදුන් යමාමහ පෙළහර කරන කල්හි විසි කෙළදහසක් සත්තට දෙවන ධර්මාභිසමය වී.

5. ඉක්බිති බුදුහු විකුච්ඡ සාඤ්චි පවත්වා දිව්‍යභවයනට වැඩිසේක් එහි පඩු ඇඹුල් සලයෙහි විසූ සේක.

6. ඒ බුදුහු සත්ප්‍රකරණයන් දෙශනා කෙරෙමින් වස් විසූහ. (එහි දී) දස කෙළදහසක් සත්තට තුන් වැනි ධර්මාභිසමය වී.

7. ඒ දෙවැනිදෙව වූ බුදුන්ට ද විගතමල වූ ශාක්‍ය සිත් ඇති තාදී-ගුණ ඇති ක්ෂිණාසුචයන් ගේ එක් මැ ශ්‍රාවක සන්තිපාතයෙක් වී.

8. එකල්හි වතුරොසයන් ඉක්ම වූ පස්මරුන් බිඳහළ තිස්දහසක් හික්ෂුන් ගේ සමාගමය වී.

9. මම එසමයෙහි මිත්‍රාමාත්‍යයන් ගෙන් යුක්ත වූ පබ්බත නම් ක්ෂත්‍රිය වීමි. මට අනල්ප වූ බලවාහන විය.

10. බුදුන් දක්නට ගොස් අනුඤ්ඤා වූ දහම් අසා බුදුන් සහිත වූ සඛකයා පවරා කැමැති සේ දන් දී-

11. බුදුන්ට ද ශ්‍රාවකයන්ට ද පතතුණුණු දෙශයෙහි වසනු ද වීනපට ද කොසෙය්‍ය වසනු ද කම්බල ද රන්මිරිවැඩි ද දින්මි,

12. සො'පි මං මුනි ව්‍යාකාසි සංඝමචේකි නිසීදිය  
ඉමමහි හද්දකෙ කප්පෙ අයං බුද්දො හවීසසති
13. අහු කපිලවනයා රමමා නිකම්චිතා තථාගතො  
පධානං පදහිතාන කතා දුකකරකාරිකං<sup>1</sup>
14. අච්චාලරුකම්මුලමහි නිසීදිතා තථාගතො  
තස් පායාසමඟ්ග්ගා තෙරඤ්ජරමුපෙහිති
15. තෙර ඤ්ජරාය තීරමහි පායාසං<sup>2</sup> ආදය සො ජිනො  
පටියත්තවරමඟ්ගෙන බොධිමුලමුපෙහි'ති
16. තතො පදකම්ණං කතා ධොධිමණ්ඩං අනුත්තරො<sup>3</sup>  
අසා කුමුලෙ සමෙබ්බොධිං බුජ්ජකීසසති මහායසො
17. ඉමසස ජනිකා මාතා මායා නාම හවීසසති  
පිතා සුද්දොදනො නාම අයං හෙසසති ගොතමො
18. අනාසවා චීතරාගා සත්තචිත්තා සමාහිතා  
කොලිතො උපතිසෙසා ච අග්ගා හෙසසන්තී සාවකා  
ආනන්දො නාමුප්පධාකො උපට්ඨිසසති තං ජිතං
19. බෙමා උප්පලචණ්ණො ච අග්ගා හෙසසන්තී සාවිකා  
අනාසවා චීතරාගා<sup>4</sup> සත්තචිත්තා සමාහිතා  
බොධි තසස හගවතො අසසඤ්චිති පවුච්චති.
20. චිත්තො ච හත්ථාලචකො අග්ගා හෙසසන්තා ප්පධාකා  
උත්තරා නන්දමාතා ච අග්ගා හෙසසන්තා ප්පධිකා  
ආයු වසසත්තං තසස ගොතමසස යසසීතො
21. ඉදං සුචාන වචනං අසමසා මහෙස්සිතො  
ආමෙද්දිතා නරමරු බුද්ධචීජ්ඣකුරො අයං
22. උකකුට්ඨි සද්දං චත්තන්තී අපෙඨාටෙන්නී හසන්ති ච  
කත ඤ්ජලී නමසසන්තී දසසහසසී සදෙවකා.

---

1. කාරියං - සිමු.	3. අනුත්තරං - සිමු.
2. පායසං - සිමු.	4. චිතමලා - සිමු.

12. ඒ බුදුහු ද සහ මැද වැඩ හිඳ 'මේ තෙම මේ හද කල්පයෙහි බුදු වන්නේ යැ' යි මට විවරණ දුන් සේක.

13. එකල්හි තථාගත වූ බෝසත්හු රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් නික්ම ප්‍රධන්වීයඝීය වඩා දුෂ්කරත්‍රියා කොට-

14. ඒ තථාගතයෝ අප්පල් නම් නුගරුක් මුල වැඩ හිඳ එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලා ගංතෙරට පැමිණෙන්නා හ.

15. ඒ ජීතපඤ්චමාර වූ බෝසත්හු නිල්දලා ගංතෙර හිඳ කිරිපිඬුවලදා දෙවියන් සැරසූ මහින් බෝමුල කරා පැමිණෙන්නා හ.

16. ඉක්බිති අනුකර වූ මහසත්හු බෝ මැඩ පැදකුණු කොට මහායශස් ඇත්තාහු ඇසතුරුක් මුල්හි වැඩ හිඳ සත්‍යාවබෝධය කරන්නා හ.

17. මොවුන් ගේ ජනිකාමවු තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ. පිය තෙමේ සුදොඤන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙමේ ගෞතම නම් වන්නේ යි.

18. අනාසුච වූ චීතරාග වූ ශාන්ත සිත් ඇති අර්භත් ඵල සමාධියෙන් සමාහිත වූ කොලිත යැ උපතිසස යැ යන මොහු අග්‍ර ශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනන්ද නම් උපසාධකයෙක් ඒ බුදුන්ට උපසාධන කරන්නේ යි.

19. බෙමා යැ උප්පලවණණ යැ යන දෙදෙන අග්‍ර ශ්‍රාවිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවත්හු ගේ බොධිය 'ඇසතු' යයි කියනු ලැබේ.

20. චිත්ත යැ හන්දාවක යැ යන මොහු අග්‍රොපසාධක වන්නාහ. උක්කරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග්‍රොපසාධිකා වන්නාහ. යශස් වී වූ ඒ ගෞතම බුදුන්ට සියක් හවුරුද්දෙක් ආයු වෙයි.

21. අසම වූ මහර්මීන් ගේ මෙ වදන් අසා දෙවම්නුෂ්‍යයෝ 'මේ තෙමේ බුද්ධබීජාඛකුරයෙකැ' යි සතුටු වූවා හු-

22. ඔල්වරයන් පවත්වති, අපොළති. සිතහසෙති. දෙවියන් සහිත වූ දසදහස් ලෝධා වැසියෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

- 23. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජක්ඛිසාම සාසනං  
අනාගතමිහි අද්ධානෙ හෙසාම සමමුඛා ඉමං
- 24. යථා මනුසාසා නදිං නරතතා පටිතිත්ථං වීරජක්ඛිය  
හෙට්ඨා තිජෙට්ඨ ගහෙක්ඛාන උත්තරන්ති මහානදිං
- 25. ඵච'මෙච මයං සබ්බෙ යදි මුක්ඛාමි'මං ජිනං  
අනාගතමිහි අද්ධානෙ හෙසාම සමමුඛා ඉමං
- 26. තසසා'හං චචනං සුක්ඛා භියොසා විතතං පසාදසීං  
උත්තරිං චතමධිට්ඨාසීං දසපාරමීපුරියා
- 27. සබ්බඤ්ඤතං ගවෙසනො දනං දක්ඛා නරුත්තමෙ  
මහායාහං<sup>1</sup> මහාරජජං පබ්බජිං තසස සන්ද්ඤකෙ
- 28. නගරං සොභවති නාම සොහො නාමා'සි ධනනියො  
චසති තස් නගරෙ සමබුද්ධසස මහාකුලං
- 29. බ්‍රාහ්මණො යඤ්ඤදනො ච ආසී බුද්ධසස සො ජිතා  
උත්තරා නාම ජනිකා කොණාගමනසස සන්ද්ඤො
- 30. තිණි වසසභසසාති අගාරමථකි සො චසී  
තුසිතසනතුසිත සනතුට්ඨා තයො පාසාදමුත්තමා
- 31. අනුනසොලසභසසාති නාරියො සමලඬිනතා  
රුවිගතතා නාම නාරි සත්ථාවාහො<sup>2</sup> නාම අත්‍රපො
- 32. නිමිත්තෙ චතුරො දිසවා හක්ඛියානො නික්ඛමි  
ජමාසං පධානචාරං අචරි පුරිසුත්තමො
- 33. බ්‍රහ්මුතා යාවිතො සනො කොණාගමනො නාම නායකො  
චති චකකං මහාවීරො මිගදයෙ නරුත්තමො
- 34. භීයාසො<sup>3</sup> උත්තරො නාම අහෙසුං අඤ්ඤාචකා  
සොක්ඛිපො<sup>4</sup> නාමුපට්ඨාකො කොණාගමනසස සන්ද්ඤො
- 35. සමුද්ද ච උත්තරාවෙති<sup>5</sup> අහෙසුං අඤ්ඤාචකා  
බොධි තසස හභවතො උදුම්බරො'ති පවුච්චති

---

1. මහාසීමං - සීමු.	4. සොට්ඨපො - සීමු. PTS.
2. සත්තධාවො - මනුප.	5. උත්තරාවෙච - සීමු.
3. භියොසො - මනුප.	

23. ඉදින් ඇපි මේ ලෝභිමියන් ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හ.

24. යම් සේ ගහ කරණය කරන මිනිස්සු හමුයෙහි වූ තොට වැරද යට තොටැහි ගෙන මහගහ කරණය කෙරෙත් ද-

25. එසෙයින් මැ ඇපි සියලු දෙනමෝ මේ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හ.

26. මම ඔබ ගේ බස් අසා වැඩි කරම් කොට සිත පැහැදවීම් දස පැරැම් පුරනු සඳහා මත්තෙහි මුනාධිඤ්ඤානස කෙළෙමි.

27. මම සඵඤ්ඤානස සොයන්නෙමි නරොක්කම වූ බුදුන් කෙරෙහි දනක් දී මහරජය හැරපියා ඒ කොණාගමන බුදුන් වෙත පැවිදි වීමි.

28. ඒ කොණාගමන බුදුන් ගේ නගරය සොහවනි නම් විය එහි සොහ නම් රජ කෙනෙක් වූහ. සම්බුදුන් ගේ මහත් වූ දැනිකුලය එනුවර වීසි.

29. ප්‍රසිද්ධ වූ යක්කුදහන නම් බමුණු බුදුන් ගේ පියා විය. කොණාගමන ශාක්‍යන් වහන්සේ ගේ මවු තොමෝ උතාරා නම් වූ යැ.

30. ඒ බුදුහු තුන් දහසක් හවුරුදු ගිහිගෙයි විසූහ. ඔබට තුමින යැ සනතුමින යැ සන්තුමින යැයි උතුම් තුන් පහයෙක් වී.

31. මොනොවට සැරසුණු නො අඩු සොළොස් දහසක් පරිවාර ස්ත්‍රීහු වූහ. රුවිගතා නම් බිරිඳක් වූ යැ. සප්වාහ නම් පුත්‍රයෙක් වී.

32. පුරුෂොක්කම වූ ඒ මහසත් සතර පෙරනිමිති දක ඇත්-යානසෙකින් මහබිනික්මන් කෙළේ යැ. සමසක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වියම් කෙළේ යි.

33. මහාවීර වූ නරොක්කම කොණාගමන බුදුහු මහබඹහු විසින් අසද්ධා ලදහු මුඛ පැවිහි දමසක් පැවැත් වූහ.

34. කොණාගමන නම් ශාක්‍යන් වහන්සේට හියාස යැ උතාර යැ යන නම් ඇති අගසවු දෙදෙනෙක් වූහ. සොඤ්ඤ නම්. උපසඨාසක තෙර කෙනෙක් වූහ.

35. සමුද්ද යැ උතාරා යැ යි දහසැව් දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ බුදුන් ගේ බොධිය 'දිඹුල්' යයි කියනු ලැබේ.

- 36. උගො ව සොමදෙවො ව අහෙසුං අගගුපට්ඨකා සීවලා වො සාමා ව අහෙසුං අගගුපට්ඨිකා
- 37. උචචතතෙන සො බුද්ධො තිංසහත්ථසමුග්ගතො උකකාමුඛෙ යථා තමබු ඵං රංසිති මණ්ඩෙනො
- 38. තිංසවසසහසානි ආයු වීජ්ජති<sup>1</sup> තාවදෙ තාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනතං බහුං.
- 39. ධම්මවෙතිං සමුසසීකා<sup>2</sup> ධම්මදුසසවිභුසිතං ධම්මපුප්ඵගුලං කතා නිබ්බුතො සො සසාවකො
- 40. මහාවීලායො තසස ජනො සිරිධම්ම පාකාසනො සඛං සමනතර්හිතං නත්තු රිත්තා සඛසඛාරා
- 41. කොණාගමනො සමබුද්ධො පඛතාරාමහි නිබ්බුතො ධාතුච්ඡාරිකං ආසි තෙසු තෙසු පදෙසනො<sup>3</sup>ති

කොණාගමන බුද්ධවංසො තෙවීසතිමො.

---

1. බුද්ධස්ස - සිලු.  
 2. සමුස්සෙත්වා - මවි.

36. උග්‍ර යැ සොමදෙව යැ යි අග්‍රොපසථායක යෝ දෙදෙනෙක් වූහ. සිවලා යැ සාමා යැ යි අග්‍රොපසථායිකා දෙදෙනෙක් වූහ.

37. ඒ කොණාගමන බුදුහු උසින් තිස්ඊයන් උස්වූවාහු කඹුරු උදුනෙහි රත්තිකක් යම්-සේ ද එසෙයින් රසින් සමලඬකෘත වූහ.

38. එකල්හි (සත්තට) තිස් දහසක් හවුරුදු ආයු විය. ඒ බුදුහු එතෙක් වැඩ සිටිමින් බොහෝ ජන සමුහයා සසර කැරින් තැඳ වූහ.

39. සිවසස් දහම් නැමැති පතකායෙන් සැරැසුණු සත්තිස් බොධි පාක්ෂික ධම් නැමැති සැය පිහිටුවා දහම් නැමැති මල්ගුල කොට ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ ඒ බුදුහු පිරිනිවිය හ.

40. ඒ කොණාගමන බුදුරදුන් ගේ මහත් වූ සෘණීවිලාසයට පැමිණි ශ්‍රාවකජන තෙමේ ද ලොවුතුරු දහම් පැවැසූ ඒ බුදුහු ද යන සියල්ල අතුරු දහන් වී හැම සංස්කාර ධර්මයෝ තුළු වූවාහු නො ද?

41. කොණාගමන සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ පච්ඡාරාමයෙහි පිරිනිවී සේක. ඒ බුදුන් ගේ ධාතු ඒ ඒ පෙදෙස්හි විසිරුණේ වී යයි.

තෙව්සිවන කොණාගමන බුද්ධවංශ යි.

## 24. කසසප බුද්ධවංසො

1. කොණාගමනසස අපරෙත සමබුද්ධො දීපදුක්කමො  
කසසපො නාම නාමෙන ධම්මරාජා පහඬකරො.
2. සඤ්ඤාදිවිතං, කුලමුලං බහුං ච පානභොජනං.<sup>1</sup>  
දඤ්ඤානං යාවකෙ දනං පුරුසිඤ්ඤානං මානසං.  
උසභො'ව ආලකං භෙඤ්ඤා පනෙතො සඤ්ඤාදිවුක්කමං.
3. ධම්මවක්කං පවනෙතනෙත කසසපෙ ලොකනායකෙ.  
වීසතිකොට්ඨසහසානං පඨමා'භිසමයො අහු.
4. චතුමාසං යද් බුද්ධො ලොකෙ වරති වාරිකං  
දසකොට්ඨසහසානං දුතියා'භිසමයො අහු.
5. යමකං විකුබ්බනං කඤ්ඤා ඤාණධාතුං පකිසන්ධිං  
පඤ්ඤාකොට්ඨසහසානං, තතියා'භි සමයො අහු.
6. සුධම්මදෙවපුරෙ රමෙම තස් ධම්මං පකාසයි  
තීණි කොට්ඨසහසානි<sup>4</sup> දෙවනං බොධයි ජිනො.
7. නරදෙවසස යක්ඛසස අපරෙ ධම්මදෙසනෙ  
ඵනෙසානං අභිසමයො<sup>5</sup> ගණනානො අසඬබ්බියො.<sup>6</sup>
8. තසාපි දෙවදෙවසස ඵකො ආසි සමාගමො  
බිණ්ණසවානං විමලානං සන්තච්ඡානනාදිනං.
9. වීසති භික්ඛුසහසානං තද් ආසි සමාගමො  
අතික්කන්තරාගච්ඡානනං<sup>7</sup> හිරිසීලෙන තාදිනං.
10. අහං තද් මාණවකො<sup>8</sup> ජොතිපාලෙති විසුද්ධො  
අජ්ඣායකො මන්තධරො තිණ්ණං වෙදන'පාරගු.

---

1. සංජිත්දිතං - මහුප.	
2. බහුත්තරාන භොජනං - මජ්ඣ., ධර්මත්ත- පාන භොජනං - මව්. බහුත්තරාන භොජනං - PTS.	
3. පකාසයි - මව්.	7. ඉතික්කන්ත භවත්තානං - සා., මජ්ඣ., අතික්කන්ත භවත්තානං - සිමු.,
4. සහස්සානං - සිමු., මජ්ඣ.	අතික්කන්ත භවත්තානං - PTS.
5. අභිසමයො - සිමු., මව්.	
6. අසඬබ්බියො - සිමු., මව්.	8. අහං තෙන සමයෙන - මව්.



## 24. කාශ්‍යප බුද්ධවංශය

1. කොණාගමන බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි වතුසුන්‍යාවබෝධය කළ දව්පදෙන්නම වූ ප්‍රභාකර වූ නාමයෙන් කාශ්‍යප නම් ධර්මරාජයන් වහන්සේ-

2. හැරපියන ලද කුලගෙය ද බොහෝ ආහාරපාන ද යාවකයන්ට දන් දී සිත් පුරා ගොවු ද සිඳ වෘක්‍ෂභයකු සෙයින් (ගෘහබන්ධන සිඳ) උතුම් වූ සමෙබ්බියට පැමිණියහ.

3. කාශ්‍යප ලොකනායකයන් වහන්සේ දම්සක් පවත්වන කල්හි විසි කෙළදහසක් සත්තට පළමුවන ධර්මාභිසමය වී.

4. යම් කලෙකැ බුදුහු සිව්මසක් මුළුල්ලෙහි ලොවැ වාරිකායෙහි හැසුරුණු සේක් ද එකල්හි දස කෙළදහසක් සත්තට දෙවැනි අභිසමය වී.

5. යම් කලෙක යමක ප්‍රාතිභායාසීය කොට සච්ඤාඤානායා ගේ සවභාවය පැවැසූ සේක් ද එකල්හි පස් කෙළදහසක් සත්තට තුන්වැනි ධර්මාභිසමය වී.

6. රම්‍ය වූ තාවතීසභවනයෙහි සුධම්මා නම් දිව්‍යසභායෙහි වැඩහිඳ අභිධම්මය ප්‍රකාශ කළ සේක් ද එකල්හි බුදුහු තුන්කෙළ දහසක් දෙවියනට ධර්මාවබෝධය කර වූහ.

7. නරදෙව නම් යක්භට අන්‍ය වූ ධර්ම දෙශනායෙක්හි කෙල දෙව් මිනිසුන් ගේ අභිසමය ගණනින් අසඹාය වී.

8. ඒ දෙවොතිදෙව වූ කාශ්‍යප සච්ඤයන් වහන්සේට ද විගත රාගාදිමල ඇති ශාන්ත සිත් ඇති තාදිගුණ ඇති ක්ෂිණාසුචයන්ගේ එක් සමාගමයෙක් වී.

9. එකල්හි ඉක්ම වූ රාගසභිතයන් ඇති ජිරියෙන් හා සීලයෙන් හා සමාන වූ විසිදහසක් හික්ෂුන් ගේ සනතිපාතය වී.

10. මම් එසමයෙහි 'ජොතිපාල' යයි ප්‍රසිද්ධ වූ වෙද හදුරන වෙද මන්ත්‍ර ධරන්තා වූ ත්‍රිවෙදයන් ගේ පරතෙරට පැමිණි.

- 11. ලක්ඛණෙ ඉතිහාසෙ ව සධච්චෙ පාරමීං ගතො  
භූමනකළිකෙඛ්<sup>1</sup> කුසලො කතවීජ්ජො අනාවයො<sup>2</sup>
- 12. කසුපසස භගවතො සට්ඨකාරො නාමු'පට්ඨාකො  
සගාරවො සප්පතීසෙසා ගිඛබුතො තතියෙ ඵලෙ.
- 13. ආදය මං සට්ඨකාරො උපගඤ්ජ් කසුපං ජිනං  
තසා ධම්මං පුණ්ණිකාන පබ්බජිං තසා සන්ධිකෙ.
- 13. ආරඬවීරියො භුක්ඛා වත්තා'වත්තෙසු කොවීදෙ  
න කවා'පි<sup>3</sup> පරිභායාමී පුරෙමී ජිනසාසනං.
- 15. යාවතා බුදුබභණ්ණං නවඛං ජිනසාසනං  
සබ්බං පරියාපුණ්ණිකාන සොභයිං ජිනසාසනං.
- 16. මම අච්ඡරියං දිසවා සො'පි බුද්ධො වියාකරි  
ඉමමි හඳුකෙ කප්පෙ අයං බුද්ධො භවීසසති.
- 17. අහු කපිලවහයා රමමා නිකම්ඵ්ඤා තථාගතො  
පධානං පදභික්ඛාන කඤා දුකකරකාරිකං.
- 18. අපපාලරුකම්මුලමභි භිසීදික්ඛා තථාගතො  
තඤ්ච පායාසමග්ගයභ නෙරඤ්ජරමුපෙහිති.
- 19. නෙරඤ්ජරාය තීරමභි පායාසං පච්භුඤ්ජය  
පටියකචරමග්ගෙන බොධිමණ්ඩමුපෙහිති.
- 20. තතො පදකම්භං කඤා බොධිමණ්ඩං නරුක්ඛරො<sup>4</sup>  
අපරංජිතයානමභි බොධිපච්චුච්ඤාමුක්ඛමෙ  
පච්චුච්ඤාන නිසීදික්ඛා බුජ්ඤ්ඤාති මහායසො.
- 21. ඉමසස ජනීකා මාතා මායා නාම භවීසසති  
පිතා සුද්ධොදනො නාම අයං භෙසසති ගොතමො.
- 22. අනාසවා වීතරාගා<sup>5</sup> සන්තච්ඤා සමාහිතා,  
කොලීතො උපතීසෙසා ව අග්ගා භෙසසන්ති සාවකා,  
ආනන්දො නාමුපට්ඨාකො උපට්ඨීසසති තං ජිනං.

---

1. භූමන්තලීක්ඛෙ - සා., මච්.  
 2. අනාමයො - මච්.  
 3. කවරී - සා., මච්.; මජ්ඣ.  
 4. නරුක්ඛමො - චූ.  
 5. විකමලා - චූ.

11. ලක්ෂණශාත්‍රයෙහිද ඉතිහාසයෙහිද ස්වකීය බ්‍රාහ්මණ ධර්මයෙහිද පරතෙරට පැමිණි භූමි පරික්ෂායෙහි හා ජ්‍යොතිශාත්‍රයෙහි දක්ෂ වූ අභ්‍යාස කළ විද්‍යා ඇති අනුනවිද්‍යා ඇති මාණවක වීමි.

12. කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගෞරව සහිත වූ යටත් පැවැතුම් ඇති තුන්වැනි (අනාගාමී) ඵලය නිමිති කොට ක්ලෙශපරි- නිවීමය කළ සටිකාර නම් උපසාධායකයෙක් වී.

13. ඒ සටිකාර තෙම මා ගෙන කාශ්‍යප බුදුන් කරා එළැඹියේ යැ, ඔබ ගේ දහම් අඳා ඔබ සමීපයෙහි පැවිදි වීමි.

14. පටන් ගන්නා ලද වෙර ඇති වැ වතාවත්හි දක්ෂ වූයෙමි ශීලසමාධ්‍යාදී කිසි තැනෙක්හි නො පිරිහිණිමි බුදු සසුන පිරිමි.

15. නවාඛග ශාසනාශාසන සංඛ්‍යාත වූ යම් පමණ බුද්ධිභාෂිතයෙක් වෙයි ද එ හැම පුහුණු කොට බුදුසසුන හෙබැ වීමි.

16. ඒ කාශ්‍යප බුදුහු ද මාගේ ආශ්වයඝීය දැක 'මේ තෙම මේ හදුකල්පයෙහි බුදු වන්නේ යැ' යි විචරණ දුන් සේක.

17. එකල්හි තථාගත වූ බෝසත්හු රමා වූ කපිල නම් පුරයෙන් හික්ම ප්‍රධන්වීයඝීය වඩා දුෂ්කරක්‍රියා කොට-

18. ඒ තථාගතයෝ අප්පල් නම් නුගරුක් මූල වැඩ හිද එහි දී කිරිපිඬු පිළිගෙන නිල්දලා ගංතෙරට පැමිණෙන්නා හ.

19. ඒ ජිතමාර වූ බෝසත්හු නිල්දලා ගංතෙර හිද කිරිපිඬු වළඳා දෙවියන් සැරසූ උතුම් මහින් බෝමුල කරා පැමිණෙන්නා හ.

20. ඉක්බිති අනුඤ්ඤා වූ මහසත්හු බෝමැඩ පැදකුණු කොට මහා- යශස් ඇත්තාහු ඇසතු රුක්මුල්හි වැඩහිද සත්‍යාවබෝධය කරන්නාහ.

21. මොවුන්ගේ ජනික මවු තොමෝ මායා නම් වන්නී යැ. පිය තෙමේ සුඤ්ඤාන නම් වන්නේ යැ. මේ තෙම ගොතම නම් වන්නේ යි.

22. අනාසුච වූ චිතරාග වූ සත්හුන් සින් ඇති අර්හත්ඵලසමාධි- යෙන් සමාහිත වූ කොලිත යැ උපතීසා යැ යන මොහු අග්‍රශ්‍රාවක වන්නාහ. ආනඤ්ඤා නම් උපසාධායක තෙර කෙනෙක් ඒ බුදුන්ට උපසාධාන කරන්නාහ.

- 23. බෙමාඋපපලව ණණො ව අග්ගා භෙසසානති සාවිකා  
අනාසවා වීතරාගා සත්තවිත්තා සමාහිතා  
බොධි තසස භගවතො අසසඤ්චාති පච්චිච්චිති.
- 24. විතො ව හස්සාලවකො අග්ගා භෙසසනතු'පට්ඨකා  
උතරා නාඤ්චාතා ව අග්ගා භෙසසනතුපට්ඨිකා  
ආයු වසසනං තසස ගොතමසස යසසීතො.
- 25. ඉදං සුක්ඛාන වචනං අසමසස මහෙසීතො  
ආමොදිතා නරමරු බුද්ධබීජඤ්චරො අයං.
- 26. උකතුට්ඨිසඳං වතොනති අපොච්චනති හසනති ව  
කත ඤ්ජලී නමසානති දසසහසසී සදෙවකා.
- 27. යදි'මසස ලොකනාථසස වීරජකීසසාම සාසනං.  
අනාගතමහි අඤ්චාතො භෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 28. යථා මනුසසා නදිං තරතතා පටිතිස්සං වීරජකීය  
භෙට්ඨා තිස්සෙ ගභෙචාන උතරනති මහානදිං.
- 29. එව'මෙව මයං සබ්බෙ යදි මුඤ්චාමි'මං ජිනං  
අනාගතමහි අඤ්චාතො භෙසසාම සමමුඛා ඉමං.
- 30. තසසා'පි වචනං සුක්ඛා භියොසා<sup>1</sup> විතනං පසාදසීං  
උතරිං<sup>2</sup> වතමධිට්ඨාසීං දසපාරමීපුරියා.
- 31. එවං අහං සංසරික්ඛා පරිවජෙජ්ජෙනො අනාවාරං<sup>3</sup>  
දුක්ඛකරඤ්ච කතං මඤ්චං බොධියා'දෙව කාරණා.
- 32. නගරං බාරාණසී නාම කිකිනාමා'සී ඛනිකියො  
වසති තස්ස නගරෙ සමබුද්ධසස මහාකුලං.
- 33. බ්‍රාහ්මණො බ්‍රහ්මදතො ව ආසී බුද්ධසස සො පිතා  
ධනවතී නාම ජනිකා<sup>4</sup> කසපසස මහෙසීතො.
- 34. දුට්ඨෙ වසසහසසානි අගාරමජ්ඣ සො වසී  
භංසො යසො සිරිනඤ්ච තයො පාසාදමුත්තමා.

---

- 1. භියො - මවි., මනුස.
- 2. උත්තරි - මජ්ඣ.
- 3. අනාවාරං - මජ්ඣ.
- 4. මාතා ධනවතී නාම - මවි., මනුස.

23. බෙමා යැ උපපලවණණා යැ යන දෙදෙන අග්‍රශාචිකා වන්නාහ. ඒ භාග්‍යවත්භූ ගේ බොධිය 'ඇසැතු' යයි කියනු ලැබේ.

24. චිත්ත යැ හත්‍යාලවක යැ යන මොහු අග්‍රොපසාධායක වන්නාහ. උක්කරා යැ නන්දමාතා යැ යන මොහු අග්‍රොපසාධායකා චන්නාහ. යශස්වී වූ ඒ ගෞතම බුදුන්ට සියක් හවුරුදු ආයු වන්නේ යි.

25. අසම වූ මහර්මීන් ගේ මෙ වදන් අසා දෙදි මනුෂ්‍යයෝ 'මේ තෙම බුද්ධිවිචාරකුරයෙකැ' යි සතුටු වූවාහු,

26. ඔල්වරසන් පවත්වති, අපොළති, සිනහසෙති. දෙවියන් සහිත වූ දසදහස් ලෝධා වැසියෝ බද්දිලි වැ නමස්කාර කෙරෙත්.

27. ඉදින් ඇපි මේ ලෝකිමියන් ගේ සස්න වරදමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හ.

28. යමිසේ ගහ තරණය කරන මිනිස්සු හමුයෙහි වූ තොට වැරදූ යට තොටැහි ගෙන මහගහ තරණය කෙරෙත් ද -

29. එසෙයින් මැ ඇපි සියලු දෙනමෝ මෙ බුදුන් හරමෝ නම් අනාගත කාලයෙහි මොවුන් හමු වන්නම් හ.

30. මම ඔබගේ බස් අසා වැඩි තරම් කොට සිත පැහැදවීම් දසපැරුම් පුරනු සඳහා මත්තෙහි මුනාධිෂ්ඨාන කෙළෙමි.

31. මෙසේ මම නො කටයුතු දුරුකෙරෙමින් සසර සැරියරා (ඇවිද්දෙමි.) මා විසින් සමාක් සමබොධිය මැ හෙතු කොට ගෙන දුෂ්කරක්‍රියා ද කරනලද.

32. එ බුදුන්ගේ තුවර බරණැස් නමැ. එහි කිකි නම් ක්ෂත්‍රියරජෙක් විය. එතුවර කාශ්‍යප සමාක්සම්බුද්ධියන්ගේ මහාඤාතිකුලය වාසය කෙළේ යි.

33. මහර්මී වූ කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රසිද්ධ වූ බ්‍රහ්මදක්‍ත නම් බමුණු තෙමේ පියා විය. ධනවතී නම් බැමිණිය මාතෘ වූවා යැ.

34. ඒ බුදුහු දෙවාදහසක් ගිහිගෙයි විසූහ. භංස යැ යස යැ සිරිනන්ද යැ යන උතුම් වූ තුන් පහයෙක් වී.

35. තියොළසසහසසානී නාරියො සමලඛකා  
සුනඤා නාම සා නාරි විජිතසෙනා නාම අනුජො.
36. නිමිකෙත චතුරො දීඨවා පාසාදෙනා'භිනිකඛම්  
සත්තා'භං පට්ඨානවාරං අවරි පුරිසුත්තමො.
37. බ්‍රහමුත්තා යාවිතො සනෙතා කසපපො ලොක නායකො  
චත්ථි චකකං මහාවීරො මීගදයෙ නරුත්තමො.
38. තියොසො ච භාරද්වාජො ච අහෙසුං අග්ගසාවකා  
සබ්බමිකෙතො උපට්ඨාකො කසපසස මහෙසිනො.
39. අනුලා ච උරුවෙලා ච අහෙසුං අග්ගසාවිකා  
බොධි තසස භගවතො නිග්‍රොධො'නි පවුච්චිති.
40. සුමඛගලො සට්ඨිකාරො ච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨකා  
විජිතසෙනා ච හද්ද ච අහෙසුං අග්ග'පට්ඨිකා.
41. උච්චත්තනෙන සො බුද්ධො වීජනිරතනමුග්ගකො  
විජ්ජුලට්ඨිව ආකාසෙ චඤ්ඤා'ව ගහපුරිතො.
42. වීසතිවසසසහසසානී ආයු තසස මහෙසිනො  
කාවතා තිට්ඨමානො සො තාරෙසි ජනතං බහුං.
43. ධම්මනළාකං මාපෙක්ඛා සීලං දක්ඛා විලෙපනං  
ධම්මදුස්සං නිවාසෙක්ඛා ධම්මමාලං විහජජිය<sup>1</sup>
44. ධම්මවිමලමාදසං යපඨික්ඛා මහාජනෙ  
කෙවි නිබ්බානං පඤ්ඤා පසුනතු මෙ අලඛකරං.
45. සීලකඤ්චිකං දක්ඛාන ක්ඛානකච්චවමිතං<sup>2</sup>  
ධම්මචම්මං පාරුචික්ඛා දක්ඛා සත්තාහ'මුත්තමං.
46. සතිඵලකං දක්ඛාන තිබ්බං කුණකුන්දමං  
ධම්මබග්ගවරං දක්ඛා සීලං<sup>3</sup> සංසග්ගමදුක්ඛං

1. වරාජිය - සිඞු.

2. ක්ඛාන කච්ච ධම්මිකං - සිඞු.

3. සීල - සිඞු.

35. මොනොවට සැරහුණු අටසාලිය දහසක් පරිවාරස්ත්‍රීහු වූහ. සුනඤා නම් ප්‍රසිද්ධ ස්ත්‍රිය බිරිඳ වූ යැ, පුත්‍ර තෙමේ විජිතසේන නම්වි.

36. ඒ පුරුෂොක්තමයෝ සතර පෙරනිමිති දක ප්‍රාසාදයෙන් මහබිතික්මන් කළහ. සතියක් මුළුල්ලෙහි ප්‍රධන්වීයනි කළහ.

37. මහාවීර වූ නරොක්තම වූ කාශ්‍යප ලොකනායකයන් වහන්සේ මහබඹහු විසින් අයදනාලඳහු මිහදයෙහි වැඩහිඳ දමසක් පැවැත්වූහ.

38. මහර්ෂි වූ කාශ්‍යපබුදුන්ට නිසා යැ භාරආච යැයි අගසවු දෙදෙනෙක් වූහ. සබ්බමිත්ත නම් තෙර කෙනෙක් උපසායක වූහ.

39. අනුලා යැ උරුවෙලා යැ යන අගසැවි දෙදෙනෙක් වූහ. ඒ බුදුන්ගේ බොධිය 'නුගරුකැ'යි කියනුලැබේ.

40. සුමඛල යැ සවිකාර යැ යන අග්‍රොපසායක දෙදෙනෙක් වූහ. විජිතසෙනා යැ හඳු යැ යන මොහු අග්‍රොපසායක වූහ.

41. ඒ බුදුහු උසින් විසිරියන් උස්වූහ. අහස්හි වීදුලියක් සෙයින් ද ග්‍රහතාරකාවන් පිරිවැරූ සඳු මෙන් ද බැබැළුණහ.

42. ඒ මහර්ෂීන්ට විසිවාදහසක් ආයු විය. ඒ බුදුහු එතෙක් කල් වැඩසිටිමින් බොහෝ ජනතාව සසරින් තැරැවූහ.

43. දහම් නමැති විල් මවා සිල් ලැ විලෙවුන් දී (හිරිඹතස්) දහම් මැ සඵ හඳවා (සත්තිස්බොධිපාක්ෂික) දහම් මැ මල්දම් රචනා කොට-

44. 'නිවන් පතන කිසි කෙනෙක් මා විසින් ලක්වනලද අලඛිකාරය දකිත්ව'යි මහජනයාට දහම්මුවා කැටපත පිහිටුවා-

45. සිල් නැමැති කස්ස (සැටටය) පෙරෙවා ධ්‍යාන නමැති කවචය බැඳ සමානිසමාග්ඤාන සඛ්‍යාත වචීය පෙරෙවැ උතුම් වූ (වතුරඛය සමඤාගත වීයනි සඛ්‍යාත) සනතාහය කොට-

46. සිහි නමැති ඵලකායුධය ද තියුණු වූ විදහිනාඤාන නමැති කුතනායුධය ද දී ක්ලෙසස සනි මර්දනය කරන ලොකොත්තරභීලය වූ මාභීප්‍රඤ සඛ්‍යාත උත්තමඛය දී-

- 47. තෙවීජ්ජ<sup>1</sup> භුසනං දකා ආවෙලං චතුරො එලෙ  
ඡලහිඤ්ඤාභරණං දකා ධර්මපුප්ඵපිලකිනං.
- 48. සද්ධම්මපණ්ඩරච්ඡතං<sup>2</sup> දකා පාපනිවාරණං  
මාපයිකා'භයං<sup>3</sup> පුප්ඵං නිබ්බතො සොසසාවකො,
- 49. එසො හි සමමා සමබුද්ධො අපමෙයො දුරාසදො  
එසොහි ධම්මරතනො සවාසනාතො එහිපසුසිකො.
- 50. එයො හි සඤ්ඤාතනො සුප්ඵපනො අනුත්තරො  
සබ්බං සමනතරහිතං නත්ත ඊතො සබ්බසඤ්ඤා.
- 51. සො කසපො ජීනවරො සත්ථා සෙනව්‍යාරාමෙහි නිබ්බතො  
තඤ්ඤා'ව තස ජීනඤ්ඤා යොජනුබ්බධමුත්තතො'ති.

කසප බුද්ධිවංසො චතුර්විසතිමො.

---

1. තෙ වීජ්ජා - සිමු.  
 2. සද්ධම්මපණ්ඩරච්ඡතං - සිමු.  
 3. මාපෙත්වාභයං - සිමු.



47. ත්‍රිවිද්‍යාමය අලංකාරණ දී සතර ඵලයන් වටංසක කොට මඩිඅභිඤ්ඤ නමැති ආභරණ දී නවලොච්ඡුතුරු දහම් නමැති මල් පළඳනා කොට.

48. පච්චලහන සදහම් නමැති සේසත් දී අභයසුරයට යන සුලු අණ්ඩාබහමාභි පුෂ්ප මවා ඒ කාශ්‍යප බුදුහු ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිවිදාහ.

49. පමණ නො කටහැකි වූ නො ගැටිය හැකි වූ සමයක්සමබුදුහු තුලුහු මැ යැ සභාවාසන වූ 'ඵච බලව'හි කීමට නිසි වූ දහම් රුවන් ඵ මැ වෙයි.

50. අනුත්තර වූ සුපිළිපත් වූ සභරුවන ඵ මැ වෙයි. ඵ හැම අතුරුදහන්වී. හැම සංස්කාරයෝ තුළු නො ද?

51. ජීනාත්තම වූ ඒ කාශ්‍යප බුදුහු සෙනවාරාමයෙහි පිරිනිවිදාහ, ඵහි මැ ඵබුදුන්ගේ ජිනපුපය යොදුනක් උස් කොට බඳවන ලද යයි.

සුවිසි වන කාශ්‍යප බුද්ධවංශ යි.

## ගෞතම බුද්ධචංසො

1. අභමේ'තරහි සමුට්ඨො<sup>1</sup> ගෞතමො සකාචස්සනො<sup>2</sup>  
පධානං පදභික්ඛාන පතො සංඛොධිමු'ත්තමං.
2. ඔහමුතා යාචිතො සතො ධම්මචකකං පචත්තයිං  
අට්ඨාරසත්තං කොට්ඨං පඨමා'හි සමයො අහු.
3. තතො පරඤ්ච දෙසෙතො නරමරුතං<sup>3</sup> සමාගමෙ  
ගණනාය න චත්තඛෙඛා දුතියා'හි සමයො අහු.
4. ඉධෙචා'හං එතරහි ඔචදිං මම<sup>4</sup> අත්ථං  
ගණනාය න චත්තඛෙඛා තතියා'හි සමයො අහු.
5. එකො'ච<sup>5</sup> සන්තිපාතො මෙ සාඨකානං මහෙසිනං  
අධිඤ්ඤෙසසතානං හික්ඛනාසි සමාගමො.
6. විරොචමානො විමලො හික්ඛසඤ්ඤා මජ්ඣගො  
දදුමි පඤ්ඤං සඛං ඡේ'ච සඛකාමදෙ.
7. එලමා'කඛිමානානං භවච්ඡන්ද්‍රප්පහසිනං  
චතුසච්චං පකාසෙමි' අනුකමපාය පාණිනං.
8. දසවීරසභසානං ධම්මාභිසමයො අහු  
එකද්විතං අනිසමයො ගණනාතො දසඛිඛියො.
9. විඤ්ඤා ඛානුජඤ්ඤා' ඉදං චිතං සුද්දුලිතං  
ඉධ මයහං සකාමුනිතො සාසනං සුවිසොධිතං.
10. අනාසවා චිතරාගා සත්තචිත්තා සමාහිතා  
හික්ඛි'නෙක සතා සඛෙඛ පරිවාරෙත්ති මං සදු
11. ඉදති යෙ එතරහි ජහන්ති -මානුසං භවං  
අප්පත්තමානසා සෙධා තෙ හික්ඛු විඤ්ඤාගරහිතා

---

1. අභං එතරහි බුද්ධො - සිමු.	5. එකොසි - මවි.
2. සකාචස්සනො - මවි., සකාසුඛිඛො - සු.	6. පකාසෙසිං - සිමු.
3. නරමෙච - සිමු., සා., මජ්ඣ.	7. ඛානුජඤ්ඤා - සිමු.
4. ධවදිස්සාමි - මවි.	

## ගෞතම බුද්ධවංශය

1. මෙ දවස ශාක්‍යකුල වඩනා ගෞතම නම් සම්බුදු වූ මම් ප්‍රධන්-  
වියඹි කොට උතුම් වූ සම්බොධියට පැමිණියෙමි.

2. මහබ්‍රහ්‍ම විසින් අයදනාලද්‍රයෙමි දමසක් පැවැත් වීම්. අටළොස්  
කෙළක් සත්තට ප්‍රථම ධර්මාවබොධය වී.

3. ඉන් මෑතභාගයෙහිදු දිව්‍යමනුෂ්‍යසමාගමයෙහි (මඛලසුත්‍රය)  
දෙශනා කරන කල්හි ගණනින් නො කියයුතු දෙවිමිනිස් කෙනෙකුන්ට  
දෙවැනි ධර්මාවබොධය වී.

4. මෙ දවස මම් මෙහිමැ මාගේ පුත්‍ර (රාහුල) හට අවවාද කෙළෙමි ද,  
එකල්හි ගණනින් නො කියයුතු සත්‍ය කෙනෙකුන්ට තුන්වැනි ධර්මා-  
භිසමය වී.

5. මට එක් මැ ග්‍රාවකස නිතිපාතයෙක් වී, මහර්ෂි වූ අධිතෙළෙස්සියක්  
ග්‍රාවකභික්ෂුන්ගේ සමාගමය වී.

6. බුද්ධශ්‍රීන් දීප්ත වූ විගතරාගාදිමල ඇති මම් භික්ෂුසඛසයාමධ්‍යයට  
පැමිණියෙමි සියලු කැමැති සැපත් එළවා සිතුමිණිඊවනක් සෙයින් පැතු  
හැම ලොච්චොවුතුරා සුවවෙසෙස් දෙමි.

7. ස්‍රෝතාපක්‍යා දී චතුර්විධ ඵලය කැමැති වන්නා වූ භවතෘෂ්ණා  
භරතා කැමැති සත්තට අනුකම්පායෙන් සිචසස් ප්‍රකාශ කෙරෙමි.

8. කිස්දහසක් සත්තට ධර්මාභිසමය විය. එක් දෙදෙනකුන් ආදීන්-  
ගේ වශයෙන් අභිසමය ගණනින් අසඛ්‍ය වී.

9. මෙකල්හි ශාක්‍යමුනි වූ මාවිසින් මොනොවට පච්ඡ කළ සඳ්න  
(දෙවිමිනිසුන් කෙරෙහි) පැතුරුණේ බොහෝදෙනා කෙරෙහි ප්‍රයිඳු වූයේ  
සමාධි වූයේ පරිපුණ් වූයේ හටගත් මහඵල කුසුම් ඇත්තේ වී.

10. සියල්ලෝ අනාසුව වූ ජහවු රංග ඇති ශාක්‍ය සිත් ඇති සමාධියට  
පැමිණි නොයෙක් සියගණන් භික්ෂුහු හැම කල්හි මා පිරිවරා සිටිති.

11. දන් මෙකල්හි රහත්ඵලයට නො පැමිණි සිත් ඇති ගෞතම  
වූ යම් කෙනෙක් මනුෂ්‍ය භවය හරනාහු ද, ඒ භික්ෂුහු නුවණැතියන් විසින්  
ගරභන ලද්දහ.

- 12. අරියඤ්ඤාසං ඵොමයන්තා සද්ධම්මරතා ජනා  
බුජ්ඣ්ඤානි සතිමනෙතා සංසාරසරිතා නරා.
- 13. නගරං කපිලවත්ථි මෙ රාජා සුඤ්ඤාදනො පිතා  
මයභං ජනෙතතිකා මාතා මයා දෙවී'ති වුච්චති.

  14. එකුනතිංස වසානි අගාරමඤ්ඤාං වසීං  
රමො සුරමො සුභකො<sup>1</sup> තයො පාසාද චුක්ඛමා.
  15. වහාරීස සභසානි නාරියො සමලඛනතා  
භද්දකච්චානා<sup>2</sup> නාම නාරී රාහුලො නාම අනුජො.
  16. නිථිනෙත වතුරො දිසා අසසයානෙන නිකඛිථිං  
ජබ්බසං පධානවාරං අවරිං දුක්ඛරං අභං.
  17. බාරාණසියං ඉසිපතනෙ ජීනවකකං පච්ඡන්තිං<sup>3</sup>  
අභං ගෞතම සමබුද්ධො සරණො<sup>4</sup> සබ්බපාණිනං.
  18. කොලීනො උපතියො ව දෙච භික්ඛු අභ්ගසාවකා  
ආනන්දො නාමු'පට්ඨාකො සන්තකාවචරො මම.
  19. ඛෙමා උප්පලවණ්ණො ව භික්ඛුනි අභ්ග සාවිකා  
විනෙතා ව භජාලවනො අගගුපට්ඨාකු'පාසකා.
  20. උක්ඛරා නන්දමාතා ව අගගුපට්ඨිකු'පාසිකා  
අභං අසාඤ්චුලමනී පනෙතා සඤ්ඤාධි චුක්ඛමං.
  21. බ්‍යාමප්පභා සද්ධ මභං සොළසභ ඤ්චුභ්ගතා<sup>5</sup>  
අප්පං වසාසනං ආයු ඉදනෙ'නරති විජ්ජති  
තාවතා තිට්ඨමානො'භං තාරෙථී ජනනං බහුං.

---

- 1. සුවන්දනො කොකනුද කො භුවො - සා.
- 2. යසොධරා - මවි. සා.
- 3. චක්ඛං පච්ඡන්තිං මයා - සිචු.
- 4. සරණං - සිචු., මජ්ඣ., සා.
- 5. චුභ්ගතො - සිචු.

12. හැම කල්හි දහමිහි ඇලුණු ජනයෝ ආයඹ්දුෂ්ටාඛිනිකමාරිය පසස්නාහු සිවුසස් ප්‍රතිවෙධ කෙරෙති. ස්මාතිමත් වූ ඒ මනුෂ්‍යයෝ සසර-සයුර තරණය කෙරෙත්,

13. මාගේ නගරය කපිලවාස්තු නමැ, පිය තෙමේ සුදෙවුන්රජ යැ. මාගේ ජනිකා වූ මවු තොමෝ මායා දෙවි නමැ'යි කියනු ලැබේ.

14. මම එකුත්තිස්වසක් ගිහිගෙයි වාසය කෙළෙමි. රඹු යැ සුරඹු යැ සුභ යැ යන උතුම් වූ තුන්පහයෙක් වී.

15. මොනවට සැරැහුණු සතලිස්දහසක් පරිවාරස්ත්‍රිහු වූහ. හඳු-කවචනා නම් ස්ත්‍රිය අගමෙහෙසුන් වී. පුත්‍ර තෙමේ රාහුල නම් වී.

16. සතර පෙර ගිමිති දක අඤ්චානායෙකින් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කෙළෙමි. මම සවසක් දුෂ්කර වූ ප්‍රධන්වියඹ් කෙළෙමි.

17. මව්සින් බරණැසැ ඉසිපතන්හි දී දම්සක් පවත්වන ලද්දේ යැ. ගෞතම බුද්ධ නම් වූ මම හැම සත්තට සරණ වෙමි..

18. කොලික යැ උපතිසය යැ යන භික්ෂුහු දෙදෙන අගසව් වෙති. මාගේ සන්තිකා වචර වූ උපසාර්යක තෙමේ ආනන්ද නම් වෙයි.

19. බෙමා යැ උපලවණණා යැ යන භික්ෂුණිහු අගසැව් වෙති. වික්ක යැ හන්දාලවක යැ යන මොහු අග්‍රොපසාර්යක වෙති.

20. උඤ්ජා යැ නන්දමාතා යැ යන අගඋවචු උචැසියෝ වෙත්. මම ඇසැතුබෝමුල්හි හිද උතුම් වූ සමාක් සමෙබාධියට පැමිණියෙමි.

21. හැම කල්හි මාගේ ව්‍යාමප්‍රභාව සොළොස්රියන් උස්වැ නැඟිණ. දුන් මෙකල්හි අල්ප වූ වර්ෂ සියයෙක් ආයු පවත්නේ යි. එතෙක් කල් සිටිනා වූ මම බොහෝ ජනතාව තරවමි.

- 22. ධම්මොක්කං<sup>1</sup> පච්ඡමං ජනබොධනං  
අහ'මපි<sup>2</sup>න වීරසෙසව සද්ධිං සාවකසඬකතො  
ඉධෙ'ව පරිනිබ්බිසං අගභී'වාභාරසඬයා.
- 23. තානි ච අතුලතෙජානි ඉමානි ච දසබ්ලානි ඉද්ධියො<sup>3</sup>  
අයං ච ගුණධරවරදෙහො<sup>4</sup> ද්වත්තිංස ලක්ඛණවිචිත්තො<sup>5</sup>.
- 24. දසදීපා පභාසෙජා සතරංසී'ව ජෛභා  
සබ්බා සමතරහෙසසන්ති නත්තු රික්ඛා සබ්බසඬාරා'නි.

ගෞතම බුද්ධවංසො පඤ්චවීසතිමො.

---

- 1. ධම්මොක්කං - සිමු.
- 2. අහමපි - සිමු.
- 3. ඉමානි ච දසබ්ලානි ච - සිමු., ඉමානි ච යසබ්ලානි ඉද්ධියො-සා., ඉමානි ච දසබ්ලානි-බ්ලානි - මජ්ඣ.
- 4. අයංවගුණධරදෙහො-සිමු., අහංගුණධරණ දෙහො - සා., අය භව ගුණධරණො දෙහො - මජ්ඣ.
- 5. ද්වත්තිංසවරලක්ඛණවිචිත්තො-මජ්ඣ., සා ද්වත්තිංසවර ලක්ඛණවිත්තො - සිමු.

22. පශ්චිමජනතාව ප්‍රබෝධ කරන දහමී නමැති දඬුවැටපහන තබා මම ද ශ්‍රාවක සංඝයා සමග නොබෝ කලකින් මෑ ඉන්ද්‍රිය ක්ෂයෙන් ගින්නක් සෙයින් මෙහි මෑ පිරිනිවෙන්නෙමි.

23. ඒ අතුලා වූ තෙජස්සු ද මෙ දඬුවිධ කායබලයෝ ද සාද්ධිහු ද දෙතිස් මහපුරිස් ලකුණින් ගැවැසිගත් මේ උතුම් වූ ගුණධර දෙහය ද යන -

24. හිරුහු දසදිගුන් සෙයින් සවනකරසින් (ලොව) හෙළි කොට උක්තප්‍රකාර වූ සියල්ලෝ අතුරුදහන් වන්නාහ. හැම සංස්කාරයෝ තුවස් වූවාහු නු? යි.

**පස්විසිවැනි ගෞතම බුද්ධවංශය යි.**

## බුද්ධපකිණ්ණක කණෙඩා

1. අපරිමෙයො ඉතො කප්පෙ වතුරො ආසුං විනායකා තණ්හ චිකරො මෙධචිකරො අථො'පි සරණචිකරො දීපචිකරො ච සමබුද්ධො එකකප්පමි තෙ ජිනා.
2. දීපචිකරස්ස අපරෙන කොණ්ඩකෙදස්ස නාම නායකො එකො'ව එක කප්පමි තාරෙසි ජනනං බහුං.
3. දීපචිකරස්ස භගවතො කොණ්ඩකෙදස්ස ච සත්ථුතො එතෙසං අනතරා කප්පා ගණනාතො අසඬ්ඛියා.
4. කොණ්ඩකෙදස්ස අපරෙන මඬගලො නාම නායකො තෙසමි අනතරා කප්පා ගණනාතො අසඬ්ඛියා.
5. මඬගලො ච සුමතො ච රෙවතො සොභිතො මුඤ්ඤි තෙපි බුද්ධා එක කප්පෙ වකඛුමනෙතො පභච්චාරා.
6. සොභිතස්ස අපරෙන අනොමදස්සි මහායසො තෙසමි අනතරා කප්පා ගණනාතො අසඬ්ඛියා.
7. අනොමදස්සි පදුමො නාරදෙ වා'පි නායකො තෙ' පි බුද්ධා එකකප්පෙ කමතකාරකා මුඤ්ඤි.
8. නාරදස්ස අපරෙන පදුමුඤ්ඤරො නාම නායකො එකකප්පමි උපනෙතො තාරෙසි ජනනං බහුං.
9. නාරදස්ස භගවතො පදුමුඤ්ඤරස්ස සත්ථුතො තෙසමි අනතරා කප්පා ගණනාතො අසඬ්ඛියා.
10. කප්පසතසහසමිහි එකො ආසි මහාමුඤ්ඤි පදුමුඤ්ඤරො ලොකටීද්ද ආහුතිනං පටිඤ්ඤානො.
11. තිංසකප්පසහසමිහි දුට්ඨො ආසුං විනායකා සුමෙධො ච සුචාතො ච ඔරතො පදුමුඤ්ඤරා<sup>1</sup>

---

1. ධරයො පදුමුඤ්ඤරො - - සීඉ.      ධරතො පදුමුඤ්ඤරො - සා.



## බුද්ධ ප්‍රකීර්ණක කාණ්ඩය

1. මෙයින් පෙර අප්‍රමේය කල්පයෙහි තණ්හකාර යැ මෙධකාර යැ යළි සරණකාර යැ දීපකාර යැ යන ඒ පස්මරුන් දිනු සතර බුදුවරයෝ වූහ.

2. දීපකාරබුදුන්ට මෑත භාගයෙහි කෞණ්ඩිත්‍ය නම් වූ එක් මැ ලොකනායකයන් වහන්සේ එක් කපෙකැ බොහෝ ජනසමූහයා සසරින් එතෙර කරවූ සේක.

3. දීපකාර භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ද කෞණ්ඩිත්‍ය ශාස්තෘන් වහන්සේට ද යන මේ බුදුවරයන්ට අතුරු කල්පයෝ ගණනින් අසඹිය වූහ.

4. කෞණ්ඩකඤ්ඤ බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි මධ්‍යල නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූහ. ඒ බුදුවරයන්ට ද අනතරකල්පයෝ ගණනින් අසඹිය වූහ.

5. මධ්‍යල යැ සුමන යැ රෙවත යැ සොභිත යැ යන වක්ඡුර්මත් වූ ප්‍රභාකර වූ ඒ බුදුවරයෝ ද එක් කපෙකැ පහළ වූහ.

6. සොභිත නම් බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි මහායශස්ක වූ අනොමදසසී නම් බුදුහු ලොවැ පහළ වූහ. ඒ බුදුවරයන්ට ද අනතරකල්පයෝ ගණනින් අසඹිය වූහ.

7. අනවමදර්ශී යැ පදුම යැ නාරද යැ යන ලොකනායක වූ කෙලෙස් අදුරු දුරු කළ ඒ තුන් බුද්ධවුන්හු ද එක් කපෙකැ පහළ වූහ.

8. නාරද බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි පදුමිකර නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ එක් කපෙකැ උපන්සේක් බොහෝ ජනතාව සසරින් තැරැවූහ.

9. නාරද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ද පදුමිකර ශාස්තෘන් වහන්සේට ද යන ඒ බුදුවරයන්ට අනතරකල්පයෝ ගණනින් අසඹිය වූහ.

10. මෙයින් උක්ඡයක් වන කල්පයෙහි ආගන්තුකසක්කාරයන් පිළි ගන්නා වූ මහාවුනි වූ පදුමිකර නම් එක් සර්වඥ කෙනෙක් පහළ වූහ.

11. මෙයින් පෙර තිස්දහස් වන කල්පයෙහි පිදුමතුරා බුදුන්ට මෑත භාගයෙහි සුමධ යැ සුජාත යැ යන බුදුවරයෝ දෙදෙනෙක් පහළ වූහ.

- 12. අධාරයෙ කප්පකෙ තයො ආසුං විනායකා පියදසසී අසුදසසී ධම්මදසසී ච නායකා ඔරතො<sup>1</sup> ච සුජාතසස සමබ්බුද්ධා ද්විපද්ධතමා.
- 13. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ එතො ආසී මහාවුති සිඤ්ඤා සො ලොකචීද්ද සඥ්ජකතො අනුතතරො.
- 14. දෙවනවුතෙ ඉතො කප්පෙ දුවෙ ආසුං විනායකා තිසෙසා ඵුසෙසා ච සමබ්බුද්ධො අසමා අපච්චි පුග්ගලා.
- 15. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ විපසී නාම නායකො සො පි බුද්ධො කාරුණිකො සතෙත මොචෙසී ඛකිනා.
- 16. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ දුවෙ ආසුං විනායකා සීඨි ච වෙසසා වෙච අසමා අපච්චි පුග්ගලා.
- 17. ඉමඤ්ඤි හද්දකෙ කප්පෙ තයො ආසුං විනායකා කකුසන්ධො<sup>2</sup> කොණාගමනො කසසපො වා'පි නායකො අන'මෙතරහි සමබ්බුද්ධො මෙතෙතයෙසා වා'පි හෙසසති.
- 18. එතෙ'පි පඤ්ඤා සමබ්බුද්ධා<sup>3</sup> ධීරා ලොකානුකම්පකා එතෙසං ධම්ම රාජුනං අඤ්ඤාසං නෙක කොචිතං ආචීඤ්ඤාන නං මග්ගං නිබ්බුතා නෙ සසාවකා'ති.

බුද්ධිපති ණණකකණෙධා නිවසීතො.

---

1. ධරයො - සීඹු.  
 2. කුක්කුසන්ධො - සා.  
 3. එතෙපිමෙ පඤ්ච බුද්ධා - මජ්ඣ., සා. එතෙපි පඤ්ච බුද්ධා - සීඹු.

12. සුජාත බුදුන්ට මෑතභාගයෙහි අටලොස් වන කප්පියෙහි පියදසී යැ අසදසී යැ ධම්මදසී බුදුහු යැ යන සම්බුද්ධ වූ ද්විපදෙතනම වූ තුන් විනායකයන් වහන්සේ ලොවැ පහළවූහ.

13. මෙයින් සිවුඅනු වන කප්පි (කෙලෙස් ගඬ පැළීමෙහි) ශල්‍ය-කර්තෘ වූ අනුකර වූ ලොකවිදු වූ ඒ ඒක් මැ සිද්ධාත්‍යී නම් බුදුහු ලොවැ පහළවූහ.

14. මෙයින් දෙයානුවන කප්පි විනෝදනන් විනයනය කරන තිසස යැ චූසස යැ යන අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ සම්බුදුවරු දෙදෙනෙක් වූහ.

15. මෙයින් එකානුවන කප්පි විපසී නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ ලොවැ පහළවූහ. කාරුණික වූ ඒ බුදුහු ද සත්ත්වයන් සංසාර බන්ධනයෙන් මුදුලු සේක.

16. මෙයින් එක්තිස් වන කප්පි විනායක වූ සිඛී යැ වෙස්සභු යැ යන අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල වූ බුදුවරු දෙදෙනෙක් ලොවැ පහළ වූහ.

17. මේ මහාභද්‍රකල්පයෙහි කකුසන්ධි යැ කොණාගමන යැ කාශ්‍යප ලොකනායකයන් වහන්සේ යැ යි තුන් බුදු කෙනෙක් වූහ. මේ මෙකල්හි සම්බුද්ධයෙහි. අනාගතයෙහි මෛත්‍රෙය නම් බුදු කෙනෙක් ද ලොවැ පහළ වන්නාහ.

18. තෙල පස්බුදුවරු ද ධීරයහ, ලොවට අනුකම්පා ඇතියහ, උන් වහන්සේ මේ ධර්මරාජයන්ගේ ද අත්‍ය වූ නොයෙක් කෙළඟණන් බුදුවරයන්ගේ ද ඒ නියතීණමාර්ගය ප්‍රකාශ කොට ශ්‍රාවකයන් සහිත වැ පිරිනිව්වාහ යි.

බුද්ධප්‍රකීර්ණක කාණ්ඩය නිමියේ යි.

## ධාතුභාජනීය කථා

1. මහාගොතමෝ ජීනවිරෝ කුසිනාරාය<sup>1</sup> නිබ්බුතො  
ධාතු වීඝාරිකං ආසී තෙසු තෙසු පදෙසතො.
2. එකො අජාතසත්තුසු එකො වෙසාලියාපුරෙ  
එකො කපිලවත්ථමහී එකො ච අලුපකපකෙ.
3. එකො ච රාමගාමමහී එකො ච වෙඨදීපකෙ  
එකො පාවෙය්‍යකෙ මලෙපු එකො ච කොසිනාරකෙ
4. කුමභසු චූපං කාරෙසි බ්‍රාහ්මණො දෙණ සංඛයො  
අඛාරචූපං කාරෙසුං මොරියා කුට්ඨ මානසා
5. අට්ඨසාරීරිකා චූපා නවමො කුමභවෙතිසො  
අඛාර චූපො දසමො තදයෙව පතිට්ඨිතො.
6. එකා දයා තිදසපුරෙ එකා නාගපුරෙ අහු  
එකා ගඤ්චාර වීසයෙ එකා කාලිඛරාජිනො<sup>a</sup>
7. වක්ඛාලීස සමාදන්තා කෙසා ලොමා ච සබ්බසො  
දෙවා හරිංසු එකෙකං වකකවාළු පරමපරා.
8. මධුරායං හතවතො පනතො දණ්ඩකඤ්ච චීවරං  
නිවාසනං කුසසරෙ පට්ටිඤ්චරණං කපිලවහයෙ.
9. පාටලිපුත්තනගරෙ කරකං කායබන්ධනං  
වම්පායමුදකසාවිකා උණ්ණලොමකඤ්ච කොසලෙ.

---

1. කුසිනාරාමමහී - සිමු., කුසිරාමමහී - මජ්ඣ.

උණ්චීසං තසෙසා දයා - අකබ්‍යා වෙව ධාතුයො

a. අසමභින්නා ඉමා සත්තං - සෙසා භින්නා ව ධාතුයො

මහතතා මුග්ග මතතා ච - මජ්ඣිමා භින්න තණ්ඩුලා

මුදකා සාප පමතතා - නානා වතනා ව ධාතුයො

## ධාතුභාජනීය කථා

1. (ශීලාදිගුණයෙන්) මහත් වූ ගෞතම නම් සච්ඡයන් වහන්සේ කුසිනාරා නගරයෙහි පිරිනිවියහ. (උන් වහන්සේගේ) ධාතූන් වහන්සේ ඒ ඒ පෙදෙස්හි පතළාහ.

2. එක් කොටසෙක් අජාතශත්‍රුගේ රාජධානියෙහි ද, එක් කොටසෙක් විසල්පුරයෙහි ද, එක් කොටසෙක් කිඹුල්වත්තේ ද, එක් කොටසෙක් අල්ලකප්ප නම් රටෙහි ද-

3. එක් කොටසෙක් රාමගමිහි ද, එක් කොටසෙක් වෙඨද්වීපයෙහි ද, එක් කොටසෙක් පාවානුවරවැසි මලයයන් කෙරෙහි ද, එක් කොටසෙක් කුසිනාරා නුවරවැසි මලයයන් කෙරෙහි ද වී.

4. ද්‍රෝණ නම් බමුණු තෙම කුම්භස්තූපයක් කරවී. මොයඪියෝ තුටුසින් ඇතිවූ අභිගාරවෛත්‍යයක් කරවූහ.

5. ශාරීරිකස්ථූප අටෙකි. නවවැනි කුම්භස්තූපය ද දසවැනි අභිගාරවෛත්‍යය ද එකල්හි මැ පිහිටියේ යැ.

6. එක් දළදාවක් තිදස්පුරයෙහි ද එක් දළදාවක් නාගපුරයෙහි ද එක් දළදාවක් ගඤ්ඤයෙහි ද එක් දළදාවක් කලිඟුරජුගේ විජිතයෙහි ද වූ යැ.

7. සමසනලීස් දන්තයෝ ද කෙස් ද ලොම් ද දෙවියෝ සක්වල පරපුරින් සච්ඡකාරයෙන් එකෙක විසින් ගෙන ගියහ.

8. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාත්‍රධාතූ ද කොතුරුදඬු ද සිවුර ද මධුරායෙහි වෙයි, හඳනාසිවුර කුසසර නම් තෑන්හි වෙයි, පසතුරුණ කිඹුල්වත් පුරයෙහි වෙයි.

9. ඩබ්‍රාව ද කාබහන ද පැළලුප්තුවර වෙයි, දියසඵච වම්පා-නගරයෙහි ද උණුලොම්ද කොසොල්දනවියෙහි ද වේ.

10. කාසාවඤ්ච චුභමලොකෙ වෙයන්තං නිදසෙ පුරෙ  
පාසාණකෙ පදං සෙට්ඨං යඤ්චාපි අච්චුතිපදදං  
නිසීදන්තං අවන්ති පුරෙ රට්ඨෙ අත්ථරණං තද
11. අරණී ච මිථිලායං විදෙහෙ පරිසකාවන්තං  
වාසී සුචිසරඤ්චා'පි ඉඤ්චකෙතෙ පුරෙ තද.
12. පරිසකාරං අවසෙසං ජනපදෙ අපරන්තකෙ  
පරිභුක්තඤ්ච මුනිනා අකංසු මනුජා තද.
13. ධාතු විජ්චාරිකං ආසී ගොතමස්ස මහෙසින්තො  
පාණිනං අනුකම්පාය ආහු පොරාණිකා තද.

ධාතුභාජනීයකථා නිවසීතා.

බුද්ධචංසො නිවසීතො.

මහත්තා සුවණණ වණණා ච - මුත්තා වණණාව මජ්ඣමා  
බුද්දකා මකුලවණණාව - සොළස දෙණ මත්තිකා

මහත්තා පඤ්ච නාලියො - නාලියො පඤ්ච මජ්ඣමා  
බුද්දකා ඡනාලි වෙච - එතා සබ්බා'පි ධාතුයො

උණභියං සිහලෙ දීපෙ - බුඞ්ම ලොකෙ ච වාමකං  
සිහලෙ දකච්ඡිකකඛං - සබ්බා පෙත්තා' පතිට්ඨිතා'ති

1 වරීරායං-PTS 2 මකුචපුරෙ-සිචු

3 කාසාවා, චුභමලොකෙ, ච - මජ්ඣං, කාසාවකං චුභමලොකෙ - සතා

ඉමා ග්‍රාථායො මරම්චි පොඤ්චකෙ දීසුන්ති.  
සීහල පොඤ්චකෙ නත්ථි.

10. එකල්හි කසාවත බඹලෙවහි ද හිස්වෙළුම් තිදස් පුරයෙහි ද නිසදුන්සිවුර අවන්තිපුරයෙහි ද අතුරුණ කුරුරටෙහි ද පිහිටියේ ය.

11. අරණිය (ගිනිගානාදණ්ඩ) මිටිලායෙහි ද පෙරහන විදෙහයෙහි ද වාසි හා හිදිගුළු හා ඉදිපත්නුවරෙහි ද පිහිටියේ ය.

12. එකල්හි මිහිස්සු බුදුන් විසින් වළඳනාලද සෙසු පිරිකර අපරාන්තජනපදයෙහි පිහිටුවාලූහ.

13. මෙසෙයින් සත්තට අනුකම්පා පිණිස මහර්ෂි චූ් ගෞතම-සඵඤ්ජන් වහන්සේගේ ධාතුන්ගේ පැතිරීම වී යයි එකල පෞරාණිකා-වායූයෝ කීවාහු ය.

ධාතුභාජනීය කථා නිමි.  
බුද්ධවංශය නිමියේ යි.





# චරිතාපේක්ෂ පාලි

# වරියාපිටකපාලී

නමෝ භස්ස භගවතෝ අරහතෝ  
සමමාසමබුද්ධස්ස

## 1. දුනපාරමිතා

අකිත්ති වරියං

1. කප්පෙ ව සත්‍යභස්සෙ වතුරො ව අසඬිනියෙ<sup>1</sup>  
එක්කතරෙ යං වරිතං සබ්බං තං බොධිපාවනං.
2. අකිත්තකප්පෙ වරිතං යපයිතා භවාභවෙ  
ඉමමහි කප්පෙ වරිතං පවකඛිස්සං සුඡොති මෙ.
3. යද අහං බ්‍රහ්මාරක්ඛෙසු සුඡෙසු විපින කානතනෝ  
අප්පෙධාගහෙතො<sup>2</sup> විහාරාමී අකිත්ති නාම තාපසො.
4. තද මං තපතෙජෙන සත්තතෙතො තිදිවාධිභු<sup>4</sup>  
ධාරෙතෙතො බ්‍රාහ්මණවණණං හික්ඛාය මංඋපාගමී.
5. පවතා ආභතං<sup>5</sup> පණණං අනෙලඤච අලොඡිකං  
මම දාරෙර ධිතං දිස්වා සකඨාගෙන ආකිරිං.
6. තස්ස දුතානභං පණණං නිකකුජ්ජාන භාජනං  
පුනෙසනං ජහිතාන පාවිසිං පණණසාලකං.
7. දුතියමි තතියමි උපගඤ්ඤි මමනාතිකං  
අකමිමනො අනොලඤො එවමෙවිමදුසභං.
8. න මෙ තප්පාවයා අත්ථි සරිරඤ්චි විචණණියං  
පිතිසුබ්බෙත රතියා විනිනාමෙමී තං දිවං.

1. අසඬබයා - සිඹු

2. විජන් - සිං, විවන - සා

3. අප්පෙධා ගාහෙතො මජ්ඣ. PTS.

4. තිදිවාහිභු, ඉ - මජ්ඣ., ප.

5. ආභටං - සා. PTS.

# වර්ගාපිටක පාලි

ඒ හඟවත් අහින් සමාක් සම්මාසම්බුදුරජාණන්  
වහන්සේට නමස්කාර චේවා

## 1. දනපාරමිතාව

### අකීර්ති වයභාව

1. සාරා සඬ්ඛා කල්ප ලක්ඛණයක් තුළ (අප මහ බෝසතුන්ගේ) යම් වරියාවක් වූ නම් ඒ සියල්ල සමාක් සම්බෝධිය හෙවත් සර්වඥතා-ඥනය මුහුකුරු වනු විය.

2. ඉකුත්වූ (සාරාසඬ්ඛා කල්පලක්ෂ සඬ්ඛාන) කල්පයෙහි කුදු මහත් හවයෙහි පුරුදු කරන ලද දනාදි ප්‍රතිපත්තිය හැර පියා මේ හදුකල්පයෙහි වර්තය කියමි. (ශාරීපුත්‍රය) මාගේ වචනය අසව,

3. යම් කලෙක මම අකීර්ති නම් තවුස් ව ඉපිද ජනසංඝාර රහිත වූ කරගසින් ගහන වූ මහවනයෙහි පිවිස වාසය කෙළෙමි ද,

4. එකල මාගේ තවුස් තෙදින් තැවුණු සක්දෙව් රජතෙම බමුණු වෙස් ධරමින් පිඬු පිණිස මා වෙත එළඹ සිටියේ ය.

5. පවතින් අඹළ තෙල් ලුණු නැති (ඒසු) කරකොළ මාගේ දෙර සිටියහු දක භාජනයෙන් ගෙන (තමහට ඉතිරි නොකොට) ඔහට දිනිමි.

6. මම සක්දෙව් රජහට කරකොළ දී භාජනය යටිකුරු කොට තබා නැවත (එදවස) අහර නොසොයා පන්සලට පිවිසියෙමි.

7. දෙවන තෙවන දවස්හි දු හේ මා වෙත එළැඹියේ ය. මම මසුරු බැවින් නො සැලුණෙමි ලොහයෙන් නොලැගුණෙමි එසෙයින් මැ දිනිමි.

8. ඒ දනහෙතෙයෙන් මාගේ ශරීරයෙහි විරූප බවෙක් නැති. දන්දීමෙන් ඇති වූ ප්‍රීති සුබයෙන් හා අභිරතියෙන් එ තුන් දවස ඉක්මවිමි.

- 9. යදි මාසමුද්‍රේ මාසං දකඛිණෙය්‍යං වරං ලභෙ අකමුද්‍රිතො අනොලීතො දදෙය්‍යං දනමුක්ඛමං.
- 10. න තස්‍ය දනං දදමානො යසං ලාභඤ්ච පඤ්චි. සබ්බඤ්ඤනං පඤ්චයානො තාති කමමාති ආවරිනති.

අකිත්ති වරියං පඤ්චමං.

2. සබ්බ වරියං

- 11. පුනාපරං යද හොමී බ්‍රාහ්මණො සබ්බසව්භයො මහාසමුද්දං කරිතුකාමො උපගච්ඡාමී පට්ටනං.<sup>1</sup>
- 12. තඤ්ඤසාමී පට්ටපථෙ සයමභුං අපරාජිතං කතතාරදධානං<sup>1</sup> පට්ටපනනං තතතාය කධිනභුමීයා.
- 13. තමහං පට්ටපථෙ දිස්වා ඉමමඤ්චං විචිනතධි. ඉදං<sup>2</sup> ඛෙතතං අනුපභතං පුඤ්ඤකාමස්‍ය ජනතුනො.
- 14. යථාපි<sup>3</sup> කස්‍යකො පුරිසො ඛෙතතං දිස්වා මහාගමං.<sup>4</sup> තඤ්ච ඛිජං න රොපෙති න ඉසා ධඤ්ඤන අඤ්චිකො.
- 15. ඵචමෙවාහං පුඤ්ඤකාමො දිස්වා ඛෙතතං වරුක්ඛමං යදි තඤ්ච කාරං න කරොමී නාහං පුඤ්ඤන අඤ්චිකො.
- 16. යථා අමච්චො මුද්දිකාමො රඤ්ඤඤ අනෙක පුරෙ ජනෙ න දෙති තෙසං ධනධඤ්ඤං මුද්දිතො පට්ටහායති.
- 17. ඵචමෙවාහං පුඤ්ඤකාමො විපුරං දිස්වාන දකඛිණං යදි තස්‍ය දනං න දදමී පරිහායිසසාමී පුඤ්ඤතො
- 18. ඵවාහං චිත්තධික්ඛාන මරොහික්ඛා උපාහනා තස්‍ය පාදති වජ්ඣික්ඛා අදස්සි ජනතුපාහනං
- 19. තෙනෙවාහං සතභුණතො සුබ්බමාලො සුචෙධිතො අපිච දනං පරිපුරෙතො ඵචං තස්‍ය අදසහනති

සබ්බවරියං දුක්ඛියං.

---

1. කතතාරදධානං - මජ්ඣං.	3. යථා - මජ්ඣං.
කතතාරදධානං - ස්‍යා	4. මහාරාමං - ස්‍යා.
2. ඉමං - ස්‍යා.	5. ඛෙතතං - ස්‍යා.

9. ඉදින් යම් හෙයෙකින් (ගුණයෙන්) උතුම් වූ දක්ෂිණාර්භ කෙනෙකුන් උබම් නම් මසකුදු දෙමසකුදු නො සැලෙනුයෙම් නො පසුබස්නෙම් උතුම් වූ දනය දෙමි.

10. එ සක්දෙව් රජුට දන් දෙනුයෙම් යස පිරිවර සම්පත් හෝ (වක්‍රවර්ති සම්පත් ආදී වූ) ලාභයක් හෝ නො පැතීම්. වැළි, බුදුබව පකනු යෙම් ඒ දනමය පින්කම් කෙළෙමි යි.

පළමුවන අකීර්ති වයඨාව යි.

2. සඩ්ධ වයඨාව

11. තට්ඨ අතිකුදු වරිතයක් කියමි. (එද අසව) යම් කලෙක (මම) සඩ්ධ නම් බ්‍රාහ්මණ වීම් ද එකල (සාර්ණහුමිය කරා යන්නට) මහමුහුදෙන් එතරවනු කැමැත්තෙම් පටුන බලා ගියෙමි.

12. එ පෙරමහ ගිමිත්ත තැවුණු රඵ බිමහි වූ කතර අදන්මගට පිළිපත් සායම්හු වූ අපරාජිත වූ පසේ බුදු කෙනෙකුන් වහන්සේ දිට්මි.

13. මම එසේ පෙරමහ එන එ පසේබුදුන් දක, මෙකරුණ සිතුවෙමි. පින් කැමැතියාහට පින් කෙතක් ලැබුණේ යි කියා යි.

14. යම් සේ ගොවිපුරුෂයෙක් මහත් වූ අස්වනු ලැබෙන විපුල වූ භෞඵලදයක කෙතක් දක එහි බිජුවට නො වපුරා නම් ඒ ගොවියා ධාන්‍ය කැමැතියෙක් නො වේ ද.

15. එ පරිද්දෙන් ම පින් කැමැති වූ මම පින් කෙත් අතුරින් අතිශයින් උතුම් වූ (ආයඨශ්‍රාවකයන්ගෙන්) අග්‍ර වූ පසේබුදු කෙනෙකුන් වන පින්කෙතක් දක උන් වහන්සේට පුජාසත්කාර නො කෙරෙමි නම් මම පින් කැමැතියෙම් නො වෙමි.

16. යම්සේ රාජඵලාධිකාර පදවිධර අමාත්‍යයෙක් හෝ සෙනාපතියෙක් හෝ ඇතොවුරෙහි ද ඉන් පිටත බලකායාදීන් කෙරෙහි ද රාජානුශාසනය පරිද්දෙන් නො පිළිපදී ද ඔවුනට ධන ධාන්‍ය නොදේ ද හෙතෙම එම ඵලාධිකාර ධුරයෙන් පිරිහේ.

17. එපරිද්දෙන් මම ද පින් කැමැතියෙම් උදර වූ දක්ෂිණාර්භයකු දක ඉදින් ඔබට දන් නොදෙමි නම් පුණ්‍යඵලයෙන් ද පිරිහෙමි.

18. මම මෙසේ සිතා (දුරදීම) වහන්සෙළ මුදුගෙන ඒ පසේබුදුන් වහන්සේ ගේ පා වැද (උන්වහන්සේට) පත්කුඩා සහ වහන්සෙහළ ද දිනිමි.

19. සඩ්ධ බ්‍රාහ්මණ වූ මම (ඒ පසේබුදුන්ට වඩා එකල) සිදුමැලි ව සුවසේ වැඩි සිටියෙමි. එසේ වුව ද මාගේ දනපාරමිතාව පුරනුයෙම් මෙසේ උන්වහන්සේට ජත්‍රොපාහනය දිනිමි යි.

ඉදවන සඩ්ධ බ්‍රාහ්මණවයඨාව යි.

3. කුරුධම්මවරියං.

- 20. පුනාපරං යද හොමී ඉඤ්ජපඤ්ඤා<sup>1</sup> පුරුකතමෙ රාජා ධනඤ්ඤායො නාම කුසලො<sup>2</sup> දස හුපාගතො.
- 21. කාලිඛණ්<sup>3</sup> රඤ්චීසයා බ්‍රාහ්මණා උපගඤ්ඤු මං ආයාචුං මං හජීනාගං ධඤ්ඤං චඛලපමෙතං.
- 22. අචුච්ඡිකො ජනපදෙ දුබ්භිකොඛා ජාතකො මහා දදහි පවරං නාගං නීලං අඤ්ඤානසවහයං.
- 23. න මෙ යාවකමනුසාකෙහි පටිකොචපො අනුච්ඡවො මා මෙ හිජ්ඣ සමාදනං දසාමී වීජුලං ගජං.
- 24. නාගං ගහෙඤා යොණ්ඩාය හිඛකාරෙ රතනාමයෙ ජලං හඤ්ඤා ආකිරිඤා බ්‍රාහ්මණානං අදං ගජං.
- 25. තසස නාගෙ පදිනතමහි අමාලා එතදබ්‍රැචුං කීනඤ්ඤා කුයහං වරං නාගං යාවකානං පදසසයි.
- 26. ධඤ්ඤං මඛලපමපනනං සඛනාමච්ඡයුකතමං තසමී නාගෙ පදිනතමහි කිකෙහ රජ්ජං<sup>4</sup> කරිසසති.
- 27. රජ්ජමපි මෙ දදෙ සඛං සරිරං දජ්ජමකතනො සඛඤ්ඤාදනං පියං මයහං තසමා නාගං අදසහන්තී<sup>5</sup>

කුරුධම්මවරියං තතියං.

4. මහාසුදස්සනවරියං.

- 28. කුසාවතීමහි නගරෙ යද ආසිං මහීපති මහාසුදස්සනො නාම චකකවතති මහඛලො.
- 29. තඤ්ඤා<sup>6</sup> දිවසෙ තිකඛනතුං සොසාපෙමී තහිං තහිං කො කිං ඉච්ඡති පඤ්ඤාති කසස කිං දියතු ධනං.

---

1. ඉඤ්ජපකෙ - පිචු.  
 2. කුසලෙහි - සාං.  
 3. කලිඛණ - මජ්ඣ.  
 4. කුරුරාජ - මජ්ඣ.  
 5. තදහං - ඉ.  
 6. තඤ්ඤා - මජ්ඣ.

**3. කුරුධමම වරියාව**

20. තවද අනෙකුදු වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක (මම කුරුරට) උතුම් වූ ඉදිපත් නුවර දුතාදී වූ දස පින් කිරිය වනින් හෙවත් දඹ කුඟල කර්මපථයෙන් යුක්ත වූ ධනඤ්ඤය නම් රජ වූයෙම ද.

21, 22. එකල බමුණෝ (අට දෙනෙක්) කලිඟු රටින් මා වෙත පැමිණියාහු ය. ධනාය ලක්ෂණ සම්පන්න වූ මඛල සමඟ හඤ්ඤාභවයා මාගෙන් ඉල්ලූහ. කලිඟු ජනපදය වැසි නැත්තේ ය, දුර්භික්ෂ ඇත්තේ ය, සාදුක් ඇත්තේ ය. එ හෙයින් උතුම් වූ නිලවර්ණ වූ අඤ්ඤා භවයා අපට දුත මැනවයි අයැද සිටියහ.

23. යාවක ජනයා මා කරා පැමිණ යමක් ඉල්ලූ කල ඒ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම මට නො හිසි වෙයි. මාගේ පාරමිතාසමාදානය නො බිඳේව යි මහත් වූ මේ මඛල හඤ්ඤාභවයා දෙමි.

24. ඇත්රජු සොඬින් ගෙන රන් මුවා කෙණ්ඩියෙන් අතපැන් එව ඇත් රජු බමුණන්ට දින්නි.

25, 26. ඒ හඤ්ඤා භවයා දුන් කල්හි ඇමැතියෝ මෙසේ කීහු. ධනා වූ මඛල ලක්ෂණ සම්පන්න වූ සඬග්‍රාම විජයෙහි ප්‍රධාන වූ තොපගේ උතුම් ඇත්රජු කවර හෙයින් දුන්නහු ද, ඒ ඇතු දුන් කල්හි තොපගේ රාජ්‍යය කුමක් කරන්නේ ද.

27. මා ගේ මේ සිය ශරීරය ද දෙමි, සියලු ශරීරය ද දෙමි. සඬඤ්ඤාභවයා මට ප්‍රියවෙයි. එ බැවින් මම හඤ්ඤාභවයා දිනිමි යි.

**තෙවන කුරුධර්ම චරිත යි.**

**4. මහාසුදස්සන වරියාව**

28. යම් කලෙක (මම) කුසාවතී නුවර මහත් වූ බල ඇති මහාසුදර්ශන නම් සක්විති රජ වූ යෙම ද,

29. ඒ නුවරදී මම ඒ ඒ තැන්හි දවසට තුන් වරක් බෙර පියවි කර වීමි. එකල්හි (බ්‍රාහ්මණාදීන් අතුරෙන්) කවරෙක් කුමක් කැමැති වෙ ද, කුමක් පතා ද, කවරක්භට කවර ධනයක් මා විසින් දෙනු ලැබෙ ද,

- 30. කො ඡාතකො කො තසිතො කො මාලං කො වීලෙපනං  
නානාරක්ඛාති වජාති කො නග්ගො පරිද්භිසසති.
- 31. කො පථෙ ජත්තමාදෙති කො පාහනා මුදු සුභා  
ඉති සායඤ්ච පාතො ව සොසාපෙමී තභිං තභිං.
- 32. න තං දසසු යානෙසු න පි<sup>1</sup> යානසතෙසු වා  
අනෙකසතයානෙසු පටියන්තං යාවකෙ ධනං.
- 33. දිවා වා යදි වා රතතිං යදි එති වණ්ඤකො  
ලද්ධා යදිවජ්ඣකං භොගං පුරහස්ථොව ගච්ඡති.
- 34. එවරුපං මහාදනං අද්ධං යාවජ්චිකං  
නපාහං දෙසසං ධනං දමමි නපි නතී තිවයො මයි.
- 35. යථා'පි ආතුරො නාම රොගතො පරිමුක්ඛියා  
ධනෙන වෙජ්ජං තපෙසඤ්චා රොගතො ජරිමුච්චති.
- 36. තථෙවාහං ඡාතමානො පරිපුරෙතුමාසසකො  
උනමනං පුරයිතුං දෙමී දනං වණ්ඤකෙ  
භිරාලයා අපච්චායො සමොධිමනුපතති යාති.

මහාසුද්දසසනචරියං චතුස්සං.

5. මහාගොච්ඤ්චරියං

- 37. පුනාපරං යදු භොමී සක්ඛ රාජ්ජරොහිතො  
සුචිතො නරදෙවෙහි මහාගොච්ඤ්චාභමණො.
- 38. තදහං සක්ඛරජේජසු යං මෙ ආසි උපායනං  
තෙන දෙමී මහාදනං අනක්ඛාහං<sup>2</sup> සාගරුපමං.
- 39. න මෙ දෙසසං ධනං ධඤ්ඤාං නපි නතී තිවයො මයි  
සබ්බඤ්ඤානං පියං මයහං තසමා දෙමී වරං ධනන්ති.

මහාගොච්ඤ්චරියං පඤ්චමං.

1. නභි - සා.

2. අකොඛං සිමු - මසසං අවසං - ඉ



30. කවරෙක් සාදුක් ඇත්තේ ද කවරෙක් පවස් ඇත්තේ ද, කවරෙක් මල්දම් කැමැත්තේ ද, නග්න වූ කවරෙක් නානා වර්ණයෙන් රඳනා ලද වස්ත්‍රයන් හඳිනු කැමැති වේ ද.

31. කවර මගියෙක් මගදී (වැසි සුළු අවිවෙන් වැළකීම පිණිස) ඡත්‍රයක් රිසි වේ ද, කවරෙක් හොබනා වූ මොලොක් වූ පාවහන් රිසි වේ දැයි උදය දවල් සවස ඒ ඒ තැන මෙසේ සෝෂණය කරවීම්.

32. (එසේ) ඒ දනය දස තැනක සියක් තැනක හෝ නො වෙයි. වැළිදු නොයෙක් සිය ගණන් තන්තී යාවකයන් උදෙසා ධනය පිළියෙළ කරන ලද්දේ යි.

33. ඉදින් දහවල වේවයි රාත්‍රියෙහි වේවයි යාවක ජනයා පැමිණේ නම් කැමති පරිද්දෙන් වස්තුව ලැබ ගෙන (පිරුණු) අත් ඇතිව මැ යෙයි.

34. දිවි ඇති තාක් ම මෙබඳු මහදන් දිනිම්. මට අප්‍රිය වූ අමනාප වූ වස්තුවක් මම නො දෙමි. මා සමීපයෙහි වස්තු රැස්කිරීමෙක් නැත්තේ ද නො වේ.

35. යමෙක් රෝගී වූ පුරුෂයෙක් එම රෝදුකින් මිදෙනු පිණිස ධනයෙන් වෙදඟු සතුටු කොට වීඩි වූ පරිද්දෙන් (පිළිපැදීමෙන්) රොගයෙන් මිදේ ද,

36. එ පරිද්දෙන් ම මම ඒ දන්තෙම නිරවශෙෂ වශයෙන් (සක්‍රයන්ගේ අදහස්) සපුරන පිණිස අඩුසිත පිරිමට යාවකජනයාට දන් දෙමි. එ ද අපේක්ෂා රහිතව කිසිවකුදු නො පතමින් හුදෙක් සර්වඥතාඥනය අවබෝධ කරගැනීමට දෙමි.

සතරවන මහා සුදර්ශන වරියා යි.

5. මහාගොවින්ද වරියාව

37. තවද අනික් වරියාවක් කියමි: යම් කලෙක මම සත් රජුන්ට පුරෝහිත වූ සියලු රජුන් විසින් පුදනු ලැබූ මහාගොවින්ද නම් බ්‍රාහ්මණ වූයෙමි ද,

38. එකල සත්රජයෙහි (රජුන්) මට එළවන ලද යම් පඬුරෙක් වී ද, එයින් මම (කිසිවකු විසින්) ඇළලිය නො හැකි සාගරය වැනි වූ මහා දනයක් දිනිමි.

39. මට ධන ධාන්‍යය ද අප්‍රිය නො වෙයි. මා ගේ වස්තු රැස් කිරීමෙක් නැත්තේ ද නො වෙයි. සර්වඥතාඥනය (එ ධනධාන්‍යයට) වඩා මට ප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් උතුම් වූ ධනය දෙමි.

පස්වන මහාගොවින්ද වරියා යි.

6. නිමිරාජ වරියං.

- 40. පුනාපරං යද හොමි මිච්චියං පුරුක්ඛනමෙ  
නිමි නාම මහාරාජා පණ්ණිනො කුසලකීකො.
- 41. තදහං මාපඤ්ඤාන වතුසාලං<sup>1</sup> වතුමුලුඛං  
තස්ස දනං පවිකෙසිං මිභපකඛිනරාදිනං.
- 42. අච්ඡාදනඤ්ඤා සයනඤ්ඤා අන්තං පානඤ්ඤා භොජනං  
අබ්බොවජ්ඣනං කරිකුන්තං මහාදනං පවිකෙසිං.
- 43. යථාපි සෙවකො සාමී ධනහෙතුමුපාගතො  
කායෙන වාචා මනසා ආරාධනීයමෙසති.
- 44. තථෙවාහං සබ්බභවෙ පරියෙසිසාමී බොධිජං  
දුන්නෙ සකෙත තපෙපඤ්ඤා ඉච්ඡාමි බොධිමුක්ඛමන්ති.

නිමිරාජවරියං ජට්ඨමං.

7. වජ්ජකුමාර වරියං.

- 45. පුනාපරං යද හොමි ඵකරාජස්ස අනුජො  
නගරෙ පුප්ඵවතියා කුමාරො වජ්ජසව්භයො.
- 46. තදහං යජනා මුක්ඛො භික්ඛන්තො යඤ්ඤවාටතො<sup>2</sup>  
සංවෙගං ජනයිකුන්තං මහාදනං පවිකෙසිං.
- 47. නාහං පිචාමි බාදමි නපි භුඤ්ජාමි භොජනං  
දකඛිණෙය්‍යං අදුකුන්තං<sup>3</sup> අපි ජප්පඤ්ඤා රතතියො.
- 48. යථාපි වාණිජො නාම කකුන්තං භණ්ඩසඤ්ඤායං  
යස්ස ලාභො මහා භොති තස්ස නං හරති භණ්ඩකං.
- 49. තථෙව සකභුන්තාපි<sup>4</sup> පරෙ දින්නං මහපථලං  
තස්මා පරස්ස දුක්ඛං සතභාගො හවිසසති.
- 50. ඵතමස්සවසං ඤ්ඤා දෙමි දනං හවාහවෙ  
න පටිකකමාමි දනතො සංඛොධිමනුපකතියති.

වජ්ජකුමාරවරියං සතකමං.

---

1. වතුසාලං - සා  
2. යඤ්ඤවාතො - සා.  
යඤ්ඤපාතො - පිමු.  
3. දකඛිණෙය්‍යං - කසභි.  
4. සකපරිභුන්තාපි - පු.

6. නිමිරාජ වරියාව

40. තවද අනික් වරියාවක් කියමි: යම් කලෙක මම මීටීලා නම් උතුම් නගරයෙහි පණ්ඩිත වූ පින් කැමති වූ නිමි නම් මහරජ වූයෙමි ද,

41. එකල මම සතර දිශාවට දොර ඇති වතුශ්ශාලාවක් කරවා මාග පක්ෂි මනුෂ්‍යාදීන්ට ද එහි මහදන් පැවැත් වීමි.

42. හදනා පොරෝනා වතුදු යහනුදු ආභාරපානදු සෙසු නොයෙක් බොදුනුදු නිරතුරු කොට තබා මහදන් පැවැත්වීමි.

43. යම්සේ සේවක පුරුෂයෙක් ධනහෙතෙයෙන් ස්වාමියාගේ සම්පයට පැමිණියේ කයින් වචනයෙන් සිතීන් සතුටු කළ යුතු උපාය සොයා ද,

44. එපරිද්දෙන් මම ද උපනුපන් සියලු හවයෙහි ධනයෙන් සියලු සත්ත්වයන් සතප්පා සර්වඥනාඥනය (සියලු උත්සාහයෙන්) සොයන්තෙමි. ඒ උතුම් සමයක් සමෝධිය විශෙෂයෙන් ප්‍රාක්ෂිතා කෙළෙමි යි.

සවන නිමිරාජ වරියා යි.

7. වජ්‍රකුමාර වරියාව

45. තවද අනෙක් වරියාවක් කියමි: යම් කලෙක (මම) පුෂ්පවතී නුවර ඒකරාජ නම් කසි රජහුගේ ඖරස පුත්‍ර වූ වන්දු නම් කුමාර වූයෙමි ද;

46. එකල මම (බණ්ඩනාලයා කළ) යාග විධානයෙන් මිදුණෙමි යාගාවාටයෙන් නික්ම ගියෙමි අතිශයින් සංවේග උපදවා (වෙසසතර රජුගේ දනය වැනි වූ) මහ දන් පැවැත්වීමි.

47. මම දක්ෂිණාර්භයන්හට ස පස්ඊයක් පමණකුදු පවා නොදී නො පිමි. නො කැයෙමි. නො බිදීමි.

48. යම් සේ වෙළඳෙක් (මද මිලයෙන් විකිණිගෙන) බඩු රැස් කොට යම් තැනෙක ලාභ මහත් වේ ද එතැන්හි ඒ බඩු ගෙන යේ ද,

49. එසේම ස්වකීය පරිභොගයට වඩා අනෙක් ප්‍රතිග්‍රාහක කෙනකුන්ට දෙන ලද්ද මහත් ඵලවිපාක ඇත්තේ ය. එහෙයින් (තමන් අනුභව නොකොට) අනුන්ට දියයුතු ය. මත්තෙහි විපාකවාර සිය කොටසින් වන්නේ ය.

50. මේ කාරණය දනගෙන කුදු මහත් හවයෙහි දන් දීනිමි. බුද්ධත්වයට පැමිණීම පිණිස දන පාරමිතායෙන් මදකුදු නො නැවැත්තෙමි යි.

සත්වන වන්දුකුමාර වරියා යි.

8. සිව්චරාජ වර්ගය.

- 51. අරිච්ඡසවහයෙ නගරෙ සිව් නාමාසි.<sup>1</sup> බක්ඛියො නිසජ්ජ පාසාදවරෙ එවං විනෙක්ඛසභං තදු
- 52. යං කිඤ්චි මානුසං දුතං අදික්ඛං මෙ න විජ්ජති යොපි යාවෙය්‍ය මං චක්ඛං දදෙය්‍යං අචිකඤ්චිතො.
- 53. මම සධ්ධපපච්ඤ්ඤය සකෙකා දෙවානම්සසරො නිසිනෙතා දෙවපරිසාය ඉදං වචනමබ්‍රුවී.
- 54. නිසජ්ජපාසාදවරෙ සිව්චරාජා මහිඤ්චිකො විනෙක්ඛෙතො විවිධං දුතං අදෙය්‍යං යො න පසසති,
- 55. තථනාහු විතථනෙත්තං හන්දු විමංසයාමී<sup>2</sup> තං මුහුක්ඛං ආගමෙය්‍යාථ යච ජානාමී තං මනං.
- 56. පවෙධමානො පලිතසිරො චලිතගතො ජරාකුරො අක්ඛවණ්ණොව හුඤ්චාන රාජානං උපසධ්ධමී.
- 57. යො තදු පඤ්ඤාහෙඤ්චාන වාමං දක්ඛිණොහු ච සිරසමී අඤ්ඤිං කඤ්චා ඉදං වචනමබ්‍රුවී.
- 58. යාවාමී තං මහාරාජ ධම්මකරච්චවච්චනා තච දුතරතා කිත්ති උඤ්ඤා දෙවමානුසෙ.
- 59. උගොපි නෙත්තා නයනා අක්ඛං උපහතා මම එකං මෙ නයනං දෙහි ඤ්ඤිමි එකෙන යාපය.
- 60. තස්සාහං වචනං සුඤ්චා හච්චො සංවිඤ්ඤාමානසො කතඤ්ඤි වෙදපාතො ඉදං වචනමබ්‍රුවීං.
- 61. ඉදුතාහං විතතඤ්චා<sup>3</sup> පාසාදතො ඉධාගතො කං මම විතතමඤ්ඤය නෙත්තං යාවිකුමාගතො.

1. නාමාසි- කපථි  
 2. විමංසියමාමී - කපථි  
 3. විතතඤ්චාන - මජ්ඣං, සා

8. සිව්වර්ෂ වර්ගයාව

51. (යම් කලෙක මම) අරිට්ඨ නම් නුවර (ගෝත්‍රයෙන්) සිව් නම් වූ ක්ෂත්‍රිය රජ වූයෙමි ද, එකල මම උතුම් ප්‍රාසාදයෙහි හිඳ මෙසේ සිතූයෙමි:

52. ම විසින් නො දෙන ලද යම් කිසි මානුෂ්‍යක දනවස්තුවෙක් නැත. යමෙක් මාගෙන් ඇස ඉල්ලා නම් නො සැලුණු සිත් ඇතිව එය දෙන්නෙමි යි,

53. මා ගේ අදහස දැනගෙන දෙවියන්ට අධිපති වූ සක්දෙව රජ දෙව පිරිස්හි හුන්නේ මෙ වදන් කී:

54. මහත් රාජර්ථි ඇති ඒ සිව්වර්ෂ තෙම උතුම් පහයෙහි හිඳ තමා දුන් විවිධ (බාහිර) දනය සිතන්නේ නො දිය හැකි ආධ්‍යාත්මික වස්තුවකුදු නො දකී.

55. එබැවින් තෙල දනාධ්‍යාසය සත්‍යයෙක් දෝ හෝ අසත්‍යයෙක් දෝ හොයි ඒ සිව්වර්ෂු විමසමි යි ඔහුගේ සිත යම් තාක් දැන ගනිමි ද ඒ තාක් මොහොතක් බලව.

56. පැසුණු හිස ඇත්තේ රැළි වැටුණු ශරීර ඇත්තේ, මෙකී ජරා යෙන් පිඬිතවූයේ වෙවුළුමින් අඳ වෙස් ඇති වැ රජු කරා එළඹියේ ය.

57. එ කල ඒ බමුණු වෙස් ගත් සක් දෙව රජ වමත ද දකුණත ද ඔසවා හිස මතුයෙහි ඇඳිලි කොට ගෙන මෙවදන් කී:

58. ධාර්මික වූ රට වඩන්නා වූ මහරජාණෙනි, තොප අයැද සිටිමි. තොපගේ දනාභිරතියෙන් ඇති වූ කීර්තිය දෙව මිනිසුන් කෙරෙහි උස් වැ පැන නැඟිණ.

59. මා ගේ නෙත්‍ර සංඛ්‍යාත වූ දෙනුවන අක්ඛි ගියේ ය, නැසිණ. එහෙයින් මට එක් ඇසක් දෙනු මැනව. තෙපිදු එක් ඇසෙකින් යැපෙනු මැනවැයි කීයේ ය.

60. මම ඔහු ගේ වචනය අසා සතුටු වූයෙමි, සංවේගයට පැමිණි සිත් ඇතියෙමි, කරන ලද ඇඳිලි ඇති වැ උපන් සොම්නස් ඇති වැ මෙවදන් කිමි.

61. මම දැන් (ආධ්‍යාත්මික වස්තු පරිත්‍යාග කෙරෙමැයි) සිතා පහයෙන් නික්ම මෙහි ආයෙමි. තෙපි මා ගේ සිත දැනගෙන මෙන් ඇසක් ඉල්ලන්ට ආවහු ද?

- 62. අහො මෙ මානසං සිද්ධං සධ්කංඝො පරිපූරිතො  
අදින්නපුබ්බං දනංචරං අජ්ජ දසසාමී යාවකෙ.
- 63. එහි සීවක උට්ඨෙති මා දැනයි මා පවෙධයි  
උහොපි නයනෙ දෙහි උප්පාටෙත්වා වණ්ඛකෙ.
- 64. තතො සො වොදිතො මයහං සීවකො වචනඛකරො  
උඤ්චිත්වාන පාදසි තාලමීඤ්ච යාවකෙ.
- 65. දදමානසස දෙනකංඝ දින්නදනසස මෙ සතො  
වික්ඛසස අඤ්ඤා නත්ථි බොධියා යෙව කාරණා
- 66. න මෙ දෙඝො උහො වකඤ්ඤා අතතා න මෙ න දෙසසියො<sup>1</sup>  
සබ්බඤ්ඤානං පියං මයහං තස්මා වකඤ්ඤා අදසහන්තී.<sup>2</sup>

සිවිරාජවරියං අටයමං.

9. වෙස්සනකර වරියං

- 67. යා මෙ අහොසි ජනිකා චුසති නාම<sup>3</sup> බ්හතියා  
සා අනීතාසු ජාතිසු සකකසස මහෙසි පියා.<sup>4</sup>
- 68. තස්සා ආයුකඛයං දිසවා දෙවීන්දු එතදබ්බුච්චි  
දදමී නෙ දසවරෙ වරං හදෙද යදිච්ඡසි.
- 69. එවං වුත්තා ව යා දෙවී සකකං පුනිද මබ්බුච්චි  
කීනානු මෙ අපරාධත්ථි කීනානු දෙසසා අහං තච  
රම්මා වාවෙසි මං යානා වාතොව ධරණිරහං.
- 70. එවං වුත්තො ව යො සකෙකා පුන තස්සීදං මබ්බුච්චි  
න චෙව තෙ කතං පාපං න ච මෙ තුමසි අපපියා

---

1. අතතානං මෙ න දෙසසියා - පු	4. සකකසස මහෙසිසි සා - සා
අතතාපි මෙ න දෙසසියො - පු	සකකසස ව මහෙසියා - සිඬු
2. අද අහං - ඉ.	5. වරං - සි.
3. චුසසති සා - මජ්ඣ.	6. තපෙසද-PTS, සා

62. (අහෝ) විස්මයෙක (ඇස් දෙමැයි) මා සිත තුළ උපන් දනාධ්‍යාසය නිපත. මා මනදෙළ පිරිණි. නුදුන් විරු උතුම් දනය අද යාවකයාට දෙමි.

63. මෙහි එව සිවකය, (නො පසුබට වෙව) වියඹ කරව, මාගේ මේ ඇස් දීමෙහි ලා සභාය වෙව, පමා නො වෙව, කම්පා නො වෙව, දැසම උපුටා යාවකයාට දෙව.

64. ඉක්බිති මා විසින් මෙසේ මෙහෙයන ලද කීකරු වූ සිවක වෙද තෙම (මා) ඇස තල් ලොඳක් සේ උදුරාගෙන යාවකයාට දුන්නේ ය.

65. සමාක් සම්බෝධිය ම කරුණු කොට ඇස් දෙන්නට වෙදහු ලවා ඇස් උපුටන්නා වූ ද, එම උපුටා පියන ලද ඇස් ඔහු බ්‍රාහ්මණයා අත තබන්නා වූ ද, දෙන ලද ඇස් ඇත්තා වූ ද, මාගේ දනාධ්‍යාසය පිළිබඳ වෙනසක් නැති.

66. (මා) දෙ ඇස මට අප්‍රිය නො වෙයි. මා විසින් ආත්මය තෙමේ ද්වේෂ කටයුතු ද නො වෙයි. නොහොත් මාගේ ආත්මය මට අප්‍රිය නො වේ. මට බුදු බව ප්‍රිය වේ එ බැවින් ඇස් දුනිමි යි.

අටවැනි සිවිරාජ වරියා යි.

9. වෙස්සන්තර වරියාව

67. ඵ්‍රසනී නම වූ යම් කැන්දුවක් වෙස්සන්තර වූ මට මවු වූ ද මි තොමෝ අතීත ජාතියෙහි සක්දෙව රජහට ප්‍රිය මෙහෙසි වූ ය.

68. සක් දෙව රජතෙම ඒ ඵ්‍රසනී දේවියගේ (දිව්‍යගතික වූ) ආයුක්ෂය (මරණය) දැක, “සොළුර, ඵ්‍රසනී දේවිය තිට වර දසයක් දෙමි. යමක් තිට කැමැත්තේ ද එය ගනුව”

69. යළි මෙසේ කියනු ලැබූ ඒ දේවී තොමෝ ඔහු දෙවෙන්ද්‍රයාහට මේ වචනය කියූ. “කිමැ මා කළ අපරාධයෙක් ඇත් ද කිමැ ඔබ විසින් මම අප්‍රිය කරනු ලබමි ද. ගසක් උදුරා දමන මහ පවනක් මෙන් සිත්කලු වූ මෙම දෙවලොවින් මා ව්‍යුත කරවුදැ”යි.

70. මෙසේ කියනු ලැබූ සක්දෙවරජ ද යළි ඒ මෙහෙසියට මෙවදන් කී: තී විසින් පව නොකරන ලද ම ය-තෝ මට අප්‍රිය නො දෙවයි.

- 71. එතතකං යෙව නෙ ආයු<sup>1</sup> චචනකාලො<sup>2</sup> හවිසසති  
පටිග්ගණ්ඨා මයා දිනෙත වරෙ දස වරුතතමෙ.
- 72. සකෙකන සා දිනතවරා තුඨඨභඨා පමොදිතා  
මම අභහතතරං කඤ්ඤා චුසති දසවරෙ වරි.
- 73. තතො චුතා සා චුසති ඛතතිසෙ උපපජ්ජථ  
ජෙතුතතරමහි නගරෙ සඤ්ජයෙන සමාගමී.
- 74. තදහං චුසතිසා කුච්ඡං ඔකකතො පියමාතුයා  
මම තෙජෙන මෙ මාතා සද දනරතා අහු.
- 75. අධනෙ ආතුරෙ ජිණ්ණො යාවකෙ අදධිකෙ ජනෙ<sup>2</sup>  
සමණෙ බ්‍රාහ්මණො<sup>3</sup> ධිණෙ දෙති දනං අකිඤ්චනෙ.
- 76. දසමාසෙ ධාරධිකාන කරොතො<sup>4</sup> පුරපදකඛිණං  
වෙසානං විරියා මජ්ඣෙ ජනෙසි චුසති මම.
- 77. න මග්ගං මතතිකං<sup>5</sup> නාමං නපි පෙතතිකසමභවං  
ජාතොමහි වෙසුච්චියා තඤ්ඤා වෙසසතතරො අහු.
- 78. යදහං දුරකො හොමී ජාතියා අඨඨචසුකො  
තද නිසජ්ජ පාසාදෙ දනං දතුං විචිතතයි.
- 79. හදයං දදෙය්‍යං වකඤ්ඤා මංසමි රුධිරමි ව  
දදෙය්‍යං කායං සාවෙකා යදි කොචි යාවයෙ මම.
- 80. සභාවං විතතයනතසස අකමිතමසණධිතං  
අකමි තඤ්ඤා පඨවී සිනෙරුවනවටංසකා,
- 81. අනවඤ්ඤාසෙ පණ්ණරසෙ පුණ්ණමාසෙ උපොසථෙ  
පට්ඨයං නාගමාරුග්ගා දනං දතුං උපාගමී.

---

1. ආයු - කසචි	4. කරොතති - කසචි
2. පටිකෙ - කසචි	5. මෙතතිකං නාමං - සිඉ
3. සමණ බ්‍රාහ්මණ - කසචි - ප	



71. තිගේ ආයුෂ මෙපමණෙක් ම ය- ව්‍යුතවන කාලය වන්නේ ය. මා දෙන ලද අතිශයින් උතුම් වූ දඹවරය ගනුව.

72. සක්දෙව් රජු විසින් දෙන ලද වර ඇති ඒ ඵ්‍රසනී දෙව් නොමෝ තුටුපහවූ වූවා ප්‍රමුද්දිත ව මා ඇතුළත් කොට දඹවරය ඉල්ලූ ය.

73. ඒ ඵ්‍රසනී නොමෝ තවතිසා දෙව් ලොචින් ව්‍යුතව අවුත් රාජවංශයෙහි ඉපිද ජෙතුත්තර රාජධානියෙහි සඤ්ජය නම් කුමාරයා සමඟ එක් වූ ය.

74. යම් කලෙක මම ප්‍රිය මාතෘ වූ ඵ්‍රසනී දෙවියගේ කුස තුළ පිළිසඳ ගනිමි ද, එකල මාගේ දුනාධ්‍යාසබලයෙන් මාගේ මව දන් දීමෙහි හැම කල්හි ඇලුණි වුව.

75. ඕනොමෝ නිර්ධන වූ ආතුර වූ ජරායෙන් ජීර්ණ වූ යාවක වූ මාර්ගික වූ ජනයා විෂයෙහි ද මහණ බමුණන් විෂයෙහි ද ධනහීනයන් විෂයෙහි ද අයැති නැතියන් විෂයෙහි ද දන් දෙයි.

76. (සඤ්ජයරජු දෙවිය ගෙන) නුවර පැදකුණු කරන කල්හි ඵ්‍රසනී දේව් නොමෝ දසමසක් මුළුල්ලෙහි ධරා වෙළෙඳුන්ගේ වීථිමැද මා ප්‍රසව කළා.

77. මාගේ නම මවගෙන් ආයේ නො වෙයි. පියාගෙන් ආයේ ද නො වෙයි. මම වෛශ්‍යවීථියෙහි උපන්නි. එහෙයින් මම වෙස්සන්තර නම් වීම්.

78. යම් කලෙක මම උපතින් අටහැවිරිදි ළදරු වූයෙමි ද එකල්හි පහයෙහි හිඳගෙන දන් දෙන්නට සිතුවෙමි.

79. ඉදින් කිසිවෙක් මාගෙන් ඉල්ලා නම් හදවත ද ඇස ද ඇඟමස ද ලේ ද දෙන්නෙමි. දස්බව අස්වා ශරීරය ද දෙන්නෙමි.

80. නො සැලුණු නො හැකුළුණු යථාසභාව වූ දුනාධ්‍යාසය සිතන කල්හි සිනේරුමභාවනයන් මුදුන්මල් කොට ඇති පෘථිවි නොමෝ කම්පා වූ ය.

81. අධිමසක් පාසා දන්හලට යන්නෙමි මස පිරිමෙන් හා සඳපිරිමෙන් ද සුත්ත වූ පණුරැසි පොහොයෙහි පව්වය නම් මහලැකු පිට නැඟී දන් දෙන්නට (දන්හල් කරා) එළඹියෙමි.

- 82. කාලිඛරටඨවීසයා බ්‍රාහ්මණා උපගක්ඡු මං  
ආයාචුං මං හස්තනාගං ධක්ඛං මඛලසමිතං.
- 83. අචුට්ඨිකො ජනපදෙ දුඛිකොචා ජාතකො මහා  
දුඛි පචරං නාගං සඛසෙතං ගජ්ඣමං.
- 84. දදුමී න චිකමපාමී යං මං යාවනතී බ්‍රාහ්මණා  
සත්තං නප්පතිගුහාමී<sup>1</sup> දනෙ මෙ රමති<sup>2</sup> මනො.
- 85. න මෙ යාවකමනුප්පභෙති පටිකෙඛපො අනුච්ඡථවා  
මා මෙ භිජ්ජි සමාදනං දසසාමී විජුලං ගජං.
- 86. නාගං ගහෙතො සොණ්ඩාය භිඛ්ඛාලෙ<sup>3</sup> රතනාමයෙ  
ජලං හතෙඤ ආකිට්ඨො බ්‍රාහ්මණානං අදං ගජං.
- 87. පුතාපරං දදන්තස්ස සඛසෙතං ගජ්ඣමං  
තදුපි පඨවී කමිසි නෙරුවනවිටංසකා.
- 88. තස්ස නාගස්ස දනෙන සිවයො කුදධා සමාගතා  
පඛ්ඛාලෙඡ්චි<sup>4</sup> සකා රච්චා 'වඛං ගච්ඡතු පඛිතං.'
- 89. තෙසං නිවජ්ඣ<sup>5</sup> මානානං අකමපිතමසණ්ඨිතං  
මහාදනං පවිනෙතතුං එකං වරමයාවිසං<sup>6</sup>.
- 90. යාවිතා සිවයො සඛෙඛ එකං වරමදංසු මෙ  
සාවිසිතො කණ්ණහෙරිං මහාදනං දදමහං,
- 91. අපෙඤ්ඤා වසන්තී සදෙද කුමුලො හෙරවො මහා  
දනෙන මං<sup>7</sup> නීහරන්ති පුන දනං දදන්තං<sup>8</sup>.
- 92. හස්තී අසෙස රථෙ දුඤ්ඤා දුසිදුසං ගවං ධනං  
මහාදනං දදිතො නගරා භික්ඛමී තදං,

---

1. නප්පතිගුහාමී-සායා	5. එකවර මයාවිසං - සායා
2. රමතෙ-මජ්ඣ-ප	6. දනෙන-මජ්ඣ, සිඬු
3. භිඛ්ඛාලෙ-මජ්ඣ-සායා	7. දදමහං - සිඬු
4. නිවජ්ඣ - PTS	8. හස්තී - මජ්ඣ.

82. කළිභුරට නම් දෙසින් බමුණෝ අටදෙනෙක් මා කරා පැමිණියහ. ඔහු ධනා පුණ්‍ය ලක්ෂණ සම්පන්න වූ මඩගල සම්මත වූ පව්‍ය නම් හස්තිරාජයා මාගෙන් ඉල්ලූහ.

83. (මහරජාණෙනි) කළිභුජනපදය වැසි නැත්තේ ය. දුර්භික්ෂ වූයේ ය. මහත් සාදුක් ඇත්තේ ය. එහෙයින් සර්වාධායෙන් ධවල වූ ඇතුන් කෙරෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ වූ උතුම් ඇත්රජු දෙනු මැනව.

84. බමුණෝ මාගෙන් යමක් ඉල්ලත් නම් එහි කම්පිත නොවෙමි. එය දෙමි. ඇති වස්තුව සභවාගෙන නො සිටිමි, මා සිත දනයෙහි ඇලෙයි.

85. යාවක ජනයා මාලෙත පැමිණි කල්හි ප්‍රතික්ෂෙප කරලීම මට තරම් නො වෙයි. මාගේ දනපාරමිතා සමාදාය නො බිඳේවා, ගුණ විපුල වූ හස්තිරාජයා දෙන්නෙමැයි-

86. (සියලු හස්තාලධිකාරයෙන් සරසන ලද) හස්තිරාජයා සොඬින් ගෙන රුවන් කෙණ්ඩියෙහි වූ සුවදජලය අතැ එව බමුණන්ට හස්තිරාජයා දුනිමි.

87. සඵධවල වූ හස්තිරාජයා දෙන්නා වූ මට නැවත වරක් සිනේරුවනාවතංස කොට ඇති මහපොළොව කම්පිත විය.

88. ඒ මහලැත්රජු පරිත්‍යාග කිරීම හෙතුකොට ගෙන කොප වූ සිව් රටවැස්සෝ රැස්වූවාහු. (වෙස්සන්තරජ) වඩකපච්ඡායට යේවයි සිය රටින් (මා) නෙරපූහ.

89. ඒ සිව් රටියන් විසින් මා නෙරපන කල්හි කම්පාවක් හැකිලීමක් නැති ව මහාදාය පවත්වනු විණිය එක්වරයක් ඉල්ලිමි.

90. මවිසින් යාවිඤා කරන ලද සියලු සිව්රටවාසීහු මට එක්වරයක් දුන්හ. එවිට මම කන්බෙරය (තම්මැට) සෝෂණය කරවා (සජත-ගතක) මහාදාය දිනිමි.

91. ඉක්බිති මෙ දන්හලෙහි බිය එළවන මහත් ශබ්දයෙක් වෙයි. දන්දීම හෙතුවින් මා නෙරපත්. (එහෙත්) මම නැවතත් දන් දෙමියි.

92. එකල්හි ඇතුන් අසුන් ද රජයන් ද දසිඅසුන් ද දෙනුන් ද (මුතු මැණික් ආදී) ධනාය ද පරිත්‍යාග කොට මහදන් දී නුවරින් නික්ම ගියෙමි.

- 93. නිකමිත්තන නගරා නිවහනිත්තා විලොකිතෙ  
තදුපි පයවී කමුපි සිනෙරුවනවටංසකා.
- 94. වතුචාහිං රථං දත්තා යත්තා වාතුමහාපථෙ<sup>1</sup>.  
එකාකියො අදුතියො මද්දිදෙවිං ඉදමබ්බවිං:
- 95. ‘‘ත්ථ. මද්දි කණ්ඨං ගණ්ඨාහි, ලභුකා එසා කනිට්ඨිකා<sup>2</sup>  
අහං ජාලිං ගහෙසසාමි ගරුකො භාතිකො හි සො.
- 96. පදුමං පුණ්ඩරිකං<sup>3</sup>ව මද්දිකණ්ඨාජිතග්ගහි  
අහං දුචණ්ණඛිඛොච ජාලිං ඛනිකියමග්ගහිං,
- 97. අභිජාතා සුබ්බමාලා ඛනිකියා වතුරො ජනා  
විසමං සමං අකකමනනා වඩ්ඨා ගච්ඡාම පබ්බතං.
- 98. යෙ කෙවි මනුජා එතඤ්ඤා<sup>4</sup> අනුමග්ගෙ ජට්ඨපථෙ  
මග්ගා තෙ පටි පුච්ඡාම කුහිං වඩ්ඨනපබ්බතො<sup>4</sup>
- 99. තෙ තත්ථ අමො පසස්සිත්තා කරුණං ගිරමුදිරසුං  
දුක්ඛග්ගො පටිච්චෙදෙනති දුරෙ වඩ්ඨනපබ්බතො.
- 100. යදි පසුභනි පවනො දුරකා එලිනො<sup>5</sup> දුමෙ  
තෙසං එලානං නොකුමහි උපරොදනති දුරකා.
- 101. රොදනො දුරකෙ දිසවා උඛිග්ගා<sup>6</sup> විපුලා දුමා  
සයමෙචොනමිත්තාන උපගච්ඡන්ති දුරකෙ.
- 102. ඉදං අච්ඡරියං දිසවා අබහුතං ලොමහංසනං  
සාධුකාරං පවනෙසි මද්දි සබ්බඛතයොහනා.
- 103. අච්ඡරං වත ලොකඝමී අබහුතං ලොමහංසනං  
වෙසසනතරසස තෙජන සයමෙචොනනා දුමා.
- 104. සඛිඛිපි-සු පථං යකඛා අනුකම්පාය දුරකෙ  
තිකමතතදිවසෙ යෙව්<sup>7</sup> චෙතරට්ඨමුජාගමු.

---

1. වතුමහා, වාතුමහා-කසථි	5. එලිනෙ - මජ්ඣ.
2. කණිට්ඨිකා - සිමු	6. උඛිග්ගා - මජ්ඣ.
3. යනති PTS	උඛිග්ගා - සායා
4. වඩ්ඨනන - මජ්ඣ.	7. දිවසෙනෙව මජ්ඣ., සායා

93. නුවරින් නික්ම පෙරළා බලන්, ම එකල්හිදු සිනේරුවනොත්තංස කොට ඇති පාරීවී තොමෝ කම්පිත වූ ය.

94. ආජානිය අසුන් සතර දෙනකුන් විසින් උසුලන රථය දන් දී හුදෙකලා ව දෙවැනි කෙනකුන් ද නැති ව සතරම. සක්කියෙහි සිට මද්දිදේවියට මෙවදන් කීමි.

95. (සොදුර) මද්දිදේවිනි, තෙපි කෘෂ්ණජීනාවන් වඩා ගනුව. බාල වූ ඕ සැහැල්ලු ය, මම ජාලිය කුමරුවන් වඩාගනිමි. වැඩිමහලු සොහොයුරු හෝ බර ය.

96. මද්දිදේවී තොමෝ කෘෂ්ණජීනා කුමරිය හෙළ පියුමක් මෙන් වඩා ගත්තා ය. මම ජාලියකුමරු රන්රුවක් මෙන් වඩා ගත්තෙමි.

97. මෙසේ ජාතිසම්පන්න වූ සියුමැලි වූ රජදරු වූ අපි සතරදෙන විෂම වූ ද සම වූ ද (උස් පහත්) භූමි ප්‍රදේශයන් ඉක්මවමින් වඩකගිරියට ගියමහ.

98. යම කිසි මිනිස් කෙනෙක් පසු මගැ හෝ පෙර මගැ හෝ එන් ද ඔවුන් අතින් වඩකගිරිය කොහි දැයි මාර්ගය විචාළමහ.

99. ඒ මිනිස්සු එහි දී අප දැක දුක්පත් වැ බස් පැවසූහ. වඩකගිරිය (මෙහි සිට) ඉතා දුර ය යි ඔහු දුක පළ කළහ.

100. ඉදින් ඒ දරුවෝ දෙදෙන මහවෙනෙහි වූ එලහරිත මහරුක් දකිත් ද ඔහු එල හෙතෙයෙන් හඬත්.

101. එසේ හඬන දරුවන් දැක සංවේගයට පත් මහාවෘක්ෂයෝ තුමු ම නැමී දරුවන්ට සමීප වෙත්.

102. සියලු අධ්‍යාප්‍රත්‍යාධ්‍යයන්ගෙන් හොබනා වූ මද්දිදේවී තොමෝ අද්භූත වූ රොමොද්ගමනය චන්දනා වූ මේ ආශ්වයඨිය දැක සාධුකාර පැවැත්වූ ය.

103. වෙසතුරු රජහුගේ පින්තෙදින් මහාවෘක්ෂයෝ තුමු ම නැමීගියහ, මෙය ලොකයෙහි ඒකාන්තයෙන් ආශ්වයඨියැ, අද්භූතයැ, ද වේ. ලොමුදහගන්වයි.

104. දරුවන් කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් දෙවියෝ මාර්ගය හකුළුවාලූහ. නික්මුණු දවස්හි ම සැහැරටට පැමිණියහ.

- 105. සමීරාජසහසාති තදවසනම් මාතූල<sup>1</sup>  
සබ්බ පඤ්ඤානු භුක්තා රොදමානා උපාගමිං.
- 106. තස් වනෙතො සලලාපං වෙනෙහි වෙනපුනෙතති  
තෙ තතො හික්ඛමිත්වාන වඩං අගමිං පබ්බතං.
- 107. ආමනනධිත්වා දෙවිඤ්ඤා විසසකමං.<sup>2</sup> මහිඤ්ඤා  
අසසමං සුකතං රමමං පණ්ණසාලං සුමාපයං.
- 108. සකකසස වචනං සුත්වා විසසකමො මහිඤ්ඤා  
අසසමං සුකතං රමමං පණ්ණසාලං සුමාපධි',
- 109. අපඤ්ඤාගහෙත්වා පචනං අපසසද්දං නිරාකුලං  
චතුරො ජනා මයං තස් වසාම පබ්බතනතරෙ.
- 110. අහඤ්ඤා මඤ්ඤා ව ජාලී කණ්ණාජිනා වුභො  
අඤ්ඤාමඤ්ඤා සොකනුද වසාම අසසමෙ තද.
- 111. දුරතෙ අනුරකඛනනා අසුඤ්ඤා<sup>3</sup> ගොමී අසසමෙ  
මඤ්ඤා ඵලං ආහරති<sup>4</sup> පොසෙති සා තයො ජනෙ.
- 112. පචනෙ වසමානසස අඤ්ඤා මං උපාගමී  
ආයාචී පුතතකෙ මයං ජාලී කණ්ණාජිනාඤ්ඤාවුභො.
- 113. යාවකං උපගතං දිසවා භාසො මෙ උපපජ්ජථ  
උභො පුනෙත ගහෙත්වාන අදසීං බ්‍රාහ්මණෙ තද.
- 114. සතෙ පුනෙත වජ්ජනසස ජුජකෙ<sup>5</sup> බ්‍රාහ්මණෙ යද  
තදපි පධවී කමි සිනෙරුවනවටංසකා.
- 115. පුනදෙව සකෙකා ඔරුග්ග භුක්තා බ්‍රාහ්මණසනිභො  
ආයාචීමං මඤ්ඤා වී. සිලවනිං<sup>6</sup> පතිබ්බතං.

---

1. මාතූලා - සා	4. ආහරිතා - මජ්ඣ
2. විසසකම - සා	5. යාවකෙ - PTS
3. අසුඤ්ඤා - පු	6. සිලවනිං - සා

105. එකල මසීල් රජහු වෙත සැටදහසක් රජදරුවෝ වෙසෙත්. ඒ සියලු රජදරුවෝ දෛහොත් මුදුනෙහි තබා හඬමින් වෙස්සන්තර රජු කරා එළඹුණාහ.

106. එ රාජසමාගමයෙහි දී චේතරජුන් හා චේතකුමාරුන් සමඟ පිළිසඳර කොට ඔහු එයින් නික්ම වඬකගිරියට ගියාහ.

107. එවිට -සක්දෙවරජ මහරද්ධි ඇති විශ්වකර්ම දිව්‍යපුත්‍රයා අමතා මනාසේ සකස් කළ අසපුවක් ද සිත්කලු වූ පන්සලක් ද මවාලව සි අණ කෙළේ යි.

108. මහරද්ධි ඇති විශ්වකර්ම තෙම සක්දෙව රජහුගේ වචනය අසා මනාකොට සකස් කළ අසපුවක් ද සිත්කලු පන්සලක් ද මැවී.

109. නිශ්ශබ්ද වූ නිරාකූල වූ මහවනයට පිවිස අපි සතරදෙනමෝ එහි ගල් අතර වාස කළමහ.

110. එකල ජාලිය කෘෂ්ණථිතා යන දෙදරුවන් ද මද්දිදේවිය ද මම ද ඔවුනොවුන් නිසා ශොකය දුරු කෙරෙමින් ඒ ආශ්‍රමයෙහි වාස කළමහ.

111. මම අසපුයෙහි දෙදරුවන් රක්මින් එය නො සිස් කෙරෙමින් වෙසෙමි. මද්දිදේවී එලාඑල ගෙන එයි. ඕ නොමෝ අප තිදෙන පෝෂණය කෙරෙයි.

112. (මෙසේ) මහාවනයෙහි වාස කරන කල මගියෙක් මා වෙත එළඹියේ ය. හේ ජාලිය කෘෂ්ණථිතා යන මාගේ දරුවන් දෙදෙන ඉල්ලා සිටියේ ය.

113. පැමිණි යාවකයා දැක මට සොම්නස් උපන. එකල්හි දෙදරුවන් ගෙන බමුණට දුන්මි.

114. යම් කලෙක ජුජක බමුණුට තම පුතුන් දිනිමි ද එකල්හි මා දෙනුවහට මහාමෙරුපචිතවනයන් මුදුන් මල් කොට ඇති මහා ධරණි නොමෝ කම්පිත වූ ය.

115. නැවත ද ශක්‍රදෙවෙන්ද්‍ර තෙමේ දෙවලොවින් බැස බමුණකු වැනි වෙස් ඇති ව සිල්වන් වූ පතිවන් දහමින් යුත් මද්දිදේවිය මාගෙන් ඉල්ලීය.

- 116. මදදී. හකෝ ගහොනාන උදකඤ්ජලී පුරිය<sup>1</sup>  
පසනනමනසධකපපා තසස මදදීමදසන.
- 117. මදදීයා දීයමානාය ගගනෙ දෙවා පමොදීතා  
තද්දි පයවී කමි සිනෙරුවනවටංසකා.
- 118. ජාලිං කණ්ණාජිනං ධිතං මදදීදෙවිං පතීඛනං.  
වජමානො න විනෙතසිං බොධියායෙව කාරණා.
- 119. න මෙ දෙසසා උභො පුත්තා මද්දී දෙවී න දෙසසියා  
සබ්බඤ්ඤතං පියං මඤ්ඤං තසමා පියෙ අදසන.
- 120. පුනාපරං බුභාරඤ්ඤා මාතාපිතුසමාගමෙ  
කරුණං පරිදෙවනෙත' සථුපනෙත සුඛං දුඛං<sup>2</sup>
- 121. හිරොත්තපෙන ගරුනා<sup>3</sup> උභිත්තං උපසඞ්කමි.  
තද්දි පයවී කමි සිනෙරුවනවටංසකා.
- 122. පුනාපරං බුභාරඤ්ඤා භික්ඛමීනා සඤ්ඤාතිහි  
පවිසාමි<sup>4</sup> පුරං රමමං ජෙතුකතරං<sup>5</sup> පුරුත්තමං.
- 123. රතනාති සත්ත වසසීංසු මහාමෙසො පවසසථ  
තද්දි පයවී කමි සිනෙරුවනවටංසකා.
- 124. අවෙනනා'යං පයවී අවිඤ්ඤා සුඛං දුඛං  
සාපි දනබලා මයනං සත්තකඛනතුං පකමපථාති.

වෙසසනතරවරියං නවමං.

---

1. උදකඤ්ජලීං පුරය - කකථි  
 2. දුකඛං - PTS සිමු සායා  
 3. ගරුනං - සායා  
 4. පවිසාමි - සායා  
 5. ජෙතුකතරං - සිමු PTS



116. මද්දිදෙවිය අත්ති ගෙන දියෙන් (බවුණුගේ) ඇදිලි පුරවා ප්‍රසන්න වූ විත්ත සංකල්පනා ඇති ව ඔහුට මද්දිදෙවිය මම දුනිමි.

117. මද්දිදෙවිය දෙනු ලබන කල්හි ඉවත් තෙලෙහි සිටි දෙවියෝ ද සතුටු වූහ. එකල්හි දු මහාමෙරුපථිත්වනගහන මුදුන්මල් කොට ඇති මහා මේදිනී නොමෝ කම්පිත වූය.

118. ජාලිය පුත්‍රයා ද කෘෂ්ණභිතා පුත්‍රිකාව ද මද්දිදෙවිය ද පරිත්‍යාග කරන්නා වූ මම සථිඤ්ඤාප්‍රතිලාභය ම කාරණ කොට තැවුල් වශයෙන් නො සිතුවෙමි.

119. පුත්‍රයෝ දෙදෙන මට අප්‍රිය නො වෙත්. මද්දිදෙවිය ද අප්‍රිය නො වේ. සථිඤ්ඤාඤානය මට ප්‍රියවෙයි. එහෙයින් ප්‍රිය වූ අඹුදරුවන් දුන්මි.

120. නැවත ද මහාවනයෙහි දී මවුපියන්ගේ සමාගමයෙහි දුක්පත් වූ හඬන කල්හි, සුබදුබ සල්ලාප කරන කල්හි.

121. බලවත් හිරිඔතප් දෙකින් යුක්ත ව මවුපියන් කරා එළැඹියෙමි. එකල්හි ද මහාමෙරුපථිත්වනගහන ශබ්ද කොට ඇති වසුධාඛිතා නොමෝ කම්පා වූ ය.

122. යළි සචකිය වූ ඤනීන් හා සමඟ මහාවනයෙන් නික්ම නගර ශ්‍රේෂ්ඨ වූ උතුම් ජයතුරා නුවරට පිවිසියෙමි.

123. එකල්හි ද සන්රුවන් දැසි වට. මහමේ වට, මහාමෙරු පර්වත වන ගහන මොලි කොට ඇති වසුධාඛිතා නොමෝ කම්පා වූ ය.

124. වෙනනා රහිත සුවදුක් නොදන් මේ මහාඋෂ්ඨී නොමෝ මාගේ දුනබලයෙන් සන්වරක් කම්පා වූ ය.

නවවන වෙස්සන්තර වරියා සි.

10. ස්සපණ්ඩිත වරියං

- 125. පුනාපරං යද හොමී සසකො පවනවාරිකො<sup>1</sup>  
තිණපණණසාකඵලගනකො පරහෙයන්චිවජ්ජිතො.
- 126. මකකටො ච සිගාලො ච<sup>2</sup> උඤ්ජොපොතො චහං තද  
වසාම ඵකසාමන්තා සායං පාතො පදීසසරො<sup>3</sup>.
- 127. අහං තෙ අනුසාසාමී කිරියෙ කල්‍යාණපාපකෙ  
පාපානි පරිවජ්ජඵ කල්‍යාණෙහිනිචිසුඵ.
- 128. උපොසඵමහි දිවසෙ චන්දං දිසවා න පුරිකං  
ඵතෙසං තස් ආචිකම්<sup>4</sup> දිවසො අජජුපොසටො.
- 129. දුනානි පටියාදෙඵ දකඛිණෙය්‍යසස දතවෙ  
දඤා දනං දකඛිණෙය්‍ය උපවසසුඵපොසඵන්ති.
- 130. තෙ<sup>5</sup> මෙ සාධුති චන්දාන යථාසත්ති යථාබලං  
දුනානි පටියාදෙඤා දකඛිණෙය්‍යං ගවෙසිසු<sup>6</sup>.
- 131. අහං තිසසජ්ජ චිත්තෙසිං දනං දකඛිණානුච්ඡවං  
යදිහං ලභෙ දකඛිණෙය්‍යං කිං මෙ දනං භවිසසති.
- 132. න මෙ අස්ථි තිලා මුග්ගා මාසා වා තණ්ඩුලා සතං  
අහං තිණෙන යාපෙමී නසකතා තිණං දතවෙ.
- 133. යදි කොචි ඵනී<sup>7</sup> දකඛිණෙය්‍යා භික්ඛාය මම සනඤ්ඤෙ  
දජ්ජාහං සකමන්තානං න සො තුච්ඡො ගමිසසති.
- 134. මම සබ්බප්පමඤ්ඤාය සකෙකා බ්‍රාහ්මණවණණිනා<sup>8</sup>  
ආසයං මෙ උපාගඤ්ඤී දනං චිමංසනාය මෙ.
- 135. තමහං දිසවාන සනතුච්ඡො ඉදං වචනමබ්‍රැචිං  
සාධු ඛොසි අනුප්පකො සාස හෙතු මමන්තිකෙ.

---

1. වාරකො - මජ්ඣ.	5. තංමෙ - මජ්ඣ.
2. සිගාලො - මජ්ඣ.	6. ගවෙසිසු - සිචු. ගවෙසෙය්‍යසු - මජ්ඣ.
3. පාතොවාදිසසරො - සිචු.	7. යදි ඵනි - PTS
4. ආචිකම් - මජ්ඣ. සිචු.	8. වණ්ණෙනා - සිචු.

10. සසපණධිත වරියාව

125. නැවත අනෙකුදු වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම තණපත් පළා පලවැළ බුදින, මහවෙනෙහි හැසිරෙන අභිංසක වූ සා වැ උපනිමි ද,

126. එකල්හි වදුරෙක සිවලෙක මස්කාවේක මම යැ යන අපි නුදුරු පෙදෙසෙක වුසුමහ. උදය සවස එක්තැන් වැ දක්නා ලැබෙමිහ.

127. මම ඔවුනට “පවින් දුරුවු, කුසල් දාමිහි යෙදී පචතුච” යයි කුශලාකුශලකර්මයෙහි අනුශාසනා කෙරෙමි.

128 - 129. පොණෝදොස්හි (පුරතුදුස්වක්ඛය මදක්) නුපුන්සද දක ඔවුනට එහිදී ‘අද පොණෝ දිනය වෙයි. දක්ෂිණාර්භ කෙනකුන්ට දෙන්නට දන් පිළියෙළ කරවු. දක්ෂිණාර්භ කෙනකුන් කෙරෙහි දනක් දී පෙහෙටස් වසවු’ යයි කී යමි.

130. ඔහු මට ‘මැනවැ’ යි කියා ශක්ති පරිදි බල පරිදි දන් පිළියෙළ කොට දක්ෂිණාර්භයකු සෙවුහ.

131. මම හිදගෙන දක්ෂිණාවට හෝ දක්ෂිණාර්භයනට හෝ නිසි දෙයධර්මයක් සිතිමි. ‘ඉදින් මම දක්ෂිණාර්භ කෙනකුන් ලබමි නම් දියයුතු කවර වස්තුවක් මට ඇද්ද’යි.

132. තල මුං මෑ සහල් ගිතෙල් හෝ මට නැත. මම තණපතින් යැපෙමි. තණපත් (දක්ෂිණාර්භයනට දෙන්නට) නො හැක්ක.

133. ඉදින් පිඬු පිණිස මා වෙතට කිසිවෙක් ආ නම් මම ඔහුට සිය සිරුර දෙන්නෙමි. (එකල්හි) හෙනෙම නො සිස් වැ යන්නේ යි.

134. මා ගේ ඒ අදහස දැන සක්දෙව රජ බමුණුවෙස් ගත් අත් බැවින් මාගේ දුනාධ්‍යාශය විමසන පිණිස මා වසන වන ළඟැබ කරා එළඹියේ ය.

135. බමුණුවෙස් ගත් ඔහු දක සතුටු වූයෙමි ‘ආහාං හෙතෙයෝ මා සමීපයට ආයෙහි මැනවැ’ යන මෙවදන් කියෙමි.

- 136. අදිනකපුබ්බං<sup>1</sup> දනවරං අජජ දසසාමී නෙ අහං  
කුචං සීලඉඤ්ඤපෙනො අයුතනනෙත පරහෙධන්.
- 137. එහි අඟ්ඨං පදීපෙහි නානා කට්ඨෙ සමානිය  
අහං පච්ඡසමනනානං පකකං ත්වං භක්ඛයිසසඞ්
- 138. සාධුති සො භට්ඨමනො නානා කට්ඨෙ සමානයි  
මනනං අකාසී වීතකං කත්වා නඛ්ඤා<sup>2</sup> ගඛ්ඤාකං
- 139. අග්ඨං තත්ථ පදීපෙසී යථාසො ඛිපපං මහා භවෙ  
ථොටෙත්වා රජගතෙ ගතෙත එකමනං උපාවිසී.
- 140. යද මහා කච්ඡපුඤ්ජො ආදිනො<sup>3</sup> ධම් ධම්මායති<sup>3</sup>  
තදුප්පතිත්වා පපති.<sup>4</sup> මජ්ඣෙ ජාලසිඛනතරෙ
- 141. යථා සීතොදකං නාම පච්චං යසස කසසචී  
සමෙති දරථපරිලාභං අසාදං දෙනී පීති ව<sup>5</sup>
- 142. තථෙව ජලිතං අඟ්ඨං පච්චංසස මමං<sup>6</sup> තද  
සබ්බං සමෙති දරථං යථා සීතොදකං විය
- 143. ඡවි වමමං මංසංනහරං<sup>7</sup> අට්ඨී. හදය ඛන්ධනං  
කෙවලං සක්ඛං කායං බ්‍රාහ්මණස්ස අදුසහන්තී

සසපණ්ඩිත වරියං දසමං.

අනිත්ති බ්‍රාහ්මණො සබ්බො කුරුරාජා ධනඤ්ජයො  
මහා සුදසසනො රාජා මහාගොච්ඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණො  
නිමි වඤ්ඤ කුමාරො ව සිවි වෙසසහතරො සසො  
අහමෙව තද ආසී. යො නෙ දනවරෙ අද.

එනෙ දනපරික්ඛාරා එනෙ දනසස පාරමී  
ජීවිතං<sup>8</sup> යාවකෙ දත්වා ඉමං පාරමී<sup>9</sup> පුරසී.

භික්ඛායුපගතං දීසවා සකනනානං පරිචචජී.  
දනෙන මෙ සමො නත්ථී එසා මෙ දනපාරමීති

දනපාරමිතා නිට්ඨිතා.

---

1. පුබ්බ - මජ්ඣ.	6. මම - මජ්ඣ.
2. අඛ්ඤා - මජ්ඣ.	7. නහරං - මජ්ඣ.
3. ධුම ධුමායති - සී.ඉ. ධුමමායති - මජ්ඣ.	8. ජීවිත-මජ්ඣ.
4. පපති - සී. මජ්ඣ.	9. පාරමී-යජ්ඣ.
5. පිනිඤ්ඤ - මජ්ඣ.	

136. මම අද නොපට නුදුන්විරු දනක් දෙමි. තෙපි ගිලගුණයෙන් යුක්ත වුවහු යැ(එහෙයින්) නොප විසින් මෙරමා පෙළනු නො නිසි වෙයි.

137. මෙහි එව. නොයෙක් දර රැස් කොට ගිනි දල්වව. (එහි පැන) මම මාගේ සිරුර පලහන්නෙමි. පැසුණු එය තෙපි බුදින්නවු යැ.

138. සක්දෙවරජ 'යෙහෙකැ' යි සතුටුසිත් ඇතියේ නොයෙක් දර රැස් කළේ යැ. අඟුරු ගැබ් කොට මහත් වූ සැයක් කෙළේ ය.

139. එහි ඒ ගිනිකඳ යම්පේ වහා මහත් වන්නේ ද එපරිද්දෙන් දුල්වී යැ (මම) ධූලි වැකුණු මා ගේ ගාත්‍රයන් (නෙවරක්) සලාපියා එකත්පස් වැ හුනිමි.

140. යම් කලෙකැ ඒ මහත් වූ දරරැස හාත්පසින් ඇවිලගන්නේ 'ධම ධම' යන අනුකරණ කෙරේ ද එකල්හි දුල්සිඵ අකුරෙහි වූ (අඟුරුරැස) මැද පැන වැටිණිමි.

141. යමයේ ගිම්කලැ සිහිල්දිය නම් යම් කිසිවක්හු විසින් පිටි- සියේ (ඔහුගේ) පිඩා පරිදහ සන්සිඳුවා ද අස්වැසිලි හා ප්‍රීතිය හා උපදවා ද-

142. එසේ මැ එකල්හි දුල්වූණු ගින්නට පිවිසි මාගේ සියලු ශරීරපිඩා සිහිල්දිය සෙයින් සන්සිඳුවයි.

143. සිව් යැ සම් යැ මස්පිඬු යැ නහර යැ ඇට යැ හදමස් යැ යන මේ ඇති හුදු සියලු සිරුර (සක්දෙව) බමුණුට මම දිනිමි'යි.

දස වැනි සසපණ්ඩිත වරියා යි.

**උද්දනය:**

යම් කලෙකැ යමෙක් අකිත්ති බ්‍රාහ්මණ වැ සඹ්‍බ බ්‍රාහ්මණ වැ කුරුරජ වැ ධනඤ්ජය රජ වැ මහාසුදර්ශන රජ වැ මහාගොචින්ද බමුණු වැ නිමි රජ වැ වන්ද්‍රකුමාර වැ සිවිරජ වැ වෙස්සන්තර රජ වැ ශභපණ්ඩිත වැ ඉපැද ඒ උතුම් දනයන් දුන්නේ නම් එකල්හි ඒ මම මැ වීමි.

තෙල පරිත්‍යාගයෝ (මා ගේ) දනපරිෂ්කාරයෝ වෙති. තුලුහු දනපාරමිතා වෙති. (මාගේ) ජීවිතය යදියනට දී මේ දන පාරමිතාව පිරිමි.

හික්ෂා පිණිස පැමිණි යාවකයා දැක තම සිරුර පරිත්‍යාග කෙළෙමි. දීමෙන් මා හා සමයෙක් නැති. මේ මාගේ දනපරමාණී පාරමිතාව යි.

මෙහි වැනි අකිත්තිවර්ගය යි.  
දනපාරමිතා නිමි.

## 2. සිලපාරමිතා

### 1. මාතුපොසක වරියං

144. යද අහොසි<sup>1</sup> පවනෙ කුසුරො මාතුපොසකො  
න නද අසී මහියා ගුණෙන මම සාදිසො.
145. පවනෙ දිසවා වනවරො රඤ්ඤ මං පටිවෙදසි  
තවානුවජචො මහාරාජ ගජො වසති කානනෙ.
146. න තසස පරිධාය<sup>2</sup> ජො<sup>3</sup> නපි ආලකකාසුයා<sup>3</sup>  
සමං ගහිතෙ සොණ්ඨාය සයමෙව ඉධෙහිති<sup>4</sup>.
147. තසස නං වචනං සුඤ්ඤා රාජාපි කුට්ඨමානසො  
පෙසෙසි හජීදමකං ජොවරියං සුසිකඛිතං.
148. ගනඤ්ඤා<sup>5</sup> සො හජීදමකො අද්දස පදුමසුරෙ  
හියමුලාලං උඤ්ඤං යාපනඤ්ඤා මාතුයා.
149. විඤ්ඤාය මෙ සිලගුණං ලකඛණං උපධාරසි  
එහි පුත්තාති වඤ්ඤා මම සොණ්ඨාය අගගහි.
150. යමෙම නද පාකතිකං සරිරානුගතං බලං  
අජ්ජ නාගසහසානං බලෙන සමසාදිසං.
151. යදිහං තෙසං පකුපෙසයාං උපෙනානං<sup>6</sup> ගහනාය මං  
පටිබලො භවෙ තෙසං යාව රජ්ජමි මානුසං.
152. අපි වාහං සිල<sup>7</sup> රක්ඛාය සිලපාරමි පුරියා<sup>8</sup>  
න කරොමි විතෙ අඤ්ඤාථතං පකඛිපතෙ මමාලකකෙ
153. යදි නෙ මං තඤ්ඤා කො ටෙට්ඨානුං ඵරසුහි තොමරෙහි ව  
නෙව තෙසං පකුපෙසයාං සිලබණ්ඩහයා මමාති

මාතුපොසකවරියං පඨමං<sup>9</sup>.

1. අහොසි-මජ්ඣ.

2. පරිධාය-මජ්ඣ.

3. නපියාලක-සිඉ

නපිලාලක-PTS-නපිආලක-මජ්ඣ.

4. ඉතෙයෙහිති-මජ්ඣ.

5. ගනඤ්ඤා-සිඉ.

6. උපෙනා-කත්ථපි

7. සිල-රක්ඛාය-සිඉ

8. පුරියා-නා-මජ්ඣං,

පුරියා-සි.

9. සිලවතාගවරියං පඨමං-සි.

## 2. ශීල පාරමිතාව

### 1. මාතුපොසක වරියාව

144. යම් කලෙකැ මම මහවෙතෙහි මාතුපොසක වූ හසිරාජ වීම් ද එකලැ පොළෝතෙලෙහි සිල්ගුණයෙන් මා හා සම වූ කිසිවෙක් නැති.

145. මහාවනයෙහි දී වනවරපුරුෂයෙක් මා දැක රජුට මෙසේ සැල කෙළේ යැ. 'මහරජ තොපට නිසි ඇත්රපේක් මහවෙතෙහි වෙසේ යැ'යි.

146. 'ඔහු ගැනීමෙහි ලා අගලින් අක්ඛියෙක් නැත. ඇතුන් බඳනා ටැඹිනුදු බොරුවලිනුදු ප්‍රයෝජන නො ද ඇති. සොඬින් ගත්කල්හි තෙමේ මැ මෙහි එන්නේ යැ'යි රජුට දැන්වී.

147. ඔහු ගේ එබස් අසා තුටුසින් ඇති රජ තෙමේ ද ඇතුන් දමනය කරන මොනවට හික්මුණු නිපුණ ඇදුරකු යැවී යැ.

148. එ ඇත්ඇදුරු ද (එහි) ගොස් මවගේ යාපනය පිණිස පියුම්-විල්හි නෙළුබල හා නෙළුබුදුලි උදුරන ඇත්රජු දිවී.

149. හෙතෙම මා ගේ ශීලගුණය දැන සිරුරුලකුණු විමසී යැ. ඉක්බිති 'එව පුතැ'යි කියා මා ගේ සොඬ ගත්තේ යැ.

150. එකල්හි මට යම් පියවිසිරුරුබලයෙක් වී ද, ඒ අද ඇතුන් දහසක්හුගේ බලය හා සුදුසු වෙයි.

151. ඉදින් මා ගැනීම වෙතට පැමිණි ඔවුනට මම කිපියම නම් ඔවුන්ගේ මානුෂරාජ්‍යය පවා වැනැසීමට පොහොසත් වීම්.

152. එතෙකුදුවත් මම (නමා කෙරෙහි වූ) සිල් රක්තා පිණිස ශීලපාරමිතාව පුරනු පිණිස, මා ටැබෙහි බැඳ තබන්නහු දැක ද සිත්හි වෙනසක් නො කෙළෙමි.

153. ඉදින් එහි දී ඔහු පොරොච්චන් ද තෝමරයෙන් ද මා කොටන්නාහු නම් මා ගේ සිල් බිඳුනා බියෙන් ඔවුනට නො මැ කීපෙන්නෙමි.

පළමු වැනි මාතුපොසක වරියා යි.

2. භූරිදත්ත වරියං.

- 154. පුනාපරං යද හොමී භූරිදත්තො මහිඤ්ඤාකො  
වීරූපකේඛන මහාරඤ්ඤා දෙවලොකමගච්ඡභං.
- 155. තඤ්ඤා පසංඝිත්තා 1. දෙව ඵකන්තං සුඛ සලපපිතෙන  
තං සන්තං ගටිනඤ්ඤාය සීලබ්බතං සමාදිධිං.
- 156. සරිරකිච්චං කන්ධාන භූත්වා යාපනමක්ඛකං  
චතුරො අබ්බෙත අධිට්ඨාය සෙමී වමමික මුද්ධනි.
- 157. ඡවියා වමෙලන මංසෙන නහාරුඅච්ඡිකෙහි වා  
යසුඤ්ඤා ඵතෙන කරඤ්ඤාය. දින්නං ඵච හරාතු<sup>1</sup> සො.
- 158. සංසිතො අකතඤ්ඤානා ආලම්බනො<sup>2</sup> මමග්ගහි  
පෙළාය ජකඛිපිත්තා<sup>3</sup> කිලෙති මං තහිං තහිං.
- 159. පෙළාය පකඛිපතෙතපි සම්මද්දතෙතපි පාණිනා  
ආලම්බනො<sup>4</sup> න කුප්පාමී සීලබ්බතභයා මම.
- 160. සකච්චිත පරිච්චාගො තණතො ලහුකො මම  
සීලවීතික්ඛමො මයාං පඨවීඋබ්බත්තනා<sup>5</sup> වීය.
- 161. නිරන්තරං ජාතිසතං වජ්ජයාං මම ජීවිතං.  
නෙව සීලං පභිඤ්ඤායාං චතුදීපානහෙතුපි.
- 162. අපි වාහං සීල<sup>6</sup> රක්ඛාය සීලපාරමීසුරියා  
න කරොමී විතෙත අඤ්ඤාථත්තං පකඛිපන්තමහි පෙළකෙති.

භූරිදත්ත වරියං දුතියං.

---

1. හරතු-සීල	4. ආලම්බන-මජ්ඣ.
2. ආලම්පායනො-මජ්ඣ.	5. උප්පත්තා-සි-උප්පත්තනා-මජ්ඣ.
3. අලම්පනො-PTS	6. සීලං රක්ඛාය-සී.මු
3. පකඛිපත්තනා-මජ්ඣ.	



2. භූරිදත්ත වරියාව

154. නැවත අනෙක් වරියාවක් කියමි: යම් කලෙක මම් මහත් සෘද්ධි ඇති භූරිදත්ත නම් නාගරාජ වැ උපනිම් ද එකල්හි (මම) විරූපාක්ෂ නම් මහරජු හා සමග (තච්ඡිසා) දෙව්ලොවට ගියෙමි.

155. එහි දී අත්‍යන්තසුඛයෙන් සමර්පිත වූ දෙවියන් දැක දෙව්ලොවට යනු පිණිස ශීල සඬ්ඛ්‍යාත වූ ඉතවයඛාව සමාදන් වීමි.

156. (මුවදෙවුම් ආදී) සිරුරුකිය කොට යැපෙන පමණ අහරක් වළඳා සතර අහක් ඉටාගෙන තුඹසක් මතුයෙහි ගැනාය කෙළෙමි.

157. (එ සතර අහ නම්:) ‘යමක්භට සිවියෙන් සමීන් මසින් නහරින් හා ඇටයෙන් වේවයි මේසින් කටයුත්තෙක් ඇත්නම් ඒ දෙහ ලද මැ යි හෙතෙම එය ගෙන යේව’යි.

158. අකාසඤ්ඤ වූ නෙසාදයා (වැද්ද) වීසින් ලකුණු කියනලද ආලම්බන තෙමේ මා අල්වා ගත්තේ ය. හෙතෙම මා පැයෙක්හි බහා ඒ ඒ කැන කෙළවයි.

159. පැයෙහි බහාලන කල ද අතීන් මධ්‍යා කල ද ‘මාගේ ශීලය බිඳෙයි’ යන බියෙන් ආලම්බනයා කෙරෙහි නොකිපී ගියෙමි.

160. සඬ්ඛිය ජීවිතපරිත්‍යාගය තෘණශුලාකාවක් පරිත්‍යාගයට ද වඩා ලසු කොට මට වැටහෙයි. ශීල ව්‍යාතික්‍රමය වූ කලි පොළොව පෙරැළීමක් මෙන් මට වැටහීගියේ යැ.

161. නිරතුරු ජාතිසියයක් මුළුල්ලෙහි මා ගේ ජීවිතය පරිත්‍යාග කරනෙමි. සතර දිවයින හෙයිනුදු සිල් නො මැ බිඳිනෙමි.

162. තවද සිල් රක්තා පිණිස සිල් පැරුම් පුරනු පිණිස හැනහැන මා පෙළායෙහි බහාලන ආලම්බනයා කෙරෙහි ද මා සිත තුළ වෙනසක් නො කෙළෙමි.

දෙ වැනි භූරිදත්තවරියා යි.

3. වමෙපයානාග වර්ග

- 167. පුනාපරං යද හොමී වමෙපයාකෝ මහිද්ධිකෝ  
තදපි ධමමකෝ ආසි.<sup>1</sup> සිලබ්ධතසලපිනො.
- 168. තදපි මං ධමමවාරිං උපවුක්ථං උපොසථං  
අහිකුණ්ඩිකෝ<sup>2</sup> ගහෙකාන රාජද්වාරමහි කීළති.
- 169. යං<sup>3</sup> සො වණණං විනනයති නීලං පිතකඤ්ච<sup>4</sup> ලොහිතං  
තස්ස වික්කානුවතතෙනො හොමී විනනීත සනාඨිභා.
- 170. ඵලං කරෙයාං<sup>5</sup> උදකං උදකමපි ඵලං කරෙ  
යදිහං තස්ස පකුපෙයාං බණෙන ජාරිකං කරෙ.
- 171. යදි වික්කවසී හෙසසං පරිහායිසාමී සිලනො  
සිලෙන පරිහීණසා උක්කමසො න සිජකුති.
- 172. කාමං භිජජතු යං කායො ඉධෙව විකිරියතු  
නෙව සිලං පහිඤ්ඤායං විකිරනෙහ භුසං වියාති.

වමෙපයා නාගවර්ගං තතියං.

4. චුලලබොධි වර්ග

- 173. පුනාපරං යද හොමී චුලලබොධි<sup>6</sup> සුසිලවා  
හවං දිස්වාන භයතො නෙකකමමං අහිනිකකමී.<sup>7</sup>
- 174. යාමෙ දුතීයිකා ආසි බ්‍රාහමණී කතකසනහිභා  
සාපි වටෙව අනපෙකකා නෙකකමමං අහිනිකකමී.
- 175. නිරාලයා ජිත්ත බන්ධු අනපෙකකා කුලෙ ගණෙ  
චරතකාගාමනිගමං බාරාණසි මුපාගමු.
- 176. තත්ථ වසාම නිපකා අසංසඤ්ඤා කුලෙ ගණෙ  
නිරාකුලෙ අපපසඤ්ඤ රාජ්‍යයානෙ වසාමුභො.

---

1. ආසි-සි-PTS	5. කරෙයා චුදකං-මජසං
2. අහිකුණ්ඩිකෝ සි.	6. චුල-මජසං
3. යං යං -මජසං	7. අහිනිකකමමී-සි.මු
4. නීලපිතං-ව-PTS-නීලං-ව පිතං මජසං නීලකඤ්ච පිතං-ලොහිතං-සි.මු.	

3. වම්පෙය්‍යනාග වර්ෂාව

167. තවද අනෙක් වර්ෂාවක් කියමි: යම් කලෙක මම් මහත් සාද්ධි ඇති වම්පෙය්‍ය නම් දිව්‍යනාගරාජ වැ උපහිමි ද එකල්හිදු ශීලව්‍යත සමාදානයෙන් යුක්ත වූ ධාර්මිකයෙම වීම්.

168. එකල්හි දු ධාර්මික වැ පෙහෙවස් සමාදන් වැ සිව් මා අභිතුණ්ඨිකයෙක් අල්ලාගෙන රජගෙදෙර ක්‍රීඩා කරවයි.

169. එ අභිතුණ්ඨික තෙමේ කිල්වන් හෝ රන්වන් හෝ ලේවන් හෝ යම් පැහැයක් සිතා ද, ඔහු ගේ සිතට අනුව පවත්නෙමි. සිතු ආකාර ඇත්තෙම වෙමි.

170. මම් පොළොව ජලය කෙරෙමි. ජලය ද පොළොව කෙරෙමි. ඉදින් ඔහුට කිපුණෙමි නම් ඇසිල්ලෙකින් ඔහු හළ කොට දියමි.

171. ඉදින් මම් සිතට වසහ වීම් නම් ශීලයෙන් පිරිහී යන්නෙමි. ශීලයෙන් පිරිහුණහට උත්තමාඤ්ච සිද්ධ නො වෙ.

172. මේ ගරීරය එකාන්තයෙන් බිදියේවා! මෙහි මැ විසිරයේවා! බොල්මිටක් හෙයින් මාගේ සිරුර විසිර යන කල්හි දු ශීලය නො බිදින්නෙමි.

තුන් වැනි වම්පෙය්‍යනාග වර්ෂා සි.

4. වූලබොධි වර්ෂාව

173. තවද අනෙක් වර්ෂාවක් කියමි: යම් කලෙක මම් ශීලයම්පන්න වූ වූල්ලබොධි නම් පරිව්‍රාජක වීම් ද, එකලැ සියලු හවය හය වශයෙන් දක නෛෂ්ක්‍රමාය තත්ප්‍රතිපක්ෂ හෙයින් දක පැවිදි වීම්.

174. මට රන් බදු සිව්පැහැ ඇති යම් බමුණු බිරිදක් වූ නම් ඔ කොමෝ ද සසරෙහි අපෙක්ෂා රහිත වැ අභිනිෂ්ක්‍රමණ කළා යැ.

175. ඇපි නිරාලය වැ සිදුනාලද තෘෂ්ණාබන්ධන ඇති වැ කුලයෙහි ගණයෙහි අපෙක්ෂා නැති වැ ගම්නියමගම්හි හැසිරෙමින් බරණැය කරා පැමිණියමහ.

176. එහි නුවණැති ඇපි දෙදෙන කුලයෙහි ගණයෙහි නො ඇලුණමෝ (ජනසඤ්චාර රහිත බැවින්) නිරාකුල වූ නිශ්ඛබද වූ රාජොද්‍යානයෙහි වූසුමහ.

- 177. උය්‍යාන දසසනං ගන්තො රාජා අද්දස බ්‍රාහ්මණිං  
උපගමම මමං පුඤ්ඤි තුය්‍යෙසා කසා භාරියා<sup>1</sup>.
- 178. එවං වුතෙත අහං තසා ඉදං වචනමබ්‍රවිං  
න මයහං භරියා එසා සහධම්මො<sup>2</sup> එකසාසනී
- 179. තසා<sup>3</sup> ධාරනතාධිගතො<sup>4</sup> ගාභාපෙත්වාන වෙටකෙ<sup>5</sup>  
නිපපිළයතො ඛලසා අනෙතපුරං පුඤ්ඤසී.
- 180. ඔදපත්තකියා<sup>6</sup> ඥානං සහජා එකසාසනී  
ආකඩ්ඪිත්වා නයන්තියා<sup>7</sup> කොපො මෙ උපපජ්ජට
- 181. සහ කොපෙ සමුපපනො සීලබ්බතමනුසාරිං  
තජෙව කොපං නිග්ගණ්ඨිං නාද්දසීං වඩ්ඪිතුපරි<sup>8</sup>
- 182. යදිහං<sup>9</sup> බ්‍රාහ්මණිං කොචි කොවෙටයා තිණ්ණසත්තියා  
නෙව සීලං පභිඤ්ඤායං බොධියායෙව කාරණා
- 183. නමෙ සා බ්‍රාහ්මණි දෙසා න පි මෙ බලං න විජ්ජනී  
සබ්බඤ්ඤානං පියං මයහං තසමා සීලානුරකඛිසානතී

වුලලබොධිවරියං චතුසං.

5. මහිසරාජ වරියං

- 184. පුනාපරං යදු හොචි මහිසො<sup>10</sup> පචනවාරිකො<sup>11</sup>  
පවසිසකායො ඛලවා මහතො භීච දසසනො.
- 185. පබ්බාරෙ ගිරි දුග්ගෙ ව රුක්ඛමුලෙ දකාසයෙ  
හොතෙසු යානං මහිසානං<sup>12</sup> කොචි කොචි තභිං තභිං.
- 186. විචරතො බ්‍රහ්මාරඤ්ඤා යානං අද්දස හද්දකං  
තං යානං උපගන්තාන නිට්ඨාමී ව සයාමී ව.

---

1. භාරියානි-මජ්ඣ.	8. වඩ්ඪිතුපරි-මජ්ඣ.
2. සහජා-මජ්ඣ.	වුඩ්ඪිතුපරි-PTS
3. තිස්සා-මජ්ඣ.	9. යද්දං-මජ්ඣ.
4. ධාරත්තගධිතො-සීඉ	10. මහිසා-මජ්ඣ.
5. වෙටකෙ-මජ්ඣ.	11. වාරකො-සී.
6. ඔදපත්තිකියා-PTS	12. මහිසානං-මජ්ඣ.
7. නියන්තියා-PTS	

177. බරණැස්සරජ උයන දැක්මට ගොස් බැමිණිය දිවි. (හේ) මා කරා පැමිණ 'මෝ තොමෝ' තොපට කවඳ යැ, කවරක්භූගේ භාය්‍යාවකැ'යි (මා) විචාළේ යැ.

178. මෙසේ කී කල්හි මම ඔහුට මෙවදන් කීමි: මෝ තොමෝ මා ගේ භාය්‍යා නො වෙයි. සහධාර්මික වූ සමානශික්ෂා ඇත්තකැ'යි කියෙමි.

179. දැය පිළිබඳ වැ බලවත් රාගයෙන් බැඳුණේ දසුන් (රාජ-පුරුෂයන්) ලවා ගත්වා ගෙන බලාත්කාරයෙන් පෙළමින් ඇතොවුරට ඇතුළු කරවි.

180. (ප්‍රමුඡ්‍යා ජාති වශයෙන්) මාගේ සහජාව වූ සමාන ශික්ෂා ඇති (උදකපාත්‍ර සාක්ෂි කොට ගත් බැවින්) ඔදපත්තිකී වූ භාය්‍යාව ඇදගෙන යන කල්හි මට කොප උපන.

181. කොපය උපන් කල්හි ඒ හා සමග ශීලව්‍රතය සිහි කෙළෙමි. එහි මැ ඒ කොපය නිග්‍රහ කෙළෙමි. මත්තෙහි වැඩෙන්නට නුදුන්මි.

182. ඉදින් කිසිවෙක් එ බැමිණිය තියුණු සැතීන් කොටා නම සමාක්-සම්බොධිය මැ කරුණු කොට සිල් නො මැ බිඳෙන්නෙමි.

183. එ බැමිණි මට අප්‍රිය නො වෙයි, මට බල නැත්තේ නො ද වෙයි, මට සඵඤ්ඤාඤ්ඤාය ප්‍රිය වෙයි, එහෙයින් ශීලය රක්ෂා කෙළෙමි'යි.

සතර වැනි වූළබොධිවරියා යි

5. මහිසරාජ වරියාව

184. තවද අනික් වය්‍යාවක් කියමි. යම් කලෙක මම වෙසෙසින් වැඩුණු කය ඇති ශක්ති ඇති මහත් වූ සිරුරු ඇති බිහිසුණු දකුම් ඇති මහවෙනෙහි හැසිරෙනසුලු මිහි වැ උපනිමි ද- (එකල්හි)

185-186. තෙල මහවෙනෙහි ප්‍රාග්භාරයෙහි ද ගිරිදුරියෙහි ද වෘක්ෂ-මූලයෙහි ද ජලාශය සම්පයෙහි ද කිසි ප්‍රදේසෙක් මිහිවුන්ට සිටුනාතැන් වෙද ඒ ඒ තැන්හි සරනුයෙමි සොදුරු තැනක් දිටිමි. එතැනට එළඹී සිටුනෙමි ද හෝනෙමි ද වෙමි.

- 187. අපේක්ෂා කපිමාගනනා පාපො අනරියො ලහු  
බන්ධන නලාටෙ හමුකෙ මුග්ගන්ති ඥානෙති මං.
- 188. සක්මිපි දිවසං දුතියං තතියං චතුස්මිපි ච  
දුපසති මං සබ්බකාලං තෙන හොමී උපසුකො.
- 189. මමං උපසුතං දිසවා යකෙකා මං ඉදමබ්බවී  
නාසෙහෙතං<sup>1</sup> ඡවං පාපං සිඛෙග්ගි ච බුරෙහි ච.
- 190. එවං චුකෙත තද යකෙකි අහං තං ඉදමබ්බවී  
කිංකං මකෙකිසි කුණපෙන පාපෙන අනරියෙන මං<sup>2</sup>.
- 191. යදිහං තසස කුපෙපයාං තනො භීතනරො හවෙ  
සීලඤ්චි මෙ පභිජෙජයා විඤ්ඤ ච ගරහෙය්‍යු මං.
- 192. භීළිතා ජීවිතා වාපි පරිජුදෙධන මතං චරං  
කායාහං ජීවිතහෙතුපි කාහාමී පරහෙයන්තං.
- 193. මමෙ වාය<sup>3</sup> මඤ්ඤමානො අඤ්ඤපෙචං කරිසසති  
කෙච තස්ච වධිසසන්ති සා මෙ මුතති හවිසසති.
- 194. භීතමජ්ඣමඋකකටෙඨ සහනො අචමානිතං  
එවං ලහති සපසඤ්ඤ මනසා යථාපස්සිතන්ති.

මහීස<sup>4</sup> රාජවරියං පඤ්චමං.

6. රුරුමීගරාජ වරියං

- 195. පුනාපරං යද හොමී සුතතත කතකසන්තිහො  
මීගරාජා රුරුනාම පරමසීල සමාහිතො.
- 196. රමෙම පදෙසෙ රමභියෙ විචිතෙ අමනුසසකෙ  
තස්ච වාසං උපගඤ්ඤං ගංගාකුලෙ මනොරමෙ.

---

x උභදකී ඉතිහවිතබ්බං  
 1. නාසහෙත-සිච්චු  
 2. අනරියෙන-මජ්ඣං  
 3. මං-එවායං-FTS  
 4. මහී-ස-මජ්ඣං

187. එකල්හි ලාමක වූ නිතීන ආචාර ඇති ලොල වූ වදුරෙක් එහි පැමිණ (මාගේ) කඳවෙහි ද නළලෙහි ද බැමෙහි ද සුලුදිය කෙරෙහි වසුරු කෙරෙයි -

188. එක් දවසකුදු දෙවැනි දවස්හි දු නෙවැනි දවස්හි දු සිව්වැනි දවස්හි දු හැම කල්හි දු එ මා දුෂණය කෙරෙයි. එ වදුරු විසින් උපදුනයෙමි වෙමි.

189. එ රුක්හි (අධිපති වැ වෙසෙන) දෙව් (ඔහු විසින්) පෙළනලද මාදූක මට මෙවදන් කී: හීන වූ ලාමක වූ තෙල වදුරු හඹිනුදු ඇත කුරයෙනුදු මැඩ නසව'යි කී.

190. එසඳ එ දෙවියා එසේ කී කල්හි මම ඔහුට මෙ වදන් කීමි: කුමක් හෙයින් තෙපි (කුණප සදාශ හෙයින්) කුණප වූ ලාමක වූ අනායාසී වුවහු සමග මා තවරාද'යි.

191. ඉදින් මම ඔහුට කිපෙමි නම් ඔහුට ද වඩා හීනතරයෙමි වෙමි. මා ගේ සිලුදු බිඳෙන්නේ යැ. නුවණැති දෙවිමිනිස්හු ද මට ගරහන්නාහ'යි.

192. (නුවණැතියන් විසින්) ගර්හිත වූ ජීවිතයට ද වඩා පවිත්‍ර වූ ශීලයෙන් යුක්ත වැ මරණය මැ උතුම්, කිම මම ජීවිතය නිමිති කොට ද මෙරමා වෙහෙසනු කරන්නෙමි ද?

193. මේ තෙම මා මෙන් හඹිනේ අන් මිහිවුන්ට ද මෙසේ කරන්නේ යැ එහිලා ඔහු මැ (හඹින් ඇන මොහු) නසන්නාහ, ඒ නැසීම මට මිදීම වන්නේ යි.

194. හීන මධ්‍යම උත්කෘෂ්ටයන් ගිමිති කොට ඔවුන් විසින් කළ අවමානය ඉවසනුයේ සප්‍රාඤ තෙමේ මෙසේ සිතින් ප්‍රාර්ථනා කළ පරිදි (සඵඤ්ඤානාය) ප්‍රතිවෙධ කෙරේ යයි.

පස් වැනි මහිසරාජවරියා යි.

6. රුරුමිගරාජ වරියාව

195. නැවත ද අනෙක් වයභාවක් කියමි. යම් කලෙකැ මම මොනොටට නැවු රන් බදු පැහැ ඇති විභුද්ධ වූ සිල් හා එකඟ වූ සිත් ඇති රුරු නම් මාගරාජ වීම ද,

196. එකල්හි පුළුපඵලාදීන් රමණිය වූ ජනවාස රහිත වූ මිනිසුන්ගේ හැසිරීම් නැති රමා ප්‍රදේශයෙක්හි වූ, එහි සිත්කලු ගං ඉවුරෙකැ වාසයට පැමිණියෙමි.

- 197. අපො උපරිගංගාය ධනිකෙහි පරිපිළිතො  
පුරිසො ගංගාය පපති<sup>1</sup> ජීවාමී වා මරාමී වා.
- 198. රතනීඤ්චං සො ගඛකාය චුයහමානො මහොදකෙ  
රවනො කරුණං රාවං<sup>2</sup> මජ්ඣෙකෙ ගඛකාය භවජනී.
- 199. තසසාහං සද්දං සුඤ්ඤාන කරුණං පරිදෙවතො  
ගඛකාය තීරෙ යඤ්ඤාන අපුච්ඡං කොසි ඤා නරො.
- 200. සො මෙ පුට්ඨො ව ව්‍යාකාසි අත්තනො කාරණං තද  
ධනිකෙහි භීතො තසිතො පකඛනොනාහං මහානදීං.
- 201. තසස කඤ්ඤාන කරුණං වජ්ඤා මම ජීවීතං  
පවිසිඤ්ඤා නීහරිං තසස අඤ්ඤාකාරමහි රතනියා.
- 202. අසසස්<sup>3</sup> කාලමඤ්ඤාය තසසාහං ඉදමබ්බුච්චිං  
එකං තං වරං යාවාමී මා මං කසසවි පාවදං.
- 203. නගරං ගතඤ්ඤාන ආචිකඛි පුච්ඡතො ධන හෙතුකො  
රාජානං සො ගහෙඤ්ඤාන උපගඤ්ඤා මමනතිකං.
- 204. යාවතා කාරණං සඛං රඤ්ඤා ආරොචීතං මයා  
රාජා සුඤ්ඤාන වචනං උසුං<sup>4</sup> තසස පකපපච්චි  
ඉධෙව සාතඤ්ඤාමී මිත්ත දුබ්භිං<sup>5</sup> අනාරියං.
- 205. තමහං අනුරකඛනො නිමිතීනි මම අත්තනො  
තිට්ඨතෙ සො මහාරාජ කාමඛකාරො<sup>6</sup> භවාමී තෙ.
- 206. අනුරකඛි මම සීලං නාරකඛි මම ජීවීතං  
සීලවා හි තද ආසිං බොධියා එව කාරණානී.

රුරුමිගරාජ වරියං ඡවධමං.

---

1. පතනි-මජ්ඣ-නා-PTS	4. උස්සු-මජ්ඣ-PTS
2. රව-මජ්ඣ-PTS	5. දුභි-සීචු-දුබ්භි-නා
3. අස්සත්ත-සීචු	6. කාමකාරො-සී.චු



197. එකල්හි උඩුහොයැ ධනහිමියන් විසින් (ණය නො දෙනුයෙන්) පෙළනලද පුරුෂයෙක් (මෙයින්) රැකෙමවා හෝ මියෙමවා හෝ 'යි ගහෙහි පැන්නේ යැ.

198. හෙතෙම රැදවල් ගඟ මහවතුරෙහි ඉල්පෙනුයේ බැගෑහඬින් හඬමින් ගහමැද යෙයි.

199. මම බැගෑපත් වැ හඬන්නා වූ ඔහුගේ හඬ අසා ගඟවුරෙහි සිට තෝ කවර මිනිසෙක්හි දෑ යි විචාළෙමි.

200. එකල්හි හෙ ද මා විසින් පුළුවස්නාලද්දේ 'මම ණයහිමි ධනිකයන් කෙරෙන් බියපත් වූයෙමි තැනිගත්තෙමි මහානදියට පැනපිමි'යි තමාගේ ක්‍රියාව ප්‍රකාශ කෙළේ යැ.

201. ඔහුට කරුණා උපදවා මාගේ දිවි පුද රැය අපුරෙහි ගහට පිවිය ඔහු (පිට හිඳුවා එයින්) බැහැර කෙළෙමි.

202. (විඩා හැරපියා) අස්වැසුණුකල් දන මම ඔහුට මෙ වදන් කිමි: කොප අතින් එක්වරයක් ඉල්වමි. 'නහමේ මා කිසිවක්හට කියව'යි.

203. හෙ නුවරට ගොස් (රන්ඵුවක) පුළුවස්නාලද්දේ ධනය හිමිහි කොට ඇතියේ (රජුට මා) දන්විය. හෙතෙම රජු ගෙන මා දෙන එළැඹියේ යැ.

204. (මා විසින් ඔහුට කළ) යම් පමණ උපකාරයෙක් වී ද. එහැම මා විසින් රජුට දන්වන ලද. රජ එබස් අසා මිත්‍රද්‍රෝහි වූ අනායාඪ වූ මොහු මෙතැන්හි මැ නසාපියමි'යි ඒ පුරුෂයාහට හීය දුන්නෙහි යැදී යැ.

205. මම ඔහු රක්තෙමි 'මහරජ තෙල පුරුෂයා සිටීවා. මම තොපට ඊසිදෑ කරනුයෙමි වෙමි'යි මාගේ ආත්මයෙන් ඔහු පරිවර්තන කෙළෙමි. (මරණයෙන් මුදවාලීම)

206. මාගේ ශීලය මැ රැකපිමි. මාගේ දිවි නො රැක්කෙමි. එකල්හි සමාක්සමබොධිය මැ කරුණු කොට මම සිල්වත් වීමි.

සවැනි රුරුමිගරාජ වරියා යි.

7. මාතභග වර්ගය.

- 207. පුනාපරං යද හොමී ජවීලො උග්ගතාපනො  
මාතඛො නාම නාමෙන සීලවා සුසමාහිතො.
- 208. අභංඝච චාභමඛො ඵකො භොගාකුලෙ වසාමුභො  
අභං වසාමී උපරි හෙට්ඨා වසති චාභමඛො.
- 209. විචරතො අනුකුලමිති උභං මෙ අසුමඤ්ජ  
තස්ම මං පරිභාසෙක්ඛා<sup>1</sup> අභිසපි මුද්ධඵාලනං.
- 210. යදිභං තස්ස පකුපෙපයාං යදී සීලං න ගොපයෙ  
ඔලොකෙක්ඛාන ‘භං තස්ස කරෙයාං ඡාරිකං වීය.
- 211. යං යො තද මං අභිසපි කුපිතො දුට්ඨමානසො  
තසෙසච මස්මෙ නිපති යොගෙන තං පමොච්ඡිං.
- 212. අනුරකඛිං මම සීලං නාරකඛිං මම ජීවිතං  
සීලවා හි තද ආසිං බොධියා යෙව කාරණාති.

මාතභගවර්ගයං සත්තමං.

8. ධම්මදෙවපුත්ත වර්ගය.

- 213. පුනාපරං යද හොමී මහෙසකෙකා<sup>2</sup> මච්චිද්ධිකො  
ධම්මො නාම මහායකෙඛා සධ්ධලොකානුකම්පකො.
- 214. දස කුසලකම්මපථෙ සමාදසෙතො මහාජනං  
චරාමී ගාමනිගමං සමීතො සපරිජ්ජනො.
- 215. පාපො කදරියො යකෙඛා දීපෙතො දස පාපකෙ  
සොපෙස්ථ<sup>3</sup> මභියා චරති සමීතො සපරිජ්ජනො.
- 216. ධම්මවාදී අධම්මො ච උභො පච්චනිකා මයං  
ධුරෙ ධුරං සච්චයනා සමීච්චා පටිපථෙ උභො.

1. රහිතසිත්වා-සිඉ  
2. මහායක්ඛො-සි-PTS

3. සොචෙත්ථ-සිඉ

7. මාතඨග වර්ගාව

207. තවද අත් වර්ගාවක් කියමි: යම් කලෙක මම් ජවාධර වූ උග්‍ර වූ තපස් ඇති ශීල සමපන්න වූ සමාහිත වූ සිත් ඇති නමින් මාතඨග නම් තාපස වැ උපනිමි ද,

208. (එකල ජාතිමත්ත නම) බවුණු ද මමද (පැවිදි වැ) අපි දෙදෙන ගං ඉවුරෙකැ වාසය කළමිහ. මම් උඩුගඟ වසමි, එ බවුණු යටිගඟ වෙසෙමි.

209. හෙතෙම ගංතෙර හැසිරෙනුයේ උඩුගඟැ පිහිටි මා ගේ අසපුව දිවි. එහි දී මට පරිභව බැණ මා මුදුන් පැළේවැයි ශාප කෙළේ යැ.

210. ඉදින් මම ජට්ටියාගට කිපියෙමි නම්, ඉදින් මම සිල් නො රැකියෙමි නම් මම ඔහු දෙස බලා ඔහු හඵ මෙන් කරන්නට සමරියෙමි.

211. කුපිත වූ දුෂිත සිත් ඇති ඒ ජට්ටි තෙම මට යම් ශාපයක් කෙළේ ද, ඒ ශාපය ඔහු මත්තෙහි මැ වැටිණ. ඒ ශාපය උපායෙන් මුදුලිමි.

212. මා ගේ ශීලපාරමිතාව මැ ආරක්ෂා කෙළෙමි. ජීවිතය ආරක්ෂා නො කෙළෙමි. සඵඤ්ඤාභ්‍යය මැ සදහා එකල්හි සිල්වත් වූයෙමි යි.

සත් වැනි මාතඨග වර්ගා යි.

8. ධම්මදෙවපුත්ත වර්ගාව

213. තවද අත් වර්ගාවක් කියමි: යම් කලෙකැ මම් මහායශස්ක වූ මහත්සෘද්ධි ඇති සියලු ලොවට අනුකම්පා කරන. ධර්ම නම් දිව්‍ය පුත්‍ර වැ උපනිමි ද,

214. එකල්හි මම මහාජනයා දශකුශල කර්මපථයෙහි සමාදන් කරවමින් මිත්‍රයන් සහිත වූයෙමි පරිවාරජනයා සහිත වූයෙමි ගම්නියම්-ගමහි හැසිරෙමි.

215. පාපිෂ්ඨ වූ තද මසුරු වූ දිව්‍ය පුත්‍රයෙක් ද දශකුශලධර්මයන් ප්‍රකාශ කෙරෙමින් මිත්‍රයන් සහිත වූයේ පරිවාර ජනයා සහිත වැ පෘථිවිය ආසන්නයෙහි හැසිරෙයි.

216. ධර්මවාදී වූ මම ද අධර්මවාදී වූ දිව්‍යපුත්‍ර ද යන අපි දෙදෙන ඔවුනොවුන්ට ඉඳුරා විරුඤ්ඤා වූවමෝ එක් දවසක් ප්‍රතිපථයෙහි තමා රියහිසින් මෙරමා රියහිස ගටමින් හමු වූමිහ.

- 217. කලහො වහනතී හෙය්මා කල්‍යාණපාපකසු ව  
මහ්‍යා ඔකකමනස්සා<sup>1</sup> මහාසුඤ්ඤා උපට්ඨිතො.
- 218. යදිහං තස්ස පකුපපය්‍යාං යදි භිද්දෙ තපොගුණං  
සහ පරිජනං තස්ස රජභුතං කරෙය්‍යහං.
- 219. අපිවා'හං සීලරක්ඛාය නිබ්බාපෙක්ඛාන මානසං  
සහ ජනෙනොකකමිත්වා පථං පාපස්ස 'දසහං.
- 220. සහ පථතො ඔකකනෙත කක්ඛා විහතස්ස නිබ්බුතීං  
විචරං අද්දං පඤ්චී පාපයකඛස්ස තාවදෙතී.

ධම්මදෙවපුත්ත වරියං අට්ඨමං.

9. අලීනසත්ත වරියං

- 221. පඤ්චාලරට්ඨෙ නගරවරෙ' කම්පිප්ප්‍රායං<sup>4</sup> පුරුක්ඛතමෙ  
රාජා ජයද්දිසො නාම සීලගුණමුපාගතො.
- 222. තස්ස රඤ්ඤ අහං පුත්තො සුතධම්මො සුසීලවා  
අලීනසත්තො ගුණවා අනුරක්ඛපරිජනො<sup>5</sup> සද්.
- 223. පිතා මෙ මිගචං ගන්තවා පොරිසාදං උපාගමී  
සො මෙ පිතුමහ්‍යනෙසි හකෙඛාසි මම මා චලි.
- 224. තස්ස තං වචනං සුක්ඛා භීතො තසිතවෙධිතො  
උරුක්ඛමෙහා අහු තස්ස දිස්වාන පොරිසාදකං.
- 225. මිගචං ගහෙක්ඛා මුඤ්ඤස්ස කක්ඛා ආගමනං පුත  
බ්‍රාහ්මණස්ස ධනං දක්ඛා පිතා ආමනකධී මම.
- 226. රජස් පුත්ත, පට්ඨජස් මා පමජස් පුරං ඉදං  
කතං මෙ පොරිසාදෙන මම ආගමනං පුත.

1. උක්කමනත්ථාය-සායා

2. ධම්මා ධම්ම දෙව පුත්ත-සී.මු

3. නගරෙ-PTS

4. කපිලාය-සී.මු

කපිලාය-PTS-කපි  
ලාය-සායා

5. අනුරක්ඛ පරිජනො-PTS-සායා

217. එවිට ඒ ධාර්මික අධාර්මික දෙදෙනා ගේ මඟින් ඉවත්වීම නිමිති කොට භය ජනක වූ කලහයෙක් විය. මහාසඛ්‍යාමයෙක් එළඹ සිටියේ යැ.

218. ඉදින් මම ඒ අධාර්මිකදෙවතාවාට කිපුණෙම නම (එයින් මාගේ) තපොගුණ බිඳී යන්නේ යැ. ඉදින් මම කිපියෙම නම පරිවාර සහිත වූ ඔහු ධූලි කරන්නට පොහොසත්මි.

219. වැළිදු මම ශීලසංරක්ෂණය පිණිස සිත සන්තිඳුවාගෙන මාගේ පරිවාරජනයා හා සමග ඉවත් වැ ඒ පාපි වූ දෙවතාවාට මාභිය දින්නිමි.

220. යථෝක්ත නයින් සිත සන්තිඳුවා ගෙන මාභියෙන් ඉවත්වනු හා සමග එකෙණෙහි පාපි වූ දෙවියාට පෘථිවි තොමෝ විවර දුන.

අටවැනි ධම්මදෙවපුත්ත වරියා යි.

### 9. අලීනසත්ත වරියාව

221. පඤ්ඤා රටු පිහිටී, දඹදිව අගනුවර වූ කසිපල නම නගර වරයෙහි ආචාරශීලයෙන් හා රාජගුණයෙන් ද යුක්ත වූ ජයදදීප නම රජෙක් වී.

222. මම එරජහට බහුශ්‍රැත වූ සිල්වත් වූ ගුණසම්පන්න වූ හැම කල්හි අනුරක්ත වූ පරිවාර ජනයා ඇති අලීනසත්ත නම පුත්‍ර වැ උපන්නිමි.

223. (එක් දවසක්) මා ගේ පියරජ මුවදඬ ගොස් පොරිසාදයා වෙත එළැඹියේ යැ. ඒ පොරිසාද තෙම 'තෝ මට ගොදුරු වූයෙහි, නඟමක් සැලෙව යි මපියාණන් (අත) අල්ලාගත්තේ යැ.

224. ඒ පොරිසාදයා ගේ වචනය අසා බියපත් වූයේ ත්‍රස්ත වැ කම්පා වූයේ යැ, පොරිසාදයා දක රජහුගේ උරුහාමකය විය.

225. (රජ) මේ මුවමය ගෙන මා මුදුනරැඳි කී. පෙරළා ඊමට ප්‍රතිඥා දී අවුත් ඒ නන්ද බමුණුට ධනය දී (ඉක්බිති) පිය රජ තෙම මා කැඳවී.

226. පුත, රජය පිළිගනුව, මේ පුරය රක්තෙහි, නඟමක් පමා වෙව, නැවත මා ගේ ඊමට මවීසින් පොරිසාදයාහට ප්‍රතිඥා දෙනලද.

- 227. මාතු පිතු ව වැදිකා නිසසජිකාන අත්තානං<sup>1</sup>  
නි කබිපිකා ධනුං<sup>2</sup> බග්ගං ජොරියාද මුපාගමීං.
- 228. සසසුභක්ඛුපගතං කදවි සො තසි සසනී  
තෙන භිජ්ජසසනී සීලං පරිත්තාසං කතෙ<sup>3</sup> මයි.
- 229. සීල බණ්ඩභයා, මයහං තසස දෙසසං න බ්‍යාහරිං  
මෙත්තවිකෙතා භිතවාදී ඉදං වචනමබුටිං.
- 230. උජ්ජාලෙභී මහාඅග්ගිං පපතිසසාමී රුක්ඛනො  
සමපකක කාලමඤ්ඤයු භක්ඛිය කිං<sup>4</sup> පිත්‍යාමභ,
- 231. ඉති සීලවතං හෙතු නාරකඛිං මම ජීවීතං  
පබ්බාජෙසීං වහං<sup>5</sup> තසස සද පාණානිපාතිකනා<sup>6</sup>.

අලිතසත්ත වරියං නවමං.

### 10. සඩ්ධපාල වරියං

- 232. පුත්‍යාපරං යද හොමී සඩ්ධපාලො මභිඤ්ඤිකො  
ද්‍යාචුට්ඨො සොරවිසො අභිජ්ජවෙහා උරගාධිභු<sup>1</sup>.
- 233. වතුසපථෙ මහාමග්ගො නානා ජනසමාකුලෙ  
වතුරො අබ්බො අධිට්ඨාය තස් වාසමකපසිං.
- 234. ජට්ඨියා වලෙචන මංසෙන නහාරු අට්ඨිකොභි වා  
යසස ඵනෙන කරණියං දිනතං යෙව හරාතු සො.
- 235. අදදසංසු හොජ්ජුත්තා බරා ලුඤ්ඤ අකාරුණා  
උපගඤ්ඤං මමං තස් දණ්ඩමුග්ගරපාණිනො.
- 236. නාසාය විභිවිජ්ජිකා නඩගුට්ඨො විලසීකණටකො  
කාජෙජ ආරොපයිකින හොජ්ජුත්තා හරිසු මං.

---

1. නිමමනිකාන අත්තනා-සී.ඉ, ප	5. පබ්බාජෙසීභං සී.ඉ
2. ධනු-PTS	පබ්බාජෙසීංවාහං PTS
3. හ්තෙ-සී.ඉ	6. උරගාභිභු සී.ඉ
4. භක්ඛිය මං-සී.ඉ	

227. මම මාපියන් වැද දියා සදහා ආත්මය පරිත්‍යාග කොට දුන්න හා කඩුව බහා තබා පොර්සාදයා වෙත එළැඹියෙමි.

228. ආයුධ ගත් අත් ඇති වැ පැමිණි මා දක හේ ත්‍රයා වී නම් මා ඔහු තැනිගැන්වූ කල්හි ඒ හෙතුවන් මාගේ ශීලය බිඳෙන්නේ යැ.

229. 'මාගේ ශීලය බිඳෙයි' යන බියෙන් ඔහුට අප්‍රිය වූ බසක් නො කීමි. මෙන්සින් ඇතියෙමි හිතවාදී වැ වෛදන් කීමි.

230. මහපියාණෙනි, මහගිහි දල්වාලව. මම රුකට නැඟී පහින්- නෙමි. තෙපි පැලැහුණු කල් දූත මා (මස්) කව.

231. මෙසෙයින් ශීලවුත හෙතෙයෙන් මාගේ දිවි නො රැක්කෙමි මම හැම කල්හි ප්‍රාණවධ කරන ඔහු පැවිදි කරවිමි.

නව වැනි අලීනසත්ත චරියා යි.

10. සඛිඛපාල චරියාව

232. නවද අනෙකක් කියමි. යම් කලෙක මම නාගර්දධි ඇති, දළ මා අවි කොට ඇති උග්‍ර වූ විෂ ඇති දේදිව ඇති නාගයන්ට අධිපති වූ සඛිඛපාල නම් නාරජ වීමි ද.

233. ඔබ්නොබ යන මහාජනයා විසින් ගැවැසිගත් මාවනෙකැ සතර ම.සක්කියක් සමීපයෙහි වූ (තුඹසක් මතුයෙහි) සතර අඛයාන් ඉටා එහි වාස කෙළෙමි.

234. 'සිවියෙන් හෝ සමීන් හෝ මසින් හෝ ඇටනහරින් හෝ යමක්හට මෙයින් කටයුතු වී නම් (ඔහුට) එ දෙනලද මැ යැ, හෙතෙම ගෙන යේව'යි.

235. රඵවූ දරුණු වූ හිෂ්කාරුණික වූ වැදිපුත්තු (සොළොස් දෙනෙක්) මා දුටුවාහු යැ (ඔහු) දඩුවුගුරු ගත් අත් ඇත්තාහු මා කරා එළැඹියාහු යැ.

236. ඒ භොජ්‍යුරයෝ (මාගේ) නැහැයෙහි ද නහුටු පෙදෙසෙහි ද පිටකටු සමීපයෙහි ද (හුලින්) විද කදෙහි නහා මා ගෙන ගියාහු යැ.

237. සසාගරතනං ජයවිං සතානනං සපබ්බතං  
ඉච්ඡමානො වහං<sup>1</sup> තස් නාසාවාතෙන<sup>2</sup> ක්ඛිපෙය.

238. සුඉලහි විජක්ඛිකෙතපි කොච්චියලෙතපි සත්ඤ්ඤි  
භොජපුතෙත න කුප්පාමි එසා මෙ සීලපාරමිති.

සඬබපාල වර්යං දසමං.

හස් නාතො භුරිදකෙතා වමෙපයෙයා බොධි මාහිසො  
රුරුමාතබ්බො ධමො ව අත්තෙච ව ජයද්දිසො.

එතෙ සබ්බෙ සීලබලා පරික්ඛාරා පදෙසිකා  
ජීවිතං පරිරක්ඛිතා සීලානි අනුරක්ඛිසං.

සඬබපාලස්ස මෙ සතො සබ්බකාලමි ජීවිතං  
යස්ස කසබ්බි නියතං තස්මා සා සීලපාරමිති.

සීල පාරමිතිද්දෙසො නිවසීතො.

1. මහං සි.මු

2. නාස වාතෙන-PTS



237. එකල්හි මම රිසි වූයෙමි නම්, සයුරු කෙළවර කොට ඇති වන සහිත වූ ගල් සහිත වූ පොළොව නාසාවාතයෙන් දවන්නෙමි.

238. හුලින් විද්‍යා කල්හි දු අඬයටියෙන් කොටනා කල්හි දු ඒ වැදි-  
සුන්නට නො කිපියෙමි. තෙල මාගේ ශීලපාරමිතාව යි.

දස වැනි සඬිබපාලවරියා යි.

**උද්දත:**

ශීලව නම් හස්තිරාජ යැ හිරිඤ්ඤ නාගරාජ යැ චමේපයා නාගරාජ යැ වූලබොධි පරිවෘජක යැ මහිසරාජ යැ රුරු මාගරාජ යැ මාතඬු පණ්ඩිත යැ ජයද්දිසපුත්‍ර වූ අලිතසක්ත කුමාර යැ යන-

මෙ හැම වරියාවෝ ශීලය ම බල කොට ඇත්තාහ. (පරමාර්ථපාරමී සඬබ්‍යාත) ශීලයට පරිෂ්කාර වූවාහු යැ (ශීලපරමාර්ථපාරමීතා අසම්පූර්ණ හෙයින්) සප්‍රදේශ වූවාහු යැ (එහි දී) ජීවිතය රක්ෂා කෙරෙමින් ශීලය භාත්පසින් රක්ෂා කෙළෙමි.

සඬබපාලනාගරාජ වූ මා විසින් හැම කල්හි මැ යම් කිසිවක්හට ජීවිතය පරිත්‍යාග කරනලද්ද, එහෙයින් ඔ නොමෝ (මාගේ) ශීලපරමාර්ථපාරමී නම් වූ යැ.

දෙ වැනි හස්තිනාගවර්ගය යි.

ශීලපාරමිතා නිමි.

### 3. තෙකබමම පාරමිතා

#### 1. යුධඤ්ජය වරියං

- 239. යද අහං අමිතයසො රාජපුතො යුධ ඤ්ජයො  
උසාචබ්ඤ්ඤං සුරියාතපෙ පතීතං දිසවාන සංචිජිං<sup>1.</sup>
- 240. තඤ්ඤවාධිපතීං කතා සංවෙගමනුක්රාහයිං  
මාතුපිතු<sup>2</sup> ච වඤ්ඤා පබ්බජ්ජමනුයාවහා.
- 241. යාවතතීමං ප ඤ්ජලිකා සනෙගමා සරඨකා  
අජෙච චුක්ඛ පටිපජ්ජ ඉඤ්ඤං ජීතං මහාමහීං.
- 242. සරාජකෙ සහොරොධෙ සනෙගමෙ සරඨකෙ  
කරුණං පරිදෙවනෙ අනපෙකෙඛා හි පබ්බජිං<sup>3.</sup>
- 243. කෙවලං පඨචීං රජ්ජං ඤ්ඤති පරිජන<sup>4</sup> යසං  
චජ්ජානො න විතෙකසිං බොධියායෙව කාරණා.
- 244. මානා පිතා න මෙ දෙසසා නපි<sup>5</sup> දෙසසං මහායසං  
සබ්බඤ්ඤතං පියං මයහං තඤ්ඤා රජ්ජං පරිචචජිතතී.

යුධඤ්ජය වරියං පඨමං.

#### 2. සොමනසස් වරියං

- 245. පුනාපරං යද හොමී ඉඤ්ජනෙ පුරුක්ඛතමෙ  
කාමීනො දධිතො පුතො සොමනසෙසාතී විසුජනො.
- 246. සීලවා ගුණි සමපනෙතා කල්‍යාණපටිභාණවා  
චුඤ්ඤාපවාසී හිරිමා සඛගහෙසු ච කොච්ඤෙ.
- 247. ත සස රඤ්ඤ පතීකරො අහොසි කුහකතාපමසා  
ආරාමං මාලාවච්චඤ්ඤා රොපධික්ඛාන ජීවති

1. සංචිජි-PTS

2. මාතා පිතු-PTS

3. අනපෙක්කො පරිචචජිං-සී.ඉ

4. පරිජනං-PTS

5. නපි මෙ දෙසසං-සී.ඉ-

### 3. නෛෂ්ත්‍රමය ජාරමිතාව

#### 1. යුධඤ්ජය වරියාව

239. යම් කලෙක මම අපරිමිත වූ (හොඟපරිවාර) යසස් ඇති යුධඤ්ජය නම් රාජපුත්‍ර වූයෙමි ද හිරුරස් වැටෙන කල්හි නැසීගිය පිතිබිඳු දැක (අනිත්‍යතාමනසිකාර විසින්) සංවේගයට පැමිණියෙමි.

240. එ පිතිබිඳුවලැ අනිත්‍යතාව මැ පෙරදැරි කොට සංවේගය නැවත නැවත වැඩිවී. මම මවුද පියා ද වැඳ පැවිද්දට (අවසර) ඉල්විමි.

241. හියම්ගම්වැසියන් සහිත වූ රටැසියන් සහිත වූ රාජපුරුෂයෝ බද්දිලි වුවහු ('නහමක් පැවිදි වෙව'යි) මා අයදිති. (මවුපිය දෙදෙන වැළිත්) පුත, සමාඬ වූ ධනධාන්‍යයෙන් පිරුණු මහපොළොව අද මැ පිළිගනුව.

242. රජු සහිත වූ ඇතොවුරු සහිත වූ හියම්ගම් වැසියන් සහිත වූ රටවැසියන් සහිත වූ මහාජනයා බැගැපත් වැ පරිදෙවනා කරන කල්හි අපෙක්ෂා රහිත වැ පැවිදි වීමි.

243. සියලු පාලීවියෙහි රාජ්‍යය ද ඤාතිපරිවාර ජනයා ද ඵෙඬවයඝිය ද හරනෙමි සමයක්සමෙකාධිය මැ කරුණු කොට නො සිතුවෙමි.

244. මවපිය දෙදෙන මට දෙවණ නො වෙති. මහත්ඵෙශ්වයඝිය ද දෙවණ නො වෙයි සඵඤ්ඤාඤ්ඤාය මට ප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් රාජ්‍යය හැරවීමි.

පළමුවැනි යුධඤ්ජය වරියා යි..

#### 2. සොමනස්ස වරියාව

245. නැවත අනෙකක් කියමි: යම් කලෙක මම ඉන්ද්‍රසඵ නම් උතුම් පුරයෙහි (මවුපියන් විසින්) පනන ලද ප්‍රිය කරනලද 'සොමනස්ස' යයි ප්‍රසිද්ධ වූ රාජපුත්‍ර වූයෙමි ද, (එකල්හි මම)

246. සිල්වත් වූයෙමි. (ගුඬාදි) ගුණයෙන් යුක්ත වූයෙමි සුඤුර වූ පුඤ ඇතියෙමි ජාතිවෘඬ ශීලවෘඬයන් පුදනපුලු වූයෙමි (පාපජිගුවජන ලක්ෂණ) ලජ්ජා ඇතියෙමි සතර සඬග්‍රහවස්තුවෙහි දක්ෂ වූයෙමි වෙමි.

247. එකුරුරජුට වල්භ වූ කුහක තාපසයෙක් විය. (හෙනෙම) පුෂ්පාරාම ඵලාරාම ද මල්ගොමු ද රොපණය කොට ජීවත් වෙයි.

- 248. තමහං දියවාන කුහකං ටුඤජාසිංච අතඤ්ඤුලං<sup>1</sup>  
දුමං අනෙතා ච සුඤ්ජං කදලිංච අසාරකං.
- 249. නත්ථි මසා සතං ධම්මො සාමඤ්ඤපගතො අයං  
හිරි සුඤ්ඤධම්ම ජහිතො ජීවිතවුත්තිකාරණා.
- 250. කුපිනො අනොසි පච්චනො අට්ඨහි පරනාහිති  
තං නියමෙකුං ගව්ඤ්ජනො අනුසාසි පිතා මමං.
- 251. මා පමජ්ජි තුවං තාන ජට්ඨං උග්ගතාපනං  
යදිඤ්ජකං පවනෙහි සබ්බකාමදදො හි සො
- 252. තමහං ගණ්ඨානු පට්ඨානං ඉදං වචනමද්ඪං  
කච්චිතෙ ගහපති කුසලං කිං වා තෙ ආහරියතු.
- 253. තෙන සො කුපිතො ආසි කුහකො මානනිසීතො  
සාතාපෙමී තුවං අජඝ රට්ඨා පබ්බාජයාමී වා.
- 254. හිසෙධධිකා පච්චිතං රාජා කුහකමද්ඪං  
කච්චි තෙ හතෙක ඛමනියං සම්මානනා තෙ පවත්තො  
තස්ස ආදිකකි පාපො කුමාරො යථා නාසියො.
- 255. තස්ස තං වචනං දුකා ආණාපෙසි මජ්ඣති  
සීසං තජෝච ජීර්ණා කතාන වද බණ්ඩකං  
රට්ඨො රට්ඨො දෙසංඵ සා ගතී ජට්ඨහිඤ්ජනො.<sup>2</sup>
- 256. තස්ස කාරණිකා ගණ්ඨා වණ්ඨා ලුද්ද අකාරුණා  
මාතු අට්ඨො හිඤ්ජනස්ස ආකඤ්චිකා නගනති මං.
- 257. තෙසාහං උච්චවචං බන්ධනං ගාමනිකනං  
"රඤ්ඤා දෙසංඵ මං ටිසං රාජකිරියානි අත්ථිමෙ".

1. රාසිංච තඤ්ඤුලං-සී.මු

2. හිඤ්ජනා-සී.මු (ITS)

248. මම සහල් නැති බොල්ලසක් වැනි වූ ඇතුළත සිදුරු ඇති රූකක් වැනි වූ හර නැති කෙසෙල්ගසක් වැනි වූ ඒ කුහකයා දැක-

249. මොහුට ධ්‍යානාදී වූ සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්මයෙක් නැත. මේ තෙම ශීලාදී ශ්‍රමණභාවයෙන් පහවූයෙක. හරනලද හිරි සඛ්ඛාත කුශල ධර්ම ඇතියෙක (හුදෙක්) දිව්වාටුම් හෙතෙයෙන් (තාපසලිඛයෙන්) හැසිරෙයි.

250. දෙශසීමානතරවාසී වූ වනවැසියන් විසින් ප්‍රත්‍යක්‍ෂය කොප කරන ලද්දේ විය. ඒ (ප්‍රත්‍යක්‍ෂකොපය) සන්තිඋවතු පිණිස යන පිය රජ තෙමේ මට (මෙසේ) අනුශාසනා කළේ යැ.

251. “පුත, තෙපි උග්‍ර වූ තපස් ඇති ජට්ටියානට නහමක් ප්‍රමාද වෙව. ඔහුගේ සිතට අනුකූල වැ පවතු. හෙතෙම (අපට) සියලු කැමැතිදෑ දෙනුසුලු වූයේ මැ යැ.”

252. මම එ තවුසා වෙත උවැටනට ගොස් ‘ගෘහපතිය, කීම තොපට ආරොග්‍ය ද? කුමක් හෝ තොපට ගෙනායුතු දැ යි මෙ වදන් කීම්.

253. මානනිශ්ශ්‍රිත වූ ඒ කුහක තෙම ඒ ගෘහපතිවාදයෙන් කිපියේ විය. ‘තා අද (රජු ආ කල්හි මැ) නස්වම්, රටින් හෝ නෙරවම්’ යි කී.

254. රජ තෙම පසල්දනවු සන්තිඋවා (පැමිණ) කුහකයාහට ‘වහන්ස, කීම තොපට සහනය කොට හැකි ද? තොපට (කුමරහු විසින්) සම්මාන පවත්වනලද ද?’ යි කී. පව්වු තවුස් තෙම කුමර යමසේ නැසියයුතු ද එසෙයින් රජහට කී යැ.

255. පෘථිවිශ්වර තෙම ඔහුගේ එ තෙපුල් අසා ‘එහි (දුටුතැන) මැ (කුමරහුගේ) හිස් සිද සතරකඩක් කොට ඒ ජට්ටියනට නිඤ් කළ හෙයින් විපාක යයි වීථියෙන් වීථියෙහි දක්වාලව’ යි ඇණවී.

256. එ රජුගේ ආඤ්ඤෙහි ලා වණ්ඩ වූ රොදු වූ අකාරුණික වූ වධකයෝ ගොස් මවගේ ඇකයෙහි හුන් මට අනදර කොට ඇද මා (වධක ස්ථානයට) ගෙන යති.

257. දැඩි බැඳුම්න් බඳනා ඔවුනට මම මෙසේ කීම්. ‘වහා මා රජහට දක්වව, මට රාජකාය්‍යයෝ ඇතැ’ යි.

- 258. තෙ මං රථෙ ඤාඤා දසකයිංසු පාපසා පාපසෙවිනො දිසාන තං සඤ්ඤාපෙසිං.<sup>1</sup> මෙඤ්ඤි වසමානධිං.
- 259. සො මං තස්ඛි බමාපෙසි මහාරජ්ජමදුඤ්ඤි මෙ සොහං තමං දුළුඤ්ඤා පබ්බතීං අනගාරියං.
- 260. නමෙ දෙසසං මහාරජ්ජං කාමභොගො න දෙසසියො සබ්බඤ්ඤානං පියං මයහං තස්මා උජ්ජං පරිච්චිතීන්ති.

සොමනසස වරියං දුතියං.

3. අයොසර වරියං

- 261. පුනාපරං යදු භොමි කාසිරාජසා අනුචරා අයොසරමහි සංවච්චෙඨා නාමමනාසි අයොසරො.
- 262. දුකෙඛන ජීවිතො ලභො සමුළෙ පතීපොසිතො අපජ්ජව පුත්ත පටිපජ්ජ කෙවලං වසුධං ඉමං.
- 263. සරඨකං සනිගමං සජනං වජ්ඣකා බන්තියං අඤ්ඤිමපග්ගහෙතකාන ඉදං වචනමබුචිං.
- 264. යෙ කෙවි මහියා සත්තා හීනමුක්කඨමජ්ඣමා නිරාරකඛා සකෙ ගෙහෙ වඩ්ඪන්ති සහ ඤාතිහි.<sup>2</sup>
- 265. ඉදං ලොකෙ උත්තරියං සමුළෙ මම පොසනං අයොසරමහි සංවච්චෙඨා අපසහෙ වජ්ජුරියෙ.
- 266. පුතීකුණපසමපු ණණං.<sup>3</sup> මුච්චිකා මාතු කුච්චිතො තතො සොරනරෙ දුකෙඛ පුන පකඛිතො අයොසරෙ
- 267. යදිහං තාදිසං පකා දකඛා පරමදුරුණං රජජසු යදි රඤ්ජාමි<sup>4</sup> පාපානං උත්තමො සියා<sup>5</sup>

1. සඤ්ඤාපෙසිං-සිමු-PTS  
 2. ඤාතිහි-PTS කසථි  
 3. සමුළුණො-සිමු

4. රජජාමි-ප  
 5. සියං-PTS, කසථි

258. ඔහු පව්වු වූ, පව්වු තවුසා සෙවුනා වූ රජුට මා දක්වාලූහ. ඔහු දැක (ඔහුගේ කුටිකාපස භාවය) හඟවාලීම්. එ රජු මාගේ වසභයට ද පැමිණවීම්.

259. එහි දී එ රජ මා ක්ෂමා කරවීය. මට මහත් වූ රාජ්‍යය දින. ඒ මම මොහඳුර බිඳහැර අනගාරිය වූ තවුස් පැවිද්දෙන් පැවිදි වීම්.

260. මට මහාරාජ්‍යය අප්‍රිය නො වෙයි. පඤ්චකාම පරිභොගය අප්‍රිය නො වෙයි. මට සඵඤ්ඤාඤ්ඤාය ප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් රාජ්‍යය පරිත්‍යාග කෙළෙමි යි.

දෙ වැනි සොමනසස චරියා යි.

**3. අයොසර වරියාව**

261. නැවත අනෙකුදු වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම කාසි රජුට පුත්‍ර වූයෙමි ද, එකල්හි (මහත් වූ) අයොමය ගෘහයෙක්හි වැඩුණෙමි නමින් ‘අයොසර’ නම වීම්.

262-263. සමබාධයෙහි වඩන ලද්දෙමි දුකසේ දිවි ලද්දේ ය. පුත්‍රය, අද මැ රට සහිත වූ නියමිගමි සහිත වූ ජනයා සහිත වූ මේ සියලු පෘථිවිය පිළිගනුව. මම පියරජු වැඳ ඇඳිලි බැඳ ගෙන මෙ වදන් කීම්:

264. පෘථිවියෙහි හීනොත්කෘෂ්ටමධ්‍යම වූ යම් සත්ත්ව කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ඥාතීන් සමග අරක් නැති වැ වැඩෙත්.

265. සමබාධයෙහි මාගේ මේ වැඩීම මෙලොවැ අසඳැඳකාරණයෙක් විය. සඳ හිරු දෙදෙනා ගේ ආලෝක රහිත වූ අයොමය ගෘහයෙහි වැඩිණිමි.

266. පුතිකුණපයෙන් පිරුණු මවුකුසින් මිදී නැවත එ මවුකුසැ විසීමට වඩා ඉතා දරුණු දුක් ඇති අයොමයගෘහයෙහි බහාලන ලද්දෙමි.

267. ඉදින් මම එබඳු වූ අතිශයින් දරුණු දුකට පැමිණ රාජ්‍යයෙහි ඇලෙමි නමි ලාමක පුරුෂයන් අතුරෙහි උතුම් වෙමි.

- 271. උක්කණ්ඨිනොමභි කායෙන රජේජනමභි අනස්සිකො නිබ්බුතීං පරියෙසිසං යස් මච්චු න මද්දියෙ
- 272. එවාහං චිත්තයිත්තාන වීරචන්තං මහාජනං නාගොච ඛන්ධනං ඡේත්වා පාවිසිං<sup>1</sup> කාන්තනං වනං
- 273. මාතා පිතා න මෙ දෙසුං නපි මෙ දෙසං මහායසං සබ්බඤ්ඤාතං පියං මයහං තසමා රජං පරිච්චජිත්ති අයොසර වරියං තතියං.

4. හීස වරියං.

- 274. පුතා පරං යද හොමී කාසීනං පුරවරුක්කමෙ හගිනී භාතරො සක්ක නිබ්බන්තා සොස්සියෙ කුලෙ
- 275. එතෙසං පුබ්බජේ ආසිං ගිරි සුක්කමුපාගතො හවං දිස්වාන හයතො නෙකඛ්ඛමාභීරතො අහං
- 276. මාතා පිතුභි පභීතා<sup>2</sup> සභායා එකමානසා කාමෙහි මං නිමනෙත්තී කුලවංසං ධරෙහීති
- 277. යං තෙසං වචනං වුක්කං ගිහී ධමමෙ සුඛාවහං තමෙම අහොසි කසීනං තත්තඵාලසමං<sup>3</sup> වීය
- 278. තෙ මං තද උක්ඛිපන්තං පුච්ඡිංසු පඤ්ඤං මම කිං තුං පස්සසී? සමම! යදිකාමෙ න භුඤ්ඤි
- 279. තෙසාහං එවමචචං අස්සකාමො<sup>4</sup> හිතෙසීනං තාහං පඤ්ඤි ගිහීභාවං නෙකඛ්ඛමාභීරතො අහං
- 280. තෙ මයහං වචනං සුත්වා පිතු මාතු ව සාවස්සං<sup>5</sup> මාතා පිතා එවමාහු සඤ්ඤපි<sup>6</sup> පබ්බජාම හො
- 281. උහො මාතා පිතා මයහං හගිනී ව<sup>7</sup> සක්ක භාතරො අමීතං ධනං ඡබ්භිසිත්තා පාවිසිමතා<sup>8</sup> මහාවන්තති

හීස වරියං වතුස්.

---

1. පාවිසි-PTS,	5. සාවෙසු-නා-සාවෙසු-මජ්.
2. පභීතො-සීචු	6. සබ්බෙව-සීචු-ප,
3. තත්තඵාල-සීචු-සත්තත්ත-මජ්.	7. හඤ්ඤි-සීචු
4. අත්ඵකාම හිතෙසීනං -සීචු	8. පාවිසි-නා-PTS,



271. මේ ගරීරය හෙතු කොට ගෙන උකටලී වෙමි. රාජ්‍යයෙකුදු ප්‍රයොජන නැත්තෙමි වෙමි. යම් නැනෙකැ සිටි මා මාර තෙමේ නො මඩනේ ද එ නිවන සොයන්නෙමි.

272. මම මෙසේ සිතා (ඔවුපියන් ප්‍රමුඛ) මහජනයා හඬන කල්හි බැඳුම් සිදු ඇත් රජකභු සෙයින් මහවනයට පිවිසියෙමි.

273. මවුපිය දෙදෙන මට අප්‍රිය නො වෙති. මහත් වූ යශස් මට නො ද අප්‍රිය වෙයි. මට සඵඤ්ඤාප්‍රිය ප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් රාජ්‍යය හළිමි.

කුන්දැනි අයොසර චරියාව යි.

### 4. භිස චරියාව

274. නැවත අනෙකුදු චරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම කසිරට (බරණැස් නම්) අගනුවර (මහාකඤ්ඤින නම් කුමාර) වීම් ද එකල්හි නැහණිය යැ සත් සොහොයුරු යැ යන ඇපි (මන්ත්‍ර හදරන) සොඤ්ඤිතම් කුලයෙහි උපන්නමෝ වූමහ.

275. මොවුනතුරින් මම දොවු වූයෙමි ශුක්ල සඤ්ඤාන වූ පච්ච භරහන හිරියට පැමිණියෙමි භවය භය හෙයින් දැක නෛෂ්ක්‍රමයෙහි ඇඳුනෙමි.

276. මවුපියන් විසින් මෙහෙයන ලද (පෙර මා හා) එක් අදහස් ඇති යහළුවෝ 'කුලවංශය ධරව' යි කාමයෙන් මා නිමන්ත්‍රණය කළහ.

277. ඔවුන් විසින් ගිහි බැව්හි සුව ඵලවන යම් වදනෙක් කියන ලද ද ඒ මට රත් කළ සිවැලක් බඳු වී.

278. එකල්හි ඔහු 'යහළුව, ඉදින් කාමයන් පරිභොග නො කරවු නම් තෙපි කුලෙක් ප්‍රාඤ්ඤා කරවු දැ'යි මාගේ ප්‍රාඤ්ඤාව (කාමයන්) ප්‍රතික්‍ෂෙප කරන මා චිවාළහ.

279. මට හිත කැමැති ඔවුනට තමහට වැඩ කැමැති මම මෙසේ කිමි. 'මම ගිහි බව නො පතමි. මම නෛෂ්ක්‍රමයෙහි ඇඳුණෙමි'යි.

280. ඔහු ම බස් අසා මවුපියනට ද ඇස්වූහ. මවුපිය දෙදෙන මෙසේ කිහ. හවත්නි, 'ඇපි සියල්ලමෝ පැඳිදි වමහ' යි.

281. මාගේ මා පිය දෙදෙන යැ නැහණියෝ යැ සත් සොහොවුරෝ යැ යන ඇපි අප්‍රමාණ වූ ධනය හැරපියා මහ වනයට පිවිසියමහ යි.

සකරවැනි භිස චරියාවයි.

5. සෞණපණ්ඩිත වර්ගය.

- 282. පුනාපරං යද හොමී නගරෙ බ්‍රහ්මවඩ්ඪිනෙ  
තත්තුලවරෙ සෙට්ඨෙ මහාසාළෙ අජායහං<sup>1</sup>
- 283. තද්දු ලොකං දිස්වාන අන්ධභූතං<sup>2</sup> තමොත්තං<sup>3</sup>  
විත්තං භවතො පනීතුට්ඨි තුත්තවෙගහතං වීය
- 284. දිස්වාන විච්චිං පාපං එවං විනොසහං තද  
කද්දහං ගෙහා නිසබ්බම පච්චිසසාමි කානනං.
- 285. තද්දු මං නිමන්තීංසු<sup>4</sup> කාමභොගෙහි ඤාතයො  
සෙසමි ඡන්දමාවිකම්. මානිමනෙත්ථ තෙහි මං<sup>5</sup>
- 286. යොමෙ කණ්ඨකො භාතා නන්දොනාමාසි පණ්ඩිතො  
සොපි මං අනුඤ්ඤාකමනො පබ්බජ්ජං සමරොච්චි
- 287. අහං සොණො ව නන්දො ව උහො මාතා පිතා මම  
තුද්දු භොගෙ ඡබ්බිකා පාවිසිමා<sup>6</sup> මහාවනන්ති.

සෞණපණ්ඩිත වර්ගය පඤ්චමං.

නෙකබ්බමපාරමිතා නිට්ඨිතා.

---

1. අජායහං-මජ්ඣං	4. නිමන්තෙසු-සීලු
2. අන්ධභූතං-මජ්ඣං	5. තෙතිමං-චූ-තෙහි මම-ජෙසං
3. තමොත්තං-සීලු ප	6. පාවිසිමං-චූ

**5. සොණපණ්ඩිත වරියාව**

282. නැවත අනෙක් වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම 'බ්‍රහ්ම-වඩ්ඞන' නම් නගරයෙහි උපනිමි ද එකල්හි මම එහි ශ්‍රේණිය වූ අග්‍ර වූ මහාසාර කුලයෙකු උපනිමි.

283. එකල්හි දු (පැනැස නැති‍යෙන්) අද වූ අවිදු අඳුරු වතළ ලොව දැක තෝමරයෙන් පෙළන ලද සෙයින් සිත හවයෙන් හැකිලෙයි.

284. එකල්හි මම නොයෙක් පවිකම් දැක මෙසේ සිතීමි. 'කිකලෙකු මම ගිහිගෙන් තික්මැ වල්වදීම ද' යි.

285. එකල්හි දු (මාගේ) නෑයෝ කාමභෝගයෙන් මා නිමන්ත්‍රණය කළහ. 'ඒ කාමයෙන් නහමක් මා නිමන්ත්‍රණය කරව' යි ඔවුනට දු (මාගේ) ඡන්දය කීමි.

286. මට පණ්ඩිත වූ 'නඤ' නම් යම් කනිටු බෑයෙක් වී නම් හෙ ද මා අනුව හික්මෙමින් පැවිද්ද රිසි වී.

287. මම ද සොණ ද නඤ ද මාගේ මාපිය දෙදෙන ද යන ඇපි එකල්හි දු භොගයන් හැරපියා මහවනයට පිවිසියමහ' යි.

**පස්වැනි සොණපණ්ඩිත වරියා යි.**

**නෛෂ්ක්‍රමය පාරමිතා නිමි.**

# අධිවයාන පාරමිතා

## 6. තෙමිය පණ්ඩිත වරියං.

- 288. පුතා පරං යද හොමී කාසිරාජසස අත්‍රජො  
මුගපකොති නාමෙන තෙමියොති වදන්ති මං.
- 289. සොළඬිසී සහසානං න විජ්ජති පුමො තද්<sup>1</sup>  
අනොරතතානං අවචයෙන නිබ්බතො අහමෙකකො.
- 290. කි වජා ලදධං පියං දුක්ඛං අභිජාතං ජුතිකරං  
සොච්ඡතං ධාරයිත්‍රාන සයනෙ පොසෙති මං පිතා.
- 291. නිද්දයමානො සයනවරෙ පබුජ්ඣිත්‍රානහං තද  
අද්දසං පණ්ඩරං ඡතං යෙනාහං නිරයං ගතො.
- 292. සන්දිට්ඨසා මෙ ඡතං තාසො උප්පජ්ජි හෙරවො  
විතිච්ඡයං සමාපතො කදහං<sup>2</sup> ඉමං මුඤ්ඤිසං<sup>3</sup>.
- 293. පුබ්බසාලොහිතා මඤ්ඤං දෙවතා අක්කාමීති  
සාමං දිස්වාන දුක්ඛිතං තිස්ස ධානෙස්ස යොජ්ඣී.
- 294. මාපණ්ඩිවං<sup>4</sup> විහාය බාලමනො භව සබ්බපාණීනං<sup>5</sup>  
සබ්බො ඡතො ඔච්ඡායතු<sup>6</sup> එචං තථ අප්පො<sup>7</sup> භවිස්සති.
- 295. එවං චුත්තාය හං තසසා ඉදං වචනමබ්‍රවිං<sup>8</sup>  
කරොමී තෙ නං වචනං යං කුං<sup>9</sup> භණ්ඨි දෙවතෙ  
අක්කාමාසි මෙ අමම! භිතකාමාසි දෙවතෙ!.
- 296. තසසාහං වචනං දුක්ඛා සාගරෙව ඵලං ලභිං  
හට්ඨො සංවිඤ්ඤාමානසො තයො අබ්බෙ අධිවයානිං.

---

1. සද-සිමු-	6. ඔජ්ජායතු-සිමු-
2. කපාහං-සි-මු-ප	7. එවං අප්පො - කසචි
3. මුච්චිස්සං-මජ්ජ.	8. මබ්‍රවි-නා - කසචි
4. මා පණ්ඩිවයං-සිමු-ප	9. යං මං - කසචි
5. බහුමතං සජ්ජාණං-කසචි	

## 4. අධිපතිතුමාගේ පාරමිතාව

### 6. තෙමිය පණ්ඩිත වරියාව

288. නැවත අනෙකුදු වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම කසිරජහට පුත්‍ර වීම ද එකල්හි මට නමින් 'තෙමිය' යයි ද (ඉත හෙයින්) 'මුග්ගසක' යයි ද (මව්පිය ආදිහු) කියති.

289. එකල්හි (ඇතොවුර) සොළොස් දහසක් ස්ත්‍රීනට පුත්‍රයෙක් නො ලැබෙයි. නොයෙක් දවඳය (බොහෝ කල්) ඇවෑමෙන් එක් මැ මම උපතීමි.

290. (බොහෝ කල් පතාසිට) දුකසේ ලත් ජාතිසම්පන්න වූ කායදුක්ඛියෙන් හා ඥානදුක්ඛියෙන් හා සන්තෝස වූ ප්‍රිය පුත්‍ර වූ මා ම-පිය වූ කසිරජ සේසත් නභා සිරියහන් හි හොවා පොෂණය කෙරෙයි.

291. එකල්හි මේ උතුම් වූ සිරියහන්හි නිද පිබිද එයින් පෙර තෙවැනි අත්බැවැ මම යම් සේසතක් කරණ කොට ගෙන තිරයට ගියෙමි ද, ඒ සේසත දිටිමි.

292. ඒ සේසත දුටු මට දක්නා හා මැ බිය එළවන ත්‍රාසයෙක් උපත. කී සෙයින් මම මේ රජය හැරපියමි දැ'යි විචාරණයට පැමිණියෙමි.

293. මට පෙර අත්බැවෙක සහලේ (මැණි) වූ වැඩ කැමැති සේසතැ වෙසෙන දෙව් දුවක් වූ ද, ඕ නොමෝ (වෙනසික දුකින්) දුප්පත් වූ මා දැක තුන් කරුණෙක්හි යෙද වූ යැ.

294. පණ්ඩිත බව නහමක් පාළ කරව. සියලු සත්කුසන් විසින් 'බාලයකැ'යි දන්නා ලදුයෙහි වෙව, (ඇතුළත පිටත) සියලු ජන තෙමේ (මු බැහැර ලවයි) අවඤ කෙරේවා, මෙසේ කල්හි තොපට වැඩෙක් වන්නේ ය.

295. මෙසේ කී එ දෙව්දුවට මම මේ වදන් කීමි, දෙවිය, තෝ යම් බසක් කියෙහි නමි, තීගේ එ වචනය කෙරෙමි. මැණියනි, දෙවිය (තෙපි) මට වැඩ කැමැතියව, සුව කැමතියව.

296. මම ඇගේ බස් අසා සාගරයෙහි ගැලෙන්නක්හු ගොඩබිමක් සෙයින් ප්‍රතිසාරාලේමි. සතුටු වූයෙමි සංවේගයට පැමිණි සිත් ඇතියෙමි තුන් අහ ඉටා ගතීමි.

- 297. මුගො අභොධිං බධිතො පනෙඛා ගති විචජ්ජතො එතෙ අභධන අධිධර්මාය වසානං සොළසං<sup>1</sup> වධිං.
- 298. තතො මෙ හස්පාදෙ ව ජීවහං<sup>2</sup> සොතඤ්ච මදදිය අනුනතං මෙ පසසිකා කාලකංභිති ඡ.ඤ්ජු.<sup>3</sup>
- 299. තතො ජානපද<sup>4</sup> සබ්බෙ සෙනාපති උරොභිතා සබ්බෙ එකමනා භුක්වා ජඩ්ඛිතං අනුමොදිසු.<sup>5</sup>
- 300. සොහං තෙසං මතිං සුක්වා හට්ඨො සංවිග්ගමානසො යසසායාය තපො විචණණා සොමෙ අසො සමීඤ්ඤිථ.
- 301. නහාපෙක්ඛා<sup>6</sup> අනුලිච්චික්ඛා වෙදෙක්ඛා රාජවෙදනං ජනෙනා අභිසිඤ්ඤික්ඛා<sup>7</sup> කාරෙසුං උරං<sup>8</sup> පදකඛණං.
- 302. සත්භාහං ධාරෙතික්ඛාන උග්ගතො රචිමණ්ඩලෙ රථෙත මං නිහරික්ඛා සාරථී වනමුපාගමී.
- 303. එකොකාසෙ රථං කක්ඛා සජ්ජසං<sup>9</sup> හස්මුඤ්ඤිතො<sup>10</sup> සාරථී බණ්ඨි කාසුං නිධාතුං පඨවියා<sup>11</sup> මම.<sup>12</sup>
- 304. අධිධර්මමධිධර්මානං තජ්ජනො<sup>13</sup> විවිධකරණා නාභිඤ්ඤි<sup>14</sup> වනමධිධර්මානං බොධියා යෙව කාරණං.
- 305. මාතා පිතා න මෙ දෙසසා අත්තා මෙ න ව<sup>15</sup> දෙසසියො සබ්බඤ්ඤානං පියං මයං තසා වනමධිධර්මිං.
- 306. එතෙ අබ්බන අධිධර්මාය වසානා සොළසිං<sup>16</sup> වධිං<sup>17</sup> අධිධර්මානෙන සමො නත්ථි එසා මෙ අධිධර්මානපාරමිති.

තෙමිය<sup>18</sup> වරියං ජට්ඨමං.

අධිධර්මානපාරමිතා නිව්ඤ්ඤා.

---

1. වස්සානි සොළසං-කසථි	11. පඨවියං-සිඞු-
වස්සානි සොළසිං-සිඞු-	12. මම-මජ්ජ.
2. ජීවහා-මජ්ජ.	13. තජ්ජනො-සිඞු-
3. නිද්දිසු-ඞු-නා- නිද්දි-සු-මජ්ජ.	ගච්ඡන්තො-කත්ථි
4. ජානපඤ්ඤි	14. නභිඤ්ඤිවනමධිධර්මානං-නා-
5. අනුමොදිසු-මජ්ජ.	නභිඤ්ඤි මධිධර්මානං-ම-
6. නාහපෙත්ථා-මජ්ජ.	15. අත්තානලෙච්ච-නා-කත්ථි
7. අභිසිච්චන්ච-කසථි	16. සොළසං-කත්ථි
8. උරං-මජ්ජ.	17. ඉමං-නාට්ඨං මරමිමපොත්ථකෙසු නත්ථි
9. සජ්ජසං-මජ්ජ.	18. තෙමිය පණ්ඨිත වරියං-සිඞු-
10. මුච්චිතො-මජ්ජ.	

297. (නොගොළ වැ) ගොළ වීම්. (නො බිහිරි වැ) බිහිරි වීම්. (නො පිළ වැ) හළ ගමන් ඇති පිළ වීම්. තෙල තුන් අභ ඉටාගෙන සොළොස් හවුරුද්දක් විසිමි.

298. ඉක්බිති මාගේ අත්පා ද දිව ද කන ද මැඩ (විමසා) මාගේ අවිකල බව දැක මේ තෙම කාලකණ්ණියෙකැ යි නිගා කළහ.

299. අනතුරු වැ සියලු දැව වැසියෝ ද සෙනෙවි පෙරෙවි ජනයෝ ද යන සියල්ලෝ එක්සිත් වැ මා බැහැර කිරීම දනුමෝදන් වූහ.

300. එ මම ඔවුන් ගේ අධිප්‍රාය අසා සතුටු වූයෙමි සංවෙගයට පැමිණි සිත් ඇති වීම්. යම් කරුණක් සඳහා (මූග්‍හාවාදී චුත සඛ්‍යාත) තපස පිරුයෙමි ද මාගේ එ අතීය සමෘද්ධි වී.

301. ගද දිවයන් මා නභවා විලෙවුන් ගල්වා රජවොටුනු හිස පළඳවා රාජාභිෂෙකයෙන් අභිෂෙක කොට සේසතින් යුක්ත කොට නුවර පැදකුණු කරවූහ.

302. සතියක් මුළුල්ලෙහි සේසත් දරා රිච්ච්චුලු උදවු ඇසිල්ලෙහි රියැදුරු තෙමේ රියෙකින් මා බැහැර කොට මහවනයට එළැඹියේ ය.

303. යෙදු අසුන් ඇති රිය එක්පසෙකැ නවතා අතින් (මා) මුදු රියැදුරු තෙම පාරිච්චියෙහි (මා) වළලන්තට වළක් කනී.

304. විවිධ වූ කාරණයෙන් තර්ජනය කරනු ලබනුයෙමි සමයක් සමඛොධිය මැ කරුණු කොට ඉටාගත් අධිඝ්‍යාන සඛ්‍යාත චුතාධිඝ්‍යානය නො බිත්දෙමි.

305. මට මවුපිය දෙදෙන දෙවණ නො වෙති. මට ආත්මය අප්‍රිය වූයේ නො ද වෙයි. යම් හෙයකින් මට සඵඤ්ඤාඤනය ප්‍රිය වී ද එහෙයින් චුතාධිඝ්‍යානය කෙළෙමි.

306. තෙල මූග්‍හාවාදී අඛ්‍යාන් ඉටාගෙන සොළොස් වසක් විසිමි. අධිඝ්‍යානයෙන් මා හා සම වූයක් නැති. තෙල මාගේ අධිඝ්‍යාන පාරමිතාව යි.

සවැනි වූ තෙමිය පණ්ඩිත වරියා යි.  
අධිෂ්ඨාන පාරමිතා නිමි.

# 5. සවච පාරමිතා

## 7. කපිරාජ වරියං.

- 307. යද අහං කපි ආසිං නදී කුලෙ දරිසයෙ  
පිළිතො සුංසුමාරොන්<sup>1</sup> ගලිනං නලභාමිහං<sup>2</sup>
- 308. යමොකාකාසෙ අහං යක්ඛා ඔරං<sup>3</sup> පාරං පතාමහං  
තත්ථිඤ්ඤි සතතු<sup>4</sup> වධකො කුමඤ්ඤො ලුඤ්ඤං දසසනො.
- 309. සොමං අසංසිං<sup>5</sup> එහිති අහමෙමිති<sup>7</sup> හං චදිං<sup>8</sup>  
තසස මත්තමකකමම පරකුලෙ පතිට්ඨතිං.
- 310. න තසස අලිකං හඤ්ඤං යථා වාවං අකාසහං  
සවෙචන මෙ සමො නත්ථී එසා මෙ සවච පාරමිති.

කපිරාජ වරියං සත්තමං.

## 8. සවච තාපස වරියං.

- 311. පුතා පරං යද හොමී තාපසො සවචසව්භායො  
සචොචන ලොකං පාලෙසිං<sup>9</sup> සමග්ගං ජනමිකාසහන්ති.

සවච පණ්ඩිත වරියං අට්ඨමං.

## 9. වට්ටපොතක වරියං.

- 312. පුතාපරං යද හොමී මගධෙ වට්ට පොතකො  
අජාතපකො නරුඤ්ඤො මංසපෙසි කුලාවකො.
- 313. මුඛතුණ්ඩකො<sup>10</sup> නාහරිත්ථා මාතා පොසයති මමං  
තසසා ඵෙසසන ජීවාමී නත්ථී මෙ කායිකං බලං.

---

- 1. සුසුමාරොන-මජ්ඣං.
- 2. ලභා මහං-සීග්‍ර
- 3. ඔරා-මජ්ඣං.
- 4. සත්ථු-නා-
- 5. රුද්ද-නා-කත්ථී

- 6. ආසිංසි-සීග්‍ර-
- 7. අහංසෙමිති-මජ්ඣං.
- 8. චදි-නා-කත්ථී
- 9. පාලෙසිං-සීග්‍ර
- 10. තුණ්ඩකොහරිත්ථා-සුග්‍ර-ඵං



# 5. සත්‍ය පාරමිතා

## 7. කපිරාජ වරියාව

307. යම් කලෙක මම් කපිරාජ වැ උපනිමි ද එකල්හි ගංතෙරෙකැ පිහිටි ගල්ගුහායෙකැ වාසය කෙළෙමි කිඹුලකු විසින් පීඩිත වූයෙමි මම ඔබ්බෙතොබ ගමන නො ලද්මි.

308. මම යම් පෙදෙසෙක් (ගඟ මැද පිටිපහණෙක්) හි සිට මෙ තෙරින් එතෙරට පනිමිද ඒ පිටිගල්හි සතුරු වූ වධක වූ රෝද්‍ර දර්ශන ඇති කිඹුලෙක් හුන්නේ ය.

309. හෙතෙම 'එව'යි මට කී යැ. මම 'එමි' යි ඔහුට කියෙමි. (මම) ඔහුගේ හිස ඇක්ම එතෙර ඉවුරෙහි පිහිටියෙමි.

310. ඔහුට (මව්සින්) බොරු නොකියන ලද. මම වචනය පරිදි කෙළෙමි. සබවසින් මා හා සමයෙක් නැති. මේ මාගේ සත්‍යපාරමිතා යි.

සත්වැනි කපිරාජවරියාව යි.

## 8. සත්‍යතාපස වරියාව

311. තවද අනෙක් වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම් සත්‍ය නම් වූ තාපස වීම ද එකල්හි මම් සත්‍යයෙන් ලොවැ පාලනය කෙළෙමි. ජනයා සමඟි කෙළෙමි.

අටවැනි සත්‍යතාපස වරියාව යි.

## 9. වට්ටපොතක වරියාව

312. නැවත අනෙක් වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම් මගධ රටැ නූපන් පියාපත් ඇති තරුණ මාංශපෙශියක් වූ වට්ටපොව වැ කසල්ලෙහි විසීම ද (එකල්හි)

313. මව මුවතුඩින් අහර ගෙනවුත් මා පොෂණය කෙරෙයි. ඇගේ පහසින් (උණුසුම් වැ) දිවි රක්මි. මට කායිකබලයෙක් නැති.

- 314. සංචවජරෙ ගිමකසමයෙ දච්චාහො<sup>1</sup> පදීප්පති  
උපගච්ඡති අමහාකං පාවකො කණ්ඞවත්තනී.
- 315. ධුම ධුමං ජනිකෙවං<sup>2</sup> සඤ්ඤානො මහාසීඛි  
අනුපුට්ඨෙන ක්කාපෙතො දංඝී මම මුපාගමී.
- 316. අඝ්ඛිචෙගහයා භීතා තසිතා මාතා ජිතා මම  
කුලාවකෙ මං ජනෙඤ්ඤා අත්තානං පරිමොවසුං.
- 317. පාදෙ පකෙඛි පජහාමී නත්තී මෙ කාසිකං බලං  
යො, හං අගතිකො තස්ථවං විනෙතසහං තද.
- 318. යෙසාහං උපමාවෙය්‍යං භීතො තඤ්ඤෙවිදිතො  
තෙමං ඕහය පකඛිත්තා කථං මෙ අජ්ජ කාතවෙ.
- 319. අත්තී ලොකො සීලගුණො සච්චං යොවෙය්‍යා නුද්දයා  
තෙන සච්චෙන කාහාමී සච්චකිරියමුත්තමං.
- 320. ආචජේජ්ඤා ධම්ම බලං සරිඤ්ඤා පුඛකෙ ජීනෙ  
සච්චබලමට්ඨසකාය සච්ච කිරිය මකාසහං.
- 321. සන්තී පකඛා අපත්තා සන්තී පාද අවඤ්ඤානා<sup>3</sup>  
මාතා පිතා ච නිකඛිත්තා ජාතවෙද පටිකකම.
- 322. සහ සච්චෙ කතං මයහං මහා පජ්ජලිතො සීඛි  
චජේසි යොළස කරිසානි උදකමප්පකා<sup>4</sup> යථා සීඛි  
සච්චෙන මෙ සමො නත්තී ඵසා මෙ සච්චපාරමීති.

චචපොතක<sup>5</sup> වරියං නවමං.

10. මච්ඡරාජ වරියං

- 323. සුනාපරං යද හොමී මච්ඡරාජා මහාසරෙ  
උණ්ඞෙ සුරියසත්තාපෙ සරෙ උදකං ඛියථ<sup>6</sup>.
- 324. තතො කාකා ච ජිජ්ඣා ච බකා<sup>7</sup> කුලුල සෙත්තකා  
හකඛියන්තී දිවා රත්තිං මච්ඡ උපතිසීදිය.

1. වනදහො-මජ්ඣ-දච්චාහො-නා  
2. ධුම ධුමං ඉති ඵවං-මජ්ඣං  
3. අවඤ්ඤානා-සීල-කසවී  
4. උදකමප්පකා-නා

5. චචකරාජ වරියං-ප  
6. ඛියන්තං-මජ්ඣං-ඛියන්තං-සීලං  
7. කංකා-මජ්ඣං

314. හවුරුදු පතා ගිම් කල්හි ළුවගිනි ඇවිලෙයි. (අශුඬයන් ශුඬ කරන බැවින්) පාවක නම් වූ (ගිය මහ හඵ කරන බැවින්) කණකවණ්ණනි නම් වූ ගින්න අප කරා එළැඹෙයි.

315. මෙසෙයින් මහසිඵ ඇති ගින්න 'ධම ධම' අනුකරණ උපදවා හඬ නගමින් අනුක්‍රමයෙන් දවමින් ලා කරා එළැඹියේ යැ.

316. මාගේ මවුපිය දෙදෙන වෙගයෙන් එන ගින්නට බියෙන් බිය-පත් වූ තැනිගත්තාහු කැදුල්ලෙහි මා හැරපියා තමා මුදු ගත්හ.

317. මම පාද පක්ෂයන් ගමනට හළිමි (සැදිමි) මට කායිකබලයෙක් නැති. එකල ඒ මම ගමනබල නැතියෙමි එහිදී මෙසේ සිතීමි.

318. මම (මරණින්) බියපත් වූයෙමි තැනි ගන්නා ලදුයෙමි වෙවුළු-නුයෙමි යම් කෙනකුත් කරා දිව ගියෙමි නම් ඒ මාපිය දෙදෙන මා හැර පියා පැන ගියහ. අද මා කෙසේ කළ යුතුද!

319. ලොකයෙහි ශීලගුණය ඇත. සත්‍යය ඇත. ශුවී භාවය ඇත. දයාව ඇති. ඒ සත්‍යයෙන් උතුම් වූ සත්‍යක්‍රියාව කරන්නෙමි.

320. මම අතීතයෙහි වූ බුදුවරුන් සිහි කොට (ශීලාදී) ධර්මබලය ආවර්ජනා කොට සත්‍යබලය අරබයා සත්‍යක්‍රියා කෙළෙමි.

321. මට පියාඹනු නොහැකි පියාපත් ඇත. පියනහනු නොහැකි පාද ඇති මවුපිය දෙදෙන ද පලාගියහ. අග්නිය නවතුව.

322. මා සත්‍යක්‍රියා කළ කල්හි (සත්‍යක්‍රියාව) සමග මහත් වූ ඇඳිලගත් ගින්න ජලයට පැමිණ සෙයින් සොළොස්කිටියක් පමණ තැන් හැරපිය. සත්‍යයෙන් මා හා සමයෙක් නැති. මේ මා ගේ සත්‍යපාරමිතාව යි.

**නවවැනි වට්ටපොතක චරියා යි.**

**10. මත්ස්‍යරාජ වරියාව**

323. නැවත අන් වරියාවක් කියමි. යම් කලෙකැ (කොසොල් රට) මහවිලෙක්හි මස් රජ වූ උපනිමි ද, එකල්හි ගිම් කලා හිරු රැසින් එ ජිල්හි දිය සිඳිගියේ යැ.

324. එකල්හි කඳුටුවෝ ද ගිජලිහිණිහු ද කොක්කු ද කබරුස්සන් හා උකුස්සෝ ද දවර දෙක්හි කලල් මතුයෙහි හිඳ මසුන් කති.

- 325. එවං විනොසනං තස් සහ ඤාතීහි පිළිනො  
කෙන නුඛො උපායෙන ඤාතී දුක්ඛා පමොචයෙ.
- 326. විචිත්තධිත්තා ධම්මස්ස සච්චං අද්දස පසංසං  
සච්චෙ ධ්‍යානා පමොචෙසිං ඤාතීනං තං අනිකඛයං.
- 327. අනුසාරිත්තා සඤ්චම්<sup>1</sup> පරමස්ස විචිත්තං  
අකාසිං සච්චකිරියං යං ලොකෙ දුච්චසසානං.
- 328. යනො සරාමී අනානං යනො පනොසමී විඤ්ඤානං  
නාහිජානාමී සඤ්චිච්ච එකපාණං විචිංසිතං<sup>2</sup>  
එතෙන සච්චචජේත පඤ්ඤනො අභිචසානු.
- 329. අභිජ්ජනං පඤ්ඤනං ඡිංසිං කාකසසනාසය  
කාකං සොකාය රුජේහි<sup>3</sup> මචෙජ සොකා පමොචය.
- 330. සහකතෙ සච්චචරෙ පඤ්ඤනො<sup>4</sup> වාහිඤ්ජය  
එලං නිත්තඤ්ඤි පුරෙතො ධම්මෙන අභිචසාප.
- 331. එචරුපං සච්චචරං කත්තා විරියලුක්ඛමං  
වසාපෙසිං මහා මෙසං<sup>5</sup> සච්චතෙජ ඛලසසිතො  
සච්චෙන මෙ සමො නත්තී එසා මෙ සච්චපාරමිතී.

මචජරාජ චරියං දසමං.

### 11. කණ්ණදීපායන වර්ගය

- 332. පුනාපරං යද හොමී කණ්ණදීපායනො ඉසී  
පරො පඤ්ඤසච්චසානානි අනභීරතො වරිං<sup>6</sup> අහං.
- 333. න කොචි එතං ජානාතී අනභීරනිමන්ං මම  
අහං<sup>7</sup> කසාචි නාචිකඛිං අරතී මෙ වරනී<sup>8</sup> මානසෙ.
- 334. සබ්බභවාරි මණ්ඩබො<sup>9</sup> සහායො මෙ මහාඉසී  
පුබ්බකම්මෙ සමාදුතො ඤ්චමාරොපණං ලභී.

---

1. සතං ධම්මං-මජ්ඣං.	6. වරියං-කන්චචි-වරිං-නා-
2. එකපාණං පිහිංසිතං-නා-මජ්ඣං.	7. අභමපි-කන්චචි-නා-
එකපාණමපි හිංසිතං-පිච්චං-	8. අරතීං-මෙරනමානසං-කන්චචි-
3. රත්ඨෙහි-මජ්ඣං.	අරතීං මෙරතී මානසො-නා-
4. වහිගජ්ජයං-නා-අභිගජ්ජයං-කන්චචි	9. මණ්ඩබො-කන්චචි
5. වස්සාපෙසිමහං මෙසං-මජ්ඣං.	

325. එ විල්හි නැයන් සමග පිඩින වූ මම මෙසේ සිතීමි. කවර උපායෙකින් ඥාතීන් දුකින් මුදුලම්දෝ හෝ'යි.

326. ධර්මයෙන් අනපෙත වූ අර්ථය හෙවත් සත්‍යය සලකා (නැයනට) වහල් වූ සත්‍යක්‍රියාව දිටිමි. සත්‍යයෙහි පිහිටා නැයන්ගේ ඒ මහාවිනාශය මුදුලිමි.

327. සාධුන්ගේ ධර්මය සිහි කොට පරමාර්ථ වූ සත්‍යය සිතමින් ලොවැ යම් අවිහිංසාවක් වේ ද එය ධූව යැ ශාසාන යැ යි සිතමින් සත්‍යක්‍රියා කෙළෙමි.

328. යම් තැනක පටන් සාධකීය ආත්මභාවය සිහි කෙරෙමි ද යම් තැනෙක පටන් නුවණැති බවට පැමිණියෙමි ද (එතැන් පටන්) දැන දැන කිසි එක් සත්ත්‍වයකුදු හිංසාකරනු ලැබුවහු නො දැකිමි. මේ සත්‍ය වචනය හෙතු කොට ගෙන මෙසය වැසි වසිවා.

329. මෙසය (වැසිවලා දෙවිය) වීදුලි නඟා වැසි වස්වව. කවුඩාගේ මත්ස්‍ය නිධානය නසව. කවුඩු කැල ශෛකයට රඳව මසුන් ශෛකයෙන් මුදුලට.

330. උතුම් වූ සත්‍යක්‍රියාව කළ කල්හි ඒ සත්‍යක්‍රියාව සමග මෙසය ගර්ජනා කොට වළගොඩ පුරමින් ඇසිල්ලෙකින් වැස්සේ යැ.

331. මෙබදු වූ උතුම් සත්‍යක්‍රියාව කොට උතුම් චිරිය කොට සත්‍යානුභාව බලය ඇසුරු කෙළෙමි මහවැසි වස්වාපිමි. සත්‍යයෙන් මට සම වූයෙක් නැති. මේ මාගේ සත්‍යපාරමිතාව යි.

දසවැනි වූ මව්ජරාජවරියා යි.

11. කණ්හදීපායන වරියාව

332. නැවත අනෙකක් කියමි. යම් කලෙක මම කණ්හදීපායන නම් සාමි වීම ද එකල්හි මම සාධක වූ පනස්හවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි අධිකුලෙ ධර්මයෙහි නො ඇලුණෙමි බලසරවස් විසිමි.

333. තෙල මාගේ අනභිරතී චිත්තය කිසි එකෙකුදු නො දනි. යම් හෙයකින් මම මාගේ සිත්හි අනභිරතිය ඇතැයි කිසිවක්හට නො කීම ද එහෙයිනි.

334. මා ගේ යහළු වූ සමාන බලසරවස් ඇති මණ්ඩව්‍ය නම් වූ මහා සාමි තෙම පූර්ව කර්මයෙකින් යුක්ත වූයේ හුලා හිඳුවනු ලැබී.

- 335. තමහං උපට්ඨන්තිනා ආරොග්‍ය මනුපාපයි.<sup>1</sup>  
ආපුළ්ඤ්ඤාන ආගඤ්ජ.<sup>2</sup> යං මයහං සකමසුමං.
- 336. සනායො බ්‍රාහ්මණො මයහං හරියං.<sup>3</sup> ආදය දුක්ඛකං  
තයො ජනා සමාගන්තවා<sup>4</sup> ආගඤ්ජං පාහුනාගතං.
- 337. සමමොදමානො තෙහි<sup>5</sup> සහ නිසිනොනො සකමසුමෙ  
දුරකො වට්ටමනුකඛිපං ආසිවිසමකොපයි.
- 338. තතො සො වට්ටගතං මග්ගං අනේ<sup>6</sup> සනොනා කුමාරකො  
ආසිවිසසු හඤ්ඤාන උත්තමධං පරාමයි.
- 339. තසස ආමසනෙ කුද්ධො සප්පො විස ඛලසසිතො  
කුපිතො පරමකොපෙන අඩංසි<sup>7</sup> දුරකං ඛණං.
- 340. සහ දට්ඨො ආසිවිසෙන<sup>8</sup> දුරකො පපති භුමියං  
තෙනාහං දුක්ඛො ආසිං මම වාහසි තං දුක්ඛං.
- 341. ත්‍යාහං අසසාස ඤ්ඤාන දුක්ඛෙන සොකසලුතෙ  
පට්ඨං දකාසිං<sup>9</sup> කිරියං අග්ගං සච්චං වරුත්තමං.
- 342. සත්තාහමෙවාහං පසත්තවිනොනො පුඤ්ඤකුසීකො අචරිං බ්‍රහ්මචරියං  
අථාපරං යඤ්චරිතං මමයිදං වසානි පඤ්ඤාස සමාධිකානි.<sup>10</sup>
- 343. අකාමකො වාහි<sup>11</sup> අහං වරාමී එතෙන සචෙචන සුචකී හොතු  
හතං විසං ජීවතු යඤ්ඤදකොනො.
- 344. සහසච්ච කතෙ මග්ගං විසචෙගෙන චෙධිතො  
අබ්බුජ්ඣන්තිනා චුට්ඨාසි ආරොගො වාසි මාණචො  
සචෙචන මෙ සමො නකී එසා මෙ සච්චපාරමීති.

කණ්ණදීපායන වර්ගං එකාදසමං.

---

1. මනුපාපයි-නා-කන්ථචී	6. අත්තෙ සත්තො-නා-
2. ආගඤ්ජී-නා-කන්ථචී	7. අදසිං - නා-කසථි
3. හාරියං-කන්ථචී-අරියං-මජ්ඣං හරියමාදය-නා-	8. අභිවිසෙන - නා-කසථි
4. සමා-මජ්ඣං	9. අකාසි-චජ්ඣං
5. තෙහි-නා-	10. සමාධිකානි-නා-
	11. අකාම කෙවාහං-මජ්ඣං

335. මම ඔහුට උපසාදාන කොට (හෙවත්) ඔහු කරා එළැඹ නිරෝග බවට පැමිණවිමි. ඔහු පිළිවිස මාගේ යම් අසපුවෙක් වී ද ඒ සාධකය අසපුව කරා පැමිණියෙමි.

336. මාගේ යහළු වූ එ බමුණු තෙම භාර්යාව හා පුත්‍රයා හා රැගෙන තුන් දෙන එක් වැ ආගන්තුක වැ පැමිණියා වූ මා කරා එළැඹියා වූ යැ.

337. ඔවුන් සමග සතුටු වෙමින් සිය අසපුවෙහි හුන්නෙමි. දරු තෙමේ පන්දු කෙළිමින් සර්පයකු කොප කෙළේ යැ.

338. ඉක්බිති ඒ කුමර තෙමේ පන්දුව ගිය මහ සොයනුයේ අතින් සර්පයාගේ නිස ස්පර්ශ කෙළේ යැ.

339. ඔහුගේ ස්පර්ශයෙහි ලා විෂබල ඇහුරු කළ සර්ප තෙමේ අධික වූ කොපයෙන් කිපියේ දරුවා එ කෙණෙහි දෂට කෙළේ යැ.

340. සර්පයා විසින් දෂට කරන ලද්දේ දෂට කළ කාලය හා සමග දරු තෙමේ බිම වැටිණි. එ කරුණෙන් මම දුකට පැමිණියෙමි. එ දුක (මා ගේ ශරීරයෙහි වූවක් මෙන්) මට පැමිණියේ යැ.

341. මම දුකට පැමිණි ශොකශලයෙන් විදුනාලද ඔවුන් අස්වසා පළමු කොට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ඉතා උතුම් වූ සත්‍යක්‍රියාව කෙළෙමි.

342. මම පහන්සින් ඇතියෙමි පිනින් අර්ථ ඇතියෙමි සත් දවසක් මුළුල්ලෙහි මැ බඹසර හසලෙමි. එයින් මතු මාගේ මේ යම් බඹසර සැරි- මෙක් අධිකයක් සහිත පනස් හවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි වී ද (මෙතෙක් කල්)

343. මම නො කැමැති වැ මැ බඹසර හැසිරෙමි. මේ සත්‍යයෙන් (දරුවාට) සුව වේවා. යඤ්ඤදාන තෙමේ නැසුණු විෂ ඇති වැ ජීවත් වේවා.

344. මා විසින් සත්‍යක්‍රියාව කළ කල්හි ඒ සත්‍යක්‍රියාව සමග විෂ- වෙගයෙන් කම්පිත වූයේ (විසංඤ භාවයෙන්) පිබිදී නැඟිසිටියේ ය. කුමාර තෙමේ ද අරෝග විය. සත්‍යක්‍රියාවෙන් මාහා සම්පූර්ණ නැති. තෙල මාගේ සත්‍යපාරමිතා යි.

එකොළොස් වැනි කණ්හදීපායන වරියා යි.

12. සුතසොම චරියං

- 345. පුනාපරං යද් හොමි සුතසොමො මහීපති  
ගහිතො පොරිසාදෙන බ්‍රාහ්මණෙ සඛරං<sup>1</sup> ඥරිං.
- 346. ඛනකියානං එකසතං ආද්විණිකා කරතලෙ<sup>2</sup>  
එතෙ සම්පව්ලාපෙකා යකඤ්ඤෙ උපනයි<sup>3</sup> මමං.
- 347. අපුඤ්ඤි<sup>4</sup> මං පොරියාදෙ කිත්ඛං ඉච්ඡසි නිසසජං<sup>5</sup>  
යථාමති තෙ කාහාමි -ඤ්ඤි මෙ කං පුනෙතිසි.
- 348. තස්ස පටිඤ්ඤිකානං<sup>6</sup> පණ්ණා ආගලෙනං මම  
උපාගන්ඛාමි පුරං රච්චං රජ්ජං නියාදං නද්.
- 349. අනුසාරිකා සඤ්චං<sup>7</sup> පුබ්බකං ජිනසෙවිතං  
බ්‍රාහ්මණස්ස ධනං දකා පොරිසාදං උපාගමිං.
- 350. නත්ථි මෙ සංඝයො තත්ථ සාතයිස්සති<sup>8</sup> වා නවා  
සච්චවාචානුරසබ්බෙනා ජීවිතං චජිතු මුපාගමිං  
සච්චෙන මෙ සමො නත්ථි එසා මෙ සච්ච පාරමිති

සුතසොම චරියං ද්වාදසමං.

සච්ච පාරමිතා නිට්ඨිතා.

---

1. සබ්බාරං-නා-කත්ථි	5. නිස්සජ්ජ-මජ්ඣං.
2. කරංතලෙ-කත්ථි-කරත්තලෙ-මජ්ඣං.	6. පටිඤ්ඤිත්වා-මජ්ඣං.
3. උපනාමයි-කත්ථි	7. සතං ධම්මං-මජ්ඣං-නා-කත්ථි
4. ආපුඤ්ඤි-සිමු	8. සාතයිස්සාමි - නා



12. සුතසොම වර්ගාව

345. නැවත අනෙකක් කියමි: යම් කලෙක මම සුතසොම නම් මිහිපල් වූයෙමි ද එකල්හි පොරිසාදයා විසින් ගන්නා ලද්දෙමි නැදූ බ්‍රාහ්මණ කෙරෙහි (තමා හා) කළ ප්‍රතිඥාව සිහි කෙළෙමි.

346. එක්සියක් කැන් රජුන්ගේ අතුල්තලයන් අවුණා තුලුන් (අහර සිදීමෙන්) මලානික කොට මා යාග කිරීම සඳහා පැමිණ වී යෑ.

347. පොරිසාද තෙම 'කීමෙක් ද තෙපි (මා අතින්) මිදීම කැමැත්තවූ ද'යි මා විචාළේ යෑ ඉදින් තෙපි මා වෙත වටාලා එන්නවූ නම් තොප ගේ කැමැත්ත පරිදි කරන්නෙමි' යි කී.

348. උදාසන මෑ මාගේ පැමිණීම ඔහුට පිළින කොට සිත්කලු වූ ඉදිපත්තුවරට පැමිණි එකල්හි තුන්සියක් යොදුන් රාජ්‍යය (මව්පියන්ට) පාවාදිනිමි.

349. පුරාතන වූ බුඬාදින් විසින් සෙවුනා ලද සත්‍යවචන සඛ්‍යාත සඬ්ථමය සිහි කොට නැදූ බ්‍රාහ්මණයාහට ධනය දී පොරිසාදයා කරා පැමිණියෙමි.

350. ඒ පොරිසාදයා වෙත එළැඹීමෙහි ලා කිම මේ තෙම මා නසන්නේ දෝ හෝ, නො නසන්නේ දෝහෝ'යි සැකයෙක් නැති. සබ්-වස රක්තෙමි දිවි පුදු පොරිසාදයා වෙත එළැඹියෙමි. සත්‍යවචනයෙන් ම හා සම වූයෙක් නැති. මේ මාගේ සත්‍යපරමාර්ථ පාරමිතා යි.

දෙළොස්වැනි සුතසොම වර්ගා යි.  
සත්‍යපාරමිතා නිමි.

## 6. මෙතතා පාරමිතා

### 13. සුවණණසාම වරියං.

351. සාමො යද වනෙ ආසිං සකෙකන අභිනිම්මිනො පවනෙ සිහරාගෙසභිව මෙතතාය මුපනාමසිං.
352. සිහරාගෙසභි දීපිති අවෙජ්ඨි මභි<sup>1</sup>සෙභි ව පසදම්භවරාහෙභි පරිවාරෙක්ඛා වනෙ වසිං.
353. න මං කොච්චි උත්තසති, නපිහං භායාමී කසසච්චි, මෙතතාබලෙත්ථපත්තඤ්ඤා රමාමී පවනෙ තදති.

සුවණණ සාම වරියං තෙරසමං.

### 14. එකරාජ වරියං.

354. පුනාපරං යද හොමී එකරාජාති විසුසුතො පරමං සීලං අධිච්ඡාය<sup>2</sup> පසාසාමී මහාමභිං.
355. දසකුසලකම්මපථෙ වක්ඛාමී අනවසෙසතො වතුභි සඛගභවත්ථිභි සඛගණභාමී<sup>3</sup> මහාජනං.
356. එවං මෙ අසාමක්ඛසස ඉධලොකෙ පරත්ථ ව දබ්බසෙතො උපාගන්ඛවා අච්ඡන්දනො පුරං මමං.<sup>4</sup>
357. රාජුපථීවෙ නිගමෙ සබලච්ඡෙ සරච්ඡකෙ<sup>5</sup> සබ්බං හත්ථගතං කත්ථා කාසුයං නිබ්ඤ්ඤි මමං.
358. අමච්චමණ්ඤලං රජජං ඒතං අනෙකපුරං මම අච්ඡන්දිත්ථාන ගභිතං පියං පුත්තංව පසසහං මෙතතාය මෙ සමො නත්ථී එසා මෙ මෙතතාපාරමීති.

එකරාජවරියං වුද්දසමං.

මෙතතා පාරමිතා නිට්ඨිතා.

1. මභි-සෙභි ව-මජ්ඣ.

2. පරමං-සීල මධි ච්ඡාය-නා-පරමෙලං අධිච්ඡාය-සුමු-

3. සංගහාමී-මජ්ඣ.

4. පුරං මම-සමු-

5. සරලච්ඡක-නා-

# 6. මෛත්‍රී පාරමිතාව

## 13. සුවණ්ණසාම වරියාව

351. යම් කලෙක මම් මහවෙතෙහි ගක්‍රයා විසින් (උපදෙස් දීමෙන්) උපදවන ලද සාම කුමාර වූයෙහි ද එකල්හි මහවෙතෙහි සිංහ ව්‍යාඝ්‍රයන්‍යුද්ධ මෙන් වැඩීමෙන් පැතිර වීම්. (සිහ වගභූ පවා මෙන්සින් ලැබුණ'යි සේයි.)

352. සිහවගුන් විසිනුදු දිවියන් විසිනුදු වලසුන් විසිනුදු මිහිවුන් විසිනුදු පසදමුවන් හුරන් විසිනුදු පිරිවරා වෙනෙහි විසිම්.

353. කිසි සත්‍යයෙක් මා නො තැකිගන්වයි. (මම්) කිසිවක්හට බිය නො වෙමි. එකල්හි මෙන් බලයෙන් වහල්ලයෙහි මහවෙතෙහි සිත්අලවා වාසය කෙළෙමි.

තෙළෙස්වැනි සුවණ්ණසාම වරියා යි.

## 14. එකරාජ වරියාව

354. නැවත අන් වරියාවක් කියමි. යම් කලෙක මම් එකරාජ යයි ප්‍රසිද්ධ වූයෙහි ද එකල්හි උතුම් වූ දඟකුඟල කර්මපථශීලය සමාදාන වශයෙන් ඉටාගෙන මහපොළොව අනුශාසනා කෙළෙමි.

355. දඟකුඟලකර්මපථයෙහි හීරවගෙණ කොට සමාදන් වැ පවතිමි. සිවසභරාවතීන් මහාජනයා සඬිග්‍රහ කරමි.

356. මෙසේ මෙලොව ද පරලොව ද මා අප්‍රමාද වැ වසන කල්හි දඬසෙන නම් කොසොල් රජ (සිවුරහසෙන් රැගෙන මාගේ රාජ්‍යයට) පැමිණ මා ගේ බරණැස් නුවර අසිදගන්නේ-

357. බලසෙනහ සහිත වූ රටවැසියා සහිත වූ ඇමැති ආදී රාජ්‍යපථ-වින් ද හියම්ගම් වැසියන් ද යන සියල්ල අත්පත් කොට ගෙන මාවළෙක වළලැවී.

358. මා ගේ ඇමැතිමඩුලු ද සමාදාන වූ රාජ්‍යය ද ඇතොවුරු ද අසිද ගන්නාලදුවහු මම් ප්‍රියපුත්‍රයකු සෙයින් දිටිමි. මෙක් වැඩීමෙන් මා හා සම වූයෙක් නැති. මේ මාගේ මෛත්‍රීපාරමිතාව යි.

තුදස්වැනි එකරාජ වරියා යි.

මෛත්‍රී පාරමිතා නිමි.

# 7. උපෙකඩා පාරමිතා

## 15. මහාලොමහංස චරියං

- 359 සුසානෙ සෙය්‍යං කපෙපමී ජවට්ඨිකං උපනිධාය හං<sup>1</sup>  
ගොමණ්ඩලා<sup>2</sup> උපාගන්තා<sup>3</sup> රූපං දසෙසන්ති නප්පකං<sup>4</sup>
- 360. අපරෙ ගක්ඛ්ඤා මාලඤා<sup>5</sup> භොජනං විවිධං බහුං  
උපායනානාමුපනෙනති හට්ඨා සංචිග්ගමනසා.
- 361. යෙ මෙ දුක්ඛං උපදහන්ති යෙ ච දෙනති සුඛං මම  
සබ්බසං සමකො භොමී දයාකොපො<sup>6</sup> නචීජ්ජති.
- 362. සුබදුක්ඛතුලා භුතො යසෙසු අයසෙසුචි  
සබ්බස්ස සමකො භොමී එසා මෙ උපෙකඩා පාරමීති.

මහාලොමහංස චරියං පණණරසමං.

උපෙකඩා පාරමිතා නිට්ඨිතා.

### උද්දන ගාථා:

- 363. යුධඤ්ජයො සොමනසෙසා අයොසර භීසෙනච  
සොණනඤ්ඤා<sup>7</sup> මුග්ගපකෙට්ඨා කපිරාජා<sup>8</sup> සචචසච්චයො.
- 364. චට්ටකො මචජරාජාව කණ්ඤදීපායනො ඉසී  
සුතසොමො පුන ආසීං සාමොච එකරාජහු  
උපෙකඩා පාරමී ආසී ඉති චුක්කං මහෙසිනා.
- 365. එචං බහුවිධං දුක්ඛං සමපත්ති ච<sup>9</sup> බහුවිධා<sup>10</sup>  
භවා භවෙ අනුභවීජ්ඣා පනො සමොධිමුක්ඛමං.
- 366. දඤ්ඤා දුතඛකං දනං සීලං පුරෙජ්ඣා අසෙසනො  
නෙකඛමෙම<sup>11</sup> පාරමී. ගන්තො පනො සමොධිමුක්ඛමං.

---

1. උපනිධා-මජ්ඣං ජවට්ඨිං උපධායහං-	7. සොණදණ්ඩො-නා-
2. ගාමණ්ඩලා-මජ්ඣං	8. කපිරාජ-නා-
3. උපගන්තවා-නා-මජ්ඣං	9. සමපත්ති-ච-මජ්ඣං
4. දස්සෙත්ත නජ්ජකං-ප	10. බහුවිධා-මජ්ඣං-තත්ථවී
5. ගන්ධමාල භුච-මජ්ඣං	11. නෙකඛමෙම-මජ්ඣං
6. දයකොපො-නා	

# 7. උපෙක්ෂා පාරමිතාව

## 15. මහාලොමහංස වරියාව

359. (ලොමහංස වෑ උපන්) මම මිනිසුන්ගේ කන්වසින් කොට සොහොනකැ ගයනය කෙළෙමි. එකල්හි ගම්දරුවෝ මා වෙත පැමිණ නන්වදැරුම් විප්‍රකාර දැක්වූහ.

360. ඔවුන් කෙරෙහි ඇතැම් කෙනෙක් සතුටු වූවාහු සංවේගයට පැමිණ සිත් ඇත්තාහු ගඳමල් ද විවිධ වූ බොහෝ වූ හොඳන ද යන පඩුරු එළවත්.

361. යම් කෙනෙක් මට දුක් උපදවන් ද යම් කෙනෙක් මට සුව උපදවන් ද එ හැම දෙනකුන්ට සම වූයෙමි වෙමි. (උපකාරකයනට) දයාවෙක් හෝ (අපකාරකයනට)කොපයෙක් හෝ නැති.

362. සුවදුක් දෙකේහි දු යශස්හි දු අයශස්හි දු මැදහත් වූයෙමි සියලු අටලෝදහමිහි සම වූයෙමි වෙමි. මේ මාගේ උපෙක්ෂා පාරමිතා යි.

පසළොස්වැනි මහාලොමහංස වරියා යි.

### උපෙක්ෂා පාරමිතා නිමි.

උද්දනය :

363. සුධඤ්ජය කුමාර වීම්. සොමනසු නම් කුමාර වීම්. හිසාප-දෙශයෙන් දැක්වූ මහාකඤ්ඤන වරියාව සමග අයෝසර රාජකුමාර ද වීම්. සොණ පණ්ඩිත වීම්. මුග්ගලාන නම් කෙමියකුමාර වීම්. කපිරාජ වෑ උපන්මි. සච්ච නම් තාපස වීම්.

364. වට්ඨකපොතක වීම්. මන්සාරාජ වීම්. කණකදීපායන නම් සාමි වීම්. නැවැත සුතසොම රජ වීම්. සාමකුමාර වෑ ද එකරාජ වෑ ද උපන්මි. ලොමහංස වරියාවෙහි මා ගේ උපෙක්ෂාපාරමිතාව විය. මෙසේ මහර්ෂී වූ මා විසින් බොධිචයභායෙහි හැසිරෙන ලද.

365. මෙසේ කුදුමහත් භවයෙහි. බහුප්‍රකාර වූ දුක් ද බහු ප්‍රකාර වූ සම්පත් ද විඳ උතුම් සමෝධියට පැමිණියෙමි.

366. (දනපාරමිතාදී හෙද ඇති) දියයුතු දන් දී නිරවශෙෂ කොට (කායිකසංවරාදී හෙද ඇති) සිල් පුරා (ත්‍රිවිධ වූ මැ) මහාභිනිෂ්ක්‍රමණයෙහි පරතෙරට පැමිණ උතුම් වූ සමෝධියට පැමිණියෙමි.

- 367. පඤ්ඤානෙ පරිපුච්ඡිකා විරියං කකාන මුක්ඛමං<sup>1</sup>  
 ඛන්තියා පාරමිං ගන්තවා පතො සමොධි මුක්ඛමං.
- 368. කකා දමුඛමධිඤ්ඤානං සච්චවාචානුරකකිය<sup>2</sup>  
 මෙතොය පාරමිං ගන්තවා පතො සමොධි මුක්ඛමං.
- 369. ලාභාලාභෙ යභ යසෙ සමොනනාවමානනෙ  
 සබ්බස්ස සමකො හුකා පතො සමොධි මුක්ඛමං.
- 370. කොසජ්ජං භයනො දිස්වා විරියාරම්භකඤ්ඤා ඛෙමනො  
 ආරඤ්චිරියා හොථ එසා බුද්ධානුසාසනි<sup>3</sup>
- 371. විවාදං භයනො දිස්වා ඤ්චවාදකඤ්ඤා ඛෙමනො  
 සමකො සබ්බලා හොථ එසා බුද්ධානුසාසනි<sup>4</sup>

සුධකුප්පයවග්ගො තතියො.

ඉස්සං සුදං භගවා අතතනො පුබ්බවිරියං සමනාවයමානො  
බුද්ධාපදනියං නාම ධම්මපරියායං අභාසිස්වාති.

වරියාපිටකපාළි සමත්තා<sup>5</sup>

---

1. උත්තමං-සීල-  
 2. රක්ඛියා-නා-  
 3. බුද්ධාන සාසනි-අවධං-සීල-  
 4. බුද්ධානසාසනි-අවධං-සීල-  
 5. වරියා පිටකං නිවද්ධං-කත්ථි

367. පණ්ඩිතයන් පිළිවිසැ (ප්‍රඥාපාරමිතාව පුරා) උතුම් වූ ප්‍රධන් වියඹ කොට ක්ෂාන්තියෙහි පරම කොටියට පැමිණ උතුම් වූ සමාක්සමොධියට පැමිණියෙමි.

368. කුලලසමාදානයට දෘඪ අධිෂ්ඨාන කොට (ච්චිතානතරායෙහි පවා) සත්‍යවචනය ආරක්ෂා කොට මෛත්‍රියෙහි පරමොක්කමියට පැමිණ උතුම් වූ සමොධියට පැමිණියෙමි.

369. ලාභාලාභයෙහි දු යශස් අයශස්හි දු සමුදානන අභිමානනයෙහි දු සියලු තැන්හි සමසින් ඇති වැ උතුම් වූ සමොධියට පැමිණියෙමි.

370. කුසිත බව හය විසින් දක වියඹාරභය නිර්භය විසින් ද දක (අධිශීලශික්ෂාදී) සමෙහාගයෙහි ආරබ්ධවියඹ ඇති වවු. මේ බුදුවරුන්ගේ අනුශාසනා යි.

371. විවාදය හය විසින් ද අවිවාදය නිර්භය විසින් ද දක (කායවිත්ත දෙකින්) සමග වුවාහු (ඔවුනොවුන් කෙරෙහි මෘදු වූ සින් ඇත්තාහු වවු) මේ බුදුවරුන්ගේ අනුශාසනායි.

372. (සමානිච්ච්‍රවාස සඛ්ඛාත) ප්‍රමාදය හය විසින් ද අප්‍රමාදය නිර්භය විසින් ද දක අභ්ටාභිගික වූ ආයඹමාභිය වඩවු. මේ බුදුවරුන්ගේ අනුශාසනා යි.

**තූන් වැනි යුධඤ්ජයවගී යි.**

මෙසේ බුදුහු තමන් වහන්සේ ගේ පුච්ඡාතීන්හි ප්‍රතිපතති දුෂ්කර-ක්‍රියාව අතැලිලක් සෙයින් ප්‍රකාශ කරන සේක් බුද්ධාපදානිය නම් වූ ධර්මදෙශනාව වදලසේක.

**වරියාපිටකපෙළ නිමි.**







සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

24 වන ග්‍රන්ථය

කුද්දන්සහියේ දසවැනි වූ

**ජාතකපාලී**

ප්‍රථම භාගය

---

සිංහලානුවාදය

මහරගම සිරි වජිරඤ්ඤා ධර්මායතනාධිපති

මඩිනේ සිරි පඤ්ඤාසීහාභිධාන

මහානායක සඨවිරයන් වහන්සේ විසිනි

---

ශ්‍රී බු. ව. 2550

රාජ්‍ය ව. 2006



Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 30

The Twenty-fourth Book in the  
**Suttanta-Pitaka**  
**Khuddaka-Nikāya (7)**

24

# JĀTAKA PĀLI (I)

With the Sinhala translation by

**The Venerable**  
**Madihe Siri Paññāsīha Mahā Nāyaka Thera**  
The Principal of Siri Vajirañāna  
Dharmāyanaya, Maharagama

මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව,  
නිවනේ සැනසීම සොයන සෑම ලොවසියෙකුටම  
පරිහරණය කළහැකි ලෙස සැකසීමට නන් අයුරින් දායකත්වය දැක්වූ  
සෑම උතුමන්ටම පළමුව ස්තූතිය පුදකරන අතරම  
යමෙක් මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව පරිහරණයෙන්,  
යම් සත් කටයුත්තක් කරන්නේනම් එහි ද,  
නිවනේ සැනසීම ලබනම් එහි ද  
සියලු ආනිසංසයෝ මෙම බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව  
මේ අයුරින් සැකසීමට දායකත්වය දැක්වූ  
ඔවුන් සෑම දෙනාටම අනුමෝදන් වෙත්වා!!!  
නිවන් දකින තුරු අභිච්ච්ඛියක්ම වෙත්වා!!!  
පනනා බෝධියකින් වහා වහා නිවනේ සැනසීම ම අත්වේවා!!!

ඔබ සෑමට යහපතක්ම වෙත්වා!!!

ප ච්ඡ න  
CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය ... ..	xiii
ප්‍රීතිවක සමපාදක මණ්ඩලය ... ..	xv
සංකීර්ණ නිරූපණය .. ..	xvii
පාළි භෝධිය ... ..	xix
විසය සූචි ... ..	xxi-xxxvii
පෙළ හා පරිවර්තනය ... ..	2-535
ගාලාදීපාදනුකකමණිකා ... ..	537-580
සඤ්ඤනාමානුකකමණිකා ... ..	581-584
විසෙසපදනුකකමණිකා ....	585-598



# සංස්කාරක නිවේදනය

අප නිලෝගුරු සම්මාසම්බුදුන් බුද්ධත්වයට පැමිණ පන්සාලිය් හවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි ආකාශගඛගාප්‍රවාහයක් සෙයින් දේශනා කොට වදළ වතුරසීනිසහසුසංඛ්‍ය වූ ධර්මසකන්ධය ශාසනාශාසන නම් වෙයි. ශාසනාශාසනය වූකලී 'සුන්‍ය ගෙය්‍යා' දී අඩන නවයෙකින් පරිමිත කොට බුදුරදුන් විසින් මැ නානාසථානයෙහි ලා වදුරන ලද්දේ ය. නවාඛයන් කෙරෙහි සත්වැනි අඩනය වූයේ ජාතකාඛය යි. සාර්ධපඤ්චසන ජාතකයෙකින් පරිමිත වූ ජාතකාඛය බුදුරදුන් වදළ සන්දහසකට ආසන්න වූ ශාථායෙන් හා අතීත කථායෙන් ද යුක්ත වෙයි. ජාතකපාළියෙහි අලොද්ධාරය දුෂ්කර යැ, බුද්ධානුමත වූ අඵ කථාව මැ වහල් කොටගෙන ජාතකාඵ නභාගතයුතු වෙයි. සිංහල ජනතාවගේ සද්භාවය සඳහා ජාතක කථායෙන් ලැබෙන පිටුවහල සලකා වීරසිංහප්‍රතිරාජයන් විසින් ජාතකටඛකථා ඇසිරී කොට සිංහල ජාතක පොත නිපදවන ලද්දේ ය. ජාතකාඵවබෝධය සඳහා රාජ- මුරාරීන් ලියූ ජාතක සන්තයකුදු එසේ මැ අන්‍යතර ආචාර්‍යවරයන් විසින් නිපදවන ලද ජාතක ගැටපදය හා වෙසතුරුද සන්තයද ඇත. මේ හැම කරුණෙකින් මැ ඇත අතීතයෙහි සිට සිංහල ජනතාව සම්භාවනා පූර්වක වැ ජාතක කථා පරිශීලනය කළබව සැලැකිය යුතු වේ.

දෙදහස්පන්සියයේ බුද්ධජයනහී අනුසමරණය සඳහා පිහිටුවනලද ලඩ්‍යා බෞද්ධ මණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කළ ක්‍රියාපද්ධතියෙහි විශිෂ්ටතම වූයේ පාළි ත්‍රිපිටක බුද්ධච්චනය සියබසට නභා පළකරවා ලීමේ අති දුෂ්කර කාර්යය වේ. ඒ සඳහා ප්‍රයුක්ත වූ ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය විසින් ජාතකපාළිය ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථලායෙහි 30, 31, 32 ග්‍රන්ථ වශයෙන් අංකිත වැ ඇත. එහි සිංහල පරිවර්තනය සඳහා ආරාධනා ලැබුවාහු මහරගම සිරිවර්ධනාණ ධර්මානන්‍යාධිපති මඩිභේ සිරි පඤ්ඤාසීභාහිධාන මහනායක සථවිරයන් වහන්සේ යි.

වකිමාන ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයෙහි ධර්මර මහතෙරවරුන් විසින් ජාතකපාළි පාඨශෝධනය ද කරමින් එහි සිංහල අනුවාදය ද මහත් පරිශ්‍රමයෙන් ශෝධනය කොට මුද්‍රණයට සකස්කරන ලද්දේ ය. එසේ ම ධර්මවෙෂකයනට එලවත් වූ ශාථාදීපාද සූචිය ද සංඤානාම හා විශෙෂපදනුක්‍රමණිකා ද පිළියෙළ කොට ඇත. ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ- ලායෙහි 30 වැනි ග්‍රන්ථය වූ ජාතකපාළි ප්‍රථම භාගය ප්‍රකාශයට පමුණුවාලීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අනුග්‍රහය ද සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් තැන්පත් සෝමපාල ජයවර්ධන මහනාණන්ගේ විශෙෂ උදෙසාගය ද ලැබීම අගය කොට සලකමහ.

ශ්‍රී සද්ධම්මච්ඡායාපදානික සදහා ක්‍රියා කරන ගරු සංඝකෘතික කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍ය තැන්පත් ඊ. ඇල්. ඩී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් ප්‍රමුඛ සංඝකෘතික අධිකාරියෙහි සුදිනු ද තිසර මුද්‍රණාලයෙහි කායබ්-මණ්ඩලය ද මේ සදහා සහාය දෙන හැම පින්වත්හු ද ධර්මදායක කුසල හෙතෙමයන් සහමොක් සුව ලබන්වා යි ආශංසනය කරමිහ.

ජාතක දෙශනා පිළිබඳ විශෙෂ ප්‍රස්තාවනාව තෘතීය භාගයෙහි ලා ප්‍රකාශ කරනු ලැබේ.

මේ වගට, ශාසනෝදයකාරී,

ලබ්‍රිගම ලඩකානන්ද

මහානායක ස්ථවිර

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සම්පාදක

2526  
1983 දශෝස්තු 20 වැනි දින

115, මහානායක වාරිකාරාමයේ  
ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය,  
විජේරාම මාවත,  
කොළඹ 7.



## ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

### උපදෙශක :

අභ්‍යන්තර පණිවිඩ, බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

### සභාපති :

අභ්‍යන්තර විද්‍යාවන්ද්‍රපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චරාචාර්ය, කෝදිගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණලක්ෂ්මිනායක ප්‍රධාන සභකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

### ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චනොදය පරිවේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලච්ඤාර විමල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චර, රාජකීය පණිවිඩ ලබුගම ශ්‍රී ලඩකානන්ද-කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණ සාමග්‍රීධම් මහාසභකනායක මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

### සම්පාදක :

කිරුළපන පුර්වාරාමයෙහි හා නාරාහේන්පිට අභ්‍යන්තරයෙහි අධිපති අනුරාධපුර බුද්ධශ්‍රාවක ධම්පියාධිපති, ශාසනපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණිවිඩ, රජදේවලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලෝක - කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණ සාමග්‍රීධම් මහාසභකනායක අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධම්මාරාමාධිපති, ශාසනපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණිවිඩ, වේඩරුවේ ශ්‍රී අනුමදර්ශී කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණ සාමග්‍රීධම් මහාසභකනායක අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ, මාකඩවර විහාරාධිපති, ශ්‍රී රෙවන පරිවේණාධිපති, රාජකීය පණිවිඩ, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ තිබ්බිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීය පණිවිඩ, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලක්ඛාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධශ්‍රාවක ධම්පියාධිපති ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාචාර්ය, ශාසනාචාර්ය, රාජකීය පණිවිඩ, ත්‍රිපිටකවාගීඤ්චර ලබුගම ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

### ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති, පණිවිඩ, දෙරහමුවේ සිරි ධම්මපාල-කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සභකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

## සංකේත නිරූපණය

- සී.මු. - සිහලකබර මුද්දිත ජාතකපාළි  
අට්ඨකථා - සිහලකබර මුද්දිත ජාතකට්ඨකථා  
ම.ජ.සං - මරණීරවෙට්ඨ ජට්ඨසංගීතියා සොධිත ජාතකපාළි  
සඟා. - තායාගකබර මුද්දිත ජාතකපාළි

**THE PALI ALPHABET**  
**IN SINHALA CHARACTERS**  
**VOWELS**

අ ා    අ ා    ඉ i    ඊ i    උ u    උ ා    එ ඒ    ඔ ා

**CONSONANTS**

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඛ් ha			
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඡ් ha			
ට ta	ඨ tha	ඩ da	ඬ dha	ඨ් ha			
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	ථ් ha			
ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ඵ් ha			
ය ya	ර ra	ල la	ච va	ස sa	හ ha	ළ la	අං ආ
ක ka	කා ක් ka	කි ki	කී ki	කු ku	කු ක් ku	කෙ කේ ke	කෙ කේ ke
ඛ kha	ඛා ක් kha	ඛි khi	ඛී khi	ඛු khu	ඛු ක් khu	ඛෙ ක් කේ kha	ඛෙ ක් කේ kha
ග ga	ගා ග් ga	ගි gi	ගී gi	ගු gu	ගු ා gu	ගෙ ගේ ge	ගෙ ගේ ge

**CONJUNCT-CONSONANTS**

කක ka	කඛ ක් kha	භු tra	මඵ mpha
කච ka	කඡ ක් cha	දු dda	මඬ, මඬ mba
කට ka	කඨ ක් tha	ඳු dddha	මභ mba
කත ka	කථ ක් tha	දු dra	මඞ mma
කප ka	කඵ ක් pha	ඳු, ඳු dva	මඞ mha
කය ka	කර ka	ධු dhva	යා, යා ya
කර ka	කල ka	භු bnta	යා ya
කච ka	කඡ ක් cha	භු bnta	ලා la
කඟ ka	කඨ ක් tha	භු bnda	ලා la
කඞ ka	කඬ ක් dha	භු bndha	ලා la
කඟ ka	කභ ක් bha	භු banna	ලා la
කඞ ka	කඵ ක් pha	භු bnta	ලා la
කඟ ka	කඨ ක් tha	ලා ppa	ලා la
කඞ ka	කඬ ක් dha	ලා ppha	ලා la
කඟ ka	කභ ක් bha	ලා bba	ලා la
කඞ ka	කඵ ක් pha	ලා bbbha	ලා la
කඟ ka	කඨ ක් tha	ලා bra	ලා la
කඞ ka	කඬ ක් dha	ලා mpa	ලා la

෧ ා    ඊ i    ඊ i    උ u    උ ා    එ ඒ    ඔ ා

# ජාතික පාලි

පඨමො භාගො

විසය සූචි

## 1. එකක නිපාතො 2 - 61

### 1. අපණ්ණකවග්ගො 2 - 5

ජාතික සංඛ්‍යා	ජාතිකනාම	පිටුවකො
1.	1. අපණ්ණක ජාතිකං .. ..	2-3
2.	2. වණ්ණපථ .. ..	2-3
3.	3. සෙර්වාණිජ .. ..	2-3
4.	4. චූළලසෙට්ඨි .. ..	2-3
5.	5. තණ්ඩුලනාළි .. ..	4-5
6.	6. දෙවධම්ම .. ..	4-5
7.	7. කට්ඨභාරි .. ..	4-5
8.	8. ගාමණි .. ..	4-5
9.	9. මධ්‍යදෙව .. ..	4-5
10.	10. සුචච්භාරි .. ..	4-5

### 2. පිලවග්ගො 6 - 9

11.	1. ලක්ඛණමිභ ජාතිකං .. ..	6-7
12.	2. නිග්‍රොධමිභ .. ..	6-7
13.	3. කණ්ඨින .. ..	6-7
14.	4. වාතමිභ .. ..	6-7
15.	5. බරාදිය .. ..	6-7
16.	6. නිපලලකුමිභ .. ..	6-7
17.	7. මාඵත .. ..	8-9
18.	8. මතකභතත .. ..	8-9
19.	9. ආයාචිතභතත .. ..	8-9
20.	10. නළපාන .. ..	8-9

### 3. කුරුඳුගවග්ගො 10 - 13

21.	1. කුරුඳුගමිභ ජාතිකං .. ..	10-11
22.	2. කුකකුර .. ..	10-11
23.	3. භොජාජාතිය .. ..	10-11
24.	4. ආජඤ්ඤ .. ..	10-11
25.	5. තිකු .. ..	10-11

## විසය සූචි

### 1. එකක නිපාතො 2-61

#### 3. කුරුඳුග වග්ගො 10-13

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපිවකා
26.	6. මහිලාමුඛ           ,,   ..	.. 10-11
27.	7. අභිඤ්ඤා       ,,   ..	.. 12-13
28.	8. නන්දවිජාල       ,,   ..	.. 12-13
29.	9. කණ්ණ           ,,   ..	.. 12-13
30.	10. මුනික           ,,   ..	.. 12-13

#### 4. කුලාවකවග්ගො 14 - 17

31.	1. කුලාවක       ජාතකං   ..	.. 14-15
32.	2. නව්ව           ,,   ..	.. 14-15
33.	3. සමමොදමාන   ,,   ..	.. 14-15
34.	4. මච්ඡ           ,,   ..	.. 14-15
35.	5. වච්චක       ,,   ..	.. 14-15
36.	6. සකුණ       ,,   ..	.. 16-17
37.	7. තිත්තර       ,,   ..	.. 16-17
38.	8. බක           ,,   ..	.. 16-17
39.	9. නන්ද         ,,   ..	.. 16-17
40.	10. බද්ධරාම     ,,   ..	.. 16-17

#### 5. අකුසලවග්ගො 17 - 21

41.	1. ලොසක       ජාතකං   ..	.. 18-19
42.	2. කපොතක     ,,   ..	.. 18-18
43.	3. වෙළුක       ,,   ..	.. 18-19
44.	4. මකස         ,,   ..	.. 18-19
45.	5. ඉරාහිණි     ,,   ..	.. 18-19
46.	6. ආරාමදුසක   ,,   ..	.. 18-19
47.	7. වාරුණිදුසක ,,   ..	.. 20-21
48.	8. වෙදබ්බ      ,,   ..	.. 20-21
49.	9. නකබ්බ      ,,   ..	.. 20-21
50.	10. දුමමෙධ      ,,   ..	.. 20-21

#### 6. ආසිංසවග්ගො 22 - 25

51.	1. මහාසීලව     ජාතකං   ..	.. 22-23
52.	2. චූළජනක     ,,   ..	.. 22-23
53.	3. පුණ්ණපාති   ,,   ..	.. 22-23
54.	4. කිම්බල       ,,   ..	.. 22-23
55.	5. පණ්ණාවුධ   ,,   ..	.. 22-23
56.	6. කණ්ණික     ,,   ..	.. 22-23
57.	7. වානරිඤ්ඤා ,,   ..	.. 24-25
58.	8. තයොධමම     ,,   ..	.. 24-25
59.	9. හෙරිවාද     ,,   ..	.. 24-25
60.	10. සඛ්ඛධමන   ,,   ..	.. 24-25

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2-61

7. ඉත්ථිවගො 26 - 29,

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටප්පිටකා
61.	1. අසාතමනන ජාතකං .. ..	26-27
62.	2. අන්ධභූත ,, ..	26-27
63.	3. නකක ,, ..	26-27
64.	4. දුරාජාත ,, ..	26-27
65.	5. අනභිරති ,, ..	26-27
66.	6. මුද්දකඛණ ,, ..	28-29
67.	7. උච්ඡඛන ,, ..	28-29
68.	8. සාකෙත ,, ..	28-29
69.	9. විසවනන ,, ..	28-29
70.	10. කුඤ්ඤ ,, ..	28-29

8. වරණවගො 30 - 33

71.	1. වරණ ජාතකං .. ..	30-31
72.	2. සීලවනාගරාජ ,, ..	30-31
73.	3. සච්චකිර ,, ..	30-31
74.	4. රුක්ඛධම්ම ,, ..	30-31
75.	5. මච්ඡ ,, ..	30-31
76.	6. අසඬකිය ,, ..	30-31
77.	7. මහාසුපින ,, ..	32-33
78.	8. ඉලලීස ,, ..	32-33
79.	9. බරසාර ,, ..	32-33
80.	10. භීමසෙන ,, ..	32-33

9. අසාසිමභවගො 34 - 37

81.	1. සුරාපාන ජාතකං .. ..	34-35
82.	2. මීඛනවිඤ්ඤ ,, ..	34-35
83.	3. කාලකණ්ණි ,, ..	34-35
84.	4. අසුසසඤ්චාර ,, ..	34-35
85.	5. කිම්බකක ,, ..	34-35
86.	6. සීලවීම්භ ,, ..	36-37
87.	7. මඬුල ,, ..	36-37
88.	8. සාරම්භ ,, ..	36-37
89.	9. කුභක ,, ..	36-37
90.	10. අකතඤ්ඤ ,, ..	36-37

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2-61

10. ලිඛනවග්ගො 38 - 41

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිට්ඨකා
91.	1. ලිඛන ජාතකං .. ..	38-39
92.	2. මහාසාර ,, ..	38-39
93.	3. විඝ්ඤාසභොජන ,, ..	38-39
94.	4. ලොමභංස ,, ..	38-39
95.	5. මහාසුද්ධස්සන ,, ..	38-39
96.	6. තෙලපක්ඛන ,, ..	40-41
97.	7. නාමසිද්ධි ,, ..	40-41
98.	8. කුටවාණිජ ,, ..	40-41
99.	9. පරොසභස්ස ,, ..	40-41
100.	10. අසාතරූප ,, ..	40-41

11. පරොසභවග්ගො 42 - 45

101.	1. පරොසභ ජාතකං .. ..	42-43
102.	2. පණ්ණික ,, ..	42-43
103.	3. වෙරි ,, ..	42-43
104.	4. මිත්තවිඤ්ඤා ,, ..	42-43
105.	5. දුබ්බලකඨ්ඨ ,, ..	42-43
106.	6. උද්ඝ්ඤිති ,, ..	44-45
107.	7. සාලිග්ගක ,, ..	44-45
108.	8. බාණිය ,, ..	44-45
109.	9. කුණ්ඩපුච්ච ,, ..	44-45
110.	10. සබ්බසංභාරක පඤ්ඤා ,, ..	44-45

12. භංසවග්ගො 46 - 49

111.	1. භද්‍රභ පඤ්ඤා .. ..	46-47
112.	2. අමරාදෙවී පඤ්ඤා ,, ..	46-47
113.	3. සිගාල ජාතකං .. ..	46-47
114.	4. මිත්තවිනභී ,, ..	46-47
115.	5. අනුසාසික ,, ..	46-47
116.	6. දුබ්බව ,, ..	48-49
117.	7. නික්ඛර ,, ..	48-49
118.	8. වච්චක ,, ..	48-49
119.	9. අකාලරාවී ,, ..	48-49
120.	10. බන්ධනමොක්ඛ ,, ..	48-49

විසය සූචි

1. එකක නිපාතො 2-61

13. කුසනාළිවගො 50 - 53

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියලකා
121.	1. කුසනාළි ජාතකං .. ..	50-51
122.	2. දුලෙමධ ,, ..	50-51
123.	3. නඩකලීස ,, ..	50-51
124.	4. අඛෙ ,, ..	50-51
125.	5. කචාහක ,, ..	50-51
126.	6. අසිලකඛණ ,, ..	52-53
127.	7. කලණ්ඩුක ,, ..	52-53
128.	8. බිලාරවන ,, ..	52-53
129.	9. අඝඝික ,, ..	52-53
130.	10. කොසිය ,, ..	52-53

14. අසම්පදනවගො 54 - 57

131.	1. අසම්පදන ජාතකං .. ..	54-55
132.	2. පඤ්ඤාගරුක ,, ..	54-55
133.	3. සතාසන ,, ..	54-55
134.	4. ක්කානසොධන ,, ..	54-55
135.	5. වජ්‍රභ ,, ..	54-55
136.	6. සුවණ්ණභංස ,, ..	56-57
137.	7. බබ්බුක ,, ..	56-57
138.	8. ගොධ ,, ..	56-57
139.	9. උභතොභවධ ,, ..	56-57
140.	10. කාක ,, ..	56-57

15. කකණ්ඨකවගො 58 - 61

141.	1. ගොධ ජාතකං .. ..	58-59
142.	2. සිගාල ,, ..	58-59
143.	3. විරොචන ,, ..	58-59
144.	4. නඬඟුධ්ධ ,, ..	58-59
145.	5. රාධ ,, ..	85-59
146.	6. කාක ,, ..	58-59
147.	7. පුප්ඵරඤ්ඤ ,, ..	60-61
148.	8. සිගාල ,, ..	60-61
149.	9. එකපණ්ණණ්ණ ,, ..	60-61
150.	10. සඤ්ඤිව ,, ..	60-61



විසය සූචි

2. දුකනිපාතො 62 - 123

1. දළාවග්ගො 62 - 69

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපිප්‍රකා
151.	1. රාජොවාද ජාතකං ..	62-63
152.	2. සීගාල ,, ..	62-63
153.	3. සුකර ,, ..	62-63
154.	4. උරග ,, ..	62-65
155.	5. ගඟ ,, ..	64-65
156.	6. අලීතවිඤ ,, ..	64-65
157.	7. ගුණ ,, ..	64-65
158.	8. සුභත්‍ර ,, ..	64-67
159.	9. මොර ,, ..	66-67
160.	10. විනිලක ,, ..	66-68

2. සන්ථව වග්ගො 70 - 75

161.	1. ඉන්ද්‍රසමානගොක්ඛ ජාතකං ..	70-71
162.	2. සන්ථව ,, ..	70-71
163.	3. සුපිම ,, ..	70-71
164.	4. ගිජ්ඣි ,, ..	72-73
165.	5. නකුල ,, ..	72-73
166.	6. උපසාලන ,, ..	72-73
167.	7. සමීඤ්ඤි ,, ..	72-73
168.	8. සකුණගඤ්ඤි ,, ..	74-75
169.	9. අරක ,, ..	74-75
170.	10. කකණ්චක ,, ..	74-75

3. කල්‍යාණධම්මවග්ගො 76 - 81

171.	1. කල්‍යාණධම්ම ජාතකං ..	76-77
172.	2. දද්දර ,, ..	76-77
173.	3. මකකට ,, ..	76-77
174.	4. දුතියමකකට ,, ..	76-77
175.	5. ආදිවුපට්ඨාන ,, ..	78-79
176.	6. කල්‍යාණධම්ම ,, ..	78-79
177.	7. තිසුක ,, ..	78-79
178.	8. කච්ඡර ,, ..	78-81
179.	9. සතධම්ම ,, ..	80-81
180.	10. දුද්දර ,, ..	80-81

විසය සූචි

2. දුක නිපාතො 62-123

4. අසද්දිසවග්ගො 82 - 87

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියිඛකා
181.	1. අසද්දිස ජාතකං .. ..	82-83
182.	2. සඩ්ධාමාවචර ,, ..	82-83
183.	3. වාලොදක ,, ..	22-83
184.	4. ගිරිදක ,, ..	82-83
185.	5. අනභිරතී ,, ..	84-85
186.	6. දධිවාහන ,, ..	84-85
187.	7. වතුමච්ච ,, ..	84-85
188.	8. සිහකොක්ඛුක ,, ..	86-87
189.	9. සිහවච්ච ,, ..	86-87
190.	10. සිලානිසංස ,, ..	86-87

5. රුහකවග්ගො 88 - 93

191.	1. රුහක ජාතකං .. ..	88-89
182.	2. සිරිකාලකණ්ණි ,, ..	88-89
193.	3. චුල්ලපදුම ,, ..	88-89
194.	4. මණ්ඩවාර ,, ..	88-91
195.	5. පඛච්චුපඤ්ච ,, ..	90-91
196.	6. වලාහස්ස ,, ..	90-91
197.	7. මිණ්ණමිකක ,, ..	90-91
198.	8. රාධ ,, ..	90-93
199.	9. ගහපතී ,, ..	92-93
100.	10. සාධුසීල ,, ..	92-93

6. නතංදළාවග්ගො 94 - 96

201.	1. ඛන්ධනාගාර ජාතකං .. ..	94-95
202.	2. කෙළිසීල ,, ..	94-95
203.	3. ඛන්ධවහන ,, ..	94-97
254.	4. වීරක ,, ..	96-97
205.	5. ගඛෙඛයා ,, ..	96-97
206.	6. කුරුඛගමිග ,, ..	96-97
207.	7. අස්සක ,, ..	98-99
208.	8. සුංසුමාර ,, ..	98-99
209.	9. කසාර ,, ..	98-99
210.	10. කඤ්ඤක ,, ..	98-99

බීරණසම්මතවග්ගො 100-105

211.	1. සොමදග්ග ජාතකං .. ..	100-101
212.	2. උච්ඡිට්ඨභතන ,, ..	100-101
213.	3. භරු ,, ..	100-101
214.	4. සුභ්භන්දී ,, ..	100-101
215.	5. කච්ඡප ,, ..	102-103

විෂය සූචි

2. දුක නිපාතො 62-123

7. බිරණකම්භකවග්ගො 100 - 105

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපිගුණා
216.	6. මව්ප	.. 102-103
217.	7. සෙගගු	.. 102-103
218.	8. කුටවාණිජ	.. 102-105
219.	9. ගරභිත	.. 104-105
220.	10. ධම්මඤ්ච	.. 104-105

8. කාසාවචග්ගො 106 - 111

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපිගුණා
221.	1. කාසාව	.. 106-107
222.	2. වූළනඤ්ඤිය	.. 106-107
223.	3. පුටභක්ක	.. 106-107
224.	4. කුමභිල	.. 108-109
225.	5. බන්ධන භණ්ණන	.. 108-109
226.	6. කොසිය	.. 108-109
227.	7. ගුට්ඨපාණක	.. 108-109
228.	8. කාමනීත	.. 110-111
229.	9. පලාසි	.. 110-111
230.	10. දුතියපලාසි	.. 110-111

9. උපාහනවග්ගො 112 - 117

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපිගුණා
231.	1. උපාහන	.. 112-113
232.	2. විණාචුත	.. 112-113
233.	3. වික භණ්ණක	.. 112-113
234.	4. අසිතාභූ	.. 114-115
235.	5. වච්ඡනබ	.. 114-115
236.	6. බක	.. 114-115
237.	7. සාකෙත	.. 114-115
238.	8. එකපද	.. 116-117
239.	9. හරිතමාතු	.. 116-117
240.	10. මහාපිඨගල	.. 116-117

10. සිගාලවග්ගො 118 - 123

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපිගුණා
241.	1. සබ්බද්ධ	.. 118-119
242.	2. සුනබ	.. 118-119
243.	3. ගුණිල	.. 118-119
244.	4. විනිවච්ඡ	.. 118-121
245.	5. මූලපරියාය	.. 120-121
246.	6. තෙලොවාද	.. 120-121
247.	7. පාදඤ්ජලි	.. 120-121
248.	8. කිංසුකොපම	.. 120-123
249.	9. සාලක	.. 122-123
250.	10. කපි	.. 122-123

විසය සූචි

3. නිකනිපාතො 124 - 164

1. සඤ්ඤපචග්ගො 124 - 131

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිට්ඨවකා
251.	1. සධ්‍යපා ජාතකං ..	.. 124-125
252.	2. නිලමුට්ඨි ,, ..	.. 124-125
253.	3. මණිකට්ඨ ,, ..	.. 124-127
254.	4. කුණ්ඩකකුච්ඡිපිඤ්ච ,, ..	.. 126-127
255.	5. සුක්ක ,, ..	.. 126-127
256.	6. පරුදපාන ,, ..	.. 126-129
257.	7. ගාමණිවණ්ඩ ,, ..	.. 128-129
258.	8. මන්ධකු ,, ..	.. 128-129
259.	9. නිරිට්ච වජ්ඣ ,, ..	.. 128-131
260.	10. දුක්ඛ ,, ..	.. 130-131

2. පදුමවග්ගො 132 - 137

261.	1. පදුම ජාතකං ..	.. 132-133
262.	2. මුද්දපාණි ,, ..	.. 132-133
263.	3. මුලලපලොභන ,, ..	.. 132-133
264.	4. මහාපණාද ,, ..	.. 132-135
265.	5. මුරප්ප ,, ..	.. 134-135
266.	6. වානඤ්ඤ ,, ..	.. 134-135
267.	7. කකකට්ඨ ,, ..	.. 134-135
268.	8. ආරාම දුස්සක ,, ..	.. 136-137
269.	9. සුජාත ,, ..	.. 136-137
270.	10. උලුක ,, ..	.. 136-137

3. අරඤ්ඤවග්ගො 138 - 145

271.	1. උදපානදුස්සක ජාතකං ..	.. 138-139
272.	2. ව්‍යංශ ,, ..	.. 138-139
273.	3. කච්ඡප ,, ..	.. 138-139
274.	4. ලොල ,, ..	.. 140-141
275.	5. රුචිර ,, ..	.. 140-141
276.	6. කුරුධම්ම ,, ..	.. 140-143
277.	7. රොමක ,, ..	.. 142-143
278.	8. මහිස ,, ..	.. 142-143
279.	9. සත්තන ,, ..	.. 144-145
280.	10. සුට්ඨසක ,, ..	.. 144-145

විසය සූචි

3. තික නිපාතො 124-161

4. අබ්‍යන්තරවග්‍යො 146 - 153

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	ජාතකං	පිටපටුකා
281.	1. අබ්‍යන්තර	ජාතකං ..	.. 146-147
286.	2. අසංගංස	„ ..	.. 146-147
283.	3. වඩවකීපුකර	„ ..	.. 146-149
284.	4. සිරි	„ ..	.. 148-149
285.	5. මණිපුකර	„ ..	.. 148-149
286.	6. සාලුක	„ ..	.. 150-151
287.	7. ලාභගරභ	„ ..	.. 150-151
288.	8. මව්පුද්ගන	„ ..	.. 150-153
289.	9. නානාවජ්ඣ	„ ..	.. 152-153
290.	10. සීලවීමංස	„ ..	.. 152-153

5. කුමභවග්‍යො 154 - 16

291.	1. හද්‍රසට	ජාතකං ..	.. 154-155
292.	2. සුපභ්‍ය	„ ..	.. 154-155
293.	3. කායවිච්ඡද්‍ය	„ ..	.. 154-155
294.	4. ජමබ්‍රව්‍යාදක	„ ..	.. 156-157
295.	5. අනුත	„ ..	.. 156-157
296.	6. සමුද්‍ර	„ ..	.. 156-157
297.	7. කාමවිලාප	„ ..	.. 158-159
298.	8. උද්ධර	„ ..	.. 158-159
299.	9. කොමායපුභ්‍ය	„ ..	.. 158-161
300.	10. වක	„ ..	.. 160-161

4. චතුකකනිපාතො 162 - 205

1. විචරවග්‍යො 162 - 171

301.	1. චුලලකාලිබ්‍ය ජාතකං	..	.. 162-163
302.	2. මහාඅසසාරොභ	„ ..	.. 162-165
303.	3. එකරාජ	„ ..	.. 164-165
304.	4. දද්දර	„ ..	.. 164-167
305.	5. සීලවීමංස	„ ..	.. 164-167
306.	6. සුජාතා	„ ..	.. 166-169
307.	7. පලාස	„ ..	.. 168-169
308.	8. ජවනසකුණ	„ ..	.. 168-169
309.	9. ජවක	„ ..	.. 170-171
310.	10. සසා	„ ..	.. 170-171

විසය සූචි

4. චතුක්ක නිපාතො 162-205

2. පුච්චෙඤ්චග්ගො 172 - 179

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
311.	1. පුච්චෙඤ්ච ජාතකං .. ..	172-173
312.	2. කසපපමඤ්ඤිය ,, ..	172-173
313.	3. ඛන්තිවාදී ,, ..	172-175
314.	4. ලොහකුමභි ,, ..	174-175
315.	5. මංස ,, ..	174-175
316.	6. සස ,, ..	174-177
317.	7. මතරොදන ,, ..	176-177
318.	8. කණ්ථෙර ,, ..	178-179
319.	9. තිකඝීර ,, ..	178-179
320.	10. සුවච්ඡ ,, ..	178-179

3. කුට්ඨසකචග්ගො 180 - 187

321.	1. කුට්ඨසක ජාතකං .. ..	180-181
322.	2. දද්දභ ,, ..	180-181
323.	3. බ්‍රහ්මදත්ත ,, ..	180-183
324.	4. චම්චසාටක ,, ..	182-183
325.	5. ගොධ ,, ..	182-183
326.	6. කකඝාරු ,, ..	182-185
327.	7. කාකාතී ,, ..	184-185
328.	8. අනනුසොචිය ,, ..	184-185
329.	9. කාළබාහු ,, ..	186-187
330.	10. සීලවිමංස ,, ..	186-187

4. කොකාලිකචග්ගො 188 - 195

331.	1. කොකාලික ජාතකං .. ..	188-189
332.	2. රථලච්චි ,, ..	188-189
333.	3. පක්කගොධ ,, ..	188-191
334.	4. රාජොවාද ,, ..	190-191
335.	5. ජමබුක ,, ..	190-191
336.	6. බ්‍රහ්මාජනන ,, ..	192-193
337.	7. පිය ,, ..	192-193
338.	8. උච්ච ,, ..	192-193
339.	9. බාවෙරු ,, ..	194-195
340.	10. විසයා ,, ..	194-195

විසය සූචි

4. චතුකක නිපාතො 162-205

5. චූලකුණාලවග්ගො 196 - 205

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපටිකා
341.	1. කින්නරී ජාතකං ..	.. 196-197
342.	2. වානර ' ..	.. 196-197
343.	3. කුන්තිනී ' ..	.. 198-199
344.	4. අමබ්වොර ' ..	.. 198-199
345.	5. ගජකුලිහ ' ..	.. 200-201
346.	6. කෙසව ' ..	.. 200-201
347.	7. අයකුට ' ..	.. 200-203
348.	8. ආරණ්ණ ' ..	.. 202-203
349.	9. සන්ධිහෙද ' ..	.. 202-205
350.	10. දෙවනාප ' ..	.. 204-205

5. පඤ්චකනිපාතො 206 - 233

1. මහිකුණ්ඩලවග්ගො 206 - 217

351.	1. මහිකුණ්ඩල ජාතකං ..	.. 206-207
352.	2. සුජාත ' ..	.. 206-207
353.	3. ධොනසාඛ ' ..	.. 208-209
354.	4. උරග ' ..	.. 210-211
355.	5. සත ' ..	.. 210-213
356.	6. කාරණධීය ' ..	.. 212-213
357.	7. ලවුකික ' ..	.. 214-215
358.	8. චූලලබ්බවපාල ' ..	.. 214-215
359.	9. සුවණණචීග ' ..	.. 216-217
360.	10. සුසන්ධි ' ..	.. 216-217

2. වණණාරොහවග්ගො 218 - 227

361.	1. වණණාරොහ ජාතකං ..	.. 218-219
362.	2. සීලවීචංස ' ..	.. 218-219
363.	3. හිරි ' ..	.. 220-221
364.	4. ඛජ්ජාපණක ' ..	.. 220-221
365.	5. අභිකුණ්ඩක ' ..	.. 222-223
366.	6. ඉමබ්බිය ' ..	.. 222-223
367.	7. සාලිය ' ..	.. 224-225
368.	8. තවසාර ' ..	.. 224-225
369.	9. මිහභවිඤ්ඤක ' ..	.. 226-227
370.	10. පලාස ' ..	.. 226-227

විසය සූචි

5. පඤ්චකනීපාතො 206-233

3. අධිචග්ගො 228 - 233

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
371.	1. දීඛිනිකොසල ජාතකං ..	.. 228-229
372.	2. මීගපොතකක " ..	.. 228-231
373.	3. මුසික " ..	.. 230-231
374.	4. මුලලධනුග්ගහ " ..	.. 230-233
375.	5. කපොත " ..	.. 232-233

6. ඡකකනීපාතො 234 - 263

1. අචාරියචග්ගො 234 - 249

376.	1. අචාරිය ජාතකං ..	.. 234-235
377.	2. සෙනකෙතු " ..	.. 233-237
378.	3. දරිමුඛ " ..	.. 236-239
379.	4. තෙරු " ..	.. 238-239
380.	5. ආසච්ඡා " ..	.. 238-241
381.	6. මීගාලොප " ..	.. 240-241
382.	7. සිරිකාලකණ්ණි " ..	.. 242 245
383.	8. කුකුච " ..	.. 246-247
384.	9. ධම්මධර්ම " ..	.. 246-249
385.	10. නන්දියමිග " ..	.. 248-249

2. සෙනකචග්ගො 250 - 263

386.	1. බරපුත්ත ජාතකං ..	.. 250-251
387.	2. සුචි " ..	.. 250-253
388.	3. තුණ්ඩිල " ..	.. 252-253
389.	4. සුචිණ්ණිකණ්ණාටක " ..	.. 254-255
390.	5. මය්ගක " ..	.. 256-257
391.	6. ධජවිහෙස් " ..	.. 256-259
392.	7. ගිසපුඡ " ..	.. 258-259
393.	8. විසාස " ..	.. 260-261
394.	9. වච්චක " ..	.. 260-261
395.	10. කාක " ..	.. 262-263



විසය සූචි

7. සත්තකනිපාතො 264 - 301

1. කුසකුටගො 264 - 281

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියටුකා
396.	1. කුසකු ජාතකං ..	.. 264-265
397.	2. මනෝප ..	.. 266-267
398.	3. සුතනු ..	.. 266-269
399.	4. ගීජකි ..	.. 268-269
400.	5. දඬු ..	.. 270-271
401.	6. දස ඡණ්ණක ..	.. 272-273
402.	7. සත්තභසන ..	.. 272-275
403.	8. අට්ඨසෙන ..	.. 274-277
404.	9. කපි ..	.. 276-279
405.	10. බකඉභම ..	.. 278-281

2. ගන්ධාරවගො 282 - 301

406.	1. ගන්ධාර ජාතකං ..	.. 282-283
407.	2. මහාකපි ..	.. 282-285
408.	3. කුමහකාර ..	.. 284-287
409.	4. දළුබමම ..	.. 286-289
410.	5. සොමදහන ..	.. 288-289
411.	6. සුසීම ..	.. 290-291
412.	7. කොට්ඨිකුලී ..	.. 292-293
413.	8. දුමකාරී ..	.. 292-295
414.	9. ජාගර ..	.. 294-295
415.	10. කුමමාසපිණ්ඩ ..	.. 296-299
416.	11. පරනිතප ..	.. 298-301

8. අට්ඨකනිපාතො 302 - 323

1. කඨානිවගො 302 - 323

417.	1. කඨානි ජාතකං ..	.. 302-305
418.	2. අට්ඨසඤ්ඤ ..	.. 304-305
419.	3. සුලසා ..	.. 306-307
420.	4. සුමඛල ..	.. 306-311
421.	5. ගඛලාල ..	.. 310-313
422.	6. වෙතිය ..	.. 312-315
423.	7. ඉන්දිය ..	.. 314-317
424.	8. ආදිකක ..	.. 316-319
425.	9. අට්ඨාන ..	.. 318-321
426.	10. දීපි ..	.. 320-323

විසය සූචි

9. නවකනිපාතො 324 - 347

2. ගීජක්ඛවග්ගො 324 - 347

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියවකා
427.	1. ගීජක්ඛ ජාතකං ..	.. 324-325
428.	2. කොසමඛ " ..	.. 326-327
429.	3. මහාසුඛ " ..	.. 328-331
430.	4. චූලචුඛ " ..	.. 330-333
431.	5. භාරිත " ..	.. 332-333
432.	6. පදමාණවක " ..	.. 334-335
433.	7. ලොමසකසසප " ..	.. 336-337
434.	8. වසනවාක " ..	.. 336-339
435.	9. හළිඳ්දීරාග " ..	.. 340-341
436.	10. සමුග්ග " ..	.. 342-345
437.	11. පුභිමංස " ..	.. 344-345
438.	12. නිතතිර " ..	.. 344-347

10. දසකනිපාතො 348 - 387

439.	1. වතුඳ්චාර ජාතකං ..	.. 348-349
440.	2. කණ්ණ " ..	.. 348-351
441.	3. වතුපොසථික " ..	.. 352-355
442.	4. සඛ්ඛ " ..	.. 354-357
443.	5. චූලචබොධි " ..	.. 358-361
444.	6. කණ්ණදීපායන " ..	.. 360-363
445.	7. නිග්‍රොධ " ..	.. 364-365
446.	8. තසකල " ..	.. 366-369
447.	9. මහාධම්මපාල " ..	.. 368-371
448.	10. කුකඤ්ච " ..	.. 372-373
449.	11. මට්ඨකුණ්ඩලි " ..	.. 374-375
450.	12. ධිලාරකොසිය " ..	.. 376-377
451.	13. වසනවාක " ..	.. 378-379
452.	14. භූරිපඤ්ඤා " ..	.. 380-383
453.	15. මහාමධ්‍යල " ..	.. 382-385
454.	16. සතපණ්ඩිත " ..	.. 384-387

11. එකාදසකනිපාතො 388 - 411

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටපවුක
455.	1. මාතුපොසක ජාතකං .. ..	388-389
456.	2. ජුණ්භ .. ..	390-393
457.	3. ධම්ම .. ..	392-395
458.	4. උදය .. ..	396-401
459.	5. පාතීය .. ..	400-403
460.	6. යුධකුණ්ඩ .. ..	402-405
461.	7. දසරථ .. ..	404-407
462.	8. සංවර .. ..	406-409
463.	9. සුසාරක .. ..	408-411

12. ද්වාදසකනිපාතො 412 - 441

464.	1. චූළකුණාල ජාතකං .. ..	412-415
465.	2. හද්දසාල .. ..	414-417
466.	3. සමුද්ධාණික .. ..	416-421
467.	4. කාම .. ..	420-423
468.	5. ජනසඬු .. ..	422-425
469.	6. මහාකණ්ණ .. ..	424-427
470.	7. කොසිය .. ..	426-431
471.	8. මෙණ්ඩකපඤ්ඤ .. ..	432-435
472.	9. මහාපදුම .. ..	434-437
443.	10. මිහිකාමිණි .. ..	438-441

13. තෙරසකනිපාතො 442 - 475

474.	1. අඹෙ ජාතකං .. ..	442-445
475.	2. එඤ්ඤා .. ..	446-449
476.	3. ජවනභංස .. ..	448-451
477.	4. චූලලනාරද .. ..	450-453
478.	5. දුක්ඛ .. ..	452-455
479.	6. කාලිඛගඛොධි .. ..	456-461
480.	7. අකිකි .. ..	460-465
481.	8. නකකාරිය .. ..	464-467
482.	9. රුරුමිග .. ..	468-471
483.	10. සරහමිග .. ..	470-475

විසය සූචි

පකිණිකකතිපාතො 476 -535

ජාතක සංඛ්‍යා	ජාතකනාම	පිටියටුකා
484.	1. සාලිකෙදර ජාතකං ..	.. 476-479
485.	2. වන්දකිකතර " ..	.. 478-485
486.	3. මහාඋත්කුස " ..	.. 486-491
487.	4. උඤ්ජක " ..	.. 490-493
488.	5. භීස " ..	.. 494-499
489.	6. සුරුච්චි " ..	.. 500-503
490.	7. පණ්ඩුපොසථ " ..	.. 504-509
491.	8. මහාමොර " ..	.. 508-513
492.	9. තව්ජසුකර " ..	.. 512-517
493.	10. මහාවාණීජ " ..	.. 518-519
494.	11. සාධීන " ..	.. 520-523
495.	12. දසත්‍රාහමණ " ..	.. 524-531
496.	13. භීකෂාපරමපර " ..	.. 532-535

සුභනභවපිටකේ බුද්ධකභිකායෝ

# ජානකපාලී

පඨමෝ භාගෝ

# ජාතකපාලී

(පඨමො භාගො)

තමො තසු භගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස.

## එකකතීපාඨො

### 1. අපණණකවගෙතා

1. අපණණකං යානමෙකෙ දුතියං ආහු තනකිකා,  
එතදඤ්ඤය මෙධාවී තං ගණෙන යදපණණකතනී<sup>1</sup>.

#### 1. අපණණකජාතකං.

2. අකීලාසුනො වණණුපථෙ<sup>2</sup> ඛණනා  
උදඛගණෙ තත් පපං අවිදුං,  
එවං මුතී විරියබලපපනො<sup>3</sup>  
අකීලාසු විදෙඤ්ඤයසස සතනිතනි.

#### 2. වණණුපථජාතකං<sup>4</sup>.

3. ඉධ වෙ හී තං<sup>5</sup> විරාධෙසි සඤ්චෙසස නියාමතං<sup>6</sup>,  
වීරං තං අනුතපෙසසි<sup>7</sup> සෙරිවායංව වාණිජොති.

#### 3. සෙරිවාචාණිජජාතකං<sup>8</sup>.

4. අපපකෙනපි මෙධාවී පාහතෙන විවකඛණො,  
සමුට්ඨාපෙති අනානං අණං අග්ගිංව සන්ධිමතනි.

#### 4. මුලලසෙට්ඨිජාතකං<sup>9</sup>

---

1. තං ගණෙනා අපණණකං - මජ්ඣ.  
2. වණණුපථෙ - මජ්ඣ.  
3. මුතී විරිය - මජ්ඣ., සා.  
4. වණණුපථ - මජ්ඣ.  
5. ඉධවෙනං - මජ්ඣ., සා.  
6. නියාමකං - මජ්ඣ., සා.  
7. අනුතපෙසසි - මජ්ඣ. සා.  
8. සෙරිව. සා. සෙරිවාචිජ. - මජ්ඣ.  
9. මුලක - මජ්ඣ., සා.

# ජාතකපාලී

(ප්‍රථම භාගය)

ඒ හඟවත් අභිත් සමමා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට  
නමසකාර වේවා.

## එකකනිපාතය.

### 1. අපණ්ණක වර්ගය.

1. බෝධිසත්ත්වාවාදී නුවණැති සමහර කෙනෙක් අවිරුඳු වූ කාරණය (අපණ්ණක ප්‍රතිපදාව=නිසි මඟ) ගත්හ. (තම තමන්ගේ උත්ප්‍රේක්ෂායෙන් කල්පනා කරන) තාරකිකයෝ සාපරාධ වූ දෙවැනි කාරණය (නො මඟ) ගත්හ. ප්‍රශස්ත බුද්ධි ඇත්තේ මේ මඟ නො මඟ දැනගෙන, නිසි මඟ මැ ගත්තේ යැ.

### 1. අපණ්ණක ජාතකය.

2. පටන් ගන්නා ලද වියඹ ඇති උත්තමයෝ අඩකණ සඛිඛාන අනාවර්තක භූමිප්‍රදේශ ඇති වැලිමහෙහි බීම සාරන්-නාහු ඒ වාලුකාමාර්ගයෙහි ජලය ලදහ. එපරිද්දෙන් වියඹයෙහුදු කායබල ඤාබලයෙහුදු යුක්ත වූ වියඹවත් තපස්වී තෙමේ සිතට හා හෘදයට ද ශීතලභාව කරණයෙන් ශාන්ති නම් වූ (ධ්‍යානවිදර්ශනා-අභිඤ්ඤ අර්හත්මාර්ග සඛිඛාන) ආයඹධර්මය ලබන්නේ යැ.

### 2. වණණුපඨ ජාතකය.

3. මේ ශායනයෙහි සඳධර්මයට ප්‍රතිනියත වූ ඒ ශ්‍රෝත ආපක්ඛ මාර්ගය යම් හෙයකින් (වියඹ නොවැඩීම නිසා) වැරැදවූයෙහි නම් තෝ බොහෝ කාලයක් තැවෙන්නෙහි ය. සේරිවා නම් වෙළෙන්ද (ලක්ෂයක් අගනා) ස්වණ්ණ පාත්‍රය නො ලැබීමෙන් යම්සේ තැවුණේ ද එලෙසිනි.

### 3. සේරිවාචාණිප ජාතකය.

4. වෙළෙඳාමෙහි දක්ෂ වූ නුවණැත්තේ ස්වල්ප වූ බඩු මිලයෙන් (මහත් ධනය ද යශස ද උපදවා) තමන් (උසස් තැනැ) පිහිටුවයි. ඒ කෙසේ ද යත්: මුඛ වාතයෙන් පිඹ දල්වා ගන්නා වූ මදවු ගින්නක් මෙනි.

### 4. වුලලසෙධි ජාතකය.

4 ජාතිකපාලි - එකකතිපාතො

5. කිමසෙති<sup>1</sup> තණ්ඩුලනාලිකාය  
අසසාන මුලාය විදෙහි රාජා,  
බාරාණසිං සනතරබාහිරනනා<sup>2</sup>  
අයමසෙති තණ්ඩුලනාලිකාති.\*

5. තණ්ඩුලනාලිජාතකං.

6. හිරිමික්කපසමභනා සුඤ්ඤාචරිතමානිතා,  
සනෙතා සප්පරියා ලොකෙ දෙවධමමාති වුවුවරෙති.

6. දෙවධමමජාතකං.

7. පුත්තො න්‍යානං මහාරාජ කිං මං පොස ජනාධිප,  
අඤ්ඤපි දෙවො පොසෙති කිඤ්ඤ දෙවො සකං පජ්ඣති.

7. කට්ඨභාරිජාතකං.

8. අපි අතරමානානං ඵලාසාව සමීජ්ඣති,  
විපකකඛුභවිරියොඤ්ඤි ඵවං ජානාහි ගාමණීති.

8. ගාමණීජාතකං.

9. උක්ඛමඛගරුභා මඤ්ඤං ඉමෙ ජානා වියොහරා,  
පාතුභුතා දෙවදුතා පබ්බජජායමයො මමාති.

9. මධ්‍යදෙව්ජාතකං.

10. යඤ්ඤි අඤ්ඤනරකඛිනති යො වි අඤ්ඤි න රකඛති,  
ස වෙ රාජ සුඛං සෙති කාමෙසු අනපෙච්චාති.

10. සුඛවිභාරිජාතකං.

අපණ්ණකවග්ගො පටිමො.

තසුඤ්ඤනං:

විරාජණ්ණකවග්ගපථසෙරිවරො  
සුච්චකඛණතණ්ඩුලනාලිකසසං,  
හිරිපුත්තවිරුක්ඛගාමණීනා  
යො වි න රකඛති තෙන දස.

1. කිං අගසති - මජ්ඣ.

2. රාජා. - මජ්ඣ.

3. බාරාණසි සනතරබාහිරනනා - මජ්ඣ.

4. කට්ඨභාරන - මජ්ඣ.

5. දෙවදුත. සනා. මසදෙව - මජ්ඣ.

\* සනා. කිමසෙති තණ්ඩුලනාලිකාව බාරාණසි අනතරබාහිරානි, අසාපඤ්චසනෙතාහි එකා තණ්ඩුලනාලිකාති.



5. රජකුමනි, (පත්සියයක්) අසුන්ගේ මිල සඳහා වූ සහල් නැළිය කුමක් අගනේ දැ යි කිව මැනවැ යි. අස් වෙළෙඳ කෙමේ රජහට කියේ ය. නැවත රජු විසින් විමසනු ලැබූ බඩු මිල කරන්නා මේ සහල් නැළිය අගනුවරත් ගම් නියම ගමුත් සහිත බරණැස් රාජ්‍යය ම අගනේයැ යි කී ය.

**5. තණ්ඩුලනාළි ජාතකය.**

6. (දුසිරිතෙහි පිළිකුල ඇති කරන) තිරියෙන් ද (දුසිරිතෙහි) බියෙන් ද සම්පූර්ණ වූ, කුශල ධර්මයන්ගෙන් සමන්විත වූ ශාන්ත වූ සත්පුරුෂයෝ සත්ත්ව ලෝකයෙහි දේවධර්ම ඇත්තෝ ය යි කියනු ලැබේ.

**6. දේවධර්ම ජාතකය.**

7. මහරජ, මම ඔබගේ (අනුභව) පුත්‍රයෙහි. ජනප්‍රධානය මා පෝෂණය කර. රජතෙමේ සේවක මිනිසුන් හා කිරිසනුන් ද යන අන්‍යයන් පෝෂණය කෙරෙයි. ස්වකීය ප්‍රජාව වූ මා කුමක් නිසා පොෂණය නො කරන්නේ ද?

**7. කට්ඨභාරි ජාතකය.**

8. නුවණැත්තන්ගේ අවිවාදයෙහි පිහිටා, ඉක්මන් නොවී උපාය ක්‍රමයෙන් කම්පානගෙහි යෙදෙනවුන්හට ප්‍රාචීනා කළ ප්‍රයෝජනයෙහි ආශාව නොහොත් බලාපොරොත්තු වූ ඵලය සමාදාන වේ ම ය. (සතර සඬග්‍රහ වස්තු මූලක යශා සම්පත්තීන් මුහුකරවා සිටී බැවින්) පරිපක්ව බ්‍රහ්මවයභී ඇත්තෙම වෙමි. ගාමණිය, (ඔබ උසස් බවට පැමිණි සැටි) මෙසේ දනුව.

**8. ගාමණිවණ්ඩ ජාතකය.**

9. මාගේ උසනමාධානයෙහි (හියෙහි) හටගත්තා වූ වියස හැර ගන්නා වූ මේ නර (පැසුණු) කෙස්සු උපන්හ. මරණයට ළඟ බව කියන නරකෙස් නම් වූ දෙවිදුකයෝ පහළ වූහ. දන් මාගේ පැවිද්දට කාල යැ යි.

**9. මබාදේව ජාතකය.**

10. සෙසු බොහෝ පුද්ගලයෝ යමකු රක්‍ෂා නො කෙරෙත් ද මහරජ ඒ පුද්ගල තෙමේ (වස්තුකාම ක්ලෙශකාමයන්හි) අපේක්‍ෂා තැත්තේ ඒකාන්තයෙන් ම කායච්චේක විකතච්චේක සැපයෙන් වාස කෙරෙයි.

**10. සුබවිහාරි ජාතකය.**

**පළමු වන අපර්ණක වර්ගය යි.**

එහි උද්දන:

උතුම් අපර්ණක-වණ්ණපට-උතුම් සෙරිවා (වාණිජ) සුවිචකිණ (වුල්ලසෙට්ටි) තණ්ඩුලනාළි-හිරි (දේවධර්ම) පුත්ත (කට්ඨභාරි) වරුක (මබාදේව) ගාමණි යොව නරකඛනි (සුබවිහාරි) යන්න හා දස ජාතකයෝ ය.

2. සීලව්ගයා

11. හොති සීලවතං අසො පටිසඤ්චාරුච්ඡකිනං,  
ලකඛණං පසස ආයනතං ඤාතිසඛ්ඤපුරකඛතං  
අථ පසසසිමං කාලං සුචිතංව ඤාතිභීති.

1. ලකඛණමීගජාතකං<sup>2</sup>.

12. නිග්‍රොධමෙව සෙවෙය්‍ය න සාබ්බුපසංවසෙ<sup>3</sup>,  
නිග්‍රොධසමීං මතං සෙයොගා යඤ්ඤි සාබසමීං ජීවිතතති.

2. නිග්‍රොධමීගජාතකං<sup>4</sup>.

13. ධිරස්සු කණ්ඨිනං සලලං පුරිසං ගාලොවෙධිනං,  
ධිරස්සු තං ජනපදං යඤ්ඤී පරිනායිකා,  
තෙ වාපි<sup>5</sup> ධිකකිතා සඤ්ඤා යෙ ඉඤ්ඤිතං වසං ගතාති.

3. කණ්ඨිජාතකං<sup>6</sup>.

14. න කිරඤ්ඤී රසෙහි පාපියො  
ආවසෙහි වා සඤ්ඤෙහි වා,  
වාතමීගං ගෙහනිසසිතං<sup>7</sup>  
වසමානෙයි රසෙහි සඤ්ඤෙය්‍යති.

4. වාතමීගජාතකං

15. අවධිචුරං<sup>8</sup> බරාදියෙ මීගං වඛ්ඤාතිවඛ්ඤිතං,  
සඤ්ඤාති කලාහතිකකන්තං<sup>9</sup> න තං ඔවදිකුසසගෙහති.

5. බරාදියජාතකං.

16. මීගං නිපලලස්මනෙකමායං  
අවධිචුරං අධිකිරතොවපායිං<sup>10</sup>,  
එකෙන සොතෙන ජමාසසසනො  
ජභි කලාහතිහොති භාගීනෙයොගාති.

6. නිපලලස්මීගජාතකං<sup>11</sup>.

1. පටිසඤ්චාර - මජ්ඣං.  
2. ලකඛණජාතකං - මජ්ඣං, ස්‍යා,  
3. නාසාමිං උපසංවසෙ - ස්‍යා,  
4. නිග්‍රොධජාතකං - මජ්ඣං, ස්‍යා,  
5. තෙවාපි - ස්‍යා,  
6. කණ්ඨිජාතකං - මජ්ඣං,  
7. ගෙහනිසසිතං - මජ්ඣං ස්‍යා,  
8. අවධිචුරං - මජ්ඣං, ස්‍යා,  
9. සඤ්ඤාති කලාහතිකකන්තං ස්‍යා. සඤ්ඤාතලෙහතිකකන්තං - මජ්ඣං.  
10. අවධිචුර අධිකිරතොවපායි. - මජ්ඣං, ස්‍යා,  
11. නිපලලස්මීගජාතකං - මජ්ඣං.

## 2. සිල වර්ගය

11. සිල්වත් වූ හෙවත් ආචාර සම්පන්න වූ (ආමිස පටි-සඤ්චාර ධම්ම පටිසඤ්චාර යන) පිළිසඳර පෙවෙතින් යුක්ත වූවනට අභිවෘත්ති (සිදු) වන්නේ ය. ඥාති සමූහයා විසින් පිරිවරන ලදුව එන්නා වූ ලක්ෂණ (මෘග) යා බලව. වැළි දු නැයන්ගෙන් විශේෂ-යෙන් හීන වූ මේ කාල (මෘග) යා බලව. මේ දෙදෙනා දෙස බැලීමෙන් සිල්වත් බව හා පිළිසඳර පෙවෙත හා දෙකේ වෙනස දතමේ යැ යු සේ යි.

### 1. ලක්ෂණමිග ජාතකය.

12. (දියුණුව කැමැත්තේ වී නම්) න්‍යශ්‍රොධ මෘගරාජයා සේවනය කරන්නේ ය. සාබ මෘගයා කරා නො එළඹෙන්නේ ය. සාබ මෘගයා සම්පයෙහි යම් ජීවත් වීමක් ඇද්ද (එයට වඩා) න්‍යශ්‍රොධ මෘගරාජයා පාමුලැ (වැදගෙව) මිය යෑම උතුම් වන්නේ ය.

### 2. න්‍යශ්‍රොධමිග ජාතකය.

13. කණ්ඩිත නම් ශරය ඇති දැඩි කොට වීදිනා වූ පුරුෂයාට නින්දා වේවා! යම් ජනපදයෙකි ස්ත්‍රියක් කොමෝ පරිණායිකා වන්නී ද ඒ ජනපදයට නින්දා වේවා! යම් කෙනෙක් ස්ත්‍රීන්ගේ වසයට ගියාහු ද ඒ සත්ත්වයෝ ද නින්දිතයහ.

### 3. කණ්ඩිත ජාතකය.

14. නිරන්තර වාසස්ථාන වූ ආවාසයෙහි ද චිත්‍ර සන්ධියෙහි ද (ජන්දරාගය) ලාමක ය. දිවට දුනෙන රසයෙහි ජන්දරාගය යටැ කී දෙකරුණෙහි ඇල්මට වඩා ලාමකතරය. ඊට වඩා අධික ජන්දරාගයක් නො ම ඇත්තේල. සඤ්ජය නම් උයන්පලු කෙමේ වනගහන ස්ථානයෙහි වූ වාතමෘගයා රසයෙන් පොලොබවා තමාගේ වසයට පැමිණැවීය.

### 4. වාතමිග ජාතකය.

15. බරාදිය නමැත්තිය කුර අටක් ඇති මුලින් වක් වූ අ-ඇති හෙයින් වඩිකාතිවඩිකික වූ අවවාද කාලසතක් ඉක්මවා සිටි අකීකරු ඒ මෘගයාට අවවාද කරන්නට උත්සාහ නැත්තෙමි.

### 5. බරාදිය ජාතකය.

16. සහෝදරිය, ත්‍රිවිධාකාරයෙකින් ශයනය කරන්නා වූ අට කුරයක් ඇති බොහෝ මෘගමායා දන්නා වූ මඤ්චාම රාත්‍රියෙහි පැන් බොන්නා වූ (බැනණු) මෘගයාට (මෘගමායා) හොඳින් ඉගැන්වීම්. (ඒ කෙසේ ද යත්) යට වූ එක් නායිකා ශ්‍රෝතසකින් පොළොවට ආශ්වාස භරනේ සවැදැරුම් මෘගමායා කලාවෙන් බැනණු කෙමේ වැද්ද වැඩා කරන්නේ ය.

### 6. කිපල්ලස්මිග ජාතකය.

8 ජාත්‍යන්තර පාලි - එකකනිපාතො

17. කාලෙ<sup>1</sup> වා යදි වා ජුණ්ණෙ යද වායති මාලුතො,  
වාතජානි හි හිතානි උභොසුමපරාජිතානි.

7. මාලුතජාතකං.

18. එවිණ්ණේ සත්තා ජානෙය්‍යුං දුක්ඛායං ජාතිසමභවො.  
න පාඨො පාණිනං හඤ්ඤි පාණසාධි හි භොවතිති.

8. මතකභත්තජාතකං.

19. සචෙ මුණ්ණේ පෙච්ච මුණ්ණේ මුච්චමානො හි ඛජ්ඣති,  
නභෙචං ධිරා මුච්චනති මුඤ්ඤි ඛාලසස ඛජ්ඣන'නති.

9. ආයාචිතභත්තජාතකං.

20. දිස්වා පදමනුකම්ණ්ණං දිස්වා නොනරිතං පදං,  
නලෙන වාරිං පිච්ඤාමං නෙච මං ඤං<sup>4</sup> වධිසසඤ්ඤි'ති.

10. නලපානජාතකං.

සීලවිග්ගො දුනිග්ගො.

කසුඤ්ඤා:

අටලසඛණසාධධිරජ්ඣසුන  
නාකිරජීරසෙභිබරාදියා,  
අතිභොතිරසමාලුතපාණ  
මුච්චනනලඅච්චයනෙත භවනති දස.

1. කාලෙ - මජ්ඣ., සක.  
2. සචෙ මුණ්ණේ පෙච්ච මුණ්ණේ, - මජ්ඣ.,  
3. පිසාම.  
4. න ච මං ඤං, - මජ්ඣ.

17. කෂණ පක්ෂයෙහි වේවයි ශුක්ල පක්ෂයෙහි වේවයි යම් කාලයෙක්හි වාතය හමා ද (එසමයෙහි ගීත වේ. කුමක් හෙයින් ද යත්:) ගීතයෝ නම් වාතයෙන් හටගන්නාහු ය. එහෙයින් මේ වාදයෙහි ලා සිංහ ව්‍යාඝ්‍ර තෙපි දෙදෙනා ම නො පැරදුණහුය.

7. මාලුක ජාතකය. ෧

18. මේ (ඒ ඒ තන්හි) ඉපැදීම ද වැඩීම ද (ජරා ව්‍යාධි මරණාදි) දුකට කාරණාවනුයෙන් දුක් වන්නේය යි. යත්ත්වයෝ මෙසේ දන්නාහු නම්, ප්‍රාණයෙක් අන් ප්‍රාණයකු නො නයන්නේ ය. යම් හෙයකින් ප්‍රාණ විනාශය කරන්නේ ශොක කරන්නේ වේ ද එහෙයින්.

8. මෘතකහතක ජාතකය.

19. ඉදින් අන්තරායවලින් මිදෙනු කැමැත්තේ වී නම් යම්යේ පරලොවහි කම්බන්ධනයෙන් නො බැඳේ ද එපරිද්දෙන් මිදෙව. (ප්‍රාණවධාදි දුශ්චරිත කොට දැන්) මිදෙන්නේ එකාන්තයෙන් ම (මතු පාප පාශයෙන්) බැඳෙන්නේ ය. නුවණැත්තෝ එපරිද්දෙන් නො මිදෙන්නාහු ම ය. බාලයාගේ මිදීම (තවත්) බැඳීමෙකි. යමෙක් ප්‍රාණවධ කොට අන්තරායෙන් මිදේ ද හේ පරලොව පාප පාශයෙන් නො මිදෙන හෙයින් මිදුණත් බැඳුණාහු නම් වෙති.

9. ආයාචිතහතක ජාතකය.

20. දියෙන් ගොඩට නො නැඟී පියවර දකැ (දියෙන් ගොඩට නැඟී පියවර නොදකැ යු සේ යි.) දියට බව පියවර(ම) දකැ බව නළුන් ජලය බොන්නෙමු. තෝ මා නො නසන්නෙහි ය (නසනු නො හැක්කෙහි ය).

10. නළපාන ජාතකය.

දෙවැනි සීල වර්ග යි.

එහි උද්දත :

ලකඛණ මීග, සාධ න්‍යශ්‍රොධ මීග. ධිරන්ද්‍ර (කණ්ඩිත) නකීරත්ථ රස (වාතමීග) බරාදිස අතිභොති (කීපල්ලක්ථමීග) මාලුක පාණ(මකක හතක) මුච්ච (ආයාචිත හතක) නළපාන යන මේ නම් ඇති දසය යි.

3. කුරුඬුගවගෙහො

21. සුතමෙතං කුරුඬුගසී සංඤ්ඤාං සෙපණං සෙයාසී,  
අඤ්ඤාං සෙපණං ගච්ඡාමි න මෙ තෙ රුච්චතෙ ඵලකං.

1. කුරුඬුගමීගජාතකං.

22. යෙ කුඤ්ඤා රාජකුලෙහි වඤ්ඤා  
කොලොයාකා වණ්ණධ්වජපඤ්ඤා,  
තෙ'මෙ න වජ්ඣා මයමසම වජ්ඣා  
නායං සසවාඤ්ඤා ඉධිඤ්ඤානිකායකං.

2. කුඤ්ඤාජාතකං.

23. අපි පසෙසන සෙමානො සලොභි සලලිකතො,  
සෙයො ව වළවා හොජෙජාඤ්ඤා ඉඤ්ඤා මඤ්ඤාච සාරථීති.

3. හොජාජාතකං.

24. යද යද යඤ්ඤා යද යඤ්ඤා යඤ්ඤා යද යද,  
ඤ්ඤාඤ්ඤා කුරුතෙ වෙගං භායනති තඤ්ඤා වාළවාති.

4. ඤ්ඤාඤ්ඤාජාතකං.

25. අඤ්ඤාමඤ්ඤානි තිකෙහි අසං පායෙහි සාරථී,  
අවවාසනාසී පුරිසොඤ්ඤා පායාසසීති තපනීති.

5. තිකජාතකං.

26. පුරාණවොරාන වචො නිසමම  
මහිලාමුඛො පොරොසමානුචාරිඤ්ඤා\*  
සුඤ්ඤාකානං හි වචො නිසමම  
ගජ්ජනමො සධ්ධගුණෙසු අවධානි.

6. මහිලාමුඛජාතකං.

1. සෙපණං - මජ්ඣං, සා.  
2. රාජකුලකං වධා - සා.  
3. සසවා - මජ්ඣං.  
4. හොජො සා., හොජෙකා, - මජ්ඣං.  
5. හොජානිජාතකං - මජ්ඣං.  
6. පුරිසො - මජ්ඣං.  
7. පොරොසමානවචාරි - මජ්ඣං.  
\* අනවධාරි අයමෙව වා පායොති අධිකරා.

### 3. කුරුඹන වර්ගය

21. එම්බා ඇද්දෙමට රුක, තෝ යම් භෙයකින් (ඉදිරියෙහි පල) විසුරුවනු වූයෙහි ද මේ කාරණය කුරුඹන මෘගයා දන්නා ලදී. අන් ඇද්දෙමට රුකක් කරා යම්. කාගේ පල මට නො රුස්නේ ය.

#### 1. කුරුඹගමිග ජාතකය.

22. වර්ණයෙන් හා කායබලයෙන් යුක්ත වූ රාජකුලයෙහි උපන් රජගෙයි වැඩුණු යම් බලු කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ මේ බල්ලෝ වධයට සුදුස්සෝ නො වෙති. අපි වධයට (වීනාශයට) සුදුසුවමිහ. මේ වධය ප්‍රබල වධ නම් නො වේ. මේ දුර්වල වධ නම් වේ.

#### 2. කුකකුර ජාතකය.

23. ශරයෙන් විදින ලද එහෙයින් ම එක පාර්ශ්වයෙකින් හෝනා ද වූ, භොජාජාතීය වූ ජාති සෙසකඩියා ම බලුකුක අශ්වයාට (සින්ධු දෙශයෙන් අන්‍ය දෙශයෙහි උපන් කුඩා අශ්වයාට වඩා) උතුම, සාරථීය, මා මැ යුධයෙහි යොදව.

#### 3. භොජාජාතීය ජාතකය.

24. (පෙරවරු ආදී) යම් යම් කාලයෙක්හි වේවා, ග්‍රාමාදී යම් තැනෙක්හි වේවා, යම් ඝෂණයෙක්හි වේවා, (යුධ මණ්ඩලාදී) යම් යම් ස්ථානයෙක්හි වේවා, උපහාර ලැබුම් ආදී යම් යම් කාලයෙක්හි වේවා (සාරථීයාගේ අභිප්‍රාය දන්නා සුලු) උතුම සෙසකඩියා ම වීයඹ කිරීමට පටන්ගනී ද එහිදී බලුකුක අශ්වයෝ පිරිහෙත්. (පසුබසින්)

#### 4. ආජ්ඣ්ඣ ජාතකය.

25. සාරථීය අනෙක් අනෙක් තොටෙකින් අශ්වයා පොව. (නභවව) පුරුෂ තෙමේ අධික කොට කැමෙන් මිහිරි පායාසයෙන් ද කෘෂ්ත වේ. (මතු නොකනු කැමැත්තේ වේ.)

#### 5. නීථි ජාතකය.

26. මහිලාමුඛ නම් ඇතා පළමු සොරුන්ගේ (රෝද) වචනය අසා (හමු වූවන්) මරමින් සොරුන්ගේ වචනය අනුවැ හැසුරුණේ ය. සුසංයත වූ සිල්වතුන්ගේ මෘදු මොළොක් තෙපුල් අසා උත්තම හස්තියා (පළමු තමා තුළ තුබුණු) සියලු ගුණයෙහි (නැවත) පිහිටියේ ය.

#### 6. මහිලාමුඛ ජාතකය.

12 ජාතකපාළි - එකකතිපාතො

27. නාලං කබලං<sup>1</sup> පදනවේ  
න ච පිණිතං න කුසෙ න සංසිතං,  
මඤ්ඤුම් අභිඤ්ඤාසනා  
නාගො සිනෙහමකාසි<sup>2</sup> කුකඤ්ඤරති.

7. අභිඤ්ඤාජාතකං.

28. මනුඤ්ඤමෙව භාසෙයා නාමනුඤ්ඤං කුදුවනං  
මනුඤ්ඤං භාසමානස්ස ගරුභාරං උද්ධරි,  
ධනඤ්ඤි නං අලබ්භෙයි තෙනවිත්තමනො අහු<sup>3</sup>ති.

8. නන්දීවීසාලජාතකං.

29. යතො යතො ගරුධුරං යතො ගමිතරවකතී,  
තදඤ්ඤ<sup>3</sup> කණ්ඨං යුඤ්ඤතභී යොසු නං වගතෙ ධුරතභී.

9. කණ්ඨාජාතකං.

30. මා මුනිකස්ස පිහඨි ආතුරන්තානි භුඤ්ඤති,  
අපෙයාසුපෙසකා භුසං ඛාද එතං දීසායුලකඛණ්ඨතී.

10. මුනිකාජාතකං.

කුරුඛනවගෙහා හතීභයා.

පඤ්ඤාදානං:

කුරුඛනස්ස කුකඤ්ඤරගොපවරො  
සුන වාලවසසසිරිවගෙහා,  
මභිලාමුඛනාමනුඤ්ඤවරො  
වගතෙධුරමුනිකෙන දස.

1. කබලං - මජ්ඣං.  
2. සෙහෙහ - මජ්ඣං.  
3. තදඤ්ඤ - මජ්ඣං සා.



27. (බතට පළමුව දෙන) කවුක බෙහෙත් පිණඩය ගන්නට හෙවත් අනුභව කරන්නට නො සමත් ය. බත් පිඩු ගන්නට ද නො සමත්ය. තෘණ ගන්නට ද නොසමත්ය. (නභවන වෙලෙහි) ඇඟ උළාලීමෙහි ද නොසමත් ය. ඇත් තෙමේ නිතර දැකීමෙන් බල්ලා කෙරෙහි ස්නෙහ කෙළේ ය යි හඟිමි.

7. අභිණහ ජාතකය.

28. මනොඤ්ඤ වචනයක් ම කියන්නේ ය. කිසි කලෙක්හිදු අමනෝඤ්ඤ කොට නො බණන්නේ ය. මනොඤ්ඤ කොට බණන්නහුගේ (ප්‍රමාණ වශයෙන් ගැල් සියයක්) බරවූ සකට භාරය ඉදිරියට ඇදපී ය. එයින් බමුණා ධන ද ලැබවිය. සතුටු සිතැත්තේ ද විය.

8. නන්දවිසාල ජාතකය.

29. යම් තැනෙක්හි (ගැල්) වූරය ඉතා බරවේ ද යම් තැනෙක්හි (දිය හා මඩ ඇති බැවින්) ගැඹුරු වූ මාර්ගයෙක් වේ ද එකල්හි කණ්ණ නම් බලිවර්දයා (ගොනා) යොදත්. හෙතෙමේ ඒ වූරය උසුලන්නේ ය.

9. කණහ ජාතකය.

30. මුනික නම් ඉකරයාගේ භෝජනය ප්‍රාචීනා නො කරව. (කුමක් හෙයින් ද යත්) මුනික ඉකර තෙමේ මරණ භෝජන අනුභව කරයි. (මධුරාභාරය) අලොක්සුක ව තමා විසින් ලබන තෘණපත් අනුභව කරව. මෙය දීර්ඝායු ලක්ෂණයෙකි.

10. මුනික ජාතකය.

තෙවෙනි කුරුඹ වර්ගය.

එහි උද්දත:

කුරුඹගම්ග කුක්කුර ගොජාජාතීය වාලව (ආජඤ්ඤ) සිරිවය (තිස) මහිලාමුඛ නාග (අභිණහ) මනු ඤ්ඤවර (නන්දවිසාල) වහනෙ (කණහ) මුනික යන දසයයි.

4. කුලාවකවග්ගො

31. කුලාවකා මාතලී සිඤ්ඤිකම්.  
ඊසාමුඛෙන පරිච්ඡයසත්ථ,  
කාමං චජාම අසුරෙසු පාණං  
මාසීමෙ දිජා විකුලවා අහෙසු'නඤ්ඤි.

1. කුලාවකජාතකං.

32. රුදං මනුඤ්ඤං රුචියා' ච පිට්ඨි  
වෙච්චියවණ්ණපනිභා ච' ඡීවා,  
ව්‍යාමමනනාති ච පෙච්චණාති'  
නචෙචන නෙ ධිතරං නො දදමී'ති.

2. නච්චජාතකං.

33. සමමොදමානා ගච්ඡන්ති ජාලමාදය පකඤ්ඤො,  
යද නෙ විචදීසසගති නද ඵභිතති මෙ වස'නඤ්ඤි.

3. සමමොදමානජාතකං.

34. න මං සිතං න මං උණං න මං ජාලකම් බාධනං,  
යඤ්ඤි මං මඤ්ඤතෙ මච්ඡි අඤ්ඤං යො රතියා ගතො'ති.

4. මච්ඡජාතකං.

35. සන්ති පකඤ්ඤා අපනනා සහති පාද අචඤ්ඤා,  
මානා පිතා ච නීකඤ්ඤා ජාතවෙද පටිකකමා'ති.

5. වට්ටකජාතකං.

---

1. මාමෙ දිජා විකුලවා අහෙසු. - මජ්ඣ.  
2. රුචියා - මජ්ඣ.  
3. වෙච්චිය වණ්ණපනිභා ච - මජ්ඣ.  
4. පෙච්චණාති - සා.

### 4. කුලාවක වර්ගය

31. මාතලිය, සුපර්ණ පෝතකයෝ (ගුරුඵ පැටව්) ඉඹුල් වෙනෙහි එළි භෝවිති. ඔවුන් රඵ ශීර්ෂයෙන් දුරු කරව. (ඔවුන්ගෙන් රඵ ශීර්ෂය දුරු කරව යු සේයි.) අසුරයන් කෙරෙහි ප්‍රාණය හරිමිහ. මේ සුපර්ණ පෝතකයෝ කැදුල්ලෙන් පහවුවාහු නො වෙත්වා.

#### 1. කුලාවක ජාතකය.

32. මයුරය තාගේ ශබ්දය මනෝඥ ය. පිට ද සිත්කලු ය. ශ්‍රීවය ද වෛද්‍යයා මාණිකායෙහි වර්ණය හා සමාන ය. පිල් ද බලයක් පමණ ය. (මෙසේ රූපී වුවද ලප්ඵා හය නැති) නැටීම හෙතු කොට තට මාගේ ද්‍රව නො දෙමි.

#### 2. නවව ජාතකය.

33. වටු පක්ෂීහු සමගි වූවාහු වෙත්. විවාද නොකරන්නාහු දුල ඔසවාගෙන යෙති. ඔවුහු යම් කලෙක්හි විවාද කෙරෙත් ද එකල්හි මාගේ වසයට එති.

#### 3. සම්මොදමාන ජාතකය.

34. ශීතල මා පෙළන්නේ නො වෙයි. උෂ්ණය මා පෙළන්නේ නො වෙයි. දූලෙහි බැඳීම ද මා පෙළන්නේ නො වෙයි. යම් භෙයෙකින් මා නො දක්නා වූ මත්ස්‍යයෙකු තොමෝ හේ (මත්ස්‍යයා) අන්‍ය මත්ස්‍ය ධේනුවක හා කාමරතිය පිණිස ගියේ යැ යි සිතා ද එය මේ සියලු දුකට වඩා මා පෙළන්නේ ය යි.

#### 4. මව්ප ජාතකය.

35. මාගේ පියාපත් ඇත. (එහෙත්) පියාසර කරන්නට අසමත් ය. පාදයෝ ඇත. (එහෙත්) පියවර ගමනින් යන්නට අපොහොසත් ය. මැණියෝ ද පියාණෝ ද මා හැරී ගියහ. ජාතවේදය (ගින්න) පහවව (නවතුච)

#### 5. වට්ටක ජාතකය.

36. යං නිසසිතා ජගතිරුභං විභවතො  
ඤායං අභිං පමුඤ්ඤිති,  
දිසා හජථ වසකඛනා'  
ජාතං සරණතො භයනති.

6. සකුණජාතකං.

37. යෙ වඤ්චමපවායකති නරා ධම්මස්ස කොච්ඤ,  
දිට්ඨව ධම්මෝ පාසංසා සමපරායෙ ව සුඤ්ඤති'ති.

7. තිකතිරජාතකං.

38. නාවචනං තිකතිපඤ්ඤා නිකතො සුඛමෙධති,  
ආරාධෙති තිකතිපඤ්ඤා ඛතො කකකටකාමීවා'ති.

8. බකජාතකං.

39. මඤ්ඤා සොවණ්ණසො රාසි සොවණ්ණමාලා ව නන්දකො,  
යඤ්ඤා ආමජාතො ධීතො ධුලලානි ගජජති'ති.

9. නන්දජාතකං.

40. කාමං පතාමි නිරයං උඤ්චපාදෙ අවංසිරො,  
නානරියං කපිසසාමි හන්ද පිණ්ඩං පටිග්ගහා'ති.

10. බද්ධිකරජාතකං.

කුලාවභවගො වතුසෝ.

කඤ්ඤානං:

සිරිමානලීධිතරපකඛිවරො  
රතිරාගකොමාතාපිතා ව පුත,  
ජගතිරුභවුඤ්ඤාසුකකකටකො  
තථා නන්දකපිණ්ඩවරෙන දස.

1. වඤ්චම - සා.  
2. දිට්ඨධම්මෙ ව - සා.

36. පක්ෂීහු යම් රූකක් ආශ්‍රය කළෝ ද ඒ රූක මැ ගිනි හරන් යැ. පක්ෂීනි, සරණසානයෙන් හෙවත් පිහිටවනසානයෙන් හය උපනි. (එහෙයින්) දිශා හඳුනා කරව (රූක හැර යව).

**6. සකුණ ජාතකය.**

37. (වැඩිහිටියන් සැලැකීම නම් වූ) ගුණධර්මයෙහි දක්ෂ වූ යම් කෙනෙක් ගුණයෙන් ද වයසින් ද වැඩිහිටියන් පුදන් ද ඔවුහු මෙලොව දී ම පැසැසියයුතු වෙති. පරලොවිහි ද සුගතිය වෙයි.

**7. තිත්තිර ජාතකය.**

38. වඤ්ඤා බුද්ධි ඇත්තේ තමාගේ ම වංචා හේතුවෙන් නීත්‍යයෙන් සුව නො වෙයි. කිසි සුවයෙක්හි නො පිහිටයි. වඤ්ඤා බුද්ධි ඇත්තේ (තමා කළ වැරදිවල කවුක විපාක) ලබයි. කකුළුවාගෙන් (ගෙල සිඳගත්) කොකා මෙනි.

**8. බක ජාතකය.**

39. කුලජාත දුසියගේ පුත්‍ර වූ නන්දක දස කෙමේ යම් තැනෙක්හි සිටියේ පරුෂ කොට ගර්ජනා කෙරේ ද (බෙණේ ද) ස්වර්ණරාශිය ද ස්වර්ණමාලා ද එතැන්හි යැ යි හඟීම්.

**9. නන්ද ජාතකය.**

40. උර්ධවපාද ඇත්තෙමි. අධිකෘත හිස ඇත්තෙමි. එකාන්තයෙන් නරකයෙහි වැටෙමි. (එතෙකුදු වුවත් දන් නොදීම සිල් නොරැකීම ආදී) අනායඹ ක්‍රියාවක් නො කරමි. එබැවින් පිණඛ නම් ලද බක පිළිගන්නේ මැනැවි.

**10. බදිරඛාර ජාතකය.**

**සිවුවැනි කුලාවක වර්ගය යි.**

එහි උද්දන :

සිරිමානලී (කුලාවක) ධීහර (නව්ව) පකච්චර (සමේමාදමාන) රතිරාගගත (මව්ප) මාතෘපිතා ව පුත (නැවත වටමක) ජගති රූහ (සකුණ) වූධසු (තිකිකර) කසකට (බක) තථා නන්දක (එසේම නන්ද) පිණඛවර (බදිරඛාර) යන්න සමග දසය යි.

**5. අස්කාමවග්ගො**

41. යො අස්කාමස්ස භික්ඛානුකම්පිනො  
ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං.  
අථියා පාදමොලුක්ඛා<sup>1</sup>  
මිත්තකො විය යොවතීති.

**1. ලොසකජාතකං.**

42. යො අස්කාමස්ස භික්ඛානුකම්පිනො  
ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං,  
කපොතකස්ස වචනං අකඤ්ඤා  
අමිත්තභස්සාදානොව සෙතී'ති.

**2. කපොතකජාතකං.**

43. යො අස්කාමස්ස භික්ඛානුකම්පිනො  
ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං,  
එවං සො නිපතො සෙති  
වෙඵකස්ස යථා පිතා'ති.

**3. වෙඵකජාතකං.**

44. සෙයො අමිත්තො මතියා උපෙතො  
නඤ්ච මිත්තො මතීව්ඤ්ඤිතො,  
මකසං වධිත්තනතී භි එළමුගො  
පුත්තො පිතු අබ්භිද උත්තමඛෙත්ති.

**4. මකසජාතකං.**

45. සෙයො අමිත්තො මෙධාවි යඤ්ඤො ඛාලානුකම්පකො,  
පස්ස රොහිණිකං ජමිං මාතරං භභ්ඤානා යොවතී'ති.

**5. රොහිණිජාතකං.**

46. න වෙ අනස්සකුසලෙන අස්චරියා සුඛාවහා,  
භාපෙති අස්ථං දුමමධො කපි ආරාමිකො යථා'ති.

**6. ආරාමදුසකජාතකං.**

1. අජාය පාදමොලුක්ඛා - මජ්ඣ.

### 5. අත්කාම වර්ගය

41. අභිවාදි කැමැතිවූ හිත විභවයෙන් අනුකම්පා කරන්න-  
හුගේ ඒ අනුශාසනය අවවාද ලබන යමෙක් නො කෙරේ ද (එසේ වූ  
පුරුෂ තෙමේ) එළියගේ පය ගෙනූ ශෝක කරන මිභන විදුකයා  
මෙන් ශෝක කරයි. (මිභන විදුකයා ගොක කළාක් මෙන්  
ශොක කරයි.)

#### 1. ලොසක ජාතකය.

42. අතීයක් කැමැතිවූ හිතවිභවයෙන් අනුකම්පා කරන්නහුගේ  
ඒ අනුශාසනය අවවාද ලබන යමෙක් නො කෙරේ ද පරවියාගේ  
වචනය නො කොට අමිත්‍ර වූ සුදයාගේ (අරක්කැමියා) අතට ගිය  
කාකයා මෙන් (ව්‍යසනයට පැමිණූ) හෝනේ ය.

#### 2. කපොක ජාතකය.

43. දියුණුව කැමැත්තා වූ හිතවිභවයෙන් අනුකම්පා කරන්-  
නක්හුගේ අනුශාසනය ඔවා ලබන යමෙක් නො කෙරේ ද හෙතෙමේ  
වෙළක නම් සර්පයාගේ පියා යමසේ ද එපරිද්දෙන් නෂට ව  
හෝනේ ය.

#### 3. වෙළක ජාතකය.

44. ප්‍රඥයෙන් යුක්ත වූ අමිත්‍ර තෙමේ උතුම් වේ. ප්‍රඥයෙන්  
විප්‍රභීණ වූ (නුවණ නැති) මිත්‍ර තෙමේ උතුම් නො වේ මැ යි (කුමක්  
හෙයින් යන්) මුඛ (කෙළතොලු) දුත්‍ර තෙමේ මදුරුවා මරමි යි  
පියාගේ හිස පැළී ය.

#### 4. මකස ජාතකය.

45. අනුකම්පා කරන යම්බඳු බාලයෙක් ඇද්ද (ඔහුට වඩා)  
නුවණැත්තා වූ අමිත්‍රයා උතුම් වේ. බාලවූ රෝහිණි නම් නුවණ  
නැත්තිය බලව (මැස්සන් මරමි යි) මව මරා ශෝක කරන්නී ය.

#### 5. රොහිණි ජාතකය.

46. අනාභියෙහි දක්ෂයා විසින් කරන ලද අතීවයභාව සුව  
එළවන්නී නො වේ. නුවණ නැති බාලයා දියුණුව පිරිහෙළයි.  
(කවරක්හු මෙන් ද යන්) උයන බැලීමෙහි යෙදුණු වානරයා මෙනි.

#### 6. ආරාමදුෂක ජාතකය.

47. න වෙ අනන්‍යතාවයෙන් අනන්‍යතාවය ප්‍රධානව,  
භාෂණ අන්‍ය දුමුණුමා කොන්‍යතන වාර්තා යටතේ.

7. වාර්තා දුමුණුමා.

48. අනුපාතයෙන් යො අන්‍ය ඉඩපති යො ව්‍යාප්තිය,  
වෙනා හනිමු වෙදිනා<sup>1</sup> සබව තෙ ව්‍යාප්තියක්වනුයි

8. වෙදිනා ජාත්‍යන්තර<sup>2</sup>.

49. නක්‍යතන පතිමානෙතන අන්‍ය වාලා උපව්‍යාප්තිය,  
අන්‍ය අන්‍ය නක්‍යතන කී කට්‍යතන තාරකා<sup>3</sup> ති.

9. නක්‍යතන ජාත්‍යන්තර.

50. දුමුණුමානා සහනෙතන යන්‍යතන මෙ උපයාප්තිය,  
ඉදති වෙතන යට්‍යතන වහු අධිමෙතන ජනනා<sup>4</sup> ති.

10. දුමුණුමා ජාත්‍යන්තර.

අන්‍යතන මව්‍යනා පත්‍යවමො.

පත්‍යවමො පත්‍යතන සතො.

තන්‍යතන:

අප්‍යතන මාතන පොතවරො  
තරා වෙඵකඵල මුණෙරොහිණි,  
කට්‍යතන වෙතවරා ව පුන  
තරා තාරකා යන්‍යතන දස.

1. වෙදිනා - මත්ත, සා.  
2. වෙදිනා - මත්ත, සා.



47. අනාභියෙහි දක්‍ෂයා විසින් (අභියෙහි අදක්‍ෂයා විසින්) කරන ලද අභියවයභාව සුව එළවන්නී නො වේ. නුවණ නැති බාලයා දියුණුව පිරිහෙලයි. (කවරක්හු මෙන් ද යක්) සුරාව නැසු නොහිඳිණි නම් ශිෂ්‍යයා මෙනි.

**7. වාරුණී ජාතකය.**

48. යමෙක් අනුපායයෙන් (වැරදි මගින්) අභිවෘද්ධි කැමැති වේ ද හෙතෙමේ (එයින්) විනාශ වෙයි. වෙනිය නම් රටවැසි සොරු (වෙදර්භ නම් මන්ත්‍රය හෙතුකොටගෙන) වෙදඛන නම් බමුණා නැසුහ. ඒ සොරු සියලු දෙනා ද (බඩුනොඩුන් ඇත කොටාගෙන) විනාශයට පැමිණියෝ ය.

**8. වෙදබහ ජාතකය.**

49. අභිය නැකත් බලන අභ්‍යන්තරයා ඉක්මැ යෙයි. අභිය (අභිෂ්ට ප්‍රතිඵල ලාභය ම) බලාපොරොත්තු වන අභිවෘද්ධිය ලැබීම ම නැකත වේ. තාරකාවෝ කවර නම් අභියක් යොදත් ද (නො යොදත් ම ය.)

**9. නකබතා ජාතකය.**

50. මා විසින් නුවණ නැති මිනිසුන් දහයෙකින් (යාගයක් කරමි යි දේවතාවන් වෙතට ගොස්) ආරාධනා කරන ලදී. මම දුන් යාගය කෙරෙමි. කුමක් නිසා ද යත් අධාර්මික ජනයා බහුලය (එහෙයිනි.)

**10. දුමමේධ ජාතකය.**

**පස්වැනි අප්‍රකාම වර්ග යි.**

**පළමු පණණායක යි.**

එහි උද්දන :

මිත්‍යක (ලොසක) කපොත වෙළක එළමුග (මකස) රොහිණි කපි (ආරාම දුසක) වාරුණී වෙනවරා (වෙදඛන) තාරක (නකබතා) යඤ්ඤවර (දුමෙමධ) යන දසය යි.

**6. ආසිංසවග්ගො**

51 ආසිංසරෙච්චි පුරිසො න නිබ්බිදෙඤ්ජයා පඤ්ඤිතො,  
පසසාමි වොභං අත්තානං යථා ඉච්ඡං තථා අහුති

**1. මහාසීලවජාතකං.**

52. වායමෙරෙච්චි පුරිසො න නිබ්බිදෙඤ්ජයා පඤ්ඤිතො,  
පසසාමි වොභං අත්තානං උදකා ඵලමුඛත'නභි.

**2. වුළුජනකජාතකං.**

53. තරෙච්චි පුණ්ණං පාතියො අඤ්ඤායං වත්තතෙ කථා,  
ආකාරකෙන ජානාමි න වායං හඤ්ඤා<sup>1</sup> සුරාති.

**3. පුණ්ණපාතිජාතකං.**

54. නායං රුකෙඛා දුරාරුභො නපි ගාමතො ආරකා,  
ආකාරකෙන ජානාමි නායං සාදුඵලො දුමොති.

**4. කිංඵලජාතකං<sup>2</sup>.**

55. යො අලිතෙන චිත්තෙන අලිනමනසො නරො,  
භාවෙති කුසලං ධම්මං යොගකෙඛමසස පක්ඛියා  
පාපුණෙ අනුපුඛෙඛන සබ්බසංකෙඤ්ජනකඛියනභි.

**5. පඤ්චාවුධජාතකං.**

56. යො පභුලෙඛන චිත්තෙන පහට්ඨමනසො නරො  
භාවෙති කුසලං ධම්මං යොගකෙඛමසස පක්ඛියා  
පාපුණෙ අනුපුඛෙඛන සබ්බසංයොජනකඛියනභි.

**6. කඤ්චනකඛනධජාතකං.**

1. අසිංසරෙච්චි - මජ්ඣ.  
2. කෙවාසා හඤ්ඤා - ඝා.  
3. ඵලජාතකං - සීල, ඝා.

### 6. ආසිංස වර්ගය

51. පුරුෂ තෙමේ (පටන්ගන්නා ලද ක්‍රියාවෙහි නිමාවට පැමිණෙනු සඳහා) ආශා කරන්නේ මැ ය. නුවණැත්තේ (වියඹ වඩනුයේ) උකටලි නො වන්නේ යැ. බලාපොරොත්තුව නො සිදු ගන්නේය.) යමසේ බලාපොරොත්තු වීම ද, එසේ මැ වී. මම (එයින් රාජ සම්පත්තියට පැමිණි) තමා දක්මි.

#### 1. මහාසීලව ජාතකය.

52. පුරුෂ තෙමේ වෑයම් කරන්නේ මැ යැ. නුවණැත්තේ (අපෙක්ෂාව සාදගතහැකි දෑ සි) උකටලි නො වන්නේ ය. මම (වියඹයෙන් සාගරය පිතා) දියෙන් ගොඩට නැංගා වූ තමා දක්මි.

#### 2. වූළුජනක ජාතකය.

53. පුරා පාත්‍රයේ එසේ මැ (මා යන කලා කුඹුසේ මැ) පිරුණාහ. යම් මේ (සුරාවර්ණනා) කතාවක් පවතී ද (මේ) අනෙකක් මැ යැ. (බොරුවෙක් මැ යැ.) ආකාරයෙන් දනිමි. එකාන්ත-යෙන් මේ සුරාව යහපත් නො වේ යැ යි.

#### 3. පුණ්ණපාති ජාතකය.

54. මේ වෘක්කය දුකසේ නැංග සුන්නේ නො වෙයි. (සුවසේ නැඟියැහෙයි.) ගමින් දුරුවූයේ ද නො වෙයි. (ඉදින් මිහිරි එල ඇත් නම් එක ද පලයක් ඉතිරි නො වේ. එයින්) මේ වෘක්කය මිහිරි පල ඇත්තේ නො වෙයි (මෙ කරුණ) ආකාරයෙන් දනිමි.

#### 4. කිංඵල ජාතකය.

55. (වතුර්විධ) යෝග්‍යමයට හෙවත් නිවනට පැමිණෙනු සඳහා උදර වූ අදහස් ඇති යම් මනුෂ්‍යයෙක් නො පසුබට වූ සිතින් කුශල ධර්මයන් වඩා ද හෙතෙමේ පිළිවෙළින් සියලු සංයෝජනයන්ගේ ක්ෂයයට හෙවත් රහත්ඵලයට පැමිණෙයි.

#### 5. පඤ්චාවුධ ජාතකය.

56. යෝග්‍යමයට හෙවත් නිවනට පැමිණෙනු සඳහා දුරු කළ නිවරණයන් ඇති සිතින් (එහෙයින් ම) නිර්මල වූ සිත් ඇති යම් මනුෂ්‍යයෙක් කුශලධර්මයන් වඩා ද හෙතෙමේ සියලු සංයෝජනයන්ගේ ක්ෂයයට හෙවත් රහත්ඵලයට පිළිවෙළින් පැමිණෙයි.

#### 6. කඤ්චනකබන්ධ ජාතකය.

24 ජාත්‍යන්තර-චක්‍රවාර්තාව

57. යම්කලෙක වතුරො ධර්මා වානරිඤ්ඤා යථා තච,  
සච්චං ධර්මො ධර්මා වානරිඤ්ඤා දිට්ඨං ජො අනිච්ඤාති'ති.

7. වානරිඤ්ඤා ජාත්‍යන්තර.

58. යම්කලෙක තයො ධර්මා වානරිඤ්ඤා යථා තච,  
අනිච්ඤා සුච්චං පඤ්ඤා දිට්ඨං ජො අනිච්ඤාති'ති.

8. තයොධර්මජාත්‍යන්තර.

59. ධර්ම ධර්ම නාතිධර්ම අනිච්ඤා හි පාපකං,  
ධර්මනාති හි සතං උඤ්ඤං අනිච්ඤාන නාතිති'ති.

9. හෙරිවාදජාත්‍යන්තර.

60. ධර්ම ධර්ම නාතිධර්ම අනිච්ඤා හි පාපකං,  
ධර්මනාතිධර්මා හොගා තෙ තානො වීඨමී ධර්මනති.

10. සර්වධර්මනාතිජාත්‍යන්තර<sup>3</sup>.

ආසිංසච්චනො ජ්ඣෙධ්ධා<sup>4</sup>.

පසුපසු:

යථාභුච්ඡිං නරාහුදකාපලා  
සුච්චංචලොච්ඡලිනමිනො,  
සමච්චධර්මනො වතුරො ච තයො  
සතලඤ්ඤාහොගධර්මනාදස.

1. යම්කලෙක ව. - ජ්ඣෙ, ඤා  
2. ධර්මනො අ. ධර්මනා - ඤා,  
3. සර්වධර්ම - ජ්ඣෙ,  
4. ආසිංසච්චනො - ජ්ඣෙ.

57. වානරෙන්නද්‍රය, වාක්සකතය, පරික්ෂාඥනය, ටෙට්‍රියය, ක්‍රියාගය යන මේ සතර ධර්මයෝ (සතර ගුණයෝ) තව මෙන් යමකුට විද්‍යාමාන වේදද හෙතෙමේ සතුරා ඉක්මවා යේ. (සතුරා මැඩ පවත්වයි.)

7. වානරින්නද්‍ර ජාතකය.

58. වානරෙන්නද්‍රය, දක්ෂභාවය ද, නිර්භයභාවය ද, උපාය කොඟලාඥනය ද යන මේ ත්‍රිවිධ ධර්මයෝ තව මෙන් යමකුට ඇත් ද හෙතෙමේ සතුරා ඉක්මවා යේ.

8. තයොධම්ම ජාතකය.

59. බෙර ගසන්නේ ය. බෙර ගසන්නේ ය. (ප්‍රමාණය ඉක්මවා) අතිශයින් නො ගසන්නේ ය. නිරන්තරයෙන් බෙර ගැසීම ලාමක ය. (අනර්ථකර ය.) බෙර ගසන්නහු විසින් (කහවණු) සියයක් ලබන ලද (කාලය නො බලා) නිරන්තරයෙන් බෙර වයන්නහු විසින් (ඒ ධනය නසන ලදී.)

9. හෙරිවාද ජාතකය.

60. සක් පිඹින්නේ ය. සක් පිඹින්නේ ය. (කල් නො බලා) අධික කොට නො පිඹින්නේ ය. අධික කොට පිඹීම ලාමක ය. (අනර්ථකර ය) සක් පිඹින්නහු විසින් හෝගයෝ ලබන ලදහ. (අපගේ) පියා නැවත නැවත සක් පිඹින්නේ ඒ හෝගය විනාශ කෙළේ ය.

10. සධ්ධම්මන ජාතකය.

සමූහි අයිතිය වර්ගයයි.

එහි උද්දන :

යථා ඉච්ඡං තථා අහු (මහාසීලව) දකථල (මූලජනක) සුරා (පුණ්ණපාති) සාදුථල (කිංථල) අලීනමනො (පංචාචුධ) සමපතට්ඨමනො (කඤ්චනකඛච්චි) වතුරො (වානරිනු) තයො (තයොධම්ම) සතලඬ (හෙරිවාද) හොගධන (සංඛධම්මන) යන දසය යි.

### 7. ඉපථිවග්ගො

61 අසා<sup>1</sup> ලොකිඤ්ඤියො නාම වෙලා තාසං න විජජති,  
සාරතො ච පගධතා<sup>2</sup> ච සිඛි සබ්බසසො යථා;  
තා භිඤා පබ්බජ්ඣසාමී විචෙකමනුමුභයකභී.

#### 1. අසාතමනජාතකං.

62. යං මුභමිග්ගො අවාදෙසි වීණං සමමුච්චෙධිතො,  
අනධභුතා භතා භරියා තාසු කො ජාතු විසසසෙ<sup>3</sup>ති.

#### 2. අනධභුතජාතකං<sup>4</sup>.

63. කොධතා අකතඤ්ඤ ච පිසුතා ච විභෙදිතා,  
මුභමචරියං චර භික්ඛු සො සුචං න භොභිසිති.\*

#### 3. කකතජාතකං<sup>5</sup>.

64. මා සු නන්දි ඉච්ඡති මං මාසු සොචි න ඉච්ඡති<sup>6</sup>,  
ඵතං භාවො දුරාජාතො මච්ඡසෙසචොදකෙ ගතන්ති.

#### 4. දුරාජාතජාතකං.

65. යථා නදී ච පඤ්චා ච පානාගාරං සභා පපා,  
ඵචං ලොකිඤ්ඤියො නාම නාසං කුජකිකභි පණ්ඩිත

#### 5. අනභිරතිජාතකං.

1. අසා - සසා.

2. පගධාම - මජ්ඣං.

3. අනධභුතා භතජාතකං - මජ්ඣං.

4. ජාතකවංසු. පිසුණාමිකදුභිකා. මජ්ඣං. පිසුණා මිත්තභෙදිකා.

\* න පරිභාභිසිතිභි පාඨො අසමච්චෙතො. අධිකතො.

5. කකතපණ්ඩිතජාතකං - මජ්ඣං.

6. නච්ච්ඡති - මජ්ඣං.

### 7. සත්‍ය වර්ගය

61. ලෝකයෙහි ස්ත්‍රීහු නම් ලාමකයහ. නොහොත් තමන් කෙරෙහි ඇලුණුවුනට දුක් දෙන්නාහු ය. ඔවුනට (කෙලයොත්පතනි නිවාරණයට) මර්යාදාවෙක් නැත. සංරක්තයහ, ප්‍රගල්භයහ, සියල්ල කාදමන ගින්න මෙන් පුරුෂයන් විශෙෂයෙන් සෙවුණහ. (එසේ වූ) ඔවුන් හැට වීචෙකය වඩන්නෙම පැවිදි වෙමි.

#### 1. අසාතමන්ත ජාතකය.

62. බමුණු තෙමේ යම් කාරණයෙකින් (සනවස්ත්‍රයෙකින් මුඛය සමග වෙළුන ලද්දේ) විණාව වැසී ද (එසේ ඔහු රැවටූ තැනැත්තිය කෙසේ වූ බැමිණියක් ද යත්) මවුකුසැ හොත් කල්හී මැ ආරක්‍ෂා කොට පෝෂණය කළා වූ භාය්‍යාව යැ. එබඳු (පෙරළෙනසුලු) භාර්යාවන් කෙරෙහි කවර නම් ක්‍රවණැත්තෙක් ඒකාන්තයෙන් විශ්වාස තබන්නේ ද? (නො තබන්නේ මැ යැ.)

#### 2. අනඛණ්ඩජාතකය.

63. (ස්ත්‍රීහු නම්) කීපෙන සුල්ලහ. කළ ගුණ නො දන්නෝ ද වෙති. ප්‍රියභාවය ගුණා කරන්නා වූ ද මිත්‍රයන් හෙද කරන්නා වූ ද කරා කරන ස්වභාව ඇත්තාහු ය. මහණ, බ්‍රහ්මචර්යාවෙහි හැසිරෙව්. බඹසර හැසිරෙන තෝ සුවයෙන් නො පිරිහෙන්නෙහි ය.

#### 3. තසාන ජාතකය.

64. (මේ ස්ත්‍රීය) මා කැමැත්තිය යි සතුටු නො වෙව්, මා නො කැමැත්තිය යි ශෝක නො කරව්. දියෙහි මත්පායයාගේ ගමන මෙන් ස්ත්‍රීන්ගේ ස්වභාවය නො දන හැකි යැ. දියෙහි මත්පායයාගේ ගමන් සටහන මෙනි.

#### 4. දුරාජාන ජාතකය.

65. ගංගාව ද, මහාමාර්ගය ද, සුරාහල ද ඉසුඹුහල ද, පින්පැන් මඩුව ද, යම්සේ සියලු දෙනාට සාධාරණයෝ ද ලෝකයෙහි ස්ත්‍රීහු ද එසේ (වූ පැවැතුම් ඇත්තෝ) වෙති. පණ්ඩිතයෝ මේ ස්ත්‍රීන්ට නො කීපෙත්.

#### 5. අනභිරත ජාතකය.

66. එකා ඉච්ඡා පුරෙ ආසි අලඛා මුද්දකඛණං,  
යතො ලඛා අළාරකඛී ඉච්ඡා ඉච්ඡා විජායපාති.

6. මුද්දකඛණජාතකං.

67. උච්ඡබ්බෙ දෙව මෙ පුතෙසා පපෙ ධාවනතියා පති,  
තඤ්ඤා දෙසං න පසාඨී යතො සොදරියමානගෙති<sup>1</sup>.

7. උච්ඡබ්බජාතකං.

68. යඤ්ඤා මනො නිවිසති විඤ්ඤා වාසී<sup>2</sup> පසීදති,  
අදිට්ඨපුබ්බකෙ පොසෙ කාමං තඤ්ඤාචි විඤ්ඤාසෙ<sup>3</sup>ති.

8. සාකෙතජාතකං.

69. ධිරපුත්තං නං විසං වනතං යමහං ජීවිතකාරණා,  
වනතං පච්චාවච්ඤ්ඤාමි<sup>3</sup> මතං මෙ ජීවිතා වරතති.

9. විසවනතජාතකං.

70. න නං ජිතං සාධු ජිතං යං ජිතං අවජීයති,  
නං මො ජිතං සාධු ජිතං යං ජිතං නාවජීයතීති.

10. කුද්දලජාතකං.

ඉච්චිවග්ගො සභග්ගමො.

තසුද්දනං:

සිඛි සබ්බසසොපි ව චිණ්චරො  
පිසුනාමිඤ්ඤාතෙදිකානාදීනදී,  
මුද්දකඛණසොදරියාවමනො  
විසසාධුජිතෙන භවතති දස.

1. සොදරියානගො - මජ්ඣං.  
2. විඤ්ඤාචි - මජ්ඣං, සං.  
3. පච්චාවච්ඤ්ඤාමි - මජ්ඣං.



66. මුද්‍රලකඛණා නම් දේවිය නොලදින් පුරවයෙහි එක් තෘෂ්ණාවක් වුව. විශාලනේත්‍ර ඇති ඇය යම් තැනෙක පටන් ලබන ලද ද (පුරවයෙහි වූ ඒ) තෘෂ්ණාව (ශෛභොපකරණ රැස්කිරීම ආදී අනෙක් මැ) තෘෂ්ණාවක් ඉපදවිය.

**6. මුද්‍රලකඛණ ජාතකය.**

67. දේවයෙහි, පුත්‍ර තෙමේ මාගේ ඇකයෙහි මැ යැ. (ඉණට කඩා ගන්නා පලාමෙන් සුලභයහ.) මගෙහි යන්නා වූ මට ස්වාමීපුරුෂයෝ ද සුලභයහ. යම් දේශයෙකින් සහෝදරයකු ගෙන එම ද (මවුපියන් නැති බැවින්) ඒ දේශය (මවකුස) නො දකිමි.

**7. උච්ඡධා ජාතකය.**

68. යම් පුද්ගලයක්හු කෙරෙහි සිත පිහිටා ද, (දුටු පමණෙකින්) සිත පහදී ද පෙර කුණුවීරු ඒ පුරුෂයා කෙරෙහි ඒකාන්තයෙන් විශ්වාසය තබන්නේ ය. (හෙවත් විශ්වාසයට පැමිණෙන්නේ ය.)

**8. සාකෙත ජාතකය.**

69. යම් විෂයෙක් හරන ලද ද, ඒ වමනය කළ විෂ මම ජීවිතයාගේ පැවැත්ම සඳහාවත්, නැවත හැරගනිමි ද, ඒ විෂට නින්දා වේවා. (වමනය කළ විෂ නැවත හැරගෙන) ජීවත්වීමට වඩා මිය යාම උතුම්.

**9. විසවන්ත ජාතකය.**

70. යම් ජයක් (සතුරන් විසින්) පරදවනු ලැබේ ද ඒ දිනුම මනා කොට දිනුවා නම් නො වේ. යම් ජයක් (සතුරන් විසින්) පරදවනු නො ලැබේ ද, ඒ දිනුම ම මනා කොට දිනුවා නම් වේ.

**10. කුද්දල ජාතකය.**

**සත්වැනි ස්ත්‍රීවර්ග සි.**

**එහි උද්දත :**

සිව්සබ්බසසො (අසාතමණ) විණවරො (අඤ්ඤා) පිසුනම්කත-  
විහෙදිකා (තක්ක) නන්දී (දුරාජාන) නදී (අනභිරත) මුද්‍රලකඛණ  
සොදරිය (උච්ඡධා) මනො (සාකෙත) විස (විසවන්ත)  
සාධුච්ච (කුද්දල) යන දසය සි.

### 8. වරණවග්ගො

71. යො පුබ්බෙ කරණියාති පච්ඤා සො කාතුමිච්ඡති,  
වරණ<sup>1</sup> කට්ඨභණ්ණොච ස පච්ඤාමනුකපෙතිති.

#### 1. වරණජාතකං<sup>2</sup>.

72. අකතඤ්ඤාසස පොසසස නිව්චං විවරදසසිනො,  
සබ්බමෙඤ්ඤි පඨවීං දජ්ජා නොච තං අභිරාධයෙති.

#### 2. සීලවනාගරාජ<sup>3</sup>ජාතකං.

73. සච්චං කීරෙවමාහංසු නරා එකවරීයා ඉධ,  
කට්ඨං විජලාවිතං<sup>4</sup> සෙයොයා නතෙවෙකච්චියො තරොති.

#### 3. සච්චංකීරජාතකං.

74. සාධු සමබහුලා ඤාතී අපි රුක්ඛා අරඤ්ඤජා,  
වාතො වහති එකට්ඨං බ්‍රහ්මනමපි වතසසතින්ත<sup>5</sup>.

#### 4. රුක්ඛධමමජාතකං.

75. අභිතර්තය පජ්ජන්ත නිධිං කාකසීස නාසය,  
කාකං සොකාය රතෙති මෙඤ්ඤි සොකා පමොවයා'ති.

#### 5. මච්ඡජාතකං.

76. අසඬතියොමභි භාමභෙ අරඤ්ඤෙ නත්ථි මෙ භයං,  
උජුමග්ගං සමාරුළුභා මෙත්තාය කරුණාය වාති.

#### 6. අසඬතියජාතකං.

---

1. වරණ. සා. වරුණකට්ඨ - මජ්ඣ.  
 2. වරුණජාතකං - මජ්ඣ., සා.  
 3. සීලවහනි. සා. සීලවනාග - මජ්ඣ.  
 4. නිලාවිතං සා. නිපථවිතං - මජ්ඣ.  
 5. වතසසති. - මජ්ඣ., සා.

### 8. වරණ වර්ගය

71. යමෙක් පළමු කටයුතු දැ පසුව කරන්නට කැමැති වේ ද හෙතෙමේ ලුණුවරණදැඩි බිඳි මාණවකයා මෙන් පසුව නැවෙයි. (ශොක කරයි.)

#### 1. වරණ ජාතකය.

72. කළ ගුණ නො දන්නා වූ නිරතුරු (අනුන්ගේ) සිදුරු (වැරදි) දක්නා වූ පුරුෂයාට ඉදින් මුළු පොළොව හෙවත් සක්විති රජකම දුන්නේ වී නමුදු ඔහු සතුටට පමුණුවනු නො හැක්කේ ය.

#### 2. සීලවනාගරාජ ජාතකය.

73. ගඟදියෙහි පාවෙන දරදඩු (නගා ගොඩ තබන ලද්දේ) උතුම් වේ. (කළ ගුණ නො දන්නා) සමහර පුරුෂයෙක් (නගා ගොඩ තබන ලද්දේ) උතුම් නො වේ මැ යි. මෙ ලොවැ ඇතැම් පණ්ඩිත කෙනෙක් සැබවක් ම කීහු ල.

#### 3. සව්වංකිර ජාතකය.

74. බොහෝ වූ නැයෝ (සමග වැ වෙසෙන්නාහු) ශෝභන වෙති. අරණ්‍යයෙහි හටගත් වෘක්ෂයෝ පවා (ඝන වැ සිවියාහු) ශෝභන වෙත්. වානය එකලා වැ සිවියා වූ අතුපතර ඇති මහත් වූ වනදෙටු රුක ද මුලිනුපුටා හෙළයි.

#### 4. රුකබධම්ම ජාතකය.

75. මේසය ගර්ජනා කරව. කාක සමුහයාගේ (මත්සා) නිධානය නසව. කපුටුමුළුව ශෝකයට පමුණුවව. නැයන් හා මා ද ශෝකයෙන් මුදව.

#### 5. මව්ජ ජාතකය.

76. ගමෙහි ද නිසැකයෙම් වෙමි. අරණ්‍යයෙහි මට බියෙක් නැත. මෙමඬියෙන් ද කරුණාවෙන් ද සෘජු වූ (බ්‍රහ්මලොක හා දිව්‍යලොකභාමී) මාර්ගයට නැංගෙමි.

#### 6. අසංකිය ජාතකය.

77. උසහා රුක්ඛා ගාවියො ගවා ව,  
අසොසා කංසො සිගාලී ව කුමෙහා,  
පොකඛරණී ව අපාකවඤ්ඤා

ලාසුනි සීදනති සිලා පලවනති.  
මණ්ඩුකියො කණ්ණසපො ගිලනති.  
කාකං සුවණණා පරිවාරයනති.  
නසාවකා ඵලකානං හයා හි  
විපරියාසො<sup>1</sup> වනනති ත ඉධමඤ්ඤිති.

7. මහාසුපිනජාතකං.

78. උහො බසො උහො කුණි උහො වියමවකඛුකා,  
උභිතනං පිලකා ජාතා නාහං පසසාමී ඉලලීසනති .

8. ඉලලීසජාතකං.

79. යතො වීලුකකා ව හතා ව ගාවො  
දඩ්ඪානී ගෙහානී ජනො ව නීතො,  
අරාගමා පුකභනාය පුතො  
බරසාරං දෙණ්ඩිමං<sup>2</sup> වාදයතොති.

9. බරසාරජාතකං.

80. යතො පච්ඤානං<sup>3</sup> පුරෙ  
අථ තෙ පුනිසරා සරනති පවජා,  
උභයං න සමෙති හීමසෙන<sup>4</sup>  
සුඤ්ඤා ව ඉදං ව තෙ විහංගෙතති.

10. හීමසෙනජාතකං<sup>5</sup>.

වරණුවලභො අධ්වමො.

කඤ්ඤාදානං :

වරණු අකතඤ්ඤාවරෙසුස වච්චරං සවනසසතිනා ව අභිකථනය,  
කරුණායසිලාපලවඉඤ්ඤිතො පුන දෙණ්ඩිමසුඤ්ඤිතො දස.

1. විපරියාසො - මජ්ඣ., ගා.  
2. දිඤ්ඤිමං - මජ්ඣ.,  
3. විකාසනිකං - මජ්ඣ.,  
4. හීමසෙන - මජ්ඣ.,  
5. හීමසෙනජාතකං - මජ්ඣ.,  
6. වරුණ - මජ්ඣ., සතා.

77. (යුද නො කොට ගිය) වෘෂභයෝ යැ, (මල් පලගත් කුඩා) වෘෂභයෝ යැ, (එදවස උපන් වස්සන්ගේ කිරි බොන) දෙන්නු යැ, (වියෙහි යොදන නහඹු) ගවයෝ යැ, (දෙපස මුඛ ඇති) අශ්ව යැ, (ජර සිවලකුට මෙහි මු කරව යි පෑ සිය දහසක් අගනා) රත්තලිය යැ, (අඹරන රහන කාදමන) සිවලී යැ, (හිස් කළ අතුරෙහි තුඩු දිය පිරුණු) කළය යැ, (ගැඹුරු තැන දිය කැලැඹුණු) පොකුණ යැ, (එක් මැ සැලෙහි නිසි සේ) නො පැසුණු බත යැ, (කුණුමෝරු වලට විකුණන සියදහසක් අගනා) රත්සඳුන්හර යැ, යන සිහින ද-

හිස් ලබුකබල්හු දියෙහි ගැලෙනි, සන පාෂාණයෝ (නැව මෙන්) දියෙහි පාවෙනි, මැඩිපැටියෝ කෘෂණ සර්පයන් ගිලිනි, ස්වර්ණ හංසයෝ කවුඩුවකු පිරිවරනි, වෘකයෝ එළවන්ට බියෙන් තැනි ගනිත්. මෙසේ විපයභාසයෙක් පවතී, දන් වැලික් මේ පුරුෂ යුගයෙහි (මේ සිහිනයන්ගේ) විපාක දීමෙක් නැති යි.

**7. මහාසුපින ජාතකය.**

78. දෙදෙනා ම පිඵ ය. දෙදෙනා ම කොරු ය. දෙදෙනා ම වමරැසි ය. දෙදෙනාගේ ම හිස (සමාන වූ) පිළිකාවෝ ජාතයහ. (එහෙයින්) මම ඉල්ලීස නො දකිමි.

**8. ඉල්ලීස ජාතකය.**

79. යම් කලෙකෙහි ගවයෝ පැහැර ගන්නා ලද්දහු ද, (මස් පිණිස) නසන ලද්දහු ද, ගෘහයෝ දවන ලද්දහු ද, ජනයෝ ද බැඳූ ගෙන යන ලද්දහු, එකල්හි නැසුණු දරුවන් ඇති මවගේ නිර්ලජ්ජ වූ පුත්‍රයා අමධුර වූ ශබ්ද ඇති පටහබෙරය වාදනය කෙරෙමින් ආවේ ය.

**9. බරස්සර ජාතකය.**

80. භීමසේනය, තොප විසින් පෙර සංග්‍රාමයෙහි යමක් කියන ලද ද නැවත පසුව හෙවත් යුධයෙහි දී තාගේ පුතීසර නම් වූ සිරුරුමල වැගිරෙති. තොපගේ යුධ (පිළිබඳ බදවැඩි) කතා ද මේ පීඩාව ද යන දෙ කරුණ සම නො වේ.

**10. භීමසේන ජාතකය.**

**සත්මැනි වරණ වර්ග යි.**

**එහි උද්දන :**

වරණ අකතඤ්ඤ (සිලවනාගරාජ) සච්චර (සච්චංකිර) වනස්පති (රුකබඩමම) අභිත්ථනය (මච්ඡ) කරුණාය (අසඬිකිය) සිලාපලව (මහාසුපින) ඉසී (ඉල්ලීස) දෙණ්ඬිම (බරස්සර) පුතීසර (භීමසෙන) යන දසය යි.

9. අපායිමහවග්ගො

81. අපායිමහ අනවච්චිමහ අගායිමහ රුද්ධිම ව,  
විසඤ්ඤකරණිං<sup>1</sup> පිනා<sup>2</sup> දිට්ඨා නාහුමහ වානරා<sup>3</sup>ති.

1. සුරාපානජාතකං.

82. අතිකකමම රමණකං සදමනනඤ්ඤි දුහකං<sup>4</sup>,  
ස්වායි පාසාණමාසිනො යසමා ජීවං න මොකඛසී<sup>5</sup>ති.

2. මිත්තවිඤ්ජාතකං.

83. මිනොතො හවෙ සත්තපදෙන<sup>6</sup> හොති  
සභායො පන ආදයකෙන හොති,  
මාසදධමාසෙන ව ඤාති හොති  
තතුත්තරිං අත්තසමොපි හොති.  
සොහං කථං අත්තසුඛස්ස හෙතු<sup>7</sup>  
විරසන්ථුතං<sup>8</sup> කාලකණ්ණිං ජහෙය්‍යන්ති.

3. කාලකණ්ණිජාතකං.

84. ආරොග්‍යමිච්ච පරමඤ්ඤි ලාභං  
සීලඤ්ඤි වුද්ධානුමතං සුත්තඤ්ඤි,  
ධම්මානුවතති ව අලීනතා ව<sup>9</sup>  
අත්ථස්ස ආරා පමුඛා ජලෙතෙ<sup>10</sup>ති.

4. අත්ථස්සද්වාරජාතකං.

85. ආයතිදෙසං නාඤ්ඤය යො කාමෙ පතිසෙවති,  
විපාකචෝත හනන්ති නං කිංපකකමිව හඤ්ඤිතන්ති.

5. කිම්පකකජාතකං.

1. විසඤ්ඤකරණිං - මජ්ඣ., ඥා.  
2. පිනා - මජ්ඣ.  
3. දුහකං - මජ්ඣ.  
4. සත්තපදෙන - මජ්ඣ.  
5. අත්තසුඛස්ස - මජ්ඣ.  
6. විරසන්ථුතං - මජ්ඣ.  
7. ධම්මානුවතතිඤ්ඤි අලීනතඤ්ඤි - මජ්ඣ.

**9 අපායිමනවග්ගො**

81. සුරා පිමන, (අත් ලෙළවමින්) නැවුමහ. මහභවින් ශී කිමන, (සුරාපානය නසුරු ය යි පසුව) හැවුමහ. සිහියන් නැති කරන රා බී (යම් හෙයෙකින්) වදුරෝ නො වුවමෝ ද එය ම මැනැවී (යි නමාගේ නුඉණ කීවේ ය.)

**1. සුරාපාන ජාතක යි.**

82. පළිඟු පහය ද රිදී පහය ද මැණික් පහය ද ඉක්ම තෙපි (පාපක්ෂය වන තෙක්) ජීවත් වන්නහු (යම් උරවක්‍රයෙකින්) නො මිදෙන්නහු ද එබඳු පාෂාණ උරවක්‍රයෙකින් මධනා ලද්දහු.

**2. මිත්තවිතද ජාතක යි.**

83. එක් වැ සත්පියවරක් යෑමෙන් මිත්‍රයෙක් වන්නේ ය. දෙලොස් දිනක් එක් වැ විසීමෙන් යහළුවෙක් වන්නේ ය. මසෙකින් ද අඩමසෙකින් ද නැයකු හා සම වන්නේ ය. එයින් අධික කාලයක් එක් වැ විසීමෙන් ප්‍රාණසමයෙක් ද වන්නේ ය. ඒ මම නමාගේ සුවය කරණ කොටගෙනැ බොහෝ කාලයක් එක් වැ වාසය කොට පුරුදු වූ කාලකණ්ණි නම් යහළුවා කෙසේ හරනෙමි ද?

**3. කාලකණ්ණි ජාතක යි.**

84. ආරෝග්‍ය නම් වූ උතුම් ලාභය කැමැති වන්නේ ය, ආචාර ශීලය ද (ඉණයෙන්) වැඩිහිටියන්ගේ අනුමතය ද බහුශ්‍රැතබව ද ධර්මය අනුවැ පැවැත්ම ද විනතයාගේ නො හැකුළු බව ද යන මේ සදෙන දියුණුවට ප්‍රධාන වූ ද්වාරයෝ ය.

**4. අත්ඨසාද්වාර ජාතක යි.**

85. මතු වන්නා වූ දේශය නො දන යමෙක් කාමයන් සෙවුනේ ද කන ලද කිමසක නම් විෂඵලය මෙන් (ඒ කාමයෝ) ඒ පුරුෂයා විපාක සංඛ්‍යාත අත්තයෙහි (නිරයෙහි නොයෙක් දුක් දී) නසත්.

**5. කිම්පකක ජාතක යි.**

**36 ජාතකපාළි-එකකතිපාතො**

86. සීලං කිරෙව් කල්‍යාණං සීලං ලොකෙ අනුකරං,  
පසස සොරවිසො නාගො සීලවාති න භඤ්ඤති'ති.

**6. සීලවීමංසජාතකං.**

87. යසස මඛලා සමුහකා  
උප්පාතා සුපිනා ච ලකඛණා ච,  
සමඛලදෙසචීතිවකො<sup>1</sup>  
යුගයොගාධිගතො න ජාතුමෙතීති.

**7. මඛලජාතකං.**

88. කල්‍යාණිමෙව මුඤ්ඤාය නහි මුඤ්ඤාය පාපිකං,  
මොකෙඛ කල්‍යාණියා සාධු මුත්වා තපති' පාපිකතති.

**8. සාරමහජාතකං.**

89. වාචාච කීර තෙ ආපි සණ්ඨා සච්ච්චාණිනො,  
කිණමකෙක අසජ්ජිත්වා නො ච නීකඛසතං භරන්ති.

**9. කුහකජාතකං.**

90. යො පුඛෙඛ කතකල්‍යාණො කතතෙථා නාවබුජ්ඣති,  
පචජා කිචෙච සමුසසෙක කතතාරං නාධිගචජති.

**10. අකතඤ්ඤජාතකං.**

**අපායිමහවග්ගො නිවමො.**

**තසුද්දනා:**

අපායිමහ ව දුහකසකතපදං  
ජලආර ව ආයතිනා ව පුන,  
අභිසීලවමඛකලීපාපිකසසා  
සතනිකඛකතතථවරෙත දස.

1. සොමඛල - භා.  
2. තපති - මජ්ඣ., භා.



86. ආචාර සිලය ම යහපත් ල, ලෝකයෙහි සිලය ශ්‍රේෂ්ඨ ය. බලව, නපුරු වීඝ්‍න ඇති සර්ප තෙමේ සිල්වත් වෙමී සි (අන්‍යයනට) භිංසාවක් නො කෙරේ.

6. සිලවිමංස ජාතක සි.

87. යම් රහත් කෙනකුගේ (දිට්ඨ-සුත-මුත ආදී) මංගලයෝ ද (සුයඹිග්‍රහණාදී) උපපාතයෝ ද ස්වප්නයෝ ද ලක්ෂණයෝ ද මනා-කොට නසන ලද්දහු ද මංගලදෙසයන් ඉක්ම සිටියේ ද යුගධර්ම-යන් ද යොගධර්මයන් ද යටපත් කොට සිටියේ ද ඒ රහත් උතුමා එකාන්තයෙන් (ප්‍රතිසනධි වශයෙන් මේ ලොකයට) නො එන්නේ සි.

7. මංගල ජාතක සි.

88. කල‍්‍යාණ වූ වචන ම කවීන් නිකුත් කරන්නේ ය. ලාමක වචනයක් නො ම නිකුත් කරන්නේ ය. කල‍්‍යාණ වචනයාගේ (ධිණිම) යහපති, ලාමක තෙසුල් බැණෑ (දෙලොව) තැවෙන්නේ සි.

8. සුරමහ ජාතක සි.

89. මෘදු වූ තෙසුල් බණන්නා වූ තොපගේ වචන ම මට සිලිවී වී, තණකෙන්නදක් පමණෙකැ නො ඇලුණෙහි ය, (එහෙත්) නිෂ්ක සියයක් හැර ගෙනැ යන්නේ නො වෙහි ද?

9. කුහක ජාතක සි.

90. යමෙක් පෙර කරන ලද උපකාර ඇති වැ නිෂාදිත කෘත‍්‍ය ඇත්තේ (කළ උපකාරය) නො දනී ද පසුව කටයුත්තක් පැමිණි කල්හි (මහුට) එය කැරදෙන්නකු නො ලබා සි.

10. අකකඤ්ඤ ජාතක සි.

නවමැනි අපායිමහ වර්ග සි.

එහි උද්දත :

අපායිමහ (සුරාපාන) දුහක (මිත්තවිඤ්ඤ) සත්‍යපද (කාලකණ්ණි) ජළද්වාර (අසංසස ද්වාර) ආයති (කිම්පකක) අභිසිලව (සිලවිමංස) මංගල පාපික (සුරමහ) සතනිකබ (කුහක) කතතථවර (අකකඤ්ඤ) යන දසය සි.

### 10. ලිපිනවග්ගො

- 91. ලිපිනං පරමෙන තෙජසා  
 ගිලමසං ජුරිසො න බුජ්ඣති,  
 ගිල රෙ ගිල පාපධුක්ඛක  
 පච්ඡා තෙ කට්ඨකං භවිස්සතිති.

#### 1. ලිපිනජාතකං.

- 92. උක්ඛවෙධං සුරම්ච්ඡන්ති මහතිසු අකුතුහලං,  
 පියඤ්ඤි අක්ඛපානඤ්ඤි අතො ජාතෙ ච පඤ්ඤිතන්ති.

#### 2. මහාසාරජාතකං.

- 93. න විස්සසෙ අවිස්සතො විස්සතොපි න විස්සසෙ,  
 විස්සාසා භයමනෙවති සීහංච මීගමාකුකා'ති.

#### 3. විස්සාසභොජනජාතකං.

- 94. සො තතො සොසීනො එතො සීංසනතෙ වනෙ  
 නතො න වග්ගිමාසීනො එසනා පසුතො මුනී'ති.

#### 4. ලොමහංසජාතකං.

- 95. අනිච්චා වත සඛ්ඛරා උපාදවයධම්මෙනො,  
 උපපජ්ඣිතා නිරුජ්ඣිතා තෙසං චූපසමො සුධොති.

#### 5. මහාසුදස්සනජාතකං.

### 10. ලිඛන වර්ගය

91. මහාතේජස් ඇති හලාහලවිෂයෙන් රැදුණු පසඟුට ගිලින්නා වූ පුරුෂ තෙමේ (එහි විෂ රැදුණු බව) නො දනී, නිවය, (පසඟුට) ගිලී, පාපධුනිය ගිලී, පසුව හෙවත් මෙය ගිලූ කලා තට කටුක විපාකයෙන් වන්නේ ය.

#### 1. ලිඛන ජාතක යි.

92. එළඹියිව් යුද්ධයෙහි හෙවත් යුද්ධයක් පැමිණි කල්හි ගුරයා (නිර්භය පුරුෂයා ද) මනත්‍රණය කරන කල්හි (රහස් හෙළි නො කරන හෙයින්) අකුතුහල පුරුෂයා ද මධුරාහරාදීන් එළවූ කල්හි (එක් වැ වළඳනා) ප්‍රියයා ද (ප්‍රඥා විසර්ජනාදී) අරියක් උපන් කල්හි පණ්ඩිතයා ද කැමැති වෙති. (පැතිය යුත්තේ ය.)

#### 2. මහාසාර ජාතක යි.

93. (පෙර විශ්වාසයෙන් සිට පසුව) අවිශ්වාස වූවහු කෙරෙහි විශ්වාසය නො කරන්නේ ය. (පෙර අවිශ්වාස වී සිට) විශ්වාස වූවහු කෙරෙහි විශ්වාස නො කරන්නේ ය. එබඳු විශ්වාසයෙන් මිච්චන (මෘගමාතෘ) ගෙන් සිංහයාට මෙන් හය පැමිණේ.

#### 3. විශ්වාස හෝජන ජාතක යි.

94. (හිරුරැසින්) විශේෂයෙන් තැවුණෙමි, (හිමදියෙන්) විශේෂයෙන් තෙත් වූයෙමි, බියකරු වෙනෙහි හුදකලා වූයෙමි, නත්ත වූයෙමි, ගිනි සමීපයෙහි නො හිඳිනෙමි. (බ්‍රහ්මවයා) සෙවීමෙහි යෙදුණෙමි. (මුනිභාවය පිණිස පිළිපන්නෙකැ යි) ලොකයාගේ සැලකුම ලැබීමි.

#### 4. ලොමහංස ජාතක යි.

95. සංස්කාරයෝ හෙවත් හේතුප්‍රත්‍යයයෙන් හටගත් වස්තූහු ඒකාන්තයෙන් අනිත්‍යයහ. ඉපද නස්නා ස්වභාවය ඇත්තාහ. ඉපද නැති වෙති. ඒ සංස්කාරයන්ගේ සන්තිදීම නම් වූ නිවන ම සුව ය යි.

#### 5. මහාසුදස්සන ජාතක යි.

96. සමතිකතිකං අනවසෙසකං<sup>1</sup>  
තෙලපතනං යථා පරිභරෙය්‍ය,  
එවං සචිත්තමනුරුකෙඛ  
පඤ්ඤානො දිසං අගතපුඤ්ඤතී.

6. තෙලපතනජාතකං.

97. ජීවිතඤ්ඤා මතං දිස්වා ධනපාලිඤ්ඤා දුග්ගතං<sup>2</sup>,  
පඤ්ඤාඤ්ඤා වනෙ මුලුභං පාපකො පුනරාගතො<sup>3</sup> තී.

7. නාමසිද්ධිජාතකං.

98. සාධු ඛො පඤ්ඤිතො නාම නඤ්ඤව අතිපඤ්ඤිතො.  
අතිපඤ්ඤිතෙන පුඤ්ඤෙන මනමහි<sup>4</sup> උපකුලිතො<sup>5</sup> තී,

8. කුටවාණිජජාතකං.

99. පරොසහසකච්චි සමාගතානං  
කඤ්ඤෙය්‍යං<sup>6</sup> තෙ වසසසතං අපඤ්ඤ,  
එකොච සෙයො පුරියො සපඤ්ඤෙ  
යො භාසිතසස විජානාති අඤ්ඤතී.

9. පරොසහසජාතකං.

100. අසාතං සාතරුපෙන පියරුපෙන අපපියං  
දුඛකං සුඛසස රුපෙන පමනමතිවනතී<sup>7</sup> තී.

10. අසාතරුපජාතකං.

ලීතනවගො දසමො.

කසුද්දනං:

භීලමඤ්ඤකුහලමාතුකසීයා  
මුනිනා ව අනිච්චතපඤ්ඤරං,  
ධනපාලිවරො අතිපඤ්ඤිතකො  
සපරොසහසස අසාත දස.

මජ්ඣිමනිකායෙහි සංකො.

1. අනවසෙසකං - මජ්ඣ., සාත.  
2. දුග්ගතං - මජ්ඣ.  
3. ධනමහි උපකුලිතො - සාත., මනමහි උපකුලිතො - මජ්ඣ.  
4. කඤ්ඤෙය්‍යං - සාත.

96. මුඛවිට දක්වා සමච පිරුණු නො වැගිරෙන්නා වූ තලකෙල් පාත්‍රය යම්සේ ගෙතූ යන්නේ ද, එසේ ම නො ගියවිරු නිවන් දිසාව පතන්නේ ස්වකීය සිත (භාවනාවෙක යොද) විසිර යා නො දී රක්තේ ය.

**6. තෙලපතක ජාතක සි.**

97. ජීවිකයා ද මළහු දැක ධනපාලි ද දුගී වූවා දැක පණ්ඩිතයා ද වෙනෙහි මංමුළා වූවහු දැක පාපක නමැත්තා නැවත (ආපසු) ආවේ ය.

**7. නාමසිද්ධි ජාතක සි.**

98. පණ්ඩිතයා නම් යහපත, උතුම් ය. (නාම මාත්‍රයෙන්) අති පණ්ඩිතයා උතුම් නො වේ ම ය. අතිපණ්ඩිත පුත්‍රයා විසින් ඇසිල්-ලෙකින් දවන ලද්දේම වෙමි.

**8. කුටවාණිජ ජාතක සි.**

99. රැස්වූවන් අතුරෙහි දහසකට අධික වූ ප්‍රඥා රහිත වූ ඔවුහු අවුරුදු සියයක් හඬන්නාහු නමුදු (කාරණය වටහා නො ගනිති. එහෙයින් උතුම් නො වේ.) යමෙක් ප්‍රකාශිත වචනයාගේ අර්ථය දනී ද ඒ එක ප්‍රඥවන් පුරුෂ තෙමේ ම උතුම් වේ.

**9. පරොසහසස ජාතක සි.**

100. අමධුරය (අකුශලකම් විපාක දෙන තුරු) මධුර ස්වරූප-යෙන් ද අප්‍රියවස්තුව ප්‍රියස්වරූපයෙන් ද දුඛය සුඛස්වරූපයෙන් ද ප්‍රමත්ත (මුළාසිහි ඇති) පුරුෂයා යටපත් කෙරෙයි.

**10. අසාතරූප ජාතක සි.**

**දසමැනි ලිඝ්‍ය වගී සි.**

**එහි උද්දන :**

ඕලමකඩ (ලිඝ්‍ය) අකුතුහල (මහාසාර) මාතුක (විසසාස භොජන) මුනි (ලොමහංස) අනිච්චත (මහාසුදස්සන) පක්ඛර (තෙල පතක) ධනපාලිවර (නාමසිද්ධි) අතිපණ්ඩිත (කුටවාණිජ) පරොසහසස සාක (රූප) යන දසය සි.

**මජ්ඣිම පණ්ණාසක සි.**

### 11. පරොසනවගයා

101. පරොසනකෙදිපි සමාගතානං  
කුමාරයෙය්‍යං තෙ වසසසතං අපඤ්ඤා,  
එකොව සෙයො පුරිසො සපඤ්ඤා  
යො භාසිතස්ස විජානාති අත්තනි.

#### 1. පරොසනජාතකං.

102. යො දුක්ඛථුට්ඨාය භවෙය්‍යා නාණං  
යො මෙ පිතා දුභි<sup>1</sup> වනෙ කරොති,  
සා කසස කඤ්ඤි වනසස මජ්ඣෙ  
යො කාධිතා යො සහසා කරොතිති.

#### 2. පණ්ණිකජාතකං.

103. යත් චෙරී නිවසති න වයෙ තත් පණ්ණිතො,  
එකරතං දිරතං වා දුක්ඛං වසති චෙරීසුති.

#### 3. චෙරීජාතකං.

104. චතුබ්බිඅට්ඨජංකිගමා අට්ඨාභි-පි ව සොළස,  
සොළසාභි ව ඛන්ධංස අත්ථිව්. වසකමාසදෙ.  
ඉචජාභනසස පොසසස වසකං භමති මත්තකෙති.

#### 4. මිත්තවිජුජාතකං.

105. ඛත්‍රං පෙතං වනෙ කට්ඨං වානො භණ්ණති දුඛිල  
තසස චෙ භාසසි නාග කියො තුන භවිසසසිති.

#### 5. දුඛිලකට්ඨජාතකං.

1. දුභි - මජ්ඣං, සක.

### 11. පරොසක වර්ගය

101. රැස්වුවන් අතුරෙහි සියයකට අධික වූ ද ප්‍රඥා රහිත වූ ඔවුහු අවුරුදු සියයක් පරිඝ්‍නා කොට බලන්නාහු නමුදු (කාරණය වටහා නො ගනිති. එහෙයින් උතුම් නොවේ.) යමෙක් ප්‍රකාශිත වචනයාගේ අර්ථය දැනී ද ඒ ප්‍රඥාවක් එක පුරුෂයා ම උතුම් වේ.

#### 1. පරොසක ජාතක යි.

102. යමෙක් දුකින් පහරන ලද තැනැත්තියට පිහිට වන්නේ ද මාගේ ඒ පියා වෙනෙහි මිත්‍රද්‍රෝහි කර්මය කෙරෙයි. වෙනෙහි මැද ඒ මම කවරක්භට (පිහිට සොයා) හඩම් ද, යමෙක් (මට) පිහිට වන්නට සුදුසු ද හෙතෙමේ ම සාහසික කර්මයක් කෙරෙයි.

#### 2. පණ්ඩිත ජාතක යි.

103. යම් තැනෙක්හි වෛරී පුද්ගලයා වෙසේ ද එතන්හි නුවණැත්තේ නො වසන්නේ ය. (කුමක් හෙයින් ද යත්:) එක දවසක් හෝ දෙකක් හෝ වෛරීන් අතුරෙහි (වසන්නේ) දුකින් (ම) වෙසේ.

#### 3. වෙරි ජාතක යි.

104. සතර දෙනකුන්ගෙන් අසන්තුෂ්ට වූ අටදෙනකුන් කරා ගියේ ය. අටදෙනකුන්ගෙන් අසන්තුෂ්ට වූ සොළොස්දෙනකුන් කරා ද සොළොස්දෙනකුන්ගෙන් අසන්තුෂ්ට වූ දෙකීස්දෙනකුන් කරා ද ගියේ ය. (ලද දෙයින් නො සතුටු වූ) වැඩියක් පතන්නේ උරවක්‍රයට පැමිණියේ ය. තෘෂ්ණාවෙන් පෙළන ලද පුරුෂයාගේ මස්තකයෙහි උරවක්‍රය (නැවත නැවත වැටීමෙන්) බමයි.

#### 4. මිත්‍රවින්දක ජාතක යි.

105. වෙනෙහි බොහෝ වූ (යම්) මේ දුච්ච කාෂ්ටයක් (දණ්ඩක්) සුළඟ බිඳී ද, නාගය, ඉදින් එයට බියපත් වෙහි නම් එකාන්තයෙන් කෘෂ වූවෙක් වන්නෙහි ය.

#### 5. දුබ්බලකට්ඨ ජාතක යි.

44 ජාතකපාළි-එකකතීපාතො

106. සුසුඛං චත මං ජීවනතං<sup>1</sup> පවමානා උදඤ්චි,  
චොරී ජායපවාදෙන තෙලං ලොඤ්ඤා යාවතීති.

6. උදඤ්චනීජාතකං.

107. සාධු චො සීපතකං නාම අපි යාදිසකීදිසං,  
පසස ඛඤ්ජපභාරෙන<sup>2</sup> ලඤා ගාමා චතුඤ්ඤාති.

7. සාලිකතකජාතකං.

108. සිකෙඛියා සිකච්චබ්බානි සතභී සච්ඡදිතො ජනා,  
බාභියා භී සුභතෙතන<sup>3</sup> රාජානමභිරාධයිති<sup>4</sup>.

8. බාභියජාතකං<sup>5</sup>.

109. යථතෙතා පුරිසො හොති තථතභා තසස දෙවතා,  
ආභරෙනං කණං පුච්චං<sup>6</sup> මා මෙ භාගං චිතාසයාති

9. කුණ්ඩපුච්චජාතකං.

110. සබ්බසංභාරකො නජී සුඤ්චං කඩගු පවායති,  
අලිකං භාසත යං ධුතභී සච්චමාහ මහලලිකාති.

10. සබ්බසංභාරකපඤ්ඤා.

පරොසභවගො ඵකාදසමො.

කඤ්ඤානා:

සපරොසතකාධිතචෙරී පුත  
භමචකකථ නාගසිරිචභයනො,  
සුඛකඤ්චචතසීපතකබාභියා  
කුණ්ඩපුච්චමහලලිකකා ච දස.

1. සුඛං චත මං ජීවං - මජ්ඣ.  
2. ඛඤ්ජපභාරෙන - මජ්ඣ.  
3. බාභියා භී සුභතෙන - මජ්ඣ.  
4. රාජානං අභිරාධයි - සනා.  
5. බාභිය - මජ්ඣ.  
6. කුණ්ඩපුච්චං - මජ්ඣ., සනා.



106. එකාන්තයෙන් ඉතා සුවසේ ජීවත්වන්නා වූ මා පෙළන්නාවූ දිය ඉස්නා සටිකාවක් මෙන් අත්සතු දැ පැහැර ගන්නා වූ භායානාමයෙන් යුක්ත සෙරක් තෙල් ද ලුණු ද (ආදී කැමැති කැමැති වස්තුව) ඉල්ලයි.

**6. උදඤ්චතී ජාතක යි.**

107. යම්කම් වූ ශිල්පය නමුදු යහපත් ම ය. බලව කොරා ගේ (එඑබෙට්) ගැසීමෙන් සතර දිගින් සතරක් ගම්හු ලබන ලදහ.

**7. සාලිතක ජාතක යි.**

108. භික්ෂමන්තට සුදුසු ශිල්පයන් භික්ෂමන්තේ ය, (ඉගෙන ගන්නේය) ඒ ඒ ශිල්පයෙහි කැමැති ජනයෝ ඇත්තහ. යම් හෙයකින් බිහි ජනපදයෙහි උපන් ස්ත්‍රී මනා කොට කළ පුරිෂසර්ගයෙන් රජහු සිත් ගත්තී ද (එහෙයිනි).

**8. බාහිය ජාතක යි.**

109. පුරුෂ තෙමේ යම්බඳු ආභාරයක් ඇත්තේ වේ ද ඔහු ගේ දේවතාවා ද එබඳු ම ආභාර ඇත්තේ ය, මේ කුඩුසුව (කුඩුකැවුම) ගෙතෙව, මාගේ කොටස නො නසව.

**9. කුණ්ඩසුව ජාතක යි.**

110. මෙහි සථිසංභාර (සියල්ල එකතු වූ) සුවද නැත්තේ ය. (අනෙක් සුවදෙකින් අමිශ්‍ර හෙයින්) පිරිසුදු පුවඟමල්සුවද ද විභිදෙයි. වූනි වූ මෝ තොමෝ බොරු කියයි. මහල්ලිකා (මැහැලි) තොමෝ සැබවක් කීව.

**10. සබ්බසංභාර ජාතක යි.**

**එකලොස්වැනි පරොසත වර්ග යි.**

**එහි උද්දන :**

පරොසත - තායිත (පණ්ණික) වෙරි හමවනක (මිත්තවිඤ්ඤ) නාගසිරි (දුබ්බලකට්ඨ) සුඛ (උදඤ්චතී) සිප්පක (සාලිතක) බාහිය කුණ්ඩසුව මහලලික (සබ්බසංභාරක) යන දසය යි.

### 12. භංසවග්ගො

111. භංසි නං<sup>1</sup> එවමංඤ්ඤපි  
සෙයොනා පුනෙනන පිතාති රාජසෙට්ඨ,  
භන්දස්සතරස්ස තෙ අයං  
අස්සතරස්ස භි ගද්දො පිතා'ති.

#### 1. ගද්දපඤ්ඤා.

112. යෙන සකතුබ්ලඛයා ච දිගුණ පලායො ච පුප්ඵතො,  
යෙනාදම් තෙන වදම් යෙන නාදම් න තෙන වදම්  
එස මග්ගො යව මජ්ඣකස්ස එතං ජනනපථං විජානාභීති.

#### 2. අමරාදෙවීපඤ්ඤා.

113. සඤ්ඤාසි සිගාලස්ස<sup>2</sup> සුරාපිත්තස්ස මුහමණ,  
සිප්පිකානං සතං නස්සී තුතො කංසසතා දුවෙති.

#### 3. සිගාලජාතකං<sup>3</sup>.

114. බහුවීනති අපචිතති ච උභො ජාලෙ අබජ්ඣරෙ,  
මිතවීනති අමොචෙසි<sup>4</sup> උභො තස්ස සමාගතා'ති.

#### 4. මිතවීනතීජාතකං.

115. යායඤ්ඤමනුසාසති<sup>5</sup> සයං ලොලුපචාරිණී,  
සායං වීපකච්ඡිකා සෙති භතා වකෙහන සාළිකාති<sup>6</sup>.

#### 5. අනුසාසිකජාතකං<sup>7</sup>.

---

1. භංසවිභවං - මජ්ඣං.  
2. සිගාලස්ස - මජ්ඣං.  
3. සිගාල - මජ්ඣං.  
4. පමොචෙසි - මජ්ඣං.  
5. යායඤ්ඤා - මජ්ඣං.  
6. සාළිකා - මජ්ඣං.  
7. ලොලුසාසික - මජ්ඣං.

## 12. භංස වර්ගය

111. රාජේක්ෂමය, ඉදින් තෙපි පුතාට වඩා පියා උතුමා යි මෙසේ භගනහු ද එබැවින් තොපගේ අශ්වකරයාට වඩා මේ කොටඵවා උතුම් වන්නේ ය. යම් හෙයෙකින් කොටඵ තෙම අශ්වකරයාට පිය වූයේ ද එහෙයිනි.

### 1. ගුහපඤ්ඤා ජාතක යි.

112. යම් තැනෙකහි අත්පුණු ද කාඪ් ද විකුණන අංගානි-යෙක් (කඩපිළක්) ඇද්ද, යම් තැනෙකහි පිපුණා වූ දෙකක් ව මැදින් බෙදී ගිය පත් ඇති කොබෝලිල රුක ද යම් අතකින් බුදිම ද ඒ (දකුණු) දිසාවෙන් මග කියමි. යම් අතකින් නො බුදිම ද ඒ (වම්) දිසාවෙන් (මග) නො කියමි. යවමැදුම්ගමැ පිහිටි අපගේ ගෙට මේ මාර්ගය ය. මේ සඟවා කී කාරණය දනැගනුව.

### 2. අමරාදෙව්පඤ්ඤා ජාතක යි.

113. බ්‍රාහ්මණය, සුරා බොන ලද හිවලාගේ වචනය අදහන්-තෙහි ද (මා ළඟ) බොල්ලන් (සිප්පි) සියයකුදු නැත, කඟවණු දෙසියයක් කොසින් ද?

### 3. සිඟාල ජාතක යි.

114. බහුවිත්තී නම් මත්සායා ද අප්ඵවිත්තී නම් මත්සායා ද යන දෙදෙනා ම දලෙහි බැඳුණහ. මිතවිත්තී නම් මත්සායා (ඔවුන්) දලෙන් මිදී ය. බහුවිත්තී අප්ඵවිත්තී දෙදෙනා ම දියෙහි මිතවිත්තී හා එක්වූහ.

### 4. මිතවිත්තී ජාතක යි.

116. යමක් කොමෝ ලොල් වැ හැසිරෙන්නී අත්‍යයනව අනුශාසනා කරන්නී ද ඒ මේ සැළලිහිණි රියසකින් නසන ලද්දී පහවූ පියාපත් ඇති වැ මාර්ගයෙහි හෝනී ය.

### 5. අනුසාසික ජාතක යි.

116. අතිකරමකරාවරිය මඤ්ඤෙසතං න රුචන්ති,  
වතුඤ්ඤේ ලබ්භයිකාන පඤ්ඤමියසමී<sup>1</sup> ආවුතොති<sup>2</sup>.

**6. දුඛවජාතකං.**

117. අච්චුඤ්ඤතා<sup>3</sup> අතිබලතා අතිවෙලං පභාසිතා,  
වාවා හතති දුලෙඛධං තිත්තිරංවාතිවසසිත'න්ති

**7. තිත්තිරජාතකං.**

118. නාවිත්තයනෙතා පුරිසො වීසෙසමධිගච්ඡති,  
විනතිතස්ස ඵලං පසස මුත්තොසමී වධබන්ධනා'ති.

**8. වධබන්ධජාතකං.**

119. අමාකාපිතරී<sup>4</sup> සංවද්දො අනාවරියකුලේ වසං,  
නායං කාලං<sup>5</sup> අකාලං වා අභිජානාති කුඤ්ඤවො'ති.

**9. අකාලරාවිජාතකං.**

120. අබ්ඛා<sup>6</sup> තස්ස බජ්ඣනතී යස්ස බාලා පභාසරෙ,  
බ්ඛාපි තස්ස මුච්චතතී යස්ස ධීරා පභාසරෙ'ති.

**10. බජ්ඣනමොක්ඛජාතකං.**

**ගංඝවග්ගො ද්වාදසග්ගො.**

කඤ්ඤද්දනං:

අඵගද්දහසකතු වකංසසතං  
බහුච්ඡතීසාසිකායාතිකර,  
අතිවෙලවීසෙසමනාවරියො ව  
ධීරපභාසරතෙන දස.

1. පඤ්ඤමියසමී - මජ්ඣ., සතා.  
2. ආවුතො - මජ්ඣ.,  
3. අච්චුඤ්ඤතා - මජ්ඣ.,  
4. අමාකාපිතර - සතා, මජ්ඣ.,  
5. අනාවර - මජ්ඣ.,  
6. කාලමකාලං වා - සතා.  
7. අබ්ඛතා - මජ්ඣ.,

116. ආවායතිය, තොපට නො පිළිවන් වූ අධික වූ ක්‍රියාවක් කෙළෙහි ය. මට ඒ කාරණය නො රුක්සයි. සතරවැනි ශස්ත්‍රයෙහි (නොවැටී සිරුර) පත්වා පස්වැන්නෙහි ඇවිණි ගියෙහි ය.

6. දුබ්බව ජාතක යි.

117. ඉතා උස්වූ (ඉතා මහත් කොට කියන ලද්ද වූ) ඉතා බලවත් වූ ප්‍රමාණය ඉක්මවා ප්‍රකාශිත වචනය ප්‍රමාණය ඉක්මවා හැඩු වටුවා මෙන්, නුවණ නැත්තහු නසයි.

7. කිකතිර ජාතක යි.

118. පුරුෂ තෙමේ (පැමිණි දුකින් මිදීමට උපාය) නො සිතන්නේ දුකින් මිදීම නම් වූ විශේෂයට නො පැමිණේ, (එසේ) වින්තික කම්යාගේ ප්‍රයොජනය බලව. මම මරණයෙන් ද බන්ධනයෙන් ද මිදුණෙමි.

8. වටටක ජාතක යි.

119. මවුපියන් සම්පයෙහි නො වැඩුණු ආවායතීකුලයෙහි නො වූහු මේ කුකුළා හැඩුවමනා කාලය හෝ නො හැඩුවමනා කාලය හෝ නො දනී.

9. අකාලරාවී ජාතක යි.

120 යම් තැනෙකහි අඤ්ඤායෝ බෙණෙද්ද එතැන්හි බන්ධනයට නුසුදුස්සෝ ද බැඳෙති. යම් තැනෙකහි නුවණැත්තෝ බෙණෙද්ද එතැන්හි බන්ධනයට සුදුස්සෝ ද මිඳෙති.

10. බන්ධනමොක්ඛ ජාතක යි.

දොළොස්වැනි හංස වර්ග යි.

එහි උද්දනය :

ගඟු - සත්තු (අමරාදෙවීපක්ඛ) කාසසන (සිඟාල බහුවීනති (මිතවීනති) සාසික (අනුසාසිත) අතිකර දුබ්බව අතිබල (තිසාර) විසෙස (වටටක) අනාවරිය (අකාලරාවී) ධීරාපහාසර (බන්ධන-මොක්ඛ) යන දසය යි.

### 13. කුසනාළිවගෙගා

121. කරෙ සරිකෙබ්බා අඵවාපි සෙට්ඨො  
තිභීනතො වා'පි කරෙය්‍ය එකො,  
කරෙය්‍යො<sup>1</sup> කෙ ව්‍යසනෙ උත්තමජං  
යථා අභං කුසනාළි රුචාය'නතී

#### 1. කුසනාළිජාතකං.

122. යසං ලද්ධාන දුමමෙට්ඨො අනජං වරති අත්තනො,  
අත්තනො ච පරෙසඤ්ච භිංසාය පටිපජ්ජතී'ති.

#### 2. දුමමෙට්ඨ ජාතකං.

123. අසබ්බජුගාමීනිං වාවං බාලො සබ්බජු භාසති,  
නායං දධිං වෙදි න නඩ්දලීසං දධිමපයං<sup>2</sup> මඤ්ඤති නඩ්දලී-  
සනතී.

#### 3. නඩ්දලීසජාතකං.

124. වායමෙට්ඨෙව පුරිසො න නිබ්බිද්දෙය්‍ය පඤ්ඤිතො,  
වායාමස්ස එලං පස්ස භුත්තා අමො අතීතිභනති.

#### 4. අමොජාතකං.

125. බහුච්චි සො චිකඤ්ඤියා අඤ්ඤං ජනපදං ගතො,  
අනවාගන්තොන දුසෙය්‍ය භුඤ්ඤ භොගෙ කවාභකාති.

#### 5. කවාභකජාතකං.

1. කරෙය්‍ය - මජ්ඣං, ස්‍යා.  
2. දධිමපයං. (මෙකෙ.) - මජ්ඣං. ස්‍යා.

### 13. කුසනාළි වර්ගය

121. (ජාත්‍යාදීන්) සමාන වූයේ ද ශ්‍රේෂ්ඨ වූයේ ද (මිත්‍රධර්මය) කරන්නේ ය. එකෙක් හීන වූයේ ද (මිත්‍රධර්මය) කරන්නේ ය. ඒ මිත්‍රයේ විපක්ෂයෙහි දී උතුම් වූ අරියක් ම (යහපතක් ම) කරන්නාහු ය. බුරුදගස උපන් මා ද දියබෙරලිය ගස උපන් කුසනාළි ද මෙනි.

#### 1. කුසනාළි ජාතක යි.

122. නුවණ නැත්තේ යශස් (පිරවර සම්පත්) ලැබූ තමනට අනරිය පිණිස හැසිරෙයි. තමහට ද මෙරමාහට ද හිංසා පිණිස පිළිපදී.

#### 2. දුමමට ජාතක යි.

123. නුවණ නැත්තේ හැම තැනට ම නුසුදුසු තෙපුල් හැම තන්හි ම බෙණෙයි. මේ තෙමේ දී ද (දීකිරි ද) නඟුලිය ද නො දන්නේ ය. (යමයේ) දීකිරි ද නඟුලිය යයි සිතා ද එහෙයිනි.

#### 3. නඩඟුලිය ජාතක යි.

124. නුවණැති පුරුෂ තෙමේ වෑයම් කෙරේ ම ය. නො කලකිරෙන්නේ ය. වෑයම් කිරීමේ ප්‍රයෝජනය බලව (රස) මෙසේ ද වී යෑ යි මෙසේ ද වී යෑ යි ඇසීම් මාත්‍රයෙන් නොවෑ (ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් ම) අඹ අනුභව කරන ලදහු ය.

#### 4. අමබ ජාතක යි.

125. ඒ පුරුෂ තෙමේ අනෙක් ජනපදයකට ගියේ බොහෝ කොට ම (පරිහව හා වංචා වචන) බණන්නේ ය. නැවත අවුදිත් (තමාගේ ස්වාමියා) දූෂණය කරන්නේ ය. කටහකය (අනාවාර ගනී හැරැපියා) සම්පත් අනුභව කරව.

#### 5. කටාහක ජාතක යි.

126. තපේවෙකස්ස<sup>1</sup> කල්‍යාණං තපේවෙකස්ස පාපකං,  
තසමා සබ්බං න කල්‍යාණං සබ්බං වාපී න පාපකතනී.

**6. අසිලකඛණජාතකං.**

127. තෙ දෙසා තානි වස්සුනි අහස්ඵච වනගොචරො,  
අනුච්චච ඛො තං ගණ්ඨෙය්‍යුං පිබ්<sup>2</sup> වීරං කලඤ්චුකානී.

**7. කලඤ්චුකජාතකං.**

128. යො වෙ ධම්මං ධජං කතවා නිගුලොහා පාපමාවරො,  
විස්සාසසීතවා භුතානි බිලාරං නාම තං වතතනී.

**8. බිලාරවතජාතකං<sup>3</sup>.**

129. නායං සිඛා පුණ්ණභෙතු සාසභෙතු අයං සිඛා,  
න'ධගුච්චගණනං යානි අලනොත හොතු අග්ගිකානී.

**9. අග්ගික'ජාතකං.**

130. යථා වාචා ව භුණ්ණස්සු යථාභුතඤ්ච ව්‍යාහර,  
උභයං තෙ න සමෙති වාචාභුතඤ්ච කොපියෙති.

**10. කොපියජාතකං.**

**කුසනාලිචගෙහා<sup>4</sup> තෙරසමො.**

**තසුපුද්දනං:**

කුසනාලිසිරිවහයනො ව යසං  
දට්ඨිමඛෙකචාහකපඤ්චමකො,  
අථ පාපක වීරබිලාරවතං  
සිවිකොසියසවහයනොන දසං.

1. තපේවකසං - "අයමෙව වා පාඨො, දුතීයපදෙපි එසෙවනසො" අට්ඨකතා.  
2. පිච මජ්ඣං-සායා.  
3. මුඛිකජාතකං-සතා.  
4. අග්ගිකභාග්‍රචාර - මජ්ඣං.  
5. සරිකච්චගො-මජ්ඣං.



126. එකකුහට හේ ම (එය ම) කලාණය (යහපත් ය) එකකුහට හේ ම ලාමක ය. එහෙයින් සියල්ල කලාණ නො වේ. සියල්ල ලාමක ද නො වේ.

**6. අසිලකමණ ජාතක යි.**

127. (නා උපන් මවුකුස නම් වූ) දේශය ද (මවු ගැබ නම් වූ) වස්තුව ද වනගොවර වූ (නිරිසන් වූ) මම ද දැනිමි. (ඤාණීවරු) නා දැන ගැඹගන්නාහ. කලණකුස කිරි බොව.

**7. කලණකුස ජාතක යි.**

128. යමෙක් එකාත්තයෙන් (දගකුඟල) ධර්මයන් ධර්මයක් කොට (මතු කොට පෙන්නා) සත්ත්වයන් (ලවා මේ සිල්-වනෙකු යි) විශ්වාස ඇති කරවාගෙනා තමන් තතු සභවාගත්තේ පවි සිදු කෙරේ ද ඔහුගේ ඒ පැවැත්ම බිලාර නම් වුනය යි.

**8. බිලාරවත ජාතක යි.**

129. මේ සිබාව (හිසැ මුදුනෙහි බැදි කෙස් රොද) පින් පිණිස නො වේ. මේ සිබාව අනුත් කනු සඳහා ය. (මේ මුසික සමුහයා) ඇඟිලි ගණනට නො යේ. අග්භිකය තාගේ (මියන් ගිණිම) මේ පමණ වේවා.

**9. අග්භික ජාතක යි.**

130. කොසියාව (ලෙඩෙමි යන) වචනයට අනුකූල වූ අනුභව කරව. කෑ දෙයට අනුකූල වූ මෙහෙ කරව. තිගේ (ලෙඩෙමි යන) කීම ද අනුභව කිරීම ද යන මේ දෙකරුණ සම නො වේ.

**10. කොසිය ජාතක යි.**

**නෙලෙස්වැනි කුසනාළි වර්ග යි.**

එහි උදහන:

කුසනාළි - යසං (දුමෙමධ) දඩි (නඩගලිස) - අඹ - කටාහක - පාපක - (අසිලකමණ) බිර (කලණකුස) බිලාරවත - සිව් (අග්භික) කොසිය යන දසය යි.

### 14. අසම්පද්‍රනිවග්ගො.

131. අසම්පද්‍රනෙතිනරිතරස්ස  
බාලස්ස මිත්තානි කලීභවනති,  
තස්මා භරාමි භුසං අධිභිමානං  
මා මෙ මිත්ති ජීගිඤ්ඤා සස්සතාය නති.

#### 1. අසම්පද්‍රනජාතකං.

132. කුසලුපදෙසෙස ධිතියා දුක්ඛාය ව  
අවජීතකතාභි භයභීරුතාය ව,  
න රකඛසීනං වසමාගමිමං  
ස යොජීභාවො මහතා භයෙන මෙති.

#### 4. පඤ්චගරුකජාතකං.

133. ඛෙමං යභිං තස්ස අරි උදිරිතො  
උදකස්සභි මජ්ඣෙකි ජලතෙ සතාසනො,  
න අජ්ජ වාසො මනියා මභීරුභෙ  
දිසා භජවෙභා සරණජ්ජ නො භයනති.

#### 3. සතාසනජාතකං.

134. යෙ සඤ්ඤිතො තෙපි දුග්ගතා  
යෙපි අසඤ්ඤිතො තෙපි දුග්ගතා,  
එතං උභයං විචජ්ජය  
තං සමාපතතිසුඛං අනඛගණං නති.

#### 4. ක්‍රියානසොධනජාතකං.

135. වජ්‍රභං සුරියාභඤ්ච යොධි පඤ්ඤය භාධති,  
අවිතකෙකතන ක්‍රියානෙන හොති ආභස්සරුපගොති.

#### 5. වජ්‍රභජාතකං.

1. භිජීඤ්ඤා - මජ්ඣ., සං. 2.  
2. අනිවර්තනකො - මජ්ඣ.,  
3. වසමාගමිමං - මජ්ඣ.,  
4. භීරුකජාතකං - මජ්ඣ., සං. (පඤ්චගරුකජාතකං.)  
5. දුක්ඛා - මජ්ඣ., සං.

### 14. අසම්පදන වර්ගය

131. කිසියම් භීත වූ ද උතුම් වූ ද වස්තුවක් නො ගැනීම නිසා අනුවණයාගේ මිතුරෝ කිලුටු වෙත්. (හෙවත් බිඳෙත්.) එහෙයින් (මිත්‍රත්වය රකිනු පිණිස) මිතුරා දෙන ලද බොල් කුරුණි සතර ගනිමි. මගේ මිත්‍රත්වය නො පිරිහේවා, මිත්‍රත්වය සඳ පවතීවා.

#### 1. අසම්පදන ජාතක යි.

132. දක්ෂ වූ (පසේබුදුවරයන්ගේ) අවවාදයෙහි දැඩි වැ පිහිටි හෙයින් ද භය භීරුතායෙන් නො නැවති හෙයින් ද යකින්නන්ගේ වශයට නො පැමිණියමිහ. මට මහත් වූ බියෙන් ඒ සෙන් බව වී.

#### 2. පක්‍ෂවගරුක ජාතක යි.

133. යම් තැනෙකැ නිර්භය ද එ නැත සතුරා නැඟිසිටියේ ය. දිය මැද ගිනි දිලියෙයි. පොළොව තෙලෙහි වූ රුක්හි අද වාසයෙක් නැත. අන් දෙසෙක යටු අපට පිහිට වූ තැනින් අද බිය උපත.

#### 3. සතාසන ජාතක යි.

134. සිතැති යම් සත්ත්ව කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ද දිලිඳු වෙති. සිත නැති යම් සත්ත්ව කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ද දිලිඳු වෙති. සිත ඇති සිත නැති භවයන් දුරු කරව, ඒ අරූප සමවත් සුව නිදෙසි.

#### 4. ක්‍රමානුකූල ජාතක යි.

135. මෙ ලොවැ යමෙක් ඔදනකසිණය ද පිතකසිණය ද නුවණින් වඩා ද, මේ දෙයාකාරයෙන් වැඩු විතර්ක රහිත දැනුණින් (දෙවැනි දැනුණින්) ආභසසර බඹ ලොවට පැමිණියේ වෙයි.

#### 5. වජ්‍ය ජාතක යි.

136. යං ලද්ධං තෙන තුට්ඨබ්බං අතිලොභො හි පාපකො,  
භංසරාජං ගහෙතොත සුවණ්ණං පරිභායරාති.

**6. සුවණ්ණභංසජාතකං.**

137. යජෙකො ලභෙන බබ්බු දුතියො තස්ස ජායති,  
තතියො ච චතුජො ච ඉදං තෙ බබ්බුකා බිලනති.

**7. බබ්බුකජාතකං.**

138. කීනොත ජටාහි දුලෙමධ කීනොත අජිනසාවියා,  
අබ්භනාරං තෙ ගහනං බාහිරං පරිමජ්ජයිති.

**8. ගොධජාතකං.**

139. අකඛි හීනකා පටො නටෙධා සබ්බි ගෙහෙ ච භණ්ඩනං,  
උභතො පදුට්ඨකලලනො උදකමි ඊලමි වාති.

**9. උභතොභට්ඨජාතකං.**

140. නිච්චං උබ්බිග්ගහදයා සබ්බලොකවිහෙසකා,  
තසමා තෙසං වයා නස්සී කාකානමොක ඤාතීන'හඨී.

**10. කාකජාතකං.**

**අසමපදුනිවග්ගො චූදදසමො.**

**කඤ්ඤාදනං:**

ඉතරිතරරකබ්බිබෙමීයො ච  
පරොසතපඤ්ඤාන ආභසිකරො ඥාන,  
අථ භංසවිරුක්ඛමබ්බුජටං  
පටනවඨකකාකවරෙන දස.

136. යමක් ලැබුණේ ද එයින් (ලද දෙයින්) සතුටු විය යුතු ය. අධික ලෝභය ලාමක ය. (රන් වැඩියක් ලබනු රිසි ව) ස්වර්ණභංස රාජයා අල්ලා ගැනීම නිසා රනින් පිරිහුණේ ය. (ලැබෙන්නට තුබූ රන් ද නො ලැබුණේ ය.)

**6. සුවණභංසජාතක යි.**

137. යම් තැනෙකු බළලෙක් (ගොදුරක්) ලබා ද එතැනැ දෙවෙනි බළලෙක් උපදී. තෙවැන්නෙක් ද සිවුවැන්නෙක් ද උපදී. මේ තිගේ බබ්බුකා බිලය යැ. (පළිඟු ගුහාව යැ.)

**7. බබ්බුකජාතක යි.**

138. මෝඩය, ජවායෙන් තට කවර ප්‍රයෝජනයෙක් ද? අඳුන් දිව් සමෙන් තට කවර ප්‍රයෝජනයෙක් ද? තාගේ හිත රාගාදී කෙලෙස් කසළින් පිරී ඇත. පිටත (සිරුර) තවුස්වෙස් දරා පිරිමදනෙහි ය.

**8. ගොඩ ජාතක යි.**

139. නේත්‍රයෝ බුන්හ, පටය (වස්ත්‍රය) නවුයේ ය. (නැති විය) යෙහෙළිය හා තාගේ බිරිය ගෙයි කලහ යැ. දිය ගොඩ දෙතැන්හි දුෂිතකම්පානත ඇත්තෙහි යැ.

**9. උභතොහට්ඨ ජාතක යි.**

140. සතතයෙන් නැතිගත් සිත් ඇතියහ. සියලු ලෝවැස්සන් වෙහෙසන්නාහ. එහෙයින් අපගේ නැසියන් වූ ඒ කවුඩනට වූරුණුතෙල් නැත.

**10. කාක ජාතක යි.**

**තුදුග්වැනි අසම්පදන වර්ග යි.**

**එහි උද්දන:**

ඉතරිතර (අසම්පදන) යැ රකඛසි (පඤ්චගරුක) යැ ටෙමී (සත්‍යාසන) යැ පරොසතපඤ්ඤ (කුඩානසොධන) යැ ආහසාර (වන්දාහ) යැ හංසවරුකගම යැ බබ්බු යැ ජවා (ගොඩ) යැ පටනට්ඨක (උභතොහට්ඨ) යැ කාක යැ යි ජාතක දසයෙකි.

15. කකණවකවග්ගො.

141. න පාපජනසංසෙවී අවචනනසුඛමෙධනී,  
ගොධාකුලං කකණොච \*කලිං පාපෙති අත්තනනති.

1. ගොධජාතකං.

142. එතං හී නෙ දුරාජානං යං සෙසි මතසායිකං,  
යසස තෙ කඛඞ්මානසස හඤ්චා දණොචා න මුච්චති'ති.

2. සිගාලජාතකං.

143. ලසී ව තෙ නිජ්ඣලිතා මඤ්චකො ව වීදලිතො,  
සධ්ධා තෙ එඤ්ඤා භග්ගා අජ්ඣ චො ඤිං වීරොවසී'ති.

3. වීරොවනජාතකං.

144. ඛහුමෙචතං අසඬ්ඨි ජාතවේද  
යං තං වාලධිතා හී පුජයාම,  
මංසාරභසස නඤ්ඤා මංසං  
නඬ්ඤ්චඤ්චෙ භවං පච්චෙභාතු'ති.

4. නඬ්ඤ්චඤ්චජාතකං.

145. න ඤිං රාධ වීජානාසි අඛඞ්චරතෙ අනාගතෙ,  
අව්ඤ්ඤා වීලපසි වීරතො කොසියායනො'ති.

5. රාධජාතකං.

146. අපි නු භනුකා සනාතා මුඛඤ්ච පරිසුසසති,  
ධරමාම න පාරෙම පුරතෙව මහොදධි'ති.

6. කාකජාතකං.<sup>1</sup>

\*. පාලියං පන ඵලං පාපෙතිති ලිඛනං, තං වාඤ්ඤානං අධිකරාය නඤ්ඤා අපෙ පි සස න පුජති. තඤ්චා යථාමුඛතමෙව ගහෙතඤ්ච, අධිකරා.

1. සමුදකාකජාතකං.

### 15. කකණ්චක වර්ගය

141. පාපජනයා සෙවුනා පුද්ගල එකාන්තයෙන් සුව නො වඩයි. (නො ලබයි.) කකණ්චකයා (කටුස්සා) කෙරෙන් ගොඩාකුලය මෙන් තමා ද තමා හා එක් වුවනුදු වීනාශයට පමුණුවයි.

#### 1. ගෝඨ ජාතක යි.

142. යම් කාරණයෙකින් මළ එකක්හු මෙන් හෝනෙහි ද? නොපගේ මේ කාරණය නො දතහැකි ය. (කවර හෙයින් ද යත්?) දඹුකෙළවර අදනා කල්හි තොපගේ අතින් මුගුරුදණ්ඩ නො මිදේ ද (එහෙයිනි.)

#### 2. සිඟාල ජාතක යි.

143. තාගේ හිස්මුල් ද පිටතට නික්මුණේ ය. හිසද පළන ලද්දේ ය. තාගේ සියලු ඉළඇට බිඳුණේ ය. අද වූකලී තෝ බබළන්නෙහි ය.

#### 3. විරොචන ජාතක යි.

144. අසන්පුරුෂ වූ ගීනිදෙවිය, යම් හෙයෙකින් නා වාලධියෙන් පුදුමෝද මෙ පමණකුදු (නමනට අයිති දේ රැකැගත නොහැකි තොපට) බෙහෙව මාංසානුභවයට සුදුසු තොපට අද මස් නැත. පින්වත නඟුට ද පිළිගනීවා.

#### 4. නඩගුට්ඨ ජාතක යි.

145. රාධය, තෝ මධ්‍යමරාත්‍රීය නො ආ කල්හි (මෙතෙක් දෙනා ආවාහු යයි) නො දන්නෙහි ය. (එසේ වූ තෝ පරපුරුෂයන් වළකනුව) අවාක්ක වූ විලාපයක් බණන්නෙහි ය. බැමිණිය බමුණා කෙරෙහි නො ඇලුණා ය.

#### 5. රාධ ජාතක යි.

146. අපගේ හනු (හකු) විධාවට පැමිණියේ ය. මුඛය ද වියළෙයි. මුහුදු දිය ඇදලන්නට වියහි කරමහ. දිය හිස් කළ නො හෙමිහ. මහමුහුදු පිරේ ම ය.

#### 6. කාක ජාතක යි.

147. න ඉදං දුක්ඛං අදුං දුක්ඛං යං මං තුදති වායසො  
යං සාමා පුප්ඵරනෙන න කතීකං නානුභොග්ගතීති.

7. පුප්ඵරතජාතකං.

148. නාහං පුනං න ච පුනං න වාපි අපුනපපුනං.  
හජීඛොඤ්ඤිං පචෙක්ඛාමි. නපා හි භයකජ්ජනෝති.

8. සිගාලජාතකං.

149. එකපණ්ණං අයං රුකෙඛා න භුමා වතුරඛුලො,  
එලෙන විසකපෙන මහායං කිං හවිසසතීති.

9. එකපණ්ණජාතකං.

150. අසනතං යො පගණ්හාති අසනතඤ්චපසෙවති,  
තමෙව සාසං කුරුතෙ ව්‍යයොසො සඤ්චිකො යපාති.

10. සඤ්චිජාතකං.

කිකණ්ඨකචගෙගා<sup>1</sup> පණ්ණරසමො.

තඤ්ඤානා:

සුඛමෙධනිදණ්ඛවරො ච පුන  
ලසීවාලසීපඤ්චමරාධවරො,  
සමභොදධිකතීකමොඤ්ඤි පුන  
වතුරඛුලොව්‍යසවරෙන දස.

ලපරිමපණ්ණාසමො.

එකකනිපාතො නීට්ඨිතො.

තනු වග්ගදානා:

අපණ්ණකං සිලවග්ගකුරුභිග  
කුලාවකං අත්තාමෙනපඤ්චමි,  
ආසිංසොඉජීවරුණං අපාසි.  
ලිකතවගෙගන තෙරස,  
පරොසතං හංසිසරිකඛං  
අසමපදංකතඤ්චවගෙගා.

1. පාසභවනවග්ගො - මජ්ඣ.



147. කවුඩු තෙම (හුල නියා සිටින) මා තුඩින් වීදින්නේ ය. යන යම් දුකක් ඇද්ද, මෙය මට දුක් නො වෙයි. (මාගේ අඹු) සාමා වනුක් මලින් රැඳු වස්ත්‍රයෙන් සැරසී කාර්තිකොත්සවශ්‍රීය නො වීදී යන යමක් ඇද්ද, එය මට දුක් වේ.

**7. පුළුරුණු ජාතක යි.**

148. මම ඇත්කඳ තුළට නැවත නො යෙමි, නැවත ද නො යෙමි, නැවත නැවත ද නො යෙමි. ඒ එසේ මැ ය. එපමණම හයින් නැති ගත්තෙම වෙමි.

**8. සිභාල ජාතක යි.**

149. මේ (නොසඹ) ගස (දෙපසෙහි) එක එක පත් ඇත්තේ ය. බිමින් සතරගුලක් වැඩියේ ද නො වෙයි. හලාභල වීඝ සමාන වූ පත්‍රයෙන් යුක්ත ය. මහත් වැ වැඩුණේ කුමක් නම් වන්නේ ද.

**9. එකපණණ ජාතක යි.**

150. යමෙක් අසත්පුරුෂයාට සත්කාර සමාන කෙරේ ද අසත්පුරුෂයා සෙවන හෝ කෙරේ ද, (ඒ අසත්පුරුෂයා) ඔහු ම භීලගනී. (විනාශයට පත් කෙරෙයි) ව්‍යාඝ්‍ර සංජීවක දෙදෙනා මෙනි.

**10. සක්ඛිව ජාතක යි.**

**පසලොස් වැනි කකණ්චක වර්ග යි.**

**එහි උද්දනය:**

සුමමෙධ (හොඳ) දණ්ඩවර (සිභාල) ලසි (විරොචන) වාලයි (නඩඹුවඩ) පස් වැනි රාධ මහොදයි (කාක) කකණික (පුළුරුණු) බොඤ්ඤි (සිභාල) වතුරඩඹුල (එකපණණ) ව්‍යාඝ්‍ර (සංජීව) යන දසය යි.

**උපරිම පණණුසක යි.**

**එකඟ නිපාතය නිමි.**

**එහි වභ්‍රාදනය:**

අපණණක - සිලව - කුරුඬය - කුලාවක - පස්වැනි අසුකාම - ආසිංස - ඉඤ්ඤි - වරණ - අපාසිමහ - දස වැනි ලීඝ්‍ර - පරොසන - හංසි - පරිකඛ (කුසනාළි) අසමපදන - කකණ්චක යනු යි.

## දුකනිපාතො

### 1. දඤ්චග්ගො

- 151. දඤං දඤස්ස ඛිපති මලලිකො<sup>1</sup> මුද්දනා මුද්දං  
සාධුමච්චි සාධුතා ජෙති අසාධුමච්චි අසාධුතා,  
එතාදිසො අයං රාජා මඤ්ඤා උය්‍යාභි සාරථී.
- 152. අසෙකාමෙධන ජීනෙ කොධං අසාධුං සාධුතා ජීනෙ,  
ජීනෙ කදරියං දනෙන සචෙවන අලිකවාදිතං<sup>2</sup>  
එතාදිසො අයං රාජා මඤ්ඤා උය්‍යාභි සාරථීති.

### 1. රාජොවාදජාතකං.

- 153. අසමෙකතිතකමමනං තුරිතාභිනිපාතිනං,  
සානි කමමානි තපෙපනති උණ්ණං චජෙකාභිතං මුඛෙ.
- 154. සීහො ච සීහනාදෙන දදුරං අභිනාදමි,  
සුඤ්ඤා සීහස්ස නිශොසං සීගාලො දදුරෙ චසං  
භීතො සනාසමාපාදි හදයඤ්ඤස්ස අපථලීති.

### 2. සීගාලජාතකං.

- 155. චතුසඳෙ අහං සමම තමච්චි සමම චතුසඳෙ,<sup>3</sup>  
එහි සීහ නිචකතස්සු කීනත්‍ර භීතො පලායසී.
- 156. අසුචි පුනිලොමොසි දුග්ගඤ්ඤො වාසී සුකර,  
සචෙ යුජ්ඤිකුකාමොසි ජයං සමම දුග්ගී තෙති.

### 3. සුකරජාතකං.

- 157. ඉධුරගානං පචරො<sup>4</sup> පච්චෙධා  
සෙලස්ස චජෙණ්ණෙන පමොකකම්චජං,  
බුහමඤ්ච චණ්ණං අපවායමානො  
බුභුකම්තො නො වීසහාමි. හොතඤ්ඤං.

---

1. බසනිකො-මජ්ඣං, බලලිකො-සඤ්ඤා.  
2. සබ්බන්තාලිකවාදිතං-මජ්ඣං, සඤ්ඤා.  
3. සමම - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.  
4. පචරං-සීලං.

# දුකනිපාතය

## 1. දළභ වර්ගය

151. මලලික නම් රජ දඩ් (තද) අයට තදින් පහර දෙයි. මෘදු අය මෘදුභාවයෙන් දිනයි. සත්පුරුෂයා යාඩු ගුණයෙන් ද අසත්පුරුෂයා අසාඩු ගුණයෙන් ද දිනයි. මෙ රජ මෙබඳු ගති ඇත්තේ ය. රථාවායනී, මාර්ගයෙන් පහව යා (යි මලලික රජුගේ රථාවායනීයා බරණැස් රජුගේ රථාවායනීයාට කී ය.)

152. ක්‍රොධ කරන්නා ක්‍රොධ නො කිරීමෙන් (මෙමන්ත්‍රියෙන්) දිනයි. අසත්පුරුෂයා යාඩු ගුණයෙන් දිනයි. තදමසුරා (තදමසුරුබව) දීමෙන් දිනයි. බොරු කියන්නා සත්‍යාවචනයෙන් දිනයි. මෙ රජ මෙබඳු ගුණ ඇත්තේ ය. රථාවායනී, මාර්ගයෙන් පහව යා (යි බරණැස් රජුගේ රථාවායනීයා මලලික රජුගේ රථාවායනීයාට කී ය.)

### 1. රාජොවාද ජාතක යි.

153. මනා කොට පරීක්ෂා නො කොට කරන ලද කමානන ඇති, (නොවීචාරා) වහා කටයුතු පටන් ගන්නහු, උණු අහරක් මුඛයෙහි තැබීමෙන් මුඛය දූවෙන්නා සේ තමාගේ ක්‍රියාවෝ' (ඔහු) තවත්. (ස්වකීය ක්‍රියාවලින් ඔහු තැවෙයි, දූවෙයි.)

154. සිංහ තෙමෙ ද සිංහනාදයෙන් පර්වතය එකනාද කෙළේ ය. පර්වතයෙහි වසන්නා වූ තිවලා සිංහයාගේ මහභව අසා (මරණ බියෙන්) බියපත් වූයේ තැනිගැන්මට පැමිණියේ ය. ඔහුගේ හෘදය ද පැළඳේ යි.

### 2. සිගාල ජාතක යි.

155. යහළුව, මම සිවුපායෙමි. යහළුව, තෝ ද සිවුපායෙහි. සිංහය මෙහි එව, නවතුව, බියපත් වූයේ කුමට පලායෙහි ද?

156. (තෝ) අපවිත්‍ර වූ කුණු වූ ලොම් ඇත්තෙහි ය, දුගඳ හමන්නෙහි ය. ශුකරය, ඉදින් මා හා යුද කරනු කැමැත්තෙහි නම් යහළුව තට ජය දෙමි.

### 3. සුකර ජාතක යි.

157. මීදීමක් කැමැත්තා වූ සර්පරාජ තෙමෙ ශෛල වර්ණයෙන් මේ වළකලාවට හෙවත් තවුස් පොරෝණය ඇතුළට පිවිසියේ ය. මම තොප වහන්සේගේ බ්‍රහ්මවර්ණය පුදන්නෙමි (බඩගිනි ඇත්තෙමි) කතු කැමැත්තෙමි නමුදු කන්නට නො පොහොසත් වෙමි.

158. යො චුභමගුනො වීරමෙව ජීව  
දිබ්බා<sup>1</sup> ච නෙ පානුභවනතු භක්ඛා,  
යො චුභමචණ්ණො<sup>2</sup> අපවායමානො  
චුභුක්ඛිතො නො වීසභාසි භොක්ඛකති.

4. උරගජාතකං.

159. ජීව වසසසතං ගඟ්ඨ<sup>3</sup> අපරානි ව වීසතිං  
මා මං පිසාවා බාදනතු ජීව තිං සරදෙසතං.

160. ත්වම්චි වසසසතං ජීව අපරානි ව වීසතිං,  
වීසං පිසාවා බාදනතු ජීව තිං සරදෙසතකති.

5. ගගගජාතකං.<sup>4</sup>

161. අලීනවික්කං නිසසාය පහට්ඨා මහති වචු,  
කොසලං සෙනාසනතුට්ඨං ජීවගාහං<sup>5</sup> අගාහසි.

162. එවං නිසසායමපකො හිතඤ්ඤා ආරදධවිරිච්චො,  
භාවයං කුසලං ධම්මං යොගනෙකම්මසා පක්ඛියා,  
පාපුණෙ අනුපුඤ්ඤන සබ්බසංයොජනකම්මයනති.

6. අලීනවික්කජාතකං.

163. යෙන කාමං පණාමෙති ධම්මො බලවතං මිථි,  
උත්තරදන්ති විජානාහි ජාතං සරණතො භයං.

164. අපි වෙපි දුබ්බලො මිනො මිත්තධම්මෙවසු නිට්ඨති,  
යො ඤාතකො ච බන්ධු ච යො මිනො යො ච මෙ සබ්බා  
දුට්ඨිති මාතිමඤ්ඤාදිකො<sup>6</sup> සිගාලො මම පාණදෙති.

7. ගුණජාතකං.

165. න ඉදං වීසමසීලෙන සොණෙන සුභනුසසභ,  
සුභනුපි තාදීසොයෙව යො සොණසස ස ගොවරො.

1. දිබ්බාව - මජ්ඣ., සා.  
2. චුභමං වක්කං - මජ්ඣ.,  
3. ගඟ්ඨ - මජ්ඣ., සා.  
4. වීසති - මජ්ඣ., සා.  
5. ගගගජාතකං - මජ්ඣ., සා.  
6. ජීවගාහං - අට්ඨකථා, මජ්ඣ., සා.  
7. මාතිමඤ්ඤාදිකො - මජ්ඣ., සා. මාතිමඤ්ඤාදිකො.

158. උක්තම වර්ණයට පුදන්තා වූ කනු කැමැත්තා වූ ද යමෙක් අනුභව කරන්නට නොපොහොසත් ද (ඒ නෝ) බ්‍රහ්මයා විසින් රක්තා ලද්දෙහි ය. බොහෝ කලක් මැ ජීවත් වේවා! තට දිව්‍යභෝජනයෝ පහළ වෙත්වා!

4. උරග ජාතක යි.

159. ගඟය තෙපි එක්සිය විසි වසක් ජීවත් වව, පියාවයෝ මා නොකත්වා, තෙපි ශරත් සෘතු සියයක් (එක්සියවිසි වසක්) ජීවත් වව. (ශරත් සෘතු සියය නම් අවුරුදු සියයයි.)

160. තෙපි දු එකසිය විසිවසක් ජීවත් වව. පියාවයෝ හලාහල විෂය කත්වා, තෙපි ශරත් සෘතු සියයක් ජීවත් වව.

5. ගඟ ජාතක යි.

161. අලීනවික්ක කුමාරයා නියා ඉතා සතුටු වූ මහත් වූ සෙනා නොමෝ ස්වකීය රාජ්‍යයෙන් සතුටු නො වූ (පරරාජාලොභයෙන් පැමිණි) කොසොල් රජු ජීවග්‍රාහයෙන් අල්වාගත්තී ද,

162. මෙසේ නි:ශ්‍රය සම්පන්න වූ චතුර්විධ යොගයාගේ ජ්‍යෙෂ්ඨයට හෙවත් නිවනට පැමිණෙනු සඳහා සත්තීය බොධිපාක්ෂික කුශලධර්මයන් වඩන්නා වූ පටන් ගන්නා ලද වීයභි ඇති මහණ පිළිවෙළින් සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඤයට (රහත්බවට) පැමිණේ.

6. අලීනවික්ක ජාතක යි:

163. උක්තන වූ දළ ඇති මෘගරාජය, ඊශ්වර තෙමේ යම් දිශාවෙකින් සේවකයා පහ කරනු කැමැති ද ඒ දිශාවෙන් එකාන්තයෙන් පහ කෙරෙයි. බලවතුන්ගේ ස්වභාවධර්මය මෙසේ දැනුව, නොහොත් උස් වූ නාද ඇති සිංහධෙතුව යම් කාරණයකින් එකාන්තයෙන් හිංසා කෙරේ ද එපරිදි තී දැනුව. යම් හෙයකින් පිහිට වැ සිටි තොප කෙරෙත් හය උපන්නෝ ද එහෙයින් යම්හ.

164. ඉදින් දුර්වල වූ මිත්‍ර තෙමේ මිත්‍රධර්මයෙහි පිහිටියේ නම් හෙතෙමේ නැයා ද, බන්ධු ද, මිත්‍ර ද, යහළුවා ද වේ. සිංහිය අවමන් නොකරව, හිවලා මාගේ ප්‍රාණදයක මිත්‍ර වේ.

7. ගුණ ජාතක යි.

165. සුභනු නම් අශ්ව තෙමේ යෝණ නම් අශ්වයා සමඟ යම් ප්‍රේමයක් කෙරේ ද එය තමාගේ විෂම ස්වභාවයෙන් නො වේ. යම් සුභනු නම් අශ්වයෙක් යොණ අශ්වයා හා සමාන ගොවර ඇත්තේ ද සුභනු නම් අශ්වයා ද එබඳු මැ යි.

166. පකඛන්දිනා පභබ්බෙනා නිච්චං සන්දනඛාදිනා  
සමෙති පාපං පාපෙන සමෙති අසතා අසනති<sup>1</sup>.

8. සුභනුජාතකං.

167. උදෙනයං චක්ඛුමා එකරාජා  
හරිස්සවණණං පඨවීසභාසො,  
තං තං නමස්සාමි හරිස්සවණණං පඨවීසභාසං  
තයජජ ගුණා විහරෙමු දිවසං.

168. යෙ බ්‍රාහ්මණා වෙදගු සබ්බධමෙම  
තෙ මෙ නමො තෙ ච මං පාලයනතු,  
නමස්සු බුද්ධානං නමස්සු බොධියා  
නමො විච්චිකතානං නමො විච්චිකතියා.  
ඉමං සො පරිත්තං කතො මොරො වරති එසනා.

169. අපෙතයං චක්ඛුමා එකරාජා  
හරිස්සවණණං පඨවීසභාසො,  
තං තං නමස්සාමි හරිස්සවණණං පඨවීසභාසං  
තයජජ ගුණා විහරෙමු රතතිං.

170. යෙ බ්‍රාහ්මණා වෙදගු සබ්බධමෙම  
තෙ මෙ නමො තෙ ච මං පාලයනතු,  
නමස්සු බුද්ධානං නමස්සු බොධියා  
නමො විච්චිකතානං නමො විච්චිකතියා.  
ඉමං සො පරිත්තං කතො මොරො වාසමකපපයි<sup>2</sup>ති.

9. මොරජාතකං.

1. පභබ්බෙන-මරසං.  
2. සතනි-සතා.

166. අශ්වයන් මතුයෙහි පනින පියවි ඇති කායප්‍රගල්භතාදී-  
යෙන් යුක්ත වූ නිතර (තමා බැඳි) රහන කන ස්වභාව ඇති  
පාපස්වරූපඇතියහු හා දුශ්ශීලත්වය සමාන වන්නේ ය. (එසේම)  
අසත් පුරුෂයා අනාවාරයෙන් යුක්තයා හා සමාන වන්නේ යි.

8. සුභනු ජාතක යි.

167. (අන්ධකාර විධමන කොට දැකුම ලබා දෙනුයෙන්)  
වක්ෂුස්මත් වූ (සක්වළ මුළුල්ලේ ආලෝකය පතුරුවන්නන් කෙරෙන්  
ශ්‍රේෂ්ඨ හෙයින්) එකරාජ වූ ස්වර්ණවර්ණ වූ පොළොව බබුළු  
වන්නා වූ මේ සුර්යයා උද වේ. එහෙයින් රන්වන් වූ පොළොව  
බබුළුවන්නා වූ කොපට නමස්කාර කෙරෙමි. තොප විසින් ආරක්ෂා  
කරන ලද්දෙමෝ අද දවහල වාස කරමහ.

168. සියලු (ස්කන්ධාදි) ධර්මයන් සිය නැඟිත් දනෑ  
ගන්නා වූ යම් (ක්ෂීණාස්ථ) බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුනට  
මාගේ නමස්කාරය වේවා, ඒ උතුමෝ මා පාලනය කෙරෙත්වා,  
බුදුවරයනට මාගේ නමස්කාරය වේවා, බෝධිඤානයට ද මාගේ  
නමස්කාරය වේවා, අර්හත්ඵලවිමුක්තීන් විමුක්තයනට ද මාගේ  
නමස්කාරය වේවා, (තදඛතාදි පඤ්ඤ) විමුක්තියට ද මාගේ නමස්-  
කාරය වේවා, ඒ මයුරයා මේ පිරිත කොට ගොදුරු සෙවීම පිණිස  
හැසිරේ.

169. වක්ෂුස්මත් වූ ඒකරාජ වූ ස්වර්ණවර්ණ වූ පොළොව  
බබුළුවන්නා වූ සුර්යයා අස්තයට යෙයි. එහෙයින් රන්වන් වූ  
පොළොව බබුළුවන්නා වූ ඔබට නමස්කාර කෙරෙමි. තොප  
විසින් ආරක්ෂා කරන ලද්දෙමෝ රාත්‍රියෙහි වාස කරමහ.

170. සියලු ධර්මයන් සිය නැඟිත් දනෑ ගන්නා වූ යම්  
(ක්ෂීණාස්ථ) බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් ඇද්ද ඔවුනට මාගේ නමස්කාරය  
වේවා, ඒ උතුමෝ මා පාලනය කෙරෙත්වා, බුදුවරයනට මාගේ  
නමස්කාරය වේවා, බෝධිඤානයට ද මාගේ නමස්කාරය වේවා  
අර්හත්ඵලවිමුක්තීන් විමුක්තයනට ද මාගේ නමස්කාරය වේවා,  
විමුක්තියට ද මාගේ නමස්කාරය වේවා. ඒ මයුරයා මේ පිරිත  
කොට වාසය කෙළේ යි.

9. මොර ජාතක යි.

171. එවමෙව නුන්<sup>1</sup> රාජානං වෙදෙහං මිථිලග්ගහං,  
අසො වහනති ආජඤ්ඤ යථා භංසා චිනිලකං.

172. චිනිල දුග්ගා භජසි අභුමිං නාත යෙවසි,  
ගාමනතිකානි<sup>2</sup> සෙවසුඤු එතං මාතාලයං තවා<sup>3</sup>ති.

**10. චිනිලකජාතකං.**

**දළඟවගෙගා සධමො.**

**තඤ්ඤතං:**

විරමලලිකදදුරසුකරකො  
උරගුනම පඤ්ඤම ගග්ගවරො,  
මහති වමු යා ව සිගාලවරො  
සුභනුනමමොරචිනිල දස.

---

1. ඵවමෙවනු-මජ්ඣ. (කෘතී).  
2. ගාමනතරානි-මජ්ඣ. ගාමනක සඤා.



171. කාරණාකාරණ දන්තා වූ භංසයෝ යම්සේ විනීලක නම් වූ මා උසුළද්ද එමෙන් මැ විදේහාධිපති වූ මීසුලු නුවර රජු අශ්වයෝ උසුළත්.

172. විනීලය, තෝ පර්වත දුර්ගය සෙවුනෙහි දරුව, තට භූමි නො වූ පර්වත විෂමස්ථානය සෙවුනෙහි ග්‍රාමාභ්‍යාසයෙහි වූ (කසලගොඩ අමුසොහොන් ආදී) යානයෝ පෙවන කර. තෙල කොප මවගේ වාසස්ථාන යි.

**10. විනීල ජාතක යි.**

**පලමුවැනි දළ්භ වර්ග යි.**

එහි උද්දනය:

උතුම් මලලික (රාජොවාදක) යැ, දදුර (සිගාල) යැ, ශුකර ජාතක යැ, උරගජාතක යැ, පස්වැනි ගඟපාතක යැ, මහාසෙනා ඇති (අලිනවිකත) ජාතක යැ, සිගාල (ශුභ) ජාතක යැ, සුභනු ජාතක යැ, උතුම් වූ මොර ජාතක යැ, විසිලක ජාතක යැ යන දසය යි.

## 2. සන්ධිවලගෙනා

173. න සන්ධි කාපුරිසෙන කසිරා  
අරියො හි අරියෙන පජානමසං.  
වීරානුච්චොපි කරොති පාපං.  
ගජො යථා ඉන්ද්‍රසමානගොතො.
174. යංකෙව්<sup>1</sup> ජකුඤ්ඤ සද්ධො මමනති  
සීලෙන පකුඤ්ඤ සුතෙන වාපි.  
තෙනෙව මෙත්තං කසිරාථ සද්ධං,  
සුඛාවහො<sup>2</sup> සපුරිසෙන සබ්බමොති.

### 1. ඉන්ද්‍රසමානගොතකජාතකං.

175. න සන්ධිසමා පරමස්ථි පාපියො  
යො සන්ධිවො කාපුරිසෙන හොති,  
සන්ධිපිතො සපජිතා පායසෙන<sup>3</sup>  
කිට්ඨා කතං පණ්ණාකුට්ඨං අදධිති.
176. න සන්ධිසමා පරමස්ථි සෙයො  
යො සන්ධිවො සපුරිසෙන හොති,  
සීහසස වාග්ගසස ව දීපිතො ව  
සාමා මුඛං ලෙභති සන්ධිවොතා<sup>4</sup>ති.

### 2. සන්ධිජාතකං.

177. කාළා මීගා සෙතදන්තා තව ඉමෙ<sup>5</sup>  
පරොසතං හෙමජාලාභිසඤ්ජනනා<sup>6</sup>,  
තෙ තෙ දදමිති සුසීම මුඛි  
අනුසාරං පෙත්තිපිතාමහානා.
178. කාළා මීගා සෙතදන්තා මම ඉමෙ<sup>5</sup>  
පරොසතං හෙමජාලාභිසඤ්ජනනා,  
තෙ තෙ දදමිති වදමි මාණව  
අනුසාරං පෙත්තිපිතාමහානානති.

### 3. සුසීමජාතකං.

---

1. යදෙව - සතා  
2. සුඛාවහෙව - මජ්ඣං, සතා  
3. පායාසෙන - මජ්ඣං, සතා.  
4. කිට්ඨෙම - මජ්ඣං, සතා.  
5. ජාලාභිජනනා - මජ්ඣං, සතා.  
6. මමිමෙ - සතා. මමිමෙ - මජ්ඣං.

## 2. සන්ඵච වර්ගය

173. අර්ථය දන්නා වූ (අචාර) ආර්ය පුද්ගල තෙමේ අනාර්ය වූ කුන්සිත පුද්ගලයා හා සහවාසය නො කරන්නේ ය. (කුමක් හෙයින් ද යත්) බොහෝ කාලයක් එක් වූ වාසය කළත් පව් කරන්නේ ය. බොහෝ කාලයක් එක් වූ වාසය කළ ඉඤ්ඤා සමානගොඤ්ඤා නම් තාපසයා මැරූ හස්තියා මෙනි.

174. ශීලයෙන් ද ප්‍රඥාවෙන් ද ශ්‍රැතයෙන් ද යම් නැනැත්තකු මා හා සදාඥ යයි දන්නේ ද ඔහු හා සමග ම චිත්‍රණිය කරන්නේ මැනවි. සත්පුරුෂයා හා එක් වූ වාසය සුව ඵලවන්නේ යි.

### 1. ඉන්ද්‍රියමානගොඤ්ඤා ජාතක යි.

175. කුන්සිත පුරුෂයා සමග යම් සහවාසයෙක් වේ ද ඒ සහවාසයට වඩා අධික වූ අන් නපුරෙක් නැත. (කුමක් හෙයින් ද යත්) ගිහෙලින් කිරිබත් සනාඨර්පිත වූ හෙවත් පුදුනු ලැබූ ගින්න දුකසේ කරන ලද (ඒ කිරිබත පිසූ) අකුපාල දව් ද (ඵහෙයිනි.)

176. සත්පුරුෂයා හා යම් සහවාසයෙක් වේ ද ඒ සහවාසයට වඩා අධික වූ අන් උතුම් බවෙක් නැත. (කුමක් මෙන් ද යත්) සහවාසය කරණ කොටගෙනෑ සාමා මෘගබෙහුව සිංහයාගේ ද ව්‍යාසුරාගේ ද දිවියාගේ ද මුහුණ ලොව්. (ඵමෙනි.)

### 2. සන්ඵච ජාතක යි.

177. සුසීම මහරජ, තොපගේ මේ සියයකට අධික වූ සුදු දළ ඇති කඵපැහැ ඇත්හු රන්දලින් සාදන ලදහ. තෙල ඇතුන් පියමුතුන් සිරිත් සිහි කෙරෙමින් ඔවුනට (අන් බමුණනට) දෙමි යි කියෙහි සැබෑවෙක් ද?

178. මාණවකය, මාගේ මේ සියයකට අධික වූ සුදු දළ ඇති කඵපැහැ ඇත්හු රන්දලින් සාදන ලදහ. ඔවුන් පියමුතුන් සිරිත් සිහි කෙරෙමින් ඒ බමුණනට දෙමි යි කීම්.

### 3. සුසීම ජාතක යි.

179. යනතු භිජේකාං යොජනසතං කුණපානි අවෙකකති,  
කකමා ජාලකඤ්ච පාසකඤ්ච ආසජ්ජාපි න බුජ්ජකිසි.

180. යද පරාභවො භොති පොසො ජීවිතසඛ්ඛියො,  
අට ජාලකඤ්ච පාසකඤ්ච ආසජ්ජාපි න බුජ්ජකිති'ති.

4. ගිජ්ජකිජාතකං.

181. සන්ධිං කන්ධා අමිතෙත්තා අණ්ඩජෙන ජලාබුජ්,  
විවරිය දදං සෙසී කුතො තං<sup>1</sup> භයමාගතං.

182. සධෙකථෙච අමිතකමිං මිත්තකමිච්චි න විසසසෙ,  
අභයා භයමුප්පත්තං අපි මුලානි කන්තති'ති.

5. නකුලජාතකං.

183. උපසාලාකන්තාමානං සහසානි චතුද්දසං,  
අසමි පදෙදස දධිසානි නන්දී ලොකෙ අනාමතං.

184. යමිති සච්චකඤ්ච ධමමවා ච අනිංසා සංයමො දමො,  
ඵතදරියා සෙචනති ඵතං ලොකෙ අනාමතනති.

6. උපසාලාජාතකං.

185. අභුජා භිකකිසි භිකඤ්ච න භි භුජාන භිකකිසි,  
භුජාන භිකඤ්ච භිකකිසසු මා තං කාලො උපච්චගා.

186. කාලං චොභං න ජානාමි ජනෙහා කාලො න දිසසති,  
තසමා අභුජා භිකකමි මා මං කාලො උපච්චගානි.

7. සමිද්ධිජාතකං.

1. තෙ - මජ්ඣං, සා.

179. ගිඵුලිඵිඵියා යොදුන් සියයක් ඉක්මවා සිඵියා වූ ද කුණපයන් දකී. (ඵඵෙක්) මරුදලඵක් මලඵුඵුඵඵඵක් පැමිණ ද කුමක් හෙයින් එය නො දක්හි ද.

180. ඵඵිඵාඵසානාය පැමිණි යම කලෙක්හි ඵිනාඵය ඵන්නේ ද එකල්හි සක්ඵ තෙමේ මරුදලඵ ද මලඵුඵුඵඵඵ ද පැමිණක් (ඵඵිඵ විනාඵ කාරණය) නො දනී.

4. ගිඵිඵි ඵාතක සි.

181. ඵලාඵුඵය (මුඵඵිය) සතුරු වූ අණඵඵයා (සර්පයා) සමඵ මිතුරුකම කොඵ දළ ඵිඵාත කැඳගෙනැ හෝනෙහි ය. තඵ සිය කොසින් ආයේ ද,

182. සතුරා කෙරෙහි දු සැක කරන්නේ මැ ය. මිතුරා කෙරෙහි දු ඵිඵිඵාය නො කරන්නේ ය. මිඵු වූ අඵයසානායෙන් ඵඵන් සිය මුල් ද කපා ඵිනාඵ කරන්නේ ය.

ඵ. නකුල ඵාතක සි.

183. ඵපසාල්ඵක නමින් තුදුස් දහස් දෙනෙක් මේ ප්‍රදේඵයෙහි දඵන ලදහ. මේ ලොඵිඵි අමාතසානායෙක් නැත.

184. යම පුද්ගලයකු කෙරෙහි සත්‍යය ද ඛර්මය ද අඵිඵි-සාඵ ද ගිලසායමය ද ඉඵුඵියදමනාය ද යන මේ ගුණයෝ ඵෙන් ද ආර්යයෝ මේ සානාය සේඵනාය පිණිස එළඵෙහිත්. ලොඵිඵි මේ ගුණසමූඵය (අමාතසාඵය සිදු කරනුයෙන්) අමාතසාන නම ඵේ.

ඵ. ඵපසාල්ඵක ඵාතක සි.

185. මහණ, යොඵුන් ඵියෙහි කාමයන් අනුඵඵ නො කොඵ හිඵ්ඵාවෙහි හැසිරෙහි. කාමයන් අනුඵඵ කොඵ හිඵ්ඵාවෙහි නො හැසිරෙන්නෙහි. මහණ, තරුණ කාලයෙහි කාමයන් අනුඵඵ කොඵ මහලු ඵියෙහි හිඵ්ඵාවෙහි හැසිරෙඵ. (කාමයන් අනුඵඵයඵ සුදුසු කාලය තොප නො ඉක්මේවා).

186. මම (ඵඵ කීයන) කාලය නො දනිමි. කාලය සැඵවුණේ නො දක්නා ළඵෙයි. එහෙයින් කාමයන් අනුඵඵ නො කොඵ හිඵ්ඵාවෙහි හැසිරෙමි. මා තපස්කාලය නො ඉක්මේවා.

7. සමිද්ධි ඵාතක සි.

- 187. සෙතො ඛලසා පතමානො ලාප ගොවරයාසිනං,  
සහසා අජකිසානො මරණං තෙනුපාගමී.
- 188. සොභං නයෙන සමපනොධා පෙකිකෙ ගොවරෙ රතො,  
අපෙතසතභු මොද සමප ඝණංචී අජච්චන්තොති.

8. සකුණගිජාතකං.

- 189. යො වෙ මෙතෙන වීතෙන සබ්බලොකානුකමපතී,  
උද්ධං අධො ව තීරියඤ්ච අපමාණෙන සබ්බසො.
- 190. අපමාණං හිතං වීතං පරිපුණ්ණං සුභාවිතං,  
යං පමාණකතං කමමං න තං තප්‍රාවසිසසතී'ති.

9. අරකජාතකං.

- 191. නායං පුරෙ උඤ්චති' තොරණගෙහ කකණචකො,  
මහොසධ වීජානාහි කෙන ඵදො කකණචකො.
- 192. අලභිපුබ්බං ලභානං අභිමාසං කකණචකො,  
අතිමඤ්ඤති රාජානං වෙදෙහං මීරීලඤ්චනතී.

10. කකණචක ජාතකං.

සනිඵච්චගෙහා දුතී යො.

කඤ්ඤානං.

අර ඉන්ද්‍රසමානසපණ්ණකුටී  
සුසිච්චිතමගීජකිජලාචුජකා,  
උපසාලාකහිකඤ්ච සලාපවරො  
අර මෙතෙවරො දස උඤ්චතීති.

1. මනමතීති - අධාතො දුකතිපාත.

\*. මහාඋම මගසජාතකෙ.

187. වෙගයෙන් දිවෙන උකුසු ගෝවරයෙහි සිටියා වූ කිරිල්ල වෙතට වහා පැමිණියේ ඒ ශීඝ්‍ර ගමනින් මරණයට පැමිණියේ ය.

188. නීතියෙන් සම්පූර්ණයෙහි, පිය පරපුරෙන් ආ ගෝවරයෙහි ඇලුණෙහි. පහ වූ සතුරා ඇති ඒ මම තමහට අර්ථයක් බලාපොරොත්තුවෙමින් සතුටු වෙමි.

8. සකුණග්භි ජාතක යි.

189. යමෙක් ඒකාන්තයෙන් මැ අප්‍රමාණ වූ මෙමත්‍රී සිතින් උඩින් ද යටින් ද සරසින් දැ යි සර්වප්‍රකාරයෙන් සකල ලෝකයා කෙරෙහි අනුකම්පා කෙරේ ද.

190. අප්‍රමාණ වූ භීත වූ මෙමත්‍රී විභ්‍යස සම්පූර්ණ කොට මනා වැ වඩන ලද ද, (එසේ මැ) ප්‍රමාණවත් වැ කරන ලද (යම් කාමාවචර) කුශලකර්මයෙක් වේ ද ඒ කර්මය මෙමත්‍රී විභ්‍යසෙහි නො සිටිනේ ය. (අර්පණාප්‍රාප්ත මෙමත්‍රී විභ්‍යස කාමාවචර කුශල කර්මය යටපත් කොට සිටී යනු අදහසය.)

9. අරක ජාතක යි.

191. තොරණෙහි අගැ සිටින මේ කටුස්සා පූර්වයෙහි උඩඟු නො වී ය. මහොෂධිය, කටුස්සා කවර හෙයින් උඩඟු වී දැ යි දැනුව.

192. කටුස්සා පෙර නො ලද විරූ අඩමස්සක් ලදින් මිශ්‍රල නුවර වේදේහ රජු ඉක්මවා සිතා යි.

10. කකණ්ටක ජාතක යි.

දෙවෙනි සන්ථව වර්ග යි.

එහි උද්දනය :

පණණකුටිය දූවූ සන්ථජාතකය සමග ඉන්ද්‍රසමාන ගොතන ජාතකය යැ. උකුම් වූ සුසීම ජාතක යැ. හිජ්ඣ ජාතක යැ. (ජලාබුජක) නකුල ජාතක යැ. උපසාළ්භක යැ. (හිකඹු) සම්භී ජාතකයැ. (ලාප) සකුණග්භි ජාතක යැ. (මෙත් වැඩු) අරක ජාතක යැ. (උන්තමනය ඇති) කකණ්ටක ජාතකය යන දසය වෙත්.

**3. කලාණධම්මවග්ගො**

- 193. කලාණධම්මොති යද ජනිඤ්ඤා  
ලොකෙ සමඤ්ඤා අනුපාපුණාති,  
තසමා න භීයෙථ නරො සපඤ්ඤා  
භිරියාපි සන්තො ධුරමාදියනති.
- 194. සායං සමඤ්ඤා ඉධ ම'ස්ථපත්තො  
කලාණධම්මොති ජනිඤ්ඤා ලොකෙ,  
තා'හං සමෙක්ඛං ඉධ පඛච්ඡිසං.  
න හි ම'නී ජඤ්ඤා ඉධ කාමහොගෙ'ති.

**1. කලාණධම්මජාතකං.**

- 195. කො නු සඤ්ඤා මහතා අභිනාදෙති දදුරං,  
කීං සීභා නපථනඤ්ඤාති' කො නාමෙසො මීභාධිභු
- 196. අධමො මිගජාතානං සීභාලො තාත වසසති,  
ජාතිමසස ජිග්ච්ඡන්තො තුණ්ඨි සීභා සමච්ඡරෙති.

**2. දදුරජාතකං.**

- 197. තාත මාණවකො ඵයො තාලමුලං අපසසිතො,  
අගාරක ඤ්චිදං අනී හඤ්ඤා දෙමසස'ගාරකං.
- 198. මා මො තං තාත පසෙසාසි දුසෙසා නො අගාරකං,  
නොතාදිසං මුඛං හොති ඉභමණ්ඤ්ඤා සුසිලිතො'ති.

**3. මකකටජාතකං.**

- 199. අදමෙ තෙ වාරි පහුතරුපං'  
සමමාභිතතසස පිපාසිතසස,  
සොදනී පිඤ්ඤා කිකිං කරොසි  
අසංගමො' පාපජනෙන සෙසොයා.
- 200. කො තෙ සුතො වා දිට්ඨො වා සීලවා නාම මකකටො,  
ඉදනී කො තං උභවච්ඡ' ඵසා අසමාක ධම්මතා'ති.

**4. දුභිසමකකටජාතකං.**

---

1. න සීභා පථනාදනති-මජ්ඣ. නං සීභා නපථනඤ්ඤාති.-සං. 2. ඉහුතරුපං - මජ්ඣ. ඉහුතරුපං-සං. 3. සමමාභිතං න-සං. 4. උභවච්ඡං - මජ්ඣ. ඉහුතරුපං-සං.



### 3. කලාංශධර්ම වර්ගය

193. නිරිඳුනි, ලොවිහි යම් කලෙකැ කලාංශධර්ම ඇත්තේ යයි සම්මතයට පැමිණි ද නුවණැති මනුෂ්‍ය තෙමේ ඒ යොදුරුවට නො පිරිහෙළයි. විළිබියෙන් යුත් සත්පුරුෂයෝ පැවිද්ද ලබාගනිත්.

194. නිරිඳුනි, ලොවිහි කලාංශධර්ම යයි යමක් ඇත්තේ ද ඒ මේ ප්‍රඥප්තිය මා විසින් අද ලබන ලද ද ඒ ප්‍රඥප්තිය මම බලන්නෙමි, පැවිදි වන්නෙමි, කාමානුභවයෙහි කැමැත්තෙක් නැති.

#### 1. කලාංශධර්ම ජාතක යි.

195. මාගරාජය, මේ පිදී පර්වතය මහත් ශබ්දයෙන් ඉගුරුවන්නේ කවරෙක් ද කවර හෙයින් සිංහයෝ ප්‍රතිනාද නො කෙරෙත් ද මේ තෙමේ කිනම් ඇත්තෙක් ද.

196. පුත්‍රය, මාගජාතීනට අධම වූ සිව්ලා හබ්බි. මොහුගේ ජාතිය පිළිකුල් කෙරෙමින් සිංහයෝ නිහඬ වූ හිඳිත්.

#### 2. දද්දර ජාතක යි.

197. පියාණෙනි, තෙල මාණවක තල්ගසමුලැ ඇසුරු කොට සිටී. මේ ගෙය ද ඉඩ ඇත. එබැවින් මොහුට අපගේ ගෙය ඉඩ දෙමු.

198. දරුව, ඔහු නො කැඳව, අපගේ ගෙය දුෂණය කරන්නේ ය, සුසිල්වත් බමුණකුගේ මුහුණ මෙබඳු නො වේ.

#### 3. මකකට ජාතක යි.

199. හිරු රැසින් නැව් පිපාසිත වූ තට බොහෝ ජලය දුනිමි. හේ තෝ ජලය බී දැන් කිං කිං (යි වදුරු ශබ්ද) කෙරෙහි ය. පාපජනයන් හා එක් නොවීම ශ්‍රේෂ්ඨ යි.

200. කවර නම් වදුරෙක් සිල්වතැ යි තා විසින් අසන ලද ද දක්නා ලද ද, දැන් තා හිසැ වර්වස් හෙළා කිලිවී කෙරෙමි. මෝ තොමෝ අපගේ ධර්මතා යි.

#### 4. දුතියමකකට ජාතක යි.

201. සමබ්බසු කීර භූතෙසු සතති සීලසමාහිතා,  
පසස සාධා මිගං ජම්මං ආදිවච්චුපතිට්ඨති.

202. නාසස සීලං වීජානාථ අනඤ්ඤාය පසංසථ  
අගගීහුතතඤ්ඤා උභතතං<sup>1</sup> දො ව භික්ඛා කමණ්ඤ්ඤ'ති.

5. ආදිවච්චුපට්ඨානජාතකං.

203. බාලො වතායං දුමසාබගොවරො  
පඤ්ඤා ජනීඤ නයිමසස වීජනී,  
කළායමුට්ඨිං අවකිරිය කෙවලං  
ඵකං කළායං පතිතං ගවෙසති.

204. ඵවමෙව මයං රාජ යෙ වඤ්ඤා අතිලොභිතො,  
අපෙපන බහු ජියයාම<sup>2</sup> කළායෙනෙව වානරොති.

6. කළායමුට්ඨිජාතකං.

205. ධනුහත් කලාපෙහි නෙත්තිංසවරධාරිහි,  
සමනතා පරිකීණ්ණොතා කථං මොකෙඛා හවිසසති.

206. අපෙව බහුකිව්වානං අපො ජායෙථ කොචි නං,  
අත්ථී රුක්ඛසස අභිජිතං ඛජ්ජතඤ්ඤෙව තිඤ්ඤානති.

7. තිඤ්ඤාජාතකං.

207. ජනිතතමෙම හවිතතමෙම<sup>3</sup> ඉති පටෙඛා අවසසයිං,  
තං මං පටෙඛා අජ්ඣිහවී යථා දුබ්බලකං තථා  
තං තං වදුමී හඤ්ච පුණ්ණාහි වචනං මම.

1. උභද-මජ්ඣං. උභතං - සයා.  
2. බහුං ජෙයයාම - සයා.  
3. ජනිතං මෙ හවිතං මෙ - සයා.

201. සියලු භූතයන් (සත්ත්වයන්) කෙරෙහි සිල්වත් එකඟ සිතැත්තෝ ඇත්ල. භීත වූ වදුරා බලව. (හෙතෙමේ) සූර්යයා වදිමින් සිටී.

202. මොහුගේ ශීලය නො දන්නහු ය, නො දනූ ප්‍රශංසා කරන්නහුය. (මොහු විසින්) ගීනිදෙව් පුදන කෙණෙස්ස ද වර්චසින් කිලිටි කරන ලද, දෙ කුණ්ඩිකාවෝ ද බිඳින ලදහ.

**5. ආදිවවුපට්ඨාන ජාතක යි.**

203. ජනේශ්වරය, වෘක්කශාඛාවන්හි හැසිරෙන මේ වදුරා එකකින් මැ අඤ්ඤා ය, මොහුට ත්‍රුවණ නැත. කළුමැමිට බිම හෙළා බිමහුණු එක් මැ මැඇටය සොයයි.

204. එපරිද්දෙන් මැ මහරජ, දැඩි ලොහි වූ අපි ද යම් අනෙක් කෙනෙක් ද යි යන සියල්ලෝ මැ මැඇට මිටින් වදුරා මෙන් බෙහෙවින් පිරිහෙමු.

**6. කළායමුට්ඨි ජාතක යි.**

205. දුනු නියවුරු ගත් දුනුවායන් විසින් ද උතුම් කඩු ගත් යෝධයන් විසින් ද භාත්පසින් පිරිවරනලදුම්හ. මෙයින් මිදීමෙක් කෙසේ නම් වන්නේ ද.

206. බොහෝ කටයුතු ඇතියනට කිසි අර්ථයක් උපන්නේ වී නම් යෙහෙක. තිබ්බි ගසෙහි එල නො කැඩූ තැන් ඇත. තිත්දුක එල කන්නට ලැබේවා.

**7. තිත්දුක ජාතක යි.**

207. මාගේ උපන් බිම ය කියා ද වැඩුණු බිම ය කියා ද මධෙහි වැදූ හොත්තෙමි. මා ඒ මඩ දුර්වලවූවකු යමියේ ද එසේ මැ විනාශයට පැමිණවී ය. භාරගවය, එහෙයින් තව කියමි. මාගේ වචන අසව.

208. ගාමෙ වා යදි වා රඤ්ඤ සුඛං යත්‍රාධිගච්ඡති,  
තං ජනිතං භවිතඤ්ඤි<sup>1</sup> පුරිසස්ස පජානතො,  
යමිං ජීවෙ තමිං<sup>2</sup> ගච්ඡ න නිකෙතභතො සියාති.

8. කච්ඡපජාතකං.

209. තඤ්ඤි අපඤ්ඤි උච්ඡිට්ඨං තඤ්ඤි කිච්චන්ත නො අද,  
සොභං මුඤ්ඤිඤ්ඤාතිකො මං භුක්ඛං තමිං උඤ්ඤං.

210. එවං ධම්මං නිරං කඤ්ඤා යො අධිගමන්ත ජීවති,  
සතධම්මොච ලාභෙන උඤ්ඤන්ති න නඤ්ඤිති.

9. සතධම්මජාතකං.

211. දුද්දං දදමානානං දුක්ඛරං කම්මකුසිඛතං,  
අසභොතා නානුකුඛන්ති සතං ධම්මො දුරක්ඛයො.

212. තසමා සතඤ්ඤි අසතඤ්ඤි නානා භොති ඉතො ගතී,  
අසභොතා නිරයං යනති සභොතා සඤ්ඤාපරායණාති.

10. දුද්දජාතකං.

කලාණධම්මවග්ගො තිතිග්ගො.

සසුඤ්ඤා:

සුඤ්ඤාමිගාධිභු මාණවතො  
චාරිපඤ්ඤාපාදිච්චපට්ඨානා,  
සකලායසතිකුසලපට්ඨාන පුන  
සතධම්ම සුදුද්දකෙන දස.

1. තං ජනිතං භවිතඤ්ඤි “ජනිතං-සනා,  
භාවිතඤ්ඤි දිසවසෙනාසි පාඨො සොයෙවසෙවා අධිකරා  
2. යමිං ජීවෙ තමිං. ගච්ඡ-සනා.

208. ගමෙහි වෙවයි අරණයෙහි වෙවයි යම් තැනෙක්හි සුව පැමිණියේ ද ඒ ස්ථානය කරුණු දන්නා වූ පුරුෂයාට උපන් තැන ද වැඩුණු තැන ද වේ. යම් තැනෙක්හි ජීවත්වියහැක්කේ ද එතැනට යන්නේ ය. වසනතැන තැනි වූයේ නො වන්නේ යි.

**8. කවිඡප ජාතක යි.**

209. ඒ බත ද ස්වල්පය (මද ය), ඒ මදබත ද ඉඳුල් ය, ඒ මද වූ ඉඳුල් වූ බත දුකයේ දින (ලැබිණ). ඒ මම පිරිසුදු බමුණකුල ඇත්තෙහි. මා විසින් කන ලද එකී ආභාරය ද ලේත් සමඟ උඩට නැඟිණ (වමනය විය).

210. එලෙසින් (ආජීව පාරිශුච්චි ශීල නම් වූ) ධර්මය දුරු කොට යම් මහණෙක් අධර්මයෙන් ජීවත් වේ ද හේ සතධර්ම බ්‍රාහ්මණයා මෙන් ලද අභරින් තුටු නො වේ. (දුකට පැමිණේ.)

**9. සතධම්ම ජාතක යි.**

211. අසත්පුරුෂයෝ (හැම දෙනා විසින් මැ නො කළ හැකි හෙයින්) දුද්දද නම් වූ දන් දෙන්නවුන් ද දුෂ්කර ක්‍රියා කරන්නවුන් ද අනුකරණ නො කෙරෙති. (එසේ මැ) සත්පුරුෂයන්ගේ ස්වභාව සභිඛ්‍යාත දනය (මේ බදු එලව්පාක ඇතැයි) නො දත හැකි වෙති.

212. එහෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ද අසත්පුරුෂයන්ගේ ද මෙයින් මතු හවයෙහි ප්‍රතිසන්ධිය වෙනස් වෙයි. අසත්පුරුෂයෝ තීරයට යෙති. සත්පුරුෂයෝ ස්වර්ගපරායණ වෙත්.

**10. දුද්දද ජාතක යි.**

**නෙවන කලාණ වර්ග යි.**

**එහි උද්දනය:**

සුසමඤ්ඤ කලාණධම්ම ජාතක යැ (මිඟාධිභූ) දද්දර ජාතක යැ, (මාධවක) මකකට ජාතක යැ, (වාටි පහුත) දුතිය මකකට ජාතක යැ, ආදිව්‍යුපට්ඨාන ජාතක යැ, කලායමුට්ඨි තිත්තක ජාතක සහිත වූ (පවක) කවඡප ජාතක යැ, සතධම්ම ජාතකය හා දුද්දද ජාතකයෙන් දසය වේ.

### 4. අසද්දිසවගෙතා

- 213. ධනුශ්ශභො අසද්දියො රාජපුතො මහඛලො,  
දුරෙපානී<sup>1</sup> අක්කණ්චෙධි මහාකායසද්දලනො.
- 214. සඛොමිනෙත රණං කචා න ච කිඤ්චි වීභෙධයි,<sup>2</sup>  
භාතරං සොඤ්චිං කචාන සඤ්ඤමං අජඤ්චපාගමී<sup>3</sup>ති.

#### 1. අසද්දිසජාතකං.

- 215. සඛයාමාවචරො සුරො බලවා ඉති විසුසුතො,  
කිනතු තොරණමාසජ්ජ පච්ඤකමසි කුඤ්ජර.
- 216. ඔමඤ්ඤ ඛිපං පළිසං ඵසිකානි ච අඛඛභං,<sup>4</sup>  
තොරණානි<sup>5</sup> පමඤ්ඤිතා ඛිපං පච්ඤ කුඤ්ජරාති.

#### 2. සඛ්‍යාමාවචරජාතකං.

- 217. \*වාළොදකං අපරසං නිභීනං.  
පිතා මදෙ ජායති ගදුභානං,  
ඉමඤ්ච පිතාන රසං පණ්ඨං  
මදෙ න සඤ්ජායති සිඤ්චිවානං.
- 218. අපං පිච්චාන නිභීනජ්චො  
සො මජ්ජති<sup>6</sup> තෙන ජනිඤ්ඤ ඵුට්ඨො,  
ධොරණ්ඤසීලො ච කුලමිඤ්ඤ ජාතො  
න මජ්ජති අභරසං පිච්චා<sup>7</sup>ති.

#### 3. වාළොදකජාතකං.

- 219. දුසිතො ගිරිදනෙතන භයො සාමසස පණ්ඤචො,  
පොරාණං පකතිං භිතා තසෙසව අනුච්චියති.
- 220. සචෙ ව<sup>8</sup> තනුජො පොසො පිඛරාකාරකජිතො,<sup>9</sup>  
ආනනෙ තං ගහෙතාන මණ්ඤලෙ පරිච්ඤතෙය  
ඛිපමෙච පහතාන තසෙසව අනුච්චියතිති.

#### 4. ගිරිදනජාතකං.

---

1. දුරෙපනී - සීඝ්‍ර.  
2. වීභෙධයි - මජ්ජ.  
3. අඤ්ච - මජ්ජ. උඛඛභ-සා.  
4. තොරණානි ච - මජ්ජ.  
5. මජ්ජතෙ - මජ්ජ.  
6. සචෙ ව - මජ්ජ.  
7. පිඛරාකාර - සා.  
8. වාළොදකකතිපි පාඨො. - අච්චකරා.

### 4. අසදාය වර්ගය

213. මහත් වූ බල ඇති සර (රීතල) දුරට විදිනා වූ ඉලක්ක නො වරදවා විදින මහාකායයන් පළන්නා වූ අසදාය නමැති රාජ පුත්‍ර ධනුර්ධර තෙමේ;

214. සියලු සතුරන් යුද කොට පලවා හැර කිසිවක්හු නො පෙළී ය. මලඤ්චන් සුවපත් කොට ශීලසංයමයට හෙවත් පැවිද්දට පැමිණියේ යි.

#### 1. අසදීස ජාතක යි.

215. යුද මැඩ හැසිරෙන ඉර වූ එඩි ඇති බලවතෑ යි කියා ප්‍රසිද්ධියෙහි ය. හස්තිය, වාසල් දෙරටුවට පැමිණ කවර හෙයින් පසුබසිති ද?

216. යතුරු අඟුල වහා මඩිනු, එසිකාස්තමහයන් ද (අඟුලකණුව) වහා උදුරව. හස්තිරාජය, වාසල් දෙරටුව මැඩෑ වහා (නුවරට) පිවිසෙව.

#### 2. සධ්ගාමාවචර ජාතක යි.

217. (නියද කඩින් පෙරු) අල්ප වූ භීත වූ රස ඇති ජලය බී කොටඵවනට මද හටගනී. ප්‍රණීත වූ මේ රසය බී සෞඛ්‍යවයනට මද නො හටගනී. (මීට කාරණා කිම ද යි විචාළේ ය.)

218. ජනෙන්ද්‍රය, භීතජාති ඇති ඒ භීතභාවයෙන් පහස ලැබූ හෙතෙමේ රසමද ජලය බී මත් වෙයි. ධුරවහනසුලු උසස් කුලයෙහි උපන් (හෙයින්) සෞඛ්‍යවයා අග්‍ර වූ මිදිරස බී ද මත් නො වේ.

#### 3. වාලෝදක ජාතක යි.

219. සාම රජුගේ පණුව නම් අශ්වයා ගිරිදකන නම් කොර අස්පලුවා විසින් දූෂණය කැරිණ. පුරාණ (නො කොර) ස්වභාවය හැර අස්පලුගේ කොරය අනු වෑ හික්මේ.

220. ඉදින් ඕහට අනුරූප වෑ උපන් සොදුරු බැවින් කල්පිත වූ (සැදුම් ලත්) පුරුෂයෙක් මුවලනුව ගෙනෑ අසු අශ්වමණ්ඩලයෙහි ඇවිද්ද වී නම් කොරබව හැර වහා මෑ අශ්වයාගේ උකුම් ස්වභාවය අනු වෑ හික්මේ.

#### 4. ගිරිදත්ත ජාතක යි.

221. යථොදකෙ ආච්චෙ අසාසනෙ  
න පසසති සිප්පියච්චෙ. මච්චගුඛං  
ඵවං ආච්චෙ හි වීතෙ  
න පසසති අනන්දස්මං පරස්මං.

222. යථොදකෙ අච්ච විපසනෙ  
සො පසසති සිප්පියච්චෙ. මච්චගුඛං  
ඵවං අනාච්චෙ හි වීතෙ  
සො පසසති අනන්දස්මං පරස්මනි.

5. අනභිරතිජාතකං.

223. වණණගඤ්චිරසුපෙතො අමොයං<sup>1</sup> අභුවා පුරෙ,  
තමෙව පුජං ලභමානො කෙනමො කට්ඨකස්මලො.

224. පුච්චිමඤ්චරිවාරො අමො තෙ දධිවාහන,  
මුලං මුලෙන සංසට්ඨං සාඛා සාඛා නිසෙවරො<sup>2</sup>  
අසනං සනතිවාසෙන තෙනමො කට්ඨකස්මලො<sup>3</sup> ති.

6. දධිවාහනජාතකං.

225. උච්චිවිට්ඨං<sup>4</sup> මාරුඤ්ඤ මනකයවෙහා රහොගතා,  
නිවෙ ඔරුඤ්ඤ මනකවෙහා මිගරාජාපි සොසසති<sup>5</sup>.

226. යං සුචණ්ණො සුචණ්ණනං<sup>6</sup> දෙවො දෙවෙන මනකයෙ,  
කිං තෙස්මි<sup>7</sup> චතුමට්ඨසස බිලං<sup>7</sup> පච්චිස ජඤ්ඤාති.

7. චතුමට්ඨජාතකං.

---

1. අමොයං - මජ්ඣං සයා.  
2. සාඛා සාඛා නිවෙසෙ - මජ්ඣං.  
3. විට්ඨි - මජ්ඣං සයා.  
4. සුචණ්ණං - මජ්ඣං.  
5. සුචණ්ණො සුචණ්ණන, - මජ්ඣං.  
6. කිං තෙස්මි - සයා, සී.  
7. බිලං - සයා.



221. යම්සේ මඩින් මිශ්‍ර වූ නො පැහැදුණු පලයෙහි රත්වත් බෙල්ලන් ද වටබෙල්ලන් ද මසුන් ද (බලන්තේ නමුදු) නො දකී. එමෙන් මැ සිත කැලඹුණු කල්හි ද ආත්මාර්ථ පරාර්ථයන් නො දකී. (නො පෙනේ.)

222. යම්සේ නො කැලඹුණු පැහැදුණු දියෙහි රත්වත් බෙල්ලන් ද මසුන් ද හේ (බලන පුරුෂයා) දකී ද එමෙන් මැ හිත (ලොභාදියෙන්) නො කැලඹුණු කල්හි ආත්මාර්ථය ද පරාර්ථය ද හේ (රාගාදීන් දුරු කළ සිතැති පුරුෂ) දකී.

5. අනභිරත ජාතක සි.

223. මේ අඹරුක පුර්වයෙහි වර්ණයෙන් ද සුවඳින් ද රසයෙන් ද යුක්ත වූයේ වී ය. පුර්වයෙහි කළ සැලැකිලි දකුණු ලබමින් මේ අඹරුක කවර හෙයින් තිත්ත වූ එල අැත්තේ වී ද?

224. දධිවාහන රජුනි, ඔබේ අඹරුක කොහොඹ රුක් පිරිවර කොට ඇත්තේ මූලයෝ මුලින් එක් වැ සිටියහ. ශාඛාවෝ ශාඛාවන් හා සෙවුනාහ. ඒ අමධුර වූ කොහොඹ රුක් හා සහවාසයෙන් මිහිරි අඹරුක අමිහිරි පල ඇත්තේ වී ය.

6. දධිවාහන ජාතක සි.

225. උස් ගසෙකැ වෙළපට නැඟී (නොපි) රහසේ මන්ත්‍රණය කරන්නහු ය. ගසින් බැසැ බිමැ සිට මන්ත්‍රණය කරවූ. එවිට මෘගරාජයා ද එය අසයි.

226. යම් කරුණෙකින් හංසයා හංසයා හා ද දෙවියා දෙවියා හා ද මන්ත්‍රණ කෙරේ ද ඒ මන්ත්‍රණයෙහි ශරීර යැ ජාති යැ ස්වර යැ ගුණ යැ යන සතර කරුණෙකින් හීන වූ තට කවර නම් ප්‍රයෝජනයක් ද, ජම්බුකය (සිඟාලය) බිලයට පිවිසෙව.

7. චක්‍රමට්ට ජාතක සි.

227. සීහඬුලී සීහනබො සීහපාදපතිට්ඨිනො,  
සො සීහො සීහසඬුකමඤ්චකො නදති අඤ්ඤථා.

228. මා නිං නදී රාජපුත්ත අසසඤ්ඤෙ වනෙ වස,  
සරෙන<sup>1</sup> බො නං ජානොයප්පං න හී තෙ පෙතතිකො සරො<sup>2</sup>ති

**8. සීහකොත්ථකජාතකං.**

229. නෙතං සීහසස නදිතං න වාගසසස<sup>3</sup> න දීපිනො,  
පාරුතො සීහවමෙමන ජමෙමා නදති ගද්දහො.

230. වීරමී බො නං බාදෙය්‍ය ගද්දහො හරිතං යවං,  
පාරුතො සීහවමෙමන රවමානොව දුසඨී<sup>3</sup>ති.

**9. සීහවමජාතකං.**

231. පසස සද්ධාය සීලසස වාගසස ව අයං ඵලං,  
නාගො නාවාය වණ්ණෙන සද්ධං වහති උපාසකං<sup>3</sup>.

232. සබ්බිරෙව සමාසෙථ සබ්බි කුච්චෙථ සන්චිං,  
සතං හී සනතිවාසෙන සොත්ථී ගච්ඡති \*නභාපිතො<sup>3</sup>ති.

**10. සීලානිසංසජාතකං.**

**අසද්ධිසවගොහො චතුරෙථො.**

කසුද්දනං:

ධනුගඤ්ඤකුඤ්ඤරඤ්ඤරසො  
ගිරිදකමනාවිලච්ඡිකාවරං,  
දධිවාහනජමුක්ඛසීහනබො  
හරිතයවනාගවරෙන දස.

1. සරෙන මානං - මජ්ඣං.  
2. බාගසස න ව දීපිනො - මජ්ඣං.  
3. වහති පාසකං - මජ්ඣං, යනා.  
\*, නභාපිතො පාදො - අධිකර්ථො

227. සිංහයනට බදු ඇඟිලි ඇති සිංහයනට බදු නිය ඇති සිංහ පාදයන්ගෙන් පිහිටී මේ සිංහ තෙමේ සිංහ රැළෙහි හුදෙකලා වූ අනෙක් පරිද්දෙකින් (පිගාල) නාද කෙරේ.

228. සිංහරාජ පුත්‍රය, තෝ නාද නො කර. නිහඬ වූ වෙනෙහි (සිංහයන් අතරෙහි) වාසය කරව. තා ස්වරයෙන් (සිවල් බව) දැනගන්නාහු ය. තට පියාගේ ස්වරය නැත.

8. සිහකොත්ථුක ජාතක යි.

229. මේ සිංහයකුගේ නාදය නො වෙයි. ව්‍යාසුයකුගේ ද දිවියකුගේ ද නාදය නො වෙයි. සිංහහම් පොරවන ලද ලාමක වූ කොටඵවා නාද කෙරේ.

230. කොටඵවා සිංහහම් පොරවන ලදු වූ බොහෝ කාලයක් කීල්වන් යව කූවේ ය. තමාගේ කොටඵ හඬ නහන්නේ (ජාතිය ප්‍රකාශ කොට) දුෂණයට (විනාශයට) පැමිණියේ යි.

9. සිහවම්ම ජාතක යි.

231. ශ්‍රද්ධාවෙහි ද ශීලයෙහි ද ත්‍යාගයෙහි ද ඵලය (අනුසස්) බලව. දිව්‍යනාගයා නැවක ආකාරයෙන් ශ්‍රද්ධාවන් උපාසකයා උසුලයි.

232. පණ්ඩිතයන් හා ඵක් වූ වාසය කරවු. සන්පුරුෂයන් හා මිතුරුකම් කරවු. සන්පුරුෂයන් හා සහවාසයෙන් කරනැහැවියා සුවසේ යයි.

10. සීලානිසංස ජාතක යි.

සිවුවැනි අසද්‍යය වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

(ධනුශ්‍රහහ) අසදිස ජාතක යැ, (කුඤ්ජර) සඛගාමාවචර ජාතක යැ, (අපාරස) වාළොදක ජාතක යැ, ගිරිදක ජාතක යැ, (අනාවිලචික) අනභීරත ජාතක යැ, දධිවාහන ජාතක යැ, (ජම්බුක) වතුමට්ට ජාතක යැ, (සිහ හඬ) සිහ කොත්ථුක ජාතක යැ, (හරිතයව) සිහවම්ම ජාතක යැ, (නාගවරෙන) සීලානිසංස ජාතකය යන මෙයින් ජාතක දසය වේ.

### 5. රූහකවගෙහො

- 233. අමේහා රූහක<sup>1</sup> ජිකාපි ජියා සන්ධියතෙ පුන,  
සන්ධියසු පුරාණියා මා කොධසා වසං ගමී
- 234. විජ්ජමානාසු<sup>2</sup> මරුවාසු විජ්ජමානෙසු කාරුසු,  
අඤ්ඤං ජියං කරිසසාම අලඤ්ඤව පුරාණියා<sup>3</sup>ති.

#### 1. රූහකජාතකං.

- 235. ඉඤ්ඤී සියා රූපවතී සා ව සීලවතී සියා,  
පුරිසො තං න ඉච්චයාස සද්දහාසි මහොසධි.
- 236. සද්දහාමී මහාරාජ පුරිසො දුඛගගො සියා,  
සිරි ව කාලකණ්ණි ව න සමෙතනී කුදවනනතී.

#### 2. සිරිකාලකණ්ණි ජාතකං.<sup>4</sup>

- 237. අයමෙව සා අභමපි සො අනඤ්ඤා  
අයමෙව සො හස්වජ්ජනෙසා අනඤ්ඤා  
යමාහ කොමාරපතී<sup>5</sup> මමනතී  
විජ්ජකීජීයො නඤ්ඤී ඉඤ්ඤ සචචං.
- 238. ඉමඤ්ඤී ජමමං මුසලෙන හන්තවා  
පුද්දං ජවං පරදරූපසෙවීං,  
ඉමීසසා ව නං පාපපතීබ්බතාය  
ජීවතතියා ජීඤ්ඤං කණ්ණිනාසනතී.

#### 3. චුලපදුමජාතකං.

- 239. න සනතී දෙවා පවසනතී නුන  
නහ නුන<sup>6</sup> සනතී ඉධ ලොකපාලා,  
සහසා කරොන්තානං අසඤ්ඤිකානං  
නහ නුන සනතී පථිසෙධිතාරො<sup>6</sup>.

---

1. අපිරූහක - මජ්.සං. - සීඉ.  
 2. විජ්ජමානෙසු වානෙසු - මජ්.සං.  
 3. මහාලමමගපාතකෙ.  
 4. යමොසු කොමාරි - මජ්.සං. සෘ. යමාහකො මරිපතීකෙ "යමොසුකුමාරපතීජී, පාඨො අධිකරො.  
 5. නතීනුන - මජ්.සං. සෘ.  
 6. පථිසෙධිතාරො - මජ්.සං.

### 5. රූහක වර්ගය

233. රූහකය, සිඳි ගිය දුන්නේ ලනුව ද නැවැත සන්ධි කරනු ලැබේ. (එපරිද්දෙන්) හා පුරාණී නම් බිරිය හා සමඟි වෑ වස. ක්‍රෝධයාගේ වසයට නො යව.

234. (දුනු දිය තනන) මරුවනම් වැහැරී ඇති කල්හි දුනු දිය කරන්නවුන් ඇති කල්හි අනෙක් දුනුදියක් කරන්නෙමු. පුරාණී බිරිය නො කැමැත්තෙමි.

#### 1. රූහක ජාතක යි.

235. ස්ත්‍රිය රූ ඇත්තී වන්නී ය, ඒ රූමත් ස්ත්‍රිය ආචාරශීලී ද වන්නී ය. පුරුෂයෙක් එබඳු ස්ත්‍රිය ද නො කැමැත්තේ ය. මහොෂධියෙහි, (මේ කරුණ ඔබ) අදහන්නෙහි දෑ යි (රජ විවාළේ ය).

236. මහරජ, එය අදහමි. පුරුෂයා පින් නැත්තේ වී නම් ශ්‍රියත් (වාසනාවත්) කාලකණ්ණියත් අවාසනාවත් කිසි කලෙකත් එකතු නො වේ.

#### 2. සිරිකාලකණ්ණි ජාතක යි.

237. හෝ (මා විසින් පොෂණය කරනු ලැබූ) තැනැත්තී මෑ ය. මම ද (මෑ පොෂණය කළ තැනැත්තා විනා) අනෙකෙක් නො වෙමි. අත් සිඳින ලද මේ කොටා ද අතීකෙක් නො වේ. මාගේ කුමාර කලෑ හිමියා යි යමක් කී ද ඔ කොමෝ මෑ ය. ස්ත්‍රීහු වධයට සුදුසු ය. ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි ඇත්තක් නැත.

238. රොදු වූ නිර්ගුණභාවයෙන් මළකඳක් බඳු වූ පරදරයන් සෙවුනා ලාමක වූ මේ කොටා ද මොහොලින් තලා (දමවු). නින්දිත පකිවුතා ඇති ජීවත් වන්නා වූ මෑ මෑගේ කන් නැහැ කපවු.

#### 3. වුල්ලපදුම ජාතක යි.

239. (සිල්වකුන් රක්තා) දෙවියෝ නැතැ යි සිතමි. (එබඳු කටයුතුවලින්) බැහැර යෙහි යි සිතමි. මෙලොව ලෝකපාලක දෙවියෝ ද නැතැ යි සිතමි. අපරිඤ්ඤාකාරී වෑ දරුණු කම් කරන්නා වූ දුශ්ශීලයන්ගේ දරුණු ක්‍රියා වළකන්නෝ ද නැතැ යි සිතමි.

340. අකාලෙ වසනති තස්ස කාලෙ තස්ස න වසනති,  
සග්ගා ච චචතිට්ඨානා නත්තු යො තාවතා භතො'ති.

4. මණිවොරජාතකං.

241. පබ්බතපඤ්ඤා රමම පාතා පොඤ්ඤා සිවා,  
තං සිගාලො අපාපාසි ජාතං සීහෙන රකන්තං.

242. පිච තති වෙ ඔහාරාප් සාපදනි මහානදිං  
න තෙන අනදී හොති බමසසු යදි තෙ පියා'ති.

5. පබ්බතපඤ්ඤාතකං.

243. යෙ න කාහනති ඔවාදං නරා බුද්ධෙන දෙසිතං,  
චාසනං තෙ ගමිස්සනති රකබ්බිච්ච වාණිජා.

244. යෙ ච කාහනති ඔවාදං නරා බුද්ධෙන දෙසිතං,  
සොඤ්ඤා පාරං ගමිස්සනති වලාභෙනෙව වාණිජා'ති.

6. වලාභස්සජාතකං.

245. න නං උභයෙන දිස්වා න ච නං පටිනාඤ්ඤා,  
චකංඤ්ඤා වසන න දදති පටිලොමඤ්ඤා වතනති.

246. එතෙ භවනති ආකාරා අමිත්තස්මිං පතිට්ඨිතා,  
යෙහි අමිත්තං ජානෙය්‍ය දිස්වා සුඤ්ඤා ච පඤ්ඤාතො ති

7. මිත්තාමිත්තජාතකං.

247. පවාසා ආගතො තාත ඉදති න වීරාගතො,  
කච්චිත්තු තාත තෙ මාතා න අඤ්ඤාමුපපෙවති.

1. පබ්බතපඤ්ඤා - මජ්ඣං.  
2. සිගාලො අපාපාසි - මජ්ඣං.  
3. පිච තති වෙ - කඤ්ඤා.  
4. පබ්බතපඤ්ඤා - මජ්ඣං.  
5. උභයෙන - මජ්ඣං.  
6. යෙතෙ අ.  
7. භවනති නා.

240. (නො දැහැමි රජුගේ විජිතයෙහි) නො කල් වැසි වසී, ඒ රටෙහි කාලයෙහි නො වසී. ඒ නො දැහැමි රජ දෙවලොවින් මිදෙයි. (අපායයෙහි ඉපිද) ඒකාන්තයෙන් විනාශයට පත්වී ය.

4. මණිවොර ජාතක යි.

241. සිත්කලු වූ හිමාලය පර්වත සමීපයෙහි සිහිල් දියැති පොකුණක් වී ය. ඒ පොකුණ සිංහයකු විසින් රක්ෂා කරන ලද බව දන්නා සිවලෙක් බැසූ පැන් බී ගියේ ය.

242. මහරජ, ඒකාන්තයෙන් මෑ සිවුපාවෝ මහානදියෙහි දිය බොත් මෑ ය. එයින් (ඒ නදී) අනදී වූයේ නො වේ. ඉදින් තොපට ඒ අඩුව ප්‍රිය වී නම් (ඇමැතින් ප්‍රිය වී නම් දෙදෙනාට මවු කමා කරව.

5. පබ්බතපත්ථර ජාතක යි.

243. යම් කෙනෙක් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද අවවාද නො කෙරෙත් ද ඔවුහු රාක්ෂසීන්ගෙන් විනාශයට පැමිණි වෙළෙඳුන් මෙන් වනයට පැමිණෙත්.

244. යම් කෙනෙක් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද අවවාද කෙරෙත් ද ඔවුහු වලාහක කුලයෙහි උපන් අශ්වරාජයා නිසා කැමැති තැනට පැමිණි වෙළෙඳුන් මෙන් සුවසේ පරතෙරට (නිවනට) පැමිණෙත්.

6. වලාහස්ස ජාතක යි.

245. ඔහු දැකූ සිනහ පහළ නො කෙරේ නම් වචනයට සතුටු නො වේ නම් ඔහු දෙස සෘජුව නො බලා නම් ඔහුට විරුද්ධ වූ පවතී.

246. යම් ආකාරයකින් පණ්ඩිතයා දැකූ ද අසා ද අමිත්‍රයා (හතුරා) දැනැගතී ද මේ ආකාරයේ සතුරා කෙරෙහි පිහිටියාහු වෙතී.

7. මිත්තාමිත්ත ජාතක යි.

247. දරුව, විදේශයෙන් ආයෙමි බොහෝ කල් නො වෙමි. කීමක් ද තොපගේ මව අනිකකු සේවනය නො කරා ද?

248. න ඛො පනොනං සුභණං ගිරං සච්චිපසංභිතං,  
සයෙථ පොඨධපාදෙව චුච්චුරෝ උපකුසිතො'ති.\*

8. රාධජාතකං.

249. උභයං මෙ න ඛමති උභයං මෙ න රුච්චති,  
යා වායං කොඨධමොතිණණා න දසසං\* ඉති භාසති,

250. නං නං ගාමපති චූමි කදරෙ අපසම්චි ජීවිතෙ,  
දෙභ මාසෙ කාරං කන්ධාන\* මංසං ජරඤ්චං කීසං,  
අපසකකාලෙ වොදෙසී තඤ්ච මඤ්චා න රුච්චති.

9. ගභපතිජාතකං.

251. සරීරදව්‍යං වඤ්චව්‍යං\* සොජච්චං සාධුසීලියං\*,  
බ්‍රාහ්මණභොධිව සුච්චාම කං\* නු තෙසං වණ්ණසෙ.

252. අපේඛා අඤ්චි සරීරඤ්චං වඤ්චව්‍යඤ්ච\* නමො කරෙ,  
අපේඛා අඤ්චි සුජාතසම්චං සීලං අසමාක රුච්චති.

10. සාධුසීලජාතකං.

රුහකච්චෙගො පඤ්චමො.

කඤ්චදදනං.

අමොහාරුහකරුපච්චිචුසලො  
පවසනති සපඤ්චමපොකඤ්චි,  
අථ චුතතිමවාණිජ උමකයතෙ  
චිරආගත කොඨධ සරීර දස.

1. මංසුරෙ සතා, චුම්මරෙ - මජ්ඣං.  
\* උපකුසිතොතිපි පාදො අසමේවඅපො අඨධකරා.  
2. නදදසං - මජ්ඣං.  
3. සංකරංකන්ධා - මජ්ඣං, සඛගරං කන්ධා සතා.  
4. වුඤ්චධ්‍යං - මජ්ඣං, සතා.  
\* සුජාතසම්චිපාදො. අඨධකරා.  
5. කීනානු - මජ්ඣං, සතා.  
6. වුඤ්චභාණං - මජ්ඣං සතා.



248. සත්‍යයෙන් යුක්ත වූ මේ වචනය ඇති සැටියෙන් කීව යුතු නොවේ. (ඉදින් ඇති සැටියෙන් ප්‍රකාශ කළ කෙනෙක් වෙත් නම්) ගිනි මුහු අලුයෙහි දවා භාවන ලද පොට්ටපාදයා මෙන් හෝනේ මැ යි.

8. රාධ ජාතක යි.

249-250. දෙබස මැ මට සිහිය නො හෙයි. දෙබස මැ මට රිසි නො වෙයි. මේ තැනැත්තී (වී නැති බව කැලෑ මැ දන්නී) කොටුවට බටුවා වී නො දක්මි යි (නැතැ යි) කිය යි. එකරුණින් ගම්පතිය, තොපට මෙය කියමි: කණ්ටතර වූ අල්ප ජීවිතය පවත්නා කල්හි වී පිණිස මස් දෙන්නේ දෙමසකට සත්‍යකාර කොට (ගිවිසා) කෘශ වූ ගොන්මාල්ලා දී දැන් නො පත් කල්හි ඉල්ලයි එ ද මට නො රුස්නේ යි. (තොප දෙදෙනාගේ වඤ්ඤා ප්‍රයෝග දැනිමි'යි සේ යි.)

9. ගහපතී ජාතක යි.

251. එකකුගේ සුරූපී බව ඇත. එකකුගේ වෘඳි භාවය ඇත. එකකුගේ කුලවත් බව ඇත. එකකුගේ ආචාරශීලී බව ඇත. බ්‍රාහ්මණය තොප විචාරමි. මොවුනකුරෙන් කවරක්හු කැමැති වමෝ ද?

252. මනොඤ්ඤා ශරීරයෙහි ද අභිවෘද්ධියක් ඇත් මැ ය. වෘඳි භාවයට නමස්කාර කෙරෙමි. උසස් කුලයෙහි උපන්නහු කෙරෙහි ද වැඩෙක් ඇත. (එහෙත්) ආචාරශීලය මැ අපට රුස්නේ යි.

10. සාධුසීල ජාතක යි.

පස්වැනි රුහක වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

රුහක ජාතක යැ (රූපවතී) සිරිකාලකන්නි ජාතක යැ, මොහොලින් තැළීම පනවන වූලපදුම ජාතක යැ, ප්‍රවාසය සිතන මණ්ඩවොර ජාතක යැ පස්වැනි පොකකරණින් යුත් පබ්බතපඤ්ඤා ජාතක යැ යළි වෙළඳුන් ගේ මිදීම දක්වන වලාහසස ජාතක යැ, උම්භයනෙ යනු පවසන මිත්තා මිත්ත ජාතක යැ, (වීරගත) රාධ ජාතක යැ, (කොටඬ) ගහපතී ජාතක යැ, අභිරූප ශරීරය පවසන සාධුසීල ජාතක යැ යන දසය යි.

6. නතං දළභවග්ගො

253. න තං දළභං ඛන්ධනමාහු ධීරා  
යද්දසං දුරුජං ඛබ්බජ්ඣං,<sup>1</sup>  
සාරඝ්ඤරතො මභිකුණ්ඩලෙසු  
පුග්ගෙසු දුරෙසු ච යා අපෙඛා.

254. එතං දළභං ඛන්ධනමාහු ධීරා  
ඔභාරිතං සීලීලං දුසමුඤ්ඤං,  
එතමපි ඡෙඤාන වජ්ජනි ධීරා  
අනපෙකඛිනො කාමසුඛං පභායාති.

1. බන්ධනාගාරජාතකං.

255. භංසා කොඤ්ඤා මයුරා ච භජ්ඣයො<sup>2</sup> පසද්දං මීඛා,  
සබ්බෙ සිභස්ස භායනති නජ්ඣි කායසමිං තුලාතා.

256. එවමෙව මනුසෙසසු දහරො වෙපි පඤ්ඤවා  
සො හි තජ්ඣ මභා භොති නෙව බාලො සරිරවා'ති.

2. කෙළිසීලජාතකං.

257. වීරුපකෙඛි මෙ මෙතං මෙතං එරාපථෙහි මෙ,  
ජබ්බාපුග්ගෙහි මෙ මෙතං මෙතං කණ්ඨාගොතමකෙහි ච.

258. අපාදකෙහි මෙ මෙතං මෙතං දීපාදකෙහි මෙ,  
චතුප්පදෙහි මෙ මෙතං මෙතං බහුප්පදෙහි මෙ.

259. මා මං අපාදකො හිංසි මා මං හිංසි දීපාදකො,  
මා මං චතුප්පදෙ හිංසි මා මං හිංසි බහුප්පදෙ.

260. සබ්බෙ සත්ථා සබ්බෙ පාණං සබ්බෙ භූතා ච කෙවලා,  
සබ්බෙ භද්දානි පසසනතු මා කඤ්ඤි<sup>4</sup> පාපමාගමා.

1. දුරුජපබ්බජ්ඣං - මජ්ඣ. සා.  
2. භජ්ඣයො - මජ්ඣ.  
3. සී, සපද - මජ්ඣ., වසද.  
පසදමිඤ්ඤි පාඨො, පසදමිඤ්ඤි අපො, අවධකරා.  
4. කීචි - මජ්ඣ. සා.

### 6. නතංදළභ වර්ගය

253. අයෝමය බන්ධනය ද දරුමය බන්ධනය ද වැහැරී ආදී-  
යෙන් කළ බන්ධනය ද දළ බැඳුම් යයි නුවණැත්තෝ නොකියත්.  
මණිකුණබලයන්හි දැඩි ඇල්මක් ඇද්ද අඹුදරුවන් කෙරෙහි යම්  
අපේක්ෂාවක් ඇද්ද-

254. (යට කී) මේ බන්ධනය දැඩි යයි නුවණැත්තෝ කියත්.  
ඔබ්බොබ ඇදුහෙළෙන්නා වූ සිරිල වූ මුදලිය නොහැක්කා වූ යම්  
ක්ලේශ බන්ධනයක් ඇද්ද එය ද සිඳූ කාමයන්හි අපේක්ෂා නැති  
නුවණැත්තෝ කම්සුව හැරියා තපසට යෙති.

#### 1. බන්ධනාගාර ජාතක යි.

255. භංසයෝ ද කොස් ලිහිණියෝ ද මොණරු ද ඇත්තූ ද  
එළවෝ ද වෙනත් මෘගයෝ ද යන මේ සියල්ලෝ සිංහයාට බිය  
වෙත්. ශරීරයෙහි සමාන බවෙක් නැත. (ශරීරයෙහි උස් මිටි බව  
කරුණක් නොවේ යනු අදහස යි.)

256. එපරිද්දෙන් මැ මනුෂ්‍යයන් අතර ද ඉදින් වයසින් බාල-  
නමුදු නුවණැත්තෝ වී නම් හේ මැ එහි මහත් වන්නේ ය. මහත්  
ශරීර ඇත්තේ නමුදු අඤ්ඤා මහත් නොවන්නේ යි.

#### 2. කේළිසිල ජාතක යි.

257. විරූපකම්බ නම් නාකුලය සමඟ ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ.  
එරාපඵ නම් නාකුලය සමඟ ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. ජබ්‍යාපුකක  
නම් නාකුලය සමඟ ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. කණ්ඨාගොතමක  
නම් නාකුලය සමඟ ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ.

258. පා නැතියන් හා ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. දෙපාවන්  
හා ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ. සිවු පාවන් හා ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ.  
බහුපාවන් හා ද මාගේ මෙමන්ත්‍රිය වේ.

259. අපාදක සතෙක් මට හිංසා නොකෙරේවා. දෙපා සතෙක්  
මට හිංසා නොකෙරේවා. සිවුපා සතෙක් මට හිංසා නො  
කෙරේවා. බහුපා සතෙක් මට හිංසා නොකෙරේවා.

260. සියලු සත්ත්වයෝ ය, සියලු ප්‍රාණිහු ය, සියලු භූතයෝ ය  
යන සියල්ලෝ මැ යහපතක් මැ දකිත්වා. කිසිවකු කරා දුකෙක්  
නොඒවා.

261. අපමාණො බුද්ධො අපමාණො ධම්මො අපමාණො  
 සභෙඤ්ඤා,  
 පමාණවනිත්තානි සිරි-සපානි<sup>1</sup>  
 අභි විවිජ්ජකා සතපදී උණ්ණනාභි සරඬු<sup>2</sup> මුසිකා.

262. කතා මෙ රක්ඛි කතා මෙ පරිත්තා පටිසනමනතු භූතානි,  
 සොභං නමො භගවතො නමො සත්තඤ්ඤා සම්මාසම්බුද්ධා-  
 නභනී.

**3. බන්ධවතජාතකං.**

263. අපි වීරක පඤ්ඤාසි සකුණං මඤ්ජුභාණකං<sup>3</sup>,  
 මයුරගීවසධිකාසං පතිං මඤ්ඤං සවිට්ඨකං.  
 264. උදකථලවරසස පඤ්ඤානො නිට්ඨං ආමකමච්ඡභොජිතො,  
 තසසානුකරං සවිට්ඨකො සෙවාලො<sup>4</sup> පළිගුණධීතො<sup>5</sup> මතො<sup>6</sup> ති.

**4. වීරකජාතකං.**

265. සොභනී<sup>7</sup> මච්ච්ඤා ගඤ්ඤායො අපො සොභනී යාමුතො,  
 වතුපදයං<sup>8</sup> පුරිසො නිග්ගොධපරිමණ්ඩලො,  
 ඊසකායතභිවො ව සචෙච්ච අනිරොචනී.  
 266. යං පුළුච්ඡතො නං තං අක්ඛා අඤ්ඤං අක්ඛානී<sup>10</sup> පුළුච්ඡතො,  
 අත්තපසංසකො පොසො නායං අසමාක රුච්චනී<sup>9</sup> ති.

**5. ගඤ්ඤායාජාතකං.**

267. ඉඛ්ඤ වදාමයං<sup>11</sup> පාසං ජිත්ඤ දෙනහනි කච්ඡප,  
 අභං තථා කරිස්සාමී යථා නෙහිති පුද්දකො.  
 268. කච්ඡපො පාවිසී වාරිං කුරුඤ්ඤා සාවිසී වනං.  
 සතපඤ්ඤා දුමභෙඤ්ඤා දුමර පුඤ්ඤා අපානධීනී.

**6. කුරුඤ්ඤාජාතකං.**

---

1. සරිසපානි-මඡසං.  
 2. සරඬු-කසුචි.  
 3. මඤ්ජුභාණක-සායං.  
 4. මඤ්ජුභාණක-මඡසං.  
 5. පතිමඤ්ඤං-කසුචි.  
 6. සෙවාලො-සායං.  
 7. පතිමඤ්ඤං-මඡසං.  
 8. සොභනී මච්ච්ඤා සී. ගඤ්ඤායො අපො සොභනී සමුතො, සායං.  
 9. වතුපදයං-මඡසං.  
 10. අක්ඛානී. අ.  
 11. වදාමයං-මඡසං.

261. බුදුරද (අනන්ත ගුණාතියෙන්) අප්‍රමාණය. ධර්මය අප්‍රමාණය. සඛ්ඛයා අප්‍රමාණය. දීර්ඝජාතීහු ද නයි ද. ගෝත්‍රස්සෝ ද සියපාවෝ ද (පත්තෑයෝ ද) මකුච්චෝ ද සිකනඋ ද මීයෝ ද ප්‍රමාණවත්හ.

262. මා විසින් (රුවන්තියා ගුණ බෙලෙන්) ආරක්‍ෂාව කරන ලදු. මා විසින් පරිත්‍රාණ ද කරන ලදු. (මට අහිත වූ) භූතයෝ පහවෙත්වා. හේ මම භාග්‍යවතුනට නමස්කාර කෙරෙමි. (විපසී ආදී) සත් බුදුවරුනට මාගේ නමස්කාරය වේවා.

3. බන්ධවතක ජාතක යි.

263. වීරකය, මියුරු කොට හඬන මොණර කරකට බඳු පැහැති මාගේ වල්ලභයා වන සවිට්ඨක නම් පක්ෂියා දක්වීද?

264. දියෙහි ද ගොඩ ද හැසිරෙන නිත්‍යයෙන් අමු මස් කන ඒ පක්ෂියාට අනු වැ ක්‍රියා කරන (තී සැම) සවිට්ඨක නම් කවුඩා සෙවෙලෙහි වෙළී මෙළේ යි.

4. වීරක ජාතක යි.

265. ගංගාවෙහි උපන් මත්ස්‍යයා ද හොබනේ ය. යමුනාවෙහි උපන් මත්ස්‍යයා ද හොබනේ ය. නිග්‍රොධ පරිමණධ්‍රැකාය ඇති විසභිසක් සේ දික් වූ ශ්‍රීවා ද ඇති පා සතරක් ඇති මේ සත්ඵ තෙමේ (මේ ඉදිබුවා) සියල්ලන් මැ (කොප දෙදෙනා මැ) ඉක්මවා බබළ යි.

266. යමක් ඇසි ද එය නො කීයේ ය. විචාරන ලද්දේ අනෙකක් කිය යි. ආත්මප්‍රශංසා කරන මේ සත්ඵයා (මේ ඉදිබුවා) අපට නො රුස්නේ ය.

5. ගඬෙගයා ජාතක යි.

267. එබැවින් ඉදිබුව, (මුවා බැඳුණු) වරපටින් ඇඹරු මලපුඩුව දකින් කපව. වැදී යම් සේ නො ඒ ද මම එසේ කෙරෙමි. (වැද්දගේ ගමන වළක්වමි.)

268. ඉදිබුවා දියට පිවිසියේ ය. මුවා වනයට පිවිසියේ ය. ගතපත්‍රයා (කෑරලා) තමා හුන් අතු අහින් දරුවන් ගෙනෑ අඳුරට ගියේ යි.

6. කුරුඬගමිග ජාතක යි.

- 269. අයමසසකරාජෙන ගදසො විවරිතො මයා,  
අනුකාමයානුකාමෙන<sup>1</sup> පියෙන පතීනා සහ.
- 270. නවෙන සුඛදුකෙඛන පොරාණං අපිරීයතී,  
තසමා අසසකරඤ්ඤව කීටො පියතරො මමනතී.

7. අසසකජාතකං.

- 271. අලමෙනෙහි අඛෙහි ජලුෙහි පනසෙහි ව,  
යානි පාරං සමුද්දසස වරං මඤ්ඤං උදුඛෙරො.
- 272. මහතී වත තෙ බොඤ්ඤි න ව පඤ්ඤා තදුපිකා,  
සුංසුමාර වඤ්ඤිතො මෙසි ගච්ඤතී යථා සුමතතී.

8. සුංසුමාරජාතකං.

- 273. දිට්ඨා මයා වනෙ රුකඛා අසසකණණචීභීටකා,  
න තානි එවං සකකතතී යථා තං රුකඛ සකකසී.
- 274. පුරාණකකකරො<sup>4</sup> අයං හෙතො පඤ්ඤරමාගතො,  
කුසලො වාළපාසානං අපකකමති භාසතී<sup>5</sup> තී.

9. කකකරජාතකං.

- 275. අමේහා කො නාමයං රුකෙඛා සීනපතො සක ණටමකා,  
යසු එකපපහාරෙන උකකමඛයං වීසාවිතං.
- 276. ආචරිතායං<sup>6</sup> විතුදං වනානි  
කට්ඨඛරුකෙඛසු අසාරතෙසු,  
අථාසද ඛදිරං ජාතසාරං  
යසුඛිද්ද ගරුලො උකකමඛනතී.

10. කඤ්ඤලකජාතකං.

නිනංදලභවග්ගො ජ්ඣට්ඨා.

තසුදුදනං.

දුලභබන්ධනභංසවරො ව සුන  
චිරුපකඛ සචීට්ඨකමච්ඡවරො,  
සකුරුඛගසඅසසකඅඛෙවරො  
සුන කකකරකො ගරුලෙන දස.

---

- 1. අනුකාමයමානෙන - මජ්ඣ. සා. ෧.
- 2. අපිරීයතී - මජ්ඣ. ෧.
- 3. අසසකණණචීභීටකා - මජ්ඣ. සා. ෧.
- 4. පුරාණකකකරො - මජ්ඣ. ෧.
- 5. සකකමතො - සා. ෧, සීනපතො.
- 6. අචාරිතායං - සා. ෧.

269. ඔහු කැමැත්තා වූ මා විසින් කැමැති වූ ප්‍රිය වූ ස්වාමී වූ අස්සක නම් රජු හා පෙර මේ ප්‍රදේශය හැසිරෙන ලද.

270. අඵත් වූ සුවදුක් දෙකින් පැරැණි සුවදුක් දෙක මුඛ කරනු ලැබේ. එහෙයින් අස්සක නම් රජුට වඩා මේ ගොම පණුවා මැ මට අතිශයින් ප්‍රිය වේ.

7. අස්සක ජාතක යි.

271. ගඹකාවෙන් එතෙර යම් මිහිරි එලයෙක් දක්නා ලද ද ඒ අඹ පලයෙන් ද දඹ පලයෙන් ද වැළවිරකායෙන් ද මට කම් නැත. මාගේ උදුම්බර වෘක්ෂය මැ (මට) උතුම්.

272. සුංසුමාරය, තාගේ සිරුර එකකින් මහත් වේ. ඒ සිරුරු පමණට නුවණ නැත. මා විසින් වංචා කරන ලද්දෙහි ය. දැන් කැමැති පරිදි නැඟී යව.

8. සුංසුමාර ජාතක යි.

273. වෘක්ෂය, මා විසින් වෙනෙහි දක්නා ලද අශ්වකර්ණ නම් වූ ද බුළු නම් වූ ද වෘක්ෂයෝ වෙති. ඒරුක්ඟු තෝ යම් සේ ඔබ්බෙනාඛ හැසිරෙන්නෙහි ද එසේ නො ඇවිදිත්.

274. මැදිරිය බිඳෑ ගෙනෑ ආ මේ පුරාණ කක්කරයා (සේවටුවා) වාලයෙන් ඇඹරූ පාසයෙන් ගැළැවීමෙහි දක්ෂ වූයේ පලා යයි. (මිනිස් බසින්) බණන්නේ ය.

9. කකකර ජාතක යි.

275. පින්වත, යම් රුකෙක්හි එක් පහරින් මුදුන බිඳින ලද ද කුඩා පත් ඇති කටු සහිත වූ මේ කවර නම් ඇති රුකෙක් වේ ද?

276. (ඉඹුල් ආදී) හර නැති කාෂ්ට අවයව ඇති වෘක්ෂයන් විදිමින් මේ කඤ්ඤලකයා ඇවිදින ලද්දේ ය. පසුව පක්ෂියා යම් රුකෙක්හි ඇත හිය පළා ගත්තේ ද එසේ වූ හර ඇති කිහිරි රුකට පැමිණියේ යි.

10. කන්දගලක ජාතක යි.

සවැනි නතංදළ්හ වර්ග යි.

එහි උද්දනය;

දළාබන්ධන-බන්ධනාගාර ජාතක යැ' හංසාදීන් පවසන කෙළිසීල ජාතකය ද යළි විරූපකඛාදී නම් ඇති බන්ධවිසා ජාතක යැ සවිච්ඡික නම් කටුවා පවසන විරක ජාතකයැ, (මව්පවර) ගඹෙගයා ජාතක යැ, කුරුඹගම්භ ජාතකය හා අසසක ජාතකය සහිත අඹපල සදහන් කරන සුංසුමාර ජාතකය කකකර ජාතක යැ, (ගරුළ) කඤ්ඤලක ජාතකය යන මෙයින් දසය වේ.

### 7. බිරණ්ඤාමහක වග්ගො

- 277. අකාසී යොග්ගො<sup>1</sup> ධුවමපමකො  
සංචච්ඡරං බිරණ්ඤාමහකසමිං,  
ව්‍යාකාසී සඤ්ඤා<sup>2</sup> පරිසං විග්ගො  
න නියතමො<sup>3</sup> තායති අප්පඤ්ඤං.
- 278. අවයං<sup>4</sup> යාවනකො තාත සොමදත්ත නිගච්ඡති,  
අලාභං ධනලාභං වා එවං ධම්මා හී යාවතා<sup>5</sup>ති.

#### 1. සොමදත්ත ජාතකං.

- 279. අඤ්ඤා උපරිමො වණෙණා අඤ්ඤා වඤ්ඤාභව හෙට්ඨිමො  
බ්‍රාහ්මණං තෙච්ච පුච්ඡාමි කිං හෙට්ඨා කිඤ්ච උපරි.
- 280. අභං නටොසමි හද්දනොත හිකඛිකොසමි ඉධාගතො,  
අයං හී කොට්ඨමොතිණෙණා අයං සො යං ගච්චෙසසීති.

#### 2. උච්ඡිධිහත්තජාතකං.

- 281. ඉසීනමනතරං කචා හරුරාජාති<sup>6</sup> මෙ සුතං,  
උච්ඡිනොතා සහ රට්ඨන<sup>7</sup> ස රාජා විභවං ගතො
- 282. තසමා හී ඡන්ද ගමනං නසසංසනති පණ්ඨිතා,  
අද්දට්ඨවිතොතා භාසෙය්‍ය ගිරං සඤ්චුපසංභිතනති.

#### 3. හරුජාතකං<sup>8</sup>.

- 283. පුණ්ණං නදිං යෙන ව පෙය්‍යමාහු  
ජාතං යචං යෙන ව ගුණමාහු,  
දුරං ගතං යෙන ව අවිග්ගනති  
සොන්‍යාගතො හන්ද ව භුක්ඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණං.
- 284. යතො මං සරති රාජා වායසමපි පහෙතට්ඨො:  
හංසා<sup>9</sup> කොඤ්චා මයුරා ව අසනියෙව පාපියාති.

#### 4. පුණ්ණනදීජාතකං.

---

1. යොගං - මජ්ඣං.  
 2. ව්‍යාකාසී අඤ්ඤා - මජ්ඣං සුඤ්ඤා.  
 3. නියමො - මජ්ඣං. නියමමො කතථී.  
 4. අයං - මජ්ඣං.  
 5. කුරුරාජාති - මජ්ඣං.  
 6. රට්ඨනි - මජ්ඣං, යුඤ්ඤා.  
 7. කුරුජාතකං - මජ්ඣං.  
 8. හංසකොඤ්චමයුරානං අසනියෙව පාපියො - මජ්ඣං. "අට්ඨකරායං පත හංසකොඤ්චමයුරානනති පාට්ඨො ඥො සුඤ්ඤාභරො"



### 7. බිරණසම්මත වර්ගය

277. බිරණසම්මත සොහොනෙහි අවුරුද්දක් අප්‍රමාද වැ නිරතුරු පුහුණු කෙළේ ය. පිරිස් අතරට වැද ඒ සංඝව විකෘත කෙළේ ය. උත්සාහය ප්‍රඥ නැත්තහු නො රකී.

278. පුත සොමදක්‍ෂය, ඉල්ලන්නේ අලාභයට ද ධනලාභයට ද යි දෙකකට පැමිණෙයි. යාච්ඤාව නම් මෙබදු ස්වභාව ඇත් මැ ය.

#### 1. සොමදක්‍ෂ ජාතක යි.

279. මතු භාගයෙහි අහර අන් අයුරෙකි. යට භාගයෙහි අහර අන් අයුරෙක් මැ යැ. බැමිණිය තී මැ විචාරමී. යට කවර නම් බතෙක් ද උඩ කවර නම් බතෙක් ද යි.

280. ස්වාමීනි, මම නළයෙක්මී, අහර සොයන්නෙම මෙහි ආයෙමී. තෙපි යමකු සොයවූ ද ඇගේ සොර සැමි වූ හේ කොටුවට බැසූ ගත්තේ ය.

#### 2 උච්චිට්ඨභක්‍ෂ ජාතක යි.

281. හරු නම් රජ සෘෂිතට අනතුරු කොට රාජ්‍යය හා සමඟ උසුන් වූ ඒ රජ විනාශයට ගියේ ය යි මා විසින් අසන ලදී.

282. එහෙයින් ජන්‍යගතිය පණ්ඩිතයෝ ප්‍රශංසා නො කෙරෙති. අදුෂ්ට වූ (මෙමුත්‍රී) සිතැත්තෝ සත්‍යයෙන් යුක්ත වූ තෙපුල් බණන්නෝ ය.

#### 3. හරු ජාතක යි.

283. පිරුණා වූ නදිය යමකු විසින් පිය යුතු ය යි කියා ද, වැඩුණා වූ යව (සභ්‍යයන්) යමකු විසින් සැඟවීමට සුදුසු ය යි කියා ද, දුර ගිය ප්‍රියයකු පැමිණීම යමකු කරණ කොටගෙනැ කියා ද, හේ නොපට ගෙනෙන ලදී. එබැවින් බ්‍රාහ්මණය අනුභව කරව.

284. රජ තෙමේ කාකමාංශයකු දු එවනු පිණිස යම් කලෙකැ මා සිහි කෙරෙයි ද භංසයෝ ය කොස් ලිහිණියෝ ය මයුරයෝ ය යන මොවුන් ලද කල්හි කීම සිහි නො කෙරෙයි ද, එසේ සිහි නො කිරීම ම ශ්‍රාමක ය.

#### 4. පුණණනදී ජාතක යි.

1. කොපට වැඩක් මැ වෙවයි - රාජවුයාරි.

285. අට්ඨි වන අත්තානං කච්ඡපො ව්‍යාහරං<sup>1</sup> ඕරං,  
සුභගභිතසමීං කච්චසමීං වාචාය සකියාවධි.

286 එතමපි දිස්වා නරචිරියසෙච්ච<sup>2</sup>  
වාචං පමුඤ්ඤා කුසලං නාතිවෙලං  
පක්ඝසි බහුභාණෙන  
කච්ඡපං ව්‍යසනං ගතනති.

5. කච්ඡපජාතකං.

287. න වායමභේ නපති න සුලො සාධු නච්ඡිනො,  
යඤ්ච මං මඤ්ඤති මච්ඡ අඤ්ඤං සො රතියා ගතො.

288. සො මං දහති රාගභී චිත්තං චූපතපෙති මං,  
ජාලිනො මුඤ්ඤාට්ඨිරා මං න කාමෙ භඤ්ඤතෙ කච්චීති.

6. මච්ඡජාතකං.

289. සබ්බො ලොකො අත්තමනො අහොසි  
අකොච්ඡිද ගාමධිච්චසස සෙඤ්ඤ,  
කොමාරිකො නාම තච්ඡජධිමො  
යං නිං ගහිතා පචනෙ පරොදසි.

290. යො දුකච්ඡුච්චාය හවෙය්‍ය නාණං  
සො මෙ පිතා දුභි වනෙ කරොති,  
සා කසස කඤ්චි වනසස මඤ්ඤ  
යො නාධිතා සො සහසා කරොති<sup>3</sup> ති.

7. සෙගගුජාතකං.

291. සඨසස සාදේය්‍යමීදං සුචිතතිතං  
පචෙචාධිතිතං පතිකුටසස කුටං,  
ඵාලඤ්ඤා අදෙය්‍යුං<sup>3</sup> මුසිකා  
කසමා කුමාරං කුලලා නො හරෙය්‍යුං<sup>4</sup>

1. කච්ඡපො සො පඛ්‍යාහරං - මජ්ඣ. කච්ඡපෙච පඛ්‍යාහරං, ස්‍යා.  
2. නරචිරසෙච්චා - මජ්ඣ., ස්‍යා.  
3. මාදෙය්‍යුං - මජ්ඣ. ස්‍යා.  
4. හරෙය්‍යුං - මජ්ඣ. න.

285. කැසුබු තෙමේ බස් තෙපලනුයේ ඒකාන්තයෙන් තමා නැසිය. මුට්ටන් මනාකොට ඩැහැගත් දඩුකඩ ඇති කල්හි තමාගේ තෙපුලෙන් තෙමේ මෑ තමා නැසී.

286. මිනිසුන් කෙරෙහි වියඳියෙන් ශ්‍රෙෂ්ඨ වූ මහරජ, තෙල කරුණ දක (පණ්ඩිත පුරුෂ) සත්‍යාදීන් ප්‍රතිසංයුක්ත හෙයින් කුශල වූ තෙපුල කල්යල් නො ඉක්මවා බණන්තේ යෑ, බොහෝ කොට බිණීමෙන් වනයට පැමිණි කසුබුවා දක්නෙහි යයි.

5. කවිඡප ජාතක යි.

287. මෙ ගීන්ත මා නො තවයි, මැනැවින් සස්නා ලද හුල ද නො තවයි, මැසිනි 'හේ කාම රතී හේතුයෙන් අන් මැසින්නක වෙත ගියේ වනැ' යි මා ගෙන සිතා නම්-(ඵය මා තවයි.)

288. ඒ රාග නැමැති ගීන්ත මා දවයි, ඒ රාගසම්ප්‍රයුක්ත සිත ද මා තවයි, ස්වාමී වූ කෙටුලෙනි, මා මුදුපියව, කාම විෂයෙහි සිටි නොහොත් කාම හේතුයෙන් හැසිරෙන කිසිවෙක් (කොප වැනියන් විසින්) නො තසනු ලැබේ.

6. මව්ඡ ජාතක යි.

289. සියලු ලෝවැසි තෙම කාමසේවන හේතුයෙන් සතුටු විය, සෙග්ගු, තෝ ග්‍රාමධර්මයෙහි අදක්‍ෂ වුව, දුටු කුමරිය, යම් හෙයෙකින් මහවෙතෙහි (කාම සෙවන පිණිස) අත ගන්නා ලද තෝ හඩයි ද දන් තිගේ ස්වභාව කෙ නම් වී ද?

290. යමෙක් දුකින් පහස්නා ලද්දියට පිහිට වන්නේ ද, ඒ මාගේ පියෙ වෙතෙහි ප්‍රොභිකම කෙරෙයි. ඒ මම වනමැද කවරක්හට හඩම් ද, යමෙක් රක්‍ෂා කරනුයේ වී නම් හේ සැහැසිකම කෙරේ යයි.

7. සෙග්ගු ජාතක යි.

291. ශය (කෙරාටික) වූවහුට මෙ ශයබව මොනවට සිතන ලද, කුට (කපටී) වූවහුට පෙරළා කපටී බව මනාකොට අටවන ලද, ඉදින් මියෝ සිවැල් කැව්වාහු නම් කුමක් හෙයින් උකුස්සෝ කුමරු නො ගෙන ගියාහු ද?

292. කුටසස හි සනති කුටකුටා  
හවති වෘපි<sup>1</sup> නිකතිනො නිකතො,  
දෙති පුතනනට්ඨ ඵාලනට්ඨසස ඵාල-  
මා තෙ පුතනමහාසි ඵාලනට්ඨො'ති.

8. කුටවාණිජජාතකං.

293. හිරණ්දං මෙ සුචණණං මෙ ඵසා රත්තංදිවා කථා,  
දුමමධානං මනුසසානං අරියධම්මං අපසසතං.

294. දෙච දෙච ගහපතයො ගෙහෙ ඵකො තත්ථ අම්හසුකො,  
ලම්බිකුතො වෙණිකතො අථො අඛකිකකණ්ණිකො.  
කීතො ධනෙන ඛහුනා සො තං විතුදතෙ ජනනති.

9. ගරභිතජාතකං.

295. සුඛං ජීවීතරුපොසි රට්ඨා විචනමාගතො,  
සො ඵකකො අරණ්දකම් රුකඛමුලෙ කපණො විය ක්ඛායසී

296. සුඛං ජීවීතරුපොසම් රට්ඨා විචනමාගතො,  
සො ඵකකො අරණ්දකම්.  
රුකඛමුලෙ කපණො විය ක්ඛායාමි  
සතං ධම්මං අනුසසරතති

10. ධම්මදාජජාතකං.

බිරණ්දාජමහාසචගො සතතමො.

කසසුද්දනං:

අථ බිරණ්දාජමහවරො ච නථො  
හරුරාජවරුතනමපුණ්ණනදී,  
ඛහුහාණි අග්ගි පවතො මුසිකා  
සහලම්බිකුතො කපණෙන දස.

1. පථො - සා.

292. කුට (කපටි) වුවහුට කුටානිකුටයෝ ඇත, නැවත වංචකයා-  
හට වංචාවෙන් යුක්ත වූයෙක් වේ මැය, පුත්‍රයා නට තැනැත්ත, සිවැල්  
නට තැනැත්තවුට සිවැල් දෙව, සිවැල් නට තැනැත්තේ කාගේ  
පුතු නහමක් ගෙනයේවා.

**8. කුටවාණිජ ජාතක යි.**

293. මාගේ මසුරනැ මාගේ රත්රනැ යි ආයතීධර්මය නො දක්නා  
ප්‍රඥා රහිත මිනිසුන්ගේ රෑ දවලෑ පැවැති තෙල කපාව වෙයි.

294. ගෘහයෙහි ගැහැවියෝ දෙදෙනෙක් දෙදෙනෙක් වෙති, ඔවුන්  
කෙරෙහි එකෙක් දළිච්චුළු නැත්තේ යැ, එල්බෙන තන ඇත්තේ යැ,  
සකස් කළ කෙස්කලට ඇත්තේ යැ, යළි වීදුනා ලද කන් ඇත්තේ යැ,  
බොහෝ ධනයෙන් විකිණි ගන්නා ලද්දේ යැ, ගේ ඒ (දස්කම්කරු ආදී)  
ජනයා මුව සැකින් වීදුනේ යි.

**9. ගරහිත ජාතක යි.**

295. සුවසේ ජීවත්වූ ස්වභාව ඇතියෙහි රටින් නික්මැ නිර්ජල  
වනයට ආයෙහි ඒ තෝ එකලා වූයෙහි වනයෙහි ගස්මුලෙක  
කෘපණයක්හු සෙයින් (සිතීවීලී) සිතති. (ඒ කුමක් හෙයින්ද?)

296. ඒ මම සුවසේ ජීවත්වූ පියවී ඇතියෙමි, සිය රටින් නික්මැ  
නිරුද්ධ වනයට ආයෙමි එකලා වැ බැගැපත් වුවකු සෙයින් බුද්ධාදී  
සත්පුරුෂයන්ගේ (අටලෝ) දහම සිහි කෙරෙමින් ධ්‍යාන කෙරෙමි යි.

**10. ධම්මඤ්ජ ජාතක යි.**

**සත්වැනි බිරණසම්මතක වර්ග යි.**

එහි උද්දනය:

බිරණසම්මතයෙහි සිට පුහුණ කළ සොමදත්ත ජාතක යැ, නළුවකු  
ඇති උච්චිට්ඨහත ජාතකයැ, හරු ජාතකයැ, පුණ්ණනදී ජාතක යැ,  
(බහුභාණි) කව්ඡ ජාතකයැ, ගිනි සඳහන් කළ මව් ජාතක යැ,  
(පවන) සෙඤ්ඤ ජාතක යැ, සිවැල් මියන් කැ කුටවාණිජ ජාතක යැ,  
ලම්බන පැවැසු ගරහිත ජාතකය සමග (කපණෙන) ධම්මඤ්ජ  
ජාතකයෙන් දසය වේ.

8. කාසාවචග්ගො

- 297. අනික්කසාචො කාසාවං යො චක්ඛං පරිදභෙසසති,  
අපෙතො දමසචේතන න සො කාසාවමරහති.
- 298. යො ච චන්තකසාවස්ස ජිලෙසු සුසමාහිතො,  
උපෙතො දමසචේතන ස චෙ කාසාවමරහති'ති.

1. කාසාවජාතකං.

- 299. ඉදං තදවරීයවචො පාරාසරියො යදමුච්චි,  
මා සු ඤං අකරා<sup>1</sup> පාපං යං ඤං පච්ඡා කතං නපෙ
- 300. යානි කරොතී පුරියො තානි අක්කති පසසති,  
කල්යාණකාරී කල්යාණං පාපකාරී ච පාපකං,  
යාදිසං චපතෙ<sup>2</sup> ඛිජං තාදිසං හරතෙ ඵලනති.

2. චුළුනඤ්චියජාතකං.

- 301. නමෙ නමන්තස්ස හපෙ හජන්තං  
කිච්චානුකුඛධස්ස කරෙය්‍ය කිච්චං,  
නානාඤ්චියස්ස කරෙය්‍ය අඤ්චං  
අසම්භජන්තමිච්චි න සම්භජෙය්‍ය.
- 302. චපෙ චජන්තං චණ්ඨං න කඨිරා<sup>3</sup>  
අපෙතවිනෙතන න සම්භජෙය්‍ය,  
දිජො දුමං ඛිණ්චලනති<sup>4</sup> ඤ්චො  
අඤ්ඤං සමෙතෙකධ්‍යය මහා හි ලොකොති.

3. පුට්ඨත්තජාතකං,

---

- 1. පොරාණාවරියොමුච්චි - මජ්ඣ.
- 2. අකරී - මජ්ඣ. සා.
- 3. චපතෙ - මජ්ඣ.
- 4. කාරියා න - මජ්ඣ.
- 5. ඛිණ්චලං ච - සා.

### 8. කාසාව වර්ගය

297. ප්‍රභීණ නො කරන ලද කෙලෙස් කසට ඇති යමෙක් කාෂාය වස්ත්‍රය (සිවුර) හඳුනේ පොරෝනේ ද ඉඤ්ජිය දමනයෙන් හා පරමාර්ථ සත්‍යයෙන් (වතුසත්‍යාවබෝධයෙන්) පහ වූ හෙතෙමේ කසාවතට (සිවුරට) නුසුදුසු යි.

298. යමෙක් දුරු කරන ලද කෙලෙස් කසට ඇත්තේ ද හෙවත් කෙලෙස් නසන ලද්දේ ද (ලොකොත්තර - මාර්ගඵල) ශීලයෙහි මනාකොට පිහිටියේ ද ඉඤ්ජිය දමනයෙන් හා පරමාර්ථසත්‍යයෙන් යුක්ත ද හෙතෙමේ ඒකාන්තයෙන් කසාවතට (සිවුරට) සුදුසු යි.

#### 1. කාසාව ජාතක යි.

299. පාරාසරිය බමුණු තෙමේ, තෝ පාපය නො කරව, යම්බඳු පාපයක් කරන ලද ද තෝ පසුව තැවෙන්නෙහිය කියා යම් වචනයක් එකල්හි කියේ ද මේ ආචාර්යවචනය යි.

300. පුරුෂ තෙමේ යම් ක්‍රියාවක් කෙළේ ද ඒ ක්‍රියාව තමා කෙරෙහි දකී. කල්‍යාණ ක්‍රියා කරන්නේ කල්‍යාණයක් ම දකී. පාපක්‍රියා කරන්නේ පාපයක් ම (අයහපතක් ම) දකී යම්බඳු බිඳුටිටික් වපුරා ද එබඳු ම ඵලයක් ගෙනයන්නේ ය

#### 2. වුලලනාදී ජාතක යි

301. (ආචාර වශයෙන්) නමස්කාර කරන්නාහට නමස්කාර කරන්නේ ය. නමා සෙවුනහු සේවනය කරන්නේ ය. නමාගේ කෘතියට අනුව කටයුතු කරන්නාහට ප්‍රතිකෘතිය (පෙරළා කටයුතු) කරන්නේ ය. අවැඩ කැමැත්තහට වැඩක් (අර්ථයක්) නො කරන්නේ ය. නමා හජනය නො කරන්නහු ද හජනය නො කරන්නේ ය.

302. නමා අත්හරින්නහු තෙමේ ද හරන්නේ ය. ඔහු කෙරෙහි තෘෂ්ණාව නො කරන්නේ ය. පහ වූ වික්‍රමයෙන් (හෙවත් හිතවත්-කමින් සිත බැහැර වූ කල්හි ඔහු) නො සෙවුනේ ය. වෘක්ෂය ඵලයන්ගෙන් හීන යයි දැනගත් පක්ෂියා අත් රූකක් සොයා යන්නේ ය. ලෝකය මහත් ය, විශාලය. (ලෝකය මිනිසුන්ගෙන් පිරි පවත්නා බැවින් නමා කෙරෙහි ස්තූතිය නො කරන පුරුෂයා හැඳෑමා ස්තූතිය කරන පුරුෂයකු සොයා ගතයුතුය යනු කී සේයි.)

#### 3. පුටහත්ත ජාතක යි.

303. යසෙසසතෙ චතුරො ධම්මා වානරිඤ්ඤ යථා තච,  
සචචං ධම්මො ධීති වාගො දිට්ඨං සො අතිවක්කති.

304. යසස වෙතෙ න විජ්ජනති ගුණා පරමහද්දකා,  
සචචං ධම්මො ධීති වාගො දිට්ඨං සො නාතිවක්කති'ති.

4. කුමහිලජාතකං.

305. අඤ්ඤ මෙ පුරිසො දෙව සබ්බකිලෙවසු ව්‍යාවචො,  
තස්ස වෙකො පරාධඤ්ඤ තඤ්ඤ ඤං කිනති මඤ්ඤයි.

306. අභොකමපඤ්ඤා පුරිසො ඵදිසො ඉධ විජ්ජති,  
දුලලභො අබ්බසම්පනො ඛනතිරසමාක රුච්චතීති.

5. බන්ධනවණ්ණනජාතකං.

307. කාලෙ නික්ඛමනා සාධු නාකාලෙ සාධු නික්ඛමො,  
අකාලෙන හි නික්ඛමම ඵකකම්පි බහුජනො,  
න කිඤ්ඤි අඤ්ඤ ජොතෙති ධංකසෙනාව කොයිසං.

308. ධීරො ච විධිවිධානඤ්ඤ පරෙසං විවරනාගු,  
සබ්බාචිතො වසීකන්ධා කොයිසොච සුචී සියා'ති.

6. කොයිසජාතකං.

309. සුරො සුරෙන සධ්ධමම වික්කනොත්ත පභාරිනා,  
ඵති නාග නිවක්කසු කිනතු හිතො පලායයි?  
පස්සනතු අබ්ගමගධා මම තුස්සඤ්ඤ වික්කමං.

310. න නං පාද වධිස්සාචී න දනොත්ති න සොණ්ඩියා,  
චිලොන නං වධිස්සාචී පුති හඤ්ඤතු පුතිනා'ති.

7. ගුප්පාණකජාතකං.

1. අභොකඤ්ඤා c.



303. වානරෙන්ද්‍රය, වාක්සතාය ද පරික්ෂාඥානාය ද මෙධයතීය ද ත්‍යාගය ද යන මේ ධර්මයෝ සතර දෙන කට මෙන් යම් පුද්ගලයකුට විද්‍යාමාන වෙත් ද හෙතෙමේ සතුරා ඉක්මවා පවතී.

304. වාක්සතාය ද පරික්ෂාඥානාය ද මෙධයතීය ද ත්‍යාගය ද යන මේ අතිසුඤ්ඤා වූ ගුණයෝ යමක්භට විද්‍යාමාන නො වෙත් ද හෙතෙමේ සතුරා ඉක්මවා නො පවතී.

#### 4. කුමනිල ජාතක යි.

305. දේවයෙනි, මාගේ සියලු කෘතායන්හි ව්‍යාවෘත වූ පුරුෂයෙක් ඇත. ඔහුගේ ද එක් අපරාධයෙක් ඇත. ඒ අපරාධයෙහි ලා ඔබ කුමක් සිතන්නෙහි ද? (කවර නම් දඬුවමක් අනුමත කරන්නෙහි ද?)

306. අපගේ ද එබඳු පුරුෂයෙක් ඇත. (හේ) මෙතන්හි ම ඇත. (සිටී) සකලගුණාධනයෙන් සෑදුණු පුද්ගලයෝ දුර්ලභයහ (එහෙයින් මෙබඳු අවස්ථාවන්හිදී) අපට ඉවැසීම අහිමත යි (සුදුසුයි.)

#### 5. බන්ධනවිභේදන ජාතක යි.

307. සුදුසු කාලයෙහි නික්මීම නොහොත් පරාක්‍රමය යහපත් වේ. අකාලයෙහි (තම නිවාසස්ථානයෙන්) නික්මීම නොහොත් පරාක්‍රමය යහපත් නො වේ. අකාලයෙහි නික්ම නොහොත් ඒතීය කොට කිසි දියුණුවක් නො බබළයි හෙවත් නො ලබයි. (නො කල්හි නික්මුණු) බකවුහුණුවා නැසූ කාකයෝනාව මෙන් (නො කල්හි) හුදෙකලා වුවහු (වීයතී කළ ද) බොහෝ දෙනා වට කොට විනාශයට පමුණුවන්නාහු ය.

308. (පැරැණි පඬිවරුන් ව්‍යවස්ථා කොට තබන ලද) වීතියගේ විධාන දන්තා වූ නොහොත් විධාන ක්‍රම දන්තා වූ අන්‍යයන්ගේ සිදුරු දන්තා වූ ප්‍රාඥයා සියලු සතුරන් වසහ කොට නුවණැති බකවුහුණා මෙන් සුවපත් වූයේ වන්නේ යි.

#### 6. කෝසිය ජාතක යි.

309. ගුරු ගුණයෙන් යුක්ත වූ වික්‍රම ස්වභාව ඇති පහර දෙන්නා වූ පුරුෂයා හා ගුරු පුරුෂ තෙමේ එක්තැනට පැමිණ (ඔවුනොවුන් සටන් නො කොට කුමට යේ ද?) හස්තිය, මෙහි එව නවකුච. කුමට බිය වූයේ පළා යෙයි ද? මාගේ ද කාගේ ද වික්‍රමය අභූමගධ දෙරට වැස්සේ බලන්වා.

310. තා පාදයෙන් නො මරමි, දළ සහලෙන් නො මරමි, සොඬිනුත් නො මරමි. අඟුවියෙන් ම තා මරමි, අඟුවියෙන් අඟුවිය නසනු ලැබේවා. (කුරුවැණියක් ඇතකු දකෑ සටනට කැඳවූ අවස්ථාවෙහි ඇතුළුවස් පිණබයක් හෙළා කුරුවැණියා මැරූ සැටි දක්වේ.)

#### 7. ගුප්තභක්ත ජාතක යි.

- 311. තයො ගිරිං අනතරං කාමයාමී  
පඤ්චාලා කුරුයො කෙකකෙ ව,  
තතුඤ්ඤාරිං<sup>1</sup> ඩ්‍රාක්ඛණ කාමයාමී  
තිකිච්ඡ මං ඩ්‍රාක්ඛණ කාමනීතං.
- 312. කණ්ණාභි දඨධසස කරොන්තී හෙකෙ  
අමනුස්සවඤ්ඤසස කරෙ තභි පඤ්ඤිතා,  
න කාමනීතසස කරොති කොචී  
ඔකකන්තසුකකසස හි කා තිකිච්ඡා'ති.

8. කාමනීතජාතකං.

- 313. ගජඤ්ඤමෙඤ්ඤි භයඤ්ඤමාලිභි  
රජුමීජාතෙහි සරාභිවස්සභි,  
ඵරුඤ්ඤභාවඨටදළභපභාරිභි  
පරිවාරිතා තකකසීලා සමන්තතො .
- 314. අභිධාවථා ව පතථා ව  
විවිධවීතදිතා ව දන්තීභි,  
වකතඤ්ඤ කුමුලො සොයො  
යථා විජ්ජතා ජලධරසස ගජ්ජතොති.

9. පලාසිජාතකං.

- 315. ධජමපරිමිතං අනන්තපාරං  
දුසසභං ධට්ඨකභි සාගරමීව<sup>2</sup>,  
ගිරිමීව අනිලෙන දුසසභො  
දුසසභො අභමජ්ජ තාදිසෙන
- 316. මා ධාලියං වීසලපි න භිස්ස තාදිසං  
වීලඤ්ඤසෙ න හි ලභසෙ නිසෙධකං,  
ආසජ්ජසි ගජමීව ඵකචාරිතං  
යො තං පාදු නළමීව පොථසීස්සතී'ති,

10. දුකියපලාසිජාතකං.

කාසාවච්චභොගො අඨධමො.

කසසුඤ්ඤානං:

වරවජ්චවචොදුමබ්භිඤ්ඤඵලං  
වතුරො ධම්මවිරංජුරිසුකකම,  
ධම්මමගධා ව තයො ගිරිනාම  
ගජඤ්ඤවරොධජවරෙන දස.

---

1. කදුකභි - මජ්ඣං.  
 2. පලාසිජාතකං - මජ්ඣං පලාසිජාතකං නා භාෂා.  
 3. සාගරං - මජ්ඣං. "අඨධකරායමිපත භෙතෙව සො නත් සුතෙන ඛාදුඤ්ඤිපියායො"  
 4. දුකියපලාසිත - මජ්ඣං භාෂා, දුකියපලාසි නා.

311. බ්‍රාහ්මණය, උත්තරපක්ෂාලය ද කුරුරට ද කෙකක නම් රට ද යන මේ තුන් රාජ්‍යයන්ගේ අන්තරය ද ප්‍රාර්ථනා කෙරෙමි. (මා අනුභව කෙරෙමින් සිටි) බරණැස් රජයට වඩා වැඩියක් ප්‍රාර්ථනා කෙරෙමි. බමුණ, කාමයෙන් විනාශයට පමුණුවන ලද මා (මට) පිළියම් කරව.

312. කෘෂ්ණ සර්පයන් විසින් දෂ්ට කරන ලද්දහුව සමහර කෙනෙක් පිළියම් කෙරෙති. පඬිවරු අමනුෂ්‍යයන් විසින් මඩනා ලද්දහුව පිළියම් කෙරෙති. කාමයෙන් භාතියට පමුණුවන ලද්දහුව කිසිවෙක් පිළියම් නො කෙරෙති. (ඒ එසේ මැයි) කුශලධර්ම දුරු කොට අකුශලධර්මයෙහි පිහිටියහට පිළියම් කවරේ ද?

**8. කාමනීත ජාතක යි.**

313. උත්තම භස්ති නැමැති මේඝයෙන් ද අග්‍ර වූ තුරබහ මාලාවන්ගෙන් ද සර (රිතල) නමැති වර්ෂාවන් ඇති රට තරබහ මාලාවන්ගෙන් ද කඩුම්චී ඇත්තා වූ වේගයෙන් පරිභ්‍රමණය කොට දඩි පහර දෙන යෝධයන්ගෙන් ද භාත්පසින් තක්සලා නම් නගරය වටකරන ලද්දේ ය.

314. නානාප්‍රකාරයෙන් මහානාද කරන්නා වූ තෙපි භස්තීන් හා සමග දුවවූ පනිවු. අද මහත් වූ සෝභාවෙක් පවතීවා. ගර්ජනා කරන්නා වූ මේඝයාගේ මුඛයෙන් නික්මෙන විදුලියක් මෙන් දුවන්නාහු නුවර වහා වට කරව.

**9. පලාසි ජාතක යි.**

315. රථයෙහි මයුරපාදයෙහි නගන ලද ධවජ අපමණය. මාගේ සේනාව කෙළවර නැත්තේ ය. සමුද්‍රොලලක්ෂනයෙහි අසමත් කාකයා මෙන් සතුරන් විසින් මැඩපිය නො හැක්කේ ය. පර්වතවලනයෙහි අසමත් වාතය මෙන් මාගේ සේනාව තා විසිනුත් විනාශ කොට නො හැක්කේ ය. මම අද නායේ වුවත් විසින් මැඩපිය නො හැක්කෙමි වෙමි.

316. (තාගේ) බාලභාවය ප්‍රකාශ නො කරව. තාසේ වූ පුරුෂයෝ රාජ්‍යය ගැන්මෙහි සමර්ථයෝ නො වෙත්. හුදෙක් ක්ලේශ දහයෙන් දවනු ලැබෙහි මා වළකන්නට නුසුදුස්සෙහි ය. හුදෙකලා ව හැසිරෙන ඇත් රජක්හු සම්පයට මෙන් එන්නෙහි ය. පාදයෙන් සුණු කළ හුණනළක් මෙන් හෙතෙමේ තා මැඩසුණු කෙරේ.

**10. දුතිය පලාසි ජාතක යි.**

**අටවැනි කාසාව වර්ගයයි.**

එහි උද්දනය:

උතුම් වස්ත්‍ර ඇති කාසාව ජාතකයැ, ආවායඝ්වචනය දක්වන වූළනැදිය ජාතක යැ, ක්ෂේණප්ලවෘක්ෂය දක්වන පුටහඤ්ඤ ජාතකයැ. (වතුරොධමම) කුම්භීල ජාතක යැ, උතුම් පුරුෂයා දක්වන බතනිවණ්ණන ජාතක යැ, (වඩක) කොසිය ජාතකය හා (මගධ) ගුර්පාණ ජාතක යැ, (තයොගිරි) කාමනීත ජාතක යැ, පලාසි ජාතකය හා දුතියපලාසි ජාතකයෙන් දසය වේ.

### 9. උපාහනවග්ගො

- 317. යථාපි ක්කා පුරිසසසුපාහනා  
සුඛස්ස අඤ්ඤාය දුඛං උදබ්බතො,  
සමමාභිතනනා තලස්ස පපිළිතා  
තසෙසුව පාදෙ පුරිසස්ස බාදරෙ.
- 318. එවමෙව දුකකුලීනො අනරියො  
නමහාකච්ඡස්සඤ්ඤා සුතඤ්ඤාමාදිය,  
නමෙව සො තඤ්ඤා සුතෙන බාදති  
අනරියො ධුච්චති පානදුපමොති<sup>1</sup>.

#### 1. උපාහනජාතකං.

- 319. එතච්චිතතිතොව අයමඤ්ඤා බාලො අපරිනායකො,  
න හි බුජෙජන වාමෙන හොති සබ්බනතුමරහසි.
- 320. පුරිසුසභං මඤ්ඤාමානා අභං බුජුමකාමයි.  
සොයං සබ්බච්චිතො සෙති ජිනධනසති යථා ධුණාති.

#### 2. විණාධුණජාතකං.

- 321. කාමං යභිං ඉච්ඡති තෙන ගච්ඡ  
විදේධාසි මමමභි විකණ්ණකෙන,  
හතොසි හතෙන සවාදිතෙන  
ලොලො ව මච්ඡ අනුබන්ධමානො.
- 322. එවමපි ලොකාචීයං මපනනො,  
විහ ඤ්ඤාති විහභවසානුවතති,  
සො හඤ්ඤාති ඤ්ඤාතිසමානමජෙකං  
මච්ඡානුගො සොරිච්ච සුංසුමාරොති.

#### 3. විකණ්ණකජාතකං.

### 9. උපාහන වර්ගය

317. පුරුෂයාහට සුවපිණිය යම්සේ මිලදී ගන්නා ලද (නපුරු කොට, කළ) උපාහනයෝ (පාවහන්) දුක් එළවත් ද, ශ්‍රීෂ්මයෙන් විශේෂයෙන් තැවුණා වූ පාදයෙන් පිඩිත වූවාහු ඒ පුරුෂයාගේ ම පාදයන් කා වණකරන්නාහ.

318. එපරිද්දෙන් යම් මෑ හීන කුලයෙක උපන්නා වූ අනාර්ය පුද්ගලයා ආචාර්යවරයාගෙන් විද්‍යාව හා ශ්‍රැතය ද ගෙන එහි ශ්‍රැතයෙන් හෙතෙමේ එය ම කරන්නේ ය. අනාර්ය පුරුෂයා උපාහනයක් බඳුයි කියනු ලැබේ.

#### 1. උපාහන ජාතක යි.

319. (මේ කුඳු පුරුෂයා සමඟ පලාභිය මැනුවැයි යන) මේ කාරණය හුදෙකලාව සිතන ලද ද (මේ කුඳු ඤාතවර්තයෙන්) බාලය. (ස්වභක්තියෙන් යන්නට අපොහොසත් හෙයින්) අපරිණායකය. පින්වතිය, කොර වූ අත්පා ඇති කුඳු හා සමාගමයට සුදුසු නො වෙහි.

320. කුඳු පුරුෂයන්හට උතුමෙකැයි සිතන්නා වූ මම කුඳු පුරුෂයා කැමති වීම්. ඒ මා කැමති කුඳු සිඳින ලද තත් ඇති විණාදණකක් මෙන් හැකුළුණේ හොච්.

#### 2. විණාදණ ජාතක යි.

321. ඒකාන්තයෙන් (තෝ) යම් තැනෙකි කැමැත්තෙහි නම් එහි යව. මර්මස්ථානයෙහි හියෙන් විද්‍යනා ලද්දෙහි ය. මත්ස්‍යයන් අනුව දුවන්නා වූ ලොල් වූ තෝ බෙරවැසුම් සහිත වූ බත කරණ කොටගෙනෑ නටුයෙහිය.

322. ලෝකාමියයැයි කියන ලද පඤ්ඤාකාමයට අනුව දුවන්නා වූ විඤ්චසී වෑ පවත්නාවූ පුද්ගලයා එපරිද්දෙන් ම වැනැසේ. හේ මත්ස්‍යයන් අනුව දුවන්නා වූ සුංසුමාරයා මෙන් නෑ මිතුරන් මධ්‍යයෙහි වැනසේ.

#### 3. විකණණක ජාතක යි.

323. ක්වමෙව දනි මකර යං කාමො ව්‍යගමා කසි,  
සොයං අසට්ඨනධිමො බරාජිනංව 1රෙරුකං.

324. අත්‍රිවජා අතිලොභෙන අතිලොභමදෙන ව,  
එවං භායති අකම්මො අභංව අසිනාභ්‍යා'ති.

4. අසිනාභ්‍යාතකං.

325. සුඛා සරා වච්ඡනම සතිරඤ්ඤ සභොජනා,  
යකම් භුක්වා ව පිචා ව් සයෙය්‍යාථ අනුසසුකො.

326. සරා නානිභමානස්ස සරා නාභංකො මුසා,  
සරා නාදිකකදණ්ඨස්ස පරෙසං අනිකුඛමනො  
එවං ජිග්ගං දුරභිභවං කො සරං පට්ඨජජති'ති.

5. වච්ඡනමජාතකං.

327. භග්ගො වත යං පකඨි ධීජො කුමුද්ධසනනිභො  
චුපසනෙතභි පකෙඛි මඤ්ඤෙව ක්ඛායති.

328. නාස්ස සීලං විජානාථ අනඤ්ඤය පසංසථ,  
අමෙභ දීජො න පාලෙති තෙන පකඨි' න ඵඤ්ඤි'ති.

6. බකජාතකං.

329. කො නු මො භගවා භෙතු ඵකවෙව ඉධ පුග්ගලෙ,  
අනිච්ච භදයං නිබ්බාති වික්ඛංචොපි පසීදති.

330. පුබ්බෙව සනතිවාසෙන පච්චුප්පනනිතෙන වා,  
එවං තං ජායතෙ පෙමං උසලංව යථොදකෙ'ති.

7. සාකෙතජාතකං.

1. රෙභ්‍රකං - මජ්ඣං, සෘ.  
2. භුක්වාපිචා ව - මජ්ඣං, සෘ.  
3. සයෙය්‍යාපි - සෘ.  
4. පච්චෙ පි.

323. තා කෙරෙහි යම්බඳු වූ (මාගේ) කාමයෙක් (ධ්‍යාන බලයෙන්) පහවී ද ගුණවිශේෂය දැන් (මා නො කැමැති වූ කිහිපයකට පස්සේ දිවු) තෝ ම කෙළෙහි ය. කියතෙකින් සිදින ලද ඇත්දළක් මෙන් (ධ්‍යානයෙන් ඔබන ලද) ඒ මේ ක්ලේශකාමය ප්‍රතිසන්ධාන නො කොට හැකි වී.

324. ඒ ඒ වස්තුවෙහි ලෝභ කරන තැනැත්තේ අධික ලෝභයෙන් ද අතිලෝභ සම්බන්ධ පුරුෂමදයෙන් ද අසිතාභූ නම් රාජකන්‍යාව කෙරෙන් පිරිහුණු මා මෙන් අභිලාෂිතාර්ථයෙන් පිරිහේ.

4. අසිතාභූ ජාතක යි.

325. වචනබය, මධුරාභාර අනුභව කොට ද මධුර පානයන් පානය කොට ද යම් සිරියහනෙකහි උකටලී නො ව හෝනෙහි ය. එසේ හෙයින් හිරණා සහිත වූ ද හෝජන සහිත වූ ද ගෘහයෝ සුවයයි ගෘහ වර්ණා කළෝ.

326. උත්සාහවත් නො වන්නාහට ගෘහයෝ නැත. බොරු කියන්නාහට ගෘහයෝ නැත. නො ගන්නා ලද දඩු ඇති මෙරමාහට දඩුවම් නො කරන්නාහට ගෘහයෝ නැත. මෙකී පරිද්දෙන් ඡීදු ඇති දුරාරාධ්‍ය වූ ගිහිගෙට කවරෙක් නම් පැමිණේ ද? (නො පැමිණෙන්නේ මැයි)

5. වචනබ ජාතක යි.

327. හෙළැඹුල පෙති බඳු පියාපත් ඇති මේ පක්ෂියා ඉතා යහපත් ය. සන්හුන් පියාපත් ඇතිව (මසුන් දෙස බලමින්) මදින් මද ඉතා දුබල එකතුමෙන් සිතයි.

328. මොහුගේ ආචාරසීලයක් නො ම දනුව නො දන ප්‍රශංසා කරව. පක්ෂියා අප නො රකී (මසුන්ගෙන් කවරකු අල්ලා ගනිමිද යි සිතන හෙයින්) පියා පත් නො සොලවයි.

6. බක ජාතක යි.

329. භාග්‍යවත්නි, මෙලොවැ ඇතැම් සුභලකු දුටුමනින් හදවන ඉතා නිවී යයි. සිත ද පැහැදේ. මීට හේතු කවරේ ද?

330. පෙර හවයෙහි එක් වූ විසීමෙන් වේවයි මේ හවයෙහි කළ හිතයෙන් වේවයි, මෙසේ ඒ ප්‍රෙමය හටගනී. (මඩත් දියත් නිසා) දියේ උපුල් හටගන්නා මෙනි.

7. සාකෙත ජාතක යි.

- 331. ඉඛ්ඛ එකපදං තාන අනෙකක්ඛපදනිසස්සිතං,  
කිඤ්ඤි සබ්බාහිකං බ්‍රුහි යෙනතෙඤ සාවයාමසෙ.
- 332. දනෙකියොකපදං තාන අනෙකක්ඛ පදසස්සිතං<sup>1</sup>,  
තඤ්ඤි සිලෙන සංයුක්ඛං ඛතතියා උපපාදිතං.  
අලං මිනෙත සුඛාපෙතං අමිත්තානං දුඛාය වාති.

8. එකපදජාතකං.

- 333. ආසිවිසං මමං සනතං පවිට්ඨං කුමිනාමුඛං,  
රුච්චනෙ භරිතා මානා යං මං බාදනති මච්ඡකා.
- 334. විලුමපතෙව පුරිසො යාවස්ස උපකප්ඵති,  
යද වඤ්ඤාදි විලුමපනති සො විලුකෙතා විලුසපති<sup>2</sup>ති.

9. හරිකමාකුජාතකං.

- 335. සබ්බො ජනො හිංසිතො පිඛගලෙන  
තස්මිං මනෙ පව්චයං<sup>3</sup> වෙදයනති,  
පියො නු තෙ ආසි අකණ්ඨනෙතොතො  
කසමා නු ත්වං රොදසි ආරපාල.
- 336. න මෙ පියො ආසි අකණ්ඨනෙතොතො  
භායාමි පව්චාගමනාය තස්ස  
ඉතො ගතො හිංසෙය්‍ය මච්චුරාජං  
සො හිංසිතො ආනෙය්‍ය පුන ඉධ.
- 337. දබ්ඛො වාහසභසෙසති සිනෙතා සවසතෙති සො,  
පරිකඛතා ව සා භුමි මා භාසි නාගමිසස්සිති<sup>4</sup>ති.

10. මහාපිඛගලජාතකං.

උපාහනිවග්ගො නිවමො.

කසසුද්දනං:

වරුපාහනබුජ්ජවිකණ්ණකකො  
අසිතාභූයා පඤ්ඤිම වච්ඡනබො,  
දීජපෙමවරුක්ඛම එකපදං  
කුමිනාමුඛපිඛගලකෙන දසාති.

1. පදනියස්සිතං - සිච්චු.  
2. "විලුමපතෙතිපි පාදො. අයමෙවිපො. විලුමපනතිපි පට්ඨනති කසුකො න සමෙති"  
අධ්‍යාකරා.  
3. පව්චයං-සි.  
4. අධ්‍යාකරායං- පන, කසමා කුචනති පාදො.



331. පියාණෙනි, අයදීම් යම් පදයකින් දියුණුව අස්වන්නමෝ ද එබඳු අරුතැති පද සංග්‍රහ වූ එක පදයක් කීව මැනව.

332. දරුව (ඒ) ලාභෝත්පාදක ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත වීර්‍ය සංවිධාන අනෙකාර්ථනීය ශ්‍රීත පදය යි එද සිලයෙන් සංයුක්ත වූයේ ඝනානතියෙන් සමුපේත වූයේ මිතුරන් සැපවත් කරන්නටත් සතුරන් දුක් පත් කරන්නටත් සමර්ථ වේ.

**8. ඒකපද ජාතක යි.**

333. විෂදළ ඇති මා කෙමිනවුටට (කෙමිනෙහි කටට) පිවිසි කලා යම්බඳු මා මාලුවෝ කන් ද, නිල්මැඩ්දෙන මව කොට ඇතිය, තොපට එය රුස්නේ ද?

334. යම්කාක් ඔහුට ඵෙශ්වය්‍ය සමාදාය ඇත් ද ඒ තාක් පුරුෂයා (මෙරමා) පහරනේ මැයැ. යම් කලෙකැ සෙස්සෝ ඵෙශ්වය්‍යයෙහි සිට පහරින් ද. (එකල) පහරන ලද හේ පහරනා ලැබේ.

**9. හරිතමාතු ජාතක යි.**

335. පිංගල රජු විසින් සියලුදෙනා හිංසා කරනු ලැබීය. ඔහු මළ කලා (ජනයා) ප්‍රීත වෙත්. දෙරටුපාලය, පිඟුවන් ඇස් ඇත්තා තට ප්‍රිය වී ද? කවරහෙයින් තෝ හඹන්නෙහි ද?

336. පිඟුවන් ඇස් ඇති රජ මට ප්‍රිය නො වේ. ආපසු ඔහුගේ පෙරළා පැමිණීමට බිය වෙමි. මෙලොවින් ගීයේ මෘත්‍යුරාජයාට (යමරජුට) හිංසා කරන්නේ යැ පිඬින වූ ඒ මෘත්‍යුරාජ යළි මෙහි ගෙනෙන්නේය.

337. හේ දර ගැල් දහසකින් දවන ලද්දේය. දිය කළ සියයකින් තෙමන ලද ඒ බීම ද සාරා දමන ලද, නො බව හේ පෙරළා නො එන්නේ යි.

**10. මහාපිංගල ජාතක යි.**

**නවවැනි උපාහන වර්ග යි.**

එහි උද්දනය:

උපාහන ජාතක යැ, කුදු උතුමැයි සිතූ විණාචුත ජාතක යැ, විකණණක ජාතක යැ, අසිතාභූ ජාතක යැ, පස්වැනි වච්ඡනට ජාතක යැ, (දීප්) බක ජාතක යැ, උතම ප්‍රේමය පවසන සාකෙත ජාතක යැ, එකපද ජාතක යැ, (කුමිනාවුට) හරිතමාතු ජාතකය හා මහාපිඬකල ජාතකයෙන් දසය වේ.

### 10. සිංහල වාක්‍ය

- 338. සිංහල මානව හිමිකම් පරිවර්තන අත්‍යවශ්‍යතාව, සාමූහික මහත් භූමි රාජ්‍ය සම්බන්ධයෙන්.
- 339. එවැනිව මනුෂ්‍යයන් යො හොඳින් පරිවර්තනය, සො හි තනි මහා හොඳින් සිංහල වාක්‍ය දැක්වේ.

#### 1. සම්බන්ධ ජාත්‍යන්තර.

- 340. බාල වයසේ සුනාමය යො වර්තන න බාදන, බන්ධන ව පවුලේදීදී අසීරු ව සර වර්ත.
- 341. අධික මෙ මනසේ මෙ අරො මෙ හදයේ කත, කාලයේ පතිකවීමේ යාව පසුපතු ජනෝති.

#### 2. සුනාම ජාත්‍යන්තර.

- 342. සහනතනනි සුමධිර රාමණයා අවාවයි, යො ම රබාවකී අවෙහනි සරණ මෙ හොඳි කොසිය.
- 343. අහ ත සරණ සම මහමාවරිය පුජකො, න ත ජයිසනනි සිසො සිසොමාවරිය ජෙසසසි'නි.

#### 3. ගුණානුකූල ජාත්‍යන්තර.

- 344. ය පසනනි න ත ඉවජනි  
යකු න පසනනි ත කිර ඉවජනි,  
මකුකුම් වීර වරිසනනි  
න හි ත ලවජනි ය යො ඉවජනි.

---

1. පරිවර්තන-සි.  
2. සම්බන්ධ - සත.  
3. "පවුලේදීදී පමොවෙය, අයමෙව වා පායො.

### 10. සිගාල වර්ගය

338. පිරිවර නිසා මානසෙන් තද වූ සිවලා තව තවත් පිරිවර කැමති වූයේ, මහත් සම්පතක් සට පැමිණියේ ය. දළැනි සියලු සතුන්ට රජ විය.

339. එපරිදි මැ මනුෂ්‍යයන් අතුරෙහි පිරිවර ඇත්තේ වේ ද, හේ දළ ඇතියන්ට රජ වූ සිවලා සේ ගරු කළයුතු වේ. (සිවල්හු සෙයින් පිරිවර නිසා වැනසේ යි සේයි)

#### 1. සබ්බද්ධ ජාතක යි.

340. යමෙක් වරපට නො කා නම් ඒ මේ සුනඛ තෙම එකත්තෙන් මුළු වූයේ වෙයි. බන්ධනයෙන් මිදුණේ සුභිතව ගෙට යන්නේ යැ.

341. තොප කියන දය මාගේ සිත්හි පිහිටියේ යැ. යළි ඒ තොප විසින් මාගේ හෘදයෙහි කරන ලද පලා යන්නට නිසි කල් බලමි. යම්තාක් මේ ජනතෙමේ නිද්‍රේපගත වෙවා.

#### 2. සුනඛ ජාතක යි.

342. තත් සතක් ඇති ඉම්හිරි රමණිය වූ විණා ගායනය ඉගැන්විමි. ඒ (ශිෂ්‍යයා) මා රගමඬලට (වාද පිණිස) කැඳවයි. ශක්‍රය මට පිහිට වන්න.

343. මිතුර, මම තොපට පිහිට වෙමි. මම ඉරුන් පුදන්තොක්මි ඒ ශිෂ්‍යයා නො දිනන්නේ ය. ඇදුරු තෙම (සියුහු) දිනන්නේය.

#### 3. ගුත්තිල ජාතක යි.

344. යමක් දකී ද එය නො කැමැති ය. යමක් නො දකී ද එය කැමැති ය. (ජලයෙන් විනිර්මුක්ත වූ ගඟාවක් සොයමින් බොහෝ කල් ඇවිදින්නේය යි සිතමි. යමක් හේ කැමැති ද එය නො ලබන්නේ ය.

345. යං ලහනී න තෙන තුස්සති  
යං පඤ්ඤා ලඤ්ඤා භිලෙති,  
ඉච්ඡා භි අනන්තභවතා  
විනිවිජ්ජනං<sup>1</sup> නමො කරොමසෙති.

4. විනිවිජ්ජනකං.

346. කාලො සසති භුතානි සංඛාතොව සහකතා,  
යො ච කාලසයො භුතො ස භුතපවතිං පථි.

347. ඛණ්ඩනී තරංගිණී ලොමසානි බ්‍රහ්මානි ච,  
භිවාසු පටිච්චිකානි කොට්ඨෙවෙසු කණ්ණිවිච්චි.

5. මුලපරියායජාත්‍යකං.

348. හතඤ්ඤා කඤ්ඤා වධිඤ්ඤා ච දෙති දුතං අසංඝඤ්ඤා,  
ඵද්ධිං හතං භුඤ්ඤාමානො ස පාපෙන උපලිප්පති.

349. පුත්තදුරමිථි වෙ හතඤ්ඤා දෙති දුතං අසංඝඤ්ඤා,  
භුඤ්ඤාමානොපි සප්පඤ්ඤා න පාපෙන උපලිප්පති<sup>2</sup>.

6. තෙලොවාදජාත්‍යකං<sup>3</sup>.

350. අද්ධා පාදඤ්ඤා සංඛෙ පඤ්ඤා අතිරොචති,  
තථා භි ඔට්ඨං හඤ්ඤානි උතාරං නුන පස්සති.

351. නායං ධම්මං අධම්මං චා අසානසංච චුජ්ඣති,  
අඤ්ඤා ඔට්ඨනිඤ්ඤා නායං ජානාති කිඤ්ඤානසති.

7. පාදඤ්ඤාජාත්‍යකං.

352. සංඛෙති කිංසුකො දිවෙධා කිංඤ්ඤා<sup>4</sup> විවිකිච්චප්ඵ,  
න භි සංඛෙසු ඤානෙසු සාරථි පරිපුජිතො.

1. විනිවිජ්ජනං - සනා.  
2. තෙලොවාද - මජ්ඣ. සනා.  
3. කිංඤ්ඤා - නා.

345. යමක් ලබා ද ඉන් තුටු නොවේ, යමක් පතා ද ලද දෙය පිළිකුල් කරයි. ආසාව අනන්ත අරමුණු ඇත්තේ ය. පහ කළ ආසා ඇත්තවුන්ට නමස්කාර කරමු.

**4. විනිච්ඡ ජාතක යි.**

346. කාලය තමා හා සමග හැම සතුන් මැ කයි. කාලය කැ යම් සත්ත්වයෙක් ඇද්ද, ඒ සත්ත්වයා භූතපවති සබ්බාත කෘෂ්ණාව දරී.

347. බොහෝ ලෝම ඇති මහත් වූ ගෙල හා බැඳී නර ශීර්ෂයෝ බොහෝ වෙති. මොවුනතුරෙහි කිසිවෙක් මැ කන් (ප්‍රඥවත් නැණවත්හු) ඇත්තේ යි.

**5. මූලපරියාය ජාතක යි.**

348. දුශ්ශීලයා පහර දී, ක්ලාන්තකරවා මරා දන් දේ ද, එබඳු දන් වළඳන ඒ පුද්ගලයා ද පාපයෙන් තැවැරේ.

349. ඉදින් දුශ්ශීල තෙම අඹුදරුවනුදු මරා දන් දේ ද, එය වළඳන ප්‍රඥවත්තයා පාපයෙන් නො තැවැරේ.

**6. තේලෝවාද ජාතක යි.**

350. පාදඤ්ඤි කුමාරයා ඒකාන්තයෙන් ම අප හැමට වඩා ප්‍රඥවෙන් ඉතා බබළයි. එය එසේ මැ යැ. තොල් බිඳීයී, මතුයෙහි අන් කරුණක් ඒකාන්තයෙන් බලයි.

351. මේතෙම (පාදඤ්ඤි කුමාරයා) දහම ද නො දහම ද දියුණුව ද පිරිහීම ද නො දනී. තොල් බිඳීම විනා අන් කිසිවක් නො දනී.

**7. පාදඤ්ඤි ජාතක යි.**

352. හැමදෙනා විසින් කැලගස දක්නා ලද. මේ කරුණෙහි කුමට සැක කරවු ද? සියලු තන්හි (කැලගස පෙන්නු අවසථාවන්හි) රියැදුරා නො විචාරන ලදී.

353. එවං සඛෙඛභි ඤාණෙභි යෙසං ධම්මා අජානිතා,  
තෙ වෙ ධම්මෙසු කඛිඛනි කිංසුකඝ්ථො භාතරො'ති.

8. කිංසුකොපමජාතකං.

354. එකපුත්තකො භවී සුඤ්ඤි  
ඤං ච නො භෙසුඤ්ඤි ඉසුසරො කුලෙ,  
ඔරොහ දුමඝමා සාලක  
එභි දනී සරකං වජෙමසෙ.

355. නන්දු මං හදයෙති මඤ්ඤි  
යඤ්ඤි මං හනාසි වෙඵයධිසීයා,  
පකකඉඉවනෙ රමාමසෙ  
ගච්ඡ ඤං සරකං යථාසුඛනි.

9. සාලකජාතකං.

356. අයං ඉසී උපසමසංයමෙ රතො  
සන්තිවඨති සිසිරභයෙන අට්ඨිතො,  
හන්ද අයං පච්ඡතුමං අභාරකං  
විනෙතු සීතං දරථඤ්ඤි කෙවලං.

357. නායං ඉසී උපසමසංයමෙ රතො,  
කපි අයං දුමවිරසාඛගොචරො,  
සො දුසකො රොසකො වාපි ජම්මො  
සවෙ වජෙ ඉමඤ්ඤි දුසයෙ සරනති.

10. කපිජාතකං.

සිගාලවග්ගො දසමො.

කඤ්ඤානා:

අථ රාජාසිගාලවරො සුනඛො  
තථා කොසිය ඉච්ඡති කාලසසො,  
අථ දනවරොඛසි සාරථීනා  
පුනාපචනඤ්ඤි සිසිරකපි දස.

දුකනිපාතො නිට්ඨිතො.

වග්ගාදානා:

දඤ්ඤාඤ්ඤි<sup>1</sup> වග්ගං අපරෙන සඤ්චං  
කලායාණවග්ගං සදිසො ව රුහකං,  
නතංදඤ්ඤා<sup>2</sup> බීරනඤ්චිතකං පුන  
කාසාචුපාහනසිගාලකෙන දසා'ති.

1. දම්ඤ්ඤා-නා.  
2. භනතං-නා.

353. එපරිදි සියලු විදර්ශනා ඥානයෙන් යම් කෙනෙකුන් විසින් ස්පර්ශායතනාදී ධර්මයෝ නො දන්නා ලද ද ඔවුහු එකානායයෙන් කැලඟස පිළිබඳ සැකකළ සොහොයුරන් සේ ධර්මයන්හි සැක කරත්.

**8. කිංසුකොපම ජාතක යි.**

354. සාලකය, තෝ එකම පුතා වූයෙහි ය, අපගේ ගෙහි අධිපති වන්නෙහි ය. රුකින් බසිහි, එව දන් ගෙට යම්හ.

355. මා තොපගේ මිතුරෙකු යි සිතති ද? යම් හෙයකින් උණ යටියෙන් මා පහළෙහි ද, එ හෙයින් තොප හා නො එම්. විළිකුන් අඹ උයන්හි රමණය කරම්හ. තෙපි සුවසේ ගෙට යව.

**9. සාලක ජාතක යි.**

356. රාගාදී කෙලෙසුන් සන්සිද්ධිමෙහි ඇලුණු මේ තවුස් සිතල නිසා හටගත් බියෙන් පෙළුණේ (ගෙදෙර) සිටී. අනේ මේ තවුස් මේ ගෙට පිවිසේවා! සියලු සිත පිඩා දුරු කෙරේවා!

357. මේ කෙලෙස් සන්සිද්ධිමේ ඇලුණු තවුසෙක් නො වෙයි. මේ වෘක්කශාඛා ගෝචර කොට ඇති වදුරෙකි. හෙතෙම ගිය ගිය තැන මල වූ කිරිම ආදියෙන් දූෂණය කරන්නෙකි, කිපෙන්නෙකි, ලාමකයෙකි. ඉදින් පිවිසියේ වී නම් මේ ගෙය ද දූෂණය කරන්නේ යි.

**10. කපි ජාතක යි.**

**දසවැනි සිංහල වර්ගයි.**

**එහි උද්දනය**

සිව්ලා රජ වූ සබ්බදය ජාතක යැ, සුතඛ ජාතක යැ, එසේමැ (කොසිය) ඉත්තිල ජාතක යැ, (ඉවුන්හි) විනිවුන් ජාතක යැ, (කාලයසො) මූලපරියාය ජාතක යැ, තෙලොවාද ජාතක යැ, (ඔට්ට) පාදඤ්චි ජාතක යැ, (සාරථීනා) කිංසුකොපම ජාතකයෙන් හා සාලක ජාතක යැ, කපි ජාතකය යන මෙයින් දසය වේ.

**දුක නිපාඨය නිමිසේ යි.**

**වර්ග උද්දනය:**

දළුභ වර්ගය ද, අන්‍ය වූ සඤ්ඤ වර්ගය ද, කල්‍යාණ ධර්මවර්ගය ද, අසද්ධි වර්ගය ද, රුහක වර්ගය ද, නතංදළුභ වර්ගය ද, යළි බීරණ-සුමහක වර්ග ය ද, කාසාව වර්ගය ද, උපාහන වර්ගය ද, සිංහල වර්ගය ද යන මෙයින් වර්ග දසය වේ.

# හික්කිපාටො

## 1. සඛකපවගො

- 358. සඛකපරාගධොතෙන චිතකකනිසිතෙන ව,  
නාලඛකතෙන හදදෙන න උසුකාරකතෙන ව.
- 359. න කණ්ණියනමුනෙතන නපි මොරුපසෙවිනා,  
තෙනමිණි හදයෙ වීඥා සබ්බඛගපරිදුහිනා.
- 360. ආවේධකෂාන පසාභි යතො රුහිරමසසවෙ,  
යාව අයොනිසො විඤා සයං මෙ දුකමාහන'නති.

## 1. සඛකපප්පාතකං,

- 361. අජාපි මෙ කං මනසි<sup>1</sup> යං මං තං තිලමුට්ඨියා,  
බාහාය මං ගහෙතාන ලට්ඨියා අනුනාළයි.
- 362. නනු ජීවිතෙ න රමසි යෙනාසි බ්‍රාහ්මණාගතො,  
යං මං බාහං ගහෙතාන තිකඛතභුං අනුනාළයි.
- 363. අරියො අනරියං කුඛානං යො දණ්ඩන නිසෙධති,  
සාසනස්ථ<sup>2</sup> න තං වෙරං ඉති නං පණ්ඩිතා විදුති.

## 2. තිලමුට්ඨිපාතකං,

- 364. මමනනපානං විපුලං උළාරං  
උපපජ්ජතිමසස මණ්ඩස හෙතු,  
තං තෙ න දසසං අතියාවකොසි  
න වාපි තෙ අසසමං ආගමීසසං.
- 365. සුසු යථා සකඛරධොතපාණි  
තාසෙසි මං සෙලං යාවමානො,  
තං තෙ න දසසං අතියාවකොසි  
න වාපි තෙ අසසමං ආගමීසසං.

---

1. සර්ඪි - මජ්ඣ.  
2. සාසනං න-මජ්ඣං, භනං.



# නීතිනියාතය

## 1. සභිකයා වර්ගය

358. කාමවිතර්ක සම්ප්‍රසක්ත රාගජලයෙන් දෝනා ලද විතර්ක ශිලායෙහි මුවත් තැබූ, නො සැරසූ හී වඩුවකු විසින්ද නො කළ -

359. දකුණු කන්සිඵව දක්වා ඇද නො හැරියා වූ ද මොනරපත් ආදියෙන් නො සාදන ලද සියලුම දවන්තා වූ ඒ කෙලෙස් රියෙන් (මගේ) තදවන විදින ලද්දේ -

360. විදිනා ලද තැනකුදු ජේ වැගිරෙන තැනකුදු නො දක්මි. ඉතා අනුවණ ලෙසින් සිත වැඩි ද එහෙයින් මා විසින් මේ දුක පමුණුවා ගන්නා ලදී.

### 1. යංකපා ජාතක යි.

361. තලමිටක් නිසා මා අක්කරගන්වා තෙපි මා උණ ලියෙන් තැඳුණු ද, අද දක්වා ඒ පහර මා සිත්හි ඇත.

362. බමුණ, යම්බඳු මගේ අකකරගන්වා තෙවරක් තැඳුණු ද, (මෙහි) පැමිණි හෙයින් ජීවිතයෙහි නො ඇලෙතී සිතමි.

363. යම් ආර්යයෙක් නො කටයුතු කරන්නහු දඹුවමින් වළකා ද එය හික්මවනු පිණිසය. මෙවර පිණිස නො වෙ යයි පඩිවරු දනිති.

### 2. තිලමුඨි ජාතක යි.

364. මේ මාණිකාර රත්නය නිසා මට උදර වූ බොහෝ ආහාරපාන උපදී. තොපට එය නො දෙමි. පමණ ඉක්ම යාවකු කරව, එසේ හෙයින් තොපගේ අසපුවට ද යළි නො එන්නෙමි.

365. තෙල් පහණ උලා මුවහත් කළ කඩුවක් ගත් තරුණයකු මෙන් තෙපි මැණික්ගල ඉල්ලනුයේ මා තැනි ගැන්වූහ, අධිකව යාවකු කරව, තොපට එය නො දෙමි. තොපගේ අසපුවට ද යළි නො එන්නෙමි.

366. න තං යාවෙ යසස පියං ජිහිංසෙ  
දෙසෙසා හොති අතියාවනාය,  
නාගො මණිං යාවිතො බ්‍රාහ්මණෙන  
අදස්සනංයෙව තදජ්ඣගමා'ති.

3. මණිකණ්ඩජාතකං.

367. භුඤා තිණපරිසාසං භුඤා ආවාමකුණ්ඩකං,  
එතං තෙ භොජනං ආසි කසොදනී න භුඤ්ඤි.

468. යඤ්ඤ පොසං න ජානනති ජාතියා විතයෙන වා,  
පහු තඤ්ඤ මහාබ්‍රහ්මණී අපි ආවාමකුණ්ඩකං.

369. කුඤ්ඤ චො මං පජානාසි යාදිසායං හසුඤ්ඤො,  
ජානනො ජානමාගච්ච න තෙ හකඛාලී කුණ්ඩකකතී.

4. කුණ්ඩකකුච්ඡිසිනධවජාතකං.

370. යාව සො මහතමඤ්ඤසි භොජනසම්චිතඛගමො,  
තාව අධානමාපාදි මාතරඤ්ඤ අපොසයි.

371. යතො ච චො ඛහුතරං භොජනං අජඤ්ඤපාහරී  
තතො තඤ්ඤව සංසීදි අමහතඤ්ඤ භි සො අහු.

372. තඤ්ඤ මහතඤ්ඤතා සාධු භොජනසම්චිතං අභිදධතා<sup>1</sup>.  
අමහතඤ්ඤ භි සීදන්තී මහතඤ්ඤව න සීදරෙති.

5. සුඤ්ඤජාතකං.

373. ජරුදපානං ඛණ්ඩමානා වාණිජා උදකජීකා,  
අජ්ඣගංසු ආයො ලොහං තීප්‍රසීසඤ්ඤ වාණිජා;  
රජතං ජාතරුපඤ්ඤ චුඤ්ඤා චෙචරියා ඛහු.

374. තෙ ච තෙන අසනකුට්ඨං භියොහා භියොහා අඛාණ්ඩසු,  
තෙ තඤ්ඤාසීවිසො සොරො තෙජසසී<sup>2</sup> තෙජසා හතී.

1. "සාළියං පන අභිදධිමානී ලිච්ඡිතං. තතො අයං අධ්‍යක්ෂමාපායොව සුඤ්ඤතරො"

2. තෙජසී - සීඉ.

366. යමකුට යමක් ප්‍රිය යයි දන්නේ ද එය නො ඉල්ලන්නේ ය. අධික යාවනයෙන් ආහාර වේයි. බමුණහු විසින් මැණික අයදනා ලද නාරජ එතැන් පටන් නො දැක්මට මැ පැමිණියේ යි.

**3. මණිකණ්ඩ ජාතක යි.**

367. (අශ්ව වෘහාදිත්) කා ඉතිරි වූ තණ ද කැඳබත් ද කා වැඩුණ හෙයින් මෙය තට හෝජනය විය. දන් එය කුමක් හෙයින් නො කන්නේ ද?

368. බමුණුකුමනි, යම් තැනෙකැ බොහෝදෙනා උපතින් උසස් බව හා ආචාරශීලයෙන් යුතු බව නො දනිත් ද එහි දී කැඳවතුර ද කුඩු ද පරිභෝග කරමි.

369. ඔබ වනාහි මා ශ්‍රේෂ්ඨ අශ්වයෙකැයි හොදින් දන්නෙහි ය. දන්නකු වන ඔබ වෙත පැමිණ දන්නෙක් වන මම ඔබේ කුඩු නො කමි.

**4. කුණ්ඩකකුච්ඡි සින්ධව ජාතක යි.**

370. ඒ කුරුල්ලා යම් තාක් ආහාරයෙහි පමණ මෙතරමය යි දන සිටියේ ද, එතෙක් ජීවත් විය. මා පියන් ද පෝෂණය කෙළේය.

371. යම් කලෙකැ ඒ කුරුල්ලා අහරෙහි පමණ නො දත්තේ ද අධික ලෙස ආහාර අනුභව කෙළේ ද, එකලැ මුහුදෙහි ම හැලුණේය.

372. අහරෙහි පමණ නො දන්නෝ යම් හෙයකින් ගිලෙද් ද, දන්නෝ නො ගිලෙද්ද, එහෙයින් අහරෙහි පමණ දැනීමක් එහි ගිඡු නො වීමක් මැනවි.

**5. සුක ජාතක යි.**

373. දියෙන් ප්‍රයෝජන ඇති වෙළෙන්දෝ පැරැණි ළිඳක් සාරන්නාහු කඵයකඩ, තඹ, ඊයම්, ඊදි, රන්, මුතු හා දියමන්ති ද ලදහ.

374. එයින් අසතුටු වූ බමුණු වැඩි වැඩියක් සැරූහ. එහි (ළිදෙහි) හුන් දරුණු තෙදුති නයා තෙදින් (විසෙන්) ඔවුන් නැසී ය.

375. තසමා ඛණෙ නාතිඛණෙ අතිධානං හි පාපකං,  
ධාතෙන ච ධනං ලභං අතිධාතෙන නාසිතනති.

6. ජරුදපානජාතකං.

376. නායං සරානං කුසලො ලොලො අයං චලිමුඛො,  
කතං කතං ඛො දුගෙය්‍ය ඵච ධම්මේදං කුලං.

377. නයිදං වික්ඛවතො ලොමං නායං අසුභාසිකො මිගො,  
සසං මෙ ජනසජෙධින නායං කිඤ්චි විජානති.

378. න මාතරං වා පිතරං භාතරං හගිණිං සංඛං,  
හරෙය්‍ය නාදියො පොසො සිට්ඨං දසරථෙන මෙති.

7. ගාමණිවණධජාතකං<sup>1</sup>.

379. යාවතා චන්දිමසුරියා පරිහරනති දියාහනති විරොචනා,  
සබ්බෙච දසා මඤ්චාකු යෙ පාණං පඨවිතිසසිතා.

380. න කභාපණවසෙසන තික්ඛි කාමෙසු විජජති,  
අපසසාද දුඛා කාමා ඉති විඤ්ඤය පණ්ඨිතො.

381. අපි දිබ්බෙසු කාමෙසු රතිං සො නාධිගචජති,  
තණ්හකඛයරතො භොති සමමාසමබ්බුද්ධිසාවකො'ති.

8. මනධාතුජාතකං.

382. නයිමසස විජජාමයමඤ්චි කිඤ්චි  
න ඛන්ධවො නො පන තෙ සභායො,  
අථ මකන චණ්ණෙන තිරිට්ඨවෙජා  
තෙදණ්ඨිකො භුඤ්ජති අභ්‍යපිණ්ඩං.

1. ගාමණිවණු - මජ්ඣිමනිකායෙ, සූ. 12.

375. එහෙයින් සාරන්න. පමණට වඩා නො සාරන්න. පමණ ඉක්මවා සැරීම ලාමකය, (හෙවත් මෝඩ කමකි.) සැරීමෙන් ධනය ලදී. පමණට වඩා සැරීමෙන් නසන ලදී.

6. ජරුද්‍යාන ජාතක යි.

376. මේ විලිඳුවා නිවාස තනන්නට දක්‍ෂයකු නොවේ. මෙතෙම කළ කළ දේවල් දුෂණය කිරීමේ ලෝලයෙකි. මේ වදුරු කුලය නම් (කළ දෙය දුෂණය කිරීම වැනසීම යන) මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය.

377. විමර්ශන ඝනයෙන් යුක්තයකුට මෙබඳු රථලොම් නැත. මේ මෙරමා අස්වසන්නාවූ මාගයකු නොවේ. මොහු කිසිත් නො දනිය යි ජනසඬු රජතුමා විසින් මට අනුසාසනා කරන ලදී. හෙවත් කියන ලදී.

378. එබඳු වදුරු ජාතික සත්ව තෙමේ මව, පියා, සහෝදරයා සහෝදරිය හෝ යහළුවකු පෝෂණය නො කරන්නේය යි දඟරට රජු විසින් මට මේ ශාස්ත්‍රය කියන ලදී.

7. ගාමණිවණ්ඩ ජාතක යි.

379. සදහිරු දෙදෙනා යම් පමණ තැන් මෙර පැදකුණු කෙරෙද්ද යම් පමණ දිසා බමුළුවත් ද, යම් පමණ බබළන ස්වභාවය ඇත්තාහු ද ඒතාක් තන්හි පොළොව ඇසුරු කොට වෙසෙන යම් පමණ මනුෂ්‍ය ප්‍රාණිහු වෙත් ද ඔහු හැම දෙනා මනිනු රජුගේ දසයෝ යැ.

380. කහවනු වැස්සෙන් පවා කාමයෙහි තෘප්තියක් නො පෙනේ. කාමයෝ අල්ප ආප්වාද ඇත්තාහ යි ද, දුකට හේතු වන්නාහයි ද මෙසේ පණ්ඩිත තෙම දනැ.

381. හේ (පණ්ඩිතයා) දිව්‍ය වූ කාමසම්පතෙහි දු ඇල්මට නො පැමිණේ. සමාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක නිවනෙහි ඇලුණේ වෙයි.

8. මන්ධාකු ජාතක යි.

382. විද්‍යාවෙන් නිපද වූ කිසිවක් මේ තාපසයාට නැත. තොපගේ නැයෙක් හෝ යහළුවෙක් හෝ නොවේ. ත්‍රිදණ්ඩයක් ඇති තිරිට්ටුවප් නම් වූ මෙතෙම කවර කරුණක් නිසා බොහෝ රසැති අග්‍රහෝජනය වළදන්නේ ද.

383. ආපාසු මෙ යුදධපරාජිතස්ස  
එකස්ස කන්ධා විවනස්ඪි ආරො,   
පසාරධි කිව්ඡගතස්ස පාණි.  
තෙනුදතාරිං දුබ්බමපරෙතො.

384. එකස්ස කිංචිනි ඉධානුපතො  
වෙසාධිතො විසයා ජීවලොකෙ,  
ලාභාරහො තාත තිරිට්ඨවෙජා<sup>1</sup>  
දෙට්ඨස් භොගං යජනඤ්ච ය ඤාඤිතති.

9. තිරිට්ඨවච්ඡජාතකං.

385. යසස්සත්ථා දුරමායනති අම්භතමපි යාවිකුං,  
තසසුදරස්සහං දුතො මා මෙ කුජස්සි රථෙසහ.

386. යසස්ස දිවා ච රතො ච වසමායනති මාණවා  
තසසුදරස්සහං දුතො මා මෙ කුජස්සි රථෙසහ.

387. දදම් තෙ බ්‍රාහ්මණ ඉරාහිණිනං.  
ගචං සහස්සං සහ පුබ්බවෙන,  
දුතො හි දුතස්ස කථං න දජ්ජං  
මයඤ්චි තසෙසව හවාම දුතා'ති.

10. දුතජාතකං.

සබ්බිනි පථව්ගෙහා පඨමො.

තසසුදුතං:

උසුකාරවරො කිලමුට්ඨිමණි  
හයරාජවිහබ්බමආසිවිසො,  
ජනසන්ධිකභාපණවස්ස පුත  
තිරිට්ඨ පුත දුතවරොන දස.

1. තිරිට්ඨ - මජ්ඣං, තිරිට්ඨ - සං.

383. සංනිත් පරදවන ලද්දේ ජලය රහිත බියකරු වනයෙහි හුදෙකලාව විපතට පත් මට ආපදයෙහි ළිඳෙන් ගොඩ එන්නට අත දිගු කෙළේය. ඒ උපකාරය නිසා දුකින් පෙළුණු මම ගොඩ ආවෙමි.

384. මේ තාපසයාගේ උපකාරයෙන් මෙහි පැමිණියෙමි. පරලොවෙන් මිදී මෙලොව වසමි. දරුව, කිරිටවච්ඡ තවුසා ලාබ (සිවුපසය) ලබන්නට නිස්සෙකි. පරිභොග කටයුතු දේ ද, යාග කිරීමට ගන්නා යාගද්‍රව්‍ය ද දෙවු.

9. කිරිටවච්ඡ ජාතක සි.

385. යමක්හු සඳහා සතුරාගෙන් වුව ද යමක් ඉල්ලා ගන්නට දුරසාරානායකට වුව යෙත් ද, මම ඒ උදරයාගේ දුතයෙක්මි. රජතුමනි මට නො කීපුන මැනැවි.

386. සත්තියෝ රූ දවල්හි යම් උදරයක්හුගේ වසඟයට යෙත් ද මම ඒ උදරයාගේ දුතයෙක්මි. රජතුමනි මට නො කීපුන මැනැවි.

387. බමුණ, වෘෂභ රාජයකු සහිතව රතු පැහැති ගවයන් දහසක් තොපට දෙමි. දුතයෙක් දුතයකුට කෙසේ නො දෙන්නේ ද? අපි දු ඔහුගේ ම (උදරයාගේ) දුතයෝ වෙමු.

10. දුත ජාතක සි.

පලමුවන සංකප්ප වර්ග සි.

එහි උද්දනය:

උසිකාරය පවසන සංකප්ප ජාතක යැ, නිලමුලසී ජාතක යැ (මණි) කණ්ඨ ජාතක යැ, අස්වරජකු ඇති කුණ්ඩකකුච්ඡසිඤ්ච ජාතක යැ, (විභබගම) සුක ජාතක යැ, ආශීවීඡයකු ඇති ජරුදපාන ජාතක යැ, ජනසන්ධි රජු ඇති ගාමණිවණ්ඤ ජාතක යැ, යළි කඟවතු වැසි සඳහන් මන්ඩාකු ජාතක යැ, කිරිටවච්ඡ ජාතක යැ, යළි දුත ජාතකයෙන් දසය වේ.

2. පදුමචගෙගො

- 388. යථා කෙසා ච මසසු ච ඡින්නා ඡින්නං විරුහති.  
එවං රුහතු තෙ නාසා පදුමං දෙති යාවිතො.
- 389. යථා සාරදිකං ඛිජං ඛෙකෙක චුක්කං විරුහති,  
එවං රුහතු තෙ නාසා පදුමං දෙති යාවිතො.
- 390. උභොපි පලපනොතනෙ අපි පදුමානි දසසති,  
චජ්ජං වා තෙ න වා චජ්ජං නාඤ්ඤි නාසාය රුහනා,  
දෙති සමම පදුමානි අහං යාවාමි යාවිතො.

1. පදුමජාතකං.

- 391. පාණි වෙ මුදුකො වසස නාගො වසස සුකාරිතො,  
අපධිකාරො ච වසෙසයා අඵ නුන තද සියා.
- 392. අනලා මුදුසමහාසා දුඤ්ඤා තා නදීසමා,  
සිදන්ති නං විදීචාන ආරකා පරිචජ්ජමෙ.
- 393. යං එතා උපසෙවන්ති ජන්දසා වා ධනෙන වා,  
ජාතවෙදෙව සන්ධානං චිපං අනුදහන්ති නහති.

2. මුදුපාණිජාතකං.

- 394. අභිජ්ජමානො වාරිසමිං සයං ආගමම ඉද්ධියා,  
මිසසිහාවි ඤ්ඤා ගතවා සංසිද්ධි මහණණ්ණවෙ.
- 395. ආචට්ටනී මහාමායා බ්‍රහ්මචරියභිකොපනා,  
සිදන්ති නං විදීචාන ආරකා පරිචජ්ජමෙ.
- 396. යං එතා උපසෙවන්ති ජන්දසා වා ධනෙන වා,  
ජාතවෙදෙව සන්ධානං චිපං අනුදහන්ති නහති.

3. චූලපලොහනජාතකං.

- 397. පණොදො නාම සො රාජා යසස යුපො සුවණ්ණොයො,  
තිරියං යොළස පබ්බොධො උච්චමාහු සහසසධා.

1. දුඤ්ඤා - මජ්ඣ.



## 2. පද්‍යම වර්ගය

388. යම් සේ හිසකෙස් ද රැවුළු ද කැසු කැසුසේ යළි වැඩේ ද එලෙස තොපගේ නාසය නැවත හටගනීවා. ඉල්ලන ලද්දෙහි පියුමක් දෙව.

389. යම් සේ ශරත් සමයෙහි ගෙන නැන්පත් කළ සරු බිජුවට කෙතෙහි වසුළේ මනා සේ වැඩේ ද, එපරිදි ඔබේ නාසය නැවත හටගනීවා. ඉල්ලන ලද්දෙහි පියුමක් දෙව.

390. තුලුහු දෙදෙන මැ මල් දෙන්තෝයයි සිතා බොරු කියති. ඔහු කියත්වයි නො කියත්වයි. නාසිකාවගේ වැඩීමෙක් නැත මිතුර, ඉල්ලන ලද්දෙහි පියුම දෙව යි.

### 1. පද්‍යම ජාතක යි.

391. ඉදින් අත්තල මොළොක් වී නම්, හස්තියා සුසික්ෂිත වී නම්, රූය අඳුරු වී නම් වැසි ද වස්තේ වී නම් අපගේ අදහස එකැතින් සඵල වන්නේ යි.

392. පුරුෂයන්ගෙන් තෘප්ත නො වන්නා වූ මාදු සමභාෂණ ඇති පුරවන්නට බැරි ගහක් සමාන වූ ස්ත්‍රීහු තමාට වසභයන් අපායේ ගිල්ලති. මෙය දැන ඇය දුරින් දුරු කරන්න.

393. තෙල ස්ත්‍රීහු රුවියෙන් වේවයි ධන හේතුයෙන් වේවයි යම් පුරුෂයකු ඇසුරු කෙරෙත් ද තමා සිටි තැන දවන ගින්න සේ සේවනය කළහු ම වහා දවති.

### 2. මුද්‍රපාණිජාතක යි.

394. අභිද්‍යාමාන උදකයෙහි තෙමේ සාද්ධිබලයෙන් අවුත් ස්ත්‍රීය හා මිශ්‍රභාවයට ගොස් මහසයුරේ ගිලෙති.

395. මේ ඉතිරියෝ කාමයෙන් (පුරුෂයන්) පොළොඹවන්නෝය. මහාමායා ඇත්තෝය. බඹසර නම් වූ උතුම් හැසිරීම නසා පුරුෂයන් අපායේ ගිල්වත්. මෙය දැන ඇය දුරින් ම දුරු කරන්නෝ යැ.

396. තෙල ස්ත්‍රීහු කැමැත්තෙන් වේවයි ධන හේතුවෙන් වේවයි යම් පුරුෂයකු ඇසුරු කෙරෙත් ද, තමා සිටි තැන දවන ගින්න සේ සේවනය කළහු ම වහා දවත්.

### 3. වුල්ලපලෝභන ජාතක යි.

397. යම් රජකුගේ ස්වභෞමය වූ ප්‍රාසාදය සරසින් සොළොස් හිසනක් පමණ වේ ද, උසින් දහස් හිසනක් පමණ වේ යයි කීහු ද එ රජ පණාද නම.

- 398. සහසසකණ්ඩං සතභෙණ්ඩුං ධජාලු<sup>1</sup> හරිතාමයො,  
අනච්චුං කඤ්ඤා ගජධබ්බා ජසහසසානී සත්තධා.
- 399. එවිමෙතං තද ආසි යථා භාසසි හද්දථි,  
සපෙක්ඛා අභං තද ආසිං වෙය්‍යාවච්චිකරො තවනනී.

4. මහාපණාදජාතකං.

- 400. දිසවා ධුරපෙඨ ධනුවෙගනුනෙත  
ධෙග්ග ගභීතෙ තිබ්බෙණ තෙලධොතෙ,  
තසමී භයසමී මරණෙ විදුලො  
කසමා නු තෙ නාහු ජමභිතසනනී.
- 401. දිසවා ධුරපෙඨ ධනුවෙගනුනෙත  
ධෙග්ග ගභීතෙ තිබ්බෙණ තෙලධොතෙ,  
තසමී භයසමී මරණෙ විදුලො  
වෙදං අලස්ථං විපුලං උලාරං.
- 402. සො වෙදජාතො අජ්ඣහවීං අමිනෙත  
සුඛෙඛව මෙ ජීවිතමාසී චක්ඛං,  
න හි ජීවිතෙ ආලයං කුඛමානො  
සුරො කඨිරා සුරකිච්චං කදථිති.

5. ධුරපපජාතකං.

- 403. යෙනාසි කිසියා පණ්චු යෙන භක්ඛං න රුච්චිති,  
අයං සො ආගතො තාතො<sup>2</sup> කසමාදනී පලායසී.
- 404. සවෙ පනාදිකෙතෙව සඤ්චො නාම ජායති,  
යසො භායති ඉඤ්ඤං තසමා තාත පලායහං.
- 405. යසසනිතං කුලෙ ජාතං ආගතං යා න ඉච්චති,  
සොචති චිරරක්ඛාය වාතග්ගමිච්ච කුඤ්චිති.

6. වාතගභජාතකං.

- 406. සීඛනී මිගො ආයතච්චකුටෙතෙක්ඛා  
අධිසික්ඛවො වාරිසයො අලොමො,  
තෙතාභිභුතො කපණං රුද්ධම්  
මාහෙච්ච මං පාණසමං ජහෙය්‍ය.
- 407. අය්‍ය<sup>3</sup> තං න ජභිස්සාමී කුඤ්ඤර සධිසිභායන<sup>4</sup>,  
පථව්‍යා වාතුරනභාය සුජීයො හොසී මෙ කුචං.
- 408. යෙ කුලීරා සමුද්දසමී ගඛගාය නම්මදය ව,  
තෙසං ඤං වාරිජො සෙට්ඨො මුඤ්ච රොදනනීයා පතිසනී.

7. කකකටකජාතකං<sup>5</sup>.

---

1. “අධිකරායං පන ක්ඛිසාලුහරිතාමයොති පාඨො හරිතමිඤ්චයෙති වාරකවාටවාතපාතොති සමන්තාගතොති අපෙඨා. ක්ඛිසාති කීර වාරකවාට වාතපාතානං නාමි.” අධිකරා.  
 2. හතතා - මජ්ඣං, භද්දකා - සතා.  
 3. අස්‍ය න තං. සතා.  
 4. කුඤ්ඤරං සධිසිභායනං - මජ්ඣං සතා.  
 5. කුලීරජාතකං - මජ්ඣං, සුචරණකකකටක - සතා.

398. උසින් දහස්කම් පමණ වූ ඒ මාලිගාව සියක් මහල් ඇත්තේ යැ ධීජ බහුල වූයේ යැ. නිල්මැණිකින් සදනලද්දේ යැ. එහි සදහසක් නළුවෝ සජනප්‍රකාර වැ නැවුහ.

399. හඳුපි යම් සේ කියා නම් එකල්හි තෙලපහය මෙසේ වී. එකල්හි තොපට (විස්කම් ලවා මාලිගාව කරවූ) වනාවත්කරු සක්දෙව රජ මම වීම.

4. මහාපණාද ජාතක සි.

400. වාස (දුනු) වේගයෙන්, හරනා ලද මහනීතල ද තෙල් සණලා මුවහත් කළ කඩු ද දෑක මරණය එළැඹ සිටි ඒ හයෙහි තොපට කුමක් හෙයින් තැනිගැන්මෙක් නො වී ද.

401. වාසවේගයෙන් හරනාලද, ඊතලද, තෙල්සණලා මුවහත් කළ කඩු ද දෑක මරණය සමීප වැ සිටි ඒ හයෙහි උදර වූ මහත් සතුටක් ලදීම්.

402. ප්‍රීත වූ ඒ මම සතුරන් මැඩීමි. පළමු මාගේ ජීවිතය හරනාලද. ජීවිතයෙහි ආලය කරන ශුර තෙම කිසි කලෙක ශුරක්‍රියා නො කරන්නේයි.

5. බුරජප ජාතක සි.

403. යම් කරුණෙකින් කෘෂ වැ පඩුවන් වී ද, යම් (ප්‍රෙම) කරුණෙකින් ආහාර අරුවී වී ද, කී පතන ඒ ප්‍රියයා ආයේ යැ. දන් කුමට පලායෙහි ද?

404. පළමු මැ සංසර්ග මිත්‍රත්වය නො හටගනී. යම් හෙයෙකින් ස්ත්‍රීන්ගේ ගර්ච සබ්බාන යසස පිරිහේ ද, එහෙයින් දරුව, පලායෙමි.

405. යම් ස්ත්‍රියක් තමා සමීපයට ආ ප්‍රශස්ත කුලයෙහි උපන් පුරුෂයා නො කැමති වේද, ඒ තොමෝ "වාතග්ග" නම් අසු නො කැමැති වූ 'කුඤ්චි' නම් කොටළදෙන මෙන් දිගුකලක් ශෝක කරන්නී යැ.

6. වාතගගසින්ධව ජාතක සි.

406. දිග ඇස් ඇති ඇට මැ හම ඇති දියෙහි වෙසෙන ලෝම රහිත වූ "සිංගිමිග" නම් කකුළුවෙක, ඔහු විසින් මඩනා ලද්දේම අසරණ වැ හබිමි. ප්‍රාණ සම වූ මා නො හැරපියව.

407. සැටවිය ඉක්ම ටාමනීන වූ කුඤ්ජර ස්වාමීනී, විපතට පත් තොප නො හරින්නෙමි. සතර දිග පැතිරැඟිය මුහුද අවසන් කොට සිටි මහපොළෙවටත් වඩා තොප මට ප්‍රිය යැ.

408. මුහුදෙහි ද ගඬානදියෙහි ද නම්ද නදියෙහිද යම් කකුළු කෙනෙක් ඇද්ද, එ හැමට වඩා ජලයෙහි උපන් තෙපි රුසපුයෙන් හා මහත්ත්වයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූවහු යැ, හඩන්නා වූ මාගේ සැමියා මුදව.

7. කකකටක ජාතක සි.

- 409. යො වෙ සබ්බසමෙකානං අනුචා සෙට්ඨසමමනො  
තසායං එදිඬි පඤ්ඤා කීමෙව ඉතරා පජා.
- 410. එවමෙව තුවං බුභෙම අනඤ්ඤාය විනිඤ්ඤි,  
කථං මූලං අදිස්වාන රුකඛං ජඤ්ඤා පතිට්ඨිතං.
- 411. නාහං තුමෙක විනිඤ්ඤි යෙ වඤ්ඤා වානරා වනෙ,  
විසසසෙතොව භාරගො යසසජා රුකඛරොපකා'ති.

8. ආරාමද්‍රව්‍යකපාතකං.

- 412. න හි වඤ්ඤානං සමපනා මඤ්ඤා පියදසසනා,  
බරවාචා පියා භොනති අයමි ලොකෙ පරමෙ ව.
- 413. නනු පසසපිමං කාලිං දුබ්බඤ්ඤා නිලකාහනං,  
කොකිලං සණ්ඨානං භොතං බහුතං පාණිනං පියං.
- 414. තසමා සබ්බවාචසා මහභාණි අනුඤ්ඤානො,  
අසං ධම්මඤ්ඤා දීපෙති මධුරං තසා භාසිතනති.

9. පුජාතපාතකං.

- 415. සබ්බඛි කීර ඤාතිහි කොසියො ඉසසරො කතො,  
සචෙ ඤාතිහනුඤ්ඤානො හඤ්ඤානං එකවාචියං.
- 416. හණ සමම අනුඤ්ඤානො අසීං ධම්මඤ්ඤා කෙවලං,  
සනති හි දහරා පකඨි පඤ්ඤාවනො පුතිඤ්ඤා.
- 417. න මෙ රුවති හදං වො උලුකසසාහිසෙවනං,  
අනුඤ්ඤා මුඛං පසස කථං කුඤ්ඤා කරිසසතිති.

10. උලුකපාතකං.

පදුමවග්ගො දුතිග්ගො.

පසුඤ්ඤානං:

පදුමිකමනාගසිරිවහයනො  
සමභණ්ණවසුපචුරසවරො,  
අථ කුඤ්ඤාඤ්ඤාඤ්ඤා ඉත  
බරවාචඋලුකවරෙන දසා'ති.

1. කොසියවග්ගො - අභිකරා

409. රැස් වූ හැමදෙනා අතුරෙහි යමෙක් ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨය යි ප්‍රසිද්ධ වූයේ ද ඔහුගේ ප්‍රඥාව ද මෙබඳු විය, අනායන් ගැන කවර කතා ද?

410. බමුණ, තෙපි හේතු නො දැන මෙසේ නින්දා කරව. පොළොවට ඇද තිබෙන මූල නො දැක කෙසේ ගස අඳුනන්නහු ද?

411. මම නොපටක් වනයෙහි වෙසෙන අනෙක් වානරයන්ටත් නින්දා නො කරමි. නොප වැන්නවුන් ආරාමරොපක ධුරයට පත් කළ විශ්වයෙන රජතුමා මැ නින්දා කටයුතු වෙයි.

8. ආරාමද්‍රෂක ජාතක යි.

412. වර්ණවත් වූ මධුරනාද ඇති දැකුම්කලු වූවා හු ද, රචබසින් යුතු වූවාහු නම් මෙලොව ද පරලොව ද කිසිවක්හුහටත් ප්‍රිය නො වෙති.

413. කළුපැහැති දුර්වර්ණ වූ තලකැලැල් ඇති මේ කෙවිලිය සිලිටි බසින් බොහෝ වූ ප්‍රාණීන්ට ප්‍රිය වූවා නො දක්නෙහිද?

414. එහෙයින් මටසිලිටි කතා ඇති වන්නේ යැ. නුවණින් පිරිසිදු කතා කරන මහනභාණී වන්නේ යැ. උඩඟු නො වන්නේ යැ. ඔහුගේ මධුර භාෂිතය අර්ථයත් ධර්මයත් ප්‍රකාශ කරයි.

9. සුජාත ජාතක යි.

415. සියලු නෑයන් විසින් මහමුහුණු රජ කරන ලද්දේ යැ, ඉදින් නෑයන් විසින් අනුදන්තාලද්දේම නම් මම වචනයක් කියමි.

416. යහළුව, අප විසින් අනුදන්තා ලද්දෙහි යැ. හේතුව හා ප්‍රවේණි ධර්මය කියව, ප්‍රඥාවත් ප්‍රඥාලෝකයත් ඇති තරුණ පක්ෂීහු ඇත් මැ යි.

417. නොප හැමට සෙන් වේවා, මහමුහුණු අභිෂේක කරනු මට විසි නො වෙයි. නො කිපියහුගේ මුහුණ බලව. කිපියේ කුමක් කරන්නේ දැයි නො දනිමි.

10. උලුකජාතක යි.

දෙවැනි පද්මවර්ග යි.

එහි උද්දනය

පද්ම ජාතක යැ, මුද්‍රපාණි ජාතක යැ, සයුරෙහි ගැලීම කියන වූලල-පලොභන ජාතක යැ, මහායුපය ඇති මහාපණාද ජාතකය හා ධුරපප ජාතක යැ, යළි ශෝක කරන කුඤ්චිය ඇති වාතභෞසිඤ්ච ජාතක යැ, (කුඤ්චර) කපතටක ජාතක යැ, (රුකබ්) ආරාමද්‍රෂක ජාතක යැ, (බරවාච) සුජාත ජාතක යැ, උලුක ජාතක යැ යන දසය යි.

### 3. ආරක්ෂක වගකීම

- 418. ආරක්ෂකයන් ඉසිනො විරරක්ෂන පසුකරනොව,  
කිව්වා කතං උදපානං කරං සමම අවිභවයි.
- 419. එසධමෙමා සිගාලානං යමපිතා ඔහදමසෙ,  
පිතුපිතාමහං ධමෙමා න නං උජ්ඣාතමරහයි.
- 420. යෙසං වො ඵදියො ධමෙමා අධමෙමා පන කිදියො,  
මා වො ධමමං අධමමං වා අඤ්ඤාම කුදවනන්ති.

#### 1. උදපානදුසකජාතකං.

- 421. යෙන මිනෙතන සංසන්තා යොගකෙකමො විභිංසති,  
පුබ්බවජ්ඣාභවනාසස රකෙඛ අකඛිව පණ්ඨිතො.
- 422. යෙන මිනෙතන සංසග්ගා යොගකෙකමො පචඛිති,  
කරෙය්‍යත්තසමං වුත්තිං සබ්බකිමෙච්ඡු පණ්ඨිතො.
- 423. එථ ව්‍යග්ගා නිවක්ඛමෙතා පච්චමෙථ මහාවනං,  
මා වනං' ජිද්දි නිව්‍යග්ගං ව්‍යග්ගා මාහෙසු නිබ්බනා'ති.

#### 2. ව්‍යග්ගජාතකං.

- 424. කො ඤු උද්දිතහකොවං පුරහජොව ඩ්‍රාහමිණො,  
කහනඤු භික්ඛං අවරී කං සඤ්ඤං උපසබ්බමි.
- 425. අහං කපිසම් දුමෙමධො අනාමාසානී ආමධිං,  
ත්ථිං මං මොවය හඤ්ඤොන මුනෙතා ගච්චන්තා පබ්බතං.
- 426. කච්චපා කසසපා හොනති කොණ්ඩඤ්ඤං හොනති මසකටා,  
මුඤ්ඤි කසසප කොණ්ඩඤ්ඤං කතං මෙට්ඨනකං තයා'ති.

#### 3. කච්චපජාතකං.

---

1. ආරක්ෂකයන් - මරණ.  
2. විරරක්ෂන - මරණ.  
3. අවිභවයි - සිද්ධි.  
4. සංසන්තා - සි.  
5. යොගකෙකමො - සි.  
6. පච්චමෙථ - මරණ, ස්‍රාවණ.  
7. මා නො වනං - ස්‍රාවණ.  
8. වඛිති - ස්‍රාවණ, උච්චිත - මරණ.  
9. කපිසම් - ස්‍රාවණ.

### 3. ආරණ්‍ය වර්ගය

418. යහළු ශාඛාලය, වනවැසි වූ බොහෝ කල් තපස් රක්තා වූ සෘෂීන් විසින් දුකසේ කරන ලද ළිඳ කුමට මළ මුත්‍රයෙන් දුෂණය කෙළෙහිද?

419. යම් තැනෙකු දිය බී එහි මල මුත්‍ර කරමෝ නම් කෙල සිවලුන්ගේ දහමෙකි. පිය මුත්‍රන්ගේ දහමෙකි. එයට දෙස් නගන්නට නො සුදුස්සෙහි.

420. ඒ තොපගේ දහම මෙබඳු වී නම් අදහම කෙබඳු වේද? තොපගේ දහමක් හෝ අදහමක් හෝ කිසි කලෙක අපි නො දක්මහ.

#### 1. උදපාන දුසක ජාතකයි.

421. යම්බඳු පාපමිත්‍ර සංසර්ගය හේතු කොටගෙන කායචිත්ත සුඛය පිරිහේ ද, පණ්ඩිත පුරුෂ තෙම ඒ පාපමිත්‍රයා විසින් අභිභවනය කළයුතු දෑ තමාගේ දෙ ඇස් මෙන් කැල මැ රැකගන්නේ යැ.

422. යම්බඳු කල්‍යාණමිත්‍රයකු සමග සංසර්ග හේතුවීන් කාය චිත්තසුඛය වැඩේද ඒ කල්‍යාණමිත්‍රයාගේ සියලු කටයුත්තෙහි පණ්ඩිත පුරුෂ තෙම පැවැත්ම තමා හා සම කරන්නේ යැ.

423. එව ව්‍යාසුයෙනි, පෙරළා එව මහවනයට එළඹෙවු වගුන් රහිත වනය නො සිඳිවා ව්‍යාසුයෝ වන වීරහිත වුවාහු නො වෙත්වා.

#### 2. ව්‍යඟ්‍ය ජාතක යි.

424. පිරු බත් පාත්‍රයක් ගත්තකු මෙන් (මේ) කවරෙක්ද? (කාර්තීක සුජායෙහි ලද) පූර්ණ පාත්‍රයක් අතැති බමුණකු මෙන් (මේ) කවරෙක්ද? කවර පෙදෙසක පිටු සිඟා හැසුරුනේද? කවර ශ්‍රද්ධාවන්තයකු කරා එළැඹියේද?

425. මම මුළු වදුරෙක්මි. ස්පර්ශ නො කටයුතු තැන් ස්පර්ශ කෙළෙමි. තෙපි මා මුද්දනු මැනැවි. මිඳුණෙමි පර්වතයට යමි. තොපට යහපතක් වේවා!

426. ඉදිබුටෝ කෘෂ්‍යප ගෝත්‍රය ඇත්තෝ වෙති. වදුරෝ කොණ්ඩඤ්ඤ ගෝත්‍ර ඇත්තෝ වෙති. කාශ්‍යපය, කොණ්ඩඤ්ඤයා මුදව, කාශ්‍යප ගෝත්‍රයෙහි උපන්හු විසින් කොණ්ඩඤ්ඤ ගෝත්‍රයෙහි උපන් මොහු හා නො සම මෙමුදුන කෘෂ්‍යපයෙක් කරන ලදී.

#### 3. කවිජප ජාතක යි.

140 ජාතකපාළි-කිකතිපාචනා

- 427. කායං බලාකා සිඛීතී වොරි ලඛ්ඛිපිතාමහා,  
ඔරං බලාතෙ ආගච්ඡ වජ්ජෙඛ්ඛා මෙ වායසො සඛා.
- 428. නාහං බලාකා සිඛීතී අහං ලොලොඝ්ඪී වායසො,  
අකඛා වචනං තුඤ්ඤං පසං උනොඝ්ඪී ආගතො.
- 429. පුත පාපජ්ජසි සම්ම සීලං හි තච තාදිසං,  
න හි මානුසකා භොගා සුභුඤ්ජා භොතති පකඛිනා'ති.

4. ලොලජාතකං.

- 430. කායං බලාකා රුචිරා කාකනීලඝ්ඪී<sup>1</sup> අච්ඡති,<sup>2</sup>  
වජ්ජෙඛ්ඛා කාතො සඛා මඤ්ඤං තසං වෙතං කුලාවකං.
- 431. නානු මං සම්ම ජානාසි දිජ සාමාකභොජන,  
අකඛා වචනං තුඤ්ඤං පසං උනොඝ්ඪී ආගතො.
- 432. පුතපාපජ්ජසි සම්ම සීලං හි තච තාදිසං,  
න හි මානුසකා<sup>3</sup> භොගා සුභුඤ්ජා භොතති පකඛිනා'ති.

5. රුචිරජාතකං.

- 433. තච සඤ්ඤා සීලඤ්ඤා විදිචාන ජනාසිප  
වජ්ජෙඛ්ඛා අඤ්ජනවජ්ජෙඛ්ඛා කාලිඛ්ඛා<sup>4</sup> නිච්චිභසෙ.<sup>5</sup>
- 434. අකඛභවචා ච භවචා ච යොධ උද්දිඤ්ඤා ගච්ඡති,  
සඛෙඛා තෙ අපච්ඡිකඛිපා<sup>6</sup> පුබ්බාවරියවචො ඉදං.

---

- 1. නිඤ්ඤා - සා.
- 2. ච්චති - සා.
- 3. මානුසිකා - මජ්.
- 4. කලිඛ්ඛා - මජ්.
- 5. ච්චිභසෙ - මජ්.
- 6. අපච්ඡිකා - මජ්.



427. සිළු ඇති සෙරවු මේසය මුතුන් කොට ඇති මේ කෙකිනි කවරක් ද? කෙකිනින මැනට නැඟිඵව, මාගේ මිතුරු කවුඩා වණබය.

428. මම සිළු ඇති කෙකිනි නො වෙමි. මම ලොල් වූ කවුඩෙක්මි. තොපගේ වචනය නො කළ නිසා පියාපත් සිඳුනා ලද්දෙම වෙමි. ගොදුරු බිමැ සිට ආයෙහි මා බලව.

429. යහඵව, මෙබඳු දුකකට නැවැත පත් වන්නෙහිය. තොපගේ ආචාරසීලය ඵවැනිය. මනුෂ්‍යයන්ගේ භොගයෝ පක්ෂියා විසින් සුවසේ බුදින්නට යොග්‍ය නො වෙත්.

#### 4. ලොල ජාතක යි.

430. සිත්කලු වූ මේ කෙකිනි කවුඩු කැදුල්ලේ හිඳි. හෝ කවරක් ද? මාගේ මිතුරු කවුඩා නපුරුය. මේ ඔහුගේ කැදුල්ලය.

431. සබඳිනි පක්ෂිය, බොඩහමු බුදිනාව, මා අඳුනන්නෙහි නො වේ ද? තොප කී අවවාද නො කොට පියාපත් සිඳුනා ලද්දෙම වෙමි. ගොදුරු බිමැ සිට ආයෙහි මා බලව.

432. යහඵව, මෙබඳු දුකකට නැවැත පත්වන්නෙහිය. තොපගේ ආචාර සීලය ඵවැනිය. මනුෂ්‍යයන්ගේ භොගයෝ පක්ෂියා විසින් සුවසේ බුදින්නට යොග්‍ය නො වෙත්.

#### 5. රුවිර ජාතක යි.

433. මහරජාණෙනි, නුඹ වහන්සේගේ ශ්‍රද්ධාව ද ශීලය ද දන අඳුන්වන් වූ මඟුලැකු කරණ කොටගෙන කලිඟුරජු සමීපයෙහි ඇතු ගෙන ඵම්හයි ස්වර්ණරජතාදිය විනිමය වශයෙන් ගකුම්භ.

434. කැඳබක් ආදි ආහාර අනුන්ගෙන් ලබා ජීවත් වන්නෝ ද, ඵයේ අනුන්ගෙන් නො ලබා ජීවත් වන්නෝද යන මොවුනතුරෙන් කිසිවෙක් කිසිවක් පතා කෙනතු කරා යේ නම් ඔවුන්ගේ අයඳුම් පිළිකෙටි නො කටයුතුය. මේ මවුපියන්ගේ වචනය යි.

435. දදම් වො බ්‍රාහ්මණො නාගමෙනං  
 රාජාරභං රාජ භොග්ගං<sup>1</sup> යසසස්සිනං,  
 අලඛකතං භෙමජාලාභිජ්ජනං  
 සසාරජීං ගච්ඡථ යෙන කාම'නාඨි.

6. කුරුධම්මජාතකං.

436. වසසානි පඤ්ඤාස සමාධිකානි  
 වසීඝ්ඤ සෙලසස ඉභාය රොමක,  
 අසවකමානා අභිනිඛවුතඤ්ඤා<sup>2</sup>  
 භස්සභමායනාඨි මමණ්ණජා පුරෙ.
437. තෙදනි වසඤ්ඤා කිමසුච්චසුකා  
 භජනාඨි අඤ්ඤං ගීරිකඤ්ඤං දිජා,  
 න නුත මඤ්ඤානාඨි මමං යථා පුරෙ  
 වීරඤ්ඤා<sup>3</sup> අථවා න තෙ ඉමෙ.
438. ජානාම තං න මයමසම මුළුභා<sup>4</sup>  
 සොයෙව්<sup>5</sup> කවෙනා මයමසම නාඤ්ඤා,  
 වීඤ්ඤා තෙ අසමීං ජනෙ පදුට්ඨං  
 ආජීවක තෙන තං උභ්භසාමාඨි.

7. රොමකජාතකං.

439. කමසුමභිසන්ධාය<sup>6</sup> ලහුවීඤ්ඤා දුභිනො<sup>7</sup>,  
 සබ්බකාමදුභ්භෙසව්<sup>8</sup> ඉදං දුඤ්ඤං තිතිකඛස්සි.
440. සීඛෙතන නිභනාභෙනං පදසා ව අධිට්ඨභ,  
 භීයො බාලා පකුච්ඤ්ඤානුං නො වසස පටිසෙධිතො.
441. මමෙව්භායං මඤ්ඤාමානො අඤ්ඤමෙපවං කරිසසනි,  
 තෙ නං තස්ස වධිසසනාඨි සා මෙ මුඤ්ඤා භවිසසනි'නි.

8. මභිසජාතකං.

---

1. භොගං - මඡසං.  
 2. අභිනිඛවුතඤ්ඤා - මඡසං. සඤා.  
 3. වීරඤ්ඤා - සඤා වීරඤ්ඤා - මඡසං.  
 4. මුළුභා - සඤා මඤ්ඤා සමපමුළුභා - මඡසං.  
 5. සොයෙව් - මඡසං. සඤා.  
 6. කමසු මභිසන්ධාය - මඡසං. සඤා.  
 7. දුභිනො - මඡසං. සඤා.  
 8. සබ්බකාම රභෙසව් - මඡසං.

435. බමුණෙහි, රජුන්ට සුදුසු රජුන්ගේ පරිහරනයට සුදුසු පිරිවර ඇති රන්දලින් අලංකාර කළ (හෙවත් රන් අබරණින් සැරසූ) ඇත්ගොව්වන් සහිත මේ ඇත්රජු තොපට දෙමි. කැමැති මහෙකින් ගෙන යවු.

**6. කුරුධමම ජාතක යි.**

436. පරෙවිය, පනස් අවුරුද්දකට වැඩි කලක් ගල්ගුහාවෙහි වීසුම්භ. සන්සුන් සිතැති පක්ෂීහු මා සැක නො කරන්නෝ පෙර මගේ අත්පසට එති.

437. පක්ෂිය, දැන් ඒ පක්ෂීහු කුමට කලකිරුණාහු පර්වතයෙන් අන් ගිරිකඳුරකට යෙක් ද? පෙර පරිදි මේ පක්ෂීහු මට ගරු නො කෙරෙතියි සිතමි. නැතහොත් දිගුකල් මොවුහු පිටත වැසෑ පැමිණි හෙයින් මේ ඔහු ම යයි නො හඳුනන්ද?

438. තොප දනුම්භ. අපි මුස් නො වම්භ. තෙපි ඒ තවුස් මය. අපිද ඔහු මය අන්‍යයෝ නො වම්භ. තොපගේ මේ සිත පක්ෂි ජනයා කෙරෙහි දුෂ්ට ය. ආච්චකය, එහෙයින් තට බිය වම්භ.

**7. රෝමක ජාතක යි.**

439. සැහැල්ලු සිතැති චිත්‍ර ද්‍රෝණියාගේ මේ දුක (හිංසාව) කැමැති හැමදේ දෙන ස්වාමියකු (කරන දෙයක්) සේ සිතා කවර හෙයින් ඉටසා සිටීන්නෙහි ද?

440. මොහු අහිත් ඇත නසව. පාදයෙන් මැඩ පියව. වළකනු-යෙක් නොවී නම් මෝඩයෝ බොහෝ කීපෙන්නාහ.

441. මෙතෙම (සෙස්සන්) මා මෙන්යයි සිතන්නෝ සෙස්සන්ට ද මෙසේ කරන්නෝය. ඔහු එහිලා ඒ වදුරා මරන්නාහ. මට ඒ පවින් මිදීම වන්නේ ය.

**8. මහිය ජාතක යි.**

- 442. යථා මාණවකො පඤ්ච සිගාලිං වනගොවිරිං,  
අස්සකාමං පච්චෙදෙනති<sup>1</sup> අනස්සකාමාති මඤ්ඤති  
අනස්සකාමං සතපතං අස්සකාමොති මඤ්ඤති.
- 443. එවිමෙව ඉධෙකච්චො පුග්ගලො හොති තාදිසො,  
භිතෙභි වචනං වුතෙතො පතිගණ්හාති<sup>2</sup> වාමනො.
- 444. යෙ ව ඛො නං පසංසතභි භයා උක්කංසයන්ති ව<sup>3</sup>  
තඤ්ඤි සො මඤ්ඤතෙ මිත්තං සතපතංව මාණවො<sup>4</sup>ති.

**9. සතපතජාතකං.**

- 445. අඤ්ඤා භි නුත මිගරාජා පුටකච්චසස කොච්චෙද,  
තථාභි පුටං දුසෙති අඤ්ඤං නුත කර්සසති.
- 446. න මෙ පිතා වා මාතා වා පුටකච්චසස කොච්චෙද<sup>5</sup>,  
කතං කතං ඛො දුසෙම එවං ධම්මමිදං කුලං.
- 447. යෙසං වො එදිසො ධම්මො අධම්මො පන කිදිසො<sup>6</sup>,  
මා වො ධම්මං අධම්මං වා අඤ්ඤාම කුදුවන<sup>6</sup>ති.

**10. පුටදුසකජාතකං.**

**අරඤ්ඤවග්ගො<sup>1</sup> තභිඤ්ජො.**

තසුඤ්ජනං:

උදපානවරං වනධාග්ගකපි  
සිඛිනී ව ඛලාකරුචීරවරො,  
සුචන්දාධිපරොමකදුස පුත  
සතපතවරො පුටකච්ච දසා<sup>2</sup>ති.

---

- 1. පච්චෙදෙනති - මජ්ඣ. සනා.
- 2. පච්චෙදෙනති - මජ්ඣ. සනා.
- 3. වා - මජ්ඣ. සනා.
- 4. කොච්චෙද - සනා.
- 5. කිං දිසො - මජ්ඣ.
- 6. උදපානවග්ගො - සනා.

442. යම් සේ මාර්ගයෙහි මාණවක තෙම වනයෙහි හැසිරෙන වැඩ කැමැතිව කියන සිවල් දෙන අවැඩ කැමැතියකු යි සිතාද අවැඩ කැමැති කැරලා වැඩ කැමැත්තකු යි සිතාද.

443. එලෙසම මෙලොව ඇතැම් පුභුලෙක් එබඳු වේ. හිත කැමැතියන් විසින් වචනය කියන ලද්දේ නො කටයුතු කොට ගන්නේ යි.

444. යම් කෙනෙක් ඔහු බියෙන් පසසන්ද හුවා බෙණෙක් ද ඔවුන් මිතුරු යි හේ සිතයි. කැරලාගේ බස විශ්වාස කළ මාණවයා මෙහි.

**9. සතපතන ජාතක යි.**

445. ඒකාන්තයෙන් මාගරාජයා මල්ගොටු සෑදීමට දක්ෂ යයි හඟිමි. ඒ එසේම ය. ලා ධු මල්ගොටු දූෂණය කරයි, හෙවත් නසයි. මනාපතර අන් මල්ගොටු කරති හඟිමි.

446. මාගේ පියා හෝ මව හෝ මල්ගොටු කිරීමට දක්ෂ නො වෙති. කළ කළ දේ නසමහ. මේ වදුරු කුලය මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය.

447. යම්බඳු වූ තොපගේ දහම මෙබඳු වී නම් නො දහම කෙබඳු වේ ද? තොපගේ දහම හෝ අදහම කිසිකලෙකක් නො දකුමහ.

**10. පුට්ඨසක ජාතක යි.**

**තෙවැනි ආරණ්‍යවර්ග යි.**

**එහි උද්දනය:**

උදපානදුසක ජාතක යැ, ව්‍යඟ්ග ජාතක යැ, (කපි) කච්ඡප ජාතක යැ, (සිවිනී) ලොල ජාතක යැ, රුවීර ජාතක යැ, (සුජනාධිප) කුරුඬමම ජාතක යැ, රොමක ජාතක යැ, යළි (දුසක) මහිස ජාතක යැ, සතපතන ජාතක යැ, (පුටකමම) පුට්ඨසක ජාතක යැ යන දසය යි.

### 4. අබ්භනන්තරවග්ගො

- 448. අබ්භනන්තරං<sup>1</sup> නාම දුමො යසස දිඛමීදං ඵලං,  
භුක්වා දෙභළීනී නාරී වක්ඛවක්ඛං වීජායති.
- 449. තඤ්ඤා<sup>2</sup> භද්දෙ මහෙසීසි සා වා<sup>3</sup> සී පනිනො පියා,  
ආභරිසසති තෙ රාජා ඉදං අබ්භනන්තරං ඵලං.
- 450. භක්ඛුරුඤ්ඤා පරක්ඛනොයා යං යානමධිගච්ඡති,  
සුමො අක්ඛපරිව්චාරී ලභමානො භවාමභනති.

#### 1. අබ්භනන්තරජාතකං.

- 451. සෙය්‍යංසො සෙය්‍යංසො හොති යො සෙය්‍යමුපසෙවති,  
ඵකෙන සන්ධිං කන්ධාන සතං වජේක්ඛි අමොවධිං.
- 452. තස්මා සඤ්ඤනා<sup>4</sup> ලොකෙන සන්ධිං කන්ධාන ඵකකො,  
පෙච්ච සග්ගං නිගචේජය්‍ය ඉදං සුමොඤ්ඤා කාසයො<sup>5</sup>.
- 453. ඉදං වක්ඛා මභාරාජා<sup>6</sup> කංසො ඛාරාණසිග්ගහො,  
ධනුං තුණ්ණිඤ්ඤා<sup>7</sup> නික්ඛිස සංයමං අජ්ඣුපාගමී<sup>8</sup>ති.

#### 2. සෙය්‍යංසජාතකං.

- 454. වරං වරං කං නිභනං පුරෙ වරී<sup>9</sup>  
අඤ්ඤා<sup>10</sup> පදෙසෙ අභිභුය්‍ය සුක්ඛරෙ,  
සොදනී ඵකො ව්‍යපගමමා<sup>11</sup> ක්ඛායසී  
ධලනනු තෙ ව්‍යසන න වජ්ජ වීජ්ජති.
- 455. ඉමෙ<sup>11</sup> සුදං යනති දිසොදිසං පුරෙ  
භයට්ඨිතා ලෙණගචෙසිනො පුට්ඨි,  
තෙ දනී සංගමම රසනති ඵකතො  
යඤ්ඤා<sup>12</sup> ධීතා දුපසභජ්ජ, මෙ මයා.

---

1. අබ්භනන්තරො - භ්‍යා.  
 2. තංඤ්ඤා - මජ්ඣිම. කවුට්ඨි - භ්‍යා.  
 3. වාසී - භ්‍යා, මජ්ඣිම.  
 4. ලොකෙන සඤ්ඤනා - මජ්ඣිම.  
 5. කාසියා - මජ්ඣිම., භ්‍යා.  
 6. ඉදං වක්ඛා සො රාජා - මජ්ඣිම., සී.  
 7. ධනුං තුණ්ණිඤ්ඤා - භ්‍යා, ධනුක්ඛණ්ණිඤ්ඤා - මජ්ඣිම.  
 8. සෙය්‍යංසජාතකං - මජ්ඣිම., භ්‍යා.  
 9. වරං - සී.  
 10. ඛාරාණසිග්ගහො - මජ්ඣිම., ඛාරාණසිග්ගහො - භ්‍යා.  
 11. අමඤ්ඤායනති - මජ්ඣිම., භ්‍යා.

### 4. අබහනතරවර්ගය

448. යම් අඹගසෙකු එලය දිව්‍යභෝජනයට සුදුසු ද අබහන්තර නමැති ඒ අඹගසෙහි අඹ කා දෙළ ඇති ඉතිරිය සක්වික්තකු ප්‍රසූත කරයි.

449. සොඳුර, කී අඟවියෝ වෙහි ඒ තෙපි සැමියාට ප්‍රියමනාප වුවහු ය. රජතෙම තිට මේ අබහන්තර නමැති අඹගසේ ගෙඩි ගෙනෙන්නෝය.

450. මාතෘ පිතෘ ස්වාමී යන ක්‍රීඩිධ ස්වාමීන්ට වැඩ පිණිස වෑයම් කරන්නාවූ ජීවිත පරිත්‍යාග කරන ඉර පුරුෂයා යම්බඳු ස්වභී සැපතකට පැමිණේ ද මම ද එය ලබන්නෙමි වෙමි.

#### 1. අබහනතර ජාතක යි.

451. උසස් කුඹල ධර්මයන්ගෙන් හෙබියාවූ පුභුලෙක් එබඳු කුඹල ධර්මයට ආශා ඇති පුභුලකු ඇහුරු කෙරේ ද (එහෙයින්) හෙතෙම පැයැසුම් ලබන්නේ හෝ උතුම් වන්නේ හෝ වෙයි. එකකු යමඟ මෙන් වඩා මරණයට කැප වූ සියයක් පමණ එයින් මිදුවෙමි.

452. සියලු ලෝකවාසීන් සමග එක්ව (මෙමඬු භාවනා වඩා) කවර හෙයින් පරලොවැ ස්වර්ග ගාමී නොවන්නේද? කසී රට වැසියෙහි, මෙය අසව.

453. බරණැස් නගරයේ වෙසෙන කංස නමැති මහරජ තෙමේ මෙවදන් කියා දුන්න හා හියවුර හැරපියා ශීලසංයමයට පැමිණියේ ය.

#### 2. සෙයාංස ජාතක යි.

454. ව්‍යාසුය තෝ පෙඳ මේ පෙදෙසේ සියලු හුරන් මැඩ ගෙන (හුරන් කෙරෙහි) උතුම් හුරන් මරමින් හැසිරුනෙහි ය. දන් තෝ තනිව බැහැර වැ සිතමින් සිටින්නෙහි ය. ව්‍යාසුය අද තාගේ කායඝක්ඛිය නැත්තේ ද?

455. මේ හුරෝ පෙඳ හයින් පිඬිත වැ රැකෙන තැන් සොයන්නෝ වෙන් වෙන්වැ දිශාවෙන් දිශාවට යති. දන් ඔහු එක් රැස්වැ එක්වලා නාද කෙරෙහි. යම් තැනෙක සිටියා වූ මොහු අද මා විසින් මැඩලිය නො හැකියෝ යි.

456. නමඤ්ච සඛ්ඛානං සමාගකානං  
දිසවා සයං සබ්බං වදමි අඛුතං,  
වාගස්ස චීගා යසු ජිනිංසු දධිනො  
සාමඝ්ඛියා දාබලෙසු මුච්චුරෙති.

3. වඩ්ඪකීසුකරජාතකං.

457. යං උසසුකා සඛ්ඛරන්ති අලකඛිකා බහුං ධනං,  
සියවනොතා අසිප්ප ව ලකඛිවා තානි භුඤ්ජති.

458. සඛ්ඛසු කතපු ඤාඤ්ඤා අතිවච්චෙඤ්ඤාව<sup>1</sup> පාණිනො,  
උපාජ්ජන්ති බහු භොගා අප්පනායතනෙසුපි<sup>2</sup>.

459. කුතකුටමණයො<sup>3</sup> දණ්ඨා ඊයො ව පු ඤාඤ්ඤකඛණා,  
උපාජ්ජන්ති අපාපස්ස කතපු ඤාඤ්ඤා ජහතුනො<sup>4</sup>ති.

4. සිරිජාතකං.

460. දරියා<sup>5</sup> සක්ඛවස්සානි නිංසමනො වසාමසෙ,  
භඤ්ජම<sup>6</sup> මණිනො ආභං ඉති නො මනනිතං අසු.

461. යාව<sup>7</sup> යාව නිසංසාම භියො චොදයතෙ මණි,  
ඉදඤ්චදති<sup>8</sup> පුච්චාම කිං කිචං ඉධ ම ඤාඤ්ඤි.

462. අයං මණි වෙඵරියො අකාචො විමලො සුභො<sup>9</sup>,  
නාස්ස සකකා සිරිං ගතං අපකමථ සුකරා<sup>9</sup>ති.

5. මණිසුකරජාතකං.

---

1. අතිමහ ඤාඤ්ච අතිවච්චෙඤ්ඤාව - සි.  
 2. අපිතායතනෙසුපි - මජ්ඣ.  
 3. කුතකුටො - මජ්ඣ. සා.  
 4. දරයා - මජ්ඣ.  
 5. භඤ්ජාම - මජ්ඣ., සා.  
 6. යාවතා මණි සංසාම - මජ්ඣ., යාවතා මණි සංසාම - සා.  
 7. චාභමණඤ්චව පුච්චාම - සි.  
 8. අකාචො විසුලො සුභො - මජ්ඣ.  
 9. මණිසංසජාතකං - මජ්ඣ.



456. රැස් වූ හුරු සමූහයාට නමස්කාර වේවා! අද්භූත වූ මිතුරු බවක් කෙමේ දැකූ කියමි. යම් තැනෙකලා දළැනි හුරෝ ව්‍යාඝ්‍රයා දිනු ද, දළ බල කොට ඇති හුරන්ගේ සමගි බලය නිසා සතුරා මැඩ මරණයෙන් මිදුණාහ.

**3. වඩවකිසුකර ජාතක යි.**

457. හස්ති ශිල්පාදි උගත් ශිල්ප ඇත්තා වූ ද ශිල්ප නැත්තා වූ ද ධන රැස්කිරීමේ මහත් වැයම ඇති පින් නැති ජනයෝ බොහෝ ධනය රැස් කෙරෙද්ද පින් ඇත්තේ ම ඒ ධනය අනුභව කෙරේ.

458. හැමතන්හි ම කළ පින් ඇතියාහට අන්‍ය ප්‍රාණින් අභිභවා අන්‍යායතනයෙහි දු බොහෝ වූ හෝගයෝ උපදිත්.

459. අලාමක වූ කළ පින් ඇති සත්වයනට ශ්‍රීමත් වූ කුකුළෝ ද මාණික්‍යයෝ ද ආරක්ෂායුතෝ ද පුණ්‍යලක්ෂණ ස්ත්‍රීහු ද උපදනාහු යි.

**4. සිරි ජාතක යි.**

460. තිහක් පමණ දෙනා සත් අවුරුද්දක් මැණික් ගුහාවෙහි විසුමහ. මාණික්‍යයේ දීප්තිය වනසමහයි, අප විසින් මන්ත්‍රණය කරන ලද්දේ වී.

461. මැණික යම් තාක් ගටමෝ ද බෙහෙවින් නිර්මල වෙයි. බමුණ තොප ම විවාරමහ. මේ කරුණෙහිලා කුමක් කටයුතු දැයි ඔබ සිතන්නෙහි ද?

462. මේ මැණික වෙරළමිණෙක කරකඟ නො වෙයි. නිම්ලය සුඤ්ජරය. මෙහි සිරිය නසන්නට නො පිළිවන සුකරයෙහි ඉවත යවයි කී ය.

**5. මණිසුකර ජාතක යි.**

150 ජාතකපාළි-කිකතිපාතො

463. මා සාලකසස පිහයී ආතුරන්තානී<sup>1</sup> භුඤ්ජති,  
අපොසාසසුකෙකා භුසං ඛාද ඵතං දීසායුලකම්භං.

464. ඉදති සො ඉධාගතො අතිරී සුඤ්ඤවකො,  
අථ දකඛි සාලකං සයන්තං මුසලුඤ්ඤං.

465. විකන්තං<sup>2</sup> සුඤ්ඤං දිසො සයන්තං මුසලුඤ්ඤං,  
ජරණවා<sup>3</sup> විචිතොත්ථං වරණොකං භුසාමිවා<sup>4</sup>ති.

### 6. සාලකජාතකං.

466. නාත්ථමමනෙසා නාපිසුතො නානටො<sup>5</sup> නාකුතුහලො,  
මුලෙහසු ලහනෙ ලාභං ඵසා තෙ අනුසාසතී.

467. ධිරස්සු තං යසලාභං ධනලාභඤ්ඤා මුඛම්භං,  
යා වුඤ්ඤා විනිපාතෙන අධම්මචරියාය වා<sup>6</sup>.

468. අපි වෙ පක්ඛමාදය අනාභාරො පරිබ්බජෙ,  
ඵසාව ඵචිකා සෙයොයා යා වාධම්මෙන ඵසනා<sup>7</sup>ති.

### 7. ලාභගරහජාතකං<sup>8</sup>.

469. අභසනති මචජා අධිකං සහසසං  
න සො අජී සො ඉමං සද්දහෙයා,  
මය්ඤ්ඤා අසුඤ්ඤා ඉධ සත්ත මාසා  
අභම්භි තං මච්ඡ්ඤ්ඤානං<sup>9</sup> කිඤ්ඤොයානතී.

470. මචජානං භොජනං දන්වා මම දකඛිඤ්ඤමාදිසී,  
තං දකඛිඤ්ඤං සරන්තියා කකං අපචිතිං තයා.

---

1. පිහයී - පිච්චි.  
 2. විකන්තං - පි. සයා.  
 3. ජරණවා වා විතොත්ථං - පි. ජරණවා අවිතොත්ථං - සයා.  
 4. නෙසා - මජ්ඣ.  
 5. අධම්මචරණෙන වා - පි. මජ්ඣ.  
 6. ලාභගරහීත - සයා.  
 7. මච්ඡ්ඤ්ඤානං - මජ්ඣ., සයා.  
 8. මදපි - මජ්ඣ.

463. සාලක නම් සුකරයාගේ ස්වභාවය නහමක් පතව, සාලකයා මරණ භෝජනය අනුභව කරයි. උහුගේ අහරට උත්සාහ නො කොට බොල් මුසු පිදුරු කව, මේ දීර්ඝායු ලබන්නට හේතුවයි.

464. දැන් සේවකයන්ගෙන් යුක්ත වූ ඒ වෛවාහික ආගන්තුක පුරුෂ තෙම මෙහි අවුදින්න සිටියේ යි. අනතුරුව මොහොල් බඳු උඩුතොල ඇති මරණ පිණිය හෝනා වූ සාලක නම් සුකරයා දක්නෙහි.

465. මොහොලක් වැනි උඩුතොල ඇති ව වැතිර සිටුනා කපාලු සුකරයා දක දොන්නු අපගේ රවු (පිදුරු) ම උතුමැ යි සිතුව.

6. සාලක ජාතකයි.

466. උමතු නො වූයේ කේලාම නො කියනුයේ නො නටනුයේ කුහුල්කතා නැත්තේ මෝඩයන් සම්පයේ ලාභ නො ලබයි. මේ තට අපගේ ලාභානුශාසනා යි.

467. බමුණ යශස්ලාභයට ද ධනලාභයට ද තමා නැසෙන පරිදි අධර්මයකරයෙන් වන ජීවිකා වෘත්තියෙක් වේ නම් ඊටද නින්ද වේවා!

468. අධාර්මික සෙවුමෙන් දිවි පවත්වනුවාට වඩා අගාරික වැ හෙවත් පැවිදිව පාත්‍රයක් ගෙන සිඟා ලද අහරෙන් පවත්වන මේ දිවිපැවැත්ම ශ්‍රේෂ්ඨ යි.

7. ලාභගරභ ජාතකයි.

469. මත්සායෝ (මසුරන්) දහසකට වඩා අහිකි යන්න අදහන්නෙක් නැත. මෙහි මට ද මාසක සතක් ඇත. මම ද ඒ මාළු වැළ මිල දී ගනිමි.

470. මසුන්ට කෑම දී මට පින් අනුමෝදන් කෙළේ ය. තා අනුමෝදන් කළ ඒ පින් සිහි කරන මා විසින් තොපගේ ධනය රක්තා ලදි.

471. පදුට්ඨචිත්තස්ස න ඵාති හොති  
න වාපි නං දෙවතා පුජ්ජනති,  
යො භාතරං පෙත්තිකං සාපතෙයාං  
අවිඤ්ඤි දුක්ඛතකමොකාරි'ති.<sup>1</sup>

8. මච්ඡුද්දනජාතකං.<sup>2</sup>

472. නානාවච්ඡන්දු<sup>3</sup> මහාරාජ ඵකාගාරෙ වසාමසෙ,  
අභං ගාමවරං ඉවෙජ ඩ්වාරමණී ව ගවං සතං.

473. ජනෙතා ච<sup>4</sup> ආජ්ඤාදරථං කඤ්ඤා ච මණිකුණ්ඩලං  
යා වෙසා පුණ්ණිකා ජමම්<sup>5</sup> උදුක්කලං<sup>6</sup> අභිකඛිති.

474. ඩ්වාරමණස්ස ගාමවරං දෙථ ඩ්වාරමණියා ගවං සතං,  
පුත්තස්ස ආජ්ඤාදරථං කඤ්ඤා මණිකුණ්ඩලං  
යඤ්ඤිතං පුණ්ණිකං ජමම් පටියාදෙථ උදුක්කල'නති.

9. නානාවච්ඡන්දුජාතකං.

475. සීලං කිරෙව් කල්යාණං සීලං ලොකෙ අනුකරං,  
පස්ස සොරව්සො නාගො සීලවාති න භඤ්ඤති.

476. සොභං සීලං සමාදිස්සං ලොකෙ අනුමතං සිවං,  
අරියවුත්ති<sup>7</sup> සමාවාරො යෙන වුවවති සීලවා.

477. ඤාතීනඤ්ඤි පියො හොති මිත්තෙසු ච වීරොවති,  
කායස්ස හෙද සුගතිං උපපජ්ජති<sup>8</sup> සීලවාති.

10. සීලවීමංසජාතකං.

අබ්බන්තරවග්ගො චතුස්ථො.

කසුද්දනං:

දුමකංසවරුත්තම බ්බංගමීගා  
මණියො මණි සාලුකමච්චායනො,  
අනුසායනියොපි ච මච්ඡවරො  
මණිකුණ්ඩලකෙන කිරෙන දසාති

1. දුක්ඛට්ඨි කමොකාරිති - මජ්ඣිමනිකායං.  
2. මච්ඡදන ජාතකං - මජ්ඣිමනිකායං.  
3. නානාවච්ඡන්දු, නානාවච්ඡන්දු - මජ්ඣිමනිකායං.  
4. පුත්තස්ස - මජ්ඣිමනිකායං.  
5. පුණ්ණිකා ජමම් - මජ්ඣිමනිකායං.  
6. උදුක්කලං කඛිති.  
7. අරියවුත්ති - මජ්ඣිමනිකායං.  
8. උපපජ්ජති - මජ්ඣිමනිකායං.

471. දුෂ්චරිත ඇතිවීමට දෙලොව දියුණුව සිදු නො වේ. අධිකාරී කරන්නෙක් සියා සතු වස්තුව සොහොයුරාට වැදවා කෙළේ ද දෙවියෝ ඔහු නො පුදත්.

**8. මව්පුද්දන ජාතකයි.**

472. මහරජ, වෙන වෙන රිසි ඇති අපි එකගෙයි වසමහ. මම ගම්වරයක් කැමැත්තෙමි. බැමිණි ගවයන් සියයක් කැමැත්තී ය.

473. ජනන මාණවක ආජානෙය අසුන් යෙදූ රියක් ද, ලේලි මිණිකොට්ටොලක් ද, පුණ්ණිකා නම් මිටි තොමෝ කුලුමොහොල් සහිත වනක් ද කැමැතී ය.

474. බමුණාට ගම්වරයක් ද බැමිණියට ගවයන් සියයක් ද ජනු නම් බ්‍රාහ්මණපුත්‍රයාට ආජානෙය අසුන් යෙදූ රියක් ද ලේලියට මිණිකොට්ටොලක් ද හීන වූ මේ පුර්ණිකා දසියට වනක් මොහොලක් ද පිළියෙළ කොට දෙවූ.

**9. නානාවජන්ද ජාතකයි.**

475. ආචාර සිලය ම හොඳෙන් ල, සිලය ලෝකයේ අනුන්තර ය, බලව දරුණු විෂ ඇති නයා පවා සිල්වතැයි හිංසා කරනු නො ලැබේ.

476. සිල්වතා යම් සිලයක් නිසා ආර්ය පැවැතුම් ඇත්තේ ය යි කියනු ලැබේ ද, ලොවැ නිර්භය තත්ත්වයෙකැ යි දන්නා ලද ද එබඳු සිලය මම සමාදන් වෙමි.

477. සිල්වතා නැයන්ට ප්‍රිය වෙයි. මිතුරන් අතරේ ද බබළයි. මරණින් මතු දෙවලොවැ උපදී.

**10. සිලවීමංස ජාතකයි.**

**සතරවැනි අබ්භන්තර වර්ගයි.**

එහි උද්දනය:

(දුම) අධ්‍යයන ජාතකයැ, උතුම් වූ සෙයනංස ජාතක යැ, ව්‍යග්‍රයා නැසූ විඩ්ඪකීසුකර ජාතක යැ, (මණි) සිරි ජාතක යැ, මණිසුකර ජාතක යැ, සාලුක ජාතක යැ, (අනුසාසනී) ලාභගරභ ජාතක යැ, මව්පුද්දන ජාතක යැ, (මණිකුණ්ඩල) නානාවජන්ද ජාතක යැ (කිරෙන) සිලං කිර යනාදී වූ සිලවීමංස ජාතක යැ යන මෙයින් දහය වේ.

### 5. කුමනවගෙයා

- 478. සබ්බකාමදදං කුමනං කුටං<sup>1</sup> ලඛාන ධුක්ඛකො,  
යාව සො<sup>2</sup> අනුපාලෙති තාව යො සුඛමෙධති.
- 479. යද මනො ව දිනො ව පමාද කුමනමධිදි,  
නතො නගො ව පොසො ව පච්ඡා බාලො විභඤ්ඤති.
- 480. එවමෙව යො ධනං ලඛා අමක්ඛා පරිභුඤ්ඤති,  
පච්ඡා තපති දුමමධො කුටං භික්ඛොව ධුක්ඛකො'ති.

#### 1. හදසටජාතකං<sup>3</sup>.

- 481. බාරාණසං<sup>4</sup> මහාරාජ කාකරාජා නිවාසිකො<sup>5</sup>,  
අසීතිසා සභසෙසභි සුපතො පරිවාරිතො.
- 482. තස්ස දෙහළිනී හරියා සුඵසා මච්ඡමිච්ඡති,<sup>6</sup>  
රඤ්ඤො මහානසෙ පක්ඛං පච්චගසං රාජභොජනං.
- 483. තෙසාහං පතීතො දුතො රඤ්ඤො චලිති ඉධාගතො,  
හතතු අපච්ඡිතං කුමමි නාසායමකරං චණනති.

#### 2. සුපතජාතකං.

- 484. ඵුට්ඨස්ස මෙ අඤ්ඤතරෙන ව්‍යාධිනා  
රොගෙන බාළහං දුඛිතස්ස රුපතො,  
පරිසුභ්භති ඛිපමීදං කලෙධරං  
පුඵං යථා පංසුනි ආතපෙ කතං.
- 485. අජඤ්ඤං ජඤ්ඤසඛාතං අසුචිං සුචිසමමතං,  
නානාකුණපරිපූරං ජඤ්ඤරූපං අපස්සාතො.
- 486. ධිරස්ත්‍රී තං ආතුරං පුතීකායං  
ජෙගුච්ඡයං අසුචිං බ්‍යාධිධමමං,  
යක්ඛමක්ඛා අධිමුච්ඡිතා පජා  
හාපෙනති මග්ගං සුගතූපපත්තියා'ති.

#### 3. කායවිච්ඡන්දුජාතකං.

---

1. කුට - සී, ස්‍යා.  
 2. නං - මජ්ඣ.  
 3. සුරාසටජාතකං - මජ්ඣං භද්දකට්ඨෙක ජාතකං - ස්‍යා.  
 4. බාරාණසං - මජ්ඣං, ස්‍යා.  
 5. නිවාසකො - මජ්ඣං, ස්‍යා.  
 6. සුඵසා භක්ඛිත මිච්ඡති - මජ්ඣං, ස්‍යා.

### 5. කුම්භ වර්ගය

478. සියලු වස්තු කාමයන් දීමට සමත් කළය ලැබ ධුර්තයා යම්කාක් කල් රකී ද ඒකාක් සුව වඩා.

479. යම් කලෙක සුරාමදයෙන් මත් වූයේ උඩඟු වූයේ සැලැකිලි රහිත වූයේ කළය බිත්දේ ද? ඉක්බිති නග්න වූ කඩමාලු හැන්ද වූ මුළුයා පසුව වැනැගේද.

480. එපරිදි යමෙක් ධනය ලැබූ පමණ නොදැනූ පරිභොග කෙරේ ද ඒ අනුවණයා හඳුනටය බිඳ ගත් ධුර්තයා සේ පසුව තැවේ.

#### 1. හඳුනට ජාතකයි.

481. මහරජ බරණැස්නුවර නිවැසි අසුදහසක් පමණ කවුඩුවන් පිරිවරා ගත් සුපතන නමැති කවුඩු රජෙක් ඇත.

482. ඔහට දෙළඳුක් ඇති සුඵසසා නම් බිරිඳ රජුගේ මුළුතැන් ගෙයි පිසූ අළුත් වූ නොහොත් වෙන වෙන මහඇඬි වූ රාජ භොජනය අනුභව කරන්නට කැමැත්තී ය.

483. මම ඔවුන්ගේ දුකියෙක්මි. රජතුමා විසින් මෙහෙයවන ලද්දේම මෙහි ආයෙමි, සිය සැමියාට සත්කාර කෙරෙමි, එහෙයින් මේවඩන්නාගේ නාසයෙහි වණය කෙළෙමි.

#### 2. සුපතන ජාතකයි.

484. එක්තරා රොගයෙකින් දැඩි වැ පහරනලද එහෙයින් ම දු:බිත වූ පෙළන ලද මාගේ මේ සිරුර අඛි පහරන වැල්ලෙහි ලූ මලක් මෙන් වහා විශැළේ.

485. මනාප නොවූ (බාලයන් විසින්) මනාප යැ යි සංඛ්‍යාවට ගිය අපචිත්‍ර වූ පචිත්‍ර යැ යි සමමත වූ කේශාදී නොයෙක් කුණපයෙන් පිරිසුන් මේ සිරුර නුවණින් නො දක්නාහට මනාප ස්වරූපයෙන් වැටහෙන්නේ ය.

486. යම් ගරිරයෙක්හි (ක්ලෙශමූර්ජායෙන්) අතිශයින් මුසපත් වූ ප්‍රජාවෝ සුගතියෙහි උපතට මහ පිරිහෙළක් ද, එසේ වූ නිති ගිලන් වූ පිළිකුල් කටයුතු වූ අපචිත්‍ර වූ ව්‍යාධිසහාවය ඇති මේ කුණුකයට නින්ද වේවා!

#### 3. කායවිච්ඡන්ද ජාතකයි.

- 487. කොයං ඛික්ඛුසුසරො වග්ගු පවදනිතානාමුක්ඛමො,  
අච්චුතො ජමුච්චසාබාය මොරච්චාපොච්ච කුජති.
- 488. කුලපුඤ්ඤාව ජානාති කුලපුඤ්ඤෙ පසංසිකුං,  
ව්‍යඤ්චජාපසරීවණ්ණො<sup>1</sup> භුඤ්ජ සමම දදමී තෙ.
- 489. වීරසුං වත පසුසාමී මුසාවාදී සමාගතෙ,  
වනායුදං කුණපාදඤ්ච අඤ්ඤමඤ්ඤං පසංසකෙ<sup>2</sup>ති.

4. ජමුච්චාදකජාතකං.

- 490. උසභසෙසව තෙ ඛජෙධා සිභසෙසව විජමහිතං,  
මීගරුජ නමොත්තාප්ඤ්ච අපි කිඤ්චී ලභාමසෙ.
- 491. කුලපුඤ්ඤාව<sup>3</sup> ජානාති කුලපුඤ්ඤෙ පසංසිකුං,  
මගුරථීවසඛිතාස ඉතො පරියාභි වායස.
- 492. මීගානං කොප්ඤ්ඤො<sup>4</sup> අනොතා පකඛිතං පත වායසො,  
ඵරණ්ණො අනොතා රුක්ඛානං තයො අනොතා සමාගතා<sup>5</sup>ති.

5. අනාතජාතකං.

- 493. කොනායං<sup>6</sup> ලොණකොයසමිං සමනො පරිධාවති,  
මච්චෙජ මකරෙ ව වාරෙති උච්චිසු<sup>1</sup> ව විභඤ්ඤති.
- 494. අනාතපාඨී සකුණො අතිතොති දිසාසුතො,  
සමුඤ්ඤං පාකුමිච්චාමී සාගරං සරිතං පතිං.
- 495. ස්වායං භායති චෙච පුරතෙ ච මහොදධි,  
නාසිස නායති පිතනොතො<sup>2</sup> අපෙයොනා කිර සාගරො<sup>3</sup>ති.

6. සමුඤ්ඤජාතකං.

---

- 1. බ්‍රහ්මචරිතං සරීරවණ්ණො මජ්ඣං. ව්‍යඤ්චජාප සදීභවණ්ණං - ස්‍යා.
- 2. කුලපුඤ්ඤො පජානාති - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 3. සිඛාලො - මජ්ඣං. කොප්ඤ්ඤො - ස්‍යා.
- 4. කොනවායං - ස්‍යා.
- 5. උච්චිසු - මජ්ඣං. උච්චිසු - සි.
- 6. පිටතො - මජ්ඣං.



487. බින්දු (පිඬු වූ) ස්වර ඇතියේ මධුර නාද ඇතියේ හඬන්නවුන් අතුරෙන් උතුම් වූයේ ජම්බු අත්තක හිඳ මොනර පැටියකු සේ නාද කරන්නේ කවරෙක් ද?

488. කුලපුතුන් පසසන්නට කුලපුතෙක් ම දැනී. වග පොව්වකු සමාන පැහැයෙන් යුත් මිතුර තෙපි (දඹ) අනුභව කරන්න. තොපට දෙමී.

489. බොරු කියන, හමුවූ කලා ඔවුනොවුන් පසසාගන්නා වූ වචනය කන්නා වූ කවුඩා ද මළකුණු කන හිවලා ද බොහෝ කලෙකින් දකිමී.

4. ජම්බුබාදක ජාතක යි.

490. තොපගේ කඳ වෘෂභරාජයකුගේ වැන්න, විජාමහණය සිංහයකුගේ මෙනි. මෘගරාජය තොපට නමස්කාර වේවා! කිසිවක් ලබමෝ නම් මැනවී.

491. කුලපුතුන් පසසන්නට කුලපුතෙක් ම දැනී. මොනරකු ගේ ගෙල බඳු ගෙලැති කවුඩාණෙනි මෙහි එන්න.

492. මෘගයන් අතුරෙන් හිවලා හීන යැ, පක්ෂීන් අතුරෙන් කවුඩා හීන යැ, වෘක්ෂයන් අතුරෙන් එරඹුගස හීන යැ. හීනයෝ නිදෙනෙක් එක්වූහ.

5. අන්ත ජාතක යි.

493. ලවණජලයෙහි භාක්පසැ දුවයි. මාලුවන් හා මෝරුන් වළකයි. රලෙහි ද ගැටේ. මේ කවරෙක් ද?

494. ගංගාවන්ට ස්වාමිවූ මුහුදු බොන්නට රිස්සෙමී. එහෙයින් අනන්තපායී පක්ෂියා වෙමී. සපුරන්නට නො හැකි ආශාවෙන් යුත් හෙයින් අතෘප්ත යයි දිශාවන්හි ප්‍රසිද්ධ වෙමී.

495. මේ සාගරය දිය බස්නා වේලායෙහි බසී. වැටෙන වේලායෙහි පිරෙයි. සාගරය බීමෙන් අඩු නො වේ. එහෙයින් සයුර අපෙය (ඝෂයකොට පානය කළ නො හැකි) වේ.

6. සමුද්ද ජාතක යි.

158 ජාතකපාළි-නිකනිපාතො

- 496. උච්චි සතුණ ධේමානා<sup>1</sup> පත්තයාන විහඛතම,  
වජ්ජාසි බො තිං වාමුරුං චීරං බො සා කර්සසති.
- 497. ඉදං බො සා න ජානාති අසිං සත්ඤ්ඤා ඔධ්විතං,  
සා වණ්ඨි කාහති කොධං තං මෙ තපති නො ඉධි<sup>2</sup>.
- 498. එස උපපලයනාහො නිකම්බුසසිසකෝ කතං,  
කාසිකඤ්ඤා මුද්දං වසං තසංතු<sup>3</sup> ධනකාමිකා<sup>4</sup>ති<sup>5</sup>.

7. කාමවිලාපජාතකං.

- 499. උදුම්බිරා විමෙ පකකා නිග්‍රොධා ව කපිස්ථානා,  
එහි නිකම්බ<sup>6</sup> භුඤ්ජසු කිං ජිසවජාය මියසි.
- 500. එවං සො සුභිතො හොති යො වදාමපවායති,<sup>7</sup>  
යථාභමජජ සුභිතො දුමපකසානිමාසිතො.
- 501. යං වනෙජො වනෙජසස වඤ්ඤායා කපිතො කපි,  
දහරොපි<sup>8</sup> තං න සදොයා න හි ජිණේණ ජරාකපි<sup>9</sup>ති.

8. උදුම්බරජාතකං.

- 502. පුරෙ තුවං සීලවතං සකාසෙ  
ඔක්කන්දිකං<sup>10</sup> කීලසි අසසමමිති,  
කරොහරෙ මක්කට්ඨානි මක්කට්ඨ  
න තං මයං සීලවතං රමාම.
- 503. සුතා හි මඤ්ඤං පරමා විසුඤ්ඤි  
කොමායපුත්තසස<sup>10</sup> බහුසුත්තසස,  
මාදති මං මඤ්ඤි තුවං යථා පුරෙ  
කුමානානුසුත්තං<sup>11</sup> විහරාම ආවුසො.

---

- 1. ධේවන - මජ්ඣං.
- 2. ඉදං - මජ්ඣං.
- 3. නිකම්බුසසිසකො හිතං - මජ්ඣං නිකම්බුසසිසකො - සා.
- 4. තපෙසතු - සී. මජ්ඣං සා.
- 5. ධම්මා පියා - මජ්ඣං.
- 6. නිකම්බෙ - මජ්ඣං.
- 7. යො වුඛමපවායති - මජ්ඣං, සා.
- 8. දහරො කපි සදොයා - මජ්ඣං.
- 9. ඔක්කන්දිකං - මජ්ඣං.
- 10. කොමායීය පුත්තසස - සා, කොමාරපුත්තසසං - මජ්ඣං.
- 11. කුමානා නිසුත්තං - සී.

496. උස තන්හි පියාඹන්තා වූ පක්ෂිය, පියාපත් යාන කොට ඇති පක්ෂිය, තා කෙසෙල් කඳක් වැනි මනා කලවා ඇති තැනැත්තියට මා උලා උන්බව කියව. ඇය බොහෝ කලෙකැ සිට සිහි කෙරේ.

497. කඩුවට හා තෙබට සමාන වූ හුලා නගනා ලද බව මි තොමෝ නො දනී. වණඛ වූ ඇය මට ක්‍රොධ කරයි. ඇගේ කොපය මා තවයි. උල ඇති දුක මා නො තවයි.

498. හිස්දෙඳ තැබූ උපුලක් සමකා මේ සන්තාභය ද රන් නිකෙකින් කළ මුද්ද ද කසි වස්ත්‍ර යුග්මය ද ඇත. වස්තුව රිසි මාගේ ප්‍රියාව මෙයින් තෘප්තිමත් වේවා.

7. කාමවිලාප ජාතක යි.

499. විලිකුන් පල ඇති දිඹුල්, ක්‍රම, ගිවුලු යන මේ ගස් පල බරින් නැඹී ඇත. තෝ ද ගොස් අනුභව කරව. සාභීන්තේ මියැයනුයේ කිම?

500. අද මම රුක්ඵල කා සුවපත් වීම ද ඵලෙස යමෙක් වැඩිමහල්ලන් පුද ද ඵ පුරුෂයා සුවපත් වේ.

501. වනයේ උපන් වඳුරා වනයේ උපන් වඳුරාට යම් ධවට්මක් කරන්නේ ද එය තා වැනි ළදරු වඳුරෙක් නො අද හන්නේ ය. ජරපත් මා වැනි මහලු වඳුරෙක් නො අදහන්නේ මැ යි.

8. උදුමබර ජාතක යි.

502. කොළ වඳුර, පෙර තෝ කෙළිලොල් අප හමුයෙහි පැනපැනැ, කෙළතෙහි අපගේ අසපුවෙහි දී වැදිරිවුහුණ පෙන්නීම ආදී ක්‍රීඩා කරව. වානරය ක්‍රීඩා ප්‍රකෘතික වූ තා කෙරෙහි අපි නො ඇලෙමිහ. එයට කරුණු කිම.

503. ඇවැත්නි, බහුශ්‍රැත වූ කොමායපුත්තගේ උසස් ධ්‍යාන විශුද්ධි මා විසින් අසන ලද. තෙපි පෙර පරිදි මා පිළිබඳ ව නො සිතව. ධ්‍යාන ඇති ව වසමු.

160 ජාත්‍යන්තර-නීතිපාලන

504. සචේතිය සෙලසම්. වචනා වේ.  
දෙවන ව වසෙස නෙව හි ත. රුහෙයා,  
සුතා හි තෙ සා පරමා විසුද්ධි  
ආරා තුව. මකකට ක්‍රියානුමයානි.

9. කොමායපුකපාතක.1.

505. පරපාණරොධා පීවනොනා මංස ලොහිතහොපනො,  
වකො වතං සමාදය පපපජ් උපොසපං.

506. තසස සකොනා වතකුසුය අපරුපෙත්‍රපාගම්,  
විතතපො අපකිපකො හකුපී ලොහිතපො තපං.

507. එවචෙව. ඉඛෙකචෙව සමාදනසම්. දුඛලා,  
ලහු. කරොනති අනනානං වකොව අපකාරණා'ති.

10. වකපාතක..

කුමභවගො පකුච්චමා.

තසසුද්දනං:

වරකුමභසුපතනසිරිවිභයනො  
සුචිසමතනිකුචරො වූසහො,  
සරිතංපතිවණිපරාකපිතා  
අථ මකචියා වකකෙන දසාති.

නීතිපාලන නීතිපාලන.

වග්ගද්දනං:

සඛිකපො පදුමො චෙව උදපානෙන තතියං,  
අඛනනාතරං සචචෙදං නීතිපාතමභි ලඛනකභභි.

- 
- 1. කොමායපුකපාතකං - මඡසං.
  - 2. පරපාණනාතෙ - සතා.
  - 3. ලොහිතා - මඡසං.
  - 4. සමාදිසි - සි.
  - 5. විතලිතපො - මඡසං. සි.
  - 6. අපකිපකො - මඡසං. සතා.

504. වාතරය, ඉදින් ගල්තලායෙහි බීජ ව්‍යුරන්තාහු ද වැසි වලා ද මැනවින් වස්තේ නමුදු ඒ (අකෂේත්‍රයෙහි) වපුළ බීජය නො මැ හටගන්නේ ය. (එහෙයින් මැ) ඔවුන්ගේ අනුක්‍රම විසුද්ධි අසනලද නමුදු තෙපි ධ්‍යාන භූමියෙන් දුරු වවු.

**9. කොමායසුක්‍ර ජාතක යි.**

505. පරපණ නැසීමෙන් මස් ලේ අනුභව කොට ජීවත් වන්නා වූ වෘකයා පෙහෙවස් සමාදන් විය.

506. ශක්‍රයා ඔහුගේ චුතය දැනැ එළ වෙසින් ළඟට ආවේය. (එකෙණෙහි) තපස පහව ගියේ ලේ බොන හේ තපස බිඳගති.

507. එපරිදි මෙලොවැ ඇතැම් කෙනෙක් සමාදන් වූ සිලය රැක ගැනීමට (දුබල නොහොත්) සමත් නො වෙති. එළවා නිසා සැහැල්ලු බවට පත් වෘකයා මෙන් තමා සැහැල්ලු කෙරෙති.

**10. වක ජාතක යි.**

**පස්වැනි ක්‍රමහමිථ්‍ය යි.**

එහි උද්දනය:

(වරකුමඟ) හදුසට ජාතක යැ, සුප්‍රාණ ජාතක යැ, දූහැන් සිරි කැඳ වූ කායච්ච්ඡද ජාතක යැ, (සුවිසමමත) ජමබුබාදක ජාතක යැ, සිවලාට පැසසු අන්ත ජාතක යැ, (සරිතංපති) සමුඤ්ඤ ජාතක යැ, වණඹ වූ ස්ත්‍රියක් ඇති කාම වීලාප ජාතක යැ, ව්‍යුරකු දක්වෙන උදුම්බර ජාතක යැ, වක ජාතකයෙන් දසය වේ.

**තික නිපාතය නිමි.**

වර්ග උද්දනය:

සඬකප වර්ග යැ, පදුම ජාතකය ආදී වූ කොසිය වර්ග යැ, උදපාන දුසක ජාතකය ආදී කොට ඇති අරඤ්ඤ වර්ග යැ, අඛණ්ණතර වර්ග යැ, කුමඟ වර්ගය යන පඤච වර්ගය තික නිපාතයෙහි සැරැසි සිටියේ යි.

# වතුකකතිපාතො

## 1. විවරවගො

- 508. විවරථ<sup>1</sup> ඉමාසං දාරං නගරං පවිසිතුං මයා,  
අරුණරාජස්ස සිහෙන සුසිට්ඨෙන සුරකඛිතං නන්දියෙතොන්<sup>2</sup>.
- 509. ජයො කලිඛානං අසඤ්ඤාසාහිතං  
පරාජයො අනායො අස්සකානං,  
ඉච්චිව තෙ භාසිතං බුහුච්චාරී  
න උජ්ජභුතා විතථං භණ්හති.
- 510. දෙවා මුසාවාදමුපාතිවහ්තා  
සච්චිං<sup>3</sup> ධනං පරමං තෙසු සකක,  
තං තෙ මුසාභාසිතං දෙවරාජ  
කිං වා පටිච්ච මඝවා මභීඤ.
- 511. නනු තෙ සුතං බ්‍රාහ්මණ භණ්ඤමානො  
දෙවා න ඉසසහති පුරිසපරකකමස්ස,  
දමො සමාධි මනසො අදෙජෙකිං<sup>4</sup>  
අව්‍යඤ්ඤා නිකඛමනඤ්ඤා කාලෙ,  
දඤාඤ්ඤා විරියං පුරිසපරකකමො ච  
තෙතෙව ආසි විජයො අස්සකානහති.

## 1. මුලලකාලිඛනජාතකං.

- 512. අදෙයොසු දදං දනං දෙයොසු නපච්චෙව්ඡති<sup>5</sup>,  
ආපාසු<sup>6</sup> ව්‍යසනං පඤ්ඤා සභායං නාධිගච්ඡති.
- 513. නාදෙයොසු දදං දනං දෙයොසු යො පච්චෙව්ඡති,  
ආපාසු ව්‍යසනං පඤ්ඤා සභායමධිගච්ඡති.

---

1. විවරථ ඉමාසං දාරං නගරං පවිසනතු අරුණරාජස්ස, සිහෙනසුසතොන-සුරකඛිං නන්දියෙතොන, සභා, විවරථ ඉමාසං දාරං නගරතං පවිසිතුං - මජ්ඣං.  
 2. සුසිට්ඨන-නන්දියෙතොන - මජ්ඣං.  
 3. සච්චිං කථං; පෙමකරංභු සකක - මජ්ඣං. සච්චිං කතං පරමං කරනතු සකක - සභා.  
 4. අදෙජෙජා - මජ්ඣං.  
 5. න පච්චෙව්ඡති - මජ්ඣං.  
 6. ආපාසු ව්‍යසනං - මජ්ඣං.

# වතුකකනිපාතය

## 1. විවර වර්ගය

508. මොවුන්ට නගරයට පිවිසෙන්නට දොර හරිවු. අසසකරට අරුණ රජුගේ ශ්‍රේෂ්ඨ පුරුෂයා වූ ද මැනවින් අනුශාසනා කලා වූ ද නන්දිසෙන නමැති මා විසින් මනාලෙස රැකි නගරයට (පිවිසෙත්වා)

509. දුස්සහ වූ හය ඉවසනසුලු කලිඟුරට වැසියනට ජය වෙයි. අස්සකරට වැසියන විනාශයට හා පරාජය වේ යයි තොප විසින් මෙසේ කියන ලද කපස්විය සෘජු වුවෝ බොරු නො කියත්.

510. ශක්‍රය දෙවියෝ මුසවා ඉක්ම සිටියහ. (බොරු නො කියන) ඔවුන් කෙරෙහි සත්‍යය උතුම් ධනය වෙයි. දිව්‍ය රාජය, මසවය, මහෙන්ද්‍රය තොප විසින් ඒ බොරුව කුමක් හෙයින් කියන ලද ද?

511. බමුණ ඒ ඒ තැන කියනා කල්හි තොප විසින් අසන ලද නො වේ ද? දෙවියෝ පුරුෂ මෙධර්මයට ඊෂ්‍යා නො කෙරෙහි. ආත්ම දමනය ද විකෘ සමාධිය ද විකෘයාගේ එකභකම නො විසුළු බව ද සුදුසු අවස්ථාවෙහි ඉදිරියට යාම ද දැඩි උත්සාහය ද වියඝ්‍යය ද (යන මේ) හෙතුන් නිසා අසසකරට වාසින්ට ජය අත් විය.

## 1. වුලලකාලිංග ජාතක යි.

512. දුතාර්භ නො වන්නන් කෙරෙහි දන් දෙනුයේ දුතාර්භයන් කෙරෙහි නො දේ ද, හේ ආපදායෙහි ව්‍යසයනට පැමිණියේ ඒ පුද්ගලයා විපතට සහායයකු නො ලබයි.

513. යමෙක් දුතාර්භ නො වන්නන් කෙරෙහි දන් නො දේ ද, දුතාර්භයන් කෙරෙහි පරිත්‍යාග කෙරේ ද ඒ පුද්ගල ආපදායෙහි විපතට පැමිණියේ මිතුරකු ලබයි.

514. සඤ්ඤාගසමෙතාගච්චෙසසදසසනං  
අනරියධමමච්චසු සඤ්ඤා නසසනී,  
කතඤ්ඤා අරියෙසු ච අඤ්ඤාසෙසු ච  
මහපථලං හොති අඤ්ඤාධි තාදිසු.
515. යො පුඤ්ඤා කතකල්යාණො අකා.ලොකෙ සුදුකකරං,  
පව්ඤ්ඤා කසිරා න වා කසිරා අචචන්තං පුජනාරණංති.

2. මහාඅඤ්ඤාචාරාමජාතකං.

516. අනුකතරො කාමඤ්ඤා සමීඤ්ඤා  
භුජාන පුඤ්ඤා වසී ඵකරාජා,  
යොදනී දුග්ගත නරකඤ්ඤා චිත්තො  
නසප්පභෙ වණ්ණඤ්ඤාලං පුරාණං.
517. පුඤ්ඤාච ඛතච්ච නපො ච මඤ්ඤා  
සමපඤ්ඤා දඤ්ඤාසනා අභොසී,  
තංදනී ලද්ධාන කථනසු රාජ  
ජභෙ අහං වණ්ණඤ්ඤාලං පුරාණං.
518. සඤ්ඤා කීරෙව් පරිනිවුත්තානී  
සසඤ්ඤානං පඤ්ඤාචන්තං චිත්තො,  
යොසො ච ලද්ධා පුරිමං උළාරං  
නසප්පභෙ වණ්ණඤ්ඤාලං පුරාණං.
519. පනුජ්ඤා දුග්ගත සුඛං ජනිතං  
සුඛෙන වා දුකඛමසඤ්ඤාසාහි,  
උග්ගඤ්ඤා සභොසා අභිනිබ්බුත්තො  
සුඛෙ ච දුග්ගතෙ ච භවතී කුල්යාති.

3. ඵකරාජජාතකං.

520. ඉමානි මං දඤ්ඤා තාපයනති  
වාචාදුරුත්තානි මනුස්සලොකෙ,  
මඤ්ඤාකභකඤ්ඤා උදකන්තසෙච්ච  
ආසිච්ඤා මං අච්ඤා සපනති.

1. අඤ්ඤාධි තාදිසු - මජ්ඣං.  
2. අනුකතරො - මජ්ඣං.  
3. වසී - මජ්ඣං.  
4. දුග්ගත - මජ්ඣං, භා.  
5. සඤ්ඤාචන්තං - මජ්ඣං. සඤ්ඤාචන්තං - භා.  
6. පඤ්ඤාචන්තං - භ.  
7. පුරිමං - මජ්ඣං.  
8. සභො - භ.  
9. ආසිච්ඤා - මජ්ඣං.



514. අනායනී ස්වභාවය ඇති කපටයන් හා එක්වීමත් එක් ව ක්‍රියා කිරීමත් (උපකාර වශයෙන් කරන දෙය) දියෙහි ඇදී ඉරක් සේ වහා නසී. කළ ගුණ දන්නා වූ සෘජු වූ ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයන්ට කළ උපකාරය සුළු වුවත් දෙලොවින් ම මහත් ප්‍රයෝජන වේ.

515. යමෙක් පෙර (උපකාර ඉල්ලන්නට පළමු ව) යමකුට උපකාර කෙළේ ද හෝ ලොවෙහි දුෂ්කරයක් කෙළේ වෙයි. (උපකාර ලද පුඟුලා පෙරලා උපකාර කළේ හෝ නො කෙළේ හෝ) උපකාර කළ පුඟුලා පිදුම් ලබන්නට ඉතා සුදුසු වේ.

2. මහාඅයාපුර ජාතක යි.

516. එකරාජය, පෙර තෙපි නිරුහකර වූ සමෘද්ධි වූ පස් කම් ගුණයන් අනුභව කොට (හෙවත් විදිමින්) විසුවහ. දැන් ඒ තෙපි නරාවළ බහාලන ලද්දහු (නමුදු) පැරැණි ගුණවත්කම හා (ධ්‍යාන) බලය නො හරනහ.

517. දඹබසෙනය, මා විසින් කැලෑ මැ ඉවැසීම හා තපස හා පතන ලද රජතුමනි, එය දැන් ලදීන් පැරැණි ගුණවත් කම හා (ධ්‍යාන) බලය කෙසේ මම හැරපියමි ද?

518. යසැත්තාණෙනි, පැනැත්තාණෙනි, කමන්තාණෙනි, සියල්ල පෙර මැ මා විසින් නිමවන ලද. පෙර (මම) නොලද උදර යසස හා මෙමච්චිධ්‍යානය ලැබූ වර්ණය හා බලය නො හරින්නෙමි.

519. ඉවසන්නට නො හැකි දුක් ඉවසන රජතුමනි, දුකෙන් සුවය දුරු කොට, සුවයෙන් දුක දුරු කොට (වෙසෙන) සත් පුරුෂයෝ දෙකැන්හි නිවිචිය සන්තාන ඇතිව සුව දුක් දෙකේහි එක සමෘත (කම්පා නොවන හෙයින්) වෙත්.

3. එකරාජ ජාතක යි.

520. දද්දරය, මිනිස්ලොවෙහි මැටියන් කා උදකාන්තයෙහි (දියයට) වසන්නේ ය යන මේ නපුරු වචන මට දුක් උපදවයි. විෂ සහිත මා විෂ නැතිකරු සේ (සිතා) (ගම්දරුවෝ) ආක්‍රොෂ කෙරෙති.

- 521. සකා රට්ඨා පබ්බාථිනෝ<sup>1</sup> අඤ්ඤං ජනපදං ගමනා,  
මහනතං කොට්ඨං කසිරාථ දුරුඤ්ඤානං නිධෙතවෙ.
- 522. යඤ්ඤං පොසං න ජානනී ජාතියා විනයෙන වා,  
න තඤ්ඤං මානං කසිරාථ වසමඤ්ඤාතකෙ ජනෙ.
- 523. විදෙසවාසං වසතො ජාතවෙදසමෙනපි,  
ඛම්මබ්බං සපඤ්ඤාන අපි දසසං තජ්ජිතනති.

4. දද්දරජාතකං.

- 524. නඤ්ඤි ලොකෙ රහො නාම පාපකම්මං පකුබ්බතො,  
පසානති වනභුතානි තං බාලො මඤ්ඤතී<sup>2</sup> රහො.
- 525. අහං රහො න පසාමී සුඤ්ඤං වාපි න විජ්ජති,  
යඤ්ඤං න පසාමී අසුඤ්ඤං හොති තං මයා.
- 526. දුජ්ජවො ව<sup>3</sup> සුජ්ජවො ව නඤ්ඤ ව සුඛවච්ඡතො,  
වෙජ්ජා අඤ්ඤිලො ව තෙ ධම්මං ජහුමඤ්ඤා.
- 527. බ්‍රාහ්මණො ව කථං ජහෙ සබ්බධම්මානපාරගු,  
යො ධම්මමත්තපාලෙති ධීතිමා යව්වතිඤ්ඤමොති.

5. ධීලවිමංසජාතකං.

- 528. කීං අණ්ඩකා ඉමෙ දෙව තිකත්තො කංසමලලකෙ,  
උපලොභිතකා වග්ග තං<sup>4</sup> මෙ අසබ්බි පුච්ඡිතො.
- 529. යාති පුරෙ නිං දෙවී හණ්ඩු නනිකවාසිනී,  
උච්ඡබ්බහස්සා පච්ඡාසි තසා තෙ කොලියං ඵලං.
- 530. උඤ්ඤාතෙ<sup>5</sup> න රමති හොගා විපප්පහනී තං,  
තඤ්ඤං පච්ඡොථ යඤ්ඤං කොලං පච්ඡසති.

---

- 1. පබ්බාථිනො - සීල.
- 2. මඤ්ඤතො - සීල.
- 3. අජ්ජවො ව - සීල.
- 4. මෙ මෙ තමෙම - සීල.
- 5. උඤ්ඤාතෙ - මෙයං. සීල.

521. සිය රටින් තෙරපන ලද තැනැත්තා අන් දනව්වකට ගිය (කල) නොමනා ලෙස කී කලා තබනු සඳහා ගබඩාවක් සාදන්නේ ය. (ඉවසන්නට හිත දියුණු කරන්නේ ය).

522. පුරුෂයා යම් තැනෙක වෙසේ ද එහි දී තමා පිළිබඳ තොරතුරු නො දත් පිරිස අතරේ වෙසෙන කලා (මෙතරම් වැදගත් මට ජනයා) බුහුමන් නො කෙරෙහි යි උඩඟු නොවන්නේ ය.

523. විදේශයෙහි වෙසෙන නුවණැති ගීනි හා සමාන (අනු භාව සම්පන්න) කෙනක වුවද දසයකුගේ තර්ජනය ද ඉවැසියයුතු ය.

4. දද්දර ජාතක යි.

524. පව් කරන්නාට ලොවැ රහසෙක් නැත. වනදෙවතාවෝ (එය) දකිත්. (එහෙයිනි.) (එහෙත්) මෝඩයා කළ පාපය රහසක් ලෙස සිතයි.

525. පව් කරන්නට යොග්‍ය රහස් තැනක් මම නො දකිමි. ජන ඉත්‍යා ස්ථානයකුදු නැත. ජන ඉත්‍යා අනෙක් තැනක් යම් තැනෙක නො දකිමි ද එබඳු තැන ඉත්‍යා නො වෙයි යි මා විසින් කියන ලදී.

526. දුෂ්චරිත අපච්ච නන්ද සුඛවච්ච වෙස අද්ධුවසිල යන ශිෂ්‍යයෝ ගැහැනුන් ලබාගන්නට තැබූ රිසිය හඵවෝ ය.

527. ඔවුන්ගෙන් පිට කෙනකු වන සිල්සපත් බමුණා ඒ ගැහැනියගේ ලැබීම කෙසේ හැරපියන්නේ ද? යමෙක් පන්සිල් දස සිල් රකිමින් ත්‍රිවිධ සුවර්තය මැනැවින් රක්තේ ද එබඳු දෙවර්ග සම්පන්න පුරුෂයා සිලය රකී.

5. සිලවිමංස ජාතක යි.

528. දේවයන් වහන්ස, රත්තැවියේ තබන ලද රතු පැහැයෙන් යුතු මනා පෙනුමැති මේ ගෙඩි මොනවා ද? විචාරන ලද මට කියනු මැනැව.

529. දේවිය හිසඉටු කොට කඩමාලු හැඳූ ඇකයෙහි කළ අතැති ව එකතු කළ ගෙඩි වර්ගයක් වී නම්, කීගේ කුලයට අයත් ගෙඩි ජාතිය යි මේ.

530. ලෝකුඹු නිරයේ උපන්නියක සේ (මැය), දැවෙන්නේ ය. පින් මද හෙයින් රාජසම්පත විදින්නට සිත නො ඇළේ. වෙබර කඩා එකතු කළ තැනට මැය නැවත ගෙන යවු.

531. හොසති හෙතෙ මහාරාජ ඉඤ්චපතොය<sup>1</sup> නාරියා,  
 ඔම දෙවි සුජාතාය මාසසා<sup>2</sup> කුජකි<sup>3</sup> රථෙසහාති.

6. සුජාතාජාතක..

532. අවෙතනං බ්‍රාහ්මණ අසපුණනං  
 ජාතො අජානනිමිමං පලාසං,  
 ආරඤ්චිරියො ධුවං අපමනො  
 සුඛසෙය්‍යං පුච්ඡයි කීසස හෙතු.

533. දුරෙ සුතො වෙවි බ්‍රහ්මා ව රුකො  
 දෙසෙ ධීතො භුතනිවාසරුපො,  
 තසමා නමසසාමි ඉමං පලාසං  
 යෙ වෙඤ්ච භුතා තෙ ව ධනසස හෙතු.

534. යො තෙ කරිසසාමි යථානුභාවං  
 කතඤ්ඤතං බ්‍රාහ්මණ පෙකඛමානො,  
 කරං හි ආගමිම සතං සකායෙ  
 මොසානි<sup>4</sup> තෙ අසසු පරිච්ඡිතාති.

535. යො තිසුරුකඛසස පරො<sup>5</sup> පිලකඬු  
 පරිවාරිතො පුඛඛයඤ්ඤ උලාරො,  
 තසෙඤ්ච මූලසමි<sup>6</sup> නිධි නිබානො  
 ආදයාදෙ ගච්ඡ තං උඤ්චරාහි<sup>7</sup>ති.

7. පලාසජාතක..

536. අකරමසතෙ කිච්චං යං බලං අභුවමෙසෙ,  
 මීගරාජ නමො තාසු අපි කිඤ්චි ලහාමසෙ.

537. මම ලොහිතභසඛසත නිච්චං ඵඤ්චි කුඛමො,  
 දනිතනිතරගතො සනොතා තං බහුං යමපි<sup>8</sup> ජීවසි.

538. අකතඤ්ඤමකසාරං කතසස අපච්චිකාරකං<sup>9</sup>,  
 යමිං කතඤ්ඤතා නඤ්ච නිරඤ්චා තසස ජෙවනා.

539. යසසා<sup>10</sup> සමුච්චිච්චෙණ්ණනා<sup>10</sup> මිතකමිමා න ලබනති,  
 අනුසුයා<sup>10</sup>මනාකොසං සභිකං තමා අපසකමෙ<sup>10</sup>ති:

8. ජවසකුණජාතක..

---

1. ඉඤ්චපතොය, ඉඤ්චපතොය - සී. මජ්ඣං.  
 2. මාසු - මජ්ඣං.  
 3. කුජකි - මජ්ඣං.  
 4. මොසා - ස්‍යා.  
 5. පුරො පිලකඬු - මජ්ඣං, පරො පිලකඬු - ස්‍යා.  
 6. යමි - සී.  
 7. පච්චිකාරක - මජ්ඣං, අපච්චිකාරක - ස්‍යා, කරසපච්චිකාරක - සී.  
 8. යමි - ස්‍යා.  
 9. සමුච්චි - මජ්ඣං.  
 10. අනුසුයා - මජ්ඣං.

531. මහරජ ඉසුරුබරවු (කලා) ඉතිරියට මෙබඳු පමා දෙස් වෙති. දේවයන් වහන්ස, සමාවන්නේ මැනවි. රජතුමනි, මේ සුජාතාවට නො කීපෙන්නේ මැනවි.

**6. සුපාතා ජාතක යි.**

532. බමුණ, සිත නැති නො ඇසෙන නොදන්නා මෙය කැලඟසක් බව දන්නේ ය. (එහෙත්) හැමද වැයමෙන් හා සැලකිල්ලෙන් සුවයේ නිදියේ ද යි විචාරයි. එයට හේතු කවරේ ද?

533. මේ ගස දුර දේශයන්හි ද ප්‍රසිද්ධ ය. විශාල ය. සම බීමෙක පිහිටා ඇත. දෙවියන්ට නිවාසයෙකි. එහෙයින් මේ කැලඟසේ යම් දෙවියෙක් වේ නම් ධනාශාවෙන් නමදිමි.

534. බමුණ. කළ ගුණ දන්නා මම මගේ ශක්තිප්‍රමාණයෙන් තට උපකාර කරන්නෙමි. ඔබගේ විමසීම විසින් වාක්චන්දිත ද හැමදීම ආදී කායචන්දිත ද සත්පුරුෂයන් හමුවේ කෙසේ නිෂ්ඵල වේ ද?

535. නිඛිරිගසෙන් එපිට පළොල්ගස මුලා වටා සාරා යාග වශයෙන් තැන්පත් කළ නිදන්සැලි ද හිමියෙක් නැති නිධානය ද ගන්න.

**7. පලාස ජාතක යි.**

536. මෘගරාජය, අපට යම් තරමක බලයක් වී ද ඒ පමණින් ඔබට වැඩ කෙළෙමු. ඔබට නමස්කාර වේවා! කිසිවක් ලබමෝ නම් මැනවි.

537. නිකියෙන් රුදුරුකම් කෙරෙමින් ලේ මස් කන මාගේ දත් අතරට ගොස් නො මැරී ජීවත් වීම ම තා ලද උපකාරය වේ.

538. කළගුණ නො දත් සිය කැමැත්තෙන් උපකාරයකුදු නො කරන උපකාර කළහුට ප්‍රත්‍යුපකාර නො කරන කෙනකු වේ නම්, කළ ගුණ යමකුට නො වේ නම් ඔහුගේ ආශ්‍රය නිෂ්ඵල ය.

539. යමකුගේ හමුවේ කළ ගුණයෙන් මිත්‍රධර්මය නො ලැබේ ද, (එකලා) ඔහුට ඊර්ෂ්‍යා නො කොට නො දෙඩා සෙමෙන් ඔහුගෙන් ඉවත් වන්නේ ය.

**8. ජවසකුණ ජාතක යි.**

- 540. සබ්බමිදං<sup>1</sup> වරිමචනං උභො ධම්මං න පසසරෙ,  
උභො පකතියා වුතා යොවායං සජ්ඣාපයති<sup>2</sup>.  
යො ච ධම්මං අධියති.
- 541. සාලීන භොජනං<sup>3</sup> භුංඤ්ඤ සුචිං මංගුපසෙවනං,  
තසමා එතං න සෙවාමි ධම්මං ඉසිති සෙවිතං.
- 542. පරිබ්බජ මහා ලොකො<sup>4</sup> පවනතඤ්ඤපි පාණිනො,  
මා<sup>5</sup> තං අධම්මො ආචරිතො අසමා කුමහමිවාහිද.
- 543. ධිරස්සු තං යසලාභං ධනලාභඤ්ඤා ඩ්‍රාභමණං,  
යා වුතති වීතිපාතෙන අධම්මචරණෙන වා<sup>6</sup>ති.

9. ජවකජාතකං.

- 544. සසමුද්දුපරියායං මහිං සාගරකුණ්ඩලං  
න ඉචෙජ සහනිඤ්ඤ ඵලං සඤ්ඤා විජානහි.
- 545. ධිරස්සු තං යසලාභං ධනලාභඤ්ඤා ඩ්‍රාභමණං<sup>7</sup>  
යා වුතති වීතිපාතෙන අධම්මචරණෙන වා.
- 546. අපි චෙ පක්කමාදය අනාගාරො<sup>8</sup> පරිබ්බජෙ,  
සායෙච<sup>9</sup> ජීවිකා සෙයෙතා යා වාධම්මෙන ඵසනා.
- 547. අපි චෙ පක්කමාදය අනාගාරො පරිබ්බජෙ,  
අඤ්ඤං අභිංසයං ලොමක අපි රජෙජන තං වරනති.

10. සයාජාතකං.

විචරවග්ගො පඨමො.

තසසුද්දනං:

විචරඤ්ඤා අදෙය්‍යසමීඤ්චරං  
අථ දදුරපාපමහාතිරහො,  
අථ කොලිපලාසවරඤ්ඤා කර  
වරිමං සසමුද්දවරෙන දස.

---

1. සමපදමිදං වරිමං කතං සබ්බං ඉද්දන්ති මරිකතං - සතා.  
2. මනත්ඤ්ඤායනිං-යොච මනතං අධියති - සිමු.මජ්ඣ. මනොපක්ඛාපෙති - යොච මනං  
අධියති - සතා.  
3. මිදනං - මජ්ඣං, සතා.  
4. ඩ්‍රාභමණං - මජ්ඣං.  
5. මා, භිං. අධම්මො ආචරිතො, මා, භිං. අධම්මොචරිතො මා, භිං. අධම්මො අචරි - සි, සතා.  
6. ජවකජාතකං - සතා.  
7. අනාගාරො - මජ්ඣං.  
8. සා ඵලං - සිමු.  
9. කුමහමිවාහො - මජ්ඣං.

540. අප කළ හැමදෙය ම ලාමකය. යමෙක් ධර්මය හදාරවා ද යමෙක් ධර්මය හදාරා ද දෙදෙන ම පැරැණි ධර්මය (සිරිත්) නො බලති. දෙදෙන ම ප්‍රකෘති ධර්මයෙන් ගිළිහුණෝ ය.

541. නන් අයුරින් පිළියෙළ කළ පවිත්‍ර මාංසස්‍රපයන් සමග ඇල්හාලේ බක බුදිමි. එහෙයින් බුද්ධාදී උතුමන් සෙවි මෙ දහම නො සෙවිමි.

542. මෙතැනින් අන් තැනකට යව. ලෝකය විශාල ය. සෙසු සත්ත්වයෝ ද (කැම) පිසත්. ගලක හැපි කළයක් බිදෙන පරිදි හැසිරුණු නා අධර්මය නිසා නො නැසේවා.

543. බමුණ, ඒ යසස් ලැබීමට හා වස්තු ලැබීමට ද අපායෙහි වැටීමට හේතුවන යම් නො දැනුම් පැවැත්මක් වේ ද එයට ද නින්දා වේවා.

9. ජවක ජාතක යි.

544. දැනැන්සුව සහිත පැවිද්ද හැර දමා සාගරයට කුණකලා-හරණයක් වැනි වක්‍රවාට පවිත සහිත මහපොළොව (ලබාගන්නට) නො කැමැත්තෙමි. සය්භය, මෙසේ දැනගනුව.

545. බමුණ යශස් ලැබීමට ද වස්තු ලැබීමට ද අපායෙහි වැටීමට හේතුවන යම් නො දැනුම් පැවැත්මක් වේ ද එයට ද නින්දා වේවා.

546. ගෘහ රහිත වූයෙම් පාත්‍රය ගෙන භාත්පස ගෙහි හිඤ්ඤාටනය කෙළෙමි ද, යම් බදු අධර්ම ඒෂණාවක් ඇද්ද එයට වඩා ඒ හිඤ්ඤාටනයෙන් කරන ජීවිකාව ම උතුම්.

547. ලොවැ අනිකකු නො පෙළුමින් අනගාරිකව පාත්‍රයක් ගෙන ගේ නැති ව පිඬු සිභා යන්නෙමි නම් එය රාජ්‍යයට වඩා උතුම් වේ.

10. සය්භ ජාතක යි.

පළමුවන විවර වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

දුර විවර කරවයි කී වූලකාලිබභ ජාතක යැ, අදෙයොසු යනාදිය පැවසූ මහාඅස්සාරොහ ජාතක යැ, සමෘද්ධ කාමගුණ ඇති ඒකරූප ජාතක යැ, යළි දද්දර ජාතක යැ, පාපකාරිභට රහස් නැති සේ කී සීලවීමංස ජාතක යැ, (කොලී) සුජාතා ජාතක යැ, පලාය ජාතක යැ, අකරමහසෙ යනාදිය කී ජවසකුණ ජාතක යැ, වරිමවත දුක්චු ජවක ජාතක යැ. (සමුද්දවර) සය්භ ජාතකයෙන් දසය වේ.

### 2. ප්‍රවීමන්දවගො

- 548. උවෙඳි වොර කිං පෙයි කො අපො ප්‍රවිනෙන නෙ,  
මා තං ගහෙසුං<sup>1</sup> රාජානො ගාමෙ කිඛිසකාරකං.
- 549. යනු වොරං ගහෙසුනී ගාමෙ කිඛිසකාරකං,  
කිං තස් ප්‍රවීමන්දක වනෙ ජාත්‍යන්තර නිවැනි.
- 550. න තං අසුතස් පානාසි මම වොරසු වනතරං,  
වොරං ගහෙසු රාජානො ගාමෙ කිඛිසකාරකං  
අපොනි නිඛිසුලංකීං තස්මිං මෙ සධිකතෙ මනො.
- 551. සමෙකයා සමිතිකඛිනි රකෙකියානාගතං හයං,  
අනාගතහයා ධිරො උභො ලොකෙ අවෙසනී'ති.

### 1. ප්‍රවීමන්දජාත්‍යන්තර..

- 552. අපි කසුපමන්දියා යුවා සපති හතති වා,  
සඛිනතං ඛමනෙ ධිරො පනිතො තං තිතිකඛිති.
- 553. සවෙපි සනො වීවදනති විපං සන්ධියරෙ පුන,  
බාලා පතොව හිජනති න තෙ සමරමජකිගු.
- 554. එතෙ හුයො සමායනති සන්ධි තෙසං න ජීරති,  
යො වාධිපනං ජානාති යො ව ජානාති දෙසනං.
- 555. එසො හි උක්ඛිතරො භාරවාහො ධුරන්දිරො,  
යො පරෙසාධිපනානං සයං සන්ධිකුමරහති'ති.

### 2. කසුපමන්දියජාත්‍යන්තරං.

- 556. යො තෙ හපෙ ව පාදෙ ව කණ්ණිනාසකු ජෙද්ධි,  
තස්ස කුජකි මහාවීර මා රඳං විනසො ඉදං.
- 557. යො මෙ හපෙ ව පාදෙ ව කණ්ණිනාසකු ජෙද්ධි,  
වීරං ජීවතු යො රාජා න හි කුජකිනති මාදියා.
- 558. අහු අනීතමධානං<sup>2</sup> සමසො ඛනිදීපනො,  
තං ඛනියායෙව ධීතං කාසිරාජා අජෙද්ධි.

---

1. මං ගහෙසු ගහෙසුං - සා.  
2. අනීතමධානෙ - සිඳු. මජ්ඣ. සා.



## 2. පුළුමන්ද වර්ගය

548. වෛරය නැතිවුව. කුමට වැදහෙයි ද? වැදහීමෙන් තට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද? ගමෙහි දරුණුකම් කළ තා රජදරුවෝ අල්ලා නො ගනිත්වා.

549. ගමෙහි දරුණුකම් කළ සොරා අල්ලා ගනිති. යන යමෙක් වේ ද (එයින්) වනයෙහි ඉපද සිටිනා වූ කොහොඹ ගසට එහි ලා කුමක් වේ ද?

550. අසව්‍යය, මාගේ ද සොරාගේ ද අතර (වෙනස) ඔබ නො දන්නෙහි ය. ගමේ අපරාධ කළ සොරහු රජදරුවෝ ගෙන කොහොඹ උලෙහි තබන්. මාගේ සිත එකරුණෙහි ලා සැක කෙරේ.

551. සැක කටයුත්තන් සැක කරන්නේ යැ. නො පැමිණි බිය රක්තේ යැ. අනාගත හය හේතු කොටගෙන ප්‍රාඥයා දෙලොව බලයි.

### 1. පුළුමන්ද ජාතක යි.

552. කාශ්‍යපය, ළදරුවා ළදරු බව නිසා බැණීම හෝ පහර දීම හෝ කෙරෙයි. ඒ සියල්ල තුවණැත්තා ඉවසයි. පණ්ඩිතයා එය කමා කෙරෙයි.

553. ඉදින් (වනාහි) සත්පුරුෂයෝ විවාද කෙරෙත් නමුදු, වහා එකතු වෙති. නැවත බාලයෝ (මැටි) පාත්‍ර මෙන් බිඳෙති. ඔවුහු සන්තිදීමට නො පැමිණෙත්.

554. යමෙක් තමා මැඩගෙන උපන් දොෂය දැනී ද, යමෙක් වරද දෙසීම පිළිගන්නා සේ දැනී. මොවුහු නැවත එකතු වෙති. ඔවුන්ගේ මිතුරුකම නො නැසේ.

555. යමෙක් දෝෂයෙන් දූෂිත වූ මෙරමාගේ සන්ධානය කරන්නට (සමගි කරන්නට) තෙමේ සුදුසු වේ ද මෙතෙම වනාහි උත්තරීතර වෙයි. භාරොද්වහනය කරන්නේ ද වේ. ධුරන්ධර ද වෙයි.

### 2. කසපමන්දිය ජාතක යි.

556. මහාවීරයාණෙනි, යමෙක් ඔබගේ අත් පා කන් නාසා කැප්පී ද ඔහුට කීපෙන්නේ මැනැවි. මේ රට විනාස නො කරව.

557. යමෙක් මගේ අත් පා කන් නාසා කැප්පීද ඒ රජ සැර-දේවා! මා වැන්නෝ නො කීපෙත්.

558. අතීත කාලයේ ඉවැසීමේ අගය ප්‍රකාශ කරන ශ්‍රමණයෙක් විය. ඉවැසීමේ ම පිහිටි ඔහු කසි රජ ඡේදනය කරවී.

559. තසං කම්මසස ඵරුසසං විපාමො කට්ඨකො අහු,  
යං කාසිරාජා වෙදෙසී නිරයමි සමපපිතො'ති.

3. බන්ධනවිධිපාකකං.

- 560. දුජ්චිතං අජ්චිතෙ යෙ සන්තො න දදමෙසෙ,  
විජ්ජමානොසු භොගෙසු දීපං නාකමි අත්තො.
- 561. සට්ඨි වසසභසසානි පරිසුණණානි සබ්බසො,  
නිරයෙ පච්චමානානං කද අන්තො භවිසසති.
- 562. නත්ථි අන්තො කුන්තො අන්තො න අන්තො පතිදිසසති,  
කද හි පකතං පාපං මමං<sup>1</sup> කුසන්තො මාරිසා<sup>2</sup>.
- 563. සොභං<sup>3</sup> කුන්තො ඉන්තො ගන්තො යොනිං ලද්ධාන මානුසිං,  
වදන්තො සීලසම්පන්නො කාභාමී කුසලං බහු'න්ති.

4. ලොභකුම්භිපාකකං.

- 564. ඵරුසා වන තෙ වාචා මංසං යාවතකො අසී,  
කිලොමසදිසී වාචා කිලොමං සම්ම දදමී තෙ.
- 565. අඛතමෙතං මනුසසානං භානා ලොකෙ පට්ඨවචනී,  
අඛතසස සදිසී වාචා අඛං සම්ම දදමී තෙ.
- 566. තාතාතී පුන්තො වදමානො කමෙපති හදයං පිකු,  
හදයසස සදිසී වාචා හදයං සම්ම දදමී තෙ.
- 567. යසස ගාමෙ සබ්බා නත්ථි යථාරන්තො නථෙවි කං,  
සබ්බසස සදිසී වාචා සබ්බං සම්ම දදමී තෙ'ති.

5. මාංසජාතකං.

- 568. සත්ත මෙ රොහිතා මච්ඡා උදකා ඵලමුඛතො,  
ඉදං මුභමිණ මෙ අත්ථි ඵතං භුන්තා වනො වස.
- 569. දුසස මෙ බෙත්තපාලසස රත්තිහන්තං<sup>4</sup> අපාභතං,  
මංසසුලා ව ජෙච්ච ගොධා ඵකන්තො දධිවාරකං;  
ඉදං මුභමිණ මෙ අත්ථි ඵතං භුන්තා වනො වස.

---

- 1. සට්ඨි - සිඳු, සියා.
- 2. මම - සිඳු, මජ්ඣං, සයා.
- 3. මාරිස - සිඳු, සයා.
- 4. සොභ - සිඳු.
- 5. රත්ත - සිඳු, මජ්ඣං.

559. නිරයේ පිහිටි (හෙවත් උපන්) කසිරස් යම් දුකක් වින්දේ ද එය කර්කශ විය. එය පරුෂ වූ ඒ කර්මයාගේ විපාක යි.

3. ඛන්තිවාදී ජාතක යි.

560. යම්බඳු අපි වස්තු විද්‍යමාන කල්හි නො දුන්නමෝ ද එහෙයින් හෝග ඇති කල්හි තමහට ප්‍රතිෂ්ඨාවක් නො කළමෝ ද මෙසේ නපුරු ජීවිකාවෙන් ජීවත් වූමහ.

561. සර්වප්‍රකාරයෙන් අවුරුදු හැටදහසෙක් පිරිණ. නිරැහි පැසෙන (අපට) කවද (මේ දුකේ) කෙළවරෙක් වේද?

562. නිදුකාණෙනි, මා විසිනු දු තා විසිනු දු එකල්හි බොහෝ පාපකර්ම කරන ලද. මේ දුකෙහි කෙළවරෙක් නැත. කවර අවසානයෙක් ද? කෙළවරෙක් නො පැනේ.

563. ඒ මම මින් (සැව) ගොස් මිනිස් දිවියක් ලදින් ත්‍යාගශීලී වූයෙමි සිල්සපන් වූයෙමි ඵකාන්තයෙන් බොහෝ කුසල් කෙරෙමි.

4. ලොහකුමිහි ජාතක යි.

564. යහළුව ඉල්ලන්නෙක් වෙහි. එකැකින් ඔබේ වචන පරුෂ ය. තොපගේ වචන දළඹුවට (ශරීරයේ කොටසක්) සමාන ය. එහෙයින් තොපට දළඹුව දෙමි.

565. ලෝකයේ ලිඛුණ්‍යයන්ට සහෝදරයා යන මේ සම්මුතිය (ශරීරයේ) අංගයකැ යි කියනු ලැබේ. මිතුර තොපගේ වචන අංග සමාන ය. එහෙයින් තොප ශරීරාංගයක් දෙමි.

566. පුතා පියාය යි කියන්නේ පියාගේ හදවත කම්පා කෙරේ. තොපගේ හෙපුල් හදවතට සමාන ය. (කථාව මිහිරි ය.) එහෙයින් තොපට හෘදයමාංශය දෙමි.

567. යමකුගේ ගමෙහි මිතුරෙක් නැද්ද. ඒ මිතුරන් නැති ගම අරණ්‍යයක් වැනි ය. තොපගේ මධුර වචන තමා සතු සියලු වස්තුවට සමාන ය. එහෙයින් සියලු මස් ගැල ම තොපට දෙමි.

5. මාංස ජාතක යි.

568. බමුණ, දියෙන් ගොඩ ලූ රේමස්සු සත් දෙනෙක් ඇත. මේ මත්ස්‍යාභාර අනුභව කොට වනයෙහි වාස කරව.

569. අපට නුදුරෙහි තෙල කුඹුරු රක්නහුට රැබතට ගෙනා පැලහූ මස්හුල් දෙකක් ද තලගොයෙක් ද දිකිරි කළයෙක් ද ඇත. මෙය වළඳා වෙනෙහි වසන්න.

176 ජාතකපාළි-වතුකකතිපාතො

- 570. අමුඵපජෙකාදකං සීතං සීතවජායංමනොරමං  
ඉදං බ්‍රහ්මණං මෙ අජී එතං භුජා වනෙ වස.
- 571. න සසසස තිලා අජී න මුග්ගා නපි තණ්ඩුලා,  
ඉමීනා අසෙනා පකකං මමං භුජා වනෙ වසාති.

6. සසජාතකං.

- 572. මතමතමෙව රොදථ  
න භී තං රොදථ යො මරිසසති,  
සබ්බව සරිරධාරිනො  
අනුදුබ්බන ජහනති ජීවිතං.
- 573. දෙවමනුසසා වතුපද  
පකඛිගණා උරගා<sup>1</sup> ව හොගිනො,  
සමි සරිරෙ අතිසසරා  
රමමානාව ජහනති ජීවිතං.
- 574. එවිඤ්චිතං අසණ්ඨිතං  
සුඛදුකං මනුජෙසු අපෙකඛිය,  
කඤ්චරුදිතං නිරසථිකං  
කිං වො යොකගණාභිකිරරෙ.
- 575. ධුතතා<sup>2</sup> සොණ්ඨා අකතා  
බාලා<sup>3</sup> සුරා අයොගිනො,  
ධිරං මඤ්ඤනති බාලොති  
යෙ ධම්මසස අකොච්ඡති.

7. මතරොදනජාතකං.

- 576. යනතං වසනතසමයෙ කණුවෙරෙසු භානුසු,  
සාමං බාහාය පිලෙසි සා තං ආරොග්ගමබ්බි.
- 577. අමෙතා න කිර සඤ්ඤායං යං වානො පබ්බතං වහෙ,  
පබ්බතඤ්ඤෙ වහෙ වානො සබ්බමපී පඨවීං වහෙ,  
යථ සාමා කාලකතා සා මං ආරොග්ගමබ්බි.
- 578. න වෙව සා කාලකතා න ව සා අඤ්ඤමීචජති,  
එකහතො කිර සාමා තමෙව අභිකඛබ්බති.

---

1. අථව - සීඝ්‍ර.  
2. ධුතතාව - මිඡසං.  
3. සුරාවීරා-මිඡසං.

570. බමුණ, ඉදුණු අඹ පලයෙක් ද සිහිල් දිය ද මනරම් සිහිල් සෙවණ ද මට ඇත. මෙය වළඳා වෙනෙහි වාස කරව.

571. සාවකුට තල නැත. මුං සහල් නැත. මේ ගින්නෙන් පැලැහුණු ඔ වළඳා වෙනෙහි වාසය කරව.

6. සස ජාතක යි.

572. මළහු මළහු ගෙනා ම හඩවු. යමෙක් මියයන්නේ ද ඒ මරණනියතය ගැනා නො හඩවු. සිරුරු දරන හැමදෙනම අනුක්‍රමයෙන් තම තමන්ගේ දීව් හරනාහු වෙති.

573. දෙවිමිනිස්හු ද සිවුපාවෝ ද පක්ෂි සමූහයා ද භොග ඇත්තෝ ද සිය සිරුරෙහි ආධිපත්‍යය නැති ව තමතමන් උපන් අත්බැවිහිත් ඇලුම් ඇති ව දීව් හරනාහු වෙති.

574. මෙසේ තුන් හවයෙහි නිශ්චලතාවක් සංඝාතයක් නැති-යෙන් සලිත වූ නො පිහිටි සැපයුක් මනුෂ්‍යයන් කෙරෙහි අපේක්ෂා කොට ගෙන හැඩිම වැලපීම නිරර්ථක ය. ශෝක රාශීහු තොප කුමට මැඩපියද්ද?

575. ධුර්තවූ ලොල් වූ සිප්සතර පුරුදු නො කළා වූ මෝඩ වූ නො කටයුත්තෙහි ඉර වූ, ධර්මයෙහි අදක්ෂ වූ යම් කෙනෙක් වෙද්ද ඔව්හු මා මෝඩයෙකු යි සිතති.

7. මතරෝදන ජාතක යි.

576. වසන්ත කාලයේ රක්ත වර්ණය ඇති කණේරු වෙනෙහි දී ඔබ සාමා නමැති යම් ස්ත්‍රියක් බාහුයෙන් පෙළි ද ඔ තොමෝ තොපට අරොග බව කීව.

577. පින්වත, සුළඟ පර්වතයක් (තණපතක් සේ) පා කර හරින්නේ නම් එය විශ්වාස කළ නො හේ ම ය. ඉදින් සුළඟ පර්වතයක් පා කරා නම් පොළොව ද පා කරයි. යම් කැනෙකු සාමා මරණයට පත් වූ ද ඕතොමෝ මට අරොග බව කීව යනු දු නො විය හේ මැ යි.

578. සාමා කලුරිය නො කළා ය. ඔ තොමෝ අනිකකු නො කැමැත්තී ය. ඒකභක්තික වූ සාමා තොප ම පතන්නී ය.

178 ජාතකපාළි-වතුකකතිපාඨො

579. අසනචුතං මං වීරසනචුතෙන  
නිමිති සාමා අඬුවං ධුවෙන,  
මයාපි සාමා නිමිතොයා අඤ්ඤං  
ඉතො අහං දුරතරං ගමිසසනති.

8. කණුවෙරජාතකං.

- 580. සුසුඛං වත ජීවාමි ලභාමි වෙව භුඤ්ඤං  
පරිපඤච ව තිට්ඨාමි කාන්තා හනොත ගතී මම.
- 581. මනො වෙ තෙ න පනමති පකඛි සපසස කමටුනො,  
අවතාවටසස හදසස න පාපමුපලියති.
- 582. ඤාතකො නො නිසිනොනාති ඛහු ආගච්ඡතෙ ජනො,  
පටීච්ච කමමං චුසති තසමිං මෙ සධකතෙ මනො.
- 583. පටීච්ච කමමං න චුසති මනො වෙ නයදුසසති,  
අපෙසාඤ්ඤකසසස හදසස න පාපමුපලියති'ති.

9. තිසාරිජාතකං.

- 584. සුවචජං වත නචචජී වාවාය අදදං ගිරිං,  
කිමති තසසං චජනාසස වාවා අදද පබ්බතං.
- 585. යං හි කධිරා තං හි වදෙ යං න කධිරා න තං වදෙ,  
අකරොනතං භාසමානං පරිජානනති පණ්ඨිතා.
- 586. රාජසුත නමො තාසඤ්ච සචෙට්ඨ ධමමෙ ධීතොවසී,  
යසස තෙ ව්‍යසනං පනොසා සචට්ඨමිං රමතෙ මනො.
- 587. යා දළිද්දී දළිද්දසස අධිතා අධිතසස කිත්තිමා,  
ස හිසස පරමා හරියා සතිරඤ්ඤසස ඉඤ්ඤොති.

10. සුවචජාතකං.

සුචිමන්දවගෙනා දුතියො.

කඤ්ඤානා:

අථ චොරසකසසපබ්බතතිවරො  
දුජ්ජිතතා ව වරාචරුසා,  
අථ සසමතඤ්ච වසනාසුඛං  
සුවචජං වත නචචජීනා ව දස.

1. කංඝ - මජ්ඣ. කංඝ - සී.

579. සාමා සංසර්ගයක් නො කළා වූ අසරීර වූ මා දිගු කලක් සංසර්ග කළ සරීර සැමියාගෙන් පිරිවට (හුවමාරු) කළා සාමා මා කරණකොටගෙන ද අනෙකකු පිරිවට ගන්නී ය. මම මෙතැනින් ඉතා ඇතට යන්නෙමි.

8. කණවෙර ජාතක යි.

580. ස්වාමීනි, ඒකාන්තයෙන් ඉතා සුවසේ ජීවත් වෙමි. කැම ද ලබමි. එහෙත් උපද්‍රවයෙහි සිටීමි. මට කවර පිහිටක් ද?

581. පක්ෂිය, තොපගේ සිත පාපක්‍රියාවට නො නැමේ. පාප කර්මයෙහි නො යෙදෙන යහපත් පැවතුම් ඇති තොපට පාපය නො ඇලේ. (හෙවත් පාපයක් නැත.)

582. අපේ නැයෙක් හුන්නේ යයි බොහෝ දෙනා (පක්ෂිහු) එකී. මා නිසා ප්‍රාණසාත අකුශලය ලබයි. මගේ සිත (මේ කරුණෙහි ලා) සැක කෙරේ.

583. ඉදින් තොපගේ සිත අදුෂිත නම් (වධක වෙතනා නැති නම්) තා නිසා ප්‍රාණසාත කර්මය සිදු නො වේ. පාපකර්මයට උත්සාහ රහිත වූ යහපත් පැවැත්ම ඇතියාට පාපය නො ඇලේ. (හෙවත් පාපය සිදු නො වේ.)

9. තිත්තිර ජාතක යි.

584. වචනමාත්‍රයෙන් දිය හැකි ව තිබියදී ද දෙන්නට පිළිවන් දෙය ඒකාන්තයෙන් නුදුන්නේ ය. වචනමාත්‍රයෙන් රත්වුවා පව්ව දෙන ඔහුට කවර හානියක් ද? එහෙත් වචනමාත්‍රයෙන් නුදුන්නේ ය.

585. යමක් කරන්නේ ද එය කියන්නේ ය. යමක් නො කරන්නේ ද එය නො කියන්නේ ය. දුනාදී පුණ්ණක්‍රියා නො කරන බොරු කියන්නවුන් පඬිවරු දැනගනිත්.

586. රාජපුත්‍රය, සත්‍යවචනයෙහි ද ස්වභාවධර්මයෙහි ද පිහිටි යම්බඳු ඔබ විපතට පැමිණියේ වුව ද (ඔබේ) සිත සත්‍යකතායෙහි ම ඇලේ. එහෙයින් තොපට නමස්කාර වේවා.

587. යම් ස්ත්‍රියක් දිළිඳු සැමියාට දිළිඳු බිරිඳ වී ද ධනවත් සැමියාට ධනවත් බිරිඳ වී ද කීර්තිය ඇති ඕ තොමෝ මොහුගේ උකුම් වූ බිරිඳ ය. රන්රුවන් ආදී ඉසුරු ඇතියහුට ස්ත්‍රීහු වෙති. (ඒ ආශ්චය්‍ය නො වේ.)

10. සුච්ඡ ජාතක යි.

දෙවෙනි පුච්ඡන්ද වර්ග යි.

එහි උද්දන:

සොරකු සඳහන් කරන පුච්ඡන්ද ජාතක යැ, කසුපමන්දිය ජාතකය, සහිත උකුම් ක්ෂාන්තිවාදී ජාතක යැ, දුට්ඨ ජීවිත ඇති ලොහකුමිහි ජාතක යැ, පරුෂාදී වචන ඇති මංස ජාතක යැ, යළි සය ජාතක හා (මතංච) මත රොදන ජාතකය ද වසන්ත සමය කියන කණවෙර ජාතක යැ, (සුඛං) තිත්තිර ජාතක යැ, සුච්ඡ ජාතකයෙන් දසය වේ.

### 3. කුට්ඨසකචගෙණා

- 588. මනුස්සසෙසව තෙ සීසං හත්ථපාද ව වානර,  
අථ කෙන නු වණෙණෙන අගාරං තෙ න චිජ්ජති.
- 589. මනුස්සසෙසව මෙ සීසං හත්ථපාද ව සිඛබ්බිල,  
යාහු සෙට්ඨා මනුසෙසසු සා මෙ පඤ්ඤා න චිජ්ජති.
- 590. අනවට්ඨිතචිත්තස්ස ලහුවිත්තස්ස දුබ්බිනො<sup>1</sup>,  
නිච්චං අඤ්චට්ඨිලස්ස සුවිභාවො<sup>2</sup> න චිජ්ජති.
- 591. සො කරස්සු අනුභාවං චිත්චත්තස්සු සීලියං.  
සිතවාතපරිත්තාණං කරස්සු කුචිකං කපිති.

#### 1. කුට්ඨසකජාතකං.

- 592. දද්දභායති<sup>3</sup> හද්දනොන යසම්. දෙසෙ වසාමහං,  
අහමෙපනං න ජානාමි කිමෙතං දද්දභායති.
- 593. ඛෙලුවං පතිතං<sup>4</sup> සුඛවා දද්දභතති<sup>5</sup> සසො ජවි,  
සසස්ස වචනං සුඛවා සනතන්තා මීගවාහිනී.
- 594. අපඛවා පදවිඤ්ඤාණං පරසොසානුසාරිට්ඨො,  
පමාදපරමා ඛාලා තෙ භොතති පරපත්තියා.
- 595. ටෙ ව සීලෙන සමපන්නා පඤ්ඤාසුපසමෙ රතා,  
‘ආරකා වීරතා ධීරා න භොතති පරපත්තියාති.

#### 2. දද්දභජාතකං<sup>6</sup>.

- 596. අභයං යාවනකො රාජ බ්‍රහ්මදත්ත නිගච්ජති,  
අලාභං ධනලාභං වා ඵවං ධම්මා භී යාවනා.
- 597. යාවනං රොදනං ආහු පඤ්ඤාලානං රථෙසහ,  
යො යාවනං පච්චකඛාති තමාහු පචීරොදනං.
- 598. මා මද්දසංසු<sup>7</sup> රොදනං පඤ්ඤාලා සුසමාගතා,  
කුචං වා පචීරොදනං තඤ්ඤා ඉච්චාමහං රහො.

---

- 1. දුබ්බිනො - සීලී.
- 2. සුවිභාවො - සීලී.
- 3. දද්දභායති - මජ්ඣ.
- 4. ඛෙලුං නිපතිත - සීලී.
- 5. දභකතනී - සීලී.
- 6. ආරකා - සීලී.
- 7. දද්දභ ජාතක - මජ්ඣ.
- 8. මා අද්දසු - මජ්ඣ. - සා.



### 3. කුවිද්‍රසක වර්ගය

588. වානරය, නොපගේ හිස ද අත්පාද මිනිසකුට සමාන ය. එසේ කලා කවර නම් කාරණයෙකින් නොපට ගෙයක් නැත් ද?

589. සිංහිලය, මගේ හිස ද අත්පාද මනුෂ්‍යයකුගේ වැනි ය. මනුෂ්‍යයන් කෙරෙහි යමක් ශ්‍රේෂ්ඨය යි කියත් ද. ඒ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ප්‍රඤ්ච මට නැත.

590. එක අරමුණක නො පවත්නා වහා වෙනස්වන සිත් ඇති මිත්‍රද්‍රෝහී වූ අයිරි ගති ඇත්තාට පවිත්‍ර බවක් නැත.

591. වඳුර ප්‍රඤ්ච ලැබෙන උපායක් කරව. දුසිල් බව (නො හික්මුණ ගතිය) දුරු කරව. සිතවහන පරිත්‍රාණයට සමථි කැඳුල්ලක් කරව.

#### 1. කුවිද්‍රසක ජාතක යි.

592. ඔබට සෙනක් වේවා! මම යම් දෙසෙක වෙසෙමි ද එහි දද්දහ යන හඬ කෙරෙයි. මම ද මෙය නො දනිමි. කවර කරුණෙකින් දද්දහ යන මේ හඬ කෙරේ ද?

593. වාටුණ බෙලිගෙඩියේ හඬ අසා සාවා දද්දහ යයි (කියා දිව්වේ ය.) සාවාගේ වචනය අසා තැනිගත් දහස් ගණන් මාග සේනාව ද දිවු.

594. විඤ්ඤාණපදයට නො පැමිණ (කනින් නො අසා) පර-සෝභය අනුව යන පරතෝසෝභ සබ්බාත ප්‍රමාදය පරම කොට ඇති ඒ අන්ධබාලයෝ අනුන්ගේ වචන හදහා කරන්නෝ වෙති.

595. යම් කෙනෙක් ආර්ය සීලයෙන් සමෘද්ධ වූවාහු මාර්ග ඤානයෙන් කෙලෙසුන් සන්තිද්‍රව්‍යා ලීමෙහි ඇලුණාහු වෙන්ද පාප ක්‍රියායෙන් දුරු වූ වෙන් වූ ඒ පණ්ඩිතයෝ ප්‍රත්‍යක්‍ෂ බැවින් මෙරමා බස් විශ්වාස නො කෙරෙති.

#### 2. දද්දහ ජාතක යි.

596. බබදත් රජතුමනි, යාවඤා කරන්නන් වස්තුව ලැබීමට හෝ නො ලැබීමට යන මේ දෙකට පැමිණෙයි. යාවඤ්ච මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේ ය.

597. පංචාලෙශ්වරය, ඉල්ලීම හැඩිමකැ යි පුරාතනයෝ කීහ. යමෙක් ඉල්ලීම ප්‍රතිකෂේප කෙරේ ද එය පෙරළා හැඩිමකැ යි කීහ.

598. රැස්ව සිටින පංචාලට වැසියෝ හඬන මා ද පෙරළා හඬන ඔබ ද නො දකිත්වා. එහෙයින් මම රහස් කැමැත්තෙමි. (හෙවත් රහසිගත ව සිටිනු කැමැත්තෙමි.)

599. දදුම් තෙ බ්‍රාහ්මණ රොහිණීනං  
ගවං සහසසං සහ පුබ්බවෙන,  
අරියො හි අරියසස කථං න දජේජ  
සුතවාන ගාථා තව ධම්මසුඤ්ඤා'ති.

3. බ්‍රහ්මදක්ඛජාතකං.

600. කල්‍යාණරූපො වතයං චතුපදෙ  
සුභද්දකො වෙවි සුපෙසලො ව,  
යො බ්‍රාහ්මණං ජාතීමනනපපනධං  
අපවායති මෙණ්ඩවරො යසසී.

601. මා බ්‍රාහ්මණ ඉඤ්ඤාදස්සනෙන  
වීක්ඛාසමාපජ්ඣ චතුපදස,  
දුලාපභාරං අභිකඤ්ඤාමානො  
අපසසකති<sup>1</sup> දස්සති සුපභාරං.

602. උරධ්වි හග්ගං පතීනො ධාරිභාරො<sup>2</sup>  
සඤ්ඤං හණ්ඩං බ්‍රාහ්මණයධිධභිනනං,  
ධාතාපග්ගයා කන්දති.  
අභිධාවථා හඤ්ඤතෙ බ්‍රහ්මචාරී

603. එවං සො නිහතො සෙති යො අසුජං නමස්සති,<sup>3</sup>  
යථාහමජ්ජ පහවො හතො මෙණ්ඩන දුම්මති'ති.

4. වම්බසාටකජාතකං.

604. සමණං නං මඤ්ඤාමානො උපගඤ්ඤං අසඤ්ඤනං,  
සො මං දමණ්ඩන පාභාසි යථා අස්සමඤ්ඤො තථා.

605. කීං තෙ පථාහි දුලෙච්ච කීං තෙ අජීනසාවියා,  
අඤ්ඤාතතරං තෙ ගහනං බාහිරං පරිමජ්ජසී.

606. එහි ගොධ නිවහනස්ස භුඤ්ඤ යාලීනමොදනං,  
තෙලං ලොණඤ්ඤා මෙ අජී පසුතං මයා පිපථලී.

607. එස භියොනා පවෙකඛාමී වම්බකං සතපොරිසං,  
තෙලං ලොණඤ්ඤා කිඤ්ඤෙසි අභිතං මයා පිපථලීති.

5. ගොධජාතකං.

608. කායෙන යො නාවහරෙ වාවාය න මුසා හමණ,  
යසො උද්ධා න මජේයන<sup>4</sup> ස වෙ කක්ඛාරුමරහති.

1. දජො - මජ්ඣං.  
2. අවහසකති - සීලී, සා.  
3. උරධ්වි හග්ගං පවථීතො ධාරිභාරො - සඤ්ඤං හණ්ඩං බ්‍රාහ්මණයධිධභිනනං, ධාතාපග්ගයා කන්දති- අභිධාවථා හඤ්ඤතෙ බ්‍රහ්මචාරී - මජ්ඣං.  
උරධ්විහග්ගා පතීනො ධාරිභාරො-සඤ්ඤං බ්‍රාහ්මණයධිධභිනනං.  
උඤ්ඤාසි ධාතා පග්ගයොවකන්දති-අභිධාවථා හඤ්ඤති බ්‍රහ්මචාරී. සා.  
4. පසංසති - සීලී.  
5. මයා පිපථලී - මජ්ඣං.  
6. මජේයන. - මජ්ඣං, සා.

599. බමුණ, වෘෂභයකු හා රතුදෙනුන් දහසක් තොපට දෙමි. සහේතුකව (බබ) කී ගාරාවන් අසා ආර්යයෙක් ආර්ය වූ තොපට කුමක් හෙයින් නො දෙන්නේ ද?

3. බ්‍රහ්මදත්ත ජාතක යි.

600. යශස්වී වූ යම් බැටළුවෙක් උතුම් ජාතිය හා මන්ත්‍ර-යෙන් යුතු (මන්ත්‍ර දන්නා) බ්‍රාහ්මණයාට ගරු කෙරේ ද (මේ ඉණයෙන් යුතු) මේ සිවුපාවා ඉතා යහපත් ගති ඇත්තේ උකතම වූයේ ද හික්මුණේ ද වේ.

601. බමුණ, සිවුපාවා දුටුපමණින් විශ්වාස නො කරව, දැඩි පහරක් දෙනු කැමැති ව පසුබසී. දැඩි පහරක් දෙන්නේ ය.

602. කලවා ඇටය කැඩීණි. තවුස්පිරිකර වැටීණි. තවුසාගේ තවුස්පිරිකර සියල්ල කැඩී බිඳී ගියේ ය. තවුසා නසනු ලැබේ. තෙපි ඉදිරියට දුවව යි (පිරිස කියමින්) දෙ අත් නහා ගෙන හබයි.

603. නුවණ නැති මම අද බැටළුවා විසින් පහර දෙන ලදුව යම්සේ නටුයෙම් ද එසේ යමෙක් පුජාර්භ නො වුවහුට නමදී ද හෙතෙම මැරී හෝන්නේ යි.

4. වම්මසාටක ජාතක යි.

604. අසංයත වූ කා ශ්‍රමණයෙකු යි සිතමින් ළඟට ආවෙමි. හෙතෙම අශ්‍රමණයකු මෙන් මට දණ්ඩකින් පහර දුනි.

605. අඤ්ඤා, තට ජටා කුමට ද? තට අඤ්ඤා දිවිසම් කුමට ද? තාගේ අභ්‍යන්තරය කෙලෙසුන්ගෙන් ගහන ය. එසේ වුව ද (සිරුර) ඔප කරන්නෙහි ය.

606. ගෝධය, මෙහි එව නවතුව, ඇල්භාලේ බත මුදිනු. (තවත්) බොහෝ තලතෙල්, ලුණු, වගපුල් මට ඇත.

607. ඒ මම සතපොරිය ප්‍රමාණ වූ තුඹසකට යමින් ඇතුළු වෙමි. තලතෙල් ලුණු ඇතැ යි කියහි. වගපුල් ආදිය මට අපරා යි.

5. ගෝධ ජාතක යි.

608. යමෙක් කයින් සොරකම් නො කරේ ද, වචනයෙන් බොරු නො කියා ද, යශස් ලැබූ මත් නො වේ ද, හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් දිව කැකිරිමල් පළඳින්නට සුදුසුය.

- 609. ධම්මෙන චිත්තමෙසෙය්‍ය න නිකතා ධනං හරෙ,  
භොගෙ ලද්ධා න මජ්ජෙය්‍ය ස වෙ කක්කාරුමරහති.
- 610. යසංඝ චිත්තං අභාලිඤ්ඤං සද්ධා ව අචීරාගිනී,  
එකො සාද්දං න භුඤ්ජෙය්‍ය ස වෙ කක්කාරුමරහති.
- 611. සමුඛා වා පරොක්ඛා වා යො සනොත න පරිභාසති,  
යථාවාදී කථාකාරී ස වෙ කක්කාරුමරහති.

**6. කක්කාරුජාතකං.**

- 612. වානි වායං තනො ගඤ්ඤා යඤ්ඤ මෙ වසනී පියා,  
දුරෙ ඉතො හි කාකාතී යඤ්ඤ මෙ තීරනො මනො.
- 613. කථං සමුඤ්ඤ මතරී කථං අතරී කෙඤ්ඤං,  
කථං සත්ත සමුඤ්ඤති කථං සිම්බලිමාරුහි.
- 614. තයා සමුඤ්ඤමතරීං තයා අතරී කෙඤ්ඤං,  
තයා සත්ත සමුඤ්ඤති තයා සිම්බලිමාරුහි.
- 615. ධීරජ්ඣ මං මහාකායං ධීරජ්ඣ මං අවෙතනං,  
යඤ්ඤ ජායායභං ජාරං ආවහාමී වහාමී වානි.

**7. කාකාතීජාතකං.**

- 616. ධග්ගතං විජජති භොතී තෙහි කිලෙච භවිසසති,<sup>1</sup>  
තස්මා එතං න සොවාමී පියං සමේලලභාසිනිං.<sup>4</sup>
- 617. තං තඤ්ඤා අනුසොචෙය්‍යා<sup>5</sup> යං යං තස්ස න විජජති,  
අක්කානමනුසොචෙය්‍ය සද මච්චුවසං ගතං.<sup>6</sup>
- 618. නභෙව ධීතං නාසිතං න සයානං න පද්ධං,  
යාව පානි නිමේසති තත්ථාපි සරතී වෙයා.
- 619. තඤ්ඤානි<sup>7</sup> වතප්පඤ්ඤා විනාභාවෙ අසංසයෙ,  
භූතං ජෙසං දධිතඛං චිතං අනනුසොචීයතති.<sup>8</sup>

**8. අනනුසොචීජාතකං.**

---

- 1. තීරොක්ඛා වා - සීඝ්‍ර.
- 2. පතරී - සීඝ්‍ර.
- 3. තෙහි මෙ කිං භවිසසති - සීඝ්‍ර.
- 4. සමේලල භාසිනිං - මජ්ඣ.
- 5. තං තං අනුසොචෙය්‍යා - මජ්ඣ.
- 6. සද මච්චුවසං පක්ඛං - මජ්ඣ.
- 7. තඤ්ඤානි - සීඝ්‍ර. වාතප්පඤ්ඤා යා - තප්පඤ්ඤා වත ඛඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 8. මතං තං - මජ්ඣ. - අනනුසොචීයං.

609. දැනුමින් ධනය සපයන්නේ ය. කපටී කමෙන් ධනය රැස් නො කරන්නේය. වස්තුව ලැබූ මත් නොවන්නේ ය. හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් දිවකැකිරීමල් පළඳින්නට සුදුසු ය.

610. යමකුගේ සිත කහපැහැය සේ ඉක්මණින් වෙනස් නො වේ ද ස්වල්ප හේතුවක් නිසා ශ්‍රද්ධාව කො බිඳේ ද රසවත් ආහර ලැබූ තනි ව නො බුදී ද හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් කැකිරීමල් පළඳින්නට සුදුසු ය.

611. යමෙක් අභිමුඛයේ හෝ අනභිමුඛයේ සත්පුරුෂයන්ට පරිභව නො කෙරේ ද යථාවා දී තථාකාරී වේ ද හෙතෙම ඒකාන්ත-යෙන් කැකිරීමල් පළඳින්නට සුදුසු ය.

**6. කකකාරු ජාතක යි.**

612. යම් ගුරුළු භවනයෙකු මගේ ප්‍රියාව වාස කෙරේ ද එයින් මේ සුවඳ හමයි. යමක් කෙරෙහි මගේ සිත ඇලුණේ ද ඒ කාකාතිය මෙයින් ඇත ය.

613. මුහුදු තරණය කෙළේ කෙසේ ද, කෙටුක ගංගාව තරණය කෙළේ කෙසේ ද, සත් සමුදුර තරණය කෙළේ කෙසේ ද, ඉඹුල් ගසට කෙසේ නැංගේ ද?

614. තා නිසා මුහුදු තරණය කෙළෙමි. තා නිසා කෙටුක ගඟ තරණය කෙළෙමි. තා නිසා සත්සමුදුර තරණය කෙළෙමි. තා නිසා ඉඹුල්ගසට නැංගෙමි.

615. යම් හෙයෙකින් මාගේ ප්‍රියාවගේ සොරසැමියා මම යම් තැනෙක උසුලා ගෙන ගියෙමි ද, යළිත් උසුලා ගෙන ආවෙමි ද, මහත් සිරුර ඇති මට නින්දා වේවා. සිරුර විශාල බැවින් සැහැල්ලු බව හා බර බව නො දැනෙන මට නින්දා වේවා.

**7. කාකාතී ජාතක යි.**

616. මේ පින්වතී (අප හැර දැන්) බොහෝ වූ මළවුන් අතරේ ඇත. ඔවුන් හා වෙසෙන තෙල තැනැත්තී මට කවරක් වන්නී ද? එහෙයින් ප්‍රිය වූ තෙල සමීලභාසිතියට ශෝක නො කරමි.

617. ඉදින් ඒ ශෝක කරන්නහුගේ යම් යම් දෑයක් නිරුඳු වී ද, ඒ ඒ දෑය ගෙන ශෝක කෙරේ නම් හැම මොහොතක ම මරු වසඟයට යන්නා වූ තමා ගැන ද ශෝක කරන්නේ යැ.

618. ආයුසංස්කාරය සිටින්නහු අනුව නො නැවැතී යයි. හුන්නහු අනුව නො නැවැතී යයි. සයනය කරන්නහු අනුව නො නැවැතී යයි වැදගෙව සිටින්නහු අනුව නො නැවැතී යයි. ඇසිපිය හෙළන තරම් සුලු කාලය තුළ දී ද වයස ගෙවී යයි.

619. එහි ලා තමා (වයසින්) අර්ධ වැ සිටි කල්හි (ජීවිතයෙන්) වෙන්වීම නිසැක කල්හි සෙසු ජීවින් ගැන මෙමඬී කළයුතු යැ. මළහු ගෙන ශෝක නො කටයුතු.

**8. අනනුසොචිය ජාතක යි.**

- 620. යං අනතපානස්ස පුරෙ ලහාම  
නංදනී සාධාමිගමෙව ගච්ඡති,  
ගච්ඡාමදනී වනමෙව රාධ  
අසක්කතා වස්ම ධනඤ්ජයාය.<sup>1</sup>
- 621. ලාභො අලාභො අයසො යසො ව  
නීන්දා පසංසා ව සුඛඤ්ච දුක්ඛං,  
එතෙ අනිච්චා මනුජෙසු ධම්මා  
මා සොචී කිං සොචසි පොඨධපාද.
- 622. අද්ධා තුවං පණ්ණිතකොසි රාධ  
ජානාසි අත්ථානී අනාගතානී,  
කථන්තූ සාධාමිගං දක්ඛිසාම  
නිද්ධාපිතං රාජකුලතොච ජම්මං.
- 623. වාලෙති කණණං හකුට්ඨං කරොති  
මුහුං මුහුං භායයතෙ කුමාරෙ,  
සයමෙව තං කාභනි කාළධාහු  
යෙනාරකා ධස්සති අනතපානානී.

9. කාළධාහුජාතකං.

- 624. සීලං කීරෙව කලයාණං සීලං ලොකෙ අනුකරං,  
පස්ස සොරච්ඡො නාගො සීලවාති න භඤ්ඤති.
- 925. යාවදෙවස්සහු කිඤ්චි තාවදෙව අධාදිසුං,  
සඛගමම කුළලා ලොකෙ න හිංසතති අකිඤ්චනං.
- 626. සුඛං නිරාසා සුපති ආසා එලවතී සුඛා,  
ආසං නිරාසං කත්ථනා සුඛං සුපති පිඛගලා.
- 627. න සමාධිපරො අත්ථී අසමිං ලොකෙ පරමති ව,  
න පරං නාපි අත්තානං චිහිංසති සමාතිතො'ති.

10. සීලචිම.සජාතකං.

කුට්ඨසක්චලභො හතිසො.

කසපුද්දනා:

සමනුස්ස සදද්දහ යාවනකො  
අථ මෙණ්ඩවරුක්කම ගොධවරො,  
අථ කාය සතෙබ්බක හොතිවරො  
අථ රාධ සුසීලවරෙන දස.

1. ධනඤ්ජයාය. - මජ්ඣ.

620. රාධයෙනි, පෙඳ මේ රජු සමීපයෙන් යම් ආභාරපානායක් ලබමෝ ද, දන් එය වදුරකු කරා යයි. එහෙයින් ධනාඡය රජු විසින් නො සලකා හරන ලදුවමහ. දන් වනයට ම යමහ යි.

621. පොට්ඨපාදය, ලාභ, අලාභ, අයස, යස, නිත්‍ය, ප්‍රශංසා, සුව, දුක් යන මේ අටලෝදහම් මිනිසුන් කෙරෙහි අනිත්‍ය වේ. ශෝක නොකර කුමට ශෝක කෙරෙහි ද?

622. රාධයෙනි, තෙපි ඒකාන්තයෙන් පණ්ඩිතයවු. මතු වන්නා වු දෙය දන්නහු ය. රජ මැදුරෙන් පලවා හැරී හීන වදුරා කෙසේ දකිවු ද?

623. කන සොලවයි. බැම බිඳීයි. මොහොතින් මොහොත රජ කුමරුවන් බිය ගන්වයි. ආභාරපානායෙන් ඉවත්වී සිටින හෙයින් කාළබාහු වදුරා තෙමේ ම එය කරන්නේ ය.

9. කාළබාහු ජාතක යි.

624. ලෝකයෙහි සීලය යහපත් ය. සීලය නිරුත්තර ය. (හෙවත් සීලයට වඩා උසස් ගුණයෙක් නැත.) බලව, දරුණු විෂ සහිත නාගයා පවා සිල්වත් ය යි නසනු නො ලැබේ.

625. යම්තාක් මේ උකුස්සාගේ මුඛයෙහි කන දෙයක් වී ද ඒ තාක් උකුස්සෝ එකතු වූ කෑහ. ලොවූ කිසිත් නැත්තහුට (කිසිකෙනෙක්) හිංසා නො කෙරෙත්.

626. ආසා නැත්ති සුවසේ නිදන්නී ය. බලවත් වූ ආසාව සුවයට හේතු වේ. පිංගලා නම් දස්ස ආසාව නසා සුවසේ නිදන්නී ය.

627. මෙලොව ද පරලොව ද සමාධියට වඩා උසස් අත් සුවයෙක් නැත. එකඟ සිතැත්තේ අනුන්ට ද තමන්ට ද හිංසා නො කරයි.

10. සීලවීමංසක ජාතක යි.

තෙවන කුට්ඨසක වර්ගයි.

එහි උද්දනය:

වදුරා මිනිසුන්ට සමයයි පැවැසූ කුට්ඨසක ජාතක යැ, දඳහ ජාතක ය සහිත යාවනාය දක්වන බ්‍රහ්මදක්ඛ ජාතක යැ, යළි මෙමණියා උතුරැයි කී චමලසාටක ජාතක යැ, ගොඩ ජාතකයැ, යළි කාප සුවරිතාදිය කියන කකකාරු ජාතකයැ, කෙටුක නදය ඇති කාකානී ජාතකයැ, (හොතිවරො) අනනු සොචිය ජාතකයැ, රාධ නම් ගිරවා ඇති කාළබාහු ජාතකය හා උකුම් සීල වීමංස ජාතකයෙන් දසය වේ.

### 4. කොකාලික විග්ගො

- 628. යො වෙ කාලෙ අසමපන්නෙ අතිවෙලං පභාසති,  
එවං සො නිභතො සෙති කොකිලායීව අනුජො.
- 629. න හි සඤ්ඤා සුනිසිතං වීසං හලාහලං ඉව,  
එවං නිකට්ඨො<sup>1</sup> පාතෙති වාචා දුබ්බාසිතා යථා.
- 630. තසමා කාලෙ අකාලෙ ච වාචං රකෙඛයා පණ්ඩිතො,  
නානිවෙලං පභාසෙයා අපි අත්තසමමිච්චා
- 631. යො ච කාලෙ මීතං භාසෙ මනිපුලෙඛා විචකඛණො,  
සබ්බෙ අමිත්තෙ ආදෙති සුපච්ඡෙණං උරගං ඉවා'ති .

#### 1. කොකාලිකජාතකං.

- 632. අපි හන්ඨා හතො බුනි ජෙඨා ජිතොති භාසති,  
පුබ්බමකඛායීතො රාජ එකදත්ථං<sup>2</sup> න සද්දහෙ.
- 633. තසමා පණ්ඩිතජාතියො සුචෙණයා ඉතරසස පි,  
උභින්නං වචනං සුචා යථා ධම්මො තථා කරෙ.
- 634. අලයො ගිභී කාමිහොගී න සාධු  
අසඤ්ඤිතො පබ්බජිතො න සාධු,  
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී  
යො පණ්ඩිතො කොධිතො තං න සාධු.
- 635. නිසම්ම ඛනිතියො කඨිරා නානිසම්ම දිසමන්ති,  
නිසම්ම කාරිතො<sup>3</sup> රාජ යසො කිත්ති ව වධ්ඨති'ති.

#### 2. රච්චධම්මජාතකං.

- 636. තදෙව මෙ ජිං විදිතො වනමජ්ඣෙකි රච්චසහ,  
යසස මෙ බග්ගබ්බසස<sup>4</sup> සනාධබ්බසස නිරිටිතො  
අසසත්ථදුමසාබාය පසසා<sup>5</sup> ගොධා පලායථ.
- 637. නමෙ නමනාසස හජෙ හජනාං  
කිච්චානුකුබ්බසස කරෙයා කිච්චං  
නානත්ථකාමසස කරෙයා අඤ්ඤං  
අසමහජනාමපි න සම්මජෙයා.

---

1. නිකට්ඨ - සිඵු. නිකට්ඨ - සා.  
2. එකදත්ථ - සිඵු. අකදත්ථ - මජ්ඣ.  
3. රච්චසස - සිඵු.  
4. බග්ගසස - සිඵු.  
5. පසසගොධා. - සිඵු. මජ්ඣ.



### 4. කෝකාලික වර්ගය

628. යමෙක් කරා කළයුතු කාලය නො පැමිණි කල්හි පමණට වඩා කරා කෙරේ ද හෙතෙම කෝකිලාවගේ සුත්‍රයා මෙන් මැරී මෙසේ හෝනේ වෙයි.

629. යමෙක් හලාහල විෂයක් මෙන්, දුබැසි වදන් දිවි නසා ද මැනැවින් මුවන් තැබූ අවිය ද එසේ ජීවිත නො නසයි.

630. එ හෙයින් (කරාවට) කල්හි ද නො කල්හි ද නුවණැත්තේ වචනය රක්තේ ය. (සිමිත ව කතා කරන්නේ ය) තමා හා සමානයකු සමග වුව ද පමණ ඉක්මවා කතා නො කරන්නේ ය.

631. නුවණ පෙරදැරි වූ විවික්ෂණ වූ යමෙක් සුදුසු අවස්ථාවෙහි ප්‍රමාණවත් ව කරා කෙරේ ද හෙතෙම ගුරුලා සර්පයකු අල්ලා ගත්තා සේ සතුරන් අල්ලන්නේ ය.

#### 1. කොකාලික ජාතක යි.

632. තෙමේ පහර දී අනුන් විසින් පහර දෙන ලදිමි යි කියයි. තෙමේ අනුන් පරද අනුන් විසින් පරදවන ලදිමි යි කියයි. රජතුමනි, පළමුව කීවහුගේ වදන් ඵ්කාන්තයෙන් විශ්වාස නො කරන්නේ මැනැවි.

633. එහෙයින් පණ්ඩිත ස්වභාව ඇති රජතුමා අනිකාගේ කීම ද අසන්නේ ය. දෙදෙනාගේ කීම අසා සුදුසු පරිදි විනිශ්චය කරන්නේ ය.

634. සම්පත් කැමැති අලස ගිහියා නො මැනැවි, හික්මීමක් නැති පැවිද්ද නො මැනැවි, පරික්ෂාවෙන් තොරව ක්‍රියා කරන රජ නො මැනැවි, යම් පඩිවරයෙක් කීපෙන සුදු වේ නම් හේ ද නො මැනැවි.

635. දිසම්පති රජතුමනි, ඤේයියා විමසා ක්‍රියා කරන්නේ ය, කරන දෙය නො විමසා නො කරන්නේ ය, විමසා කරන්නහුගේ පරිවාරාදී යසස ද කීර්තිය ද වැඩේ.

#### 2. රථලට්ඨි ජාතක යි.

636. රජතුමනි, කඩුව දරා සහකරුවා වැ රිටිසුමුලු හදනා වූ තොපගේ පැලැහු ගොයා වනමැද ඇසැතු රුක්හි ශාඛායෙන් පලාගියා වේ ද එදවස් මැ මා විසින් තෙපි දන්නා ලද්දහු යැ.

637. යමෙක් තමා දෙස නැමේ ද ඔහුට මැ තෙමේ ද නැමෙන්නේ ය. තමා හජනය කරන්නහු තෙමේ ද හජනය කරන්නේ ය. තමහට අනුකූල වැ ක්‍රියා කරන්නහුට සුදුසු කෘතෘයක් තෙමේ ද තමහට අනෙකී කැමැත්තාහට තෙමේ ද අතීයක් නො කරන්නේ ය. තමා ළහට නො එන්නවුන් කරා තෙමේ ද නො යන්නේ ය.

- 638. වජ්ජෙ වජ්ජනං වනථං න කසිරා  
අපෙතවිකෙතන න සමභජේයා,  
ද්විජො දුමං බිණඵලකති ඤාතවා  
අඤ්ඤිං සමෙකෙඛයා මහා හි ලොකො.
- 639. සො තෙ කරිසසාමී යථානුභාවං  
කතඤ්ඤාතං ඛතතියෙ පෙකඛවානො,  
සබ්බඤ්ඤි තෙ ඉසිසරියං දදමී  
යසස්සිච්ඡි තස්ස තුවං දදමීති.

**3. පක්කගොධජාතකං.**

- 640. ගවඤ්ඤි තරමානානං ජිමහං ගච්ඡති පුඛ්ඛවො,  
සබ්බා තා ජිමහං ගච්ඡතති නෙතෙත ජිමහං ගතෙ සති.
- 641. ඵවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසම්මතො,  
සො වෙ අධිමමං වරති පගෙව ඉතරා පජා  
සබ්බං රට්ඨං දුමං සෙති රාජා වෙ හොති අධිමමීකො.
- 642. ගවඤ්ඤි තරමානානං උජුං ගච්ඡති පුඛ්ඛවො,  
සබ්බා තා උජුං ගච්ඡතති නෙතෙත උජුගතෙ සති.
- 643. ඵවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසම්මතො,  
සො වෙපි ධම්මං වරති පගෙව ඉතරා පජා  
සබ්බං රට්ඨං සුමං සෙති රාජා වෙ හොති ධම්මකො'ති.

**4. රාජොවාදජාතකං.**

- 644. මුහා පවධ්ධකායො' සො දීඝදුයො ව ජම්බුක,  
න තවං තමහි කුලෙ ජාතො යත්ථ ගණනති කුඤ්ඤරං.
- 645. අසීහො සීහමානෙන යො අක්කානං විකුඛකී,  
කොඤ්චචි' ගජමාසජ්ජ සෙති භූමා අනුඤ්චනා.
- 646. යසසස්සිතො උත්තමපුත්තලස්ස  
සඤ්ජාතඛන්ධස්ස මහබ්බලස්ස,  
අසමෙකතිය ථාමබලුපපතති.  
ස සෙති නාගෙන භතොව' ජම්බුකො.
- 647. යො විධ කම්මං කුරුතෙ පමාය  
ථාමබලං අක්කති සංවිදිතවා,  
ජපෙසන මනෙතන සුභාසිතෙන  
පරිකඛවා සො විපුලං ජිනාති'ති.

**5. ජම්බුකජාතකං.**

---

1. විණඵලං - සිඳු.  
2. පවධ්ධකායා - මජ්ඣං.  
3. කුඤ්චචි - සිඳු.  
4. භතොයං - මජ්ඣං, සායා.

638. තමා හරනහු තෙමේ ද හරනේ යැ. (ඔහුට) ආශා නො කරන්නේ ය. නො ඇලුණු සිතීන් හජනය නො කරන්නේ යැ. පක්ෂියා ගස ගෙඩි රහිත බව දැනා ගෙඩි ඇති අන් ගසක් සොයා යන්නේ ය. ලොව විශාල වේ මැ ය.

639. ඝෂත්‍රියාවතී, කළ ගුණ සලකන මම ශක්ති පමණින් තිට උපකාර කරන්නෙමි. තිට සියලු සම්පත් දෙමි. තෝ යමකුට යමක් දෙනු කැමැත්තෙහි ද ඔහුට දෙවි.

3. පක්කගොධ ජාතක යි.

640. ගඟ තරණය කරන ගවයන් අතුරෙහි ප්‍රධාන ගවයා වක්ච යේ ද, ප්‍රධාන ගවයා වක් වැ ගීය කලා සියලු ගවයෝ වක් වැ යෙති.

641. එපරිද්දෙන් මනුෂ්‍යයන් අතරේ යමෙක් ශ්‍රෙණිය යයි සමමත වේ ද, ඉදින් හේ නො දැනුම් ව හැසිරේ ද (ක්‍රියා කෙරේ ද) සෙස්සන් ගැන කවර කථා ද? ඉදින් රජතුමා අධාර්මික වේ ද (එකල) රටවැසි සියලුදෙන දුකින් හෝනේ යි.

642. ගඟ තරණය කරන ගවයන් අතුරෙහි ප්‍රධාන ගවයා සෘජු ව පිතා යේ ද, ප්‍රධාන ගවයා සෘජු වැ පිතා යන කලා සියලු ගවයෝ සෘජු ව යෙති.

643. එ පරිද්දෙන් මනුෂ්‍යයන් අතුරෙහි යමෙක් ශ්‍රෙණිය යයි සමමත වේ ද ඉදින් හේ දැනුම් ව ක්‍රියා කෙරේ ද සෙස්සන් ගැන කවර කථා යැ? ඉදින් රජතුමා දැනුම් වේ ද (එකල) රටවැසි සියලු දෙනා සුවසේ හොනේ යි.

4. රාජොවාද ජාතක යි.

644. ජම්බුකය, හේ මහත් වූ වැඩුණු කය ඇත්තේ යැ. දික්වූ දළ ඇත්තේ යැ. යම් සිංහ කුලයෙකැ උපන්නාහු ඇතු අල්ලා ගනිත් ද, තෙපි ඒ කුලයෙහි නූපන්නහු ය.

645. සිංහයකු නො වී සිංහ මානය උපදවා ගෙන යමෙක් සිංහවෙස් මවා ගනී ද (හේ) ඇතු වෙත පැමිණි තීව්‍රයා මෙන් කෙදිරිගාමින් බිම හෝනේ ය.

646. ඉසුරු ඇති වට වැ හැසුණු කදට ඇති මහබල ඇති ඝෞඛලයෙන් යුක්ත වූ උක්කම් පුද්ගලයාගේ ශක්තිය බලය උත්පත්තිය ද නො විමසා (ක්‍රියා කළ) ඒ සිව්ලා ඇතු විසින් නසන ලද්දේ හෝනේ යි.

647. යමෙක් මෙලො වැ තමා කෙරෙහි වූ ඝෞඛල හා කායබල දැනා පරික්ෂාවෙන් ක්‍රියා කෙරේ ද හෙතෙම ජපයෙන් අධ්‍යයනයෙන් ද සාකච්ඡායෙන් ද සුබැසි කථායෙන් ද පරික්ෂායෙන් යුක්ත වූයේ වේ ද හේ මහත් ජය ලබයි.

5. ජම්බුකජාතක යි.

- 648. තිණං තිණනාඨි ලපසි කො නු තෙ තිණමාහරි,  
කිනනු තෙ තිණකිච්චජී තිණමෙව පභාසසි.
- 649. ඉධාගමා බ්‍රහ්මචාරී බ්‍රහ් ඡයොං බහුඤ්ඤානො,  
යො මෙ සබ්බං සමාදය තිණං නිකඛිප්ප ගච්ඡති.
- 650. එවෙනං භොති කසත්ඛං. අපෙතං බහුමිච්ඡනා,  
සබ්බං සකස්ස ආදනං අනාදනං තිණස්ස ච  
වාචිස්ස පකඛිපිත්ථානා<sup>1</sup> තස් කා පරිදෙවනා.
- 651. සීලවනොසා න කුබ්බනාඨි බාලො සීලාති කුබ්බති,  
අනිච්චසීලං දුසසීලාං<sup>2</sup> කීං පඤ්චිචං කරිස්සති<sup>3</sup> ති.

6. බ්‍රහ්මචරිතජාතකං.

- 652. න තෙ පිට්ඨද්ධිමහා න පානං නපි භොජනං,  
බ්‍රහ්මචාරී බමඤ්ඤ මෙ එතං පඤ්ඤාම අච්චයං.
- 653. නෙවාභිසජ්ජාමී න වාපි කුපෙස  
න වාපි මෙ අභිසමාසි කිඤ්චි,  
අරොපි මෙ ආසි මනොචිතකෙකා  
එතාදිසො නුන කුලස්ස ධම්මො.
- 654. එසසමාකං කුලෙ ධම්මො පිකුපිතාමහො සද,  
ආසනං උදකං පජ්ජං සබ්බෙතං නිපදමසෙ.
- 655. එසසමාකං කුලෙ ධම්මො පිකුපිතාමහො සද,  
සක්කච්චං උපතිට්ඨාම උක්කමං වීය ඤ්ඤකත්තී.

7. පිට්ඨජාතකං.

- 656. වීදිතං උප්පං උන්දුරානං වීදිතං පන තඤ්ඤුලං  
උප්පං උලං විචජ්ජෙත්ථා තඤ්ඤුලං පන බාදරෙ.
- 657. යා මනත්තා අරඤ්ඤසමී. යා ච ගාමෙ නිකණ්ණිකා,  
යඤ්ඤිතං ඉතිච්චිච එතමපි වීදිතං මයා.
- 658. ධම්මෙන කීර ජාතස්ස පිතා පුත්තස්ස මසත්ථො,  
දහරස්සෙව සත්තස්ස දනොනභි එලමච්ඡිද.
- 659. යමෙනං පරිසප්පසී<sup>4</sup> අජකාණොච සාසපෙ,  
යොපායං භෙට්ඨනො සෙසී<sup>4</sup> එතමපි වීදිතං මයා<sup>4</sup> ති.

8. උප්පජාතකං.

---

1. තිණස්ස වාචිස්ස ගතො. - සා.  
2. දුසසීලං. - සිච්ච.  
3. පරිසප්පසි. - මජ්ඣ.  
4. සෙසී - සිච්ච.

648. තෘණ තෘණ යයි කියන්නෙහි ය. ඔබගේ තෘණ කවරෙක් හැරගනී ද ඔබ හුදෙක් තෘණ ගැන මැ කියහී. තෘණයෙන් තොපට කවර ප්‍රයෝජනයක් ඇද්ද?

649. උස් වූ බහුශ්‍රාව වූ ඡත්‍ර නමැති උක්කම්වර්ගය ඇතියෙක් මෙහි පැමිණියේ ය. හෙතෙම මාගේ සියලු ධනය ගෙන සැළියේ තෘණ බහා ගියේ යැ.

650. ස්වල්ප වූ තෘණයෙන් බොහෝ ධනය කැමැත්තේ මෙලෙස කටයුතු ය. පියා සතු සියලු ධනය ගැනීම ය, නො ගතයුතු තෘණ සැළියේ ලා ගමන් කිරීම ය (යන මේ දෑ බ්‍රහ්මඡන්දා කෙළේ ය) ඒ කරුණෙහි කවර හැඩ්මෙක් ද.

651. සිල්වත්ත මෙබඳු දෙය නො කරති. අඤ්ඤා තෙම අනාවාරස්වභාවය නිසා මෙසේ කරයි. බොහෝ කල් නො පවතින සිල් ඇති දුස්සිලයාට පණ්ඩිතකම කුමක් කෙරේ ද?

**6. බ්‍රහ්මඡන්ද ජාතක යි.**

652. බඹුසැරිය, තොපට පුටුවක් නො දෙවුම්හ. ආහාරයක් හෝ පානයක් හෝ නො දෙවුම්හ. මාගේ වරද දකිමි. (මට) ඤාණා කරව.

653. තොපගේ දනයෙකු නො ලැගෙමි. (කිසිවක් නො දිනූ යි) නො ද කිපෙමි. මට කිසිවක් අප්‍රිය ද නො වී ය. එහෙත්, මෙය එකානිතයෙන් කුලස්වභාව ය යි මට අදහසෙක් විය.

654. ආසන, පා දෝනා දිය හා පා ගල්වන තෙල් යන මේ සියල්ල හැමද දෙවු. මෙය අපගේ පියමුතුන් පරපුරේ (වාරිත්‍ර) ධර්ම යි.

655. උකුම් නැයකුට මෙන් මැනවින් උපස්ථාන කරවු. මෙය අපේ පියමුතුන් පරපුරේ හැමද පැවති (වාරිත්‍ර) ධර්ම යි.

**7. පිය ජාතක යි.**

656. මියන් විසින් වී පොතු ද දන්නා ලද යැ. සහල් ද දන්නා ලද යැ. ඔහු පොතු හැරපියා සහල් කන්නාහු ය.

657. උයනෙහි යම් රහස් සාකච්ඡාවක් වී ද ගමෙහි ද යම් රහස් කීමක් වී ද මට පහර දීමට ඉඩක් සෙවී ද මෙය මා විසින් දන්නා ලදී.

658. උපන් වදුරා ළපටි වියේ සිටියදී ම පියා (වදුරු) විසින් වදුරු පැටියාගේ කොෂය දැනින් සිඳිපි ල.

659. අබ කෙතකට වන් කණ එළදෙනක මෙන් ඔබමොබ යන්නෙහි ය. යම්බඳු මෙතෙම සයනය යට හෝනේ ද මේ ද මා විසින් දන්නා ලදී.

**8. ප්‍රිය ජාතක යි.**

194 ජාතකපාළි-වතුසකන්තිපාතො

- 660. අදසසනෙන මොරසස සිබිනො මසුඤ්ඤාණිනො,  
කාකං තස් අසුඤ්ඤං මංසෙන ච ඵලෙන ච.
- 661. යද ච සරසමපනෙනා මොරො බාවෙරුමාගමා,  
අථ ලාභො ච සකතාරො වායසසස අභායථ.
- 662. යච නුපජ්ජති බුද්ධො ධම්මරාජා පහඬකරො,  
තච අඤ්ඤි අසුඤ්ඤං පුඤ්ඤ සමණධ්මානමණො.
- 663. යද ච සරසමපනෙනා බුද්ධො ධම්මමදෙසසී,  
අථ ලාභො ච සකතාරො තිස්සීයානං අභායථා'ති.

9. බාවෙරුජාතකං.

- 664. අදසි දනාති පුරෙ විසඤා  
දදනො ච තෙ බයධම්මො අහොසී,  
ඉතො පරඤ්ඤි න දදෙය්‍ය දනං  
තිට්ඨෙය්‍යං තෙ සඤ්ඤමනුසස්ස භොගො.
- 665. අනරියමරියෙන සහසසනෙහත  
සුදුග්ගතෙනොපි අකිව්වමාහු,  
මා වො ධනං තං ජනිඤ අහුවා<sup>1</sup>  
යමේතාගහෙතු වීජහෙම සඬං.
- 666. යෙන ඵකො රථො යාති යාති තෙන පරො රථො,  
පොරාණං නිභිතං වතං වතනඤ්ඤිව වාසව.
- 667. යදි හෙසසති දසසාම අසනෙන කිං දදමසෙ,  
ඵවං භුතාපි දසසාම මා දනං පමදමහසෙ'ති

10. විසයහජාතකං.

කොකාලිකවග්ගො වතුජෝ.

කඤ්ඤානං:

අතිවෙලං පහාසති ජිනවරො  
වනමජේකිරථෙථසහජිමගගමො,  
අථ ජම්බුකිණාසනපීඨවරං  
අථ කම්බුල මොර විසයා දස.

1. අහුදව්වප. - සීචු.

660. සිඵ ඇති මිහිරි නාද ඇති මොනරා දක නැති හෙයින් එහි චක්‍රණයේ මස්වලින් හා පලවැලයෙන් කවුඩා පිදුහ.

661. යම් කලෙක මිහිරිනාද ඇති මොනරා බාවේරු පෙදෙසට ආයේ ද එකල කවුඩා ලාභයෙන් හා සත්කාරයෙන් පිරිහුනේ ය.

662. යම්තාක් ධර්මාචන් වූ ලොව එළි කරන්නා වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොව නුපදී ද එතෙක් අන්තොටු බොහෝ මහණ බමුණන් ලෝවැසියෝ පිදූ.

663. යම් කලක බ්‍රහ්මඝෝෂයෙන් යුතු බුදුරජාණන් වහන්සේ දහම් දෙසූ ද එකල තීර්ඪකයන්ට ලාභ සත්කාර නැති විය.

### 9. බාවේරු ජාතක යි.

664. විසය්භය, පෙර දන් දින. දෙන්නා වූ තොපගේ වස්තු විනාශ විය. මිත්පසු දන් නො දෙන්නේ නම් දීමෙන් වළකින තොපට පෙර පරිදි භොගයෝ සිටුනාහ හෙවත් ඉතිරි වන්නාහ.

665. දහස් ඇස් ඇත්තාණෙනි, ජන දෙටුවාණෙනි, ඉතා දිළිඳු වූ ආයාභියා විසින් වුවත් පාපක්‍රියාවන් නො කටයුතුය යි කියත් වස්තුව නිසා ශ්‍රද්ධාව අත් හරි නම් ඒ ධනයෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත.

666. ගක්‍රය, යම් මගෙකින් රියක් යේ ද ඒ මගින් අනෙක් රියක් යයි. පෙර මා තැබූ දන්වැට මා සිටුනා තාක් (දවසින් දවස) වැඩේවා.

667. ඉදින් වස්තු විදාමාන වී නම් දෙන්නෙමු. වස්තුව නැති කල කුමක් දෙන්නෙමුද (මෙසේ තණ සපයන්නකු වුව ද) අනාථ ව සිටුනේ නමුදු දන් දීමට ප්‍රමාද නො වමහ.

### 10. විසයා ජාතක යි.

#### සතරවන කොකාලික වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

වේලාව ඉක්මවා කරා කළ කොකාලික ජාතක යැ, (ඊනවර) රථලට්ඨි ජාතක යැ, (වනමජෙකි) ගොඩ ජාතක යැ, (රථේසහ) රාජොවාද ජාතක යැ, යළි ජමබුක ජාතක යැ, (තිණ) බ්‍රහ්මචරි ජාතක යැ, පිය ජාතක යැ, (තණ්ඩුල) උස ජාතක යැ, මොණරකු ඇති බාවේරු ජාතක යැ, විසය්භ ජාතක ය යන මෙයින් දසය වේ.

5. චූළකුණාලවග්ගො

- 668. නරානමාරාමකරාසු නාරිසු  
අනෙකච්ඡකාසු අනිශ්ශභාසු ච,  
සබ්බකතනාපිතිකරාපි චෙ සියා  
න වීසසසෙ කිසසමා හි නාරිසො.
- 669. යං චෙ දිසො කණ්ඞරී කිතතරානං<sup>1</sup>  
සබ්බිජ්ජිසො න රමනති අගාථෙ,  
තං තාදිසං මච්චං වජ්ජිතා හරියා  
අඤ්ඤං දිසො පුරිසං පිටසප්පි.<sup>2</sup>
- 670. බකස්ස ච පාවාරිකස්ස රඤ්ඤෙ  
අවචනාකාමානුගකස්ස හරියා,  
අවාවරි බඳ්ඛවසානුගස්ස  
කං වා ඉඤ්ඤි නාතිවථෙ තදඤ්ඤං.
- 671. පිඬ්ඛියානි සබ්බලොකිස්සරස්ස  
රඤ්ඤෙ පියා බ්‍රහ්මදකකස්ස හරියා,  
අවාවරි බඳ්ඛවසානුගස්ස  
තං වාපි සා නාජකිභා කාමකාමීනි'ති.

1. කිතනාරිජාතකං<sup>3</sup>.

- 672. අසකඛිං චත අනානං උඤ්ඤාභං උදකා ඵලං,  
න දනාභං පුන කුයභං වසං ගච්ඡාමි වාරිජ.
- 673. අලමෙතෙහි අමෙහි ජලුච්ඡි පතසෙහි ච,  
යානි පාරං සමුද්දස්ස වරං මයං උදුමෙඛරො.
- 674. යො ච උපපතිතං අඤ්ඤං න බිසචනුච්ඡකිති,  
අමිතචසමතෙවති පච්ඡා ච අනුතපති.
- 675. යො ච උපපතිතං අඤ්ඤං බිසචමෙව නිබොධති,  
චුච්චතෙ සකභසමොධා න ච පච්ඡානුතපති'ති.

2. වානරජාතකං.

---

1. යං ච දිසො කිතතරී කිතතරානං.-මජ්ඣ. සඤ්ඤා දිසො කිතතර කිතතරිනං. - සා. 2. පිටසප්පි-මජ්ඣ. 3. ඤ්ඤාලික ජාතකං - සා. 4.



### 5. මූලකුණාල වර්ගය

668. මිනිසුන් කෙරේ ඇලීම කරන නොයෙක් සිතුවිලි ඇති නිශ්‍රහ කොට හික්මවන්නට නො හැකි ස්ත්‍රීන් විශ්වාස නො-කරන්නේ ය. ඉදින් හැම ස්ත්‍රීහු තමන් අප්‍රීති වන්නේ වුව ද නොටුපල සමානයහ.

669. කණ්ඩරි රජුටත් කින්නරි බියොවටත් යම් රාගකාරණයක් වී ද එය දැක හැම ස්ත්‍රීහු සිය සැමියන්ගේ ගෙහි නො ඇලෙති. එය එසේ ම ය. කණ්ඩරි රජුගේ භායනාව පිළි වූ අන් පුරුෂයකු දැක රජු හැර දැමී ය.

670. අතිශය කාමාශක්ත බක, පාචාරික යන රජවරුන්ගේ බියෝවරු මෙහෙකරුවන් හා අනාවාරයෙහි හැසුරුණාහ. ස්ත්‍රීහු සිය සැමියා කෙරෙන් පිටත් කවර පුරුෂයකු සමග වුව නො-හැසිරෙත් ද?

671. මුළු ලොවට අධිපති බඹදත් රජුගේ පිංභියානී නැමැති කාමසමන් පතන ප්‍රිය බිරිඳ මෙහෙකරුවකු හා අනාවාරයෙහි හැසුරුණා ය. ඕනොමෝ ඔහු ද අගබියෝ නනතුර ද යන (දෙකින්) පිරිහුණා ය.

#### 1. කින්නරි ජාතක යි.

672. කුම්භිලය, (මම) තමා දියෙන් ගොඩ නගන්නට එකානකයෙන් සමත් වීමි. දැන් මම යළිත් තාගේ වසඟයට නො යමි.

673. සාගරයක් වැනි ගඟෙන් එතෙර යම්බඳු එලජාතියක් ඇද්ද (එයින් මම) කම් නැත. තෙල අඹ දඹ වැල වරකා වලට වඩා දිඹුල්ගෙඩි මට උතුමි.

674. යමෙකුත් උපන් අතීය වහා නො වටහා ගනී ද හෙතෙම සතුරන්ගේ වසඟයට පැමිණෙයි. පසුව නැවෙන්නේ ද වේ.

675. යමෙක් උපන් අර්ඝ්‍යය වහා වටහා ගනී ද හෙතෙම සතුරු පීඩාවෙන් මිදෙන්නේ ය. පසුව නො තැවෙන්නේ යි.

#### 2. වානර ජාතක යි.

198 ජාත්‍යන්තර-විකල්පකර්මසාධන

676. අවසිමනා තවාගාරෙ නිවෙස සකකතපුර්ණා,  
කිමෙව දනි ව'කරි'. හඤ්ඤා රාජ වජ්‍යමහං.

677. යො වෙ කතෙ පටිකතෙ කිබ්බිසෙ පටිකිබ්බිසෙ,  
ඵවං තං සමමනි වෙරං වස කුතනීති මාගමා.

678. න කතසස ව කතනා ව මෙතනි සන්ධියතෙ පුන,  
හදයං නානුජානාති ගවජඤ්ඤව රජෙසහ.

679. කතසස වෙව කතනා ව මෙතනි සන්ධියතෙ පුන,  
ධීරානං නො ව බාලානං වස කුතනීති මාගමා'ති.

### 3. කුතනීතිජාතකං.

680. යො නිලියං මණ්ඩයති සණ්ඩාසෙන විහඤ්ඤති,  
තස්ස සා වසමනෙවතු යා තෙ අමෙඛ අවාහරී.

681. වීසං වා පඤ්ඤවීසං වා උනනිංසංච ජාතියා,  
තාදියා පතිමාලදායා යා තෙ අමෙඛ අවාහරී.

682. දීසං ගවජතු අඤ්ඤානං ඵකිකා අභිසාරියා,  
සමෙකතෙ පති මාදාස යා තෙ අමෙඛ අවාහරී.

683. අලංකතා සුවසනා මාලිනී වඤ්ඤසසද,  
ඵකිකා සයතෙ සෙතු යා තෙ අමෙඛ අවාහරී.

### 4. අමෙඛවාරජාතකං.

- 
- 1. මකරී - මජ්ඣ.
  - 2. පඤ්ඤ වීසං - සී.
  - 3. අභිසාරියා - සී.

676. රජතුමනි, තොපගේ ගෙහි නිතර සත්කාර කරනලදු වූ පුද්ගලයා වූ විප්‍රවෙච්චු. දැන් තෙපි ම තිවසින් යන කරුණු කෙළෙහි. එහෙයින් මම යමි.

677. යමෙක් අනුන් විසින් දරුණු අපරාධ තමාට කළ කලා තමා විසිනුදු දරුණු අපරාධ අනුන්ට කළේ ද එකානකයෙන් එය කරන ලද යි දැනී ද මෙසේ වූ කල වෛරය සන්තිදේ. කොස් ලිහිණිය, මෙහි වසව (පිටත) නො යව.

678. රජතුමනි, අනුන්ට පීඩා කළ පුද්ගලයාගේ ද පීඩා ලද පුද්ගලයාගේ ද මිත්‍රත්වය නැවත ඇති නො වේ. මාගේ හිත මෙහි වාසයට කැමති නො වේ. එහෙයින් යන්නෙමි.

679. උපකාර ලබන්නාගේ ද උපකාර කරන්නාගේ ද මිත්‍රත්වය නැවත ගැළපේ. ප්‍රාඥයන්ගේ මිතුරුකම නැවත ඇති වේ. බාලයන්ගේ මිතුරුකම නැවත ඇති නො වේ. කුන්තිනිය, මෙහි වසව (පිටත) නො යව.

### 3. කුන්තිනී ජාතක යි.

680. යම් තැනැත්තියක් තොපගේ අඹ සොරකම් කළා ද ඕ තොමෝ පැසුණු කෙස් කළු කරන, සුදු කෙස් උගුල්ලා වෙහෙසට පත්වන්නකුගේ වසභයට යේවා.

681. යම් තැනැත්තියක් තොපගේ අඹ සොරකම් කළා ද ඕ තොමෝ උපතින් විසි අවුරුද්ද, පස්විසි අවුරුද්ද හෝ එකුන්තිස් අවුරුද්දට පත් වයස ඇති සැමියකු ලබාවා.

682. යම් තැනැත්තියක් තොපගේ අඹ සොරකම් කළා ද ඕ තොමෝ ගණිකාවක වී හුදෙකලා ව දිගමග යේවා. සලකුණු කී තැනෙහි දී සැමියා නො දකීවා.

683. යම් තැනැත්තියක් තොපගේ අඹ සොරකම් කළා ද ඕ තොමෝ මනාලෙස හැදී පැළඳී වස්ත්‍ර හා මල්දම් ඇත්ති සඳුන්කල්ක ගල්වා සැරසුණි තනි ව යහනේ සයනය කෙරේවා.

### 4. අමබවෝර ජාතක යි.

- 684. වනං යදග්ගි දහති පාවකො කණවිතනති,  
කථං කරොසි පවලක එවං දනධපරසකමො.
- 685. බහුනි රුකඛජිඤ්ඤි පථව්‍යා<sup>1</sup> විවරානි ව,  
තානි වෙ නාභිසමෙහාම හොති නො කාලපරියායො.
- 686. යො දනධකාලෙ තරති තරණියෙ ව දනධි,  
සුඛබපණණංව අසකමම අඤාං හඤ්ජති අත්තනො.
- 687. යො දනධකාලෙ දනෙති තරණියෙ ව තාරසි,  
සසිව රතතිං විහජං තසසජො පරිසුරති<sup>2</sup>ති.

5. ගජකුම්භජාතකං.<sup>3</sup>

- 688. මනුසසිඤාං ජභිතවාන සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිනං,  
කථං නු භගවා කෙසි කප්පසා රමති අසසමෙ.
- 689. සාධුනි රමණියානි සහති වකඛා මනොරමා,  
සුභාසිතානි කප්පසා නාරද රමයතති මං.
- 690. සාලිනං ඔදනං භුඤ්ජෙ සුචිමංසුපසෙවනං,  
කථං සාමාකනිවාරං අලොණං ජාදයන්ති තං.
- 691. අසාදුං යදි වා සාදුං<sup>4</sup> අපං වායදි වා බහුං,  
විසසජො යතථ භුඤ්ජෙය්‍ය විසසාසපරමා රසානි.

6. කෙසවජාතකං.<sup>4</sup>

- 692. සබ්බායසං කුටමතිපාමාණං  
පභගඤා සො තිට්ඨති අනාතලිකෙඛි,  
රකඛාය මෙ ත්ථං වීභිතො නුසජ්ජ  
උදහු මෙ වායමසෙ වධාය.
- 693. දුතො අහං රාජධි රකඛසානං  
වධාය කුඤාං පභිතොභමසම්,  
ඉඤ්ජ ව තං රකඛති දෙවරාජා  
තෙනුඤාමඛං න තෙ ඵාලයාමී.<sup>5</sup>

---

1. පථව්‍යං - මජ්ඣං.  
 2. ජාතකුම්භජාතකං - මජ්ඣං.  
 3. සාදුං වායදි වා සාදුං - මජ්ඣං.  
 4. කෙසවජාතකං - මජ්ඣං.  
 5. නභිඵලයාමී - සීඝ්‍රි.

684. පවුලක, පාවක නම් වූ ද කෘෂික වර්තනී නම් වූ ද ගින්න යම්කලෙක වනය දවා ද එකල මද විරිය ඇත්තේ කෙසේ කරන්නෙහි ද?

685. ගස්බෙහ ද පොළවෙහි ගුල් ද බොහෝ වෙති. ඉදින් ඒවා කරා නො පැමිණියමෝ නම් අපට මරණය ම වෙයි.

686. යමෙක් කටයුතු සෙමින් කළයුතු කාලයේ ඉක්මනට කෙරේ ද, ඉක්මනට කටයුතු කාලයෙහි සෙමින් කෙරේ ද හේ පැහී ගිය වියළි තල්පතක් මෙන් දියුණුව නැසයි.

687. යමෙක් වැඩ සෙමින් කටයුතු කල්හි සෙමින් කෙරේ ද ඉක්මනින් කටයුතු කල්හි ඉක්මනින් කෙරේ ද හේ රාත්‍රියේ පුර අව පක්ෂයන් අනුව බෙදෙන හද මෙන් අභිමතාර්ථය සම්පූර්ණ කරයි.

**5. ගජකුම්භ ජාතක යි.**

688. හැම සැපතින් සම්පූර්ණ අපගේ රජතුමා හැරපියා කෙඟව නැමැති භාගාවත් තපස්වී කප්ප තවුසාගේ අසපුවෙහි කෙසේ ඇලේ ද?

689. නාරදය, කප්ප තවුසාට මිහිරි වූ ළගන්නා වූ සුබැසි වචන ද සිත් අලවන රුක් ද ඇත. මොහු මාගේ සිත් අලවති යි.

690. පිරිසුදු මස්රස සහිත ඇල්සාලේ බත බිදිය යැ. පුණු නැති බොඩහමු හුරුහැල් කෙසේ ඒ තොප පිනවා ද.

691. විශ්වාසය ඇති කල්හි අමිහිරි වූ ද මිහිරි වූ ද මද වූ ද බොහෝ වූ ද ආහාර අනුභව කෙරේ ද (එය රසවත් වේ). රසයෝ විශ්වාසය පරම කොට ඇත්තෝ ය.

**6. කේසව ජාතක යි.**

692. ඉතා විශාල යකුළු ඔසොවා ගෙන ඒ ඔබ අහසේ සිටී. තෙපි මාගේ රැක්ම පිණිස නියුක්තවහු ද නැතහොත් මා මරන්නට සිතන්නහු ද?

693. රජාණෙනි, තොපට වඩ පිණිස මම මෙහි මෙහෙයවන ලද්දෙමි. දෙවියන්ගේ රජ වූ ශක්‍රයා තා රක්තෝ ය. එහෙයින් තොපගේ හිස නො පළමි.

694. සමච්ච මං රක්‍ෂකී දෙවරාජා  
දෙව්‍යානම්දෙදා මසවා සුජමපතී,  
කාමං පිසාවා කඤ්ඤා සබ්බෙ  
න සන්තපෙ රක්‍ෂකියා පජාය.

695. කාමං කඤ්ඤා කුම්භණ්ඩා සබ්බපංසුපියාවකා,  
නාලං පිසාවා සුඤ්ඤා මහතී සා විභිංසිකාතී.

7. අයකුට්ඨානකං.

696. අරඤ්ඤා<sup>1</sup> භාමමාගමම කිං සීලං කිං වතං අභං,  
පුරිසං තාත සෙවෙය්‍යං තං මෙ අකඛාභී පුච්ඡිතො.

697. යො තං විසසාසයෙ තාත විසසාසඤ්ඤා ඛමෙය්‍ය තෙ,  
සුඤ්ඤාසී ව තිතිකතී ව තං භජෙහි ඉතො ගතො.

698. යසස කායෙන වාචාය මනසා නජ්ඣී දුසකට්ඨං,  
මිරසීව පතීට්ඨාය තං භජෙහි ඉතො<sup>2</sup> ගතො.

699. භළිදුරාගං කපිච්ඡතං පුරිසං රාගච්චරාභිනං,  
නාදිසං තාත මා සෙවී නිමමනුසසමපි වෙ සියා'ති.

8. ආරඤ්ඤාජාතකං.

700. නොව ඉජ්ඣ සාමඤ්ඤං නපි භකෙඛසු සාරථී,  
අථස්ස සන්ධිභෙදස්ස පස්ස යාව සුච්ඡිනතිතං.

701. අසි තිකෙඛාව මංසමහි පෙසුඤ්ඤං පරිචක්‍ෂතී,  
යජ්ඣසභඤ්ඤා සිභඤ්ඤා භක්‍ෂකියතී මිභාධමා.

732. ඉමං සො සයනං සෙති යධිමං පස්සසී සාරථී,  
යො වාචං සන්ධිභෙදස්ස පිසුනස්ස නිබ්බාධතී.

1. අරඤ්ඤා . - මජ්ඣ.  
2. තං භජෙහි යාමිතොගතො - මජ්ඣ.

694. ඉදින්, දෙවියන්ට අධිපති වූ ද මසවා නැමැති වූ ද සුභාකාගේ සැමියා වූ ද දිව්‍යරාජයා මා රකී නම් සියලු පිසාවයෝ හඬක්වා. රකුසන්ට බිය නො වෙමි.

695. සියලු කුමනාණ්ඩයෝ ද පිසාවයෝ ද රිසිසේ හඬක්වා. මා හා සටන් කරන්නට පිසාවයෝ පොහොසත් නො වෙති. යක්ෂයන්ගේ බිහිසුණු දර්ශන මහත් වෙයි.

7. අයකුට ජාතක යි.

696. පියාණෙති, මම වනයෙන් ගමට පැමිණියෙමි කවර සිල් ඇති කෙබඳු පැවතුම් ඇති පුරුෂයකු ඇසුරු කෙරෙමි දැයි විතාරන ලද්දෙහි. එය මට කියන්නේ මැනැවි.

697. පුත්‍රය, යමෙක් තා විශ්වාස කෙරේ ද, තාගේ විශ්වාස කැමැත්තේ ද, තා කියනදෙය අසනු කැමැත්තේ ද කරන වැරදි ඉවසා ද මෙයින් ගියේ ඔහු ඇසුරු කරව.

698. යමකුගේ කය වචනය සිත යන තිදෙරින් වැරදි කිරීමක් නැත් ද, මෙයින් ගියේ ඔහු ලෙහි භොවා වැඩු පුතකු සේ (සිතා) ඇසුරු කරව.

699. පුත්‍රය, කහපාට මෙන් අසරි වූ වදුරකු සේ වපල සිතැති ඇලීම සහ නො ඇලීම වෙනස්වන ස්වභාවය ඇති පුරුෂයා දඹදිවැ මිනිසුන්ගෙන් හිස්වැ ගිය ද ඇසුරු නො කරව.

8. අරඤ්ඤ ජාතක යි.

700. රටාවායඨය, ස්ත්‍රීන් දෙදෙනා කෙරේ සමාන බවක් නැත. ආභාරයෙහි ද සමාන බවක් නැත. එයින් කලහයට කරුණු නැතයි සේ යි. එහෙත් මිතුරන්ගේ මිතුරුකම බිඳූ දෙදෙනාගේ මස් කන්නට සිතු මේ දුෂ්ට සිවලාගේ සිතිවිල්ල බලව.

701. ප්‍රිය බව සුන් වැ ගිය නැනෙකු හිවල්ලු වෘෂභයා ද සිංහයා ද අනුභව කරති, තිසුණු කඩුව මාංසය මෙන් පිසුනු බස මිත්‍රත්වය පෙරලයි නොහොත් මිත්‍රත්වය කපා දමයි.

702. රටාවායඨය, මේ දෙදෙනාගේ යම් මෘතශයනයක් දක්නෙහි ද යමෙක් මිත්‍රභෙද කරන්නහුගේ කීම සත්‍ය යැ යි පිළිගනී ද හේ ද මෙසේ මරණයට පැමිණේ.

204 ජාත්‍යන්තර-විකුණනපනත

703. තෙ ජනා සුබමෙධනී නරා සග්ගතකාරීව,  
යො වාව. සන්ධිහෙදසා නාව බොධෙහති<sup>1</sup> සාරථී'ති.

9. සන්ධිහෙදජාතකං.

704. හතති හතෙහි පාදෙහි මුඛෙහි පරිසුමනි,  
ස වෙ රාජ පියො හොති කං තෙනමභිපසසයි.

705. අකෙසාසති යථාකාමං ආගමෙහිසස න ඉච්ඡති,  
ස වෙ රාජ පියො හොති කං තෙනමභිපසසයි.

706. අබ්බසකිති අභුතෙන අලිකෙනමභිසාරයෙ,  
ස වෙ රාජ පියො හොති කං තෙනමභිපසසයි.

707. හරං අනුකෙහි පානෙහි වසුසෙනාසනානි ව,  
අඤ්ඤදස්සු හරා සනාතා තෙ වෙ රාජ පියො හොති,  
කං තෙන මභිපසසයිති.

10. දෙවතාපඤ්ඤා.

වූලකුණාලවග්ගො පඤ්චමො.

තඤ්ඤානං:

නරානං අසකිච්ඡිමභවරො  
නීලියමග්ගිවරෙහි පුන,  
පුන රසායසකුචවරො  
තථාරඤ්ඤසාරථී හතති දස.

විකුණනපනතො නිට්ඨිතො.

තඤ්ච වග්ගානං:

විවරං පුච්චිකුණෙහි  
කුච්ඡයං ඛුභ්‍යාණකං,  
වූලකුණාලවග්ගො සො  
පඤ්චමො සුපකාසිතොති.

1. බොධනි - සිද්ධි.



703. රජාවායඝිය, මිතුරන්ගේ මිතුරුකම බිඳින්නහුගේ කීම යම් කෙනෙක් සත්‍යයැ යි නො පිළිගනිත් ද ඔවුහු දෙවලොව ගියවුන් සේ සැප විඳිති.

9. සන්ධිහේද ජාතක යි.

704. රජතුමනි, අතින් පහරනේ යැ. පයින් පහරනේ යැ. මුහුණ පහරනේ යැ. (එහෙත්) හෙතෙම එකානායයන් ප්‍රිය වේ. පහර දීමේ හෙතුවෙන් ප්‍රියවන්නා කවරේ දැ යි දන්නෙහි ද?

705. රජතුමනි, කැමැති සේ ආක්‍රෝශ කෙරෙයි (එහෙත්) ඔහුට ආක්‍රෝශ පැමිණීම රිසි නො වේ. හෙතෙම එකානායයන් ප්‍රිය වේ. ඒ කරුණු නිසා ප්‍රියවන්නා කවරෙක් දැ යි දන්නෙහි ද?

706. රජතුමනි, අහුන වොදනාවෙන් වොදනා කරයි. බොරු සිහිපත් කරවන්නේ ය. හෙතෙම එකානායයන් ප්‍රිය වේ. ඒ කරුණු නිසා ප්‍රියවන්නා කවරෙක් දැ යි දන්නෙහි ද?

707. රජතුමනි, ආභාරපාන ද රෙදිපිළි ද ඇඳපුටු ආදිය ද ගෙන යන ඔවුහු එකානායයන් ප්‍රිය වෙත්, ඒ කරුණු නිසා ප්‍රියවන්නා කවරෙක් දැ යි දන්නෙහි ද?

10. දෙවතා පඤ්ඤ ජාතක යි.

පස්වන මූලකුණාල වග යි.

එහි උද්දනය :

මිනිසුන්ගේ ඇලීම පවසන කින්නරී ජාතක යැ ‘අසකංඛා’ යන පදය ඇති වානර ජාතක යැ, ‘අවසිමභ’ යනාදී වූ කුන්තී ජාතක යැ, නීලිය සඳහන් කරන අම්බවාර ජාතක යැ, අග්නිදහය කියන ගජකුමභ ජාතක යැ, ස්වාදු රස දක්වන කෙසව ජාතක යැ, යළි අයකුට ජාතක යැ, එසේම අරඤ්ඤ ජාතක යැ, සාරථියා ඇමතු සන්ධිහේද ජාතක යැ, ‘හනති’ පදයද ඇති දෙවතා පඤ්ඤ යැ යන දසය යි.

මතුකක නිපාතය නිමි.

එහි වර්ග උද්දනය :

විවර වර්ග යැ, පුච්ඡක වර්ග යැ, කුට්ඨසක වර්ග යැ, බහු-භාණකයකු ඇති කොකාලික වර්ග යැ, පස්වැනි මූලකුණාල වර්ගය ද මොනවට ප්‍රකාශ කරන උද්දේ යි.

# පඤ්චකනිපාතො

## 1. මණිකුණ්ඩලවග්ගො

- 708. ජිනෝ<sup>1</sup> රථසස<sup>2</sup>මණිකුණ්ඩලෙ ව  
සුකෙඤ්ච දුරෙ ව තථෙව ජිනෝ,  
සබ්බෙසු භොගෙසු අසෙසිතෙසු  
කසමා න සන්තප්පසි සොකකාලෙ.
- 709. පුබ්බෙ ව මච්චං විජහනති භොගා  
මච්චො වා තෙ<sup>3</sup> පුබ්බතරං ජහාති,  
අසස්සතා භොගිනො කාමකාමී  
තසමා න සොවාමභං සොකකාලෙ.
- 710. උදෙති ආසුරති<sup>4</sup> වෙති වනෙදු  
අත්ථං තපෙඤ්ඤානං පලෙති සුරියො,  
විදිතා මයා සතඤ්ඤා ලොකධම්මො  
තසමා න සොවාමභං සොකකාලෙ.
- 711. අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු  
අසඤ්ඤතො පබ්බජිතො න සාධු,  
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී  
යො පඤ්චිතො කොධතො තං න සාධු.
- 712. නිසම්ම ඛන්තියො කපිරා නානිසම්ම දිසම්පති,  
නිසම්ම කාරිනො රඤ්ඤෙ යසො කිතති ව වඩ්ඪතීති.

## 1. මණිකුණ්ඩලජාතකං.

- 713. කිනත්ථ සන්තරමානොව ලාසිඤ්චා හරිතං තිණං,  
බාද බාදති විලපි ගතසත්තං ජරග්ගවං.
- 714. න හි අනෙකන පානෙන මනො ගොණො සමුට්ඨභෙ,  
ඤ්ඤා තුව්ඤ්චං විලපසි යථා තං දුම්මති තථා.
- 715. තථෙව තිට්ඨති සීසං හත්ථපාද ව වාලධි,  
සොතා තථෙව තිට්ඨනති මඤ්ඤෙ ගොණො සමුට්ඨභෙ.

---

- 1. ජිනෝ - සත, මජ්ඣ.
- 2. රථසස - සත.
- 3. මච්චො ධනෙ - මජ්ඣ, සීච්චි.
- 4. සුරෙති වියති - සත.
- 5. අත්ථං තපෙඤ්ඤානං - මජ්ඣ.

# පඤ්චකනිපාතය

## 1. මණිකුණ්ඩල වර්ගය

708. (මහරජ, තෙපි) රථ අශ්ව මිණිකොඩොල් යන මෙයින් පිරිහුණු. එසෙයින් ම දුදරුවන්ගෙන් හා බිරිඳගෙන් පිරිහුණු. සියලු ඉසුරු ඉතුරු නැතිව නැතිව ගිය කල්හි ශෝක වියයුතු අවස්ථායෙහි කවර හෙයින් ශෝක නොවන්නහු ද?

709. කාමකාමිය, (කාමය කැමැත්තාණෙනි) වස්තු සම්පත් සත්ත්වයා පළමු ව හැරයයි. (නැති වෙයි) සත්ත්වයා ද පළමු කොට ම වස්තු සම්පත් හැරයයි. (මැරෙයි) වස්තු සම්පත් ඇත්තෝ සදකාලික නොවෙති. එහෙයින් ශෝක කටයුතු කල්හි මම ශෝක නො කරමි.

710. සත්තුකය, වන්ද්‍රයා උදව් ක්‍රමයෙන් පිරි බැසයයි. සුයඹා ද ලොව උණුසුම් කොට බැස යයි. මා විසින් ලෝක ධර්මයන් (අවලෝ දහම) දන්නා උදී. එහෙයින් ශෝක කටයුතු කල්හි මම ශෝක නො කරමි.

711. පස්කම් සුවයට ගිණු අලස ගිහියා නො මැනැවැ. හික්මීමක් නැති පැවිද්ද නො මැනැවැ. නො විමසා ක්‍රියා කරන රජ නො මැනැවැ. යම් පණ්ඩිතයෙක් කිපෙන සුලු ද ඒ කිපීම නො මැනැවි.

712. නරදෙවියාණෙනි, ඤාතීය තෙමේ විමසා කටයුතු කරන්නේ ය. නො විමසා කටයුතු නො කරන්නේ ය. විමසා කටයුතු කරන්නහුගේ පිරිවර ද කීර්තිය ද වඩනේ යි.

## 1. මණිකුණ්ඩල ජාතක යි.

713. නිල්තණ වහා කපා ගෙන අවුත් මළ මහලු ගොනාට කව කවැ යි කියන්නේ කීම?

714. ආහාරපානයෙන් මළ ගොනා නොම නැගිටීයි. මෝඩයකු මෙන් තෝ නිෂ්ඵල දයක් කියමින් හඬනෙහි.

715. හීය අත්පා හා වලග එසේ ම (පෙර පරිදි) ඇත්තේ ය දෙකන් ද එලෙසින් ම ඇත්තේ ය. එහෙයින් ගොනා නැගිටී යයි සිතමි.

- 716. නෙවය්‍යකස්ස සීසං වා හත්ථපාදා න දිස්සරෙ,  
රුදං මත්තිකචුපසී නනු කුඤ්ඤෙව දුමමති.
- 717. ආදික්ඛං වත මං සන්තං සතසිත්තංව පාවකං,  
චාරිතා විය ඔසික්ඛං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
- 718. අබ්බුද්ධං වත මෙ සලලං සොකං හදයනිසසිත්තං,  
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පිතුසොකං අපානුදි.
- 719. සොභං අබ්බුද්ධාසලොකාසම් වීතසොකො අනාවිලො,  
න සොචාමී න රොදමී තව සුකානා මාණව.
- 720. එවං කරොතති සප්පඤ්ඤා යෙ භොතති අනුකම්පකා,  
විනිවික්ඛයනති<sup>1</sup> සොකමහා සුජාතො පිතරං යථාති.

2. සුජාතජාතකං.

- 721. නාදිදං නිවචං හවීතබ්බං ඉඤ්ඤිකං  
මෙමං සුභීක්ඛං සුබතා ව කායෙ,  
අත්ථවයෙ මා අහු සමපමුද්දො  
භීතකපලචො සාගරසෙසව මරෙකි.
- 722. යානි කරොති පුරිසො තානි අත්තනි පසස්ති,  
කල්‍යාණකාරී කල්‍යාණං පාපකාරී ව පාපකං,  
යාදිසං වපතෙ ඛිජං තාදිසං හරතෙ එලං.
- 723. ඉදං තදචරියවචො පාරාසරියො<sup>2</sup> යදමුචී,  
මාසසු කිං අකරා පාපං යංතං පචජා කතං තපෙ.
- 724. අයමෙව සො පීඨගිය ධොනසාධො<sup>3</sup>  
යච්චි<sup>4</sup> ඝාතයිං ඛත්තියානං සහස්සං,  
අලුච්චතෙ වඤ්ඤාසාරලිභෙත  
තමෙව දුක්ඛං පච්චාගතං මමං.
- 725. සාමාපි ධො වඤ්ඤා ලික්ඛගතතා<sup>5</sup>  
සිඬගුච්ච සොභඤ්ඤාකස්ස උග්ගතා,  
අදිසචාව කාලං කරිස්සාමී උඤ්චරී  
තං මෙ තතො<sup>6</sup> දුක්ඛතරං හවීසස්නීති.

3. ධොනසාධ ජාතකං.

---

1. වීනිවඤ්ඤානි - මජ්ඣ.	5. වඤ්ඤාලික්ඛගතී. - සීඉ, සාය.
2. පාරාතාවරියො - මජ්ඣ.	6. ඉසො - සීඉ.
3. ධොනසාධො - මජ්ඣ.	7. ධොන සාධ - සීඉ, මජ්ඣ.
4. යහං - මජ්ඣ.	

716. අපේ මිය ගිය මුත්තාගේ හිස වෙවයි අත් පා වෙවයි දක්නට නැත. මැටිපැය අබ්බුබයෙහි හඬන තෙපි මැ අඤන නො වහු ද?

717. ගිතෙලින් ඉසින ලද ගින්නක් මෙන් ගොකාගන්නීන් දල්වුණු මා දිය ඉසෑ නිවන්නකු සෙයින් සියලු පිඩා හැර නිවාලූයේය.

718. පියා මළ සොවින් පෙළුණු මාගේ ශෝකය යමෙක් දුරු කෙළේ ද හේ හදවතේ ඇවිණි තුඩු ශෝක නමැති උල ඇද දමමේ ය.

719. මම උදුරා දූ සෝක හුල් ඇති වෙමි, පහව ගිය ශෝක ඇති වෙමි, නො කැලඹුණ සිත් ඇත්තෙමි වෙමි. මාණවය, තොපගේ වචන අසා ශෝක නො වෙමි, නො හඬමි.

720. අනුකපාව ඇති නුවණැති යම් කෙනෙක් වෙත් නම් ඔවුහු සොවින් පෙළුණු පියා ශෝක රහිත කළ සුජාත මෙන් ශෝකයෙන් වළකති.

**2. සුජාත ජාතක යි.**

721. බ්‍රහ්මදානකය, නිරූපදාන බවත් ආභාරපාන සුලභ වීමත් හැමද එකසේ නො වේ. මුහුද මැද දී නැව කැඩී ගිය තැනැත්තේ ඉතා දුකට පත්වන්නේ යමසේ ද එසේ වස්තු විනාශයෙහි දී මුළු වේ.

722. පුරුෂයා යම් ක්‍රියාවක් කෙරේ ද එහි එලය තමා දකී. යහපත කරන්නා යහපත ද අයහපත කරන්නා අයහපත ද දකී. යම් වර්ගයක චිත්තයක් රොපණය කෙරේ ද එබඳු එලයක් ලබයි.

723. තෝ පව නො කරව, යම්බඳු පාපයක් කරන ලද්දෙහි නම් එය තා තවා යයි එකල්හි කීයේ ද මෙය පාරාසරිය නමැති ගුරු ඇදුරුතුමාගේ ප්‍රකාශයයි.

724. පිංගිය බමුණ, සඳුන්කල්ක තවරා සැරසුණු දහස්ගණනක් ඝණියයන් යම් ගසක්මුල දී විනාශ කරවීම ද, පැතුරුණු අතු ඇති ඒ ගස, දුක මා කරා නැවත පැමිණවී.

725. සඳුන්කල්ක ගල්වා ගොහමාන වූ සාමාද මද සුළගේ සැලෙන මූර්ථා ගසක්සේ මනස්කාන්ත උබබරී බිසව ද නොදක මිය යන්නෙමි. මරණ දුකට වඩා ඇය නො දැකීමේ දුක ඉතා වැඩිය.

**3. ධොනසාබ ජාතක යි.**

210 ජාත්‍යන්තර-පරිපාලන

- 726. උරුමයක් තවම පිණිස තිබේ නම් සංකල්ප,  
එවිට සම්පත් නිකුත්කර පෙනෙන කාලයක සේ,
- 727. විකුටාගෙන නොගන්නා සේ පරිදේශන,  
තහනම් එකම නොවන සේ සලකා ගත යුතුය.
- 728. අනෙකුත් කෙනෙකුගේ අනුකූලතාවය ඉතාමත්  
මහත් නොවන සේ සලකා ගත යුතුය.
- 729. විකුටාගෙන නොගන්නා සේ පරිදේශන,  
තහනම් එකම නොවන සේ සලකා ගත යුතුය.
- 730. සමස්ත රොදු කියා අසන කවරක් මෙකී ඵලය,  
සුදුසුකම් සහතිකයක් ලෙස ගත යුතුය.
- 731. විකුටාගෙන නොගන්නා සේ පරිදේශන,  
තහනම් එකම නොවන සේ සලකා ගත යුතුය.
- 732. යම්කිසි දුරකතන වැඩක් ගිණුම්පතකින්,  
එවිට සම්පත් පෙන්වා ගත යුතුය.
- 733. විකුටාගෙන නොගන්නා සේ පරිදේශන,  
තහනම් එකම නොවන සේ සලකා ගත යුතුය.
- 734. යම්කිසි උදකකුමක් හෝ කිසිදු අයවැයකින්,  
එවිට සම්පත් පෙන්වා ගත යුතුය.
- 735. විකුටාගෙන නොගන්නා සේ පරිදේශන,  
තහනම් එකම නොවන සේ සලකා ගත යුතුය.

4. උරුමජාත්‍යන්තර..

736. අනෙකුත් කෙනෙකුගේ රොදුකර අනෙකුත් අයවැයකින් ජනා,  
පවත්වාගෙන යාමක් කළහොත් සලකා ගත යුතුය.

---

1. අනෙකුත් කෙනෙකුගේ රොදුකර අනෙකුත් අයවැයකින් ජනා.  
2. අනෙකුත් කෙනෙකුගේ රොදුකර අනෙකුත් අයවැයකින් ජනා.  
3. අනෙකුත් කෙනෙකුගේ රොදුකර අනෙකුත් අයවැයකින් ජනා.

726. දිරු හැව හැර යන සර්පයා මෙන් පීවීන්ද්‍රිය නැති හෙයින් සිය ශරීරය හැරද පරලොව ගිය කල්හි,

727. දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඩා වැලැපීම නො දනී. එහෙයින් මළා වූ මොහුට නො හබිමි. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

728. කැඳවීමක් නැතිව එලොවින්, ආයේ ය. අනුදැනීමක් නැතිව මෙලොවින් ගියේ ය. කැඳවීමක් නැතිව යමගේ ආයේ ද එගේ අනුදැනීමක් නැතිව ගියේ ය. එහිලා කවර හැඩිමෙක් ද?

729 දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඩා වැලැපුම් නො දනී. එහෙයින් මළා වූ ඔහුට නො හබිමි. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

730. ඉදින් හඩන්නේ නම් කෘශ ශරීර ඇත්තෙකිම වෙමි. ඒ මට කවර ප්‍රයෝජනයක් වේද? සැකිම්ප්‍රතිචතුන්ට (මා කෙරෙහි) වැඩියක් නො ඇල්ම වන්නේ ය.

731. දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඩා වැලැපුම් නො දනී. එහෙයින් මළා වූ ඔහුට නො හබිමි. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

732. අහසේ යන හඳ දැක කුඩා ළමයෙක් එය ඉල්ලා යමගේ හඩා ද, එගේ යමෙක් මිය පරලොව ගිය පුද්ගලයාට නැවත නැවත ශෝක කෙරේ ද එය ළමයාගේ හැඩිම වැන්න.

733. දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඩාවැලැපුම් නො දනී. එහෙයින් මළා වූ ඔහුට නො හබිමි. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

734. බිඳුණු වතුරකළය නැවත ගැලපිය නො හැක්කේ යමගේ ද, යමෙක් මිය ගියහුහට නැවත ශෝක කෙරේ ද එය මෙගේ නිෂ්ඵල තැනකි.

735. දවනු ලබන්නේ නැයන්ගේ හඩා වැලැපුම් නො දනී. එහෙයින් මළ ඔහුට නො හබිමි. ඔහුගේ යම් ගතියක් ඇද්ද හේ එපරිදි ගියේ ය.

4. උරග ජාතක යි.

736. සත රජතුමනි, සෙස්සෝ ශෝක කරති, හබිති. සෙසු ජනයා කඳුළු සහිත මුහුණු ඇත්තෝ ය. (තෙහි) පහන්මුහුණ ඇත්තහු ය. කවර හෙයින් ශෝක නො කරන්නහු ද?

212 ජාතකපාළි-පඤ්චකනිපාතො

- 737. නාඛනනීතභරො මසාකො නානාගතසුඛාවහො,  
තසමා ධංක<sup>1</sup> න සොවාමී නත්ථී සොකො දුතීයතා.
- 738. යොවං පඤ්චු කියො හොති භන්තඤ්චස්ස න රුච්චති,  
අමිත්තා සුමනා හොහති සලලවීඤ්චස්ස න රුච්චති.
- 739. ගාමෙ වා යදි වා රඤ්ඤා නිනෙත වා යදි වා ඵලෙ,  
ධීතං මං නාගමිස්සත්<sup>2</sup> ඵවං දිට්ඨපදෙ අහං
- 740. යස්සත්තා නාලමෙකොව සබ්බකාමරසාරහො,  
සබ්බාපි පඨවී තස්ස න සුඛං ආවභිසස්නීති.

5. සතජාතකං.

- 741. ඵකො අරඤ්ඤෙ ගිරිකඤ්ඤරායං  
පගගග්ග පගගග්ග සිලං පවෙච්ඡයි,<sup>4</sup>  
සුනාදුනං සනාරමානරුපො  
කාරඤ්ඤීය කො නු තච ධිට්ඨපො.
- 742. අහං හිමං සාගරපෙච්ඡතනං  
සමං කරිස්සාමි යථාපි පාණිං,  
චිකිරිය යානුනි ච පබ්බතානි ච  
තසමා සිලං දරියා පඤ්චපාමී.
- 743. නයිමං මහිං අරහති පාණිකපං  
සමං මනුසෙසා කරණායමෙකො,  
මඤ්ඤමිමඤ්ඤව දරිං ජිහිංසං  
කාරඤ්ඤීය භායසි ජීවලොකං.
- 744. සචෙ අයං භුතධරං න සතෙසා  
සමං මනුසෙසා කරණායමෙකො,  
ඵවමෙච්ච ත්වං බ්‍රහ්මෙ ඉමෙ මනුසෙසා  
නානාදිට්ඨිකෙ නාතයිස්සසි තෙ.
- 745. සධ්ඩිකතරුපෙන භවං මමත්ථං  
අකමාසි කාරඤ්ඤීය ඵවමෙතං  
යථා න සකකා පඨවී සමායං  
කාතුං මනුසෙසන නථා මනුසෙසානි.

6. කාරඤ්ඤීයජාතකං.

---

- 1. වංක - සිවු.
- 2. න තං මං ආගමිසසති - සිවු.
- 3. ධිකපාතකං, - සතා.
- 4. පවෙච්චයි - සිවු, මඡසං.



737. ධංකය, ශෝකය ගිය දෙය යළි නොගෙනේ නො පැමිණි සැපය ගෙනෙන්නේ නො වේ. එහෙයින් ශෝක නො කරමි. ශෝකයට සහාය නො වෙමි.

738. ශෝක කරන්නා පඩු පැහැය ඇත්තේ වේ, කෘශ වේ. ඔහුට ආහාරය ප්‍රිය නො වේ. ශෝක නැමති හුලෙන් විදින ලදුව පෙළෙන කල්හි ඔහුගේ සතුරෝ ප්‍රීත වෙති.

739. ගමෙහි හෝ ඉදිත් වනයේ හෝ වළ තන්හි හෝ ගොඩ තන්හි හෝ සිටින මා වෙත විපත් නො එන්නේ ය. මම ධාන්‍ය දක්නා ලද්දේම වෙමි. නැතහොත් අටලෝදහම දන්නා ලද්දේම වෙමි.

740. යමක්හුගේ සියලු සම්පත් රස එළවන එක් මෑ ආත්මය තෙම ධාන්‍ය රස එළවන්නට සමත් නො වේ. එහෙයින් මුළු පොළොව ද ඔහුට (කාශික වෛතසික) සුඛය නො එළවන්නේයි.

**5. සත ජාතක යි.**

741. කාරණ්ඩිය, හුදෙකලාව වනයෙහි වසනුයෙහි යුගුසුලු ස්වභාවයක් ඇති ව නැවත නැවතත් කඳුරැළියෙහි ගල් දමන්නෙහිය. මෙයින් තොපට කවර ප්‍රයෝජනයක් ද?

742. මම සයුරෙන් වට වූ මේ මහපොළොව සියලු කඳු හා පර්වත විසුරුවා හැර අල්ල මෙන් සම කරන්නෙමි. එහෙයින් කඳුරැළියෙහි ගල් දමන්නෙමි.

743. කාරණ්ඩිය, එක් මිනිසෙක් මේ මහපොළොව අත්ල මෙන් සම කරන්නට නො හැකි වේ යයි සිතමි. තෙපි කඳුරැළිය පිරවීමට යත්න දරන්නහු මෑ මේ සත්ත්වලෝකය හරනහු යයි (හෙවත් මරණයට පත්වන්නේ ය) සිතමි.

744. මුහම්මය, එක් මනුෂ්‍යයෙක් සතුන් ධරා සිටුවනා මේ මහපොළොව සම කරන්නට සමත් නො වේ ද එපරිදි තෙපි ද නානාදෘෂ්ටික වූ මේ මනුෂ්‍යයන් සිල්ගන්නැයි කියා ඔවා දී තොප වශයට නො පමුණුවන්නහු යි.

745. කාරණ්ඩිය, මිනිසකු විසින් මේ පොළොව සම කරන්නට යම්යේ නො හැකි ද, එසේ මෑ සියලු මනුෂ්‍යයෝ ද හික්මවන්නට නො පිළිවන්හ යි හවත් මාගේ ශුභ සිද්ධිය සලකා ස්වල්ප වශයෙන් මට යමක් කියේ ද එය එසේ ම ය.

**6. කාරණ්ඩිය ජාතක යි.**

746. වන්දුමි තං කුඤ්ජර සට්ඨිභායනං  
 ආරක්ඛණකං යුරපතීං යසසසිං,  
 පකෙඛති තං පඤ්ජලිකං කරොමි  
 මා මෙ වධි පුත්තකෙ දුබ්බලාය.
747. වන්දුමි තං කුඤ්ජර එකචාරිං  
 ආරක්ඛණකං පබ්බතසාත්‍රුගොචරං,  
 පකෙඛති තං පඤ්ජලිකං කරොමි  
 මා මෙ වධි පුත්තකෙ දුබ්බලායං.
748. වධිසසාමි තෙ ලට්ඨකිකෙ පුත්තකානි  
 කිං මෙ තුචං කාහසි දුබ්බලාසි,  
 සතං සහසසානිපි තාදිසීනං  
 වාමෙන පාදෙන පපොථයෙය්‍ය.
749. තහෙව සබ්බස්ස ඛලෙන කීචං  
 බලං හි බාලස්ස වධාය හොති,  
 කරිසසාමි තෙ නාගරාජා අතස්සං  
 යො මෙ වධි පුත්තකෙ දුබ්බලාය.
750. කාකඤ්ච පස්ස ලට්ඨකිකං මණ්ඩුකං නීලමකඛිකං,  
 එතෙ නාගං අසාතෙසුං පස්ස වෙරස්ස වෙරිතං.  
 කසමා වෙරං න කඨිරුථ අපපියෙන ච කෙනචී'ති.

7. ලට්ඨකිකජාතකං.

751. අහමෙව දුසියා භුනහතා රඤ්ඤෙ ඔභාපතාපස්ස,  
 එතං මුඤ්චතු ධම්මපාලං හත්ථෙ මෙ දෙව ඡෙදෙහි.
752. අහමෙව දුසියා භුනහතා රඤ්ඤෙ ඔභාපතාපස්ස,  
 එතං මුඤ්චතු ධම්මපාලං පාදෙ මෙ දෙව ඡෙදෙහි.
753. අහමෙව දුසියා භුනහතා රඤ්ඤෙ ඔභාපතාපස්ස,  
 එතං මුඤ්චතු ධම්මපාලං සීසං මෙ දෙව ඡෙදෙහි.
754. නහත්‍රුනිමස්ස රඤ්ඤෙ මිත්තාමච්චා ච විජජරෙ සුහද,  
 යෙ න වදන්ති රාජානං මා සාතධි ඔරසං පුත්තං.
755. නහත්‍රුනිමස්ස රඤ්ඤෙ මිත්තා ඤ්ඤී ච විජජරෙ සුහද,  
 යෙ න වදන්ති රාජානං මා සාතධි අත්‍රජං පුත්තං.
756. වන්දනරසාත්‍රුලික්ඛා බාහා ජීජජනති ධම්මපාලස්ස,  
 දයාදස්ස පථව්‍යා පාණා මෙ දෙව රුජ්ඣන්තිති.

8. චුලලධම්මපාලජාතකං.

746. හැට අවුරුද්දෙන් බැස යන මද ඇති ඇත් රජුනි, තොප වදිමි. අරණ්‍යයෙහි ජාතය, යුරපතිය, පිරිවර ඇතියව මාගේ පියාපතින් තොප වදිමි. දුබල මාගේ දරුවන් නො නසව.

747. හස්තිරාජය, තොප වදිමි. එකලා වැ හැසිරෙනු ව අරණ්‍යකය, පර්වත හා කඳු සම්පයන්හි ආහාර යොයනුව, පියාපතින් තොප වදිමි. දුබල මාගේ දරුවන් නො නසව.

748. කැටකිරිල්ල තිගේ දරුවන් මරන්නෙමි. දුබල වූ තෝ මට කුමක් කරන්නෙහි ද? තී බඳු ලක්ෂයක් වුව ද වම් පයින් (පාභා) සුණුවිසුණු කරන්නෙමි.

749. හස්තිරාජය, හැම තන්හි කාය ශක්තියෙන් ප්‍රයෝජන නැත. අනුවණයාගේ බලය (පර) හිංසාව පිණිස වෙයි. යමෙක් දුබල මාගේ දරුවන් මැරී ද ඒ තොපට විපතක් කරන්නෙමි.

750. කවුඩා කැටකිරිල්ල මැඩියා හා නිලමැස්සා බලව, මොව්හු හස්ති නාභයා මැරූහ. වෙර ඇතියන්ගේ වෙරයේ තරම් බලව. එහෙයින්, කිසි කෙනකුත් කෙරෙහි වෙර නො කරව.

### 7. ලවුකික ජාතක යි.

751. දේවයන් වහන්ස, මහාප්‍රතාප රජුට වැරදි කෙළෙමි නමුත් නසන ලද වැඩ ඇත්තේ නමුත් මම ම ය. මේ ධර්මපාල කුමරුවා මුදවා මාගේ අත් කපන්නේ මැනැවි.

752. දේවයන් වහන්ස, මහාප්‍රතාප රජුට වැරදි කෙළෙමි නමුත් නසන ලද වැඩ ඇත්තේ නමුත් මම ම ය. මේ ධර්මපාල කුමරුවා මුදවා! මාගේ පා කපව.

753. දේවයන් වහන්ස, මහාප්‍රතාප රජුට වැරදි කෙළෙමි නසන ලද වැඩ ඇතියෙමි මම ම ය. මේ ධර්මපාල කුමරුවා මුදවා! මාගේ හිස සිඳුව.

754. ඖරස පුත්‍රයා නො මරව යි රජතුමාට යම් කෙනෙක් නො කියක් ද, (එහෙයින්) මේ රජුට මිතුරෝ ද නෑයෝ ද හිතවත්තු ද ඒකාන්තයෙන් නැත්තාහ යි සිතමි.

755. පුතා නො මරව යි රජතුමාට යම් කෙනෙක් නො කියක් ද (එහෙයින්) මේ රජුට මිතුරෝ නෑයෝ හිතවත්තු ඒකාන්තයෙන් නැත්තාහ යි සිතමි.

756. පොළොවට හිමිකරු වූ ධර්මපාල කුමාරයාගේ සඳුන් කල්ක ගල්වන ලද දැත කපති. දේවයන් වහන්ස, මාගේ පණ නිරුඳි වේ.

### 8. වූලලධම්මපාල ජාතක යි.

- 757. වික්කම රෙ මහාමිග වික්කම රෙ හරිපදා,  
ඡීඤ වාරඤ්ඤං පාසං නානං එකා වනෙ රමෙ.
- 758. වික්කමාමී න පාරෙමී භුමිං සුමහාමී වෙගසා,  
දලොභා වාරඤ්ඤා පාසො පාදං මෙ පරිකතානති.
- 759. අසුරස්සු පලාසානි අසිං නිඛාභ ලුඤ්ඤ,  
පඨමං මං හනිතානා<sup>1</sup> හන පච්ඡා මහාමිගං.
- 760. න මෙ සුතං වා දිවධං වා භාසනතිං මානුසිං මිගිං,  
ඤ්ඤා හරෙඤ සුඛි භොගි ඵසො වාපි මහාමිගො.
- 761. එවං ලුඤ්ඤ නඤ්ඤ සහ සබ්බෙහි සුඛිනිහි,  
සථාහමඡ්ඡ නඤ්ඤ මුක්තං දිස්වා මහාමිගනති.

9. සුවණ්ණමිගජාතකං.

- 762. වානි ගජොතිමිරානං කුසමුඤ්ඤ ව සොසවා,  
දුරෙ ඉකො හි සුසනධි තමබ්බාමා<sup>2</sup> තුදනති මං.
- 763. කථං සමුඤ්ඤමනරි කථං අඤ්ඤා<sup>3</sup> සෙරුමං<sup>4</sup>  
කථං තසසා ව තුඤ්ඤා<sup>5</sup> අහු සග්ගසමාගමො<sup>6</sup>.
- 764. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජාන ධනෙසිනං<sup>7</sup>,  
මකරෙහඤ්ඤා<sup>8</sup> නාවා ඵලකෙනාහමඤ්ඤවිං.
- 765. සා මං සජ්ජෙන මුදුනා නිඵලං වඤ්ඤානෙසිනි,  
අභිසංඝා<sup>9</sup> උඤ්ඤි හඤ්ඤ මාතා පුක්කාව මරසං.
- 766. සා මං අඤ්ඤාන පානෙන වඤ්ඤාන සයනෙන ව,  
අක්කනාපි ව මඤ්ඤා<sup>10</sup> එවං තමබ්බ විජානතිති.

10. සුසන්ධිජාතකං<sup>10</sup>.

මඤ්ඤාණධම්මලොභො පඨමො.

කසුඤ්ඤානං:

අභිසංඝානවරොහරිතං තිණකො  
අභිසංඝානවරොහරිතො උරගොවසනො,  
දරියා පුන කුඤ්ඤර භුතභතා  
මිගපුක්කමසග්ගවරෙන දස.

---

1. වික්කමරෙ හරිපද වික්කමරෙ මහාමිග මජ්ඣං.  
 2. වසිතාන - මජ්ඣං.  
 3. තසසාහ - මජ්ඣං.  
 4. සෙරුමං - මජ්ඣං.  
 5. අහු - ඤා.  
 6. ධනෙසිනං. මජ්ඣං.  
 7. මකරෙහඤ්ඤා - ඤා.  
 8. අභිසංඝා - ඤා.  
 9. මඤ්ඤා - මජ්ඣං, ඤා.  
 10. සුසන්ධිජාතකං - මජ්ඣං.

757. එමබා මෘගය, මහාමෘගය, වෑයම් කරව. රන්වන් පා ඇති මෘගය වෑයම් කරව. වරපටින් තැනූ පුඩුව සිඳින්න. එකලා වැ වනයෙහි (වාසයට) මම නො ඇලෙමි.

758. උත්සාහ ගනිමි. පුඩුව සිඳිලන්නට නො හැක්කෙමි. වේගයෙන් පොළොවට පහර දෙමි, තද වරපටින් කළ පුඩුව මගේ පා කපයි.

759. වැද්දණෙනි, මස් තැබීමට කොළ අතුරව. කඩුව කොපුවෙන් ඉවත ගනුව. පළමුව මා මරා පසුව මහාමෘගයා මරව.

760. මනුෂ්‍ය භාෂාවෙන් කියන (කථාකරන) මුවදෙනක (පිළිබඳ) මා අසා නැත. දකින ලද්දේ ද නැත. සොඳුර, තෝ සුවපත්ව, මහමුවා ද සුවපත් වේවා!

761. වැද්දණෙනි, පුඩුවෙන් ගැළවුණ මහාමෘගයා දැක මම අද යම්සේ සතුටු වෙමි ද, එසේ තෙපි ද නොපගේ නැයන් සමග යතුටු වේවා!

**9. සුවණ්ණමීග ජාතක යි.**

762. තඤ්ඤ රජතුමනි, මීදෙල්ලමල්හි සුවද හමයි. දිය සයුර ද හඬ නගයි. සුසන්ධි බිසොව මෙයින් දුර දෙසෙක වසයි. කාම සිතුවිලි මගේ හදවත පෙළයි.

763. සයුර කෙසේ තරණය කෙළේ ද සේරුම දුපත කෙසේ දුටුවේ ද සග්ගය, ඇගේ ද තාගේ ද සමාගමය හෙවත් එක්වීම කෙසේ වී ද.

764. හරුකව්‍ය නැමැති තොටුපලින් පිටත්ව ධන සෙවීමට යන වෙළෙඳුන්ගේ නැව මෝරුන් විසින් බිඳින ලද මම පුවරුකඩෙකින් එතෙර ගියෙමි.

765. නිතර හමා යන සඳුන් සුවදැති ඒ හදාවෝ මුදුමොළොක් බසින් කතා කොට ඔරොස පුත්‍රයකු ගන්නා මවක මෙන් මා දෝතින් ගොඩට ගත්හ.

766. තඤ්ඤ, ඒ විත්‍රලොචනාවෝ මා ආභාරපානයෙන් ද වස්තුයෙන් හා සයනයෙන් ද පිනවූහ. එපමණක් නොව අභිරමණයෙන් ද මා පිනවූහ. එය මෙසේ දැනු මැනැවි.

**10. සුසන්ධි ජාතක යි.**

**පලමුවන මණිකුණ්ඩල වර්ග යි.**

එහි උද්දනය :

මණිකුණ්ඩල (ජීනවර) ජාතක යැ, සුජාත (හරිත) ජාතක යැ, ධොනසාක (හීනපලව) ජාතක යැ, උරගජාතක යැ, සතජාක යැ, කාරණ්ඩිය (දිරි) ජාතක යැ, ලටුකික (කුඤ්ඤර) ජාතක යැ, වුලලධම්මපාල (භූනභත) ජාතක යැ, සුවණ්ණමීග (මීගපුත්ත) ජාතක යැ, සුසන්ධි (සග්ග) ජාතක යැ යි දසයෙක් වේ.

2. වණණාරොහවිගෙයා

- 767. වණණාරොහෙන ජාතියා ඛලනීක්කමණෙන ව<sup>1</sup>,  
සුඛාහු න මයා සෙයොසා සුද්ධ<sup>2</sup> ඉති භාසසි.
- 768. වණණාරොහෙන ජාතියා ඛලනීක්කමණෙන ව,  
සුද්ධො න මයා සෙයොසා සුඛාහු ඉති භාසසි.
- 769. එවණෙඤ්ච මං චිහරන්තං සුඛාහු සමම දුඛතසි,  
න්දන්තභං තයා සඤ්චං සංවාසමභිරොවසෙ.
- 770. යො පරෙසං වචන්තානි සඤ්චෙහෙට්ඨං යථාතථං,  
විපපං භිජ්ජෙට්ඨං මික්කඤ්චං වෙරණෙඤ්ච පසවෙ ඛහුං.
- 771. න යො මික්කො යො සද අපමනො  
හෙදසඤ්චි රක්ඛමෙවානුපසසි,  
යඤ්චෙඤ්ච සෙති උරසිව පුක්කො  
ස වෙ මික්කො යො අහෙජ්ජො පරෙහිති.

1. වණණාරොහජාතකං.

- 772. සීලං සෙයොසා සුතං සෙයොසා ඉති මෙ සංසයො අහු,  
සීලමෙව සුතා සෙයොසා ඉති මෙ න ඤ්චි සංසයො.
- 773. මොසා ජාති ව වණණො ව සීලමෙව නිරුක්කමං,  
සීලෙන අනුපෙතස්ස සුතෙනෙයො න විජ්ජති.
- 774. ඛක්ඛියො ව අධම්මට්ඨො වෙසො වාධම්මනික්ඛිතො,  
තෙ පරිච්චජ්ජහො ලොකෙ උපපජ්ජන්ති දුග්ගතිං.
- 775. ඛක්ඛියා මුඛමණො වෙසො සුඤ්ඤ වණ්ඩාලපුක්කසා,  
ඉධ ධම්මං වරිඤ්චාන භවන්ති තිදිවෙ සමා.
- 776. න වෙද සංපරායාස න ජාති නොපි ඛන්ධවා,  
සක්ඤ්චි සීලං සංසුඤ්ඤං සමපරායසුඛාවහන්ති.

2. සීලවිමංස ජාතකං.

---

1. ඛලං - භිච්චි.  
2. සුද්ධො - මජ්ඣං, භිච්චි.  
3. සද්ධෙයො - මජ්ඣං.

## 2. වණණාරොහ වර්ගය

767. සුද්ධයෙනි, (තෙපි) ශරීරවර්ණයෙන් ද ආරොහපරිණාහයෙන් ද උක්කම ජාතියෙන් ද කාය බලයෙන් හා වියඪි බලයෙන් ද සුඛාහු නම් ව්‍යාසුයා මට වඩා උසස් නො වේ යයි කියවු ද?

768. එම්බා සුඛාහු, (තෙපි) ශරීරවර්ණයෙන් ද ආරොහපරිණාහ-යෙන් ද උක්කම ජාතියෙන් ද කාය බලයෙන් හා වියඪි බලයෙන් ද සුද්ධ මට වඩා උසස් නො වේ යයි කියවු ද?

769. සගය, සුඛාහු මෙසේ තා හා සමග වැවසන මා හිවලාගේ බස් පිළිගෙන නසනු කැමැත්තහු ය. මෙතැන් පටන් මම තා සමග වසනු නො කැමැත්තෙමි.

770. යමෙක් මෙරමාගේ මිත්‍රාවචනයන් තරා ලෙස හදහා ගනී ද හේ මිතුරා කෙරෙහි වහා බිඳෙන්නේ යැ. බොහෝ වූ චෛරය ද දනවන්නේ යැ.

771. යමෙක් හැමදු නො පමාව මිත්‍රභේදයෙහි සැක ඇත්තේ ද මිත්‍රයාගේ සිදුරු මැ දක්නාසුලු වේ ද හේ මිතුරෙක් නො වෙයි. යමෙක් ඖරස පුත්‍රයකු මෙන් වෙසේ ද අනුන් විසින් බිඳිය නොහැකි වේ ද හේ ඒකාන්තයෙන් මිතුරෙක් වේ.

### 1. වණණාරොහ ජාතක යි.

772. සීලය ශ්‍රේෂ්ඨ වේ ද ශ්‍රැතය ශ්‍රේෂ්ඨ වේ ද? යි මට සැකයෙක් විය. ශ්‍රැතයට වඩා සීලය මැ ශ්‍රේෂ්ඨ වේ යන මෙහි (දත්) සැකයෙක් මට නැත.

773. ඝෂත්‍රියාදී ජාති ද ශරීර වර්ණ ද තුච්ඡ යැ. සීලය ම උතුම් වේ උ. සීලයෙන් යුක්ත නො වූවහුගේ ශ්‍රැතයෙන් ප්‍රයොජනයෙක් නැත.

774. අධර්මයෙහි පිහිටි ඝෂත්‍රියයා ද අධර්මය ඇසුරු කළ වෛශ්‍යයා ද යන දෙදෙන දෙවමිනිස් දෙලොව හැර දුගතියෙහි උපදිති.

775. ඝෂත්‍රිය යැ බ්‍රාහ්මණ යැ වෛශ්‍ය යැ ඉද්‍ර ය. වණණාල යැ බඹුරු යැ යන කුලයන්හි උපන්නේ මෙලොව පින්කම් කොට දෙවලොව දී සම වෙති.

776. වෙදයෝ ද ජාතිය ද නැයෝ ද පරලොව සුව පිණිස නො වෙත්. තමාගේ පිරිසුදු සීලය මෙලොව පරලොව සුව පිණිස වේ.

### 2. සීලවීමංස ජාතක යි.

- 777. හිරිං තරන්තං විච්ඡුච්ඡමානං  
තවාහමසථිං ඉති භාසමානං,  
සෙසයානි කම්මානි අනාදිය නිත්තං  
නෙසො මම්මනි ඉති තං විජ්ඣඤ්ඤා.
- 778. යං හි කඨිරා තං හි වදෙ යං න කඨිරා න තං වදෙ,  
අකරොනිත්තං භාසමානං පරිජානන්ති පඤ්ඤිතා.
- 779. න සො මිත්තො යො සද්ද අපච්ඡෙතො  
හෙද්දසඛිති රත්තමෙවානුපසසී,  
යසම්ඤ්ඤා සෙති උරසිව පුත්තො  
ස වෙ මිත්තො යො අහෙජ්ජා පරෙති.
- 780. පාමොජ්ජකරණං යානං පසංසාවහනං සුඛං,  
ඵලානිසංසො භාවෙති වහනෙත්තා පොරිසං ධුරං.
- 781. පවිච්චකරසං පිත්වා රසං උපසමස්ස ව,  
නිද්දරො භොති නිත්තාපො ධම්මපිතිරසං පිච්ච'නති.

3. හිරිජාතකං.

- 782. කො නු සනිතමි පජ්ජාතෙ අඤ්චපරියෙසනං වරං,  
අද්දකඛි රතතිං ඛජ්ජාතං ජාතවෙදං අමඤ්ඤථ.
- 783. ඤායස්ස ගොමයවුණ්ණෙති අභිමඤ්චං තිණානි ව,  
විපරිතාය සඤ්ඤාය නාසකඛි පජ්ජලෙතවෙ.
- 784. ඵවමු අනුපායෙන අඤ්චං න ලහතෙ මගො,  
විසාණතො ගවං දෙහං යඤ්චං ඛිරං න විඤ්ඤති.
- 785. විච්චධෙති උපායෙති අඤ්චං පපෙයානති මාණවා,  
නිත්තහෙන අමිත්තානං මිත්තානං පග්ගහෙන ව.
- 786. සෙණිමොකෙඤ්ච පලාහෙන වලලභානං නයෙන ව,  
ජගතිං ජගතිපාලා ආවසනති වසුඤ්චරතති.

4. ඛජ්ජාපණකපඤ්ඤා.



777. ලජ්ජාව දුරු කරන මිතුරුබව පිළිකුල් කරන මම ඔබගේ මිත්‍රයෙක්මි යි වචන මාත්‍රයෙන් කියන, දෙමි කරමි යන ප්‍රතිඥාව අනුව ක්‍රියා නො කරන මේ පුද්ගල මාගේ මිත්‍රයෙක් නො වේ යයි ඔහු දැනගන්නේ ය.

778. යමක් කරන්නේ ද එය මැ කියන්නේ ය. යමක් නො කරන්නේ ද එය නො කියන්නේ ය, නො කරන දෑ කියන ඔහු පඩිවරු හඳුනාති.

779. යමෙක් හැමදු නො පමා වූ මිත්‍රණ්දයෙහි සැක ඇත්තේ ද මිතුරාගේ සිදුරු මැ දක්නාසුලු වේ ද හේ මිතුරෙක් නො වෙයි. යමෙක් ඔරස පුත්‍රයකු මෙන් වෙසේ ද අනුන් විසින් බිඳිය නො හේ ද හේ ඒකාන්තයෙන් මිතුරෙකි.

780. දැන සීල භාවනාදී පුරුෂයාට අයත් පුණ්‍යක්‍රියා කිරීමට වැයම් කරන, එලය හා ආනිශංසය විදිනු රිසි පුද්ගලයා සතුටට හේතුවන පැයැසුම් ගෙන දෙන සැපය දියුණු කරයි.

781. දහමරස පානය කරන්නේ ත්‍රිවිධ විවේකරසය ද (කාය විවේක, වීක්‍යවිවේක, උපධිවිවේක) කෙලෙස් සන්තිද්‍රවාලීමෙන් ව්‍යුපශමසුඛය ද පිඩා නැතිවෙස් ද පවි නැතිවෙස් ද වේ.

3. හිරි ජාතක යි.

782. කවරෙක්, දුල්වෙන ගිනි ඇති කල ගිනි සොයා ඇවිදිනුයේ රාත්‍රියේ කණමැදිරියකු දැකූ ගිනිය යි සිතා ද,

783. හෙතෙම කණමැදිරියා මතුයෙහි ගොළිරිටි තණරොඩු එකතු කොට වැරදි කල්පනාවෙන් ගිනි පිඹින්නේ නමුදු ගිනි දල්වන්නට නොහැකි වී ද,

784. එපරිදි පිළිවෙළ වරදවාගෙන සොයන අඥායා ප්‍රයොජන නො ලබයි. ගවහඟින් කිරි දෙවන්නා කිරි නොලබන්නාක් මෙනි.

785. නොයෙක් ක්‍රමයන්ගෙන් මිනිස්සු දියුණුවට පැමිණෙත්. සතුරන්ට නිග්‍රහ කිරීමෙන් ද මිතුරන්ට සංග්‍රහ කිරීමෙන් ද,

786. සේනාවට ප්‍රධාන ඇමැතියන් ලැබීමෙන් ද විශ්වාස කටයුතු ඇමැතියන්ගේ උපක්‍රමයන්ගෙන් ද යන උපායයන්ගෙන් පොළොව අයිති කරගෙන රජවරු වෙසෙති.

4. බජ්ජාපණක ප්‍රශ්නය.

787. ධුන්නොඹි<sup>1</sup> සමම සුමුඛ ජුනෙ අක්ඛපරාජිතො,  
හරෙහි<sup>2</sup> අමඛපක්ඛානි විරියනොත හක්ඛයාමසෙ.
788. අලිකං වත මං සමම අභුතෙන පසංසයි,  
කො තෙ සුතො වා දිට්ඨො වා සුමුඛො නාම මක්ඛවො.
789. අජ්ජාපි මෙ නිං මනයි යං මං නිං අභිතුණ්ඨික,  
ධඤ්ඤපණං පච්චිනිතා මනො ජාතං හනායි මං.
790. තාහං සරං දුක්ඛසෙයාං අපි රජ්ජම්බි කාරයෙ,  
නෙවාහං යාවිතො දජ්ජං තථා හි භයතස්සො.
791. යඤ්ච ජඤ්ඤා කුලෙජාතං ගඤ්ඤ නික්ඛං අමච්චරිං,  
තෙන සඤ්ඤා මිත්තඤ්චා ධිරො සක්ඛාකුමරහති<sup>3</sup> ති.

### 5. අභිතුණ්ඨිකජාතකං.

792. මධුව ඡණ්ණං මධුරසං මධුගනිං වීසං අහු,  
ගුමබ්බො සාසමෙසානො අරඤ්ඤ ඔද්භි වීසං.
793. මධු ඉති මඤ්ඤමානා යෙ තං වීසමසායිසුං,<sup>1</sup>  
තෙසං තං කට්ඨකං ආසි මරණං තෙනුපාගමුං.
794. යෙ ව ඛො පච්චිකාය වීසං තං පරිච්ඡස්සුං,  
තෙ ආතුරෙසු සුචිතා ධ්වංශමානෙසු නිබ්බුතා.
795. එවමෙව මනුසෙසසු වීසං කාමා සමොහිතා,  
ආමීසං ඛන්ධනං වෙතං චච්චුචසො ගුහාසයො.
796. එවමෙවං ඉමෙ කාමෙ ආතුරා පරිචාරකෙ,  
යෙ සද්ද පරිචජෙජ්ජති සඛනං ලොකෙ උච්චචගුනති.

### 6. ගුමබ්බජාතකං.

---

1. ධුන්නොඹි - සීලු.  
2. හරෙහි - සීලු, හාරෙහි - මජ්ඣ.  
3. සඤ්ඤාකුමරහති - මජ්ඣ., සා.

787. යහළු සුමුබය, (මම) දු කෙළියෙන් පැරදුණු ධුර්වයෙක්වී. අඹපල හෙළාලව. තොපගේ වර්ගය අනුභව කරමු. තොපගේ වර්ගයෙන් උපන් අඹ පල අනුභව කරමු යි සේයි.

788. යහළුව, නැති ගුණයෙන් මා පසස්තෙහි එය එකැකින් මුසා යැ. වානරයා සුඤ්ඤ චූඡුණු ඇත්තෙකැයි කවර නැතෙකැ කා විසින් අසන ලද ද දක්නා ලද හෝ වේද?

789. අභිකුණ්ඩිකය, මත් වූ තෙපි සයින් පෙළුණු මා ධාන්‍යාපණයට ඇතුළු කොට යම් භෙයෙකින් (උණපත්තෙන්) පහර දුන්නෙහි ද එය අද දක්වා මා සිත්හි පවතී.

790. (ඉදින් තෙපි බරණැස් රජය ගෙනැදී) මා ලවා රජය කරවන්නහු වී නමුදු ධාන්‍යාපණයෙහි ඒ දුක්ඛශයනය සිහි කරන මම තොප විසින් අයදනා ලද්දේම එක් අඹපලයකුදු නො දෙමි. එසේ මැ යි. තොප විසින් මම බියෙන් තැනී ගන්වන ලදිමි.

791. ප්‍රාඤ තෙම යමකුත් සුජ්‍යකුලයෙහි උපතෙකැ මවුකුස හෝ (සරසා පිළියෙළ කරන ලද) යහන් ගැබ්හි තෘප්තයෙකැ නොමසුරෙකැ යි දන්නේ ද ඔහු හා සමග යහළු බව ද මිතුරු බව ද සටනාවට නිසි වේ.

5. අභිකුණ්ඩික ජාතක යි.

792. මී වැනි පැහැය ඇති මී වැනි රස ඇති මී වැනි සුවද ඇති විෂයෙක් විය. ගුම්බිය නමැති යකෙක් ආහාර සොයනුයේ වනයෙහි විෂ බහාලී ය.

793. මී යයි සිතා යම් කෙනෙක් එය කැවේ ද ඔවුන්ට එය කටුක විය. එයින් ඔව්හු මළහ.

794. යම් කෙනෙක් නුවණින් සලකා බලා ඒ විෂ වර්ජනය කළෝ ද ඔව්හු මරණාසන්න වූවන් අතරේ සුවපත් වූහ. විෂ තෙදින් දුවෙතුවන් අතුරෙහි නිවියහ.

795. එපරිදි පංචකාමයෝ මිනිසුන් අතුරෙ ඒ ඒ තැනැ තබා වූ විෂයකැ යි දනගුත්තාහ. මේ පංචකාම ආමිෂ ද බන්ධන ද වෙයි. තෙල පංචකාමය ශරීරය නැමැති ගුහායෙහි වෙසෙන මාරයා මැ යි.

796. එපරිදි කෙලෙස් පරිවාරකයන් ඇති මේ පංචකාමයන් මරණාසන්න නුවණැති යම් පුරුෂ කෙනෙක් හැම කල්හි දුරු කෙරෙත් ද ඔහු ලොකයෙහි සඛය සඛිඛ්‍යාත රාගාදී කෙලෙසුන් ඉක්මවා ගියාහු වෙත්.

6. ගුම්බිය ජාතක යි.

- 797. යථායං සාලියජාතොති කණ්ණසප්තං අගාහයි,  
තෙන සපෙපනසං දට්ඨො භතො පාපානුසාසකො.
- 798. අභනනිකම්භනාරං<sup>1</sup> යො නරො භනකුම්භිනි,  
එවං යො නිභතො සෙති යථායං පුරිසො භතො.
- 799. අභනනිකම්සාතෙනනං<sup>2</sup> යො නරො භනකුම්භිනි,  
එවං යො නිභතො සෙති යථායං පුරිසො භතො.
- 800. යථා පංසුමුමුච්චිං පුරිසො පට්ඨානං පටිකම්පෙ,  
තමෙව යො රජො භනති තථායං පුරිසො භතො.
- 801. යො අපපද්ධම්සස නරසස දුසසති  
සුඛසස පොසස අනඛනණසස,  
තමෙව බාලං පට්ඨෙති පාපං  
සුමුමො රජො පට්ඨානංව ඛිඤ්ඤාති.

7. සාලියජාතකං.

- 802. අමිඤ්ඤසුඛසුඛතො තචසාරසම්පජිතො,  
පසනකම්මච්චිණ්ණසුඛසුඛකම්මො තුමෙඤ න සොචථ.
- 803. න සොචනාය පරිදෙවනාය  
අපො ව ලඤ්ඤා<sup>3</sup> අපි අපකොපි,  
සොචනාමෙනං දුඛිතං වීදිනා  
පට්ඨිකා අභනමනා භවනති.
- 804. යතො ව බො පණ්ඨිතො ආපදසු  
න වෙධති අසුචිනි වජයඤ්ඤ,  
පච්චිකාසස දුඛිතා භවනති  
දිසවා මුඛං අච්චාරං පුරාණං.
- 805. ජපෙපන මනෙතන සුභාසිතෙන  
අනුසාදනෙන පට්ඨෙයා වා  
යථා යථා යසු ලහෙථ අසුං  
තථා තථා තසු පරකකමෙයා.
- 806. යතො ව ජාතෙයා අලබ්භනෙයො<sup>4</sup>  
මයාව<sup>4</sup> අඤ්ඤන වා එස අපො,  
අසොචමානො අධිවාසයෙයා  
කමමං දඤ්ඤං කිනති කරොමිදනිති.

8. තචසාරජාතකං.

---

1. අභනාර මභනාරං - සුමු මිජසං.  
 2. අභනාරමභාතෙතං - මිජසං.  
 3. අපොච ලඤ්ඤා - ඤා අපොචලඤ්ඤා - මිජසං.  
 4. මයා වා - මිජසං, ඤා.  
 (\* සචෙ පජාතෙයා අලබ්භනෙයො - අ-අඤ්ඤාතිකාය.)

797. දුෂ්ට වෛද්‍යවරයෙක් සැලලිහිණි පැටියෙකැ යි (කියා) බාලයකු ලවා නයකු ගැන්වී ද මේ ලාමක අනුසාසකයා ඒ සර්පයා විසින් ධසින ලදුව මළේ ය.

798. යම් මිනිසෙක් (අනුන්) නොපහරන නො මරන කෙනකු නසන්නට කැමැති වේ ද හේ මේ පුරුෂයා මළේ යමිසේ ද එසේ නටුවියේ මරණශයායෙන් හෝනේ ය.

799. යම් මිනිසෙක් (අනුන්) නොපහරන නො මරන කෙනකු මරන්නට කැමැති වේ ද හේ මේ පුරුෂයා මළේ යමිසේ ද එසේ නැසුණේ හෝනේ ය.

800. යමිසේ පුරුෂයෙක් පස්මිටක් උඩුසුළඟට දමා ද, එ රජස් ඔහු මැ පහරනේ ද එසේ මේ පුරුෂයා ද නැසුණේ ය.

801. යමෙක් නිරපරාධ වූ නිකෙලෙස් වූ පුරුෂයාට අච්ඡ කෙරේ ද උඩුසුළඟට දැමූ දුලී ලෙසින් අපරාධ කළ එ මැ අනුවණයා කරා පාපය පෙරළා එන්නේ ය.

7. සාළිය ජාතක යි.

802. සතුරන් අතට පත් වූ හුණ දඹුවක බඳනා ලද තෙපි ප්‍රියමනාප මුහුණ ඇත්තහු ය. කවර හෙයින් තෙපි ශෝක නො කරවූ ද?

803. ශෝක වීමෙන් ද හැඩීමෙන් ද මද වූ හෝ ප්‍රයෝජනයක් ලද නො හැකි ය. දුකඛිත වූ එහෙයින් මැ ශෝක කරන මොහු දනගත් සතුරෝ සතුටු වෙති.

804. අභී විනිශ්චය දන්නා නුවණැත්තා යම්හෙයකින් විපතෙහි දී නොසැලේ ද එහෙයින්, විකෘත නො වූ පළමු පැවැති මුහුණ දක්නා සතුරෝ දුකට පත් වෙති.

805. මන්ත්‍ර ජප කිරීමෙන් ද සාකච්ඡාවෙන් ද ප්‍රියවචනයෙන් ද අල්ලස් දීමෙන් ද ප්‍රවේණි කරායෙන් ද යි යම් යම් පරිද්දෙකින් යම් තැනෙකැ ප්‍රයෝජනයෙක් ලැබේ ද එහි ලා ඒ ඒ අයුරින් වැයම් කරන්නේ ය.

806. මා විසින් හෝ අන් කෙනකුන් විසින් හෝ තෙල අභී ලබන්නට නො හැකි යයි යම් හෙයකින් දැනී නම් දැඩි කර්මයෙකැ දැන් කුමක් කෙරෙමි ද යි ශෝක නො කෙරෙමින් ඉවසන්නේ යි.

8. තවසාර ජාතක යි.

- 807. ක්‍රයාභං දෙවානම්කරං කීං පාපං පකතං මයා,  
යමෙව සිරසථිං ඔභවට්ඨ වකකං හමති මඤ්ඤකෙ.
- 808. අතිකකම්ම රමණකං සද්ධමනඤ්ඤා දුභකං,<sup>1</sup>  
බ්‍රහ්මතරඤ්ඤා<sup>2</sup> පාසාදං කෙනටෙධන් ඉධාගතො.
- 809. ඉතො ඛත්තරා භොගා අත්‍ර මඤ්ඤක භවිස්සරෙ,  
ඉති එතාය සඤ්ඤාය පසස මං ව්‍යසනං ගතං.
- 810. වතුධති අධ්වජ්ඣගමා අධ්වකාභි ව සොළස,<sup>3</sup>  
සොළසාභි ව ඛතංස අත්‍රිච්ඡං වකකමාසදෙ.  
ඉච්ඡාභතසස පොසසස වසකං හමති මඤ්ඤකෙ.
- 811. උපරි විසාලා<sup>4</sup> දුපපුරා ඉච්ඡා විසදගාමිනී,<sup>5</sup>  
යෙ තං අනුච්ඡිකම්මනි තෙ භොතනි වකකධාරිතො<sup>6</sup>ති.

9. මිත්තවිඤ්ඤාජාතකං.

- 812. භංසො පලාසමච්ච නිග්‍රොධො සලල ජායති,<sup>7</sup>  
අවකසථිං<sup>8</sup> තෙ නිසිනොච සො තෙ මමොති ඡෙච්ඡති.
- 813. වධභිකුමෙච්ච<sup>9</sup> නිග්‍රොධො පතිට්ඨස්ස හවාමභං,  
යථා පිතා ව මාතා වා<sup>10</sup> එවමෙසො හවිස්සති.
- 814. යං කං අවකසථිං වධෙඨසි<sup>11</sup> ධීරරුකං භයානකං,  
ආමනත බො තං ගච්ඡාම වුධ්ථිමස්ස න රුච්ඡති.
- 815. ඉදනි බො මං භායති මහානෙරු නිදස්සනං,  
භංසස්ස අනභිඤ්ඤාය මහා මෙ භයමාගතං
- 816. න කස්ස වුධ්ථි කුසලපසසා<sup>12</sup>  
යො වධභිමානො සසගෙ පතිට්ඨං,  
කසස්සපරොධං පරිසවකමානො  
පතාරඨි මුලවධාය ධිරොති.

10. පලාසජාතකං.

වණණාරොහවග්ගො දුතියො.

---

- 1. උභව සිමු. උභව - මජ්ඣ.
- 2. අතිකකම්මරමණං-සද්ධමනඤ්ඤාදුභකං - මජ්ඣ.
- 3. බ්‍රහ්මතරඤ්ඤා - සිමු, මජ්ඣ.
- 4. අධ්වතිවාසිසොළස දුපුරා - මජ්ඣ.
- 5. උපරි විසාලා - මජ්ඣ.
- 6. ඉච්ඡා විසදගාමිනී - මජ්ඣ, සිමු.
- 7. සමපජායති - මජ්ඣ.
- 8. අවකසථිං - මජ්ඣ.
- 9. වධභිකමෙච - මජ්ඣ.
- 10. පිතාවා මාතා වා - සිමු.
- 11. වධෙඨසි - සිමු, මජ්ඣ.

807. යම් හෙයෙකින් මගේ හිස පැහැර වක්‍රය මස්තකයෙහි බමා ද එබඳු කවර වරදක් මම දෙවියන්ට කෙළෙමි ද මා විසින් කවර පාපයක් කරන ලද ද?

808. පළිඟු රිදී මැණික් සහ රුවන් යන ප්‍රාසාදයන් ඉක්ම කවර හෙයෙකින් මෙහි ආයෙහි ද?

809. මේ සතර පහයෙහි සම්පතට වඩා මෙහි බොහෝ ඇති වනැ යි මේ හැඟීමෙන් විපතට පත් මා බලව.

810. සතර දෙනකුන්ගෙන් නො සතුටු වී අටදෙනකුන් ළඟට ගියේ යැ. අට දෙනකුන්ගෙනුදු නො සතුටු වී සොළොස් දෙනකුන් ළඟට ගියේ යැ. සොළොස් දෙනකුන්ගෙනුදු නොසතුටු වී දෙකීස් දෙනකුන් ළඟට ගියේ ය. අධික අධිකය පතන්නේ උරවක්‍රයට පැමිණියේ ය. තණ්හායෙන් නැසුණ පුරුෂයා මතැ උරවක්‍රය බමා.

811. මතු මත්තෙහි විශාල වූ පුරවන්තට නො හැකි තෘෂ්ණා නොමෝ (රූපාදි අරමුණෙහි) පැතීර පවත්නී ය. යම් කෙනෙක් ඒ තෘෂ්ණාව පුනපුනා ගිජු වැ ගනිත් ද ඔහු වක්‍රධාරී වෙති.

**9. මිත්තවින්දක ජාතක යි.**

812. භංසයා පලාස දෙවියාට මෙසේ කී ය: යහළුව, නුගරුකෙක් හටගනී. ඒ නුගරුක නොපගේ අඩික සඬියාන වෙලෙප්භී හුන්නේ මැ නොපගේ මමියන් සිදුනේ යැ.

813. නුගරුක වැඩේවා. මේ රුකට මම පියකු මෙන් හෝ මවක මෙන් හෝ පිහිට වෙමි. තෙල තැනැත්තේ මහලු මාපියනට දරුවකු මෙන් පිහිට වන්නේ යැ.

814. යම් හෙයෙකින් තෙපි බිය ගෙන දෙන කිරිගස ඇකයේ වඩවු ද (එහෙයින්) නොප අමතා යමහ. මේ නුග රුකෙහි වර්ධනය මට රුස්නේ නො වෙයි.

815. (බාල කල්හි මා තුටු කළ මේ නුගරුක) දැන් (වැඩීගියේ) මා බිය පත් කරයි. භංසයාගේ මහමෙර බඳු වචනය අසා නො දන මට මහබියෙක් ආයේ ය.

816. යමෙක් වැඩෙනුයේ තමහට වූ මූල ප්‍රතිඥාව නසා ද ඔහුගේ ඒ වැඩීම නුවණැත්තන් විසින් නො පසස්නා ලද ය ඔහුගෙන් වන විනාශය යයි සැක කරන නුවණැත්තේ මුලිනුපුටන්නට වැයම් කරන්නේ ය.

**10. පලාස ජාතක යි.**

**දෙවැනි වණණාරොහ වර්ග යි.**

3. අධ්ඨවග්ගො

- 817. එවමහුතස්ස තෙ රාජ ආගතස්ස වසෙ මම,  
අඤ්ඤා නු කොච්චි පරියායො යො තං දුක්ඛා පමොවයෙ.
- 818. එවමහුතස්ස මෙ තාත ආගතස්ස වසෙ තච,  
නාඤ්ඤා නො කොච්චි පරියායො යො මං දුක්ඛා පමොවයෙ.
- 819. නාඤ්ඤා සුචරිතං රාජ නාඤ්ඤා රාජ සුභාසිතං,  
තායතෙ මරණ කාලෙ එවමෙච්චිතරං ධනං.
- 820. අකෙකාච්චි මං අච්චි මං අච්චි මං අභාසි මෙ,  
යෙ තං උපනායනානි වෙරං තෙසං න සමමනි.
- 821. අකෙකාච්චි මං අච්චි මං අච්චි මං අභාසි මෙ,  
යෙ තං න උපනායනානි වෙරං තෙසුපසමමනි.
- 822. නහි වෙරෙන වෙරානි සමමනනිධ කුදුවනං,  
අවෙරෙන ච සමමනනි එස ධම්මො සනාහිතනොති.

1. දීඝිනිකොසලජාතකං.

- 823. අගාරා පච්චුපෙතස්ස අනාගාරස්ස<sup>1</sup> තෙ සතො,  
සමණස්ස න තං සාධු යං පෙතමනුසොච්චි.
- 824. සංචාසෙන හවෙ සකක මනුසසස්ස මිගස්ස වා,  
හදයෙ ජායතෙ පෙමං තං න සකකා අසොච්චි.
- 825. මතං මරිස්සං රොදකති යෙ රුදනති ලපනති ච,  
තසමා තං ඉසි මා රොදි රොදිතං මොසමාහු සභොතා.
- 826. රොදිතෙන හවෙ ට්‍රිභෙම මතො පෙතො සමුට්ඨහෙ,  
සමෙඛ සමගමම රොදම අඤ්ඤාමඤ්ඤාස්ස කුතකෙ.
- 827. ආදිත්තං චත මං සනතං සතසිත්තංච පාවකං,  
චාරිතා වීය ඔසිඤ්ඤා සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
- 828. අබ්බතී චත මෙ සලලං යමාසි හදයනිසසිතං,  
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පුත්තසොකං අපානුදි.

1. අනගාරස්ස - මජ්ඣං.



### 3. අධික වර්ගය

817. රජතුමනි, මගේ වසයට පත් ඔබ දුකින් මුදාත්තට කිසියම් හේතුවක් තිබේද ?

818. දරුව, නාගේ වසයට පත් මෙබඳු මා දුකින් මුදා ද එයට කිසි යම් හේතුවක් නැත.

819. රජතුමනි, සුවර්තයට වඩා අනෙකක් මරණකාලයෙහි රක්තේ නො වෙයි. සුභාමිතයට වඩා අනෙකක් මරණකාලයෙහි රක්තේ නො වෙයි. ඒ දෙකට වඩා මුතු මැණික් ආදී අන් ධනය මරණකාලයෙහි රක්තේ නො වේ. ධනයට වඩා සුවර්තය හා සුභාමිතය ශ්‍රේණි යයි කී සේ ය.

820. මට ආක්‍රොෂ කෙළේ ය, මට ගැසුවේ ය, මා පැරදවීය, මා සතු දය පැහැර ගත්තේ යයි යම් කෙනෙක් වෙර බිඳින් ද ඔවුන්ගේ වෛරය නො සන්තිදෙයි.

821. මට ආක්‍රොෂ කෙළේ ය මට ගැසුවේ ය, මා පැරදවීය, මා සතු දය පැහැර ගත්තේ යයි යම් කෙනෙක් වෙර නො බිඳින් ද ඔවුන්ගේ වෛරය සන්තිදේ.

822. මෙලොවු වෛරයෙන් වෛරය කිසි කලෙක නො සන්තිදෙයි. අවෛරයෙන් (මෙමන්ත්‍රියෙන්) වෛරය සන්තිදේ. මෙය සනාතන (හැම කල්හි පවත්නා) ධර්මයකි.

#### 1. දීපිති කොසල ජාතක යි.

823. මිය ගිය කෙනකුට ශෝක කිරීම යන යමක් වේ ද එය ගිහි ජීවිතය හැරද පැවිදි වූ ශ්‍රමණයකු වූ ඔබට නො ගැළපේ.

824. ශක්‍රය, එක් ව විසීමෙන් ඒකාන්තයෙන් මනුෂ්‍යයාගේ සහ මෘගයාගේ සිතෙහි ජේෂ්‍මය හටගනී. ශෝක නො කර සිටින්නට නො පිළිවන.

825. මළවුන්ටත් මැරෙන්නවුන්ටත් යම් කෙනෙක් හඬක් ද වැළපෙත් ද ඒ හැඩිම හිස් ක්‍රියාවකැ යි මුද්ධාදී සත්පුරුෂයෝ කීහ. එහෙයින් සෘෂිය නො හඬන්න.

826. බ්‍රහ්මය, ඒකාන්තයෙන් හැඩිම නිසා මියගිය තැනැත්තේ නැගිටි නම් හැමදෙන එක් වී ඔවුනොවුන්ගේ මළ නැයන්ට හඬවූ.

827. ගීතෙල් ඉසැ දැලවූ ගින්නක් මෙන් මගේ සිත ඒකාන්තයෙන් ශොක ගින්නෙන් ඇවිළ පැවැත්තේ ය. දිය ඉසි න ලද කලෙක මෙන් සියලු දහ නිවී ගියේ ය.

828. සොචින් පෙළුණු මගේ පුත්‍රශෝකය යමෙක් දුරු කෙළේ ද හේ මගේ හදවතේ ඇති තුඹු ශෝක නමැති හුල ඒකාන්තයෙන් උදුරාලී ය.

829. සොභං අබ්බුඤ්ඤාසලොකාඤ්චි වීතසොකො අනාවිලො,  
න සොවාථි න රොදුමි තච සුඤ්ඤාන වාසවාති.

2. මිගපොකජාතකං.

- 830. කුභිං ගතා කඤ්ඤා ගතා ඉති ලාලපභති ජනො,  
අභමෙච ඵකො ජානාමි උදපානෙ මුසිකා හතා
- 831. යථෙතං<sup>1</sup> ඉති විති ච ගදුභොච නිවඤ්ඤි,  
උදපානෙ මුසිකං හතො යචං හකඛිතුමිච්ඡයි.
- 832. දහරො වාසි දුමමධ පඨමුඤ්ඤානිකො<sup>2</sup> සුසු,  
දීසමෙතං සමාසජ්ජ<sup>3</sup> න නෙ දසසාමි ජිවිතං.
- 833. නානතලිඤ්ඤාචනෙතාහං<sup>4</sup> නාධාපුඤ්ඤාසිරෙන වා<sup>5</sup>,  
සුඤ්ඤාන සිපඤ්ඤානො සිලොකෙති පමොවිතො.
- 834. සධ්ධං සුතමධියෙථ භීතමුඤ්ඤාකථධමජ්ජකිමං,  
සධ්ධසස අනථං ජානෙය්‍ය න ච සධ්ධං පසොජයෙ  
භොති තාදීසකො කාලො යඤ්ඤා අඤ්ඤාචහං සුත'කති.

3. මුසිකජාතකං.

- 835. සධ්ධං හණ්ඨං සමාදය පාරං තිණ්ණොසි මුභමණ,  
පච්චාගච්ඡ ලභුං බිපාං මමි තාරෙභිදුනිතො.
- 836. අසනුඤ්ඤා මං විරසනුඤ්ඤාන<sup>6</sup>  
නිමිඤ්ඤා භොති අධුචං ධුචෙන,  
මයාපි භොති නිමිඤ්ඤාය අඤ්ඤා<sup>7</sup>  
ඉතො අහං දුරතරං ගමීසසං.
- 837. කායං ඵලගලාගුමෙ<sup>8</sup> කරොති අහුභාසියං  
නධිධ නච්චං වා ගීතං වා තාලං වා සුසමාහීතං  
අනමඤ්ඤා කාලෙ සුමෙසාඤ්ඤා කිනතු ජගසසි සොහනො.
- 838. සිභාල බාල දුමමධ අපපඤ්ඤාසුසි ජමුඤ්ඤා,  
ජිනො මච්ඡඤ්ඤා පෙසිඤ්ඤා කපඤ්ඤා විය කුඤ්ඤාසි.
- 839. සුදසසං චජ්ජං අඤ්ඤාසං අඤ්ඤානො පන දුදුසං,  
ජිනා පතිඤ්ඤා ජාරඤ්ඤා මච්චි තිඤ්ඤාච කුඤ්ඤාසි.

---

1. යඤ්ඤානං - සිමු, මජ්ඣං.  
 2. පඨමුඤ්ඤානිකො - සායං, මජ්ඣං, සිමු.  
 3. දීසං - වෙතං සමාසජ්ජ - මජ්ඣං.  
 4. නානතලිඤ්ඤාචනෙතා - මජ්ඣං.  
 5. නාධාපුඤ්ඤානෙතා වා - මජ්ඣං.  
 6. අසනුඤ්ඤා මං විරසනුඤ්ඤානිමිඤ්ඤා භොති - මජ්ඣං.  
 7. කායං ඵලගලාගුමෙ - සායං, ඵලගලා ගුමෙ - මජ්ඣං.

829. ශක්‍රය, ඒ මම ශෝක නමැති උල උදුරන ලද්දේම වෙමි. ශෝක රහිත වූ නො කැළඹුණ සිතැති මම ඔබේ කීම අසා ශෝක නො කරමි, නො හඬමි.

2. මිඟපොතක ජාතක යි.

830. (මුණිකා) කොහි ගීයාදෝ කොහි ගීයාදෝ යි කියමින් ජනයා වැළපෙති. මුණිකාව දීද සමීපයේ නසන ලද යි එකලා මම දනිමි.

831. යම් හෙයකින් පහර දීමට සුදුසු කැනක් සොයා කොටුවට පසුබසින්තෝ යමියේ ද එසේ පසු බසින කරුණ දනිමි. දීද ලඟ මුණිකාව මරා යව නම් රජු ද බුදින්නට කැමැත්තෙහි ද?

832. බාලය, (තෝ) කරුණ වෙහි. පුරුම වයස් ඇතියෙහි. කරුණ වෙහි, දිග යටිය ඇති අවියක් එල්බගෙන සිටිනෙහි, තට දිවි නො දෙන්නෙමි.

833. අහසේ වූ දිව්‍ය විමානය නිසාද ශරීරාංග සමාන පුත්‍රයා නිසා ද මිදුණෙමි නො වෙමි. පුතා විසින් මාගේ මරණය පහත ලද්දෙමි ආවායැත් බැඳ දුන් ගාරා නිසා (මරණයෙන්) මිදුණෙමි.

834. ලාමක වූද මධ්‍යම වූද උත්කෘෂ්ට වූද විද්‍යාවන් හදුරන්තෝ ය. සියලු ශාස්ත්‍රයන්හි අර්ථය දැනගන්නෝ ය. හැම ශාස්ත්‍රයක් ම ක්‍රියාත්මක නො කරන්නෝ ය. යම් කලෙකැ යම් ශාස්ත්‍රයකින් ප්‍රයෝජන ලැබේද, එබඳු කාලයක් වන්නෝ ය. එකල ශාස්ත්‍රයෙන් ප්‍රයෝජන ගන්නෝ ය.

3. මුණික ජාතක යි.

835. බමුණ සියලු භාණ්ඩ ගෙන එතෙරට ගියෙහි. වහා නැවත එව. මේ නදියෙන් මා ද වහා එතෙර කරව.

836. පින්වතිය, ඇසුරක් නැති අලුතෙන් හමු වූ මා වෙත හැරුණි, දිගු කලක් ඇසුරු කළ ස්ථිර සැමියාගෙන් වෙනස් වූවා ය. නී මා කෙරෙහු දු අනෙකකු පාවා ගන්නී ය. මම මෙතැනින් ඉතා ඇතට යන්නෙමි.

837. තුවරලා ලැඟැබෙක කවර තැනැත්තියක් මහභවින් සිනාසේ ද නැටුමක් ගැයුමක් හෝ කුලුතාලමක් මෙහි නැත සුන්දර උරු යුග්මයක් ඇති රුසිරු තැනැත්තිය හැඩියයුතු අවසාාවෙහි සෙන්නේ කුමක් හෙයින් ද?

838. මෝඩ වූ නුවණ රහිත වූ ජම්බුකය, තෝ ඥානය නැත්තෙහි මාඑවා ද මස්වැදුල්ල ද යන දෙක ම නැති වූයේ අසරණයකු සේ සිතිවිලි සිතන්නෙහි.

839. මෙරමාගේ වරද දකින්නට පහසු ය, තමාගේ වරද දකින්නට අපහසු ය. තෝ සැමියා සහ සොර සැමියා යන දෙදෙනාගෙන් පිරිහුනෙහි ය, මා මෙන් තො ද සිතන්නෙහි ය.

- 840. එවමෙතං මිගරාජ යථා භාසසි ජමුක්ක,  
සා නුනාහං ඉතො ගතංවා හතඤ්ඤ භෙසසං වසානුගා.
- 841. යො හඉර මකනිකං ථාලං කංසථාලමපි සො හරෙ,  
කතංයෙව තයා පාපං පුතපෙවං කරිසසසීති.

**4. චූලලඛනුග්ගභජාතකං.**

- 842. ඉදනි බොමිති සුඛිතො අරොගො  
නිකකඤ්ඤකො නිපාතිතො කපොතො,  
කාභාමීදනී හදයසස තුට්ඨිං  
තථාහි මං මංසසාකං බලෙති.
- 843. කායං බලාකා සිඛිනී චොරී ලබ්බිපිතාමහා,  
මරං බලාතෙ ආගච්ඡ වණ්ණො මෙ වායසො සබා.
- 844. අලං හි තෙ ජග්ගිතායෙ මමං දිස්වාන ඵදිසං,  
චිදුනං සුදුපුඤ්ඤන පිට්ඨිමදදෙන මකඛිතං.
- 845. සුතභාතො සුච්චිකොසි අඤ්ඤපාතොන නපපිතො,  
කණෙයා ව තෙ වෙච්චරියො අගමා නු කජබ්බලං.
- 846. මා නෙ මිකො අමිකො වා අගමාසි කජබ්බලං,  
පිඤ්ඤානී තඤ්ඤ ලාඛිතා කණෙය බජ්ඣනානී වච්චනං.
- 847. පුතපාපජ්ජසි සමම සිලං හි තව තාදිසං  
න හි මානුසකා භොගා සුභුඤ්ඤා භොසනී පකඛිනා'ති.

**5. කපොතජාතකං.**

**අදිඨ්චගෙහා නිඛිසො.**

**කඤ්ඤානං:**

අථ වණ්ණං සසීල හිරි ලභතෙ  
සුමුඛාමිසසාලිය මිත්තවරො,  
අථ වකක පලාස සරාජ සතො  
යවබාලකපොතකං පණ්ණ රසාති.

**පඤ්චකනීපාතො නිට්ඨිතො.**

**කත්ථ වග්ගාදානං:**

ජිනඤ්චි වණ්ණං අසමං වග්ගපරි  
සුදෙසිතා ජාතකනනී පඤ්ච වීසනී,  
මහෙසිතො ඉඤ්චවරිකකම්මිකම  
මචොව ගාරා අඤ්චනී සුබ්බඤ්ඤනා'ති.

840. මාගරාජය, ඔබ යමක් කීහු ද මෙය මෙසේ ම ය, ඒ ඒ මම මෙතැනින් ගොස් එකානායයෙන් අතින් හිමියකු ලැබූ ඔහු අනුව යන්නෙහි.

841. යමෙක් මැටිතලියක් සොරා ගනී ද හෝ ඒ පුරුද්දෙන් රන්තලියක් සොරකම් කරන්නේ ය. නෝ පාපකම්ය කළා ය. නැවත ද මෙසේ කරන්නී ය.

#### 4. වූලලධනුගහ ජාතක යි.

842. දන් පරෙවියා නික්මුණේ ය. එහෙයින් සුවපත් ව නිරෝග ව සතුරු නමැති කටු නැතිවූයෙහි වෙමි. දන් මාගේ සිතට මනාපවූවක් කරන්නෙමි. එය එසේම ය. මෙම ස් ද අනික් මස් ද මා උත්සාහවත් කරයි.

843. වැහිවලාව මුක්තඤ්චන් කොට ඇති සෙරක වූ සිඵ ඇති කෙකින්න කවරක් ද කෙකින්න මැතට එන්න. මාගේ මිතුරු කඩුඩා නපුරු ය.

844. අරක්කුමියාගේ පුතා විසින් සිඳුනා ලද පියාපත් ඇත්තේ, අනන ලද පිටි ගැල්වූ මගේ සිරුර දක සිනාසීමෙන් කම් නැත.

845. ස්නානය කොටැ පවිත්‍ර වැ මැනැවින් වීලවුන් ගල්වන ලද්දෙහි ය. ආහාරපානයෙන් තෘප්තිමත් කරන ලද්දේ ය, නොපගේ ගෙලෙහි වෙඩුරු මැණිකෙකි. බරණැස් නගරයට ගියේ ද?

846. නොපගේ මිතුරෙක් හෝ සතුරෙක් හෝ කපංගල නගරයට (බරණැස්) නොයේවා කවර හෙයින් ද යත්, එහි ගියවුන්ගේ පියාපත් සිඳූ ගෙලෙහි කැබිලිත්තක් එල්වයි.

847. මිතුරු නැවත මෙබඳු දුකකට පැමිණෙන්නෙහි ය. නොපගේ ගතිය එබඳු ය. මනුෂ්‍යයනට අයත් සම්පත් පක්ෂියකු විසින් පහසුයෙන් බිදිය නො හැකි ය.

#### 5. කපොත ජාතක යි.

#### තුන්වන අධික වර්ග යි.

එහි උද්දනය :

වණණරොහජාතක යැ, සීලවීමංසජාතක යැ, හිරිජාතක යැ, බජෙජාපණකජාතක යැ, අභිකුණ්ඩික (සුමුඛ) ජාතක යැ, ගුම්බිය (ආමිස) ජාතක යැ, සාලියජාතක යැ, තවසාර (අමිත) ජාතක යැ, මිත්තවීඤ්ඤ (වක්ත) ජාතක යැ, පලාසජාතක යැ, දීඝිති කොසල (සරාජ) ජාතක යැ, මිගපොතක (සනො) ජාතක යැ, මුසික (යව) ජාතක යැ, වූලලධනුගහ (බාලක) ජාතක යැ, කපොතජාතක යැ යි පසළොස්සකි.

#### පංචක නිපාතය නිමි.

වර්ග උද්දනය:

මහර්මි වූ බුදුන්ගේ උත්තම ඉඤ්චියභි ප්‍රකාශිත අර්ථවත් වූ සුවඤ්ජන වූ භාජා ඇති 'ජිත' යි ආරබ්ධ මණිකුණ්ඩල වර්ග යැ, වර්ණරොහ වර්ග යැ මත්තෙහි අපරිපූරණ වූ අර්ධවර්ග යැ, යන ජාතක යි සුද්දෙශිත පස්විසි ජාතකය වදළහ.

848. මාඤ්චු කුජ්ඣකි<sup>1</sup> භූමිපති මාඤ්චු කුජ්ඣකි රටෙසහ,  
කුඤ්ඤං අපටච්ඡුජ්ඣකිනො රාජා රට්ඨස්ස සුඵකො.
849. භාමෙ වා යදි වාරදෙඤ්ඤා නිනෙක වා යදි වා ඵලෙ,  
සබ්බස්මනුසාසාමි මාඤ්චු කුජ්ඣකි රටෙසහ.
850. අචාරියපිතා නාම අහු ගඛනාය නාවිකො,  
පුඤ්ඤ ජනං තාරසීත්වා<sup>2</sup> පට්ඨා යාවති චෙතනං  
තෙනස්ස භණ්ඩනං භොති න ච භොගෙහි වධ්ඪති.
851. අතිණ්ණංයෙව යාවසු අපාරං තාත නාවික,  
අදෙඤ්ඤා හි තිණ්ණස්ස මනො අදෙඤ්ඤා භොති තරෙසීනො<sup>3</sup>.
852. භාමෙ වා යදි වාරදෙඤ්ඤා නිනෙක වා යදි වා ඵලෙ,  
සබ්බස්ම අනුසාසාමි මාඤ්චු කුජ්ඣකි නාවික.
853. යා යෙවානුසාසනියා රාජා භාමවරං අද,  
තායෙවානුසාසනියා නාවිකො පහරී මුඛං.
854. භක්තං භික්තං භතා භරියා ගඤ්ඤා ව පතීනො ජමා.  
මිගොව ජාතරුපෙත න තෙනස්මං අවධිච්ඡුතති<sup>4</sup>.

### 1. අචාරියජාතකං.

855. මා තාත කුජ්ඣකි න හි සාධු කොධො  
බ්‍රහ්මචි තෙ අදිට්ඨං අඤ්ඤාතඤ්ඤා,  
මාතා පිතා දිසතා සෙතකෙකු  
අචාරියමාහු දිසතං පසස්වා.
856. අභාරිනො අනන්දපාණවත්ථද  
අච්ඡාසිකා තමපි දියං වැනති  
ඵසා දියා පරමා සෙතකෙකු  
යං පඤ්ඤා දුක්ඛී සුචිනො භවතති.
857. බරාජිතා ජට්ඨා පඤ්ඤානො  
දුමුක්ඛරූපා යෙ මෙ ජපනති මනො,  
කච්චි නු තෙ මානුසිකෙ පයොගෙ  
ඉදං විදු පරිමුක්ඛා අපායා.

1. කුජ්ඣකි - මජ්ඣං.  
2. තාරසීනො - මජ්ඣං.  
3. තාරෙසීනො - සං.  
4. අවධිච්ඡුතං - මජ්ඣං.

848. භූමිපාලයාණෙනි, නො කීපෙන්නේ මැනැවි. රජතුමනි, කෝප නො කරන්නේ මැනැවි. කිපියා වූ තැනැත්තහුහට පෙරළා කෝප නො කරන රජ රටවැසියා විසින් සුදනු සුසුසු ය.

849. ගමෙහි හෝ වනයෙහි හෝ වලකන්හි හෝ ගොඩ බිමෙහි හෝ අනුශාසනා කරමි. රජතුමනි, නො කීපුන මැනැවි.

850. අවාරියපිතු නැමැති තොටියෙක් ගහෙහි විය. හේ පළමු වැ ජනයා ගඟින් එතෙර පමුණුවා පසුව කුලිය ඉල්ලයි. එයින් ඔහුට කලහ ඇති වෙයි. ධනයෙන් හේ නො වැඩේ.

851. දරුව, තොටිය, ජනයා ගහෙන් තරණය කරවන්නට පළමු ව කුලිය ඉල්ලන්න. ගහ තරණය කළවුන්ගේ සිත අනෙකෙකි. (වෙනස් වේ) එතෙරවීම සොයන්නහුගේ සිත අනෙකකි.

852. ගමෙහි හෝ වනයෙහි හෝ වලකන්හි හෝ ගොඩබිමෙහි හෝ අනුශාසනා කරමි. තොටිය නොකීපුන මැනැවි.

853. යම අනුශාසනාවක් නිසා රජතුමා තවුසාට ගම්වරක් දුන්නේ ද ඒ අනුශාසනාව ම නිසා තොටියා තවුසාගේ කටට ගැසුවේ ය.

854. බන් බඳුන බිඳින ලදී. බිරිඳ නසන ලදී. ගැබ ද බිම හෙලන ලදී. මුතුමැණික් ආදිය මැඩ ගෙන ගියේ වුව ද එයින් මුවකුට ප්‍රයෝජනයක් ලද නොහැක්කා සේ මෝඩයෙක් පඬිවරයකුගේ ඔවා අසා ද එයින් ප්‍රයෝජනයක් ගන්නට නො හැකි වේ.

1. අවාරිය ජාතක යි.

855. දරුව සේතකෙතු, නො කීපෙන්න. කෝප වීම මනා නො වේ. තා නොදුටු නො ඇසූ දේ බොහෝ ය. මවුපියෝ සුරුව දිසාව වශයෙන් ද ගුරුවරු දකුණු දිසාව වශයෙන් ද බුඬාදි ආර්යයෝ කියත්.

856. සේතකෙතුව, අභාරපාන හා රෙදිපිළි දෙන (එසේ ම) දන් පිණිස කැඳවන ගෘහස්ථයෝ වෙත් ද එය ද දිසාවකැ යි බුඬාදි උතුමෝ කියති. යම දිසාවකට පැමිණ දුක්පත් ජනයා සුවපත් වෙත් ද මේ දිසාව උතුම් වේ,

857. රථ අදුන්දිවිසම අදින ජටාමඩුලු අපවිත්‍ර දත් යන මේවා නිසා කිලිටි පෙණුම ඇති යම තවුස් කෙතෙක් වෙත් ද ඔවුහු මතුරු දපත් (නම්) කෙසේ ද මෙය දන්නා මොවුහු අපායෙන් මිදුණෝ ද?

- 858. පාපානි කම්මානි කරිඤ්ඤි රාජ  
බහුසුඤ්ඤා නොව වරෙය්‍ය ධම්මිං,  
සහසසවෙද්දපි න නං පටිච්ච  
දුක්ඛා පමුඤ්ඤාච වරණං අපඤ්ඤා.
- 859. සහසසවෙද්දපි න නං පටිච්ච  
දුක්ඛා පමුඤ්ඤාච වරණං අපඤ්ඤා,  
මඤ්ඤාමි වෙද අච්චා හවිකති  
සස ඤ්ඤාමං<sup>1</sup> වරණං ඤ්ඤාච සච්චං.
- 860. නොහව වෙද අච්චා හවිකති  
සසංයමං වරණං ඤ්ඤාච<sup>2</sup> සච්චං,  
කිකතිං හි පපොති අධිච්ච වෙදෙ  
සඤ්ඤා පුඤ්ඤාති<sup>3</sup> වරණං දනොකති.

2. සෙතමෙකතුජාතකං.

- 861. පටෙඤ්ඤා ව කාමා පලිපො ව<sup>4</sup> කාමා  
හසඤ්ඤා මෙතං කිච්චිලං පට්ඨිකං,  
රජො ව ධුමො ව මයා පකාසිතා<sup>5</sup>  
හිඤ්ඤා තුචං පබ්බජ ඉහමිදන්ත.
- 862. ගච්ඤ්ඤා ව රත්තො අධිච්චිකිකො ව  
කාමෙඤ්ඤාහං<sup>6</sup> ඉහමිඤ්ඤා හිංසරුපං,  
නං නුඤ්ඤාහෙ ජීවිකඤ්ඤා පහාතං  
කාමාමි පුඤ්ඤාති අනාපකාති.
- 863. යො අඤ්ඤාමසස හිතානුකම්පිතො  
ඔච්චසමානො න කරොති සාසනං,  
ඉදමෙව සෙයොහා ඉති ම ඤ්ඤාමානො  
පුනපුනං ගබ්හමුපෙති මඤ්ඤා.
- 864. යො සොරරුපං නිරයං උපෙති  
සුභාසුභං මුක්ඛකරිසපුරං,  
සතතා සකාමෙ න ජහනති ගිඤ්ඤා  
යෙ හොතති කාමෙසු අච්චරාගා.
- 865. මිඤ්ඤාන ලිඤ්ඤා රුහිරෙන මකතිතා  
සෙමෙකන ලිඤ්ඤා උපනිකම්මනති,  
යං යං හි කාමෙතන චුසනති භාවදෙ  
සබ්බං අසාතං දුක්ඛමෙව<sup>7</sup> කෙවලං.

---

1. සසංයමං - යා.	5. පකාසිතො - මජ්ඣ.
2. වරණමෙව - මජ්ඣ.	6. කාමෙඤ්ඤාහං - මජ්ඣ.
3. සතතිං පුඤ්ඤාති - සීලී, මජ්ඣ.	7. සුභා සුභ - මජ්ඣ.
4. පලිපො - සීලී.	8. දුක්ඛමෙව.



858. රජතුමනි, උගතකු වුවත් පාපක්‍රියාහි නිරත වෙමින් පුණ්‍යක්‍රියාහි නො යෙදේ නම්, දහස් ගණන් වේදමන්ත්‍ර දත්තේ වුව ද සීලයට හා අටසමවතට නො පැමිණ අවාදුකින් නො මිඳෙන්නේ ය.

859. බහුශ්‍රැතකම ඇත්තේ වුව ද සිල්සපත් නො වී ඒ බහුශ්‍රැතකම හේතුකොටගෙන අපායාදී දුකෙන් නො මිඳෙන්නේ ය. එහෙයින් වෙදය නිෂ්ඵලය යි සිතමි. සීලය සහිත වරණය ම සත්‍යයකි.

860. වෙදය නිෂ්ඵල වූයේ නො වෙයි. සීලය සහිත සමාපක්‍යය උතුම්. එය එසේ ම ය. වෙදය හදුරා කීර්තියට පැමිණේ නැවත වරණධර්මයන් නිසා දමිත වූ නිවනට පැමිණේ.

2. සේතකෙතු ජාතක යි.

861. බ්‍රහ්මදක්‍ෂය, කාමය මඩ වැනි ය. (එසේ ම) පැතිරගිය මඩකි. මුල් තුනෙකින් පිහිටි (ගසක් සේ) කාමය අවල ව පිහිටියෙන් බිය උපදවයි. දුච්ඡලක් ලෙස ද දුමක් ලෙස මා විසින් ප්‍රකාශ කොට ඇත. නුඹ මේ කාමය හැර පැවිදි වන්න.

862. බ්‍රාහ්මණය, කාමයන් දඩී ආශා ඇතියේ එහි ඉතා ඇලුණේ ඒ නිසා මුසපත් වූයෙන් ජීවිකාවට කැමැත්තේ බිය උපදවන ඒ කාමය දුරුකරන්නට වූයම් නො කරමි. (එහෙත්) බොහෝ පින්කම් කරන්නෙමි.

863. යමෙක් දියුණු ව කැමැති ව හිතෙනමි ව අනුකම්පා පෙරටු ව ඔවා දෙනුයේ වුව ද මෙය ම වඩා මනා යයි තමා ගත් මතයේ එල්බගෙන) සිතමින් අනුශාසිත පරිදි ක්‍රියා නො කෙරේ ද හෙතෙම නැවත නැවත මව්ගැබට පැමිණේ.

864. හේ සසරට බිය වූ කුලපුත්‍රයන්හට පිළිකල් වූ මලමුත්‍ර යෙන් පිරුණු දරුණු ස්වභාවය ඇති මව්කුස නම් වූ නිරයට පැමිණේ. යම් කෙනෙක් කාමයන්හි පහව නොගිය ආශා ඇත්තේ ද එහි ගිජු වූයේ ද ඇලුණේ ද ඔහු මව්කුස වාසය නො හරිත්.

865. අඟුටියෙන් තැවරී, ලෙයින් වැකි, යෙමින් ගැව් සත්හු නික්මෙත් ද, යමක් සිරුරෙන් ස්පර්ශ කෙරේ ද එකෙණෙහි ම සියල්ල දුක් ය.

866. දිනවා වදම් නම් අඤ්ඤාතො සචං  
 පුබ්බන්තිවාසං ඛන්ධං සරාමී,  
 විත්‍රාහී භාථාහී සුභාසිතාහී  
 දරිට්‍රිචො නිජ්ඣාපඨී සුමෙධන්ති.

3. දරිට්‍රිචජාත්‍යකං.

867. කාකොළා<sup>1</sup> කාකසච්ඡා ව මයඤ්ඤි පතනං වරා,  
 සබ්බෙව සද්දිසා භොම ඉමං ආගමම පබ්බතං.

868. ඉධ සීහා ව ව්‍යග්ගා ව සීගාලා ව මීගාධමා,  
 සබ්බෙව සද්දිසා භොන්ති අයං කො නාම පබ්බතො.

869. ඉමං නෙරුන්ති ජාතන්ති මනුස්සා පබ්බතුත්තමං,  
 ඉධ වජ්ජෙණ්ණන සම්පන්නා වසන්ති සබ්බපාණිතො.

870. අමානනා යත් සියා සන්තානං වා වීමානනා,  
 භීතසම්මානනා වා'පි න තත් වසතිං වසෙ.

871. යත්ථාලසො ව<sup>2</sup> දසෙඛා ව සුරො භීරු ව පුජියා,  
 න තත් සන්තො නිවසන්ති<sup>3</sup> අවිසෙසකරෙ නගෙ<sup>4</sup>.

872. නායං නෙරු විහජති භීතමුක්කට්ඨමජ්ඣිමෙ<sup>5</sup>  
 අවිසෙසකරො නෙරු භඤ්ඤා නෙරුං ජභාමසෙති.

4. නෙරුජාත්‍යකං.

873. ආසාවති නාම ලතා ජාතා වික්කලතාවනෙ,  
 තස්සා වස්සසභසෙසන ඵකං නිබ්බන්තනෙ ඵලං.  
 තං දෙවා පට්ඨිරුපාසන්ති තාව දුරඵලං සතිං<sup>6</sup>.

874. ආසිංසෙව තුවං රාජ ආසාඵලවතී සුඛා,  
 ආසිංසෙච්ච සො පත්ති ආසිංසෙච්ච<sup>7</sup> සො දිජො.

875. තස්ස වාසා සම්ඡන්තිත් තාව දුරගතා සතිං<sup>8</sup>  
 ආසිංසෙව තුවං රාජ ආසා ඵලවතී සුඛා.

---

1. කාකොළ - මජ්ඣං.  
 2. යත් ව අලසො ව - ඩුට්‍රි.  
 3. වසන්ති - මජ්ඣං, සනා.  
 4. විසෙස අකරෙ ජනෙ - මජ්ඣං.  
 5. භීතමුක්කට්ඨ - මජ්ඣං, සනා.  
 6. දුරඵලසති - මජ්ඣං, සනා.  
 7. අසිංසෙච්ච, සනා, අද්දසිංසෙච්ච - මජ්ඣං.  
 8. තස්සවාසා, මජ්ඣං, තස්සවාසා සම්ඡන්ති - තාවදුරගතෙසති - සනා.

866. අනෙකකුගෙන් අයා නො කියමි. පෙරවුසු කදපිළිවෙළ දක්නා නුවණින් දකෑ කියමි. බහුල වශයෙන් පෙරවුසු කදපිළිවෙළ සිහි කරමි. දරිච්චි පසේබුදු රජාණන් වහන්සේ විසිතුරු ගාරායෙන් වදරා නුවණැති රජුව තම අදහස ගැන්වී ය.

3. දරිච්චි ජාතක යි.

867. වනකවුඩුවෝ ද පියවි කවුඩුවෝ ද පක්ෂීන්ට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ අපි ද මේ පර්වතයට පැමිණ සමාන වෙමු.

868. මේ පර්වතයේ දී සිභවගභිවල් යන භූමදෙන සමාන වෙති. මේ පර්වතයේ නම කුමක් ද?

869. මේ උතුම් පර්වතය රුවන් පව්ව යයි මිනිස්සු දනිත්, මේ පව්වේ දී සියලු ප්‍රාණිහු පැහැපත් ව වෙසෙති.

870. යම් තැනෙකැ සිල්සපන් ගුණවතුන්හට ගරුබුහුමන් නො කෙරේ ද අවමන් කෙරේ ද, දුසිල් මනුෂ්‍යයන්ට සමාන කෙරේ ද එහි වාසය නො කරන්නේ ය.

871. යම් තැනෙකැ අලසයා, දක්ෂයා, ඉරයා සහ බියඉල්ලා යන මොවුන් පිදියයුත්තෙන් වෙන් ද විෂේෂයක් නො කරන ඒ පර්වතයෙහි සත්පුරුෂයෝ නො වසත්.

872. මේ ස්වර්ණ පර්වතය භීත උත්කාෂ්ට මධ්‍යම යනුවෙන් බෙදීමක් නො කරයි. මේ ස්වර්ණ පර්වතය විශේෂයක් නො කරයි. එහෙයින් ස්වර්ණපර්වතය අත් හරිමු.

4. නෙරු ජාතක යි.

873. චිත්‍රලතා වනයෙහි ආසාවතී නැමැති වැලක් හටගත්තේ එහි අවුරුදු දහසෙකින් ගෙඩියක් හටගත්තේ ය. එතරම් දිග කාලයකගේ ඇවෑමෙන් එල හටගන්නා ඒ වැල සම්පයට දෙවියෝ නැවත නැවත එති.

874. රජතුමනි, ඔබ ද පතන්නෙහි ය ආසාව එලවත් වූයේ සැප ගෙන දේ යයි පක්ෂියා බලාපොරොත්තු වේ ම ය. ඒ පක්ෂියා ලබමි යි පතන්නේ ය.

875. එතෙක් දුර ගිය ඔහුගේ ආසාව සම්පුර්ණ විය. එහෙයින් රජතුමනි ඔබ ද පතනු මැනැවි. ආසාව එලවත් වූයේ සැප ගෙන දෙයි.

876. සමෙහි මො මො වාචාය න ව සමෙහි කමුණා,  
මාලා සෙරෙයාකසෙසව ව ණණවනා අගනකිකා.

877. අඵලං මධුරං වාචං යො මිනෙහු පකුබ්බති,  
අභං අභිසසජං හොගං සනධි තෙනසස ජීරති.

878. යං හි කසිරා තං හි වදෙ යං න කසිරා න තං වදෙ,  
අකරොනතං හාසමානං පටිජානනති පණ්ඩිතා.

879. බලකුච වත මෙ බිණං පාරෙයාකුච න විජ්ජති,  
සමෙක පාණ්ණපරොධාය හන්දන්ති වජාමහං.

880. එතදෙව හි මෙ නාමං යං නාමසම්මං රජෙසහ,  
ආගමෙහි මහාරාජ පිතරං ආමනසාමභනති.

### 5. ආසඩකජාතකං.

881. න මෙ රුවිච්චි මීගාලොප යසස තෙ තාදිසා ගති,  
අකුචං තාත පතසි අහුමිං තාත සෙවසි.

882. වතුකක ණණංව කෙදරං යද තෙ පඨවිච්චි සියා,  
තතො තාත නිවනසායු මාසු ජනෙහා පරං ගමි.

883. සනති අභෙඤ්ඤපි සකුණා පතායානා විභවමා,  
අකච්චනා වාතවෙගෙන නට්ඨා තෙ සසසතිසමා.

884. අකච්චා අපරණණසස පිතු වුද්ධසස සාසනං,  
කාලෙ වාතෙ අතිකකච්ච වෙරච්චානං වසං ගතො.

885. තස පුහතා ව දුරා ව යෙ වභෙඤ්ඤ අනුච්චිනො,  
සබ්බෙ ව්‍යසනමාපාදං අනොවාදකරෙ දිජෙ.

886. එවච්චි ඉධ වුද්ධානං යො වාකාං නාවුජ්ජකිති,  
අතිසිමං වරො දිනෙහා ගිජෙකාචාතිතසායනො.  
සමබ්බ සංඛ්‍යා නපටොනති අකච්චා වුද්ධසාසනනති.

### 6. මීගාලොපජාතකං.

1. සංසෙසි - මජ්ඣ.

2. පඨවි - මජ්ඣ.

3. අපකුණා - මජ්ඣ.

4. පිතු වුද්ධසස භාසනං - මජ්ඣ.

5. කාලවාතෙ - මජ්ඣ.

6. අනා - මුලු, මජ්ඣ. සතා.

7. වධානං - මුලු.

876. සුවද නැති පාට සහිත කටුකරවූ මල් පරිදි මා කරාවෙන් සතුටු කෙළෙහි ය. ක්‍රියාවෙන් සතුටු නො කෙළෙහි ය.

877. යමෙක් (කිසිවක්) නො දෙන්නේ සම්පත් නො හරින්නේ, යාළුවන්ට නිෂ්ඵල වූ මිහිරිකපා කියා ද (කරාවෙන් පමණක් සංග්‍රහ කෙරේ ද) ඔහු හා මිතුරුකම නො ගැළපේ.

878. යමක් කරන්නේ ද එය කියන්නේ ය, යමක් නො කරන්නේ ද එය නො කියන්නේ ය. කියන ලෙස නො කරන්නවුන් තුවණැත්තෝ දැනගනී.

879. මාගේ බලය ඝෂය විය, මාර්ගොපකරණ ද නැත. මාගේ පණ නැති වේ යයි සැක කරමි. එහෙයින් දන් මම හැර යමි.

880. රජතුමනි, මෙහි යම්බඳු නමක් වේ ද මේ මාගේ නම වේ. මහරජතුමනි, බලව මම පියා කැඳවමි.

**5. ආසංක ජාතක යි.**

881. මිඟාලොපය, තාගේ ඒ ගමන් මට රුක්නේ නො වේ. පුත, ඉතා උඩට නො යව. තෝ තට තුසුසු බීම සෙවුනෙහි.

882. යම් වෙලාවක තට පොළොව හතරැස් කුඹුරක් සේ පෙනෙන්නේ වේ ද දරුව, එයින් තවතුට. ඉන් ඔබට නො යව.

883. පියාපත් යානා කොට අහසින් යන පෙසු පක්ෂීහු ද වෙති. (ඉහළ අහසේ පවතින) වායුවෙහිගෙන් අදින ලද ව ඔවුහු මලහ. පොළොව හා පර්වතය සමාන කොට සිතන ඔවුහු පවා මළෝ ය.

884. අපරණ්ණ නමැති මහලු පියාගේ අනුශාසනය පරිදි ක්‍රියා නො කොට කෘෂ්ණ වාතය ඉකුත් කොට ගීයේ වෙරම්බ වාතයේ වසඟට ගීයේ ය.

885. මාගාලොප නම් සකුණයා පියාගේ අවිවාදයෙහි නො පවත්නා කල්හි (වෙරම්බවාතයෙහි වසඟට ගීය හෙයින්) ඔහුගේ දරුවෝ ද බිරියෝ ද, ඔහු නිසා දිව් රැකගන්නෝ ද යන හැම නටහ.

886. මෙසේ යමෙක් මේ ලොවැ ඉණනුවණැති වැඩිහිටියන්ගේ කීම වටහා නොගෙන ක්‍රියා කෙරෙත් ද ඔවුහු අනුශාසනාව ඉක්මවා ගිය උඩඟු වූ සීමාව ඉක්මවා ගිය මාගාලොප ගිජුළිහිණියා මෙන් විනාශ වෙති.

**6. මාගාලොප ජාතක යි.**

887. කා නු කාලෙන වණ්ණෙන න වාසි පියදසසනා,  
කා වා ජං කසස වා ධීතා කරං ජානෙමු තං මයං.
888. මහාරාජසසහං ධීතා විරූපකඛසස වණ්ණියා,  
අහං කාළී අලකඛිකා කාලකණ්ණිති මං විදු  
ඔකාසං යාවිතො දෙභි වසෙමු තව සතභිකෙ
889. කිං සිලෙ කිං සමාවාගෙ පුරිසෙ නිවිසසෙ<sup>1</sup> තුවං,  
පුට්ඨා මෙ කාළී අකඛභි යථා ජානෙමු තං මයං.
890. මකඛී පළාසී සාරමභි ඉසුකුඛී මච්ඡරී සයො,  
සො මඤ්ඤං පුරිසො කතොයා ලදධං යසස<sup>2</sup> විතසසති.
891. කොධනො උපනාභී ව පිසුනො ව විහෙදකො.  
කණ්ණකවාචො<sup>3</sup> ඵරුසො සො මෙ කතාතතරො තකො.
892. අජජසුචෙති පුරිසො සදඤ්ඤා නාවචුජ්ඣති,  
ඔචජ්ජමානො කුසභති සෙයාසො අතිමඤ්ඤති.
893. දවපපලදො<sup>3</sup> පුරිසො සබ්බමිඤ්ඤභි ධංසති,  
සො මඤ්ඤං පුරිසො කතොයා තසමිං භොමී අනාමයා.
894. අපෙභි ඵඤ්ඤා ජං කාළී නෙතං අමෙකසු විජ්ජති,  
අඤ්ඤං ජනපදං ගච්ඡ නිගමෙ රාජධානියො.
895. අහච්චි ඛො තං ජානාමී නෙතං කුමෙකසු විජ්ජති,  
සතභී ලොකෙ අලකඛිකා සඛ්ඤ්ඤානභී ඛුං ධනං.  
අහං දෙවො ව මෙ භාතා උභො නං විධිමාමසෙ.
896. කානු දිඤ්ඤන වණ්ණණන පථඛායා සුප්පතිට්ඨිතා,  
කා වා ජං කසස වා ධීතා කරං ජානෙමු තං මයං.

---

1. නිවිසෙ - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.  
2. යසං - මජ්ඣං.  
3. දෙවපපලපුරිසො පුට්ඨො - මජ්ඣං.  
\* කණ්ණකවාචො. නාගද

887. වස්ත්‍රාභරණයෙන් කාලවර්ණ හෙයින් නො ද ප්‍රිය දඹන ඇති තෝ කවරහි? කවරක්හුගේ හෝ දුභිතා වෙහි? අපි කී කෙසේ දනුමෝ ද? හඳුනමෝ ද යි යි සේ යි.

888. මම විරූපාක්ෂ රජුගේ දු වෙමි. ක්‍රොධ කිරීම ස්වභාව කොට ඇති හෙයින් වණ්ඩි නම. කළුපැහැ ඇතියෙන් කාළි නම. අධනායෙමි. අන්‍යයෝ මා කාලකණ්ණි යයි දනිති. ආරාධිත තෙපි මට අවකාශ දෙව. එක් රැයක් තොප යම්පයේ වසමු.

889. කෙබඳු සිල් ඇති කෙබඳු සමාවාර ඇති පුරුෂයකු යම්පයේ තෝ වෙසෙහි ද. මා විසින් විවාරන ලද්දෙහි යම්පේ කී කවරක් ද යි අපි දත හැකි වන්නමෝ ද එසේ කියව.

890. යම් පුරුෂයෙක් ගුණමකු ද අනුන් දෙස් කියා ද, කරුණුකරිය කම් ඇත්තේ ද, ඊෂ්ඨා ඇත්තේ ද, මසුරු වේ ද කපටි වේද, ලද ධනය ධුර්තකම් නිසා වනසා ද එබඳු පුරුෂ මට ප්‍රිය වෙයි.

891. යම් පුරුෂයෙක් කිපෙන සුලු ද බඳබවෙර ඇත්තේ ද කේලාම් කියා ද මිත්‍රහෙදය කෙරේ ද සදෙස් බස් තෙපලා ද රථ වචන කියා ද හේ යට කී පුරුෂයාට වඩා ප්‍රිය ය.

892. පුරුෂයා මේ අද කටයුතු දෙය ය, මේ සෙට කටයුතු දෙය යයි තම දියුණුවට අවශ්‍ය කටයුතු නො දනී ද, ඔවා දෙන කලා කිපේ ද තමාට වඩා බුහුමන් ලද යුත්තා පහත් කොට සිතා ද.

893. පංචකාමයෙහි බහුල ආශා ඇති, සියලු මිතුරන්ගෙන් පිරිහෙයි ඒ පුරුෂයා මට ප්‍රිය ය. මේ ගුණයන්ගෙන් හෙබි පුභුලන් හා නිදුක් ව නිශ්ශොක ව වසමි.

894. කාළිය, තෙපි මෙතැනින් ඉවත්ව යව. තොප ප්‍රිය කරන මේ ගුණ අප කෙරේ නැත. අනෙක් දනව්වකට හෝ නියමිතමකට හෝ රජදහනකට හෝ යව.

895. තෙල කරුණු තොප කෙරෙහි අවිද්‍යමානය යි මම ද දනිමි. ලොවැ පින් නැත්තෝ වෙසෙති. ඔව්හු බොහෝ ධනය රැස් කෙරෙති. මම ද මාගේ සොහොයුරු දෙවියා ද යන දෙදෙන ඒ ධනය නසමු.

896. විසිතුරු පැහැයෙන් යුතු ව පොළොවෙහි මැනාවින් පිහිටා සිටින තෝ කවර? කවරක්හුගේ හෝ දු වෙහි? අපි කී කෙසේ දනුමෝ ද.

897. මහාරාජසභනං ධිතා ධතරධම්මසස සිරිමනො,  
අභං සිරි ච ලක්ඛි ච භුරිපඤ්ඤති මං විදුං.  
මකාසං යාවිනො දෙති වසෙවු තව සන්තිකෙ.
898. කිං සීලෙ කිං සමාවාලෙ පුරිසෙ නිවිසසෙ තුවං,  
පුට්ඨා මෙ ලක්ඛි අකඛාති යථා ජානෙවු තං මයං.
899. යො වාපි සිතෙ අථවාපි උණෙත  
වාතාතපෙ ධංසසිරිංසපෙ ව,  
මුදං පිපාසං අභිභුයා සබ්බං  
රක්ඛන්දිවං යො සතතං නියුතෙතා,  
කාලාගතඤ්ඤි න භාපෙති අත්ථං  
සො මෙ මනාපො නිවසෙව් තඤ්ඤි.
900. අකෙකාධනො\* මිත්තවා වාගවා ච  
සීලුපපනෙතා අසයොජ්ඣුතො,  
සබ්බාහතො සබ්බො සංඝභවාචො  
මහත්තපනෙතාපි නිවාතවුත්ති.
901. තසමාහං පොසෙ විපුලා හවාමි.  
උමමි\* සමුද්දසස යථාපි වණණං,  
යො වාපි මිත්තෙ අථවා අමිත්තෙ  
සෙවෙධ සරිසෙකි අථවාපි තීනෙ.
902. අත්ථං වරන්තං අථවා අනත්ථං  
ආවි රහො සබ්බහමෙව වනෙත,  
වාචං න වජ්ජා ඵරුසං කදවි  
මතසස ජීවසස ව තසස හොමි.
903. එතෙස යො අඤ්ඤතරං ලභිත්වා  
කන්තා සිරි මජ්ජනි අසපඤ්ඤා\*,  
තං දිත්තරුපං විසමං වරන්තං  
කරිසජාතං ව\* විවජ්ජයාමි.
904. අනන්තා කුරුමෙ ලක්ඛිං අලක්ඛිං කුරුතනන්තා,  
න හි ලක්ඛිං අලක්ඛිං වා අඤ්ඤා අඤ්ඤසස කාරකො'කි.

### 7. සිරිකාලක ඡන්දකාව්‍යානුකූලව.

1. නිවසෙ.  
2. අකෙකාධනො, සභා, අකෙකාධනො - සිමු, මජ්ඣං.  
3. උමමි - ආනං.  
4. කරිසජාතං ව - මජ්ඣං.  
5. කන්තාසිරි, කන්තාසිරි, කන්තං සිරිතනී තපොපි පාඨා අවධානං.



897. මම සිරිමත් ධුතරාණ්ඩු මහරජුගේ දු වෙමි. මම සිරි සහ ලක්ෂ්මී යන නම් ඇත්තී වෙමි. මා මහ නුවණැත්තිය යි දෙවියෝ දනිති. අයදනා ලද්දෙහි අවකාශ දෙව. කොප සම්පයේ වසමු.

898. කෙබඳු සිල් ඇති කෙබඳු සමාවාර ඇති පුරුෂයකු සම්පයේ තෙපි වසන්නහු ද, මා විසින් විවාරන ලද තෙපි යම්සේ තී කවරක් ද යි අපි දත හෙන්නමෝ ද එසේ කියව.

899. යමෙක් සීත හා උණුසුම, අවිසුළං මැයි මදුරුවන් හා සර්පයන් සාපවස් යන මේ සියල්ල තණපතක් කොට ද නොගෙන මැඩලා රැදවල් නිරතුරු තම අභිවාසීය ලබනු සඳහා වැඩෙහි යෙදුනේ වේ ද, සුදුසු කාලය පැමිණි කල එළඹ සිටී ප්‍රයෝජනය නො පිරිහෙළා ද එබඳු පුරුෂයා මට මනාප ය ඔහු කෙරේ වසමු.

900. යමෙක් ක්‍රෝධ නො කෙරේ ද, මිතුරන් ඇත්තේ ද, ත්‍යාගශීලී ද, හික්මීමෙන් යුතු ද, ජෛරාචික නො වේ ද, අවංක ද, මිතුරන්ට සංග්‍රහ කෙරේ ද, මොළොක් කථා ඇත්තේ ද ඉසුරෙන් හා බලයෙන් උසස් වූව ද නිරහංකාර වේ ද එබඳු ගුණ ඇති ඒ පුරුෂයා කෙරෙහි යම්සේ සමුද්‍රියාගේ පැහැය බලන්නවුනට එහි රළවැළ විපුල ව වැටහේ ද, එසේ මම ඒ පුඟුලා සම්පයේ විශාල වෙමි. යමෙක් මිතුරා කෙරෙහි ද නැතහොත් සතුරා කෙරෙහි ද තමාට වඩා උසස් වූවහු කෙරෙහි ද, තමා සමාන වූවහු කෙරෙහි ද නැතහොත් පහත් වූවහු කෙරෙහි ද.

901. තමාට වැඩ පිණිස කරන්නහුට ද නැතහොත් අවැඩ කරන්නහුට ද එළිපිට හෝ රහසිගත ව සිවුසඟරාවනින් සංග්‍රහ කෙරේ ද.

902. එරුෂ වචන කිසිකලෙකන් නො කියා මළා වූ හෝ ජීවත් වන්නා වූ හෝ ඔහු වෙතට මම ළං වෙමි. (මේ ගුණ ඇත්තා අත් නො හරිමි යි කී සේ යි.)

903. යම් අනුවණ පුද්ගලයෙක් මේ සම්පත් අතුරෙන් සම්පතක් ලබා සැපවත් වූයේ, සම්පත් සඳහා නැවත නැවත උත්සාහ නො කෙරේ ද, නො සැලකිලි වේ ද උඩඟු වේ ද පාපක්‍රියාහි නිරත වේ ද ඒ පුඟුලා අඟවී වළක්සේ දුරු කරමි.

904. තමා විසින් තමාට සැපත ඇති කරගන්නේ ය. තමා විසින් තමාට විපත ඇති කරගන්නේ ය. සැපත හෝ විපත අනෙකකුට අනෙකෙක් නො කරන්නේ ය.

7. සිරිකාලකණ්ණි ජාතක යි.

905. සුචිත්තපත්තච්ඡදන නමුදුළු විහබ්බම,  
ඔරොහ දුමසාබ්බාය<sup>1</sup> මුධා හරියා හවාමි තෙ.
906. චතුසදී කිං කල්‍යාණී දච්ඡදහ<sup>2</sup> මනොරමෙ,  
මීභී පකඛි අසංපුත්තා අඤ්ඤිං පරියෙස සාමිකං.
907. කොමාරිකා තෙ හෙසසාමි මඤ්ඤකා පියභාණිනී,  
විඤ් මං අරියෙන වෙදෙන සාවයා මං යදිච්ඡයි.
908. සකුණාදිනී<sup>3</sup> ලොහිතපෙ වොරි කුකකුටපොථීනී,  
න කිං අරියෙන වෙදෙන මමං හත්තාර මිච්ඡයි.
909. එවමිච්චි චතුරා නාරි දිසවාන<sup>4</sup> පවරං නරං,  
නොනතී සණ්ඨාභී වාවාභී බිලාරි විය කුකකුටං.
910. යො වෙ<sup>5</sup> උප්පතිතං අඤ්ඤං නබ්බමනුඤ්ඤිජ්ඣති,  
අමිත්තච්ඡමනෙවති පච්ඡා ව මනුභසාති.
911. යො ව උප්පතිතං අඤ්ඤං බීජමෙව නිබ්බොධති,  
මුච්චිතෙ සත්කුසලොධා කුකකුටොව බිලාරියා<sup>5</sup>ති.

8. කුකකුටජාතකං.

912. ධම්මං වරථ ඤාතයො ධම්මං වරථ හඤ්ඤං වො,  
ධම්මචාරි සුඛං සෙති අසමීං ලොකෙ පරමිති ව.
913. හඤ්ඤො වතයං පකඛි දිජො පරමධම්මකො,  
එකපාදෙන තිට්ඨනොධා ධම්මමෙවොනුසාසති.
914. නාසස සීලං විජානාථ අනඤ්ඤාය පසංසථ,  
භුජා අණ්ඩකඤ්ඤා ජාපෙ ව ධම්මො ධම්මොති භාසති.
915. අඤ්ඤං හණති වාවාය අඤ්ඤං කායෙන කුඛ්ඛිනී,  
වාවාය නො ව කායෙන තං ධම්මං අධිට්ඨිතො.

---

1. දුමං - මජ්ඣං.  
2. ච්ඡදහං - මජ්ඣං.  
3. කුණ්ඩාදිනී, - අට්ඨකථා.  
4. දිසවාන සධනං - මජ්ඣං.  
5. යොච - සා.

905. විසිතුරුපත් කළ සෙවෙණි ඇතියව, තබවිඵව ආකාශ-  
වාරිය, අත්තෙන් බිමට බසිනු. කිසිවක් නො ගෙන මම  
තොපගේ බිරිඳ වෙමි.

906. සුන්දරිය, තෝ සිවුපා ඇත්තෙහි. මනරම් තැනැත්තිය,  
මම දෙපා ඇත්තෙමි. මාගී වූ තො ද පක්ෂී වූ මම දැ යි අපි  
දෙදෙන (අඹුසැමී වනුවට) අයුත්තමහ. එහෙයින් අන් සැමියකු  
සොයාගනු.

907. මම තොපට කුමරි බිරිඳ වන්නෙමි. මිහිරිබසින්  
හෘදයංගම බස් බෙණෙන්නෙමි. සුන්දර ලාභය ලබව. ඉදින්  
කැමැති නම් මා දයි භාර්යාවක් කොට අස්වා ගනුව.

908. පක්ෂීන් කන තැනැත්තිය, සතුන්ගේ ලේ බොන්නිය,  
සෙර, කුකුළන් මරන්නිය, තෝ බුන්මවරිය ලාභයෙන් මා  
ස්වාමී කොට කැමැති නො වන්නෙහි ය.

909. මෙලෙස දක්කම් ඇති ස්ත්රීහු පුරුෂයකු දක මටසිඵවු  
බසින් බැණූ කුකුළකු ගන්නට තැන් කළ බැලලිය මෙන්  
සිය වසභයට පමුණුවත්.

910. යමෙක් උපන් කරුණ වහා වටහා නො ගනී ද එහෙයින්  
සතුරාගේ වසභයට පැමිණේ. පසු තැවෙන්නේ ද වේ.

911. යමෙක් උපන් අතීය වහා වටහා ගනී ද හේ බැල-  
ලියගෙන් මිදුණු උපාය දක්ක කුකුළා මෙන් සතුරු පීඩාවන්ගෙන්  
මිදේ.

8. කුක්කුට ජාකක යි.

912. නැයෙනි කුසල් කරව. නැවත නැවත කුසල් කරව.  
තොපට යහපතක් වන්නේ ය. කුසල් කරන්නේ දෙලොව සුවසේ  
වසන්නේ ය.

913. මේ පක්ෂී තෙම එකාන්තයෙන් හදු යැ. පරමධාර්මික  
පක්ෂියෙක. එක් පයින් සිටුනේ ධර්මානුශාසනා මැ කෙරෙයි.

914. මොහුගේ සීලය (කෙබඳු දැ යි) නො දන්නහු ය, නො  
දන ප්‍රශංසා කරන්නහු ය. හේ බිඳුවට ද පැටවුන් ද කා ධර්මය  
ධර්මය යි කිය යි.

915. වචනයෙන් අනෙකක් කියයි. කයින් අනෙකක් කරයි.  
ඒ ධර්මයෙහි වචනයෙන් මිස කයින් පිහිටියේ නො වෙ යි.

- 916. වාචාය සඛිලො මනෝවිදුගො  
 ජනෙකා කුපසයොව කණ්ණසපො,  
 ධම්මධජො ගාමනිගමාසු සාධු සමමනො  
 දුජානො පුට්ඨෙන ධාලිසෙන.
- 917. ඉමං තුණ්ණභි පකෙඛිති පාද වීමං විහෙයථ,  
 ජවං හිමං විනාසෙථ නායං සංවාසනාරහො'ති

9. ධම්මධජජාතකං.

- 918. සවෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්ඡසි සාකෙතං අඤ්ඤනාවනං,  
 වජ්ජසි නන්දියං නාම පුත්තං අසමාකමරසං.  
 මාතා පිතා ච මෙ වුද්ධා තෙ තං ඉවජනති පසස්සිතුං.
- 919. භුත්තා මයා නිවාපානි රාජිනො පාණහොජනං,  
 තං රාජපිණ්ඩං අවහොතතුං නාහං බ්‍රාහ්මණමුසසහෙ.
- 920. ඔද්භිසසාමහං පසසං බුරපපාණ්ණස රාජිනො,  
 තදහං සුඛිනො මුත්තො අපි පසෙසයා මාතරං.
- 921. මීගරාජා පුරෙ ආසිං කොසලසස නිකෙතවෙ,  
 නන්දියො නාම නාමෙත අභිරුපො චතුසසදො.
- 922. තං මං වධිතුමාගඤ්ඤි දයසමීං අඤ්ඤනාවනො,  
 ධනුං අදෙජ්ඣං කතාන උසුං සන්ධාය කොසලො.
- 923. තසසාහං ඔද්භිං පසසං බුරපපාණ්ණස රාජිනො,  
 තදහං සුඛිනො මුත්තො මාතරං දච්චුමාගතො'ති.

10. නන්දියමීග'ජාතකං.

අචාර්යවග්ගො පඨමො.

කසසුද්දනං:

අථ කු ජකිරථෙසහකෙකුචරො  
 දරිලුඛ සනෙරුතා ච පුන,  
 ආසානඤ්ඤිචි ච සුචිකචරො  
 අථධම්මකනඤ්ඤි මිගෙන දස.

1. මීගරාජ - සනා,

916. කරාවෙන් මෘදු ය, මනසින් වැදගත නො හැක්කේ ය. බිලියකැ හෝනා කරනයකු සෙයින් ප්‍රවිෂ්ඨන යැ (සුවරිතධම්මය ධර්ම කොට ඇවිදුනා හෙයින්) ධම්ධර්ම වූ ගමනියමගමිහි මැනැවැ යි සම්භාවිත වූ මේ දුශ්ශීලයා අඤ්ඤා පුරුෂයා විසින් දත නො හැකි ය.

917. මේ කපටයා තුච්ඡින් ද පියාපතින් ද පයින් ද පහරවූ, මේ හීනයා නසවූ, මේ හීනයා එක් ව වාසයට නිසි නො වේ.

9. ධම්මධර්ම ජාතක යි.

918. බමුණ, සාකේත නගරයේ අංජන උයනට යන්නේ නම් කොපගේ මහලු මව්පිය දෙදෙනා තා දක්නට කැමැත්තෝ ය යි අපගේ ඕෂරස පුත්‍ර නන්දියට කියව.

919. බමුණ (මුවන්ට) ගොදුරු පිණිස වසුළු රජු අයත් තෘණ හා පැන් මා විසින් අනුභව කරන ලදී. රජු සතු ඒ ආභාරය නිකම් බුද්ධිනට මම වැයම් නො කරමි.

920. දුනුභී ගෙන ආ රජුට මා වීදුව කියා මම සිරුරේ ඇළය පෙන්වා සිටිමි. එසඳ සුවපත් වූ මරණින් මිදුණු මම මැණියන් දක්නෙමි නම් යෙහෙකැ.

921. කොසොල් රජුගේ වාසභවනයට යම්ප වූ උයන්හි ගොභාසමන්න වූ නන්දිය නමැති සිවුපාවෙක් වූයෙමි ද.

922. මුවන්ට වාසය පිණිස දුන් අංජන උයන්හි දී කොසොල් රජ දුනුදිය නභා ඊතලය පිහිටුවා මා විදිනට ආයේ ය.

923. ඊතල ගත් රජුට මගේ සිරුරේ ඇළය පෙන්වා මා මරව යි කියා සිටිමි. ඉක්බිති සුවපත් ව මරණින් මිදී මැණියන් දක්නට ආමි.

10. නන්දියමිග ජාතක යි.

පලමුවන අවාරිය වග යි.

තස්සුද්දනය:-

ආවාරියා කුණකි ජාතක යැ සෙතකෙතු ජාතක යැ දරිමුඛ ජාතක යැ තෙරු ජාතක යැ ආසඛක (ආසා) ජාතක යැ මිගාලොප (නානු) ජාතක යැ සිරිකාලකණ්ණි ජාතක කුකකුට (සුවිඤ්ඤා) ජාතක යැ ධම්මධර්ම ජාතක යැ නන්දියමිග ජාතක යැ ජාතක දසයෙකි.

924. සව්වං කීරෙව මාභංසු භසාං<sup>1</sup> බාලොති පණ්ඩිතා,  
පසස බාලො රහොකමමං ආච්ඤ්ඤං න බුජ්ඣති,<sup>2</sup>
925. කුං නුඛො සමම බාලොසි බරපුඤ්ඤා විජානති,<sup>3</sup>  
රජ්ජුයා හී පරිකුඤ්ඤො වට්ඨොට්ඨො ඔභිතො මුඛො.<sup>4</sup>
926. අපරමුඤ්ඤං සමම තෙ බාලො<sup>5</sup> යො මුඤ්ඤො න පලායසී,  
යො ව බාලොතරො සමම යං කුං චභසී සෙනකං.
927. යනනු සමම අභං බාලො අපරාජ විජානති,  
අථ කෙන සෙනකො බාලො නං මෙ අභංඛාති පුච්ඡිතො
928. උඤ්ඤාමකං ලභිකාන හරියාය යො පදසසති<sup>6</sup>,  
තෙන ජනිසසතකානං<sup>7</sup> සා වෙවසස<sup>8</sup> න හෙසසති.
929. න වෙ පියං මෙනි ජනිඤ්ඤා තාදිසො  
අභං නිරං කකා පියාති සෙවති,  
අභංච සෙයො පරමාච සෙයො  
ලබ්භා පියා ඔච්ඡිතසෙන පඤ්ඤාති.

### I. බරපුඤ්ඤාජාතකං.

930. අකකසං අචරුසං බරධොභං සුපායියං,  
සුමුචං තිබ්භංගඤ්ඤා කො සුචිං කෙතුමිච්ඡති.
931. සුමජ්ජඤ්ඤා සුපාසඤ්ඤා අනුපුඤ්ඤා සුචිතතං<sup>7</sup>,  
සනසාතිමං පච්ඡන්ධං<sup>8</sup> නො සුචිං කෙතුමිච්ඡති.
932. ඉතොදුනි පතායනති සුචියො බලිසානි ව,  
කොයං කමොරගාමසම්භුචිං විකෙතතුමිච්ඡති.
933. ඉතො සකානි ගච්ඡන්ති කමමනො විච්චා පුඤ්ඤා,  
කොයං කමොරගාමසම්භුචිං විකෙතතුමරහති.

1. කලකං - සතා, ගරං. - මජ්ඣං.  
2. අයමි - මජ්ඣං.  
3. බාලො - මජ්ඣං.  
4. හරියා න හරියාති - මජ්ඣං.  
5. වරිසසතකානං - මජ්ඣං.  
6. භාවෙසස ජනිසසති - මජ්ඣං.  
7. සුචිතං - මජ්ඣං.  
8. පච්ඡන්ධං - මජ්ඣං.

924. එළුවා මුළු යයි පණ්ඩිතයෝ සැබැවක් මැ කිවු ල. බලව, රහස් තන්හි කටයුතු දෙය නො රහස් තන්හි කරනුයේ අයෝග්‍ය බව නො දනී.

925. මිතුරු කොටළු පුත්‍රය, තෙපි වනාහි මට වඩා බාලවහු. කවර හෙයින් යත්: වියගස සමග ගෙල රැහැනින් බඳනා ලදහු, වක්වු කොල් ඇත්තවු, (මුඛබන්ධන රජපුයෙන්) බඳනා ලද මුඛ ඇත්තහු මට වඩා අඤ්ඤාසයී දනුව.

926. යහළුව, බන්ධනයෙන් මුදු ලූ තෙපි නො පලායවු ද එය කොපගේ තවත් මෝඩ කමෙකි. තෙපි යම්බඳු සේනක නම් රජතු උසුලවු ද හෙ ද අප දෙදෙනාට වඩා අතිශයින් බාල වෙයි.

927. සගය අපරාජය, යම්හෙයෙකින් මා අඤ්ඤාසයී දනු ද, සේනක රජ කවර හේතුයෙකින් මුළු වී ද, මා විසින් විවාරන ලද්දහු එය මට කියව.

928. යමෙක් සියලු ශබ්ද දැනගන්නා මන්ත්‍ර සබ්බාත උතුම් ධනය ලැබගෙන බිරිඳට දෙන්නේ ද එයින් ඔහුගේ ජීවිතය හැරපියන්නේ යැ. ඒ බිරිඳ ද ඔහට නො වන්නී ය.

929. නරේන්ද්‍රය කොප වැන්නෙක් මේ වස්තුව මට ප්‍රිය යයි ජීවිතය හැරපියා ප්‍රිය වස්තුව සේවන නො කෙරේ මැ යැ. පරම ශ්‍රේෂ්ඨ වස්තුවට ද වඩා ජීවිතය මැ ශ්‍රේෂ්ඨ ය. වඩනලද ජීවිතය ඇත්තහු විසින් පසුව ප්‍රිය වස්තුව ලද හැක්ක.

1. බරපුත්ත ජාතක යි.

930. රළු නැති මටසිළුවු කරගලෙහි ගා ශුඛ කළ සුන්දර පාශ ඇති සියුම් වූ තියුණු තුඩ ද ඇති ඉදිකටුව මීල දී ගන්නට කවරෙක් කැමැති වේ ද.

931. (කුරුඳුගල් සුන්නෙන්) මැනවින් මඳනා ලද සුන්දර පාශ ඇති අනුක්‍රමයෙන් මොනොවට වට වූ කිනිහිරිය විනිවිදනා තද ඉදිකටුව මීලයට ගන්නට කවරෙක් කැමැති වේ ද.

932. දන් ඉදිකටුව ද බිළිකටුව ද මේ කඹුරුගමින් ඒ ඒ දිග පැතිර යන්නාහ. කඹුරුගමේ ඉදිකටුව විකුණන්නට කැමැති මේ කවරෙක් ද?

933. මෙයින් ආයුධ ද බැහැර යති. නානාවිධ බොහෝ කම්පාන්තයෝ ද (මෙයින් ගෙනගිය උපකරණයෙන් මැ) පවතින්. මේ කඹුරුගමේ ඉදිකටුව විකුණන්නට මේ කවරෙක් සුදුසු වේ ද.

- 934. සුවිං කම්මාරගාමසමීං විසෙකතඛො පජානතා  
ආචරියාව ජාතනති<sup>1</sup> කම්මං සුකතදුක්කතං.
- 935. ඉමඤ්චි තෙ පිතා හදෙඤ සුවිං ජඤ්ඤ මයා කතං,  
තයා ච මං නිමනෙතයා යඤ්චිඤ්ඤං සරෙ ධනනති.

2. සුවිජාතකං.

- 936. නවජඤ්ඤෙදනි දීයති<sup>2</sup>  
පුණ්ණසං දෙතිං සුවාමිනී ධීතා,  
බහුකෙ ජනෙ පාසපාණිකෙ  
නො ච ඛො මෙ පටිභාති භුඤ්චිතං.
- 937. තසසි හමසි ලෙණමිච්ඡසි  
අත්තාණෙසසි<sup>3</sup> කුභිං ගමිසසසි,  
අපෙපායපුනෙතා භුඤ්චි තුණ්චිල  
මංසජාය හි පොසියාමසෙ.
- 938. ඔගහ රහදං අකඤ්ඤමං  
සබ්බං සෙදමලං පවාහය,  
ගණතාති නවං විලෙපනං  
යසස ගජෙධා<sup>4</sup> න කදවි ජීජ්ජති.
- 939. කතමො රහදෙ අකඤ්ඤමො  
කිංසු සෙදමලනති චුච්චති,  
කතමඤ්චි නවං විලෙපනං  
කසස ගජෙධා න කදවි ජීජ්ජති.
- 940. ධමමො රහදෙ අකඤ්ඤමො  
පාපං සෙදමලනති චුච්චති,  
සිලඤ්චි නවං විලෙපනං  
තසස ගජෙධා න කදවි ජීජ්ජති.
- 941. නඤ්ඤති සරිරසානිනො  
න ච නඤ්ඤති සරිරධාරිනො,  
පුණ්ණසං ච පුණ්ණමාසියා  
රමමානාව ජහන්ති ජීවිත්තති.

3. තුණ්චිලජාතකං.

---

- 1. ආචරියාවසජාතනති. - මජ්ඣ.
- 2. නවජනනකෙ දෙතිං- සතං. නවජඤ්ඤකෙ - මජ්ඣ.
- 3. අත්තාණෙසි - මජ්ඣ.
- 4. සුවිනති විහන්තිවිපලායො කතොති-අධ්මකථා.
- 4. කසසගජෙධා-මජ්ඣ.



934. දන්තා තැනැත්තා විසින් ඉදිකටුව කඹුරුගමභි විකිණියයුතු ය. කුමක් හෙයින් ද යත්, මනා නො මනා කමාන්තය ශිල්පාවාරිභූ මැ දනිත්.

935. සොදුර තිගේ පියා මා විසින් කරන ලද මේ ඉදි- කටුව හැදින්නේ වී නම් තී ද මට පවරන්නේ ය. ගෙහි යම් අන් ධනයකුත් ඇත් ද එය ද පවරන්නේ යි.

### 2. සුවි ජාතක යි.

936. අලුත් අයුරෙකින් පිළියෙළ කළ දීමනාවක් දෙනු ලැබේ. අපගේ බන්ධුව පිරි තිබේ. අපගේ ස්වාමියු ව ද සිටිනී ය. පාශ ගත් අතැති බොහෝ දෙනා වෙති. මට කන්නට රුවිය ඇති නො වේ.

937. තුණ්ඩිලය, තැනි ගත්තෙහි, ඒ මේ අත කරකෙන්න- නෙහි ය, පිහිට කැමැත්තෙහි ය, අසරණ වූයේ කොහි යන්නෙහි ද, අල්පොත්සුක ව අනුභව කරන්න. මස සදහා අපි පෝෂණය කරනු ලබමහ.

938. මඩ නැති විලට බසුව. ඩහදිය කුණු සියල්ල ඉවත් කරව. යමක් පිළිබඳ ගන්ධය කිසිකලෙකත් නො නැසේ ද එබඳු නව විලේපනයක් ගනුව.

939. මඩ නැති විල කවරේ ද? කුමක් ඩහදිය මලය යි කියනු ලැබේ ද? නව විලේපනය යනු කුමක් ද? කුමක් පිළිබඳ ගන්ධය කිසිකලෙකත් නො නැසේ ද?

940. තුන් සුවර්තය ආදී ගුණදහම මඩ නැති විල ය. සියලු පාපයෝ ඩහදියමල ය. සීලය නව විලේපනය යි. සීලයේ ගන්ධය කිසිකලෙක නො නැසේ.

941. අන්‍යයන් තසන්නෝ (අන්‍යයන් නැසීමේ දී) සතුටු වෙති. සිරුරු දරන්නෝ (තමහට මරණ වාරය පැමිණි සඳ) සතුටු නො වෙති. පුන්සඳු උද වැ ඇති (අද වැනි) දවස්හි (ගුණයෙන් පිරුණු අප වැන්නෝ) ප්‍රීති සිතැති ව ම ජීවිතය අත් හරිති.

### 3. තුණ්ඩිල ජාතක යි.

942. සිඬගි මිගො ආයත වකඛුනෙතො  
 අච්චිතතචො වාරිසයො අලොමො,  
 තෙනාභිභුතො කපණං<sup>1</sup> රුදුමී  
 භරෙ සධා කිසස නු මං ජහාසි.
943. සො පසසසනො මහතා ඵලෙන  
 භුජධගමො කසකටමජකිපතො,<sup>2</sup>  
 සධා සධාරං පරිතායමානො  
 භුජධගමං කකකටකො ගහෙසි.
944. න වායසං නො පන සපරාජං<sup>3</sup>  
 සාසඤ්චො කසකටකො අදෙය්‍ය,  
 පුච්චාමි තං ආයතවකඛුනෙතා  
 අථ කිසස හෙතුමහ<sup>4</sup> උභො ගභිතා.
945. අයං පුරිසො මම අත්තාමො  
 යො<sup>5</sup> මං ගහෙඤාන දකාය නොති,  
 තස්මි මනෙ දුකම්මනපකං මෙ  
 අහඤච ඵසො ව උභො න හොම.
946. මමඤච දිසවාන පවධථකායං  
 සබ්බො ජනො භිංසිතුමෙව මිචෙජ  
 සාදුඤ්ච චුලලඤච චුදුඤ්ච මංසං  
 කාකාපි මං දිසවා විහෙය්‍යෙය්‍යං.
947. සචෙ තසස හෙතුමහ<sup>4</sup> උභො ගභිතා  
 උච්චාතු පොසො විසමාවමාමි,  
 මමඤච කාකඤච පච්චුඤච ටිපපං  
 පුරෙ විසං ගාලහචුපෙති මච්චං.
948. සපපං පමොකඛාමි න තාව කාකං  
 පච්චිඤ්චො හොභිති තාව කාකො,  
 පුරිසඤච දිසවාන සුඛිං අරොගං  
 කාකං පමොකඛාමි යථෙව සපපං.
949. කාකො තද දෙවදතො අහොසි  
 මාරො පන කණ්ණසපපො අහොසි,  
 ආනඤ්චද්ද කසකටකො අහොසි  
 අහං තද ව්‍රාහමණො හොමි සඤ්චාති.

4. සුවණ්ණකකකටක ජාතිකං.

1. කපණං-මජසං  
 2. කසකටකකච පතො-මජසං, කසකටකමජකිපතො-සා  
 3. කණ්ණසපපං-මජසං  
 4. හෙතු-මජසං  
 5. යො-මජසං  
 \* සකංසධාරනීපි පාඨො අතතො යභායනති අනො-අච්චිතරං

942. එමඛා යහළුව, දිග ඇස් ඇති කවුට ම සිවිය කොට ඇති දියෙහි වෙසෙන ලොම් නැති අඩු නමැති අං ඇති සිංහිමිග නමැති කකුළුවෙකි. ඔහු විසින් මඩනා ලද්දෙන් අසරණ ව හඬමි. කුමක් හෙයින් මා හැර යෙහි ද?

943. මිතුරු වූ ඒ සර්පයා මිතුරු කපුටා රක්තේ විශාල පෙණයක් සහිත ව ප්‍රශ්වාස කරමින් කකුළුවා වෙත පැමිණියේ ය. කකුළුවා ඒ සර්පයා ද අල්ලා ගත්තේ ය.

944. කකුළුවා ආහාර වශයෙන් කපුටා හෝ සර්පයා හෝ නො ගත්තේ ය. දිගු නොනැක්කාණනි, කා විවාරම්. කවර හෙයින් අප දෙදෙනා අල්ලා ගත්තෙහි ද?

945. මේ පුරුෂයා මට හිත කැමැත්තේ ය. හේ මා දියට පමුණුව සි. ඔහු මළ කල්හි මට බොහෝ දුක් වන්නේ ය. මම ද මෙ තෙමේ ද යන දෙදෙනා ම ජීවත් නො වෙමු.

946. හොඳින් වැඩුණු ශරීරය ඇති, රසවත් වූ මහත් වූ මොළොක් වූ මස් සහිත මා දැක හැමදෙනා හිංසා කරන්නට කැමැති වන්නෝ ය. මා දැක කවුඩෝ ද හිංසා කරන්නෝ ය.

947. ඉදින් ඔහු නිසා අප දෙදෙනා ගන්නා ලද්දහු නම් පුරුෂයා නැඟිසිටිවා විෂ උරා ගනිමි. මිනිසාට විෂ වේදනා වැඩි වන්නට පෙර මා ද කවුඩා ද වහා මුදව.

948. සර්පයා මුදුම්. කවුඩා නො මුදුම්. කවර හෙයින් ද යත්, කවුඩා තව ඇපකරුවකු වන්නේ ය. යම්සේ සර්පයා මිදු-යෙමි ද, පුරුෂයා නිරෝග වූ පසු කවුඩා ද එසේ මුදුන්තෙමි.

949. කවුඩා එදවස දෙවදන් විය. මරහු වනාහි කෘෂ්ණ සර්පයා විය. යහළු කක්කටක ආනඤ්ඤ තෙරුන් වහන්සේ වූහ. ශාස්තෘ වූ මම බ්‍රාහ්මණ වීමි.

4. සුවණ්ණකක්කටක ජාතක සි.

256 ජාතකපාලි-ජ්‍යෙෂ්ඨපාතො

- 950. සකුණො මඟ්‍යකො නාම ගිරිසානුදරිවරො  
පකකං පිපඵලිමාරුඤ්ඤ මයභං මඟ්‍යනති<sup>1</sup> කන්දති.
- 951. තසෙසවං<sup>2</sup> විලපනනසස දිපසඛ්‍යා සමාගතා  
භුතාන පිපඵලිං යනති විලපිතේව සො දිණො.
- 952. ඵවමෙව ඉඳෙධකචේවා සඛ්‍යරිතා ඛණ්ණං ධනං,  
තෙවකතනො න ඤාතීනං යථොධිං පටිපජ්ජති.
- 953. න සො අච්ඡාදනං භක්‍තං න මාලං න විලෙපනං,  
අනුභොති සකීං කිඤ්චී න සඛ්‍යණොති ඤාතකෙ.
- 954. තසෙසවං විලපනනසස මඟ්‍යං මඟ්‍යනති<sup>1</sup> රක්ඛතො,  
රාජානො අඵවා චොරා දයාදයෙව අපපියා  
ධනමාදය ගච්ඡති විලපිතේව සො නරො.
- 955. ධීරො ච භොගෙ අධිගමම සඛ්‍යණොති ච ඤාතකෙ,  
තෙන සො කිකති පපෙසාති පෙචච සග්‍යෙ ච මොදතීති.

5. මය්‍යකජාතකං.

- 956. දුඛධණ්ණරූපං තුවමරියවණ්ණි  
සුරකඛිතා<sup>3</sup> පඤ්ඤලිකො නමසසසී,  
සෙයොනා නු තෙ සො උදවා<sup>4</sup> සරිකෙඛා  
නාමං පරසසතනො වාපි මුඛී.
- 957. න නාමගොක්‍තං ගණ්ණනති රාජ  
සම්මග්ගතානුජ්ජගතානදෙවා,  
අභඤ්ච තෙ නාමධෙයාං වදම්  
සකෙකාභමසම් නිදසානම්ඤෙ.
- 958. යො දිසවා භික්ඛුං වරණුපපනං  
සුරකඛිතා<sup>3</sup> පඤ්ඤලිකො නමසසති,  
සුච්ඡාම් නං දෙවරාජේතමතං  
ඉතො චුතො කිං ලභතෙ සුඛං සො.
- 959. යො දිසවා භික්ඛුං වරණුපපනං  
සුරකඛිතා පඤ්ඤලිකො නමසසති,  
දිවෙඨව ධමමෙ ලභතෙ පසංසං  
සග්ගඤ්ච යො යාති සරිරහෙද.

---

- 1. මය්‍ය මය්‍යනති - අවධානං.
- 2. තසෙසව - මජ්ඣං.
- 3. සුරකඛිතා - මජ්ඣං. සා.
- 4. උදවා - මජ්ඣං. සා.

950. පර්වතයේ ද කඳුබෑවුම්හි ද පර්වත විවරයේ ද හැසිරෙන මය්හක නමැති පක්ෂියෙක් පැසුණුගෙඩි ඇති පුළිල ගසෙක සිට “මයහං මයහං” මගේ මගේ ය යි කියමින් හඬයි.

951. මෙසේ ඔහු හඬද්දී ම ගසට රැස් වූ පක්ෂි සමූහයෝ පුළිලගෙඩි කා යති. ඒ පක්ෂියා හඬන්නේ ම ය.

952. එ සෙයින් ම මෙලොව ඇතැමෙක් බොහෝ ධනය රැස් කොට බෙදුව මනා කොටස් බෙදූ නො දෙති. තමා ද නිසි ප්‍රයෝජන නො ලබයි

953. හේ එක්වරෙක් හෝ ඇඳුම්වලින් හා ආභාරයෙන් ප්‍රයෝජන නො ගනී. මලින් සැරසීම හෝ විලෙවුන් අලෙවු දීම හෝ නො කරයි. කිසිම නැයකුට සංග්‍රහ නො කරයි.

954. මගේ මගේ යයි රකිමින් හඬන්නා වූ ඔහුගේ වස්තුව රජවරු ද නැතහොත් හොරු ද අප්‍රියයෝ ද ගෙනයත්. ඒ මිනිසා හඬන්නේ ම ය.

955. නුවණැත්තා වස්තුව ලැබ නැයන්ට සංග්‍රහ කරයි. එයින් හේ කීර්තිය ඇත්තේ වේ. පරලොව ද ස්වර්ගයේ (ඉපිද) සතුටු වේ.

5. මය්හක ජාතක යි.

956. සොදුරු රු ඇති තෙපි වීරූප වූවකු (පැවිද්දකු) පෙරටු කොට ඇදීලී බැඳ නමස්කාර කරවූ. මෙතෙම තොපට වඩා උතුම් ද නැතහොත් සමාන වේ ද. අනෙකාගේ ද තමාගේ ද නම කියව.

957. රජතුමනි, මනා පිළිවෙත් ඇති සෘජුමගට පිළිපත් උතුම් වූ විශ්‍රභීදෙවියන්ගේ නම් ගොත් උත්පත්තියෙන් දෙවී වූවෝ නො ගනිත්. මම ඔබට මගේ නම කියමි. තවනිසා දෙවලෝ වාසින්ට අධිපති වූ මම ශක්‍රයා වෙමි.

958. දෙවරපුනි, මෙය ඔබ විචාරමි. යමෙක් සිලසම්පන්න වූ භික්ෂුන් වහන්සේ දෑක (උන්වහන්සේ) ඉදිරියේ ඇදීලී බැඳ නමස්කාර කෙරේ ද හේ මින් සැවැ කිනම් සුවයක් ලබන්නේ ද.

959. යමෙක් සිල්සපත් භික්ෂුන් වහන්සේ දෑක (උන් වහන්සේ) ඉදිරියේ ඇදීලී බැඳ නමදී ද හේ මේ දිවියේ දී ම පැසුම් ලබයි. මරණින් මතු දෙවලොවට පැමිණේ.

258 ජාතකපාලි-ජකකනිසාතො

960. ලකඛි වත මෙ උදපාදි අජජ  
යං වාසවං භුතපතද්දසාම,  
භික්ඛුඤ්ඤි දිසවාන තවජ්ජ සකක  
කාභාමි පුඤ්ඤති අනපපකානි.

961. අද්ධා හවෙ සෙවිතඛො සපඤ්ඤා  
ඛෙඤ්ඤාසුතා යෙ ඛෙඤ්ඤානචිතතිනො,  
භික්ඛුඤ්ඤි දිසවාන මමඤ්ඤි රාජ  
කරොහි පුඤ්ඤති අනපපකානි.

962. අකෙසාධනො නිවචපසනනචිතො  
සඛොතිථියාවයොගො හවිඤ්ඤා,  
නිභමචලානං අභිවාදයිසං  
සුඤ්ඤාන දෙව්ඤ්ඤා සුභාසිතානි'ති.

6. ධජවිභෙදජාතක..

963. යමෙතං වාරිජං පුජ්ජං අදින්නං උපයිඛාසි,  
එකඛනමෙතං රෙය්‍යානං ගඤ්ඤොතොසි<sup>1</sup> මාරිස.

964. න හරාමි න හඤ්ජාමි ආරා යිඛාමි වාරිජං,  
අථ කෙන ඤු වණ්ණෙන ගඤ්ඤොතොති වුවවති.

965. යොයං භිසානි ඛණ්ණි පුණ්ණරිකානි හඤ්ජති,  
එවං ආකිණ්ණකමමනොතා කඤ්ඤා එයො න වුවවති.

966. ආකිණ්ණපුඤ්ඤා පුරිසො ධානිවෙලංව මකභිතො,  
තඤ්ඤි මෙ වචනං නඤ්ඤි තඤ්ඤි අරහාමි වකතවෙ.

967. අනඛගණ්ණස පොසඤ්ඤා නිවචං සුචිගවෙසිනො,  
වාලගගමනං පාපඤ්ඤා අඤ්ඤාමනංව ඛායති.

968. අද්ධා මං යකඛ ජානාසි අරො මං අනුකමපසි,  
පුතඛි යකඛ වජ්ජාසි යද පසසසි එදිසං.

969. නෙව තං උපථිවාම නපි තෙ හතකමෙසෙ,  
ඤ්ඤොම භික්ඛු ජානොයා යෙන ගච්ඤ්ඤා සුඤ්ඤානි'තති.

7. භිසපුජ්ජජාතකං.

1. ගඤ්ඤොතොසි - මජ්ඣ. න්‍යා.

960. අද දෙවියන්ගේ ස්වාමියා වූ ශක්‍රයා දුටුවෙමු ද එහෙයින් කම්භිසාක ඥානය පහළ විය. ශක්‍රය භික්ෂුන් වහන්සේ ද ඔබ ද දක බොහෝ පින් කරන්නෙමි.

961. බහුශූන්‍ය වූ බොහෝ දේ සිතන නැණවත් යම් කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ඒකාන්තයෙන් ඇසුරු කළ යුත්තාහ.

962. දෙවරපතුමනි, ඔබේ සුබැසි වදන් අසා කෝප නැතියෙක් ව හැමවිට පහන් සිතැති ව සියලු ආගන්තුකයන්ගේ ඉල්ලීමට සුදුස්සෙක් වූ මානාය නසා වදින්නෙමි.

6. ධජවිහෙය ජාතක යි.

963. යම් හෙයෙකින් දියේ හටගත් කයින් වචනයෙන් නො දුන් මේ පියුම සුඹුනෙහි ද මෙය අදත්තාදනයේ එක් කොටසෙකි. එසේ හෙයින් නිදුකාණනි, සුවදසොරෙක් වූයෙහි ය.

964. පියුම නො ගෙන යමි. නො කඩමි. දුරින් සිට සිඹිමි. ඉක්බිති කවර කරුණෙකින් සුවදසොරා යි කියනු ලැබේ ද?

965. යමෙක් නෙළුමදල යාරයි ද හෙළනෙළුම කඩයි ද මෙබඳු දරුණු කම් කරන්නහු සොරා යයි නො කියනු ලැබේ ද?

966. නිරන්තරයෙන් දරුණුකම් කරන පුරුෂයා කිරිමවගේ අපවිත්‍ර වස්ත්‍රය මෙන් පාපක්‍රියා නිසා හැමවිට අපිරිසුදු ය. එහෙයින් ඔහු ගැන මාගේ කරාවක් නැත. තොප කියන්නට නිස්සෙමි (ශ්‍රමණයන් ඔවා අසන්නට කැමැති හෙයින්.)

967. නිදෙස් වූ නිරන්තරයෙන් (නිදෙර) පවිත්‍ර වූ ගුණදහම් සොයන පුරුෂයාගේ පාපය කෙසෙක් තරම් වුව ද මහවැහි වලාකුළක් මෙන් වැටහේ.

968. එමබා දේවතාව තෙපි ඒකාන්තයෙන් මා දැනගත්තහු ය. නැවත මට අනුකම්පා කරව. දෙවිය, යම් කලෙක මෙවැනි දෙසක් දුටුවෙහි නම් එකල්හි දු නැවත ඔවා ලෙසින් කියව.

969. භික්ෂුව (තවුසාණෙනි) තොප ඇසුරු කොට ජීවත් නො වමහ. ඔබගේ බැලයක් නිසා ජීවත් නො වමහ. යමක් නිසා සුගතියට යන්නේ ද තෙපි ම එය දැන ගනුව යි.

7. භිසපුස්ඵ ජාතක යි.

260 ජාතිකපාලි-ජනනනිපාතො

- 970. සුසුඛං චත ජීවනනි යෙ ජනා විසාසාදිතො,  
දිට්ඨව ධරෙමි පාසංසා සමපරායෙ ච සුඤ්ඤති.
- 971. සුකසස භාසමානසස න නිසාමෙථ පණ්ඨිතා,  
ඉදං සුණාරං සොදරියා අමෙභ වායං පසංසති.
- 972. නාහං තුමෙභ පසංසාමි කුණපාද සුණාරං මෙ,  
උච්ඡිට්ඨංභොජිතො තුමෙභ න තුමෙභ විසාසාදිතො.
- 973. සත්තවසසා පබ්බජිතා මෙජ්ඣාරඤ්ඤා පිට්ඨෙඤ්ඤිතො,  
විසාසෙතෙව යාපෙතො මයඤ්ඤි භොතො භාරඤ්ඤා,  
කෙතු භොජනා පසංසියා.
- 974. තුමෙභ සීහානං වාගසානං වාළානඤ්ඤාවසිට්ඨංකං,  
උච්ඡිට්ඨෙතෙව යාපෙතො මඤ්ඤිවිතා විසාසාදිතො.
- 975. යෙ බ්‍රාහ්මණසස සමණසස අඤ්ඤාසස ච වණ්ඨිතො,  
දචාන යෙසං භුඤ්ඤානි තෙ ජනා විසාසාදිතො'ති.

8. විසාසජාතකං.

- 976. පණිතං භුඤ්ඤෙ හත්තං සප්පිතෙලඤ්ඤි මාතුල,  
අථ කෙත නු වණ්ණණන කියො කිමපි වායස.
- 977. අමිත්තමජෙකි වසතො තෙසු ආචීසමෙසතො,  
නිවං උබ්බිග්ගහදයසස කුතො කාකසස දළ්භියං.
- 978. නිවං උබ්බධිතො කාකා ධබ්බා පාපෙන කමුත්තා,  
ලඤ්ඤා පිණ්ණා න පිණ්ණති කියො තෙනසමි වට්ඨක.
- 979. ලුඛානි තිණ්ඨිජානි අප්පසොහානි භුඤ්ඤසි,  
අථ කෙත නු වණ්ණණන ධුලො කිමපි වට්ඨක.
- 980. අප්පිච්ඡා අප්පච්ඡන්තාය අප්පිදුරගමනෙන ච,  
ලඤ්ඤා ලඤ්ඤිත යාපෙතො ධුලො තෙනසමි වායස.
- 981. අප්පිච්ඡසස හි පොසසස අප්පච්ඡන්තියුච්ඡස ච,  
සුසබ්බනිතමානසස චුත්ති සුසමුද්දනියා'ති.

9. වට්ඨකජාතකං.



970. යම් කෙනෙක් ඉඳුල් කා ජීවත් වෙත් ද ඔවුහු එකාන්තයෙන් ඉතා සුවයේ ජීවත් වෙති. මේ ජීවිතයේ ම ප්‍රශංසා ලැබිය යුත්තෝ ය. පරලොව සුගතිය ලබන්නෝ ය.

971. පඬිවරුනි, ගිරවාගේ වචනය නො අසවු. සහෝදරයෙනි, මෙය අසවු, මෙතෙම අපට පසසයි.

972. කුණප හඤ්ඤයෙනි, මා කියන්නක් අසවු. මම තොපට ප්‍රශංසා නො කරමි. තෙපි ඉඳුල් කන්නහු ය. කා ඉතුරු කළ දෙය කන්නෝ නො වෙති.

973. මෙධ්‍යාරණයෙනි වෙසෙන සිළු සහිත පැවිද්දන් වූ අපට සත් වසක් ගෙවීණ. ඉඳුල් කා යැපෙන අපි හවත්හු විසින් ගර්භා කළ යුත්තෝ වමෝ නම් හවත්හු විසින් ප්‍රශංසා කළ යුත්තෝ කවුරු ද?

974. තෙපි හැම සිංහ ව්‍යාඝ්‍ර ආදී ව්‍යාල මාගයන් කා ඉතුරු කළ දෙය අනුභව කොට ඉන් යැපෙන්නාහු විසාසාද යම්හ සි හඬවු.

975. යම් කෙනෙක් බමුණකුට හෝ ශ්‍රමණයකුට හෝ වෙනත් යාවකයකුට හෝ ආභාර දී ඉතුරු ආභාර බුද්ධි ද විසාසාදයෝ වෙති.

8. විසාස ජාතක සි.

976. (කවුඩු) මයිලණුවනි, රසැති ආභාර අනුභව කෙරෙහි. ගිතෙල් සහ තලතෙල් අනුභව කෙරෙහි. යළි කවර හෙයෙකින් කෘත වූයෙහි ද?

977. සතුරන් මැද වෙසෙන ඔවුන්තරෙහි ආභාර සොයා දිවි රකින නිතර උද්වේගයට පැමිණ සිතැති කවුඩාට කවර පුෂ්ටිමත් සිරුරෙක් ද?

978. ධම්මා නම් වූ කවුඩෝ නිතර බියෙන් සැලෙති. මිනිසුන් සතු දෑ පැහැර ගැනීමේ පාපකම්යෙන් ලැබූ ආභාරය (අප) නො පිණවයි. වටුව, එහෙයින් මම කෘතයෙමි.

979. වටුව, රළු වූ ඔපාව මද තෘණ බීජ බුද්ධිනොති ය. එහෙත් තෝ, පිරුණු මස්ලේ සහිත වූයේ කවර හෙතුවකින් ද?

980. කවුඩ, ආභාරයේ ආශාව අඩු බව ද සිතුවිලි ස්වල්ප වීම ද දුර ගමන් නොයාම ද ලද දෙයින් තුටු වීම ද නිසා මම තර වීමි.

981. ආශා මද වූ සිතුවිලි අඩු වූ සැප සහිත වූ පමණ දන ආභාරය අනුභව කරන්නා වූ පුද්ගලයාට ජීවිතය සුවයේ පවත්වා ගත හැකි ය.

9. වට්ටක ජාතක සි.

1. වඩකා - වතු වූ ශ්‍රීවා ඇති හෙයින් වඩකයයි කියනලද - රාජමුරාපි සන්නය.

262 ජාතකපාළි-ඡක්කන්දිපාතො

- 982. විරසසං වත පසාම සහායං මණ්ඩාරිනං,  
සුකතාය මසසුකුකන්දා සොහතෙ වත මෙ සමා.
- 983. පරුළුනකච්ඡනඛලොමො අහං කමෙමසු වාචාවටො,  
විරසසං නභාපිතං ලඤ්ඤා ලොමනතං අපභාරධිං.
- 984. යං නු ලොමං අභාරෙසි දුලලහං ලඤ්ඤකපපකං,  
අපං කිඤ්චරිති තෙ සමම කණෙය් කිණකිණායති.
- 985. මනුසාසුචුමාලානං මණ්ඩා කණෙය්සු ලමබති,  
තෙසාහමනුසිකමාමි මා තං මඤ්ඤි දවා කතං.
- 986. සචෙපි මං පිතයපි මසුකුකන්දං සුකාරිතං,  
කාරධිසාමි තෙ සමම මණ්ඩොපි දදමි තෙ.
- 987. තිමඤ්ඤව මණ්ඩා ඡතෙතා සුකතාය ව මසුසා,  
ආමනත මො තං ගච්ඡාමි පියං මෙ තව දසනනතී.

### 10. කාකජාතකං.

#### සෙනකවගෙතා දුතියො.

කසුද්දනං:

අපං පසා සසුචි ව තුණ්ඩිලකො  
 මිගමඤ්ඤක පඤ්චම සකතවරො,  
 අපං පඤ්චලිචාරිඡ මෙජ්ඣ සුත  
 අපං වට්ටක කපොතවරෙන දස.

#### ඡක්කන්දිපාතං නිට්ඨිතං.

කප්‍රචග්ගද්දනං භවති:

අපං වග්ගං පකිතකිසසං ඡනිපාතවරුඤ්ඤමෙ,  
 අචාරියො සෙනතො දෙවච චුත්තා සුඛාඤ්ඤනාති.

1. මණ්ඩා - මණ්ඩා.

982. මැණිකක් දරන යහළුවකු ඒකාන්තයෙන් කලෙකින් දකිමු. මනා ලෙස රවුල කපා ඇති මාගේ යහළුවා දකුම්කලු ය.

983. රාජකාරියෙහි නියැලී සිටි හෙයින් වැඩි ශීය කිසිලි රෝම හා නිය ඇත්තේ වීම. බොහෝ කලෙකින් කරනුවැටියකු හමුවී ලෝම ඉවත් කරවීම.

984. යම් හෙයකින් බොහෝ කලෙකින් කරනුවැටියකු ලදින් ලෝම ඉවත් කරවූයෙහි ද (එය එසේ වේවා.) යහළුව, එහෙත් තොපගේ බොටුවෙහි කුමක් කිණි කිණි යන නාදය කරන්නේ ද?

985. සියුමැල් මනුෂ්‍යයන්ගේ බොටුවෙහි මැණිකක් එල්බෙයි. මම ඔවුන් අනුව හික්මෙමි. හෙවත් ඔවුන් ලෙස මම ද පිළි පදිමි. නුඹ එය විනෝදය තකා කරන ලද්දකැ යි නො සිතව.

986. සබඳ මැනවින් කරන ලද රවුළු කැපීම (තෙපිත්) කැමැත්තහු නම්, තොපට ද එය කරවන්නෙමි. තොපට මේ මැණික ද දෙමි.

987. තෝ ම මේ මැණිකට සුදුස්සෙහි. මනා ලෙස කරනලද රවුළු කැපීමට ද තෝ ම සුදුස්සෙහි. මිතුර, තා නො දකීම මට ප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් තා අමතා යමි.

10. කාක ජාතක යි.

දෙවැනි සේනක වර්ග යි.

එහි උද්දතය:-

බරපුත (පසස) ජාතක යැ සුවි ජාතක යැ තුණඬිල ජාතක යැ සුවිණණි කසකටක (මීග) ජාතක යැ මග්ගක ජාතක යැ ධජවිභෙදක ජාතක යැ හිසපුපඵ (වාරිඵ) ජාතක යැ වීභාස (මොකඛ) ජාතක යැ වට්ඨක ජාතක යැ කාක ජාතක යැ යි දසයෙකි.

ජක්ක නිපාතය නිමි.

වග්ගද්දතය:-

ජාතක නිපාත වරයෙහි අවාරිය යැ සේනක යැ යි සුසඤ්ජන වර්ග දෙකක් මැ කියන ලදී.

988. දියවිඳුකඤ්ඤ උදයෙන කණ්ණිකා  
විදුජ්ජියො අටඨ පරිකඛිපනති නා,  
සසිංසපා සාරමයා<sup>1</sup> අචේගුකා  
කුභිං ධීතා උපරිතො න ධංසති.
989. යා තිංසති සාරමයා අනුජජ්ජකා  
පරිකිරියා<sup>2</sup> ගොපාණසියො සමච්ඡිකා,  
තා සඛගභීතා<sup>3</sup> ඛලසා ව පිළිකා  
සමච්ඡිකා උපරිතො න ධංසති.
990. එවං මිකෙතභි දළෙහභි පණ්ණිතො  
අභෙජජරුපෙභි සුචිභි මනතිභි,  
සුසඛගභීතො සිරියා න ධංසති  
ගොපාණසී භාරවභාව කණ්ණිකා.
991. ඛරතභවං මෙලලං යථාපි සත්ථවා  
අනාමසනෙතාපි කරොති තිත්තකං,  
සමාහරං සාදුං කරොති පඤ්චා  
අසාදු<sup>4</sup> කඨිරා තනුවච්ච මුඤ්ඤරං<sup>5</sup>.
992. එවච්චි ගාමනිගමෙසු පණ්ණිතො  
අසාහසං රාජධනානි සංහරං,  
ධම්මානුවභති පටිපජ්ජමානො  
සථාති කඨිරා අවිභෙදයං පරං.
993. ධදුතමුලං සුචීවාරීසමභවං  
ජාතං යථා පොකඛරණීසු අච්චුජං,  
පදුමං යථා අඤ්ඤිනිකාසිථාලිමං  
න කදදමො න රජො න වාරී ලිමපති.
994. එවච්චි වොභාරසුචීං අසාහසං  
විසුඤ්ඤකම්මනාමපෙතපාපකං,  
න ලිමපති කම්මකිලෙසතාදියො  
ජාතං යථා පොකඛරණීසු අච්චුජ'නති.

### 1. කුකකුජාතකං.

---

1. සාසිංසපා සාරමියා - මජ්ඣං.  
2. පකිරියා - මජ්ඣං.  
3. කාභී සුභංගභීතා - මජ්ඣං.  
4. අසාදු - මජ්ඣං. අසාදු - සතා.  
5. තනුවභවමුඤ්ඤරං. තනුවභවමුඤ්ඤරං - මජ්ඣං. සතා.  
\* මෙලලනභි වා පාදෙ අයමෙ විකෙතො - අට්ඨකථා.

988. කැණිමඩල උසින් රියන් එකහමාරකි. අට වියකක් එය පිරිකෙව් කෙරෙයි. (වටප්‍රමාණය වියක් අටකි.) එලය නැති ඇටවෙරිය අරටුවෙන් සෑදූ කැණිමඩල කොහි පිහිටියා (බිමට) නො වැටේ ද?

989. සෘජු නැති සාරදරුයෙන් තැනූ තිසක් පමණ ගොනැස්සු හාත්පසින් සම ව පිරිවරා සිටියාහු ද ඔවුහු (එකිනෙක) මනා කොට එකට බලයෙන් පෙළන ලද්දහු මනාකොට එකට බැඳී සමබරව උසින් සිටියාහු වෙත් ද, එහෙයින් නො වැටෙත්.

990. මෙසේ නුවණැති රජ දැඩි මිතුරු වූ නො බිඳෙන සුලු වූ පිරිසුදු ගති පැවැතුම් ඇති මැතිවරුන් හා දැඩියේ සමබක වූයේ, මනාසේ සමබන්ධ වූ ගොණැස් බර දරන කැණිමඩල මෙන් රාජසම්පන්න නො පිරිහේ.

991. යම්සේ අවි ඇත්තේ සන ලෙල්ල ඇති නාරන්ගෙඩියේ ලෙල්ල සැස ඉවත් නො කරන්නේ, නාරන්ගෙඩියේ රස තිත්ත කෙරේ ද, ලෙල්ල සැස ඉවත් කරන්නේ රස මිහිරි කෙරේ ද, තුනී ලෙල්ල සැස ඉවත් කරන්නේ (එහි රසය) අමිහිරි කෙරේ ද,

992. මෙසේ නුවණැති රජ තෙමේ සැහැසි නො වී ගමනියම්ගමහි අයබදු අය කරන්නේ අනුන් නො පෙළා දහම් අනුව පැවැත්මෙන් පිළිපදනේ හේ අභිවෘද්ධිය කරන්නේ ය.

993. පොකුණුවල සුදුමුල් ඇති පිරිසුදු ජලයේ හටගත් හිරු රැසින් පිපුණු පිපුමහි යම්සේ මධි හෝ රජස් (දුච්චි) හෝ ජලය හෝ නො තැවරේ ද,

994. අගති රහිත ව නඩු විනිශ්චය කරන භාහසික ක්‍රියා නැති, පාපක්‍රියා නැති හෙයින් පවිත්‍ර වූ රජ තෙමේ පොකුණුවල හටගත් පිපුම (පොකුණුදිය හා නො තැවරන්නා) මෙන් කම් ක්ලෙශ හා නො වැකෙයි.

1. කුක්කු ජාතක යි.

266 ජාතකපාළි සහකතනිපාඨො

- 995. යථා වාපො නිත්තමති ජියා වාපි නිකුජති,  
භඤ්ඤිතො නුන මනොජො මිගරාජා සධා මම.
- 996. භඤ්ඤති වනං තාණං<sup>1</sup> පක්කමාමි යථාසුඛං,  
නොතාදියා සධා භොනති ලබ්භා මෙ ජීවතො සධා.
- 997. න පාපජනසංසෙවී අවචන්තං සුඛමෙධති,  
මනොජං පසස සෙමානං ගිරියසසානුසාසනී.
- 998. න පාපසමපවචෙක්ඛන මාතා පුත්තොන නඤ්ඤි,  
මනොජං<sup>2</sup> පසස සෙමානං අච්ඡන්තං සමභි ලොභිකෙ.
- 999. එවමාපජ්ජති<sup>3</sup> පොසො පාපියඤ්ඤි නිගච්ජති,  
යො වෙ භිතානං වචනං න කරොති අත්ථසසීනං.
- 1000. එවඤ්ඤි සො භොති තතො ච පාපියො  
යො උත්තමො අධිමනුජපසෙවී  
පසසුත්තමං අධිමජ්ඣපසෙවීතං<sup>4</sup>  
මිගාධිපං සරචරවෙධනිබ්බුතං,
- 1001. නිභීයති පුරිසො නිභීතසෙවී  
න ච භායෙඨ කදචී තුලාසෙවී,  
සෙඨධම්මුපනමං<sup>5</sup> උදෙති ඛිපං  
කසමා අක්කතො උත්තරිං භජෙඨාති.

2. මනොජජාතකං.

- 1002. රාජා තෙ භක්තං පාභෙසි සුවිමංසුපසෙවනං,  
මධාදෙවසමීං<sup>6</sup> අධිවසෙ<sup>7</sup> එභි නික්ඛම භුඤ්ජයසු.
- 1003. එභි මාණව ඔරොන<sup>8</sup> භික්ඛමාදය සුපිනං<sup>9</sup>,  
කුඤ්ඤි මාණව භික්ඛා<sup>10</sup> ච උභො භක්ඛා භවීසසථ.
- 1004. අපභකොන තුවං යක්ඛ චුලලමසං ජභිසසසි,  
භික්ඛං තෙ නාභරිසසනති ජනා මරණසඤ්ඤිතො.

---

- 1. භඤ්ඤති වනනාතනී - රාමු.
- 2. මනොජ - මජ්ඣ.
- 3. එවමාපජ්ජතෙ - මජ්ඣ., ස්‍යා.
- 4. අධිමනුජපසෙවීතං - මජ්ඣ.
- 5. සෙඨධම්මුපනමං - මජ්ඣ.
- 6. මාඤ්ඤෙවසමීං - මජ්ඣ., මධාදෙවසමීං - ස්‍යා.
- 7. අධිවසෙත - මජ්ඣ.
- 8. ඔරොය - ස්‍යා.
- 9. සුපිනං - මජ්ඣ.
- 10. භික්ඛංච - මජ්ඣ.

995. යම් පරිදි දුන්න නැමේ ද දුනුදිය පොළන (ලද්දී) හඬ නඟා ද මේ කරුණෙන් මාගේ මනෝච්ඡා නමැති යහළු සිංහයා මරනු ලැබිය යි සිතමි.

996. එබැවින් දැන් සුවසේ කේම වූ වනයට යමි. මෙවැනි මලානු යාළුවෝ නො වෙති. සීවත්වන මා විසින් යාළුවෝ ලැබිය හැක්කාහ.

997. පව්වු ජනයා ඇසුරු කරනුයේ බොහෝකල් සුව නො ලැබෙයි. ඊපහර ලැබ හෝනා මනෝච්ඡා බල. ගිරිය නම් හිවලා ගේ අනුශාසනය මෙබඳු ය.

998. පවට නැමුණු පුත්‍රයා නියා මව සතුටු නො වේ. ඒ එසේ මැ ය. තමාගේ ම ලෙසෙහි ගැලී හෝනා මනෝච්ඡා බල.

999. යමෙක් අනාගත අභිවෘද්ධිය දක්නා හිතෙහිමින්ගේ ඔවා අනුව ක්‍රියා නො කෙරේ ද, එබඳු පුරුෂ තෙම මෙ වැනි දුකට පැමිණේ. ලාමක බවට ද පැමිණෙයි.

1000. උතුම් වූ යමෙක් ගුණවෘත්තීන් හීනයකු ඇසුරු කෙරේ ද හේ හීනයට වඩා පහත් කෙනකු වන්නේ ය. ඒ එසේ මැ ය. හීනයකු ඇසුරු කළ හී පහරින් මලා වූ උත්තම සිංහයා බල.

1001. හීන ජනයන් ඇසුරු කරන පුරුෂ තෙම පිරිහෙයි. සමාන-යකු (ගුණයෙන්) ඇසුරු කරනුයේ කිසිකලෙක නො පිරිහෙයි. සීලාදිගුණයන්ගෙන් පිරුණු කෙනකුන් ඇසුරු කරනුයේ වහා දියුණුවට පැමිණෙයි. එහෙයින් තමාට වඩා ගුණවෘත්තීන් ඇසුරු කරන්නේ යි.

**2. මනෝච්ඡා ජාතක යි.**

1002. මධ්‍යමේ නමැති නුගයෙහි වෙසෙන දෙවිය, රජකුමා පව්ත්‍ර මස්රසයෙන් යුතු බත එවී ය. මැකට අවුත් වළඳනු මැනැවි.

1003. මාණවකය, මස්රස සහිත ආභාරය ගෙන ඔබ්බින් මෙහි එව මාණවකය, තො ද (තා ගෙනා) බත ද මට ගොදුර වන්නවු ය.

1004. යක්ෂය, මරණිය ඇති ජනයෝ තට ආභාරය නො ගෙනෙති. එහෙයින් තෝ මද දූයෙකින් මහත් ප්‍රයොජනයක් අත් හරනෙහි ය හෙවත් නො උබන්නෙහි ය.

- 1005. ලද්ධායං යකඛ් තච නිච්චිඝ්ඛං  
සුචිං පභිතං රසසා උපෙන,  
භිකුඤ්ඤා තෙ ආභරියො නරො ඉධ  
සුදුලලභො භොභිතිඤ්ඤා ඛාදිතෙ මධි.
- 1006. මමෙස් සුතනො අපො යථා භාසසි මාණව,  
මයා තං සමනුඤ්ඤාතො සොඤ්ඤිං පසසසි මාතරං.
- 1007. ඛණං ජනනඤ්ඤා පාතිඤ්ඤා ගච්චවාදයං මාණව,  
සොඤ්ඤිං පසසතු තෙ මාතා තඤ්ඤා පසසාභි මාතරං.
- 1008. එවං යකඛ සුචි භොභි සහ සචෙඛභි ඤ්ඤාතිභි,  
ධනඤ්ඤා මෙ අධිගතං රඤ්ඤා ව චචනං කතනති.

### 3. සුතනුජාතකං.

- 1009. තෙ කරනනු කර්ඝ්ඝනති වුද්ධා ගිරිදරිසයා,  
අභං ඛද්දොසථි පාසෙන නීලියසස වසං ගතො.
- 1010. කිං ගිජ්ඣ පරිදෙවසිඤ්ඤා කානු තෙ පරිදෙවනා,  
න මෙ සුතො වා දිට්ඨො වා භාසනො මානුසිං දිජො.
- 1011. භරාථි මාතාපිතරො වුද්ධො ගිරිදරිසයො,  
තෙ කරනනු කර්ඝ්ඝනති අභං වසං ගතො තච.
- 1012. යනනු ගිජ්ඣො යොජනසතං කුණපාති අචෙකඛති,  
කඤ්ඤා ජාලඤ්ඤා පාසඤ්ඤා ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣති.
- 1013. යද පරාභවො භොති පොසො ජීවිතසච්චියො,  
අථ ජාලඤ්ඤා පාසඤ්ඤා ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣති.
- 1014. භරසසු මාතාපිතරො වුද්ධො ගිරිදරිසයො,  
මයා තං සමනුඤ්ඤාතො සොඤ්ඤිං පසසාභි ඤ්ඤාතො.
- 1015. එවං ලුද්දක නඤ්ඤා සහසචෙඛභි ඤ්ඤාතිභි,  
භරිඝ්ඝං මාතාපිතරො වුද්ධො ගිරිදරිසයොති.

### 4. ගිජ්ඣජාතකං.

1. ලද්ධාවයකඛා - සී.	6. ඛද්දොසථි - මජ්ඣ.
2. භොභිති - මජ්ඣ., ධර්ම.	7. පරිදෙවසි - මජ්ඣ., ධර්ම.
3. මමෙව - මජ්ඣ., ධර්ම.	8. දිට්ඨං වා සුතං - මජ්ඣ.
4. පාරිඤ්ච - ධර්ම.	9. වදෙඬ.
5. ගච්චවාදය - මජ්ඣ.	



1005. යක්ෂය, තට රසයෙන් යුත් පවිත්‍ර මිනිරි ආහාරය ලැබෙන්නේ ය. මා කෑ කල්හි ආහාරය ගෙනෙන්නකු දැකීම ඉතා දුලබ වෙයි.

1006. මාණවකය සුතනුවෙනි, තෝ යමක් කියෙහි ද එය මට වැඩ පිණිස වේ. තෝ මා විසින් අනුදන්තා ලද්දෙහි සුවසේ ගොස් මව දකින්නෙහි ය.

1007. මාණවකය, තොපගේ කඩුව ද ජත්‍රය ද රත්තලිය ද ගෙන මෑ යව. තොපගේ මව සුවසේ දැකිවා. තො ද මව බලව.

1008. යක්ෂය, මා විසින් ධනය ලබන ලදී. රජ කී ලෙස කරන ලදී. සියලු නෑයන් සමග තෙපි සුවපත් වෙවයි.

3. සුතනු ජාතක යි.

1009. පාශයෙන් බැඳුණු මම නිලිය නම් වැද්දගේ වසයට ගියෙම වෙමි. පර්වත කුඹරයෙහි වෙසෙන මහලු වූ ඒ මගේ මවුපියෝ කුමක් කරන්නාහු දෝ හෝ.

1010. ගිජුළිහිණිය, කුමක් හෙයින් වැලැපෙහි ද? තාගේ හැඩීම කවර? මිනිස් බසින් කරා කරන පක්ෂියෙක් මා විසින් අසන ලද්දේ හෝ දක්නා ලද්දේ හෝ නැති.

1011. මහලු වූ ගිරිකුඹරයෙහි වෙසෙන මවුපිය දෙදෙන පෝෂණය කෙරෙමි. මම තොපගේ වසයට ගියෙමි. ඒ මවුපියෝ කුමක් කෙරෙද්ද (හෙවත් ජීවත් වන්නේ කෙසේ ද?)

1012. ගිජුළිහිණියා යොදුන් සියයෙකින් ඔබ්බෙහි තුඩු කුණපයන් ඉවෙන් දැනගන්නට සමත් යයි කියනු ලැබේ. දූල හා පාශය සමීපයට පැමිණ ද කුමක් හෙයින් (බැඳෙන බව) නො දක්නේ ද?

1013. යම් කලෙකැ විනාශය වේ ද එකලැ පුරුෂ ජීවිත විනාශය ඇති කල්හි දූලට ද පාශයට ද ළංවුවත් බැඳෙන බව නො දනී.

1014. පර්වතභූතාවෙහි වෙසෙන මහලු මවුපියන් පෝෂණය කරව. මා විසින් අනුදන්තා ලද තෝ සුවසේ ගොස් නෑයන් බලව.

1015. වැද්දගෙනි, පර්වතභූතාවෙහි වෙසෙන මහලු මවුපියන් (යම්සේ) පෝෂණය කෙරෙමි ද, එසේ සියලු නෑයන් සමග තෙපි බොහෝ කල් යතුටු වව!

4. ගිජුකු ජාතක යි.

1016. අනුකීරවාරී හඳුනෙත සභායමනුධාව මං,  
මහා මෙ ගභීනෝ මචේජා සො මං හරති වෙගසා.
1017. ගමභීරවාරී හඳුනෙත දළභං ගණනාහී ඵාමසා,  
අභං තං උඤ්චිසසාමී සුපණේණං උරගමේව.
1018. විවාදෙ නො සමුසනෙකං දඤ්චපුඤ්ච සුණොහී මෙ,  
සමෙහි මෙධගං<sup>1</sup> සමම විවාදෙ වූපසමමතං<sup>2</sup>.
1019. ධම්මට්ඨොභං පුරෙ ආසිං බහු අච්චං<sup>3</sup> මෙ කීරිතං,  
සමෙමී මෙධගං සමම<sup>4</sup> විවාදෙ උපසමමතු.
1020. අනුකීරවාරී නඩගුට්ඨං සීසං ගමභීරවාරීනො,  
අථායං<sup>5</sup> මජ්ඣමො බණ්ණො ධම්මට්ඨසස හවීසසති.
1021. විරමපී හනෙබා අභවීසස සවෙ න විවදෙමසෙ,  
අසීසකං අනඩගුට්ඨං සිගාලො හරති රොහිතං.
1022. යථාපි රාජා නඤ්ඤයා රජං ලඤ්ඤාන බන්තියො,  
ඵවාහමජජ නඤ්ඤී දීසවා පුණ්ණෙමුඛං පතීං.
1023. කථනනු ඵලපො සනොකං උදකෙ මච්ඡං පරාමසී,  
පුට්ඨො මෙ සමම අකකාහී කථං අධිගතං තයා.
1024. විවාදෙන කීසා භොතති විවාදෙන ධනකකියා,  
ඡීනා උඤ්චී විවාදෙන භුඤ්ඤ මායාවී රොහිතං.
1025. ඵචමෙවං මනුසොසු විවාදෙ යත් ජායති,  
ධම්මට්ඨං පට්ඨාවනති සො හී නෙසං විනායකො  
ධනාපි තත් ජීයනති රාජකොසො පවධිතී<sup>6</sup>ති.

### 5. දධහපුඤ්චජාතකං.

1. රොහිතො - මජ්ඣං.  
2. මෙධකං - රාමු.  
3. උපසමමතු - ජාද.  
4. අච්චං - රාමු.  
5. සමම - මජ්ඣං, සනා.  
6. අවධිතං - මජ්ඣං.

1016. ඉච්චර ළඟ හැසිරෙන මිතුර තොපට යහපතක් වේවා ! මා වෙත දුව එන්න, මා විසින් මහත් වූ මසෙක් ගන්නා ලද, ඒ මාළුවා මා ඉක්මනින් දියට ගෙන යයි.

1017. ගැඹුරෙහි හැසිරෙනුව, තොපට යහපතක් වේවා ! දැඩිව ගනුව, ගුරුළෙක් සර්පයෙකු සෙයින් මම තා දියෙන් නහා ගන්නෙමි.

1018. දකුණුප්ඵය, (කුසනණමල් පැහැය ඇති සිවලා) මා කියන්නක් අසන්න. අපගේ විවාදයෙක් උපත, යහළුව කලහය සන්තිදුවනු මැන, විවාදය සන්තිදේවා.

1019. මම පෙරැ ධර්මයෙහි සිටියෙමි. මා විසින් බොහෝ අර්ථ නිශ්චය කරන ලද. යහළුව, කලහය සන්තිදුවමි, තොප දෙදෙනාගේ විවාදය සන්තිදේවා.

1020. ඉච්චරෙහි හැසිරෙන්නාට නඟුට හිමි වේ. ගැඹුරෙහි හැසිරෙන්නාට හිස හිමිවේ. මේ මැද කොටස නඩුව විසඳු මට හිමි ය.

1021. ඉදින් විවාද නො කළමෝ නම් දවස් කීපයකට ප්‍රමාණවත් මාළු ලැබෙන්නේ ය. හිස සහ නඟුට නැති රොහිත මාළුවා හිටිල් තෙමේ ගෙන යයි.

1022. ඝෘත්‍රිය රජෙක් රාජ්‍යයක් ලැබූ සතුටු වන්නේ යම් සේ ද එසේ අද මම (සතුටෙන්) පිරුණු මුහුණ ඇති ස්වාමියා දක සතුටු වෙමි.

1023. ගොඩ සිට දියේ ගැවසෙන මාළුවා අල්ලා ගත්තේ කෙසේ ද, මිතුර විවාරන ලද මට එය කියන්න. තොප විසින් එය ලැබුයේ කෙසේ ද?

1024. මායාකාරිය, විවාදයෙන් කෘෂ වෙති. විවාදයෙන් ධනය නැසේ. විවාදය නිසා මස්කාවෝ පිරිහුනාහ. රේමසා බුදින්න.

1025. එසේ මිනිසුන් අතරේ යම් තැනක විවාදය හටගනී ද විනිසකරුවන් සමීපයට යති. හේ ඔවුන්ගේ විවාදය සන්තිදුවන්නා වෙයි. ඒ නිසා ධනය පිරිහේ. රාජ කෝෂ්ටාගාරය තර වේ.

5. දබ්හපුප්ඵ ජාතක යි.

- 1026. දසණණකං නිවිණධාරං අසිං සමපහතපායිනං,  
පරිසායං පුරියො ගිලති කිං දුක්ඛතරං තතො.  
යදණ්ණං දුක්ඛරං යානං තං මෙ අකකාහි පුච්ඡිතො.
- 1027. ගිලෙය්‍ය පුරියො ලොභා අසිං සමපහතපායිනං,  
යො ච වජ්ජා දදමිති තං දුක්ඛතරං තතො  
සබ්බණ්ණං සුක්ඛරං යානං එවං ජානාහි මාගධා<sup>1</sup>.
- 1028. ව්‍යාකාසි ආයුරො පඤ්ඤං අත්ඨමමසස කොච්ඡෙ,  
පුක්ඛසං දනි පුච්ඡාමි කිං දුක්ඛතරං තතො;  
යදණ්ණං දුක්ඛරං යානං තං මෙ අකකාහි පුච්ඡිතො.
- 1029. න වාචමුපජීවනති අඵලං ගිරමුදිරිතං,  
යො ච දඤ්ඤා අවාකගිරා තං දුක්ඛතරං තතො;  
සබ්බණ්ණං සුක්ඛරං යානං එවං ජානාහි මාගධා.
- 1030. ව්‍යාකාසි පුක්ඛසො පඤ්ඤං අත්ඨං ධම්මසස කොච්ඡෙ,  
සෙනකඤ්ඤා පුච්ඡාමි කිං දුක්ඛතරං තතො;  
යදණ්ණං දුක්ඛරං යානං තං මෙ අකකාහි පුච්ඡිතො.
- 1031. දදෙය්‍ය පුරියො දනං අසං වා යදි වා බහුං,  
යො ච දඤ්ඤා නානුතපෙ තං දුක්ඛතරං තතො;  
සබ්බණ්ණං සුක්ඛරං යානං එවං ජානාහි මාගධා.
- 1032. ව්‍යාකාසි ආයුරො පඤ්ඤං අපො පුක්ඛසපොරියො,  
සබ්බ පඤ්ඤා අභිභොති<sup>2</sup> යථා භාසති සෙනකො<sup>3</sup>ති.

6. දසණණකජාතකං.\*

1033. විඛතනාචිකොනා කුපිතිත්ථියොසි  
නොකෙතති තෙ වාරිගණා සවනති,  
කිං තෙ නට්ඨං කිං පන පඤ්ඤානො  
ඉධාගමා මුභමණ ඉච්ඤ මුභි<sup>3</sup>.

---

1. මදදව - මජ්ඣං.  
 2. අභිභොති - මජ්ඣං.  
 3. මුභම මද්දියමුභි - රාමු.  
 \* පසණකජාතකං - මජ්ඣං.

1026. මේ පුරුෂ (ධනලොභයෙන්) පිරිස්මැද හිඳ දසාර්ණක දේශයෙහි ජාත වූ පිරිපුන් වැලේ බොන කියුණු මුවහත් ඇති කඩුව ගිලී. මීට වඩා දුෂ්කර වූ අන් කරුණෙක් ඇද්ද? විවාරන ලද මට කියන්න.

1027. මගධාධිපතිකුමනී, පුරුෂයෙක් වස්තුලෝභයෙන් පිරිපුන් වැලේ බොන කඩුව ගිලීන්නේ ය. යමෙක් දෙමි යි කියන්නේ නම් එය ඊට වඩා අතිශයින් දුෂ්කර වෙයි. මෙයින් අන් සියලු කරුණු කරන්නට පහසු වේ යයි මෙසේ දත මැනව.

1028. ඒ අර්ථදෙශාතක ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ වූ ආයුර තෙම ප්‍රශ්නයාගේ අර්ථය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. (ප්‍රශ්නයට පිළිතුර දුන්නේ ය.) දැන් පුක්කුසයන් පුළුවුස්මි. ඒ 'දෙමි' යන වචනයට වඩා ඉතා දුෂ්කර කාරණය කුමක් ද? යම් අනෙක් දුෂ්කර කරුණක් ඇද්ද? විවාරන මට කියව.

1029. මගධාධිපතිකුමනී, කියන ලද නිෂ්ඵල වචනය නිසා කිසිකෙනෙක් ජීවත් නො වෙතී. යමෙක් යමක් දෙමි යි පිළින කොට ඒ පරිදි එය දී එහි ලෝභය දුරු කෙරේ ද, එය කඩුව ගිලීනුවාට වඩා කරන්නට දුෂ්කර ය. අනෙක් හැම දේ කරන්නට පහසු බව දැනු මැනව.

1030. අරුත් විසඳන ශ්‍රන්ථ සංඛ්‍යාත ශාස්ත්‍රයෙහි නිපුණ පුක්කුස තෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුර එලි කෙළේ ය. දැන් සේනකයන් විවාරම්. එයට වඩා දුෂ්කර කාර්යය කුමක් ද? යම් අනෙක් දුෂ්කර කාර්යයක් තිබේ ද? විවාරන මට කියව.

1031. මගධෙශ්වරය, යම් පුරුෂයෙක් ස්වල්ප වූ හෝ බොහෝ වූ හෝ දනක් දෙන්නේ ද, දීමෙන් පසු නො හැවෙන්නේ ද එය ඊට වඩා දුෂ්කර ය. අනෙක් හැම කරුණ කරන්නට පහසු බව දැනුව.

1032. ආයුරත් පුක්කුස පුරුෂයාත් ප්‍රශ්න විසඳාලූහ. සේනක තෙමේ යම් පරිදි විසඳන ලද ද එය සියලු පැනවිසඳුම් ඉක්මවා සිටී. හෙවත් හැම විසඳුමකට වඩා එය උතුම්.

**6. දස-ණක ජාතක යි.**

1033. බ්‍රාහ්මණය, වංචල සිත් ඇත්තෙහි ඇලළිඟිය වක්‍රවිඤ්ඤා ඇත්තෙහි නොතින් කදුළුබිඳු වැගිරෙයි. නොපගේ කුමක් නටුයේ වී ද කුමක් ප්‍රාචීනා කරන්නෙහි මෙහි ආයෙහි ද යි එබැවින් එ කරුණ කියව.

1034. මීයෙට හරියා වජනො මමජ්ජ  
අගච්ඡනො මරණං ආහ යජෙඤ්ඤ,  
එතෙන දුක්ඛිත පචෙධිනොසම්  
අකඛාහී මෙ සෙනක එතමස්සං.
1035. බහුති යානානි විචිතතායිනා  
යමෙත්ථ චකඛාමී තදෙව සචචං,  
මඤ්ඤමී තෙ බ්‍රාහ්මණ සතතුහසාං  
අජානනො කණ්ඞසප්පො පච්චෙධා.
1036. ආදය දණ්ඩං පරිසුමිත හසාං  
පමොක්ඛලමුගං උරගං දච්චිච්චං,  
ජීඤ්ජ කඛිං විචිකිච්චිසානි  
භුජබ්බමං පහස පමුඤ්ඤ හසාං.
1037. සංවිග්ගරුපො පරිසාය මජ්ජෙකි  
සො බ්‍රාහ්මණො සතතුහසාං පමුඤ්ඤි,  
අථ නිකමී උරගො උග්ගතෙජො  
ආසීවියො සප්පො එණං කරිනා.  
සුලඤ්ඤ ලාභා ජනකස්ස රඤ්ඤෙ  
යො පහසති සෙනකං සාධුපඤ්ඤං.
1038. විචක්ඛච්චජෙද්දා<sup>1</sup> නුසි සබ්බදස්සි  
ඤ්ඤං නු තෙ බ්‍රාහ්මණ භිංසරුපං  
ඉමානි මෙ සත්ත සතානි අජථී  
ගණ්ඨාහි සබ්බානි දදමී තුඤ්ඤං,  
තයා හි මෙ ජීවිතමජ්ජ ලඤ්ඤං  
අපොපි හරියායමකාසි සොජථී.
1039. න පණ්ඩිතා චෙක්ඛනාමාදියන්තී  
විත්‍රාහි ගාථාහි සුභාසිතාහි,  
ඉතොපි තෙ බ්‍රහ්ම දදන්තු විතං  
ආදය තං ගච්ඡ සකං නිකෙතන්තී.

7. සතතුහසනජාතකං.

1040. යෙ මෙ අහං න ජානාමී අධිසීසෙන චණ්ඩකෙ,  
තෙ මං සබ්බමම යාවනති කඝමා මං තං න යාවසි.
1041. යාවකො අපටියො හොති යාවං අදදමජ්ජියො,  
තඝමාහන්තං න යාවාමී මා මෙ විද්දෙසනා<sup>2</sup> අහු.

1. විචක්ඛජාද - මජ්ඣ. විචක්ඛජාදෙ - යනා.  
2. විද්දෙසනං - යනා. මජ්ඣ.

1034. සේනක පඬිතුමනි, අද ගෙට යන මාගේ බිරිද ඒයෙයි ල, ගෙට නොයන මට (අතරමග) මරණයයි යකෙක් (දෙවියෙක්) කී ය. මේ දුකින් වෙවුළුමි. සේනකයෙනි, මෙ කරුණ මට කියව.

1035. බමුණ, බොහෝ වූ මරණ කරුණු සිතා අවබෝධ කොට ගෙන මෙහි යමක් කියමි ද එ මැ සත්‍ය යැ. තොපගේ අත්සුණු පසුමිබියට තොප නොදන්නා පරිද්දෙන් කථනයෙක් පිරිසියේ යැ යි සිතමි.

1036. දණ්ඩක් ගෙන පසුමිබියට ගසව. මුළුත් කෙළ වැඟි-රෙන දිවි දෙකක් ඇති සර්පයා (පසුමිබියෙන් නික්මෙන්නා) බලව. අද තොපගේ සැකය විවිකිව්චාව සිඳුව. සර්පයා බලව. පසුමිබිය මුදව.

1037. තැනිගත් ස්වභාවයෙන් සිටි ඒ බමුණු තෙමේ පිරිස මැද අත්සුණු පසුමිබිය මිදුයේ ය. එකලැ උග්‍රතේජස් ඇති වහා පැනි-රෙන විෂ ඇති සර්පයා පෙණය දක්වා පසුමිබියෙන් නික්මිණ. යමෙක් මනා කුවණැති සේනක පඬිතුමා නිතර දක්නේ ද ජනක රජතුමා ලද උසස් ශ්‍රාවයෝ යි.

1038. බ්‍රාහ්මණයෙනි, කිම? තෙපි විවෘත ඥෙයධර්ම ඇති සඵඤ ඛුඬු වඩු ද? (අසඵඤ වූ ම) තොපගේ ඥානය (සඵඤ්ඤාඥානය මෙන්) බලවත් වෙයි. යම් හෙයෙකින් අද තොප විසින් දෙන ලද ජීවිතය මා විසින් ලබන ලද යැ. තව ද මාගේ අඹුවට ද සෙනක් කෙළේ ද. එහෙයින් මේ මා සතු කහවණු සත්සියයක් ඇත. එ හැම කොපට දෙමි. එය ගනු මැනැවි.

1039. සුභාෂිත වූ චිත්‍රගාරාවත් කරණකොට ගෙන පඩිවරු කුලී නො ගනීති. බ්‍රාහ්මණය, තොපට මෙයිනුදු (මාගේ පාමුල් පෙට්ටියෙනු) දු (කහවණු තුන්සියක්) ධනය දෙත්වා. එය ගෙන සිය නිවෙසට යව.

7. සත්තුහස්ත ජාතක යි.

1040. ආයඪි අස්ථිසේනයෙනි, යම් යාවක කෙනකුත් මම නො හඳුනාමි ද ඔහු පවා මා කරා පැමිණ ඉල්වති. තෙපි කුමක් හෙයින් නො ඉල්වඩු ද?

1041. යාවක තෙම අප්‍රිය වෙයි යාවඤ කළ දය නො දෙන්නෙ ද වෙයි. එහෙයින් මම තොප අතින් නො ඉල්වමි. (ඉල්වූ කල තොපට ද ඉල්වූ දය නො දෙන කල අපට ද උපද්‍රව්‍ය) දොෂය නො වේවා.

- 1042. යො වෙ යාවනථීවානො කාලෙ යාවං න යාවති,  
පරඤ්ච පුඤ්ඤා ධංසෙති අනන්තාපි න ජීවති.
- 1043. යො ච යාවනථීවානො කාලෙ යාවං හි යාවති,  
පරඤ්ච පුඤ්ඤං ලබ්භෙති අනන්තාපි ච ජීවති.
- 1044. න වෙ දිස්සන්ති සප්පඤ්ඤා දිස්වා යාවකමාගතො,  
බ්‍රහ්මචාරී පියො මෙසි වරතං භඤ්ඤමිඤ්ඤි.
- 1045. න වෙ යාවන්ති සප්පඤ්ඤා ධිරො වෙදිකුමරහති,  
උද්දිස්ස අරියා තිවඤ්ඤා ඵසා අරියානසාවනා.
- 1046. දදමී තෙ බ්‍රාහ්මණ රොහිණීනං  
ගවං සහස්සං සහ පුබ්බවෙන,  
අරියො හි අරියස්ස කථං න දජ්ජා  
සුඤ්ඤාන භාරා තව ධම්මසුඤ්ඤාති.

8. අධීයනපාතකං.

- 1047. යසු වෙරී නිවසති<sup>1</sup> න වසෙ තස්ථි පඤ්ඤිතො,  
ඵකරන්තං දිරන්තං වා දුක්ඛං වසති වෙරීසු.
- 1048. දියො වො උහුච්ඤ්ඤාස්ස පොසස්ස අනුච්ඤියානො,  
ඵකස්ස කපිතො හෙතු යුථස්ස අනායො කතො.
- 1049. බාලො ච පඤ්ඤිතමානී යුථස්ස පරිභාරකො.  
සථිකතස්ස වසං ගඤ්ඤා සයෙථායං<sup>4</sup> යථා කපි.
- 1050. න සාධු බලවා බාලො යුථස්ස පරිභාරකො,  
අභිතො භවති ඤාතීනං සකුණානංව වෙනකෝ<sup>5</sup>.
- 1051. ධිරො ච බලවා සාධු යුථස්ස පරිභාරකො.  
භිතො භවති ඤාතීනං තිදයානං ව වාසවො,

---

- 1. වීදිකුමරහති - ඤා.
- 2. තීරිසනී - මජ්ඣ.
- 3. වෙ - මජ්ඣ.
- 4. පසෙථායං - මජ්ඣ.
- 5. වෙවකො - මජ්ඣ.



1042. සිභමනෙන් ජීවත්වන යමෙක් ඉල්වියයුතු දෑ සුදුසු කාලයෙහි නො ඉල්ලා ද හේ අනෙකා ද පිනෙන් පිරිහෙළයි. තෙමේ ද සුවසේ ජීවත් නො වේ.

1043. සිභමනෙන් ජීවත්වන යමෙක් ඉල්ලියයුතු දෑ සුදුසු සමයෙහි ඉල්ලා ද හේ අනෙකාට පින ලබාදෙයි. තෙමේ ද සුවසේ ජීවත් වේ.

1044. තපස්විය, (දනය දනව්ලය දන්තා) නුවණැත්තෝ තමා වෙත පත් යාවකයන් දැක ඵකාන්තයෙන් නො කිපෙති. තෙපි මට ප්‍රිය වවු. කියැයුතු යම් දෑක් කැමැත්තවු නම් ඒ දෑ ඉල්ලවු.

1045. නුවණැත්තෝ ඵකාන්තයෙන් නො ඉල්ලති. නුවණැති උපසායක අවසාචන සුදුසු දෑ දැනගන්නට වටී. ආර්යයෝ (වාග් හෙද නො කොට) උදෙසා සිටීති, මේ ආර්ය යාවතා යි.

1046. බමුණ, වාෂ්පරාජයකු හා සමග රතුදෙනුන් දහසක් තොපට දෙමි. ධර්මයෙන් යුක්ත වූ තොපගේ ගාථා අසා තොප වැනි ආචාර ආර්යයක්හට ආර්යයෙක් කෙසේ නම් නො දෙන්නේ ද.

8. අස්ථියේන ජාතක යි.

1047. යම් තැනෙක සතුරා වෙසේ ද එතැන තැණවතා නො වසන්නේ යැ. ටෙවරින් අතුරෙහි එක රැයකුදු දෙරැයකුදු දුකසේ වසන්නේ යැ.

1048. ලඝු වූ සිත් ඇත්තේ අනුවර්තීත වූ පුරුෂයාහට ඵකාන්තයෙන් සතුරු වන්නෙ යැ. (බලව ලඝු සිත් ඇති අන්ධ බාල වූ) එක් වළුරකුගේ හේතුවෙන් වානර සමූහයාට ව්‍යසනයක් කරන ලද.

1049. සේනා පරිහරනය කරන පණ්ඩිතයෙමි යි සිතන අඤන වූ තැනැත්තේ ද ස්වකීය චිත්තයාගේ වසභයට ගොස් මේ වළුරා සෙයින් (චිතාශයට පැමිණ) හෝන්නේ යැ.

1050. ගණපරිහරණය කරන නොමනා පැවැතුම් ඇති බලවත් වූ අඤන තෙම (තික්කර) සතුණයනට සේවවුවා මෙන් නැයන්ට සතුරු වේ.

1051. ගණපරිහරණය කරන මනා පැවැතුම් ඇති බලවත් තැණවතා දෙවිලෝවැසි ශක්‍රයා මෙන් නැයන්ට හිතෙහි වේ.

- 1052. ගො ව සීලඤ්ච පඤ්ඤඤච සුතඤ්චනනනි පසසනි,  
උභිතකමඤ්ච වරති අභතනො ව පරසස ව.
- 1053. තසමා තුලෙයාමකනනං සීලපඤ්ඤසුතාමිව,  
ගණං වා පරිභරෙ ධිරො එකොවාපි පරිබ්බපෙති.

9. කපිජාතකං.

- 1054. ද්වාසභනති ගොතමා පුඤ්ඤකමමා  
වසවකිනො ජාතිජරං අතීතා,  
අයමනනිමා වෙදගු බ්‍රහ්මපක්ඛි  
අඤ්චාභිජපපනති ජනා අනෙකා.
- 1055. අපං හි එතං න හි දීසමායු  
යං නිං ඛක මඤ්ඤසි දීසමායු,  
යතං සභසසානං නිරබ්බද්දනං,  
ආයුං පජානාමි තවාහං බ්‍රහ්ම.
- 1056. අනන්තදඤ්චි භගවාහමසමි  
ජාතිජරං සොකමුපාතිවනො,  
කිමෙම පුරාණං වතසීලවකං  
ආචිකඛි මෙ තං යමහං විජඤ්ඤං.
- 1057. යං නිං අපායෙසි බහු මනුසසස  
පිපාසිනෙ සමමනි සමපරෙතෙ,  
තං තෙ පුරාණං වතසීලවකං  
සුභතපඤ්ඤොව අනුසසරාමි.
- 1058. යං එණිකුලෙණිං ජනං ගභීතං  
අමොච්ඨි ගඤ්ඤකනීයමානං,  
තං තෙ පුරාණං වතසීලවකං  
සුභතපඤ්ඤොව අනුසසරාමි.
- 1059. ගඛයාය සොතසමිං ගභීතනාවං  
ලුද්දෙන නාගෙන මනුසසකපා,  
අමොච්ඨි නිං ඛලසා පසඤ්ඤ  
තං තෙ පුරාණං වතසීලවකං.  
සුභතපඤ්ඤොව අනුසසරාමි.

---

- 1. ගොගොතම - මජ්ඣ.
- 2. බ්‍රහ්මපක්ඛි - මජ්ඣ.

1052. යමෙක් තමා කෙරෙහි සීලය ද ප්‍රඥාව ද ශ්‍රැතය ද දැකී නම් හෝ තමාට ද මෙරමාට ද යන දෙදෙනාට යහපතක් කරයි.

1053. එසේ හෙයින් ප්‍රාඥ තෙම ශීල යැ ප්‍රඥා යැ ශ්‍රැත යැ යන මොවුන් මෙන් තුලනය කොට (ශීලාදියෙහි පිහිටි බැව් පසක් කොට) සමූහ පරිහරන හෝ කරන්නේ ය. එකඟ වැ හෝ වෙසෙන්නේ ය.

9. කපි ජාතක යි.

1054. ගෞතමයෙනි, ජාති ජරා ඉක්මවා ගිය අනුන් තමා වසභයට ගන්නා කළ පින් ඇති දෙසැත්තුවක් බ්‍රහ්මයෝ මේ බ්‍රහ්මලෝකයෙහි වෙසෙති. මෙය ප්‍රඥාවෙන් පැමිණි උත්තම පැමිණීම ය. අපි දු මෙසේ වම්භ යි බොහෝදෙන ඇදිලි බැඳූ පතකි.

1055. බක බ්‍රහ්මය, තෙපි යම් තැනෙක දීර්ඝායු ඇතැ යි සිතවූ ද තෙල දීර්ඝායු නො වෙයි. මද ආයු පමණෙක. ඒ එසේ මැ යි. නිර්බ්‍රද සියක් දහසක් තොපට ආයු ඇතැ යි මම දනිමි.

1056. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තෙපි 'මම අප්‍රමාණ වූ දය දක්නෙමි වෙමි, ජාති ජරා ශෝක යන මේවා ඉක්මවා සිටිමි'යි කියව. එබැවින් මාගේ පැරැණි කිනම් වුතයක් හෝ සීලසමාදානයක් හෝ වී ද යමක් අසා මම දැනගන්නෙමි නම් තෙල මට කිව මැනැවි.

1057. බ්‍රහ්මයෙනි, යම් හෙයෙකින් තෙපි ශ්‍රීෂ්ම කාලයෙහි ශ්‍රීෂ්මය නිසා පීඩාවට පත් පිපාසිතයන් බොහෝ දෙනෙකුන්ට පැන් පානය කරවූහු ද තොපගේ ඒ පුරාණ වුත සමාදානය ද සිල්වත්කම ද නිද පිබිදියක්හු මෙන් සිහි කෙරෙමි.

1058. ඒණි නමැති ගංඉවුරෙහි සොරුන් විසින් අල්වා ගන්නා ලද බලාත්කාරයෙන් ගෙනයනු ලබන යම් ජන කෙනෙකුන් මුදලී ද තොපගේ ඒ පුරාණ වත ද සීලය ද නිදපිබිදියක්හු මෙන් සිහි කෙරෙමි.

1059. මිනිසුන් නසනු කැමැති වූ රොදු වූ නාගයකු විසින් ගඬයාශ්‍රොතස්හි දී අල්වාගන්නාලද නැව් (ගුරුඵවෙස් ගෙන) බලයෙන් මැඩලා මුදලී ද තොපගේ පුරාණ වුත සමාදානය ද ශීලය ද නිදපිබිදියක්හු මෙන් සිහි කෙරෙමි.

1060. කපො ව නෙ බද්ධවරො අහොසිං  
සමුද්ධිමනං වනිනං අමසුද්ධිං<sup>1</sup>,  
තං නෙ පුරාණං වතසිලවණං,  
සුත්තපට්ඨකොව අනුස්සරාමි.

1061. අඛා පජානාසි මමෙතමාසුං  
අසුද්ධිමපි ජානාසි තරාහි බුද්ධො,  
තරාහි තායං ජලිතානුභාවො  
මහාසයං තිවඨති ඩුග්ගලොකනි.

10. බකට්ඨමජානකං.

නුකතුවගොගා පඨමො.

සසුද්ධිමනං:

වරකණ්ණික වාපවරො සුත්තො  
අර්හිජ්ඣ සරොහිත මච්ඡවරො,  
සුත්ත පණ්ණසෙනකයාවනකො  
අර්චෙරි සට්ඨමි බමෙතන දස.

1. සමුද්ධිමනං වනිදං අමසුද්ධිං - මජ්ඣ. නිකාය.

1060. ('කෙසව' නාපස කාලයෙහි) තොපට 'කස' නම් අතුවැසි වීම්. යම්බඳු වූ තොප බුද්ධියමසනග යැයි ද වූක සම්පන්න යැයි ද සිතීම්. තොපගේ ඒ වන සමාදනය ද සීලය ද නිදිබිදියක්හු මෙන් සිහි කෙරෙමි.

1061. (තෙපි) ඒකාන්තයෙන් මාගේ තෙල ආයුෂ දන්නහු ය. සෙසු සියල්ලත් දන්නහු ය. එහෙයින් තෙපි බුද්ධි වඩු. එහෙයින් මැ තොපගේ මේ දිලිසෙන අනුභාවය බබලොව එලිකරමින් පවතී.

10. බකඉභම ජාතක යි.

පලමුවන කුක්කු වර්ග යි

කස්සුද්දනය:

කුක්කු ජාතක (වරකණ්ණික) යැ මනොජජාතක (වාප) යැ සුතනු ජාතක යැ ගිරකිජාතක යැ දඹහපුජථ ජාතක (රොහිතමච්ඡ) යැ දසණ්ණකජාතක යැ සතකුභග්ගජාතක යැ අට්ඨසෙන ජාතක යැ කපිජාතක යැ බකඉභම ජාතක යැ යි දසයෙකි.

- 1062. හිඬා ගාමසහසානි පරිපූර්ණයානි සොළස,  
කොට්ඨාශාරානි ඒතානි සනනිධිංදනි කුබ්බසි.
- 1063. හිඬා ගඤ්චරච්චසං පහුතධනධානියං,  
පසාසනිතො නිකඛිතොතා ඉධදනි පසාසසි.
- 1064. ධම්මං භණ්ණම් වෙදෙහ අධම්මො මෙ න රුච්චිති,  
ධම්මං මෙ භණ්ණානසස න පාපමුපලිපති<sup>1</sup>.
- 1065. යෙන කෙනච්චි වණ්ණණන පරො ලභති රුප්පනා,  
මහජ්ඣමපි වෙ වාචං න තං භාසෙය්‍ය පඤ්චිතො.
- 1066. කාමං රුප්පකු වා මා වා භුසං වා චිකිච්චියකු,  
ධම්මං මෙ භණ්ණානසස න පාපමුපලිපති.
- 1067. නො වෙ අසස සකා බුද්ධි චිතයො වා සුසිකඛිතො,  
වනෙ අඤ්චම්භිසොච්චි වරෙය්‍ය ධත්තො ජනො.
- 1068. යඤ්චා ව පනිධෙකච්චෙච ආචාරඤ්චි සුසිකඛිතා,  
තඤ්චා චිනිතච්චිතයා වරතති සුසමාභිතා<sup>2</sup>ති.

1. ගන්ධාරජාතකං.

- 1069. අඤ්චානං සධ්ධමං කඤ්චා යො සොජ්ඣං සමතාරසි,  
කිං ඤං තෙසං කිමො<sup>3</sup> තුඤ්ඤං භොතති එතෙ<sup>4</sup> මහාකසි.
- 1070. රාජාභං ඉසසරො තෙසං යුච්ඤ්ඤ පරිභාරකො,  
තෙසං සොකපරෙතානං භීතානං තෙ අරිඤ්චම.
- 1071. උලුච්ඤ්ඤිඤ්චා<sup>5</sup> අඤ්චානං චිසසච්චිධත්තො සතං,  
තනො අපරපාදෙසු දඤ්ඤං ධද්ධං ලොභුණං.
- 1072. ජිකඛඛ්චච වාතෙන නුතොතා රුකඛං උපාගම්මං,  
සොභං අපභභවං තසස සාධං භඤ්චභි අඤ්චති.

---

- 1. පසාසනතො - පසාසනාතො - ව. මජ්ඣ.
- 2. පාපමුපලිපති - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 3. වනෙ අඤ්චම්භිසොච්චි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 4. අඤ්චම්භි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 5. කිමෙ - මජ්ඣං.
- 6. භොතෙ - මජ්ඣං.
- 7. සුලුච්ඤ්ඤිඤ්චා - සුලුච්ඤ්ඤිඤ්චා . මජ්ඣං.
- 8. චිකඛි - මජ්ඣං.

1062. (උපභාග පරිභාග වස්තූන්ගෙන්) පිරුණු සොළොස් දහසක් ගම් ද (රන්රුවනින් පිරුණු) කොටුගුළු ද හැරපියා දැන් සන්තිධි (රැස් කිරීම) කරන්නෙහි.

1463. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇති ගන්ධාර රට හැරපියා (රටවැසියන්ට කරන) අනුශාසනයෙන් ඉවත්වූයෙහි. දැන් (මේ වනයෙහි) අනුශාසනා කරන්නෙහි.

1064. වේදේහය, ධර්මය කියමි. මට අධර්මය නො රුස්නේ ය. ධර්මය කියන්නා වූ මට පාප (සිතුවිලි) නො ඇලේ.

1065. යම් කිසි කරුණෙකින් අන්‍යයා ගැටීම ලබා ද (හෙවත් ක්‍රොධය උපදවා ගනී ද) මහත් අතී ඇති වූ ද ඒ තෙපුල ප්‍රාඥ තෙම නො කියන්නේ ය.

1066. ඒකාන්තයෙන් ගැටීම වේවයි නො වේවයි. දහවියා මටක් සේ විසිරේවයි ධර්මය කියන මට පාප (සිතුවිලි) නො ඇලේ.

1067. ඉදින් තමාට නුවණ නැති නම්, මොනොවට භික්මෙන ලද ආචාරවිනය හෝ නො වී නම් බොහෝ වූ ඵලද්‍ර ජනයා ඇස් නැති වල්මිවකු මෙන් වනයෙහි ඇවිදින්නේ ය.

1068. යම් භෙයෙකින් මෙලොව ඇතැම් කෙනෙක් ආචාරීන් කෙරෙහි මොනොවට භික්ෂුණාහු ඵහෙයින් භික්ෂුණු ආචාරවිනය ඇත්තාහු සමාහිත සිත් ඇති වූ හැසිරෙත්.

1. ගන්ධාර ජාතක යි.

1069. එම්බා මහාවාහරය, (යම්) තෙපි තමා සංක්‍රමණයක් (භෙයක්) කොට (මේ වදුරන්) සුවසේ තරණය කළවු යැ, තෙපි ඒ වදුරනට කවුරු වවු ද කුලුහු තොපට කවුරු වෙත් ද? යි.

1070. අරින්දම රජකුමනි, මම (අසුදහසක් පමණවූ) ඔවුනට රජ වෙමි. තොප කෙරෙන් බියට පත් සොචින් මඬනා ලද ඔවුන්ගේ සමූහය පරිහරණය කරමි.

1071. ඒ මම අනාරොපිත දුග්‍රසියක් පමණ තැන් සිරුරු ලම්බන කොට (පැනා) එතැනින් කටිභාගයෙහි දැවී කොට බඳනා ලද වැල්බානක් ඇති වූ,

1072. වාතවේගයෙන් සිඳි ගිය වලාකකක් සේ පිත්‍රයෙම ගසට ළං වීමි. ඒ මම රුක්මතට පනනට නො හැකිවූයෙමි ඵරුකැ අත්තක් අතින් ගනිමි.

- 1073. කං මං විශායතං සනතං සාධාය ව ලතාය ව,  
සමනුකතමනතා පාදෙහි සොඤ්චි සාධාමිභා<sup>1</sup> ගතා.
- 1074. කං මං න තපතෙ ඛදෙධා වධො මෙ න තපෙසසනි,  
සුඛමාභරිතං තෙසං යෙසං රජුමකාරයිං.
- 1075. එසා තෙ උපමා රාජ අත්ඝඤ්ඤනනී කතා,  
රඤ්ඤා රචධසස යොග්ගසස ඛලසස නිගමසස ව.  
සබ්බසං සුඛමෙඤ්ඤං ඛන්තියෙන පජානතා<sup>2</sup>ති.

2. මහාකපිජාතකං.

- 1076. අකොභමද්දං<sup>3</sup> වනමනාරසමිං  
නීලොභාසං එලිතං සංචිරුලනං,  
සමද්දසං එලහෙතු විහග්ගං  
තං දිසවා භික්ඛාවරියං වරාමි.
- 1077. සෙලං සුමච්චං නරචිර<sup>4</sup> නිච්ඡිතං  
නාරි යුගඤ්ඤරයි අපඝද්දං,  
දුකියඤ්ඤ ආගමිමි අහොසි සදෙඤ්ඤ  
තං දිසවා භික්ඛාවරියං වරාමි.
- 1078. දිජා<sup>5</sup> දිජං කුණපමාභරනං  
එකං සමානං බහුකා සමෙච්ච,  
ආභාරහෙතු පරිපාතයිංසු  
තං දිසවා භික්ඛාවරියං වරාමි.
- 1079. උසභාභමද්දං යුච්ඡස මජ්ඣෙකි  
චලකකකුං චණ්ණඛලුපපතනං,  
තමද්දසං කාමහෙතු විකුතනං  
තං දිසවා භික්ඛාවරියං වරාමි.
- 1080. කරණ්ඩු<sup>6</sup> නාම කලිඛනානං ගඤ්ඤරානඤ්ඤ නග්ගපි,  
නිමිරාජා විදෙභානං පඤ්චාලානඤ්ඤ දුමච්චුමො.  
එතෙ රචධානි භික්ඛාන පබ්බජිංසු අකිඤ්ඤතා.

---

1. සාධමිභා - මජ්ඣ. සා.  
2. ගතා - මජ්ඣ. සබ්බසං. සුඛ මෙධාබ්බං - මජ්ඣ. සා.  
3. අකොභවනමනාරසමිං - මජ්ඣ.  
4. නරචිරුදුනිච්ඡිතං - මජ්ඣ.  
5. දිජාදිජා - මජ්ඣ. දිජාදිජාත.  
6. කරණධනොකලිඛනානං - මජ්ඣ.



1073. වෘක්ෂශාඛායෙන් ද වෙනුලතායෙන් ද, අදනාලද ඒ මා පයින් ඇක්මෙමින් සාමුච්චෝ (වදුරෝ) සුවසේ ගියහ.

1074. ඒ මා පළමු වල්ලිබන්ධ තෙම නො තවයි. දන් මටවන් (නොප කෙරෙන් පැමිණි) වධය මා නො තවන්නේ යැ. කවර හෙයින් යත්: මම යම් කෙනකුන්ට රජ කෙළෙමි ද මා විසින් ඔවුන්ට සුව එළවනලද ද එහෙයිනි.

1075. රජතුමනි, නොපට අභිවෘද්ධිය දක්වන මේ උපමාව කරන ලද නුවණ ඇති ඝෛත්‍රිය රජහු විසින් රාජ්‍යයට ද රචයෙහි යොදන අශ්වාදි සතුන්ට ද සේනාවට ද ගමනියම්ගම් වැසියන්ට ද යන හැමට සුව සෙවිය යුත්තේ ය.

### 2. මහාකපි ජාතක යි.

1076. වන අතුරෙහි මැනැවින් වැඩුණු නිල්පැහැ ඇති පල ගත් අඹරුකක් දිටිමි. එ රුක පල හේතුවෙන් බිඳුනාලද ද දිටිමි. එය දැක (කලකිරි සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍යභාවය මෙනෙහි කොට පසේබුදු වැ) පිඩු සිඟා හැසිරෙමි.

ම

1077. නුවණැති ශිල්පියකු විසින් නිමවනලද මට වූ ශබ්ද රහිත මිණිවළලු දෙකක් ස්ත්‍රියක් (දැනෙහි) දැරුවා ය. (දැනේ දමා තුඩු වළලු දෙක එක අතක දමා යූ කලා) පළමු වළල්ල දෙවැන්නට පැමිණ හඬ නැඟී. එය දැක (බොහෝ දෙනා හා එක්ව විසීම කලහ සිදුවන්නට හෙතෙස යි කලකිරි තිලකුණු වඩා පසේබුදු වැ) පිඩුසිඟා හැසිරෙමි.

1078. බොහෝ පක්ෂිහු රැස් වූ කුණපය ගෙන එන එකලා වූ පක්ෂියා ආහාර හේතුවෙන් කොටමින් ලුහුබැඳ හෙළාහ. එය දැක (කලකිරි තිලකුණු වඩා පසේබුදු වැ) පිඩුසිඟා හැසිරෙමි.

1079. මම ගෙරි සමුහයා මැද සැලෙන මොල්ලිය ඇති පැහැයෙන් හා බලයෙන් යුතු වෘෂභයකු දුටිමි. ඔහු කාමය නිසා (අන්) ගොනකු විසින් අනිනු ලැබූ මළහු දිටිමි. එය දැක (කලකිරි සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍යතාව මෙනෙහි කොට පසේ බුදු වැ) පිඩුසිඟා හැසිරෙමි.

1080. කලිඟුදනවු වැසියන්ගේ කරණ්ඩුක නම් රජ යැ ගන්ධාර ජනපද වාසීන්ගේ නග්ගජී නම් රජ යැ විදේහ ජනපද වාසීන්ගේ නිම් නම් රජ යැ පංචාල ජනපද වාසීන්ගේ දුර්මුඛ නම් රජ යැ යන රජවරු රාජ්‍යයන් හැරපියා පළිබොධ රහිත වූ පැවිදි වූහ.

- 1081. සබ්බෙව මෙ දෙවසමා සමාගතා  
අභි යථා පජ්ජිතො තපෙවිමෙ,  
අභමුච්චි ඵකොව චරිසසාමි හභවි  
භිච්චාන කාමානි යථොධිකානි.
  
- 1082. අයමෙව කාලො නභි අසෙඤ්ඤා අඤ්චි  
අනුසායිතා මෙ න හවෙය්‍ය පච්ඡා,  
අභමුච්චි ඵකොව චරිසසාමි හභවි  
සකුණ්චි චුභ්භා පුරිසසෙ භජා.
  
- 1083. ආමං පක්කඤ්ච ජානභභි අථො ලොණං අලොණිකං,  
තමහං දිඤ්චා පබ්බජිං චරෙව තං චරාමභතභි.

3. කුමභකාරජාතකං.

- 1084. අභසෙඤ්ච දළාධම්මායා<sup>1</sup> වහනභි නාභිරාධයිං,  
නුදනභි උරසි සලලං යුඤ්ඤා විකභනාචාරිනි.
  
- 1085. නභ නුන රාජා ජානානි<sup>2</sup> මම විකමපොරිසං,  
සධනාමෙ සුකතං තානි දුතච්චෙභිතානි ච.
  
- 1086. සානුනාභං මරිසසාමි අබන්ධු අපරාධිනි,<sup>3</sup>  
තදුභි කුමභකාරසෙ දිනතා ජකණභාරිකා.
  
- 1087. යාවතාසිංසනි<sup>4</sup> පොසො තාවදෙව පච්චනි,  
අඤ්චාපායෙ ජභනභි නං ඔට්ඨිවතාධිංච ඛකභියො.
  
- 1088. යො පුබ්බෙ කතකල්‍යාණො කතජො නාවුජකිනි,  
අඤ්චා තසෙ පලුජනභි යෙ භොනභි අභිපජිතා.

---

- 1. අභසෙඤ්ච දළාධම්මසෙ. - මජ්ඣ. සා.
- 2. රාජානජානානි - මජ්ඣ. සා.
- 3. අපරාධිනි - මජ්ඣ.
- 4. යාවතා සිසනි - මජ්ඣ.

1081. හඟවිය, මෙහැම දෙන මැ වීඉද්ධ දේවයන් (සුරව-  
ප්‍රත්‍යාකඤ්ඤාදියන්) සමාන වීඉද්ධ වූවාහු එක්දස් වූහ. දිලියෙන ගිනි  
යම්සේ බබළා ද එසෙයින් මැ මොහු බබළති. අවධි වශයෙන්  
සිව් (රූපාදි) වස්තූකාමයන් හැරපියා එකලා ව හැසිරෙමි.

1082. හඟව, මෙ මැ පැවිද්දට කලි. අත්කලෙක් නැති.  
(අනුශාසකයන් දුර්ලභ හෙයින්) පසුව මට අනුශාසනා කරන්නෙක්  
නො වන්නෙ යැ. (එහෙයින්) මම ද පුරුෂයක්හු අතින් මිදුණු  
කිරිල්ලක සේ එකලා වැ හැසිරෙන්නෙමි.

1083. (අපගේ දරුවෝ) නො පැසුණු පැසුණු අහර දනිති.  
ලුණු ඇති ලුණු නැති අහර ද දනිති. (එයින් දිවිවඩනට හැකි  
වෙති.) උන්ගේ ඒ ක්‍රියාව දැක මම පැවිදි වීමි. තෙපි ද පිඩු  
සිභා හැසිරෙව. මම ද පිඩු සිභා හැසිරෙමි.

**3. කුම්භකාර ජාතක යි.**

1084. දූත කටයුතු කරන උරෙහි බැදී හෙල්ල දමා ගසන  
සටන්හි දස්කම් පා හැසිරෙන මම දළ්භධම්ම රජතුමාගේ සිත  
සතුටු නො කෙළෙමි නම් කවරෙක් සතුටු කෙරේ ද.

1085. මාගේ වික්‍රමය ද පුරුෂ පරාක්‍රමය ද යඛිත්‍රාමයෙහි  
සුකෘතයෝ ද දූත මෙහෙවර ද ඒකාන්තයෙන් තොපගේ රජ  
නො දනී.

1086. නැයන් නැති පිහිටක් නැති ඒ මම ඒකාන්තයෙන්  
මියෙමි. යම් හෙයෙකින් කුඹලාට ගොම වැරැටි අදනා කොට  
රජතුමා විසින් දෙන ලදීම් ද එහෙයිනි.

1087. පුරුෂ තෙම යම්තාක් (මොහුගෙන් අඵ ඇතැ යි)  
ප්‍රාර්තා කෙරේ ද ඒ තාක් සෙවුනේ යැ. ප්‍රයෝජන පහවගිය කල්හි  
ඔහු ඔට්ඨිව්‍යාධි ඇතින්හ හළ රජ මෙන් හැරැපියත්.

1088. යමෙක් පෙර (අනුන් විසින්) කළ උපකාර ඇත්තේ  
කරනලද හිතවැඩ ඇත්තේ පසුව (ඒ උපකාර) නො දනී ද ඔහු  
විසින් පතන ලද යම් අඵ කෙනෙක් ඇද්ද ඒ ඔහු වෙසෙයින්  
නැසෙත්.

- 1089. යො පුට්ඨෙ කතකලායො කතෙඨා මනුබුජ්ඣති,  
අඤ්ඤා තස්ස පවිඤ්ඤාති යෙ භොතති අභිපජ්ඣතා.
- 1090. තං වො වදුමි හද්දං<sup>1</sup> වො යාවනෙතඤ්ඤා සමාගතා,  
සට්ඨෙ කතඤ්ඤානො භොට වීරං සඤ්ඤාමහි ධස්සපාති<sup>2</sup>.

4. දළභධමමජාතකං.

- 1091. යො මං පුරෙ පච්චුදෙති අරඤ්ඤා දුරමායති<sup>3</sup>,  
යො න දීඤ්ඤාති මාතඛොයො සොමදකො කුභිං ගතො.
- 1092. අයං වා යො මනො ජෙති අලලපිඛිතංව ජීජ්ජිතො,  
භූමිතා නිපතිතො ජෙති අමරා වත\* කුඤ්ඤරො.
- 1093. අනගාරිපුපෙතස්ස විසමුක්ඛස්ස චෙතස්සො,  
සමඤ්ඤා න තං සාධු යං පෙතමනුසොවයි.
- 1094. සංවාසෙන හවෙ සකං මනුස්සස්ස මිගස්ස වා,  
හදයෙ ජායති පෙමං තං න සකං අසොචිතුං.
- 1095. මතං මරිස්සං රොදනති යෙ රුදනති ලපනති ව;  
තස්මා ජං ඉසි මාරොදි රොදිතං මොසමාහු සතොතා.
- 1096. කඤ්ඤෙන හවෙ බුඤ්ඤා මනො පෙතො සමුට්ඨො,  
සට්ඨෙ සඤ්ඤාම රොදුම අඤ්ඤාමඤ්ඤාස්ස සුතකො.
- 1097. ආදිත්තං වත මං සභාතං සතස්සිතංව පාවකං,  
වාරිතා වීඨ ඔසිඤ්ඤා සට්ඨං නිඤ්ඤාපයෙ දරං.
- 1098. අධ්මනී වත මෙ සලලං සොකං හදයනිඤ්ඤාතං,  
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පුක්ඛසොකං අපානුදි.
- 1099. සොභං අබ්බුඤ්ඤාසලලොකම් වීතසොකො අනාවලො,  
න සොවාමී න රොදුමි තව සුඤ්ඤාන වාසවා'ති.

5. සොමදකාජාතකං.

---

1. හද්දොත - මජ්ඣං.  
 2. වසරාති - මජ්ඣං.  
 3. මායකො - මජ්ඣං.  
 \* අමරාවතාතිමනො වත. අමරිති පාඨො, අවධකරො.

1089. යමෙක් පෙර (අනුන් විසින් තමහට) කරනලද කලාපාණකර්ම ඇත්තේ කරන ලද භිතවැඩ ඇත්තේ පසුව දැන ද (සිහි කෙරේ ද) ඔහු විසින් ප්‍රාර්ථන වූ යම් අර් කෙනෙක් ඇද්ද ඔහු ප්‍රකර්ශයෙන් විධිනාහු වෙත්.

1090. මෙහි යම් පමණ කෙනෙක් රැස් වූ ද ඒ තාක් තොපට යෙතක් වේවා. එහෙයින් තොපට කියමි හැමදෙන කළඟුණ දන්නෝ වවු. එයින් බොහෝ කල් දෙවලොව සම්පත් විදිමින් සිටිවු.

4. දළ්භධම්ම ජාතක යි.

1091. යමෙක් පෙර වනයේ බොහෝ දුර මට පෙරගමන් යේ ද, වැඩිගිය දික්වූ සිරුරු ඇති ඒ සෝමදත්ත නො දක්නා ලැබේ. හේ කොහි ගියේ ද?

1092. සිදුනාලද මාලුවා ළපලුවක් සේ සෝමදත්ත මළේ හෝතේ වෙයි, මේ හේ ම යැ, බීම වැටී හෝතේ යැ, ඇතා ඒකාන්තයෙන් මළේ මැ ය.

1093. මළහුට ශෝක කිරීම යැ යන යමක් ඇද්ද එය අනාගාරික වූ කාමයෙන් මිදුණු සිත් ඇති ශ්‍රමණයකුට නො මැනැවි.

1094. ශක්‍රය, එක්ව විසීම නිසා ඒකාන්තයෙන් මිනිසාට ද තිරිසනාට ද සිතෙහි ඇති ප්‍රේමය උපදී. ඔහුට ශෝක නො කොට සිටින්නට නො හැක්ක.

1095. යම් කෙනෙක් මළහුට හඬන් ද මමත් මැරෙන්නෙමි කියමින් වැලැපෙත් ද එය නිෂ්ඵල යයි සත්පුරුෂයෝ කීහු. එහෙයින් සෘෂිය, තෙපි නො හඬනු මැනැවි.

1096. බමුණ, හැඩිම නිසා ඒකාන්තයෙන් මැරී පරලොව ගිය පුද්ගලයා නැගී සිටී නම් ඔවුනොවුන්ගේ මළ නැයනට අපි සියලුදෙනමෝ එක්වැගෙන හඬමහ.

1097. ගිතෙල් ඉසින ලද දුල්වුණු ගින්නක් මෙන් (සොවින් දුටුණු) මා දිය ඉස නිවූ කලෙක මෙන් සියලු ශෝක දහය නිවූයෙහි ය.

1098. යමෙක් ශෝකයෙන් මධ්‍යා ලද මාගේ පුත්‍රශෝකය දුරු කෙළේ ද, (ඒ තෙපි) මාගේ හෘදය ඇසිරී කළ යම් ශල්‍ය-යෙක් වී ද එය ඒකාන්තයෙන් බැහැර කළහු යැ.

1099. ශෝක රහිත නො කැලඹුණු සිත් ඇති ඒ මම උපුටාලූ ශෝකශල්‍යය ඇතියෙමි වීමි. ශක්‍රය එහෙයින් තොපගේ බස් අසා ශෝක නො කරමි, නො හඬමි.

5. සොමදත්ත ජාතක යි.

- 1100. කාලානි කෙසානි පුරෙ අභේසුං  
ජාතානි සියමිකි යථාපදෙසෙ,  
තානඡ්ඡෙ යෙතානි සුසීම දිසා  
ධම්මං වර මුඛමච්චියසං කාලො.
- 1101. මමෙව දෙව පලිතං න භුක්ඛං  
මමෙව සියං මම උත්තමඛිකං,  
අඤ්ඤං කරිසංභවති මුසු අභාණිං<sup>1</sup>  
ඵකාපරාධං ඛම රාජසෙට්ඨං.
- 1102. දහරො භුවං දස්සනියොසි රාජ  
පට්ඨමුත්තො හොති යථා කළීරො,  
රජ්ජඤ්ඤං කාරෙති මමං ච පස්ස  
මා කාලිකං අනුධාවී ජනීඤ්.
- 1103. පස්සාමී වොහං දහරිං කුමාරිං  
සාමට්ඨපස්සං සුතනුං සුමජ්ඣං,  
කාලාපවාලාවා<sup>2</sup> පච්චෙද්දමානා  
පලොභයනතිච නරෙසු ගච්ඡති.
- 1104. තමෙන පස්සාමී පරෙන නාරිං  
ආසිනිකං නාවුතිකංච ජව්වා,  
දණ්ඛං ගහෙඤාන පච්චෙද්දමානං  
ගොපාණසීහොග්ගසමං වරනතිං.
- 1105. සොහං තමෙවානුච්චිනතයභොතා  
ඵකො සයාමී සයනස්ස මජ්ඣෙකිං,  
අහමපි ඵවං ඉති පෙක්ඛමානො  
න ගෙහෙ රමෙ මුඛමච්චියසං කාලො.
- 1106. රජ්ජවාලමිනී වෙසා යා ගෙහෙ වසතො රති,  
ඵතමපි ඡෙඤාන වජනති ධීරා  
අනපෙක්ඛිතො කාමසුඛං පභායා'ති.

6. සුසීමජාතකං.

---

1. අභාණිං - මජ්ඣං.  
2. කාලාපවාලාව - මජ්ඣං, කාලසඤ්ඤාව - සං.

1100. සුසීම, හිසැ කේසයට අනුරූප පෙදෙස්හි හටගත් කේසයෝ පෙර කඵපැහැයෙන් යුතු වූහ, දන් සුදු වූ ඒ කේස් දක දසකුසල්දහමහි හැසිරෙව, මෙටුන වීරනී සංඛ්‍යාත බඹසරව මේ සුදුසු කාලය වෙයි.

1101. දේවයෙනි, නරකෙස් ඇතිදේ මගේ හිසෙහි යැ, ඔබගේ හිසෙහි නො වෙයි, මාගේ මැ හිස යැ, මාගේ උතුමහ යැ, තමහට අර්ථයක් කරන්නෙමි යි සිතා බොරු කීම්. රජතුමනි, එක් අපරාධයකට කමා කළ මැනැවි.

1102. රජතුමනි, තෙපි තරුණවහු, දැකුම්කලුවහු, තුරුණු කිළිලක් (ගොබයක්) වැනි ජීවිතයෙහි පළමු වයසෙහි සිටින්නහු යැ. එහෙයින් රාජ්‍යය ද කරනු මැනැවි, මා ද බලනු මැනැවි. (නොහොත් මා අනාර නො කරනු මැනැවි.) ජනෙන්ද්‍රය, කාලික වූ සුවය අනුව නො දුවනු මැනැවි, නොහොත් මේ ජීවිතයෙහි වින්ද යුතු රජසුව අත් නොහළ මැනැවි.

1103. සිලිවි පහස ද සොදුරු සිරුර ද යහපත් මැදපෙදෙස ද ඇති කුමරිය මම දකිමි, කඵවැල් ළපලුවක් මෙන් සැලෙන ඕ කෙලෙස් වසහ වූවා පුරුෂයන් සමීපයෙහි යයි.

1104. උපතින් අසු හැවිරිදි වූ හෝ අනු හැවිරිදි වූ හෝ සැරයටියක් ගෙන වෙවුළුමින් ගොනැස්සක් සෙයින් බිඳුණු පිරුරු ඇති ව ඇවිදින ඒ ස්ත්‍රිය පසුකලෙක දකිමි.

1105. ඒ මම එය මැ නැවත නැවත සිතමින් යහන්මැද එකලා වැ හෝමි. මම ද මෙසේ (ජරාවට පත් වන්නෙමි යි) සිතා බලනුයෙමි ගෘහවාසයෙහි නො ඇලෙමි. (සොදුර) මෙය බඹසර රක්තට සුදුසු කාලය යි.

1106. ගිහිගෙයි වසනුවහුගේ යම් පස්කම් සුවයෙහි ඇලීමක් වේ ද, තෙල එල්බෙන රැහැනක් වැන්න, පස්කම්සුවය ද හැරපියා ප්‍රාභ්‍රයෝ අපෙක්ෂා රහිත වූවාහු කම්සුව හැරපියා තපස් රක්තට යති යි.

6. සුසීම ජාතක යි.

1107. අභං දසසතං ව්‍යාමං උරගමාදය මාගතො,  
තඤ්ච මඤ්ච මහාකායං ධාරයං නප්පවෙධයි.
1108. අථ ඉමං වුද්දකං පක්ඛිං අප්පමංසතරං මයා,  
ධාරයං ව්‍යාධපෙඤ භීතො කමස්සං කොට්ඨිමුඛප්පි.
1109. මංසභකෙඛා තුවං රාජ ඛලභකෙඛා අයං දීජො,  
අයං නිග්‍රොධ ඛිජානී පිලකඛදුමුරානී ච  
අසස්සජානී ච භසෙඛඤා ඛජෙඤ මෙ ඔද්භිසස්සති.
1110. තෙ රුකඛා සංචිරුභභති මම පසෙස නිවාතජා,  
තෙ පරියොනනාධිසස්සනති අරුකඛං මං කරීඤ්ඤෙර.
1111. සනති අඤ්ඤෙ පි රුකඛාසෙ වුලිතො ඛනඤිතො දුමා,  
ඉමීනා සකුණජාතෙන ඛිජමාභරීඤා භතා.
1112. අජ්ඣාරුඤාභිවධිථනති<sup>1</sup> බ්‍රහ්මනමුපි වනස්සති,<sup>2</sup>  
තඤ්ච රාජ පච්චධාමී සමපස්සං නාගතං භයං.
1113. සඛකපොඤ සඛකිතඛඛානී රඤ්ඤඛයානාගතං භයං.  
අනාගතභයා ඤීරො උභො ලොකෙ අචෙකඛතීති.

### 7. කොට්ඨිමුඛප්පිජාතිකං.

1114. රාජා අපුච්ඡී<sup>3</sup> වීධුරං ඛච්චකාමො යුධිට්ඨිලො,  
අපි බ්‍රාහ්මණ ජානාසි කො ඵකො ඛහු සොචති.
1115. බ්‍රාහ්මණො අජ්ජුචෙන ඛහුතෙධො<sup>4</sup> වනෙ වසං,  
ධුමං අකාසි වාසෙච්චො<sup>5</sup> රක්ඛන්දිවමනන්දිතො.
1116. තස්ස තං ධුමගඤ්ඤන සරභා මකසද්දිතා,<sup>6</sup>  
වස්සාචාසං උපගඤ්ඤං ධුමකාරීස්ස සභතීකො.

1. අජ්ඣාරුඤාභිවධිථනති - සා,  
2. වනස්සති - මජ්ඣ. - සා,  
3. අපුච්ඡී - මජ්ඣ.  
4. ඛහුතෙධො. ඛහුතෙතො - සා,  
5. වාසිඤ්ඤී - මජ්ඣ.  
6. මකසද්දිතා - මජ්ඣ.



1107. මම බඩ දහසක් පමණ වූ නයකු ගෙන ආයෙමි. - විශාල ගර්භයක් ඇති ඒ නයා ද මා ද දරමින් නො සැලෙහි.

1108. කොට්ඨිමබලිය, මට වඩා අතෘල්ප මාංශ ඇති මේ කුඩා පක්ෂියා දරා සිටිමින් තෝ කවර කරුණින් බිය වූයෙහි ද? යි.

1109. රජකුමනි, තෙපි මස් කන්තභූ ය. මේ පක්ෂි තෙම ගෙඩි කන්තෙකි. මේ තෙමේ නුග පළොල් දිඹුල් ඇසකු යන මේ ගෙඩිවර්ග කා (මාගේ) කදෙහි මල පහකරන්නේ ය.

1110. මාගේ පාර්ශවයෙහි (අතු අතරෙහි) වාත රහිත තැන්හි වැඩුණු නුග ආදී රුක්භූ සරුවට වැටෙති, ඒ ගස් මා වැළැදගනී. (පසුව) මා රුක් නැත්තකු කෙරෙත්.

1111. නුග ආදී බිඳුවට ගෙන එන මේ සකුණ සමූහයා විසින් නසනලද මුල් සහිත කද ඇති වෙනත් ගස්භූ ඇතියහ.

1112. රජකුමනි, විශාලගස් යටපත් කරගෙන (ඇසවූ ආදී ගස්) වැටෙති. එහෙයින් අනාගත බිය දක්නෙම සැලෙමි.

1113. සැක කටයුතු දෙය සැක කරන්නේ ය. නො පැමිණි බියෙන් රැකෙන්නේ ය. (නොහොත් සාණාතීසාතාදී පාපක්‍රියාවන් නොකර හැරීම හා පවිටුමිතුරන්ගේ හා ජෛරී පුභූලන්ගේ ඇසුරෙන් ඉවත් වන්නේ ය.) නුවණැත්තේ නො පැමිණි බියෙන් දෙලොව රැක ගන්නේ යි.

7. කොට්ඨිමබලි ජාතක යි.

1114. සුවරිත ධර්මය ප්‍රිය කරන 'යුධිෂ්ඨිර' රජු විධුර පඬි කුමා අතින් විවාළේ ය. බමුණ, එකලා ව වසන කවරෙක් බොහෝ කොට ගොක කෙරේ ද යි කීම දන්නෙහි ද?

1115. එළ රැක හා සමග බොහෝ දර ඇති ව වනයෙහි වෙසෙන 'වාසෙට්ඨ' බමුණු දඬුයෙහි අනලස් වැ මදුරු උවදුරු නැති කරන්නට ගිනි දල්වා දුම් ඇති කෙළේ ය.

1116. මැහිමදුරුවන්ගෙන් පෙළුණු සරහ මාගයෝ ඒ දුම් ගඳින් දුම් හටගත්වන ඒ බමුණා සම්පයෙහි වැසිකල විසීමට පැමිණියහ.

- 1117. සරණසු මනං කඤ්ඤා අපායො නාවලිකර්ම,  
ආගමනස්ථි වජ්ජනී වා නසස්ස නා විනාසස්සං අපා.
- 1118 සරණා ව සරදෙ කාලෙ පභීතමකසෙ වනො,  
පාවිස්සං ගිරිස්සනානි නදීනං පහවානී ව.
- 1119. සරණෙ ව ගතෙ දිස්වා අපා ව විභවං ගතා,  
කීසො ව විවණ්ණො ආසි පණ්ඩුරොගී ව බ්‍රාහ්මණො.
- 1120. එවං යො සංනිරංකඤ්ඤා ආගතො කුරුතෙ පියං,  
යො එතො ඛෙසු සොචනී ධුමකාරීව බ්‍රාහ්මණොනී.

8. ධුමකාරීජාතකං.

- 1121 කොධ ජාගරනං සුඤ්ඤා කොධ සුඤ්ඤාස්ස ජාගරො,  
කො මමෙතං<sup>1</sup> විජානාති කො තං පටිභණාති මෙ.
- 1122 අහං ජාගරනං සුඤ්ඤා අහං සුඤ්ඤාස්ස ජාගරො,  
අහමෙතං විජානාමී අහං පටිභණාමී තෙ.
- 1123. කථං ජාගරනං සුඤ්ඤා කථං සුඤ්ඤාස්ස ජාගරො,  
කථං එතං විජානාසි කථං පටිභණාසි මෙ.
- 1124. යෙ ධම්මං නපපජානන්ති සංයමොති දමොති ව,  
තෙස්ස සුඤ්ඤාස්ස අහං ජණාමී දෙවතෙ.
- 1125. යෙසං රාගො ව දෙසො ව අවිජ්ජා ව විරාජිතා,  
තෙස්ස ජාගරමානෙස්ස අහං සුඤ්ඤාස්සී දෙවතෙ.
- 1126. එවං ජාගරනං සුඤ්ඤා එවං සුඤ්ඤාස්ස ජාගරො.  
එවමෙතං විජානාමී එවං පටිභණාමී තෙ.
- 1127. සාධු ජාගරනං සුඤ්ඤා සාධු සුඤ්ඤාස්ස ජාගරො,  
සාධු මෙතං විජානාසි සාධු පටිභණාසි මෙති.

9. ජාගරජාතකං.

1. කොධමෙතං. - මජ්ඣ. කොමෙතං. 29 - ස. 2.

1117. සරභ මුවන් කෙරෙහි සන්තෝසය උපදවාගත් ඒ බමුණු වනයෙන් පෙරළා එන්නාවූ හෝ ගොවුදෙන් වනයට යන්නාවූ හෝ එළුවන් නො දැනී. එහෙයින් ඔහුගේ ඒ එළුවන් නැසුණහ.

1118. වනයෙහි මදුරුවන් ප්‍රභීණ ව ගිය සරත් කාලයෙහි සරභමුවෝ ගඬයා හටගන්නා ගිරිදුර්ගවලට පිවිසියහ.

1119. සරභමුවන් වලට වැදුණු බව ද එළුවන් මළ බව ද දැකූ බමුණු කෘත වූ දුර්වර්ණ වූ පාණ්ඩුරොහියෙක් විය.

1120. යමෙක් මෙලෙස ස්වකීයයන් බැහැර කොට අමුත්තන් ප්‍රිය කෙරේ ද හෙතෙම ධූමකාරී බමුණා මෙන් එකලා ව බොහෝ දුක් ඇතියෙක.

8. ධූමකාරී ජාතක යි.

1121. මෙලොව කවරෙක් නිදිවර්ජිතයන් අතුරෙහි සයනය කෙළේ ද? සයනය කළවුන් අතුරෙහි කවරෙක් නිදිවර්ජිත ද? මාගේ කෙල ප්‍රශ්නය දැනී ද? කවරෙක් මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්නට සමත් වෙ ද?

1122. නිදි වර්ජිතයන් අතුරෙහි මම නිදන්නෙමි, සයනය කරන්නන් අතරෙහි මම නිදි වර්ජනය කරමි. මේ ප්‍රශ්නය මම දනිමි, නොප විසින් සහදන්නට මම පොහොසත්මි.

1123. නිදි වර්ජිතයන් අතුරෙහි කෙසේ නිදගත්තේ ද? නිදන්- නවුන් අතුරෙහි නිදි දුරු කළේ කෙසේ ද? මේ ප්‍රශ්නය කෙසේ දැනිනි ද? මා ඇසූ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දෙන්නට කෙසේ සමත් වෙහි ද?

1124. දේවතාවෙහි, සිල්වත් වීම ඉඤ්ඤා දම්නය යන ගුණ ධර්මයන් යම් කෙනෙක් නො දැනිත් ද, ඔවුහු කෙලෙස් නින්දෙන් නිදද්දී මම අප්‍රමාද ගුණයෙහි පිහිටා නො නිද සිටිමි.

1125. දේවතාවෙහි, යම් රහතුන් වහන්සේ කෙනකුන්ගේ රාගදොසමෝහයෝ නැසුණාහු ද ඒ ආර්යයන් නො නිදන කලා මම නිදගත්තෙමි.

1126. නිදි දුරුකරන්නවුන් අතුරෙහි මම මෙසේ නිදමි, නිදන්නවුන් අතුරෙහි මම මෙසේ නිදි වර්ජනය කරමි. මෙසේ මේ ප්‍රශ්නය දැනිමි. ඔබට මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නට සමත් වෙමි.

1127. මනාලෙස නො නිදන්නවුන් අතුරෙහි සයනය කෙළෙහි, මනාලෙස නිදන්නවුන් අතුරෙහි නො නිදන්නෙහි, මනාසේ ප්‍රශ්නය දත්තෙහි, මා ඇසූ ප්‍රශ්නය මනාලෙස විසඳන්නට සමත් වෙහි යි.

9. ජාගර ජාතක යි.

1128. න කීරජී අනොමදසසිසු  
පාරිවරියා බුද්ධෙසු අජිතා<sup>1</sup>,  
සුකමාය අලොභිකාය ච  
පසස ඵලං කුමමාසපිණ්ඩියා.
1129. හජීගවාසසා ච මෝ ධහු  
ධනධනෙසු පයවී ච කෙචලා,  
නාරියො වීමා අච්ඡරුපමා  
පසස ඵලං කුමමාසපිණ්ඩියා.
1130. අභිකඛණං රාජකුඤ්ජර  
ගාරා භාසසි කොසලාධිප,  
පුච්ඡාමී තං රට්ඨවඛරන  
බාලාං පිතීමනො පභාසසි.
1131. ඉමසම් ජෙව නගරෙ කුලෙ අඤ්ඤතරෙ අහු,  
පරකමමකරො ආසිං හතකො සිලසංවුතො.
1132. කමමාය නිසබමනාභං චතුරො සමණෙ අද්දසං,  
ආචාරසීලසම්පනෙක සිතීභුතෙ අනාසවෙ.
1133. තෙසු වීතං පසාදෙතා නිසිදෙතා පණණසඤ්ඤතෙ,  
අද්දසිං බුද්ධානං කුමමාසං පසනෙකා සෙහි පාණ්ඩි.
1134. තසස කමමසස කුසලසස ඉදං මෙ ඵදිසං<sup>2</sup> ඵලං,  
අහුභොමී ඉදං රජුං ඵිතං ධරණිමුක්කමං.
1135. දද භුඤ්ජ ච මා ච පමාදෙ<sup>4</sup>  
චකකං චසස කොසලාධිප,  
මා රාජ අධමමකො අහු  
ධමමං පාලය කොසලාධිප.
1136. සොභං තදෙව පුනපුනං  
චටුමං ආචරිසාමී සොභනො,  
අරියාවරිතං සුකොසලෙ  
අරහනොතා මෙ මනාපා පසසිතුං.

---

1. අජිතා - මජ්ඣ.  
2. ඵෙමි - මජ්ඣ.  
3. ඵදිසං. - මජ්ඣ.  
4. දදං භුඤ්ජ මා ච පමාදෙ - මජ්ඣ.

1128. අලාමක වූ ප්‍රත්‍යක්‍ෂවේදීඥා ඇති පසේබුදුවරයන් කෙරෙහි කළ වැදුම් පිදුම් ආදී පරිවර්තනවන්ගේ ආනිසංසය ස්වල්ප නො වේ. තෙල්, පැණි රහිත කොමුපිඬු දානයෙහි විසාක බල.

1129. ඇත් අස් ගවයෝ ද ධනධාන්‍යයෝ ද සියලු මහ පොළොව ද, දෙවහනන් වැනි සුන්දර රූපිකාවෝ ද මට බොහෝ වෙති. කොමුපිඬු දානයෙහි විසාක බල.

1130. කුශලාධ්‍යාය ඇති රාජශ්‍රේණිය, නිරතුරු ගාථා කියන්නෙහි ය රාජ්‍යය දියුණු කරන උතුමාණෙනි, ඔබ විවාරම්. ප්‍රමුදිත ව මෙහි අරුත් කියනු මැන.

1131. මේ නගරයේ ම එක්තරා කුලයෙක උපන්මි. අනුන්ට බැලමෙහෙකම් කොට දිවි රක්නෙම් පිරිසුදු පන්සිල් ඇති වීමි.

1132. කර්මාන්ත සඳහා යන මම ආචාරයෙන් හා භීලයෙන් සම්පූර්ණ වූ පාප රහිත හෙයින් සිහිල් වූ ආසුව රහිත වූ ශ්‍රමණයන් වහන්සේ සතර නමක් දීටිමි.

1133. උන්වහන්සේ කෙරෙහි සිත පහදවා කොළ ඇතිරියෙහි වඩාහිඳුවා පහන් සිතැති ව පසේබුදුවරුන්හට සියතින් කොමුපිඬු පිළිගැන්වූයෙමි.

1134. මාගේ පුණ්‍යකර්මයේ විසාකඵලය මෙබඳු ය. හැම සම්පත්තියෙන් ආභ්‍ය වූ උතුම් පොළොව සහිත රාජසම්පත විඳිමි.

1135. කෝකලාධිපය, දන් දී වළඳනු මැනැවි. දනාදී පුණ්‍ය ක්‍රියාහි නොසැලැකිලි නොවන්නේ මැනැවි. වතුස්වක්‍රක සම්පත් සපුරාලනු මැනැවි. රජතුමනි, අධාර්මිකයකු නොවනු මැනැවි. දහම් රකින්නේ මැනැවි.

1136. ඒ මම බුද්ධාදී ආර්යයන් නැවැත නැවැත පුරුදු කළ මහෙහි ම හැසිරෙන්නෙමි, රහතුන් වහන්සේ දකින්නට මට රිසි ඇත.

1137. දෙවී වියව්ජරුපමා  
මජ්ඣෙකං නාරිගණස්ස යොහසි,  
කිං කමමකාසි හද්දකං  
තෙනාසි වණ්ණවතී සුකොසලො.

1138. අඛෙට්ඨකුලස්ස ඔක්ඛිය  
දසභාහං පරපෙසසියා අහුං,  
ස අඤ්ඤා ධම්මච්චිතී  
සීලවතී ච අපාපදස්සනා.

1139. උඤ්චහත්තං අහං තද  
වරමානස්ස අද්ධං භික්ඛුනො,  
චිත්තා සුමනා සයං අහං  
තස්ස කමමස්ස ඵලං මමෙද්ධස්'නතී.

10. කුමමාසපිණ්ඩජාතකං.

1140. ආගමීස්සති මෙ පාපං ආගමීස්සති මෙ හයං,  
තද්ධං භි වලිතා සාධා මනුසෙස්සන මීගෙන වා.

1141. භීරුයා නුන මෙ කාමෙ අච්ඡරෙ වසනතියා,  
කරීස්සති කීසං පණ්ණුං සාව සාධා පරනතපං.

1142. යොවධිස්සති මං කන්තා ගාමෙ වසමනිඤ්ඤා,  
කරීස්සති කීසං පණ්ණුං සාව සාධා පරනතපං.

1143. තයා මං හසිතාපඩ්ඨි මිහිතානි\* හණිතානි ච,  
කීසං පණ්ණුං කරීස්සනතී සාව සාධා පරනතපං.

1144. ආගමා නුන සො සද්දෙ අසංඝි නුන සො තච,  
අකමාතං නුන තං තෙන යොතං සාධමකමපධී.

1. අසිතා පඩ්ඨ - මජ්ඣං.  
2. මිතානි භිතානි - මජ්ඣං.

1137. දේවිය, (කොසොල් රජුගේ දුවක වූ තෙපි) කතූන් මැද අප්සරාවක මෙන් බබලන්නවූ ය. පෙර කිනම් කුශලකර්මයක් කළා ද? කවර කරුණෙකින් වර්ණවත් වූවා ද?

1138. රජකුමනි, මම කෙළෙඹකුලයක පණ්ඩුඩ ගෙනයන දසියක් වීමි. කිදෙරින් සංවර වූ දහැමෙන් ජීවත් වන ආචාරසීල සම්පන්න වූ දකුම්කලු වීමි.

1139. එකල මම නමහට ලැබුණු බන්කොටස ගෙනෙනුයේ පිඬුසිඟා වඩනා වූත් කෙලෙස් ඇති පසේවුදුන් වහන්සේට සතුටු සිත් ඇති වී දුනිමි. (පිදීම්) ඒ කර්මයේ ඵලය මෙබඳු ය.

10. කුම්මාස පින්ඩ ජාතක යි.

1140. අනිෂ්ටවූ දෙයක් මට එන්නේ ය. මට බියක් එන්නේ ය. (යම්භෙයෙකින්) එකල්හි අත්ත මිනිසකු විසින් හෝ මෘගයකු විසින් හෝ සෙලැවිණි.

1141. බියවන ස්වභාව ඇති නුදුරෙහි වසන මගේ බැමිණිය නිසා මට කෘමිකූච්චි උපදී ද, පරන්තප දසයා බිය කළ ඒ අත්ත මෙන් මා කෘශ වූ පඬු පැහැය ඇත්තකු කරන්නේ ය.

1142. මාගේ ප්‍රිය වූ බිරිඳ ගමේ වසන්නී අනිඤ්ඤ වූවා උකුම් රූ ඇත්තී මා ශෝක කරවා වියළවන්නී ය. පරන්තපයා බිය කළ ඒ අත්ත මෙන් මා කෘශ වූවකු ද පඬුපැහැ ඇත්තකු ද කරන්නේ ය.

1143. කළු ඇස්කෙළවර ඇත්තී ය, නී පවත්වන මනුස්මිතය ද මධුර කථා ද පරන්තපයා බිය කළ ඒ අත්ත මෙන් මා කෘශ වූවකු ද පඬුපැහැ ඇත්තකු ද කරන්නේ ය.

1144. ඒ භාවා ශබ්දය තා කරා ආශේ යයි සිතමි. ඒ ශබ්දය කොපට දනුම්දෙන ලදැ යි සිතමි, යමෙක් ඒ අත්ත සෙලැවී ද හේ පියා මැරූ හෙකුට කියන ලදැ යි සිතමි.

300 ජාතකපාළි-සත්තකනිපාතො

1145. ඉදං ඛො නිං සමාගමම මම බාලසං විනතිං,  
තදහි වලිතා සාධා මනුසෙසන මගෙන වා.

1146. තථෙව නිං අවෙදෙසි අවඤ්චි පිතරං මම,  
හන්තා සාබාහි ජාදෙනො ආගමීසසති මෙ භය'නති.

11. පරන්තපජාතකං.

ගන්ධාරවග්ගො දුතියො.

තස්සුද්දනං:

වරගාම මහාකපි හඤ්ච ව  
දඤ්චමම සකුඤ්ජර කෙසවරො,  
උරගො විදුරො පුන ජාගරතා  
අථ කොසලාධිප පරන්තපෙන ව.

සත්තකනිපාතං නීට්ඨිතං.

තත්ථ වග්ගද්දනං:

අථ සත්ත නිපාතමිති වග්ගං මෙ භණ්තො පුණ,  
කුක්කු ව පුන ගන්ධාරො දෙව ව වුත්තා මහෙසිනා.



1145. බාල වූ මා සිතූ දෙය නා වෙන පැමිණියේ ය. එකල සෙලවුණු අත්ත මිනිසකු හෝ මාගයකු හෝ සෙලවූයේ දැයි නො පැනිණි.

1146. තෝ මාගේ පියා මැරූයෙහි ය, මරා අතුවලින් වසමින් එබඳු බියක් එන්නේ යයි දනගත්තෙහි යයි.

**11. පරන්තප ජාතක යි.**

**දෙවන ගන්ධාර වර්ග යි.**

එහි උද්දනය:

ගණිතජාතක (වරගාම) යැ මහාකපිජාතක යැ කුම්භකාරජාතක (භග්ගව) යැ දළභධම්මජාතක යැ සොමදක්ඛජාතක (කුකුඳර) යැ සුසිමජාතක (කෙස) යැ කොට්ඨිඞ්ඞලිජාතක (උරග) යැ ධුමකාරි ජාතක (විඳුර) යැ ජාගරජාතක යැ කුම්මාසපිණ්ඩජාතක යැ පරන්තප ජාතක යැ යි දසයෙකි.

**සත්තක නිපාතය නිමි.**

එහි වර්ග උද්දනය:

සත්තකනිපාතයෙහි කුකුඳවර්ග යැ ගණිතවර්ග යැ යි වර්ග දෙකක් මැ මහර්මි වූ බුදුරජුන් විසින් වදාරන ලදහ.

### 8. අට්ඨක නිපාටො

- 1147. මදනවසා සුචී අලලකෙසා  
කව්වානි කිං කුමභිමධිස්සධිසා,  
පිට්ඨා තිලා ධොවසි තණ්ඤාලානි  
තිලොදනො භොභිති<sup>1</sup> කිස්ස භෙතු.
- 1148. න ධො අයං බ්‍රාහ්මණ භොජනස්සා  
තිලොදනො භොභිති සාධුපඤ්ඤි,  
ධම්මො මනො තස්ස ඛණ්ණමජ්ජ<sup>2</sup>  
අභං කරිස්සාමී සුසානමජ්ජකි.
- 1149. අනුච්චව කව්වානි කරොති කීච්චං  
ධම්මො මනො කොත්ථු තචෙතසංසී,  
සහ ස්සනෙනෙතො අකුලානුභාවො  
න මීයති<sup>3</sup> ධම්මචරො කදචී.
- 1150. දළහපමාණං<sup>4</sup> මම එස්ස බ්‍රහ්ම  
ධම්මො මනො නස්මි මමෙස්ස කඛ්ඛා,  
යෙ යෙවදනි පාපා භවන්තී  
තෙ තෙවදනි සුඛිතා භවන්තී.
- 1151. සුචිසා හි මඤ්ඤං වඤ්ඤා අභොසී  
සා මං වධිසාන වීජාධි සුක්ඛං,  
සාදනි සබ්බස්ස කුලස්ස ඉස්සරා  
අභං පනම්ඤි අපච්ඤා එකිකා.
- 1152. ජීවාමී වොභං නාභං මනොස්මී<sup>5</sup>  
තචෙව අස්සාය ඉධාගතොස්මී,  
යා තං වධිසාන වීජාධි සුක්ඛං  
සභාව සුත්තනන කරොමී භයමං.
- 1153. එතඤ්ඤි<sup>6</sup> තෙ රුච්චති දෙවරාජ  
මමෙව අස්සාය ඉධාගතොසී,  
අභඤ්ඤි සුත්තො සුචිසා ච නන්තා  
සම්මොදමානා සරමාවසෙම.

---

- 1. භෙභිති - මජ්ඣ. සා.
- 2. ඛණ්ණමජ්ජා - ඛණ්ණමජ්ජ - සා. ඛණ්ණමජ්ජ - මජ්ඣ.
- 3. මීයති - මජ්ඣ.
- 4. දළහ පමාණං - මජ්ඣ.
- 5. න මනොභමසී - මජ්ඣ. සා.
- 6. එවඤ්ඤා - මජ්ඣ. සා.

### 8. අට්ඨක නිපාතය

1147. කවචානිය, හැඳි සුදුවත් ඇත්තී පවිත්‍ර වූ තෙතකෙස් ඇත්තී මිනීමච්චෙන් කළ උදුනෙහි පිසින තලිය තබා තලපිටි බහා සහල් දෙවත්තේ කුමට ද? තලබත් කුමට ද?

1148. සොදුරු නුවණැති බමුණ, මේ තලබත අනුභව කිරීම පිණිස නො වේ. ධර්මය (වැඩිහිටියන් සැලැකීම හා ත්‍රිවිධ සුවර්තය) මළේ ය. මම සොහොනමැද සිට ඒ ධර්මයට මතකබත කරන්නෙමි.

1149. කවචානිය, විමසා බලා කටයුතු කරව. ධර්මය මළේ යයි තොපට තෙල කියේ කවරෙක් ද? අසම වූ තෙද ඇති දහසක් තෙත් ඇති (ඔක්‍රසංඛාත) ශ්‍රේෂ්ඨ ධර්මය කිසිකලෙක නො මැරේ යයි කී ය.

1150. බමුණ, මෙහි මාගේ දැඩි ප්‍රමාණය යි (භෙවත් වීශ්වාසයයි.) මෙහිලා මට සැකයෙක් නැත. දන් යම් යම් කෙතෙක් පාපියෝ වෙත් ද ඔවුහු ම සැප ඇත්තෝ වෙත්.

1151. මාගේ ලෙහෙළි වද වූවා ය. ඇය මා තළා පෙළා පුතකු පුසුත කළා ය. දන් ඔ තොමෝ ගෙදරට අධිපති වූවා ය. ගෙයින් බැහැර කරන ලද මම තනි ව අනාර වීමි.

1152. මම දිවි ඇත්තෙමි, මම නො මළෙමි, කී නිසා මෙහි පැමිණියෙමි, යම් ස්ත්‍රියක් තොපට හිංසා කොට පුතකු වැදුවා ද පුතා සමග ඇය අච කරමි යි කී ය.

1153. ඔක්‍රය, මෙය තොපට රුචි වේ. මා නිසා මෙහි පැමිණියෙහි මම ද පුතා ද ලෙහෙළිය ද මුණුබුරා ද සතුටු වෙමින් ගෙහි වසමහ.

- 1154. එතඤ්ඤා තෙ රුච්චි කාතියානි  
භතාපි සන්තා න ජභාපි ධම්මං,  
තුච්ඤ්ඤා පුඤ්ඤා පුඤ්ඤා ව නන්තා  
සමමොදමානා සරමාවසෙරං.
- 1155. සා කාතියානී පුඤ්ඤාසය සඤ්ඤා  
සමමොදමානා සරමාවසිකා,  
පුඤ්ඤා ව නන්තා ව උපට්ඨතිංසු  
දෙව්නම්මෙදන අධිග්ගහිතා'ති.

1. කච්චානිජාතකං.

- 1156. ඉදං පුරෙ නිත්තමාහු ඛුච්චිං මහොදිකං,<sup>1</sup>  
ආවාසො ඛකරාජස්ස පෙත්තිකං භවනං මම  
තඤ්ඤා භෙකෙන්<sup>2</sup> යාපෙම ඔකං<sup>3</sup> න විජභාමසෙ.
- 1157. කො දුතියං අපිලස්ස<sup>4</sup> ඛන්ධරස්සකම්<sup>5</sup> භෙජ්ජති,  
කො මෙ පුඤ්ඤා කුලාවකං මඤ්ඤා සොඤ්ඤා කරිස්සති.
- 1158. සබ්බො පරික්ඛානා චේගගු යච තස්සා ගතී අහු,  
ඛිඤ්ඤාකො මහාරාජ සාරෙ න රමතී සුඤ්ඤා.
- 1159. සා නුතාභං ඉතො ගන්තවා රඤ්ඤා චුක්ඛා නිවේසනා,  
අන්තානං රමයිස්සාමී දුමසාධානිකෙතිනී.
- 1160. සො නුතාභං ඉතො ගන්තවා රඤ්ඤා චුක්ඛො නිවේසනා,  
අන්තො දකානි පිච්ඤාමී<sup>6</sup> සුචස්ස පුරතො වජං.
- 1161. තං මං කාමෙහි සමපතනං රත්තං කාමෙසු මුච්ඡිතං<sup>7</sup>  
ආනාමි භරතො' උදෙසා ඛාහිකො භගුමඤ්ඤා තෙ
- 1162. අනිකාරතිමියායං තුච්ඤ්ඤා උපට්ඨමිනෙ,  
යා මං සමෙඤ්ඤා මුදුනා මා පාදං ඛණ්ඩෙතිනී.
- 1163. අසංසයං ජාතිබයනාදස්සි  
න ගඤ්ඤාසෙයාං පුනරාවච්ඡස්සං,  
අයං හි මෙ අභතීමා ගඤ්ඤාසෙයාං  
ඛිඤ්ඤා මෙ සංසාරො පුනඤ්ඤාවායා'ති.

2. අට්ඨසද්දජාතකං.

---

- 1. මහොදකං - මජ්ඣ. සනා.
- 2. ඛිඤ්ඤා - මජ්ඣ. සනා.
- 3. ඔකකතං න ජභාමසෙ - මජ්ඣ.
- 4. අපිලියස - මජ්ඣ.
- 5. කන්ධරස්සකම් භිඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 6. පිඤ්ඤාමී - මජ්ඣ.
- 7. වනතො - මජ්ඣ.

1154. කවචානිය, මෙය තොපට පිසි වෙයි, නළනු ලැබූ ද තෙපි පුත්‍රයා කෙරෙහි මෙමන්ත්‍රිය නො හළවූ ය, තෙපි ද පුතා ද ලෙහෙළිය ද මුණුබුරා ද ප්‍රමුදිත ව වසවු.

1155. කවචාන ගෝත්‍ර ඇති ඕ ලෙහෙළිය සමග සතුවින් ගෙහි වුසුවා ය. දේවෙන්ද්‍ර වූ ගක්‍රයාගේ රැක්ම ලද පුතා ද මුණුබුරා ද ඇයට උවටන් කළහ.

1. කවචානි ජාතක යි.

1156. කොක්රපුට වාසභවන වූ මාගේ පියා සතු ගෙය වූ මේ මගුල්පොකුණ පෙර දියසොරොව්වෙන් දිය පිරුණු කලා බොහෝ මසුන් ඇත්තේ ය යි ද, දිය බොහෝ ඇත්තේ ය යි ද කියති. (එහෙත්) අද අපි එක් මැඩියකුගෙන් දිවි රකුමහ. කුසගින්තෙන් පෙළෙන්තමෝ නමුදු වාසසාන හැර නො යමහ.

1157. නො හික්මුණු බන්ධුර නමැති ඇත්ගොව්වාගේ දෙවැනි ඇස කවරෙක් බිදී ද, මාගේ පුතුන් ද කුඩුව ද මා ද කවරෙක් රැක දෙන්නේ ද?

1158. යම් පමණ එළය තුබුණේ ද එළය සියල්ල ම කන ලද, මහරජතුමනි, කන්නට තුබූ දෙය ඝෛය වූ කලා ගුල්ලා අරවුයෙහි නො ඇලේ.

1159. ඒ මම මේ රජනිවෙසින් මිදී ගොස් රුක්අතු නිවාය කොටගෙන තමා කවද සිත් අලවා වෙසෙමි ද.

1160. ඒ මම මේ රජනිවෙසින් මිදී ගොස් මෘගසමුහයාගේ පෙරමුණෙහි යනුයෙමි ඉඳුල් නො කළ දිය බොන්නට කවද ලබමි ද.

1161. බාහික රටවැසි හරහ නමැති වැද්ද පඤ්ඤාමසම්පන්නියෙන් පිරුණු රාගයෙන් රන් වූ කාමයෙන් මුසපත් වූ ඒ මා මෙහි ගෙනාවෙ ය. තොපට සෙතක් වේවා.

1162. සනාන්ධකාරයෙහි උස්වූ පර්වත මුදුනෙහි (සිටි) මාගේ බිරිඳ වූ කිඳුරිය ගලෙහි පය නො පැකිලේවා යි මොළොක් බසින් කීවා ය.

1163. නිවන්දුටු මම ඒකාන්තයෙන් ම මවුකුස වාසයට නැවත නො එන්නෙමි. මෙය මාගේ අවසාන ප්‍රතිසන්ධිය වේ. නැවත ඉපැදීම නම් වූ සසර ගමන ගෙවීගියේ යි.

2. අට්ඨසද්ද ජාතක යි.

1164. ඉදං සුවණ්ණකායුරං මුත්තා වෙඵරියා ඛු,  
සබ්බං භරස්සු භද්දනෙත මඤ්ච දුසිති සාවය.
1165. ඔරොපයස්සු කල්යාණී මා' ඛුං පරිදෙවසී,  
න වාහං අභිජානාමී අභනචා' ධනමාභතං.
1166. යතො සරාමී අත්තානං යතො පතොසථී වීඤ්ඤතං,  
න වාහං' අභිජානාමී අඤ්ඤං පියතරං කයා.
1167. එහි තං උපගුභිස්සං' කර්සසඤ්ච පදකච්ඡං,  
න හී දනී පුතා අපී මම තුඤ්ඤඤ්ච සබ්බමො.
1168. න හී සබ්බෙසු යානෙසු පුරියො භොති පඤ්චිතො,  
ඉත්ථි පඤ්චිතා භොති තස්ස තස්ස විවකඛණං.
1169. න හී සබ්බෙසු යානෙසු පුරියො භොති පඤ්චිතො,  
ඉත්ථි පඤ්චිතා භොති ලභුමස්ථිවිකතිකා.
1170. ලභුඤ්ච වත බීජඤ්ච නිකට්ඨං සමචේතයි,  
මීගං පුණ්ණසය තෙනෙවං සුලසා සත්තකං වධි.
1171. යොධ උප්පතිතං අස්සං න බීජමනුච්ඡිකති,  
සො භඤ්ඤති මඤ්මතී වොරොව ගිරිගඛනරෙ.
1172. යො ව උප්පතිතං අස්සං බීජමෙව නිබ්බාධති,  
මුච්චිතෙ' සත්ත සම්බාධා සුලසා සත්තකාමීවාති.

### 3. සුලසාජාතකං.

1173. භුසං හී' කුදෙධාති අවේකභියාන  
න තාවදණ්ඩං පණ්ණයෙය් ඉස්සරො,  
අට්ඨානසො අප්පතිරුපමත්තනො'  
පරස්ස දුක්ඛාති භුසං උදීරයෙ.

---

1. බාහුං - මජ්ඣං.  
2. අභනචා - මජ්ඣං.  
3. තෙවාහං - මජ්ඣං.  
4. උපගුභිස්සං - මජ්ඣං.  
5. මුත්තා - මජ්ඣං.  
6. භුසංහි - මජ්ඣං.  
7. අප්පති - මජ්ඣං සත්තං.

1164. පින්වත, ගෙලපළදනා මේ ආහරණය ද මුතු රැස ද වෛදුර්වමාණිකාය ද යන සියල්ල ගනු මැනැවි. මා දසියකැ යි අස්වව හෙවත් කියව.

1165. සොදුර, කිඟේ පළදනා ගළවා තබව, බොහෝ නො හඬව. (මෙරමා) නො නසා ගෙනා ධනය මම නො දැනිමි. හෙවත් නො ගනිමි.

1166. යම් කලෙක සිට තමා සිහි කෙරෙමි ද, යම් කලෙක සිට (හොඳ නරක තේරුම් ගන්නා) නැණැති බවට පැමිණියෙමි ද (ඒතාක්) තට වඩා ප්‍රියතමයකු මම නො දැනිමි.

1167. එනුමැන, තොප වැළැඳගන්නෙමි, පැදකුණු කරන්- නෙමි, මාගේ ද තොපගේ ද නැවැත එක්වීමක් නැත.

1168. හැම තැන්හි පුරුෂයා පණ්ඩිත නො මැ වෙයි. විවික්ෂණ වූ ස්ත්‍රිය ද ඒ ඒ තැන්හි පණ්ඩිත වේ.

1169. හැම තැන්හි පුරුෂයා පණ්ඩිත නො මැ වේ. වහා කරුණු සිතා වටහාගන්නා ස්ත්‍රිය ද පණ්ඩිත වේ.

1170. ඒකාන්තයෙන් ලැයි නො වී පමා නො වී ඔහු මරන්- නට උපක්‍රම සිතී ය, දක්ෂ මුවවැද්දෙක් දුන්නෙන් විද මුවකු මරන්නේ යමසේ ද එසේ සුලසා තොමෝ සත්තුක නමැති සොරා මැරී ය.

1171. මේ ලෝකයෙහි යමෙක් තමා වෙත පැමිණි කරුණ වහා තේරුම් නො ගනී ද නුවණ මඳ හේ පර්වත ප්‍රසානයෙහි සොරා මෙන් විනාශ වේ.

1172. මේ ලෝකයෙහි යමෙක් පැමිණි විපත වහා තේරුම් ගනී ද, හේ සත්තුක නමැති සොරාගෙන් මිදුණු සුලසාව මෙන් සතුරු උවදුරින් මිදේ.

### 3. සුලසා ජාතක යි.

1173. (මම) අතිශයින් කිපියෙම වෙමි යි (වරදකරු) බලා රජ තෙම සුහුසුලුව දඩුවම් නො පමුණුවන්නේ ය. කවර හෙයින් යත්: කිසිත් හේතු රහිත ව රජකමට නුසුදුසු අනුන්ට බලවත් දුකට හේතු වන දඩුවම් කියන්නේ ය. හෙවත් නියම කරන්නේ ය.

- 1174 යතොව ජානෙය්‍ය පසාදම්හන්තො  
 අත්ථං නිසුඤ්ඤය්‍ය පරස්ස දුක්ඛතං,<sup>1</sup>  
 තදයමනොති සයං අවෙක්ඛිය  
 අරස්ස දණ්ඩං සදියං නිවෙසයෙ.
1175. න වාපි ක්‍ෂාපෙති පරං න අත්තනං<sup>2</sup>  
 අමුච්ඡිතො යො නයනෙ නයානායං,  
 යො දණ්ඩධාරො භවතිධ ඉස්සරො  
 සවණ්ණගුහො සිරියා න ධංසති.
1176. යෙ ඛක්ඛියා සෙ<sup>3</sup> අනිසම්මකාරීතො  
 පණෙනති දණ්ඩං සහසා පමුච්ඡිතා<sup>4</sup>,  
 අවණ්ණසංයුත්තා<sup>5</sup> ජහන්ති ජීවිතං  
 ඉතො විමුක්තොපි ච යන්ති දුග්ගතිං.
1177. ධමෙම ච යෙ අරියපච්චේතෙ<sup>6</sup> රතා  
 අනුත්තරා තෙ වචසා මනසා කම්මනා ව<sup>7</sup>,  
 තෙ සන්තීසොරම්මසමාධිසණ්ඨිතා  
 වජන්ති ලොකං දුභයං තථාවධා.
1178. රාජාභමස්ඨී නරපමදන<sup>8</sup>ම්ඝ්ඝරො  
 සචෙපි කුජ්ඣාම් ධපෙම් අත්තනං<sup>9</sup>,  
 නිසෙධයනොතා ජනනං තථාවධං  
 පණෙම් දණ්ඩං අනුක්ඛෙ යොනිසො,
1179. සිරි ච ලක්ඛි ව<sup>10</sup> තමෙව ඛක්ඛිය  
 ජනාධිප මා විජති කුදවනං,  
 අකොකාධනො නිවච්චසත්තවිතො  
 අනිසො<sup>11</sup> තුවං වස්සසතාති පාලය.
1180. ගුණෙති එතෙහි උපෙන ඛක්ඛිය  
 ඨීතමරියවන්ති සුවචො අකොකනො,  
 සුඛි අනුපපිල<sup>12</sup> පසාස මෙදිති.  
 ඉතො විමුක්තොපි ච යාති සුග්ගතිං.

---

1. දුක්ඛතං - මජ්ඣ. සා.,  
 2. පරස්ස අත්තනං - මජ්ඣ.,  
 3. ඛක්ඛියා - මජ්ඣ.,  
 4. මුච්ඡිතා - මජ්ඣ.,  
 5. අවණ්ණසුත්තා ව - මජ්ඣ.,  
 6. අරියපච්චේතෙ - මජ්ඣ., සා.,  
 7. කම්මනා - මජ්ඣ., සා.,  
 8. පමුච්ඡිතං - මජ්ඣ., සා.,  
 9. අත්තනං - මජ්ඣ.,  
 10. සිරිඤ්ඤාලක්ඛිඤ්ඤා - මජ්ඣ.,  
 11. අනිසො - මජ්ඣ.,  
 12. අනුපිලං සත - සා. මජ්ඣ.,



1174. යම් කලෙකැ තමා කෙරෙහි පැහැදීම ඇතැ යි දන්-  
නේ ද, අන්‍යයාගේ වරදට හේතු සොයන්නේ ද මෙය ඔහුගේ  
වරද ය යි (සිතා) බලා ඉක්බිති ඔහුට යෝග්‍ය දඬුවම නියම  
කරන්නේ ය.

1175. සකර අගනියෙන් අගනියාමී නො වී යමෙක් යුක්තිය  
හෝ අයුක්තිය පිරික්සා ද හෙතෙම අන්‍යයා ද තමා ද නො පෙළයි.  
යම් රජෙක් වරදට සුදුසු දඬුවම් දෙවන්නේ වේ ද ඒ රජ තෙම  
ඉඤයෙන් හා පිරිවරින් නො පිරිහෙයි.

1176. යම් රජෙක් නො විමසා ක්‍රියා කරන්නේ ද  
(කොපයෙන්) මුසපත් ව වහා දඬුවම් නියම කෙරේ ද හේ කීර්ති  
රහිතයෙක් ව ජීවිතය හරහේ ය. (මැරෙන්නේ ය) මෙයින් මැරී  
දුගතියට ද යෙයි.

1177. යම් රජ කෙනෙක් ආර්ය වූ දැහැමිරිපුන් විසින්  
ප්‍රකාශිත දඹරාජධර්මයෙහි ඇලුණේ ද, ඔවුහු වචනයෙන් සිතින්  
හා ක්‍රියායෙන් උත්තමයහ. ශාන්තියෙහි සීලයෙහි හා සමාධියෙහි  
පිහිටි දැහැමි රජවරු දෙලොවට ම (දෙවිමිනිස් ලෝකදෙක)  
පැමිණෙත්.

1178. මම ස්ත්‍රීපුරුෂයන්ගේ ස්වාමී වූ රජ වෙමි, ඉදින්  
කිපියේ වුව ද තමා නීතියෙහි පිහිටුවමි, (නීතියෙහි පිහිටා කටයුතු  
කරමි.) ජනයා නොමග යාමෙන් වළකා අනුකම්පා සහිත ව  
නුවණින් දඬුවම් දෙමි.

1179. ජනපතිකුමනි, පරිවාර සම්පත හා ප්‍රඥව කිසිකලෙක  
ඔබ අත් නො හරිවා, කෝප නැති ව පහත් සිතැති ව නිදුක් ව  
හවුරුදු සියයක් රට පාලනය කෙරේවා.

1180. රජකුමනි, මේ ඉඤයන්ගෙන් යුක්ත ව ශ්‍රේෂ්ඨ පැවැතුම්  
සහිත ව සුවච ව නො කීපෙන්නෙක් ව සැපවත් ව ජනයා නො  
පෙළා රට පාලනය කරනු මැනැවි. මෙයින් මිදී සුගතියට  
සැපත් වනු මැනැවි.

1181. එවං සුනීතෙන සුභාසිතෙන  
 ධම්මෙන ඤායෙන උපායයො නයං,  
 නිබ්බාපයෙ සංචුචිතං මහාජනං  
 මහාව මෙසො සලිලෙන මෙදිනිතති.

4. සුමඬගලජාතකං.

1182. අඛ්‍යාරජාතා පටථී කුක්කුලානුගතා මහී,  
 අට ගායසි වක්ඛානී න තං තපති ආතපො.

1183. උඬං තපති ආදිජෙචා අධො තපති වාලුකා,<sup>1</sup>  
 අට ගායසි වක්ඛානී න තං තපති ආතපො.

1184. න මං තපති ආතපො ආතප්පා<sup>2</sup> තපයනති මං,  
 අප්පා හී විවිධා රාජ තෙ තපනති න ආතපො.

1185. අද්දසං කාම තෙ මූලං සධ්‍යප්පා කාම ජයසි,  
 න තං සධ්‍යප්පාසීසාමී එවං කාම න භොතිසී<sup>3</sup>.

1186. අප්පාපි කාමා න අලං බහුභිපි න තපති,  
 අහහා බාලලපනා<sup>4</sup> පටිච්ඡේකිට් ජග්ගතො.

1187. අප්පසස කම්මසස එලං මම ශීදං  
 උදයො අජ්කිගමා<sup>5</sup> මහත්තපත්තං,  
 සුලඬලාභා වත මාණවසස  
 යො පබ්බථී කාමරාගං පහාය.

1188. තපසා පජහනති පාපකම්මං  
 තපසා නභාපිතකුම්භකාරභාවං,  
 තපසා අභිභුයා ගඛකමාල  
 නාමෙතාලපසජ්ජ ඉභමදත්තං.

1. වාචකා - මජ්ඣ.

2. ආතපා - මජ්ඣ.

3. භෙතීසී - මජ්ඣ. ස්‍යා.

4. අභාහාබාලලාපනා - මජ්ඣ. අභාහාබාලානලදනා - ස්‍යා. අසාකාබාලලාපනා - මජ්ඣ.

5. අජ්කිගමා - මජ්ඣ.

1181. මෙසේ නීතියෙන් ද සුබැසි කථාවෙන් ද සුවිචිත ධර්මයෙන් ද පරීක්ෂාගතයෙන් ද නුවණින් ද සුක්ක ව රාජ්‍යානුශාසනා කරනුයේ ජලයෙන් පොළොව නිවන මහවැස්සක් සේ මහාජනයා නිවන්නේ ය. (සනසන්නේ ය.)

4. සුමංගල ජාතක යි.

1182. මහී නම් වූ පොළොව ගිනිඅඟුරු මෙන් උෂ්ණ වෙයි. උණුඅළු වැනි වැල්ල ඇත. එහෙත් වෘත්තයන් අනුව ගායනා කරන්නෙහි ය. අවච නා නො තවන්නේ ය.

1183. උඩින් සුරයයා තවයි. යටින් වැල්ල තවයි. එහෙත් ගී ගයන්නෙහි ය. අවච නා නො තවන්නේ ය.

1184. අවච මා නො තවයි. වස්තුකාමක්ලේශකාමයෝ ම තවති. මහරජතුමනී, වස්තුකාමක්ලේශකාමයන් නිසා කටයුතු දෙය බොහෝ ය. ඔව්හු මා තවති. අවච මා නො තවයි.

1185. කාමය තාගේ මුල දිවිමි. කාම විතර්ක නිසා තෝ උපනෙහි ය. එහෙයින් තා ගැන නො සිතන්නෙමි. මෙසේ කළ කල්හි තා නුපදින්නෙහි ය.

1186. වස්තුකාමක්ලේශකාමයෝ ස්වල්ප වුව ද සුදුසු නො වේ. වස්තුකාමක්ලේශකාමයන් බොහෝ ලදුවත් පෘථග්ජනයා සැඟිමට පත් නො වේ. බාලලපන (මගේ රුව මගේ හඬ යනාදීන් කෙරෙන නැළැවීම) නම් කාමයෝ විපතට හෙතුවෙති. විදසුන් වඩනා යොගාවචර කෙමේ (කාමයන්) දුරු කරන්නේ ය.

1187. උදය නමැති මම මහඉසුරක් ලැබුයෙමි ද මෙය මාගේ ස්වල්ප වූ කර්මයක විපාක වෙයි. යමෙක් වස්තුකාම ක්ලේශකාමයන්ගේ ආශාව හැරපියා පැවිදි වී ද, එය මහාලාභයෙක් විය.

1188. ගංගමාලය, යම් කෙනෙක් තපස නිසා පාපකර්මය යම්සේ දුරු කෙරෙත් ද, එසේ ම (තෙපි) සිය තපසින් නැහැවිතුඹල් බවත් දුරු කෙරෙත් ද? තපෝශුණය නිසා තෙපි අප මැඩ අද 'බ්‍රහ්මදත්ත' යැ යි නමින් කථා කෙළෙහි. (එය තොපට වටනේ ද?)

1189. සැදීයුණු මෙවැනි පසුපස  
 බැහැර සොරණයක් අයං විපාකො,  
 යො සබ්බජනස්ස වැදීමො  
 තං වැදීම සරාජිකා සමච්චා.

1190. මා කියනු ලබන අවදානම් ගවයාලං  
 මුනිං<sup>1</sup> මොනපදෙපසු සිකුම්මානං,  
 එසො හි අතරි අණණ්ඩං  
 යං තරිතො විචරන්ති විතයොකා'ති.

5. ගවයාලජාතකං.

1191. ධම්මො හවෙ හතො හතාති නාහතො හතාති කියනු ලබන,  
 තසමා හි ධම්මං න හතො මා<sup>2</sup> නං ධම්මො හතො හතී.

1192. අලිකං භාසමානස්ස අපකමන්ති දෙවතා,  
 පුත්තිකණ්ඩු මුඛං වාතී සකට්ඨානා ව ධංසති.  
 යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤාථා නං වියාකරෙ.

1193. සවෙ හි සච්චං හණ්ඩි හොති රාජ යථා පුරෙ,  
 මුසා වෙ භාසසෙ රාජ භූමියං තිට්ඨ වෙතිය.

1194. අකාලෙ වසන්ති තස්ස කාලෙ තස්ස න වසන්ති,  
 යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤාථා නං වියාකරෙ.

1195. සවෙ හි සච්චං හණ්ඩි හොති රාජ යථා පුරෙ,  
 මුසා වෙ භාසසෙ රාජ භූමී පච්ච වෙතිය.

1196. ජීව්හා තස්ස ජීව්හා හොති උරගසෙසව දියමපති,  
 යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤාථා නං වියාකරෙ.

1197. සවෙ හි සච්චං හණ්ඩි හොති රාජ යථා පුරෙ,  
 මුසා වෙ භාසසෙ රාජ භියොසා පච්ච වෙතිය.

1198. ජීව්හා තස්ස න හවති මච්චසෙසව දියමපති,  
 යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං අඤ්ඤාථා නං වියාකරෙ.

1. අමම් පසුපස - මජ්ඣං.  
 2. මුනි - මජ්ඣං.  
 3. මුනිකං - මජ්ඣං, සා.  
 4. ති - මජ්ඣං.

1189. ඉවැසීමේත් ශීලයේත් යම් විපාකයක් වේ ද, ඒ දිවුදුම්විපාකය ම බලවු, යමෙක් සියලු දෙනා විසින් වදනා ලද්දේ වී ද, ඔහු රජුන් සහිත වූ ඇමැතියන් සහිත වූ වදිමු.

1190. මෞනපථයෙහි (බොධිපාක්ෂිකධර්මයන්හි) හික්මෙන ගංගමාල පසේබුදුරුදුනට කිසිවක් නො කියවු. යම් සසර සයුරක් තරණය කොට පහකළ සෝදුක් ඇති ව හැසිරෙත් ද., මෙ තෙම (ඒ) සසර සයුර තරණය කෙළේ ය.

5. ගංගමාල ජාතක යි

1191. (සත්‍ය) ධර්මය බොරු කීමෙන් නසන ලද්දේ ඒකාන්තයෙන් ජොෂ්ඨාපචායනය (වැඩිහිටියන් පිදීම නම් වූ ගුණය) තෙමේ මැ වැනැසේ. ධර්මය නො නටුයේ කිසිත් නො නසා. එහෙයින් සත්‍යධර්මය නො නසන්නේ මැනැවි. ධර්මය නැසුණේ ඔබ නො නසාවා.

1192. (කාරණයක්) විචාරන ලද්දේ, යමෙක් එය දන්නේ ම අන් ලෙසෙකින් කියා ද, දෙවියෝ (ඔහු) අත්හැර යති. (එසේ) බොරු කියන්නාගේ මුඛය ද දුගඳ හමයි. අහසේ තමා සිටි තැනින් ද ශීලිහේ.

1193. මහරජ, ඉදින් සත්‍යය කියෙහි නම් පෙර පරිදි අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය. චේතිය රාජය, බොරු කියන්නෙහි නම් බිමට බැස සිටුවනෙහි.

1194. යමෙක් දන්නා දෑයක් විචාරන ලද්දේ අන් අයුරෙකින් පවසන්නේ ද ඔහුගේ රාජ්‍යයට නොකල්හි වැසි වසී, සුදුසුකල්හි නො වසී.

1195. චේතිය මහරජ, ඉදින් සත්‍යය බෙණෙන්නේ ද පෙර පරිදි ම අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය, බොරු කියන්නේ නම් පොළොවෙහි පිවිසෙන්නෙහි ය.

1196. චේතිය මහරජ, යමෙක් විචාරන ලද්දේ දන්නා දෑ අන් අයුරෙකින් පවසන්නේ ද, ඔහුගේ දිව සර්පයකුගේ මෙන් දෙදිව වේ.

1197. රාජය, ඉදින් සත්‍යය බෙණෙන්නේ ද පෙර පරිදි අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය. ඉදින් බොරු කියන්නෙහි නම් චේතිය රජතුමනි, වැඩියක් බිමැ පිවිසෙහි ය.

1198. මහරජ, දන්නා දෑයක් විචාරන ලද්දේ, යමෙක් එය අන් අයුරෙකින් පවසන්නේ ද ඔහුට, මාලුවාට මෙන් දිව නැති වේ.

- 1199. සලකා හැරීමේ කාර්යය හොඳින් රාජ්‍යයේ පවත්වා ගැනීම, මුද්‍රා වලට හානියක් රාජ්‍යයේ පවත්වා ගැනීම.
- 1200. රජයේ කාර්යය ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පුළුල්ව පැතිරීම, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම.
- 1201. සලකා හැරීමේ කාර්යය හොඳින් රාජ්‍යයේ පවත්වා ගැනීම, මුද්‍රා වලට හානියක් රාජ්‍යයේ පවත්වා ගැනීම.
- 1202. පුද්ගලික කාර්යය නොවන පවත්වා ගැනීමේ කාර්යය, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම.
- 1203. සලකා හැරීමේ කාර්යය හොඳින් රාජ්‍යයේ පවත්වා ගැනීම, මුද්‍රා වලට හානියක් රාජ්‍යයේ පවත්වා ගැනීම.
- 1204. සරාජ්‍ය ඉඩතා සහතික අනුමැතියෙන් වරදක් පුළුල්ව පැතිරීම, පාලන කාර්යය පවත්වා ගැනීමේ කාර්යය හොඳින් රාජ්‍යයේ පවත්වා ගැනීම.
- 1205. කාර්යයේ ජනප්‍රියතාවය නොවන පවත්වා ගැනීම, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම.

6. වෙනස්කම්.

- 1206. රජයේ කාර්යය හොඳින් රාජ්‍යයේ පවත්වා ගැනීම, මුද්‍රා වලට හානියක් රාජ්‍යයේ පවත්වා ගැනීම.
- 1207. පුද්ගලික කාර්යය නොවන පවත්වා ගැනීමේ කාර්යය, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම.
- 1208. කාර්යයේ ජනප්‍රියතාවය නොවන පවත්වා ගැනීම, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම.
- 1209. නොවන කාර්යය කාර්යය නොවන පවත්වා ගැනීම, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම.

---

1. රජයේ කාර්යය හොඳින් රාජ්‍යයේ පවත්වා ගැනීම - මි. මි. මි.  
 2. පුද්ගලික කාර්යය නොවන පවත්වා ගැනීමේ කාර්යය - මි. මි. මි.  
 3. අනුමැතියෙන් වරදක් පුළුල්ව පැතිරීම - මි. මි. මි.  
 4. රජයේ කාර්යය හොඳින් රාජ්‍යයේ පවත්වා ගැනීම - මි. මි. මි.  
 5. රජයේ කාර්යය හොඳින් රාජ්‍යයේ පවත්වා ගැනීම, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම, රජයේ කාර්යය පුළුල්ව පැතිරීම.  
 6. නොවන කාර්යය කාර්යය නොවන පවත්වා ගැනීම - මි. මි. මි.

1199. මහරජ, ඉදින් සත්‍යය බණන්තෙහි ද පෙර පරිදි අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය. බොරු කියන්නෙහි නම් රජතුමනි, වැඩියක් පොළොවැ පිවිසෙන්නෙහි ය.

1200. මහරජ, දන්නා දයක් විචාරන ලද්දේ යමෙක් එය අත් අයුරෙකින් පවසා ද, ඔහුගේ කුලයේ ගැහැනු උපදිත්. පිරිමි නූපදනාහ.

1201. මහරජ, ඉදින් සත්‍යය බෙණෙහි නම් පෙර පරිදි අනුභාව සම්පන්න වන්නෙහි ය. බොරු කියන්නෙහි නම් වෙතිය රජතුමනි, වැඩියක් පොළොවැ පිවිසෙහි ය.

1202. මහරජ, දන්නා දයක් විචාරන ලද්දේ, යමෙක් එය අත් අයුරෙකින් පවසන්නේ ද, ඔහුට පුත්‍රයෝ නො වෙත්. වෙත් නම් උපකාර නො කොට දෙසැ දෙසැ යෙත්.

1203. මහරජ, ඉදින් සත්‍යය බෙණෙහි ද පෙර පරිදි අනුභාවසම්පන්න වන්නෙහි ය. බොරු කියන්නෙහි නම් වෙතිය රජ තුමනි, වැඩියක් පොළොවෙහි පිවිසෙන්නෙහි.

1204. පෙර මේ වෙතිය රජ කපිල මහර්ෂීන් කරණ කොට ගෙන රජ වූයේ ආකාශවාරී ව සිට පිරිහී ගිය ස්වභාවය ඇතියේ කාලානුරූප ව පොළොවැ පිවිසියේ ය.

1205. එහෙයින් ප්‍රාඥයෝ ඡන්දදියෙන් අගනිශාමී වීම නො පසසත්. දුෂිත නොවූ සිතැත්තේ සාධුන් විසින් පසස්නා ලද සත්‍ය වචන ම කියන්නේ ය.

### 6. වේතිය ජාතක යි.

1206. නාරදයෙනි, යමෙක් කාමාශායෙන් ඉඳුරන්ගේ වශයට යේ ද, හෙ තෙම, (දෙවිමිනිස්) දෙලොව හැරපියා (නිරයේ උපදී). ජීවත් වන්නේ නමුදු ඉව්ජාවිසාතය නිසා ශොකයෙන් වියලේ.

1207. පංචකාම සම්පත්තියට අනතුරු වැ නිරාදුකට ද සිල් රැකීම ආදී විසින් විදුනා දුකට අනතුරු වැ සැපතට ද පැමිණේ. හේ (නාරදර්ෂී) තෙමේ ද සැපත නසා දුකට පැමිණියේ ය. (එබැවින්) ධ්‍යාන සැපත කැමැති වන්නේ මැනැවි.

1208. යමෙක් දුක් පැමිණි කලා දුක් ඉවසා ද දුක මඬින්- නේ ද, ඒ ප්‍රාඥයා දුක අවසානයෙහි ලැබෙන සැපය වන ධ්‍යාන සැපත මැනැවින් ලබයි.

1209. අභිවෘද්ධියට කරුණු නො වන බැවින් ද අභීකර නො වන බැවින් ද කාමයනට ආසා නො කටයුතු ය. උපදවන ලද ධ්‍යානය නසා කුසල ධර්මයෙන් ගිලිහෙන්නට සුදුසු නො වේ.

1210. දුක්ඛං ගහපතිං සාධු<sup>1</sup> සංවිභජ්ඣති<sup>2</sup> භොජනං,  
අභාසො අත්ථලාගෙසු අත්ථඛ්‍යාපනති අබ්‍යථො<sup>3</sup>.
1211. එක්ඛාව තෙසං<sup>4</sup> පණ්ඩිතං අසිතො දෙවලො බුච්චි,  
නයිතො<sup>5</sup> කිඤ්චි පාපියො ඉන්ද්‍රියානං වසං වජේ.
1212. අමික්ඛානංව හත්ථං සිව පපෙපාති මාමිව,  
කමමං විජ්ඣති<sup>6</sup> දකෙඛය්‍යං විවාහං සීලමඤ්චං.
1213. එතෙ ව යසෙ භාපෙඤ්චා නිබ්බන්ධො<sup>7</sup> සෙති කමමති,  
සොභං සහසුඤ්චීතොව අබ්‍යධු අපරායණො.  
අරියධම්මා අතික්කන්තො<sup>8</sup> යථා පෙතො තරෙවහං.
1214. සුඛකාමෙ දුක්ඛාපෙඤ්චා ආපන්තොසමි පදං ඉමං,  
සො සුඛං නාධිගච්ඡාමි විතො භානුමතාමිව<sup>9</sup>ති.

### 7. ඉන්ද්‍රියජාතකං.

1215. ආදික්ඛසමිං අගාරසමිං යං නිහරති භාජනං,  
තං තසුඤ්චි භොති අත්ථාය නො ව යං තත්ථ ධය්‍යති.
1216. එවමාදිපිතො ලොකො ජරාය මරණෙන ව,  
නිහරෙරෙව දනෙන දික්ඛං භොති සුභිහතං.
1217. යො ධම්මලභාසු දදති දනං  
උට්ඨානවිරියාධිගහසු ජන්තො<sup>1</sup>,  
අතික්කමම සො වෙතරණං යමසුඤ්චි  
දිබ්බාති යානාති උපෙති මචේවා.
1218. දනඤ්චි සුභාසුඤ්චි සමානමාහු  
අපපාපි සන්තො ධුමකෙ ජිතනති,  
අපසමි වෙ සද්දභාතො දදති  
තෙනෙව සො භොති සුඛි පරත්ථ.

1. දුක්ඛං ගහපති - සාධු - මජ්ඣං.  
2. සංවිභජ්ඣති - මජ්ඣං.  
3. අබ්‍යථො - මජ්ඣං.  
4. එක්ඛාව තෙසං - මජ්ඣං.  
5. නයිති තා-නයිතො - මජ්ඣං.  
6. විජ්ඣති - මජ්ඣං.  
7. අපන්තො - මජ්ඣං.  
8. විතො භානුමතාමිව - මජ්ඣං.  
9. ජන්තො - මජ්ඣං.



1210. ගැහැවියකුට (වස්තුව ලබාගැනීමේ දී) ඇති වන වෙහෙස මනාප ය. ධනය බෙදා වැළැඳීම මනාප ය. මහත් ඉසුරු ලැබීමෙහි උඩඟු නො වීම මැනවි. ධන චිතාශයේ දී ක්ලාන්ත නො වීම මැනවි.

1211. ඒ දේවලර්ඝි යමක් කියේ ද, මේ පාණ්ඩිතය ද මෙ පමණෙක් ම ය. යමෙක් ඉදුරන්ගේ වශයට යන්නේ ද, මෙයට වඩා ලාමක බවෙක් නැත.

1212. සිව් රජතුමනි, සතුරන් අතට පත් කෙනකු බඳු මා මෙන් විනාශයට පැමිණේ ද, දිව් රක්තා කර්මාන්ත ද, හස්තය්වාදි ශිල්ප ද, ධන ඉපැයීමේ දක්ෂ බව ද, ආවාහ විවාහ සම්බන්ධය ද, පංචශීලය හා මායු වචන ඇති බව ද යන,

1213. මෙතෙක් අභිවාද්ධිය සලසන කරුණු නසා සිය පාප කර්මයෙන් මනුෂ්‍යප්‍රේත වී උපනිමි. ඒ මම දහසින් පැරැදුණකු මෙන් නැයන් නැතියෙක්මි, පිළිසරණක් නැත්තෙකිමි.

1214. ආර්ය (සත්පුරුෂ) ධර්මයෙන් පහ වූ මම ප්‍රේතයකු බඳු වෙමි. සුව කැමැත්තන් දුකට පමුණුවා මේ තත්ත්වයට මනුෂ්‍යප්‍රේත බවට පැමිණියෙමි. ඒ මම ගින්නෙහි සිටියකු මෙන් මහත් දහ ඇතියෙමි කායික වූ ද වෛතසික වූ ද සැපක් නො ලබමි.

### 7. ඉන්ද්‍රිය ජාතක යි.

1215. ගෙය ගිනිගත් කලා යම් කිසි බඩුවක් ගෙයින් බැහැර කෙරේ ද එය ගෙහිමියාට වැඩ පිණිස වේ. එසේ පිටතට නො ගත් යමක් වේ නම් එය එහි දැවියෙයි.

1216. මෙසේ ලෝකයා ජරායෙන් ද මරණයෙන් ද ගිනි ගත්තේ වේ. දන් දීමෙන් ම වස්තුව බැහැර කරන්නේ මැනවි. දුන් දෑ මනා කොට පිටතට ගන්නා ලද්දේ වේ.

1217. යම් සත්ත ජනනෙක් මහන්සියෙන් දහැමින් ලබා ගත් වස්තුවෙන් දන් දේ ද, හේ යමයාගේ වේතරණි නදිය ද (අටමහ නිරය ද ඔසුපත් නිරයන් ද) ඉක්මැ දිව්‍යසම්පතට පැමිණේ. (දිව්‍යසැපත් ලබා.)

1218. දන් දීම ද යුඬ කිරීම ද සමාන්‍ය යි කියත්. ජීවිතාශා රහිත වී සටන් වත් අය ස්වල්ප වුවත් බොහෝ සතුරන් දිනත්. (කුශලය ස්වල්ප වුව ද බොහෝ අකුශල් දිනිය හැක්කේ වේ). කර්මඵල අදහාගෙන ස්වල්ප වූ ද පරිත්‍යාගයක් කළොත් පරලොව දී එයින් ම හේ සැපවත් වේ.

1219. විවෙයාදනං සුගතපසසං<sup>1</sup>  
 යෙ දකඛ්ඤායා ඉධ ජීවලොකෙ  
 එතෙසු දිනානි මහප්ලානි  
 ඛිජානි වුත්තානි යථා සුඛෙත්තෙ.
1220. යො පාණභුතානි අහෙයං වරං<sup>2</sup>  
 පරුපවාද න කරොති පාපං,  
 භීරුං පසංසනති න භි තසු සුරං  
 හයා භි සනොනා න කරොතති<sup>3</sup> පාපං.
1221. භීතෙන බ්‍රහ්මචරියෙන ඛන්ධං උපපජ්ජති,  
 මජ්ඣිමෙන ච දෙවතං උත්තමෙන විසුජ්ඣති
1222. අභ්‍යාභි දනං බහුධා පසසං<sup>3</sup>  
 දනා ච ඛො ධම්මපදං ච සෙයොනා,  
 සුඛෙච්ඡි සුඛෙතරෙ ච සනොනා  
 නිබ්බානමෙවජ්ඣගමුං සපඤ්ඤති.

8. ආදිත්තජාතකං.

1223. ගඛනා කුමුදිනී සනො සඛබ්භිණ්ණො ච කොකිලා,  
 ජලේ තාලඵලං දජ්ජා අථ නුන තද සියා.
1224. යද කච්ඡපලොමානං පාවාරො තිවිධො සියා,  
 හෙමනතිකං පාපුරණං අථ නුන තද සියා.
1225. යද මකසද්ධානං අට්ඨාලො සුකතො සියා,  
 දළෙහා ච අපකම්පි ච අථ නුන තද සියා.
1226. යද සසච්ඡාණානං නිසෙසණි සුකතා සියා,  
 සග්ගසසා රොහණසා අථ නුන තද සියා.
1227. යද නිසෙසණිමාරුත්තා වදං බාදෙයුං මුසිකා,  
 රාහුණ්ච පරිපාතෙයුං අථ නුන තද සියා.

1. සුගතපසසං - මජ්ඣං.  
 2. න කරොති - මජ්ඣං.  
 3. පසසං - මජ්ඣං.

1219. දක්ෂිණාර්භයන් සොයා දන් දීම සුගතයන් වහන්සේ විසින් පසස්තා ලදී. මේ මිනිස් ලොව යම් දක්ෂිණාර්භ කෙනෙක් වෙද් ද, උන් වහන්සේ විෂයයෙහි දුන් දන් මහත් ඵල ගෙන දේ. සරුකෙනෙක වසුළු බිඳුවට මෙහි.

1220. යමෙක් සතුන් නොපෙළා හැසිරේ ද, පරුපවාද බියෙන් පවී නො කෙරේ ද (එබඳු) පාපභීරුකයා පඩුවෝ පසසත්. පාප ඉරයා නො පසසත්. සත්පුරුෂයෝ (පවට) බිය නිසා පවී නො කරත්.

1221. භීත බ්‍රහ්මවර්යායෙන් රජ පවුලේ උපදී. මධ්‍යම ලෙසින් පුරත බ්‍රහ්මවර්යායෙන් දෙව බවට පැමිණේ. උතුම් බ්‍රහ්මවර්යායෙන් (මගබඹසරින්) කෙලෙසුන් කෙරෙන් පිරිසිදු වේ.

1222. එකාන්තයෙන් ආම්සදනය බොහෝ පසස්තා ලදී. දනයට වඩා (ශමඵච්චදර්ශනා නිර්වාණ පර්යාප්ති සංඛ්‍යාත නිව්ධ) ධර්මපදය උතුම් වේ. පෙඳ සිටි මහනුවණැති කාශ්‍යපාදි බුදුවරයෝ ද වඩාත් පෙඳ සිටි වෙසාහු ආදි බුදුවරු ද යන සත්පුරුෂයෝ නිවනට ම පැමිණියහ.

### 8. ආදිත්ත ජාතක යි.

1223. යම්කලෙක ගංගාවෝ තඩාග බවට හැරී සුදුනෙළුමෙන් සැදුණාහු වෙත් ද, කොවුලෝ සක මෙන් සුදුපැහැ වෙත් ද, දඹගස් හල්ගෙඩි දේ ද එකල්හි එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1224. යම් කලෙක කසුබු ලොමීන් කළ තුන්වැදෑරුම් උතුරු සඵවෙක් ද හෙමන්ත කාලයට සුදුසු පොරෝනයක් ද වන්නේ නම් එකල එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1225. යම් කලෙක මදුරු තුඩුවලින් ශක්තිමත් නො සැලෙන අටල්ලෙක් මනාව කරන ලද්දේ නම්, එකල එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1226. යම් කලෙක දෙවිලොවට නගිනු පිණිස සස අභින් හිණක් මනාපේ තනන ලද නම්, එකල එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1227. යම් කලෙක මීයෙක් හිණට නැඟ හද සපා කන්තේ ද, රාහුග්‍රහයා පලවා හරනේ ද, එකල එකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

- 1228. යද සුරාසටං පීඤා මකඛිකා ගණචාරිතී,  
අඛිකාරෙ වාසං කප්පෙය්‍යං අථ නුන තද සියා.
- 1229. යද ඛේමොට්ඨසමපනෙකා ගුණො සුමුඛො සියා,  
කුසලො නචචරිතස්ස අථ නුන තද සියා.
- 1230. යද කාකා උලුකා<sup>1</sup> ච මනනෙයෙය්‍යං රභොගතා,  
අඤ්ඤමඤ්ඤං පිභෙයෙය්‍යං<sup>2</sup> අථ නුන තද සියා.
- 1231. යද පුලස පඤ්ඤානං<sup>3</sup> ඡන්තං ථීරතරං සියා,  
චස්සස්ස පටිඝාතාය අථ නුන තද සියා.
- 1232. යද කුච්චෙතා<sup>4</sup> සකුණො පඛිතං ගකුමාදනං,  
කුණේඛනාදය ගච්ඡෙය්‍ය අථ නුන තද සියා.
- 1233. යද සාමුඤ්ඤිකං නාවං සයනං සචචාකරං<sup>5</sup>,  
චෙට්ඨො ආදය ගච්ඡෙය්‍ය අථ නුන තද සියාති.

9. අට්ඨානජාතකං.

- 1234. ඛමනියං යාපනියං කච්චී මාතුල තෙ සුඛං,  
සුඛං තෙ අමො අචච සුඛකාමා හී තෙ මයං.
- 1235. නඛගුට්ඨං මෙ අචකකමි<sup>6</sup> භෙදධිඤාන<sup>7</sup> ඵළිකෙ,  
සාඡ මාතුලවාදෙන මුඤ්ඤිතඛො නු මඤ්ඤයි.
- 1236. පුරුජාමුඛො නිසිනෙකාසි අභං තං<sup>8</sup> මුඛමාගතා,  
පච්ඡතො තුස්ස නඛගුට්ඨං කථං ඛොභං අචකකමී<sup>9</sup>.
- 1237. යාවතා චතුරො දීපා සසමුඤ්ඤ සපඛතා,  
තාවතා මස්ස නඛගුට්ඨං කථං ඛො තං චිචඡයි.

---

- 1. උලුකා - මඡසං.
- 2. පිභෙයෙය්‍ය - මඡසං.
- 3. පලාසමුලාල - මඡසං, සතා.
- 4. කුලකො - මඡසං, කුරාරො සතා.
- 5. සචචාකාරං - මඡසං.
- 6. අචකකමි - මඡසං, සතා.
- 7. භෙදධිඤාන - මඡසං.
- 8. තෙ - මඡසං.
- 9. අචකකමි - මඡසං, අචකකමි - සතා.

1228. යම් කලෙක මැස්සෝ රා කළයක් බී සමූහ වැ හැසිරෙනුටෝ ගිනිඅඟුරෙහි වසන්තාහු ද, එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1229. යම් කලෙක බිඹුපල (කෙම්ගෙඩි) වැනි තොල් ඇති, පුන්දර මුහුණ ඇති නෘත්‍යයට හා ගායනයට දක්ෂ කොටුවෙක් වේ ද, එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1230. යම් කලෙක කටුඩෝස් මහමුහුණෝත් රහසිගත ව සාකච්ඡා කරන්නාහු ද ඔවුනොවුනට පියමනාප වන්නාහු ද එකල ඒකාන්තයෙන් (ඉබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1231. යම් කලෙක පුලසපත්‍රයෙන් කළ කුඩය වැස්ස වළකා ගන්නට ශක්තිමත් වන්නේ ද එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1232. යම් කලෙක කුළුඬුපක්ෂියෙක් ගන්ධමාදන පර්වතය තුඩින් ගෙන යන්නේ ද, එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

1233. යම් කලෙක යන්ත්‍රය සහ පලපත් සහිත මුහුදු නැවක් කුඩා ගම්දරුවෙක් අතින් ගෙන යන්නේ ද, එකල ඒකාන්තයෙන් (ඔබ හා) සමාගමය වන්නේ ය.

9. අටධාන ජාතක යි.

1234. මයිලණුවෙහි, කෙසේ ද? ඉවැසිය හැකි ද? සුවසේ දිවි පැවැත්විය හැකි ද? අද ඔබගේ සුවය මව වීවාළා ය. අපි ද තොපට සැප කැමැත්තමෝ වමහ.

1235. එළිය, මාගේ නඟුට පාගා බලාත්කාර කොට අද ම 'මයිලණුවෙහි'යි අමතා මිදීගත හැක්කැ යි හඟිහි ද?

1236. පෙරදිගට මුහුණ ලා හුන්නෙහි ය. මම මුඛ වහන්සේගේ ඉදිරියෙන් ආයෙමි. තොපගේ නඟුට පසු පසැ වේ. එය කෙසේ මම මධනෙමි ද?

1237. සාගර සහිත පර්වත සහිත සතර මහ දිවයින යම් තාක් ද ඒකාක් මගේ වලග (පැතිර ගියේ) වේ. එය තෝ කෙසේ නම් නොම මැඩැ හරනෙහි ද?

322 ජාතකපාළි-අට්ඨකනිපාතො

- 1238. පුට්ඨවමෙතං අසංඝ්ඪා මාතාපිතා ච භාතරො,  
දීඝං දුට්ඨස්ස නඛගුට්ඨං සමභි<sup>1</sup> වෙභාසයාගතා.<sup>2</sup>
- 1239. තඤ්ච දිඤ්චාන ආයතනීං අනිතලිකඛසම්ච ඵලිකෙ<sup>3</sup>,  
මිගසඤ්චා පලායීඪ්ඪ භසෙඛා මෙ නාසිනො තයා.
- 1240. ඉවෙව චීලපනතීයා ඵලිකීයා රුහංසමො,  
ගලකං අනවාචමඤ්ඪී නඤ්ඪී දුට්ඨං සුභාසිතං.
- 1241. නෙව දුට්ඨං නමො අඤ්ඪී න ධමමො න සුභාසිතං,  
නිකකමං දුට්ඨං සුජෙජථ<sup>4</sup> සො ච සබ්බි න රජ්ජතීති.

10. දීපිජාතකං.

කච්චානීවග්ගො පඨමො.

තසසුඤ්ඤානං:

පරිසුඤ්ඤාමනාවීලාවඤ්ඪරා  
 බකරාජස්ස කායුරං දණ්ඨාවරො,  
 අථඅඛ්ඤාචෙතීයදෙවිලින  
 අථ ආදික්ඛගඛ්ඤාදසෙළකීනාති.

අට්ඨකනිපාතං නිට්ඨිතං.

---

1. මඤ්ඪිඤ්ඪ - මජ්ඣං.  
 2. සාමග්ග - මජ්ඣං. සයා.  
 3. ඵලිකී - මජ්ඣං. ඵලිකී - සයා.  
 4. සුජෙජථ - මජ්ඣං. සයා.

1238. දුෂ්චර්යාවන් වලට දිගය යන මේ කථාව මාපියෝ ද සොහොයුරෝ ද මට කැලෑ මැ කීහ. (වලට ඇක්මෙන් නියා) ඒ මම අහසින් ආවෙමි.

1239. එළිස්සිය, අහසෙහි එන නී දැක මුවසමූහය පැන ගියා ය. මගේ ගොදුර නී විසින් තසන ලදී.

1240. මෙසේ කියා වලප්පා එළිස්සියගේ ගෙල ලෝහිතපාසි දිවි තෙම ඩැගැගෙන ඉරාලී ය. දුෂ්චර්යා කෙරෙහි සුභාමිත බිඤ්ඤාවක් නැත. (දුෂ්චර්යා සමග ජීවිත කථාවෙන් බිඤ්ඤාවෙන් පලෙක් නො වේ.)

1241. දුෂ්චර්යාව නීතියෙන් නැත. ස්වභාවයෙන් පිහිටි උකුම් ගතියෙන් නැත. හොඳ කථාවක් නැත. දුෂ්චර්යා කෙරේ පරා-ක්රමය යොදන්නේ ය. දුෂ්චර්යා ද සත්පුරුෂයන් හා නො ඇලේ.

**10. දීපි ජාතක යි.**

**පළමුවන කච්චානිවග්ගී යි.**

එහි උද්දනය:

කච්චානිජාතක (පරිසුඤා) යැ අට්ඨසඤ්ජාතක (බකරාජසා) යැ සුලසාජාතකය (කායුර) යැ සුමධලජාතක (දණ්ඩාව) යැ ගඛගමාල ජාතක (අධාර) යැ වෙතිය ජාතක යැ ඉන්ද්‍රියජාතක යැ ආදිත්ත ජාතක යැ අට්ඨානජාතක (ගණක) යැ දීපි ජාතක (එළක) යැ යන දසය යි.

**අට්ඨක නිපාතය නිමි.**

## 9. නවක නිපාත

- 1242. පරිසඛඤ්ජපරො නාම ගිජ්ඣපඤ්ඤා සනන්තනො,  
තත්‍රාසි මාතාපිතරො ගිජ්ඣකා පොසෙසි ජිණ්ණකෙ.
- 1243. කෙසං අජගරං මෙදං අවච්ඡාසි පඤ්ඤකෙසා,  
පිතා ච පුත්තං අචච ජාතං උච්චං<sup>1</sup>පසානිතං  
සුපත්තං පකඛං<sup>2</sup>සමපත්තං තෙජසසිං<sup>3</sup> දුරගාමිතං.
- 1244. පරිපුච්චනතං<sup>4</sup> පඨවිං යද තාත විජානති,  
සාගරෙන පරික්ඛින්නං චක්කංච පරිමණ්ඩලං.  
තතො තාත නිවක්කස්සු මාසස්ස ඵණ්ණො පරං ගමී.
- 1245. උදධං පනොසා<sup>5</sup> වෙගෙන ඛලි පකඛි දීජ්ඤතමො,  
ඕලොකයනොතා චක්කංඛො පඛිතානි වනානි ච.
- 1246. අද්දසා<sup>6</sup> පඨවිං ගිජ්ඣකා යථා සාසිං පිතුස්සුතං,<sup>10</sup>  
සාගරෙන පරික්ඛින්නං චක්කංච පරිමණ්ඩලං.
- 1247. තඤ්ඤො සො සමනිකකමම පරමෙච පචිත්තථ,  
තඤ්ඤො වාතසිඛා තිසඛා අච්ච්ඡාසි ඛලිං දිජං.
- 1248. නාසක්ඛානිගනො පොසො පුත්තරෙව<sup>11</sup> නිවක්ඛිතුං,  
දීජො ව්‍යසනමාපාදි වෙරඤ්ඤානං චසං ගතො.
- 1249. තස්ස පුත්තා ච දුරා ච යෙ වඤ්ඤා අනුජීවිතො,  
සඛෙඛි ව්‍යසනමාපාද්‍යං අනොචාදකරෙ දීජෙජ.
- 1250. ඵච්චෙපි ඉධ වද්ධානං<sup>12</sup> යො වාක්ඛා නාවච්චුජ්ඣති,  
අනිසිමචරො දීණො ගිජ්ඣකාචානිතසාසනො  
ස ඵෙ<sup>13</sup> ව්‍යසනං පපෙසානි<sup>14</sup> අකත්වා වුද්ධසාසනන්ති.

### 1. ගිජ්ඣකානං.

---

- 1. ඛුඤ්ඤානං - මජ්ඣ. ඛුඤ්ඤානං - සා. ඛුඤ්ඤානං - සිඞ්.
- 2. උච්චං - සිඞ්.
- 3. ජාම - මජ්ඣ.
- 4. තෙජසං - මජ්ඣ. සා.
- 5. පරිපුච්චනං - මජ්ඣ.
- 6. විජානාති - මජ්ඣ.
- 7. උපදනොසාසි - මජ්ඣ.
- 8. අද්දසා - මජ්ඣ. අද්දසා - සා.
- 9. යථාචාසි - මජ්ඣ.
- 10. පිතුස්සා - මජ්ඣ.
- 11. පුත්තරෙව - මජ්ඣ.
- 12. වුද්ධානං - මජ්ඣ. සා.
- 13. සඛෙඛි - මජ්ඣ. සා.
- 14. පපෙසානි - මජ්ඣ. සා.



# 9. නවක නිපාතය.

1242 උල් අමුතා කළ හෙයින් සංකපට නමැති පැරැණි වූ ගිජුකුළුපුටුනට මාර්ගයෙක් විය. එහි ගිජුලිහිණියෙක් මහලු මාපියන් පෝෂණය කෙළේ ය.

1243. හේ ඔවුනට වුරුණුතෙල් සහිත පිඹුරුමස බොහෝ සෙයින් ගෙනායේ ය. පියා ද දන්නේ ඉහළ පියාඹන ශක්තිසම්පන්න, ඉතා දුර (පියාඹා) යන සුපත්ත නමැති සුත්‍රයාට මෙසේ කී ය.

1244. “දරුව, යම් කලෙක මුහුදෙන් වට වූ මහපොළොව පිරිමඩුලු වූ රියසකක් මෙන් (දියෙහි) ඉල්පෙන්නා දැනිති ද (පෙනේ ද) එතැනින් නවතින්න. ඉන් ඔබ්බට නොයන්න.”

1245. ශක්තිමත් වූ පියාපත් ඇති, වක් වූ ගෙල ඇති පක්ෂි රාජ කෙම පර්වත ද වනපෙන් ද බලමින් වේගයෙන් අහසට පැන නැංගේ ය. (පියාඹා ගියේ ය.)

1246. ‘යව’යි කියා පියාගෙන් යම්සේ අසන ලද ද, එසේ ම සසුරෙන් වට වූ රියසකක් සේ වට වූ පොළොව ගිජුලිහිණි තෙමේ දිවි ය.

1247. හේ පියාණන්ගේ ඔවා වශයෙන් කී තැනත් ඉක්මැ ඇතට ම ගියේ ය. වෘතශිඛාව (වේගවත් වේරම්බ වෘතය) ඒ ශක්තිමත් පක්ෂියා පැහැර ගත්තේ ය (ඒ වෘතයට අසුවිය.)

1248. පියා කී (පිළිවෙළ) මග ඉක්මවා ගිය පක්ෂියා වේරම්බ වෘතයට අසු වූ නවතින්නට නො හැකි වූයේ විනාශයට පැමිණියේ ය.

1249. අවවාද අනුව නො පිළිපත් යම් ඒ ගිජුලිහිණියෙක් වී ද, ඔහුගේ දුදරුවෝ ද භාර්යාවෝ ද, සෙසු පිරිවර පිරිස ද යන හැමදෙනා ම ව්‍යසනයට පැමිණියාහ.

1250. එසේ ම මෙලොවූ යමෙක් වැඩිහිටියන්ගේ කීම වටහා නො ගනී ද, පමණ ඉක්මැ හැසිරෙන්නේ ද, කියන ලද අවවාද ඇති, එහෙත් අනුශාසනා ඉක්මැ ගිය ගිජුලිහිණියා මෙන්, නුවණැති වැඩිහිටියන්ගේ අවවාද නො පිළිගන්නාහු වැනැයෙකි.

## 1. ගිජුකුළු ජාතක යි.

326 ජාත්‍යන්තර-නවකති-පාලන

- 1251. පුද්ගලික සම්පත්‍රය නිසා බාලයා කොටි මණ්ඩලය,  
සබ්‍යයේ භික්ෂුන්ගේ නායකයා භික්ෂුන්ගේ අමණ්ඩලය.
- 1252. පරිවෘත්ත පණිවිඩා වාචනා ගොවිභාණ්ඩනා,  
යාචනාකරු වූයාගේ යන නිසා න කං වීදු.
- 1253. අනුකූලය මං අවධි මං අභිනි මං අභාසි මෙ,  
යෙ කං උපනායකයා වෙරං තෙසං න සමමති.
- 1254. අනුකූලය මං අවධි මං අභිනි මං අභාසි මෙ,  
යෙ කං න උපනායකයා<sup>1</sup> වෙරං තෙසුපසමමති.
- 1255. නභි වෙරෙන වෙරානි සමමතීධි කුදවනං,  
අවෙරෙන ච සමමතී ඵසධිමෙව්‍යා සනාතනනො.
- 1256. පරෙ ච න විජානනං මයමෙසු යමාමසෙ,  
යෙ ච කඨ විජානනං තතො සමමතී මෙධගා.
- 1257. අධිකූලයනා පාණ්ඩරා ගව්‍යස ධනාභාරිනො,  
රට්ඨං විලුච්චානානං තෙසමි භොති සබ්‍යති  
කඨමා කුමාක නො සියා.
- 1258. සචෙ ලභෙඨ නිපකං සභායං  
සඤ්චං වරං සාධු විහාරී ධීරං,  
අභිභුයා සබ්‍යානි පරිසසයානි  
වරෙයා තනනකමනො සතීමා.
- 1259. නො වෙ ලභෙඨ නිපකං සභායං  
සඤ්චං වරං සාධු විහාරී ධීරං,  
රාජාව ඊරට්ඨං විජිතං සභායං  
ඵකො වරෙ මානබ්‍යරණ්ඩව නාගො.
- 1260. එකසස වරිතං සෙයො  
නඤ්චං බාලෙ සභායනා,  
ඵකො වරෙ නව පාපානි කඨිරා  
අපෙපාසුකො මානබ්‍යරණ්ඩව නාගොති.

2. කොසමබ්ජාතකං.

1. යෙව කං ඉපනායකයා - මෙසං, සා.

1251. පහළ ශබ්ද ඇති එහෙයින් ම සමාන වූ බහුතර ජන නෙමේ, කිසිවෙක් තමා අනුවණ යැ යි නො දන්නේ ය. සංඝ (සාමග්‍රිය) බිඳෙන කලා (තමන් නිසා) බිඳෙති යි යන අතින් කාරණය ද බෙහෙවින් ම නො සිතූහ.

1252. සිහිය මද පණ්ඩිතාභාසය ඇත්තෝ (පණ්ඩිතමානිභු) කටට ආවක් කියන්නාහු වෙති. යම්කාක් කැමැති ද ඒකාක් මුව අයා සිට කියති. යම් විවාදයෙකින් මේ නිර්ලජ්ජී බවට පැමිණුණේ ද එය නො දන්න.

1253. මට ආත්‍රෝශ කෙළේ ය. මට පහර දුන්නේ ය, මා පැරදූ වී ය, මා සතු දෑ පැහැර ගත්තේ යැ යි (සිතමින්) යම් කෙනෙක් වෙර බදික් ද ඔවුන්ගේ වෛරය නො සන්හිඳේ.

1254. යම් කෙනෙක් මට ආත්‍රෝශ කෙළේ ය, මට පහර දුන්නේ ය, මා පැරදුවීය, මා සතු දෑ පැහැර ගත්තේ යැ යි වෙර නො බදික් ද, ඔවුන්ගේ වෛරය සන්හිඳේ.

1255. මෙලොව කිසිකලෙකන් වෛරයෙන් වෛරයෝ නො සන්හිඳෙති. අවෛරයෙන් (මෙමඟ්‍රී කිරීමෙන්) වෛරයෝ සන්හිඳෙති. මෙය බුද්ධාදී උතුමන්ගේ පැරැණි දහමෙකි.

1256. මේ සහමැද විවාද කරන මෝඩ වූ අපි මරුමුවට යම්හ යි නො දනිති. එහි යමෙක් අපි මරුමුවට යම්හ යි දනිත් ද එයින් විවාදයෝ සන්හිඳෙති.

1257. ඇට සිඳුනා, දිවි තොර කරන, ගවයන් අසුන් රන් රුවන් ඇ වස්තුව පැහැර ගන්නා රට කොල්ලකන රජුන්ගේ ද එකතුව වෙයි. කුමක් හෙයින් නොප සමගි නො වන්නේ ද?

1258. නුවණැති, එක්ව හැසිරෙන, මනා පැවැත්ම ඇති, දෛර්ය සම්පන්න වූ කලණ මිතුරකු ලබන්නේ නම්, හැම උවදුරු මැඩා සතුටු සිතැති වූ සිහිය ඇති වූ ඔහු හා හැසිරෙන්නේ ය.

1259. නුවණැති, එක්ව හැසිරෙන, මනා පැවැත්ම ඇති. දෛර්ය සම්පන්න කලාණ මිත්‍රයකු නො ලදෙන් දිසු රට හැර පියා වල් වන් (මහාරතක) රජු මෙන් ද, (රක්ෂිත වනයෙහි හුදෙකලා වූ) ඇත් රජු මෙන් ද, හුදෙකලා ව හැසිරෙන්නේ ය.

1260. හුදෙකලා ව වීසුම ශ්‍රේෂ්ඨ වේ. අනුවණයන් හා මිතුරු බවක් නැත. වනයෙහි තනි ව හැසිරෙන (පාරිලෙයක) ඇත්රජු මෙන් (පිරිස් පරිහරණයෙහි) උත්සාහ නැති ව හුදෙකලා ව හැසිරෙන්නේ ය. පාපක්‍රීයා නොකරන්නේ ය.

2. කොසමනික ජාතක යි.

1261. දුමො යද හොති ඵලුපපනො  
 භුඤ්ඤනති තං විහගා<sup>1</sup> සමපතනො,  
 ඛිණනති ඤ්ඤානා දුමං ඵලවට්ඨෙය  
 දිසොදිසං යනති තතො විහගමා.
1262. වර වාරිකං ලොහිතතුණඛ මාවරී  
 කීං තං සුව සුකඛ්ඛ්ඛමමභී ක්ඛායසී,  
 තදිඛඤ මං බුඤ්ඤි<sup>2</sup> වසනතසනිහ  
 කසො සුව සුකඛ්ඛ්ඛමං න රිඤ්ඤි.
1263. යෙ වෙ සබ්බං සමාරො හවන්ති  
 පාණවට්ඨෙය<sup>3</sup> සුඛදුකෙඛසු හංස,  
 ඛිණං අඛිණනති න තං ජහන්ති,  
 සනොතා සතං ධම්මකුසසරනො.
1264. සොහං සතං අඤ්ඤතරොසථි හංස  
 ඤ්ඤති ව මෙ හොති සමා ව රුකෙඛා,  
 තං කුසසහෙ ජීවිතජො පහාතුං  
 ඛිණනති ඤ්ඤානා නහෙසධම්මො.
1265. සාධු සකතිතතං හොති මෙත්ත<sup>4</sup> සංසති සඤ්චවො,  
 සවෙ තං ධම්මං රොවෙසී පාසංසොසී විජානතං.
1266. සො තෙ සුව වරං දම්ම පතයාන විහගමම,  
 වරං වරසුඤ්ඤ වසකඛග යං කීඤ්ඤි මනසිච්ඡසී.
1267. වරඤ්ඤ මෙ හංස හවං දදෙය්‍ය  
 අයං<sup>5</sup> භී රුකෙඛා පුනරායුං ලහෙඨ,  
 සො සාධවා ඵලිමා සංචිරුලොහා  
 මධුඤ්ඤො කිට්ඨතු සොහමානො.
1268. තං පසො සමම ඵලිමං උලාරං  
 සහාව තෙ හොතු උදුම්භරෙන,  
 සො සාධවා ඵලිමා සංචිරුලොහා  
 මධුඤ්ඤො කිට්ඨතු සොහමානො.

---

1. විහගමා - මජ්ඣ. සා.  
 2. තදිඛඤ්ඤි - මජ්ඣ. සා.  
 3. පාණං වජ්ජ - මජ්ඣ.  
 4. මිත්ත - මජ්ඣ.  
 5. අඤ්ඤ රුකෙඛා - මජ්ඣ.

1261. යම් කලෙක ගස පලින් යුක්ත ද, (එ කලා) පක්ෂිහු අත්තෙන් අත්තට යන්තාහු පල බුදිති. පල අවසන් කලා ගස එල රහිත යැ යි දැන, පක්ෂිහු එතැනින් වෙනත් දිසා කරා යති.

1262. ලේපැහැති තුඩක් ඇති පක්ෂිය, වාරිකා කරන්නෙහි. “ගිරවාණෙනි, ඔබ වියැලිගිය මේ ගසේ සිට කුමක් සිතවු ද?” යි කියන්නැ. වසන්ත සමයෙහි කැලැරොදෙක පැහැයට සමාන ගිරවාණෙනි, කවර හෙයින් මේ වියැලිගිය ගස අත් නො හරිවු ද?

1263. එම්බා හංසය, යහළුවනට යම් යහළු කෙනෙක් වෙත් ද, ඔවුහු ජීවිත විනාශයෙහි ද දුකසැප දෙකේ ද වස්තුව පිරිහිණැ යි හෝ නො පිරිහිණැ යි කියා ද සත්පුරුෂයෝ සත්පුරුෂ ධර්මය සිහි කරන්නාහු සිය මිතුරන් නො හරිති.

1264. එම්බා හංසය, ඒ මම සත්පුරුෂයන් අතර එකෙකිමි, මට මේ ගස නැයෙක් ද යහළුවෙක් ද වේ. මෙය පිරිහිණැ යි දැන තම ජීවිතය රකිනු සඳහා මෙය හරින්නට වැයම නො කරමි. පල රහිත යයි (සිතා) එය හැර දැමීම සත්පුරුෂ-ධර්මය නො වේ.

1265. යහළුකම ද මෙමත්‍රිය ද පිරිස ඇසුරු කිරීම ද කරන ලද්දේ මැනැවි. ඒ ධර්ම තුන රුස්තෙහි නම් නුවණැත්තන්ගේ පැයැසුමට සුදුස්සෙක් වෙති.

1266. පියාපත් යාන කොට ඇත්තා වූ අහසින් යන්නා වූ වක් ගෙළ ඇත්තා වූ ගිරවාණෙනි, ඒ මම ඔබට කැමැති වරයක් දෙමි. යමක් සිතින් කැමැත්තෙහි ද ඒ වරය ඉල්ලන්න.

1267. එම්බා හංසය, ඉදින් තෙපි මට වරයක් දෙන්නහු නම්, මේ දිඹුල්ලක නැවත ආයුෂ ලබාවා. ගස අතුපතර ඇති මිහිරි පල සහිත වැ මනාව වැඩුණෙක් වැ ශෝභමාන වැ සිටිවා.

1268. මිතුර, මහත් පල ඇති ඒ ගස බලන්න. දිඹුල්ගස හා ම ඔබගේ වාසය වේවා, දිඹුල්ගස අතුපතර සහිත ව මනාව වැඩුණේ මිහිරිපල සහිත ව හොබනේ වේවා.

1269. එවං සක්ක සුඛී භොගී සහ සධෙඛි කුන්ඨි,  
 යරාහමජ්ජ සුඛිතො දිස්වාන ඵලිතං දුමං.
1270. සුවස්ස ව චරං දඤා කඤාන සඵලං දුමං,  
 පසාමි සහභරියාය දෙවානං නන්දනං වන'නඨී.

3. මහාසුක්ඛජාතකං.

1271. සනඨී රුක්ඛා හරිතපත්තා දුමා නොකඵලා ඛහු,  
 කසමා නු සුජෙඛි කොළාපෙ සුක්කස්ස නිරතො මනො.
1272. ඵලස්ස උපභුඤ්ජිමො නොකඵස්සගජෙ ඛහු,  
 අඵලමපි විදිඤාන සාව මෙත්ත යරාසුරෙ.
1273. සුක්ඛඤ්ච රුක්ඛං කොළාපං ඔපත්තමඵලං දුමං,  
 ඔභාය සතුණා යනඨි කිං දෙසං පස්සසෙ දිජ'
1274. යෙ ඵලඤා සමිහජනඨි අඵලොත් ජහනඨි නං,  
 අත්තචඨ'පඤ්ඤ දුමමධා තෙ භොනඨි පක්ඛපාඨිතො.
1275. සාධු සක්ඛී කතං භොගී මෙත්තී සංසනී සන්ඵවො,  
 සවෙ තං ධම්මං රොවෙසී පාසංසොසී විජාතකං.
1276. යොතෙ සුව චරං දම්ම පත්තයාන වීභඛගම,  
 චරං චරසුඤ්ච චක්කඛග යංකිඤ්ච මනසිච්ජසී.
1277. අපි නාම නං පුන පසෙස' සපත්තං සඵලං දුමං,  
 දළිඤ්ච නිධිං ලඤා නන්දෙයාහං පුනත්තනං.
1278. තතො අමතමාදය අභිසිඤ්චී මභීරුහං,  
 තස්ස සාධා වීරුභිංසු' සීතච්ජායා මනොරමා.

---

1. දිජා - මජ්ඣං.  
 2. අත්තනඵ - මජ්ඣං.  
 3. පසොසු - අ. පසොසුං - මජ්ඣං.  
 4. වීරුභාස - මජ්ඣං.

1269. ගනුදේවත්ඳුය, අද මම එල සහිත ගස දැක යමිසේ සුවපත් වූයෙමි ද, එසේ ම ඔබ ද සියලු නැයන් සමග සුවපත් වෙත්වා.

1270. දිඹුල්ගස එල සහිත කොට ගිරවාට වරය දී ගනුයා බිරිය සමග දෙවියන්ගේ නඤ්ඤෝදානායට ගියේ ය.

3. මහාසුක ජාතක යි.

1271. නිල්කොළ සහිත රුක්හු ඇත. ගෙඩි සහිත බොහෝ රුක්හු වෙත්. පවත් හමන කලා හඬන සිඳුරු සහිත විශාලී රුකෙහි ගිරවාගේ සිත කවර හෙයින් ඇලුණේ ද?

1272. අවුරුදු බොහෝ ගණනක් (මේ ගසේ) ගෙඩි බුදිවු. ගසේ පල නැති බව දැනා ද පෙර යමිසේ මිතුරු බවක් වී ද, පල නැති කල්හි දු (මිත්‍රකම) එසේ ම වේ.

1273. විශාලී ගියා වූ ද පවතින් හඬන්නා වූ ද භාලුණ කොළ ඇති රුක හැරපියා පක්ෂිහු යෙහි. මෙහි ගිරවාණෙනි, කවර වරදක් දක්නහු ද?

1274. යම් කෙනෙක් පල අපේක්ෂාවෙන් සෙවුනාහු ද, පල නැති කලා (එල නැතැ යි) එය හැර දමන් ද, ඒ ආත්මාර්ථකාමී නුවණ ඇති අසත්පුරුෂ බුද්ධිමතා මිත්‍රපක්ෂය නසයි.

1275. යහළු බව කරන ලද්දේ මැනැව්. මෙමනුෂ්‍ය ද පිරිස්හි සමාගමය ද කරන ලද්දේ මැනැව්, ඒ ක්‍රීඩාධර්මය රුස්තෙහි නම් පණ්ඩිතයන් ගේ පැහැසුමට සුදුස්සෙහි.

1276. පියාපත් යාන කොට ඇත්තා වූ ද අහසින් යන්නා වූ ද වක් ගෙළ ඇත්තා වූ ද ගිරවාණෙනි, ඒ මම ඔබට කැමැති වරයක් දෙමි. පිතින් කැමැති වන යමක් ඇතොත් එය ඉල්ලන්න.

1277. කොළ සහිත පල සහිත ඒ ගස දක්නෝ නම් ඉතා මැනැව්. නිධානයක් ලද දිළිත්දකු මෙන් එය නැවැත නැවැත අහිතන්දනය කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක.

1278. ඒ නදියෙන් දිය ගෙන දිඹුල්ගසට වක්කෙළේ ය. ඒ ගසේ සිහිල් සෙවණ දෙන සිත්කලු අතුපතර වැඩි ගියේ ය.

1279. එවං සකක සුඛී භොභි සහ සඛෙඛභි ඤාතිභි,  
යථාහමජ්ජ සුඛිතො දිස්වාන සඵලං දුමං.
1280. සුවසස ව වරං දඤා කඤාන සඵලං දුමං,  
පසකාමී සහ හරියාය දෙවානං නාඤානං වන'තභි.

#### 4. වුලලසුකජාතකං.

1281. සුතං මෙනං මහාබුභෙභි කාමෙ භුඤ්ජති භාරිතො<sup>1</sup>,  
කචෙවනං වචනං කුච්ඡං කචි සුදොධා ඉරියාසි.
1282. එවමෙනං මහාරාජ යථා තෙ වචනං සුතං,  
කුමමභෙහ<sup>2</sup> පටිපනෙතාසමී මොහනෙයොසු වුච්ඡතො.
1283. ආදු<sup>3</sup> පඤ්ඤා කීමඤ්චියා නිපුණො සාධු විනානි<sup>4</sup>,  
යාය උපපතිතං රාගං කිං මනො න විනොදයෙ.
1284. වකඤාරො මෙ මහාරාජ ලොකෙ අතිබලා භුසා,  
රාගො දෙයො මදෙ මොහො යඤ්ච පඤ්ඤා න භාධති.
1285. අරහං<sup>5</sup> සිලසමපනෙතා සුදොධා වරති භාරිතො,  
මෙධාවී පණ්ඩිතො වෙච ඉති නො සමමතො හවිං.
1286. මෙධාවිනමපි භිංසතති ඉසිං ධම්මගුණෙ රතං,  
විතකඤා පාපකා රාජ සුභා රාගුපසංභිතා.
1287. උපපකායං සරිරජො  
රාගො විඤ්ඤාච්චිදුසනො තවිං,  
නං පජභ<sup>6</sup> හද්දමඤ්චි<sup>7</sup> තෙ  
බහුකායාසි<sup>8</sup> මෙධාවීසමමතො.
1288. තෙ අන්ධකරණෙ කාමෙ බහුදුකෙඛ මහාවීසෙ,  
තෙසං වුලං ගචෙසිසසං ඡෙච්ඡං රාගං සබන්ධනං.
1289. ඉදං වඤාන භාරිතො ඉසි සචචපරකකමො,  
කාමරාගං විරාජෙඤා බුභමිලොකුපගො අහුති.

#### 5. භාරිතජාතකං.

1. හරිතො - මජ්ඣං.
2. කුමමභො - මජ්ඣං.
3. සාධු - මජ්ඣං.
4. විනානි - මජ්ඣං, සා.
5. අරහං - මජ්ඣං.
6. පජභ - මජ්ඣං.
7. හද්දමඤ්චි - සා.
8. බහුකායාසි - සා, බහුකායාසි - මජ්ඣං.



1279. ශක්‍ර දේවේන්ද්‍රය, මම පල ඇති ගස දක යම්සේ සුවපත් වීමි ද, එසේ ම ඔබ ද සියලු නෑයන් සමග සුවපත් වෙත් වා !

1280. දිඹුල්ගස පල සහිත කොට ගිරවාට වරය දී ගක්‍රයා බිරිය සමග දෙවියන්ගේ නන්දනොදානයට ගියේ ය.

4. මුල්ලසුක ජාතක යි.

1281. මහ බමුණ, භාරිත තවුසා කාමසම්පත් අනුභව කරතැ යි මා විසින් මෙය අසන ලදී. කීමෙක් ද? මේ වචනය බොරු ද? කීමෙක් ද, පවිත්‍ර වැ වෙසෙහි ද?

1282. මහරජ, ඔබ යම්සේ අසන ලද ද, එය එසේ ම ය. සත්තියන් මුළා කරන පංචකාමගුණයෙහි මුළා වූයෙම වැරැදි මහ පිළිපන්නෙම වෙමි.

1283. කෙබඳු සිතක් වුව ද, උපන් රාගය (ඒ සිතැ වූ) යම් ප්‍රඥාවෙකින් දුරු නො කරන්නේ වී නම්, සියුම් වූ, සර්වාර්ථයන් මැනැවින් සිතන, ඒ ප්‍රඥාව කුමට ද?

1284. මහරජ, යමෙක ප්‍රඥව නො බැස ගනී ද එසේ වූ රාග වෙස මද මෝහ යන මේ සතර ලොවැ අත්‍යර්ථයෙන් ම ඉතා ම ප්‍රබලහ.

1285. පුජාර්ථ වූ ශීලසම්පන්න වූ, භාරිත තවුසාණෝ පිරිසිදු වැ හැසිරෙති. නුවණැතියෝ යැ යි පණ්ඩිතයෙකැ යි අප විසින් බුහුමන් කරන ලදී.

1286. මහරජ, ශුභ නිමිති ගැනීමෙන් පැවැති, රාග නිශ්ශ්‍රිත වූ, ලාමක කාමචිතර්කයෝ දහම්ගුණයෙහි ඇලුණු නුවණැති වූ ද තවුසාට පවා හිංසා කෙරෙති.

1287. ඔබට යහපතෙක් වේ වා. ඔබ බොහෝ දෙනා අතුරෙහි නුවණ ඇත්තෙකැ යි ප්‍රසිද්ධ වූවෝ ය. ඔබේ සිරුරේ හටගත් ගුණවර්ණ රූපවර්ණ දෙක අපවිත්‍ර කරන මේ රාගය උපත. එය දුරු කරන්න.

1288. නුවණැය අදුරු කරන, බොහෝ දුකට හේතුවන මහා විෂයක් වැනි ඒ කාමයන් දුරු කරන්නට ඔවුන්ගේ මුල සොයන්නෙමි. බැඳුම් සහිත රාගය සිඳින්නෙමි.

1289. සත්‍යය හා පරාක්‍රමය ඇති භාරිත නමැති තවුසා මෙය කියා කාමරාගය දුරු කොට බබලොව ගියේ ය.

5. භාරිත ජාතක යි.

1290. බහුසුභං වික්‍රමං<sup>1</sup> ගඛො වහනී පාටලං<sup>2</sup>,  
 වුක්‍රමානං<sup>3</sup> හද්දනෙත ඵකං මෙ දෙභී<sup>4</sup> භාටකං.
1291. යෙන සිඤ්ඤානි දුක්ඛං යෙන සිඤ්ඤානි ආතුරං,  
 තස්ස මජ්ඣෙ මච්චිසාමී ජාතං සරණංතො භයං,
1292. යත්ථ ඛිජාති රුහනභි සත්තා යත්ථ පතිට්ඨිතා,  
 සා මෙ සීසං නිපිලෙති ජාතං සරණංතො භයං.
1293. යෙන භත්තානි පච්චන්ති සීතං යෙන විහඤ්ඤාති,  
 යො මං ධහති<sup>5</sup> ගත්තානි ජාතං සරණංතො භයං.
1294. යෙන භුක්කන්ත යාපෙනති පුට්ඨ චුභභිභවන්තියා,  
 යො මං භුක්කො වියාපාදී<sup>6</sup> ජාතං සරණංතො භයං.
1295. ගිමොනං පච්චිමෙ මායෙ වාතච්චන්තභි පඤ්ඤාති,  
 යො මෙ භඤ්ජති ගත්තානි ජාතං සරණංතො භයං.
1296. යං නිසසිතා ජහති රුහං විහබ්බමා සොයං<sup>7</sup> අග්ගිං පමුඤ්ඤාති,  
 දිසා හජ්ජ චක්කඛයා ජාතං සරණංතො භයං.
1297. යමානධිං<sup>8</sup> යොමනස්සං මාලිනිං වඤ්ඤාසීදං,  
 යා මං සරා නිහරති<sup>9</sup> ජාතං සරණංතො භයං.
1298. යෙන ජාතෙන නන්දීසසං යස්ස ච හවම්ච්චිසං,  
 යො මං සරා නිවුක්ඛති ජාතං සරණංතො භයං.
1299. සුඤ්ඤානු මෙ ජානපදං<sup>10</sup> නෙගමා ච සමාගතා,  
 යතොදකං<sup>11</sup> තදදික්ඛං යතො ඛෙමං තතො භයං.
1300. රාජා විලුම්භතෙ රට්ඨං චුක්ඛංතො ච පුරොභිතො,  
 අත්තගුණා විහරථ ජාතං සරණංතො භයන්ති.

6. පදමාණවකජාතකං.

---

1. වික්‍රමං - මජ්ඣං. සා.  
 2. පාටලිං - මජ්ඣං. සා.  
 3. වුක්‍රමානං - මජ්ඣං.  
 4. භාටී - මජ්ඣං.  
 5. ධහනී - මජ්ඣං.  
 6. වියාපාදී - මජ්ඣං.  
 7. සොයං - මජ්ඣං.  
 8. යමානධි - මජ්ඣං.  
 9. නිහරති - මජ්ඣං.  
 10. ජනපද - මජ්ඣං.  
 11. යතොදකං - මජ්ඣං. යදෙදකං ච.

1290. නදී තොමෝ බහුශ්‍රැත වූ ද විසිතුරු කලා ඇත්තා වූ ද පාටල නමැති ගදඹා ගෙන යයි. නදී දියෙන් ගෙන යනු ලබන තැනැත්තව, තට සෙත් වේවා මට එක් ගාරාවක් කියන්න.

1291. දුකට පත් තැනැත්තහු යම් ජලයෙකින් තෙමෙද්ද, ආතුරයා යම් ජලයෙකින් තෙමේ ද, ඒ දිය මැද මියයන්නෙමි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1292. යම් තැනෙක බිජුවට වැටේ ද, සත්තයෝ යම් තැනෙක පිහිටියෝ ද, ඒ පොළොව මගේ හිස පෙළයි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1293. යමක් නිසා බත පිසද්ද, යමක් නිසා සිත නසී ද, ඒ ගින්න මාගේ සිරුර දවයි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1294. අනුභව කළ යම් ආහාරයෙකින් බොහෝ බ්‍රාහ්මණ-යෝත් ඝෂ්ත්‍රියයෝත් යැපෙත් ද, අනුභව කරනලද ඒ ආහාරය මා විනාශ කරයි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1295. ග්‍රීෂ්ම සෘතුවේ අවසාන මාසයෙහි පඬිවරු වාතය කැමැති වෙති. ඒ වාතය මගේ සිරුර බිඳී. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1296. පක්ෂිහු යම් ගසක් ඇසුරු කළෝ ද, ඒ ගස ගිනි පිට කෙරෙයි. කුරුල්ලනි, (අන්) දියාවක් ඇසුරු කරවු. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1297. මල්දම් පැළෑඳි සඳුන් ගැල් වූ යමක සොම්නසින් ගෙනාවෙමි ද ඔ තොමෝ මා නිවෙසින් තෙරපන්නී ය. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1298. උපන් යමකු නිසා ප්‍රිත වීම් ද, යමකුගේ දියුණුව බලාපොරොත්තු වූයෙමි ද, හේ මා ගෙයින් තෙරපයි. පිහිට වූ තැනින් බිය උපනි.

1299. රැස් වූ ජනපද වැසියෝ ද නියමිගම් වැසියෝ ද මගේ කීම අසත්වා. යම් ජලයෙක් වී ද එය ගිනි ඇවිල ගත්තේ ය. යම් රජකුගෙන් ආරක්ෂාව වී ද ඔහුගෙන් බිය උපනි.

1300. රජකුමා ද පුරෝහිත බමුණා ද රට කොල්ල කති. පිහිට ඇති තැනින් බිය උපනි. තෙපි තොපගේ ම ආරක්ෂාව ඇත්තෝ ව වාසය කරවු.

6. පදමානවක ජාතක යි.

1301. අසූභ ඉන්ද්‍ර සමෝ රාජ අවවනතං අජරාමරෝ,  
සමෙව නං යඤ්ඤං යාජෙය්‍යා<sup>1</sup> ඉසිං ලොමසකසසපං.
1302. සසමුද්දපරියායං මහිං සාගරකුණ්ඩලං,  
න ඉවෙඡ් සහ නින්දය එවං සඤ්ඤා විජානති.
1303. ධිරස්ත්‍රී නං යසලාභං ධනලාභං ච ප්‍රාභමණං,  
යා වුක්ඛි විනිපානෙන අධිමච්චරණෙන වා.
1304. අපි චෙ පක්ඛමාදය අනාගාරෝ පරිබ්බජෙ,  
සා එව ජීවිකා සෙයෙතා යා වාධමෙමන එසනා.
1305. අපි චෙ පක්ඛමාදය අනාගාරෝ පරිබ්බජෙ,  
අඤ්ඤං අභිංසයං ලොකෙ අපි රජෙජන නං වරං.
1306. බලං<sup>2</sup> චජෙද් බලං සුරියො බලං සමණප්‍රාභමණා,  
බලං චෙලා සමුද්දස්ස බලාතිබලමිසීයො.
1307. යරා උග්ගතපං සන්තං ඉසිං ලොමසකසසපං,  
පිතු අස්ථා චන්දවතී වාජපෙය්‍යං අයාජයි<sup>3</sup>.
1308. නං ලොභා පකතං කමමං කටුකං කාමභොතුකං,  
තස්ස මුලං ගවෙසිස්සං ඡෙව්ඡං රාගං සබ්බන්තං.
1309. ධිරස්ත්‍රී කාමෙ පුබ්බුපි ලොකෙ  
තපොව සෙයෙතා කාමභොතෙති රාජ,  
තපො කරිස්සාමි පභාය කාමෙ  
තවෙව රට්ඨං චන්දවතී ච භොතුති.

7. ලොමසකසසපජාතකං.

1310. කාසායවතෙථ සකුණෙ වදමි  
දුට්ඨෙ දුට්ඨෙ නන්දිමනෝ වරනෙත,  
නං අණ්ඩපං අණ්ඩපං මාත්‍රසෙසු  
ජාතිං පසංසන්ති තදිබ්බ මුථං.

1. යජෙය්‍ය - මජ්ඣ.  
2. බලා - මජ්ඣ.  
3. අයාජයි - මජ්ඣ.  
4. නන්දිමනෙ - මජ්ඣ., සන.  
5. අණ්ඩප - මජ්ඣ., සා.

1301. ලෝමස කසප තවුසා ලවා පඤ්ඤානක යාගය කර-  
වන්නේ නම් ඒකාන්තයෙන් අපරාමර වන්නෙහි ය. ශක්‍රයා හා  
සමාන රජෙක් වන්නෙහි ය.

1302. සස්භය, සසුර සීමා කොට ඇති, සයුරෙන් වට වූ  
මහපොළොවක් පඤ්ඤානක කර්මය නිසා ලැබෙන නින්දවක්  
කැමැති නො වෙමි. මෙසේ මෙය දකු මැනැවි.

1303. බමුණ, අධර්මයෙන් ලබන යම් කීර්තියෙක් හෝ  
ධනයෙක් හෝ වේ ද. අපායොත්පත්තියට හේතුවන යම් දිවි  
පැවැත්මක් හෝ වේ ද අධර්ම වර්ධාවෙක් හෝ වේ ද එයට  
නින්ද වේවා.

1304. අධාර්මික යම් සෙවීමක් වේ ද, එයට වඩා අනගාරික  
වූ පාත්‍රයක් ගෙන භික්ෂාටනයෙන් දිවි පැවැත්වීම ශ්‍රේෂ්ඨ වේ.

1305. ගෙයක් නැතියේ නමුදු අන්‍යයන්හට හිංසා නො  
කොට පාත්‍රයක් ගෙන පිටුපිහා හැසිරෙන්නේ නම්, රාජ්‍යයට වඩා  
එය උතුම් වේ.

1306. අඳුර නසන හෙයින් වන්ද්‍රයා බලයෙකි. සුර්යයා ද  
එබඳු බලයෙකි. හොඳ නරක ඉවැසීමට සමත් හෙයින් මහණ  
බමුණෝ ද බල නම් වෙති. මුහුදු වෙරළ ඉක්මැ නොයන  
හෙයින් වෙරළ ද බල නම් වේ. ස්ත්‍රීහු මෙසියල්ලට වඩා බල  
වෙති.

1307. යම්සේ උග්‍ර තපස් සහිත වූ ලෝමස කසප නමැති  
සෘෂිවරයා ලවා වන්ද්‍රවතී බිසෝ සිය පියාණනට යහපත පිණිස  
වාජපෙය්‍ය නම් යාගය කැර වී ද, එසේ හෙයින් මෙකී සියලු  
බලයනට වඩා ස්ත්‍රී බලයෙකි.

1308. මා විසින් මේ වන්ද්‍රවතිය කෙරේ ලෝභ උපදවා ඒ  
ලෝභයෙන් කළ කාමහේතුක වූ ඒ පාපක්‍රියාව කටුක වීපාක  
ඇත්තේ ය. ඒ පාපක්‍රියාවෙහි මූල හේතුව සොයන්නෙමි. බැඳුම්  
සහිත රාගය සිදු දමන්නෙමි.

1309. රජතුමනි, ලෝකයෙහි ඉතා බොහෝ වූ ද කාමයනට  
නින්ද වේවා, මේ කාමසම්පත්තීනට වඩා තපස ශ්‍රේෂ්ඨ වේ.  
එහෙයින් කාමයන් හැර දමා තපස්වර්ධාව කරන්නෙමි. රට ද  
වන්ද්‍රවතී කුමරිය ද ඔබට ම වේවා.

**7. ලෝමසකස්සප ජාතක යි.**

1310. කසටවන් පෙරෙවියන් බඳු රන්වන් පැහැ ඇති ව  
සුගළ සුගළ වූ සතුටු සිතැති ව හැසිරෙන පක්ෂීන් වූ නොපට  
කියමි. (විවාරම්) එමබා කුරුල්ලෙනි, මිනිසුන් අතරේ කවර  
නමෙකින් කොපගේ ජාතිය පසසන් ද යි කියවු.

1311. අමෙක මනුසෙසසු මනුසාහිංස  
අනුබ්බකෙ චකකවාකෙ වදහති,  
කලායාණභාවමෙ දීපෙසු සමමනා  
අභීතරූපා විවරාම අණණවෙ.
1312. කිං අණණවෙ කානි ඵලානි භුඤ්ඤ  
මංසං කුතො බාදථ චකකවාකා,  
කිං භොජනං භුඤ්ඤථ වො අනොමා  
බලඤ්ඤි වණණෙඤ ච අනපරුපො.
1313. න අණණවෙ සනතී ඵලානි ධබ්බ  
මංසං කුතො බාදීතුං චකකවාකෙ,  
සෙවාලහසකිංඤ අවාකා<sup>1</sup> භොජනා  
න සාසහෙතු පකරොම පාපං.\*
1314. න මෙ ඉදං රුවච්චි චකකවාකෙ  
අසමිං හවෙ භොජනසනතීකාසො,  
අහොසි මෙ පුබ්බි තතො මෙ අඤ්ඤථා  
ඉවෙච්චි මෙ විමතී ඵසු ජාතා.
1315. අහමි මංසානි ඵලානි භුඤ්ඤ  
අනානි ච ලොභියතෙලියානි,  
රසං මනුසෙසසු ලහාමි භොතතුං  
සුරොච සඛයාම මුබ්බි ජෙඤ්ඤා<sup>2</sup>.  
න ච මෙ තාදීසො වණණෙඤ  
චකකවාක යථා තච.
1316. අසුඤ්ඤසකිංසි බණානුපානී  
කීට්ඨන තෙ ලබ්භතී අනාපානං,  
න තුසසි රුකච්චලෙහි ධබ්බ  
මංසානි වා යානි සුසානමජෙකි.
1317. යො සාහසෙන අධිගමම භොගෙ  
පටිභුඤ්ඤති ධබ්බ බණානුපානී,  
තතො උපකෙකාසනී නං සභාවො  
උපකඤ්ඤෙධා වණණබලං ජහාතී.
1318. අපමපි වෙ නිබ්බුතීං භුඤ්ඤති යදී  
අසාහසෙන අපරුපසානී  
බලඤ්ඤි වණණෙඤ ච තදසස භොති  
න හි සබ්බො ආභාරමයෙන වණණෙඤති.

### 8. චකකවාකජාතකං.

\*. නසාස හෙතුපි කරොම පාපං - සා. මජ්ඣ. මරණි ඕහලපොඤ්ඤසු දීසාති.

1. අපාක - මජ්ඣ.

2. සුරොච සඛයාම මුබ්බි ච්චෙඤ්ඤා - මජ්ඣ.

1311. මනුෂ්‍ය භීෂකය, ඔවුනොවුන් කෙරේ ප්‍රිය සිතැති ව වසන අප වක්‍රවාකයන් යැ යි මිනිස්සු කියති. කුරුල්ලන් අතුරෙහි කලණමිතුරුදම් ඇත්තෝ යැ යි සම්මතයෝ වෙමු. බිය රහිත වැ විලෙහි හැසිරෙමු.

1312. සක්වාචෙනි, තොපගේ බලය ද පැහැය ද අලාමක ය. කීමෙක් ද?, මේ විලෙහි කවර එල වර්ග බුදින්නෝ ද? කවරකුගේ මස් කන්නහු ද? කෙබඳු අහරක් බුදිවු ද?

1313. කවුඩාණෙනි, විලෙහි එලවර්ග නැත. සක්වාචනට කන්නට මස් කොතැනින් ලැබේ ද? අපි පොතු රහිත සෙවෙල් බුදින්නමෝ වෙමු. ආහාරය සඳහා පව් නො කරමු.

1314. සක්වාචනි, තෙපගේ ආහාරය මට නො රිසියෙයි. එහෙයින් මේ වක්‍රවාක වර්ගයාගේ ආහාරයට සමාන ආහාර (සෙසු පක්ෂිනට) නැත්තේ යැ යි මට 'පෙර මෙසේ විය. එයට පසු අන් අයුරෙකින් වී ය' කියා තොපගේ ශරීර වර්ණය පිළිබඳ සැකයෙක් හටගනී.

1315. මමත් මස් ද ගෙඩි ද ලුණු හා තෙල් සහිත ආහාර ද බුදිමි. සංග්‍රාම භූමියෙහි ඉරයකු පරිදි මිනිසුන් සතු ආහාර පැහැර ගෙන කමි. සක්වාචනි, එසේ වුව ද තොපගේ පැහැයට සමාන පැහැයෙක් මට නැත.

1316. කාකය, ඔබ අපවිත්‍ර දෙය බුදින්නෙහි ය. ප්‍රමාද වූ මොහොතෙහි (සිටී තැනින්) වැටෙන සුලුයෙහි. කන බොන දය තට දුකසේ ලැබේ. රුක්හි එලයෙන් ද සොහොන්මැද යම් මසෙක් වේ නම් එයින් ද තෘප්ත නො වන්නෙහි ය.

1317. මොහොතින් (හුන් තැනින්) වැටෙන ස්වභාවය ඇති කාකය, යමෙක් බලහත්කාරයෙන් ලැබ ගත් ආහාර බුදි ද ඔහුට ස්වභාවධර්මය නින්දා කෙරේ. එසේ නින්දා කරන ලද (ඔහුගේ) වර්ණය ද බලය ද හරී.

1318. ඉදින් සැහැසිකම් නො කිරීමෙන් ද අනුන් නොතසනුයේ දැහැමින් ලද මද වූ හෝ ආහාර වළඳා (වෙසේ) නම්, ඔහුගේ ශරීර ශක්තිය ද පැහැය ද හටගන්නේ ය. වර්ණය මුළුමනින් ම ආහාරය නිසා හටගන්නේ නො වේ.

8. වක්‍රවාක ජාතක යි.

- 1319. සුතීතිසං අරඤ්ඤමඤි පනතමඤි<sup>1</sup> සයනාසනො,  
යෙ ව ගාමෙ තිතිසංතනි තෙ උළාරතරා තයා.
- 1320. අරඤ්ඤ ගාමමාගමම කිං සීලං කිං වතං අභං,  
පුරිසං තාත සෙවෙයාං තච්චෙ අකංඛි පුච්ඡිතො.
- 1321. යො තෙ<sup>2</sup> විසංසනෙ<sup>3</sup> තාත විසංසනෙ<sup>4</sup> ඛමෙයාං තෙ,  
සුසංසුසි ව තිතිකඛි ව තං භජෙහි ඉතො ගතො.
- 1322. යඤ්ඤ කායෙන වාචාය මනසා නඤ්ඤ දුක්ඛතං,  
උරසීව පතිට්ඨාය තං භජෙහි ඉතො ගතො.
- 1323. යො ච ඛමෙමන වරති වරතොතාපි න මඤ්ඤති,  
විසුද්ධකාරිං සපඤ්ඤං තං භජෙහි ඉතො ගතො.
- 1324. භද්‍රිඤ්ඤරාගං<sup>4</sup> කපිච්ඤං පුරිසං රාගච්ඤිතං,  
තාදිසං තාත මා සෙවි නිමමනුසසංඝි වෙ සියා.
- 1325. ආසී<sup>5</sup>චිසංච කුපිතං<sup>6</sup> මිලහලිතං මහාපථං,  
ආරකා පරිවජෙජ්ඣ යානීව විසමං පථං.
- 1326. අනතථා තාත වධිතතී<sup>7</sup> ඛාලං අච්චුපසෙවතො,  
මාසු ඛාලෙන සංඛතඤ්ඤී<sup>7</sup> අමිතෙතනෙව සංඛද.
- 1327. තං තාභං තාත යාචාමි කරසුඤ්ඤ වචනං මම,  
මාසු ඛාලෙන සංඛතඤ්ඤී දුකංඛා ඛාලෙහි සංඛතමොති.

9. භද්‍රිඤ්ඤරාගජාතකං.

---

- 1. පනතමඤි - මජ්ඣ., සං.
- 2. තෙ - සං.
- 3. විසංසනෙ - මජ්ඣ.
- 4. භද්‍රිඤ්ඤ - සං.
- 5. ආසී - මජ්ඣ.
- 6. කුපිතං - මජ්ඣ.
- 7. සංඛතී - මජ්ඣ., සං.



1319. වනයේ ඉතා දුර පිහිටි සෙනාසනයේ ශීතාදිය ඉවැසිය හැකි ය. යම් කෙනෙක් ගමෙහි දී ශීතාදිය ඉවසන් ද ඔවුහු ඒ ඉවැසීමෙන් වනවාසිතාව වඩා උදර වෙති.

1320. පියාණෙනි, මම වනයෙන් ගමට අවුත් කෙබඳු වූ ශීලයක් කෙබඳු වනක් කෙබඳු පුරුෂයකු ඇසුරු කරමි ද? විචාරන ලද ඔබ එය මට කියන්න.

1321. පුත්‍රය, යමෙක් තා හා විශ්වාස කෙරේ ද, තා හා කළ විශ්වාසය බොහෝ කල් රක් ද, යමෙක් තාගේ කීම අසන්නට පිසියේ ද, යමෙක් තාගේ කීම ඉවසන්නේ ද, තෝ මේ වනයෙන් ගමට ගියෙහි ඔහු ඇසුරු කරව.

1322. මෙයින් නික්මා ගිය තෝ, යමකුගේ කයින් හා වචනයෙන් හා සිතින් දුෂ්කෘතයෙක් (නොමනා ක්‍රියාවෙක්) නො වේ ද, (මව) ළෙහි හොවා ගත් පුතකු සේ ඔහු සිතින් පිහිටුවා ගෙන (ඔහු කෙරෙහි විශ්වාසය පිහිටුවා) ඇසුරු කරව.

1323. යමෙක් සුවරිතයෙන් යුතු වූ හැසිරේ ද, එසේ හැසිරෙන්නාගේ (මම සුසිරි පුරමි යි) මානී නො වේ ද, දසපින්කම් කරන නුවණැති ඔහු, මෙයින් ගමට ගියෙහි, ඇසුරු කරව.

1324. දරුව, දඹදිව මිනිසුන්ගෙන් හිස්ව ගිය ද සරීර පැවැතම් නැති, කහ පැහැයෙන් පැහැ ගැන්වූවා වැනි, වඳුරකුගේ සිත වැනි සිතැති, මොහොතින් ඇලීමක් මොහොතින් නො ඇලීමත් ඇති (වපල) පුරුෂයා ඇසුරු නො කරව.

1325. කිපුණු සපකු සේ, අඟුච්චි වැනි මාවතක් සේ, යානයෙකින් යන්ත්‍රණ විසම මහක් සේ එවැනි මුඛයා දුරින් ම දුරු කරව.

1326. දරුව, මෝඩයා හා වැඩි ඇසුර කරන්නාහුගේ අනර්ථ වූණෙ. හැම කල්හි ම සතුරකු සමඟ මෙන් ම මුඛයා සමඟ ද ඇසුරට නො යන්න.

1327. දරුව, මම තාගෙන් ඉල්ලමි. මාගේ වචනය කරව. මුඛයා හා ඇසුරට නො යව. කවර හෙයින් ද? මුඛ ආශ්‍රය දුක් ගෙන දෙන්නේ ය එහෙයිනි.

1328. කුමනා නු ආගච්ඡරි හො තයො ජනා  
 ස්වාගතං එතථ<sup>1</sup> නිසීද්දාසනො,  
 කච්චිතථ හොනෙතා කුසලං අනාමයං  
 විරසසමබ්භාගමනං හි වො ඉධ
1329. අහමෙව එකො ඉධ මජ්ඣපකෙතා  
 න වාපි මෙ දුකියො කොච්චි ච්ඡන්ති,  
 කිමෙව සන්ධාය තෙ භාසිතං ඉසෙ  
 කුමනා නු ආගච්ඡරි හො තයො ජනා.
1330. කුච්ඡෙව එකො හරියා වී තෙ පියා  
 සමුග්ගපකුඤ්ඤානිකිණ්ණමනනරෙ,  
 සා රක්ඛිතා කුච්ඡිගතාව තෙ සද්ද  
 වාසුඤ්ඤ පුනෙතන සහා තභිං රතා.
1331. සංචිගුරුපො ඉසිනා වියාකතො<sup>2</sup>  
 සො දනවො තත් සමුග්ගමුඤ්ඤිච්චි,  
 අද්දකඛි හරියං සුචි මාලධාරිනිං<sup>3</sup>  
 වාසුඤ්ඤ<sup>4</sup> පුනෙතන සහා තභිං රතං.
1332. සුද්දිට්ඨරුපුග්ගතපානුවතනිනා.  
 භීතා නරා යෙ පමද්දවසංගතා  
 යථා හවෙ පාණරිවෙතථ රක්ඛිතා  
 දුට්ඨා මයි අඤ්ඤමභිප්පමොදති.
1333. දිවා ව රතෙතා ව මයා උපට්ඨිතා  
 තපකුඤ්ඤා ජොතිරිවා වනෙ වසං,  
 සා ධම්මමොක්ඛකමම අධම්මමාවරි  
 අකිරියරුපො පමද්දති<sup>5</sup> සඤ්චවො.
1334. සරිරමජ්ඣමිකි ජීතානි මඤ්ඤිභං<sup>6</sup>  
 මය්හං අයනති අසනිං අය ඤ්ඤනං,  
 සා ධම්මමොක්ඛකමම අධම්මමාවරි  
 අකිරියරුපො පමද්දති සඤ්චවො.
1335. සුරකඛිතං මෙති කථනානු විසසසෙස  
 අනෙකච්ඡිකතාසු නහෙතථ රක්ඛිණො,  
 එතා හි පාතාලපපාතසන්ධිභා  
 එතථසමනෙතා ව්‍යසනං නිගච්ඡති.

1. ස්වාගතා එථ - මජ්ඣ., ස.පා.  
 2. පඩිතාකතො - ස.පා. ව්‍යාකතො - මජ්ඣ.,  
 3. භාරිනී, මජ්ඣ. භාරිනි. - ස.පා.  
 4. හරියං - මජ්ඣ.,  
 5. අභිස රුපො - මජ්ඣ. ස.පා.  
 6. පමුද්දති - මජ්ඣ., ස.පා.  
 7. මඤ්ඤාභං - මජ්ඣ.,

1328. පින්වත්නි, තෙපි කිදෙන කොහි සිට එන්නහු ද? ආයේ මැනවැ. මේ ආසනයෙහි ඉදහනිවු. පින්වත්නි, කීම, දුකක් නැත්තෝ ද? නිරෝගී ද? කලකට පසු ඔබගේ පැමිණීම විය.

1329. තවුසාණෙනි, මම හුදෙකලා වැ මෙහි පැමිණියෙමි. මට කිසි දු දෙවැන්නෙක් නැත. පින්වත, තෙපි කිදෙන කොහි සිට ආවහු දැ යි තොප විසින් කවර හෙයින් කියන ලද ද?

1330. කරඬුවෙක තැබූ තොපගේ ප්‍රිය බිරිය බඩ තුළැ ය. තා විසින් රැකී තාගේ කුසට පත් ඇය වායුපුත්‍ර නමැති විද්‍යාධරයකු හා කුස තුළැ ම කෙලෙස් රතියෙන් ඇලී සිටින්නී ය.

1331. තවුසා විසින් මෙසේ කියන ලදු වැ කලකිරුණු දනව අසුරයා කරඬුව වමාළේ ය. එ විට වායුපුත්‍ර නමැති විද්‍යාධරයා ද එහි ඔහුට ඇලී හොත් සුවද මල්දරා සිටි බිරිය ද දිටි ය.

1332. තවුසාණන් වහන්ස, උග්‍ර ලෙස තාපස ධර්මය රක්තා වූ තොප විසින් කාරණය මැනවින් දක්නාලද ස්වභාවය ඇත්තේ ය. යම්සේ ඵකාන්තයෙන් මෙහි ලා මාගේ පණ ලෙස රැකී බිරිය මා කෙරේ ප්‍රොතිණී වූවා අන් පුරුෂයකු වඩා විසියෙයි. එහෙයින් යම් පුරුෂ කෙනෙක් මාගම් වසයට ගියෝ ද ඔව්හු භීතයෝ වෙති.

1333. වනයෙහි වෙසෙන තවුසකු විසින් ගින්නක් මෙන්, රැ දවල්හි උවටන් කරන ලද්දී ද ඕ පතිවත දහමින් ඉවත් වැ අධර්මයෙහි හැසුරුණා ය. එහෙයින් ස්ත්‍රීන් හා ඇසුර නොකළ යුතු ස්වභාවය ඇත්තෙක.

1334. මාගේ කුස තුළැ සිටියා යි ද මෝ මාගේ යැයි ද අසත්පුරුෂ වූ, සංයම නැති මැය (ගැන) සිතීමි. එහෙත් ඕ පතිවත දහමින් ඉවත් වැ අධර්මයෙහි හැසුරුණා ය. එහෙයින් ස්ත්‍රීන් හා ඇසුර නො කටයුතු ය.

1335. මෝ මා විසින් මැනවින් රක්තා ලදු යි නුවණැත්තේ කෙසේ නම් ස්ත්‍රීය හදහන්නේ ද? නානාවිධ සිතුවිලි ඇති ස්ත්‍රීන් විෂයයෙහි රැකීමෙක් නැත. එය එසේ ම ය. ස්ත්‍රීහු ලොකාස්වාද-රතියෙන් තෘප්තිමත් නොවන හෙයින් මහමුහුදේ ප්‍රපාතයකට සමානයහ. මෙසේ වූ ස්ත්‍රීන් කෙරේ ප්‍රමත්ත වූ පුරුෂයා විනාශයට යෙයි.

1336. තස්මා හි තෙ සුඛිනො වීතසොකා  
 යෙ මාතුගාමෙහි වරතනී නිසසවා,  
 එතං සිවං උත්තම මාහිපත්ථයං<sup>1</sup>  
 න මාතුගාමෙහි කරෙය්‍ය සඤ්චනති.

10. සමුග්ගජාතකං.

1337. න ඛො මෙ රුච්චති ආළි පුත්තිමංසස්ස පෙක්ඛණා,  
 එතාදිසා සබ්බිරසමා ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
1338. උච්චන්තිකා අයං වෙණී වණ්ණණිති පතිනො සධං,  
 පජ්ඣාති පටිගච්ජනතිං ආගතං මෙළුමානරං.<sup>2</sup>
1339. ඤං ඛොසි සමම උච්චන්තො දුලෙමධො අට්ඨකඛණො  
 යො ඤං මනාලයං කඤ්චා අකාලෙන විපෙක්ඛයි.
1340. න අකාලෙ විපෙක්ඛය්‍ය කාලෙ පෙක්ඛය්‍ය පණ්ඩිතො,  
 පුත්තිමංසොච පජ්ඣාති යො අකාලෙ විපෙක්ඛති.
1341. පියං ඛො ආළි මෙ හොතු පුණ්ණපත්තං දදති මෙ,  
 පති සංචීවිතො මඤ්ඤං එය්‍යාසි පියපුට්ඨිකා.
1342. පියං ඛො ආළි තෙ හොතු පුණ්ණපත්තං දදමි තෙ,  
 මහතා පරිවාරෙන එසසං<sup>3</sup> කඨිරාහි<sup>4</sup> භොජනං.
1343. කිදිසො<sup>5</sup> තුඤ්ඤං පරිවාරො යෙසං කාහාමි භොජනං,  
 කිංනාමකා ච තෙ සදෙඛ තං මෙ<sup>6</sup> අසබ්බිති පුට්ඨිකා.
1344. මාලියො චතුරකෙහි ච පිඬයලො අථ ජමුක්ඛො,  
 එදිසො මඤ්ඤං පරිවාරො තෙසං කඨිරාහි<sup>7</sup> භොජනං.
1345. නික්ඛන්තාය අගාරසමා හණ්ඩකමිට්ඨි වීතස්සති,  
 ආරොග්‍යං ආළිනො වජ්ජං ඉධෙව වස මාගමාති.

11. පුත්තිමංසජාතකං.

1346. යො තෙ පුත්තකෙ අධාදි<sup>8</sup> දිත්තභතෙතො අදුසකෙ  
 තස්මිං දුඨං නිපාතෙහි මා තෙ මුඤ්ඤිකං<sup>9</sup> ජීවතො<sup>10</sup>.
1347. ආකිණ්ණඵලෙ පුරිසො ධාතිවෙලංච මක්ඛිතො,  
 පදෙඨං තං න පක්ඛාමි යත්ථ දුඨං<sup>11</sup> නිපාතමෙ.

1. මච්චත්ථය - මජ්ඣං.  
 2. මෙළුමා - මජ්ඣං.  
 3. එසං - සිඬු.  
 4. කඨිරාහි - සිඬු.  
 5. කිදිසො - මජ්ඣං.  
 6. තෙමෙ - සිඬු.

7. කඨිරාහි - සිඬු.  
 8. අකධාදි - සත්ථං.  
 9. මුඤ්ඤිකං - සිඬු.  
 10. ජීවතං - සත්ථං. ජීවිතො - මජ්ඣං.  
 11. දුඨං - සත්ථං.

1336. එහෙයින් යම් කෙනෙක් ස්ත්‍රීන්ගෙන් දුරු වූ හැසිරෙද්ද, ඔහු සැප ඇත්තෝ වෙති. යොක නැත්තෝ වෙති. උතුම් ධර්මය සුවය පනනුයේ මාගමුන් හා එක්ව හැසිරීම නොකරන්නේ ය.

10. සමුග්ග ජාතක යි.

1337. යෙහෙළිය, පුත්‍රිමාංස නමැති තිගේ සැමියාගේ බැල්ම මට නො රැස්තේ ය. මෙබඳු මිතුරාගෙන් ප්‍රයෝගයෙන් දුරින් ම දුරු වන්නේ ය.

1338. උමතු වූ මේ වේණි තොමෝ සැමියා හමුවේ යෙහෙළියගේ ගුණ කියයි. ආවා වූ මේලමාතා නමැති එළිය පෙරළා යන්නිය ගැන ශෝක කෙරේ.

1339. මිතුර, ඔබ මළ එකකුසේ කොට ගෙන නුසුදුසු වෙලාවෙහි බැඳුහ. ඒ ඔබ විවාරබුද්ධිය රහිත පිස්සෝ වෙති.

1340. නුවණැත්තෝ, අකාලයෙහි හෙවත් කාමගුණ ගුණ වශයෙන් සිතක් උපන් කල්හි නො බලන්නේ ය, කාලයෙහි හෙවත් අගුණ වශයෙන් සිත් උපන් කල්හි බලන්නේ ය, යමෙක් නුසුදුසු අවස්ථායෙහි බලා ද හේ, පුත්‍රිමාංස හිවලා මෙන් කනස්සලු වේ.

1341. යෙහෙළිය, මට ප්‍රිය තැනැත්තකු වේවා, මට තුටු පඬුරු දෙව, මාගේ සැමියා ජීවත් වේ. ප්‍රියයන් විවාරන්නිය මා සමග එන්න.

1342. යෙහෙළිය මාගේ ප්‍රිය තැනැත්තකු වේවා, ඔබට තුටු පඬුරු දෙමි, මහත් පරිවාර සම්පත් සහිත ව එන්නෙමි. අපට ආහාර පිළියෙළ කරන්න.

1343. යම් කෙනකුන්ට ආහාර පිළියෙළ කරමි ද (ඒ) ඔබගේ පිරිවර කෙබඳු ද? ඒ හැම කෙබඳු නම් ඇත්තෝ ද? විවාරන්නා වූ මට එය කියන්න.

1344. මාලිය, වතුරක්බ, පිංගල සහ ජම්බුක යන මොව්හු මාගේ පිරිවර සමූහය වේ. ඔවුන්ට සුදුසු ආහාර පිළියෙළ කරන්න.

1345. ගෙයින් බැහැර ගිය කලා ගෙයි භාණ්ඩ විනාශ වෙයි, ඔබගේ මිතුරාට (ඔබේ) සුවදුක් කියමි. එහෙයින් මෙහි මා (ගෙයි මා) වාසකර, පිටතට නො යන්න.

11. පුත්‍රිමාංස ජාතක යි.

1346. නා විසින් පිය දුන් බන් ලැබූ යමෙක් තොපගේ තීරපරාධ වූ දරුවන් කෑයේ ද ඔහුට දළින් පහර දෙව. නාගේ අතින් නො මිදේවා.

1347. ඉතා කැකුළු පැවැතුම් ඇති පුරුෂයා කිරිමවකගේ වස්ත්‍රයක් මෙන් අපවිත්‍ර ය. එහෙයින් සිරුරෙහි යම් කොටසක දළ පහර දෙමි ද එයට (යොග්‍ය) ශරීරයෙහි කොටසක් නො දකිමි.

1348. අක්කරාදිය පොසසය නිවලං විවරදසසිතො,  
සබ්බං වෙ පයච්චි දජ්ජා නෙව නං අභිරාධයෙ.
1349. කිනඤ්ඤා සුඛාසු තරමානරුපො  
පච්ඡාගතොසි සහ මාණවෙන,  
කිං කිච්චමතං ඉධමජ්ඣී තුඤ්ඤං  
අසකම් මෙ පුච්ඡතො එතමසං.
1350. යො නෙ සබ්බා දදුරො සාධුරුපො  
තස්ස වධං පරිසඛිතාමි අජ්ජ,  
පුරිසස්ස කම්මායතනානි සුඤ්ඤා  
නාහං සුචිං දදුරං අජ්ජ මනෙඤ්ඤා
1351. කානිස්ස කම්මායතනානි අසුඤ්ඤා  
පුරිසස්ස චුත්තිසම්මොධානතාය  
කං වා පටිඤ්ඤං පුරිසස්ස සුඤ්ඤා  
පරිසඛිතාමි දදුරං මාණවෙන.
1352. විණ්ණං කලිඛ්ඨා වරිතා වණ්ණිජ්ජා<sup>1</sup>  
වෙසනාවරො සබ්බපථොපි විණ්ණං,  
නාටෙභි විණ්ණං සහ වාතුරෙභි<sup>2</sup>  
දණ්ණෙන යුඤ්චිමි සමජ්ජමජ්ජෙඛි.
1353. බද්ධාකුලිකා මිතමාලාකෙන  
අසකම් ජිනා<sup>3</sup> සංයමො අඛතථිතො,  
අපභිතං පුඤ්ඤං අඛිඨරතං  
හස්සා දඛිතා පිණ්ඩපටිඤ්ඤාහෙන.
1354. කානිස්ස කම්මායතනානි අසුඤ්ඤා  
පුරිසස්ස චුත්තිසම්මොධානතාය,  
යථා අයං දිස්සති ලොමපිණ්ණො  
ගාවො හතා කිං පන දදුරුඤ්ඤාති.

12. නිපතීරජාතකං.

ගිජ්ජකම්මභෙගො පඨමො.

තසුදුදුතං:

වරගිජ්ජකම්ම සමජ්ජනං නංසවරො  
නිධිසව්භය භාරිත පාටලිකො,  
අජරාමර ධංක තිකිකම්මතො  
අථ චොදස පෙකම්මන දදුරිති.

නවකතිපාඨං තීට්ඨිතං.

1. වාණිජ්ජා - මරණ.  
2. වාතරෙභි - අ.  
3. ජිනා - සිඹු.

1348. කළඟුණ නො දන්නා නිතර අනුන්ගේ වරද සොයන පුරුෂයාට සියලු පොළොව ම දුන්නේ නමුදු ඔහු සතුටු කළ නො හැක.

1349. ව්‍යාජය, යුහුසුදු ගතියකින් මෙන් මාණවකයකු හා කුමක් හෙයින් පෙරළා ආයෙහි ද? මෙහි තොපට කුමන වැඩක් තිබේ ද? මා විසින් විවාරන ලද්දෙහි මේ කරුණ කියව.

1350. මනා පැවැතූ ඇති තොපගේ මිතුරු වූ යම් වටුවෙක් වේ ද, දුන් ඒ පුරුෂයාගේ කටයුතු අසා ඇති හෙයින් සැක කරමි, අද වටුවා සැපසේ ඇතැ යි මම නො සිතමි.

1351. මේ පුරුෂයාගේ දිවි පැවැත්වීමට කෙබඳු වැඩක් (කරන ලද දෑ යි) ඇසුරේ ද, පුරුෂයාගේ කවර පොරොන්දුවක් අසා මාණවකයා විසින් කිත්තිර පඩිතූමා මරන ලද යි සැක කෙරෙහි ද?

1352. කළුඟු දේශයෙහි හැසිරූ පුරුදු ඇත. වෙළෙඳාම් කොට පුරුදු ඇත. වේවැලේ උපකාරයෙන් යායුතු කණු සහිත මාර්ගයන්හි ඇවිද පුරුදු ඇත. නළුවන් හා හැසිරෙන ලද වරදුල් වැද්දන් හා හැසිරෙන ලද පිරිස්මැද මුගුරෙන් සටන් කොට පුරුදු ඇත.

1353. ඔහු විසින් සියොත්හු ද බඳින ලදහ. නැළියෙන් වී ආදී ධාන්‍ය මනින ලද. දුකෙළියෙන් දිනන ලද. ශීල සංයමය ඉක්මවා ගියේ ය. මධ්‍යමරාත්‍රියෙහි ලේ වැගිරීම නවතාලී ය. පිඬු සිභාගිය අවදියෙහි උණු අහර පිළිගැනීමේ දී අත් දූවිණි.

1354. ජීවිකා වෘත්තිය පිණිස (කළ) මේ පුරුෂයාගේ ඒ කටයුතු ඇසීමි, වටුවාගේ ලොම්ඟුලි (පිහාටුරොද) ජරායෙහි යම්සේ දක්නා ලැබේ ද, එහෙයින් ගවයෝ ද මොහු විසින් මරන ලදහ යි (සිතමි). වටුවා ගැන කියනු කවරේ ද?

කිත්තිර ජාතක යි.

පළමුවන ගිණක වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

ගිණක ජාතක යැ කොසම්බ ජාතක යැ මහාසුක ජාතක යැ වූලලසුක ජාතක යැ භාරිත ජාතක යැ පදමාණවක ජාතක යැ ලොමසකසසප ජාතක යැ වකකවාක ජාතක යැ හළිඤ්චරාග ජාතක යැ සමුග්ග ජාතක යැ සුනිමංස ජාතක යැ කිත්තිර ජාතක යැ යි ජාතක දසයෙකි.

නවක නිපාතය නිමි.

# 10. දසකතිපාටො

- 1355. වතුආරම්ඳං නගරං ආයසං<sup>1</sup> දළා පාකාරං,  
ඔරුඳා පති<sup>2</sup>රුඳොසම් කීං පාපං පකතං මයා.
- 1356. සබ්බෙ අපිතිතා ආරා ඔරුඳොසම් යථා දීප්පං,  
කිමාධිකරණං<sup>3</sup> යකඛ වකඛාභිතිහතො අහං.
- 1357. ලඳො සතසහස්සානී අතිරෙකානි වීසනී,  
අනුකම්පකානං ඤාතීනං වචනං සමම නාකරී.
- 1358. ලඛිං සමුද්දං පසඛද්දි සාගරං අපපසිඳ්ධිකං.  
වතුඛනී<sup>4</sup> අට්ඨජ්ඣගමා අට්ඨාභිපි සොළස,  
සොළසාභි ව ඛනිංසා<sup>5</sup> අභිව්ඡං<sup>7</sup> වකඛමාසද්දෙ;  
ඉච්ඡාහතසස පොසස්ස වකඛං හමනී මඤ්චෙන.
- 1359. ලපරි වීසාලා දුප්පුරා ඉච්ඡා වීසටගාමීනී,  
යෙ ව තං අනුභිජ්ඣනනී තෙ හොනනී වකඛධාරිතො.
- 1360. ඛසුං හණ්ඛං<sup>8</sup> අපහායං මඤ්චං අපට්ඨෙවකඤ්ඤිය,  
යෙසං වෙතං අසඛිංසා<sup>10</sup> තෙ හොනනී වකඛධාරිතො.
- 1361. කමමං සමෙකෙඛ විපුලඤ්චි හොගං  
ඉච්ඡා නං සෙවෙය්‍ය<sup>11</sup> අනන්ථසංභිතං,  
කරෙය්‍ය වාක්‍යං අනුකම්පකානං  
තං නාදීසං නාතීවහෙය්‍ය වකඛං.
- 1362. කීව්<sup>12</sup> විරං තු මෙ යකඛ වකඛං සිරසි ධර්මනී,  
කති වසසහස්සානී තං මෙ අකඛාභි පුච්ඡතො.
- 1363. අතිසරො අච්චසරො මීසාවීඤ්ඤ සුඤ්ඤාභි මෙ,  
වකඛං තෙ සිරමාවීඳ්ධං න තං ජීවං පමොකඛසීති.

## 1. වතුආරජාතකං.

1364. කණ්ණොවතායං දුරියො කණ්ණං භුඤ්ඤති හොජනං,  
කණ්ණෙ භුමිපාදෙසස්මී න මඤ්චං මනසො පියො.

1. ආසයං - මඡයං.	7. අභිව්ඡං - මඡයං.
2. පථි - මඡයං, සා.	8. ඛසුඛෙකං - මඡයං, සා.
3. දීප්පං - මඡයං, සා.	9. අවහාය - මඡයං, විච්ඡි.
4. කිමධි - මඡයං.	10. අසඛිංසා - මඡයං.
5. වතුභි - අ.	11. සෙවෙ - මඡයං.
6. ඛනිංසා - මඡයං.	12. කීව - මඡයං.



# 10. දසක නිපානය

1355. ශක්තිසම්පන්න වූ යමුවා තොරණ ඇති මේ නගරයෙහි දෙරටු සතරෙක් ඇත. (නුවර වටා) පවුරෙන් වට කරන ලද්දේ ය. මා කවර පාපයක් කරන ලද ද?

1356. යක්ෂය, දෙරටු සියල්ල වසා ඇත. මැදිරියක වෙසෙන පක්ෂියකු සේ ගමනට බාධා ඇත්තෙමි වෙමි, කවර කරුණක් නිසා මම වක්‍රයෙන් පහර ලද්දෙමි ද?

1357. මිතුර, (මවගෙන්) දහසක් ද වෙළෙඳාමෙන් එක්ලක්ෂ විසිදහසක් ද, ලද්දේ නමුදු සානුකම්පික නැයන්ගේ කීම පරිදි නො කෙළේ ය. විනාස බහුල වූ සාගර නමැති මුහුදට පැන්නේ ය.

1358. සතර දෙනාගෙන් සතුවු නො වූ (හේ) අට දෙනකු සම්පයට ගියේ ය. අට දෙනකු සම්පයෙන් සොළොස් දෙනකු සම්පයට ගියේ ය, සොළොස් දෙනකු සම්පයෙන් දෙතිස් දෙනකු සම්පයට ගියේ ය, (එහෙයින්) ආර වක්‍රයට (ඉතා තියුණු මූවාත ඇති රවුම් අවිය) වඩාත් සම්ප විය. තණ්හාව නිසා වනයට පත් පුරුෂයා මතු ආර වක්‍රය කැරකෙයි.

1359. මතු මත්තෙහි විශාල වන පුරවන්තට නො හැකි පංචකාමයන්හි පැතිරෙන තෘෂ්ණාව කෙරෙහි කෙනෙක් ගිජු වූහු ද ඔවුහු ආර වක්‍රය දරන්නෝ වෙති.

1360. වස්තු රැසක් හැර දමා (යා යුතු) මග දෙස නො බලා කිසිවෙක් (සිය) සිත පිළිබඳ ව සැලැකිලිමත් නො වෙත් ද, ඔවුහු ආර වක්‍රය දරන්නෝ ය.

1361. නැණවත් පුරුෂයා කරන දේ සඳෙස් ද නිදෙස් ද යි විමසන්නේ ය. දැනුම්ව සපයා ගත් සිය වස්තු සම්භාරය ද විමසා බලන්නේ ය, අනුකම්පා ඇත්තන් කියන ලෙස ක්‍රියා කරන ඔබ ආර වක්‍රය නො මඩනේ ය.

1362. යක්ෂය, මේ ආර වක්‍රය මගේ හිසැ මත්තෙහි කෙතෙක් කල් පවත්නේ ද? අවුරුදු කීදහසක් සිටිනේ ද? විචාරන මට එය කියව.

1363. මිත්තවිඤ්ඤා, මා කියන්නක් අසව, තෝ ඉතා බලවත් දෙස් (පාපකම්) ඇත්තෙහි. තාගේ හිසැ ඇමිණි තිබෙන ආරවක්‍රය තාගේ දිවිහිමියෙන් නො හරනේ යි.

## 1. වතුද්වාර ජාතක යි.

1364. කළු පැහැති මේ පුරුෂයා කළු පැහැති බොජුන් බුදි. කළු පාට බිම් පියෙසකැ (මෙ තෙමේ) වෙසේ. (මෙය) මාගේ සිතට ප්‍රිය නො වේ.

1365. න කණේහා තවසා හොති අනොතාසාරො ආභමණො  
යසම් පාපානි කම්මානි සචෙ කණේහා සුජමපති.
1366. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,  
වරං ආභමණං තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිවජසි.
1367. වරං චෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානාමිසසර,  
සුතීකොධං<sup>1</sup> සුතීඤ්ඤං නිලොභං චුක්ඛමකතො.  
නිසෙතභමභිකඛිධාමී එතෙ මෙ චතුරො වරෙ.
1368. කීනානු ණොධෙ ව දෙසෙ වා ලොභෙ සොහෙව ආභමණං,  
ආදීනවං සමපක්ඛාසි<sup>2</sup> තං මෙ අසකභි පුච්ඡිතො.
1369. අපෙසා හුත්වා බහු හොති වඩ්ඪතෙ සො අධනකිපො,  
ආසඬභි බහුපායාසො තස්මා කොධං න රොචයෙ.
1370. දුට්ඨසස එරුසා වාචා පරාමාසො අනනාතරා,  
තතො පාණි තතො දණ්ඨො සත්ථස්ස පරමා ගති<sup>3</sup>  
දෙසො කොධසමුට්ඨාතො තස්මා දෙසං න රොචයෙ.
1371. අලොපසභසාකාරා නිකති වසඤ්චනානි ව,  
දික්ඛනති ලොභධමෙඤ්ඤු තස්මා ලොභං න රොචයෙ.
1372. සොභ සඬගථීතා ගජො<sup>4</sup> සෙනති මනොමයා පුට්ඨ,  
තෙ භුසං උපතාපෙනති තස්මා සොභං න රොචයෙ.
1373. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,  
වරං ආභමණං තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිවජසි.
1374. වරං චෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානාමිසසර,  
අරඤ්ඤෙ මෙ විහරතො නිච්චං එකච්චාරිතො.  
ආධාධා මා උපපෙජ්ජය්‍යං අනාතරායකරා භුසා.
1375. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,  
වරං ආභමණං තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිවජසි.
1376. වරං චෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානාමිසසර  
න මනො වා සරීරං වා මඛකතෙ සකක කසඬී  
කද්චී උපභඤ්ඤෙථ එතං සකක වරං වරෙති.

2. කණේහජාතකං.

1. සුතීකොධං - මජ්ඣං.  
2. ආදීනවං සමපක්ඛාසි - මජ්ඣං.  
3. පරාමසසී - මජ්ඣං, සා.  
4. සඬගථීතා - සා.

1365. ශක්‍රය, හම කඵපැහැය ඇති වීමෙන් (කෙනකු) කඵ නො වේ. සීලාදී ගුණසාරයන් ඇතුළතැ පිහිටියේ (නම්) බ්‍රාහ්මණ නම් වෙයි. ඉදින් යමකු කෙරෙහි පාපකම් ඇත්තේ ද හේ එකැතින් කඵවෙක් වේ.

1366. බමුණ, තොපට ඔබ්න යහපත් ප්‍රකාශය නිමිත්තෙන් කැමැති වරයක් තොපට දෙමි.

1367. සර්වභූතයන්ට ඊශ්වර වූ දේවේන්ද්‍රය, මට වරයක් දේ නම්, මෙරමා කෙරෙහි ක්‍රෝධ රහිත වූ, ද්‍රෝෂ රහිත වූ, ලොභ රහිත වූ, ස්නෙහ රහිත වූ වරයක් රුස්නෙමි. මේ වර සතර මට දෙනු මැනැවි.

1368. බමුණ, ක්‍රෝධයෙහි, ද්‍රෝෂයෙහි, ලෝභයෙහි හෝ ස්නෙහයෙහි කෙබඳු දොෂයක් දක්නෙහි ද? විවාළ මට එය කියව.

1369. ඉවැසීම නැති බැවින් හටගන්නා කෝපය ස්වල්ප වශයෙන් ඉපිදු පසුව වැඩි වේ. නැවත නැවත හටගනී. ද්‍රෝෂයට ලක් වුවහුගෙන් ඉවත් ව යන්නට නො දී ආක්‍රොෂ කරවයි. බොහෝ සිත් තැවුල් උපදී. එහෙයින් ක්‍රෝධය නො රුස්නෙමි.

1370. ද්වේෂයෙන් දුෂිත වුවහුගේ වචනය එරුෂ වෙයි, අනතුරු ව දැඩි ව ගැනීම වෙයි, පසුව අත්පහර දෙයි. දඬුපහර දෙයි, ආයුධ පහර දෙයි. අවි පහර දී ද්වේෂය මස්තකප්‍රාප්ත කරයි. ද්වේෂය ක්‍රෝධයෙන් හටගනී, එහෙයින් ද්වේෂය නො රුස්නෙමි.

1371. ගම් පැහැරීම, බලාත්කාරයෙන් පැහැර ගැනීම, වංචා කිරීම, යන මේ පාප ක්‍රියා ලෝභය ඇති කල්හි (සිදු කරනු) දක්නට ලැබෙති. එහෙයින් ලෝභය නො රුස්නෙමි.

1372. නුලකින් මල් ගොතන්නා සේ නානාවිධ බොහෝ ආරමාණයන්හි තෘෂ්ණායෙන් ඇමිණීම බොහෝ තැවුලි උපදවති, එහෙයින් ස්නෙහය නො රුස්නෙමි ය.

1373. බමුණ, ඔබට ඔබ්න යහපත් ප්‍රකාශය නිමිත්තෙන් කැමැති වරයක් ඔබට දෙනු කැමැත්තෙමි.

1374. දේවේන්ද්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දේ නම් නිතර හුදෙකලා ව වනයෙහි වාසය කරන මට තවුස්දම් රැක ගැනීමේ දී අත්තරාය කරන ආබාධයෝ නූපදනාහු නම් එබඳු වරයක් දුන මැනැවි.

1375. බමුණ, ඔබට ඔබ්න යහපත් ප්‍රකාශය නිමිත්තෙන් කැමැති වරයක් ඔබට දෙනු කැමැත්තෙමි.

1376. සඵ සතුනට ඉසුරු වූ ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දේ නම් මා නියා කිසිවකුගේ සිත, කය හෝ වචනය කිසිකලෙකු අපවිත්‍ර නොවන වරයක් දුන මැනැවි.

2. කණ්හ ජාතක යි.

1377. යො කොපනෙයො න කරොති කොපං,  
න කුණ්ඩිනි සප්පරියො කදවි,  
කුණ්ඩාපි යො නාවිකරොති කොපං  
තං වෙ නරං සමණං<sup>1</sup> ආහු ලොකෙ.
1378. උනොදරො<sup>2</sup> යො සහතෙ ජිසව්ඡං  
දනොතා තපසී<sup>3</sup> මිත්තනාභොජනො,  
ආභාරහෙතු න කරොති පාපං  
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
1379. බිඩ්ධිං රතිං විපජ්ඣිත්<sup>4</sup> සබ්බං  
න වාලිකං භාසති කිණ්ඨි ලොකෙ,  
විභුසනාධ්මානා විරතො මෙට්ඨකසමා  
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
1380. පරිග්ගහං ලොභධම්මකඤ්චි සබ්බං  
යො වෙ පරිඤ්ඤා පරිබ්බජෙති,  
දනාතං ධීතකතං අමමං නිරාසං  
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.
1381. පුච්ඡාම කක්ඛාරං අනොමපඤ්ඤං  
ගාරාසු නො විගතභො අපී ජාතො,  
ඡීඤ්ඤා කඛං විචිකිට්ඨිතානි  
තයජ්ඡ කඛං විතරෙමු සබ්බෙ.
1382. යෙ පණ්ඩිතා අත්ඤ්ඤා හවිතති  
භාසනති තෙ යොනියො තත් කාලෙ,  
කථං හු ගාරානං<sup>5</sup> අභාසිතානං  
අත්තං නයෙයත්තං කුසලා ජනිත්තු.
1383. කථං භවෙ භාසති නාගරාජා  
කථං පන ගරුලො වෙනතෙයො,<sup>6</sup>  
ගන්ධිබ්බරාජා පන කිං වදෙති  
කථං පන කුරුනං රාජසෙට්ඨො.
1384. ටතතිං භවෙ භාසති නාගරාජා  
අප්පාභාරං ගරුලො වෙනතෙයො  
ගන්ධිබ්බරාජා රතිවිප්පභානං  
අකිකඤ්ඤා කුරුනං රාජසෙට්ඨො<sup>7</sup> ති.\*
1385. සබ්බානි එතානි සුභාසිතානි  
නාහෙත්ථ දුක්ඛාසිතමඤ්චී කිණ්ඨි,  
යසම්ඤ්ඤා එතානි පතිට්ඨිතානි  
අරාව නාභ්‍යා<sup>7</sup> සුසමෙ භීතානි,  
විකුබ්බති ධම්මෙහි සමධිගුතං  
තං වෙ නරං සමණං ආහු ලොකෙ.

1. සමණමාහු - මජ්ඣ., සා.

2. මනොදරො - සා.

3. තපී - මජ්ඣ.,

4. විසජ්ඣිතං - මජ්ඣ., සා.

5. කථානං - මජ්ඣ., සා.

6. ගරුලො පන වෙනතෙයො කීමාන - මජ්ඣ., සා.

7. නභ්‍යා - මජ්ඣ., සා.

\* අයං ගාරා මුද්දිත ජාතකපාළියං නථී.

1377. සත්පුරුෂ තෙම කිසි කලෙක නො කීපෙයි, යමෙක් කිපියැයුතු පුද්ගලයා කෙරෙහි කෝප නො කෙරේ ද, යමෙක් කිපියේ නමුදු කෝපය පහළ නො කෙරේ ද, ඒ පුරුෂයා ඒකාන්තයෙන් (ගම්නපාප බැවින්) ශ්‍රමණ යැ යි ලෝකයෙහි (පණ්ඩිතයෝ) කීහ.

1378. උන වූ උදරය (අල්පාහාර) ඇති යමෙක් සාහිනි ඉවසා ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් සමන්වාගත වූයේ තපස් ඇතියේ ප්‍රමාණ කරනලද ආහාරපාන ඇතියේ ආහාර හේතුවෙන් පවී නො කෙරේ ද ඒ පුරුෂයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණ යැ යි ලෝකයෙහි (පණ්ඩිතයෝ) කීහ.

1379. ලෝකයෙහි සියලු (කායික, වාචසික) ක්‍රීඩා ද (දිව්‍ය කාමගුණ) රතිය ද දුරු කොට අල්පමාත්‍ර වූ ද මුසාවක් නො කියා ද (මාංස, ජවී විභූෂණයෙන් ද මෙමඳුන සේවනයෙන් ද වෙන් වූයේ වේද, ඒ පුරුෂයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණ යැ යි ලෝක-යෙහි (පණ්ඩිතයෝ) කීහ.

1380. යම් කෙනෙක් සියලු වස්තූකාමය ද තෘෂ්ණාව ද (ත්‍රීවිධ පරිඤ්ඤයෙන්) දැන ඒකාන්තයෙන් හැරපියක් ද දඹුණු (මීථ්‍යා විතර්කාභාවයෙන්) සචිත ස්වභාව ඇති මමායන නැති (අඹුදරුවන් කෙරෙහි) ආශා නැති ඒ පුරුෂයා ඒකාන්තයෙන් ශ්‍රමණ යැ යි ලෝකයෙහි (පණ්ඩිතයෝ) කීහ.

1381. අලාමකප්‍රඤ ඇති කළයුතු දය කරන තොප පුළුවුසුමහ, ගාථාවන්හි අපට උපන් විවාදයක් ඇත. අද අපගේ සැකය ද විචිකිත්සාවන් ද සිදුව. තොප කරණකොටගෙන අපි හැමදෙනමෝ සැක දුරලමහ.

1382. යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් අතී දක්නා සමච්චී වෙන් ද ඔහු ඒ විවාදයෙහි (යුක්තප්‍රසූක්ත) කාලයෙහි නුවණින් කියති. රජවරුනි, ජෙක වූවාහු නමුදු නො කියනලද ගාථාවන්ගේ අතී කෙසේ නම් එළවා ද? (එහෙයින් කියව)

1383. (වරුණ) නාගරාජ කෙසේ කියා ද? යළි විනතාපුත්‍ර ගරුධරාජ කෙසේ කියා ද? යළි ගන්ධර්වරාජ කුමක් කියා ද? යළි කුරු ජනපදවැසියන්ගේ රාජශ්‍රේෂ්ඨ කෙසේ කියා ද? යි.

1384. (වරුණ) නාරජ ඤාන්තිය මැ ඕල යැ යි කියයි. විනතාපුත්‍ර ගරුධරාජ අල්පාහාර බව (ආහාර හෙතුවෙන් පවී නො කිරීම) ද ගන්ධර්වරාජ (සක්දෙවරජ) පඤ්ඤාකාම රති ප්‍රභාණය ද කුරුරජ පළිබොධ නැති බව ද ඕල යැ යි කියා යි.

1385. මෙ හැම පුභාෂිතයෝ යැ. මෙහි කිසි දුර්භාෂිතයෙක් නැත් මැ යි. තවද යම් පුද්ගලයක්හු කෙරෙහි තෙල ගුණජාතයෝ පිහිටියාහු චක්‍රනාභියෙහි සමවහිත (එක්රැස්) වූ අරයන් (දවී) මෙන් වෙන් ද තෙල සතර දහමින් සමන්වාගත වූ ඒ පුරුෂයා එකාන්තයෙන් ශ්‍රමණ යැ යි ලෝකයෙහි පණ්ඩිතයෝ කීහ.

1386. තුවං<sup>1</sup> තු සෙට්ඨො කම්බුත්තරොසි  
 කං ධම්මො ධම්මවිදු සුමෙට්ඨො  
 පඤ්ඤා පඤ්ඤා සමධිග්ගහෙත්වා,  
 අවෙජ්ච්ඡ ධීරො විචිකිච්ඡතානි  
 අවෙජ්ච්ඡ<sup>2</sup> කඛිං විචිකිච්ඡතානි  
 වුජ්ඤ යථා නාගදන්තා ඔරෙන..
1387. නීලුපාලාහං විමලං අනගසං  
 වසං ඉමං<sup>3</sup> ධුමසමානවණ්ණං,  
 පඤ්ඤාස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො  
 දදමි තෙ ධම්මපුජාය ධීර.
1388. සුවණ්ණමාලං සතපඤ්ඤාචරං<sup>4</sup>  
 සකෙසරං රතනසහසසමභවිතං  
 පඤ්ඤාස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො  
 දදමි තෙ ධම්මපුජාය ධීර
1389. මණිං අනග්ගං රුචිරං පහසසරං  
 කඨ්ඨාවසත්තං මණිභුසිතං මෙ,  
 පඤ්ඤාස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො  
 දදමි තෙ ධම්මපුජාය ධීර.
1390. ගවං සහසසං උසහඤ්ඤා නාගං  
 ආජ්ඣඤ්ඤායනෙ ව රජෙ දස ඉමෙ,  
 පඤ්ඤාස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො  
 දදමි තෙ ගාමවිරානි සොළසාති.

3. වතුපොසථිකජාතකං\*.

1391. බහුස්සුතො සුතධම්මොසි සඛි  
 දිට්ඨො න යා සමණ්ට්ඨාභමණා ව,  
 අථකඛණෙ දස්සයසෙ විලාපං  
 අභිඤ්ඤානු කො තෙ පටිමන්තකො මයා.
1392. සුඛො සුභා සුපට්ඨිත්තකම්බු  
 පහග්ගො සොවණ්ණමයාය<sup>5</sup> පාතියා<sup>6</sup>,  
 භුඤ්ජසු භත්තං ඉති මං වදෙති  
 සඬා<sup>7</sup> විත්තා තමහං නොති ටුමි.

1. තුවං - භි - මජ්ඣ., ස. 1.  
 2. අවෙජ්ච්ඡ - මජ්ඣ., ස. 1.  
 3. ඉමං - මජ්ඣ., ස. 1.  
 4. චරං - මජ්ඣ., ස. 1.  
 \* විධුරජාතක-සුඤ්ඤාජාතකෙතිවි වදන්සි.  
 5. සොවණ්ණමයා - මජ්ඣ., ස. 1.  
 6. පාතියා - ස. 1.  
 7. සඬා - මජ්ඣ., ස. 1.

1386. තෙපි ශ්‍රේෂ්ඨ වවු, තෙපි (උත්තරිතරයකු නැතියෙන්) අනුත්තර වවු. තෙපි ධම්මොපක ද ධම්ඤ ද ධම්චිදු ද සුඤ්ජර-ප්‍රඥ ඇතියහු ද වවු. ප්‍රාඤ තෙම ප්‍රඥයෙන් අපගේ ප්‍රශ්නය යථාභූත කොට දැනු විචිකිත්සාවන් සිත්දේ යැ. යම්සේ දත්ත ශිල්පියෙක් කියතින් ඇත්දළක් සිදුනේ ද එසෙයින් සැකය ද විචිකිත්සාවන් ද සිත්දේ යි.

1387. ප්‍රාඤය, (තොපගේ) ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයෙන් තුටු වූයෙමි නිලුපුල් වන් නිඵල වූ අනර්ස වූ බුමයට බදු පැහැ ඇති මේ වස්ත්‍රය ධම්පුජා පිණිස තොපට දෙමි.

1388. ප්‍රාඤය, ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයෙන් තුටු වූයෙමි දහසක් රුවනින් සැදු කෙසුරු සහිත පිපි සියපක් (පිපුම) ඇති රත්මල්දම ධම්පුජා පිණිස තොපට දෙමි.

1389. ප්‍රාඤය, ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයෙන් තුටු වූයෙමි මාගේ ගෙලෙහි ලැඟුණු මිණිරුවනින් අලංකාර වූ සිත්කලු වූ ප්‍රභාස්වර වූ අනභි මිණිරුවන ධම්පුජා පිණිස තොපට දෙමි.

1390. ප්‍රශ්නව්‍යාකරණයෙන් තුටු වූයෙමි දෙතුන් දහසක් ද පුංගවයකු ද ඇතකු ද ආජාතීය සෙසනිවයන් යෙදු මේ රිය දසයක් ද ගම්වර සොළසක් ද තොපට (ධම්පුජාවට) දෙමි.

3. වතුපොසථික ජාතක යි.

1391. සඬබ බවුණ, තෙපි බහුශ්‍රැත වුවහු ඇසු දහම ඇත්තහු යැ. තොප විසින් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ ද දක්නා ලදහ. (එහෙත්) නො කල්හි වලජනහු යැ, (මෙහි) මා හැර පිළිවදන් දෙන්නේ (අනෙක් තැනැත්තෝ) කවරෙක් ද?

1392. දුටු දුටුවන්ගේ සිත් ගන්නා මනා බැම ඇති, විසිතුරු රත්අබරණ පැළැදි ස්ත්‍රියක් රත්තලියෙක ලු බොජුන් ගෙන ප්‍රීති සිතැති ව බොජුන් බුදින්තැ යි කියතුදු, මම (ඊට) නො කැමැතිය යි ඇයට කියමි.

1393. එතාදිසං චූභමණ දිස්වා යකං  
 පුච්ඡය්‍ය පොසො සුඛමාසසානො<sup>1</sup>  
 උචෙධ්ඪි තං පඤ්ඤාලිකාභි පුච්ඡ<sup>2</sup>  
 දෙවීනුසි ජං උද මානුසි නු.
1394. යං ජං සුචන්දනාභිසමෙක්ඛසෙ මං  
 භුඤ්ඤස්ස භක්ඛං ඉති මං වදෙසි,  
 පුච්ඡාමි තං නාරි මහානුභාවො<sup>3</sup>  
 දෙවීනුසි ජං උද මානුසි නු.
1395. දෙවී අභං සඛ්ඛ මහානුභාවා  
 ඉධාගතා සාගරවාරිමජේඛි,  
 අනුකමපිකා නො ව පද්ධංචිකතා  
 තමෙව අත්ථාය ඉධාගතොසමි.
1396. ඉධන්තපානං සයනාසනඤ්ච  
 යානානි නානා චීව්ඨානි සඛ්ඛ,  
 සඛ්ඛස්ස ත්‍යාභං පටිපාදයාමි  
 යං කිඤ්චී තුඤ්ඤා මනසාභිපජ්ජිතං.
1397. යං කිඤ්චී ඤිට්ඨංව හුතං ව මඤ්ඤං  
 සඛ්ඛස්ස නො ඉසාරා ජං සුගමෙත,  
 සුසෙසාණි සුඛභු සුචිලාකමජේඛි  
 කිසස මෙ කමමස්ස අයං වීපාකො.
1398. සලෙම පපෙ චූභමණ එකභික්ඛුං  
 උඤ්ඤට්ඨපාදං තසිතං කිලනාං,  
 පටිපාදධී සඛ්ඛ උපාභනාභි  
 සා දකඛණො කාමද්‍රහා තචජජ.
1399. සා භොතු නාවා එලකුපපනතා  
 අනවස්සුතා එරකචාතප්පනතා,  
 අඤ්ඤස්ස යානස්ස න භෙත්ථ භුමි  
 අජෙජච මං මොලිනිං පාපයස්සු.
1400. සා තත්ථ වීක්ඛා<sup>4</sup> සුමනා පතීතා  
 නාවං සුචික්ඛං අභිනිමමණිඤ්චා,  
 ආදය සඛ්ඛං පුට්ඨසෙන සද්ධීං  
 උපානාධී නගරං සාධු රමම'නති.

4. සඛ්ඛජාතකං.

1. දිඤ්ඤා වී. - මජ්ඣ., සරා.  
 2. මාසසමානො - මජ්ඣ., මාසිසානො - ඩ.  
 3. පුච්ඡා - මජ්ඣ.,  
 4. මහානුභාවො - මජ්ඣ.,  
 5. තුට්ඨචිකා - මජ්ඣ., සරා.



1393. බමුණ තමාගේ සැපත රැස්නා වූ පුරුෂ තෙම මෙබඳු යක්ෂයා දක (මෙසේ) විචාරන්නේ ය. ඔබ දෙවද්වක් ද නැතහොත් මනුෂ්‍යස්ත්‍රියක් ද යි, නැගීසිටගෙන බඳොඤ්ජලී වෑ විචාරව.

1394. මහතෙදුනි ඉතිරිය, මා බලා බත් බුදින්නැ යි මට කියන කී විකාරමි. තෝ දෙවද්වක් ද? නැතහොත් මනුෂ්‍යස්ත්‍රියක් වහු ද?

1395. සඬ බමුණ, මුහුදුදිය මැදට පැමිණි මම මහතෙදුනි දෙවද්වක්මු. සානුකමපික වූ මම තොපගේ යහපත සලකා මෙහි පැමිණියමු. ප්‍රදුෂ්ට සිතැති ව පැමිණියා නො වෙමි.

1396. සඬ බමුණ, තොප රූචි කරන කූම බිමි ද ආසන ද නානාවිධ යානාවන් ද යන මේ සියලු දෙය දෙමි.

1397. මනස්කාන්ත වූ සිරුරැති තොපගේ ඉහ, බැම, හා මැදපෙදෙය දුටුවන් ළඟන්නා සුලු වෙයි, මාගේ කිසියම් දනයක හෝ ආගන්තුක සත්කාරයක හෝ (විපාක) වේ ද? එයට ඔබ ඉසුරු ය. මෙවා මා කළ කවර කම්පෙක විපාක ද?

1398. දඩි රශ්මිය පැවැති සමපෙක මහමහැ උණුවැල්ලේ තැබූ පා ඇති පිපාසායෙන් හා ක්ලාන්තයෙන් විඩා වූ (සිරුරැති) පසේබුදුන් වහන්සේ නමකට වහන්සඟලක් දුන්නේ ය. ඔබ දුන් ඒ දනය අද ඔබට කැමැති කැමැති දෙය දේ.

1399. (නැව හැර) අන් යානාවකට බිමක් (මෙහි) නැත. ඒ නැව දිය ඇතුළු නො වන පරිදි බොහෝ පුවරු යොදා සකස් වුවක් වෙවා, මා අද ම මෝලිනී නගරයට ගෙනයව.

1400. එහි දී ඔහුගේ ප්‍රකාශයන් අසා අතිශයින් ම ප්‍රමුදිත වූ දෙවද්ව විසිතුරු නැවක් මවා සඬ නමැති පුරුෂයා සමඟ සිත් අලවන මෝලිනී නගරයට ගෙන ගියා ය.

4. සඬ ජාතක යි.

1401. යො තෙ ඉමං විසාලකඛිං පියං සමමලලහාසිනිං,  
ආදය බලා ගලෙස්සය කිනඤ්ඤ කසිරාසි මුඛම ණ.
1402. උපපජ් මෙ න මුච්චෙවය්‍ය න මෙ මුච්චෙවය්‍ය<sup>3</sup> ජීවතො  
රජංව විපුලා වුට්ඨි ඛිසමෙව නිවාරසෙ.
1403. යනඤ්ඤ පුබ්බෙව විකඤ්ඤො<sup>4</sup> බලමිච්චි අපසසිතො,  
සවාජස්<sup>5</sup> තුණ්හිකකොදනි<sup>6</sup> සඬකාචිං සිබ්බමච්චසි.
1404. උපපජී මෙ න මුච්චිතං<sup>7</sup> නමෙ මුච්චිතං ජීවතො,  
රජංව විපුලා වුට්ඨි ඛිසමෙව නිවාරසිං.
1405. කිනොත උපපජී නො මුච්චි<sup>7</sup> කිනොත නො මුච්චි ජීවතො,  
රජංව විපුලා වුට්ඨි කතමං තං නිවාරසී.
1406. යමහි ජාතෙ න පඤ්ඤාති අජාතෙ සාධු පඤ්ඤාති,  
සො මෙ උපපජී නො මුච්චි කොධො දුමමධගොචරො.
1407. යෙන ජාතෙන නඤ්ඤාති අමිත්තා දුක්ඛමෙසිනො,  
සො මෙ උපපජී නො මුච්චි කොධො දුමමධගොචරො.
1408. යසමිඤ්ඤ ජයමානසමිං සද්දං නාවබුජ්ඣති.  
සො මෙ උපපජී නො මුච්චි කොධො දුමමධගොචරො.
1409. යෙනාහිභුතො කුසලං ජහාති  
පරසකරෙ විපුලඤ්ඤාසි අතරං,  
ස හිමසෙතො බලවා පමද්දී  
කොධො මහාරාජ න මෙ අමුච්චචරං.
1410. කට්ඨසමිං මත්ථමානසමිං පාවකො නාම ජායති,  
තමෙව කට්ඨං ධහති යසමා සො ජායතෙ හිනි.

1. සමහිත හාසිනිං, - මජ්ඣ. සංඝිලහාසිනි - සා.  
2. උපපජෙ, ඊ. උපපජී - මජ්ඣ., සා.  
3. මුච්චෙවය්‍ය - මජ්ඣ., සා.  
4. විකඤ්ඤො - මජ්ඣ., සා.  
5. සවාජස් - මජ්ඣ.  
6. තුණ්හිකකො - මජ්ඣ.  
7. මුච්චිතං - මජ්ඣ., සා.

1401. බමුණ, යම් කෙනෙක්, විශාල ඇස් ඇති මෘදුකමන-  
යෙන් කතා කරන ඔබගේ ප්‍රියාව පැහැරගෙන ගියෝ නම් කුමක්  
කෙරේ ද?

1402. මගේ සිතෙහි හටගත් කෝපය ඇය නො මුදන්නේ ය.  
යම්කාක් කල් මම ජීවත් වෙමි ද ඒකාක් සිතෙහි කෝපයට  
රැදෙන්නට නො දෙමි. මහවැස්ස වහා දුලි නවත්තනා සේ කෝපය  
වළකා ගනිමි.

1403. පෙර ඔබ යමක් ප්‍රකාශ කළේ ද (දන්) බලවතකු සේ  
තුෂ්ණිමභූත ව සහළ සිටුර මසමින් සිටී.

1404. මාගේ කෝපය උපන් නමුදු මෙරමාහට දනෙන පරිදි  
නො පහළ විය, ජීවත් ව සිටින තුරු සිතෙහි කෝපය ඉපදීමට  
ඉඩ නො දෙන්නේ ය. මහවැස්ස දුලි වළකන්නා සේ කෝපය  
වැළැකීමි.

1405. තොපගේ සිතෙහි ඉපදුණේ කුමක් ද? ප්‍රකාශ නො  
වූයේ කුමක් ද? ජීවත් වන තොප කෙරෙන් නො මිදුණේ කුමක් ද?  
මහවැස්ස දුලි වළකන්නා සේ තොප වැළැකුයේ කුමක් ද?

1406. යමක් හටගත් කලා ආත්මාර්ථය නො දකී ද. (ඵය)  
නො හට ගත් කලා (ආත්මාර්ථය) මනාසේ දකී ද. ඒ ක්‍රෝධය මා  
සිතූ උපතී. මිදුණේ නො වේ. (හෙවත් කොපය හටගත් බව  
මෙරමාහට නො හැඟුණේය.) ක්‍රෝධය මෝඩයන්ට ගෝචර ය.

1407. යමක් හටගැනීම නිසා දුක රුස්නා සතුරෝ සතුටු  
වෙත් ද ඵය මට උපතී. නො මිදුණේ ය. ක්‍රෝධය අඤානයන්ට  
ගෝචර වෙයි.

1408. යමක් හටගන්නා කල්හි ආත්මාර්ථය අවබෝධ  
නො වේ ද. ඵය මට උපන නො මිදුණේ ය. ක්‍රෝධය අඤානයන්ට  
ගෝචර වෙයි.

1409. මහරජ, කෝපය විසින් මඩනා ලද කලා දඹපුණාක්‍රියා  
දුරු කෙරේ. මහත් වූ දියුණුව බැහැර කෙරේ. කෙලෙස් සේනා-  
වෙන් බලවත් වූ කෝපය උතුමන් පවා මඩී, ඵය මාගෙන්  
නො මිදුණේ ය.

1410. විශැළි ලිය ගටන කලා ගින්න හටගනී. ඒ ගින්න  
යම් ලියක් නිසා උපදී නම් ඵය ම දවයි.

- 1411. එවිට මනුෂ්‍ය පොසත සහ බාල සහ අවිජානනා සාරභෞ ජායනෙ කොටස සොපි තෙතෙව ධයනි<sup>1</sup>.
- 1412. අනෙවි කිණකටස්සම්. කොටස යහස පවධස්ති, නිභීයති තහස යසො කාලපසෙඛව වැදීමා.
- 1413. අනිකො<sup>2</sup> දුමනෙතුව කොටස යසුපසම්මති, ආසුරති තහස යසො සුකකපසෙඛව වැදීමා.

#### 4. වුලලොධිජාතකං.

- 1414. සතොහමෙවිහං පසනාවිකො පුඤ්ඤකීකො අවරි<sup>3</sup> බුභවරියං අචාපරං යං වරිතං මමයිදං<sup>4</sup>, වසොනි පඤ්ඤස සමාධිකානි අකාමකො වාපි අහං වරාමී එතෙන සචේතන සුවඤ්ඤි හොතු හතං වීසං ජීවතු ය ඤ්ඤදකො.
- 1415. යසමා දනං නාභිනාදිං කදවි දියවානාහං අනිථිං වාසකාලෙ, නවාපි මෙ අපජියතං අවෙදුං බහුසුඤ්ඤා සමණා බ්‍රාහ්මණා ව් අකාමකො වා හි අහං දදමී, එතෙන සචේතන සුවඤ්ඤි හොතු හතං වීසං ජීවතු ය ඤ්ඤදකො.
- 1416. ආසීවියො තාත පහුතනෙපො<sup>5</sup> යො තං අදංසි<sup>6</sup> බිලරා<sup>7</sup> උදිව්ව තසම්ඤ්ඤි මෙ අපජියතාය අජ්ජ, පිතරඤ්ඤි තෙ නාඤ්ඤි කොචී වියෙසො එතෙන සචේතන සුවඤ්ඤි හොතු හතං වීසං ජීවතු ය ඤ්ඤදකො,
- 1417. සනාතා දනාතා යෙව පරිබච්චනම් අඤ්ඤානු කණ්ඤා අනකාමරූපා, දීපායන කිසස ජිගුච්චානො අකාමකො වරසි බුභවරියං.

---

- 1. දහම් - මජ්ඣ., සා.
- දහම් - මජ්ඣ., සා.
- 2. අනිකො - මජ්ඣ.
- 3. අවරි - මජ්ඣ., සා.
- 4. මමයිදං - මජ්ඣ.
- 5. සමණොහමං - මජ්ඣ.
- 6. බහුසුඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 7. අධිසි - සා., අදිසි. - මජ්ඣ.
- 8. බිලරා - මජ්ඣ.

1411. එ පරිදි මන්ද බුද්ධික කිසිත් නො දත් පුරුෂයාගේ සංරම්භයෙන් (එකට එක කීමෙන්) ක්‍රෝධය හටගනී. හෙතෙම එම කේෂපයෙන් දවනු ලබයි.

1412. තණකොළ හා දර නිසා හටගන්නා ගින්න ලෙස, යමකුගේ (සිත) කේෂපය වැඩේ ද කෘෂණ පක්ෂයෙහි වන්ද්‍රයා පරිදි ඔහුගේ යශස පිරිහේ.

1413. යමකුට හටගත් කේෂපය දර නැති ගින්න සේ නිව් සන්තිදේ ද, පුරපසෙහි සඳ සේ ඔහුගේ යශස වැඩේ.

5. පුල්ලබොධි ජාතක යි.

1414. පින් කැමැති මම චිත්තප්‍රසාදය ඇති ව සත් දවසක් බ්‍රහ්මචාරී ව වුසුයෙමි ද, පතස් වසකට වැඩි කලක් තපස් රැක්කෙමි ද, මේ සත්‍ය බලයෙන් යඤ්ඤත්ත කුමාරයා සුවපත් වේවා, නැසුණු වීස ඇති ව ජීවත් වේවා.

1415. දන් දීමට මම කිසි කලෙකත් සතුටු නො වීම් ද, නවාතැන් ගැනීමට පැමිණි ආගන්තුකයා දක සතුටු නො වීම් ද, බහුශ්‍රැත වූ මහණබමුණෝ මා නො කැමැත්තෙන් දන් දෙන බව නො දත්තෝ ද මේ සත්‍ය බලයෙන් යඤ්ඤත්ත කුමාරයා සුවපත් වේවා, නැසුණු වීස ඇති ව ජීවත් වේවා.

1416. දරුව, මහත් තෙදැති සෝරවීෂ සහිත යම් ආශීර්වීෂයෙක් කුමසින් නැති කා වැසී ද, ඒ සර්පයා කෙරෙහි ත් ඔබ පියා කෙරෙහි ත් අද වීමේෂ ප්‍රිය බවක් නැත. මේ සත්‍ය බලයෙන් යඤ්ඤත්ත කුමාරයා සුවපත් වේවා, නැසුණු වීස ඇති ව ජීවත් වේවා.

1417. කණ්ඞපායනය, (ඔබ හැර) සෙස්සෝ සන්සුන් ව දම්නය කළ ඉදුරන් ඇති ව ප්‍රවුර්‍යාව කෙරෙහි කැමැති ව පැවිදී වෙති. කවර කරුණක් නිසා තවුස් දම් රැකීම පිළිතුල් කෙරෙමින් බඹසර වීසිමට නො කැමැත්තෙහි ද?

1418. සඤ්ඤා නිසංඛම් පුතං<sup>1</sup> නිවර්තනා  
 සො ඵලමුගොව ඛාලොචනායං,  
 එතස්ස වාදස්ස ජිගුව්ඡමානො  
 අකාමකො වරාමී ඉක්ඛවරියං  
 විඤ්ඤපසස්ඤ්ඤා<sup>2</sup> සතඤ්ඤා ධාතං  
 එවමපහං පු ඤ්ඤකරො හවාමී.
1419. සමඤ්ඤා කුචං ඉක්ඛමඤ්ඤා අඤ්ඤාකෙ ව  
 සනිතප්පයාසී අනතපානෙන භික්ඛං,  
 ඉපානභුතං ව සරං තචධීදං  
 අනෙතන පානෙන උපෙතරූපං  
 අඵ කීස්ස වාදස්ස ජිගුව්ඡමානො  
 අකාමකො දනම්මං දදසී.
1420. පිතරො ව මෙ ආඝ්ඤා පිතාමහා ව  
 සඤ්ඤා අඝ්ඤා දනපතී වදඤ්ඤා  
 තං කුලච්චතං<sup>3</sup> අනුච්චතමානො,  
 මාහං කුලෙ අතභිමගන්ධිනො අඝ්ඤා  
 එතස්ස වාදස්ස ජිගුව්ඡමානො  
 අකාමකො දනම්මං දදමී.
1421. දහරිං කුමාරිං අසමස්ථපඤ්ඤා  
 යං තානාසීං<sup>4</sup> ඤ්ඤාකුලා පුගඤ්ඤා  
 න වාපි මෙ අප්පියතං අවෙදී,  
 අඤ්ඤානු කාමා පරිවාරයතභී<sup>5</sup>  
 අඵ කෙන වගෙණෙන මයා තෙ<sup>6</sup> භොති  
 සංවාසධමෙමා අඝ්ඤා එවරූපො.
1422. ආරා දුරෙ න ඉධි<sup>7</sup> කදචී අජී  
 පරමපරා නාම කුලෙ ඉමසමීං  
 තං කුලච්චතං අනුච්චතමානා,  
 මාහං කුලෙ අතභිමගන්ධිනී අඝ්ඤා  
 එතස්ස වාදස්ස ජිගුව්ඡමානා  
 අකාමිකා<sup>8</sup> ඛඤ්ඤාකුලා කුලායං.
1423. මණ්ඩව්ඤ්ඤා භාසිස්සං අභාසනෙය්‍යං<sup>9</sup>  
 තං ඛම්බතං පුඤ්ඤානෙකු මමජ්ජ,  
 පුඤ්ඤාපෙමා<sup>10</sup> න ඉධි පරජී කීඤ්ඤා  
 සො නො අයං ජීවතී ය ඤ්ඤාදනෙතාති.

6. කණ්ඩුපායනජාතකං.

1. පුත - මජ්ඣ., ස්‍යා.	7. පරිවාරයතා - මජ්ඣ., ස්‍යා.
2. වපලො - මජ්ඣ., - ස්‍යා.	8. භී - මජ්ඣ., ස්‍යා.
3. විඤ්ඤපසධං - මජ්ඣ.	9. භී - මජ්ඣ.
4. අඝ්ඤා - මජ්ඣ.	10. අකාමිකා - මජ්ඣ.
5. කුලච්චතං - මජ්ඣ., ස්‍යා.	11. භාසී. සමභාසමනෙයං - මජ්ඣ.
6. ආනභී - මජ්ඣ.	12. තං පුඤ්ඤාපෙමං - මජ්ඣ.

1418. කෙළකොල්ලකු වූ එකැතින් ම මෝඩ වූ නුවණ රහිත වූ මෙනෙම සැදූයෙන් ගිහි ගෙය හැර පියා ගොස් පෙරලා ගිහි බවට පැමිණියේ ය යන මේ වචනයට පිළිකුල් කෙරෙමින් නො කැමැත්තෙන් බඹසර හැසිරෙමි. එකෙකුදුවත්, පැවිද්ද සාධුන්ගේ වාසය යි බුද්ධාදී උතුමෝ පසසකි. මෙසේ හෙයින් මම පින් කරන්නෙම වෙමි.

1419. ඔබ මහණ බමුණන් හා මගියන් හා ගිණුන් ආහාර පානයෙන් සන්තර්පණය කරන්නාව. කන බොන දෑ ඇති ඔබගේ නිවාසය සතරමංසන්ධියෙක (කැණු) පොතුණක් වැන්න, කාගේ බසක් පිළිකුල් කරමින් මේ දනය නො කැමැත්තෙන් දෙයි ද?

1420. මාගේ මව් පිය මුතුන්මිත්තෝ සැදූවත් දනපතියෝ වූහ. ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ වචන වටහා ගත්තෝ ය. ඒ පරපුරෙන් ආ සිරිත අනුගමනය කරන මම 'කුලයෙහි අන්තිමයා හිස් පුතුලක් නො වේවා'යි (සිතන්නෙමි) මේ වචනය පිළිකුල් කරමින් නො කැමැත්තෙන් දන් දෙමි.

1421. හොබනා සිරුරු ඇත්තිය, ඉතා තරුණ වූ ගෘහසංවිධානය කිරීමට තරම් මේරු නුවණ නැති, (ඔබ) තීගේ නැයන්ගෙන් ගෙන ආයෙමි. මට මෙහෙවර කිරීමෙහි ඔබ නුරුස්නා බවක් නො හැඟ විය. මා හා එක් ව වාසය කිරීම කවර කරුණෙකින් මෙසේ වී ද?

1422. ඉතා ඇත සිට අප කුලයෙහි පුරුෂ පරපුරෙක් නො වී ය. කුල සිරිත අනුව පවත්නා වූ මා නිසා කුලය හිස් නො වේවා යි සිතන්නෙමි. මේ වචනය පිළිකුල් කරමින් නො කැමැත්තෙන් ඔබට සාදපරිවාරිකා වීමි.

1423. මාණ්ඩවාය, නො කියයුතු දෙයක් කීවෙමි. මාගේ ඒ කීම පුතු ගැන සිතා කමා කෙරේවා, පුත්‍ර ප්‍රේමයට වැඩි ප්‍රේමයෙක් මෙ ලොවැ නැත. ඒ අප යඤ්ඤත්ත කුමාරයා ජීවත් වේවා.

6. කණ්හදීපායන ජාතක යි.

- 1424. නව්‍යමය. ජාත්‍යන්තර කොමිෂන් කමිටු වා<sup>1</sup>,  
යථා සාධක වදි එව. නිලධාරී කිසිදු වැදගත්කමක් නැත.
- 1425. කමිටු ගලවීමෙන් පසුව නීතිමය ම. දැනට මුලික ප්‍රකාරයේ සාධකය වෙනස් කර.
- 1426. එකඟතාවය දැක්වීමට අත්‍යවශ්‍යවනුයේ,  
කමිටු අන්තර්ගත සාධකය සාධකය හෝ ජනාධිපති.
- 1427. නව්‍ය මය. ජාත්‍යන්තර නීති මය කොමිටු සංගමය,  
යම්ම කමිටු සමඟ අන්තර්ගත සාධකය නිවැරදි කමිටු.
- 1428. සාධකය සාධකයට මය සාධකය වූහය,  
කමිටු හෝ කමිටු සාධකය දැනට මනුෂ්‍යයන් මගින්.  
නියමය ලිඛිතය ඉටු එක ම නීති සංගමය.
- 1429. යථා සාධකය අන්තර්ගතය වැඩිවීම,  
එව. කමිටු අන්තර්ගතය නිවැරදි කමිටු.
- 1430. කමිටු සාධකය ව පොදු සාධකය සාධකය අන්තර්ගතය,  
සාධකය විය නිවැරදි කමිටු නිවැරදි කමිටු.
- 1431. ඉමහත් ජනතාව නිවැරදි කමිටු අන්තර්ගතය,  
හනනක සාධකය සාධකය නිවැරදි කමිටු.
- 1432. කමිටු සාධකය මහජන පාලන දැක්වීමට,  
කමිටු අන්තර්ගතය නිවැරදි කමිටු.
- 1433. නිලධාරී මය සාධකය නිවැරදි කමිටු,  
නිලධාරී මය සාධකය යම්ම සාධකය විය නිවැරදි කමිටු.

7. නිලධාරීන්.

---

- 1. වානි වා - මය.
- 2. අන්තර්ගතය - මය. අන්තර්ගතය. - සාධකය.
- 3. කමිටු. මය.
- 4. ඉමහත් - මය.
- 5. නිවැරදි කමිටු - මය.
- 6. කමිටු සාධකය - මය. සාධකය.



1424. නිග්‍රොධ රජුනි, මම මොහු නො දනිමි. මේ තෙම කාගේ කවරෙක් ද සි සාධයා යමිසේ කී ද, කෙසේ ද ඔබ ත් එසේ සිතවු ද?

1425. සාධයාගේ වචන කරවු, සේවකයෝ මුඛප්‍රභාරය දී ගෙල ගැනීමෙන් මා ඉවතට දවුහ.

1426. ජනාධිපය, ඔබ ගේ මිත්‍රයකු වූ නුවණ නැති අකෘතභද්‍ර මිත්‍රද්‍රෝහී සාධයා වීසින් මෙබඳු පහත් ක්‍රියාවක් කරන ලද.

1427. මිතුර ඔබ මට යමක් කීවු ද, එය මම නො දනිමි. සාධයා කළ තැළුම් පෙළුම් කීසිවෙක් මට නො කී යැ.

1428. ඔබ මටත් සාධයාටත් එක සමාන ව සංග්‍රහ කළහු ය. මනුෂ්‍යයන් අතරේ ඉසුරු හා දියුණුව ඔබගෙන් අපි ලදුමහ. මේ කරුණෙහි සැකයක් නැත.

1429. ඕත්තෙහි දූ බිජය ද දවී යමිසේ (යළි) නො හටගන්නේ ද, එසේ අකෘතභද්‍රයාට කළ උපකාරය ද නැසේ. (නැවත) නො වැඩේ.

1430. පිල්වත් ශ්‍රේෂ්ඨ පැවැතුම් ඇති කෘතොපකාර දත් සත්-පුරුෂයාට කළ උපකාරය සරුකෙතෙකු වසුළ බිඳුට මෙන් (වැඩේ.) නො නසී.

1431. අසත්පුරුෂ සිතිවිලි ඇති ලාමක වූ කපටි වූ මේ සාධයා තෙබින් (ඇණ) නසත්වා. මොහුගේ ජීවිතය (මම) නො රුස්නෙමි.

1432. මහරජ, අසත්පුරුෂ මොහුට කමා කෙරේවා. මළවුන්ගේ ප්‍රාණයෝ යළි ගෙන්වා ගන්නට නො හැකි වෙති. රජතුමනි, කමා කරනු මනා ය. මම මොහුගේ වධය නො රුස්නෙමි.

1433. නිග්‍රොධයා ම ඇසුරු කරන්න. සාධයාගේ ඇසුරට නො යන්න. සාධයා සමීපයේ ජීවත් වීමට වඩා නිග්‍රොධයා සමීපයේ මිය යාම උතුම් වේ.

7. නිග්‍රොධ ජාතක සි.

1434. න තක්කලා සතඤ්ඤා ආලුපානි  
න බිලාලියො න කලඛානි තාත,  
එකො අරඤ්ඤාලිහි සුසානමජ්ඣේ  
කිමඤ්ඤො තාත ඛණ්ඩා කාසුං.
1435. පිතාමහො තාත සුද්ධලො තෙ  
අනෙකව්‍යාධිහි දුට්ඨො ඵ්ඵෙට්ඨා,  
තමජ්ඣං නිඛණ්ඩාමි සොබෙහ  
නතිස්ස තං ජීවිතං රොවයාමි
1436. සඛ්‍යපාමෙතං පටිලභි පාපං  
අවොහිතං කමම කරොසි ලුඤ්ඤං.  
මයාපි තාත පටිලච්ඡෙ තුවං  
එතාදිසං කමම ජරුපනිතො,  
තං කුලලවතං අනුච්ඡතමානො  
අහමි තං නිඛණ්ඩාමි සොබෙහ.
1437. එරුසාහි වාවාහි පකුඛමානො  
ආසජ්ජ මං තුං වදසෙ කුමාර,  
පුතෙහා මම ඔරසකො සමානො  
අභිතානුකමි මෙ තුංසි පුතත.
1438. න තාහං තාත අභිතානුකමි  
භිතානුකමි තෙ අහංපි තාත,  
පාපඤ්ඤා තං කමම පකුඛමානො  
අරහාමි නො වාරයිතුං තතො හි.
1439. යො මාතරං පිතරං වා වසිට්ඨං<sup>1</sup>  
අදුසකෙ භිංසති පාපධමො,  
කායස්ස හෙද අභිසමපරායං  
අසංසයං සො නිරයං පරෙති.
1440. යො මාතරං පිතරං වා වසිට්ඨං  
අනෙකන පානෙන උපට්ඨහාති,  
කායස්ස හෙද අභිසමපරායං  
අසංසයං යො සුගතිං පරෙති.
1441. න මෙ තුංසි පුතත අභිතානුකමි  
භිතානුකමි මෙ තුංසි පුතත,  
අහංඤ්ඤා තං මාතරා වුච්චමානො  
එතාදිසං කමම කරොමි ලුඤ්ඤං.

1. ඛණ්ඩ - මජ්ඣං.  
2. දුට්ඨකම - මජ්ඣං, සං.  
3. කමම - මජ්ඣං, සං.

4. ජරොපනිතො - මජ්ඣං.  
5. තාහං - මජ්ඣං.  
6. සවිට්ඨ - මජ්ඣං, සං.

1434. පියාණෙනි, කුකුළු ද වැල්ල ද සිරිඳ ද කල්ඳ ද මෙහි නැත. එහෙත් හුදෙකලා වී වනයේ සොහොන මැද වළක් කණනෙහි. පියාණෙනි, කුමක් කැමැත්තෙහිද?

1435. පුත්‍රය, ඔබ මුත්තණුවෝ නොයෙක් රෝගයෙන් දුකින් පීඩා ලදහු බොහෝ දුබලයහ. අද මම ඔහු වළෙහි දමමි. ඔහුගේ ජීවත් වීම නො කැමැත්තෙමි.

1436. තොප වීසින් තෙල පාපසංකල්පයක් ලබන ලද යෑ. හිතෙතමී බව ඉක්මවා ගිය දරුණු පාපකම්යක් කරන්නෙහි ය. පියාණෙනි, ජරාවට පත් තෙපි ලේබදු ක්‍රියාවකින් (සංග්‍රහ) ලබන්නහු ය. පාරම්පරික වාරිත්‍රය අනුව සිරිත් පවත්වන මමත් ඔබ වළට දමමි.

1437. කුමාරය, නුඹ පරොස් බසින් මට ගටා බෙණෙහි. පුත්‍රය තෝ මාගේ ඖරස පුත්‍ර වුවද මා කෙරෙහි අනුකම්පා නැත්තෙහි.

1438. පියාණෙනි, මම තොපට අනුකම්පා නැත්තෙමි නො වෙමි. තොප කෙරෙහි භිතානුකම්පා ඇත්තෙමි. පාපකම්යක් කරන තොප (ඉන්) මුදලන්නට සුදුස්සෙමි.

1439. වසිවයය, පාපි පැවැතුම් ඇති යමෙක් නිරපරාධ මවු-පියනට භීසා කෙරේ ද හේ මරණින් මතු සැක නැතිව ම නරකයට යන්නේ ය.

1440. වසිවයය, යමෙක් මව්පියන් කැමෙන් බීමෙන් උවටැත් කෙරේ ද හේ මරණින් මතු සැක නැති ව ම දෙවිලොවට යන්නේ ය.

1441. පුත්‍රය, නුඹ මට භිතානුකම්පා නැති නො වෙහි. නුඹ මට භිතානුකම්පා ඇතියව. මම වනාහි තොපගේ මව කියන හෙයින් මම වැනි දරුණු පාප කර්මයක් කරමි.

1442. යා තෙ සා හරියා අනරියරූපා.  
මාතා මමෙසා සකියා<sup>1</sup> ජනෙනති  
නිඤාපයෙතං ඝකා අගාරා  
අඤ්ඤමපි තෙ සා දුට්ඨමාවග්ගයා.

1443. යා තෙ සා හරියා අනරියරූපා  
මාතා මමෙසා සකියා ජනෙනති,  
දන්තා කරෙණුව චසුපනීතා  
සා පාපධම්මා පුනරාවජාතුති.

### 8. තකකලජාතකං.

1444. කිනෙත චතං කිමපන ඉහමචරියං  
කිසස සුච්ඡන්ද්‍රස්ස අයං විපාකො,  
අකඛාහි වෙ ට්‍රාහමණ ඵතමසුඵං  
කසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1445. ධම්මං චරාම න ප්‍රියා හණාම  
පාපානී කම්මානී විචජ්ජයාම,  
අනරියං පරිචජ්ජමු සබ්බං  
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

4446. සුභණාම ධම්මං අසතං සතං ච  
න වාපි ධම්මං අසතං රොචයාම  
හිඤා අසනෙත න ජහාම සනෙත  
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1447. සුඛෙඛව දනා සුමනා හවාම  
දදමපි වෙ අකතමනා හවාම,  
දඤ්ඤා වෙ නාඤ්ඤසාමා<sup>2</sup> පචජා  
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1448. සමණෙ මයං ට්‍රාහමණෙ අද්ධිකෙ ච  
චණ්ඩකෙ යාවනකෙ දළිඤ්ඤ,  
අනෙකන පානෙන අභිතසායාමා<sup>3</sup>  
තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.

1. ජාතියා - මජ්ඣං.  
2. දුකඛි - ඔච්චි.  
3. නාඤ්ඤ නසාමි - මජ්ඣං.  
4. අභිතසාමි - මජ්ඣං.

1442. උතුම් පැවැතුම් නැති, තොපගේ යම් බිරිඳක් වෙ ද, මැය මා ප්‍රසූත කළ මාගේ මව වෙයි. මැය ගෙන් .ඉවත් කළ මැනව. ඔ තොපට වෙනත් කරදර පමුණුවන්නී ය.

1443. උතුම් පැවැතුම් නැති, තොපගේ යම් බිරිඳක් වූ ද, මෝ මා ප්‍රසූත කළ මාගේ මව වෙයි. ඇතින්තක මෙන් දමනය වූ වසඟ වූ පාප ගති ඇති ඔ නැවත පැමිණේවා!

8. තක්කල ජාතක යි.

1444. තා සමාදන් වූ ව්‍රතය කුමක් ද? උත්තම වයඹාව කුමක් ද? මේ විපාකය කෙබඳු සුවරිතයක් පිරිමෙන් ලද්දේ ද? බමුණ, මේ කරුණු මට කියව. තොපගේ ගෙහි බාලයෝ කවර හෙයින් නො මියන්නෝ ද?

1445. දස පුණ්‍යක්‍රියා ධර්මයෙහි හැසිරෙමිහ. බොරු නො කියමිහ. ප්‍රාණසාතාදී පාපකර්මයන් දුරු කරමිහ. නින්දා කටයුතු ක්‍රියා සියල්ල දුරු කරමිහ. එ හෙයින් අප බාලයෝ (අකාලයෙහි) නො මැරෙති.

1446. සත්පුරුෂයන්ගේ ද අසත්පුරුෂයන්ගේ ද ධර්මය අසමිහ. අසත්පුරුෂයන්ගේ ධර්මය රූපී නො කරන්නමෝ වෙමු. අසත් පුරුෂයන් හැර සත්පුරුෂයන් හරින්නමෝ නො වෙමු. එ හෙයින් අප බාලයෝ (අකාලයෙහි) නො මැරෙති.

1447. දනය දෙන්නට පෙර සතුටු සිතැත්තමෝ වෙමු. දෙමිහු දු සතුටු සිතැත්තමෝ වෙමු. දනය දීමෙන් පසුව (සිතා) පසු- තැවිලි වන්නමෝ නො වෙමු. එහෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1448. ශ්‍රමණයන් ද බමුණන් ද මගියන් ද ඉණ කියා යදින්නන් ද යාවකයන් ද දිළින්දන් ද යි හැම දෙන ආහාර පානයෙන් සන්තර්පනය කරමු. එ හෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

370 ජාතකපාළි-දසකතිපාතො

1449. මයඤ්චි හරියා නාතිකකමාම  
 අමෙහ ව හරියා නාතිකකමනති,  
 අඤ්ඤත්ත නාති බ්‍රහ්මචරියං වරාම  
 තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.
1450. පාණාතිසාතා වීරමාම සබ්බෙ  
 ලොකෙ අදිනතං පරිවජ්ජයාම,  
 අමජ්ජපා නො ව මුසා භණාම  
 තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.
1451. එතාසු වෙ ජායරෙ සුඤ්ඤමාසු  
 මෙධාවිනො භොතති පඤ්ඤපඤ්ඤා<sup>1</sup>  
 ඛණ්ඩුසුඤ්ඤා වෙදගුණො ව<sup>2</sup> භොතති  
 තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.
1452. මාතාපිතා ව හඬිතී භාතරො ව  
 පුතතා ව දරා ව මයඤ්චි සබ්බෙ,  
 ධම්මං වරාම පරලොකහෙනු.  
 තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.
1453. දසා ව දසෙසා<sup>3</sup> අනුජීවිනො ව  
 පරිවාරකා කම්මකරා ව සබ්බෙ,  
 ධම්මං වරනති පරලොකහෙනු  
 තසමා හි අමහං දහරා න මීයරෙ.
1454. ධම්මො භවෙ රකඛති ධම්මචාරීං.  
 ධම්මො සුච්ඡේණේසා සුඛමාවහාති  
 එසානිසංසො ධම්මෙ සුච්ඡේණේ  
 න දුග්ගතිං ගච්ඡති ධම්මචාරීං.
1455. ධම්මො භවෙ රකඛති ධම්මචාරීං.  
 ඡක්කං මහනතං වීය වස්සකාලෙ,  
 ධම්මෙන ගුණො මම ධම්මපාලො  
 අඤ්ඤස්ස අධිනි සුඛි කුමාරොති.

9. මහාධම්මපාලජාතකො.

1. පඤ්ඤා - මජ්ඣ., ඛණ්ඩ. - ස. 3.  
 2. වෙදගුණා - මජ්ඣ.,  
 3. දසෙසා - මජ්ඣ., දසී - ස. 3.

1449. අපි දු භායාඛාවන් ඉක්මවා නො යමහ. භායාඛාවෝ ද අප ඉක්මවා නො යති. ඔවුන් හැර අනෙක් ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි බලසර හැසිරෙමහ. එහෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1450. අපි හැම දෙන ප්‍රාණසාතයෙන් වළකිමු. ලොව (හිමියන්) නුදුන් දය දුරු කොට වාසය කරමහ. මත්පැන් නො බොමු. බොරු ද නො කියමු. එ හෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1451. සුසිල්වත් මේ අප උතුම් ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි දරුවෝ උපදිත් ද, ඔවුහු ධාරණ ශක්තිය ඇති මහනුවණැත්තෝ වෙති. බහුශ්‍රැත වෙති. වේදයෙහි පාරප්‍රාප්තයෝ වෙති. එහෙයින් අප බාලයෝ නො මැරෙති.

1452. මවුපියෝ ද සහෝදරයෝදරියෝ ද දරුවෝ ද බිරියෝ ද යි අපි හැම දෙනමෝ පරලොව සලකාගෙන පුණාක්‍රියාවන්හි හැසිරෙමහ. එහෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1453. දසිදසයෝ ද අප නිසා දිව් රැක ගන්නෝ ද පිරිවර ජනයෝ ද කම්කරුවෝ ද යි හැම දෙන පරලොව සලකා පුණාක්‍රියාවන්හි හැසිරෙති. එ හෙයින් අපගේ බාලයෝ නො මැරෙති.

1454. කුශල ධර්මය, ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නහු ඒකාන්තයෙන් රකී. මනා ලෙස පුරුදු කළ කුශලය සුව ගෙන දෙයි. මනා ලෙස පුරුදු කළ කුශලයෙහි තෙල ආතීශංසය වෙයි. දම්සැරි තෙමේ දුගතියට නො යයි.

1455. කුශල ධර්මය දම්සැරියා වැසි සමයෙහි මහත් කුඩයක් සේ ඒකාන්තයෙන් රකී. කුසල් බෙලෙන් රක්ෂිත වූ මාගේ දම්පල් කුමර සුව ඇත්තේ වෙයි, මෙය අනෙකකුගේ ඇට වේ යයි.

9. මහාධම්මපාල ජාතක යි.

1456. නාසමසෙ කතපාපමිති නාසමසෙ අලිකවාදිනෙ,  
නාසමසතතටඨප ඤ්ඤමහි<sup>1</sup> අතිසනෙතාපි<sup>2</sup> නාසමසෙ.
1457. භවතති හෙකෙ පුරිසා ගොපිපාසකරාතිකා,  
සසනති මඤ්ඤාදි මිත්තානි වාචාය න ච කල්මුනා
1458. සුක්ඛඤ්ජලී පග්ගහිතා වාචාය පළිගුණධීතා,  
මනුසසරෙඤ්ඤ නාසීදෙ යසමි<sup>3</sup> නස්සී කතඤ්ඤතා.
1459. න හි අඤ්ඤාඤ්ඤාදි<sup>4</sup> විත්තානං ඉත්තීනං පුරිසානං වා,  
නානාව කතවා සංසග්ගං තාදිසමිති නාසමසෙ.
1460. අනරියකමමං ඔසකනතං<sup>5</sup> අසෙත්තං<sup>6</sup> සධධ සාතිතං,<sup>7</sup>  
තිසිතංච පටිච්ඡන්තං තාදිසමිති නාසමසෙ.
1461. මිත්තරුපෙතිධෙකචෙව සාබලෙලනං අචෙතසා,  
විවිධෙති උපායෙහි<sup>8</sup> තාදිසමිති නාසමසෙ.
1462. ආමීසං වා ධනං වාපි යත්ත පසසති තාදිසො,  
දුඛිං<sup>10</sup> කරොති දුමෙමධො තඤ්ඤා ඤ්ඤව්වානං<sup>11</sup> ගච්ඡති.
1463. මිත්තරුපෙන බහවො ඡන්තා සෙවනති සත්තවො,  
ඡහෙ කාපුරිසෙහෙතෙ කුක්කචො වීය සෙනකං.
1464. යො ච උප්පතිතං අත්තං න විප්පමනුබුජ්ඣති,  
අමිත්තවසමනෙවති පච්ඡා ච මනුතස්සති.
1465. යො ච උප්පතිතං අත්තං විප්පමෙච නිබ්බාධති.  
මුච්චතෙ සතකුසමබ්බාධා කුක්කචො වීය සෙනකා.
1466. තං තාදිසං කුටමිචොධිතිතං<sup>12</sup> වනෙ  
අධමමිකං නිච්චිචිධංසකාරිතං,  
ආරා විචජ්ජයා නරො විචකඛණො  
සෙතං යථා කුක්කචො වංසකානනෙ'ති,

### 10. කුක්කචජාතකං.

1. නාසමසෙ අඤ්ඤමහි - සඟා.  
2. අනාසනෙතපි - මජ්ඣ.  
3. අඤ්ඤාඤ්ඤාදි - සඟා.  
4. පුරිසනං - මජ්ඣ.  
5. මුක්ඛකතං - සඟා.  
6. අචෙතං - මජ්ඣ.  
7. සාතිතං - මජ්ඣ.  
8. සාබලෙලනං - මජ්ඣ. සඟා.  
9. උප්පතිතං - මජ්ඣ. සඟා.  
10. දුඛිං - මජ්ඣ. සඟා.  
11. භතඤ්ඤානං - මජ්ඣ. සඟා.  
12. කුටි - මජ්ඣ.



1456. පවු කළ පුද්ගලයා කෙරෙහි විශ්වාස නො කරන්නේ ය. බොරු කියන්නා කෙරෙහි විශ්වාස නො කරන්නේ ය. ආත්මාචාරයට ම නුවණ යොදා ගන්නා පුද්ගලයා කෙරෙහි විශ්වාස නො කරන්නේ ය. අති ශාන්ත පුද්ගලයා කෙරෙහි ද විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

1457. සමහර පුරුෂයෝ පිපාසිත ගවයන් වැනියහ. ඔහු මිතුරන් වචනයෙන් කාදමති. ක්‍රියාවෙන් කිසික් නො කරති.

1458. කළඟුණ නො දන් බොරු ඇදිලි බැඳීම පමණක් ඇති නිසරු මිනිසා කරා නො යන්නේ ය.

1459. වහා වෙනස් වන ස්වභාව ඇති ස්ත්‍රී පුරුෂයන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය. තිතෙමි නො වුවෙක් නොයෙක් හේතු දක්වමින් (මිතුරකුසේ) එක් වන්නේ ද එ වැන්නහු විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

1460. අනායති ක්‍රියාවට බැසගත් සථීර වචන නැති අවකාස ලද කල්හි හැම දෙන නසන හෙයින් කොපුවක ලූ නියුණු කඩුවක් වැනි පුද්ගලයා විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

1461. මෙහි (මෙ ලොවැ) යම් කෙනෙක් මිත්‍රප්‍රතිරූපක ව කද හිතැත්තාහු නමුදු සිලිපි බසින් බෙණෙමින් නානාවිධ කෙරුවක පැවැතුම් ඇත්තෝ වෙත් ද එ වැනියන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

1462. එ බඳු මෝඩයා (මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයා) යම් මිතුරකුගේ නිවෙසකැ ආහාරයක් හෝ ධනයක් හෝ දුටු වේ නම් මිතුරාට ද්‍රෝහ කොට එය පැහැර ගන්නේ ය. ඔහු ද (මිතුරා) නසාපියා යන්නේ ය.

1463. බොහෝ සතුරෝ මිත්‍රප්‍රතිරූපකයන් මෙන් ඇසුරු කෙරෙති. මෙ වැනි නින්දනීය පුරුෂයන් උකස්සා දුරැලූ විලිකුළු මෙන් දුරු කරන්නේ ය.

1464. යමෙක් (යමක් පිළිබඳ) හටගත් කරුණු වහා වචනා නො ගනී ද. හේ සතුරන්ගේ වසභයට පැමිණ පසුව තැවේ.

1465. යමෙක් (යමක් පිළිබඳ) හටගත් කරුණු වහා වචනා ගනී ද. උකස්සාගෙන් මිදුනු විලිකුළු සේ සතුරු වියවුලෙන් මිදෙන්නේ ය.

1466. වනයේ අටවා තැබූ පාසයක් (මළපුඩුවක්) වැනි නො දැනුම් විනාශකාරී වූ ඔහු, උණ වනයේ වෙසෙන පිරික්සුම් නැණින් හෙබි ඇවිකුළා උකස්සා දුරු කළා සේ දුරු කරන්නේ යි.

10. කුක්කුට ජාතක යි.

1467. අලඛකතො මට්ටකුණ්ඛලී  
මාලාහාරී හරිවන්දනුසසදෙ,  
බාහා පහසයා කන්දසි  
වනමජේකම් කිං දුකඛිතො කුචං.
1468. සොවණ්ණමයො පහසසරො  
උපපනොතා රථපඤ්ඤරො මම  
තසස වකකයුගං න වින්දාමී  
තෙන දුකෙකින ජහාමී ජීවිතං.
1469. සොවණ්ණමයං මණිමයං  
ලොහමයං අථ රුපියාමයං,  
පාවද රථං කාරයාමී නෙ  
වකකයුගං පටිපාදයාමී තං.
1470. සො මාණවො තසස පාවදී  
වන්දසුරියා උභයෙකු භාතරො,  
සොවණ්ණමයො රථො මම  
තෙන වකකයුගෙන සොහති,
1471. බාලො ඛො තවමසි මාණව  
යො තවං පකුයසෙ අපකුයං,<sup>1</sup>  
මඤ්ඤාමී කුචං මරිසසසි  
න හී තවං<sup>2</sup> ලච්ඡසි වන්දසුරියෙ.
1472. ගමනාගමනමපි දිසසති  
වණ්ණධාතු උභයෙකු වීරියො.  
පෙතො පන නෙව දිසසති  
කො නු ඛො කන්දතං බාලාතරො.
1473. සච්චං ඛො වදෙසි මාණව  
අහමෙව කන්දතං බාලාතරො,  
වන්දං විය දුරකො රුදං  
පෙතං කාලකතාභිපකුයෙ.
1474. ආදික්ඛං වත මං සන්තං සතසික්ඛං ව පාවකං,  
වාරිනා විය ඔසිඤ්ඤං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දුරං.
1475. අබ්බභී<sup>3</sup> වත මෙ සලලං යමාසි හදයනිසසිතං,<sup>4</sup>  
යො මෙ සොකපරෙතසස පුක්ඛසොකං අපානුදී.
1476. සොහං අබ්බුලහසලෙලාසමී වීතසොකො අනාවිලො,  
න සොචාමී න රොදුමී තච සුඤ්චාන මාණවාති.

## II. මට්ටකුණ්ඛලීජාතකො.

1. අපකුයං - මජ්ඣං - සායා  
2. නපවං - මජ්ඣං.

3. අබ්බුලහං - මජ්ඣං.  
4. යමාසි හදයසිතං - මජ්ඣං - සායා.

1467. නන් අබරණින් සැරැසී මටකොඩොල් පැළැඳූ විසිකුරු මල් දරන්නේ, රන්වන් සඳුන් ආලෝප කොට ගත් තෙපි මේ වන මැද හිසැ අත් බැඳගෙන කවර හෙයින් අඛන්නහු ද?

1468. රන්මුවා දීපතිමත් රියමැදිරියක් මට ලැබීණ. ඊට රියසක් දෙකක් නො ලබමි. ඒ නිසා උපන් දුකෙන් දිවි හරිමි.

1469. රන්මුවා, මිණිමුවා, ලොහොමුවා වූ හෝ රිදීමුවා රියක් ඔබට සාදමි. යම් බඳු රියක් කැමැත්තහු ද ඒ සක් යුගලය ඔබට ලබා දෙමි.

1470. ඒ මාණවකයා ඔහුට කීය . මාගේ රිය රන්මුවා වෙයි. දීපතිමත් සඳහිඳු දෙදෙනා සක් යුගලය (වගයෙන්) මාගේ රියට හොබනේ වේ.

1471. මාණවකය, නො පැතියයුතු දෑ පතන තෙපි මෝඩයෙකි. තොප මියා යෙහි යි සිතමි. තෙපි සඳහිඳු නො ලබන්නහු ය.

1472. ගමනා ගමන (උදවීම හා බැස යාම) ද හැඩහුරු කම හා පැහැය ද ගමන් මාර්ග දෙක ද පෙනේ. මිය ගිය තැනැත්තා දකින්නට නැත. අඛන්නවුන්ගෙන් කවරෙක් වඩා බාලාතර ද?

1473. මාණවකය, සත්‍යයක් කියෙහි ය. අඛන්නවුන් ගෙන් ඉතා බාලයා මම වෙමි. හඳු ඉල්ලා අඛන ගම්දරුවකු සේ මියා පරලොව ගියකු පතන්නෙමි.

1474. ගිතෙල් ඉසින ලද ගින්නක් ලෙස ශෝක ගින්නෙන් ඇවිල ගෙන සිටී මා, ජලය ඉසින ලද කලෙක මෙන් සියලු දහය නිවී ගියේ ය.

1475. සොවින් පෙළුණු මාගේ, පුත්‍ර ශෝකය යමෙක් නැති කෙළේ ද, හේ මාගේ හදවතේ පැවැති ශෝකය නමැති හුලු ද ඵකාන්තයෙන් උදුරා දුමි ය.

1476. තරුණය, ඒ මම උපුවා හළ ශෝක නමැති උල ඇත්තෙමි. ශෝකය නැත්තෙමි. නො කැළඹුණ සිතැත්තෙමි. තොප ගේ බස් අසා ශෝක නො කරමි. නො හඬමි.

11. මට්ටකුණ්ඩලී ජාතක යි.

- 1477. අපවනතාපි<sup>1</sup> දිව්‍යනති සන්තො ලද්ධාන භොජනං,  
කිමෙව ජං පවමානො යං න දජ්ජා න තං සමං.
- 1478. මචේජරා ච පමාද ච එචං දනං න දීයති,  
පුඤ්ඤං ආකඛ්ඛමානොන දෙයාං භොති විජානතා.
- 1479. යසෙසච භිතො න දදති මච්චරී තදෙව අදදතො භයං,  
ඒසච්චා ච පිපාසා ච යසෙස භායති මච්චරී.  
තමෙව බාලං පුසති<sup>2</sup> අසමිං ලොකෙ පරමති ච.
- 1480. තසමා විනෙයා මචේජරං දජ්ජා දනං මලාභිභු,  
පුඤ්ඤනී පරලොකසමිං පතිට්ඨා භොතති පාණිනං.
- 1481. දුද්දං දදමානානං දුකකරං කමම කුඛඛනං,  
අසන්තො නානුකුඛනති සතං ධමෙමා දුරන්තයො.
- 1482. තසමා සතඤ්ඤි අසතඤ්ඤි නානා භොති ඉතො ගති,  
අසන්තො නීරයං යනති සන්තො සන්තපරායනා.
- 1483. අපපමෙකෙ පචේච්ඡතති<sup>3</sup> බහුනෙකෙ<sup>4</sup> න දිව්ජරෙ,  
අපපමා දකඛිණං දිනතා සහසෙසන සමං මීතා.
- 1484. ධම්මං චිතරෙ යොපි සමුඤ්ඤකං<sup>5</sup> චිතරෙ  
දුරඤ්ඤි පොසං දදං අපපකසමිං,  
සතං සහසසානං සහසසයාගීනං  
කලමපි නායෙතති තරාවධසෙ තෙ.
- 1485. කෙතෙස යඤ්ඤි විපුලො මහස්සනො  
සමෙන දිනතසස න අග්ගමෙති,  
කථං සහසසානං සහසස යාගීනං  
කලමපි නායෙතති තරාවධසෙ තෙ.
- 1486. දදනති භෙකෙ විසමෙ නීවිට්ඨා  
කුඛතවා<sup>6</sup> වධිතවා අථ සොච්ඤිතවා,  
සා දකඛිණං අසුමුඛා සදණ්ඛා  
සමෙන දිනතසස න අග්ගමෙති  
එචං සහසසානං සහසසයාගීනං  
කලමපි නායෙතති තරාවධසෙ තෙ<sup>7</sup>.

12. බිලාරකොපියජාතකං.

---

- 1. අපවනතාපි - මජ්ඣ.
- 2. පුසති - මජ්ඣ.
- 3. අපපමෙකෙ පචේච්ඡතති - මජ්ඣ.
- 4. බහුනා ඵකෙ - සා.
- 5. සමුඤ්ඤකං - මජ්ඣ.
- 6. කුඛතවා - මජ්ඣ.
- 7. කෙතවා - මජ්ඣ.

1477. නොපිසන සත්පුරුෂයෝ බොජුන් ලැබූ දේන්තට කැමැති වෙති. පිසන බව යම් හෙයකින් දේන්තට කැමැති නොවෙත් නම් සුදුසු නො වේ.

1478. මසුරුකම ත් නොසැලකිල්ලක් නිසා දන් නො දෙනු ලැබේ. පින් කැමැති නුවණැත්තා දන් දියයුතු වේ.

1479. දන් දීම නිසා සාපිපාසාවෙන් පීඩා විඳින්නට සිදු වේ ය යන බිය නිසා මසුරු පුභුලා නො දේ ද එය ම ඔහුට බිය වන්නේ ය. සාපිපාසා දෙකට මසුරා බිය වේ ද එය ම (ඔහු) දෙලොවැදී පෙළයි.

1480. එහෙයින් මසුරුකම මඩින්නේ මසුරුකම දුරු කොට දන් දෙන්නේ ය. කළ පින් ප්‍රාණිත්ව පරලොව දී පිහිට වේ.

1481. මසුරු සිත් මැඩ දියයුතු බැවින් දන් දීම දුෂ්කර ය. අසත්පුරුෂයෝ (දනානිසංස නො දන්නෝ) ඔවුන් ගිය මහෙහි නො යත්. සත්පුරුෂයන් (බෝසත්වරු) ගිය මගැ යාම සෙස්සනට පහසු නො වේ.

1482. එහෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ද අසත්පුරුෂයන්ගේ ද මෙයින් මතු උපත වෙනස් වේ. අසත්පුරුෂයෝ නිරයට යති. සත්පුරුෂයෝ දෙවිලොව යති.

1483. ඇතැමෙක් මද වස්තුවකිනු දු දන් දෙත්. ඇතැමෙක් බොහෝ වස්තුව ඇතත් දන් නො දෙත්. මද වස්තුවෙන් දුන් දනය ද මහානිසංස ඇති හෙයින් ප්‍රමාණ කොට බැලීමේ දී දහසක් පමණ වැය කොට දුන් දන හා සම වේ.

1484. නො දහැම් ව සපයාගත් මුදලින් ඉසුරන් ලක්ෂයක් දෙනා දෙන දනයෝ ත්‍රිවිධ සුවර්තය පුරමින් අඹුදරුවන් ද රැකූ ගනිමින් දිළින්දකු ස්වල්ප වශයෙන් හෝ කරන පරිත්‍යාගයක සොළොසින් හාගයක් පමණ නො අගනාහ.

1485. දේය ධර්ම බොහෝ බැවින් විශාල වූ ලක්ෂයක් දෙනා එක් ව දෙන දනය, දහැම් ව සපයා ගත් දෙයින් දුන් දනය හා සම නො වන්නේ කවර කරුණකින් ද? දහැම් ව සපයා ගත් දෙයින් දන් දෙන දිළින්දගේ දනමය පින්කමේ (සොළොසින්) කොටසක් පමණවත් නො අගනේ කෙසේ ද?

1486. අනුන් තළා පෙළා අඩවා හිංසා කොට ඇතැම් කෙනෙක් දන් දෙති. එලෙස දුන් දන දහැම් ව සපයාගත් වස්තුවෙන් දිළින්ද දුන් දනය හා සමාන නො වේ. නො දහැම් වස්තුවෙන් යාග කළ ලක්ෂයක් දෙනාගේ දනය දිළින්දගේ දනයෙහි සොළොස්වෙනි කොටස තරම්වත් නො අගී.

12. බිලාර කොසිය ජාතක යි.

- 1487. වණණුවා අභිරුපොසි සතො සඤ්ජාතරොහිතො,  
වකකවාක සුරුපොසි වීථසනනමුඛිඤ්ඤියො.
- 1488. පාඨිනං<sup>1</sup> පාවුසං මච්ඡං වලඡං මුඤ්ජරොහිතං,  
ගඛගාය ඤීරෙ නිසිගොනනං එවං භුඤ්ජසි භොජනං.
- 1489. න වාහමෙතං භුඤ්ජාමී ජඛගලා නොදකානි වා,  
අඤ්ඤිත්‍ර සෙවාලපණකා එතං මෙ සමම භොජනං.
- 1490. න වාහමෙතං සඤ්ඤාමී වකකවාකසං භොජනං,  
අහං හි<sup>2</sup> සමම භුඤ්ජාමී ගාමෙ ලොණියතෙලියං.
- 1491. මනුසොසසු කතං හතං සුචිමංසුපසෙවනං,  
න ව මෙ තාදියො වණණො වකකවාක යථා තවං.
- 1492. සමපසසං අකනනි වෙරං හිංසයං<sup>4</sup> මානුසිං පඡං,  
උත්‍රසොතා සසසි හිතො තෙන වණණො තවෙදියො.
- 1493. සබ්බලොක වීරඤ්ඤාසී<sup>3</sup> ධබ්බ පාපෙන කමුත්‍රා,  
ලඤ්ඤා පිණොඤා න පිණොති තෙන වණණො තවෙදියො.
- 1494. අහමපි සමම භුඤ්ජාමී අභිංසා<sup>5</sup> සබ්බපාණිනං,  
අපෙපාසුපෙකො නිරාසඛිකී අසොකො අකුතො හයො.
- 1495. සො කරසු අනුභාවං විකීවකසු සිලියං,  
අභිංසාය වරං ලොකෙ පියො භොහිසි මමමව.
- 1496. යො න හතභි න සාතෙති න ජීනාති න පාපයෙ,  
මෙකතංසො සබ්බභුතෙසු වෙරං තසස න කෙනවිකී.

### 13. වකකවාකජාතකං.

---

- 1. පාඨිනං - මඡස.
- 2. ගඛගා ඤීරෙ නිසිගොනනං - මඡස., සා.
- 3. අහං.පි - සා.
- 4. හිංසාය - මඡස., සා.
- 5. වීරඤ්ඤාසී - මඡස. - සා.
- 6. අභිංස - මඡස.

1487. සක්වාලිභිණිය, (ඔබ) වර්ණවත් ගිරි ඇත්තහු ය. රූප සම්පන්න වූවහු ය. සන වූ සිරුරු ඇත්තහු ය. රන්වන් මනා රූ ඇත්තහු ය. පහන් වූ මුහුණ හා ඉඳුරන් ඇත්තහු ය.

1488. මෙසේ ගං තෙර සිටා පෙට් මස්, ලුල් මස්, වලා මස්, මොදුව මස් හා රේ මස් බුදින්නහු ද?

1489. මිතුර, මේ සෙවෙල් සහ දියපරඬල් මගේ ආහාරය යි. මම මෙය හැර දියෙහි හෝ වනයෙහි හටගන්නා වූ වෙනත් මාංශයක් අනුභව නො කරමි.

1490. සෙවෙල් සහ දියපරඬල් සක්වාලිභිණියාගේ ආහාර යයි මම විශ්වාස නො කරමි. මිතුර, මම ගමෙහි ලුණු හා තෙල් මුසු ආහාර අනුභව කරමි.

1491. චක්‍රවාකය, මනුෂ්‍යයන්ට පිළියෙළ කළ මස් සහිත පවිත්‍ර ආහාරය බුදිතන් ඔබට මෙන් එ බඳු පැහැයක් මට නැත.

1492. (තෙපි) ක්‍රෝධ සිතින් බලමින් මිනීමුත්තට හිංසා කෙරෙමින් තැනී ගත් සිතින් බුදින්නහු ය. එහෙයින් නොපගේ පැහැය මෙ බඳු වේ.

1493. කාකය, පාපකර්ම බලයෙන් සියලු ලෝකයා (ඔබට) විරුද්ධ ය. ඔබ ලද ආහාරය ඔබ නො පිනව යි. එ හෙයින් ඔබේ පැහැය මෙ බඳු වේ.

1494. මිතුර, මම වනාහි සවිසන්තට හිංසා නො කරන්නෙමි, මද වැයමකින් යුතුව සැක රහිතව ශෝක නැතිව බියකු දු නැතිව බුදිමි.

1495. තෙපි, වෑයම් කරව, සිය දුසිල් බව ඉක්මවා පවතු ව, (දුසිල් බව අත් හරුව) අහිංසක ව ලොවෙහි හැසිරෙව, මා මෙන් ලොවට ප්‍රිය වන්නහු.

1496. යමෙක් අනුන් නො නසා ද නො නස්වා ද ධන හානි නො කෙරේ ද, නො කරවා ද, යච්ච සතුන් කෙරෙහි මෙන් කෙරේ ද ඔහුට කිසිවෙක් වෙර නො කෙරේ.

10. චක්කවාක ජාතක යි.

1497. සචං කිරි තවමි භූරිපඤ්ඤා<sup>1</sup>  
 යා තාදිසි සිරි බිති මුනි<sup>2</sup> ව,  
 න තායතෙ භාවවසුපතීතං  
 ටො යාවකං භුඤ්ඤි අපසුසං.
1498. සුඛං දුකෙකිත පරිපාවයනොතා  
 කාලාකාලං විචිතං ජන්දජනොතා,<sup>3</sup>  
 අත්තස්ස අධාරානි අවාපුරනොතා  
 තෙනාහං<sup>4</sup> තුසිසාමි යථොදනෙන.
1499. කාලඤ්ඤා ඤාතා අභිජිහනාය  
 මනෙතභි අත්තං පරිපාවයිතා,  
 විජමභිසං<sup>5</sup> සිහවිජමිතානි  
 තායිඤ්ඤියා දකඛිසි මං පුතාපි.
1500. සුඛිනි ඵලකං න කරොතති පාපං  
 අවණණසංසග්ගභයා පුතෙතෙ,  
 පඤ්ඤා සමානො විපුලස්ථිතස්සී  
 කිං කාරණං මෙ න කරොසි දුකං.
1501. න පණ්ඩිතා අත්තසුඛස්ස භෙතු  
 පාපානි කමමානි සමාවරතනි,  
 දුකෙකිත ඵුට්ඨං ඛලිතතොපි සන්තා  
 ජන්ද ව දෙසා න ජහනති ධම්මං.
1502. ටොන තෙතචි වණණන මුදුනා දරුණෙන වා,  
 උඤ්ඤරෙ දීනමත්තානං පච්ඡා ධම්මං සමාවරෙ.
1503. යස්ස රුකඛස්ස ඡායාය නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,  
 න තස්ස සාඛං භඤ්ඤය්‍ය මිත්තදුඛො හි පාපකො.
1504. යස්සාති ධම්මං<sup>6</sup> මනුජො විජඤ්ඤා  
 ටොවස්ස කඛං විනයනති සනොතා,  
 තං භිසස් දීපඤ්ඤා පරායණඤ්ඤා  
 න තෙන මිත්තං ජරයෙථ<sup>7</sup> පඤ්ඤා.

1. භූරිප ඤාඤ - මඡසං.  
 2. මනි - මඡසං.  
 3. ජන්තජනොතා - මඡසං.  
 4. තෙනාහං - මඡසං.  
 5. විජමභිසං - මඡසං.  
 6. සුඛි ජි ඵලක - මඡසං.  
 7. යස්ස හි ධම්ම පුරියො විජඤ්ඤා - මඡසං.  
 8. ජරයෙථ - සා.



1497. මහානුවණැත්ත. යම්බඳු වූ ඔබ වාණිජයන් ස්වල්පයක් සමග යවසාලේ බත් බුදින්නහු ය. ඔබගේ යම් සෞභාග්‍යයක්, දෙබරියයක් හා සිතියක් වේ ද, එබඳු සෞභාග්‍යය විපතට පත් ඔබ නො රකියි. එ හෙයින් සෞභාග්‍යය උතුම් වෙයි, ප්‍රඥාව උතුම් නො වෙයි (යන) කීම සැබෑ වෙයි.

1498. මම දුකෙන් සැප දියුණු කරන්නෙමි සැඟවී විසීමටත් නො සැඟවී විසීමටත් (මෙය) යොග්‍ය සමය යයි සිතා සැඟවුණෙමි. දියුණුවට දෙර අරිත්‍රයේ යවසාලේ බතින් ප්‍රීත වෙමි.

1499. වෑයම් කරන්නට යෝග්‍ය කාලය දැනූ නුවණින් දියුණුව වැඩී කර ගෙන සිංහයකු සේ විජාමනණය කරන්නෙමි. දියුණු වූ මා නැවත දකින්නහු ය.

1500. පණ්ඩිතය, සැප ඇත්තෝ පාපකර්ම නො කෙරෙති. තවත් කෙනෙක් අපකීර්තියට බියෙන් පාපකර්ම නො කෙරෙති. බොහෝ දේ සිතීමේ හැකියාව ඇති තෙපි කවර හෙයින් මට දුක් (කරදර) නො කරන්නහු ද?

1501. පණ්ඩිතයෝ ආත්මාර්ථය සලකා පාපකර්ම නො කරති. දුකට පත් වුවත් සම්පත් ගිලිහී ගියත් ඡන්දය නිසා හෝ දොෂය නිසා හෝ ධර්මය නො හරිත්.

1502. මොළොක් වූ හෝ දරුණු වූ හෝ කිසියම් ආකාර-යෙකින් තමාගේ දිනත්වය උපුටා හරින්නේ ය. ඉක්බිති ව සුවරිතයෙහි හැසිරෙන්නේ ය.

1503. යම් රුකකු සෙවණෙහි හුන්නේ වේ ද හොත්තේ වේ ද ඒ රුකෙහි අතු නො කඩනේ ය. මිත්‍රයෙහි කම දින හෙයින්.

1504. යම් පුරුෂයෙක් පුරුෂයකුගෙන් ධර්මය උගත්තේ ද, සැක දුරු කෙරේ ද එය ඔහුට පිහිටකි. පිළිසරණෙකි. එ හෙයින් ඇදුරු ව සිටියහු සමග වූ මිතුරුබව දිරාපත් නො කරන්නේ ය.

- 1505. අලයො ගිභී කාමහොගී න සාධු  
අසඤ්ඤානො පට්ඨජිතො න සාධු,  
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී  
යො පඤ්ඤානො කොධනො තං න සාධු.
- 1506. නිසම්ම ඛනිඤ්ඤා කසිරා නානිසම්ම දීසම්පති,  
නිසම්මකාරීනො රාජ යසො කික්ඛි ව වඩ්ඪන්ති.

14. භූරිපඤ්ඤාජාතකං.

- 1507. කිං සු නරො ජසමධිවුකාලෙ  
කං වා විජ්ජං කතමං වා සුතානං,  
යො මච්චො අසමිඤ්ඤි පරලභී ලොකෙ  
කථං කරො සොජ්ඣානො ඉඤ්ඤා.
- 1508. යසස දෙවා පිතරො ව සබ්බ  
සිරිංසපා<sup>1</sup> සබ්බභූතානි වාපි,  
මෙඤ්ඤා නිවුං අපචිතානි භොතති  
භූතෙසු වෙ සොජ්ඣානං තද්දු.
- 1509. යො සබ්බලොකසස නිවාතවුඤ්ඤි  
ඉඤ්ඤි සුචිතං සභ දරකානං,  
ඛනානා දුරුභතානං අපචිකකුලවාදී  
අධිවාසනං සොජ්ඣානං තද්දු.
- 1510. යො නාවජානාති සභායමඤ්ඤ  
සිපෙපන කුලඤ්ඤි ධනෙන ජච්චා,  
රුචිපඤ්ඤා අඤ්ඤාලෙ මුනිමා  
සභායෙසු වෙ සොජ්ඣානං තද්දු.
- 1511. මිත්තානි වෙ යසස භවතති සනෙතා  
සංචිඤ්ඤා<sup>2</sup> අචිසංවාදකසස,  
න මිත්තදුඤ්ඤි<sup>3</sup> සංචිභාගී ධනෙන  
මිත්තෙසු වෙ සොජ්ඣානං තද්දු
- 1512. යසස භරියා තුලාවයා සමඤ්ඤා  
අනුබ්බතා ධම්මකාමා පජාතා,<sup>4</sup>  
කොලිනියා සීලවතී පතිබ්බතා  
දරෙසු වෙ සොජ්ඣානං තද්දු.

---

- 1. සරිසපා - මජ්ඣ.
- 2. සංචිඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 3. න මිත්ත දුඤ්ඤි - මජ්ඣ.
- 4. පජාතා - මජ්ඣ.

1505. කම්සැප විදින අලස ගිහියා නො මැනැවි. හික්මීම නැති පැවිද්ද නො මැනැවි. විමසීම රහිත ව ක්‍රියා කරන රජ නො මැනැවි. යම් පණ්ඩිතයෙක් කිපෙන ගතියෙන් යුතු වේ නම් හේ ද නො මැනැවි.

1506. ඤාත්‍රිය තෙම පරිඤ්ඤාකාරී ව වැඩ කරන්නේ ය. නො විමසා නො කරන්නේ ය. රජතුමනි, පරිඤ්ඤාකාරීව වැඩ කරන්නාගේ යශස ද කීර්තිය ද වැඩේ.

14. භූමිපඤ්ඤා ජාතක යි.

1507. අභිවෘත්තිය රුක්තා පුරුෂයා වේදය හෝ ශ්‍රාතය හදුරා කවර ආකාරයකින් ක්‍රියා කිරීමෙන් දෙ ලොව ආරක්‍ෂා කර ගන්නේ වේ ද?

1508. සියලු දෙවියෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද දීර්ඝජාතීහු ද සියලු සත්ත්වයෝ ද මෙන් සිතින් පුදන ලද්දෝ ද මිනිසුන්ට එය මඟුලෙකැ යි කියත්.

1509. යමෙක් ලෝකයා කෙරේ නිරහඬකාර පැවැතුම් ඇත්තේ ද, ස්ත්‍රීපුරුෂයන් සහ ළමයින් වරදවා කී බස් කමා කෙරේ ද, ගොරෝසු කපා නැත්තේ ද ඉවැසීම ඇත්තේ ද එය මඟුලෙකැ යි කියත්.

1510. යමෙක් යහළුවන් හා මිතුරන් කෙරේ ශිල්පය නිසා හෝ කුලය නිසා හෝ ධනය නිසා හෝ ජාතිය නිසා හෝ අවමානයට ලක් නො කෙරේ ද මනා සිහිය හා නුවණ ඇත්තේ ද එය මඟුලෙකැ යි කියත්.

1511. ධවැටිලි නැතියන් හා සත්පුරුෂයෝ එකැතින් මිතුරු වෙත් ද විශ්වාස වෙත් ද මිත්‍රද්‍රෝහී නො වෙත් ද, සිය ධනය මිතුරන්ට බෙදත් ද, මිතුරන් අතරේ ඒ විශ්වාසය මඟුලෙකැ යි කියත්.

1512. යමකුගේ බිරිද සමාන වයස ඇත්තී ද සමගි සම්පන්න ද සැමියා අනුව වසා ද ත්‍රිවිධ සුවරිත ක්‍රියාවන් කැමැත්තී ද දරුවන් ලබන්නී ද කුලවත් වී ද පතිව්‍රතා ගුණය ඇත්තී ද එය බිරියන් කෙරේ මඟුලෙකැ යි කියත්.

- 1513. යසස රාජා භූතපතී යසසසි  
ජානාති සොචෙය්‍යං<sup>1</sup> පරක්කමඤ්චි,  
අදොළුජ්ඣකාසු<sup>2</sup> හදයං මමතති  
රාජ්ජු චෙ සොඤ්ඤානං තද්දු.
- 1514. අනගඤ්චි පානඤ්චි දදති සදොධා  
මාලඤ්චි ගන්ධඤ්චි විලෙපනඤ්චි<sup>3</sup>,  
පසනකච්ඤො අනුමොදමානො  
සගෙහසු චෙ සොඤ්ඤානං තද්දු.
- 1515. යමරියධමෙමන පුනතති වදා<sup>4</sup>  
ආරාධිතා සමචරියාය සනෙහා,  
බහුසුතා ඉසයො<sup>5</sup> සීලවනනං  
අරහනතමජෙකි සොඤ්ඤානං තද්දු.
- 1516. එතාති චො සොඤ්ඤානාති ලොකෙ  
වීඤ්ඤපසසානාති<sup>6</sup> සුබ්බුද්ධානි,  
තානිධ සෙචෙච නරො සපඤ්ඤො  
න හි මධ්‍යලෙ කිඤ්ඤනමඤ්චි<sup>7</sup> සචචතති.

15. මහාමධ්‍යලජාතකං.

- 1517. උලෙධ්වි කණ්ණ කිං සෙසි කො අජො<sup>8</sup> සුපිනෙ තෙන  
යොපි කුඤ්ඤ සකො භාතා හදයං චකුඤ්ඤො<sup>1</sup> දකඤ්ඤං  
තසස වාතා බලියහති සතො ජපති කෙසචි.
- 1518. තසස නං චචනං සුඤ්ඤා රොහිණියාසස කෙසචො,  
තරමානරුපො වුට්ඨසි භාතුසොකෙන අච්චිතො.
- 1519. කිනඤ්ඤ උමමතරුපොච කෙචලං දාරකං ඉමං,  
සසො සසොති ලපසි කො නු තෙ සසමාහරී.
- 1520. සොචණ්ණමයං මණ්ඩමයං ලොහමයං අච රුපියමයං,  
සබ්බසිලාපවාළමයං කාරසිසසාචී තෙ සසං.
- 1521. සහති අඤ්ඤඤපි සසකා අරඤ්ඤඤ වනගොචරා,  
තෙපි තෙ අනාසිසසාචී කීදිසං සසච්චජසි.

---

- 1. සොචෙය්‍ය - මජ්ඣ.
- 2. අදොළුජ්ඣකා - මජ්ඣ.
- 3. විලෙපනඤ්චි - මජ්ඣ.
- 4. පුනතති වදා - මජ්ඣ.
- 5. ඉසයො - මජ්ඣ.
- 6. වීඤ්ඤපසසානාති - මජ්ඣ.
- 7. කිංචිත - සා.
- 8. වාඤ්ඤ - මජ්ඣ.

1513. ජනපති වූ පරිවාර ඇත්තා වූ රජ යමකුගේ පවිත්‍රකම, එඩිතරකම, දනී ද (මම) මට පක්‍ෂපාතී ය නො වෙනස් වචන ඇත්තේ යයි දනී ද එය රජුන් කෙරේ මඟුලෙකැ යි කියත්.

1514. සැදුහැනි ව පහන් සිතැනි ව සතුටු සිතින් කැමබීම සුවදමල් වීලෙවුන් දේ ද එය ස්වර්ගගාමී මඟුලෙකැ යි කියත්.

1515. ඥානවෘත්තී වූ ප්‍රතිපත්ති ගරුක වූ සත්පුරුෂ වූ බහුශ්‍රැත වූ සිල්වත් වූ සෘෂිවරු ආර්යධර්මයෙන් පවිත්‍ර වෙන් නම් එය රහතන් වහන්සේ කෙරේ ලදමනා මඟුලෙකැ යි කියත්.

1516. මේ මංගලයන් ලෝකයේ නුවණැත්තන් විසින් සැපත් වැඩීමට හේතු වේ යයි පසසන ලද, එ හෙයින් නැණවත් මිනිසා ඒ මංගලයන් ම සොයන්නේ ය. මේ මංගලයන්ගෙන් තොර සත්‍ය වූ වෙනත් මංගල නැත.

15. මහාමහාල ජාතක යි.

1517. කේසවය, ඔබේ හදවත වැනි දකුණුඇස හා සම වූ සත නැමැති සිය සොහොයුරු කෙනෙක් වෙන් ද ඔහුගේ හදවත අපස්මාර වාතයෝ පෙළුත්. කෘෂ්ණය නැගිටින්න. වැද හෝනේ කීම? තොපගේ නිදගැනීමෙන් කවර ප්‍රයෝජනයක් ද?

1518. රෝහණේයගේ කීම අසා ඉක්මන් වූ කේසව තෙම සෝචුරු සොචින් පීඩාවට පැමිණ නැගීසිටියේ ය.

1519. උමතුඩුවකු සේ ආරවනී පුරය පුරා යමින් සාවා සාවා ය යි කුමට කියති? ඔබගේ සාවා ගත්තේ කවරෙක් ද?

1520. රන්මුවා, මිණිමුවා, ලොහොමුවා, රිදීමුවා, සක්මුවා සෙල්මුවා, පබළුමුවා සාවකු ඔබට සාදවමි.

1521. වනයේ හැසිරෙන වෙනත් සාවෝ ද ඇත. තොපට ඔවුන් ද ගෙනෙන්නෙමි. තෙපි කෙබඳු සාවකු කැමැත්තහු ද?

- 1522. නවාහමෙතං ඉච්ඡාමී යෙ සසා පඨවී. සිතා,  
වඤ්ඤා සසම්ච්ඡාමී තමෙම ඔහර කෙසවි.
- 1523. සො නුන මධුරං ඤාති ජීවිතං වීජතිසසයි,  
අපඤ්ඤාං යො පඤ්ඤාමි වඤ්ඤා සසම්ච්ඡයි.
- 1524. එවංඤ්ඤා කණ්ඨ ජානාසි යදඤ්ඤාමනුසාසයි  
කසා පුරෙ මතං පුත්තං අඤ්ඤාමනුසොවයි.
- 1525. යං න ලබ්බා මනුසෙසන අමනුසෙසන වා පුන,  
සුතො මෙ මාමරී පුත්තො ඤාතො ලබ්බා අලබ්බියං.
- 1526. න මනතා මුලභෙසඤ්ඤා ඔසධෙහි ධනෙන වා,  
සසතා ආනයිතුං කණ්ඨ යමෙපතමනුසොවයි.
- 1527. යස්ස එතාදිසා අඤ්ඤා අමච්චා පුරිසපණ්ඩිතා,  
යථා නිජ්ඣාපයෙ අඤ්ඤා සතො පුරිසපණ්ඩිතො.
- 1528. ආදිත්තං වත මං සනතං සතසිත්තං ව පාවකං,  
වාරිතාවිය ඔසිඤ්ඤාං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
- 1529. අබ්බතී වත මෙ සලලං යමාසි හදයනිසසිතං,  
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පුත්තසොකං අපානුදී.
- 1530. සොභං අබ්බුද්ධාසලලාසම් වීතයොකො අනාවිලො,  
න සොවාමී න රොදමී තව සුචාන මාණව.
- 1531. එවං කරොනති සපඤ්ඤා යෙ භොනති අනුකමපකා,  
නිවිත්තයනති සොකමා සතො ජෙට්ඨංව භාතරනති:

16. සතපණ්ඩිතජාතකං.

දසකනිපාතං නිට්ඨිතං.

තඤ්ඤාදිතං:

දළාකණ්ඨධනඤ්ඤාසසභිච්චරො  
 රාජා සත්තාහ සසබ්බ තසකළීනා,  
 ධම්මං කුතඤ්ඤාමනුසොඤ්ඤාඤ්ඤා  
 වසකවාක සුභුරිසසොඤ්ඤා සතො.

1. පන - මඡස.

1522. පොළොවේ වෙසෙන භාවුන් මම නො කැමැත්තෙමි. හදේ භාවා (ලබනු) කැමැත්තෙමි. කේසව, ඒ භාවා මට ගෙන දෙන්න.

1523. ප්‍රිය ඤාතිය, හදෙන් භාවා පතන තෙපි එකාන්තයෙන් මධුර වූ ජීවිතය අත් හරින්නහු ය. යම් බදු තෙපි නො පැතියයුත්තක් පතන්නහු ද එ හෙයිනි.

1524. කෘෂ්ණය, ඉදින් මෙසේ දන්නේ නම් අනෙකකුට අනුසායනා කරනුයේ (කීම) පෙර මළා වූ පුත්‍රයාට අදත් ශොක කරන්නේ කවර හෙයින් ද?

1525. උපන් මාගේ පුතා නැවත නො මැරේව යි මනුෂ්‍යයකු විසින් හෝ අමනුෂ්‍යයකු විසින් හෝ ලද නො හැකි ය. එ හෙයින් ලද නො හැකි දෙය කොතැනින් ලැබේ ද?

1526. කෘෂ්ණය, මියගිය යමකු නිසා නැවැත නැවැත ශොක කෙරෙහි ද (මළහු) මන්ත්‍ර බලයෙන් හෝ බෙහෙත්මුල් බලයෙන් හෝ අන් ඔහු බලයෙකින් හෝ ධන බලයෙන් හෝ ගෙනෙන්නට නො හැකි ය.

1527. පුත් සොවින් පෙළුණු මට සතපණ්ඩිත තෙම අද කරුණු වටහවා ශොකය නැති කෙළේ ය. සෙස්සනටත් මෙ වැනි පණ්ඩිත ඇමැතිවරු වෙන් නම් කවර ශොකයෙක් ද?

1528. ගීතෙල් ඉසින ලද ගින්නක් ලෙස ශොක ගින්නෙන් ඇවිලගෙන සිටී මා, ජලය ඉසින ලද කලෙක මෙන් (මාගේ) සියලු දහ නිවිගියේ ය.

1529. සොවින් පෙළුණු මාගේ පුත්‍රශොකය යමෙක් නැති කෙළේ ද හේ මාගේ හදවතේ පැවැති ශොකය නමැති හුල ද එකාන්තයෙන් උදුරාදමී ය.

1530. ඒ මම උපුටාලූ ශොකය නමැති හුල් ඇත්තෙමි. ශොක රහිතයෙමි. නො කැළඹුණ සිතැත්තෙමි. තොපගේ බස් අසා ශොක නො කරමි. නො හඩමි.

1531. යම් කෙනෙක් අනුකම්පා ඇති ප්‍රාඥයෝ වෙන් ද දෙටු සොහොයුරු සතයා මෙන් ජනයා සොවින් දුරු කෙරෙත්.

16. සතපණ්ඩිත ජාතක යි.

දසක නිපාතය නිමි.

එහි උද්දනය :

වතුදවාරජාතක යැ කණ්ණ ජාතක යැ වතුපොසථික ජාතක යැ සඬකජාතක යැ කණ්ණදීපායන ජාතකයැ නිග්‍රොධ ජාතකයැ තකකළ ජාතක යැ මහා ධම්මපාලජාතක යැ කුසඤ්චජාතක යැ මට්ට-කුණ්ඩලී ජාතකයැ බිළාරකොසිය ජාතක යැ වකකවාකජාතක යැ භූරිපණ්ණ ජාතක යැ මහාමඩ්දල ජාතක යැ සතජාතක යි සොළසෙකි.

1532. තසස නාගසස විපවාසෙන  
විරුළා සලලකී<sup>1</sup> ච කුටජා ච,  
කුරුවිඤ්ඤකරවරා භිසසාමා<sup>2</sup>  
නිවාතෙ පුජීතා ච කණ්ණකාරා.<sup>3</sup>
1533. කොච්චෙව සුවණණකායුරා  
නාගරාජං හරන්ති පිණෙඤ්ඤ,  
යඤ්ඤ රාජා රාජකුමාරො චා  
කච්චමහි භෙසසති අසමභීතො.
1534. ගණනාභි නාග කඛලං මා නාග කීසකො හච,  
බහුනි රාජකීව්වානී යානී<sup>4</sup> නාග කර්සසසි.
1535. සා නුන සා කපණිකා අන්ධා අපරිනායිකා,  
බාණුං පාදෙන සලෙට්ඨති ගිරිං වණෙඤ්ඤාරණංපති.
1536. කා නු තෙ සා මහානාග අන්ධා අපරිනායිකා,  
බාණුං පාදෙන සලෙට්ඨති ගිරිං වණෙඤ්ඤාරණංපති.
1537. මාතා මෙ සා මහාරාජ අන්ධා අපරිනායිකා,  
බාණුං පාදෙන සලෙට්ඨති ගිරිං වණෙඤ්ඤාරණංපති.
1538. මුඤ්ඤරේතං මහානාගං යො යං හරති මාතරං,  
සමෙකු මාතරා නාගො සහ සලෙඛති ඤානිභි.
1539. මුඤ්ඤාව ඛන්ධනා නාගො කාසිරාජෙන පෙසිතො,  
මුහුත්තං විසසමිඤ්ඤානං<sup>5</sup> අගමා යෙන පබ්බතො.
1540. තතො ඤො නලිනිං<sup>6</sup> ගන්තවා සීතං කුඤ්ඤරසෙවිතං,  
යොණ්ඩාය උදකමාහන්තා<sup>7</sup> මාතරං අභිසිඤ්ඤරං.
1541. කොයං අනරියො දෙවො අකාලෙන්<sup>8</sup> පි වසසති,  
ගතො මෙ අනුජො පුඤ්ඤො යො මඤ්ඤං පරිවාරකො.
1542. උට්ඨති අමම කීං සෙසි ආගතො ත්‍යාහමනුජො,  
මුඤ්ඤාමහි කාසිරාජෙන වෙදෙහෙන යසසසිතා.
1543. වීරං ජීවකු සො රාජා කාසීතං රට්ඨවඤ්ඤනො,<sup>9</sup>  
යො මෙ පුත්තං අමොචෙසි සද වුඤ්ඤාපවායිකතති.<sup>10</sup>

1. මාතුපොසකජාතකං.

1. සලලකීයා ච කුටජා - සතා.	6. නලිනං - සතා.
2. භිසාමාව - සතා භිසසාමා ච - මජ්ඣ.	7. මාහිතවා - සතා, මජ්ඣ.
3. කණ්ණකාරා - මජ්ඣ., සතා.	8. අකාලෙන් පවිඤ්ඤානි - මජ්ඣ.
4. තානී - මජ්ඣ.	9. රට්ඨවඤ්ඤනො - මජ්ඣ., සතා.
5. අසායිකතා - මජ්ඣ.	10. මුඤ්ඤාපවායිකං - මජ්ඣ., මුඤ්ඤා - සතා.



1532. මාගේ පුත්‍රයා වන ඇතා වෙන් ව ගිය නිසා ඉදුසල් ගස් කෙළිඳ ගස් හා කුරුඳු ගස් ද ඉළක් ආදී තෘණ වර්ග ද බොධිහවු ගස් ද වැඩුණහ. කඳු පවුලා කිණිහිරි ගස්හි මල් පිපී ගියහ.

1533. යම් කිසි තැනෙකු රන් අබරණ සහිත රාජ රාජමහා- මාත්‍රයෝ ඇතා ආහාරයෙන් පෝෂණය කරන් ද. යම් ඇතකු පිට රජෙක් හෝ රාජ කුමාරයෙක් හෝ හිඳ ගෙන බිය රහිත ව සතුරන්ගේ යුද ඇඳුම් විනාශ කෙරේ ද,

1534. නාගය, (හස්තිය) ආහාර අනුභව කරව. නාගය, කෘශ නො වව, රාජ කටයුතු බොහෝ ඇත. ඒ කටයුතු කරන්නෙහි ය.

1535. දුකට පත් වූ අක්කි වූ අසරණ වූ ඒ මාගේ මව ඇතිනි (හඩමින්) වණේඤ්ඤ පව්වෙහි කිලිඟුරන් (දුවකදන්) පයින් පොළකී සිතමි.

1536. මහානාගය, අක්කි වූ මහ පෙන්වන්නකු නැති ද වණේඤ්ඤ පව්වෙහි කිලිඟුරන් පයින් පොළන ඕ කොපට කවරක් වේ ද?

1537. මහරජ, අක්කි වූ මහ පෙන්වන්නකු නැති වණේඤ්ඤ පව්වෙහි කිලිඟුරන් පයින් පොළන මාගේ මැණියෝ ය.

1538. යම් ඇතෙක් මව පෝෂණය කෙරේ ද ඒ ඇතා මුදවු. සියලු නැයන් සමග (ගොස්) ඇතා මව හා එක් වේවා!

1539. කසි රජු විසින් බැමමෙන් මුදවා යැවූ ඇතා මොහො- තක් විඩා හැර, පව්ව යම් තැනක ද (එතැනට) ගියේ ය.

1540. ඉක්බිති ඒ ඇතා සිහිල් දිය ඇති ඇතුන් ගැවසුන විලට ගොස් සොඬින් දිය ගෙන මවට ඉස්සේ ය.

1541. නො කල්හි වස්තා මේ නොහොබනා වැස්ස කුමක් ද? යමෙක් මට උපසාරයක ව සිටියේ ද ඒ මාගේ පුත්‍රයා ගියේ ය.

1542. අම්මේ, නැගිටින්න. වැතිර සිටිනේ කිම? ඔබේ පුතා වන මම ආවෙමි. නුවණැති පිරිවර ඇති කසි රජ විසින් මම මුදනු ලදිමි.

1543. හැම ද වැඩිහිටියන් සලකන යමෙක් මාගේ පුතා නිදහස් කෙළේ ද කසි රජයන්ගේ රට දියුණු කරන ඒ රජ සැරදේවා.

1. මාතුපොසක ජාතක යි.

1544. සුභොහි මයහං වචනං ජනිඤ්ඤ  
අපොන ජුඤ්ඤමහි ඉධානුපනො,  
න බ්‍රාහ්මණෙ අඤ්ඤෙ කිට්ඨමානෙ  
ගනකබ්බමාහු දීපදනා<sup>1</sup> සෙට්ඨ,
1545. සුභොමී කිට්ඨමී වදෙහි බ්‍රහ්මෙ  
යෙනාසී<sup>2</sup> අපොන ඉධානුපනො,  
කං වා කමසං මසී පස්සානො  
ඉධාගමා බ්‍රහ්මෙ තදිඤ්ඤ බ්‍රුහී.
1546. දදහි මෙ භාමවරුනි පඤ්ඤා  
දසීසතං සත්තගචං සතානි,  
පරොසහස්සඤ්ඤා සුචණ්ණනිසෙඛ  
හරියා ව මෙ සාදිසී දො දදහි.
1547. තපො නු තෙ බ්‍රාහ්මණ භිංසරුපො  
මනතා නු තෙ බ්‍රාහ්මණ වීක්ඛරුපා,  
යක්ඛාව තෙ අස්සවා සතති කෙචී  
අස්සං වා මෙ අභිජාතාසී කත්තං.
1548. න මෙ තපො අස්ථී න වාසී මනතා  
යක්ඛාසී<sup>3</sup> මෙ අස්සවා නස්ථී කෙචී  
අස්ථිසී තෙ නාභිජාතාමී කත්තං  
පුට්ඨෙ ව ටො සබ්බතිමත්තමාසී.
1549. පට්ඨං ඉමං දස්සනං ජානතො මෙ  
න තාභිජාතාමී ඉතො පුරස්ථා,  
අක්ඛාහී මෙ පුට්ඨිතො එතමස්සං  
කද කුභිං වා අහු සබ්බමො නො.
1550. ගන්ධාරරාජස්ස පුරමහි රමෙම  
අවසිමහසෙ තස්සසිලාය දෙව,  
තස්සකාරමහි තිථිසසිකායං<sup>4</sup>  
අංසෙන අංසං සමසට්ඨමිඤ්ඤ.
1551. තෙ තස්ස ධ්වනාන උභො ජනිඤ්ඤ  
සාරාණියං වීතිසාරිමහං<sup>5</sup> තස්ස,  
සායෙව නො සබ්බතිමත්තමාසී  
තතො න පට්ඨා න පුරෙ අභොසී.

1. ජීවදීඤ්ඤ - මජ්ඣ., ස්‍යා  
2. යෙනාසී - මජ්ඣ.  
3. යක්ඛාව - ස්‍යා,  
4. තිථිසකායං - ස්‍යා.  
5. වීතිසාරිමහං - මජ්ඣ.

1544. රජතුමනි, මාගේ කීම ඇසුවමනා ය. ප්‍රයෝජනයක් සලකා ගෙන ජුණ්භ (නම්) ඔබ වෙත පැමිණියෙමි. දෙපා ඇත්තන් අතර උතුම් වූ රජතුමනි, බමුණන් ද මගියන් ද පැමිණ සිටිය දී (ඔවුන්) නො බලා යායුතු යයි (පවිවරු) නො කියති.

1545. බමුණ, (ඔබ කීම) අසමි. (මෙහි) සිටිමි, කියව. යම් ප්‍රයෝජනයක් සලකා මෙහි ආයෙහි ද? මා කෙරෙහි වූ කුමක් පතමින් මෙහි ආයෙහි ද? බමුණ, එය වහා කියව.

1546. ගමවර පහක් ද දූස්සන් සියයක් ද ගවයන් සත් සියක් ද දහසකට වැඩි ස්වණ් නිෂ්ක ද (ජාතිකුලාදීන්) මා හා සමාන බිරියන් දෙදෙනකු ද මට දුන මැනැවි.

1547. බමුණ, ඔබට උසස් වූ තාපස ගුණධර්මයෙක් ඇත් ද නැතහොත් විසිතුරු වූ මන්ත්‍ර තිබේ ද, නැතහොත් සුවව වූ කිසි යක්ෂ කෙනෙක් හෝ සිටිත් ද, නැතහොත් ඔබ විසින් මට කළ කිසියම් හිතකර කිසිවක් දන්නෙහි ද?

1548. මට තපසෙක් නැත, මන්ත්‍ර ද නැත, සුවව යක්ෂයෝ ද නැත. ඔබට කළ යහපතකු දු නො දනිමි. පෙර ඔබ හා සමාගමය පමණෙක් විය.

1549. දන්නා වූ මට මේ පළමු වර දක්මයි. මීට පෙර ඔබ නො හඳුනමි. කවද කො නැතෙකැ අප හමුවීම සිදුවී ද? පුළුවුස්නා ලද මට මෙය කියව.

1550. දේවයන් වහන්ස, ගන්ධාර රජතුමාගේ රම්‍ය තක්සලා නගරයෙහි විසුම්භ. එහි ගනදුරු (පැවැති) රැයෙකැ අංසයෙන් අංසය ගැටුමු.

1551. මහරජ, අපි එහි දී සිහි කළ මනා කතා කෙළෙමු. අප හමුවීම එ පමණෙකි. ඉන්පසු හමුවීමෙක් නො විය. ඉන් පෙර ද නො විය.

- 1552. යද කදවී මනුජේසු බුභෙම  
සමාගමො සපුරිසෙන හොති,  
න පණ්ණිතා සබ්බන්සන්ථවානි  
පුබ්බෙ කතං වාපි චිතාසයනති.
- 1553. බාලා ච චො සබ්බන්සන්ථවානි  
පුබ්බෙ කතං වාපි චිතාසයනති,  
බහුසී බාලෙසු කතං චිතසසති  
තථා හි බාලා අකතඤ්ඤරූපා.
- 1554. ධීරා ච චො සබ්බන්සන්ථවානි  
පුබ්බෙ කතං වාපි න නාසයනති,  
අප්පමපි ධීරෙසු කතං න නසසති  
තථා හි ධීරා සුකතඤ්ඤරූපා.
- 1555. දදුමී තෙ ගාමවරානි පඤ්ඤ  
දුසීසතං සත්තගවං සතානි,  
පරොසහසසඤ්ඤා සුචණ්ණනිකෙඛ  
හරියා ච තෙ සාදිසී ඥො දදුමී.
- 1556. එවං සතං හොති සමෙච ච රාජ  
නකඛිත්තරාජාරීච තාරකානං,  
ආපුරතී කාසිපතී යථා අහං  
තයා හි මෙ සබ්බමො අජජ ලඤ්ඤාති.

2. ජුණ්ණජාතකං.

- 1557. යමසාකරො පුඤ්ඤකරොහමසමී  
සදස්සුතො සමණ්ඩාහමණානං  
මග්ගාරහො දෙවමනුසසපුරිතො  
ධමමො අහං දෙහි අධමම මග්ගං.
- 1558. අධමමයානං දඤ්ඤමාරුහිච්චා  
අසනතසනොතා ධලවාහමසමී,  
ස කිසස හෙතුච්චි තචජජ දජ්ජං  
මග්ගං අහං ධමම අදිතකපුබ්බං.
- 1559. ධමමො හචෙ පාතුරහොසී පුබ්බෙ  
පච්ඡා අධමමො උදපාදී ලොකෙ,  
ජෙට්ඨො ච සෙට්ඨො ච සනනතො ච  
උය්‍යාහි ජෙට්ඨසස කනිට්ඨ මග්ගා.

1552. බමුණ, යම් කලෙක සත්පුරුෂයන් හා හමුවීමෙන් වෙ ද මොහොතක් පැවැති එකතුව හෝ බොහෝ කලක් පැවැති එක්වීම හෝ පෙර කළ දය හෝ පඩිවරු විනාශ නො කරත්.

1553. අභයෝ මොහොතක් කල් හෝ බොහෝ කලක් හෝ පැවැති එකතුව නසත්, කළ ගුණ ද නසත්. බාලයන් කෙරේ කළ හොඳ වැනැයේ. ඒ එසේ මැ යි. අභෞතයෝ කළ ගුණ නො දන්නාහු ය.

1554. ප්‍රාභයෝ හමුවීම හෝ එක්වී වාසය හෝ පෙර කළ උපකාරයන් (දන්නා ගුණය) නො නසත්. නුවණැතියන් කෙරේ කළ හොඳ නො නැයේ. ඒ එසේ මැ යි. නැණැත්තෝ කළ ගුණ දන්නාහු ය.

1555. ඔබට ගම්වර පහක් ද දස්සන් සියයක් ද ගවයන් සත් සියයක් ද දහසකට වැඩි ස්වණ් නිෂ්ක ද සමාන බිරියන් දෙදෙනකු ද දෙමි.

1556. රජතුමනි, සත්පුරුෂයන් හා එකතු වීම නිසා මෙසේ එය වෙයි. කපි රටේ අධිපති රජ, කාරකා මැද සඳසේ (ක්‍රමයෙන්) පිරෙයි. මම ද අද ඔබතුමා දුන් ගම්වරාදීන් නිසා එසේ වෙමි. දුන් මා විසින් තොප හා සබභමය ලබන ලදි.

2. පුණ්හ ජාතක යි.

1557. මම දෙවිමිනිසුන්ට යශය ගෙන දෙන්නෙක්මි. මම පින් කරන්නෙක්මි. මහණ බමුණන් විසින් නිතර පසස්නා ලද්දෙමි. මාර්ගය ලබන්නට සුදුස්සෙක්මි. දෙවිමිනිසුන්ගේ පිදුම් ලද්දෙමි වෙමි. අධර්ම නම් දිව්‍යසුත්‍රය, මම ධර්ම දිව්‍යසුත්‍රයා වෙමි. මට මහ දුන මැනැවි.

1558. (දැහැමි නම් දේවසුත්‍රය,) මම නො දැහැමි දෙවියා වෙමි. මම ශක්තිමත් අධර්ම යානයට නැඟ ගනිමි. බලවතෙක් වීමි. මිතුර, කිසිවෙකුටත් නුදුන් වීරු මහ කවර හෙයින් අද මම ඔබට දෙමි ද?

1659. ලොවෙහි පළමු වැ ධර්මය පහළ විය. පසු වැ අධම්මය පහළ විය. (එ හෙයින්) ධර්මය ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙයි. ශ්‍රේෂ්ඨ වෙයි. පැරැණි ද වෙයි. අධර්ම දිව්‍ය සුත්‍රය, ඔබ කනිටු ය. වැඩි මහලු ධර්ම දිව්‍ය සුත්‍ර වූ මාගේ මගෙන් ඉවත් වෙව.

1560. න යාවනාය නපි සාවිරූපා  
න අරහති<sup>1</sup> තෙභං දදෙයා<sup>2</sup> මඟ්ඨං  
යුඤ්ඤි තො භොතු උභිතතමජජ  
යුඤ්ඤම් යො ජෙජ්ජති තස්ස මග්ගො.
1561. සබ්බා දිසා අනුච්චසටොභමසම්<sup>3</sup>  
මහබ්බලො අමීතයසො අතුලො,<sup>4</sup>  
ගුණෙහි සබ්බෙහි උපෙතරූපො  
ධමමො අධමමො කුං කථං විජෙජ්ජසි.
1562. ලොභෙන වෙ භඤ්ඤති ජාතරූපං  
න ජාතරූපෙන හතනති ලොභං,  
සචෙ අධමමො භඤ්ඤති ධමමජජ  
අයො සුචණ්ණං විය දස්සනෙයාං.
1563. සචෙ තුවං යුඤ්ඤලො අධමම  
න තුය්ඤ වඤ්ඤා<sup>5</sup> ව ගරු ව අත්ථි,  
මඟ්ඨං ව තෙ දම්ම පියාප්පියෙන  
වාචා දුරුක්ඛානිපි තෙ ඛමාමි.
1564. ඉදඤ්ඤි සුතවා වචනං අධමමො  
අවංසිරො පතීනො උඤ්ඤපාදෙ,  
යුඤ්ඤථිකො වෙ න ලභාමි යුඤ්ඤං  
ඵකතාවතා භොති භතො අධමමො.
1565. ධනතිබලො යුඤ්ඤලං විජෙතවා  
හතවා අධමමං නිහතිති භුමො,  
පායාසි වීක්ඛො අභිරුක්ඛ සඤ්ඤා  
මග්ගෙනව අතිබලො සච්චතික්ඛමො.
1566. මාතාපිතා සමණවුභවණො ව,  
අසමානිතා යස්ස සකෙ අගාථෙ,  
ඉධෙව නික්ඛිප්ප සරීරදෙහං  
කායස්ස හෙද නිරයං වජන්ති,<sup>6</sup>  
යථා අධමමො පතීනො අවංසිරො.
1567. මාතාපිතා සමණවුභවණො ව,  
සුසමානිතා යස්ස සකෙ අගාථෙ,  
ඉධෙව නික්ඛිප්ප සරීරදෙහං  
කායස්ස හෙද සුගතිං වජන්ති  
යථාපි ධමමො අභිරුක්ඛ සඤ්ඤානති.

### 3. ධමමජාතකං\*.

1. අරහතො - සායා

2. දදෙයාං - මජ්ඣං.

3. අනුච්චසටො - මජ්ඣං සායා.

4. අතුලො - මජ්ඣං, සායා

5. වඤ්ඤා - මජ්ඣං.

6. වජන්ති තෙ - මජ්ඣං.

ධම්මදෙවපුස්තකජාතකං - මජ්ඣං, සායා.

1560. යැදීම නිසා ඔබට මග දෙන්නෙමි නම් යෝග්‍ය නො වේ. සුදුසු වචන කීව නිසා මහ දීම යෝග්‍ය නැත. අද අප දෙදෙනාගේ සටන වේවා! සටනින් යමෙක් දිනන්නේ ද ඔහුට මහ (හිමි) වේ.

1561. මම සියලු දිසාවන්හි පැතිර ගියෙමි, මහ බලාත්තෙමි, අප්‍රමාණ යශස් ඇත්තෙමි. මා භා සමානයෙක් නැත. හැම ගුණයන්ගෙන් සම්පූර්ණ වූ (මම) ධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා වෙමි. තෙපි කෙසේ දිනන්නෙහි ද?

1562. අයෝමය මිටියෙන් රත් ඒකාන්තයෙන් නැයේ. රනින් යකඩ නො නැයේ. අධර්මය අද ඔබේ ධර්මය නසයි. යමුවා මිටිය දැකුම්කලු රත් නසන්නා මෙනි.

1563. අධර්ම දේවපුත්‍රය, ඔබ සටන බලය කොට ඇත්තාව. ඔබට වැඩිහිටියෝ ද ගරුකටයුත්තෝ ද නැත. ඔබට මහ දෙනුයේ ප්‍රිය අප්‍රිය දෙදෙනාගෙන් ප්‍රියයකු ලෙසින් දෙමි. නපුරු ලෙස ඔබ කී වචන ද ඉවසමි.

1564. අධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා මෙ බස් අසා, යුද්ධය රිසි වුවත් යුද්ධය (කරන්නට) නො ලබමි යි හීස යටිකුරු වැ පා උඩුකුරු වැ වැටුණි. මෙ පමණෙකින් අධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා නවුයේ ය.

1565. යුද්ධය ජය ගෙන, අධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා නසා බීමැ හෙළා සත්‍යය පරාක්‍රම කොට ඇති ඝනාතී බලය මැ ඇති දෙව පුත් තෙම සතුටු සිතැති ව දිව්‍ය රථයට නැගී මගින් ම ගියේ ය.

1566. යම් කෙනෙක් සිය නිවෙසෙහි මවුපියන්ට ද මහණ බමුණන්ට ද සැලැකිලි නො කෙරෙත් ද, ඔවුහු අධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා නිරයට පීඩිසියා සේ මරණින් මත්තේ නිරා වදිත්.

1567. යම් කෙනෙක් සිය නිවෙසෙහි මවුපියන්ට ද මහණ බමුණන්ට ද මැනැවින් සලකත් ද ඔවුහු, ධර්ම දිව්‍ය පුත්‍රයා දිව්‍ය රථයට නැග ගියා සේ, මරණින් මත්තේ දෙවලොවැ උපදිත්.

3. ධම්ම ජාතක යි.

1568. එකා නිසිනතා සුවිස අඤ්ඤාතුරු  
පාසාදමාරුයා අතින්දිතඛි,  
යාවාමී තං කිනතරනොත්තවනඛු  
ඉමෙකරතීං උභයො වසෙම.
1569. උකතිණ්ණනාරපරිඛං දළහමට්ඨාලකොට්ඨකං,  
රකඛිතං ඛග්ගහඤ්ඤාභි දුපපවෙසමීදං පුරං.
1570. දහරසස යුධිනො<sup>1</sup> වාපි ආගමො ව න විජ්ජති,  
අර කෙන නු වණ්ණෙන සඛනමං ඉච්ඡසෙ මයා.
1571. යකෙකාහමසී කලායාණි ආගතොසමී තවනතීනං<sup>2</sup>  
කං මං නන්දය හද්දනො පුණ්ණකංසං දදමී තෙ.
1572. දෙවඤ්ඤා යකඛං අර වා මනුසසං  
න පඤ්ඤෙ උදයමතිවට්ඨමඤ්ඤං,  
ගච්ඡෙවි කං යකඛ මහානුභාව  
මාවසෙග්ග ග්‍රාහො පුනරාවච්ඡි.
1573. යා සා රතී උත්තමා කාමභොගීතං  
රතීසු සත්තං<sup>3</sup> විසමං වරතතී,  
මා තං රතීං ජීධි තුවං සුවිච්චිතෙ  
දදමී තෙ රුපියං කංසපුරං.
1574. නාරිං නරො නිජ්ජකපයං ධනෙන  
උකකංසති යතථ කරොති ඡන්දං,  
විපවච්ඡිකො තව දෙව ධමමො  
පච්චකඛනො ථොකතරෙන එසි.
1575. ආයුඤ්ඤා වණ්ණඤ්ඤා මනුසසලොකෙ  
නිභීයතී<sup>4</sup> මනුජානං සුගතෙත,  
තෙනෙව වණ්ණෙන ධනමපි තුඤ්ඤං  
නිභීයති ජිණ්ණිතරාසි අජජ.
1576. එවං මෙ පෙකඛමානසස රාජපුත්ති යසසස්සිති,  
භායතෙ වත තෙ වණ්ණණං අභොරත්තානමච්චයෙ.
1577. ඉමීනා ව තවං වයසා රාජපුත්ති සුමෙධසෙ,  
බ්‍රහ්මචරියං වරෙය්‍යාසි භියොයා වණ්ණවතී සියා.

1. සුවිනො-සිච්චි.  
2. තවනතීනෙ-මච්ඡසං සා.  
3. යං-ගෙතු සත්තං, -සා,  
4. නභීයතී, -මච්ඡසං.



1568. පවිත්‍ර වස්ත්‍ර ඇඳ ගත්, මනා දෙවටොර ඇති, ඉතා ශෝභාසම්පන්න සිරුරැති, කිඳුරු නෙත් වැනි නෙත් ඇති ඔබ පහසට නැඟී සිටියෙහි ය. සැරැසු මේ යහන මැද මේ රැය ගත කරමුය යි ඔබෙන් ඉල්ලමි.

1569. මේ පුරය තැනින් තැනැ දිය අගල් ආදිය ඇත. ශක්තිමත් අටල්ලෙන් හා දෙරකොටුවලින් යුක්ත ය. අසිපත් ගත්තත් වීසින් රැකවරණ කරනු ලබන හෙයින් පිවිසිය නො හැකි ය.

1570. ළදරුවෙකුට හෝ සෙබළෙකුට හෝ (මේ නගරයට) පැමිණිය නො හැකි ය: කවර හෙයින් මේ වේලාවෙහි මා හා සබ්බමයට කැමැත්තෙහි ද?

1571. සොඳුර, මම දෙවපුතෙක්මි. දිව්‍යානුභාවයෙන් තී වෙත ආවෙමි, ඔබට සෙත් වේවා! අද මා පිනවන්න. ඔබට රන්මසු පිරුණු රන්තළිය දෙමි.

1572. යක්ෂය, උදය රජතුමා හැර අන් දෙවියකු, මිනිසකු හෝ යකෙකු නො පතමි. ඔබ යව, යළි (මෙහි) නො එව.

1573. රතීන් අතුරෙහි කාමභෝගීන්හට යම් උක්කමරතියක් වේ ද යමක් නිසා සත්තියෝ විෂමාවාර කෙරෙත් ද, පියකරු සිතා ඇත්තිය තෙපි ඒ රතිය නො දිනව. තොපට රතීන් පිරැවූ රිදීතළිය දෙමි.

1574. පින්වත, ඔබ මෝඩ මිනිසෙකි, කෙලෙස් රතියෙන් සන්තර්පණය වන්නෙක් බොහෝ වස්තුවෙන් ස්ත්‍රිය පොළඹවයි. ආසා කරවයි, ඔබේ ස්වභාවය ඊට වෙනස් ය. මද වූ ධනයක් ගෙනවුත් තිබෙන බව ප්‍රත්‍යක්ෂ හෙයිනි.

1575. ගෞහන සිරුර ඇත්තිය, මිනිස්ලොව මිනිසුන්ගේ ආයුෂ ද, පැහැය ද පිරිහේ, එ හෙයින් කොපට දෙන ධනය ද (ක්‍රමයෙන්) පිරිහේ තෙපි අද බොහෝ දිරුවහු.

1576. යසස් ඇති රජ දියණියනි, දිවා රෑ ගෙවී යන්නා සමග බලා සිටිය දී ම ඔබ ගේ රූපය පිරිහීයයි.

1577. මනා පැහැති රජ දියණියනි, ඔබ මේ වියේ බඹසර කරව. බොහෝ වර්ෂවත් වන්නී ය.

1578. දෙවා න ජීරනඤ්චි යථා මනුසසා  
ගඤ්චෙසු තෙසං චලියො න භොනනී,  
පුච්ඡාමී තං යකඛ මහානුභාව  
කථනනු දෙව්න සරීරදෙහො.
1579. දෙවා න ජීරනඤ්චි යථා මනුසසා  
ගඤ්චෙසු තෙසං චලියො න භොනනී,  
සුචෙ සුචෙ භීයාතරොච තෙසං  
දිඤ්චො ච චණ්ණො විපුලා ච භොගා.
1580. කීංසුධ භීතා ජනතා අනෙකා  
මගො ච නෙකායතනං පට්ටනො,  
පුච්ඡාමී තං යකඛ මහානුභාව  
කතථ ධීතො පරලොකං න භායෙ.
1581. වාවං මනඤ්චි පණ්ඩාය සමමා  
කායෙන පාපානී අකුඛමානො  
බව්හනාපානං<sup>1</sup> සරමාවසනොතා,  
සදොධා මුදු සංචිභාගී වදඤ්ඤ  
සඛ්ඛාහකො සබ්ලො සණ්චාවො  
ඵතථධීතො පරලොකං න භායෙ.
1582. අනුසාසසී මං යකඛ යථා මාතා යථා පිතං,  
උළාරචණ්ණො පුච්ඡාමී කොනු කම්බසී සුබ්භා.
1583. උදයොහමසුම් කලාණි සඛරජා ඉධාගතො,  
ආමනත ටො තංගච්ඡාමී මුක්ඛොසුම් තච සඛරා.
1584. සචෙ ටො කිං උදයොසී සඛරජථා ඉධාගතො,  
අනුසාස මං රාජපුත්ත යථාය්‍යු පුත සඛගමො.
1585. අධිපතනී චයො ඛණො තරෙච  
යානං නඤ්චී ධුච්චං<sup>2</sup> චචනඤ්චි සකඛා,  
පරිච්ඡිති අඤ්චුචං සරීරං  
උදයෙ මා පමාදං<sup>3</sup> වරස්සු ධම්මං.
1586. කසිණා පඨවී ධනසස පුරා  
ඵකඤ්චෙසු සීයා අනඤ්ඤචෙය්‍යා,  
තඤ්චාපි ජහානී අච්චරාගො  
උදයෙ මා පමාදං<sup>3</sup> වරස්සු ධම්මං.
1587. මාතා ච පිතා ච භාතරො ච<sup>4</sup>  
හරියා යාපි ධනෙන භොනී කීතා,  
තෙචාපි ජහනඤ්චි අඤ්ඤමඤ්ඤං  
උදයෙ මා පමාදං වරස්සු ධම්මං.

1. බ්‍රහ්මනපානං - මජ්ඣං.  
2. අභිපඤ්චි - සා.

3. පමාදං, මජ්ඣං - සා.  
4. මාතා පිතා ච භාතරො ච හරීනී - සා.

1578. මිනිසුන් ලෙස දෙවියෝ නො දිරන්, ශරීරයේ රැළි නො වැටේ. මහානුභාව ඇති යක්ෂය, ඊට හේතු ඔබෙන් අසමි. දෙවියන්ගේ දේහය කවර හෙයින් නො දිරා ද?

1579. මිනිසුන් දිරාපත් වන පරිද්දෙන් දෙවියෝ දිරාපත් නො වෙත්. ඔවුන් සිරුර රැළි නො වැටේ. දවසක් පාසා දෙවියන්ට බොහෝ දිව්‍ය වර්ණය ද හෝගයෝ ද වැටෙත්.

1580. මෙ ලොවැ ජනයා කුමට බිය වෙත් ද? පඩිවරුන් විසින් නොයෙක් තීක්ෂායනන විසින් සගමග කියන ලද, මහ තෙදැති දෙව රජාණෙනි, කවර මගෙකැ සිටි කල පරලොවට බිය නො වන්නේ ද?

1581. වචනය ද සිත ද මැනවින් සංවරයෙහි පිහිටුවා ගෙන කයින් පාපක්‍රියා නො කොට ආහාර පාන බොහෝ ඇති ව ගෙහි වසනුයේ, සැදහැවත් වීම, මොළොක් සිතැති වීම, සංවිභාග ගුණය ඇත්තකු වීම, ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ බස් තේරුම් ගැනීම, සිව්සඟරාවක් ඇත්තකු වීම, ප්‍රිය බස් ඇත්තකු වීම, මට සිළිටි බසින් කරා කිරීම යන ගුණ ඇත්තේ පරලොවට බිය නො වේ.

1582. මහේශාකාර දිව්‍යරාජය, මවක මෙන් පියකු මෙන් මට අනුශාසනා කරන්නෙහි ය. පුණ්‍ය මභිමයෙන් ලද රුවක් ඇති ඔබ කවරෙක් ද?

1583. රූපිකාවෙනි, මම උදය රජ වෙමි. (පෙර) පොරොන්දුවෙන් මිදීමට ආවෙමි. ඔබ අමතා එම පොරොන්දුවෙන් මිදුණෙමි.

1584. ඉදින් ඔබ උදය රජ වේ නම්, ප්‍රතිඤාවෙන් මිදීමට මෙහි පැමිණියේ යළි දු එක්වීම සිදුවන පරිද්දෙන් මට අනුශාසනා කරව.

1585. වයස ඉතා ශීඝ්‍ර ව (ගෙවී) යයි. ක්ෂණය ද එසේ ගෙවී යයි. සත්ත්වයෝ ව්‍යුහ වෙත්. ඔවුනට සිටීමෙක් නැත. සිරුර නො තීරය : දිරාපත් වේ. උදයභද්‍රාවෙනි, සිහි මුලාවට නො පැමිණෙව දඹපුණ්‍යක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

1586. ධනයෙන් පිරුණු මුළු පොළොව එක් රජක්කට අයත් වුවත්, අන් කෙනකුට අයත් නො වුවත්, පහ නො වූ ආසාව ඇති හේ එය ද හැර දමයි. උදයභද්‍රාවෙනි, සිහි මුලාවට නො යව දඹපුණ්‍යක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

1587. මවු ද පියා ද සහෝදරයෝ ද ධනයෙන් මිලයට ගත් යම් භායනාවකුත් වේ ද ඔහු ද ඔවුනොවුන් හැරයති. එහෙයින්, සිහි මුලාවට නො යව දඹපුණ්‍යක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

1588. කායො පරභොජනනති ඤාඤා<sup>1</sup>  
 සංසාරෙ සුගතී ව දුගගතී ව,  
 ඉක්කරවාසොති ජාතියා  
 උදයෙ මා පමාදං වරසු ධමමං.
1589. සාධු භාසතයං<sup>2</sup> යකෙඛා අපං මච්චාන ජීවිතං,  
 කසිරඤ්ච පරිත්තඤ්ච තඤ්ච දුකෙඛන සංයුතං  
 සාභං එකා පඛඛජිස්සාමී භිඤා කාසිං සුරුත්ඛන'නති.

#### 4. උදයජාතකං.

1590. මිත්තො මිත්තස්ස ජාතියං අදික්කං පරිභුඤ්ජිසං<sup>3</sup>,  
 තෙන පච්ඡා විජීගුච්ඡිං තං පාපං පකතං මයා  
 මා පුත අකරං පාපං තසමා පඛඛජිතො අභං.
1591. පරදුරඤ්ච දිඤාන ජජෙයු මෙ උදපජ්ජරං,  
 තෙන පච්ඡා විජීගුච්ඡිං තං පාපං පකතං මයා.  
 මා පුත අකරං පාපං තසමා පඛඛජිතො අභං.
1592. පිතරුමෙ මභාරාජ වොරා අගඡ්ඡුං කානතො,  
 තෙසාභං පුච්ඡිතො ජානං අඤ්ඤාරා නං වියාකරිං.
1593. තෙන පච්ඡා විජීගුච්ඡිං තං පාපං පකතං මයා,  
 මා පුත අකරං පාපං තසමා පඛඛජිතො අභං.
1594. පාඤාතිපාතමකරුං සොමයාගෙ උපට්ඨිතෙ,  
 තෙසාභං සමනුඤ්ඤාසිං, තෙන පච්ඡා විජීගුච්ඡිං  
 තං පාපං පකතං මයා මා පුත අකරං පාපං  
 තසමා පඛඛජිතො අභං,
1595. සුරාමෙරයමධුකා යෙජනා පඨමාසු නො  
 ඛහුක්කතෙ අනඤාය මජ්ජපානමකපසුං.  
 තෙසාභං සමනුඤ්ඤාසිං තෙන පච්ඡා විජීගුච්ඡිං  
 තං පාපං පකතං මයා මා පුත අකරං පාපං  
 තසමා පඛඛජිතො අභං.
1596. ධීරජ්චි සුඛනු කාමෙ දුගගජෙඛි ඛහුකඡුටකෙ,  
 යෙ අභං පතිසෙවිතොනා න උභිං තාදිසං සුඛං,
1597. මභස්සාදු සුඛා කාමා නඤ්චී කාමපරං සුඛං,  
 යෙ කාමෙ පතිසෙවිතති සග්ගං තෙ උපපජ්ජරෙ,

1. විච්චා - මජ්ඣ-සා.  
 2. භාසති - සා.,-මජ්ඣ.  
 3. පරිභුඤ්ජිසං-මජ්ඣ.,  
 4. උපපජ්ජක - පිචු.

1588. උදයහද්‍රාවෙනි, ශරීරය අත් සතුනට ආභාර වන බව දැනැ, සසරේ සුගති දුගතීන්හි කෙටි කලක් විසුමට ඇති බව දැනැ, සිහි මුලාවට නො යව, දඹපුණ්‍යක්‍රියාවන්හි හැසිරෙව.

1589. සත්තව ජීවිත අල්ප යයි මේ යක්‍ෂයා සොදුරු දෑයක් කියයි. එද ආස්වාද රහිත යැ, ස්වල්ප කලක් පවත්නේ ය. සසරදුක හා යෙදී පවත්නේ ය. ඒ මම කසී රට ත් සුරුන්ධන පුරය ත් හැර හුදෙකලා ව පැවිදි වන්නෙමි.

4. උදය ජාතක යි.

1590. මහරජ, මම එකකු හා මිතුරු වූයෙමි, ඒ මිතුරා නුදුන් පැත් බිවෙමි. ඒ පව මා කරන ලදී. පසුව ඒ පව පිළිකුල් කෙළෙමි නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1591. මහරජ, අනෙකකුගේ බිරිඳක් දැක මට කාමාශා උපති, ඒ පව මා කරන ලදී. පසුව ඒ පව පිළිකුල් කෙළෙමි. නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1592. මහරජ, සොරු මාගේ පියා වෙනෙහි දී අල්ලා ගත්හ. මා විවාළ ඔවුන්ට දැන දැන ම වෙනත් අයුරෙකින් කීවෙමි.

1593. ඒ පව මා කරන ලදී. පසුව ඒ පව පිළිකුල් කෙළෙමි. නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1594. සෝම යාගය (කරන මොහොත) එළඹ සිටි කලා ප්‍රාණසාතය කළහ. ඔවුන්ගේ කමීය අනුදත්තෙමි. (එකඟ වීමි.) එය කරණ කොටගෙන පසුව පිළිකුල් කෙළෙමි. නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1595. සුරාවත් මේරයන් මිහිරි (පානයකැ යි) පානය කරන්නෝ අපේ ගමිහි වූ ඔහු ද, බොහෝ දෙනාට අවැඩ පිණිස හේතු වන මද්‍ය පානය කළහ. මම ඔවුන්ගේ කමීය අනුදත්තෙමි. එයින් පසුව පිළිකුල් කෙළෙමි නැවැත පව නො කරන්නෙමි යි (ඉටා) පැවිදි වීමි.

1596. මම කාම යම්පත් විඳින්නෙමි, නිකෙලෙස් ධ්‍යාන සුවය වැනි සැපතක් නො ලදිමි. දුගඳ වූ සතුරන් නමැති කටු ඇති බහුල වූ කාමයන්ට නින්ද වේවා !

1597. කාමයෝ මහත් වූ ආස්වාදය ත් සැපත ත් ඇත්තාහු වෙති. කාමය හැර අන් සැපතක් නැත. යම් කෙනෙක් කම් සැපත විඳිත් ද ඔවුහු දෙවලොව උපදිත්.

- 1598. අපසසාද දුට්ඨා කාමා නත්ථි කාමාපරං<sup>1</sup> දුට්ඨං,  
යෙ කාමෙ පතිසෙවනති නිරයං තෙ උපපජ්ජරෙ.
- 1599. අසී යථා සුනිසිතො නොත්තංසොව<sup>2</sup> සුපාසිකො,<sup>3</sup>  
සත්ථිව උරසී බිඤ්ඤා<sup>4</sup> කාමා දුක්ඛතරා තතො.
- 1600. අඛාරානංව ජලිතං කාසුං සාධිකපොට්ඨං,  
ඵාලංව දිවසං තත්තං කාමා දුක්ඛතරා තතො.
- 1601. වීසං යථා හලාහලං නෙලමුක්ඛධීනං<sup>5</sup> යථා,  
තලොලොහ වීලිතංව කාමා දුක්ඛතරා තතො'ති,

### 5. පානීයජාතකං.

- 1602. මීත්තාමච්චපරිඤ්ඤාං අහං වඤ්ඤා රථෙසහං,<sup>6</sup>  
පබ්බජ්ජසං<sup>7</sup> මහාරාජ තං දෙවො අනුමඤ්ඤතු.
- 1603. සවෙ තෙ උභං කාමෙහි අහං පරිපුරයාමි තෙ,  
යො තං හිංසති වාරෙමි මා පබ්බජ්ජි<sup>8</sup> යුධඤ්ඤය.
- 1604. න වත්ථි උභං කාමෙහි හිංසිතා මෙ න විජ්ජති,  
දීපඤ්ඤා කාතු'මිච්චාමි යං ජරා නාභිකීරති.
- 1605. පුත්තො වා පිතරං යාවෙ පිතා වා පුත්තමොරසං,  
නෙගමො යාවතෙ තාත මා පබ්බජ්ජි<sup>9</sup> යුධඤ්ඤය.
- 1606. මා මං තාත<sup>10</sup> නිවාරෙසි පබ්බජ්ජනං රථෙසහ,  
මාහං කාමෙහි සම්මත්තො ජරාය වසමනවගු.<sup>11</sup>
- 1607. අහං තං තාත යාවාමි අහං පුත්ත නිවාරයෙ,  
වීරතාං දඬුමිච්චාමි මා පබ්බජ්ජි<sup>12</sup> යුධඤ්ඤය.
- 1608. උසසාවොව නිණ්ණලිහි සුරියස්සුග්ගමනං පති,  
ඵවමාසු මනුස්සානං මා මං අමම නිවාරයෙ.

---

- 1. කාමපරං - සිඳු.
- 2. නොත්තංසො - මජ්ඣං, සඟ්ග.
- 3. සුපාසිකො - මජ්ඣං, සඟ්ග.
- 4. බිඤ්ඤා - මජ්ඣං, සඟ්ග.
- 5. පකුක්ඛධීන - මජ්ඣං, සඟ්ග.
- 6. රථෙසහ - මජ්ඣං, සඟ්ග.
- 7. පබ්බජ්ජසං - මජ්ඣං, සඟ්ග.
- 8. පබ්බජ්ජි - මජ්ඣං, සඟ්ග.
- 9. කාතු - යඟ්ග.
- 10. පබ්බජ්ජ - සිඳු.
- 11. දෙවි - මජ්ඣං.

1598. කාමයෝ අල්ප ආස්වාද ඇත්තාහු දුක් බහුල වූවාහු වෙත්, කාමයට වඩා දුකෙක් නැත. යම් කෙනෙක් කම් සැපත විඳිත් ද ඔවුහු නිරයේ උපදිත්.

1599. මුවහත් කළ කඩුව ද, පණපෙවූ සිරියද තෙබ් ද ලෙහි පහළේ යම්සේ දුක් උපදවා ද, කාමයන් නිසා ලැබෙන දුක එයට වඩා බොහෝ වේ.

1600. පුරුෂ ප්‍රමාණයටත් වැඩි අඟුරු වළත් දවස මුළුල්ලේ ගිනියම් කළ හීවැලත් නිසා යම් දුකක් උපදී ද, කාමයෝ එයට වඩා බොහෝ දුක් සහිත වෙති.

1601. හලාහල විෂ ද කකියවා ගත් තෙල ද උණු කොට ගත් තඹ ද නිසා යම් පමණ දුක් උපදවා ද කාමයෝ එයට වඩා බොහෝ දුක් සහිත වෙති.

5. පාතීය ජාතක යි.

1602. මම, මිතුරන් හා ඇමතියන් පිරිවරා ගත් පිය මහ රජාණන් වඳිමි. මම පැවිදි වන්නෙමි. දේවයන් වහන්සේ, එය අනුදනීත්වා.

1603. සුධංජය කුමාරය, ඔබට කාම සම්පත අඩුව ගියේ ද? එය ඔබට සපුරා දෙන්නෙමි. යමෙක් ඔබට ගැහැට කෙරේ ද ඔහු වළකාලමි. පැවිදි නො වන්න.

1604. මට කාම සම්පතෙන් අඩු නැත. හිංසා කරන්නෙක් නැත. පරලොව ගමන් සඳහා ආරක්ෂාව සලසා ගන්නට රිස්සෙමි. අමා මහනිවන සොයන්නෙමි.

1605. සුධංජය කුමාරය, පුතා පියා යදී, පියා පුතා යදී, නියම්ගම වැසියෝ ද යදීති. පුත්‍රය, පැවිදි නො වන්න.

1606. පියරජකුමනි, පැවිදිවන මා වළක්වනු නො මනා ය. මම කාමයෙන් මත් වූවෙක් නො වෙමිවා. ජරාවේ වසයට නො යන්නෙක් වෙමිවා

1607. දරුව, මම ඔබ යදිමි, මම ඔබ වළකමි, ඔබ කලක් දකිනු කැමැත්තෙමි. පුතේ සුධංජය, පැවිදි නො වන්න.

1608. මනුෂ්‍යයන්ගේ ආයුෂ, හිර උදවන සමයේ තණ අඟ පිනිබිඳු වැනි ය, අම්මෙ, මා වැළක්වීම නො මැනැවි.

- 1609. තරමානො ඉමං යානං ආරොපෙතු රටෙසහ,  
මා මෙ මාතා තරනතසස අනතරායකරා අහු.
- 1610. අභිධාවට්ඨ භඤ්ජනො සුඤ්ඤං භෙසසති රමමකං,  
යුධඤ්ඤයො අනුඤ්ඤනො සබ්බදනෙත රාජිතා.
- 1611. යොහු සෙට්ඨො සහසසසස<sup>1</sup> යුවා කඤ්චිතසනතිභො,  
සොයං කුමාරො පබ්බජිතො කාසායවසනො බලී.
- 1612. උභො කුමාරා පබ්බජිතා යුධඤ්ඤයො යුධිට්ඨිලො,  
පහාය මාකාපිතරො සබ්බං ඡෙජාන මච්චුනො<sup>2</sup>ති

6. යුධඤ්ඤය ජාත්‍යන්තර.

- 1613. එට්ඨ ලකඛණං සීතා ව උභො ඔතරපොදකං,  
එවායං භරතො ආභ රාජා දසරපො මනො.
- 1614. කෙන රාමසභාවෙන<sup>3</sup> සොච්ඡිතං න සොච්චි,  
පිතරං කාලකතං සුඤ්ඤං න තං පසභතෙ දුඛං.
- 1615. යං න සකකා පාලෙතුං<sup>4</sup> පොසෙන ලපතා<sup>5</sup> බහු,  
ස කීසස වීඤ්ඤ මෙධාවී අනතානමුපතාපයෙ.
- 1616. දහරා ව භී යෙ වුද්ධා යෙ බාලා යෙ ව පඤ්ඤිතා,  
අධ්ථා වෙච දළිඳු ව සලඛි මච්චුපරායණා.
- 1617. එලානමීච පසසානං නිච්චං පපතතා භයං,  
එචං ජාතාන මච්චිතං නිච්චං මරණතො භයං.
- 1618. සායමෙකෙ න දීසසනති පාතො දිට්ඨා බහුජ්ජනා,  
පාතො එකෙ න දීසසනති සායං දිට්ඨා බහුජ්ජනා
- 1619. පරිදෙවයමානො ඡෙව කඤ්චී<sup>5</sup>දසුං උදබ්බහෙ,  
සමුච්චො භීයමකතානං කසිරා වෙතං විචසබ්බො.
- 1620. කීසො විචණ්ණො භවති භීයමකතානමනනා,  
න තෙන පෙතා පාලෙනති නිරසා පරිදෙවනා.

---

- 1. සහසසානං - මජ්ඣං.
- 2. රාම සභාවෙන - මජ්ඣං.
- 3. නිපාලෙතුං - මජ්ඣං.
- 4. පොසෙනාලපතං - සා.
- 5. කීසුචි - මජ්ඣං, සා.



1609. පියරජකුමනි, මේ මව ඉක්මනින් යානාවට නඟීවා! සසර තරණය කරන මට මගේ මව බාධා කරන්නෙක් නො වේවා!

1610. සබ්බද්ධක රජ යුධංජය කුමරාගේ පැවිද්ද අනුදක්නේ ය. (කෙසි) වහා දිවයවු, ඔබට සෙත් වේවා යි කියවු, රම්ම නඟරය හිස් වන්නේ ය.

1611. පුත්‍රයන් දහසකට ශ්‍රේෂ්ඨ ව සිටී තරුණ වූ රන් පැහැති යම් කුමරෙක් වී ද, බලැති හේ කභවත අදින්නා වූ පැවිද්දෙකි.

1612 යුධංජය, යුධිවච්ච යන කුමාරවරු මවුපියන් හැරදමා මරුවාගේ බැමි කපා පැවිදි වූහ.

6. යුධංජය ජාතක යි.

1613. ලක්ඛණ සීතා (යන) දෙදෙනා එව. (මේ) වතුරට බසිවු. (ඉක්බිති) මේ හරත කුමරා මෙසේ කිය. දසරථ රජ මළේ ය.

1614. රාම කුමාරයෙනි, කෙබඳු අනුභාවයක් නිසා දුක් විය යුත්තෙහි දී දුක් නො වන්නෙහි ද? පියා මළ බව ඇසූ ඔබ දුකෙන් නො පෙළා ද?

1615. බොහෝ වලජනා පුරුෂයකුට ද සත්ත්වයන්ගේ පණ රකින්නට නො හැකි ය. අටලෝදහම් දක් නැණවත් තැනැත්තා තමා කුමට තවාද?

1616. ළදරුවෝ ද, වෘද්ධයෝ ද, මෝඩයෝ ද, පණ්ඩිතයෝ ද ඉසුරෝ ද, දිළින්දෝ ද යන හැම දෙන මියයති.

1617. විලිකුන් පල (බිම) වැටෙයි යන බිය භීතර ඇත්තා සේ, උපන් මනුෂ්‍යයන්ට මරණය නිසා බිය නිතර උපදී.

1618. අලුයම දුටු බොහෝ දෙනකු සවස දකින්නට නැත. සවස දුටු බොහෝ දෙනකු අඵයම දකින්නට නැත.

1619. හඬනු ලබන්නේ කිසි ප්‍රයෝජනයක් උපදවන්නේ නම් නැණවත් පුද්ගලයා මුළාවට පත් වූ තමාට පීඩාව දෙන මේ හැඩීම කරන්නේ ය.

1520. තමා විසින් තමාට හිංසා කිරීම නිසා (සිරුර) කෘශ වේ, දුර්වර්ණ වේ, හැඩීම නිසා මිය ගියාහු නො රැකෙත්. හැඩීමෙන් පලක් නැත.

1621. යථාසරණමාදික්ඛං වාරිනා පරිනිබ්බයෙ,  
එවමපි ධිරො සුතවා මෙධාවී පණ්ණිනො නරො  
බ්වෙත්ඵප්පතනං සොකං වානො තුලංච ධංසයෙ.
1622. එකොච මචෙවා අචෙවති එකොච ජයතෙ කුලෙ,  
සංඤ්ඤාගපරමානෙච සමෙහාගා සබ්බපාණිනං.
1623. තසමා හි ධිරස්ස බහුසුතස්ස  
සමපස්සතො ලොකමිමං පරණ්ඨ,  
අඤ්ඤාය ධම්මං භද්දං මනණ්ඨ  
සොකා මහනායාපි න තාපයනති.
1624. සොභං දස්සණ්ඨ භොකඛණ්ඨ භරිස්සාමි ච ඤාතකො,  
සෙසං සමසාලයිස්සාමි කිච්චමෙතං විජානතො.
1625. දස වස්සසහස්සානි සට්ඨිවස්සසතානි ච,  
කම්බුගිවො මහාධාහු රාමො රජ්ජමකාරයිති.

### 7. දසරථජාතකං.

1626. ජානනොනා නො මහාරාජ තච සීලං ජනාධිපො,  
ඉමෙ කුමාරෙ පුජෙතොනා න තං කෙනචි මඤ්ඤථ.
1627. නිට්ඨනොන නො මහාරාජෙ ආදු දෙවෙ දිවංගතෙ,  
ඤ්ඤී නං සමනුමඤ්ඤිංසු සමපස්සං අත්මත්තනො.
1628. කෙන සංචරවණෙන සඤ්ජානෙ අධිතිට්ඨසී,  
කෙන තං නාතිවත්තනති ඤාතිසඛ්ඛා සමාගතා.
1629. න රාජපුත්ත උසුය්‍යාමි සමණානං මහෙසීනං,  
සකකච්චං නෙ නමස්සාමි පාදෙ වැන්ථි තාදිනං.
1630. තෙ මං ධම්මගුණෙ යුක්තං සුසුසුසමනුසුය්‍යකං,  
සමණා සමනුසාසනති.<sup>1</sup> ඉසී ධම්මගුණෙ රතා.
1631. තෙසාභං වචනං සුඤ්ඤා සමණානං මහෙසීනං,  
න කිණ්ඨි අතිමඤ්ඤමි ධම්මෙ මෙ නිරතො මනො.
1632. භජාරුහා<sup>2</sup> අණිකට්ඨා රජීකා පත්තිකාරීකා,  
තෙසං නසථිච්ඡධාමි නිබ්බංචං භක්තචෙතනං<sup>3</sup>.

1. සොභං- යසඤ්ඨ භොගඤ්ඨ - මජ්ඣං, සා.  
2. මහාරාජ - මජ්ඣං.  
3. අභිනිට්ඨසී - මජ්ඣං, සා.  
4. මහාසාසනති. - මජ්ඣං.  
5. භජාරුහා - මජ්ඣං, සා.  
6. නිබ්බංචං භක්ත චෙතනං - මජ්ඣං, සා.

1621. ගිනි ගත් ගෙය දියෙන් නිවන්නේ යම්සේ ද, එසේ  
දෙධෙයා සම්පන්න, බහුශ්‍රැත නුවණැති පණ්ඩිත මනුෂ්‍යයා, සුළඟ  
පුළුන් පහ කරන්නා සේ හටගත් ශෝකය වහා පහ කරන්නේ ය.

1622. සත්තියා හුදෙකලාව පරලොව යයි. හුදෙකලාව  
උපදියි. මව්පිය මිතුරු ආදී වශයෙන් ඇති වන සත්තියන්ගේ  
එක්වීම කම්ය අනුව සිදුවන්නේ ය.

1623. එහෙයින්, දෙධෙයා සම්පන්න වූ බහුශ්‍රැත වූ මෙලොවත්  
පරලොවත් ධර්මයන් දැන සිටියහුගේ හදවත, මහත් ශෝකයෝ ද  
නො තවත්.

1624. ඒ මම සුදුස්සන්ට යසස ද තනතුරු ද දෙමි. නැගන්  
පෝෂණය කරන්නෙමි. (වස්තු) සම්පන්නිය ද පාලනය කරන්නෙමි.  
මෙය නුවණැත්තහුගේ කටයුතු වේ.

1625. රන් මිහිඟු බෙරයක් වැනි ගෙළ ඇති මහබාහු ඇති  
රාම රජ හවුරුදු සොළොස් දහසක් රාජ්‍යය කැරැවී ය.

7. දසරථ ජාතක යි.

1626. මහරජ, පියරජ තෙම කුමාරවරුන් පුදන්නේ ඔබ  
කුඩා දනව්වකින් හෝ පිදියයුතු යයි නො සිතී ය. එසේ කළේ  
ඔබට රාජ්‍යය ලැබෙන බව දැනූ ගෙන ද?

1627. මහරජ, සිය අභිවෘද්ධිය දක්නා වූ නැසියෝ ඔබට  
කැමැති වූහ. එය වූයේ අපේ පියරජාණන් සිටිය දී ද නැත-  
හොත් දෙවලොව ගිය පසු ද?

1628. සංවර රජතුමනි, කෙබඳු සීලයක් නිසා (තමාට)  
සමාන එකුත්තියයක් සොහොයුරු කුමාරවරුන් මැඩපවත්වා  
ගෙන සිටින්නේ ද? ඤාතිසමූහයා එකතු වී ඔබ අභිභවනය නො  
කරන්නේ කවර හෙයින් ද?

1629. රාජපුත්‍රය, මම ඊර්ෂ්‍යා නො කරමි. මහර්ෂි ගුණයෙන්  
හා, අටලෝදහම් නිසා කම්පා නො වන (තාදී) ගුණයෙන්  
හෙබි ශ්‍රමණයන්ගේ පා වදිමි. සකස් කොට උන් වහන්සේ  
වදිමි.

1630. ගුණදහම් ඇති කීකරුවෙකු යි දැනගෙන,  
අනුසාසනා අසන මට සෘෂිගුණයන්හි ඇලුණු ශ්‍රමණයෝ අනුශාසනා  
කරති.

1631. මම මහර්ෂි ගුණ ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්සේගේ අවවාද  
ඉක්මවා නො යමි. මගේ සිත දහමිහි ඇලුණේ ය.

1632. ඇතරුවන්, හමුද නියුක්තයන්, රථිකයන්, පාබළ  
හමුද නියුක්තයන් සඳහා ප්‍රතිපාදිත බත් වැටුප් නො නවත්වා  
දෙමි.

- 1633. මහාමත්‍යා ව මෙ අතී මනනිනො පරිවාරකා,  
බාරාණසි. වොහරනති බහුමංස<sup>1</sup> සුරොදකං.
- 1634. අපොපි වාණිජා ඒතා නානා රචෙඛි ආගතා,  
කෙසු මෙ වීහිතා රක්ඛා එවං ජානාහුපොසථ.
<sup>1</sup>1635. ධමමන කිර ඤාතිනං රජුං කාරෙහි සංවර,  
මෙධාවී පණ්ඩිතො වාපි<sup>2</sup> අපොපි ඤාතිනං හිතො
<sup>2</sup>1636. තං තං ඤාති පරිබ්බුලහං නානාරතනමොචිතං,  
අචිතතා නපසහනති ඉඤංව අසුරාධිපොති.

8. සංවරජාතකං.

- 1637. උමුජ්ජනති නිමුජ්ජනති මනුසසා බුරනාසිකා,  
සුපාරකං තං පුච්ඡාම සමුදෙඤ කතමො අයං.
- 1638. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,  
නාවාය විපතච්ඡාය බුරමාලිති වුච්චති.
- 1639. යථා අභව සුරියො ව<sup>3</sup> සමුදෙඤ පතිදිසසති,  
සුපාරකං තං පුච්ඡාම සමුදෙඤ කතමො අයං.
- 1640. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,  
නාවාය විපතච්ඡාය අභවමාලිති වුච්චති.
- 1641. යථා දධිංව බීරංව සමුදෙඤ පතිදිසසති,  
සුපාරකං තං පුච්ඡාම සමුදෙඤ කතමො අයං.
- 1642. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,  
නාවාය විපතච්ඡාය දධිමාලිති වුච්චති.
- 1643. යථාකුසොව සංසොව<sup>4</sup> සමුදෙඤ පතිදිසසති,  
සුපාරකං තං පුච්ඡාම සමුදෙඤ කතමො අයං.
- 1644. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,  
නාවාය විපතච්ඡාය කුසමාලිති වුච්චති.

---

- 1. පරිවාරිකා - මජ්ඣං, සා. 1.
- 2. බහුමංසං - සා. 1.
- 3. වාපි - මජ්ඣං, සා. 1.
- 4. යථා අභව සුරියො - මජ්ඣං, යථා අභව සුරියො - සා. 1.
- 5. පරි - මජ්ඣං, සා. 1.
- 6. ව - සා. 1.

1633. මත්ත්‍ර ශාස්ත්‍රයේ පාරප්‍රාප්ත මහඥාමැතියන් ද අනෙක් පරිවාර ඥාමැතියන් ද මට ඥාත. බරණැස් නගරයේ මස් ආදී අවුලු ද සුරා ආදී පානයන් ද බහුල වැ ඇතැ යි කියති.

1634. ආඨාය වූ රාජවුයන්හි සිට මෙහි පැමිණි වෙළෙඳහු වෙත් ද ඔවුන්ගේ ආරක්‍ෂාව සලසන ලදී. උපෝසරය, (මෙය) මෙසේ දැනැ ගන්න.

1635. සංවර රජතුමනි, නැසියන්ට ද ධර්මානුකූල ව පාලන කටයුතු කරන්නේ මනා ය මෙ තැන් සිට ද ඔබ ම රාජ්‍යය කරනු මැනැවි. නුවණැති පණ්ඩිත වූ ඔබ සැකි වර්ගයාට ද හිතෙහි ය.

1636. නැයන් විසින් පිරිවරා ගන්නා වූ, රැස් කොට තැබූ බොහෝ රුවන් ඇත්තා වූ ඔබ මැඩලන්නට සතුරෝ සමත් නො වෙති. ශක්‍රයා මැඩ ලන්නට වෙපවිත්ති අසුරයා සමත් නො වුවා මෙනි.

8. සංවර ජාතක යි.

1637. දළිපිහියක මුවාත වැනි නාසය ඇති මනුෂ්‍යයන් වැනි මත්ස්‍යයෝ මෙ සාගරයේ මතු වෙති, ගිලෙති. මෙ කිනම් සයුරෙක් ද යි සුප්පාරක පඬිතුමන් විචාරම්හ.

1638. හරුකච්ඡ පටුන්ගමින් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර ධුරමාලී නමැ යි කියනු ලැබේ.

1639. යම්සේ, ගින්න මෙන් සුර්යයා උෂ්ණවත් වූ සයුර දකින්නට ලැබේ. මේ කවර සයුරෙක් ද යි සුප්පාරක පඬිතුමන් විචාරම්හ.

1640. හරුකච්ඡ පටුන්ගමින් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර අග්ගිමාලී යයි කියනු ලැබේ.

1641. මේ සයුර දී මෙන් ද කිරි මෙන් ද පෙනේ. මේ කවර සයුරෙක් ද යි සුප්පාරක පඬිතුමන් විචාරම්හ.

1642. හරුකච්ඡ පටුන්ගමින් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර දධිමාලී යයි කියනු ලැබේ.

1643. මේ සයුර කුසතණ මෙන් ද ධාන්‍ය මෙන් ද පෙනේ. මේ සයුර කවරේ ද යි සුප්පාරක පඬිතුමන් විචාරම්හ.

1644. හරුකච්ඡ පටුන්ගමින් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර කුසමාලී යයි කියනු ලැබේ.

- 1645. යරා නලොච වෙලුච සමුද්දෙ පතිදිසසති,  
සුපාරකං තං පුච්ඡාම සමුද්දෙ කතමො අයං.
- 1646. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං,  
නාවාය විපතධාය නළමාලිති වුවති.
- 1647. මහාභයෝ<sup>1</sup> භිංසනකො සමුද්දෙ<sup>2</sup> සුයාතමානුසෝ<sup>3</sup>,  
යරා සොඛෙතො පපාතොච සමුද්දෙ පතිදිසසති.  
සුපාරකං තං පුච්ඡාම සමුද්දෙ කතමො අයං.
- 1648. හරුකච්ඡා පයාතානං වාණිජානං ධනෙසිනං  
නාවාය විපතධාය වළවාමුඛිති වුවති.
- 1649. යතො සරාමී අකතානං යතො පනොසමී විඤ්ඤකං.  
නාභිජානාමී සඤ්ඤිච්ච එකපාණමිච්චි භිංසිතං.  
එතෙන සච්චවණ්ණෙන සොඤ්ඤි නාවා නිවහනතුති.

9. සුපාරකජාතකං.

එකාදසකතිපාතං නිධධිතං.

තසුද්දනං:

සිරි මාතුසුපොසක නාගචරො  
පුත පුණ්ණ අධම්ම මුද්දයචරො,  
අප්පාභිසුධාඤ්ඤාචරො ච දස  
රප් සංචර පාරගතෙන නවාති.

---

1. මහාභයො - මජ්ඣ. 2.  
2. සමුද්දෙ - මජ්ඣ. 3.  
3. සුයාතී - මජ්ඣ.

1645. බටගස් මෙන් ද උණගස් මෙන් ද මේ සයුර පෙනේ. මේ කවර සයුරෙක් ද යි සුජපාරක පඩිතමන් විචාරම්භ.

1646. හරුකච්ඡ පටුන්ගමින් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර නළමාලී යයි කියනු ලැබේ.

1647. මහන් බිය ඇති බිය උපදවන අමනුෂ්‍යයන්ගේ හඬ ඇසෙයි. හෙබක් මෙන් ද ප්‍රපාතයක් මෙන් ද සයුර පෙනේ. මේ කවර සයුරෙක් ද යි සුජපාරක පඩිතමන් විචාරම්භ.

1648. හරුකච්ඡ පටුන්ගමින් නික්මැගිය ධනය සොයන වෙළෙඳුන්ගේ නැවු නැසුණු මේ සයුර වළවාමුඩී යයි කියනු ලැබේ.

1649. යම් කලෙක සිට තමා සිහි කරම් ද යම් කලෙක සිට නුවණැති බවට පත්වූයෙම් ද එ තැන්හි පටන් දැන දැන එක් සතකු දු පෙළු බවක් නො දනිමි. මේ සත්‍ය වචන බලයෙන් නැව සුවසේ ආපසු හැරේවා!

**නවවැනි සුජපාරක ජාතක යි.**

**එකොලොස් වැනි නිපාතය නිමි.**

**එහි උද්දනය:**

මාතුපෝසක ජාතක යැ පුණ්ණජාතක යැ ධම්මජාතක යැ උදය ජාතක යැ පානීයජාතක යැ සුද්ධඤ්ජයජාතක යැ දසරථජාතක යැ සුභාරකජාතක යි ජාතක නවයෙකි.

1650. බුද්ධනං ලභුච්ඡතොනං අකතඤ්ඤන දුභිනං<sup>1</sup>,  
නාදෙවසනො පුරියො ජීනං සද්ධාතුමරහති.
1651. න තා පජානහති කතං න කිච්චං  
න මාතරං පිතරං භාතරං වා,  
අනරියා සමතිකකනතධම්මා  
සසෙසව චීනසස වසං වජනති.
1652. විරාහුච්ඡතමච්චි<sup>2</sup> පියං මනාපං  
අනුකමපං පාණසමමච්චි<sup>3</sup> සනාතං,  
ආවාසු කිච්චවසු ව නං ජහනති  
කසොභමිඤ්ඤං න විසසසාමි.
1653. ජීනඤ්ඤි චීනං යථා වානරසස  
කතඤ්ඤපකතනං<sup>4</sup> යථා රුකඛිජායා,  
වලාවලං හදයං ඉඤ්ඤියානං  
වකකසස නොමි විය පරිචකතති.
1654. යද නා පසසනති සමෙකඛමානා  
ආදෙයාරුපං පුරිසසස චීනං,  
සනොභි වාවාහි නයනති මෙනං  
කමොච්චකා ජලපෙනෙව අසසං.
1655. යද න පසසනති සමෙකඛමානා  
ආදෙයාරුපං පුරිසසස චීනං,  
සමනාතනො නං පරිචජජයනති  
තිඤ්ඤඤ නදීපාරගතොව කුලලං.
1656. සිලෙසුපමා<sup>5</sup> සිබිරිච්ච සබ්බහකඛා  
තිකඛමායා<sup>6</sup> නදිරිච්ච සීසසොතා<sup>7</sup>,  
සෙවනති හෙතා පියමපපියඤ්ඤා  
නාගං යථා ඔරකුලං පරඤ්ඤා.
1657. න තා ඵකසස න දච්ඡතං ආපඤ්ඤාව පසාරිතො<sup>8</sup>,  
යො තා මඤ්ඤනති මඤ්ඤඤයා වාතං ජාලෙන බාධයෙ.

---

1. දුභිනං - මජ්ඣ. දුතඛිං - සා.  
2. විරාහු ච්ඡධම්මි - මජ්ඣ. විරාහු ච්ඡධම්මි - ව.  
3. පාණසමමච්චි හසඤා - වී, මජ්ඣ.  
4. කතඤ්ඤපකතනං - වී.  
5. ලෙසුපමා - මජ්ඣ.  
6. තිකඛිනා - වී, මජ්ඣ.  
7. සීසසොතා - මජ්ඣ.  
8. ආපඤ්ඤා සො - මජ්ඣ., වී.



1650. (බඳනා ලද සොරු කෙරෙහි පවා ඇලෙන ස්වභාවය ඇති හෙයින්) ක්ෂුද්‍ර වූ, වහා පෙරළෙන සිත් ඇත්තා වූ, අකෘතඥ වූ, ඌර්භී වූ ස්ත්‍රීන්ගේ (සිල්වත්බව) භූතාවේශයෙන් තොර කවර නම් පුරුෂයෙක් අදහන්නට සුදුස්සේ ද?

1651. ඔවුහු නමහට කළ උපකාරය හෝ තමා වීසින් කළ යුතු කායඛිය හෝ නො දනිත්. මා පිය සොහොවුරන් (සියලු නායන්) හෝ නො දනිති. නිර්ලස් වූ, ඉක්ම වූ සම්මරිත්‍ර ධර්ම ඇති, ඔවුහු ස්වකීය චිත්තයාගේ ම වසඟයට යෙත්.

1652. ඔවුහු බොහෝ කලක් එක්ව වාසය කළා වූ, ප්‍රිය වූ. මනාප වූ අනුකම්පක වූ, ප්‍රාණ සම වූ තැනැත්තහු පවා විපත්-කීන්හි ද සෙසු කෘතභයන්හි ද හැරදමත්. එහෙයින් මම ස්ත්‍රීන් විශ්වාස නො කරමි.

1653. ස්ත්‍රීන්ගේ සිත වානරයකුගේ (සිත) වැන්න. උස් පහත් තැන්වලට වැටෙන රුක්සෙවණක් වැන්න. ස්ත්‍රීන්ගේ සිත (හෘදය) එක් තැනෙකැ නො පිහිටියේ යැ. රිය සකෙහි නිම-වළල්ල මෙන් පෙරළෙයි.

1654. (පුරුෂයන්) විමසා බලන්නා වූ ඔවුහු යම් විටෙක ගතයුතු ස්වභාවය ඇති පුරුෂයකු දකිත් ද, (එකල්හි) කාමබොජ දේශවාසින් දියෙහි හටගත් සෙවෙලින් අස්වයන් (පොළඹවනු) මෙන් මිහිරි වදනින් ඔහු වසඟ කෙරෙත්.

1655. (පුරුෂයන්) විමසා බලන්නා වූ ඔවුහු යම් විටෙක ගතයුතු ස්වභාවය නැති පුරුෂයකු දකිත් ද (එකල්හි) නදිය තරණය කොට පරතෙරට ගියහු පසුර (මෙහි-තරණය සඳහා ගත් යම් කිසිවක්) මෙන් භාත්පයින් ඔවුහු හැරදමත්.

1656. (ස්ත්‍රීහු පුරුෂයන්ගේ සිත් බඳනා හෙයින්) ලහවූ බඳු උපමා ඇතියහ. සියල්ල හඤ්ඤා කරන ගීන්තක් වැන්න. වහා ගලන දියපහර ඇති කඳුරැළි මෙන් ශීඝ්‍රමායා ඇතියහ. මෙතෙර හා එතෙර සෙවුනා නැවක් මෙන් ඔවුහු ප්‍රිය වූවහු ද අප්‍රිය වූවහු ද සෙවනය කෙරෙත්.

1657. ඔවුහු විවෘත අවන්හලක් මෙන් එකකුගේ හෝ දෙදෙනකුගේ නො වෙත්, යමෙක් 'ඔවුහු මගේ යැ'යි සිකා ද හේ දැලින් සුළඟ බඳනේ ය.

1658. යථා නදී ව පඤ්චා ව පානාගාරං සභා පසා,  
එවං ලොකීඤ්ඤියො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති.
1659. සතාසනසමාගෙතො කණ්ණසප්ප සිරුපමා,  
ගාථො ඛභී ක්‍රිණ්ණෙසව ඔමසනති වරං වරං.
1660. සතාසනං කුණ්ණරිං කණ්ණසප්පං  
මුද්ධාභිසික්ඛං පමද ව සබ්බො,  
එතෙ නරො නිව්චයතෙතො<sup>1</sup> භජෙථ  
තෙසං භවෙ දුබ්බිද්ද සබ්බභාවො<sup>2</sup>.
1661. නාවචනතවණ්ණො න බහුනං<sup>3</sup> කනතා  
න දකඛිණා පමද සෙවිතබ්බො,  
න පරස්ස භරියා න ධනස්ස හෙතු  
එතිඤ්ඤියො පඤ්ච න සෙවිතබ්බොති.

### 1. චූළකුණාලජාතකං.

1662. කා කං පුද්ධෙභි වජෙභි අපෙ වෙභාසයං ධීකා,  
කෙත ත්‍යාසුනී වක්ඛනති කුතො තං භයමාගතං.
1663. තවෙව දෙව විජිතෙ හද්දසාලොති මං විදු,  
සට්ඨිං වසසභසසානී නිට්ඨතො පුජිතස්ස මෙ.
1664. කාරයනතා නගරානි අගාරෙ ව දීසමපති,  
විවිධෙ වාපි පාසාදෙ න මනොත අවමඤ්ඤිසුං.  
යථෙව මං තෙ පුජෙසුං තථෙව කම්මි පුජය.
1665. තව අභං න පස්සාමි චූලලං කායෙන තෙ දුමං,  
ආරොහපරිණාගෙන අභිරුපොසි ජාතියා.
1666. පාසාදං කාරධිස්සාමි එකකම්භං මනොරමං,  
තස්ස තං උපනෙසසාමි වීරං තෙ යකඛ ජීවිතං.
1667. එවං වික්ඛං<sup>4</sup> උදපාදි සරිරෙන විනාභාවො,  
පුටුසො මං විකනොතථා බණ්ඩසො අවකනතථ.

1. නිව්චයතො - මජ්ඣං, සතා.

2. සබ්බභාවොය - මජ්ඣං.

3. නාවචනවණ්ණො බහුනං. - මරසා.

4. එවං හෙතං - වී.

1658. නදිය, මාර්ගය, පානාගාරය, සභාව හා පැන්හල යම් සේ ද, ලෝකයෙහි ස්ත්‍රීහු නම් එබඳු වෙති. ඔවුනට වෙලාවක් හෝ සීමාවක් වීදාමාන නො වේ.

1659. මොවුහු ගින්න හා සමානයහ. කෂේණ සර්පයකුගේ හිස බඳු උපමා ඇතියහ. බැහැර ඇති කෂේණ සොයන ගවයන් මෙන් වඩ වඩා උසස් පුරුෂයන් (සධන පුරුෂයන්) සොයන්නාහ.

1660. ගින්න ද ඇතා ද කෂේණ සර්පයා ද අභිෂේක කළ රජ ද සියලු ස්ත්‍රීහු ද යන මොවුන් එළඹ සිටි සිහි ඇති මනුෂ්‍ය තෙම සේවනය කරන්නේ ය. ඔවුන් මැනැවින් නො දන්නේ සියලු අන්තර්ගතට කරුණු වූයේ වන්නේ ය.

1661. අභිරූපවත් ස්ත්‍රීය, බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය මනාප ස්ත්‍රීය, නෘත්‍යාගීතයෙහි දක්ෂ තැනැත්තිය, අනුන්ගේ භායාංච, ධනය නිසා සෙවුනිය යන මේ ස්ත්‍රීහු පස්දෙන නො සෙවීය යුත්තාහ.

1. වූළකුණාල ජාතක යි.

1662. පවීහු වස්තුවලින් සැරසී අහසේ සිටින තෙපි කවරහු ද? කුමක් හෙයින් කඳුළු වගුරුවහු ද? කුමක් හෙයින් බියපත් වූවහු ද?

1663. දේවයන් වහන්ස, ඔබතුමාගේ රාජායේ වාසය කරන, පිදුම් ලද මට අවුරුදු හැටදහසක් ගෙවී ගියේ ය. මා හඳුසාලය යි දක්ඛ.

1664. මහරජ, පැරැණි රජවරු නගර ද නිවාස ද පහයන් ද කරවන්නෝ මා නො වෙහෙසුහ. යම්සේ ඔහු මා පිදු ද එසේ තෙපි ද මා පුදව.

1665. පහයට ගැළැපෙන කඳ මහත් වූ අන් රුකක් මම නො දකිමි. වැඩුණු තැන් සිට මනා පෙනුමැති රුක ආරොහ පරිණාහ සම්පන්න වෙයි.

1666. සිත් ගන්නා පෙනුමැති එකස්තම්භ මාළිගාවක් කරවන්නෙමි. නොප එහි පවුණුවන්නෙමි, තෙපි (එහි) බොහෝ කල් ජීවත් වන්නහු ය.

1667. (මාගේ) ගරිරය වෙන් කරන්නා වූ මෙබඳු සිතක් (තොපට) පහළ විය. (මේ නිසා) මා කඩ කඩ කොට කපන්නාහු ය.

- 1668. අශෙභ ව ජෙජා මජෙකි ව පච්චා<sup>1</sup> මුලඤ්චී ජිඤ්ථං.  
එවං මෙ ජිජ්ජමානස්ස න දුක්ඛං මරණං සියා.
- 1669. භත්ථපාදා<sup>2</sup> යථා ජිඤ්ඤ කණණනාසඤ්චී ජීවිතො<sup>3</sup>  
තතො පච්චා සිරො ජිඤ්ඤ තං දුක්ඛං මරණං සියා.
- 1670. සුඛනනු ඛණ්ඩසො ජික්ඛං<sup>4</sup> භද්දසාල වනයසකි<sup>5</sup>  
කිං හෙතු කිං<sup>6</sup> උපාදය ඛණ්ඩසො ජික්ඛමිච්ඡයි.
- 1671. යඤ්චි හෙතුං උපාදය හෙතු<sup>7</sup> ධම්මුපසංහිතං  
ඛණ්ඩසො ජික්ඛමිච්ඡාමි මහාරාජ සුමෙණොහි මෙ.
- 1672. ඤාති<sup>8</sup> මෙ සුඛසංවද්ධා මම පසෙස නිවාතජා  
තෙ<sup>9</sup> පිභං උපතිංසෙය්‍යං පරෙසං අසුමොච්ඡිතං<sup>9</sup>,
- 1673. වෙතඛරුපං<sup>10</sup> වෙතෙසි<sup>11</sup> භද්දසාල වනයසකි,  
හිතකාමොසි ඤාතිනං අභයං සමච්ච දදමි තෙ<sup>12</sup> කි.

2. භද්දසාල ජාතකං.

- 1674. කසතති වපතති<sup>13</sup> තෙ ජනා  
මනුජා කමමඵලුපච්චිතො,  
නයිමස්ස දීපකස්ස භාගිනො  
ජම්බුදීපා ඉදමෙව නො වරං.
- 1675. තිපඤ්චරතතුපගමමෙති වඤ්ඤ  
වෙගො මහා භොතිති සාගරස්ස;<sup>14</sup>  
උපලාපසං දීපමිමං උලාරං  
මා වො වයි ගච්ඡථ ලෙණමඤ්ඤං.
- 1676. න ජාතයං<sup>14</sup> සාගරවාටීවෙගො  
උපපාටයො<sup>15</sup> දීපමිමං උලාරං;  
තං මෙ නිමිතෙතහි ඛණ්ඨි දිට්ඨං  
මා හෙථ කිං යොවථ මොදථවෙහා<sup>16</sup>.

---

1. පච්චා මුලං වී, චීච්ඤ්ථං. මුලඤ්චී ජිඤ්ථං - මජ්ඣ., ස්‍යා.  
 2. භත්ථපාදං - මජ්ඣ.  
 3. ජීවිතො. - මජ්ඣ., ජීවිතො - වී.  
 4. ජිඤ්ඤ - ස්‍යා.  
 5. වනයසකි - මජ්ඣ., ස්‍යා.  
 6. කිං - වී.  
 7. හෙතු - වී, මජ්ඣ., ස්‍යා.  
 8. ඤාති - වී, මජ්ඣ., ස්‍යා.  
 9. අසුම, දුමොච්ඡිතං - වී.  
 10. වෙතෙය්‍ය රූපං - මජ්ඣ.  
 11. වෙතෙසි - නා.  
 12. වපතන - මජ්ඣ.  
 13. රසස්ස - වී.  
 14. න ජාතයං - මජ්ඣ., ස්‍යා.  
 15. උපලා වස්සං - මජ්ඣ., ස්‍යා.  
 16. මොදථ වො - මජ්ඣ.

1668. (රුකෙහි) අග ද මැද ද සිද පසුව මුල සිදිවු, මෙලෙස සිදිනු ලබන (කලා) මට මරණය දුක් නො වේ.

1669. පණ ඇත්තහුගේ අත්පා කන්තාසා යමසේ සිදින්තේ ද ඉතික්ඛිති හිස සිදින්තේ ද (එසින්) මරණය දුක් වන්නේ ය.

1670. වනස්පති වූ හදසාල රුක කඩ කඩ වසයෙන් කැපීම සැපයෙක් ද? කඩ කඩ වශයෙන් කැපීම කැමැති වන්නේ කවර කරුණක් නිසා ද?

1671. මහරජ හේතුව කරුණු සහිත වේ. කඩ කඩ වශයෙන් කැපීම පිසි වෙමි. මා කියන හේතුව අසනු මැනැවි.

1672. මාගේ රැක වරණය ලැබූ ගස ඇසුරේ සුවසේ වැඩුණු මගේ සුනිහු වෙත්. මම අන්‍ය වූ ඒ ශුඛිත්ගේ කඳුළු වගුරුවන ලද්දේම වෙමි.

1673. වනස්පතියකු වූ හදසාලය, සිතුවමනා දෙයක් සිතුවෙහි ය. නැයන්ට යහපත කැමැත්තෙහි ය. මිතුර නොපට අභය දෙමි.

2. හද්දසාල ජාතක යි.

1674. දඹදිවැ වෙසෙන ඒ ජනයා යි සාති, වජුරති. කම්භානු-රූප ව ජීවත් වන මනුෂ්‍යයෝ මේ දූපතේ සැපතට කොටස්කරුවෝ නො වෙති. දඹදිවට වඩා අපට මේ දූපත උතුම් වන්නේ ය.

1675. (අද සිට) හද පසළොස් රැස් ඉක්මැ ගිය කලා සයුරේ (රළ) වෙගය වැඩි වෙයි. මේ මහ දූපත යට කරමින් තොප නො නසාවා! රැකවරණැති අත් තැනකට යවු.

1676. මේ සයුරේ ජල වෙගය, මේ මහ දූපත යට නො කරයි. බොහෝ නිමිතිවලින් මා එය දැකූ තිබේ. බය නො වවු. දුක් වනුයේ කුමට ද? සතුටු වවු.

1677. පහුතභකකං<sup>1</sup> බහුඅක්කපානං  
පක්කකු<sup>2</sup> ආවාසමීමං උළාරං;  
න වො භයං පටිපසසාමී කිඤ්චි  
ආපුක්ක පුකෙතභි පමොදථවෙහා<sup>3</sup>.
1678. යො කෙවට්ඨං දකඛිණසසං දිසායා  
බෙමනභි පකෙකාසනී තසස සචට්ඨං;  
න උක්කරො වෙදී භයාභයසස  
මා හෙථ කීං සොචථ මොදථවෙහා.
1679. යථා ඉමෙ වීපපට්ඨනනී යකඛා  
ඵකො භයං සංසනී බෙමමෙකො  
තදිඛක මඤ්ඤා වචනං සුඤ්ඤාථ;  
බීජං ලහුං මා විනසස්මික<sup>4</sup> සබ්බෙ
1680. සබ්බෙ සමාගමම කරොම නාවං  
දෙණිං දළහං සබ්බයනතුපපනතං;  
සවෙ අයං දකඛිණො සචචමාභ  
මොසං පටිකෙකාසනී උක්කරො අයං.
1681. සවෙ වනො භොභිතී<sup>5</sup> ආපදකුචා  
ඉමඤ්ච දීපං න පරිච්චජෙම;  
සවෙ ච බො උක්කරො සචචමාභ  
මොසං පටිකෙකාසනී දකඛිණො අයං<sup>6</sup>.  
තමෙව නාවං අභිරුඤ්ඤා සබ්බෙ  
ඵචං මයං සොකුචී තාරෙමු පාරං,
1682. න වෙ සුගණ්ණං පඨමෙන සෙට්ඨං  
කනිට්ඨ මාපාථගතං ගහෙකවා  
යො වීධ මජ්ඣං<sup>7</sup> පච්චෙය්‍ය ගණනකී;  
සවෙ නරො සෙට්ඨමුපෙතී යානං
1683. යථාපි තෙ සාගරවාරිමජ්ඣෙකං  
සකමමුනා<sup>8</sup> සොකුචී වහිංසු වාණිජා;  
අනාගතකුචං පටිච්ඡකඛියාන  
අපමපි නාචෙට්ඨිස භුරිපඤ්ඤා<sup>9</sup>

1. බහුක්ක - මජ්ඣ.  
2. පක්කථ, පක්ක - මජ්ඣ.  
3. පමොදථ වො - මජ්ඣ.  
4. විනසිකා - වී මජ්ඣ., ස්‍යා.  
5. භොභිතී - මජ්ඣ., ස්‍යා.  
6. දකඛිණ - මජ්ඣ.  
7. තච්ඡං - මජ්ඣ.  
8. සකමමනා - සුඤ්.  
9. සො - මජ්ඣ.

1677. කෑ යුතු බොහෝ දේ තිබෙන ආහාරපාන බහුල මේ මහනිවෙසැ සම්පත් ඇත. ඔබට සිදු වන කිසිදු බියෙක් නො පෙනේ. පුතුන්ගේ පුතුන් දක්වා ප්‍රමුදිත වවු.

1678. දකුණු දෙසැ සිට යම් දෙවියෙක් ආරක්‍ෂා සහිතය යි කියා ද ඔහුගේ කීම සත්‍ය වේ. උතුරු දෙසෙහි සිටැ බිය උපදී යයි කී බස සත්‍ය නො වේ. බිය නො වවු, දුක් වනුයේ කුමට ද? ප්‍රමුදිත වවු.

1679. මේ යක්‍ෂයෝ ඔවුනොවුනට විරුද්ධ ව බෙණෙති. එකෙක් බිය සහිත යයි කියයි. එකෙක් බිය රහිත යයි කියයි. එ හෙයින් මගේ කීම අසවු. හැමදෙන වහා නො නැසෙමිහ.

1680. හැම දෙන එකතු වූ යන්ත්‍රෝපකරණ සියල්ල සම්පූර්ණ ශක්ති සම්පන්න නැවක් යාදමු. ඉදින් දකුණු දිග දේව පුත්‍රයා සත්‍යයක් කියේ නම් මේ උතුරු දිග දේව පුත්‍රයා කියේ හිස් බසෙකි.

1681. අපට ඒ ප්‍රකාශය අවැඩ පිණිස වන්නී ය. මේ දූපත ද අත් නො හරිමු. ඉදින් උතුරුදිග් දෙවියා සත්‍යයක් කියේ නම්, දකුණුදිග් දෙවියා කියේ හිස් බසෙකි. හැම දෙන ඒ නැවට නැඟ අපි සුවසේ එතෙරට තරණය කරමු. (එතෙරට යමු.)

1682. ප්‍රථමයා කී දේ ශ්‍රේෂ්ඨ යයි දැඩි ලෙස ගැනීමත්, පශ්චිමයා කී දේ ශ්‍රේෂ්ඨ යයි දැඩි ලෙස ගැනීමත් මනා නො වේ. යමෙක් විමසා සත්‍ය වූවක් නුවණින් ගනී ද, ඒ මනුෂ්‍යයා ඒකාන්තයෙන් උසස් තැනට පැමිණෙයි.

1683. මුහුදු මැද ඒ වෙළෙන්දෝ තම කර්මාන්තය නිසා අභයසථානයට සුවසේ පැමිණියෝ ද, එසේ නුවණැත්තෝ අනාගත අභිවෘද්ධිය වටහා ගෙන එය ඉක්මවා නො යයි. (ඒ අනුව ක්‍රියා කරයි.)

1684. බාලා ච මොහෙන රසානුග්ඛිඛා  
අනාගතං අපච්චිජ්ඣියත්ථ;  
පච්චුසග්ගෙන සීදන්ති අත්ථජාතෝ  
සමුද්දමජේඛි යථා නෙ මනුස්සා.

1685. අනාගතං පච්චිකිරොථ කිච්චං  
මාමං කිච්චං කිච්චකාලෙ ව්‍යධෙසි,  
තං තාදීසං පච්චිගත්ථ කිච්චකාරීං  
න තං කිච්චං කිච්චකාලෙ ව්‍යධෙති.

### 3. සමුද්දවාණිජ ජාතකං.

1686. කාමං කාමයමානස්ස තස්ස චෙ තං සමීජ්ඣති,  
අඛා පිනිමනො හොති ලඛා මච්චො යදිවජති.

1687. කාමං කාමයමානස්ස තස්ස චෙ තං සමීජ්ඣති  
තනො හං අපරං කාමෙ සමෙම තණ්හංච චිඤ්ඤති.

1688. ගච්ච පිඛිතො පිඛිතං වඛිතමානස්ස වඛිතති,  
ඵචං මඤ්ඤස්ස පොසස්ස බාලස්ස අච්චජාතො,  
භීයොහා තණ්හා පිපාසා ච වඛිතමානස්ස වඛිතති.

1689. පච්ච්‍යා සාලියවකං ගවාසසං<sup>1</sup> දසපොරිසං,  
දන්ධාපි<sup>2</sup> නාලමෙකස්ස ඉති විඛවා සමඤ්චරෙ.

1690. රාජා පසඤ්ඤ පච්චිං<sup>3</sup> චීජේන්ධා<sup>4</sup>  
සසාගරන්තං මභිමාවසනොහා;  
ඕරං සමුද්දස්ස අතික්කරුපො  
පාරං සමුද්දස්සපි පත්ථයෙථ.

1691. යාව අනුස්සරං<sup>5</sup> කාමෙ මනසා තිත්ති නාජ්ඣගා,  
තනො නිච්චන්තා<sup>6</sup> පච්චිකමම<sup>7</sup> දීසවා,  
තෙ චෙ තිත්තා යෙ පඤ්ඤාය තිත්තා.

---

1. අපේ - ටී.  
2. පච්චිතං - මජ්ඣං, පච්චිතං - ස්‍යා.  
3. ගච්චන්තං - මජ්ඣං.  
4. දන්ධා වා - ටී.  
5. පච්චිං - මජ්ඣං.  
6. චීජේන්ධා - මජ්ඣං.  
7. යො ච අනුස්සරං - ටී. යො ච මනුස්සරං - මජ්ඣං.  
8. නිච්චන්තා - ටී.  
9. පච්චිකමම.



1684. සයුර මැද නැසුණ ඒ මනුෂ්‍යයන් මෙන්, මෝඩයෝ ද රසයෙහි ඇලී ගිජු වූ අනාගත අභිවෘද්ධිය නො තකා ලද සැපතෙහි මුළාවට පත් වූ නම පිහිට නො ලබන්නෝ වෙත්.

1685. ආයතනභිවෘද්ධිය ගෙන දෙන කායභි පළමුව කටයුත්තේ ය. එ ලෙස කායභි කරන ප්‍රාඥයා, තමාට හිතකර කායභිය කරන්නට යෝග්‍ය අවස්ථාව පැමිණි කලා පළමුව කළමනා කායභිය පළමුව කළ හෙයින් පීඩාවට පත් නො වේ.

3. සමුද්දවාණිජ ජාතක යි.

1686. ඉදින් වස්තුකාමය පතන ඒ පුභුලාට එය සමෘද්ධ වී නම මනුෂ්‍ය තෙම යමක් කැමති වේ නම එය ලැබූ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රීති සිත් ඇත්තෙක් වේ.

1687. ඉදින් වස්තුකාමය පතන පුභුලාට එය සමෘද්ධ වී නම, ඉක්බිති හේ ශ්‍රීෂ්මයෙහි නැවුණු පැන් පවස මෙන් අනෙක් කාමවස්තූන් විදිනේ යැ.

1688. වෑමෙන අඟ ඇති ගවයාගේ සිරුර හා සමග අඟ වෑමෙන්නා සේ මන්දලුඤ්ඤ වූ කිසිත් නො දක් වෑමෙන මෝඩ පුරුෂයාගේ ආසාව නමැති පිපාසය ද බොහෝ සෙයින් වෑමේ.

1689. පොළොවෙහි සාලියවාදි ධාන්‍ය ද ගවාදි සතුන් ද දසිදසයන් ද එක් කෙනකුට දුන්නත් ඔහු එතෙකිනු දු සැහීමට පත් නොවන බව දැනූ නැණැත්තේ සම්වයභියෙහි හැසිරෙන්නේ ය:

1690. රජ තෙම බලාත්කාරයෙන් පොළොව දිනා සාගරය සීමා කොට ඇති පොළොවට අධිපති ව වසනුයේ සයුරෙන් මෙතෙර නො සැහී සයුරෙන් එතෙර ද පතන්නේ ය.

1691. යමෙක් වස්තුකාමයන් සිහි කරන්නේ සිතින් තෘප්තියට නො යේ ද, (සැහීමක් නො ලබා ද,) කාමාශාවන්ගෙන් මිදෙන ප්‍රතිකර්මය දැනූ යම කෙනෙක් නුවණින් විමසා තෘප්තීමක් වූ නම ඒකාන්තයෙන් ඔහු මැනවින් තෘප්ත වූහ.

- 1692. පඤ්ඤාය නිවන්තං සෙට්ඨං න සො කාමෙහි තප්පති,  
පඤ්ඤාය නිව්තං<sup>1</sup> පුරිසං තණ්හා න කරුතෙ වසං.
- 1693. අපච්චෙනෙට්ඨ කාමානි<sup>2</sup> අපච්චස්සං<sup>3</sup> අලොභුපො,  
සමුද්දමකො පුරිසො න සො කාමෙහි තප්පති.
- 1694. රජකාරොව චම්මස්ස පරිකතං උපාහනං,  
යං සං වජ්ඣි<sup>4</sup> කාමානං තං තං සමපජ්ජතෙ සුඛං,  
සබ්බස්ඤ්ඤා සුඛමිච්චස්ස සබ්බෙ කාමෙ පරිච්චජෙ.
- 1695. අට්ඨං තෙ භාසිතා ගාථා සබ්බා භොතති සහස්සියො,  
පතිගණ්ඨ මහාබ්බුතෙ සාධෙතං තච භාසිතං.
- 1696. න මෙ අකොපා සහසෙසති සතෙති නහුතෙහි වා,  
පච්ඡිමං භාසතො ගාථං කාමෙ මෙ න රතො මනො.
- 1697. භද්දො<sup>5</sup> වතායං මාණවකො සබ්බලොකවිදු මුනි,  
යො තණ්හං<sup>6</sup> දුක්ඛජනනිං පරිජානාති පණ්ඨිතොති.

4. කාමජාතකං.

- 1698. දස බ්බු ඉමානි<sup>7</sup> යානානි යානි පුබ්බෙ අකාරීඤ්ඤා,  
ස පච්ඡා මනුභසති ඉච්චාහ රාජා ජනසන්ධො.
- 1699. අලඤ්ඤා විකං තප්පි<sup>8</sup> පුබ්බෙ අසමුද්දනං  
න පුබ්බෙ ධනමෙසිස්සං ඉති පච්ඡානුතප්පති.
- 1700. සකාරුපං පුරෙ සන්තං මයා සිප්පං න සිකිත්තං,  
කිච්ඡා වුත්ති අසිප්පස්ස ඉති පච්ඡානුතප්පති.
- 1701. කුට්ඨෙදී පුරෙ ආසිං පිසුතො පිට්ඨිමංසිකො,  
චණ්ඩො ච ඵරුසො වාසිං<sup>9</sup> ඉති පච්ඡානුතප්පති.
- 1702. පාණානිපාති පුරෙ ආසිං ලුඤ්ඤා වාසිං<sup>10</sup> අනාරියො,  
භුතානං නාවද්ධස්සං ඉති පච්ඡානුතප්පති.
- 1703. බහුසු වත සන්තිසු අනපාදසු ඉත්තිසු,  
පරදුරං අසෙවිස්සං ඉති පච්ඡානුතප්පති.

1. සුඛිකො - මජ්ඣ.	6. යො ඉමං තණ්හං - වී.
2. කාමානං - මජ්ඣ.	7. දසබ්බුමානි - සා.
3. අපච්චස්සං - මජ්ඣ.	8. අලොභවිච්ඡා - මජ්ඣ.
4. ජහති - මජ්ඣ., සා.	9. ව සි - මජ්ඣ.
5. භද්දකො - මජ්ඣ., සා.	10. වාසි - මජ්ඣ.

1692. තෘප්ති අතුරෙන් ප්‍රඥව නිසා ලබන තෘප්තිය උසස් වේ. හේ කාමාසා නිසා නො තැවේ. තෘෂ්ණා නොමෝ ප්‍රඥව නිසා තෘප්ත පුරුෂයා වසභ නො කරයි.

1693. කාමයන්හි ලොල් නො වූ අල්පේව්‍ය පුද්ගලයාගේ කාමාසා නැසෙන්නේ ම ය. (මහත් ප්‍රඥාවෙන් යුත් බැවින්) සමුද්‍රය වැනි වූ ඒ පුරුෂයා (වස්තුකාම ක්ලෙශකාම) කාමයන් නිසා නො තැවේ.

1694. හම කපමින් වහන් සකස්කරන සම්කරුවකු සේ කාමයන් අතුරෙන් යමක් යමක් හරනේ ද ඒ ඒ (කොටස) සැප එළව යි. ඉදින් පූර්ණ සැපත රැස්නේ නම් කාමයන් සියල්ල අත් හරින්නේ ය.

1695. ඔබ විසින් ගාරා අටක් කියන ලද, (ඒ ගාරා) සියල්ල අහස බැගින් වටනේ ය. පූජා වූ බමුණ, (මේ අටඅහස) පිළිගත මැනව, ඔබගේ තෙල භාෂිතය මැනවි.

1696. දහසෙකින් හෝ සියසෙකින් හෝ දසදහසෙකින් හෝ මට වැඩෙක් නැත. පැසුර්ගය කියන මගේ සිත කාමයෙහි නො ඇඳුණේ ය.

1697. මුළුලොව ක්‍රවණින් වටහා ගත් මුනි වූ යමෙක් සියලු දුක් උපදවන තෘෂ්ණාව මනාලෙස දැනී ද, පණ්ඩිත වූ ඒ මේ මාණවක තෙම ඒකාන්තයෙන් යහපත් වේ.

4. කාම ජාතක යි.

1698. පළමු වැ කටයුතු මේ කරුණු දහය නො කිරීම නිසා හෙතෙම පසුතැවේ යයි ජනයන්ට රජ තෙමේ මෙසේ කීය.

1699. තරුණ කාලයෙහි ධනය රැස් නො කොට ධන රහිත වැ මහලු වියට පත් වැ, (දුකසේ දිවි පවත්වනුයේ) තරුණ කල්හි ධනය රැස් නො කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1700. බාල විශේ ගුරුන් ඇසුරේ උගන්නට හැකියාව තිබිය දී මා ඉගෙනීම නො කරන ලදී. ශිල්ප රහිතයාට දිවි පැවැත්ම දුක් සහිතය යි සිතමින් පසුතැවේ.

1701. පෙර කුටකම් (කුලාකුට, මානකුටාදිය) දත්තෙකිම වීම්. කේලාම් කීම්, අල්ලස් ගතීම්, වණ්ඩ පරුෂ වීම් යයි (මරණාසන්නයෙහි) සිතමින් පසුතැවේ.

1702. පෙර පරපණ නැසුයෙමි, පහත් වූ රුදුරුකම් ඇත්තෙක් වීම්, සතුන් කෙරේ කාරුණික පැවැත්ම නැත්තෙකිම වීම් යි සිතමින් පසුතැවේ.

1703. සරණෙකු නො ගිය බොහෝ ස්ත්‍රීන් සිටිය දී පර-දරාවන් සේවනය කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

- 1704. බහුමුඛ වත සන්තමි අක්කපාතො උපට්ඨිතො,  
න පුබ්බෙ අදදිං දුතං ඉති පච්ඡානුතපපති.
- 1705. මාතරං පිතරං වාපි ජිණ්ණකො ගතයොබ්බතෝ,  
පහු සනෙතා න පොසික්ඛං ඉති පච්ඡානුතපපති.
- 1706. ආචරියමිත්‍රසක්ඛාරං සබ්බකාමරසාහරං,  
පිතරං අතිමඤ්ඤික්ඛං ඉති පච්ඡානුතපපති.
- 1707. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි සීලවතෙන බහුසපුතො,  
න පුබ්බෙ පඨිරුපාසික්ඛං ඉති පච්ඡානුතපපති,
- 1708. සාධු භොති තපො වීණණ්ණ සනෙතා ව පඨිරුපාසික්ඛො,  
න ව පුබ්බෙ තපො වීණණ්ණ ඉති පච්ඡානුතපපති.
- 1709. යො ව එකානී යානානී යොනියො පටිපජ්ජති,  
කරං පුරිසකිව්චානී ස පච්ඡා නානුතපපති'ති.

5. ජනසන්ධ ජාතකං.

- 1710. කණ්ණො කණ්ණො ව සොරො ව සුක්කදයො පතාපවෝ,  
බෙදො පඤ්චි රජජුභි කිං ධීර සුතවො තව.
- 1711. නායං මිගානං අතරාය උසීතරෝ ගවික්ඛති,  
මුත්‍රික්ඛානං අනගො හුතා තද කණ්ණො පමොක්ඛති.
- 1712. පක්ඛහතරා සමණකා මුණ්ඩා සංඝාටිපාරුතා,  
නඛ්ඛලෙභි කසිස්සනති තද කණ්ණො පමොක්ඛති.
- 1713. තපසිනියො පබ්බථිතා මුණ්ඩා සංඝාටි පාරුතා,  
යද ලොකෙ ගමිස්සනති තද කණ්ණො පමොක්ඛති.
- 1714. දීඤ්ඤතරොච්චෝ ජට්ඨො පඛ්ඤ්ඤනා රජසිඨරා,  
ඉණං වොදය ගවජනති තද කණ්ණො පමොක්ඛති.
- 1715. අධිවච වෙදෝ සාවිහතිං ය ඤ්ඤතනාත්‍රඤ්ඤෝ බ්‍රාහ්මණා,  
හතිකාය යජිස්සනති තද කණ්ණො පමොක්ඛති.

---

1. ජිනනකං ගතයොබ්බතං - මජ්ඣං.  
 2. පොසිකා - මජ්ඣං, ස්‍යා.  
 3. උසීතර - ස්‍යා.  
 4. දීඤ්ඤතරොච්චෝ - මජ්ඣං.  
 5. වෙදං - මජ්ඣං.  
 6. යඤ්ඤතනාත්‍රඤ්ඤෝ - මජ්ඣං, ඤ්ඤං තනුඤ්ඤි - ස්‍යා.

1704. පෙර බොහෝ ආහාරපාන තිබිය දී පවා දන් නො දුන්නෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1705. චක්කම තිබිය දී, මහලු වූ දිරාපත් වූ මව හෝ පියා හෝ පෝෂණය නො කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1706. ආචාරධර්මයන් පුහුණු කරවන ආචාර්ය වූ, කැමැති සියලු දේ දෙමින් (නමා) පෝෂණය කළ පියාණන්ගේ අවවාද නො පිළිගත්තෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1707. සිල්වත් උගත් මහණබමුණන් පෙර ආශ්‍රය නො කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1708. පෙර ත්‍රිවිධ සුවර්ත සංඛ්‍යාත තපස පුරුදු කිරීම ද සිල්වතුන් ඇසුරු කිරීම ද කළේ නම් යහපත (එය) නො කෙළෙමි යි සිතමින් පසුතැවේ.

1709. යමෙක් මේ කරුණු නුවණින් විමසා පිළිපදී ද (පුරුෂයන් විසින් කළයුතු ධාර්මික කාර්යයන් කරන හෙයින්) අප්‍රමාද ගුණය ඇති හෙතෙම නො පසුතැවේ.

5. ජනසන්ධ ජාතක යි.

1710. ප්‍රාඥය, ඉතා කළු පැහැති බියකරු වූ සුදුදත් ඇති ප්‍රතාපවත් වූ පස් රැහැනකින් බඳනා ලද නොපගේ බල්ලා කුමක් කෙරේ ද?

1711. උසිතර රජතුමනි, මේ බල්ලා මෘගමාංස ඩුදින්නට ආවේ නො වේ. මනුෂ්‍යමාංස ඩුදින්නට ආවෙකි. මනුෂ්‍යයන්ගේ විනාශය කරන්නෙක් වී මේ කණ්ඞ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1712. පාත්‍රය ගෙන හිස මුඩු කොට සහළ සිවුර පොරොවා ගත් ශ්‍රමණ ප්‍රතිරූපකයෝ නගුලින් සී සාති. (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එ කල මේ කණ්ඞ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය,

1713. පැවිදි වූ භික්ෂුණිහු හිස මුඩු කොට සහළ සිවුර පොරොවා ගෙන පස්කම් සුව විදිමින් හැසිරෙත්. (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකල මෙතෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1714. උඩුරැවුල වැඩුනා වූ ජවා සහිත වූ මල සහිත දත් ඇති ඩුලි සහිත හිස් ඇති තවුසෝ මුදල් පොලී කොට ජීවත් වෙති. (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකල මේ කණ්ඞ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1715. බමුණෝ වේදය ද සාවිත්‍රිය ද යාග විධි ද හදුරා කුලිය සඳහා යාග කරති. (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකල මේ කණ්ඞ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1716. මාතරං පිතරං වාපි ජිණ්ණකො ගතයොධධනෝ,  
පහු සන්තා න භරන්ති තද කණ්ණො පමොක්ඛති.
1717. මාතරං පිතරං වාපි ජිණ්ණකො ගතයොධධනෝ,  
ධාලා තුමෙතති චක්ඛන්ති තද කණ්ණො පමොක්ඛති.
1718. ආවරියභරියං සධාභරියං<sup>1</sup> මාතුලානිං පිතුච්ඡයං<sup>2</sup>,  
යද ලොකෙ ගමීඝ්ඝන්ති තද කණ්ණො පමොක්ඛති.
1719. අසිවච්චං ගහෙත්වාන ඛග්ගං පග්ගඤ්ඤ ඩ්‍රාහමණා  
පත්ථසාතං<sup>3</sup> කරිඝ්ඝන්ති තද කණ්ණො පමොක්ඛති.
1720. සුක්ඛච්ඡචී වෙධවෙරා ධුලලධාහු අපාතුහා,  
මීධුහෙදං කරිඝ්ඝන්ති තද කණ්ණො පමොක්ඛති.
1721. මායාවිනො නොකත්තා අසප්පුරිසචී ජාතකා,  
යද ලොකෙ භවීඝ්ඝන්ති තද කණ්ණො පමොක්ඛතීති.

6. මහාකණ්ණ ජාතකං.

1722. නෙව කිණාමී නපි චිකතිණාමී  
න වාපි මෙ සන්තිවයො ච අජී,  
සුක්ඛිච්ඡරූපං චතීදං පරිත්තං  
පමත්ථාදනො නාලමයං දුචිත්තං
1723. අසමනා අපතකං දජං අනුමජ්ඣතො මජ්ඣකං,  
ඛහුමො ඛහුකං දජා අදනං නුපපජ්ජති.
1724. නං නං වදමී කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ඤ ව,  
අරියං මග්ගං සමාරුහ නොකාසී ලභතෙ සුඛං

1. ජිනනකං ගතයොධධනං - මජ්ඣං.  
2. සචී - මජ්ඣං.  
3. පිතුච්ඡයං - මජ්ඣං, සා.  
4. පත්ථසාතං - මජ්ඣං.

1716. ජරාවටපත් වූ මහලු වූ මවපියන් වත්කම තිබිය දී (යම් කෙනෙක්) පෝෂණය නො කෙරෙත් ද, (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා මෙතෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1717. ජරාවට පත් මහලු වූ මවපියන්ට තෙපි බාලයෝ යැ හි කියත් ද (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා මේ කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1718. ඇදුරු බිරිඳ, මිතුරු බිරිඳ, මයිලණුවන්ගේ බිරිඳ, සහ පියාගේ පොහොවුරිය යන මොවුන් සමග ලෝකයෙහි ආචාරධර්ම විරෝධී ව යම් කෙනෙක් හැසිරෙත් ද (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකල මේ කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1719. බමුණෙක් කඩුව හා පළිහ ගෙන කඩු ඔසොවාගෙන ම. පැහැරීම කෙරෙත් ද, (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1720. ආලේපයන්ගෙන් ජව්වර්ණය සකස් කර ගත් ධනවත් වැන්දඹුවන් හා හැසිරෙන සුළු හස්තයන් ඇති ස්ත්‍රී මූඛයෝ (ඒ වැන්දඹුවන් හා) මිත්‍ර හේදයට පැමිණෙත් ද (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා මේ කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

1721. ලෝකයා රවටන වංචාකාරී දුර්ජනයෝ යම් කලෙක ලොවෙහි ඇති වන්නාහු ද, (යම් කලෙක මොවුන් මරා මස් කන ලද්දේ ද) එකලා මේ කණහ තෙම මගේ අතින් මිදෙන්නේ ය.

**6. මහාකණ්ණ ජාතකය**

1722. මම නො මැ මිලයට ගනිමි. නො ද විකුණමි. මා විසින් රැස් කළ ධනයෙක් ද නො ද ඇත. මේ අල්ප ආභාරය ද දුකසේ ලබන ලද මැ යැ. මේ පතක් පමණ වූ බත දෙදෙනකුන්ට පමණ නො වෙයි.

1723. අල්පමාත්‍ර දැසින් අල්පමාත්‍රයක් දෙන්නේ යැ. අණුමාත්‍ර අර්ධයෙන් අඩක් දෙන්නේ යැ. බොහෝ දැසින් බොහෝ දයක් දෙන්නේ යැ. නො දෙනු නො වටනේ යි.

1724. කොසිය සිටාණෙනි, එකරුණෙන් තොපට කියමි; දන් දෙව, වළඳ ද කරව, ආයාමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

1725. මොසඤ්චස්ස භුතං භොති මොසඤ්චාපි සමීභිතං,  
අතිරීඝමීං යො නිසින්නසමීං එකො භුඤ්ජති භොජනං.
1726. තං තං වදමී කොසිය දෙභි දුතානි භුඤ්ජ ව,  
අරියං මග්ගං සමාරුහ නොකාසී ලභතෙ සුඛං.
1727. සච්චං තස්ස<sup>1</sup> භුතං භොති සච්චං වාපි සමීභිතං,  
අතිරීඝමීං යො නිසින්නසමීං නොකො භුඤ්ජති භොජනං.
1728. තං තං වදමී කොසිය දෙභි දුතානි භුඤ්ජ ව,  
අරියං මග්ගං සමාරුහ නොකාසී<sup>2</sup> ලභතෙ සුඛං.
1729. සරඤ්ච ජුහති පොසො ඛාහුකාය ගයාය ව,  
දෙණෙ කිම්බරුතිතථසමීං සීසයොතෙ<sup>3</sup> මභාවහෙ.
1730. අත්‍ර වස්ස භුතං භොති අත්‍ර වස්ස සමීභිතං,  
අතිරීඝමීං යො නිසින්නසමීං නොකො භුඤ්ජති භොජනං.
1731. තං තං වදමී කොසිය දෙභි දුතානි භුඤ්ජ ව,  
අරියං මග්ගං සමාරුහ නොකාසී ලභතෙ සුඛං.
1732. ඛළිසං හි යො නිඝණ්ඨිති<sup>4</sup> දීසසුත්තං සඛන්ධනං,  
අතිරීඝමීං යො නිසින්නසමීං එකො භුඤ්ජති භොජනං.
1733. තං තං වදමී කොසිය දෙභි දුතානි භුඤ්ජ ව,  
අරියං මග්ගං සමාරුහ නොකාසී ලභතෙ සුඛං.
1734. උළාරවණණං වත බ්‍රාහ්මණා ඉමෙ,  
අයඤ්ච වො සුතඛො කිස්ස භොතු,  
උච්චාවචං වණණනිභං විකුඛඛති  
අක්ඛිථ නො බ්‍රාහ්මණා තෙ හු තුමෙහ.

1. සච්චඤ්චා - වී.  
2. නොකාසී - මජ්ඣං, සා.  
3. සීසයොතෙ - මජ්ඣං.  
4. නිඝණ්ඨිති - මජ්ඣං, සා.



1725. යමෙක් ආගන්තුකයකු හුන් කල්හි එකලා වැ බොජුන් බුදි නම් ඔහුගේ හෝම සිස් වෙයි. ධනොපායන වියඹ ද සිස් වෙයි.

1726. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි: දන් දෙව, වළඳ ද කරව, ආයඹමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

1727. යමෙක් ආගන්තුකයකු හුන් කල්හි එකලා වැ බොජුන් නො බුදි නම් ඔහුගේ දනය සත්‍ය වෙයි. ධනොපායන වියඹ ද සත්‍ය වෙයි.

1728. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි: දන් දෙව, තෙමේ ද වළඳ කරව. ආයඹමාර්ගයට නැඟෙව. එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

1729. යම් පුරුෂයෙක් (ලවණසමුද්‍ර පුෂ්කරණි ආදී) ජලාශයක් කරා එළැඹූ බලිකම් කෙරේ ද, බාහුකා නදී යැ ගයාපුෂ්කරණි යැ දොණ කීඪී යැ තිබෙරු කීඪී යැ මහත් වූ ජලප්‍රවාහ ඇති ශීඝ්‍ර-ශ්‍රොතස් යැ යන මෙහි බලිකම් කෙරේ ද.

1730. යමෙක් අමුත්තකු හුන් කල්හි එකලා වැ බොජුන් නො බුදි නම් ඔහු විසින් තෙල තන්හි දු බලිකර්ම කරනලද වෙයි. තෙල තන්හි දු ධනොපායන වියඹ කරනලද වෙයි.

1731. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි: දන් දෙව, තෙමේත් වළඳ කරව, ආයඹමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

1732. යමෙක් අමුත්තකු හුන් කල්හි එකලා වැ අහර වළඳ කෙරේ ද, හේ දීඛිසුත්‍රයක් ඇති බන්ධන සහිත වූ බිලියක් ගිලිසි.

1733. කොසිය සිටාණෙනි, එයින් තොපට කියමි: දන් දෙව, තෙමේ ද වළඳ කරව, ආයඹමාර්ගයට නැඟෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

1734. මේ බ්‍රාහ්මණයෝ උදරවර්ණ ඇතියාහු මැ යැ. තොපගේ මේ සුනාම තෙම කවර හෙයින් හීන ප්‍රණීත පැහැසටහන් විකුර්වණ (නිඵාණ) කෙරේ ද? බ්‍රාහ්මණයෙනි, අපට කියව, තෙපි කවරහු ද?

1735. වජ්ජ ව සුරියො ව උතො ඉධාගතා  
 අයං පන මාතලී දෙව සාරථී,  
 සකෙතාහමසමි නිදසානමිජෙ  
 එසො ව ඛො පඤ්චිමොති වුවවතී.
1736. පාණ්ඩුසරා මුද්ධතා ව මුරජාලඔරුනි ව,  
 සුතතමෙනං පබොධෙනති පටිච්චුඤ්ඤා ව නන්දනී.
1737. යෙ කෙවීමෙ මච්ඡරිනො කදරියා  
 පරිභාසකා සමණධ්‍රාණමණානං,  
 ඉධෙව නිකමිපස සරීරදෙහං  
 කායසස හෙද නිරයං වජනති.
1738. යෙ කෙවීමෙ සුගතිමාසසානා  
 ධමමෙ ධීතා සංයමෙ සංචිභාගෙ,  
 ඉධෙව නිකමිපස සරීරදෙහං  
 කායසස හෙද සුගතිං වජනති.
1739. නිං නොසි ඤාති පුරිමාසු ජාතිසු  
 සො මච්ඡරී රොසකො පාපධමෙමා,  
 තචෙව අත්ථාය ඉධාගතමො  
 මා පාපධමෙමා නිරයං අපසං.
1740. අඤ්ඤා භී මං චො භිතකාමා යං මං සමනුසාසථ,  
 සොහං තථා කරිසසාමි සබ්බං වුත්තං භිතෙසිහි.
1741. එසාහමජෙජව උපාරමාමි  
 නවාපහං කිඤ්චි කරෙය්‍ය පාපං,  
 නවාපි මෙ කිඤ්චිමදෙය්‍යමඤ්චී  
 නවාපදන්ධා උදකමපහං පිබ්බෙ.
1742. එවඤ්ච මෙ දදතො සබ්බකාලං  
 භොගා ඉමෙ වාසව ඛිට්ඨිසසනති,  
 තනො අහං පබ්බජිසසාමි යකක  
 හිත්වාන කාමානි යරොධිකානීති.

7. කොසියජාතකං.

1. මාසමානා - වී. මජ්ඣං.  
 2. තවාපි දන්ධා උදකං පිවාමි - මජ්ඣං, වී.

1735. සඳු හිරු දෙදෙන මෙහි ආභ. මේ වූකලී දෙවසාරවී වූ මාතලී වෙයි. මම තිදස්වැසි දෙවියනට අධිපති සක්දෙවරජ වෙමි. තෙල තැනැත්තෝ 'පඤ්ඤා' යැ යි කියනු ලැබේ.

1736. අත්තල නාදයෝ ද මිහිඟුබෙර හඬ ද මුරජ බෙර හඬ ද පණාබෙර හඬ ද නිදිගත් මොහු පුබුදු කෙරෙති. පිබිදියේ කුටු වේ.

1737. යම්කිසි කෙනෙක් මසුරු වූවාහු තදමසුරු වූවාහු මහණ බවුණන්ට පිරිහෙළා කරා කරන්නාහු වෙත් ද, ඔහු ශරීර සංඛ්‍යාත දෙහය මෙලොවහි මැ බහාතබා කායුන් මරණින් මතු නිරයට යති යි.

1738. යම්කිසි කෙනෙක් සුගතිය පතන්නාහු සංයම සංඛ්‍යාත දුගභීලධම්මයෙහි ද සංවිභාග සංඛ්‍යාත දුගභීලධම්මයෙහි ද සිටියාහු වෙත් ද, ඔහු ශරීර සංඛ්‍යාත දෙහය මෙලොවහි මැ බහාතබා කායභෙදයෙන් මතු සුගතියට යති යි.

1739. තෙපි පුර්වජාතියෙහි අපගේ ඥාති වූවාහු යැ. ඒ තෙපි මසුරු වුටු. රොස්පරොස් බස් ඇතියහු. පාපධම් ඇතියහු යැ. නොපට වැඩ සඳහා මැ මෙහි ආමභ. පාපධම් ඇතියහු නිරයට නො යව.

1740. යම්හෙයෙකින් තෙපි මට මැනැවින් අනුශාසනා කරවු ද, එහෙයින් එකාන්තයෙන් මැ තෙපි මට හිත කැමැත්තවු යැ. හිත කැමැතියන් වීසින් කියනලද සියල්ල ඒ මම එසේ මැ කරන්නෙමි.

1741. තෙල මම අද මැ මසුරු බැවින් වෙත් වෙමි. මම කිසි පවකුදු නො කරමි. (මෙතැන් පටන්) නො දියැයුතු කිසිවක් මට නැත. කිසිවක්හට නො දී මම දියපතකුදු නො බොමි.

1742. සක්දෙවරජුනි, හැම කල්හි දෙන්නා වූ මාගේ මේ භොගයෝ ඤාය වන්නාහ. සක්දෙවරජුනි, එකල්හි මම (වස්තුකාම ක්ලෙශකාම වීසින්) ගෞභ වැ සිටි කාමයන් හැරපියා පැවිදි වන්නෙමි යි.

7. කොසිය ජාතක යි.

1743. යෙසං න කදවි භූතපුබ්බං<sup>1</sup>  
 සකඛිං සත්තපදමිච්චි ඉමසමිං ලොකෙ,  
 ජාතා අමිත්තා<sup>2</sup> දුවෙ සභායා  
 පටිපජ්ඣාය වරතති කිසස හෙතු.
1744. යදී මෙ අජජ පාතරාසකාලෙ  
 පණ්ණං න සකඛුණොයාථ වතතුමෙතං,  
 රඋධා පබ්බාපධිසසාමී වො සබ්බෙ  
 නහි මජ්ඣො දුප්පඤ්ඤජාතිකෙහි.
1745. මහාජනසමාගමමඤ්ඤ සොරෙ  
 ජනකොලාභලසඛිතමඤ්ඤ ජාතෙ,  
 විකඛිකතමනා අනෙකච්චිකතා  
 පඤ්ඤං න සකඛුණොම වතතුමෙතං.
1746. එකභ්ගවිකතං ව එකමෙකා  
 රහසිගතා අජථං නිවිනිතධිජා,  
 පටිච්චෙකෙ සමමසිජාන ධීරා  
 අථ වකඛනති ජනිඤ අජථමෙතං.
1747. උග්ගපුත්තරාජපුත්තියානං  
 උරඛතමංසං පියං මනපං,  
 න තෙ සුනඛසස අදෙනති මංසං  
 අථ මෙණ්ඩසස සුණෙන සබ්බමසස.
1748. වමො විභනනති එළක සස  
 අසසපිට්ඨජරණසුඛසස හෙතු,  
 නච තෙ සුනඛසස අතථරතති  
 අථ මෙණ්ඩසස සුණෙන සබ්බමසස.
1749. ආචෙලලිතසිඬ්ඛිකො හි මෙණ්ඩො  
 න ච සුනඛසස වීසාණානි<sup>3</sup> අජථී,  
 තිණභකෙඛා මංසභොජනො ච  
 අථ මෙණ්ඩසස සුණෙන සබ්බමසස.
1750. තිණමාසී පලාසමාසී මෙණ්ඩො  
 න ච සුනඛො තිණමාසී නො පලාසං,  
 ගණ්ණසයා සුණො සසං බිලාරං  
 අථ මෙණ්ඩසස සුණෙන සබ්බමසස.

1. සුතපුබ්බං - මජ්ඣං, ස්‍යා.  
 2. ජාතාමිත්තා - මජ්ඣං.  
 3. වීසානකානි - මජ්ඣං, ස්‍යා.

1743. මෙලොවැ යම් කෙනකුන්ගේ සත්පියවරක් පමණ මිත්‍රසන්ථවයකුදු කිසිකලෙකක් ඇස්හමු නො වූ විට් ද, එබඳු සතුරෝ දෙදෙනෙක් මිත්‍ර වූවාහු කවර හෙයින් සටිත වැ හැසිරෙත් ද?

1744. ඉදින් අද පෙරබත් වෙලෙහි තෙල ප්‍රශ්නය මට කියන්නට නොහැකි වන්නවු නම් තොප හැමදෙනා තොරතෙමි. තුනුවණ සැහැවී ඇතියන්ගෙන් මට අතීයෙක් නැත් මැ යි.

1745. මහාජනසමාජයෙහි මහත් වූ ජනකලහසමාගම හටගත් කල්හි විසුළු සිත් ඇතියමෝ නොයෙක් සිතීවිලි ඇතියමෝ තෙල ප්‍රශ්නය කියන්නට නො හැකියමහ.

1746. රජතුමනි, මේ ප්‍රාඥයෝ එකහසිත් ඇතියාහු එකිනෙකා රහසිගත වැ කායවිඤ්චාවෙකයෙහි සිටියාහු සම්මර්ශන කොට අතී නීශ්වය කොට ඉක්බිති තෙල අතීය කියන්නාහ යි.

1747. එළමස් අමාත්‍යපුත්‍රයනට ද රාජපුත්‍රයනට ද ප්‍රිය මනාප වෙයි. ඔහු ඉතකමාස හඤ්ඤ නො කෙරෙති. එතෙකුදු වත් ඉතකයකු හා සමග එළවාගේ යහළුවෙක් වන්නේ යැ යි.

1748. අසුපිට අතුරුණු සුව හෙයින් එළවාගේ සම වෙන් කොට ගනිත්. ඔහු ඉතකයාගේ සම නො අතුරති, එතෙකුදු වත් ඉතකයකු හා සමග එළවාගේ යහළුවෙක් වන්නේ යැ.

1749. එළවා ඇඹරුණු අං ඇත්තේ යැ. ඉතකයාට අං නැත. එළවා තණ කන්නේ යැ. ඉතකයා මාංසහඤ්ඤ කරන්නේ යැ. එතෙකුදු වත් සුනබයකු හා සමග එළවාගේ යහළු බවෙක් වන්නේ යැ යි.

1750. එළවා තණ කන්නේ යැ. කොළ කන්නේ යැ. ඉතකයා තණ නො කයි. කොළ නො කයි. ඉතකයා සාවා, බලලා අල්වා ගන්නේ යැ. එතෙකුදු වත් ඉතකයකු හා සමග එළවාගේ යහළු බවෙක් වන්නේ යැ යි.

1751. අධිඵලපාදෙ වතුපදසස  
 මෙණෙසා අට්ඨනඛො අදිසසමානො,  
 ජාදියමාහරති අයං ඉමසස  
 මංසං ආහරති අයං අච්චසස.
1752. පාසාදගතො විදෙහසෙට්ඨා  
 විතිහාරං අඤ්ඤමඤ්ඤභොජනානාං,  
 අඤ්ඤචි කීර සකඛි තං ජනිජෙ  
 ඛොභුකඛසස ච උණණමුඛසස වේතං.
1753. ලාභා වත මෙ අනප්පරුපා  
 යසස මෙදියා පණ්ඩිතා කුලමඤ,  
 පඤ්ඤසස ගමභිරගතං නිපුණමපථං  
 පටිවිජ්ඣනති සුභාසිතෙන ධීරා.
1754. අසසතරිරථඤ්ඤි එකමෙකං  
 චීතං ගාමවිරඤ්ඤි එකමෙකං,  
 සබ්බෙසං වො දමමී පණ්ඩිතානාං  
 පරමපතීතමනො සුභාසිතොනා'ති.

8. මෙණ්ඩකුපඤ්ඤා.

1755. නාදිට්ඨා<sup>1</sup> පරතො දෙසං අඤ්ඤාදුලානි සබ්බෙසා,  
 ඉසසරො පණෙය දණ්ඨං සාමං අප්පට්චෙකත්ථය.
1756. යො ච අප්පට්චෙකත්ථො දණ්ඨං කුඛඛති ඛත්ථියො,  
 සකණ්ඨකං යො ගීලති ජච්චජෙඛොච සමකත්ථකං.
1757. අදණ්ඩියං දණ්ඨයති දණ්ඩියඤ්ඤි අදණ්ඩියං  
 අජෙඛොච විසමං මග්ගං න ජානාති සමාසමං.
1758. යො ච එතානි යානානි අඤ්ඤාදුලානි සබ්බෙසා,  
 සුද්දිට්ඨං වානුසාසෙය්‍ය සචෙ වොහරිතුමරහති.\*
1759. තෙනජාතමුද්‍රනා සකකා එකනානතිඛණෙන වා,  
 අත්තං මහනෙත යාපෙතුං<sup>2</sup> තසමා උභයමාවරෙ.

---

1. නා දඨා - ඊ.  
 2. සචෙ වොහාතු - ඊ.  
 3. යාපෙතුං - මජ්ඣං.

1751. පා සතරක් ඇති නිය අටක් ඇති මෙ එච්චා අප්‍රකට වැ තෙල ඉතකයාට මස් ගෙන එයි. මේ ඉතක තෙම මේ එච්චාට තණ ගෙන එයි.

1752. ප්‍රාසාදකලයට ගිය වෙදෙහ රජ අන්‍යෝන්‍ය ආහාර ව්‍යතිහාරය (හුවමාරුව) දුටුයේ එන. නරෙන්නු තෙම ඉතකයාගේ ද එච්චාගේ ද තෙල මිත්‍රධර්මය ආත්මප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට දුටුයේ යැ යි.

1753. යම්බඳු මාගේ කුලයෙහි මෙවන් පණ්ඩිතයෝ ඇද්ද? ඒ මට එකාන්තයෙන් අනල්ප ලාභයෙකි. ප්‍රාඥයෝ ගැඹුරු වූ නිපුණාන්තය සුභාභිතයෙන් දැන කියති.

1754. පණ්ඩිත වූ තොපට එකෙකි අශ්වතරී රථයක් ද එකෙකි සමාදාන වූ ගම්වරයක් ද යන සියල්ල දෙමි. සුභාභිතයෙන් අතිශයින් සතුටු වූ සිත් ඇතියෙමි'යි.

8. මෙණ්ඩකප්‍රශ්න යි.

1755. අන් කෙනෙකුගේ ලොකු කුඩා වැරැදි සියලු ආකාරයෙන් නො දැක, නො විමසා රජ තෙම දඬුවම් නියම නො කරන්නේ ය.

1756. කිසියම් ඝෛත්‍රියයෙක් (රජෙක්) නුවණින් නො සිතා (කෙනෙකුට) දඬුවම් නියම කෙරේ ද හේ කවු සහිත ආහාරය ගිලී. මැස්සන් සහිත බොජුන් බුදිනා ජාත්‍යන්තියකු මෙන් වෙයි.

1757. යමෙක් දඬුවම් නොදිය යුත්තාට දඬුවම් කෙරේ ද දඬුවම් දිය යුත්තාට දඬුවම් නො කෙරේ ද හේ විෂම මහට පැමිණියා වූ අත්තියකු පරිද්දෙන් පාෂාණාදියෙහි පැකිලෙන්තේ සම අසම දෙක නො දනී. (මහත් වූ අපාය දුකට පැමිණෙයි.)

1758. යමෙක් මේ ලොකු කුඩා කරුණු සර්වප්‍රකාරයෙන් මනාකොට දැන (දැකූ) අනුශාසනා කෙරේ ද හේ එකාන්තයෙන් රාජ්‍යානුශාසනයට සුදුසු වෙයි.

1759. එකාන්ත මොළොක් පැවැත්මෙන් ද, එකාන්ත තියුණු (රඵ) පැවැත්මෙන් ද නමා ආධිපත්‍යයෙහි තබවන්නට නො හැකි වෙයි. එහෙයින් (මොළොක් වූ ද, රඵ වූ ද, දෙයාකාරයෙන් හැසිරෙන්නේ ය.

- 1760. පරිභූතො මුදු හොති අතිතිකෙඛො ච වෙරවා,  
එකඤ්ච උභයං ඤජො අනුමජ්ඣං සමාවරෙ.
- 1761. බහුමපි රතො භාසෙයා දුට්ඨොපි බහුභාසති,  
න ඉත්තිකාරණො රාජ පුතං සාතෙතුමරහයි.
- 1762. සධෙධො ච ලොකො එකතො<sup>1</sup> ඉතී ච අයමෙකිකා,  
තෙනාහං පටිපජ්ඣසං ගවජ පකඛිපථෙච නං.
- 1763. අනෙකතාලෙ නරතෙ ගමඝීරෙ ච සුදුකතෙර,  
පාතිතො ගිරිදුගභසමීං කෙන තං තතථ නාමරි.
- 1764. නාගො නාගබලො<sup>2</sup> තතථ ථාමවා ගිරිසානුජො,  
පච්චග්ගහී මං භොගෙහි තෙනාහං තතථ නාමරිං.
- 1765. එහි තං පටිනෙසසාමී රාජපුතා සකං සරං,  
රජජං කාරෙයි භද්දතො කිං අරඤ්ඤ කරීඤසයි.
- 1766. යථා ගිලීජා බලීසං උඤ්චරෙයා සලොහිතං,  
උඤ්චිතො සුඛී අසසං එවං පසසාමී අතතං.
- 1767. කීනනු තං බලීසං බ්‍රෑහ්මී කිං තං බ්‍රෑහ්මී සලොහිතං,  
කීනනු තං උඛතං බ්‍රෑහ්මී තමෙම අකඛාහි පුච්ඡිතො.
- 1768. කාමාහං බලීසං බ්‍රෑහ්මී හතීඅසසං සලොහිතං,  
චක්කාහං උඛතං බ්‍රෑහ්මී එවං ජානාහි බක්ඛිය.
- 1769. විඤ්චාමාණවිකා මාතා දෙවදතො ච මෙ පිතා,  
ආනෙද්ද පණ්ඨිතො නාගො සාරිපුතො ච දෙවතා.  
අහං තද රාජපුතො<sup>3</sup> එවං ධාරෙථ ජාතකතති.

9. මහාපදුමජාතකං.

---

- 1. එකතො - මජ්ඣං, ඡා.
- 2. නාගො ජාතපණො තතථ නා එතො - මජ්ඣං.
- 3. සුඛං පසාමී අතතී - මජ්ඣං.
- 4. රාජපුතො අහං ආසිං - ඊ, මජ්ඣං.



1760. මොළොක් වුවහුට මහජනයා අවමන් කරයි, රථ වුවහුට මහජනයා සතුරු වෙයි. මේ දෙයාකාරය දැනු මධ්‍යස්ථ ව ගැසිරෙන්නේ ය.

1761. රාගයෙන් රත් වූයේ බොහෝ දේ කියන්නේ ය. දෙවමයෙන් දුෂිත වූයේ ද බොහෝ දේ කියන්නේ ය. මහරජ කුමනි, ස්ත්‍රිය නිසා පුත්‍රයා නාසන්නට නො වී.

1762. ලෝ වැස්සා එක් පක්‍ෂයක් විය. මේ ස්ත්‍රී හුදෙකලා වූවා ය. එහෙයින්, මම ස්ත්‍රියගේ කීම පිළිපදින්නෙමි. යවු, ඔහු ප්‍රපාතයේ දමවු.

1763. තල්ගස් ගණනක් බහා ලන්නට තරම් ගැරැඹුණි, එතර වන්නට අපහසු තර්භයක් වැනි ගිරි දුර්ගයේ දමා ලූ ඔබ වහන්සේ නො මළේ කිම?

1764. ඒ පර්වත ප්‍රපාතයේ උපන් ශක්ති සම්පන්න වූ නාගයෙක් මා දරණ-වැළින් පිළිගත්තේ ය. එහෙයින් එහි දී මම නො මළෙමි.

1765. රාජ පුත්‍රය, එව, තොප සිය නිවසට ගෙන යන්නෙමි. පින්වත, රාජ්‍යය කරන්න. වනයෙහි කරන්නේ කුමක් ද?

1766. ගිල්ලා වූ බිළිය ලේ සහිතව උදුරා දමන්නේ යම් සේ ද, උදුරාලූ පසු සුවපත් වනුයේ යම්සේ ද එපරිද්දෙන් මා ද සුවපත් වුවකු ලෙස දකිමි.

1767. තෙපි කුමකට බිළිය යි කියවු ද? කුමකට ලේ සහිතය යි කියවු ද? කුමක් උදුරාලූය යි කියවු ද? විකාල මට එය කියව.

1768. මම කාමයන් බිළිය යි කියමි, ඇතුන් අසුන් (ඇති බව) ලේ සහිත යයි කියමි, හඵවා වූ දෙය උදුරා ලූ දෙය යයි කියමි ඝෞර්වය, එය මෙසේ දන ගනුව.

1769. එ සමයෙහි මව විංචාමාණවීකා ය. පිය රජ දෙවිදන් තෙර ය. නැණවත් නාගයා ආනන්ද තෙර ය. දිව්‍යපුත්‍රයා සැරියුත් රහතන් වහන්සේ ය. රාජපුත්‍රයා මම වෙමි. මේ ජාතකය මෙසේ දරා ගනිවු. (සිතූ තබා ගනිවු)

9. මහාපදුම ජාතක යි.

1770. කානී කමමානී කුඛ්ඛානං කථං වීඤ්ඤ පරක්කමෙ  
අමීක්ඛං ජානෙය්‍ය මෙධාවී දිස්වා සුඤ්චා ච පඤ්චිතො.

1771. න නං උමභයනෙ දිස්වා න ච නං පටිනඤ්ඤි,  
වසඤ්ඤි වසඤ්ඤි න දදන්ති පටිලොමං ච වක්ඛන්ති.

1772. අමීනෙත තස්ස හජන්ති මීනෙත තස්ස න සෙවන්ති,  
විඤ්ඤානාමෙ නිවාරෙති අපෙක්ඛාසනෙත පසංසන්ති.

1773. ඉඤ්ඤානෙ තස්ස නක්ඛානී තස්ස ඉඤ්ඤානෙ න ඉභන්ති,  
කමමිං තස්ස න විඤ්ඤානෙ පඤ්ඤානෙ නපසංසන්ති.

1774. අභවෙ නඤ්ඤි තස්ස හවෙ තස්ස න නඤ්ඤි,  
අච්ඡරියං භොජනං උඤ්ඤානෙ නුපපජ්ජනෙ සන්ති,  
තතො නං නානුකමපති අපො සොපි උභෙයයිතො.

1775. ඉච්චිතෙ සොළසාකාරා අමීක්ඛාසීං පතිට්ඨිතා,  
යෙහි අමීක්ඛං ජානෙය්‍ය දිස්වා සුඤ්චා ච පඤ්චිතො.

1776. කානී කමමානී කුඛ්ඛානං කථං වීඤ්ඤ පරක්කමෙ,  
මීක්ඛං ජානෙය්‍ය මෙධාවී දිස්වා සුඤ්චා ච පඤ්චිතො

1777. පවුක්ඛං<sup>1</sup> වසඤ්ඤානෙ සරන්ති ආගතං අභීනඤ්ඤි,  
තතො කෙලායිතො භොති වාචාය පටිනඤ්ඤි.

1778. මීනෙත තස්සෙව හජන්ති අමීනෙත තස්ස න සෙවන්ති,  
අපෙක්ඛාසනෙත නිවාරෙති විඤ්ඤානාමෙ පසංසන්ති.

1779. ඉඤ්ඤානෙ තස්ස අක්ඛානී තස්ස ඉඤ්ඤානෙ ඉභන්ති,  
කමමිං තස්ස විඤ්ඤානෙ පඤ්ඤානෙ තස්ස පසංසන්ති.

1. වසඤ්ඤි තස්ස, වී, ජිස්සා, - මජ්ඣං.  
2. උභෙය්‍යනො - වී.  
3. පවුක්ඛං තස්ස - මජ්ඣං, පවුක්ඛං තං - වී.  
4. පඤ්ඤානො - මජ්ඣං.

1770. නැණවත් පුරුෂයා ඇසින් දක, කනින් අසා කවර කමයන් කරන්නහු මා සතුරෙකු යි දැනගන්නේ ද, එය දැන ගැනීමට නැණවතා කෙසේ වැයම් කටයුතු ද?

1771. මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයා, මිතුරා දකූ ද සිතා නො වෙයි, සතුටු නො වෙයි. ඇස් ඇර බැලීම ද නො කෙරෙයි. මිතුරා කරන කතාවට ද විරුද්ධ වේ.

1772. ඔහුගේ සතුරන් හඳුනා කෙරෙයි. ඔහුගේ මිතුරන් හඳුනා නො කෙරෙයි. ගුණ කියන්නවුන් වළකයි. ත්‍රුණ කියන්නවුන් පසසයි.

1773. සැඟවියයුතු දෙය ඔහුට නො කියයි. ඔහුගේ සැඟවිය යුතු දෙය නො සඟවයි. ඔහුගේ වැඩ නො පසසයි. ඔහුගේ ත්‍රුවණ නො පසසයි.

1774. ඔහුගේ පරිහානියේ දී සතුටු වෙයි. ඔහුගේ දියුණුවේ දී සතුටු නො වෙයි. රසවත් බොජුනක් ලද වීචෙක ඔහු සිහිපත් නො කරයි. එයින් ඔහුට සංග්‍රහ කරන්නට තරම් සානුකම්පික නො වෙයි. මෙයින් නො සතුට ලබන්නේ ය.

1775. මෙසේ, සතුරා කෙරේ පිහිටි මේ සොළසාකාර ලකුණෙන් පණ්ඩිත පුරුෂයා සතුරා දක ද අසා ද දැන ගන්නේ ය.

1776. කෙබඳු දේ කරන්නකු ඇසින් දකූ කනින් අසා මේ මගේ මිතුරෙකු යි නැණවත් පුරුෂයා දැන ගන්නේ ද එය දැන ගැනීමට නැණවත් පුරුෂයා කෙසේ වැයම් කටයුතු ද?

1777. වීදේශයට ගිය ඔහුගේ මිතුරා සිහිකරයි. ආපසු පැමිණි මිතුරා දක ඉතා සතුටු වෙයි. ඉක්බිති මමායනය කරන්නේ වෙයි. ප්‍රිය බසින් සල්ලාපයේ යෙදෙමින් ප්‍රීත වෙයි.

1778. ඔහුගේ ම මිතුරන් හඳුනා කරයි. ඔහුගේ සතුරන් හඳුනා නො කරයි. නින්දා කරන්නන් වළක්වයි. ගුණ කියන්නන් පසසයි.

1779. සැඟවියයුතු දෙය ඔහුට කියයි. ඔහුගේ සැඟවිය යුතු දෙය සඟවයි. ඔහුගේ වැඩට පැයසුම් කරයි. ඔහුගේ ත්‍රුවණට පැයසුම් කරයි.

440 ජාතිකපාලි-ච්චාදයකතිපාතො

- 1780. හවෙ ව නැදැති තසස අහවෙ තසස න නැදැති,  
අච්චියං භොජනං ලඛ්ඛා තසස උසස්සතෙ හති,  
තමො තං අනුකපෙති අහො සොපි<sup>1</sup> ලභෙයයිතො.
- 1781. ඉවෙවතෙ සොළසාකාරා මිත්තකම් සුපතිට්ඨිතා,  
යෙති මිත්තං ව ජාතොයා දිසවා සුඛවා ව පණ්ඩිතොති.

10. මිත්තාමිත්තජාතකං.

ච්චාදය කතිපාතො නිට්ඨිතො.

කසුද්දනා:

ලභ්ඵිකක සාසාල කසකති පුන  
අට කාම දසබ්බුච්චානවරො,  
අට කණ්ඨ සුකොසිය මමණ්ඛවරො  
පදුමො පුන මිත්තවරෙ දස.

---

1. පභාසොපි - මජ්ඣ. සා. .

1780. ඔහුගේ දියුණුවෙහි සතුටු වෙයි. ඔහුගේ පරිහානියෙහි නො සතුටු වෙයි. රසවත් බොජුනක් ලද විටෙක ඔහු සිහිපත් කරයි. එයින් ඔහුට සංග්‍රහ කරන්නට තරම් සානුකම්පක වෙයි. මෙයින් සතුටක් ලබන්නේ ය.

1781. මෙසේ මිතුරා කෙරේ පිහිටි මේ සොළසාකාර ලකුණෙන් පණ්ඩිත පුරුෂයා මිතුරා දක ද අසා ද දනා ගන්නේ ය.

**10. මිත්තමිත්ත ජාතක යි.**

**දෙදුලොස්වැනි නිපාතය නිමි.**

එහි උද්දනය:

ලහුවිත (වුලකුණාල) ය, හද්දසාල ය, කසතනී (සමුද්දවාණිජ) ය, කාම ය, දස බල (ජනසඤ්ච) ය, කණ්ණ (මහාකණ්ණ) ය, කොසිය ය, මෙණ්ඩක ය, මහාපදුම ය, මිත්තමිත්ත ය යි දශ ජාතකයෝ වෙත්.

### තෙරසක නිපාටො

- 1782. අභාසී මෙ අඛෙඵලානි පුඛෙඛ  
අණුනි ධුලානි ච බ්‍රහ්මචාරී,  
තෙහෙව මනෙතභි නදනි තුඤ්ඤං  
දුමඪලා පාතුභවන්ති බ්‍රහ්මෙ.
- 1783. නකඛ්ඤායොගං පටිමානයාමී<sup>1</sup>  
බණං මුහුඤ්ඤං න මං නොසයන්තී,<sup>2</sup>  
නකඛ්ඤායොගඤ්ඤි බණඤ්ඤි ලද්ධා  
අට්ඨාහරිසසඛෙඵලං පහුතං<sup>3</sup>.
- 1784. නකඛ්ඤායොගං න පුරෙ අභාණි  
බණං මුහුඤ්ඤං න පුරෙ අසංසී,  
අට්ඨාහරී අඛෙඵලං පහුතං  
වණෙණ්ණන ගජෙධන රසෙත්‍රුපෙතං.
- 1785. මනාභිජපෙසන පුරස්සං තුඤ්ඤං  
දුමඪලා පාතුභවන්ති බ්‍රහ්මෙ,  
සවාජ්ජ න පාරෙසී ජපමි මනෙතා<sup>4</sup>  
අයං සො කො නාම තච්ඡ්ඡ ධම්මො.
- 1786. වණ්ඤාලපුට්ඨො මම සමපදසී  
ධම්මෙන මනෙත පනතීඤ්ඤි සංසී,  
මා වසසු මෙ පුච්ඡිතො නාමගොතනං  
ගුණීඤ්ඤා මා නං විජගෙය්‍යං මනෙතො.
- 1787. සොභං ජනිතෙතන ජනමභි පුට්ඨො  
මකඛාභිභූතො අලිකං අභාසී,  
මනාභි ඉමෙ බ්‍රාහ්මණස්සානි මීච්ඡා  
පභීනමනෙතා කපණො රුද්ධී.
- 1788. ඵරණ්ඤා පුච්චන්ත වා අඵවා පාළිභද්දකා,  
මධුං මධුඤ්ඤිකො විතෙත සො භි තස්ස දුමුඤ්ඤමො.

---

- 1. පටිමානයාමී - වී. මජ්ඣ.
- 2. බණං මුහුඤ්ඤං මනෙතන පසං - මජ්ඣ.
- 3. අද්ධා - මජ්ඣ., සං.
- 4. බ්‍රහ්මෙ - මජ්ඣ., සං.
- 5. සං. හරි - මජ්ඣ.
- 6. පුරෙසී - මජ්ඣ., සං.
- 7. සච්ඡ න පාරෙසී ජපමි මනෙතං - මජ්ඣ.
- 8. විජගෙය්‍යං - සං.

## ගෞරවය නිවාරණය

1782. බලසැරිය, ලොකු කුඩා අඹ පෙර (තෙපි) මට ගෙනාවහු ය. තොපගේ ඒ මන්ත්‍ර බලයෙන් දැන් අඹ පහළ නො වෙයි. (අඹ නො සැදේ.)

1783. නැකැත් යොගය ගරු කරමි. හෙවත් පරීක්ෂාවෙන් සිටිමි. ඝෂණය (නැකැත්) සුභ මොහොත මා තුටු නො කෙරේ. නැකැත් යොගයත් සුභ මොහොතත් ලැබී නැවත බොහෝ අඹ ගෙනෙන්නෙමි.

1784. නැකැත් යොගයක් (එහි අවශ්‍යතාව) පෙර නො කීය. සුභ මොහොත තිබියයුතු යයි නො කීය. එහෙත්, පැහැයෙන් සුවදින් හා රසයෙන් යුතු අඹරසක් ගෙනාවෙ ය.

1785. බමුණ, මන්ත්‍ර ජල්පනයෙන් පෙර තොපට අඹ ගසේ එලයේ පහළ වූහ. ඒ තෙපි අද මතුරු දපන්නේ නමුදු ගස පල ගන්වන්නට අපොහොසත් වූහු. අද තොපට මේ වූයේ කුමක් ද?

1786. සැබොල් පුතෙක් දැහැමින් හෙවත් පාරිතෝෂිකයක් හෝ නො ගෙන මට මන්ත්‍රය දිනි. (ඉදින්) මතුර දුන්නහු (කවුරුන් හෝ) පිළිවිසියේ නො සහවා කියව. (එය) මතුරු තා නො හරින්නට හෙතු ය.

1787. රජතුමා විසින් ජනයා මැද මා විනාළේ ගුණමකු වැ මම බොරු කීවෙමි. මේ මතුර බමුණකුගෙන් ඉගෙන ගත්තේ යයි කීම බොරු ය. මන්ත්‍ර නැති ව ගියෙන් අසරණ ව අඩමි.

1788. මී සොයන්නෙක්, එරඳු ගසෙහි හෝ කොහොඹ ගසෙහි හෝ එරඳු ගසෙහි හෝ බඳනා ලද මීයක් ලබා ද ඒ ගස ඔහුට උතුම් වේ.

1789. බක්ඛියා බ්‍රාහ්මණා වෙසසා සුඤ්ඤ වණ්ඩාලපුඤ්ඤා,  
යසමා<sup>1</sup> ධම්මා චීජානෙය්‍ය සො හි තස්ස නරුක්ඛමො.

1790. ඉමස්ස දණ්ඩඤ්ච වධඤ්ච දන්ධා  
ගලෙ ගඟෙත්වා බලයාථ ජම්මි,  
යො උක්ඛමත්ථ කසිරෙන ලභං  
මානානිමානෙන චීනාසයිත්ථ.

1791. යථා සමං මඤ්ඤමානො පතෙය්‍ය  
සොඛිතං ගුහං නරතං සුත්ථිපාදං,  
රජ්ජුති චා අකකමෙ කණ්ණසප්පං  
අනෙධා යථා ජොතිමධිට්ඨගෙය්‍ය<sup>2</sup>  
ඵච්චි මං තං බලිතං සපඤ්ඤ<sup>3</sup>  
පභීනමක්ඛස්ස පුනප්පයිද්ද<sup>4</sup>,

1792. ධම්මෙන මනෙත්<sup>5</sup> තච සමපදස්සිං  
කුච්චි ධම්මෙන පචීක්ඛගෙසි  
පකතිමුපි තෙ අක්ඛමනො අසංසිං<sup>6</sup>  
ධම්මි ධීහං නං න ජගෙය්‍ය මනෙත්වා.

1793. සො බාල මනං කසිරෙන ලභං  
යං දුලලිභං අජ්ජ මනුස්සලොකෙ,  
කිච්ඡා ලභා ජීවිතං අප්පඤ්ඤ<sup>7</sup>  
චීනාසයි අලිතං භාසමානො.

1794. බාලස්ස මුලුභස්ස අඤ්ඤකතනො ච  
මුසා භණ්ණසස්ස අසඤ්ඤකස්ස,  
මනෙත මයං තාදීසකෙ න දෙම  
කුතො මනනා ගච්ඡ න මඤ්ඤ රුච්චිසි'ති.

### 1. අමබජාතකං.

1. යථා - මජ්ඣ., ස්‍යා.
2. අනෙධා යථා ජොතිං පච්චිගෙය්‍ය - මජ්ඣ.
3. සපඤ්ඤ - වී.
4. පුනප්පයිද්ද - මජ්ඣ., සමාදානි - ස්‍යා.
5. මනං - මජ්ඣ.
6. අසංසි - වී, මජ්ඣ., ස්‍යා.
7. කිඤ්චි මධා ජීවිතං අප්පඤ්ඤා - මජ්ඣ., වී, කිඤ්චි මධා ජීවිතං අප්පඤ්ඤා - ස්‍යා.



1789. ක්ෂත්‍රිය, බ්‍රාහ්මණ, වෛශ්‍ය, ශුද්‍ර, චණ්ඩාල, හෝ පුක්කුස යන මොවුන්තර කාගෙන් හෝ දහමක් දන්නේ නම් හේ ඔහුට උත්තමයෙක් වේ.

1790. යමෙක් දුකසේ ලද උතුම් වස්තුව (මතුරු) අධික මානය නිසා නසාපී ද, ඔහුට දඬුවම් හා හිංසා කොට බොධුවෙන් ගෙන ඇද දමවු.

1791. වළ, ගුහාව, ප්‍රපාතය, නරාවළ යන තැන් සම වූ තැන් යයි සිතන්නේ වුවද ද රැහැන යන හැඟීමෙන් සර්පයකු මඩි ද අක්කියෙක් ගින්න මඩි ද එ පරිදි (සිතා) සප්‍රාඥ වූ ඔබ වහන්සේ, නටුවහුට නැවත මතුර දෙන්නේ මැනැවි.

1792. දැහැමි පරිදි තොපට මතුර දුනිමි. තෙපි ද එසේ එය ගත්තහු ය. සතුටු සිතැතියාගේ ප්‍රකෘතිය තොපට කිමි. ධර්මයේ පිහිටියේ නම්, මන්ත්‍රය තොප අත් නො හරින්නේ ය.

1793. මේ කලා මිනිස් ලොව දුර්ලභ වූ දුකසේ ලද මතුරත් මහන්සි ව ගෙන ගිය දිවිපැවැත්මක් දුෂ්ප්‍රාඥ තෙමේ බොරු බස් කියමින් වැනැසී ය.

1794. නුවණ රහිත වූ කළඟුණ නො දන්නා වූ බොරු කියන සංයමයක් නැත්තා වූ එ බඳු නුගුණයකුට මතුර නො දෙවු. තොප මට නුරුස්සේ ය. මොන මතුරක් ද? (මෙතැනින්) යව.

1. අමබ ජාතක යි.

1795. කුයාරිහසො පුරිසො වනමොගඤ නිට්ඨසි<sup>1</sup>,  
පුට්ඨො මෙ සමම අකාභි කිං දරුං ඡෙතුමි වජ්ඣි.
1796. ඉසෙසා<sup>2</sup> වනාති වරසි සමානී විසමානී ව,  
පුට්ඨො මෙ සමම අකාභි කිං දරුං නෙමියා දළ්භං.
1997. නෙව සාලො න ඛදිරො නාසසකණ්ණකුතො ධවො<sup>3</sup>,  
රුකෙඛාච ඵඤ්ජො නාම තං දරුං නෙමියා දළ්භතති.
1798. කිද්දිසානිසස පතනානි ඛජෙධා වා පන කිද්දිසො,  
පුට්ඨො මෙ සමම අකාභි යථා ජානෙමු ඵඤ්ජො.
1799. යසස සාඛා පලමුනති නමනති න ව භඤ්ජරෙ,  
සො රුකෙඛා ඵඤ්ජො නාම යසස මුලෙ අභං<sup>4</sup> ධීතො.
1800. අරානං වකකනාභීනං ඊසානෙමි රථසස ව,  
සඛබසස තෙ කමමනියො අයං භෙසසති ඵඤ්ජො.
1801. ඉති ඵඤ්ජරුකෙඛාපි තාවදෙ අජ්ඣභාසථ,  
මඤ්චිපි වචනං අඤී භාරද්වාජ සුඤ්ඤොති මෙ.
1802. ඉසසසස<sup>5</sup> උපඛන්ධිභා<sup>6</sup> ඔකකච්ච වතුරඛ්ඤුලං,  
තෙන නෙමිං පරිහරෙසි<sup>7</sup> ඵචං දළ්භතරං සියා
1803. ඉති ඵඤ්ජරුකෙඛාපි චෙරං අපෙසසි<sup>8</sup> තාවදෙ,  
ජාතානඤ්ච අජාතානං ඉසසානං දුසබ්බාවභී<sup>9</sup>.
1804. ඉච්චව<sup>10</sup> ඵඤ්ජො ඉසසං ඉසෙසා<sup>11</sup> ච පන ඵඤ්ජො  
අඤ්ඤමඤ්ඤං විවාදෙන අඤ්ඤමඤ්ඤමසානසුං.
1805. ඵචමෙව මනුසෙසසු විවාදෙ යඤ්ථ ජායති,  
මධුරනච්චං න චිචනති යථා තෙ ඉසසඵඤ්ජො<sup>12</sup>.

---

1. නිට්ඨති - වී.  
2. ඊසො - සා, ඉසො - සිඞ්ඞි  
3. නාසස කණ්ණකුතො වා - මජ්ඣං.  
4. සභාභං - මජ්ඣං.  
5. ඉමසස - මජ්ඣං, සා.  
6. උපඛන්ධිභා - මජ්ඣං.  
7. පරිහරෙසි - මජ්ඣං.  
8. අපෙසසි - මජ්ඣං, කපෙසසි - සා.  
9. දෙවතා - සා.  
10. ඉච්චවං - වී., මජ්ඣං, සා.  
11. ඊසානං රුකමොචනති - මජ්ඣං.  
12. ඊස - සා.

1795. පොරොවක් අතින් ගත් පුරුෂයෙක් වන වැදූ සිටී. මිතුර, විතාළ මට කියව, කෙබඳු දෑවයක් (ගසක්) කපන රිස්සේ ද?

1796. වලස් වූ තෝ සම විසම වනයන්හි හැසිරෙන්නෙහි. මිතුර, විතාළ මට කියව. නිම්වළල්ලක් තැනීමට ශක්තිමත් දෑව (වර්ගය) කුමක් ද?

1797. නිම්වළල්ල තැනීමට සල්, කිහිරි අස්කන් (අශ්ව-කර්ණ) ගස් සුදුසු නො වේ. කිහිරි ගස කෙසේ යෝග්‍ය වේ ද? නිම්වළල්ල තැනීමට කොළොම්දෑව ශක්ති සම්පන්න වේ.

1798. මිතුර, ඒ (කොළොම්) ගසේ කොළ කෙබඳු ද? කඳ කෙබඳු ද? කොළොම්ගස (අයි) යම්සේ හඳුනා ගනිමු ද, එසේ විතාළ මට කියව.

1799. යම් ගසක ශාඛාවෝ එල්බෑ සිටිත් ද නැමෙන් ද (එහෙත්) නො කැබෙත් ද ඒ ගස එන්දන නම් වේ. ඒ ගසැ මුල මම සිටිනේ වෙමි.

1800. රියෙහි අර, සක්නැව, රියහිස්, නම්වළ යන මේවා තැනීමට මේ කොළොම්ගස කර්මණ්‍ය හෙවත් යෝග්‍ය වේ.

1801. මෙසේ කී මොහොතේ ම කොළොම්ගස අරක් ගත් දෙවියා ද මෙලෙස කිය. භාරආචය, මගේ කීමෙක් ද ඇත. එය ද අසව.

1802. වලසාගේ ගෙලෙන් සතරඟුලක් (හම) ගෙන නිම් වළල්ලේ යොදා ගනුව හෙවත් සවි කරව. එයින් ඉතා ශක්තිමත් වන්නේ ය.

1803. එකෙණෙහි කොළොම් ගස ද වෛර ඉපැද විය. උපන්නා වූ ද නූපන්නා වූ ද වලසුන්ට දුක් ගෙන දුන්නේ ය.

1804. මෙසේ කොළොම් ගස වලසාට ද වලසා කොළොම් ගසට ද ඔවුනොවුන් කළ වාදයෙන් ඔවුනොවුන් නස්වාලූහ.

1805. එසේ මනුෂ්‍යයන් අතරේ විවාදයක් හටගනී ද, එය, වලසා හා කොළොම්ගස පරිදි මොනරනැටුම් නටත්. (හෙවත් විවාදපන්නයෝ උනුන් කුලමල කියා බැණ ගැනීම නිසා තමන්ගේ උනතා හෙළිකර ගනිත්.)

1806. තං වො වදම් හදං<sup>1</sup> වො යාවනෙතස් සමාගතා,  
සමෙමාදථ මාවිච්ඡිතස් මා හොථ ඉස්සඵන්දනා.

1807. සාමඤ්චෙව සිකෙඛථ බුද්ධෙහෙතං පසංසිතං,  
සාමඤ්චරතො<sup>2</sup> ධම්මචෙධා යොගකෙඛමා න ධංසතීති.

2. ඵන්දනජාතකං.

1808. ඉධෙව හංස නිපත පියං මෙ තව දස්සනං,  
ඉස්සරොසි අනුපපතො යං ඉධස්ථි පචෙදය.

1809. සවණෙන වෙකස්සා පියා හවන්ති  
දිස්වා පනෙකස්ස වීයෙති<sup>3</sup> ඡන්දෙ,  
දිස්වා ච සුඤ්චා ච පියා හවන්ති.  
කච්චිතනු<sup>4</sup> මෙ පියාසි දස්සනෙන.

1810. සවණෙන පියො මෙසි භියො වාගම්ම දස්සනං,  
ඵචං පියදස්සනො සමානො වස හංස මම සතතිකෙ.

1811. වයෙය්‍යාම තවාගාරෙ නිච්චං සක්කතපුජිතා,  
මනො ච ඵකද වජ්ජා<sup>5</sup> හංසරාජං පචිත්තං මෙ.

1812. ධීරඤ්ඤා තං අන්තපානං යමෙම පියතරං තයා,  
න වාපි මජ්ජං පායාමී යාව මෙ වච්ඡසි සරෙ.

1813. සුවිජ්ජානං සිගාලානං සකුන්ඤ්ජනකම්ච වසසිතං,  
මනුසස්සවසසිතං රාජ දුබ්බිජානතරං තතො.

1814. අපි වෙ මඤ්ඤිති පොසො ඤ්ඤි මිතො සධාති වා,  
යො<sup>6</sup> පුච්චෙව සුමනො හුඤ්චා පච්ජා සමපජ්ජතෙ දිසො.

1815. යසම්ම මනො නිවිසති අච්ඡරෙ සහාපි සො<sup>7</sup>,  
සතතිකෙපි භි සො දුරෙ යඤ්චා වීචසතෙ මනො.

---

1. හදදනෙත - මජ්.ප.  
2. සාමග්‍ය - මජ්.ප.  
3. ඵකසා - සතා, නෙකසා - මජ්.ප.  
4. විහෙති - වී., විහෙති - මජ්.ප., සතා.  
5. කච්චි නු මෙ පියසි - සතා.  
6. වජ්ජ - මජ්.ප., වජ්ජ - සතා.  
7. සො - මජ්.ප.  
8. යො - වී.

1806. නොපට කියමි, යම්තාක් දෙන මෙහි රැස් වූ ද ඒ හැමට සෙත් වේවා. තෙපි වලසා සහ කොළොම් ගස් සේ නො වඩු, ප්‍රිත වඩු. වාද නො කරවු.

1807. සමගියෙහි ම හික්මෙවු. මෙය බුදුවරයන් විසින් පසස්නා ලද. සමගියෙහි ඇලී සුවරිත ධර්මයෙහි පිහිටි තැනැත්තේ නිර්වාණ සම්පතීන් නො පිරිහේ.

2. එන්දන ජාතක යි.

1808. භංසය, මෙහි (මේ රත්පුටුවෙහි ම) හිඳුව. නොපගේ දැකීම මට ප්‍රිය වේ. තෙපි මෙහි ඉසුරු බවට පත් වූහු. යමක් කැමැති ද එය කියන්න.

1809. ගුණ ඇසීම නිසා කෙනෙක් කෙනකුට ප්‍රිය වෙති. සමහරුන් දැකීම නිසා සමහරකුගේ ආසා පහව යයි. දැකීමත් ඇසීමත් නිසා සමහරු ප්‍රිය වෙති. කීමෙක් ද, දැකීම නිසා ප්‍රිය බව උපදී ද?

1810. භංසය, නොපි මට ඇසීමෙන් ප්‍රිය වූහු දර්ශනයට පැමිණ වඩා ප්‍රිය වූහු ප්‍රිය දකුම් ඇතියේම මා සමීපයේ වෙසෙව.

1811. නිතර සැලැකිලි හා පිදුම් ලබමින් නොපගේ නිවෙසේ (අපි) වසමු. දවසෙකැ සුරාමදයෙන් මත් වූ මට භංසරාජයා (මස් පිණිස) පියත්වා (යි කියන්නහු ය.)

1812. කොපටත් වඩා මට යම් ආහාරපානයක් ඉතා ප්‍රිය ද ඊට නින්දා වේවා. යම්තාක් තෙපි මාගේ නිවෙසේ වෙසෙන්නහු ද ඒ කාක් මත්පැන් නො බොමි.

1813. රජකුමනි, සිවලුන්ගේ ද පක්ෂීන්ගේ ද හඬ සුවසේ දත හැකි ය. මිනිසුන්ගේ හඬ දූන ගැනීම ඊට වඩා බෙහෙවින් දුෂ්කර ය.

1814. යම් පුරුෂයෙක් පළමු සතුටු සිතැති වූ (මේ) නෑයෙක, මිතුරෙක යහළුවෙකැ යි සිතා ද හේ පසුව සතුරු වෙයි.

1815. යමකු කෙරේ සිත බැසැගනී ද හේ දුරුවුව ද සමීපයේ එක්වූ වාසය කරන්නේ වේ. බුදුණු යමකු කෙරෙන් සිත පහව යේ ද හේ සමීපයේ වෙසෙන්නේ ඇත වාසය කරන්නේ වේ.

1816. අනොකාපි යො<sup>1</sup> හොති පසන්න විකො  
පාරං සමුද්දසස පස කතවිකො,  
අනොකාපි යො හොති පදුට්ඨවිකො  
පාරං සමුද්දසස පදුට්ඨවිකො.
1817. සංවසනාපි විවසනති යෙ දිසා<sup>2</sup> තෙ රථෙසහ,  
ආරා සනොසා සංවසනති<sup>3</sup> මනසා රට්ඨවිකින.
1818. අතිවීරං නිවාසෙන පියො හවති අපිපියො,  
ආමනාහ ඛො තං ගච්ඡාම<sup>4</sup> පුරා තෙ හොමි<sup>5</sup> අපිපියා<sup>6</sup>.
1819. එවං වෙ යාවමානානං අඤ්ජිං නාවබුජ්ඣසි,  
පරිවාරකානං සක්ඛානං වචනං න කරොසි නො,  
එවං තං අභියාවාම පුන කසිරාසි පරියායං.
1820. එවං වෙ නො විහරතං අනාරායො න ගෙසසති,  
තුඤ්ඤා වාපි මහාරාජ මඤ්ඤා වා රට්ඨවිකින<sup>7</sup>,  
අපෙචනාම පසෙසම<sup>8</sup> අභොරසකානමච්චියෙති.

3. ජවනභංසජාතකං.

1821. න තෙ කට්ඨානි භික්ඛානි න තෙ උදකමාහතං,  
අභේපි තෙ න භාසිතො<sup>9</sup> කිනතු මනෙච්ච ක්ඛායසි.
1822. න උසසගෙ වනෙ වසුං කසසපාමනායාමී තං,  
දුමකඛා වාසො අරඤ්ඤසමී<sup>10</sup> රට්ඨං ඉච්ඡාමී ගනාභවෙ.
1823. යථා අභං ඉතො ගතඛා යසමී ජනපදෙ වසං,  
ආචාරං බුභමී<sup>10</sup> සිකෙඛයාං තං ධම්මං අනුසාස මං.
1824. සචෙ අරඤ්ඤං භික්ඛාන වනමුලඵලානි ව,  
රට්ඨං රොචයසෙ වාසං තං ධම්මං නිසාමෙති මම.

---

1. වෙ - භයා,  
2. කාදිසා - මජ්ඣං,  
3. ආරාධිතා සංවසනති - මජ්ඣං,  
4. ගච්ඡාමී - භයා,  
5. හොමි - මජ්ඣං, භයා,  
6. අපිපියො - භයා,  
7. රට්ඨවද්දන,  
8. පමුඤ්ජම - මජ්ඣං,  
9. භාසිතො - මජ්ඣං,  
10. ආචාරං බුභමං - මජ්ඣං.

1816. පහන් සිතැත්තෙක් මුහුදෙන් එතෙර වෙසෙතක් හේ ඇතුළත (සිතැ) වෙසෙන්නේ වේ. නො පහන් සිතැත්තෙක් ඇතුළත වෙසෙතක් හේ මුහුදෙන් එතෙර වෙසෙන්නේ වේ.

1817. මහරජ, යම් කෙනෙක් සතුරු ද ඔහු එක්වැ වසන්තාහු නමුදු වෙන් වැ වෙසෙන්නෝ වෙති. සක්පුරුෂයෝ දුර වෙසෙතක් මෙන් සිත් නිසා ළං වැ වෙසෙන්නෝ වෙති.

1818. දිගු කල් එක් වැ විසීම නිසා ප්‍රියයා ද අප්‍රිය වේ. අප්‍රිය වන්නට පෙරාතුව කොපට කියා අවසර ගෙන යමු.

1819. මෙසේ දෙහොක් මුදුන් දී කරන ඉල්ලීම නොපිළිගන්නේ නම්, ආශ්‍රිතයන් කියන පරිදි නො කරන්නේ නම් නැවත කොප යදිමු. මෙලෙස නැවත ද ගමනාගමනය කරව.

1820. රට වඩන රජතුමනි, මෙසේ වෙසෙන නොපගේ ද මාගේ ද ජීවිතාන්තරයෙක් නොවන්නේ නම් අභොරාත්‍රයන් දිවිභීමියෙන් ඔවුනොවුන් දකින්නෙමු නම් ඉතා මැනැවි.

### 3. ජවනභංග ජාතක සි.

1821 තා විසින් දර නො පලන ලද ය. තා විසින් දිය නො ගෙනෙන ලද ය. තා විසින් ගිනි නො දල්වන ලද අක්ඛ බාලයකු ලෙස සිත සිතා ඉන්නේ කිම?

1822. කාශ්‍යපයන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ අමතමි. වනයෙහි වාසය කරන්නට උත්සාහයක් නැත. වන වාසය දුක් සහිත ය රටට යන්නට කැමැත්තෙමි.

1823. පියාණෙනි, මම මෙ තැනින් ගොස් යම් දනව්වෙක වසම ද ඒ දනව්ව සිරිත් පුහුණුවනු සඳහා මට ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරනු මැනැවි.

1824. ඉදින් වනයක් වනමුලුත් පලාපලක් හැර පියා රටේ විසුම රුස්තේ නම් ඒ දහම සිරිත් අසව.

1825. වීසං මා පනිසෙවිපෙරා පපාතං පරිවජ්ජය,  
පචෙයිනි<sup>1</sup> ච මා විසිදිතො<sup>2</sup> යතොතා ආසිවීසෙ<sup>3</sup> වරෙ
1826. කිත්තු වීසං පපාතො වා පචෙයිනා වා බ්‍රහ්මචාරිනා,  
කං කං ආසිවීසං බ්‍රාහ්මි තමෙම අකඛාති පුච්ඡිතො.
1827. ආයවො තාත ලොකසමීං සුරා නාම පච්චවති,  
මනුඤ්ඤා<sup>4</sup> සුරති වඤඤ මධුබ්‍රහ්මරජ්ජමා<sup>5</sup>  
වීසං තද්දු අරියා බ්‍රහ්මචරියසස නාරද.
1828. ඉසීයො තාත ලොකසමීං පමඤ්ඤං පමචෙතති තා,  
හරතති සුචිතො<sup>6</sup> විතා තුලභට්ඨංච<sup>7</sup> මාචතො  
පපාතො ඵයො අකඛාතො බ්‍රහ්මචරියසස නාරද.
1829. ලාහො සිලොතො සකතාරො පූජා පරකුලෙසු ච,  
පචෙයිනා ඵයො<sup>8</sup> අකඛාතො බ්‍රහ්මචරියසස නාරද.
1830. ස සඤ්ඤා තාත රාජාතො ආවසනති මහිං ඉමං,  
තෙ තාදිසෙ මනුසස්සෙ මහෙහිතා තාත නාරද.
1831. ඉසසරාතං අධිපතීනං න තෙසං පාදතො වරෙ,  
ආසිවීසො ඡො අකඛාතො බ්‍රහ්මචරියසස නාරද.
1832. භතතපෙරා<sup>9</sup> භතතකාලෙ යං යං ගෙහං උපසඬකමෙම,  
යදෙතර කුසලං ජ්ඤාඤා තතරි සාසෙසනං වරෙ.
1833. පචිසිඤ්ඤා පරකුලං පානඤ්ඤා<sup>10</sup> භොජනාය වා,  
මීතං බාදෙ මීතං භුඤ්ඤා න ව රුපෙ මනා කරෙ.
1834. ඡොට්ඨං<sup>11</sup> මජ්ඣං කීරාසඤ්ඤා<sup>12</sup> සභාති කිරණාති ච,  
ආරකා පරිවජ්ජති යානිච<sup>13</sup> විසමං පචනති.

#### 4. දුලලනාරදජාතකං.

1835. දුග්ගෙ තෙ බ්‍රහ්මෙ<sup>14</sup> පාලෙසිං ගඛොතිරසමීං<sup>15</sup> ක්‍රියායොසො,  
තෙසං පුට්ඨො න ව්‍යාකාසි<sup>16</sup> දුකඛං භුග්ගං මතනනු ඡෙත.

1. පචෙයිනා - වී. මජ්ඣං.  
2. විසිදිතො - මජ්ඣං.  
3. ආසිවීසෙ - වී., මජ්ඣං.  
4. මනුඤ්ඤා - මජ්ඣං.  
5. මධුබ්‍රහ්මරජ්ජමා - මජ්ඣං.  
6. සුචිතො - මජ්ඣං, සුචිතො - සං.  
7. තුලභං - මජ්ඣං, තුලං - සං.  
8. ඵයො ච - මජ්ඣං.

9. භතතො - මජ්ඣං, සං.  
10. පානඤ්ඤා - මජ්ඣං.  
11. ඡොට්ඨං - සං.  
12. කීරාසඤ්ඤා - මජ්ඣං.  
13. යානිච - මජ්ඣං, යානි ච - වී.  
14. බ්‍රහ්මෙ - මජ්ඣං.  
15. ගඛොතිරසමීං - මජ්ඣං.  
16. ව්‍යාකාසි - මජ්ඣං.



1825. විෂය සෙවීම නො කරව. ප්‍රපාතය දුරුකරව. මඩෙහි නො ගිලෙව. සර්පයා දුරු කරව.

1826. බබ්බැරියන්තට විෂය කුමක් ද? ප්‍රපාතය කුමක් ද? මඩ නම් කුමක් ද? සර්පයා යයි කියන්නේ කුමකට ද? විනාළ මට එය කියනු මැනව.

1827. පුතණුවෙනි, ලොකයේ සිත් ගන්නා වූ සුඛදැනී හිතට ප්‍රිය වූ දඩුවැල් බෑ මීරස වැනි රස ඇති ආසව සුරා නම් වේ. එය බ්‍රහ්මවර්ෂාවට විෂ (වේ) යයි ආර්යයෝ කියති.

1828. පුතණුවෙනි, ලොවෙහි ස්ත්‍රීහු සිහි මුළාවූවන් මවිති. සුළඟ රුකින් ගිලිහුණු පුළුන් රොදක් සේ ස්ත්‍රීහු, තරුණයාගේ සිත පැහැර ගනිති. නාරදය තෙල බ්‍රහ්මවර්ෂාවට ප්‍රපාතය යි කියන ලදී.

1829. නාරද, ලාභය, කීර්තිය. සැලැකිල්ල හා අන්‍යා කුලයන්හි පිදුම් ද යන මේ බ්‍රහ්මවර්ෂාවට පඩක (මඩ) යයි කියන ලදී.

1830. දරුව නාරද, මහ තෙදුනි රජවරු පොළොවට අධිපති ව වෙසෙති. ඉසුරෙන් මහත් වූ ඒ රජවරුන් ද සේවනය නො කරව.

1831. ආදාය වූ අධිපති වූ ඒ රජුන් සමීප වූ ඇසුරු කොට නො හැසිරේ. මෙය බ්‍රහ්මවර්ෂාවට ආශීර්වාදය යයි කියන ලදී.

1832. ආහාර කැමැත්තේ, ආහාර වේලායෙහි යම් මැනවිවෙසකට එළැඹේ ද එහි යම් තැනක් නිරවද්‍ය යැ යි දන්නේ නම් ආහාර සෙවීම කරන්නේ ය.

1833. ආහාරපාන සඳහා අන් නිවෙසකට ගොස් පමණ දන කන්නේ ය. පමණ දනු අනුභව කරන්නේ ය. ස්ත්‍රී රූපයෙහි හිත නො යොදන්නේ ය.

1834. ගව භාල ද මත්පැන් හල ද ධූර්තයන් හා කපටියන් වෙසෙන තැන් ද ජනයා රැස්වන තැන් ද රන්රුවන් විකුණන තැන් ද, ගිතෙල් තලුතෙල් බදුන් පුරවා ගත් වාහන විෂම මහ හැර යන්නා සේ දුරින් ම දුරු කරව.

4. මුල්ලනාරදපාතක යි.

1835. බමුණ, ගං ඉවුරට වී සිතමින් හිඳින තොප වෙත දුකයන් එවීම. ඔවුන් විතාරන ලද්දේ නමුදු හැඟවී ඇති දුක් සහිත ගුප්ත සිතුවිලි හෙළි නො කෙළේ ය.

1836. සචෙ තෙ දුක්ඛං උපපජ්ජ කාසීනං රට්ඨවධස්ඨන,  
මා ඛො තො<sup>1</sup> තස්ස අක්ඛාභී යො තං දුක්ඛා න මොචයෙ.
1837. යො තස්ස දුක්ඛජාතස්ස එකන්තං අපි භාසතො,  
ඵපමොචෙය්‍ය ධම්මෙන කාමං තස්ස පචෙදයෙ.
1838. සුඵජානං සිගාලානං සකුන්තානඤ්ච<sup>2</sup> වසස්තං  
මනුස්සවසස්තං රාජ දුබ්ඛිජාතතරං තතො.
1839. අපි චෙ මඤ්ඤති පොසො ඤාති මීතොතො සමාති වා,  
යො පුඛෙඛ සුමනො භුක්ඛා පච්ඡා සමපජ්ජතෙ දියො.
1840. යො අකතො දුක්ඛමනානුපුච්චො  
පචෙදයෙ ජන්තු අකාලරූපෙ,  
අනාදීතො<sup>3</sup> තස්ස භවන්තමිත්තා<sup>4</sup>  
භීතෙසීතො තස්ස දුබ්<sup>5</sup> භවන්ති.
1841. කාලඤ්ච ඤාතාන තරාච්චිධස්ස  
මෙධාචීනං එකමනං විදීක්ඛා,  
අතෙක්ඛය්‍ය තීප්පානී පරස්ස ධීරො  
සණ්ඨං ගිරං අත්චනිං පමුඤ්ඤව.
1842. සචෙ ව ජඤ්ඤ දච්චිසඤ්ඤමකතො  
නායං නීති<sup>6</sup> මඤ්ඤාභාගමාය,  
ඵකොපි තීප්පානී<sup>7</sup> සභෙය්‍ය ධීරො  
සච්චං භීරොත්තප්පමපෙක්ඛමානො.
1843. අභං රට්ඨානි විචරන්තො නිගමම රාජධානියො<sup>8</sup>,  
භීක්ඛමානො මහාරාජ ආචරීයස්ස<sup>9</sup> ධනස්සිකො.
1844. ගහපතී රාජපුරීසෙ මහාසාලෙ ව බුක්ඛමජෙ,  
අලභ්<sup>10</sup> සන නික්ඛානි සුචණ්ණස්ස ජනාධිප  
තෙ මෙ නට්ඨා මහාරාජ තඤ්ඤා සොචාමහං භුසං.
1845. පුරීසා තෙ මහාරාජ මනසා අනුච්චීනතිකා  
නාලං දුක්ඛා පමොචෙතුං තස්මා තෙසං න ව්‍යාභරී
1846. කං ව ඛො මෙ මහාරාජ මනසා අනුච්චීනතිකො,  
අලං දුක්ඛා පමොචෙතුං තස්මා තුඤ්ඤං පචෙදයී.
1847. තස්සාදුසි පසන්තතො<sup>11</sup> කාසීනං රට්ඨවධස්ඨනො.  
ජාතරූපමයෙ නිකෙඛ සුචණ්ණස්ස වතුදුසාති

### 5. දුක්ඛජාතකං.

1. නං - මජ්ඣං.
2. සකුන්ඤ්ච - මජ්ඣං.
3. අනාදීතො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. භවන්ති මිත්තා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. දුබ්චි - මජ්ඣං, ස්‍යා.
6. කාලං පෙභී මඤ්ඤා - මජ්ඣං, නතෙභී මය්‍යං - ස්‍යා.
7. ඵකොව භීක්ඛානී - මජ්ඣං, ඵකොව - චී.
8. රාජධානියො - මජ්ඣං.
9. ආචරීය - මජ්ඣං.
10. අලභං - මජ්ඣං.
11. පසන්තාවිකො - මජ්ඣං, ස්‍යා.

1836. කසී රටවාසීන්ගේ රට වඩන රජතුමනි, ඉදින් ඔබ-  
තුමාට උපන් දුක යමෙක් දුරු නො කෙරේ ද ඔහුට ඒ දුක  
නො කියනු මනා ය.

1837. හටගත් දුක් ඇති (එය) කියන්නා වූ ඔහුගේ දුක යමෙක්  
එකාන්තයෙන් දැහැමින් මුදු නම් ඔහට එකාන්තයෙන් (එය) කියන්නේ ය.

1838. සිවලුන්ගේ ද පක්ෂීන්ගේ ද හඬ මැනැවින් දත හැකි  
වේ. මහරජ (එහෙත්) මිනිසුන්ගේ හඬ දැනැගැනීම ඊට වඩා  
බොහෝ දුෂ්කර වේ.

1839. යම් පුරුෂයෙක් පළමු සතුටු සිතැති වූ නැයෙක, මිතුරෙක,  
යහළුවෙකැ යි සිතා ද හේ පසුව සතුරු වෙයි.

1840. යමෙක් තම දුක නැවත නැවත විචාරන ලද්දේ අයෝග්‍ය  
අවස්ථාවක කියන්නේ ද ඔහුගේ සතුරෝ (එය අසා) සතුටු වෙත්.  
ඔහුගේ හිතකැමති මිතුරෝ දුක් වෙත්.

1841. (රහස් කීමට) සුදුසු කාලය දැනූ තමා හා සමාන  
අදහස් ඇති නුවණැත්තකුට දුක් වීමට හේතු වූ කරුණු කියන්නේ ය.  
නුවණැත්තේ අර්ථවත් දෙය මොළොක් බසින් කියන්නේ ය.

1842. ඉදින් තම දුක ඉවසා ගන්නට අපහසු බව දන්නේ  
ද (එකල) ලෝක ධර්මයෝ (අටලෝඳහම්) මට සැප ලබා  
දෙන්නට තිබෙන්නාහු නො වෙති යි සිතන නැණවතා හිරි  
ඔතප් උපදවා ගැනීමෙන් නිසුණු දුක් ඉවසන්නේ ය.

1843. රජතුමනි, ගුරුතුමාට දුනමනා ධනය දෙනු කැමැති  
වූ රමෙහි ද දනවුවල ද රාජධානිවල ද සිහමින් ඇවිදින්නෙම.

1844. ජනපතිතුමනි, ගැහැවියන්, රාජපුරුෂයන් මහාසාර  
බමුණන් යැද රන් නිෂ්ක සතක් ලදීම්. මගේ ඒ ස්වර්ණ නිෂ්-  
කයෝ නටහ. එහෙයින් මම බොහෝ දුක් වෙමි.

1845. මහරජතුමනි, ඔබගේ දුක පුරුෂයෝ සිතින් සිතුවාහු නමුදු  
මා දුකින් මුදුන්නට සමත් නො වෙති. එහෙයින් ඔවුනට නො කීම්.

1846. මහරජතුමනි, තෙපි මාගේ දුක සිතින් සිතුවහු මා දුකින්  
මුදුන්නට සමත් වහු. එහෙයින් තොපට කීවෙමි.

1847. කසීරට වාසීන්ගේ රට වඩන රජ තෙම පහන් සිතින්  
ස්වර්ණ නිෂ්ක තුදසක් ඔහුට දුන්නේ ය.

5. දුකජාතක යි.

1848. රාජා කාලිඛො<sup>1</sup> චකකචනතී  
 ධමමන පඨවිමනුසාසං,  
 අගමා<sup>2</sup> බොධිසම්පං  
 නාගෙන මහානුභාවෙන.
1849. කාලිඛො භාරද්වාජො  
 රාජානං කාලිඛං සමඡකාලඤ්ඤං,  
 චකං චකනයතො පරිඤ්ඤාභෙත්වා  
 පඤ්ඤි ඉදමචොව<sup>3</sup>.
1850. පචෙචාරොහ මහාරාජ  
 භූමිභාගො යථා සමනුගීනො<sup>4</sup>,  
 ඉධ අනධිවරා බුද්ධා  
 අභිසම්බුද්ධා විරොචනති.
1851. පදකඤ්ඡතො ආචට්ඨා<sup>5</sup>  
 තීණලතා අඤ්ඡං භූමිභාගසීං,  
 පුපුච්ඡියා අයං<sup>6</sup> මණෙඤ්ඤා  
 ඉති නො සුතං මහාරාජ<sup>7</sup>.
1852. සාගරපරියන්තාය  
 මෙදිනියා සබ්බභුතධරණියා,  
 පුපුච්ඡියා අයං මණෙඤ්ඤා  
 ඕරොහිත්වා නමො කරොහි.
1853. යෙ තෙ භවනති නාගා  
 අභිජාතා<sup>8</sup> මාතිනො ච පිතිනො ච,  
 එතතාවතා පදෙසං  
 තෙ නාගා නොචමුපයන්ති.
1854. අභිජාතො තෙ නාගො  
 කාමං පෙපෙහි කුඤ්ඤරං දනතිං,  
 එතතාවතා පදෙසො  
 සක්කා නාගෙන මුපගනතුං<sup>9</sup>.

---

1. රාජා කාලිඛො - මජ්ඣ., 1.  
 2. අගමාසී - මජ්ඣ., ස්‍යා.  
 3. මහානුභවං - ස්‍යා.  
 4. සමනුභවො - මජ්ඣ.  
 5. ආචන්තා - 1.  
 6. පඨවියා අයං - ස්‍යා, පඨවියං නාභියං අචචියාය - මජ්ඣ.  
 7. ඉති නොසුතං මණෙඤ්ඤා මහාරාජ - මජ්ඣ.  
 8. අභිජාතා ච කුඤ්ඤරං - මජ්ඣ.  
 9. එතතාවතා පදෙසො ච න සක්කා නාගෙන මුපගනතුං - මජ්ඣ.

1848. කාලිංග නමැති සක්විති රජ තෙම ධම්මානුකූල වෑ රාජ්‍යානු-  
ශාසනා කරන්නේ මහානුභාව සම්පන්න ඇතා පිටින් ශ්‍රී මහා  
බෝධිය වෙත ගියේ ය.

1849. කාලිංග භාරආච නමැති පුරොහිත බමුණා බිම විමසා  
බලා සක්විති වූ තාපස පුතකු වූ කලීභූ රජුට දෙහොන් මුදුන්  
දී ගෙන මෙය කීය.

1850. රජතුමනි, මේ බිම බුදුවරයන් වහන්සේ වර්ණනා  
කළහ. ඇතාගේ පිටෙන් බසින්තේ මැනැවි. මෙහි අප්‍රමාණ  
බුදුවරු බුදුබව ලබා බබළති.

1851. මේ බිමෙහි තණ හා වැල් දකුණු දෙසට නැමී කැරැකී  
සිටිති. මේ බිම පොළොවට අලංකාර (දෙන) තැනකි. මහරජ,  
අප විසින් මෙසේ අසන ලද ය.

1852. සපුර අවසන් කොට පවතින සවි සතුන් දරා සිටින  
මේ පොළොවට මේ තැන අලංකාරයකි. මහරජ, ඇතු පිටින්  
බැසෑ නමදිනු මැනැවි.

1853. මව්පිය දෙ පසින් අභිජාත වූ (උපොසථ කූලයේ ඉපැදුනු  
සක්විති රජහට පහළ වන) යම් ඇත්තු වෙත් ද ඒ ඇත්තු මේ  
පෙදෙසට මේ දක්වා නො පැමිණියාහු ය.

1854. නොපගේ ඇත් තෙම (උපොසථ කූලයෙහි) අභිජාතය.  
දුළුති ඒ උතුම් ඇතා (තමා) රැස්නා පරිද්දෙකින් මෙහෙයව.  
මෙතෙක් පෙදෙස ඇත්වහනගෙන් එළැඹෙන්නට හැක්ක.

1855. තං සුඤ්චා රාජා කාලිඛෙතා  
 වේයාඤ්ඤිකවචෝ නිසාමෙතො  
 සංපෙසෙසි නාගං  
 ඤ්ඤාමාමයං යථා ඉදං වචනං.
1856. සංපෙසිතො ච රඤ්ඤා  
 නාගො කොඤ්ඤො ච අභිනදිඤ්ඤා,  
 පච්චිකතො නිසිදි  
 ගරුභාරං අසභමානො.
1857. කාලිඛෙතාභාරඤ්චාජො  
 නාගං ඛිණායුකං විදිඤ්ඤා,  
 රාජානං කාලිඛං  
 තරමානො අජ්ඣභාසීතථ  
 අඤ්ඤං සඛිකම නාගං  
 නාගො ඛිණායුකො මභාරාජ.
1858. තං සුඤ්චා කාලිඛෙතා තරමානො  
 සඛිකමී නාගං සඛිකනොභ ච රඤ්ඤා,  
 නාගො තපෙථව පති භුම්පා  
 වේයාඤ්ඤිකවචො යථා තථා අහු නාගො.
1859. කාලිඛෙතාභාරඤ්චාජං  
 කාලිඛෙතා ච්චාභමිණං ඉදමචොචා  
 කමෙචොසි සමඤ්ඤො  
 සඛිකඤ්ඤා සඛිකඤ්ඤාචී.
1860. තං වචනං අනධිවාසෙණො  
 කාලිඛෙතා ච්චාභමිණං ඉදමචොච,  
 වේයාඤ්ඤිකා හි මයං  
 චුඤ්චා සඛිකඤ්ඤානොච මභාරාජ.
1861. සඛිකඤ්ඤා සඛිකච්චි ච  
 චුඤ්චා න උකඛණෙන ජානනති\*,  
 ආගමබ්භසාහි මයං  
 චුඤ්චා සඛිකං පජානනති.

1. වේයාඤ්ඤික - වී.  
 2. උසසාම - මජ්ඣං, උය්‍යාමි - ස්‍යා.  
 3. පච්චිකො - වී., මජ්ඣං.  
 4. එතද චොච - මජ්ඣං.  
 \* න අනධිවාසෙණො කාලිඛෙතා ච්චාභමිණං - ස්‍යා  
 ඉදමචොච - මජ්ඣං, තං අනධිවාසො කලිඛිතං ච්චාභමිණං.

1855. කලිඟු රජ එය අසා, ලක්ෂණ ශාස්ත්‍ර දත් බමුණාගේ කීම පරිදි එය එසේ වන්නේ ද යි අපි දැන ගනිමු යි (කියා) ඇතා මෙහෙයැවී.

1856. රජතුමා විසින් මෙහෙයැවුණු ඇතා කොස්වා ලිඛිණියකු සේ නාද කොට මහ බරක් දරන්නකු ලෙස පසුබැස සිටියේ යැ.

1857. කාලිංග භාරද්වාර බමුණා ඇතා මළ බව දැනැ කලිඟු රජුට වහා කිය. මහරජ, ඇතා මළේ ය. අන් ඇතකු පිට නැගෙනු මැනැව.

1858. කලිඟු රජ එය අසා වහා අන් ඇතකු පිට නැගුනේ ය. රජ මාරු වූ කලැ මළ ඇත් තෙම එ තැනැ ම බීමට වැටීණි. ලක්ෂණශාස්ත්‍රය දත් බමුණාගේ කීම යමසේ ද එසේ ඇතා මළේ ය.

1859. කලිඟු රජ කාලිංග භාරද්වාර බමුණාට මෙය කිය. තෙපි ම සියල්ල දන්නා වූ සියල්ල දන්නා වූ සම්බුදු වෙවයි.

1860. ඒ කීම නො ඉවසන කලිඟු බමුණා මෙසේ කිය. මහරජ, අපි ලකුණු සතර දන්නෝ වෙමු. බුදුවරයෝ ම සියල්ල දන්නෝ ය.

1861. බුදුවරු ලකුණු සතරින් නොව සර්වඥතාඥනයෙන් හැම දේ දනිත්, ශිල්ප බලයෙන් අපි එකදෙශයක් දනිමු. බුදුවරයෝ සියල්ල මැනැවින් දන්නෝ ය:

1862. මහාගිඤ්ඤානා<sup>1</sup> සමමුඛාධිං  
 නානා තුරියෙහි වජ්ජමානෙහි,  
 මාලාගන්ධවිලෙපනං<sup>2</sup>  
 ආභරිඤා පාකාරපටිකෙඛපං කාරෙසි.
1863. සට්ඨිවාහසහසසානං පුප්ඵානං සනතිපාතධි,  
 සුජෙසි රාජා කාලිඛෙයා ඛොධිමණ්ඩවරුක්ඛමෙ<sup>3</sup>ති.

6. කාලිඛගඛොධිජාතකං.

1864. අකිකතිං දියවාන සමමනනං සමෙකා භුතපති බුච්චි,  
 කිමජ්ජියං මහාබුභෙම ඵකො සමමසි සමමති.
1865. දුකෙඛා පුනඛතාවො සකක සරීරසස ව හෙදනං,  
 සමමමාහමරණං දුකං තසමා සමමාචී වාසව.
1866. එතසමීං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,  
 වරං කසසප තෙ දමමී යං කිඤ්චි මනසිවජ්ජයි.
1867. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානමීසසර,  
 යෙන පුතෙත ව දුරෙ ව ධනධඤ්ඤං පියාතී ව  
 ලද්ධා නරා න තසනති යො ලොභො න මධි වසෙ.
1868. එතසමීං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,  
 වරං කසසප තෙ දමමී යමෙඤ්චි මනසිවජ්ජයි.
1869. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානමීසසර  
 ඛෙකකං වජ්ජුං භිරඤ්ඤඤචි ගවාසසං<sup>3</sup> දුසපොරියං.  
 යෙන ජාතෙන ජීයනති යො දෙයො න මධි වසෙ.
1870. එතසමීං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,  
 වරං කසසප තෙ දමමී යං කිඤ්චි මනසිවජ්ජයි.
1871. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභුතානමීසසර,  
 ඛාලං න පපෙසන න සුභෙත න ව ඛාලෙන සංවසෙ  
 ඛාලෙන අලලොපසලොපං න කරෙ න ව රොචයෙ.

1. පසංඛිඤ්ඤානා - ස.නා.  
 2. මාලාවිලෙපනං අභිභරිඤා - මජ්ඣ., ස.නා.  
 3. ගවසසං - මජ්ඣ.



1862. නානාච්ච තුර්භයන් වාදනය කරනු ලබද්දී සුවදැති මල් ද වීලෙවුන් ද ගෙන්වා බෝධිය පුද පවුරෙකින් පිරිකෙව කැරැවී ය.

1863. කළුඟු රජ තෙම ගැල් සැටදහසක් මල් රැස් කැරැවී ය. උතුම් බෝමැඩ මළින් පිදී.

6. කාළිංගබෝධි ජාතක යි.

1864. භූතාධිපති ශක්‍ර තෙම, අකිකි නවුසා දකැ නවුසා-ණෙනි, ශ්‍රීෂ්ම කාලයෙහි හුදෙකලා ව කවර සම්පතක් පතා තපස් රක්තේ ද යි ඇයි ය.

1865. ශක්‍රය, පුනර්භවය දුකෙකි, ශරීර හෙදනය (මරණය) දුකෙකි, සම්මොහ මරණය දුකෙකි, එහෙයින් තපස් රකිමි යි කීය.

1866. කාශ්‍යපය, තොප කී මනා සුභාෂිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමි. (ඔබ) යම් වරයක් කැමැත්තෝ ද (එය ගන්නේ මැනැවි).

1867. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම, 'පුතුන්, බිරියන්, ධන ධාන්‍ය හා අනෙක් ප්‍රිය වස්තූන් ලැබූ ද සැඟිමකට පත් නො වන ලොභය මට නූපදීවා' යන මේ වරය කැමැත්තෙමි (යි කීය.)

1868. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාෂිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමි. තෙපි යම් වරයක් කැමැත්තහු ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1869. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම, 'කෙත්, වතු, රත්. ගවයන්, දසයන්, කම්කරු පුරුෂයන් යන මොවුන් නිසා හටගත් කෝපයෙන් සිය පිරිහීම වේ ද ඒ ක්‍රෝධය මට නූපදීවා' යන මේ වරය කැමැත්තෙමි (යි කීය.)

1870. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාෂිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමි. (ඔබ) යම් වරයක් කැමැත්තවු ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1871. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම, 'බාලයකු නො දකීවා, ඔහු ගැන අසන්නට නො ලැබේවා, බාලයකු සමඟ එක් ව වාසයක් නො ලැබේවා, බාලයන් හා ප්‍රිය බස් (හෝ) බණන්තට නො ලැබේවා, එය රිසි නො වේවා, (යි කීය.)

1872. කිනන්තූ තෙ අකරං. බාලො වද කසසප කාරණං,  
කෙන කසසප බාලසස දසසනං නාභිකභිබ්බි.
1873. අනගං නගති දුමමධො අඬුරාගං නියුඤ්ඤි,  
දුක්ඛයො සෙය්‍යසො හොති සම්මාචුත්තො පකුපති  
විනයං සො න ජානාති සාධු තසස අදසසනං.
1874. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,  
වරං කසසප තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිවජ්ජි.
1875. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභූතානාමිසසර,  
ධීරං පමෙසස සුමෙධීරං ධීරෙන සහ සංවසෙ.  
ධීරෙන අලොපසලොපං තං කරෙ තං ච රොචයෙ.
1876. කිනන්තූ තෙ අකරං. ධීරො වද කසසප කාරණං,  
කෙන කසසප ධීරසස දසසනං අභිකභිබ්බි.
1877. නගං නගති මෙධාවී අඬුරාගං න යුඤ්ඤි,  
සුතයො සෙය්‍යසො හොති සම්මා චුත්තො න කුපති  
විනයං සො පජානාති සාධු තෙන සමාගමො.
1878. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,  
වරං කසසප තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිවජ්ජි.
1879. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභූතානාමිසසර,  
තතො රතතා වීචසනෙ! සුරියසසුඤ්ඤාමනං පති  
දිබ්බා භක්ඛා පාකුභවෙය්‍යං සීලවනොතා ච යාවකා.
1880. දදතො ච මෙ න ඛියෙථ දඤ්චා නානුතපෙය්‍යහං,  
දදං වික්ඛං පසාදෙය්‍යං එතං සකක වරං වරෙ.
1881. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ පතිරුපෙ සුභාසිතෙ,  
වරං කසසප තෙ දමම් යං කිඤ්චි මනසිවජ්ජි.
1882. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභූතානාමිසසර,  
න මං සුත උපෙය්‍යාසි එතං සකක වරං වරෙ.

1872. කාශ්‍යපය බාලයා තොපට කුමක් කෙළේ ද කාශ්‍යපය, බාලයා දැකීම නො රුස්නේ කවර කරුණක් නිසා ද? ඒ හේතුව මට කියව.

1873. බාලයා (ආශ්‍රිතයන්) අනභිවෘද්ධියට පවුණුවයි. අකට සුතු දෙයෙහි යොදයි. උපිළිවෙළ උසස් සේ ගනී. ළෙන්ගතුව කී දෙයින් දු තදින් කිපෙයි. ආචාර චිත්‍ය නො දනි යි. එ හෙයින් ඔහුගේ දසුන නො මැනැවි.

1874. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාශිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමි. (තෙපි) යම් වරයක් කැමැත්තවු ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1875. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම් නැණවතා දැකීමවා, නැණවතා ගැන අසමවා, නැණවතා හා එක් වූ වෙසෙමවා, නැණවතා හා ප්‍රිය බස් බෙණෙමවා, එය රිසි වෙමවා, (යි කිය.)

1876. කාශ්‍යපය, නැණවතා තොපට කුමක් කෙළේ ද? කාශ්‍යපය, නැණවතා දැකීම රුස්නේ කවර කරුණක් නිසා ද? ඒ හේතුව මට කියව.

1877. නැණවතා (ආශ්‍රිතයන්) අභිවෘද්ධියට පවුණුවයි. කටසුතු දෙයෙහි යොදවයි. මනා පිළිවෙළ උසස් සේ ගනී. ළෙන්ගතුව කී දෙයින් නො කිපෙයි. ආචාර චිත්‍ය දනි යි. එ හෙයින් ඔහුගේ එක්වීම මනා ය.

1878. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාශිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමි. (ඔබ) යම් වරයක් කැමැත්තේ ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1879. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම්, රාත්‍රිය ගෙවී ගොස් සුර්යෝදය වෙලෙහි දිව බොජුන් පහළ වෙවා, එය පිළිගන්නට සිල්වත් පිළිගාවෝ පැමිණෙත්වා.

1880. මා දෙන්නා වූ දන වස්තුව අඩු නො වෙවා. දනය දී පසුව නො තැවෙමවා. දෙමිතු දු සිත පහදවමවා. සක් දෙව්ඳුනි මේ වරය ඉල්ලමි.

1881. කාශ්‍යපය, තොප කී මේ මනා සුභාශිතය නිසා තොපට වරයක් දෙමි. (ඔබ) යම් වරයක් කැමැත්තේ ද (එය ගන්නේ මැනැවි.)

1882. භූතාධිපති ශක්‍රය, ඉදින් මට වරයක් දෙවු නම්, තෙපි යළිත් මා වෙතැ නො පැමිණෙවු. ශක්‍රය මේ වරය ඉල්ලමි.

- 1883. බහුභි වත්තවරියාහි නරා ව අථ නාරියො,  
දසසනං අභිකඛ්ඛනාති කිනනු මෙ දසසනෙ භයං.
- 1884. තං තාදියං දෙවවණණං සබ්බකාමසමිඤ්ඤිතං,  
දීඨවා තපො පමජේජයාං<sup>1</sup> එතං තෙ දසසනෙ භයනති.

7. අකිත්තිජාතකං.

- 1885. අභමෙව දුබ්භාසිතං භාසි බාලො  
භෙමකා ව අරජෙඤ්ඤි අභිමච්චයානෝ,<sup>2</sup>  
තකකාරියෙ සොබ්භමිමං<sup>3</sup> පතාමි  
න කිරෙව සාධු අතිවෙලභාණි.
- 1886. පපෙයාති මච්චො අතිවෙලභාණි  
බන්ධං වධං සොකපට්ඨවණ්ඤි,  
අත්තානං යෙව්<sup>4</sup> ගරභාසි එතො<sup>5</sup>  
ආවෙර යං තං නිබණ්ඨනාති<sup>7</sup> සොබ්භෙ.
- 1887. කීමෙව්භං තුණ්ඨිල මනුජුච්ඡං<sup>8</sup>  
කරෙයා<sup>9</sup> සං භාතරං කාලී කායං<sup>10</sup>,  
නගොභවභං වස්සුගණ්ඤි ජීනො  
අයමිපි අපො බහුතාදියොව.
- 1888. යො යුජ්ඣමානානං අයුජ්ඣමානො  
මෙණ්ඛනාරං අච්ඤ්ඤාති කුලීබ්බො,  
යො පිංසිනො මෙණ්ඛසිරෙහි තස්ස  
අයමිපි අපො බහුතාදියොව.
- 1889. චතුරො ජනා පොඤ්ඤං අග්ගභෙසුං  
එකණ්ඤි පොසං අනුරක්ඛමානා  
සබ්බෙව තෙ භීතනසිරා සධිංසු  
අයමිපි අපො බහුතාදියොව.
- 1890. අජා යථා වෙඵලමබ්බං බඳ්ඨා  
අවෙකඤ්ඤාති අසිම ජ්ඣාගඤ්ඤි<sup>11</sup>,  
තෙතෙව තසසා ගලකාවකනා<sup>12</sup>  
අයමිපි අපො බහුතාදියොව.

---

1. පමජේජයා - මජ්ඣං.	7. ආවරියකං නිකඛ්ඛනාති - මජ්ඣං, සායං.
2. අකතති ජාතකං - මජ්ඣං.	8. මානුජුච්චයානං - වී., මජ්ඣං.
3. සාධුභාසමානො - මජ්ඣං.	9. කලරයතාසං - සායං, කාමෙ - මජ්ඣං.
4. සොබ්භමි අභං - මජ්ඣං.	10. කලීකායා - මජ්ඣං, කාලීකාය - සායං.
5. අත්තනාමෙව - මජ්ඣං.	11. ආසිතජ්ඣාගඤ්ඤං - වී., මජ්ඣං, සායං.
6. එතං - මජ්ඣං.	12. ගලකං විකත්තං - සායං, විකත්තං - මජ්ඣං, (ඕලයා කප්පං - මජ්ඣං.)

1883. බොහෝ ප්‍රියයන් පුරා පුරුෂයෝ ද ස්ත්‍රීහු ද මගේ දසුන කැමැති වෙති. මගේ දැකීම නිසා ඔබට කවර බයක් ඇති වේ ද?

1884. එබඳු දිව්‍යවර්ණ සහිත සියලු සැපයින් පිරුණු නොප දක තවුස්දම් රැක්මෙහි පමා වෙමි. එහෙයින් නොප දකින්නට බය වෙමි.

7. අකිත්ති ජාතකය.

1885. තක්කාරිය, වනයෙහි සපුන් කැඳවන මැඩියකු සේ නාද කරන අඤානයකු වූ මම වැරැදි ලෙස බිණිමි. (එහෙයින්) මේ වළෙහි වැටෙමි, පමණ ඉක්මවා බෙණෙන පුද්ගලයා තුසුසු ය.

1886. ඇඳුරුකුමනි, පමණ ඉක්මවා බෙණෙන පුද්ගලයා සිරගෙයි වැටීමට, හිංසා පීඩා ලැබීමට, දුක්චීමට හා වැළැපීමට පැමිණේ. යම් භයයකින් (ඔබ) මේ වළෙහි තමා හෙළත් ද, ඔබ තමාට ම අපහාස කරගන්නෝ ය.

1887. සිය සොහොයුරු කුණ්ඩලට පිළි නො දෙනුයේ කිමද සි මම කාළිය විකාළෙමි. එ හෙයින් පිළි යුග්මය ද නැති වූ මම නග්න වීමි. මේ කරුණ ද බොහෝ සෙයින් ඊට සමාන යැ.

1888. සටන් වැදුණු බැටළුවන් සටනින් මුදක්නට උන් අතරට ගිය ගේ කුරුල්ලා බැටළුව පහර ලැබ තැළී ගියේ ය. මේ කරුණ ද බොහෝ සෙයින් ඊට සමාන යැ.

1889. සතර දෙනෙක් සත රෙද්දක කොන් සතර අල්ලා මිනිසකු රකිනුවෝ හිස් පැළි ඔවුහු හැම හොත්තාහ. මේ කරුණ ද බොහෝ සෙයින් ඊට සමාන ය.

1890. හුණ ලැහැබෙක බදින ලද එළදෙන කෙළි දෙළෙන් පා ගසන්නී සහවා තැබූ අවියක් පෙරැළි ය. එම අවියෙන් ම ඇගේ ගෙල කපාලු ය. මේ කරුණ ද බොහෝ සෙයින් ඊට සමාන ය.

1891. නයිමෝ<sup>1</sup> දෙවා නපි<sup>2</sup> ගැබ්බසුභ්භා,  
මිගා ඉමෙ අත්ථවසාහතා ඉමෙ<sup>3</sup>  
එකඤ්ච නං සායමාසෙ පවනතු.  
එකඤ්ච සුන පාතරාසෙ<sup>4</sup> පවනතු.
1892. සතං සහසසානං දුඛභාසිතානං<sup>5</sup>  
කලමිච්චි නාඤ්ඤානි සුභාසිතස්ස,  
දුඛභාසිතං සචක්ඛමානො කිලෙසො  
තස්මා තුණ්හි කිලුට්ඨෙසො න ඛාලායා.
1893. යා මෙයා ව්‍යාකාසි පමුඤ්චිතෙතං  
ගිරිඤ්චි<sup>6</sup> නං හිමවජතං නයනතු,  
ඉමඤ්ච ඛො දෙනතු මහානසාය  
පාතොච නං පාතරාසෙ පවනතු.
1894. පඤ්ඤානනාථා පසවො පසුනාථා අයං පජා,  
ඤ්ඤානාථොසම් මහාරාජ අමුභනාථා මම හරියා<sup>7</sup>,  
විනාමඤ්ඤාතරං ඤ්ඤාතො ගවේජයා පබ්බතං.
1895. න චෙ නිඤ්ඤා සුපරිච්ඡයෙථ  
නානා ජනා සෙවිතබ්බා ජනිඤ්ඤා,  
යෙනෙච එකො ලභතෙ පසංසං  
තෙනෙච අඤ්ඤා ලභතෙ තිඤ්ඤාතරං.
1896. සබ්බො ලොකො පරචිකෙතන අචිකෙතා<sup>8</sup>  
සබ්බො ලොකො විනතවාසමහි විනෙත,  
පචෙචකචිකතා සුච්චසබ්බසතො  
කඤ්ඤා විනතස්ස වසෙත වනතති.
1897. තුණ්හි අහු කිලුට්ඨෙසො සහරියො  
යොදනි ව්‍යාකාසි භයසස හීතො,  
යොදනි මුඤ්ඤා සුඛිතො අරොගො  
වාචා කිරෙච්ඡාචනි නරානනති.

### 8. තකකාරියජාතකං.

- 
1. ඉමෙන - මජ්ඣං.
  2. නාපි - සා, මජ්ඣං.
  3. අත්ථවසංගතා මෙ - මජ්ඣං.
  4. සුනපාතරාසෙ - මජ්ඣං, සා.
  5. සහසසානානි දුඛාසිතානි - මජ්ඣං.
  6. ගිරිවර - මජ්ඣං.
  7. නාථොහං හරියාය මෙ - මජ්ඣං.
  8. අභිචිකො - මජ්ඣං.

1891. මොවුහු දෙවියෝ නො වෙති. ගනවී පුත්‍රයෝ නො වෙති. මොවුහු මෘගයෝ වෙති. වස්තු ලෝභයෙන් මොවුහු මා වෙත ගෙනෙන ලද හ. එකතු සවසට පිසත්වා. එකතු උදේට පිසත්වා.

1892. දුබැසි බස් ලක්ෂයක්, සුබැසි බසක (සොළොස් වැනි) කලාව කරමින් නො අගනේ ය. දුබස් බිණුමෙන් කිලීටි වේ යන සැකයෙන් කිඳුරා නිහඩ විය. මෝඩ නිසා නො වේ.

1893. මා හා කතා කළා වූ මැය මුදවු. ඇය හිමවත් පව්වට පමුණුවත්වා. මොහු මුළුතැන් ගෙට දෙත්වා. ඔහු උදසන්හි උදේ ආහාරයට පිසත්වා.

1894. රජතුමනි, තෘණහක්ෂක චතුස්පදිකයන්ට වර්ෂාව පිහිට වෙයි. මනුෂ්‍ය ප්‍රජාවට සිව්පාවෝ පිහිට වෙති. මම කොප පිහිට කොට ඇත්තෙමි. මගේ බිරිඳ මා පිහිට කොට ඇත්තිය. අපගෙන් එකතු මළ පසු මරණයෙන් මිදුණු අනිකා පර්වතයට යන්නේ ය.

1895. රජතුමනි, නින්දව පහසුවෙන් ඉවත් කළ නො හැකිය. නොයෙක් දේ රුස්නා ජනයා ඇසුරු කළ යුතු වේ. යමක් නිසා එකෙක් ප්‍රශංසා ලබා ද එයින් ම අනෙකා නින්දා ලබයි.

1896. රජතුමනි, හැම ලෝ වැසියා මෙරමා සිත් ඉක්ම සිටි සිත් ඇත්තේ ය. හැම ලෝ වැසියා හිනොත්කෘෂ්ට විසින් සිය සිත්හි සිත් ඇතියේ නම. හැම සත්වයෝ වෙනස් වෙනස් සිත් ඇතියෝ ය. ඔවුනතුරෙහි කවර එකක්හුගේ සිත් වශයෙන් පවතී ද?

1897. බිරිඳ සහිත කිඳුරා තුෂ්ණිමහුන වූ මරණ බය නිසා දැන් බිණිය. දැන් හේ මරණින් මිදුණේ ය. සුවපත් ය. නිරෝග ය. සත්වයන්ට වචනය ම හිත සැප ගෙන දේ.

1898. කසස ගාමවරං දමමි නාරියො ව අලඛකතා,  
කො මෙ නං මිගමකඛාති මිගානං මිගමුක්කමං.
1899. මඤ්ඤං ගාමවරං දෙභි නාරියො ව අලඛකතා,  
අභං තෙ මිගමකඛිසසං මිගානං මිගමුක්කමං.
1900. එතස්මිං චනසණ්ඩසමී අඛො සාලා ව පුපථිකා.  
ඉඤ්ඤොපකසංජන්තං එතෙට්ඨො නිට්ඨති මිගො.
1901. ධනුං අදෙජ්ඣං<sup>1</sup> කචාන උසුං සන්ධායුපාගමී,  
මිගො ව දිඤ්ඤා රාජානං දුරතො අජ්ඣකාසථ.
1902. ආගමෙහි මහාරාජ මා මං චිජ්ඣං රථෙසභ.  
කො නු තෙ ඉදමකඛාසී<sup>2</sup> එතෙට්ඨො නිට්ඨති මිගො.
1903. එස පාපවරො පොසො සමම නිට්ඨති ආරකා,  
සො හි මෙ ඉදමකඛාසී එතෙට්ඨො නිට්ඨති මිගො.
1904. සච්චං කීරෙව මාභංසු නරා එකච්චියා ඉධ,  
කච්චං චිපලාථිතං<sup>3</sup> සෙයොසා නතෙට්ඨෙකච්චියො නරො.
1905. කීඤ්ඤා රුරු ගරභසි මිගානං  
කිං පකඛිතං කිං පන මානුසානං,  
භයං හි මං චිජ්ඣති නපථරුපං  
සුචානං නං මානුසිං භාසමානං.
1906. යමුඤ්චිරිං චහතො<sup>4</sup> චුඤ්ඤමානං  
මහොදකෙ සලිලෙ සීඤ්ඤොතෙ,  
නතො නිදනං භයමාගනං මම  
දුගොඛා භවෙ රාජ අසඛිසඛොමො.
1907. සොභං චතුස්සතමිදං චිභඛගමං  
නනුජ්ඣිදං භදයෙ ඔසසජාමී,  
භනාමී මිඤ්ඤාසුමකිච්චකාරිං  
යො තාදිසං කමමකතං න ජාතො.

1. ධනුං සරජ්ජං - මජ්ඣං.  
2. සන්ධායුපාගමී - මජ්ඣං.  
3. ඉධං - මජ්ඣං.  
4. කච්චං නිපාටනං - සො, කච්චං නිපලථිතං - මජ්ඣං.  
5. චාහතො - මජ්ඣං, සො.



1898. ගම්වර හා සැරසුණ ස්ත්රීන් කාහට දෙම ද? කවරෙක් මුවන්ගෙන් උතුම් වූ රන්වන් මුවා (ගැන) කියන්නේ ද?

1899. ගම්වර ද සැරසුණු ස්ත්රීන් ද මට දෙව. මම තොපට මුවන්ගෙන් උතුම් වූ රන්වන් මුවා (ගැන) කියමි.

1900. මේ වන පැහැබෙහි පිපුණ අඹගස් ද සල් ගස් ද ඇත. රත්දුගොච්ච පැහැය ඇති තෘණ ගැවසුණ මේ බිමෙහි ඒ රන්වන් මුවා සිටී.

1901. රජතෙම දුනුදිය නගා දුන්න සරහා ගෙන පැමිණියේය. මුවා ද එලෙස එන රජු දැක දුර සිට මෙලෙස කිය.

1902. රජතුමනි, බලාපොරොත්තු වනු මැනැවි. මා නොවිදින්නේ මැනැවි. ඒ රන්වන් මුවා මෙහි සිටිය යි තොපට කවරෙක් කියේ ද?

1903. චිත්‍රය, ලාමක ගති ඇති ඒ පුරුෂයා ඇත සිටියි. ඒ රන්වන් මුවා මෙහි සිටී යන පුවත හේ මට කිය.

1904. මේ ලෝකයේ ඇතැම් මනුෂ්‍යයෝ “දියෙහි පා වී යන වියළි දඩුකඩ ගොඩ ලීම මැනැවි. (එහෙත්) ඇතමකු ගොඩ ගැනීම නො මනාය යි සත්‍යයක් ම බිණුහු.”

1905. රුරු මෘගය, කීමෙක් ද, තෙපි මෘගයන්ට නින්ද කරන්නහු ද, පක්ෂීන්ට නින්ද කරන්නහු ද, මනුෂ්‍යයන්ට නින්ද කරන්නහු ද? මිනිස් බසින් බෙණෙන ඒ බස් අසා මට මහත් බියක් උපදී.

1906. වේගයෙන් ගලන මහ දිය කඳෙහි පා වී යන යමකු ගොඩට නගාලීම ද ඒ හේතුවෙන් මට බිය පැමිණියේ ය. රජතුමනි, අසත්පුරුෂයන් හා එක්වීම ඒකාන්තයෙන් දුකෙකි.

1907. ඒ මම පියාපත් සතරක් තිබෙන, අභසින් යා හැකි, සිරුර සිද ලන, මේ තීය ඔහුගේ හඳවනට යවන්නෙමි. යමෙක් කළ උපකාර නො දනී ද එ බඳු මිත්‍රයෝභියා නසමි.

1908. ධීරසා ඛාලසා හවෙ ජනිඤ  
සනොතා වධං නසසංසනති ජාතු,  
කාමං සරං ගච්ඡතු පාපධම්මො  
යඤ්ඤසා හට්ඨං තදෙනසා දෙභී  
අභඤ්ඤා තෙ කාමකරො හවාමී.
1909. අද්ධා රුරු අඤ්ඤතරො සනං සෙ<sup>1</sup>  
යො දුඛතො මානුසසා න දුඛි,<sup>2</sup>  
කාමං සරං ගච්ඡතු පාපධම්මො  
යඤ්ඤසා හට්ඨං තදෙනසා දම්මේ  
අභඤ්ඤා තෙ කාමවාරං<sup>3</sup> දදමී.
1910. සුච්ඡානං සිගාලානං සකුන්තානඤ්ඤා වසස්සිතං,  
මනුසසාවසස්සිතං රාජ දුඛිච්ඡානනරං තතො.
1911. අපි වෙ මඤ්ඤති පොසො ඤ්ඤති මිඤ්ඤො සඛානි වා,  
යො පුඛෙඛ සුමනො හුඤ්ඤා පච්ඡා සම්පජ්ජතෙ දීසො.
1912. සමාගතා ජනපද<sup>4</sup> නෙගමා ව සමාගතා,  
මීගා<sup>5</sup> ධඤ්ඤති ඛාදනති තං දෙවො පටිසෙධතු<sup>6</sup>.
1913. කාමං ජනපදෙ<sup>7</sup> මාසි රට්ඨංවාපි චිතසසතු,  
නඤ්ඤවාහං රුරුං දුඛෙහ දඤ්ඤා අභයදකඛිණං.
1914. මා මෙ ජනපදෙ ආසි රට්ඨංඤ්ඤාපි චිතසසතු,  
නඤ්ඤවා<sup>8</sup> මීග රාජසස වරං දඤ්ඤා මුසා හණෙනි.

### 9. රුරුමිගජාතකං.

1915. ආසිංසෙථෙව<sup>9</sup> පුරියො න නිඛිඤ්ඤොස පඤ්ඤිතො,  
පසසාමී වොහං අත්තානං යථා ඉච්ඡිං තථා අහු.
1916. ආසිංසෙථෙව පුරියො න නිඛිඤ්ඤොස පඤ්ඤිතො,  
පසසාමී වොහං අත්තානං උදකා ඵලමුඛිතකං.
1917. වායමෙථෙව<sup>10</sup> පුරියො න නිඛිඤ්ඤොස පඤ්ඤිතො,  
පසසාමී වොහං අත්තානං යථා ඉච්ඡිං තථා අහු.

1. සතං සො - මජ්ඣං.  
2. දුඛතො - චී., දුඛිතො - සනා.  
3. ගාමවරං - මජ්ඣං, සනා.  
4. ජනපද - මජ්ඣං.  
5. මීගාසසානි - මජ්ඣං.

6. පටිසෙධෙතු - මජ්ඣං.  
7. ජනපදෙ - මජ්ඣං.  
8. නඤ්ඤවාහං - චී.  
9. ආසිංසෙථෙව - මජ්ඣං.  
10. වායමෙථෙව - මජ්ඣං.

1908. ජනපතිතුමනි, පණ්ඩිතයාගේ ද මෝඩියාගේ ද විනාශය සත්පුරුෂයෝ ඒකාන්තයෙන් ප්‍රශංසා නො කෙරෙති. පාප පැවැතුම් ඇති (හේ) කැමැති පරිදි ගෙදර යේවා. යමක් මොහුට දෙමි යි කියේ ද එයත් ඔහුට දෙන්නේ මැනැවි. මම ද තොප කැමැති පරිදි කරන්නෙක් වෙමි.

1909. ද්‍රෝහි මිනිසාට යමෙක් ද්‍රෝහ නො කෙළේ ද මේ රුරු මෘගයා ඒකාන්තයෙන් සත්පුරුෂයන්ගෙන් කෙනෙකි. පාප පැවැතුම් ඇති (හේ) කැමැති පරිදි ගෙදර යේවා. 'යමක් මොහුට දෙමි' යි කියෙමි ද එයත් මොහුට දෙමි. මම ද තොපට කැමැති පරිදි වාසය කරන්නට වර දෙමි.

1910. රජතුමනි, සිවලුන්ගේත් පක්ෂීන්ගේත් නාදය පහසුවෙන් තේරුම් ගත හැකිය. මනුෂ්‍යයන්ගේ නාදය තේරුම් ගැනීම ඊට වඩා අපහසු ය.

1911. ඉදින් පුරුෂයෙක් (මේ) නෑයෙක, මිතුරෙක, යහළුවෙක කියා දැනී ද, හේ පළමු සතුටු සිතැති වූ පසු වූ සතුරු වන්නේ ය.

1912. රැස් වූ දනවූ වැසියෝ ද නියමිගම් වැසියෝ ද "රජතුමනි, මුවෝ ධාන්‍ය කන්නාහ. රජතුමා, එය වළකන සේක්වා" යි කීහ.

1913. ජනපදය ඒකාන්තයෙන් වැනැසේවා. රට ද වැනැසේවා. රුරු මුවාට අභය දනය දී (යළිත්) මම ද්‍රෝහ නො කරන්නෙමි.

1914. මගේ ජනපදය වැනැසේවා. රට ද වැනැසේවා. මම මුවරජහට වර දී බොරු නො කියමි.

**9. රුරු මෘග ජාතක යි.**

1915. නැණවත් පුරුෂයා බලාපොරොත්තු (ඇත්තෙක්) වන්නේ ම ය. නො කලකිරෙන්නේය. මම යම් සේ කැමැති වීම ද එසේ සිදු විය. මම තමා දකිමි.

1916. නැණවත් පුරුෂයා බලාපොරොත්තු (ඇත්තෙක්) වන්නේ ම ය. නො කලකිරෙන්නේ ය. දියෙන් ගොඩට පැමිණි මම තමා දකිමි.

1917. නැණවත් පුරුෂයා වෑයම් කරන්නේ ම ය. නො කල කිරෙන්නේ ය. මම යම් සේ කැමැති වීම ද එසේ සිදු විය. මම තමා දකිමි.

1918. වායමෙටෙව පුරිසො න නිබ්බිදෙය්‍ය පණ්ඩිතො,  
පසසාමි වොභං අක්ඛානං උදකා ඵලමුබ්බතං.
1919. දුක්ඛපනීකොපි නරො සපඤ්ඤා  
ආසං න ඡිදෙය්‍ය සුබාගමාය,  
බ්‍රහ්මි ඵසසා අභිතා භිතා ච  
අචිත කතිතා මච්චුමුපබ්බජන්ති.
1920. අචිතතිකමපි හවති චිතතිකමපි චිතසසති,  
නභි චිතතාමයා භොගා ඉත්ථියා පුරිසසස වා.
1921. සරභං ගිරිදුග්ගසමිං යං කං අනුසරි පුරෙ,  
අලිනචිකතසස කුචං චිකතනමකුජ්චපි.
1922. යො නං වීදුග්ගා නරකා සමුද්ධරී  
සිලාය යොග්ගං සරභො කර්කා,  
දුක්ඛපනීතං මච්චුමුබ්බා පමොච්චි  
අලිනචිකතං තමිගං චදෙසි.
1923. කුචං නු තතෙථව කද අභොසි  
උදග්ගු තෙ කොචි නං ඵතදකකා,  
චිවකතච්චඤ්ඤා<sup>1</sup> කුසි සබ්බදසසි  
කුඤ්ඤානු තෙ බ්‍රාහ්මණ භිංසරුපං.
1924. න වෙචභං තසා කද අභොසිං  
න වාපි මෙ කොචි නං ඵතදකකා,  
ගාථාපදනඤ්ඤා සුභාසිතානං  
අසථං තද නොනති ජනීඤ්ඤා ධීරා.
1925. ආදය පකතිං පරචිරියසාතිං  
වාපෙ සරං කිං චිචිකිච්චයෙ කුචං,  
නුඤ්ඤාණං<sup>2</sup> සරො සරභං හනතු ධීපං  
අතතං හි ඵතං චරපඤ්ඤා රඤ්ඤා.
1926. අද්ධා පජානාමි අභමපි ඵතං  
අතතං මිඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ බතතිසසස,  
පුරෙබ්බ කකඤ්ඤා අපවායමානො  
තසමා මිගං සරභං නො හනාමි.

1. චිවකච්චඤ්ඤා - මජ්ඣ, චිවකච්චඤ්ඤා - සනා.

2. නුඤ්ඤා - චී.

1918. නැණවත් පුරුෂයා වැයම් කරන්නේ ම ය. නො කල කිරෙන්නේ ය. දියෙන් ගොඩට පැමිණි මම තමා දකිමි.

1919. දුකට පැමිණියේ නමුදු නැණවත් පුරුෂයා සැපතට පැමිණීමේ රිස්ස නො සිදින්නේ ය. නො සිතු හිතාහිත ස්පර්ශයේ සත්ත්වයා වෙත පැමිණෙති.

1920. නො සිතු දය සිදු වෙයි. සිතු දය නො සිදු වෙයි. ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයකුට සිතු ලෙස වස්තුව නො ලැබේ.

1921. පෙර ඔබ යම් ගිරි දුර්ගයෙක සරහ මුවකු ලුහුබැඳ ගියේ ද, කරුණා සිතැති උගේ වැයම් නිසා තෙපි ජීවත් වව.

1922. යම් සරහ මුවෙක් ගලෙන් උපක්‍රම යොදා, ගොඩ පැමිණිය නො හැකි නරාවලින් තොප ගොඩ ගත්තේ ද දුකට පත් වූ සිටි තොප මරු මුවෙන් මිදී ද, ධෛර්ය සම්පන්න සිතැති ඒ මුවාගේ ගුණ කිහු ය.

1923. බමුණ, තෙපි එද එහි සිටියහු ද? නැතහොත් කිසිවෙක් එය තොපට කීවේ ද? (නැතහොත්) දුරු කළ කෙලෙස් ඇති සර්වඥ ධුහු ද? තොපගේ නුවණ බලවත් පැවැතුම් ඇත්තේ ය.

1924. ජනපති තුමනි, මම එද එහි නො වීමි. කිසිවෙකුත් මට එය නො කීය. (එහෙත්) මනා කොට කී ගාථා පදයන්ගේ අර්ථය නුවණැත්තෝ සොයති.

1925. අන්‍යයන්ගේ වැයම නසන ඊතලය දුන්නෙහි බහාගෙන ඔබ සැක කරන්නේ කිම? ඊය වීද වහා සරහයා නසන්නා. එය උතුම් පැණැති රජගේ ආහාර යි.

1926. බමුණ, මුවා ඝෂත්‍රියයාගේ ආහාර යි. එය මම ද ඒකාන්තයෙන් දනිමි. පෙර කළගුණය පුදන්නෙමි, මම සරහමුවා නො මරමි.

- 1927. නෙසො මිගො මහාරාජ අසුරෙසෝ දිසමපති,  
එතං භතඨා මනුසසිඤ්ඤ භවසසු අමරාධිපො.
- 1928. සවෙච රාජා විචිකිච්ඡසෙ තුවං.  
භන්තුං මිගං සරභං සභායකං මෙ  
සපුභන්දුරො නරචීරියසෙච්ඡ<sup>1</sup>  
ගන්තා තුවං චෙතරණිං<sup>4</sup> යමසස.
- 1929. කාමං අභං ජානපද ව සඤ්ඤ  
පුත්තා ව දුරා ව සභායසඤ්ඤා,  
ගචෙජ්ඣු නං චෙතරණිං යමසස  
නන්දෙව භණ්ණෙඤ්ඤ<sup>5</sup> යො මමපාණදසස<sup>6</sup>.
- 1930. අයං මිගො කිච්ඡගත සස මඤ්ඤ  
එකසස කතතා විචනසමී ඤොරෙ  
තං තාදිසං පුබ්බකිච්චං සරනෙතා  
ජානං මහාබුභෙමි කථං භනෙය්‍යං.
- 1931. මිත්තාභිරාධි<sup>7</sup> චිරමෙව ජීව  
රජ්ජං ඉමං ධම්මගුණෙ පසාස,<sup>8</sup>  
නාරිගණෙහි පරිවාරයනෙතා  
මොදසසු රචෙච්ඡ නිදිචෙච්ච වාසචො.
- 1932. අඤ්ඤාධිතො නිච්චපසනනචිකො  
සබ්බානිච්චියාවයොගො භවිත්ථ<sup>9</sup>  
දත්ථා ව භුත්ථා ව යථානුභාවං  
අනිඤ්ඤො සඤ්ඤාච්චෙහි යානන්ති.

10. සරභමිගජාතකං.

තෙරසකනිපාතං නිට්ඨිතං.

කසුදානං:

චරකමඛ<sup>10</sup>කුට්ඨාරිසභංචරො  
අථරණ්ණෙසමී දුතකපණ්ණිකො  
අථචොධි අකිත්තිසුත්තකාරිනා  
අථරුරුමිගෙන පරොසරහොති.

---

- 1. අසුරො යො - ච.
- 2. රාජා - චි. මි.
- 3. නරචීරියෙච්ඡං - මජ්ඣං, සඟ්.
- 4. චතරණි - මජ්ඣං.
- 5. භණ්ණෙඤ්ඤ - මජ්ඣං, සඟ්.
- 6. මම පාණ - මජ්ඣං.
- 7. මිත්තාභිරාධි - මජ්ඣං.
- 8. රජ්ජමිච්චස පණෙපසංස - මජ්ඣං.
- 9. සබ්බානිච්චියාවයොගෙ චිදිත්ථා - මජ්ඣං.
- 10. චරමඛ - සඟ්.

1927. දිශාධිපති රජතුමනි, මෙතෙම මුටුවක් නො වේ. මෙතෙම අසුරයා ය. නරදෙටුව, මොහු මරා ඔබ ශක්‍ර වන්නේ මනාය.

1928. රජතුමනි, මේ සරහයා මාගේ මිතුරා යයි (යන හැඟීම නිසා) නසන්නට සැක උපදවා ද (එහෙයින්) නරදෙටුව, අශ්‍රී දරුවන් සහිත තෙපි යමයාගේ වේතරණී නම් නිරයට යන්නාහුය.

1929. බමුණ, මම ද දනවු වැසියෝ ද පුත්‍රයෝ ද භාර්යාවෝ ද මිතුරෝ ද යන භූමදෙන යමයාගේ වේතරණී නිරයට එකාන්තයෙන් යමහ. (එහෙත්) යමෙක් මට පණ දුන්නේ ද හේ නො මැරිය යුතු ය.

1930. බමුණ, මේ මුටා මහවනයෙහි හුදෙකලා ව සිටි මට නරාවලෙන් ගොඩ එන්නට උපකාර කෙළේ ය. පෙර කළ ඒ උපකාර සිහි කරන්නොම දන දන ම ඔහු කෙසේ නසම ද?

1931. මිතුරන් සතුටු කරන ඔබ බොහෝ කල් වෙසෙත්වා. (දඹ)රාජ ධර්මයෙහි පිහිටා රාජ්‍යානුශාසනා කෙරෙත්වා. ස්ත්‍රී සමූහයා පිරිවරා ගෙන වෙසෙන ශක්‍රයා මෙන් රටෙහි ප්‍රීතියෙන් වෙසෙත්වා.

1932. නො කිපෙන සතුටු සිතැති (ඔබ) අමුත්තන්ගේ යාවන යට සුදුසු වෙත්වා. හැකි පමණින් දීමත් බිදීමත් කොට තින්ද රහිත වෑ සැපතින් අග්‍රසානය වන දෙවලොවට පැමිණෙත්වා.

10. සරහමිග ජාතක යි.

තේරයක නිපාතය නිමයේ යි.

එහි උද්දනය:

අම්බජාතකය, කුරුම (වැඳුන) ජාතකය, ජවන භංස ජාතකය, මුලලනාරද ජාතකය, පස්වැනි දුත ජාතකය ද, යළි කාලිඛක බොධි ජාතකය, අකිකි ජාතකය, තඤ්ඤාරිය ජාතකය, රුරුමිග ජාතකය හා සරහමිග ජාතකය දැයි (ජාතක දශය වේ.)

1933. සමපන්නං සාලිකෙදරං සුවා භුඤ්ඤනති කොසිය,  
පටිච්චෙදෙමී නෙ බුභෙමි න නං<sup>1</sup> වාරෙතු මුසසනෙ
1934. එකො ච තත්ථ සකුණො යො තෙසං<sup>2</sup> සබ්බසුඤ්ඤරො,  
භුතො සාලිං යථාකාමං තුණ්ණචනාදය ගච්ඡති.
1935. ඔට්ඨෙතඤ්ඤා<sup>3</sup> වාළපාසානි යථා බජ්ජකිංප සො දිජෙතා,  
ජීවිඤ්ඤා නං ගහෙතොන ආනායෙට මමනතිකෙ.
1936. එතෙ භුතො පිච්චො ච පකකමනති චිතංගමා,  
එකො බද්ධොසමි පායෙන කිං සාපං පකකච්චියා.
1937. 'උදරං නුන අඤ්ඤසං සුව අලෙච්චාදරං තච,  
භුතො සාලිං යථාකාමං තුණ්ණචනාදය ගච්ඡයි.
1938. කොට්ඨනනු තස්ස පුරෙසි සුව වේරනනු නෙ මයා  
පුටෙයා මෙ සමච අකකිභී කභීං සාලිං නිධියයි.
1939. න මෙ වේරං තයා සඤ්ඤා කොටෙයා මඤ්ඤා න විජාති,  
ඉණං මුඤ්ඤාමිණංදමි සමපනො කොට්ඨිමෙලිං<sup>4</sup>  
නිධිමිති තස්ස නිදහාමි එවං ජානාති කොසිය.
- 1940 කීදිසං නෙ ඉණදනං ඉණමොසෙබ්බා ච කීදිසො,  
නිධිං<sup>5</sup> නිධානං අකකිභී අට පාසා පමොකකිසි.
1941. අජාතපකකා තරුණා පුත්තකා මඤ්ඤා කොසිය,  
නෙ මං භතා භරිසසනති තභමා තෙසං ඉණං දදෙ.
1942. මාතා පිතා ච මෙ වුද්ධා ජීණ්ණකා ගතයොධධනා,  
තෙසං තුණ්ණචන භාතුන මුඤ්ඤා පුටෙබ්බ කතං<sup>7</sup> ඉණං.
1943. අඤ්ඤපි තස්ස සකුණා ඛිණපකකා සුදුබ්බලා,  
තෙසං පුඤ්ඤජාතො දමභි තං නිධිං ආහු පණ්ඩිතා.

---

1. තනෙ - මජ්ඣං, නතෙ - සා.  
2. යො තෙසං - මජ්ඣං, සා,  
3. උඤ්ඤා - මජ්ඣං, සා.  
4. කොට්ඨිමෙලි - මජ්ඣං.  
5. නිධිමිති මකකිභී - මජ්ඣං.  
6. මඤ්ඤා - මජ්ඣං.  
7. පුටෙබ්බ - ටී., මජ්ඣං.



1933. කෝසිය ගොත්ති උපත් බමුණ, ඇල් කෙත සම්පූර්ණයෙන් පැසී තිබේ. කෙත ගිරවු කති. එය වළකන්නට නො හැක්කෙමි. එය ඔබට දන්වමි.

1934. එහි ගිරවුන් අතර අංගොපාංග සම්පූර්ණ බැවින් සර්ව සුන්දර වූ ගිරවෙක් වෙයි. හේ රිසි සේ ඇල් වී රස විදා වී කරල් රැගෙන යයි.

1935. ඒ පක්ෂියා බැඳෙන පරිදි පුඩු අටවා තබන්වා. ජීව-ග්‍රහයෙන් ම ඔහු අල්ලා මා සම්පයට ගෙනෙව.

1936. මේ පක්ෂිහු වී බිදා පැන් බී ඉවත් වූ යනි. හුදෙකලාව මම පුඩුවෙන් බැඳුනෙමි. මා කෙබඳු පාපයක් කරන ලද ද?

1937. ගිරා පෝතකය, සෙසු ගිරවුන්ගේ බඩට වඩා තොපගේ බඩ ඉතා මහත් යයි සිතමි. රිසි සේ ඇල් වී කා තුඩෙනු දු ගෙන යන්නෙහිය.

1938. ගිරවාණෙනි, එහි කොටුගලක් පුරවන්නෙහි ද? නැත-හොත් මා හා වෛරයක් පවතී ද? මිතුර, විතාරන මට කිය. ඇල් වී කොහි තැන්පත් කරන්නෙහි ද?

1939. කෝසිය බමුණ, තොප හා මාගේ වෛරයක් නැත. මට කොටුගලෙකුත් නැත. ඉඹුල් රුකට පැමිණ ණයක් මුදුම්. ණය ද දෙමි. එහි නිධානයක් ද නිදන් කරමි. (මෙය) මෙසේ දනුව.

1940. ගිරවාණෙනි, තොපගේ ණය දීම කෙබඳු ද? ණයෙන් මිදීම කෙබඳු ද? නිදන් කිරීම කෙබඳු ද? එකලා ගෙවි පුඩුවෙන් මිදෙන්නහුය.

1941. කෝසිය බමුණ, පියාපත් නො සැදුණු මාගේ පුත්‍ර පැටවු සිටිති. මා විසින් පෝෂණය කරනු ලැබූ ඔවුහු යළිත් මා පුස්තාහ. එ හෙයින් ඔවුනට ණය දෙමි.

1942. මගේ මවුපියෝ වෘද්ධියහ. ජරාවෙන් යුක්තහ. යොවුන් බව පහව ගොස් ඇත. තුඩින් ගෙන ගොස් (ඇල් වී කරල්) ඔවුනට දී මම පෙර ගත් ණය මුදුම්.

1943. එහි ඉතා දුබල නැසුණ පියාපත් ඇති තවත් පක්ෂිහු වෙසෙති. පින් සඳහා ඔවුනටත් දෙමි. එය අනුභූතික නිධානයයි නුවණැත්තෝ කියති.

1944. එදිසං<sup>1</sup> මෙ ඉණදනං ඉණමොසෙකො මෙ එදිසො,  
නිධිං නිධානං අසකිං<sup>2</sup> එවං ජානාහි කොසිය.
1945. හදුකො වනයං<sup>3</sup> පකඛි ද්විජො පරමධමෙකො,  
එකච්චසු මනුසෙසසු අයං ධමමො න විජජති.
1946. භුඤ්ජ සාලිං යථාකාමං සහ සබ්බෙහි කුතභි,  
පුනාපි සුව පසෙසමු පියං මෙ තව දස්සනං.
1947. භුත්තඤ්ච පිත්තඤ්ච තව සසමමභි  
රතීව නො කොසිය තෙ සකාසෙ,  
නිකඛිකතදණ්ණෙසු දදති දනං,  
ජිණ්ණෙභව මාතාපිත්තරො හරස්සු.
1948. ලකඛි වත මෙ උදපාදි අජජ  
යො අදුසාසිං<sup>4</sup> පචරං දිජානං,  
සුවසස සුඤ්චාන සුභාසිතානි  
කාභාමි පුඤ්ඤනි අනපපකානි.
1949. සො කොසියො අකතමනො උදග්ගො  
අකතඤ්ච පානඤ්චිසඛඛිරිචා<sup>5</sup>,  
අනෙතන පානෙන පසතනවිසෙතා  
සනිතපධි සමග්ගෙ බ්‍රාහ්මිණෙචාති.

### 1. සාලිකෙදරජාතකං<sup>6</sup>.

1950. උපතීයතිදං මඤ්ඤ  
විදෙද ලොභිතමදෙන මජ්ඣාමි,  
විජභාමි ජීවිතං පාණං  
මෙ විදෙද නිරුජ්ඣකභි<sup>7</sup>.
1951. ඔසධි මෙ දුක්ඛං මෙ  
හදයං මෙ දග්ගතෙ නිතමමාමි,  
තව විදදියා සොචතතියා  
න නං අඤ්ඤති සොකෙහි.

1. විදිසං - මජ්ඣං.  
2. නිධිනිධානමකාමි - මජ්ඣං.  
3. වනයං - සතං, වී.  
4. යොහං අදසසං - මජ්ඣං, සතං.  
5. හරිචා - වී, කරි - මජ්ඣං.  
6. කෙරජාතකං - මජ්ඣං.  
7. උපතීයතිදං මඤ්ඤ-විදෙද ලොභිත මඤ්ඤං.  
අස පභාමි ජීවිතං-පාණං මෙ විදෙද නිරුජ්ඣකභි - මජ්ඣං.  
අසාසි විජභාමි ජීවිතං. සතං.

1944. කෝසිය බමුණ, මාගේ ණය දීම මෙබඳු වෙයි. මාගේ ණය මිදීම ද මෙබඳු වේ. කියන ලද නිදන් කිරීමත් මෙලෙස දැන ගනුව.

1945. පියාපත් ඇති මේ පක්ෂියා යහපත් ය. ඉතා දහැමිය. ඇතැම් මිනිසුන් අතර ද මේ ගුණ දහම විද්‍යමාන නො වේ.

1946. සියලු නෑයන් සමග කැමැති පරිදි ඇල් වී අනුභව කරව. යළිදු (තොප) දකිමු. තොපගේ දක්ම මට ප්‍රිය ය.

1947. කෝසිය බමුණ, තොපගේ නිවෙසෙහි කැවෙමි. බිවෙමි. තොප කෙරෙහි ඇල්ම ද ඇති විය. බහාලූ දඩු ඇත්තන්ට දන් දෙව. ජරපත් මවුපියන් පෝෂණය කරව.

1948. පක්ෂීන්ගෙන් උතුම් ගිරවා මම දුටුයෙමි ද ඒ මට ශ්‍රී කාන්තාව ඒකාන්තයෙන් පහළ වූවා ය. ගිරවාගේ සුභාෂිත අසා බොහෝ පින් කරමි.

1949. ඒ කෝසිය බමුණා මුදිත වූයේ ප්‍රමුදිත වූයේ, කැම බීම පිළියෙළ කොට පහත් සිතින් ආහාරපානයෙන් ශ්‍රමණ-බ්‍රාහ්මණයන් සතුටු කරවී ය.

### 1. සාලිකේදර ජාතක යි.

1950. වන්ද්‍රාවෙනි, මේ ජීවිතය විනාශය කරා පැමිණියේය යි හභිමි. (වැගිරෙන) ලෙසෙහි ගිලෙමි. ජීවිතය අත් හරිමි. ප්‍රාණයෝ නිරුඳි වෙති.

1951. මාගේ පණ නවති. මට දුකෙකි. මාගේ හදවත දවේ. ඉතා ක්ලාන්ත ඇත්තේ වෙමි. මේ මාගේ දුක ශෝක කරන වන්ද්‍රාව නිසා උපති. අත් කරුණ නිසා නො වේ.

1952. නිණම්ච වනම්ච මියොම්<sup>1</sup>  
නදී අපරිපුණණියාව සුඤ්ඤාමි,  
තච වන්දියා සොචතතියා  
න නං අඤ්ඤාමි සොකෙහි.
1953. වසංච සරෙ පාදෙ  
ඉමානි මඤ්ඤානි වතතරෙ මඤ්ඤං,  
තච වන්දියා සොචතතියා  
න නං අඤ්ඤාමි සොකෙහි.
1954. පාපොසි ටො රාජපුතත  
යො මෙ ඉච්ඡිතපතිං වරාකියා,  
චිප්ඤ්ඤා වනමුලසමිං  
සො යං චිඤ්ඤා ජමා සෙත්.
1955. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං  
පටිමුඤ්ඤානු රාජපුතත තච මාතා,  
යො මඤ්ඤං හදයසොකො  
කිමපුරියං අවෙකඛමානාය.
1956. ඉමං මඤ්ඤං හදයසොකං  
පටිමුඤ්ඤානු රාජපුතත තච ජායා,  
යො මඤ්ඤං හදයසොකො  
කිමපුරියං අවෙකඛමානාය.
1957. මා ච පුතෙත<sup>2</sup> මා ච පතිං  
අද්දකඛි රාජපුතත තච මාතා,  
යො කිමපුරියං අචධි  
අද්දසකං<sup>3</sup> මඤ්ඤාකාමාහි.
1958. මා ච පුතෙත මා ච පතිං<sup>6</sup>  
අද්දකඛි රාජපුතත තච ජායා,  
යො කිමපුරියං අචධි  
අද්දසකං මඤ්ඤාකාමාහි.<sup>4</sup>
1959. මා තුචං වන්දෙ රුජ්ජි<sup>5</sup>  
මා සොචි වනන්තිරමතතකඛි,  
මම තං භොහිසි හරියා  
රාජකුලෙ පුජිතා නාරි<sup>6</sup>.

1. මියොම් - මජ්ඣං,  
2. මා ච පුතං - මජ්ඣං, සංඝං  
3. අච්ඤ්ඤා - ච,  
4. මඤ්ඤං කාමා ච, මඤ්ඤං කාමාහි - මජ්ඣං.  
5. රොදි - මජ්ඣං.  
6. නාරිහි - මජ්ඣං.

1952. රත් වූ භලෙහි උු තණ මෙන් ද මුලසුන් කැලෑ ගසක් මෙන් ද මලානික වෙමි. දිය නො පිරුණු නදියක් මෙන් වියලෙමි. එය ශෝක කරන වන්දා නිසා උපනි. අන් කරුණු නිසා නො වෙයි.

1953. පර්වත පාදයෙහි වැසි දිය මෙන් මගේ කඳුළු ධාරා නො සිඳී ගලයි. එය ශෝක කරන වන්දා නිසා උපනි. අන් කරුණු නිසා නො වේ.

1954. රාජපුත්‍රය, යමෙක් දුක්පත් මා කැමැති මාගේ සැමියා වනයෙහි වීද්දේ ද (ඒ නුඹ) පාපියෙක් වෙහි. විදුම් ලද හෙතෙම බිමැ හෝනේ ය.

1955. රාජපුත්‍රය, කිඳුරා බලන මාගේ සිත්හි යම් දුකෙක් වේ ද, මාගේ සිත්හි හටගත් දුක නොපගේ මව ද ලබාවා.

1956. රාජපුත්‍රය, කිඳුරා බලන මාගේ හිතෙහි යම් දුකෙක් වේ ද, මාගේ හිතෙහි හටගත් දුක නොපගේ බිරිඳ ද ලබාවා.

1957. රාජපුත්‍රය, යමෙක් අභිංසක වූ මට ප්‍රිය වූ කිඳුරා මැරී ද (ඒ) නොපගේ මව ද දුදරුවන් නො දකිවා. සැමියා ද නො දකිවා.

1958. රාජපුත්‍රය, යමෙක්, අභිංසක වූ මට ප්‍රිය වූ කිඳුරා මැරී ද (ඒ) නොපගේ බිරිඳ දරුවන් නො දකිවා. සැමියා ද නො දකිවා යි සාප කළා ය.

1559. වන්දාවෙනි, නො හඬන්න. දුක් නො වන්න. තී මානෙල් මල් බඳු ඇස් ඇත්තිය. තෙපි රජකුලයේ ස්ත්‍රීන්ගෙන් පිදුම් ලබන්නී මාගේ භාර්යාව හෙවත් අගමෙහෙසිය වන්නහු ය.

1960. අපිනුනහං මරිසයං  
නවපනාහං රාජපුත්ත නව ගෙසස  
යො කිපුරියං අවධි  
අද්දසකං මය්‍යකාමාහි.
1961. අපි හිරුකෙ අපිජීවිකුකාමීකෙ  
කිපුරියි ගවජ හිමවනතං,  
තාලියසතගරභොජනො  
අරභෙඤ්ඤ තං මගා රමිසසනති.
1962. තෙ පබ්බතා තාව කඤ්ජරා  
තා ව භීරිභුභායො,  
තප්ප තං අපසසනති  
කිංපුරිය කපං අහං කාසං.
1963. තෙ පඤ්ඤසන්තා රමිසියා  
වාලමිගෙහි අනුච්ඡිණ්ණො,  
තප්ප තං අපසසනති  
කිංපුරිය කපං අහං කාසං.
1964. තෙ පුප්පසන්තරමිසියා  
වාලමිගෙහි අනුච්ඡිණ්ණො,  
තප්ප තං අපසසනති  
කිංපුරිය කපං අහං කාසං.
1965. අවජා සවතති භීරිවරනදියො  
කුසුමාහිකිණ්ණසොකායො,  
තප්ප තං අපසසනති  
කිංපුරිය කපං අහං කාසං.
1966. තීලානි හිමවතො  
පබ්බතසස කුටානි දසසනොයානි,  
තප්ප තං අපසසනති  
කිපුරිය කපං අහං කාසං.
1967. පිතානි හිමවතො  
පබ්බතසස කුටානි දසසනොයානි,  
තප්ප තං අපසසනති  
කිපුරිය කපං අහං කාසං.

---

1. සතං. ටී. භුතාහං-මරිසයං.  
2. කාහං-මරිසයං.  
3. තාලිය තඤ්ජරභොජනා-මරිසයං, සතං.  
4. තප්පව - ටී., මරිසයං.  
5. කසසං - ටී. මරිසයං.  
6. භීරිවන නදියො - මරිසයං, ටී.

1960. රාජපුත්‍රය, අභිසක වූ මට ප්‍රිය වූ කිඳුරා යමෙක් මැරී ද, මම මිය යනත් (ඒ) තොපගේ භාරයා නො වෙමි.

1961. තලිය පතුරු හා තුවරලා ආහාර කොට ගන්නා බියසුලු කිඳුරිය, ජීවත් වන්නට කැමැති නම් හිමවතට යව. වනයෙහි මෘගයෝ තී රමණය කරන්නාහ.

1962. කිඳුරාණෙනි, ඒ පර්වත ද ඒ කඳුදැළි ද ඒ පර්වත ගුහා ද ඇත. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1963. කිඳුරාණෙනි, ව්‍යාල මෘගයන් හැසිඳ පුරුදු කොළ ඇතිරි ඇත. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1964. කිඳුරාණෙනි, ව්‍යාල මෘගයන් හැසිඳ පුරුදු රමණීය වූ මල්ඇතිරි ඇත. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1965. කිඳුරාණෙනි, පිරිසුදු දිය ඇති කුසුම් විසුරුණු දියදහර ඇති ගිරිතදීහු මෙහි ගලා බසිති. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1966. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ නිල්පැහැති පර්වත-කුටයෝ වෙති. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කරමි ද?

1967. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දකුම්කලු රත්වත් පර්වත-කුටයෝ වෙති. එහි තොප නො දක්නා මම කුමක් කරමි ද?

- 1968. තඹොනි හිමවතො  
පබ්බතස්ස කුටානි දස්සනොයානි,  
තස් තං අපස්සන්ති  
කිලුප්පිස කථං අහං කාසං.
- 1969. තුඛකානි හිමවතො  
පබ්බතස්ස කුටානි දස්සනොයානි,  
තස් තං අපස්සන්ති  
කිලුප්පිස කථං අහං කාසං.
- 1970. සෙතානි හිමවතො  
පබ්බතස්ස කුටානි දස්සනොයානි,  
තස් තං අපස්සන්ති  
කිලුප්පිස කථං අහං කාසං.
- 1971. විත්තානි හිමවතො  
පබ්බතස්ස කුටානි දස්සනොයානි,  
තස් තං අපස්සන්ති  
කිලුප්පිස කථං අහං කාසං.
- 1972. යක්ඛගණසෙවිතෙ  
ගන්ධමාදනෙ ඔසධෙහි සඤ්ජනෙත,  
තස් තං අපස්සන්ති  
කිලුප්පිස කථං අහං කාසං.
- 1973. කිලුප්පිසසෙවිතෙ  
ගන්ධමාදනෙ ඔසධෙහි සඤ්ජනෙත,  
තස් තං අපස්සන්ති  
කිලුප්පිස කථං අහං කාසං.
- 1974. වජ්ඣෙ තෙ පාදෙ අධිර භුජෙමා  
යො මෙ ඉච්ඡිතපතිං වරාකියා,  
අමතෙන අභිසිඤ්චි  
සමාගතස්මිං පියතමෙන.
- 1975. විවරාම දනි ගිරිවරනදියො  
කුසුමාභිකිණ්ණසොනායො,  
නානාද්වවසනායො  
පියංවද අඤ්ඤමඤ්ඤසසාති.

2. වජ්ඣනිනාරජාතකං.

1. වජ්ඣෙ තෙ අධිර භුජෙමා - මජ්ඣ.



1968. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ තඹපැහැති පර්වත-  
කුටයෝ වෙති. එහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1969. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ උස් වූ පර්වත-  
කුටයෝ වෙති. එහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1970. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ සුදුපැහැති පර්වත-  
කුටයෝ වෙති. එහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1971. කිඳුරාණෙනි, හිමවතෙහි දර්ශනීය වූ විසිතුරු පර්වත-  
කුටයෝ වෙති. එහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1972. කිඳුරාණෙනි, ඔසුයෙන් ගැවැසුණු බුමාටුදෙවියන් සෙවුනා  
ගදමහත් පව්වෙහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1973. කිඳුරාණෙනි, ඔසුයෙන් ගැවැසුණු කිඳුරන් සෙවුනා  
ගදමහත් පව්වෙහි ඔබ නො දක්නා මම කුමක් කෙරෙමි ද?

1974. උතුම් බමුණාණෙනි, යමෙක් දුක්පත් මාගේ සැමියා  
අමාදියෙන් ඉස්සේ ද, (එ හෙයින්) ප්‍රියතම සැමියා හා එක්වීම්  
ලදීම්. ඒ ඔබ වදිමි.

1975. අපි දැන් මලින් ගැවැසුණු දියදහර ඇති නත්වැදෑරුම්  
තුරුසෙවණ නැමැති වස්ත්‍ර ඇති ගිරිමතින් ඇද හැලෙන නදීන්හි  
ඔවුනොවුනට ප්‍රිය බස් බෙණෙමින් හැසිරෙමිහ.

2. වන්දනීන්තර ජාතක යි.

1976. උකකා මිලාවා බන්ධනී දීප  
පජා මම. බාදිතුං පසුයනති,  
මිතං සහායඤ්ච වරෙහි සෙනක  
ආවිනඛ ඤාතිව්‍යසනං දිජානං.
1977. දිපො දිජානං පවරොසි පකඛි  
උකඤ්ඤාසරාජා සරණං තං උපෙමී,  
පජා මම බාදිතුං පසුයනති  
පුඤ්ඤ මිලාවා හව මෙ පුබාය.
1978. මිතං සහායඤ්ච කරොනති පණ්ඩිතා  
කාලෙ අකාලෙ සුඛමේසමානා,  
කරොමි තෙ සෙනක එතමස්ථං  
අරියො හි අරියස්ස කරොති කිව්වං.
1979. යං හොති කිච්චං අනුකමපකෙන  
අරියස්ස අරියෙන කතං තවසීදං,  
අත්තානුරකඛි හව මා අධිඤ්ඤ  
ලච්ඡාම පුනෙත තසි ජීවමානො.
1980. තවෙව් රක්ඛාවරණං කරොනෙතා  
සරීරහෙද්දි න සත්තසාමී,  
කරොනති හෙකෙ සබ්බං සබ්බාරො  
පාණං චජ්ජති සත<sup>10</sup> මෙසධිවෙමා.
1981. සුඤ්ඤකරං කම්මමකා<sup>11</sup> අණ්ඩපායං විහබ්බමො  
අසායාය ඤාතො<sup>12</sup> පුනෙත අධිච්චරෙතෙ අනාගතෙ.
1982. වුතාසි එකෙ ඛලිතා සකම්මුතා,  
මිතංගුකම්මාය පතිට්ඨහනති,  
පුතතා මමඛා ගතිමාගතොසමි  
අත්ථං චරෙථ මම වාරිජ්ජනා.
1983. ධනෙන ධනෙඤ්ඤන ව අත්තනා ව  
මිතං සහායඤ්ච කරොනති පණ්ඩිතා,  
කරොමි තෙ සෙනක එතමස්ථං  
අරියො හි අරියස්ස කරොති කිව්වං.

1. පුඤ්ඤ - මජ්ඣිම, වී.  
2. මම - ඤා.  
3. පරෙහි - වී.  
4. උකඤ්ඤ - වී.  
5. මායායානා - වී.  
6. තවසීදං - මජ්ඣිම, සතා.

7. තවෙව් - මජ්ඣිම, සතා.  
8. හෙතෙ - මජ්ඣිම.  
9. චජ්ජනා - මජ්ඣිම, සතා.  
10. සතං - තෙස මජ්ඣිම, ආකාශොස - වී.  
11. කම්ම මකාසි - මජ්ඣිම, සතා.  
12. ඤාතො - මජ්ඣිම, සතා.

1976. උකුස්සාණෙහි, මාගේ දරුවන් කන්නට රිසිඇති දනවූ වැස්සෝ අප වසන දුපතෙහි හුළු බඳිති. එක් වැ හැසිරෙන මිතුරකුට කියව. පක්ෂි වූ අපගේ කැනී ව්‍යසනය උකුසුරුට කියනු මැනැවි.

1977. උකුසුරුණෙහි, ඔබ පක්ෂින් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ පක්ෂි වෙති. මම ඔබ සරණ යමි. රුදුරු ජනපද වාසිහු මාගේ දරුවන් කන්නට රිසි වන්නාහ. ඔබ මට සැප පිණිය වෙත්වා.

1978. උකුස්සාණෙහි, ප්‍රාඥයෝ කල්හි දු නො කල්හි දු සැපය සොයන්නාහු උපකාර කරන මිතුරන් සහායයන් ඇති කර ගනිති. එහෙයින් මම ඔබට මේ උපකාරය කරමි. ආචාරසම්පන්න පුද්ගල ආචාරසම්පන්න පුද්ගලට කටයුතු දැ කෙරෙයි.

1979. අනුකම්පා ඇති ආචාරසම්පන්න ඔබ විසින් කටයුතු යමක් ඇත් ද, ආචාරගුණ ඇති මට මේ උපකාරය කරන උදී. තමා රැකෙන්නේ මැනැවි. නො දැවෙන්නේ මැනැවි. ඔබ ජීවත් වන කලා (අපි) දරුවන් ලබන්නවු.

1980. (මිතුර,) ඔබගේ ම රැකවරණ සඳහා ක්‍රියා කරන මම මැරෙතු දු සන්ත්‍රාසයට පත් නො වෙමි. ඇතැම් මිතුරෝ මිතුරන් නිසා සිය පණ ද අත් හරිති. මෙය සත්පුරුෂ ධර්ම යි.

1981. ආකාශවාරී මේ උකුසු පක්ෂි තෙමේ අඩරැයක් ගෙවෙන තාක් මිතුරාගේ පුතුන් සඳහා ඉතා දුෂ්කර කාර්යයක් කෙළේ ය.

1982. දිගෙහි වසන මාගේ මිත්‍රය, ඇතැම් කෙනෙක් යසසින් හා ධනයෙන් පිරිහෙන් නමුදු මිතුරනට අනුකම්පාවෙන් පිහිට වෙති. මාගේ පුත්හු කරදරයට පත් වැ සිටිති. පිළිසරණ භොයා පැමිණියෙමි. හිතවර්යායෙහි යෙදෙනු මැනැවි.

1983. නුවණැත්තෝ ධනධාන්‍යයට ද ජීවිතයට ද වඩා මිතුරාට සහායයාට උදව් කෙරෙති. උකුස්සාණෙහි, ඔබගේ මේ කාර්යය කරමි. ආචාරසම්පන්නයා ආචාරසම්පන්නයාගේ කාර්යය ඉටු කෙරෙයි.

1984. අපෙපාසුපෙකා නාත තුවං නිසිද්<sup>1</sup>  
 පුපෙකා පිතු වරති අසුවරියං,  
 අහං වරියසාමි තවෙනමසෝ<sup>2</sup>  
 සෙනසස පුපෙක පරිතායමානො.
1985. අද්ධා හි නාත සතමෙස ධමමො  
 පුපෙකා පිතු යං වරෙථ<sup>3</sup> අසුවරියං,  
 අපෙපව මං දිසා පවච්ඡකායං<sup>4</sup>  
 සෙනසස පුපෙක න විහෙදයෙයසුං<sup>5</sup>.
1986. පසු මනුසා මිගවරියපෙට්ඨ<sup>6</sup>  
 හයද්දිතා<sup>7</sup> සෙට්ඨමුපබ්චජනති<sup>8</sup>,  
 පුපෙකා මමට්ඨා ගතිමාගනොසමි  
 සං නොසි රාජා හව මෙ සුඛාය.
1987. කරොමි තෙ සෙනක ඵතමසෝ  
 ආයාම<sup>9</sup> නෙ නං දිසනං වධාය,  
 කථං හි විඤ්ඤ පහු<sup>10</sup> සමපජානො  
 න වායමෙ අතජනසස ගුතජියා.
1988. මිත්තඤ්ඤ<sup>11</sup> කධිරොථ සුභද්දයඤ්ඤ<sup>12</sup>  
 අධිරඤ්ඤ කධිරොථ සුට්ඨි අධිරො<sup>13</sup>,  
 නිවඤ්ඤකොජො ව සරෙහිභනාචා  
 මොදම පුපෙකති සමඛ්ඛිභුතා.
1989. සකමිත්තසස<sup>14</sup> කමමන සහායසසාපලාධිනො,  
 කුජනතමුපකුජනති<sup>15</sup> ලොමසා හදයඛමං.
1990. මිත්තං සහායං අධිගමම පඤ්ඤිතො  
 සො භුඤ්ඤති පුත්තපසුං<sup>16</sup> ධනං වා,  
 අහඤ්ඤ පුත්තා ව පති ව මඤ්ඤං  
 මිත්තානුකමපාය සමඛ්ඛිභුතා.
1991. රාජාවතා සුරවතා ව අපො  
 සමපනා සකඛිසස<sup>17</sup> හවනති හෙන,  
 සො මිත්තවා යසවා උග්ගනතෙතො  
 අසමිඤ්ඤ<sup>18</sup> ලොකෙ මොදති කාමකාමී.

1. නිසිද් - මජ්ඣ.	10. චු - මජ්ඣ., වී.
2. තවෙන - මජ්ඣ., ස්වා, වී.	11. මිත්තං - මජ්ඣ.
3. පිතුනං වරෙ - මජ්ඣ.	12. සකාසරඤ්ඤ - වී.
4. පවච්ඡකායං පවච්ඡකායං - මජ්ඣ., ස්වා, වී.	13. පුට්ඨ.ගමිය - මජ්ඣ., ස්වා.
5. න හෙදයෙයසුං - වී. න. හෙදපෙයසුං - මජ්ඣ.	14. සතං වී. සකං - මජ්ඣ.
6. වරියපෙට්ඨ - මජ්ඣ., ස්වා.	15. කුජනං - මජ්ඣ., වී.
7. හයද්දිතා - මජ්ඣ., ස්වා.	16. මිත්ත මජ්ඣ., පුත්ත වී.
8. සජනති - මජ්ඣ.	17. සමිඤ්ඤ - මජ්ඣ.
9. ආයාමි - මජ්ඣ.	18. අසමිඤ්ඤ - මජ්ඣ.

1984. පියාණෙනි, ඔබ වෙහෙස නො වනු මැනවි. පුත්‍රයා පියාගේ කාර්යයෙහි නියුක්ත ව හැසිරෙයි. උකුස්සාගේ දරුවන් රකිමින් මම ඔබගේ මේ කාර්යයෙහි හැසිරෙන්නෙමි.

1985. දරුව, පියාගේ කාර්යයෙහි පුත්‍රයා නියුක්ත වීම ඵකාන්තයෙන් සන්පුරුෂ ගුණයෙකි. බොහෝ වැඩි ගීය මා දකෑ දනව වැසියෝ උකුස්සාගේ පුතුන් වෙහෙස නො කරන්නාහු නම් මැනවි.

1986. මාගයන් අතරේ වීර්යය ඇති ශ්‍රේෂ්ඨ රජතුමනි, තිරිසන්හු ද මනුෂ්‍යයෝ ද බියට පත් වූවෝ ශ්‍රේෂ්ඨයකු කරා එති. මාගේ දරුවෝ පීඩිතයහ. පිළිසරණ සොයා ආයේ වෙමි. ඔබ අප රජ වෙති. මාගේ සැපත පිණිස උපකාර වුව මැනවි.

1987. උකුස්සාණෙනි, ඔබගේ මේ කාර්යය කරමි. ඔබගේ ඒ සතුරන් නසන්නට යමු. නුවණැත්තේ සතුරු බිය දකෑ මිතුරන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා කෙසේ නම් වැයම් නො කෙරේ ද?

1988. යමෙක් සැපත සඳහා මිතුරකු හෝ හිතෙහියකු හෝ ස්වාමියකු හෝ ඇති කරන්නේ ද හේ සන්නාහය පැළැද ගත්තෙක් ඊපහර වළකන්නා සේ සතුරු කරදර වළකා ගනියි. (රැකුණා වූ) අපි දරුවන් හා එක්ව ප්‍රීත වෙමු.

1989. ස්වකීය මිත්‍රයා වූ, බියෙන් පැන නොයන්නා වූ සිංහයාගේ වික්‍රමය නිසා, අපේ කුරුලු පැටව් අපේ සිත් තුටු කරමින් නාදයට අනුව නාද කරති.

1990. ප්‍රාඥයා හිතෙහි මිත්‍රයකු ලබා ද හේ පුත්‍රයන් ද සිවුපාවන් ද ධනය ද ලැබූ පරිහරණය කරයි. මම ද මගේ පුත්‍රයෝ ද සැමියා ද යන අපි මිතුරන්ගේ අනුකම්පාව නිසා එක් වෑ වසමු.

1991. රාජබලය ද සුරබලය ද ඇති මිතුරන්ගෙන් ප්‍රයෝජන ඇත. මිත්‍රධර්ම ඇත්තාට මෙබඳු මිතුරෝ වෙත්. මිතුරන් සහ යසස් ඇති උසස් ගතිපැවැතුම්වලින් යුතු හේ මෙලොව දී ද ප්‍රීත වේ.

- 1992. කරණියානි<sup>1</sup> මිත්තානි දළිදෙද්දනාපි සෙනක,  
පසස මිත්තානුකල්පාය සමග්ගමිතා සඤ්ඤතෙක.
- 1993. සුරෙන ඛලවනෙනන යො මෙඤ්ඤිං<sup>2</sup> කුරුතෙ දිජො,  
එවං සො සුඛිතො හොති යථාභං ජිකඤ්ඤි සෙනකාති.

3. මහාඋකකුසජාතකං.

- 1994. බරාජිනා ජට්ඨො පඤ්ඤාදනනා  
දුමුඛබරුපා<sup>3</sup> යෙ මෙ ජපනති<sup>4</sup>,  
කච්චිනනු<sup>5</sup> තෙ මානුසකෙ පයොගෙ  
ඉදං වීදු පරිමුක්ඛා අපායා.
- 1995. පාපානි කම්මානී කරොථ<sup>6</sup> රාජ  
බහුසුඤ්ඤා වෙ න චරෙය්‍ය ධම්මං,  
සහසසවෙදපි න තං පටිච්ච  
දුක්ඛා පමුච්චෙව වරණං අපඤ්ඤා.
- 1996. සහසසවෙදපි න තං පටිච්ච  
දුක්ඛා පමුච්චෙව වරණං අපඤ්ඤා  
මඤ්ඤාමි වෙද අඵලා හවතති  
සසංයමං වරණඤ්ඤෙව සච්චං.
- 1997. නගෙව වෙද අඵලා හවතති  
සසංයමං වරණඤ්ඤෙව සච්චං,  
කිත්තිං<sup>7</sup> හි පපොති අධිච්ච වෙදෙ  
සනතිං පුණොති<sup>8</sup> වරණෙන දනොතා.
- 1998. හච්චා මාතා පිතා බන්ධු යෙන ජාතො<sup>9</sup> සයෙව<sup>10</sup> සො,  
උද්දලකො අභං හොතො<sup>11</sup> සොඤ්ඤා<sup>12</sup>කුලවංසකො.
- 1999. කථං හො බ්‍රාහ්මණො හොති කථං හවති කෙවලී,  
කථඤ්ඤා පරිනිබ්බානං ධම්මවෙධා කිත්ති පුච්චති.
- 2000. නිරං කඤ්ඤා අනිමාදය බ්‍රාහ්මණො  
ආපොසිජං<sup>13</sup> යජමුඤ්ඤති යුජං,  
එවං කරො බ්‍රාහ්මණො හොති ඛෙමී  
ධම්මෙ ධීතං තෙන අමාපයිංසු.

---

1. කරණියානි - වී,  
 2. යොමිත්තං - මජ්ඣං,  
 3. දුමුඛබරුපා සා, දුමුඛබරුපාමි, රුමුඛබරුපා සා, අපොසිඤ්ඤා - මජ්ඣං,  
 4. මාතංජපනති - මජ්ඣං, 9. ජාතෙ - මජ්ඣං,  
 5. කච්චිනනු - මජ්ඣං, සා, වී, 10. ඤී - සා,  
 6. කරෙය්‍යාථ සා, කරෙය්‍ය - මජ්ඣං, 11. හොති - මජ්ඣං,  
 7. කිත්තිං - සා, 12. සොඤ්ඤා - මජ්ඣං,  
 8. සනතිපුණාති - මජ්ඣං, 13. ආපොසිඤ්ඤා - මජ්ඣං.

1992. උකුස්සාණෙනී, දිළින්දු විසිනුදු මිතුරෝ කටයුත්තාහ. (හෙවත් මිතුරෝ සෙවිය යුතුවෙති.) මිතුරන්ගේ අනුකම්පාව නිසා සිය දරුවන් හා එක්වීමු. එය බලනු මැනැවි.

1993. උකුස්සාණෙනී, යම් පක්ෂියෙක් සුරයකු සමග ද බල-වතකු සමග ද මිතුරුකම් කෙරේ ද, හේ මාත් ඔබත් සුවපත් වූ සේ සුවපත් වෙයි.

3. මහා උක්කුස ජාතක යි.

1994. රළු අඳුන්දිවිසම් පොරොවාගත් මැලියම් සහිත දත් ඇති අපවිත්‍ර මුහුණත් පෙනුමත් ඇති යම් දුළුල්ලෝ මන්ත්‍ර පිරුවහත් ද, මිනිසුන් කටයුතු දෙයෙහි ව්‍යාවෘත වූ, ඔවුහු කිම අවාදකින් මිදුණෝ ද?

1995. මහරජකුමනී, බහුශ්‍රැත වූවත් කුසල් දහමිහි නො හැසිරේ නම් පවිකම් කරන්නේ නම් දහසක් වේද දතවත් අෂ්ට සමාපත්ති නො ලබා අපාදකින් නො මිදෙන්නේ ය.

1996. දහසක් වේද හදලේ නමුදු වරණ ධර්මයට නො පැමිණ ඒ වේද නිසා දුකින් නො මිදෙන්නේ යි. හදල වේද (නිවන් මග නොවන හෙයින්) නිෂ්ඵල යයි හඟිමි. සංයම සහිත වරණ ධර්ම ම සත්‍ය වෙයි.

1997. වේද හැදෑරීම නිෂ්ඵල යයි නො කියමි. සංයමය සහිත වරණධර්ම ම සත්‍ය වේ. වේදය හදරා කීර්තියට පැමිණෙයි. වරණ ධර්මයෙන් දන්ත වූයේ නිවනට පැමිණේ.

1998. මව ද පියා ද නෑයෝ ද පෝෂණය කටයුතු වෙත්. යමකු නිසා උපන්නේ ද හේ ද හේ මැ යැ. උද්දලක නමැති මම ඔබගේ කුලවංශය ඇත්තෙමි වෙමි.

1999. පින්වත, බ්‍රාහ්මණ වන්නේ කෙසේ ද? කේවලී (සියල්ල සම්පූර්ණ වූවෙක්) වන්නේ කෙසේ ද? පරිනිර්වාණය කෙසේ වේ ද? කුමකින් ධර්මය (ධර්මයේ පිහිටියේ) යි කියනු ලැබේ ද?

2000. බමුණ, නිතර ගිනි පුද ද ස්නාන කෙරේ ද යාගස්තම්භය ඔසොවා ද මෙසේ කරන්නේ බ්‍රාහ්මණ වෙයි. බෙමී (කෙසම ඇති) වෙයි. එහෙයින් ඔහු ධර්මයෙහි සිටියහු කොට කීහු.

- 2001. න සුඤ්ඤි සෙවනෙතස්සී නපි<sup>1</sup> කෙවලී බ්‍රාහ්මණො,  
න බතනි නපි සොරච්චො<sup>2</sup> නපි සො පරිනිබ්බුතො.
- 2002. කථං සො බ්‍රාහ්මණො හොති කථං භවති කෙවලී,  
කථංඤ්ච පරිනිබ්බානං ධර්මවෙධො කිතනි දුරුවති.
- 2003. අසෙක්ඛනබන්ධු<sup>3</sup> අමමො නිරාසො  
නිලොලාභපාපො භවලොභධීණො,  
එවං කරො බ්‍රාහ්මණො හොති ටෙමි  
ධර්මෙව ධීතං තෙන අමාපයිංසු.
- 2004. බතනියා බ්‍රාහ්මණා වෙස්සා සුඤ්ඤ වණ්ඤාල පුක්කසා,  
සබ්බෙව සොරතා දනතා සබ්බෙව පරිනිබ්බුතා.  
සබ්බෙසං සීතිභුතානං අස්සී සෙයොතාච පාපියො.
- 2005. බතනියා බ්‍රාහ්මණා වෙස්සා සුඤ්ඤ වණ්ඤාල පුක්කසා  
සබ්බෙව සොරතා දනතා සබ්බෙව පරිනිබ්බුතා,  
සබ්බෙසං සීතිභුතානං නස්සී සෙයොතාච පාපියො.
- 2006. බතනියා බ්‍රාහ්මණා වෙස්සා සුඤ්ඤ වණ්ඤාල පුක්කසා,  
සබ්බෙව සොරතා දනතා සබ්බෙව පරිනිබ්බුතා.
- 2007. සබ්බෙසං සීතිභුතානං නස්සී සෙයොතාච පාපියො,  
පනට්ඨං වරයි බ්‍රහ්මඤ්ඤං සොත්ථියා කුලචංඝතං.
- 2008. නානාරතෙතභි වජ්ජේභි වීමානං භවති ඡාදිතං,  
න තෙසං ඡායාවජ්ජානං සො රාගො අපනුජ්ජට්.
- 2009. එවමෙව මනුසොසු යද්ද් සුජ්ඣන්ති මානවා,  
න තෙසං ඡාතිං පුච්ඡන්ති ධර්මමඤ්ඤො සුබ්බතා'ති.

#### 4. උදෙසකපාතකං.

---

1. නාපි - ඊ.  
 2. නමෙව බතනිසොරච්චං - මජ්ඣං.  
 3. අසෙක්ඛන - මජ්ඣං, භා. වී,  
 4. සද් - ඊ.



2001. ස්නානයෙන් පිරිසුදුවෙක් නැත. ගිනි පිදීම ආදියෙන් කේවලී නො වෙයි, බ්‍රාහ්මණ නො වෙයි, ඉවසීම නො වෙයි, සුරත බව ද නො වෙයි, පිරිනිවියේ ද නො වේ.

2002. හේ කෙසේ බ්‍රාහ්මණ වන්නේ ද? කෙසේ කේවලී (සියල්ලෙන් පිරිසුන්) වන්නේ ද? පරිනිර්වාණය වන්නේ කෙසේ ද? කුමකින් ධර්මය (ධර්මයෙහි පිහිටියේ) යි කියනු ලැබේ ද?

2003. යමෙක් කෙත් හා නැයන් නැත්තෙක් වේ ද මමායනය හා ලාභයෙහි නිරපෙක්ෂකයෙක් වේ ද, භවිරාගය ඝෂය කළ කෙනෙක් වේ ද මෙසේ කළා වූ බමුණු ආරක්ෂා සහිතයෙක් වේ. එහෙයින් ඔහු ධර්මයේ පිහිටියේ යයි කීහ.

2004. ඝෂත්‍රිය, බ්‍රාහ්මණය, චෛත්‍ය, ශුද්‍ර, වණ්ඩාල සහ පුක්කුස යන සියල්ලෝ සුරත වූ දමිත වූ පිරිනිවියාහු වෙත් නම්, මේ සියල්ලන්ගෙන් මෙ ශ්‍රේෂ්ඨ ය මෙ හීන යයි වෙනසෙක් වේ ද?

2005. ඝෂත්‍රිය, බ්‍රාහ්මණ, චෛත්‍ය, ශුද්‍ර, වණ්ඩාල සහ පුක්කුස යන සියල්ලෝ සුරත වූ දමිත වූ පිරිනිවියාහු වෙත් නම් මේ සියල්ලන්ගෙන් මෙ ශ්‍රේෂ්ඨ ය මේ හීන යයි වෙනසෙක් නැත.

2006. ඝෂත්‍රිය, බ්‍රාහ්මණ, චෛත්‍ය, ශුද්‍ර, වණ්ඩාල සහ පුක්කුස යන සියල්ලෝ සුරත වූ දමිත වූ සියල්ලෝ ම පිරිනිවියෝ ය.

2007. සැතැපුණ සියල්ලන්ගෙන් මෙ ශ්‍රේෂ්ඨය මෙ හීනය යි වෙනසෙක් නැත්තේ නම් බමුණන්ගේ කුලපරපුරෙන් පැවැත ආ බමුණු බව නැති කොට සැබොලුන් සමාන ව හැසිරෙන්නේ ය.

2008. නොයෙක් පාට ඇති වස්ත්‍රයෙන් ගෙයක් වසන ලද්දේ වේ ද, වැසූ වස්ත්‍රයෙහි පැහැය සෙවනැල්ලට යම්සේ නො ඒ ද.

2009. මෙසේ මනුෂ්‍යයන් අතරේ මනුෂ්‍යයෝ යම් කලෙකැ පිරිසුදු වෙත් ද (එකල) සිල්වත්හු දහම් දැනැ ඔවුන්ගේ ජාතිය නො වීවාරති.

4. උද්දල ජාතක යි.

2010. අසසං ගවං රජනං ජාතරූපං  
හරියඤ්ඤි සො ඉධ ලහනං මනාපං,  
පුතෙනහි දුරෙහි සමඬ්ඬි හොතු  
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
2011. මාලඤ්ඤි යො කාසිකච්ඤානඤ්ඤි  
ධාරෙතු පුතනස්ස බහු භවනතු,  
කාමෙසු නිබ්බං කුරුතං අපෙකඛං  
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
2012. පහුතධඤ්ඤා කසිමා යසසසී  
පුතෙහ ගිහී ධනිමා සබ්බකාමෙ,  
වයං අපසසං සරමාවසාතු  
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
2013. යො ඛන්තියො හොතු<sup>1</sup> පසඤාකාරී  
රාජාහිරාජා බලවා යසසසී,  
සවාතුරන්තං මහිමාවසාතු  
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
2014. යො බ්‍රාහ්මණො හොතු අචීතරාගො  
මුහුත්තනකඛිත්තපථෙසු යුතො,  
පුප්පතු නං රථ්ථපතී යසසසී  
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
2015. අජ්ඣායකං සබ්බසමන්තවෙදං<sup>2</sup>  
තපසසීනං මඤ්ඤතු සබ්බලොකො,  
පුප්පතු<sup>3</sup> තං ජානපද සමෙච්චි  
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
2016. චතුසස්සදං ගාමවරං සමීඤ්ඤං  
දිනනං හි භුඤ්ඤතු වාසවෙන,  
අචීතරාගො මරණං උපෙතු  
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
2017. යො ගාමණී හොතු සභායමජ්ඣකි  
නාවෙහි ගීතෙහි පමොදමානො,  
මා රාජතො ව්‍යසනමලකාකී ඤ්ඤී  
හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.

---

1. හොති - ටී.  
2. සමන්තවෙදං - මජ්ඣං, සඤා.  
3. පුප්පතු - ටී.

2010. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම අශ්වයකු ගවයකු සහ රන්රිදී ද මනවධන බිරිඳක ද ලබාවා. පුත්‍රයන් සමගත් බිරියන් සමගත් එක්වේවා.

2011. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම මල්දම් ද කසියඳුන් ද දරාවා. ඔහුට දරුවෝ ද බොහෝ වෙත්වා. හෙතෙම කාමයන්හි තීව්‍ර වූ අපේක්ෂා කෙරේවා.

2012. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම බොහෝ ධාන්‍ය ඇති, සී සාන, පිරිවර ඇති පුතුන් ද, හැම කමසුවයක් ම ලබන ධනවත්, වයස නො පෙනෙන ගිහියෙක් ව වාසය කෙරේවා.

2013. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම රජුන්ටත් රජ වූ පිරිවර ඇති බලාත්කාරකම් කරන ඝෞර්වයෙක් වේවා. සිවු මුහුදු හිම කොට තිබෙන පාර්වියට අධිපති ව වෙසේවා.

2014. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම (ඉහ) මුහුර්තයන්හි හා නක්ෂත්‍රයෙහි පහ නො වූ ආශා ඇති බමුණෙක් වේවා. පිරිවර ඇති රජතෙම ඔහු පුදවා.

2015. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද, හෙ මන්ත්‍ර හදරන වේදය සම්පූර්ණයෙන් හදළ තවු-සෙකැ යි ලෝචාසියා සිතාවා. දනවුචාසියෝ එක් වූ ඔහු පුදත්වා.

2016. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම කරුණු සතරෙකින් උත්සන්න වූ ශක්‍රයා දුන්නා වැනි සමෘද්ධ වූ ගම්වරය අනුභව කෙරේවා. පහ නො කළ ආශා ඇත්තෙක් ව මරණයට පැමිණේවා.

2017. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම මිතුරන් මැද නැටුම් ගැයුම් වලින් ප්‍රීතවන ගමදෙටුවෙක් වේවා. රජුගෙන් විපත් කිසිත් නො ලබාවා.

2018. යං එකරාජා පයථි<sup>1</sup> වීජෙඤ්චා<sup>2</sup>  
 ඉඤ්චී සහසසසස<sup>3</sup> යථෙචතු අනාං  
 සීමනතිනීනං පචරා භවාතු<sup>4</sup>  
 හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යා අභාසි.
2019. ඉසීනං<sup>4</sup> හී සා සබ්බසමාගතානං  
 භුඤ්ජෙය්‍ය සාදුං අවිකම්පමානා,  
 චරාතු ලාභෙන විකඤ්චමානා  
 හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යා අභාසි.
2020. ආවාසිකො හොතු මහාවිහාරෙ  
 නවකම්මීකො හොතු කජ්ඣලායං,  
 ආලොකසන්ධිං<sup>5</sup> දිවසා කරොතු  
 හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අභාසි.
2021. යො ඛජ්ඣකං<sup>6</sup> පාසසතෙහි ජලිනී<sup>\*</sup>  
 රමමා චනා නීයතු රාජධානිං,  
 තුතෙහි යො හඤ්ඤතු පාවනෙහි  
 හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අභාසි.
2022. අලකකමාලී නිජුකණ්ණවිඳො<sup>7</sup>  
 ලඤ්චිතතො සපුමුඛං උපෙතු,  
 සකකච්චබ්බො<sup>8</sup> විසිඛං<sup>9</sup> චරාතු  
 හිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අභාසි.
2023. යො චෙව<sup>10</sup> අනට්ඨං නට්ඨනති වාහ<sup>11</sup>  
 කාමෙච යො ලහතං භුඤ්ජනඤ්ච<sup>12</sup>,  
 අගාරමජෙකි මරණං උපෙතු  
 යො චා හොනෙතා සබ්බති කඤ්චිදෙච.
2024. යදෙසමානා චිචරනති ලොකෙ  
 ඉට්ඨඤ්ච කනතඤ්ච බ්‍රහ්මහතමෙතං,<sup>13</sup>  
 පියං මනුඤ්ඤං ඉධ ජීවලොකෙ  
 කසමා ඉසයො නපපසංසනති කාමෙ

1. ජිඤා - මජ්ඣ., සා.  
 2. සහසානං - මජ්ඣ., වි.  
 3. භවතු - මජ්ඣ.,  
 4. දසීන - මජ්ඣ.,  
 5. ආලොකසන්ධි - මජ්ඣ.,  
 6. ඛජ්ඣකු - මජ්ඣ.,  
 \*, ජලිනී සබ්බත

7. නිජුකරණා පිට්ඨෙ - වි.  
 8. සකච්චබ්බො - මජ්ඣ.,  
 9. විසිකං - නා,  
 10. යෙ චෙ - මජ්ඣ.,  
 11. ආහ - සා.,  
 12. ලහතු භුඤ්ජතු - මජ්ඣ., සා.,  
 13. බ්‍රහ්ම - මජ්ඣ., සා.

2018. බමුණාණෙනි, යම් ස්ත්‍රියක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කළා ද ඇය ප්‍රධාන රජෙක් පොළොව දිනා ස්ත්‍රීන් දහසකට ප්‍රධාන තනතුරෙහි තබවා. ඔ ස්ත්‍රීන්ගෙන් උතුම් තැනැත්තියක් වේවා.

2019. බමුණාණෙනි, යම් ස්ත්‍රියක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කොට කැවා නම් ඔ තොමෝ රැස් වූ අධිපතීන් (ස්වාමීවරුන්) මැද හිඳ පැකිලීම් රහිතව රසය බුදිවා. ලාභය සඳහා කුභකකම් කෙරේවා.

2020. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම කජංගල නගරයේ මහ වෙහෙරෙක නවාම් කරන තෙර කෙනෙක් වේවා. දවසකින් එක් කවුළුවක් කෙරේවා.

2021. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙ ස තැනෙකැ සිය ගණන් බැමි වලින් බැඳේවා. රමය වූ වනයෙන් රාජධානියට ගෙන යේවා. හෙතෙම කටුසැමිටියෙන් හා කෙටිටිත් පෙළනු ලබාවා.

2022. බමුණාණෙනි, යමෙක් තොපගේ නෙළුම් අල සොරකම් කෙළේ ද හෙතෙම වරාමල් මාලාවක් ගෙල පැළැඳූ ඊයම් කන් පළඳනා පැළැඳූ යටියෙන් පහර දෙමින් සපුන් ඉදිරියට පමුණුවාවා. මනා කොට බදින ලද්දේ මාර්ගයේ හසුරුවාවා.

2023. යමෙක් නැති නො වූ දෙය නැති වී යයි කී ද, යමෙක් තොපගෙන් කෙනකු සැක කෙළේ ද හේ පංචකාමය ලබාවා. එය අනුභව කෙරේවා. ගිහිගෙහි දී මරණයට පැමිණේවා.

2024. ලෝකයෙහි සත්‍යයන් යමක් සොයමින් හැසිරෙද්ද මෙ සම්පත බොහෝදෙනාට ඉෂට ද කාන්ත ද ප්‍රිය ද කැමැති ද වෙයිද, කවර හෙයින් ඉසිවරයෝ (ඒ) කම්සුව නො පසසත් ද?

2025. කාමෙසු වෙ හ ඤාඤරෙ ඛජ්ඣරෙ ච  
 කාමෙසු දුක්ඛඤ්ඤි භයඤ්ඤි ජාතං,  
 කාමෙසු භුතාධිපතී පමඤ්ඤා  
 පාපානි කම්මානි කරොනති මොහා.
2026. නෙ පාපධම්මා පසවෙඤ්ඤා පාපං  
 කායස්සභෙද නිරයං වජනති,  
 ආදීනවං කාමභුග්ගෙසු දීඨවා  
 නඤ්ඤා ඉසයො නපසංසනති කාමෙ.
2027. වීමංසමානො ඉසිනො භිසානි  
 තීරෙ ගභෙකාන ඵලෙ නිධෙසිං,  
 සුඤ්ඤා අපාපා ඉසයො වසනති  
 එතානි නෙ බුහම්මාරී භිසානි.
2028. න නෙ නටා නො පන කීළනෙය්‍යා  
 න ඛජ්ඣවා නො පන නෙ සභායා,  
 කීසම්මං පරජ්ඣම්මං සභස්සනොඤ්ඤා  
 ඉසිති කිං කීළසි දෙවරාජ.
2029. ආචරියො මෙසි පිතා ච මඤ්ඤං  
 එසා පතීට්ඨා ඛලිතස්ස බුහෙම්ම,  
 එකාපරාධං ඛම භුරිපඤ්ඤා  
 න පණ්ණිතා කොධබලා භවනති
2030. සුචොසිතං ඉසිනං එකරතනං  
 යං වාසවං භුතපතීං අද්දසාම,  
 සඛෙඛව භොතොතා සුමනා භවනතු  
 යං බුහම්මෙණා පට්ඨපාදී භිසානි.
2031. අභඤ්ඤා සාරිපුඤ්ඤා ච මොග්ගලානො ච කස්සපො,  
 අනුරුද්ධො පුණ්ණෙණ ආනන්දෙ තදස්සං සඤ්ඤා භාතරො.
2032. හගීනී උපලවණ්ණො දසී බුජ්ජුඤ්ඤා තද,  
 වීඤ්ඤා ගභපතී දසො යකෙඛා සාතාගීරො තද.
2033. පාරිලෙය්‍යො තද නාගො මධුදෙ සෙට්ඨවානරො,  
 කාඵදසී තද සකෙකා එවං ධාරෙඵ ජාතකතති.

5. භිසජාතකං.

---

1. පසවෙඤ්ඤා - වී.  
 2. බුජ්ජුඤ්ඤා - මජ්ඣ.  
 3. පවාසිතං එසිතං - මජ්ඣ.,  
 4. පාරිලෙය්‍යො - මජ්ඣ., සා.

2025. ශක්‍රය, කාම සම්පත් නිසා සත්ත්වයෝ නසනු ලබන්. බද්ධ ලබන්. කාමයන් නිසා දුක හා බිය හට ගනී. කාම සම්පත නිසා පමාවුවෝ මෝහය නිසා පව් කරති.

2026. ඒ පාපස්වභාවය ඇත්තෝ පව් කොට මරණයෙන් පසු නිරා වදිති. මෙසේ කම්සැපයේ දෙස් දැකූ ඉසිවරයෝ කාමයන් නො පසසති.

2027. බබ්සැරියාණෙනී, ඉසිවරයන් විමසන්නා වූ මම ඉවු-රෙහි වූ නෙළුම් අල ගොඩ සැඟවීම්. ඉසිවරු පවිත්‍ර වූ පව් රහිත වූ වෙසෙත්. මෙය නොපගේ නෙළුම් අල වේ.

2028. සහසුන්ත්‍රයාණෙනී, අපි නොපගේ නළුවෝ නො වෙමු, ක්‍රීඩකයෝ නො වෙමු, නෑයෝ ද නො වෙමු, මිතුරෝ ද නො වෙමු, දෙව් රජුනි, තෙපි හවුසන් සමග කුමක් නිසා ක්‍රීඩා කරවූ ද?

2029. මහාප්‍රාඥය, තෙපි මාගේ ඉරුකුමා වවු. මාගේ පියා ද වවු. මා කළ වරදට ඔබ වහන්සේගේ පා සෙවණ පිහිට වේවා. මා කළ වරදට කමා කරන්නේ මැනැවි. නුවණැත්තෝ ක්‍රෝධය බලය කොට ඇත්තෝ නො වෙති.

2030. තවුසන්ගේ මේ වනයෙහි එකරැයක් විසීම නිසා භූතාධිපති ශක්‍රයා දුටුවු. එහෙයින් යහපත් විසීමකි. ඔබගේ ඇඳුරු බමුණා නෙළුම් අල පසුව ලදුයෙන් පින්වත් ඔබ හැම සතුටු සිත් ඇත්තෝ වෙත්වා.

2031. මම ද සැරියුන් මුගලන් කසුළු අනුරුදු පුණු සහ අනඳ යන මොහු ද එකලා සත් සොහොයුරෝ වූමහ.

2032. එකලා නැගැණියෝ උපුල්වන් වූහ. දසිය මුළුත්තරා වූවා ය. එකලා දසයා විත්ත ගහපතියා විය. එකලා යසෝ ව සිටියේ සාතාභිර ය.

2033. එකලා ඇත් තෙම පාරිලෙය ඇතා ය. වදුරා නම් මී දුන් වදුරා ය. එකලා ශක්‍රයා කාච්ඡයි තෙරණුවෝ ය. ජාතකය මෙලෙස දරා ගනිවු.

5. හිය ජාතක යි.

2034. මහෙසි රුවිනො හරියා ආනිතා පදමං අහං,  
දසව සහසහසානි යං මං සුරුවීමානයි.
2035. සාහං බ්‍රාහ්මණ රාජානං වෙදෙහං මිථිලග්‍රහං  
නාභිජානාමි කායෙන වාචාය උදවෙනසා  
සුරුවීං අනිම ඤාඤිඤො ආච්චා<sup>1</sup> යදිවා රහො.
2036. එතෙන සච්චවජේජන පුතො උපජේතං ඉසෙ,  
මුසා මෙ භණමානාය මුඤ්ඤා එලකු සත්තධා.
2037. භතකුමනාපසස පිතා මාතා වාපි සුවාමිනෝ,<sup>2</sup>  
තෙ මං බුඤ්ඤා වීනෙතාරො යාව අට්ඨංසු ජීවිතෙ.
2038. සාහං අභිංසාරතිනී කාමයො ධම්මචාරිණී,  
සක්කවචං තෙ උපට්ඨාසිං රක්ඛන්ද්වමනන්දිතා.
2039. එතෙන සච්චවජේජන පුතො උපජේතං ඉසෙ,  
මුසා මෙ භණමානාය මුඤ්ඤා එලකු සත්තධා.
2040. ටසාලසිඤ්ඤිසහසානි සහභරියානි බ්‍රාහ්මණ,  
නාසු ඉසාසා වා කොධො වා නාහු මඤ්ඤා කුදවනං.
2041. භිතෙන තාසං නන්දමි නව මෙ කාචී අපසියා  
අභ්‍යානං වාහුකමපාමී සද සබ්බා සපකභිසො.
2042. එතෙන සච්චවජේජන පුතො උපජේතං ඉසෙ,  
මුසා මෙ භණමානාය මුඤ්ඤා එලකු සත්තධා.
2043. දසෙ කම්මකරෙ පෙසෙසා<sup>3</sup> යෙ වඤ්ඤා අනුජීවිනො,  
පොසෙමි සහධිමෙමන සද පමුදිතින්දියා
2044. එතෙන සච්චවජේජන පුතො උපජේතං ඉසෙ,  
මුසා මෙ භණමානාය මුඤ්ඤා එලකු සත්තධා.
2045. සමඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණො වාපි අඤ්ඤා වාපි වණ්ඩිබ්බකෙ,  
තපෙමි අත්තපානෙන සද පයනපාණිනී.

1. අච්චා - මජ්ඣ.

2. භතකු මම සයු මාතා පිතා වාපිවයුරො සා, භතකු මාතා සයු පියා මාතා පිතාව සයුරො - මජ්ඣ.

3. යාව අට්ඨංසු ජීවිතං - මජ්ඣ.

4. දසකම්ම කරා පෙසා - චී.



2034. සෘෂිකුමනි, සියලු දෙනාට පළමු වැ ගෙනෙන ලද මම සුරුවී රජුගේ බිරිඳ වන අගමෙහෙසිය වෙමි. යම් කලෙක මා සුරුවී රජ ගෙනායේ ද එ තැන් සිට දසදහසක් අවුරුදු තනි ව මෙහි විසිමි.

2035. සෘෂිකුමනි, ඒ මම විදේහ රට මිසුලු නුවර සුරුවී රජතුමා කසින්, වචනයෙන් හෝ සිතීන් ඉදිරියේ හෝ රහසිගත ව ඉක්මවා සිතුවි නො දනිමි.

2036. සෘෂිකුමනි, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදිවා. බොරු කියන්නී නම් මාගේ හිස සතට පැළේවා.

2037. සෘෂිකුමනි, මන වඩන මාගේ සැමියාගේ මවපියන් මා හික්මවමින් යමතාක් කල් ජීවත් ව සිටියාහු ද, (ඒ තාක්)

2038. ඒ මම අභිසාවෙහි ඇලුණි කුලල ධර්මයන්හි හැසිරෙන්නී දිවා රැයේ ලැසි නො වී සකසා ඔවුන්ට උවචැන් කෙළෙමි.

2039. සෘෂිකුමනි, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදිවා. බොරු කියන්නී නම් මාගේ හිස සතට පැළේවා.

2040. සෘෂිකුමනි, සමාන බිරියෝ සොළොස් දහසක් වෙන්. කිසිකලෙක ඔවුන් කෙරේ ඊර්ෂ්‍යාවක් හෝ ක්‍රෝධයක් මට නො විය.

2041. ඔවුන්ට හිත සිතීන් සතුටු වෙමි. මට කිසිවකුත් අප්‍රිය නො විය. හැම ද සියලු සපන්නීන්හට මට මෙන් අනුකම්පා කරමි.

2042. සෘෂිකුමනි, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදිවා. බොරු කියන්නී නම් මාගේ හිස සතට පැළේවා.

2043. දසයන් කම්කරුවන් පණිවිඩ කරුවන් සහ තමා නිසා ජීවත්වන සෙස්සන් ද හැම කල්හි සතුටු ඉදුරන් (ප්‍රිය බැල් ම හා කතා) ඇති වැ (ඔවුන්ගේ) සත්‍යභාවය දැනූ පොෂණය කරමි.

2044. සෘෂිකුමනි, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුත්‍රයෙක් උපදිවා. බොරු කියන්නී නම් මාගේ හිස සතට පැළේවා.

2045. ශ්‍රමණයන් ද බමුණන් ද සෙසු යාවකයන් ද පිරිසුදු සිතැති ව හැම කල්හි ආහාර පානයෙන් සංග්‍රහ කරමි.

- 2046. එතෙන සච්චිජෙජන පුනෙතා උපපජ්ජනං ඉසෙ,  
මුසා මෙ භණමානාය මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
- 2047. වාතුද්දසි පණ්ණරසි යාව පකඛසස අට්ඨමි,  
පාටිභාරියපකඛඤ්ඤ අට්ඨංඛගසුසමාහිතං.  
උපොසථං උපවසාමි සද සීලෙසු සංවුතා.
- 2048. එතෙන සච්චිජෙජන පුනෙතා උපපජ්ජනං ඉසෙ,  
මුසා මෙ භණමානාය මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
- 2049. සට්ඨෙච්ච තෙ ධම්මගුණා රාජපුත්ති යසසසිති,  
සංචිජ්ජනති තසි භද්දෙ යෙ නිං කිංකෙසි අත්තති.
- 2050. ඛෙතියො ජාතිසමපනෙතා අභිජාතො යසසස්මා,  
ධම්මරාජා වීදෙභානං පුනෙතා උපපජ්ජතෝ තචං<sup>1</sup>,
- 2051. රුම්<sup>2</sup> රජොජලධරො අසෙ වෙභාසයං ධීතො,  
මනුඤ්ඤං භාසසි<sup>3</sup> වාචං යං මඤ්ඤං හදයඛගමං.
- 2052. දෙවතානුසි සභගච්චා ඉසිවාසි<sup>4</sup> මහිද්ධිතො,  
කොවාසි නිං අනුපතෙතා අත්තානං මෙ පවෙදය.
- 2053. යං දෙවසඛතා වජුනති සුධම්මායං<sup>5</sup> සමාගතා,  
සොභං සතෙතා සභසුඤ්ඤා ආගතොසමි තච නතිතෙක.
- 2054. ඉඤ්ඤො ජීවලොකසමිං යා භොතති සමචාරිනී,  
මෙධාවිනී සීලවතී සසුදෙවා පතිබ්ඛතා.
- 2055. තාදීසාය සුමෙධාය සුචිකම්මාය නාරියා,  
දෙවා දසසනමායනති මානුසියා අමානුසා.
- 2056. නිඤ්ඤා භද්දෙ සුචිඤ්ඤාන පුට්ඨෙ සුචිරිතෙන ව,  
ඉධ රාජතුලෙ ජාතං සබ්බකාමසමිද්ධිනී.
- 2057. අයඤ්ඤා තෙ රාජපුත්ති උභයසු කට්ඨගහො,  
දෙවලොකුපපත්ති ව කිත්ති ව ඉධ ජීවිතෙ.
- 2058. වීරං සුමෙධෙ සුඛිනී ධම්මං පාලයමත්තනී<sup>6</sup>,  
එසාභං තිදිට්ඨං යාමි පියමෙම තච දසසනනති.

6. සුරුවිජාතකං.

---

- 1. උපජ්ජනෙ - සා.
- 2. තච - චි.
- 3. දුම්මි - මජ්ඣං, සා.
- 4. භාසසෙ - මජ්ඣං, සා.
- 5. ඉසිවාසි ඉසිවාසි - මජ්ඣං, සා.
- 6. සුධම්මාය - මජ්ඣං, සා.
- 7. ධම්මං මත්තනී. පාලය - චි.

2046. සාම්බන්ධී, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදිවා. බොරු කියන්නී නම් මගේ හිස සතට පැළේවා.

2047. දිනපතා පන්සිල්හි පිහිටි මම, තුදුස්වක, පසළොස්වක, අටවක සහ ප්‍රාතිහාර්ය පක්ෂය යන දවස්හි අංග අටකින් යුතු පෙහෙවස් සමාදන් වෙමි.

2048. සාම්බන්ධී, මේ සත්‍ය වචනයේ බලයෙන් මට පුතෙක් උපදිවා. බොරු කියන්නී නම් මගේ හිස සතට පැළේවා.

2049. යසස් ඇති රාජපුත්‍රිය, (රාජදේවිය) ඔබ යම් ගුණ රැසක් ප්‍රකාශ කළෝ ද ඒ සියලු ගුණයෝ ඔබ කෙරේ විද්‍යමාන වෙති.

2050. ඝෂත්‍රිය වූ කුලීන වූ අතිජාත වූ පිරිවර සහිත වූ විදේහ රචවාසින්ට ධර්මරාජ වූ (දැහැමිව රාජ්‍යය කරන) පුත්‍රයෙක් ඔබට උපදින්නේ ය.

2051. නවුස් වෙස් ගත් රජස්දැලි සහිත වූ සිරුර ඇති ව හිස් වූ අභයේ සිටැ යමෙක් මගේ සිත් ගන්නා මනහර බස් බෙණේ ද.

2052. ඔබ දෙවිලොවින් පැමිණි දෙවියෙක් ද? මහත් සාඤ්ඤි ඇති සාම්බන්ධියෙක් ද, මෙහි පැමිණි ඔබ කවර කෙනෙක් දැ යි තමා මට කියව.

2053. සුධම්මා දිව්‍ය සභාවට රැස් වූ දේවි සමුහයා යමකු වදිත් ද දහසක් ඇස් ඇති ශක්‍ර නම් වූ ඒ මම නොප වෙත ආවෙමි.

2054. මේ ලෝකයෙහි දැහැමි පැවතුම් ඇති ව නුවණින් හා සිලයෙන් යුතුව නැදිමයිලන් දෙවියන් ලෙස සිතා බුහුමන් දක්වන පතිව්‍රතා ගුණයෙන් යුක්ත ඒ ස්ත්‍රීහු වෙත් ද.

2055. ඒ බඳු ගුණ ඇති නැණවත් පවිත්‍ර ක්‍රියා ඇති මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රිය දැකීමට අමනුෂ්‍ය වූ දෙවියෝ පැමිණෙත්.

2056. සොඳුර ඔබ ද පෙර පුරුදු කළ සුවරිත ධර්ම නිසා මේ ලොවැ රජ කුලයේ ඉපිදූ සියලු සම්පතින් දියුණු වූවාහු ය.

2057. රාජපුත්‍රිය, ඔබ දෙවිලොවෙහි ඉපදීම ද මෙලොවැ මනුෂ්‍ය වූ කීර්තිධර වීම ද යන මෙය දෙ ලොවැ ජයග්‍රහණය වේ.

2058. නැණවතිය, ඔබ සැපවත් ව තම ගුණදම් බොහෝ කල් රකුව. ඒ මම දෙවිලොව යමි. ඔබේ දැක්ම මට ප්‍රිය ය.

6. සුරුවී ජාතක යි.

2059. අපොසස්සුකෙකාදනී තුවං කපොත  
විභබ්බම න තව භොජනජෝ,  
බුදුං පිපාසං අධිවාසයනොතා  
කසමා භවං පොසථීකො කපොතො<sup>1</sup>.
2060. අභං පුරෙ ගිඤ්චතො කපොතියා  
අසමී පදෙසසමී උභො රමාම,  
අථංගහී සාකුණිකො කපොති-  
අකාමකො නාය විතා අභොසිං.
2061. නානාභවා<sup>2</sup> විප්පයොගෙන තසසා  
මනොමයං වෙදනං වෙදියාමී<sup>3</sup>,  
තසමා අභං පොසථං<sup>4</sup> පාලයාමි  
රාගො මමං මා පුනරාගමාසි.
2062. අනුජ්ජගාමි උරග<sup>5</sup> විජිව්හ  
ද්ධාච්චිධො සොරවීසොසි සප්ප,  
බුදුං පිපාසං අධිවාසයනොතා  
කසමා භවං පොසථීකො නු දීසො.
2063. උසභො අහු බලවා ගාමීකසස  
වලකකකු වණ්ණබ්බුපපභොතො  
මං අසාමි නං කුපිතො අධංසිං<sup>6</sup>.  
දුසබ්බානිතුණ්ණො මරණං උපාගමී<sup>7</sup>
2064. තනො ජනා නික්ඛමිකාන ගාමා  
කැදිකා රොදික අපකකමීංසු,  
තසමා අභං පොසථං පාලයාමි  
කොධො මමං මා පුනරාගමාසි.
2065. මතාන<sup>8</sup> මංසානි බහු සුසානෙ  
මනු ඤ්ඤිරුපං තව භොජනෙතං,  
බුදුං පිපාසං අධිවාසයනොතා  
කසමා භවං පොසථීකො සිගාලො<sup>9</sup>.

---

1. කපොත - වී.  
2. නානාභවා - ස්වා.  
3. වෙදියාමි - මජ්ඣං, ස්වා.  
4. පොසථං - මජ්ඣං, ස්වා.  
5. උරග දුජිව්හ මජ්ඣං, උරගා දුජිව්හො - ස්වා.  
6. අසාමි, - වී.  
7. උපාගා - මජ්ඣං, ස්වා.  
8. මතානං - මජ්ඣං, වී.  
9. සිගාලො - වී.

2059. පරෙවිය, දැන් ඔබ ආභාරයට ආසා නැත්තෝ ය. ඔබට ආභාරයෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත්තේ ද? පින්වත් පරෙවියා සා පිපාසා ඉවසමින් පෙනෙවස් රක්තේ කීම?

2060. තවුසාණෙනි, මම පෙර පරෙවි දෙනක හා බැඳී ගියෙමි. මේ පෙරෙයේ අපි දෙදෙනා ප්‍රේමයෙන් වූසුවු. එකලා කුරුල්ලෙක් (උකුස්සෙක්) පරෙවි දෙන අල්ලා ගනී. නො කැමැත්තෙන් මම ඇගෙන් වෙන් වීමි.

2061. ඇගේ නැතිවීම නිසා උපන් විරහ දුකින් සිත් වේදනා විදිමි. එහෙයින් මම පෙනෙවස් රකිමි. රාගය මට නැවත නො පැමිණේවා.

2062. සෘජුව ගමන් නො කරන උරගයකු වූ දෙ දිවි ඇති සර්පය, ඔබ දළ අවි කොට ඇති දරුණු විෂ ඇත්තෙහි ය. පින්වත් සර්පයා සා පවස් ඉවසමින් පෙනෙවස් රක්තේ කවර හෙයින් ද?

2063. වලනය වන මොල්ලියක් ඇති වර්ණයෙන් හා බලයෙන් යුක්ත වූ වෘෂභයෙක් ග්‍රාමභෝජකයාට විය. උෟ මා මැඩ පි හෙයින් කීපුණු මම උෟ බැසීමි. දුකට පැමිණි ගවයා මරණයට පත් විය.

2064. ඉක්බිති ගමවැසියෝ නික්ම අවුත් හඬා වැලැපෑ ගියාහු ය. එහෙයින් මම පෙනෙවස් රකිමි. මට නැවත ශ්‍රෝධය නො පැමිණේවා.

2065. සොහොනෙහි මළවුන්ගේ මස් බොහෝ ඇත. මේ ආභාරය නොපගේ සිත් ගන්නේ ය. පින්වත් ශෘගාලය, සා පවස් ඉවසමින් පෙනෙවස් රක්තේ කීම?

2066. පවීසස<sup>1</sup> කුච්ඡිං මහතො ගජසස  
කුණපෙ රතො හස්තීමංසෙ පභිදො,  
උණෙතා ව වාතො තිබ්භො ව රසමියො  
තෙ සොසදුං තසස කර්සමග්ගං.
2067. කියො ව පණ්ඩු ව අභං හදනොත<sup>2</sup>  
න මෙ අනු නිකමනාය මගො,  
මහා ව මෙසො සහසා පවසසි  
සො තෙමධී තසස කර්සමග්ගං.
2068. තතො අභං නිකමමීසසං හදනොත  
වණෙ යථා රාහුමුඛා පමුණො,  
තසමා අභං පොසථං පාලයාමී  
ලොහො මමං මා පුනරාගමාසී.
2069. වමොකදුපසමිං කිපිලලිකානි  
නිපොථයනොතා කුචං පුරෙ වරාසී,  
බුදං පිපාසං අධිවාසයනොතා  
කසමා හවං පොසථිකො නු අවෙජා.
2070. සකං නිකෙතං අභිභීලයානො<sup>3</sup>  
අත්චිජනාය මලතං<sup>4</sup> අගඤ්ඤිං,  
තතො ජනා නිකමමීජාන ගාමා  
කොදණ්ඩකෙන පරිපොථසීංසු මං.
2071. සො භිනනසීසො රුහිරමකඛිතඬෙතා  
පච්චාගමාසීං සකං<sup>5</sup> නිකෙතං,  
තසමා අභං පොසථං පාලයාමී  
අත්චිජනා මා පුනරාගමාසී.
2072. යං නො අපුච්ඡිස්ස කුචං හදනොත  
සඬෙඛව ව්‍යාකරිමෙ යථාපජානං,<sup>6</sup>  
මයමපි පුච්ඡාම තවං හදනොත<sup>7</sup>  
කසමා හවං පොසථිකොනු බුහෙමි.
2073. අනුපලිණො මම අසසමඞ්ඤ  
පචෙචකබුදො මුහුණං නිසීදී,  
සො මං අවෙදී ගතිමාගතිඤ්ඤ  
නාමඤ්ඤි ගොතං වරණඤ්ඤි සබ්බං.

1. පවීස-මජ්ඣ.

2. හදනොත - මජ්ඣ.

3. මංසෙසු - මජ්ඣ, සා.

4. අභිභෙදයානො - මජ්ඣ, සා.

5. මලයතං - මජ්ඣ.

6. සකං - මජ්ඣ, සා.

7. ජානනං - චී.

8. කුචං ම. හදනොත - මජ්ඣ, චී.

2066. ඇත්කුණට තදින් ඇලුණේ ඇත් මසට ඉතා ගිජු වූ මහත් ඇත්කුසට වැදුණෙමි. උණුසුම් වාතයක් දැඩි රශ්මියක් ඇතාගේ ඒ මල මහ වියළී.

2067. ස්වාමීනි, මම කෘත වීමි. පවු පැහැ වීමි. නික්මෙන්නට එහි මට මගෙක් නො වී ය. මහ වැස්සක් හදිසියේ වැස්සේ ය. එය උගේ මලමහ තෙමි ය.

2068. ස්වාමීනි, ඉක්බිති මම රාහු මුවෙන් මුත් සඳ සේ එයින් පිටවීමි. එ හෙයින් මම පෙහෙවස් රකිමි. ලොහය නැවැත මට නො පැමිණේවා.

2069. පෙර තෙපි හුඹස් වෙයන් බුදිමින් හැසිරුණවු ය. පින්වත් වලසාණෙනි, දන් සා පවස් ඉවසමින් පෙහෙවස් රක්තේ කීම?

2070. සිය නිවෙස වූ වන ලැහැබට නිභා කරමින් ආශා අධික හෙයින් මලය පෙදෙසට ගියෙමි. ගම්වැසියෝ එයින් නික්මූ අවුත් දුනු දඬුවලින් හා මුඟුරුවලින් මට තැළූහ.

2071. බිදුණු හිසත් ලේ තැවැරුණ සිරුරත් ඇති මම සිය නිවෙසට ආපසු ආවෙමි. එහෙයින් මම පෙහෙවස් රකිමි. අධික ආශාව මට නැවැත නො පැමිණේවා.

2072. ස්වාමීනි, ඔබ වහන්සේ අපෙන් යමක් විතාලෝ ද අපි හැම දන්තා පරිද්දෙන් හෙළි කෙළෙමු. ස්වාමීනි, අපි දු ඔබ වහන්සේ විතාරමු. පින්වත් ඔබ වහන්සේ පෙහෙවස් රක්තේ කීම?

2073. කෙලෙස් නො වැකුණ පසේ බුදුන් වහන්සේ නමක් මගේ අසපුවෙහි මොහොතක් වැඩහුන් සේක. උන් වහන්සේ මට යායුතු තැන ද පැමිණි තැන ද තම ගොත් ද වරණ දහම් ද යන සියල්ල දෙසූ සේක.

2074. එවමපහං නගනභෙ තසස පාදෙ  
න වාපි නං මානගතෙන පුච්ඡිං,  
තසමා අහං පොසපං පාලයාමී  
මානො මම මා පුනරාගමාසිති.

7. පඤ්චපොසප්පාතකං.

2075. සචෙ හි නරාහං ධනභෙතු ගභිතො  
මා මං වධි ජීවගාහං ගතෙකා,  
රඤ්ඤෙ ව මං සච්ච උපෙනි තෙහි  
මඤ්ඤෙ ධනං ලච්ඡිති නපරුපං.

2076. න මෙ අයං තුමො<sup>1</sup> වධාය අප්ප  
සමාහිතො වාපවරෙ ධුරපො,  
පාසඤ්ඤා නරාහං අධිපාතධිසසං  
යථා සුඛං ගච්ඡතු මොරරාජා.

2077. යං සත්ත වසසාති මමානුබන්ධි  
රතතිඤ්චං ධුරපිපාසං සහනෙකා,  
අප්ප කිසස මං පාසවසුපතීනං  
පමුත්තවෙ ඉච්ඡිති බන්ධනසමා.

2078. පාණාතිපාතා වීරනොත්‍රසප්ප  
අභයං නු තෙ සබ්බභූතෙසු දිනනං,  
යං මං තුචං පාසවසුපතීනං,  
පමුත්තවෙ ඉච්ඡිති බන්ධනසමා.

2079. පාණාතිපාතා වීරනසස ධුරුහි  
අභයඤ්ඤා යො සබ්බභූතෙසු දෙනි,  
පුච්ඡාමී නං මොරරාජෙනමසං  
ඉතො වුතො කිං ලභතෙ සුඛං සො.

2080. පාණාතිපාතා වීරනසස ධුරුමී  
අභයඤ්ඤා යො සබ්බභූතෙසු දෙනි,  
දිට්ඨෙව ධම්මෙ ලභතෙ පසංසං  
සග්ගඤ්ඤා යො යාති සරීරභෙද.

2081. න සනති දෙවා ඉච්චානු එකෙ  
ඉධෙව ජීවො විභවං උපෙනි,  
කථා එලං සුකතදුක්ඛතානං  
දතතු<sup>2</sup>පඤ්ඤානඤ්ඤා වදනති දනං.  
තෙසං වචො අරහතං සද්දහානො  
කසමා අහං සකුණෙ බාධයාමී.

1. තුංඤ - මජ්ඣ., 8.  
2. දසු - මජ්ඣ.,



2074. මෙසේ වුවත් මම උන්වහන්සේගේ පා නො වැන්දෙමි. උඩඟු සිකින් උන්වහන්සේ නො වීතාලෙමි. එහෙයින් මම පෙහෙවස් රකිමි. මානය මට යළිත් නො පැමිණේවා.

7. පංචුපොසට ජාතක යි.

2075. මිතුර, මා වස්තුව ලබාගනු සඳහා අල්ලා ගත්තේ නම්, මා නො මරා ජීවග්‍රාහයෙන් රජු සමීපයට ගෙන යව. එ කලා බොහෝ වස්තුව ලබන්නෙහිය යි හඟිමි.

2076. මොනර රජුනි, මේ ඊය ඔබ නසන්නට දුන්නෙහි කැබුයෙම නො වෙමි. ඔබ අසු වෑ සිටින මලපුඬුව සිඳින්නට කැබුටෙ වෙමි. මොනර රජ සුවසේ යේවා.

2077. සත් වසක් මුළුල්ලේ දිවාඳහි යා පවස් ඉවසමින් යම් හේතුවක් නිසා මා ලුහුබැන්දෙහි. පුඬුවේ බැඳුණ මා ඉන් මුදුන් නට කුමට කැමැති වෙහි ද?

2078. තෙහි ප්‍රාණසාතයෙන් වැළකුණවු ද? සවිසත්තට අභය දෙන ලද්දවු ද? පුඬුවට අසු වී සිටින මා බැමීමෙන් මුදුන්තට කැමැති වන්නවු ද?

2079. මොනර රජුනි, යමෙක් ප්‍රාණසාතයෙන් වැළැකුණේ ද, සියලු සතුන්හට අභය දනය දේ ද, හේ මෙ ලොවින් වසුත වූ පසු කෙ බඳු සැපතක් ලබා ද? මේ කරුණ විචාරමි.

2080. යමෙක් ප්‍රාණසාතයෙන් වැළකුණේ ද සවිසත්තට අභය දනය කෙරේ ද හෙතෙම මේ ජීවිතයේදී ම පැසසුම ලබයි. මරණින් මත්තේ දෙවිලොවට යයි.

2081. ඇතැම් කෙනෙක් දෙවියෝ නැතැ යි කියති. ප්‍රාණය මෙ ලොව ම නැසේය යි ද පින් පවති විපාක නැතැ යි ද දනය මෝඩයන් පනවා ගත්තකැ යි ද කියති. රහතුන්ගේ ඒ කීම අදහන මම පක්ෂින් මරමි.

2082. වන්දෙ ව සුරියො ව උභො සුදස්සනා  
ගච්ඡන්ති ඔභාසයම නතලිකෙඛ,  
ඉමස්ස ලොකස්ස පරස්ස වා තෙ  
කථන්තූ තෙ ආහු මනුස්සලොකෙ.
2083. වන්දෙ ව සුරියො ව උභො සුදස්සනා  
ගච්ඡන්ති ඔභාසයම නතලිකෙඛ,  
පරස්ස ලොකස්ස න තෙ ඉමස්ස  
දෙව්නි තෙ ආහු මනුස්සලොකෙ.
2084. එසෙච තෙ නිහතා භීන්වාද  
අනෙකුකා යෙ න වදන්ති කමමං,  
තථා එලං සුකතද්දස්සනානං  
දන්තූ<sup>1</sup> පඤ්ඤන්තං යෙ ව වදන්ති දුතං.
2085. අඤ්ඤා භි සච්චං වචනං තවෙතං  
කථං භි දුතං අඵලං වදෙය්‍ය,  
තථා එලං සුකතද්දස්සනානං  
දන්තූ පඤ්ඤන්තස්ඤ්ඤි කථං භවෙය්‍යා
2086. කථං කරො කිත්තිකරො කිමාවරං  
කීං සෙවමානො කෙත තපොගුණෙන,  
අකකාභී මෙ මොරරාජෙතමස්ථි<sup>2</sup>  
යථා අභං නො නිරයං පනෙය්‍යං.
2087. යෙ කෙච්චි අස්ථි සමණා පථව්‍යා<sup>3</sup>  
කාසාවචස්ථා අනගාරියා<sup>4</sup> තෙ,  
පාතොච පිණ්ඩාය වරන්ති කාලෙ  
චිකාලවරියා වරතා භි සනෙතා.
2088. තෙ තස්ථි කාලෙකුපසඤ්ඤිතා  
පුච්චෙස්සි<sup>5</sup> යනෙත මනසො පියං සීයා,  
තෙ තෙ<sup>6</sup> පචකඛන්ති යථා පජානං  
ඉමස්ස ලොකස්ස පරස්ස වස්ථිං.
2089. තචංච ඵ්ණ්ණං උරගො පුරාණං  
පඤ්ඤුපලාසං හරිතො දුමොච,  
එසපභිනො මම ලුද්දභාවො  
පජහා<sup>7</sup>මහං ලුද්දකභාවමජ්ජ.

---

1. දහු - මජ්ඣං.	5. කාසාය වස්ථා අනගාරියං වරන්ති - මජ්ඣං, ස්‍යා.
2. අකකාභී නං දුතී - මජ්ඣං.	6. පුච්ච භි - මජ්ඣං.
3. රාජ-කමස්ථි - මජ්ඣං.	7. තං - මජ්ඣං, ස්‍යා.
4. පථව්‍යා - මජ්ඣං.	8. පහා - මජ්ඣං, ස්‍යා.

2082. දකුම් කලු වූ සඳ හිරු දෙදෙන බබළමින් අහසේ ගමන් කරති. ඔව්හු මෙ ලොවට අයිති වෙත් ද නැතහොත් පරලොවට අයිති ද? ඒ විමනැහි දිව්‍ය පුත්‍රයෝ කෙසේ වෙත්දැයි මිනිස්ලොවැ කියත් ද?

2083. දකුම් කලු වූ සඳ හිරු දෙදෙන බබළමින් අහසේ ගමන් කරති. ඔව්හු පරලොවට අයත් වෙති. මෙ ලොවට අයත් නො වෙති. මිනිස්ලොවැ ඔව්හු දෙවියෝ යයි කියති.

2084. යම් කෙනෙක් අහේකුකවාදී වෙත් ද පුණ්‍ය පාප කර්මයන්ගේ විපාකය හෙවත් පිරිසුදු අපිරිසුදු බවට හෙතු වන කම් නැතැ යි කියත් ද, දන් දීම මෝඩයන් විසින් පැනැවූවකැයි කියත් ද ඒ මහණ බමුණෝ මේ කරුණෙහි නැසුණෝ වෙත්.

2085. තොපගේ මේ කීම ඵකාන්තයෙන් සත්‍යයෙකි. දනය විපාක නැතැ යි කියන්නේ කෙසේ ද? එසේ සුකෘත දුෂ්කෘත-යන්ගේ පල විපාක මෝඩයන් පැනැවූවක් වන්නේ කෙසේ ද?

2086. මොනර රජුනි, කුමක් කරන්නේ කෙසේ කරන්නේ කුමක හැසිරෙන්නේ කුමක් සේවනය කරන්නේ කෙබඳු තවුස් ගුණයක් නිසා නිරයේ නො වැටෙමි ද එයට උපදෙස් කියව.

2087. මෙ ලොවැ යම් ශ්‍රමණ කෙනෙක් වෙත් ද කසාවත දරන අනගාරික වූ නො කල්හි හැසිරීමෙන් වැළැකී ඒ සත්පුරුෂයෝ (පසේ බුදුවරු) උදසන්හි සුදුසු කාලයෙහි පිඩුසිඟා වඩිති.

2088. සුදුසු කලැ උන්වහන්සේ වෙතැ එළඹූ තොප කැමැති යමක් වේ නම් එය අසව. උන් වහන්සේ මෙලොව පරලොව දියුණුව දන්නා ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරත්.

2089. සර්පයකු දිරාපත් වූ පැරැණි හැවය හරනා සේ, රුක කැනින් කැන ඇති පඩුවන් පැහැති පත් ඉවත් කරන්නා සේ මම ද අද මගේ රුදුරු ගතිය හරිමි. මේ මගේ රුදුරු ගතිය ප්‍රභීණ ය.

2090. යෙ වාපි මෙ සකුණා අඤ්ඤා<sup>1</sup>  
 සතානි නොකානි නිවෙසනසමි,  
 තෙසංපභං ජීවිතං අජ්ජ දමි  
 මොක්ඛණේ තෙ පඤ්ඤා<sup>2</sup> සකං නිකෙතං.

2091. ඥානෙ වරි පාසහජො අරඤ්ඤා<sup>3</sup>  
 බාධෙතා<sup>4</sup> මොරාධිපතිං යසසසිං  
 බන්ධිතා<sup>5</sup> මොරාධිපතිං යසසසිං  
 දුක්ඛා පමුච්චි<sup>6</sup> යථාහං පමුඤ්ඤාති.

8. මහාමොරජාතකං.

2092. යදෙසමානා විවරිමහ පබ්බතානි වනානි ව,  
 අනෙවසං විවරිං<sup>7</sup> ඤාති<sup>8</sup> තෙමෙ අධිගතා මයා.

2093. බහුං ඉදං මූලඵලං හකෙඛා වායං අනපභොකා,  
 රමමා වීමා ගිරි නදියො ඵාසු වාසො හවිසසති.

2094. ඉධෙවාහං වසිසසාමී සහ සඤ්ඤිති ඤාතිති,  
 අපපාසසුඤ්ඤා නිරාසධිති අසොකො අකුතොභයො.

2095. අඤ්ඤා හි ලෙනං<sup>9</sup> පරියෙස සතඤ්ඤා නො ඉධ විජ්ජති,  
 මො තච්ඡ සුකරෙ හතති ඉධාගඤ්ඤා වරං වරං.

2096. කොනමනාකං ඉධ සතඤ්ඤා කො ඤාති සුසමාගතෙ,  
 අපධංසෙ පධංසෙති තමමම අකඛාඨ පුච්ඡිතා.

2097. උඤ්ඤාරාජී මිගරාජා බලී දයාචුධො මිගො,  
 යො තච්ඡ සුකරෙ<sup>10</sup> හතති ඉධාගඤ්ඤා වරං වරං.

2098. න නො දයා න විජ්ජනති බලං කායෙ සමුභතං<sup>11</sup>,  
 සඤ්ඤි සමග්ගා හුඤ්ඤාන වසං කාභාම ඵකකං.

2199. හදයධිගමං කණ්ණසුඛං වාවං භාසසි තච්ඡක,  
 යොපි යුද්ධෙ පලායෙථ<sup>12</sup> නමෙ පච්ඡා හනාමසෙ.

1. මනා - මජ්ඣ., සා.	9. බහුඤ්ඤා - මජ්ඣ., ඵ.
2. තෙසං අහං - මජ්ඣ., සා.	10. නපො - මජ්ඣ., සා.
3. පඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා.	11. සුකරං - ඵ.
4. බාධෙතා - මජ්ඣ., සා.	12. සමමාහතං - මජ්ඣ., සා.
5. බන්ධිතා - මජ්ඣ., සා.	13. පලායෙඨ - මජ්ඣ., සා.
6. දුක්ඛා පමුච්චි මජ්ඣ., සපමොච්චි - සා., ඵ.	
7. විච්චෙ - මජ්ඣ., සා.	
8. ඤාති - මජ්ඣ., ඵ.	

2090. මා විසින් බදින ලද සිය ගණන් පක්ෂීන් නිවෙසේ ඇද්ද ඔවුනටත් මම අද ජීවිත දනය දෙමි. මම නිවනට පැමිණියෙමි. ඒ සත්‍ය බලයෙන් සියලු සත්ත්වයෝ තමන් වසන තැන්වලට යෙක්වා.

2091. යසස් ඇති මොනර රජ බැඳ ගන්නට, පුඩු අතැති වැද්දෙක් වනායෙහි හැසුරුණේ ය. යසස් ඇති මොනර රජ බැඳ යමසේ දුකින් මිදුණේ ද, එසේ මම ද දුකින් මිදුණෙමි.

8. මහාමෝර ජාතක සි.

2092. යම් ඤාති සමූහයක් සොයමින් අපි පර්වතයන්හි ද වනාන්තරයන්හි ද හැසුරුණෙමු ද (යම්) කෙනකු ඤාතින් සොයමින් හැසුරුණෙමිද? මා විසින් ඔවුහු ලබන ලදහ.

2093. මේ අල වර්ග ද ගෙඩි වර්ග ද බොහෝ ය. කෑ යුතු දෙය ද බොහෝ ය. මේ පර්වත නදීහු මනරම් වෙති. වාසයට පහසු තැනක් වන්නේ ය.

2094. වැයම් රහිත වැ නිසැක වැ ශෝක රහිත වැ බියක් නැති වැ සියලු ඤාතින් සමග මම මෙහි ම වසන්නෙමි.

2095. තවත් සුකරය, වෙන ලොනක් සොයව. මෙහි අපට සතුරෙක් සිටී. හේ මෙහි අවුත් වැඩුණු මසැති හොඳ හොඳ උරන් මරයි.

2096. මෙහි අපගේ සතුරා කවරෙක් ද? නැසිය නොහැකි ලෙස එක්වූ ඤාතින් කවරෙක් නසා ද? විචාරන ලද මට එය කියව.

2097. තවත්ය, උඩට ගිය ඉරි සහිත මෘගරාජයකු වූ බල ඇත්තා වූ දළ මැ අවි කොට ගත් ව්‍යාභ්‍රයෙක් වේ. හේ මෙහි අවුත් වැඩුණු මසැති හොඳ හොඳ උරන් මරයි.

2098. අපි දළ නැත්තෝ නො වෙමු. බලය සිරුරේ ඇත. හැම දෙන එකතු වූ තනි වූ ඔහු යටත් කරමු.

2099. තවත්කය, හිතට වදින කනට මිහිරි වචනයක් කියහි. සටනෙහි අපෙක් යමෙක් පලා ගියොත් පසුව ඔහුත් නසන්නෙමු.

2100. පාණාතිපාතා වීරතො නු අජඝ  
 අභයං නු තෙ සබ්බභූතෙසු දික්ඛං,  
 දයා නු තෙ මිඟ වීරියං න සනති  
 යො සබ්බපතෙතා කපථොච කුමායසී.
2101. න මෙ දයා න විජ්ජනති  
 බලං කායෙ සමුභතං,  
 ඤාතී ච දිස්වාන සමඛිඤ්චකතො  
 තසමා කුමායාමි වනමහි එකතො
2102. ඉමසුදං යනති දිසොදිසං පුරෙ  
 භයඤ්ඤා<sup>1</sup> ලෙනගචෙවසිනො පුට්ඨ,  
 තෙදනී සබ්බමම්ච වසනති<sup>2</sup> එකකො  
 යඤ්චිතා දුපපසභජ්ජ තෙ මයා.
2103. පරිණායකසම්පන්නා සභිතා එකවාදිනො<sup>3</sup>  
 තෙ මං සමග්ගා භිංසෙය්‍යුං තසමා තෙසං න පඤ්ඤො<sup>4</sup>.
2104. එකොච ඉඤ්ඤ අසුරෙ ජිනානි  
 එකොච සෙතො භනති දිජෙ පසංගා,  
 එකොච ව්‍යග්ගො<sup>5</sup> මිඟසබ්බපතො  
 වරං වරං භනති බලං හි තාදිසං.
2105. නභෙව ඉඤ්ඤ න සෙතො නපි ව්‍යග්ගො මිඟාධිපො,  
 සමග්ගෙ සභිතෙ ඤාතී ව්‍යග්ගෙ<sup>6</sup> ච කුරුතෙ වසෙ.
2106. කුමහිලකා සකුණිකා<sup>7</sup> සඛිතිනො ගණවාරිනො,  
 සමමොදමානා එකජංඛං උපතනනති ධයනති ව<sup>8</sup>
2107. තෙසංඤ්ඤ ධයමානානං එකෙඤ්ඤ අපවිත්තති<sup>9</sup>,  
 තඤ්ඤා<sup>10</sup> සෙතො නිතාලෙති වෙය්‍යගඤ්ඤෙව සා ගති.
2108. උසසාභිතො ජවිලෙන<sup>11</sup> පුඤ්ඤනාමිසවඤ්ඤානා,  
 දුඤ්ඤ දුඤ්ඤ පකඛඤ්ඤි මඤ්ඤමානො යථාපුරෙ.
2109. සාධු සමඛිසුලා ඤාතී අපි රුක්ඛා අරඤ්ඤජා,  
 සුකරෙති සමග්ගෙහි ව්‍යග්ගො එකායනො<sup>12</sup> භතො

1. සමග්ගි - මජ්ඣ., වී.	8. සකුණිකා - මජ්ඣ., සාය.
2. භයඤ්ඤා - මජ්ඣ., සාය.	9. දුමනතිව - වී.
3. සරනනී - වී.	10. අපසංකානි - මජ්ඣ.,
4. වාරිකො - අ.	11. තං - වී.
5. තෙසං අපඤ්චෙව - වී.	12. ජවිලකෙන - වී.
6. ඛග්ගො - මජ්ඣ., සාය.	13. එකායනො - මජ්ඣ.,
7. නව්‍යග්ගෙ සාය., ව්‍යග්ගොන - මජ්ඣ.,	

2100. අද ප්‍රාණසාතයෙන් වැළකුණෙහි ද? සවිසන්තට අභය දෙන ලද ද? නුමේ දළ නැද්ද? මෘග බල නැද්ද? සුකර සමූහයා මැදට පැමිණ කුමක් සිතන්නේ ද?

2101. මගේ දළ නැත්තේ නො වෙයි. සිරුරේ ශක්තිය ඇත. සමගි සමපන්නව එක් වූ නැයන් දුටු හෙයින් තනි ව වනයෙහි කල්පනා කරමි.

2102. පෙර මොහු බියපත් වූ වෙන් වෙන් වූ ලෙන් සොයා දිසාවෙන් දිසාවට යති. දැන් ඔහු එක්තැන් ව වෙසෙති. මා විසින් අද ඔවුන් මැඩැලන්නට හැකි නො වේ.

2103. නායකයකු ඇති ව එක්සත් වූ සමගි කතා ඇති ඒ සියල්ලෝ මට නිංයා කරන්නාහ. එහෙයින් අද මම ඔවුන් නො පතමි.

2104. හුදෙකලා ව ශක්‍රයා අසුරයන් දින යි. හුදෙකලාව උකුස්සා පක්ෂීන් නස යි. හුදෙකලා ව ව්‍යාඝ්‍රයා මෘග සමූහයා වෙත පැමිණ වැඩුණු මසැති හොඳ හොඳ උරා මර යි. බලය නම් එබඳු ය.

2105. සමගි වූ නැයන් ඇති ව ව්‍යාඝ්‍රයන් බඳු වූවන් ශක්‍රයා ද වසඟ නො කරන්නේ ය. උකුස්සා ද වසඟ නො කරන්නේ ය. මෘගාධිපති ව්‍යාඝ්‍රයා ද වසඟයෙහි පවත්වා ගන්නට නො හැක්කේ ය.

2106. පිරිවරා ගත් සමූහය සමග හැසිරෙන කුමිභිලක පක්ෂීහු ප්‍රීත වෙමින් එක් වූ ගොඳුරු සොයමින් අභයින් යති.

2107. අභයින් යන ඔවුන්ගෙන් (යම්) කුරුල්ලෙක් ඉවත්ව යේ ද උකුස්සා උෞ පැහැර ගනී. ව්‍යාඝ්‍රයන්ගේ ස්වභාවයන් මෙය යි.

2108. ආමිෂ ලෝලයකු වූ රොදු ඇස් ඇති ජටිලයා විසින් උනන්දු කරන ලද දළ සහිත ව්‍යාඝ්‍රයා පෙර යේ සිතමින් දළ ඇති උරන් වෙත පැත්තේ ය.

2109. නැයන් බොහෝ වීම යහපත් වේ. වනයෙහි රුක් බොහෝ වීම යහපත් වේ. සමගි වූ උරන් විසින් එක් වරකින් ම ව්‍යාඝ්‍රයා නසනු ලැබී ය.

- 2110. බ්‍රාහ්මණයන්ගේ ව්‍යංග්‍යයේ උභෝ හන්ධාන සුකරා, ආනන්දෝ පමුදිතා<sup>1</sup> මහානාදයෝ නාදියුං.
- 2111. තෝසු උදුබෙරමුලසමීං සුකරා සුසමාගතා, තච්ඤං අභිසිඤ්චිංසු නිං නෝ රාජාසි ඉසසරොති.

9. තච්ඤ්චකරජාතකං.

- 2112. වාණිජා සමීතිං කඤ්චා නානාරඨතෝ ආගතා, ධනාහාරා පසකමීංසු එකං කඤ්චාන ගාමණීං.
- 2113. තෙ තං කන්හාරමාගමම අපහකඛං අනොදකං, මහානිශ්‍රොධමදුකුලං සීතච්ඤායං මනොරමං.
- 2114. තෙ වතඤ්ච නිසීදිඤ්චා තසස රුකඛසස ඡාදියා<sup>2</sup>, වාණිජා සමච්චිනොසු බාලා මොහෙන පාරුතා.
- 2115. අඤ්ඤාතෝ අයං රුකො අපි වාරි ව<sup>3</sup> සඤ්චි, ඉඛාසස පුරිමං සාධං මයං ඡීඤ්ච වාණිජා.
- 2116. සා ව ඡීනතාව පඤ්ච අච්චං වාරිං<sup>4</sup> අනාවිලං, තෙ තඤ්ච නහාඤ්චා ව පිච්චා ව යාවනිච්ඡිංසු වාණිජා.
- 2117. දුතියං සමච්චිනොසු බාලා මොහෙන පාරුතා, ඉඛාසස දකඛිණං සාධං මයං ඡීඤ්ච වාණිජා.
- 2118. සා ව ඡීනතාව පඤ්ච යාලීමංසොදනං බුහුං, අපොසාදවණ්ණං කුමාසො<sup>5</sup> සිඛිං<sup>6</sup> ඤීදල සුපියො.
- 2119. තෙ තඤ්ච භුඤ්චා බාදිඤ්චා<sup>7</sup> යාවනිච්ඡිංසු වාණිජා, තතියං සමච්චිනොසු බාලා මොහෙන පාරුතා.
- 2120. ඉඛාසස පච්ඡමං සාධං මයං ඡීඤ්ච වාණිජා, සා ව ඡීනතාව පඤ්ච නාරියො සමලඛකතා.
- 2121. චීච්චුචකොභරණං<sup>8</sup> ආමුතතමණිකුණචලා, අපිසු වාණිජා එකා නාරියො පණ්ණච්චිඤ්චි.
- 2122. සමනතා පරිකරිංසු<sup>9</sup> තසස රුකඛසස ඡාදියා, තෙ තාභි පරිවා රෙසුං<sup>10</sup> යාවනිච්ඡිංසු වාණිජා.

1. පමොදිතා - මජ්ඣං, සඤ්ච.	9. පිච්චා - චී.
2. තෙ - මජ්ඣං, සඤ්ච.	10. චීච්චා මජ්ඣං, චීච්චා - සඤ්ච.
3. ඡායාය - මජ්ඣං.	11. පරිවාසිංසු - මජ්ඣං.
4. අලලායතෙ - මජ්ඣං, සඤ්ච.	12. පරිවාසො - සඤ්ච. පරිවාසො - අට්ඨකරා
5. වාරිච්ච - මජ්ඣං, සඤ්ච.	
6. වාරි - මජ්ඣං, සඤ්ච.	
7. කුමාසො - මජ්ඣං.	
8. සිඛිච්චෙඤ්ච. උසුපියො මජ්ඣං. - සිඛිච්චෙඤ්ච සුපියො - සඤ්ච.	



2110. බ්‍රාහ්මණයා ද ව්‍යාජ්‍යයා ද යන දෙදෙනා නසා උරෝ සතුටු වූ ඉතා සතුටු වූ මහානාද පැවැත්වූහ.

2111. දිඹුල්ගය මුලු උරෝ රැස් වූ තෙහි අපගේ අධිපති රජ වඩයි තව්ෂක උරා දඹිණෙක කළහ.

9. තව්ෂකර ජාතක යි.

2112. නොයෙක් රටවලින් පැමිණි වෙළෙන්දෝ රැස් වූ එකකු ප්‍රධානියා ලෙස පත් කොට ධනය ගෙන වෙළඳාමට ගියහ.

2113. ඒ වෙළෙන්දෝ ආහාරයත් ජලයත් නැති කාන්තාරයකට අවුත් මනරම් සිහිල් සෙවණ සහිත මහනුගරුකක් දුටහ.

2114. අවිද්‍යාවෙන් වැසුණ (මනසැති) මෝඩ ඒ වෙළෙන්දෝ නුගරුක් සෙවණෙහි හීද මෙසේ සිතුහ.

2115. වෙළෙඳුනි, මේ ගස තෙත් සහිත සේ ය. ජලය ද වැගිරේ. එහෙයින් ගසේ පළමුවන අත්ත අපි කපමු යි.

2116. ඒ අත්ත කැපීමත් සමග පව්ත්‍ර වූ බොර නො වූ ජලය වැගිරුණේ ය. ඒ වෙළෙන්දෝ කැමැති තාක් ජලය නසා බී සතුටු වූහ.

2117. මෝහයෙන් වැසුණ (මනසැති) මෝඩ ඒ වෙළෙන්දෝ දෙවන වර මෙසේ සිතුහ. අපි ගසේ දකුණු අත්ත කපමුයි.

2118. ඒ අත්ත කැපීමත් සමග මස් සහිත ඇල්භාලේ බත් ද දිය නුමුසු කිරිබත් වැනි කොමුපිඩු ද අවුළුපත් ද මුං ආදී සුප ද වැගිරුණේ ය.

2119. මොහයෙන් වැසුණ මෝඩ ඒ වෙළෙන්දෝ කැමැති පමණ අනුභව කොට තෙවනුව ව මෙසේ සිතුහ.

2120. වෙළෙඳුනි, අපි මේ ගසේ බටහිර දෙසට ගිය අත්ත ද කපමු යි. ඒ අත්ත කැපීමත් සමග සැරසුණ ස්ත්‍රීහු වැගිරුණාහ.

2121. එක් එක් වෙළඳකුට විසිතුරු වත් පැළෑටි, මිණි කොමොල් ආදී අබරණින් සැරසුණ එක් එක් ස්ත්‍රීයක් ද ගැල් නායකයාට පස්විසි ස්ත්‍රී කෙනෙක් ද ලැබිණි.

2122. ඒ රුක් සෙවණ වටා රැස් වූ ඒ වෙළෙන්දෝ ස්ත්‍රීන් සමග රිසි සේ සතුටු වූහ.

518 ජාත්‍යන්තර-පක්ෂි-විද්‍යා-පාඨසාලා

- 2123. වතුසංසිද්ධි-සමිතියෙහි බාලා මොහොත පාරුතා ඉඩසහසා උත්තරං සාධං මයං ජිද්‍යම වාණිජා.
- 2124. සා ව ජිනනාව පශ්‍යාරි මුත්තා වෙළුරියෙ බහු, රජතං ජානරුපඤ්ඤා කුත්තයො පාවියානි ව.
- 2125. කාසිකානි ව වසානි උද්දියානෙ ව කමබ්ලො, තෙ තසු භාචෙ බන්ධනො යාවනිවිද්ධංසු වාණිජා.
- 2126. පඤ්ඤමං සමවිනෙතසු බාලා මොහොත පාරුතා, ඉඩසහසා මුලං ජිද්‍යම අපි භියොසා ලභාමසෙ.
- 2127. අච්චංසිති සසුවාහො යාවමානො කතඤ්ඤො, නිග්‍රොධො කිං අපරජ්ඣං වාණිජා හද්දමස්සු තෙ.
- 2128. වාරිද පුරිමා සාධා අත්තපානං ව දකඛිණා, නාරිද පච්ඡිමා සාධා සබ්බකාමෙ ව උත්තරා. නිග්‍රොධො කිං අපරජ්ඣං වාණිජා හද්දමස්සු තෙ.
- 2129. යසස රුක්ඛසස ජායාය නිසිද්දොස සසෙයො වා, න තසස සාධං හඤ්ඤොස මිත්තදුඛොනා හි පාපකො
- 2130. තෙ ව තසස අනාදිකා එකසස වචනං බහු, නිසිකාහි කුරුමිති මුලතො තං උපසකමුං.
- 2131. තතො නාගා නිසබ්බිංසු සත්තාධා පණ්ණවිසති, ධනුග්ගහානං නිසකා ජසහසා ව වම්මිනො.
- 2132. එතෙ හතච බන්ධං මා වො මුඤ්ඤිකං ජීවිතං, ධපෙකා සසුවාහං සබ්බෙ භසම්කරොච තෙ.
- 2133. තසමා හි පණ්ණිනො පොසො සමපසාං අසුමත්තනො. ලොහසස න වසං ගච්ඡිත් හනොයා හි දිසතං මනං.
- 2134. එනමාදිනවං ඤ්ඤා තණ්හා දුක්ඛසස සමභවං, විතතණ්හො අනාදනො සතො හිකච්ච පරිබ්බජෙති.

10. මහාවාණිජජාතකං.

---

- 1. කමබ්ලා - මජ්ඣ., සා.,
- 2. නිග්‍රොධො කිං අපරජ්ඣං - මජ්ඣ., සා., ව.
- 3. නිග්‍රොධො - මජ්ඣ.
- 4. මිත්තදුඛො - මජ්ඣ.
- 5. හනොයාහිසසං - මජ්ඣ.

2123. මෝහයෙන් වැසුණ මෝඩ වෙළෙන්දෝ සතරවෙනුව මෙසේ සිතූහ. මේ ගසේ උතුරු දෙසට ගිය අත්ත ද අපි කපමුයි.

2124. ඒ අත්ත කැපීමත් සමග මුතු වෙරළමිණි රත්, පිදී, ඇතුන් පිට අතුරන පලස් හා ලොම්මුවා පසතුරුණු ද වැගිරුණේ ය.

2125. තවද කසි සළු උද්දියාන නමැති කම්බිලි (පොරෝනා) ද වැගිරුණේය. ඒ වෙළෙන්දෝ කැමැති පමණ එහි බැඳ (තබා) සතුටු වූහ.

2126. මෝහයෙන් මුළා වූ නුවණ රහිත වූවෝ අපි මේ ගසේ මුල කපමු. වැඩියක් වස්තුව ලබන්නෙමු යි සිතූහ.

2127. වෙළෙඳුනි, ඔබට යහපතක් වේවා යි ඇදීලී බැඳූ යදිමින්, කවර හෙයින් නුගරුකට අපරාධ කරන්නහු ද යි (අසමින්) සාර්ථවාහක තෙම (ඊට පිරුද්ධ ව) නැගී සිටියේ ය.

2128. වෙළෙඳුනි, ඔබට යහපතක් වේවා. මේ ගසේ පෙර දිග අත්ත ජලය ද දකුණු දිග අත්ත කෑම බීම ද පැසුළු දිග අත්ත ස්ත්රීන් ද උතුරු දිග අත්ත කැමැති හැම දේ ද දුන්නා ය. මේ නුගරුකට කවර හෙයින් අපරාධ කරමු ද?

2129. යම් රුකක්හුගේ සෙවණෙහි හිඳුනේ ද හෝනේ ද (සත්පුරුෂයා) ඒ ගසේ අතු නො කඩන්නේ ය. මිත්‍රප්‍රේමිකම ලාමක ය.

2130. බොහෝ වෙළෙන්දෝ ඔහුගේ කීම නො පිළිගෙන මුඛගත පොරෝවලින් ඒ ගස මුලින් ම කපන්නට පටන්ගත්හ.

2131. ඉක්බිති සටන් සඳහා සැරැසි ගත් නාගයෝ විසිපස් දෙනෙක් ද දුනු ඊ ගන්නෝ තුන්සිය දෙනෙක් ද යුද්ධසැට්ට ඇඳ ගන්නෝ සය දහසක් ද නික්මුණහ.

2132. මොවුන් නසවූ, බිඳිවූ, මොවුන්ගේ ජීවිත නො හරිවූ, ගැල් නායකයා හැර ඔවුන් හැම අළු කරවූ,

2133. එ හෙයින් නුවණැති පුරුෂයා තමාගේ අභිවෘද්ධිය දක්නේ ලොහයේ වසඟයට නො යන්නේ ය. ලොහ සහිත සතුරු සිත නසන්නේ ය.

2134. තණ්හාව නියා දුක් හටගන්නේය යි මේ දොෂය දැනූ, පහ කළ තණ්හාව ඇත්තේ, තණ්හාවෙන් කිසිවක් නො ගන්නෙක් ව සිහි ඇති භික්ෂු තෙම වසන්නේ ය.

10. මහාවාණිජ ජාතක යි.

520 ජාත්‍යන්තර-පක්ෂිණිකතිපාතො

- 2135. අඛණ්ඩතො චන්ද්‍රාකාශේ උපරාජී ලොමහංසනො,  
දිවෙධො රජො පාතුරහු වෙදෙහසස යසසස්සනො.
- 2136. දෙවපුත්තො මහිඤ්ඤො මාතලී දෙවසාරජී,  
තිමන්තධිසු රාජානං වෙදෙහං මිච්චිලග්ගහං.
- 2137. එහිමං රජමාරුඤ්ඤා රාජසෙට්ඨ දිසම්පති,  
දෙවා දසසනකාමා නෙ නාවතිංසා සඉඤ්ඤා.  
සරමානා හි නෙ දෙවා සුධම්මොයං සමච්ඡරෙ.
- 2138. තතො ච රාජා සාධිතො පමුඛො රජමාරුඤ්ඤි,  
සහසසසුත්තං අභිරුඤ්ඤා අගා දෙවානසනතිකෙ  
තං දෙවා පටිනඤ්ඤිසු දිසවා රාජානමාගතං.
- 2139. යොගතං නෙ මහාරාජ අජො නෙ අදුරාගතං,  
තිසීද්දති රාජීසි දෙවරාජසස සනතිකෙ.
- 2140. සකෙකාපි පටිනඤ්ඤිසු වෙදෙහං මිච්චිලග්ගහං,  
තිමන්තධි ච කාමෙහි ආසනෙන ච වාසවො.
- 2141. සාධු ඛොසි අනුපසකො ආවාසං වසවකන්තං,  
වස දෙවෙසු රාජීසි සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිසු  
නාවතිංසෙසු දෙවෙසු භුඤ්ඤා කාමෙ අමානුසෙ.
- 2142. අහං පුරෙ සග්ගගතො රමාමී  
නචෙවහි භීතෙහි ච වාදිතෙහි,  
සොදති අජජ න රමාමී සග්ගෙ  
ආයුං නු ඛිණො මරණං නු සනතිකෙ  
උදයු මුලෙහාසම් ජනිඤ්ඤෙට්ඨ.
- 2143. නවායු ඛිණං මරණං නෙ දුරෙ  
නවාපි මුලෙහා නරචිරිය<sup>1</sup> සෙට්ඨ,  
තවඤ්ඤ<sup>2</sup> පුඤ්ඤාති පරික්කකාති  
යෙසං විපාකං ඉධ වෙදධිසො.
- 2144. වස දෙවානුභාවෙන රාජසෙට්ඨ දිසම්පති,  
නාවතිංසෙසු දෙවෙසු භුඤ්ඤා කාමෙ අමානුසෙ.

---

1. කරචිර - මජ්ඣ.  
2. තව, - මජ්ඣ.

2135. ලෝකයෙහි ඒකාන්තයෙන් ම ලොමුදහ ගන්වන්නා වූ පුදුම උපදවන්නා වූ දෙයක් උපන්නේ ය. (පහළවිය) යසස් ඇත්තා වූ වෙදෙහ රජුට දිව්‍ය රථයක් පහළ විය.

2136. දිව්‍ය රථාවායඬ වූ මහත් සාද්ධී ඇත්තා වූ මාතලී දිව්‍ය පුත්‍රයා මියුලු නුවර අධිපති වූ සාධින රජුට ආරාධනා කෙළේ ය.

2137. දිසාධිපති වූ ශ්‍රේෂ්ඨ රජතුමනි, එනු මැනැවි. මේ රියට නගින්නේ මැනැවි. ශක්‍රයා සහිත තවකීසා දෙවි ලොවැ දෙවියෝ ඔබ දකින්නට කැමැත්තෝ ය. ඒ දෙවියෝ (ඔබ) සිහි කරමින් ම සුදුම් දෙවි සබෙ සිටිති.

2138. ඉක්බිති සාධින රජ තෙමේ උතුම් රියට නැංගේ ය. දහසක් අසුන් යෙදූ රියට නැග දෙවියන් වෙත ගියේ ය. දෙවියෝ පැමිණි රජු දැක සතුටු වූහ.

2139. මහරජ ඔබේ යහපත් පැමිණීමකි. තවද අපේ සමීපයට පැමිණීමකි. ශ්‍රේෂ්ඨ රජතුමනි, දෙවරාජයා සමීපයේ හුන මැනවි.

2140. මියුලු නගරයට අධිපති වෙදෙහ රජ (සමග) ශක්‍රයා ද සතුටු විය. ශක්‍රයා කාමසම්පත්තියෙන් ද ආසනයෙන් ද (රජු) පැවැරී ය.

2141. රජතුමනි, කාම සම්පත් දිය වසඟයෙහි පවත්වන දෙවියන් වසන තැනට පැමිණීම යහපත් වෙයි. කාමසම්පත් සියල්ල දියුණුව පවතින දෙවියන් අතර වාසය කරව. තවකීසා දෙවියන්ට ඇති මිනිසුන්ට නො ලැබෙන කාමයන් අනුභව කරන්න.

2142. සක්දෙවිඳුනි, පෙර මම දෙවිලොවට පැමිණ නෘත්‍ය ගීතයෙන් හා වාද්‍යයෙන් සිත රමණය කෙළෙමි. ඒ මම අද දෙවිලොව නො ඇලෙමි. (මගේ) ආයුෂ ගෙවුණේ ද මරණය ළාවූයේ ද නැතහොත් මුළා වූයෙමි ද?

2143. උතුම් නරචිරුවාණෙනි, ඔබගේ ආයුෂ ගෙවුණේ නො වෙයි. ඔබේ මරණය දුර ය. ඔබ මුළා වූයෙහි ද නො වේ. යම් පුණ්‍ය කම්යක් නිසා මෙහි සැප වින්දයුතු ද ඔබගේ ඒ පින් මද වූහ.

2144. දිසාධිපති රජතුමනි, දේවානුභාවයෙන් මෙහි වාසය කරව. තවකීසා වැසි දෙවියන්ට අයිති වූ මිනිසුන්ට නො ලැබෙන කාමයන් අනුභව කරන්න.

2145. යථා යාවිතකං යානං යථා යාවිතකං ධනං,  
එවං සමපදමෙවෙනං යං පරතො දනපච්චයා.
2146. නවාහමෙනං ඉච්ඡාමී යං පරතො දනපච්චයා,  
සයං කතානි පුඤ්ඤානි තමෙම ආවේණිකං ධනං.
2147. සොහං ගතංවා මනුසෙසසු කාභාමී කුසලං බහුං,  
දනෙන සමචරියාය සංයමෙන දමෙන ව.  
යං කථා සුචිතො හොනි න ව පච්ඡාත්තප්පති.
2148. ඉමානි තානි බෙඤ්ඤානි ඉමං නිකං පුඤ්ඤචලං<sup>1</sup>,  
ඉමා තා හරිතා නුපා<sup>2</sup> ඉමා නජෙජා සචතඤ්ඤො.
2149. ඉමා තා පොඤ්ඤානි රමමා වසකවාකුපකුච්ඡා,  
මනුලකෙභි<sup>3</sup> සඤ්ජනතා පදුමුපලකෙභි ව  
යසසීමානි මමාධිංසු කිත්තූ තෙ දිසතං ගතා.
2150. තානීධි<sup>4</sup> බෙඤ්ඤානි සො භුමිභාගො  
තෙ ආරාමා තෙ වන මෙ පචාරා<sup>5</sup>,  
තමෙව මඤ්ඤං ජනතං අපසසතො  
සුඤ්ඤව මෙ නාරද බායතෙ දියා.
2151. දිට්ඨං මයා වීමානානි ඔභාසෙහතා<sup>6</sup> චතුද්දියා,  
සමමුඛා දෙවරාජස්ස නිදසානඤ්ඤා සමමුඛා.
2152. වුඤ්ඤං මෙ හවනං දිබ්බං<sup>7</sup> යුත්තා කාමා අමානුසා,  
තාවකිංසෙසු දෙවෙසු තිබ්බකාමසමීඤ්ඤා.
2153. සොහං එතාදිසිං දිසවා<sup>8</sup> පුඤ්ඤාස'භි ඉධාගතො,  
ධම්මමෙව වරිසසාමී නාහං රජෙජන අඤ්ඤො.
2154. අදඤ්ඤාවචරං මඤ්ඤං සමමාසමුද්ධිදෙසිතං,  
තං මඤ්ඤං පච්ඡජ්ජිංසං යෙන ගච්ඡතති සුඛධතා'ති.

## 11. සාධිතජාතකං<sup>9</sup>.

1. සකුඤ්ඤචලං - මජ්ඣං, සෟ.  
2. නොපා - වී.  
3. මධ්ධාල - සෟ.  
4. තානීච - මජ්ඣං.  
5. තෙ යෙව ආරාමි වතානි සඤ්චරා - මජ්ඣං. තෙ යෙව ආරාමි වසුපචාරං - සෟ.  
6. ඔභාසනතං - මජ්ඣං, සෟ.  
7. දිබ්බං - මජ්ඣං, සෟ.  
8. චිච්චා - මජ්ඣං.  
9. සංඝිත යජ - සෟ.

2145. ඉල්ලා ගත් යානය යම්සේ ද ඉල්ලා ගත් ධනය යම්සේ ද, අනුන් දුන් පිනෙන් යමක් ලබා නම් එද මෙසේ දකුණු ය.

2146. අනුන් දුන් නිසා යමක් ලැබේ ද එය මම නොකැමැත්තෙමි. තමා කළ පින් වේ ද එය මට උරුම ධනය යි.

2147. ඒ මම මිනිසුන් අතරට ගොස් දන් දීමෙන් ද කායාදී ආරත්‍රයෙන් කරන පාපයෙන් වැළැකූ හික්මීමෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද යුක්ත වූ යමක් කොට සැපවත් වේම ද පසුව නො තැවේම ද එබඳු බොහෝ කුසල් කරන්නෙමි.

2148. මේ ඒ භූමිභාගයෝ වෙති. මනා බීසෝකොටු සහිත දිය සොරොව් ද වෙයි. මේ ඒ නිල්පැහැති දිය සහිත බීම් ය. මේ භලායන නදී ද වෙත්.

2149. සක්වා ළිහිණින් පවත්වන මධුර නාද නිසා මනරම් වූ හෙල්මැල්ලෙන් හා පියුම් උපුල් වලින් ගැවැසී මේ පොකුණු වෙත්. මා හා හැසුරුණු යම් කෙනෙක් මෙ නැතට ප්‍රිය කළෝ ද ඔහු කවර දෙසකට ගියාහු ද?

2150. මේ උයනේ කෙත් ද බීම් කොටස් ද උයන් වතු ද වෙති. මේ වනයේ වාසඤාන ද වෙත්. ඒ පිරිවර ජනයා නො දක්නා මට සියලු දිසාවන් හිස් වූ සේ වැටහේ.

2151. සක්දෙවරජ හමුවේ ද අනෙක් දෙවියන් හමුවේ ද සතර දිසාවන්හි ද බබළන විමානයෝ මා විසින් දක්නා ලදහ.

2152. සියලු කාමයම්පත්තියෙන් සමෘද්ධ වූ නවතිසා දෙව ලොව දිව්‍යවිමානයෙක මාගේ විසීම විය. මනුෂ්‍යයන්ට අයත් නො වූ කම්සැප අනුභව කරන ලදී.

2153. ඒ මම මෙ බඳු දෙවසැප දැක පින් කරනු සඳහා මෙහි ආවේම මම කුඹලධම්මයන්හි හැසිරෙමි. රාජ්‍යයෙන් ප්‍රයෝජන නැත්තෙකමි.

2154. යම් මගෙකින් සම්මා සම්බුදුවරු ගමන් කෙරෙත් ද සර්වඥයන් වහන්සේ දෙසු, බහා තැබූ දඹු හා සත් ඇතියන් යායුතු ඒ ආයඬ අභටාංගික මාර්ගය මමත් පිළිපදින්නෙමි.

2155. රාජා අවොව විධුරා<sup>1</sup> ධම්මකාමො සුධිට්ඨිලො,  
 බ්‍රාහ්මණෙ විධුර පරියෙස සීලවනො ඛුද්දසුතෙ.
2156. විරතෙ මෙථුනා ධම්මා යෙ මෙ භුද්දෙසය්‍යා<sup>2</sup> භොජනං,  
 දකඛිණං සම්මි දඤ්ජාම යත් දිනනං මහපථලං.
2157. දුලලහා බ්‍රාහ්මණා දෙව සීලවනො ඛුද්දසුතා,  
 විරතා මෙථුනා ධම්මා යෙ තෙ භුද්දෙසය්‍යා භොජනං.
2158. දස ඛුද්‍ර මහාරාජ යා නා බ්‍රාහ්මණජාතියො,  
 තෙසං විහඛයා විවයං විතාරෙන සුභොති මෙ.
2159. පසිඛමකෙ ගහෙත්වාන පුරණේණ මුලසය සංවුතෙ,  
 ඔසධියො<sup>3</sup> ගජේතති නභායතති ජපතති ච.
2160. තිතිවජකසමා රාජ තෙපි වුච්චතති බ්‍රාහ්මණා,  
 අකඛාතා තෙ මහාරාජ තාදියෙ නිපතාමසෙ.
2161. අපෙනා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා<sup>4</sup> (ඉතිරාජාකොරවොයා)  
 න තෙ වුච්චතති බ්‍රාහ්මණා  
 අඤ්ඤාපි විධුර පරියෙස  
 සීලවනො ඛුද්දසුතෙ.
2162. විරතෙ මෙථුනා ධම්මා යෙ මෙ භුද්දෙසය්‍යා භොජනං,  
 දකඛිණං සම්මි දඤ්ජාම යත් දිනනං මහපථලං.
2163. කිංකිණිකායො<sup>5</sup> ගහෙත්වාන සොපෙතති පුරතොපි තෙ,  
 පෙසනානිපි ගච්ඡතති රථවරියාසු සිකඛරෙ.
2164. පරිවාරකසමා රාජ තෙපි වුච්චතති බ්‍රාහ්මණා,  
 අකඛාතා තෙ මහාරාජ තාදියෙ නිපතාමසෙ.
2165. අපෙනා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා (ඉතිරාජා කොරවොයා,  
 න තෙ වුච්චතති බ්‍රාහ්මණා  
 අඤ්ඤා විධුර පරියෙස  
 සීලවනො ඛුද්දසුතෙ.

1. විධුරං - මජ්ඣ., සා.  
 2. භුද්දෙසය්‍යා - සා.  
 3. කායෙ - මජ්ඣ., සා.  
 4. බ්‍රහ්මඤ්ඤා - සා., බ්‍රාහ්ම - මජ්ඣ.  
 5. කිංකිණිකායො - චී., කිංකිණිකා - සා.,



2155- 2156. පින් කැමැති සුධිට්ඨිල රජ තෙම විධුර පඩි-  
තුමාට මෙසේ කීය. විධුර පඩිතුමාණෙනි, යමෙක් මගේ බොජුන්  
බුදින් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණේවේ ද, සිල්වත් බහුශ්‍රැත  
බ්‍රාහ්මණයන් සොයව. යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන්  
දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2157. දේවයන් වහන්ස, යම් කෙනෙක් ඔබේ බොජුන්  
බුදින් ද එසේ වූ සිල්වත් බහුශ්‍රැත මෙවුන්දම් සෙවීමෙන්  
වැළැකුණ බමුණෝ දුලබ වෙත්.

2158. මහරජ, යම් බමුණකුල දහයක් වේ ද ඔවුන්ගේ  
විභාගය මා විසින් සොයන ලදී. එය විස්තර වශයෙන් අසනු  
මැනැව්.

2159. ඇතැම් බමුණෝ අවුරන ලද මුදල් පිඬ වූ පසුම්බි  
ගෙන බෙහෙත් ද්‍රව්‍ය ඔතා දෙති. නාවනි, මතුරු ජප කිරීම ද  
කරති.

2160. මහරජ, වෙදුන් හා සමාන වුව ද ඔවුහු බමුණෝ  
යයි කියනු ලබන්. මහරජ, ඔවුහු වෙද බමුණෝ වෙති යි  
කියන ලද ය. එබඳු බමුණන් වෙත එළඹ ආරාධනා කරමු ද?

2161. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරව්‍ය රජ  
තෙම කීය. ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. මිත්‍රය,  
සිල්වත් බහුශ්‍රැත වූ වෙනත් බමුණන් සොයව.

2162. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන්  
වැළැකුණු ද යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයෙකුට) දුන් දෙය  
මහත් පල වේ ද (එ ලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2163. ඔවුහු රජු සහ ඇමැති ආදීන් ඉදිරියේ කුළුතලම්  
වයති. පණිවිඩ ගෙන යන්. රට ශිල්ප ආදියෙහි පුහුණු කරවන්.

2164. රජතුමනි, සේවකයන් සමාන ඔවුහු බමුණෝ යයි  
කියනු ලැබෙති. මහරජ, ඔවුහු සේවක බමුණෝ වෙති. එබඳු  
බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2165. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරව්‍ය රජ තෙම  
කීය. ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිතුමනි,  
සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2166. වීරතෙ මෙටුනා ධම්මා යෙ මෙ භූඤ්ජයප්පං භොජනං,  
දකඛිණං සමම දස්සාම යඤ්ඤිතං මහපථලං.
2167. කමණ්ඩුපුං ගහෙඤාන වංකදණ්ඩඤ්ච බ්‍රාහ්මණා,  
පච්චුපෙස්සනාති රාජානො ගාමෙසු නිගමෙසු ච.  
නාදිනො වුට්ඨතිස්සාම ගාමඤ්ච ච වනම්භි ච.
2168. නිශාභකසමා රාජ තෙපි වුවවනති බ්‍රාහ්මණා,  
අකඛාතා තෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
2169. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉති රාජාකොරවෙසා,  
න තෙ වුවවනති බ්‍රාහ්මණා  
අඤ්ඤා විටුර පරියෙස සීලවනො ඛුසුසුතෙ.
2170. වීරතෙ මෙටුනා ධම්මා යෙ මෙ භූඤ්ජයප්පං භොජනං,  
දකඛිණං සමම දස්සාම යඤ්ඤිතං මහපථලං.
2171. පරුළුභකච්ඡ නබලොමා<sup>1</sup> පඤ්ඤානා රජසක්ඛරා,  
ඔකිණ්ණො රජරෙණුභි යාවකා විචරනති තෙ.
2172. බාණුසාතසමා රාජ තෙපි වුවවනති බ්‍රාහ්මණා,  
අකඛාතා තෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
2173. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉතිරාජාකොරවෙසා,  
න තෙ වුවවනති බ්‍රාහ්මණා  
අඤ්ඤා විටුර පරියෙස සීලවනො ඛුසුසුතෙ.
2174. වීරතෙ මෙටුනා ධම්මා යෙ මෙ භූඤ්ජයප්පං භොජනං,  
දකඛිණං සමම දස්සාම යඤ්ඤිතං මහපථලං.
2175. හරිටකං<sup>2</sup> ආමලකං අඛං<sup>3</sup> ජමුවිභීටකං,  
ලබ්ඵං දනාපොණාති බෙලුවා බදරාති ච.
2176. රාජායතනං උච්ඡුපුටං ධුමනෙඤ්ච මධුඅඤ්ජනං.  
උච්චාවචාති පණ්ණාති විපණ්ණති<sup>4</sup> ජනාධිප.
2177. වාණිජකසමා රාජ තෙපි වුවවනති බ්‍රාහ්මණා,  
අකඛාතා තෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
2178. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤ (ඉති රාජාකොරවෙසා)  
න තෙ වුවවනති බ්‍රාහ්මණා  
අඤ්ඤා විටුර පරියෙස සීලවනො ඛුසුසුතෙ.

1. නමා - මජ්ඣ.  
2. හරිතකං - ස්‍යා.  
3. අඛං ජමුවි චොදකං - මජ්ඣ, ඤා.  
4. විකඛිණනති - මජ්ඣ, ස්‍යා.

2166. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුද්ධි ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගල-යෙකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එ ලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2167. මහරජ ආතැම් බමුණෝ කෙණ්ඩියක් හා වක්දණ්ඩක් ගෙන ගම් නියමගමිති ද රජුන් වෙත ද එළඹෙත්. (යැදි දෙය) නුදුන් කලැ, ගමෙහි වුව ද වෙනෙහි වුව ද නො නැගිටිමු යයි ඉඳ ගනිති.

2168. මහරජ. (තමාට) නිශා කර ගන්නා ඔවුහු ද බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. මහරජ, ඔවුහු ද මා විසින් කියන ලද ය. එබඳු බමුණන් වෙත එළඹ ආරාධනා කරමු ද.

2169. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරව්‍ය රජ තෙම කීය. ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිතුවනි, සිල්වත් බහුග්‍රාහ වෙනත් බමුණන් සොයව.

2170. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුද්ධි ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එ ලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2171. බෙහෙවින් වැඩි ගීය කිසිලි ලෝම සහ නිය ආති මැලියම් සහිත දත් ආති දුට්ඨලෙන් ගැවැසි හිස් ආති දුලි සහිත ඒ බමුණෝ යදීම්න් හැසිරෙති.

2172. මහරජ අපවිත්‍ර සිරුරු ආති හෙයින් දගීය කණු සමාන ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. මහරජ, ඔවුහු යාවක මුත්මණ යයි කියති. එ බඳු ඔවුන් වෙත එළඹ ආරාධනා කරමු ද?

2173. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරව්‍ය රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිතුවනි, සිල්වත් බහුග්‍රාහ වෙනත් බමුණන් සොයව.

2174. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුද්ධි ද. මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙක (යම් පුද්ගල-යකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එ ලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2175. (මහරජ) යමෙක් අරඵ නෙල්ලි අඹ දඹ බුළු දෙල් දහැටි බෙලි හා වෙබර ද.

2176. කිරිපලු ද උක් හා එම පැණි ද දුම්කෝව ද මි හා අඳුන් ද යන ලොකු කුඩා වෙළෙඳ බඩු විකුණත් ද.

2177. මහරජ, වෙළෙඳුන් සමාන ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. මහරජ, ඔවුහු වෙළඳ බමුණෝ යයි කියන ලද. එබඳු ඔවුන් වෙත එළඹ ආරාධනා කරමු ද?

2178. ඔහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරව්‍ය රජ කීය. ඔවුහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිතුවනි, සිල්වත් බහුග්‍රාහ වෙනත් බමුණන් සොයව.

528 ජාත්‍යන්තර පාලි-පකිණික නිපාතො

- 2179. විරතෙ මෙච්ඡනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යං භොජනං,  
දකඛිණං සමම දසසාම යත් දික්ඛං මහපථලං.
- 2180. නික්ඛන්තභික්ඛං<sup>1</sup> භුඤ්ජන්ති ගාමෙසෙවකෙ පුරොභිතා,  
බ්‍රහ්‍ම තෙ<sup>2</sup> පටිපුච්ඡන්ති අණ්ඩවෙජ්ඤ නිලඤ්ජකා<sup>3</sup>  
පසුපි තත්ථ හඤ්ඤන්ති මභිසා සුකරා අජා.
- 2181. ගොසාතකසමාවාරා තෙපි චුච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා,  
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
- 2182. අපෙනා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා (ඉති රාජා කොරවොයා)  
න තෙ චුච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා  
අඤ්ඤා විධුර පරියෙස සීලවනොත බ්‍රහ්මසුතෙ.
- 2183. විරතෙ මෙච්ඡනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යං භොජනං,  
දකඛිණං සමම දසසාම යත් දික්ඛං මහපථලං.
- 2184. අධිවමං ගභෙඤ්ඤාත බ්‍රහ්ම පඤ්ඤාත බ්‍රාහ්මණා,  
වෙසසපරෙසු තිට්ඨන්ති සත්ථං අබ්බාහයන්තිපි.
- 2185. සමා ගොපනිසාදෙභි තෙපි චුච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා,  
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
- 2186. අපෙනා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා (ඉති රාජා කොරවොයා,  
න තෙ චුච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා  
අඤ්ඤා විධුර පරියෙස සීලවනොත බ්‍රහ්මසුතෙ.
- 2187. විරතෙ මෙච්ඡනා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ජය්‍යං භොජනං,  
දකඛිණං සමම දසසාම යත් දික්ඛං මහපථලං.
- 2188. අරඤ්ඤා කුට්ඨං කන්ධා කුට්ඨාති කාරයන්ති තෙ,  
සසබ්බොරෙ බාධෙත්ති අගොධා මච්ඡකච්ඡපං.

---

1. නික්ඛන්ත භික්ඛං - මජ්ඣං.  
2. බ්‍රහ්මණ - මජ්ඣං.  
3. අණ්ඩවෙජ්ඤා ලඤ්ජකා - මජ්ඣං.

2179. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදික් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2180. ගම්වලා පුරොහිතයෝ වී නිරන්තර භික්ෂාව ලබා ගෙන බුදික්. බොහෝ දෙනා නැකැත්, සුබ මොහොත් සහ මහල් පුරොහිතයන් විවාරත්. ඔවුහු කුලී ගෙන හරකුන්ගේ අණවෙස්ද කිරීමත් උන්ගේ වෙර ලකුණු තැබීමත් කරති. ඔවුන්ගේ නිවාසයන්හි මී උරු, එළ යන සිවුපාවෝ මරනු ලැබෙත්.

2181. ගවසාතකයන් සමාන හැසිරීම ඇති ඔවුහු ද බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. කියන ලද එබඳු බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2182. ඔවුහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කිය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විඳුර පඩිකුමනි, සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2183. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදික් ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණු (මෙබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2184. මහරජ, ඇතැම් බමුණෝ කඩු පළඟ දරා කඩුව අතින් ගෙන වෙළෙඳුන් යන මාර්ගයන්හි සිටිති. වෙළෙඳුන්ගෙන් මුදල් ගෙන සොරුන් වෙසෙන වනයෙන් ගැල් තරණය කරවති.

2185. ගෝපාලයන් ද ගම් පහරන සොරුන් ද සමාන ඔහු බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. මහරජ කියන ලද එබඳු බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2186. ඔහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කිය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලබති, විඳුර පඩිකුමනි, සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2187. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදික් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළැකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව.) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2188. ඇතැම් බමුණෝ වනයෙහි කුටියක් තනාගෙන වෙසෙමින් මලපුඩු අටවත්. ගොයින් ඇතුළු සාවුන් බළලුන් සහ මස්කැස්බන් පෙළුන්.

530 ජාත්‍යන්තර-පක්ෂණකනිපාතො

- 2189. ලුද්දකා නෙ මහාරාජ නෙපි වුවවනති ඩ්‍රාහමණ,  
අකඛාතා නෙ මහාරාජ තාදියෙ නිපතාමසෙ.
- 2190. අපෙනා නෙ ඩ්‍රාහමණ්‍ය (ඉති රාජා කොරවොයා,) න නෙ වුවවනති ඩ්‍රාහමණා  
අඤ්ඤා විධුර පරියෙස සිලවනොත බහුසසුතෙ.
- 2191. වීරනෙ මෙඋතා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ඤාය්‍යං භොජනං,  
දකඛිණං සම්ම දසසාම යත් දිනනං මහපථලං.
- 2192. අඤ්ඤා ධනසස කාමාභි හෙට්ඨාමඤ්ඤා පසකඛිතා,  
රාජානො උපරි නභායනති සොමයාගෙ උපට්ඨිතෙ.
- 2193. මලමජ්ඣකසමා රාජ නෙපි වුවවනති ඩ්‍රාහමණා,  
අකඛාතා නෙ මහාරාජ තාදියෙ නිපතාමසෙ.
- 2194. අපෙනා නෙ ඩ්‍රාහමණ්‍ය (ඉති රාජා කොරවොයා,) න නෙ වුවවනති ඩ්‍රාහමණා  
අඤ්ඤා විධුර පරියෙස සිලවනොත බහුසසුතෙ.
- 2195. වීරනෙ මෙඋතා ධම්මා යෙ මෙ භුඤ්ඤාය්‍යං භොජනං,  
දකඛිණං සම්ම දසසාම යත් දිනනං මහපථලං.
- 2196. අනි ඩ්‍රාහමණා දෙව සිලවනොත බහුසසුතා,  
වීරනා මෙඋතා ධම්මා යෙ නෙ භුඤ්ඤාය්‍යං භොජනං.
- 2197. එකඤ්ඤා භතතං භුඤ්ඤානති න ච මජ්ඣං පිවනති නෙ,  
අකඛාතා නෙ මහාරාජ තාදියෙ නිපතාමසෙ.
- 2198. එනෙ මො ඩ්‍රාහමණා විධුර සිලවනොත බහුසසුතා,  
එනෙ විධුර පරියෙස බිපඤ්ඤා නෙ නිමනායාති.

12. දසබ්‍රාහමණජාතකං.

2189. මහරජ, ඔවුහු වැද්දෝ වෙති. (එහෙත්) බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. කියන ලද එබඳු බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2190. ඔහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කොරවා රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිතුවනි, සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2191. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2192. ධනය කැමැති වෙනත් බමුණෝ රනින් ඇඳන් තනවා එහි යටු භාවිති. සෝම යාගය පැමිණි කලා රජවරු ඇඳ මත්තේ සිටැ ජලස්නානය කරති. (ජලස්නානයෙන් පසු ඇඳන් බමුණන් සතු වේ.)

2193. මහරජ, නැහැවියන් වැනි ඔහු බමුණෝ යයි කියනු ලැබෙති. කියන ලද එබඳු බමුණන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද?

2194. ඔහු බමුණු බැවින් ඉවත් වූහ යි කෝරවා රජ කීය. ඔහු බමුණෝ යයි කියනු නො ලැබෙති. විධුර පඩිතුවනි, සිල්වත් බහුශ්‍රැත වෙනත් බමුණන් සොයව.

2195. යමෙක් මාගේ බොජුන් බුදින් ද, මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු (එබඳු බමුණන් සොයව) යම් තැනෙකැ (යම් පුද්ගලයකුට) දුන් දෙය මහත් පල දේ ද (එලෙස) මිතුර දක්ෂිණාව දෙමු.

2196. දේවයන් වහන්ස, යම් කෙනෙක් ඔබගේ බොජුන් වළඳන් ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් වැළකුණු සිල්වත් බහුශ්‍රැත වූ බමුණෝ ඇත්තාහු ය.

2197. (උන්වහන්සේ) එක් බතක් (එක වේලක්) පමණක් බුදිති. මත් පැන් පානය නො කරති. කියන ලද එබඳු ඒ උතුමන් වෙත ආරාධනා පිණිස යමු ද.

2198. විධුර පඩිතුවනි, මුත් වහන්සේ සිල්වත් වූ බහුශ්‍රැත වූ බමුණෝ වෙති. විධුර පඩිතුවනි, මොවුන් වහා සොයව. උන්-වහන්සේ ආරාධනා කරව.

12. දසබ්‍රාහ්මණ ජාතක යි.

532 ජාතකපාළි-පකිණ්ණකතිපාතො

2199. සුමුමාලරූපං දිසානා<sup>1</sup> රට්ඨා විවතමාගතං,  
කුටාගාරවරූපෙන මභාසයනමුපාසිතං,<sup>2</sup>
2200. තස්ස නෙ පෙමකෙතාභං අදසිං බඞ්ඪිමොදනං,  
සාලිතං වීචිතං භක්ඛං සුචිං මංසුපසෙවනං.
2201. තං කං භක්ඛං පටිග්ගඤ්ඤ ආභමිණස්ස අපාපසි<sup>3</sup>,  
අනනානං අනසිකාන කොයං ධම්මො නමස්සු නෙ.
2202. ආචරියො ආභමිණො මඤ්ඤං කිච්චාකිච්චෙසු ව්‍යාවචො,  
ගරු ව ආමනනතීයො දකුමරභාමී භොජනං.
2203. ආභමිණස්සුති පුච්ඡාමි ගොතමං රාජසුචිතං,  
රාජා නෙ භක්ඛං පාදසි සුචිං මංසුපසෙවනං.
2204. තං කං භක්ඛං පටිග්ගඤ්ඤ ඉසිස්ස භොජනං අද,  
අධෙඤ්ඤස්ස දුතස්ස කොයං ධම්මො නමස්සු නෙ.
2205. භරාමී පුනෙත දුරෙ ව සරෙසු ගථිතො අභං,  
භුඤ්ඤ මානුසකෙ කාමෙ අනුසාසාමී රාජිනො.
2206. ආරඤ්ඤකස්ස ඉසිනො චිරරභ්ඛං තපසසිනො,  
වඞ්ඪස්ස<sup>4</sup> භාවිතභක්ඛස්ස දකුමරභාමී භොජනං.
2207. ඉසිඤ්ඤති පුච්ඡාමි කිසං ධම්මසිඤ්ඤං,  
පරුළුභකච්ඡනචලොමං පඤ්ඤානං රජසසිරං.
2208. එකො අරඤ්ඤ චිභරසි<sup>5</sup> නාවකඤ්ඤි ජීවිතං,  
භීතමු කෙත තයා සෙයොයා යස්ස කං භොජනං අද.
2209. බණනාලු<sup>6</sup>කලඞ්ඞාති බිලාලිතස්සලානි ව,  
ධුතං සාමාකනිවාරං සඤ්ඤාපියං<sup>7</sup> පසාරියං,  
සාරියං<sup>8</sup>-මජ්ඣං, ස. සංභාරිය, පසාරියං - සා.

---

1. දිසවා - මජ්ඣං.  
2. මුභොචිතං - මජ්ඣං.  
3. වඤ්ඤ - මජ්ඣං.  
4. අදසි - මජ්ඣං.  
5. ධුමස්සා - සා, ධුමස්සා - මජ්ඣං.  
6. චිතාසි - මජ්ඣං.  
7. බණමාලුක - මජ්ඣං.  
8. සාරියං - මජ්ඣං, ස. සංභාරිය, පසාරියං - සා.



2199. මහආර්ථි කුමරෙවල්හි වුසු මහආර්ථි සිරි යහන් ඇසුරු කළ (සයනය කළ) රජතුමා රාජ්‍යය හැර දමා ප්‍රත්‍යන්තයට පැමිණි බව දකැ,

2200. ඒ ඔබ වහන්සේට ප්‍රේමයෙන් මම සොයාබලා පවිත්‍ර කළ ආල් යාලෙන් පිසූ, රසමසවුලෙන් යුතු උතුම් බත දුනිමි.

2201. ඔබ වහන්සේ ඒ බත පිළිගෙන අනුභව නො කොට බමුණාට දුන්හ. රජතුමනි, ඔබට නමස්කාර වේවා. මේ කිනම් ධර්මයක් ද?

2202. මේ බමුණා මාගේ ආවායඹවරයා වේ. මාගේ කුසු මහත් කටයුතුවල යෙදුණෙකි. ගරු කටයුත්තෙකි. මා දුන් දෙය ගන්නට සුදුස්සෙකි. එසේ හෙයින් භෝජනය දෙන්නට සුදුසු වෙමි.

2203. දන් මම ගෞතම ගෝත්‍රයෙහි වූ රාජ පුජිත බමුණා විචාරමි. රජතුමා ඔබට රසමසවුලෙන් යුතු ව පවිත්‍ර බත දුන්නේ ය.

2204. ඔබ ඒ බත පිළිගෙන ඉසිවරයාට දුන්හ. ඔබ දනයට කෙන නො වේ යයි දන්නෙහි ද? ඔබට නමස්කාර වේවා, මේ කිනම් ධර්මයක් ද?

2205. ගිහිගෙයි බැඳුණු මම අඹුදරුවන් පෝෂණය කරමි. මිනිසුනට අයත් කම්සුව විඳින්නැ යි රජතුමාට අනුසාසන කරමි.

2206. වෙනෙහි වෙසෙන බොහෝ කල් වැඩු තවුස්දම් ඇති ගුණයෙන් වැඩුණු දියුණු කළ සිත් ඇති ඉසිවරයාට භෝජනය දෙන්නට සුදුසු වෙමි.

2207. දන් මම කෘෂ වූ, නහර ඉල්පිඟිය ශරීරය ඇති වැඩුණු කිසිලිලොම හා නිය ද ඇති මැලියම් බැඳුණ දත් ඇති දුලී සහිත භිසැති ඉසිවරයා විචාරමි.

2208. (සොමිනි,) හුදෙකලා ව වනයෙහි වෙසෙන්නෙහි ය. ජීවත් වීම නො කැමැත්තෙහි ද? යමකුට තෙපි භෝජනය දුන්නහු ඒ හිඤ්ඤන් වහන්සේ කුමකින් තොපට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ ද?

2209. මම අල වර්ග ද තල් අල ද බිලාලි අල ද තක්කළ අල ද සාරා ගනිමින් බොඩහමු හා උරුහැල් පොලමින් රැස් කරමින්,

534 ජාතික පාලි-පකිණික නිපාතො

- 2210. සාකං භිසං මධුං මංසං බදරාමලකානි ච,  
තානි ආහන්වා භුඤ්ජාමි අපි මෙ සො පරිභොගො.
- 2211. පවනොනා අපවනානසස අමමසස අකිඤ්ඤිනො,  
අනාදනසස සාදනො දතුමරහාමි භොජනං.
- 2212. භික්ඛුඤ්ඤිනි පුච්ඡාමි තුණ්ඛිමාසීන සුඛිතං.  
ඉධි තෙ හත්තං පාදධි සුචිං මංසුපසෙවනං.
- 2213. තං ජං හත්තං පරිභොගො තුණ්ඛි භුඤ්ජාමි එකකො,  
නාඤ්ඤං කඤ්ඤි නිමනොධි කොයං ධමමො නමස්සු තෙ.
- 2214. න පවාමි න පාවෙමි න ඡිඤ්ඤි න ඡෙදගෙ,  
තං මං අකිඤ්ඤිනං ඤ්ඤා සබ්බපාලපති ආරතං.
- 2215. වාමෙන භික්ඛමාදය දකඛිණෙන කමණ්ඤ්ඤං,  
ඉධි මෙ හත්තං පාදධි සුචිං මංසුපසෙවනං.
- 2216. එතෙ හි දතුමරහන්ති සමමා සපරිභොගො,  
පවච්ඡිකමහං මඤ්ඤං යො දුතාරං නිමනාගෙ.
- 2217. අස්ඨාය වත මෙ අජජ ඉධාගඤ්ඤි රථෙසභො,  
ඉතො පුඛෙඛි න පජානාමි යස් දිනතං මහජලං.
- 2218. රථෙඛසු භිඤ්ඤා රාජානො කිච්චාකිච්චසු බ්‍රාහ්මණො,  
ඉධි මුලථලෙ භිඤ්ඤා චිත්තමුක්ඛා ච භික්ඛවොති.

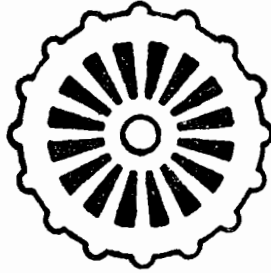
13. භික්ඛාපරමපරජාතකං.

පකිණික නිපාතො නිට්ඨිතං.

කඤ්ඤාදනං:

සුචි කින්නරමුක්ඛකඛරාජින සො,  
භිසජාත මහෙසි කපොතවරො,  
අථ මොර සතච්ඡක වාණිජකො  
අථ රාජ දසබ්‍රාහ්මණො භික්ඛපරන්ති.

1. ආහන්වා - චි. මජ්ඣං.  
2. ඉධාගෙච් - චි. මජ්ඣං.  
3. සොගං අජජ පජානාමි - මජ්ඣං.



සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි

25 වන ග්‍රන්ථය

කුද්දගත්සභියේ දසවැනි වූ

**ජාතකපාලි**

ද්විතීය භාගය

---

සිංහලානුවාදය

මහරගම සිරි වජිරඤ්ඤා ධර්මායතනාධිපති

මඩිනේ සිරි පඤ්ඤාසිහාභිධාන

මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ විසිනි

---

ශ්‍රී බු. ව. 2550

රාජ්‍ය ව. 2006



Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 31

The Twenty-fifth Book in the  
**Suttanta-Pitaka**  
**Khuddaka- Nikāya (8)**

25

# JĀTAKA PĀLI (II)

With the Sinhala translation by

**The Venerable**  
**Madihe Siri Paññāsīha Mahā Nāyaka Thera**

The Principal of Siri Vajirañāna  
Dharmāyanaya, Maharagama

# ජාතකපාලි

(දුතියො භාගො)

නමො කසස භගවතො අරහතො සමො සමබුද්ධසස.

වීසතිනිපාතො

## 1. මාතඛග ජාතකං

- 2328. කුතො නු ආගච්ඡසි රුච්චෙවිඤ්ඤි<sup>1</sup>  
ඔතලලකො පංසුපියාවකොච,  
සඛ්ඤාරවොළං පටිච්චුච්ච<sup>2</sup> කඤ්ඤෙ  
කො රෙ කුචං භොභිසි අදකඛ්ඤෙසොයා.
- 2329. අනං තච්ඡ ඉදං පකතං යසසසී<sup>4</sup>  
තං ඛජ්ජරෙ භුඤ්ජරෙ පියගරෙ ච,  
ජානාසි මං කිං පරදත්තුපථී<sup>5</sup>  
උක්ඛධ්වපිණ්ඩං ලභතං සපාකො.
- 2330. අනං මම<sup>6</sup> ඉදං පකතං බ්‍රාහ්මණානං  
අත්තජාය සද්දහතො මමධිදං,  
අපෙභි එතො කිමිධච්චිතොසි  
න මාදියා කුඤ්ඤං දදන්ති ජමම.
- 2331. ඵලෙ ච නිකොස ච වපනති ඛිජං  
අනුපඛෙතො ඵලමාසසානා<sup>7</sup>,  
එතාය සඤ්ඤාය දදති දනං  
අපෙච ආරාධයෙ දකඛ්ඤෙසොය.
- 2332. ඛෙතොති මඤ්ඤං විදිතාති ලොකෙ  
යෙසාහං ඛිජාති පතිධ්වපෙමී,  
යෙ බ්‍රාහ්මණා ජාතිනෙත්තුපපතා  
තානිධ ඛෙතොති සුඵපසලානී.

---

- 1. දුමමවාස - මජ්ඣං, සා.
- 2. පටිච්චුච්ච - මජ්ඣං, සා.
- 3. කච්චෙ - මජ්ඣං, කච්චෙ - චි.
- 4. යසසසී - චි, සා.
- 5. ජිවි - මජ්ඣං, සා.
- 6. මමෙදං - මජ්ඣං,
- 7. ඵලමාසි සමානා - සා, ඵලමාසමානා - ම, චි.

සුත්‍රානන්තරිකයේ - බුද්දකනිකායෙහි

# ජාතකපාලී

(ද්විතීය භාගය)

ඒ භගවත් අභිත් සමමා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට  
නමසකාර වේවා.

විසතිනිපාතය

## 1. මාතඛ ජාතකය

2328. අපිරිසුදු කඩමාළු හඳුනා, ලාමක පාංශුපිශාවයකු මෙන් කසලගොඩෙන් ඇසිඳගත් කඩක් ගෙලා දූවටී ලාමක වූ තෝ, කොහි සිට ආවෙහි ද? එම්බල දක්ෂිණාර්භ නො වූ තෝ කවරෙහි දැයි මණ්ඩබ්බ කුමාර තෙමේ ඇසීය.

2329. මහත් යශස්ඇති මාණ්ඩව්‍ය කුමාරය, පිළියෙළ කරන ලද ඔබගේ මේ ආහාරය බොහෝ දෙනා කකි, බුද්ධි, පානය ද කරත්. නුඹ මෙරමා දුන් දෑයෙන් යැපෙන්නකු කොට මා දනුව. එහෙයින් යාවක පිණ්ඩය වණ්ඩාල තෙමේත් ලබාවා යී මාතඛ තෙමේ කීය.

2330. මාගේ මේ ආහාරය ජාතිසම්පන්න බ්‍රාහ්මණයන්ට පිළියෙළ කරන ලදය. සැදුහැනි මාගේ මේ දනය තමහට වැඩ පිණිස වේ. සැඩොල, මෙතනින් පහව යා. කුමකට මෙහි සිටිනෙහි ද? නිවය, මා වැන්නෝ තට නොදෙති.

2331. එම්බා කුමාරය, ශය්‍යඵල කැමැත්තෝ ගොඩ ද, වළ ද. දෙණිය ද යම්සේ බිජුවට වපුරද්ද, එසේම නුඹ මේ ඵල ශුඤ්ඤයෙන් (දනයෙන් ලැබෙන ලසස් විපාක ගැන ඇදහීමෙන් යුතුව) පැමිණි හැමට දන් දෙව. (මෙසේ) දක්ෂිණාර්භයන් අරියනෙහි (ලබනෙහි) නම් මැනවි.

2332. යම්බඳු පුණ්‍යඝෛත්‍රයන්හි මම බිජුවට පිහිටුවමිද, ලොකයෙහි ඒ පුණ්‍යඝෛත්‍රයෝ මා විසින් දන්නා ලදහ. ජාතියෙන් ද මන්ත්‍රයෙන් ද යුක්ත වූ යම් බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් ඇද්ද, ඉතා පියශීලී වූ ඔවුහු මෙලොව පුණ්‍යඝෛත්‍ර වෙත්.

4 ජාතකපාළි විසතිනිපාතො

2333. ජාතිමදෙ ව අතිමානිතා ව  
ලොහො ව දෙසො ව මදෙ ව මොහො,  
එනෙ අගුණා<sup>1</sup> යෙසු වසන්ති සබ්බෙ,  
තානීධ බෙහ්නනි අපෙසලානි.
2334. ජාතිමදෙ ව අතිමානිතා ව  
ලොහො ව දෙසො ව මදෙ ව මොහො,  
එනෙ අගුණා යෙසු න සකති සබ්බෙ  
තානීධ බෙහ්නනි සුපෙසලානි.
2335. කෙවසු<sup>2</sup> ගතා උපජොනියො ව  
උපජන්ධායො අථවා භණ්ඩකුච්ඡි,<sup>3</sup>  
ඉමසස දණ්ඩකඤ්චි වධකඤ්චි දජා  
ගලෙ ගහෙතො බලයාථ<sup>4</sup> ජමම.
2336. ගිරිං නබෙන බණ්ඩි අයො දනොන බාදසී,  
ජාතවෙදං පදභසී යො ඉසීං පරිභාසසී.
2337. ඉදං වජානා මාතබ්බො ඉසී සචචපරකකමො,  
අනාලිකකසමීං පකකාමී බ්‍රාහ්මණානං උදිකකිතං.
2338. ආවෙධීනං<sup>5</sup> පීඨිතො උක්කමබ්බං  
බාහං<sup>6</sup> පසාරෙති අකමමනෙයාං  
සෙනානි අකඛිනි යථා මතසස  
කො මෙ ඉමං පුක්කමකාසී එවං.
2339. ඉධාගමා සමණො රුමමවාසී  
ඔතලලකො පංසුපිසාවකොච  
සඛිනාරවොළං පටිමුච්චි කණෙඨ  
සො නෙ ඉමං පුක්කමකාසී එවං.
2340. කතමං දීසං අගමා භූරිපඤ්ඤා  
අකඛාථ මෙ මාණවා එතමසුං  
ගතචාන තං පටිකිරියෙමු? අච්චයං  
අපෙපච නං පුක්කං ලභෙමු පීචිතං.
2341. වෙභාසයං අගමා භූරිපඤ්ඤා  
පථදුට්ඨො පණ්ණරසෙච වජෙ,  
අපිවාපි සො පුරිමං දීසං අගඤ්ඤි  
සචචපථිඤ්ඤා ඉසී සාධුරුපො.

---

1. එනෙ අගුණා යෙසු ව සකති සබ්බෙ - මජ්ඣං.  
2. කසු - ස්‍යා.  
3. ගණ්ඩ - මජ්ඣං.  
4. ගලයාත - මජ්ඣං, ස්‍යා.  
5. ආවෙදිතං ස්‍යා, ආවෙදිත - මජ්ඣං.  
6. බාහු - මජ්ඣං, ස්‍යා.  
7. පටිකරෙමු - මජ්ඣං.



2333. ජාතිමදය ද අතිමානය ද ලොභය ද දෝෂය ද මදය ද මොහය ද යන තෙල හැම දොෂයෝ යම් කෙනකුන් කෙරෙහි පවතිද්ද, මෙලොව ඒ ක්ෂේත්‍රයෝ (සපුන් පිරි තුඹස් සේ) අපෙශල වෙති.

2334. ජාතිමදය ද අතිමානය ද ලොභය ද දෝෂය ද මදය ද මෝහය ද යන තෙල හැම දොෂයෝ යම් කෙනකුන් කෙරෙහි නැද්ද, මෙලොව ඒ ක්ෂේත්‍රයෝ සුපෙශල වෙති. (ඔවුන් කෙරෙහි දෙන ලද්ද මහත් ඵල වෙයි.)

2335. (මේ වාසල් තුනෙහි රැකවලා යෙදුණු) උපජොති ද උපජකියා ද, හණ්ඩකුච්ඡ ද යන මොහු කොහි ගියාහු ද? මොහුට දඬුවම් ද වධ ද දී, සැඩොලා ගෙලෙහි ගෙනූ බැහැර කරවූ (යි මාණ්ඩව්‍ය කුමාරයා කීවේය.)

2336. මාණවකය, යම්බඳු වූ නුඹ සෘෂියාට පරිභව කරන්නෙහි ද? ඒ නුඹ පර්වතයක් නියෙන් සාරන්නෙහි ය. දැනින් යකඩ කන්තෙහි ය. ගිනි ගිලීමට උත්සාහ කරන්නෙහි ය. (සෘෂියාට පරිභව කිරීම පර්වතයක් නියෙන් සැරීම වැනි තම පරිහානියට ම හෙතු වන බව මේ කී සැටි යි.)

2337. ස්වාභාවික පරාක්‍රමයෙන් යුත් මාතෘකා සෘෂි තෙමෙ මෙසේ කියා බමුණන් බලා සිටියදී ම අහසෙහි නැඟී ගියේ ය.

2338. හිස පිටුපසට පෙරළන ලදී. අත ද අකම්ණ්‍ය ලෙස දිග හරියි. (දරදඬු ය) මළ එකක්හුගේ මෙන් ඇස් සුදු ය. මාගේ පුත්‍රයාට කවරෙක් නම් මේ විපත සිදු කෙළේ ද?

2339. අපිරිසුදු කඩමාලයෙන් මැසූ වස්ත්‍ර ඇති ලාමක පාංශු-පිශාවයකු මෙන් කසලගොඩෙන් ඇසිදගත් කඩක් ගෙල දවවා ගත් ශ්‍රමණයෙක් මෙහි ආවේ ය. හෙ තෙමේ තීගේ මේ පුතුව මෙසේ කෙළේ ය. (යි එහි සිටි ජනයා කීවේය.)

2340. මාණවකයෙහි, බොහෝ ප්‍රඥ ඇත්තා වූ ඒ ශ්‍රමණයන් වහන්සේ කිනම් දිශාවකට ගියාහු ද? යන මේ කරුණ මට කියවු. ඔහු වෙත ගොස් ඒ වරදට පිළියම් කරන්නෙමු. (කමා කරවන්නෙමු.) පුතුව ජීවිතය ලබා දෙන්නෙමු නම් ඉතා යෙහෙක (යි දිට්ඨවෙලෙකිකාව කීවාය.)

2341. බොහෝ ප්‍රඥ ඇති ඒ ශ්‍රමණ තෙම ආකාශපථයාගේ මැද පූර්ණචන්ද්‍රායමාණ වූ අහසට වැඩම කෙළේය. තවද සත්‍ය වූ ප්‍රතිඥ ඇති යහපත් ස්වභාව ඇති ඒ සෘෂි තෙමේ පෙරදිගට වැඩම කළේය. (යි එහි හුන් මාණවකයෝ කීහ.)

6 ජාතකපාළි විසතින් පාතො

2342. ආවෙධීනං පිට්ඨිනො උත්තමඛං  
 බාහං පසාරෙති අකමමනෙය්‍යං,  
 සෙතානි අකබ්ඪි යථා මතසස  
 කො මෙ ඉමං පුත්තමකාසී එවං.
- 2343: යකඛා හවෙ සනති මහානුභාවා  
 අනවාගතා ඉසයො සාධුරූපා,  
 තෙ දුට්ඨවිතනං කුපිතං විදිත්වා  
 යකඛා හී තෙ පුත්තමකංසු එවං.
2344. යකඛා ච මෙ පුත්තමකංසු එවං  
 ක්වඤ්ඤච මෙ මා කුදොධා බ්‍රහ්මචාරී,  
 තුමෙහච පාදෙ සරණං ගතාසමී  
 අනවාගතා පුත්තසොකෙන භීතඛු.
2345. නදෙවහි එතරහි ච මඤහං  
 මනොපදෙසො න මමකී කොචී,  
 පුත්තො ච තෙ වෙදමදෙන මනො  
 අත්ථං න ජානාති අධිච්ච වෙදෙ.
2346. අද්ධා හවෙ භික්ඛු මුහුත්තකෙන  
 සමුද්දහතෙව පුරිසසස සඤ්ඤ,  
 එකාපරාධං බම භුරිපඤ්ඤ  
 න පණ්ඩිතා කොධබලා හවනති.
2347. ඉමඤ්ච<sup>1</sup> මඤහං උත්තට්ඨපිණ්ඩං  
 තං මණ්ඩවොයා භුඤ්ජතු අපපසෙඤ්ඤ,  
 යකඛා ච තෙ නං න විහෙය්ඨෙය්‍යං  
 පුත්තො<sup>2</sup> ච තෙ හොහිතී සො අරොගො.
2348. මණ්ඩව්‍ය බාලොසී පරිත්තපසෙඤ්ඤ  
 යො පුඤ්ඤකෙඛන්තානං අකොච්චදෙසී,  
 මහකකසාවෙසු දදහි<sup>3</sup> දනං  
 කිලිට්ඨකමෙසු අසඤ්ඤතෙසු.
2349. ජථා ච කෙසා අජිතා නිවත්ථා  
 ජරුදපානංච මුඛං පරුළහං,  
 පජං ඉමං පසසථ රුමෙරුපිං<sup>4</sup>  
 න ජථාජිතං තායතෙ අපපසඤ්ඤං.

---

1. ඉදඤච - මජ්. 5.  
 2. පුත්තං - ස්‍යා.  
 3. දදහි - මජ්. 5.  
 4. දුමමරුප - මජ්. 5.

2342. (මාගේ පුත්‍රයාගේ) හිස පිටිපසට කැඳකිණි. අකම්ණ්‍ය ලෙස අත දිග හරියි, මළ එකක්වුගේ මෙන් ඇස් සුදුවන් ය, මාගේ පුත්‍රයාට මේ විප්‍රකාරය කවරෙක් කෙළේ ද? (යනුවෙන් දිට්ඨමංගලිකාව මානසික පණ්ඩිතයන්ගෙන් ඇසුවා ය.)

2343. සාමීන් අනුව ගිය යහපත් ස්වභාවය ඇති මහානුභාව-සම්පන්න යක්‍ෂයෝ ඇත්තාහු ම ය. ඒ යක්‍ෂයෝ දුෂ්ඨ සිත් ඇති කිපුණා වූ ඔබ පුතු දැන මේ විප්‍රකාරය කළහ.

2344. මාගේ පුතුව යක්‍ෂයෝ මෙසේ කළාහු ද, බ්‍රහ්මචාරීන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ ම මාගේ පුත්‍රයාට නො කිපෙන සේක්වා, මම නුඹ වහන්සේගේ ම පාදයන් සරණ කොට ගියමු. තවුසාණන් වහන්ස, මම පුත්‍රශෝකයෙන් නුඹ වහන්සේ කරා පැමිණියමු.

2345. දිට්ඨමංගලිකාවෙනි, ඒ බණින කල්හිත් තිගේ පුතුව මා සිත්හි කිසියම් දොෂයෙක් නො වී ය, දැනුදු නැත, තිගේ පුත්‍රයා වනාහී වෙදයන් ඉගෙන වෙද මදයෙන් මත් වූයේ වැඩි අවැඩි නො දැනී.

2346. තවුසාණන් වහන්ස, එකාන්තයෙන් ම මිනිසාගේ සංඥාව මොහොතකින් මුළා වේ ම ය. මහාප්‍රාඥය, මේ එක ම අපරාධය කමා කරන සේක්වා, පණ්ඩිතයෝ නම් ක්‍රොධය බල කොට ඇත්තෝ නො වෙත්.

2347. මාගේ මේ ඉඳුල් බත්පිඩ අනුවණ මාණ්ඩව්‍ය තෙමේ අනුභව කෙරේවා, ඒ යක්‍ෂයෝ ද ඔහු නො වෙහෙසන්නාහ, තිගේ ඒ පුත් තෙමේ ද නිරෝග වන්නේ ය.

2348. නුඹ මහත් වූ රාගාදී කෙලෙස් කසටින් යුත් කිඵටු කම් ඇති අසංසකයන් කෙරෙහි දන් දෙන්නෙහි ය. යම්බඳු වූ නුඹ මෙසේ කිරීමෙන් පුණ්‍යකෂත්‍රයන් පිළිබඳ දැනුමෙහි අදක්ෂ වෙහි ද, මාණ්ඩව්‍ය කුමාරය, එහෙයින් නුඹ අඤන වෙහි ය.

2349. පුත මාණ්ඩව්‍යය, නුඹගේ දක්ෂිණාර්භයන් අතුරෙන් ඇතැ-මුත්ගේ කෙසයෝ හැඩපළ ගසා බඳින ලද්දහ. බුර සහිත අඳුන් දිවිසම් පොරවන ලද්දහ. පීර්ණකූපයක්සේ දික් රැවුලෙන් වැසුණ මුව සිඳුරු ඇති අපිරිසුදු රාක්‍ෂස වෙසය ඇති මේ ප්‍රජාව බලවු. මේ දළ මඩුලු හා අඳුන් දිවිසම් දරන තැනැත්තා මද නුවණැත්තහු නො රකී. හෙවත් පිහිට නො වේ.

2350. යෙසං රාගො ච දෙසො ච  
අවිජ්ජා ච වීරාජිනා,  
බිණ්ණාසවා අරහනොතා  
තෙසු දිත්තං මහපඵලං.

\*උපහ්ව මනං මෙජේකිං මානඛගසමිං යසසස්සිනෙ,  
සපාරිසජේසා උච්ඡිනොතා මෙජකාරකුඤ්ඤං තද අභු'ති.

මානඛග ජාතකං.

## 2. විත්තසමභූතජාතකං

2351. සබ්බං නරානං සඵලං සුචිණ්ණං  
න කමමනා<sup>1</sup> කිකුඤ්ඤා මොසමජ්ඣී,  
පසසාමි සමභූතං චොත්තභාවං  
සකමමනා සුඤ්ඤඵලපපතං.

2352. සබ්බං නරානං සඵලං සුචිණ්ණං  
න කමමනා කිකුඤ්ඤා මොසමජ්ඣී,  
කචචිතනු විත්තසසපි ඵචමෙච  
ඉද්ධො මනො තසස යථාපි ඡෙහං.

2353. සබ්බං නරානං සඵලං සුචිණ්ණං  
න කමමනා කිකුඤ්ඤා මොසමජ්ඣී,  
විත්තං විජානාහි තරෙච දෙච  
ඉද්ධො මනො තසස යථාපි තුඤ්ඤං.

2354. භවං භු විත්තො සුතමඤ්ඤානො තෙ  
උදහු තෙ කොචිතං ඵතදකඛා,  
ගාථා සුභිතා න මමජ්ඣී කච්චිතා  
දදමි තෙ ගාමවරං සනකුඤ්ඤා.

2355. න වාහං විත්තො සුතමඤ්ඤානො මෙ  
ඉසී ච මෙ ඵතමජ්ඣං අසංසි  
ගනචාන රඤ්ඤා පටිගාහි ගාථං  
අපි තෙ වරං අත්තමනො දදෙය්‍ය.<sup>2</sup>

2356. යොජේතනු චෙ රාජරථෙ සුකතෙ විත්තසිබ්බනෙ,  
කච්ඡං නාගානං බන්ධු භීවෙය්‍යං පටිමුඤ්ඤාථ.

\* මරමම ස්‍යාමසොක්කෙසු අයං ගාථා න දිය්‍යති,

1. න කමමනා - මජ්ඣ. සා.

2. අපි තුතෙ අත්තමනො වරං දදෙ - මජ්ඣ.

2350. යම් කෙනෙකුගේ රාගයන් දොළොස් අවිද්‍යාවන් පහවී ද, ඝෛය කළ ආසුචි ඇති රහත්හු වෙද්ද උන්වහන්සේ කෙරෙහි දෙන ලද්ද මහත් ඵල වේ.

\* මෙධ්‍ය රජ තෙම යශස් ඇත්තා වූ මාතඬු සෘෂි කෙරෙහි සිත දූෂ්‍ය කොට සහපිරිවරින් වැනැසුණේ ය. එකල්හි මෙධ්‍යාරණ්‍යය වූයේ ය.

මාතඬු ජාතක සි.

### 2. වික්‍රමසමහර ජාතකය

2351. මිනිසුන් විසින් මැනැවින් පුරුදු කරන ලද හැම කර්මයක් ම විපාක සහිත ය. කුශලාකුශල කම් අතුරෙන් හිස් කම් කිසිවක් නැත. ඥාතිය කම්යෙන් පුණ්‍ය විපාකයට පැමිණ මහත් අනුභාව ඇති සම්භූත නම් වූ තමන් ප්‍රත්‍යක්‍ෂයෙන් දකිමි.

2352. මිනිසුන් විසින් මොනොවට පුරුදු කරන ලද හැම කම්යක් ම විපාක සහිත ය. කුශලාකුශල කම් අතුරෙන් හිස් කම් කිසිවක් නැත. යම්සේ මාගේ යශස් සමාද්ධිවීද කිම? එසේම මා සොහොවුරු විතර්‍යාගේ සිතක් සමාද්ධි වීද?

2353. මිනිසුන් විසින් මොනොවට පුරුදු කරන ලද හැම කර්මයක් ම විපාක සහිත ය. කුශලාකුශල කර්ම අතුරෙන් හිස් කර්ම කිසිවක් නැත. දේවයන් වහන්ස යම්සේ නුඹ වහන්සේගේ යශස් සමාද්ධි වී ද, එසේ ම ඒ චිත්තයාගේ ද සිත සමාද්ධි විය. චිත්තයා ගැන (මෙසේ) දැන ගන්නේ මැනැවි.

2354. චිත්ත, මම චිත්ත නම්වෙ මැ යි කියන චිත්තයාගෙන් ම තට මෙය අසන්නට ලැබිණි ද? නැතහොත් අනෙකකුගෙන් අසන්නට ලැබිණි ද? මෙය නුඹට කවරෙක් කීවේ ද? ගාථාව නම් මැනැවින් ගායනය කරන ලදී. ඒ ගැන මට සැකෙක් නැත. නුඹට ගම්වර සියයක් ද දෙමි.

2355. මම චිත්ත නම් වෙ මැ යි කියන චිත්තයාගෙන් ම මට මෙය අසන්නට නො ලැබිණි. ඔබ තුමාගේ උයනෙහි වෙසෙන සෘෂිවරයෙක් මට මේ කරුණ කීවේ ය. රජු වෙත ගොස් මේ ගාථාව ගයව. එවිට තුටුසිත් ඇති රජ තෙමේ තට වරයක් ද දෙන්නේ ය.

2356. විසිතුරු මැසුම් ඇති අලංකාර ලෙස සරසන ලද රාජ රථයන් යොදන්වා, ඇතුන්ගේ පොරොද්ද බඳිමු. ශ්‍රීවාහරණයන් ද පළඳමු.

\* බුරුම සියම් පොත්හි මෙය නොපෙනේ.

2357. ආභක්ඛන්ත භෙරිමුද්ධගසලෙන  
සීසානි යානානි ච යොජයන්ත  
අජෙජවහං අසසමං තං ගමීසසං  
යජෙච දකඛිසං ඉසිං නිසින්නං.

2358. සුලඤ්චලාභො චත මෙ අභොසී  
ගාථා සුගීතා පරිසාය මජේකි,  
සොභං ඉසිං සීලචතුපපන්නං  
දිසවා පතීතො සුමනොභමසමී.

2359. ආසනං උදකං පජජං පනිගණ්හාතු නො භවං,  
අග්ගෙහ භවන්තං පුච්ඡාම අග්ගං කරුතු නො භවං.

2360. රමමඤ්ච තෙ ආචසථං කරොන්ත  
නාරිගණෙහි පරිචාරයසු  
කරොහි ඔකාසමනුග්ගභාය  
උභොපිමං ඉසසරියං කරොම.

2361. දිසවා ඵලං දුච්චරිතසස රාජ  
අථො සුචිණ්ණසස මභාවිපාකං,  
අත්තානමෙවං පටිසඤ්ඤමීසසං  
න පක්ඛයෙ පුත්තං පසුං ධනං වා.

2362. දසෙච්චා වසසදසා මච්චානං ඉධ ජීවිතං,  
අපපත්තඤ්ඤව තං ඔධිං නලො ඡිහෙනාව සුසසති.

2363. තස්ස කා නජ්ඣි කා බිධිධා කා රතී කා ධනෙසනා,  
කිමෙම පුත්තෙහි දරෙහි රාජ මුත්තොසමී ඛන්ධනා.

2364. සො අභං සුපපජානාමී මච්චු මෙ නපමජ්ජති,  
අන්තකෙනාධිපන්තසස කා රතී කා ධනෙසනා.

2365. ජාති නරානං අධමා ජනිජු  
චණ්ඩාලයොනි දිපද කණ්ඨො,  
සකෙහි කමෙමහි සුපාපකෙහි  
චණ්ඩාලගඛෙන අවසිමහ පුබ්බෙ.

2366. චණ්ඩාලාහුමහ අචනනීසු මිගා නෙරඤ්ජරමපති,  
උක්ඛයා නමෙදුතීරෙ නාජජ බ්‍රාහ්මණධන්යා,

2357. බෙර - මිහිඟු බෙර - සක් යන තුය්යීයන් නාද කෙරෙත්වා, වෙග ගමන් ඇති වාහන ද යොදත්වා, යම් තැනක හුන් සෘෂිවරයා දක්නට හැක්කෙම් නම්, අද ම ඒ අසපුවට යන්නෙමි යි රජ තෙමේ කීවේ ය.

2358. එකාන්තයෙන් මට යහපත් ලාභයෙක් විය. මා විසින් පිරිස් මැද ගාථාව මැනැවින් ගායනය කරන ලදී. ශීල වුතයෙන් සමන්විත වූ සෘෂිවරයා දැක ඒ මම ප්‍රීත වූයෙමි සතුටුසිත් ඇත්තෙමි වෙමි.

2359. පින්වතුන් වහන්ස, අපගේ අසුන ද පා දෝනා පැන් ද පිළිගන්නා සේක්වා, පින්වතුන් වහන්සේ ආගන්තුක සත්කාරයෙන් පිදීම වශයෙන් විචාරමි. පින්වතුන් වහන්සේ අපගේ ආගන්තුක සත්කාරය පිළිගන්නා සේක්වා.

2360. නුඹ වහන්සේට සිත්කලු ගෘහයක් කෙරෙත්වා, ස්ත්‍රීසමුහයා විසින් තෙපි පිරිවරනු ලබව. අනුග්‍රහ පිණිස එයට අවකාශ කළ මැනැවැ. අපි දෙදෙනා මැ මේ රජ සැපත අනුභව කරමිහ යි රජ තෙමේ කීවේ ය.

2361. මහරජ, දුශ්චරිතයාගේ විපාකය දැක වැළිදු මනාව පුරුදු කළ සුවරිතයාගේ විපාකයත් දැක මෙසේ තමන් ම සංවරයට පැමිණියෙමි. පුත්‍ර සම්පත් හෝ ගව මහිණාදී පශු සම්පත් හෝ ධන සම්පත් හෝ නො පතන්නෙමි.

2362. මෙලොව මිනිසුන්ගේ ජීවිතය වම්යන් සම්බන්ධ දශක දශකයෙක් ම ය. ඒ දශකයන් සම්බන්ධ සීමාවට නොපැමිණ ම සිදින ලද බට ගසක් මෙන් වියලෙයි. (මැරෙයි.)

2363. මහරජ, ඒ නැසෙන ජීවිතයෙහි ලා පස්කම් අරබයා කවර සතුටක් ද? කිනම් කායික ක්‍රීඩාවක් ද? කවර ජොමනස් සහගත ඇල්මක් ද? කිනම් ධනොපාර්ජනයෙක් ද? දරුවන්ගෙන් හා භාය්යීවන්ගෙන් ඇති ප්‍රයොජනය හෝ කුමක් ද? මම බන්ධනයෙන් මිදුණෙමි.

2364. ඒ මම හොඳින් ම දනිමි. මරුවා මට පමා නො වෙ. මරුවාහට යටත් වූවහුට කවර රකියක් ද? කිනම් ධනොපාර්ජනයෙක් ද?

2365. මහරජ, මිනිසුන්ගේ අධම වූ වණ්ඤාලයෝනිය දෙපා ඇත්තවුන් අතර පහත් වෙ. පෙර අපි සවකීය පාපකම් විපාකයෙන් සැබොල් මව් ගැබ්හි වූසුමහ.

2366. අපි දෙදෙන අවන්ති දනව්වෙහි වණ්ඤාලයෝ වූමහ. ඉන් සැව නෙරඤ්ජරා ඉවුරෙහි මුවෝ වූමහ. එසින් වුත ව නම්ද නදී තීරයෙහි උකුස්සෝ දෙදෙනෙක් වූමහ. අද ඒ අපි බ්‍රාහ්මණ හා ඝෞත්‍රිය වූමහ.

- 2367. උපතීයති ජීවිතමප්පමායු  
ජරුපතීතස්ස න සනති තාණා,  
කරොහි පඤ්ඤාල මමෙතවාකායං  
මාකාසි කමොති දුබ්බද්‍රයානි.
- 2368. උපතීයති ජීවිතමප්පමායු  
ජරුපතීතස්ස න සනති තාණා,  
කරොහි පඤ්ඤාල මමෙතවාකායං  
මාකාසි කමොති දුකඛඤ්ජලානි.
- 2369. උපතීයති ජීවිතමප්පමායු  
ජරුපතීතස්ස න සනති තාණා,  
කරොහි පඤ්ඤාල මමෙතවාකායං  
මාකාසි කමොති රජස්සිරානි.
- 2370. උපතීයති ජීවිතමප්පමායු  
වණ්ණං ජරා භනති නරස්ස ජීයතො,  
කරොහි පඤ්ඤාල මමෙතවාකායං  
මාකාසි කමෙං නිරයුපපත්ඤායා.
- 2371. අද්ධා හි සච්චං වචනං තවෙනං  
යථා ඉසි භාසසි එවමෙනං,  
කාමා ව මෙ සනති අනප්පරුපා  
තෙ දුච්චජා මාදීයකෙන භීතඛු.
- 2372. නාගො යථා පඛකමජේකං බ්‍යසනෙහා  
පස්සං ඵලං නාභිසලේහානි ගතඛුං,  
එවංපභං කාමපඛෙක බ්‍යසනෙහා  
න භීකඛුනො මග්ගමනුබ්බජාමි.
- 2373. යථාපි මාතා ව පිතා ව පුත්තං  
අනුසාසරෙ කිනති සුඛිභවෙය්‍ය,  
එවංසු මං කං අනුසාස භතෙන  
යමාවරං පෙච්ච සුඛිභවෙය්‍යං.
- 2374. නො වෙ තුචං උසසභසෙ ජනිඤ්ඤ  
කාමෙ ඉමෙ මානුසකෙ පහාතුං,  
ධමමං බලිං පට්ඨපයසු රාජ  
අධම්මකාරො ව තෙ මාහු රට්ඨං.
- 2375. දුනා විධාවනතු දීසා වනසෙසා  
නිමනනකා සමණබ්‍රාහ්මණානං,  
තෙ අනාපාතෙන උපට්ඨභසු  
වඤ්ඤා සෙනාසනපච්චයෙන ව.



3367. මහරජ, මේ ජීවිතය මරණය කරා පැමිණෙයි. සක්‍යයන්ගේ ආයුෂ්‍ය කාලය සවල්ප ය. ජරාවෙන් මරුවෙනට පැමිණියහුට පුත්‍රාදීහු පිහිට නො වෙති. පාංචාලය, මාගේ මේ වචනය කරව. (පිළිපදුව.) දුක් වැඩෙන්තා වූ පාපකම් නොකරව.

2368. ජීවිතය මරණය කරා පැමිණෙයි, සක්‍යයන්ගේ ආයු කාලය සවල්ප ය, ජරාවෙන් මරු වෙනට පැමිණියහුට පුත්‍රාදීහු පිහිට නො වෙත්. පාංචාලය, මාගේ මේ වචනය කරව. (පිළිපදුව.) දුක් විපාක ගෙන දෙන කම් නො කරව.

2369. ජීවිතය මරණය කරා පැමිණෙයි. සක්‍යයන්ගේ ආයු කාලය සවල්ප ය. ජරාවෙන් මරු වෙනට පැමිණියහුට පුත්‍රාදීහු පිහිට නො වෙත්. පාංචාලය, මාගේ මේ වචනය පිළිපදුව. කෙලෙස් රජසින් වැසීගිය හිස් ඇති කම්යන් නො කරව.

2370. ජීවිතය මරණයට පැමිණෙයි. සක්‍යයන්ගේ ආයුෂ්‍ය කාලය සවල්ප ය. දිරන්තා වූ මිනිසාගේ ශරීරවර්ණය ජරා නොමෝ නසයි. පාංචාලය, මාගේ මේ වචනය කරව. නිරයෙහි ඉපදීමට හෙතු වන කම් නො කරව.

2371. එකාන්තයෙන් ම නුඹ වහන්සේගේ වචනය සත්‍ය ය. සෘෂි තෙම යම්සේ කියන්නේ නම්, ඒය එසේ ම ය. අප්‍රමාණ කාම සම්පත් මට ඇත්තාහ. සෘෂිවරය, ඒ කාම සම්පත් මා වැන්නකු විසින් අත්හැරිය නො හැකි ය.

2372. මඩවගුරෙහි එරුණු ඇත් තෙමේ ගොඩ දක්නේ යම්සේ යා නො හැක්කේ වේ ද, එමෙන් ම කාම පඩකයෙහි එරුණු මම හිඤ්චගේ අනුශාසනා මාර්ගයට නො පැමිණෙමි. හෙවත් පැවිදි වන්නට නො පිළිවන් වෙමි.

2373. කවරාකාරයෙකින් පුතු සුවපත් වන්නේ ද යි සලකා යම්සේ නම් මවුපියෝ පුතුට අනුශාසනා කෙරෙද්ද. ස්වාමීනි, එසේ ම යම් ලෙසකින් පිළිපදින්නෙමි නම් පරලොව සුව පිණිස හෙතු වේ ද, එසේ ම මට අනුශාසනා කරන සේක්වා.

2374. ජනාධිපති මහරජ, ඉදින් තෙපි මිනිසුන් පිළිබඳ මේ පස්කම් සුව අත්හරින්නට නො හැක්කහු නම්, දූහැමින් අයබදු පිහිටුවවු. තොපගේ රටෙහි අධම් ක්‍රියාවෝ ද නො වෙත්වා.

2375. මහණබමුණන් හට ආරාධනය කරන්නා වූ දුතයෝ සිවු දිගට යවත්වා, ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් ආහාරයෙන් හා ගිලන්පසින් ද වස්ත්‍රයෙන් හා සෙනසුනින් ද සෙසු පසයෙන් ද උවැටැත් කෙරෙත්වා.

14 ජාතකපාළි විසතිනිපාතො

- 2376. අනෙතන පානෙන පසන්නවිනෙතො  
සනත්තපය සමඤ්චාභමඤෙ ව,  
දුකා ව භුකා ව යථානුභාවං  
අනිඤ්ඤො සඤ්චුපෙභි යානං.
- 2377. සවෙ ව තං රාජ මදෙ සහෙය්‍ය  
නාරීගඤෙහි පරිවාරයනං  
ඉමමෙවගාථං මනසීතරොහි  
භාසෙසි වෙ නං පරිසාය මජ්ඣේ.
- 2378. අබ්බෙතාකාසසයො ජනතු වජනත්‍යා බීරපායීතො,  
පරිකිඤ්ඤො සුපානෙහි සවාජජ රාජාති වුවවතීති.

විතකසමග්ග ජාතකං.

3. සිව්ජාතකං<sup>1</sup>

- 2379. දුරෙ අපසංසං ථෙරොව වකඤ්චං යාවීතුමාගතො,  
ඵකනෙතො හවිස්සාම වකඤ්චං මෙ දෙහි යාවීතො.
- 2380. කෙනානුසිට්ඨො ඉධමාගතොසි  
වණ්ඛක වකඤ්චපථානු යාවීතුං,  
සුදුච්චජං යාවසී උත්තමඛං  
යමාහු නෙතං පුරිසෙන දුච්චජං.
- 2381. යමාහු දෙවෙසු සුජමපතීති  
මසවාති තං ආහු මනුස්සලොකෙ,  
තෙනානුසිට්ඨො ඉධමාගතොසම්  
වණ්ඛකො වකඤ්චපථානි යාවීතුං.
- 2382. වණ්ඛකො මඤ්ච වණ්චං අනුත්තරං  
දදහි මෙ වකඤ්චපථානි යාවීතො,  
දදහි මෙ වකඤ්චපථං අනුත්තරං  
යමාහු නෙතං පුරිසෙන දුච්චජං.
- 2383. යෙන අසේන ආගඤ්ඤි යමතථමභිපජ්ඣං,  
තෙ තෙ ඉජ්ඣන්තා සඛ්‍යාප්පා උභ වකඤ්චනි බ්‍රාහ්මණ.
- 2384. ඵකං තෙ යාවමානස්ස උභයානි දදමහං  
සවකඤ්චමා ගච්ඡ ජනස්ස පෙකඛතො,  
යදිච්ඡසෙ තං තං තෙ<sup>2</sup> සම්ඤ්ඤතු.

---

1. සිව්ජාතකං - සා.  
2. තදනෙ - සිඉ.

2376. පහන් සින් ඇත්තේ ආහාරයෙන් ද ගිලන්පසින් ද මහණ බමුණන් සතපවු, හැකි පරිදි දීමත් කොට බුද්ධත් කොට නිසු නොලබන ලද්දේ ස්වර්ග ලොකයට එළඹෙවු.

2377. මහරජ, ඉදින් ස්ත්‍රී සමුහයා සමග පරිවරණය කරන තොප රාජමදය තෙමේ යටපත් කෙරේ නම් මේ ගාථාව ම මෙනෙහි කරවු. තවද මේ ගාථාව පිරිස් මැද කියවු.

2378. පෙර මම තෘණකුටියක් පමණ සෙවණකුත් නො වූයෙන් අභ්‍යවකාශයෙහි ශයනය කරන සැබොලෙක් වීම්. එකල මව කිරි පොවා වලට ගිය කල්හි බැල්ලක විසින් කිරි පොවන ලද්දේම, බලු පැටවුන් විසින් පිරිවරන ලදුව වාසය කෙළෙම්. ඒ මම අද රජ යයි කියනු ලබමි.

විතතසමභූත ජාතක යි.

3. සිව් ජාතකය

2379. මහරජ, ඇසින් කිසිවක් නො දක්නෙම, මහල්ලෙක් වැ දුර සිට ඇසක් ඉල්ලා ගැනීම පිණිස ආවෙමි. (මාවිසින්) ඉල්ලන ලද (බබතුමා) මට ඇසක් දෙනු මැනැවි. (එවිට) අපි දෙදෙන ම එකැස් ඇත්තමෝ වන්නෙමු.

2380. දුගී පුරුෂය, කවරකු විසින් අනුශාසනා කරන ලද්දේ ඇස් ඉල්ලීමට මෙහි ආවෙහි ද? මිනිසකු විසින් දෙන්නට අපහසු- යයි යමක් උදෙසා කියත් ද, ශරීරය පිළිබඳ උත්තලාබයක් වූ ඒ ඇස් ඉල්ලන්නෙහිය.

2381. දෙවියන් අතර සුඡම්පති යයි යමකු උදෙසා කියද්ද, මිනිස් ලොවැ ඔහුට මසවත් යයි කියත්. ඔහු විසින් අනුශාසනා කරනු ලැබූ දුගී මම ඇස් ඉල්ලීමට මෙහි පැමිණියෙමි.

2382. ඉල්ලීම අතර මාගේ මේ ඉල්ලීම ප්‍රධානය. ඉල්ලන ලද තෙපි මට ඇස් දෙවු. මිනිසා විසින් දීමට දුෂ්කර යයි යමක් කියද්ද ඒ ඇස් මට දෙනුමැනැවි.

2383. යම් බලාපොරොත්තුවකින් යමක් පතමින් මෙහි ආයෙහි ද තොපගේ ඒ අදහස් සමෘද්ධි වේවා, බමුණ ඇස් ලබව.

2384. එක ඇසක් ඉල්ලන්නාවු තොපට මම ඇස් දෙක ම දෙමි. ඇස් ඇත්තෙක්වැ ජනයා බලාසිටියදී ම නුඹ මගෙන් යමක් බලා- පොරොත්තු වෙහි ද, එය තට සමෘද්ධි වේවා, යි සිව් රජ තෙමේ කීවේය.

16 ජාත්‍යන්තර විසතිනිපාතො

2385. මා නො දෙව අද වනතු මා නො සබෙබ පරාකරී,  
ධනං දෙහි මහාරාජ මුත්තා වෙඵරියා බහු.

2386. යුත්තෙ දෙව රථේ දෙහි ආජාතියෙ වලඛකහෙ,  
නාගෙ දෙහි මහාරාජ හෙමකප්පනවාසසෙ.

2387. යථා තං සීවයො සබෙබ සයොග්ගා සරථා සද,  
සමන්තා පරිකිරෙය්‍යං ඵවං දෙහි රථේසහ.

2388. යො වෙ දස්සනති වක්ඛාන අදනෙ කුරුනෙ මනො,  
භුම්‍යා සො පනිතං පාසං ගීවාය පටිමුක්ඛති.

2389. යො වෙ දස්සනති වක්ඛාන අදනෙ කුරුනෙ මනො,  
පාපා පාපතරො හොති සමපන්නො යමසාධනං.

2390. යං හි යාවෙ තං හි දදෙ යං න යාවෙ න තං දදෙ,  
ස්වාහං තමෙ ව දස්සාමී යං මං යාවති බ්‍රාහ්මණො.

2391. ආයුං නු වණණං නු සුඛං බලං නු  
කීං පතථයානො නු ජනිඤ දෙසී,  
කථං හි රාජා සිවිතං අනුත්තරො  
වක්ඛති දස්සා පරලොකහෙතු.

2392. නවාහමෙතං යසසා දදමී  
න පුත්තමීච්ඡ න ධනං න රථං,  
සතස්ස ධම්මො වරිතො පුරාණො  
ඉච්චව දනෙ රමනෙ මනො මමං.

2393. න මෙ දෙස්සා උභො වක්ඛු අත්තානං මෙ න දෙස්සියං  
සබ්බස්සන්තං පියං මඤ්ඤං තස්මා වක්ඛුං අද්දසහං.

2394, සඛා ව මිත්තො ව මමාසී සීවක  
සුසිකඛිතො සාධු කරොහි මෙ වචො,  
උද්ධඤ්ච වක්ඛති මමං ජීගිංසනො  
හස්සෙසු ආවෙසී වණ්ඤකස්ස.

2395. වොදිතො සිවිරාජෙන සීවකො වචනංකරො,  
රඤ්ඤෙ වක්ඛති උද්ධඤ්චා බ්‍රාහ්මණස්සුපනාමසී  
සවක්ඛු බ්‍රාහ්මණො ආසී අත්තො රාජා උපාවසී.

2385. දෙවයන්වහන්ස, ඇස් නොදෙනු මැනැවි. ඇස් දී අප සියල්ලන් හැර නොදමනු මැනැවි. මඤ්ජු (මොහුට) ධනය දෙනු මැනැවි. බොහෝ මුතු ද වෙරළමිණි ද යන වස්තුව දුන මැනැවි.

2386. දෙවයන්වහන්ස, අසුන් යොදන ලද රථ ද, අලංකාර ආජානෙය අශ්වයන් ද, දෙනු මැනැවි. රන් අබරණින් සැරසූ ඇතුන් දෙනු මැනැවි.

2387. රජපුරුවන් වහන්ස, සේනා සහිත වූ රථ සහිත වූ මුළු සිව්ථට වාසිහු හැම කල්හි නුඹ වහන්සේගේ භාත්පසැ යම්සේ පිරිවරා සිටිද්ද, මෙසේ ම ඇස් නොදී සෙසු වස්තූන් දුන මැනැවැ යි කීහ.

2388. යමෙක් යමක් දෙන්නෙමි යි කියා පසුව නොදීමට සිත් පහළ කෙරේ ද, හෙ තෙමේ එකාන්තයෙන් ම බිමැ හුණු මළ පුඬුවක් ගෙන බෙල්ලෙහි බහාගනී.

2389. යමෙක් යමක් දෙන්නෙමැ යි කියා පසුව නොදෙන්නට සිතයි ද, හෙ තෙමේ පවිටකුටත් වඩා පවිටු වූයේ යමයාගේ අණ පවත්නා තැනට පැමිණියේ වෙයි.

2390. යමක් ඉල්ලන්නේ නම් එය ම දෙන්නේ ය. යමක් නො ඉල්ලන්නේ නම් එය නො දෙන්නේ ය. බමුණු තෙම යමක් මගෙන් ඉල්ලා ද, ඒ මම එය ම දෙන්නෙමි යි රජ තෙම කීය.

2391. ජනාධිපති මහරජතුමනි, ආයුෂ පතා ඇස් දෙන්නෙහි ද? එසේ නැත. වර්ණය පතා ද? එසේත් නැත. සැපය පතා ද? එසේත් නැත. බලය පතා ද? මෙයින් කවරක් පතමින් දෙන්නෙහි ද? සිව්ථට වාසීන්ට උතුම් වූ රජ පරලෝ සැප පිණිය කෙසේ නම් ඇස් දෙන්නෙහි ද?

2392. මම යශස හෙතු කොට ගෙන මේ ඇස් නො දෙමි. පුත්‍ර සම්පත්තිය නො කැමැත්තෙමි. ධනය ද නො කැමැත්තෙමි. රටෙහි අධිපති බව ද නො කැමැත්තෙමි. එසේ ද වුවත් මෙය සත්පුරුෂයන් විසින් පුරුදු කරන ලද ධර්මයෙකි. මාගේ සිත එසේ හෙයින් දුනයෙහි ම ඇලෙයි.

2393. මට දෙඇස් අප්‍රිය නැත. මාගේ ආත්මය (ජීවිතය) ද අප්‍රිය නැත. මට සර්වඥතාඤ්ඤතය ප්‍රිය ය. ඒ නිසා මම ඇස් දිනිමි යි.

2394. යහළු සිවකය, තෙපි මාගේ යහළුවා ද මිත්‍රයා ද වව. වෛද්‍ය ශිල්පයෙහි මනාව හිත්මුණෙහිය. මාගේ වචනය කරව. මා බලා සිටිය දී ම ඇස් උදුරා දුගියාගේ අතෙහි තබව.

2395. සිව්ථ රජ විසින් මෙහෙයවන ලද සිවක තෙමේ රජුගේ වචනය කෙළේ ය. රජුගේ ඇස් උදුරා බ්‍රාහ්මණයාට දුන්නේ ය. බ්‍රාහ්මණ තෙමේ ඇස් සහිත විය. අක්ක වූ රජ තෙමේ හිඳගත්තේ ය.

18 ජාත්‍යන්තර පාලි - විසතින් පාතො

- 2396. තතො සො කතිපාහසස උපරුලොහසු වකඛුසු,  
සුතං ආමනතයි රුජා සිචීනං රටඨවඩඛිනො.
- 2397. යොජෙහි සාරථී යානං යුත්තඤ්ඤි පටිවෙදය,  
උය්‍යානභුමිං ගච්ඡාම පොකඛරඤ්ඤසු වනානී ව.
- 2398. සො ව පොකඛරඤ්ඤා තීරෙ පලලචොතන උපාචිසි,  
තස්ස සකෙකා පාතුරහු දෙවරාජා සුජමපති.
- 2399. සකෙකා හමසමි දෙවිඤ්ඤ ආගතොසුඤ්ඤි තවනතිකො,  
වරං වරසුඤ්ඤ රාජීසි යං කිඤ්ඤි මනසිච්ඡසි.
- 2400. පහුතං මෙ ධනං සකක ඛලං කොසො වනපපකො,  
අජඤ්ඤ මෙ සතොදනි මරණඤ්ඤඤච රුචවති.
- 2401. යානි සච්චානි දිපදිඤ්ඤ තානි භාසසසු ඛත්ඤ්ඤ,  
සච්චනොත භණමානසසු පුත වකඛුං හවිසසති.
- 2402. යෙ මං යාචිතුමායනති නානාගොතතා වණ්ඤිකතා,  
යොපි මං යාවතෙ තත් සොපි මෙ මනසො පියො.  
එතෙන සච්චවච්ඡෙජන වකඛුච්චෙම උපපජ්ජථ.
- 2403. යං මං සො යාචිතුං ආග දෙහි වනඤ්ඤාති බ්‍රාහ්මණො,  
තස්ස වකඛුනි පාදසිං බ්‍රාහ්මණසසු වණ්ඤිකතො.
- 2404. භීයොයා මං ආචිසි පිති සොමනසසඤ්ඤනප්පකං,  
එතෙන සච්චවච්ඡෙජන දුතියමෙම උපපජ්ජථ.
- 2405. ධමෙච්චන භාසිතා ගාථා සිචීනං රටඨවඩඛින,  
එතානි තච නොතතානි දිඤ්ඤානි පටිදිසසරෙ.
- 2406. තීරො කුඩධං තීරො සෙලං සමතිග්ගඤ්ඤ පඤ්ඤානං,  
සමනතා යොජනසතං දසසනං අනුභොගනු තෙ.
- 2407. කොනිධි විත්තං න දදෙය්‍ය යාචිතො  
අපි විසිටඨං සුපියමපි අත්තනො,  
තදිඤ්ඤ සඤ්ඤ සිවයො සමාගතා  
දිඤ්ඤානි නොතතානි මමජ්ජ පසසථ.

2396. ඉන්පසු සිව්දවියන්ගේ රට දියුණු කරන්නා වූ ඒ රජ තෙම ඇස් පිහිටි තන්හි මස් ලියලූ විට රියදුරා ඇමතුවේ ය.

2397. එම්බා සාරථිය, යානයක් යොදව. යොදන ලද්ද ද දැන්වව. උයන් බිමට ද, පොකුණුවලට ද, වනයට ද යම් යි රජ තෙමේ කීවේ ය.

2398. ඒ රජ තෙමේද පොකුණුතෙර පයඞ්ඛකයෙන් හිදගත්තේ ය. ඔහුගේ ඉදිරියෙහි සුප්ඵපති නම් වූ සක්දෙවරජ තෙම පහළ විය.

2399. මම දෙවෙන්ද්‍ර වූ ශක්‍ර වෙමි. නුඹ වහන්සේගේ සමීපයට ආයෙමි වෙමි. රාජර්ෂිය, නුඹ වහන්සේ සිත්හි යමක් කැමතිවන සේක් නම් වරයක් ඉල්ලව.

2400. ශක්‍රය, මාගේ ධන බොහෝ ය. බලය බෙහෙවි. කොෂ්ඨාගාරය ද අනල්ප ය. දැන් අක්කි වූ මට මරණය ම රූච්චේ යයි රාජර්ෂි තෙම කීවේ ය.

2401. දෙපා ඇතියන්ට ප්‍රධාන වූ රජතුමනි, යම් සත්‍ය කාරණයෝ වෙද්ද, ඒ සත්‍යයන් ම කියනු මැනව සත්‍යයකියන්නා වූ නුඹ වහන්සේට නාවැන ඇසක් ඇතිවන්නේ ය.

2402. නා නා ගොත්‍ර ඇති යම් යාවක කෙනෙක් මගෙන් ඉල්ලන්නට පැමිණෙද්ද, ඔවුන් අතුරෙහි යමෙක් මගෙන් ඉල්ලා ද හෙ තෙමේ ද මාගේ සිතට ප්‍රිය වේ. මේ සත්‍යවචනය කරණ කොට ගෙන මට ඇසක් පහළ වේවා.

2403. ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ යම් හෙයෙකින් ඇසක් දෙවයි ඉල්ලීමට මා කරා පැමිණියේ ද, දුගී ඒ බමුණාට ඇස් දුනිමි.

2404. මට බොහෝ ප්‍රීතිය ඇති විය. නො අඩු සොම්නසක් ද විය. මේ සත්‍යවචනයෙන් දෙවැනි ඇස උපදීවා.

2405. සිව්න්ගේ රටට වැඩ සිදු කරන උතුමාණෙනි, නුඹ වහන්සේ විසින් දැහැමි ස්වභාවයෙන් ම ගාථා කියන ලද. නුඹ වහන්සේගේ දිව්‍යානුභාවයෙන් යුත් මේ ඇස් දක්නට ලැබෙත්.

2406. මහරජ, නුඹ වහන්සේගේ මේ ඇස් බිත්තියෙන් සරස ද ශෛලයෙන් සරස ද පර්වතයෙන් සරස ද යි මෙසේ භාත්පස යොදුන් සියයක් තුළ රූප දර්ශනය සිඳි කෙරේවා' යි ශක්‍ර තෙම ආශීර්වාද කෙළේ ය.

2407. මෙලොව ඉල්ලන ලද්දේ උතුම් වූ ද තමනට ඉතා ප්‍රිය වූ ද කුමන වස්තුවක් වුවත් කවරෙක් නම් නො දෙන්නේ ද, එසේ දීමෙන් පහළ වූ දිව්‍යමය වූ මාගේ ඇස් අද මෙහි රැස් වූ සිව්රට වැසි සියල්ලෝ ම බලන්වා.

- 2408. තිරො කුඩධං තිරො සෙලං සමනිග්ගස්ස පබ්බතං,  
සමන්තා යොජනසතං දසීනං අනුභොතති මෙ.
- 2409. න වාගමන්තා පරමස්සි ක්ඤ්චි ඔව්වානං ඉධ ජීවිතෙ,  
දක්වා මානුසකං චකඤ්චං උඤ්චං මෙ චකඤ්චං අමානුසං.
- 2410. එතමපි දිස්වා සිවයො දෙඵ දනානි භුඤ්ජඵ  
දක්වා ච භක්වා ච යථානුභාවං  
අනිඤ්ඤා සග්ගමුපෙඵ යානන්ති.

සිවි ජාතකං.

#### 4. සිරිමජ්ජජාතකං

- 2411. පඤ්ඤායුපෙතං සිරියා චිහිතං  
යසස්සන්තඤ්ඤාපි අපෙතපඤ්ඤං,  
පුච්ඡාමි තං සෙනක එතමස්සං  
කමෙත්ඵ සෙයො කුසලා වදන්ති.
- 2412. ධීරා ච බාලා ච භවෙ ජනිඤ්ඤ  
සිප්පපපන්තා ච අසිඤ්ඤානො ච,  
සුජාතිමනොතාපි අජාතිමයස  
යසස්සන්තො පෙසසකරා භවන්ති.  
එතමපි දිස්වාන අභං වදමි  
පඤ්ඤා නිහිතො සිරිමාව සෙයො.
- 2413. තවමපි පුච්ඡාමි අනොමපඤ්ඤ  
මහොසධ කෙවලධමෙදසසි,  
බාලං යසස්සං පණ්ඩිතං අප්පහොගං  
කමෙත්ඵ සෙයො කුසලා වදන්ති.
- 2414. පාපානි කම්මානි කරොති බාලො  
ඉදමෙව සෙයො ඉති මඤ්ඤමානො  
ඉධලොකදසසි පරලොකං අදසසි,  
උභයස්ස බාලො කලීමග්ගහෙසි  
එතමපි දිස්වාන අභං වදමි  
පඤ්ඤාව සෙයො න යසසි බාලො.



2408. මාගේ මේ දිව්‍ය නෙත්‍රයෝ භික්ඛියෙන් සරස ද ගලින් සරස ද පර්වතය ඉක්මවා ද, භාන්පස යොදුන් සියයක් රූප දක්ම සිඬ කෙරෙත්.

2409. ජීවලොකයෙහි මිනිසුනට ත්‍යාගයට වඩා උතුම් වූ අත් කිසිවක් නම් නැත. මිනිස් ඇසක් දී මා විසින් දිව්‍ය නෙත්‍රයක් ලබන ලදී.

2410. මේ කාරණය ද දක සිවිරට වැසියෙහි, දන් දෙවු. අනු භවය ද කරවු. ශක්ති පමණින් දීමත් කොට අනුභවයත් කොට නිජු නොලබන ලද්දහු ස්වර්ගලොකයට පැමිණෙවු යයි.

සිව් ජාතක යි.

#### 4. සිරිමජ්ජ ජාතකය

2411. එම්බා සෙනකය, ප්‍රඥාවෙන් යුතු වූ සම්පන්න තොර තැනැත්තා ද යශසින් යුතු වූ ප්‍රඥාවෙන් තොර තැනැත්තා ද යන මේ දෙදෙනා අතුරෙන් කවරෙක් උතුමා යි පණ්ඩිතයෝ කියද්ද? යන මේ කරුණ මෙහි දී නුඹගෙන් අසමි යි රජ තෙම කීවේ ය.

2412. මහරජ, පණ්ඩිතයෝ ද මෝඩයෝ ද ශිල්ප දන්තෝද ශිල්ප නො දන්තෝ ද උසස් ජාති ඇත්තෝ ද යන සියල්ලෝ ද පහත් ජාතික සම්පත් ඇත්තහුගේ මෙහෙකරුවෝ වෙත්. මේ කරුණ ද දක ප්‍රඥ ඇත්තා නිභීත ය. සම්පත් ඇත්තා ම ශ්‍රේෂ්ඨ ය යි කියමි යි සේනක තෙමේ කීවේ ය.

2413. අලාමක ප්‍රඥ ඇති සියලු ධර්මයන් දක්නාසුලු මහොෂධිය, ඔබ ද විචාරමි. අඤ්ඤා වූ සම්පත් ඇත්තහු ද පණ්ඩිත වූ සම්පත් නැත්තහු ද යන මේ දෙදෙනා අතුරෙන් කවරෙක් ශ්‍රේෂ්ඨ ය යි පණ්ඩිතයෝ කියද්ද යි මෙහි දී අසමි යි රජ තෙම කීයේ ය.

2414. මේ ලොකයෙහි ඵෙස්වය්‍යය ම ශ්‍රේෂ්ඨය යි හභිමිත් අඤ්ඤා තෙමේ පවිකම් කරයි. මෙලොව ගැන පමණක් පෙනෙන පරලොව ගැන නො පෙනෙන අඤ්ඤා තෙමේ දෙලොවෙහි ම පරා-ජය ම ගනියි. (ලබයි.) මේ කරුණ ද දක නුවණැත්තෝ ම ශ්‍රේෂ්ඨ ය. සම්පත් ඇත්තා වූ අඤ්ඤායා උතුම් නො වේ ය යි මම කියමි යි. මහොෂධි තෙමේ කීවේ ය.

22 ජාතකපාළි-විසතිනිපාතො

2415. න සියසමෙන විදධාති භොගං  
න බන්ධවා න සරිරාවකාසො  
පසෙසළමුගං සුබමෙධමානං  
සිරිහීනං හජනෙ ගොරිමඤ්ඤං  
එතමපි දිසවාන අහං වදමි  
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2416. ලද්ධා සුබං මජ්ඣති අප්පඤ්ඤා  
දුකෙඛන චුට්ඨොපි පමොහමෙති  
ආරනතුනා සුබදුකෙඛන චුට්ඨො  
පවෙධති වාරිවරොච සමෙච  
එතමපි දිසවාන අහං වදමි  
පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසසස් බාලො.

2417. දුමං යථා සාදුඵලං අරඤ්ඤා  
සමන්තනො සබ්බෙ වරනති පකඛි  
එවමපි අඛඨං සධනං සහොගං,  
බහුජ්ජනො හජති අඤ්ඤා  
එතමපි දිසවාන අහං වදමි  
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2418. න සාධු බලවා බාලො සාහසං ඒඤ්ඤෙ ධනං  
කඤ්ඤානමෙව දුමෙච්චං කඛඨනති නිරයෙ භුසං,  
එතමපි දිසවාන අහං වදමි  
පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසසස් බාලො.

2419. යා කාවී නජේජා ගබ්ගමභික්ඛවනති,  
සබ්බාව තා නාමගොතනං ජහනති  
ගබ්ගා සමුද්දං පටිපජ්ජමානා  
න බායනෙ ඉද්ධිපරො හී ලොකෙ,  
එතමපි දිසවාන අහං වදමි  
පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2420. යමෙනමකඛා උදධිං මහන්තං  
සවනති නජේජා සබ්බකාලං අසඛිං,  
සො සාගරො නිවුලුලාරවෙගො  
වෙලං න අවෙචති මහාසමුද්දෙ.

2421. එවමපි බාලස්ස පජ්ජිතානි  
පඤ්ඤං න අවෙචති සිරි කදව්වි,  
එතමපි දිසවාන අහං වදමි  
පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසසස් බාලො.

2415. මහරජ, මේ ශිල්පය සමීපත් නො දරයි. ශිල්ප දන්තා පමණක් මුත් නැයත් ඇත්තේ නො වෙයි. ශරීරාවකාශ ඇත්තේත් නො වෙයි. කෙළ වැගිරෙන මුව ඇතිවැ සැප විඳින්නා වූ මේ ගොරිමැදු සිටුහු බැලුව මැනැවි. ශ්‍රී තොමෝ ඒ ගොරිමැදුයා භජනය කෙරෙයි. මේ කාරණය ද දැක නුවණැත්තා ජිහීනය. සමීපත් ඇත්තා ම ශ්‍රේෂ්ඨය යයි මම කියමි යි සෙනක තෙම කීයේ ය.

2416. මහරජ, මද නුවණැත්තේ සැප ලබා මත්වේ. දුකින් සාර්භ කරන ලද්දේ මුළාවට යෙයි. ආගන්තුක වූ සුවදුක් දෙකින් සාර්භ කරන ලද්දේ අවිචේති තබන ලද මත්ස්‍යයකු මෙන් සැලෙයි. මෙයත් දැක නුවණැත්තේ ම ශ්‍රේෂ්ඨ ය. සමීපත් ඇති බාලයා එසේ ශ්‍රේෂ්ඨ නො වේ ය යි මම කියමි යි මහොෂධ තෙම කීය.

2417. මහරජ, වනයෙහි මිහිරිපල ඇති රුක් සිසාරා පක්ෂිහු යමීසේ හැසිරෙද්ද, එසේ ම ආසාය වූ ධන සහිත වූ සමීපත් ඇති පුද්ගලයා ඇසුරු කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජනය තකා බොහෝ දෙන ආශ්‍රය කරත්. මේ කාරණය දැක නුවණැත්තා උතුම් නො වේ. සමීපත් ඇත්තේ ම උතුම් වේ යයි මම කියමි යි සෙනක තෙම කීය.

2418. මහරජ, අඤ්ඤා වූ බලවතා යහපත් නොවේ. හේ සාහසික ලෙස ධනය ලබයි. පසුව ජීරයපාලකයෝ අධින්නා වූ ම ඔහු රුදුරු නිරයට ඇද ගනිති, මේ කාරණය ද දැක නුවණැත්තා උතුම් වෙයි. සමීපත් ඇති බාලයා එසේ උතුම් නො වේ යයි මම කියමි යි මහොෂධ තෙම කීයේ ය.

2419. යමිකිසි ඇළ දෙළවල් ගහකරා ගලා බසිද්දී ඒ සියල්ලෝ ම පෙර පැවති නාමගොත්‍ර හැරදමද්ද, මුහුදට ගලාබස්නා ගංගාව ද මුහුදට වැටුණු පසු ප්‍රකට නොවන්නී ද? එපරිද්දෙන් ම ලෝවැසි තෙම ඉසුරුමත් තැනැත්තා ප්‍රධාන කොට ඇත්තේය. මේ කරුණ ද දැක නුවණැත්තා නිහීන යැ, සමීපත් ඇත්තා ම උතුම්ය යි කියමි යි සෙනක තෙම කීයේ ය.

2420. යමි ඒ මහාසාගරයක් නුඹ කීයෙහි ද? එයට හැම කල්හි ම නොහිණිය හැකි සංඛ්‍යාවක් ඇළ දෙළ ගලා බසිත්. ඒ සාගරය නිතර මහාරළවෙග ඇත්තේ වෙරළ නො ඉක්මවා ද?

2421. මෙපරිද්දෙන් ම අඤ්ඤායාගේ කථාවෙන් නුවණැත්තහුඉක්මවා නොයත් (නුවණැත්තහු කරා පැමිණ බිඳෙත්.) සමීපත් තොමෝ ද කිසිකලෙකත් ප්‍රඥවත්තයා නො ඉක්මවයි. මේ කරුණ ද දැක නුවණැත්තා ම ශ්‍රේෂ්ඨය. සමීපත් ඇති බාලයා එසේ ශ්‍රේෂ්ඨ නැතැයි කියමි යි කීයේ ය.

- 2422. අසංඝ්ඤාතො වෙපි පරෙසමත්ථං  
 භණාති සන්ධානගතා යසස්සී,  
 තසෙසව නං රුහති ඤාතිමජ්ජෙකි  
 සිරිහීනං තාරයතෙ න පඤ්ඤා  
 එතමපි දිසවාන අභං වදමි  
 පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.
- 2423. පරස්ස වා අත්තනොවාපි හෙතු  
 බාලො මුසා භාසති අප්පඤ්ඤා  
 සො නිඤ්ඤො හොති සභාය මජ්ජෙකි,  
 පෙච්චාපි සො දුග්ගන්ඨගාමී හොති.  
 එතමපි දිසවාන අභං වදමි  
 පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසස්සි බාලො.
- 2424. අත්මපි වෙ භාසති භුරිපඤ්ඤා  
 අනාලභියො අප්පධනො දළිඤ්ඤා  
 න තස්ස නං රුහති ඤාතිමජ්ජෙකි  
 සිරි ව පඤ්ඤාණවතො න හොති,  
 එතමපි දිසවාන අභං වදමි  
 පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.
- 2425. පරස්සවා අත්තනොවාපි හෙතු  
 න භාසති අලකං භුරිපඤ්ඤා  
 සො පුඤ්ඤො හොති සභාය මජ්ජෙකි  
 පෙච්චං ව සො සුග්ගන්ඨගාමී හොති.  
 එතමපි දිසවාන අභං වදමි  
 පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසස්සි බාලො.
- 2426. භන්දිගවාස්සා මණ්ඩුණ්දලා ව  
 නාරියො ව ඉඤ්ඤාසු කුලෙසු ජාතා  
 සබ්බාව තා උපහොගා භවන්ති,  
 ඉඤ්ඤා පොසස්ස අභිඤ්ඤාමනො  
 එතමපි දිසවාන අභං වදමි  
 පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.
- 2427. අසංවිහිතකමමනො බාලං දුඤ්ඤානමනන්තං  
 සිරි ජහති දුමමෙධං ජිණ්ණංව උරගො තචං,  
 එතමපි දිසවාන අභං වදමි  
 පඤ්ඤාව සෙයොයා න යසස්සි බාලො.
- 2428. පඤ්ඤා පඤ්ඤා මයං හදනො  
 සබ්බෙ පඤ්ඤා උපට්ඨිතා  
 තං නො අභිභුයා ඉසාරොසි  
 සකොතා භුතපතීව දෙදිරාජා  
 එතමපි දිසවාන අභං වදමි  
 පඤ්ඤා නිහීනො සිරිමාව සෙයොයා.

2422. කායාදිසංයම නැත්තා වූ ද යස පිරිවර ඇති නැතැත්තේ විනිශ්චය ස්ථානයෙහි සිට අනුනට වැඩ පිණිස කරුණක් ප්‍රකාශ කෙරේද, නැ සමූහයා මැද ඔහුගේ කීම ම පිළිගැනේ. එය සම්පත් තොමෝ ම සිදු කරවයි. මෙය ද දැක නුවණැත්තේ නිහිනය. සම්පත් ඇත්තේ ම ශ්‍රේෂ්ඨය යි මම කියමි යි සෙනක තෙම කීයේ ය.

2423. මද නුවණැති බාලතෙම අනුන් හෝ තමන් හෙතු කොට ගෙන හෝ මුසා බෙණේ නම්, හෙතෙමේ සභා මධ්‍යයෙහි නිජිතයෙක් වේ. හෙතෙමේ පරලෙව්හි ද දුගතිගාමී වෙයි. මෙය ද දැක නුවණැත්තේ ම ශ්‍රේෂ්ඨය. සම්පත් ඇති බාලයා එසේ ශ්‍රේෂ්ඨ නැතැයි මම කියමි යි මහොෂධ තෙම කීයේ ය.

2424. සහල් නැළියක් පමණකුදු නැති නිර්ධන දිළිඳු මහනුවණැත්තෙක් සත්‍ය කාරණයක් කියන්නේ නමුත් ඔහුගේ ඒ වචන ඤාති සමූහයා මැද ගණනට නොයේ. සම්පත් තොමෝ ද නුවණැත්තහුට නොවේ. මේ කාරණය ද දැක නුවණැත්තා හිනය. සම්පත් ඇත්තා ම උසස් යයි මම කියමි යි සෙනක තෙම කීවේ ය.

2425. මහනුවණැතිතෙම අනුන් හෝ තමන් හෝ හෙතු කොට ගෙන බොරු නො කියයි ද, හෙතෙමේ සභා මධ්‍යයෙහි පුජිත වෙයි, පරලෙව්හි ද හෙතෙමේ සුගතිගාමී වන්නේය. මේ කරුණ ද දැක ප්‍රඥවත්තයා ම ශ්‍රේෂ්ඨය. සම්පත් ඇති බාලයා එසේ ශ්‍රේෂ්ඨ නොවේ යයි මම කියමි යි කීයේ ය.

2426. ඇත්තු ද ගවයෝ ද අශ්වයෝ ද මාණිකාකුණිලාහරණයෝ ද සමාඛ කුලයන්හි උපන් ස්ත්‍රීහු ද නිර්ධනයෝ ද යන ඒ සියලු වස්තූහු ධනවතාගේ උපහොග වස්තූහු වෙති. මේ කාරණය ද දැක නුවණැත්තා නිහිනය. සම්පත් ඇත්තා ම උතුම් යයි කියමි යි සෙනක තෙම කීයේ ය.

2427. හොදින් විධාන නො කළ කර්මාන්ත ඇති නපුරු කතා ඇති මන්ත්‍රීන්ගෙන් යුත් අනුවණ බාලයා දිරාගිය සැව හැරපියා යන සර්පයකු සෙයින් ශ්‍රී තොමෝ හැරපියා යන්නීය. මෙය ද දැක නුවණැත්තේ ම ශ්‍රේෂ්ඨය. සම්පත් ඇති බාල තෙමේ එසේ ශ්‍රේෂ්ඨ නොවේ යයි මම කියමි යි මහොෂධ තෙම කීයේ ය.

2428. ස්වාමීනි, අපි පණ්ඩිතයෝ පස්දෙන සියල්ලෝ ම ඇදිලි බැඳගත්තෝ එළඹ සිටියෙමු. නුඹවහන්සේ භූතයනට අධිපති සක්දෙව් රජහු මෙන් අප සියල්ලන් මැඩගෙන අධිපති වන්නහුය. මෙය ද දැක නුවණැත්තා නිහිනය. සම්පත් ඇත්තා ම ශ්‍රේෂ්ඨය යි කියමි යි සෙනක තෙම කීයේ ය.

2429. දසො ව පඤ්ඤාසං යසස්සි බාලො  
අතෙඨස්ස ජාතෙස්ස තථාවිධෙස්ස  
යං පඤ්ඤානො නිපුණං සංවිධෙති,  
සමමොහමාපජජනී තත්ථ බාලො  
එතමපී දිසවාන අහං වදමී  
පඤ්ඤාදි සෙයොන න යසස්සි බාලො.

2430. අද්ධා හි පඤ්ඤාදි සතං පසත්ථා  
කන්තා සිරි භොගරතා මනුස්සා  
ඤ්ඤාදි බුද්ධානමතුලාරූපං  
පඤ්ඤං න අභේවති සිරි කදවී.

2431. යං තං අපුත්ථිභෙ අකිත්තධී නො  
මහොසධ කෙවලධම්මදස්සි  
ගවං සහස්සං උසහඤ්ඤා නාගං  
ආජඤ්ඤායුත්තො ව රථෙ දස ඉමෙ  
පඤ්ඤාසං වේයාකරණෙන තුට්ඨො  
දදමී තෙ ගාමවරානි සොළසාති.

සිරිමජ්ඣ ජාතකං.

5. රොහනනමිගජාතකං

- 2432. එතෙ යුථා පටියනති හීතා මරණස්ස විත්තක,  
ගච්ඡ තුවමපී මා කඛිති ජීවිස්සනති තයා සහ.
- 2433. නාහං රොහනන ගච්ඡාමී හදයමෙම අවකස්සති,  
න තං අහං ජහිස්සාමී ඉධ හෙස්සාමී ජීවිතං.
- 2434. තෙ හී නුන මරිස්සනති අද්ධා අපරිනායකා,  
ගච්ඡ තුවමපී මා කඛිති ජීවිස්සනති තයා සහ.
- 2435. නාහං රොහනන ගච්ඡාමී හදයමෙම අවකස්සති,  
න තං බද්ධං ජහිස්සාමී ඉධ හෙස්සාමී ජීවිතං.
- 2436. ගච්ඡ හීරු පලායස්සු කුටෙ බද්ධොස්මි ආයසෙ,  
ගච්ඡ තුවමපී මා කඛිති ජීවිස්සනති තයා සහ.

2429. එබඳු කටයුතු ඇති වූ කල්හි යශස් ඇත්තා වූ බාල තෙම නුවණැත්තාට දසයකු ලෙත් වේ. නුවණැත්තේ යම් කරුණක් දක්ෂ ලෙස සංවිධානය කෙරේද, එහිදී අඤන තෙමේ මුළාවට පැමිණෙන්නේය. මෙය ද දක නුවණැත්තේම උතුමැ සඵපත් ඇති අනුවණයා එසේ උසස් නොවේ යයි මම කියමියි මහෙෂධ තෙම කීයේ ය.

2430. මහරජ, ප්‍රඥනොමෝ බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන් විසින් එකාන්තයෙන් ම පසස්තා ලද්දීය. මිනිස්සු සඵපත්හි ඇලුණාහු ම වෙත්. එහෙයින් ශ්‍රීතොමෝ ඔවුන් කැමැත්තීය. ඤනවාදාදායන්ගේ නුවණ ද අසමාන ස්වභාව ඇත්තේය. ශ්‍රී තොමෝ කිසිකලෙකත් නුවණැත්තහු නො ඉක්මවා යයි මහෙෂධ තෙම කීයේ ය.

2431. සියලු ධර්මයන් දක්නා ස්වභාවය ඇති මහෙෂධ පණ්ඩිතයන් වහන්ස, අපි යමක් විවාලෙමු නම් එය අපට කියෙහිය. ප්‍රශ්න විසඳීමෙන් තුටු වූ සිත් ඇති මම ගවයන් දහසක් ද ශ්‍රෙෂ්ඨ හස්තියකු ද ආජානනය අසුන් යෙදූ මේ රථ දශයක් ද ගම්වර යොලසක් ද නොපට දෙමි යි රජ තෙම කීයේ ය.

සිරිමජු ජාතක යි.

5. රොහන්ත මිග ජාතකය

2432. විඤ්කය, මේ රැළෙහි වූ මුවෝ මරණයට බියවූවෝ පැනදුවහි. තොපි ද යව, බලාපොරොත්තු නොවව. තොප සමග ඒ මුවෝ ජීවත් වන්නාහ. මෙසේ රොහන්ත මාග තෙම කීයේ ය.

2433. රොහන්තය, මම නොයමි. මාගේ හෘදය ශොකයෙන් අදිනු ලැබේ. මම තොප නො හරිමි. මෙහි ම ජීවිතය හරනෙමි.

2434. ඇස් අති වූ පිළිදඹුම් කරන්නකු නැති ඒ අපගේ මවුපියෝ එකාන්තයෙන් මැරෙන්නාහ. එහෙයින් සහොදරය, තෙපි එහි යව, බලාපොරොත්තු නො වව. තොප සමග ඒ මවුපියෝ ජීවත් වන්නාහු ය.

2435. රොහන්තය, මම නො යමි. මාගේ හෘදය ශොකයෙන් ඇදගනී. මළපුටුවෙහි බැඳුණු තොප හැර නො යමි. ජීවිතය මෙහි ම හරනෙමි.

2436. බියවනසුලු තැනැත්තිය, වහා යව. පැනදුවව. මම අයෝමය කණුවක ඇට වූ මළ පුටුවෙකහි බැඳුණෙමි. තෙපි ද යව. බලාපොරොත්තු නො වව. තොප සමග ඒ මුවෝ ජීවත් වන්නාහු යයි බෝසත් තෙම සුනඤ්ඤ නම් නැගණියන්ට කීයේ ය.

28 ජාතකපාළි-විස්තීර්ණපාතො

2437. නාහං රොහනන ගච්ඡාමි හදයමෙම අවකස්සති,  
න නං අහං ජනිස්සාමි ඉධ හෙස්සාමි ජීවිතං.

2438. නෙ හි නුන මරිස්සනති අක්ඛා අපරිනායකා,  
ගච්ඡ තුච්චි මා කඛිති ජීවිස්සනති තයා සහ.

2439. නාහං රොහනන ගච්ඡාමි හදයමෙම අවකස්සති,  
න නං බද්ධං ජනිස්සාමි ඉධ හොස්සාමි ජීවිතං.

2440. අයං සො ලුද්දකො එති රුද්දරූපො සභාවුධො,  
සො නො වධිස්සති අජජ උසුනා සක්ඛයාමපි.

2441. සා මුහුතං පලායිකා හයට්ඨා හයනජ්ජනා,  
සුද්දකාරං අකරා භීරු මරණායුපතිවතථ.

2442. කිනනු නෙ මෙ මිභා හොනති මුත්තා බද්ධං උපාසරෙ,  
න නං වජිතුමිච්ඡනති ජීවිතස්සපි කාරණා.

2443. භාතරො හොනති මෙ ලුද්ද සොදරියා එකමාතුකා,  
න මං වජිතු මිච්ඡනති ජීවිතස්සපි කාරණා.

2444. නෙ හි නුන මරිස්සනති අක්ඛා අපරිනායකා,  
පඤ්ඤනං ජීවිතං දෙහි භාතරං මුක්ඛ ලුද්දක.

2445. සො වො අහං පමොකකාමි මාතාපෙත්ඤ්ඤරං මිභං,  
නන්දනතු මාතාපිතරො මුත්තං දිස්වා මහාමිභං.

2446. එවං ලුද්දක නන්දසු සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි,  
යථාහමජ්ජ නන්දමි මුත්තං දිස්වා මහාමිභං.

2447. කථං පමොකකා ආසි උපනිතස්මිං ජීවිතෙ,  
කථං පුත්ත අමොචෙසි කුටා පාසමනා ලුද්දකො.



2437. පින්වත් රොහනනාය, මම නො යමි. මාගේ හෘදය ශොකයෙන් ඇදගනී. මළ පුඩුවෙහි බැඳුණු තොප මම නො හරිමි. මෙහි ම ජීවිතය හරනෙමි යි සුනාඤ්ඤා මුඛදෙන කීවා ය.

2438. අක්ක වූ පිළිදඟුම් කරන්නකු නැති ඒ අපගේ මවුපියෝ එකාන්තයෙන් මැරෙන්නාහ. එහෙයින් සහොදරිය, තෙපි ද මෙනැනිත් යව. බලාපොරොත්තු නො වව. තොප සමග ඒ මවුපියෝ ජීවත්වන්නාහ යි රොහනනා තෙම කියේ ය.

2439. පින්වත් රොහනනාය, මම නො යමි. මාගේ හෘදය ශොකයෙන් ඇදගනී. මළ පුඩුවෙහි බැඳුණු තෙපි මම නො හරිමි. මෙහි ම ජීවිතය හරනෙමි. සුනාඤ්ඤා නම් මුඛදෙන කීවාය.

2440. රෝදු ස්වභාව ඇත්තේ ආවුධ සහිත වැ ඒ මේ වැදිතෙම එයි. හේ අද අපට හියෙන් ද අඩයටියෙන් ද හිංසා කරන්නේ ය. (එහෙයින්) වහා පැනයව යි මුඛරජ තෙම කීයේ ය.

2441. බියෙන් පෙළුණා වූ බියෙන් තැතිගන්නා වූ බියවනසුලු වූ ඒ මුඛරජිය මොහොතක් කල් පැන ගොස් ඉතා දුෂ්කර වූවක් කළා. මරණය සඳහා නැවැත පෙරළා ආවා ය.

2442. බන්ධනයෙන් මිදුණාහු මළ පුඩුවෙහි බැඳුණු තොප සම්පයෙහි හිඳිති. ජීවිතය හෙතුකොට ගෙන ද තොප හැරයන්නට නො කැමැති වෙති. මේ මුඛරජ තොපගේ කවරහු වෙද්දැ යි වැදි තෙම ඇසුවේ ය.

2443. එම්බා වැදි පුත්‍රය, මොහු සමානකුස ඇත්තා වූ එක මව වෙත වැඩුණා වූ මාගේ සහොදරයෝ වෙති. මොහු ජීවිතය හෙතු කොටගෙන හෝ මා හැර යන්නට නො කැමැති වෙති යි මුඛරජ තෙම කීයේ ය.

2444. එම්බා වැදි පුත්‍රය, පිළිදඟුම් කරන්නකු නැති අක්ක වූ ඒ මවුපියෝ එකාන්තයෙන් ම මැරෙන්නාහ. එහෙයින් ඔවුන් දෙදෙනාගේ ද අප කිදෙනාගේ ද යන අප පස් දෙනකුගේ ජීවිත දෙනු මැනැවි. මාගේ සහොදරයා මුද්ගරිනු මැනැවැ යි විඤ්ඤා නම් මාග තෙම කීයේ ය.

2445. එම්බා මුඛරජ, ඒ මම මවුපියන් පොෂණය කරන්නා වූ මුඛරජහු මුද්ගරිනෙමි. මරණයෙන් මිදුණා වූ මුඛරජ දක මවුපියෝ සතුටු වෙත්වා යි වැදි තෙම කීයේ ය.

2446. එම්බා වැදිපුත්‍රය, මම අද මරණයෙන් මිදුණා වූ මුඛරජ දක යම්සේ සතුටුවන්නෙමි ද, එසේ ම නුඹ ද සියලු නෑයන් සමග සතුටුවෙහිවා යි විත්‍රක තෙම දනුමෙවෙහි වශයෙන් ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

2447. පුත්‍රය, ජීවිතය මරණයට ළං කොට පැමිණ වූ කල්හි (මරණසන්නයේ දී) කෙසේ මිදුණෙහි ද? පුත්‍රය, වැදි තෙම නුඹ මළ පුඩුවෙන් කෙසේ මුද්ගරිනෙමි ද?

30 ජාතකපාළි-විසතිනිපාතො

2448. හණං කණණ්ණසුඛං වාවං හදයධං හදයනිසස්සිතං,  
සුභාසිතාහි වාවාහි චිත්තකො මං අමොවයි.

2449. හණං කණණ්ණසුඛං වාවං හදයධං හදයනිසස්සිතං,  
සුභාසිතාහි වාවාහි සුතනා මං අමොවයි.

2450. සුඛා කණණ්ණසුඛං වාවං හදයධං හදයනිසස්සිතං,  
සුභාසිතාහි සුඛාන ලුද්දකො මං අමොවයි.

2451. එවං ආනන්දිතො භොතු සහ දුරෙහි ලුද්දකො,  
යථා මයජජ නන්දම දිසවා රොහතනමාගතං.

2452. නත්තු ක්ඛං අවචා ලුද්ද මිගච්චොති ආහරිං,  
අථ කෙන නු වණ්ණණා මිගච්චොති නාහරිං.

2453. ආගමාවෙච හත්තං කුටපාසඤ්ඤා සො මිගො,  
අබජ්ජකිතඤ්ඤා මිගරාජං තඤ්ඤා මුත්තා උපාසරෙ.

2454. තස්ස මෙ අහු සංවෙදො අබහුතො ලොචිතංසනො,  
ඉමං වාහං මිගං හඤ්ඤා අජජ හෙස්සාමි ජීවිතං.

2455. කිදිසා තෙ මිගා ලුද්ද කිදිසා ධම්මිකා මිගා,  
කථං වණ්ණණා කථං සීලා බාලහං බො තෙ පසංසයි.

2456. ඔදනසිධො සුච්චාලා ජාතරූපතච්චපමා,  
පාද ලොහිතකා තෙසං අඤ්ඤානකඛා මනොරමා.

2457. එදිසා තෙ මිගා දෙව එදිසා ධම්මිකා මිගා,  
මාතාපෙක්ඛරා දෙව න තෙ සො \*අභිභාරයුං.

2458. දමම් නිකඛසනං ලුද්ද චුලුඤ්ඤා මණ්ඩණ්ඩලං,  
වතුද්දසඤ්ඤා පලලධං උච්චාපුළුච්චිච්චිතං හං.

---

\* අභිභාරයනිපිපායො.

2448. පින්ටත් මදුපියවරුනි, මාගේ චිත්‍රක නම් සහොදර කෙම හෘදයඩනම වූ හෘදයනි:ශ්‍රිත වූ කනට සුව ගෙනදෙන්නා වූ වචන කියන්නේ ඒ සුභාමිත වචන බලයෙන් මා මළපුඩුවෙන් මිදුවී.

2449. පින්වත් මදුපියවරුනි, සුන්‍යා නොමෝ ද සිත් ඇඟුන්නා වූ හෘදයනි:ශ්‍රිත කර්ණරසායන වචන කියන්නී ඒ සුභාමිත වචන බලයෙන් මා මළපුඩුවෙන් මිදුවූ ය.

2450. සිත් ඇඟුන්නාසුලු හෘදයනි:ශ්‍රිත වූ කනට සුවදෙන වචන අසා තුටු පහටු වූ වැදිතෙමේ මනා කොට කියූ ඒ වචන ඇසීම හෙතු කොටගෙන මා බන්ධනයෙන් මිදුවේ ය.

2451. මරණයෙන් මිදී ආ රොහණාන නම් මුවරජු දක අද අපි යම්සේ ප්‍රීත වෙමු ද, වැදි තෙමේත් එසේ ම සිය අඹුදරුවන් සමග ප්‍රීත වේවා යි මවුපියෝ අනුමෙවෙනි කළහ.

2452. එම්බා වැදිපුත්‍රය, මුවකු හෝ මුවසම් හෝ ගෙනෙන්- නෙමී යි නුඹ කීවෙහි නොවේ ද? එසේ කියා තිබිය දී කවර කාරණයකින් මුවකු හෝ මුවසම් හෝ නොගෙනාවෙහි ද? යි රජ තෙම ඇසී ය.

2453. මහරජ, ඒ මුව තෙම මා ඇට වූ මළපුඩුවෙහි බඳුණේ මාගේ අත්පසට ම පැමිණියේ ම ය. ඒ මුවරජ පුටුවෙහි බඳුණේ ය. පුඩුවෙහි බඳුණු ඒ මුවා ඇසුරු කැරැගෙන නො බඳුණු මුවෝ දෙදෙනෙක් සිටියහ.

2454. ඒ මට ලොමුදහ ගන්නා වූ නොවූ විරු සංවේගයක් පහළ විය. මම මේ මුවා නසන්නෙමි නම් අද මෙහි ම ජීවිතය හරනෙමී යි කියා යි.

2455. වැදිපුත්‍රය, ඒ මුවෝ කෙබඳු ද? කෙබඳු ධර්මයෙහි පිහිටියාහු ද? කෙබඳු වර්ණ ඇත්තෝ ද? කෙබඳු ස්වභාව ඇත්තෝ ද? නුඹ දැඩි කොට ප්‍රශංසා කරන්නෙහි යයි රජ ඇසුවේ ය.

2456. මහරජ, ඒ මුවන්ගේ රිදී දම් වැනි අං ඇත්තාහ. සෙමර වල්ග වැනි පිරිසුදු වල්ග ඇත්තෝය. සම රන්වන් ය. ලේවන් පා ඇත්තාහ. අඳුන්ගාන ලද ඇස් වැනි සිත්කලු ඇස් ඇත්තෝ ය.

2457. දේවයන් වහන්ස, ඒ මුවෝ මෙබඳුයහ. ඒ මුවෝ මෙබඳු ධර්ම ඇත්තෝ ය. දේවයන් වහන්ස, ඒ මම මවුපියන් පොෂණය කරන්නා වූ ඒ මුවන් නො ගෙනාවෙමී යි වැදි තෙම කීවේ ය.

2458. එම්බා වැදිපුත්‍රය, තට රනින් නිෂ්ක සියයක් දෙමි. බොහෝ අගනා මිණි කොඩාලක් ද දෙමි. දිය බෙරළිය මල් බඳු පසතුරුණු ඇතුරු උස් වූ සිවියස් අසුනක් ද දෙමි.

2459. දෙව ව සාදිසියො හරියා උසහඤ්ච ගවං සතං,  
ධම්මෙන රජු කාරොසං බුදුකාරො මෙසි ලුද්දක.

2460. කසි වණ්ණා ඉණදනං උඤ්චවරියාය ලුද්දක,  
එතෙහි දුරං පොසෙහි මා පාපං අකරා පුනානි.

රොහතනමිගජාතකං.

6. මූලහංසජාතකං

2461. එතෙ හංසා පක්කමනානි වක්කඛයා හයමෙරිතා,  
හරිත්තව හෙමවණ්ණ කාමං සුමුඛ පක්කම.

2462. ඔහාය මං ඤාතිගණා එතං පාසවසං ගතං,  
අනපෙක්ඛමානා ගවජනානි කිං එකො අවහියසි.

2463. පතෙව පතනං සෙට්ඨි නන්ථි බද්ධෙ සහායතා.  
මා අනීසාය භාපෙසි කාමං සුමුඛ පක්කම.

2464. නාහං දුක්ඛපරෙතොති ධනරට්ඨි තුවං ජහෙ,  
ජීවිතං මරණං වා මෙ තයා සද්ධිං හවිසසනි.

2465. එතදරියස්ස කල්‍යාණං යං තුං සුමුඛ භාසසි,  
තඤ්ච වීමංසමානොහං පතතො අවස්සපීං.

2466. අපදෙන පදං යාති අනාලිකෙඛ වරො දිජො,  
ආරා පාසං න බුජ්ඣති තුං හංසානං පවරුක්ඛමො.

2467. යද පරාහවො හොති පොසො ජීවිතසඛියො,  
අථ ජාලඤ්ච පාසඤ්ච ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣති.

2459. රූපයෙන් හා භෞගයෙන් ශිවුනොවුනට සමාන භායනි-  
වරුන් දෙදෙනෙකුන් ද දෙමි. වෘෂභයකු ඇතුළු ගවයන් සියයක් ද  
දෙමි. වැදිපුත්‍රය, මම දැහැමින් රජය ද කරවන්නෙමි. තෝ මට  
බොහෝ උපකාර ඇතියෙක් වෙහි ය.

2460. වැදිපුත්‍රය, තෝ සී සෑම ය, වෙළඳාම ය, ණයදීම ය,  
සීභා හැසිරීම ය යන මෙයින් අඹුදරුවන් පෝෂණය කරව. නැවැත  
පාපයක් නො කරව යි රජ තෙම කීවේ ය.

රොහතනමිග ජාතක යි.

6. මූලභංග ජාතකය

2461. රන්වන් සිව් ඇති රන්වන් පැහැති සුමුඛ නම් භංසය,  
වක් වූ අවයව ඇති හයින් කම්පා වූ මේ භංසයෝ ඉවත්ව යෙහි.  
තෙපි ද එකාන්තයෙන් ඉවත්වව.

2462. මාගේ නෑ සමූහයා මා ගැන බලාපොරොත්තුවක් නැත්-  
නාහු හුදකලා ව මළ පුඩුවෙහි බැඳුණු මා අත්හැර යෙත්. එකලාවූ  
තෝ කවර හෙයින් වෙන් වූ නවතින්නෙහි ද?

2463. අහස පියාසර කරන්නවුන්ගෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ භංසය, පාශ-  
යෙහි බැඳුණහු කෙරෙහි යහළුවෙක් නැත. සිය නිදුක්බව සඳහා  
කළයුතු වියඛිය නො පිරිහෙළව. සුමුඛය, එකාන්තයෙන් ම මෙතනින්  
යව.

2464. ධනරට්ඨ නම් භංසරාජය, නුඹවහන්සේ මරණ දුකින්  
පෙළෙනැ යි එපමණෙකින් මම නුඹ වහන්සේ අත් නො හරිමි. මාගේ  
ජීවත්වීම හෝ මරණය හෝ නුඹ වහන්සේ සමග වන්නේ යයි  
සුමුඛ තෙම කීවේ ය.

2465. එමබා සුමුඛය, “මම නුඹ වහන්සේ අත් නො හරිමි” යි  
නුඹ යමක් කියෙහි ද, මෙය ආචාරයෙන් යුත් ආයතියාගේ යහපත්  
වචනය වේ. මම වනාහි නුඹ උමසන්නෙමි ‘පැන යව’ යි යන  
මේ උචනය කීවෙමි’ යි භංසපජ තෙම කීවේ ය.

2466. අහසෙහි හැසිරෙන්නා වූ පක්ෂි තෙම පියවර නො නැබි  
මෙන් අහසෙහි පියවර කොට ගමන් කරයි. භංසයන් අතුරෙන්  
ඉතා උතුම් වූ නුඹ වහන්සේ දුර දී ම මළ පුඩුව නො දුටුහු ද යි  
වැදි තෙම ඇසීය.

2467. වැදිපුත්‍රය, යම් කලෙක පිරිහීමෙක් වේ ද, ජීවිතාවසානයට  
පවුණුදින එබඳු පිරිහීමේ දී පුරුෂ තෙම දැලට හෝ මළපුඩුවට  
හෝ ඉතා ළං දූව ද නො දැනියි භංස තෙම කීවේ ය.

2468. එතෙ භංසා පසංමානි වසන්තො භයමෙරිතා,  
හරිතව හෙමවණණ් කුණා නං අවතීයසි.
2469. එතෙ භුක්වා පිතීක්වා ච පසංමානි විහංගමා,  
අනුපෙක්ඛමානා වසන්තො කුණෙදුචෙකො උපාසසි.
2470. කිනත්ත නායං දිජො හොති මුණ්ණො බද්ධං උපාසසි,  
ඔභාය සකුණා යතති කීං එකො අවතීයාසී.
2471. රාජා මෙ'සො දිජො මිණ්ණො සධා පාණසමො ච මෙ,  
නෙව නං විජතිස්සාමි යාව කාලස්ස පරියායං.
2472. යො ච කං සබ්බො හෙතු පාණං වජ්ඣමිච්ඡසි.  
යො තෙ සභායං මුණ්ණාමි හොතු රාජා තවානුගො.
2473. එවං ලුද්දක නඤ්ජස්ස සහ සබ්බෙහි කුණ්ඨි,  
යථාහමෙස්ස නඤ්ජමි මුණ්ණං දිසවා දිජාධිපං.
2474. කච්චිනත්ත හොතො කුසලං කච්චි හොතො අනාමයං,  
කච්චි චධම්මදං ඒතං ධම්මෙත මනුසාසසි.
2475. කුසලං චෙව මෙ භංස අපො භංස අනාමයං,  
අපො රච්ඡමිදං ඒතං ධම්මෙත මනුසාසහං.
2476. කච්චි හොතො අමච්චස්ස දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,  
කච්චි ආරා අමිණ්ණා තෙ ඡායා දකඛිණතොරිච්ච,
2477. අපොසි මෙ අමච්චස්ස දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,  
අපො ආරා අමිණ්ණා මෙ ඡායා දකඛිණතොරිච්ච.
2478. කච්චි තෙ සාදිසි හරියා අස්සවා පියභාණිනී,  
පුණ්ණරූපයස්සපෙනා තච ඡද්දවසානුගා.
2479. අපො මෙ සාදිසි හරියා අස්සවා පියභාණිනී,  
පුණ්ණරූපයස්සපෙනා මෙ ඡද්දවසානුගා.

2468. රන්වන් වූ සිවිය ඇති රන්වන් වූ පැහැති පක්ෂිය, වක් වූ අවයව ඇති කම්පා වූ මේ පක්ෂීහු මොබින් ඉවත් වෙති. නුඹ පමණක් මෙහි රඳනෙහි ය.

2469. වක් වූ අවයව ඇති, අහස්හි හැසිරෙන මේ පක්ෂීහු අනුභව කොට පැන් බී බලාපොරොත්තු නැත්තාහු බැහර යෙති, නුඹ පමණක් හුදෙකලා ව මොහු ඇසුරු කරන්නෙහි ය.

2470. මිදුණා වූ නුඹ පාසයෙහි බැඳුණහු ඇසුරු කරන්නෙහි ය. මේ පක්ෂි තෙම තට නැකමින් කවරෙක් උන්වේද? අනිත් පක්ෂීහු මේ පක්ෂියා හැරුණා යෙති නුඹ පමණක් කුලක් නිසා මෙහි රඳෙන්නෙහි ද? යි වැදී තෙම ඇසී ය.

2471. මේ පක්ෂි තෙම මාගේ රජ වෙයි. මිත්‍ර වෙයි. මාගේ ප්‍රාණය හා සම යහළුවාක් වෙයි. එහෙයින් ජීවිතාන්තය දක්වා මම මොහු නො හරිමි යි සුමුඛ තෙම කීවේ ය.

2472. පින්වත් භංසය, යම්බඳු නුඹ යහළුවා නිසා ප්‍රාණය පුදන්නට කැමැත්තෙහි ද, එහෙයින් නුඹගේ ඒ යහළුවා මුදුණ. නුඹගේ රජ නුඹ අනුව යන්නෙක් වේවා, යි වැදී තෙම කීවේ ය.

2473. මළපුටුවෙන් මිදුණු පක්ෂිරාජයා දක අද මම යම්සේ සන්තොෂ වෙමි ද, එපරිද්දෙන් ම වැදිපුත්‍රය, නුඹ හැම නැයන් සමග තුටුවෙහිවා යි සුමුඛ තෙම අනුමොදනා කෙළේ ය.

2474. කිමෙක් ද පින්වත් මහරජ, ඔබතුමන්හට සුව ද? කිමෙක් ද පින්වත්හට ආරෝග්‍යය ඇත්තේ ද? කිමෙක් ද මේ රට සමෘද්ධි ද? ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරන්නෙහි ද? කියා භංසරාජයා ඇසුවේ ය.

2475. භංසරාජය, මට සුව ය. තව ද භංසය නිරෝගය. මේ රට ද සමෘද්ධි ය. මම දැනමින් අනුශාසනාත් කරමි.

2476. කිමෙක් ද පින්වත්හුගේ ඇමතියන් කෙරෙහි කිසියම් දෙසෙක් නැද් ද? කිම? නුඹගේ අමිත්‍රයෝ (සතුරෝ) දක්ෂිණදිශාහි- මුඛ සෙවණැල්ල මෙන් නො වැඩෙද් ද?

2477. තවද, මාගේ ඇමතියන් කෙරෙහි කිසි දෙසෙක් නැත. වැලි මාගේ අමිත්‍රයෝ (සතුරෝ) දක්ෂිණදිශාහිමුඛ සෙවණැල්ල මෙන් නො වැඩෙත්.

2478. කිම නුඹගේ භාය්‍යාවෝ සමාන ගුණැත්තියෝ ද? කීකරු ද? ප්‍රිය තෙපුල් බෙණෙද් ද? රූප සම්පත් යශස් යන මේ සම්පතින් යුක්ත වූවාහු ද? නුඹගේ කැමැත්ත අනුව පවතිද් ද?

2479. තවද, මාගේ භාය්‍යාවෝ සමාන ගුණැත්තියෝ ය. කීකරු ය. ප්‍රිය තෙපුල් බෙණෙති. දරු සම්පත් රූ සම්පත් යශස් යන මේ සම්පතින් යුක්ත වූවා මාගේ කැමැත්ත අනුව පවතිත්.

2480. කච්චී තෙ බහවො පුඤ්ඤා සුජාතා රට්ඨවඛජින,  
පඤ්ඤාජවෙන සමපන්නා සමෙචොදනා තතො තතො.

2481. සතං එකො ච මෙ පුත්තා ධනරට්ඨ මයා සුතා,  
තෙසං තං කච්චමක්ඛාහී නාවරජ්ඣිතති තෙ වචො.

2482. උපපන්නොපි වෙ හොති ජාතියා විනයෙන වා,  
අථ පච්ඡා කුරුතෙ යොගං කිච්ච ආපාසු සීදති.

2483. තස්ස සංහීරපඤ්ඤස්ස විචරො ජායතෙ මහා,  
නත්තමඤ්චොව රූපානි චුට්ඨානි මනුස්සති.

2484. අසාරෙ සාරයොගඤ්ඤ මතිං නඤ්චව චිත්තති,  
සරහොව ගීර්වුග්ගසම් අනතරායෙව සීදති.

2485. හීනජචොවාපි වෙ හොති උට්ඨාතා ධිතිමා නරො,  
ආචාරසීලසමපන්නො නිසෙ අග්ගිව භාසති.

2486. එතං මෙ උපමං කතා පුත්තෙ විජජාසු වාවය,  
සංචීරුලෙහථ මෙධාවී ඛෙක්ඛබ්බිජංච චුට්ඨියාති.

චූලහංස ජාතකං.

7. සතතිගුමනිජාතකං

2487. මීගලුඤ්ඤ මහාරාජා පඤ්ඤාලානං රථෙසහො,  
නික්ඛන්තො සහ සෙනාය ඔගඤ්ඤො චනමාගමා.

2488. තප්ඵද්දසා අරඤ්ඤස්සීං තස්සරාතං කුචීං කතං,  
තස්සා කුචියා නික්ඛමම සුවො ලුඤ්ඤති භාසති.



2480. මහරජ, තුමාගේ රට දියුණු කිරීමෙහි සමත් වුවහොත් දෙපසින් පිරිසුදු උත්පත්තියක් ඇති බොහෝ පුත්‍රයෝ ප්‍රඥාවෙන් යුක්ත වුවහොත් ඒ ඒ තන්හි අවිරුද්ධව සන්තොෂ වෙද්දී? යි භංස තෙම ඇසුවේ ය.

2481. ධාතරාජට නම් භංසරාජය, මා හා ප්‍රකට වූ මාගේ පුත්‍රයෝ එකසිය එක්දෙනෙක් වෙත්. ඔවුන්ට කළමනා දේ තුමා වහන්සේ ප්‍රකාශ කරන සේකවා, තුමා වහන්සේගේ වචනය ඔවුහු නො වරද වනි යි රජ තෙම කීය.

2482. ඉදින් යමෙක් ජාතියෙන් හෝ ආචාරයෙන් හෝ යුක්ත වූයේ ද, උගතයුතු කාලයෙහි නොඉගෙන පසුව උත්සාහ කෙරේ ද, ඒ තැනැත්තා කායභීතියක් පැමිණි කල්හි හෝ විපතෙහි දී හෝ ගිලෙයි.

2483. තුමාගේ හෙයින් අනිශ්චල ප්‍රඥා ඇති ඔහුට භොගාදිය සම්බන්ධ සිදුරක් (පිරිහීම් දෙරටුවක්) හටගනී. හෙතෙම රාත්‍රියෙහි මහත් රූප ම දක්නා රාත්‍රිඅඤ්ඤාදෙන් ඖදරික කාරණා මිස සියුම් කරුණු නො දකී.

2484. නිස්සාර වූ ආගම ධර්ම කෙරෙහි මේ ධර්මය සාරභවයෙන් යුක්තයයි සිතන තැනැත්තා බොහෝ ඉගෙන ද තුවණු නො ලබයි. ගිරිදුර්ගයෙහි වේගයෙන් නිවෙසකරා දුව එන සරභමාගයෙක් සම-සානයකැයි සිතා විසමසානයෙන් පැන අතරමග දීම මහාප්‍රපාත-යෙහි ගිලෙන්නේ යම්සේ ද එමෙනි.

2485. ඉදින් පහත් ජාති ඇත්තේ ද උඤ්ඤා විශ්වයෙන් යුක්ත ද ප්‍රඥා ද, ආචාරයෙන් හා ශීලයෙන් සමන්විත ද, ඒ මනුෂ්‍යතෙම රාත්‍රිකාලයෙහි ගින්නක් මෙන් බබළයි.

2486. මා විසින් කියන ලද මේ කරුණු උපමා කොටගෙන තුමා වහන්සේගේ පුත්‍රයන් හට විද්‍යාවන් උගන්ව. එසේ උගන්-වන ලද්දවූ තුමාගේ මනා කෙනෙහි වපුළු බිඳුට වැසි දියෙන් සශ්‍රීකව වැඩෙන්නාක් මෙන් මනාව දියුණුවන්නේ යයි භංසරාජ තෙම ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

වූලභංස ජාතක යි.

7. සත්‍යභාවය ජාතකය

2487. පඤ්ඤාල දෙශ වාසීන්ගේ රජශ්‍රේෂ්ඨ වූ මුව දඩයම් කරන්නාවූ මහරජ තෙම සෙනඟ සමඟ නික්මුණේ සමුහයාගෙන් වෙන්ව වනයට පිවිසියේ ය.

2488. ඒ වනයෙහි සොරුන් විසින් කරන ලද කුටියක් ඒ රජතෙම දුටුවේ ය. ගිරවෙක් ඒ කුටියෙන් නික්ම අවුත් රොදු වචන කියයි.

2489. සමපන්නවාහනො පොසො යුවා සමමට්ඨකුණ්ඩලො,  
සොහති ලොහිතුණ්ණියො දිවාසුට්ඨොව භාසති.
2490. මජ්ඣන්තිකෙ සමපට්ඨකෙ සුත්තො රාජා සසාරථී,  
හත්ඤ්ඤාහරණං සංඛං ගණනාම සඤ්ඤා මයං.
2491. නිසීඨෙට්ඨි රහොදනි සුත්තො රාජා සසාරථී,  
ආදය වත්ථං මණ්ඩකුණ්ඩලංඤ්ඤා භග්ගාන සාධාහි අපඤ්ඤාම.
2492. කිනත්ථු උමමානරුපොව සක්ඛිගුමඛ පභාසසී,  
දුරාසද්ධි රාජානො අඤ්ඤා පජ්ජලිතො යථා.
2493. අථ නං පනිකොඤ්ඤා මනො ථුලලානි ගෙවසී,  
මාතරී මඤ්ඤා නග්ගාය කිනත්ථු නං චිඡ්ඤ්ඤාම.
2494. උට්ඨෙහි සමම තරමානො රථං යොජෙහි සාරථී,  
සකුණා මෙ න රුච්චනති අඤ්ඤා ගෙව්ඤ්ඤාම අසසමං.
2495. යුත්තො රථො මහාරාජ යුත්තො ව බලවාහනො,  
අධිනිට්ඨ මහාරාජ අඤ්ඤා ගෙව්ඤ්ඤාම අසසමං.
2496. කොත්ථු මෙව ගතා සඤ්ඤා යෙ අසමං පරිචාරකා,<sup>2</sup>  
ඵස ගෙව්ඤ්ඤා පඤ්ඤාලො මුත්තො තෙසං අදසසනා.
2497. කොදණ්ඩකානි ගණ්ඨථ ජක්ඛියො තොමරානි ව,  
ඵස ගෙව්ඤ්ඤා පඤ්ඤාලො මා වො මුඤ්ඤාම ජීවිතං.
2498. අථාපරො<sup>3</sup> පටිනඤ්ඤා සුචො ලොහිතකුණ්ඩකො,  
සවාගතං තෙ මහාරාජ අථො තෙ අදුරාගතං.  
ඉය්ඤ්ඤාම අනුපුත්තො යං ඉධිත්ථි පචෙදය.
2499. තිත්ථුකානි පියාලානි මධුකෙ කාසුමාරියො,  
ඵලානි මුඤ්ඤාකානි භුඤ්ඤා රාජ වරං වරං.
2500. ඉදම්ඨි පානීයං ජීනං ආහතං ගිරිගඤ්ඤා,  
තනො පිච මහාරාජ සචෙ නං අභිකච්චිසී.

1. පටිකොඤ්ඤා - මජ්ඣං ඤා, පනිකොඤ්ඤා.

2. පරිචාරකා - මජ්ඣං.

3. අපරො - මජ්ඣං.

2489. අශ්වචාහනසෙන් යුක්ත වූ රතු පැහැති නළල්පටක් ඇති තරුණ වූ පුරුෂ තෙම දිවා සුයඹයා මෙන් බලයි.

2490. දැන් මේ ධ්‍යානනයෙහි රියදුරු සහිත රජ තෙම නිශ්චය. අපි එකාන්තයෙන් ම මොහුගේ සියලු අබරු බලාත්කාරයෙන් ගනිමු.

2491. රියදුරු සහිත රජතෙම ධ්‍යාන රාත්‍රියෙහි මෙන් දැනු දු නිදයි. මොහුගේ වස්ත්‍ර ද ඡේතකොඩොල් ද ගෙන මරා දොළ අතුටුපින් වසාදමමුයි සත්‍යගුණ නම් ගිරවා පතිකොළඹ නම් සොරාට ක්වේ ය.

2492. එමඛා සත්‍යගුණය, කිම තෝ උමතුචුවකු මෙන් දෙඩන්-නෙහි ද? රජවරු වනාහි දිලියෙන ගින්නක් සේ ලාවියා නො හැක්කාහු වෙත්.

2493. එමඛා පතිකොළඹය, තෝ මන් වූයෙහි මහත් වූ ගර්ජනා කරන්නෙහි ද? මාගේ මව (ද) නග්න ව සිටි කල්හි කවරහෙයින් තුඹ සොරකම පිළිතුල් කරන්නෙහිද යි සත්‍යගුණතෙම ඇසීය.

2494. යහළු රියදුර, වහා නැගීසිටුව. රිය යොදව. මේ පක්ෂිහු මට රුවී නො වෙත්. අන් අසපුවකට යමුයි රජ තෙම කීය.

2495. මහරජ, බලැති අසුන් බැඳී රිය යොදන ලදී. මහරජ එහි නගිනු මැනව. අන් අසපුවකට යමුයි රියදුරා කීව ය.

2496. මේ අසපුවෙහි වාසය කරන්නා වූ යම් සොර කෙනෙක් වෙද්ද? මේ සියල්ලෝම කොහි ගියාහු ද? ඒ සොරුන්ගේ නො දැක්ම හෙතු කොටගෙන මිදුණා වූ මේ පක්ෂාල රජතෙම යෙයි.

2497. දුනු ගනිමු, අධයට් ද තෝමර ද ගනිමු. මේ පක්ෂාල තෙමේ යයි. තෙහි ජීවත්වන පක්ෂාලයා නො මුදව.

2498. ඉක්බිති ලේවන් තුඩක් ඇති වෙන ගිරවෙක් මහරජ, තුඹ වහන්සේගේ යහපත් පැමිණීමක් වේවා. තවද, අප සමීපයට තුඹ වහන්සේගේ පැමිණීම ඉතා යහපත්. මෙහි පැමිණියා වූ තුඹ වහන්සේ මෙහි අධිපත්වන්නහුය. මෙහි කැලති යමක් වේ නම් දන්වනු මැනවි.

2499. තිඹිරිගෙඩි ද මොරගෙඩි ද මීගෙඩි ද එරමිණිය ද යන මේ එල ඇත්තාහ. මහරජ, හොඳ හොඳ මේ කුඩාගෙඩි අනුභව කරනු මැනවි.

2500. මහරජ. මේ සිහිල් පැන් ද කඳුරැළියෙන් ගෙනෙන ලදය. මහරජ, ඒ නිසා තුඹවහන්සේ කැමැත්තහු නම් එය පානය කරනු මැනවි.

2501. අරඤ්ඤා උඤ්ජාය ගතා යෙ අසමිං පරිවාරකා,  
සයං උට්ඨාය ගණනවෙනා හතා මෙ නත්ථි දතවෙ.
2502. හද්දකො<sup>1</sup> වන යං පකඛි ද්විජො පරමධමීකො,  
අරෙසො ඉතරො පකඛි සුවො ලුඤ්ඤි භාසති.
2503. එතං හතථ ඛන්ධථ මා වො මුඤ්ඤිත්ථ ජීවිතං,  
ඉවෙච්චං විලපනතාසස සොත්ථි පනෙනාසමි අසසමං.
2504. භාතරොසම මහාරාජ සොදරියා එකමාතුකා,  
එකරුකඛසමිං සංවඩ්ඪා නානාබෙතතගතා උභො.
2505. සත්ඤ්ඤාමො ව වොරානං අහඤ්ඤා ඉසිතං ඉධ,  
අසතං සො සතං අභං තෙන ධරෙච්චෙන නො වීනා.
2506. තත්ථ වධො ව ඛන්ධො ව තිකති වඤ්ඤානානි ව,  
ආලොපසහසාකාරා<sup>2</sup> නානි සො තත්ථ සිකඛති.
2507. ඉධ සච්චඤ්ඤා ධරෙමා ව අභිංසා සඤ්ඤාමො දමො,  
ආසනුදකදසීතං අධෙත වදොධාසමි භාරත.
2508. යං යං හි රාජ හජති සතං<sup>3</sup> වා යදි වා අසං,  
සීලවනතං විසීලං වා වසං නසෙසව ගවජති.
2509. යාදිසං කුරුතෙ මිත්තං යාදිසං<sup>4</sup> පසෙවති,  
සොපි තාදිසකො හොති සහවාසො හි තාදිසො.
2510. සෙවමානො සෙවමානං සමුද්දොධො සමුද්දසං පරං,  
සරො දිඤ්ඤා කලාපං ව<sup>5</sup> ආලිතනමුපලිපෙති.  
උපලෙපහයා<sup>5</sup> ධීරො නෙව පාපසබ්බා සියා.

---

1. හද්දකො - මජ්ඣං.  
2. ආලොපා - මජ්ඣං.  
3. සතං - මජ්ඣං, සතා.  
4. සරො දුට්ඨො කලාපං ව - මජ්ඣං.  
5. උපලිපහයා - මජ්ඣං.

2501. 'මහරජ, මේ අසපුවෙහි වාසය කරන්නාවූ යම් සෘෂි කෙනෙක් වෙද්ද. උන්වහන්සේලා පලවැළ පිණිස වනයට ගියහ. එහෙයින් තෙමේ නැගිට ගොස් ගනුමැනවි. දීටට මට අත් නැතැ' යි පුස්ක නම් ගිරාතෙම කියේ ය.

2502. යම්හෙයකින් ද්විජ නම් වූ මේ පක්ෂිතෙම උතුම් ධම්මයෙහි පිහිටියේ ද එබැවින් හෙ යහපත්ය. තවද, මේ අනිත් ගිරා පක්ෂි තෙම රෝදු වචන කියයි.

2503. මොහු මරවූ, බදිවූ. මොහුගේ ජීවිතය කිබෙනතුරු අත්-නොහරිවූ. මෙසේ කියද්දී ම සුවසේ ආශ්‍රමයට පැමිණියෙම් වෙමියි රජතෙම කීවේ ය.

2504. මහරජ, අපි දෙලොන එක ම මවක විසින් පොෂණය කරන ලද්ද වූ එක ගසෙකිහි වැඩුණා වූ නොයෙක් තැන්වලට ගියා වූ එක ම මඩුකුසැ උපන් සහොදරයෝ වෙවූ.

2505. ඒ සත්කරුකෙතෙම සොරුන් වෙතට ගියේය. මම් වනාහි මෙහි තවුසන් වෙතට පැමිණියෙමි. හේ අසත්පුරුෂයන්ගේ සමීපයට ගියේය. මම සත්පුරුෂයන් ළඟට පැමිණියෙමි. ඒ කරුණින් අපගේ වෙනස් බව ඇතිවිය යි පුෂ්පක තෙම කීයේ ය.

2506. මහරජ, ඒ සොරුන්ගේ සමීපයෙහි හිංසාව ද බැදීම ද රැවටීම ද වංචාව ද දවල් ගම්පැහැරීම ද බලාත්කාරකම් ද ඇත්තාහ. හෙතෙමේ එහි දී ඒවා ඉගෙන ගනී.

2507. මහරජ, මම වනාහි මෙහි දී සත්‍යය ද සුවර්ත ධම්මය ද අවි හිංසාව ද සංවර්ෂීලය ද ඉන්ද්‍රියදමනය ද යන මේ ගුණ දහම් පුරුදු කරන්නාවූ ආගන්තුකයනට අසුන් පැනවීම පැන් එළවා තැබීම ආදී වනාවත් පුරන තවසන්ගේ ඇකයෙහි වැඩුණෙම් වෙමියි, පුෂ්පක තෙම කීයේ ය.

2508. මහරජ, යමෙක් සත්පුරුෂ හෝ අසත්පුරුෂ හෝ සිල්වත් හෝ දුසිල් හෝ යම්බඳු කෙනකුන් ඇසුරු කෙරේ ද හේ ඔහුගේ ම වසයට යන්නේ ය.

2509. යමෙක් යම්බඳු කෙනකුන් මිත්‍රයකු වශයෙන් තබාගනී ද යම්බඳු කෙනකුන් ඇසුරු කෙරේ ද හෙතෙමේත් එබඳු ම වෙයි. එක්ව විසීම ඒ ස්වභාවය ඇත්තකි.

2510. සෙවුනා ලබන්නේ මසවුනා අත්කා ද පහස්නා ලද්දේ පහස්නා අනෙකා ද විෂපොචන ලද රිය ඊකලබ (විෂ ගල්වත්තාක්) මෙන් පාපධම්මයෙහි නො තැවැරුණු තවරයි. පාපධම්මයෙහි තැවැරීම බියෙන් නුවණැත්තේ පවිටු යහළුවන් ඇත්තෙක් නො වන්නේ ය.

- 2511. පුත්ඵලං කුසග්ගෙන යො නරො උපනඤ්ඤි.  
කුසාපි පුත්ඵ වායනති එවං බාලුපසෙවනා.
- 2512. තගරඤ්ඤි පලාසෙන යො නරො උපනඤ්ඤි,  
පනාපි පුරහි වායනති එවං ධිරුපසෙවනා.
- 2513. තසමා එලුපුටසෙසව ඤ්ඤා සමාකලකතොනා,  
අසනොන නොපසෙවෙයා සනොන සෙදෙයා පණ්ඨිතො  
අසනොනා නිරයං නොනති සනොනා පාපෙනති සුභතතිනති.

සකිගුමඛජාතකං.

8. හලොටියජාතකං.

- 2514. හලොටියො නාම අහොසි රාජා  
රඬං පහාය මිගචං අචාරි සො,  
අගමා ගිරිවරං රුඤ්ඤාදනං  
සමපුප්ඵතං කිලපුරිසානුච්ඡණ්ණං.
- 2515. සාලුරසඤ්ඤා නිසෙධංඤ්ඤා  
ධනුං කලාපඤ්ඤා සො නිකඛිපිඤ්ඤා,  
උපාගමී උචනං වතභුකාමො  
යසුඤ්ඤා කිලපුරිසා අහෙසුං.
- 2516. හිලෙච්චෙය හෙමඤ්ඤාය නිරෙ  
කිමිධංඤ්ඤා මනාඤ්ඤා අභිඤ්ඤා,  
පුච්ඡාමී වො මානුසදෙහවඤ්ඤා  
කථං වො ජානනති මනුසුලොකෙ.
- 2517. \*ලලං ගිරිං පණ්ඨරකං නිකුටං  
\*සිතොදියා අනුච්චරාම නජජා,  
මිගා මනුසසාව නිභාසවඤ්ඤා  
ජානනති නො කිලපුරිසාති ලුඤ්ඤා.
- 2518. පුකිච්ඡරුපං පටිදෙච්චෙහො  
ආලිඤ්ඤානොවාසි පියො පියාය,  
පුච්ඡාමී වො මානුසදෙහවඤ්ඤා  
කිමිධ වනෙ රොදථ අපනිතා.

---

1. තසමා පලාස - මජ්ඣං.  
\* මලලාගිරිනති පි පායො.  
2. සිතොදියා - මජ්ඣං.

2511. යම් මිනිසෙක් කුණු මසුන් කුසනණ අගින් බදිසි (දවටා)ද ඒ කුසනණ ද ගඳ වහනය වන්නේ ය. බාලයන් ඇසුරු කිරීමත් මෙසේ ම ය.

2512. යම් මිනිසෙක් පත්‍රයකින් කුටරලා දවටා ද, ඒ පත්‍රයෝ ද සුවඳ හමත්. පණ්ඩිතයන් ඇසුරුකිරීමත් ලෙබදු ය.

2513. එබැවින් සුවඳ එතු කොළයෙහි ඇති වූ සුවඳවත් බව මෙන් තමහට වන විපාකය දැන නුවණැත්තේ අසත්පුරුෂයන් සේවනය නො කරන්නේ ය. සත්පුරුෂයන් ම සේවනය කරන්නේ ය. අසත්පුරුෂයෝ තමන් ඇසුරු කරන අන්‍යයා නිරයට පමුණුවත්. සත්පුරුෂයෝ තමන් ඇසුරු කරන අන්‍යයන් සුගන්ධයට පමුණුවත්.

සතතිගුමබජාතක යි.

### 8. හලලාවිය ජාතකය

2514. පෙර හලලාවිය නම් රජෙක් විය. හේ රට හැර මුව දඩයමට ගියේ ය. මනාව පිපුණා වූ කිඳුරන්ගෙන් ගැවසිගත් ගණු-මාදන නම් උතුම් පර්වතයට ගියේ ය.

2515. හෙතෙම සුනඛ සමූහයා වළකා දැනු හියවුරු බහාතබා වචනයක් කියනු (බණනු) කැමැත්තේ කිඳුරෝ යම් තැනෙක්හි සිටියාහු ද එහි එළැඹියේ ය.

2516. හෙමන්ත සාකුවගේ අවසන්හි හෙමවන නම් ගං ඉවුරෙහි සිටියා වූ තෙපි මෙහි කුමක් ගැන නිතර කතා කරන්නහු ද? මිනිස් සිරුරබදු - සිරුරු ඇති තොප අතින් මේ කරුණ අසමි. තෙපි මිනිස් ලෙවිහි කෙසේ නම් හඳුන්දන්නහු ද? කියා යි.

2517. සබඳ වැද්දණෙනි, අපි මේ මලලපණ්ඩරක - ත්‍රිකුට යන පර්වත ද සිහිල් දිය ඇති ගංගාවන් ද අනුව හැසිරෙමු. මිනිසුන් හා සමාන මාගයෝ වන අපි කිම්පුරිසයෝ යයි හඳුන්වනු ලබමු.

2518. තෙපි ඉතා දුකට පැමිණියාක් මෙන් වැලපෙන්නහු ය. ප්‍රියාව විසින් ප්‍රියයා වැළඳගන්නා ලද්දේ ය. මිනිස් සිරුරු බදු සිරුරු ඇති තොප අතින් මේ කරුණ විචාරමි. නොසතුටු සිත් ඇත්තාහු කුමක් නිසා මේ වනයෙහි හඬවූ ද?

2519. සුකිව්ජරුපං පරිදෙවයචො  
 ආලිඛිතො වාසි පියො පියාය,  
 පුච්ඡාමී චො මානුසදෙහවණේණ  
 කිමිධ වනෙ විලපථ අපනීතා.
2520. සුකිව්ජරුපං පරිදෙවයචො  
 ආලිඛිතො වාසි පියො පියාය,  
 පුච්ඡාමී චො මානුසදෙහවණේණ  
 කිමිධ වනෙ සොචථ අපනීතා.
2521. මයමෙකරතං<sup>1</sup> විපවසිමහ පුද්ද  
 අකාමකා අඤ්ඤමඤ්ඤං සරනතා,  
 තමෙකරතං අනතපමානා  
 සොචාම සා රතති පුතං න භොසති.
2522. යමෙකරතං අනුතපමෙතං  
 ධනං ව නට්ඨං පිතරං ව පෙතං,  
 පුච්ඡාමී චො මානුසදෙහවණේණ  
 කථං විනාවාසමකප්පයිසු.
2523. යයිමං<sup>2</sup> නදිං පසසපි සිසසොතං  
 නානාදුච්ඡදනං සෙලකුටං,  
 තමෙම පියො උතරි වසසකාලෙ  
 මමඤ්ඤං<sup>3</sup> මඤ්ඤං අනුබ්භවිතී.
2524. අහඤ්ඤා අබෙකාලකං ඔචිනාමී  
 අති<sup>4</sup>මුක්ඛකං සතලියොථිකඤ්ඤා,  
 පියො ව මෙ භොහිති මාලහාරි  
 අහඤ්ඤා නං මාලිනී අජක්ඛුපෙසසං.
2525. අහඤ්ඤාදං කුරවකං ඔචිනාමී  
 උඤ්ඤකා පාටලිසිඤ්ඤවාරකා,  
 පියො ව මෙ භොහිති මාලහාරි  
 අහඤ්ඤා නං මාලිනී අජක්ඛුපෙසසං.
2526. අහඤ්ඤා සාලසං සුපුඤ්ඤිතසං  
 ඔවෙය්‍ය පුපථානි කරොමී මාලං,  
 පියො ව මෙ භොහිති මාලහාරි  
 අහඤ්ඤා නං මාලිනී අජක්ඛුපෙසසං.

1. මයෙකරතං පවසිමහ - මජ්ඣං.  
 2. යයිමං - මජ්ඣං.  
 3. මඤ්ඤං - මජ්ඣං. සතා.  
 4. අති - මජ්ඣං. සතා.



2519. තෙපි ඉතා දුකට පැමිණියාක් මෙන් වැලැපෙන්නහු ය. ප්‍රියාව ඒසින් ප්‍රියයා වැළඳගන්නා ලද්දේ ය. මිනිස් සිරුරු බඳු සිරුරු ඇති තොප අතින් මේ කරුණ විවාරම්. නොසතුටු සිත් ඇත්තාහු කුමක් නිසා මේ වනයෙහි විලාප කියන්නහු ද?

2520. තෙපි ඉතා දුකට පැමිණියාක් මෙන් වැලැපෙන්නහු ය. ප්‍රියාව විසින් ප්‍රියයා වැළඳගන්නා ලද්දේ ය. මිනිස් සිරුරු බඳු සිරුරු ඇති තොප අතින් මෙය විවාරම්. නොසතුටු සිත් ඇත්තාහු කුමක් නිසා මේ වනයෙහි ගොක කරවූ ද?

2521. සබඳ වැද්දණෙහි, අපි නො කැමැත්තමෝ ඔවුනොවුන් සිහි කරමින් එක් රැස්ක වියෝවැ වුසුම්හ. ඒ එක් රැස් ගැන තැවෙ- මින් ඒ රැස් නැවත නො එන්නී යයි ඒ එක රැස් අනුව තැවෙන්නමෝ ගොක කරවූ.

2522. තෙපි යම්බඳු එක්රැස්ක ගැන තැවෙන්නහු ද, එය නැසුණු ධනය හෝ පරලෝ ගිය පියා හෝ ඒතා ඒ අනුව තැවෙන්නහු ද? මිනිස් සිරුරු බඳු සිරුරු ඇති තොපගෙන් මෙය විවාරම්. කෙසේ නම් වෙන්ව විසුහු ද කියා යි.

2523. වහා බස්නා දිය පහර ඇති නොයෙක් ගසින් වැසීගියා වූ පර්වත දෙකක් අතරින් බැස යන යම් මේ ගංගාවක් දක්නෙහි ද? මාගේ ප්‍රිය තෙම මා ද පසුපසැ එනවා යයි හඟිමින් වර්ෂා කාලයෙහි ඒ ගහ තරණය කෙළේ ය.

2524. මම වනාහි පිපිගිය අඟුනමල් ද කෝඩු මල් ද සත්පෙති දැ සමන් ද නෙළීමි. මාගේ ප්‍රිය තෙමේ ද මල්මාලාබර ඇත්තෙක් වන්නේය. මම ද මල් මාලා ඇති ව ඔහු වෙත එළැඹෙන්නෙමැ යි සිතීමි.

2525. මම වනාහි පිපුණ රත්කරවුමල් ද ඇසළ ද පළොල් ද නිකමල් ද කඩා රැස් කෙළෙමි. මාගේ ප්‍රිය තෙමේ ද මල්මාලාබර ඇත්තෙක් වන්නේ ය. මම ද මල්මාලා ඇත්තී ඔහු වෙත එළැ- ඹෙන්නෙමි යි කියා යි.

2526. තවද, මම වනාහි මනාව පිපිගිය සල්ගසක මල් නෙළා මාලාවක් කෙළෙමි. මාගේ ප්‍රිය තෙමේ මල්බර ඇත්තෙක් වන්නේ ය. මම ද මාලා ඇත්තී ඔහු වෙත එළඹෙන්නෙමි.

2527. අභඤ්ඤා සාලංග සුපුප්ඵනසස  
 ඔවෙයා පුප්ඵනි කරොමි භාරං,  
 ඉදඤ්ඤා නො භොභිති සඤ්ඤා  
 යඤ්ඤාමං විහරිසසාමු රතං.
2528. අභං ව ඛො අගඵං වඤ්ඤා  
 සිලාය පිසාමි පමනරූපා,  
 පියො ව මෙ භොභිති රොසිතඛො  
 අභඤ්ඤා න රොසිතා අඤ්ඤාපෙසං.
2529. අඵාගමා සලිලං සීසසොං.  
 නුදං සාලෙ සලලෙ කණ්ණිකාරෙ.  
 අපුරඵ තෙන මුහුත්තකෙන  
 සායං නදී ආසි මයා සුදුහරා.
2530. උභොසු තීරෙසු මයං නද ධීතා  
 සමප්පනතා උභයො අඤ්ඤාමඤ්ඤං,  
 සකිමි රොදම සකිං හසාම  
 කිවෙජන නො අගමා සංචරි සා.
2531. පාතො ව ඛො උගතතෙ සුරියමිති  
 වතුසකං නදිං උතරියාන ලුද්ද,  
 ආලිඤ්ඤා අඤ්ඤාමඤ්ඤං මයං උභො  
 සකිමි රොදම සකිං හසාම.
2532. තීහුනකං සත්ත සතානී ලුද්ද  
 යමිධ මයං විජවසිමහ පුඤ්ඤ,  
 වාසෙකිමං\* ජීවිතං භුමිපාල  
 කොනිධ කන්තාය චිතා වසෙයා.
2533. ආපුඤ්ඤා වො කිවතකො නු සමම  
 සවෙපි ජානාඵ වදෙඵ ආපුං,  
 අනුසවා වදානො ආගමා වා  
 අඤ්ඤාඵ මෙ තං අචිකමපමානා.
2534. ආපුඤ්ඤා නො ව්ඤ්ඤාසහසසං ලුද්ද  
 න වාහරා පාපකො අඤ්ඤා රොගො,  
 අපඤ්ඤා දුකං සුධමෙව භියො  
 අචිතරාගා විජහාම ජීවිතං.
2535. ඉදඤ්ඤා සුඤ්ඤාන අමානුසානං  
 හඤ්ඤාටියො ඉතරං ජීවිතනති,  
 ඤ්ඤාඵ තෙ මිගවධං අචාරි  
 අදසි දනානි අභුඤ්ඤා භොගෙ.

\* වාසෙකිමනි වාසං එකං ඉමං.  
 1. නිවනඵ න මිගවං අචාරි. - මජ්ඣ.

2527. මම වනාහි මනාව පිපිගිය සල්ගසක මල්නෙළා බරක් කෙළෙමි. යම් තැනක අද මේ රැය වසන්තෙමු ද මේ මල්රැස ද එහි ඇතිරීම පිණිස වන්නේ ය.

2528. මම උනාහි ප්‍රමාද ද්‍රව්‍ය අගිල් ද සඳුන් ද ගලෙහි ලා ඇඹරිමි. මගේ ප්‍රිය තෙමේ ද සුවඳ ගැල්වන ලද ශරීර ඇත්තෙක් වන්නේ ය. මම ද සුවඳ ගැල්වුවා ඔහු වෙත එළැඹෙන්නෙමි.

2529. ඉක්බිති වහා බස්නා වූ ගහදිය රැස් කරන ලද සල්මල් ද සළලමල් ද කිණිහිරිමල් ද ගසාගෙන යමින් පැමිණියේ ය. ඒ මොහොතකින් ගහ පිරි ගියා ය. මේ ගහ මා විසින් එතර කළ නොහැකි වූවා ය.

2530. එද අපි දෙතෙර සිටියමෝ ඔවුනොවුන් දක්නමෝ වරක් හැඬිමු වරක් සිනාසුණෙමු. මෙසේ අපට ඒ රාත්‍රිතොමෝ දුකින් ගතවූවා ය.

2531. එමබා වැදිපුත්‍රය, උදෑසන හිරු උද වූ කල්හි දිය හිස් වූ නදිය තරණය කොට අපි දෙදෙන ඔවුනොවුන් වැළඳගෙන වරකුත් හැඬිමු. වරකුත් සිනාසුණෙමු.

2532. වැදිපුත්‍රය, යම් කලෙකහි අපි වෙන්ව විසුවෙමු ද, ඒ කාලය මෙයින් පෙර තුනකින් අඩු වූ සත්සිය වසකට පෙර ය. භූමිපාලය, වාසය කිරීම මේ එක්සිය වසක් පමණ වූ ජීවිත කාලය තුළ ය. මේ සුළු ජීවිත කාලයෙහි කවරෙක් නම් ප්‍රිය භායභාවන් ගෙන් වෙන් ව වාසය කෙරේ දැ යි ඇසී ය.

2533. යහථ කිඳුරෙහි, නොපෑගේ ආයුෂ කොතෙක් වේදැ යි. ඉදින් දන්තහු නම් කියව. කිසිවකු කියන කල්හි ඇසීමෙන් හෝ මවුපියාදී වැඩිහිටියන් අතින් ඉගෙනීමෙන් හෝ දැනීමක් ඇත් නම් කම්පා නොවී එය මට කියනු මැනැවි.

2534. සබඳ වැද්දුණෙහි, අපගේ ආයුෂ කාලය වර්ෂ දහසෙකි මේ ආයුෂ කාලය තුළ පවිටු රෝගයක් ද නැත්තේ ය. දුක ස්වල්ප ය. සැප ම අධික ය. ඔවුනොවුන් කෙරෙහි පහ නොවූ ප්‍රේම ඇති ව ජීවිතය හටු යි කිඳුරිය කීවා ය.

2535. හලොවිය රජතෙම නොමිනිස් වූ කිඳුරන්ගේ මේ අනුශාසනය අසා ජීවිත කාලය ස්වල්ප යයි දැන ආපසු හැරී ගියේ ය. ඉව දඩයම සඳහා නො ගියේ ය. දන් දුන්නේ ය. සම්පත් අනුභවය ද කෙළේ ය.

- 2536. ඉදඤ්ච සුඤ්චාන අමානුසානං  
සමමොදථ මා කලහං අකඤ්ච,  
මා වො නපි අනනකමොපරාධො  
යථාපි තෙ කිමපුරිසෙකරහං.
- 2537. ඉදඤ්ච සුඤ්චාන අමානුසානං  
සමමොදථ මා විවාදං අකඤ්ච,  
මා වො නපි අනනකමොපරාධො  
යථාපි තෙ කිමපුරිසෙකරහං.
- 2538. විවිධඅධිමනා සුණොමහං  
චචනපථං නව අඤ්චසංහිතං,  
මුඤ්ච ගිරං නුදසෙව මෙ දරං  
සමණ සුඛාවහ ජීව මෙ විරහති.

හලලාවියජාතකං.

### 9. සොමනසසජාතකං

- 2539. කො නං භිංසති හෙයෙති<sup>1</sup>  
කිං දුමමනො සොචසි අප්පතීනො,  
කසසජ්ජ මානාපිතරො රුද්දනතු  
කච්ඡජ්<sup>2</sup> සෙතු නිහතො පථව්‍යා.
- 2540. තුට්ඨොසම් දෙව නව දසසනෙන  
විරසස පසසාම් නං භුමිපාල,  
අභිංසකො රෙණුමනුපච්චසස  
පුනෙනන තෙ හෙයධිනොසම් දෙව.
- 2541. ආයනතු දෙවාරිකා ඛග්ගඛඛා,  
කාසාවියා යනතු අනොපුරං නං,  
ග්ගඤ්චාන<sup>3</sup> නං සොමනසසං කුමාරං  
ජෙඤ්චාන සීසං වරමාහරනතු.
- 2542. පෙසිතා රාජිනො දුතා කුමාරං එතදබ්‍රවුං,  
ඉසසරෙන විතිණෙණසි<sup>4</sup> වධපපනොසි ඛන්තිය.
- 2543. ස රාජපුතො පරිදෙවයනො  
දසඛ්‍යුලිං අඤ්චලිං පග්ගහෙඤ්චා,  
අහමපි ඉච්චාම් ජනිඤ්ච දබ්‍රුං  
ජීවං පනෙඤ්චා<sup>5</sup> පටිදසස යාථ.

---

1. පොරෙති - මජ්ඣ.  
2. කොනච්ඡජ්ජෙතු - මජ්ඣ.  
3. ග්ගඤ්චාන - මජ්ඣ.  
4. වධං - මජ්ඣ. ස්‍යා.  
5. ජීවං මං නෙඤ්චා - මජ්ඣ. ස්‍යා.

2536. නොමිනිස් වූ කිඳුරන්ගේ මේ වචනය ද අසා සතුටු වවු. කලහ නො කරවු. ඒ කිඳුරෝ එක් රැයක් වෙන්ව විසීමෙන් යම්සේ ත.වුණහු ද එබඳු ආත්මකමාපරාධයෙන් තොප නො තවාවා.

2537. නොමිනිස් වූ කිඳුරන්ගේ මේ වචනය ද අසා සතුටු වවු. විවාද නො කරවු. ඒ කිඳුරෝ එක්රැයක් වෙන්ව විසීමෙන් යම්සේ කැවුණාහු ද, එබඳු ආත්මකමාපරාධයක් තොප නො තවාවා.

2538. ස්වාමීනී බුදුරජාණන් වහන්ස, නොයෙක් ලෙසින් අලංකාර කොට දේශනා කරන ලද නුඹ වහන්සේගේ වැඩදයක වූ වචනය පහන් සිතැති ව ඇදුවෙමි. කර්ණරසායන මිහිරි වචන මුදු මාගේ ශොකය දුරු කළ සේක. දෙව මිනිස් සුව හා ලොවිලොවතුරා සුවත් ගෙන දෙන්නා වූ ධර්මරාජන් වූ බුදුරජාණන් වහන්ස, බොහෝ කාලයක් ජීවත් වනුමැනැව යි මලලිකාදෙවිය කීවා ය.

හලොවිය ජාතක යි.

9. සෞම්‍යය ජාතකය

2539. ස්වාමීනී, කවරෙක් නුඹ වහන්සේට පහරදේ ද? කවරෙක් ආක්‍රොශ කරයි ද? දෙමිනසින් යුතුව නො සතුටු සිතැත්තේ කුමක් හෙයින් ශොක කෙරෙහි ද? අද කවරකුගේ මවුපියෝ හඬද් ද? අද කවරෙක් නසන ලද්දේ පොළොවෙහි ශයනය කෙරේ ද රේණු රජ තෙම ඇසිය.

2540. දෙවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේගේ දැක්මෙන් තුටුවෙමි. භූමිපාලය, නුඹ වහන්සේ බොහෝ කාලයෙකින් දකිමි. රේණු නම් රජතුමනී, නුඹ වහන්සේගේ පුත්‍රයා විසින් අසපුවට පිවිස අභියසක වූ මම වෙහෙසට පමුණුවන ලද්දෙමි යි කුට ජටිලයා කීවේ ය.

2541. කඩුබදනාලද දෙරටුපාලයෝ යෙත්වා. වෙර සාතකයෝ අන්ත:පුරයට යෙත්වා. ගොස් ඒ සෞම්‍යය කුමාරයා නසා උතුම් හිස ගෙනෙත්වා. (රජ අණ කෙළේ ය.)

2542. යවන ලද රජුගේ දුතයෝ කුමරහුට මෙය කීහ. එමිඛා රාජ කුමාරය, නුඹ වහන්සේ රජහු විසින් හැර දමන ලද්දහු ය. එහෙයින් වධයට පැමිණියහු ය.

2543. ඒ රාජපුත්‍ර තෙම අඩමින් දසැහිලි එක් කොට ඇදීලි බැඳ මම ද රජහු දක්නට කැමැත්තෙමි. ජීවත්වන්නා වූ මා ගෙන ගොස් රජුට දක්ව යි කීවේ ය.

2544. තස්ස නං වචනං සුඤ්ඤා රක්ඛණං පුතං අදස්සස්සං,  
පුතො ච පිතරං දිසවා දුරතොවජ්ඣතිභාසථ.
2545. ආගඤ්ඤං දෙවාරිකා බග්ගබ්බො  
කාසාපියා හතතු මමං ජනිඤ්ඤ,  
අකඛාහි මෙ පුළ්ඤ්ඤො එතමඤ්ඤං  
අපරාධො කොනිධි මමස්ස අඤ්ඤි.
2546. සායඤ්ඤා පාතො උදකං සජාති  
අභිං සද පරිවරතප්පමනො,  
නං තාදිසං සංයතං බ්‍රහ්මචාරිං  
කසමා තුවං බ්‍රාහ්මි ගහපතීති.
2547. තාලා ච මූලා ච එලා ච දෙව  
පරිගහා වීදිධා සතතිමස්ස,  
තෙ රතඛති ගොපයතප්පමනො  
බ්‍රහ්මඤ්ඤො<sup>1</sup> ගහපති තෙන හොති.
2548. සච්චං බො එතං වදසි කුමාර  
පට්ඨගහා වීදිධා සතතිමස්ස,  
තෙ රතඛති ගොපයතප්පමනො  
බ්‍රහ්මඤ්ඤො<sup>2</sup> ගහපති තෙන හොති.
2549. සුඤ්ඤා මඤ්ඤං පරිසා සමාගතා  
සනෙගමා ජානපද ච සබ්බො,  
බාලායං බාලස්ස වචො නිසම්ම  
අහෙතුනා සාතයතෙ ජනිඤ්ඤ.
2550. දළාසම් මුලෙ ජිසමෙ විරුලෙහ  
දුඤ්ඤාකඛයො වෙච පසාඛජාතො,  
වඤ්ඤම් පාදනි තවං ජනිඤ්ඤ  
අනුජාන මං පබ්බජිස්සාමි දෙව.
2551. භුඤ්ඤස්සු හොගෙ විපුලඵලො<sup>3</sup> කුමාර  
සබ්බඤ්ඤා තෙ ඉස්සරියං දදම්,  
අපෙඤ්ඤා ඤං කුරුනං හොති රාජා  
මා පබ්බජි පබ්බජා හි දුක්ඛා.
2552. කිත්තුධි දෙව තවමඤ්ඤි හොගො  
පුඤ්ඤචං දෙවලොකෙ රමීස්සං,  
රුපෙහි සද්දෙහි අපො රසෙහි  
ගඤ්ඤිති එස්සෙහි මනොරමෙහි.

1. කසමා අහං බ්‍රාහ්මි ගහපතීති - මජ්ඣ.  
2. සබ්‍රහ්මඤ්ඤො - මජ්ඣ.  
3. නාරද විපුලෙ.

2544. දුකයෝ කුමාරයාගේ වචනය අසා රජුට පෙන්වූහ. පුත්‍ර තෙමේ ද පියා දැක දුර දී ම මෙසේ කීවේ ය.

2545. මහරජාණන් වහන්ස, කඩු බඳනා ලද දෙරටු පාලයෝ ආවාහු ය. මා නසන්නට වොරසාතකයෝ ආවාහ. මෙහි මාගේ කවර නම් අපරාධයෙක් ඇද්දැයි විචාරනලද මට අද ඒ කරුණ ප්‍රකාශ කරනු මැනවි.

2546. සවස ද උදය ද දියට බැසීම කරයි. නො පමා වූයේ හැමකල්හි ගිනි පුදයි. එබඳු සංයම වූ ඒ බ්‍රහ්මචාරී තාපසයාට නුඹ කුමක් හෙයින් ගෘහපතියායි කියෙහි ද? (කියා රජ ඇසීය.)

2547. දෙවයන්වහන්ස, තල් ද අලමුල් ද එලවර්ග ද යන විවිධ වස්තූහු මොහුට ඇත්තාහ. මෙතෙම ඒවා රකී. නො පමාවූයේ ඒ වස්තූන් ආරක්‍ෂා කෙරෙයි. එහෙයින් මේ බ්‍රාහ්මණතෙම ගෘහපති නම් වේ' යි කුමාරයා කීය.

2548. කුමාරය, මොහුට නොයෙක් වස්තූහු ඇත්තාහ. ඒවා රකී. නො පමාවූයේ ආරක්‍ෂා කරයි. එහෙයින් (මේ) බ්‍රාහ්මණතෙම ගෘහපතියෙක යන මේ සත්‍යයක් ම නුඹ කියෙහිය.

2549. නියමගම්වැසියන් සහිත මෙහි රැස්වූ සියලු දනවැසි පිරිස ම මාගේ වචනය අසන්නවා. මේ අඤ්ඤා වූ රජතෙම අඤ්ඤාන වූ තවුසාගේ වචනය අසා නිකරුණේ මා මරවා යි (කුමරා) කීය.

2550. දැඩි වූ මුල ඇතිව මහත්ව වැඩුණු කල්හි අකුපතර හටගත් උණ පඳුර වෙන් කොට අදින්නට නොපිළිවන. මහරජාණන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේගේ පා වදිමි. දේවයන්වහන්ස, මම පැවිදි වෙමි. එයට අනුදන වදළ මැනවි.

2551. කුමාරය, මහත් ප්‍රයොජන ඇත්තා වූ සම්පත් අනුභව කරව. තොපට හැම ඉසුරු ම දෙමි. තෙපි අද ම කුරුරට වැසීයන්හට රජවවු. පැවිදි නොවවු. පැවිද්ද වනැහි දුක් වන්නේය.

2552. දේවයන්වහන්ස, මෙහි නුඹ වහන්සේගේ කවර සම්පතක් ඇත්තේ ද? පෙර මම දෙවලොව සිත්කලු රූපවලින් ද ශබ්දවලින් ද රසවලින් ද සුවඳින් ද ස්පර්ශයෙන් ද සිත් අලවා විසිමි.

- 2553. භුක්තා මෙ හොගා කිදිවසම් දෙව  
පරිවාරිතා අවිජරානං ගණෙන,  
තුවක්ඛි බාලං පරනෙය්‍යං විදිජා  
නා තාදිසෙ රාජකුලෙ වසෙය්‍යං.
- 2554. සවාහං බාලො පරනෙය්‍යාහමසම්  
එකාපරාධං ඛම පුතන මය්‍හං,  
පුතාපි වෙ එදිසකං භවෙය්‍ය  
යථාමති සොමනස්සං<sup>1</sup> කරොහි.
- 2555. අනිසමම කතං කමමං අනවජාය විනන්තං,  
හෙසප්පසෙසව වෙහඬො ඒපාකො හොති පාපකො.
- 2556. නිසමම ව කතං කමමං සමොවජාය විනන්තං,  
හෙසප්පසෙසව සමපතති විපාකො හොති හදකො.
- 2557. අලසො ගිහී කාමහොගී න සාධු  
අසඤ්ඤතො පබ්බජිතො න සාධු,  
රාජා න සාධු අජ්ඣාසකාරී  
යො පණ්ඩිතො කොධතො තං න සාධු.
- 2558. නිසමම බන්ධියො කඨිරා නානිසමම දිසමපති,  
නිසමමකාරිතො රාජ යසො කිත්ති ව ච ධජ්ති.
- 2559. නිසමම දණ්ඩං පණ්ඩෙය්‍ය ඉසසරො  
වෙගාකතං<sup>2</sup> තපතෙ<sup>3</sup> භුට්ඨපාල,  
සමොපණ්ඩි ව නරස්ස අපථා  
අනානුතප්පා තෙ හචනති පචජා.
- 2560. අනානුතප්පානි හි යෙ කරොනති  
විහස්ස කමොයතනානි ලොකෙ,  
විඤ්ඤාසසානි සුබ්බුද්ධානි  
හචනති වධානුමතානි තානි.
- 2561. ආගඤ්ඡං දෙවාරිකා බග්ගබ්භා  
කාසාවියා ජනනා මමං ජන්ඤ,  
මානු ව අභිකසම්. අහං නිසිනො  
ආකඤ්චිතො සහසා තෙහි දෙව.

---

1. සොමනස්ස - මජ්ඣං.  
2. වෙගසා - මජ්ඣං.  
3. තපතති - මජ්ඣං, සතා.



2553. දේවයන්වහන්ස, අප්පරා සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද මා විසින් දෙවිලොව සම්පත් අනුභව කරන ලදී. අනුන් විසින් පැමිණවියැයුතු වූ නුඹ බාලයෙකැයි දැන එබඳු රජ කුලයෙහි නොවසන්නෙමි.

2554. ඉදින් මම අනුන් විසින් පැමිණවියැයුතු (මගපෙන්වියැයුත්තෙක්) බාලයෙක් චන්තෙමි නම් පුත්‍රය, මාගේ ඒ එක ම අපරාධය ගැන කමා කරව. සෞම්‍යසංස්‍රූතිය කුමාරය, ඉදින් නැවතත් මෙබඳු වරදෙක් වේ නම් තෙපි කැමැත්තක් කරව.

2555. නො විමසා කළ ක්‍රියාව ද, නො සසඳා සිතන ලද්ද ද වැරද්දු බෙහෙකක්හුගේ විපත්තිය මෙන් ලාමක විපාක ඇත්තේ වෙයි.

2556. විමසා කරන ලද ක්‍රියාව ද මනා කොට සිතන ලද්දද බෙහෙකක්හුගේ සම්පත මෙන් යහපත් විපාක ඇත්තේ වෙයි.

2557. අලස වූ කාමභොගී ගිහියා නො මැනැවි. සංයම නොවූ පැවිද්ද නො මැනැවි. පරික්‍ෂා නො කොට කටයුතු කරන රජතෙමි නො මැනැවි. යම් පණ්ඩිතයෙක් කිපෙනසුලු වේද, එය නො මැනැවි.

2558. ඝෛත්‍රිය තෙමි විමසා කටයුතු කරන්නේය. රජතෙම නො විමසා කටයුතු නො කරන්නේය. මහරජ, විමසා කටයුතු කරන්නහුගේ යශෝත් කීර්තියත් වැඩේ.

2559. මහරජ, අධිපතීතෙම පරික්‍ෂා කොට දඬුවම් පණවන්නේ ය. නො විමසා වහා කරන ලද්ද තැවීම් ඇති කරන්නේය. නුවණින් මෙනෙහි කොට කරන ලද අර්ථයෝ (යහපත් ක්‍රියාවෝ) වෙද්ද, ඔවුහු පසුව තැවීම් ගෙනදෙන්නෝ නො වෙති.

2560. ලෙවිහි යම් කෙනෙක් කටයුතු නො කටයුතු දැ විමසා බලා වැඩ කෙරෙද්ද නුවණැත්තන් විසින් පසස්නා ලද සැප විපාක ගෙන දෙන්නා වූ ඒ වැඩ වෘද්ධියන් (පණ්ඩිතයන්) අනුමත කරනු ලබන්නා වූ ද, තැවීම් ගෙන නොදෙන්නා වූ ද කම්යෝ වෙති.

2561. මහරජ, දෙරටුපාලකයෝ ද කඩු බඳනාලද වධකයෝ ද මා නසන්නට ආවාහු ය. දේවයන් වහන්ස, මවු ඇකයෙහි හුන් මම ඔවුන් විසින් වහා අදින ලද්දෙමි වෙමි.

2562. කටුකමඝි සමොධං සුකිච්ඡපණො  
මධුරං පියං ජීවිතං ලද්ධු රාජ,  
කිච්ඡනාහං අජ්ජ වධා පමුණො  
පබ්බජ්ජමෙවාහිමනොහමසමි.
2563. පුණො තවායං තරුණො සුධමෙම  
අනුකමපකො සොමනසෙසා කුමාරො,  
නං යාවමානො න ලහාමී සජ්ජ  
අරහාසි නං යාවිතවෙ කුචමපි.
2564. රමසසු භික්ඛාවරියාය පුත්ත  
නිසලම ධමෙමසු පරිබ්බජ්ජසසු,  
සබ්බසු භූතසු නිධාය දණ්ඨං  
අජ්ඣේතො ඉහමමුපෙහි යානං.
2565. අච්ඡරියරූපං<sup>1</sup> චිත යාදිසඤ්ඤා  
දුක්ඛං මං දුක්ඛාපයසෙ සුධමෙම,  
යාවසු පුත්තං ඉති දුච්චිලානා  
භියොවා උසසාහයසෙ කුමාරං.
2566. යෙ විපමුත්තා අනච්ඡහොජිනො,  
පරිනිබ්බුතා ලොකමීමං චරන්ති,  
තමරියමග්ගං පටිපජ්ජමානං  
න උසසහෙ චාරයිකුං කුමාරං.
2567. අධා හවෙ සෙවිතඤ්ඤා සපඤ්ඤා  
බහුසුත්තා යෙ බහුයානචිත්තානො,  
යෙසායං සුඤ්ඤාන සුභාසිතානි  
අපොසාසුකකා චිතසොකා සුධමො<sup>2</sup>ති.

සොමනසු ජාතකං.

### 10. වමෙජයාජාතකං

2468. කානු ච්ඡුරිවාහාසි ඔසධි විය තාරකා,  
දෙවතානුසි ගඤ්ඤිනි නං තං මඤ්ඤමි මානුසිං<sup>3</sup>
2569. නමඝි දෙවී න ගඤ්ඤිනි න මහාරාජ මානුසි,  
නාගකඤ්ඤමඝි<sup>3</sup> හද්දනො අසොනමඝි ඉධාගතා.

1. අච්ඡර - මජ්ඣ.  
2. මානුසි - චි. මජ්ඣ. සා.  
3. නාගකඤ්ඤාමඝි - මජ්ඣ. සා.

2562. මහරජ කටුක වූ සමිඛාධ වූ ඉතා දුකට පැමිණියෙමි වෙමි. ඒ මම අද දුකසේ වධයෙන් මිදුණෙමි මිහිරි වූ ප්‍රිය වූ ජීවිතය ලබා සිටිමි. දැන් ඒ මම පැවිදිවනු රිස්සමි යි කුමර තෙම කීවෙ ය.

2563. සුධමාවෙනි, නිගේ මේ තරුණ පුත්‍ර සොමනසස කුමාර තෙම අනුකම්පා ඇත්තෙකි. දැන් යාවිඤ්ඤ කරනු ලබන්නේ ඔහු නො ලදිමි. තෙපි ද ඔහුට යාවිඤ්ඤ කරන්නට නිසි නො වනු දැයි රජ තෙම කීවෙ ය.

2564. පුත්‍රය, පිඬුසිඟිමෙහි ඇලෙව. ධම්යන්ති ලා විමසිම ඇති කොට තන්හි තන්හි හැසිරෙව. සියලු සන්ධ්‍යන් කෙරෙහි දඬුවම් අත්හැර නිසු නො ලබන්නෙක්ව බ්‍රහ්මලොකයට එළඹෙනු මැනැවැ යි රජබියොව කීවා ය.

2565. සුධමාවෙනි, යම්බඳු වූ දුකට පත් මා තෙපි වැඩියන් දුකට පැමිණුවුවහු ය. පුත්‍රයා ගිහිගෙයි වසන පරිදි යාවිඤ්ඤ කරන්නට යයි කියනු ලබන්නී කුමරා වැඩියන් පැවිදිබවට උනන්දු කළා ය. ආශ්වයාඪියකි.

2566. රාගාදියෙන් මිදුණු නිරවැරු හොජන ඇති කෙලෙස් පිරි- නිවියෙන් පිරිනිවුණු යම්බඳු රහන්හු මේ ලෙවිහි හැසිරෙද්ද උන්- වහන්සේලාගේ ඒ උතුම් මහ පිළිපන්නා වූ කුමාරයා වළකාලන්නට උත්සාහ නො කරමි යි මවුබියව කීවාය.

2567. මේ දුධමා නොමෝ යම් කෙනකුන්ගේ යහපත් වචන අසා එකාන්තයෙන් අල්පොත්සුක වූවා පහවූ ශොක ඇත්තී වූවා ද යම් කෙනෙක් ප්‍රාඤ චූවාහු බොහෝ ඇසු පිරු තන් ඇත්තාහු නොයෙක් කරුණු සිහන්තෝ වෙද්ද, එකාන්තයෙන් ම ඔවුහු සේවනය කළ යුත්තෝ වෙති යි රජ තෙම කීවෙ ය.

සොමනස ජාතක යි.

10. වමෙපයා ජාතකය

2568. වීදුලිය සේ ද ඔසයි තරුව සේ ද බබළන තෝ කවර නම් තැනැත්තියක් ද? දෙවතාවක් ද ගාඤ්චව ස්ත්‍රියක් ද? තී මිනිස් මාගමකැ යි නො හඟිමි යි උග්‍රසෙන රජතෙම කීය.

2569. මහරජ, මම දෙවද්‍රවක් නොවමු. ගාඤ්චව ස්ත්‍රියක් ද නොවමු. මිනිස් මාගමක් ද නොවමු. ස්වාමීනී, මම නාග කන්‍යා- වක්මු. මෙහි යම්කිසි කටයුත්තක් සඳහා ආවමු.

2570. විඛතනවිතො කුපිතිඤ්ඤාසී  
 නෙතෙහි තෙ වර්ගණා සවතභි,  
 කිනොත නටඨං කිමපන පක්ඛානා  
 ඉධාගතා නාරි තදිඛස ඉූහි.
2571. යමුග්ගතෙජො උරගොති වාහු  
 නාගොති තං ආහු ජනා ජනිඤ්ඤ,  
 තමගාහී පුරිසො ජීවිකඤ්ඤො  
 තං බන්ධනා මුක්ඛා පතී මමෙසො.
2572. කල්පවයං බලවිරියුපපගොතා  
 හතථස්ථ මාගඤ්ඤී<sup>1</sup> වණ්ඤකස්ස,  
 අසඛාහී මෙ නාගකඤ්ඤා තමස්ථං  
 කල්පං විජානෙමු ගභීතනාගං.
2573. නගරමුච්චි නාගො හසමං කරෙයා  
 තථා හී සො බලවිරියුපපගොතා  
 ධමුඤ්ඤා නාගො අපවායමානො  
 කසමා පරකකමුච්චි තපො කරොති.
2574. වාතුද්දසිං පණ්ණරසිඤ්ඤා රාජ  
 වතුඤ්ඤෙඨ සමමති නාගරාජා,  
 තමගාහී පුරිසො ජීවිකඤ්ඤො  
 තං බන්ධනා මුක්ඛා පතී මමෙසො.
2575. සොළසිකීසහස්සානි ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා,  
 වාරිගෙහසයා<sup>2</sup> නාරි තාපි තං සරණඛයනා.
2576. ධමෙච්චන මොවෙහී අසාහසෙන  
 ගාමෙන නිකඛන ගවං සතෙන,  
 ඔසස්ථකායො<sup>3</sup> උරගො වරාතු  
 පුඤ්ඤාඤ්ඤො මුච්චතු බන්ධනසමා.
2577. ධමෙච්චන මොවෙහී අසාහසෙන  
 ගාමෙන නිකෙඛන ගවංසතෙන,  
 ඔසස්ථකායො උරගො වරාතු  
 පුඤ්ඤාඤ්ඤො මුච්චතු බන්ධනසමා.
2578. දමභි නිසඛසනං දුද්ද පුලලඤ්ඤී<sup>4</sup> මණිකුණ්ඩලං,  
 වතුඤ්ඤෙ<sup>5</sup> ච පලලංකං උච්චොපුස්සිරිංජනං,
2579. දොච ව සාදිසියො හරියා උසහඤ්ඤා ගවං සතං,  
 ඔසස්ථකායො උරගො වරාතු  
 පුඤ්ඤාඤ්ඤො මුච්චතු බන්ධනසමා.

1. මාගවතී - වී. මජ්ඣ. සා.  
 2. වාරිගෙහා වී.  
 3. ඔසථං - මජ්ඣ.  
 4. පුලලංක - මජ්ඣ. සා.  
 5. වතුරසස්ථං - මජ්ඣ.

2570. එමඛා නාගකන්‍යාව, තෝ විභ්‍රාතන සිත් ඇත්ති කිපුණු ඉඳුරන් ඇත්ති වෙහිය. තිගේ ඇස්වලින් කඳුළුධාරාවෝ වැගිරෙත්. තිගේ කවර නම් දැයක් නටුවයේද? කවරක් පතමින් මෙහි ආවාද? එය මට කියනු මැනවී.

2571. මහරජ, උග්‍රතෙජය ඇති යමකුට 'උරගය' යි (බඩගා යන්තෙකැයි) කීහුද? ජනයෝ ඔහුට නාගය යි කීහු. දිවි රැකීම ප්‍රයෝජන කොට ඇති පුරුෂයෙක් ඔහු අල්ලා ගත්තේ ය. ඔහු බැඳුමෙන් මුදලව. ඒ මාගේ ස්වාමීපුරුෂයා ය.

2572. එමඛා නාග කන්‍යාවෙහි, බලයෙන් හා වියඪයෙන් යුක්ත වූ මේ නාග තෙම කෙසේ නම් වණ්ඛකයාගේ අතට පත්වීද? නාගකන්‍යාවෙහි, ඒ කරුණ මට කියව. ගන්නා ලද නාගයා ගැන තොරතුරු කෙසේ නම් දැනීමුද?

2573. බලයෙන් හා වියඪයෙන් යුක්ත වූ නාග තෙම නගරය අළු කරන්නේ ය. නාග තෙම ධර්මය ම ගරු කරන්නේ වේ. එහෙයින් දුක ඉටියා තපස් කරන්නේ ය.

2574. මේ නාරජ තෙම තුදුස්වක්ඛි ද පසලොස්වක්ඛි ද සතර මංසන්ධියක්ඛි පෙහෙව වාසය කරයි. ස් කීය ජීවිතාව ප්‍රයෝජන කොට ඇති පුරුෂයෙක් ඔහු අල්ලා ගත්තේ ය. ඔහු බැඳුමෙන් මුදලව. හෙ තෙම මාගේ සැමියා ය.

2575. අමුණන ලද මිණි කොඩොල් ඇති ජලය ම ගෘහගයනය කොට ඇති සොලොස් දහසක් ස්ත්‍රීහු වෙද්ද ඒ ස්ත්‍රීහු ඔහු සරණ ගියාහු ය.

2576 ගම්වර දීමෙන් ද ස්වර්ණනිෂ්ක දීමෙන් ද සිය ගණන් ගවයින් දීමෙන් ද නොසැහැසි - දහමිබැවින් මොහු මුදනු මැනවී. නාග තෙමේ මිදුණු සිරුරැක්තේ සිත්සේ හැසිරේවා, පින් කැමැති නාග තෙමේ බන්ධනයෙන් මිදේවා.

2577. ගම්වර දීමෙන් ද ස්වර්ණ නිෂ්ක දීමෙන් ද සිය ගණන් ගවයන් දීමෙන් ද නො සැහැසිකමින් ම දහමින් ම මොහු මුදමී. මිදුණු සිරුරැති නාග තෙම සිත්සේ හැසිරේවා පින් කැමැති නාග තෙමේ බන්ධනයෙන් මිදේවා.

2578-2579. වැදි පුත්‍රය, ස්වර්ණ නිෂ්ක සියයක් ද මහන් වූ මිණි නොඩොලක් ද සිවුපසින් දිය බෙරළිය මල් පැහැති උස පයඪිකයක් ද සමාන ගුණැති භායඪාවන් දෙදෙනකුන් ද ගවයන් සියයක් සහිත වෘෂභයකු ද දෙමී. මිදුණු සිරුරැති නාග තෙමේ සිත්සේ හැසිරේවා, පින් කැමැති නාග තෙමේ බැඳුමෙන් මිදේවා.

2580. විනාපි දනා තච වචනං ජනිඤ්ඤා  
 මුඤ්ඤාමු තං උරගං ඛන්ධනසමා,  
 ඔසසට්ඨකායො උරගො වරාතු  
 පුඤ්ඤාඤ්ඤා මුච්චතු ඛන්ධනසමා.
2581. මුඤ්ඤා වමෙසයාකො නාගො රාජානං එතද්බුච්චි,  
 නමො තෙ කාසිරාජස්සු නමො තෙ කාසිවංචන  
 අඤ්ඤාමි. තෙ පගණනාමි පසෙසයාමෙම නිවෙසනා.
2582. අඤ්ඤා හි දුඛොසසමෙතමාහු  
 යං මානුසො විඤ්ඤාසෙ අමානුසමහි,  
 සචෙව මං යාවසි එතමඤ්ඤා  
 දකෙඤ්ඤා මෙ නාග නිවෙසනානි.
2583. සචෙහි වාතො ගිරිමාවහෙයා  
 වඤ්ඤා ව සුරියො ව ජමාපතෙයස්සං,  
 සබ්බා ව නඤ්ඤා පටිසොතං වහෙයස්සං  
 න කෙවභං රාජ මුසා හණෙයා.
2584. නභං එලෙයා උද්ධිපි සුසෙස  
 සංචට්ටයං භුතධරා වසුඤ්ඤා,  
 සිලුවචයො මෙරු සමුලමුඛෙතෙ  
 නකෙවභං රාජ මුසා හණෙයා.
2585. අඤ්ඤා හි දුඛොසසමෙතමාහු  
 යං මානුසො විඤ්ඤාසෙ අමානුසමහි,  
 සචෙ ව මං යාවසි එතමඤ්ඤා  
 දකෙඤ්ඤා මෙ නාග නිවෙසනානි.
2586. තුමෙහ බොඤ්ඤා සොරච්ඤා උළාරා  
 මහාතෙ ජා ඛිඤ්ඤාපි ව හොච්ච,  
 මම කාරණා ඛන්ධනසමා පමුඤ්ඤා  
 අරහසි නො ජානිතායෙ කතානි.
2587. සො පච්චිතං නිරයෙ සොරරුඤ්ඤා  
 මා කාසිකං සාතමලඤ්ඤා කිඤ්ඤා,  
 පෙළාය බඤ්ඤා මරණං උපෙතු  
 යො තාදිසං කමම කතං න ජාතො.
2588. සචචපටිඤ්ඤා තච මෙස හොතු  
 අකකාධනො හොහි අනුපනාහි,  
 සබ්බඤ්ඤා මෙ නාගතුලං සුපණණා  
 අභංච ගිමහාසු විචජ්ජනාතු.

1. මං කාරණං - මජ්ඣං.  
 2. ජානිතායෙ - මජ්ඣං. සභා, ජානිතවෙ. නා. ජානිතයෙ.  
 3. අකොධනො - මජ්ඣං.

2580. මහරජාණන් වහන්ස, මේ වස්තු දීමෙන් තොරව ද මුඛවහන්සේගේ වචනය ගරු කොට ඒ නාගයා බැඳුමෙන් මුදමු. මිදුණු සිරුරැති නා තෙමේ සින්සේ හැසිරේවා! පින් කැමැති නාග තෙමේ බැඳුමෙන් මිදේවා.

2581. බැඳුමෙන් මිදුණු වමෙසයාන නාග තෙමේ රජුට මෙසේ කීවේ ය. කසිරට මහරජ, නුඹවහන්සේට නමස්කාර වේවා, කසිරට දියුණු කරන මහරජාණන් වහන්ස, නුඹවහන්සේට නමස්කාර වේවා, මාගේ නාග භවනය දකුණුකලය. එය සපිරිවරින් අවුත් බලන මෙන් ආරාධනා කොට නුඹවහන්සේට ඇදීලි බදිමි යි නාරජ තෙම කීයේ ය.

2582. පින්වත් නාරජ, මනුෂ්‍යයෙක් තෙම අමනුෂ්‍යයකු කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්නේ ය යන යමක් වේ නම් එය එකාන්තයෙන් ම විශ්වාස නො කොට හැක්කකැ යි කියත්. ඉදින් මේ ගැන මට යාවිඤා කරන්නෙහි නම්. නුඹගේ නාග භවනයන් දක්නෙමු යි රජ තෙම කීයේ ය.

2583. මහරජ ඉදින් (වනාහි) වාතය තෙම පර්වතයක් ගසාගෙන යන්නේ නමුදු සඳ තිරු දෙදෙනා බිමැ වැටෙන්නාහු නමුදු හැම නදිහු ම උඩුගං බලා යෙන් නමුදු මම බොරු නො කියමි යි බෝසත් තෙමේ කීයේ ය.

2584. අභය පැළෙන්තේ නමුත් මුහුදු වියළෙන්තේ නමුත් භූතයන් දරා සිටින්නා වූ පාලීවී නොමෝ හැකිලෙන්නී නමුත් පර්වතයන් අතුරෙන් උස් වූ හෙමෙර සහමුලින් ඉදිරෙන්තේ නමුත් මහරජ මම බොරුවක් නම් නො කියමි යි බෝසත් තෙම කීයේ ය.

2585. එම්බා නාරජ, මනුෂ්‍යයෙක් තෙම අමනුෂ්‍යයකු කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්නේ ය යන යමක් වේ නම් එය එකාන්තයෙන් ම විශ්වාස නොකොට හැක්කකැ යි කියත්, ඉදින් මේ ගැන මට යාවිඤා කරන්නෙහි නම් නුඹගේ නා විලින් දකිමු යි රජ තෙම කීයේ ය.

2586. නාරජ, තෙපි වනාහි මහත් වූ දරුණු විෂ ඇති මහාතෙජස් ඇති වහා කිපෙන සුල්ලෝ ද චින්තනු ය. මා නිසා බන්ධනයෙන් මිදුණේ මා කළ උපකාර දැනගන්නට වටනෙහි ය.

2587. යමෙක් කරනලද එබඳු උපකාර නො දන්නේ නම් හෙ තෙමේ භයානක දුක් ඇති නිරයයෙහි පැසේවා, කිසියම් කායික සුවයක් නොලබාවා! පැසෙහි බැඳුණේ මරණයට යේවා, (මෙසේ කියා නාරජ තෙම දිවුළේ ය.)

2588. පින්වත් නා රජ, නුඹගේ මේ ප්‍රතිඥාව සත්‍ය ප්‍රතිඥාවක් වේවා නුඹ ක්‍රොධ නො කරන්නෙක් වෙහිවා, බඳු වෙවර නැත්තෙක් වෙහිවා, නුඹගේ මුළු නාකුලය ම සුපර්ණයෝ ග්‍රීෂ්මකාලයෙහි ගින්න මෙන් දුරු කෙරෙත්වා.

2589. අනුකමුසි නාගකුලං ජනිඤ  
මානා යථා සුප්පියං එකසුතං,  
අහං ච තෙ නාගකුලෙන සද්ධිං  
කාහාමි වෙය්‍යාවටිකං උලාරං.
2590. යොජනඤ චෙ රාජරථෙ සුවිනෙත  
කමෙඛාපකෙ අස්සතරෙ සුදනො,  
නාගෙ ච යොජනඤ සුවණණකපුනො  
දකෙඛමු නාගස්ස නිවෙසනානි.
2591. ගෙරි මුත්ඛයා පණවා ච සඛිඛා  
ආච්ඡස්සිං<sup>1</sup> උග්ගසෙනයා රකෙඤ්ඤ,  
පායාසි රාජා ඛුභුසොහමානො  
සුරකඛතො නාරිගණස්ස මජ්ඣේ.
2592. සුවණණචිතකං<sup>2</sup> භූමිං අද්දකඛිං<sup>3</sup> කාසිවද්ධතො,  
සොචණණමයෙ ච පාසාදෙ චචචරියඵලකඤ්ඤො.
2593. ස රාජා පාවිසි ව්‍යමිතං චමෙපයාස්ස නිවෙසනං,  
<sup>4</sup>ආදිච්චවණණපනිභං කංසං ජසුපහස්සරං.
2594. නානාරුකෙඛනි සඤ්ජනං නානාගඤ්ඤමෙරිතං,<sup>5</sup>  
සො පාවෙකඛි කාසිරාජා චමෙපයාස්ස නිවෙසනං.
2595. පච්චිච්චි<sup>6</sup> කාසිරකෙඤ්ඤ චමෙපයාස්ස නිවෙසනං,  
දිඤ්ඤා කුරියා චජ්ඣස්ස<sup>7</sup> නාගකඤ්ඤ ච චච්චස්සං.
2596. කං නාගකඤ්ඤ චරිතං ගමණන  
අනචාරුභී කාසිරාජා පසනො,  
නිසීදි සොචණණමයමඛි පියෙ  
සාපස්සයෙ චඤ්ඤාසාරලිනෙත.
2597. සො තඤ්ඤ භුක්වා ච අථො රමීක්ඛා  
චමෙපයාකං කාසිරාජා අචොච,  
විමානසෙට්ඨානි ඉමානි කුසුභං  
ආදිච්චවණණානි පහස්සරානි.  
නොතාදිසං අඤ්ඤ මුඤ්ඤලොකෙ  
කිමජ්ඣියං නාග ඤපො කරොසි.

---

1. ආච්ඡස්සිංසු - මජ්ඣ. සා. අච්ඡස්සිංසු, වී. අච්ඡස්සු.  
2. චිතකං - මජ්ඣ. සා.  
3. අද්දකඛි - මජ්ඣ.  
4. ආදිච්චවණණපනිභං - මජ්ඣ. සා.  
5. සමෙරිතං - මජ්ඣ.  
6. පච්චිච්චි - මජ්ඣ. සා.  
7. පච්චස්සංසු - මජ්ඣ. සා.



2589. මහරජාණන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ ඉතා ප්‍රිය එකම පුතකු ගැන අනුකම්පා කරන මවක මෙන් නාකුලයට අනුකම්පා කරන්නහු ය. මම ද නාකුලය සමග නුඹවහන්සේට බොහෝ වතාවත් කරමි යි නා රජ කීයේ ය.

2590. මනා කොට විසිතුරු කරනලද රාජරජයෙහි ඉතා දුමුණු කාමිබොජ අශ්වතරුන් යොදන්වා. රනින් සැරසුවා වූ ආතුන් ද යොදන්වා, නාගයාගේ විමානයන් දකිමු යි රජ තෙම කීයේ ය.

2591. උග්ගසෙන රජුගේ මහබෙර ද මිහිභුබෙර ද පණාබෙර ද හක් ද වාදනය කළාහු ය. පිරිවරනලද ස්ත්‍රී සමූහයා මැද උග්ගසෙන රජ ඉතා හොබනේ ගියේයයි වදළුසේක.

2592. කසිරට දියුණු කරන රජ තෙමේ රන්වැලි අතුළු බීම ද වෛද්‍යයා පුවරු අතුළු රන්මුවා ප්‍රාසාද ද දුටුවේ ය.

2593. සුයායාගේ වර්ණයට බඳු වූ රන්වන් විදුලිය සේ පැහැ විහිදෙන වමෙපයා නාගයාගේ විමානයට ඒ උග්ගසෙන රජ තෙම පිවිසියේ ය.

2594. ඒ කසිරජ තෙම නොයෙක් ගසින් ගැවසුණු නොයෙක් සුවදින් සුවද කවනලද වමෙපයා නාගයාගේ විමානය දැක්කේ ය.

2595. කසිරජ වමෙපයා නාගයාගේ නිවසට පිවිසි කල්හි දිව්‍යමය තුයා වාදනය කළහ. නාගකන්‍යාවෝ නැටූහ.

2596. නාගකන්‍යා සමූහයා විසින් හැසිරෙන ලද ඒ විමානයට පහන් සිත් ඇති කසිරජ තෙම නැගුණේ ය. සඳුන් කල්ක ගල්වන ලද හේත්තුවන පුවරු සහිත ස්වර්ණමය පුටුවෙහි හිඳගත්තේ ය.

2597. ඒ කසිරජ තෙම එහි අනුභව කොට නැවත සිත් අලවා වැස වමෙපයාක නාගයාහට මෙසේ කීයේ ය. නුඹගේ මේ සුයායාට බඳු වර්ණ ඇති පැහැ විහිදෙන උතුම් විමානයෝ වෙති. මිනිස් ලොවැ මෙබන්දක් නැත. නාගය කුමක් බලාපොරොත්තුවෙන් තපස් කරහි ද?

- 2598. තා කමිඬුකෙයුරධරා සුවසා  
වච්චගුලී තමිතඳුපපනා,  
පගගඟ පායෙකති අනොමචණ්ණො  
නෙතාදිසං අඤ්චි මනුසසලොකෙ  
කිමඤ්චියං නාග තපො කරොසි.
- 2599. නජො ව තෙමා පුටුලොලෙව්භා  
ආවා<sup>1</sup> සතුන්තාභිරුදු සුතිසා,  
නෙතාදිසං අඤ්චි මනුසසලොකෙ  
කිමඤ්චියං නාග තපො කරොසි.
- 2600. කොඤ්ඤා මයුරා දිවියා ව භංසා  
වග්ගෙයසරා කොකිලා සමපතනති,  
නෙතාදිසං අඤ්චි මනුසසලොකෙ  
කිමඤ්චියං නාග තපො කරොසි.
- 2601. අඬොව සාලා තිලකා ව පමිඬුයො  
උදුලකා පාටලියො ව පුලලා,  
නෙතාදිසං අඤ්චි මනුසසලොකෙ  
කිමඤ්චියං නාග තපො කරොසි.
- 2602. ඉමා ව තෙ පොකඛිරසෙඤ්ඤා සමන්තතො  
දිව්‍යා ව<sup>2</sup> ගන්ධා සතතං සමපතනති,  
නෙතාදිසං අඤ්චි මනුසසලොකෙ  
කිමඤ්චියං නාග තපො කරොසි.
- 2603. න පුත්තහෙතු න ධනස්ස හෙතු  
න ආයුතො වාපි ජනිඤ්ඤා හෙතු,  
මනුසසයොනිං අභිපඤ්ඤානො  
තස්මා පරකකමම තපො කරොමි.
- 2604. ඤං ලොහිතකෙතො විහතන්තරංසො  
අලඬකාතා කප්පිතකෙසමස්සු,  
සුරොසිතො ලොහිතචඤ්ඤොන  
ගන්ධබ්බරාජාව දිසා පභාසසි.
- 2605. දෙවි ඤ්චිපඤ්ඤාසි මහානුභාවො  
සනෙඤ්චි කාමෙහි සමඬ්ඤ්ඤානො,  
පුටුසාමී තං නාගරාජෙතමඤ්චං  
සෙයෙයා ඉතො කෙන මනුසසලොකො.

---

1. ආද - වී. මජ්ඣං.  
2. දිඬා සා. දිඬා - මජ්ඣං.

2598. රන් අබරණ දරන්නා වූ මනාකොට හදනා ලද වස්ත්‍ර ඇති වට ඇඟිලි ඇති තඹවත් අතුල් පතුල් වලින් යුක්ත වූ අලාමක වූ පැහැසටහන් ඇති ඒ නාගකන්‍යාවෝ දිව්‍යපානය ගෙනවුත් පොවති. මිනිස් ලොව මෙවැන්නක් නැත. නාගය, කුමක් බලා-පොරොත්තුවෙන් තපස් කරහි ද?

2599. පුළුල් වරලින් යුත් මසුන් ඇති උකුසු පක්ෂීන් විසින් පවත්වන ලද නාද ඇති මනා තොටුපලින් යුත් ඒ මේ ගංගාවෝ ද ඇත්තාහ. මිනිස් ලොව එබන්දක් නැත. නාගය කුමක් බලා-පොරොත්තුවෙන් තපස් කරහි ද?

2600. කොස්ලිහිණියෝ ද මොනරු ද දිව්‍ය හංසයෝ ද මිනිරි නාද පවත්වන කොටුලෝ ද ගසින් ගසට මාරුවෙති. මිනිස් ලොවු මෙබන්දක් නැත. නාගය කුමක් බලාපොරොත්තුවෙන් තපස් කරහි ද?

2601. එම්බා නාගරාජය, පිපිහිය අඹ ද සල් ද එරහන්ද ද දඹ ද ඇසළ ද පළොල් ද ඇත්තාහ. මිනිස් ලොව මෙබන්දක් නැත. නාගය කුමක් බලාපොරොත්තුවෙන් තපස් කරහි ද?

2602. එම්බා නාරජ' මේ පොකුණු භාත්පසැ නිතර දිව්‍යමය වූ සුවද හමයි. මිනිස් ලොව මෙබන්දක් නැත. නාගය කුමක් බලා-පොරොත්තුවෙන් තපස් කරහි ද?

2603. මහරජ, මම උත්‍රයන් හෙතු කොට ගෙන පෙහෙවස් නො රකිමි, ධනය හෙතුකොට ගෙන ද නො රකිමි, ආයුෂ හෙතු කොට ගෙන ද නො රකිමි, මිනිස් ලොව උත්පත්තිය පතමි. එහෙයින් වීයඝිය උඩා තපස් රකිමි යි නාරජ කියේ ය.

2604. එම්බා මහරජ, නුඹ වහන්සේ ලේචන් ඇස් ඇත්තේ නසන ලද අන්තරාය ඇති සරසන ලද්දේ කපන ලද කෙස් රවුළු ඇති රත්සඳුනෙන් සුවද ගල්වන ලද්දේ ගාඤ්ච රාජයකු මෙන් දිශාවන් බබුළුවන්තෙහි ය.

2605. නාගරාජය. නුඹ සියලු කාමසම්පත්න් යුක්ත වූයෙහි මහානු-භාව සම්පන්න වූයෙහි දිව්‍යමය සාද්ධියට පැමිණියෙහි ය. මේ කාරණය නුඹ අතින් වීචාරමි. කවර හෙයින් මිනිස් ලොව මීට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ ද?

2606. ජනිඤ්ඤා නාඤ්ඤා මනුස්සලොකා  
සුද්ධි ව සංවිජ්ජති සංයමො ව,  
අභඤ්ඤා ලද්ධාන මනුස්සයොති.  
කාහාමි ජාතිමරණස්ස අනතං.
2607. අද්ධා හවෙ සෙවිතඛ්ඛා යපඤ්ඤා  
බහුස්සුතා යෙ බහුයානවිතතිනො,  
නාරියො ව දිස්වාන නවං ව නාග  
කාහාමි පුඤ්ඤාති අනපපකාති.
2608. අද්ධා හවෙ සෙවිතඛ්ඛා යපඤ්ඤා  
බහුස්සුතා යෙ බහුයානවිතතිනො,  
නාරියො ව දිස්වාන මමඤ්ඤා රාජ  
කරොහි පුඤ්ඤාති අනපපකාති.
2609. ඉඤ්ඤා මෙ ජාතරූපං පහුතං<sup>1</sup>  
රාසි සුවණ්ණස්ස ව තාලමණ්ණා,  
ඉතො හරිඤ්ඤා<sup>2</sup> සොවණ්ණසරාති<sup>3</sup> කාරය  
රූපියස්ස ව පාකාරං කරොන්තු.
2610. මුත්තානඤ්ඤා<sup>4</sup> වාහසහස්සාති පඤ්ඤා  
වෙච්චියමිස්සාති ඉතො හරිඤ්ඤා,  
අනොතපුරෙ භූමියං සඤ්ඤානතු  
තිකකද්දමා හොහිති<sup>5</sup> නීරජා ව.
2611. එතාදිසං ආවස රාජසෙට්ඨ  
විමානසෙට්ඨං බහුසොහමානං,  
බාරාණසිං<sup>6</sup> නගරං ඉද්ධිතං  
රජ්ජඤ්ඤා කාරෙහි අනොමපඤ්ඤාති.

වමෙපයා ජාතකං.

## 11. පලොභනජාතකං

2612. බ්‍රහ්මලොකා වච්ඤාන දෙවපුත්තො මහිඤ්ඤා,  
රඤ්ඤා පුත්තො උදපාදි සංඛකාමසමිඤ්ඤා.
2613. කාමා වා කාමසඤ්ඤා වා බ්‍රහ්මලොකෙ න විජ්ජති,  
ඤ්ඤාස්ස<sup>7</sup> නායෙව සඤ්ඤාය කාමෙහි විජ්ඣවජ්ජති.

1. බහුතං - මජ්ඣං.  
2. හරිඤ්ඤා - මජ්ඣං.  
3. සුවණ්ණ - මජ්ඣං.  
4. මුත්තානිව - වී, මජ්ඣං.  
5. හොහිති මජ්ඣං. සා.  
6. බාරාණසි නගරං - මජ්ඣං.  
7. ඤ්ඤාස්ස. නා ඤ්ඤාස්ස - වී, මජ්ඣං.

2606. මහරජ, මීනිස් ලොවින් වෙන් ව නිර්වාණ ඉද්දියක් හෝ සීලසංයමයක් හෝ නැත්තේ ය. මම ද මීනිස් උපත ලබා ජාතීරණයන් කෙළවර කරමි යි සිතා තපස් කරමි යි නාරජ කීවේ ය.

2607. නාගරාජය, යම් කෙනෙක් බොහෝ කරුණු සිතන්නාහු බහුශ්‍රැත වෙද්ද, නුවණැති ඔවුහු සෙවනය කටයුත්තාහ. නුඹ ද නාග කන්‍යාවරුන් ද දැක බොහෝ පින් කරමි යි රජ ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

2608. මහරජ, යම් කෙනෙක් බොහෝ කරුණු සිතන්නාහු බහුශ්‍රැත වෙද්ද, නුවණැති ඔවුහු සෙවනය කටයුත්තාහ. මා ද නාග කන්‍යාවරුන් ද දැක බොහෝ පින් කරව යි නාරජ තෙම උග්‍රසෙන රජුට කීවේ ය.

2609. මහරජ, මාගේ මේ බොහෝ වූ රන් ඇත. තල්ගස් පමණ ස්වර්ණ රාශීහු ද ඇත්තාහ. මෙයින් රන් ගෙන ගොස් ස්වර්ණ ගෘහ කරව. රිදියෙන් පවුරක් ද කරව.

2610. වෛසුයඨ මිශ්‍ර වූ මුතු ගැල් පන්දහසක් මෙයින් ගෙන ගොස් අන්තඃපුර භූමියෙහි අතුරන්වා, භූමි තොමෝ මඩ නැත්ති රජස් වීරහිත උන්හි ය.

2611. රාජශ්‍රේෂ්ඨය, ඉතා භොබනා වූ මෙබඳු උතුම් විමාන-යෙක්හි වාසය කරව. අලාමක වූ නුවණැත්ත, සමාද්ධියෙන් පිරිහිය බරණැස් නුවර රාජ්‍යය ද කරව යි නාරජ තෙම කීයේ ය.

වමෙපයා ජාතක යි.

### 11. මහා පලොහන ජාතකය

2612. මහත් සාද්ධි ඇති දෙව පුතෙක් බඹ ලොවින් සැව සියලු කාමසම්පන්න සමාද්ධ වූ කසි දනව්වෙහි රජුහට පුත් ව උපන්නේ ය.

2613. යම් කුමාරයෙක් බඹලොව දී හටගත් කාම වීරහිත එම සංඥයෙන් ම කාමයන් කෙරෙන් පිළිකල් ඇති කරයි ද, බඹලොවහි ඒ කාමයෝ හෝ කාමසංඥාවෝ හෝ විද්‍යාමාන නො වෙති.

2614. තසස චන්තනපුරෙ ආසී ක්කානාගාරං සුමාපිතං,  
 සො තස්ස පතීසලලිතො එකො රහසී ක්කායථ.
2615. ස රාජා පරිදෙවෙසී පුත්තසොතෙන අට්ඨිතො,  
 එකපුත්තො වයං මඤ්ඤානං න ච කාමානි භුංඤ්ඤති.
2616. කොභු ඛබ්බා<sup>1</sup> උපායො සො<sup>2</sup> කො වා ජානාති කිංඤ්ඤිතං,  
 කො මෙ පුත්තං පලොභෙය්‍ය යථා කාමානි පස්සෙය.
2617. අහු කුමාරී තස්සෙව රූපවණණී<sup>3</sup>සමානිතා,  
 කුසලා නච්චිතසස වාදිතෙ ච පදකඛණා  
 සා තස්ස උපසඤ්ඤා<sup>4</sup> රාජානං එතදබ්බවී.
2618. අහං බො තං පලොභෙය්‍යං සචෙ භතතා භවීසසති,  
 තං තථාවාදිනී රාජා කුමාරීං එතදබ්බවී.  
 ත්ථිඤ්ඤෙව නං පලොභෙහි තච භතතා භවීසසති.
2619. සා ච අන්තනපුරං ගගඤ්ඤා බහු කාමුපසංභිතං,  
 හදයඛගමා පෙමණීයා විත්තගාථා<sup>5</sup> අභාසථ.
2620. තසසා ච ගායමානාය සද්දං සුඤ්ඤාන නාරියා,  
 කාමච්ඡන්දසස උපපජ්ජි ජනං සො පරිපුච්ඡථ.
2621. කසෙසසො සඤ්ඤා කො වා සො භණති උච්චාවචං බහු,  
 හදයඛගමං පෙමණීයං අථො කණණසුඛං මම.
2622. එසා බො පමද දෙව බිඬ්ඬා එසා අනඋපිතා,  
 සචෙ ත්ථි කාමෙ භුංඤ්ඤාය හිංසා හිංසා ඡාදෙයසු තං.
2623. ඉඤ්ඤ ආගච්ඡන්තොරෙන අවිදුරමිති ගායතු,  
 අසසමසස සමීපමිති සතතිකෙ මඤ්ඤා ගායතු.
2624. තිරොකුඬ්ඬමිති ගාඤ්ඤා ක්කානාගාරමිති පාච්ඤි,  
 බ්බා<sup>1</sup> නං අනුපුබ්බෙන ආරඤ්ඤෙවී කුඤ්ඤරං.
2625. තසස කාමරසං ඤ්ඤා ඉසසාධමෙචා අජායථ,  
 අහමෙව කාමෙ භුංඤ්ඤායං මා අඤ්ඤා පුරිසො අහු.

1. බෙවස.  
 2. යො - මජ්ඣ. සා.  
 3. වණණ රූප - වී, මජ්ඣ.  
 4. විත්තා - මජ්ඣ, සා.  
 5. බ්බා - මජ්ඣ.

2614. ඔහුගේ අන්ත:පුරයෙහි පියා විසින් කරවනලද ධ්‍යානා-  
ගාරයෙක් ඒය. හෙතෙමේ එහි විවේකයෙහි ඇළුණේ තනි ව රහසි-  
ගත ව ධ්‍යාන කෙළේ ය.

2615. පුත්‍රශෝකයෙත් පෙළුණු ඒ රජ තෙම මාගේ එක ම  
පුත්‍රයා කාමසම්පත් පරිභොග නො කෙරේ යයි වැළපුණේ ය.

2616. මෙහිලා කවර නම් උපායෙක් ඇත්තේ ද? එයට පළි-  
බොධයක් කවරෙක් නම් ද? යම්සේ මාගේ පුත්‍රයා කාමසම්පත්  
ප්‍රාප්තියා කෙරේ නම් එසේ කවරෙක් නම් පොළඹවා ද?

2617. රූපයෙන් හා වර්ණයෙන් යුත් නාත්‍යගීතයන්හි දක්ෂ  
වාදනයෙහි ද සමත් කුමරියක් ඒ අන්ත:පුරයෙහි ම වූ යැ. ඔ එහි  
එළඹ රජුට මෙසේ කීවා ය.

2618. හෙ තෙමේ මට සැමී වන්නේ නම් මම ඔහු පොළඹ-  
වන්නෙමි. (ඇය කී විට) රජ තෙම එසේ කියන්නා වූ ඒ කුමරියට  
මෙසේ කීයේ ය. තෝ ඒ කුමරා පොළඹවා ගනුව, ත්ට හේ සැමී  
වන්නේ ය කියායි.

2619. ඔ ද ඒ අන්ත:පුරයට ගොස් කාමුෂසංහිත වූත් හාදයංගම  
වූත් ද්‍රෝණිය වූත් බොහෝ විධිකුරු ගාථාවන් කීවූ ය.

2620. ගායනා කරන ඒ ස්ත්‍රියගේ හඬ අසා ඒ කුමාරයාට  
කාමාසාව උපන්නේ ය. හෙ තෙමේ ජනයා අතින් විවාළේ ය.

2621. මේ හඬ කවරකුගේ ද? ඒ කවරෙක් නම් හාදයංගමව  
ප්‍රොණිය ව කර්ණසුඛ ව උස් පහත් හඬින් බොහෝ කොට බෙණේ ද  
කියා (අනිකුභනු) කුමාර තෙම ඇසී ය.

2622. දේවයන් වහන්ස, මෝ තොමෝ ස්ත්‍රියක, මෝ තොමෝ  
මහත් වූ ක්‍රීඩිකාවක, ඉදින් නුඹ වහන්සේ කාමසම්පත් අනුභව  
කරන්නහු නම්, ඊට වැඩිවැඩියක් කැමැත්වන්නහු ය.

2623. එසේ නම් මොබට ඒවා, නුදුරු තන්හි ගායනා කෙරේවා,  
ගයනාගාරයට සමීප ව මාගේ සමීපයෙහි ගායනා කෙරේවා.

2624. බිත්තියෙන් පිටත්හි ගායනය කොට ධ්‍යානාගාරයට පිවිසී  
යා ය. කැලේ ඇතකු මෙන් ක්‍රමයෙන් ඔ ඔහු බැඳගත්තා ය.

2625. ඒ කුමාරයාට කාමරසය දැනී ඊෂ්ඨා ස්වභාවයෙක් හට-  
ගත්තේ ය. මම ම කාමයන් අනුභව කරමි. කම්සැප ඒදින අන්  
පුරුෂයෙක් නො වේවා කියා යි.

2626. තතො අසිං ගභේනාන පුරියෙ හනතුං උපකක්ඛි,  
අභමෙව එකො භුඤ්ජියං මා අඤ්ඤා පුරියො සියා.
2627. තතො ජාතපද සබ්බෙ චිකකන්දිංසු සමාගතා,  
පුත්තො නායායං මහාරාජ ඡතං භෙදේනාද්දසකං.
2628. තඤ්ඤා රාජා විවාහෙසි සමභා රට්ඨාතො ඛන්තිදො,  
යාවතා චිජිතං මඤ්ඤං න තෙ වක්ඛංඤ්ඤා තාවදෙ.
2629. තතො සො හරියං ආදය සමුද්දං උපසඤ්ඤාමි,  
පණ්ණසාලං කර්ඤාන වනං උඤ්ඤායා පාවිසි.
2630. අථෙඤ්ඤා ඉසිමාගඤ්ඤා සමුද්දං උපරුපරි,  
සො තස්ස ගෙහං පාවෙකඤ්ඤා හත්තකාලෙ උපට්ඨිතෙ.
2631. තඤ්ඤා හරියා පලොහෙසි පස්ස යාව සුදුරුණං,  
වුත්තො සො බුහමච්චියමභා ඉද්දියා පරිභායථ.
2632. රාජපුත්තො ච උඤ්ඤාතො වනමුලථලං බහුං,  
සායං කාචෙන ආදය අස්සමං උපසඤ්ඤාමි.
2633. ඉසි ච ඛන්තියං දිසා සමුද්දං උපසඤ්ඤාමි,  
වෙභාසයං ගමිස්සන්ති සිද්ධෙන සො මහණණ්ණවෙ.
2634. ඛන්තියො ච ඉසිං දිසා සිද්ධානං මහණණ්ණවෙ,  
තස්සෙව අනුකමඤ්ඤා ඉමා ගාථා අභාසථ.
2635. අභිජ්ජමානෙ වාරිසම්භි සයං ආගමම ඉද්දියා,  
මිසිභාවිකියා ගන්තවා සංසිද්ධි මහණණ්ණවෙ.
2636. ආවට්ඨනී මහාමායා බුහමච්චියවිකොපනා,  
සිද්ධන්ති නං විදිඤ්ඤාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
2637. අනලා මුද්දසමභාසා දුප්පුරා තා නදිසමා,  
සිද්ධන්ති නං විදිඤ්ඤාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.

1. වක්ඛංඤ්ඤා - මජ්ඣ.

2. වනමුඤ්ඤාය - වී. මජ්ඣ.



2626. ඉක්බිති කඩුවක් ගෙන පුරුෂයන් මරන්නට පටන් ගත්තේ ය. මම ම තනිවැ කම්පුව අනුභව කරමි. අන් පුරුෂයෙක් නො වේවා කියා යි.

2627. ඉක්බිති දනව්වැසි සියල්ලෝ ම රැස්ව “මහරජුනි, නුඹ වහන්සේගේ මේ පුත්‍රයා නිරපරාධ ජායා නසති” යි වැළැපෙමින් කියා සිටියහ.

2628. රජ තෙමේ ද ඔහු “මාගේ රට යම්තාක් වේ ද ඒ තාක් තැන නොසිටිය යුතුය” යි සිය රටින් බැහැර කෙළේ ය.

2629. ඉක්බිති ඒ කුමර තෙම බිරිය ගෙන මුහුදු වෙරළට එළැඹියේ ය. එහි පන්සලක් කොට වසන්නේ පලවැළ පිණිස වනයට ද පිවිසියේ ය.

2630. එකල්හි සෘෂිවරයෙක් දීපාන්තරයෙහි සිට මුහුදු දිය මතුයෙහි එහි පැමිණියේ ය. හෙතෙමේ ආහාර වේලාව පැමිණි කල්හි ඔහුගේ ගෙට ඇතුළු විය.

2631. භායඹා නොමෝ ඒ තවුසා ද පොළඹවා ගන්නා ය. ඇයගේ ඉතා දරුණුකමක් බලව. හේ බඹසරින් චුතචුයේ සාද්ධියෙන් ද පිරිහුණේ ය.

2632. රාජපුත්‍ර තෙමේ ද සිඟීමෙන් ලත් බොහෝ වනමුල් එලාඵල සවස් කාලයෙහි කදිනිගෙන ආශ්‍රමයට එළැඹියේ ය.

2633. සෘෂිතෙමේ ද ඤත්‍රියයා දක සමුද්‍රයකරා පැමිණියේ යැ. හෙ අභසෙහි යන්නෙමැ යි මහමුහුදෙහි ම ගිලෙයි.

2634. ඤත්‍රිය තෙමේ ද මහසයුරෙහි ගිලෙන සෘෂිහු දක ඔහුට ම අනුකම්පා පිණිස මේ ගාථාවන් කියේ ය.

2635. තෙමේ, නොබිදෙන දිය මතුපිට සාද්ධියෙන් අචුත් ස්ත්‍රිය හා එක්වීමට පැමිණ මහසයුරෙහි ගිලෙහි ය.

2636. මේ ස්ත්‍රීහු නම් කාමාවතීයෙන් ආවතීනය කරන හෙයින් ආවතීනීයහ. මහත් වූ මායා ඇත්තාහ. බ්‍රහ්මවයථීය විනාශ කිරීමෙන් පුරුෂයන් අපායෙහි ගල්වන්නාහ. මෙය දැන නුවණැති පුරුෂ තෙමේ ස්ත්‍රීන් දුරින් ම දුරුකරන්නේ ය.

2637. කොතෙක් පිරිමින් ලදුවත් සැඟීමකට පත් නොවන හෙයින් අනලා නම් වූ මොළොක් කථා ඇති තෘප්ත නො කට හැක්කා වූ ගංගාවන් හා සමාන වන්නා වූ ඒ ස්ත්‍රීහු තමන් වෙත පැමිණියවුන් අපායයෙහි ගල්වති යි දැන නුවණැත්තන් විසින් දුරින් ම දුරුකට යුත්තාහු ය.

- 2638. යං එතා උපසෙවනාහි ඡන්දසා වා ධනෙන වා,  
ජාතවෙදෙව සංඝායානං බිසං අනුදහනති තං.
- 2639. ඛන්ධසස්ස වචො සුඤ්චා ඉසිස්ස නිබ්බිද අහු,  
ලද්ධා පොරාණකං මග්ගං ගච්ඡතෙ සො විභායසං.
- 2640. ඛන්ධයො ච ඉසිං දිසවා ගච්ඡමානං විභායසං,  
සංවෙගං අලහී ධිරො පබ්බජ්ජං සමරොච්ඡි.
- 2641. තතො සො පබ්බජ්ජාන කාමරාගං විරාජ්ඨි,  
කාමරාගං විරාජේඤා ඉහමලොකුපගො අහුති.

මහාපලොභන ජාතකං.

### 12. පඤ්චපණ්ඩිත පඤ්ඤා

- 2642. පඤ්ඤා පණ්ඩිතා සමාගතා  
පඤ්ඤා මෙ පටිභාතී තං සුඤ්චාථ,  
නිඤ්ඤාමඤ්චං පසංඝියං වා,  
කසෙසවාචිකරෙය්‍ය ගුඤ්ඤාමඤ්චං.
- 2643. ඤං නො ආචිකරොහි භුමිපාල  
හත්තා භාරසභො තුවං වදෙතං.  
තච ඡන්දඤ්ඤා රුචිඤ්ඤා සමඤ්ඤා  
අථ වසාඛනතී ජනිඤ්ඤා පඤ්ඤා ධිරා.
- 2644. යා සීලවතී අනඤ්ඤාධෙය්‍යා  
හත්තච්ඡන්දවසානුගා මනාපා,  
නිඤ්ඤාමඤ්චං පසංඝියං වා  
හරියායාචිකරෙය්‍ය ගුඤ්ඤාමඤ්චං.
- 2645. යො කිච්ඡගතස්ස ආතුරස්ස  
සරණං භොති ගතී පරායණඤ්ඤා,  
නිඤ්ඤාමඤ්චං පසංඝියං වා  
සබ්බොවාචිකරෙය්‍ය ගුඤ්ඤාමඤ්චං.
- 2646. ජෙට්ඨො අථ මජ්ඣමො කණ්ඨෙට්ඨො  
සො වෙ සීලවතො සමාහිතො ධීතභෙතො,  
නිඤ්ඤාමඤ්චං පසංඝියං වා  
භාතුවාචිකරෙය්‍ය ගුඤ්ඤාමඤ්චං.

2638. මේ ස්ත්‍රීහු සිය කැමැත්තෙන් හෝ ධනය හෙතුකොට හෝ යම් පුරුෂයකු සෙවනය කෙරෙද්ද ස්වකීය ස්ථානය දවන්නා වූ ගීන්ත මෙන් වහා ඒ සෙවනය කළහු දවත්.

2639. සෞත්‍රියයාගේ වචනය අසා සාමිවරයාහට කලකිරීම ඇති විය. හෙතෙමේ පැරණි ධ්‍යාන මාර්ගය ලැබ අහසින් යයි.

2640. සෞත්‍රිය තෙමේ ද අහසින් යන සාමිහු දැක සංවේගය ලැබ ගත්තේ ය. ඒ සෞත්‍රිය පණ්ඩිත තෙමේ ද පැවිද්ද කැමති විය.

2641. ඉක්බිති හේ පැවිදිව කාමරාගය දුරු කෙළේ ය. කාමරාගය දුරු කොට බඹලොව උපන්නේ යි.

මහාපලොහන ජාතක යි.

12. පස්පඩි පැනය

2642. මෙහි රැස් වූ පස් පඩිවරුනි, මට ප්‍රශ්නයෙක් වටහයි. එය අසවූ නිසා කටයුතු කරුණක් හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු කරුණක් හෝ රහස්‍යක් නම් කවරකුහට එළිදරව් කළයුතු වන්නේ ද යි රජ තෙම ඇසී ය.

2643. මහරජ, නුඹ වහන්සේ අපට එළිදරව් කරනු මැනව. තුඹ වහන්සේ වනාහි අපගේ ස්වාමියා ද බර උසුලන තැනැත්තේ ද උන්නහු ය. එහෙයින් පළමු කොට නුඹ වහන්සේ ම මෙය කියන සේකවා, මහරජ, නුඹ වහන්සේගේ කැමැත්ත ද රුවි කරුණු ද දැනගෙන අනතුරු ව පඤ්ච පණ්ඩිතයෝ ප්‍රකාශ කරත් යි සෙනක තෙම කීවේ ය.

2644. යම් භාය්‍යාවක් සිල්වත් ද, අනුන් වසභයෙහි නො පවති ද, සැමියාගේ කැමැත්ත අනුව ජීවත් වන්නී ද, මනවධින්නී ද එවැනි භාය්‍යාවට නිසා කටයුතු කරුණක් හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු කරුණක් හෝ රහස් කරුණ එළිදරව් කළයුතු වන්නේ ය.

2645. යමෙක් පිහිටක් නො මැනිව කරදරයට පත් වූ ගීලනා හට පිහිට වේද නිසා කටයුතු කරුණක් හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු කරුණක් හෝ රහස් කරුණ එබඳු යහළුවාට එළිදරව් කරන්නේ ය.

2646. ජ්‍යෙෂ්ඨ වූ හෝ මධ්‍යම වූ හෝ කණිෂ්ඨ වූ හෝ යම් ඒ සහෝදරයෙක් තෙම ගීලයෙන් යුක්ත වූයේ ස්ථීර ස්වභාව ඇත්තේ වේ ද, නිසා කටයුතු කරුණක් හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු කරුණක් හෝ රහස් කරුණ එබඳු සහෝදරයාට ප්‍රකාශ කරන්නේ ය.

2647. යො වෙ හදයසස පඤ්ඤා  
අනුජාතො පිතරං අනොමපඤ්ඤා,  
නිඤ්ඤාමකං පසංඝියං වා  
පුත්තස්සාවිකරෙය්‍ය ගුහමකං.

2648. මාතා දිපද ජනිඤ්ඤා  
යා නං පොසෙති ජඤ්ඤා පියෙන,  
නිඤ්ඤාමකං පසංඝියං වා  
මාතූයාවිකරෙය්‍ය ගුහමකං.

2649. ගුහසස හි ගුහමෙව සාධු  
නහි ගුහසස පසකමාවිකමං,  
අනිජාදය සහෙය්‍ය ධීරො  
නිජාතනෙයො යථා සුඛං හණෙය්‍ය.

2650. කිත්තූ කං විමනොසි රාජසෙඨ  
දිපදිඤ්ඤා වචනං සුඤ්ඤාම නෙතං,  
කිං විතතයමානො දුච්චනොසි  
නුන දෙව අපරාධො අනී මහං.

2651. පඤ්ඤා වජ්ඣා මහොසධොති  
ආණ්ඤො මෙ වධාය භූට්ඨඤ්ඤා,  
නං විතතයනො දුච්චනොසම්  
න හි දෙවී අපරාධො අනී කුහං.

2652. අභිදෙසගතො ඉදති එසි  
කිං සුඤ්ඤා කිමාසඤ්ඤා මනො තෙ,  
කො තෙ කිමවොව භූට්ඨඤ්ඤා  
ඉභ්බ නං වචනං සුඤ්ඤාම බුභි මෙතං.

2653. පඤ්ඤා වජ්ඣා මහොසධොති  
යදි තෙ මනාසිතං ජනිඤ්ඤා දෙසං,  
හරියාය රහොගතො අසංඝි  
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.

2654. යං සාලවනස්මිං සෙනකො  
පාපකමං අකාසි අසඤ්ඤා,  
සබ්බොව රහො ගතො අසංඝි  
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.

2655. පුත්තසපුට්ඨසස නෙ ජනිඤ්ඤා  
උපතනො රොගො අරාජසුඤ්ඤා,  
භාතුව රහො ගතො අසංඝි  
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.

2647. යමෙක් එකාන්තයෙන් පියාගේ සිත් වූ පරිදි ක්‍රියා කෙරේ ද පියා හා සමගුණ ඇත්තේ වේ ද, අලාමක ප්‍රඥා ඇත්තේ ද එබඳු පුත්‍රයාට නිත්‍ය කටයුතු කරුණක් හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු කරුණක් හෝ රහස් කරුණ ප්‍රකාශ කරන්නේ ය.

2648. දෙපා ඇත්තවුන් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨ වූ මහරජතුමනි, යම් මවක් කැමැත්තෙන් හා ප්‍රේමයෙන් පුතකු පොෂණය කරනනී ද නිත්‍ය කටයුතු කරුණක් හෝ ප්‍රශංසා කටයුතු කරුණක් හෝ සැඟවිය යුතු කරුණ ඒ මවට ප්‍රකාශ කරන්නේ ය.

2649. සැඟවියයුත්ත සැඟවීම ම යහපති. සැඟවියයුත්ත එළිදරව් කිරීම ප්‍රශස්ත නො වේ. ප්‍රාඥතෙම අදහස මුදුන් පැමිණෙන තුරු ඉවසා සිටින්නේ ය. මුදුන් පැමිණි අදහස් ඇත්තේ ඒ කරුණ සුවසේ කියන්නේ ය.

2650. උතුම් මහරජතුමනි, නුඹ වහන්සේ කුමක් හෙයින් දෙමනස් වන්නහු ද? දෙපා ඇත්තවුන්හට ශ්‍රේෂ්ඨය, නුඹ වහන්සේගේ මේ වචනය නො අසමු. කුමක් සිතමින් දෙමනස් වන්නහු ද? දේවයන් වහන්ස, එකාන්තයෙන් මාගේ අපරාධයෙක් ඇත්තේ ද? කියා උදුම්බරා දේවිය ඇසූ ය.

2651. බොහෝ නුවණැති මහෝෂධ පණ්ඩිත තෙමේ මැරිය යුතු යයි මා විසින් මරණයට නියම කරන ලද ඒ කරුණ සිතමින් දෙමනස් වෙමි. දේවිය තිගේ වරදෙක් නැතැ යි රජ තෙම කීයේ ය.

2652. බොහෝ නුවණ ඇති මහෝෂධය, ඊයේ සවස ගිය නුඹ දැන් එන්නෙහිය. තාගේ සිත කුමක් අසා කුමකට සැක කෙරේ ද? මහත් ප්‍රඥා ඇත්ත, නුඹට කවරෙක් කුමක් කීයේ ද? ඒ වචනය මට කියව. මම එය අසමිසි රජතෙම කීයේ ය.

2653. මහරජ, මහා ප්‍රඥා ඇති මහෝෂධ පණ්ඩිත තෙමේ මැරිය යුතුයයි නුඹ වහන්සේ විසින් පඩිවරුන් සමග මන්ත්‍රණය කරන ලද, එය රාත්‍රියෙහි කවරකුට කියන ලද ද? නුඹ වහන්සේ විනාහි රහසිගත ව භායභාවට කීසේක. ඒ සැඟවිය යුතු කරුණ ප්‍රකට කරන ලද බව මා විසින් අසන ලදී.

2654. සෙනකතෙම සල් උයන්හි අසභ්‍ය වූ යම්බඳු පාපකමියක් කෙළේ ද, එය රහසිගතව යහළුවකුට ම කීයේය. ප්‍රකට කළ ඒ රහස මට අසන්නට ලැබිණි.

2655. මහරජ, නුඹ වහන්සේගේ පුක්කුස නම් රාජපුරුෂයා හට රජුන් විසින් ළං නොවිය යුතු කුෂ්ඨ රොගයෙක් තිබේ. හෙතෙම රහසිගතව එය සහෝදරයාට කීයේය. ප්‍රකට කළ ඒ රහස ද මට අසන්නට ලැබිණි.

- 2656. ආබාධොයං අසබ්බිරුපො  
කාවිඤ්ඤ නරදෙවෙන චුට්ඨො,  
සුත්තස්ස රහොගතො අසංඝි  
ගුහො පාතුකතං සුතං මමෙතං.
- 2657. අට්ඨවචකං මණිරතනං උළාරං  
සකොතො තෙ අදද පිතාමහස්ස,  
දෙවිඤ්ඤස්ස ගතං තදජ්ජ හත්ථං  
මාතුච්ච රහො ගතො අසංඝි  
ගුහො පාතුකතං සුතං මමෙතං.
- 2658. ගුහාස්ස හි ගුහාමෙව සාධු  
න හි ගුහාස්ස පසස්මාවිකල්ලං,  
අනිප්පාදය සහෙය්‍යා ධිරො  
නිස්සන්හස්මො යථාසුඛං භණ්ණෙය්‍ය.
- 2659. න ගුහාමත්ථං විචරෙය්‍ය රකෙඛය්‍යා නං යථා නිධිං,  
නහි පාතුකතො සාධු ගුහො අස්මො පජානතා.
- 2660. ථීයා ගුහං න සංසෙය්‍යා අමිත්තස්ස ච පණ්ඩිතො,  
යො වාමීසෙන සංභීරො හදයස්මන්තො ච යො නරො.
- 2661. ගුහාමත්ථමසංචුද්ධං සංඛොධයති යො නරො,  
මන්තභෙදහයා තස්ස දසභුතො<sup>1</sup> තිත්ඝඛති.
- 2662. යාවන්තො පුරිසස්සත්ථං ගුහං ජානන්ති මහත්තං,  
තාවන්තො තස්ස උඛෙඛගා තස්මා ගුහං නවීසස්ථෙ.
- 2663. විච්චව භාසෙය්‍යා දිවා රහස්සං  
රත්තිං ගිරං<sup>2</sup> නාතිචෙලං පමුඤ්ඤී,  
උපසසුතිකා හි සුණන්ති මන්තං  
තස්මා මන්තො ඛිජමුපෙති භෙදන්ති.

පඤ්චපණ්ඩිතපඤ්ඤාං.

---

1. දසභුතොච - වි. මජ්ඣ.  
2. රත්තිගිරං - වි. මජ්ඣ.

2656. මහරජ, කාවින්දතෙම නරදෙව නම් යකකු විසින් පහස්නා ලද්දේය. මේ ආබාධය ලාමකය. රහසිගතවූයේ පුත්‍රයාහට කියේ ය. ප්‍රකට කළ ඒ රහස මට අසන්නට ලැබිණ.

2657. මහරජ, සක්දෙව් තෙමෙ මහත් අනුභාව ඇති අෂ්ටවංක නම් වූ මැණිකක් නුඹ වහන්සේගේ මුත්තා වන කුසරජුට දුන්නේය. දැන් ඒ මැණික දෙව්ඤායාගේ හස්තගතව පවතී. මේ කරුණ මවට රහසිගතව කියේය. ප්‍රකට කළ ඒ රහස මට අසන්නට ලැබිණ.

2658. සැහවිය යුත්ත සැහවීම යහපතී. සැහවිය යුත්ත එළිදරව් කිරීම ප්‍රශස්ත නොවේ. ප්‍රාඥතෙම අදහස මුදුන් පැමිණෙන තුරු ඉවසා සිටින්නේය. මුදුන් පැමිණි අදහස් ඇත්තේ ඒ කරුණ සුවසේ කියන්නේය.

2659. රහස එළිදරව් නොකරන්නේය. එය නිධානයක් ලෙස රක්තේය. නුවණැත්තහු විසින් රහස එළිදරව් නොකරන ලද්දේ ම යහපතී.

2660. පණ්ඩිත තෙම ස්ත්‍රියට ද සතුරාට ද රහස නො කියන්නේය. යමෙක් ආමිෂයෙන් සංග්‍රහ ලැබ එකමුතු වන්නේද, යමකුත් සිතින් එකක් සිතමින් මුඛින් අනෙකක් බෙණෙන මිත්‍ර ප්‍රතිරූපකයෙක් වේද, ඒ දෙදෙනාට ද රහස නො කියන්නේය.

2661. යම් ජීනියෙක් අනුන් නොදන්නා වූ රහස් කරුණ දන්වා ද, මන්ත්‍රණය බිඳෙන බියෙන් ඔහු විසින් කැරෙන ආක්‍රොෂාදිය දස ස්වභාවයෙන් සිටියේ ඉවසයි.

2662. මන්ත්‍රණය කළවුන් අතුරෙන් යම්තාක් දෙනා ඒ පුරුෂයාගේ රහස් කරුණ දනිද්ද, ඔහුට එපමණම සන්ත්‍රාසයෝ (තැනී ගැනුම්) හටගනිත්. එහෙයින් රහස එළිදරව් නො කරන්නේය.

2663. දවල් කාලයෙහි විවේකව රහස කියන්නේ යි. යම් හෙයකින් බිත්ති ආදියෙහි සැහවී සිට රහස අසන්නෝ වෙද්ද, එහෙයින් රාත්‍රිකාලයෙහි රහස කියන්නේ සීමාව ඉක්මවා ශබ්ද නහමින් නො කියන්නේය. රහස වනාහි වහා අසමගිය ඇති කරන්නක් හෙයිනි.

13. හස්තිපාලජාතකං

- 2664. චීරසුභං චත පසුසාම බ්‍රාහ්මණං දෙවච්ඡණිනං,  
මහාජටං ධාරිධරං පරිනදාතං රජසසිරං.
- 2665. චීරසුභං චත පසුසාම ඉභිං ධම්මඉභුණං රතං,  
කාසායචතතචසනං වාකචීරං පච්ච්ඡදං.
- 2666. ආසනං උදකං පජ්ජං පනිගණනාකු<sup>1</sup> නො හවිං,  
අගෙස හවතානං පුච්ඡාම අශ්ශං කුරුතු නො හවිං.
- 2667. අධිච්ච වෙදෙ පරියෙස විතං  
පුතෙත ගෙහෙ<sup>2</sup> තාත පතිට්ඨපෙකා,  
ගතෙති රසෙ පච්චිනුකුය්‍ය සබ්බං  
අරඤ්ඤං සාධු මුනි සො පසපෙතී.
- 2668. වෙද්‍ය න සච්චා න ච වික්ඛලාහො  
න පුක්ඛලාහෙන ජරං චිහතති,  
ගතෙති රසෙ මුක්ඛනමාහු සතොත  
සකම්මනා<sup>3</sup> හොති ඵලුපපතති.
- 2669. අඤ්ඤා හි සච්චං චචනං තචෙතං  
සකම්මනා හොති ඵලුපපතති,  
ජිණ්ණං ච මාතාපිතරො නචයිමෙම  
පසෙසය්‍යු<sup>4</sup> නං වසසසනං අරොගං.
- 2670. යසසසස<sup>5</sup> සකඛ්<sup>6</sup> මරණෙන රාජ  
ජරාය මොති නරචිරියසෙට්ඨි,<sup>7</sup>  
යොවාපි ජඤ්ඤා න ලිරිසසං කදච්චි  
පසෙසය්‍යු නං වසසසනං අරොගං.
- 2671. යථාපි නාවං පුරියො දුකම්භි  
ඵරෙති වෙනං උපනෙති තීරං,  
ඵච්චෙති ව්‍යාධි සතතං ජරා ච  
උපනෙතති මච්චිං<sup>8</sup> වසමනාකසස.
- 2672. පඤ්ඤා ච කාමා පලිපො ච කාමා  
මනොහරාදුක්ඛරා මච්චුධෙය්‍යා,  
ඵතසම්චිං පඤ්ඤා පලිපෙ ව්‍යසනා<sup>9</sup>  
භීතාකරුපා න තරතති පාරං.

---

1. පනිගණනාකු - මජ්ඣං, සුඛා.	6. සකඛි - සුඛා.
2. ගෙහෙ - මජ්ඣං.	7. නරචිරියසෙට්ඨි - මජ්ඣං, සුඛා.
3. සකම්මනා - මජ්ඣං, සුඛා.	8. උපනෙති මච්චු - මජ්ඣං, සුඛා.
4. පසෙසය්‍යු - වි. මජ්ඣං.	9. වසනනා - මජ්ඣං, සුඛා.
5. යසසසසු - මජ්ඣං, සුඛා.	



### 13. හස්තපාල ජාතකය

2664. ශ්‍රේෂ්ඨවර්ණ ඇති මහත් වූ ජවාචක් ඇති තවුස් පිරිකර දරන මැලියම් සහිත දත් ඇති රජසින් යුත් නිස ඇති බමුණකු එකාන්තයෙන් බොහෝ කලකින් දකිමි.

2665. සුවරිත කොටස්හි ඇළුණු කසාවත් හැන්ද වූ වැහැරි සිවුරක් පෙරවූ සෘෂියකු එකාන්තයෙන් බොහෝ කලකින් දකිමි.

2666. පින්වත් තෙමේ අපගේ ආසන ද ජලය ද පය ගල්වන තෙල් ද පිළිගනීවා, මේ ආසනාදී පිදිය යුතු දෑ පින්වත්හු උඩාරමු. අපගේ මේ පිදිය යුතු දෑ පිළිගැනීම කෙරේවා.

2667. දරුව, වෙදයන් හදුරා වස්තුව සොයාගෙන ගෙහි පුත්‍රයන් වස්වා ගැනි රස ඇතුළත් කොට ඇති සියලු පංචකාමයන් අනුභව කොට වනයට යෑම යොග්‍ය වේ. එසේ වූ තපස්වී තෙම බුද්ධාදීන් වීසින් පසස්තා ලද්දේ වෙයි.

2668. වේදයෝ සත්‍ය නොවෙත් ධන ලාභය ද නිෂ්ඵල වේ. පුත්‍ර ලාභයෙන් ජරාව නොවැනැසේ. ගතියන් හා රසයන් ඇතුළත් කොටැති සියලු පංචකාමයන්ගෙන් මිදීම ම ඍභතැයි සන්පුරුෂයෝ පවසති. ස්වකීය කර්මයෙන් ම ඵලය ඉපදීම වේයයි කීයේය.

2669. එකාන්තයෙන් ම නුඹගේ මේ වචනය සත්‍යය. ඵලයාගේ උපත ස්වකීය කම්යෙන් වේ. නුඹගේ මේ ජරායෙන් ජීර්ණ වූ මවුපියෝ වර්ෂ සියයක් ගතව ගිය නිරොග වූ නුඹ දක්නහුය.

2670. මහරජ, යමකුගේ මරණය හා යහළුවෙක් වන්නේ ද, නරචීර ශ්‍රේෂ්ඨය, යමකුගේ ජරාව හා මිත්‍රයකුත් වන්නේ ද යමෙක් වනාහි මම කිසි කලෙකත් නොමැරෙමිදි දන්නේ ද වර්ෂ සියයක් ගතව ගිය නිරොග වූ ඔහු දකිමි.

2671. යම්සේ පුරුෂයෙක් දියෙහි නැවක් මෙහෙයාද ඉවුරටත් එය පමුණුවාද එසේම ව්‍යාධියටත් ජරාවටත් නිතර සතියා මරුවසභයට පමුණුවන්නේය.

2672. කාමයෝ වනාහි ලග්ගවාලන ස්වභාව ඇති හෙයින් මඬට බඳු උපමා ඇත්තේය. සිත් ඇදගන්නේය. තරණයට දුෂ්කරයහ. මරු වසභයට පමුණුවන්නාහ මෙබඳු කාමසංඛ්‍යාත ලැගෙන මඬෙහි ද, ගැලෙන මඬෙහි ද ගිළුණු ලාමක ස්වභාව ඇති සතියෝ නිර්වාණ සංඛ්‍යාත පරතෙරට යන්නට නොසමත් වෙත්.

2673. අයං පුරෙ ලුද්දමකාසි කලං  
 සායං ගභීතො න හි මොකඛිතො මෙ,  
 ඔරුන්ධියානං<sup>1</sup> පරිරක්ඛසසාමී  
 මායං පුනලුද්දමකාසි කලං.
2674. ගාවංච නට්ඨං පුරිසො යථා වනෙ  
 පරියෙසන්<sup>2</sup> රාජ අපසසමානො,  
 එවං නට්ඨො එසුකාරී මමසො  
 සොභං කථං න ගවෙසෙය්<sup>3</sup> රාජ.
2675. නියොගානි භීයති පොසො  
 පරෙථ පරිභායනී,  
 අනාගතං නොන මඤ්ඤි කුඤ්ඤා,  
 උප්පන්නං ඡන්දං<sup>4</sup> කොපනුදෙය්<sup>5</sup> ධීරො.
2676. පසසාමී වොභං දහරිං කුමාරිං  
 මනකුපමං කෙතක<sup>6</sup> පුපඵනෙත්තං,  
 අභුත්තභොගෙ<sup>7</sup> පයමෙ වයසඤ්ඤිං  
 ආදය මච්චු වජනෙ කුමාරිං.
2677. යුවා සුජාතො සුමුඛො සුදසසනො  
 සාමො කුසුමභපරිකිණ්ණමසු,  
 භික්ඛාන කාමෙ පටිගච්ච ගෙභං  
 අනුජාන මං පබ්බජ්ජසාමී දෙව.
2678. සාධාහි රුකෙඛා ලහනෙ සමඤ්ඤං  
 පභීනසාධං පන ඛාණ්ඩමාහු,  
 පභීනසුත්තසස මමජ්ජ භොනි  
 වාසෙට්ඨී භික්ඛාචරියාය කාලො.
2679. අසසමී කොඤ්චාව යථා හිමව්වයෙ  
 තනිතානි<sup>7</sup> ජාලානි පදලෙය්<sup>8</sup> භංසා,  
 ගච්ජන්ති පුත්තා ච පතී ච මඤ්ඤං  
 සාභං කථං නානුවජෙ පජාං.
2680. එනෙ භුක්ඛා වමීක්ඛා ච පක්ඛමන්ති විභධයමා,  
 යෙ ච භුක්ඛා න වමීංසු තෙ මෙ භස්සච්චාගතා.

---

1. ඔරුන්ධිය නං - මජ්ඣං.  
 2. අනෙවසනී - මජ්ඣං. යා.  
 3. ගවෙසෙය්<sup>3</sup> - මජ්ඣං. යා.  
 4. උප්පන්න ඡන්දං - මජ්ඣං.  
 5. කෙට්ඨක - මජ්ඣං.  
 6. භොගෙ අභුක්ඛා - මජ්ඣං.  
 7. කතානි - මජ්ඣං.

2673. මහරජ, මාගේ මේ ආත්ම භාවය තෙම පෙර අස් ගොව්වන් සමග එක්ව මං පැහැරුම් ආදී බොහෝ සැහැසිකම් කෙළේය. ඒ මේ ආත්මභාවය එහි විපාක ගන්නා ලදී. මට එයින් මිදීමක් නැත. දැන් කායවාග්ද්වාරයන් අවුරාගෙන එය ආරක්ෂා කරන්නෙමි. මාගේ මේ ආත්මය නැවත සැහැසිකම් නො කෙරේවා කියාය.

2674. මහරජ, යම්සේ පුරුෂයෙක් තෙම නැති වූ ගවයකු නො දක්නේ සොයාද එසුකාරී නම් රජුනි, මෙපරිද්දෙන් ම මාගේ ප්‍රවුජ්‍යා සංඛ්‍යාත අර්ථය තෙම නැතිවූයේ වෙයි. මහරජ, ඒ මෙ කෙසේ නම් එය නො සොයමිදැයි කීයේය.

2675. මහරජ, අද කටයුතු දේ හෙටයයි ද හෙට කටයුතු දේ අතිද්දයයි ද කල් දමන පුරුෂ තෙම පිරිහේ. යමෙක් නො-පැමිණියේ ද මෙය නැත්තේය යි දැන උපන්නා වූ කුසල් අදහස කවර නම් පණ්ඩිතයෙක් දුරු කරන්නේ දැයි ගොපලු කුමාරතෙම කීයේය.

2676. භාවභාව විලාසයෙන් මත් වූවක ලෙන් හැසිරෙන වැට-කෙයියා මල්පෙති බඳු ඇස් ඇත්තා වූ තරුණ කුමරියක දකිමි. කාමසම්පත් අනුභව නො කළා වූ පළමු වයස්හි සිටියා වූ ඒ කුමරිය මෘත්‍යුමාරයා හැරගෙන යේ.

2677. තරුණ වූ මනාව හටගත් ශෝභන මුඛයක් ඇති දැකුම් කලු රත්වත් පැහැති තරුණ කොමඩු කෙසරු මෙන් ගැවසී ගත් රවුළු ඇති කුමාරයෙක් වේද, මෙබඳු කුමාරයෙක් උ මරුවසභයට යන්නේය. එහෙයින් ඉන් පළමුව කාමයන් හා ගිහිගේ අත්හැර පැවිදිවන්නෙමි. දේවයන් වහන්ස, මට පැවිද්දට අවසර දෙනු මැනවි යි අපපල් කුමාරතෙම කීයේය.

2678. අකුච්චිත් ගසයයි නම ලබයි. පහව ගිය අතු ඇත්ත කණුවය යි කියත්. පින්වත් වාසෙට්ඨී ගොත්‍ර ඇති බැමිණිය, පහව ගියා වූ පුත්‍රයන් ඇති මට දැන් පැවිදිවීමට කාලය පැමිණ තිබෙයි. පුරොහිත බ්‍රාහ්මණතෙම කීයේය.

2679. අහසෙහි නො ගැටෙමින් ගමන් කරන කොස් ලිහිණියන් මෙන් ද, වැසි කල් අවසන්හි අදින ලද දූල පලාගෙන යන හංසයන් මෙන් ද මාගේ පුත්‍රයෝත් සැමියාත් කාම සම්පත් නමැති දූල බිඳගෙන යති. ඒ මම දරුවන් ගියමහ අනුව කිම නොයන්නෙමි ද?

2680. මේ ලිහිණි පක්ෂිහු මස් අනුභව කොට වමාරා බැහැර යෙති. යම් කෙනෙකුත් අනුභව කොට නො වැමැරුවාහුද ඔවුහු මාගේ අතට පැමිණියාහුය.

2681. අවමී බ්‍රාහ්මණො කාමෙ තෙ කං පව්චාවමී සසසි,  
වනනාදද පුරිසො රාජ න සො හොති පසංසියො.
2682. පචෙකව පොසං පලිපෙ ව්‍යසනං<sup>1</sup>  
බලී යථා දුබ්බං උඤ්ඤරොයා,  
එවංච මං කං උද්ඤාරි හොති  
පඤ්ඤාලී ගාථාහි සුභාසිතාහි.
2683. ඉදං වකා මහාරාජා එසුකාරි දීසමපති,  
රට්ඨං හිත්වාන පබ්බජී<sup>2</sup> නාගො ඡෙකා<sup>3</sup> ව බන්ධනං.
2684. රාජා ව පබ්බජ්ජමරොවධිස්ස  
රට්ඨං පභාය නරචිරියසෙට්ඨො,  
කුච්චපි නො හොති යථෙච රාජා  
අමෙහති ගුහනං අනුසාස රජ්ජං.
2685. රාජා ව පබ්බජ්ජමරොවධිස්ස  
රට්ඨං පභාය නරචිරියසෙට්ඨො,<sup>4</sup>  
අභමපි එකාව වරිසසාමී ලොකෙ  
හිත්වාන කාමානි යථොධිකානි.
2686. අචෙචනති කාලා තරයනති රත්තියො  
වයොගුණා අනුපුබ්බං ජහනති,  
අභමපි එකාව වරිසසාමී ලොකෙ  
හිත්වාන කාමානි මනොරමානි.
2687. අචෙචනති කාලා තරයනති රත්තියො  
වයො ගුණා අනුපුබ්බං ජහනති,  
අභමපි එකාව වරිසසාමී ලොකෙ  
හිත්වාන කාමානි යථොධිකානි.
2688. අචෙචනති කාලා තරයනති රත්තියො  
වයො ගුණා අනුපුබ්බං ජහනති,  
අභමපි එකාව වරිසසාමී ලොකෙ  
සිතීභුතා සබ්බමතිච්ච සබ්බනති.

හත්තිපාල ජාතකං.

1. විසසනං - මජ්ඣං.  
2. පබ්බජී - මජ්ඣං.  
3. ඡෙකාන - මජ්ඣං.  
4. නරචිරියසෙට්ඨං - මජ්ඣං.

2681. බ්‍රාහ්මණතෙමි කාම සම්පත් වැමැරුවේය. ඒ සම්පත් නුඹ පසුව අනුභව කරන්නෙහිය. මහරජ, වැමැරූ දෙය අනුභව කරන්නා වූ යම් පුරුෂයෙක් වේද හෙතෙම බුද්ධාදී පණ්ඩිතයන් විසින් පැසසිය යුතු නො වේයයි (අගමෙහෙසිය) කිවුය.

2682. පංකයෙහි (ලැගෙන මඩෙහි) පලිපයෙහි (ගැලෙන මඩෙහි) හෝ ගිලුණු දුබල පුරුෂයකු යම්සේ නම් බලවනෙක් ගොඩනගන්නේ ද, මෙපරිද්දෙන්ම පින්වත් පංචාල රාජ දුහිතාව මනාව කියන ලද ගාථා වලින් නුඹ මා කාම පංකයෙන් ගොඩලූයෙහි ය.

2683. දිශාධිපති වූ එසුකාරී රජතෙම මෙසේ කියා බැඳුම් සිඳු ලූ හංසයකු මෙන් රට හැර පැවිදි වූයේය.

2684. නරවීරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ රජතෙමේ ද රට හැර දමා පැවිදි වීමට කැමති විය. රජ තෙමේ යම් සේ වේ නම් තෙපි ද අපට එසේ වෙව. අප විසින් රක්තා ලද රාජ්‍යය අනුශාසනා කරව යි මහජනයා දේවියට කීය.

2685. නරවීරශ්‍රෙෂ්ඨ වූ රජ තෙමේ ද රට හැරදමා පැවිද්ද කැමැති විය. මම ද සිත්කලු වූ කාමයන් හැරදමා තනියම හැසිරෙන්නෙමි යි.

2686. පෙරවරු ආදි කාලයෝ ඉක්මයති. රාත්‍රීහු ආයුසංස්කාර ඤයකරමින් තරණය කරති. ප්‍රථම වයසාදී වයස් කොටස් පිළිවෙළින් පුද්ගලයන් හැර දමන්. මම ද මනරම් කාමයන් හැරදමා තනියම හැසිරෙන්නෙමි.

2687. පෙරවරු ආදි කාලයෝ ඉක්මයති. රාත්‍රීහු ආයුසංස්කාර ඤය කරමින් තරණය කරති. ප්‍රථමවයසාදී වයස් කොටස් පිළිවෙළින් පුද්ගලයා හැර දමන්. මම ද තුබු තුබු පරිදි කාම කොටස් හැර දමා හුදෙකලාව හැසිරෙන්නෙමි.

2688. පෙරවරු ආදි කාලයෝ ඉක්මයති. රාත්‍රීහු ආයුසංස්කාර ඤයකරමින් තරණය කරති. ප්‍රථමවයසාදී වයස් කොටස් පිළිවෙළින් පුද්ගලයා හැර දමන්. මම ද සිහිල් වුවා සියලු රාගාදී සංගයන් ඉක්මවා ලොකයෙහි හුදෙකලාව හැසිරෙන්නෙමි යි දේවිය කීවාය.

හත්පාල ජාතක යි.

14. අයෝජ්‍යචාරක

- 2689. යමෙකරකිං පදමං ගතො වසති මාණවො,  
අබ්‍රහ්මිකොව සයති සගච්ඡං න නිවහනති.
- 2690. න යුජ්ඣිමානා න බලොන වසසිතා  
නරා න ජීරනති නවාපි මීයරෙ,  
සබ්බං හි තං ජාතිජරායුපඤ්ඤං  
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
- 2691. චතුරඛිනිං සෙනං සුභිංසරුපං  
ජයනති රට්ඨාධිපති පසඤහ,  
න මච්චුනො ජඨිතුං උසසහනති  
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
- 2692. හජීහි අපෙසසහි රට්ඨෙහි පක්ඛි  
පරිවාරිතා මුච්චරො<sup>1</sup> එකවෙය්‍යා,<sup>2</sup>  
න මච්චුනො මුච්චිතුං උසසහනති<sup>4</sup>  
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
- 2693. හජීහි අපෙසසහි රට්ඨෙහි පක්ඛි  
සුරා<sup>4</sup> පහඤ්ජනති පධංසයනති,  
න මච්චුනො හඤ්ජිතුං උසසහනති  
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
- 2694. මත්තා ගජා හිත්තගළා පභිත්තා  
නගරාති මද්දනති ජනං හනනති,  
න මච්චුනො මද්දිතුං උසසහනති  
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
- 2695. ඉසසාසිනො කතහජාපි ධීරා  
දුරෙපාති අකඛණ්ඨෙධිනොපි,  
න මච්චුනො විජ්ඣතිතුං උසසහනති  
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.
- 2696. සරාති වීයනති සපෙලකානනා  
සබ්බං හි තං<sup>5</sup> වීයති දීසමනාරං,  
සබ්බං හි තං හඤ්ජරෙ කාලපරියං  
තමෙම මති හොති වරාමී ධම්මං.

---

- 1. මුඤ්චරෙ - මජ්ඣ. සා. 8.
- 2. එකවෙය්‍යා - මජ්ඣ. සා. 8.
- 3. මුඤ්චිතුමුත්තහනති - සා. 8.
- 4. සුරා - මජ්ඣ. 8.
- 5. සබ්බං හිදං සා. සබ්බමිත්තං - මජ්ඣ. 8.

## 14. අයෝජන ජාතකය

2689. සත්තෙම යම් එක රැයක ප්‍රථමයෙන් මවුකුසු වාසය කෙරේ ද? හෙතෙම වලාකුළක් මෙන් ඉදිරියට යයි. යමින් හේ ආපස්සට ගමන් නො කෙරෙයි.

2690. යුද්ධකරන්නා වූ ද, බලයෙන් යුක්ත වූ ද මනුෂ්‍යයෝ නො-දිරන්තෝ නො වෙත්. නොමියන්තෝ නො වෙත්. ඒ සියල්ලෝ ම ජාති ජරාවන්ගෙන් උපද්‍රවයහ. එහෙයින් “ධම්මෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට ඇති වෙයි.

2691. ඉතා බිහිසුනු ස්වභාව ඇති සිවුරහ සෙනහ ගෙන රාෂ්ට්‍රාධිපති රජවරු බලාත්කාරයෙන් ජය ගනිති. මරහුගේ සෙනහ ජය ගන්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් “ධම්මෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට ඇති වෙයි.

2692. ඇත් - අස් - රිය - පාබල යන සිවුරහ සෙනහින් පිරිවරන ලද ඇතැමෙක් සතුරන්ගෙන් මිදෙති. ඔවුහු මරසෙනහින් මිදෙන්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් “ධම්මෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට ඇති වෙයි.

2693. ඇත් - අස් - රිය - පාබල යන සිවුරහ සෙනහින් පිරිවරන ලද ශූර රජවරු පසමිතුරන්ගේ නුවරවල් බිඳිති. පසමිතුරන් නසති. ඔවුහු මරහුගේ බල බිඳින්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් “ධම්මෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට පහළ වෙයි.

2694. ත්‍රිමද ගලිත හස්තීහු නුවරවල් මඩිති. ජනයා නසති. ඔවුහු මරහු මඩින්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් “ධම්මෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට ඇති වෙයි.

2695. නුවණැති ඉලක්කය නො වරදවා දුරවිදීමෙහි දක්ෂ වූ කෘතහස්ත ධනුර්ධරයෝ ඇත්තාහ. ඔවුහු මරහු විඳින්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් මම “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට ඇති විය.

2696. අනවතජ්‍යාදී මහවිල් සන ද පර්වතයන් සහිත මහා වනයෝ ද ඤය වෙත්. දිගු කලක් ඇවෑමෙන් ඒ සියල්ල ම ඤය වෙයි. ඒ සියල්ල ම නස්නා කාලයට පැමිණ බිඳෙයි. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට ඇති වෙයි.

2697. සබ්බසමෙවං හි නරානනාරිතං  
 වලාවලං පාණභුනොධ ජීවිතං,  
 පටොව ධුක්ඛස්ස දුමොව කුලපො  
 තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2698. දුමස්ඵලානෙව පත්තති මාණවා  
 දහරා ව චුඤ්ඤා ව සරීරහෙද,  
 නාරියො නරා මජ්ඣමපොරිසා ව  
 තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2699. නායං වයො තාරකරාජසන්නිහො  
 යද්ධොතිං ගතමෙවදනි තං,  
 ජිණ්ණස්ස හි නත්ථි රති කුතො සුඛං  
 තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2700. යක්ඛා පිසාවා අඵවාපි පෙනා  
 කුපිතාපි<sup>1</sup> තෙ අස්සසන්නි මනුස්ස,  
 න මච්චුනො අස්සසිකුස්සහන්ති<sup>2</sup>  
 තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2701. යකොඛ පිසාවෙ අඵවාපි පෙනෙ  
 කුපිතෙපි<sup>3</sup> තෙ නිජ්ඣපනං කරොනති,  
 න මච්චුනො නිජ්ඣපනං කරොනති  
 තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2702. අපරාධකෙ හෙය්කෙ දුසකෙ ව  
 රාජානො දණ්ඩනති විදිත්ථ දෙසං,  
 න මච්චුනො දණ්ඩසිකුස්සහන්ති  
 තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2703. අපරාධකා දුසකා හෙය්කා ව  
 ලහනති තෙ රාජිනො නිජ්ඣපෙනුං,  
 න මච්චුනො නිජ්ඣපනං කරොනති  
 තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2704. න ඛන්ධියොති න පි බ්‍රාහ්මණොති  
 න අඛස්සිකා බලවා තෙජවාපි,  
 න මච්චුරාජස්ස අපෙබ්බත්ථී  
 තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.

1. කුපිතාපි - මජ්ඣං.  
 2. අස්සසිකුස්සහන්ති - මජ්ඣං.  
 3. කුපිතෙපි - මජ්ඣං, සායං.



2697. මෙසේ ම මෙලොව නර නාරීන්ගේ ද සියලු ප්‍රාණීන්ගේ ද ජීවිතය වංචල වේ. සුරාධුර්තයකුගේ වස්ත්‍රය මෙන් ද ගං ඉවුරෙහි හටගත් ගසක් මෙන් ද සක්‍රියන්ගේ ජීවිතය සරීර නොවේ. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ සිත මට පහළ වෙයි.

2698. ලදරුවෝ ද වෘද්ධයෝ ද නරඤ්ඤයෝ ද ස්ත්‍රීහු ද පුරුෂයෝ ද උසනොබාඤ්ඤනකයෝ ද යන සියල්ලෝ ම ගස්වල ගෙඩි මෙන් ගරීරහෙදයෙන් වැටෙත්. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ අදහස මට ඇති වෙයි.

2699. මේ සක්‍රියන්ගේ වයස කෘෂ්ණ පක්ෂයෙහි පිරිහී ගුක්ල පක්ෂයෙහි වැඩෙනා වූ සඳ මෙන් නොවේ. යමක් ඉක්මැ ගියේද දැන් එය ගියේ මැ යි. ජරාපීර්ණයාහට කාමගුණයන්හි ඇල්මෙක් නැති. සැපතක් නම් කොයින්ද? එහෙයින් ධර්මයෙහි හැසිරෙමි යන මේ සිත මට පහළ වෙයි.

2700. යක්ෂයෝ ද පාංශුපිශාවයෝ ද ප්‍රෙතයෝ ද කිපුණාහු මිනිසුන්හට ආවේශ වෙති. ඔවුහු මරුහට ආවේශ වන්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් ධර්මයෙහි හැසිරෙමි යන මේ අදහස මට ඇති වෙයි.

2701. යක්ෂයන් ද පාංශුපිශාවයන් ද ප්‍රෙතයන් ද කිපුණු කල්හි බලිකර්මාදිය කිරීමෙන් ඔවුන් පහදවති, මරුවා නො පහදවත්. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ අදහස මට පහළ වෙයි.

2702. රාජාපරාධ කරන්නාවූ ද රාජ්‍යදූෂකවූ ද ජනයා පෙළන්නාවූ ද මිනිසුන්ගේ අපරාධ දැන රජවරු දඬුවම් කරත්. ඔවුහු මරුහට දඬුවම් කරන්නට උත්සාහ නො කෙරෙත්. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ අදහස මට ඇති වෙයි.

2703. රාජාපරාධකරුවෝ ද රාජ්‍ය දූෂකයෝ ද ජනයා පෙළන්නෝ ද (සාක්ෂිවලින් තමන්ගේ නිරපරාධී බව ප්‍රකාශ කරවා) අස් වැසීමක් ලබති. මරුහු (එසේ සාක්ෂිවලින්) නිරපරාධ බව ප්‍රකාශ නො කරවත්. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙමි” යන මේ අදහස මට ඇති වෙයි.

2704. ඤාණියයෙකු බ්‍රාහ්මණයෙකු ආභ්‍යයෙකු බලැත්තෙකු තෙදුන්නෙකුයි මාරයාගේ අපෙක්ෂාවක් නැත්තේය. එහෙයින් “ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නෙමි” යන අදහස මට පහළ වෙයි.

86. ජාතක පාළි-විසතිනිපාතො

- 2705. සීභාව ව්‍යංඝාව අලොපි දීපියො  
පසංඝා ඛාදනන් විපඵඤ්ඤානං,  
න මච්චුනො ඛාදිතං උසස්භනන්ති  
තමෙ මනී හොති වරාමී ධම්මං.
- 2706. මායකාරා<sup>1</sup> රඛගමජෙඤ්ඤා කරොන්තා  
මොහෙත්ති වකඤ්ඤා ජනස්ස තාවලො,  
න මච්චුනො මොහධිතුස්සභනන්ති<sup>2</sup>  
තමෙ මනී හොති වරාමී ධම්මං.
- 2707. ආසීවීසා කුපිතා උග්ගතෙජා  
ධසන්ති මාරොන්තිපි තෙ මනුසෙස්ස,  
න මච්චුනො ධසිතං උසස්භනන්ති  
තමෙ මනී හොති වරාමී ධම්මං.
- 2708. ආසීවීසා කුපිතා<sup>3</sup> යං ධසනන්ති<sup>4</sup>  
තික්චජකා තෙසං විසං හනනන්ති,  
න මච්චුනො දඨඨවිසං හනනන්ති  
තමෙ මනී හොති වරාමී ධම්මං.
- 2709. ධම්මනන්තරී වෙනරණී<sup>5</sup> ච හොජො  
වීසානි හන්ධාන භුජඛගමානං,  
සුයන්ති තෙ කාලකතා<sup>6</sup> තථෙච  
තමෙ මනී හොති වරාමී ධම්මං.
- 2710. විජාධරා සොරමධියමානා  
අදස්සනං ඔසධෙහි වජන්ති,  
න මච්චුරාජස්ස වජන්තදස්සනං  
තමෙ මනී හොති වරාමී ධම්මං.
- 2711. ධම්මො හවෙ රක්ඛන්ති ධම්මචාරී.  
ධම්මො සුචිණ්ණො සුඛමාවහානි,  
ඵසානිසංසො ධම්මෙ සුචිණ්ණො  
න දුගන්ති ගචජන්ති ධම්මචාරී.
- 2712. න හි ධම්මො අධම්මො ච උභො සමවිපාකිනො,  
අධම්මො නිරයං තෙත්ති ධම්මො පාපෙති සුග්ගතින්ති.

14. අයොසරජාතකං.

විසතිනිපාතො නීට්ඨිතො.

කසුද්දනං :

මාතඛග සමභූත සිවි සිරිමනොනා<sup>7</sup>  
රොහණ භාස සතන්ගුලෙඛා හලලාවිය,  
සොමනස්ස වමෙපයා ඉභම පඤ්ඤා  
පණ්ඩිත විරඤ්ඤං චත අයොසරානි.

1. මායා කාරා - මජ්ඣ.	4. ධසානති - මජ්ඣ.
2. මොහධිතු මුසාභනන්ති - වි. මජ්ඣ., සං.	5. වෙනාරුණො - මජ්ඣ.
3. කුපිතා - මජ්ඣ.	6. කාලං කතා - මජ්ඣ.
7. සිරිමන්දොනා,	

2705. සිංහයෝ ද ව්‍යාජ්‍යයෝ ද දිවියෝ ද මිනිසුන් බලාත්කාර-  
යෙන් අල්ලාගෙන බෙහෙවින් කම්පාවන ඔවුන් කති. ඔවුහු ද  
මරහු අල්ලාකන්නට උත්සාහ නොකෙරෙත්. එහෙයින් ධර්මයෙහි  
හැසිරෙමි යන අදහස මට ඇති වෙයි.

2706. නෘත්‍යස්ථාන මධ්‍යයෙහි මායා කරන්නාවූ මායා කාරයෝ  
එකෙකෙහි ජනයාගේ ඇස් මුළාකෙරෙති. ඔවුහු මරහු මුළාකරන්නට  
උත්සාහ නොකෙරෙත්. එහෙයින් මම ධර්මයෙහි හැසිරෙමි යන  
මේ අදහස මට පහළ වෙයි.

2707. කිපියා වූ උග්‍රතෙජස් ඇති සර්පයෝ මිනිසුන් දෂ්ට  
කෙරෙති. එයින් ම මරණයට පවා පත් කරති. ඔවුහු මරහු ඩසින්ට  
උත්සාහ නොකෙරෙත්. එහෙයින් ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නෙමි යන  
මේ අදහස මට පහළ වෙයි.

2708. කිපියා වූ සර්පයෝ යම් පුද්ගලයකු ඩසින් නම්, විෂ  
වෛද්‍යවරු ඔහුගේ විෂ නැති කරති. ඔවුහු ද මරහු දෂ්ට කළ  
විෂ නො නසත්. එහෙයින් ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නෙමි යන මේ සිත  
මට පහළ වෙයි.

2709. ධම්මනාදී, වෙනරණී, භොජ නම් වූ වෛද්‍යයෝ සර්ප-  
යන්ගේ විෂ නසා, තුමු ද කාලක්‍රියා කළහයි අසනු ලැබේ. එහෙයින්  
ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නෙමි යන අදහස මට ඇති වෙයි.

2710. සොර නම් විද්‍යාව හදරන විද්‍යාධරයෝ ඖෂධ බල-  
යෙන් සතුරන්ගේ නො දැක්මට යෙති. ඔවුහු ද මරහුගේ නො දැක්මට  
නොයෙත්. එහෙයින් ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නෙමි යන මේ හැඟීම  
මට ඇති වෙයි.

2711. ධර්මය තෙමේ ධර්මයට අනුව හැසිරෙන්නහු එකාන්ත-  
යෙන් ම රකී. මනාව පුරුදු කරන ලද ධර්මය සුව ගෙන දෙයි.  
ධර්මය හොඳින් පුරුදු කළ කල්හි මේ අනුසයි. ධර්මයට අනුව  
හැසිරෙන්නා දුගතියට නොයයි.

2712. ධර්මයත් අධර්මයත් දෙක සම විපාක ඇත්තේ නොවේ.  
අධර්මය නරකයට පමුණුවයි. ධර්මය සුගතියට පමුණුවයි.

14. අයෝජන ජාතක යි.

විසිවැනි නිපාතය නිමයේ ය.

(උද්දනය සුගම යි.)

### තිංසනීතිපාතො

#### 1. කිංඡද ජාතකං

- 2713. කිං ඡදෙ කිමධියායො එකො සමමසි සමමනි,  
කිං පසුයාතො කිං එසං කෙන අජෙන්න බ්‍රාහ්මණ.
- 2714. යථා මහාවාරිධරො කුමෙහා සුපරිනාහවා,  
තදුපමං අමෙපකකං වණණගඤ්චරසුත්තමං.
- 2715. තං වුඤ්ඤමානං සොතෙන දිසවානාමලමඡ්ඤ්ඤිමෙ,  
පාණීහි නං ගහෙකාන අග්‍රායකනමාහරිං.
- 2716. තතො කදලිපතෙහසු නිකබ්භිජා සයං අහං,  
සකේන නං විකපෙකා බුද්ධිපාසං අහාසි මෙ.
- 2717. සොහං අපෙතදරථො ව්‍යනභිභුතො දුබ්බවමො,<sup>1</sup>  
අසසාදං නාධිගවඡාමී එලෙසවිකෙඤ්ඤසු කෙසුපි.
- 2718. සොසෙකා<sup>2</sup> නුන මරණං තං මමං ආවභිසසනි,  
අමබං යසස ඵලං සාදුං මධුරග්‍රහං මනොරමං  
යමුඤ්චරිං වුඤ්ඤමානං උදධිසමා මහණණුවෙ.
- 2719. අකකාතං තෙ මයා සබ්බං යසමා උපවසාමහං,  
රමමං පනිනිසිකොකාසමි පුච්චලොමායුතා පුච්ච.
- 2720. කං ව ඛො මෙ අකකාසි අනානමපලාධිනී,  
කා වා කමසි කලාණි කිසස වා කං සුමඡ්ඤ්ඤිමෙ.
- 2721. රුපපච්චපලිමච්චිව ව්‍යඤ්චිව ගිරිසානුජා,  
යා සන්තී නාරියො දෙවෙසු දෙවනං පරිවාරිකා,
- 2722. යාව මනුසසලොකසමිං රුපෙනකාගතිකීයො,  
රුපෙ තෙ සාදිසී නකී දෙවෙසු ගතිබ්බමනුසසලොකෙ,<sup>3</sup>  
චුට්ඨාසි මෙ වාරුච්චබ්බඤ්ච බ්‍රාහ්මී  
අකකාහී මෙ නාමඤ්ච බන්ධවෙ ව.<sup>4</sup>
- 2723. යං කං පනිනිසිකොකාසි රමමං බ්‍රාහ්මණ කොසිකිං,  
සාහං භුසාලයාවුකා වරවාරිවහොසසා.
- 2724. නානාදුමගණාකිණණා බහුතා ගිරිකඤ්චරා,  
මමෙව පමුඛා හොන්තී අභිසද්දන්ති පාවුසෙ.

---

1. දුකා - මජ්ඣං, සා.  
 2. සෙසිකා - මජ්ඣං, සා.  
 3. දෙවගන්ධිබ්බමානුසෙ - සා.  
 4. බ්‍රාහ්මී නාමඤ්ච බන්ධවෙ - සා.

නිංසහි නිපානය  
කිංඡනු ජාතකය

2713. බ්‍රාහ්මණය, කවර අදහස් ඇත්තේ කුමක් සිතමින් කුමක් පතමින් කුමක් සොයමින් කවර කරුණක් නිසා ග්‍රීෂ්ම අත්තා වූ මේ ගං ඉවුරෙහි එකලාව හිඳිනෙහි ද? සි දෙව්දුව ඇසූ ය.

2714. විශාල වූ මහත් වූ දියකළයක් යම්සේ ද එබඳු වූ වර්ණයෙන් ද සුවඳින් ද රසයෙන් ද උතුම් වූ අඹගෙඩියක් විය.

2715. නිර්මල වූ මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇති දෙව්දුනි, ගහ දියෙන් ගසාගෙන යන්නා වූ එය දක අතින් රැගෙන ගිනිහල්ගෙට ගෙන ගියෙමි.

2716. ඉන්පසු කෙසෙල් කොළවල එය තබා මම තෙමේ ම පිහියෙන් එය කපා මගේ සාපිපාසා දුරුකර ගත්තෙමි.

2617. ඒ මම පහව ගියා වූ කාය විත්ත පීඩා ඇත්තෙමි. ඒ අඹඑලය අවසන් වූයේ දුක ඉවසන්නේ අන්කිසිම ඵලයෙක්හි ආස්වාදයක් නො ලබමි.

2718. යම් අඹ එලයක් මිහිරි වූ රසයෙන් අග්‍ර වූ සිත්කලු වූවක් වී ද, මහාජලයෙහි පාවෙන්නා වූ යම්බඳු අඹයක් මම දියෙන් ගොඩ ගනිමි ද එය මා වියළුවා මට එකාන්තයෙන් මරණය එළවන්නේ ය.

2719. යම් හෙයෙකින් මම උපවාසය කෙරෙමි ද, මසුන්ගෙන් යුක්ත වූ දිගු පුළුලැකි සිත්කලු වූ ගහ බලා හුන්නෙමි ද? මා විසින් ඒ සියල්ල නුඹට කියන ලදී.

2720. අපලායිනිය හෙවත් පැන නොයන්නිය, තෙපි ද තමා ගැන මට කියව. කල්‍යාණිය තෙපි කවරක් හෝ වඩු ද, යහපත් වූ මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇත්තිය, කුමකට හෝ තෙපි මෙහි අඩු ද?

2721. තෙපි මනාව මට කරන ලද රන් පටක් බඳු වූවහු. පර්වතයෙක්හි උපන් තරුණ ව්‍යාඝ්‍ර ධෙනුවක ලෙන් වූවහුය. දෙවියන් අතුරෙහි දෙවියන්ගේ පරිවාරිකා ස්ත්‍රීහු වෙද්ද?

2722. මිනිස්ලෙවිහි ද රුවින් අගනන්පත් යම් ස්ත්‍රීහු වෙද්ද, දෙවි - ගදෙවි - මිනිස් යන ලෙවිහි රූපයෙන් නොප හා සම කළ හැකි තැනැත්තියක් නැත. මනොඤ චූ උතුම් ලක්ෂණයෙන් යුත් තැනැත්තිය, මා විසින් විවාරණ ලද්දී එය කියව. මට නොපගේ නම ද නැයන් ද කියව.

2723. බ්‍රාහ්මණය, තෙපි සිත්කලු වූ යම් කෝසිකී නම් ගංගාවක් බලා හුන්නහු ද? උතුම් ජලය බැසයන සැඩපහරින් යුත් ගඟෙහි පිහිටි විමානයෙහි අධිගෘහිත වූ දෙවතා දු නම් මමය.

2724. නොයෙක් වෘක්ෂසමූහයෙන් ගැටැසිගත් බොහෝ වූ කඳු රැළි මා මැ ප්‍රමුඛ කොට ඇත්තාහු වෙත්. බොහෝ වූ වර්ෂා ජලය මේ ගඟට ම පිවිසෙයි.

2725. අථො ඛහු වනා තොද නීලවාරිවහඤ්චරා,  
ඛහුකා නාගථිතොද අභිසඤ්ඤානි වාරිනා.
2726. තා අඛෙජමබ්බලබ්බජා නීපා කාලා චුද්දඛොරා,<sup>1</sup>  
ඛහුනි එලජානානි ආවහනති අභිණ්භාසො.
2727. යං කිඤ්චි උභතො කීරෙ එලං පතති අමබ්බනි,  
අසංසයං තං සොතස්ස එලං හොති වසානුගං.
2728. එතදඤ්ඤාය මෙධාවී පුච්චපඤ්ඤා සුඤ්ඤාහි මෙ,  
මා රොවයමභිසඛං පටිසෙධ ජනාධිප.
2729. න වාහං වද්ධවං මඤ්ඤා යං කං රචධාභිවද්ධන,  
ආවෙය්‍යමානො රාජීසි මරණං අභිකඛබ්බි.
2730. තස්ස ජානනති පිනරො ගඤ්ඤා ව සදෙවකා,  
යෙ වාපි ඉසයො ලොකෙ සඤ්ඤානතො යසස්සිතො<sup>2</sup>  
අසංසයනො<sup>3</sup> ජානනති වද්ධභූතා යසස්සිතො.
2731. එවං විදිතා විදු සබ්බධඉමං  
විද්ධංසනං වචනං ජීවිතස්ස,  
නාවීයති තස්ස නරස්ස පාපං  
සචෙ න චෙතෙති වධාය තස්ස.
2732. ඉසිපුගසමඤ්ඤාතෙ එවං ලොක්‍යා විදිතා සති,  
අනරිය<sup>4</sup> පරිසමභාසෙ පාපකඉමං ජිගිංසසි.<sup>5</sup>
2733. සචෙ අභං මරිස්සාමි තීරෙ තෙ පුච්ච සුඤ්ඤාණං,  
අසංසයං අභිලොකො මයි පෙතෙ ආගමිස්සති.
2734. තස්මා හි පාපකං කමමං රකඛසෙසව<sup>6</sup> සුමජ්ඣධිමෙ,  
මා තං<sup>7</sup> සබ්බො ජනො පච්ඡා පකඤ්ඤාසි මයි මතෙ.
2735. අඤ්ඤාතමෙතං අවිසඤ්ඤාහි  
අතතානං අඛිං ව දදමී තෙ තං,  
යො දුච්චජේ කාමගුණෙ පභාය  
සනාතිඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා අධිට්ඨිතොසි.

1. නීපා කාලචුද්දඛොරා - මජ්ඣං.  
2. තපස්සිතො - මජ්ඣං.  
3. අසංසයං තෙපි - මජ්ඣං.  
4. අනරියං - වි. සායා.

5. ජිගිංසසි - මජ්ඣං.  
6. රකඛසෙසව - සායා.  
7. කං - සායා.

2725. තවද බොහෝ වූ ඒ ඒ වනයෙන් වැහෙන්නා වූ ජලයෝ ද ප්‍රවිෂ්ට වෙත්. නිලවර්ණ ජලයෙන් යුත් දියකද දරන්නා වූ බොහෝ නාගයන් තුටු කරන ජලයෙන් යුත් නොයෙක් ගංගාවෝ මේ ගඟට ගලා බසිත්.

2726. ඒ නදීහු අඹ දඹ හා දෙල් ද බක්මී තල් ද දිඹුල් ද යන බොහෝ එලජාතීන් නිතර ඇද ගනිත්.

2727. ඒ ගඟ උභයතීරයෙහි යම් කිසි එලයක් දියෙහි වැටේ ද ඒ එලය නිසැක වැ මාගේ ස්‍රෝතස අනුව යන්නේ වේ.

2728. මහත් වූ ප්‍රඥා ඇත්තාණෙනි, මෙය දැන මාගේ වචනය අසව. මහරජ, තෘෂ්ණා වශයෙන් ඇලීම නො කොට එය දුරු කරව.

2729. රට වර්ධනය කරන්නා වූ මහරජ, රාජර්ෂිය, මස් ලෙහෙයින් වැඩෙමින් තරුණ ව සිටි නුඹ වහන්සේ යම් හෙයෙකින් නිරාහාර ව වැස මරණයට කැමැත්තහු ද එහෙයින් මම මෙය නුඹගේ නුවණින් වැඩිහිටි බවකැ යි නො හනිමි.

2730. ඔහුගේ තෘෂ්ණා වසභවීම ඉන්මයෝ ද දෙවියන් සහිත වූ ගන්ධර්වයෝ ද යශසින් යුත් සංයත වූ ආත්ම ඇති යම් බඳු සෘෂීහු හෝ ලොවිහි වෙද්ද, නුවණින් වැඩුණු යශස් ඇති ඔවුහු නිසැක වැ දැනගනිත් යයි දෙවදුව කිය.

2731. නුවණැත්තේ සියලු සුවරිත ධර්ම මෙසේ දැන ජීවිතයාගේ නැසීම ද චුතවීම ද දැන සිටි ද, හෙතෙමේ අන්‍යයාගේ වධය පිණිස නො සිතා ද, ඒ මිනිසාට පව් රැස් නො වේ.

2732. මෙසේ ලොකයාගට හිත ඇත්තේ යයි සෘෂි සමූහයා විසින් දක්නා ලද කල්හි මා කෙරෙහි නිකු කිරීම රිසි තැනැත්තිය, තී පාපකර්මයන් රැස් කැර ගැනුමට කැමැත්තෙහි ය.

2733. පුළුල් වූ යහපත් කට්ටුදෙශ ඇත්තිය, ඉදින් මම තීගේ ගං ඉදිරිපිටි ඒරෙම් ද මා පරලොව ගිය කල්හි සැක නැති ව තිට අපකීර්තියක් පැමිණෙන්නේ ය.

2734. යහපත් මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇත්තිය, එහෙයින් පාපකර්මයෙන් ආරක්ෂා වෙව.මා මළකල්හි තිට ජන තෙමේ නිකු නො කෙරේවා.

2735. නො ඉවසිය හැකි දෑ ඉවසනසුලු මහරජ, මේ කරුණ මා විසින් දන්නා ලදී. යමෙක් තෙම හැර දැමීමට දුෂ්කර කාම-ගුණයන් හැර දමා සංයම සීලයෙහි ද සුවරිත ධර්මයෙහි ද පිහිටියේ නම්, ඒ නුඹට තමා ද ඒ අඹ ද දෙමි.

2736. යො හිතවා පුබ්බසංයොගං පච්ඡා සංයොජනෙ සීතො,  
අධම්මකේච වරති පාපඤ්ඤාසං පවධිති.

2737. එහි තං පාපසීඤ්ඤාමි කාමං අප්පොස්සුකොකා හව,  
උපානායාමි සීතසමිං විහරාහි අනුසස්සකො.

2738. තං පුජ්ජරසමතෙහි වකකඛෙහි අරිඤ්ඤම,  
කොඤ්ඤා මයුරා දිවියා කොයඤ්ඤිමධුසාලියා.

2739. කුජ්ජා හංසපුගෙහි කොකිලෙඤ්ඤ පබොධරෙ,  
අමෙඤ්ඤ විජ්ජනගතා පලාලබලසනිහා  
කොසුමහසලලා නීපා පහතනාලවිලඤ්ඤො.

2740. මාලි තිරිචි කායුරි අඛදි වඤ්ඤාසංදෙ,  
රත්තං ඤං පරිවාරෙසි දිවා වෙදෙසි වෙදනං.

2741. සොළසීත්ථිසහාසානි යා තෙමා පරිවාරිකා,  
එවං මහානුභාවොසි අඛදො ලොමහංසනො.

2742. කිං කලමකරි පුබ්බ පාපං අනන්දබාවහං,  
යං කරිතා මනුසෙසස්ස පිට්ඨිමංසානි බාදසි.

2743. අජෙකිනානි පටිගහස්ස කාමෙස්ස ගරිතො අහං,  
අවරිං දිසමුඤ්ඤානං පරෙසං අහිතායහං.

2744. යො පිට්ඨිමංසිකො හොති එවං උක්ඛාව බාදති,  
යථාහමජ්ජ බාදමි පිට්ඨිමංසානි අහතනොති.



2736. යමෙක් තෙම පෙරබන්ධනය හැරදමා පසුව තෘෂ්ණා බන්ධනයෙහි පිහිටියේ වේ ද, හෙතෙම අධර්මයෙහි ද හැසිරෙයි. ඔහුට පාපය ද වැටේ.

2737. එව, ඒ අඹ උයනට පමුණුවන්නෙමි. එකාන්තයෙන් අඹ එල කෙරෙහි මන්දෙන්සාහ වව. සිහිල් වූ අඹ උයනෙහි නො කලකිරී වසව.

2738. මහරජ, මල් රසයෙන් මත් වූ වක් වූ ග්‍රීවා ඇති පක්ෂීන් විසින් නාද කරන ලද ඒ අඹ උයන බලව. ඒ අඹ උයන්හි දිව්‍ය වූ කොස්ලිහිණියෝ ද මොනරු ද ස්වර්ණශාරිකා පක්ෂීහු ද මධුශාරිකා පක්ෂීහු ද වාසය කරත්.

2739. හංස සමුහයා විසින් නාද කරන ලද මේ අඹ උයනෙහි කොටුලෝ නාද කරන්නාහු තමන් ප්‍රබෝධ කෙරෙත්. පලබරින් නැමුණු ශාඛා ඇති අඹ වෘක්ෂයෝ මල් හටගැනුමෙන් හැල් පිදුරු ඇති කලවිටි සමානය. වනුක් ද හොරගස් ද බක්මී ද පැසුණු පල බරින් යුත් තල්ගස් ද ඇත්තේ යයි කීවා ය.

2740. දිවමල් දරන දිව්‍යමය හිස් වෙළුම් වෙළුන, දිව්‍යාහරණයෙන් සැරසුණු අංගදහරණයෙන් යුක්ත වූ රත්හඳුන් ගැල් වූ තෙපි රාත්‍රියෙහි දිව්‍ය සම්පත් අනුභව කරන්නහු ය. දහවල් දුක් වෙදනා විඳින්නහු ය.

2741. යම් මේ සොළොස් දහසක් පිරිවර දිව්‍යස්ත්‍රීහු වෙද්ද ඒ සියලු දිව්‍යස්ත්‍රීහු නුඹට පරිවරණය කරන්නාහ. මෙසේ අද්භූත වූ දුටුවන් ලොමුදහගන්වන්නා වූ මහත්අනුභාව ඇත්තේ වෙහි ය.

2742. මිනිස් ලොවිහි යම් බඳු කර්මයක් කොට පිටමස් කඩා කන්නෙහි ද? පෙර තමහට ම දුක් එළවන්නා වූ කවර නම් පාප කර්මයක් කෙළෙහි ද?

2743. පෙර ජාතීන්හි මම් වේද හදුරා කාමයන්හි ඇළුණෙමි වීම්. බොහෝ කලක් අනුන්ට අහිත පිණිස හැසිරුණෙමි.

2744. යමෙක් තෙම අනුන්ගේ පිටමස් කන්නා වූ කේලාම් කියන්නෙක් වේ ද, යම්සේ මම අද තමන්ගේ පිටමස් කන්නෙමි ද මෙසේ හෙ තෙම තමාගේ පිටමස් කඩ කඩා කන්නේ යයි විමාන ප්‍රෙනයා කියේ යයි වදළුසේක.

2. කුමහජාතකං

- 2745. කො පාතුරාසී නිදිවා නහලිහි  
ඔහාසයං සංවරිං වන්දිමාව,  
ගතෙහි තෙ රසමියො නිව්ජරනති  
සතෙරිනා<sup>1</sup> විජ්ජුරිවනතලිකෙඛි.
- 2746. සො ජිකතවානං කමසී<sup>2</sup> අසලිහි  
වෙහාසයං ගව්ජසී නිට්ඨසී ව,  
ඉදධි නු තෙ වතථුකතා සුභාවිතා  
අනඤ්ඤිමසි දෙවතානං
- 2747. වෙහාසයං කමමාගලෙ නිට්ඨසී<sup>3</sup>  
කුමිහං කිණාථාති යමෙනමකුං,  
කො වා කුචං කිසස වනාය කුමෙහා  
අකකාහි මෙ බ්‍රාහමණ ඵතමකුං.
- 2748. න සප්පිකුමෙහා නපි තෙලකුමෙහා  
න ථාණිතසස න මධුසස කුමෙහා,  
කුමහසස වජ්ජාති අනපකාති  
දෙසෙ බහු කුමහගතෙ සුණාථ.
- 2749. ගලෙය්‍ය යං පීතා පතෙ පපානං  
සොඛාං ගුහං වන්දනියොලීගලලං,  
බහුමිපි භුකෙඤ්ජය්‍ය අභොජනෙය්‍යං  
තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
- 2750. යං වෙ පීතා<sup>4</sup> විතසුමි<sup>5</sup> අනෙසමානො  
ආභිණ්ඤති ගොරිව භකකසාදී,  
අනාථමානො උපගායති නච්චති ව  
තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
- 2751. යං වෙ පීතා අවෙලකොච නග්ගො  
වරෙය්‍ය ගාමෙ විසිඛනාරාති,  
සමුලුළුභවිතො අතිවෙලසාදි\*  
තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
- 2752. යං වෙ පීතා චුට්ඨාය පවෙට්ඨානො  
සීසකුඤ්චි බාහුකුඤ්චි පසාරයනොනා,  
සො නච්චති දුටුකටලලකොච  
තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.

---

1. සතෙරනා. - වී.  
 2. කපසසී.  
 3. වෙහාසයංගමමමාගලෙ නිට්ඨසී - මජ්ඣං.  
 4. යං පීතා - වී. මජ්ඣං. ස්‍යා.  
 5. විතසමි - මජ්ඣං.  
 \* අතිවෙලවාරිතිපි පාඨො.

## 2. කුමහ ජාතකය

2745. බ්‍රාහ්මණය, නුඹ කොහි සිට පහළවූයෙහි ද? දෙව්ලොවින් අවුත් රාත්‍රිය බබුළුවන වන්ද්‍රයා මෙන් අහසෙහි සිටිනෙහි ය. (සිය ගණන් රැලි ඇති) සතෙරිත නම් වූ වීදුලිය මෙන් නුඹගේ ශරීරයෙන් රශ්මීහු නික්මෙත්.

2746. ඒ නුඹ වාතය රහිත අහස්හි සිටිනෙහි, පයින් මහ නොයන්නා වූ දෙවතාවන්ගේ යම් සාද්ධියක් වේ ද, ඒ සාද්ධි නොමෝ නුඹ විසින් මනාව මධිනා ලද්දී ප්‍රතිෂ්ඨාවක් මෙන් කරන ලද්දී වෙයි.

2747. අහසෙහි ගමන් කරමින් මෙහි අවුත් සිටිනෙහි. කළය මීල දී ගනිවූ යි යම් කරුණක් කියහි ද, ඒ නුඹ කවරෙක් ද? මේ කළය කුමකින් යුක්ත ද? බ්‍රාහ්මණය, මේ කරුණ මට කියව යි සඤ්චිත නම් රජ කියේ ය.

2748. මහරජ, මේ කළය ගිතෙල් කළයක් නො වෙයි. තල-තෙල් කළයක් ද නො වෙයි. උක්සකුරු කළයක් ද නො වෙයි. මීපැණි කළයක් ද නො වෙයි. මේ කළය පිළිබඳ නොයෙක් ආදීනවයෝ ඇත්තාහ. කළයෙහි වූ බොහෝ දෙසයන් අසවු.

2749. යම් සුරාවක් පානය කොට ගමන් කරන්නේ පියවරක් පාසා පෙරළෙන්නේ ද, ප්‍රපාතයට ද, වළට ද ගුහාවට ද අපිරිසිදු මඩවළට ද ගවරවළට ද වැටෙන්නේ ද, අනුභව නො කටයුතු බොහෝ දෙයන් අනුභව කරන්නේ ද, ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිලදී ගනිවු.

2750. යම් සුරාවක් පානය කොට තම සිතෙහි අධිපති බව නැත්තේ සුරා කසට අනුභව කරන්නා වූ ගවයකු මෙන් ඇවිදී ද, අනාථයකු මෙන් ගයන්නා වූ අනෙකකු දැක ගායනය කෙරේ ද නැටීමක් කෙරේ ද ඒ සුරාවෙන් පිරුණු මේ කළය මිලදී ගනිවු.

2751. යම්බඳු සුරාවක් පානය කොට නිර්වස්ත්‍ර නවුයකු මෙන් ගමෙහි හා වීථි අතරෙහි හැසිරේ ද, ඉතා මුළා වූ සිතැතිව බොහෝ වේලා සයනය කෙරෙද්ද, ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිලදී ගනිවු.

2752. යම්බඳු සුරාවක් පානය කොට නැගිට ගෙනෙම වෙවු-ලමින් හිස ද අත ද දිගු කරමින් දූවමුවා යන්ත්‍රුපයක් මෙන් නටයි ද, එයින් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

- 2753. යං වෙ පීඤ්ඤා<sup>1</sup> අග්ගිද්ධිං සයනානි  
අපො සිගාලෙනිපි බාදිතාසෙ,  
බන්ධං වධං හොගජානිඤ්ඤාපෙනති  
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
- 2754. යං වෙ පීඤ්ඤා භාසෙය්‍ය අභාසනෙය්‍යං  
සභායමාසීනො අපෙනවඤ්ඤා,  
සමුඤ්ඤානො වනතගතො ව්‍යසනෙතා  
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
- 2755. යං වෙ පීඤ්ඤා උක්කට්ඨො ආට්ඨකෙඛා<sup>2</sup>  
මමෙව සබ්බපඨවීති\* මඤ්ඤති,  
නා මෙ සමො වාතුරනොනාපි රාජා  
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
- 2756. මානානිමානා කලහානි පෙසුනී  
දුබ්බණ්ණිනී නග්ගිධිනී පලාධිනී,  
වොරානා ධුක්කානා<sup>3</sup> ගතී නිකෙතො  
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
- 2757. ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං  
බෙහනං ගවං යඤ්ඤං විනාසයතති,  
උච්ච්ඡදනී විහවතං කුලානං  
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
- 2758. ඉඤ්ඤානි විතානි කුලානි අසසු  
අනෙකසාහසසධනානි ලොකෙ,  
උච්ච්ඡතාදයජ්ජකතානිමාස  
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
- 2759. යං පීඤ්ඤා දුට්ඨරූපොව පොසො  
අකෙසාසනි පිතරං මාතරඤ්ඤා,  
සසසුමපි ගණෙතය්‍ය අපොපි සුණ්ණං  
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
- 2760. යං වෙ පීඤ්ඤා දුට්ඨරූපාව නාරී  
අකෙසාසනි සසුරං සාමිකඤ්ඤා,  
දසමපි ගණෙත පරිවාරකමපි  
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.

---

1. පීඤ්ඤා - මජ්ඣ. සා.  
2. අනවෙලවාප් තිපි පාඨො.  
\* සබ්බපඨවීති පි පාඨො.  
3. වොරානා ධුක්කානා - පී. මජ්ඣ.  
4. දිතත - පී. මජ්ඣ.

2753. යම් සුරාවක් පානය කොට ගින්නෙන් දූවුණක්හු (මෙන්) ගයනය කෙරෙද්ද. වැලිදු සිභාලයන් විසිනුත් කනුලබත් ද බන්ධනයට ද වධයට ද සම්පත් පිරිහීමට ද පත්වෙත් ද ඒ සුරායෙන් පිරුණු කළය මිල දී ගනිවු.

2754. යම්බඳු සුරාවක් පානය කොට නො කියයුත්ත කියන්- නේ ද, සභායෙහි හුන්නේ පහවූ වස්ත්‍ර ඇත්තේ ද කුණු තැවරීම් සහිතව සිය වමනයෙහි ගැලුණේ ව්‍යසනයට පැමිණියේ වේ ද, ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2755. යම්බඳු සුරාවක් පානය කොට මම හැමට ම වඩා උත්කෘෂ්ඨය වෙමි යි සිතා ද, කැළැඹුණු ඇස් ඇත්තේ ද, සියලු පෘථි- විය මාගේ යයි හඬී ද, සතර දිශාවට අධිපති රජෙක් ද මා හා සම නො වෙයයි සිතා ද, එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2756. යම් සුරාවක් පානය කොට මානය ඇත්තාහු අධික මානය ඇත්තාහු වෙද්ද, කලහ ඇත්තාහු කේලාම් කියන්නාහු වෙද්ද, අයහපත් වර්ණ ඇත්තාහු නග්න භාවය ඇත්තාහු පලායන්නෝ ද, සොරුන්ගේත් දුර්වයන්ගේත් නිෂ්පත්තියට නිවාසස්ථාන වේ ද, එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2757. සුරාපානය කළා වූ යම් කුලයෙක්හි ධන්‍යා ද ධනය ද රන්රිදී ද කෙත් ද ගවයෝ ද යන මේ වස්තූහු විනාශයට යෙන් ද, යමක් පොහොසත් කුලයන්ගේ විනාශය ඇති කෙරේ ද, එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිලදී ගනිවු.

2758. ලෙවිහි නොයෙක් දහස් ගණන් ධන්‍යා ඇති සමාද්ධ වූ වස්ත්‍රාලංකාරාදියෙන් පිරිගියා වූ යම් කුලයෝ වූහු ද, ඒ සියල්ල මේ සුරායෙන් සිඳුණු ධන්‍යා ඇති කුල බවට පමුණුවන ලද්දේය. ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2759. යම් සුරාවක් පානය කොට දුෂ්ට ස්වභාව ඇති පුරුෂ තෙම පියාට ද මවට ද ආක්‍රොෂ කෙරේ ද, නැන්දනිය ද භාය්‍යාව යයි සිතා අතින් අල්ලාගන්නේ ද, ලේළිය ද භාය්‍යාව යයි සිතා අතින් අල්ලාගන්නේ ද එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2760. යම් සුරාවක් පානය කොට දුෂ්ට ස්වභාව ඇති ස්ත්‍රී තොමෝ මාමාට ද ස්වාමීපුරුෂයාහට ද ආක්‍රොෂ කරන්නී ද, දසයා ද සම්පයෙහි හැසිරෙන තැනැත්තා ද ස්වාමී පුරුෂයා යයි (කෙලෙස් වශයෙන්) ගන්නී ද, ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2761. යං වෙ පිච්ඤාන<sup>1</sup> භනෙය්‍ය පොසො  
 ධම්මෙ ධීනං සමඤං බ්‍රාහ්මණං වා,  
 ගච්ඡෙ අපායමිච්චි තතො නිදනං  
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2762. යං වෙ පිඤා දුච්චරිතං චරන්ති  
 කායෙන වාචාය ච චේතසා වා,  
 නිරයං චජන්ති දුච්චරිතං චරිඤා  
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2763. යං යාවමානා න ලහනී පුබ්බ  
 බහුං භීරඤ්ඤමිච්චි පරිච්චජනනා,  
 සො තං පිච්ඤා අලිකං භණාති  
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2764. යං වෙ පිඤා පෙසනෙ පෙසයනො  
 අච්චාධිකෙ කරණීයමිති ජාතෙ,  
 අකමිච්චි සො තපජානාති චුතො  
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2765. භීරිමනාපි අභීරිකභාවං  
 පාතුං කරොන්ති මදනාය මහතා,  
 ධීරාපි සන්තා බහුකං භණන්ති  
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2766. යං වෙ පිඤා එකචුපා සයන්ති  
 අනාසකා එඤ්චලදුකබ්බෙය්‍යා,  
 දුබ්බණ්ණියං ආයසකාසඤ්චුපෙනති  
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.
2767. යං වෙ පිඤා පහතකච්ඤා සයන්ති  
 ගාථො කුටහකාරිච්ච  
 නභී වාරුණියා වෙගො  
 නරෙන සුසසභොරිච්ච.
2768. යං මනුස්සා විචජ්ජන්ති<sup>2</sup> සප්පං සොරච්චසම්මච,  
 තං ඌොකෙ විසසමානං කො නරො පාකුමරහති.
2769. යං වෙ පිඤා අකිකචේණුපුත්තා  
 සමුද්දතීරෙ පරිචාරයනනා,  
 උපකකමුං මුසලෙහ ඤ්ඤමඤ්ඤං  
 තස්සා පුණ්ණං කුමහමීමං කිණාථ.

1. පිඤාන - සතා.  
 2. විචජ්ජන්ති - මජ්ඣං.

2761. යම් සුරාවක් පානය කළ පුරුෂ තෙම දහමිනි හැසිරෙන ශ්‍රමණයකුට හෝ බ්‍රාහ්මණයකුට හෝ හිංසා කෙරේ ද, ඒ හෙතුවෙන් අපායට යන්නේ ද, ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2762. යම් සුරාවක් පානය කොට කයින් හෝ සිතින් හෝ දුසිරිත්හි හැසිරෙද්ද, දුසිරිත්හි හැසිර නිරයට යෙද්ද, ඒ සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2763. පෙර බොහෝ වූ රන් පරිත්‍යාග කරමින් යදින්නාහු නමුත් යමකු ලවා බොරු කියැවීම නො ලබන් ද, හෙතෙම ඒ සුරාව පානය කොට බොරු කියා ද එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2764. යම් සුරාවක් පානය කොට, ඉක්මන් කටයුත්තක් ඇති කල්හි පණිවිඩ යැවිය යුතු කරුණෙක්හි ලා පණිවිඩය සඳහා යවනු ලබන්නේ (කුමක් පිණිස ආයෙහි දෑ යි) විචාරන ලද්දේ කියන ලද කරුණ නොදනි ද එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2765. ලජ්ජා සහගත සිත් ඇත්තාහු ද, සුරාමදයෙන් මන්දුවාහු නිර්ලජ්ජාගතිය පහළ කෙරෙද්ද, ධීරවුවත් බොහෝ කොට බෙණෙද්ද, එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2766. යම් සුරාවක් පානය කොට උරු පැටවුන් මෙන් පහත් කුල ඇත්තවුන් සමඟත් එක්රැස් වූවාහු නිරාභාරව බිම දුකසේ සයනය කෙරෙද්ද, දුර්වර්ණ භාවයට හා නින්දාවටත් පැමිණෙත් ද, එබඳු සුරායෙන් පිරුණා වූ මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2767. ඉදින් යම් සුරාවක් පානය කොට, පාශයෙන් පෙළුණු ගවයන් මෙන් කර බාගෙන හොචින් ද. ඒ සුරාපාන වේගය මිනිසා විසින් නො ඉසිලිය හැක්කේ ය.

2768. මනුෂ්‍යයෝ යම් සුරාවක් විෂ උසාර සර්පයකු මෙන් දුරු කෙරෙද්ද. ලොකයෙහි විෂ හා සම එය කවර මිනිසෙක් පානය කරන්නට සුදුසු වේ ද?

2769. යම් සුරාවක් පානය කොට අත්තික වෙණහුසුඟ නම් දසබෑ රජ දරුවෝ මුහුදු තෙර හැසිරෙන්නාහු මොහොලින් ඔවු-නොවුන්ට පහර දුන්නාහු ද එබඳු සුරායෙන් පිරුණු මේ කළය මිල දී ගනිවු.

2770. යං වෙ පීතා පුබ්බදෙවා පමඤ්ඤා  
තිදිවා චුතා සංසුතියා සමායා,  
තං තාදිසං මජ්ජමිමං නිරුක්කං  
ජානං මහාරාජ කථං පිබ්බෙය්‍ය.

2771. නයිමසමිං කුමභස්මිං දධි වා මධුං වා  
එවං අභිඤ්ඤාය කිංඤ්ඤාති රාජ,  
එවං හි මං කුමභගතා මයා තෙ  
අත්ඛාතරූපං තච සබ්බමිඤ්ඤා.

2772. න මෙ පිතා වා අඵවාපි මාතා  
ඵතාදිසො යාදිසකො කුචංසි,  
භිතානුකලපී පරමස්කාමො  
සොභං කරිංසං චචනං තචජජ.

2773. දදමි තෙ ගාමචරානි පඤ්ඤා  
දුට්ඨිසතං සඤ්ඤා ගචං සතානි,  
ආජඤ්ඤායුතො ච රථෙ දසා ඉමෙ  
ආචරියො භොසි මමස්කාමො.

2774. තචෙච දුට්ඨි සතමජ්ඣ රාජ  
ගාමා ච ගාවො ච තචෙච භොතතු,  
ආජඤ්ඤායුතො ච රථා තචෙච  
සකෙඤ්ඤා භමස්මි තිදසානමිඤ්ඤා.

2775. මංසොදනං සප්පිපායඤ්ඤා<sup>1</sup> භුඤ්ඤා  
බාදසසු ච කං මධුමාසසුචෙ,<sup>2</sup>  
එවං කුචං ධම්මරතො ජනිඤ්ඤා  
අතිඤ්ඤා සඤ්ඤාපෙහි යානතති.

කුමභජාතකං.

### 3. ජයදදිසජාතකං.

2776. චිරස්සං චත මෙ උදපාදි අජ්ජ  
භකෙඤ්ඤා මහා සඤ්ඤාමහනකාලෙ,  
කුතොසි කො වාසි තදිඤ්ඤා බුභි  
ආචිකඛ ජාතිං විදිතො යථාසි.

1. භමස්මි - සිචු.  
2. සප්පිපායස - ඵ. මජ්ජ.  
3. මධුමාසසුචෙ - ඵ. මජ්ජ.



2770. ඉදින් යම් සුරාවක් පානය කොට ප්‍රලාදපන්න වූ මායා සහිත අසුරයෝ ශාස්වත යයි සම්මත වූ (තච්චිසා) දෙව් ලොවින් වූත වූවාහු ද, මහරජ, ඒ මේ සුරාව එබඳු නිරර්ථක එකෙකැයි දන්නේ (නුඹ වැන්නෙක්) කෙසේ නම් පානය කෙරේ ද?

2771. මහරජ, මේ කළයෙහි දී හෝ මී හෝ නො වේ යයි මෙසේ දැනගෙන මිල දී ගනුව. සබ්බමිත්ත නම් රජතුමනි, මෙසේ වනාහි මේ කළයෙහි වූ දේ ස්වභාව වශයෙන් මා විසින් නුඹට කියන ලද්දේ යැයි (බමුණු වෙසින් ආ ශක්‍රයා කීයේ ය.)

2772. (බ්‍රාහ්මණය,) නුඹ යම්බඳු හිතානුකම්පා ඇත්තෙක් උතුම් වැඩ කැමැත්තෙක් වෙහි ද, මාගේ පියා හෝ මව හෝ මෙබඳු නො වෙයි. අද ඒ මම නුඹගේ වචනය පිළිපදිනෙමි.

2773. මම නුඹට ගම්වර පසක් ද දසින් සියයක් ද ගවයන් සත් සියයක් ද මේ ආජඤ්ඤ අශ්වයන් යෙදූ රිය දසය ද දෙමි. මට වැඩ කැමති නුඹ ඇදුරු වෙහි.

2774. මහරජ, දසින් සියය නුඹට ම වේවා. ගම්වර ද ගවයෝ ද නුඹට ම වෙත්වා. ආජඤ්ඤ අශ්වයන් යෙදූ රිය ද නුඹට ම වේවා. මම වනාහි දෙවියන්ට අධිපති වූ ශක්‍ර වෙමි.

2775. මහරජ, නුඹ මාංශයෙන් යුත් බත ද ගිතෙල් හා කිරි ද වළඳව. මීයෙන් යුක්ත වූ මැවලින් කළ කැවුම් ද අනුභව කරව. මෙසේ නුඹ ධර්මයෙහි ඇලුණේ නින්දා නො ලබන්නෙක් ව ස්වර්ග ලොකයට (උප්පත්ති වශයෙන්) යව.

කුමහ ජාතක යි.

3. ජයදිස ජාතකය

2776. එකාන්තයෙන් නිරාහාර වූ සිටිනා වූ මට සත්වැනි දිනයෙහි ආහාර වේලාව පැමිණි කල්හි බොහෝ කලකින් කෑ යුතු ආහාරයක් පහළ විය. තෙපි කොහි සිට ආවහු ද කවරෙක් හෝ වඩු ද එය යම්සේ මම දන්නා ලද්දෙම් වෙමි ද එසේ තොපගේ ජාතිය කියව.

2777. පඤ්ඤාලොභා ඡීගවං පච්චෙධා<sup>1</sup>  
 ජයඤ්ඤියො නාම යදිසසුතො තෙ,  
 වරාමී කච්ඡාති වනානී වාහං  
 පසදිමං<sup>2</sup> බාද මමජ්ජ මුඤ්ඤා.
2778. සෙනෙව ජං පණසි සසසමානෙ<sup>3</sup>  
 මමෙසො හතෙඛා පසදෙ යං වදෙසි,  
 නං බාදියාන පසදං ජීසඤ්ඤං\*  
 බාදිසසං පච්ඡා න විලාපකාලො.
2779. න වඤ්ඤී මොකෙඛා මම විසකයෙන<sup>4</sup>  
 ගහඛාන පච්ඡා ගමනාය පණෙත,  
 නං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය  
 සච්චානුරකඛි පුනරාවජී සසං.
2780. කීං කච්චජාතං අනුතප්පනී තං<sup>5</sup>  
 පතතං සමීපං මරණසස රාජ,  
 ආචිකඛ මෙ තං අපි සකඤ්ඤෙමු  
 අනුජානිතුං ආගමනාය පණෙත.
2781. කතා මයා බ්‍රාහ්මණසස ධනාසා  
 තං සඛගරං පටිමොකඛං<sup>6</sup> න මුත්තං,  
 තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය  
 සච්චානුරකඛි පුනරාවජී සසං.
2782. යං තෙ කතා බ්‍රාහ්මණසස ධනාසා  
 තං සඛගරං පටිමොකඛං න මුත්තං,  
 තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය  
 සච්චානුරකඛි පුනරාවජසසු.
2783. මුත්තො ව සො පුරිසාදසස හඤ්ඤා  
 ගහඛා සකං මජ්ඣරං කාමකාමී,  
 තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය  
 ආමනනාසී පුනත මලීනසතතං.<sup>7</sup>
2784. අජෙජව රජජං අභිසෙවයසසු  
 ධමෙඤ්ඤා රචෙධසු ජනෙසු වාපි,<sup>8</sup>  
 අධමමකාරො ව තෙ මාහු රචෙධ  
 ගච්ඡාමහං පොරිසාදසස ඤ්ඤෙන.

---

1. පච්චෙධා - වී.  
 2. පසදං ඉමං - වී.  
 3. සසමානො - වී. මජ්ඣං. සයා.  
 \* ජීසච්ඡනඤ්ඤි හවිතඛිඛං  
 4. නිකකයෙන - මජ්ඣං. සයා.  
 5. අනුතප්පෙනං - මජ්ඣං.  
 6. පටිමුක්කං - මජ්ඣං.  
 7. මලීනසතතං - වී. මජ්ඣං. සයා.  
 8. ධමමං වරසසු පුරෙසුචාපි. - ම. ධමමංවරෙසසු පරෙසු - මජ්ඣං.

2777. මුව දඩයමට පිවිසියා වූ ජයද්දීය නම් වූ පංචාල රජ තොප විසින් අසන ලද්දේ ද ඒ මම පර්වත පාර්ශවයන්හි ද වනයන්හි ද හැසිරෙමි. මේ පසදමාගයා අනුභව කරව. අද මා මුදවයි ජයද්දීය රජ තෙම කීයේ ය.

2778. මා විසින් හිංසා කරනු ලබන තෙපි මා සතු දෙසින් ම තමා විකුණාගන්නහු යැ. තා පළමු අනුභව කොට අනුභව කරනු කැමැති වූ මේ පසද මුවා පසුව කන්නෙමි. තොපට මේ වැලැපීමට කාලය නො වේ යයි යක්ෂ තෙම කීයේ ය.

2779. ඉදින් මට ගනුදෙනුවෙන් මිදීමෙක් නැද්ද, එහෙයින් ගොස් බමුණාට ඒ පොරොන්දු ධනය දී හෙට උදෑසන පෙරළා ඊමට ප්‍රතිඥා ැනුව. සත්‍යච්චනය රක්තෙමි නැවත මෙහි එන්නෙමි යි රජ තෙම කීයේ ය.

2780. මහරජ, මරු සමීපයට පැමිණි තොප කිනම් කර්මයක් තවා ද? හෙට උදෑසන ඊමට හැක්කහු නම්, අවසර දෙන්නට හැක්කෙමු. එය මට කියව යි කීයේ ය.

2781. මා විසින් බ්‍රාහ්මණයාහට යම් ධනාශාවක් කරන ලද්දී නම්, එය මා විසින් නොමුදන ලදි. ඒ පොරොන්දුව බ්‍රාහ්මණයාහට දී සත්‍යච්චනය රකිමින් නැවත පෙරළා එන්නෙමි යි රජ තෙම කීයේ ය.

2782. තොප විසින් බ්‍රාහ්මණයාහට යම් ධනාශාවක් ඇති කරන ලද්දී නම් ඒ පොරොන්දු ඇපය නොමුදන ලද්දේ ය. බ්‍රාහ්මණයාහට ඒ පොරොන්දු ධනය දී සත්‍ය රක්තේ නැවත පැමිණෙව යි යක්ෂ තෙම කීයේ ය.

2783. කාමයන් කැමැති හෙ පොරිසාදයාගේ අතින් මිදුණේ සිය මැදුරට ගොස් ඒ පොරොන්දු ධනය බ්‍රාහ්මණයාහට දී අලීනසත්ත නම් පුත් කුමරු කැඳවූයේ ය.

2784. පුත්‍රය, අද ම රාජ්‍යයෙහි අභියෙක වෙව. රටවැසියන් කෙරෙහි ද ජනයන් කෙරෙහි ද දූහැමින් රාජ්‍යය කරව. තොපගේ රටෙහි අධිර්මයෙන් රාජ්‍යය කිරීමෙක් නම් නො වේවා, මම පොරිසාදයාගේ සමීපයට යමි.

2785. කිං කම්ම කුබ්බං නව දෙව පාදෙ  
නාරාධයිං තදිච්ඡාමී සොකුං,  
යමඡ්ඡ රඡ්ඡමභි උදස්සයෙ කිං  
රඡ්ඡමපි න ඉච්ඡයාං<sup>1</sup> තයා චිනා අහං.
2786. න කම්මුනා වා වචසාව තාත  
අපරාධිනොහං කුචියං සරාමී,  
සන්ධිකඤ්ච කකා පුරිසාදකෙන  
සච්චානුරකඛී පුනහං ගමීසසං.
2787. අහං ගමීසසාමී ඉධෙව හොති  
නාඤ්චී තනො ජීවනො චිපපමොකෙඛා,  
සචෙ කුචං ගච්ඡයිසෙව රාජ  
අහමපි ගච්ඡාමී උහො න හොම.
2788. අදධා හි තාත සතානෙස ධම්මො  
මරණා ව මෙ දුක්ඛතරං තදස්ස,  
කම්මාසපාදෙ තං යද පච්චා  
පසඤඤා ඛාදෙ හීද රුකඛි<sup>2</sup>සුලෙ.
2789. පාණෙන නෙ පාණමහං නිමීසසං  
මා කම්මො පොරිසාදස්ස ඤානෙ,  
එතඤ්ච නෙ පාණමහං නිමීසසං  
තඤ්චා මතං ජීවිතස්ස වරෙමී.<sup>3</sup>
2790. තනො හචෙ ධිතිමා රාජපුත්තො  
වඤ්චිකු මාකුචා පිකුචිව පාදෙ,  
දුබ්බිසස් මාතා නිපතී පච්චා<sup>4</sup>  
පිතස්ස පහඤඤා භජානී කඤ්චී.
2791. තං ගච්ඡන්තං තාව පිතා විදිකා  
පරමමුඛො වඤ්චි පඤ්ඤාලීකො,<sup>5</sup>  
සොමො ව රාජා වරුණො ව රාජා  
පජාපතී වඤ්චා සුරියො ව  
එතෙහි ගුණො පුරිසාදකම්හා  
අනුඤ්ඤාතො සොඤ්චී පච්චෙහි තාත.
2792. යං දණ්ඩකාරකඤ්ඤාගතස්ස මාතා  
රොමස්සකා<sup>6</sup> සොඤ්චානං සුගුණා,  
තනො අහං සොඤ්චානං කරොමී  
එතෙන සච්චිත සරත්ත දෙවා.  
අනුඤ්ඤාතො සොඤ්චී පච්චෙහි පුත්ත.

1. නිච්ඡයා - මජ්ඣං.  
2. හීදරුකඛි - මජ්ඣං.  
3. වච්ඡෙසමී - චී. මජ්ඣං. සයා,  
4. නිපාතාපච්චා - චී - පච්චා - මජ්ඣං.,  
5. පඤ්ඤාලීකො - චී. පඤ්ඤාලීකො - මජ්ඣං.,  
6. රාමස්සකාසී - මජ්ඣං.

2785. දේවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේට කිනම් කර්මයක් කරමින් සතුටු නො කෙළෙමි ද? යම් හෙයකින් අද නුඹ මා රාජ්‍යයෙහි අභිෂෙක කරන්නෙහි ද, එය අසන්නට කැමැත්තෙමි. නුඹ වහන්සේගෙන් වෙන් ව මම රාජ්‍යය ද නො කැමැත්තෙමි කුමාරයා කියේ ය.

2786. පුත්‍රය, මම නුඹගේ ක්‍රියාවකින් හෝ වචනයකින් හෝ සිදු වූ අපරාධයක් සිහි නො කරමි. මම පොර්සාදයා සමග පොරොන්දුවක් වී ආයෙමි. සත්‍යය රක්තෙමි නැවත මම එහි යන්නෙමි යි රජ තෙම කියේ ය.

2787. පියාණන් වහන්ස, මම යන්නෙමි. නුඹ වහන්සේ මෙහි ම වුව මැනැවි. ඒ පොර්සාදයා කෙරෙන් ජීවත්වන්නහුගේ මිදීමෙක් නම් නැත්තේ ය. ඉදින් නුඹ යන්නෙහි ම නම් මම ද යන්නෙමි. එසේ ඇති කල්හි අපි දෙදෙනා ම නො වන්නෙමු යි කුමාර තෙම කියේ ය.

2788. පුත්‍රය, මෙය එකාන්තයෙන් ම සත්පුරුෂයන්ගේ ස්වභාවය වේ. එසේ වුවත් යම් දවසක කම්මාසපාද නම් වූ පොර්සාද තෙම නියුණු හුලින් ඇත පලභා නුඹ කන්නේ ද එය මට මරණයටත් වඩා දුකෙකැ යි රජ තෙම කියේ ය.

2789. පිය රජපුරුවෙහි, මම නුඹවහන්සේගේ පණින් මාගේ පණ පරිවර්තනය කරන්නෙමි. නුඹ වහන්සේ පොර්සාදයාගේ ළඟට නො යන සේක්වා, යම් හෙයකින් නුඹ වහන්සේගේ ප්‍රාණය හා මාගේ ප්‍රාණය මාරු කරන්නෙමි, යන යමෙක් වේද එහෙයින් මම ජීවත්වීමට වඩා මරණය කැමැත්තෙමි යි කියේ ය.

2790. ඉන්පසු එකාන්තයෙන් ධෛර්‍යවත් රාජපුත්‍ර තෙමේ මවගේ ද පියාගේ ද පා වැන්දේ ය. මොහුගේ මවු නොමෝ දුක් ඇත්තී බිම ඇද වැටුණි. මොහුගේ පිය තෙම අත් බැඳගෙන හඬයි.

2791. පළමු කොට පියරජ තෙමේ යනනා වූ ඔහු දැන ඇඳිබැඳගත්තේ වදියි. පුත්‍රය, සොම දෙවරප ද වරුණ දෙවරප ද මහබඹහු ද සඳ ද හිරු ද, යන මේ දෙවියන් විසින් රක්තා ලද නුඹ පොර්සාදයා කෙරෙන් අවසර ලද්දේ සුවසේ පෙරළා පැමිණෙත්වා යි ආශංසනය කෙළේ ය.

2792. දණ්ඩකාරණයට ගියා වූ රාම නම් තැනැත්තහුට මනාව රක්තා ලද ඔහුගේ මව යම්බඳු සුවයක් කළා ද, ඒ සුවය මම අද නුඹට කරමි. පුත්‍රය, මේ සත්‍යය කරණකොට ගෙන දෙවියෝ සිහි කරත්වා, පොර්සාදයාගෙන් අවසර ලද්දෙහි සුවසේ පෙරළා එවයි මව සත්‍යක්‍රියා කළා ය.

- 2793. ආචී රහො වාපි මනොපදෙසං  
නාහං සරෙ ජාතුමලිනසනෙ,  
එතෙන සචේචන සරනතු දෙවා  
අනුඤ්ඤාතො සොඤ්චී පචේචනි භාත.
- 2794. යසමා ව මෙ අනධිමනොසි සාමී  
නවාපි මෙ මනසා අපජියොසි,  
එතෙන සචේචන සරනතු දෙවා  
අනුඤ්ඤාතො සොඤ්චී පචේචනි සාමී.
- 2795. බුහා උජ්ඣ වාරුමුඛො කුතොසි  
න මං පජානාසි වනෙ වසනතං,  
ලුඤ්ඤා මං ඤාතා පුරිසාදකොති  
කො සොඤ්චීමාජානමීධාවජෙය්‍ය.
- 2796. ජානාමී ලුඤ්ඤා පුරිසාදකො කං  
න තං න ජානාමී වනෙ වසනතං,  
අහඤ්ඤා පුතොසමී ජයඤ්චිසස  
මමජ්ඣ ඛාද පිතුනො පමොකඛා.
- 2797. ජානාමී පුතොති ජයඤ්චිසස  
තථාහි වො මුඛවච්ඡේඡා උභින්නං,  
සුදුකකරඤ්ඤාව කතං තචේදං  
යො මතතුමීචේජ<sup>1</sup> පිතුනො පමොකඛා.
- 2798. න දුක්ඛාරං කිඤ්චිමහෙස් මඤ්ඤා  
යො මතතුමීචේජ පිතුනො පමොකඛා,  
මාතුච්ච<sup>2</sup> හෙතු පරලොකගම්‍යාං  
සුඛෙන සග්ගෙන ව සම්පසුතො.
- 2799. අහඤ්ඤා ඛො අත්තනො පාපකිරියං  
ආචී රහො වාපි සරෙ න ජාතු,  
සඛිතාජානිමරණොභමසමී  
යචේච මෙ ඉධ තථා පරස්.
- 2800. ඛාදජ්ජ මංදනී මහානුභාව  
කරසු කිච්චානි ඉමං සරීරං,  
රුකඛසස වානෙ පපනාමී අග්ගා  
ජාදයමානො මඤ්ඤං කිමදෙසි මංසං.

---

1. යො මත මීචේජ - මජ්ඣං.  
2. මාතුච්ච - චී, මජ්ඣං.  
3. පරලොකං ගතො - මජ්ඣං.

2793. අලීනසත්තු නම් මාගේ සහොදරයා ඉදිරියෙහි හෝ රහසින් හෝ කළ සිත් වේදනාවක් එකාන්තයෙන් මම සිහි නොකරමි. සහොදරය, මේ සත්‍යය කරණකොට ගෙන දෙවියෝ සිහි කෙරෙත්වා, සහොදරය, පොරිසාදයාගෙන් අවසර ලද්දෙහි සුවසේ පෙරළා එවයි නැගණිය සත්‍යක්‍රියා කළා ය.

2794. මාගේ ස්වාමී වූ අලීනසත්තු කුමාරයාණෙනි, යම්හෙයෙකින් නුඹ වහන්සේ මා නො ඉක්මවාලූ සිත් ඇත්තහු ද එසේ ම මාගේ සිතින් ද නුඹ වහන්සේ අප්‍රිය නොවහු ද, මේ සත්‍යයෙන් දෙවියෝ සිහි කෙරෙත්වා, පොරිසාදයා කෙරෙන් අවසර ලද්දහු සුවසේ පෙරළා පැමිණෙත්වා යි අගමෙහෙසිය සත්‍යක්‍රියා කළා ය.

2795. මහත් වූ සාජු වූ මනොඤ වූ මුහුණක් ඇති නුඹ කොයි සිට ආයෙහි ද? වනයෙහි වසන්නා වූ මා ගැන නො දන්නෙහි ද? රෝදු වූ මා පුරුෂයන් කන්නෙකැයි දන්නා කවරෙක් නම් සුව පතා මෙහි එන්නේ ද?

2796. රෝදු වූ තැනැත්ත, නුඹ පුරුෂයන් කන්නෙකැ යි මම දනිමි. වෙනෙහි වෙසෙන්නා වූ නුඹ ගැන නො දන්නෙමි නොවෙමි. මම වනාහි ජයද්දීස රජුගේ පුත්‍ර වෙමි. පියාගේ මිදීම හෙතු කොටගෙන අද මා කව යි අලීනසත්තු කුමාරයා කීයේ ය.

2797. නුඹ වහන්සේ ජයද්දීස රජුගේ පුත්‍රයා යයි දනිමි. තමුන්නාන්සේලා දෙදෙනාගේ ම මුඛවර්ණය එකාකාර ය. යමෙක් පියාගේ මිදීම හෙතු කොට ගෙන මරණයට කැමැති වේ නම්, මෙය නුඹ විසින් කරන ලද ඉතා දුෂ්කර දෙයකි.

2798. යමෙක් පියාගේ මිදීම හෙතු කොට ගෙන හෝ මවගේ මිදීම හෙතු කොට ගෙන හෝ මරණයට කැමැති වන්නේ නම්, හෙතෙම පරලොව ගොස් ස්වර්ගයෙහි වූ සැපයෙන් යුක්ත වේ. එහෙයින් මෙහි ලා කිසි දුෂ්කරයක් ගැන නො හඟිමි යි කුමාර තෙමේ කීයේ ය.

2799. මම ද වනාහි ඉදිරියෙහි හෝ රහසිගත ව හෝ කිසි-විටෙකැ තමන්ගේ පාපක්‍රියාවක් සිහි නො කරමි. මම නුවණින් පිරිසිදින ලද ජාති මරණ ඇත්තෙමි වෙමි. මට මේ ලොකයෙහි යම්සේ ද පරලොව ද එසේම ය.

2800. මහත් අනුභව ඇත්ත, අද මා අනුභව කරව. මේ ශරීරයෙන් කළයුතු උඩ කරව. ගස් කෙළවරකින් හෝ තා පිණිස මම වැටෙමි. කැමැති වන්නෙහි නුඹ මාගේ මස් අනුභව කරව යි කුමාර තෙමේ කීයේ ය.

2801. ඉදඤ්ඤා තෙ රුච්චනී රාජපුත්ත  
 වජාසී පාණං පිතුතො පමොක්ඛා,  
 තසමානිභ කිං<sup>1</sup> තරමානරුපො  
 සමහඤ්ඤ කට්ඨානී ජලෙහී අග්ගිං.
2802. තතො හවෙ ධිතිමා රාජපුත්තො  
 දුරු<sup>2</sup> සමාහකි<sup>3</sup> මහත්තමග්ගිං,  
 ආදීපයිකා<sup>4</sup> පච්චෙදයිකා  
 ආදීපිතොදනී මහායමග්ගිං.
2803. බාදජ්ජ මං දනී පසඤ්ඤාකාරී  
 කිං මං මුහුං පෙකඛසී හට්ඨලොමො,  
 තථා තථා තුඤ්ඤමහං කරොමී  
 යථා යථා මං ඡාදයමානො<sup>5</sup> අදෙසී.
2804. කො තාදීසං අරහනී බාදිතායෙ  
 ධම්මෙ ධීතං සච්චවාදීං වදඤ්ඤං,  
 මුඛාපි තසස විච්චෙය්‍යා සත්තධා  
 යො තාදීසං සච්චවාදීං අදෙය්‍යා.
1805. ඉදං හී සො<sup>\*</sup> බ්‍රාහ්මණං<sup>6</sup> මඤ්ඤමානො  
 සසො අවාසෙසී සකෙ සරිරෙ,  
 තෙනෙව සො වජ්ඣමා දෙවපුත්තො  
 සසඤ්ඤො කාමදුහජ්ජ යකඛි.
2806. වජ්ඤෙ යථා රාහුමුඛා පමුත්තො  
 විරොචනෙ පණ්ණරසෙව භානුමා,  
 ඵචං තුචං පොරිසාද පමුත්තො  
 විරොච කම්මලෙ මහානුභාව,  
 ආමොදයං පිතරං මාතරඤ්ඤා  
 සබ්බෙඛා ච තෙ නඤ්ඤ ඤාතිපකෙඛා.
2807. තතො හවෙ ධිතිමා රාජපුත්තො  
 කතඤ්ඤි පරියගා<sup>7</sup> පොරිසාදං,  
 අනුඤ්ඤාතො සොත්ථී සුඛී අරොගො  
 පච්චාගමා කම්මලමලිනසකො.
2808. නං තෙගමා ජානපද ව සබ්බෙ  
 හකාචරොහා රථිකා පක්ඛිකා ච,  
 නමසසමානා පඤ්ඤිකා උපාගමුං  
 නමඤ්ඤි තෙ දුක්ඛාරකාරකොසීති.

ජයදීපජාතකං.

1. තසමානි සො කිං - මජ්ඣං.  
 2. දුරු - මජ්ඣං, ස්‍යා.  
 3. සමාහකි - මජ්ඣං.  
 4. සඤ්ඤිකා - වී. මජ්ඣං.  
 5. ඡාදමානො - මජ්ඣං, ස්‍යා.  
 \* 'ඉදං හී සො' ඉති සබ්බසු. 'ඉදං හී සො' ඉති භවිතඛං.  
 6. බ්‍රාහ්මණ - මජ්ඣං.  
 7. පරියගග - ස්‍යා, පරියාය - මජ්ඣං.



2801. රාජපුත්‍රය, නුඹ පියාගේ මිදීම කැමැත්තෙහි ප්‍රාණය හර-  
තෙහි. එහෙයින් නුඹ වහා හර ඇති දර ගෙනවුත් ගිනි දල්වව.

2802. ඉන්පසු නුවණැති රාජපුත්‍ර තෙමේ දර රැස්කොට මහත් වූ  
ගින්නක් දල්වා දැන් මේ මහගින්නක් මා විසින් දල්වන ලද්දේ යයි  
දන්වී ය.

2803. බලාක්කාරකම් කරන ස්වභාවය ඇති තැනැත්ත, අද  
දැන් මා අනුභව කරව. ලොමුදහගත්තේ කුමක් නිසා මා දෙස  
නැවත නැවත බලන්නෙහි ද? යම් යම් පරිද්දෙකින් කැමැති වන්නෙහි  
මා අනුභව කරන්නෙහි ද? ඒ ඒ පරිද්දෙන් නුඹගේ වචනය මම  
කරමි යි කුමාර තෙම කීයේ ය.

2804. ධර්මයෙහි පිහිටි සත්‍ය වචන ඇති ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ  
වචන දන්නා වූ නුඹ වැන්නකු අනුභව කරන්නට කවරෙක් නම්  
සුදුසු වේ ද? යමෙක් නුඹ වැනි සත්‍ය වචන ඇත්තකු අනුභව  
කරන්නේ නම් ඔහුගේ මුදුන ද සත්කඩක් වැ පැළෙන්තේ යයි  
පොරිසාදයා කීයේ ය.

2805. මේ වනාහි සස පණ්ඩිත තෙම බ්‍රාහ්මණයෙකැ යි හභී-  
මින් ස්වකීය ශරීරමාංශය දීම පිණිස බමුණා වාසය කරවී ද යක්‍ෂය,  
එහෙයින් ම ඒ වන්දිදිව්‍යපුත්‍ර තෙම සසලාඤ්ජන සහිත වූයේ  
ප්‍රසිද්ධ වැ ප්‍රථම වර්ධනය කරන්නේය යි කීයේ ය.

2806. යම්සේ රාහුමුඛයෙන් මිදුණු පසලොස්වකිහි වන්දු තෙම  
බබළා ද, යම්සේ සුයඝ්‍රයා බබළා ද, එපරිද්දෙන් මහත් අනුභාව ඇති  
කුමාරය, පොරිසාදයාගෙන් මිදුණා වූ නුඹ පියා ද මව ද සතුටු  
කරමින් කම්පිලල දෙශය බබළව. නුඹගේ සියලු නෑ පිරිවර ද  
සතුටුවේවා, (යි පොරිසාදයා පවසා මහසත්හු පිටත් කෙළේ ය.)

2807. ඉක්බිති ප්‍රාඤ වූ අලිනසත්ත රාජපුත්‍ර තෙම පොරිසාදයාට  
කළ ඇදිලි ඇත්තේ පෙරලා ගියේ ය. පොරිසාදයා විසින් දනුදන්නා  
ලද කුමාර තෙම සුව ඇත්තේ නිශ්චය වූයේ කම්පිලල දෙශයට  
සුවසේ ගියේ ය.

2808. නියමිගම් වැස්සෝ ද දනව වැස්සෝ ද ඇතරුවෝ ද  
රච සෙනහ ද පාබල සෙනහ ද යන සියල්ලෝ ම බැඳිලි ඇත්තාහු  
(නමස්කාර කරමින්) නුඹ වහන්සේ දුෂ්කර ක්‍රියා කරන්නෙක්  
වන්නාහු ය. නුඹ වහන්සේට නමස්කාර වේවා යි කියමින් එළඹීයාහ.

4. ඡද්දනතපාතකං

- 2809. කීනත්‍ර සොවසි අත්‍රාචණි, පණ්ඩුසි වරවණ්ණි,  
මීලායසි විසාලකඛි මාලාව පරිමද්දිකා.
- 2810. දෙහළො මෙ මහාරාජ සුපිනනෙතත්‍රපච්චගා,  
න ඡසා සුලහරුපොච යාදියො මම දෙහළො.
- 2811. යෙ කෙචි මාත්‍රසා කාමා ඉධ ලොකසමි නන්දනෙ,  
සබ්බෙ තෙ පච්චිරා මය්හං අභනෙත දමමි දෙහළං.
- 2812. ලුද්ද දෙච් සමායත්‍ර යෙ කෙචි චිජිතෙ තච,  
එතෙසං අභමකඛිසසං යාදියො මම දෙහළො.
- 2813. ඉමෙ තෙ ලුද්දකා දෙචි කතභස්වා විසාරද,  
චනත්‍රච මිගඤ්ඤ ච මමසෙච චත්‍රජීවිතා.
- 2814. ලුද්දපුත්තා කීදාමෙච යාවනෙතත්‍ර සමාගතා,  
ජබ්බිසාණං ගජං සෙතං අද්දසං සුපිනෙ අභං,  
තස්ස දනෙතභි මෙ අකො අලාභෙ තත්ථී ජීවිතං.
- 2815. න නො පිතුතං න පිතාචිභානං  
දිට්ඨො සුතො කුඤ්ඤරො ජබ්බිසාණො,  
යමද්දසා සුපිනෙ රාජපුත්ති  
අක්ඛාභී නො යාදියො හත්ථීනාගො.
- 2816. දිසා චතස්සො විදිසා චතස්සො  
උද්ධං අධො දසදිසා ඉමායො,  
කතමං දිසං තිට්ඨති නාගරාජා  
යමද්දසා සුපිනෙ ජබ්බිසාණං.
- 2817. ඉතො උජුං උත්තරියං<sup>1</sup> දිසායං  
අතික්කමම සො සත්ත ගිරි බ්‍රහ්මනෙත,  
සුවණ්ණපසෙසා නාම ගිරි උළාරො  
සුපුපථිතො කිලුපුරිසාත්‍රචිණ්ණො.
- 2818. ආරුඤ්ඤ සෙලං භවනං කිත්තරානං  
ඔලොකය පබ්බතපාදමුලං,  
අථ දක්ඛසි මෙසසමානචණ්ණං  
නිග්‍රොධිරාජං අට්ඨසභස්සපාදං.<sup>2</sup>

---

1. උත්තරායං - සයා.  
2. අට්ඨසභස්සපෙරං - මජ්ඣං.

4. ඡද්දනන ජාතකය

2809. රත්වන් සිරුර ඇත්තිය. කුමක් නිසා ගොක කරහි ද? උතුම් ගර්චර්ණ ඇත්තිය, කුමක් නිසා පඩුවන් වෙහි ද? විශාල වූ ඇස් ඇත්තිය, අතින් මධනා ලද පියුම් මාලාවක් මෙන් කුමක් නිසා මලානික වෙහි ද? යි රජ ඇසී ය.

2810. මහරජ, මට සිහිනෙන් දෙලෙක් හටගත්තේ ය. මගේ යම්බඳු ඒ දෙලෙක් නම්, එය සන්තිඳුවීම පහසු නැතැ යි බියොව කීවා ය.

2811. එම්බා නැඤ්ඤ, මිනිසුන් පිළිබඳ වූ යම්කිසි කාම සම්පත්ති කෙනෙක් මෙලොව ඇද්ද? ඒ සියල්ල මට ඉතා සුලභ ය. මම තිගේ දෙළ දෙමි යි රජ තෙම කීය.

2812. දේවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේගේ රටෙහි වැද්දෝ පැමිණෙත්වා, මාගේ යම්බඳු වූ දෙලෙක් වේ ද, එය ඔවුන්ට මම කියන්නෙමි.

2813. එම්බා දේවිය, ඒ මේ වැද්දෝ කෘතහස්නතා ඇති නිර්භය වූවෝ වෙති. වනය දන්නෝ ද මුවන් දන්නෝ ද වෙති. මා සඳහා හරනලද දිවි ඇත්තෝ ද වෙත්.

2814. මෙහි යම්තාක් වැදි පුත්‍රයෝ රැස්වූවාහු ද? ඒ සියල්ලෝ මා කියන කරුණ අසවු. මම ස්වප්නයෙහි ෂඩ්වර්ණ දළ ඇති ශ්වෙත වර්ණ ඇතකු දිටිමි. උගේ දළවලින් මට ප්‍රයොජන ඇත්තේ ය. එය නො ලැබීමෙහි මාගේ ජීවිතය නැතැ යි දේවී කීවා ය.

2815. එම්බා දේවිය, අපගේ මවුපියන් විසින් ද මුත්තණුවන් විසින් ද ෂඩ්වර්ණ දළ ඇති ඇතෙක් දක්නා ලද බවක් නො මැ අසන ලද. රාජපුත්‍රිය, ස්වප්නයෙහි දී යම්බඳු ඇතකු දැක්කෙහි නම්, ඒ ඇතා යම්සේ නම් එය අපට කියව.

2816. ෂඩ්වර්ණ දළ ඇති යම්බඳු ඇතකු ස්වප්නයෙහි දැක්කා නම් සතර දිගය සතර අනුදිගය උඩය යටය යන මේ දස දිගුන් අතර කවර නම් දිසාවෙක්හි ඒ ඇත්රජ සිටි දැයි වැද්දෝ ඇසුහ.

2817. මොබින් උතුරු දිශාවෙහි කෙළින් මහත් පර්වත සතක් ඇත. එයින් සයක් ඉක්ම ගියතැන කිඳුරන්ගෙන් ගැවැසිගන්නා වූ මනාව පිපිගිය ස්වර්ණ පාර්ශ්ව නම් මහත් වූ පර්වතයෙක් වෙයි.

2818. කිඳුරන්ගේ වාස භවනය වූ ඒ පර්වතයට නැඟී පර්වත පාදයාගේ මුල බලව. එවිට මෙසයට සමාන වර්ණ ඇති අට-දහසක් මුල් ඇති නුගගසක් දක්නෙහි ය.

2819. තස්වච්ඡති කුඤ්ජරො ජබ්බිසාණො  
සබ්බසෙතො දුප්පසහො පරෙහි,  
රක්ඛනති නං අට්ඨසහසසනාගා  
රීසාදනාං වාතජවපහාරිනො.

2820. තිට්ඨනති තෙ තුමුලං පසසසනානා  
කුප්පනති වාතසසපි ඵරිතසස,  
මනුසසභුතං පන තස් දිසවා  
හසමං කරෙය්‍යං නාසස රජොපි කසසාති.

2821. බහු හි මෙ රාජකුලමි සනති  
පිළිඤ්ඤා ජාතරූපසස දෙවි,  
මුත්තා මණ්ඩෙවඵරියාමයා ච  
කිං කාහසි දනතපිළිඤ්ඤෙන,  
මාරෙතුකාමා කුඤ්ජරං ජබ්බිසාණං  
උද්භු සාතෙසසසි ලුද්දපුකෙන.

2822. සා ඉසසිනා දුක්ඛිනා වසමි ලුද්ද  
උද්ධකඤ්ඤි සුසසාමි අනුසසරතහි,  
කරොහි මෙ ලුද්දක ඵතමස්  
දසසාමි තෙ ගාමවරානි පකඤ්ඤි.

2823. කස්වච්ඡති කස්මුපෙති යානං  
වීථිසස කා නභානගතසස හොති,  
කප්ඤ්ඤි සො නභායති නාගරාජා  
කථං විජානෙමු ගතිං ගජසස.

2824. තස්ව සා පොකඤ්ඤි අදුරෙ  
රමමා සුතිස්වා ච මහොදීකා ච,  
සලපුපභිතා හමරගණානුචණ්ණා  
ඵස් හි සො නභායති නාගරාජා.

2825. සීසං<sup>1</sup> නභාතො උප්පලමාලධාරී  
සබ්බසෙතො පුණ්ණරිකතචඛරී,  
ආමොදමානො ගච්ඡති සනතිකෙ කං  
පුරකඛස්වා මහෙසිං සබ්බහද්දං.

2826. තස්ව සො උග්ගහෙස්වාන වාකාං  
ආදය තුණ්ණකඤ්ඤි ධනුකඤ්ඤි ලුද්දො,  
විකුරිය<sup>2</sup> සො සතභ ගිරි බ්‍රහතෙන  
සුවණ්ණපසසං නාම ගිරිං උලාරං.

1. සීතං - මජ්ඣං.  
2. වතුරෙයා

2819. එහි ෂඩ්වර්ණ දළ ඇති තනි සුදු පැහැයෙන් යුත් අන්‍යයන් විසින් මැඩලිය නො හැකි ඇත්රජ හිඳියි. රිය භිසකට සමාන දළ ඇති වාන වේගයෙන් ගොස් සතුරන්ට පහර දෙන්නා වූ අටදහසක් ඇත්හු ඒ ඇතු ආරක්ෂා කෙරෙත්.

2820. ඒ ඇත්හු බිහිසුණු ලෙස ප්‍රශ්වාස කරමින් සිටිත්. කම්පා වූ වාතයට ද කීපෙන්. එහි දී මිනිස් වූවකු දක අළු කරන්නාහ. ඔහුගේ ධූලි ද ඉතිරි නො වන්නේය යි දේවී නොමෝ කීවා ය.

2821. එමබා දේවීනි, මේ රජකුලයෙහි රන්මුවා පළඳනාවෝ ද මුතු මැණික් වෙරළ මිණිමුවා බොහෝ පළඳනාවෝ ද ඇත්තාහ. දළ පැළඳුමෙන් කවරක් කරන්නට ද? ෂඩ්වර්ණ දළැති ඇතු මරවනු කැමැත්තී වෙහි. නො එසේ නම් වැදි පුත්‍රයන් නස්වනු කැමැත්තෙහි ද? යි වැදි පුත්‍රයා ඇසී ය.

2822. වැදි පුත්‍රය, ඒ මම හටගත් ඊර්ෂ්‍යා ඇත්තී දුකින් පෙළුණිම ද වෙමි. එය සිහි කරමින් මම මත්තෙහි ද සුසුම් ලත්තෙමි. වැදි පුත්‍රය, මාගේ මේ කාරණය කරව. තට ගම්වර පසක් ද දෙන්නෙමි යි දේවීය කීවා ය.

2823. දේවීනි, ඒ හස්තිනාග තෙම කොතනක වෙසේ ද? කිනම් තැනක සිටීමට පැමිණියේ ද? නැමට ගියා වූ ඔහුගේ ගමන් මාර්ගය කවරෙක් ද? හේ කෙසේ ස්නාන කෙරේ ද? ඇතුගේ ගතිය (පිළිවෙළ) කෙසේ නම් දැනගනිමු දැ යි වැදි තෙම ඇසුවේ ය.

2824. ඒ වාසස්ථානයෙහි ම නුදුරුතන්හි සිත්කලු මනා තොටුපළක් ඇති මහත් ජලයෙන් යුත් මනාව පිපිගිය බමර සමූහයා විසින් ගැවැසිගත් ඒ පුෂ්කරණියක් (ජද්දනන නම් විල) ඇත්තේ ය. ඒ හස්තිරාජ තෙම මෙහි ස්නානය කරයි.

2825. හිස පටන් නැවැවූ උපුල් මල් දරන්නා වූ සියල්ල සුදු වූ හෙළ පියුම් බඳු සමින් යුත් ගරීර ඇති ඇත්රජ තෙම සතුටු වෙමින් “සබ්බඥා” නම් මෙහෙසිය පෙරට කොට ස්වකීය වාසස්ථානයට පැමිණියේ යයි දේවී නොමෝ කීවා ය.

2826. ඒ වැදි තෙම එහි දී ම දේවීයගේ වචනය ඉගෙන හියවුර ද මහදුන්න ද ගෙන මහත් වූ පර්වත හත ඉක්මවා “සුවණ්ණපසස” නම් වූ මහාපර්වතය දැන ගත්තේ ය.

- 2827. ආරුඤ්ඤාසෙලං භවනං කිංචරානං  
 ඔලොකධී පබ්බතපාදමූලං,  
 තස්සද්දසා මෙසසමානවණණං  
 නිග්‍රොධිරාජං අට්ඨසභස්සපාදං.
- 2828. තස්සද්දසා කුණුරං ජබ්බිසාණං  
 සබ්බසෙනං දුප්පසභං පරෙහි,  
 රකඛනති තං අට්ඨසභස්සනාගා  
 ඊසාදනතා වාතජවපභාරිනො.
- 2829. තස්සද්දසා පොකඛරණං අදුරෙ  
 රලං පුත්තිකුඤ්ඤා මහොදිකඤ්ඤා,  
 සමුපුප්පිතං භමරගණානුවිණණං  
 යස්මි භී යො නභායති නාගරාජා.
- 2830. දිස්වාන නාගස්ස ගතිං ධීර්ඤ්ඤා  
 වීරීස්ස යා නභානගතස්ස භොති,  
 ඔපානමාගඤ්ඤී අනරියරුපො  
 පයොජිතො විතචසානුගාය.
- 2831. බණ්ඩානා<sup>1</sup> කාසුං ඵලකෙහි ඡාදයි  
 අනන්තමොධාය ධනුඤ්ඤා ලුඤ්ඤා,  
 පස්සාගතං පුච්චසලෙලන නාගං  
 සමප්පයි<sup>2</sup> දුක්ඛට්ඨකමෙකාරී.
- 2832. විඤ්ඤා ච නාගො කොඤ්ඤාමනාදී සොරං  
 සබ්බව නාගා නිනතදුං සොරරුපං,  
 තිණඤ්ඤා කච්ඨඤ්ඤා වුණණං කරොනතා  
 ධාවිංසු තෙ අට්ඨ දිසා සමනතතො.
- 2833. වධිස්සමෙතනති පරාමසනොතා  
 කාසාවමදකඛි ධජං ඉසිනං,  
 දුක්ඛන පුට්ඨසුදපාදී සඤ්ඤා  
 අරභඤ්ඤා සඤ්ඤා අවජ්ඣරුපො.
- 2834. අනික්ඛසාවො කාසාවං යො වස්මං පරිදභස්සති,  
 අපෙනො දමසචෙවන න යො කාසාවමරහති.
- 2835. යො ච වනතකසාවස්ස සීලෙසු සුසමාහිතො,  
 උපෙනො දමසචෙවන ස වෙ කාසාවමරහති,

---

1. කචාන - ටී.  
 2. සමප්පි - මජ්ඣ.  
 3. දුක්ඛන - ටී.

2827. කිඳුරන්ගේ වාසභවනය වූ පර්වතයට නැග පර්වතයාගේ පාමුල බැලුවේ ය. එහි මෙසයට සමාන වර්ණ ඇති අට දහසක් මුල් ඇති නුගගස දුටුවේ ය.

2828. එහි ෂඩ්වර්ණ දළ ඇති සියල්ල සුදු වූ අන්‍යයන් විසින් මැඩ පැවැත්විය නො හැකි හස්තියා දක්කේ ය. රියහිස සමාන දළ ඇති වාත වේගයෙන් ගොස් පහර දෙනසුලු වූ අට දහසක් හස්තීහු ඒ ඇත්රජු ආරක්ෂා කරත්. යම් තැනෙකහි ඒ හස්තිරාජයා ස්නානය කෙරේ ද,

2829. එහි කුදුරු තන්හි පිහිටි සිත්කලු යහපත් තොටුපලක් ඇති, මහත් දියෙන් පිරුණු මනාව මල් පිපිහිය බමර සමූහයා විසින් ගැවැසිගත් පොකුණ දුටුවේ ය.

2830. ඇත්රජහු ගමන් කරන තැන් ද නැවැතී සිටින තැන් ද ස්නානයට ගියා වූ මොහුගේ යම් ගමන් වීරියක් වේ නම් එය දැක චිත්ත වසභයට ගියා වූ මෙහෙසිය විසින් මෙහෙයවන ලද අන්‍යාඪී ස්වභාව ඇති වැදි තෙමේ වළක් සැරුවේ ය.

2831. වැදි තෙම වළක් සාරා තමන් ද දුන්න ද එහි ප්‍රවේශ කරවා පුවරු වලින් වැසුවේ ය. නපුරුකම් කරනසුලු වූ ඒ වැදි තෙම තමන් පාර්ශවයෙහි ආවා වූ ඒ ඇත්රජුට මහත් වූ ඊයකින් විද්දේ ය.

2832. විදිනලද ඇත් තෙමේ භයානක ලෙස කුඤ්ඤාද කෙළේ ය. සියලු හස්තීහු ම භයානක ලෙස කුඤ්ඤාද කළාහු ය. ඒ හස්තීහු තෘණ ද කාෂ්ට ද සුණු කරමින් භාත්පස අටදිගට ම දිව්වෝ ය.

2833. මොහු තසම් යි පරාමර්ශනය කරන්නේ සෘෂීන්ගේ ධවජය වූ කාෂාය වස්ත්‍රය දුටුවේ ය. දුකින් ස්පර්ශ කරන ලද්ද වූ ඒ ඇත්රජුට රහතුන්ගේ ධවජය සත්පුරුෂයන් විසින් නො නැසියයුතු යයි හැඟීමක් පහළ විය.

2834. යමෙක් වනාහි රාගාදී කෙලෙස් කසටින් යුක්ත වූයේ ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් හා වාක්සත්‍යයෙන් තොර වූයේ කසාවත් දරයි ද හේ කසාවත් දැරීමට නුසුදුසු වේ.

2835. යමෙක් වනාහි ආයඪී මාර්ගයෙන් වමාරා දමූ කෙලෙස් කසට ඇතිවැ සිවුපිරිසිදු සිල්හි පිහිටියේ නම් ඉඳුරන් දැමීමෙන් හා ඇත්ත කීමෙන් ද යුත් ඔහු කසාවත් දැරීමට සුදුසුය.

2836. සමඵපිතො පුට්ඨසලෙට්ඨන නාගො  
 අද්ධව්විතො ලුඤ්ඤං අජ්ඣිභාසී,  
 කිමකුසං කිසස වා සමම හෙතු  
 මම. වධි කසස වාසං පයොගො.
2837. කාසිසස රඤ්ඤා මහෙසී හදනොත  
 සා පුජිතා රාජකුලෙ සුභඤ්ඤා,  
 තං<sup>1</sup> අඤ්ඤා සා ව මම. අසංසී  
 දනොතභි අපොතී ව ම. අවොව.
2838. බහු භී මෙ දනතපුගා උළාරා  
 යෙ මෙ පිතුනඤ්ඤා පිතාමභානං,  
 ජානාති සා කොධනා රාජපුත්තී  
 විධස්සිකා වෙරමකාසී බාලා.
2839. උට්ඨෙහි කං ලුඤ්ඤා බරං ගහෙතො  
 දනොත ඉමෙ ඡිඤ්ඤා පුරා ලොථී,  
 වජ්ජාසී තං කොධනං රාජපුත්තං  
 නාගො හතො හඤ්ඤා ඉමසස දනතා.
2840. උට්ඨාය සො ලුඤ්ඤා බරං ගහෙතො  
 ඡෙත්වාන දනතානි ඤ්ඤාමසස,  
 වග්ගු සුභෙ අප්පට්ඨෙ පථබ්බා<sup>2</sup>  
 ආදය පසකාමී තතො භී බිප්පං.
2841. භයඤ්ඤා<sup>3</sup> නාගවධෙන අට්ඨා  
 යෙ තෙ නාගා අට්ඨ දිසා විධාච්චිං,  
 අදිසව්<sup>4</sup> පොසං ගජපව්ච්ඡිතං.  
 පච්චාගමිං යෙන සො නාගරාජා.
2842. තෙ තස් කඤ්ඤා රොදිත්ථ<sup>5</sup> නාගා  
 සීඝ්‍රස සකෙ පංසුකං ඔකිරිත්ථා,  
 අගම සු<sup>6</sup> තෙ සබ්බෙ සකං නිකෙතං  
 පුරකඤ්ඤා මහෙසීං සබ්බභඤ්ඤා.
2843. ආදය දනතානි ඤ්ඤාමසස  
 වග්ගු සුභෙ අප්පට්ඨෙ පථබ්බා,  
 සුවණ්ණරාජීහි සමනනාමොදරෙ  
 සො ලුඤ්ඤා කාසිපුරං උපාගමී  
 උපනෙසී සො රාජකඤ්ඤාය දනොත  
 නාගො හතො හඤ්ඤා ඉමසස දනතා.

---

1. සා තං අදය සාව - වි. සා. සා තං අදය සා - මජ්.සං.  
 2. පථබ්බා - වි.  
 3. භයච්ඡිතා - මජ්.සං, සා.  
 4. අදිසව්ත - මජ්.සං, සා.  
 5. රොදිත්වාන - මජ්.සං, සා.  
 6. ආගමිංසු - මජ්.සං, සා.



2836. මහත් වූ ඊයකින් විදිනු ලැබූ ඇත් තෙම දුෂිත නො වූ සිත් ඇත්තේ වැද්දට මෙසේ කියේ ය: යහළු වැදිපුත්‍රය, කුමක් පතමින් කුමක් හෙතු කොට ගෙන මට විද්දෙහි ද? මේ කවරකුගේ ප්‍රයෝගයෙක් ද?

2837. පින්වතුන් වහන්ස, කසී රජුගේ සුභද්‍රා නම් ඒ මහිෂිකා නොමෝ රජකුලයෙහි පුදන ලද්දී ය. ඕ නුඹ දුටුවා ය. ඕ නොමෝ දළවලින් ප්‍රයෝජන ඇතැ යි මට ද කීවා ය.

2838. මාගේ පියවරුන්ගේ ද මුත්තඤ්චවරුන්ගේ ද මහත් වූ බොහෝ දන්ත යුග්මයෝ ඇත්තාහ යි ඕ නොමෝ දන්තී ය. ක්‍රොධ ස්වභාව ඇති අඤාන වූ මා නසනු රිසි වූ, ඒ රාජපුත්‍රී නොමෝ වෙර කළා ය.

2839. වැදිපුත්‍රය, තෝ කියත ගෙන නැඟී සිටුව. මාගේ මරණයට පෙර මේ දළ සිඳුව. “හස්ති තෙම එකාන්තයෙන් නසන ලද. එබැවින් මේ ඔහුගේ දළ දෙක ගනුව” යි ඒ ක්‍රොධ ස්වභාවය ඇති රාජපුත්‍රියට කියව යි බෝසත් තෙම කියේ ය.

2840. ඒ වැදි තෙමේ ද කියත ගෙන නැඟීසිට උතුම් හස්තියාගේ දළ සිඳ මිහිපිට ඇති හැම දළයකට ම වඩා අසමාන වූ සොහො ඇති ඉතා යහපත් වූ ඒ දළ දෙක ගෙන එතැනින් වහා නික්ම ගියේ ය.

2841. ඇත්රජුට විදීමෙන් මරණ බියෙන් බියපත් වූ යම් ඒ හස්තිහු අට දිසාවට දිවගියාහු ද, ඇත් රජුගේ පසමිතුරු පුරුෂයා නො දැක ඒ ඇත්රජ යම් තැනෙක්හි නම් එහි පෙරළා පැමිණියාහු ය.

2842. ඒ ඇත්හු එහි හඩා වැලැප ස්වකීය හීස මත්තෙහි පස් විසුරුවා ගියහ. ඒ සියල්ලෝ ම සර්වභද්‍රා නම් මෙහෙසිය පෙරට කොට සිය නිවෙස් බලා ගියෝ ය.

2843. ඒ වැදි තෙම මිහිපිට තිබෙන හැම දළයකට ම වඩා මනොඥ වූ ද සුන්දර වූ ද අසමාන වූ ද රන්වන් රැසින් භාත්පස බබළන්නා වූ ද ඇත්රජුගේ දළදෙක රැගෙන කසී රටට පැමිණියේ ය. හෙ තෙමේ “හස්තිරාජ තෙමේ නසන ලද්දේ ය. මේ ඔහුගේ දළ දෙක ගනුව යි” රාජකන්‍යාවට දුන්නේ ය.

- 2844. දිසවාන දන්තානි ගජ්ඣමසස  
භතතුෂ්ඨියසස පුරිමාය ජාතියා,  
තසෙව තසසා හදයං අඵාලී  
තෙනෙව සා කාලමකාසි බාලා.
- 2845. \*සලොධිපතො ව මහානුභාවො  
සිතං අකාසි පරිසාය මජ්ඣෙ,  
පුළුභිංසු භිකූචු පුච්චුකචිතො  
නාකාරණෙ පාතුකරොතනි බුද්ධා.
- 2846. යමඤ්ජාඵ දහරිං කුමාරිං  
කාසාවච්ඡං අනගාරියං චරතනිං,  
සා ඛො තද රාජකඤ්ඤා අහොසි  
අහං තද නාගරාජා අහොසිං.
- 2847. ආදය දන්තානි ගජ්ඣමසස  
චගු සුභෙ අපච්චිමෙ පඵබ්බා,  
යො ලුඤ්ඤො කාසිපුරං උපාගමී  
සො ඛො තද දෙවදනො අහොසි.
- 8248. අනාවසුරං චිරරක්ඛසංසිතං  
උච්චාවචං චරිතමීදං පුරාණං,  
චිතඤ්ඤො චිතසොකො චිසලො  
සයං අභිඤ්ඤාය අහාසි බුද්ධා.
- 2849. අහං වො තෙන කාලෙන අහොසිං තස් භිකඛවො,  
නාගරාජා තද හොසිං එවං ධාරෙඵ ජාතකතනි.

ජද්දනනජාතකං.

### 5. සමභවජාතකං

- 2850. රජ්ජඤ්ඤා පටිපනනසමා ආධිපච්චං සුචිරත,<sup>1</sup>  
මහනනං<sup>2</sup> පතතුමිචජාමී චිජෙතුං පඵචං ඉමං.
- 2851. ධමෙමන නො අධමෙමන අධමෙමා මෙ න රුචවති,  
කිචෙචාව ධමෙමා චරිතො රඤ්ඤා හොති සුචිරත.
- 2852. ඉධ චෙචානිඤ්ඤා යෙන පෙච්චි<sup>3</sup> යෙන අනිඤ්ඤා,  
යසං දෙචමනුසෙසසු යෙන පපෙමු<sup>4</sup> බ්‍රාහ්මණ.

\* (සලොධිපතො ව මහානුභාවො ඉභාදිකා) ඉමාගාථා දසබලසස ගුණෙ වණෙණෙනති ධම්මසධ්‍යානකතෙරෙති යපිතා, අධ්‍යාකරා.

1. සුචිරතං - මජ්ඣං.
2. මහනනං - චී. මජ්ඣං.
3. පච්චි - මජ්ඣං.
4. පපෙමු - මජ්ඣං, සායා.

2844. පළමු ජාතියෙහි ප්‍රිය ස්වාමියා වූ උතුම් හස්තියාගේ දළ දෙක දැක එහිදී ම ඇගේ හදවත පැළුණේ ය. ඒ අඟු තැනැත්තිය එයින් ම කලුරිය කළා ය.

2845. බුද්ධත්වයට පත් මහත් අනුභාව ඇත්තා වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ පිරිස් මැද සිනා පහළ කළසේක. කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණා වූ භික්ෂුහු බුදුවරයෝ නම් නිකරුණේ සිනා පහළ නො කරති යි කාරණය විවළහ.

2846. මහණෙනි, කසාවත් හැන්ද වූ සසුන්හි පැවිදි ව වසන්නා වූ යම් තරුණ කුමරියක් දක්නහු ද ඕ තොමෝ වනාහි එකල්හි රාජකන්‍යාව වූවා ය. මම වනාහි එකල්හි ඇත්රජ වීමි.

2847. යමෙක් මිහිපිට නිබෙන දළ අතුරෙන් හැමට වඩා මනොඟු වූ යහපත් වූ අසම වූ දළ ගෙන කසී රටට ගියේ ද? හෙ වනාහි මෙකල දෙවදත්ත විය.

2848. පහ වූ කෙලෙස් දරට ඇති පහ වූ ශොක ඇති රාගාදී කෙලෙස් හුල් රහිත වූ බුදුරජ බොහෝ කලකට පෙර පුරුදු කරන ලද නොයෙක් ආකාර ඇති මේ පූර්ව චරිතය ප්‍රකාශ කොට වදළසේක.

2849. මහණෙනි, මම වනාහි එකල්හි ඒ ඡද්දන්ත විලෙහි වූයෙමි. එකල්හි ඇත් රජ ද වීමි. මෙසේ මේ ඡද්දන්ත ජාතකය දරවු.

ඡද්දන්තජාතක යි.

5. සමභව ජාතකය

2850. සුවීරත බ්‍රාහ්මණය, අපි මේ ඉදිපත් කුවර රාජ්‍යයට ද කුරුරට අධිපති භාවයට ද පැමිණියෙමු. දැන් මේ පෘථිවිය දිනන්-නටත් රාජ්‍යය මහත් බවට පමුණුවා ගන්නටත් කැමැත්තෙමු.

2851. එය ද ධර්මයෙන් වේ. අධර්මයෙන් නො වේ. අධර්මය රුවී නො වේ. සුවීරත නම් බ්‍රාහ්මණය, රජුගේ ම ධර්මයත් චරිතයත් සෙසු ජනයා විසින් අනුගමනය කටයුතු ය.

2852. බ්‍රාහ්මණය, යම් හෙයෙකින් මේ ලොකයෙහි ද නිත්‍ය නො ලබන ලද්ද වූ පරලොභිනී ද නිත්‍ය නො ලබන ලද වෙමු ද යම් හෙයෙකින් දෙවිමිනිසුන් අතුරෙහි යසසට පැමිණෙන්නෙමු ද එය කියනු මැනැවි.

2853. යොහං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා කතතුමිච්ඡාමි බ්‍රාහ්මණ,  
නං ඤං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණකතාහි පුච්ඡිතො

2854. නා ඤ්ඤානු විධුරා රාජ එතදක්ඛාතුමරහති,  
යං ඤං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා කතතුමිච්ඡසි ධනතීය.

2855. එහි ඛො පභිතො ගව්ඡ විධුරස්ස උපනතීකං  
නිකං රක්ඛපුච්ඡණණ්ණස හරං ගව්ඡ සුචීරත,  
අභිභාරං ඉමං දජජා අඤ්ඤානුසිට්ඨියා.

2856. සවාධිප්පාගා භාරඤ්ඤානු විධුරස්ස උපනතීකං,  
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා අසමානං සකෙ සරෙ.

2857. රඤ්ඤානු පභිතො දුතො කොරවාසස්ස යසස්සිතො,  
අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡෙසි ඉච්චබ්‍රවී යුධිට්ඨිලො  
නං ඤං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා විධුරකතාහි පුච්ඡිතො.

2858. ගඛං මෙ පිදහිස්සනති න නං සකෙකාමි බ්‍රාහ්මණ,  
අපිධෙතුං මහාසිත්ථුං නං කථං යො හවිස්සති  
න තෙ සකෙසාමි අකතාතුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡිතො.

2859. හදකාරො ච මෙ පුත්තො ඔරයො මම අනුජො,  
නං ඤං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා ගතවා පුච්ඡස්සු බ්‍රාහ්මණ.

2860. සවාධිප්පාගා භාරඤ්ඤානු හදකාරස්ස සනතීකං,  
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා නිසිතනං සමහි වෙසමති.

2861. රඤ්ඤානු පභිතො දුතො කොරවාසස්ස යසස්සිතො,  
අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡෙසි ඉච්චබ්‍රවී යුධිට්ඨිලො  
නං ඤං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා හදකාර බ්‍රවීහි මෙ.

2853. බ්‍රාහ්මණය, යම්බඳු මම එල වීපාක සංඛ්‍යාත අර්ථය ද මේ අර්ථයට හෙතු වූ ධර්මය ද කිරීමට කැමැත්තෙමි ද බ්‍රාහ්මණය, ඔබ විවාරන ලද්දේ ඒ අර්ථය ද ධර්මය ද මට කියව.

2854. ඤාණිය රජතුමනි, නුඹ වහන්සේ අර්ථය ද ධර්මය ද කිරීමට කැමැත්තහු ය යන යමක් වේ ද, මෙය ප්‍රකාශ කිරීමට විධුරපණ්ඩිතයා හැර අනෙකෙක් සුදුසු නො වේ යයි සුවීරන බ්‍රාහ්මණ තෙම කියේ ය.

2855. සුවීරන බ්‍රාහ්මණය, මෙහි එව. මා විසින් මෙහෙයන ලද්දෙහි විධුර පණ්ඩිතයන් සමීපයට යව. ස්වර්ණය පිළිබඳ නිෂ්ක දහසක් හැරගෙන යව. අර්ථයෙන් හා ධර්මයෙන් අනුශාසනා කිරීම පිණිස පූජා වශයෙන් මෙය දෙව යි රජ තෙම කියේ ය.

2856. ඒ භාරදවාජ ගොත්‍රයෙහි වූ සුවීරන බ්‍රාහ්මණ තෙම විධුර පණ්ඩිතයන් සමීපයට ගියේ ය. මහාබ්‍රාහ්මණ තෙමේ තම ගෙහි ආහාර අනුභව කරන්නා වූ ඔහු දුටුවේ ය.

2857. මම වනාහි යස පිරිවර ඇත්තා වූ කොරවාය රජු විසින් එවන ලද දූතයෙමි වෙමි. යුධිට්ඨිල ගොත්‍රයෙහි වූ ධනඤ්ජය රජ තෙම අර්ථය ද ධර්මය ද අසවයි මට කියේ ය. විධුර පණ්ඩිතය, විවාරන ලද නුඹ වහන්සේ ඒ අර්ථයත් ධර්මයත් මට කියා දෙනුමැන.

2858. බ්‍රාහ්මණය, මහාජනයාගේ නොයෙක් සිතුවිලි නැමැති ගහ වසන්තෙමි යි කටයුත්තෙක් මට ඇතිවිය. ඒ මම ඒ සිතුවිලි නැමිති මහමුහුදු වසන්නට නො පිළිවන් වෙමි. ඊට කෙසේ නම් අවකාශයක් වන්නේ ද එහෙයින් අර්ථය ද ධර්මය ද විවාරන ලද්ද වූ මම තොපට කියන්නට නො සමත්මි යි විධුර පණ්ඩිත තෙම කියේ ය.

2859. බ්‍රාහ්මණය, තමාට දව උපන් හදුකාර නම් ඔරස පුත්‍රයෙක් මට ඇත. නුඹ ඔහු වෙත ගොස් අර්ථයත් ධර්මයත් විවාරව යි විධුරපණ්ඩිතයා කියේ ය.

2860. ඒ භාරදවාජ තෙමේ හදුකාරයා කරා ගියේ ය. මහා බ්‍රාහ්මණ තෙමේ සිය ගෙහි හුන් ඒ හදුකාර කුමරා දුටුවේ ය.

2861. මම වනාහි යස පිරිවර ඇති කොරවාය රජහු වෙතින් පිටත්කර එවන ලද දූතයෙමි. යුධිට්ඨිල ගොත්‍ර ඇති ඒ රජ තෙම අර්ථයත් ධර්මයත් ගැන අසව යි කියේ ය. හදුකාරය, ඔබ ඒ අර්ථයත් ධර්මයත් මට ප්‍රකාශ කරනු මැනව.

2862. මංසකාජා<sup>1</sup> අවහාය ගොධං අනුපතාමහං,  
න නෙ සකෙසාමී අකබ්බාතුං අසං ධම්මඤ්ඤි පුච්ඡිතො.
2863. සඤ්ජයො නාම මෙ භාතා කණ්ටෙය්ඨා මෙ සුචීරත,  
තං තුං අසුඤ්ඤි ධම්මඤ්ඤි ගතඤ්ඤි පුච්ඡසු ඛ්‍රාහමණ.
2864. සවාධිපාගා භාරඤ්ඤාපො සඤ්ජයසස උපතන්කා,  
තමද්දස මහාබ්‍රහමා නීසිනතං සමනි වෙසඤ්ඤි.
2865. රඤ්ජකුහං පභිතො දුතො කොරවාසස යසසස්සිතො,  
අසං ධම්මඤ්ඤි පුච්ඡෙසි ඉච්චිච්චි යුධිට්ඨිලො  
තං තුං අසුඤ්ඤි ධම්මඤ්ඤි සඤ්ජයකබ්බාති පුච්ඡිතො.
2866. සද මං ගීලනී<sup>2</sup> මච්ච සායං පාතො සුචීරත,  
න නෙ සකෙසාමී අකබ්බාතුං අසං ධම්මඤ්ඤි පුච්ඡිතො.
2867. සමභවො නාම මෙ භාතා කණ්ටෙය්ඨා මෙ සුචීරත,  
තං තුං අසුඤ්ඤි ධම්මඤ්ඤි ගතඤ්ඤි පුච්ඡසු ඛ්‍රාහමණ.
2868. අබ්‍රහ්මනො වන භො ධම්මො නායං අසමාකරුවච්චි,  
තයො ජනා පිතාපුතනා තෙසු පඤ්ඤාය නො වීද.
2869. න නං සකෙසාථ අකබ්බාතුං අසං ධම්මඤ්ඤි පුච්ඡිතා,  
කථං නු දහරො ජඤ්ඤා අසං ධම්මඤ්ඤි පුච්ඡිතො.
2870. මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි<sup>3</sup> අපුච්ඡිතාන සමභවං,  
පුච්ඡිතා සමභවං ජඤ්ඤා අසං ධම්මඤ්ඤි ඛ්‍රාහමණ.
2871. යථාපි වජ්ජෙ විමලො ගච්ඡං ආකාසධාතුයා,  
සබ්බෙ තාරා<sup>4</sup>ගණෙ ලොකෙ ආභාය අතිරොචති.
2872. එච්චිසී දහරුපෙනා පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,  
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අපුච්ඡිතාන සමභවං  
පුච්ඡිතා සමභවං ජඤ්ඤා අසං ධම්මඤ්ඤි ඛ්‍රාහමණ.
2873. යථාපි රච්චකො මාසො ගිම්භානං හොති ඛ්‍රාහමණ,  
අනෙච්චඤ්ඤාහි මාසෙහි දුමස්සෙහි සොහති.

1. කාවං - වී,  
2. ගීලනෙ - වී. මජ්ඣං.  
3. මඤ්ඤාසි - සතා.  
4. තාර - වී. සතා. සබ්බාතර - මජ්ඣං.

2862. යම්සේ පුරුෂයෙක් මුට් මස් කද බීම තබා ගොයකු ලුහු බඳිද එමෙන් ම මම ගෙහි බිරිඳ සිටිය දී පරදරාවන් වෙන යමී. එහෙයින් අර්ථය ද ධර්මය ද විවාරන ලද්ද වූ මම තොපට කියන්නට නො හැක්කෙමි යි කියේ ය.

2863. සුචීරන බ්‍රාහ්මණය, සඤ්ජය නම් වූ මාගේ කනිටු සහොදරයෙක් ඇත. නුඹ ගොස් අර්ථයත් ධර්මයත් ඔහු විවාරව.

2864. ඒ භාරද්වාජ තෙමේ සඤ්ජය වෙන ගියේ ය. මහාබ්‍රාහ්මණ සිය නිවසෙහි හුන් ඔහු දුටුවේ ය.

2865. මම වනාහි යස පිරිවර ඇත්තා වූ කොරවා රජහු වෙතින් එවන ලද දූතයෙමි. යුධිධිල ගොත්‍ර ඇති ඒ රජ තෙම අර්ථයත් ධර්මයත් අසව යි මෙසේ කියේ ය.

2866. එම්බා සුචීරන බ්‍රාහ්මණය, හැම කල්හි හවස ද, උදය ද මරුවා මා ගිලිසී. අර්ථයත් ධර්මයත් අසන ලද්දෙහි මම නුඹට කියන්නට නො හැක්කෙමි යි සඤ්ජය තෙම කියේ ය.

2867. එම්බා සුචීරන බ්‍රාහ්මණය, මාගේ සමභව නම් කනිටු සහොදරයෙක් ඇත. නුඹ එහි ගොස් අර්ථයත් ධර්මයත් ඔහු විවාරව යි සඤ්ජය තෙම කියේ ය.

2868. පින්වත එකාන්තයෙන් මේ ධර්මය අද්භූත ය. අපට මෙය රූචි නො වේ. පියාත් දෙපුතුනුත් යන තිදෙනෙක් වූහ. ඔවුනතර එකෙකුත් මේ ධර්මය ප්‍රඥායෙන් නො දකිත්.

2869. අර්ථය ද ධර්මය ද විවාරන ලද ඔවුහු එය කියන්නට නො හැකිවාහු ය. අර්ථයත් ධර්මයත් අසන ලද ලදරු තෙමේ කෙසේ නම් එය දැනී ද?

2870. සමභවකුමරා නොවීවාරා ඔහු දරුවෙකු යි අවඥා නොකරව, බ්‍රාහ්මණය, සමභව කුමරු වීවාරා අර්ථයත් ධර්මයත් දනුව.

2871. යම්සේ අහස්හි යන වන්දු තෙම නිර්මල ද? ඒ වන්දුයා ස්වකීය දීප්තියෙන් ම ලෙවිහි සියලු තාරකාවන් ඉක්මවා ද?

2872. එසේ ම ප්‍රඥායොගයෙන යුත් සමභව කුමරා ලදරු වූයේ ද සෙස්සත් ඉක්මවා බබළයි. ඒ සමභව කුමරු නො වීවාරා ලදරු යයි අවඥා කොට නො සිතව. අර්ථයත් ධර්මයත් සමභව කුමරු වීවාරා දනගනුව.

2873. බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ ශ්‍රීෂ්මමාසයන් සම්බන්ධ වූ සිත්කලු වූ බක්මස සෙසු මාසවලට වඩා ගස්වල පිපි මල්වලින් ඉතා ශොභමාන වේ ද-

2874. එවමයි දහරූපෙනො පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,  
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසී අපුච්ඡිකාන සමභවං.  
පුච්ඡිකා සමභවං ජඤ්ඤා අකං ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ.

2875. යථාපි හිමවා බ්‍රහ්මේ පබ්බතො ගක්ඛමාදනො,  
නානාරුකෙකභි සඤ්ජනො මහාභුතගණාලයො  
ඔසධෙහි ව දිබ්බෙහි දිසා භාති පචාති ව.

2876. එවමපි දහරූපෙනො පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,  
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසී අපුච්ඡිකාන සමභවං.  
පුච්ඡිකා සමභවං ජඤ්ඤා අකං ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ.

2877. යථාපි පාවකො බ්‍රහ්ම අච්චිමාලී යජ්ජසීමා,  
ජලමානො වනෙ ගච්ඡ අනලො කණ්ඨවකතී.

2878. සතාසනො ධුමකෙතු උත්තමාභෙවනං දහො,  
නිසීථෝ<sup>1</sup> පබ්බතග්ගසමිං පහුතෙධො<sup>2</sup> වීරොවතී.

2879. එවමයි දහරූපෙනො පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,  
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසී අපුච්ඡිකාන සමභවං.  
පුච්ඡිකා සමභවං ජඤ්ඤා අකං ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ.

2880. ජචෙන හදුං ජානනති බලිවද්දඤ්ඤා<sup>3</sup> වාහියො,<sup>4</sup>  
දෙහෙන ධෙනුං ජානනති භාසමානඤ්ඤා පණ්ඩිතං.

2881. එවමපි දහරූපෙනො පඤ්ඤායොගෙන සමභවො,  
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසී අපුච්ඡිකාන සමභවං.  
පුච්ඡිකා සමභවං ජඤ්ඤා අකං ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ.

2882. ස්වාධිප්පාගා භාරඤ්ඤාසො සමභවස්ස උපනතිකං,  
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා කීළමානං බහීපුරෙ.

1. නිසීතෙ - සා, නිසීධෙ - මජ්ඣං.  
2. බහුතෙජො - සා, මජ්ඣං.  
3. බලිබ්බඤ්ඤා - මජ්ඣං, සා.  
4. වාහනෙ - මජ්ඣං.



2874. එසේ ම ප්‍රඥායොගයෙන් යුත් සමභව කුමරා ළදරු වූයේ ද සෙස්සන් ඉක්මවා බබළයි. සමභව කුමරු නො වීචාරා ළදරු යයි අවමන් කොට නො සිතව. බ්‍රාහ්මණය, අර්ථයන් ධර්මයන් සමභව කුමරු අතින් වීචාරා දැනගනුව.

2875. බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ, හිමෙන් යුක්ත වූ නොයෙක් වෘක්ෂයෙන් ගැවැසිගත්තා වූ දෙවසමූහයාට වාසස්ථාන වූ ගණ්ඩමාදන පර්වතය දිවාමය වූ ඖෂධයෙන් සියලු දිශාවන් බබුළුවා ද, සුවද විහිදුවා ද,

2876. එසේ ම ප්‍රඥායොගයෙන් යුත් සමභව කුමරා ළදරු වූයේ ද, සෙස්සන් ඉක්මවා බබළයි. සමභව කුමරු නො වීචාරා ළදරු යයි අවමන් කොට නො සිතව. බ්‍රාහ්මණය, අර්ථයන් ධර්මයන් සමභව කුමරු අතින් වීචාරා දැනගනුව.

2877. බ්‍රාහ්මණය, ගිනිසිඵ ඇති තෙජසින් යුත් කොතෙක් දර ලුවන් සෑහීමට පත් නොවන්නා වූ ගියමග කළු කරන්නා වූ ගින්න යම්සේ නම් බබළා ද-

2878. පූජා වශයෙන් ලූ ගිතෙල් අනුභව කරන්නා වූ ස්වකීය ධූමයෙන් ම කෙතු කෘත්‍යය සිදු කරන්නා වූ උතුම් වන ලැහැබ් දවන්නා වූ බොහෝ දර දවන්නා වූ කඳුමුදුන්හි ගින්න රාත්‍රියෙහි යම්සේ බබළා ද,

2879. එසේ ම ප්‍රඥා යොගයෙන් යුත් සමභව කුමරා ළදරු වූයේ ද සෙස්සන් ඉක්මවා බබළයි. සමභව කුමරු නො වීචාරා ළදරු යයි අවමන් කොට නො සිතවු. බ්‍රාහ්මණය, සමභව කුමරු අතින් අර්ථයන් ධර්මයන් වීචාරා දැනගනුව.

2880. ගමන් වේගයෙන් ආජාතීය අශ්වයා ගැන දැනගනින්. බර ඉසිලීමෙන් වෘෂභයා ගැන දැනගනින්. දෙවීමෙන් ධෙනුව ගැන දැනගනින්. කපාවෙන් පණ්ඨිතයා ගැන දැනගනින්.

2881. එසේ ම ප්‍රඥායොගයෙන් යුත් සමභව කුමරා ළදරු වූයේ ද සෙස්සන් ඉක්මවා බබළයි. සමභව කුමරු නො වීචාරා ළදරු යයි අවමන් කොට නො සිතවු. බ්‍රාහ්මණය, සමභව කුමරු අතින් අර්ථයන් ධර්මයන් වීචාරා දැනගනුව.

2882. භාරද්වාජ ගොත්‍රයෙහි වූ ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ සමභව කුමරුගේ සමීපයට ගියේ ය. මහාබ්‍රාහ්මණ තෙමේ ගෙයින් පිටත්හි ක්‍රීඩා කරන්නා වූ ඔහු දුටුයේ යයි වදලසේක.

2883. රඤ්ඤාභං පභිතො දුතො කොරවාසස යසසසිනො,  
අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුට්ඨසි ඉච්චිච්චි යුධිට්ඨිලො  
නං. ඤා අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා සමභවසාභි පුච්ඡිතො.
2884. තඟ්ග තෙ අභමකඛිසසං යථාපි කුසලො තථා,  
රාජා ච ඛො නං ජානාති යදි කාහති වා නවා.
2885. අජ්ජ සුට්ඨති සංසෙය්‍ය රඤ්ඤා පුට්ඨො සුචිරත,  
මා කඤ්ඤා අවසි රාජා අඤ්ඤා ජාතෙ යුධිට්ඨිලො.
2886. අජ්ජිත්තඤ්ඤාච සංසෙය්‍ය රඤ්ඤා පුට්ඨො සුචිරත,  
කුමමගං<sup>1</sup> න නිවෙසෙය්‍ය යථා මුලෙහා අවෙනසො.
2887. අත්තානං නාතිවතෙය්‍ය දධම්මං න සමාවරෙ,  
අතිඤ්ඤා නප්පතාරෙය්‍ය<sup>2</sup> අනඤ්ඤා න යුතො සියා.
2888. යො ච එතාති යානාති කතඤ්ඤා ජානාති ඛන්තියො,  
සද්ධ සො වඩ්ඨිතෙ රාජා සුක්කපකෙඛව චන්දිමා.
2889. ඤාතිනඤ්ඤා පියො හොති මිත්තෙසු ච විරොචති,  
කායසසි හෙද සප්පඤ්ඤා සග්ගං සො උපපජ්ජිති.

සමභවජාතකං.

6. මහාකපිජාතකං

2890. බාරාණසසං<sup>3</sup> අහු රාජා කාසීනං රච්චවඩ්ඨිනො<sup>4</sup>,  
මිත්තාමච්චා පරිබුලෙහා<sup>5</sup> අගමාසි මිගාජීරං<sup>6</sup>.
2891. තඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණමඤ්ඤානි යෙනං චිත්‍රංකිලාසිනං,  
විභිසාං කොච්චාරංච කිසං ධමනිසජ්ඣනං.

---

1. කුමමගං - මජ්ඣං.  
2. නප්පතාරෙය්‍ය - නා.  
3. බාරාණසසං - සා, බාරාණසියං - චී.  
4. වඩ්ඨිනො - මජ්ඣං.  
5. පරිබුලෙහා - සා, මජ්ඣං.  
6. මිගාජීරං - සා, මජ්ඣං. මිගාජීරං - චී.

2883. මම වනාහි යස පිරිවර ඇති කොරව්‍ය රජු වෙතින් පිටත් කරන ලද දුතයෙමි වෙමි. යුධිංකිල ගොත්‍ර ඇති ඒ රජ අර්ථයන් ධර්මයන් අසව යි කියේ ය. සමභව කුමාරය, මා විසින් විවාරන ලද ඔබ වහන්සේ ඒ අර්ථයන් ධර්මයන් කියා දෙනුමැන.

2884. එබැවින් ඉතා දක්ෂයෙක් යමිසේ ද, තොපගේ රජ තෙමේත් යමිසේ දැනගනී ද? එසේ මම තොපට කියන්නෙමි. ඉදින් කරන්නේ හෝ නො කරන්නේ හෝ වේ ද, එයින්, මට කමි නැත.

2885. සුවීරන බ්‍රාහ්මණය, අද කටයුත්තක් ගැන රජු විසින් විවාරන ලද ප්‍රධාන ඇමතියෙක් සෙට යයි කියා ද, යුධිංකිල ගොත්‍රයෙහි වූ රජ එබඳු කටයුත්තක් ඇති වූ කල්හි එය ප්‍රමාද කොට නො වෙසේවා.

2886. සුවීරන බ්‍රාහ්මණය, රජහු විසින් විවාරන ලද්දේ අධ්‍යාත්මය පිළිබඳ අනිත්‍යතා ලක්ෂණය ම කියන්නේ ය. විනානන ශක්තියක් නැති මුළා වූවෙක් යමිසේ නමි, එසේ වූ අන්ධානුකරණයෙන් විශ්වාස කරනු ලබන දෙසැට මිසදිටු සංඛ්‍යාත වැරදි මාර්ගයෙහි නො පිහිටුවන්නේ ය. දශකුශලකර්මපථ මාර්ගයෙහි පිහිටුවන්නේ ය.

2887. තමා ඉක්මවා නො පවන්නේ ය. හෙවත් අපායගාමී අකුසල් නො කරන්නේ ය. ත්‍රිවිධ දුශ්චරිත සංඛ්‍යාත අධර්මයෙහි නො හැසිරෙන්නේ ය. දෙසැට දෘෂ්ටි සංඛ්‍යාත අනර්ථයෙහි නො-බස්නේ ය. නීකරුණේ යමක නො යෙදෙන්නේ ය.

2888. යමි රජෙක් තෙමේ මෙකී කාරණ කරන්නට දනී ද, ඒ රජ හැමකල්හි පුරපස සඳ මෙන් වැඩේ.

2889. හෙ ඤාතීන්හට ද ප්‍රිය වෙයි. මිත්‍රයන් අතර ද බබළයි. ඒ ප්‍රාඥ තෙමේ ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් පසු ස්වර්ගලොකයෙහි උප්-පත්තියට යේයි වදළසේක.

සමභව ජාතක යි.

6. මහාකපි ජාතකය

2890. බරණැස් නුවර කසි දනවු වැස්සන්ගේ රට දියුණු කරන්නා වූ රජෙක් විය. සගයහළු ඇමතියන් ද පිරිවරන ලද ඒ රජ මිගාපීර නමි උයනට ගියේ ය.

2891. එහි ශ්වෙතකුෂ්ටයෙන් සුදු වූ කබර කුෂ්ටයෙන් කැලැල් ඇති, පුයා වැගිරෙන, කසන කුෂ්ටයෙන් යුත්, පිපුණු කොබෝ ලීල ගසක් මෙන් තැනින් තැන කැඩී ගියා වූ කෘශ වූ ඉල්පි ගිය නහර ඇත්තා වූ බමුණකු දුටුයේ ය.

2892. පරමකාරුණ්ණතං පණං දිඤ්චා කිච්ඡගතං නරං,  
අවච ඛ්‍යමිතිතො රාජා යක්ඛානං කතමොනුසී.
2893. හස්පාද ච තෙ සෙනා තතො සෙනතරං<sup>1</sup> සිරො,  
ගතං කලොසවණ්ණනොන කිලාසබ්‍රුලොචසී.
2894. චලනාවලිසඛ්‍යාසා පිට්ඨි තෙ ත්‍රිතහතුන්තතා,  
කාලපබ්බාව තෙ අඛ්‍යා නාණ්ණං පසසාමී එදිසං.
2895. උගසට්ඨපාදෙ තසිතො කියො ධමනිසක්ඛො,  
ජාතො ආතනනරුපොසි කුතොසි<sup>2</sup> කස් ගච්ඡසී.
2896. දුද්දසී අප්පකාරොසි දුබ්බණ්ණො භීමදසසනො<sup>3</sup>,  
ජනෙත්ති යාපි තෙ මාතා න තං ඉච්චයා පසස්සිතුං.
2897. කිං කමමකරා<sup>4</sup> පුබ්බ කිං<sup>5</sup> අච්ඡකිං අසාතයි,  
කිබ්බිසං යං කරිත්වාන ඉදං දුක්ඛං උපාගමී.
2898. තග්ග තෙ අහමකඛ්ච්ඡසං යථාපි කුසලො තථා,  
සචචවාදීං හි ලොකස්ඤ්ච පසංසනංඤ්ච පණ්ඩිතා.
2899. එකො චරං ගොගචෙසෙ මුලෙහා අච්චසරීං චනෙ,  
අරණ්ණෙ ඊරිණෙ<sup>6</sup> විචනෙ නානාකුණ්ණරසෙවිතෙ.
2900. වාලුමීතානුචරිතෙ විප්පනට්ඨොසමී කානනෙ,  
අචරිං තස්ස සත්තාහං බුද්ධිපාසාසමප්පිතො.
2901. තස්ස ත්‍රිඤ්ඤකමද්දකඛ්ච්චො<sup>7</sup> විසමට්ඨං බුද්ධකඛ්චිතො,  
පසාතමිති ලබ්බනං සමපනනඵලධාරිතං.
2902. වාතසීතානී<sup>8</sup> හසෙබ්බසිං තානී රුච්චිංසු මෙ භුසං,  
අතිතො රුක්ඛමාරුඤ්ඤ<sup>9</sup> තස්ස හෙසසාමී ආසිතො<sup>10</sup>
2903. එකමෙම භකඛ්චිතං ආසි දුතියං අභිපස්ථිතං,  
තතො සා හණ්ණරුඵ<sup>11</sup> සාධා ජින්නා ඵරසුනා වීය.

---

1. සෙනතරො - වී.  
2. කුතොනු කිං ගච්ඡසී - වී.  
3. භීමො - මජ්ඣං,  
4. මකරං - වී,  
5. කං - වී,  
6. ඉරිණෙ - මජ්ඣං, ඉරණෙ - වී,  
7. ත්‍රිඤ්ඤක - මජ්ඣං, සා,  
8. වාතසීතානී - මජ්ඣං, සා,  
9. රුක්ඛමාරුභි - වී. මජ්ඣං,  
10. අසිතො - සා.  
11. හණ්ණො - වී.

2892. අනිශ්චිත බැගුපත් බවට පැමිණි, දුකින් පීඩිත ඒ මිනිසා දක විශ්මය පත් වූ රජ තෝ කිනම් යක්ෂයෙහි ද? යි ඇසුවේ ය.

2893. නුඹගේ හස්ත පාදයෝත් ශ්වේතවර්ණයහ. සිරස ඊටත් වඩා සුදු ය. නුඹගේ ශරීරය තිත් සහිතය. මෙසේ නුඹ කුෂ්ට රෝග බහුල කොට ඇත්තෙහි ය.

2894. තොපගේ පිට ඇටවැළක් මෙන් උස් පහත් ය. තොපගේ ශරීරාවයවයෝත් කළුවැල්පුරුක් මෙන් වෙති. මෙබඳු අන් පුරුෂයකු නම් නොදුටු විරිමි.

2895. නුඹ රජසිත් ගැවැසිගත් සා ඇත්තෙහි ය. හටගත් උද්වේග ඇත්තෙහි ය. කෘෂ වූයෙහි, ඉල්පුණු නහර ඇත්තෙහි, සයින් පීඩිත වූයෙහි, වියළි සිරුරු ඇතතෙහි ය. කොහි සිට එන්නෙහි ද? කොහි යන්නෙහි ද?

2896. බැලිය නොහැකි වූ, අයහපත් සටහන් ඇත්තෙහි ය. දුර්වර්ණ වූයෙහි බිහිසුණු දකුම් ඇත්තෙහි ය. නුඹගේ වැදූ මව වූ යම් තැනැත්තියක් වේ ද, ඒ මව පවා තා දක්නට නො කැමැති වන්නී ය.

2897. පෙර කිනම් කර්මයක් කෙළෙහි ද? කවර නම් අවධානයකු (වද නො කටයුත්තකු) නැසුයේ ද? යම් ඒ දරුණු කර්මයක් කොට මේ දුකට පැමිණියේ ද? යි ඇසුවේ ය.

2898. යම් හෙයකින් වනාහි මෙලොව සත්‍ය වචන කියන් නහුට නුවණැත්තෝ පසසන් ද, එබැවින් මම දක්ෂ පුරුෂයෙක් යම්සේ ද එසේ ඔබට කියන්නෙමි.

2899. මම එකලාව ගවයන් සොයමින් ඇවිදිමින් මං මුළා වූයෙමි. අරාජක වූ, හිස් වූ විවේකයෙන් යුත් නොයෙක් හස්තීන් විසින් සේවනය කරන ලද්දවූ හිමාලයේ මිනිස් පියස ඉක්මවා හැසුරුණෙමි.

2900. වණඛ මාගයන් විසින් හැසිරෙන ලද මහවනයෙහි මම මුළා වූයෙමි. එහි සත් දිනක් තිස්සේ සා පවසින් පෙළෙමින් හැසුරුණෙමි.

2901. ආහාර අනුභව කැමැති වූ මම එහි විෂම තැනෙක්හි පිහිටියා වූ ප්‍රජාතය දෙසට නැමුණු මිහිරි එල දරන තිඹිරි ගසක් දක්කෙමි.

2902. පළමු කොට සුළඳින් වැටුණා වූ ගෙඩි අනුභව කෙළෙමි. ඒ ගෙඩි මට බොහෝ සෙයින් රුචි විය. එයින් සැහීමකට පත් නො දූයෙමි ඒ ගසට නැග එහි හිඳගෙන භුන්නෙමි.

2903. මා විසින් එක ගෙඩියක් කන ලදි. දෙවන ගෙඩිය කැමැති වන ලදි. ඉන්පසු පොරොවෙන් සිඳනා ලද්දක් මෙන් ඒ ශාඛා තොමෝ බිඳුණාය.

2904. සොහං සභාව සාධාති උද්ධිපාදෙ අවංසිරො,  
අප්පතිට්ඨෙ අනාලභෙ ගිරිදුග්ගසමිං පාපතං.
2905. යසමා ච වාරිගුභීරං තසමා න සමපජ්ජයි,<sup>1</sup>  
තස්ස සෙසිං නිරානඤ්ඤ අනාථො දස රතනියො.
2906. අපේසු කපි මාගඤ්ඤ ගොනඤ්ඤො<sup>2</sup> දරිචරො,  
සාධාති සාධං විචරනො ඛාදමානො දුමස්ථලං.
2907. සො මං දීඝවා කිසං පණ්ඩුං කාරුඤ්ඤමකරා<sup>3</sup> මයි,  
අමොහා කොනාම සො එසු එවං දුකෙඛන අට්ඨිතො  
මනුසෙසා අමනුසෙසා වා අත්තානං මෙ පවේදය.
2908. තසසඤ්ජලිං පණාලේකා ඉදං වචනමබුචිං,  
මනුසෙසාහං ඛායමපනො<sup>4</sup> සා මෙ නාස්මි ඉතො ගති  
තං වො වදමි<sup>5</sup> හද්දං වො කිඤ්ඤි මෙ සරණං භව.
2909. ගරුසිලං<sup>6</sup> ගභෙකාන විචරං<sup>7</sup> පබ්බතෙ කපි,  
සිලාය යොග්ගං කකාන නිසභො එතදබුචි.
2910. එති මෙ පිට්ඨිමාරුග්ග ගීවං ගණහාති බාහුති,  
අහං තං උද්ධරිසසාමි ගිරිදුග්ගත වෙගසා.
2911. තසස තං වචනං සුකා වානරීඤ්ඤ සිරිමනො,  
පිට්ඨිමාරුග්ග ධීරසස ගීවං බාහාති අග්ගතිං.
2912. සො මං තතො සමුද්ධාසි තෙජස්සි බලවා කපි,  
චිහඤ්ඤමානො කිවෙජන ගිරිදුග්ගත වෙගසා,
2913. උද්ධරිකාන මං සනොනා නිසභො එතදබුචි,  
ඉඛ්ඤ මං සමම රකඛසුඤ්ඤ පසුසුපිසසං මුහුත්තකං.
2914. සීහා ව්‍යග්ගා ච දීපි ච අච්ඡකොකතරච්ඡයො,  
තෙ මං පමත්තං තිංසෙය්‍යුං තෙ කිං දීඝවා නිචාරය.
2915. එවං මෙ පරිත්තාතුත පසුසුපි සො මුහුත්තකං,  
තද්දහං පාපකං දිට්ඨිං පටිලච්ඡිං අයොනියො.

1. සමපජ්ජියං - මජ්ඣ. සා. 2. ගොනඤ්ඤො - වී. මජ්ඣ. සා. 3. කාරුඤ්ඤමකරං - වී. මජ්ඣ. සා. 4. ඛායමපනො - වී. මජ්ඣ. සා. 5. හද්දනෙ - මජ්ඣ. සා. 6. ගරුං - වී. මජ්ඣ. සා. 7. විචර - වී. මජ්ඣ.

2904. ඒ මම අතු සමඟ උඩුකුරු වූ පා ඇත්තෙමි යටිකුරු වූ හිස ඇත්තෙමි පිහිටක් ආලංචනයක් නැති පර්වතදුර්ගයෙහි වැටුණෙමි.

2905. යම් හෙයෙකින් ජලයෙන් ගැඹුරු වී ද එහෙයින් අත් පා බිඳීමට නො පැමිණියෙමි. එහි දුක්ඛයෙමි පිහිටක් නැත්තෙමි දස රැයක් සයනය කෙළෙමි.

2906. ඉක්බිති ගෙරින්ගේ වල්ග වැනි වලගක් ඇති පර්වතයෙහි හැසිරෙන්නා වූ වඳුරෙක් අත්තෙන් අත්තට පැනීමින් ගස්වල ගෙඩි කමින් එහි පැමිණියේ ය.

2907. ඒ වඳුරා කෘශ වූ පඬුවන් මා දක මා කෙරෙහි කළුණු කෙළේ ය. ඒත්වත, මෙහි දුකින් පෙළුණා වූ හේ (මෙතෙම) කවරෙක් නම් වේ ද? මනුෂ්‍යයෙක් ද? අමනුෂ්‍යයෙක් ද? තමා තතු මට දන්වව.

2908. ඒ වඳුරාට ඇඳිලි බැඳ මේ වචනය කියෙමි. මම වනාහි චීපතට පත් මිනිසෙක්මි. මට මෙතැනින් යෑමෙක් නම් නැත. එය නුඹට කියමි. නුඹට යහපතෙක් වේවා, නුඹ ද මට පිහිට වෙවයි කීමි.

2909. වඳුරු රජ තෙම බර වූ ගලක් ගෙන ගල හා යෙදී මක් කොට පර්වතයෙහි හැසිරෙමින් මෙය කියේ ය.

2910. එව මගේ පිටට නගුව. දෝතින් ගෙල අල්ලා ගනුව. මම තා වේගයෙන් ගිරි දුර්ගයෙන් ගොඩට ගන්නෙමි යි වඳුරා කියේ ය.

2911. ශ්‍රීමත් වූ ඒ වඳුරු රජුගේ වචනය අසා ධෙය්‍ය්‍ය සම්පන්න වූ ඔහුගේ පිටට නැඟ දෙ අතින් ගෙල අල්ලා ගත්තෙමි.

2912. තෙජස් ඇති ශක්ති සම්පන්න වූ ඒ වඳුරා ඉතා වෙහෙසට පැමිණෙමින් දුකසේ ඒ නරකාචාටයෙන් මා වහා ගොඩ ගත්තේ ය.

2913. මා ගොඩ ගෙන වෙහෙස වූ ශ්‍රේෂ්ඨ වඳුරු තෙම මේ උචන කියේ ය. යහළුව, මම මොහොතක් කල් නිදන්නෙමි. එබැවින් මා ආරක්‍ෂා කරව.

2914. සිංහයෝ ද ව්‍යාඝ්‍රයෝ ද දිවියෝ ද වලස්සු ද වෘකයෝ ද යනාදී වණ්ඛ මෘගයෝ මේ වනයෙහි වෙද්ද, නිදි ගත් හෙයින් ප්‍රමත්ත වූ මා ඒ සඤ්ඤා භිංසා කෙරෙත්, නුඹ ඔවුන් දක වළකව.

2915. මෙසේ මට ආරක්‍ෂා කරන්නට කියා ඒ වඳුරු තෙම මොහොතක් නිද ගත්තේ ය. එකල්හි නුනුවණින් මෙනෙහි කිරීමෙහි යෙදුණ මම ලාමක වූ අදහසක් ඇති කරගත්තෙමි.

2916. හතෙකා අයං මනුසසානං යථා වකෙඤ්ඤ වනෙ මීගා,  
යනුනිමං වධිකාන ජාතො ඛාදෙයාං වානරං.
2917. අසිතො ව ගමීසාමී මංසමාදය සමඛලං,  
කනාරං නිකුරිසාමී පාථෙයාං මෙ හවිසසති.
2918. තතො සීලං ගහේකාන මසුකං සනතිතාලයිං,  
මම හතකිලනසස<sup>1</sup> පහාරො දුබ්බලො අහු.
2919. සො ව වෙගෙනුදසුනො කපි රුධිරමකිනො,<sup>2</sup>  
අසුපුණෙණි නෙතෙහි රොදනො මං උදිකඛති.
2920. මායො මං කරි හඤ්ඤො කං ව නාමෙදිසං කරි,  
කං ව ඛො නාම දීසායු අකෙඤ්ඤ වාරෙකුමරහසි.
2921. අහො වන රෙ පුරිස නාව දුකාරකාරක,  
එදිසා වීසමා දුග්ගා පසානා උද්ධතො මයා.
2922. ආනීතො පරලොකාව දුබ්බෙයාං මං අමඤ්ඤථ,  
තනොන පාපධම්මෙන පාපං පාපෙන විතතිතං.
2923. මා හෙව කං අධම්මධං වෙදනං කට්ඨකං ජුසි,  
මාහෙව පාපකම්මනාං එලං ධෙඑංව තං වධි.
2924. තධි මෙ නකී වීසසාසො පාපධම්මො අසඤ්ඤො,<sup>3</sup>  
එහි මෙ පිට්ඨිතො ගච්ඡ දීසසමානොව සනතිකෙ.
2925. මුතොසි<sup>4</sup> හසා වාලානං පතොසි මානුසිං පදං,  
එසමග්ගො අධම්මධං තෙන ගච්ඡ යථා සුඛං.
2926. ඉදං වකා ගිරිවරො රුහිරං පකඛාලා<sup>5</sup> මසුකං,  
අසුනි සමපමජ්ඣා තතො පබ්බතමාරුහි.
2927. සොහං තෙනාභිසතොසමි පරිලාභෙන අද්දිතො,<sup>5</sup>  
ඛය්ගමානෙන ගතොන වාරිං පාකුං උපාගමීං.

1. ගනන - මජ්ඣං.  
2. කපිරුහිර - වී. මජ්ඣං,  
\* පාපධම්මෙ අසඤ්ඤෙන - පු.  
3. මුතොසි - නා.  
4. පකඛලා - වී. මජ්ඣං, සුඛා.  
5. අද්දිතො හවිතඛිං - වී. මජ්ඣං.



2916. සෙසු වන මාගයන් මෙන් ම මෙ තෙමේ ද මිනිසුන්ගේ ආභාරය වේ. එබැවින් සා දුකින් පෙළුණෙමි මොහු මරා කන්නෙමි නම් යෙහෙකැ යි සිතුවෙමි.

2917. අනුභව කරන ලද්දේ ද මාර්ගොපකරණ වශයෙන් මස් හැරගෙන යන්නෙමි. එහෙයින් වන කාන්තාරය එතෙර කරන්නෙමි. මට මාර්ගොපකරණ ද වන්නේය.

2918. ඉන්පසු ගලක් ගෙන හිසට ගැසුවෙමි. ආභාරයෙන් ක්ලාන්ත වූ මගේ පහර දුර්වල විය.

2919. වේගයෙන් නැගිට ලෙසින් වැකුණා වූ ඒ වදුරු තෙමේ කඳුළු පිරි දෙනෙතින් හඬමින් මා දෙස බැලුවේ ය.

2920. පින්වත් තෙම මට යහපතක් නො කළේ ය. නුඹ මෙබන්දක් මට කෙළෙහි ය. නුඹ ද දීර්ඝායු වෙහිවා, මට විපත් කරන අන්‍යයන් වළකන්නට වටනෙහි ය.

2921. මෙබඳු නො කළ හැක්කක් කළා වූ අසත්පුරුෂය, මා විසින් මේ දුර්ගම වූ ප්‍රපාතයෙන් ගොඩ නගන ලද තෝ මෙබඳු අයුත්තක් කෙළෙහි ය.

2922. පරලොචීන් ගෙනෙන ලද්දකු මෙන් නරාවලීන් ගොඩ ගත්තා වූ තෝ (මා) මැරියයුතු කොට සිතුවෙහි ය. ලාමක ස්වභාව ඇති පාපී වූ තා විසින් ඒ පවිටු අදහස් සිතන ලදී.

2923. අධර්මයෙහි පිහිටි තැනැත්ත, තෝ මෙබඳු කටුක වෙදනාවක් ස්පර්ශ නො කෙරෙහි වා, තා විසින් කළ ඒ පාප කර්මයාගේ විපාකය හුණ ගස නසන්නා වූ ඵලය මෙන් තා නො නසාවා.

2924. ලාමක ස්වභාව ඇති නො හික්වුණු තා කෙරෙහි මාගේ විශ්වාසයෙක් නැත. මා පිටුපස එව. ළඟ දකිමින් ම යව.

2925. පින්වත් පුරුෂය, තෝ ව්‍යාලමාගයන් අතින් මුදන ලද්දෙහි ය. මිනිස්පියට පැමිණියෙහි ය. අධර්මිෂ්ඨය, මේ මාර්ගය යි. ඒ මගින් සැපසේ යව.

2926. පර්වතවාරී වූ වදුරු තෙම මෙසේ ප්‍රකාශ කොට මස්තකයෙහි ලේ සෝද පියා කඳුළු පියදමා එතැනින් පර්වතයට නැංගේ ය.

2927. ඒ මම වදුරු රජු විසින් සාප කරන ලද්දෙමි දූවිල්ලෙන් පෙළුණෙමි. දූවෙකු ලබන්නා වූ ගරිරයෙන් යුක්ත වැ ජලය පානය කරන්නට (එක් විලකට) ආවෙමි.

2928. අග්ගිනා විස සන්තාතො රහදෙ රුධිරමකඛිතො,  
පුබ්බලොහිතසබ්බාසො සබ්බො මෙ සමපජ්ජථ.
2929. යාවනොතා උදබ්බ්ඤ්ඤාති කායසම් නිපතීංසු මෙ,  
තාවනොතා ගණ්ඤ ජායෙථ අභිසබ්බෙච්චසාදියා.
2930. පභින්නා පගසරිංසු මෙ කුණපා පුබ්බලොහිතා,  
යෙන යෙනෙව ගව්ඡාමී ගාමෙසු නිගමෙසු ච.
2931. දණ්ඩහස්ථා නිවාරෙනති ඉත්ථියො පුරියා ච මං,  
ඔකිණ්ණො<sup>1</sup> පුතිගජෙධන මාසු ඔරෙන ආගමා.
2932. එතාදියං ඉදං දුක්ඛං සත්ත වස්සානිදන්ති මෙ,  
අනුභොමී සකං කමමං පුබ්බෙඛ දුක්ඛටමත්තො.
2933. තං වො වදමී හද්දං වො යාවනොතස්ස සමාගතා,  
මාසු මිත්තාන දුබ්බිකො මිත්තදුබ්බො හි පාපකො.
2934. කුට්ඨි කිලාසි හවිති යො මිත්තානං<sup>2</sup> ඉධද්දහී,  
කායස්ස හෙද මිත්තද්දු<sup>3</sup> නිරයං සො උපපජ්ජතීති.

මහාකපිජාතකං.

### 7. දකරකඛිසපඤ්ඤා

2935. සවෙ වො වුඤ්ඤමානානං සත්තනතං උදකණ්ණිවෙ,  
මනුස්සබ්බිමෙසානො නාවං ගණ්ණියා රකඛියො  
අනුපුබ්බං කථං දතා මුඤ්ඤිසි දකරකඛිතො.
2936. මාතරං පඨමං දජ්ජං හරියං දතාන භාතරං,  
තතො සභායං දතාන පඤ්ඤිමං දජ්ජං<sup>4</sup> බ්‍රාහ්මණං  
ජට්ඨාහං දජ්ජමත්තානං තෙවදජ්ජං මහොසධං.
2937. පොසෙතා තෙ ජනෙතරී ච දීසරත්තානුකම්පිකා,  
ජලිභි තයි පදුට්ඨසමී පණ්ඩිතා අත්ථසස්සනී  
අඤ්ඤං උපනිසං කතා වධා තං පරිමොචයි.

1. ඔකිණ්ණා - ඵ, මජ්ඣ.  
2. මිත්තානිධ දුබ්බානි - මජ්ඣ.  
3. මිත්තදුබ්බි - මජ්ඣ.  
4. දජ්ජ - ඵ, සං.

2928. මුළු විල ගින්නෙන් හුණු කරන ලද්දක් සේ ද ලෙසින් වැකි ගියාක් මෙන් ද පුයාවට හා ලෙයට සමාන ව මට වැට- හුණේ ය.

2929. යම්තාක් දිය බින්දු මාගේ ශරීරයෙහි වැටුණාහු ද, ඒ තාක් අධිබලිපල පමණ බුබුළු හටගනී.

2930. මේ ගණ්ඛයෝ කුණුවුවාහු බිඳී පුයා ලේ වැගුරුණාහ. යම් යම් මගෙකින් ගම් නියම්ගමිහි යෙමී ද-

2931. එහි ස්ත්‍රීහු ද සුරුෂයෝ ද දඩුගත් අත් ඇත්තාහු කුණු ගඳින් ගැවැසිගත් හෙයින් මේ දිශාවට නො එව යි මා වළකත්.

2932. දැන් මාගේ මේ දුකට හවුරුදු සතක් විය. පෙර තමන්ගේ දුෂ්කෘත කර්මයාගේ විපාකය අනුභව කරමි.

2933. එහෙයින් තොපට මම කියමි. තොපට යහපතක් ම වේවා, යම් තාක් දෙනා මෙහි රැස් වුවාහු ද, ඒ සියල්ලෝ ම මිත්‍රදෝහී නො වෙත්වා, යම් හෙයෙකින් මිත්‍රදෝහකර්මය ලාමක වේ ද එහෙයිනි.

2934. මෙලොව යමෙක් මිත්‍රයනට ද්‍රෝහ කෙරේ ද, හෙ කුෂ්ටරෝගියෙක් කිලාස ඇත්තෙක් වේ. ඒ මිත්‍රදෝහී තෙම මරණින් මතු නිරයෙහි උපදී යයි වදලසේක.

මහාකපි ජාතක යි.

### 7. උදකරාක්ෂස ප්‍රශ්නය

2935. මහරජ, ගැඹුරු සයුරෙහි නැවකින් යාත්‍රා කරන කල්හි මිනිස් බිල්ලක් සොයන්නා වූ රකුසෙක් නැව අල්ලා ගන්නේ නම් නුඹගේ මෑණියන් ඇතුළු සත් දෙනා අතුරෙන් කවරකු කෙසේ පිළිවෙළින් දියරකුසාට දී (දිය රකුසාගෙන්) මිදෙන්නෙහි ද යි හෙටි නම් පරිව්‍රාජිකාව ඇසුවා ය.

2936. ආයඹාවනි, පළමු කොට මෑණියන් දෙන්නෙමි. ඉන්පසු බිරිය දී සහෝදරයා දෙන්නෙමි. සතරවනුව යහළුවා දී පස්වනුව බ්‍රාහ්මණයා දෙන්නෙමි. සවනුව මම තමන් දෙන්නෙමි. මහොෂධ පණ්ඩිතයන් නො මැ දෙන්නෙමි යි රජ තෙම කියේ ය.

2937. මහරජ, නුඹගේ මව නුඹ වැදූ තැනැත්තී ය. නුඹ පොෂණය කළ තැනැත්තී ය. ජමිහී නම් බ්‍රාහ්මණයා නුඹ කෙරෙහි දුෂ්ට වූ කල්හි නුවණැති වූ යහපත දැක්මෙහි සමත් ශී අනෙකකු පෙන්නා නුඹ මරණයෙන් මිදුවා ය.

2938. තං තාදියං පාණදදිං ඔරසං ගඛභධාරිණිං,  
මාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
2939. දහරා විය අලඛනාරං ධාරෙති අපිළිකුභං,  
දෙවාරිකෙ අනීකට්ඨෙ අනිවෙලං පජ්ජානී.
2940. තතොපි පටිරාජානං සයං දුතානි සාසනී,  
මාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාභං දකරකඛිනො.
2941. ඉත්ථිගුමඛසස පවරා අවචනාපියවාදිනී,<sup>1</sup>  
අනුග්ගතා<sup>2</sup> සීලවතී ඡායාව අනපායිනී.
2942. අකෙකාධනා පඤ්ඤවතී පඤ්ඤිතා අසුදස්සිනී,  
උඛබ්බරිං<sup>3</sup> තෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
2943. බිඬ්ඛාරනිසමාපන්නං අනසුචසමාගතං,  
සා මං සකානං පුත්තානං අයාවං යාවතෙ ධනං.
2944. සොභං දදමි සාරතො<sup>4</sup> බහුං උච්චාවචං ධනං,  
සුදුච්චජං චජ්ජාන පචජා සොවාමි දුමමිනො  
උඛබ්බරිං තෙන දෙසෙන දජ්ජාමි දකරකඛිනො.
2945. යෙනොච්චිතා ජානපද<sup>5</sup> ආනීතා ච පටිග්ගහං,  
ආහතං පරරජෙජ්ඣි අභිට්ඨාය<sup>6</sup> බහුං<sup>7</sup> ධනං.
2946. ධනුග්ගහානං පවරං සුරං තිබ්බිණමනනිනං,  
භාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
2947. මයොච්චිතා<sup>8</sup> ජානපද ආනීතා ච පටිග්ගහං,  
ආහතං පරරජෙජ්ඣි අභිට්ඨාය බහුං ධනං.
2948. ධනුග්ගහානං පවරො සුරො තිබ්බිණමනනි ච,  
මයායං සුඛිනො රාජා අතිමඤ්ඤති දුරකො.
2949. උපට්ඨානමපි මෙ අයො න සො එති යථා පුරෙ,  
භාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාභං දකරකඛිනො.

---

1. අච්චනං පිය භාණිනී - මජ්ඣ. සා.  
2. අනුකුභා - සා., අනුපුඛකා - මජ්ඣ.  
3. උච්චරි - මජ්ඣ.  
4. සාරතො - සා.  
5. ජනපද - මජ්ඣ.  
6. අභිඤ්ඤා - මජ්ඣ.  
7. බහු - සා.  
8. යෙනොච්චිතා - මජ්ඣ.

2938. ප්‍රාණය දුන්නා වූ ලෙහි හොවා හැදූ ගැබ්හි දරා සිටි එබඳු මැණි කෙනකුත් කිනම් වරදක් නිසා ජලරකුසාට දෙන්නෙහි- දෑ යි පරිව්‍රාජිකාව ඇසුවා ය.

2939. මහලු වුව ද තරුණියක සේ නො පැළඳිය මනා අඛරණ පළඳියි. දෙරටුපාලයන් හා යුද සෙබළුන් හා වේලා ඉක්මවා මහත් කොට සිනාසෙයි.

2940. තවද සාමන්ත රජුනට මාගේ හස්ත සේ අභවා නොමෝ මැ දුතයන් අත හසුන්පත් යවයි. ඒ දෙෂය හෙතු කොට ගෙන මව දිය රකුසාට දෙන්නෙමි යි කිය.

2941. මේ නන්‍ය දේවි නොමෝ ස්ත්‍රී සමූහයාහට උතුම් වූ බොහෝ ප්‍රිය වචන බෙණෙන බාලකාලයේ පටන් සිතැහි ලෙස හැසුරුණු ආචාර සිලයෙන් යුත් සෙවණැල්ල මෙන් නොහැර පවත්නා වූ,

2942. නො කීපෙනසුලු වූ නුවණැති පණ්ඩිත වූ යහපත අයහපත දක්මෙහි සමත් තැනැත්තියකි. එබඳු අගමෙහෙසිය කිනම් දෙසක් නිසා දිය රකුසාට දෙන්නෙහි දෑ යි.

2943. කාම ක්‍රීඩා රතියෙන් යුක්ත වූ අවැඩදයක වූ කෙලෙස් වසයට පැමිණි මාගෙන් මේ නන්‍ය නොමෝ දු පුතුන්හට දෙන ලද හෙයින් නො ඉල්වියයුතු ධනය ඉල්ලයි.

2944. කාමයෙන් ඇලුණා වූ ඒ මම දීමට දුෂ්කර වූ කුදු මහත් ධනය දී පසුව (අඩමින් මා වෙත එන දු පුතුන් දක) දෙමනස් වූයෙමි ශොක කරමි. ඒ දෙෂයෙන් මම අගබීසොව දිය රකුසාට දෙන්නෙමි යි රජ තෙම කීයේ ය.

2945. මහරජ, යමකු විසින් ජනපදයෝ දියුණු කරන ලද්දහු ද, යමකුත් විසින් පිටරට විසූ තමුන්නාන්සේ නැවත ගෙට පමුණුවන ලද්දහු ද පිටරටවලින් ඔවුන් මැඩලා බොහෝ ධනය ගෙනෙන ලද්දේද-

2946. ධනුර්ධරයන් අතුරෙන් උතුම් වූ ශුර වූ සියුම් නුවණැති ඒ සහොදරයා කිනම් දෙසක් නිසා දිය රකුසාට දෙන්නෙහි ද?

2947. මා විසින් ජනපදයෝ දියුණු කරන ලද්දහ. පිටරට සිටි රජ ද සිය ගෙට පමුණුවන ලද්දේ ය. පිටරටවලින් ඔවුන් මැඩලා බොහෝ ධනය ගෙනෙන ලද්දේ ය.

2948. මම ධනුර්ධරයන්ගෙන් උතුම් ද වෙමි. ශුර ද වෙමි. සියුම් නුවණැත්තෙමි ද වෙමි. මා විසින් මේ රජ සුවපත් කරන ලද්දේ යයි තරුණ වූ මෙතෙමේ මා ඉක්මවා හඹියි.

2949. ආයතීාවෙනි, හෙ පෙර මෙන් උපස්ථානයට ද මා කරා නො එයි. ඒ දෙෂය හෙතු කොට ගෙන සහොදරයා දිය රකුසාට දෙමි යි රජ තෙමේ කිය.

2950. එකරතෙන උභයො තුවඤ්ඤා<sup>1</sup> ධනුසෙඛවා,  
උභො ජාතෙඤ්ඤා පඤ්ඤාලා සභායා සුසමාවයා.
2951. වරියා තං අනුබන්ධිතො<sup>2</sup> එකදුකඛසුඛො තව,  
උසස්සුකෙකා තෙ දිවාරභ්ණං සබ්බන්තීවසු ව්‍යාවචො<sup>3</sup>.  
සභායං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසී දකරකඛිතො.
2952. වරියාය<sup>4</sup> අයං අයො පජ්ජෙතො මයා සභ,  
අජ්ජාපි තෙන වචෙණ්ණෙන අතිවෙලං පජ්ජෙති.<sup>5</sup>
2953. උඤ්චරියාපි මෙ අයො මනායාමී රහොගතො,  
අනාමනා පවිසති පුඤ්ඤ අඤ්චවෙදිතො.
2954. උද්ධවාමො කතොකාසො අහිරිකං අනාදරං,  
සභායං තෙන දෙසෙන දජ්ජාභං දකරකඛිතො.
2955. කුසලො සබ්බන්තීතො තං රුද්ධඤ්ඤා<sup>6</sup> ආගතාගමො,  
උප්පාදෙ සුපිතෙ යුතො නියායාණෙ ව පවෙසතෙ.
2956. පඤ්ඤා<sup>7</sup> භුමිමනාලිකසමිං නඤ්ඤාපදකොවිදෙ,  
බ්‍රාහ්මණං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසී දකරකඛිතො.
2957. පරියායමපි මෙ අයො මීලයීතා උදිකඛති,  
තස්මා අජ්ජ හමුං උද්දං දජ්ජාභං දකරකඛිතො.
2958. සසමුද්දපරියායං මහීං සාගරකුණ්ඩලං,  
වසුඤ්ඤරං ආවසසි අමච්චපරිවාරිතො.
2959. වාතුරතොනා මහාරචෙයා විජීතාවී මහබ්බලො,  
පච්චායා එකරාජාසී යසො තෙ විපුලං ගතො<sup>8</sup>.
2960. සොළසිඤ්ඤසභාසානි ආමුත්තමණ්ණිකුණ්ඩලා,  
නානාජනපද නාරීයො දෙවකඤ්ඤපමා සුභා.

---

1. තුවඤ්ඤා - මජ්ඣ.  
2. අනුබන්ධිතො - මජ්ඣ.  
3. ව්‍යාවචො - මජ්ඣ.  
4. වරියාම - මජ්ඣ.  
5. පජ්ජෙතො - මජ්ඣ.  
6. රුද්ධඤ්ඤා - මජ්ඣ.  
7. පඤ්ඤා.  
8. විපුලගතො - වී.

2950. ඔබ වහන්සේ ද ධනුශෙඛර කුමරා ද යන දෙදෙන ම මේ නුවර එක රැකෙකිනි උපන්නාහුය. එවක පටන් සමාන වයස් ඇති ඔවුහු පංචාල දෙශයෙහි යැළවෙව් වූහ.

2951. හේ කුඩාකල සිට ම ඔබ වහන්සේ සමග ම හැසිරුණේ ය. ඔබ හා සමාන සුව දුක් ඇත්තේ ය. දිවා රැ දෙකිනි උත්සාහවත් ව ඔබගේ සෑම කටයුත්තෙහි යෙදුණෙකි. එබඳු යහළුවා කිනම් දෙසසක් නිසා දිය රකුසාට දෙන්නෙහි දෑ යි ඇසුවා ය.

2952. ආයතීවෙනි, පෙර මා සමග හැසිරීමෙන් මොහු මහත් කොට සිනාසුණේ ය. අදත් ඒ ආකාරයෙන් ම සීමාව ඉක්මවා මහත් කොට සිනාසේ යයි රජ තෙම කීය.

2953. ආයතීවෙනි, මා අගබියොව සමග රහසිගත ව කථා කරන කල්හි නො කැඳවා ලද (මේතෙම) වහා ගේ තුළට පිවිසෙයි.

2954. ලද වාර ඇත්තේ අවකාශ ලැබූ මම විළිනැති අනදරව හැසිරෙන ඒ යහළුවා ඒ දෙසයෙන් දිය රකුසාට දෙමි යි රජ තෙම කීය.

2955. මහරජ, මේ කේවටට නම් බමුණු තෙම සියලු නිමිති කීමෙහි දක්ෂය. සතුන්ගේ හඬ දන්නේ ය. ධර්මශාස්ත්‍ර උගත්තේ ය. වන්දුග්‍රහණ සුයඹ්‍රහණාදිය ඇතිවීමෙහි හෙතු දන්නේ ය. ස්වජන එලාළ දන්නේ ය. ගමන් යාමෙහි ද ගෘහප්‍රවේශයෙහි ද ගුණාගුණ කියන්නේ ය.

2956. භූමියෙහි ද අභයෙහි ද ගුණාගුණ කීමෙහි දක්ෂය. නක්ෂත්‍ර පද දැනුමෙහි සමර්ථය. එබඳු බමුණා කිනම් දෙසක් නිසා දෙන්නෙහි දෑ යි.

2957. ආයතීවෙනි, මේ බ්‍රාහ්මණයා පිරිස් මැද දී මා දෙස ඇස දල්වා බලයි. එහෙයින් මම රෝද වූ බැම ඇති බමුණා රකුසාට දෙමි යි රජ තෙම කීයේ ය.

2958. මුහුදින් වට වූ සාගරයට කුණාලාහරණයක් බඳු වූ සියල්ල දරන්නා වූ මේ පොළොව ඇමතිකන් විසින් පිරිවරන ලද කුඹ වහන්සේ අයත් කොට ගෙන වසන්නාහු ය.

2959. කුඹ වහන්සේ සිව් දිගට පතලා වූ මහත් රට ඇති දිනාගන්නා ලද ප්‍රදේශ ඇත්තේ මහාබලැත්තාහුය. මුළු පොළවෙහි එක ම රජ වූවහු ය. කුඹ වහන්සේගේ යශස මහත් ව පැතිර ගියේ ය.

2960. පළදනා ලද මිණිකොඩොල් ඇති නොයෙක් ජනපදයන්ට අයත් වූ ස්ත්‍රීහු දෙවහනන් සේ පැහැපත් වූවාහු සොළොස් දහසක් වෙති.

- 2961. එවං සබ්බඛගසමුපන්නා සබ්බකාමසමීඤ්ඤිනං,  
සුඛිතානං පියං දීසං ජීවිතං ආහු ඛත්තිය.
- 2962. අථ කුං කෙන වණ්ණණ්ණා කෙන වා පන හෙතුනා,  
පණ්ණිතං අනුරකඛනොනා පාණං වජසි දුච්චජං.

  2963. යතොපි ආගතො අයොග මම හස්මං මහොසධො,  
නාභිජානාමී ධිරස්ස අණුමත්තමපී දුක්ඛතං.
  2964. සවෙ ව<sup>1</sup> කිසමීවී<sup>2</sup> කාලෙ මරණං මෙ පුරෙ සියා,  
පුත්තෙ ව මෙ පපුත්තෙ<sup>3</sup> ව සුඛාපෙය්‍ය මහොසධො.
  2965. අනාගතං පච්චුප්පතං සබ්බමස්මං විපස්සති,  
අනාපරාධකමමනං න දජ්ජං දුකරකඛනො.
  2966. ඉදං සුමණොථ පඤ්ඤාලා වුලනීයස්ස<sup>4</sup> භාසිතං,  
පණ්ණිතං අනුරකඛනොනා පාණං වජති දුච්චජං.
  2967. මාතු හරියාය<sup>5</sup> භාතුච්ච සඛිනො බ්‍රාහ්මණස්ස ව,  
අත්තනො වාපි පඤ්ඤාලො ජන්තං වජති ජීවිතං.
  2968. එවං මහජීකා<sup>6</sup> පඤ්ඤා නිපුණා සාධුච්චන්තනී,<sup>7</sup>  
දිට්ඨධම්මෙ භිත්තාය සමපරායෙ සුඛාය වාති.

දකරකඛසපඤ්ඤා.

### 8. පණ්ණිරකජාතකං

- 2969. විකිණ්ණවාචං අනිඤ්ඤමනනං<sup>8</sup>  
අසඤ්ඤනං අපරිචක්ඛිතාරං  
භයං තමකෙති සයං අබොධං  
නාගං යථා පණ්ණිරකං සුපණ්ණණා.
- 2970. යො ඤ්ඤමනනං පරිරක්ඛණෙය්‍යං  
මොහා නරො සංසති භාසමානො,  
තං භික්ඛමනනං භයමරොචති ඛිප්පං  
නාගං යථා පණ්ණිරකං සුපණ්ණණා.

---

1. සවෙපි - මජ්ඣ.	6. මහිඤ්ඤා - වී. මජ්ඣ. සා.
2. කිසමීඤ්ඤි - වී. මජ්ඣ.	7. සංවුච්චන්තනී - මජ්ඣ.
3. පුත්ත - මජ්ඣ.	8. අඤ්ඤා - වී.
4. වුලනෙය්‍ය - මජ්ඣ.	9. අපරිචක්ඛිතාරං - වී.
5. හරියාව - වී.	



2961. මහරජ, මෙසේ සියලු ආගයන්ගෙන් යුත් සියලු කාම සම්පත්තින් පිරිහිය සුවපත් ව වෙසෙන්නන්හට දිගු කලක් ජීවත්වීම ප්‍රිය යයි තුවණැත්තෝ කියත්.

2962. එසේ නිබිය දී කවර හෙතුවක් නියා මහොෂධ පණ්ඩිතයන් රකිමින් හරනට නොහැකි වූ ප්‍රාණය පවා කෙසේ නම් හරනෙහි ද ඩි පරිව්‍රාජිකාව ඇසුවා ය.

2963. ආයතීවනී, මහොෂධ තෙමේ යම් දිනක සිට මා වෙතට පැමිණියේ ද එද සිට මෙතෙක් කාලය තුළ මහොෂධ පණ්ඩිතයන්ගේ ස්වල්ප මාත්‍ර වූ වරදක් ගැනවත් නො ම දැනීම්.

2964. ඉදින් මාගේ මරණය පළමු කොට සිදු වේ නම් මහොෂධ තෙමේ මාගේ දු පුතුන් ද මුණුපුරන් ද සුවපත් කරන්නේ ය.

2965. මෙ තෙමේ අනාගතාර්ථයත් ප්‍රත්‍යුත්පන්නාර්ථයත් යන සියල්ල දකී. නිරපරාධ වූ ක්‍රියා ඇති ඔහු දියරකුසාට නො දෙමී ඩි රජ තෙම කීය.

2966. එම්බා පංචාල රටවැසියෙනී, චූලනීබ්‍රහ්මදත්ත රජුගේ මේ කීම අසවු. රජ තෙමේ මහොෂධ පණ්ඩිතයන් රකිමින් හැර දැමිය නොහැකි ප්‍රාණය පවා හැර දමයි.

2967. පංචාල රජ තෙම සිය මවගේ ද භායතීවගේ ද සහො-දරයාගේ ද යහළුවාගේ ද බ්‍රාහ්මණයාගේ ද තමන්ගේ ද යන සදෙනාගේ ම හැර දැමිය නො හැකි ජීවිත හැර දමයි.

2968. මෙසේ ප්‍රඥාතොමෝ මහත් ප්‍රයෝජන ඇත්තී ය. නිපුණ ය. යහපත් සිතුවිලි දැනවන්නී ය. මෙලොවැ හිත පිණිස හා පරලොව සුව පිණිස ද වන්නී ය, (හෙරි නම් පරිව්‍රාජිකාව කීවා යයි වදළසේක.)

උදකරාක්ෂස පැනය යි,

8. පණ්ඩරක ජාතකය

2969. විසුරුණා වූ වචන ඇති, නො සහචන ලද මන්ත්‍රණ ඇති, සංයත නො වූ කියයුතු නො කියයුතු බව නොදන්නා වූ අනුවණ ඒ පුද්ගලයා අනුව තමා ඒසින් කරන ලද්ද වූ ම භය පසු පස යෙයි. කුමක් මෙන් ද යත්: පණ්ඩරක නාග නම් වූ මා අනුව ගිය සුපර්ණයා මෙනි.

2970. යම් මිනිසෙක් සැඟවියයුතු රහස් මන්ත්‍ර කථා කරමින් එය රැකිය නො හැක්කහුට මුළායෙන් කියා ද බිඳුණා වූ මන්ත්‍ර ඇති ඒ පුද්ගලයා පසු පසැ බිය ගමන් කෙරෙයි. කවරකු මෙන් ද යත්: පණ්ඩරක නම් නාගයා අනුව ගිය සුපර්ණයා මෙනි.

2971. නානුමිනො ගරුං අසං ගුහං වෙදිතුමරහති,<sup>1</sup>  
සුමිනො ච අසමුද්ධං සමුද්ධං වා අනසවා.
2972. විසසාසමාපජ්ජිමහං අවෙලො  
සමණො අයං සමමනො භාවිතනො,  
තසසාහමකඛිං විවරං<sup>2</sup> ගුහමසං  
අතිතමසො කපණං රුදමි.
2973. තසසාහං පුරිමං බුහමි ගුහං  
වාචං හි මං නාසකඛිං<sup>3</sup> සංයමෙතුං  
තපසකුතො හි භයමාගනං මෙ  
අතිතමසො කපණං රුදමි.
2974. යො වෙ නරො සුභදං මසුඤ්ඤමානො  
ගුහමසං යංසති දුකඤ්ඤිතො,  
දෙසා භයා අථවා රාගරනො  
පලලකීනො<sup>4</sup> බාලො අසංසයං සො.
2975. තිරොසඛවාචො අසනං පච්චො  
යො සඛනභිසු මුද්දිරෙති වාකසං,  
ආසිච්චො දුමමුචො ත්‍යාහු තං නරං  
ආරා ආරා සංයමෙ තාදිසමිහා.
2976. අනතා පානං කාසි<sup>5</sup>කච්ඤනඤ්ඤි  
මනාපිකීයො මාලුච්ඤනඤ්ඤි,  
ඔභාය ගච්ඤමසෙ සබ්බකාමෙ  
සුපණණි පාණ්ණපගතාව ත්‍යමිහා.
2977. කොනිධි<sup>6</sup> තිණණිං ගරහං උපෙති  
අසමිඤ්ඤි ලොකෙ පාණහු නාගරාජ,  
සමණො සුපණණි අථවා තවෙච  
කිං කාරණා පණ්ණරකග්ගභීනො.
2978. සමණොති මෙ සමමනනො අහොසි  
පියො ච මෙ මනසා භාවිතනො,  
තසසාහමකඛිං විවරං ගුහමසං  
අතිතමසො කපණං රුදමි.
2979. න චතී සනො අමරො පථබ්‍යා  
පසුඤ්චිධා නතී න නිඤ්ඤිතකා,  
සච්චන ධමෙචන ධියා දමෙන  
අලබ්භමබ්‍යාහරති නරො ඉධි.

1. වෙදෙඤ - වී.

2. විවරං - වී. මජ්ඣං, සතා.

3. නාසකඛි - මජ්ඣං.

4. පලලකො - වී. පලලකො - මජ්ඣං.

5. කාසිකං - වී.

6. මාලුච්ඤනඤ්ඤි - මජ්ඣං.

7. කොනිධිං - මජ්ඣං.

2971. අනුවර්තන මාත්‍රයෙන් මිත්‍ර වූයේ ගරු වූ සභවාලියයුතු කරුණ දනගන්නට නිසි නොවේ. අනුවණ සුභද මිත්‍රා ද අනර්ථකාරී නුවණැතියා ද රහස දනගන්නට නිසි නොවේ.

2972. මම මේ අවේලකයා ශ්‍රමණයෙකු යි ද ලොකසම්මත යැයි ද භාවිත සිත් ඇත්තෙකු යි ද විශ්වාසයට පැමිණියෙමි. ඔහුට මම ගුණ්‍යාර්ථය විවෘත කොට කීමි. දන් ඉක්ම ගිය යහපත ඇත්තේ බැගෑපත් ව හඬමි.

2973. සුපර්ණය, පළමු කොට සැඟවිය යුතු මේ වචනය ඔහුට සභවන්නට මම නොසමත් වීමි. මේ බිය මට ඔහුගේ පාර්ශ්වයෙන් පැමිණියේ ය. එහෙයින් ඉක්ම ගිය යහපත ඇත්තේ බැගෑපත් ව හඬමි.

2974. යම් මිනිසෙක් මොහු සුභාදය යි හඟිමින් පහත් කුලාතියකු කෙරෙහි ද්වේෂයෙන් හෝ බියෙන් හෝ වැලි රාගවශයෙන් ඇල්ලේන් හෝ සැඟවියුතු කරුණක් කියා නම්, ඒ අඤාන තෙම නිසැක ව ම පෙරළා විනාශයට පමුණුවනු ලබන්නේ ය.

2975. පිළිසන්වචන ඇති අසත්පුරුෂයන්ට අයත් වූ යමෙක් සැඟවිය යුතු වචනය පිරිස් මැද කියා ද ඒ මිනිසා ආශීර්ෂයකු මෙන් අයහපත් මුඛ ඇත්තෙකු යි කියත්. එබැවින් කෙරෙන් දුරින් ම දුරු වන්නේ ය.

2976. ආහාර ද පාන වර්ග ද කසී සඳුන් ද මනවචන ස්ත්‍රීන් ද මල් ද දිව්‍යමය සිංදාගද ද ඇඟ ඉලිම් ද, යන සියලු කාම සම්පත් අත් හැර දමා යන්නෙමු. සුපර්ණය, දිවිහිමි කොට නොප කරා පැමිණියම්හ. අපට පිහිට වච යි.

2977. ප්‍රාණියකු වූ නාගරාජය, ශ්‍රමණයා ද සුපර්ණයා ද නුඹ ද යන තිදෙනා අතුරෙන් මෙලොව කවරෙක් නම් නිසුවට පැමිණේ ද කවර හෙයෙකින් සුපර්ණයා විසින් මම ගන්නා ලද්දේමදැයි තමාට ම නිසු කරව.

2978. හෙතෙම මා විසින් (සත්පුරුෂ) ශ්‍රමණයෙකුයි සම්මත කරන ලද්දේ විය. මට ප්‍රියයෙක් ද විය. සිතින් සම්භාවනා කරන ලද්දෙක් ද විය. එහෙයින් මම ඔහුට සැඟවියුතු කරුණ ප්‍රකට කොට කීමි. ඉක්ම ගිය යහපත ඇත්තේ බැගෑපත් ව හඬමි.

2979. නාගරාජය, මේ පෘථිවියෙහි නො මැරෙන ස්වභාව ඇති සතියෙක් නම් නැත්තේ ය. ප්‍රඥාව සමාන වූ නිසු නො කටයුතු අන්කිසිවෙක් ද නැත. සත්‍යවචනයෙන් ද සුවරිත ධර්මයෙන් ද ප්‍රඥායෙන් ද ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද මෙලොව මනුෂ්‍ය තෙම නො ලැබිය හැකි දෑ (අෂ්ටසමාපත්ති මාර්ග එල නිර්වාණ) ලබන්නේ ය.

2980. මාතා පිතා පරමා බන්ධවානං  
නාසස්<sup>1</sup> තතියො අනුකමංකස්ථී,  
තෙසමිපි ගුඤ්ඤං පරමං න සංසෙ  
මනනස්ස හෙදං පරිසඤ්ඤාමානො.
2981. මාතාපිතා හගිනීභාතරො ච  
සභායා චා යස්ස භොතතී සපකඛා,  
තෙසමිපි ගුඤ්ඤං පරමං න සංසෙ  
මනනස්ස හෙදං පරිසඤ්ඤාමානො.
2982. හරියා චෙ පුරිසං චජ්ජා කොමාරී පියභාණීනී  
පුත්තරුදයස්සපෙනා සුතීසඤ්ඤාපුරකඛා,  
තස්සාපි ගුඤ්ඤං පරමං න සංසෙ  
මනනස්ස හෙදං පරිසඤ්ඤාමානො.
2983. න ගුඤ්ඤමඤ්ඤං විචරෙය්‍ය රකෙඛය්‍ය නං යථා නිධිං,  
න හි පාතුකතො සාධු ගුඤ්ඤමඤ්ඤො<sup>2</sup> පජානතා.
2984. ථියා ගුඤ්ඤං න සංසෙය්‍ය අමිත්තස්ස ච පණ්ඩිතො,  
යො චාමිසෙන සංභීරො හදයඤ්ඤො ච යො නරො.
2985. ගුඤ්ඤමඤ්ඤමසලුඤ්ඤං සලොධාධයති යො නරො,  
මනනහෙදභයා තස්ස දසභුතො තිතීසඛිති.
2986. යාවනොනා පුරිසස්සඤ්ඤං ගුඤ්ඤං ජානනතී මනනිතං,  
තාවනොනා තස්ස උඤ්ඤගා තස්මා ගුඤ්ඤං න වීක්ඛෙජ.
2987. විචිච්ච භාසෙය්‍ය දිවා රහස්සං  
රතනිං ගිරං නාතිවෙලං පමුඤ්ඤෙඤ්ඤි,  
උපස්සුතිකා හි සුණ්ණතී මනනං  
තස්මා මනොනා ඛිප්පමුපෙති හෙදං.
2988. යථාපි අස්ස නගරං මහනතං  
අච්චාරකං ආයසං හද්දසාලං,  
සමනනඛාතාපරිබාලපෙනං  
ඵචමිපි මෙ තෙ ඉධ ගුඤ්ඤමනනා.
2989. යෙ ගුඤ්ඤමනනා අච්චිකිණ්ණචාචා  
දළා සද්දසාසු නරා දුජ්චහ,  
ආරා අමිත්තා බ්‍යවජනතී තෙහි  
ආසීවිසාචාරිච සත්තසඛකා.

1. නසස - මජ්ඣ.

2. ගුඤ්ඤො අඤ්ඤො - වී.

2980. නැයන් අතුරෙන් මවුපියෝ උසස් වෙති. මොහුට මවු පියනට වඩා අනුකම්පා කරන ස්වභාව ඇති තුන්වැන්නෙක් නම් නැත්තේ ය. මන්ත්‍ර හෙදයෙහි සැක කරනුයේ ඔවුනට ද පරම රහස් නො කියන්නේ ය.

2981. යමකුගේ මවුපියෝ ද සහෝදර සහෝදරීහු ද යහළුවෝ ද යන ස්වපක්ෂයෙහි වූවෝ වෙත් නම්, මන්ත්‍ර හෙදයෙහි සැක කරනුයේ ඔවුනට ද ප්‍රධාන රහස් නො කියන්නේ යැ.

2982. ඉදින් ළදරු වියෙහි පසුවන ප්‍රිය තෙපුල් බෙණෙන, පුත්‍ර සම්පත්තියෙන් හා රූපසම්පත්තියෙන් ද යසසින් ද යුක්ත වූ නෑ සමූහයා විසින් පෙරටු කරන ලද භාර්යා නොමෝ (නොපගේ රහස මට කියවයි) පුරුෂයාට කියන්නී නමුදු මන්ත්‍ර හෙදයෙහි සැක කරනුයේ ඇයට ද ප්‍රධාන රහස් නො කියන්නේ යැ.

2983. සැඟවිය යුත්ත ප්‍රකට කොට නො කියන්නේ ය. එය නිධානයක් මෙන් රක්තේ ය. දන්තහු විසින් සැඟවියයුතු කරුණ ප්‍රකට කිරීම යහපත් නොවේ.

2984. පණ්ඩිතතෙම රහස ස්ත්‍රියට නො කියන්නේ ය. සතුරාට ද නො කියන්නේ ය. යමෙක් ආමිෂය හෙතු කොට ගෙන එක් වේද ඔහුට ද, හිතෙහි සභවාගත් සොර (කපටි) අදහස් ඇත්තහුට ද රහස නො කියන්නේ ය.

2985. යම් මිනිසෙක් සැඟවියයුතු කරුණ නො දන්නහුට දක්වා ද හෙතෙම මන්ත්‍රණය අත්කෙනකුන් දැන ගනිතැයි භටගත් බියෙන් ඔහුට දසයෙක් ව ඉවසයි.

2986. මිනිසකුගේ මන්ත්‍රණය කරන ලද යම්තාක් සැඟවිය යුතු කරුණු යම් කෙනෙක් දනිත් නම් ඒතාක් ම ඔහුට තැනී ගැනීම ඇති වේ. එබැවින් රහස් නො මුදන්නේ ය.

2987. දවල් කාලයෙහි රහස් කරුණ විවේකව සිට කියන්නේ ය. රාත්‍රියෙහි කියන්නේ සීමාව ඉක්මවා හෙවත් බිත්තියෙන් පිට ඇසෙන සේ නො කියන්නේ ය. යම් හෙයකින් ළඟ අසා සිටියහු මන්ත්‍රණය අසද්ද, එහෙයින් මන්ත්‍රණය වහා ම හෙදයට පැමිණෙන්නේ යැ.

2988. දෙර නැත්තා වූ සුන්දර ශාලා ඇත්තා වූ භාත්පස කරන ලද දියඅගල් ඇත්තා වූ මහත් අයොමය නුවරක් යම්සේ වන්නේ ද, මේ ලොකයෙහි රහස් මන්ත්‍රණ ඇති ඒ පුරුෂයෝ ද මෙබන්දෝ යයි මට වැටහේ.

2989. නාගරාජය, රහස් මන්ත්‍රණ ඇත්තා වූ නො විසුරුණු වචන ඇත්තා වූ සවාඤ්චියෙහි ස්ථිර වූ යම්බඳු මනුෂ්‍යයෝ වෙද්ද. (ජීවත්වනු කැමැති) සත්වසමූහයා සර්පයන් කෙරෙන් මෙන් පස මිතුරෝ ඔවුන් කෙරෙන් බැහැර වෙත්. ඔවුන් කරා ළචන්තට අවකාශයක් නො ලබත්.

2990. හිත්වා සරං පබ්බජිතො අවෙලො  
නග්ගො මුණ්ණො විචරති සාසහෙතු,  
තමඤ්ඤා භු ඛො විචරිං ගුහමත්ථං.  
අත්ථා ච ධර්මො ච අපාගතමහා.<sup>1</sup>
2991. කථං කරො හොති සුපණ්ණරාජ  
කිංසිලො කෙන චතෙන චත්තං,  
සමණො චරං හිත්වා මමාසිතානි  
කථංකරො සග්ගමුපෙති යානං.
2992. හිරියා තිතිකඛාය දමෙන ධන්දියා  
අකෙකාධනො පෙසුනියං පභාය,  
සමණො චරං හිත්වා මමාසිතානි<sup>2</sup>  
ඵචංකරො සග්ගමුපෙති යානං.
2993. මාතා ච පුත්තං තරුණං තනුජං<sup>3</sup>  
සමපස්ස තං සබ්බගත්තං ඵරෙති,  
ඵචමපි මෙ කං පාතුරහු දිජ්ඣ  
මාතාච පුත්තං අනුකමපමාතො.
2994. හඤ්ජ ජං මුඛ<sup>4</sup> වධා දුජ්චහ  
තයො හි පුත්තා නහි අඤ්ඤා අත්ථී,  
අනොචාසි දිනකකො අත්තො ච  
රජස්සු පුත්තඤ්ඤතරො මෙ අහොසි.
2995. ඉච්චච වාකාං විසජ්ජි<sup>5</sup> සුපණ්ණො  
භුමාං<sup>6</sup> පතිට්ඨාය දිජො දුජ්චහං,  
මුත්තජ්ජ ජං සබ්බභයානිචතො  
ඵසුදකෙ හොහි මයාහිගුතො.
2996. ආතඤ්ඤිතං යථා කුසලො හිසකෙකා  
පිපාසිතානං රහදෙව සීතො,  
චෙකමං යථා හිමසීතට්ඨිතානං<sup>7</sup>  
ඵචමපි තෙ සරණමහං හවාමි.
2997. සජධිං කත්වා අමිතෙතන අණ්ණපේන ජලාබුජ,  
විචරිය දුඨං සයසි<sup>8</sup> කුතො තෙ භයමාගතං.
2998. සචෙතථෙව අමිතමඤ්ඤ මිත්තසම්මපි නා විසසසෙ,  
අභයා භයමුප්පන්නං අපි මුලානි කන්තති.

1. අපග්ගතමහ - මජ්ඣං.  
2. මමාසතානි - නා.  
3. තනුජං - චි. මජ්ඣං, සායා.  
4. මුඛ - චි. මජ්ඣං.  
5. විසජ්ජි - මජ්ඣං.  
6. භුමා - චි.  
7. හිම සිසිරට්ඨිතානං - චි.  
8. සයසි - මජ්ඣං.

2990. ගිහිගේ අත්හැර පැවිදි වූ නිර්වස්ත්‍ර නග්න මුඩු මහණෙක් පිඩු පිණිස හැසිරෙයි. මම ඔහු කෙරෙහි රහස් කථා එළිදරව් කෙළෙමි. එහෙයින් අර්ථයෙන් ද ධර්මයෙන් ද පිරිහුණෙමු.

2991. එම්බා සුපර්ණරාජය, කෙසේ කරනුයේ කවර ආචාර-යෙකින් සමන්වාගත වූයේ කිනම් වුතයෙකින් පවත්නේ පැවිද්දෙහි හැසිරෙමින් තෘෂ්ණා මමායන හැරපියා කෙසේ පිළිපදින්නේ ස්වර්ග-ස්ථානයට එළඹේ ද?

2992. (යහළු නාරජ,) ලජ්ජායෙන් ද, ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ද තිතිකකා සංඛ්‍යාත අධිවාසන ඤාන්තියෙන් ද (ඉවසීමෙන් ද) යුක්ත වූ නො-කිපෙන ස්වභාව ඇත්තේ කේලාම් බස් හැරපියා මමායන දුරුකොට හැසිරෙන්නේ ශ්‍රමණ නම් වන්නේ ය. මෙසේ ක්‍රියා කරන්නේ ස්වර්ග-ස්ථානයට එළඹෙන්නේ ය.

2993. යම්සේ මව සිරුරෙන් උපන් තරුණ පුත්‍රයා දැක ඔහු (වැළඳ) මුළු සිරුරෙහි පුත්පහස පතුරුවා ද, පක්ෂිරාජය, පුතුව අනුකම්පා කරන්නා වූ මවක මෙන් නුඹ මට පහළ වූයෙහි.

2994. එම්බා නාගය, එසේ වී නම් අද තෝ වධයෙන් මිදෙව. පුත්‍රයෝ කිදෙනෙක් ම වෙති. අනෙක් සතරවැන්නෙක් නැත. ඔහු නම්, අතවැසියැ, අනුන් විසින් දෙන ලද්දේ යැ. තමාට දව උපන්-නේයැ යි. නුඹ මට ඔවුන්ගෙන් එක්තරා පුත්‍රයෙක් වූයෙහි ය. ඇලුම් කොට වසව,

2995. සුපර්ණ තෙම මේ වාක්‍යය කියා නාගයා හැරපිය. තෙමේ ද පොළොවෙහි පිහිටියේ “නුඹ අද මිදුණේ සියලු බිය ඉක්මවා සිටියෙහිය. ගොඩ හා දියෙහි මා විසින් රක්තා ලද්දෙක් වෙව.

2996. ලෙඩකුට දක්ෂ වෛද්‍යයකු යම්සේ ද පවස් ඇත්තකුහට සිතල ජලාගය යම්සේ ද, හිම කාලයෙහි සිතලෙන් පිඩා ඇත්තහුට ගෙයක් යම්සේ ද, එසේ ම මම තොපට පිහිට වෙමි.” (කීය.)

2997. එම්බා නාගරාජය, පසමිතුරු වූ පක්ෂියකු හා මිත්‍රසන්-වය කොට දළ විවෘත කොට සයනය කෙරෙහි. තට කොයින් බියක් ආයේ දැ යි (සුපර්ණයා ඇසී ය.)

2998. අමිත්‍රයා කෙරෙහි සැක කටයුතු මය. අමිත්‍රයා මිත්‍ර වූ කල්හි ද විශ්වාස නො කරන්නේ ය. අභයස්ථාන වූ මිතුරා කෙරෙන් බිය උපන්නේ ය. ජීවිත සංඛ්‍යාත වූ මුල ම සිදිසි.

- 2999. කටුනායක විද්‍යාලයේ භාෂිත සේවකයන් කලහො කතෝ,  
නිවැසියන්ගේ ජීවිතයට හානි සිදු වීමට හේතු වන රජයේ.
- 3000. විද්‍යාලයේ නව නව විද්‍යාලයන්  
අසලකා හැරීමට හේතු වන බවට,  
නව නව විද්‍යාල පරිසරයන්  
යථා යථා භාවයට පත්වන බවට පෙන්වා දීමට,
- 3001. තේ දෙවන වරට පුනරුත්ථාපය  
ලබා ගැනීමට පුනරුත්ථාපය,  
ලබා ගැනීමට කැපවීමට අවශ්‍ය  
මිනිසුන්ගේ අවධානයට නොගනී.
- 3002. නව නව පරිසරයන් අවශ්‍ය  
සේවකයන්ගේ ඉදිරි අවධානය,  
මුහුණතට සහතිකයක් ලෙස  
නව නව කුසලතා මනසට පියවීම.
- 3003. පියවීමේ මේ අවස්ථාවේ පුනරුත්ථාපය  
අසලකා හැරීමට සහතිකය,  
සේවකයන්ගේ අවධානයට එතරම්  
පාපයට කලින් සම්පන්නයන් නොගනී.
- 3004. නව මේ පියවීමේ අවධානයට වැඩි හේතු  
සම්පන්නයන් ලෙස මේ පරිසරය,  
පුනරුත්ථාපයට හේතු විය හැකි නොවන  
අවස්ථාවන් ලෙස මේ වරට.
- 3005. අවධානයට සහතිකය අවධානයට වැඩි  
අවස්ථාවන් සහතිකයට සහතිකයට,  
කණ්ඩායම්ගේ අවධානයට පොදු  
පාපයට බහු දුර්වලතා අවධානයට.
- 3006. අදාළ සේවකයන්ගේ දුර්වලතා වැඩි වීමට හේතු වන  
එතරම් සම්පන්නයන් මුද්‍රා තේ වලට සහතිකය.
- 3007. නව නව මිනිසුන් නව දුර්වලතාවට  
මිනිසුන්ගේ පාපයට නව අවස්ථාව;  
අවධානයට නොගනී පවතින  
ඉදිරි සම්පන්නයන් හේතු වන බවට හේතු වන.



2999. යමකු සමඟ කලහ කරන ලද්දේ ද ඔහු කෙරෙහි කෙසේ නම් විශ්වාස කරන්නේ ද? සතුරන් ඇත්තහු විසින් නිකර යන්නයෙන් විසියයුතුයි. හෙතෙම සතුරන් සමඟ නො ඇලෙයි.

3000. තමා කෙරෙහි විශ්වාසය ඇතිකරවන්නේය. එහෙත් ඔහු විශ්වාස නො කරන්නේය. තමා කෙරෙහි සැක නො කරන ලද්දේ ද (සතුරා කෙරෙහි) සැක කරන්නෙක් වන්නේය. යම් යම් විදියකින් අන්‍යයා අදහස නො දනගනී නම් නුවණැත්තේ එසේ එසේ වියහිය කරන්නේ ය.

3001. දෙවියන්ට සමාන වර්ණ ඇති සිවුමැලි වූ, පිරිසිදු වූ පින්කළු දෙකක් බඳු ඔවුනොවුන් එක සමාන වූ පුරුෂ නාගයෝ දෙදෙන එක්ව රිය උසුලන අසුන් මෙන් කාදම්බිය නම් අවෙලකයා වෙත පැමිණියහ.

3002. ඉක්බිති පණ්ඩරක නම් නාරජ තෙම අවෙලකයා වෙත තෙමේ ම පැමිණ මෙය කීයේ ය. “අද සියලු හය ඉක්ම වූ මිදුණා වූ මම ඒකාන්තයෙන් නුඹගේ සිතට ප්‍රියයෙක් නො වීමි” යි.

3003. පණ්ඩරක නම් නාගයාට වඩා සුපර්ණරාජයා නිසැකයෙන්ම මට ප්‍රියය යන මේ කරුණ සත්‍යයකි. රාගයෙන් ඇලුණා වූ ද ඒ මම දනගෙන ම මේ පාපකර්මය කෙළෙමි. මුළාවෙන් නො දන නො වේ යයි අවෙලකයා කීයේ ය.

3004. මෙලොවත් පරලොවත් බලන්නා වූ පැවිද්දකුට මට ප්‍රියය, අප්‍රිය ය, යන හැඟීමක් නැත. නුඹ වනාහි මනා සංයත වූ පැවිද්දන්ගේ වෙගයෙන් අසංයත වූයෙහි මෙලොව හැසිරෙන්නෙහි ය.

3005. නුඹ වනාහි ආයතියකුට බඳු ස්භාව ඇත්තෙහි. එහෙත් ගති පැවතුමින් අන්‍යායී ද වෙහි. සංයම නැත්තෙහි. එහෙත් සංයම ඇත්තකු බඳු වෙහි. පාප සංඛ්‍යාත කෘෂ්ණයෙහි ඇලුණෙක් වෙහි. නිර්ලජ්ජා ස්වභාවය ඇත්තෙහි. ලාමක වූ බොහෝ දුශ්චරිතයෙහි හැසුරුණෙහි යයි නාරජ තෙම නිඤ්ඤ කෙළේ ය.

3006. “(එම්බා නිගණ්ඨය,) මිත්‍රද්‍රෝහි වූ නුඹ ද්‍රෝහ නො කළා වූ මිත්‍රයාට ද්‍රෝහ කෙළේ ද වෙහි. කේලාම් කියන්නේ ද වූයෙහි. මේ සත්‍ය වචනය කරණ කොට ගෙන තොපගේ මස්තකය සත් කඩක්ව පැලේවා” යි නාරජ සාප කෙළේ ය.

3007. මිත්‍රද්‍රෝහිකම අනිෂ්ට විපාක ගෙන දෙන හෙයින් මිත්‍රයන්ට ද්‍රෝහ නො කළ යුතු. මිත්‍ර ද්‍රෝහකමට වඩා අන් පාපයෙක් නැත්තේය. පොළෝහි ඉසින ලද විෂ ඇති නාගයා විසින් ශාපකරන ලද්දේ, නා රජුගේ සත්‍ය ක්‍රියාවෙන් සංවරයෙහි සිටිමි යි ප්‍රතිඥා කළ (ඒ) කුට ආච්චක තෙම නැසුණේ යයි වදළුසේක.

## 9. සමබලාපාතකං

3008. කා වෙධමානා ගිරිකඤ්ජරාය  
එකා තුවං තිට්ඨසි සඤ්ජතුරු,  
පුට්ඨාසි මෙ පාණිපමෙයාමජේකි  
අකඛාහි මෙ නාමඤ්ඤ ඛන්ධවෙ ව.
3009. ඔභාසයං වනං රමමං සීභවාගසනිසෙවිතං,  
කා වා කිමසි කලාණි කඝ්ඝ වා කිං සුමජ්ඣමෙ  
අභිවාදෙමී තං භද්දෙ දනවාහං නමජ්ඣු තෙ.
3010. යො පුඤ්ඤා කාසිරාජස්ස සොකීසෙනොති නං විදු,  
නසාහං සමබලා හරියා එවං ජානාහි දනව  
අභිවාදෙමී භද්දෙනෙ සමබලාහං නමජ්ඣු තෙ.
3011. වෙදෙහපුඤ්ඤා භද්දෙනෙ වනෙ වසති ආතුරො,  
තමහං රොගසමුඤ්ඤං එකා එකං උපට්ඨමිං.
3012. අභඤ්ඤා වනමුඤ්ඤාය මධුමංසං මීගාවිලං,  
යදු හරාමී තං භකොඛා තස්ස නුනජ්ජ නාධතී.
3013. කිං වනෙ රාජපුඤ්ඤෙන ආතුරෙන කරිස්සසි,  
සමබලෙ පරිච්ඡේශිතෙ අහං භතතා හවාමී තෙ.
3014. සොකච්චාය දුරතතාය කිං රූපං විජ්ජනෙ මම,  
අඤ්ඤං පරියෙස භද්දෙනෙ අභිරූපතරං මයා.
3015. එනිමං ගිරිමාරුඤ්ඤා හරියා මඤ්ඤං වතුස්සනා,  
තාසං කිං පවරා හොහි සබ්බකාමසමීඤ්ඤි.
3016. නුන තාරකච්ඡේශිතෙ යමිකිඤ්ඤි මනසිවජසි,  
සබ්බතාං පචුරං මඤ්ඤං රමෙස්සජ්ජ මයා සහ.
3017. නො වෙ තුවං මහෙසෙයාං සමබලෙ කාරසිස්සසි,  
අලං කිං පාතරාසාය මඤ්ඤං භතො හවිස්සසි.

## 9. සමූලා ජාතකය

3008. මේ පර්වත කඳුරැළියෙහි වෙවිලමින් පිරුණු වටොර යුවලක් ඇති එකලා වූ සිටුනා තෝ කවරහි. මිටින් ගතහැකි මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇත්තිය, මා විසින් විවාරන ලද වෙහි. තිගේ නම ද ඤාතින් ද මට කියව.

3009. යහපත් මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇති සුන්දර ස්ත්‍රිය, සිංහව්‍යාසා-දීන්ගෙන් ගැවැසිගත් සිත්කලු වූ මේ වනය බබුළුවමින් සිටුනා තෝ කවරහි. සොඳුරු නිට වදිමි. මම අසුරයෙක්මි. නිට නමස්කාර වේවා යි අසුරයා කියේ ය.

3010. අසුරය, කසි රජුගේ යම් පුත්‍රයෙක් වේද, සොඤ්ඤෙන යයි ඔහු දනිත්. මම වනාහි ඔහුගේ සමූලා නම් භාය්‍යා වෙමි, අසුරය මෙසේ දන ගනුව.

3011. සමූලා නම් වූ මම නොප වදිමි. නොපට නමස්කාර වේවා. පින්වත් අසුරය, වෙදෙහ පුත්‍ර තෙමේ රොගී වූයේ වන-යෙහි වෙසෙයි. මම වනාහි රොගයෙන් පෙළුණු එකලා වූ ඔහුට එකලා වූ උපස්ථාන කෙළෙමි.

3012. මම ද මැස්සන් නැති මින් සිංහාදින් කා දමු මසුන් සොයා ගෙන යම් කලෙක හැරගෙන එමි ද, වේදෙහ පුත්‍ර තෙම එය බුදින්තෝය. අද ඔහුට එය ද නො ලැබ එකාන්තයෙන් තැවෙතියි සිතමි.

3013. සමූලාවෙනි, ආතුර වූ දිරාපත් වූ රාජපුත්‍රයකු හෙතුවින් කුමට පරිවය්‍යා කරහි ද? මම නිට ස්වාමී පුරුෂ වෙමි යි (දනවයා කීය.)

3014. ශොකාතුර වූ දුගී අත්බැව් ඇති මාගේ කවර රූප සම්පත්තියක් විද්‍යාමාන ද? තට යහපතක් වේවා. මට වඩා රුවැනි අන් අභනක් සොයා ගනුව යි.

3015. සුන්දරිය, එව. මේ පර්වතයට නැඟෙව. මාගේ භාය්‍යාවෝ සාරසියක් වෙති. සියලු කාමසම්පතීන් සමෘද්ධ වූ නි ඔවුනට ප්‍රධාන වෙහි.

3016. තරුබඳු ආලෝක ඇත්තිය, සිතින් යම්බඳු ප්‍රාර්ථනයක් කෙරෙහි නම් ඒ සියල්ල මට අධික ව තිබේ. මා සමඟ අභිරමණය කරව.

3017. සමූලාව, ඉදින් නි මාගේ මෙහෙසි බව නො කරන්නී නම්, නි මාගේ ප්‍රාතරාසයට නිසි බාද්‍යය වන්නෙහියයි සිතමි.

3018. තඤ්ඤා සත්තථො උදෙසා කළාරො පුරිසාදකො,  
වනෙ නාථං අපසස්සනිං සමබ්බලං අග්ගභී භුජෙ.

3019. අධිපන්නා පිසාවෙන උදෙසානාමිසවකඛුනා,  
සා ච සත්තුවසමපන්නා පතීමෙවානුසොචති.

3020. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං යං මං බාදෙය්‍ය රක්ඛසො,  
යඤ්ඤා මෙ අය්‍යපුත්තස්ස මනො හෙසස්සති අඤ්ඤථා.

3021. න සනති දෙවා පවසනති නුන  
න භී නුන සනති ඉධ ලොකපාලා,  
සහසා කරොන්තානං අසඤ්ඤානානං  
න භී නුන සනති පටිසෙධිතාරො.

3022. ඉත්තීමෙසා පවරා යසස්සිති  
සන්තා සමා අනිරිවුග්ගතෙජා,  
තඤ්ඤා තුවං රක්ඛසාදෙසි කඤ්ඤං  
මුඤ්ඤා ච භී සත්තධා තෙ ඵලෙය්‍ය  
මා තං දභි මුඤ්ඤා පතිබ්බතා සා.

3023. සා ච අස්සමමාගඤ්ඤි පමුත්තා පුරිසාදකා,  
නීළං ඵලිතසතුඤ්ඤිව ගතසිඛංච ආලයං.

3024. සා තත්ථ පරිදෙවෙසි රාජපුත්ත යසස්සිති,  
සමබ්බලා උතුමන්නකඛා වනෙ නාථං අපසස්සනි.

3025. සමමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වදෙදු සමපන්නවරණෙ ඉසෙ,  
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමභි සරණං ගතා.

3026. වදෙදු සීහෙච බ්‍යගෙස ච යෙච අඤ්ඤාදා වනෙ මීගා,  
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමභි සරණං ගතා.

3027. තිණුලතානි ඔසධො පබ්බතානි වනානි ච,  
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමභි සරණං ගතා.

3018. සත් දළමඩුල්ලක් ඇති රෝද වූ පිටතට නික්මුණු දළ ඇත්තා වූ මිනිසුන් කන්නා වූ (ඒ රකුස් තෙම) වනයෙහි පිහිටක් නො දක්නා වූ ඒ සම්බලාව ද අතින් අල්ලාගත්තේය.

3019. රෝද වූ ක්ලෙශාමිෂ වශයෙන් ලොල් වූ ඇස් ඇති පිශාවයා විසින් යටත් කරන ලද (එහෙයින් ම) සතුරාගේ වසභයට පැමිණියා වූ ඒ සම්බලාව ද ස්වාමියා අනුවම ශොක කරයි.

3020. යම් හෙයකින් මා රකුසා කන්නේ නම් මෙ මට දුකෙක් නො වේ. මාගේ ආයතීපුත්‍රයාගේ සිත අත් ලෙසක් වේ නම්, එය මට ඊට වඩා දුකෙකි.

3021. දෙවියෝ නැත. දුරුරට වෙසෙහි සිතමි. මෙහි ලොක-පාලයෝ නැත් මැ යි සිතමි. එහෙයින් මැ බලාත්කාරකම් කරන අශික්ෂිතයන් වළකන්නාහු නැත් මැ යි සිතමි.

3022. මෝනොමෝ යශස් ඇත්තා වූ ශාන්ත වූ සම හැසිරීම් ඇති ගින්නක් මෙන් උග්‍ර තෙජස් ඇත්තියකි. ස්ත්‍රීන් අතුරෙන් උතුම් තැනැත්තියකි. රාක්ෂසය, ඉදින් තෝ ඒ කන්‍යාව කන්නෙහි නම්, තාගේ මුදුන සත්කඩක් ව පැළෙන්තේ ය. තෝ මැය නො-තවව. මුදු හරුව. ඕ තොමෝ පතිවුතාවකි යි (එහි පැමිණි සක් දෙවරස් කී).

3023. මිනීමස් කන අසුරයාගෙන් මිදුණා වූ ඕතොමෝ ගොදුරු ගෙන එන පක්ෂිධෙත්‍රුවක් හිස් කැදුල්ලට මෙන් ද, ගවදෙනක් නික්ම ගිය වස්සා ඇති ගවභලට මෙන් ද, හිස් අසපුවට පැමිණියා ය.

3024. ඒ සම්බලා නම් යශස් ඇති රාජපුත්‍රී තොමෝ ඒ වෙනෙහි හිමියා නො දක්මින් සොවින් උපන් උසුමින් රන් වූ ඇස් ඇති වැ වැලැපුණා යැ.

3025. මම ශ්‍රමණයන් ද බ්‍රාහ්මණයන් ද වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුත් සෘෂිවරුන් ද වදිමි. රාජ පුත්‍රයා නො දක්නා වූ සම්බලා නම් වූ මම තොපගේ පිහිට සොයා ගියා වෙමි.

3026. සිංහයන් ද ව්‍යාසුයන් ද වෙනෙහි යම් සෙසු මාගයෝ වෙත් නම් ඔවුන් ද මම වදිමි. රාජ පුත්‍රයා නො දක්නා වූ සම්බලා නම් වූ මම තොපගේ සරණ ගියා වෙමි.

3027. තෘණ වර්ග ද ලතා වර්ග ද ඔෂධි වර්ග ද පර්වත ද වන ද යන මේ තන්හි යම් දෙවිකෙනෙක් අධිගෘහිත ව වෙසෙද් ද, මම ඔවුන් වදිමි. රාජපුත්‍රයා නො දක්නා වූ සම්බලා නම් වූ මම තොප පිහිට සොයා ගියා වෙමි.

- 3028. වද්දෙ ඉන්ද්‍රීවරීසාමං රත්තං නකඛන්තමාලිනිං,  
රාජපුත්තං අපසස්සනතී කුමභමහි සරණං ගතා.
- 3029. වද්දෙ භාගීරථීං ගඛං සවන්හීනං පටිග්ගහං,  
රාජපුත්තං අපසස්සනතී කුමභමහි සරණං ගතා.
- 3030. වද්දෙ අහං පබ්බතරාජසෙට්ඨං නිමවන්තං සිලුච්චයං,  
රාජපුත්තං අපසස්සනතී කුමභමහි සරණං ගතා.
- 3031. අතිසායං වතාගඤ්ඡී රාජපුත්තං යසසස්සිනි,  
කෙනතුජ්ජ සමාගඤ්ඡී කො තෙ පියතරො මයා.
- 3032. ඉදං බොහං තදවොචං ගහිතා තෙන සකතුනා,  
න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං යං මං බාදෙය්‍ය රක්ඛසො  
යඤ්ච මෙ අය්‍යපුත්තස්ස මනො භෙස්සනතී අඤ්ඤථා.
- 3033. වොරීනං බහුබුද්ධීනං යාසු සච්චං සුදුලලහං,  
ථීනං භාවො දුරාජානො මච්ඡසෙසවොදකෙ ගතං.
- 3034. තථා මං සච්චං පාලෙකු පාලධිස්සනතී වෙ මමං,  
යථාහං නාහිජානාමී අඤ්ඤං පියතරං තයා  
එතෙන සච්චවජ්ජන ව්‍යාධි තෙ වූපසමඤ්ඤු.
- 3035. යෙ කුඤ්ඤරා සත්තසතා උළාරා  
රකඛනතී රත්තන්ද්‍රීවං උය්‍යුතාවුධා,  
ධනුග්ගභානඤ්චි සතානී සොළස  
කථං විධෙ පස්සසි භද්දෙ සත්තවො.
- 3036. අලඛ්‍යතායො පදුමුත්තරත්තවා  
වීරාගීතා පසස්සනතී භංසග්ගරා,  
තාසං සුඡිත්වා මිතගීතවාදීනං  
න දනී මෙ තාන තථා යථා පුරෙ.

3028. නැකැත් පෙළින් යුක්ත වූ නිලුපුල් බඳු වර්ණ ඇති රාත්‍රිය ද මම වදිමි. රාජපුත්‍රයා නො දක්නා වූ සම්බුද්ධා නම් වූ මම තොපගේ සරණ ගියා වෙමි.

3029. සෙසු ගංගාවන්ගේ ජලය පිළිගන්නා වූ භාගිරි නම් ගඟ මම වදිමි. රාජපුත්‍රයා නො දක්නා වූ සම්බුද්ධා නම් වූ මම තොපගේ සරණ ගියා වෙමි.

3030. හිමවන්තා නම් පර්වතරාජශ්‍රේෂ්ඨයා මම වදිමි. රාජ පුත්‍රයා නො දක්නා වූ සම්බුද්ධා නම් මම තොපගේ සරණ ගියා වෙමි යි (සම්බුද්ධා තොමෝ වැළපුණා ය.)

3031. යශස් ඇත්තා වූ රාජපුත්‍රිය, තෝ ඉතා සවස්ති ආයෙහි ය. අද කවරකු හා එක්වුවා ද? තිට මට වඩා ප්‍රියතරයෙක් කවරේ ද යි රාජපුත්‍රයා ඇසී ය.

3032. ඒ සතුරා විසින් අල්ලා ගන්නා ලද මම ඔහුට මෙය ප්‍රකාශ කෙළෙමි. යම්භෙයෙකින් රකුස් තෙම මා කන්නේ නම් එය මට දුකක් නො වේ. මාගේ ස්වාමීපුත්‍රයාගේ සිත්හි යම්බඳු වෙනසක් වේ නම් එය මට එයට වඩා දුකකැ යි කියා යි.

3033. සෙරවු ද, බොහෝ අදහස් ඇත්තා වූ ද යම් ඒ ස්ත්‍රීන් අතුරෙහි සත්‍යවචනය ඉතා දුර්ලභ ය. මත්ස්‍යයන්ගේ දියෙහි ගමන් මාර්ගය මෙන් ස්ත්‍රීන්ගේ ස්වභාවය දැනගන්නට අපහසුය.

3034. යම්සේ මම නුඹට වඩා ඉතා ප්‍රිය වූ අන්‍යයකු නො-දැනිමි යි කියමි ද, ඉදින් එසේ මාගේ සත්‍යය රක්තේ නම්, ඒ සත්‍ය තෙමේ මා රකිවා. මේ සත්‍ය වචනය කරණ කොට ගෙන තොපගේ ව්‍යාධිය සන්හිදේවා යි (සම්බුද්ධා තොමෝ සත්‍යක්‍රියා කළාය.)

3035. සම්බුද්ධාවෙනි, මහත් හස්තිහු සත්සියයක් ද (ඔවුන් පිට නැති) අවිදරන ධනුර්ධරයන් සොළොස්සියයක් ද මෙනුවර රකිත්. (එසේ කල්හි) කෙබඳු සතුරන් දක්නෙහි දැයි (රාජතාපස තෙමේ සම්බුද්ධාවගෙන් ඇසුවේය.)

3036. පියාණන් වහන්ස, නුඹවහන්සේගේ පුත්‍ර තෙමේ පියුම් ගැබ මෙන් මතුපිට රත්වන් සිවියෙන් බබළන්නා වූ අලංකාර ලෙස සැරසුණා වූ සිහින් මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇත්තා වූ හංසයන්ගේ බඳු ස්වර ඇත්තා වූ ස්ත්‍රීන් දකී. ඔවුන්ගේ මිහිරි ගීත වාදිතය අසා හෙනෙමේ පෙර මෙන් දැන් මා කෙරෙහි නො පවතී.

- 3037. සුවණණසඛකවචධරා සුච්ඡග්ගා  
අලඛකතා මානුසියචජරුපමා,  
සෙනොපියා නාන අනිඤ්ඤිතියො<sup>1</sup>  
බන්ධකඤ්ඤා පටිලොභයන්ති නං.
- 3038. සවෙ අභං තාන නථා යථා පුරෙ  
පතිං තමුඤ්ජයා<sup>2</sup> පුනා වනෙ භරෙ,  
සමමානසෙ මං න ව මං විමානසෙ  
ඉතොපි මෙ තාන තතො වරං සියා.
- 3039. යමනතපානෙ විපුලසම් ඔතිනෙ  
නාරි විමට්ඨාභරණා අලඛකතා,  
සබ්බධගු<sup>3</sup>පෙතා පතිනො ව අජියා  
අබජ්ඣ කසසා මරණං තතො වරං.
- 3040. අපි වෙ දළිඤ්ඤ කපණා අනාළභියා<sup>4</sup>  
කවාදුතියා පතිනොව සා පියා,  
සබ්බධගු<sup>3</sup>පෙතායපි අජියාය  
අයමෙව සෙය්‍යා කපණාපි යා පියා.
- 3041. සුදුලලභිකී පුරිසස්ස යා හිතා  
හන්තකීයා දුලලභො යො හිතො ව,  
හිතා ව නෙ සීලවතී ව හරියා  
ජනිඤ්ඤා ධමමං වර සමබුලාය.
- 3042. සවෙ කුචං විපුලෙ<sup>5</sup> ලභ්භොගෙ  
ඉසසාවතිණණං මරණං උපෙසී,  
අහඤ්ඤා නෙ භද්දෙ ඉමා රාජකඤ්ඤා  
සබ්බෙව නෙ විවනකරා භවාමානී.

සමබුලා ජාතකං.

10. ගණධනිඤ්ඤකජාතකං.\*

- 3043. අප්පමාදෙ අමතපදං පමාදෙ මච්චුතො පදං,  
අප්පමන්තා න මීයන්ති සෙ පමන්තා යථා මතා.

---

- 1. අනිඤ්ඤිතියො - නා.
- 2. පතීත උඤ්ජය - වි.
- 3. පඤ්ඤා - මජ්ඣං.
- 4. අනාළභියා - මජ්ඣං. සා.
- 5. විපුල - මජ්ඣං.
- \* ගණධනිඤ්ඤක - සා.



3037. ස්වර්ණමය සංකච්චාභරණ (තනපට) දරන්නා වූ අලංකාර කරන ලද මනා සිරුරු ඇත්තා වූ මිනිස් දෙවහනන් බඳු වූ ඤාතිය කන්‍යාවරු නිසැක නොකරන ලද ශරීරාවයව ඇත්තාහු සොක්කියෙන රජුට ප්‍රිය වෙත්. පියාණෙනි, ඒ කන්‍යාවෝ සොක්කියෙන රජු පොළඹවත්.

3038. පියාණෙනි, ඉදින් මම පෙර මෙන් නැවත ද වනයෙහි සිභා හැසිරීමෙන් ඒ ස්වාමියා පොෂණය කරන්නෙමි නම්, මට සම්මාන කරන්නේය. මට අවමන් නො කරන්නේය. පියාණෙනි, මෙයට වඩා මට එය උතුම් වන්නේය.

3039. ආහාර පාන බොහෝ කොට පිළියෙළ කොට තිබෙන ගෘහයෙහි නානාලංකාරයෙන් සැරසුණා වූ සියලු අංගයන්ගෙන් යුක්ත වූ ස්ත්‍රී තොමෝ ස්වාමියාහට අප්‍රිය වන්නී නම්, ඇයට ගෙල වැල බැඳගෙන මරණයට පත්වීම ඒ ගෘහවාසයට වඩා උතුම් වේ.

3040. තවද දිළිඳු වූ බැගෑපත් වූ සහල් නැළියක්වත් නැත්තා වූ නිදන කලාල දෙවැනි කොට ඇති ස්ත්‍රීයක් වන්නී නම් ඔ තොමෝ සැමියාට ප්‍රිය ද, සියලු අංගයන්ගෙන් යුක්ත වූ ද අප්‍රිය ස්ත්‍රීයට වඩා දුප්පත් වූ යම්බඳු ප්‍රිය තැනැත්තියක් වේ නම් ඔ උතුම් යි (සම්බුලා තොමෝ කීවාය.)

3041. යම් තැනැත්තියක් පුරුෂයාට හිතවත් ද ඔ ඉතා දුර්ලභ ස්ත්‍රීයකි. යම් පුරුෂයෙක් තෙමේ ස්ත්‍රීයට බැතිමත් ද ගෙනෙමින් දුර්ලභය. මේ සම්බුලා නම් භාය්‍යා තොමෝ තොපට හිතවත් ය. ගුණවත්ය. මහරජ, සම්බුලාව සමග දැහැමින් වාසය කරවයි තාපස වූ පිය රජතෙම අවවාද කෙළේය.

3042. සම්බුලාවෙනි, ඉදින් තෙපි අභිෂෙකවශයෙන් ලබන ලද මහත් භොග ඇති කල්හි ඊර්ෂ්‍යාවට බැස ගත්තාහු මරණයට පැමිණෙන්නහු ද, එසේ නම් සොදුර, මමත් මේ හැම රාජ කන්‍යාවරුන් තිගේ වචනය පිළිපදින්නමෝ වෙමුයි රජතෙම කීයේය.

සම්බුලා ජාතක යි.

10. ගන්ධකිඤ්ඤක ජාතකය

3043. කුශලයෙහි සිහියෙන් වෙන් නොවීම නම් වූ නො පමාව නිවනට මහ යි. කුසල් පිරිමේ එළඹ සිටි සිහියක් නැතිබව සසර දුකට මහ යි. නො පමාවුවෝ සසර දුකට නොපැමිණෙත් හෙවත් නොමැරෙත්. පමාවුවෝ මළදුන් වැනි වෙත්.

3044. මද පමාදෙ ජායෙථ පමාද ජායතෙ බයො,  
බයා ච දෙසා<sup>1</sup> ජායනති මා මදෙ හරතුසහ.<sup>2</sup>
3045. බහු හි බන්ධයා ජීනා අක්ඛං රට්ඨං පමාදිනො,  
අපොපි ගාමිනො ගාමා අනාගාරා අගාරිනො.
3046. බන්ධයස්ස පමන්ධස්ස රට්ඨස්මිං රට්ඨවධස්සන,  
සබ්බං භොගා විනස්සන්ති රක්ඛෙස්ස නං වුවචනෙ අසං.
3047. නෙස ධම්මො මහාරාජ අතිවෙලං පමජ්ජපි,  
ඉඳං ජීනං ජනපදං වොරා විඳංසයන්ති නං.
3048. න නෙ පුත්තා හවිස්සන්ති න හිරක්ඛෙස්සං න ධානියං,  
රට්ඨං විලුපුමානමනි සබ්බභොගෙහි ජීයපි.
3049. සබ්බභොගපරිච්ඡේදණං රාජානං වාපි බන්ධියං<sup>3</sup>,  
ඤ්ඤිමිත්තා සුභජ්ජා ච න නං මක්ඛෙස්සන්ති මානියං.<sup>4</sup>
3050. භක්ඛාරොහා<sup>5</sup> අනීකට්ඨා රථිකා පක්ඛකාරකා,  
තමෙවමුපජීවන්තා න නං මක්ඛෙස්සන්ති මානියං.
3051. අසංවිහිතකමමනනං බාලං දුමමන්ති මන්තිනං,  
සිරි ජහති දුමමධං පිණ්ණංච උරගො තවං.
3052. සුසංවිහිතකමමනනං කාලුට්ඨාසිං අතඤ්ඤිතං,  
සබ්බං භොගාහිවධස්සන්ති ගාවො සඋසහාමිච.
3053. උපසස්සුතිං මහාරාජ රට්ඨං ජනපදෙ වර,  
තක්ඛං දිස්වා ච සුක්ඛා ච තතො නං පච්චජ්ජපි.
3054. එවං වෙදෙතු පක්ඛොලො සබ්බාමෙ සරසමප්පිනො,<sup>6</sup>  
යථාහමජ්ජ වෙදෙමී කණ්ඨකෙන සමප්පිනො.

1. පදෙසා - වි. මජ්ඣ. සා. 2. මාපමාදෙ හරමුසහ - මජ්ඣ. මාපමාදෙ හරතුසහ - වි. 3. බන්ධියා - වි. මජ්ඣ. 4. බන්ධිය - වි. 5. භක්ඛාරොහා - වි. 6. සරමසිනෙ - මජ්ඣ.

3044. මහරජ, ආරොග්‍යාදී ත්‍රිවිධ මදයෙන් ප්‍රමාදය හටගනී. ප්‍රමාදයෙන් විනාශය හටගනී. විනාශ හෙකුවෙන් ද්වේෂයෝ හටගනිත්. එබැවින් රට සෞභෞය කරන්නාවූ ශ්‍රේෂ්ඨය, මදයට නො පැමිණෙව.

3045. ප්‍රමාද වූ බොහෝ රජදරුවෝ වස්තුවය රටය යන මෙයින් පිරිහුණාහ. තවද ප්‍රමාදපන්න වූ ගම්දෙටුවෝ ගමින් පිරිහුණාහ. ප්‍රමාදපන්න ගිහිගේ වැස්සෝ ධාන්‍යාදියෙන් සහ ගිහිගෙයින් ද, පැවිද්දෝ පැවිදි බවෙන් ද පිරිහුණහ.

3046. රටදියුණු කරන්නා වූ මහරජ, පමා වූ රජුගේ රටෙහි හැම සම්පත්හු ම වැනසෙත්. එය රජුට දුකය යි කියනු ලැබේ.

3047. මහරජ, සීමාව ඉක්මවා පමාවන්තෙහි නම් එය පැරණි රජුන්ගේ ස්වභාවය නොවෙයි. ආහාර පානාදියෙන් සමාද්ධ වූ ස්වර්ණාදියෙන් පිරුණා වූ ජනපදය යොරු විනාශ කරත්.

3048. රට පැහැර ගනු ලබන කල්හි සියලු භොගයන්ගෙන් පිරිහෙන්නේය. එවිට ප්‍රවේණිය රකින පුත්‍රයෝ ද නො වන්නාහ. (අධර්ම රජුගේ පුත්‍රයෝයයි රට වැසියෝ ඔහු බැහැර කරත්.) එසේ ම අධාර්මික රජුගේ නිරණාදී ධනය ද නො වන්නේය. ධාන්‍යාදිය ද නො වන්නේය.

3049. සියලු භොග සම්පත් පිරිහුණු ක්‍ෂත්‍රිය රජහු පවා නැමිතුරෝ ද සුභදයෝ ද ඔහු පිදියයුතු කොට නො සිතත්.

3050. ඇතරුවෝ ද බලඇණිවල නියුක්තයෝ ද රිය පදවන්නෝ ද පාබලසේනාවෝ ද යන සියල්ලෝම ඔහු ඇසුරු කරමින් ජීවත්වන්නාහු නමුත් ඔහු පිදිය යුත්තකු වශයෙන් නො හඟිත්.

3051. හොඳින් විධාන නො කළ කර්මාන්ත ඇති නපුරු කපා ඇති මන්ත්‍රීන්ගෙන් යුත් අනුවණ බාලයා, දිරාගිය සැව හැරයන සර්පයකු මෙන්, ශ්‍රී නොමෝ හැරදමා යන්නීය.

3052. හොඳින් විධාන කරන ලද කර්මාන්ත ඇති සුදුසු කල්හි වියඹය කරන්නා වූ අනලස් වූ රජුට වෘෂභයා සහිත ගව මුළු මෙන් සියලු සම්පත් වැඩෙත්.

3053. මහරජ, දනවුපුවත් ඇසීම පිණිස රටෙහි ද ජනපදයෙහි ද හැසිරෙව. එහි දක්ක යුතු දෑ දක ඇසිය යුතු දෑ අසා (මැනවින් දැනගෙන) එයට අනුව පිළිපදුව.

3054. අද මම කටුවකින් විදුනා ලද්දේ යම්සේ දුක් විඳිමි ද, මෙසේ ම පඤ්ඤාල රජතෙම යුද්ධයෙහි දී ඊයෙන් විදින ලද්දේ දුක් විඳිවා.

3055. ජිණේණා දුබ්බලවක්ඛස්සි න රූපං සාධු පාසස්සි,  
කීං තස්ස චුභමදත්තස්ස යං තං මග්ගෙයා කණ්ටකො.
3056. බවෙහස්ස<sup>1</sup> චුභමදත්තස්ස යොහං මග්ගස්සි<sup>2</sup> බ්‍රාහ්මණ,  
අරක්ඛිතා ජානපද අධමමබ්ලිතා හතා.
3057. රක්ඛිඤ්ච වොරා බාදන්ති දිවා බාදන්ති කුණ්ඩියා,  
රට්ඨස්මිං කුටරාජස්ස බහු අධමමකො ජනො.
3058. එතාදිසෙ හයෙ තාන<sup>3</sup> හයට්ඨා තාව<sup>4</sup> මානවා,  
නිලෙලනකානි කුබ්බන්ති වනෙ ආහස්සි<sup>5</sup> කණ්ටකං.
3059. කදස්සු නාමයං රාජා චුභමදත්තො මරිසස්සි,  
යස්ස රට්ඨමති<sup>6</sup> ජියන්ති<sup>7</sup> අපපතීකා<sup>8</sup> කුමාරිකා.
3060. දුඛ්‍යාසිතස්සනි හෙ ජමමි අනස්සපදකොච්චෙදෙ,  
කුභිං රාජා කුමාරිතං හත්තාරං පරියෙසති.
3061. න මෙ දුඛ්‍යාසිතං චුභමි කොච්චිදස්සපද අහං,  
අරක්ඛිතා ජානපද අධමමබ්ලිතා හතා.
3062. රක්ඛිඤ්ච වොරා බාදන්ති දිවා බාදන්ති කුණ්ඩියා,  
රට්ඨස්මිං කුටරාජස්ස බහු අධමමකො ජනො  
දුජ්ජිවෙ දුඛ්‍යාතරො<sup>9</sup> දරෙ කුතො හත්තා කුමාරියො.
3063. එවං සයකු පඤ්චාලො සඛ්‍යාමෙ සක්ඛියා හතො,  
යථායං කපණො සෙති හතො ඵාලෙන සාලියො.

---

1. පහොස්ස - චි.  
2. මග්ගෙයාමි - චි.  
3. ජානෙ - මජ්ඣං.  
4. තාන - චි. මජ්ඣං.  
5. ආහත්තවා - මජ්ඣං.  
6. රට්ඨස්මිං - චි. මජ්ඣං.  
7. ජියන්ති - චි.  
8. අපපතීකා - චි.  
9. දුඛ්‍යාතරො - මජ්ඣං.

3055. (එමඛා මහලු පුරුෂය,) නුඹ ජරායෙන් පීරණයට යෙහි දුර්වල ඇස් ඇත්තෙහිය. හොඳින් රූප නො දක්නෙහිය. ඒ නිසා කටුවක් ඇනුනේය යන යමක් ඇද්ද එහි බලයත් රජුගේ කිනම් දොෂයක්දැයි (පුරෝහිත තෙම ඇසීය.)

3056. බ්‍රාහ්මණය, යම් ඒ මම කටු ඇති මාර්ගයෙහි (කටු ඇනුනෙම ද) මෙහි බ්‍රහ්මදත්ත රජුගේ බොහෝ දොෂයෝ වෙත්. රජු වීසින් ජනපද වැසියෝ නො රක්නා ලද්දහුය. නො දැනුම් අයබදු ගැනුමෙන් ඒ ජනපද වැසියෝ නසන ලද්දහ.

3057. රාත්‍රි කාලයෙහි ද සොරු පැහැර ගනිත්. දවල් අධර්මයෙන් අයබදු ගන්නෝ පැහැර ගනිත්. පාපිරජහුගේ රටෙහි ජනයා බොහෝ සෙයින් අධාර්මිකයහ.

3058. දරුව, මෙබදු බිය ඇති වූ කල්හි බියෙන් පෙළුණු මිනිස්සු කටු ගෙනවුත් (දෙරටුව අවුරා ගෙවල් හැරගොස්) වනයේ සැඟවී සිටිය හැකි තැන් සාද ගනිත්.

3059. යම් රජකුගේ රටෙහි සැමියන් නැති කුමරියෝ මහලුවෙක් ද, මේ බ්‍රහ්මදත්ත රජ කවර දවසක මැරෙන්නෝ දැ යි (දිළිඳු මවක් හඬමින් කීවාය.)

3060. අවැඩ වචන කීමෙහි දක්ෂ නිව තැනැත්තිය, නී වීසින් නපුරු වචනයක් ම කියන ලද. කුමරියන්හට සැමියන් සොයන රජෙක් කොහි වෙසේද? (කියා පුරෝහිතයා ඇසුවේය.)

3061. බ්‍රාහ්මණය, මා වීසින් නපුරක් නොකියන ලද. මම අර්ථ පද කීමෙහි දක්ෂ වෙමි. රජු වීසින් ජනපද වැසියෝ නො-රක්නා ලද්දහ. නො දැනුමින් අයබදු ගැනුමෙන් ජනපද වැසියෝ නසන ලද්දහ.

3062. රාත්‍රියෙහි ද සොරු පැහැර ගනිත්. දවල් කාලයෙහි අධර්මයෙන් අයබදු ගන්නෝ පැහැර ගනිත්. පාපී රජුගේ රටෙහි ජනයා බොහෝ අධාර්මිකයහ. දුකසේ ජීවත්වන්නාවූ, දුකසේ භාය්‍යාවන් පොෂණය කරන්නා වූ රටෙහි දැරියෝ කොයින් සැමියන් ලබන් ද?

3063. යම්සේ සාලිය නම් ගව තෙම සිවැලින් ඇනුණේ බැගුපත්ව සයනය කෙරේද? මෙපරිද්දෙන් ම පඤ්ඤාල රජතෙම යුද්ධ භූමියෙහි හෙල්ලකින් අනින ලද්දේ ශයනය කෙරේවායි (ගොවියෙක් ශාප කෙළේය.)

3064. අධිමෙවන තුවං ජමම බ්‍රහ්මදත්තස්ස කුජ්ඣයි,  
 යො තිං සප්පි රාජානං අපරජක්ඛිචාන අත්තනො.<sup>1</sup>
3065. ධම්මෙන බ්‍රහ්මදත්තස්ස අහං කුජ්ඣාමී බ්‍රාහ්මණ,  
 අරක්ඛිතා ජානපද අධිමමබ්ලිතා හතා.
3066. රත්තිඤ්ඤි වොරා බාදනති දිවා බාදනති තුණ්ඨියා,  
 රට්ඨස්මිං කුටරාජස්ස බහු අධමමිකො ජනො.
3067. සා නුන පුන රෙ පකකා විකාලෙ හත්තමාහරි,  
 හත්තහාරිං අපෙකඛනොතො හතො ඵාලෙන සාලියො.
3068. ඵවං හ ඤ්ඤාතු පඤ්ඤාලො සධ්ධාමෙ අසිනා හතො,<sup>2</sup>  
 යථාහමජ්ජ පහටො ඛීරඤ්ඤා මෙ පවට්ටිතං.<sup>3</sup>
3069. යං පසු ඛීරං ජමෙධ්වති පසුපාලඤ්ඤා හිංසති.<sup>4</sup>  
 කිං තස්ථ බ්‍රහ්මදත්තස්ස යං නො ගරහතෙ<sup>5</sup> හවිං.
3070. භාරයොහා බ්‍රහ්ම පඤ්ඤාලො බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජිනො,  
 අරක්ඛිතා ජානපද අධිමමබ්ලිතා හතා.
3071. රත්තිඤ්ඤි වොරා බාදනති දිවා බාදනති තුණ්ඨියා,  
 රට්ඨස්මිං කුටරාජස්ස බහු අධමමිකො ජනො.
3072. වණ්ඤා අටනකා ගාථී යං පුරෙ න දුභාමසෙ,  
 තං දනි අජ්ජ දෙහාම ඛීරකාමෙහුපද්දතා.
3073. ඵවං කඤ්ඤාතු පඤ්ඤාලො විපුත්තො විපසුසබ්බා,  
 යථායං කපණා ගාථී විපුත්තා පරිධාවති.

1. අත්තනා - ඩී.  
 2. දුඤ - ඩී.  
 3. පවත්තිතං - ස්‍යා.  
 4. ඵාලං විහිංසතිං - මජ්ඣ.  
 5. ගරහතො - ඩී.

3064. නිව ගොවිය, යම්බඳු වූ තෝ තමා ම අපරාධ කොට රජුට ශාප කරන්නෙහි ද එබඳු තෝ බුන්මදන්ත රජුට නිකරුණේ කිපුණෙහි ය.

3065. බුන්මණය, මම බබදන් රජුට ධර්මයෙන් (කරුණු ඇතිව) කිපෙමි. රජු විසින් ජනපද වැසියෝ නොරක්නා ලද්දහ. ඔහු විසින් අධර්ම අයබදු ගැනුමෙන් ඔහු පෙළන ලද්දහ.

3066. රාත්‍රියෙහි සොරු පැහැර ගනිති. දවල් කාලයෙහි අධර්මයෙන් අයබදු ගන්නෝ පැහැර ගනිති. පාපී රජුගේ රටෙහි නොදැහැමි ජනයා බොහෝ ය.

3067. ඒ මාගේ භාය්‍යා තොමෝ දෙවනුව පිය විකාලයෙහි බත් ගෙනාවා ය. බත් ගෙනෙන නැතැත්තිය ගැන අපෙක්ෂා ඇත්තේ වීමි. එවිට සාලිය තෙමේ සිවැලින් හැනුණේය යි ගොවියා කියේ ය.

3368. අද යම්සේ දෙන විසින් මම පහරදෙන ලද්දෙමි ද, මාගේ කිරි බඳුනක් පෙරළන ලද ද, මෙසේ ම පඤ්ඤාල රජ තෙම, යුද්ධ භූමියෙහි කඩුවෙන් ගසන ලද්දේ නැසේවා යි ගොපල්ලෙක් කී ය.

3069. දෙන කිරි බඳුන පෙරළවා ය. ගොපල්ලාටත් හිංසා කළා ය. යන යමක් ඇද්ද පින්වත, එහිලා යම් හෙයකින් නුඹ බුන්මදන්ත රජුට ගර්භා කරන්නෙහි නම්, ඒ කවර හෙයකින් ද?

3070. බුන්මණය, පඤ්ඤාල රජ තෙමේ ගර්භා කළ යුත්තෙකි. බුන්මදන්ත රජු විසින් ජනපද වැසියෝ නොරක්නා ලද්දහු නොදැහැමි අයබදු ගැනුමින් නසන ලද්දහ.

3071. රාත්‍රියෙහි සොරු පැහැර ගනිති. දවල් කාලයෙහි අයබදු ගන්නෝ පැහැර ගනිති. පාපී රජුගේ රටෙහි ජනයා බොහෝ සෙයින් අධාර්මික වේ.

3072. නපුරු වූ පැන දුටන්නා වූ මේ දෙන යම් හෙයකින් පෙර නො දෙවුමෝ ද, අද කිරි කැමැති රාජපුරුෂයන් විසින් උපදැත වූවාහු ඇය දෙවමහ.

3073. මේ දුප්පත් ගවදෙන පුත්‍රයාගෙන් වෙන් වූවා, වැළැපෙමින් ඔබමොබ දුටයි ද එසේ ම පඤ්ඤාල රජ තෙම පුත්‍රයාගෙන් වෙන් වූයේ හඬවා, පුත්‍රයන්ගෙන් වෙන් වූයේ වියළේවා යි ගම් දරුවෝ ශාප කළහ.

- 3074. යං පසු පසුපාලස්ස පබ්බතමෙය්‍ය රචෙය්‍ය වා,  
කොනිධ අපරාධස්ථි ඛුභමදනතස්ස රාජිනො.
- 3075. අපරාධො මහාඛුභම ඛුභමදනතස්ස රාජිනො,  
අරකඛිතා ජානපද අධමමබලිනා හතා.
- 3076. රතතිඤ්ඤා චොරා බාදනති දිවා බාදනති තුඤ්ඤියා,  
රටඨස්ථිං කුටරාජස්ස<sup>1</sup> බහු අධමමකො ජනො  
කථං නො අසිකොසස්ථා බිරපා හඤ්ඤාතෙ පජා.
- 3077. එවං ඛජ්ජතු පඤ්ඤාලො හනො යුදෙධ සපුඤ්ඤකො,  
යථාහමජ්ජ ඛජ්ජාමී ගාමකෙහි<sup>2</sup> අරඤ්ඤරො.
- 3078. න සබ්බභූතෙසු විධෙනති රකඛං  
රාජානො මණ්ඩක මනුස්සලොකෙ,  
නෙතතාවතා රාජා අධමමචාරී  
යා තාදිසං ජීවමදෙය්‍යුං ධබ්බා.
- 3079. අධමමරූපො චත ඛුභමචාරී  
අනුච්චියං<sup>3</sup> භාසසි<sup>4</sup> ඛතනියස්ස,  
විලුමපමානාය<sup>5</sup> පුටුපජාය  
පුජෙසි රාජං පරමපචාදං.<sup>6</sup>
- 3080. සචෙ ඉදං ඛුභම සුරජ්ජකං සියා  
චීනං රටඨං මුදිනං විපසන්තං,  
භුඤ්ඤා බලිං අගගපිණ්ඩඤ්ඤා කාකා  
න මාදිසං ජීවමදෙය්‍යුං ධබ්බාති.

ගතධනිඤ්ඤක\* ජාතකං.

තිංසනි නිපාතො නිට්ඨිතො.

තඤ්ඤාභාසා:

කිංඡඤ්ඤා කුමභජයඤ්ඤිසජදානත  
 අථ පඤ්ඤිත සමභව සිරකමපී,  
 දකරකඛස පණ්ඩරනාසවරො  
 අථ සමිබුල නිඤ්ඤකදෙවපුභෙතාති.

---

1. කුඤ්ඤ - වී,  
 2. ගාමකෙහි - මජ්ඣ. සායා.  
 3. අනුච්චිය - වී. මජ්ඣ. සායා.  
 4. භාසසි - වී.  
 5. විලුමපමානාය - මජ්ඣ.  
 6. පරමපචාදං - වී. සායා.  
 \* ගණධ නිඤ්ඤක - සායා.



3074. දරුවෙහි, ගවයා නම් ගොපල්ලා වෙත දුවන්නේ ය. ගොපල්ලා දැක කැගසන්නේ ය. මෙහි ලා බඹදන් රජුගේ කවර නම් අපරාධයක් ඇත්තේ ද?

3075. මහාබ්‍රාහ්මණය, බඹදන් රජුගේ අපරාධය නම්: රජු විසින් දැවැස්සෝ තොරක්නා ලද්දහ. අධර්ම අයබදු ගැනීමෙන් පෙළුන ලද්දහ.

3076. රාත්‍රියෙහි සොරු පැහැර ගනිති. දවල් නො දහැමී අයබදු ගන්නෝ පැහැර ගනිති. පවිටු රජුගේ රටෙහි නො දහැමී ජනයා බොහෝ ය. කඩු කොපුව තනා ගැනීම පිණිස කිරිබොන වස්සෝ කෙසේ නම් නසනු ලැබෙද්ද?

3077. වනයෙහි උපන් මම ගම්වැසි කවුඩන් විසින් ඇදකනු ලබමි ද? එසේ ම පඤ්ඤාල රජ තෙමේ යුද්ධයෙහි පුත්‍රයන් සහිත ව නසන ලද්දේ කනු ලබාවා.

3078. මණ්ඩුකය, මිනිස් ලොව රජවරු සියලු සතුන් කෙරෙහි ආරක්ෂාව නොපිහිටුවමින් තා වැනි ජීවත්වන්නකු කපුටෝ කන්නාහු ය යන යමක් වේ ද, මේ නිසා රජ තෙම අධාර්මික නො වේ යයි පුරොහිතයා කීයේ ය.

3079. බ්‍රාහ්මණ තෙම එකාන්තයෙන් අධර්ම ස්වභාවය ඇත්තෙක. රජුගේ කැමැත්ත අනුව ම කීයන්නේ ය. බොහෝ සතුන් විනාශ කරනු ලබන කල්හි අතිශයින් දෙස් කියයුතු රජ පුදන්නේ ය.

3080. බ්‍රාහ්මණය, ඉදින් මෙරට සමෘද්ධ වූ විශේෂයෙන් ප්‍රසන්න වූ ජනයා ඇති යහපත් රාජ්‍යයක් වන්නේ නම්, කවුඩෝ පුජාව වූ අග්‍ර පිණිස අනුභව කොට වාසය කෙරෙත්. මා වැනි ජීවත් වන්නකු කවුඩෝ නො කන්නාහ යි මැඩියා කී ය.

**ගනුකිකුක ජාතක යි.**

**ත්‍රිංසති නිපාදය නිමි.**

**එහි උද්දනය:**

කිංචජජාතක යැ කුම්භජාතක යැ ජයද්විසජාතක යැ ජද්දනන ජාතක යැ සමභවජාතක යැ මහාකපිජාතක යැ දකරකඛසජාතක යැ පණ්ඩරකජාතක යැ සමබුලාජාතක යැ ගනුකිකුකජාතක යැ යි දසයෙකි.

### විනාශී සනීපානෝ

#### 1. තෙසකුණ ජාතකං

- 3081. වෙසසනතරං නං පුච්ඡාමි සකුණා හද්දලිත්ථි තෙ,  
රජ්ජං කාරෙතුකාමෙන කිංසු කිලිං කතං වරං.
- 3082. විරසසං වන මං තාතො කංසො ඛාරාණසිග්ගහො,  
පමිනො අපමනමපි<sup>1</sup> පිතා පුතනං අවොදයි.
- 3083. පයමෙනෙව විතථං කොධං භාසං නිවාරයෙ,  
තතො කිච්චානී කාරෙය්‍ය නං වතං<sup>2</sup> ආහු ඛතතීය.
- 3084. යං තුං තාත තපෙ<sup>3</sup> කමමං පුබ්බකතමසංසයං,  
රතො දුට්ඨො ව යං කඨිරා න තං කඨිරා තතො පුත.
- 3085. ඛතතීයසස පමනසස රට්ඨස්ථෙ රට්ඨවඩ්ඨන,  
සබ්බෙ භොගා විනසසනතී රඤ්ඤකු තං වුච්චතෙ අසං.
- 3086. සිරි ව තාත ලකඛී<sup>4</sup> ව පුච්ඡිතා එතද්චුචුං,  
උට්ඨානවිරියෙ පොසෙ රමාභං අනුසුයකෙ<sup>5</sup>.
- 3087. උසුයකෙ<sup>6</sup> දුහදයෙ පුරියෙ කමමදුසකෙ,<sup>7</sup>  
කාලකණ්ණි මහාරාජ රමතී වසකහඤ්ජතී.
- 3088. සො තුං සබ්බසු<sup>8</sup> සුහදයො සබ්බසං රකඛිතො භව,  
අලකඛිං නුද මහාරාජ ලකඛියා භව නිවෙසනං.
- 3089. සලකඛි ධිතිසමපනො පුරියො හි මහග්ගතො,  
අචින්නානං කාසිපති මුලං අග්ගඤ්ච ඡිඤ්ජති.
- 3090. සකෙකාපි හි භුතපති උට්ඨානෙ නප්පමජ්ජති,  
සකලයාණෙ ධිතිං කතො උට්ඨානෙ කුරුතෙ මනො.
- 3091. ගතඛිඛා පිතරො දෙවා සජීවා<sup>9</sup> භොතති තාදිනො,  
උට්ඨනතො අප්පමජ්ජතො අනුතිට්ඨනතී දෙවතා.

---

1. අපමනං - මජ්ඣං, අපමනං - ස්‍යා,	6. උසුයකෙ - සීචු.
2. වත - මජ්ඣං.	7. දුසකෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. තපො - වී, මජ්ඣං.	8. සබ්බෙ සුහදයො - මජ්ඣං.
4. තාලකඛි - සීචු.	9. සාජීවා - මජ්ඣං, ස්‍යා,
5. අනුසුයකෙ - සීචු.	

### වහනාලීස නිපාතය

#### 1. තෙසකුණ ජාතකය

3081. වෙස්සන්තර නම් පක්ෂිය, තට යහපතක් වෙවා! රාජ්‍යය කරවනු කැමැත්තහු විසින් කවර නම් කෘත්‍යයක් කරන ලද්දේ යහපත් ද?

3082. පිය වූ කංස නම් බරණැස් රජතෙම බොහෝ කල් පමා වූයේ නොපමා වූ ද පුත්‍ර වූ ද මාගෙන් ප්‍රශ්නයක් විචාලේ යැ යි වෙස්සන්තර නම් බකමුණු පක්ෂියා වොදනා කෙළේ ය.

3083. පිය රජුනි, රජ තෙමේ, පළමු කොට බොරුව ද, දෙවනුව ක්‍රොධය ද, තෙවනුව ක්‍රීඩාශීලී ස්වභාවය ද දුරු කරන්නේ ය. ඉක්බිති රාජ්‍යකෘත්‍යයන් කරවන්නේ ය. එය රාජවුත යයි කිය.

3084. පිය රජුනි, පෙර කලා වූ යම් ඒ කර්මයක් එකාන්තයෙන් නුඹ තවන්නේ ද, රාගයෙන් රත් වූයේ දොෂයෙන් දුෂ්ට වූයේත් යම් කර්මයක් කරයි ද, ඉන්පසු නැවත ඒ කර්මය නොකරන්නේ ය.

3085. රට දියුණු කරන්නා වූ මහරජ, පමා වූ රජුගේ රටෙහි සියලු භොගයෝ වැනැසෙත්. ඒ පාපය රජුගේ යයි කියනු ලැබේ.

3086. පිය රජුනි, ශ්‍රී කාන්තාව ද කාලකණ්ණිය ද විචාරන ලද්දහු මෙය කීහ. ශ්‍රී නම් වූ මම උට්ඨානවීර්‍යය ඇති අනුනට ඊර්ෂ්‍යා නොකරන්නා වූ පුරුෂයා කෙරෙහි සිත් අලවමි යි කීවා ය.

3087. මහරජ, සම්පත් වක්‍රය බිඳින්නා වූ කාලකණ්ණි තොමෝ මෙරමාට ඊර්ෂ්‍යා කරන නපුරු සිත් ඇත්තා වූ යහපත් වැඩ දුෂ්‍ය කරන්නා වූ පුරුෂයා කෙරෙහි සිත් අලවයි.

3088. මහරජ, ඒ නුඹ සියල්ලන් කෙරෙහි සුභාද වව. සියල්ල රක්තෙක් වව. කාලකණ්ණිය දුරු කරව. ශ්‍රී කාන්තාවට වාසස්ථාන වව.

3089. කසී රට අධිපති රජුනි, ලක්ෂ්මිය සහිත වූ ප්‍රඥායෙන් හා වීර්‍යයෙන් යුක්ත වූ උසස් අදහස් ඇති පුරුෂ තෙම පස මිතුරන්ගේ මුල ද අග ද සිඳී.

3090. මහරජ, ශක්‍ර තෙමේ ද උට්ඨානවීර්‍යයෙහි ප්‍රමාද නො වේ. හෙ තෙමේ කුශලක්‍රියායෙහි ම ධෛර්‍ය කොට උට්ඨානවීර්‍යයෙහි සිත පිහිටුවයි.

3091. ගන්ධර්වයෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද ඒ සක්රජුට සමාන ජීවිකා ඇත්තෝ ය. දෙවතාවෝ උත්සාහවත් වූ පමා නොවන්නා වූ ඔහු අනුව පවතිත්.

- 3092. යො අනුමතයෙන් අනුමතයෙන් නැත කිවහොත් කාරය,  
විශේෂයෙන් වී කිවහොත්<sup>1</sup> නාලයො විකල්පය සුඛ.
- 3093. නැතව නො වනනපද එයාව අනුමතයෙන්,  
අලං මිනෙක සුඛයෙන් අනුමතයෙන් දුඛය ව.
- 3094. සබ්ද දුඛ. කුණ්ඩලිනි මනුෂ්‍යයන් බහුබලයෙන්,  
රජය කාරයෙන් කාරයෙන් කිසි කිසි කත. වර.
- 3095. දෙවන නැත පදකාරය යන් සබ්ද පනිට්ඨිත,  
අලංකාරය ව යො ලාභො ලාභයෙන් අනුමතයෙන්.
- 3096. අනුමතයෙන් නැත ජාත්‍යන්තරයේ අනුමතයෙන් කොට්ඨේ,  
අනුමතයෙන් නැත අනුමතයෙන් අනුමතයෙන්.
- 3097. යො ව න. නැත රකෙකියා ධන. යකෙකියා නො සියා,  
සුඛයෙන් රජ. සබ්දයෙන් යො නො කිවහොත් කාරය.
- 3098. සුඛයෙන් නැත අනුමතයෙන් සය. විකල්ප. අනුමතයෙන්,  
නිකෙකියා ඉන්ද්‍රියයෙන් නො කෙරෙ පරපත්තියා.
- 3099. සය. ආය. වය. ජකෙකියා සය. ජකෙකියා කතාකත,  
නිකෙකියා නිකෙකියා පනුමතයෙන් පනුමතයෙන්.
- 3100. සය. ජාත්‍යන්තර. අනු. අනුමතයෙන් රජෙකියා,  
මා නො අනුමතයෙන් දුඛයා ධන. රජෙකියා නොසුඛ.
- 3101. මා ව වෙන නො කිවහොත් කාරයෙන් කාරයෙන් වා,  
වෙනයා හි කත. කෙකියා මනුෂ්‍ය පව්‍යානුමතයෙන්.
- 3102. මා නො අනුමතයෙන් මුඛ<sup>2</sup> සුඛයෙන් මනුෂ්‍යයන්,  
කොට්ඨේ හි බහු ජිනා කුලා අනුමතයෙන් ගත.
- 3103. මා නැත ඉන්ද්‍රියයෙන් අනුමතයෙන් පනුමතයෙන්,  
ඉන්ද්‍රියයෙන් පුරිසානකුල මා නො ආසි දුඛයෙන්.

---

1. සබ්දෙව සු - මජ්ඣ. සා.  
 2. සබ්දෙව - මජ්ඣ.  
 3. අනුමතයෙන් කි. නො - මජ්ඣ.  
 4. මුඛ - මජ්ඣ.

3092. පියාණෙනි, ඒ නුඹ නොපමා වූයේ නොකිපියේ කටයුතු කළ මැනවි. කටයුතුවල වැයම් කරන්නේ මැනවි. අලස තෙමේ සැප නොවිඳී.

3093. මහරජ, ඒ මා කී ප්‍රකාශනයෙහි ම ඒ වුනපදයෝ වෙත්. මෝ නොමෝ මැ අනුශාසනා වන්නී ය. මිතුරන් සුවපත් කිරීමට ද සතුරන්හට දුක් පිණිස ද මෙය සමර්ථ වේ යයි වෙස්සන්තර නම් පක්ෂියා කීවේ ය.

3094. ධන්ත නම් බකමුණු පක්ෂියාට සහෝදරිය වන කුණ්ඩලිණිය, මා විසින් විවාරන ලද ප්‍රශ්නය කියන්නට හැක්කෙහි ද? රජය කරවනු කැමැත්තහු විසින් කවර කෘත්‍යයක් කරන ලද්දේ යහපත් ද?

3095. යමෙක්හි සියල්ල පිහිටියේ නම්, එබඳු පද දෙකකි. නො ලද ලාභ ලබා ගැනුම ද ලද දෙය රැක ගැනුම ද යන දෙක ය.

3096. පියාණෙනි, ප්‍රාඥ වූ යහපතට දක්‍ෂ වූ දුකෙළියෙහි නොයෙදෙන්නා වූ ඇමතියන් භාණ්ඩාගාරිකාදී තනතුරුවල යෙදිය යුතු බව දැනගනු මැනවි.

3097. පියාණෙනි, නුඹගේ යම් ධනයකුත් වේ නම්, යම් ඇමතියෙක් එය රක්තේ ද, රිය සගන්නා රියදුරකු වැනි වූ හෙතෙම නුඹගේ කටයුතුවල යෙදවීම කරව.

3098. මනා කොට සංග්‍රහ කරන ලද ඇතුළත්හි වූ ජනය. ඇතිව තෙමේ ම වස්තුව බලා තැන්පත් කර තැබීම ද, ණය දීම ද කරන්නේ ය. අනුන් ලවා නො කරවන්නේ ය.

3099. තෙමේ ම අයවැය දැනගන්නේ ය. කළ නොකළ දේත් තෙමේ ම දැන ගන්නේ ය. නිග්‍රහ කටයුත්තට නිග්‍රහ කරන්නේ ය ප්‍රග්‍රහ කටයුත්තට ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ ය.

3100. මහරජ, ඒ දනව්වැස්සෝ නො දැහැමි වූවාහු ධනයන් රටත් නොනසන්වා යි කියා දනව් වැස්සන්හට තමනට ප්‍රත්‍යක්ෂ කරුණින් අනුශාසනා කරන්නේ ය.

3101. පිරික්සා නො බලා වහා කටයුතු කරන්නෙක් නො වව. අනුන් ලවා කරවන්නෙක් හෝ නො වව. වහා කරන ලද කර්ම අනුව අඥාන තෙම පසුව තැවේ.

3102. පියාණෙනි, නුඹගේ සිත අකුශලය ඉක්මවා යන කල්හි අනුන්ගේ අකුශල කර්මයෙහි ඉතා දැඩිව කොප වී කටයුතු නොකරව. න්‍රොධයෙන් වනාහි බොහෝ සමෘද්ධි වූ කුලයෝ අකුල බවට ගියාහ.

3103. පියාණෙනි, මම අධිපති වෙමි යි අන්‍යායා අනර්ථයට නො බස් වව. නුඹගේ රාජ්‍යයෙහි ස්ත්‍රීන්ට ද පුරුෂයන්ට ද දුකෙක් නො වේවා.

3104. අපෙතලොමහංසංඝස්ස රඤ්ඤා කාමානුසාරිනො,  
සබ්බෙ භොගා විනස්සන්ති රඤ්ඤා නං වුවචනෙ අසං.
3105. තජෙව නෙ චත්තපද ඵසාව අනුසාසනී,  
දකඛසසුද්දනී පුඤ්ඤකරො අසොණොඛා අවිනාසකො  
සීලවස්සු<sup>1</sup> මහාරාජ දුස්සීලො විනිපාතිකො.
3106. අපුච්ඡිමො කොසියගොතං කුණ්ඤිතිං තථෙව ච,  
කං දනි වදෙහි ජමබ්බක බලානං බලමුත්තමං.
3107. බලං පඤ්ඤවිධං ලොකෙ පුරිසස්සිං මහත්තනෙ,  
තස්ස බාහුබලත්තම වරිමං වුවචනෙ බලං.
3108. භොගබලඤ්ඤා දීසාවු දුතියං වුවචනෙ බලං,  
අමච්චබලඤ්ඤා දීසාවු තතියං වුවචනෙ බලං.
3109. අභිජවචබලඤ්ඤාව නං චතුස්සං අසංසයං,  
යානි ඵනානි සබ්බානි අධිගණ්ඨානි පණ්ඨිතො.
3110. නං බලානං බලපෙච්චං අග්ගං පඤ්ඤබලං වරං,  
පඤ්ඤබලෙත්‍රපස්සො අස්සං විඤ්ඤා පණ්ඨිතො.
3111. අපි වෙ ලහති මජ්ඣෙ ජීතං ධරණිමුත්තමං,  
අකාමස්ස පසංඝො වා අඤ්ඤා නං පටිපජ්ජති.
3112. අභිජාතොපි වෙ භොති රජ්ජං ලඤ්ඤාන බන්ධියො,  
දුප්පඤ්ඤා හි කාසිපති සබ්බන්තපි න ජීවති.
3113. පඤ්ඤා සුතං විනිච්ඡිති  
පඤ්ඤා කිත්තිසීලොකවඩ්ඪනී,<sup>3</sup>  
පඤ්ඤාසභිතො නරො ඉධ  
අපි දුක්ඛෙති සුඛානි<sup>4</sup> විඤ්ඤති.
3114. පඤ්ඤාඤ්ඤා ටො අසුසසුසං න කොචි අධිගච්ඡති,  
බහුසසුතං අනාගච්ච ධම්මෙච්චං අවිනිබ්බජං.

1. සීලවස්සු - මජ්ඣං.

2. පසංඝං - සීලං.

3. කිත්ති - මජ්ඣං.

4. සුඛානං - මජ්ඣං.

3104. පහ වූ ලොමුදහ ගැනුම් ඇති කැමැති පරිදි හැසිරෙන්නා වූ රජුගේ සියලු භොගයෝ වැනසෙත්. එහි පාපය වේ යයි කියනු ලැබේ.

3105. මහරජ, නුඹගේ මේ පුශ්නයෙහි ම වුතපදයෝ ඇතුළත් වෙත්. මෝ ම අනුශාසනාව යි. දෑන් පින් කරන රාසොඩ නොවූ වස්තුව විනාශ නොකරන දක්ෂයෙක් වව. මහරජ, සිල්වතෙක් වව. දුස්සීලයා වනාහි නිරයෙහි වැටෙන්නේ යයි කුණ්ඩලිනිය කීවා ය.

3106. පුත්‍ර ජම්බුකය, තොපගේ කොසිය ගොනු ඇති වෙස්සන්තර නම් සහෝදරයා ද එසේ ම කුණ්ඩලිනී, නම් සහොදරිය ද රාජ ධර්මය විචාලෙමු. දෑන් නුඹ බල අතුරින් උතුම් බලය කුමක් ද යි කියව.

3107. මහරජ, මහත් අදහස් ඇති පුරුෂයා කෙරෙහි ලෙවහි පවත්නා බලය පස් ආකාර ය. එහි කායබලය නම් ලාමක බලයයි කියනු ලැබේ.

3108. දීර්ඝායුෂ ඇති මහරජ, සම්පත්බලය දෙවැනි බලය යි කියනු ලැබේ. දීර්ඝායුෂ ඇති මහරජ, අමාත්‍යබලය තුන්වැනි බලයයි කියනු ලැබේ.

3109. ඒ ජාති සම්පත්තියෙන් ඇතිවූ බලය නිසැකයෙන් සතරවැනි බලය යි. යම් මේ සියලු බල කෙනෙක් වෙද්ද නුවණැත්තේ ඒ සියල්ල (ඥාන බලයෙන්) යටපත් කෙරේ.

3110. බලයන් අතුරෙන් ශ්‍රේෂ්ඨබලය වූ ද අග්‍ර වූ ද ඒ ප්‍රඥා බලය ඉතා උතුම් ය. ප්‍රඥාබලයෙන් යුක්ත වූ පණ්ඩිත තෙම අභිවෘද්ධියට පැමිණේ.

3111. ඉදින් අඥාන තෙමේ සම්පතින් පිරුණා වූ උතුම් වූ පාර්ථිවිය ලබා ද එය නුවණැති අන්‍යයෙක් බලහත්කාරකම් කොට හෝ ඔහුගේ නොකැමැත්ත තිබිය දී උදුරා ගනී ද,

3112. කසි රට අධිපති මහරජ, විශිෂ්ඨ ජාති ඇති ඝණ්ඩිය වුව ද රාජ්‍යය ලැබගත් නමුත් අඥානයෙක් වන්නේ නම්, ඒ සියලු රාජ්‍යය ඇති ව ජීවත් වන්නට අසමත් වේ.

3113. ප්‍රඥා තොමෝ අසන ලද්ද විනිශ්චය කරන්නී ය. ප්‍රඥා තොමෝ කීර්තිසෝෂය හා ලාභ සත්කාර වඩන්නී ය. ප්‍රඥායෙන් යුත් මනුෂ්‍ය තෙම මෙලොව දුක් ඇති වූ කල්හි ද උපාය කුශලතායෙන් ක්‍රියා කොට සැප විඳියි.

3114. නුවණැත්තන් සෙවනය නො කොට බහුශ්‍රැතයන් කරා නො එළඹ දෑහැමී නො දෑහැමී කරුණු විනිශ්චය නො කොට ස්වභාව කාරණයෙහි පිහිටා සිටීමෙන් පමණක් කිසිවෙක් නුවණ නො ලබයි.

3115. යො ව ධම්මවිභාගස්ස කාලුට්ඨාසී අනන්දිනෝ<sup>1</sup>,  
අනුට්ඨහති කාලෙන තමමලං<sup>2</sup> තස්ස ඉජ්ඣති.<sup>3</sup>
3116. අනායතන<sup>4</sup> සීලස්ස අනායතන සෙවිනො,  
න නිබ්බන්දියකාරිස්ස සමඛදෙසො විපච්චති.
3117. අජ්ඣත්තස්ඵ පඤ්ඤාස්ස තථායතනසෙවිනො,  
අනිබ්බන්දියකාරිස්ස සමඛදෙසො විපච්චති.
3118. යොගප්පයොගසඛිතං සමිහනස්සානුරකඛිනං,  
තානි කං තාන සෙවසසු මා අකමමාය රුධ්ධි  
අකමුනා ව දුමමධො නළාගාරංව සීදති.
3119. ධම්මං වර මහාරාජ මානාපිතුසු බතනිය,  
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3120. ධම්මං වර මහාරාජ පුත්තදරෙසු බතනිය,  
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3121. ධම්මං වර මහාරාජ මිත්තාමච්චෙසු බතනිය,  
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3122. ධම්මං වර මහාරාජ වාහනෙසු බලෙසු ව,  
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3123. ධම්මං වර මහාරාජ ගාමෙසු නිගමෙසු ව,  
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3124. ධම්මං වර මහාරාජ රටෙසු ජනපදෙසු ව,  
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3125. ධම්මං වර මහාරාජ සමණ්ඩ්‍රාහමණෙසු ව,  
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

1. මනන්දිනො - මජ්ඣං.  
2. තමමලං - සීග්‍ර.  
3. ඉජ්ඣති - මජ්ඣං.  
4. නානායතන - වී.



3115. දැන කුශලකර්ම විභාගය දන්නා වූ සුදුසු කාලයෙහි උත්සාහ කරන්නා වූ අනලස් වූ යමෙක් ඒ ඒ කාලයෙහි කළමනා කටයුතු කෙරේ ද ඔහුගේ ඒ ක්‍රියා ඵලය සමාද්ධ වේ.

3116. දුස්සීලකම් කරන්නා වූ එබඳු ම දුස්සීල පුද්ගලයන් ආශ්‍රය කරන්නා වූ කලකිරී කටයුතු කරන පුද්ගලයාගේ කුශලකර්ම විපාකය මැනවින් විපාක නො දේ.

3117. තමා පිළිබඳව ද අනිත්‍යාදී වශයෙන් සලකන්නා වූ එබඳු ම සිල්වතුන් ඇසුරු කරන්නා වූ නො කලකිරී කටයුතු කරන්නාගේ කුශලකර්ම විපාකය මනා කොට විපාක දේ.

3118. යෙදිය යුතු කරුණෙහි යෙදීමට සුදුසු වූ ප්‍රඥාව ද, රැස් කරන ලද ධනය රක්ෂා කරන්නා වූ ප්‍රඥාව ද, යන දෙක සහ පෙර කී ප්‍රඥාවන් ද යන සියල්ල පියාණෙනි, නුඹ සෙවනය කරව. නිකරුණෙහි ධනය නො නසව. නුසුදුසු කටයුතු කිරීමෙන් අනුවණ පුද්ගල තෙමේ හුණ ගසින් කල ගෙයක් දිරා වැටෙන්නා සේ ගැලේ යයි ජම්බුක තෙම කියේ ය.

3119. මහරජ, මවුපියන් කෙරෙහි කළමනා උපසථාන ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3120. ඤේය මහරජ, අඹු දරුවන් කෙරෙහි කළමනා යුතුකම් කිරීම් සංඛ්‍යාත ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3121. ඤේය මහරජ, ඡිත්‍රාමාත්‍යයන් කෙරෙහි කළමනා යුතුකම් කිරීම් සංඛ්‍යාත ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගලොකයට යන්නෙහි ය.

3122. මහරජ, හස්ති අශ්වාදී වාහනයන් කෙරෙහි ද කළමනා යුතුකම් දහමිහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ග ලොකයට යන්නෙහි ය.

3123. මහරජ, ගම් නියමිතම් වැස්සන් කෙරෙහි අධික අයබදු ගැනීම ආදිය නො කොට ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගලොකයට යන්නෙහි ය.

3124. මහරජ, රටවැසියා කෙරෙහි ද දැනවී වැසියා කෙරෙහි ද හිතවත් බව එළවීම් සංඛ්‍යාත ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගලොකයට යන්නෙහි ය.

3125. මහරජ, මහණ බමුණන් කෙරෙහි ද සිව්පසය දීමාදී ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ග ලොකයට යන්නෙහි ය.

- 3126. ධම්මං චර මහාරාජ මීගපකඛිසු ඛක්ඛිය,  
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමිසුසසී.
- 3127. ධම්මං චර මහාරාජ ධම්මො විණේණා<sup>1</sup> සුධාවහො,  
ඉධ ධම්මං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමිසුසසී.
- 3128. ධම්මං චර මහාරාජ සඉඤ්ඤා<sup>2</sup> දෙවා සබ්බමකා,  
සුචිණේණන දිවං<sup>3</sup> පතනා මා ධම්මං රාජ පමාදො.
- 3129. තජෝච තෙ වක්කපද එසාව අනුසාසනී,  
සසඤ්ඤාසෙවිකලාණි සමතං<sup>4</sup> සාමතං<sup>5</sup> විදුති.

තෙසකුණජාතකං.

## 2. සරහධගජාතකං

- 3130. අලධකතා කුණ්ඩලිනො සුවකා  
වෙච්චියමුත්තා ඵරුබ්බගබ්බකා,  
රජෙසහා තිට්ඨථ කෙනු කුමෙහ  
කථං වො ජානනති මනුසසලොකෙ.
- 3131. අහමට්ඨකො භීම<sup>1</sup>රජො පනායං  
කාලිඛරාජා පන උග්ගතො අයං,  
සුසඤ්ඤානානං ඉසීනං දසීසනාය  
ඉධාගතා පුට්ඨිකායෙමහ පඤ්ඤා.
- 3132. වෙහාසයං තිට්ඨති අනුතලිකෙඛ  
පථඤ්ඤානො පණ්ණරසෙව වඤ්ඤා,  
පුට්ඨිකාමී තං යකඛ මහානුභාව  
කථං තං ජානනති මනුසසලොකෙ.
- 3133. යමාහු දෙවෙසු සුජමපතීති  
මසවාති තං ආහු මනුසසලොකෙ,  
සදෙවරාජා ඉදමජ්ජ පතෙතා  
සුසඤ්ඤානානං ඉසීනං දසීසනාය.

---

- 1. සුචිණේණා - මජ්ඣ., සා.
- 2. ඉඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා.
- 3. තිදිවං - ඩී.
- 4. සමතං - මජ්ඣ.,
- 5. සමතං - මජ්ඣ.,
- 6. භීම - මජ්ඣ.,

3126. ඝෘත්‍රිය මහරජ, මුව පක්ෂීන් කෙරෙහි අභය දනය කිරීම සංඛ්‍යාත ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගලොකයට යන්නෙහි ය.

3127. මහරජ, කුසල ධර්මයෙහි හැසිරෙව. පුරුදු කරන ලද ධර්මය තෙම සුව ඵලවයි. මහරජ, මෙලොව ධර්මයෙහි හැසිර ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3128. මහරජ, කුසල ධර්මයෙහි හැසිරෙව. ශක්‍ර බ්‍රහ්මයන් සහිත වූ දෙවියෝ ධර්මයෙහි හැසිරීමෙන් දෙවිලොවට ගියහ. මහරජ, ධර්මයෙහි නොපමා වව.

3129. ඒ ප්‍රශ්නයෙහි ම ඒ වුතපදයෝ ඇතුළත් වෙති. මෝ තොමෝ ම අනුශාසනාව වන්නී ය. නුවණැත්තන් ඇසුරු කරමින් යහපත් ගුණයෙන් යුක්ත ව තෙමේ ම මේ ගුණයන් හොඳින් දැන සමාදන් ව මේ අනුශාසනාවන් නො ඉක්මවා පිළිපදුව යි අවවාද කෙළේ ය.

තෙසකුණ ජාතක යි.

2. සරහඬු ජාතකය

3130. අලංකාර ලෙස සැරසුණු කුණ්ඩලාහරණ පැලැන්ද වූ යහපත් වස්ත්‍ර ඇන්ද වූ වෛද්‍යයා මැණික්වලින් හා මුකුවලින් ද සරසන ලද මිටි ඇති කඩු බඳිනා ලද රථේවර වූ නුඹ වහන්සේ මෙහි සිටින්නහු ය. නුඹ වහන්සේ කවරහු ද? කෙසේ නම් හඳුනාද් ද?

3131. මම අටයක නම් වෙමි. මෙතෙම වනාහි හීමරථ නම් වෙයි. ප්‍රකට ව පෙනෙන මෙතෙමේ කලිඟුරජ ය. අපි මනා සංවර ඇති සෘෂිත් දකුමටත් සරහංග ශාස්තෘවරයාගෙන් ප්‍රශ්න අසන්නටත් මෙහි පැමිණියෙමු.

3132. අනාරික්ෂ නම් වූ අභයෙහි පසළොස්වක්හි අභස් මැදට වත් වන්ද්‍රයා මෙන් සිටින්නෙහි ය. මහත් අනුභාව ඇති යක්ෂය නුඹ විචාරමි. මිනිස් ලොව තා කෙසේ දනිද්ද? කියා ය.

3133. දෙවියන් අතර සුප්‍රථමනී යයි යමකු ගැන කියද්ද, මිනිස් ලොවු ඔහුට “මසවා” යි කියත්. ඒ සක්දෙවරජ වන මම මනා සංවර ඇති සෘෂිත් දකුමට අද මෙහි පැමිණියෙමි.

3134. දුරෙ සුතා නො ඉසයො සමාගතා  
මහිඤ්ඤා ඉඤ්ඤාපපන්නා,  
වන්දමි තෙ අධිරෙ පසන්නවිනො  
යෙ ජීවලොකෙත් මනුස්සසෙට්ඨා.

3135. ගන්ධො ඉසිනං විරදිකඛිතානං  
කායා වුතො ගව්ඡනි මාචතෙන,  
ඉතො පටිකකචම සහස්සනෙතො  
ගන්ධො ඉසිනං අසුචි දෙවරාජ.

3136. ගන්ධො ඉසිනං විරදිකඛිතානං  
කායා වුතො ගව්ඡතු<sup>1</sup> මාචතෙන,  
විචිත්‍රපුස්සං සුරභිංව මාලං  
ගන්ධං එතං පාටිකඛොම හනොත  
න හෙත් දෙවා පටිකකුලසංඤ්ඤිතො.

3137. පුරින්ද්‍රදෙ භුතපතී යසසසී  
දෙවානමිඤ්ඤෙ මසවා සුජමපති,  
ස දෙවරාජා අසුරගණසමඤ්ඤො  
මකාසමාකඛිති පඤ්ඤා<sup>2</sup>පුච්ඡතු.

3138. කොතොවිමෙසං ඉධ පණ්ඨිතානං  
පඤ්ඤා පුට්ඨො නිපුණො ව්‍යාකරිස්සති,  
තිණ්ණි<sup>3</sup>ඤ්ඤා රඤ්ඤං මනුජාධිපානං  
දෙවානමිඤ්ඤස ව වාසවස්ස.

3139. අයං ඉසී සරභඛෙයා යසසසී  
යතො ජාතො විරතො ලෙච්ඡනසමා,  
ආවරි<sup>3</sup>පුතො සුචිතීතරුපො  
සො නෙසං පඤ්ඤානි ව්‍යාකරිස්සති.

3140. කොණ්ඩඤ්ඤා පඤ්ඤානි වියාකරොති  
යාවනති තං ඉසයො සාධුරුපා,  
කොණ්ඩඤ්ඤා එසො මනුජෙසු ධම්මා  
යං වුඛස්මාගව්ඡති එස හාරො.

3141. කතාවකාසා පුච්ඡනතු හොතොතා  
යං කිඤ්චි පඤ්ඤං මනසාභිපජ්ඣිතං,  
අභං හි තං තං වො වියාකරිස්සං  
ඤ්ඤා සයං ලොකමිමං පරඤ්ඤා.

3142. තතො ව මසවා සකෙකා අත්ථසසී පුරින්ද්‍රදෙ,  
අපුච්ඡි පට්ඨමං පඤ්ඤං යඤ්ඤාසී අභිපජ්ඣිතං.

1. ගව්ඡනි - වී.  
2. පඤ්ඤා - මජ්ඣ. පඤ්ඤා - වී.  
3. ආවෙර - මජ්ඣ.

3134. ස්වාමීනි, මහත් සාද්ධි ඇති සාද්ධි ගුණයෙන් යුත් සෘෂි වරු මෙහි රැස්වුවා යැයි අප විසින් දුරදීම අසන ලද්දහ. ස්වාමීනි, මේ මිනිස් ලොව මනුෂ්‍ය ග්‍රෙෂ්ඨ වූ යම් සෘෂිවරයෙක් වෙත් නම් ඔවුන් පැහැදුණා වූ සිතීන් මම වදිමි.

3135. දහසක් නුවණැස් ඇති දිව්‍යරාජය, පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇති තාපසවරුන්ගේ ශරීරයෙන් නික්මෙන ගඳ වාතයෙන් ගෙන යයි. ශක්‍රය, මෙතැනින් ඉවත් වුව. සෘෂිවරුන්ගේ ගඳ අපිරිසිදු යැයි තාපස තෙම කියේ ය.

3136. ස්වාමීනි, පැවිදි වූ බොහෝ කල් ඇති සෘෂිවරුන්ගේ කයින් නික්මෙන ගඳ සුළඟින් යේවා. සුවඳැති විසිතුරු මලක් මෙන් ද මල් මාලාවක් මෙන් ද අපි මේ ගඳ කැමැදු තෙමු. මේ ගඳෙහි ලා දෙවියෝ පිළිකල් සංඥා ඇත්තෝ නො වෙත්.

3137. පෙර දන්දුන් හෙයින් පුරිඤ්ඤ නම් වූ භූතයන් අතර ග්‍රෙෂ්ඨ බැවින් භූතපති නම් වූ පරිවාර සම්පත්තීන් යුත් දෙවියන්ගේ ප්‍රධානියා හෙයින් දෙවනමිඤ්ඤ නම් වූ පෙර ජාතියක වශයෙන් මස නම් වූ පුජා නම් අසුර කන්‍යාවගේ ස්වාමි බැවින් සුප්‍රමාද නම් වූ දෙවියන්ගේ සිත් අලවන බැවින් දෙවරාජ නම්වූ අසුර සමූහයා මඩින්නා වූ ඒ ශක්‍ර තෙම ප්‍රශ්න අසන්නට බලාපොරොත්තු වෙයි.

3138. මෙහි සිටින පශ්චිතයන් අතුරෙන් කවරෙක් නම් රජුන් කිදෙනා විසින් ද ශක්‍රයා විසින් ද අසන ලද සියුම් ප්‍රශ්න විසඳන්නේ ද?

3139. පරිවාර සම්පත් ඇති උපන්දු සිට ම මෙවුන්දමින් වැළැකුණු පුරොහිත බ්‍රාහ්මණයාගේ පුත්‍ර වූ ඉතා කීකරු වූ සරභංග නම් යම් මේ සෘෂිවරයෙක් වේ නම් හෙ මොවුන්ගේ ප්‍රශ්න විසඳන්නේ ය.

3140. කොණ්ඩඤ්ඤ ගොත්‍ර ඇත්තා වූ සෘෂීන් වහන්ස, ප්‍රශ්න විසඳනු මැනැවි. යහපත් ස්වභාවය ඇති සෘෂිවරු තොප යදින්, කොණ්ඩඤ්ඤ ගොත්‍ර ඇති සෘෂිවරයාණන් වහන්ස, නුවණින් වැඩි දියුණු වූ යම් බඳු වෘද්ධයකු වෙතොත් ප්‍රශ්න විසඳීම භාරය ඔහු අයත් ය යන මෙකරුණ මිනිසුන් කෙරෙහි පවත්නා ස්වභාවයෙකි.

3141. යම් කිසි ප්‍රශ්නයක් සිතීන් කැමතිවන ලද ද කරන ලද අවකාශ ඇත්තෝ එය අසන්නා, මෙලොවත් පරලොවත් දක දන මම ඒ ඒ ප්‍රශ්න තොපට විසඳන්නෙමි.

3142. ඉක්බිති යහපත දන්නා වූ පුරිඤ්ඤ නම් ශක්‍ර තෙම සිත්හි ලා සලකන ලද යම් ප්‍රශ්නයෙක් වී නම් ඒ ප්‍රථම ප්‍රශ්නය අසුවේ ය.

- 3143. කිංසු වධිතො න කදවී සොවති  
කිසසපහානං ඉසයො වණණයනති,  
කසසිධ වුතං ඵරුසං බලෙඵ  
අකබාහි මෙ කොණඩ්ඤ්ඤ ඵතමසං.
- 3144. කොධං වධිතො න කදවී සොවති  
මකඛපහානං ඉසයො වණණයනති,  
සබ්බසං වුතං ඵරුසං බලෙඵ  
ඵතං බිතති උතතමමාහු සනෙතා.
- 3145. සකකා උභිතං වචනං තිතිකඛිතුං  
සදිසසස වා සෙට්ඨකරසස වාපි,  
කඵනනු භීතසස වචො බලෙඵ  
අකබාහි මෙ කොණඩ්ඤ්ඤ ඵතමසං.
- 3146. භයා හි සෙට්ඨසස වචො බලෙඵ  
සාරමභහෙතු පන සාදිසසස,  
යො විධ භීතසස වචො බලෙඵ  
ඵතං බිතති උතතමමාහු සනෙතා.
- 3147. කඵං චිජ්ඤ්ඤ චතුමට්ඨරුපං  
සෙට්ඨං සරිකඛං අඵවාපි භීතං,  
වීරුපරුපෙන වරතති සනෙතා  
තසමා හි සබ්බස වචො බලෙඵ.
- 3148. න හෙතමසං මහතීපි සෙනා  
සරාජිකා යුජ්ඣමානා ලහෙඵ,  
යං බතතිමා සප්පරියො ලහෙඵ  
බතතිබලසසුපසමතති වෙරා.
- 3149. සුභාසිතනෙත අනුමොදියාන  
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමී තදිබ්බ ඛුහි,  
යථා අහු දණ්ඩතී නාළිකීරො<sup>1</sup>  
අඵජ්ජනො කලාචු වාපි රාජා,  
තෙසං ගතිං ඛුහි සුපාපකමිතං  
කඤ්ඤපපතා දෙසිතං විහෙදකා.
- 3150. කිසං හි<sup>2</sup> වචජං අවකිරිය<sup>3</sup> දණ්ඩතී  
උච්ඡතනමුලො සජනො සරට්ඨො,  
කුකඤ්ඤනාමෙ නිරයමිකි පච්චති  
තසස ජුලිබ්බානි පතනති කායෙ.

---

1. නාළිකෙරො - මජ්ඣ.,  
2. කිසකුභි - මජ්ඣ.,  
3. අවකිර - මජ්ඣ.,

3143. කුමක් නසා කිසි කලෙක ශොක නො කෙරේ ද? සෘෂිහු කවරකුගේ ප්‍රභාණය වර්ණනා කරද් ද? මේ ලොකයෙහි කවරක්හු කියන ලද පරුෂ වචනය ඉවසන්නේ ද? කොණ්ඩකුඤ්ඤය, ඒ කාරණය මට කියව.

3144. ක්‍රොධය නසා කිසි කලෙක ශොක නො කරමි. ගුණ-මකු ගතිය ප්‍රභාණය කිරීම සෘෂිහු වර්ණනා කරත්. සියල්ලන් ම කියන ලද පරුෂ වචනය ඉවසන්නේයැ. සත්පුරුෂයෝ එය උතුම් ඝෞන්ති යයි කීහු.

3145. කොණ්ඩකුඤ්ඤමනි, සමානයකුගේ හෝ නමනට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨයකුගේ හෝ යන දෙදෙනාගේ පරුෂ වචන ඉවසන්නට පිළිවන. නිවයාගේ වචන කෙසේ නම් ඉවසිය හැකි දැ යි යන මේ කරුණ මට ප්‍රකාශ කරනු මැනැවි.

3146. ශ්‍රේෂ්ඨයාගේ වචන බියෙන් ඉවසන්නේ ය. කරණුභතරිය-කරණය හෙතුකොට සමානයාගේ වචන ඉවසන්නේ ය. යමෙක් වනාහි භීතියාගේ පරුෂ වචන ඉවසා නම් එය උතුම් ඝෞන්ති යයි කීහ.

3147. සතර ඉරියව්වෙන් වැසී ගිය ස්වභාවය ඇත්තහු ශ්‍රේෂ්ඨ යයි කියාත් සමාන යයි කියාත් වැළිදු භීතිය කියාත් කෙසේ නම් දැන ගන්නේ ද? උතුම් සත්පුරුෂයෝ ද ලාමකයන්ගේ ස්වරූප-යෙන් හැසිරෙත්. එහෙයින් ශ්‍රේෂ්ඨ-සමාන-පහත් යන සියල්ලන්ගේ ම පරුෂ වචන ඉවසන්නේ ය.

3148. ඉවසනසුලු සත්පුරුෂ තෙම යම් අර්ථයක් ලබයි ද, සුදු කරන්නා වූ රජුන් සහිත මහසෙනහ ද මෙබඳු අර්ථයක් යහපතක් නොලබන්නේ ය. ඉවසීමේ බලයෙන් වෛරයෝ සන්හිඳෙත්.

3149. නුඹ වහන්සේගේ සුභාෂිතය දනුමෝදන් ව අන් ප්‍රශ්නයක් නුඹ අතින් විචාරමි. එබැවින් එය කියනු මැනවි. දණ්ඩකී නම් රජ ද නාලිකීර නම් රජ ද අර්ජුන නම් රජ ද කලාබු නම් රජ ද යන මොවුහු යම් සේ වූහු නම් අතිශයින් කරන ලද පාප ක්‍රියා ඇත්තා වූ ඔවුන්ගේ පරලොව ගමන ගැන කියනු මැනවි. සෘෂින්හට වෙහෙස කළා වූ ඔවුහු කොහි උපන්නෝ ද?

3150 දණ්ඩකී නම් රජ තෙම කිසිවිට් නම් තාපසයාට අවමන් කොට සපිරිවරින් රටවැසියා සහිත ව සිඳින ලද මුල් ඇත්තේ (ප්‍රජ්ජ්ජාවක් නැතිව) කුක්කුල නම් නරකයෙහි පැසෙයි. ඔහුගේ ශරීරයෙහි සහලභුරු වැටේ.

- 3151. යො සංකල්පනෙ පබ්බතේ අභේදයී<sup>1</sup>  
ධම්මං භවන්තො සමණො අද්දසකෙ,  
නං නාලිකිරං සුනාමා පරස්ස  
සමගමො බාදනා විච්ඡාමානං.
- 3152. අඵඡ්ඡන්තො නිරයෙ සන්තිසුලෙ  
අචංසිරො පතීනො උඤ්ජාදෙ,  
අඛිතරංගං ගොතමං හෙය්යිනා  
බන්ධං තපස්සං විරඤ්ඤවාරිං.
- 3153. යො බණ්ඩසො පබ්බතේ<sup>2</sup> අඡේදයී  
ධනනිං චදානං සමණං අද්දසකං,  
කලාබ්බවීචිං උපපජ්ජි පච්චති  
මහාපටාපං කට්ඨකං භයානකං.
- 3154. ඵතාති සුඤ්ඤා නිරයාති පණ්ඩිතො  
අඤ්ඤාති පාටිච්චනරාති වෙස්ස,  
ධම්මං චරෙ සමණඛානමණෙසු  
ඵචං කරො සඤ්ඤාපුප්පෙත්ථ ධානං.
- 3155. සුභාසිතං තෙ අනුමොදියාන  
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තද්ධස්ස බ්‍රාහ්මී,  
කථං විධං සීලවනනං චදනනී  
කථං විධං පඤ්ඤාපනනං චදනනී,  
කථං විධං සප්පුරිසං චදනනී  
කථං විධං නො සිරි නො ජහාති.
- 3156. කායෙන වාචාය ච යො ධ සංකල්පනො  
මනසා ච කිඤ්චි න කරොති පාපං,  
න අත්තභෙතු අලිකං භණාති<sup>3</sup>  
තථා විධං සීලවනනං චදනනී.
- 3157. ගෙහි ර පඤ්ඤා මනසා විචිනතයං  
නාවචානිතං<sup>4</sup> කමම කරොති උද්දං,  
කාලාගතං අස්පදං න රිඤ්ඤති  
තථා විධං පඤ්ඤාපනනං චදනනී.

---

1. අඡේදයී - මජ්ඣිම.  
2. පබ්බතේ - මජ්ඣිම.  
3. භණති - මජ්ඣිම.  
4. නවචානිතං - මජ්ඣිම. සභා.



3151. යම් රජෙක් කිසිවකුට දුෂ්ට වෙනතා පහළ නො කළ සන්තිද්වන ලද පව් ඇති (දසකුලට ධර්ම සංඛ්‍යාත) බණ දෙශනා කරන්නා වූ සංඥ වූ නිරපරාධ වූ පැරිද්දන් වෙහෙසුයේ ද, වැද-  
පෙන්නා වූ ඒ නාලිකීර නම් රජ පරලොච්චි දී සුනඛයෝ රැස්ව කා දමත්.

3152. තවද අර්ජුන නම් රජ තෙම ද්‍රවසීම් ඇති බොහෝ කල් රක්තා ලද බඹසර ඇති ගෞතම ගොත්‍රයෙහි වූ අංගීරස නම් වූ තාපසයන් නිංසා කොට සත්සුර නම් නිරයෙහි හිස යටිකුරු ව පා උඩුකුරුව වැටුණේ වෙයි.

3153. යම් රජෙක් ඝෘන්තිය ප්‍රකාශ කරන්නා වූ නිරපරාධ වූ සන්තිද්වන ලද පව් ඇති පැරිද්දකු කඩ කඩ කොට සින්දේ ද කලාබු නම් ඒ රජ තෙම හයානක වූ කටුක වූ මහත් දුක් ඇත්තා වූ අවිච්චියේ ඉපද පැයේ.

3154. ශක්‍රය, නුවණැත්තේ මේ නරකයන් ද මෙයටත් වඩා ලාමක (පාපිෂ්ඨකර) නරකයන් ද අසා දූත මෙහි (මෙලොව) මහණ බමුණන් කෙරෙහි දඹැමින් හැසිරෙන්නේ ය. මෙසේ කරන්නා වූ පුද්ගල තෙම දෙවලොවට පැමිණෙන්නේ යයි ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

3155. නුඹ වහන්සේගේ සුභාෂිතය දනුමෝදන් ව වෙන ප්‍රශ්න-  
යක් නුඹ වහන්සේ අතින් විචාරමී. එය ද කියනු ලැනවි. කෙබඳු වුවහු සිල්වන් යැ යි කියද් ද? කෙබඳු වුවහු නැණවන් යැ යි කියද් ද? කෙබන්දකු සත්පුරුෂ යැ යි කියද් ද? කෙබඳු පුද්ගලයකු සම්පත්ති තොමෝ අන් නො හරි යයි කියද් ද?

3156. යමෙක් මෙලොව කසින් ද වචනයෙන් ද සිතින් ද සංයම වූයේ කිසි පාපයක් නො කරයි ද නමා හෙතු කොටගෙන පවා බොරුවක් නො කියා ද එබඳු පුද්ගලයා සිල්වතෙකැයි කියත්.

3157. ගැඹුරු වූ ප්‍රශ්න සිතින් සිතමින් යමෙක් අතිශයින් අවැඩදයක රෝද කරම නො කෙරේ ද, සුදුසු කාලයට පැමිණියා වූ අර්ථපදය හෙවත් යහපත් කටයුත්ත හිස් නො කරයි ද, එබඳු වුවහු ප්‍රඥාවන් පුද්ගල යයි කියත්.

- 3158. යො වෙ කතඤ්ඤ කතවෙදි ධීරො  
කල්‍යාණමිත්තො දුඤ්ඤාභන්ති ච හොති,  
දුබ්බිකාස සකකාච්ච කරොති කිච්චං.  
තථාවිධං සප්පුට්ඨං වදන්ති.
- 3159. එතෙහි සබ්බෙහි ගුණෙහුපෙතො  
සංඛො චුදු සංවිහාගී වදඤ්ඤ,  
සඛොභකං සබ්ලං සණ්ඨවාචං.  
තථාවිධං නො සිරි නො ජහාති.
- 3160. සුභාසිතනො අනුමොදියාන  
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදිඛක බ්‍රාහ්මි,  
සීලං සිරිඤ්ඤාපි සතඤ්ඤා ධම්මං.  
පඤ්ඤාඤ්ච කං සෙට්ඨතරං වදන්ති.
- 3161. පඤ්ඤා හි සෙට්ඨා කුසලා වදන්ති  
නාඤ්ඤාභරාජාරිච තාරකානං,  
සීලං සිරිඤ්ඤාපි සතඤ්ඤා ධම්මං  
අනවාසිකා පඤ්ඤාවතො භවන්ති.
- 3162. සුභාසිතනො අනුමොදියාන  
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදිඛක බ්‍රාහ්මි,  
කථංකරො කිනතිකරො කිමාවරං  
කිං සෙවමානො ලහතීධි පඤ්ඤං.  
පඤ්ඤාසීදන්ති<sup>1</sup> පටිපදං වදෙහි  
කථං කරො පඤ්ඤවා හොති මච්චො.
- 3163. සෙවෙච්ච වුඤ්ඤි නිජුණෙ ඛුඤ්ඤුතෙ  
උග්ගානකො පරිපුච්ඡකො<sup>2</sup> සියා,  
සුඤ්ඤාසා සකකච්ච<sup>3</sup> සුභාසිතානි  
ඵචංකරො පඤ්ඤවා හොති මච්චො.
- 3164. ස පඤ්ඤවා කාමගුණෙ අවෙකඛති  
අනිච්චතො දුඤ්ඤාභො රොගතො ච,  
ඵචං විපසසී පජහාති ඡන්දං  
දුකෙඛසු කාමෙසු මහඛලායෙසු.
- 3165. සචීතරාගො පටිනෙසාය දෙසං  
මෙතං විතං භාවයෙ අපමාණං,  
සබ්බෙසු භූතෙසු නිධාය දණ්ඩං  
අනිඤ්ඤො බ්‍රහ්මමුපෙති යානං.

---

1. පඤ්ඤාසීදති - වි. මජ්ඣං.  
2. වසරිපුච්ඡකො - සීලු  
3. සකකච්චං - මජ්ඣං.

3158. යම් ප්‍රාඥයෙක් කළඟුණ දන්නේ කෘතොපකාර සලකන්නේ යහපත් මිතුරන් ඇත්තේ දෘඪ භක්ති ඇත්තේ ද දුකට පැමිණියා වූ තම යහළුවාගේ කටයුත්ත සකස්කොට කෙරේ ද, එබඳු පුද්ගලයා සන්පුරුෂයා යයි කියත්.

3159. ලෙකී සියලු ගුණයන්ගෙන් යුත් ශ්‍රද්ධා ඇත්තාවූ මෘදු වචන ඇත්තා වූ ලද දෙය බෙදගෙන පරිභෝග කරනුයුතු වූ යාවකයන්ගේ වචන දන්නා වූ යමෙක් වේ ද, සිව්සඟරා වතින් සංග්‍රහ කරන්නා වූ මිහිරි වචන ඇත්තා වූ සිලුටු වචන ඇත්තා වූ එබඳු පුද්ගලයා සම්පත්ති තොමෝ අන් තොරො යයි කියේ ය.

3160. නුඹ වහන්සේගේ සුභාමිතය අනුමෝදන් ව වෙනත් ප්‍රශ්නයක් නුඹ වහන්සේ අතින් විචාරමි. එබැවින් එය ප්‍රකාශ කරනු මැනවි. ශීලයන් සම්පත්තියන් සන්පුරුෂ ධර්මයන් ප්‍රඥාවන් යන මේවා අතුරෙන් කවරක් ඉතා ශ්‍රේෂ්ඨ යයි කියද් ද?

3161. තරු අතුරෙන් වන්ද්‍රයා ම ප්‍රධාන වන්නාක් මෙන් නොහොත් සෙසු හැම තරු වන්ද්‍රයා ම පිරිවරාගෙන සිටින්නාක් මෙන් කුලලයෝ වනාහි ප්‍රඥාව ශ්‍රේෂ්ඨ කොට ඇත්තෝ ම ය. යම් භයකින් ශීලයන් ඵෙශ්වයඝීයන් සන්පුරුෂ ධර්මයන් යන මේ තුන ම ප්‍රඥාවන්තයා පසුපස යන්නාහු වෙද්ද? එහෙයිනි.

3162. නුඹ වහන්සේගේ සුභාමිතය අනුමෝදන් ව වෙන ප්‍රශ්නයක් නුඹ වහන්සේ අතින් විචාරමි. එබැවින් එය ප්‍රකාශ කරනු මැනවි. කෙසේ කරන්නේ කිනම් කර්මයක් කරන්නේ කීමෙකැ හැසිරෙන්නේ කවරකු සෙවනය කරන්නේ (මෙලොව) ප්‍රඥාව ලබා ද? දන් ප්‍රඥාව ලබාගැනීම පිණිස පිළිවෙත ප්‍රකාශ කරනු මැනවි. චක්‍රණය තෙම කෙසේ කරන්නේ නුවණැත්තේ වේද?

3163. ප්‍රඥායෙන් වැඩි සිටී, සියුම් කරුණු දැනීමෙහි සමත් බොහෝ ඇසුපිරුනැත් ඇත්තන් සෙවනය කරන්නේ ය. ඉගෙන ගත්තේ ප්‍රශ්න විචාරන්නාක් වන්නේ ය. සුභාමිතයන් ඉතා සැලකිල්ලෙන් අසන්නේ ය. මෙසේ කරන්නා වූ චක්‍රණය තෙම නුවණැත්තේ වෙයි.

3164. ඒ නුවණැත්තේ පංච කාමයන් අතින්‍ය වශයෙන් ද, දුක් වශයෙන් ද, රෝග වශයෙන් ද, බලයි. මෙසේ නුවණින් බලන තැනැත්තේ දුක් වූ මහත් බිය එළවන්නා වූ කාමයන් කෙරෙහි ආශාව තදංග ප්‍රභාණ වශයෙන් දුරු කරයි.

3165. ශක්‍රය, තදංග ප්‍රභාණ වශයෙන් කාමයන් ප්‍රභීණ වූ ඒ චීතරාගී පුද්ගල තෙමේ නව ආසාන විස්තූයෙන් හටගන්නා ද්වේෂය දුරු කොට සියලු සන්ධියන් කෙරෙහි දඩු බහාතබා අප්‍රමාණ වූ මෙමනී සිත දියුණු කරන්නේ ය. නින්දා නො ලබන්නේ බ්‍රහ්ම ලොකයට උපපත්ති වශයෙන් එළඹෙයි.

3166. මනිඤ්ඤං<sup>1</sup> ආගමනං අහොසි  
 තවමධ්වක භීමරජ්ජස වාපි,  
 කාලිසුරාජස්ස ච උග්ගකඤ්ඤ  
 සබ්බස<sup>2</sup> වො කාමරාගො පභීනො.
3167. එවං මෙතං පරචිත්තවෙදී  
 සබ්බස නො කාමරාගො පභීනො,  
 කරොති ඔකාසමනුග්ගහාය  
 යථාගතිං තෙ අභිසමභවෙම.
3168. කරොමී ඔකාසමනුග්ගහාය  
 තථා හී වො කාමරාගො පභීනො,  
 එරාථ කායං විපුලාය පීතියා  
 යථා ගතිං මෙ අභිසමභවෙම.
3169. සබ්බං කරිය්සාම තවානුසාසනං  
 යං යං තුවං වසබ්බි භූරිපඤ්ඤ,  
 එරාම කායං විපුලාය පීතියා  
 යථා ගතිං තෙ අභිසමභවෙම.
3170. කතායං වච්ඡස්ස කිසස්ස පුජා  
 ගච්ඡන්තු භොනොතා ඉසයො සාධුරුපා,  
 කුමානෙ රතා භොථ සද්ද සමාහිතා  
 එසා රතී පබ්බජිතස්ස සෙට්ඨා.
3171. සුක්ඛාන ගාථා පරමත්ථසඤ්ඤිතා  
 සුභාසිතා ඉසිතා පණ්ඩිතෙන,  
 තෙ වෙදජාතා අනුමොදමානා  
 පසාමු දෙවා දෙවපුරං යසස්සිනො.
3172. ගාථා ඉමා අත්ථතී සුඛාසන්තා  
 සුභාසිතා ඉසිතා පණ්ඩිතෙන,  
 යො කොචිමා අට්ඨිකතා සුඤ්ඤාය  
 ලභෙථ පුබ්බාපරියං විසෙසං  
 ලභාන පුබ්බාපරියං විසෙසං  
 අදාසනං මඤ්ඤරාජස්ස ගච්ඡ.
3173. සාලීස්සරො සාරිපුත්තො මෙණ්ඩියරො නාම කස්සපො,  
 පබ්බතො අනුරුද්ධො ච කච්චායනො ච දෙවලො.
3174. අනුසිට්ඨො ච ආනන්දො කිසචචේජා ච කොලිතො,  
 නාරදො පුණ්ණණං මනනාත්ථපුත්තො සෙසපරිසා බුද්ධිපරිසා  
 සරහඬො ලොකනාථො එවං ධාරෙථ ජාතකන්තී.

සරහඬුගජාතකං.

1. මහජීයං - මජ්ඣං.  
 2. සබ්බසං - ටී. මජ්ඣං.

3166. අට්ඨක නම් රජ නුඹගේ ද භීෂ රථ රජුගේ ද ප්‍රසිද්ධ වූ කලිඟු රජු ගේ ද මෙහි පැමිණීම මහත් සමාද්ධි ඇත්තක් විය. ඔබ සියල්ලන්ගේ ම කාම රාගය තෙම තදංග වශයෙන් ප්‍රහීණ වූයේ යැයි තාපස තෙම කීයේ ය.

3167. පරසින් දන්තා තාපසයාණන් වහන්ස, එය එසේ ම ය. අප සියල්ලන්ගේ කාමරාගය තදංග වශයෙන් ප්‍රහීණ විය. අපට අනුග්‍රහ පිණිස පැවිදි විමට අවකාශ කරව. නුඹ වහන්සේගේ නිෂ්පත්තිය යම්සේ ද එබඳු නිෂ්පත්තියට අපි පැමිණෙන්නෙමු යි රජවරු කීහ.

3168. මහරජුනි, එසේ ම ය. නොපගේ කාමරාගය ප්‍රහීණ ය. අනුග්‍රහ කොට පැවිදි විමට අවකාශ කරමි. මහත් වූ ධ්‍යාන ප්‍රීතියෙන් කය පිනවයි. මාගේ නිෂ්පත්තිය යම්සේ ද එබඳු නිෂ්පත්තියට පැමිණෙමි යි තාපස තෙම කීයේ ය.

3169. මහත් ප්‍රඥා ඇති තාපසයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ යමක් යමක් කියන්නෙහි ද? නුඹ වහන්සේගේ ඒ සියලු අනුගායනා පිළිපදිමි. මහත් ධ්‍යාන ප්‍රීතියෙන් කය පිණවමි, නුඹ වහන්සේගේ නිෂ්පත්තිය යම්සේ ද එබඳු නිෂ්පත්තියට පැමිණෙන්නෙමු යි රජවරු කීහ.

3170. චිත්චන්ති, කිසවච්ඡ තාපසයන්හට මේ පුජාව කරන ලදී. සෘෂිහු යහපත් ස්වභාව ඇත්තෝ යෙත්වා, හැම කල්හි ධ්‍යානයෙහි ඇළුණු එකඟ වූ සිත් ඇත්තාහු වූවු. පැවිද්දහට මේ ඇල්ම ශ්‍රේෂ්ඨ ය.

3171. පණ්ඩිත වූ සෘෂිහු විසින් මනා කොට කියන ලද පරමාර්ථයෙන් යුත් වූ ගාථාවන් අසා සතුටු වූ පිරිවර ඇත්තා වූ ඒ දෙවියෝ අනුමෝදන් වෙමින් දෙවිලොවට ගියහ.

3172. පණ්ඩිත වූ සෘෂිවරයා විසින් අර්ථවත් වූ ද ව්‍යාකෘත් සම්පත්තියෙන් යුක්ත වූ ද මේ ගාථාවෝ මනා කොට කියන ලද්දහ. යම් කිසිවෙක් මේ ගාථාවන් අර්ථ වශයෙන් මෙතෙහි කොට අසන්නේ නම් හේ ප්‍රථම - ද්විතීය ධ්‍යානයන් ලබන්නේ ය. ප්‍රථම ද්විතීය ධ්‍යාන ලබා මෘත්‍යුරාජයාගේ නො දැකීමට ද (නිවනට ද) යන්නේ ය.

3173. එකල්හි සාලිස්සර නම් තාපස තෙම දන් ශාරිපුත්‍ර සඨවිරයන් වහන්සේ ය. මෙණ්ඩිස්සර නම් තාපස තෙම කාශ්‍යප තෙරණුවෝ ය. පබ්බත නම් තවුස් තෙම අනුරුද්ධ තෙරුන් වහන්සේ ය. දෙවල නම් තවුස් තෙමේ කපිචායන සඨවිරයන් වහන්සේ ය.

3174. අනුසිංස නම් තවුස් තෙමේ ආනන්ද සඨවිරයන් වහන්සේ ය. කිසවච්ඡ නම් තවුස් තෙමේ කොලිත නම් විය. නාරද නම් තාපස තෙම පුණ්ණිම නිකායීපුත්ත තෙරණුවෝ ය. සෙසු පිරිස බුදු පිරිස විය. සරභංග නම් බොධිසත්ව තෙමේ දන් බුදුවූ ලොකනාථයන් වහන්සේ යයි ජාතකය මෙසේ දරා ගනිමු යයි වදල සේක.

### 3. අලමුබුසාජාතකං

3175. අඵබුච්චි බුහා ඉඤ්ඤා චත්තභූ ජයතං පිතා,  
දෙවකඤ්ඤාං පරාහෙතො සුඛමොයං අලමුබුසං.
3176. මිසෙසා දෙවා තං යාවනති තාවනිංසා සඉඤ්ඤා,  
ඉසිපලොභිකෙ ගච්ඡ ඉසිසිඛං අලමුබුසෙ.
3177. පුරායං අමෙහ අචෙචනි චතවා බුහමචරියවා,  
නිබ්බානාභීරතො වුදෙධා තසා මග්ගානි ආචරං.
3178. දෙවරාජ කිමෙච කං මමෙච තුවං සිසාබ්බි,  
ඉසි පලොභිකෙ ගච්ඡ සතති අඤ්ඤාපි අච්ඡරා.
3179. මාදිසියො පචරා චෙච අසොකෙ නඤ්ඤො චනෙ,  
තාසමිච්චි හොතු පරියායො තාපි යනතු පලොභිකා.
3180. අඬා හි සාචං හණසි සතති අඤ්ඤාපි අච්ඡරා,  
තාදිසියො පචරා චෙච අසොකෙ නඤ්ඤො චනෙ.
3181. න තා එචං පජානනති පාරිචරියං පුමංගතා,  
යාදිසං කං පජානාසි නාරී සබ්බඛං සොහනෙ.
3182. කිමෙච ගච්ඡ කල්යාණි ඉඤ්ඤාං පචරා චසි,  
තචෙච චණ්ණරූපෙන චසමානාපයිසසසි.<sup>1</sup>
3183. න වාහං න ගමීසසාමි දෙචරාජෙන පෙසිතා,  
චිහෙමි චෙනං ආසාදුං උගගනෙජො හි බ්‍රාහමණො.
3184. අනෙකෙ නිරයං පතතා ඉසිමාසාදියා ජනා,  
ආපතතා මොහසංසාරං තසමා ලොමානි හංසයෙ.
3185. ඉදං චජාන පකකාමි අච්ඡරා කාමචණ්ණිනී,  
මිසසා මිසෙසාතුමිච්ඡනති ඉසිසිඛං අලමුබුසා.

1. සචසමානයිසසසි - මජ්ඣ.

2. මිසිකු - මජ්ඣ.

### 3. අලම්බුසා ජාතකය

3175. ඉක්බිති වක්ත්‍ර නම් අසුරයා මැඩ පැවැත් වූ ජයප්‍රාප්ත ව දෙවියන්ගේ පිනාස්ථානයෙහි වැජඹෙන්නා වූ මහත් අනුභාව ඇති ගක්‍ර තෙම සුධර්මා නම් දිව්‍ය සභායෙහි පරීක්‍ෂා කොට දැන අලම්බුසා නම් දිව්‍ය කන්‍යාවට ඉමය කියේ ය.

3176. පුරුෂයන් කෙලෙස් මිග්‍රණයෙන් මිග්‍ර කරන හෙයින් මිග්‍රා නම් වූ සෘෂීන් පොලොබවා ලීමෙහි දක්ෂ අලම්බුසාවනි, ගක්‍රයා සහිත තච්චිසා වැසි දෙවියෝ ඉසිසිංග තාපසයා පොලොබවීමට නිට යාවකු කෙරෙත්, එහි යව.

3177. එමිඛා අලම්බුසාව, වුත රක්තා බ්‍රහ්මචාරී වූ ඒ ඉසිසිංග තාපසයා ගුණයන්ගෙන් වැඩි සිටියේ නිවන්හි ඇලුණේ ය. මොහු අපගේ විෂය ඉක්මවා යන්නට පෙර ඔහුගේ දෙවිලොව යන මාර්ගයන් ආචරණය කරව.

3178. දිව්‍යරාජයාණෙනි, කිම නුඹ වහන්සේ මේ දෙවිලොව සෘෂීන් පොලොබවීම පිණිස මාම දක්නෙහි ද? තවත් අප්සරාවෝ ඇත්තාහු නො වෙද්දැ යි අලම්බුසාව ප්‍රශ්න කළා ය.

3179. ශොක රහිත වූ නන්දන වනයෙහි මා වැනි අප්සරාවෝද මට වඩා උතුම් අප්සරාවෝ ද ඇත්තාහ. ඔවුනට මේ ගමන් වාරය වේවා. ඔවුහු ද තවුසා පොලොබවීමට යෙක්වා.

3180. එකාන්තයෙන් ම තෝ ඇත්තක් කියව. ශොක රහිත නන්දන වනයෙහි තී භා සමාන වූ ද නිට වඩා උතුම් වූ ද තවත් අප්සරාවෝ ඇත්තාහ.

3181. සියලු අංගයන්ගෙන් හොබනා වූ අලම්බුසාවනි, පුරුෂයකු වෙත ගියා වූ ඒ අප්සරාවරු තී යම් යම්බඳු පාරිවයඝීයක් දන්නී නම්, එය නොදන්නාහ.

3182. යහපත් තැනැත්තිය, තෝ ම යව. තී ස්ත්‍රීන් අතුරෙන් උතුම් වන්නී ය. තිගේ ම වර්ණයෙන් ද රූප සම්පත්තියෙන් ද ඒ තාපසයා වසභයට පමුණුවා ගන්නෙහි ය.

3183. දෙවරප්‍රහු පිටක්කර යවන ලද මම නො යන්නෙම නො වෙමි. එහෙත් මේ තච්චිසාට ළාවන්නට බිය වෙමි. ඒ තාපස තෙම උග්‍ර තෙපස් ඇත්තේ ය.

3184. සෘෂීන් පොලොබවීමට ගිය බොහෝ දෙන මොහයෙන් සංසාරයට බැසගත්තාහු නිරයට පැමිණියහ. ඒ නිසා ලොමුදහ ගනිත්.

3185. පුරුෂයන් කැමතිවන ශරීර වර්ණයක් ඇති පුරුෂයන් ක්ලෙශයෙන් මිග්‍ර කරන්නා වූ අලම්බුසා නම් ඒ අප්සරාව මෙසේ කියා ඉසිසිංග තවුසා ක්ලෙශයන්ගෙන් මිග්‍ර කරන්නට ගියා ය.

- 3186. සා ව තං වනමොගඤ ඉසිසිඛොන රකඛිතං,  
 බිලිනි<sup>1</sup>ජාලක සකෂ්ණං සමන්තා අධිඵයොජනං.
- 3187. පාතොව පාතරාසච්ඡි උදනභසමයං පච්චි,  
 අග්ගිඨං පරිමජ්ජනං ඉසිසිඛං උපාගමි.
- 3188. කානු විජ්ජුට්ඨාභාසි ඔසධි විය තාරකා,  
 විචිත්තවජ්ජාභරණා ආමුත්තමච්ඡිකුණ්ඩලා.
- 3189. ආදිච්චවණ්ණසඛාසා හෙමව දුනගන්ධිනී,  
 සකෂ්ඤතුරු මහාමයා කුලාරී චාරද්දසසනා.
- 3190. විලාකා<sup>2</sup> මුදුකා සුද්ධා පාදා නෙ සුප්පතිරිඤ්ඤා,  
 කමනා<sup>3</sup> කමනීයා නෙ හරන්ධියෙව මෙ මනො.
- 3191. අනුජුඛං ව නෙ උරු නාගනාසසමුපමා,  
 විමඨං තුඤ්ඤං සුභසාණි අසබ්බස ඵලකං යථා.
- 3192. උප්පලසෙසව කිඤ්ඤං නාහි නෙ සාධු සඤ්ඤිතා,  
 සුරාකඤ්ඤාඤ්ඤානසෙසව දුරතො පටිදිසසති.
- 3193. දුච්චා ජාතා උරු අචණ්ඩා සාධුච්චදා,  
 පයොධිරා දසනිතා අධිච්චාභුසමා ඵනා.
- 3194. දීසා කම්බුකලාභාසා ගීවා ඵණ්ණයාකා යථා,  
 පණ්ණරාවරණා වග්ග චතුසුමනසන්තිභා.
- 3195. උද්ධග්ගා ව අධග්ගා ව දුමග්ගපරිමජ්ජිතා,  
 දුච්චා නෙලසමුත්තා දික්ඛා තව සුද්දසසනා.
- 3196. අපණ්ණරා ලොහිතන්තා ජිකුඤ්ඤාඵලසන්තිභා,  
 ආයතා ව විසාලා ව නෙත්තා තව සුද්දසසනා.
- 3197. නානිදීසා සුසම්මඨං කනකඛාසමොචිතා,  
 උත්තමධරුභා තුඤ්ඤං කෙසා චදුනගන්ධිකා.
- 3198. යාවනා කසිගාරකං වාණිජනකුචි යා ගති,  
 ඉසිනකුචි පරකච්චනං සකෂ්ඤානං තපසස්සනං.

---

1. බිලි - මජ්ඣ.  
 2. විලකා - මජ්ඣ.  
 3. ගමනා - මජ්ඣ., සා.



3186. ඕ තොමෝ ද ඉසිසිංග තාපසයා විසින් රක්තා ලද රත් කරවී ගසින් ගැවසීගන්නා වූ භාත්පස යොදුනක් පමණ වූ ඒ වනයට වැද.

3187. පෙර බත්කාලයෙහි ඉර උදවන්නා වූ උදාසන ම අමදිමින් ගිනිහල් ගෙහි සිටියා වූ ඉසිසිංග තාපසයන් වෙතට එළැඹියා ය.

3188. විසිතුරු වස්ත්‍රාභරණයෙන් සැරසුණු අමුණන ලද මිණි-කොඩොල් ඇති තී දිඳුලියක සේ ද ඔසබි තරුව සේ ද බබළන්නෙහි ය. තෝ කවර තැනැත්තියක් ද?

3189. සුයඹී රශ්මිය වැනි වර්ණ ඇති, රත්සඳුන් සුවඳැති තෝ මනා වට වූ උරුයුග්ම ඇත්තී ය. මහා මායා ඇත්තී ය. ලදරුවයස් ඇත්තී ය. මනොඥ දෑකුම් ඇත්තී ය.

3190. තෝ සිහින් වූ ඉහටියක් ඇත්තී ය. සියුමැලි ය. නිර්මල ය. තීගේ පාදයෝ මනාව පිහිටියෝ ය. ගමන්කරන්නා වූ තෝ ඉතා කමතිය ය. මාගේ සිත ඇද ගන්නී ම ය.

3191. තීගේ කලවා යුවළ පිළිවෙළින් මහත් ය. ඇත් හොඬයක් බඳු උපමා ඇත්තේ ය. තීගේ ඉතා විශාල වූ උකුල රත් පෝරුවක් මෙනි.

3192. මනාව පිහිටියා වූ තීගේ නාභිය උසුල් කර්ණිකාවක් බඳු ය. කළු අඳුනෙන් පිරිගියාක් මෙන් දුරට දක්නා ලැබේ.

3193. තීගේ පයොධර යුවළ ලෙහි හටගත් නැටි රහිත ව මනාව පැන නැඟුණා වූ කිරි රඳා පවත්නා වූ මලානික නො වූ සමවට කුඩා ලබු ගෙඩියක් දෙකට කපා තැබුවාක් මෙනි.

3194. දික් වූ මිහිඟු බෙරයකට සමාන බැබැළීම් ඇති තීගේ ශ්‍රීවය ඒණි උවකුගේ බඳු ය. මනහර දෙතොල් දිවට බඳු පැහැයෙන් යුතුව.

3195. නිදෙස් හනුමස් කෙළවර හටගන්නා වූ උඩුදත් හා යටි දත් දෑහැටිවලින් පිරිමදින ලද්දහු ඉතා දෑකුම්කලු ය.

3196. කළුපැහැ මුල ඇති රතුපැහැ අග ඇති ඔලිඳ ඇට බඳු තීගේ ඇස් දික් වූයේත් මහත් වූයේත් ඉතා දෑකුම්කලු ය.

3197. ඉතා දික් නොවූ මානවීන් මට කරන ලද්ද වූ රත්-පණායෙන් පිරන ලද තීගේ හිසෙහි වූ කෙස් සඳුන් සුවඳ ඇත්තේ ය.

3198. යම් තාක් සීසාන්නාහු ගෙරින් රක්තාහු ද, වෙළඳුන්ගේ යම් ස්වභාවයක් වේ ද සංයම ඇත්තා වූ තපස් රක්තා සෘෂ්ටිරැන්-ගේත් යම් පරාක්‍රමයකුත් වේ ද.

- 3199. න තෙ සමසමං පසෙස අසමිං පඨවිමණ්ඩලෙ,  
කො වා කිං කසිස වා පුඤ්ඤා කථං ජානෙමු තං මයං.
- 3200. න පඤ්ඤාකාලො හද්දනො කසිසපෙවිං ගතෙ සතී,  
එහි සමම රමීසසාම උභො අසඤ්ඤාක අසසමෙ  
එහි තං උපගුහිසසං රතීනං කුසලො භවි.
- 3201. ඉදං වජ්ජාන පකකාමී අච්ඡරා කාමවණ්ණිනී,  
මිසසා මිසෙසකුමිච්ඡතනී ඉසිසිඛං අලමිබ්බසා.
- 3202. සො ව වෙගෙන නිකුම්ම ඡෙකා දැඩ්ඵරකකමං,  
තමුඤ්ඤාමාසු වෙණිසු අඤ්ඤාපඤ්ඤා පරාමසී.
- 3203. තමුද්දවත කලාගිං පලිසසථි සුසොහනා,  
වචි තමහි බුභමච්චියා යථා තං අථ නොසිතා.
- 3204. මනසා අගමා ඉඤ්ඤං වසනතං නඤ්ඤො වනෙ,  
තසසා සධ්ධාපමඤ්ඤාය මසවා දෙවඤ්ඤාඤ්ඤො.
- 3205. පලලඛං පහිණි ඛිප්පං සොවණ්ණං සොපවාහනං,  
ස උග්ගරච්ඡදපඤ්ඤාසං සහසසපච්ඡකත්තං.
- 3206. තමෙනං තත්ථ ධාරෙසි උරෙ කඤ්ඤාන සොහනා,  
යථා එකමුභුතනංව තීණි වසසානි ධාරෙසී.
- 3207. විමදෙ තීහි වසෙසහි පබුඡ්ඤ්ඤානාන බ්‍රාහ්මණො,  
අද්දසාසි හරිතරුකෙඛි සමනතා අනේයායනං.
- 3208. නවපතචනං චුලලං කොකිලාගණසොසිතං,  
සමනතා ස විලොකෙකො<sup>1</sup> රුදං අසසුති වතෙසී.
- 3209. න ජුහෙ න ඡපෙ මනොන අනිභුතං පභාජිතං,  
කොනු මෙ පාරිච්චියාය පුඤ්ඤා විතං පලොභසී.
- 3210. අරඤ්ඤා මෙ විහරතො යො මෙ තෙජාහ සමතනං,  
නානාරතනපරිපුණ්ණං නාවංව ගණ්හි අණ්ණවෙ.

1. පවිලොකෙකො - ඩී, මඤ්ඤා.

3199. මේ පොළොව මඩුල්ලෙහි තොපට සමයකු නො දැක්කෙමි. කුඹ කවරෙක් ද? කාගේ පුත්‍රයෙක් ද? අපි තොප කෙසේ දනිමු ද?

3200. කාශාප ගොත්‍ර ඇති තාපසයාණෙනි, මෙසේ කුඹගේ සිත පැවැති කල්හි ප්‍රශ්න කිරීමට කල් නො වෙයි. කුඹට වැඩෙක් ම වේවා. මිත්‍ර තාපසය, අපි දෙදෙනා අපගේ ආශ්‍රමයෙහි අහිරමණය කරන්නෙමු. එව කුඹ වැළඳූ ගන්නෙමි යි කුඹ පස්කම් සුව විදින්නදුන් අතුරෙන් දක්ෂයෙක් වව යි අලම්බුසාව කීවා ය.

3201. පුරුෂයන් කැමැති වන්නා වූ ගරීර වර්ණයක් ඇත්තා වූ පුරුෂයන් ක්ලෙශයන් හා ජිග්‍ර කරන්නා වූ අලම්බුසා නම් ඒ අප්සරාව ඉසිසිංග තාපසයා ක්ලෙශයෙන් මිග්‍ර කරනු කැමැත්ති මෙසේ කියා ගියා ය.

3202. තාපස තෙමේ ද සෙමින් යන ගමන අත්හැර වෙගයෙන් නික්ම ගොස් ඇය වෙතට පැමිණියේ උතුම් කෙස් වැටිය ගෙන පිරිමැද්දේ ය.

3203. ඉතා ශෝභමාන වූ කලාණ දර්ශන ඇති මී තොමෝ පෙරළා නැවති තවුසා වැළඳගත්තිය ය. එසේ වැළඳගැනීමෙන් බ්‍රහ්ම-වයභියෙන් වුත වූ කල්හි ශක්‍රයා යම්සේ සිතී ද, එය සිදු වූයේ ය. එකල්හි අලම්බුසා තොමෝ ද සතුටු කරන ලද්දී ය.

3204. අලම්බුසා තොමෝ නන්දන වනයෙහි වසන්නා වූ ශක්‍රයා වෙත සිතීන් පැමිණියා ය. දෙවියන්ට උතුම් වූ ශක්‍ර තෙම ඇයගේ සිතුවිල්ල දැන-

3205. ශක්‍ර තෙමේ ද, පිරිවර සහිත වූ මත්තෙහි වසන ලද ඇතිරිලි පනසක් ඇති කොපු පලස් දහසක් අතුරන ලද්ද වූ ස්වර්ණමය පයභිංකයක් එවී ය.

3206. ශෝභන වූ අලම්බුසා තොමෝ ඒ මේ ඉසිසිංග තවුස්භූ පුරා තුන්වර්ෂයක් ඒ පලහෙහි ලා ලෙහි භොවා දැරුවා ය.

3207. පහවූ මත් වීම ඇති ඒ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ තෙවසකින් පිබිද ගිනිහල් ගෙය සම්පයෙහි නිල්වන්ව වැඩී ගිය ගස් දුටුවේ ය.

3208. තාපස තෙම කොවලන් විසින් පවත්වන ලද නාද ඇති නවපත්‍රයෙන් සැදුම් ලත් පිපිගිය ඒ වනය භාත්පස බලා අඩමින් කඳුළු වගුරවන්නට පටන් ගත්තේ ය.

3209. යාග නො කෙළෙමි. මන්ත්‍ර ජප නො කෙළෙමි. භෝමාග්නිය නසන ලදී. පරිවයභියෙන් කවරෙක් නම් මාගේ සිත මෙයින් පෙර පෙළඹවී ද? කියා තවුස් තෙම කෑ ගසා ඇඳුවේ ය.

3210. අරණ්‍යයෙහි වසන්නා වූ මා විසින් ශ්‍රමණ තෙජසින් රැස් කරන ලද්ද වූ මහාසාගරයෙහි නොයෙක් රුවනින් උරිගිය නැවක් මෙන් වූ මාගේ ධ්‍යාන ගුණය යමෙක් පැහැර ගත්තේ නම් හේ කවරෙක් ද යි තාපස තෙම මූරගා කී ය.

- 3211. අහනොන පාරිවරියාය දෙවරාජෙන පෙසිතා,  
අවධිං විතතං විතෙනන පමාදු කං න බුජ්ඣතිසි.
- 3212. ඉමානි නිර මං තාතො කසුපො අනුසාසනි,  
කමලාසරිසිත්ථියො තායො බුජ්ඣතිසි මාණව.
- 3213. උරෙ ගණ්ඩායො බුජ්ඣතිසි තායො බුජ්ඣතිසි මාණව,  
ඉච්චානුසාසි මං තාතො යථා මං අනුකම්පකො.
- 3214. තඤ්ඤාභං වචනං නාකං පිතු වුඤ්ඤාසා සාසනං,  
අරඤ්ඤා නිලලනුසාසමඤ්ඤා සවාජ්ඣ කොයාමි එකකො.
- 3215. සොභං තථා කරිසාමි ධිරජ්ඣි ජීවිතොන මෙ,  
පුත වා තාදියො හෙසුසං මරණං වා මෙ භවිසසති.
- 3216 තඤ්ඤා තෙජඤ්ඤා චිරියඤ්ඤා ධිනිං ඤජවා සුවධිසිතං,  
සිරසා අගනහි පාදෙ ඉසිසිඛං අලබ්බසා.
- 3217. මා මෙ කුජ්ඣති මහාවීර මා මෙ කුජ්ඣති මහාඉසී,  
මහා අකොමයා විජ්ඣණා නිදසානං යසසසිතං  
තයා පකමිතං<sup>1</sup> ආසි සබ්බං දෙවපුරං තද.
- 3218. නාවතියා ව යෙ දෙවා නිදසානඤ්ඤා වාසවො,  
කිඤ්ඤා භද්දෙ සුඛි හොහි ගච්ඡ කකෙඤ්ඤා යථාසුඛං.
- 3219. තඤ්ඤා පාදෙ ගහෙකාන කතවා ව නං පදනඛිණං,  
අඤ්ඤාලිං උග්ගහෙකාන තමහා යානා අපකමි.
- 3220. යො තඤ්ඤා ආසි පලලඤ්ඤා සොවඤ්ඤා සොපවාහනො,  
සලනනවච්ඡදපඤ්ඤාසො සහඤ්ඤාපටිකකුචනො  
තමෙව පලලඤ්ඤා මාරුඤ්ඤා අගා දෙවානසනාතිකෙ.
- 3221. තමොකමිච ආයනති ජලනති විජ්ජනං යථා,  
පනිතො සුමනො විතො දෙවිජ්ජෙ අදද වරං.
- 3222. වරං වෙ මෙ අදෙ සසා සබ්බභූතානමිසසර,  
න ඉසිපලොහිකා ගච්ඡ එතං සකක වරං වරෙති.

අලමබ්බසාජාතකං.

1. සඬකමිතං.

3211. පින්වත් තාපසය, ශක්‍ර දිව්‍ය රාජයා පරිවය්‍යාව පිණිස මෙහෙයන ලද මම මාගේ සිතින් කුඹගේ සිත මැඩ පැවැත්වීමි. එය කුඹ වහන්සේ ප්‍රමාදයෙන් අවබෝධ නො කළහ.

3212. මාගේ පිය වූ කාශ්‍යප තෙම මට මේ වචන කීයේ ය. මාණවකය, ලියතඹර මල් වැනි ස්ත්‍රීහු වෙත්. ඔවුන් දැනගනුව' යි කීයේ ය.

3213. අනුකම්පා ඇත්තකු සේ මට මාගේ පිය වූ කාශ්‍යප තෙම අවවාද දෙනුයේ, මාණවකය, ළයෙහි මස්ගඩු දෙකක් ඇති ස්ත්‍රීන් දැන ගනුව. ඒ ස්ත්‍රීහු තමන් වසභයට පැමිණියවුන් නසති යි දැනගනුව යි මෙසේ කීයේ ය.

3214. වයොවෘද්ධ වූ ඒ පියාගේ අනුශාසනය මම නො පිළිපැද්දෙමි. මනුෂ්‍යයන් විරහිත වනයෙහි ඒ මම අද එකලා වැ වැලපෙමි යි තවුසා කීයේ ය.

3215. ඒ මම එසේ කරන්නෙමි. මාගේ ජීවිතයට නින්ද වේවා, නොහොත් මාගේ ජීවිතයෙන් ඇති එලය කුමක් ද? නැවත හෝ එබන්දෙක් වන්නෙමි. (නැතිව ගිය ධ්‍යාන ලබා ගන්නෙමි) නො එසේ නම් මාගේ මරණය හෝ වන්නේ යැ යි තාපසයා නැවතත් අධිෂ්ඨාන කර ගත්තේ ය.

3216. ඒ ඉසිසිංග තාපසයා නැවත මනාව වඩන ලද තෙජසත් වීය්‍යයන් උත්සාහයන් දැන අලම්බුසාව ඉසිසිංග තාපසයාගේ පාළහ හිසින් වැටී දෙපා වැද කමා කරවා ගත්තා ය.

3217. මහාවීරයන් වහන්ස, මට නො කිපෙනු මැන. මහර්මිය, මට නො කිපෙනු මැන. පිරිවර ඇත්තා වූ තාවතිංස දෙවියනට මා විසින් මහත් වැඩක් කරන ලදි. එකල්හි මුළු දෙවිපුරය කුඹ වහන්සේ විසින් වෙසෙසින් කම්පා කරන ලද්දේ ය.

3218. තච්චිසා වැසි යම් දෙවි කෙනෙක් වේ නම් ඔහු ද දෙවිලෝ වැස්සන්ට අධිපති වූ ශක්‍රයාත් යන මොහු සුවපත් වෙත්වා සොඳුර තී ද සුවපත් වව. කන්‍යාවෙහි සුවසේ යව.

3219. අලම්බුසාව උන් වහන්සේගේ පා අල්ලා වැද ප්‍රදක්මිණා කොට ඇදිලි බැඳ එතනින් බැහැර වූවා ය.

3220. පිරිවර සහිත වූ මන්තෙහි වසනලද ඇතිරිලි පනසක් ඇති කොළුපලස් දහසක් අසුරන ලද්ද වූ ඇගේ ස්වර්ණමය යම් පය්‍යිංකයක් වී ද එම පය්‍යිංකයට ම නැග දෙවියන් වෙත ඕ ගියා ය.

3221. බබළන්නා වූ උල්කාව යම්සේ ද, විදුලිය යම්සේ ද, එසේ එන්නා වූ ඇය දැක ප්‍රීතිමත් වූ සතුටු සිත් ඇති ශක්‍ර තෙමේ වරයක් දුන්නේ ය.

3222. සියලු භූතයන්ට අධිපති වූ ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍රය, ඉදින් තෙපි මට වරයක් දෙවූ නම් සාමීන් පෙළඹවීමට නො යන්නෙමි යන තෙල වරය ඉල්ලමි යි අලම්බුසාව කීවා ය.

4. සඩ්ධපාලජාතකං

- 3223. අරියාවකාසොපි පසන්නනෙනො  
මඤ්ඤාදි භවං පබ්බජිතො කුලමහා,  
කථන්තා විත්තානි පභාය භොගෙ  
පබ්බජී<sup>1</sup> නිකම්මෙ සරා සපඤ්ඤා.
- 3224. සයං විමානං නරදෙව දිසවා  
මහානුභාවසස මහොරගස්ස,  
දිසවාන පුඤ්ඤාන මහාවිපාකං  
සද්ධායහං පබ්බජිතොමහි රාජ.
- 3225. න කාමකාමා න භයා න දෙසා  
වාචං මුසා පබ්බජිතා භණ්ණති,  
අකකාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමඤ්ඤං  
සුඤ්ඤාන මෙ ජායිහිතිපපසාදෙ.
- 3226. වාණිජජ රට්ඨාධිප ගච්ඡමානො  
පථෙ අද්දසාසිමහි මිලාවපුත්තෙ,  
පව්ච්ඡිකායං උරගං මහන්තං  
ආදය ගච්ඡන්තො පමොදමානො.
- 3227. සොහං සමාගමම ජනිඤ්ඤා තෙහි  
සංහට්ඨලොමො අවචසමි<sup>2</sup> හීතො,  
කුහිං අයං නීයති හීම<sup>3</sup>කායො  
නාගෙන කිං කාහථ භොජපුත්තා.
- 3228. නාගො අයං නීයති භොජනඤ්ඤං  
පව්ච්ඡිකායො උරගො මහන්තො,  
සාදුඤ්ඤා ධුලඤ්ඤා මුදුඤ්ඤා මංසං  
න ඤ්ඤා රසඤ්ඤාසි විදෙහපුත්ත.
- 3229. ඉතො මයං ගන්තවා සකං නිකෙතං  
ආදය සඤ්ඤා විකොපයිඤ්ඤා,  
මංසානි භොකම්ම පමොදමානා  
මයං හි වෙ සත්තවො පක්කගානං.
- 3230. සවෙ අයං නීයති භොජනඤ්ඤං  
පව්ච්ඡිකායො උරගො මහන්තො,  
දදමි වො බලිවස්සනී<sup>4</sup> සොළස  
නාගං ඉමං මුඤ්ඤාථ බන්ධනසමා.

---

- 1. පබ්බජී - වි. මජ්ඣ.
- 2. අවචසමි - මජ්ඣ. සා.
- 3. හීම - මජ්ඣ.
- 4. බලිබන්ධනී - මජ්ඣ.

### 4. සධ්ධපාල ජාතකය

3223. නුඹ වහන්සේ මනා රු ඇති සේක්, ප්‍රසන්න වූ ඇස් ඇත්තහු ය. පින්වතා ඝෂත්‍රිය බ්‍රාහ්මණ දෙකුලයෙන් හෝ සිටු කුලයෙන් හෝ නික්ම පැවිදි වූහ යි සිතමි. ප්‍රඥාවන්තය, භොග සම්පත් හා ධනය හැරදමා ගිහි ගෙයින් නික්ම කුමක් අරමුණු කොට පැවිදි වූ සේක් ද?

3224. නරදෙව වූ මහරජ, මහත් අනුභාව ඇති මහොරගයාගේ විමානය දැක එසේ ම පුණ්‍යයන්ගේ මහත් විපාක දැක මම කර්මයන් කර්මවිපාකයන් පරලොචත් යන මේවා ගැන සැදහැයෙන් තෙමේ පැවිදි වීමි.

3225. කැමති දැ ලැබගැනුමේ කැමැත්තෙන් ද හයින් ද ද්වේෂයෙන් ද පැවිද්දේදේ බොරු බස් නො කියත්. විචාරන ලද්දේ මට මේ කරුණ කියනු මැනවි. එය අසා මාගේ ප්‍රසාදය හටගන්නේ ය.

3226. මහරජ, වෙළඳාම පිණිස යන්නා වූ මම මහාමාර්ගයෙහි අතිශයින් වැඩුණා වූ ශරීරයක් ඇති මහානාගයකු තඩලාගෙන සතුටු සිතින් යන්නා වූ වැදි පුත්‍රයන් දුටුවෙමි.

3227. මහරජ, ඒ මම ඔවුන් හා එක්වූයෙමි. අතිශයින් ලොමු දහගත්තෙමි බිය වූයෙමි මෙසේ කීමි. වැදි පුත්‍රවරුනි, බිහිසුණු ශරීරයක් ඇති මේ නාගයා කොහි ගෙනයනු ලබයි ද? නාගයාගෙන් කවරක් කරන්නහුද යි ඇසීමි.

3228. විශේෂයෙන් වැඩුණු ශරීරයක් ඇති බඩගා යන්නා වූ මේ මහානාග තෙම භොජනය පිණිස ගෙනයනු ලබයි. වෙදෙහ පුත්‍රය, මොහුගේ මාංශය මිහිරි ද මහත් ද මාදු ද වන්නේ ය. නුඹ ඒ රසය නොදන්නෙහි ය.

3229. අපි මෙයින් සිය ගෙදරට ගොස් ආයුධ ගෙන කඩ කඩ කොට කපා සතුටු සිත් ඇත්තෝ ව මස් අනුභව කරන්නෙමු. අපි වනාහි එකාන්තයෙන් ම සර්පයන්ගේ සතුරෝ වෙමු.

3230. විශේෂයෙන් වැඩුණා වූ ශරීර ඇති බඩගා යන්නා වූ මේ මහානාගයා ඉදින් භොජනය පිණිස ගෙනයනු ලබන්නේ නම් මම තොපට ගවයන් සොළසක් දෙමි. මේ නාගයා බැමීමෙන් මුදනු මැනවි.

3231. අඬා හි නො හසෙබා අයං මනාපො  
බහු ව නො උරගා භුක්තපුබ්බා,  
කරොම තෙ නං චචනං අළාර  
මිත්තඤ්ඤි නො හොහි විදෙහපුත්ත.

3232. තදස්සු සෙ බන්ධනා මොවධිංසු  
යං නත්ථුතො පටිමොකබ්බසා පාසෙ,  
මුත්තො ව සො බන්ධනා නාගරාජා  
පකකාමි පාවිනමුට්ඨො මුහුත්තං.

3233. ගන්ධාන පාවිනමුට්ඨො මුහුත්තං  
පුණ්ණෙහි නෙත්තෙහි පලොකඨි මං,  
තදස්සහං පිට්ඨිතො අවගච්ඡිං  
දසඩගුලිං අඤ්ඤිං පග්ගහෙතො.

3234. ගච්ඡව ඛො කං තරමානරුපො  
මා නං අමීත්තා පුනරග්ගහෙස්සු,  
දුසෙබා හි ලුද්දෙහි පුනා සමාගමො  
අදස්සනං හොජ්ජුත්තාන ගච්ඡ.

3235. අගමාසි සො රහදං විපපසන්තං  
නිලොභාසං රමණීයං සුතිකං,  
සමොනතං ජමුඛි වෙනසාහි  
පාවෙකඛි නිත්තිණ්ණහයො පතීතො.

3236. සො තං පවිත්තං න වීරත්තං නාගො  
දිබ්බන මෙ පාතුරහු ජනිත්ථ,  
උපට්ඨහි මං පිතරං ව පුත්තො  
හදයඩගමං කණ්ණපුට්ඨං හණනොතා.

3237. කංමෙසි මානා ව පිතා අළාර  
අඛගානාතරො පාණ්දදෙ සභායො,  
සකඤ්ඤි ඉඤ්ඤිං පටිලාහිතොසම්  
අළාර පත්තං මෙ නිවෙසනානි  
පහුපහකඛං බහු අන්තපානං  
මසකඤ්ඤාරං විය වාසවසස.

3238. තං භුමිභාගෙහි උපෙතරුපං  
අසකඛරා වෙච මුදු සුභා ව,  
නිවනිණා අපපරජා ව භුමි  
පාසාදිකා යඤ්ඤි ජහනති සොකං.

3239. අනාවකුලා වෙචරියුපනීලා  
වාතුද්දීසං අබ්බවනං සුරමිං,  
පකකා ව පෙසී ව ඵලා සුචුලලා  
නිවෙචාකුකා ධාරයනති ඵලානි



3231. එකාන්තයෙන් ම මේ තෙම අපගේ සිත් පිනවන්නා වූ ආහාරය වේ. අප වීසින් බොහෝ නාගයෝ කන ලද්දෝ ය. විදේහ පුත්‍ර වූ ආළාරය, නුඹගේ ඒ වචනය කරමු. නුඹ අපගේ මිත්‍රයා ද වෙහි ය.

3232. මහරජ, එකල්හි නාසයෙන් විද ගසන ලද යම් බන්ධනාගාරයේ වූවාහු නම් ඔවුහු ඒ බන්ධනවලින් නාගයා මුදු හැරියාහ. බැලුම්වලින් මිදුණු නාගරාජ තෙමේ නැගෙනහිරට අහිමුව ව මොහොතක් ගියේ ය.

3233. පෙරදිගට අහිමුව මොහොතක් කල් ගොස් කඳුළු පිරුණු තෙත් වලින් මා දෙස බැලුවේ ය. මම දැකිලි එකට තබා ඇදිලි බැඳ (නායාගේ) පිටු පසින් ගියෙමි.

3234. නුඹ ඉක්මන් කොට යව, නැවත සතුරෝ නො අල්වා ගනිත්වා නැවත වැද්දන් හා එක්වීම යම් හෙයකින් දුක් වන්නේ ද, එහෙයින් වැදී පුත්‍රයන්ගේ නො දැක්මට (වැදී පුත්‍රයන්ට දැකිය නොහැකි තැනකට) යව.

3235. වෙසෙසින් පහන් වූ නිල් පැහැයෙන් යුතු සිත්කලු වූ මනා කොට ඇති දඹගස්වලින් හා හොමුවගවලින් ගැවසී ගත්තා වූ විලට තුටුසින් ඇති එතෙර කළ බිය ඇති ඒ නාගරාජයා ගියේ ය.

3236. මහරජ, ඒ නාග තෙම විලට ඇතුළු වී නොබෝ වෙලාවකින් දිව්‍ය වෙගයෙන් මා ඉදිරියෙහි පහළ විය. පියකු ඉදිරියෙහි පුත්‍රයකු මෙන් හෘදයාගම වූ කනට සුව ගෙන දෙන්නා වූ මිහිරි වචන බෙණෙමින් මා වෙත එළඹියේ ය.

3237. පින්වත් ආළාරය, නුඹ මගේ මව ද වෙහි. පියා ද වෙහි ය. අභ්‍යන්තර වූ ප්‍රාණ දනය කරන යහළුවා ද වෙහි ය. සිය සෘද්ධිය ද නැවත ලබා දෙන ලද්දෙමි වෙමි. ආළාරය, බොහෝ කැපුණු දෑ ඇති ආහාර පානයෙන් නො අඩු ශක්‍රයාගේ දිව්‍ය පුරය වැනි මාගේ නිවාස ස්ථානයන් බලවයි, නාගරාජ තෙම කීයේ ය.

3238. මහරජ, යම් තැනෙකහි පැමිණියදුන්ගේ ශෝකය දුරු කෙරේ ද ඒ නාග හවනයෙහි බිම වනාහි කැට කැබලිත් රහිත වූ මෘදු වූ රන් රිදී මැණික්මය වූ සන්රුවන් වැලියෙන් යුත් ඉඳු ගොව්වන්ගේ පිට සමාන වර්ණ ඇති නිව තෘණයෙන් ගැවසී ගත් පසින් තොර වූවකි. නාගවිමානය ඒ බිම කොටසින් යුතු ය.

3239. එහි සමච පිහිටියා වූ භූමිය වේ. වෛද්‍යයා බඳු නිල් පැහැ ඇති පොකුණක් වේ. එහි සිව් දිග්හි ඉතා රම්‍ය වූ අඹ වනය වේ. එහි පැසුණා වූ ද තරුණ වූ ද ඵල හටගත් අඹගස් වේ. ඒ අඹ ගස් හැම සෘතුයෙහි ම මල් ඵල දරන්නේ ය.

3240. තෙසං වනානං නරදෙව මජ්ඣෙකි  
නිවෙසනං භසසරසනතිකාසං,  
රජ්ජනගලං සොණණමයං උළාරං  
පභාසති විජජුරිවනනලිකෙඛි.

3241. මණිමයා සොවණණමයා උළාරා  
අනෙකවිත්තා සනතං සුනිමමිතා,  
පරිපුරා කඤ්ඤති අලඛිතතාහි  
සොවණණකායුරධරාහි රාජ.

3242. සො සභිඛපාලො තරමානරූපො  
පාසාදමාරුඤ්ඤ අනොමවණණො,  
සභසසඵමභං අකුලානුභාවං  
යක්ඛස හරියා මහෙසි අභොසි.

3243. එකා ච නාරී තරමානරූපා  
ආදය වෙඵරියමයං මහගසං,  
සුභං මණිං ජාතිමනකුපපනතං  
අවොදිතා ආසනමඛිභාසි.

3244. තතො මං උරගො භජෙඤ්ඤ ගහෙඤ්ඤා  
නිසීදධි පමුඛමාසනසමී,  
ඉදමාසනං අනු භවං නිසීදකු  
භවඤ්ඤි මෙ අඤ්ඤතරො ගරුනං.

3245. අඤ්ඤ ච නාරී තරමානරූපා  
ආදය වාරිං උපසඛිතමීඤ්ඤා,  
පාදනි පක්ඛාලධි මෙ ජනිඤ්ඤ  
හරියාව භතකු පනිනො පියසස.

3246. අපරා ච නාරී තරමානරූපා  
පග්ගඤ්ඤ සොවණණමයාය පානියා,  
අනෙකසුපං විවිධං වියඤ්ඤනං  
උපනාමධි භතත මනුඤ්ඤරූපං.

3247. කුරියෙහි මං භාරත භුතතභතතං  
උපධධ්භුං භතකු මනො විදිඤ්ඤා,  
තකුතරිං මං නිපති මහනාතං  
දිඛෙඛි කාමෙහි අනාපසකෙහි.

3248. හරියා මමොතා කීසකා අළාර  
සඛෙතතමජ්ඣා පදුමුතරාභා,  
ආළාර එතාසු තෙ කාමකාරො  
දදමී තෙ තා පරිචාරයසසු.

3240. නරඳෙව වූ රජුනි, ඒ වනමැද බබළන්නා වූ රිදීමය දෙර කවුළු ඇති ස්වර්ණමය මහාප්‍රාසාදය අභස්ති වීදුලිය සේ බබළන්නේ ය.

3241. මහරජ, එහි මිණිමුවා වූ ද රන්මුවා වූ ද නොයෙක් විසිතුරු සැරසිල්ලෙන් ගැවසීගන්නා වූ නිතරම මනාකොට නිර්මාණය කරන ලද්ද වූ කුළු ගෙවල් හා ගබඩා ගෙවල් ඇත. ස්වර්ණමය වළලු දරන්නා වූ අලංකාර නාගකන්‍යාවන්ගෙන් සමීච්චරණ ය.

3242. ඒ සංවිධාන තෙම අතුලය වර්ණ ඇත්තේ ඉක්මන් ස්වභාව ඇත්තේ දහසක් කණු ඇති නො සම වූ අනුභාව ඇති පහසට නැග යම් නැතෙක්හි ඔහුගේ භාය්‍යාව වූවා ද, මා අතින් ගෙන එහි පැමිණ වූයේ ය.

3243. එකල්හි නො මෙහෙයන ලද එක් ස්ත්‍රියක් ඉක්මන් ස්වභාව ඇත්ති මාහැඟි ජාතිමත් මැණික් වලින් යුත් වෛද්‍යාධිකාරය වූ යහපත් මැණික් ආසනයක් එළවූහ.

3244. ඉක්බිති නාග තෙමේ මා අත ගෙන ඉදිරි අසුනෙහි හිඳුවී. 'මේ ආසනයයි' පින්වත් තෙමේ මෙහි ඉද ගනිවා, පින්වත් තෙමේ මගේ මවුපියන් අතුරෙන් කෙනෙකි' යි කීයේ ය.

3245. මහරජ, අන් ස්ත්‍රියක් ඉක්මන් ස්වභාව ඇත්ති දිය ගෙන මා වෙත එළඹ ප්‍රිය ස්වාමීපුරුෂයක්හුගේ පා දෙවනා භාය්‍යාවක මෙන් මගේ පා සේදවා ය.

3246. තවත් ස්ත්‍රියක් ඉක්මන් ස්වභාව ඇත්ති ස්වර්ණමය තලියකින් නොයෙක් සුප ව්‍යාඤ්ඤනයෙන් යුත් මනොඤ වූ බන් එළවූවා ය.

3247. භාරත දෙශාධිපති වූ රජුනි, ආහාර අනුභවකලා වූ මට ඒ දිව්‍ය කන්‍යාවෝ ස්වාමීපුරුෂයාගේ සිත දැනගෙන නොයෙක් තුය්‍ය වාද්‍යයෙන් උපස්ථාන කලාහු ය. ඉන්පසු නාරජ තෙම මහත් වූ දිව්‍යමය කාමසම්පත්තියෙන් යුක්ත ව මා වෙතට පැමිණියේ ය.

3248. පින්වත් ආලාරය, මාගේ මේ තුන්සියයක් භාය්‍යාවෝ සියල්ලෝ තනුමධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇත්තාහ. පියුම් බඳු වර්ණ ඇති සමින් යුක්තයහ. ආලාරය, මේ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි තොපට කැමැත්තක් කරව. තොපට දෙමි. ඒ ස්ත්‍රීන් තොපගේ පාදපරිවාරිකාවන් කරගනුව.

- 3249. සංවච්ඡරං දිබ්බරසානුභුක්වා  
තදස්සහං උත්තරිං පච්චභාසී,  
නාගස්සදං කිනති කථංකඤ්ඤි ලද්ධං  
කථජ්ඣගමාසි විමානසෙධං.
- 3250. අධිච්චලද්ධං පරිණාමජනෙන  
සයං කතං උදහු දෙවෙහි දිනනං,  
පුච්ඡාමී තං නාගරාජෙ තමනථං  
කථජ්ඣගමාසි විමානසෙධං.
- 3251. නාධිච්චලද්ධං න පරිණාමජං මෙ  
න සයං කතං නපි දෙවෙහි දිනනං,  
සකෙහි කමෙමහි අපාපකෙහි  
පුඤ්ඤහි මෙ ලද්ධමීදං විමානං.
- 3252. කිනොත චතං කිං පන බ්‍රහ්මචරියං  
කිසස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,  
අක්ඛාහි මෙ නාගරාජෙතමක්ථං  
කථනනු තෙ ලද්ධමීදං විමානං.
- 3253. රාජා අහොසිං මගධානමීසසරො  
දුයොධන්තො නාම මහානුභාවො,  
සො ඉත්තරං ජීවිතං සංවිදික්ඛා  
අසස්සතං විපරිණාමධම්මං.
- 3254. අතනංකඤ්ඤි පානංකඤ්ඤි පසන්තවිනෙතො  
සකකච්ච දනං විපුලං අදසිං  
ඔපානභුතං මෙ සරං තදසි  
සන්තපපිතා සමණබ්‍රාහ්මණො ච.
- 3255. මාලංකඤ්ඤි ගඤ්ඤි විලෙපනංකඤ්ඤි  
පදීපියං යානමුපස්සයංකඤ්ඤි,  
අච්ඡාදනං සයනමිථනනපානං  
සකකච්ච දනානි අදමහ හක්ඛි.
- 3256. තං මෙ චනං තං පන බ්‍රහ්මචරියං  
තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,  
තෙනෙච මෙ ලද්ධමීදං විමානං  
පහුතහකධං බහුඅන්තපානං  
නචෙවහි ගිතෙහි වුපෙතරූපං  
චිරඤ්චිනිකං න ච සස්සනායං.
- 3257. අප්පානුභාවා නං මහානුභාවං  
තෙජස්සිතං හනති අතෙජවනොනා,  
කිමෙච දයාචුධ කිං පච්චච  
හක්ඛිමාගස්සී වණ්ඤිකානං.

1. හක්ඛධං-මජ්ඣ.

3249. මහරජ, වර්ෂයක් දිවා පංචකාමරසයන් අනුභව කොට ඒ නාරජුට මෙසේ කීම්. නාගයාගේ මේ සම්පත් කිනම් කමියක් කොට කෙසේ ලබන ලද්දේ ද? මේ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ විමානය කෙසේ ලබන ලද්දේ ද?

3250. නාග රාජය, නුඹ විසින් මේ විමානය හෙතුවක් නැතිව ලබන ලද්දේ ද? යම් කිසිවකු විසින් පිරිනමන ලද්දක් ද? තමා විසින් කරන ලද්දක් ද? නැතහොත් දෙවියන් විසින් දෙන ලද්දක් ද? නාග රාජය, මේ කාරණය නුඹ අතින් විචාරම්.

3251. මෙය හෙතුවක් නැති ව ලබන ලද්දක් නො වේ. යම් කිසිවකු විසින් මට පිරිනමන ලද්දක් ද නො වේ. තමන් විසින් කරන ලද්දක් ද නො වේ. දෙවියන් විසින් දෙන ලද්දක් නො වේ. අලාමක වූ සිය කුශල කර්මයන්ගෙන් මේ විමානය මා විසින් ලබන ලදී.

3252. නුඹගේ චුතය කුමක් ද? කවර බ්‍රහ්මවයභියක් රැක්කෙහි ද? මනාව පුරුදු කරන ලද කිනම් කර්මයක්හුගේ මේ විපාක ද? නාග රාජය මේ කාරණය මට කියනු මැනවී. මේ විමානය නුඹ විසින් කෙසේ නම් ලබන ලද්දේ ද?

3253. ආලාරය, මම මගධෙශ්වර වූ දුයෙඛාධන නම් මහානුභාව සම්පන්න රජෙක් වීම්. ඒ මම ජීවිතය ස්වල්පය බොහෝ කල් නො පවත්නේ ය. පෙරලෙන ස්වභාවයට පත් වන්නේ යයි මනාව දැන-

3254. පහන් සින් ඇත්තෙම් මහන් වූ ආහාර පාන සකසා දුන්නෙම්. එකල්හි මාගේ ගෙදොර පැන් පොකුණක් බඳු විය. මහණ බමුණෝ මා විසින් සන්තර්පණය කරන ලද්දෝ ය.

3255. එහි දී මල් ගඳ චිලවුන් ද පහන් සහ යානයන් ද ගෙවල් සහ වස්ත්‍ර ද සයනාසන සහ ආහාර පාන ද සකස් කොට දන් දුනිම්.

3256. එය මාගේ චුත සමාදනය වේ. එය මාගේ බ්‍රහ්මවයභිය වේ. මනාව පුරුදු කරන ලද ඒ කර්මයාගේ මේ විපාක යි. එයින් ම බොහෝ කැපුතු දෙයන් බොහෝ ආහාර පානන් නාඛ්‍ය ගිතයන් ගෙන් යුත් විරස්ථායී මේ විමානයන් මා විසින් ලබන ලදී. මෙය ද සදකන නො වේ යයි නාරජ කීයේ ය.

3257. දළ ම ආයුධ කොට ඇති නාගරාජය, මද අනුභාවයක් ඇත්තා වූ තෙජස් විරහිත ඒ වැදි පුත්‍රයෝ මහන් අනුභාව ඇති මහන් තෙජස් ඇති නුඹට කුමක් හෙයින් හිංසා කළාහු ද? කුමක් හෙයින් වැද්දන්ගේ අතට අසුචියෙහි ද?

- 3258. භයනන්තූ තෙ අඤ්චගතං මහනතං  
තෙජොන්තූ තෙ නාඤ්චගං දන්තමුලං,  
කිමෙව ද්දාමුධ කිං පට්ඨව  
කිලෙසමාපජ්ජි වණ්ඨබ්බකානං.
- 3259. න මෙ භයං අඤ්චගතං මහනතං  
තෙජො න සකකා මම තෙහි භනතුං,  
සතඤ්ච ධම්මානි සුකිත්තිනානි  
සමුද්දවෙලාව දුරව්චයානි.
- 3260. වාතුදුසිං පඤ්චදසිං ව'ළාර<sup>1</sup>  
උපොසථං නිව්චමුපාවසාමි,  
අථාගමුං ජොලස භොජපුත්තා  
රජ්ජං ගහෙතොන දළභඤ්ච පාසං.
- 3261. හෙතොන නාසං අතිකසීස රජ්ජං  
නසිංසු මං සමපට්ඨගඟ ලුඤ්ඤි,  
එතාදිසං දුක්ඛමහං තිතික්ඛං  
උපොසථං අපට්ඨකොපයනොතා.
- 3262. එකායනෙ නං පථෙ අදුසංසු  
බලෙන වණ්ණණන චු'පෙතරූපං<sup>2</sup>,  
සිරියා ව පඤ්ඤාය ව භාවිතොසි  
කිමජීයං නාග තුපො කරොසි.
- 3263. න පුත්තහෙතු න ධනසීස හෙතු  
න ආයුතො වාපි අළාර හෙතු,  
මනුසීසයොතිං අභිපඤ්චයානො  
තප්ථා පරකතමෙ තපො කරොමි.
- 3264. කං ලොහිතකොඛා විහනනාරංසො  
අලච්ඤානො කපපිතකෙසමසසු,  
සුරොසිතො ලොහිතවඤ්ඤෙන  
ගඤ්ඤරාජාව දිසා පභාසසි.
- 3265. දෙවිඤ්චපතොසි මහානුභාවො  
සබ්බෙහි කාමෙහි සමබ්භිභූතො,  
පුච්ඡාමි නං නාගරාජෙනමකං  
සෙයොතා ඉතො කෙන මනුසීසලොකො.

---

1. අළාර-මජ්ඣං.  
2. උපෙත - වී. මජ්ඣං.

3258. දළ ආයුධ කොට ඇති නාගරාජය, කිම ඔවුහු නුඹගේ තෙජස් දැක බිය නො වූහු ද? නුඹගේ විෂ දත්මුල් අනුව නො ගියේ ද? කුමක් නිසා වණ්ඛබ්බකයන්ගෙන් වෙහෙසට පත්වීදැයි? ඇසිය.

3259. මාගේ මහත් තෙජස දැක ඔවුහු බිය නො වූහ. මාගේ තෙජස ඔවුන් විසින් නසන්නට නො පිළිවන. එහෙත් බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන් විසින් මනාකොට ප්‍රකාශ කරන ලද්ද වූ ධර්මයෝ මා විසින් මුහුදු වෙරළ මෙන් නො ඉක්මවාලිය හැක්කාහු වෙති.

3260. ආළාරය, තුදුස්වක්ඛි ද, පසළොස්වක්ඛි ද නිතර පෙහෙ වස් සමාදන්ව වසමි. එවිට වැදිපුත්‍රයෝ සොළොස් දෙනෙක් දැඩි මළපුඩුවක් හා රැහැනක් ගෙන එහි එළඹුණාහ.

3261. ඒ වැදිපුත්‍රයෝ මාගේ නාසය විද රැහැනකින් බැඳ මා තඩු ලාගෙන ගියාහු ය. මා සමාදන්ව ගත් පෙහෙවස කොපනය නො කරමින් මම මෙතරම් දුකක් ඉවසුවෙමි.

3262. බලයෙන් ද වර්ණයෙන් ද යුත් තොප එකපදික මාර්ගයෙහි දී ඒ වැද්දෝ දුටුවෝ ය. තෙපි වනාහි ඵෙශ්වයඝියෙන් හා ප්‍රඥායෙන් වැඩුණහුය. නාගය, එසේ තිබියදී කුමක් බලාපො- රොත්තුවෙන් තපස් කරනු ද? යි ඇසුවේ ය.

3263. ආළාරය, පුත්‍රයන් හෙතුකොට ගෙන නොවේ. ධනය හෙතුකොට ගෙන ද නොවේ. ආයුෂ හෙතු කොට ගෙන ද නොවේ. මිනිස් උපත පතන්නෙමි. එහෙයින් උත්සාහ දරා තපස් රකිමි යි කීයේ ය.

3264. නාගරාජය, නුඹ ලේවන් ඇස් ඇත්තෙහි ය. නට අන්තරංස (පෙළුණු පපුවක්) ඇත්තෙහි ය. අලංකාර වූයෙහි කපන ලද කෙස් රවුළු ඇත්තෙහි ය. රත් සඳුන් විලවුන් ගල්වන ලද්දෙහි ගඤ්චරාජයා මෙන් දිශාවන් බබුළුවහි.

3265. සියලු කාමසම්පන්නීන් යුක්ත වූවෙහි ය. මහත් අනුභාව ඇත්තෙහි දිව්‍යමය සාද්ධියට පැමිණියේ වෙහි ය. නාග රාජය, නුඹ අතින් මේ කරුණ විචාරමි. මේ නාගභවනයට වඩා මනුෂ්‍යලොකය ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නේ කවර කරුණකින් ද?

3266. ආලාර නාඤ්ඤත්‍ර මනුස්සලොකා  
 සුඤ්ඤි වා සංවිජජනි සඤ්ඤමො වා,  
 අභක්ඛ ලද්ධාන මනුස්සයොතිං  
 කාභාමි ජාතිමරණස්ස අනන්තං.
3267. සංවච්ඡරො මෙ උසිතො<sup>1</sup> තවනතිකෙ  
 අනෙතන පාතෙන උපට්ඨිතොසමි,  
 ආමනනයිකාන පළෙමි නාග  
 විරපච්චුක්ඛොසමි<sup>2</sup> අභං ජනිඤ.
3268. පුත්තා ච දුරා ච 'නුජීවිනො ච  
 නිච්චානුසිට්ඨා<sup>3</sup> උපතිට්ඨතෙ තං,  
 කච්චිනත්‍ර තෙ නාභිසංසිඤ්ඤා කොචි  
 පියඤ්ඤි මෙ දස්සන්තං තුඤ්ඤලාරං.<sup>4</sup>
3269. යථාපි මාතු ච පිතු අභාරෙ  
 පුත්තො පියො පටිච්චිතො වසෙය්‍ය,  
 තතොපි මඤ්ඤං ඉධ මෙව සෙයෙය්‍යා  
 විතං හි මෙ නාග මධි පසන්නං.
3270. මණි මමං විජජනි ලොභිතඛොයා  
 ධනාහරො මණිරතනං උළාරං,  
 ආදය තං ගච්ඡ සකං නිකෙතං  
 ලද්ධා ධනං තං මණිමොක්ඝජසසු.
3271. දිට්ඨා මයා මානුසිකාපි කාමා  
 අසස්සනා විපරිණාමධම්මො,<sup>5</sup>  
 ආදීනවං කාමගුණසු දිඤ්චා  
 සද්ධායහං පඤ්ඤිතොමහි රාජ.
3272. දුමස්ඵලාගොච පතනති මාණවො  
 දුහරා ච වුද්ධා ච සරිරහෙද,  
 එතමපි දිඤ්චා පඤ්ඤිතොමහි රාජ.  
 අපඤ්ඤිකං සාමඤ්ඤිමෙව සෙයෙය්‍යා.
3273. අද්ධා හවෙ සෙච්චිකඛා සපඤ්ඤා  
 බහුසස්සනා යෙ බහුඤ්චානවිතනිතො,  
 නාගඤ්ඤි සුඤ්චා න තවඤ්ඤිලාරං  
 කාභාමි පුඤ්ඤානි අනපංකානි.

---

1. වසනො - මජ්ඣං.  
 2. වුට්ඨො අසමි - මජ්ඣං. වුට්ඨොසමි - ස්‍යා.  
 3. අනිච්චානු සිට්ඨා උපතිට්ඨතෙ තෙ - මජ්ඣං.  
 4. තුඤ්ඤං අලාර - මජ්ඣං.  
 5. විපරිණාම - මජ්ඣං.



3266. ආලාරය, මාර්ග ඵල නිර්වාණ සංඛ්‍යාත ශුද්ධිය හෝ ශීල සංයමය හෝ මිනිස් ලොවින් වෙන්ව විද්‍යාමාන නො වන්නේ ය. මම ද මිනිස් උපත ලැබ ජාති මරණයන්ගේ අවසානය කරන්නෙමි.

3267. නුඹ සමීපයෙහි මම වර්ෂයක් විසිමි. ආහාර පානයෙන් මම උපස්ථාන ලද්දෙමි ද වෙමි. නාගය, නුඹට කියා යමි. නාග රාජය, මම බොහෝ කලක් වාසය කෙළෙමි යි කීයේ ය.

3268. ආලාරය, මාගේ පුත්‍රයෝ ද අඹුවෝ ද අනුව ජීවත් වන්නෝ ද නිතර අනුශාසනා කරන ලද්දහු නුඹට උපස්ථාන කිරීමට පැමිණ සිටින්නාහ. කිම, ඔවුනතර කිසිවෙක් නුඹට අස-කුටක් කෙළේ ද? නුඹගේ දැක්ම මට ප්‍රිය යයි නාරජ කීයේ ය.

3269. මවුපියන්ගේ ගෙහි පුත්‍රයෙක් යමිසේ පොෂණය කරන ලද්දේ වාසය කෙරේ ද, එයටත් වඩා මට මෙහි ම ශ්‍රේෂ්ඨය. නාගය, තොපගේ සිත යමි හෙයෙකින් මා කෙරෙහි ප්‍රසන්න ද එහෙයිනි.

3270. යහළු ආලාරය, ධනය ලැබ ගන්නට පිළිවන් වන්නාවූ ලොහිතංක නම් මාණික්‍යයක් මාගේ ඇත. ඒ මහත් වූ මාණික්‍යය ගෙන සිය නිවසට යව. එයින් ධනය ලබාගෙන මා වෙතට ම පමුණුවනු මැනවි.

3271. මහරජ, මා විසින් මිනිසුන් අයත් වූ ද දෙවියන් අයත් වූ ද කාමසම්පත්තිහු දක්නා ලද්දහ. ඒ කාමයෝ අශාස්වතයහ. පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තෝ ය. කාමසම්පත්ති ආදීනව දැක මම සැදහැයෙන් පැවිදි වූයෙමි.

3272. මහරජ, ගස්වල පැසුණු නො පැසුණු ගෙඩි මෙන් ළදරු වූ ද තරුණ වූ ද මහලු වූ ද යන සියල්ලෝ ම ගරීර හෙදයෙන් වැටෙන්නාහ. මෙය ද දැක පැවිදි වීමි. නොයඹාණික වූ මහණකම වනාහි ශ්‍රේෂ්ඨ වේ.

3273. ආලාර නම් තාපසය, යමි කෙනෙක් බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇත්තාහු බොහෝ කරුණු සිතන්නෝ වෙද්ද, නුවණැති ඔවුහු එකාන්තයෙන් ම සේවනය කළ යුත්තෝ වෙති යි රජ තෙම කීයේ ය.

3274. අද්ධා භවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා  
 බහුසසුතා යෙ බහුධානවිනනිනො,  
 නාගඤ්ඤි සුඤ්ඤාන මමඤ්ඤි රාජ  
 කරොහි පුඤ්ඤානි අනප්පකානිති.

සබ්බපාල ජාතකං.

5. මූලලසුතසොමජාතකං

- 3275. ආමනනායාමී නිගමං  
 චිත්තාමචෙව පාරිසජ්ජේ ව<sup>1</sup>,  
 සිරසමී පලිතං ජාතං  
 පබ්බජජං දැනි රොව'හං.
- 3276. අභුං මෙ කථනනු භණ්ඨි  
 සලලං මෙ දෙව උරසි කප්පෙසි,  
 සත්තසතා නෙ භරියා  
 කථනනු නෙ තා භවීසසනති.
- 3277. පඤ්ඤායිහිනති එතා  
 දභරා අඤ්ඤාමපී තා ගමීසසනති,  
 සග්ගඤ්ඤා පඤ්ඤානො  
 තෙතා'හං පබ්බජ්ජසාමී.
- 3278. දුලලඤ්ඤං මෙ ආසි සුතසොම  
 යසීස නෙ භොමහං මාතා,  
 යං මෙ චීලපනනියා  
 අනපෙකෙබ්බා පබ්බජසි දෙව.
- 3279. දුලලඤ්ඤං මෙ ආසි සුතසොම  
 යනනං අහං චීජායිසසං,  
 යං මෙ චීලපනනියා  
 අනපෙකෙබ්බා පබ්බජසි දෙව.
- 3280. කොනාමෙසො ධම්මො සුතසොම  
 කා ව නාම පබ්බජජා,<sup>2</sup>  
 යං නො අමෙහ ජීණ්ණ  
 අනපෙකෙබ්බා පබ්බජසි දෙව.
- 3281. පුත්තාපි තුඤ්ඤං බහවො  
 දභරා අප්පකතයොබ්බතා,  
 මඤ්ඤු නෙ<sup>3</sup> තං අපසීසනතා  
 මඤ්ඤා දුක්ඛං නිගවජනති.

---

1. පරිසසපේ - මජ්ඣං.  
 2. පබ්බජායං - මජ්ඣං.  
 3. තෙපි - මජ්ඣං.

3274. යම් කෙනෙක් බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇත්තාහු බොහෝ කරුණු සිතන්නෝ වෙද්ද, නුවණැති ඔවුහු එකාන්තයෙන් ම සෙවනය කළ යුත්තෝ වෙති. මහරජ, සංඛපාල නාගයා ගැන ද මා ගැන ද අසා බොහෝ පින් කරවයි තාපස තෙම අවවාද කෙළේ ය.

සංඛපාල ජාතක යි.

5. වුලලසුනසොම ජාතකය

3275. නියම ගම් වැසි ජනයා ද මිත්‍රාමාත්‍යයන් ද පිරිස් වැසියන් ද අමතා දන්වමි. හිසෙහි පැසුණු කෙසක් හටගත්තේ ය. දන් මම පැවිද්ද කැමැත්තෙමි' යි සුතසොම නම් රජ ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

3276. දේවයන් වහන්ස, කෙසේ නම් මට අවැඩක් කියන්නෙහිද? මාගේ ළයෙහි අනිත ලද හුලක් මෙන් කෙළෙහි ය. තමුන්නාන්සේගේ සත්සියයක් භායඝාවෝ වෙත්. තමුන්නාන්සේ පැවිදි වූ කල්හි ඒ භායඝාවරු කෙසේ ජීවත් වන්නාහු ද? (යි ඔවුනතුරෙන් එකෙක් ඇසීය.)

3277. මේ කරුණ භායඝාවරු තම තමන්ගේ කටයුතුවලින් ප්‍රකටවන්නාහ. ඔවුහු අන් සැමියකු වෙත ද යන්නාහ. මම ස්වර්ගය පතන්නෙමි ද වෙමි. එහෙයින් මම පැවිදි වෙමි.

3278. දේවයන් වහන්ස, යම් හෙයෙකින් වැලපෙන්නා වූ මා ගැන අපේක්ෂා රහිත වූයේ නුඹ පැවිදි වෙහි නම්, සුතසොමය, මම යම්බඳු තොපගේ මව් වීම ද, එය මා නපුරු කොට ලැබුවකි.

3279. දේවයෙනි, යම් හෙයෙකින් වැලපෙන්නා වූ මා ගැන අපේක්ෂා රහිත වූයේ නුඹ පැවිදි වෙහි නම් සුතසොමය, මම යම්බඳු වූ තොප ප්‍රසූත කෙළෙමි ද, මෙය මා විසින් නපුරු කොට ලබන ලද්දක් වී යයි මව කීවාය.

3280. දේවයෙනි, යම් හෙයකින් ජරාජීර්ණ වූ අප ගැන අපේක්ෂා රහිත වූයේ නුඹ පැවිදි වෙහි නම්, සුතසොමය, එය කිනම් පැවිද්දක් ද? මෙය කවර නම් ධර්මයක්ද? යි පිය තෙමේ ඇසුවේ ය.

3281. තොපගේ බොහෝ පුත්‍රයෝ ද නො පැමිණි යොවුන් වයස් ඇති ළදරුවෝ ය. මිහිරි වදන් බෙණෙන්නා වූ ඔවුහු තා නොදක්නෝ දුකට පත් වෙතැයි හඟිමි.

3282. පුනෙනහි ව මෙ එතෙහි  
දහරෙහි අප්පකයොබ්බතෙහි,  
මඤ්ජුහි සබ්බෙහිපි තුමෙහි  
විරම්භි යථා විනාහාවො.
3283. ජිනං නු තුඤ්ඤං හදයං  
ආදු<sup>1</sup> කරුණා ව නත්ථි අමෙහසු,  
යං නො විකකඤ්ජනනියො  
අනපෙකෙඛා පබ්බජ්ඣසී දෙව.
3284. න ව මඤ්ඤං ජිනං හදයං  
අත්ථි කරුණාපි මඤ්ඤං තුමෙහසු,  
සගගඤ්ඤා පඤ්ඤානො  
තෙනාහං පබ්බජ්ඣසාමි.
3285. දුලලඤ්ඤං මෙ ආසි සුතසොම  
යසස නෙ අහං හරියා,  
යං මෙ විලපනනියා  
අනපෙකෙඛා පබ්බජ්ඣසී දෙව.
3286. දුලලඤ්ඤං මෙ ආසි සුතසොම  
යසස නෙ අහං හරියා,  
යං මෙ කුච්ඡිපට්ඨසඤ්ඤං  
අනපෙකෙඛා පබ්බජ්ඣසී දෙව.
3287. පරිපකෙඤා මෙ ගබ්බො  
කුච්ඡිගතො යාව නං විජායාමි,  
මාහං එකා විධවා  
පච්ඡා දුකඛානි අද්දකඛං.<sup>2</sup>
3288. පරිපකෙඤා තෙ<sup>3</sup> ගබ්බො  
කුච්ඡිගතො ඉච්ඡ නිං<sup>4</sup> විජායය්‍යසු,  
පුතනං අනොමචණ්ණං  
තං හිනා පබ්බජ්ඣසාමි.
3289. මා නිං වඤ්ඤ රුද්ධි  
මා සොචි වනනිමිරමනකඛි,  
ආරොහ වරපාසාදං  
අනපෙකෙඛා අහං ගමිඤ්ඤාමි.
3290. කො නං අමම කොපෙසි  
කිං රොදසි පෙකඛි ව මං බාලහං,  
කං<sup>5</sup> අවජ්ඣං සාතෙමි  
ඤ්ඤානං උද්ධමානානං.

1. ආදුතෙ - මජ්ඣං,  
2. අදකඛිං - මජ්ඣං,  
3. ව තෙ - මජ්ඣං,  
4. නං - වි. මජ්ඣං,  
5. නං අවජ්ඣං - මජ්ඣං.

3282. යොවුන් වියට නො පැමිණි මිහිරි වදන් බෙණෙන මේ ලදරු පුත්‍රයන්ගෙන් පමණක් නොව තොප සියලු දෙනාගෙන් ද, බොහෝ කලක් වාසය කොට ද වෙන් වන්නට සිදුවේ. එය නො වැළැක්විය හැක්කකිසි බෝසත් තෙම කීය.

3283. දේවයන් වහන්ස, යම් හෙයකින් අප අඬද්දී අපෙක්ෂා රහිතව පැවිදි වෙහි ද? එහෙයින් නුඹ වහන්සේගේ හෘදය සිදුරු වී ද? වැන්දඹු තන්‍යට වැටෙන අප කෙරෙහි කරුණාවක් නැද්ද? යි භාය්‍යාවක් ඇසුවා ය.

3284. මගේ හෘදය සිදුරු නොවීය. තොප කෙරෙහි මාගේ කරුණාව ද ඇත්තේ ය. ස්වර්ග සම්පත්තිය ද පතන්නෙමි වෙමි. එහෙයින් මම පැවිදි වන්නෙමි.

3285. දේවයෙනි, යම් හෙයකින් වැලපෙන්නා වූ මා ගැන අපෙක්ෂා රහිත වූයේ පැවිදි වෙහි ද? සුතසොමය, මම යම්බඳු වූ තොපගේ භාය්‍යා වෙමි ද එහෙයින් එය මා නපුරු කොට ලබන ලද්දක් විය.

3286. දේවයෙනි, යම් හෙයකින් මගේ කුස පිළිසිද ගැන්ම ගැන අපෙක්ෂා රහිත වූයේ නුඹ පැවිදි වෙහි ද සුතසොමය, මම යම්බඳු තොපගේ භාය්‍යා වෙමි ද එහෙයින් එය මා නපුරු කොට ලබන ලද්දක් විය.

3287. මාගේ දරු ගර්භය මුහුකුරා ගියේ ය. කුස හොත් දරුවා යම්තාක් වදම් ද ඒ තාක් ඉවසුව මැනැවි. එකලා වූ මම වැන්දඹු නො කෙරේවා, පසුව දුක් දකිමිසි අග මෙහෙසිය කීවාය.

3288. තීගේ දරු ගර්භය මුහුකුරා ගියේ යැයි දනිමි. එබැවින් තී පුත්‍රයකු ප්‍රසූත කරව අලාමක වර්ණ ඇති පුත්‍රයා ද තී ද හැර මම පැවිදි වන්නෙමි' යි බෝසත් තෙම කීයේ ය.

3289. සොළුර වන්ද්‍රා දේවිය, නො අඬව. ගිනිහිරි මල් බඳු ඇස් ඇත්තිය. නො හඬව. උතුම් ප්‍රාසාදයට නගුව. මම අපෙක්ෂා විරහිතව යන්නෙමි යි කීයේ ය.

3290. මෑනියෙනි, කවරෙක් නුඹ කොප කෙළේ ද? කුමක් හෙයින් හඬන්නෙහි ද? කුමක් නිසා මා දෙස ද දැඩිව බලන්නෙහි ද? වධ නො කටයුත්තකු වුවත් ඤාතීන් බලා සිටියදී ම නසමි. මට මේ කරුණ පහද දෙව යි වැඩිමහලු පුත්‍ර තෙම ඇසීය.

3291. නහි සො සක්ඛා භනතුං  
විජිතාචී යො මං තාත කොපෙසි,  
පිතා තෙ මං තාත අවච  
අනපෙකෙඛා අභං ගමීසසාමි.
3292. යාභං පුබ්බෙ නියාමි  
උය්‍යානං<sup>1</sup> කුඤ්ජරෙ<sup>2</sup> ච යොධෙමි,  
සුතසොමෙ<sup>3</sup> පබ්බජිතෙ  
කථනනුදනි කරිසසාමි.
3293. මාතු ච මෙ රුදනතා<sup>4</sup>  
පෙට්ඨාස ච භාතුතො අකාමසස,  
භකෙපි තෙ ගභෙසසං<sup>5</sup>  
න හි ගච්ඡති නො අකාමානං.
3294. උට්ඨෙහි කං ධාති  
ඉමං කුමාරං<sup>6</sup> රමෙහි අඤ්ඤකු,  
මා මෙ පරිපකුමකා<sup>7</sup>  
සඤ්ඤං මම පකුයානසස.
3295. යනනුනිමං දදෙය්‍යං<sup>8</sup> පභවතරං  
කො නු මෙ ඉමිතා අකො,  
සුතසොමෙ පබ්බජිතෙ  
කිනත්‍ර මෙ තං කරිසසාමි.
3296. කොසො ච කුඤ්ඤං විජුලො  
කොට්ඨාගාරකඤ්ඤා කුඤ්ඤං පරිජුරං,  
පඨවී<sup>9</sup> ච කුඤ්ඤං විජිතා<sup>10</sup>  
රමසසු මා පබ්බජසසු දෙව.
3297. කොසො ච මඤ්ඤං විජුලො  
කොට්ඨාගාරකඤ්ඤා මඤ්ඤං පරිජුරං,  
පඨවී ච මඤ්ඤං විජිතා  
තං හිතා පබ්බජිසසාමි.
3298. මඤ්ඤාමි ධනං පඤ්ඤං  
සඤ්ඤාකුං නොපි දෙව සකෙකාමි,  
තං දෙව තෙ දදමි සබ්බමපි  
රමසසු මා පබ්බජ දෙව.

---

1. සොභං පුබ්බෙ රථෙන යාමි උය්‍යානං - මජ්ඣං.  
2. මත කුඤ්ජරෙව යොදෙමි - මජ්ඣං, සතා.  
3. සුතසොම - මජ්ඣං.  
4. රුදනතා - මජ්ඣං.  
5. ගමීසසං - වී, මජ්ඣං. ගභීසසං - සතා.  
6. කුමාරි - මජ්ඣං. කුමාරං කුමාරි - වී.  
7. පරිපකුමකාසි - මජ්ඣං.  
8. දදෙය්‍යං - වී, මජ්ඣං.  
9. පඨවී - මජ්ඣං.  
10. විජිතාචී

3291. පුත්‍රය, යමෙක් මා කොප කෙළේ ද? හෙනෙමේ ලබන ලද ජය ඇත්තා වූ තොපගේ පියා වන්නේ ය. හෙනෙමේ නසන්නට නො හැකිය. පුත්‍රය, තොපගේ පියා මම අපෙක්ෂා රහිතව යන්නෙමියි මට කීයේ ය.

3292. යම්බඳු මම පෙර රියට නැහ උයනට ගියෙමි ද, මද කුන්හට ද පහර දුනිමි ද? මා පිය සුතසොමරජ පැවිදි වූ කල්හි දන් මම ඒවා කෙසේ කරමි දැයි වැඩිමහලු පුත්‍රයා ප්‍රශ්න කෙළේ ය.

3293. පියාණෙනි, මාගේ මව හඩද්දී වැඩිමහල් සහොදරයාගේ ද නො කැමැත්ත තිබියදී පැවිදි වෙහි ද? නුඹ වහන්සේගේ අත් දෙක ද අල්ලා ගන්නෙමි. අප අකමැතිව සිටියදී නො යන්නෙහි යැයි බාල පුත්‍රයා ප්‍රකාශ කළේ ය.

3294. එම්බා කිරීමට, තී නැගිටුව මේ කුමරා අත් තැනක සිත් අලවව. ස්වර්ගය උතන්නා වූ මට උවදුරු නො කරව.

3295. මේ දිලිසෙන්නා වූ මැණික ආපසු දෙන්නෙමි නම් යහපති. මට මෙයින් කවර ප්‍රයෝජන ද? සුතසොම රජු පැවිදි වූ කල්හි මේ මැණික ගෙන මම කුමක් කරන්නෙමි දැ යි කිරීමට වැලඳුණාය.

3296. දේවයන් වහන්ස, භාණ්ඩාගාරය ද මහත් වේ. නුඹගේ කොණ්ඩාගාරය ද පිරි ගොස් ය. නුඹ විසින් පෘථිවිය ද දිනන ලද්දිය. සිත් අලවා වාසය කරව. පැවිදි නො වනු මැනැවැයි මහඥාති තෙම කීයේ ය.

3297. මාගේ භාණ්ඩාගාරය ද මහත් ය. මාගේ කොණ්ඩාගාරය ද පිරි ගොස් ය. මා විසින් පෘථිවිය ද දිනන ලද්දී ය. ඒ සියල්ල හැරදමා පැවිදි වෙමියි බෝසත් තෙම කීයේ ය.

3298. දේවයන් වහන්ස, මාගේ ධනය ද බොහෝ ය. ගණින්නට ද නො හැකියි. ඒ සියල්ල ම නුඹ වහන්සේට දෙමි. සිත් අලවා මෙහි ම වාසය කරනු මැනවි. පැවිදි නො වනු මැනැවැයි කුලවඩ්ඪන නම් සිටු තෙම කීයේ ය.

3299. ජානාමී තෙ ධනං පභුතං  
කුලවඩ්ඪින පුජිතො තයා ච'සමී,  
සග්ගඤ්ඤි පඤ්ඤානො  
නෙතාහං පබ්බජිස්සාමි.
3300. උසකඤ්ඤිතොසමී බාලහං  
අරති මං සොමදඤ්ඤා ආවිසති,  
බහුකා හී අනතරායා  
අපෙඤ්ඤාහං පබ්බජිස්සාමි.
3301. ඉදම්පි තුඤ්ඤං රුචිතං සුතසොම  
අපෙඤ්ඤාදති තිං පබ්බජ,  
අහමපි පබ්බජිස්සාමි  
න උසසගෙ තයා චිනා අහං යාතුං.
3302. න හී සකකා පබ්බජිතුං  
නගරෙ න හී පච්චති ජනපදෙ ච,  
සුතසොමෙ පබ්බජිතෙ  
කථනනුදති කරිස්සාම.
3303. උපතියතිදං මඤ්ඤා  
පරිත්තං උදකංච වඩ්ඪවාරමහි,  
එවං සුපරිත්තකෙ ජීවිතෙ  
න ච පමජ්ඣිතුං කාලො.
3304. උපතියතිදං මඤ්ඤා  
පරිත්තං උදකංච වඩ්ඪවාරමහි,  
එවං සුපරිත්තකෙ ජීවිතෙ  
අථ බාලා පමජ්ඣනති.
3305. තෙ වඩ්ඪසියතති තිරයං  
තිරවජානයොතිඤ්ඤා පෙත්තිවිසයඤ්ඤා,  
තණ්ඤාබ්ඤ්ඤානඤ්ඤා  
වඩ්ඪසියතති අසුරකායං.
3306. උහඤ්ඤාතෙ රජග්ගං  
අවිදුරෙ පුඤ්ඤාමහි පාසාදෙ,  
මඤ්ඤා නො කෙසා ජිනනා  
යසස්සිතො ධම්මරාජස්ස.
3307. අයමස්ස පාසාදෙ  
සොචණ්ණපුඤ්ඤාමාලාවිතිකිණ්ණො,  
යතිමනුච්චරී රාජා  
පරිකිණ්ණො ඉත්ථාගාරෙහි.



3299. කුලවඩිසන සිටාණෙනි, තාගේ ධනය බොහෝ බව දනිමි. තා විසින් ද මම පුදන ලද්දේ වෙමි. ස්වර්ග සම්පත්ති ද පතන්නෙමි වෙමි. එහෙයින් මම පැවිදි වන්නෙමියි බෝසත් තෙම කියේ ය.

3300. සොමදත්ත කුමාරය, මම දැඩිසේ කලකිරුණෙමි වෙමි. නො ඇල්ම මා කෙරෙහි ආවෙශ වෙයි. යම් හෙයකින් අන්තරායයෝ බොහෝ වෙද් ද, එබැවින් අද ම මම පැවිදි වන්නෙමියි සොමදත්ත කුමරුහට රජය පාවා දෙමින් සුතසොම බෝසත් තෙමේ ප්‍රකාශ කළේ ය.

3301. සුතසොමයන් වහන්ස, අද ම පැවිදි වන්නෙමි යි යන මෙය නුඹ විසින් කැමති වන ලද්දක් ද? නුඹ වහන්සේ අද ම පැවිදි වනු මැනවි. මම ද පැවිදි වන්නෙමි. නොප හැර ගිහිගෙයි සිටින්නට මම උත්සාහ නො කරමියි සොමදත්ත නම් සහොදරයා කියේ ය.

3302. සුතසොම රජු පැවිදි වූ කල්හි දැන් අපි කුමක් කරන්නෙමු දැයි කියා නගරයෙහි ද ජනපදයෙහි ද දැනටමත් ශොකයෙන් ආහාර නො පිසත්. (අප දෙදෙනා ම පැවිදි වූ කල්හි රටවැසියෝ අනාථයෝ වන්නාහ). එබැවින් නුඹට පැවිදි වන්නට නුපුළුවන් යයි සුතසොම තෙම කියේ ය.

3303. මේ ජීවිතය රදවුන්ගේ අඵපෙරහනෙහි ස්වල්ප වූ ජලයක් මෙන් වහා මැඩ පැවැත්වෙන්නේයයි දනිමි. මෙසේ ස්වල්ප වූ ජීවිත කාලයෙහි ද පමා වන්නට කාලයක් නැත්තේය.

3304. මේ ජීවිතය රජකයන්ගේ අඵපෙරහනෙහි ස්වල්ප වූ දියත්තක් මෙන් වහා මැඩ පැවැත්වෙන්නේයයි දනිමි. මෙසේ ස්වල්ප වූ ජීවිත කාලයෙහි ද අඤානයෝ පමා වන්නාහ.

3305. තෘෂ්ණා බන්ධනයෙන් බැඳුණා වූ ඔවුහු නරකය තිරිසන් යොනිය - ප්‍රෙත විෂය - අසුරකාය යන සිවු අපාය දියුණු කරත්.

3306. අපගේ මහත් යශස් ඇති ධර්ම රාජන් වූ රජුගේ කෙශයෝ සිඳින ලද්දහයි හඟිමි. පුජ්ඵ නම් ප්‍රාසාදයට නුදුරු තන්හි රජස් උස්ව නැගේ යැයි මහජනයා හඬමින් කියේ ය.

3307. අන්තෘපුර ස්ත්‍රීන් විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජ තෙම යම් ප්‍රාසාදයන්හි හැසුරුණේ ද, මනා වර්ණ ඇති මලින් හා නොපයක් මල් මාලාවන් ගෙන් ද ගැවසීගත්තා වූ මෙය වනාහි උන්වහන්සේගේ ඒ ප්‍රාසාද යයි.

3308. අයමසස පාසාදෙ  
සොවණණපුප්පමාලාචීතිකිණණො,  
යහිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණණො කුකිසඛෙසන.

3309. ඉදමසස කුටාගාරං  
සොවණණපුප්පමාලාචීතිකිණණො,  
යහිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණණො ඉසාගාරෙහි.

3310. ඉදමසස කුටාගාරං  
සොවණණපුප්පමාලාචීතිකිණණො,  
යහිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණණො කුකිසඛෙසන.

3311. අයමසස අසොකවතිකා  
සුපුප්පීතා සබ්බකාලිකා රමමො,  
යහිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණණො ඉසාගාරෙහි.

3312. අයමසස අසොකවතිකා  
සුපුප්පීතා සබ්බකාලිකා රමමො,  
යහිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණණො කුකිසඛෙසන.

3313. ඉදමසස උය්‍යානං  
සුපුප්පීතං සබ්බකාලිකං රමමං,  
යහිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණණො ඉසාගාරෙහි.

3314. ඉදමසස උය්‍යානං  
සුපුප්පීතං සබ්බකාලිකං රමමං,  
යහිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණණො කුකිසඛෙසන.

3315. ඉදමසස කණිකාරවනං  
සුපුප්පීතං සබ්බකාලිකං රමමං,  
යහිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණණො ඉසාගාරෙහි.

3316. ඉදමසස කණිකාරවනං  
සුපුප්පීතං සබ්බකාලිකං රමමං,  
යහිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණණො කුකිසඛෙසන.

3317. ඉදමසස පාටළිවනං  
සුපුප්පීතං සබ්බකාලිකං රමමං,  
යහිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණණො ඉසාගාරෙහි.

3308. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජතෙම යම් ප්‍රාසාදයෙක්හි හැසුරුණේ ද මනා වර්ණ ඇති මලින් හා මල්මාලාවන්ගෙන් ද ගැවසීගත්තා වූ මෙය වනාහි උන්වහන්සේගේ ඒ ප්‍රාසාද යයි.

3309. අන්ත:පුර ස්ත්‍රීන් විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජ තෙම යම් කුටාගාරයෙක්හි හැසුරුණේ ද, මනා වර්ණ ඇති මලින් හා මල්මාලාවන්ගෙන් ද ගැවසීගත්තා වූ මෙය වනාහි උන්වහන්සේගේ කුටාගාර යයි.

3310. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජ තෙම යම් කුටාගාරයෙක්හි හැසුරුණේ ද මනා වර්ණ ඇති මලින් හා මල් මාලාවන්ගෙන් යුක්ත වූ මෙය වනාහි උන්වහන්සේගේ ඒ කුටාගාරය යි.

3311. අන්ත:පුර ස්ත්‍රීන් විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජ තෙම යම් උයනෙක්හි හැසුරුණේ ද මෙය වනාහි උන්වහන්සේගේ සෑම කල්හි මනාව පිපියා වූ සිත්කලු ඒ අශොක වනයයි.

3312. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජ තෙම යම් උයනෙක්හි හැසිරුණේ ද මේ වනාහි උන්වහන්සේගේ සෑම කල්හි පිපියා වූ ඒ සිත්කලු අශොක චනය යි.

3313. අන්ත:පුර ස්ත්‍රීන් විසින් පිරිවරන ලද රජ තෙම යම් උයනෙක්හි හැසිරුණේ ද? මෙය වනාහි සියලු කල්හි මනාව පිපියා වූ උන්වහන්සේගේ ඒ සිත්කලු උයනය.

3314. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ රජ තෙම යම් උයනෙක්හි හැසිරුණේ ද මෙය වනාහි සියලු කල්හි මනාව පිපියා වූ උන්වහන්සේගේ ඒ උයන යි.

3315. අන්ත:පුර ස්ත්‍රීන් පිරිවරන ලද රජ තෙම යම් උයනෙක්හි හැසිරුණේ ද, මෙය වනාහි සියලු කල්හි මනාව පිපියා වූ උන්වහන්සේගේ කිණිහිරිය මල් උයනය.

3316. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද රජතෙම යම් උයනෙක්හි හැසිරුණේ ද මෙය වනාහි සියලු කල්හි මනාව පිපියා වූ උන්වහන්සේගේ ඒ කිණිහිරිය මල් උයනය.

3317. අන්ත:පුර ස්ත්‍රීන් පිරිවරන ලද රජ තෙම යම් උයනෙක්හි හැසිරුණේ ද, මෙය වනාහි සියලු කල්හි මනාව පිපියා වූ ඒ පළොල්වනය යි.

- 3318. ඉදමසස පාටළුවනං  
සුපුප්ඵනං සබ්බකාලිකං රමමං,  
යනිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණෙණා ඤාතිසබ්බෙන.
- 3319. ඉදමසස අමබවනං  
සුපුප්ඵනං සබ්බකාලිකං රමමං,  
යනිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණෙණා ඉඤ්ඤාගාරෙහි.
- 3320. ඉදමසස අමබවනං  
සුපිප්ඵනං සබ්බකාලිකං රමමං,  
යනිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණෙණා ඤාතිසබ්බෙන.
- 3321. අයමසස පොකඛරණී  
සඤ්ජනනා අණ්ඩපෙහි විනිකිණෙණා,  
යනිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණෙණා ඉඤ්ඤාගාරෙහි.
- 3322. අයමසස පොකඛරණී  
සඤ්ජනනා අණ්ඩපෙහි විනිකිණෙණා,  
යනිමනුවිවරී රාජා  
පරිකිණෙණා ඤාතිසබ්බෙන.
- 3323. රාජා බො පබ්බජිතො  
සුතසොමො රජ්ජං ඉමං පහජානා,  
කාසායවජ්චසනො  
නාගොච එකකොච චරති.
- 3324. මාසසු පුබ්බෙ රතිකීලිතානි  
හසිතානි අනුසසරිඤ්ඤා,  
මා වො කාමා හනිංසු  
රමමං හි සුද්ධස්සනං නාම නගරං.
- 3325. මෙතං විතරණී හාවෙච්ච  
අසුමාණං දිවා ච රතො ව,  
අච්ච ගඤ්ඤිඤ්ඤා දෙවපුරං  
ආවාසං පුඤ්ඤකමමීනතනි.

වුලසුතසොමජාතකං.

**වතනාළිසනිපාතො නිට්ඨිතො.**

තසසුද්දනං:

සුවපණ්ඩිතජමබ්බකකුණ්ඩලිගො  
සරහඬගමලමබ්බජාතකඤ්ඤා,  
පවරුතතමසඬකසිරිව්භයකො  
සුතසොම අරිඤ්ඤා රාජවරොති.

3318. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද රජ තෙම යම් උය-  
නෙක් හි හැසිරුණේ ද, මෙය වනාහි සියලු කල්හි මනාව පිපියාවූ  
උන්වහන්සේගේ ඒ පළොල්වනය යි.

3319. අන්තඃපුර යන්ත්‍රීන් විසින් පිරිවරන ලද රජ තෙමෙ යම්  
උයනෙක්හි හැසිරුණේ ද, මෙය වනාහි හැමකල්හි මනාව පිපියා වූ  
උන්වහන්සේගේ ඒ අඹඋයන ය.

3320. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද රජතෙමෙ යම් උය-  
නෙක්හි හැසිරුණේ ද, මෙය වනාහි හැම කල්හි මනාව පිපියා වූ  
උන්වහන්සේගේ ඒ අඹ උයන ය.

3321. අන්තඃපුර යන්ත්‍රීන් විසින් පිරිවරන ලද රජතෙමෙ යම්  
පොකුණක් සමීපයෙහි හැසුරුණේ ද, මෙය වනාහි නොයෙක් ජල  
කුසුමයන්ගෙන් පක්ෂීන්ගෙන් ගැවසීගත්තා වූ උන්වහන්සේගේ ඒ  
පොකුණ ය.

3322. නෑ සමුභයා විසින් පිරිවරන ලද රජතෙමෙ යම් පොකුණක්  
සමීපයෙහි හැසුරුණේ ද, මෙය වනාහි නොයෙක් ජලකුසුමයන්-  
ගෙන් හා පක්ෂීන්ගෙන් ගැවසීගත්තා වූ උන්වහන්සේගේ ඒ  
පොකුණ ය.

3323. සුතසොම රජ තෙම මේ රාජ්‍යය හැර දමා පැවිදි වූයේ ය.  
කසාවත් හැදගත්තේ එකවර හස්තිරාජයකු මෙන් එකලාව හැසිරේ.

3324. පෙර තොප විසින් කරන ලද කාමක්‍රීඩා සහ කාය  
වාචා චිත්ත වශයෙන් කළ ක්‍රීඩා ද තොප සිත්හි පහළ නො වේවා.  
සිතහ කාරණයන් ද සිහි නො කරමු. යම් හෙයකින් සුදර්ශන  
නගරය සිත්කලු වන්නේ ද එහෙයින් ඒ නගරය සිහිපත් නො කරව.  
කාමයෝ වනාහි තොපට හිංසා නො කෙරෙත්වා.

3325. දවල් ද රෑ ද අප්‍රමාණ වූ මෙමත්‍රී සිත වඩමු. ඉක්බිති  
පින් ඇත්තවුන්ගේ වාසස්ථානය වූ දෙවි පුරයට යවු යි. පිරිසට  
අවවාද කළේ ය.

වූලලසුතසොම ජාතක යි.

වනභාලීස නිපාතය නිමයේ යි.

එහි උද්දනය:

සුවපණ්ඩිත, ජමබුක කුණ්ඩලී යන පක්ෂීන් ඇති වෙසකුණ  
ජාතකය ද, සරහඬා ජාතකය ද, අලමබුස ජාතකය ද, උතුම් වූ  
සඟි නාගරාජ ජාතකය ද, සුතසොම ජාතකය ද යන මොහු  
වනභාලීස නිපාතයෙහි වෙත්.

1. නලිනිකාජාතකං

- 3326. උඩධග්ගතෙ<sup>1</sup> ජනපදෙ රට්ඨඤ්ඤාපි විනස්සති,  
එහි නලිනිකෙ<sup>2</sup> ගච්ඡ තං මෙ බ්‍රාහ්මණමානස.
- 3327. නාහං දුක්ඛකම්මා රාජ නාහං අද්ධානකොච්ඡද,  
කථං අහං ගමීස්සාමී වනං කුඤ්ජරසෙවිතං.
- 3328. ජීතං ජනපදං ගතොවා හස්සීනා ව රථෙන ව,  
දුරුසඛ්ඛාටයානෙන එවං ගච්ඡ නලිනිකෙ<sup>3</sup>.
- 3329. හස්සී අස්සා රථා පනතී<sup>4</sup> ගච්ඡෙවාදය බතතිසෙ,  
තචෙව වණ්ණරූපෙන වසං තං ආනයිස්සසී.
- 3330. කදලීධජපඤ්ඤාණො ආභුජීපරිවාරිතො,  
එසො පදිස්සති රමමො ඉසිසිඛගස්ස අස්සමො.
- 3331. එසො අග්ගිස්ස සඛිඛාතො එසො ධුමො පදිස්සති,  
මඤ්ඤො නො අග්ගිං භාපෙති ඉසිසිඛො මහිඤ්ඤිකො.
- 3332. තඤ්ඤා දිස්වාන ආයතනීං ආමුත්තමණ්ණකුණ්ඩලං<sup>4</sup>,  
ඉසිසිඛො පාවිසී හීතො අස්සමං පණ්ණජාදනං.
- 3333. අස්සමස්ස ව සා ද්වාරෙ හෙණ්ණකෙනස්ස කීළති,  
චිදංසයනතී අඛානාති ගුඤ්ඤං පකාසිතානාති ව.
- 3334. තඤ්ඤා දිස්වාන කීළනතී<sup>5</sup> පණ්ණසාලගතො ජට්ඨි,  
අස්සමා නිකම්චිතාන ඉදං වචනමබ්බවි.
- 3335. අමෙහා කො නාම සො රුකෙඛා යස්ස තෙවංගතං එලං,  
දුරෙපි බිත්තං පච්චෙති න තං ඕභාය ගච්ඡති.
- 3336. අස්සමස්ස මමං<sup>6</sup> බුහෙම සමීපෙ ගන්ධමාදනො,  
පබ්බතෙ තාදිසා රුකඛා යස්ස තෙවඛගතං එලං.  
දුරෙපි බිත්තං පච්චෙති න මං ඕභාය ගච්ඡති.<sup>7</sup>

---

- 1. උදයගතෙ - මජ්ඣ.
- 2. නලිනිකෙ - මජ්ඣ.
- 3. හස්සී අස්ස රථෙ පනතී - මජ්ඣ.
- 4. කුඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 5. කීළනති - මජ්ඣ.
- 6. මම - මජ්ඣ.
- 7. ගච්ඡ - මජ්ඣ. සුඤ්ඤා,

### 1. නලිනිකා ජාතකය

3326. නලිනී කුමරිය, මෙහි එව. ජනපදය නියමින් දූවේ. රට ද වැනසේ, යව, ඒ මාගේ රටට වැසි වළකන්නා වූ බ්‍රාහ්මණයා (ඉසිසිංග තාපසයා) මෙහි ගෙන එවයි රජ තෙම කීය.

3327. පිය මහරජ, මම දුක් ඉවසිය හැක්කී නොවෙමි. මම හොඳින් මහ දන්තියක් ද නොවෙමි. ඇතුන් විසින් සෙවුනා ලද වනයෙහි මම කෙසේ නම් යම් දූ යි නලිනිය ඇසුවා ය.

3328. එමිබා නලිනිය, ඇතුපිටින් හා රළයෙන් ද සමෘද්ධ වූ නුවරට ගොස් සුදුසු තන්හි බස්වාගෙන යන දූවමය යානයෙන්ද, නැව් ආදියෙන් ද යව.

3329. ඝෛත්‍රිය කුමරියනි, ඇත් අස් රිය පාබල යන සිව් රහ සෙනග ගෙන යව. මෙසේ ක්ලාන්ත නොවී ගොස් තිගේ ශරීර වර්ණයෙන් ද රූප සම්පත්තියෙන් ද ඒ බ්‍රාහ්මණයා තමන්ගේ වසයට ගනුවයි කීයේ ය.

3330. කදලි සංඛ්‍යාත කෙසෙල් ධවජ සලකුණු ඇත්තා වූ ආභූචී පත්‍ර වනයෙන් පිරිවරන ලද්ද වූ ඉසිසිංග තාපසයාගේ රම්‍ය ආශ්‍රමය අර පෙනේ.

3331. අර ගින්න ඒ තාපසයා විසින් පුදන ලද ගින්න වේ. අර දුම දක්නට ලැබේ. මහත් සෘද්ධි ඇති ඉසිසිංග තාපස තෙම ගින්න නොනිවන්තෝ යයි හඟිමි.

3332. ඉසිසිංග තාපස තෙමේ මිණි කොඩොල් පැළඳ එන්නා වූ ඇය දූක බිය වී (කොළ පියසි ඇති) ආශ්‍රමයට ඇතුළු විය.

3333. ඒ නලිනී තොමෝ අසපු දෙර සිට රහසහත් ප්‍රකට ගොකටයුතු අවයවන් පෙන්නමින් පන්දුවකින් ක්‍රීඩා කරයි.

3334. පන්සලට පිවිසියා වූ තාපස තෙම ක්‍රීඩා කරන්නා වූ ඇය දූක අසපුවෙන් නික්ම මේ වචන කීයේ ය.

3335. පින්වත, යම්බඳු නුඹගේ දුරට දමන ලද එලය (පන්දුව) ආපසු එයි ද තා හැර නොයයි ද, මේ ආකාරයක් ඇති එලය හටගන්නා වූ ඒ ගස කවරෙක්දැයි තාපස තෙම ප්‍රශ්න කෙළේ ය.

3336. බ්‍රාහ්මණය, ගනුමාදන පර්වතයෙහි මාගේ අසපුව සමීපයෙහි යම් ගසක එලය මෙසේ දුරට දමා ගැසූ කල පෙරළා ඒ ද, මා හැරදමාත් නොයා ද එබඳු වෘක්ෂයෝ එහි ඇත්තාහ.

- 3337. එතු හවං අසසමිමං අදෙනු  
පජ්ජඤ්ඤා භක්ඛඤ්ඤා පටිච්ඡ දලමි,  
ඉදමාසනං අත්ත හවං නිසීදතු  
ඉතො හවං මූලඵලානි බාදතු<sup>1</sup>
- 3338. කිනොත ඉදං උරුනමනාරසමිං  
සුපිච්ඡිතං කණ්ණරිවපසකාසනි,  
අකඛාහි මෙ සුච්ඡිතො එතමස්සං  
මොසෙත්තු තෙ උත්තමඛං පටිට්ඨං.
- 3339. අහං වනෙ මූලඵලෙසනං වරං  
ආසාදයිං<sup>2</sup> අච්ඡං සුසොරරුපං,  
යො මං පනිතො සහසජ්ඣාපනො<sup>3</sup>  
පත්තස්ස මං අබ්බහි<sup>4</sup> උත්තමඛං.
- 3340. ස්වායං වණො ඛජ්ජනි කණ්ණුවායනි  
සබ්බඤ්ඤා කාලං න උභාමී සාතං,  
පහො හවං කණ්ණමිමං විනෙතුං  
කුරුතං හවං යාවිතො බ්‍රාහ්මණස්සං.
- 3341. ගමිනීරරුපො තෙ වණො සලොහිතො  
අපුත්තො පක්ඛගජෙධා මහා ව,  
කරොමි තෙ කිඤ්චි කසායයොගං  
යථා හවං පරමසුඛී භවෙය්‍ය.
- 3342. න මනායොගා න කසාවයොගා  
න ඕසධා බ්‍රහ්මචාරී කමනනි,  
යං තෙ මුදු තෙන විනෙහි කණ්ණු  
යථා අහං පරමසුඛී භවෙය්‍යං.
- 3343. ඉතො නු මහාතො කතමෙන අසසමො  
කච්චි හවං අභිරමිසී අරකෙඤ්ඤ,  
කච්චිත්තු තෙ මූලඵලං පහුතං<sup>5</sup>  
කච්චි භවතො න විභිංසනනි වාළා.
- 3344. ඉතො උජුං උත්තරායං දිසායං  
බෙමා නදී භිමවනතා පහානි,<sup>6</sup>  
තසිසා කීරෙ අසසමො මඤ්ඤ රමෙමා  
අහො හවං අසසමං මඤ්ඤ පසෙස.

---

- 1. අඤ්ජතුං - වි. මජ්ඣං.
- 2. අසාදයි - මජ්ඣං.
- 3. සහසා - මජ්ඣං.
- 4. අබ්බහි - මජ්ඣං.
- 5. බ්‍රහුතං - මජ්ඣං.
- 6. බෙමානදී භිමවතා පහනි - මජ්ඣං.



3337. පින්වතුන් වහන්සේ මේ ආශ්‍රමයට පිවිසෙන සේක්වා. (ඇති සැටියකින්) ආහාර අනුභව කෙරෙත් වා. පයෙහි ගල්වන තෙල් ද, මිහිරි එලාඑල ද සුදුනම් කොට දෙමි. මේ නුඹ වහන්සේට ආසනයයි. පින්වතුන් වහන්සේ මෙහි හිඳගන්නා සේක් වා. පින්වතුන් වහන්සේ මෙයින් අලමුල් හා පලවැළ ද අනුභව කෙරෙත් වා.

3338. පින්වත, නුඹගේ කළවාසුවල අතර හොඳින් හේන්කු වූ කළුවන් සටහනක් සේ මේ කවරක් නම් පෙනේ ද? මා විසින් විවාරන ලද නුඹ මේ කරුණ මට කියව. තොපගේ රහසහ ශරීර සංඛ්‍යාත කොෂයෙහි ඇතුළු වීද?

3339. පින්වත් තාපසයෙනි, මම වනයෙහි අල මුල් හා පලතුරු සොයමින් හැසුරුණෙමි ඉතා දරුණු ස්වභාව ඇති වලසකුට ගලකින් ගැසුවෙමි. ඒ වලසා මා දෙසට පැහ වහා මා වෙත පැමිණියේ මා පෙරළා මාගේ රහසහ කටින් උදුරා ඩැහැ ගත්තේය.

3340. එතැන් පටන් මාගේ ඒ වණය සැරෙයි. කැසීමද හටගනී. එහෙයින් හැම කල්හිම සුවයක් නොලබමි. පින්වත් තෙම මේ කැසීම සුව කරන්නට පොහොසත් ය. මා විසින් යඳින ලද නුඹ වහන්සේ බ්‍රාහ්මණ වූ මා පිණිස යහපතක් කරන සේක් වා.

3341. පින්වත, තොපගේ වණය ගැඹුරුය. ලේවන් පැහැත්තේ ය. කුණුමස් නැත්තේ ය. මදක් දුගඳ ඇත්තේ ය. විශාල ය. යම් සේ පින්වත් තෙමේ ඉතා සුළුපත් වූවෙක් වන්නේ ද එසේ යම්කිසි කෂාය යොගයක් තොපට කරමි.

3342. පින්වත් බ්‍රහ්මචාරිය, මන්ත්‍ර හෝ කසාය යොග හෝ වෙනත් ඖෂධ හෝ මේ වණය සුවපත් නොකෙරේ. යම් සේ මම ඉතා සුවැත්තෙක් වන්නෙමි ද එපරිද්දෙන් නුඹගේ මෘදු වූ යම් අවයවයක් වේ නම් එයින් ගටා මේ කැසීම දුරුකරවයි නලිනී කීවා ය.

3343. පින්වතාගේ ආශ්‍රමය මෙයින් කවර දිශායෙක්හි ද? කිම පින්වතා වනයෙහි සිත් අලවන්නේ ද? කිම නුඹට අල මුල් හා පලතුරු බොහෝ තිබේ ද? කිම ව්‍යාල සත්කු පින්වතා නොවෙහෙසත් ද?

3344. පින්වත, මෙතැනින් සෘජුව උතුරු පැත්තෙහි බෙමා නම් ගඟක් හිමවනෙන් ගලා බසියි. මාගේ රම්‍ය වූ ආශ්‍රමය ඒ ගංගාවගේ ඉවුරේ ය. අනේ, පින්වතා මාගේ ආශ්‍රමය දක්නේ නම් යහපතැ යි නලිනී කීවා ය.

3345. අබො ව සාලා කීලකා ව ජමබ්බයො  
උඤ්ඤකා පාටලීයො ව චුට්ඨො,  
සමනනතො කිම්පුරිසාහිගීතං  
අහො හවිං අසසමං මඤ්ඤ<sup>1</sup> පසෙස.

3346. කාලා ව මූලා ව එලා ව මෙඤ්ඤ  
වණ්ණණ්ණන ගණ්ඩන උපෙතරුපා,  
නං භූමිභාගෙහී උපෙතරුපං  
අහො හවිං අසසමං මඤ්ඤ පසෙස.

3347. එලා ව මූලා ව පහුන<sup>2</sup> මෙඤ්ඤ  
වණ්ණණ්ණන ගණ්ඩන රසෙත්තපෙතා,  
ආයතනී ව ලුද්දකා නං පදෙසං  
මා මෙ තතො මූලඵලං අභාසුං.<sup>3</sup>

3348. පිතා මමං මූලඵලෙසනං ගතො  
ඉදනි ආගච්ඡති සායකාලෙ,<sup>4</sup>  
උභොව ගච්ඡාමසෙ අසසමං නං  
යාව පිතා මූලඵලතො එතු.

3349. අපෙඤ්ඤා ඛහු ඉසයො සාධුරුපා  
රාජීසයො අනුච්ඡෙභ වසතතී,  
තෙයෙව පුච්ඡෙසි මමසසමං නං  
තෙ නං නයිසසනතී මමං සකාසෙ.

3350. න තෙ කට්ඨානී භීතතානී න තෙ උදකමාහතං,  
අග්ගිපි තෙ න භාසිතෝ<sup>5</sup> කීන්ත්‍රු මඤ්ඤෙව ක්කායසී.

3351. භීතතානී කට්ඨානී හුතො ව අභනී  
තපනීපි<sup>6</sup> තෙ සමීතා බුහමචාරී,  
පීඨකඤ්ඤ මඤ්ඤ උදකකඤ්ඤ භොති  
රමසී තං බුහමභුතො පුරුසා.

3352. අභීතසාකට්ඨොසී අනාභතොදකො  
අභාසිතග්ගීසී අසිඤ්ඤාභොජනො,  
න මෙ තුවං ආලපසී මමජ්ජ  
නට්ඨන්ත්‍රු කීං චෙතසිකකඤ්ඤ දුක්ඛං.

1. මඤ්ඤ - චි. මජ්ඣං.  
2. ඛහුතා - මජ්ඣං.  
3. අහෙසුං - මජ්ඣං.  
4. සයානුකාහෙ - මජ්ඣං.  
5. නභාසිතො - මජ්ඣං.  
6. තපනීපිතො - මජ්ඣං.

3345. එහි අඹ ගස් ද සල් ගස් ද එරහැන්ද ගස් ද දඹ ගස් ද ඇහැළ ගස් ද පළොල් ගස් ද පිපියාහු වෙත්. හාත්පසින් කිඳුරන් විසින් ගායනා කරන ලද්දේ වේ. අනේ පින්වතා මාගේ ආශ්‍රමය දක්නේ නම් යෙහෙක.

3346. මෙහි පැහැයෙන් සහ සුවදින් යුත් තල්ගස් ද තල් අල ද තල් ගෙඩි ද ඇත්තාහ. ඒ ආශ්‍රමය මෙබඳු භූමිභාගයකින් යුක්තය. අනේ පින්වතා මාගේ ආශ්‍රමය දක්නේ නම් යහපති.

3347. මෙහි පැහැයෙන් ද සුවදින් හා රසයෙන් ද යුත් පලතුරු ද අල මුල් ද බොහෝ ය. ඒ ප්‍රදේශයට වැද්දෝ ද එන්නාහ. ඒ ආශ්‍රමයෙන් ඔවුහු අල මුල් හා පලතුරු හැරගෙන නො යත්වා යි (නලීනිය ප්‍රකාශ කළා ය.)

3348. මාගේ පියා අල මුල් හා පලතුරු සෙවීමට ගියේ ය. සවස් කාලයෙහි දැන් එන්නේ ය. පියා අල මුල් හා පලතුරු සොයා ගෙන එනතුරු බලව. (එවිට) අපි දෙදෙනා ම ඒ ආශ්‍රමයට යමුයි (තාපසයා කීයේය.)

3349. තාපසය, තවත් බොහෝ යහපත් සවභාව ඇත්තා වූ බ්‍රාහ්මණ සෘෂිහු ද රාජර්ෂිහු ද මාගේ ආශ්‍රමයට යන මාර්ගයෙහි දෙපස වසන්නාහ. නුඹ මාගේ ආශ්‍රමයට යන මග ඔවුන් විවාරා දනුව. ඒ සෘෂිවරු තොප මාගේ අසපුවට පමුණුවන්නා හ. (කියා නලීනී ගියා ය.)

3350. (පුත්‍රය.) තා විසින් දර නොකඩන ලද. දිය නොගෙනෙන ලද. පුජාගතිය නො දල්වන ලද. කුමක් නිසා බාලයකු මෙන් සිතුවිල්ලෙහි යෙදී සිටිනෙහිද ?

3351. බ්‍රහ්මචාරී තාපසය, පෙර නුඹ විසින් දර බිඳින ලදහ. පුජාගතිය ද දල්වන ලද්දේ ය. ගිනි තපින උපකරණ ද තා විසින් ම සපයන ලද්දහ. මාගේ පුටුව ද එළවා තබන ලද්දේ වෙයි. පා දෝනා දිය ද එළවන ලද්දේ ය. නුඹ ද මෙයින් පෙර ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් ව මේ ආශ්‍රමයෙහි සිත් ඇලවුවෙහි ය.

3352. ඒ නුඹ අද නොකැවූ දර ඇත්තෙහි ය. දිය නොගෙනායෙහි ය. නොදල්වන ලද පුජාගතී ඇත්තෙහි ය. පිළියෙළ නොකරන ලද ආහාර ඇත්තෙහි ය. අද නුඹ මා හා කතා නො කරන්නෙහි ය. නුඹගේ යම් කිසිවක් නැතිවී ද? කවර නම් වෛතසික දුකක් ඇත්තෙහි ද? (යි පිය තාපසයා ප්‍රශ්න කළේ ය.)

3353. ඉධාගමා ජට්ඨො ඛුභලොවාරී  
 සුදස්සනෙයො සුභනු වීනෙනි,  
 නෙවානදීසො නපනානිරසො  
 සුකණ්ඨකණ්ඨවජ්ජනෙහි භොතො.
3354. අමස්සුජාතො අපුරාණවණ්ඨි  
 ආධාරරූපඤ්ච පනස්ස කණෙධි,  
 දොවසස්ස<sup>1</sup> ගණධා උරෙ සුජාතා  
 සුවණ්ණෙපිණ්ණපනිභා<sup>2</sup> පහසසරා.
3355. මුඛඤ්ච තස්ස භුසදස්සනෙයාං  
 කණෙණ්ණු ලබෙනති ච කුඤ්චිතනා,  
 නෙ ජොතරෙ වරතො මාණවස්ස  
 සුතකඤ්ච යං සංයමනං ජටානං.
3356. අඤ්ඤා ච තස්ස සඤ්ඤමනී චතසොසා  
 නීලා පිතා ලොහිතිකා ච සෙතා,  
 තා සංසරෙ වරතො මාණවස්ස  
 විරිට්ඨසාරීච පාචුසමි.<sup>4</sup>
3357. න මෙඛලං<sup>5</sup> මුඤ්ජමයං ධරෙති  
 න සන්තවෙ<sup>6</sup> නො පන ඛබ්බජ්ඣස්ස,<sup>7</sup>  
 තා ජොතරෙ ජසනන්තරෙ<sup>8</sup> විසන්තා  
 සතෙට්ඨා විජ්ජරිවන්තලිකෙඛ.
3358. අබ්චකානි ච අවණවකානි  
 හෙට්ඨා නාභ්‍යා<sup>9</sup> කට්ඨමොහිතානි,  
 අසට්ඨිතා නිච්චකිලිං කරොනති  
 හං තාත කිං රුක්ඛඵලානි තානි.
3359. ජටා ච තස්ස භුසදස්සනෙයාං  
 පරොසනං වෙලුඤ්ඤානා සුගණ්ඨා,  
 දොධාසිරො සාධුචිහන්තරූපො  
 අහො නුඛො මඤ්ඤා තථා ජටාස්සු.
3360. යද ච සො පකීරති තා ජටායො  
 වණෙණ්ණන ගණෙන උපෙතරූපා,  
 නීලුඤ්ඤං වාතසමෙරිතංච  
 තථෙච සංවානි චතස්සමො අයං.

1. වෙයමාගන්ධා - මජ්ඣං.	5. න මුඛලං - මජ්ඣං.
වෙයමාගණ්ඨා - සා.	6. නසන්තරෙ නො - මජ්ඣං.
2. සුවණ්ණෙතිණ්ණක නිභා - මජ්ඣං.	7. පඛබ්බජ්ඣස්ස - සී.
3. භුසං - මජ්ඣං.	8. ජසනන්තරෙ - මජ්ඣං.
4. භාචිංසරෙ - මජ්ඣං.	9. නභ්‍යා - මජ්ඣං.

3353. (පියාණෙනි,) ජටාධර වූ බ්‍රහ්මචාරී තාපසයෙක් මෙහි පැමිණියේ ය. ඉතා දැකුම්කලු ශරීරයක් ඇත්තා වූ හෙතෙම මේ අසපුව බබුළුවයි. ඉතා දික් නොවූයේ ද ඉතා මිටි නොවූයේ ද වේ. ඒ පින්වත් තාපසයාගේ හිස වනාහි ඉතා කළු පැහැත්තා වූ කෙස්වලින් වැසුණේ ය.

3354. හෙතෙමේ රැවුල නැත්තේ ය. පැවිදි වූ නොබෝ කල් ඇත්තේ ය. ගෙලෙහි පාත්‍රාධාරය තරම් පළඳනාවක් ඇත්තේ ය. ළයෙහි හටගත් රත්පිඩු මෙන් බබළන ගෙඩි දෙකක් ද ඔහුට ඇත.

3355. ඔහුගේ මුන ඉතාම දැකුම් කලුය. කන් දෙකෙහි අගින් නැමී ගිය යම් කිසිවක් එල්ලෙයි. හැසිරෙන්නාවූ ඒ මාණවකයාගේ ජටා එක්කොට බැඳී තුල ද බබළන්නේ ය.

3356. නිල් - කහ - ලේ - සුදු යන වර්ණයෙන් සිව් වැදැරුම් වර්ණයන් ඇති තවත් ආභරණ සතරක් තිබේ. එහා මෙහා යන්නා වූ මාණවකයාගේ ඒ පළඳනාවෝ වර්ණා කාලයෙහි රැහි සමූහයා මෙන් නාද කෙරෙත්.

3357. හෙතෙම මුදු තණින් කළ මෙවුල් දම් නොදරයි. වැහැරිවලින් වියන ලද මෙවුල් දම් ද නොදරයි. බබුස් තණයෙන් කළ මෙවුල් දම් ද නොදරයි. උකුළු අතරෙහි වෙසෙසින් ඇලුණාවූ ඔහුගේ වැහැරි අභස් හි සියරැළි විදුලියක් සේ බබළ යි.

3358. (පියාණෙනි,) ඔහුගේ නාභියෙන් යට ඉණෙහි බඳනා ලද්දවූත් සවි නොකරන ලද්දවූත් නැට්ටක් නැත්තාවූත් එලයෝ වෙති. නො ගටන ලද ඒ එලයෝ නිතර කිලිං යන අනුකරණය කෙරෙත්. පින්වත් පියාණෙනි, ඒ කවර ගස්වල එල ද?

3359. (පියාණෙනි,) ඔහුගේ ජටාව ද බොහෝ සෙයින් දැකුම් කලුය. සියයකටත් වඩා වක්වූ අග්වලින් යුක්තවූවා සුවදවත් ය. හිස දෙකොටසකට බෙදූ මනාකොට බඳින ලද ජටා ඇත්තේ ය. මගේ ජටාවද එසේ වන්නේ නම් යහපති.

3360. යම් කලෙක්හි හෙතෙම වර්ණයෙන් හා සුවඳින් යුතුවූ ඒ ජටාවන් විසුරුවා ද, එකල්හි වාතයෙන් කම්පා කරන ලද නිලුපුල් වනයක් මෙන් මේ වන අසපුව ද සුවඳ හමන්නේය.

- 3361. පටොනා ච තස්ස භුසදස්සනෙයො  
නෙතාදිසො යාදිසො මඤ්ඤාකායො,  
සො වායති ඵරිතො මාඵතෙන  
වනං යථා අග්ගභිමෙභ සුඵුලං.
- 3362. නිහන්ඤී සො රුක්ඛඵලං පඨබ්බා  
සුඵුතතරුපං රුඵිරං දස්සනෙයාං,  
බිත්තඤ්ඤි තස්ස පුනරෙති භක්ඛං  
භං තාත කිං රුක්ඛඵලං නු ඛො තං.
- 3363. දන්තා ච තස්ස භුසදස්සනෙයා  
සුඤ්ඤා සමා සඤ්ඤිවරුපපනනා,  
මනො පසාදෙනති විචරියමානා  
නභ නුත සො සාකමබාදි තෙහි.
- 3364. අකකස්සං අගලිතං<sup>1</sup> මුහුං මුදුං  
උජුං අනුදධිතං අවපලමස්ස භාසිතං,  
රුදං මනුඤ්ඤං කරචිකසුය්සරං  
හදයඛගමං රඤ්ඤයතෙව මෙ මනො.
- 3365. බිඤ්ඤස්සරො නානිචිස්සට්ඨවාකො  
න නුත සජ්ඣායමනිප්පයුතො,  
ඉච්ඡාමි ඛො<sup>2</sup> තං පුනරෙව<sup>3</sup> දච්ඡං  
මිත්තං හි මෙ මාණවාහු පුරුඡා.
- 3366. සුසජධි සබ්බක්ඛං විමලසිමං වණං  
සුඵු සුජාතං බරපත්තසනනිභං,  
තෙතෙව මං උත්තරියාන මාණවො  
විචරිය උගරුං ජස්සෙනන පිලෙයි.
- 3367. තපතති ආභතති විරොචරෙ ච  
සතෙරතා විජුර්චනාලිසෙඛ,  
බාහා මුදු අඤ්ඤනලොමසාදිසා  
විචිත්තවට්ඨඛලිකාස්ස සොභරෙ.
- 3368. අකකස්සටොනා න ච දීසලොමො  
නබස්ස දීසා අපි ලොභිතග්ගා,  
මුදුහි බාහාහි පළිඤ්ඤජනො  
කලොඤ්ඤරුපො රමයං උපට්ඨති.

---

1. අගලිතං - මජ්ඣං.  
2. භො - මජ්ඣං.  
3. පුනරෙව - මජ්ඣං.

3361. ඔහුගේ ඉතා දැකුම්කලු කය මාගේ කයමෙන් මඩ සහිත (කිලුටු) නොවේ. හෙතෙම සුලහිත් කම්පා කරන ලද්දේ වසන්ත කාලයෙහි මනාව පිපි වනයක් මෙන් සුවඳ හමන්නේ ය.

3362. හෙතෙම ඉතා විසිතුරු මන වඩන්නාවූ දැකුම්කලු වෘක්ෂඵලයක් පොළොවෙහි ගසයි. පොළොවෙහි ගසන ලද ඒ ඵලය නැවත ඔහුගේ අතට පැමිණෙයි. පින්වත් පියාණෙනි, එය කිනම් ගසක ඵලයක් ද?

3363. ඔහුගේ දන්තයෝ ද ඉතා දැකුම්කලු වූවාහු සුදු පැහැ ඇත්තාහු මනකොට සෝදන ලද්ද වූ හක් ගෙඩියක් බඳු වූවාහු විවෘත කරනු ලබන්නාහු සිත පහදවත්. (අප මෝ) ඒ තරුණ තෙම ඒ දත්වලින් පලා අනුභව නොකෙළේ වනැයි ඒකාන්තයෙන් හභිමි.

3364. ඔහුගේ වචනය රඵ නොවේ. ගෞත ගසන්නේ නොවෙයි. නැවත කියන්නේ ද ඉතා මෘදුය, සෘජුය, තැන්පත්ය, අවපලය, කුරවිකෙවිල්ලන්ගේ මෙන් ඉතා මිහිරිය. හෘදයබගමය, මගේ සිත එහි ඇලේ ම ය.

3365. විහිදී නොගිය වාක්‍ය ඇත්තේ අප්‍රකට ස්වරයන් යුක්තය. හෙතෙමේ හැදැරීමෙහි ඉතා යෙදුනෙක් නොවේ. ඔහු නැවත දැකීමට මම කැමැත්තෙමි. ඒ මාණවක තෙම පළමු මාගේ මිත්‍රයා විය.

3366. මනා ගැළපීම ඇති සියලු තත්හි විශේෂයෙන් වටවූ විශාල ලෙස මනාව හටගන්නා වූ නෙලුම් කැකුළකට බඳු වූ ඔහුගේ වණයක් වෙයි. ඒ තරුණ තෙමේ මා වසා මැඩ ගෙන ලෑරූ යුග්මය විවෘත කොට කටියෙන් මා පෙළුවේ ය.

3367. ඒ මානවකයාගේ සිරුරෙන් නික්මෙන්නා වූ රශ්මිහු අහස් හි සියඳලි වීදුලි මෙන් දිලියෙත්. ආලෝකවත් වෙත්. බබළත්. ඔහුගේ බාහුව ද අඳුන්වන් ලොම් වැනි ලොම් ඇත්තේ මෘදු වූයේ විසිතුරු වූ ද වට වූ ද ඇඹිලිවලින් යුක්තව බබළ යි.

3368. ඒ මාණවක තෙම කර්තෘ නොවූ ශරීරාවයව ඇත්තේ නොදික් ලොම්වලින් යුක්තය. ඔහුගේ නිය දික් දූයේ නමුත් අග රතු පැහැයෙන් යුතුය. යහපත් ස්වභාව ඇති හෙතෙම මෘදු අත්වලින් මා වැළඳ ගෙන අභිරමණය කරවමින් මට උපස්ථාන කෙළේ ය.

3369. දුමසස්ස තුලපනිභා පහසස්සරා  
සුවණණකමබ්බතලච්චාසුච්ඡව්,  
හස්සා මුදු තෙහි මං සමුප්පිකා  
ඉතො ගතො තෙ මං දහනති තාන.

3370. නහ නුන සො බාරිවිධං අභාසි  
න නුන කට්ඨානි සයං අහඤ්ඤී,  
න නුන සො හනති දුමෙ කුඨාරියා  
න පිසස්ස හස්සෙසු ඛිලානි අසී.

3371. අදෙජා ව ඛො තස්ස වණං අකාසි  
සො මං බුච්චි සුඛිතං මං කරොහි,  
තාහං කරිං තෙන මමාසි සොබාං  
සො මං බුච්චි සුඛිතොසමිති බුහෙම.

3372. අයඤ්ඤා තෙ මාලුචපණණසස්සා  
චිකිණණරූපාව මයා ව තෙන ව,  
කිලනතරූපා උදකෙ රමීකා  
සුනපුනං පණණකුට්ඨං වජාම.

3373. න මජ්ඣ මනාගා පටිහනති තාන  
න අභිභුතං නපි යඤ්ඤිතත්තං,  
න වාපි තෙ මුලඵලානි භුඤ්ඤ  
යාව න පස්සාමී තං බුහමචාරිං.

3374. අඤ්ඤා පජානාසි කුච්චි තාන  
යස්සං දිසායං වසතෙ බුහලචාරි,  
තං මං දිසා පාපය තාන ඛිපං  
මා තෙ අහං අමරිං අස්සමමකි.

3375. විචිත්තපුස්සං හි වනං සුතං මයා  
දිජාහිසුට්ඨං දිජසඛකසෙවිතං,  
තං මං වනං පාපය තාන ඛිපං  
පුරා තෙ පාණං විජහාමී අස්සමෙම.

3376. ඉමසමාහං ජොතිරසෙ වනමසි  
ගන්ධබ්බදෙවච්ඡරසඛකසෙවිතො,  
ඉසීනමාවාසෙ සනන්තනමහි  
තෙනාදිසං අරතිං පාපුණෙථ.



3369. ගසක පුළුන් වැනි සුවපහස් ඇති පැහැ විහිදෙන්නා වූ රන්මුවා කැටපතක් සේ වට වූ ද යහපත් සිවියක් ඇත්තා වූ ද හස්තයෝ ඒ තරුණයාහට ඇත්තා හ. ඒ අත්වලින් මා වැළඳ ගෙන සිය පහස මා සිරුරෙහි පතුරුවා මෙතැනින් ගියේ ය. පියාණෙනි, ඒ ස්පර්ශයෝ මා දවත් (යයි ඉසිසිංග තවුසා කීයේ ය.)

3370. පියාණෙනි, ඒ මාණවක තෙම ඒකාන්තයෙන් ම තවුස් පිරිකර ගෙන නොගියේ වන. තෙමේ කාෂ්ඨයන් නොබින්නේද යයි හඟිමි. හෙතෙම පොරොවෙන් ගස් නො කැපුයේ යයි හඟිමි. ඔහුගේ අත්වල කරගැට නැත.

3371. ඔහුට වලසෙක් වණයක් ඇති තෙළේ ය. ඒ වණය සුව කරන්නට යැයි හෙතෙම මට කීයේ ය. එය මම කෙළෙමි. එයින් මට ද සැපයක් විය. “බ්‍රාහ්මණය, මම සුවපත් කරන ලද්දෙමි” යි හෙතෙම මට ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

3372. (පියාණෙනි,) නුඹ වහන්සේගේ මේ මාලුවා පත්‍රමය ආස්තරණය ද ඔහු උසින් හා මා විසිනුත් උසුරුවන ලද පරිදීමය. ක්ලාන්ත ස්වභාව ඇති වූයෙමි. ජලයෙහි රමණය කොට නැවත නැවතත් පත්සලට වැදුණෙමි.

3373. පියාණෙනි, මට අද මන්ත්‍ර නො වැටහේ. ගිනි පිදීම ද නො වැටහේ. යාග කිරීම ද නො වැටහේ. නුඹ වහන්සේ විසින් ගෙනෙන ලද අල මුල් පලතුරුද ඒ තාපසයා දකිනතුරු නො වූදිමි.

3374. පියාණෙනි, නුඹ ද ඒ තාපසයා වාසය කරන දිසාව දන්නෙහි නම්, පියාණෙනි, ඒ මා ඒ දෙසට වහා පමුණුවනු මැනවි. මම නුඹ වහන්සේගේ ආශ්‍රමයෙහි නො මැරෙමිවා (යි තාපසයා කීවේ ය.)

3375. පියාණෙනි, ඒ ආශ්‍රමය විසිතුරු මල් ඇත්තෙක. පක්ෂීන් උසින් කරන ලද නාද ඇත්තෙක. පක්ෂී සමූහයා විසින් සෙවුනා ලද යි මා උසින් අසන ලදී. පියාණෙනි, නුඹ වහන්සේගේ අසපුවෙහි මා මැරෙන්නට ප්‍රථම ඒ වනයට පමුණුවන සේක්වා’ යි (තාපසයා කීයේ ය.)

3376. හොමාග්නියෙන් බබළන ගාන්ධර්වයන් හා දිවාආජසරා සමූහයා විසින් සෙවුනා ලද ඉතා පුරාණ වූ සෘෂීන්ගේ වාසභූමිය වන මේ අසපුවෙහි කිසිවෙක් මෙබඳු නො ඇල්මකට නො පැමිණියේය.

3377. භවනාභී මිත්තානි අපො න හොනති  
 ඤාතීසු මිත්තෙසු කරොනති පෙමං,  
 අයඤ්ඤා ජලොකා කිංඝ වා නිව්චෙධා  
 යො තෙව ජානාති කුතොමිති ආගතො.
3378. සංවාසෙන හි මිත්තානි සන්ධියන්ති පුනස්සුතං,  
 ඥෙව මිත්තො අසභිනතු අසංවාසෙන ජීරති.
3379. සචෙ තුවං දකඛසි බුභමචාරිං  
 සචෙ තුවං සලලපි<sup>1</sup> බුභමචාරිනා,  
 සමුපනනසංඝං ච මහොදකෙන  
 නපොගුණං ඛිප්පමිමං පහංඝසි.<sup>2</sup>
3380. පුනපි චෙ දකඛසි බුභමචාරිං.  
 පුනපි චෙ සලලපෙ බුභමචාරිනා,  
 සමුපනනසංඝං ච මහොදකෙන  
 උසමාගතං ඛිප්පමිමං පහංඝසි.<sup>3</sup>
3381. භූතානි භෙතානි වරනති තාන  
 විරූපරූපෙන මනුසිසලොකෙ,  
 න තානි සෙවෙඨ නරො සපඤ්ඤා  
 ආසජ්ජ නං නඝ්ඝති බුභමචාරිති,

නලිනිකාජාතකං.

## 2. උමමාදනතීජාතකං

3382. නිචෙසනං කසිස නුදං සුනඤ්ඤා  
 පාකාරෙන පඤ්ඤාමයෙන ගුහනං,  
 කා දිංඝති අඤ්ඤිඛාව දුරෙ  
 චෙභාසයං<sup>4</sup> පඤ්ඤාගෙව අවචී.
3383. ධිතානායං කසිස සුනඤ්ඤා හොති  
 සුඤ්ඤානායං කසිස අපොපි හරියා,  
 අකඛාහි මෙ ඛිප්පමිධෙව පුච්චො  
 අචාවටා යදී වා අඤ්ඤා භතො.
3384. අහං හි ජානාමි ජනිඤ්ඤා එතං  
 මනා ච පෙතා ච අපොපි අසිසා,  
 තචෙව සො පුරිසො භූමිපාල  
 රතතිද්දිවං අප්පමගතො තචඤ්ඤං.

1. සලලපෙ - වී. මජ්ඣං.  
 2. පහිසසි - මජ්ඣං.  
 3. පහිසසති - මජ්ඣං.  
 4. චෙභාසයං - මජ්ඣං, සා,

3377. ලොව සමහරුන්හට මිත්‍රයෝ වෙති. සමහරුන්හට මිත්‍රයෝ නොවෙති. ඔවුන්ගෙන් සමහරු නැයන් කෙරෙහි ද සමහරු මිත්‍රයන් කෙරෙහි ද ප්‍රේම කරති. යම් මේ (ඉසිසිංග) තාපසයෙක් වෙද, හේ කොඳින් ආයෙමිදු සි තමා ගැනත් නො දනී. (එසේ වූ මොහු කුමක් හෙයින් මේ මාගම කෙරෙහි මිත්‍රයාය යන හැඟීමෙන් ඇතුළත් වී දැයි සිතුවේ ය.)

3378. පුත්‍රය, එක්ව වාසය කිරීමෙන් වනාහි මිත්‍රයෝ නැවත නැවත එක්වෙත්. ඒ මිත්‍ර තෙමේ එක් වූ වාසය නොකිරීමෙන් ම විනාශ වේ.

3379. පුත්‍රය, ඉදින් නුඹ ඒ බ්‍රහ්මචාරියා දක්නෙහි නම් බ්‍රහ්මචාරියා සමග සල්ලාප කරන්නෙහි නම් සමාද්ධ වූ ශසායන් මහ දිය පාරකින් ගසාගෙන යන්නාක් මෙන් මේ තපොගුණය වහා ම පැහැර ගන්වන්නෙහි ය.

3380. ඉදින් නුඹ නැවතත් ඒ බ්‍රහ්මචාරියා දක්නෙහි නම් නැවතත් ඒ බ්‍රහ්මචාරියා සමග සල්ලාප කරන්නෙහි නම් සමාද්ධ වූ ශසායන් මහදිය පාරකින් ගසාගෙන යන්නාක් මෙන් මේ ශ්‍රමණ තෙජස වහා පැහැර ගන්වන්නෙහි ය.

3381. පුත්‍රය, මනුෂ්‍ය ලොකයෙහි විරූප ස්වභාවයෙන් (මේ යක්ෂිණී සංඛ්‍යාත) භූතයෝ හැසිරෙත්. නුවණැති මිනිසා ඒ භූතයන් සේවනය නො කරන්නේය. බ්‍රහ්මචාරී තපස තෙම ඒ භූතයාට ළංච නාස්තේයයි (තාපස තෙම පුත්‍රයාට අවවාද කෙළේ යැයි වදළ සේක.)

නලිනිකා ජාතක යි.

2. උමමාදනතී ජාතකය

3382. එම්බා සුනාඤ්ඤ නම් සාරථිය, රතුගඩොළුමුඛා පවුරෙන් ආරක්ෂා කරන ලද මේ ගෙය කාගේ ද? කඳු මුද්‍රනක අහස්හි බබළන ගිනිකඳක් මෙන් ද දුර පිහිටි ගිනිසිලක් මෙන් ද, කවරක් බබළා ද?

3383. සුනාඤ්ඤ, මෝ තොමෝ කවරකුගේ දුවක් ද? කවරකුගේ ලේලියක් ද? කවරකුගේ බිරියක් ද? විචාරන ලද්ද වූ මට වහා ම මෙහි දී ම කියව. මැයට යම් කිසිවකුගේ රැකවරණයක් ඇත්තේ ද? නැතහොත් ස්වාමීපුරුෂයෙක් ඇත්තේ ද යන බව මට කියව (යි රජ තෙම කියේ ය.)

3384. රජතුමනි, මැයගේ මව්පසින් ද පියපසින් ද කිවහැකි තොරතුරු මම දනිමි. පාර්විපාලක රජතුමනි, රෑ දවල් දෙකේහි නුඹ වහන්සේ සඳහා අප්‍රමාද ව ක්‍රියා කරන්නා වූ ඒ පුරුෂ තෙම නුඹ වහන්සේගේ ම සේවකයෙකි.

3385. ඉදොධා ව ඵීතො ව සුවධසී<sup>1</sup>තො ව  
අමචේවා ව තෙ අඤ්ඤතරො ජනීඤ,  
තසෙසසා<sup>2</sup> හරියා අභිපාරකසී  
උමොදනති<sup>3</sup> නාමධෙයොන රාජ.
3386. අමෙහා අමෙහා නාමමීදං ඉමිසසා  
මත්තා ව පෙත්තා ව කතං සුසාධු,  
තථා හි<sup>4</sup> මඤාං අවලොකයන්ති  
උමච්ඡන්තං උමච්ඡන්ති අකාසි.
3387. යා පුණ්ණමාසෙ මීගමඤ්ඤලොචනා  
උපාවිසී පුණ්ණරීකත්තවධගී,  
දොච පුණ්ණමාසො තදහු අමඤ්ඤං  
දිසවාන පාරාවතරත්තවාසිනිං.
3388. අළාරපමෙහති සුහෙති වගගුහි  
පලොභයනති මං යද උදිකකති,  
විජමහමානා හරතෙව මෙ මනො  
ජාතා වනෙ කිමපුරිසීව පබ්බතෙ.
3389. තද හි බ්‍රහ්මි සාමා ආමුත්තමභිකුණ්ඩලා,  
එකච්චවසනා නාරි මීගී හන්තාවුදිකකති.
3390. කදසසු මං තමෙනවා සුලොමා  
බාහා මුදු වඤ්ඤසාරලිත්තා,  
වච්චධගුලී සන්තතධීරකුත්තියා  
නාරි උපඤ්ඤසසති සීසතො සුභා.
3391. කදසසු මං කඤ්ඤනජාලුරච්ඡද  
ධීතා තිරිච්චසස විලාකමජ්ඣා,  
මුදුහි බාහාහි පළිසසජ්ඣසති  
බ්‍රහ්මාවනෙ ජාතදුමංව මාලුවා.
3392. කදසසු ලාබාරසරත්තසුවච්චි  
බිඤ්ඤානී පුණ්ණරීකත්තවධගී,  
මුඛං මුඛෙන උපනාමධිසසති  
සොමඤ්ඤාව සොමඤ්ඤසස සුරාය ථාලං.

1. සුවධී - මජ්ඣං.  
2. තසෙසව - මජ්ඣං. සා.  
3. උමොදනතිහි - මජ්ඣං.  
උමොදනතිහි - සා.  
4. තදහි - මජ්ඣං.

3385. ජනාධිපතිතුමනි, සමීපතීන් සමෘද්ධ වූ වස්ත්‍රාලංකාරාදී-  
යෙන් පිරුණා වූ ආඨාස වූ එක්තරා අමාත්‍යයෙක් නුඹ වහන්සේට  
ඇත. රජතුමනි, උමමාදනකී යන නාමයක් ඇති මෝ තොමෝ  
අභිපාරක නම් වූ ඔහුගේ භාය්‍යාව ය.

3386. පින්වත, පින්වත, මැයගේනම මවපියන් විසින් මනා  
කොට තබන ලද්දකි. ඒ එසේ ම ය. මා දෙස බලන්නී වූ  
උමමාදනකී තොමෝ මා උමතුචකු කළා ය.

3387. පූර්ණ වන්ද්‍රයාගෙන් යුත් රාත්‍රියෙහි මුව දෙනක මෙන්  
මද බැඳුම් ඇත්තා වූ රත්පියුමකට බඳු සිවියක් ඇති යම්  
තැනැත්තියක් තොමෝ (කවුළුව සමීපයෙහි) හුන්නී ද, පරවියන්ගේ  
පා වැනි වර්ණ ඇති වස්ත්‍ර හැඳී ඇය දැක එදවස්හි වන්ද්‍රයෝ  
දෙදෙනෙක් වූහ යි සිතුවෙමි.

3388. යම් දිනෙක ඕ තොමෝ මා පොළඹවමින් යහපත්  
වූ ද විශාල වූ ද ඇස්වලින් මා දෙස බැඳූ ද, එවිට කම්පාවට  
පත් ඕ තොමෝ වනයෙහි වූ පර්වතයෙක්හි උපන් කිඳුරු දෙනක  
මෙන් මාගේ සිත පැහැර ගත්තා ම ය.

3389. එකල්හි මහත් වූ රන් මෙන් ශ්‍යාමවර්ණ වූ පලදන  
ලද මිණිකොඩොල් ඇති එක් වස්ත්‍රයක් හැන්ද වූ ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ  
භ්‍රාන්ත වූ මුව දෙනක මෙන් මා දෙස බැඳුවා ය.

3390. තඹවන් නිය ඇති යහපත් ලොම් ඇති මොළොක් වූ  
අත්වලින් යුත් සඳුන්කල්ක ගල්වන ලද වට ඇඹිලි ඇත්තා වූ  
යහපත් වූ ඒ ස්ත්‍රී තොමෝ කවද නම් හිස පටන් යහපත් ලෙස  
ස්පර්ශ කිරීමෙන් දඤ්ච ක්‍රියා කොට මා තුටු කරන්නීද යි  
(කියමින් රජ තෙම වැලැපුණේ ය.)

3391. කවර කලෙක්හි රන්මය උර වැස්මෙන් අලංකාර  
වූ කෘශ වූ මධ්‍යප්‍රදේශ ඇති කිරිටි නම් සිටුහුගේ දියණි තොමෝ  
විශාලවනනයෙහි හටගත් වෘක්ෂයක් මාලුවා වැලක් (වැළඳ  
ගන්නාක්) මෙන් මා වැළඳ ගන්නී ද.

3392. කවර කලෙක්හි ලාඤ්ඤාරස පොවන ලද්දක් සේ මනා  
සිව් ඇත්තා වූ දියබුබුළු මෙන් වට වූ පයෝධර ඇත්තා වූ රන්  
තෙළුම් බඳු පැහැති ශරීරවර්ණ ඇති ඕ තොමෝ රා සොඬකු-  
හට අත් රා සොඬකු සුරා තැටියක් එළවන්නා සේ මුඛයෙන්  
මුඛයට ළං වන්නී ද—

- 3393. යදදදසං නං නිට්ඨංගාතිං සඤ්ඤගතනං මනොරමං,  
තතො සකස්ස චිත්තස්ස නාවබොධාමි කඤ්ඤිතං.
- 3394. උම්මාදනනිමහං දිට්ඨො ආමුත්තමණිඤ්ඤාලං,  
න සුපාමි දිවාරතනිං සහස්සංච පරාජිතො.
- 3395. සතෙකො ච මෙ චිරං දජ්ජා සො ච ලබ්භෙතථ මෙ චිරො,  
එකරතනං දිරතනං චා භවෙය්‍යං අභිපාරකො  
උම්මාදනාත්‍යා රමීකාන සිඨිරාජා තතො සියං.
- 3396. භුතානි මෙ භුතපතී නමස්සනො  
ආගඤ්ඤ යතෙකො ඉදමෙචමබ්බුට්ඨි,<sup>1</sup>  
රඤ්ඤා මනො උම්මදනාත්‍යා නිච්ඨො  
දදමි තෙ තං පරිචාරයස්සු.
- 3397. පුඤ්ඤා චිධංසෙ<sup>2</sup> අමරො න චලිති  
ජනො ච මෙ පාපමිදනාති ජඤ්ඤා,  
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො විසාතො  
දකා පියං උම්මදනනිං අදිට්ඨො.
- 3398. ජනිඤ්ඤ නාඤ්ඤත්‍ර නයා මයා චා  
සඤ්ඤාපි කමමස්ස කතස්ස ජඤ්ඤා,  
යනොන මයා උම්මදනනී පදිත්තා  
භුසෙති රාජා චනථං සජාහී.
- 3399. යො පාපකං කමමකරං මනුෂ්‍යස්සා  
සො මඤ්ඤති මාධිදං මඤ්ඤංසු අඤ්ඤා,  
පස්සනනි භුතානි කරොන්තමෙනං  
යුත්තා ච යෙ භොනනී නරා පඨබ්බා.
- 3400. අඤ්ඤා නු තෙ කොචි නරො පඨබ්බා  
සද්දහෙය්‍ය<sup>3</sup> ලොකස්මිං න මෙ පියානි,  
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො විසාතො  
දකා පියං උම්මදනනිං අදිට්ඨො.
- 3401. අද්ධා පියා මයහ ජනිඤ්ඤ එසා  
න සා මම අපජියා භුමිපාල,  
ගවෙජච කිං උම්මදනනීං භදනොන  
සීභොච සෙලස්ස ගුහං උපෙහී.

---

1. ඉදමෙතදබ්බුට්ඨි - චි, මජ්ඣං, ස්‍යා.  
2. පුඤ්ඤා චිධංසෙ - මජ්ඣං.  
පුඤ්ඤා ච. ධංසෙ - ස්‍යා.  
3. සඤ්ඤා - චි, මජ්ඣං.

3393. යම් දිනෙක සිත්කපු වූ සියලු ශරීරාවයව ඇතිවැ සිටුනා ඇය දැක්කෙමි ද, එද පටන් සිය සිත පිළිබඳ කිසිවක් මම නො දනමි.

3394. පළඳනා ලද මිණිකොඩොල් ඇති උමමාදනකී නම් නැතැත්තිය මම දුටුවෙමි. ඒ මොහොතේ සිට මම දහසකින් පැරදුනකු සේ රැ දවල් නිඳි නො ලබමි.

3395. ඉදින් ශක්‍ර තෙමේ මට වරයක් දෙන්නේ නම් මම ඒ වරය ලබමි. (කිනම් වරයක් ද යත් :) එක් රැයක් හෝ දෙරැයක් මම අභිපාරක වන්නෙවො. එසේ අභිපාරක වී උමමාදනකීය සමග අභිරමණය කොට ඉන්පසු සිවිරජ වෙමිවා (යන මේ වරය යි.)

3396. මහරජ, බිලියම් පිණිස භූතයන් වදින්නා වූ මට යක්ෂයෙක් අඳුන් රජුගේ සිත උමමාදනකී ය කෙරෙහි පිහිටියේ ය යන මෙය මෙසේ කීවේ ය. ඔබට ඒ උමමාදනකී ය දෙමි. ඇය පරි-වාරිකාව කර ගනුව (යි ඇමති තෙම කීවේ ය.)

3397. යහළු අභිපාරකය, එසේවිනම් මම පිනෙන් පිරිහෙමි. ඇය සමග කෙලෙස් සසගින් වියු පමණින් අමරණීය ද නො වෙමි. මහජනයා ද මාගේ මේ ලාමක කමැයි දන ගන්නේ ය. ප්‍රිය වූ උමමාදනකීය නොදැක්මෙන් තොපගේ සිතට ද මහත් දුකෙක් ඇති වන්නේ ය.

3398. මහරජ, නුඹ වහන්සේත් මාත් හැර සියලු ප්‍රජාව ම නුඹ වහන්සේට උමමාදනකී ය දෙන ලද්දී ය යන කරුණ නොදන්නේ ය. එහෙයින් රජ තෙමේ (ඇය සමග සිත් අලවා වෙසෙමින්) මනඳෙළ සපුරා ගනිවා. ඉන්පසු නුඹ වහන්සේ නොරුස්නාහු නම්, ඇය මාහට ම දෙනු මැනවි.

3399. (අභිපාරකය,) පවිකම් කරන යම් මිනිසෙක් වේ නම්, “මා කරන පවිකම අන්‍යයෝ නො දන ගනිත්වා” යි හෙ තෙමේ සිතයි. එහෙත් ලොකයෙහි (බුදු - පසේ බුදු) ඇ ඉදුබල ඇති මනුෂ්‍යයෝත් භූතයෝත් ඒ පාපකර්ම කරන්නහු දකිත්.

3400. (අභිපාරකය,) ලෝකයෙහි කිසියම් මිනිසෙක් මට උමමදනකී ය ප්‍රිය නැතැ යි යන තොපගේ අදහස අදහන්නේ ද? ප්‍රිය වූ උමමදනකී ය දීමෙන් පසු නො දක්නාවිට නුඹගේ සිතට මහත් දුකෙක් වන්නේ ය.

3401. ප්‍රජාධිපති මහරජතුමනි, මෝ නොමෝ ඒකාන්තයෙන් ම මට ප්‍රිය ය. පාර්විපාලය, ඕ නොමෝ මට අප්‍රිය නො වන්නී ය. පින්වතුන් වහන්ස, කාමපරිලාභයෙන් යුතු සිංහයකු සිංහ පොතිකාවක වාසය කරන ගුහාවට යන්නා සේ නුඹ වහන්සේ උමමදනකීය වෙත යෙත්වා.

3402. න පිළිතා අත්තදුකෙඛන ධීරා  
 සුඛජඵලං කමමිං පරිච්චජනති,  
 සමෙමොභිතාවාපි සුඛෙන මනනා  
 න පාපකමමිඤ්ඤි සමාවරහති.
3403. තුවඤ්ඤී මාතා ච පිතා ච මයාං  
 භතතා පතී පොසකො දෙවතා ච,  
 දුසො අභං තුඤ්ඤ සපුත්තදුරො  
 යථා සුඛං සිඛිඛ කරොභී කාමං.
3404. යො ඉසසරොමභීති කරොති පාපං  
 කකා ච යො නුත්තපතෙ<sup>1</sup> පරෙසං,  
 න තෙන යො ජීවති දීසමායුං  
 දෙවාපි පාපෙන සමෙකඛරෙ නං.
3405. අඤ්ඤාතකං සාමිකෙභී පදිනනං  
 ධමමෙ ධීතා යෙ පට්ච්ඡතති දනං,  
 පට්ච්ඡකා දයකා වාපි තස්ස  
 සුඛජඵලංඤ්ඤිව කරොතති කමමිං.
3406. අඤ්ඤා නු තෙ කොචී නරො පඨබ්බා  
 සද්දභෙය්‍ය<sup>2</sup> ලොකසමීං න මෙ පියාති,  
 භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො වීඝාතො  
 දකා පියං උමමදනතීං අදිට්ඨා.<sup>3</sup>
3407. අද්ධා පියා මඤ්ඤ ජනිඤ්ඤ ඵසා  
 න සා මම<sup>4</sup> අපජියා භුමිපාල,  
 යතෙන මයා උමමදනතී පදිනනා  
 භුසෙභි රාජා වනථං සජාභි.
3408. යො අත්තදුකෙඛන පරස්ස දුකඛං  
 සුඛෙන වා අත්තසුඛං දහාති,  
 යථෙට්ඨිදං මඤ්ඤ තථා පරෙසං  
 යො ඵචං ජානාති සවෙදී ධමමං.
3409. අඤ්ඤා නු තෙ කොචී නරො පඨබ්බා  
 සද්දභෙය්‍ය ලොකසමීං න මෙ පියාති,  
 භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො වීඝාතො  
 දකා පියං උමමදනතීං අදිට්ඨා.

1. නුත්තපතෙ - මජ්ඣං.  
 2. සඨෙය්‍ය - චී. මජ්ඣං.  
 3. දිට්ඨා - මජ්ඣං.  
 4. මම - චී. මජ්ඣං.



3402. ආත්ම දුඛයෙන් පෙළන ලද පණ්ඩිතයෝ සුව විපාක ඇති කර්ම නො හරිත්. එසේ ම සුවයෙන් මත් ව මුළා වූවාහු පාප කර්ම ද නො කරත්.

3403. සිව් රජතුමනි, නුඹ වහන්සේ වනාහි මාගේ මව ද පියා ද ස්වාමියා ද පොෂණය කරන්නා ද දෙවතාවා ද වන්නාහු ය. අඹු දරුවන් සහිත වූ මම වනාහි නුඹ වහන්සේගේ දසයෙක්මි, නුඹ වහන්සේ සිය කැමැත්තක් සුවසේ කරන සේක් වා.

3404. යමෙක් මම අධිපති වෙමැ යි පවිකම් කෙරේ ද, පව කොට අනුන්ගේ අපවාදයට බිය නොවේ ද, හෙ තෙම ඒ කර්මයෙන් දිගු කලක් ජීවත් නො වේ. දෙවියෝ ද ඔහු ලාමක වශයෙන් සලකත්.

3405. මහරජ, අන්සතු වූ ඒ ස්වාමීන් විසින් දෙන ලද්ද වූ දනයක් ධර්මයෙහි පිහිටියා වූ යම් කෙනෙක් පිළිගනිද් ද, එහි දයකයෝත් ප්‍රතිග්‍රාහකයෝත් සැප විපාක ඇත්තා වූ ම කර්මයක් කරත්.

3406. අභිපාරකය, මේ ලොකයෙහි කිසියම් මිනිසෙක් “මට උමමාදනී ප්‍රිය නැතැ” යි යන තොපගේ අදහස අදහන්නේ ද? ප්‍රිය වූ උමමාදනකිය දීමෙන් පසු නො දක්නාවිට නුඹගේ සිතට මහත් දුකෙක් වන්නේ ය.

3407. ප්‍රජාධිපති මහරජතුමනි, මෝ තොමෝ ඒකාන්තයෙන්ම මට ප්‍රිය ය. පෘථිවිපාලය, ඕ තොමෝ මට අප්‍රිය නො වන්නී ය. පින්වතුන් වහන්ස, කාම පරිලාභයෙන් යුත් සිංහයකු සිංහ පොති-කාවක වාසය කරන ගුහාවට යන්නා සේ නුඹ වහන්සේ උමමාදනකිය වෙත යෙත් වා.

3408. යමෙක් තමහට වූ දුකින් අනුන්ගේ දුකක් හෝ අනුන්ගේ සුවයෙන් තමහට සුවයක් හෝ පිහිටුවා ද මෙය මට යම්සේ වේ ද අනුන්ටත් එසේ ම යයි දනී ද, හෙ ධර්මය දන්නෙකි.

3409. අභිපාරකය, මේ ලොකයෙහි කිසියම් මිනිසෙක් “මට උමමාදනකිය ප්‍රිය නැතැ” යි යන තොපගේ අදහස අදහන්නේ ද? ප්‍රිය වූ උමමාදනකිය දීමෙන් පසු නො දක්නාවිට නුඹගේ සිතට මහත් දුකෙක් වන්නේ ය.

3410. ජනිඤ ජානාසි පියා මමෙසා  
න සා මම අපජියා භූමිපාල,  
පියෙන තෙ දමුම් පියං ජනිඤ  
පියදයිතො දෙව පියං ලභතභී.
3411. සො නුතාභං වධිංසාමි අකතානං කාමභෙතුකං,  
නභි ධමමං අධමමන අභං වධිතුමුසසභෙ.
3412. සචෙ තුවං මඤ්ඤ සතීං ජනිඤ  
න කාමයාසි නරචීරපෙට්ඨ,  
වජාමි නං සබ්බජනස්ස සිඛ්ඛ  
මයා පමුක්ඛං තතො අවභයෙසි නං.
3413. අදුසියං චෙ අභිපාරක ඤං  
වජාසි කතෙත අභිතාය ත්‍යස්ස,  
මනා<sup>1</sup> ච තෙ උපවාදෙපි අස්ස  
න ව.පි ත්‍යස්ස නගරමභි පකෙඛා.
3414. අභං සභිස්සං උපවාදමෙතං  
නිඤං පසංසං ගරභඤ්ඤ සබ්බං,  
මමෙතවාගච්ඡතු භූමිපාල  
යථා සුඛං සිඛ්ඛ<sup>2</sup> කරොභී කාමං.
3415. යො තෙව නිඤං න පුනප්පසංසං<sup>3</sup>  
ආදීයති ගරභං නොපි පුජං,  
සිරි ච ලකඛි ච අපෙති තමො  
ආපො සුචුට්ඨිව යථා ඵලමො.
3416. යං කිඤ්චි දුක්ඛං ච සුඛඤ්ඤ ඵතො  
ධමමානිසාරඤ්ඤ මනොචිසාතං,  
උරසා අභං පච්චිස්සාමි සබ්බං  
පයචී යථා ථාවරානං තසානං.
3417. ධමමානිසාරඤ්ඤ මනොචිසාතං  
දුක්ඛං ච නිච්ඡමි අභං පරෙසං,  
ඵකොපිමං තාරධියසාමි භාරං  
ධමමෙ ධීතො කඤ්චි අභාපයනොතා.

1. සබ්බා - ඊ.  
2. සිරි - මජ්ඣ.  
3. න පනපසංසං - මජ්ඣ.

3410. ප්‍රජාධිපති මහරජතුමනි, මෝ තොමෝ එකාන්තයෙන් ම මට ප්‍රිය යයි දන්තෙහි ය. පාරිච්චාලය, ඕ තොමෝ මට අප්‍රිය නො වන්නී ය. ජනාධිපති රජතුමනි, මට ප්‍රිය වුවකින් ඔබට ප්‍රිය වුවක් දෙමි. දේවයන් වහන්ස, ප්‍රිය දේ දෙන්තෝ ප්‍රිය දේ ලබනි.

3411. ඒකාන්තයෙන් ඒ මම කාම හේතුක වූ අයුත්තක් කොට තමන්ට භීංසා නො කරන්නෙමි. මම වනාහී අධර්මයෙන් ධර්මය නසන්නට උත්සාහ නො කරමි.

3412. ජනාධිපති වූ නරශ්‍රේෂ්ඨය, ඉදින් නුඹ වහන්සේ මාගේ ඒ බිරිඳ නො කැමැත්තාහු නම්, සිව් රජතුමනි, මම ඇය හැම දෙනාට ම සාධාරණ වන ලෙස හැර දමමි. ඉන්පසු මා විසින් හැර දමන ලද ඇය කැඳවා ගනු මැනවි.

3413. හිතකාරී වූ අභීපාරකය, නුඹ දුෂ්‍ය නොකටයුතු වූ ඇය හැර දමන්නෙහි නම්, එය තොපට අහිත පිණිස වන්නේ ය. තොපට මහත් වූ අපවාදයෙක් ද වන්නේ ය. නගරයෙහි ද ජනයා තොපට පක්ෂ නො වන්නේ ය.

3414. සිව් මහරජතුමනි, මේ දෝෂය ද, නින්දව ද, ප්‍රශංසාව ද, ගර්භාව ද යන සියල්ල ම මම ඉවසන්නෙමි. භූමිපාලය, මේ සියල්ල මා කරා ඒවා. නුඹ වහන්සේගේ කැමැත්තක් සුවසේ කරනු මැනවි.

3415. යමෙක් නින්දව නොපිළිගනී ද යළි ප්‍රශංසාවත් නොපිළිගනී ද ගැරහීම නොපිළිගනී ද පුජාවත් නොපිළිගනී ද, ඔහු කෙරෙන් ඵෙශ්වයඹී සංඛ්‍යාත ශ්‍රියත් ප්‍රඥා සංඛ්‍යාත ලක්ෂ්මියත් ගොඩබිමින් ලිස්සා යන වර්ෂා ජලයක් මෙන් පහව යේ.

3416. මෙපමණකින් යමකිසි දුකක් හෝ සැපයක් හෝ ධර්මය ඉක්ම යාමක් හෝ චිත්තසන්තාපයක් හෝ සිදු වන්නේ නම් රහතුන්ගේ ද පුහුදුන්ගේ ද සියල්ල පිළිගන්නා මහපොළොව ලෙන් මම ඒ සියල්ල පිළිගනිමි.

3417. මම අනුන්ගේ ධර්මය ඉක්මවා යෑමද චිත්තසන්තාපය ද කායික දුක ද නො කැමැත්තෙමි. මම ධර්මයෙහි පිහිටියෙමි කිසිවකු නො පිරිහෙළන්නේ හුදෙකලා ව මේ දූඛතාරය එතෙර කරන්නෙමි (ධී රජ තෙම කීවේ ය.)

- 3418. සග්ගපගං පුඤ්ඤකමං ජනිඤ  
මා මෙ තුවං අන්තරායං අකාසි,  
දදම් තෙ උච්චදන්තිං පසනෙතා  
රාජාව යඤ්ඤං<sup>1</sup> ධනං බ්‍රාහ්මණානං.
- 3419. අඤ්ඤා තුවං කතෙත භිතොසි මඤ්ඤං  
සධා මම උච්චදන්තිං තුවඤ්ඤා,  
නිඤ්ඤායු දෙවා පිතරො ච සබ්බෙ  
පාපඤ්ඤා පයසං අභිසම්පරායං.
- 3420. නභෙනං ධම්මං සිද්ධිරාජ වජ්ජුං  
සනෙගමා ජාතපද ච සබ්බෙ,  
යතෙත මයා උච්චදන්තිං පදිඤ්ඤා  
භුසෙහි රාජා වනථං සජාහි.
- 3421. අඤ්ඤා තුවං කතෙත භිතොසි මඤ්ඤං  
සධා මම උච්චදන්තිං තුවඤ්ඤා,  
සතඤ්ඤා ධම්මානි සුකිත්තීතානි  
සමුද්දවෙලාව දුරව්වයානි.
- 3422. ආහුනෙතෙය්‍යා මෙසි භිතානුකම්පී  
ධාතා විධාතා චසි කාමපාලො,  
තසි හුතා දෙව මහජථලා හි  
කාමෙන මෙ උච්චදන්තිං පට්ඨිජ්.
- 3423. අඤ්ඤා හි සබ්බං අභිපාරක ඤං  
ධම්මං අචාරී මම කතතුපුත,  
අඤ්ඤා නු තෙ කො ඉධ යොජ්ඣකතා  
දිපදෙ නරො අරුණෙ ජීවලොකෙ.
- 3424. තුවං නු සෙට්ඨො ඤම්මනුතරොසි  
ඤං ධම්මගුණො ධම්මදීඪු සුමෙධො,  
යො ධම්මගුණො විරමෙව ජීව  
ධම්මඤ්ඤා මෙ දෙසය ධම්මපාල.
- 3325. තදිඤ්ඤා අභිපාරක සුමොහි වචනං මම,  
ධම්මනෙත දෙසයිඤ්ඤාමි සතං ආසෙවිතං අහං.

1. යඤ්ඤා - ම. ජ. සං.

3418. ජනාධිපතිතුමනි, නුඹ වහන්සේ මාගේ ස්වර්ගගාමී වූ පින්කමට අනතුරක් නො කළහු ය. මම නුඹ වහන්සේහට පහන් සිතැත්තෙමි. රජ කෙනකුත් බවුණනට යාග සඳහා දෙන ධනයක් මෙන් උමමදනකීය දෙමි (යි ඇමති තෙම කීවේ ය.)

3419. වැඩ කැමති ඇමතියාණෙනි, නුඹ ඒකාන්තයෙන් ම මට වැඩ කැමැත්තෙහි ය. උමමදනකී ද, නුඹ ද, මාගේ යහළුවෝ ය. දෙවියෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද සියලු රට වැස්සෝ ද යන සියල්ලෝම නිසැ කරන්නාහ. පරලෙවිහි විපාක දෙන්නා වූ පාපයක් ද දකිමි.

3420. සිව් රජතුමනි, නියමිගම් වැස්සන් සහිත සියලු දනවූ වැසියෝ ම මා විසින් නුඹ වහන්සේහට උමමදනකී දෙන ලද්දී ය යන මෙය අධර්මයකැ යි නො කියන්නෝ ය. එබැවින් රජ තෙම ඒ කාමතෘෂ්ණාව දියුණු කෙරේවා (නොරුස්නාහු නම් මාහට ම) දෙනු මැනවි. (ඇමති තෙම කීවේ ය.)

3421. වැඩ කැමති ඇමතියාණෙනි, නුඹ ඒකාන්තයෙන් ම මට වැඩ කැමැත්තෙහි ය. උමමදනකී ද නුඹ ද මාගේ යහළු වෝ ය. මනා කොට ප්‍රකාශ කරන ලද්ද වූ සත් පුරුෂ ධර්මයෝ මුහුදු වෙරළ මෙන් නො ඉක්මවාලිය හැක්කෝ වෙති.

3422. දේවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ වනාහි මාගේ පිදිය යුත්තාද වන්නාහු ය. හිතානුකම්පා ඇත්තා ද වන්නාහු ය. විධාන කරන්නා ද කැමති දැ පාලනය කරන්නා ද වන්නාහු ය. එහෙයින් නුඹ වහන්සේ කෙරෙහි පුදන ලද්දී මහත් ඵල වන්නී ය. මාගේ කැමැත්තෙන් උමමදනකීය පිළිගනු මැනැවැ යි (ඇමති තෙම කීවේ ය.)

3423. කත්තු නමැත්තහුගේ පුත්‍ර වූ අභිපාරකය, නුඹ එකැතින් ම මට හිතකර වූ හැම දහමෙක්හි ම හැසුරුණෙහි ය. (හෙට) අරුණ නැගි කල්හි මේ මිනිස් ලොව දෙපා ඇත්තා වූ අන් කවර නම් රජෙක් නුඹට යහපතක් කරන්නේ දැ යි (ඔහු නිහඬ කිරීම පිණිස රජ තෙමේ ඇසී ය.)

3424. මහරජතුමනි, නුඹ වහන්සේ ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නාහු ය. උතුම් වන්නාහු ය. නුඹ වහන්සේ ධර්මය රක්තහු ය. ධර්මය දන්නහු ය. මනා නුවණැත්තහු ය. ධර්මය රක්තා වූ ඒ නුඹ වහන්සේ බොහෝ කලක් ජීවත්වන සේක් වා. ධර්මය රක්තා වූ දේවයන් වහන්ස, මට ධර්මය ද දෙසන සේක් වා.

3425. අභිපාරකය, එසේ නම් මාගේ වචනය අසව, මම බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන් විසින් සෙවුනා ලද ධර්මය නොපට දෙසන්නෙමි.

- 3426. සාධු ධම්මරුචී රාජා සාධු පඤ්ඤාණවා නරො,  
සාධු මිත්තානමද්දුඛොතා පාපසසාකරණං සුඛං.
- 3427. අකොකාධනසස විජිතෙ ධීතධම්මසස රාජිනො,  
සුඛං මනුසසා ආසෙඨ සීතච්ඡායාය සඛිකරෙ.
- 3428. න වාහමෙතං අභිරොවයාමි  
කමමං අසමෙකඛ කතං අසාධු,  
යෙවාපි කුකුත සයං කරොනති  
උපමා ඉමා මයහ තුවං සුභොති.
- 3429. ගවඤ්ඤා තරමානානං ජිමහං ගච්ඡති පුඛගවො,  
සඛො තා ජිමහං ගච්ඡති නෙතෙත ජිමහං ගතෙ සති.
- 3430. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසම්මතො,  
සො වෙ අධම්මං වරති පගෙව ඉතරා පජා  
සඛං රට්ඨං දුඛං සෙති රාජා වෙ හොති අධම්මකො.
- 3431. ගවඤ්ඤා තරමානානං උජුං ගච්ඡති පුඛගවො,  
සඛො තා උජුං ගච්ඡති නෙතෙත උජුගතෙ සති.
- 3432. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසම්මතො,  
සො වෙපි ධම්මං වරති පගෙව ඉතරා පජා  
සඛං රට්ඨං සුඛං සෙති රාජා වෙ හොති ධම්මකො.
- 3433. න වාපහං අධම්මෙන අමරණමභිපජ්ජයෙ,  
ඉමං වා පඨවිං සඛං විජෙතුං අභිපාරක.
- 3434. යං හි කිඤ්චි මනුසෙසසු රතනං ඉධ විජ්ජති,  
ගාවො දුසො භිරඤ්ඤාඤ්ඤා චජ්ජියං හරිව්ඤ්ජනං.
- 3435. අසසිජ්ජියො ච රතනං මණිකඤ්ඤා  
යඤ්චාපි මෙ චඤ්ජුරියාභිපාලයනති,  
න තසස හෙතු විසමං චරෙය්‍ය  
මජ්ජෙකි සිචීනං උසභොසමී ජාතො.

3426. දහම් කැමති වන්නා වූ රජ තෙම යහපත් වේ. නුවණැති මිනිස් තෙම යහපත් වේ. මිතුරන්ට දෝහ නො කරන්නා යහපත් වේ. පාපයා ගේ නො කිරීම සුවයට කරුණු වේ.

3427. නොකිපෙනසුලු වූ ධර්මයෙහි පිහිටි රජුගේ නුවර මනුෂ්‍යයෝ දුපුතුන් නැමිතුරන්ගේ සිහිල් සෙවණැති, නොදූහැමි බිලියම් ආදියෙන් පිඩිත නොවූ සිය ගේදෙර ඇත්තාහු සුවසේ වෙසෙත්.

3428. අපරික්‍ෂාවෙන් කරන ලද මේ කර්මය ද මම කැමති නො වෙමි. යම් කෙනෙක් (තුමු) සොයා දෑන කටයුතු කෙරෙත් නම් එය කැමැත්තෙමි, මාගේ මේ උපමාවන් නුඹ අසව.

3429. ඉදින් යන්නා වූ ගවයන් අතුරෙන් පෙරටුව යන ගව තෙම වක් වැ යේ නම්, පෙරටුව යන්නා වක් ව ගිය කල්හි ඒ මුළු ගව රැළ ම වක්ව යෙද්ද.

3430. එසේ ම මිනිසුන් අතුරෙහි යම් මිනිසෙක් ශ්‍රේෂ්ඨය යි සම්මත ද ඉදින් හෙ තෙම අධර්මයෙහි හැසිරේ ද එවිට සෙසු ප්‍රජාව ගැන කවර කලා ද? ඉදින් රජ තෙමේ නොදූහැමි නම් මුළු රට ම දුකසේ වෙසෙයි.

3431. ඉදින් යන්නා වූ ගවයන් අතුරෙන් පෙරටුව යන ගව තෙම සෘජු ව යේ නම් පෙරටුව යන්නා සෘජුව ගිය කල්හි ඒ මුළු ගව රැළ ම සෘජු ව යෙද්ද.

3432. එසේ ම මිනිසුන් අතුරෙහි යම් මිනිසෙක් ශ්‍රේෂ්ඨය යි සම්මත ද ඉදින් හෙ ධර්මයෙහි හැසිරේ ද එවිට සෙසු ප්‍රජාව ගැන කවර කලා ද? ඉදින් රජ තෙමේ දූහැමි නම් මුළු රට ම සුවසේ වෙසෙයි.

3433. අභිපාරකය, මම ද නොදූහැමින් දෙවඬය නො පතන්-නෙමි. මේ මුළු පොළොව හෝ දිනන්නට නො කැමැත්තෙමි.

3434. මෙලොව මිනිසුන් කෙරෙහි ගව - දූසි - අමුරන් - වස්ත්‍ර රත් සඳුන් යන යම්කිසි රත්න ජාතියක් විදාහමාන වේ ද,

3435. අශ්වයෝ ද, ස්ත්‍රීහු ද, සජ්තවිධ මාණිකාරත්න ද මහ ඇඟි භාණ්ඩ ද යන යමකුත් මේ වන්දු සුයඹයෝ එළිය කරමින් රකිත් ද, ඒ සක්විති රජය හෙතුකොට ගෙන ද විෂම ව නො හැසිරෙමි. යම් හෙයකින් මම සිව් රජුන් අතර ශ්‍රේෂ්ඨ ව උපන්-නෙමි ද, එහෙයිනි.

- 3436. නොනා පිනා උග්ගතො රට්ඨපාලො  
ධමමං සිවීනං අපවායමානො,  
සො ධමමමොවානුච්චිනතයනොනා  
තසමා සතෙ විතතවසෙ න වතෙත.
  
- 3437. අඤ්ඤා කුචං මහාරාජ නිචමං අබ්බාසනං සිවං,  
කරිසසසි වීරං රජජං පඤ්ඤා හි තච තාදිසි.
  
- 3438. එතං තෙ අනුමොදුමී යං ධමමං නප්පමජ්ජසි,  
ධමමං පමජ්ජ ඛන්තියො ධානා වචති ඉසසරො.
  
- 3439. ධමමං චර මහාරාජ මාතාපිතුසු ඛන්තිය,  
ඉධ ධමමං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
  
- 3440. ධමමං චර මහාරාජ පුතතදුරෙසු ඛන්තිය,  
ඉධ ධමමං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
  
- 3441. ධමමං චර මහාරාජ මිත්තාමචෙවසු ඛන්තිය,  
ඉධ ධමමං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
  
- 3442. ධමමං චර මහාරාජ වාහනෙසු බලෙසු ච,  
ඉධ ධමමං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
  
- 3443. ධමමං චර මහාරාජ ගාමෙසු නිගමෙසු ච,  
ඉධ ධමමං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
  
- 3444. ධමමං චර මහාරාජ රට්ඨෙසු ජනපරෙසු ච,  
ඉධ ධමමං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
  
- 3445. ධමමං චර මහාරාජ සමණ්ට්ඨාහමණෙසු ච,  
ඉධ ධමමං චරිකාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.



3436. මම වනාහි නායකයෙක් ද, පියෙක් ද, ප්‍රසිද්ධ කෙනෙක් ද රට පාලනය කරන්නෙක් ද, සිව් රජුන්ගේ ධර්මය ගරු කරන්නෙක් ද වෙමි. ඒ මම ඒ ධර්මය අනුව ම සිතන්නෙමි. එහෙයින් තමන්ගේ වික්ත වසයෙහි නො පවතිමි යි (රජ තෙම කීවේ ය.)

3437. මහරජ, ඒකාන්තයෙන් නුඹ වහන්සේ නිතරම විපත්ති රහිත ව තීර්භය ව බොහෝ කලක් රජය කරවන්නාහු ය. යම් හෙයකින් නුඹ වහන්සේගේ ප්‍රඥව එබඳු වන්නී ද එහෙයිනි.

3438. ධර්මයෙහි ප්‍රමාද නො වව යි යම් බඳු ධර්මයක් ප්‍රකාශ කෙළෙහි ද, නුඹගේ මේ ධර්මයට මම සන්තෝෂ වෙමි. අධිපති ඤත්‍රිය තෙම ධර්මයෙහි ප්‍රමාද වී ස්ථානයෙන් වුන වේ.

3439. ඤත්‍රිය මහරජ, මච්චියන් කෙරෙහි දඟමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව මච්චියන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3440. ඤත්‍රිය මහරජ, අඹුදරුවන් කෙරෙහි දඟමින් හැසිරෙව මහරජ, මෙලොව අඹුදරුවන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3441. ඤත්‍රිය මහරජ, මිත්‍රාමාත්‍යයන් කෙරෙහි දඟමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව මිත්‍රාමාත්‍යයන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3442. මහරජ, බළ සේනාවන් කෙරෙහි දඟමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව බළ සේනාවන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3443. මහරජ, ගම් නියමිගම් වැසියන් කෙරෙහි දඟමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ ගම් නියමිගම් වැසියන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3444. මහරජ, රට වැසියන් කෙරෙහි හා දනව වැසියන් කෙරෙහි ද, දඟමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව රටවැසියන් කෙරෙහි හා දනව වැසියන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

3445. මහරජ, මහණ බමුණන් කෙරෙහි දඟමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොව මහණ බමුණන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

- 3446. ධම්මං චර මහාරාජ මීගපකඛිසු ධනනිය,  
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
- 3447. ධම්මං චර මහාරාජ ධම්මො විණේණා සුඛාවහො,  
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සග්ගං ගමීසසසි.
- 3448. ධම්මං චර මහාරාජ සඉඤ්ඤ දෙවා සබ්බමකා,  
සුචිණේණන දිවං පතතා මා ධම්මං රාජ පමාදෙති.

උමොදනභී ජාතකං.

3. මහාබොධිජාතකං

- 3449. කීනඤ්ඤ දණ්ඩං කීමජිනං කීං ජතං කීං උපාහනං,  
කීං අඛිකුසඤ්ඤ පතතඤ්ඤ සඛසාරිකඤ්ඤාපි බ්‍රාහ්මණ  
තරමානරුපො ගණකාසි කනඤ්ඤ පඤ්ඤසෙ දිසං.
- 3450. ආදසෙතානි වසසානි චුසිතානි තචනනිකෙ,  
නාහිජානාමී සොණෙන පිඛගලෙනාහිකුඤ්ඤං.
- 3451. සවායං දිනෙතාව නදති සුකකදධං විදංසයං,  
තච සුඤ්ඤා සහරියසස වීතසඤ්ඤසස මං පති.
- 3452. අහු එස කතො දෙසො යථා භාසසි බ්‍රාහ්මණ,  
එස හියොතා පසීදමී වස බ්‍රාහ්මණ මාගමා.
- 3453. සබ්බසෙතො පුරෙ ආසි තතොපි සබ්බලො අහු,  
සබ්බලොහිතකොදති කාලො පකකමිතුං මම.

3446. ඤාණිය මහරජ, මාගපක්ෂීන් කෙරෙහි දූහැමින් හැසිරෙව. මහරජ, මෙලොවැ මාගපක්ෂීන් කෙරෙහි පැවැත්වියයුතු සුවර්ත ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යන්නේ ය.

3447. මහරජ, දූහැමින් හැසිරෙව. පුරුදු කරන ලද ධර්මය තෙමේ සෑප ගෙනදෙන්නේ වෙයි. මහරජ, මෙලොවැ ධර්මයෙහි හැසිර පරලොවැ ස්වර්ගයට යව.

3448. මහරජ, දූහැමින් හැසිරෙව. ශක්‍රයා සහිත දෙවියෝත් මහාබ්‍රහ්මයා සහිත සෙසු බ්‍රහ්මයෝත් මොනොවට පුරුදු කරන ලද ධර්මය කරණ කොට ගෙන දෙවිලොවට පැමිණෙන්නාහු ය. මහරජ, ධර්මයෙහි ලා ප්‍රමාද වන්නෙක් නො වව. (මෙසේ අභිපාරක නම් සෙනෙවි තෙම රජභට ධර්ම දෙශනා කෙළේ ය).

උමමාදනති ජාතක යි.

3. මහාබෝධි ජාතකය

3449. ස්වාමීනි, තවුස් බ්‍රාහ්මණයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ කවර හෙයින් දණ්ඩක් ගත්තහු ද? කුමක් හෙයින් වෙලෙවි වැ අඳුන් දිවිසමත්, කුඩයත්, උවහනත්, අකුස්සත්, පාත්‍රයත්, සංඝාටි-යත් ගත්තහු ද? කවර නම් දිසාවකට වැඩිම කරනු කැමැත්තහුදැයි (රජ තෙම ඇසුවේ ය.)

3450. මහරජ, මේ දෙළොස් වසක් නුඹ සමීපයෙහි වසන ලදී. එහෙත් පිංගල නම් වූ නුඹගේ සුනඛයා වීසින් කරන ලද මෙබඳු මහත් ශබ්දයක් ගැන නො දනිමි.

3451. ඒ මේ සුනඛ තෙම, මා කෙරෙහි පහව ගිය ශ්‍රද්ධා ඇති භාය්‍යාව සහිත නුඹගේ (මා මැරවීමට කළ) කථාව අසා සුදු දළ විහිදුවමින් එඩිතරයකු මෙන් (ඔබ මෙහි එන්නේ කිම? රජු විසින් ඔබ මරනු පිණිස අණ කරන ලද බව නොදන්නා සේක්දැයි අභවමින්) නාදකරයි. (බුරයි).

3452. තාපසයාණන් වහන්ස, යමිසේ කියන්නාහු නම් ඒ දෝෂය අප විසින් කරන ලද්දේය. මම දැන් වැඩියක් පහන් වෙමි. තාපසයන් වහන්ස, මෙහි ම වසනු මැන. නො උඩිනු මැනවැයි (රජ තෙම කීවේ ය.)

3453. මහරජ, පළමුවෙන් (නුඹගේ ගෙහි මට දුන් බත) සුදු විය. (හෙදකයන්ගේ වචන වලින් පසුව) මීග්‍ර විය. දැන් ලේ වන් විය. එබැවින් මට බැහැර යෑමට දැන් කාලය පැමිණ තිබේ.

3454. අඛනනාරං පුරෙ ආසි තතො මජ්ඣෙකි තතො ඛභි,  
පුරා නිදුමනා හොති සයමෙව වජාමභං.
3455. විතසද්ධං න සෙවෙයා උදපානංව නොදකං,  
සවෙපි නං අනුබණ්ණෙ වාරිකද්දමගන්ධිකං.
3456. පසන්නමෙව සෙවෙයා අපසසන්නං විචජ්ජයෙ,  
පසන්නං පඨිරුපාසෙයා රහදංචොදකත්ථිකො.
3457. භජෙ භජන්තං පුරිසං අභජන්තං න භජ්ජයෙ,<sup>1</sup>  
අසපුරිසධමෙචා සො යො භජන්තං න භජ්ජති.<sup>2</sup>
3458. යො භජන්තං න භජති සෙවමානං න සෙවති,  
ස වෙ මනුසසපාපිටෙඨා මිගො සාබසස්සිතො යථා.
3459. අවචාභිකඛණ්ණසංසග්ගා අසමොසරණෙන ච,  
එතෙන මිත්තා ජීරන්ති අකාලෙ යාවතාය ච.
3460. තසමා නාභිකඛණ්ණං ගච්ඡෙ න ච ගච්ඡෙ විරාවිරං,  
කාලෙන යාවං යාවෙයා එවං මිත්තා න ජීයරෙ.
3461. අනිචිරං නිවාසෙන පියො භවති අප්පියො,  
ආමන්ත බො තං ගච්ඡාම පුරා තෙ හොම අප්පියා.
3462. එවං චෙ<sup>3</sup> යාවමානානං අඤ්ජලිං නාවබුජ්ජකිසි,  
පරිවාරකානං සන්නානං චචනං න කරොසි නො  
එවං තං අභියාවාම පුන කඨිරාසි පරියායං.
3463. එවං වෙ නො විහරන් අනාරායො න භෙසස්සති,  
කුමභං වාපි<sup>4</sup> මහාරාජ අමභං<sup>5</sup> වා රඨවඩ්ඨන්  
අපෙඤ්ඤාම පඤ්ඤම<sup>6</sup> අභොරත්තානමච්චයෙ.

1. නභජෙ නභජයෙ - වි, මජ්ඣං.  
2. නභජති - මජ්ඣං, නභජති - වි.  
3. තෙ - මජ්ඣං.  
4. මයභංවා - වි, මයභං.  
5. කුයභංවාපි - වි, මජ්ඣං.  
6. පඤ්ඤාම - වි.

3454. මහරජ, පළමු මට දුන් අසුන රජ මැදුර තුළ විය. ඉන්පසු මධ්‍යයෙහි (හිඹිහිස) ය. ඉන්පසු පිටත්හිය. නැවත ගෞලෙහි ගෙන ඇද දැමීමට පෙර මම තෙමීම යන්නෙමි.

3455. පහව ගිය ශ්‍රද්ධා ඇත්තහු දිය නැති ලිඳක් මෙන් සේවනය නො කරන්නේ ය. ඉදින් එය නැවත සාරන්නේ නම් මඩ ගඳින් යුත් ජලය ඇති වන්නේ ය. (එමෙන් පහ වූ ශ්‍රද්ධා ඇත්තහු ඇසුරු කරන්නා ලබන ප්‍රත්‍යය මඳ වූයේ ද රුක්‍ෂ වූයේ ද වෙයි. එහෙයින් පරිභෝගයට නුසුදුසු වන්නේ ය.)

3456. පිහිටි ශ්‍රද්ධා ඇත්තහු ම සේවනය කරන්නේ ය. නො පහන් වූවහු දුරු කරන්නේ ය. දිය කැමැත්තහු ගැඹුරු මහ විලක් මෙන් (පැවිද්ද ද) සැදහැත්තකු ම ඇසුරු කරන්නේ ය.

3457. තමා හජනය කරන්නකු තෙමීම හජනය කරන්නේ ය. තමා හජනය නො කරන්නකු (පසම්බුරකු) තෙමීම හජනය නො කරන්නේ ය. තමා කෙරෙහි ඉත සිහින් හජනය කරන්නකු යමෙක් හජනය නොකෙරේ නම් හේ අසන්පුරුෂ ධර්ම ඇත්තෙකි.

3458. යමෙක් තමා හජනය කරන්නකු හජනය නො කෙරේ ද සේවනය කරන්නකු සේවනය නො කෙරේ ද හෙතෙම ගස්වල අතු ඇසුරු කළ වඳුරකු මෙන් ඒකාන්තයෙන් මිනිස් පව්වෙකි.

3459. අධික වූ නිතර ආශ්‍රයෙන් ද එක්ව නො හැසිරීමෙන් ද නො කල්හි ඉල්ලීමෙන් ද යන මේ කරුණින් මිත්‍රයෝ දිරන්. (මිතුරු බව නැතිවේ.)

3460. එහෙයින් නිතර නො එළඹෙන්නේ ය. ඉබෝහෝ කලකින් ද නො එළඹෙන්නේ ය. සුදුසු කල්හි ඉල්ලිය යුත්තක් ඉල්ලන්නේ ය. මෙසේ ඇති කල්හි මිත්‍රයෝ නො දිරන්. (මිතුරු බව නොනැසී පවතී.)

3461. ඉබෝහෝ කලක් එකට වීසීමෙන් ප්‍රිය තැනැත්තෙක් අප්‍රිය වේ. එහෙයින් නොපට මා අප්‍රිය වන්නට පෙර නොප (හා) කරා කොට යන්නෙමි. (නාපස තෙම කියේ ය.)

3462. ස්වාමීනි, මෙලෙසින් අයැද සිටින්නා වූ අපගේ අක්‍ෂරලී ප්‍රණාමය නුඹ වහන්සේ නොපිළිගන්නාහු නම් සමීපවාරී වූ අපගේ කීම නො කරන්නාහු නම් යළි මෙහි එක්වරක් පැමිණීම (පමණක්) කරනු මැනව.

3463. රට වඩන්නා වූ මහරජ, ඉදින් මෙසේ (වෙන්ව) වාසය කරන්නා වූ නොපට ද අපට ද යන අප දෙදෙනාට කිසියම් අන්තරා-යෙක් නොවන්නේ නම් කල්යාණමෙන් දැක්නෙමු නම් ඉතා යෙහෙකි.

- 3464. උදිරණා වෙ සඛගත්‍යා භාවාය මනුවත්තති,  
අකාමා අකරණීයං වා කරණීයං වාපි කුඛඛති  
අකාමකරණීයසුථි<sup>1</sup> කච්ඨ පාපෙන ලිප්පති<sup>2</sup>.
  
- 3465. සො වෙ අඤ්ඤා ව ධම්මො ව කල්‍යාණො න ව පාපකො,  
භොතො වෙ වචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
  
- 3466. අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,  
න මං කුං ගරභෙය්‍යාසී භොතො වාදෙ හි තාදිසො.
  
- 3467. ඉසස්සරො සබ්බලොකස්ස සචෙ කප්පෙති<sup>3</sup> ජීවිතං,  
ඉද්ධිඛ්‍යසනභාවස්ඤ්ඤා කමං කල්‍යාණපාපකං  
නිද්දෙසකාරී පුරිසො ඉසස්සරො තෙන ලිප්පති.
  
- 3468. සො වෙ අඤ්ඤා ව ධම්මො ව කල්‍යාණො න ව පාපකො,  
භොතො වෙ වචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
  
- 3469. අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,  
න මං කුං ගරභෙය්‍යාසී භොතො වාදෙ හි තාදිසො.
  
- 3470. සචෙ පුබ්බකතභෙතු සුඛදුක්ඛං නීගච්ඡති,  
පොරාණකං කතං පාපං තමෙසො මුඤ්ඤිතෙ ඉණං  
පොරාණකඉණමොකෙඛා කච්ඨ පාපෙන ලිප්පති.
  
- 3471. සො වෙ අඤ්ඤා ව ධම්මො ව කල්‍යාණො න ව පාපකො,  
භොතො වෙ වචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
  
- 3472. අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,  
න මං කුං ගරභෙය්‍යාසී භොතො වාදෙ හි තාදිසො.

---

1. අකාමා කරණීයමහි - මජ්ඣ. සා.  
 2. ලිප්පති - මජ්ඣ. සා.  
 3. කුප්පෙති - මජ්ඣ.

3464. ඉදින් ලෝ වැසි තෙම එක්වීමෙන් හා ස්වභාවයෙන් සුවදුක් අනුව පවත්නේ (ඒ ඒ තන්හි සුව දුක් විදින්නේ) නො කැමැත්තෙන් වුවද නොකටයුතු පාප කර්මයක් හෝ කටයුතු කුශල කර්මයක් හෝ කෙරෙයි යනු නොපගේ කීම නම් මෙසේ නොකැමැත්තෙන් (ස්වාභාවිකව) කරන මේ ක්‍රියාවෙහි කවරෙක් නම් ඒ පාපකර්මයෙන් බැඳේ ද?

3465. (නොප විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද) ඒ අර්ථය ද ධර්මයද (අහෙතුක වාදය) යහපත් වේ නම්, ලාමක නොවේ නම්, භවත්හුගේ වචනය සත්‍යවේ නම්, ඒ වානරයා මා විසින් මනාව නසන ලද්දේ ය. (එහි ලා මාගේ කවර වරදෙක් ද?)

3466. ඉදින් තමාගේ වාදයෙහි අපරාධය දන්නෙහි නම් නුඹ මට නො ගරභන්නෙහි ය. භවත්හුගේ වාදය එබඳු යි (නාපස තෙම කීවේ ය.)

3467. ඉදින් (යම් ඒ) ඊශ්වරයෙක් මුළු ලෝකයාගේ දිවි පැවැත්ම සංවිධානය කෙරේ ද, දියුණුව හා පිරිහීමත් කුශල හා අකුශල කර්මත් කරන්නේ ද, (කර්මකාරී) පුරුෂයා ඒ ඊශ්වරයාගේ අණ ඉටුකරන්නෙකි. ඊශ්වරයා ඒ පාපකර්මයෙන් බැඳේ.

3468. (නොප විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද) ඒ අර්ථය ද ධර්මය ද (ඊශ්වර නිර්මාණ වාදය) යහපත් වේ නම්, අලාමක වේ නම්, භවත්හුගේ වචනය සත්‍ය වේ නම් ඒ වානරයා මා විසින් මනාව නසන ලද්දේ ය. (එහිලා මාගේ වරද කවරෙක් ද?)

3469. ඉදින් තමාගේ වාදයාගේ දෝෂය දන්නෙහි නම් නුඹ මට නො ගරභන්නෙහි ය. භවත්හුගේ වාදය එබඳු යි (නාපස තෙම කීවේ ය.)

3470. ඉදින් සත්ව තෙම පෙරකළ කර්ම හේතුකොට ගෙන සුව දුක් දෙකට පැමිණෙයි ද, පුරාකෘත පාපසංඛ්‍යාන ඒ ණය මුද්ද ද, එසේ ඇති කල්හි මාගේ ද මෙය පුරාණ ණයෙන් මිදීම වේ. මෙහිලා කවරෙක් පාප කර්මයෙන් බැඳේ ද?

3471. නොප විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද ඒ අර්ථය ද ධර්මය ද (පුබ්බකතහෙතු වාදය) යහපත් වේ නම්, අලාමක වේ නම්, භවත්හුගේ වචනය සත්‍ය වේ නම් ඒ වානරයා මා විසින් මනාව නසන ලද්දේ ය. (එහිලා මාගේ වරද කුමක් ද?)

3472. ඉදින් තමාගේ වාදයාගේ දෝෂය දන්නෙහි නම් නුඹ මට නො ගරභන්නෙහි ය. භවත්හුගේ වාදය එබඳු යි. (නාපස තෙම කීවේ ය.)

- 3473. චතුක්ඛංගෙච්චපාදය රූපං සමෙහාති පාණිනං,  
යතො ච රූපං සමෙහාති තකෝච<sup>1</sup> අනුපගච්ඡති.
  
- 3474. ඉධෙව ජීවති ජීවො පෙචච පෙචච විතස්සති,  
උච්ඡිඡ්ඡති අයං ලොකො යෙ බාලා යෙ ච පණ්ඩිතා  
උච්ඡිඡ්ඡමානො ලොකස්මිං කච්චි පාපෙන ලියති.
  
- 3475. සො චෙ අකො ච ධම්මො ච කල්යාණො න ච පාපකො,  
භොතො චෙ චචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
  
- 3476. අක්කතො චෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,  
න මං කං ගරභෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.
  
- 3477. ආහු බක්ඛවිධා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො,  
මාතරං පිතරං හණ්ණෙඤ්ඤි අථො ජෙට්ඨමිච්චි භාතරං  
හනෙය්‍ය පුත්තදරෙ ච අකො චෙ තාදිසො සියා.
  
- 3478. යස්ස රුකඛස්ස ඡායාය නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,  
න තස්ස සාබං හණ්ණෙඤ්ඤිය මිත්තදුඛො හි පාපකො.
  
- 3479. අථ අකෝ සමුප්පන්නො සමුලමපි අබබ්භෙ.  
අකො මෙ සම්බලොනාසි සුභතො වානරො මයා.
  
- 3480. සො චෙ අකො ච ධම්මො ච කල්යාණො න ච පාපකො,  
භොතො චෙ චචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
  
- 3481. අක්කතො චෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,  
න මං කං ගරභෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.
  
- 3482. අහෙතුවාදෙ පුරිසො යො ච ඉස්සරකුක්ඛිකො,  
පුබ්බකතී ච උච්චෙදී යො ච බක්ඛවිධො නරො.

1. තකෝචානුප - ච. මජ්ඣ.



3473. සක්‍රියන්ගේ රූපස්කන්ධය සතර මහා භූතයන් නිසා හට ගනී. යමකින් රූපය හටගනී ද (කාලක්‍රියා කාලයෙහි) යළි එහි ම එළඹෙයි.

3474. සක්‍රතෙම මෙලොව මැ ජීවත් වෙයි. පරලොවහි (උපන් සක්‍රියා ගති වශයෙන් මෙ ලොවට නො පැමිණ එහි ම) විනාශ වෙයි. මේ ලොකය (තෙමේම) විනාශයට පැමිණෙයි. යම් බාල කෙනෙක් හෝ යම් පණ්ඩිත කෙනෙක් හෝ වෙද්ද (ඒ සියල්ලෝ ද විනාශ වෙති.) (මෙසේ) ලොව විනාශයට පත්වන කල්හි මෙහි කවරෙක් නම් පාප කර්මයෙන් බැඳේ ද?

3475. (තොප විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද) ඒ අර්ථයද ධර්මයද (උචෙඡද වාදය) යහපත් වේ නම් අලාමකත් වේ නම් හවත්හුගේ වචනය සත්‍ය වේ නම් ඒ වානරයා මා විසින් මනාව නසන ලද්දේ ය. (එහි ලා මාගේ වරද කුමක් ද?)

3476. ඉදින් තමාගේ වාදයාගේ දෝෂය දන්නෙහි නම්, නුඹ මට නො ගරහන්නෙහි ය. හවත්හුගේ වාදය එබඳු එකකි. (තාපස තෙම කීවේ ය.

3477. ඉදින් එබඳු ප්‍රයෝජනයක් වන්නේ නම් මාපියන් ද යළි දෙටු සොහොවුරා ද අඹුදරුවන් ද නසන්නේ ය යි (කියු) ඤාණ විද්‍යා දත් පණ්ඩිතමානී අඤ්ජයෝ වූහ.

3478. යම් ගසක්හුගේ සෙවනෙහි හිඳී ද, හොවීද ඒ ගසෙහි අත්තක් හෝ නොබිඳින්නේ ය. යම් හෙයකින් චිත්‍ර ද්‍රෝහකම ලාමක වේද එහෙයිනි.

3479. තවද කටයුත්තක් ඇති කල්හි සහමුලින් ම උදුරන්නේය. (යන කීමක් ඇත.) මට මාර්ගොපකරණයෙන් ප්‍රයෝජන විය. එහෙයින් මා විසින් ඒ වානරයා මනාව නසන ලද්දේ ය.

3480. ඒ මිත්‍රලෝභිකය පිළිබඳ කීම අර්ථ සහිතත් වේ නම් දූභූමිත් වේ නම් යහපතක් වේ නම් අලාමකත් වේ නම්, පින්වතාගේ කීම සත්‍ය නම් ඒ වානරයා මා විසින් මනාව නසන ලදී. එහිලා මාගේ වරද කුමක් ද?

3481. ඉදින් (පින්වත, නුඹ යම් හෙයකින්) තමාගේ වාද-යාගේ දෝෂය දන්නෙහි නම් නුඹ මට නො ගරහන්නෙහි ය. හවත්හුගේ වාදය එබඳු යි (තාපස තෙම කීවේ ය.)

3482. යම් අහේතුකවාදී පුරුෂයෙක, ඊශ්වරවාදියෙක, පූර්-වේකෘතහේතුවාදියෙක, උචෙඡදවාදියෙක, යම් ඤාණ විද්‍යා දන්නා පුරුෂයෙකැ යි යන යම් පස් දෙනෙක් වෙත් ද,

3483. එතෙ අසප්පරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො,  
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං අථො අඤ්ඤාපි කාරයෙ  
අසප්පරිසසංසග්ගො දුක්ඛටො කට්ඨකුද්දයො.

3484. උරභාරුපෙන බකාසු<sup>1</sup> පුබ්බෙ  
අසඬකිතො අජයුථං උපෙනි,  
හනඤා උරණං අජීයං<sup>2</sup> අජඤ්ඤ  
විත්‍රාසයිකා යෙන කාමං පලෙති.

3485. තථා විධෙකෙ සමණබ්‍රාහ්මණාසෙ  
ජදනං කතා වඤ්ඤායනී මනුසෙසු,  
අනාසකා ඵණ්ඩිලසෙය්‍යකා උ  
රජොජලලං උකඤ්චිකපධානං  
පරියායහතඤ්ඤා අපාණකතනං<sup>3</sup>  
පාපාවාරා අරහතො වදනා.

3486. එතෙ අසප්පරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො,  
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං අථො අඤ්ඤාපි කාරයෙ  
අසප්පරිසසංසග්ගො දුක්ඛටො කට්ඨකුද්දයො.

3487. යමාහු නත්ථී වීරියනි හෙතුඤ්ඤා අපවදනනී<sup>4</sup> යෙ,  
පරකාරං අතකාරඤ්ඤා යෙ තුච්ඡං සමචණ්ණස්සුං.

3488. එතෙ අසප්පරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො,  
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං අථො අඤ්ඤාපි කාරයෙ  
අසප්පරිසසංසග්ගො දුක්ඛටො<sup>5</sup> කට්ඨකුද්දයො.

3489. සවෙ හි වීරියං නාසස කමමං කල්‍යාණපාපකං,  
න හරෙ වඩ්ඪකීං<sup>6</sup> රාජා නපි යනානී<sup>7</sup> කාරයෙ.

3490. යසමා ව වීරියං අත්ථී කමමං කල්‍යාණපාපකං,  
තසමා යනානී කාරෙති රාජා හරති වඩ්ඪකීං.

3491. යදි වසසසනං දෙවො න වසෙස න හිමං පතෙ,  
උච්ඡ්ඡෙජය්‍ය අයං ලොකො විනාසෙසය්‍ය අයං පජා.

1. වකසු - මජ්ඣං. වකාසු - වී.  
2. අජීකං - මජ්ඣං.  
3. අපාණකතනා - මජ්ඣං. සහා.  
4. අහෙතුඤ්ඤා පවදනනීයෙ - මජ්ඣං.  
5. දුක්ඛටො - මජ්ඣං.  
6. වඩ්ඪකී - මජ්ඣං.  
7. නනානී - මජ්ඣං.

3483. පණ්ඩිතමානී වූ බාල වූ මොවුහු ලොකයෙහි අසත් පුරුෂයෝ වෙත්. එබඳු අසත්පුරුෂයා තෙමේද පව් කරන්නේ ය. වැළි අනුන් ලවාත් පව් කරවන්නේ ය. අසත්පුරුෂයන් හා එක්වීම දුෂ්කෘතයක් ද කටුක විපාක වැඩෙන්නක් ද වන්නේ ය.

3484. පෙර වෘකයෙක් නොසැකවූයේ බැටළු රුවින් එළු රූකට පැමිණෙයි. තිරෙළු දෙනක් ද එළු දෙනක් ද එළුවකු ද නසා කා කැමති සේ පලා යයි.

3485. එබඳු ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් වෙත්. ඔවුහු ආහාර නො බුදින්නාහු ය. ගොඩැලි හිස් බිම්වල සයනය කරන්නාහු රජස් දැලින් යුක්ත වූවාහු උක්කුට්කයෙන් තපස් කරන්නාහු වාර භෝජනය ද පැන් පානය නො කිරීම ද කරන්නාහු පහත් හැසිරීම් ඇත්තාහු රහතුම්භ යි ප්‍රකාශ කරන්නාහු පැවිදි වෙසින් සිරුර වසා ගෙන මිනිසුන් රවටත්.

3486. පණ්ඩිතමානී වූ අඤ්ඤ වූ මොවුහු ලොවෙහි අසත්පුරුෂයෝ වෙති. එබඳු අසත්පුරුෂයා තෙමේ ද පව් කරන්නේ ය. අනුන් ලවා ද (පව්) කරවන්නේ ය. අසත්පුරුෂයන් හා එක්වීම දුෂ්කෘතයක් ද කටුක විපාක වැඩෙන්නක් ද වන්නේ ය.

3487. යම් කෙනෙක් වීර්යයක් නැතැයි කියත් ද, යම් කෙනෙක් හෙතුවක් නැතැයි කියත් ද, අනුන්ගේ ක්‍රියා හා තමන්ගේ ක්‍රියා හිස්ස යි යම් කෙනෙක් කියත් ද,

3488. පණ්ඩිතමානී වූ, අඤ්ඤ වූ මොවුහු අසත්පුරුෂයෝ වෙති. එබඳු අසත්පුරුෂයා තෙමේ ද පව් කරන්නේ ය. අනුන් ලවා ද පව් කරවන්නේ ය. අසත්පුරුෂයන් හා එක්වීම දුෂ්කෘතයක් ද කටුක විපාක වැඩෙන්නක් ද වන්නේ ය.

3489. ඉදින් එබඳු වීර්යයක් නොවන්නේ නම් යහපත් වූ ද ලාමක වූ ද කර්මයකුත් නොවන්නේ නම් රජ තෙම වඩුවකු පෝෂණය නො කරන්නේ ය. (සත්බුමු පහය ආදී) යන්ත්‍ර ද නො කරවන්නේ ය.

3490. යම් භෙයකින් වීර්යය ඇත්තේද, යහපත් වූ ද ලාමක වූ ද කර්ම ඇත්තේද, එහෙයින් රජ තෙම (ප්‍රාසාදදී) යන්ත්‍රයන් කරවයි. වඩුවා ද පෝෂණය කරයි.

3491. ඉදින් හවුරුදු සියයක් වැසි නොවයි ද හිම නොවැටේ ද, (එකල) මේ ලොකයතෙම සිඳි යන්නේ ය. මේ ප්‍රජා නොමෝ වැනැසෙන්නී ය.

3492. යසමා ච වසසති දෙවො භිමං වාපි<sup>1</sup> චුඡියති,  
තසමා සසසාති පච්චතති රට්ඨඤ්ඤා පලලතෙ විරං.

3493. ගවඤ්ඤා තරමානානං ජිමහං ගච්ඡති පුඛගවො,  
සබ්බා තා ජිමහං ගච්ඡතති නෙතෙත ජිමහං ගතෙ සති.

3494. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසමමතො,  
සො වෙ අධමමං චරති පගෙව ඉතරා පජා  
සබ්බං රට්ඨං දුක්ඛං සෙති රාජා වෙ හොති අධමමිකො.

3495. ගවඤ්ඤා තරමානානං උජුං ගච්ඡති පුඛගවො,  
සබ්බා තා උජුං ගච්ඡතති නෙතෙත උජු<sup>2</sup>ගතෙ සති.

3496. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසමමතො,  
සො වෙව ධමමං චරති පගෙව ඉතරා පජා  
සබ්බං රට්ඨං සුඛං සෙති රාජා වෙ හොති ධමමිකො.

3497. මහාරුක්ඛසස ඵලිනො ආමං ඡිඤ්ඤති යො ඵලං,  
රසඤ්ඤාසස න ජානාති ඛේඡඤ්ඤාසස විතසසති.

3498. මහාරුක්ඛපමං රට්ඨං අධමමෙන යො පසාසති,  
රසඤ්ඤාසස න ජානාති රට්ඨඤ්ඤාසස විතසසති.

3499. මහාරුක්ඛසස ඵලිනො පසතං ඡිඤ්ඤති යො ඵලං,  
රසඤ්ඤාසස විජානාති ඛේඡඤ්ඤාසස න නසසති.

3500. මහාරුක්ඛපමං රට්ඨං ධමමෙන යො පසාසති,  
රසඤ්ඤාසස විජානාති රට්ඨඤ්ඤාසස න නසසති.

3501. යොව රාජා ජනපදං අධමමෙන පසාසති,  
සබ්බොසධිභි යො රාජා විරුද්ධං හොති ඛන්ධයො.

1. භිමඤ්ඤාචුඡියයති - මජ්ඣං. භිමංවාචු චුඡෙයයති - වි.  
2. උජුං - මජ්ඣං.

3492. යම් හෙයකින් වැසි වීසි ද, හිම ස්පර්ශ කෙරේ ද, එහෙයින් ශඝ්‍රයෝ පැසෙත්, රට ද බොහෝ කලක් පාලනය කරනු ලැබේ.

3493. ඉදින් යන්තා වූ ගවයන් අතුරෙන් පෙරටුව යන ගව තෙම වක්ව යේ නම්, පෙරටුව යන්තා වක්ව ගිය කල්හි ඒ සියල්ලෝම වක්ව යෙත් ද,

3494. එසේම මිනිසුන් අතුරෙහි යම් මිනිසෙක් ශ්‍රේණි ය යි සම්මත ද ඉදින් හෙතෙම අධර්මයෙහි හැසිරේ නම් සෙසු ප්‍රජාව ගැන කවර කථා ද? ඉදින් රජ තෙම නොදැනුම් වේනම් මුළු රට ම දුකසේ වෙසෙයි.

3495. ඉදින් යන්තාවූ ගවයන් අතුරෙන් පෙරටුව යන ගවයා සාජුව යේ නම්, පෙරටුව යන්තා සාජුව ගිය කල්හි ඒ සියල්ලෝම සාජුව යෙත්.

3496. එසේම මිනිසුන් අතුරෙහි යම් මිනිසෙක් ශ්‍රේණි ය යි සම්මත ද, ඉදින් හෙතෙම ධර්මයෙහි හැසිරේ නම් සෙසු ප්‍රජාව ගැන කවර කථා ද, ඉදින් රජ තෙම දැනුම් නම් මුළු රට ම සුවසේ වෙසෙයි.

3497. යමෙක් පලගත් මහ අඹරුකක්හුගේ අමු ගෙඩියක් කඩයි ද, හෙතෙම ඒ ගෙඩියේ රසය ද නොදනී. ඒ එලයෙහි බීජය ද නැසෙයි.

3498. යමෙක් මහ අඹරුකක් බඳු වූ රට අධර්මයෙන් අනුශාසනා කෙරේ ද, හෙතෙම ඒ රටේ (අයබදු) රසයන් නොවිඳියි. ඔහුගේ රටක් වැනසේ.

3499. යමෙක් පලගත් මහ අඹරුකක්හුගේ පැසුණු ගෙඩියක් කඩයි ද, හෙතෙම ඒ ගෙඩියේ රසය ද දැනගනී. එහි බීජය ද නො නැසේ.

3500. යමෙක් මහ අඹරුකක් බඳු වූ රට දැනුවත් අනුශාසනා කෙරේ ද, හෙතෙම ඒ රටේ (අය බදු) රසය ද විඳියි. (ලබයි) ඔහුගේ රට ද නො නැසේ.

3501. යම් රජෙක් අධර්මයෙන් (යම්) දනව්වක් පාලනය කෙරේ ද, ඒ ඝෞරිය රජ තෙම සියලු ඖෂධයන් හා වීරුද්ධ වූයේ වෙයි.

3502. නථෙව නෙගමෙ නිංසං යෙ යුතො කයචිකකයෙ,  
ඔජදනබලිකාරෙ<sup>1</sup> ස කොසෙන විරුජ්ඣති.

3503. පහාරචිරඛෙතඤ්ඤා සඩ්ධාමෙ කතනිස්සමෙ,  
උසස්සනෙ නිංසයං රාජා සබලෙන විරුජ්ඣති.

3504. නථෙව ඉසයො නිංසං යංයමෙ බ්‍රහ්මචාරිනො,<sup>2</sup>  
අධම්මචාරී ඛක්ඛයො සො සග්ගෙන විරුජ්ඣති.

3505. යො ච රාජා අධම්මචේධා හරියං හතභී අදුසකං,  
උද්දං පසවතෙ පාපං<sup>3</sup> පුකෙතභී ච විරුජ්ඣති.

3506. ධම්මඤ්ඤාචර ජාතපදෙ නෙගමෙසු බලෙසු ච,  
ඉසයො ච න නිංසෙයා පුතඤ්ඤෙරෙ සමඤ්ඤෙරෙ.

3507. ස නාදියො භුමිපති රථඨපාලො අකොධනො,  
සාමනෙන සමපකපෙති ඉද්දෙව අසුරාධිපෙනි.

3. මහාබොධිජාතකං.

පඤ්ඤාසනිපාතො නිට්ඨිතො.

කසප්පදානං:-

සනළීතිකමච්ඡයනො පඨමො  
දුතියො පන සඋම්මදන්චරො,  
තතියො පන බොධි සිරිව්ඡයනො  
කථිතාපන තිණි ජිනෙන සුභාති.

1. ඔජදනබලිකාරෙ - වී.  
2. බ්‍රහ්මචාරියෙ - වී. මජ්ඣ.  
3. යානං - මජ්ඣ. සා.

3502. එසේ ම නිගම වැසියන් ද, වෙළඳාමෙහි යම් කෙනෙක් යෙදුනේ නම් (ඔවුන් ද) බඩු ගෙන ඊම් සුංචිකිම් වශයෙන් ඔප්පන හා (බදු ගෙවීම් වශයෙන්) බලිදීම කරන්නන් ද (හිංසා කෙරේ නම්) හේ කොෂ්ටාගාරය හා විරුද්ධ වූයේ වෙයි.

3503. පහරදීමට සුදුසු තැන් දන්නා වූ (ධනුර්ධරයන් ද), සුඛයෙහි කළ පුරුදු ඇති (මහා යෝධයන් ද), ප්‍රසිද්ධ වූ (මහ ඇමතියන් ද) (යම් රජෙක් හිංසා කෙරේ නම්) ඒ රජ බලසෙනහ හා විරුද්ධ වූයේ වෙයි.

3504. එසේ ම සංයම ඇති, බුන්මවාරි වූ, පැවිද්දන් හිංසා කරන අධර්මයෙහි හැසිරෙන ඒ ඝෛත්‍රිය තෙම ස්වර්ගය හා විරුද්ධ වූයේ වෙයි.

3505. තවද, අධර්මිෂ්ඨ වූ යම් රජෙක් අදුසක (සිල්වන්) වූ භාය්‍යාව නසා ද හේ රෝද වූ පාපය රැස්කරයි. පුත්‍රයන් සමග ද විරුද්ධ වූයේ වෙයි.

3506. (මහරජ, එබැවින්) දනව්වැස්සන් කෙරෙහි ද, නියම ගම් වැස්සන් කෙරෙහි ද, බලසෙනහ කෙරෙහි ද ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නේය. පැවිද්දන් ද හිංසා නො කරන්නේය. අඹු දරුවන් කෙරෙහි ද සමච්ච හැසිරෙන්නේ ය.

3507. රට පාලනය කරන ක්‍රොධ නොකරන එබඳු ඒ මිහිපති තෙම අසුරාධිප නම් වූ ඉන්ද්‍රයා මෙන් අසල්වැසි (සතුරන්) කම්පා කෙරෙයි.

මහාබෝධි ජාතක යි.

පසුකිය ස නිපාතය නිමි.

එහි උද්දනය:

නලිනිකා නම් වූ පළමුවැන්න ද උමමාදනති නම් වූ දෙවැන්න ද, මහාබෝධි නම් වූ තෙවැන්න ද යි මේ ජාතක තුන සවිඥයන් වහන්සේ විසින් දෙසනලදී.

## සටහිනිපාතො

### 1. සොණකපාතක.

3508. කසස සුඤ්චා සතං දමච්චි සහසසං දඬු<sup>1</sup> සොණකං,  
කො මෙ සොණන මකකි<sup>2</sup> සභායං පංසුකිලිතං.<sup>3</sup>
3509. අථ ඛුචී මාණවකො දහරො පඤ්චුලකො,  
මය්හං සුඤ්චා සතං දෙභී සහසසං දඬු සොණකං  
අභං සොණකමකකි<sup>4</sup> සභායං පංසුකිලිතං.
3510. කතරසමී<sup>5</sup> සො ජනපදෙ රටෙට්ඨ සු නිගමෙසු ව,  
කඤ්ඤෙ සොණකො දිට්ඨො<sup>6</sup> නං මෙ අකඤ්ඤා පුට්ඨිකො.
3511. තවෙව දෙව විජිතෙ<sup>7</sup> තවෙවුය්‍යානභුමියා,  
උජ්චංසා මහාසාලා නිලොභාසා මනොරමා  
තිට්ඨන්ති මෙසසමානා රච්චො අඤ්ඤා ඤ්ඤාතිසස්සිකා.
3512. තෙසං මූලසමී<sup>8</sup> සොණකො ක්ඛායති අනුපාදනො,  
උපාදනෙසු ලොකෙසු දඤ්ඤාමානෙසු<sup>9</sup> නිබ්බුතො.
3513. තනො ව රාජා පායාසී සෙනාය වතුරච්ඤියා,  
කාරාපෙඤ්ඤා සමං මග්ගං අගමා යෙන සොණකො.
3514. උය්‍යානභුමී ගඤ්ඤාන විචරන්තො ඛුභාවනෙ,  
අසීනං සොණකං දකඛි දඤ්ඤාමානෙසු නිබ්බුතං.
3515. කපණොවනායං භික්ඛු මුණෙඤ්ඤා සඤ්ඤාච්චාරුතො,  
අමානිකො අපිනිකො රුකඛිමූලසමී ක්ඛායති.
3516. ඉමං වාක්‍යං නිසාමෙඤ්ඤා සොණකො එතදඛුචි,  
න රාජ කපණො හොති ධම්මං කායෙන එසසයං.

---

1. දිට්ඨ - මජ්ඣ. සං.  
2. මකකි - මජ්ඣ.  
3. සහ පංසුකිලිතං - ව.  
4. සොණකකි - මජ්ඣ.  
5. කතරසමී - මජ්ඣ.  
6. කඤ්ඤෙ සොණකමකකි - මජ්ඣ.  
7. විජිතෙ - මජ්ඣ.  
8. මූලසමී - මජ්ඣ.  
9. ධ්‍යානමානෙසු - ව. මජ්ඣ. සං.



### සටහනිනිපානය

#### 1. සෞණක ජාතකය

3508. සෞණක නම් යහළුවා වසන තැන අසා කියන්නා වූ කවරකුහට මම සියයක් දෙමි ද, දක කියන්නා වූ කවරකුහට දහසක් දෙමි ද, වැලිකෙළියෙහි පටන් යහළු වූ සෞණක නම් තැනැත්තා ගැන මට කවරෙක් නම් කියන්නේ ද?

3509. ඉක්බිති තරුණ වූ පඤ්චුලක නම් මාණවක තෙම ප්‍රතිගායනා වශයෙන් මේ ගාථාව කීවේ ය. මහරජතුමනි, සෞණක නම් තැනැත්තා ගැන අසා කියන්නා වූ මට සියයක් දුන මැනැවි. සෞණක නම් තැනැත්තා දක කියන්නා වූ මට දහසක් දුන මැනැවි. වැලිකෙළියෙහි පටන් යහළු වූ සෞණක නම් යහළුවා මම කියමි යි.

3510. මාණවකය, ඒ සෞණක තෙම තුඹ විසින් කිනම් ජනපදයෙක්හි දී දක්නා ලද්දේ ද? කවර රටක දී කවර නියම-ගමෙක්හි දක්නා ලද ද, ඒ කරුණ විවාරනු ලබන්නා වූ තුඹ මට කියව යි රජ තෙම කීයේ ය.

3511. දේවයන් වහන්ස, තුඹ වහන්සේගේ ම රටෙහි තුඹ වහන්සේගේ ම උයන් බිමෙහි සෘජු වූ කඳ ඇති නිල් පැහැති සිත්කලු වූ වැහිවලාකුළු බඳු ගසින් ගස හා අත්තෙන් අත්ත එකට වෙලිගත් මහා සාලවෘක්ෂයෝ වෙත්.

3512. ඒ සාලවෘක්ෂයන්ගේ මුල්හි සෞණක තෙමේ කාමු-පාදනයන්ගෙන් පිරී පවත්නා ලොකයෙහි කාමුපාදන විරහිත වූයේ එකොළොස් ගින්නෙන් දූවෙන ලොකයෙහි නිවුණේ ම ධ්‍යාන කෙරේ යයි තරුණ තෙම කීයේ ය.

3513. ඉක්බිති ඒ අරින්දම රජතෙම සිවුරහ සෙනග සමග පිටත් විය. මහ සම කරවා සෞණක නම් පසේබුදුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හි නම් එහි ගියේ ය.

3514. රජතෙම උයන් බිමට ගොස් ඒ මහා උයන්හි හැසිරෙන්නේ එකොළොස් ගින්නෙන් දූවෙන සන්ධ්‍යන් අතුරෙහි නිවී වැඩහුන් සෞණක නම් පසේබුදුන් වහන්සේ දක්කේ ය.

3515. හිස මුඩු කරගත් සහළු සිවුරක් පෙරැවී මේ මහණ තෙම දිළින්දෙකි. මා පියන් නැත්තේ ම ගස මුල ධ්‍යාන කෙරේ යයි කීවේ ය.

3516. සෞණක පසේබුදුරජාණන් වහන්සේ මේ වදන් අසා මෙසේ කීහ. “මහරජ, ආයඹමාර්ගධර්මය නාමකායයෙන් ස්පර්ශ කරනලද තැනැත්තා දිළින්දෙක් නොවන්නේ ය”.

3517. යොධි ධර්මං නිරුක්ඛා අධර්මමනුච්ඡෙදනි,  
ස රුජ් කපණො හොති පාපො පාපපරායනො.
3518. අරිඤ්ඤොති මෙ නාමං කාසිරාජාති මං විදු,  
කච්චි හොතො සුඛසෙය්‍යා ඉධ පනාසස් සොණක.
3519. සද්ධි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,  
න තෙසං කොට්ඨ ඔපෙනති න කුච්චිං න කළොපියං  
පරනිධිත<sup>1</sup>මෙසානා තෙන යාපෙනති සුඛබ්බතා.
3520. දුක්ඛමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,  
අනවජ්ජපිණේඤා හොතෙතෙඤා න ච කොච්චපරොධනි.
3521. නතිසමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,  
නිබ්බුත<sup>2</sup>පිණේඤා හොතෙතෙඤා න ච කොච්චපරොධනි.
3522. චතුස්සමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,  
මුත්තස්ස රට්ඨං චරතො සචෙකා යස්ස න විජ්ජති.
3523. පඤ්චමමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,  
නගරමනි දඤ්ඤාමානෙහි නාස්ස කිඤ්චි අදඤ්ඤං.
3524. ඡට්ඨමමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,  
රට්ඨං විලුපමානෙහි නාස්ස කිඤ්චි අභාරථ.<sup>3</sup>
3525. සත්තමමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,  
වොරෙහි රකඛිතං මග්ගං යෙ චඤ්ඤා පරිපජජිකා  
පත්තච්චරමාදය සොඤ්චි ගච්ජති සුඛබ්බතො.
3526. අට්ඨමමපි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,  
යං යං දිසං පකකමති අනපෙගෙඤාච ගච්ජති.

1. පරිනිධිත - වි. මජ්ඣං, සා.

2. නිබ්බුතො - වි. මජ්ඣං.

3. ආභාර - මජ්ඣං.

3517. මහරජ, මේ ලොකයෙහි යම් කිසිවෙක් දස කුසල් දහම් බැහැර කොට දස අතුසල්හි යෙදේ ද, පාපී වූ ද පාපීන්ට පිහිට වූ ද හෙ තෙමේ දිලින්නේදක් වේ යයි.

3518. අරින්දම යනු මාගේ නම වෙයි. මා කසිරජය යි දනිත්. සෞභාෂකන් වහන්ස, මෙහි පැමිණි පින්වත් නුඹ වහන්සේට සුවභසු කෙසේ ද යි,

3519. මහරජ, ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවකට සැමද ම යහපත් ය. මහරජ, ඔවුන්ගේ කොණ්ඨාගාරයෙහි ධන ධාන්‍ය තැන්පත් නො කෙරෙත්. සැලෙහි ද නො දමත්. පැසෙහි ද නො දමත්. මනා පැවතුම් ඇති අනුන් විසින් නිමවන ලද්ද වූ ආහාර සොයන ඔව්හු ඒ අනුන් දෙන අහරින් යැපෙත්.

3520. යම් හෙයෙකින් කැප සරුප් ලෙස ලැබුණු හෙයින් නිරවද්‍ය පිණ්ඩාහාරය වැළැඳිය යුතු වේ ද, ඒ පිණ්ඩාහාරය හෙතුවින් කිසියම් ක්ලේශයකුත් පීඩා නො කෙරේ ද, එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මේ දෙවැනි යහපත ද වේ.

3521. යම් හෙයෙකින් පඤ්චිකා වැළැඳිය යුතු හෙයින් නිබ්බූතපිණ්ඩය නම් ලත් පිණ්ඩාහාරය වැළැඳිය යුතු වේ ද, ඒ පිණ්ඩාහාරය හෙතුවින් කිසියම් ක්ලේශයකුත් පීඩා නො කෙරේ ද එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මෙ වැනි යහපත ද වේ.

3522. යම් හෙයෙකින් කුලාදියෙහි නො ඇලී රටෙහි හැසිරෙන යම් ඒ භික්ෂුවකට රාගාදී කිසියම් සංඛ කෙනෙක් නැද්ද; එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මේ සිවු වැනි යහපතක් වේ.

3523. යම් හෙයෙකින් නගරය ගින්නෙන් දූවෙනු ලබන කල්හි යම් භික්ෂුවකගේ කිසිවක් නො දූවේ ද, එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මේ පස්වැනි යහපතක් වේ.

3524. යම් හෙයෙකින් රට සොරුන් පහැර ගනු ලබන කල්හි මේ භික්ෂුවගේ කිසිවක් පහැර නො ගනු ලැබේ ද, එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මේ සවැනි යහපතක් වේ.

3525. යම් හෙයෙකින් සොරුන් විසින් රක්තා ලද මාර්ගයෙහි ද අන්‍ය වූ යම් බඳු මාර්ගොපද්‍රව ඇත් නම් එ බඳු තැන්හි ද ගො පැවතුම් ඇති භික්ෂු තෙම පා සිවුරු ගෙන සුවසේ යයි ද, එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මේ සත් වැනි යහපතක් වේ.

3526. යම් හෙයෙකින් භික්ෂු තෙම යම් යම් දියාවකට පිටත් ව යේ ද, ඒ ඒ දියාවට අපෙක්ෂා රහිත ව යේ ද, එ හෙයින් ගිහිගේ හැරපියා පැවිදි වූ නිර්ධන භික්ෂුවට මේ අට වැනි යහපතක් වේ.

- 3527. බහුතී<sup>1</sup> සමන්තද්‍රානී යෙ තං භික්ඛු පසංසඞ්ඤි,  
අහංකේ ගිඤ්ඤා කාමෙසු කථං කාභාමී සොණකං.
- 3528. පියා මෙ මානුසා කාමා අපො දිඛ්‍යාපී<sup>2</sup> මෙ පියා,  
අථ කෙන භු වණ්ණෙන උභො ලොකෙ ලභමෙසෙ.
- 3529. කාමෙසු ගිඤ්ඤා කාමරතා කාමෙසු අධිමුච්ඡතා,  
නරා පාපානී කතාන උපපජ්ජන්ති දුග්ගතිං.
- 3530. යෙ ච කාමෙ පහතාන නිකම්මතා අකුතොහසා,  
ඵකොදිභාවාධිගතා න තෙ ගච්ඡන්ති දුග්ගතිං.
- 3531. උපමනෙත කර්මසාමී තං සුඤ්ඤාහි අරිඤ්ඤම,  
උපමායපිධෙකඤ්ඤො<sup>3</sup> අසං ජානන්ති පණ්ණිතා.
- 3532. ගඛගාය කුණ්ඨං දිස්වා වුඤ්ඤමානං මහණ්ණවෙ,  
වායසො සමවිනොතපී අසපඤ්ඤා අවෙනසො.
- 3533. යානංච වනිදං උඤ්ඤං භකොඛාවායං අනප්පකො,  
තස් රත්තං තස් දිවා තස්ව නිරතො මනො.
- 3534. ධාදං නාගස්ස මංසානී පිචං භාගිරථොදකං,  
සමපස්සං වනවෙනානී න පලෙසා<sup>4</sup> විභඛගමො.
- 3535. තංඤ්ඤා ඔතරණී ගඛගා පමන්තං කුණ්ඨපෙ රතං,  
සමුද්දං අජ්ඣගාභාසි අගනී යස් පඤ්ඤිතං.
- 3536. සො ච භක්ඛපරිකම්මණා උප්පත්තවා<sup>5</sup> විභඛගමො,  
න පච්ඡනො න දුරතො නුඤ්ඤරං නොපි දකම්මණං.
- 3537. දීපං සො න අජ්ඣගඤ්ඤේ අගනී යස් පඤ්ඤිතං,  
සො ච තස්ව පාපස්ස යථා දුඛබලකො තථා.

---

- 1. බහු පි හදා එතෙහං - මජ්ඣං.
- බහුපි හදකා එතෙ - පී.
- 2. දිඛ්‍යාපී - පී.
- 3. උපමාය මිට්ඨකවෙච - මජ්ඣං.
- 4. නපලෙථ - මජ්ඣං.
- 5. උපද්ධවා - පී. මජ්ඣං.

3527. හිඤ්ඤන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ යම් ඒ ශ්‍රමණභද්‍ර-කාරණයන් පසසන සේක් ද, එ බඳු ශ්‍රමණභද්‍රකාරණයෝ බොහෝ වෙති. සෞභූකයන් වහන්ස, මම වනාහි කාමයන්හි ගිජු කෙනෙක්මී. කෙසේ නම් එය කෙරෙමි ද?

3528. මට මිනිස් කාමයෝ ප්‍රිය වෙත්. වැළි දිව්‍යමය කාමයෝ ද ප්‍රිය වෙත්. එසේ ඇති කල්හි කවර ආකාරයෙකින් දෙ ලොවැ ම කාම සම්පත් ලබන්නෙමි දැයි රජ තෙමේ කීවේ ය.

3529. මහරජ, කාමයන්හි ගිජු වූ කාමයන්හි ඇළුණා වූ, කාමයන්හි අධික වශයෙන් මුසපත් වූ මනුෂ්‍යයෝ පාපකර්ම කොට දුගතියෙහි උපදිති.

3530. යමෙක් කාමසම්පත් හැරපියා ගිහි ගෙයින් නික්මුණාහු කොයිනුත් බියක් නැත්තෑහු හුදෙකලා වාසයට ගියෝ වෙත් ද, ඒ පැවිද්දෝ දුගතියට නො යත්.

3531. අරින්දම රජුනි, තොපට උපමාවක් ගෙනහැර පාන්නෙමී. එය අසව. මෙ ලොවැ ඇතැම් පණ්ඩිත කෙනෙක් උපමායෙකුදු අර්ථය දනැගන්නී.

3532. අනුවණ වූ කාරණාකාරණ නොසිතන කවුඩෙක් ගැඹුරු පුළුල් දිය ඇති ගඟෙහි පාවෙමින් යන්නා වූ ඇත් කුණපයක් දැක මෙසේ සිතුවේ ය.

3533. එකාන්තයෙන් මට හස්තියානයෙක් ලැබිණ. මෙය ම මාගේ ආහාරය ද වේ. එහි ම රෑ දවල් ගෙවන්නෙමී යි කවුඩාගේ සිත ඒ ඇත්කුණෙහි ම ඇලී සිටියේ ය.

3534. ඇතාගේ මස් කමින් භාගිරටී ගඟෙහි දිය බොමින් වනයන් හා වෛතෘ වෘක්ෂයන් බලමින් යන ඒ කවුඩා පියාසර කොට නො ගියේ ය.

3535. සමුද්‍රාහිමුඛ වැ ගලාබස්නා වූ ගංගා තොමෝ ඇත්කුණෙහි ඇළුණා වූ ප්‍රමාදයට වත් ඒ කවුඩා ද, යම් නැතෙක්හි පක්ෂීන්ට යා හැකි නො වේ ද, එ බඳු මහාසමුද්‍රයට ඇදගෙනා ගියා ය.

3536. ආහාරය අවසන් වූ ඒ කවුඩු තෙමේ ද අහසට පැන පැළදික්හි ද පිහිටක් නොලැබුවේ ය. පෙර දික්හි ද පිහිටක් නො ලැබුවේ ය. උතුරු දිසාවෙහි ද පිහිටක් නො ලැබුවේ ය. දකුණු දිසාවෙහි ද පිහිටක් නො ලැබුවේ ය.

3537. ඒ කවුඩු තෙම යම් නැතෙක්හි පක්ෂීන්ට නො යාහැකි ද එබඳු සාගරය මැද දිවයිනකට නො පැමිණියේ ය. දුර්වලයකු වැටෙන්නාක් මෙන් සාගර මධ්‍යයෙහි ම වැටුණේ ය.

- 3538. තඤ්ඤා සාමුද්දිකා මච්ඡා කුලීභිලා මකරා සුසු,  
පසඤ්ඤාකාරා බාදිංසු ඵඤ්ඤානං විපකකිනං.<sup>1</sup>
- 3539. ඵචචෙව කුචං රාජ යෙ වඤ්ඤා කාමහොගිනො,  
ගිඤ්ඤා වෙ න වම්ඤ්ඤානි කාකපඤ්ඤාය<sup>2</sup> තෙ විදු.
- 3540. ඵසා තෙ උපමා රාජ අක්ඛණ්ඩාසනී කතා,  
කං ව පඤ්ඤායසෙ තෙන යදි කාහසී වා න වා.
- 3541. ඵකවාචචිච්චි දෙච වාචං භණ්ණෙය්‍ය අනුකම්පනො,  
තනුතතරිං<sup>3</sup> න භාසෙය්‍ය දුසො වය්‍යසස<sup>4</sup> සන්තීකෙ.
- 3542. ඉදං වචාන පසකාමී සොණකො අමිතඤ්ඤිමා,  
වෙභාසෙ අනතලිකකිසම් අනුසාසිචාන බන්ධයං.
- 3543. කො නු මෙ රාජකතාරො සුතා වෙය්‍යන්තිමාගතා,<sup>5</sup>  
රජ්ජං නිය්‍යාදයිසසාමී නාහං රජ්ජන්තෙකීකො.
- 3544. අරජ්ජව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,  
මාහං කාකොච දුචෙමධො කාමානං වසමන්චගං.
- 3545. අහී තෙ දහරො පුතො දීසාච්චි රච්චචච්චනො,  
තං රජ්ජ අභිසිඤ්ඤාසු සො තො රාජා භවිසසනී.
- 3546. බිසං කුමාරං ආනෙථ දීසාච්චි රච්චචච්චනං,  
තං රජ්ජ අභිසිඤ්ඤාසං සො වො රාජා භවිසසනී.
- 3547. තතො කුමාරං ආනෙසුං දීසාච්චි රච්චචච්චනං,  
තං දීසවා ආලපි රාජා ඵකපුතං මනොරමං.
- 3548. සට්ඨි ගාමසහසසානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,  
තෙ පුතන පටිපජ්ජාසු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමී තෙ.

---

- 1. විපකකං - මජ්ඣං.
- 2. කාකපඤ්ඤාව - මජ්ඣං.
- 3. තනුතතරි - මජ්ඣං.
- 4. අභිසස - වි.
- 5. සුද්දවෙය්‍යන්තමාගතො - මජ්ඣං.
- සුද්දවෙය්‍යන්ති මාගතො - ඩ

3538. මුහුදෙහි වාසය කරන්නා වූ මත්ස්‍යයෝ ද කිඹුලෝ ද මෝරු ද සුසු නම් වණ්ඩ මත්ස්‍යයෝ ද විසිරිගිය පියාපත් ඇති සැලෙමින් සිටියා වූ ඒ කවුඩා බලාත්කාරයෙන් කැහ.

3539. මහරජ, මෙ පරිද්දෙන් ම නුඹ ද කාමභෝගී වූ අන්‍යායෝ ද කාමයන්හි ගිජු වුවාහු නම් ඉදින් කාමයන් හැර නොදමන්නාහු ද ඔව්හු කවුඩන්ගේ ප්‍රඥාවට බඳු ප්‍රඥා ඇත්තෝය යි නුවණැත්තෝ කියත්.

3540. මහරජ, මා ඒසින් කරුණු ප්‍රකාශ වන්නා වූ මේ උපමාව තොපට ගෙනහැර දක්වන ලදී. ඉදින් එය කරන්නෙහි හෝ නොකරන්නෙහි හෝ ඒ සැටියෙන් නුඹ ද ප්‍රකාශ වන්නෙහි යයි (පසේබුදුරජාණන් වහන්සේ අවවාද දුන් සේක.)

3541. අනුකම්පා ඇති තැනැත්තෝ එක වරක් කීම ද දෙ වරක් කීම ද කරන්නෝ ය. දසයකු ස්වාමියා වෙත මෙන් ඉන් මතු නො කියන්නෝ ය.

3542. අප්‍රමාණ වූ බුද්ධි ඇති සෞභූත පසේබුදුරජාණන් වහන්සේ මෙසේ කියා රජුට අනුශාසනා කොට අභසට නැහ වැඩමකළ සේක

3543. සමර්ථ වූ ව්‍යක්තභාවයට පැමිණි මේ රාජ්‍යයට සුදුස්සෙන් අභිෂෙක කරන්නෝ කොහි ද? මම රජය භාර දෙන්නෙමි. මම රජයෙන් ප්‍රයෝජන නැත්තෙකමි.

3544. අද ම පැවිදි වන්නෙමි. හෙට මරණය වන්නේ ද යි කවරෙක් දනීද? මම දුෂ්ප්‍රාඥ වූ කවුඩා මෙන් කාමයන්ගේ වසයට නො යමි යි රජ තෙම කීවේ ය.

3545. දේවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේට රට දියුණු කරන්නා වූ දීඝාවු නම් පුතෙක් ඇත්තේ ය. ඔහු රාජ්‍යයෙහි අභිෂෙක කෙරේවා. හෙ තෙමේ අපගේ රජ වන්නේ යැ යි ඇමතිගේ කීහ.

3546. රට දියුණු කරන්නා වූ දීඝාවු නම් කුමරා වහා ගෙන එව. මම ඔහු රාජ්‍යයෙහි අභිෂෙක කරන්නෙමි. හෙ නොපගේ රජ වන්නේ යයි රජ තෙමේ කීවේ ය.

3547. ඉක්බිති රට දියුණු කරන්නා වූ දීඝාවු කුමාරයා ගෙනාවෝ ය. රජ තෙමේ, සිය එකම පුතු වූ මනරම් ඒ කුමරා දැක මෙ සේ කීය.

3548. පුත්‍රය, හැම ලෙසින් ම සම්පූර්ණ වූ ගම් සැටදහසක් ඇත. ඒ ගම් භාර ගනුව. තොපට රජය පවරා දෙමි.

3549. අජෙජව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,  
මාහං කාකොච දුමෙමධො කාමානං වසමජවගං.
3550. සට්ඨිනාගසහාසානි සබ්බාලඛිතාරභුසිතා,  
සුචෙජ්ජෙකච්ඡා මාතඛිනා හෙමකප්පනවාසසා.
3551. ආරුළාගා ගාමණීයෙහි තොමරඤ්ඤාසපාණිහි,  
තෙ පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමී තෙ.
3552. අජෙජව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,  
මාහං කාකොච දුමෙමධො කාමානං වසමජවගං.
3553. සට්ඨිආසසහාසානි සබ්බාලඛිතාරභුසිතා,  
ආජානීයා ච ජානීයා සිකචා සීසවාහනා.
3554. ආරුළාගා ගාමණීයෙහි ඉලලියාවාපධාරිහි,  
තෙ පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමී තෙ.
3555. අජෙජව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,  
මාහං කාකොච දුමෙමධො කාමානං වසමජවගං.
3556. සට්ඨිරථසහසසානි සනාතඤ්ඤා උසනිනඤ්ඤා,  
දීපා අරොපි වෙය්‍යඤ්ඤා සබ්බාලඛිතාරභුසිතා.
3557. ආරුළාගා ගාමණීයෙහි වාපහජෙහි වලිච්ඡිහි,  
තෙ පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමී තෙ.
3558. අජෙජව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,  
මාහං කාකොච දුමෙමධො කාමානං වසමජවගං.
3559. සට්ඨිධෙත්‍රසහසසානි රොහඤ්ඤා පුඛගද්දිසහා,  
තා පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමී තෙ.
3560. අජෙජව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,  
මාහං කාකොච දුමෙමධො කාමානං වසමජවගං.
3561. සොළසිත්ථිසහසසානි සබ්බාලඛිතාරභුසිතා,  
ටීවිත්‍රවජ්ජාහරණා ආමුත්තමණිකුණඤ්ඤා  
තා පුතන පටිපජ්ජසසු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමී තෙ.



3549. මම අද මැ පැවිදි වන්නෙමි. මරණය සෙට පැමිණේ දැ යි දන්නේ කවරෙක් ද? මම මෝඩ කවුඩා මෙන් කාමයන්ගේ වසයට නො යමි.

3550. සියලු භස්තෘලංකාරයෙන් සරසන ලද රන් පොරොදු ඇත්තා වූ රත්මුවා අබරණින් වසන ලද ගරීර ඇත්තා වූ මාතඛන නම් භස්තීභූ සැට දහසක් ඇත්තාහ.

3551. පුත්‍රය, තෝමර හා අංකුස ගත් අත් ඇති වැ, නැඟුණු ඇතරුවන් ඇති ඒ ඇතුන් භාර ගනුව. තොපට රජය පවරා දෙමි.

3552. මම අද මැ පැවිදි වන්නෙමි. මරණය සෙට පැමිණේ දැ යි දන්නේ කවරෙක් ද? මම මෝඩ කවුඩා මෙන් කාම වසයට නො යමි.

3553. සියලු අශ්වාලංකාරයෙන් සරසන ලද කරුණු නො කරුණු හොදින් දන්නා වූ සින්ධුදෙශයෙහි උපන්නා වූ ඉක්මන් ගමන් ඇති අශ්වයෝ සැට දහසක් වෙති.

3554. පුත්‍රය, ආයුධ හා දුනු දරන අශ්වාරොහකයන් නැඟුණු ඒ අසුන් භාර ගනුව. තොපට මම රජය පවරාදෙමි.

3555. අද මැ පැවිදි වන්නෙමි. මරණය සෙට දැ යි දන්නේ කවරෙක් ද? මම මෝඩ කවුඩා මෙන් කාම වසයට නො යමි.

3556. සැරැසු, ඔසවන ලද ධජ ඇත්තා වූ දිවි සම් හා ව්‍යාභූ සමීන් වට කරන ලද්ද වූ සියලු අලංකාරයෙන් අලංකාරවත් වූ රිය සැට දහසෙක් ඇත.

3557. පුත්‍රය, දුනු ගත් අත් ඇති යුද ඇඳුමින් සැරැසුණු රියැදුරන් නැඟුණු ඒ රථයන් භාරගනුව. තොපට රජය පවරා දෙමි.

3558. අද මැ පැවිදි වන්නෙමි. මරණය සෙට දැ යි දන්නේ කවරෙක් ද? මම මෝඩ කවුඩා මෙන් කාම වසයට නො යමි.

3559. පුත්‍රය, රතු පැහැති ප්‍රධාන වෘෂභයකු සහිත බෙණුහු සැට දහසෙක් ඇත. ඔවුන් භාරගනුව. තොපට රජය පවරාදෙමි.

3560. අද මැ පැවිදි වන්නෙමි. මරණය සෙට දැ යි දන්නේ කවරෙක් ද? මම මෝඩ කවුඩා මෙන් කාම වසයට නො යමි.

3561. සියලු අලංකාරයෙන් සරසන ලද්ද වූ වස්ත්‍රාභරණ ඇති පලන් මිණිකොඩොලින් යුත් සොළොස් දහසක් ස්ත්‍රීහු ඇත්තාහ. පුත්‍රය, ඔවුන් භාරගනුව. තුඹට රජය පවරාදෙමි.

3562. අජෙජව පබ්බජිසසාමී කො ජඤ්ඤ මරණං සුචෙ,  
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමන්තං.

3563. දහරසෙසව මෙ නාත මාතා මතානී මෙ සුතං,  
තයා විනා අහං නාත ජීවිතුමපි න උසසහෙ.

3564. යථා ආරඤ්ඤකං නාගං පොතො අජෙවනී පච්ඡතො,  
ජෙසසනතං<sup>1</sup> ගිරිදුග්ගෙසු සමෙසු විසමෙසු ව.

3565. එවං තං අනුගච්ඡාමී පුතමාදය ගච්ඡතො,  
සුභරො තෙ භවිසසාමී න තෙ හෙසසාමී දුබ්භරො.

3566. යථා සාමුද්දීකං නාවං වාණිජානං ධනෙසිනං,  
වොහාරො තත්ථ ගණෙහයා වාණිජා බ්‍යසනී<sup>2</sup> සීයා  
එවමෙව<sup>3</sup> පුත්තකලී අනතරායකරො මම.

3567. ඉමං කුමාරං පාපෙථ පාසාදං රතීවඛඪිනං,  
තත්ථ කමබ්බසහජායො යථා සකකංච අච්ඡරා  
තා නං තත්ථ රමෙසසතනී තාහී වෙසො රමීසසනී.

3568. තතො කුමාරං පාපෙසුං පාසාදං රතීවඛඪිනං,  
තං දීඝවා අවචුං<sup>4</sup> කඤ්ඤ දීඝාචුං රඨවඛඪිනං.

3569. දෙවනානුසි ගන්ධබ්බො ආදු සකෙකා පුරිඤ්ඤ,  
කො වා ත්ථ කසස වා පුත්තො කථං ජාතෙමු තං මයං.

3570. නමඤ්ඤ දෙවො න ගන්ධබ්බො නපි<sup>5</sup> සකෙකා පුරිඤ්ඤ,  
කාසී රඤ්ඤඤ අහං පුත්තො දීඝාචු රඨවඛඪිනො  
මම. හරථ හදුං වො<sup>6</sup> අහං හතො හවාමී වො.

3571. තං තත්ථ අවචුං කඤ්ඤ දීඝාචුං රඨවඛඪිනං,  
කුභිං රාජා අනුපපතො ඉතො රාජා කුභිං ගතො.

1. දෙසසනතං - මජ්ඣං.  
2. බ්‍යසනං - මජ්ඣං.  
3. එවමෙවං-පුත්තකලී - වී, මජ්ඣං.  
4. අවචං - මජ්ඣං,  
5. නමඤ්ඤ - මජ්ඣං.  
6. තෙ - මජ්ඣං.

3562. අද මැ පැවිදි වන්නෙමි. මරණය සෙට දැයි දන්නේ කවරෙක් ද? මම මෝඩ කවුඩා මෙත් කාම වසයට නො යෙමි යි පියරජ තෙම කීයේ ය.

3563. පියාණන් වහන්ස, මා ළදරු කල්හි මැ මාගේ මව මළා යැයි අසන ලදී. පියාණන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේගෙන් වෙන් ව මම ජීවත් වන්නටත් නො සිතමි.

3564. සම වූ ද විසම වූ ද ගිරි දුර්ගයන්හි හැසිරෙන්නා වූ වනය හස්තියකු පසුපසින් ඇත් පැටවෙක් යම්සේ හැසිරේ ද,

3565. එ පරිද්දෙන් මම නුඹ වහන්සේ සමඟ යමි. පුතු ගෙනයන්නා වූ නුඹ වහන්සේට මම සුභර ව (පොෂණයට පහසු ලෙස) පවතින්නෙමි. නුඹ වහන්සේට පොෂණය කට නොහැකි පරිදි (දුභර) නො වන්නෙමි යි පුත්‍රයා කීවේ ය.

3566. ධන සොයන්නා වූ වෙළෙඳුන්ගේ මුහුදු යාත්‍රාවක් ව්‍යවහාරයෙක් (මත්සා, රකුස්, දියසුළු ආදී යටට අදනයෙක්) යම්සේ අල්ලා ගනී ද එ විට එහි වෙළෙන්දෝ ව්‍යසනයට පත් වන්නාහු ය. එ මෙන් ම ලාමක පුත්‍රයා මාගේ පැවිද්දට අන්තරාය කරන්නෙකැ යි රජ තෙමේ කීවේ ය.

3567. අමාත්‍යවරුනි, මේ කුමාරයා ඇලුම් වඩන පහයට ගෙන යවූ, එහි ස්වර්ණාභරණයෙන් සැරසුණු ඒ ස්ත්‍රීහු අප්සරාවන් විසින් සිත් අලවනු ලබන ශක්‍රයා මෙන් ඒ කුමරහු එහි අභිරමණය කරවන්නාහ. කුමාර තෙමේ ද ඒ ස්ත්‍රීන් සමඟ අභිරමණය කරන්නේ යැ යි රජ තෙමේ කීයේ ය.

3568. ඉන් පසු කුමරු ඇලුම් වඩන පහයට පැමිණවූහ. එහි නාටක ස්ත්‍රීහු රට දියුණු කරන්නා වූ දීසාවූ නම් ඒ කුමරා දක මෙසේ කීහ:

3569. නුඹ වහන්සේ දේවතාවෙක් ද? ගාන්ධර්වයෙක් ද? නො එසේ නම් පුරින්දද නම් ශක්‍රයා වවු ද? නුඹ වහන්සේ කවරෙක් ද? කාගේ පුතෙක් හෝ වවු ද? ඒ කරුණ අපි කෙසේ දැනගනිමු ද?

3570. මම දෙවියෙක් නො වෙමි. ගාන්ධර්වයෙක් ද නො වෙමි. පුරින්දද නම් ශක්‍රයා නො ද වෙමි. මම වනාහි කසී රජුගේ පුත්‍ර වූ රට දියුණු කරන්නා වූ දීසාවූ නමැත්තෙමි. මා කෙරෙහි රුවි කරවු. නුඹලාට යහපතක් වේවා. මම නුඹලාගේ ස්වාමීපුරුෂයා වන්නෙමි යි කුමාරයා කීවේ ය.

3571. එහි ඒ ස්ත්‍රීහු රට දියුණු කරන්නා වූ ඒ දීසාවූ කුමරාට මෙසේ කීහ: රජ තෙමේ කොහි පැමිණියේ ද? රජ තෙමේ මෙයින් කොහි ගියේ ද?

3572. පවුල රාජ්‍ය අතිකතනො ඵලෙ රාජ්‍ය පතිරිකො,  
අකඤ්චකං අගහනං පටිපනොනො මහාපථං.

3573. අහඤ්ච පටිපනොනො මග්ගං දුගතතිගාමිනං,  
සකඤ්චකං සගහනං යෙන ගච්ඡන්ති<sup>1</sup> දුරගතිං.

3574. තස්ස තෙ යොගතං රාජ්‍ය සිහසෙසව ගිරිබ්බජං,  
අනුසාස මහාරාජ කිං නො සබ්බාසමිස්සරොති.

සො ණකජාතකං.

2. සඛිකිවචජාතකං.

3575. දිඤ්චා නිසිකං රාජ්‍යනං බ්‍රහ්මදෙනං රථෙසහං,  
අථස්ස පටිච්චෙදෙසි යස්සාසි අනුකමපනො.

3576. සඛිතිවචායං අනුපුනොනො ඉසීනං සාධුසමෙතො,  
තරමානරුපො නියානී ඛිපං පස්ස මහෙසීනං.

3577. තතො ච රාජ්‍ය තරමානො යුග්ගමාරුඤ්ච සඤ්චා,  
මිත්තාමච්චපරිබ්බුලොහා අගමාසි රථෙසහො.

3578. නිකඛිප<sup>2</sup> පඤ්ච කතුධානි කාසීනං රථඨචඛිපනො,  
චාලවීජනිමුඤ්චිසං ඛග්ගං ඡන්තඤ්චාහනං.

3579. ඔරුඤ්ච රාජ්‍ය යානමහා ඨපසිකා<sup>3</sup> පච්ඡදා,  
ආසීනං දයපස්සසමිං සඛිතිච්චමුපසඛිතමි.

3580. උපසඛිතමිකා සො රාජ්‍ය සමෙචොදි ඉසීනා සහ,  
තං කථං වීතිසාරෙකා එකමනං උපාච්චිසී.

3581. එකමනං නිසිතොච අථ කාලං අමඤ්ඤථ,  
තතො පාපානි කච්චොනි පුට්ඨිකං පටිපජථ.

1. ගච්ඡමි - චි. මජ්ඣං,  
2. නිකඛිප - මජ්ඣං,  
3. ථපසිකා - මජ්ඣං.

3572. රජ තෙම රාගාදී ක්ලෙශ පංකය ඉක්මැවූයේ ය. රජ තෙම පැවිද්ද නම් වූ ගොඩබිම්හි පිහිටියේ ය. රාගාදී කටු නැත්තා වූ ඒ රාගාදියෙන් ගහන නො වූ ස්වර්ගමොක්ෂගාමී වූ මහාමාර්ගයට රජ තෙම පිළිපත්තේ ය.

3573. මම් වනාහි යම් මහෙකින් දුගතියට යේ නම් රාගාදී කටු සහිත වූ රාගාදියෙන් ගහන වූ ඒ දුගති මහට පිළිපත්තෙම වෙමි.

3574. මහරජාණන් වහන්ස, ස්වර්ණමය ගුභාවකට කෙශර සිංහයකුගේ පැමිණීම මෙන් නුඹ වහන්සේගේ මෙහි පැමිණීම යහපත් පැමිණීමෙකි. මහරජාණන් වහන්ස, අපට අනුශාසනා කරන සේක්වා. නුඹ වහන්සේ අප හැමගේ ම අධිපතියහුය.

සෞභූක ජාතක යි.

2. සධ්දකිවච ජාතකය

3575. උයන්පල්ලා රාජසභාවෙහි හුන් ශ්‍රේෂ්ඨරථාවායඹී වූ බ්‍රහ්මදත්ත රජු දක අනතුරු ව ඒ රජහට මෙසේ දැන්වී ය: "දේවයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ යමකුට අනුකම්පා ඇතිසේක් ද,

3576. සෘෂීන් අතුරෙන් මැනැවැයි සම්මත වූ මේ සංකිච්ච නම් තාපස තෙම නුඹ වහන්සේ ගේ උයනට පැමිණියේ වෙයි. එහි වහා යනු මැනැව. නොපමා වැ දකැගනුව" යි කියා යි.

3577. ඉක්බිති ශ්‍රේෂ්ඨ රථාවායඹී වූ ඒ රජ තෙමේ සුදුසු වූ යානාවකට නැහැ මිත්‍රාමාත්‍යයන් විසින් පිරිවරන ලද්දේ වහා ගියේ ය.

3578. කසිරට වැසියන්ගේ රට දියුණු කරන්නා වූ රජ තෙම උයන් දෙරටුවට පැමිණ වල්විදුනාව ද නළල්පට ද කඩුව ද කුඩිය ද උපාහනය ද යන පංචරාජකකුධ්‍යාණ්ඩයන් බහාතබා,

3579. රජ තෙමේ යානාවෙන් බැස පංචරාජකකුධ්‍යාණ්ඩ ඇමතියා අතට දී දයපසස නම් උයනේ වැඩහුන් සංකිච්ච තාපසයන් වෙතට එළැඹියේ ය.

3580. ඒ රජ තෙමේ සෘෂිවරයා වෙත එළැඹූ සෘෂිවරයා සමඟ සතුටු සාමීචි කථා පැවැත්වී ය. ඒ සතුටු සාමීචි කථාව කොටැ නිමවා එකත් පසෙකැ හිඳගත්තේ ය.

3581. එකත් පසෙක හුන්තේ මැ ප්‍රශ්න ඇසීමට කාලය දැන ගත්තේ ය. ඉක්බිති පාපකර්මයන් විවාරිමට පිළිපත්තේ ය.

- 3582. ඉසිං පුච්ඡාමි<sup>1</sup> සඬතිච්චං ඉසීනං සාධුසමච්චනං,  
ආසීනං දයපසසසච්චං ඉසිසඬකපුරකච්චනං.<sup>2</sup>
- 3583. කං ගතිං පෙච්චි<sup>3</sup> ගච්ඡති නරා ධම්මොතිචාරිනො,  
අනිච්චේණො මයා ධම්මො තමෙච්ච අකඛාති පුච්චිතො.
- 3584. ඉසී අචච සඬතිච්චො කාසීනං රච්ච්චච්චනං,  
ආසීනං දයපසසසච්චං මහාරාජ සුචොති මෙ.
- 3585. උපපච්චන චජනනාසස යො මග්ගමනුසාසති,  
තසස චෙ චචනං කඬිරා නාසස මග්ගයා කච්චකො.
- 3586. අධම්මං පටිපතගසස යො ධම්මමනුසාසති,  
තසස තෙ චචනං කඬිරා න යො ගච්චයා දුග්ගතිං.
- 3587. ධම්මො පචො මහාරාජ අධම්මො පන උපපච්චො,  
අධම්මො නිරයං තෙති ධම්මො පාපෙති සුග්ගතිං.
- 3588. අධම්මචාරිනො රාජ නරා විසමච්චිනො,  
යං ගතිං පෙච්චි ගච්ඡති නිරයෙ තෙ සුචොති මෙ.
- 3589. සඤ්චිචො කාළසුඤ්ඤො ච සඬකාතො<sup>4</sup> දෙච ච රොරුචා,  
අචාපරො මහාවීචි තපනො ච පනාපනො.
- 3590. ඉච්චිතෙ අච්ච්ච නිරයා අකඛාතා දුරතිකසමා,  
ආකිණ්ණො ලුද්දකමෙච්චි පචෙචකා සොළසුසසද.
- 3591. කදරියතාපනා සොරා අච්චිමනො මහඛතයා,  
ලොමහංසනරුපා ච හෙසමා පටිහයා දුඛා.

---

- 1. පුච්ඡාම - සා.
- 2. පුරකච්චනං - මජ්ඣ.
- 3. පච්චි - මජ්ඣ.
- 4. සඬකාතො - මජ්ඣ., PTS.

3582. සාෂිත් අතුරෙන් මැනැවැ යි සම්මත වූ සාෂි සමුහයා විසින් පිරිවරන ලද වැ දයපක්ෂ නම් උයනෙහි හුන්නා වූ සංකිච්ච නම් සාෂිවරයා විවාරම්.

3583. දශකුශලධර්මය ඉක්මවා හැසිරෙන සකියෝ උත්පත්ති වශයෙන් පරලෙච්චි දී කවර ගතියකට යෙද්ද, මා විසින් ධර්මය ඉක්මවන ලදී. ඒ කරුණ විවාරන ලද්ද වූ මට කියනු මැනැවි.

3584. සංකිච්ච සාෂි තෙමේ කසිරට වැසියන්ගේ රට දියුණු කරන්නා වූ, දයපක්ෂ උයනේ හුන්නා වූ රජුට මෙසේ කියේ ය. මහරජ, මාගේ වචනය අසව.

3585. සොරුන්ගෙන් ගැවැසිගත් මහකින් යන්තහුට යමෙක් නිර්භය මාර්ගය කියා දේ නම්, ඉදින් ඔහුගේ වචනයක් කරන්නේ නම්, සොරු නමැති කටු ඔහුට හමු නො වන්නේ ය.

3586. අධර්මයෙහි පිළිපන්නහුට යමෙක් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කෙරේ නම්, ඉදින් ඔහු ඔහුගේ වචනයට අනුව පිළිපදී නම් දුගතියට නො යන්නේ ය.

3587. මහරජ, දශකුශල සංඛ්‍යාත ධර්මය තෙම සුගතිගාමී මාර්ගය බැවින් නියම මාර්ගය වේ. දශ අකුශල සංඛ්‍යාත අධර්මය තෙම අපායගාමී මාර්ගය බැවින් නොමනා වන්නේ ය. අධර්මය තෙම සකියා නිරයට පමුණුවයි. ධර්මය තෙම සකියා සුගතියට පමුණුවයි.

3588. මහරජ, විසම ජීවිකාවෘත්ති ඇති අධර්මචාරී වූ මනුෂ්‍යයෝ පරලෙච්චි දී උත්පත්ති වශයෙන් යම් බඳු ගතියකට යෙද්ද, ඒ නිරයන් ගැන මම නුඹට කියමි. එය අසව.

3589. සංජීව නම් නරකය ද කාළසුත්‍ර නම් නරකය ද සංඝාත නම් නරකය ද රොරුව නම් නරක දෙක ද තවද අත්‍ය වූ මහාවිචි නරකය ද තපන නම් නරකය ද පතාපන නම් නරකය ද,

3590. යන මේ අටමහා නරකයෝ ඉක්මවාලියැ නො හැක්කාහ යි කියන ලද්දහ. මෙ කී එක එක නරකයෙක්හි සිටුවසැ සොළස බැගින් උසාද නරකයෝ ද රුදුරු කර්මයෙන් ගැවැසිගත්තාහු විද්‍යමාන වෙත්.

3591. ඒ නරකයෝ තද මසුරන් තවන්නෝ යැ. බලවත් දුක් ඇත්තෝ ය. ගිනිසිළු චිච්චුත්තෝ ය. මහත් බිය ඇත්තෝ ය. ලොමුදහගන්නාසුලු ය. බිහිසුනු වූවාහු ය. ප්‍රතිභය ඇත්තාහු ය. දුක් ගෙන දෙන්නාහ.

3592. වතුකකණ්ණං වතුදවාරා විහතො භාගසො මිතා,  
අයොපාකාරපරියනා අයසා පච්ඤජිතා.
3593. තෙසං අයොමයා භුමි ජලිතා තෙජසා යුතා,  
සමනා යොජනසනං පුටා තිට්ඨන්ති සබ්බද.
3594. එතෙ පතන්ති නිරයෙ උදධපාද අවංසිරා,  
ඉසිනං අතිවතනාරො සඤ්ඤනානං තපස්සිනං.
3595. තෙ භුතහුතො පච්චන්ති මව්ඡා ඛිලකතා යථා,  
සංවච්ඡරෙ අසඤ්ඤයො නරා කිබ්බිසකාරිතො.
3596. දඤ්ඤාමානෙන ගතෙතන නිච්චං සභාරඛාභිරං,  
නිරයා නාධිගජන්ති දවාරං නිකම්මනෙසිතො.
3597. පුරස්මිමෙන ධාවන්ති තතො ධාවන්ති පච්ඡතො,  
උත්තරෙතපි ධාවන්ති තතො ධාවන්ති දකඛිණං.
3598. යං යං හි දවාරං ගච්ඡන්ති තං තදෙව පිටීයති,<sup>1</sup>  
බ්බුතිවසසසහසසානි<sup>2</sup> ජනා නිරයගාමිතො.<sup>3</sup>  
බොහා පගහඤ කඤ්ඤන්ති පඤ්ඤා දුක්ඛං අනපපකං.
3599. ආසීවිසංච කුපිතං<sup>4</sup> තෙජස්සිං<sup>5</sup> දුරතික්කමං,  
න සාධුරුපෙ ආසීදෙ සඤ්ඤනානං තපස්සිනං.
3600. අතිකායො මහිසසායො අජ්ජුතො කෙකකාධිපො,<sup>6</sup>  
සහසසබ්බාහු උච්ඡිනො<sup>7</sup> ඉසිමාසජ්ඣ ගොතමං.
3601. අරජං රජසා වච්ඡං කිසං අවකිරිය දණ්ඩකී,  
තාලොච මූලතො<sup>8</sup> ඡිනෙතො සරාජා ඒභවඛගතො.
3602. උපහච්ච මනං මෙජෙක්ඛා<sup>10</sup> මාතඛගසමිං යසස්සිතෙන,  
සපාරිසජෙජා උච්ඡිනො මෙජෙක්ඛාරඤ්ඤං<sup>11</sup> තද අහු.

1. ධයසං - වී. මජ්ඣං.  
2. පිටියරෙ - මජ්ඣං.  
3. බ්බුතිවසසහසසානි - වී. මජ්ඣං.  
4. වාසිනො - වී.  
5. කුපිතං - මජ්ඣං.  
6. තෙජසිං - වී. මජ්ඣං.  
7. කෙකකාධිපො - වී. මජ්ඣං.  
8. අවච්ඡතො - මජ්ඣං.  
9. මූලතො - මජ්ඣං.  
10. මෙජෙක්ඛා - මජ්ඣං.  
11. මෙජෙක්ඛාරඤ්ඤං - මජ්ඣං.



3592. කොන් සතරක් ඇත්තාහ. දෙර සතරක් ඇත්තාහ. කොටස් වශයෙන් ප්‍රමාණ කොට බෙදන ලද්දහ. යපචුරෙන් පිරිකෙව් කරන ලද්දහ. යපියනින් වසන ලද්දහ.

3593. ඒ නරකයන්ගේ අයොමය භූමිය ගින්නෙන් දිලියෙන්ති තෙදින් යුතු වූවා ය. හාත්පස යොදුන් සියයක් හැම කල්හි පැතිර සිටී.

3594. තවුස්දම් රක්තා ගීල සංයමයෙන් යුත් සෘෂිත්ට පරුෂ වචන කියමින් ඉක්මවා බණින මොව්හු පා උඩුකුරු වූවාහු යටිකුරු වූ හිස් ඇති ව නිරයෙහි වැටෙති.

3595. සෘෂිත්ට පරුෂ වචන කීමෙන් ඉක්මවා බැන්නා වූ ඒ පවිකාර මිනිස්සු කොටස් වශයෙන් වෙන් කළ මසුන් සේ අසංඛ්‍ය සංවත්සරයන්හි පැසෙත්.

3596. නිතොර ඇතුළත පිටත දෙකේ ම දනු ලබන ශරීරයෙන් යුතු ව නරකයෙන් නික්මෙනු කැමැති වූවාහු ද දෙරටුවට නො පැමිණෙත්.

3597. පෙර දිගට දුවත්. ඉන්පසු බටහිරට ද දුවත්. උතුරු දිගට ද දුවත්. ඉන්පසු දකුණු දෙසට ද දුවත්.

3598. යම් යම් දෙරටුවකට යෙත් නම් ඒ ඒ දෙරටු වැසෙයි. මෙසේ නිරයගාමී ජනයෝ අනල්ප වූ නිරය දුකට පැමිණ බොහෝ වර්ෂ දහස් ගණන් දෙ අත් හිස්හි බැඳැගත්තාහු හඬත්.

3599. එ හෙයින් ළං වියැ නොහැකි කිපියා වූ තෙදැති ආශීර්විෂයකු සේ සංයම ඇත්තා වූ තපස්වින්ට පරුෂ වචනයෙන් සටා නො බණින්නේ ය. එ බඳු යහපත් ගති ඇති ගුණවතුන් නො ගටන්නේ ය.

3600. මහත් ශරීර ඇති දුනු දරන්නා වූ දහසක් බාහු ඇත්තා වූ කේකක රටට අධිපති වූ අර්ජුන නම් රජ තෙම ගෞතම නම් සෘෂිවරයා ගටා බැණැ විනාශයට පත්වූයේ ය.

3601. ඒ දණ්ඩකී රජ තෙම රජස් රහිත වූ කිසවච්ඡ තවුසා මතු රජස් විසුරුවා මුළින් සිදින ලද තල් ගසක් මෙන් විනාශයට පත් විය.

3602. යශස් ඇති මාතඛා සෘෂිවරයා කෙරෙහි සිත දුෂ්‍ය කරගත් මෙධ්‍ය රජ තෙමේ පිරිස් සහිත වූ සිද්ධි ගියේ ය. එ කල්හි මෙධ්‍යාරාණ්‍ය විය.

3603. කණ්ණදීපායනාසජ්ජ ඉසිං අඤ්ඤාචෙණ්ණයො,  
අඤ්ඤාමඤ්ඤං මුසලො<sup>1</sup> හතථා සමපනා යමසාධනං.
3604. අථායං ඉසිනා සනො අනන්තලිකෙඛ චරො පුරෙ,  
පාවෙකඤ්ඤි පඨවී.<sup>2</sup> වෙච්චො භීතනො පහතපරියායං.
3605. තසමා හි ඡන්දුමනං නප්පසංසන්ති පඤ්ඤිතා,  
අද්දධවිකො භාසෙය්‍ය ගිරං සච්චපසංභිතං.
3606. මනසා වෙ පද්ධෙත යො නරො පෙකකතෙ මුනීං,  
විජ්ජාවරණසමපනං ගනානා සො නිරයං අධො.
3607. යෙ වුඤ්ඤි<sup>3</sup> පරිභාසනති ඵරුසුපකමා ජනා,  
අනපච්චා අද්දයාදු තාලවක්ඛු භවන්ති තෙ.
3608. යො ච පබ්බජිතං<sup>4</sup> හන්ති කතකිච්චං මහෙසිතං.  
ස කාලසුඤ්ඤන නිරයෙ චිරරතනාය පච්චති.
3609. යො ච රාජා අධම්මධෙය්‍යා රථධවිඤ්ඤාසනො<sup>5</sup> වුතො,  
තාපධිඤ්ඤා ජනපදං තාපනෙ පෙච්චි<sup>6</sup> පච්චති.
3610. යො ච වංසසහසසානං<sup>7</sup> සතං දිබ්බානි<sup>8</sup> පච්චති,  
අච්චිසංඝපරෙතො සො දුක්ඛං වෙදෙති වෙදනං.
3611. තසස අභිසිඛා කායා නිවජ්ජනති පහසුරා,  
තෙජොභක්ඛංස ගතනානි ලොමගෙහති නාඛෙහි ච.
3612. දෙහොමානෙන ගතෙන නිච්චං සනතරඛාහිරං,<sup>10</sup>  
දුක්ඛාභිතුනො නදති නාගො කුත්තද්දිතො<sup>11</sup> යථා.
3613. යො ලොභා පිතරං හතති දෙසා වා පුරිසාධමො,  
ස කාලසුඤ්ඤන නිරයෙ චිරරතනාය පච්චති.

---

1. මුසලා - මජ්ඣං.  
2. පඨවී - මජ්ඣං.  
3. වුඤ්ඤි - මජ්ඣං.  
4. පබ්බජිතං - මජ්ඣං.  
5. රථධධංසනො - වී. මජ්ඣං.  
6. පච්චි - මජ්ඣං.  
7. වංසසහසසානි - මජ්ඣං.  
8. දිබ්බානි - මජ්ඣං.  
9. ඛයා - වී. මජ්ඣං.  
10. අනතර - මජ්ඣං.  
11. කුත්තච්චිතො - මජ්ඣං.  
කුත්තච්චිතො - සා.

3603. අක්කවෙණහු නම් රජවරු කණ්ණදීපායන නම් තවුසා ගටා ඔවුනොවුන් මොහොලින් නසාගෙන යම පුරයට පිවිසියහ.

3604. වැළි දු පෙර අහසැ හැසිරුණා වූ වෙනිය නම් රජ තෙම කපිල තවුසා සමඟ විරුඬ වූයේ සාද්ධියෙන් පිරිහෙත් ම මරණාසන්න කාලයට පැමිණ පොළොවැ පිවිසියේ ය.

3605. එ හෙයින් නුවණැත්තෝ ජන්දියෙන් අගතියට යෑම නො පසසත්. දුෂ්‍ය නො වූ සිත් ඇත්තේ සත්‍ය වචන කියන්නේ ය.

3606. ඉදින් යම් මිනිසෙක් ප්‍රදුෂ්‍ය වූ සිතින්, අෂ්ටවිද්‍යා පසළොස්වරණයන්ගෙන් යුත් මුනිවරයකු දෙස බලයි ද, හෙ තෙමේ ඒ අධොගමනීය කර්මයෙන් අධොභාගයෙහි වූ නිරයට යන්නේ ය.

3607. නපුරු ගනි ඇති යම් කෙනෙක් ගුණයෙන් හා වයසින් වැඩිහිටියන්ට අවමන් කෙරෙද්ද, ඔව්හු දිවුදුමියෙහි ම මුලින් සිදින ලද තල් ගසක් මෙන් වැනැසෙති. පරලෝ වශයෙන් දරුවන් හෝ වස්තුව හෝ නො ලබත්.

3608. යමෙක් වනාහි කෘතකෘත්‍ය වූ ප්‍රවුඡිත මහර්මියකු නසා ද හෙ කාළසුත්‍ර නම් නරකයෙහි බොහෝ කලක් පැසෙණු ලැබේ.

3609. යමෙක් වනාහි අධර්මයෙහි පිහිටා රට වනසන්නේ වේ ද, ජනපදය තවා මෙයින් චූත වැ පරලොවිහි තාපන නම් නරකයෙහි පැසෙති.

3610. යමෙක් දිව්‍යවර්ෂ ලක්ෂයක් එහි පැසේ ද, ගිනිසිළු සමූහයෙන් වටකරන ලද්ද වූ හෙ තෙමේ දුක් වූ වෙදනාවක් මැ විඳී.

3611. ගිනි මැ අනුභව කරන ඔහුගේ ශරීරයෙන් ප්‍රභාස්වර වූ ගිනිසිළු පිට වේ. ලොමාග්‍රවලින් සහ නිය අගින් ද යුත් සියලු ශරීරවයවයෝ එක සේ මැ දැල්වෙත්.

3612. නිතොර ම ඇතුළත පිටත දෙක්හි දූවෙන්නා වූ ශරීරයෙන් යුත් හෙ තෙම මහත් දුකින් පෙළුණේ අකුසුචලින් මධනා ලද ඇතකු මෙන් නාද කරයි.

3613. යම් අධ මැ පුරුෂයෙක් යශස් යැ ධන යැ යන මේවා හෙතු කොටගෙනැ පහළ වූ ලොභය නිසා හෝ ද්වේෂය නිසා හෝ පියා නසයි ද, හෙ කාළසුත්‍ර නම් නරකයෙහි බොහෝ කාලයක් පැසෙන්නේ ය.

3614. ස තාදියො පවචති ලොහකුලේඛියං  
පක්කඤ්ඤි සන්තීහී භනන්ති නික්ඛවං,  
අක්ඛං කරිත්වා මුක්ඛකරිසභසංඛං  
බාරො<sup>1</sup> නිමුජෙජ්ඣනති තථාවිධං නරං.
3615. තත්තං පක්කච්ඡිතං<sup>2</sup> අයොගුළඤ්ඤි  
දීසෙ ව ඵාලෙ විරරක්ඛතාපිතෙ,  
වික්ඛලිභමාදය විභජ්ජ රජජුහි  
විවටෙ මුඛෙ සංසවයන්තී<sup>3</sup> රක්ඛසා.
3616. සාමා ව යොණා සබලා ව ගිජ්ඣා  
කාතොළසඛසා ව දීජා අයොමුඛා,  
සඛගඉච බාදන්තී විජ්ඣමානං  
ජිවහං විභජ්ජ<sup>4</sup> විසාසං<sup>5</sup> සලොහිතං.
3617. තං දඬුඤ්ඤාලං පටිභිත්තගහනං  
නිපෙථාධයන්තා<sup>6</sup> අනුච්චරන්ති රක්ඛසා,  
රතී හී තෙසං දුබ්බතො පනීතරෙ  
ඵතාදිසසම්මිං නිරයෙ වසන්ති  
යෙ කෙවි ලොකෙ ඉධ පෙත්තිසාතිතො.
3618. පුත්තො ව මාතරං භන්තො ඉතො ගන්තො යමක්ඛියං,  
භුසමාපජ්ජතෙ දුක්ඛං අත්තකම්මඵලූපගො.
3619. අමනුඤ්ඤා අතිබලා<sup>7</sup> භන්තාරං ජන්යන්තියා,  
අයොමයෙහි වාලෙහි පිළයන්ති පුභප්පුනං.
3620. තං පසසවං<sup>8</sup> සකා ගන්තා රුධිරං<sup>9</sup> අක්ඛසම්භවං,  
තම්බලොහවිලීනංව<sup>10</sup> තත්තං පායෙහති මත්තියං.
3621. ජිගුච්ඡං කුණපං පුත්ති දුග්ගන්ධං<sup>11</sup> ගුඵකදුමං,  
පුබ්බලොහිතසඛකාසං රහදං<sup>12</sup> ඕගඤ්ඤ නිට්ඨති.
3622. තමෙතං කිලියො තස්ස අතිකායා අයොමුඛා,  
ජවිං ඡේත්වාන බාදන්තී පගිඤ්ඤා මංසලොහිතෙ.
3623. යො ව තං නිරයං පත්තො නිමුඤ්ඤො සතපොරීසං,  
පුත්තිකං කුණපං වාති සමන්තා සතයොජනං.

---

1. මාදෙ	7. අසිබලා - මජ්ඣ.
2. පක්කච්ඡිතමයොගුළඤ්ඤව - මජ්ඣ.	8. තමසාවං - මජ්ඣ.
3. සංපච්චන්ති - මජ්ඣ.	9. රුභිරං - වී.
4. විජ්ඣ - මජ්ඣ.	10. තම්බලොහවිලීනංව - මජ්ඣ.
5. විසාසංව - මජ්ඣ.	11. දුග්ගන්ධං - මජ්ඣ.
6. නිපොථයන්තා - සායා,	12. රහදවොග්ගා - මජ්ඣ., රහදෙග්ගා - සායා

3614. එ බඳු හෙ තෙම ලෝකුඹු නිරයෙහි පැයේ. පැසුණා වූ ද සම නැත්තා වූ ද ඔහු අධයට්ටලින් නසත්. එ බඳු සන්ධයා ඇස් උපුටා දමා අක්ක කොට මළමු අනුභව කරන්නකුත් කොට ලෝදියෙහි ගල්වත්.

3615. නිරය පාලකයෝ ගිනියම් කළ පැස වූ යගුළි ද බොහෝ කලක් තවන ලද දික් වූ භීවැලින් මැඩැගෙන රැහැන්-වලින් දිව එළියට ඇද හරින ලද මුවෙහි බහාලත්.

3616. ශ්‍යාමවර්ණ වූ සුනඛයෝ ද නිත් සහිත සුනඛයෝ ද රතු හොට ඇති ගිජුලිහිණියෝ ද වන කවුඩු සමූහය ද අයොමය මුඛ ඇත්තා වූ පක්ෂි සමූහය ද එක් ව දිව පිටතට ඇද කම්පා කරමින් ලේ සහිත වැ කඩකඩා කත්.

3617. දූවෙන්නා වූ තල් ගසක් වැනි හැම පසින් ම බිඳුණු ශරීර ඇති ඔහුට තළමින් ඒ නිරය පාලකයෝ පසුපසැ යෙති. එය නිරය පාලකයන්ට ක්‍රීඩාවෙකි. අන්‍ය වූ නිරිසත්තු වනාහි දුක් ඇත්තාහු වෙත්. මේ ලොකයෙහි පිතෘසාතක කර්ම කරන්නා වූ යම් කෙනෙක් වෙද්ද, මේ බඳු දුක් ඇති නරකයේ වෙසෙත්.

3618. පුත්‍ර තෙමේ ද මව මරා මෙයින් වූත වැ නිරයට ගොස් ස්වකීය කර්මවිපාක වශයෙන් පැමිණියේ ම මහත් දුකට පැමිණේ.

3619. මහත් ශක්තිය ඇත්තා වූ නිරය පාලකයෝ මව මැරුවහු යමුවා රැහැනින් වෙලා නැවැත නැවැතත් පෙළත්.

3620. මව මැරූ ඔහුට සිය සිරුරින් වැගිරෙන්නා වූ තමා-ගෙන් ම හටගත් රත් වී දිය ව ගිය ලොදිය බඳු රුධිරය පොවත්.

3621. පිළිකුල් වූ ද, අපවිත්‍ර වූ ද, කුණු වූ ද, දුගඳ වූ ද, අසුවී කලල් ඇති පුයා ලේ බඳු ජලය ඇති විලට බැස සිටිති.

3622. එහි මහත් වූ ශරීර ඇති අය සුවී බඳු මුඛ ඇති කෘමීහු මස් ලේ කෙරෙහි ගිජු වූවාහු සිවිය සිඳ කත්.

3623. හෙ තෙමේ ද ඒ නිරයට පැමිණියේ බබ සියයක් ගිලුණේ වේ. කුණු වූ ද අපිරිසුදු වූ ද දුර්ගන්ධය භාත්පසැ සියක් යොත්තක් හමයි.

- 3624. වක්කුමාපි හි වක්කුහි තෙන ගජෙධන ජියති,  
එතාදීසං බුහමදත්ත මාතුසාතී<sup>1</sup> ලභෙ දුධං.
- 3625. බුරධාරමනුක්කමම තිසබ්බං දුරභිසමභවං,  
පනනති ගඛ්භපාතිනියො<sup>2</sup> දුග්ගං වෙනරණිං නදීං.
- 3626. අයොමයා සිම්බලියො යොළසඩ්දුලකණ්ටකා,  
උභතො මහිලම්බනතී දුග්ගං වෙනරණිං නදීං.
- 3627. තෙ අවච්චිමනොතා තිට්ඨනති අභනික්ඛක්ඛාව ආරකා,  
ආදිත්තා ජාතවෙදෙන උද්ධං යොජනමුග්ගතා.
- 3628. එතෙ සජ්ඣති නිරයෙ තතෙත තිබ්බිණකණ්ටකෙ,  
නාරියො ච අනිචාරිණියො<sup>3</sup> නරා ච පරදරගු.
- 3629. තෙ පතනතී අධොක්ඛක්ඛා<sup>4</sup> විචන්තා<sup>5</sup> විහතා පුටු,  
සයනතී විනිවිද්ධධා දීසං ජග්ගනතී සංවරිං.
- 3630. තතො රත්තා විචසනෙ මහතිං පඤ්ඤපමං,  
ලොහකුලිණිං පචජ්ජනති තතං අභනිසමුදකං.
- 3631. එවං දිවා ච රතො ච දුක්ඛිලා මොහපාරුතා,  
අනුභොතති සකං කමමිං පුබ්බෙ දුක්ඛතමත්තතො.
- 3632. යා ච හරියා ධනකකීතා සාමිකං අනිමඤ්ඤති,  
සසුඤ්ඤා චා සසුරං චාපි ජෙට්ඨං චාපි නනඤ්ඤරං<sup>6</sup>.
- 3633. නසසා වචෙතන ජීව්ඤ්ඤං නිබ්බහනති සබ්බන්තං,  
සබ්බාමමත්තං කිමිනං ජීවිභං පසසති අත්තතො  
විඤ්ඤාපෙතො සසෙකාති තාපනෙ පෙචච<sup>7</sup> පචචිති.

---

- 1. මාතුසොලතෙ දුධං - මජ්ඣං, ස්‍යා, මනතිසො - වී.
- 2. ගඛ්භපාතියො - මජ්ඣං.
- 3. අනිචාරා - මජ්ඣං, අනිචාරි - වී.
- 4. අධක්ඛක්ඛා - මජ්ඣං, වී.
- 5. විචන්තා - මජ්ඣං.
- 6. නඤ්ඤා-ස්‍යා, මජ්ඣං.
- 7. පචච-මජ්ඣං.

3624. ඇස් ඇත්තේ නමුත් ඒ දුර්ගන්ධයෙන් ඇස්වලින් දිරාපත් වන්නේ ය. බ්‍රහ්මදේවත නම් මහරජුනි, මව මැරූ තැනැත්තේ මෙ බඳු දුකක් ලබන්නේ ය.

3625. ගැබ් හෙළන්නා වූ ස්ත්‍රීහු නියුණු වූ ද ළංචිය නොහැකි වූ ද බුරුබාර නම් නිරය ඉක්මවා දුර්ගම වූ වෙනරණී නදියට වැටෙත්.

3626. අයොමය වූ සොළොස් අහල් පමණ කටු ඇති ඉඹුල් ගස් දුර්ගම වූ වෙනරණී ගහෙහි දෙපසැ එල්බෙයි.

3627. ඒ නිරිසත්තු ගිනිසිළු ඇත්තාහු දුර වූ ගිනි කඳක් මෙන් සිටිත්. ගින්නෙන් දිලිසුණේ ම උඩට යොදුනක් උස්වූවාහු වෙත්.

3628. සැමියා ඉක්මවා හැසිරෙන ස්ත්‍රීහු ද පරස්ත්‍රී සෙවනය කරන පුරුෂයෝ ද යන මොව්හු නිරයෙහි තිබෙන ගිනියම් වූ නියුණු කටු ඇති මේ ඉඹුල් ගස්වලැ නගිත්.

3629. බොහෝ කල්ගියා වූ ඔව්හු නිරය පාලකයන් විසින් පෙළන ලද්දහු පෙරළී යටිකරු වූ හිස් ඇත්තාහු වෙත්. එවිට හුලින් විනිවිද ගිය ගරිර ඇත්තෝ සයනය කෙරෙත්. දිගු කලක් නිදි වරනි.

3630. ඉන්පසු බොහෝ කාලයක්හුගේ ඇවෑමෙන් මහත් වූ පර්වතයක් බඳු රත් වූ ගිනි හා සම ජලය ඇති ලෝකුඹු නම් නිරයෙහි වැටී පැසෙත්.

3631. මෙසේ මොහයෙන් පිරිවරා ගන්නා ලද දුශ්ශීලයෝ දිවා රෑ දෙක්හි ම පෙරැ තමා විසින් කරන ලද ස්වකීය දුෂ්කෘත කර්මය අනුභව කෙරෙත්.

3632. මීල දී ගන්නා ලද යම් භාය්‍යාවක් වන්නී ද, සැමියා කෙරෙහි කළමනා වතාවක් නොකිරීම වශයෙන් සැමියා ඉක්මවයි ද නැන්ද හෝ මාමා හෝ සැමියාගේ වැඩිමහලු සහෝදරිය හෝ යන මොවුන් උදෙසා කළමනා වතාවක් නොකිරීම වශයෙන් ඉක්මවයි ද,

3633. ඇගේ ජීව්වාග්‍රය බැඳුම් සහිත වැ පිටතට අදිත්. ඒ නිරිසතා පණුවන් සහිත බලියක් පමණ වූ තමාගේ දිව දකී. තමන්ගේ දුක කියනු කැමැති වුව ද කිසිවක් කියා අවබෝධ කරවන්නට නොසමත් වෙයි. පසු වැ තාපන නම් නිරයෙහි පැසෙයි.

3634. ඔරබ්භිකා සුකරිකා මච්ඡකා මීගබ්භිකා,  
වොරා ගොසාතකා ලුඝි අවණණ වණණකාරකා.

3635. සකන්භි ලොහකුටෙභි නෙත්තංසෙභි උසුභි ව,  
හඤ්ඤමානා බාරනදිං පපතන්ති<sup>1</sup> අවංසිරා.

3636. සායං පාතො කුටකාරී අයොකුටෙභි හඤ්ඤති,  
තතො වචනා දුරතානා පරෙසං භුඤ්ජතෙ<sup>2</sup> සද.

3637. ධබ්බා හෙරණ්ඩකා<sup>3</sup> ගිජ්ඣා කාමකාලා ව අයොමුඛා,  
විපච්ඡමානං<sup>4</sup> බාදන්ති නරා කිබ්බිසකාරිනං.

3638. යෙ මීගෙන මීගං හන්ති පකඛං වා පන පකඛිනා,  
අසනෙහා රජසා ඡනනා ගන්තා තෙ නීරසුසසදං.

3639. සභොතා ව උදධිං ගව්ඡන්ති සුචිණ්ණනිධි කමමුනා,  
සුචිණ්ණසස ඵලං පසස සහිඤ්ඤ දෙවා සබ්බමකා.

3640. තං තං බ්‍රුමී මහාරාජ ධමමං රට්ඨපති වර,  
තථා<sup>5</sup> තථා රාජ වරාහි ධමමං.  
යථා තං සුචිණ්ණං නානුතපෙසයා පච්ඡාති.

සඛකිච්ච ජාතකං.

### සටහිනිපාතං නිට්ඨිතං.

#### තසුසුද්දනං:

අළු සටහිනිපාතමහි සුභාල මම භාසිතං,  
පචරො සොණක අරිඤ්ඤමසව්භයනො  
තථා වූතන රටෙසහ කිච්ච වරොති.

1. සංපතන්ති-මජ්ඣං.  
2. භුඤ්ජතෙ-මජ්ඣං.  
3. හෙරණ්ඩකා-මජ්ඣං.  
4. විපච්ඡමානං-චී.  
5. තථා-මජ්ඣං.



3634. එළුවන් මරා දිවි රක්තෝ ද උරන් මරා දිවි රක්තෝ ද මුවන් මරා දිවි රක්තෝ ද සොරකම් කරන්නෝ ද ගවයන් මරා දිවි රක්තෝ ද යන ලෙකී රෝද ක්‍රියා ඇත්තෝත් නුගුණෙහි ගුණ කියන්නෝ හෙවත් කේලාම් කියන්නෝ යන මොහු,

3635. අඩයට්ටලින් ද ලොහොකුළුවලින් ද කඩුවලින් ද ඊටලින් ද අනිනු ලබන්නාහු යටිකුරු වූ භික්ෂු ඇත්තෝ වෙනරෙහි නම් නරකයෙහි වැටෙති.

3636. වංචනික ලෙස නඩු විසඳන්නෝ යැ, බොරු නඩු සාදන්නෝ ය, කිරිම මැනීමිවලින් සහ බොරු කහවණුයෙන් රවටන්නෝ ය, බොරු තක්සේරු කාරයෝ යැ යන කුටකම් කරන්නෝ උදේ සහ සවසත් යකුළුවලින් නසනු ලැබෙති. ඉන් පසු මෙ ලෙස ම දුකට පත් වූ අන් සතුන්ගේ වමනය හැම කල්හි අනුභව කෙරෙති.

3637. කවුඩෝ ද සිවල්ලු ද ගිජුලිභිණියෝ ද වනකවුඩෝ ද යන අයොමය මුඛ ඇත්තාහු පවිකලා වූ නිරීසතා ඔබ මොබ අදිමින් කති.

3638. යමෙක් මුවකුගෙන් (හීලෑ මුවකු ඉදිරිපත් කර ගෙන) මුවකු නසයි ද පක්ෂියකුගෙන් පක්ෂියකු හෝ නසයි ද අසත්-පුරුෂ වූ රජසින් ගැවැසී ගන්නා වූ ඔව්හු ඔසුපත් නිරයට යන්නෝ වෙති.

3639. මේ ලොකයෙහි මනා ව පුරුදු කරන ලද කර්ම නිසා දෙවි ලොවට යෙත්. මනා ව පුරුදු කරන ලද කර්මයා ගේ විපාකය බලව. ශක්‍රයා සහිත දෙවියෝත් බ්‍රහ්මයා සහිත දෙවියෝත් එහි වෙති.

3640. මහරජ, එ හෙයින් නුඹට කියමි. රටෙහි අධිපතිතුමනි, සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිරෙව. මහරජ යම්සේ මනා ව පුරුදු කරන ලද ධර්මය පසු වැ පසුතැවිල්ල නුපදවා ද එසේ සුවරිත ධර්මයෙහි හැසිරෙවු.

සංකීවල ජාතක යි.

සැට වැනි නිපාතය නිමි.

එහි උද්දනය :

සැට වැනි නිපාතයෙහි මාගේ භාෂිතය අසව. අරිඤ්ඞ නම් රජු සහිතවූ සොණක ජාතකයැ එසේමැ බඹදත් රජු සහිත වූ සඬකිවල ජාතක යැ යි ජාතක දෙකෙකි.

### සතනනීතිපාතෝ

#### 1. කුසජාතකං

- 3641. ඉදං තෙ රට්ඨං සධනං සයොග්ගං  
සකායුරං සඤ්ඤාමුපපන්නං,  
ඉදන්තෙ රජ්ජං අනුසාස අමම  
ඉච්ඡමහං යත්ථ පියා පභාවතී.
- 3642. අනුජජ්ඣතෙන හරං මහන්නා<sup>1</sup>  
දිඛං ව රතො ව නිසීඨකාලෙ<sup>2</sup>,  
පටිගච්ඡ කං බීජං කුසාවතීං කුස  
න ඉච්ඡාමි<sup>3</sup> දුබ්බණ්ණමහං වසන්නං.
- 3643. නාහං ගමිසසාමි ඉතො කුසාවතීං  
පභාවතී වණ්ණපලොභිතො තව,  
රමාමි මද්දසස නිකෙතරමෙම  
භික්ඛාන රට්ඨං තව දසුනෙ රතො.
- 3644. පභාවතී වණ්ණපලොභිතො තව  
සමුලුභරුපො චිවරාමි මෙදිනිං,  
දිසං න ජානාමි කුතොමිඤ්ඤ ආගතො  
තයමිඤ්ඤ මනො මිගමඤ්ඤොවනො.
- 3645. සුවණ්ණවීරවසනෙ ජාතරූපසුමෙඛලෙ,  
සුඤ්ඤාණි<sup>4</sup> තව කාමා හි නාහං රජ්ජනමජීකො.
- 3646. අබ්භු හි තසසි හො හොති යො අනිච්ඡන්තමිච්ඡති,  
අකාමං රජ්ජ කාමෙහි අකන්තො කන්ත<sup>5</sup> මිච්ඡසී.
- 3647. අකාමං වා සකාමං වා යො නරො ලභතෙ පියං,  
ලාභමෙඤ්ඤ පසංසාමි<sup>6</sup> අලාභො තඤ්ඤ පාපකො.

---

- 1. මහනි - මජ්ඣ.
- 2. නීසීඨකාලෙ - මජ්ඣ.
- 3. නිච්ඡාමි - මජ්ඣ.
- 4. සුඤ්ඤාණි - මජ්ඣ.
- 5. කන්ත - මජ්ඣ.
- 6. පසංසාම - මජ්ඣ, වී.

### සහති නිපාතය

#### 1. කුස ජාතකය

3641. මෑණියෙනි, ඔබ තුමියගේ මේ රට ධන සහිත ය. හස්ති සෙනාදියෙන් යුක්ත ය. පඤ්ච රාජකකුධහාණ්ඩ සහිත ය. කැමැති වන තාක් සම්පතීන් යුක්ත ය. ඔබ තුමියගේ මේ රජය අනුශාසනා කරනු මැනැවි. මාගේ ප්‍රියාව වන ප්‍රභාවතිය යම් තැනෙක්හි නම් මම එහි යම් යම් කුසරජ තෙම කීයේ ය.

3642. කුසරජතුමනි, ඔබතුමා රාත්‍රියෙහි ද දවාලෙහි ද මධ්‍යම රාත්‍රිකාලයෙහි ද වක් සිතීන් කදක් ගෙනෙමින් මහත් දුකක් විඳින්නේ ය. ඔබතුමා කුසාවතී නගරයට ආපසු වහා යන්න. මෙහි වසන්නා වූ දුර්වර්ණ ඔබතුමා මම ප්‍රිය නො කරමි යි පහාවතී කොමෝ කීවා ය.

3643. එම්බා ප්‍රභාවතිය, මම මෙයින් නික්ම කුසාවතියට නො යමි. මම වනාහි තීගේ ශරීර වර්ණයෙන් ප්‍රලොහිත වූයෙමි තීගේ දර්ශනයෙහි ඇළුණක් වූ රට හැර මදුරජුගේ සිත්කලු වූ ශාභයෙහි සිත් අලවා වාසය කරමි.

3644. එම්බා ප්‍රභාවතිය, මම වනාහි තීගේ ශරීර වර්ණයෙන් ප්‍රලොහිත වූයෙමි කෙලෙස් වශයෙන් මුළා වූව වූ පොළෝ තෙලෙහි හැසිරෙමි. මුව දෙනකට බඳු මඤ්ඤාවන ඇත්තී යැ. තී විසින් මම මත් කරන ලද්දෙමි. කොහි සිට පැමිණියෙමි ද යි දිශාව සලකාගන්නට ද අපොහොසත් වෙමි.

3645. රනින් විසිතුරු කළ වස්ත්‍ර හැන්ද වූ රන්මුවා මෙවුල්දම් ඇති, මනා වූ වැඩුණු මධ්‍යප්‍රදේශ ඇති ප්‍රභාවතිය, තිට කැමැති හෙයින් මම මෙහි ම වසමි. මම රජයෙන් ප්‍රයෝජන නැත්තෙක්මි යි කුස රජ තෙමේ කීය.

3646. පින්වත් කුස රජුනි, යමෙක් නොකැමැත්තහු කැමැත්තේ ද ඔහුට අවුඩක් (පිරිහීමක්) ම වන්නේ ය. මහරජ, ඔබතුමා වනාහි නොකැමැති මා කැමැති වන්නේ ය. අකාන්ත වූයේ දුටුවන් නොපහදනාසුලු වූයේ කාන්ත තැනැත්තියක වූ මා කැමැත්තේ ය.

3647. යම් ඡේතියෙක් කැමැති නොවන්නා වූ හෝ කැමැති වන්නා වූ හෝ ප්‍රියාවක් ලබා ද ඒ ලාභය මෙහි ලා පසසමි. නොලැබීම ලාමක වන්නේ යැ යි රජ තෙමේ කීයේ ය,

3648. පාසාණසාරං ඛණ්ඩි කණිකාරසීඝ දරුනා,  
වෘතං ජාලෙන බාධෙසි යො අනිව්‍යතනම්චති.
3649. පාසාණො නූන නෙ හදයෙ ඔහිනො මුද්ලකකණ්ණ,  
යො තෙ සාතං න විඤ්ඤි තිරොජනපදගතො.
3650. යද මං භුකුට්ඨි<sup>1</sup> කඤ්ඤා රාජපුත්ති උදිකඛ්ඛි,  
ආලාරිකො නද හොමී රඤ්ඤා මද්දසී<sup>2</sup> ටීපුරෙ.
3651. යද උමුභයමානා මං රාජපුත්ති උදිකඛ්ඛි,  
නාලාරිකො නද හොමී රාජා හොමී නද කුසො.
3652. සවෙ හි වචනං සචං නෙමිඤ්ඤානං හවිසසති,  
නෙව මෙ කං පති අසී කාමං ඡිඤ්ඤානු සක්ඛධා.
3653. සවෙ හි වචනං සචං අඤ්ඤාසං යදි වා මම,  
නෙව කුසහං පති අඤ්ඤා අඤ්ඤා සීහසිරා කුසා.
3654. නෙකඛ්ඛි<sup>3</sup> ගීවනො කාරෙසසං පඤ්ඤා බුඤ්ඤා කුසාවතිං,  
සවෙ මං නාගනාසුරු ඔලොකෙය්‍ය පභාවතී.
3655. නෙකඛ්ඛි ගීවනො කාරෙසසං<sup>4</sup> පඤ්ඤා බුඤ්ඤා කුසාවතිං,  
සවෙ මං නාගනාසුරු<sup>5</sup> ආලපෙය්‍ය පභාවතී.
3656. නෙකඛ්ඛි ගීවනො කාරෙසසං පඤ්ඤා බුඤ්ඤා කුසාවතිං,  
සවෙ මං නාගනාසුරු උමුභායෙය්‍ය<sup>6</sup> පභාවතී.
3657. නෙකඛ්ඛි ගීවනො කාරෙසසං පඤ්ඤා බුඤ්ඤා කුසාවතිං,  
සවෙ මං නාගනාසුරු පමුභායෙය්‍ය<sup>7</sup> පභාවතී.
3658. නෙකඛ්ඛි ගීවනො කාරෙසසං පඤ්ඤා බුඤ්ඤා කුසාවතිං,  
සවෙ මං නාගනාසුරු පාණිභි<sup>8</sup> උපසමච්ඡෙ.

---

1. භුකුට්ඨිකං - ටී.  
2. දද්දසනෙත - මජ්ඣං.  
3. නිකඛං - මජ්ඣං.  
4. කාරිසං - මජ්ඣං.  
5. අනාගනාසුරු - මජ්ඣං. සා. නාගනාසුරු - ටී.  
6. උමුභායෙය්‍ය - ටී. මජ්ඣං.  
7. පමුභායෙය්‍ය - ටී. මජ්ඣං.  
8. පාණිනා - මජ්ඣං.

3648. යම් බඳු වූ ඔබ නොකැමැති තැනැත්තියක වූ මා කැමැත්තෙහි නම්, කිණිහිරි දර කඩකින් ගල්හර කණනෙහි ය. දලකින් සුළඟ වළකන්නෙහි ය.

3649. මාදු ලක්ෂණ ඇත්තිය, යම් බඳු වූ මම අන් රටකින් ආයෙම් තීගේ පිළියදර මානු වූ දුවයක් වත් නො ලබන්නෙම් නම් මා කෙරෙහි ස්නෙහය වැළැක්වීම පිණිස තීගේ හෘදයෙහි ගලක් තබන ලද්දේ ය කියා හඟිමි.

3650. රාජපුත්‍රිය, යම් විටක බැම හකුළුවා මා දෙස බලෙහි ද එවිට මදු රජුගේ අන්තඃපුරයෙහි අරක්කැමියෙක් වෙමි.

3651. රාජපුත්‍රිය, යම් විටක සිනාසෙමින් මා දෙස බලෙහි ද, එවිට මම අරක්කැමියකු මෙන් නො වෙමි. එවිට කුසාඋති නුවර රජ මෙන් වෙමි යි කුසරජ තෙමේ කීවේ ය.

3652. ඉදින් වනාහි නිමිත්තපාඨකයන්ගේ වචනය සත්‍ය වන්නේ නම් මා සත් කඩක් කොට සිඳිතත් ඔබතුමා මට සැමියා නො වන්නේ ය යි ප්‍රභාවතිය කීවා ය.

3653. ඉදින් අතින් නිමිත්ත පාඨකයන්ගේ හෝ මාගේ හෝ වචනය සත්‍ය වන්නේ නම්, සිංහස්වර ඇත්තා වූ කුසරජුගෙන් අත්‍ය වූවෙක් තිට සැමි නො වන්නේ යැයි කුසරජ තෙමේ කීයේ ය.

3654. එම්බා කුදිය, ඉදින් තීගේ වචනයෙන් ඇත් සොඩට බඳු කලවා ඇති ප්‍රභාවතිය මා දෙස බලන්නී නම් මම කුසාවතියට පැමිණ තිට ස්වර්ණමය ශ්‍රීවාහරණයක් කරවන්නෙමි.

3655. එම්බා කුදිය, ඉදින් තීගේ වචනයෙන් ඇත් සොඩට බඳු කලවා ඇති ප්‍රභාවතිය මා හා කථා කරන්නී නම් මම කුසාවතියට පැමිණ තිට ස්වර්ණමය ශ්‍රීවාහරණයක් කරවන්නෙමි.

3656. එම්බා කුදිය, ඉදින් තීගේ වචනයෙන් ඇත් සොඩට බඳු කලවා ඇති ප්‍රභාවතිය මා හා මද සිනා පවත්වන්නී නම් මම කුසාවතියට පැමිණ තිට ස්වර්ණමය ශ්‍රීවාහරණයක් කරවන්නෙමි.

3657. එම්බා කුදිය, ඉදින් තීගේ වචනයෙන් ඇත් සොඩට බඳු කලවා ඇති ප්‍රභාවතිය මා හා මහසිනා පවත්වන්නී නම් මම කුසාවතියට පැමිණ තිට ස්වර්ණමය ශ්‍රීවාහරණයක් කරවන්නෙමි.

3658. එම්බා කුදිය, ඉදින් තීගේ වචනයෙන් ඇත් සොඩට බඳු කලවා ඇති ප්‍රභාවතිය අත්වලින් මා ස්පර්ශ කරන්නී නම් මම කුසාවතියට පැමිණ තිට ස්වර්ණමය ශ්‍රීවාහරණයක් කර වන්නෙමි යි කුසරජ තෙමේ කී ය.

3659. නභි නුනායං රාජපුත්තී කුසෙ සාතමි විඤ්ඤි,  
ආලාරිතෙක භතෙ<sup>1</sup> පොසෙ වෙනතනන<sup>2</sup> අනඤ්ඤිකෙ.
3660. නභි නුන<sup>3</sup> අයං චූජා ලභති ජීවිතාය ඡෙදනං,  
සුන්ධිතෙන සකොන ඵවං දුඛතාසිතං භණං.
3661. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
මහායසොති කඤ්ඤාන කරසසු රූචිරෙ පියං.
3662. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
මහඤ්ඤානොති කඤ්ඤාන කරසසු රූචිරෙ පියං.
3663. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
මහඤ්ඤානොති කඤ්ඤාන කරසසු රූචිරෙ පියං.
3664. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
මහාරට්ඨොති කඤ්ඤාන කරසසු රූචිරෙ පියං.
3665. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
මහාරාජාති කඤ්ඤාන කරසසු රූචිරෙ පියං.
3666. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
සිහසාරොති කඤ්ඤාන කරසසු රූචිරෙ පියං.
3667. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
වග්ගසාරොති කඤ්ඤාන කරසසු රූචිරෙ පියං.
3668. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
බ්‍රහ්මසාරොති කඤ්ඤාන කරසසු රූචිරෙ පියං.
3669. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
මඤ්ඤානොති කඤ්ඤාන කරසසු රූචිරෙ පියං.

1. භට්ට - මජ්ඣං.

2. වෙනතනන - මජ්ඣං.

3. නුනායං සා චූජා - මජ්ඣං.

3659. මේ රාජපුත්‍රී තොමෝ කුසරජු නිසා ස්වල්පමාත්‍ර සැපතකුදු නො වීන්දේ යයි සිතමි. වෙනනයෙන් ද ප්‍රයෝජන නැති, අරක්කුම් ව බැලු මෙහෙ කරන්නා වූ මේ පුරුෂයා කෙරෙහි පිළිසඳර මාත්‍රයකුදු නො කරනැයි කුදිය කීවා ය.

3660. මෙසේ නපුරු හෙපුල් කියන්නා වූ මේ කුදිය සියුම් ආයුධයෙකින් එකාන්තයෙන් ම දිව සිඳීම නො ලබා ද? ලබා ම ය.

3661. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. මනොඥ තැනැත්තිය, හෙ තෙම මහත් යශස් ඇත්තෙකැයි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3662. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම මහාධනවතෙකැයි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3663. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම මහාබලැත්තෙකැයි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3664. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම මහත් රටවල් ඇත්තෙකැයි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3665. එමබා ප්‍රභාවතිය, තොපගේ රූපපුවෙන් හෝ උස මහතින් හෝ ඒ කුස රජතුමා ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම මහරජෙකැයි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3666. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම සිංහස්වර ඇත්තෙකැයි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3667. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. මනොඥ දර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම ලීලායෙන් යුත් ස්වර ඇත්තෙකැයි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3668. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම මනා ව එක් වූ භධ ඇත්තෙකැයි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3669. එමබා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා තොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහතින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම සුඤ්ජස්වර ඇත්තෙකැයි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3670. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
මධුරසසරොති කඤ්චන කරසසු රූචිරෙ පියං.
3671. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
සතසිප්පොති කඤ්චන කරසසු රූචිරෙ පියං.
3672. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
බන්ධයොති කරිඤ්චන කරසසු රූචිරෙ පියං.
3673. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,  
කුසරාජාති කඤ්චන කරසසු රූචිරෙ පියං.
3674. එතෙ නාගා උපජ්ඣධා සබ්බෙ තිට්ඨන්ති වම්බිතා,  
පුරා මද්දනති පාකාරං ආනෙතොතනං පභාවතිං.
3675. සත්ත බණ්ණෙඤ්ඤා කරිඤ්චන අභමෙතං පභාවතිං,  
බන්ධියානං පදසසාමී යෙ මං භතකුමිධාගතා.
3676. අච්චධම්මී රාජපුත්ති සාමා තොසෙය්‍යවාසිනී,  
අසසුපුණ්ණොති නෙතෙහි දුසිගණපුරකඛතා.
3677. තං නුත කකකුපසෙවීතං මුඛං  
ආදසදන්තා ධරුප වච්චෙකන්තං,  
සුභං සුනෙත්තං වීරජං අනඛගණං  
ජුඤ්ඤං වනෙ ධ්වසනති බන්ධියෙහි.
3678. තෙ නුත මෙ අසිතෙ වෙලුච්චගෙහ  
කෙසෙ මුදු වඤ්ඤාසාරලිතෙ,  
සමාකුලෙ සිවච්චිකාය<sup>1</sup> මජ්ඣෙකං  
පාදෙහි ගීජ්ඣා පරිකඤ්චියන්ති<sup>2</sup>.
3679. තා නුත මෙ තමිනවා සුලොමා  
බාහා මුදු වඤ්ඤාසාරලිතා,  
චීනා වනෙ උජ්ඣන්තා බන්ධියෙහි  
ගඤ්ඤා ධ්වසනා ගච්ඡති යෙනකාමං.

---

1. බිලෙ - මජ්ඣං.  
2. සිවච්චිකාය - මජ්ඣං.  
3. පරිකඤ්චියන්ති - මජ්ඣං.



3670. එමඛා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා නොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහනින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම මධුර ස්වර ඇත්තෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3671. එමඛා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුස රජතුමා නොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහනින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රියදර්ශන ඇත්තිය, හෙ තෙම තමන් විසින් ම දත් සිය ගණන් ශිල්ප ඇත්තෙකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3672. එමඛා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුසරජතුමා නොපගේ රූපයෙන් හෝ උසමහනින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. රුවිර ස්ත්‍රිය, හෙ තෙම අසම්භින්න ඤත්‍රියකැ යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3673. එමඛා ප්‍රභාවතිය, ඒ කුසරජතුමා නොපගේ රූපපුවෙන් හෝ උසමහනින් හෝ ප්‍රමාණ නො කරව. ප්‍රිය දකුම් ඇත්තිය, හෙ තෙම කුසරජ ය යි මෙනෙහි කොට ප්‍රිය කරව.

3674. දේවයන් වහන්ස, මේ රජවරු සත් දෙනා ඉතා තද පරුෂ පැවැතුම් ඇත්තෘහු සියල්ලෝ ම යුද්ධයට සැරැසී සිටිත්. මොවුන් ප්‍රාකාරය මඩින්නට පෙර මේ ප්‍රභාවතිය ඔවුන් වෙත පමුණුවන්වා යි ඇමතියෝ කීහ.

3675. මා නසන්නට මෙහි පැමිණියා වූ යම් කෙනෙක් ඇද්ද, ඒ ඤත්‍රියයන්ට මම මේ ප්‍රභාවතිය සත්කඩක් කොට දෙන්නෙමි යි රජ තෙමේ කී ය.

3676. කොසෙයාවස්ත්‍ර හැන්ද වූ රන්වන් වූ ප්‍රභාවතී නම් ඒ රාජපුත්‍රිය කඳුළු පිරි දෙනෙතින් යුතු ව දසි සමුහයා විසින් පිරිවරන ලදු ව ආසනයෙන් නැගිටවා ය. (මව ළඟට ගොස් වැද මෙසේ කීවා ය.)

3677. මෑණියෙනි, පස් වැදෑරුම් සුණුයෙන් සෙවුනා ලද දළ- මුවා මිටින් යුත් කැටපතෙන් බලා සරසන ලද යහපත් තෙත් ඇති රජස් රහිත ගඩු පිළිකාදි දෙෂ විරහිත ඒ මාගේ චුහුණ රජුන් විසින් වනයෙහි හැරපියා දමන ලදු ව තබන්නේ ය.

3678. මෑණියෙනි, කාලවර්ණයෙන් යුත් උස් වූ කෙළවර ඇති මෘදු වූ සඳුන් කල්කයෙන් ගැවසිගත් කෙස් සොහොන් මැද දී ගිජුලිහිණියෝ එකාන්තයෙන් පාවලින් ඔබ මොබ අදින්නාහ යි හභිමි.

3679. මෑණියෙනි, තඹවන් නිය ඇති මනා ලොචිත් යුත් මෘදු වූ සඳුන්කල්ක ගල්වන ලද්ද වූ මාගේ බෘහු යුග්මය රජුන් විසින් සිඳින ලද්දේ වනයෙහි හැර දමන ලද්දේ කවුඩා ඩැහැගෙන සිත් වූ පරිදි කඩ කඩා කමින් යෙතැ යි සිතමි.

3680. තෙ නුත තාලුපනීහෙ අලඛෙ  
නිසෙවිතෙ කාසිකවඤ්ජෙන,  
ඵනෙසු මෙ ලමබ්බසනි සිගාලො<sup>1</sup>  
මාතුච පුත්තො තරුණො තනුජො.
3681. තං නුත සොණිං පුච්චං සුපකාට්ඨිතං  
නිසෙවිතං කඤ්ඤාන මෙබ්බාහී,<sup>2</sup>  
ඡිංතං වනෙ බන්ධියෙහී අවසං  
සිගාලසඛකා පටිකච්ඡියනති.<sup>3</sup>
3682. සොණා ධබ්බා සිගාලා ච යෙ වඤ්ඤා සනති දුට්ඨො,  
අජරා නුත හෙසසනති හකඛ්ඨිකා පභාවඤ්.
3683. සචෙ මංසානි භාරෙසුං<sup>4</sup> බන්ධියා දුරගාමීනො,  
අට්ඨිනි අමුම යාවිකා අනුපඤ්ඤො<sup>5</sup> දභාඵ නං.
3684. ඛෙත්තානි අමුම කාරෙකා කණිකාරෙඤ්ච රොපය,  
යද තෙ පුප්ඵිතා අසු හෙමනතානං භීමච්චයෙ  
සරෙය්‍යාඵ මමං අමුම ඵචංචණණා පභාවතී.
3685. තාසො මාතා උදට්ඨාසි බන්ධියා දෙවචණ්ණිනී,  
දිසවා අසිඤ්ඤා සුඤ්ඤා රඤ්ඤා මද්දසස ටීපුරෙ.
3686. ඉමීනා නුත අසිනා සුසඤ්ඤං තනුමඡ්ඡතිමං,  
ධීතරං මම හග්ඛානං<sup>6</sup> බන්ධියානං පදසසසි.
3687. න මෙ අකාසි චචනං අසකාමාය පුත්තිකෙ,  
සාජ්ජ ලොභිතසඤ්ජනා ගඤ්ජිසි<sup>7</sup> යමසාධනං.
3688. ඵචමාපජ්ජති පොසො පාපියඤ්ඤා නිගච්ජති,  
යො චෙ භීතානං චචනං න කරං අසද්දසසිනං.
3689. සචෙ කං අමුම ධාරෙසි<sup>8</sup> කුමාරං වාරුභසනං,  
කුසෙන ජාතං බන්ධියං සුවණණමණිමෙබ්බං  
පුජිතං ඤ්ඤතිසඛෙකභී න ගඤ්ජිසි යමකඛයං.
3690. යසස්සු හෙරී නදති කුඤ්ජරො පටිකුජ්ජති,<sup>9</sup>  
බන්ධියානං කුලෙ හද්දෙ කීනතු සුබතරං තතො.

1. සිගාලො - වී, මජ්.සං.  
2. මෙබ්බෙහී - මජ්.සං.  
3. ගඤ්ඤානො ගච්ජති යෙන කාම - වී.  
4. හරිංසු - මජ්.සං.  
5. අනුපඤ්ඤො - මජ්.සං.

6. ධීතරං මද්දසසනාන.  
7. ගච්ජසි - මජ්.සං.  
8. සචෙව අජ්ජධාරෙසි - මජ්.සං.  
9. කුඤ්ජරොච නිකුජ්ජති - වී, මජ්.සං., සා.

3680. මෑණියෙනි, රත්වත් තල්ගෙඩි බඳු නො එල්බෙන්නා වූ ද කසි සඳුනෙන් නිතොර සෙව්න වූ ද මාගේ පයොධරයන්හි කුසෙහි උපන් ළදරු පුතකු මවගේ තනයෙහි එල්බෙන්නාක් මෙන් සිවල් තෙම එල්බෙන්නේ ය.

3681. රත්වුවා මෙවුල්මින් නිසෙව්න වූ මනා ව වඩනා ලද්ද වූ පුළුල් වූ ඒ මාගේ නිතම්බය ඤත්‍රියයන් විසින් සිඳ වනයෙහි හැරදමන ලද්දේ වේ ද, එය සිවල් සමූහයා ඒ මේ අත අදිති හහිමි.

3682. බල්ලෝ ද කවුඩෝ ද සිවල්ලු ද දළ ඇත්තා වූ සෙසු සකුයෝත් වෙද්ද ඒ හැම ප්‍රභාවතී නම් වූ මා කා එකාන්තයෙන් නොදිරන්නාහු වෙනැ යි සිහමි.

3683. මෑණියෙනි, ඉදින් දුර යන්නා වූ ඤත්‍රියයෝ මාගේ මස් ගෙන යෙද්ද, ඇට ඉල්ලාගෙන මාර්ගයන් අතර එය දවවූ යයි ප්‍රභාවතිය අඩමින් කීවා ය.

3684. මෑණියෙනි, ඒ දූවූ තැනැ මල්වතු කරවා කිණිහිරිගස් වවව. යම් දිනෙක හෙමන්ත සෘතුවගේ අවසන්හි එග්ගුන මාසයෙහි ඒ ගස් මල් පිපෙන්නාහු ද එ විට මෑණියෙනි, ප්‍රභාවතී තොමෝ මෙ බඳු වර්ණ ඇත්තී ය කියා මා සිහි කරව යි ප්‍රභාවතිය කීවා ය.

3685. ඒ ප්‍රභාවතියගේ මව වූ දෙවභනකට බඳු වර්ණ ඇති රාජමිහි නොමෝ ආසනයෙන් නැගිට රජු වෙත ගොස් සිටියා ය. මදුරජුගේ අන්තඃපුරයෙහි රජු ඉදිරියෙහි තබන ලද පොරොඬත්, දංගෙඩියත් දැක වැලපෙමින් මෙසේ කීවා ය.

3686. හඳුනාගැනීමට පහසු වූ කෘෂ වූ මධ්‍ය ප්‍රභේද ඇති මාගේ දුව මේ පොරොඬෙන් සිඳ ඤත්‍රියයන්ට එකාන්තයෙන් දෙන්නෙහි ද යි ඇසුවා ය.

3687. දියණියෙනි, තෝ වැඩ කැමැති වූ මාගේ වචනය නො පිළිගත්තෙහි ය. එ බැවින් ඒ නුඹ අද ලෙසින් වැකිගිය සිරුරු ඇත්තී මෘත්‍යුරාජභවනයට යන්නෙහි ය.

3688. යමෙක් යහපත දක්නා වූ හිතවතුන්ගේ බස් නොපිළිපදී ද, එ බඳු පුරුෂ තෙම මෙසේ ව්‍යසනයට පැමිණේ. මීට වැඩි දුකට ද පත් වේ.

3689. දියණියෙනි, ඉදින් නුඹ කුසරජු නිසා උපන්, මනා දැකුම් ඇත්තා වූ, රත් මිණි මෙවුල් රත්තා වූ, නෑ සමූහයා විසින් පුදන ලද කුමරකු රත්තෙහි (සෑමියා වශයෙන් පිළිගන්නෙහි) නම් යමයා වෙත නො යන්නෙහි ය.

3690. සුන්දර වූ දියණියෙනි, යම් කුසරාජ භවනයෙකිහි බෙර වැඩිමාදි කුසරිනාද පවතී ද, මංගල හස්ති තෙම කුඤ්ඤාද කෙරේ ද, ඊට වැඩි සුවය කුමක් ද?

- 3691. අසොසා හසීසති ද්වාරෙ කුමාරො උපරොදති,  
බන්ධිසානං කුලෙ භද්දෙ කිත්තු සුඛතරං තතො.
- 3692. මයුරකොණ්ඤාභිරුදෙ කොකිලාභිතිකුපිතෙ,  
බන්ධිසානං කුලෙ භද්දෙ කිත්තු සුඛතරං තතො.
- 3693. කභං නුබො සතකුමදුනො පරරට්ඨපමදුනො,  
කුසො සොළාරපඤ්ඤුණො යො නො දුකඛා පමොචයෙ.
- 3694. ඉධෙච යො සතකුමදුනො<sup>1</sup> පරරට්ඨපමදුනො,  
කුසො සොළාරපඤ්ඤුණො යො නො දුකඛා<sup>2</sup> පමොචයෙ.
- 3695. උම්ඞන්කා නු භණ්ඨි ආදු බාලාව<sup>3</sup> භාසසී,  
කුසො චෙ ආගතො අසස කිං න ජානෙමු තං මයං.
- 3696. එසො ආළාරිකො පොසො කුමාරිපුරමනතරෙ,  
දළහං කඛවාන සංචෙලුං<sup>4</sup> කුමිං ධොචති ඔනතො.
- 3697. චෙණි කුලෙසි චණ්ඩාලි ආදුසී කුලගන්ධිති,  
කථං මදුකුලෙ ජාතා දසං කසිරාසී කාමුකං.
- 3698. නමිති චෙණි න චණ්ඩාලි න චමිති කුලගන්ධිති,  
ඔකසාකපුතො හදුනොන කිත්තු දසොති මඤ්ඤසී.
- 3699. යො බ්‍රාහ්මණසහ සසාති සදු හොජෙති වීසතිං,  
ඔකසාකපුතො හදුනොන තචිත්තු දසොති මඤ්ඤසී.
- 3700. යසස නාගසහ සසාති සදු හොජෙතති වීසතිං,  
ඔකසාකපුතො හදුනොන කිත්තු දසොති මඤ්ඤසී.

---

- 1. සතකුමදුනො - මජ්ඣං.
- 2. සඤ්ඤා වධිසසති - මජ්ඣං.
- 3. අනධබාලා - මජ්ඣං.  
අනධබාලා පභාසසී - සඤා.
- 4. සංචෙලුං - මජ්ඣං, සඤා.

3691. සුන්දර වූ දියණියනි, යම් කුසරාජභවනයෙක්හි මංගල අශ්ව තෙම හෙසාරව පවත්වා ද, මනාව හික්වුණු ගන්ධර්ව කුමාරයෙක් දෙරටුවෙහි සිටිමින් නොයෙක් තුය්‍යභාණ්ඩ ගෙන උපහාර කෙරේ ද, ඊට වැඩි සුවය කුමක් ද?

3692. සුන්දර වූ දියණියනි, මොනරුන් හා කොස්ලිහිණියන් විසින් කරන ලද හඬ ඇති, කොවුලන් විසින් මනාව පවත්වන ලද නාද ඇති, කුසරාජ භවනයෙහි සැපතට වඩා කවර නම් සුවයෙක් ද?

3693. යමෙක් අප දුකින් මුදන්නේ ද? සතුරන් මඩින්නා වූ, අන් රටවල් යටත් කරගන්නා වූ, මහත් ප්‍රඥා ඇති ඒ කුසරජ තෙම කොහි ද?

3694. යමෙක් අප දුකින් මුදන්නේ ද, සතුරන් මඩින්නා වූ අන්රටවල් යටත් කරගන්නා වූ මහත් ප්‍රඥා ඇති ඒ කුසරජ තෙම මෙහි ම ය යි ප්‍රභාවතිය කීවා ය.

3695. කී උමකුවෙන් දෙඩවන්නෙහි ද, එසේ නැත් නම් මෝඩකමින් කරා කරන්නේ ද, ඉදින් කුසරජ තෙමේ ආයේ නම්, ඒ කරුණ කුමක් නිසා අපි නො දන්නෙමු ද?

3696. කුමරියන්ගේ අන්තඃපුර අතර දැඩි ලෙස කැසපට බැඳගෙන වළන් සෝදන තැනැත්තා මේ කුසරජ ය යි ප්‍රභාවතිය කීවා ය.

3697. තෝ වඩු කුලයෙහි උපන්නියක් වෙහි ද? නැත හොත් සැබොලියක් ද? කුලදුෂ්‍ය ස්ත්‍රියක් වෙහි ද? මදු රජකුලයෙහි උපන්නා වූ තෝ තම ස්වාමියා කෙසේ නම් දසසකු කරන්නෙහි ද යි මව ඇසුවා ය.

3698. මෑණියනි, ඔබ තුමියට යහපතක් වේවා. මම වඩු කුලයෙහි උපන්නියක් නො වෙමි. සැබොලියක් ද නො වෙමි. කුලදුෂ්‍ය ස්ත්‍රියක් ද නො වෙමි. මෙ තෙම වනාහි ඔක්කාක පුත්‍ර වූ කුසරජ වන්නේ ය. ඔබතුමී වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හඟින්නෙහි යයි ප්‍රභාවතිය කීවා ය.

3699. මෑණියනි, ඔබට යහපතක් වේවා. යම් ඔක්කාක පුත්‍රයෙක් තෙමේ බමුණන් විසිදහසක් හැමද ම වළඳවයි ද ඔහු නම් මේ කුසරජ ය, තුඹ වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හඟින්නෙහි ද?

3700. මෑණියනි, ඔබට යහපතක් වේවා. යමකුගේ විසි දහසක් ඇතුන් සෑම කල්හි යොදවද්ද, ඔහු නම් මේ ඔක්කාක පුත්‍ර වූ කුස රජ ය. තුඹ වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හඟින්නෙහි ද?

- 3701. යසස අසසසහසසානි සද ගොජෙනති වීසතිං,  
මසසාකපුතො හදදෙනො කන්හු දයොසි මඤ්ඤසි.
- 3702. යසස රථසහසසානි සද යොජෙනති වීසතිං,  
මසසාකපුතො හදදෙනො කන්හු දයොති මඤ්ඤසි.
- 3703. යසස උසහසහසසානි සද යොජෙනති වීසතිං,  
මසසාකපුතො හදදෙනො කන්හු දයොති මඤ්ඤසි.
- 3704. යසස ධෙත්‍රසහසසානි සද දුසගනති<sup>1</sup> වීසතිං,  
මසසාකපුතො හදදෙනො කන්හු දයොති මඤ්ඤසි.
- 3705. තඤ්ඤ නෙ දුකසටං බාලෙ යං ඛන්ධං මහබ්බලං,  
නාගං මණ්ඩුකවණ්ණන න තං අකබ්බසි ආගතං.<sup>2</sup>
- 3706. අපරාධං මහාරාජ කිං නො බම රථෙසහ,  
යං තං අඤ්ඤතවෙසෙන නඤ්ඤසිමහා ඉධාගතං.
- 3707. මාදිසසස න තං ඡනනං යොගං අළාරිකො හවෙ,  
කිඤ්ඤව මෙ පසිදසු නතී නෙ දෙව දුකසටං.
- 3708. ගච්ඡ බාලෙ බමාපෙහි කුසරාජං මහබ්බලං,  
බමාපිතො කුසරාජා යො නෙ දසසති ජීවිතං.
- 3709. පිතුසස වචනං සුකා දෙවවණ්ණි පභාවතී,  
සිරසා අග්ගහී පාදෙ කුසරාජං මහබ්බලං.
- 3710. යා ඉමා රතොයා අතිසානා නා ඉමා දෙව තයා වීනා,  
වජ්ඤ නෙ සිරසා පාදෙ මා මෙ කුජ්ඣ රථෙසහ.
- 3711. සච්චං තෙ<sup>4</sup> පටිජානාමි මහාරාජ සුඤ්ඤාහි මෙ,  
න වාපි අපජියං<sup>5</sup> තුසගං කරෙය්‍යාමි අහං පුත.

---

1. දුගනති - මජ්ඣ. ටී. සයා.  
 2. නනං ආකබ්බසිමාගතං - මජ්ඣ. සයා.  
 4. සබ්බං තෙ - මජ්ඣ.  
 5. අපියං - මජ්ඣ.

3701. මැණියනි, ඔබට යහපතක් වේවා. යමකුගේ විසි දහසක් අසුන් හැම කල්හි යොදවන් ද, ඔහු නම් මේ ඔක්කාක පුත්‍ර වූ කුසරජ ය. නුඹ වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හඟින්නෙහි ද?

3702. මැණියනි, ඔබට යහපතක් වේවා. යමකුගේ රිය විසිදහසක් හැම කල්හි යොදවද්ද, ඔහු නම් මේ ඔක්කාක පුත්‍ර වූ කුසරජ ය. නුඹ වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හඟින්නෙහි ද?

3703. මැණියනි, ඔබට යහපතක් වේවා. යමකුගේ විසි දහසක් වෘෂභයන් හැම කල්හි යොදවද්ද, ඔහු නම් මේ ඔක්කාක පුත්‍ර වූ කුසරජ ය. නුඹ වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හඟින්නෙහි ද?

3704. මැණියනි, ඔබට යහපතක් වේවා. යමකුගේ විසි දහසක් දෙනුන් හැමද ම දෙවද්ද, ඔහු නම් මේ ඔක්කාක පුත්‍ර වූ කුසරජ ය. නුඹ වනාහි ඔහු දසයෙකැ යි හඟින්නෙහි ද?

3705. අනුවණ තැනැත්තිය, යම් හෙයෙකින් මැඩියකුගේ වෙසින් ආ නාගයකු මෙන් මහත් බලැති ඤත්‍රිය රජු ආ බව නො කීයෙහි ද, එ හෙයින් එකාන්තයෙන් ම තී විසින් නපුරක් කරන ලදී යි රජ තෙම කියේ ය.

3706. රටේශ්වර වූ මහරජ, අප්‍රසිද්ධ වෙශයෙන් මෙහි පැමිණියා වූ නුඹ වහන්සේ හඳුනාගැනීමට නොපිළිවන් වීම සංඛ්‍යාත යම් වරදෙක් වී නම් අපගේ ඒ වරද කමා කරන සේක්වා යි කුසරජුට සැලකෙළේ ය.

3707. දේවයෙනි, යම්බඳු මම අරක්කැමියෙක් වූයෙමි ද, එය මා වැන්නකුට නුසුදුසු ය. ඔබ ම මට පහන් වුව මැනවි තොප ඒසින් කරන ලද නපුරක් නැතැ යි කුසරජ කී ය.

3708. අඤාන තැනැත්තිය, යව මහත් බලැති කුසරජ කමා කරව, කමා කරවන ලද ඒ කුසරජ තෙමේ තිට ජීවිතය දෙන්නේ ය යි පියරජ කීයේ ය.

3709. දෙවභනකට බඳු පැහැය ඇති ප්‍රභාවතිය පියාගේ වචනය අසා සිරසින් වැටී මහබලැති කුසරජහු පා අල්ලාගත්තී ය.

3710. දේවයන් වහන්ස, යම් මේ රාත්‍රීහු ඉක්ම ගියාහු ද, ඒ රාත්‍රීහු නුඹ වහන්සේගෙන් වෙන් ව ඉක්ම ගියාහු ය. රටේශ්වරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේගේ පා සිරසින් වදිමි. මට නො කීපෙනු මැනැවි.

3711. මහරජ, මෙතෙක් කල් මා ඒසින් නුඹ වහන්සේට අප්‍රිය වූවක් ම කරන ලදී. එය මම සත්‍යයක් බව පිළිගනිමි. නැවත නුඹ වහන්සේට අප්‍රිය වන්නා වූ කිසිවක් නො කරන්නෙමි.

3712. එවඤ්ඤා යාවමානාය වචනං මෙ න කාහසී,  
ඉදන්ති මං නාතො හනඛා ඛන්තියානං පදසසති.
3713. එවනොන යාවමානාය කිං න කාහාමී නෙ වචො,  
චිකුඤ්ඤා ආසමී කලායාණි මා කිං හාසී පභාවතී.
3714. සචචනොන පටිජානාමී රාජපුත්ති සුඤ්ඤාහි මෙ,  
න වාපි අපච්චියං තුඤ්ඤා කරොයාමී අහං පුත.
3715. නව කාමා හි සුඤ්ඤාණි බහුං දුක්ඛං තිතිකඛියං,  
පහු මඤ්ඤලං ගතඛා නයිතුං තං පභාවතී.
3716. යොජයනතු රථෙ අසෙස නානාවිඤ්ඤා සමාහිතො,  
අථ දුක්ඛං මෙ වෙගං විධිමොනනසස සත්තවො.
3717. නඤ්ඤා නත්ථ උදිකඛිංසු රඤ්ඤාසු මඤ්ඤාසු චිපුරෙ,<sup>1</sup>  
චිජමහමානං සීහංච පොථෙන්නං දිගුණං භුජං.
3718. හත්ථීකඛිකඛිකඤ්ඤා ආරුඤ්ඤා ආරොපෙකා පභාවතිං,  
සඛනාමං ඔනරිකාන සීහනාදං නදී කුසො.
3719. තසස නං නදනො සුකා සීහයෙසචිතරෙ මීගා,  
ඛන්තියා චිපලාසිංසු කුසඤ්ඤාසහසචිතා.
3720. හජාචාරොහා අනීකච්චා රථිකා පත්තිකාරකා,  
අඤ්ඤාමඤ්ඤාසස ජිකුඤ්ඤා කුසසඤ්ඤාසචිතා.
3721. තසමීං සඛනාමසීසසමීං පසස්සකා තුච්චමානසො,<sup>2</sup>  
කුසසස රඤ්ඤාසු ඉච්චිඤ්ඤා අද වෙරොචනං මණිං.
3722. සො නං චිජිකා සඛනාමං ලඤ්ඤා වෙරොචනං මණිං,  
හත්ථීකඛිකඛිකනො රාජා පාවෙකඛි නගරං පුරං.
3723. ජීවගාහං<sup>3</sup> ගහෙකාන ඛන්තිකා සත්ත ඛන්තියෙ,  
සසුරසසුපනාමෙසී ඉමෙ නෙ දෙච සත්තවො.

1. මඤ්ඤාසනෙහ පුරෙ - මජ්ඣං.  
2. හච්චමානසො - චි. මජ්ඣං.  
3. ජීවගාහං - මජ්ඣං.



3712. මහරජ, මෙසේ යදින්නා වූ මාගේ වචනය තමුන්නාන්සේ නොකරන්නහු නම්, පිය රජ තෙම මා දැන් මරා ඤාතියයන්ට දෙන්නේය යි ප්‍රභාවතී කීවා ය.

3713. මෙසේ යාවනා කරන්නා වූ තිගේ වචනය මම කුමක් නිසා නො කරමි ද, සොඳුර, තිට නොකිපියෙක් වෙමි. ප්‍රභාවතිය, තෝ බිය නො වව.

3714. රාජපුත්‍රිය, මාගේ වචනය අසව, තිට නොකිපි බවක්, අප්‍රියයක් නො කළ බවත්, මම සත්‍යයක් බව පිළිගනිමි. නැවත මම තිට අප්‍රිය දනවන්නක් නොකරන්නෙමි.

3715. මනා කටි ප්‍රදේශ ඇති ප්‍රභාවතිය, මදුරජ කුලයට ගොස්, බලාත්කාරයෙන් තී ගෙනෙන්නට පිළිවත්කම තිබියදීත් තී කැමැත්තෙන් මම බොහෝ දුක් ඉවැසිමි.

3716. නොයෙක් අලංකාරයෙන් විසිතුරු කරන ලද හොඳින් හික්මුණු අසුන් රියෙහි යොදත් වා, එ විට සතුරන් නසන්නා වූ මාගේ වේගය බලවූ ය යි කුසරජ තෙම කීයේ ය.

3717. එහි මදු රජුගේ අන්ත:පුරයෙහි සිංහයකු මෙන් අත පය දිගහැර ප්‍රාණවත් කරන්නා වූ ද ද්විගුණ කොට අත්පොළසන් දෙන්නා වූ ද කුසරජු දෙස ස්ත්‍රීහු කවුළු හැර බැලූ හ.

3718. ඉක්බිති කුසරජ තෙමේ හස්තිරාජයකු පිට නැඟී ප්‍රභාවතිය ද නංවාගෙන යුද බිමට බැස සිංහනාද කෙළේ ය.

3719. නාද කරන්නා වූ ඒ කුස රජුගේ හඬ අසා සිංහයකුගේ හඬ ඇසූ සෙසු මුවන් මෙන් කුසහඬින් බියපත් වූ සෙසු රජවරු ඒ මේ අත පලාගියහ.

3720. ඇතරුවෝ ද බළ ඇණියෙහි වූවෝ ද රියැදුරෝ ද පාබළ සේනාවෙහි වූවෝ ද කුස හඬින් බියපත් වූවාහු ඔවුනොවුන් සිදගත්හ.

3721. ඒ යුද බිමෙහි (කුසරජු ගේ පරාක්‍රමය) දක කුටු සිත් ඇති ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍ර තෙමේ කුස රජුට වෙරොවන නම් මැණිකක් දුන්නේ ය.

3722. ඒ රජ තෙමේ ඒ යුද්ධය දිනා වෙරොවන නම් මැණිකක් ලැබ හස්තිරාජයා පිටට නැගුණේ නගරයට පිවිසියේ ය.

3723. ඤාතිය රජුන් සත් දෙන ජීවග්‍රාහයෙන් ගෙන බැඳ, දේවයන් වහන්ස, මොවුහු තමුන්නාන්සේ ගේ සතුරෝ වෙති යි මයිලණු වූ මදු රජුට භාරදුන්නේ ය.

- 3724. සබ්බව තෙ වසබ්බතා අමිත්තා විහතා තව,  
කාමං කරොහී තෙ තයා මුඤ්චි වා තෙ භනස්සු වා.
- 3725. තුලොව<sup>1</sup> සත්තවො එතෙ නහී තෙ මඤ්ඤ සත්තවො,  
ඤ්ඤෙඤ්ච නො මහාරාජ මුඤ්චි වා තෙ භනස්සු වා.
- 3726. ඉමා තෙ ධීතරො සත්ත දෙවකඤ්ඤපමා සුභා,  
දද්ධී තෙසං එකෙකං භොතතු ජාමාතරො තව.
- 3727. අමිත්තකඤ්චි තාසඤ්චි ඤිං නො සබ්බෙසමීසසරො,  
ඤ්ඤෙඤ්ච නො මහාරාජ දෙහී තෙසං යදිච්ඡයි.
- 3728. එකමෙකස්ස එකෙකං අද ධීහස්සරො කුසො,  
බ්බතියානං තද තෙසං රඤ්ඤෙඤ් මද්දස්ස ධීතරො.
- 3729. පීඨිතා<sup>2</sup> තෙන ලාභෙන තුට්ඨා ධීහස්සරෙ කුසෙ,  
සකරට්ඨානී පාසිංසු බ්බතියා සත්ත තාවදෙ.
- 3730. පභාවතීඤ්ච ආදය මඤ්ඤං වෙරොවනං සුභං,  
කුසාවතීං කුසො රාජා අගමාසි භෙබ්බලො.
- 3731. ත්ඛස්සු එකරථෙ යන්තා පච්ඡන්තා කුසාවතීං,  
සමානා වණ්ණරූපෙන නාඤ්ඤමඤ්ඤමච්චරොවුසු.<sup>3</sup>
- 3732. මාතා පුත්තෙන සබ්බඤ්ඤි උභයො ව ජයමඤ්ඤි,  
සමඤ්ඤා තෙ තද ආස්සං චීතං ධරණිමාවුසුතනී.

1. කුසජාතකං.

---

1. තුලොව - චී. මජ්. සා.  
2. පීඨිතා - චී. මජ්.  
3. රොවසිංසු - මජ්.

3724. මේ සියල්ලෝ ම තමුන්නාන්සේ ගේ වසයට පැමිණියාහුය. තමුන්නාන්සේ ගේ සතුරෝ උනසන ලද්දහ. කැමැත්තක් කරනු මැනැවි. මොවුන් මිදීම හෝ නැසීම හෝ කරනු මැනැවි.

3725. මහරජ, මොවුහු ඔබගේ ම සතුරෝ වෙති. මොවුහු මාගේ සතුරෝ නො වෙති. තමුන්නාන්සේ ම අපගේ අධිපතිවහු ය. මහරජ, තමුන්නාන්සේ ම මොවුන් මිදීම හෝ නැසීම හෝ කරනු යෙදේ.

3726. දේවසිනි, නුඹගේ මේ දිව්‍ය කන්‍යාවන් බඳු දුවරු සත් දෙනෙක් වෙති. ඔවුන්ගෙන් එක එක දුව බැගින් දෙනු මැනවි. එසේ දීමෙන් මොවුහු ජාමාතෘහු (බැණුවරු) වෙත් වා.

3727. මහරජ, ඒ දුවරුන්ට ද අපට ද යන සියල්ලන්ට ම අධිපතියා ඔබ ම ය. යම් දුවක යමකුටදෙනු කැමැත්තෙහි නම් ඔබ ම ඇය ඔහුට දෙනු යෙදේ.

3728. එ කල්හි සිංහස්වර ඇති කුස රජ තෙමේ මදු රජුගේ දුවරුන් ඒ ඤත්‍රියයන් අතුරින් එක එක ඤත්‍රියයාට එක එක දුව බැගින් දුන්නේ ය.

3729. එ කෙණෙහි ම ඒ රජවරු සත් දෙන ඒ ස්ත්‍රී ලාභය නිසා, සිංහස්වර ඇති කුසරජු කෙරෙහි තුටු සිත් ඇත්තාහු, පිතෘගීය සොමනස් ඇත්තාහු සිය රටවලට ගිය හ.

3730. මහබලැති කුසරජ තෙමේ ප්‍රභාවතිය ද වෙරොවන නම් වූ යහපත් මැණික ද ගෙන කුසාවතියට ගියේ ය.

3731. එක ම රියෙහි යෙමින් කුසාවතියට පිවිසෙන්නා වූ ඒ දෙදෙන (මිණි රුවන් කාන්තිය නිසා) පැහැයෙන් හා රූපයෙන් සමාන වූවාහු ඔවුනොවුන් ඉක්මවා නොබැබළූ හ.

3732. කුස රජු ගේ මව් තොමෝ පුත්‍රයා හා එක්වූවා ය. ඒ අඹු සැමි දෙදෙන ද සමඟි වූවාහු එ තැන් පටන් ජීවිතාන්තය දක්වා සමෘද්ධ වූ පෘථිවියෙහි සතුටින් වාසය කළහ.

2. සොණනැඳුණකකං

- 3733. දෙවතානුසි ගන්ධබ්බො ආදු සකොසා පුරිනුදෙ,  
මනුසසභුතො ඉඤ්චා කථං ජානෙමු තං මයං.
- 3734. නමහි දෙවො න ගන්ධබ්බො නමහි සකොසා පුරිනුදෙ,  
මනුසසභුතො ඉඤ්චා එවං ජානාහි භාරත.<sup>1</sup>
- 3735. කතරුපමීදං භොතා<sup>2</sup> වෙය්‍යාවච්චං අනසකං,  
දෙවමනි වසසමානමහි අනොවසසං භවං අකා.
- 3736. තතො වාතාතපෙ සොරෙ සීතවජායං භවං අකා,  
තතො අමීහනමජෙකි<sup>3</sup> ච සරතාණං භවං අකා.
- 3737. තතො ජීතාති රට්ඨාති වසිතො තෙ භවං අකා,  
තතො එකසතං ඛතොස අනුයනෙන භවං අකා.
- 3738. පතීතාසු<sup>4</sup> මයං භොතො වර තං භඤ්ඤමීච්ඡසි,<sup>5</sup>  
භතීයානං අසසරථං නාරියො ච අලඛිතතා  
නිවෙසනාති රමමානි මයං භොතො දදමසෙ.
- 3739. අථ වා අඛෙග වා මගධෙ<sup>6</sup> මයං භොතො දදමසෙ,  
අථ වා අසසකාවතනිං සුමනා දමමි තෙ මයං.
- 3740. උපඛසිං වාපි රජ්ජාස මයං භොතො දදමසෙ,  
සවෙ තෙ අපො රජෙජන අනුසාස යදිච්ඡසි.
- 3741. න මෙ අතොපි රජෙජන භගරෙන ධනෙන වා,  
අථොපි ජනපදෙන අපො මඤ්ඤං න විජ්ජති.
- 3742. භොතොව රට්ඨං විජිතෙ අරකොඤ්ඤ අතී අසසමො,  
පිතා මඤ්ඤං ජනෙතනී ච උභො සමමනනි අසසමෙ.
- 3743. තෙසාහං පුබ්බාවරියෙසු පුඤ්ඤං න උභාමී<sup>7</sup> කාතවෙ,  
භවතං අජ්ඣාවරං කතා සොණං යාවාමු<sup>8</sup> සංවරං.

---

- 1. භාරත - මජ්ඣ.
- 2. භොතො - ස්‍යා.
- 3. අමීහනමජෙකිපු - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 4. පතීතාසු - මජ්ඣං,
- 5. වදනං භඤ්ඤමීච්ඡසි - මජ්ඣං.
- 6. අථවච්ඡවං මගධෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- 7. උභාමී - මජ්ඣං.
- 8. යාවෙමු - මජ්ඣං.

2. සෞභ්‍යනැද්ද ජාතකය

3733. නුඹ දෙවියෙක් වෙහි ද, ගන්ධර්වයෙක් හෝ වෙහි ද, නැතහොත් පුරිඤ්ඤ නම් ශක්‍රයා වෙහි ද, මනුෂ්‍ය වූ සාද්ධි ඇත්තෙක් වෙහි ද, අපි ඒ කරුණ කෙසේ දැනුමෝ ද?

3734. රජතුමනි, මම දෙවියෙක් නො වෙමි. ගන්ධර්වයෙක් ද නො වෙමි. පුරිඤ්ඤ නම් ශක්‍රයා ද නො වෙමි. මනුෂ්‍ය වූ සාද්ධි ඇත්තෙක් වෙමි. ඒ කරුණ මෙසේ දනුව.

3735. පින්වතා චිඤින් මහත් කායවේයාවනික කර්මය කරන ලදී. එ නම් පින්වත් තෙමේ වැසි වස්තා කල්හි නැවැත්වීම කෙළේ ය.

3736. තව ද පින්වත් තෙමේ දරුණු වූ සුළඟ හා අවච ඇති කල්හි සිසිල්සෙවණ කෙළේ ය. නැවැත පින්වත් තෙමේ සතුරන් මධ්‍යයෙහි ඊ පහරින් වැළකීම ද කෙළේ ය.

3737. තව ද, පින්වතා සමෘද්ධ රටවල වැසියන් අපට වසඟ කෙළේ ය. තව ද එක් සියයක් රජුන් අප අනුගාමිකයන් කෙළේ ය.

3738. අපි පින්වතාට සතුටු වූවමෝ වෙමු. පින්වතා යම් රත්නයක් කැමැත්තේ නම් එය ඉල්ලාගනු මැනවි. ඇත්යානා ද, අස් රිය ද, අලංකාරයෙන් සැරසූ ස්ත්‍රීන් ද සිත්කලු ගෙවල් ද යන මේවා අපි පින්වතාට දෙමිහ.

3739. නොහොත් අඟුරටෙහි රජය හෝ මගධ රටෙහි රජය හෝ අපි පින්වතාට දෙමිහ. තව ද අස්සක නම් රට හෝ අවන්ති නම් රට හෝ අපි කුටුසින් ඇති ව පින්වතාට දෙමිහ.

3740. අපි පින්වතාට රජයෙන් අධික හෝ දෙමිහ. ඉදින් මුළු දඹදිව රජයෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම් එය ද දෙමිහ. යමක් කැමැති නම් එය අණ කරව' යි (මනෝජ රජ කියා සිටියේ ය.)

3741. මහරජ, මට රජයෙන් හෝ නගරයෙන් හෝ ධනයෙන් හෝ ප්‍රයෝජනයක් නැත. වැළි ජනපදයෙන් ද මට. ප්‍රයෝජනයක් නො වේ.

3742. මහරජ, පින්වත්හු ගේ රජයෙහි ආඥාවක්‍රය පවත්නා දේශය තුළ හිමාලය වනයෙහි ආශ්‍රමයක් ඇත. ඒ ආශ්‍රමයෙහි මාගේ පියන් මවන් දෙදෙනා වෙසෙති.

3743. මම ඒ පූර්වාචාර්ය වූ මාපියන් කෙරෙහි වත් පිළිවෙත් පවත්වා පින් ලැබ ගැනුමට ඉඩ නො ලබමි. එ බැවින් පින්වත්හු සපිරිවරින් ගොස් සෞභ්‍ය පණ්ඩිතයන් දන්වා ආයතීසංවරය යදිමු යි නන්ද තවුසා කී ය.

3744. කරොමී තෙ තං වචනං යං මං හණ්ඨි බ්‍රාහ්මණ,  
එතඤ්ච ඛො නො අකඛාහි කීවනොහා භොන්තු යාවකා.
3745. පරොසතං ජානපද්<sup>1</sup> මහාසාලා ච බ්‍රාහ්මණා,  
ඉමෙ ච ඛන්ධයා සඛෙඛ අභිජාතා යසස්සිනො  
හච්ඤ්ච රාජා මනොජො අලං භෙස්සනති යාවකා.
3746. හත්ථී අසෙස ච යොජෙන්නා රථං සත්තඤා සාරථී,  
ආබන්ධනාති ගණ්ඨථ පාදෙසුසසාරයං ධජෙ  
අයසමං තං ගමීසසාමී යන්ඨ සමෙති කොසියො.
3747. තතො ච රාජා පායාසී සෙනාය චතුරඛිතී,  
අගමාසී<sup>2</sup> අසසමං රමමං යන්ඨ සමෙති කොසියො.
3748. කසස කාදම්බයො<sup>3</sup> කාජො වෙහාසං චතුරිඳුලං,  
අංසං අසමච්ඡ්‍රියං එති උදභාරස්ස ගච්ඡතො.
3749. අභං සොණො මහාරාජ, තාපසො සහිතඛිතො,  
හරාමී මාතාපිතරො රත්ඤ්ඤිවමතඤ්ඤිතො.
3750. වනෙ එලඤ්ච මුලඤ්ච ආහරිතා දීසමපති,  
පොසෙමී මාතාපිතරො පුඛෙඛකතමනුස්සරං.
3751. ඉච්ඡාම අස්සමං ගන්තුං යන්ඨ සමෙති කොසියො,  
මග්ගං නො සොණ අකඛාහි යෙන ගච්ඡෙමු අස්සමං.
3752. අයං එකපදී රාජ යෙනෙනං මෙසසනිහං,  
කොච්චොරෙහි සඤ්ජනං එන්ඨ සමෙති කොසියො.
3753. ඉදං වජාන පකකාමී තරමානො මහාඉසී,  
වෙහාසෙ අත්තලිකඛස්ඪී අනුසාසිකාන ඛන්ධයෙ.
3754. අයසමං පරිමඤ්ඤිතා පඤ්ඤාපෙකාන ආසනං,  
පණ්ණසාලං පච්ඡිකා පිතරං පට්ඨොධිඪි.

1. ජනපද - චී. මජසං.  
2. අගමා - චී. මජසං.  
3. කාදම්බයො - මජසං.

3744. බ්‍රාහ්මණය, යමක් ලෙස කියති නම් ඒ ඔබගේ වචනය මම ඉටු කරමි. මේ කරුණ ද අපට කියනු මැනැවි. ඒ ඤාතව ඉල්ලන්නෝ කොපමණ ද?

3745. ශතාධික ජනපද වැසියෝ ද ශතාධික බ්‍රාහ්මණ මහා-සාල කුලීනයෝ ද, උසස් උත්පත්ති ඇති යස පිරිවරින් යුත් මේ සියලු රජවරු ද, මනෝජ රජ නම් වූ පින්වත් තෙමේ ද යන සියල්ලෝ ම සෞණ පණ්ඩිතයන් කමාකරවන්නෝ වෙති.

3746. ඇතරුවෝ ඇතුන් ද, අසරුවෝ අසුන් ද සරසා යොදන්වා සාරථිය, නුඹ ද රිය සරසව. ඇතුන් අසුන් හා රථ සැරසිය යුතු බඩු ගනිවු රියෙහි තබන ලද ධවජපාදයන්හි ධවජ ඔසවත් වා. යම් අසපුවෙක්හි කොසිය ගොත්‍රිකයා වෙසේ ද, ඒ අසපුවට යන්නෙමි (යි දරජ තෙමේ නියම කෙළේ ය.)

3747. රජ තෙමේ සිවුරහසෙනහින් පිරිවරනා ලද්දේ ඒ නගරයෙන් පිටත්විය. යම් අසපුවෙක්හි කොසිය ගොත්‍රිකයා වෙසේ ද ඒ අසපුවට ගියේ ය.

3748. කොලොම්බුවා කද සතරඟුලක් උරහිස ස්පර්ශ නො කරමින් ම අහසින් එයි. (මෙය) දිය ගෙනෙන්නට යන්නා වූ කවර නම් කෙනකුගේ කද දැ යි මනෝජ රජ ප්‍රශ්න කෙළේ ය.

3749. මහරජ, මම වූන රක්තෙමි සෞණ නම් තවුස්මි. රු දවල් නො කම්මැලි වූයෙමි මාපියන් පොෂණය කරමි.

3750. මහරජ, වනයෙහි ගෙඩි ද අල ද ගෙනවුත් පෙර කළ උපකාර සිහිකරමින් මම මා පියන් පොෂණය කරමි යි සෞණ තාපසයා කී ය.

3751. යම් අසපුවෙක්හි කොසිය ගොත්‍රිකයා වෙසේ ද, ඒ අසපුවට යන්නට කැමැත්තෙමු. සෞණ තාපසයන් වහන්ස, යම් මහකින් අසපුවට යමු ද ඒ මහ කියනු මැනැවි.

3752. මහරජ, මේ එකපදික මාර්ගය වේ. මේ මගින් යව්. යම් දියාවෙක්හි මෙසයට බඳු පැහැති මනා ව පිපී ගිය කොබෝ-ලීල ගසින් ගැවසීගත් වනය පෙනේ ද, මෙහි මාගේ පිය වූ කොසිය ගොත්‍රිකයා වෙසේ ය යි සෞණ තාපසයා කීයේ ය.

3753. මහර්මී වූ සෞණ තාපස තෙම මෙය කියා රජුන්ට අනුශාසනා කොට ඉක්මන් ව අන්තරික්ෂ නම් වූ අහසට පැන නැඟෑ (අනොතත්ත විලට) ගියේ ය.

3754. අසපුව හැමද අසුනක් පනවා පන්සලට පිවිස පියාට (ඔවුන් ආ බව) දැන්වී ය.

3755. ඉමෙ ආයතනී රාජානෝ අභිජාතා යසසිනෝ,  
අසසමා නිකඛමිකාන නිසීදති<sup>1</sup> මහාඉසි.
3756. තසස තං වචනං සුඤ්චා තරමානෝ මහාඉසි,  
අසසමා නිකඛමිකාන පදාරමික උපාවිසි.
3757. තඤ්ච දිසවාන ආයතනං ජලනතරිව තෙජසා,  
බන්ත<sup>2</sup> සඛසපරිබ්බුලහං කොසියො එතදබ්බි.
3758. කසස හෙරි මුදිඛා ව සඛිතා පණවදෙණ්ඩිමා,<sup>3</sup>  
පුරතො පටිපනනානි භාසයනතා රථෙසහං.
3759. කසස කඤ්ඤනපථෙවන පුටුනා විජ්ජුවණ්ණිනා,  
යුවා කලාපසනනදො කො එති සිරියා ජලං.
3760. උකකා මුඛෙ<sup>4</sup> පහට්ඨංව බදිරඛාරසනිහං,  
මුඛඤ්ච රුවිරං භාති කො එති සිරියා ජලං.
3761. තසස පණහිතං ඡන්තං සසලාකං මනෝරමං,  
ආදිච්චරංසාවරණං<sup>5</sup> කො එති සිරියා ජලං.
3762. කසස අඛං පරිග්ගහභ වාලවීජතිමුක්ඛමා,  
වරනති වරපඤ්ඤසස<sup>6</sup> හත්ථිකඛඤ්චන ආයතො.
3763. කසස සෙනානි ඡන්තානි ආජාතියා ව වලේතා,<sup>7</sup>  
සමනතා පරිකීරනති කො එති සිරියා ජලං.
3764. කසස එකසතං බන්තා අනුයනතා යසසිනෝ,  
සමනතා අනුපරියනති කො එති සිරියා ජලං.
3765. හත්ථී අසසා රථා පනති සෙනාය වතුරඛානී,  
සමනතා අනුපරියනති කො එති සිරියා ජලං.
3766. කසෙසසා මහති සෙනා පිට්ඨිතො අනුවක්ඛති,  
අකෙඛාහති අපරියනතා සාගරසෙසව උග්ගියො.

---

1. නිසීද කිං මහා ඉසෙ - ඩී. මජ්ඣිමනිකායා.  
2. බන්ත - මජ්ඣිමනිකායා.  
3. නිජ්ජමා - මජ්ඣිමනිකායා.  
4. මුඛං - මජ්ඣිමනිකායා.  
5. ආදිච්ච රසාවරණං - මජ්ඣිමනිකායා.  
6. වරපඤ්ඤසස - මජ්ඣිමනිකායා.  
7. වලේතා - මජ්ඣිමනිකායා.



3755. මහර්ෂි වූ පියාණන් වහන්ස, උසස් උත්පත්ති ඇති මහපිරිවරින් යුත් මේ රජවරු ඔබ දැකූමට එති. අසපුදෙන් නික්ම දෙරටුව සමීපයෙහි පනවා තිබෙන අස්නෙහි හිඳෙනු මැනැවි.

3756. මහර්ෂි තෙමේ ඒ සෞභ පණ්ඩිතයාගේ වචනය අසා ඉක්මන් කොට අසපුදෙන් නික්ම දෙරටුව සමීපයෙහි පනවා තිබුණු අස්නෙහි හිඳගත්තේ ය.

3757. ඝෛත්‍රිය සමූහයා විසින් පිරිවරන ලද තේජසින් දිලිසෙන්නාක් මෙන් එන්නා වූ ඒ රජු දැක කොසිය ගොත්‍රික මහර්ෂි තෙම මෙය ප්‍රකාශ කළේ ය.

3758. බෙර ද, මිහිඟු බෙර ද, සක් ද, පනා බෙර ද, ගැට බෙර ද යන මේවා රථග්‍රෙණියෙන් තුටු කෙරෙමින් කවරකුගේ ඉදිරියෙන් පිළිපන්නේ ද?

3759. මහත් වූ විදුලියක බඳු රන්මුවා නළල් පටින් පරික්ෂිත කරන ලද්දේ කවරකුගේ නළල් කෙළවර ද? දුනු හිසවුරු වලින් සැරසී ශොභායෙන් දිලිසෙමින් එන තරුණයා කවරෙක් ද?

3760. කඹුරු උදුනෙහි ඔප කරන ලද ස්වර්ණයක් මෙන් කිහිරඟුරු බඳු වර්ණවත් මුහුණ ද මනොඥ ලෙස බබළයි. ශ්‍රියෙන් බබළමින් මේ කවරෙක් නම් එයි ද?

3761. හිරු රැස් වළක්වන්නා වූ සලාක සහිත වූ සිත්කලු ජත්‍රයක් කවරකුහට අල්වන ලද ද, ශොභායෙන් මේ කවරෙක් ඒ ද?

3762. ඇතු පිට නැග එන්නා වූ කවර නම් උතුම් ක්‍රවණාත්තකුගේ සිරුර පිරිවරාගෙන උතුම් වූ චල් විදුනාව හසුරුවද් ද,

3763. යුද ඇඳුමින් සරසන ලද ආජාතිය අසුන්පිට නැඟී කවරකුගේ භාත්පස ශ්‍රීවෙතච්ඡත්‍ර අල්වා සිටිද් ද, ශොභාවෙන් දිලිසෙමින් මේ එන්නේ කවරෙක් ද?

3764. අනුව ගමන් කරන්නා වූ පිරිවරින් යුතු වූ එක් සියයක් ඝෛත්‍රියයෝ කවරකුගේ භාත්පස පිරිවරමින් යෙද්ද, ශොභාවෙන් දිලිසෙමින් මේ එන්නේ කවරෙක් ද?

3765. හස්තීභ්‍ර ය, අශ්වයෝ ය, රිය ය, පාබල සෙනග ය යන සිව්වර්ණ සෙනග කවරකුගේ භාත්පස පිරිවරා එයි ද, ශොභායෙන් දිලිසෙමින් කවරෙක් නම් එයි ද?

3766. සාගරයාගේ නොකැළඹුණා වූ අසීමිත රළ මෙන් මේ මහත් සේනාව කවරකු පිටිපසින් අනුගමන් කෙරේ ද?

3767. රාජාභිරාජා මනොජො ඉඤ්ච ජයතං පතී,  
නන්දසසජ්ඣාචරං එතී අසසමං බ්‍රහ්මචාරීනං.
3768. තසෙසසා මහතී සෙනා පිට්ඨිතො අනුචක්ඛතී,  
අභෙඛාහතී අපරියන්තා සාගරසෙසච උච්චියො.
3769. අනුලික්ඛා වන්දනෙන කාසිකුන්තමධාරීනො,  
සබ්බෙ පඤ්ඤලිකා හුන්ධා ඉසීනං අජක්ඛුපාගමුං.
3770. කච්චී නු භොතො කුසලං කච්චී භොතො අනාමයං,  
කච්චී උඤ්ජන යාපෙථ කච්චී මූලඵලා බහු.
3771. කච්චී ඩංසා ව මකසා අප්පමෙව සිරිංසපා,  
වනෙ වාලමීගාකිණේණු කච්චී භිංසා න විජ්ජතී.
3772. කුසලඤ්චෙව නො රාජ අථො රාජ අනාමයං,  
අථො උඤ්ජන යාපෙම අථො මූලඵලා බහු.
3773. අථො ඩංසා ව මකසා අප්පමෙව සිරිංසපා,<sup>1</sup>  
වනෙ වාලමීගාකිණේණු භිංසා අමඛං<sup>2</sup> න විජ්ජතී.
3774. බහුතී වංසපුගානී අසසමෙ වසතො<sup>3</sup> ඉධ.  
නාභිජානාමී උප්පන්නං ආබාධං අමනොරමං.
3775. ස්වාගතනොන මහාරාජ අථො නෙ අදුරාගතං,  
ඉසසරොසි අනුප්පන්නො යං ඉධස්සී පච්චෙදය.<sup>4</sup>
3776. තිණුකානී<sup>5</sup> පියාලානී මධුකෙ කාස<sup>6</sup> මාරියො,  
ඵලානී බ්‍රහ්මකප්පානී භුඤ්ජ රාජ වරං වරං.
3777. ඉදංසු පානීයං සීතං ආහනං ගිරිභෙඛරා,  
තනො පිච මහාරාජ සචෙ කං අභිකඛබ්බි.
3778. පටිග්ගහීතං යං දිත්තං සබ්බසස අභසියං කතං,  
නන්දසසාපි නිසාමෙථ වචනං යං<sup>7</sup> පච්චකඛතී.

1. සරිසපා - මජ්ඣං.  
2. මඤ්ඤ - මජ්ඣං.  
3. සමමනො - මජ්ඣං. සමමනං - චී.  
4. පච්චෙදය - මජ්ඣං.  
5. තිණුකානී - මජ්ඣං.  
6. කාසු - චී. මජ්ඣං.  
7. යො - මජ්ඣං.

3767. රාජාධිරාජ වූ මනෝජ රජ ජයට පත් තවතිසා වැසි දෙවියන්ගේ ප්‍රධානියා වූ ශක්‍රියා මෙන් නඤ්ඤාගේ පිරිසට එක් වී අප කමාකරවා ගැනීමට බ්‍රහ්මචාරී වූ අපගේ අසපුවට එන්නේ ය.

3768. සාගරයාගේ නොකැළඹුණා වූ අසීමිත රළ මෙන් මහත් වූ මේ සේනාව ඔහුගේ පිටුපසින් ගමන් කරන්නේ ය.

3769. සඳුන් ගැල් වූ සිරුරු ඇති ව උතුම් කසිසඵ දරන්නා වූ ඒ සියලු රජවරු ම ඇඳිලි බැඳගත්තාහු සාමීන් සමීපයට එළැඹියහ.

3770. කීමෙක් ද, පින්වතුන් වහන්සේට සැප ද? කීමෙක් ද, පින්වතුන් වහන්සේට රොග පීඩා නැද්ද? කීමෙක් ද, පිඩු සිභා යැමෙන් යැපෙන සේක් ද? කීමෙක් ද, අල මුල් හා පලවැළ බොහෝ වෙද් ද?

3771. ඩැහැ ලේ බොන මැස්සෝ ද මදුරුවෝ ද දීර්ඝ සර්පයෝ ද කීම ස්වල්ප වෙද්ද, ව්‍යාලමාගයන්ගෙන් ගැවැසිගත් මේ වනයෙහි කීම හිංසාවක් නැද්ද?

3772. මහරජ, අපට සැප ය. අපට රෝගා පීඩා ද නැත. තව ද මහරජ, අපි පිඩු සිභීමෙන් යැපෙමු. අල මුල් හා පලවැළ ද බොහෝ ය.

3773. තව ද ඩැහැ ලේ බොන මැස්සෝ ද මදුරුවෝ ද දීර්ඝ ජාතික සර්පයෝ ද ස්වල්ප වෙති. ව්‍යාලමාගයන්ගෙන් ගැවැසිගත් මේ වනයෙහි අපට හිංසාවක් නැත.

3774. බොහෝ අවුරුදු ගණන් මේ අසපුවෙහි වසන්නා වූ මට හටගත් අමනෝඤ ආබාධයක් ගැන නො දනිමි.

3775. මහරජ, ඔබ ගේ මෙහි පැමිණීම යහපත් පැමිණීමකි. ඔබ ගේ පැමිණීම අයහපත් පැමිණීමක් නො වේ. මෙහි පැමිණි ඔබ අධිපති වෙහි ය. මෙහි යමක් ඔබ කැමැත්තෙහි නම් එය දන්වනු මැනවි.

3776. මහරජ, මී මෙන් මිහිරි රසැති රන්වන් තිඹිරි ය, මොර ය, එරමිණියා ය යන කුඩා එලවර්ග වෙති. එයින් හොඳ හොඳ ගෙඩි අනුභව කරව.

3777. අනවතඡ්ඡ විලෝන් ගෙනෙන ලද මේ සිසිල් පැන් ද තිබේ. මහරජ, කැමැත්තෙහි නම් එයින් පානය කරනු මැනවි.

3778. තාපසයන් වහන්ස, අපට යමක් දෙන ලද නම් එය අප විසින් පිළිගන්නා ලදී. අප සියලු දෙනාට ම නුඹ වහන්සේ විසින් ආගන්තුක සත්කාර කරන ලදී. නඤ්ඤ පණ්ඩිත තෙමේ යමක් කියා නම් ඔහු ගේ කීම ද අසනු මැනවි.

3779. අජ්ඣාචරමභා නන්දස්ස භොතො සන්තීකමාගතා,  
සුඤ්ඤ මෙ භවං වචනං නන්දස්ස පරිසාය ව.

3780. පරොසතං ජානපද ච්ඡාසාලා ව බ්‍රාහ්මණා,  
ඉමෙ ව ඛන්ධා සඤ්ඤ ආභිජානා යසස්සිනො  
භවස්සි රාජා මනොපො අනුමස්සන්තො මෙ වචො.

3781. යෙ වසන්තී සමීනාරො යසානි ඉධ අත්ථමෙ,  
අරස්සෙඤ්ඤ භුතභව්‍යානි සුඤ්ඤානු වචනං මම.

3782. නලො කචාන භුතානං ඉසිං වසන්තී සුඤ්ඤං,  
සො ත්‍යාහං දක්ඛිණො<sup>1</sup> බාහු නව කොසිය සමමනො.

3783. පිතරං මෙ ජනෙත්තිස්ස භතතුකාමස්ස මෙ සතො,  
වීර පුඤ්ඤමීදං යානං මා මං කොසිය වාරය.

3784. සබ්බිහෙනං උපඤ්ඤානං මමෙනං උපනිසෙප්,  
උට්ඨානපාරිවරියාය දීඝරත්තං තයා කතං  
මාතාපිතුසු පුඤ්ඤානි මම ලොකදදෙ භව.

3785. තථෙව සකන්ති මනුජා ධම්මෙ ධම්මපදං විදු,<sup>2</sup>  
මඤ්ඤා සන්තස්ස ලොකස්ස යථා ජානාසී තිං ඉසෙ.

3786. උට්ඨානපාරිවරියාය මාතාපිතු සුඤ්ඤානං,  
තං මං පුඤ්ඤාභිවාරෙති අරියමඤ්ඤාවරො නරො.

3787. සුඤ්ඤානං භොතොතො වචනං භාතු<sup>3</sup> රජ්ජාචරා මම,  
කුලවංසං මහාරාජ පොරාණං පරිභාසයං  
අධම්මචාරී<sup>4</sup> යො ජෙට්ඨො නිරයං සො උපපජ්ජති.

1. දක්ඛිණං - මජ්ඣං.  
2. විදු - මජ්ඣං.  
3. භාත - වි. මජ්ඣං.  
4. අධම්මචාරී ජෙට්ඨසු - මජ්ඣං, සා.  
අධම්මචාරී ජෙට්ඨො - වි.

3779. අපි නඤ්ඤපණ්ඩිතයාගේ ඉල්ලීම නිසා පින්වතුන් වහන්සේ වෙත ආමාන. පින්වත් සෞභූත පණ්ඩිත තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා, නඤ්ඤ පණ්ඩිතයාගේ ද පිරිසගේ ද වචනය අසාවා.

3780. ශතාධික ජනපද වැසියෝ ද ශතාධික බ්‍රාහ්මණ මහාසාල කුලිනයෝ ද උසස් උත්පත්ති ඇති යස පිරිවරින් යුත් මේ සියලු රජවරු ද මනෝජ රජ නම් වූ පින්වත් තෙමේ ද මාගේ වචනය අනුදනින් වා.

3781. මේ ආශ්‍රමයෙහි රැස් වූ යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් වෙද්ද, වෘද්ධභාවයට පත් වූ හෙයින් භූත නම් වූ ද තරුණ හෙයින් භවා නම් වූ ද යම් දෙව් කෙනෙක් වෙද්ද, ඒ සියල්ලෝ ම මාගේ වචනය අසන් වා.

3782. දෙවියන්ට නමස්කාර කොට යහපත් වුක ඇති සෞභූත සෘෂිවරයන්හට මෙය කියමි. කොසිය ගෝත්‍රික සෘෂිවරය, ඒ මෙ දකුණු අත යයි සම්මත ඔබගේ සහෝදරයා වෙමි.

3783. මාගේ පියා ද මව ද පොෂණය කරන්නට කැමැත්තා වූ මට කමාකළ මැනවි. වීරයන් වහන්ස, මාපියනට උවටැත් කිරීම නිසා අත්වන පින් ස්වර්ගලොකාකාන්තත්වයට හේතු වන්නකි. කොසිය ගෝත්‍රිකය, මා ඒ පිනෙන් නො වළක්වනු මැනැවි.

3784. මේ මවු පිය උපස්ථානය වනාහි සත්පුරුෂයන් විසින් වර්ණනා කරන ලද්දකි. මෙය කිරීමට මට ඉඩ හරුව. ඔබ විසින් දිගුකලක් දක හුනස්නෙන් නැගිටීම ය, කුදු මහත් වතාවත් කිරීම ය යන වශයෙන් උපස්ථාන කරන ලදී. මෙ ද මවු පියන් කෙරෙහි උවටැත් කොට පින් සිදු කර ගනු කැමැත්තෙමි. එයට ඉඩහැර ඔබ මට ස්වර්ගලොකය සාධා දෙන්නෙක් වව.

3785. සෘෂිවරය, නුඹ වහන්සේ මෙන් ම දන්නා වූ වෙනත් මිනිස්සු වෙති ඇත. ඔවුහු නොයෙක් ආකාර ඇති ධර්මයෙහි වෘද්ධාපවායනයට අයත් වන මවු පිය උපස්ථානය ස්වර්ගලොකයට මාර්ගය බව කියති.

3786. මවු පියන්ට කාසික වෙනසික සුව ගෙනදෙන්නා වූ දක හුනස්නෙන් නැගිටීම ය, කුදු මහත් වතාවත් කිරීම ය යන මෙයින් උපස්ථාන කිරීමට ඉඩ නො දී යලෙක් මා වළකන්නේ නම් ඒ මිනිසා දායාර්ථය වළකන්නෙකි සි නඤ්ඤ පණ්ඩිතයා කීවේ ය.

3787. මාගේ සහෝදරයාගේ පිරිසට අයත් ව ආවා වූ මේ සියලු පින්වත්හු මාගේ වචනය අසන්වා. මහරජ, පැරැණි වූ කුලවංශය පිරිහෙලමින් අධර්මයෙහි හැසිරෙන්නා වූ යම් වැඩිමහල්ලෙක් වෙයි ද, හෙතෙම නිරයෙහි උපදී.

3788. යෙ ව ධම්මසස කුසලා පොරාණසස දිසමන්ති,  
වාරිතෙනන ව සමපන්නා න තෙ ගවජනති දුග්ගතිං.
3789. මාතාපිතා ව භාතා ව භගීනී ඤාතිඛන්ධවා,  
සමෙබ්බ ජෙට්ඨසස තෙ භාරා එවං ජානාහී භාරත.<sup>1</sup>
3790. ආදිසීකා ගරුං භාරං නාවීකො වීය උසසහෙ,  
ධම්මෙඤ්ච නපමජජාමී<sup>2</sup> ජෙට්ඨොවසමී රථෙසහ.
3791. අධිගතමහා<sup>3</sup> තමෙ ඤාණං ජාලංව ජාතවෙදතො,<sup>4</sup>  
එවමෙව නො භවං ධම්මං කොසියො පවිදංසයි.
3792. යථා උදයමාදිවෙචා වාසුදෙවො පහඛ්ඤා<sup>5</sup>රා,  
පාණිනං පවිදංසෙති රූපං කල්‍යාණපාපකං  
එවමෙව නො භවං ධම්මං කොසියො පවිදංසයි.
3793. එවං මෙ යාවමානසස අඤ්ඤාලිං නාවබුජ්ජුඨං,  
තව බ්භවරො<sup>6</sup> හෙසසං වුට්ඨිතො පරිවාරකො.<sup>6</sup>
3794. අඤ්ඤා නඤ්ඤ පජානාසී සඤ්ඤමං සබ්භි දෙසිතං,  
අරියො අරියසමාවාරො බාළුහං කං මම රූචවසී.
3795. භවන්තං වදමී හොතිඤ්ඤා සුඤ්ඤාථ වචනං මම,  
නායං භාරො භාරමනො අහු මඤ්ඤං කුදවනං.

---

1. භාරධ - මජ්ඣං,  
2. පමජ්ජාමී න - මජ්ඣං,  
3. අධිගමා - මජ්ඣං, අධිගමනා - සායා,  
4. ජාතවෙදසො - මජ්ඣං,  
5. තවුපට්ඨවරො - මජ්ඣං, තවුපට්ඨවරො - සායා,  
6. පරිවාරිකො - මජ්ඣං,

3788. මහරජ, වෘද්ධාපවෘත්ත සංඛ්‍යාත ප්‍රවේණි ධර්මයට දක්ෂ වූ යම් කෙනෙක් වෙද්ද, වාරිත්‍ර ශීලයෙන් ද යුක්ත වූ ඔව්හු දුගතියට නො යත්.

3789. රාජ්‍යභාරය උසුලන්නා වූ මහරජ, මාපියෝ ද සහෝ-දරයෝ ද සහෝදරියෝ ද ඤාති බන්ධුහු ද යන සියල්ලෝ ම වැඩි-මහල්ලාභට භාර වෙති යි දනැගනුව.

3790. රජවරය, මහත් වූ බරක් ගත් නැවියෙක් අභිමතස්ථා-නය කරා නිරූපද්‍රාග ව නැව ගෙනයාමට යම් සේ උත්සාහ කෙරේ ද එමෙන් ම මම ජ්‍යෙෂ්ඨාපවෘත්ත ධර්මයෙහි අප්‍රමාද වෙමි. මම මුළු ලෝ වැස්සාට ම ජ්‍යෙෂ්ඨ ද ඳෙමි. එබැවින් මෙ ම නන්ද සමඟ මාපියන් උවටැන්හි යෙදීමට සුදුසු වෙමි. (කියා සෞභූ පණ්ඩිත තෙමේ කියේ ය.)

3791. වැසි තිබුණු ජෙට්ඨාපවෘත්ත ධර්මයෙහි දැනුම ලැබෙන පරිදි අපට කොසිය ගොත්‍රික තාපස තෙම ධර්මය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. කඳු මුදුන්හි දැල් වූ ගින්නෙකින් භාත්පස රූපයන් බැබැළී පෙනෙන්නාක් මෙනි.

3792. ප්‍රභාව උපදවමින් පෘථිවිය බබුළුවන්නා වූ සුයඹ තෙම උදවෙමින් යහපත් වූත් අයහපත් වූත් රූපයන් සතියනට යම් සේ ප්‍රකාශ කෙරෙයි ද, එලෙන් ම කොසිය ගොත්‍රික තාපස තෙමේ අපට ධර්මය ප්‍රකාශ කෙළේ යයි රජ තෙම කී ය.

3793. මෙ සේ කමාව දුල්ලන්නා වූ මාගේ ඇදිලිබැඳීම ඔබ නො පිළිගන්නහු නම් ඔබ ම මාපියන් උවටැන් කරව. මම ඔබ හා එක් ව හැසිරෙන්නෙමි. වතාවත් කරන්නෙක් වන්නෙමි. දිවා රෑ දෙක්හි අනලස් ව ක්‍රියා කරන්නෙමි යි නන්ද පණ්ඩිත තෙමේ කී ය.

3794. නන්දය, සත්පුරුෂයන් විසින් දෙශනා කරන ලද සද්ධර්මය නුඹ එකාන්තයෙන් දන්නෙහිය. යහපත්වූ යහපත් හැසිරීම් ඇත්තෙක්වූ නුඹ මට අතිශයින් ප්‍රියය.

3795. පින්වත් පියාණන්ටත් පින්වත් මැණියන්ටත් මෙ කරුණ කියමි. මගේ වචනය අසනු මැනවී මේ මවු පිය උපස්ථානය මට කිසි විටෙකත් ස්වල්පමාත්‍රවූ ද බරෙක් නොවේ ම ය.

3796. තං මං උපධීතං සන්තං මාතාපිතු සුඛාවහං,  
නන්දෙ අජ්ඣාචරං කඤ්ඤා උපධානාය යාවති.
3797. යො වෙ ඉච්ඡති කාමෙන සන්තානං බ්‍රහ්මචාරිනං,  
නන්දං වො චරථ ඵකො කං නන්දෙ උපතිධංතු.
3798. තයා තාත අනුඤ්ඤාතා සොණ තං නිසසිතා මයං,  
උපසාධිතුං<sup>1</sup> ලභෙ නන්දං මුඤ්ඤි බ්‍රහ්මචාරිනං.
3799. අසසකඤ්ඤාව තරුණං පචාළං මාථතෙරිනං,  
චිරසසං නන්දං දිසවාන හදයං මෙ පවෙධති.
3800. යද සුඤ්ඤාපි සුපිනෙ<sup>2</sup> නන්දං පසසාමි ආගතං,  
උදග්ගා සුමනා හොමි නන්දෙ නො ආගතො අයං.
3801. යද ච පටිබුජ්ඣති නන්දං පසසාමි නාගතං,  
භීයො<sup>3</sup> ආචීසති සොකො දෙමනසසංඤ්ඤාපකං.
3802. සාහං අජ්ඡ විරසසමුපි නන්දං පසසාමි ආගතං,  
හතතු ච මඤ්ඤාපි සො නන්දෙ නො පාවිසී සරං.
3803. පිතු ච<sup>4</sup> නන්දෙ සුපියො<sup>5</sup> යං නන්දෙ නප්පවසෙ සරා,<sup>6</sup>  
ලහතු තාත නන්දෙ තං මං නන්දෙ උපතිධංතු.
3804. අනුකමපකා<sup>7</sup> පතිධා ච පුඤ්ඤ රසදදී ච නො,  
මග්ගො සග්ගසස ලොකසස මාතා තං චරතෙ ඉසෙ.
3805. පුඤ්ඤ රසදදී ගොතති මාතා පුඤ්ඤපසසතිතා,  
මග්ගො සග්ගසස ලොකසස මාතා තං චරතෙ ඉසෙ.
3806. ආකකම්මානා පුඤ්ඤඵලං දෙවතාය නමස්සති,  
නකම්මනාති ච පුච්ඡති උතුසංචච්ඡරාති ච.
3807. තසසා උතුසිනාතාය හොති ගඤ්ඤාසවකකමො,<sup>8</sup>  
තෙන දෙහළිති හොති සුභද තෙන චුවච්චි.

1. උපසාධිතුං - මජ්ඣ., සයා.  
2. සුපිනෙන - මජ්ඣ., සයා.  
3. භීයො - මජ්ඣ.,  
4. පිතුපි - පී, මජ්ඣ.  
5. සුපියො - මජ්ඣ.  
6. සරං - මජ්ඣ., සයා.  
7. අනුකමපකා - මජ්ඣ., සයා.  
8. වොකකමො - පී, මජ්ඣ.



3796. මාපියන්හට සුව ගෙනදෙන පරිදි උපස්ථාන කළාවූ ඒ මා, නන්ද තෙම පැරැක්ක කොට උපස්ථානය කිරීම ඉල්ලයි.

3797. ශාන්ත වූ බ්‍රහ්මචාරී වූ තවුන්නාන්සේලා දෙදෙන අතුරෙන් යමෙක් කැමැති වේ ද, ඔහුගේ කැමැත්තෙන් නන්ද තෙමේ කවරකුට උපස්ථාන කෙරේදැයි නියම කරගනු මැනැවි යි සෞභ්‍ය පණ්ඩිත තෙම කීය.

3798. පුත්‍ර වූ සෞභ්‍යය, අපි තොප ඇසුරුකළෝ වෙමු. තොප විසින් අනුදන්නා ලද මම බ්‍රහ්මචාරීවූ නන්දයා මස්තකයෙහි සිඹින්නට ලබන්නෙමි යි මව කීවා ය.

3799. පවතින් කම්පිත වූ ඇසතු දල්ලක් මෙන් බොහෝ කලකින් නන්දයා දැක මගේ හෘදය කම්පා වෙයි.

3800. යම් කලෙක නිද්‍රාපහන වූ මම ආවා වූ නන්දයා සිහිනෙන් දකිමි ද, එකල්හි ඔදවැඩිගිය යතුටු සිත් ඇත්තියක් වෙමි ද, අපගේ ඒ මේ නන්ද තෙම මෙහි ආයේ ය.

3801. යම් කලෙක්හි පිබිද ආවා වූ නන්දයා නො ම දක්නෙමි ද එවිට බොහෝ සෙයින් ශොකය හටගනී. මහත් වූ දෙමනසට ද පැමිණෙමි.

3802. ඒ මම අද බොහෝ කාලයකින් පැමිණියා වූ ද නන්දයා දකිමි. මගේ ස්වාමියාහට ද මට ද ප්‍රිය වූ අපගේ නන්දයා ගෙට පිවිසේවා.

3803. යම් හෙයෙකින් නන්දයා පියාට ද ඉතා ප්‍රියයෙක් වේ ද එහෙයින් නන්ද තෙමේ ගෙදරින් පිට නො වෙසේවා, පුත්‍ර සෞභ්‍යය, නන්දයා යමක් කැමතිවේ නම් එය ලබාවා. නුඹ පියාට උපස්ථාන කරව. නන්ද තෙමේ මට උපස්ථාන කෙරේවා.

3804. නන්ද සෘෂිවරය, පළමුකොට ම පිහිටවූ ද මොලොක් සිත් ඇත්තා වූ ද ලේ කිරි කොට දුන්නා වූ ද අපගේ මව නොමෝ නුඹ කැමැති වෙයි. ඒ මවට උපස්ථාන කිරීම ස්වර්ගලොකයට මාර්ගය වෙයි.

3805. පෙර කිරි දුන්නාවූ ද මව නොමෝ පින් රැස්කර දෙන්නී වෙයි. ඒ මවට උපස්ථාන කිරීම ස්වර්ගලොකයට මාර්ගය වන්නේය. නන්ද සෘෂිවරය, ඒ මව නුඹ කැමතිවන්නී ය.

3806. පුත්‍ර එලය බලාපොරොත්තු වන්නාවූ මව නොමෝ දෙවියන් වඳීයි. නැකැන්ද සෘතු හා අවුරුදු ද විචාරයි.

3807. ඔහු ඒ ව ස්නානය කළා වූ ඇයට දරු ගැප් පිහිටීම වෙයි. ඒ ගැබින් ඔ නොමෝ දෙළදුක් ඇත්තී වෙයි. එවිට සෙනෙහස උපදී. එහෙයින් මවුනොමෝ සුභදයයි කියනු ලැබේ.

3808. සංවච්ඡරං වා උභතං වා පරිහරිතො විජායති,  
තෙන සා ජනයනභීති ජනෙනති තෙන වුවවති.
3809. ඵනක්ඛිතරන භීතෙන අඛගපාපුරනෙන ව,  
රොදනතං පුක්ඛං තොසෙති<sup>1</sup> තොසෙනති තෙන වුවවති.
3810. තතො වාතාතපෙ සොරෙ මමං<sup>2</sup> කතො උදික්ඛති,  
දුරකං අපඡානනතං<sup>3</sup> පොසෙතභී තෙන වුවවති.
3811. යඤ්ච මාතු ධනං හොති යඤ්ච හොති පිතුඤ්චනං,  
උභයමෙචතස්ස ගොපෙති අපි පුක්ඛස්ස නො සියා  
ඵවං පුක්ඛ අද්දං පුක්ඛ ඉති මාතා විහඤ්ඤති.
3812. පමක්ඛං පරදරෙසු නිසිපේ<sup>4</sup> පක්ඛයොබ්බතො,  
සායං පුක්ඛං අනායනතං ඉති මාතා විහඤ්ඤති.
3813. ඵවං කිච්ඡා හතො පොසො මාතු අපරිවාරකො,  
මාතරි මිච්ඡා වරිකාන නිරයං සො උපපජ්ජති.
3814. ඵවං කිච්ඡා හතො පොසො පිතු අපරිවාරකො,<sup>5</sup>  
පිතරි මිච්ඡා වරිකාන නිරයං සො උපපජ්ජති.
3815. ධනාපි<sup>6</sup> ධනකාමානං නස්සති ඉති මෙ සුතං.  
මාතරං අපරිවරිකාන කිච්ඡං වා සො නිගච්ජති.
3816. ධනාපි ධනකාමානං නස්සති ඉති මෙ සුතං,  
පිතරං අපරිවරිකාන කිච්ඡං වා සො නිගච්ජති.
3817. ආනඤ්ඤ ව පමාදෙ ව සද්ද හසිතකිලිතං,  
මාතරං පරිවරිකාන ලබ්භමෙතං<sup>7</sup> විජානතො.

---

1. තොසෙති - වී. මජ්ඣ.  
2. මමං - මජ්ඣ. මමිං - වී.  
3. අපඡානනං - වී. මජ්ඣ.  
4. නිසිදෙ - මජ්ඣ. නිසිධිවෙ - සා.  
5. අපරිවාරිකො - මජ්ඣ.  
6. ධනාපි - මජ්ඣ. සා.  
7. ලබ්භමෙන - මජ්ඣ. සා.

3808. අවුරුද්දක් හෝ ඊට අඩු කාලයක් හෝ ගැබ පරි-  
හරණය කොට දරුවා වදයි. එහෙයින් ඕ තොමෝ දරුවන්  
වදනුයි “ ජනෙත්ති ” යි කියනු ලැබේ.

3809. තන කිරි දීමෙන් ද භී කියා නැළවීමෙන් ද ශරීරාංශයට  
හොවාගෙන සුබස්පර්ශය ඇතිකිරීමෙන් ද අධන පුත්‍රයා තුටු කරයි.  
එහෙයින් මව “ තොසෙනතී ” යි කියනු ලැබේ.

3810. නැවත දරුණු වූ අව සුළං ඇති කල්හි මමායනය  
කොට නොදන්නා වූ දරුවා බලයි. එහෙයින් “ පොසෙනතී ” යි කියනු  
ලැබේ.

3811. මවගේ යම් ධනයක් වෙයි ද පියාගේ යම් ධනයකුත්  
වේ ද ඒ දෙයාකාරවූ ම ධනය අපගේ පුත්‍රයාට මේ ධනය වන්නේ  
යයි මේ පුත්‍රයා සඳහා ආරක්‍ෂාකොට තබයි. පුත්‍රය මෙසේ  
පිළිගනුව, මෙසේ ක්‍රියා කරව, යනාදීන් කියමින් මව වෙහෙස  
වන්නීය.

3812. පුතු යොවුන් වියට පත් කල්හි පරදුරාවන් කෙරෙහි  
ඇලුම්කොට ගෙදර නො එන්නාවූ පුත්‍රයා බලමින් වෙහෙස වෙයි.

3813. මෙසේ දුකසේ පොෂණය කරනලද පුරුෂයෙක් මවට  
උපස්ථාන නොකෙරේද, මව කෙරෙහි උපස්ථාන නොකිරීම් සංඛ්‍යාත  
මිථ්‍යාවයඨයෙහි හැසිර හෙතෙමේ නිරයේ උපදී.

3814. මෙසේ දුකසේ පොෂණය කරනලද පුරුෂයෙක් පියාට  
උපස්ථාන නො කෙරේද, පියා කෙරෙහි උපස්ථාන නො කිරීම්  
සංඛ්‍යාත මිථ්‍යාවයඨයෙහි හැසිර, හෙතෙමේ නිරයෙහි උපදී.

3815. මවට උපස්ථාන නොකොට ධන කැමැත්තවුන්හට,  
ලැබී තිබෙන ධනය පවා විනාශ වෙයි, හෙතෙමේ දුකට හෝ  
පැමිණෙයි කියා ද මා විසින් අසන ලදී.

3816. පියාට උපස්ථාන නොකොට ධන කැමැත්තවුන්හට  
ලැබී තිබෙන ධනය පවා වැනසේය යි ද හෙතෙමේ දුකට හෝ  
පැමිණෙයි ද මා විසින් අසන ලදී.

3817. සතුව ද ප්‍රමෝදය ද හැමකල්හි සිතාව හා ක්‍රීඩාව ද  
මවට උපස්ථාන කොට තුවණැත්තාහට ලැබිය හැකිය.

- 3818. ආනන්දෙ ව පමොදෙ ව සද හසිතකීළීතං,  
පිතරං පරිවරිකාන ලබ්භමෙතං විජානතො.
- 3819. දුතඤ්ච පියවාවා ව අක්ඛවරියා ව යා ඉධ,  
සමානන්තො ව ධම්මෙසු තස් තස් යථාරහං.
- 3820. එතෙ ඛො සඛග්භා ලොකෙ රථසසාණීව යායතො,  
එතෙ ව සඛග්භා නාසුසු න මානා පුත්තකාරණා  
ලභෙථ මානං පූජං වා පිතා වා පුත්තකාරණා.
- 3821. යයමා ව සඛග්භා<sup>1</sup> එතෙ සමවෙසකිනී පණ්ඩිතා,  
තසමා මහත්තං පජ්ජොනති පාසංසා<sup>2</sup> ව භවතී තෙ.
- 3822. බුහමාති මාතාපිතරො පුබ්බාවරියාති වුච්චරෙ,  
ආහුන්තොය්‍යා ව පුත්තානං පජාය අනුකම්පකා.
- 3823. තයමා හී තෙ නමසෙසය්‍ය සක්කරෙය්‍යාථ<sup>3</sup> පණ්ඩිතො,  
අනෙත්ත අරො පානෙන චකේත සයනෙන ව  
උච්ඡාදනෙන නභාපනෙන පාදනං ධොවනෙන ව.
- 3824. තාය නං පාරිවරියාය මාතාපිකුසු පණ්ඩිතා,<sup>4</sup>  
ඉධෙව<sup>5</sup> නං පසංසනති පෙව්ච සග්ගෙ පමොදනීති.

2. සොණනඤ්ජාතකං.

සකන්තිනිපාතො නිට්ඨිතො.

කසසුඤ්ජනං:

අථ සකන්තිමමහී නිපාතවරෙ  
 ස භවං තු කුසාවති රාජවරො,  
 අථ සොණනඤ්ජවරො ව පුත  
 අභිවාසිත සකන්තිමමහී සුතෙති.

---

1. සසිසගෙ - මජ්ඣං.  
 2. පසංසා - චී. මජ්ඣං.  
 3. සක්කරෙය්‍යව - මජ්ඣං.  
 4. පණ්ඩිතො - මජ්ඣං.  
 5. ඉධෙවෙව - චී.

3818. සතුට ද ප්‍රමෝදය ද හැමකල්හි සිනාව හා ක්‍රීඩාව ද පියාට උපස්ථාන කොට නුවණැත්තාට ලැබිය හැකිය.

3819. මේ ලොකයෙහි දනය ද ප්‍රියවචනය ද වැඩ සිදුකරදීම ද ජෙට්ඨාපචායන ධර්මයන් පුරමින් පිරිස් මැදදීත්, රහසිගතවත් හැමතන්හිදී ම වැදීමාදී ක්‍රියා සමච කිරීමයයි කියනු ලබන සමානාත්මතාවත් වේද,

3820. ලෙව්හි මේ සංග්‍රහයෝ වනාහි යන්තාවු රියට කඩ ඇණය මෙන් වෙති. ඉදින් මේ සංග්‍රහයෝ නොවන්නාහු නම් පුත්‍රයකු වීම පමණින් මව බුහුමනක් හෝ පූජාවක් හෝ නොලබන්නීය. පුත්‍රයකු වීම පමණින් පියා ද බුහුමනක් හෝ පූජාවක් හෝ නොලබන්නේ ය.

3821. යම් හෙයකින් නුවණැත්තෝ මේ සංග්‍රහයන් මනා කොට දනිද්ද, එහෙයින් ශ්‍රේෂ්ඨබවට පැමිණෙති. ඔව්හු ප්‍රශංසා කටයුත්තෝ ද වෙති.

3822. පුත්‍ර ප්‍රජාවට අනුකම්පා කරන්නාවූ මවුපියෝ වනාහි බුහුමසමයහ, පූර්වාචාර්යහ, ආහුනෙයාහ යි කියනු ලැබෙත්.

3823. එහෙයින් නුවණැත්තෝ ඔවුන් වදින්නේය. නැවත ආහාර දීමෙන් ද පානවර්ග දීමෙන් ද වස්ත්‍ර දීමෙන් ද සයනාසන දීමෙන් ද ඇඟ ඉලීමෙන් ද නැවීමෙන් ද පා සේදීමෙන් ද සත්කාර කරන්නේ ය.

3824. මාපියන් කෙරෙහි ඒ උපස්ථාන කිරීම නිසා නුවණැත්තෝ මෙලොවදීම ඔහුට පසසත්. පරලෙව්හිදී හෙතෙමේ ස්වර්ග ලොකයෙහි ඉපිද සතුටුවේය යි සෞභ්‍ය පණ්ඩිත තෙම ධම් දෙශනා කෙළේ ය.

සෞභ්‍යනැඳු ජාතක යි.

සත්තති නිපාඨය නිමියේ ය.

එහි උද්දනය:

සත්තති නිපාඨයෙහි කුසජාතක යැ සෞභ්‍යනැඳු ජාතකයැයි ජාතක දෙකෙකි.

### අසිතින් පාතො

#### 1. චූලභංසජාතකං

- 3825. සුමුඛ අනුපච්ඡන්තා පක්‍ෂාමන්ති විහබ්ධමා,  
ගව්‍ය තුවච්චි මා කඬිති නත්ථි ඛද්දො<sup>1</sup> සභායතා.
- 3826. ගවෙජවාහං න වා ගවෙජ න නෙන අමරො ඩියං,  
සුඛිතං තං උපාසිකා දුක්ඛිතං තං කථං ජහෙ.
- 3827. මරණං වා තයා සද්ධිං ජීවිතං වා තයා විනා,  
තදේව මරණං සෙයොහා යකේඛි ජීවෙ තයා විනා.\*
- 3828. නෙස ධම්මො මහාරාජ යං තං එවං ගතං<sup>2</sup> ජහෙ,  
යා ගති තුඤ්ඤා සා මඤ්ඤා රුච්චතෙ විහගාධිප.<sup>3</sup>
- 3829. කා නු පාසෙන ඛද්ධස්ස<sup>4</sup> ගති අඤ්ඤා මහානසා,  
සා කථං චෙතයානස්ස මුක්ඛස්ස තව රුච්චති.
- 3830. කං වා කං පක්‍ෂසෙ අකං මම තුඤ්ඤාඤ්ඤා පකඛිමි,  
ක්‍රොතිතං වාවසීට්ඨානං උභික්ඛතං ජීවිතස්සමයෙ.
- 3831. යං නු කඤ්ඤානදෙපිච්ඡ<sup>5</sup> අකෙධන කමසා ගතං,  
තාදියෙ සඤ්ඤා ජාණං කමකම්භිජොතයෙ.
- 3832. කථනනු පතතං සෙට්ඨ ධම්මෙ අකං න බුජ්ඣසී,  
ධම්මො අපචිතො සනොතා අකං දසෙස්සති පාණිතං.
- 3833. යොහං ධම්මං අවෙක්ඛන්තො ධම්මො චකං සමුච්ඡිතං,  
හත්තිඤ්ඤා තඬි සමපස්සං නාවකඛිඛාමි ජීවිතං.
- 3834. අද්ධා එසො සතං ධම්මො යො මිත්තො මිත්තමාපදෙ,  
නචචජේ ජීවිතස්සාපි හෙතු ධම්මං අනුක්‍ෂරං.
- 3835. ස්වායං ධම්මො ච තෙ විජේණො හන්ති ච විදිතා මඬි,  
කාමං කරස්සු මඤ්ඤතං ගවෙජවානුමතො මයා.

---

1. නත්ථි ඛද්දො - මජ්ඣං.  
 2. කතං - මජ්ඣං.  
 3. විහබ්ධිප - මජ්ඣං.  
 4. ඛද්ධස්ස - මජ්ඣං.  
 5. චෙපිච්ඡ - මජ්ඣං.  
 \* අයං ගාථා පාදෙ මරමමපොකුකෙසු න දියසති.

### අසීනි නිපාතය

#### 1. වූලභංග ජාතකය

3825. සුමුඛය, ස්නෙහවශයෙන් නො බලන්නා වූ භංගයෝ බැහැර යෙති. තෝ ද යව, බලාපොරොත්තු නො වව. පාසයෙහි බැඳුණු නැනැත්තා කෙරෙහි යහළු බවෙක් නැතැ යි භංසරාජ තෙම කියේ ය.

3826. භංසරාජය, මම යන්නෙමි හෝ වේවා නො යන්නෙමි හෝ වේවා. එයින් නොමැරෙන්නෙක් නො වෙමි. සුවපත් වූ ඔබ ඇසුරු කොට දුකට පැමිණියා වූ ඔබ කෙසේ හැරදමා යන්නෙමි ද?

3827. මෙහි ඔබ සමග මරණය හෝ ඔබගෙන් වෙන් ව ජීවත්වීම හෝ වන්නේ ය. ඉදින් යම් ලෙසෙකින් ඔබගෙන් වෙන් ව ජීවත්වන්නේ නම් එයට වඩා මරණය උතුම්.

3828. මහරජ, මෙසේ විපතට පත් වූ ඔබ අත්හැරීම ය යන යමක් ඇද්ද එය සත්පුරුෂ ධර්මයෙක් නො වේ. පක්ෂිරාජය, ඔබට යම් දෙයක් වේ නම් එය මට ද රුවී ය.

3829. සුමුඛය, පාසයෙන් බැඳුණුහුට මුළුතැන්ගෙය හැර අන් කවර ගතියෙක් ද? සිතියහැකි නුවණැත්තා වූ පාස වීරහිත තට එය කෙසේ නම් රුවී වේ ද?

3830. පියාපත් ඇති සුමුඛය, මාගේ ද කොපගේ ද යන දෙදෙනාගේ ජීවිත විනාශය ඇති කල්හි අප දෙදෙනාට හෝ සෙසු නැයන්ට හෝ කවර නම් යහපතක් හෝ දක්නෙහි ද?

3831. රත්වත් පියාපත් දෙක ඇති සුමුඛය, අත්ධයකු විසින් අඳුරෙහි කරනලද්දක් මෙන් ඔබ විසින් යම් ප්‍රාණන්‍යාගයෙක් කරන ලද්දේ ද, එහි ලා ඔබ කිනම් ප්‍රයෝජනයක් දක්නහු ද?

3832. පක්ෂිරාජය, කෙසේ නම් ධර්මයෙහි අර්ථය නො දන්නෙහි ද, ධර්මය තෙම පුදනලද්දේ ම සත්වයනට දියුණුව පෙන්වයි.

3833. ඒ මම ධර්මය ද ධර්මයෙන් සිදුවන යහපත ද දක්නෙමි. ඔබ කෙරෙහි භක්තිය දකිමින් ජීවිතය බලාපොරොත්තු නො වෙමි.

3834. යම් මිත්‍රයෙක් ධර්මය සිහි කරමින් ජීවිතය හෙතුකොට ගෙන ද විපතේ දී මිත්‍රයා නො හරි නම් එකාන්තයෙන් ම එය සත්පුරුෂ ධර්මයෙකි.

3835. ඒ මේ සත්පුරුෂධර්මය ද නුඹ විසින් පුරුදු කරන ලදී, මා කෙරෙහි භක්තිය ද ප්‍රකට කරනලදී. මළපුටුවෙහි බැඳුණු මට මේ වැද්ද කැමැත්තක් කෙරේවා, නුඹ මා විසින් අනුදන්නාලද්දේ යව.

- 3836. අපි තේවං ගතෙ කාලෙ යං බඳුං ඤාතීනං මයා,  
තයා තං බුද්ධිසම්පන්න ආස්ස පරමසංවුතං.
- 3837. ඉතොවං මනායනානානං අරියානං අරියවුක්ඛිනං,  
පවච්ඡිස්සට්ඨ නෙසාදෙ ආතුරානමවනතකො.
- 3838. තෙ සතඤාං අභිසංවික්ඛා දීසරක්ඛං භිතා දීජා,  
තුණ්භීමාසීඤ්ඤ උභයො න ච සංකේසුමාසනා.
- 3839. ධනරට්ඨො ච දිස්වාන සමුඛේධනොතා තතො තතො,  
අභික්ඛමට්ඨ වෙගෙන ද්දිජසතඤා ද්විජාධිපෙ.
- 3840. සො ච වෙගෙනභික්ඛමම ආසජ්ජ පරමෙ දීජෙ,  
පවච්ඡමිඤ්ඤ නෙසාදෙ බඳුං ඉති විචින්නයං.
- 3841. එකඤ්ඤා බඳුමාසීනං අබඳුඤ්ඤා පුනාපරං,  
ආසජ්ජ බඳුමාසීනං පෙක්ඛමානමදීනවං.
- 3842. තතො සො විමතො යෙව පණ්ඩරෙ අජ්ඣභාසට්ඨ,  
පච්ඤාකායෙ ආසීනෙ දීජසඛතගණාධිපෙ.
- 3843. යනනු පාසෙන මහතා බඳුං න කුරුතෙ දීසං,  
අට්ඨ කසමා අබඳුං නං බලී පකඛී න ගච්ඡසී.
- 3844. කීනනු තායං දීජො හොති මුක්ඛො බඳුං උපාසසී,  
ඔභාය සකුණා යනන්ති කීං එකො අවභීයසී.
- 3845. රාජා මෙසො දීජාඤ්ඤා සධා පාණසමො ච මෙ,  
තෙව නං විජනිත්ථාමි යාව කාලස්ස පරියායං.
- 3846. කථං පනායං විහගො නාද්දසා පාසමොධික්ඛං,  
පදං හෙතං මහනානානං බොධුමරහන්ති ආපදං.
- 3847. යද පරාභවො හොති පොසො ජීවිතසඛියෙ,  
අට්ඨ ජාලඤ්ඤා පාසඤ්ඤා ආසාජ්ජපි න බුජ්ඣති.
- 3848. අපි තේව මහාපඤ්ඤා පාසා බහුවිධා තතා,  
ගුලභමාසජ්ජ බජ්ඣන්ති අරොචං ජීවිතකයෙ.



3836. තවද මෙසේ පාසයෙහි බැඳී කල්ගිය කල්හි ඝෘතීන් උදෙසා මා විසින් කිරීමට බැඳී පවත්නා යම් යුතුකමක් වේ ද, ඝෘණවත්තය එය නුඹ විසින් පිරිමැසිය හැකි වන්නේ ය.

3837. ආයඹ් පැවතුම් ඇති උතුම් වූ හංසයන් දෙදෙනා මෙසේ කථා කරමින් සිටිය දී ම ගිලනුන්ට මාරයා මෙන් වැද්ද පෙනුණේ ය.

3838. බොහෝ කලක් හිතවත් වූ ඒ පක්ෂීන් දෙදෙනා සතුරු වැද්ද දැක නිශ්ශබ්ද වූහ. අසුනෙන් නො සෙල්වුණාහ.

3839. පක්ෂීන්ට සතුරු වූ වැඳි තෙම මරණ හයින් ඒ මේ අත උඩට පනින හංසයන් දැක ඔවුන් වෙත වේගයෙන් ළංවීය.

3840. ඒ වැඳි තෙම වේගයෙන් පැමිණ ඒ උතුම් පක්ෂිරාජයන් වෙත එළඹ බැඳුණහු ය යි, සිතමින් කලපිත විය.

3841. මළපුඬුවෙහි බැඳී හුන්නා වූ එකකු ද නැවත නො බැඳී ආදීනව බලමින් බැඳුණහු සමීපයෙහි හුන් අනෙකකු ද දැක්කේ ය.

3842. එහෙයින් හෙතෙම හටගත් විලිහි ඇත්තේ ම පක්ෂී සමූහයාට අධිපති වූ හොඳින් ටැවුණු සිරුරු ඇති එක්ව හුන්නා වූ ඒ ශ්වෙතහංසයන් දෙදෙනාට මෙසේ කී ය.

3843. මේතෙම යම් හෙයෙකින් මහත් වූ පුඬුවෙහි බැඳුණේ වේ ද එහෙයින් දිශාවකට පලායෑම නො කෙරෙයි. එහෙත් බලවත් පියාපත් ඇති නො බැඳුණු තෝ කුමක් නිසා නො යන්නෙහි දැ යි ඇසී ය.

3844. ඡේදුණා වූ තෝ බැඳුණා වූ මොහු සමීපයෙහි හිඳින්නෙහි ය. තට මේ පක්ෂියා කවරෙක් ද? අනික් පක්ෂීහු මොහු හැර යත්. තනි නුඹ පමණක් කුමක් නිසා නො යන්නෙහි ද?

3845. පක්ෂීන්ගේ සතුරු වූ වැඳි පුත්‍රය, මෙතෙමේ මාගේ රජ ය. ප්‍රාණසම යහළුවා ය. මරණය පැමිණෙන තුරු මම මොහු අත් නො හරින්නෙමි.

3846. මේ පක්ෂිරාජ තෙම අටවනලද මළපුඬුව කෙසේ නම් නො දැක්කේ ද? උසස් බවට පත්වූවන් විසින් විපත්ති දැනීම නම් වූ කාරණය දැනගන්නට වටනේ ය.

3847. යම් කලෙකිහි පිරිහීමක් වේ ද, ජීවිත විනාශය පැමිණියා වූ ඒ කාලයෙහි පුරුෂ තෙමේ දෑලට ද මළපුඬුවට ද ළංව සිටියන් නො දැනගනී.

3848. මහාප්‍රාඥය, යළි එක් කරුණක් ඇත. අටවනලද්ද වූ මළපුඬු බොහෝ වෙති. එසේ ද වුවත් මෙසේ ජීවිත විනාශය පැමිණි කල්හි සැඟවුණු මළපුඬුවට පැමිණ බැඳෙත් යයි වැද්ද කීයේ ය.

3849. අපිනායං තයා සඤ්ඤාං සම්භාසංසු සුබ්බුද්ධො,  
අපි නො අනුමඤ්ඤාසී අපි නො ජීවිතං දදෙ.
3850. න වෙව මෙ කුං බද්ධොසි නපි ඉච්ඡාමි නෙ වධං,  
කාමං බීජමිතො ගතො ජීව කුං අනිසො විරං.
3851. න වානමෙනං<sup>1</sup> ඉච්ඡාමි අඤ්ඤාත්තෙසං ජීවිතා,  
සවෙ ඵකෙන තුට්ඨොසි මුඤ්ඤානං මඤ්ඤා හතඛය.
3852. ආරොහපරිණාහෙන තුලාසමා වයසා උහො,  
න තෙ ලාහෙන ජීනඤ්ඤා ඵකෙන නිමිතා තුවං.
3853. තදිඛං සමවෙකඛසු හොතු ගීඤ්ඤා නවාසමසු,  
මං පුබ්බෙ බන්ධි පාසෙන පච්ඡා මුඤ්ඤා දිජාධිපං.
3854. තාවදෙව ව නෙ ලාහො කතස්ස යාවනාය ව,  
මිත්තං ව ධනරට්ඨොති යාවජීවාය තෙ සියා.
3855. පසංසතු නො මහාසඛසා තයා මුත්තං ඉතො ගතං,  
මිත්තාමච්චා ව හතො ව පුත්තදරා ව බන්ධවා.
3856. න ව තෙ තාදිසා මිත්තා බහුතං<sup>3</sup> ඉධ විජ්ජති,  
යථා කුං ධනරට්ඨස්ස පාණ්ඩාරණො සධා.
3857. සො තෙ සභායං මුඤ්ඤාමි හොතු රාජා තවානුගො,  
කාමං බීජමිතො ගතො ඤ්ඤාතිමජ්ජෙඤ්ඤා විරොචථ.
3858. සො පනිතො පමුත්තෙන හතතුනා හතතුගාරට්ඨො,  
අජ්ඣාභාසථ වකඤ්ඤො වාවං කණ්ණිසුඛං හණං.
3859. ඵචං ලුඤ්ඤාක නඤ්ඤාසු සහ සබ්බොති කුඤ්ඤාති,  
යථාහමජ්ජ නඤ්ඤාමි මුත්තං දිසවා දිජාධිපං.
3860. ඵහි තං අනුසිකාමි යථා තුවච්චි ලච්ඡසෙ,  
ලාභං යථායං<sup>4</sup> ධනරට්ඨො පාපං කිඤ්ඤාමි න දසබ්බි.
3861. බීජමිතෙන පුරං නොකො<sup>5</sup> රඤ්ඤාසු දමස්සති නො උහො,  
අබද්ධො පනතිභුතෙ කාජෙ උභයතො යිතෙ.

1. නොවනං - මජ්ඣං.  
2. ජීවිතං - මජ්ඣං.  
3. බහුතං - මජ්ඣං.  
4. තවායං - මජ්ඣං, සංඝං.  
5. නොකො - මජ්ඣං, සංඝං.

3849. වැද්දණෙනි, නුඹ සමග වූ මේ සම්භාෂණය සැපවූ විසාක ඇත්තක් වන්නේ නම් අපට යෑමට අවසර දෙන්නෙහි ය. අපගේ ජීවිතය ද දෙන්නෙහි යයි සුමුඛ තෙම කියේ ය.

3850. නුඹ මා විසින් නො බඳනා ලද්දෙහි ය. නොපගේ වධය ද මම නො කැමැත්තෙමි. මෙයින් නික්ම කැමැති තැනකට වහා ගොස් බොහෝ කලක් නිරූපදාන ව ජීවත් වවයි වැද්ද කියේ ය.

3851. මොහුගේ ජීවිතයෙන් වෙන් ව මම ජීවත්වීම නො කැමැත්තෙමි. ඉදින් නුඹ එකකුගෙන් තුටුවෙහි නම් මොහු මුදවා මා කව.

3852. අපි දෙදෙන උස මහනින් ද වයසින් ද සම වෙමු. මේ මාරුකිරීමෙන් නුඹට ලාභයෙන් අඩුවක් නැත්තේ ය.

3853. එහෙයින් සලකාබලව, අප කෙරෙහි නොපගේ ආසාවක් වේ නම් පළමු ව මා පාසයෙන් බඳුව. පසුව පක්ෂි රාජයා මුදලව.

3854. එපමණකින් ම නොපට ලාභය ද වන්නේ ය. මාගේ ඉල්ලීම ද කරන ලද්දේ වෙයි. භංසයන් සමග දිවි ඇති තාක් මෙමුත්රිය ද තට වන්නේ ය යි සුමුඛ තෙම කී ය.

3855. පක්ෂිරාජය, (නොපගේ ඇවිටිල්ලු නිසා මුදන ලද බැවින්) තා විසින් මුදනලද්ද වූ මෙනැනින් ගිය මේ පක්ෂියා මිත්‍රා-මාත්‍රයෝ ද ස්වාමීහු ද අඹු දරුවෝ ද නැයෝ ද යන මහත් සමූහයා දකිත්වා.

3856. යම්සේ නුඹ ධාතරාජ්‍යට නම් පක්ෂි රාජයාහට ප්‍රාණය හා සම යහළුවා වෙහි ද, එබඳු යහළුවෝ බොහෝ දෙනකුන්ට නැත.

3857. ඒ ඔබගේ යහළුවා මුදුම්. ඒ පක්ෂිරාජ තෙම ඔබ අනුව යන්නෙක් වේවා. වහාම මෙයින් ගොස් නෑ සමූහයා මැද රූචි පරිදි බබළව යි වැද්ද කී ය.

3858. මුදනලද ස්වාමියා කරණකොටගෙන ප්‍රමුදිත වූ ස්වාමී ගෞරවය ඇති ඒ සුමුඛ නම් භංස තෙම කතට සුව එළවන්නා වූ වචන කියමින් මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

3859. මුදනලද භංසරාජයා දැක මම අද යම්සේ සතුටු වෙමි ද, වැදි පුත්‍රය, ඔබ ද සියලු නෑයන් සමග එසේ ම තුටු වව.

3860. නුඹ යම්සේ ධනය ලබන්නෙහි ද, මේ භංසරාජ තෙමෙන් කිසියම් නපුරක් නො දක්නේ ද, එලෙස මම තට අනුශාසනා කරමි. මා සමග එව.

3861. නොබැඳි ප්‍රකෘති ස්වභාවයෙන් කද දෙකෙළවර සිටි අප දෙදෙන වහා අන්තඃපුරයට ගෙන ගොස් රජුට පෙන්වව.

3862. ධනරට්ඨා මහාරාජ භංසාධිපතීනො ඉමෙ,  
අයං හි රාජා භංසානං අයං සෙනාපතීනරො.

3863. අසංසයං ඉමං දීඝවා භංසරාජං නරාධිපො,  
පතීනො සුමනො විතොතා ඛහුං දඝසති තෙ ධනං.

3864. තඤ්ඤ නං වචනං සුඤ්ඤා කමුචනො<sup>1</sup> උපපාදධි,  
බිඝමනොපුරං ගතො රඤ්ඤා භංසෙ අදඝසධි.  
අබ්භොධි පකතීභුතෙ කාජෙ උභයනො ධීතෙ.

3865. ධනරට්ඨා මහාරාජ භංසාධිපතීනො ඉමෙ,  
අයං හි රාජා භංසානං අයං සෙනාපතීනරො.

3866. කථං පතීමෙ විභගා<sup>2</sup> නව භස්සමාගතා,  
කථං ලුඤ්ඤ මහනානං ඉසසරෙමිධමජ්ඣගා.

3867. විහිතා සතති මෙ පාසා පලලලෙසු ජනාධිප,  
යං යදයනනං මඤ්ඤා දීජානං පාණරොධනං.

3868. තාදීසං පාසමාසජ්ජ භංසරාජා අබ්ජකථ,  
නං අබ්භොධො උපාසීනො මමායං අජ්ඣභාසථ.

3869. සුදුසකරං අනරියෙහි දහනෙ භාවමුක්ඛමං,  
භක්ඛරජෙථ පරකකනොතා ධමමෙ සුතො විභබ්බමො.

3870. අත්තනායං වජීඤාන ජීවිතං ජීවිතාරහො,  
අනුක්ඛනනොතා ආසීනො භක්ඛ යාවිඤ්ඤ ජීවිතං.

3871. තඤ්ඤ නං වචනං සුඤ්ඤා පසාදමභමජ්ඣගං,  
තනො නං පාමුචිං පාසා අනුඤ්ඤාසිං සුබෙන ව.

3872. සො පතීනො පමුක්ඛෙන භක්ඛනා භක්ඛගාරවො,  
අජ්ඣභාසථ වකකමොගා වාවං කඤ්ඤාසුඛං භණං.

1. කමුචනා - මජ්ඣ., සඤ්ඤා.  
2. විභබ්බා - මජ්ඣ., සඤ්ඤා.

3862. මහරජ, මොහු වනාහි ධෘතරාෂ්ට්‍ර නම් වූ භංසයන්ගේ අධිපතීහු වෙති. මෙතෙමේ භංසයන්ගේ රජ ය. අනෙක් තැනැත්තා භංස සෙනාපති වෙයි.

3863. රජ තෙමේ මේ භංස රාජයා දැක ප්‍රීතිමත් යහපත් සිතැත්තෙක් ව සතුටු වූයේ නිසැක ව ම නුඹට බොහෝ ධනය දෙන්නේ ය කියා සුමුඛ නම් භංසයා කීයේ ය.

3864. ඔහුගේ ඒ වචනය අසා වැදී තෙම කායකර්මයෙන් එය සම්පාදනය කෙළේ ය. නොබැඳි ප්‍රකෘති ස්වභාවයෙන් කද දෙකෙළවර සිටි භංසයන් දෙදෙන වහා අන්තඃපුරයට ගෙන ගොස් රජුට පෙන්වී ය.

3865. මහරජ, මොහු වනාහි ධතරට්ඨ නම් වූ භංසයන්ගේ අධිපතීහු වෙති. මෙතෙමේ භංසයන්ගේ රජ ය. අන්‍යයා භංස සෙනාපති ය.

3866. මේ පක්ෂීහු කෙසේ නම් තොපගේ අතට පත්වූහු ද? වැදී තෙම කෙසේ නම් මහත්බවට පත් මේ භංසයන්ගේ අයිති-කරුවා වී ද?

3867. මහරජ, පක්ෂීන්ගේ ජීවිත විනාශය සිදු කරන්නා වූ යම් යම් තැන් තිබේ නම් ඒ ඒ තැන්වල පිහිටි මඩ වගුරුවල මා විසින් මළ පුඩු යොදනලදී.

3868. භංසරාජ තෙම ළංවැ එබඳු මළ පුඩුවෙක බැඳුණේ ය. නොබැඳුණු මේ සේනාපති භංස තෙමේ ඒ බැඳුණු භංසයා සම්පයෙහි වූයේ මට මෙසේ කී ය.

3869. ස්වාමියාගේ යහපත පිණිස උත්සාහ කරන්නා වූ ධම්මයෙහි යෙදුණා වූ පක්ෂී තෙම අප වැනි අනායාසින් විසින් නොකටහැකි වූ තමන්ගේ උතුම් අදහස ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

3870. ජීවත්වීමට සුදුසු වූ මේ භංස තෙම තම දිවි හැරපියා ස්වාමියාගේ ගුණ වණමින් ලඟ හිඳගෙන ස්වාමියාගේ ජීවිතය මගෙන් ඉල්ලී ය.

3871. ඔහුගේ ඒ වචනය අසා මම ප්‍රසාදයට පැමිණියෙමි. එහෙයින් ඔහු මළපුඩුවෙන් මිදුවෙමි. ඥාතීන් සමග සුවසේ වසන්නට අනුදත්තෙමි.

3872. මුදනලද ස්වාමියා කරණකොටගෙන ප්‍රමුදිත වූ ස්වාමි ගෞරවය ඇති ඒ සුමුඛ නම් භංස තෙම කනට සුව එළවන වචන කියමින් මෙසේ ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

- 3873. එවං ලුද්දක නඤ්ජය්‍යු සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි,  
යථාහමජ්ජ නඤ්ජමී මුත්තං දිස්වා දිජාධිපං.
- 3874. එහි තං අනුච්ඡිකාමී යථා කමපි උච්ඡසෙ,  
ලාභං යථායං ධතරට්ඨො භාජං කිඤ්චි නදකකිති.<sup>1</sup>
- 3875. විප්පමනොත්තපුරං ගන්තවා රඤ්ඤස්ස දසෙසහි නො උභො,  
අබ්බො පකතිභුතෙ කාජෙ උභයතො ධීතෙ.
- 3876. ධතරට්ඨා මහාරාජ භංසාධිපතිනො ඉමෙ,  
අයං හි රාජා භංසානං අයං සෙනාපතීතරො.
- 3877. අසංසයං ඉමං දිස්වා භංසරාජං නරාධිපො,  
පතීතො සුමනො වීතො බ්‍රහ්ම දස්සති තෙ ධනං.
- 3878. එවමෙතස්ස චචනා ආනිතාමෙ උභො මයා,  
එසෝච හි ඉමෙ අස්සු උභො අනුමතා මයා.
- 3879. සොයං එවං ගතො පකඨි දිජො පරමධම්මීකො,  
මාදිසංඝෙ හි ලුද්දස්ස ජනයෙය්‍යාථ මද්දවං.
- 3880. උපායනං හි<sup>2</sup> තෙ දෙව නාඤ්ඤං පස්සාමී එදිසං,  
සබ්බසාකුණිකගාමෙ තං පස්ස මනුජාධිප.
- 3881. දිස්වා නිසින්නං රාජානං පීඨෙ සොචණ්ණෙයෙ සුභෙ,  
අජ්ඣාභාසථ වකකචෙගා වාවං කණ්ණස්සුඛං හණං.
- 3882. කච්චි නු භොතො භාසලං කච්චි භොතො අනාමයං,  
කච්චි රට්ඨමීදං ජීතං ධම්මෙන මනුසිස්සති.<sup>3</sup>
- 3883. කුසලඤ්ඤිව මෙ භංස අථො භංස අනාමයං,  
අථො රට්ඨමීදං ජීතං ධම්මෙන මනුසිස්සති.
- 3884. කච්චි භොතො අමච්චෙසු දෙයො කොචී න විජ්ජති,  
කච්චිනනු තෙ තච්චෙසු නාවකචිතති ජීවිතං.
- 3885. අථොපි මෙ අමච්චෙසු දෙයො කොචී න විජ්ජති,  
අථොපි තෙ මමච්චෙසු නාවකචිතති ජීවිතං.

---

1. නදකකි - මජ්ඣං.  
 2. ච - මජ්ඣං.  
 3. මනුසාසති - මජ්ඣං. සඤා,

3873. මුදනලද හංසරාජයා දැක මම අද යම්සේ තුටු වෙමි ද, වැදිපුත්‍රය, ඔබ සියලු නැයන් සමග එසේ තුටු වව.

3874. නුඹ යම්සේ ධනය ලබන්නෙහි ද, මේ හංසරාජ තෙමේත් කිසියම් නපුරක් නොදක්නේ ද, එලෙස මම තට අනුශාසනා කරමි. මා සමග එව.

3875. නොබැඳි ප්‍රකෘති ස්වභාවයෙන් කද දෙකෙළවර සිටී අප දෙදෙන වහා අන්තඃපුරයට ගෙනගොස් රජුට පෙන්වව.

3876. මහරජ, මොහු වනාහි ධනරටිය නම් වූ හංසයන්ගේ අධිපතීහු වෙති. මේ හංසයන්ගේ රජ ය. අනෙක් නැනැත්තා නම් හංස සෙනාපතී ය.

3877. මහරජ තෙමේ මේ හංස රාජයා දැක ප්‍රීතිමත් යහපත් සිතැතිව සතුටු වූයේ නිසැක ව ම නුඹට බොහෝ ධනය දෙන්නේ ය. කියා මේ සුමුඛ හංසයා කීයේ ය.

3878. මෙසේ මොහුගේ වචනයෙන් මේ දෙදෙන මා විසින් ගෙන එන ලද්දහු වෙති. මේ මානස නම් විලෙහිදී ම මොහු දෙදෙන විත්‍රකුට පර්වතයට යනු පිණිස මා විසින් අනුදන්නා ලද්දහ.

3879. මෙසේ සතුරන් අතට පත් පරම ධාර්මික වූ ද්විප නම් වූ ඒ මේ පක්ෂී තෙම මා වැනි වැද්දකුගේ පවා මෙත්‍රිය පහළ කෙළේ ය.

3880. දේවයන් වහන්ස, මේ වනාහි ඔබ වහන්සේට ගෙනෙන ලද තුටුපඩුරෙකි. මුළු වැදිගමෙහි මෙබඳු අනෙක් පඩුරක් නො දකිමි. නරභ්‍රෙෂ්ඨ වූ මහරජ එය බලනු මැනවි.

3881. හංසරාජ තෙම රන්මුඛා යහපත් සුටුවෙහි හුන් ඒ සකුල නම් රජු දැක කතට සුව එළවන්නා වූ බස් බෙණෙමින් මෙසේත් කී ය.

3882. පින්වත් රජුට යහපත් ද? පින්වතාට ආරෝග්‍යය තිබේ ද? කිම, සමෘද්ධ වූ මේ රට දැහැමින් අනුශාසනා කරන්නෙහි ද?

3883. හංස රාජය, මට යහපති. යළි මට ආරෝග්‍යය ද තිබේ. තවද, සමෘද්ධ වූ මේ රට මා විසින් දැහැමින් අනුශාසනා කරනු ලැබේ ය යි රජ තෙමේ කී ය.

3884. කිම, පින්වත්හුගේ ඇමතියන් අතර කිසියම් දෛෂයක් නැද්ද? කිම, ඔවුහු ඔබගේ සුද්ධාදි කායභීයන්හි දිවි නොතකා ක්‍රියා කෙරෙද්ද?

3885. මාගේ ඇමතියන් අතර කිසියම් දෛෂයක් නැත. වැළි ඔවුහු මාගේ සුද්ධාදි කායභීයන්හි දිවි නොතකා ක්‍රියා කෙරෙති.

3886. කච්චී තෙ සාදිසී හරියා අසසවා පියභාණිනී,  
පුත්තරූපයසුපෙතා නව ඡන්දවසානුගා.
3887. අචො මෙ සාදිසී හරියා අසසවා පියභාණිනී;  
පුත්තරූපයසුපෙතා මම ඡන්දවසානුගා.
3888. හවං තු කච්චී නු මභාසතතුහස්සත්තඛගතො,  
දුක්ඛමාපජ්ජී වීපුලං තඤ්ඤං පඨමමාපදෙ.
3889. කච්චියං<sup>1</sup> නාපතීන්ධාන දණ්ණෙන සමපොඨසී,  
එවමෙතෙසං ජමමානං පාකතීකං හචනී තාවදෙ.
3890. ඛෙමමාසි මහාරාජ එවමාපදී<sup>2</sup> සංසනී,  
න වායං කීඤ්චිරසමාසු සතතුව සමපජ්ජප්<sup>3</sup>.
3891. පච්චකඛෙස්ස තෙසාදෙ පුබ්බව අජ්ඣභාසප්,  
තදයං සුමුඛොයෙව පණ්ඩිතො පච්චභාසප්<sup>4</sup>.
3892. තස්ස නං වචනං සුඤ්ඤා පසාදමයමජ්ඣගා,  
තතො මං පාමුචී පාසා අනුඤ්ඤාසී සුබෙන ව,
3893. ඉදමපි සුමුඛෙනෙව එතදස්ථාය වින්තීතං,  
භොතො සකාසෙ ආගමනං එතස්ස ධනමිඤ්ජනා.
3894. සවාගතකෙඤ්චිදං හචනං පතීනොවසමි දසසනා,  
එසො අපි බහුං විතං ලහනං යාචනිච්ඡතී.
3895. සන්තප්පසිඤ්ඤා තෙසාදං භොගෙහි මනුජාධිපො,  
අජ්ඣභාසප් වක්ඛංඛං<sup>5</sup> වාවං කණ්ණසුඛං හණං.
3896. යං බලු ධම්මධීනං<sup>6</sup> වසො වතනතී කීඤ්චනං,  
සක්ඛකීසසරියං<sup>7</sup> හචනං පසාසප්<sup>8</sup> යදිච්ඡප්.
3897. දනස්සං උපභොතතුං වා යඤ්චිඤ්ඤං උපකප්පතී,  
එතං දදමි වො විතං ඉසෙසරං විසසජාමි වො.
3898. යථා ව මායං සුමුඛො අජ්ඣභාසෙය්ස පණ්ඩිතො,  
කාමසා බුද්ධිසමපනෙගා නං මායස්ස පරමපදියං.

1. කච්චියතො - මජ්ඣං.  
2. එවමාපදියාසනී - සා.  
එවමාපදියාසනී - මජ්ඣං.  
3. මාපජ්ජප් - මජ්ඣං.  
4. අජ්ඣභාසප් - මජ්ඣං.

5. වක්ඛංඛං - මජ්ඣං සා.  
6. ධම්මධීනං - මජ්ඣං සා.  
7. සක්ඛකීසරියං - මජ්ඣං.  
8. නං පසාසං - මජ්ඣං.



3886. කීම, ඔබගේ බිරිය සමාන ජාති ඇත්තී ද? අවවාදකෂම ද? ප්‍රිය තෙපුල් කියන්නී ද? දරු සම්පන්න හා රූපයෙන් ද යසසින් ද සමන්විත ද? ඔබගේ අදහස් අනුව පවතින්නී ද?

3887. මාගේ බිරිය සමාන ජාති ඇත්තිය. අවවාදකෂම ය. ප්‍රිය තෙපුල් කියන්නී ය. දරු සම්පන්න හා රූපයෙන් ද යසසින් ද මාගේ අදහස් අනුව පවත්තිය.

3888. කීමෙක් ද පින්වතා වනාහි මහා සතුරාගේ අතට අසු-  
වූයේ ඒ පළමු විපතෙහි දී දැඩි දුකට පත්වී ද?

3889. කීමෙක් ද, මේ වැද්ද පැන නොයන්නට දණ්ඩකින් පෙළුණේ ද? මෙසේ කිරීම මේ නිවසින්ගේ ඒ වේලාවෙහි ස්වභාව ය.

3890. මහරජ, මෙසේ විපත්තිය පැමිණි කල්හි නිර්භය වීම්. මෙතෙම අප කෙරෙහි සතුරකු මෙන් නො පිළිපන්නේ යැ.

3891. මහරජ, මේ වැදිතෙම පළමු කොට අප දැක මදක් පසුබට විය. ඉන්පසු කලා කෙළේ ය. එවිට මේ පණ්ඩිත වූ සුමුඛ තෙම පිළිතුරු දුන්නේ ය.

3892. ඔහුගේ ඒ වචනය අසා මෙතෙම පැහැදුණේ ය. ඉන්පසු මා පාසයෙන් මිදුවේ ය. සුවසේ වික්‍රමයට ගොස් වසන්නට ද අනුදන්නේ ය.

3893. පින්වත් ඔබ වෙත මේ පැමිණීම ද මොහුට ධනය ලබාදෙනු කැමැති වූ සුමුඛයා විසින් ම මොහු සඳහා ම සිතන ලද්දෙකැ යි භංස රාජයා කීයේ ය.

3894. පින්වතුන්ගේ මේ පැමිණීම යහපත් පැමිණීමෙකි. ඔබ දැක්මෙන් මම සොම්නස් වීම්. මෙතෙමේ ද යම්තාක් ධනය කැමති වේ නම් ඒ තාක් බොහෝ ධනය ලබන්නේ ය.

3895. රජ තෙම සම්පන්න වැද්ද සතළුවා මිහිරි වදන් කියමින් භංස රාජයාට මෙසේ කීයේ ය.

3896. භංසරාජය, යම්කිසිවක් මා වසයෙහි පවතී ද ඒ සියල්ල මම ධර්මයට අයත් කොට හෙවත් ධර්මපුජා වශයෙන් දෙමි. ඒ සියල්ලෙහි අධිපති බව පින්වතාට වේවා. රුවි පරිදි අනුශාසනා කරනු මැනවි.

3897. දනයට හෝ පරිභොගයට හෝ අන්කිසි යමකට හෝ කැමැත්තේ නම් එය කරව. ඒ සම්පත ඔබට දෙමි. මාගේ අධිපති භාවය ඔබට පවරා දෙමි යි රජ කී ය.

3898. ඉදින් මේ පණ්ඩිත වූ බුද්ධිසම්පන්න සුමුඛයාත් තම කැමැත්තෙන් යමක් කියන්නේ නම් එය මට ඉතා ප්‍රිය වන්නේ ය යි රජ කීයේ ය.

3899. අභං බලු මහාරාජ නාගරාජාරිවනතරං,  
පට්ටිකතුං න සකෙතාමී න මෙ සො විනයො සියා.
3900. අමිතාකකේච්ච යො සෙට්ඨො කඤ්ඤි උත්තමසත්තවො,  
භූමිපාලො මනුස්සිංජෙ පුජා බහුභි ගෙනුභි.
3901. තෙසං උභිනතං භණතං වත්තමානෙ විනිච්ඡයෙ,  
නානතරං<sup>1</sup> පට්ටිවත්තඤ්ඤං පෙසෙසනං<sup>2</sup> මනුජාධිප.
3902. ධම්මෙන කිර තෙසාදෙ පණ්ඩිතො අණ්ඩපො ඉති,  
නභෙව අකත්තකස්ස නයො එතාදියො සියා.
3903. එවං අඤ්ඤපකතිමා එවං උත්තමසත්තවො,  
යාවතතී මයා දිට්ඨා නාඤ්ඤං පසසාමී එදිසං.
3904. තුට්ඨොස්මි වො පකතියා වාකොන මධුරෙන ව,  
එසො වාපි මම ඡන්දෙ වීරං පසෙසයා වො උභො.
3905. යං කිච්චං පරමෙ මිනෙත කතරුමාසු<sup>3</sup> තං තයා,  
පතනා නිස්සංසයං තාමහා භතතිරුමාසු යා තව.
3906. අදුඤ්ඤි නුත සුමහා ඤාතිසඤ්ඤසමනතරං,  
අදසසනෙන අසමාකං දුක්ඛං බහුසු පකඛිසු.
3907. තෙසං සොකච්ඡිසාතාය තයා අනුමතා මයං,  
තං පදකණ්ණතො කතවා ඤාතී පසෙස මරිඤ්ඤම<sup>4</sup>.
3908. අඤ්ඤාභං විපුලං පීතිං භවතං විඤ්ඤමි දසසනා,  
එසො වාපි මහා අඤ්ඤො ඤාතිවිස්සාසනා සියා.
3909. ඉදං වතා ධතරට්ඨා<sup>5</sup> භංසරාජා නරාධිපං,  
උත්තමජට්ටිකතාය ඤාතිසඤ්ඤප්පාමග්ගිං.
3910. තෙ අරොගෙ අනුප්පත්තා දිස්වාන පරමෙ දච්ඡෙ,  
කෙකාතිමකරුං භංසා පුට්ඨ සඤ්ඤෙ අජායථ

---

1. නතතරං - මජ්ඣ., සා.  
2. පෙසෙත - මජ්ඣ.  
3. කතිමසමාසු - මජ්ඣ.  
4. මුරිඤ්ඤම - මජ්ඣ., සා.  
5. ධතරට්ඨො - වි., මජ්ඣ., සා.

3899. මහරජ, මම වනාහි මහගල් පව් දෙකක් අතරට වූ ඇත් රජකු ලෙසින් ඔබ අතර කථා කරන්නට නොහැක්කෙමි. එසේ කථා කරන්නෙමි නම් එය හික්මීම ද නොවන්නේ ය.

3900. අපගේ සයානුදහසක් භංසයන්ට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ යම් ඒ භංස රාජයෙක් වේ ද, හෙ තෙමේ ද පෘථිවිය පාලනය කරන්නා වූ මිනිසුන්ට අධිපති වූ උතුම් කෙනකු වන ඔබ ද යන දෙදෙනා බොහෝ හේතූන් නිසා පිදිය යුත්තෝ ය.

3901. නර ශ්‍රේෂ්ඨ මහරජතුමනි, ඔවුන් දෙදෙනා කථා කරද්දී විනිශ්චය පවත්නා වීට මෙහෙකරු වූ මා විසින් අතර තුර කථා නොකළයුතු ය.

3902. වැදී තෙම ඇතිසැටියෙන් ම පණ්ඩිත වූ පක්ෂියෙකු යි කීසේ ය. පුරුදු නොකළ සිනැත්තකුට මෙබඳු ප්‍රඥවක් නොවන්නේ ම ය.

3903. මෙතෙම මෙසේ උතුම් ස්වභාව ඇත්තෙකි. මෙසේ උතුම් සත්වයෙකි. මා විසින් දක්නාලද යම්තාක් පක්ෂිහු ඇද්ද, ඔවුනතර මෙබඳු අත් පක්ෂියකු නොදකිමි.

3904. යහළු භංසරාජය, මම (පළමු කොට ම) ඔබ දැක්මෙන් ප්‍රකෘතියෙන් තුටු වූයෙමි වෙමි. දැන් ඔබගේ මිහිරි වචනයෙන් සතුටු වූයෙමි වෙමි. ඔබ දෙදෙනා (මෙහි ම වාසය කරවාගෙන) බොහෝ කලක් බලන්නෙමි යි යන මෙය ද මගේ කැමැත්ත වේ.

3905. මහරජ, උතුම් මිත්‍රයකු කෙරෙහි කටයුතු යමක් වේ ද, ඔබ විසින් ඒ සියල්ල අප කෙරෙහි කරනලදී. අප කෙරෙහි ඔබගේ යම් බඳු භක්තියක් වේ ද, ඒ භක්තියෙන් අපි නිසැක ව ම ඔබ සමඟ සහ වාසයට පැමිණියමෝ වෙමු.

3906. බොහෝ පක්ෂීන් කෙරෙහි අප නොදැක්මෙන් දුකෙක් උපන්නේ ද, තෙල අපගේ, ඥාති සමූහයාගේ මහත් දුබල බවෙකි.

3907. මහරජ, ඔවුන්ගේ ශෝකය දුරු කිරීම පිණිස ඔබ විසින් අනුදන්නාලද අපි ඔබ ප්‍රදක්ෂිණා කොට නැයන් දක්නෙමු.

3908. මම පින්වත්හුගේ දැක්මෙන් ඒකාන්තයෙන් ම මහත් ප්‍රීතියක් විඳිමි. යම් නැයන් දැක්මෙක් වේ නම් මෙය ද මහත් අභිවෘද්ධියක් වේ යයි භංස තෙම කීයේ ය.

3909. ධනරටිය නම් වූ භංස රාජයෝ රජුට මෙය කියා මහත් ජවයෙන් නෑ සමූහයා වෙත එළැඹියහ.

3910. නිරෝග වූ එහි පැමිණි ඒ උතුම් භංසයන් දැක භංසයෝ කෙ, කෙ, යන රාවය කළහ. එයින් මහත් ශබ්දයෙක් හටගති.

3911. තෙ පතීතා පමුනෙනන හතතුනා හතතුගාරවා,  
සමනතා පරිකරිංසු අණඛපා ලභිපච්චයා.
3912. එවං මිඤ්චතං අප්පා සංඛෙව හොතති පදකඛිණා,  
භංසා යථා ධනරථයා ඤාතිසඛිකමුපාගමුගති.

1. වුලලහංසජාතකං.

2. මහාහංසජාතකං.

3913. එතෙ හංසා පකකමතති වසසඛා හයමෙරීතා,  
හරිකකච හෙමචණ්ණි කාමං සුමුඛ පකකම.
3914. ඔහාය මං ඤාතිගණා එකං පාසවසං ගතං,  
අනාපකඛමානා ගච්ඡතති කිං එකො අවභියාසී.
3915. පතෙව පතතං සෙඨං නත්ථි ඛද්දෙ<sup>1</sup> සභායතා,  
මා අතීසාය භාපෙසි කාමං සුමුඛ පකකම.
3916. නාහං දුක්ඛපරෙතොති<sup>2</sup> ධනරථය තචං ජහෙ,  
ජීවිතං මරණං වා මෙ තයා සද්ධිං හවිසසති.
3917. නාහං දුක්ඛපරෙතොති ධනරථය තචං<sup>3</sup> ජහෙ.  
න මං අනරියසංයුතෙත කලෙච්ච යොජෙතුමරහසී.
3918. සකුමාරො සධාත්‍යසමී සචිතෙත වසමී තෙ ධීතො,  
ඤාතො සෙනාපති ත්‍යාහං භංසානං පචරුතම.
3919. කථං අහං විකත්ථිසසං<sup>4</sup> ඤාතිමජ්ජෙකි ඉතො ගතො,  
තං භීතො පතතං සෙඨං කිතොත වකඛාමීතො ගතො.  
ඉධ පාණං වජ්ජසාමී නානරියං කතතුමුඤ්ඤහෙ.
3920. එසො හි ධමෙචො සුමුඛ යං තුං අරියපථෙ ධීතො,  
යො හත්තාරං සධාරං මං න පරිච්චකතුමුඤ්ඤහෙ<sup>5</sup>.

1. ඛද්දෙ - මජ්ඣ. සං. සා.  
2. භී - මජ්ඣ. සං. සා.  
3. තුචං - මජ්ඣ. සං. සා.  
4. විකත්ථිසසං - මජ්ඣ.  
5. පරිච්චකතු - මජ්ඣ.

3911. මළපුඩුවෙන් මිදුණා වූ ස්වාමියා කරණකොට ගෙන තුටු සිත් ඇත්තා වූ ඒ භංසයෝ ස්වාමී ගෞරවය ඇත්තාහු 'පක්ෂීහු පිහිටලද්දෝ ය' යි ඔහු භාත්පස පිරිවරාගත්හ.

3912. මෙසේ කල්‍යාණමිත්‍රයන් ඇත්තවුන්ගේ සියලු අභිවෘද්ධිය සැලසෙන්නේ ය. ධනරට්ඨ නම් වූ භංසයෝ යම් සේ නෑ සමූහයා වෙතට පැමිණියාහු ද එමෙනෑ යි වදළසේක.

වූලභංස ජාතක යි.

2. මහාභංස ජාතකය

3913. රත්වන් සිවිය ඇති හෙයින් ස්වර්ණ වර්ණ වූ සුන්දර වූ මුඛ ඇත්තා වූ සුමුඛ ය, බියෙන් තැනිගත් මේ භංසයෝ බැහැර යෙත්. නුඹ ද යව.

3914. තනිව මළපුඩුවෙහි අසු වූ මා හැරදමා ඤාති සමූහයෝ අපෙක්ෂා රහිත වූවාහු යෙත්. එකලා වූ තෝ කුමක් හෙයින් පසුබස්නෙහි ද?

3915. ශ්‍රේෂ්ඨ පක්ෂිය, තෝ ද පැනයව. බැඳුණහු කෙරෙහි යහළුවෙක් නැත. නිදුක් බැවින් නො පිරිහෙව. සුමුඛය, එකාන්තයෙන් බැහැර යව.

3916. ධනරට්ඨනම් මහරජ, මම දුකින් පෙළුණෙමැ යි කියා ඔබ අත් නො හරිමි. මාගේ ජීවිතය හෝ මරණය හෝ ඔබ සමග වන්නේය.

3917. ධනරට්ඨ නම් මහරජ, මම දුකින් පෙළුණෙමැ යි කියා ඔබ නො හරිමි. මිත්‍රද්‍රෝහී අනායාසීන්ගේ කායාසියෙක්හි මා යොදවන්නට නුසුදුස්සෙහි ය.

3918. භංසරාජය, මම ඔබ හා සමාන ව උපන් බැවින් සමාන කුමාර වෙමි. එක්ව වැඩුණු බැවින් යහළුවා ද වෙමි. ඔබ සිතැහි පරිදි හැසිරෙන්නෙක් ද වෙමි. සෙන්පතියකු වශයෙන් ද ප්‍රකට වූයෙමි.

3919. මෙයින් ගියා වූ මම නෑයන් මැද කෙසේ කියන්නෙමි ද, පක්ෂි ශ්‍රේෂ්ඨය, ඔබ හැර මෙයින් ගියා වූ මම ඤාතීන් විසින් විවාරන ලද්දෙමි ඔවුන්ට කුමක් කියමි ද? මෙහි ම පණ හරින්නෙමි. අනායාසී ක්‍රියාවක් කරන්නට උත්සාහ නො කරමි.

3920. සුමුඛය, ස්වාමී වූ ද යහළු වූ ද මා හැර යන්නට යම් හෙයකින් තෙපි උත්සාහ නො කරවු ද ඒ තෙපි ආයාසී මාර්ගයෙහි පිහිටියහු ය. මෙය වනාහි පුරාතන ධර්මය වන්නේ ය.

3921. නං හී මෙ පෙකඛමානස්ස භයං න කෙව ජායති,  
අධිගච්ඡයි කං මඤ්ඤං එවච්ඡන්තස්ස ජීවිතං.
3922. ඉච්චෙව මනතායනතානං අරියානං අරියච්ඡන්තං,  
දණ්ඨමාදය නෙසාදෙ ආපදී<sup>1</sup> කුරිතො භුසං.
3923. තමාපනතතං දිසවාන සුමුඛො අපරි<sup>2</sup>බ්බුහයි,  
අට්ඨාසි පුරතො රඤ්ඤස්ස භංසො විසසාසයං ව්‍යථං<sup>3</sup>.
3924. මා භාගි ජතතං සෙට්ඨ නහි භායනති තාදිසා,  
අභං යොගං පසුඤ්ඤස්ස යුක්තං ධම්මපසංහිතං.  
තෙන පරියාපදනෙන<sup>4</sup> බ්‍යපං පාසා පමොක්ඛයි.
3925. තස්ස නං වචනං සුක්ඛා සුමුඛස්ස සුභාසිතං,  
පභට්ඨප්‍රොමො නෙසාදෙ අඤ්ඤප්‍රියස්ස පණාමයි.
3926. න මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා භාසනො මානුසිං<sup>5</sup> දිජෙ,  
අරියං බ්‍රුවානො<sup>6</sup> චක්ඛඛො චජනො මානුසිං ගිරං.
3927. කිනන්තූ තායං දිජො හොති මුඤ්ඤො බ්‍රහ්මි<sup>7</sup> උපාසයි,  
ඔභාය සකුණං යනති කිං එකො අච්ඡියයි.
3928. රාජා මෙ සො දිජාචිත්ත සෙනාපච්චස්ස කාරධිං,  
තමාපදෙ පරිච්චිකතුං තුස්සගෙ විභගාධිපං.
3929. මහාගණාය භතො මෙ මා එකො ව්‍යසනං අගා,  
තථා නං සම්ම නෙසාද භක්ඛායං අභිනො රමෙ.
3930. අරියච්ඡන්තස්ස චක්ඛඛො යො පිණ්ඩමපවාසයි,  
චජාමී තෙ නං භතාරං ගච්ඡල්ලො හා යථා සුඛං.
3931. සචෙ අත්තප්පයොගෙන ඔභිතො භංසපකඛිතං,  
පතිගණභාම<sup>8</sup> තෙ සම්ම එතං අභයදකඛිණං.
3932. නො චෙ අත්තප්පයොගෙන ඔභිතො භංසපකඛිතං,  
අනිස්සරො මුඤ්ඤිමමෙහ ථෙයාං කඨිරාසි පුද්දක.

1. ආපති - මජ්ඣ. සා.  
2. අති - මජ්ඣ. සා.  
3. බ්‍යථං - මජ්ඣ.  
4. පරියාදනෙන - මජ්ඣ.  
5. මානුසං - මජ්ඣ.  
6. බ්‍රුවානො - ච. මජ්ඣ. සා.,  
7. බ්‍රහ්මි - මජ්ඣ. සා.  
8. පටිගණභම - මජ්ඣ.

3921. නුඹ දක්නා වූ මට වනාහී බියෙක් නොම උපදී. මෙසේ වූ මාගේ ජීවිතය ඔබ ලබාදුන්නහු ය.

3922. ආයඬ වූ ආයඬ පැවතුම් ඇත්තා වූ භංසයන් මෙසේ මන්ත්‍රණය කරමින් සිටිද්දී ම වැදිපුත්‍ර තෙම දැඩි වූ මුගුරක් ගෙන වහා පැමිණියේ ය.

3923. එන්නා වූ ඒ වැද්ද දක සුමුඛ තෙමේ “බිය නො වව” යි මහ හඬින් කී ය. සුමුඛ නම් භංස තෙම බියපත් වූ භංස රජුට විශ්වාසය ඇති කරවමින් භංස රජු ඉදිරිපිට සිටියේ ය.

3924. පක්ෂි ශ්‍රේෂ්ඨය, බිය නො වව, තොප වැන්නෝ බිය නොවෙත්. මම දහැමි වූ ස්ථානොචිත උත්සාහයක් කරන්නෙමි. ඒ උත්සාහ කිරීමෙන් මළ පුඩුවෙන් වහා මිදෙන්නෙහි ය.

3925. ඒ සුමුඛයාගේ සුභාෂිත වූ ඒ වචන අසා හටගත් රොමොද්-ගමනය ඇති වැද්ද ඔහුට ඇදිලි බැන්දේ ය.

3926. මිනිස් හඬ නිකුත් කරමින් නිදෙස් ව මිනිස් බස් කියන පක්ෂියෙක් මින් පෙර මා විසින් නො දක්නා ලදී, නො අසන ලද්දේ ද වෙයි.

3927. (පාසයෙන්) මිදුණා වූ නුඹ, බැඳුණා වූ මොහු සමීපයෙහි හිඳින්නෙහි ය. තට මේ පක්ෂියා කවරෙක් වෙයි ද? අනිත් පක්ෂීහු මොහු හැරයෙන්. තනි නුඹ පමණක් කුමක් නිසා නො යන්නෙහි ද?

3928. පක්ෂීන්ගේ සතුරු වූ වැද්දණනි, මෙතෙම මගේ රජ ය. මම මොහුගේ සෙන්පති බව කරවිමි. ඒ පක්ෂිරාජයා විපතෙහි හැරපියන්නට උත්සාහ නොකරමි.

3929. මහත් භංස සමුහයාගේ ද මාගේ ද ස්වාමී වූ මෙතෙම තනිව විපතට නො පැමිණෙවා. ධන එ වැදි පුත්‍රය, එය එසේ ම ය. මෙතෙම මාගේ ස්වාමියා වේ. මම මොහු සමීපයෙහි සිත් අලවා වෙසෙමි.

3930. භංසය, යමෙක් ස්වාමියාගෙන් ලත් පිණිඩාභාරයට පුදන්නෙහි ද, ඒ නුඹ ආයඬයන්ගේ පැවැත්මෙන් යුක්ත වෙහි. මම නුඹගේ ඒ ස්වාමියා හරිමි. දෙදෙන සුවසේ යවු.

3931. මිත්‍රය, ඉදින් ඔබ විසින් ස්වකීය ප්‍රයෝජනය පිණිස භංසයන්ට හා වෙනත් පක්ෂීන්ට උගුල අටවන ලද්දේ නම් ඔබගේ මේ අභය දනය පිළිගනිමි.

3932. ඉදින් ඔබ විසින් තමන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා භංසයන්ට සහ වෙනත් පක්ෂීන්ට උගුල අටවන ලද්දේ නො වේ නම්, නුඹ අධිපති නො වෙහි ය. වැදිපුත්‍රය, අප මුද්‍රා හරින්නාවූ නුඹ සොරකමක් කරන්නෙහි ය.

- 3933. යසසි නිං හතකො<sup>1</sup> රකෙඤ්ඤ කාමං තසෙසව පාපය,  
තත් සංයමනො රාජා යථාභිඤ්ඤං කරිසසති.
- 3934. ඉදෙචච චුතො නොසාදෙ හෙමචඤ්ඤං හරිත්තවෙ,  
උභො හතෙභි සඛගග්ග<sup>2</sup> පඤ්ඤරෙ අජ්ඣධිවොදභි.
- 3935. තෙ පඤ්ඤරගතෙ පකඛි උභො හසීසරචණ්ණිනෙ,  
සුමුඛං ධනරට්ඨකච්ච උදෙඤ්ඤ ආදය පකකමි.
- 3936. හරියමානො ධනරට්ඨො සුමුඛං එතදබුච්චි,  
බාලහං භායාමි සුමුඛ සාමාය ලකඛණුරුයා  
අපමාකං වධමඤ්ඤය අථත්තානං වධිසසති.
- 3937. පාකහංසා ච සුමුඛ සුභෙමා හෙමසුත්තවා,  
කොඤ්චි සමුද්දන්තීරෙච කපණා නුන රුච්ඡති.
- 3938. එචං මහනොනා ලොකසස අප්පමෙයොයා මහාගණි,  
එකිත්ථමනුසොවෙය්‍ය න ඉදං පඤ්ඤවනොමිච.
- 3939. වානො ච ගන්ධමාදෙති උභයං ඡෙකපාපකං,  
බාලො ආමකපකකං ච ලොලො අනො ච ආමිසං.
- 3940. අච්චිච්ඡයඤ්ඤ අතෙඤ්ඤ මනෙච පටිභාසි<sup>3</sup> මං,  
කිච්චාකිච්චං න ජානාසි සමෙතො කාලපරියායං.
- 3941. අධ්‍යුමමතො උදීරෙසි යො සෙය්‍යා මඤ්ඤසිත්ථියො,  
බහුසාධාරණා හොනා සොණ්ඩානංච සුරාසරං.

---

1. හටකො - මජ්ඣං,  
2. පගොග - මජ්ඣං. සා.  
3. පටිභාසි - මජ්ඣං.



3933. නුඹ යම් රජකුගේ බැලයෙක් වෙහි ද එකාන්තයෙන් ඔහු වෙතට ම අප පවුණුව. එහි දී ඇණවුම් සහිත රජ තෙම අභිමත වුවක් කරන්නේ ය(යි භංග සේනාපතියා කියේ ය.)

3934. මෙසේ කියනු ලැබූ වැදී තෙම රන්වන් සිව් ඇති ස්වර්ණ වර්ණවූ ඒ භංග රාජයන් දෙදෙන දෙඅතින් අල්ලාගෙන මැදිරිවල තැබීය.

3935. ප්‍රභාස්වර වූ වර්ණ ඇති සුමුඛ, ධනරටිය යන ඒ පඤ්ජරගත පක්ෂීන් දෙදෙන ගෙන වැද්ද ගියේ ය.

3936. ගෙන යනු ලබන්නාවූ ධනරටිය නම් භංග තෙම සුමුඛ නම් භංගයාට මෙය කීය. එමඟ සුමුඛය, රන්වන් අලංකාර උරු යුග්මයක් ඇති (භායඛාවගේ) මරණයට දැඩිව බියවෙමි. අපගේ මරණය අසා ඕ නමාම නැසෙන්නී ය.

3937. සුමුඛය, පාකභංග දුහිතෘ වූ රන්වන් මනා සිවිය ඇති සුභේමා නම් වූ ඕ තොමෝ (මුහුදෙහි වැටී ස්වාමියා මළ කල්හි) වෙරළෙහි සිට බැගෑපත්ව හඬන කොස්ලිහිණිදෙනක මෙන් හඬන්නීය යි සිතමි.

3938. මෙසේ භංග ලොකයාගේ ගෞරවයට සුදුසු වූ අප්‍රමේය ගුණ ඇති ගණ ප්‍රධානවූ ඔබ එකම භංග ධෙනුවක සඳහා ශෝක කරන්නහුය. මෙය නුවණැත්තකුට නොගැළපෙන්නෙකි.

3939. මහරජ, සුගන්ධ දුර්ගන්ධ දෙකම (නොතෝරා) ගන්නා වූ වාතය මෙන් ද, (අඹ දඹ ඇ එලහරිත ගසක් යට හිඳ) පැසුණු නොපැසුණු විසින් විභාග නොකොට අතට අසුවුවක් ගෙන කන්නාවූ කුඩා ළමයකු මෙන් ද රස තෘෂ්ණායෙන් ආහාරයක් බුදින ලොල්වූ අන්ධයකු මෙන් ද,

3940. මරණාසන්න අවස්ථාව පැමිණියා වූ ඔබ යම් හෙයකින් කළයුත්ත නොකළයුත්ත නොදන්නහු ද, කාරණාකාරණයන්හි විනිශ්චය නොදන්නහු ද, එහෙයින් ඔබ අන්ධ බාලයකු මෙන් මට වැටහෙයි.

3941. යමෙක් ස්ත්‍රීහු උතුම් යයි හඟින්නේ නම් හෙතෙම අඩක් උමතු වුවකු මෙන් කලාකරන්නේ ය. මේ ස්ත්‍රීහු නම් සූරා සොඹුන්හට සූරා සැල මෙන් බොහෝ දෙනකුට සාධාරණ වෙතී.

3942. මායා වෙසා මරීචී ව යොකො රොගො චූපද්දවො,  
බරා ව බන්ධනා වේනා මච්චුපාසො ගුභාසයො  
තාසු යො වීසසසෙ පොසො යො නරෙසු නරාධමො.

3943. යං චුද්දෙහි<sup>1</sup> උපඤ්ඤතං කො තං නිද්දිතුමරහනී,  
මහාභූතීන්ද්‍රියො නාම ලොකසමීං උදපජ්ජිසුං.

3944. බිඬධා පණ්ණිතා ත්‍යාසු රතී ත්‍යාසු පතිට්ඨිතා,  
බීජානී ත්‍යාසු රුහනතී යදිදං සත්තා පජායරෙ  
තාසු කො නිබ්බිදෙ පොසො පාණමාසජ්ජ පාණහී.

3945. කුමෙව නඤ්ඤෙසු සුමුඛ ථීනං අපෙක්ඛෙසු යුඤ්ඤසී,  
තසස ත්‍යාජ්ජ හයෙ ජාතෙ හීතෙන ජායතෙ මතී.

3946. සබ්බො හී සංසයං පතො හයං හීරු තිතිකඛනී,  
පණ්ණිතා ව මහත්තානො අපෙක්ඛෙසු ඤ්ඤනතී දුය්‍යුපෙ.

3947. එතද්දාය රාජානො සුරජීවජනතී මනර්තං,  
පට්ඨාහතී යං සුරො ආපදං අත්තපරියායං.

3948. මා නො අජ්ජ විකනතීංසු රඤ්ඤෙසු සුදු මහානසෙ,  
තථාහී වණ්ණණො පත්තානං එලං වෙඨංච තං වධි.

3949. මුත්තො න ඉච්ඡි ඔට්ඨිධතුං සයං බන්ධං උපාගමී,  
යොපජ්ජ සංසයං පතො අත්තං ගණ්ණාහී මා මුඛං.

1. බුබ්බිති - මජ්ඣං.

3942. තවද මේ ස්ත්‍රීහු නම් (පුරුෂයන් රවටන හෙයින්) මායාවක් වැන්න. (අතට අසු නොවන හෙයින්) මිරිඟුවක් වැන්න. (තමන් ඇසුරු කරන්නාවුනට ශෝකය හා කාශස්වාසාදී රෝගන් ඇතිකරන හෙයින්) ශෝක රෝගදී උපද්‍රවයනට හේතුව, ක්‍රොධාදීන් තද බැඳින් කෲරය, අන්දු බන්ධනාදියට හේතුව. මේ ස්ත්‍රී නම් ශරීර ගුණව ඇසුරු කරන්නා වූ මාර පාසය කී. එ බඳු ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි යම් පුරුෂයෙක් විශ්වාස කෙරේ නම් හේ මිනිසුන් අතුරෙහි අධම මිනිසෙකි. (සුමුබයා කී ය.)

3943. මාතූගාම සංඛ්‍යාත වූ යම් වස්තුවක් නුවණැත්තන් විසින් ම දක්නා ලද ද, ඒ ස්ත්‍රීයට නින්දා කරන්නට කවරෙක් සුදුසු වේ ද? මහත් ගුණැති ස්ත්‍රීහු නම් ලෝකයෙහි පළමුකොට උපන්නාහුය.

3944. සුමුබය, ඒ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි කායවච්ඡි ක්‍රියාවෝ ද පිහිටියාහ. ඒ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි පස්කම් ගුණයෙහි ආලය ද පිහිටි යේය. (බුදු පයේ බුදු ආදී) යම් සතකෙනෙක් උපදිත් නම් ඒ බීජයෝ ද ඔවුන් කෙරෙහි ම වැඩෙති. දිවි හැරීමෙන් වුව ද කවර නම් පුරුෂයෙක් ඔවුන් කෙරෙහි කලකිරෙන්නේ ද?

3945. සුමුබය, අනෙකකු නොව නුඹ ම ස්ත්‍රීන්ගේ කටයුතුවල යෙදෙන්නෙහිය. ඒ නුඹට අද බිය ඇතිවූ කැරහි ඒ මරණ බිය නිසා ස්ත්‍රීන්ගේ අගුණ දැකීමෙහි තියුණු නුවණක් ඇතිවිය යි හඟිමි.

3946. ජීවිතසංසයට පත් සියලු දෙන ම ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි පිළිබඳ සිතැතිව ඒ බිය ඉවසන්. පණ්ඩිත වූ, මහාත්මයෝ දුකසේ යෙදියයුතු අර්ථයෙහි (වැඩවල) යෙදෙත්.

3947. මේ සඳහා රජවරු ශුර මන්ත්‍රියකු කැමතිවෙති. යම් භෙයෙකින් ශුරතෙමේ ස්වාමියාට පැමිණි ආපදවන් වළකාලයි ද ආත්මාරක්ෂාවක් සිද්ධ කෙරේ ද එහෙයින්.

3948. (සුමුබය,) අද රජුගේ අරක්කැමියෝ මුළුතැන්ගෙහිදී අප නොකපත්වා. යම්සේ හුණ එලය, හුණ ගස නසන්නේද, අපගේ පියාපත්වල වර්ණද එසේය. අපගේ විනාශයට (හේතුව) එසේ තා ද මා ද නො නසව.

3949. වැදි පුත්‍රයා විසින් මුදන ලද්දේ ද පියාඹා යන්නට නොකැමැති වූවෙහිය. තෙමේ ම බන්ධනයට එළැඹියෙහි. හෙද දුන් ජීවිත සැකයට පැමිණියේය. අප මිඳෙන කරුණක් සිතා ගනුව. (ස්ත්‍රීන්ට නින්දා කිරීම පිණිස) මුව විවෘත නොකරව.

3950. සො තං යොගං පසුඤ්ඤායුග්ගං යුග්ගං ධම්මුපසංභිතං,  
තචං පරියාපදනෙනා<sup>1</sup> මම පාණෙසනං වර.
3951. මාහාධි පතතං සෙට්ඨි නභි භායනති තාදිසා,  
අභං යොගං පසුඤ්ඤායුග්ගං යුග්ගං ධම්මුපසංභිතං  
මම පරියාපදනෙන ඛිප්පං පාසා පමොක්ඛසි.
3952. ස ලුඤ්ඤෙ භංසකාචෙන රාජද්වාරං උපාගමී,  
පට්ඨෙවෙදෙඨ මං රඤ්ඤෙකං ධතරට්ඨායමාගතො.
3953. තෙ දිස්වා පුඤ්ඤාසංඛායෙ උභො ලකඛ්ඤාසමච්චිතෙ,  
බලු සඤ්ඤාමනො<sup>2</sup> රාජා අමච්චෙව අජ්ඣභාසථ.
3954. දෙඨ ලුඤ්ඤායුග්ගං වජ්ඣානි අනගං පානඤ්ච භොජනං,  
කාමං කරො හීරඤ්ඤායුග්ගං යාවනොතා එස ඉ වජති.
3955. දිස්වා ලුඤ්ඤං පසනනනං කාසිරාජා<sup>3</sup> තදමුච්චි,  
යදයං සමෙ ඛෙමක පුණ්ණො භංසෙහි තිට්ඨති.
3956. කථං රුචී<sup>4</sup> මජ්ඣගතං පාසභතො උපාගමී,  
ඔකිණ්ණං කුඤ්ඤිසඤ්ඤෙහි නිමජ්ඣමං<sup>5</sup> කථං ගහී.
3957. අජ්ජ මෙ සත්තමා රතති ආදනානී<sup>6</sup> උපාසතො,  
පදමෙනායුග්ගං අනෙවසං අපමනො සට්ඨස්සිතො.
3958. අථායුග්ගං පදමඤ්ඤකං වරතො අදනෙසනං,  
තඤ්ඤා ඔද්දිං පාසං එවෙනං<sup>7</sup> දිජමගගහිං.
3959. ලුඤ්ඤෙ දෙව ඉමෙ සකුණා අථ එකොති භාසසි,  
විතතනනු තෙ විපරියනං ආදු කිනනු ජිභිසසි.<sup>8</sup>
3960. යසස් ලොභිතකා තාළා තපනෙයානිභා සුභා,<sup>9</sup>  
උරං සංභසිචි තිට්ඨන්ති සො මෙ ඛන්ධං උපාගමී.

---

1. පරියාදනෙන - මජ්ඣ.  
2. සංසමනො - මජ්ඣ., සා.  
3. කාසිරාජෙතදමුච්චි - මජ්ඣ., සා.  
4. රුචී - මජ්ඣ., සා.  
5. නිමජ්ඣමං - මජ්ඣ., සා.  
6. අදනානී - මජ්ඣ.  
7. එවං තං - මජ්ඣ., සා.  
8. ජිභිසති - මජ්ඣ.  
9. සභා - මජ්ඣ.,

3950. (යහළු සුමුබය,) ඒ නුඹ පළමු කී දහැමින් යුත් උත්සාහය යොදව. නොපගේ ඒ පිරිසුදු වූ උත්සාහයෙන් මාගේ ජීවිතය සෙවීම කරව (යි භංග රජ කීයේ ය.)

3951. පක්ෂිරාජය, බිය නොවව, ඔබ වැන්නෝ බිය නොවෙති. මම දහැමින් යුත් සුදුසු උත්සාහයක් යොදන්නෙමි. මාගේ ඒ පිරිසුදු උත්සාහයෙන් වහා දුඃඛපාසයෙන් මිඳෙන්නෙහිය. (සුමුබයා කීයේ ය.)

3952. ඒ වැදිනෙම භංගයන් රැගත් කදිනේ යුක්තව රජගෙදර දෙරටුවට එළඹියේය. මා පැමිණි බව රජුට කියවු. මේ ධනරටිය නම් භංග රජු ද ආයේය යි ද රජුට දන්ව වූ (යි දෙරටුපාලයාට කීයේ ය.)

3953. තමන්ගේ පිනට සරිලන, ශ්‍රේෂ්ඨයයි සම්මත ඒ භංගයන් දෙදෙන දැක සතුටු සිත් ඇති රජතෙම ඇමතියන්ට මෙසේ කීය.

3954. මේ වැද්දට වස්ත්‍ර ද, ආහාර පාන ද භොජන ද දෙවූ. මේ තෙම යම්තාක් කැමැත්තේ නම් ඒ තාක් අමුරන් දෙවූ යි.

3955. කසි රජතෙම පහන් වූ ඒ වැද්ද දැක මෙසේ කීය. යහළු බෙමක නම් වැද්දණෙනි, ඉදින් අපගේ පොකුණ භංගයන්ගෙන් පිරිපවති නම්,

3956. මනා දකුම ඇති භංගයන් මැද සිටියා වූද භංගයන් විසින් පිරිවරන ලද්ද වූ ද මේ භංග රාජයා වෙතට මළ පුඬුව ගත් අත් ඇතිව ගියෙහි ද? මේ නුඹ, භංග රාජයා කෙසේ අල්ලාගත්තෙහි ද?

3957. මොහු ගොදුරු ගන්නා තැන් සොයා යන්නා වූ මට අද සත්වැනි රැය ය. මම මොහුගේ පියවර සොයමින් වාටිපඤ්ඡරයක් ඇසුරු කරමින් අප්‍රමාද වීමි.

3958. ඉක්බිති ගොදුරු පිණිස හැසිරෙන්නාවූ මොහුගේ පියවර දක්කෙමි. මම එහි පාසය බහාලීමි. මෙසේ මේ පක්ෂියා ගත්තෙමියි (වැද්ද කීයේ ය.)

3959. එම්බල වැදිපුත්‍රය, මේ පක්ෂිහු දෙදෙනෙක් වෙති. එසේ ඇති කල්හි එකෙකැයි කියන්නෙහිය. කිම, තාගේ සිත පෙරළී ද? නැතහොත් අනෙකා අතිකකුට දෙනු කැමැත්තෙහිද?

3960. (මහරජ,) යම් පක්ෂියකුගේ රත් රත් වන් රේඛාවෝ බබළමින් ගෙල වටා ගොස් උදරයට හැපී සිටිද්ද, හෙතෙම මාගේ බන්ධනයට පැමිණියේ ය.

- 3961. අථායං භස්සරො පක්ඛී අබ්ඛෙධා<sup>1</sup> බ්බධිමාතුරං,  
අරියං බ්‍රුවානො අට්ඨාසී චජ්ජොතා මානුසිං ගිරං.
- 3962. අථ කීනනුදනී සුමුඛ හනුං සංහච්ච තිට්ඨසී,  
ආදු මෙ පරිසං පඤ්ඤා භයා භීතො න භාසසී.
- 3963. නාභං කාසිපතී භීතො ඔගඥ පරිසං තච,  
නාභං භයා න භාසිස්සං වාකාං අක්ඛමී තාදිසෙ.
- 3964. න තෙ අභිසරං පඤ්ඤා න රථෙ නපි පත්තකෙ,  
නාස්ස චමමච කීටං වා චමමිතෙ ච ධනුගහභෙ.
- 3965. න හිරස්සදං සුවණ්ණං වා නගරං වා සුමාපිතං,  
ඔකීණ්ණපරිඛං<sup>3</sup> දුගභං දළාමට්ඨාලකොට්ඨකං,  
යක්ඛ පච්චෙධා සුමුඛ භාසිතඛං න භාසසී.
- 3966. න මෙ අභිසරෙනජො නගරෙන ධනෙන වා,  
අපථෙන පථං යාම අනතලිකෙඛ වරා මයං.
- 3967. සුතාව පණ්ඩිතා ත්‍යමභා නිපුණා අක්ඛිනාකා,  
භාසෙමක්ඛතිං වාවං සච්චෙවස්ස පතිට්ඨිතා.
- 3968. කිංකච තුඥං අසච්චස්ස අනරියස්ස කරස්සති,  
මුසාවාදිස්ස ලුද්දස්ස භණ්ණමපී සුභාසිතං.
- 3969. තං බ්‍රාහ්මණානං චචනා ඉමං ඛෙමී<sup>4</sup> අකාරධී,  
අභයකච තයා සුට්ඨං ඉමායො දසධා දීසා.
- 3970. ඔගඥ තෙ පොකඛරණිං විප්පසනොදකං සුචිං,  
පහුනඤ්ඤාදනං<sup>5</sup> තක්ඛ අභිංසාවෙක්ඛ පක්ඛනං.

---

- 1. අබ්ඛෙධා බන්ධ - මජ්ඣ.
- 2. කී - මජ්ඣ.
- 3. පරිකඛං - මජ්ඣ.
- 4. ඛෙමි - මජ්ඣ.
- 5. බහුකං බාදනං - මජ්ඣ., පහුනං බාදනං - ස්‍යා.

3961. ඉක්බිති මේ ප්‍රභාස්වරවූ පක්ෂිතෙම නොබැඳුණේ, බැඳුණු ගිලන් වූ ස්වාමියා සනසමින් (ඉදිරියට පැමිණ) මා සමග මිනිස් තෙපුලෙන් කපාකරමින් සිටියේයයි (වැද්ද කියේ ය.)

3962. සුමුබය, එසේ ඇතිකල්හි දෑත් කුමක් හෙයින් හනු එකට තද කොට ගෙන සිටිනෙහි ද? කීමෙක් ද? මාගේ පිරිසට පැමිණියේ බියෙන් තැනිගත්තෙහි කපා නොකෙරෙහිද යි රජ ඇසී ය.

3963. කසිරටට අධිපති මහරජතුමනි, මම ඔබගේ පිරිසට වැද බියපත්වූයෙමි නොවෙමි. මම බියෙන් නො බෙණෙන්නෙමි ද නොවෙමි. කපාකළයුතු සුදුසු අවස්ථා යෙහි කපා කරමි යි සුමුබයා කියේ ය.

3964. තට රැකවරණ කරගෙන සිටින පිරිසක් නොදකිමි. රිය ද නොදකිමි. පාබල සෙනගක් ද නොදකිමි. ඊ පහර වළකාලන වර්මයක් ද නොදකිමි. වාටිකපාලයක් ද නොදකිමි. යුද ඇඳුමින් සැරසුණු ධනුර්ධරයන් ද නොදකිමි.

3965. අමුරන්ද ස්වර්ණද නොදකිමි. දිය අගලකින් වටකරන ලද දුර්ගම වූ දැඩි අටලු හා කොටු ඇති යහපත්කොට තනනලද නගරයක්ද නොදකිමි. සුමුබය, යම් තැනෙක්හි පැමිණියේ බිය විය යුත්තෙහි බිය නො වෙහි ද, එබඳු තැනක් නොදකිමි යි රජතෙම කීය.

3966. මහරජ, මට රැකවරණය කරගෙන සිටින්නාවූ පිරිසෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත. නුවරින් හෝ ධනයෙන්ද ප්‍රයෝජනයක් නැත. අහසින් ගමන් කරන්නාවූ අපි අමාර්ගයෙහි මාර්ගය තනාගෙන යමහ.

3967. අපි නුවණැත්තෝය, දක්ෂයෝය, කරුණු සිතන්නෝය යි ඔබ විසින් අසනලද්දමෝ වෙමු. ඉදින් ඔබ සත්‍යයෙහි පිහිටි කෙනෙක් වන්නහු නම් අර්ථ සහිත වචනයක් කියන්නෙමි.

3968. සත්‍ය වීරහිතවූ අන්‍යයා වූ බොරු කියන්නා වූ රෝද්‍ර ගති ඇති ඔබට කියනලද සුභාෂිතයක් වුවත් කවර නම් යහපතක් සලසා ද?

3969. (මහරජ,) ඔබ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ කීමෙන් මේ බෙම් නම් පොකුණ කරවුවහුය. ඔබ විසින් මේ දශ දිශායෙහි ම අභය ද ප්‍රකාශ කරන ලදී.

3970. ඔබගේ පොකුණට බැස පිරිසුදු වූ ප්‍රසන්න ජලය ද බොහෝ වූ ආහාර ද ලබන්නාවූ පක්ෂීන්ට හිංසාවක් නැතැයි (ප්‍රකාශ කරනලදී.)

3971. ඉදං සුඤ්චාන නිග්ගොසං ආගතමිභා<sup>1</sup> තචඤ්ඤිකො,  
තෙ තෙ බ්බසමා<sup>2</sup> පාසෙන එතං තෙ භාසිතං මුසා.
3972. මුසාවාදං පුරකකිඤ්චා ඉච්ඡාලොභඤ්ඤා පාපකං,  
උභොසන්ධිං අනික්ඛමම අසාතං උපපජ්ජති.
3973. නාපරජ්ඣාම සුමුඛ නපි ලොභා වමගහති,  
සුතා ව පණ්ඩිතාත්ඤ්ච නිපුණොඅඤ්චිනාකා.
3974. අප්පෙච්ඤ්චතිං වාවං ව්‍යාකරෙය්‍යං ඉධාගතා,  
තථා තං සම්ම නෙසාදෙ චුක්ඛො සුමුඛ මග්ගහි.
3975. නෙව හීතා<sup>3</sup> කාසිපති උපනීතසම් පීවිතෙ,  
භාසෙමඤ්චතිං වාවං සමිඤ්ඤා කාලපරියායං.
3976. ජො මිගෙන මිගං හන්ති පකඤ්චො වා පන පකඤ්චා,  
සුතෙන වා සුතං කිණො<sup>4</sup> කිං අනරියතරං තතො.
3977. යො ව අරියරුදං භාසෙ අනරියධම්මච්චසික්ඛිතො,  
උභො යො ධංසතෙ ලොකා ඉධචෙච පරඤ්ච ව.
3978. න මජ්ජෙථ යසං පතො න ව්‍යථෙ<sup>5</sup> පතසංසයං,  
වායමෙථෙච කිච්චෙචසු සංචරෙ ච්චරානි ව.
3979. යෙ වඤ්ඤා<sup>6</sup> අඤ්ඤානික්ඛන්තා සමපතො කාලපරියායං,  
ඉධ ධම්මං චරිඤ්චාන එච්චෙන<sup>7</sup> තිදිචං ගතා.
3980. ඉදං සුඤ්චා කාසිපති ධම්මමතනනි පාලය,  
ධතරථඤ්ඤා මුඤ්ඤාහි භංසානං පචරුත්තමං,
3981. ආහරන්තුදකං පජ්ජං ආසනඤ්ඤා මහාරහං,  
පඤ්ඤරතො පමොක්ඛාමී ධතරථඤ්ඤා යසසික්ඛිතං.

1. අගතො - මජ්ඣං.  
2. බ්බසමා - වී. මජ්ඣං.  
3. භුතා - මජ්ඣං. ස්‍යා.  
4. කිණො - මජ්ඣං. කිලො - ස්‍යා.  
5. නච්චාදෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.  
6. වඤ්ඤානික්ඛන්තා - මජ්ඣං.  
7. ච්චෙන - මජ්ඣං. ස්‍යා.



3971. මෙය අසා ඔබගේ සමීපයට (ඔබ විසින් කරවනලද පොකුණට) ආවෙමු. ඒ අපි ඔබගේ පාසයෙන් බැඳුණෙමු. මෙය ඔබ විසින් කියනලද බොරුවයි.

3972. මුසාවාදය පෙරදැරි කොට ලාමක වූ ඉව්ඡා සංඛ්‍යාත ලොභය ද කොට දෙව් මිනිස් යන ප්‍රතිසන්ධි දෙක ඉක්මවා නිරයෙහි උපදින්නේය යි (සුමුබ්‍යා රජුට ලජ්ජා ඉපදවීය.)

3973. එමිඛා සුමුබ්‍ය, නොපට අපරාධ නොකරමු. ලොභයෙන්ද නොප නොගත්තෙමි. තෙපි පණ්ඩිතයෝය, දක්ෂයෝය, අර්ථ-විත්තකයෝ යි අසනලද්දේ ද වෙයි.

3974. මෙහි පැමිණියාවූ තෙපි අර්ථ සහිත වචන ප්‍රකාශ කරන්නාහු නම් යෙහෙකැයි සිතුවෙමි. යහළු සුමුබ්‍ය, ඒ පිණිස මා විසින් කියන ලද වැද්ද නොප අල්ලා ගත්තේය.

3975. කසි රජුනි, මරණයට ළංවූ කල්හි බියවූවමෝ ජීවිතාව-සානයට පත්වූවමෝ අර්ථවත් වචන කියන්නෙමු.

3976. මනාව පුරුදු කරන ලද යමෙක් දීපක මුවකු කරණකොට ගෙන මුවකු නසයි ද, දීපක පක්ෂියකු කරණකොටගෙන පක්ෂියකු නසයිද, නිර්භයයයි ප්‍රසිද්ධ (දීපක මාග සදාශ) පියුම් විලකින් ධර්මකථිකයෙකැයි අසන ලද කෙනකුට හිංසා කරයිද, ඊට වඩා අනායඹවූ කුමක් ඇත්ද?

3977. යමෙක් අනායඹ ධර්මයෙහි පිහිටියේ ආයඹ වචන කියයිද, හෙතෙම මෙලෝ පරලෝ යන උභය ලොකයෙන ම පිරිහෙන්නේය.

3978. යමෙක් යසසට පැමිණ මත් නොවන්නේ ද ජීවිත සංසයට පැමිණි නමුදු විතත පීඩාවට නො පැමිණෙන්නේ ද කටයුතුවල උත්සාහ කරන්නේ ද, තමන්ගේ සිදුරු වසන්නේ ද,

3979. ඉඤ්චාද්ධ වූ මරණකාලයට පැමිණියා වූ යම් කෙනෙක් මේ මිනිස් ලොව ඉක්මවද්ද, මෙලොව කුශලධර්මයෙහි හැසිර මෙසේ මොවුහු දෙව්ලොවට පැමිණියාහු වෙති.

3980. කශීරජුනි, මෙය අසා තමන් කෙරෙහි ධර්මය රැකගනුව. ධනරට්ඨ නම් භංග රාජයා ද මුදලව යි සුමුබ්‍ය කීයේ ය.

3981. පා දෝනා දිය ද, පා ගල්වන තෙල් ද, මා ඇඹි අසුනක් ද ගෙනෙත්වා. යශස් ඇත්තා වූ ධනරට්ඨ නම් භංග රාජයා කුඩුවෙන් මුදන්නෙමි.

3982. තඤ්ඤි සෙනාපතීං ධීරං නිපුණං අත්ථිනාතකං,  
 ටො සුඛො සුඛිතො රඤ්ඤස්ස දුක්ඛිතෙ හොති දුක්ඛිතො.
3983. එතාදිසා<sup>1</sup> ඛො අරහතති පිණ්ඩමස්සානු භතතුතො,  
 යථායං සුමුඛො රඤ්ඤස්ස පාණසාධාරණො සඛා.
3984. පියඤ්ඤි සඛඛසොචණ්ණං අට්ඨපාදං මනොරමං,  
 මට්ඨං කාසිකපජිතනං<sup>2</sup> ධතරට්ඨං උපාච්ඡි.
3985. කොච්ඡඤ්ඤි සඛඛසොචණ්ණං වෙය්‍යග්‍රහපරිසිඛිතං,  
 සුමුඛො අජක්ඛුපාවෙකඛි ධතරට්ඨංස්ස අනන්තරං.
3986. තෙසං කඤ්ඤිනපකෙහි පුච්ඡ ආදාය කාසියො,  
 භංසානං අභිභාරෙස්ස අග්‍රං රඤ්ඤස්ස පවාසිතං.
3987. දිසවා අභිභවං අග්‍රං කාසිරාජෙන පෙසිතං,  
 කුසලො ඛතඛමොනං තතො පුච්ඡ අනන්තරා.
3988. කච්චි භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං,  
 කච්චි රට්ඨමිදං ජීතං ධම්මෙනමනුසිසසති.
3989. කුසලඤ්ඤච මෙ භංස අථො භංස අනාමයං,  
 අථො රට්ඨමිදං ජීතං ධම්මෙනමනුසිසසති.
3990. කච්චි භොතො අමච්චෙච්ඡු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,  
 කච්චිනනු තෙ තච්චෙච්ඡු නාවකඛිතති ජීවිතං.
3991. අථො පී මෙ අමච්චෙච්ඡු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,  
 අථො පි තෙ මමච්චෙච්ඡු නාවකඛිතති ජීවිතං.
3992. කච්චි තෙ සාදිසී හරියා අසසවා පියභාණිනී,  
 පුක්ඛරුපයස්සපෙතා මම ඡන්දවසානුගා.
3993. අථො මෙ සාදිසී හරියා අසසවා පියභාණිනී,  
 පුක්ඛරුපයස්සපෙතා මම ඡන්දවසානුගා.
3994. කච්චි රට්ඨං අනුජීලං අකුතොච්චි උපද්දවං,  
 අසාභසෙන ධම්මෙන සමෙන මනුසිසසති<sup>3</sup>.

1. එදිසො ඛො අරහති - මජ්ඣං. සා.  
 2. මජ්ඣිකං - මජ්ඣං. වජ්ඣිකං - සා.  
 3. සමෙනමනුසාසි - මජ්ඣං.

3982. යම් භංගයෙක් රජුගේ සැපතෙහි සුවපත්වූයේ ද, දුකෙහිදී දු:ඛිත වූයේ ද ප්‍රාඥවූ දක්ෂවූ යහපත සිතන්නාවූ ඒ සෙන්පතියා ද මුදන්තෙමි.

3983. යම් සේ මේ සුමුඛ තෙම භංග රජුගේ ප්‍රාණසාධාරණ යහඵවා වේද, මෙබන්දෝ ස්වාමියාගේ ආහාරය අනුභව කරන්නට සුදුස්සෝ වෙති.

3984. සියල්ල ස්වර්ණමය වූ පා අටක් ඇති වැඩ අවසන් කළ කශීවස්ත්‍රයෙන් අතුරනලද පුටුවක ධනරටිය නම් භංසරාජයා හිඳ ගත්තේ ය.

3985. සියල්ල ස්වර්ණමය වූ ව්‍යාසුසමින් වටකොට මසනලද කොවළ නම් පුටුවෙහි සුමුඛ තෙමේ ධනරටිය භංසරාජයාට අනතුරුව හිඳගත්තේය.

3986. රජු විසින් පඩුරු පිණිස එවනලද ඒ උතුම් භෝජනය කශීරට වැසි බොහෝ දෙන ස්වර්ණභාජනවලින් ගෙනවුත් භංසයන්ට එළවුහ.

3987. ඉක්බිති කශී රජු විසින් යවනලදුව තමන් වෙත එළවනලද ඒ අග්‍ර භෝජනය දෑක අනතුරුව, ඤත්‍රියධර්මයන්හි දක්ෂ වූ භංග රජතෙම (එකින් එක) විවාළේ ය.

3988. පින්වත් රජුට යහපත්ද, හවත්භට ආරොග්‍යය තිබේ ද, කිම, සමාද්ධ වූ මේ රට දැහැමින් අනුශාසනා කරනු ලැබේ ද?

3989. භංසරාජය, මට යහපති, යළි මට ආරොග්‍යයද තිබේ. තවද, සමාද්ධ වූ මේ රට මා විසින් දැහැමින් අනුශාසනා කරනු ලැබේ.

3990. කිම හවත්භුගේ ඇමතියන් අතර කිසියම් දෙසෙක් නැද්ද? කිම, ඔව්හු ඔබගේ යුද්ධාදි කායඝීයන්හි දිවි නොතකා ක්‍රියා කෙරෙද් ද?

3991. මාගේ ඇමතියන් අතර කිසියම් දෙසෙක් නැත. වැලි ඔව්හු මාගේ යුද්ධාදි කායඝීයන්හි දිවි නොතකා ක්‍රියාකෙරෙති.

3992. කිම ඔබගේ බිරිය සමාන ජාති ඇත්තී ද, අවවාදණම ද, ප්‍රිය තෙපුල් කියන්නී ද, දරු සම්පතීන් රූපයෙන් හා යසසින් සමන්විත ද, ඔබගේ අදහස් අනුව පවත්නී ද?

3993. මාගේ බිරිය සමාන ජාති ඇත්තියකි. අවවාදණමය. ප්‍රිය තෙපුල් කියන්නීය. දරු සම්පතීන් රූපයෙන් හා යසසින් ද සමන්විතය. මාගේ අදහස් අනුව පවත්නීය.

3994. කිම, රටවැසියා නො පෙළනු ලැබේ ද? කිසිවකිනුත් උවදුරෙක් නැද්ද? සාහසික නොවූ ඔබ විසින් දැහැමින් සෙමෙන් රට අනුශාසනා කරනු ලැබේ ද?

3995. අරො රට්ඨං අනුපසීලං අකුතොවි උපද්දවං,  
අසාහසෙන ධම්මෙන සමෙන මනුසිසාති<sup>1</sup>.
3996. කච්චි සනොතා අපච්ඡා අසනොතා පරිවජ්ජිතා,  
නො වෙ ධම්මං නිරඛයාසා අධම්මමනුචතති.<sup>2</sup>
3997. සනොතා ච මෙ අපච්ඡා අසනොතා පරිවජ්ජිතා,  
ධම්මමෙවානුචතතාමි අධම්මො මෙ නිරඛයතො,
3998. කච්චි නානාගතං දීසං සමවෙකකිසි ධතනිය,  
කච්චි න මනො මදනියෙ පරලොකං න සනාසි.
3999. නාහං අනාගතං දීසං සමවෙකකාමි පකඛිම,  
සීතො දසසු ධම්මෙසු පරලොකං න සනාසෙ.
4000. දුතං සීලං පරිවචාගං අජජවං මද්දවං තපං;  
අකොකාධං<sup>3</sup> අච්චිංසකඛි ඛනතිකඛි අචිරොධනං.
4001. ඉච්චෙනෙ කුසලෙ ධම්මෙ සීතෙ පසාසාමි අතනි,  
තතො<sup>4</sup> මෙ ජායතෙ පීති සොමනසසිකඛිතපාකං.
4002. සුමුඛො ච අචිනොතාසා විසාසී ඵරුසං ගිරං,  
භාවදෙසමනකුසුය අසමාකායං විහබ්බමො.
4003. සො කුද්දො ඵරුසං වාවං නිච්ඡාරෙසි අයොනියො,  
යානසමාසු<sup>5</sup> න විජ්ජතති න ඉදං පදාඤ්චතාමිච.
4004. අතී මෙනං අතිසාරං වෙගෙන මනුජාධිප,  
ධතරට්ඨෙ ච බද්ධසම් දුකඛං මෙ විජුලං අහු.
4005. කුං නො පිතාව පුතානං භුතානං ධරණීරිච,  
අසමාකං අධිපතානාං බමසුසු රාජකුසුජර.
4006. එතං තෙ අනුමොදම යං භාවං න නිගුහසි,  
බීලං පභිඤ්ඤි පකඛි උජුකොසි විහබ්බම.

1. මනුසිසාහං - මජ්ඣං.  
2. මචතති - මජ්ඣං.  
3. අකොකාධං - මජ්ඣං.  
4. අරො - මජ්ඣං.  
5. යානසමසු - මජ්ඣං.

3995. රටවැසියා නො පෙළනලදී. කිසිවකිනුත් උවදුරෙක් නැත. සාහසික නොවූ මා විසින් දඹැමින් සෙමෙන් රට අනුශාසනා කරනු ලැබේ.

3996. කිම, ඔබ විසින් ශීලාදී ගුණයුක්ත සත්පුරුෂයෝ පුදන ලද්දහු ද? අසත්පුරුෂයෝ දුරුකරන ලද්දහු ද? ධර්මය හැරදමා අධර්මය අනුව නොපවත්නෙහි ද?

3997. මා විසින් ශීලාදී ගුණයුක්ත සත්පුරුෂයෝ පුදන ලද්දහුය. අසත්පුරුෂයෝ දුරුකරන ලද්දහුය. ධර්මය අනුව ම පවත්නෙමි. මා විසින් අධර්මය දුරුකරනලදී.

3998. මහරජ, කිමෙක්ද, ආයුෂ මඳ බව නො සලකන්නෙහි ද? කිමෙක් ද, මත්වියයුතු රූපාදී අරමුණෙහි මත් නො වන්නෙහි ද? කිමෙක් ද, පරලොවට බිය නැත්තෙහි ද?

3999. පක්ෂිරාජය, මම ආයුෂ මඳ බව සලකන්නෙමි. දශරාජ ධර්මයන්හි පිහිටියෙමි. පරලොවට බිය නො වන්නෙමි.

4000. දන්දීමය, සිල්ඳකීමය, පරිත්‍යාගය, සෘජුබවය, මෘදුබවය, උපොසඵශීලසමාදාන සංඛ්‍යාත තපසය, මෙමන්ත්‍රී පූර්වභාග කොට ඇති අක්‍රොධය, කරුණා පූර්වභාගකොට ඇති අවිභිංසාවය, අධි වාසනා සංඛ්‍යාත ඝණාන්තිය ය, එකභබවය.

4001. මෙකී කුශල ධර්මයන් මා කෙරෙහි පිහිටියවුන් බලමි. මට එයින් ප්‍රීතියත්, මහත් සොම්නසත්, පහළ වන්නේය.

4002. මේ සුමුඛ පක්ෂි තෙමේ ද මාගේ ගුණසමුදය නොදන සිත දුෂ්‍යවන බව නොසලකා මට පරොස් බස් කීයේ ය.

4003. හෙතෙම කිපියේ නුනුවණින් පරොස් බස් පිට කෙළේය. අප කෙරෙහි යම් වරදක් නැත්තේ ද, එහෙයින් සුමුඛගේ මේ කීම නුවණැත්තකුගේ කීමක් මෙන් නො වැටහේයයි (රජතෙමේ කීයේය).

4004. නරශ්‍රේෂ්ඨය, ධනරට්ඨ භංසරාජයා පාසයෙහි බැඳුණු කල්හි මට මහත් දුකෙක් විය. ඒ දුක් වේගයෙන් මා විසින් එය පමණ ඉක්මවා කරනලද ප්‍රකාශයෙකි.

4005. ශ්‍රේෂ්ඨ මහරජතුමනි, ඔබ වනාහි දරුවන්ට පියා මෙන්ද, සකියන්ට පොළොව මෙන්ද, අපට උපකාරය. වරදට යටත් වූ අපට කමා කරනු මැනවි. (සුමුඛ තෙමේ කීයේ ය).

4006. එම්බා විහඹාම වූ පක්ෂිය, නුඹ යම්භෙයකින් අදහස නොසභවන්නෙහි ද, සිතෙහි හුල බිඳින්නෙහි ද, සෘජු වූයෙහි ද, එහෙයින් නුඹගේ මේ දෙෂය කමාකරමියි රජතෙමේ කීයේ ය.

- 4007. යං කිඤ්චි රතනං අඤ්චි කාසිරාජනිවෙසනෙ,  
රජනං ජාතරූපඤ්චි මුත්තා වෙඵරියා ඛහු.
- 4008. මණයො සඛිඛුක්කඤ්චි වජ්ඣං හරිවඤ්ඤා,  
අජිනං දන්තභණ්ඩඤ්චි ලොභං කාලායසං ඛහුං.  
එතං දදුමි වො විතං ඉසෙසරං විසසජාමි වො.
- 4009. අද්ධා අපචිතා න්‍යමහා සකකතා ච රථෙසහ,  
ධමෙඤ්ඤු වන්තමානානං කං නො ආවරියො භව.
- 4010. ආවරියසමනුඤ්ඤා නයා අනුමතා මයං,  
තං පදකඛිණතො කඤ්චා ඤ්ඤාති පසෙසමරිඤ්ඤම.
- 4011. සඛරණ්ණං විනතධිකා මනතධිකා යථා තථං,  
කාසිරාජා අනුඤ්ඤාසි හංසානං පවරුත්තමං.
- 4012. තතො රත්තා විවසනෙ සුට්ඨසුඤ්ඤාමනං<sup>1</sup> පති,  
ථෙපකඛතො කාසිරාජසස භවනා<sup>2</sup> තෙ විගාඤ්ඤුං.
- 4013. තෙ අරොගෙ අනුප්පනෙතෙ දිසවාන පරමෙ දිජෙඨ,  
කෙ කෙති මකරුං හංසා පුටුසඤ්ඤෙ අජායථ.
- 4014. තෙ පතීතා පමුත්තෙත හකඤ්ඤා හකඤ්ඤාගරවා,  
සමනතා පරිකරිංසු අණ්ඩජා ලද්ධපච්චයා.
- 4015. එවං මිත්තවතං අඤ්චා සඛෙඛ භොතති පදකඛිණා,  
හංසා යථා ධනරථයා ඤ්ඤාතිසඛකමුපාගමුනති.

මහාභංසජාතක යි.

### 3. සුධාභොජනජාතකං

- 4016. \*තෙව කිණාමි නපි විකකිණාමි  
න වාපි මෙ සන්තිවයො ච අඤ්චි,  
සුකිච්ඡරූපං චතිදං පරිණං  
පඤ්චාදනො නාලමයං දුට්ඨතං.

1. සුට්ඨසුඤ්ඤාමනං - මජ්ඣං.  
2. භවනතො - මජ්ඣං.

\* "තෙව කිණාමි නපි විකකිණාමි" න්‍යාදී ඉමා එකවිසති ගාරායො භෙදධා වාදසනිපාතෙ කොසියජාතකෙපි දිසානති. ඉමසමිමපි ධානෙ ආගතා. අට්ඨකරාවරියො පන- "නගුත්තමෙ ඕරිවරෙ ගතධමාදනෙ"ති ඉතො පච්චාය සුධාභොජන ජාතකං දසෙසසිති.

4007. කශීරජනිවෙස්භී යමිකිසි රත්න සමුහයක් නිදන්කොට ඇත්තේ ද, එතම රිදී ද, රන් ද, මුතු ද, බොහෝ වෛඩුයඹී ද,

4008. මිණිමුවා බඩු ද, සක් හා මුතු ද, කසීසළු ද, රත්සඳුන් ද, අඳුන් මුව සමී ද, දළමුවා බඩු ද, තඹලෝමුවා බඩු ද, කාල ලොහමය බඩු ද බොහෝ ඇත. මේ වස්තුව ඔබට දෙමි. මේ මාගේ බරණැස් රජයේ ආධිපත්‍යය ඔබට පවරා දෙමි යි (රජතෙම කීය).

4009. ශ්‍රෙෂ්ඨ රජතුමනි, ඔබ විසින් අපි පුදන ලද්දේමෝ වෙමු. සත්කාර කරන ලද්දේමෝ ද වෙමු. කුශල කර්මපථ ධර්මයන්හි පිහිටා ක්‍රියාකරන්නා වූ අපට ඔබ ආවායඹී වනු මැනව.

4010. මහරජ, ආවායඹී වූ ඔබ විසින් අනුදන්නාලද අනුමත කරනුලැබූ අපි ඔබ පැදකුණු කොට නැයන් දකිමු යි භංසරජ කීය.

4011. කශීරජතෙම මුළුරැයම, ඔවුන් සමග සුදුසු පරිදි වින්තනය කොට මන්ත්‍රණය කොට උතුම් වූ ඒ භංසයන්ට යෑම පිණිස අනු ත්තේය.

4012. ඉන්පසු රාත්‍රිය ඇවෑමෙන් හිරු උදවන වේලෙහි එදෙස බලාසිටි කසීරජුගේ භවනයෙන් ඒ භංසයෝ අභසට නැංගාහ.

4013. නිරෝග වූ එහි පැමිණි ඒ උතුම් භංසයන් දක, භංසයෝ කෙ කෙ යන රාවය කළහ. එයින් මහත් ශබ්දයක් හටගනි.

4014. මළ පුඩුවෙන් මිදුණා වූ ස්වාමියා කරණ කොටගෙන තුටු සිත් ඇත්තා වූ ඒ භංසයෝ ස්වාමීගෞරවය ඇත්තාහු “පක්ෂිහු පිහිට ලද්දෝය”යි ඔහු භාත්පස පිට්ටරා ගත්හ.

4015. මෙසේ කල්‍යාණමිත්‍රයන් ඇත්තවුන්ගේ සියලු අභිවාද්ධිය සැලසෙන්නේය. ධනරට්ඨ නම් වූ භංසයෝ යම් සේ නෑ සමුහයා වෙතට පැමිණියාහු ද එමෙනැයි වදලසේක.

මහාභංස ජාතක යි.

3. සුධාහොඡන ජාතකය

4016. මම නො මැ මිලයට ගනිමි. නො ද විකුණමි. මා විසින් රැස්කළ ධනයෙක් ද නැත. මේ අල්ප ආහාරය ද දුකසේ ලබන ලද මැ යෑ. මේ පතක් පමණ වූ බත දෙදෙනාකුන්ට පමණ නො වෙයි.

4017. අප්පමනා අප්පකං දජ්ජා අනුමජ්ඣතො මජ්ඣකං,  
බහුමනා බහුකං දජ්ජා අද්දනං නුපපජ්ජති.

4018. තං තං වදමි කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ඤ ව,  
අරියං මග්ගං සමාරූභ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.

4019. මොසඤ්ඤස්ස භුතං හොති මොසඤ්ඤාපි සමීහිතං,  
අතිරීසමිං යො නිසිත්තසමිං එකො භුඤ්ඤති භොජනං.

4020. තං තං වදමි කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ඤ ව,  
අරියං මග්ගං සමාරූභ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.

4021. සච්චං තස්ස භුතං හොති සච්චඤ්ඤාපි සමීහිතං,  
අතිරීසමිං යො නිසිත්තසමිං නෙකො භුඤ්ඤති භොජනං.

4022. තං තං වදමි කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ඤ ව,  
අරියං මග්ගං සමාරූභ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.

4023. සරඤ්ඤ ජුහති යො සො බහුකාය ගයාය ව,  
දෙණෙ තිබ්බරුතිත්ථසමිං සීසසොතෙ මභාවහෙ.

4024. අනුච්ඤස්ස භුතං හොති අනුච්ඤස්ස සමීහිතං,  
අතිරීසමිං යො නිසිත්තසමිං නෙකො භුඤ්ඤති භොජනං.

4025. තං තං වදමි කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ඤ ව,  
අරියං මග්ගං සමාරූභ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.

4026. බලියං හි සො නිග්ගිලති දීසසුත්තං සබ්බධනං,  
අතිරීසමිං යො නිසිත්තසමිං එකො භුඤ්ඤති භොජනං.

4027. තං තං වදමි කොසිය දෙහි දනානි භුඤ්ඤ ව,  
අරියං මග්ගං සමාරූභ නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.

4028. උළාරවණණං වත බ්‍රාහ්මණා ඉමෙ  
අයඤ්ඤ වො සුනධො කිස්ස හෙනු,  
උච්චාවචං වණණං චිකුඛ්ඛති  
අකඛාඵ නො බ්‍රාහ්මණා කෙනු තුමේහ.



4017. අල්පමාත්‍ර දැයිත් අල්පමාත්‍රයක් දෙන්තේ යැ. අණුමාත්‍ර අර්ධයෙන් අඩක් දෙන්තේ යැ. බොහෝ දැයිත් බොහෝ දැයක් දෙන්තේ යැ. නො දෙනු නො වටනේ යි.

4018. කොසිය සිටාණෙනි, එකරුණෙන් තොපට කියමි: දන් දෙව, වළඳ ද කරව, ආයඹ්මාර්ගයට නැහෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

4019. යමෙක් ආගන්තුකයකු හුන් කල්හි එකලා වැ බොජුන් බුද්දී නම් ඔහුගේ හොම සිස් වෙයි. ධනොපායන වීයඹ් ද සිස් වෙයි.

4020: කොසිය සිටාණෙනි, එයිත් තොපට කියමි. දන් දෙව, වළඳ ද කරව, ආයඹ්මාර්ගයට නැහෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

4021. යමෙක් ආගන්තුකයකු හුන් කල්හි එකලා වැ බොජුන් නො බුද්දී නම් ඔහුගේ දනය සත්‍ය වෙයි. ධනොපායන වීයඹ් ද සත්‍ය වෙයි.

4022. කොසිය සිටාණෙනි, එයිත් තොපට කියමි. දන් දෙව තමා ද වළඳ කරව. ආයඹ්මාර්ගයට නැහෙව. එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

4023. යම් පුරුෂයෙක් (ලවණසමුද්‍ර පුෂ්කරණී ආදී) ජලාශයක් කරා එළැඹූ බලිකර්ම කෙරේ ද, බාහුකා නදී යැ ගයාපුෂ්කරණී යැ ප්‍රොණ කීචී යැ තිඹරු කීචී යැ මහත් වූ ජලප්‍රවාහ ඇති ශීඝ්‍ර ශ්‍රොතස් යැ යන මෙහි බලිකර්ම කෙරේ ද,

4024. යමෙක් අමුත්තකු හුන් කල්හි එකලා වැ බොජුන් නො බුද්දී නම් ඔහු විසින් තෙල තන්හි දු බලිකර්ම කරනලද වෙයි. තෙල තන්හි දු ධනොපායන වීයඹ් කරනලද වෙයි.

4025. කොසිය සිටාණෙනි, එයිත් තොපට කියමි: දන් දෙව. තෙමේත් වළඳ කරව, ආයඹ්මාර්ගයට නැහෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

4026. යමෙක් අමුත්තකු හුන් කල්හි එකලා වැ අහර වළඳ කෙරේ ද, හේ දීර්ඝසුත්‍රයක් ඇති බන්ධන සහිත වූ බිලියක් ගිලීයි.

4027. කොසිය සිටාණෙනි, එයිත් තොපට කියමි: දන් දෙව, තෙමේ ද වළඳ කරව, ආයඹ්මාර්ගයට නැහෙව, එකලා වැ වළඳනුයේ සුව නො ලබා.

4028. මේ බ්‍රාහ්මණයෝ උදරවර්ණ ඇතියාහු මැ යැ. තොපගේ මේ සුනබ තෙම කවර හෙයිත් උස්පහත් පැහැසටහන් විකුර්වණ (නිමාණ) කෙරේ ද? බ්‍රාහ්මණයාණෙනි, අපට කියව, තෙපි කවරහු ද?

4029. වජ්ජෙ ව සුරියො ව උභො ඉධාගතා  
අයං පන මානලි දෙවසාරථී,  
සකෙසාහමසමි තිදසානමිජ්ජෙ  
එසො ව ඛො පඤ්ඤිඨොති වුවන්ති.

4030. පාණිඤ්ජරා මුනිඛයා ව මුරජාලමුරානි ව,  
සුතතමෙනං පබ්බොධෙනති පටිච්චුද්ධො ව නාජුති.

4031. යෙ කෙවිමෙ මච්ඡරිනො කදරියා  
පරිභාසකා සමනුභාහමණානං,  
ඉධෙව නිකඤ්ජප සරීරදෙහං  
කායසස හෙද නිරයං වජන්ති.

4032. යෙ කෙවිමෙ සුගගතිමාසසානා  
ධමමෙ ධීතා සංයමෙ සංවිභාගෙ,  
ඉධෙව නිකඤ්ජප සරීරදෙහං  
කායසස හෙද සුගතිං වජන්ති.

4033. කං නො ඤ්ඤති පුරිමාසු ජාතිසු  
සො මච්ඡරී රොසකො පාපධමෙමො,  
තවෙව අකාය ඉධාගතමිහා  
මා පාපධමෙමො නිරයං අපකු.

4034. අද්ධා හි මං වො හිතකාමා යං මං සමනුසාසථ,  
සොහං තථා කර්මසාමි සබ්බං චුත්තං හිතෙසිහි.

4035. එසාහමජෙජව උපාරමාමි  
න වාපහං කිඤ්ඤි කරෙය්‍ය පාපං,  
න වාපි මෙ කිඤ්ඤි අදෙය්‍යමකී  
න වාපි දකා උදකමපහං පිබ්බෙ.

4036. එවඤ්ඤි මෙ දදන්තො සබ්බකාලං  
භොගා ඉමෙ වාසව ඛිට්ඨිසසනති,  
තන්තො අහං පබ්බජිසසාමි සකක  
හිත්වාන කාමානි යථොධිකානීති.

4037. නගුතතමෙ ගිරිවරෙ ගන්ධමාදන්තො  
මොදුනති නා දෙවවරාහිපාලිතා,  
අථාගමා ඉසිවරො සබ්බලොකගු  
සුපුජථිතං දුමවරසාබමාදිය.

4029. සඳු හිරු දෙදෙන මෙහි ආහ. මේ වූකලී දෙවසාරථී වූ මාතලී වෙයි. මම නිදස්වැසි දෙවියනට අධිපති සක්දෙවරජ වෙමි. තෙල තැනැත්තේ පඤ්ඤිම යැ යි කියනු ලැබේ.

4030. අත්තල නාදයෝ ද මිහිභූබෙර හඬ ද මුරජ බෙර හඬ ද පණාබෙර හඬ ද නිදිගන් මොහු පුබුදු කෙරෙති. පිබිදියේ කුටු වේ.

4031. යමිකිසි කෙනෙක් මසුරු වූවාහු තදමසුරු වූවාහු මහණ බමුණන්ට පිරිහෙළා කරා කරන්නාහු වෙත් ද, ඔහු ශරීර සංඛ්‍යාත දෙහය මෙලොවහි මැ බහාතබා කාබුන් මරණින් මතු නිරයට යති යි.

4032. යමිකිසි කෙනෙක් සුගතිය පතන්නාහු සංයම සංඛ්‍යාත දශශීලධම්මයෙහි ද සංවිභාග සංඛ්‍යාත දනධම්මයෙහි ද සිටියාහු වෙත් ද, ඔහු ශරීර සංඛ්‍යාත දෙහය මෙලොවහි මැ බහාතබා කායභෙදයෙන් මතු සුගතියට යති යි.

4033. තෙපි පූර්වජාතියෙහි අපගේ ඥාති යැ. ඒ පොපි මසුරු වුටු. රොස්පරොස් බස් ඇතියහු. පාපධම් ඇතියහු යැ. නොපට වැඩ සඳහා මැ මෙහි ආමිහ. පාපධම් ඇතියහු නිරයට නො යටු.

4034. යමිහෙයෙකින් තෙපි මට මැනැවින් අනුශාසනා කරවු ද, එහෙයින් එකාන්තයෙන් මැ තෙපි මට හිත කැමැත්තවු යැ. හිත කැමැතියන් විසින් කියනලද සියල්ල ඒ මම එසේ මැ කරන්නෙමි.

4035. තෙල මම අද මැ මසුරු බැවින් වෙත් වෙමි. මම කිසි පවකුදු නො කරමි. (මෙතැන් පටන්) නො දියයුතු කිසිවක් මට නැත. කිසිවක්හට නො දී මම දියපතකුදු නො බොමි.

4036. සක්දෙවරජුනි, හැම කල්හි දෙන්නා වූ මාගේ මේ භොගයෝ ඤය වන්නාහ. සක්දෙවරජුනි, එකල්හි මම (වස්තුකාම ක්ලෙශකාම විසින්) ශෙෂ වැ සිටි කාමයන් හැරපියා පැවිදි වන්නෙමි යි.

4037. පර්වතයන්ට අධිපති වූ ගන්ධමාදන නම් උතුම් පර්වතයෙහි සක් දෙවිඳුන් විසින් රක්තා ලද ඒ දිව්‍යස්ත්රීහු සන්තොෂ වෙති. එවිට මුළුලොවැ යා හැකි සෘෂිවරයෙක් මනාව පිපිඟිය ශාඛා පුෂ්පයක් ගෙන පැමිණියේ ය.

- 4038. සුචිං සුගන්ධං නිදසෙති සක්කනං  
පුපච්ඡිකමං අමරවරෙති සෙවිතං,  
අලඳං මචෙති වා දනවෙති වා  
අඤ්ඤානු දෙවෙති තදරහං හිදං.
- 4039. තතො චතඤ්ඤා කතකතඤ්ඤාපමා  
උට්ඨාස නාරියො පමදධිපා මුනිං,  
ආසා ච සද්ධා ච තතො සිරි හිරි  
ඉච්චුච්චිං නාරද දෙවබ්බාහමණං.
- 4040. සචෙ අනුද්දිට්ඨං තයා මහාමුනි  
පුපච්චං ඉමං පාරිජනනසස බ්‍රහෙමී,  
දදහි නො සබ්බගති තෙ ඉජ්ඤානු  
කුමුචි නො හොති යථෙච වාසවො.
- 4041. තං යාවමානාහිසමෙකඛ නාරදෙ  
ඉච්චුච්චි සබ්බකලහං උදීරසී,  
න මඤමකුකුචී ඉමෙති කෙචිතං  
යා යෙව වො සෙය්‍යසී සා පිළෙඤ්ඤා<sup>1</sup>.
- 4042. කුං නොතතමොවාහිසමෙකඛ නාරද,  
යසේච්චසී තසසං අනුපචෙච්චසු,  
යසසා හි නො නාරද කුං පදාසසී  
සා යෙව නො හොතිති සෙට්ඨාසමතා.
- 4043. අකලලමෙතං චචනං සුගතෙත  
කො බ්‍රාහමණො කො කලහං උදීරසෙ,  
ගණානාන භුතාධිපමෙච පුච්චථ  
සචෙ න ජානාථ ඉධුකතමාධමං.
- 4044. තා නාරදෙන පරමපකොපිතා  
උදීරිතා චණ්ණමදෙන චෙතා,  
සකාසෙ<sup>2</sup> ගණානාන සහසසචකඤ්ඤානො  
පුච්චිසු භුතාධිපං කානු සෙය්‍යසී.
- 4045. තා දිසවා ආයතනමනා පුරිඤ්ඤෙ  
ඉච්චුච්චි දෙවචරො කතඤ්ඤාලී,  
සබ්බාව වො හොථ සුගතෙත සාදිසී  
කො නෙච භද්දෙ කලහං උදීරසී.

---

1. පිළෙකෙට් - ච. මජ්ඣං.  
2. සකාසං - මජ්ඣං.

4038. දෙවියන් විසින් සත්කාර කරනලද්ද වූ ද, ශක්‍රයා විසින් සෙවුනා ලද්ද වූ ද, පිරිසුදු සුවදැනි මේ උතුම් මල දෙවියන් මිස මිනිසුන් විසින් හෝ අසුරයන් විසින් හෝ නොලද හැකිය. එය දෙවියන්ට ම සුදුසු වේ.

4039. ඉක්බිති රන්බඳු සිවිය ඇති ස්ත්‍රීන්හට අධිපතිවූ ආසාය, සද්ධාය, සිරි ය, හිරි ය යන මේ ස්ත්‍රීහු සතරදෙන නැගිට නාරද දෙව බ්‍රාහ්මණ නම් වූ මුනිවරයාට මෙසේ කීහ.

4040. මහා සෘෂි වූ බ්‍රාහ්මණය, ඉදින් ඔබ විසින් මේ පරසතු මල කිසිවකුට නො උදෙසනලද නම් අපට දෙනුමැනවි. ඔබ වහන්සේගේ සියලු අදහස් සමාද්ධ වේවා. අපට ශක්‍ර තෙම යම් සේ වේ ද ඔබ වහන්සේ ද එසේ ම වෙත්වා.

4041. නාරද තෙම ඒ මල දෑක ඉල්ලන්නවුන්හට මෙසේ කීවේ ය. මහත් කලහ වැඩෙන කථාවක් ඇති විය. මට මේ මලින් කිසි වැඩක් නැත. නුඹලා අතුරින් යම් තැනැත්තියක් ගුණයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨ වූ නම් ඔ පැළඳගන්නීය යි සෘෂි තෙම කීවේ ය.

4042. උතුම් නාරද සෘෂිවරය, නුඹවහන්සේ ම අප බලා අප අතුරින් යම් තැනැත්තියකට දෙනු කැමැත්තේ නම් ඇට දුන මැනවි. නාරද සෘෂිවරය, නුඹ වහන්සේ අප අතුරින් යම් තැනැත්තියකට දෙන්නහු නම් අප අතුරින් ඔ නොමෝ ම ශ්‍රේෂ්ඨ සම්මත වන්නීය යි කීහ.

4043. මහා සිරුරැත්තිය, ඒ කීම නුසුදුසු ය. කවර නම් බ්‍රාහ්මණයෙක් කලහ ඇති කෙරේ ද? ඉදින් මෙහි නොප අතුරින් උත්තම වූ හෝ අධම වූ හෝ තැනැත්තිය කවරිද යි නොදන්නහු නම් භූතාධිපති වූ සක්දෙවරජු වෙත ගොස් විචාරව යි සෘෂිතෙම කියේ ය.

4044. නාරද සෘෂිවරයා විසින් (කුසුම නො දෙමින්) ඉතා ම කුපිත කර වූ, සක්දෙවිඳුගෙන් අසවැ යි කියනලද වර්ණමදයෙන් මත් වූ ඒ අප්සරාපව් සක්දෙවරජු සමීපයට ගොස් කවර නම් තැනැත්තියක් ශ්‍රේෂ්ඨ ද යි විචාළහ.

4045. දෙවියනට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ දෙවියන් විසින් ඇදිලි බඳනාලද ශක්‍ර තෙම උත්සුක වූ සිත් ඇති ඒ අප්සරාවන් දෑක මෙසේ කියේ ය. මහා සිරුරැ ඇති අප්සරාවනි, තෙපි හැම දෙන ම සමානවවූ. සුන්දර අප්සරාවරුනි, මෙසේ කවර කෙනෙක් කලහ වර්ධනය කළෝ ද? කියා යි.

4046. යො සබ්බලොකං චරකො මහාමුනී  
ධම්මෙ යිතො නාරදෙ සච්චිකිකුමො,  
සො නො බුච්චි ගිරිචරෙ ගන්ධිමාදනෙ  
ගන්ධාන භුතාධිපමෙව පුච්ඡථ  
සචෙ න ජානාථ ඉදුක්තමාධමං.
4047. අසු බුහාරඤ්ඤවරො මහාමුනී  
නාදඤා හත්තං චරගත්තෙ භුඤ්ජති,  
ච්චෙය්‍ය දුනානි දදති කොසියො  
යසසා හි සො දසසති සාව සෙය්‍යසී.
4048. අසුහි යො සමමනී දකඛිණං දිසං  
ගබ්ගාය තීරෙ හිමචනනපකමනී,  
ස කොසියො දුලලභපානභොජනො  
නක්ඛ සුධං පාපය දෙවසාරථි.
4049. ස මාතලී දෙවචරෙන පෙසිතො  
සහස්සයුත්තං අභිරුඤහ සන්දනං,  
ස ඛිප්පමෙව උපගම ම අක්ඛමං  
අදිසසමානො මුනිනො සුධං අද්<sup>1</sup>.
4050. උදඝෙහුත්තං උපනිට්ඨතො හි මෙ  
පහඬකරං ලොකතමොනුදුත්තමං,  
සබ්බානි භුතානි අනිච්ච වාසවො  
කො නෙව මෙ පාණිසු කිං සුධොදහි.
4051. සංඛුපමං සෙතමතුල්‍යදසසනං  
සුචිං සුගන්ධං පියරුපමබ්බුතං,  
අදිට්ඨපුබ්බං මම ජාත<sup>2</sup>චකඛුනි  
කා දෙවතා පාණිසු කිං සුධොදහි.
4052. අහං මහිජ්ජන මහෙසි පෙසිතො  
සුධාහිභාසිං තුරිතො මහාමුනී,  
ජානාසි මං මාතලී දෙව සාරථි  
භුඤ්ජසු හතතුත්තමං මා විචාරයි<sup>3</sup>.
4053. භුත්තා ච සා ද්වාදස හනනි පාපකෙ  
බුද්ධං පිපාසං අරනිං දරකලමං<sup>4</sup>,  
කොඛුපනාහඤ්ච විචාදපෙසුතං  
සීතුණ්ණනන්දිඤ්ච රසුත්තමං ඉදං.

1. අදසි - මජ්ඣං.

2. ජාතු - මජ්ඣං.

3. මාභිචාරසී - මජ්ඣං.

4. දරථකමං - මජ්ඣං, දුරකමං - චී. දරථං කීලං - ස්‍යා.

4046. සත්‍ය වූ පරාක්‍රම ඇති ධර්මයෙහි පිහිටි මුළු ලොව හැසිරෙන්නා වූ නාරද නම් යම් සෘෂිවරයෙක් වේ ද හේ තොප අතුරින් උත්තම හෝ අධිම තැනැත්තිය කවර දැයි නොදනිවු නම්, ශක්‍රයා වෙතට ගොස් අසව යි ගන්ධමාදන නම් උතුම් පර්වතයෙහි දී අපට කීයේ යයි ඒ අප්සරාවෝ කීහ.

4047. උතුම් සිරුරැති දිව්‍යාංගනාවරුනි, තෙල මහවනයෙහි හැසිරෙන මහාමුනි තෙම අන්හට නොදී වළඳ නොකරයි. ඒ කොසිය තාපස තෙම පරීක්‍ෂා කොට දන් දෙයි. හෙ තෙම තොපගෙන් යම් තැනැත්තියකට දෙන්නේ නම් ඕ තොමෝ ම ශ්‍රේෂ්ඨ වේ යයි ශක්‍ර තෙම කීයේ ය.

4048. දෙව සාරථිය, යම් තාපසයෙක් දකුණු දිග ගං ඉවුරෙහි හිමවත් පාර්ශ්වයෙහි වාසය කෙරේ ද, ඒ කොසිය තාපස තෙම දුර්ලභ ආහාර පාන ඇත්තේ ය. ඔහුට සුධාහොජනය පමුණුව යි කීයේ ය.

4049. දෙවොත්තමයා විසින් යවනලද ඒ මාතලී දිව්‍යපුත්‍ර තෙම දහසක් අසුන් යෙදූ යානයට නැග වහා අසපුවට පැමිණ අදාශ්‍රාමාන වූයේ සෘෂිවරයාහට සුධාහොජනය දුන්නේ ය.

4050. උදෑසන ගිනි දෙවියා පුදු ලොකාන්ධකාරය දුරු කරන්නා වූ පහංකර වූ උතුම් හිරු වෙත එළඹ සිටි මාගේ අත්වල කවරෙක් සුධාහොජනය බහාලී ද? කිම, සියලු භූතයන් ඉක්මවා සිටින ශක්‍ර තෙමේ ද?

4051. සක් ගෙඩියක් මෙන් සුදු වූ අසමාන වූ දකුම් ඇති පිරිසුදු සුවඳවත් දකුම්කලු වූ අද්භූත වූ පියවි ඇසින් නො දක්නා ලද විරු සුධාහොජනය කවර නම් දෙවියෙක් කවර හෙයින් මා අතැ තැබීදැ යි සෘෂිවරයා ප්‍රශ්න කෙළේ ය.

4052. මහර්ෂි වූ මහා මුනිවරය, මම වනාහි සක්දෙව් රජු විසින් මෙහෙයවන ලද්දේම වහා සුධාහොජනය ගෙන ආයෙමි. මා දෙවසාරථී වූ මාතලී බව දනුමැනවි. උතුම් බත වළඳනු මැනවි. ප්‍රපඤ්ච නො කරව.

4053. වළඳන ලද්ද වූ ඒ සුධාහොජනය බඩගින්න ය, පිපාස ය, නො ඇල්ම ය, කායදරච ය, ක්ලාන්තගති ය, කොප ය, බද්ධ වෛර ය, විවාද ය, කේලාමි කීම ය, සීත ය, උෂ්ණ ය, අලස බව ය යන දෙළොස් පාපධර්මයන් නසන්නේ ය.

4054. න කප්පති මාතලී මඤ්ඤ භුඤ්ජිතුං  
 පුබ්බෙ අදකා ඉති මෙ වතුත්තමං,  
 න වාපි එකාසනමරියපුජිතං  
 අසංචිභාගී ච සුඛං න විජුති.
- 4055.. ථීසානකා යෙවිමෙ පාරදරිකා  
 මිත්තඤ්ජනො යෙව සපනතී සුබ්බතෙ,  
 සබ්බෙව තෙ මච්ඡරිපඤ්ඤමාධමා  
 තස්මා අදකා උදකමුපි නාසමියෙ.
4056. යො භික්ඛීයා වා පුරිසස්ස වා පන  
 දස්සාමි දනං විදුසමපවණ්ණිතං,  
 සද්ධා වදඤ්ඤ ඉධ චිතමච්ඡරා  
 භවන්ති හෙතෙ සුච්චිසමසමමනා<sup>1</sup>.
4057. අතො මුතා<sup>2</sup> දෙවචරෙන පෙසිතා  
 කඤ්ඤ චතස්සො කනකතච්චපමා,  
 ආසා ච සද්ධා ච සිරි තතො හිරි  
 තං අස්සමං ආගමුං යත් කොසියො.
4058. තා දිසවා සබ්බො පරමප්පමොදිතො  
 සුහෙන වණ්ණණන සිධාරිවණ්ණනො,  
 කඤ්ඤ චතස්සො වතුරො වතුද්දිසා  
 ඉච්චවුචි මාතලීනො ච සමමුඛා.
4059. පුරිමං දිසං කා තං පහාසි දෙවතෙ  
 අලඛකතා තාරවරාව ඔසධි,  
 පුච්ඡාමි තං කඤ්ඤනචෙලුච්චිග්ගහෙ  
 ආචිකඛ මෙ තං කතමාසි දෙවතා<sup>3</sup>.
4060. සිරාහං දෙවී<sup>4</sup> මනුජෙසු පුජිතා  
 අපාපසතකුපනියෙවිතී සද,  
 සුධාවිවාදෙන තවන්තිමාගතා  
 තං මං සුධාය වරපඤ්ඤ භාජය.
4061. යාස්සාහමිච්ඡාමි සුධං මහාමුනි  
 ස් සබ්බකාමෙහි නරො පමොදති,  
 සිරිති<sup>5</sup> මං ජානහි ජුහතුත්තම  
 තං මං සුධාය වරපඤ්ඤ භාජය.

1. සුච්චිසම - චි. මජ්. සා.  
 2. මතා - මජ්. සා.  
 3. දෙවතෙ - මජ්.

4. දෙව - මජ්.  
 5. යො - චි. මජ්. සා.  
 6. සිරිත - මජ්. සිරිති - චි.



4054. එම්බා මාතලිය, පළමුකොට නොදී වැළඳීම මට කැප නැත. මෙසේ මගේ උතුම් වුනයෙක් ඇත. එකලා වැ වැළඳීම ආයඨයන් විසින් නො පුදන ලද්දේ යැ. බෙදගෙන නොවළඳන තැනැත්තේ දෙව් මිනිස් සුව නො විඳියි.

4055. ස්ත්රීන් නසන, පරදරාවන් කරා යන මේ යම් කෙනෙකුත් වෙන් ද, මිත්‍රදොහි යම් කෙනෙකුත් වෙන් ද, දෑහැමි මහණ බමුණන්ට ආක්‍රොශ කරන යම් කෙනෙකුත් වෙන් ද, මසුරු කම පස් වැනි කොට ඇති ඒ හැම දෙන අධමයෝ ය. එහෙයින් නොදී දිය පවා නො බොමි.

4056. යම්බඳු මම ස්ත්‍රියකට හෝ පුරුෂයකට හෝ බුද්ධාදි පණ්ඩිතයන් විසින් වර්ණනා කරනලද දනය දෙමි ද එසේ මේ ලෝකයෙහි සැදූහැනි ප්‍රතිග්‍රාහකයන්ගේ වචන දන්නා වූ පහව ගිය මසුරු මල ඇති මේ පුරුෂයෝ උතුම් යයි සම්මත වෙති.

4057. ඉක්බිති සක්දෙව් රජු විසින් අනුදන්නාලදු වැ පිටත් කොට හරිනලද, ස්වර්ණයට බඳු සිරුරු සමින් හොබනා වූ ආශාය, ශ්‍රද්ධා ය, ශ්‍රී ය, භරි ය යන කන්‍යාවන් සතර දෙන යම් අසපුචෙක්හි කොසිය (තවුස්) තෙම වෙසේ ද ඒ අසපුවට පැමිණියහ.

4058. ශොභන වූ වර්ණයෙන් ගිනිසිළු මෙන් සතර දිශායෙහි සිටියා වූ, දක්ෂ වූ, ඒ දිව්‍යජසරාවන් සතර දෙන දෑක අතිශය ප්‍රීතියට පත් කොසිය තවුස් තෙම මාතලී දිව්‍යපුත්‍රයා හමුවෙහි මෙසේ කිය.

4059. එම්බා දෙව්දුව, උතුම් ඔසයි තරුව මෙන් පෙරදිග බබුළුවන්නා වූ තෝ කිනම් වෙහි ද? රන්රුවකට බඳු සිරුරු ඇත්තිය, තී විචාරමි. තෝ කවර නම් දෙව්දුවක් වෙහිදැයි මට කියව.

4060. හැම කල්හි අලාමක සත්වයන් විසින් සෙවුනා ලබන්නා වූ මිනිසුන් කෙරෙහි පුජාභියට පත් මම ශ්‍රී නම් වෙමි. මහාප්‍රාඥය, සුධාහොජනය පිළිබඳ විවාදයෙන් ඔබ සමීපයට ආමි. ඒ මට සුධාහොජනය දුන මැනවි.

4061. මහාතාපසය, මම යමකුට සැප කැමතිවෙමි ද, ඒ මිනිස් තෙම සියලු කාමසම්පන්නි තුටු වෙයි. හෝම කරන්නවුන් අතුරෙන් ශ්‍රෙෂ්ඨය, මා ශ්‍රී නමැයි දනුව. මහාප්‍රාඥ තාපසයාණනි, ඒ මට සුධාහොජනය දුන මැනවැ යි කීවාය.

- 4062. සියොන විජාවරණෙන බුඤ්ඤා  
නරා උපෙනා පගුණා සකමුත්තා,  
තයා විහීනා න ලහනති කිංකරිතං.  
තයිදං න සාධු යදීදං තයා කතං.
- 4063. පසසාමී පොසං අලසං මහගසසං  
සුදුකකුලීනමපී අරුපිමං නරං,  
තයානුගුණො සිරි ජාතිමං අපි  
පෙසෙති දසං විය භොගවා සුඛි.
- 4064. තං තං අසච්චං අවිභජ්ජසෙවිනිං  
ජානාමි මුළුභං විදුරානුපාතිනිං,  
න තාදීඨි අරහති ආසනුදකං  
කුතො සුධා ගච්ඡ න මඤ උච්චිසි.
- 4065. කා සුකතදයා පටිමුත්තකුණ්ඩලා  
විත්තඛයද කමබුට්මට්ඨධාරිනී,  
ඔසිත්තවණණං පරිදඤහ සොහසි  
කුසග්ගිරතං අපිලඤහ මඤ්ජරිං.
- 4066. මිඝීච භනතා සරවාපධාරිනා  
විරාධිතා මඤ්ජීච උදිකඛසි,  
කො තෙ දුතියො ඉධ මඤ්ජලොචනෙ  
න භායසී එකිකා කානනෙ වනෙ.
- 4067. න මෙ දුතියො ඉධමඤ්ජී කොසිය  
මසකඝසාරපභවමභි දෙවතා,  
ආසා සුධාසාය තවතනිමාගතා  
තං මං සුධාය වරපඤ්ඤ භාජය.
- 4068. ආසාය යනති වාණිජා ධනෙසිනො  
නාවං සමාරුඤහ පරෙතනි අණණුවෙ,  
තෙ තතා සීතනි අපොපි එකද  
ජීනාධනා එනති විනට්ඨපාහතා.
- 4069. ආසාය ඛෙතනාති කසනති කසසකා  
වපනති ඛිජාති කරොනුඝපායසො,  
ඊතීනිපාතෙන අචුට්ඨිතාය වා  
න කිඤ්ච විඤ්ජනති තතො එලාගමං.

1. පටිමුකක - මජ්ඣ.

4062. හස්තිශීල්පාදි ශීල්පඥානයෙන් ද වෙදත්‍රය සංඛ්‍යාත විද්‍යායෙන් හා ශීලයෙන් ද බුද්ධිමහිමයෙන් ද යුත් තමහට සුදුසු කෘෂි වණික් ආදි කර්ම ප්‍රගුණකොට ගත්තා වූ මනුෂ්‍යයෝ තීගෙන් තොර වූවාහු ස්වල්ප මාත්‍ර වූ හෝ කවර සැපයක් වත් නොලබන් ද, නී විසින් කරන ලද මේ යමක් ඇත් නම් එය නො සුදුසු ය.

4063. නී විසින් රකිනු ලබන අලස වූ බොහෝ බුදිනසුලු නිවකුලීන වූ මිනිසෙක් වේ ද, සම්පන්න යුත් සුව දිවියක් ගෙවන කුලීනයෝත් ඔහුගේ දසභාවයට පත් වෙති.

4064. ඒ ස්වභාව සත්‍යය නැති යුක්ති අයුක්ති විභාග නැති වැ සෙවුනා, පණ්ඩිතයන් පහත හෙළන්නා වූ මුස වූ නී හඳුනාමි. නී වැන්නෝ අසුනක් පැනක් ලබනට වත් නො සුදුසු ය. සුධාහොජනය ලැබීමට කොසින් සුදුසු වේ ද? මෙතැනින් යව. මට රූපී නො වෙහි යි (තවුසා කිය.)

4065. සුදු දත් ඇති පළඳනාලද කුණ්ඩලාභරණ ඇති විසිතුරු අභූපළඳනා ඇති වෙසෙසින් මටකරනලද රන්මුවා අබරණ දරන නී වත්කළ දියදහරක් බඳු දිව දුහුලක් හැඳ කුසතණින් දුල්වුණු ගිනිසිඵලක් බඳු පත්‍ර සහිත හෝපලු කැනක් කනැ පැළඳ හොබනිය. නො කවරක් ද?

4066. වැද්දකු විසින් විදිනලද පහර වැරද වූ බියපත් මුව දෙනකගේ මඳ බැල්ම මෙන් බලන්නෙහිය. මඳ බැලුම් ඇත්තිය, මෙහි තොපගේ කවර දෙවැන්නෙක් වේ ද? කානන නම් වූ වනයෙහි එකලා වූවා බිය නො වෙහි ද?

4067. කොසිය තවුසාණනි, මෙහි මට දෙවැන්නෙක් නැත. මම වනාහි තච්චසා දෙවිලොව උපගතියක්වු. ආශා නම් වූ මම සුධාහොජනය කෙරෙහි ආශාව හෙතකොටගෙන නුඹවහන්සේ සමීපයට ආමි. උතුම් ප්‍රඥ ඇති තාපසය, ඒ මට සුධාහොජනය දුන මැනවි.

4068. ධන සොයන වෙළෙන්දෝ ධනාශායෙන් නැව් නැග මහසුරෙහි පරතෙරට යෙත්. ඔවුහු එහි ගිලෙති. වැළි ඇතැම් දිට නැසුණු මාර්ගොපකරණ ඇත්තාහු පිරිහුණු ධන ඇත්තෝ වන්නාහ.

4069. ගොවියෝ ආශායෙන් කෙත් සාති. බිජුවට වපුරති. උපාය වශයෙන් නොයෙක් දේ කරති. උවදුරු පැමිණීමෙන් හෝ වැසි නොලැබීමෙන් හෝ එයින් කිසි ප්‍රයෝජනයක් නො විදිති.

4070. අඵක්කකාරානි කරොනති භක්කුසු  
 ආසං පුරකඛඤා නරා සුඛෙසිංනො,  
 තෙ භක්කුරුජා අතිගාලුභිතා පුන  
 දිසා පනස්සන්ති අලඳධ කිඤ්ඤිනං.
4071. ජභිනි<sup>1</sup> ධඤ්ඤිඤ්ඤි ධනඤ්ඤි ඤ්ඤිතකෙ  
 ආසාය සඤ්ඤාධිමනා සුඛෙසිංනො,  
 තපනති ලුඛමපි තපං චිරනතරං.  
 කුලෙග්ග<sup>2</sup>මාරුඤ්ඤ පරෙතති දුග්ගතිං.
4072. ආසා විසංවාදිකසම්මතා<sup>3</sup> ඉමෙ  
 ආපෙ සුධාසං<sup>4</sup> විනයසසු අත්තනි,  
 න තාදිසි අරහති ආසනුදකං<sup>5</sup>  
 කුතො සුධා ගච්ඡ න මඤ්ඤ රුචෙසි.
4073. දඤ්ඤලමානා යසසා යසසඤ්ඤිනී  
 ජීසඤ්ඤානාමච්ඡයනං දිසං පති,  
 පුච්ඡාමී තං කඤ්ඤිතචෙලලිචිග්ගහෙ  
 ආචිකඛ මෙ කං කතමාසි දෙවතා<sup>7</sup>.
4074. සඳධාභං දෙවී<sup>8</sup> මනුජෙසු පුජිතා  
 අපාපසත්තපනිසෙවිනී සද,  
 සුධාවිචාදෙන තචනතිමාගතා  
 තං මං සුධාය වරපඤ්ඤි භාජය.
4075. දනං දමං වාගමචොපි සංයමං  
 ආදය සඳධාය කරොනති හෙකද,  
 චොය්‍යං මුසාකුචමචොපි චෙසුනං  
 කරොනති හෙකෙ පුන විච්චුතා තයා.
4076. භරියාසු පොපො සදිසිසු පෙකඛවා  
 සීලුපපනඤ්ඤ පතිඛඛතාසුපි,  
 විනෙඤා ජඤං කුලධිතියාසුපි  
 කරොති සඳධං පන<sup>9</sup> කුමභද්දසියා.

---

1. භික්කු - මජ්ඣං.  
 2. කුමග්ග - මජ්ඣං.  
 3. විසංවාදක - මජ්ඣං.  
 4. සුධාය - මජ්ඣං.  
 5. ආසනුදකං - මජ්ඣං.  
 6. දීසඤ්ඤ - මජ්ඣං.  
 7. දෙවතෙ - මජ්ඣං.  
 8. දෙව - මජ්ඣං.  
 9. පුන - වි,

4070. සැප සොයන්නා වූ මනුෂ්‍යයෝ ආශාව පෙරදැරි කොට ස්වාමීවරුන් පිණිස යුදබිම්හි වියඹ කරති. දැඩි වෙහෙස දරා ක්‍රියා කළ ඔහු නැවත කිසිවකුත් නොලබා පලායන්නාහ.

4071. සැප සොයා ස්වර්ගාරෝහණය කරනු කැමැත්තෝ ධාන්‍ය ද ධනය ද නැදැයිත් ද හැර ආශායෙන් බොහෝ කලක් මුළුල්ලේ රුක්‍ෂ වූ තපස් පවා රකිති. ඔවුහු කුමඟට වැටී දුගතියට පැමිණෙති.

4072. මේ සතියෝ ආශාව නිසා රැවටෙන්නාහ යි සම්මතව ඇත. ආශාවෙහි, තමා කෙරෙහි පවත්නා සුධාහොජන ආශාව දුරුකරව. තී වැන්නෝ අසුන් හා ජලයවත් ලැබීමට සුදුසු නොවෙති. එබැවින් සුධාහොජනය කොසින් ලැබේ ද? යව. තී මට නො රුස්නෙහි ය යි (තාපස තෙම කිය.)

4073. පරිවාර සමූහයින් දිලියෙමින් බටහිර දික්හි සිටින යසස් ඇති තී කිනම් වෙහි ද? රත්රුවකට බඳු සිරුරු ඇත්තිය, ඒ කරුණ තොප විවාරමි. තෙපි එය මට කියව. කිනම් දෙවතාවක් වෙහි ද?

4074. මහත් ප්‍රඥා ඇති තාපසයන් වහන්ස, මිනිසුන් කෙරෙහි සැම කල්හි පූජිත වූ, උසස් සතියන් විසින් සෙවුනාලද, මම සද්ධා නම් වෙමි. සුධාහොජනය පිළිබඳ විවාදයෙන් නුඹ වහන්සේ වෙත ආමි. ඒ මට සුධාහොජනය දුන මැනව.

4075. ඇතැම් කාලයෙක්හි සතියෝ තොප හා එක් වූවාහු දන් දීම ය, ඉන්ද්‍රියදමන ය, පරිත්‍යාග ය, සිල්ධකීම ය, යන මේවා කරති. කිසි කලෙක්හි එම සතියෝ තීගෙන් වෙන් වූවාහු සොරකම ද බොරු කීම ද කුටකර්මය ද කේලාම් කීම ද කෙරෙත්.

4076. සමාන ජාති ඇති සිල්වත් පතිවුතා ගුණොපෙත කුල දුහිතෘන් වන භායභාවන් කෙරෙහි ගිජු වූ පුරුෂ තෙම ඔවුන් කෙරෙහි ආශාව හැරදමා කුම්භදුසියගේ වචනය පවා අදහන්නේය.

- 4077. ක්‍රමව සඳහා පරදරසෙවිනී  
පාපං කරොසි කුසලංචි රිකුසි,  
න තාදිසි අරහසි ආසනුදකං  
කුතො සුධා ගච්ඡ න ඵෙහ රුච්චිසි.
- 4078. ජීවනසාරකං අරුණසම්මුභතෙ  
යා දිසසනී උනතමරුපවණනී,  
තදුපමා මං පටිභාසි දෙවතෙ  
ආචිකඛ මෙ කං කතමාසි අච්ඡරා.
- 4079. කාළා නිදසෙරිව අභගජාතිව  
අනිලෙරිතා ලොහිතපතනමාලිනී,  
කා තිට්ඨසි මඤ්චිවාචලොකයං  
භාසෙසමානාව ගිරං න මුඤ්ඤිසි.
- 4080. හිරාහං දෙවී<sup>1</sup> මනුජෙසු පුජිතා  
අපාපසතකුපනිසෙවිනී සද.  
සුධා විවාදෙන තචතණ්මාගතා  
සා තං න සකෙකාමී සුධම්පි යාවිකු.  
කොපිනරුපා විය යාවන.කීයා.
- 4081. ධම්මෙන ඤායෙන සුගතෙන උච්ඡසි  
ඵසො හි ධම්මො නහි යාවනා සුධා,  
තං තං අයාවතනිමහං නිමනනසෙ  
සුධාය යඤ්ච්ඡසි තමපි දමම් තෙ.
- 4082. සා කං මයා අජ්ඡ සකමණ් අසසමෙ  
නිමතනිතා කඤ්ඤාවෙලලී<sup>2</sup>විගහෙ  
කුචං හි මෙ සඛරසෙහි පුජියා  
තං පුජයිකාන සුධම්පි අසමියෙ.
- 4083. සා කොසිඤ්ජනානුමතා ජුතීමතා  
අඬා හිරි රඤ්ඤං පාවිසියසසමං,  
උදඤ්ඤවනතං ඵලමරියපුජිතං  
අපාපසතකුපනිසෙවිතං සද.
- 4084. රුකඛගහණා බහුකෙසු පුජිතා  
අම්බා පියාලා පනසා ව කිංසුකා,  
සොහඤ්ඤනා ලොදුමචොපි පදුමකා  
කෙකා ව භඩ්ධා තිලකා ව පුජිතා.

---

1. දෙව - මජ්ඣ.  
2. වෙලල - මජ්ඣ.

4077. ශ්‍රද්ධාවෙනි, පුරුෂයා තිගේ වසයට පැමිණීමෙන් ම පරදර සේවනය කරන හෙයින් තී පරදර සේවනය කරන්නෙහි ය. පව කරන්නෙහි ය. කුසල් නිස් කරන්නෙහි ය. තී වැන්නෝ අසුන් හා ජලය (පමණකුදු) ලැබීමට නො සුදුසු වෙති. සුධා-හොජනය කොසින් ලැබේ ද? යව. තී මට නො රුස්නෙහි ය යි (තවුසා කිය.)

4078. රාත්‍රී කාලයාගේ අවසන්හි අරුණොද්ගමන වේලායෙහි උතුම් රූපයෙන් හා වර්ණයෙන් යුක්ත වූ යම් පූර්වදිශාවක් දක්නා ලැබේ ද, දෙව්දුව, තී එබඳුය යි මට වැටහෙ යි. තී කිනම් අප්සරාවක් ද යි මට කියව.

4079. නියං සමයෙහි පළමුව හටගත් සුළඟින් කම්පාවන්තා වූ ලේවන් කොළවලින් පිරිවැරුණු කළුවැලක් සේ මද බැල්මෙන් යුතුව කවර නම් තැනැත්තියක් සිටින්නේ ද? කථාකිරීමට කැමැත්ත දක්වන්නේ නමුදු වචන නො මුදන්නෙහි ය.

4080. තාපසයන් වහන්ස, මම වනාහි මිනිසුන් කෙරෙහි පූජිත වූ හැම කල්හි අලාමක සක්‍යයන් විසින් සෙවුනා ලද හිරි නම් දෙවභන වෙමි. සුධා විවාදයෙන් ඔබ වෙත පැමිණි ඒ මම සුධාහොජන ඉල්ලීමට ද නො හැක්කෙමි. ස්ත්‍රියගේ ඉල්ලීම වූකලී රහසහ පෙන්වීම බදු හෙයිනි.

4081. මනා සිරුරු ඇත්තිය, ස්වාභාවික ක්‍රමයෙන් සුධාහොජනය ලබන්නෙහිය. ඉල්ලීමෙන් සුධාහොජනය නො ලබන්නෙහිය. මේ වනාහි ස්වභාව ධර්මය වේ. එහෙයින් නො ඉල්ලන්නා වූ තිට මම සුධාහොජනයෙන් නිමන්ත්‍රණය කරමි. එපමණක් නොව තී යමක් කැමති නම් එය ද තිට දෙමි.

4082. ස්වර්ණරාශියකට බදු ශරීර ඇත්තිය, ඒ නුඹ අද මා විසින් සිය අසපුවෙහි නිමන්ත්‍රණය කරන ලද්දෙහි ය, තී වනාහි මා විසින් හැම රසයෙන් පිදිය යුත්තී ය. තී පුද මම ද සුධාහොජනය වළඳන්නෙමි යි (තාපස තෙම කිය.)

4083. අනුභාව සම්පන්න කොසිය තවුසා විසින් අනුදන්තාලද ඒ හිරි නම් දිව්‍යාංගනා තොමෝ ඒ ඒ තැන්හි දිය ඇත්තා වූ, නොයෙක් පලතුරුවලින් ගැඹසිගත්තා වූ, නිවරණ දෙෂයෙන් මිදුණු ධ්‍යානලාභීන් විසින් පුදනලද්ද වූ, අලාමක සක්‍යයන් විසින් සෙවුනා ලද, ආශ්‍රමයට පිවිසියා ය.

4084. මෙහි වනාහි මලින් හා පලින් සැදුම්ලත්, වෘක්ෂ සමූහයෝ බොහෝ වෙති. අඹ ය, මොර ය, කොස් ය, කැල ය, මුරුංගා ය, ලොත් ය, පද්මක ය, කේතක ය, භංග ය, පිපියා වූ එරහැන්ද ය,

4085. සාලා කරෙරි බහුකෙසු ජලඛුයො  
 අසසසු නිග්‍රොධ මධුකා ව වෙනසා,  
 උඝුලකා පාටලීසිත්ථවාරකා  
 මුඛුඤ්ඤගණා මුවලිඤ්ඤකෙතකා.
4086. හරෙණුකා වෙළකා වෙණුතිඤ්ඤකා<sup>1</sup>  
 සාමාක නිවාරමථොපි වීනකා,  
 මොවා කදලී බහුකෙසුසාලියො  
 පච්ඡයො ආභුජිනො ව තණ්ඨලා.
4087. තසස ව උත්තරෙ පසෙස<sup>2</sup> ජාතා පොකඛරණී සිවා,  
 අකකසසා අපබ්භාරා<sup>3</sup> සාධු අපපටිග්‍රහධියා.
4088. තසු මච්ඡා<sup>4</sup> සනතිරතා ඛෙමිනො බහුභොජනා,  
 සිඛග්‍ර සවඤ්ඤා සකුලා<sup>5</sup> සතවඤ්ඤා ව රොහිතා  
 ආලිගග්‍රහරකාකිණ්ණා පාඨිනා කාකමච්ඡකා.
4089. තසු පකඨි සනතිරතා ඛෙමිනො බහුභොජනා,  
 හංසා කොඤ්ඤා මයුරා ව චකකවාකා ව කුණ්ඩභා  
 කුණාලකා බහුචිත්‍රා සිඛණ්ඨී ජිවංජීවකා.
4090. තසු පානායමායනති නානාමීගගණා බහු,  
 සීහා ව්‍යග්‍ග්‍හා වරාහා ව අච්ඡකොකතරච්ඡයො.
4091. පලාසාද ව ගච්ඡා මහිසා රොහිතා රුරු,  
 ඵණෙය්‍යා ව වරාහා ව ගණිනො නිඤ්ඤසුකරා<sup>6</sup>.
4092. කදලීමිගා බහු වෙසු<sup>7</sup> බිලාරා සසකණ්ණකා  
 ඡමාගිරි පුඤ්චිත්‍ර සඤ්ඤා  
 දිජාභිසුට්ඨා දිජසඛකසෙවිතා.
4093. සා සුතතවා නීලදුමාභිලඤ්ඤිතා  
 විජජු මහාලෙසරිවානුපජ්ජථ,  
 තයසා සුසඛෙඤ්ඤා සිරා<sup>8</sup> කුසාමයං  
 සුචිං සුගණං අජිනුපසෙවිතං  
 අත්‍රිච්ඡකොච්ඡං හිරිමෙතදබ්චි  
 නිසීද කල්‍යාණි සුඛසීදමාසනං.

---

1. කෙණුතිඤ්ඤකා - මජ්ඣ. 2. උත්තරපසෙසන - මජ්ඣ. සා. 3. අකකසසා අපබ්භාරා - මජ්ඣ. 4. පච්ඡා - මජ්ඣ. 5. සකුලා - මජ්ඣ. 6. නිකසුකරා - වී මජ්ඣ. සා. 7. බහුකෙසු - මජ්ඣ. බහුකෙසු - සා. 8. සුරා - මජ්ඣ.



4085. සල් ය, ලුණුවරණ ය, දඹ ය, ඇසතු ය, නුග ය, මී ය, හොමුවගු ය, ඇසළ ය, පලොල් ය, නික ය, මනා සුවදැනි මිදෙල්ල ය, පංචවිධ කෙතකීවාක්ෂ ය යන මොහු මෙහි බොහෝ වෙත්.

4086. අපරණු ගණයට අයත් හරෙණුක (නම් ධාන්‍ය) ද වංසවොරක ද වල්මැ ද කියඹරා<sup>1</sup> ද බොඩහමු ද උරුහැල් ද යළි රජමැ ද ඇටකෙහෙල් ද කෙහෙල් ද හැල් ද නොයෙක් විවර්ග ද භුජපත්‍ර ද ස්වයංජාත සහල් ද මෙහි බොහෝ වෙති.

4087. ඒ අසපුවට උතුරු දෙසින් හටගත් යහපත් පොකුණෙක් ඇත. මී අකර්කශ ය. නො සුන් ඉවුරින් යුතු ය. සුවද දියෙන් සුවදවත් ය.

4088. ඒ පොකුණෙහි නිර්භය වූ ගොදුරු සුලභ වූ නිතොර වෙසෙන සිඬිගු ය, සවච්ඡ ය, සකුල ය, සතචංක ය, රොහිත ය, ආලි ය, ගඟ්ගරක ය, පෙට් ය, ඛාකමච්ඡ ය යන මත්ස්‍යයෝ වෙති.

4089. එහි නිර්භය වූ සුලභ වූ ගොදුරු ඇති භංස ය, කොස් ලිහිණි ය, මොනර ය, සක්වාලිහිණි ය, ඇටිකුකුළු ය, කොවුල් ය, විසිතුරු පියාපත් ඇති බහුවිත්‍ර නම් පක්ෂි ය, ඔසවනලද මුදුන් ඇති මොනර ය, ජීවඤ්චික ය යන පක්ෂීහු නිතර වෙසෙති.

4090. එහි බොහෝ වූ මාග සමූහයෝ පැන් බීමට එති. එනම් සිංහයෝ ද, ව්‍යාසුයෝ ද, උෟරෝ ද, වලස්සු ද, වාකයෝ ද, කළුභිස්වලස්සු ද,

4091. කහවෙහෙණු ද, ගවරු ද, මහිසයෝ ද, රොහිත මාගයෝ ද, රුරු මුවෝ ද, එණි මුවෝ ද, වරාහ නම් මුවෝ ද ගෝන්කු ද සමූහ වශයෙන් ඇති නිංක නම් උෟරෝ ද,

4092. කෙහෙල්මුවෝ ද, බලල්ලු ද සාවෝ ද කර්ණක මාගයෝ ද එහි. විසිතුරු මල් අතුරනලද භූමියෙහි වූ පිටිපහණ පක්ෂීන් විසින් සොෂාකරනලද්දේ පක්ෂි සමූහයා විසින් සෙවුනාලද්දේ ද වෙයි.

4093. මනා සිව් ඇති මී නොමෝ නිල්වන් වෘක්ෂශාඛාවන් පරාමර්ශනය කරමින් මහාමෙඝයක් අතරින් දිස්වන විදුලියක් මෙන් පහළවූවා ය. හොඳින් සම්බන්ධ කළ උෟර්ධවභාග ඇති ඉතා කැමතිවීය යුතු කුශතෘණමය කොච්ඡ නම් අසුනක් පිරිසුදු සුවදැනි අඳුන්දිවිසමකින් සෙවුනාලදු ව පනවා, සුන්දරිය, මේ අසුන සුව වෙයි. මෙහි හීදගනුව යි හිරි දෙදිවට තාපස තෙම කීය.

හිසුකාකී කිම්බරු රුක්ඛා - අවිඛකරා (කිම්බරුසකා?)

4094. තස්සා නද කොව්ඡගතාය කොසියො  
 යදිව්ඡමානාය ජවාජිනං ධරො,  
 නවෙහි පතෙහි සයං සහුදකං  
 සුධාහිභාසී තුරිතො මහාමුනි.
4095. සා නං පග්ගඤ්ඤා<sup>1</sup> උහොති පාණ්ඨි  
 ඉච්චුචී අත්තමනා ජවාධරං,  
 හන්දහං එතරහි පුජිතා තයා  
 ගවෙජයා ඉභෙම තිදිවං ජිතාවිනී.
4096. සා කොසියානුමනා පුනීමනා  
 උදීරිතා<sup>2</sup> ව ඤ්ඤාමදෙන මහතා,  
 සකාසෙ<sup>3</sup> ගතොන සහස්සවකඉනො  
 අයං සුධා වාසව දෙහි මෙ ජයං.
4097. තමෙන සතෙසාපි නද අපුප්ඨි  
 සහින්දු ව දෙවා සුර<sup>4</sup>කඤ්ඤමුත්තමං,  
 සා පඤ්ඤා දෙවනුඤ්ඤාපුජිතා  
 නවෙහි කොව්ඡමෙහි යද උපාවිසී.
4098. තමෙව සංසී පුනරෙව මානලී  
 සහස්සනෙතො නිදසාතමීඤ්ඤො,  
 ගතොන වාකාං මම බුභි කොසියං  
 ආසාය සද්ධා සිරියා ව කොසිය  
 හිරී සුධං කෙන මලකු හෙතුනා.
4099. තං සුපලවකුං උදනාරඨී රථං  
 දදාලලමානං උපකිරිය<sup>5</sup> සාදිසං,  
 ජමෙධානදීසං තපනෙයා සන්තිහං  
 අලච්ඡානං කඤ්ඤානවිත්තසන්තිකං.
4100. සුච්ඤ්ඤවඤ්ඤකුං බහු නිපාතිතා  
 හතී ගවස්සා කිකිව්භස්සදීපියො<sup>6</sup>,  
 එණෙයාකා<sup>7</sup> ලඤ්ඤිමයෙකු පකඤ්ඤො  
 මීගෙකු වෙච්චරියමයා සුධායුතා<sup>8</sup>.

---

1. පවිගඤ්ඤා - මජ්ඣං.  
 2. උදීරිතා - මජ්ඣං.  
 3. සකාසෙ - මජ්ඣං, සා.  
 4. සුර - මජ්ඣං.  
 5. උපකිරිය - සා., උපකාරිය - මජ්ඣං.  
 6. කිංසුරිය - මජ්ඣං, සා.  
 7. ලඤ්ඤා - මජ්ඣං, සා.  
 8. සුධායුතා - සා., යුතායුතා - මජ්ඣං.

4094. කොව්ඡ නම් අසුනෙහි හුන් සුධාහොජනය කැමැත්තා වූ ඒ හිරි නම් දෙවියුවට දළමඩුලු අලුත් දිවිසම් දරන කොසිය මහතවුස් තෙම තමා විසින් එකෙණෙහි ගෙනෙනලද තෙළුම්පතින් දක්ෂිණොදකය සහිත සුධාහොජනය වහා ගෙනවුත් එළවීය.

4095. ඔ තොමෝ එය දැනින් පිළිගෙන තුටු සිත් ඇත්තී තවුසාට මෙසේ කීවාය. “දන් මෙ තුඹ වහන්සේ විසින් එකාන්ත-යෙන් පුදන ලද්දෙමි. තවුසාණනි, ජයප්‍රාප්ත වූ මම දෙවිලොවට යන්නෙමි” යි.

4096. කොසිය තවුසා විසින් අනුදන්නාලද අනුභාවසම්පන්න වූ වර්ණමදයෙන් මත් වූ ඒ හිරි නම් දෙවියුව සක්දෙවරජුගේ සම්පයට ගොස් “මේ සුධාහොජනය වේ, මට දිනුම දෙව” යි කීවාය.

4097. ඇදිලි බැඳගත් දෙවිමිනිසුන් විසින් පුදනලද ඒ හිරි නම් දෙවියුව යම් කලෙක්හි අලුත් කොව්ඡ නම් අසුනෙහි හුන්නී ද එකල්හි ශක්‍ර තෙමේ ද ඒ උතුම් දෙවභනට පුජා කෙළේ ය. ඉන්ද්‍රයා සහිත සෙසු දෙවියෝ ද (පරසතු මල් ආදියෙන්) ඇය පිදහ.

4098. නැවත, දෙවියනට අධිපති වූ දහසක් නෙන් ඇති ශක්‍ර තෙම ඒ මාතලී දෙවිසුන්හට මෙසේ කීය. මාතලිය, කොසිය තවුසා වෙත ගොස් මාගේ මේ වචනය කියව. “කොසිය තවුසාණනී, ආසා ය, සද්ධා ය, සිරි ය යන මොවුන් හැර හිරි දෙවියුව කවර හෙතුවණින් සුධාහොජනය ලැබීද” යි අසව යි (කීය.)

4099. මණ්ඩිත උපකරණයනට අනුකූලව බබළන්නා වූ ගිනිසිළු බඳු දඹරන්මුවා රියනිස හා අටමහලින් යුත් සරසනලද ඒ රිය සුවසේ ගමන් සඳහා පිළියෙළ කෙළේ ය.

4100. මේ රියෙහි රන්මුවා සඳරු බොහෝ නෙළනලද යැ. රන්මුවා ඇත් - ගව - අස් - චක්‍රු - වග - දිවි - ඒණිමුව රු නෙළන ලද යැ, මෙහි ඉඟිලෙන සැහැවි ලිහිණි රු ඇත. මෙහි වෙරළ-මිණිමුවා මාගයෝ යුද කෙරෙහි.

4101. තත්ඤ්ජරාජහරයො<sup>1</sup> අයොජ්ජුං  
 දසසතානි සුසුනාගසාදියෙ,  
 අලඛකතෙ<sup>2</sup> කඤ්ඤිතජාලුරච්ඡදෙ  
 ආවෙළිකෙ සද්දගමෙ අසඬිතෙ.
4102. තං යානසෙට්ඨං අභිරුක්ඛ මානලී  
 දසදියා ඉමා අභිනාදධිස,  
 නභඤ්ඤි සෙලඤ්ඤි වනස්පතීනී<sup>3</sup> ච  
 සසාගරං පච්චාරධිස මෙදීනී<sup>4</sup>.
4103. ස ඛිප්පමෙව උපගමි අඤ්ඤං  
 පාවාරමෙකංසකතො කතඤ්ඤලී,  
 බහුසුසුතං වද්ධං<sup>5</sup> චිතීතවනතං<sup>6</sup>  
 ඉච්චබුච්චි මානලී දෙවබ්බාභමණං.
4104. ඉඤ්ඤං වාකාං නිසාමෙහි කොසිය  
 දුතො අභං පුච්ඡති තං පුරිඤ්ඤෙ,  
 ආසාය සද්ධා සිරියා ච කොසිය  
 හිරි සුධං කෙන මලුස භෙතුනා.
4105. අඤ්ඤා සිරි මං පටිභානි මානලී  
 සද්ධා අනිච්චා පන දෙව සාරථී,  
 ආසා විසංවාදිකසමමතා හි මෙ  
 හිරි ච අරියමඤ්ඤ ගුණෙ පතිඤ්ඤිතා.
4106. කුමාරියො යාවිමා ගොඤ්ඤකඤ්ඤා  
 ජිණ්ණා ච යා යා ච සහතඤ්ඤාසියො,  
 තා ඡඤ්ඤාගං පුරිසෙසු උග්ගතං  
 හිරියා නිචාරෙනති සචිත්තමඤ්ඤා.
4107. සඬාමසියෙ සරසන්ඤ්ඤා  
 පරාජිතානං පතනං පලාසිනං,  
 හිරියා නිචිත්තනති ජහිසු ජිවිතං  
 තෙ සංපට්ච්ඡනති පුනා හිරිමනා.
4108. වෙලා යථා සාගරවෙලවාරිණි  
 හිරියං හි පාපජනං නිචාරණි,  
 තං සබ්බලොකෙ හිරිමරියපුජිතං  
 ඉඤ්ඤාසු<sup>7</sup> තං වෙදය දෙවසාරථී.

1. රාජහරියො - සඤා, රාජහරයො - මජ්ඣං.  
 2. අරං - මජ්ඣං.  
 3. වනස්පතීනී - මජ්ඣං, සඤා.  
 4. මෙදීනී - මජ්ඣං, සඤා,  
 5. වද්ධං - මජ්ඣං.  
 6. චිතීතං - වී, සඤා.  
 7. ඉඤ්ඤාසු - මජ්ඣං.

4101. බලයෙන් තරුණ ඇතුන් හා සම වූ සරසනලද රන් දල්මුවා උරසැදින් යුත්, ආවේලි නම් කර්ණාභරණ ඇති, කෙටිටි පහරක් නැති වූ ශබ්ද මාත්‍රයෙන් ම ගමන් කරන සුලු වූ, ශීඝ්‍රගාමී වූ නිල්වන් අස්ථජුන් දහසක් ඒ රියෙහි යෙදුහ.

4102. මාතලී නම් දිව්‍යපුත්‍ර තෙම ඒ උතුම් යානයට නැග මේ දශදිගාවන් එකින් නාද කෙළේ ය. අහස ද, පර්වත ද, වන-දෙටු ගස් ද සයුර සහිත පොළොව ද කම්පා කළේ ය.

4103. ඒ මාතලී නම් දිව්‍යපුත්‍ර තෙම වහා ම අසපුවට පැමිණ එකස් කොට පොරවනලද දිව්‍යවස්ත්‍ර ඇත්තේ බද්ධාක්ෂ්මි වූයේ බහුශ්‍රැත වූ ගුණවාද්ධ වූ විනීත පැවැත්මෙන් යුත් දෙවියන් සම බ්‍රාහ්මණයාහට මෙසේ කීය.

4104. කොසිය නාපසයාණනි, ශක්‍රයාගේ වචනය අසනු මැරුවී. මම ඔහුගේ දූතයෙමි. ශක්‍ර තෙම ඔබ විචාරයි. “කොසිය නාපසයාණනි, ආසාවට ද ශ්‍රද්ධාවට ද ශ්‍රීයට ද වඩා කවර හෙතුවකින් හිරි තොමෝ සුධාහොජනය ලැබූ ද” යනු යි.

4105. මාතලිය, ශ්‍රී තොමෝ (ශිල්ප දන්තා නො දන්තා කවුරුන් සේවනය කරන හෙයින්) අන්ධයැ යි මට වැටහෙයි. ශ්‍රද්ධා තොමෝ (ඒ ඒ වස්තූන් හැර වෙනත් වස්තූන්හි පිහිටන හෙයින්) අනිත්‍ය යැ යි මට වැටහෙයි. ආසාව වනාහි රැවටිලි ඇත්තී යැ යි සම්මත ය. හිරි තොමෝ වනාහි ආයඤ්ඤායෙහි පිහිටියා යැ යි.

4106. මාතලිය, ප්‍රවේණිධර්මය රක්තා වූ කුලගෙහි වැඩෙන කුමරියෝ ය, වැන්දඹු ස්ත්‍රීහු ය, ස්වාමිපුරුෂයන් යටතෙහි සිටින ස්ත්‍රීහු ය යන මේ ත්‍රිවිධ ස්ත්‍රීවර්ගයා ම පරපුරුෂයන් අරමුණු කොට තම සිතෙහි හටගත් ඡන්ද්‍රාගය හිරියෙන් වළකාලති.

4107. ඊ පහරින් හා අඩයටි පහරින් යුත් යුදබිම්හි පරදින-වුන් ද වැටෙන්නවුන් ද පලායන්නවුන් ද අතර ලජ්ජායෙන් යුතුවුවාහු ජීවිතය හැරදමා නවතින්. නැවත ඔවුහු තමන්ගේ ස්වාමියා මුදගනිත්.

4108. සාගරවෙගය වළකාලන වෙරළ මෙන් මේ හිරි තොමෝ ජනයා පවින් වළක්වන්නී ය. දෙවසාරජීය, ඒ හිරි තොම මුළු ලෙව්හි පුදනලද්දී යැ යි ශක්‍රයාට කියව යි නාපසයා කීය.

4109. කො නෙ ඉමං කොසිය දිට්ඨිමොදභි  
 බ්‍රහ්මා මහිජ්ජෙ අථවා පජාපති,  
 හිරායං දෙවෙසු හි සෙට්ඨසමන්තා  
 ධීතා මහිජ්ජසස මහෙසි ජායථ.
4110. භඤ්ඤෙහිදුනි තිදිවං සමකකම<sup>1</sup>  
 රථං සමාරුඤ්ඤ මමාසිතං ඉමං,  
 ඉඤ්ජෙ ව නං ඉඤ්ජසගොක්ඛ කභිකිති  
 අජජච කිං ඉඤ්ජසභව්‍යතං වජ.
4111. එවං සමිජ්ජානති අපාපකම්මිනො  
 අථො සුචිණ්ණසස ඵලං න නසසති,  
 යෙ කෙච්චි මදුකඛු සුධාය භොජනං  
 සබ්බෙව නෙ ඉඤ්ජසභව්‍යතං ගතාති.
4112. හිරි උසලවණ්ණාසි කොසියො දනපති හිකඛු,  
 අනුරුද්ධො පඤ්ඤාසිධො ආනඤ්ජ ආසි මාතපී.
4113. සුරියො කසසපො හිකඛු මොග්ගලානොසි වජ්ඣමා,  
 නාරදෙ සාරිපුක්කොසි සමිඛුද්ධො ආසි වාසවොති.

3. සුධාභොජනජාතකං.

4. කුණාල ජාතකං

එවමක්ඛායති, එවමනුසුයති; සබ්බොසධධරණීධරො<sup>2</sup> නෙකපුප්ඵ-  
 මාලාචිතතෙ<sup>3</sup> ගජගවජමහිසරුරුවමරපසදබ්භ්‍රා<sup>4</sup>ගොක ඤ්ණසිභව්‍යගස-  
 දීපිඅච්ඡකොකතරච්ඡඋඤ්ඤරකකදලිමිගබ්බිලාරසසක ඤ්ණකානුවරිතෙ  
 ආකිණ්ණනෙලමණ්ඛලමභාවරාහනාගකුලකණෙරුසඛකාධිච්ඡුඤ්ඤ  
 මිගසාබ්බිගසරහමිග එණිමිග වාතමිගප සදමිග පුරිසලල කිච්ඡුරිසය කඛ-  
 රකඛස නීසෙචිතෙ අමජ්ජම ඤ්ඤරිධරබ්‍රහ්මධ්වපුපුපුච්චිතග්ගනෙකපාදප-  
 ගණවිතතෙ<sup>5</sup> කුරරවකොරවාරණමයුර<sup>6</sup>පරාභුත<sup>7</sup>ච්චිඤ්ඤිවක<sup>8</sup>වෙලාවක -

---

1. අපකකම - මජ්ඣ. සා. සපකකම - 5.  
 2. සබ්බොසථ - මජ්ඣ.  
 3. මලාචිතතෙ - මජ්ඣ.  
 4. මමහි.ස - මජ්ඣ.  
 5. පහටය - මජ්ඣ.  
 6. චිහදෙ - මජ්ඣ.  
 7. වචෙකාර - මජ්ඣ.  
 8. පරහත - මජ්ඣ.  
 9. ච්චිච්චක - මජ්ඣ.

4109. කොසිය තාපසය, මේ ලබ්ධිය ඔබගේ සිත්හි කවරෙක් පිහිටුවී ද? බුන්මයා ද ශක්‍රයා ද නැතහොත් ප්‍රජාපති නම් දිව්‍ය පුත්‍රයා ද? මනර්මිය, ශක්‍රයාගේ දුහිතෘ වූ මේ හිරි තොමෝ දෙවියන් අතර ශ්‍රේෂ්ඨ යැ යි සමමත වී යැ යි මාතලී දෙවිපින් කීය.

4110. කොසිය තාපසයන් වහන්ස, එහු මැනවි. මේ දිවියෙන් ව්‍යුත් වන ක්‍රම වහන්සේ මා විසින් ගෙනෙනලද මේ රියට නැග දෙවි ලොවට ගමන් කරන සේක්වා. ඉන්ද්‍රයාට සම ගොත්‍ර ඇති තාපසයන් වහන්ස, ඉන්ද්‍ර තෙමේ ද ඔබගේ පැමිණීම බලාපොරොත්තු වෙයි. ක්‍රම වහන්සේ අද ම ඉන්ද්‍රයා හා එක්ව විසීමට යනු මැනවැ යි මාතලී දෙවිපින් කීය.

4111. පවිකම් නැත්තෝ මෙසේ පිරිසුදු වෙති. තවද, මනාව පුරුදු කරනලද කර්මයාගේ විපාකය නො නැසේ. යම් කෙනෙක් ශක්‍රයාගේ සුධාහොජන දනය දුටුහු ද, ඒ සියල්ලෝ ම ශක්‍රයා සමග විසීමට ගියාහු ය.

4112. හිරි දෙව්දු උසලවණ්ණා මෙහෙණ යි. දාපති භික්‍ෂුව කොසිය තවුස් විය. අනුරුඬි සචිර පංචසිඛ නම් දිව්‍යපුත්‍ර විය. ආනන්ද සචිර මාතලී රියැදුරු විය.

4113. සුයාඨී දිව්‍යපුත්‍ර නම් කසසප භික්‍ෂු ය. වන්ද දිව්‍යපුත්‍ර මොහොල්ලාන සචිර ය. නාරද සෘෂි නම් ශාරිපුත්‍ර සචිර ය. ශක්‍ර වූයෙමි සමිබුදු වූ මෙ වේද යි වදලසේක.

සුධාහොජන ජාතක යි.

4. කුණාල ජාතකය

එය (එම කුණාල වනඡණ්ඩය) මෙබඳු යැ යි කියනු ලැබේ. මෙබඳු යැ යි අසනු ලැබේ. සකලොෂධයෙන් යුක්ත වූ පොළෝ තලය ඇති (එලජනක වූ ද පිළන්ධනුපග වූ ද) නොයෙක් පුෂ්පයෙන් සමලංකෘත වූ ඇත්තු ය, ගවරු ය, මහීෂයෝ ය, රත්වන් මුවෝ ය, සෙමරු ය, පසඳුවෝ ය, කහවෙහෙණු ය, ගෝන්තු ය, සිංහයෝ ය, ව්‍යාසුයෝ ය, දිවියෝ ය, වලස්සු ය, වෘකයෝ ය, කළුච්ඡි වලස්සු ය, උද්දරක නම් මුවෝ ය, කෙසෙල් මුවෝ ය, බලල්ලු ය, සසකණ්ණකයෝ ය යන මොවුන්ගේ නිරතුරු හැසිරීමෙන් යුත්, ගැවසිගත් ඇත්පොවු මඩුල්ලෙන් යුත් මහඇතුන් ද දසවැදෑරුම් ඇත්කුලයෙහි ඇතුන් හා ඇතින්තන් සමූහයා ද වාසය කරන්නා වූ, කාලසිංහ ය, ශාඛාමාග ය, සරහමාග ය, එණිමාග ය, මහාවාතමාග ය, චිත්‍රමාග ය, වඩවාමුඛයකෂිණිහු ය, කිදුරු ය, යක්‍ෂ ය, රකුසු ය යන මොවුන් විසින් නිති සෙවුනාලද, මල් කැකුළින් හා ලේ පොකුරින් ද සුපිපි මලින් හා අකුආග (පමණක්) පිපුණු ලේන් ද යුත් නන් වැදෑරුම් ගස් සමූහයෙන් පැතිරිගන්නා වූ, උකුසු ඇටිකුළු ඇත්කදලිහිණි මොනර කොවුල් ජීවඤ්චක වේලාවක

භික්ඛාරකරවීකමනෙවිගඛගසතසමපසුට්ඨං . අඤ්ජනමනොසීලාහරිතාල  
 හිඩ්භුලකහෙමරජතකනකානෙනකධාකුසනවිනද්ධපතිමඤ්ඤිතප්පදෙසෙ  
 ඵවරුපෙ බලු හො රච්චෙව වනසණ්ඨකුණාලො නාම සකුණො  
 පටිවසති අතිවිය විනො අතිවිය විනතපත්තච්ඡදනො. නසෙසව  
 බලු හො කුණාලසස සකුණසස අධුට්ඨසානී ඉත්ථිසහසසානී  
 පරිවාරිකා දිජකඤ්ඤයො. අඵ බලු හො දෙව දිජකඤ්ඤයො  
 කට්ඨං මුඛෙන ධසීන්දා<sup>1</sup> නං කුණාලං සකුණං මජ්ඣෙති නිසීදපෙත්වා  
 උච්චිතන්ති<sup>2</sup> මා නං කුණාලං සකුණං අධ්ධානපරියායපචෙ  
 කීලමථො උඛාගෙයානී. පඤ්ඤාසනා දිජකඤ්ඤයො හෙට්ඨතො  
 හෙට්ඨතො ධෙනති සවායං කුණාලො සකුණො ආසනා පරිපට්ඨසනී  
 මයං නං පසෙබ්බි පටිග්ගහෙසසාමානී. පඤ්ඤාසනා දිජකඤ්ඤයො  
 උපරුපරි ධෙනති මා නං කුණාලං සකුණං ආනපො පරිතාපිති<sup>3</sup>.  
 පඤ්ඤාසනා දිජකඤ්ඤයො උහතො පසෙසන ධෙනති මා නං  
 කුණාලං සකුණං සීතං වා උණහං වා තීණං වා රජො වා වාතො  
 වා උසසාවො වා උපඤ්ඤිති. පඤ්ඤාසනා දිජකඤ්ඤයො පුරතො  
 පුරතො ධෙනති මා නං කුණාලං සකුණං ගොපාලකා වා  
 පසුපාලකා වා තීණහාරකා වා කට්ඨහාරකා වා වනකම්මකා වා  
 කට්ඨනා වා කඨලාය වා<sup>4</sup> පාණිනා වා (පාසාණෙන වා) ලෙඩ්ඞුනා  
 වා දණ්ඨනා වා සකෙත්ත වා සකඛරාය වා පහාරං අදංසු, මායං  
 කුණාලො සකුණො ගච්ඡති වා ලුතාහි වා රුකකඛි වා සාධාහි  
 වා ඵමෙහති වා පාසාණෙහි වා බලවනොහි වා පකඛිති සධ්ධා  
 මෙසීති. පඤ්ඤාසනා දිජකඤ්ඤයො පච්ඡතො පච්ඡතො ධෙනති සණ්ඨාහි  
 සබ්බොහි මඤ්ජුහි මධුරාහි වාචාහි සමුද්ධවරනතියො මායං කුණාලො  
 සකුණො ආසනෙ පරිපුකකණ්ඨිති. පඤ්ඤාසනා දිජකඤ්ඤයො දියො  
 දියං ධෙනති නෙකරුකඛවිච්චිකතිඵලමාහරනතියො මායං කුණාලො  
 සකුණො ධුදය පරිකලමිත්ථානී. අඵ බලු හො නා දිජකඤ්ඤයො  
 නං කුණාලං සකුණං ආරාමෙනෙව ආරාමං උය්‍යානෙනෙව උය්‍යානං  
 නදීතිත්තෙනෙව නදීතිත්තං පබ්බතසිබරෙනෙව පබ්බතසිබරං අමබ්වනෙ-  
 නෙව අමබ්වනං ජමබ්වනෙනෙව ජමබ්වනං ලබ්බ්වනෙනෙව ලබ්බ්වනං  
 නාළිකෙරසඤ්ඤාරියෙනෙව නාළිකෙරසඤ්ඤාරියං බිප්පමෙව අභි-  
 සමොනන් රතන්දාය. අඵ බලු හො කුණාලො සකුණො නාහි  
 දිජකඤ්ඤහි දිවසං පරිබ්බලොහා ඵවං අපසාදෙති, නසසඵ කුමෙහ වසලියො  
 විනසසඵ කුමෙහ වසලියො චොරියො ධුක්ඤ්ඤො අසතියො  
 ලහුවික්ඛායො කතස්ස අප්පනිකාරිකායො අනීලො විය යෙන  
 කාමඛගමායොනී.

1. ධංසීන්දා - මජ්ඣ., ස. 3.  
 2. ධෙනති - මජ්ඣ.,  
 3. පරිතාපෙසීති - වී., මජ්ඣ., ස. 3.  
 4. කඨලාය - මජ්ඣ.,



හිඬකාර කරවික යන සිය ගණන් මත් විභභුන්ගේ නාදයෙන් මනහර වූ, අඳුන් මනොසිලා හිරියල් හිභුල් හෙම රිදී කනක යන නොයෙක් සියගණන් වර්ණධාතු රාජීන් පැතිරීමෙන් අලංකාන වූ පෙදෙස් ඇති මෙබඳු රමය වනලැහැබෙක්හි අතිශයින් විත්‍ර වූ අතිශයින් විවිත්‍ර වූ පියාපත් ඇති කුණාල නම් පක්ෂියෙක් වෙසෙයි. හවත්නි, ඒ කුණාල පක්ෂියාට පරිවාරිකා වූ පක්ෂිකන්‍යාවෝ තුන් දහස් පන්සියයක් වෙති. වැලි දු, පක්ෂිකන්‍යාවන් දෙදෙනෙක් මුචින් දඬුකඩක් ඩැහැගෙන ඒ කුණාල පක්ෂියා ඒ මත හිඳුවාගෙන “අතරමගදී ඒ කුණාල පක්ෂියාට ගමන් වෙහෙසින් බාධාවක් නොවේවා” යි පියාසර කරති. “ඉදින් මේ කුණාල පක්ෂියා අසුනෙන් පෙරැළි වැටෙන්නේ නම් අපි අපගේ පියාපත්වලින් ඔහු පිළිගනුමහ” යි පන්සියයක් පක්ෂිකන්‍යාවෝ යටින් පියාසර කරති. “ඒ කුණාල පක්ෂියා සුයඕතාපයෙන් නො තැවේව” යි පන්සියයක් පක්ෂි කන්‍යාවෝ මන්තෙහි පියාසර කරති. “ඒ කුණාල පක්ෂියා ශීතය හෝ උෂ්ණය හෝ තෘණ හෝ දුටිලි හෝ වාතය හෝ පිනිබිඳු හෝ ස්පර්ශ නො කෙරේව” යි පන්සියයක් පක්ෂිකන්‍යාවෝ දෙපසින් පියාසර කරති. “ඒ කුණාල පක්ෂියා ගොපල්ලෝ හෝ පඤ්ජාලකයෝ හෝ තණ ගෙනයන්නෝ හෝ දර ගෙන යන්නෝ හෝ වන කාර්මිකයෝ හෝ කාෂ්ඨයෙන් වේවයි කැබිලින්තෙන් වේවයි අතින් වේවයි (ගලින් වේවයි) මැටි කැටයෙන් වේවයි දණ්ණෙන් වේවයි අවියෙන් වේවයි බොරළු කැටින් වේවයි පහර නො දෙත්වා යි ද ඒ කුණාල පක්ෂියා පැලෑටි සමග හෝ වැල් සමග හෝ ගස් සමග හෝ අතු සමග හෝ කණු සමග හෝ ගල් සමග හෝ බලවත් පක්ෂීන් සමග හෝ එක් නො වේවා” යි ද පන්සියයක් පක්ෂි කන්‍යාවෝ ඉදිරියෙන් පියාසර කරති. “මේ කුණාල පක්ෂියා අසුනෙහි උකටලිව නො සිටීවා” යි මට සිලිටි වූ ප්‍රියංකර වූ මිහිරි වදනින් පරිවරණය කරමින් පන්සියයක් පක්ෂි කන්‍යාවෝ පිටුපසින් පියාසර කරති. “මේ කුණාල පක්ෂි තෙම කුසගින්නෙන් ක්ලාන්ත නො වේව” යි පන්සියයක් පක්ෂි කන්‍යාවෝ නොයෙක් වෘක්ෂයන්ගෙන් විවිධ පලවැළ ගෙනමින් දිගින් දිගට පියාසර කෙරෙත්. වැලි දු හවත්නි, ඒ පක්ෂි කන්‍යාවෝ අරමින් අරමට උයනින් උයනට ගංතොටින් ගංතොටට කඳුමුදුනින් කඳුමුදුනට අඹවනයෙන් අඹවනයට දඹවනයෙන් දඹවනයට දෙල්වනයෙන් දෙල්වනයට පොල්උයනින් පොල්උයනට සිත් ඇලවීම පිණිස ඒ කුණාල පක්ෂියා වහා පමුණුවත්. ඉක්බිති හවත්නි, ඒ කුණාල පක්ෂියා ඒ පක්ෂි කන්‍යාවන් විසින් දවස මුළුල්ලේ ඔසවාගෙනයන ලද්දේ නමුත් “නිව තෙනැත්තියනි, තෙපි නොපෙනී යව, නිව වූ සොර වූ සල්ලාල වූ සිහි නැත්තා වූ වහා පෙරළෙන සිත් ඇත්තා වූ කළ උපකාර නො සලකන්නා වූ සුළඟ මෙන් කැමති යම් ඒ තැනකට යන්නා වූ තෙපි වැනසෙව” යි මෙසේ බැහැර කෙරෙයි.

තසෙසුව ඛලු හො හිමවතො පබ්බතරාජස්ස පුරතී මදියාභාගෙ සුසුඛුමසුනිපුණ්හිටිපාභවා හරිතුපයනතියො උපුලකුමුදපදුමනලින-සනපනතසොග නධිකලෙකුලවසමෙතිච්ච රුළහසුචිගනිමනු ඤාදපාවකප-දෙසෙ කුරවක'මුවට්ඨිකුකෙතකවෙතසවඤ්ජලපුනනාගවකුලතිලකපියක-හසනසාලසලලවමපකාසොකනාගරු සබ්බරීටිහුජපනතලොදුවකුතොස-වනෙ, කාළාගඵපදමකපියධගුදෙව දරුකවොවගහණෙකකුධකුටජඅට්ඨකාල-කච්චිකාරකණිකාරකණ්ණිකාරකණ්ණවෙරකොරණ්ණකොට්ඨි ලා රකිංසුත-යොධිනවමලලිකමනඩගණමනවජ්ජහණධිපුරුචීරහගිනිමාලාදිමාලාධර ජාතිපුමනමධුගන්ධකුකාරිතාළීසතගරුසීරකොට්ඨකච්චිතනෙ, අති-මුත්තකසඤ්ඤාසුමිතලතාවිතතපතිමණ්ඩිතපදෙසෙ, හංසපිලවකාදඛකා-රණ්ණවාහිනදිනෙ, විජජාධරසිද්ධසමණතාපසගණාධිවුක්ඛ වරදෙවයසබ-රකබසදනවගන්ධබකිත්තරමහොරගානුච්චිණ්ණපදෙසෙ ඵවරුපෙ ඛලු හො රමෙච වනසණ්ඛ පුණ්ණමුඛො නාම චුස්සකොකිලො පටිවසති අතිවිය මධුරගිරො විලසිතනයනමත්තකොඛා.

තසෙසුව ඛලු හො පුණ්ණමුඛස්ස චුස්සකොකිලස්ස අභිඤ්චානි ඉතීසතානි පටිචාරිකා දිජකඤ්ඤායො. අඵ ඛලු හො දෙච්ච දිජකඤ්ඤායො කට්ඨං මුඛෙන ධසිත්වා නං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං මජ්ඣෙති නිසිද-පෙත්වා උචෙධිත්ති, මා නං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං අද්ධානපටියායපථෙ කිලමථො උඛොහෙත්වාති. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො හෙට්ඨතො හෙට්ඨතො ධෙත්ති, සවායං පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලො ආසනා පටිපතියසති මයං නං පකෙඛති පටිගහගොඤ්ඤාමාති. පඤ්ඤාස දිජ කඤ්ඤායො උපරුපරි ධෙත්ති, මා නං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං ආතපො පටිතාපිති. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො උහතො පඤ්ඤාන ධෙත්ති මා නං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං සීතං වා උණහං වා තිණං වා රජො වා වාතො වා උඤ්ඤාවො වා උපපුඤ්ඤිති. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො පුරතො පුරතො ධෙත්ති මා නං පුණ්ණමුඛං චුස්ස-කොකිලං ගොපාලකා වා පසුපාලකා වා තිණ්හාරකා වා කට්ඨහාරකා වා වනකම්මිකා වා කට්ඨෙන වා කය්ලාය වා පාණිනා වා (පාසා-ණෙන වා) ලෙඛධුනා වා දණ්ණෙන වා සන්දන වා සකරාහි වා

1. කුරුවක - මජ්ඣං.

භවත්ති, ඒ හිමවත් පර්වතරාජයාගේ ම පූර්ව දිශාභාගයෙහි ඉතා මට්ටම්වී ඉතා සුන්දර පර්වතයන් ප්‍රභව කොට ඇති (කුණාල විලට) ගලා බස්නා වූ නිල්වන් නදීහු ඇත්තාහ. (එහි) නිලුපුල් ය කුමුදු ය පියුම් ය හෙළපියුම් ය පිරිපුන් සියපත් පියුම් ය සෙව්වන්දිය මන්දරව ය යන (මෙකී) අභිනව ජාත (පුෂ්ප) සුගන්ධයෙන් මනහර වූ පවිත්‍ර ප්‍රදේශ ඇති, කරවු ය මීදෙල්ල ය වැටකේ ය හොමුවහ ය හෝපලු ය දෙඹ ය මුහුළු ය ඇසළ ය හෙළපියාය පියාය සල්ය සලලය සපුය අසෝකය නාරුක් ය රිටිගස් ය භුජපත්‍ර (අළුගස්) ය ලොන් ය සඳුන් ය යන වාක්‍ෂසමුහයෙන් ගැවැසිගත් වනය ඇති, කළුඅඟිල් ය පද්මක ය ප්‍රියච්ඡු ය (පුවහ) දෙවිදුරු ය කෙසෙල් ය යන මෙයින් ගහන වූ, කුඹුක් ය කෙළිඳ ය රුක්අභුන ය කච්චිකාර ය රුක්කිණිහිරි ය වැල්කිණිහිරි ය කණුවෙර (කරවීර) ය කුරුණ්ඩක ය කොබෝලීලය කැලය යූචිකා (සීනිද්ද) ය යොහොමුය නොකිලීවී නිදෙස්වූ හණ්ඩි නම් පුෂ්පය අතිශයින් රුසිරු වූ හගිනිමාලා නම් පුෂ්පය යනාදී මල් දරන්නා වූ, දැසමන් ය මධු-ගන්ධික ය දුක්ඛපළොල් ය තලිස් ය කුචරලා ය සුවදහොට ය කොට්ටක ය යන මෙයින් යුත් දෙණිවලින් ගැවැසිගත්, යොහොමුවැලින් හා මනාව පිපුණු (මල් ඇති) සෙසු නොයෙක් වැලින් ද සැරසුණු පෙදෙස් ඇති, හංස මහවවුල් විල්ලිනිණි දියකිරල යන පක්ෂීන් විසින් පවත්වනලද මිහිරි නාද ඇති, විද්‍යාධර සිද්ධ ශ්‍රමණ තවුස් සමුහයන් වාස කළා වූ, උතුම් දෙවි යක් රකුස් අසුර ගදඹ කිදුරු මහොරගයන් හැසිරෙන පෙදෙස් ඇති, ලේඛද්‍ර මනරම් වනලැහැබෙකහි භවත්ති, අතිශයින් මිහිරි නාද ඇති, මනොඤ වූ මද රත් පැහැ යුතු ඇස් ඇති, පූර්ණමුඛ නම් වූ චූස්ස කොකිල- (පරපුටු කොවුලෙක්) යෙක් වෙසෙයි.

භවත්ති, ඒ පූර්ණමුඛ නම් පරපුටු කොවුලාට පරිවාරිකා වූ පක්ෂි කන්‍යාවෝ තෙසිය පනස් දෙනෙක් වෙති. එකල්හි පක්ෂි කන්‍යාවෝ දෙදෙනෙක් මුවීන් දඩු කඩක් බැහැගෙන ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිල පක්ෂියා එය මැද හිඳුවා “ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිල පක්ෂියා අතරමග දී ගමනින් පීඩා නො විඳිව” යි පියාසර කරති. “ඉදින් මේ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා අසුනෙන් ගීලිහී වැටෙන්- නේ නම් අපි (අපගේ) පියාපත්වලින් ඔහු පිළිගන්නෙමු” යි පක්ෂි කන්‍යාවන් පනස්දෙනෙක් යටින් පියාසර කරති. “ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා අවිචෙන් නො තැවේව” යි පක්ෂි කන්‍යාවන් පනස් දෙනෙක් මත්තෙහි පියාසර කරති. “ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා සීතල හෝ උණුසුම හෝ තණ හෝ දූලි හෝ පවන හෝ පින්ත හෝ ස්පර්ශ නො කෙරේව” යි පක්ෂි කන්‍යාවන් පනස් දෙනෙක් දෙපසින් පියාසර කරති. “ගොපල්ලෝ හෝ පසුපාලකයෝ හෝ තණ ගෙනයන්නෝ හෝ දර ගෙනයන්නෝ හෝ වන කාර්මිකයෝ හෝ කැටින් වේවයි කැබ්ලින්තෙන් වේවයි අතින් වේවයි (පහණින් වේවයි) මැටි කැටයෙන් වේවයි දණ්ඩෙන් වේවයි

පහාරං අදංසු. මායං පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො ගවෙජ්ඣි වා  
ලතාහි වා රුකොහි වා සාධාහි වා ඵමෙහති වා පාසාණෙහි වා  
බලවනොහි වා පකඛ්භි සංගාමෙසීති. පඤ්ඤාය දිජකඤ්ඤායො  
පච්ඡනො පච්ඡනො ධෙනති සණ්ඨොහි සබ්බොහි මඤ්ජුහි මධුරාහි  
වාචාහි සමුදවරනනියො, මායං පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො ආසනෙ  
පරිපුකකණ්ඨිති. පඤ්ඤාය දිජකඤ්ඤායො දිසොදියං ධෙනති නෙකරුකඛ-  
විවිධවිකතිඵලමාහරනනියො මායං පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො බුද්ධ  
පරිකිලමිඤ්ඤාති. අඵ බලු හො තා දිජකඤ්ඤායො තං පුණ්ණමුට්ඨං  
චුඤ්ඤාකොකිලං ආරාමෙනෙව ආරාමං උය්‍යානෙනෙව උය්‍යානං නදී-  
තිකෙට්ඨෙනෙව නදීතිකං පබ්බතසිඛරෙනෙව පබ්බතසිඛරං අමඛවනෙනෙව  
අමඛවනං ජමබ්බවනෙනෙව ජමබ්බවනං ලබ්බජවනෙනෙව ලබ්බජවනං  
නාළිකෙරසඤ්චාරියෙනෙව නාළිකෙරසඤ්චාරියං බීජපමෙව අභිසමොභානති  
රතඤ්ඤාය. අඵ බලු හො පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො තාහි දිජ-  
කඤ්ඤාහි දිවසං පරිබ්බලෙහා ඵචං පසංසති සාධු සාධු හගිනියො  
ඵඵං ඛො හගිනියො තුමහාකං පතිරුපං කුලධීතානං යං තුමෙහ  
හතතාරං පරිවරෙය්‍යාථාති.

අඵ බලු හො පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො යෙන කුණාලො  
සකුණො තෙනුපසඛන්ඨි. අද්දසංසු ඛො කුණාලඤ්ඤාය සකුණාය්‍යං පරි-  
චාරිකා දිජකඤ්ඤායො තං පුණ්ණමුට්ඨං චුඤ්ඤාකොකිලං දුරතොව  
ආගච්ඡන්තං, දිසවාන යෙන පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො තෙනුප  
සඛන්ඨිසු. උපසඛන්ඨිතො තං පුණ්ණමුට්ඨං චුඤ්ඤාකොකිලං ඵතදවොචුං.  
අයං සමම පුණ්ණමුට්ඨං, කුණාලො සකුණො අතිවිය ඵරුයො අතිතිවිය-  
ඵරුසවාචො අපෙචනාම කච්ඡපි ආගච්ඡො පියවාචං ලභෙය්‍යාමාති.  
අපෙචනාම හගිනියොති වන්ධා යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුප  
සඛන්ඨි. උපසඛන්ඨිතො කුණාලෙන සකුණෙන සඤ්ඤං පටිපඤ්ඤාදිකා  
ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසිනොනා ඛො පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤා-  
කොකිලො තං කුණාලං සකුණං ඵතදවොච: කිඤ්ඤා කං සමම කුණාල,  
ඉඤ්ඤානං සුජාතානං කුලධීතානං සමමා පටිපන්නානං ටීච්ඡා පටි-  
පන්නොසි. අමනාපභාණිනමපි කිර සමම කුණාල, ඉඤ්ඤානං මනාප-  
භාණිනා හවිතඛං කිමඛං පන මනාපභාණිනතතී. ඵචං වුතෙන  
කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුට්ඨං චුඤ්ඤාකොකිලං ඵචං අපසාදෙසි.  
නඤ්ඤා කං සමම ජමම වසල, විතඤ්ඤා කං සමම ජමම වසල  
කොත්තු තයා වියනො ජායාඵනොනාති. ඵචං අපසාදිතො ච  
පන පුණ්ණමුට්ඨො චුඤ්ඤාකොකිලො තතො හෙව පටිනිවත්ති.

සැකිත් වේවයි බොරළයෙන් වේවයි ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයාට පහර නො දෙත්වා” යි ද, “මේ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා පැලෑටි සමග හෝ වැල් සමග හෝ ගස් සමග හෝ අතු සමග හෝ කණු සමග හෝ ගල් සමග හෝ බලවත් පක්ෂීන් සමග හෝ දුඃඛ ස්පර්ශ වශයෙන් එක් නො වේවා” යි ද (අදහසින්) පක්ෂි කන්‍යාවන් පනස්දෙනෙක් ඉදිරියෙන් පියාසර කරති. “මේ පූර්ණ මුඛ චූස්ස කොකිල තෙම අසුනෙහි උකටලී නො වේව” යි පක්ෂි කන්‍යාවන් පනස්දෙනෙක් මට සිලුටු මනොඤ මිහිරි වදනින් පරිවරණය කෙරෙමින් පසුපසින් පියාසර කරති. “මේ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා කුසගින්නෙන් ක්ලාන්ත නො වේව” යි පක්ෂි කන්‍යාවන් පනස්දෙනෙක් නොයෙක් ගස්වලින් විවිධ පලවැළ ගෙනෙමින් දිගින් දිගට පියාසර කරත්. තව ද, ඒ පක්ෂි කන්‍යාවෝ ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා අරමින් අරමට උයනින් උයනට ගානොටින් ගානොටට කඳුමුදුනින් කඳුමුදුනට අඹවන-යෙන් අඹ වනයට දෙල් වනයෙන් දෙල් වනයට පොල් වනයෙන් පොල් වනයට සිත් ඇලවීම පිණිස වහා පළුණුවත්. හවත්නි, එකල්හි ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොවුල් තෙම ඒ පක්ෂි කන්‍යාවන් විසින් දිවා කල්හි පිරිවරන ලද්දේ “නැගණිවරුනි, (බුහුනනි,) ඉතා මැනව, ඉතා මැනව, බුහුනනි, යම්ගෙයකින් තෙපි (තොපගේ) සැමියා සෙවුනාහු ද තෙල තොප බඳු කුලදුන්හට සුදුස්සෙකැ” යි මෙසේ පසසයි.

හවත්නි, ඉක්බිති ඒ පූර්ණමුඛ නම් පරපුටු කොවුලා කුණාල පක්ෂියා යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේය. කුණාල පක්ෂියාගේ පරිවාරක පක්ෂි කන්‍යාවෝ එන්නා වූ ඒ පූර්ණමුඛ නම් පරපුටු කොවුලා දුරදී ම දුටහ. දක පූර්ණමුඛ නම් පරපුටු කොවුලා යම් තැනෙක ද එහි එළඹීයහ. එළඹ ඒ පූර්ණමුඛ නම් පරපුටු කොවුලාට මෙසේ කීහ. “යහළු පූර්ණමුඛය, මේ කුණාල පක්ෂියා ඉතා පරුෂය. ඉතා රළු වදන් ඇත්තේය. ඔබ ඇසුරට පැමිණ හෝ ප්‍රිය වචන ලබන්නමෝ නම් ඉතා යෙහෙකැ” යි. බුහුනනි, එය මැනවැ යි කියා කුණාල පක්ෂියා යම් තැනෙකින් ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ කුණාල පක්ෂියා සමග පිළිපදර කොට එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත්පසෙක හුන් පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා ඒ කුණාල පක්ෂියාට මෙසේ කීය. “යහළු කුණාලය, මනාසේ පිළිපදනා වූ සමානජාති ඇති කුලදේණි වූ ඉතිරිත්ට තෙපි කවරහෙයින් වරදවා පිළිපදනාහු ද? යහළු කුණාලය, අමනාප බස් බණන ඉතිරිත්හට ද මනාප බස් ඇත්තකු විය යුතු ය. මනාප බස් ඇත්තන් ගැන කියනු කිම?” යි. මෙසේ කී කල්හි කුණාල පක්ෂියා ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයාට මෙසේ නොසතුට පළ-කෙළේ ය. “ලාමක අදහස් ඇති යහළු නිවය, තෝ මෙතැනින් යව. ලාමක අදහස් ඇති යහළු නිවය, තෝ වැනසෙව. ගැහැනුන් විසින් පරදවනලද තට වඩා වියතෙක් අන් කවරෙක් ද” යි. මෙසේ ගරහන ලද ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා එයින් ම නැවතුනේ ය.

අප් ඛලු හො පුණ්ණමුඛස්ස චුස්සකොකිලස්ස අපරෙන සමයෙන න වීරසෙසව (අවචයෙන) ඛරො ආබාධො උපපජ්ඣ, ලොහිතපකඛද්දිකා බාලො වෙදනා වනනනති මාරණනන්කා. අප් ඛලු හො පුණ්ණමුඛස්ස, චුස්සකොකිලස්ස පරිවාරිකානං දිජකඤ්ඤුනං එතදභොසි. ආබාධිකො ඛො අයං පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලො අපෙචනාම ඉමමහා ආබාධා වුට්ඨභෙය්‍යාති. නං එකකං අදුතියං ඔභාය යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුපසඛනමිංසු. අද්දසා ඛො කුණාලො සකුණො නා දිජකඤ්ඤුයො දුරතොව ආගච්ඡනන්කො, දිස්සාන නා දිජකඤ්ඤුයො එතදචොව: කභං පන තුමහං වසලියො භනනාති. ආබාධිකො ඛො සමම කුණාල පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලො, අපෙචනාම නමනා ආබාධා වුට්ඨභෙය්‍යාති. එවං වුක්ඛෙ කුණාලො සකුණො නා. දිජකඤ්ඤුයො එවං අපසාදෙසි. නස්සඵ තුමෙහ වසලියො, වීනස්සඵ තුමෙහ වසලියො, චොරියො ධුක්ඛියො අසනියො ලහුවිතොයො කතස්ස අපචිකාරිකායො අනිලො විය යෙන කාමඛගමායොති. වජා යෙන පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලො තෙනුපසඛනමි උපපඛනමිකා නං පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලං එතදචොව: හං සමම පුණ්ණමුඛාති, හං සමම කුණාලාති, අප් ඛලු හො කුණාලො සකුණො නං පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලං පසෙබ්භි ව මුඛකුණෙඛන ව පරිඤ්ඤානොචා වුට්ඨාපෙකා නානා-භෙසජාති පායාපෙසි. අප් ඛලු හො පුණ්ණමුඛස්ස චුස්සකොකිලස්ස සො ආබාධො පටිපසස්සෙහිති.

අප් ඛලු හො කුණාලො සකුණො නං පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලං ගිලානා වුට්ඨිනං අවිරවුට්ඨිනං ගෙලඤ්ඤු එතදචොව. දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කණ්ඨා දෙව්චිතිකා පඤ්චාතිකාය ඡට්ඨෙ පුරිසෙ වීතං පටිබද්ධනනියා යදිදං කචජෙධි පිට්ඨපපිමහිති. භවති ව පනු'නතරෙඤ්ඤ වාක්‍යං.

4114. අප්ඡුතො නකුලො භීමසෙනො  
 යුධිට්ඨිලො සහ'දෙචොව රාජා,  
 එතෙ පනී' පඤ්චමන්චිව නාරී  
 අකාසී බුජ්ජවාමනකෙන පාපනති.

දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ සචචත්'පාවී නාම සමණී සුසාන මජ්ඣෙඛි වසනති චතුස්භතං පරිණාමයමානා තුලාපුතතකෙන' පාප මකාසී.

1. කණ්ඨා දෙවී - මජ්ඣ. 2. පුනු - මජ්ඣ. 3. සීහ - මජ්ඣ. 4. පනිකා - මජ්ඣ. 5. සචචක - මජ්ඣ. 6. සුරාධුතකෙන - ස්‍යා. සුරාධුකකෙන - සා, මජ්ඣ.

භවත්ති, ඉක්බිති ඊට පසු නොබෝ කලකින් ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයාට ලොහිත පකඤ්ඤා නම් (ලේ අනිසාරය) දරුණු ආබාධයෙක් හටගත්තේ ය. මාරාන්තික වූ දැඩි වෙදනාවෝ පැවැත්තාහ. එකල ඒ පූර්ණමුඛ නම් චූස්ස කොකිලයාගේ පරිවාරක පක්ෂි කන්‍යාවන්ට මේ අදහස විය. “මේ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා හටගත් ආබාධ ඇත්තේ ය. මේ තෙම මේ ආබාධයෙන් නැගීටින්නේ දෝහෝ යි සැක සහිත යැ” යි (ඒ පක්ෂි කන්‍යාවෝ) ඔහු තනිව එකලා ව (එහි) හැරදමා කුණාල පක්ෂියා යම් තැනෙක්හි ද එහි එළඹීයහ. කුණාල පක්ෂියා එන්නා වූ ඒ පක්ෂි කන්‍යාවන් දුරදී ම දුටුවේ ය. දැක ඒ පක්ෂි කන්‍යාවන්ට මෙසේ කීය. “නිව තැනැත්තියනි, නොපගේ සැමියා කොහි දැ” යි. “යහළු කුණාලය, ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා හටගත් ආබාධ ඇත්තේ ය. ඒ ආබාධයෙන් නැගීටීම සැක සහිත යැ” යි (ඔවුහු කීහ.) මෙසේ කී කල්හි කුණාල පක්ෂියා ඒ පක්ෂි කන්‍යාවන්ට මෙසේ නො සතුට පැවසී ය. “නිව තෙතැත්තියනි, තෙපි මෙතැනින් යවු. නිව වූ සෙර වූ ධුර්ත වූ සිහි නැත්තා වූ වහා පෙරළෙන සිත් ඇත්තා වූ කළ උපකාරයට ප්‍රත්‍යුපකාර නො කරන්නා වූ පවන මෙන් කැමති යම් ඒ තැනෙකට යන්නා වූ තෙපි වැනසෙවු” යි මෙසේ කියා පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා යම් තැනෙක්හි ද එහි එළඹියේ ය. එළඹ ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයාට “යහළු පූර්ණමුඛය, ජීවත්වෙහි” දැයි කීය. “යහළු කුණාලය, ජීවත්වෙමි” යි හේ කීය. භවත්ති, ඉක්බිති කුණාල පක්ෂියා ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයා පියාපත්වලින් හා මුවකුඩින් ගෙන නඟාසිටුවා නොයෙක් බෙහෙත් පෙවී ය. භවත්ති, ඉන්පසු පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයාගේ ඒ ආබාධය සන්හිඳුණේ යයි.

වැලිදු භවත්ති, ගිලන් බැවින් නැගී සිටි ගිලන් බැවින් මිදුණු නො බෝකල් ඇති ඒ පූර්ණමුඛ චූස්ස කොකිලයාට මෙසේ කීය. යහළු පූර්ණමුඛය, පියවරුන් දෙදෙනකු ඇති සැමියන් පස්දෙනකු ඇති කණ්භා නම් ස්ත්‍රිය සවැනි පුරුෂයකු වූ හිස සුන් සිරුර ඇතියකු බඳු පිළකු කෙරෙහි සිත් බඳින්නී මා විසින් දක්නා ලද, මෙහි මතු දැක්වෙන වාක්‍යය ද වෙයි.

4114. ඉක්බිති අර්ජුන ය, නකුල ය, හීමසෙන ය, යුධිෂ්ඨිර ය, සහදෙව ය යන රජවරුන් වූ මේ සැමියන් පස්දෙන ඉක්මවා ස්ත්‍රියක් කුදු මීට්ටකු සමග ලාමක වූ අනාවාර කර්මයක් කළා ය.

යහළු පූර්ණමුඛය, සච්චතපාවී\* නම් ශ්‍රමණියක් සොහොන මැද වසන්නී සිව්වැනි බන ද ප්‍රතිකෂෙප කරන්නී රන්කරු පුතකු සමග අනාවාර කර්මය කළා ය. (මී) මා විසින් දක්නාලදු.

\* මෙහි පාළි පොතෙහි සච්චතපාවී කියා ඇතත් සිහල ජාතක පොතේ ඇත්තේ පණ්ඩිතපාලිනී කියායි. එය පසුව අපච්චපාලිනී වෙයි.

දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කාකාතී නාම දෙවී සමුද්ද-  
මජ්ඣෙකි වසනතී හරියා වෙනතෙය්‍යස්ස නටකුචෙරෙන පාපමකාසි.  
දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කුරුඛගදෙවී නාම ලොමසුඤ්චි ඵලක-  
මාරකං කාමයමානා ජලඛකුමාරධනනෙතවාසිනා පාපමකාසි.

4115. එවං හෙතං මයා ඤාතං බ්‍රහ්මදත්තස්ස මාතරං,  
ඕභාය කොසලරාජං පඤ්ඤාලවණ්ණඛන පාපමකාසි.

4116. එතා ච අඤ්ඤා ච අකංසු පාපං  
නසමාහං ඉක්ඛිතං න විසසසෙ නප්පසංසෙ,  
මහී යථා ජගති<sup>1</sup> සමානරතතා  
චසුනධරා ඉතරිතරා පතිට්ඨා.  
සඛංසහා අඵඤ්ඤා අකුප්පා  
තථික්ඛියො තායො න විසසසෙ නරො.

4117. සීහො යථා ලොතිතමංසභොජනො  
වාළමීගො පඤ්ඤාතෙඤ්ච<sup>2</sup> සුරුද්දො<sup>3</sup>,  
පසඤා ඛාදී පරභිංසනෙ රතො  
තථික්ඛියො තායො න විසසසෙ නරො.

න බලු හො සමම පුණ්ණමුඛ වෙසියො නාරියො ගමනියො,  
නහෙතාව බන්ධකියො නාම වධිකායො නාම එතායො, යදිදං  
වෙසියො නාරියො ගමනියොති. වොරා විය වෙණිකතා මදිරා<sup>4</sup>  
විය දිද්ධා වාණිජා විය වාචාසජුතියො ඉසුසෙසිඛගමිච විපරිචතතායො  
උරගමිච දුජිච්ඡායො සොබහමිච පටිච්ජනනා පානාලමිච දුපසුරා  
රතඛසී විය දුතෙතාසා යමොවෙකනාභාරියො සිබිරිච සබ්බහකඛා  
නදිරිච සබ්බවාහිතී අනිලො විය යෙන කාමඤ්ඤා තෙරුවිය අචි-  
සෙසකරා විසරුතෙඛා විය නිච්චඵලිතායොති. හවති ච පනුතතරෙඤ්ච  
වාක්‍යං.

1. ජගති - මජ්ඣං.  
2. පඤ්ඤාවුදො - මජ්ඣං.  
3. සුරුද්දො - සි.මු.  
4. මදිරාව දිට්ඨා - මජ්ඣං.



යහළු පුණ්ණමුඛය, කාකාති නම් දේවී මුහුදු මැද වසන්ති ගුරුලකුගේ බිරිය වූවා ගන්ධර්වයකු සමග අනාවාර කර්මයක් කළා ය. ඔ මා විසින් දක්නා ලදී. යහළු පුණ්ණමුඛය, ලොමසුන්දරී නම් කුරඹගදෙවී නොමෝ එළකමාරක නම් තෙනැත්තහු කැමති වන්ති ජලඛග කුමාරයා හා ධනන්තෙවාසික නම් අතවැස්සා ද සමග අනාවාර ක්‍රියාවක් කළා ය, (ඔ) මා විසින් දක්නා ලදී.

4115. (යම් තෙනැත්තියක්) කොසොල් රජ හැරුමා පඤ්චාල වණ්ඩ සමග අනාවාර කර්මය කළා ද, බඹදන් රජුගේ මව පිළිබඳ වූ තෙල කරුණ මා විසින් දන්නා ලද්දේ ය.

4116. මේ ස්ත්‍රීහු ද අන් ස්ත්‍රීහු ද ලාමක ක්‍රියාව කළාහු ය. එහෙයින් මම ස්ත්‍රීන් විශ්වාස නො කරමි. ඔවුන්ට නො පසසමී-යමසේ ජගති නම් වූ පාර්වී නොමෝ සමාන ඇලුම් ඇත්ති ද, ධනය උසුලන්නී ද, හීන ප්‍රණීත සියල්ලන්ට ම පිහිටවන්නී ද, සියල්ල ඉවසන්නී ද නො සැලෙන්නී ද, නො කීපෙන්නී ද, ස්ත්‍රීහු ද එසේ වෙති. (නුවණැති) මනුෂ්‍ය තෙම ඔවුන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

4117. ලේ මස් බුදින, (මුඛය ගාත් සතරය යන) අත් පසක් ඇති, ඉතා දරුණු ව්‍යාල මාග වූ සිංහයා යමසේ පරහිංසාවෙහි ඇලුණේ බලාත්කාරයෙන් අල්වාගෙන කන්නේ වේ ද, ස්ත්‍රීහු ද එසේ වෙත්. (නුවණැති) මනුෂ්‍ය තෙම ඔවුන් විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

එමඛා යහළු පුණ්ණමුඛය, මොහු වෙසිහු, නාරිහු, ගණිකාවෝ පමණක් නො වෙති. යම් මේ වෙසිහු ය, නාරිහු ය, ගණිකාවෝ යයි (නාමයෝ) කියනු ලැබෙත් ද, ඔහු බන්ධකී නමුදු වෙති. වධිකා (සැමියන් නසන්නෝ) නමුදු වෙත්. මොවුහු (බඳනා ලද හිස් වැසුම් ඇති) සොරුන් වැන්න. විෂ යෙදූ සුරා වැන්න. පැසසුම් කරන වදන් ඇත්තාහු (පණ්‍ය වස්තුවෙහි අගුණ වසා ගුණ ම කියන) වෙළඳුන් වැන්න. ඉස්ස නම් මුවාගේ අඟ මෙන් වහා පෙරළෙන සිතැත්තෝ ය. උරගයකු මෙන් (මුසාවාදී බැවින්) දෙදිව ඇතියහ. (පුවරු ආදියෙන් වැසුණු) අසුවි වළක් මෙන් (වස්ත්‍රා-හරණාදියෙන්) වැසී සිටිනාහු ය. (මහසයුරෙහි) පාතාලය මෙන් (සිත) පිරවීමට දුෂ්කරයහ. (මසට ම ගිජු රකුසියක මෙන් කුටු කිරීමට දුෂ්කරයහ. යමයා මෙන් (කිසිවකු නො හැර) එකාන්ත-යෙන් පැහැර ගන්නෝ ය. ගින්න මෙන් සියල්ල හක්ෂණය කරන්නෝ ය. (සියල්ලන් ම සේවනය කරන්නෝය.) නදිය මෙන් සියල්ල උසුලාගෙන යන්නෝ ය. (සියල්ලන් හජනය කරන්නෝ ය.) පවන මෙන් කැමති තැනෙක හැසිරෙන්නෝ ය. (හිමවත) නේරු පර්වතය මෙන් (කිසිවකුට) වෙනසක් නො කරන්නෝ ය. විෂ රුකක් මෙන් නීති පල දරන්නෝ ය. (නිතර රමණීය ලෙස පෙනෙන්නෝ ය.) මෙහි මතු දැක්වෙන වාක්‍යය ද වෙයි.

4118. යථා වොරො යථා දිදො<sup>1</sup> වාණිජොව විකසුනී,  
 ඉසසසිඛගමිවාචට්ඨා<sup>2</sup> දුජ්චිතා උරගො යථා<sup>3</sup>.

4119. සොඛගමිව පටිච්ඡනතා පාතාලමිව දුපපුරා,  
 රකඛසී විය දුනෙතාසා යමොවෙකනතභාරියො  
 යථා සිඛී නදී වාහො \*අනිලො කාමවාරවා<sup>4</sup>.

4120. තෙරුව අවිසෙසා ව විසරුනෙකා විය නිවච්චලා,  
 නාසයනති සරෙ භොගං රතනානනකකරිත්ථියොති.

වත්තාරිමානී සමම පුණ්ණමුඛ යානී පරකුලෙ න වාසෙතඛධානී.  
 ගොණං ධෙත්‍රං යානං හරියං, වත්තාරී ඵතානී පණ්ඩිතො යානී සරා  
 න විප්පවාසයෙ.

4121. ගොණං ධෙත්‍රඤ්ඤා යානඤ්ඤා  
 හරියං ඤාතිකුලෙ න වාසයෙ,  
 භුඤ්ජනී<sup>5</sup> රථං අයානකා  
 අතිවාහෙන හනනති පුඛගවං  
 දෙහෙන හනනති වච්ඡකං  
 හරියා ඤාතිකුලෙසු දුසසතීති.

ජ ඉමානී සමම පුණ්ණමුඛ යානී වස්ථුනී කිච්චෙ ජාතෙ  
 අනසුචරානී භවන්ති.

4122. අගුණං ධත්‍ර ඤාතිකුලෙ ව හරියා  
 පාරං නාවා අකඛහග්ගඤ්ඤා යානං,  
 දුරෙ මීඝෙතා පාපසභායකො ව  
 කිච්චෙ ජාතෙ අනසුචාරීනී භවන්ති\*.

අධ්මනී ඛලු සමම පුණ්ණමුඛ යානෙහි ඉති සාමිකං අවජානාති:  
 දළිද්දතා ආතුරතා ජිණ්ණිතා සුරාසොණ්ඩතා මුද්ධතා පමත්තතා  
 සබ්බකිච්චිසු අනුවර්තනා සබ්බධාමත්‍රප්පදනෙන, ඉමෙහි ඛලු සමම  
 පුණ්ණමුඛ අධ්මනී යානෙහි ඉති සාමිකං අවජානාති. භවති ව  
 පනුත්තරෙසු වාකායං.

---

1. දිට්ඨො - මජ්ඣ. දුට්ඨො - ස්‍යා.  
 2. පටිච්ඡනා - මජ්ඣ. සතා.  
 3. විය - මජ්ඣ.  
 4. කාමපාරවා - වී. සතා.  
 5. භඤ්ජනී - මජ්ඣ.  
 6. අනසුචරානී - වී. මජ්ඣ.  
 \* අයං භාථාපාදෙ මරමෙ පොසුකෙසු නදිසසති.

4118. (ස්ත්‍රීහු නම්) සොරකු මෙන් ද, විෂ මිශ්‍ර සුරාවක් මෙන් ද, (විකිණිය යුතු දැහී අගුණ වසා ගුණ ම පවසන) වෙළඳකු මෙන් ද වෙති. ඉස්ස නම් මුවාගේ අභ මෙන් වහා පෙරළෙන්නෝ ය. (බොරු කියන හෙයින්) සර්පයකු මෙන් දෙදිව ඇත්තෝ ය.

4119. (පුවරු ආදියෙන් වැසුණු) අසුවී වළක් මෙන් ප්‍රතිවි- ඡන්තයහ. (මහමුහුදෙහි) පාතාලය මෙන් දුෂ්ඨුරයහ. යමයා මෙන් එකාන්තයෙන් පැහැර ගන්නෝ ය. ගින්න මෙන් ද, සියල්ල උසුලාගෙන (ගසා ගෙන) යන නදිය මෙන් ද වෙති. වාතය මෙන් කෑමති තැන හැසිරෙන්නෝ වෙති.

4120. (හිමවතෙහි) තෙරු පර්වතය මෙන් (වෙනට පැමිණි හැම පුරුෂයන්) එකසේ දකිති. (කිමසකක) නම් ඛිෂ රුක මෙන් නිති පල ඇත්තන් ලෙස පැනෙති. (සැමියා විසින් දුකසේ සපයන ලද) රත්නයන්ට අන්තරායකාරී ස්ත්‍රීහු ගෙහි හොඟය නසත්.

යහළු පුණණමුඛය, අන්කුලයෙක්හි නො වැසැවිය යුතු යම් සතරෙක් වෙන් ද, ගොනු ය, දෙන ය, යාන ය, බිරිය ය යන මේ සතර නුවණැත්තේ සිය ගෙයින් වෙන් කොට වාස නො කරන්නෝ ය.

4121. ගොනා ද දෙන ද යානය ද බිරිය ද යන සතර නෑ කුලයෙක්හි නො වැසැවිය යුත්තෝ ය. රියක් නැත්තෝ රිය පරිභෝග කෙරෙති. අධික බර චිහනය කරවීමෙන් ගවයා නසති. අධික දෙවීමෙන් වසුපැටියා නසති. නෑකුලයන්හි දී බිරිය දුෂණය කරනු ලබයි.

යහළු පුණණමුඛය, යම් වස්තුවක් වැඩක් ඇති කල්හි අනාර්- කර වේ ද එබඳු වස්තු සයෙකි.

4122. දුනුදිය රහිත දුන්න ද, නෑ කුලයෙහි වූ බිරිය ද, පරතීරයෙහි වූ නැව ද, කඩ ඇණය බුන් යානය ද, දුර සිටුනා මිතුරා ද, පව්වු මිතුරා ද යන සය වැඩක් පැමිණි කල්හි ප්‍රයොජනවත් නො වෙති.

යහළු පුණණමුඛය, ස්ත්‍රිය කරුණු අටෙකින් සැමියා පහත් කොට සිතයි. දිළිඳුබව ය, ගිලන්බව ය, මහලුබව ය, සුරාසොඬබව ය, මෝඩබව ය, ප්‍රමත්තබව ය, හැම කිසෙහි අනුව පවත්නා බව ය, සියලු ධනය දීමෙන් දැයි යන මේ අට කරුණෙන් යහළු පුණණමුඛය, ස්ත්‍රිය සැමියා අවමන් කොට සිතයි. මෙහි මතු දක්වෙන වාක්‍යය ද වෙයි.

4123. දළිඳුං ආතුරඤ්චාපි ජිණ්ණකං සුරාසොණංකං,  
පමනං මුද්ධපනඤ්ච රතං<sup>1</sup> කිවෙච්චු භාපනං  
සබ්බකාමසදුනෙන අවජානන්ති සාමිකන්ති.

නවහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ ධානෙහි ඉත්ථී පදෙසමාහරති. ආරාමගමනසීලා ව හොති උයානගමනසීලා ව හොති නදී-  
තිස්ඨගමනසීලා ව හොති ඤාතිකුලගමනසීලා ව හොති පරකුලගමන-  
සීලා ව හොති ආදසදුසසමණධනානුයොගමනුසුත්තසීලා ව හොති  
මජ්ජපායිනී ව හොති නිලොකනසීලා ව හොති පඤ්චාරට්ඨායිනී<sup>2</sup> ව  
හොති. ඉමෙහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ නවහි ධානෙහි ඉත්ථී පදෙස-  
මාහරතිති. හවති ව පනුත්තරෙස්ථ වාකාං.

4124. ආරාමසීලා ව උයානං  
නදී ඤාතිපරකුලං,  
දුස්සමණධනමනුසුත්තා<sup>3</sup>  
යාවිත්ථී මජ්ජපායිනී.

4125. යා ව නිලොකනසීලා  
යා<sup>4</sup> ව පඤ්චාරට්ඨායිනී,  
නවහෙතෙහි ධානෙහි  
පදෙසමාහරන්තිත්ථීයොති.

වතනාළීසාය බලු සමම පුණ්ණමුඛ ධානෙහි ඉත්ථී පුරිසං  
අවචාවදන්<sup>5</sup>: විජහන්ති විනමති විලාසති විලිඛති විලංඡති නබෙන  
නබං සමෙට්ඨති පාදෙන පාදං අකකමති කටෙට්ඨන පට්ඨං ලිඛන්<sup>6</sup> දරකං  
උලලංසෙති ඔලංසාපෙති කීළති කීළාපෙති වුමුඛති වුමුඛාපෙති භුඤ්ජති  
භුඤ්ජාපෙති දදති ආයාවති කතමනුකරොති උච්චං භාසති නිචං භාසති  
අවිච්චං භාසති විච්චං භාසති නචෙඤ්ජන ගීතෙන වාදිතෙන රොදිතෙන<sup>7</sup>  
විලසිතෙන විගුසිතෙන ජගසති පෙකඛති කට්ඨං වාලෙති ගුඤ්ඤාණංකං  
සඤ්චාලෙති උගුරං විචරති උගුරං පිඤ්ඤති ඵනං දසෙසති කච්ඡං  
දසෙසති නාහිං දසෙසති අකඛිං නිබ්ඤ්ජති හමුකං උකඛිපති ඔට්ඨං  
පලිඛති ජීවහං නිලොකලෙති දුස්සං මුඤ්ඤති දුස්සං පට්ඨංකිති සිරසං  
මුඤ්ඤති සිරසං ඛන්ධති ඉමෙහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ වතනාළීසාය  
ධානෙහි ඉත්ථී පුරිසං අවචාවදති.

---

1. සබ්බං - මජ්ජං. දතං - සායා.  
2. සචාර - මජ්ජං.  
3. ආදස දුසසමණං - මජ්ජං.  
4. යාව සචාර - මජ්ජං.  
5. අචාවරති - මජ්ජං.  
6. විලෙඛති - වී, මජ්ජං.  
7. රොදිතෙන - මජ්ජං.

4123. දිළින්ද ද රෝගියා ද මහල්ලා ද සුරාසොඩහු ද ප්‍රමත්ත-  
වුවහු ද මුළාට පැමිණි (තමා කෙරෙහි) ඇලුණහු ද කෘත්‍යයන්  
පිරිහෙළීම කරන්නහු ද සියලු කැමති දැ දීමෙන් ද (ස්ත්‍රීහු)  
සැමියාට අවමන් කෙරෙත්.

යහළු පුණ්ණමුඛය, ස්ත්‍රීය නව ආකාරයකින් (ස්වාමියා කෙරෙහි)  
ද්වේෂය එළවන්නී ය. (සැමියා නොවිචාරා) පුෂ්පාරාමාදියට යන  
සුලු ද, උයනට යනසුලු ද, ගංතොටට යනසුලු ද, නැදැගෙවලට යන  
සුලු ද, (සන්දිවය සම්භක්ත ආදි) අන් ගෙවලට යනසුලු ද,  
කැටපත්තන් බලමින් වස්ත්‍රාභරණාදියෙන් සැරසීමෙහි යෙදෙනසුලු ද,  
මත්පැන් බොන්නී ද, (කවුළු ආදියෙන්) බලනසුලු ද, (අභ පසභ  
දක්වමින්) දෙරකඩ සිටිනසුලු ද වෙයි. යහළු පුණ්ණමුඛය, මේ  
නව කරුණෙන් ස්ත්‍රීය සැමියා කෙරෙහි ද්වේෂය එළවන්නී ය. මෙහි  
මතු දැක්වෙන වාක්‍යය ද වේ.

4124. යම් ස්ත්‍රීයක් (සැමියා නොවිචාරා) පුෂ්පාරාමාදියට ද,  
උයනට ද, ගංතොටට ද, නැකුලයට ද, අන් කුලවලට ද යන  
ස්වභාව ඇත්තී ද, වස්ත්‍රාදියෙන් සැරසීමෙහි යෙදුනී ද, මත්පැන්  
පානය කරන්නී ද,

4125. යම් ස්ත්‍රීයක් (කවුළු ආදියෙන් නිතර) බලනසුලු ද,  
යම් ස්ත්‍රීයක් (අභ පසභ පෙන්වමින්) දෙරකඩ සිටින්නී ද මේ නව  
කරුණින් ස්ත්‍රීහු සැමියා කෙරෙහි ද්වේෂය එළවන්නෝ යි.

යහළු පුණ්ණමුඛය, කරුණු සතලිසකින් ස්ත්‍රීය පුරුෂයා ඉක්මවා  
හැසිරෙන්නී ය. විජාමභනය කරයි. නැලෙයි, (ගමනාදි ඉරියව්වලින්)  
ලීලා දක්වයි, ඉරි අදියි, ලජ්ජාවෙයි, නියෙන් නිය ගටයි, පයින්  
පය ඇක්මෙයි, දඩුවෙන් පොළොවෙහි ලියයි, දරුවකු ගෙන  
ඔසොවයි, පහතට වඩයි, (ඒ දරුවා) සිඹියි, (දරුවා ලවා) සිඹීම  
කරවයි, (තොමෝ) බුද්ධි, (දරුවා ලවා) කවයි, (දරුවකුට කිසිවක්)  
දෙයි, (පසුව එය) ඉල්වයි, (දරුවා කළ දා) අනුව කරයි, උස්  
හඬින් කියයි, පහත් හඬින් කියයි, මහසෙනග මැද (අපට්ච්ඡන්න ව)  
කියයි, තනිව (පට්ච්ඡන්න ව) කියයි, නැටීමෙන්, ගී කීමෙන්,  
වාදිතයෙන්, හැඩීමෙන්, සැරසීමෙන් ආභරණ පැළඳීමෙන් නිමිති  
දක්වයි, මහත් හඬින් සිනාසෙයි, බලයි, කටිය සොලවයි, රහස්  
පියස සොලවයි, කලවය විවෘත කරයි, කලවය වසයි, පියයුරු  
පෙන්වයි, කිසිල්ල පෙන්වයි, නැබ පෙන්වයි, ඇස් සාරයි (පොඩි  
කරයි), බැම ඔසොවයි, තොල හපයි, දිව ලෙලවයි, වස්ත්‍රය,  
මුද්දයි, වස්ත්‍රය නැවත හඳියි, කේශ බන්ධනය ලිහයි, කේශ  
බන්ධනය බඳියි, යහළු පුණ්ණමුඛය, මේ සතලිස් කරුණින් ස්ත්‍රී  
පුරුෂයා ඉක්මවා හැසිරෙන්නී ය යි.

පඤ්චීසාය බලු සමම පුණ්ණමුඛ යානෙහි ඉක්ඛී පදුට්ඨා වෙදි-  
 තබ්බා භවති. සාමීකස්ස පවාසං. වණ්ණණ්ණති පවුඤ්ඤා<sup>1</sup> න සරති  
 ආගතං. නාභිනාදුති අවණ්ණං. තස්ස භණ්ණති වණ්ණං. තස්ස න  
 භණ්ණති අනඤ්ඤා තස්ස වරති අඤ්ඤා. තස්ස න වරති අකිච්චං. තස්ස  
 කරොති කිච්චං. තස්ස න කරොති පරිද්දහිකා සයති පරමුච්චි නිපජ්ජති  
 පරාවනනජාතා<sup>2</sup> ඛො පන හොති කුඤ්ඤාපාතා දීසං. අසාසති<sup>3</sup>  
 දුක්ඛං. වෙදයති උච්චාරපස්සාවං. අභිණ්ණං. ගච්ඡති විලොමං. ආචරති  
 පරපුරිසසද්දං. සුඤ්ඤා කණ්ණසොතවිචරමොදහති නිභතභොගා ඛො  
 පන හොති පටිච්චස්සකෙහි සඤ්චං. කරොති නිකඛනනපාද ඛො පන  
 හොති විසිඛානුවාරිති අතිවාරිති ඛො පන හොති සාමීකෙ අගාරවා  
 පදුට්ඨමනසඛ්ඤාසා අභිණ්ණං. ආරෙ කිට්ඨති කච්ඡාති අඛ්ඤාති ටනාති  
 දසෙසති දිසොදීසං. ගහඤ්ඤා පෙකඛති. ඉමෙහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ  
 පඤ්චීසාය යානෙහි ඉක්ඛී පදුට්ඨා වෙදිතබ්බා භවති.

භවති ච පනුතරෙස්ථ වාකායං.

4126. පවාසමස්ස වණ්ණණ්ණති  
 ගතං නානුසොචති,<sup>4</sup>  
 දීඤ්ඤා පතිං ආගතං නාභිනාදුති  
 භක්ඛාරවණ්ණං න කදපී භාසති  
 එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

4127. අනඤ්ඤා තස්ස වරති අසඤ්ඤාතා  
 අඤ්ඤා භාපෙති අකිච්චකාරිණී,  
 පරිද්දහිකා සයති පරමුච්චි  
 එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

4128. පරාවනනජාතා<sup>5</sup> භවති කුඤ්ඤාමී  
 දීසඤ්ඤා අසාසති දුක්ඛවෙදිති,  
 උච්චාරපස්සාවමභිණ්ණගච්ඡති  
 එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

4129. විලොමමාවරති අකිච්චකාරිණී  
 සද්දං නිසාමෙති පරස්ස භාසතො,  
 හතභොගා ච කරොති සඤ්චං<sup>6</sup>  
 එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

1. පවු. නිසරති - මජ්ඣං.  
 2. පරිවනනකජාතා - වී. මජ්ඣං. සා.  
 3. අසාසති - වී. මජ්ඣං. සා.  
 4. ගතං. තස්ස නසොචති - වී. මජ්ඣං.  
 5. පරිවනනජාතා - වී. මජ්ඣං. සා.  
 6. සඤ්චං - මජ්ඣං.

යහළු පුණ්ණමුඛය, පස්විසි කරුණෙකින් කිපුණු ස්ත්‍රී දහයුත්තී වෙයි. සැමියාගේ ප්‍රවාසය (අන් නැනෙක විසීම) වර්ණනා කරයි, ප්‍රවාසයට ගියහු නො සිහි කරයි, (යළි) පැමිණියහුට නො සතුටු වෙයි, ඔහුගේ අගුණ කියයි, ඔහුගේ ගුණ නො කියයි, ඔහුගේ අනර්ථය පිණිස හැසිරෙයි, ඔහුගේ අර්ථය පිණිස නො හැසිරෙයි, ඔහුගේ නො කළයුතු කිසි කරයි, කළයුතු කිසි නො කරයි, දැඩි ලෙස හැඳ පෙරව නිදයි, විමුඛ ව නිදයි, ඒ මේ අත පෙරලෙන්තී කලහ කරන්නී වෙයි, දීර්ඝව ආශ්වාස කරයි, දුක් වෙදනා පවසයි, නිතර මල මු සඳහා (බැහැර) යයි, විලෝම ව හැසිරෙයි, පරපුරුෂයකුගේ හඬ අසා කන් සිදුර ඵලවයි (ඇහුම්කන් දෙයි), භොග විනාශ කරන්නී වෙයි, අසල්වැසියන් සමග (කෙලෙස් වශයෙන්) සන්ථවය කරයි, (සොර සැමියාගේ උපධාරණය පිණිස) නික්මුණු පා ඇත්තී වීථි සංචාරයෙහි යෙදුනී වෙයි, (සිය සැමියා කෙරෙහි අගෞරවයෙන් ප්‍රදුෂ්ට සිත් ඇත්තී (සැමියා) ඉක්මවා හැසිරෙන්නී වෙයි, නිතර දෙරකඩ සිටියි, කිසිලි ද අවයව ද පියයුරු ද දක්වයි, දිගින් දිග ගොස් බලයි, යහළු පුණ්ණමුඛය, මේ පස්විසි කරුණින් කිපුණු ස්ත්‍රී දහයුතු වෙයි. මෙහි මතු දක්වෙන වාක්‍යය ද වෙයි.

4126. ඔහුගේ (සැමියාගේ) පිටත වාසය වනයි. බැහැර ගියහු (සැමියා) අනුව ශොක නො කරයි. ගෙට පැමිණි (සැමියා) දක සතුටුවීම නො කරයි. කිසි විටෙක සැමියාගේ ගුණ නො කියයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රීගේ ලක්‍ෂණයෝ වෙති.

4127. සංයම නැත්තී ඔහුගේ අනර්ථය පිණිස හැසිරෙයි. නො කළයුතු දෑ කරන්නී අර්ථය ද නසයි. දැඩි කොට හැඳ විමුඛ ව නිදයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රීගේ ලක්‍ෂණයෝ වෙති.

4128. ඔබ මොබ පෙරළී කලබල කරන්නී වෙයි. දීර්ඝ ලෙස ආශ්වාස කරන්නී දුක් වෙදනා ඇත්තී යැ යි කියයි. නිතර මලමුකිය පිණිස යයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රීගේ ලක්‍ෂණයෝ වෙති.

4129. විලෝම ව හැසිරෙයි. නො කළමනා කිසි කරන්නී වෙයි. කලා කරන පරපුරුෂයන්ගේ ශබ්දය අසයි. නසන ලද භොග ඇත්තී ක්ලෙශ සන්ථවය කරයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රීගේ ලක්‍ෂණයෝ ය.

4130. කිවෙන්න ලඬං කසිරොනාහනං<sup>1</sup> ධනං  
 විතනං විනාසෙනි දුකෙඛන සමිහනං,  
 පටිච්ඡසකෙහි ච කරොති සත්ඵං  
 එතෙ පදුට්ඨාය හවන්ති ලකඛණා.
4131. නිකඛනපාදු විසිඛානුවාරිනී  
 නිවං ස සාමිමඛි පදුට්ඨමානසා,  
 අතිවාරිණි හොති තට්ඨව්භාරවා  
 එතෙ පදුට්ඨාය හවන්ති ලකඛණා.
4132. අභිකඛණං නිට්ඨති ආරමුලෙ  
 ඵනානි කච්ඡානි ච දඤ්ඤයනභි,  
 දිසොදිසං පෙකඛති හනාභිකා  
 එතෙ පදුට්ඨාය හවන්ති ලකඛණා.
4133. සබ්බා නදී වඛකගතී<sup>3</sup> සබ්බෙ කට්ඨමයා වනා,  
 සබ්බිකීයො කරෙ පාපං ලභමානෝ නිවාපකෙ.
4134. සචෙ ලභෙඵ ඛණං වා රහො වා  
 නිවාතකං වාපි ලභෙඵ තාදිසං,  
 සබ්බාව ඉතී කරෙය්‍යු<sup>5</sup> නො පාපං  
 අඤ්ඤං අලඝ්ඨ පීඨසප්පිනාපි සද්ධිං.
4135. නරානමාරාමකරාසු නාරිසු  
 අනෙකචිකාසු අනිග්ගහාසු ච,  
 සබ්බකතනාපිතිකරාපි චෙ සියා<sup>6</sup>  
 න විසසසෙ තිස්සමා හි නාරීයො.
4136. යං චෙ දිසවා කණ්ඩරිකිඤ්ඤාරානා<sup>7</sup>  
 සබ්බිකීයො න රමන්ති අගාරෙ,  
 තං තාදිසං මච්චං චජ්ඣා හරියා  
 අඤ්ඤං දිසවා පුරිසං පීඨසප්පිං.
4137. බකසස ච පාවාරිකසස<sup>8</sup> රඤ්ඤසු  
 අච්චනතකාමානුගතසස හරියා,  
 අචාවරි බඬාවසානුගතසස<sup>9</sup>  
 කං වාපි ඉතී නානිවරෙ ඤ්ඤසු.

1. කසිරා හනං - වී, මජ්ඣං.  
 2. අපෙත - වී, මජ්ඣං.  
 3. වඛකදී - මජ්ඣං. වඛකගතා - වී.  
 4. ලභමානා - වී.  
 5. කසිරු - මජ්ඣං.  
 6. චෙසියා - වී, සඤා. චෙසියා - මජ්ඣං.  
 7. කිනනා - මජ්ඣං. සඤා.  
 8. බාවරිකසස - මජ්ඣං.  
 9. අනාවරිපට්ඨවසානුවකසස - මජ්ඣං.



4130. දුකසේ ලද, දුකසේ ගෙනනලද ධනය ද, දුකසේ රැස් කරනලද වස්තුව ද විනාශ කරයි. අසල්වැසියන් සමග ක්ලේශ සන්ඵවය කරයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රියගේ ලක්ෂණයෝ යි.

4131. (සොර සැමියන් සෙවීම පිණිස) බැහැර කරනලද පා ඇත්තී ය. වීථි සඤ්චාරය කරන්නී ය. නිතර සිය සැමියා කෙරෙහි ප්‍රදුෂ්‍ය වූ සිත් ඇත්තී (සිය) සැමියා ඉක්මවා හැසිරෙයි. එසේ ම ගෞරව නැත්තී වෙයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රියගේ ලක්ෂණයෝ යි.

4132. පියොවුරු සහ කිසිලි පෙන්වමින් නිතර දෙරළහ සිටී. භ්‍රාන්ත වූ සිත් ඇත්තී දිශානුදිශාවන් බලයි. මේ ප්‍රදුෂ්ට ස්ත්‍රියගේ ලක්ෂණයෝ යි.

4133. සියලු නදිභූ වක් වූ ගමන් ඇත්තාහ. සියලු වනයෝ කාෂ්ටමයහ. රූස් තැනක් ලද කල්හි සියලු ස්ත්‍රීහු පව කරන්නාහ.

4134. ඉදින් මන්ත්‍රණය කිරීමට සුදුසු අවකාශයක් හෝ එබඳු රහස් තැනක් හෝ ලැබේ නම් සියලු ස්ත්‍රීහු ම අත් පුරුෂයකු නො ලද කල්හි පිළකු සමග හෝ පාපකර්මය (අනාවාරය) කෙරෙත් මැ නු.

4135. මිනිසුන්ගේ සිත් ඇලුම් කරන්නා වූ නොයෙක් දෙනා කෙරෙහි පිහිටි සිත් ඇත්තා වූ නිග්‍රහයෙන් හික්මවාලිය නො හැක්කා වූ මේ ස්ත්‍රීහු (මිනිසුන් විසින්) මුළු හිතින් තුටු කරවනු ලබන්නාහු නමුත් වෙශ්‍යාවෝ වෙන් ද (එහෙයින් ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි) විශ්වාස නො කරන්නෝ ය. ස්ත්‍රීහු වනාහි තීර්ථ සම වෙන්.

4136. කණ්ඩරි රජ ය, කිනකරා දෙවී ය යන මොවුන්ගේ යම් නො ඇල්මෙක් වී ද, එය දක සියලු ස්ත්‍රීහු එකාන්තයෝ ගෘහයෙහි (ස්වකීය) ස්වාමිවරුන් කෙරෙහි නො ඇලෙති යි දක යුතු ය. ඒ එසේ මැ යි. අන්‍ය වූ පිළි පුරුෂයකු (පියසපුඬ) දක එබඳු රජු හැර භාය්‍යාව පාපකර්මය (අනාවාරය) කලා යැ යි කීයේ ය.

4137. අන්‍යන්තයෙන් කැමැත්ත අනුව පැවැත්තා වූ බක නම් රජුගේ ද පාවාරික නම් රජුගේ ද භාය්‍යාව වූ ප-වපාපා නොමෝ තම සිත බැඳුණු තම වසයෙහි සිටි පණ්ඩිතකරුවකු සමීපයෙහි ලාමක සේ හැසිරුනීය. (එහෙයින්) ස්ත්‍රී එයින් අන්‍ය වූ කවර නම් පුරුෂයකු ඉක්මවා නො හැසිරෙන්නී ද?

- 4138. පිඨනියානී සබ්බලොකීසසරසස  
 රඤ්ඤු පියා බ්‍රහ්මදත්තසස හරියා,  
 අවාචරී බද්ධවසානුගසස  
 නං වාපි සා නාජකිගා කාමකාමීනී.
- 4139. බ්‍රහ්මනං<sup>1</sup> ලහුවිත්තානං අකතඤ්ඤන දුභීනං<sup>2</sup>,  
 නාදෙවසකො පුරිසො ථීනං සද්ධාකුමරහනී.
- 4140. න නා පජානනති කනං න කිට්ඨං  
 න මාතරං පිතරං භාතරං වා,  
 අනරියා සමතිසකනාතධම්මො  
 සසෙසව විතොසස වසං වජනති.
- 4141. විරානුච්චුඤ්චපී පියං මනාපං  
 අනුකම්පකං පාණසමම්පී සනනං<sup>3</sup>,  
 ආවාසු<sup>4</sup> කිච්චෙසු ව නං ජහනති  
 තසමාහං ඉඤ්ඤීනං න වීසසසාමී.
- 4142. ථීනං හි විතං යථා වානරසස  
 කනතපකනනං යථා රුකකිඡායා,  
 වලාවලං හදයං ඉඤ්ඤීයානං  
 වසකසස නෙමී විය පරිවතනති.
- 4143. යද නා පසසනති සමෙකකම්මානා  
 ආදෙයාරූපං පුරිසසස විතනං,  
 සණ්ඨාහි වාවාහි නයනති මෙතං  
 කමොජකා ජලජෙනෙව අසසං.
- 4144. යද න පසසනති සමෙකකම්මානා  
 ආදෙයාරූපං පුරිසසස විතනං,  
 සමනතො නං පරිවජ්ජයනති  
 නිඤ්ඤානං නදීපාරගතොව කුලං.
- 4145. සීලෙසුපමා සීඨිරිව සබ්බහකඛා  
 තිකඛමායා නදීරිව සීසසොනා,  
 සෙවනති හෙතා පියමප්පියඤ්ඤා  
 නාවා යථා ඔරකුලං පරඤ්ඤා.

---

- 1. බ්‍රහ්මනං - මජ්ඣ.
- 2. දුභීනං - වී. මජ්ඣ., ස.සා.
- 3. සනනං - මජ්ඣ.,
- 4. ආවාසු - මජ්ඣ.

4138. මුළු ලොවට අධිපති වූ බඹදන් රජුගේ පිඬගියානී නම් භායඹාව තම වසභයෙහි සිටියකු (අස්ගොව්වකු) සමග අනාවාරයෙහි හැසුරුනී ය. කාමයන් පතන්නා වූ ඔ නොමෝ එය ද (අස්ගොව්වා ද අගමෙහෙසුන් තනතුර ද යන දෙක ම) නො ලැබුවා ය.

4139. බඳනාලද සොරුන් කෙරෙහි පවා ඇලෙන ලාමක වූ වහා පෙරළෙන සිත් ඇත්තා වූ අකෘතඥ වූ ද්‍රෝහී වූ ස්ත්‍රීන්ගේ සිල්වත් ස්වභාවය භූතාවිෂ්ට නො වූ පුරුෂයෙක් නො අදහන්නේ ය.

4140. ඒ ස්ත්‍රීහු කළ දෑ නො දනිත්. කළ යුතු දෑ නො දනිත්. මව හෝ පියා හෝ සහෝදරයා හෝ නො දනිත්. ලජ්ජාවිරහිත වූ ඉක්ම වූ ගුණදම් ඇති ඔවුහු තම විත්තයාගේ වසභයට ම යෙත්.

4141. බොහෝ කාලයක් එක්ව විසුවා වූ ප්‍රිය වූ මනාප වූ අනුකම්පා ඇති ප්‍රාණ සම වූ ඒ ස්වාමියා ආපදපන්න අවස්ථාවන්හි ද කටයුත්තක් පැමිණි කල්හි ද හැරදමති. එබැවින් මම ස්ත්‍රීන්ගේ ස්වභාවය විශ්වාස නො කරමි.

4142. ස්ත්‍රීන්ගේ සිත වනාහි වළුරාගේ සිත මෙනි. උස් පහත් හෙදයක් නැතිව වැටෙන ගස් සෙවණ මෙන් ස්ත්‍රීන්ගේ සිත එක තැනෙක නො පිහිටයි. ගමන්කරන රථවක්‍රයාගේ නිම්-වළල්ල මෙන් (ස්ත්‍රීන්ගේ සිත) නොයෙක් අරමුණට පෙරළෙයි.

4143. සොයා බලන්නා වූ ඒ ස්ත්‍රීහු යම් විටෙක පුරුෂයා අයත් ගතයුතු යම් වස්තුවක් දකිත් ද එවිට කාමබෝජ වැසියන් දියෙහි හටගත් සෙවෙලින් අසකු අල්වාගන්නා මෙන් මෘදු වචන-යෙන් ඒ පුරුෂයා තම වසයට ගනිත්.

4144. සොයා බලන්නා වූ ඒ ස්ත්‍රීහු යම් විටෙක පුරුෂයා අයත් ගතයුතු වස්තුවක් නො දකිත් ද (එවිට) ගහ තරණය කළ, ගහින් එතෙර වූ තෙතැන්නා පසුර අත්හරින්නා මෙන් ඒ පුරුෂයා භාත්පයින් දුරු කෙරෙත්.

4145. (පුරුෂයන්ගේ සිත් අලවන හෙයින්) ලාටු බඳු වූ ද, සියල්ල හඤ්ඤා කරන හෙයින් ගින්න බඳු වූ ද, (වේගයෙන් ගලා යන දිය පහර ඇති නදීන් මෙන්) ශීඝ්‍ර (නියුණු) මායා ඇති මේ ස්ත්‍රීහු එගොඩ මෙගොඩ දෙක ම - සේවනය කරන්නා වූ නැවක් මෙන් ප්‍රිය වූවහු ද අප්‍රිය වූවහු ද සේවනය කෙරෙත්.

4146. න නා එකස්ස න විතතං ආපණොච්ච පසාරිතො,  
 යො නා මඤ්ඤාති මඤ්ඤායා වාතං ජාලෙන බාධෙය්<sup>1</sup>.
4147. යථා නදී ච පණො ච පානාගාරං සභා පපා,  
 එචං ලොකිකීයො නාම චෙලා තාසං න විජ්ජති.
4148. සත්තාසනසමාහෙතා කණ්ණසප්පසිරුපමා,  
 ගාවො බහි තිණසෙසව ඔමසනති වරං වරං.
4149. සත්තාසනං කුණ්ණරං කණ්ණසප්පං  
 මුද්ධාභිසිත්තං පමද ච සබ්බා,  
 එතෙ නරො නිච්චයකො හජෙථ  
 තෙසං හචෙ දුබ්බද්ද සච්චභාවො<sup>2</sup>.
4150. නාච්චතඤ්ඤා<sup>3</sup> න බහුන කන්තා  
 න දකඛණං පමද සෙච්චබ්බා,  
 න පරස්ස හරියා න ධනස්ස හෙතු  
 එතිකීයො පඤ්ඤා න සෙච්චබ්බා.

අථ බලු හො ආනන්දෙ ගිජ්ඣරාජා කුණාලස්ස සකුණස්ස ආදී-  
 මජ්ඣකථාපරියොසානං වීදිකා තායං චෙලායං ඉමා ගාථායො අභාසි.

4151. පුණ්ණෙච්චි චෙමං පයචිං ධනෙන  
 දජ්ජිතීයා පුරියො සමමතාය,  
 ලද්ධා බණං අතිමඤ්ඤායා නමච්චි  
 තාසං වසං අසතීනං න ගචෙජ්.
4152. උට්ඨාහකඤ්ඤෙච්චි අලීනවුත්තිං  
 කොමාරහත්තාරං පියං මනාපං,  
 ආවාසු කීචෙච්චසු ච නං ජහන්ති  
 තඤ්ඤා හි ඉතීනං න වීරස්සසාමී.
4153. න වීරස්සෙ ඉච්ඡති මතති පොසො  
 න වීරස්සෙ රොදති මෙ සකාසෙ,  
 සෙච්ඡතී හෙතා පියමප්පියඤ්ඤා  
 නාවා යථා ඔරකුලං පරඤ්ඤා.

1. බන්ධයෙ - මජ්. සා.  
 2. සබ්බාවො - මජ්.  
 3. නච්චතඤ්ඤා - මජ්.  
 4. ආදීමජ්ඣකථා - වී. මජ්. සා.

4146. ඒ ස්ත්‍රීහු එකකුට (අයිති) නො වෙති. දෙදෙනකුට ද නො වෙති. විවෘත කරනලද සල්පිලක් බඳු ය. යමෙක් ඒ ස්ත්‍රීන් මගේ යැයි සිතන්නේ නම් හෙතෙම දැලින් සුළඟ වැළැක්ම ද කරන්නේ ය.

4147. ගංගාව ද මාර්ගය ද සුරාපානශාලාව ද සභාව ද පැන් හල ද යන මොහු යමිසේ වෙත් ද, ලොකයෙහි ස්ත්‍රීහු ද එබඳු වෙත්. ඔවුනට මයභීදවක් (සීමාවක්) නැත.

4148. මේ ස්ත්‍රීහු වනාහි ගින්න හා සම වෙති. කෘෂ්ණ සර්පයකුගේ හිසට බඳු උපමා ඇත්තාහ. (තණ කෑ තැන් අත්හැර) පිටත අලුත් අලුත් තණ සොයා යන ගෙරින් සේ ස්ත්‍රීහු උතුම් පුරුෂයකු (ධන නැත්තහු හැරදමා ධනවතකු) සොයති.

4149. ගින්න ද ඇතා ද කෘෂ්ණසර්පයා ද රජු ද සියලු ස්ත්‍රීහු ද යන මොවුන් මනුෂ්‍ය තෙම සිහි ඇත්තෙක් ව සේවනය කරන්නේ ය. එකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ඇති තකු දනගැනීම දුෂ්කර ය.

4150. විශිෂ්ට රූ ඇත්ති ද බොහෝ දෙනාට ප්‍රිය තෙතැත්ති ද නෘත්‍ය ගීතයන්හි දක්ෂ වූ ස්ත්‍රීය ද අනෙකකුගේ භායභීව ද සේවනය නො කටයුත්තී ය. ධන හෙතුවෙන් ද සේවනය නො කටයුත්තී ය. මේ ස්ත්‍රීහු පස්දෙන සේවනය නො කටයුත්තාහු වෙති යි කුණාල පක්ෂියා කීය.

භවත්ති, ඉක්බිති ආනන්ද නම් ගිජුලිහිණි රජ කුණාල පක්ෂි රාජයාගේ කථාව පිළිබඳ මූල මැද අග තේරුම් ගෙන එවෙලෙහි මේ ගාථාවන් කීය.

4151. ඉදින් යම් පුරුෂයෙක් ධනයෙන් සම්පූර්ණ වූ පාර්විය සම්මත වූ යම් ස්ත්‍රීයකට දෙයි ද, ඒ ඉඩක් ලැබ ඒ පුරුෂයා ද ඉක්මවන්නී ය. එහෙයින් එබඳු ස්මෘති විරහිත ස්ත්‍රීන්ගේ වසයට නො යන්නේ ය.

4152. උත්සාහවත් නො පසුබට පැවතුම් ඇති ප්‍රිය වූ මන වඩන තුරුණු වියෙහි සිටි සැමියා පවා විපත්වලදී ද ඇවැසි කටයුත්තක් පැමිණි කල්හි ද (ස්ත්‍රීහු) යම් හෙයකින් හැර දමන් ද එහෙයින් ස්ත්‍රීන්ගේ (සඳුවාර ස්වභාවය) විශ්වාස නො කරමි.

4153. (මෝ නොමෝ) මා කැමති වන්නී යැයි පුරුෂ තෙම ස්ත්‍රීය විශ්වාස නො කරන්නේ ය. මා සම්පයෙහි හඬා යයි ස්ත්‍රීය විශ්වාස නො කරන්නේ ය. යම් හෙයකින් එගොඩ මමගොඩ දෙක ම සෙවුනා නැව මෙන් මේ ස්ත්‍රීහු ප්‍රිය අප්‍රිය දෙදෙන ම සේවනය කෙරෙත් ද එහෙයින්.

4154. න විසසසෙ සාබ්පුරාණසන්තං  
 න විසසසෙ මිත්තපුරාණවොරං,  
 න විසසසෙ රාජා<sup>1</sup> සබා මමනති  
 න විසසසෙ ඉතී දසනනමාතරං.
4155. න විසසසෙ රාමකරාසු නාරිසු  
 අචචනනසීලාසු අසඤ්ඤනාසු,  
 අච්චනනපෙමානුගතසස හරියා  
 න විසසසෙ තිත්සමා හි නාරියො.
4156. හනෙය්‍යු<sup>2</sup> ඡිනෙය්‍යුච්චි ඡෙදයෙය්‍යුං  
 කණ්ඨච්ඡි ඡෙත්වා රුධිරං පිබෙය්‍යුං,  
 මා දීනකාමාසු අසඤ්ඤනාසු  
 භාවං කරෙ ගබ්භතිත්ථුපමාසු.
4157. මුසා තාසං යථා සච්චං සච්චං තාසං<sup>3</sup> යථා මුසා,  
 ගාවො බහි තිණසෙසච ඔමසනති වරං වරං.
4158. ගතෙනෙනා පලොභෙනති පෙක්ඛිතෙන<sup>4</sup> මිහිතෙන ච,  
 අථොපි දුනතීවඤ්ඤා මඤ්ඤනා හණිතෙන ච.
4159. වොරියො කඨිනා<sup>5</sup>භෙනා වාළා ච ලපසකිරා,  
 න තා කිඤ්චි න ජානනති යං මනුසෙසසු වඤ්ඤනං.
4160. අසා ලොකීඤ්චියො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති,  
 සාරනා ච පගබ්භා ව<sup>6</sup> ඥී සබ්බසසො යථා.
4161. නඤ්චිනං පියො නාම අප්පියොපි<sup>7</sup> න විජ්ජති,  
 සෙවනති භෙනා පියමප්පියඤ්ච නාවා යථා ඔරකුලංපරඤ්ච.
4162. නඤ්චිනං පියො නාම අප්පියොපි න විජ්ජති,  
 ධනනනා පතිවෙලුනති<sup>8</sup> ලතාව දුමනිසස්සිතා.
4163. හඤ්චිඤ්චං අසසබ්ඤ්චං ගොපුරිසඤ්ච වණ්ඤාලං<sup>9</sup>,  
 ඡවධාහකං පුප්ඵඡධධකං සධනමනුපතනති නාරියො.

1. රාජානං - මජ්ඣං.  
 2. හනෙය්‍යුං - මජ්ඣං.  
 3. භාසං - මජ්ඣං.  
 4. පක්ඛිතෙනමිතෙනව - සා.  
 5. කඨිනා - මජ්ඣං.  
 6. පගබ්භාව - මජ්ඣං.  
 7. අප්පියොපි - මජ්ඣං.  
 8. ධනනනාපතිවෙලුනති - මජ්ඣං.  
 9. මණ්ඩලං - මජ්ඣං.

4154. පැරණි කොළ ඇතිරිය විශ්වාස නො කරන්නේ ය. පැරණි මිතුරකු වූ භොරා විශ්වාස නො කරන්නේ ය. මගේ යහළු-වෙකු ශී රජු විශ්වාස නො කරන්නේ ය. දස දෙනකුන්ගේ මව වුව ද ස්ත්‍රිය විශ්වාස නො කරන්නේ ය.

4155. බාලයන් විසින් ඇලුම් කරනු ලබන, ඉක්මවන ලද සිල් ඇති, අසංකෘත වූ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි විශ්වාස නො කටයුතු ය. අත්‍යන්ත ප්‍රෙමයෙන් යුතු තෙතැත්තහුගේ භාය්‍යාව ද විශ්වාස නො කටයුතු ය. ස්ත්‍රීහු තීර්ථ සම වෙන් ද එහෙයිනි.

4156. (යම් භෙයකින් කිපුණා වූ හෝ අන් පුරුෂයන් කෙරෙහි ඇලුණා වූ හෝ ස්ත්‍රීහු) සැමියා නසන්නාහු සිදින්නාහු සිදුවන්නාහු බොටුව සිදු ලේ බොන්නාහු වෙන් ද එහෙයින් ලාමක අදහස් ඇති සංයම නැති ගංගා තීර්ථ බඳු ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි ස්තෙහ නො කරන්නේ ය.

4157. ඒ ස්ත්‍රීන්ගේ බොරුව සත්‍යය මෙනි. සත්‍යය බොරුව මෙනි. තණ බිමෙන් පිටත් තැන්හි හොඳ හොඳ තණ සොයන ගවයන් මෙන් (ඔවුහු) අන් පුරුෂයන් සොයත්.

4158. මේ ස්ත්‍රීහු ගමනින් ද බැල්මෙන් ද මද සිනාවෙන් ද නපුරු කොට වස්ත්‍ර හැඳීමෙන් ද මිහිරි වදන් බිණීමෙන් ද (පුරුෂයන්) පොලොබවත්.

4159. මේ ස්ත්‍රීහු සෙරහ. තද සිත් ඇත්තාහ. දුෂ්ටයහ. හකුරු මෙන් මිහිරි වදන් ඇත්තාහ. මිනිසුන් අතර යම් වංචාවක් ඇත් නම් (එයින්) ඔවුන් නො දන්නා කිසිවක් නැත.

4160. ලොකයෙහි ලාමක වූ මේ ස්ත්‍රීහු නම් හැම කල්හි රාගයෙන් ඇලුණාහු ය. කායප්‍රගල්භාදියෙන් යුක්ත වූවාහු ය. සියල්ල හඤ්ඤය කරන (දවන) ගින්න මෙන් සියල්ල වනසනසුලු ය. ඔවුනට සීමාවෙක් නැත.

4161. ස්ත්‍රීන්ට ප්‍රියයෙක් නම් නැත. අප්‍රියයෙක් ද නැත. එගොඩ මෙගොඩ දෙක ම සෙවුනා නැව මෙන් මොවුහු ප්‍රියයා ද අප්‍රියයා ද සේවනය කෙරෙත්.

4162. ස්ත්‍රීන්හට ප්‍රියයෙක් නම් නැත. අප්‍රියයෙක් ද නැත. ගස ඇසුරු කරන්නා වූ වැල මෙන් ධන හෙතුවෙන් (පුරුෂයා) වැළඳගනිත්.

4163. ස්ත්‍රීහු නම් ඇත්ගොව්වා ද අස්ගොව්වා ද ගොපල්ලා ද සැමොලා ද සොහොන්ගොව්වා ද කසලගොඩකයා ද යන මොවුන් අතුරින් කවරකු වුව ද සධනයා (ධන ඇත්තා) කරා යෙත්.

4164. කුලපුත්තවපි ජහන්ති අකිඤ්චනං ජවකසමසදිසමපි,  
අනුගච්ඡන්ති අනුපතන්ති ධනහෙතු හි නාරියොති.

අථ බලු හො නාරදො දෙවබ්‍රාහ්මණො ආනන්දාසස ගි ජකුරාජසස ආදිමජකුලා<sup>1</sup>පරියොසානං විදිත්වා නායං වෙලායං ඉමා ගාථායො අභාසි.

4165. චන්තාරො මෙ න පුරෙත්ති තෙ මෙ සුණාථ භාසතො<sup>2</sup>,  
සමුද්දො බ්‍රාහ්මණො රාජා ඉතී වාපි දිජමපති.

4166. සරිතා සාගරං යන්ති යා කාවි පඨවිංසිතා<sup>3</sup>,  
තා සමුද්දං න පුරෙත්ති උභනතා<sup>4</sup> හි න පුරති.

4167. බ්‍රාහ්මණො ච අධියාන වෙදමකඛානපඤ්චමං,  
හියොයාපි සුතමිච්ඡයා උභනතා හි න පුරති.

4168. රාජා ච පඨවිං<sup>5</sup> සබ්බං සසමුද්දං සපබ්බතං,  
අජකුචසං<sup>6</sup> විජිනිත්වා අනන්තරතනොචිතං  
පාරං සමුද්දං පඤ්චති උභනතා හි න පුරති.

4169. එවමෙකාය ඉතීයා අටඨට්ඨ පතිනො සියා,  
සුරා ච බලවන්තා ච සබ්බකාමරසාහරා  
කරෙය්‍ය නවමෙ ඡන්දං උභනතා හි න පුරති.

4170. සබ්බිකීයො සිබ්බිව සබ්බභක්ඛා  
සබ්බිකීයො නදීරිව සබ්බවාහිනී<sup>7</sup>,  
සබ්බිකීයො කණ්ටකානං ච සාධා  
සබ්බිකීයො ධනහෙතු චජන්ති.

4171. වානඤ්ච ජාලෙන නරො පරාමසෙ  
ඔසිඤ්චියා සාගරමෙකපාණිනා,  
සමකන භඤ්චන භනෙය්‍ය සොසං  
යො සබ්බභාවං පමදසු ඔක්ඛසජෙ.

4172. වොරීනං බහුබුද්ධිනං යාසු සචචං සුදුලලහං,  
ථීනං භාවො දුරාජානො මච්ඡසෙසවොදකෙ ගතං.

1. ආදිමජකුලා - වී. මජසං.  
2. සුණාථ මම භාසතො - මජසං.  
3. පඨවියසිතා - මජසං.  
4. ඔනනතා - ස්‍යා.  
5. පඨවිං - මජසං.  
6. අජකුචසං - සීඉ.  
7. වාහි - මජසං.



4164. ස්ත්‍රීහු ධනය නැති කරනුයා ද හැරදමති. ධනය ඇති සැබොලා අනුව ද යෙත්, යම් හෙයකින් ස්ත්‍රීහු ධනහෙතුවෙන් ම පුරුෂයා අනුව යෙත් ද, එහෙයිනි.

භවත්නි, ඉක්බිති නාරද දෙවබ්‍රාහ්මණ තෙම ආනන්ද නම් ගිජුලිහිණි රජුගේ කථාව පිළිබඳ මුල මැද අග දෑන එවෙලෙහි මේ ගාථාවන් ප්‍රකාශ කෙළේය.

4165. පක්ෂිරාජය, මේ සතර දෙනෙක් තෘප්ත නො වෙති. එය ප්‍රකාශ කරන මාගේ වචනය අසව. සමුද්‍රය ද බ්‍රාහ්මණයා ද රජ ද ස්ත්‍රී ද (යන සතර දෙන ය.)

4166. පොළොව ඇසුරු කළා වූ යම්කිසි ගංගාවෝ වෙත් ද, ඒ සියල්ලෝ ම සයුරට බැස යෙති. ඔවුහු සයුර නො පුරවත්. (දිය පිහිටන තැන් මහත් හෙයින්) උග්‍රතව ම පවත්නා නිසා නො පිරෙයි.

4167. බ්‍රාහ්මණයා ඉතිහාසය පස්වැනි කොට ඇති වෙදය හදුරා මත්තෙහි දු ඉගෙහීමට කැමති වන්නේ ය. හෙ ද (අදහස මහත් බැවින්) උග්‍රතව ම වෙසෙන හෙයින් නො පිරෙයි.

4168. රජ ද මුහුදු සහිත වූ පර්වත සහිත වූ අනන්තරත්න යෙන් යුක්ත වූ මුළු පොළොව දිනා (නොයෙක් රත්නයෙන් පුරුණ ව) වෙසේ ද, එහෙත් මුහුදින් එතෙර ද පතයි. (හෙ ද කෘෂ්ණා මහත්තියෙන් යුතු හෙයින්) උග්‍රත හෙතුවෙන් ම නො පිරෙයි.

4169. එපරිද්දෙන් ම එක ස්ත්‍රියකට ගුර වූ ද බලවත් වූ ද සියලු කාමරසයන් ගෙනදෙන්නා වූ ද සැමියන් අට අට දෙනා සිටිත් ද, එසේ වුවත් නවවැන්නකු කෙරෙහි ආශා කරන්නී ය. (කාමකෘෂ්ණා මහත්තියෙන් යුතු හෙයින්) උග්‍රත බැවින් නො පිරෙයි.

4170. සියලු ස්ත්‍රීහු ගීන්ත මෙන් සියල්ල කාදමන්නෝ ය (වනසන්නෝ ය.) සියලු ස්ත්‍රීහු ගංගාව මෙන් සියල්ල වහනය කරන්නෝ ය. සියලු ස්ත්‍රීහු කටුගස්වල අතු වැනි වෙති. සියලු ස්ත්‍රීහු ධනහෙතුවෙන් පරපුරුෂයන් කරා යෙත්.

4171. යම් පුරුෂයෙක් ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි සිය රහස් ප්‍රකාශ කෙරේ ද (ඒ රහස් අනුන් හා නො බැණ ස්ත්‍රීන් වෙත රැකුණහොත්) ඒ පුරුෂ තෙම දූලෙන් වානය රඳවන්නේ ය. එක අත්ලෙන් සයුරු දිය හීස් කරන්නේ ය. සිය එක අතින් (ඒ අතට ම ගසා) හඬ නගන්නේ ය.

4172. යම් හෙයෙකින් ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි සත්‍යය ඉතා දුර්ලභ වේ ද, චෞර වූ බහුබුද්ධික වූ ස්ත්‍රීන්ගේ අදහස දියෙහි මසුන්ගේ ගමන් මග මෙන් දැනගැනීම දුෂ්කර ය.

- 4173. අනලා මුදුසමනාසා දුප්පුරා නා නදීසමා,  
සීදන්ති නං විදීන්තාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
- 4174. ආවට්ඨනී මහාමායා බුහමවරිඤ්චිකොපනා,  
සීදන්ති නං විදීන්තාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
- 4175. යකෙඤ්ඤා<sup>1</sup> උපසෙවනති ඡන්දසා වා ධනෙන වා,  
ජාතවෙදෙව සණ්ඨානං ඛිප්පං අනුදභන්ති නන්ති.

අථ ඛලු භො කුණාලො සකුණො නාරදස්ස දෙවබ්බාහමණස්ස ආදිමජ්ඣකපරියොසානං විදීන්තා නායං වෙලායං ඉමා ගාථායො අභාසි.

- 4176. සලලපෙ නිසිත<sup>2</sup>බහුපාණිනා  
පණ්ඨිතො අපි පියාවදෙසීනා,  
උග්ගතෙජ්ජරගමි ආසිදෙ  
එකො එකාය පමදය නාලපෙ.
- 4177. ලොකවිත්තමථනා හි නාරියො  
නවුච්ඡිතභණ්ණිතචිතාවුධා,  
බාධයනති අනුපට්ඨිතස්සති.  
දීප<sup>3</sup>රකඛසීගණාව වාණිජෙ.
- 4178. නත්ථී තාසං විනායො න සංවරො  
මජ්ජමංසනිරතා අසඤ්ඤතා,  
නා ගිලනති පුරිසස්ස පාහනං  
සාගරෙව මකරං තිථිඛගලො<sup>4</sup>.
- 4179. පඤ්ඤකාම ගුණසානගොවරා  
උඤ්ඤා අනියතා අසඤ්ඤතා,  
ඔසරන්ති පමද පමාදිනං  
ලොණතොයවතීයංව ආපගා<sup>5</sup>.
- 4180. යං නරං උපරමන්ති<sup>6</sup> නාරියො  
වන්දසාව රතියා ධනෙනවා,  
ජාතවෙදසදිසමපී තාදිසං  
රාගදෙසවතියො<sup>7</sup> ධහන්ති<sup>8</sup> නං.

---

- 1. යංචනා - මජ්ඣ.
- 2. ගාථා - වී. මජ්ඣ. සා.
- 3. නිසිත - මජ්ඣ.
- 4. දීපෙ - වී. මජ්ඣ. සා.
- 5. තිථිඛගලො - මජ්ඣ.
- 6. ආපකා - සීඝ්.
- 7. පලාපෙනති - මජ්ඣ. උපලපෙනති - වී. සා.
- 8. වධියො - මජ්ඣ. සා.
- 9. දභන්ති - මජ්ඣ. සා.

4173. (ගිහි ධර්මවලින්) මෙනෙකින් පමණ යැයි කීමක් නැති, මොළොක් වචන ඇති, කෙලෙස් රතියෙන් පිරවිය නොහැකි ඒ ස්ත්‍රීහු නදී සමයහ. ඒ ස්ත්‍රීහු සෙවනය කළවුන් සතර අපායෙහි ගිල්වන් යැයි දැන දුරින් ම දුරුකටයුතු ය.

4174. අනුන් මොහනය කරන්නා වූ මහාමායා ඇති, බබසර නසන්නා වූ ඒ ස්ත්‍රීහු සෙවනය කළවුන් සතර අපායෙහි ගිල්වන් යැයි දැන දුරින් ම දුරු කළ යුත්තාහ.

4175. මේ ස්ත්‍රීහු ප්‍රියසංවාස වශයෙන් හෝ ධන හෙතුවෙන් හෝ යම් පුරුෂයකු සෙවනය කෙරෙත් ද (තමා) පහස ලත් ලත් තැන දවන ගින්න මෙන් වහා ඔහු විනාශයට පමුණුවන් යයි කිය.

භවන්නී, ඉක්බිති කුණාල පක්ෂි කෙම නාරද නම් දෙව-  
බ්‍රාහ්මණයාගේ කරාව පිළිබඳ මුල මැද අග තේරුම් ගෙන ඒ වේලායෙහි මේ ගාථාවන් ප්‍රකාශ කෙළේ ය.

4176. නුවණැත්තෝ තියුණු මුවහත් කඩුගත් අත් ඇත්තකු සමග කථා කරන්නේ ය. කිපුණු පිශාවයකු සමග කථා කරන්නේ ය. උග්‍ර තෙජස් ඇති සර්පයකු වෙත භිදිනේ ය. (එහෙත්) හුදෙකලා වූයේ හුදෙකලා වූ ස්ත්‍රීයක සමග කථා නො කරන්නේ ය.

4177. නැටීම ය ගී කීම ය බිණීම ය සිතාව ය යන මේවා අවි කොට ඇති ඒ ස්ත්‍රීහු වනාහි ලොකයාගේ සිත් මඬින්නාහ. යඤ්ඤ්චීප යෙහි මිනිසුන් පොළඹවා ගෙන කාදමන රකුසියන් මෙන් එළඹ සිටි සිහි නැත්තහු විනාශ කෙරෙත්.

4178. ඔවුන්ගේ හික්මීමක් නැත. සංවරයෙක් ද නැත. මත්පැනෙහි හා මස්කෑමෙහි ගිපු වූ සංයම වීරහිත ඒ ස්ත්‍රීහු මහ සයුරෙහි මෝරකු ගිලින තිම්බාල නම් මත්සායා මෙන් පුරුෂයා දුකසේ සපයනලද ධනය වනසත්.

4179. පස්කම්සුව විඳීම ගොදුරු කොට ඇත්තා වූ උඩඟු වූ අස්ථිර සිත් ඇත්තා වූ සංයත නො වූ ස්ත්‍රීහු ගංගාවන් ඇදගන්නා-  
සාගරය මෙන් ප්‍රමාද වූවහු සිය වසයට ගනිත්.

4180. ස්ත්‍රීහු ප්‍රෙමයෙන් හෝ පංචකාමරතියෙන් හෝ ධන හෙතුවෙන් හෝ යම් මිනිසකුට ඇලුම් කෙරෙත් ද, රාග ද්වේෂ යන්ගෙන් යුක්ත වූ ඒ ස්ත්‍රීහු (ගුණසම්පත්තියෙන් යුක්ත හෙයින්) ගින්නක් මෙන් දිලියෙන එබඳු පුරුෂයා විනාශ කරත්.

4181. අඩසං ඤානා පුරිසං මහඤානං  
 ඔසරන්ති සධනා සහන්තනා,  
 රත්තවිත්තං අනිවේදියනති නං  
 සාලං මාලුවලතාව කානතෙන.
4182. තා උපෙතති විවිධෙන ඡන්දසා  
 විත්තනිඤ්චුඛියො අලඛනතා,  
 උභයසනති පහසනති නාරියො,  
 සමඛරොව සනමායකොවිද.
4183. ජාතරූපමණිමුත්තභුසිතා  
 සකකතා පතිකුලෙසු නාරියො,  
 රකඛිතා අතිවරන්ති සාමිකං  
 දනවංච හදයන්තරස්සුතා<sup>1</sup>.
4184. තෙජවාපි හි නරො විචකඛණො  
 සකකතො ඛහුජනස්ස පුජිතො,  
 නාරිතං වසගතො න භාසති  
 රාහුතා උපගතොව<sup>2</sup> වන්දිමා.
4185. යං කරෙය්‍ය කුපිතො දියො දියං  
 දුට්ඨවිත්තො වසමාගතං අරි  
 තෙන භියොයා ව්‍යසනං නිගච්ඡති  
 නාරිතං වසගතො අපෙකඛවා.
4186. කෙසලුනනඛජිත්තනජ්ඣා  
 පාදපාණිකසදණ්ඛතාලිතා,  
 හීනමෙව උපගතා හි නාරියො  
 තා රමන්ති කුණපෙව මකඛිකා.
4187. තා කුලෙසු විසිඛනතරෙසු වා  
 රාජධානිනිගමෙසු<sup>3</sup> වා පුත,  
 ඔඬඬිතං නමුච්චසාසවාකරං<sup>4</sup>  
 ව්‍යකුමා පරිවජ්ජය<sup>5</sup> සුඛිකීතො.

---

1. හදයන්තරස්සුතා - මජ්ඣං.  
 හදයන්තරනිසයිතා - ස්‍යා.  
 2. උපගතොව - මජ්ඣං, ස්‍යා.  
 3. රාජධානි - මජ්ඣං.  
 4. වාකුරං - මජ්ඣං, වාගුරං - ස්‍යා,  
 5. පරිවජ්ජ - සිගු.

4181. ආභ්‍ය වූ මහත් ධනය ඇති පුරුෂයා දූත සිය ධනයෙන් ද ආත්මපරිත්‍යාගය කරන්නක මෙන් ද එළැඹෙත්. රාගයෙන් රත් වූ සිත් ඇති ඔහු වෙනෙහි සල්ගස වැළඳගත් මාළුවා වැල මෙන් අතිශයින් වෙළාගනිත් (වැළඳගෙන පෙළත්.)

4182. සැරසීමෙන් විසිතුරු කරනලද ශරීර හා මුඛ ඇති, අලංකාර වූ, සියගණන් මායාවන්හි දක්‍ෂ වූ ඒ ස්ත්‍රීහු මායාකාරයකු මෙන් හෙවත් සඹර නම් අසුරයා මෙන් නොයෙක් ආකාර ඇල්මෙන් පැමිණෙත්. මහත් කොට සිනාසෙත්. මදහස කෙරෙත්.

4183. රන් මිණි මුතුවලින් සැරසුණු පතිකුලයන්හි සත්කාර කරනලද ස්ත්‍රීහු රක්තාලද වුවත් සැමියා ඉක්මවා හැසිරෙත්, හෘදයාභ්‍යන්තරයෙහි ආරක්ෂිත වූ ස්ත්‍රීය අසුරයා ඉක්ම පැවැත්තී ද එමෙනි.

4184. බොහෝ දෙනා විසින් සත්කාර කරන ලද පුදනලද නුවණැති තෙජස්වී පුරුෂ තෙමේ ද ස්ත්‍රී වසයට ගියේ රාහු වසයට ගිය සඳ මෙන් නො බබළයි.

4185. කිපුණු දුෂ්ට සිත් ඇති සතුරෙක් තමා වසයට පැමිණි සතුරකුට යමක් කරන්නේ ද, ස්ත්‍රී වසයට ගිය තෘෂ්ණා සහිත පුරුෂ තෙම එයට වඩා බොහෝ වූ විපතකට පැමිණෙයි.

4186. හිසකේ ඇඳ කැඩීමෙන්, නියවලින් සිරීමෙන්, තර්ජනය කරනලද්ද වූ, අත් පා කස දඬුවලින් කළන ලද්ද වූ ඒ ස්ත්‍රීහු කුණපයෙහි ම ඇලෙන මැස්සන් මෙන් හිනයා වෙත ම එළඹියාහු ඇලෙත්.

4187. කුලයන්හි හා වීථි අතර ද රාජධානිවල හා නියම ගම්වල ද (කෙලෙස්) මරහු විසින් අටවනලද මලපුඬුවක් වැනි වූ ද දෑලක් වැනි වූ ද ඒ ස්ත්‍රීන් නුවණැස් ඇති දෙලෝ සුව කැමති මිනිස් තෙම දුරු කරන්නේ ය.

4188. ඔසසජිත්ථ<sup>1</sup> කුසලං තපොගුණං  
 යො අනරියවරිනානි මාවරි,  
 දෙවතාහි නිරයං නිමිසසති<sup>2</sup>  
 ජෙදගාමී මණියං ව වාණිජො.
4189. සො ඉධ ගරහිතො පරස්ථ ච  
 දුමමති උපගතො<sup>3</sup> සකමුත්තා,  
 ගච්ඡති අනියතො ගලාගලං  
 දුට්ඨගදුභරතොච උපපථේ.
4190. සො උපෙනි නිරයං පතාපනං  
 සත්ඤ්ඤාලිචනඤ්ඤා ආයසං<sup>4</sup>  
 ආවසිත්වා නිරවජානයොනියං<sup>5</sup>  
 පෙතරාජවිසයං න මුඤ්ඤති.
4191. දිබ්බධිධධරතියො ච නඤුනො  
 චකකචත්තිවරිතඤ්ඤා මානුසෙ,  
 නාසයන්ති පමද පමාදිනං  
 දුග්ගතිඤ්ඤා පටිපාදයහති නං.
4192. දිබ්බධිධධරතියො න දුලලහා  
 චකකචත්තිවරිතඤ්ඤා මානුසෙ,  
 සොණණ්ණචාමනනිලයා ච අච්ඡරා  
 යෙ වරන්ති පමදභනන්තිකා.
4193. කාමධාතුසමතිකකමා ගති  
 රූපධාතුයා<sup>7</sup> භවො න දුලලහො,  
 චිතරාගච්ඡප්පපත්ඤ්ඤා  
 යෙ වරන්ති පමදභනන්තිකා.
- 4194 සබ්බදුකඛසමතිකකමං සිචං  
 අච්චනනං අචලිතං අසඤ්ඤං,  
 නිබ්බුතෙහි සුච්චි න දුලලහං  
 යෙ වරන්ති පමදභනන්තිකා.
4195. කුණාලො හං තද ආසිං උදයී චුසසකොකිලො,  
 ආනඤ්ඤ ගිජ්ඣරාජාසි සාරිපුත්තො ච නාරදො  
 පරිසා බුද්ධපරිසා එවං ධාරෙථ ජාතකන්ති.

4. කුණාලජාතකං.

---

1. ඔසසජිත්ථ - මජ්ඣං.  
 2. නිමිසසති - මජ්ඣං.  
 3. උපගතො - මජ්ඣං.  
 4. මායසං - සීග්ග.  
 5. යොනියං - මජ්ඣං. යොනියෙ - සඤා.  
 6. සුච්චි - මජ්ඣං.  
 7. රූපධාතුභාවො - මජ්ඣං.  
 රූපධාතුසමභාවො - සඤා.

4188. යමෙක් දෙව් මිනිස් සුව ගෙනදෙන්නා වූ තවුස් ගුණය අතහැර අනායඹ වූ කාමසෙවනය කෙරේ ද, හෙතෙම දෙව්ලොවින් (පෙරළී) නිරයට යයි. (මහභූ මිණිරුවන් දී) නො වටනා කද මිණක් ගන්නා (ලාමක) වෙළෙන්දකු මෙනි.

4189. (ස්ත්‍රී වසයට ගිය) ඒ අනුවණ තෙතැන්නා මෙලෝ පරලෝ දෙකෙහි ම ගර්භිත වූයේ, ස්වකර්මයෙන් විපාක විදීමට එළඹියේ මෙතෙක් කලැයි අනියත වූයේ දෙව් මිනිස් දෙලොවින් ගිලිහී අපායට ම යයි. කුළු ගදුබුවකු යොදනලද රිය නො මහෙහි ම යනු මෙනි.

4190. ස්ත්‍රී වසයට ගිය ඒ තෙතැන්නා අතිශයින් තැවීම ඇත්තා වූ නිරයට ද අයොමය කටුවලින් යුත් කටුඉඹුල්වන නම් වූ නිරයට ද පැමිණේ. එහි වැස තිරිසන් යොනිය ද ප්‍රෙතවිෂය ද කාලකඤ්ජක නම් අසුරවිෂය ද නො ඉක්මවයි.

4191. ප්‍රමදවෝ ප්‍රමාදයෙන් යුත් පුරුෂයන්ගේ නන්දනොද්‍යාන-යෙහි දිවා ක්‍රීඩාවන්හි ඇල්ම ද මනුෂ්‍ය ලොකයෙහි වක්‍රවර්ති රාජසම්පත්තිය ද නසන්. ඒ පුරුෂයන්ට දුගති දුක ද සලසන්.

4192. යම් කෙනෙක් ස්ත්‍රීන්ගෙන් වැඩෙක් නැතැයි (සිතා බඹසර) හැසිරෙත් ද ඔවුනට දිවාක්‍රීඩාවන්හි ඇල්ම ද මිනිස් ලොවෙහි සක්විති සැපත ද රන්මුඛා විමන් වැසි දෙවභනෝ ද දුලබ නො වෙති.

4193. යම් කෙනෙක් ස්ත්‍රීන්ගෙන් වැඩෙක් නැතැයි (සිතා බඹසර) හැසිරෙත් ද, (ඔවුනට) කාමධාතුව ඉක්මවීමෙන් ලැබෙන රූපභවය පිළිබඳ (උත්පත්ති වශයෙන් වූ) ගතිය ද විතරාගීන්ට විෂය වූ ශුද්ධාවාසයන්හි උත්පත්තිය ද දුලබ නො වේ.

4194. යම් කෙනෙක් ස්ත්‍රීන්ගෙන් වැඩෙක් නැතැයි (සිතා බඹසර) හැසිරෙත් ද ඔවුනට නිවනලද කෙලෙස් ගිනි ඇති පිරිසුදුවෑන් විසින් ලදහැක්කා වූ හැම දුක් ඉක්මවාලන්නා වූ, නිර්භය වූ වෙනස් නො වන්නා වූ කෙලෙසුන්ගෙන් අකම්භය වූ හෙතු-ප්‍රත්‍යයෙන් සකස් නො වූ නිර්වාණය දුර්ලභ නො වේ.

4195. එකල මම කුණාල නම් වීමි. උදැසී පුස්සකොකිල නම් විය. ආනන්ද (සඨවිර තෙම) ගිජුලිහිණි රජ විය. සාරිපුත්ත (සඨවිර තෙම) නාරද නම් විය. පිරිස බුදුපිරිස ම ය. මෙසේ මේ ජාතකය දරව යි (වදළ සේක.)

### 5. මහාසූතසොමජාතක.

4196. කසමා තුවං රසක ඵදිසානි  
කරොසි කමොති සුදුරුණානි,  
හනාසි ඉතී පුරිසෙ ච මුලෙනා  
මංසස්ස හෙතු ආදා<sup>1</sup> ධනස්ස කාරණා.
4197. න අත්තහෙතු න ධනස්ස කාරණා  
න පුත්තදරස්ස සභායඤ්ඤිතා,  
හනා ච මෙ හගවා භූමිපාලො  
සො බාදතී මංසං හදනොන ඵදිසං.
4198. සවෙ තුවං හතතුරුසෙ පසුතො  
කරොසි කමොති සුදුරුණානි,  
පාතො ච අනොපුරං පාපුණ්ණිකා  
ලපෙය්‍යාසි මෙ රාජිනො සමුමුඛෙ තං.
4199. තථා කරිසසාමි අහං හදනො  
යමෙව ත්වං භාසසි කාලහතී,  
පාතො ච අනොපුරං පාපුණ්ණිකා  
වසබ්බාමි ටෙ රාජිනො සමුමුඛෙ තං.
4200. තතො රත්තා විචසනෙ සුරියසසුභගමනං පති,  
කාලො රසකමාදය රාජානං උපසඩ්ධතී  
උපසඩ්ධතීතො රාජානං ඉදං චචනමබුච්චි.
4201. සචචං කිර මහාරාජ රසකො පෙසිතො තයා,  
හනාති<sup>2</sup> ඉතී පුරිසෙ තුවං මංසානි බාදසි.
4202. ඵචමෙචං තථා කාල රසකො පෙසිතො මයා,  
මම අක්ඛං කරොනාස්ස කිමෙතං පරිභාසසි.
4203. ආනඤ්ඤ සබ්බමචජානා බාදිතො රසග්ගිඤ්චිමා,  
පරිකඤ්ඤාය පරිසාය අත්තානං බාදියා මතො.
4204. ඵචං පමනො රසගාරවෙ රතො  
බාලො යදි ආයතීං නාවබුජ්ඤති,  
විධමෙ පුත්තෙ වජීං ඤ්ඤතකෙ ච  
පරිචන්දිය අත්තානමෙච බාදති.

1. අදා - මජ්ඣං.

2. හනති - මජ්ඣං.

3. වජීකා - මජ්ඣං.



### 5. මහාසූතසොම ජාතකය

4196. එමඛා අරක්කැමිය, තෝ කුමක් හෙයින් මෙතරම් ඉතා දරුණුකම් කරන්නෙහි ද? මුළා වූයේ ස්ත්‍රීන් ද පුරුෂයන් ද නසන්නෙහි. මස් හෙතු කොටගෙන ද නැතහොත් ධන හෙතු කොටගෙන ද යි (සෙන්පතියා ඇසී ය.)

4197. හිමියෙනි, මෙය තමන් හෙතු කොටගෙන නො වෙයි. ධනය හෙතු කොටගෙන ද නො වෙයි. අඹුදරුවන් ද යහළුවන් ද ඤාතීන් ද හෙතු කොටගෙන නොවෙයි. මාගේ ස්වාමී වූ ඒ හඟවත් රජ තෙමේ මෙබඳු වූ මස අනුභව කෙරේ යයි (අරක්කැමී තෙමේ කීයේ ය.)

4198. ඉදින් ස්වාමියාගේ වැඩෙහි යෙදුණා වූ තෝ මෙබඳු ඉතා දරුණුකම් කෙරෙහි නම් උදාසන ම අන්ත:පුරයට පැමිණ රජු ඉදිරියෙහි ඒ කරුණ මට කියව යි (යි සෙන්පති තෙමේ කීවේ ය.)

4199. ස්වාමීනි, කාළහස්නි නම් සෙන්පතිතුමනි, ඔබ වහන්සේ යමක් කියන්නහු නම් මම එසේ ම කරන්නෙමි. උදාසන ම අන්ත:පුරයට පැමිණ රජු ඉදිරියෙහි එය ඔබට කියමි (යි අරක්කැමී තෙමේ කීවේ ය.)

4200. අනතුරු වී රාත්‍රිය ඉක්ම ගිය පසු සුයෙඹාද්ගමයෙහි කාළ නම් සෙන්පති තෙමේ අරක්කැමියා ගෙන රජු වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹී රජුට මේ විවනය කීවේ ය.

4201. මහරජ, නුඹ වහන්සේ විසින් ස්ත්‍රී පුරුෂයන් නසව යි අරක්කැමියා පිටත්කොට හරිතලද්දේ ය යන මේ කරුණ සත්‍යය ද? ඔබ වහන්සේ මිනීමස් කන්නහු ද?

4202. කාළ (හස්නී) නම් සෙන්පතිය, මා විසින් අරක්කැමියා පිටත්කොට හරිතලදී. මාගේ අර්ථය (වැඩය) කරන්නා වූ ඔහුට කුමක් හෙයින් නින්දා කෙරෙහි ද (යි රජතෙමේ ඇසී ය.)

4203. සියලු මත්ස්‍යයන්ට ප්‍රධාන වූ රසගෙඩ වූ ආනන්ද නම් මත්ස්‍ය තෙමේ තමන්ගේ පිරිස අනුභව කොට අවසන් වූ කල්හි පසුව තමා ද අනුභව කොට මළේ ය.

4204. මෙසේ ප්‍රමත්ත වූ රසගෙඩයෙහි නියැලී අනුවණ තෙමේ ඉදින් මත්තෙහි වන්නා වූ දුක නො දනී නම් හෙතෙමේ දරුවන් නසා නැයන් ද හැර දමා පෙරළා තමන් ම අනුභව කෙරේ.

- 4205. ඉදං තෙ සුඤ්ඤාන වීභෙතු ජනෙ,  
මා භක්ඛස්සි රාජ මනුසස්ස මංසං,  
මා කං ඉමං කෙවලං වාරිජොව  
දිපදධිප සුඤ්ඤාමකාසි රට්ඨං.
- 4206. සුජාතො නාම නාමෙන ඔරසො තස්ස අනුජො,  
ජලේඛපෙසිං අලද්ධාන මනො සො තස්ස සඛ්ඛියෙ.
- 4207. එවමෙව අභං කාළ භුක්වා භක්ඛං රසුක්ඛමං,  
අලද්ධා මානුසං මංසං මඤ්ඤා භෙස්සාමී ජීවිතං.
- 4208. මාණව අභිරුපොසි කුලෙ ජාතොසි සොත්ථියෙ,  
න කං අරභසි තාත අභක්ඛං භක්ඛොයතවෙ.
- 4209. රසානමඤ්ඤාතරං එතං යස්මිං<sup>1</sup> මං කං නිවාරයෙ,  
සොභං තස්ස ගමිය්සාමී යස්ස ලව්ජාමී ඵදිසං.
- 4210. සො වාහං නිප්පතිස්සාමී න තෙ වච්ජාමී සන්තීකෙ,  
යස්ස මෙ දස්සනෙන කං නාභිනන්දසි බ්‍රාහ්මණ.
- 4211. අද්ධා අඤ්ඤාපි දයාදෙ පුත්තෙ ලව්ජාම මාණව,  
කිංකරි ජමම විනස්සස්සු යස්ස පතං න තං සුමණ.
- 4212. එවමෙව තුවං රාජ දිපදිඤ්ඤා සුමොභි මෙ,  
පබ්බාපෙස්සනති තං රට්ඨා සොණ්ඛං මාණවකං යථා.
- 4213. සුජාතො නාම නාමෙන භාවීතන්තාන සාවකො,  
අච්ඡරං කාමයනොතාව න සො භුක්ඛී න සො පිවි.
- 4214. කුසලෙහ උදකමාදය සමුදෙදු උදකං මීනෙ,  
එවං මානුසකා කාමා දිබ්බකාමාන සන්තිකෙ.
- 4215. එවමෙව අභං කාළ භුක්වා භක්ඛං රසුක්ඛමං,  
අලද්ධා මානුසං මංසං මඤ්ඤා භෙස්සාමී ජීවිතං.
- 4216. යථාපි තෙ ධනරට්ඨං භංසා වෙභාසයං ගමා,  
අවුත්ති<sup>2</sup>පරිභොගෙන සබ්බෙ අභ්භස්සං ගතා.

---

1. කසමා - මජ්ඣං.  
2. අභුක්ඛ - මජ්ඣං, අසුක්ඛ - සායා.

4205. මහරජ, මේ කරුණ අසා ඔබගේ ඒ කැමැත්ත දුරු කෙරේවා. රජතුමනි, මිනීමස් අනුභව නො කරව. මහරජ ආනන්ද නම් මත්ස්‍යයා මෙන් මේ මුළුරට සුන් නො කරව (යි, සෙන්පති තෙමේ කීවේය.)

4206. එම්බා කාලහත්ථිය, පෙර නමින් සුජාත නම් කෙළෙඹියෙක් විය. ඔහුගේ ඖරස පුත්‍රයෙක් විය. හෙතෙම දඹපල කාලය වූ කල්හි ද දඹපල නො ලැබ මළේ ය.

4207. කාලය, එපරිද්දෙන් මම ද උතුම් රස ඇති කෑම අනුභව කොට (ඒ උතුම් රසැති) මිනීමස් නොලැබ ජීවිතය හරින්නෙමි යි සිතමි (යි රජතෙමේ කීයේය.)

4208. මාණවකය, තෝ මනා රු ඇත්තෙහිය. සොන්ථිය නම් උතුම් කුලයෙහි උපන්නෙහි ය. පුත්‍රය, නුඹ අනුභව නො කටයුත්තක් අනුභව කරන්නට නුසුදුස්සෙහි ය.

4209. පියාණනි, නුඹ වහන්සේ යම් බඳු රසයකින් මා වළකනසේක් නම් එය රස අතුරින් උතුම් රසයෙකි. ඒ මම යම් තැනෙකහි මෙබඳු රසයක් ලබන්නෙමි නම් එහි යමි.

4210. පිතෘ බ්‍රාහ්මණය, යම්බඳු වූ මාගේ දැකීමෙන් නුඹ වහන්සේ සතුටු නො වන සේක් නම් ඒ මම නුඹවහන්සේ සමීපයෙහි නො වසමි. මම ම තික්ම යන්නෙමි යි මාණවකයා කීවේ ය.

4211. මාණවකය, අන්‍ය වූ ද පුත්‍ර දයාදයන් ලබන්නෙමි නිවය, තෝ ද වැනසෙව, යම් තැනකට පැමිණි තා නො අසන්නෙමි ද (එසේ කරව.)

4212. නරඥුෂ්ඨ මහරජ, මගේ වචනය අසනු මැනවි. රා සොඬ තරුණයා යම්සේ රටින් පිටුවහල් කරනලද්දේ ද එසේ ම නුඹවහන්සේ ද රටින් පිටුවහල් කරන්නාහ (යි සෙනාපතියා කීවේ ය.)

4213. භාවිතාත්ම ඇති සෘෂීන්ගේ ශ්‍රාවක වූ නමින් සුජාත නම් වූ තැනැත්තා දිව්‍යාජ්ජරාවන් කැමැත්තේ ම නො කැවේ ය. නො බිච්චේ ය.

4214. යම්සේ කුසතණ අග දිය ගෙන මුහුදු දිය මතින්නේ ද දිව්‍යකාමයන් හමුවෙහි මානුසක කාමයෝ ද එමෙනි.

4215. කාලහත්ථිය, රසොත්තම වූ කෑම කා ඒ මිනීමස් නො ලැබ ජීවිතය හරින්නෙමි යි සිතමි යයි කීයේ ය.

4216. අහසින් ගමන්කරන්නා වූ ධතරට්ඨ නම් භංසයෝ නුසුදුසු පරිභොගයෙන් සියල්ලෝ ම යම්සේ විනාශයට පත්වූහු ද,

4217. එවමෙව තුවං රාජ දිපදිඤ්ඤ සුඤ්ඤානි මෙ,  
අභකඛං රාජ භකෙඛසි තභමා පබ්බාජයනති තං.
4218. තිට්ඨානීති මයා චුතො සො කං ගච්ඡසි පමුච්චො<sup>1</sup>,  
අට්ඨිතො කං ධීතොමහීති ලපසි බ්‍රහ්මචාරීති  
ඉදං තෙ සමණ අයුතං අසිඤ්ඤ මෙ මඤ්ඤසි කඛකපතං.
4219. ධීතොභමසථි සධමෙමසු<sup>2</sup> රාජ  
න නාමගොතං පරිචක්ඛයාමි,  
වොරඤ්ඤ ලොකෙ අට්ඨිතං වදන්ති  
ආපායිකං තොරයිකං ඉතො චුතං.
4220. සවෙ තුවං සද්දභසි රාජ සුතං ගණනාහි බතතිය,  
තෙන යඤ්ඤං යජ්ඣාන එවං සග්ගං ගමිසසසි.
4221. කසමිං නු රටෙට්ඨ තව ජාතභුමි  
අථ කෙන අකොත ඉධානුපතො,  
අකඛාහි මෙ බ්‍රාහ්මණ එතමඤ්ඤං  
කිමච්ඡසි දෙමි තයජ්ජ පඤ්ඤං.
4222. ගාථා චතස්සො ධරණිමහිසාර  
සුගමහිරඤ්ඤා වරසාගරුපමා,  
තවෙව අඤ්ඤා ඉධාගතොසමි  
සුඤ්ඤාහි ගාථා පරමඤ්ඤංභිතා.
4223. න වෙ රුදනති මතිමනො සපඤ්ඤා  
බහුසසුතා යෙ බහුධානචිතතිනො,  
දීපං හි එතං පරමං නරානං  
යං පණ්ඩිතා සොකනුද භවතති.
4224. අතොනං ඤ්ඤානි උද පුතඤ්ඤරං  
ධඤ්ඤං ධනං රජනං ජාතරුපං,  
කිමොනු කං සුතසොමානුතපෙප  
කොරවාසෙට්ඨ විචනං සුඤ්ඤාම තෙ<sup>3</sup>.
4225. නොවාහමතොනමනුඤ්ඤානාමි  
න පුතඤ්ඤරං න ධනං න රට්ඨං,  
සතඤ්ඤා ධමෙමා වරිතො පුරාණො  
තං සඛාරං බ්‍රාහ්මණසානුතපෙප.

1. පාමුච්චො - මජ්ඣ. .  
2. සද්දමෙමසු - මජ්ඣ. .  
3. මෙතං - මජ්ඣ. .

4217. නරශ්‍රේෂ්ඨ මහරජ, මාගේ වචනය අසනු මැනව, එමෙන් ම නුඹ වහන්සේ ද නොබිදිය යුතු ඒ මිනීමස් අනුභව කරන්නාහු ය. එහෙයින් නුඹ වහන්සේ රටින් පිටුවහල් කෙරෙත් යයි සෙන්පති තෙමේ කියේ ය.

4218. එම්බා තපස්විය, ඒ නුඹ මා විසින් සිටුවා දී කියන ලද්දෙහි පිටුපා යන්නෙහි ය. නොසිටියා වූ නුඹ සිටියෙමි යි කියන්නෙහි ය. ශ්‍රමණය, මෙය වනාහි තොපට නුසුදුසු ය. කීම, මාගේ කඩුව කුසතණ පතක් කොට සිතෙහි ද? යි පොර්සාදයා ඇසී ය.

4219. මහරජ, මම ස්වකීය වූ කුශලධර්මයන්හි සිටියෙමි වෙමි. මම නාම ගෝත්‍රය නො පෙරළමි. මෙයින් වුත ව අපාගතවනසුලු වූ තෙරයික වූ සොරා වනාහි ලෙඵ්හි නොසිටියෙකැ යි කියත්.

4220. එම්බා පොර්සාදය, මෙය විශ්වාස කරන්නෙහි ද? එසේ නම් මෙය අසව, ඉදින් සුතසොම රජ ගන්නෙහි නම් එයින් යාග කොට මෙසේ ස්වර්ගයට යන්නෙහි ය.

4221. එම්බා බ්‍රාහ්මණය, නුඹගේ ජාතමුතිය කිනම් රටෙක්හි ද, කිනම් කරුණක් හෙතු කොටගෙන මෙහි පැමිණියෙහි ද, මේ කරුණ මට කියව. කුමක් කැමැත්තෙහි ද? තා විසින් අද පතන ලද්දේ කවරක් ද? එය දෙමි යි සුතසොම රජ තෙමේ කියේ ය.

4222. මහරජ, උතුම් සාගරය බඳු වූ ඉතා ගැඹුරු වූ ගාලා සතරක් ඔබගේ ම ප්‍රයොජනය පිණිස, මෙහි ගෙනාවෙමි. උතුම් අඤ්ඤායෙන් යුත් ඒ ගාලා අසව යි බමුණා කීවේ ය.

4223. යම් හෙයෙකින් පණ්ඩිතයෝ අනුන්ගේ ශොක දුරු කරන්නාහු වෙද්ද, මිනිසුන්හට ඒ ශොක දුරු කිරීම පරම පිහිටෙකි. බහුශ්‍රැත වූ බොහෝ කරුණු සිතන්නා වූ සප්‍රාඥයෝ වෙද්ද, එබඳු මහාප්‍රාඥයෝ එකාන්තයෙන් නො හඬති.

4224. කොරවා ශ්‍රේෂ්ඨ මහරජතුමනි, නුඹ තමා ද ඥාතීන් ද නොහොත් අඹු දරුවන් ද ධාන්‍යය ද ධනය ද රිදී ද රන් ද යන මේ කුමකට තැවෙන්නෙහි ද? යන මේ වචනය තා විචාරමි යි පොර්සාදයා ඇසී ය.

4225. එම්බා පොර්සාදය, මම තමන් ගැන ශොක නො කරමි. අඹු දරුවන් ගැන ද ශොක නො කරමි. ධනය ගැන හෝ ශොක නො කරමි. රට ගැන හෝ ශොක නො කරමි. පුරාණ වූ සත්පුරුෂ ධර්මය පුරුදු කරන ලද්දෙක්මි. බ්‍රාහ්මණයාට වූ ඒ පොරොන්දුව ගැන ශොක කරමි.

4226. කතො මයා සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන  
 රටෙඨ සකෙ ඉක්ඛරියෙ ධීතෙන,  
 තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණස්සපදය  
 සච්චානුරකඛී පුනරාවච්ඡස්සං.
4227. නෙවාහමෙතං අභිසද්දහාමී  
 සුඛී නරො චෙත්තමිධා පමුත්තො,  
 අමිත්තහත්ථං පුනරාවචෙය්‍ය  
 කොරව්‍යසෙට්ඨ නභි මං උපෙසිති.
4228. මුත්තො තුවං පොරිසාදස්ස හත්ථා  
 ගඤ්චා සකං මඤ්චරං කාමකාමී,  
 මධුරමපීයං ජීවීතං ලඤ්ච රාජ  
 කුතො තුවං එභිසි මෙ සකාසං.
4229. මතං වරෙය්‍ය පරිසුඤ්ඤිලො  
 න භී ජීවීතං ගරභීතො පාපධම්මො,  
 න භී තං නරං තායතෙ<sup>1</sup> දුග්ගන්භි  
 යස්සාපි හෙතු අලිකං භණෙය්‍ය.
4230. සචෙපි වාතො ගිරිමාවහෙය්‍ය  
 වඤ්ඤ ව සුරියො ව ජමාපතෙය්‍යං,  
 සඛබාව නචෙජා පටිසොතං<sup>2</sup> වචෙය්‍යං  
 නඤ්චෙවහං රාජ මුසා භණෙය්‍යං.
4231. නහං එලෙය්‍ය උදධි විසුඤ්ඤ  
 සංචිත්තෙය්‍ය භුතධරා වසුඤ්ඤරා,  
 සිලුවචියො තෙරු සමුලමුප්පතෙ  
 නඤ්චෙවහං රාජ මුසා භණෙය්‍යං.
4232. අසිඤ්ඤ සක්ඛිඤ්ඤ පරාමසාමී  
 සපථමි තෙ සමම අහං කරොමී,  
 තයා පමුත්තො අනඤො භවීත්ථා  
 සච්චානුරකඛී පුනරාවච්ඡස්සං.
4233. යො තෙ කතො සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන  
 රටෙඨ සකෙ ඉක්ඛරියෙ ධීතෙන,  
 තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණස්සපදය  
 සච්චානුරකඛී පුනරාවච්ඡස්සං.

1. තායති - මචසං.  
 2. පති - මචසං.

4226. සිය රටෙහි ඉසුරු බවහි පිහිටියා වූ මා විසින් බ්‍රාහ්මණයකු සමඟ පොරොන්දුවකට බැඳෙන ලද. බ්‍රාහ්මණයාට ඒ පොරොන්දුව සපුරා සත්‍යය රක්නෙමි නැවත එන්නෙමි යි සුතසොම රජ තෙමේ කීයේ ය.

4227. මරු මුට්ටන් මිදුණු, සුවපත් වූ, මනුෂ්‍ය හෙමේ නැවත සතුරාගේ අතට පැමිණෙන්නේ ය, යන මේ කාරණය මම විශ්වාස නො කරමි. කොරච්ඡරටෙහි අධිපති මහරජතුමනි, මා වෙත නො එළඹෙන්නෙහි ය.

4228. කාමසම්පත් කැමතිටත්තා වූ රජතුමනි, නුඹ පොරිසාදයාගේ අතින් මිදුණෙහි සිය මැදුරට ගොස් මිහිරි ප්‍රිය ජීවිතයක් ලැබ නැවත මා වෙත කවර කරුණෙකින් පැමිණෙන්නෙහි ද යි පොරිසාදයා ඇසී ය.

4229. පිරිසුදු සිල් ඇත්තේ මරණය කැමති වන්නේ ය. මෙරමා විසින් නිඤ්ඤ කරනලද පාපසම්භව ඇත්තෙක් ව ජීවිතය නො කැමති වන්නේ ය. යමක් හෙතු කොට ගෙන බොරු කියන්නේ නම් එය ඒ සත්වයා දුගතියෙන් නො මුදුලන්නේ ය.

4230. මහරජ, ඉදින් වානය පවිතයක් පුළුන් පොදක් සේ ගෙනයතුදු සඳ හිරු බිම වැටෙතුදු හැම නදීහු උඩු ගං බලා යතුදු මම නම් බොරු නො කියමි යි සුතසොම තෙමේ කීයේ ය.

4231. අහස පැළි ගිය ද, සයුර වියළි ගිය ද, සත්වයන් දරා සිටුනා පෘථිවිය පෙරළී ගිය ද, මහමෙර ඉදිරි වැටෙතුදු මහරජ මම නම් බොරු නො කියමි.

4232. යහළු පොරිසාදය, කඩුව ද සිරිය ද මම පරාමභීතය කරමි. යහළුව මම ඔබට දිවිරීම ද කරමි. නුඹ විසින් මුදනලද මම බ්‍රාහ්මණයාට ණය නැත්තෙක් ව, සත්‍යය රක්නෙමි නැවත එන්නෙමි යි සුතසොම රජතෙමේ කීවේ ය.

4233. මහරජ, සියරටෙහි ඉසුරු බවහි සිටියා වූ ඔබ විසින් බ්‍රාහ්මණයකු සමඟ යම් පොරොන්දු වීමක් කරන ලද ද, ඒ පොරොන්දුව බමුණාට දී සත්‍යය රක්නෙහි නැවත මෙහි එව යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

- 4234. යො මෙ කතො සඛරො බ්‍රාහ්මණෙන  
රටෙඨ් සකෙ ඉසසුරියෙ ධීතෙන,  
තං සඛරං බ්‍රාහ්මණසසපදය  
සච්චානුරකඛී පුනරාවච්චසං.
- 4235. මුකොතා ච සො පොරිසාදස්ස හජා  
ගාඤ්ඤාන තං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච,  
සුණොමී ගාථායො සතාරභායො  
යා මෙ සුතා අසුසු හිතාය බ්‍රහෙමි.
- 4236. සකිදෙව<sup>1</sup> සුතසොම සඛභී හොති සමාගමො,  
සා නං සඛනති පාලෙති නාසඛභී බහුසඛගමො.
- 4237. සඛනිරෙව සමාසෙඨ සඛනි කුඛෙඛඨ සඤ්චං<sup>2</sup>,  
සතං සඤ්චමෙඤ්ඤය සෙයොනා හොති න පාපියො.
- 4238. ජීරතති වෙ රාජරථා සුචිත්තා  
අථො සරීරඤ්ච ජරං උපෙති,  
සතඤ්ච ධමෙමො න ජරං උපෙති  
සනෙත්තා හවෙ සඛනී පවෙදයතති.
- 4239. නහඤ්ච දුරෙ පඨවී ච දුරෙ  
පාරං සමුද්දස්ස තදහු දුරෙ,  
තතො හවෙ දුරතරං වදනති  
සතඤ්ච ධමං<sup>3</sup> අසතඤ්ච රාජ.
- 4240. සහසුසියො<sup>4</sup> ඉමා ගාථා න ඉමා ගාථා සතාරභා,  
චත්තාරී තං සහස්සානි ඛිපං ගණහාහි බ්‍රාහ්මණ.
- 4241. ආසීතියා නාවුතියා ච ගාථා  
සතාරභා චාපී හවෙය්‍යු ගාථා,  
පච්චත්තමෙව සුතසොම ජානභී<sup>5</sup>  
සහසුසියො<sup>6</sup> නාම කුඛජී<sup>7</sup> ගාථා.
- 4242. ඉචජාමී වොහං සුතවුඤ්චිමත්තතො  
සනෙත්තා<sup>8</sup> ච මං සපුරිසා හතෙජය්‍යු,  
අහං සචිත්තභී මහොදධිව  
නභී තාත තප්පාමී සුභාසිතෙන.

---

- 1. සකිං - සා.
- 2. සඤ්චං - මජ්ඣං.
- 3. ධමෙමො - මජ්ඣං.
- 4. සහසුසියා - මජ්ඣං.
- 5. ජානාහි - මජ්ඣං.
- 6. සහසුසියා - මජ්ඣං.
- 7. කාඤ්චී - මජ්ඣං.
- 8. සනෙත්තාහි - මජ්ඣං.



4234. සිය රටෙහි ඉසුරුවහි සිටියා වූ මා විසින් බ්‍රාහ්මණ-  
යකු හා යම් පොරොන්දුවක් කරන ලද ද, ඒ පොරොන්දුව බමුණාට  
දී සත්‍යය රක්තෙක් ව නැවත මෙහි එමී සි රජ තෙමේ කීවේ ය.

4235. ඒ සුතසොම රජ තෙම පොරිසාදයාගේ අතින් මිදුණේ  
ඒ බමුණා වෙත ගොස් මෙසේ කීවේ ය. එමිබා බ්‍රාහ්මණය, අසනලද  
යම් ඒ ගාථාවෝ හිත පිණිස පවතිද්ද, ඒ සතාරහ නම් ගාථාවන්  
අසමී සි රජ තෙමේ කීවේ ය.

4236. සුතසොම රජුනි, සත්පුරුෂයන් සමග එක් වරක් හෝ  
එක් වෙයි ද, එය ඔහු රකී. අසත්පුරුෂයන් සමග බොහෝවූ ද  
එක්වීම එසේ නො කෙරේ.

4237. සත් පුරුෂයන් සමග ම එක් වන්නේ ය. සත් පුරුෂයන්  
සමග ම මිත්‍රසන්ථවය කරන්නේ ය. බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන්ගේ සඤ්ඡාය  
දූත ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් වන්නේ ය. ලාමකයෙක් නො වන්නේ ය.

4238. ඉතා විසිතුරු කරනලද රාජ රථයෝ එකාන්තයෙන් දීරන්.  
වැළි ශරීරය ද ජරාවට යෙයි. බුද්ධාදී සත්පුරුෂයන්ගේ නිව්‍යාණ ධර්මය  
ජරාවට නො යයි. බුද්ධාදී සත්පුරුෂයෝ (එකාන්තයෙන්) ඒ නිවන  
ප්‍රකාශ කරති.

4239. මහරජ, අහස ද දුර වේ. පොළොව ද දුර වේ. සමුද්‍රයාගේ  
පරතෙර ද දුරෙහි පිහිටියේ ය. සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්මය හා අසත්-  
පුරුෂයන්ගේ ධර්මය අතර එකාන්තයෙන් දුරතර යයි කියන්.

4240. බමුණ, මේ ගාථාවෝ සියක් නොව දහසක් වටනාහු වෙති.  
එහෙයින් ඔබ සාරදහසක් වහා ගනුව සි සුතසෝම රජ කීවේ ය.

4241. එමිබා සුතසොමය, අසුවක් වටනා වූ ද, අනුවක් වටනා වූ  
ද සියයක් වටනා වූ ද ගාථාවෝ ඇතැ සි ඔබ දන්නෙහි ය. දහසක්  
වටනා ගාථාවෝ කොහි වෙද්ද? කියා පිය රජ ඇසී ය.

4242. පියාණනි, මම තමාගේ ශ්‍රැතය පිළිබඳ දියුණුව කැමැති  
වෙමි. ශාන්ත වූ සත්පුරුෂයෝ මා හජනය කෙරෙත්වා. මම වනාහි  
ගඬුවන්ගෙන් තෘප්ත නො වන්නා වූ මහාසාගරය මෙන් සුභාෂිතයෙන්  
තෘප්ත නො වෙමි.

4243. අග්ගි යථා තිණකට්ඨං ධහනොනා<sup>1</sup>  
 න තපපතී සාගරො වා නදීහි,  
 එවමපී නෙ පණ්ඩිතා රාජසෙට්ඨ  
 සුඤ්චා න තපපනති සුභාසිතෙන.
4244. සකස්ස දසස්ස යද සුඤ්ඤාමී  
 ගාථා<sup>2</sup> අහං අඤ්චතී ජනිඤ්ඤ,  
 තමෙව සකඤ්චව නිසාමයාමී  
 නහි තාන ධම්මෙසු මමඤ්ඤි තිඤ්ඤි.
4245. ඉදනෙන රට්ඨං සධනං සයොග්ගං  
 සකායුරං සබ්බකාමුපපනතං,  
 කිං කාමහෙතු පරිභාසසෙ<sup>3</sup> මං  
 ගච්ඡාමහං පොරිසාදස්ස<sup>4</sup> කනෙන.
4246. අක්ඛානුරක්ඛාය භවනතී හෙනෙ  
 හඤ්චාරොහා රථිකා පතතිකා ව,  
 අස්සාරොහා<sup>5</sup> යෙ ව ධනුගහභාසෙ  
 සෙනං පසුඤ්ජාම භනාම සකඤ්ඤං.
4247. සුදුකකරං පොරිසාදෙ අකාසි  
 ජීවං ගහෙකාන අවිස්සජී මං,  
 තං තාදිසං පුබ්බතිච්චං සරනොනා  
 දුඛෙහ<sup>6</sup> අහං තස්ස කථං ජනිඤ්ඤ.
4248. වන්දිතා සො පිතරං මාතරඤ්ඤ  
 අනුසාසිතා නෙගමඤ්ඤ ඛලඤ්ඤ,  
 සච්චවාදී සච්චානුරක්ඛමානො  
 අගමාසි සො යෙන සො පොරිසාදෙ<sup>7</sup>.
4249. කතො මයා සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන  
 රට්ඨෙ සකෙ ඉස්සරියෙ ධීතෙන,  
 තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණස්සපදය  
 සච්චානුරක්ඛී පුනරාගතොසමී  
 යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාදෙ.
4250. න භායනෙ බාදිතො<sup>8</sup> මඤ්ඤං පච්ඡා  
 විතකා අයං තාව සධුමිතා ව,  
 නිද්ධුමනෙ පචිතං සාධු පකකං  
 සුඤ්ඤාමී ගාථායො සතාරභායො.

1. දහනො - මජ්ඣං.

2. කං - මජ්ඣං.

3. පරිභාසසි - මජ්ඣං. පරිභාසනෙ - චී.

4. පොරිසාදස්සපනෙ - මජ්ඣං.

5. අස්සාරොහා - මජ්ඣං.

6. දුඛෙහා - මජ්ඣං.

7. යඤ්ඤං පොරිසාදෙ - මජ්ඣං.

8. බාදිතං - මජ්ඣං.

4243. යම්සේ ගින්න තෘණ කාෂ්ඨ දවමින් තෘප්ත නො වේ ද, නදී ජලයෙන් සාගරය හෝ තෘප්ත නො වේ ද, රාජශ්‍රේෂ්ඨය එපරිද්දෙන් ම ඒ පණ්ඩිතයෝ සුභාමිතයන් අසා තෘප්ත නො වෙත්.

4244. ප්‍රජාධිපති මහරජතුමනි, යම් විටෙක දී සිය දසයකුගෙන් වුව අඵවත් ගාලාවක් අසම් ද, එය සකස්කොට ම අසමි. පියාණන් වහන්ස, ධර්මයන් විෂයයෙහි මාගේ තෘප්තියක් නම් නැත්තේ ම ය.

4245. පියාණනි, ධනය සහිත වූ බල වාහන සහිත වූ ආහරණ සහිත වූ සියලු කැමැති සම්පත් ඇත්තා වූ ඔබගේ මේ රජය භාර ගනුමැනවි. කාමසම්පත් හෙතු කොටගෙන කුමකට මට පරිහව කරන්නෙහි ද, මම පොරිසාදයා සමීපයට යමි යි සුනසෝම තෙමේ කීවේ ය.

4246. එම්බා පුත්‍රය, ඇතරුවෝ ය රියසෙනහ ය පාබල සෙනහ ය අඤ්චාරොහකයෝ ය ධනුර්ධරයෝ ය යන යම් සමූහයක් වෙද්ද, මේ සියල්ලෝ ම එකානනයෙන් ආත්මාරක්‍ෂාව පිණිස වෙති. එබැවින් සෙනාව යොදවමු, සතුරා නසමු යි පියරජ තෙමේ කීවේ ය.

4247. නරශ්‍රේෂ්ඨ වූ පියාණන් වහන්ස, පොරිසාද තෙම මා ජීව-ග්‍රාහයෙන් ගෙන හැර දුමි ද එසේ කිරීමෙන් හෙනෙමේ සුදුෂකර වූවක් කෙළේ ය. එබඳු පළමු උපකාරයක් සිහි කරන්නා වූ මම ඔහුට කෙසේ නම් ද්‍රෝහ කෙරෙමි ද යි සුනසොම තෙමේ ඇසී ය.

4248. හෙනෙම පියා ද මව ද වැඳ නියමිගම් වැස්සන්ට ද බලසෙනගට ද අනුශාසනා කොට සත්‍යය කියන්නේ සත්‍යය රකිමින් පොරිසාදයා යම් තැනෙක්හි නම් එහි ගියේ ය.

4249. සිය රටෙහි ඉසුරුවෙහි සිටියා වූ මා විසින් බ්‍රාහ්මණයකු සමග යම් පොරොන්දුවක් වන ලද ද, එය ඒ බ්‍රාහ්මණයාට දී සත්‍යය රක්තෙමි නැවත මෙහි ආවෙමි. පොරිසාදය, මා මරා දෙවනාවාට යාග හෝ කරව. මාගේ මස් හෝ අනුභව කරව යි සුනසෝම රජ තෙමේ කීවේ ය.

4250. පසුව ද නුඹ කැමට කිසි බාධාවක් නොමැත. මේ සෑය ද තවම දුම් සහිත ය. දුම් නැති ගින්නෙහි පියන ලද්ද මනාව පැසුණේ වෙයි. ඒ තාක් මම සතාරහ ගාලාවන් අසමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

- 4251. අධමමිකො කං පොරිසාදකාසි<sup>1</sup>  
 රටඨා ච භට්ඨා උදරස්ස හෙනු,  
 ධමුඤ්චිමා අභිවදනති ගාථා  
 ධමමො අධමමො ච කුභිං සමෙති.
- 4252. අධමමිකස්ස ලුද්දස්ස නිච්චං ලොහිතපාණිනො,  
 නස්සී සච්චං කුතො ධමමො කිං සුතෙන කරස්සසි.
- 4253. යො මංසහෙනු මීගචං චරෙය්‍ය  
 යො චා හනෙ පුරිසං අත්තහෙනු,  
 උභොපි තෙ පෙඤ්ච සමා භවනති  
 කසමා නො<sup>2</sup> අධමමිකං බුභි මං කං<sup>3</sup>.
- 4254. පඤ්ඤා පඤ්ඤා නබා භක්ඛා බත්ඨියෙන පජානතා,  
 අභක්ඛං<sup>4</sup> රාජ භතෙඛසි තස්මා අධමමිකො තුවං.
- 4255. මුත්තො තුවං පොරිසාදස්ස භස්වා  
 ගණ්ඨා සකං මජ්ඣිරං කාමකාමී,  
 අමිත්තභස්වං පුනරාගතොසි  
 න බත්තධමමො<sup>5</sup> කුසලොසි රාජ.
- 4256. යෙ බත්තධමමො කුසලා භවනති  
 පායෙන තෙ නෙරසිකා භවනති,  
 තස්මා අභං බත්තධමමො<sup>6</sup> පභාය  
 සච්චානුරකඛී පුනරාගතොසමි  
 යජසසු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
- 4257. පාසාදවාසා පඨවීගවාසස්සං  
 කාමිත්ඨියො කාසිකච්ඡදනඤ්ඤා,  
 සබ්බං තභිං ලභසි සාමිතාය  
 සච්චෙන කිං පස්සසි ආනිසංසං.
- 4258. යෙ කෙවී මෙ අස්සී රසා පඨච්චාසා<sup>7</sup>  
 සච්චං තෙසං සාදුතරං රසානං,  
 සච්චෙ ධීතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච  
 තරනති ජාති<sup>7</sup>මරණස්ස පාරං.

---

- 1. පුරිසාද - මජ්ඣ. සං.
- 2. නු - මජ්ඣ.
- 3. යං - මජ්ඣ.
- 4. අභක්ඛ - මජ්ඣ.
- 5. බත්ත - මජ්ඣ. සං.
- 6. පඨච්චාසා - මජ්ඣ.
- 7. ජාතී - මජ්ඣ.

4251. එම්බා පොරිසාදය, නුඹ අධාර්මිකයෙක් වූවෙහි මිනීමස් කන්තෙහි. උදර පොෂණය හෙතුකොටගෙන රටින් ද ගිලිහුනෙහි ය. මේ ගාථාවෝ ද නව ලොව්තුරා දහම පවසති. ධර්මය හා අධර්මය කොහි සම වේ ද?

4252. නිතර ලේ වැකුණු අත් ඇති රුදුරු වූ නො දැහැමි නුඹගේ සත්‍යයෙක් නැත. ධර්මයක් කොයින්ද? නුඹ මේ දහම ඇසීමෙන් කුමක් කරන්තෙහි ද?

4253. යමෙක් මාංශය හෙතු කොටගෙන මුව දඩයමෙහි හැසි රේ ද, ආත්මාර්ථය හෙතු කොටගෙන යමෙක් මිනිසකු හෝ නසයි ද, ඒ දෙදෙනාම පරලොව සම වෙති. ඔබ කුමක් හෙයින් මා අධාර්මිකයකු කොට කියන්නහු දැ යි පොරිසාදයා ඇසී ය.

4254. කරුණු දන්නා වූ ඤේත්‍රියයකු විසින් නිය නිබන්ධන පසක් සතුන් අතුරින් පස් දෙනෙක් කෑ යුත්තාහ. මහරජ, නුඹ වනාහී නොකැයුතු මිනීමස් කන්තෙහි ය. එබැවින් නුඹ අධාර්මික වෙහි.

4255. කාමසම්පත් කැමති වන්නා වූ රජකුමනි, ඔබ පොරිසාදයා වූ මා අතින් මිදී නැවත සතුරා වෙතට ආවහු ය. මහරජ එබැවින් ඔබ ඤේත්‍රිය ධර්මයෙහි දඤ්ඤයෙක් නො වන්නහු ය යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4256. එම්බා පොරිසාදය, යම් කෙනෙක් ඤේත්‍රිය ධර්මයෙහි දඤ්ඤ වෙද්ද, ඔව්හු බොහෝ සෙයින් ම නිරිසත්තු වෙති. එබැවින් මම ඤේත්‍රිය ධර්මය හැරපියා සත්‍යය රක්තෙමී නැවත මෙහි ආවෙමි. මා මරා යාගය හෝ කරව. මාංශය හෝ අනුභව කරව යි සුතසොම රජ තෙම කීවේ ය.

4257. යහළු සුතසෝමය, තුන් සාතියෙහි වාසයට සුදුසු ප්‍රාසාද ය පොළොව ය ගව අඹොදි සත්ත්වයෝ ය කාම වස්තු වූ ස්ත්‍රීහු ය කසී සළු ය රත්සඳුන් ය යන සියල්ල ඉසුරුබවිහි පිහිටි හෙයින් ඒ නගර යෙහි දී නො අඩුව ලබන්නෙහි ය. සත්‍යයෙන් කුමන අනුසසක් දක්නෙහි ද? කියා පොරිසාදයා ඇසී ය.

4258. පොළොවෙහි යම් මේ රසයෝ වෙද්ද, ඒ රස අතුරින් සත්‍යය ඉමිහිරි රසය යි. යම් හෙයකින් සත්‍යයෙහි පිහිටා සිටී මහණ බමුණෝ ජාති - ජරා - මරණයාගේ පරතෙරට යෙද්ද, එහෙයින්ද යි සුතසොම රජතෙම කීවේ ය.

4259. මුත්තො තුවං පොරිසාදස්ස භක්ඛා  
ගණ්ඨා සකං මජ්ඣිරං කාමකාමී,  
අමිත්තභතං පුත්තරාගතොධි  
නභ තුන නෙ මරණභයං ජනිඤ්ඤ  
අලීනවිත්තො චසි<sup>1</sup> සචචවාදී.
4260. කතා මෙ කල්‍යාණා අනෙකරූපා  
යඤ්ඤා ධිට්ඨා යෙ විපුලා පසක්ඛා,  
විසොධිත්තො පරලොකස්ස මග්ගො  
ධම්මෙ ධීත්තො කො මරණස්ස භායෙ.
4261. කතා මෙ කල්‍යාණා අනෙකරූපා  
යඤ්ඤා ධිට්ඨා යෙ විපුලා පසක්ඛා,  
අනාත්තභවං පරලොකං ගමිස්සං  
යජස්සු යඤ්ඤං බාද<sup>2</sup> මං පොරිසාද.
4262. පිතා ච මාතා ච උපට්ඨිතා මෙ  
ධම්මෙන මෙ ඉස්සරියං පසක්ඛං,  
විසොධිත්තො පරලොකස්ස මග්ගො  
ධම්මෙ ධීත්තො කො මරණස්ස භායෙ.
4263. පිතා ච මාතා ච උපට්ඨිතා මෙ  
ධම්මෙන මෙ ඉස්සරියං පසක්ඛං,  
අනාත්තභවං පරලොකං ගමිස්සං  
යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
4264. ඤාතීසු මිත්තෙසු කතා මෙ කාරා  
ධම්මෙන මෙ ඉස්සරියං පසක්ඛං,  
විසොධිත්තො පරලොකස්ස මග්ගො  
ධම්මෙ ධීත්තො කො මරණස්ස භායෙ.
4265. ඤාතීසු මිත්තෙසු කතා<sup>3</sup> මෙ කාරා  
ධම්මෙන මෙ ඉස්සරියං පසක්ඛං,  
අනාත්තභවං පරලොකං ගමිස්සං  
යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
4266. දිත්තං මෙ දුතං බහුධා බහුතනං<sup>4</sup>  
සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච,  
විසොධිත්තො පරලොකස්ස මග්ගො  
ධම්මෙ ධීත්තො කො මරණස්ස භායෙ.

1. අසී - මජ්ඣ.  
2. අද - මජ්ඣ.  
3. කතුපකාරො - මජ්ඣ. ස. 3.  
4. බහුතං - මජ්ඣ.

4259. කාමසමපත් කැමති වන්නා වූ මහරජුනි, පොරිසාද නම් වූ මා අතින් ජිද්දකා වූ ඔබ සිය භවනයට ගොස් නැවත ද සතුරා අතට ආවහු ය. ජනාධිපතිය, සත්‍යවාදී වූ ඔබ අවංක සිතැත්තාහු මෙහි ආවහු ය. එකාන්තයෙන් ඔබට මරණභයක් නැත්තේ යයි සිතමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4260. මා විසින් නොයෙක් විදියේ සත්ක්‍රියා කරනලදී. ප්‍රශ්න වූ ද, මහත් වූ ද යම්බඳු යාගයෝ වෙත් නම් ඔව්හු පවත්වන ලද්දහ. පරලොවට යන මහ පිරිසුදු කරනලදී. ධර්මයෙහි සිටි කවරෙක් නම් මරණයට බිය වන්නේ ද? නො වන්නේ ම ය.

4261. මා විසින් නන්වැදෑරුම් සත්ක්‍රියාවෝ කරන ලද්දහ. ප්‍රශ්න වූ ද මහත් වූ ද යම්බඳු යාගයෝ වෙත් නම් ඔව්හු පවත්වන ලද්දහ. නො නැවෙමින් පරලොවට යන්නෙමි. පොරිසාදය, මා මරා යාග හෝ කරව. අනුභව හෝ කරව.

4262. පියා ද මව ද මා විසින් උපස්ථාන කරන ලද්දහ. මා විසින් දෑහැමින් රාජ්‍යානුශාසනා කරන ලදී. මා විසින් පරලෝ මහ පිරිසුදු කරන ලදී. ධර්මයෙහි පිහිටි කවරෙක් නම් මරණයට බිය වෙද්ද? නො වෙත් මැ යි.

4263. මා විසින් පියා ද මව ද යන දෙදෙන උපස්ථාන කරන ලද්දහ. මා විසින් දෑහැමින් රාජ්‍යානුශාසනා කරනලදී. නො නැවෙමින් පරලෝ යන්නෙමි. පොරිසාදය, මා මරා යාගය හෝ කරව. අනුභව හෝ කරව.

4264. මා විසින් නෑ මිතුරන් කෙරෙහි කළමනා දෑ කරනලදී. දෑහැමින් රාජ්‍යය අනුශාසනා කරනලදී. පරලෝ මහ පිරිසුදු කරන ලදී. ධර්මයෙහි පිහිටි කවරෙක් නම් මරණයට බිය වෙද්ද? නො වෙත් මැ යි.

4265. මා විසින් නෑ මිතුරන් කෙරෙහි කළමනා දෑ කරනලදී. දෑහැමින් රාජ්‍යය අනුශාසනා කරනලදී. නො නැවෙමින් පරලොවට යන්නෙමි. පොරිසාදය, මා මරා යාගය හෝ කරව, අනුභව හෝ කරව.

4266. මා විසින් බොහෝ දෙනාට නොයෙක් ලෙසින් දනය දෙන ලදී. මහණ බමුණෝ සතප්තා ලද්දහ. පරලෝ මහ පිරිසුදු කරනලදී. ධර්මයෙහි පිහිටි කවරෙක් නම් මරණයට බිය වෙද්ද? නො වෙත් මැ යි.

4267. දික්කං මෙ දනං බහුධා බහුන්තං  
සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ව,  
අනානුතපං පරලොකං ගමීසසං  
යජසසු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
4268. විසං පජානං පුරියො අදෙයා  
ආසීතිසං ජලිතං උග්ගතෙපං,  
මුඤ්ඤාපි න්‍යස විපතෙයා<sup>1</sup> සත්තධා  
යො තාදිසං සච්චවාදිං අදෙයා.
4269. සුඤ්ඤා ධම්මං විජානන්ති නරා කල්‍යාණපාපකං,  
අපි ගාථා සුඤ්ඤාන ධම්මෙ මෙ රමනී<sup>2</sup> මනො.
4270. සකිදෙව සුතසොම<sup>3</sup> සබ්බති හොති සමාගමො,  
සා නං සබ්බති පාලෙති නාසබ්බති බහු සබ්බමො
4271. සබ්බතිරෙව සමාසෙථ සබ්බති කුබ්බෙථ සඤ්චි<sup>4</sup>,  
සතං සඤ්චිමමඤ්ඤාය සෙයොහා හොති න පාපියො.
4272. ජීරන්ති වෙ රාජරථා සුවිත්තා  
අථො සරීරථී ජරං උපෙති,  
සතඤ්ඤා ධම්මො න ජරං උපෙති  
සනොහා භවෙ සබ්බති පවෙදයන්ති.
4273. නහඤ්ඤා දුරෙ පඨවී<sup>5</sup> ව දුරෙ  
පාරං සමුද්දසසි නදහු දුරෙ,  
නතො භවෙ දුරතරං වදන්ති  
සතඤ්ඤා ධම්මං අසතඤ්ඤා රාජ.
4274. ගාථා ඉමා අඤ්චති සුව්‍යඤ්ඤානා<sup>6</sup>  
සුභාසිතා තුඤ්ඤා ජනිඤ්ඤා සුඤ්ඤා,  
ආනන්දී විනොහා සුමනො පතීනො  
වන්තාරි තෙ සම්ම වරෙ දදම්.
4275. යො නත්තනො මරණං බුජ්ජසී කං  
භිතාභිතං විනිපාතඤ්ඤා සග්ගං,  
ගීඤ්ඤා රසෙ දුච්චරිතෙ නිවිඤ්ඤා  
කිං කිං වරං දසසසී පාපධම්ම<sup>7</sup>.

---

1. ඵලෙයා - මජ්ඣ. විපලෙයා - සා.  
2. රමනෙ - මජ්ඣ. සා.  
3. මහාරාජ - මජ්ඣ. සා.  
4. සඤ්චිම - මජ්ඣ.  
5. පඨවී - මජ්ඣ.  
6. බාඤ්ඤා - මජ්ඣ.  
7. පාපධම්මො - මජ්ඣ.



4267. මා විසින් බොහෝ දෙනාට නොයෙක් ලෙසින් දනය දෙනලදී. මහණ බමුණෝ සතජනා ලද්දහ. නො තැවෙමින් පරලො වට යන්නෙමි. පොරිසාදය, මා මරා යාගය හෝ කරව. අනුභව හෝ කරව.

4268. යමෙක් ඔබ වැනි සත්‍යවාදියකු අනුභව කරන්නේ නම් හෙතෙමේ විෂ බුදින්නේ ය. උග්‍ර තේජස් ඇති දිලියෙන සර්පයකු හෝ ශ්‍රීවයෙන් අල්වා ගන්නේ ය. ඔහුගේ මුදුන ද සත්කඩක් ව පැලෙන්නේ ය යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4269. යහළු සුනසොම රජුනි, මිනිස්සු ධර්මය අසා හොඳ නරක දැනගනිත්. ඒ සත්‍යාර්ථ ගාථාවන් අසා මගේ සිත දහමිනි ඇලෙන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකෑ යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4270. සුනසොමය, සත්පුරුෂයන් සමග එක් වරක් සමාගමය වේ ද, ඒ සමාගමය ඔහු ආරක්‍ෂා කෙරේ. අසත්පුරුෂයන් සමග බොහෝ සෙයින් කරනලද සමාගමය ද එසේ ආරක්‍ෂා නො කෙරේ.

4271. සත් පුරුෂයන් සමග ම එක්ව වාසය කරන්නේ ය. සත්පුරුෂයන් සමග මිත්‍රසන්ඵවය කරන්නේ ය. සත් පුරුෂයන්ගේ සඬථිය නම් වූ සත්තිස් බොධිපාක්ෂික ධර්මය දැන ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් වන්නේ ය. පාපියෙක් නො වන්නේ ය.

4272. විසිතුරු කරන ලද රාජ රථයෝ එකානනයෙන් දිරනි. තවද මේ ශරීරය ද ජරාවට එළඹෙයි. බුද්ධාදි උතුමන්ගේ සත් තිස් බෝපැකි දහම් ජරාවට නො එළඹෙයි. සත්පුරුෂයෝ එකානනයෙන් උතුම් වූ ධර්මය ප්‍රකාශ කෙරෙත්.

4273. අහස ද දුර වේ. පොළොව ද දුර වේ. සමුද්‍රයාගේ යම් පරතෙරක් වේ ද, එය ද දුර යයි කියත්. මහරජ, සත්පුරුෂයන්ගේ දහමද, අසත්පුරුෂයන්ගේ දහම ද, ඊටත් වඩා එකානනයෙන් දුර ම ය යි කියති යි කීවේ ය.

4274. මහරජ අස්ථිවත් වූ ද මනාසේ සටිත අක්‍ෂරයෙන් යුතු වූ ද සුභායිත වූ ද ඔබගේ මේ ගාථා අසා හටගත් සතුටු ඇත්තෙමි. යහපත් සිතැත්තෙමි. ප්‍රීතිමත් වූයෙමි. මම ඔබට සිවු වරයක් දෙමැ යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4275. ලාමක සභාව ඇත්තාණෙනි, යම්බඳු වූ නුඹ තමන්ගේ මරණය නො දන්නෙහි ද? තමහට හීන වූ ද, අහීන වූ ද, අපායට යන්නා වූ කම්මය හා සචර්ගයට යන්නා වූ කම්මය ද නො දන්නෙහි ය. මිනීමස් රසයෙහි ගීජු වූයෙහි ද දුශචරිතයෙහි පිහිටියෙහි ද එබඳු නුඹ කිනම් වරයක් දෙන්නෙහි ද?

4276. අභඤ්ඤා තං දෙහි වරතති වජ්ජං  
 කුඤ්ඤාපි දකාන අවාකරෙය්‍ය,  
 සන්දිට්ඨිකං කලභමිමං ඒවාදං  
 කො පණ්ඩිතො ජානමුපබ්බජෙය්‍ය.

4277. න තං වරං අරහති ජනතු දතුං  
 යං වාපි දකාන අවාකරෙය්‍ය,  
 වරසස්ස සමම අවිකමපමානො  
 පාණං වජ්ජිකානපි දස්සමෙව.

4278. අරියස්ස අරියෙන සමෙති සකඛ්<sup>1</sup>  
 පඤ්ඤාස්ස පඤ්ඤාණවතා සමෙති,  
 පසෙසය්‍ය තං වස්සසතං අරොගං<sup>2</sup>  
 එතං වරානං පයිමං වරාමි.

\* 4279. අරියස්ස අරියෙන සමෙති සකඛ්<sup>3</sup>  
 පඤ්ඤාස්ස පඤ්ඤාණවතා සමෙති,  
 පස්සපි<sup>4</sup> මං වස්සසතං අරොගං  
 එතං වරානං පයිමං දදමි.

4280. යෙ ඛන්ධියාසෙ ඉධ භුමිපාලා  
 මුද්ධාභිසිත්තා කතනාමධෙය්‍යා,  
 න තාදිසෙ භුමිපති අදෙසි  
 එතං වරානං දුතියං වරාමි.

4281. යෙ ඛන්ධියාසෙ ඉධ භුමිපාලා  
 මුද්ධාභිසිත්තා කතනාමධෙය්‍යා,  
 න තාදිසෙ භුමිපති අදෙමි  
 එතං වරානං දුතියං දදමි.

4282. පරොසතං ඛන්ධියා තෙ ගභීතා  
 තලාචුතා අසස්සමුඛා රුදන්තා,  
 සකෙ තෙ රට්ඨෙ පටිපාදයාභී  
 එතං වරානං තතියං වරාමි.

4283. පරොසතං ඛන්ධියා මෙ ගභීතා  
 තලාචුතා අසස්සමුඛා රුදන්තා,  
 සකෙතා<sup>5</sup> රට්ඨෙත පටිපාදයාමි තෙ  
 එතං වරානං තතියං දදමි.

1. සඛිං - මජ්ඣං.  
 2. අරොගං - මජ්ඣං.  
 3. සඛිං - මජ්ඣං.  
 4. පස්සපි - මජ්ඣං. පසෙසය්‍ය - සසා. පසෙති - චී.  
 5. සකෙ තෙ රට්ඨෙ - මජ්ඣං.

4276. මම ද තොපට වරයක් දෙවයි කියන්නෙමි. නුඹ ද වරයක් මට දී එය දෙවයි කීකල නො දෙන්නෙහි ය. විරුඬා වාද ඇති මේ කලහය තමන් විසින් ම දැක්ක හැකි ආදීනව ඇත්තෙක. එය දන දන කිනම් පණ්ඩිතයෙක් එයට පැමිණෙන්නේ ද? නො පැමිණෙන්නේ ම ය.

4277. යම් හෙයකින් වරයක් දී පසුව එය නො දෙන්නේ නම් ඒ සඳු තෙම එම වරය දීමට නුසුදුසු ය. මිත්‍රය නො පසුබට ව වරය ගනු මැනවි. ප්‍රාණය අත්හැර දුව එය දෙන්නෙමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4278. හැසිරීමෙන් ආයතී වුවකුහට එබඳු ම ආයතීයකු හා මිත්‍ර ධර්මය සුදුසු වේ. ප්‍රඥාවන්තයකුට එබඳු ම ප්‍රඥාවන්තයකු හා මිත්‍ර ධර්මය සුදුසු වේ. නුඹ සියක් වස් ජීවත් වන්නකු ලෙස දක්නට කැමැත්තෙමි., යන වරය වර අතුරින් ප්‍රථම වරය ලෙස ඉල්ලමි යි සුතසොම රජ කීවේ ය.

4279. හැසිරීමෙන් ආයතී වුවකුහට එබඳු ම ආයතීයකු හා මිත්‍ර ධර්මය සුදුසු වේ. ප්‍රඥාවන්තයකුට එබඳු ම ප්‍රඥාවන්තයකු හා මිත්‍ර ධර්මය සුදුසු ය. මා සියවස් ජීවත්වන්නකු ලෙස දක්නට කැමැත්තෙහි යන වරය වර අතුරින් ප්‍රථම වරය ලෙස දෙමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4280. මේ ලොකයෙහි මුදුනෙහි අභිෂෙක කරන ලද්ද වූ භූමි පාලනය කරන්නා වූ යම් ඤාතීයයෝ වෙද්ද, එබඳු රජුන් අනුභව නො කරමි යන වරය වර අතුරින් දෙවැනි වරය වශයෙන් ඉල්ලමි යි සුතසොම රජ තෙමේ කීවේ ය.

4281. මේ ලොකයෙහි මුදුනෙහි අභිෂෙක කරන ලද්ද වූ භූමි පාලනය කරන්නා වූ යම් ඒ ඤාතීයයෝ වෙද්ද, එබඳු රජුන් අනුභව නො කරමි යන වරය වර අතුරින් දෙවැනි වරය වශයෙන් දෙමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4282. නුඹ විසින් අත්තලවලින් අවුණනලද්ද වූ කඳුළු පිරුණු මුහුණු ඇති, හඬන්නා වූ සියයකට අධික ඤාතීයයෝ ගන්නා ලද්දහ. ඔවුන් සිය රටවලට යවව. වර අතුරින් මෙය තෙවැනි වරය වශයෙන් ඉල්ලමි යි සුතසොම රජ තෙමේ කීවේ ය.

4283. මා විසින් අත්තලවලින් අවුණන ලද්ද වූ කඳුළු පිරුණු මුහුණු ඇත්තා වූ හඬන්නා වූ සියයකට වඩා අධික ඤාතීයයෝ ගන්නා ලද්දහ. ඔවුන් සිය රටවල් සමග සම්බන්ධ කරමි යි යන මෙය වර අතුරින් තෙවැනි වරය වශයෙන් දෙමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4284. ඡීද්දනොත රට්ඨං බ්‍යාසිතං භයාහි  
පුට්ඨ නරා ලොණමනුසපට්ඨො,  
මනුසසමංසං වීරලෙහි රාජ  
එතං වරාතං චතුසං වරාමි.
4285. අද්ධා හි සො භකෙඛා මමං මනාපො  
එතසස හෙතුමහි චනං පට්ඨොයා,  
සොභං කථං එතො උපාරමෙයාං  
අඤ්ඤං වරාතං චතුසං වරසසු.
4286. න වෙ පියං මෙති ජනිඤු තාදිසො  
අතං නිරංකඤා පියානි සෙවති,  
අතොච සෙයො පරමාච සෙයො  
ලබ්‍හා පියා ඔචිතකේන පච්ඡා.
4287. පියං මෙ මානුසං මංසං සුතසොම විජානහි,  
නලෙහි<sup>1</sup> සකෙකා නිචාරෙතුං අඤ්ඤං තුවං සමම වරං වරසසු.
4288. යො වෙ පියං මෙති පියානුකඛි<sup>2</sup>  
අතං නිරං කඤා පියානි සෙවති,  
සොණ්ඛාච පිඤාන විසසස<sup>3</sup> ථාලං  
තෙනෙච සො හොති දුඛී<sup>4</sup> පරසු.
4289. යො වීධ සඛ්බාය පියානි හිඤා  
කිචෙජනපි සෙවති අරියධමමං<sup>5</sup>,  
දුකඛිතොච පිඤාන යථොසධානි  
තෙනෙච සො හොති සුඛී පරසු.
4290. ඔභායභං පිතරං මාතරඤ්ඤ  
මනාපිතෙ<sup>6</sup> කාමගුණෙ ච පඤ්ඤ,  
එතසස හෙතුමහි චනං පට්ඨොයා  
තනොත වරං කිතති මභං දදුමි.
4291. න පඤ්ඤිතා දච්ඡුණං ආහු වාකයං  
සචචපට්ඨඤ්ඤච භවනති සනොතා,  
වරසසු සමම ඉති මං අචොච  
ඉචචබුචී ඤං න හි තෙ සමෙති.
4292. අපුඤ්ඤලාභං අයසං අකිතති  
පාපං බහුං දුචචරිතං කිලෙසං,  
මනුසසමංසසස කතෙ<sup>7</sup> උපාගා  
තනොත වරං කිතතිමභං දදෙයාං.

1. නභිසකකා - මජ්ඣ.

2. පියානුරකඛි - මජ්ඣ., ස්‍යා.

3. විසමිසස - වි. මජ්ඣ., ස්‍යා.

4. දුකඛී - මජ්ඣ., ස්‍යා.

5. අරියධමමම - වි. මජ්ඣ., ස්‍යා.

6. මනාපියෙ - මජ්ඣ.

7. භචො - මජ්ඣ.

4284. එමිඛා පොරිසාද රජතුමනි, නුඹ විසින් රට සිදුරු කරන ලද. මිනිස්සු ආරක්ෂා ස්ථානවලට පිවිසියාහු ය. රජතුමනි, මිනීමසින් වෙන්වනු මැනවි. වර අතුරින් මෙය සිවුවැනි වරය වශයෙන් ඉල්ලමි යි සුතසොම රජ කීය ය.

4285. යහළු සුතසොම රජතුමනි, ඒ ආභාරය මට එකාන්ත-යෙන් ම මන වඩනේ ය. මෙය හෙතු කොටගෙන ම මම වනයට පිවිසියෙමි. ඒ මම කෙසේ නම් මෙයින් වැළකෙමි ද? වර අතුරින් සතරවැන්න කොට අනිත් වරයක් ඉල්ලව යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4286. මහරජ, තා වැන්නෙක් තමා ගැන නො සලකා එකාන්ත-යෙන් ම මෙය මට ප්‍රිය යයි ප්‍රිය වස්තුන් ජෙවනය නො කෙරෙයි. මිනිසාට වනාහි අන්‍ය වූ ප්‍රිය වස්තූන්ට වඩා ආත්මය ම උතුම් වන්නේ ය. දියුණු කරනලද යහපත ඇත්තහු විසින් පසුව ද ප්‍රිය වස්තු ලැබගත හැකි යයි සුතසොම රජ කීයේ ය.

4287. සුතසොම රජතුමනි, මට මිනීමස් ප්‍රිය ය. ඒ බව දන ගනුව. එයින් වළකින්නට නො හැක්කෙමි වෙමි. මිත්‍රය අනික් වරයක් ඉල්ලනු මැනවැ යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4288. යමෙක් වනාහි මෙය මට ප්‍රිය යයි ප්‍රිය දය ම කැමති වන ස්වභාව ඇත්තේ තමා ගැන ප්‍රිය නො කොට ප්‍රිය වස්තුන් ජෙවනය කෙරේ ද, හෙතෙමේ විෂමීග්‍ර සූරා බඳුනක් පානය කොට විපතට පත් වන්නා වූ රා සොබකු සේ එයින් ම පරලොච්චි දුකට පත්වන්නේ යයි සුතසොම රජ තෙමේ කීවේ ය.

4289. පොරිසාද රජතුමනි, මේ ලොකයෙහි යමෙක් වනාහි නුවණින් සලකා බලා දැනගෙන ප්‍රිය වස්තුන් හැරදමා දුකසේ වුව ද ආයුඵ්ඵිය සේවනය කෙරේ නම් හෙතෙමේ අපහසුවෙන් බෙහෙත් පානය කොට සුවපත් වන්නකු මෙන් එයින් ම පරලොච වූව ඇත්තෙක් වන්නේ යයි සුතසොම රජ කීය.

4290. යහළු සුතසොම රජතුමනි, මම වනාහි මාපියන් ද මනවඩන පංචකාම වස්තුන් ද හැරදමා මේ හෙතු කොටගෙන ම වනයට පිවිසියෙමි. ඒ වරය මම නුඹට කුමක් කොට දෙන්නෙමි ද යි පොරිසාදයා ඇසී ය.

4291. යහළු පොරිසාදය, පණ්ඩිතයෝ එකක් කියා එය වළහමින් නැවත දෙවැන්නක් නො කියත්. ඒ සන්පුරුෂයෝ සත්‍ය ප්‍රතිඥා ඇත්තෝ වෙන් මැ යි. යහළුව කැමති වරයක් ඉල්වවයි, නුඹ මට කීවෙහි ය. ඒ හා මෙය සමතත්තියට නො යේ යයි සුතසොම රජ කීය.

4292. යහළු සුතසොම රජුනි, මනුෂ්‍යමාංශය හෙතු කොටගෙන අපුණ්‍යලාභයට ද පරිවාරාදි සමපත්වලින් දුරු වීමට ද අපකීර්තියට ද බොහෝ පවිකම්වලට ද දුශ්චරිතයට ද දුකට ද පැමිණියෙමි. ඒ වරය කෙසේ නම් ඔබට මම දෙන්නෙමි ද යි පොරිසාදයා ඇසී ය.

4293. න තං වරං අරහති ජනතු දුතුං  
 යං වාපි දන්වාන අවාකරෙයා,  
 වරසසු සමම අවිකම්පමානො  
 පාණං වජ්ඣානපි දසසමෙව.
4294. පාණං වජ්ඣනී සනොනා නාපි ධමමං  
 සච්චසාට්ඨකං ව භවන්ති සනොනා,  
 දන්වා වරං බිසමවාකරොහී  
 එතෙන සමපජ්ජ සුරාජසෙධං.
4295. ධනං වජේ<sup>1</sup> යො පන අඛගහෙතු  
 අඛං වජේ ජීවිතං රකඛමානො,  
 අඛං ධනං ජීවිතං වාපි සබ්බං  
 වජේ නරො ධමමනුසසරනොනා.
4296. යසසා හි ධමමං පුරිසො විජ්ඣකං  
 ජෙය වසස කඛං විනයන්ති සපෙනා,  
 තං හිසස දීපකඤ්ච පරායණකඤ්ච  
 න තෙන මිත්තං ජරයෙථ<sup>2</sup> පඤ්ඤකං.
4297. අද්ධා හි යො හකෙඛා මමං මනාපො  
 එතස්ස හෙතුමහි වනං පච්චෙධා,  
 සචෙව මං යාවසී එතමකං  
 එතච්චි තෙ සමම වරං දදමි.
4298. සකා ව මෙ භොසී සබ්බා ව මෙසී  
 වචනමුඛි තෙ සමම අහං අකාසී,  
 තුවච්චි මෙ සමම කරොහී වාකායං  
 උභොපි ගුණානා පමොචයාම.
4299. සකා ව තෙ භොමී සබ්බා ව තාමහි  
 වචනච්චි මෙ සමම තුවං අකාසී,  
 අහමපි තෙ සමම කරොමී වාකායං  
 උභොපි ගුණානා පමොචයාම.
4300. කමලාසපාදෙන විහෙධීතකු<sup>4</sup>  
 තලාචුතා අසසුමුඛා රුද්දනා,  
 න ජාතු දුඛෙහථ ඉමස්ස රඤ්ඤකං  
 සච්චසාට්ඨකං මෙ පටිසසුණාථ.

1. වජේධනං අඛගවරසහෙතු - වී. මජ්ඣං. සා.

2. ජරයෙථ - මජ්ඣං. සා.

3. මම - මජ්ඣං.

4. විහෙධිතමහා - මජ්ඣං. සා.

4293. යහළු පොරිසාදය, සඤ්ඤාමය යම් වරයක් දී නැවත ගන්නේ නම් එබඳු වරය දෙන්නට නොවේ. ප්‍රාණය අත්හැර වුව දෙන්නෙමි මැ ය. නො පසුබට වී වර ගනීවා යි කියෙහි ය.

4294. සත්පුරුෂයෝ ප්‍රාණය හැරදමති. ධර්මය නො හැරදමති. සත්පුරුෂයෝ සත්‍යප්‍රතිඥා ඇත්තෝ වෙති. උතුම් රාජශ්‍රේෂ්ඨය, මට වරය දී නැවත වහා නො ගනුව. මේ සත්‍යකාරණයෙන් යුක්ත වනු මැනවි.

4295. යහළු පොරිසාදය, යම් නුවණැත්තෙක් ශරීරාංගයන් හෙතු කොටගෙන ධනය හැරදමන්නේද, දිවි රක්තේ ශරීරාවයව හැරදමන්නේද, සත්පුරුෂ ධර්මය සිහි කරන තැනැත්තේ ශරීරාවයව ද ධනය ද ජීවිතය ද යන සියල්ල හැරදමන්නේ ය.

4296. යහළු පොරිසාදය, යම් මනුෂ්‍යයෙක් යම් කෙනකුන්ගෙන් කුශලාකුශල ධර්මය දැනගන්නේද, යම් සත්පුරුෂ කෙනෙක් ඒ පුද්ගලයාගේ සැක දුරු කෙරෙද්ද, හේ ඔහුට පිහිට ද ආරක්‍ෂාව ද වෙයි. නුවණැත්තේ ඒ ඇදුරු පුද්ගලයා සමග මිත්‍රකම නො නසන්නේ ය යි සුභසොම රජ කියේ ය.

4297. එකාන්තයෙන් ම ඒ මිනීමස් කෑම මට මනාපය. එය හෙතු කොටගෙන ම වනයට පිවිසියෙමි. ඉදින් මේ පිණිස මගෙන් ඉල්ලන්නෙහි නම් නුඹට එම වරය ද දෙමි යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4298. යහළු සුභසොම රජුනි, නුඹ මගේ අනුශාසකයා වෙහි. මාගේ යහළුවාද වන්නෙහි. යහළුව, නුඹගේ වචනය ද මම කෙළෙමි. යහළුව, නුඹ ද මගේ කීම කරව. අපි දෙදෙනා ම ගොස් ඒ රජ දරුවන් මුදුන්තෙමු යි පොරිසාදයා කීවේ ය.

4299. පින්වත් රජතුමනි, මම නුඹගේ අනුශාසකයා වෙමි. යහළුවා ද වෙමි. යහළුව, නුඹ මගේ වචනය කෙළෙහි. යහළුව, මම ද නුඹගේ වචනය කරමි. අපි දෙදෙනා ම ගොස් ඒ රජදරුවන් මුදුන්තෙමු යි සුභසොම රජ කීවේ ය.

4300. පින්වත් රජුනි, තෙපි පොරිසාදයා විසින් වෙහෙසන ලද්දහු ය. අතුල්තලවලින් අඳුණන ලද්දහු කපුළු පිරුණු මුහුණු ඇති ව හඬන්නෝ වුවහු ය. කිසි කලෙකත් මේ රජුට ද්‍රෝහ නො කරවු. මේ සත්‍ය ප්‍රතිඥාව මට දෙව යි සුභසොම රජ ඒ රජ වරුන්ට කීවේ ය.

4301. කමොසපාදෙන විහෙධිතමහා  
 කලාවුතා අසසුමුධා රුදනා,  
 න ජාතු දුබ්බො ඉමං ස රඤ්ඤා  
 සවච්චට්ඨාදානෙත පටිසසුණාම.
4302. යථා පිතා වා අථවාපි මාතා  
 අනුකම්පකා අත්තමා පජානං,  
 එවමෙව වො භොතු අයඤ්ඤා රාජා  
 තුමෙහ ව වො භොථ යථෙව පුත්තා.
4303. යථා පිතා වා අථවාපි මාතා  
 අනුකම්පකා අත්තමා පජානං,  
 එවමෙව නො භොතු අයඤ්ඤා රාජා  
 මයමපි භෙසසාම යථෙව පුත්තා.
4304. චතුපපදං සකුණඤ්ඤාපි මංසං  
 සුදෙහි රක්ඛං සුකතං සුනිච්ඡිතං,  
 සුධංව ඉද්දෙ පරිභුඤ්ජියාන  
 භික්ඛා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤා.
4305. තා ඛන්ධයා වෙලලි<sup>1</sup>විලාකමජ්ඣා  
 අලබ්භතා සමච්චිවාරඤ්ඤා,  
 ඉද්දංව දෙවෙසු පමොදධිංසු  
 භික්ඛා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤා.
4306. තමබ්බපධානෙ ඛහුගොණකමඤ්ඤා  
 සුවිමඤ්ඤා සබ්බසංයනමඤ්ඤා සඤ්ඤානෙ,<sup>2</sup>  
 සයනසස<sup>3</sup> ලජ්ඣමඤ්ඤා සුධං සධික්ඛා  
 භික්ඛා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤා.
4307. පාණිසසරං කුමහද්දුතං නිසීථෙ<sup>4</sup>  
 අථොපි වෙ නිප්පුරිසමපි තුරියං,  
 ඛහුං සුභීතඤ්ඤා සුවාදිතඤ්ඤා  
 භික්ඛා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤා.
4308. උය්‍යානසමපනතං පහුතමාලා<sup>5</sup>  
 මිගාවිරූපෙන<sup>6</sup> පුරං සුරමමි,  
 භයෙහි නාගෙහි රථෙහුපෙනං  
 භික්ඛා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤා.

1. වලලි - මජ්ඣං.  
 2. සුභමභිසංඝසයනමඤ්ඤා සධානෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.  
 3. සෙයනසස - මජ්ඣං.  
 4. නිසීථෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.  
 5. ඛහුත - මජ්ඣං.  
 6. මිගාවිරූපෙන - ස්‍යා,



4301. අපි පොරිසාදයා විසින් වෙහෙසන ලද්දෝ වෙමු. අතුල්නලවලින් අවුණන ලද්දෝ කඳුළු පිරුණු මුහුණු ඇති ව හඬන්නෝ වෙමු. කිසි කලෙකත් මේ රජුට ද්‍රෝහ නොකරන්නෙමු. ඔබට සත්‍ය ප්‍රතිඥාව දෙමු යි රජවරු කීහ.

4302. යම්සේ මාපියෝ ප්‍රජාවගේ දියුණුව කැමැත්තෝ අනුකම්පකයෝ වෙද්ද, මේ රජ තෙමේ ද තොපට එසේම වේවා. පුත්‍රයෝ යම්සේ වෙද්ද තෙපි ද එසේම වව යි සුතසොම රජ කීවේ ය.

4303. යම්සේ මාපියෝ ප්‍රජාවගේ දියුණුව කැමැත්තෝ අනුකම්පකයෝ වෙද්ද, මේ රජ තෙමේ ද අපට එසේම වේවා. පුත්‍රයෝ යම්සේ වෙද්ද, අපි ද එසේ වෙමු යි රජවරු කීහ.

4304. යහළු පොරිසාදය, අරක්කුමියන් විසින් මනාව පියන ලද හොඳින් පිළියෙළ කරනලද, මනාව නිමවනලද සිවුපා සතුන් පිළිබඳ වූ ද පක්ෂීන් පිළිබඳවූ ද මස් සහිත බොජුන් ශක්‍රයා සුධා භොජනය වළඳන්නාක් මෙන් වළඳා, දැන් එය අත්හැර වනයෙහි හුදෙකලා වූ කෙසේ නම් වසන්නෙහි ද?

4305. රන්වන් රසින් බබළන්නා වූ සිහින් මධ්‍ය ප්‍රදේශ ඇති අලංකෘත වූ ඒ රාජස්ත්‍රීහු භාත්පස පිරිවරාගෙන දෙවියන් කෙරෙහි ශක්‍රයා මෙන් ඔබ තුටුකලා හුය. දැන් ඔවුන් හැර කෙසේ නම් හුදෙකලා ව මේ වනයෙහි සිත් අලවන්නෙහි ද?

4306. රතු කොටට ඇති බොහෝ එළලොම් ඇතිරි සහිත හැම ඇතිරියෙන් අතුරනලද, හොඳින් පිළියෙළ කරනලද, සයන මධ්‍යයෙහි සුවසේ සයනය කොට දැන් එය හැර හුදෙකලා ව කෙසේ නම් වනයෙහි සිත් අලවා වෙසෙන්නෙහි ද?

4307. රාත්‍රියෙහි අත්තල ගැසීම ය කළපිඹීම ය එසේම පුරුෂයන්ගෙන් අභිශ්‍රීත ව පවත්වනු ලබන තුය්‍යිය ද මනාකොට ගයන ලද බොහෝ යහපත් ගී ද මනාකොට වයනලද බොහෝ යහපත් වැයුම් ද අත්හැරදමා හුදෙකලාව කෙසේ නම් වනයෙහි සිත් අලවා වෙසෙන්නෙහි ද?

4308. බොහෝ මල් ඇති උද්‍යානාභිගයන්ගෙන් පිරිසුන් මිඟාවර නම් උයනින් යුක්ත වූ ද අසුන්ගෙන් හා ඇතුන්ගෙන් හා රිය වලින් ද යුත් ඉතා සිත්කලු නගරය අත්හැරදමා හුදෙකලාව මේ වනයෙහි සිත් අලවා කෙසේ නම් වෙසෙන්නෙහි ද යි සුතසොම රජ විචාළේ ය.

4309. කාළපකෙඛි යථා චන්ද්‍ර භායතෙච සුචෙ සුචෙ,  
කාළපකඤ්චමො රාජ අසනං හොති සමාගමො.
4310. යථා රසකමාගමිම සුදකං පුරිසාධමං,  
අකාසිං පාපකං කමිලං යෙන ගච්ඡාමි දුග්ගතිං.
4311. සුසංචකෙඛි යථා චන්ද්‍ර වඩස්තෙච සුචෙ සුචෙ,  
සුසංචකඤ්චමො රාජ සනං හොති සමාගමො.
4312. යථාහං තච මාගමිම සුනසොම විජානති,  
කාභාමි කුසලං කමිලං යෙන ගච්ඡාමි සුග්ගතිං.
4313. ඵලෙ යථා වාරි ජනිඤ්ච වචං<sup>1</sup>  
අනඤ්චනෙය්‍යං අචිරඤ්චිකං,  
ඵචමිචි වෙ හොති අසනං සමාගමො  
අනඤ්චනෙය්‍යො උදකං ඵලෙච.
4314. සරෙ යථා වාරි ජනිඤ්ච වචං  
චිරඤ්චිකං නරචිරිස්සෙඤ්ච,  
ඵචමිචි වෙ හොති සනං සමාගමො  
චිරඤ්චිකො<sup>4</sup> උදකං සරෙච.
4315. අච්ඡායාසිකො හොති සනං සමාගමො  
යාවමිචි තිඤ්චෙය්‍යං තථෙච හොති,  
බ්භං හි වෙති අසනං සමාගමො  
තසමා සනං ධමෙමො අසඤ්චි ආරකා.
4316. න සො රාජා යො<sup>5</sup> අපෙය්‍යං ජිනාති  
න සො සඛා යො සඛාරං ජිනාති,  
න සා හරියා යා පතිතො විහෙති  
න තෙ පුත්තා යො<sup>6</sup> න හරන්ති ජිණ්ණං.
4317. න සා සභා යත් න සන්ඤ්චි සන්තො  
සන්තො න තෙ යෙ න හන්තති ධමිලං,  
රාගඤ්ච ද්‍රව්‍යඤ්ච පභාය මොහං  
ධමිලං හණන්තොච හන්තති සන්තො.

---

1. වුචං - මජ්ඣං.  
2. අනඤ්ච - මජ්ඣං.  
3. නරචිර - මජ්ඣං.  
4. චිරඤ්චික - මජ්ඣං.  
5. රාජා නසො යො - මජ්ඣං.  
6. පුත්තා නතෙ යෙ - මජ්ඣං.

4309. යම්සේ නම් කෘෂ්ණපක්ෂයෙහි වන්දු තෙම දවසින් දවස පිරිනේ ද, මහරජ, අසත්පුරුෂයන්ගේ සමාගමය කෘෂ්ණපක්ෂයට උපමා කොට ඇත්තේ ය.

4310. අධම පුරුෂ වූ රසක නම් අරක්කැමියාගේ ඇදුරට පැමිණ යම් පාපකර්මයක් කරණ කොටගෙන යම්සේ දුගතියට යෙමි ද එබඳු පාප කර්මයක් කෙළෙමි එහෙයිනි.

4311. යම්සේ ශුක්ලපක්ෂයෙහි වන්දු තෙම දවසින් දවස වැඩේ ද, රජතුමනි, සත්පුරුෂයන්ගේ සමාගමය ශුක්ලපක්ෂයට උපමා කොට ඇත්තේ ය.

4312. සුතසොමය, මම කුශලකර්මයක් කරණ කොටගෙන යම්සේ සුගතියට යෙමි ද, මම නුඹ වෙතට පැමිණ කුසල් කෙරෙමි ද එහෙයිනි.

4313. ජනාධිපතිය, යම්සේ ගොඩබිමැ වර්ෂා කළ ජලය අද්ධා-නක්ෂම නො වන්නේ වැඩිකල් නො පවත්නේ ද, අසත්පුරුෂයන්ගේ සමාගමය ද එපරිද්දෙන් ම වන්නේ ය. ගොඩබිමැ දියමෙන් අද්ධා-නක්ෂම නො වේ.

4314. ජනාධිපතිය, යම්සේ නම් සමුද්‍රයෙහි වසිනලද ජලය බොහෝකල් පවත්නේ වේ ද, වීයඹයෙන් අගතැන්පත් නරශ්‍රේෂ්ඨය, සත්පුරුෂයන්ගේ සමාගමය ද එපරිදි වේ. සමුද්‍රයෙහි වසිනලද ජලය මෙන් බොහෝ කල් පවත්නේ වෙයි.

4315. සත්පුරුෂයන්ගේ සමාගමය වෙන් වී නො යන්නේ වේ. යම්තාක් කල් ජීවත් වේ නම් ඒතාක් කල් පවත්නේ ය. අසත්-පුරුෂයන්ගේ සමාගමය වහා විනාශයට යේ. එබැවින් සත්පුරුෂ යන්ගේ ධර්මය තෙම අසත්පුරුෂයන්ගෙන් දුරු වෙයි.

4316. යම් රජෙක් නො දිනිය යුතු මා පියන් දිනා ද, හෙතෙමේ රජෙක් නො වේ. යමෙක් යහළුවා දිනා ද, හෙතෙමේ යහළුවෙක් නො වේ. යම් ස්ත්‍රියක් ස්වාමීපුරුෂයාට බිය නැත්නී ද, ඕ නොමෝ භායඹාවක් නො වන්නී ය. යම් දරු කෙනෙක් ජරා ජීර්ණ වූ මා පියන් පොෂණය නො කෙරෙද්ද, ඔවුහු පුත්‍රයෝ නො වෙත්.

4317. යම් සභාවෙක්හි පණ්ඩිතයෝ නො වෙද්ද, ඕ සභාවක් නො වන්නී ය. යමෙක් ස්වභාවධර්මය නො බෙණෙන් ද, ඔවුහු පණ්ඩිතයෝ නො වෙති. රාගය ද දෝශය ද මෝහය ද හැර භිතානු-කම්පි වී ධර්මය කියන්නාහු නම් පණ්ඩිතයෝ නම් වෙත්.

4318. න භාසමානං<sup>1</sup> ජාතනති මිසසං බාලෙහි පණ්ඩිතං,  
භාසමානඤ්ච ජාතනති දෙසෙනතං අමතං පදං,

4319. භාසයෙ ජොතයෙ ධම්මං පඤ්ඤාන ඉසිනං ධජං,  
සුභාසිතඤ්ච<sup>2</sup> ඉසයො ධම්මො හි ඉසිනං ධජොති;

මහාසුතසොමජාතකං.

### අසීතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

#### තසුද්දනං:

සුමුඛො පන භංසවරො ච මහා  
සුධාමොජනිකො ච පරො පවරො,  
සකුණාලදීජාධිපත්ච්ඡයනො  
සුතසොම වරුඤ්ඤම සච්ඡයනො'ති.

1. නාභාසමානං - මජ්ඣිමං,  
2. සුභාසිතචරිතං

4318. බාලයන් හා මිශ්‍ර ව වෙසෙන කලා නො කරන්නහු පණ්ඩිතයා යයි නො දනිත්. අමාතපදය දෙසන්නා වූ කලා කරන්නහු ම පණ්ඩිතයෝ යයි දනිත්.

4319. පණ්ඩිත පුරුෂ තෙම ධර්මය කියන්නේ ය. ධර්මය බබුළුවන්නේ ය. සෘෂිත්ගේ ධවජය දැඩි කොට ගනනේ ය. සෘෂිවරු සුභාෂිතය ධජ කොට ඇත්තෝ ය. ධර්මය වනාහි සෘෂිවරුන්ගේ ධවජය වේ මැ යි.

මහාසුතසොම ජාතක යි.

අසිති නිපාතය නිමිඡය යි.

එහි උද්දනය:

උතුම් වූ සුමුඛ භංසයා ඇති වුලංභංස ජාතකය ද, යළි මහාභංස ජාතකය ද, අන්‍ය ප්‍රචරවූ සුධාභොජන ජාතකය ද, ඒ කුණාල නම් පක්ෂි රාජයා ඇති කුණාල ජාතකය ද, උතුම් වූ මහා සුතසොම ජාතකය ද, වේ ය යි.



*“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,  
either in cities or countrysides,  
people would gain inconceivable benefits.  
The land and people would be enveloped in peace.  
The sun and moon will shine clear and bright.  
Wind and rain would appear accordingly,  
and there will be no disasters.  
Nations would be prosperous  
and there would be no use for soldiers or weapons.  
People would abide by morality and accord with laws.  
They would be courteous and humble,  
and everyone would be content without injustices.  
There would be no thefts or violence.  
The strong would not dominate the weak  
and everyone would get their fair share.”*

**\* THE BUDDHA SPEAKS OF  
THE INFINITE LIFE SUTRA OF  
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY  
AND ENLIGHTENMENT OF  
THE MAHAYANA SCHOOL \***

With bad advisors forever left behind,  
From paths of evil he departs for eternity,  
Soon to see the Buddha of Limitless Light  
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings  
of Samantabhadra's deeds,  
I now universally transfer.  
May every living being, drowning and adrift,  
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

**\* The Vows of Samantabhadra \***

I vow that when my life approaches its end,  
All obstructions will be swept away;  
I will see Amitabha Buddha,  
And be born in His Western Pure Land of  
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,  
I will perfect and completely fulfill  
Without exception these Great Vows,  
To delight and benefit all beings.

**\* The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra \***



# DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue  
accrued from this work  
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,  
repay the four great kindnesses above,  
and relieve the suffering of  
those on the three paths below.  
May those who see or hear of these efforts  
generate Bodhi-mind,  
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,  
and finally be reborn together in  
the Land of Ultimate Bliss.  
Homage to Amita Buddha!

## NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《斯里蘭卡巴利文：小部阿含經：佛種姓、行藏、本生經(I)&(II)》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

**The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation**

11F, No. 55, Sec. 1, Hang Chow South Road, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: [overseas@budaedu.org](mailto:overseas@budaedu.org)

Website: <http://www.budaedu.org>

Mobile Web: [m.budaedu.org](http://m.budaedu.org)

**This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.**

නොමිලයේ බෙදාදීම පිණිසයි.

Printed in Taiwan

500 copies; September 2018

SR072 - 16128

